VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964. NOVEMBER 1. VASÁRNAP

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM ÁRA 80 FILLÉR 257. SZÁM

Vasárnap sem szünetel a munka

Éjszaka is vetnek a tsz-ek — Lánctalpasok vontatják ki a cukorrépát a táblákról
Megfeszített munkát végeznek a traktorosok

Elérkezett október vége, a búza vetésének optimális határideje. Az időjárás ebben az évben nem engedte meg, hogy időben földbe juttassák a magot. A vetési munka a múlt héten elakadt s a nagyerejű esőzések miatt csak pénteken és szombaton lehetett újra folytatni. Most annál nagyobb feladat hárul a termelőszövetkezetekre, hogy bepótolják a nagy időkiesést s ha kissé megkésve is földbe juttassák a magot. Megkérdeztük néhány termelőszövetkezet vezetőjét mit tesznek a kiesés pótlására.

KERNER ÁDÁM,
a szalántai tsz elnöke:

— Szövetkezetünk határában még pénteken is sáros volt a föld, tagjaink azonban az esős, vetésre alkalmatlan napokat sem töltötték tétlenül. A betakarítás egy percre sem állt meg a rossz időben. Igaz, hogy nagy erőfeszítések árán, de 100 vagon cukorrépát már elszállítottunk. Sokszor két traktor vontatott egy pótkocsit, s csak így tudtuk a sáros földről a répát az országútra szállítani. A 750 hold kukoricából már 450 holdról leszedték a termést, s a szárvágást is végzik folyamatosan.

Szombaton végre folytathattuk a magágy-előkészítést és vetést. Azonnal abbahagytuk — illetve mérsékeltük — a betakarítást és minden erőgépet a vetésre összpontosítottunk. Vasárnap sem tartunk munkaszünetet. Ezen a napon hét traktorunk szánt, négy gép magágyat készít elő, négy gép pedig vet. A búzából 10 százalékkal többet vetünk a késés miatt. Az 1000 hold vetésünkből eddig 570 holdat végeztünk el, s ha az idő engedi, november 7-ig befejezzük az őszi kalászosok vetését.

BARTA JÁNOS,
a turonyi tsz elnöke:

— Csütörtök óta újra vetünk, azóta éjjel-nappal dolgoznak a gépeink. Most van szükség a traktorosok helytállására, mert a 680 hold búzatervünknek még csak a felét vetettük el. A traktorosok vállalták az éjszakai munkát. pénteken és szombaton éjszaka magam is kinn voltam, éjjel egy óráig a traktorosok kivilágított traktorral vetettek és jó minőségű munkát végeztek.

Két nagy vetőgépünk vasárnap is dolgozik s ilyen ütem mellett naponta 50—60 holdat tudunk elvetni. Vasárnap estig szeretnénk túl lenni a négyszázadik holdon, s a jövő hét végéig letenni válunkról a vetés gondját. A cukorrépát, — mivel a gépek a talajmunkát, vetést végzik —, fogatokkal szállítjuk. Azokról a táblákról, ahová búza kerül, tagjaink már leszedték a kukoricát, levágták a zárat, s folyamatosan törik a többit is.

SZABÓ ISTVÁN,
a magyarteleki tsz főagronómusa:

— Sajnos, nagyon nehéz helyzetbe kerültünk, mert szövetkezetünk táblái igen mélyfekvésűek, hogy nem bírja el a gépeket. A 852 hold búzaterületünkből 428 el van vetve, ezt még az esőzések előtt végeztük el. A vetési munkát csak a jövő hét közepén, szerdán, csütörtökön tudjuk újra megkezdeni, és akkor a gépi erőt összpontosítva naponta 60—80 holddal tudunk előre haladni.

De addig sem ülünk tétlenül, az őszi munkákat, a betakarítást vasárnap is végezzük. Ezen a napon nyolc erőgép szállítja a cukorrépát, melyből már eddig 169 vagonnal elment a cukorgyárnak, még 40—50 vagonnal vagyunk adósak, ezt pár napon belül le is szállítjuk. Megkezdődött a közös kukorica törése is, eddig 100 holdat takarítottak be a tsz tagjai. A vetés megkezdéséig ezt a munkát is szeretnénk nagyjából befejezni.

MÁDER FERENC,
a villányi tsz főagronómusa:

— A búzavetés nehezén már túl vagyunk. A vetéstervünk 900 hold, s ebből 650 holdon juttattuk földbe a magot. A munka ezekben a napokban csak nagyon nehezen halad, mert tekintettel a nehéz talajviszonyokra, igen sok fáradsággal és plusz gépi munkával tudunk csak elfogadható magágyat készíteni.

Traktorosaink ennek ellenére nagyon lelkiismeretesen dolgoznak, s vállalták a hétvégi műszakot is. Vasárnap estig szeretnénk elérni, hogy 720 holdon földben legyen a mag, s akkor a jövő hétre már csak 180 hold vetni való marad. Így több gondot fordíthatunk a soron lévő, s ugyancsak sürgető betakarítási munkára. A cukorrépát csak lánctalpas traktorral tudjuk a sáros földről az országútig kivontatni, ennek ellenére már 100 vagonnal elszállítottunk, 80 vagon szállítása azonban még hátra van. Ezzel egyidejűleg végezzük a kukorica törését. Szombat estig az 540 hold kukorica terület egyharmadán már elvégezték a törést.

TÖRÖK FERENC,
a magyarbólyi tsz főkönyvelője:

— Péntek estig annyira megszikkadt a föld, hogy szombat regel folytatni tudtuk a búza vetését. Sok pótolni valónk van, hisz a 630 holdas búzaterületünknek csak a felét tudtuk eddig elvetni. Ezért szombaton és vasárnap is dolgoznak a gépek, folytatják a szántást, talajelőkészítést, vetést. Ha az idő engedi, e hét végéig be tudjuk fejezni az őszi kalászosok vetését.

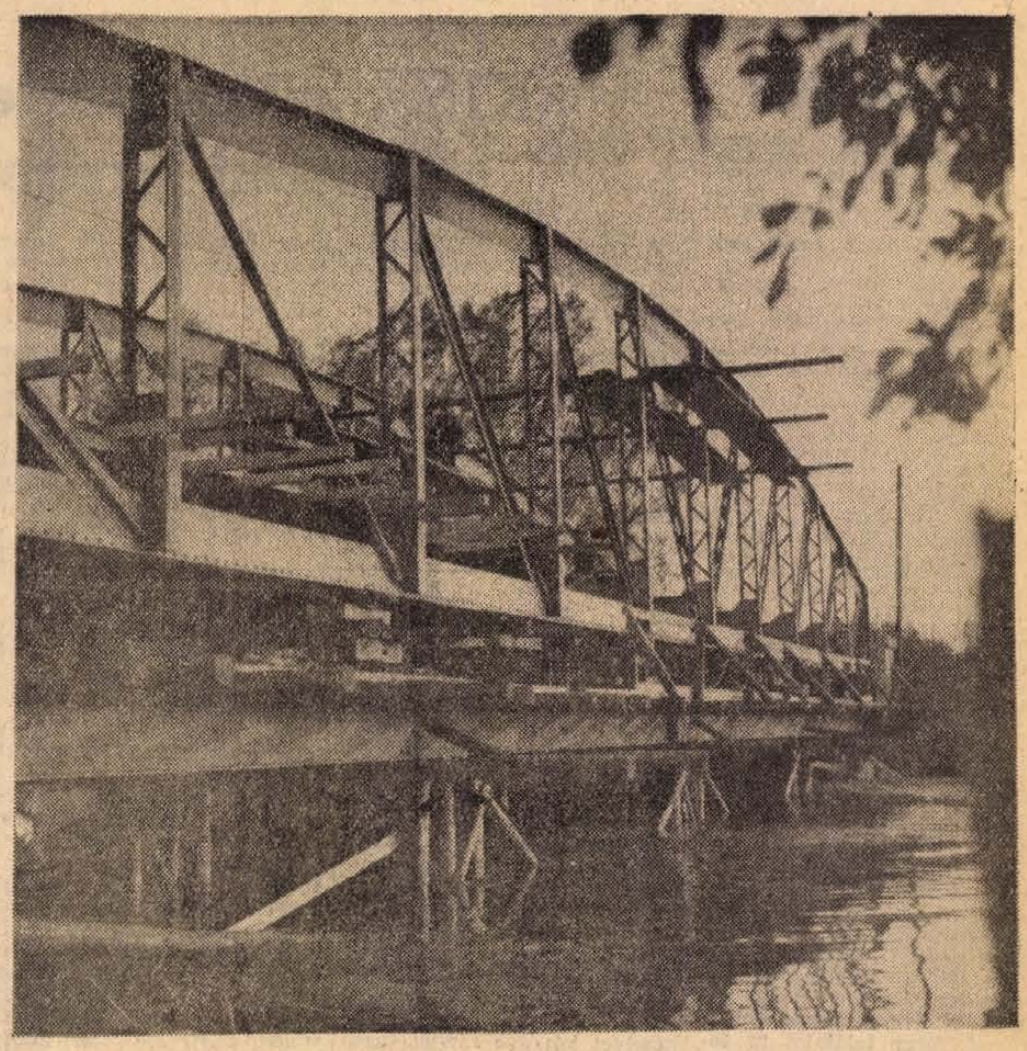
Befejezéshez közeledik a cukorrépa szedése és szállítása is. Jelenleg már csak a lapáncsai és illocskai üzemegységekben szedik a répát, s pár nap múlva az utolsó tételt is leszállíthatjuk a cukorgyárnak.

Fogadás a párizsi szovjet nagykövetségen

Vinogradov, a Szovjetunió párizsi nagykövete pénteken este fogadást adott a Nyikolaj Patolicsev vezette szovjet kereskedelmi küldöttség tiszteletére. A vendégek között volt Waldeck Rochet, a Francia Kommunista Párt főtitkára.

Az új szovjet—francia kereskedelmi egyezmény aláírását követő fogadás rendkívül szívélyes légkörben folyt le.

ÚJ HÍD A FEKETE-VIZEN

Drávaszabolcsnál az öreg, megroggyant fahíd mellett új, erős acélhidat építenek. A hídnak most szegecselik a felső tartóívét.

Foto: Erb János

Áttörte a Dráva az Ilma-pusztai nyári gátat

Harmadfokú árvédelmi készültség — Száz holdat elöntött a víz
Lassú apadás a magyar szakaszon

Szombaton reggel kilenc óra harminc perckor a határőrség, majd tíz perc múlva a Bogádmindszenti Állami Gazdaság jelentette a Vízügyi Igazgatóságnak, hogy a Dráva Ilma-pusztánál átszakította a nyári gátat és a víz mintegy száz holdnyi területet elöntött.

A gátszakadásnál becslések szerint megközelítette az egy métert az alázúduló víz magassága és kitöltötte a Kisinczai holtág területét. Megfigyelték, hogy a gátszakadással mintegy öt centimétert apadt Ilma-pusztánál a Dráva vízszintje.

Azonnal megindult az árvédelmi munka.

A Vízügyi Igazgatóságtól Gombás Lukács igazgató a helyszínre utazott és személyesen irányította a védelmi munkát. Bevetették az árvédelmi osztagot is és a III. fokú árvízvédelmi készültség valamennyi tagja a gátszakadásnál dolgozott. Teherkocsik szállították a helyszínre a homokzsákokat és sikerült eltorlaszolni a gátszakadást.

Az alázúduló víz körülkerítette Ilma-pusztánál az egyik települést, de lapunk zártáig kilakoltatásról, nagyobb anyagi kárról, áldozatokról nem érkezett jelentés.

Ennek megelőzésére és elhárítására a helyszínre érkezett Vida Sándor, a siklósi járási tanács végrehajtó bizottságának elnöke is, valamint a járási tanács több vezető munkatársa.

Mint megtudtuk,

a mezeipocok jelentős kárt tett a gátrendszerben és ennek méretei most mutatkoztak meg, amikor a magas vízállás miatt nagy feszültség alatt állt az árvízvédelmi rendszer.

Lanka-zsilipnél szivárgást jelentettek az árvízvédelmi szakemberek és azonnal megerősítették a gátat. Itt azonban jelentősebb vízbetörést, nagyobb kárt nem okozott a Dráván lassan levonuló hatalmas árhullám.

Szombaton már tetőzött az ár a Dráva magyar szakaszán. Az erről érkezett részletes jelentések a következők:

szombat	8 óra	12 óra	18 óra
Barcsi mérce:	430 centi	423 centi	414 centi
Szentborbás	478 centi	470 centi	462 centi
Drávaszabolcs	493 centi	493 centi	489 centi

Az adatok bizonyítják, hogy lassan már levonulóban van a drávai árvíz hullám. Drávaszabolcsnál volt a leglassúbb szombaton az apadás, délelőtt állt a vízszint és csak délután mozdult meg, amikor hat óra alatt mindössze négy centit apadt. Így még mindig nagy nyomás nehezedik a gátakra, de a szakemberek véleménye szerint — reménlhetőleg — nem okoz nagyobb veszélyt a környező területeken.

Az árvízveszély miatt a Drávától a fővárosig megszervezték az ügyeletes szolgálatot. A Pécsi Vízügyi Igazgatóságon éjjel-nappali ügyelet gyűjti össze Barcsról, Szentborbásról és Drávaszabolcsról a helyzetjelentéseket és a vízállásokat majd kétóránként továbbítja a budapesti központi ügyeletnek.

A tájékoztató alapján intézkednek árvízvédelmi anyag kiszállításáról, gépkocsik biztosításáról. Mivel homokzsákokkal és gyors intézkedéssel az Ilma pusztai vízbetörést eltorlaszolták, legújabb értesüléseink szerint rövidesen megszüntetik a III. fokú, — legszigorúbb — védelmi készültséget is.

LAPZÁRTAKOR JELENTETTÉK:

Telefonon érkezett a hír Szentborbásról, hogy a Dráva vize szombaton este nyolc órakor tovább apad és az árhullám rövidesen eléri a Dráva—Duna torkolatot. — Ugyanakkor újabb esőzések nem veszélyeztetik áradással a folyó két partján lévő területeket és településeket.

Mintegy 800 nappalos hallgatója van a Pécsi Zipernovszky Károly Gépipari Technikumnak. Az iskolában három tagozaton — gépész, erősáramú villamos és műszerész — folyik az oktatás. A tanulók heti egy napot az iskola műhelyében töltenek, ahol szakoktatók irányítása mellett a tanultak gyakorlati részével is megismerkednek. A képen Illés József és Majdik Sándor egy villanymotort [illegible] riz műszerek segítségével.

Pályázati felhívás

A Dunántúli Napló Szerkesztősége pályázatot hirdet felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából, a felszabadulás és az azt követő időszak emlékeinek feltárása és megőrzése érdekében.

A PÁLYÁZATRA BEKÜLDHETŐK:

1. Visszaemlékezések egy-egy fontos eseményre,
2. Irásos, tárgyi vagy fotodokumentumok.

A visszaemlékezések tartalmazzák egy-egy esemény pontos leírását, ha mód van rá, az esemény résztvevőinek nevét stb. Az irásos, tárgyi vagy fotodokumentumok mellé részletes magyarázó szöveget kérünk.

A pályázat nyilvános, azon mindenki részt vehet.

A pályázatokat kérjük legkésőbb 1965. február 1-én déli 12 óráig szerkesztőségünkbe eljuttatni. Jeligés pályázatokhoz lezárt borítékban kérjük a pályázó pontos címét mellékelni.

PÁLYADIJAK:

1 db I. díj	1000.— Ft
2 db II. díj	500.— Ft
3 db III. díj	400.— Ft

Ezenkívül 10 pályázót 200—200 forinttal jutalmazunk.

A pályázat eredményét 1965. március első vasárnapján megjelenő számunkban ismertetjük.

DUNÁNTULI NAPLÓ SZERKESZTŐSÉGE

Jól fizet a négyes

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása alapján a 44. játékhéten nem végleges megállapítás szerint öttalálatos lottószelvény nem érkezett. Négy találatot 27 fogadó ért el, nyereményük egyenként 155 247 Ft. Három találatot 3637 fogadó ért el, nyereményük egyenként 576 Ft. Két találatot 124 774 fogadó ért el, nyereményük egyenként 16 Ft 80 fillér.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: változó mennyiségű felhőzet, párás idő, reggel és a délelőtti órákban többfelé köd. Legfeljebb egy-két helyen ködszitálás. Napközben kissé megélénkülő délkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—6 fok között helyenkint gyenge talajmenti fagy, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: 10—14 fok között.

KISZ küldöttértekezlet a pécsi járásban

A pécsi járás KISZ-vezetőség- és küldöttválasztó értekezleten részt vett *Papp János* elvtárs, az MSZMP Pécsi Járási Bizottságának első titkára, *Kupka Sándor*, a KISZ Baranya megyei Bizottságának titkára és *Bruck József*, a Pécsi Járási Tanács elnöke.

Lipcsik István, a KISZ Pécsi Járási Bizottságának titkára beszámolójában legfontosabb eredményként a szervezeti életben bekövetkezett nagy fejlődést jelölte meg. 15,2 százalékkal többen tagjai a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek, mint 1960-ban, azaz a mezőgazdaságban dolgozó és a KISZ-korosztályhoz tartozó fiatalok közül 36,2 százaléknak van tagkönyve. Az Ifjúság a szocializmusért mozgalomban 2742-en jelentkeztek. A követelmények teljesítése tette lehetővé a szép eredményeket: 3233-an tanulnak, 3437-en sportolnak és a kulturális munkában 3760-an veszik ki részüket. A szakmai tanfolyamoknak 727 hallgatójuk volt.

Természetesen, a négy évet a munkában, a termelésben lehet legjobban lemérni: 1960-ban mindössze 950-en végeztek társadalmi munkát, s csupán 36-an jelentkeztek termelési mozgalmakba. Ma viszont már 3900-an dolgoznak társadalmi munkában, s a termelési mozgalmak különféle ágazataiban 2170-en vesznek részt. E termelési versenyek fejlődése során országosan is kimagasló eredmények születtek: az üszögpusztai fiatalok holdankénti 30 mázsás kukoricatermésükkel a harmadik helyen végeztek; a traktorosok versenyében a belvárdgyulai Palotai Ottó és a bicsérdi Szél Lajos, a kozármislenyi gépállomás háromszoros szocialista brigádja kivívta nemcsak a megyei, hanem az országos szakvezetők elismerését is. Négy év alatt társadalmi munkában 216 329 órát dolgoztak, s ezzel 3 millió 271 876 forintot takarítottak meg a népgazdaságnak.

A vita után a résztvevők megválasztották a 31 tagú járási bizottságot, s azt a 25 küldöttet, mely a pécsi járást képviseli majd a megyei konferencián.

Ülést tartott a Pécs-Baranyai Múzeumbarátok Köre

A Pécs-Baranyai Múzeumbarátok Köre pénteken a Megyei Tanács VB termében rendkívüli közgyűlést tartott. A közgyűlés célja volt, hogy ismertesse az új alapszabályt, az új elgondolásokat, amelyek alapján fejti majd ki a kör tevékenységét, valamint javaslatot tegyen új vezetőség választására.

Dr. Arató Jenő elnökletével nyílt meg a közgyűlés, amelyet két éve hívtak össze utoljára. *Szabó Gyula*, a Janus Pannonius Múzeum munkatársa titkári beszámolójában ismertette az elmúlt két esztendő munkáját. Beszédében elmondotta, hogy a Múzeumbarátok Köre pécs-baranyai csoportja zömmel azokból tevődik össze, akik az értékes helytörténeti anyagot szolgáltatták. Jó munkájukat bizonyítja, hogy a legújabbkori történelem dokumentumaiból való gyűjtést országos viszonylatban első helyen jegyzik. Több, mint húszezer tárgyat gyűjtöttek a múzeumbarátok, ezek között ritkaságszámba menő dokumentumok is vannak. Egy másik kezdeményezés volt, hogy a régi megyei vezetők tapasztalataikról írásban számoltak be. Itt is érdekes dokumentumok bukkantak felszínre. A titkári beszámoló ismertette a gyűjtők nevét, köszönetét fejezte ki az eddigi munkáért, érintette a munkában felmerült hiányosságokat.

Dr. Dankó Imre, a Pécsi Janus Pannonius Múzeum igazgatója felolvasta az új alapszabálytervezetet. Az új alapszabály négy fejezetre tagozódik. Foglalkozik a Múzeumbarátok Köre alaki körülményeivel: működési területével és vezetésével. Rendszabályozza a Kör szervezeti életét és Janus Pannonius emlékplakett létesítését indítványozza. Az alapszabály ismertetése után szólt a múzeumi kiadványokról, és arról, hogy a jövőben szakmai beszélgetésekkel bővítik a Kör munkáját.

A titkári beszámolót és az alapszabály ismertetését hozzászólások és vita követte.

„Gépesített" oktatás a baranyai iskolákban

Baranya megye háromszázhetvenhat általános iskolája közül egyre többnek a tanulói támaszkodhatnak a korszerű technikára. A megye iskoláiban ugyanis gyors mértékben szaporodik a különböző híradástechnikai és a népművelésre alkalmas gépek száma. Igy a 376 iskola közül kettőszázharmincháromban rádió segíti elő az oktatást. A rádiót különösen az ének és zene, az orosz nyelv, valamint a magyar irodalom tanulásában használják sikeresen. — Magnetofonja negyvenhárom iskolának van. A közelmúltban ötven sorozat hanglemezt is kiosztottak hatvankilenc olyan iskola között, ahol lemezjátszó van. A tv-iskola nézésére hatvanegy helyen van már lehetőség. Ezekben az iskolákban kizárólag nagyképernyős készülékek találhatók. Legutóbb tízet osztottak ki, mégpedig Budapest típusú készüléket, s most már néhány olyan kis falu iskolája is kapott belőle, mint Kemse. Az oktatás „gépesítését" még 27 filmvetítő és 209 diavetítő is segíti.

Ifjúsági nap a siklósi Vár Étteremben

Uj kezdeményezés indul a siklósi járásban. A járási KISZ bizottság, a járási tanács v. b. kereskedelmi osztálya, valamint a Vendéglátóipari Vállalat és a földművesszövetkezetek elhatározták, hogy hetenként egyszer szeszmentes ifjúsági napot rendeznek a siklósi Vár-étteremben. Ezen a napon semmiféle szeszesitalt nem árusítanak. Délután öt órától este tíz óriág mindent a fiatalok kedvére tesznek, külön műsort és táncrendet állítanak nekik össze, azonkívül vetélkedőt is rendeznek. A siklósi Vár-étterem kísérletének eredményeit felhasználva később a járás valamennyi zenés étteremmel rendelkező községében bevezetik a hetenként egyszer megrendezendő ifjúsági napot.

Fából mintázott mesevilág

A mesevilág alakjai — törpék és paprikajancsik, erdei állatok és dzsungelek világának lakói, emberek karikatúrái, megfigyelt és képzeletszülte figurák — népesítik be Gál János felsőmindszenti asztalosmester műhelyét.

— Mióta foglalkozik fafaragással? — kérdeztem az ötven körüli mestertől.

— Gyermekkorom óta — kereken negyven esztendeje — szenvedélyem, legkedvesebb időtöltésem a fafaragás. Ez idő alatt talán 2500—3000 faragvány, közöttük kazetták, ostornyelek kerültek ki a kezemből.

— És hány figurát mintázott meg?

— Körülbelül százötvenet. Ezeknek legtöbbje itt látható ma is a műhelyemben — feleli a mester és sorra mutogatja azokat. — Dió, juhar, hárs és nyárfából készülnek a szobrocskák. Szerszámom egyetlen, élesre fent zsebkés. Ebből elhasználtam vagy huszat a negyven év alatt.

— Mit csinál alkotásaival?

— Elajándékozom barátaimnak, ismerőseimnek.

— Nincsenek követői a faluban?

— Itt nincsenek, de a komlói Kossuth-bánya gépüzemében, munkahelyemen, néhány faragványom megihlette vasas munkatársaimat. Az ő segítségükkel fémből öntöttük ki azokat — mutatja a fémből kiöntött alakokat.

— Milyen munkakörben dolgozik a gépüzemben?

— Asztalos vagyok. Megbecsülik szaktudásom, szívesen bízzák rám a legkényesebb munkákat is.

Bár Gál Jánosnak nincs semmiféle szobrászati előképzettsége, mégis figyelmet érdemlő az az arányérzék, esztétikai és motivizáló készség, gyorsaság és biztonság, amivel a különböző alakzatokat formáló figurákat megmintázza, illetve faragványait díszíti.

TELNEK A POLCOK

Apró helyiség, azzal a tisztes kopottsággal, amit már a koránál fogva se lehet tőle zokon venni. Egy asztal, két fotel, egy hamutartó. Az önmagukban nem túlságosan mutatós polcokon még sok a foghíj, de már sok a könyv is. A kölcsönző pulton katalógus, nyilvántartó-könyv, s három vadonatúj, piros tollszár. Igy fest egy nemrég megnyílt fiókkönyvtár.

Azaz — nem egyszerűen fiókkönyvtár. A Városi Könyvtár első komolyabb kísérlete a szakosított vagy ha úgy tetszik, „különleges profillal rendelkező" fiókkönyvtárak megvalósítására. A neve: művészeti könyvtár.

Egyelőre egy nemsokára lebontásra kerülő épület egyetlen kicsi helyisége, de ha beválik — s minden bizonnyal beválik — szebb és nagyobb otthont is kap majd. Ma még alig ismerik, 79 olvasója és rendszeres kölcsönzője van, s az állomány sem teljes. Kísérleti könyvtár, születése körül is akadt egy pár regényes vonás. A nyitás napján, délelőtt, leszakadt a csillár. Az, amelyik most hat neoncsövével szorgalmasan világít a nappal is félhomályos helyiségben. Azután a könyvek is úgy gyűltek össze, hogy a Városi Könyvtár anyagából kiválogatott kötetek begyűjtése után felutaztak a fővárosba és végigböngészték az antikváriumokat. Az eredmény elég szép lett, sok mindent megtalálnak máris az olvasók.

A polcokon apró papírlapok hirdetik, miféle könyvek akadnak itt. Néprajz, építészet, műemlék, művészettörténet, szobrászat, festészet, zene, irodalom, lexikonok, bibliográfiák, foto és folyóiratok. Ez utóbbi inkább a művészeti vagy a művészi kivitelű folyóiratokat, időszaki kiadványokat tartalmazza. Sokan keresik a lakberendezési folyóiratokat — lesz az is. Sokan keresik az elméleti zenei szakirodalmat — s megszerzik majd mindazt, amire szükség van. Most mennek ki a körlevelek az iskolákhoz, hiszen elsősorban a zenei, művészeti iskolák, tagozatok és szakok hallgatóira számítanak, azután azt se felejtsük el, hogy a gimnáziumokban tantárgy a művészettörténet. A körlevelek azért készültek, hogy kicsit bővebb ismereteket nyerjen a könyvtár az igényekről, s ezek alapján folytathassa az állomány bővítését. Egy szakiskolás éppen hozza az ő egyéni kérő-listáját, mert minden beiratkozott olvasót is felkérnek, mondja el kívánságait. A listán több mű is szerepel, ami megvan, de akad, ami egyelőre hiányzik: Molnár Antal Zeneesztétikája, Romain Rolland Beethoven-je vagy Neuhaus: A zongorajáték művészete című műve.

Az olvasók nincsenek még sokan, zömükben tanulók, de akad közöttük tanár is, körzeti orvos, agrármérnök, erőműdolgozó. És valamennyien egyformák a művészet iránti érdeklődésben és szeretetben. A három piros tollszárat egyre többen fogják kézbe, s egyre gyűlik az olvasókat jelentő nyilvántartó karton a dobozban.

Ma még a polcokon is csak 1100 kötet könyv várja, hogy kikölcsönözzék. De a fiatal és nagyreményű könyvtár egyre gyarapszik, s ahogy telnek a polcok, úgy nyitnak is be egyre többen a ma még apró, kopott terem ajtaján.

HIREK

NOVEMBER 1 VASÁRNAP — **Marianna napja. A Nap kél: 6.27, nyugszik: 16.28 órakor. — A Hold kél: 2.55, nyugszik: 15.43 órakor.**

Százhetvenöt éve, 1784. november elsején Horia, Closca és Krisan vezetésével nagyszabású parasztfelkelés robbant ki Erdélyben. A kétségbeejtően súlyos jobbágyi terheken könnyíteni, attól megszabadulni akaró parasztok már a nyáron megtagadtak minden szolgáltatást uraiknak, akik a tartozások behajtására katonaságot vettek igénybe. Rövid idő alatt mintegy 30 000 román, magyar és szász jobbágy sereglett a felkelők soraiba. Könyörtelenül megbosszulták földesuraikon a zsarnokoskodásokat. A császári katonaság túlereje és nagyobb szervezettsége azonban a felkelőket szétszórta. A vezetőket árulás játszotta a hatalom kezére. Horiát és Closcát kerékbetörték, Crisant pedig a börtönben fojtották meg. E megmozdulás hatására adta ki II. József — a később visszavont — jobbágyfelszabadító rendeletét.

20 ÉVE, 1944. november 1-én felszabadult Szabolcsveresmart, Kisvárda, Tiszakanyár, Kecskemét, Kiskőrös, Ujkécske (ma Tiszakécske), Lajosmizse, Kerekegyháza, Soltvadkert, Kecel, Harta, Dunapataj, Géderlak, Uszod, Zsurk, Zihony, Tiszabezdéd, Mándok, Tuzsér, Fényeslitke. — 1944. november 2-án felszabadult Kiskúnfélegyháza, Nagykőrös, Jászkarajenő, Kocsér, Tatárszentgyörgy, Kunszentmiklós, Szabadszállás, Fülöpszállás, Csengőd, Akasztó, Dömsöd.

— A 15 órás polgári védelmi tájékoztató oktatások végrehajtásáról tárgyaltak teg nap, szombaton délelőtt Pécsett, a Városi Tanács kistermében a Magyar Néphadsereg Pécs városi Légoltalmi Törzsparancsnokságának és a Magyar Honvédelmi Sportszövetség Pécs városi Elnökségének és a városi tanácsnak a képviselői.

— A versbarátok körének irodalmi színpada nagysikerű irodalmi estet rendezett pénteken este a Gépipari Technikumban. Jékely Zoltán és Fodor József verseit nyolcvan főnyi hallgatóság élvezte.

— Az iskolatelevízió eredményének megfigyelése céljából több baranyai általános iskolában felméréseket végeznek. Az Országos Pedagógiai Intézet rendezésében négy baranyai iskolából kér tájékoztatást az iskolatelevízió eredményeiről.

A televízió műsora

november 1-én, vasárnap

9.30: Iskola-tv. Fizika, az általános gimnáziumok esti és levelező tagozatának II. oszt. számára, párhuzamos erők, súlypont. 10.00: Az iskola-tv jövőheti műsorának ismertetése. 10.05: Foxi maxi kalandjai, amerikai rajzfilmsorozat. 10.25: Múzeumi vetélkedő, közvetítés Pécsről. 11.25: Történetek Leninről, szovjet film, a KISZ filmszemináriumok részére. — 13.55: Oroszlányi Bányász—Ózdi Vasas NB I/B bajnoki labdarúgó mérkőzés közvetítése Oroszlányból. 15.50: Sötétből a fényre, a televízió dokumentumfilmje (ism.) 16.05: A Magyar Hirdető műsora. 18.15: Achájok, bolgár régészeti kisfilm. 18.25: Tv-magazin, a hegyek között. 18.55: Esti mese. 19.05: Varsói üdvözlet. A Lengyel Állami Nagycirkusz műsorának közvetítése a Fővárosi Nagycirkuszból, a szünetben: Tv-híradó. 22.00: Telesport. 22.25: Tv-híradó 2. kiadás.

— Magnetofonnal tanulják az angol nyelvet a mohácsi gimnáziumban. Az iskolarádió műsorát a nyelvórákon is használják.

— Kísérleti üzemi kultúrmunka kezdődött a Pécsi Kesztyűgyárban. A II. kerületi tanács tapasztalatcseréken adja majd át a kerület üzemi kultúrcsoportjának a kesztyűgyárban kikísérletezett módszereket.

— KIOSZ pécsi járási helyi csoport vezetősége ezuton értesíti Pécs és pécsi járás iparosai, hogy 1964. november 9-én, hétfőn du. 18 órai kezdettel Pécsett a KIOSZ Rákóczi út 24 sz. alatti helyiségében beszámoló taggyülést tart. A taggyülésen részt vesz a KIOSZ Országos Központ küldötte is. A taggyülésen részletes tájékoztatást ad a helyi csoport vezetősége a kisiparosságot érintő kérdésekről és beszámolva a vezetőség munkájáról, megjelölve az elkövetkezendő 6 hónap feladatait. Helyi csoportunk vezetősége kéri az érdekelt kisiparosok feltétlen és pontos megjelenését. KIOSZ pécsi járási helyi csoport vezetősége.

— Tovább növekedett a termelőszövetkezetek gépparkja a pécsváradi járásban; a kátolyi szövetkezet egy RS—09, a szederkényi termelőszövetkezet pedig egy UE—28. típusú traktort kapott.

Előkészítő tanfolyam

A Felsőfokú Kereskedelmi és Vendéglátóipari Szakiskola az 1965—66. tanévi felvételi vizsgára előkészítő tanfolamot indít.

Az előkészítő tanfolyam 1965. január 5-től június 25-ig tart. A tanfolyam tantárgyai: matematika, kémia, valamint az érettségivel (képesítő oklevéllel nem rendelkezők számára a magyar nyelv is.)

A tanfolyam önköltséges, a résztvevők 450 Ft tandíjat fizetnek.

Baranya, Somogy, Tolna megyeiek részére az előkészítő tanfolyamot Pécsett, a Közgazdasági Technikum Kereskedelmi Tagozatán, a felsőfokú szakiskola konzultációs központjában tartják.

Jelentkezéseket elfogad Nagy Sándor, a felnőttoktatás vezetője, Pécs, Rét u. 10. Telefon: 24-86. Jelentkezni december 5-ig lehet.

Év vége előtti számadás

Mennyit léptek előre Baranya megye tsz-ei?

Földvári Jánosnak, a megyei tanács elnökhelyettesének nyilatkozata

A most folyó mezőgazdasági munkákkal — szántás, műtrágyázás, vetés — már jórészt a jövő gazdasági évet alapozzuk meg, az 1964-es év lényegében már mögöttünk van s főbb vonásaiban értékelhető.

Megállapíthatjuk, hogy ez az év lényegében sikeres volt, s a termelőszövetkezetek újra nagy lépést tettek előre a mezőgazdasági termelés növelése, a korszerű nagyüzemi gazdálkodás megvalósítása útján.

A hozamok nőttek

Az elmúlt év időjárása szeszélyes volt. Ez egyes növényféleségeknek, mint például a répa, kukorica stb. kedvezett, másoknak nem. A kedvezőtlen időjárás — a júniusi több hetes aszály — következtében a gabonafélék idei termésátlaga nem áll arányban azzal a munkabefektetéssel, gondossággal és szakszerűséggel, amellyel termesztésüket a nagyüzemi gazdaságokban végezték. Legsúlyosabb kiesést a sörárpában okozott az időjárás, melynél a megyei termésátlag mindössze 3.6 mázsa. Az árpaszemek száma a kalászokban ideális volt, de az aszály miatt a szemek megszorultak s a szokásos 30 körüli helyett a hektoliter súly csak 62—70 lett. Az őszi árpával ugyancsak mostohán bánt az időjárás, ennél a növénynél a megyei átlagtermés 9,7 mázsa. Kenyérgabonából már nem volt ilyen nagy kiesés s a 10,1 mázsás megyei átlagtermés közepesnek mondható, sőt ha az ötéves tervet megelőző öt év átlagához, a 8,7 mázsához viszonyítjuk, akkor a fejlődés kielégítő.

A kapásnövényekből kimondottan jó termést takaríthattunk be. A kukorica, mint legfőbb kapásnövény megyei átlagban 18 mázsa májusi morzsoltat adott holdanként s ez kereken 4 q-val magasabb az ötéves tervet megelőző 5 év átlagánál. Ezt elősegítette a vegyszeres gyomirtás térhódítása. Ma már a kukoricaterület 51 százalékát kapálás nélkül, vegyszeresen művelik a termelőszövetkezetek. Cukorrépából a megye átlagtermése meghaladta a 160 mázsát, ami az ötéves terv előtti időszak 118.4 mázsás átlagához képest igen szép eredmény.

Javultak a termelési feltételek

Hogy a növénytermelési hozamok a körülményekhez képest így alakultak, ahhoz jelentősen hozzájárult a javuló eszközellátottság, a termelési feltételek javulása. Ebben az évben már a szántóterületekre holdanként közel 2 mázsa műtrágyát használtak fel. Ezen belül az intenzív búzák termesztésére 3 mázsán felüli műtrágya-adagot használtak fel a termelőszövetkezetek. Nőtt a gépellátottság is. Az elmúlt nyáron a gabona 88 százalékát gépekkel aratták le a tsz-ek. Az előző években gátolta a munkát a vetőgéphiány. Ebben az évben csak vetőgépből 94 darabot kaptak a tsz-ek. A silózáshoz 50 kombájnt, illetve járvasilózót kapott a megye. Az őszi betakarítási munkákat segíti az a 162 pótkocsi, melyet a termelőszövetkezetek ebben az évben vásároltak. A közös gazdaságok gépparkja 180 erőgéppel gazdagodott, ebből 53 az UE—28-as. Az elmúlt évben 81,5 millió forintot fordítottak a közös gazdaságok erő- és munkagép-vásárlásra.

Építési beruházásokra 57 millió

Több mint 57 millió forintot fordítottunk a megyében termelőszövetkezeti építési beruházásokra, új majorok, istállók és egyéb nagyüzemi épületek létesítésére. Az építőipar sajnos ezt az összeget kivitelezni nem tudja, azonban a fel nem használt összeg nem vész el, mert az ebben az évben is igen jói működő termelőszövetkezeti építőbrigádok gépszíneket és gépműhelyeket építenek ezután.

Az öntözés fejlesztésére fordított beruházás 21 millió forint volt ebben az évben. Ebből mindenekelőtt víztárolókat létesítettek a tsz-ek. A fennmaradó összeget öntözőberendezések vásárlására használták fel. Ezek a beruházások jórészt a következő évben kamatoznak majd. Az állami gazdaságokkal együtt 1965-ben már 20 ezer holdat öntöznek Baranya megyében a nagyüzemi gazdaságok.

Nőtt az árutermelés és az áruértékesítés

A megye szövetkezeteinek árutermelési terve 1963-hoz képest 10,9 százalékkal nőtt. Az áruértékesítés egyes cikkeknél, így például a kenyérgabonánál alatta maradt a tervnek, de az elmúlt évhez képest mégis jelentős a fejlődés, hisz míg 1963-ban 3468 vagon, addig 1964-ben 5200 vagon kenyérgabonát adtak el a termelőszövetkezetek az államnak. Hízottsertés-tervét 102 százalékra teljesíti a megye, ami azt jelenti, hogy az 1960 évi — ez a kormány által megszabott viszonyítási alap — 80 107-tel szemben az idén 105 000 hízott sertést adnak közellátásra. Hízómarhából 100 százalékos, baromfihúsból 118 százalékos, tojásból 137 százalékos és tejből 104 százalékos a közös gazdaságok várható tervteljesítése, ami azt jelenti, hogy a megye termelőszövetkezetei ebben az évben 13,1 százalékkal adnak több árut, mint 1963-ban.

Javult a tsz-állatállomány minősége

Az állományfejlesztési tervnek megfelelően a szövetkezeti közös szarvasmarhaállomány létszámát tekintve nem nőtt az idén, de minőségben lényegesen javult. Sok termelőszövetkezet hajtott végre minőségi cserét a tehénállománynál. Éppen az elmúlt hetekben fejeződött be a tsz-ek jelentős részében a tbc-mentesítés. A sertésállománynál az anyakocák létszáma nőtt, de jövőre tovább kell növelni. Jelenleg a termelőszövetkezetek 80 százaléka képes hízóalapanyagát saját szaporulatából fedezni. Az ezen a nyáron megalakult Állattenyésztési Felügyelőség szakemberei éppen ezekben a napokban kezdték meg a tsz-ek sertésállományában a tömeges szelekciót, ami azt jelenti, hogy a legszaporább kocák utódait fülcsipkével jelölik meg, s azokat állítják tenyésztésbe.

Nőtt a tsz-tagság jövedelme

Bár a zárszámadások még nem történtek meg, azt azonban már az eddigi vizsgálatok is megmutatják, hogy a szövetkezeti gazdaságok bevételi tervüket 99,1 százalékra teljesítik. Ezt a nem egészen egy százalékos kiesést mindenekelőtt az alacsonyabb kenyérgabona-értékesítés s az ebből eredő 84,5 millió forintos veszteség okozta. Továbbá többletkiadást okozott az a 13 milli forint, melyet a mezeipocok elleni védelemre használtak fel. Az állattenyésztés ezzel szemben 28 millió forint többlet bevételt hoz s ehhez jön még 36 millió forint terven felüli bevétel a különböző kisegítő üzemágakból.

Az egy tagra eső tervezett jövedelem 10 808 forint, a tényleges ennek alatta marad, előreláthatólag 9746 forint lesz, ami 90,2 százaléknak felel meg. Kereken 2 százalékkal azonban még így is magasabb az előző évinél. Csökken a mérleghiányos tsz-ek száma s a gyenge tsz-ek közül Bükkösd, Pécsudvard, Pogány, Felsőmindszent, Baranyajenő, Vejti és Boldogasszonyfa már egy fokkal előbbre lép és a közepes tsz-ek közé kerül.

A jobb idő beálltával a legnagyobb lendülettel folyik a munka a turonyi termelőszövetkezet földjein. A traktorok befejezik az elmaradt szántásokat, tárcsáznak, a „kész" földeken vetnek, másutt meg műtrágyáznak. A képen: Szili László, Szombati István és Szabó József búza alá tárcsáznak a turonyi dombtetőn.

A magatartás grafikonja

MAGAS NYÁRFÁKKAL szegélyezett országút mentén, egy parkban áll az üzem. Történelme nincs. Öt esztendeje indult meg a termelés, s a következő évben hatvanötezer kesztyűt gyártottak. Ebben az évben elérik a háromszázkilencvenezer párat. Ami a termelést illeti, e két adat közötti távolság lemérhető különböző mutatókkal, statisztikai táblázatokkal. S erről könnyebben beszélhetne a Pécsi Kesztyűgyár siklósi telepének vezetője, Párkányi József. Ami nehezebb: a személyi ügyek felmérése. Induláskor 90—100 fő, ma pedig 773 a létszám, következésképpen hasonló arányban nőttek a gondok is. A dolgozók zöme helybeli, a többi Beremendről Harkányból, Nagyharsányból jár be reggelente, a távolabb eső falvakból pedig hétfőn hajnalban utaznak Siklósra és szombaton vissza, ami azt jelenti, hogy vagy másfélszáz dolgozó lakik albérletben a járási székhelyen.

Az albérlet-konjunktúra tehát várható volt.

— Kilencven ipari tanulónk van, nagyrészük albérletben lakik. Megnéztük a lakásviszonyokat. Volt olyan család, ahol hét albérlőt tartottak, egy-egy ágyban ketten feküdtek. Ezek a fiatalok fejenként százhetvenöt-kétszáz forint lakbért fizettek. Különböző intézkedéssel próbáltunk enyhíteni ezen, de végső megoldást nem találtunk — mondja Párkányi József.

— Amikor az üzem létesült, talán gondoskodni kellett volna arról, hogy a bejáró dolgozóknak valami szállást biztosítsanak. Enélkül üzemtelepítést elképzelni sem szabad manapság.

— Szó volt erről annakidején.

De csak „volt". A község vezetőségének az volt a véleménye: csak induljon be az üzem minél előbb, lakást majd biztosítunk. Különben is, olyan nagyszámú munkaerőfelesleggel rendelkezik Siklós, hogy az üzem csak győzze felvenni a dolgozókat.

Az üzem győzte. Olyannyira, hogy rövid időn belül távoli falvakból kellett toborozni munkásokat. Ezeknek pedig itt helyben kellett volna megoldani a lakhatási lehetőségeket. A Könnyűipari Minisztérium azonban hallani sem akart munkásszálló létesítéséről. Azzal érveltek, hogy az utánpótlás is véges lesz egyszer, hiszen az üzemet hétnyolcszáz főre tervezték. A vidékről bejárók majd asszimilálódnak a községben, vagyis letelepszenek és a probléma megoldódik.

Azóta évek teltek el, és még hosszú évek múlnak majd el, mire ez az elképzelés teljesül. Viszont egy szállodának tervezett ideiglenes munkásszállás megépítése kifizetődött volna, hiszen Siklós és környékének idegenforgalma közismert, ugyanúgy a szállodaszobák hiánya is.

A SZEMÉLYI ÜGYEKNEK csak egy része a lakásprobléma.

— Másféle gondjaink is vannak.

A felvételt orvosi vizsga előzi meg. A varrodában — bármennyire is tökéletes a világítás, gyakran előfordul, hogy valakinek látási zavarai jelentkeznek. A közelmúltban Horváth Annát, Miczek Ilonát helyezték könnyebb beosztásba orvosi javaslatra.

— Fizetésük csökkent-e ezzel? — kérdem.

— Nem. Az áthelyezés elég bonyolult dolog, hiszen az üzemen belül kell új munkahelyet biztosítanunk, de a kereset marad a régi, erre nagyon vigyázunk. Anyagilag nem rövidülhet meg egyetlen dolgozó sem.

Az üzem minden esztendőben új szakmunkásokat nevel magának. Ezek a fiatalok a paraszti világból csöppentek be egyik napról a másikra a gyári kollektívába. A szigorúbb fegyelem ha szokatlan is eleinte, később azért azonosulnak a követelményekkel. — Több ipari tanuló kiválóan vizsgázott és valóban jó kezű szakmunkásokká váltak. Kivétel aztán itt is van persze.

— Ismeri a kis Szlipcsevics Palit? Egyszer írt róla, akkor még tanuló volt.

Alacsony, szőke kis beremendi fiú, emlékszem rá, alig érte fel a munkaasztalt.

— Mi van vele?

— Elégedettek voltunk mindig a munkájával, de a közelmúltban mégis csak „összerúgtuk a port".

Nos, ez a Pali gyerek egy import-mappa tételt nem úgy dolgozott fel, ahogy a technológiai utasítás előírja. A mestere figyelmeztette, hogy javítsa ki az elrontott kesztyűket. A fiatal szabász azonban mégis tovább küldte a 25 pár kesztyűt, de a MEO-nál elakadt, kiderült, hogy 21 pár selejtes.

— Ilyen esetben mit csinál az üzemvezetőség?

— A kárt megfizettettük vele, de ez csak részmegoldás volt, — meséli Párkányi üzemvezető. — Összecsomagoltam a selejtes kesztyűket, beültem a kocsiba, és elmentem Beremendre Pali szüleihez.

Meglepődtek, mert Pali otthon mindig azt mondogatta, hogy az üzemben elégedettek a munkájával, „agyondicsérnek". Ez persze addig igaz is volt, amíg ez a hanyagsága be nem következett. A szülők restelkedtek, megígérték hogy a gyereket ráncbaszedik.

— Hasonlóképpen jártunk el akkor is, amikor Matkó Andris, szintén fiatal szabász, tönkretette a dulirozó kést.

A hét-nyolcszáz forint értékű dulirozó kés a szabászmesterség lelke. Matkó Andris addig ütögette az áztatómedence öntöttvas széléhez, míg az éle teljesen ki nem csorbult.

— Miért tette?

— Csak sejtem, hogy miért. Amikor az apjával beszéltem, mondta, hogy a gyerek a mohácsi kesztyűszövetkezethez akart átmenni. Gondolom, így próbált indokot szerezni, amiért kiléphet.

— Ott magasabb a kereset?

— Dehogy magasabb! Különben is, itt sem rossz a keresetük. Csupán bennük van a vándorlási láz, mert fiatalok. Mi pedig nem engedjük meg a vándorlást, hiszen nem azért nevelünk szakmunkásokat, hogy aztán egy szép napon itt hagyjanak bennünket.

A történethez még hozzátartozik, hogy Andrist is „ráncbaszedhette" az apja, mert amikor az üzemvezető elbúcsúzott a szülőktől, Andris kilépett volna a lakásból, de az apja félre nem érthető szigorral parancsolta vissza, mondván, „van még beszélnivalónk egymással".

Kiragadott példák a problémák erdejéből.

AZ ÜZEM jó hírnevet szerzett magának külföldön is. Tűnő termékeivel. Ez az üzem kollektívájának érdeme. A rosz példák viszont azért említendők, hogy a termelés grafikonjának emelkedő görbéje mellett meglássunk egy másik görbét is, amely már nem olyan egyenes, néha meg-törik: ez az emberi magatartás görbéje, ami mindig is bonyolult volt és sokáig az is lesz.

Rab Ferenc

Diáksereg a szerkesztőségben

Kékköpenyes diáksereg lepte el a szerkesztőséget. Kopácsolnak, kopácsolnak reggeltől estig szüntelen.

Ülök az íróasztalomnál és lassan belep a por. Szétverik a szobámat. Talán a főszerkesztő szobája jobb lesz, talán ott dolgozni is lehet... Kezemben az írógép, botorkálok.

Csend fogad az ajtó előtt. Lenyomom a kilincset. Egy raj kékköpenyes élén dr. Molnár Miklós tanár. Magas termetű, határozott hangú ember.

— Első pár lépjen előre, — irányítja tanítványait. — Tilesch ide véssen egy 80×50×15-ös doboznak helyet, mutat az ablak mellé.

Tilesch barna svájcisapkás fiatalember előveszi mérőszalagját és rajzolja a méretet.

— A párja pedig attól a doboztól kiindulva véssen egy hornyot, tizenhárom és feles csövet kell levezetni a szekrényig. A cső pontosan a jobbsarokhoz csatlakozzék. Megértettétek?

— Meg, — mondja az első pár és kezdik a munkát.

Munkát kap mindenki. Kopácsolni kezd a III/d osztály, s talán hangjuk egészen az iskoláig, a Nagy Lajos Gimnáziumig elhallatszik.

Valahogy ismerősnek tűnik az első pár, Tilesch Gábor meg Wiant László.

— Persze, — mondják ők — hiszen ott lakunk a szerkesztő úr szomszédságában, Petőfi utcaiak vagyunk.

— Akkor mondd csak Gábor fiam, hogyan választottad ezt a szakmát a gimnáziumban?

Irul-pirul a fiú, aztán mondja.

— Ez a legjobb. Érdekel, tetszik, az öt plusz egy jó dolog.

— Egy nap csúsztatás ugye... nem kell tanulni, — kerülök a hátuk mögé.

Ne higgye azt. Ezt is kell tanulni, sőt az elméleti része talán az egyik legnehezebb tantárgy. A gyakorlati oldala valamivel jobb, mert erő az még akad, — erre mind a ketten kihúzzák a derekukat.

— Látták-e már használat odahaza a plusz egynek?

— De még mennyire, — csillan a szeme Gábornak és a vésőjével Laci felé integet. — Náluk a csengőt mi szereltük, nálunk meg a villanykapcsolókat.

Majd Gábor sorolja a terveit. Nem akar villanyszerelő lenni hanem a Közgazdasági Egyetem külkereskedelmi szakán szeretne tovább tanulni az érettségi után. Igaz, mindez csak távoli vágyakozás, most a tanulás a lényeges, s a négyes rendűséget is feljebb kívánja tornászni a jövő esztendőre.

— Nekem egyenesen előképzés ez a politechnika, — mondja Wiant Laci — mert rádió- és televízió-műszerész nek készülök. Ha érettségiz tem, megyek az 500-asokba szakközépiskolába. Igaz a gépipari most is jobb lett volna, de anyuék lebeszéltek, azt mondták gimnáziumban tanuljak.

— Úgyse vettek volna fel, — néz rá barátja — hisz a triumvirátusunk harmadik tagja oda pályázott, de nem vették fel.

— Egyébként teljesen mindegy, a politechnika kitűnő előképzést ad nekem a Nagy Lajosban, s ha netán mégis máshova akarok menni tanulni, akkor ugyancsak jó lesz. Igazam van? — néz rám a szemüveges Laci fiú.

— Tökéletesen, — mondom neki, s kérdezem tőlük, hogy az iskolában vésték-e már falat.

— Én még nem, — siet a válasszal Gábor, majd közös akarattal elmondják, hogy mennyire előnyös részükre, ha valahol „igazi" munkát végezhetnek.

— Sokkal nagyobb szakmai tapasztalatot szerzünk ilyenformán, s az sem mindegy, hogy ennek haszna is van az életben, — teszik elém a legnagyobb igazságot, miközben Gábor elérte a tizenötcentis mélységet a falban és lassan kialakul a szekrényke helye.

Kiesik egy tégla, száll a por és éktelen kopácsolás veri fel a főszerkesztő szobáját is. Tovább botorkálok az írógépemmel, hátha sikerül egy csendes helyet találnom, hogy a riportomat nekem is meg kellene írnom valahogyan.

Gazdagh István

Háromméteres muskátli

Valóságos kis botanikuskert található a MÁV Gazdasági Vasutak hirdi fűtőházában. Az üzemfőnöki irodát húsznál több ritka szép növény díszíti: köztük narancsfa és datolyapálma. A helyiség legfőbb ékessége egy mindössze négy esztendős filodendron, amelynek azonban máris 19 levele van és ezek közül a legnagyobbak asztallap nagyságúak. A filodendron immár a fél szobát betölti, úgyhogy elérkezett az idő: vagy az üzemfőnöknek vagy a növénynek el kell hagynia a helyiséget. Persze nem lehet kétséges, hogy melyikük fog távozni. Most csak az a gond, hogy hova kerül a hatalmas dísznövény; szeretnék, ha valamilyen intézmény vásárolná meg és reprezentatív célokat szolgáló helyiséget díszítenének vele. A „fűtőházi botanikuskert"-nek van még egy érdekessége: a muskátlibokor, amely három méter magasra nőtt. A karóval megtámogatott növényről virágzás idején fürtökben csüngenek le a gyönyörű muskátli virágok. — Egyébként jellegzetessége az itteni növényeknek, hogy valamennyi óriásira nőtt. — A pletyka nevű zöldnövény például négyméteres hajtásokat hozott, a fukszia pedig, amely különben 50—60 centiméteres szokott lenni, itt három-négyméteresre nőtt és egy egész falat beborít most.

A „botanikuskert"-nek szakavatott gondozója akadt Bednár Erzsébet agrármérnök-jelölt személyében.

Tó a belváros alatt

A Borforgalmi Vállalat Irányi Dániel téri pincéjében meglepő dolog tárul a szemünk elé. A hordók között valóságos csermely csordogál, amelyben sosem apad el a víz. A talaj süpped a lábunk alatt, s az egyik pinceszárnyat csak lerakott téglákon lehet megközelíteni. Ahol

a csermely patakocskává szélesedik,

fapallók alkotják a hidat, azokon kell közlekedni. A víz hol itt, hol ott buggyan fel, kis mellékerek folydogálnak, helyenként tócsává szélesedve.

— *Két hónapja ez a legnagyobb problémánk* — tájékoztat *Sólyom György* üzemvezető. — *A víz hozzánk a Borostyán pincéből tört be, de a mi pincénkben is vannak források. Aknát építettünk, hogy felfogja az ereket. Ha az megtellik, motoros szivattyú nyomja fel az udvarra a sok vizet.*

A fal mellett tárolt palackok alatt is végig víz van, azt nem tudják eltávolítani. Egy részét vödrökbe felmerik és az aknába hordják. Sok víz persze ott marad, egyszerűen nem tudnak mit kezdeni vele. Így is naponta 2500—3000 litert szivattyúznak el.

Kurucsai József igazgató:

— *Az állandó sár és víz mellett még komoly gondot okoz az a tény, hogy a felázott talajon a töltött ászokhordók megsüllyedtek. Attól tartottunk, hogy valamelyik abroncs megpattan és kifolyik a bor. Kénytelenek voltunk a hordókat kiüríteni, s bár az idei nagy bortermést nehezen tudjuk tárolni, tíz nagy hordónk üresen áll. Már az alapfalak is veszélyben vannak, repedéseket vettünk rajtuk észre.*

Hasonló a helyzet a Borostyán-étterem pincéjében is, ahol szintén megtalálható a patak, azzal a különbséggel, hogy szépen átfolyik a Borforgalmihoz. Tóth Sándor üzletvezető elmondotta, hogy hordós és palackos boraikat kénytelenek máshol tárolni, mert akkora a nedvességtartalom a pincében, hogy a hordók egy nap alatt penészbevonatot kapnak.

A legsúlyosabb helyzetben

a Kossuth Lajos utca másik oldalán lévő házak pincéi vannak. A 205. sz. Gyorskiszolgáló Csemegebolt és a mellette lévő 103. sz. Totó-Lottó Kirendeltség pincéjében körülbelül 2 méter magasan áll a víz. Időnként leszivatytyúzzák, aztán újra feltelik. A csemegeboltnak például raktára van a vízzel telt pince fölött, attól félnek, hogy egy szép napon egyszerűen leszakad. Ezekben a pincékben már 8—10 éve van víz és azóta nem történt hathatós intézkedés.

Az elvizesedés elhúzódik egészen a Zetkin Klára utcáig. A Pécsi Rádió pincéjében is folyik a patak. Itt forrás buggyant fel és a falak mentén is mindenütt folyik a víz. Ők is tároló aknát építettek, s naponta 1300 liter vizet szivattyúznak el. A vizes pincében vannak az elektromos berendezések — ezeket most fel kell hozni, ami körülbelül 300 ezer forintba kerül.

A veszélyeztetett házak nagy része az Ingatlankezelő Vállalat tulajdonában van. Mit szándékozik tenni a vállalat?

— *Az Ingatlankezelő Vállalat feladata a házak rendbentartása és tatarozása. A pince már nem a mi hatáskörünkbe tartozik* — hangzik a válasz. — *Ilyen munkákat mi a tatarozásra szánt pénzből nem csináltathatunk. Ha valamelyik pincében falazni kell — azt befalaztatjuk. Mindenesetre talajfeltárási munkát végeztetünk, ha megkapjuk az eredményt, védekezni fogunk a víz ellen.*

A legilletékesebb szerv a városi tanács építési és közlekedési osztálya. Tudnak erről az áldatlan helyzetről?

Erdélyi Albert mérnök:

— *A víz ez év tavaszán öntötte el a pincéket. Az a gyanú, hogy a nagymérvű vízbetörés kapcsolatban van*

a tavaszai történt földrengéssel.

A víz ugyanis egy bizonyos rétegvonalon jelentkezik, valószínűleg ez a réteg elmozdult. Megkezdtük a laboratóriumi vizsgálatokat, amelyet a Vízés Csatornaművek szakemberei végeznek el. Hogy védekezni tudjunk, a legfontosabb feladat megállapítani, hogy milyen jellegű a víz? Kétféle lehet: vagy karszt-jellegű vagy talajvíz. A laboratóriumi vizsgálatok során a vegyi összetételből ez pontosan megállapítható lesz. A laboratóriumi vizsgálat november 8-án indul meg.

Attól függően, hogy milyen jellegű a víz, megindulnak majd a védekezési munkák. Az építési osztály felkérte a Mélyépítési Tervező Vállalatot valamint a Vízgazdálkodási Tudományos Intézetet, hogy segítségükkel megállapíthassák a védekezés módját.

— *Ha a laboratóriumi vizsgálat azt mutatja ki, hogy a feltörő víz talajvíz, akkor a háztulajdonosok szigeteléssel és védőfallal megoldják az átnedvesedést. Ha karsztvíz, akkor a felgyülemlő vizet összegyűjtjük és az elvezetéséről gondoskodunk. Ez természetesen nagyon nagy munka lesz, ami több tízmillió forintot is felemészthet. Előfordulhat az is, hogy le kell bontani a veszélyeztetett házakat.*

Addig is nagyon

óvatos szivattyúzással

el kell vezetni a vizet. Ugyanis erős szivattyúzás esetén a víz a talajszemcséket is magával viszi, ami kimossa a talajt és így elősegítheti esetleg a ház összeomlását.

Csatai Erzsébet

„Szőlőmúzeum"

Négyszáz féle borszőlő egy helyen — 34 cukorfokos must

Mintha szabadtéri „múzeum" volna, olyan a Szőlészeti Kutató Intézet Máriatelepi szőlője. A „múzeumi" tárgy — a szőlőtőkék.

Miért „múzeum"? Azért, mert Magyarország területén fellelhető valamennyi borszőlőfajta megtalálható itt, sőt képviselve van egy vagy több fajtával Európa minden szőlőt termesztő országa is. Nemcsak hazánk, hanem egyúttal Közép-Európa legnagyobb borszőlőfajta gyűjteménye ez. A „szőlőmúzeum" anyagát Németh Márton tudományos kutató másfél évtizedes munkával gyűjtötte össze és állandóan gyarapítja.

Összesen mintegy 400 féle borszőlő tőkéi sorakoznak a telepen, s ezek közül 274 fajta termést is hozott az idén. Jövőre már 340 fajta fog teremni. Különös módon folyik ezen a telepen a szüret, ugyan is a szüretet 274-szer meg kell ismételni, mert mindenegyes fajta termését külön-külön szedik le és préselik — természetesen külön is tárolják. Vannak ugyan olyan szőlőfajták, amelyeknél a szüret mindössze pár percig tart: ezekből csak egy-egy tőke van még. A román eredetű Zihhara nevű szőlőfajta egész termése csupán három fürt volt, amelyből egy deciliter must készült.

A kutatók minden fajtát külön megvizsgálnak és értékelnek. Sokoldalú bonyolult vizsgálat ez. Így például megszámlálják a termő tőkéket és a fürtöket, s megmérik ezeknek a súlyát. Megállapítják a kocsány és a bogyók arányát. Külön megmérik ezután 100 szőlőszem héjának és magjának a súlyát. Erre a sok mérésre azért van szükség, hogy a fajták közül ki tudják válogatni a legjobban termő szőlőt, amit esetleg el lehet szaporítani.

Az értékes fajta-gyűjteménynek hármas célja van. Mindenekelőtt élő anyagot szolgáltat a fajták azonosításához, másrészt nagy segítséget nyújt az intézetben folyó nemesítő munkához, s végül segít a kutatóknak abban, hogy megfigyeljék a különböző fajták tulajdonságait. Németh Márton már eddig is több olyan fajtát nyert, amelyekkel — a jelek szerint — érdemes foglalkozni. Ilyen például a Franciaországból származó Muscat Bouchet, amely magasművelésre igen alkalmas, korán érik, bőven terem és jól aszúsítható. Ami szintén figyelemre méltó tulajdonsága: jó cukorképző fajta és az idei nem valami kedvező őszön is 34 cukorfokú mustot adott.

A „szőlőmúzeum" természetesen állandóan gyarapodik, a levelek jönnek-mennek az országok között és a levelek nyomán sok csomagot várnak, amely még eddig meg nem lévő szőlőfajta-oltványt tartalmaz.

Cs. E.

Ma délelőtt:

Színvonalas műsor a „múzeumi nagyderbyn"

Ma délelőtt „rajthoz áll" a múzeumi és műemléki szellemi vetélkedők megyei döntőjébe jutott öt csapat. A múzeumi hónap utolsó nagy rendezvényeképpen nagyszabású műsor keretében zajlik le ez a „nagy szellemi derby".

A vetélkedőnek már előre magas színvonalat biztosít az a tény, hogy a megye száznégy községéből 2528-an mérték össze erejüket, s ehhez még hozzá kell számítani hatszázötven fiatal pécsi vetélkedőt is. Ennek a népes mezőnynek a legjobbjai érkeznek ma délelőtt Pécsre, mégpedig a kilenc legjobb csapat. Közülük a pécsiek járnak az élen hetven pontos eredményükkel, majd sorban utánuk Véménd, Olasz, Mohács és Szigetvár, továbbá Siklós, Sásd, Komló és Borjád fiataljai. A megyei döntőbe az első öt csapat jutott be, tehát ők vetélkednek ma délelőtt. A sorban utánuk következő négy csapat oklevelet, serleget és könyvjutalmat kap.

A színvonalnak további biztosítékai is vannak. Így a Pécsi Nemzeti Színház négy művésze: Pécsi Ildikó, Karikás Péter, Marczis Demeter és Győri Emil énekkel és szavalattal, Dörömböző Géza népizenekari muzsikával, a Mecsek Együttes tánckara pedig tánccal szórakoztatja a közönséget. De fellép sok baranyai népi hangszerszólista is.

A vetélkedőt közvetíti a Televízió. A megyei döntő egyébként nem lesz nyilvános, mert oda csak a résztvevők, a népművelési szakemberek, a zsüri, minden járásból néhány meghívott szellemi vetélkedő-, vagy klubvezető, azonkívül a tv és a sajtó munkatársai mehetnek be. A tv azonban remélhetőleg a legnagyobb nyilvánosságot biztosítja.

Szigetvári emlékbélyegsorozat

A Hazafias Népfront Szigetvári Vár Baráti Körének javaslatára a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium hozzájárult ahhoz, hogy 1966-ra, a török elleni hősies várvédelem 400. évfordulójára emlékbélyegsorozat jelenjen meg. A jubileumi évforduló szigetvári emlékünnepségein a bélyegeket erre az alkalomra készített különbélyegzővel látják el.

Negyven esztendeje gyógyít a terehegyi „juhász-orvos"

A Harkány melletti Terehegyen él a leghíresebb baranyai gyógyító juhász: Balogh Mihály. Több mint négy évtizede — pontosan 1922 óta — maga gyógyítja a beteg birkákat, sőt: ha szükség volt rá, maga is operálta. Valameny nyi ős e, akire csak emlékezik, anyai és apai ágon juhász volt és a gyógyítás tudománya apáról fiúra öröklődött a családban. Kiváló ismerője a leggyakoribb és legsúlyosabb juh-betegségeknek: a kergeségnek, a szemhályognak, a büdös sántaságnak, a gyomor- és tüdőférgességnek. Ezekből a betegségekből ezernél is több birkát kezelt már ki.

Különösen nagy jártasságra tett szert a kergeség gyógyításában. A birka fejébe bekerült férget úgy távolítja el, hogy éles juhászbicskával felnyitja az állat koponyáját és a léken át kiskanállal kiemeli az agyvelőből a babszem nagyságú férget. Ehhez az utóbbi műveléthez ugyanazt az ezüst kiskanalat használja, amellyel ősei végezték ezt a bonyolult műtétet. Az operáció után visszahelyezi a csontot a helyére, rásimítja a bőrt és a vágás helyét leragasztja, majd szabályos kötést kap a beteg állat. Ezzel a módszerrel nyolc-tíz nap alatt tökéletes gyógyulást tud elérni a kergeség miatt egyébként pusztulásra ítélt juhoknál. Ilyen műtéthez természetesen nagy szaktudás és biztos kéz kell, s Balogh Mihály juhászbicskája még sohasem tévedett.

Valamikor rendszeresen operált szemhályogos birkát is. Azt úgy távolította el, hogy késével felvágta a hályogot és lehúzta a szemről. Ha csak egy leheletnyivel is mélyebben vágott volna, az állat végképp elvesztette volna a szemevilágát. Tizenhat évig végezte ezeket a rendkívül kényes műtéteket. Egyszer kezébe került egy újságcikk, amely egy hasonló tehetségű angol juhászról számolt be. A szigetországnak ezt a pásztorát meghívták egy szemklinikára és ott az orvosok megmagyarázták neki, hogy milyen bonyolult az a műtét, amelyet végez. Attól kezdve az angol juhász nem nyúlt szemhályoghoz és a cikk hatására ugyanezt tette Balogh Mihály is.

A trónfosztott falu

Sellye. Négyszázharminckét éve Dselalzade Musztafa szerint Silje, a népdal szerint Sölle.

A török alatt négy szeroda, azaz hatvankilenc falu központja. A szerb megszállás alatt bírósági székhely. 1951-től ez év elejéig a róla elnevezett járás központja.

Ma a siklósi járás egyik községe.

Kőbuzogány

— Tudja nekem csak az fájt, amit az újság írt, hogy Sellye azért nem lehet járási székhely, mert nincsenek történelmi hagyományai... meg hogy nem lehet iparosítani.

Sötétszínű postatiszti egyenruhában van, az arca aszkétikusan vékony. Hatéves korában talált egy neolitkori kőbuzogányt, s ez a kőbuzogány lett a sorsa. Igaz, eleinte gyertyatartónak, később ajtótámasztéknak használták —, de a zöld csiszolt kő, közepén a kerek lyukkal most itt van az asztalán.

A „hatvan csontváz szobájában" beszélgetünk. Ez a szoba eredeti rendeltetése szerint a sellyei posta vezetőjének munkahelye. A hatvan csontváz mégis itt volt.

Azt mondja Pápay Jenő:

— Nagyon szerettem volna megismerni Sellye múltját; ez hogy, hogy nem a szenvedélyem mé vált. Ma is hordják hozzám, ha találnak valamit a földeken. Így akadtunk egy Árpád-kori temetőre is. A budapesti régész megengedte, hogy az első sírt én tárjam föl...

Aztán más hely híjján elszállításig itt pihent a hatvan Árpád-kori harcos.

— Egyszóval van Sellyének történelmi múltja?

— Nézze, a legkorábbi ismert írásos emlék 1292-ből való. Egy adománylevél. János zágrábi püspök a sellyei Péterfiaknak, Miklósnak és Olivérnek adományozta Felsőszentmártont és Révfalut. Lehet, hogy van korábbi is, többet kellene kutatni.

Látszik rajta, hogy nem túlságosan érdekli a falu „trónfosztása". Csak a falu maga. Az, hogy mit rejt itt a föld, s legszívesebben naphosszat levéltárakban ülne.

— Sellye váráról tud? — kérdezi.

— Nem.

Kutat az íróasztalában, vastag dossziét vesz elő. Pergeti a lapokat. Aztán olvas:

„Jó ló volt a Fakó, jó volt [az élete,
Álgya mög az Isten, aki [fölnevelte.
Álgya mög az Isten Fakó [lovam lábát,
Sokszor mögfutotta Söllevár [határát",

— Ez az a Silje vár, amelyről Dselalzade Musztafa török történetíró zil-hidzse huszadikán azt írta 1532-ben, hogy az égi állatövekig fölnyúltak tornyai és a sátánra hallgató védői az ellenszegülés ösvényére léptek. Ezért aztán férfiakat és nőket kardélre hánytak az Iszlám hű fiai...

Most már papírhalmaz között ülünk, régi mezővárosi céhpecséteket, több száz éves pereket tanulmányozunk. A hatvan csontváz helyén nyakas sellyei kálomisták, negyvennyolcas vitézek, janicsárok, kereskedők, főbírók, grófok és betyárok állnak.

A felesége beszól, hogy bezár a bolt, ugorjon át kenyérért.

— Hol is kezdtük? — kérdezi.

— A járási székhely...

— Ja igen... Mondom, nekem csak az esett rosszul...: méghogy nincs történelmi multunk. Különben azt hiszem, nem sokat számít. Mit mondjak magának?

Gondolkozva néz a levegőbe.

— Például az újságelőfizetők... Egyetlen eggyel sem lett kevesebb azóta, mióta megszűnt a járás. Kétszáztíz televízió van a faluban. Felsőfokú mezőgazdasági technikum, gimnázium... Fejlődünk. Talán egy kicsit lassabban, mint járás korunkban. Talán csak annyi a hátrány, hogy Siklós nagyon messze van nekünk is, a környező falvaknak is. Még a vajszlóiak is azt mondják: jobb volt Sellye.

— A főváros? — nevetem el magam a régi riválisra, Vajszlóra célozva. A sellyeiek nem szeretik, ha Vajszlót az Ormánság fővárosának nevezik.

— Semmi főváros — mondja Pápay Jenő —, azt csak a vajszlóiak találták ki. Mert mindig kisebb falu volt, mint Sellye. Utánanéztem. Itt egykor Botond nemzetsége telepedett le s a nemzetségfő valahol Sámod vagy Nagycsány környékén lakott. Sem Selylyén, sem Vajszlón.

Most már aztán igazán el kell menni kenyérért. Búcsúzás után még benézek a postahivatalba is — egy előszoba és egy lengőajtó választja el Pápay Jenő szobájától — akármelyik pécsi kis-postahivatalnál különb. Ez is Selylye — mondom magamban.

Talpas ház

Úgy hírlik, hogy az ormánsági ember zárkózott, mindig „ellenzéki" volt — s hogy jó adag kalmárvér szorult beléje. Igazolásul fölemlítik, hogy annak idején Bécsig elhajtották a disznaikat jó vásár reményében.

Mi igaz ebből a kalmárvérből, az ördög tudja. Egy bizonyos: Sellyén a felszabadulás előtt meghökkentően sok üzlet volt s éppen hét kocsma.

Most éppen a hét volt kocsma egyikében ülök. Három tenyérnyi kis szoba nyílik egybe. A legbelsőben egymásrazsúfolt székek, kicsavart lábú modern asztalok és néhány szépvonalú fotel. A középsőben új függönyök, terítők s itt is néhány egymásrazsúfolt bútor. Nem raktár, de hogy is raktár. Az első szobában éppen erről folyik a szó.

— Hát mit csináljak, ha ez a kultúrotthon — mérgelődik Fekete Sándor, az igazgató.

Fekete Sándort hat éve ismerem. Azaz hat évvel ezelőtt egyszer találkoztam vele. Vele meg Varga Lajossal — a tanácselnök-helyettessel. Mentették Ormánság tárgyi emlékeit, tájmúzeumot rendeztek be s a főtérre egy eredeti méretben készülő jellegzetesen ormánsági talpas házat akartak építeni. Akkor már együtt is volt a berendezése.

— Mi lett vele?

— Eddig nem lett belőle semmi. De most már megépül, biztos, hogy megépül. Igaz, nem a főtéren, de jobb is így. A református templomkertben.

Nem tudom, mit kavarhatott fel benne a hat évvel ezelőtti emlék, mert hosszan elgondolkozik.

— Akkor még könnyebb volt népművelni — mondja és kicsit fáradtan mosolyog.

— Hogy érti ezt?

— Azaz ki kell javítanom magam. Akkor már kezdett

Beszédes sírok

Egy majdnem pontosan ezer esztendős sír roppant beszédes tud lenni, feltéve ha megszólaltatják. De hát a síroknak nem kell más, csak az, hogy leszórják róluk a rárakódott földet, beszélnek aztán magukról. Amint megérzik a napvilágot akár azonnal hajlandók kibeszélni minden titkukat. Miféle emberek azok, akiket ezer éve őriznek, hogyan éltek, milyen ruhákban jártak, mit ettek, dolgoztak-e és mit dolgoztak, kit tiszteltek, miben hittek, milyen betegségek látogatták őket, stb.

De hát a sírokat nem elég megszólaltatni. Érteni is kell a nyelvüket. Elvégre öregek a sírok, más a nyelv, amin megszólalnak. Ezt a megértést megtanulni kell, de még ha megtanulta is valaki sokat kell izzadni minden egyes „beszélgető partner" megértéséért.

Félig még pogányok

A megszólaltatás és megértés nehéz mesterségét ezúttal Kiss Attila régész vállalta. A sírok pedig Majson aludtak mindmáig, egy mély mocsaras területből kiemelkedő ovális lapos dombon sorakozva. Mintegy ezer sírra számítanak, s most, amikor az idei feltárást is befejezték, a négyszázharminchatodik sírnál tartanak. Ami azt jelenti, hogy a temető felénél. Ezért aztán még eltart egy-két évig, amíg a sírok kerek történetet mesélnek erről az árpádkori faluról és a temetőben nyugvó emberekről.

De azért sokmindent lehet tudni már most is.

Azt például, hogy ez a temető igen értékes. Más célú kutatás közben akadtak rá, s akkor kiderült, hogy még nincs megbolygatva. Így hát a feltárása komplett eredményt hozhat. Az országban sok árpádkori temető töredékét tárták már fel, de teljes temetőt eddig csak egyet. Sokirányú vizsgálatok után e temető adatai alapján pontosabb képet lehet majd kapni az árpádkori településekről, az akkori emberről.

A sírokat I. István, Péter és Béla idejében ásták, vagyis ko. 950-től 1060-ig. A temetkezési rendszer és a leletanyag alapján meg lehet állapítani, hogy nem kiforrottan keresztény falu nemzedékei aludták itt örök álmukat. A sírokban található keresztek mellett ott vannak az edények, és a pogány temetkezési babonákra utalnak az állatcsontok is. Félig még pogányok voltak tehát ennek a falunak a lakói.

Az átlagéletkor: 26—28 év

Az eddig feltárt sírok embertani anyagának feldolgozása máris folyik. Természetesen nem lehet még véglegeset mondani, de sokminden igazolja az eddigi kutatásokat. Például nagyon valószínű, hogy ezer évvel ezelőtt az átlagos életkor 26—28 év volt. Magas volt a csecsemőhalandóság — ez az egyik ok. De az is igaz, hogy viszonylag nagyon kevesen értek meg abban az időben magasabb kort. S a fiziológiai képhez olyan érdekességek is tartoznak, mint például: rengeteg a csontok reumatikus deformálódása. Találtak egy furcsán, és persze rosszul összefort csonttörést is. Őseink azonban sokkal egészségesebb fogsorral rendelkeztek, mint a mai emberek, nyilván a táplálkozás különbsége miatt.

A modern régészettudomány követelménye szerint folyik a majsi ásatás feldolgozása is: az a célja, hogy az adott közösséget a maga teljességében rajzolja elénk, történetét, életmódját, ismereteit, biológiai képét egyaránt.

És nem is olyan egyszerű munka ez, mint a laikus esetleg gondolja. Azzal kezdődik, hogy kibontják a sírokat eredeti alakjukra, majd feltérképezik őket. Mindent lefényképeznek, milliméterpapírra méretarányosan felrajzolnak. Ez nemcsak egy-egy sírra vonatkozik, hanem külön-külön az egyes tárgyakra is. Ezután szednek csak ki mindent a sírokból, a leleteket a laboratóriumban konzerválják, restaurálják, majd az antropológiai érdekességekről, a tárgyakról részletrajzokat készítenek. Amikor már minden a maga helyén van, akkor kezdődhet a régész második számú feladata: értékelni, egyeztetni a jelenségeket és megrajzolni belőlük a fentemlített teljes képet.

Pitykék, nyakperecek, tűzcsiholók

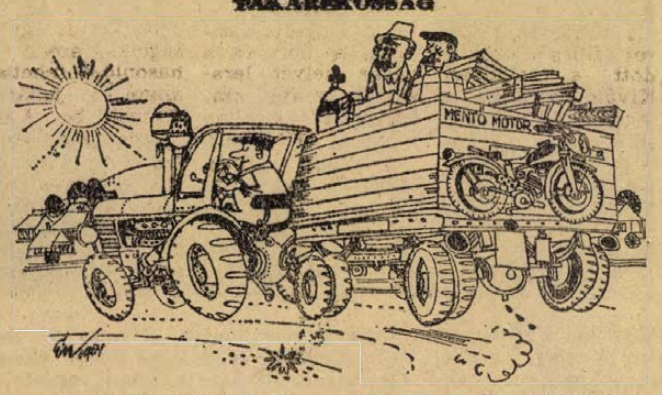
A laboratóriumban egy ládányi anyag gyűlt össze a sírokban talált különféle tárgyakból. Arpó zacskókban, gondosan becsomagolva várnak sorsukra az ékszerek, használati tárgyak, ruházati tartozékok. Bronzból készült például egy gyönyörű kereszt, amely mellesleg a múzeum kiállításán látható. Bronzból vannak a jellegzetes hajkarikák, amelyekkel hajfonatukat tűzhették fel az asszonyok munka közben. Bronzból csinálták a pitykéket is, amelyek a férfiak mellényszerű ruhadarabját díszítették. A nők magukkal vittek néhány szép ékszert is a sírba. Egy bronz nyakperecet kagylókarikák díszítenek, kagylóból, csigából, üvegpasztából készítették a másikat. Sötétkék üveggyöngy, ráfuttatott vörös dísszel — ez is szép darab. Az aranyozott ezüst gyűrű, a titokzatos varázsjelekkel felékesítve, ritkaságszámba megy, ezek a halottak ugyanis nem vittek nagyon drága dolgokat magukkal halálukba sem. Inkább vasból készült tűzcsiholókat a zsebükben és fanyelű késeket, amelyek általában akkorák, mint a mi desszert-késeink.

Egy ezeréves falu mintegy ezer eltemetett lakója. Reuma gyötörte őket, gyöngyöket aggattak a nyakukba, nem voltak túl gazdagok, de halottaikkal húst és kőedényekben más élelmet küldtek a másvilágra és Krisztushoz imádkoztak közben.

Ennyi érdekeset máris elmeséltek a sírok. Fáradságos munkájába kerül sok embernek, míg megszólalnak, de megéri.

(Hallama)

TAKARÉKOSSÁG

— Tudod komám, kell a motor, ha otthon felejtjük a fuvarlevelet, ne kelljen vontatóval visszamenni érte!

A palackba zárt szellem

Érdekességek és furcsaságok a radioaktív izotópok körül

Sugárvédelmi csoport a neve annak a 3 tagú kis közösségnek amely a Baranya megyei KÖJÁL épülete előtt a hét egy-egy napján autóba száll és bebarangolja a Dunántúl kilenc megyéjét. Ők hárman ellenőrzik, hogy a Dunántúl 58 ipari és 8 mezőgazdasági üzemében, 13 egészségügyi intézményében, 12 egyetemén, főiskoláján, illetve kutató intézetében jól használják-e az izotópokat, s a sugárvédelmi rendszabályok megfelelnek-e az előírásoknak. Mint Bokrétás András, a csoport tagja megjegyezte, az izotóppal úgy kell bánni, mint a palackba zárt szellemmel...

Csütörtökön és pénteken elkísértem őket hosszú útjukra. Első állomásunk a Mohácsi Farostlemezgyár volt.

A legpontosabb automata

„Figyelem! Radioaktív izotóp! 0,5 m-nél közelebbi tartózkodás hosszabb időre veszélyes!" — hirdeti a tábla a gyár egyik műhelyében. Hargitai András közegészségügyi felügyelő futó pillantást vet rá, Gyűdi Sándor, a csoport fizikusa pedig elemlámpához hasonló műszert vesz elő egy bőrtokból. Maga elé tartja: a műszer mutatója kimozdul, jobboldalán pedig sebesen villog egy piros lámpa. Géppuskaropogásra emlékeztető kattogó hang üti meg a fülünket.

— Látja?... Hallja? — kérdi a fizikus. — Ütögeti ám!

— Nem veszélyes? — intek az izotóp felé.

— Nagyon csekély mennyiség ez! — mondja. — Csak érzékeny a műszerem. Olyan érzékeny, hogy még a kozmikus sugárzást illetve a földben lévő egészen kevés radioaktív anyag kisugárzását is kimutatja. Ettől a mennyiségtől még akkor sem betegednénk meg, ha egy hétig itt állnánk a gép mellett. Megvéd bennünket az ólomköpeny. Persze-persze — teszi hozzá — azért az a legbiztosabb, ha távol tartjuk magunkat tőle. Az izotóppal nem szabad virtuskodni.

Most látom, hogy az ólomba zárt izotóp magas, hengeralakú tartályfélébe van felszerelve. Asztalos Tivadarné, az üzem vegyészmérnöke defibrátornak nevezi. Azt mondja, a felaprított fa rostosítására használják, s a rostosítást magasnyomású gőz végzi el. Az egész folyamatot a radioaktív izotóp szabályozza, attól függ, hogy a felaprított fa mennyi ideig marad a defibrátorban. Ez nagyon fontos, hiszen a kevés is rossz, meg a sok is. Mindegyik árt a minőségnek.

— És pontos az izotópos szabályozó?

— Nincs ember, aki versenyre kelhetne vele. Akár csak az óra.

— Mióta működik?

— Négy éve. Tekintve, hogy öt év a felezési ideje, egy évig még jó lesz. Aztán kicseréljük.

Paradicsombokorból „fenyőfa"

Az Iregszemcsei Mezőgazdasági Kutatóintézet sem szűkölködik a látványosságokban. Az egyik melegházban például nagy fikuszfák törnek az ég felé, a méteres levelű filodendron bokrok pedig banánalakú húsos gyümölcsöt érlelnek. A gyümölcsnek ananászhoz hasonló fűszeres illata van és kitűnő csemege.

De még ennél is érdekesebb az a kukorica és napraforgó, amely az egyik laboratóriumban látható. Pedig csak cserépben nevelt, vánnyadt növények, ám nagyon fontos kísérleteket végeznek velük. Ezek a növények izotópos tápoldatot kapnak „reggelire", s bizonyos idő multán, amikor a radioaktív anyag felszívódott, levágják a levelüket, szárukat, majd a levágott részeket fényérzékeny lemezre helyezik. Ugyanaz történik, ami a kórházaknál, a röntgenezéseknél: a sugárzás elfeketíti a lemezt. A lemez itt is előhívható, csakhogy a „röntgenfelvétel" nem emberi bordákat fog ábrázolni, hanem kukoricaleveleket. A szakember a felvételből meg tudja állapítani, hogy a táplálék bizonyos idő alatt a növény melyik részébe jutott el. Ezt újabb kísérletek folytatásával és kombinálásával arra is fel lehet használni, hogy olajosabb tartalmú napraforgót nyerjünk.

Ám vannak itt még érdekesebb dolgok is. Tolnai László és Parrag Judit, az intézet kutatói olyan paradicsom bokrokat mutat az egyik üvegházban, amelyeknek tűlevele van. Ezek inkább fenyőbokorra hasonlítanak, mintsem paradicsomra.

Mint mondják, elültetése előtt a paradicsom magját radioaktív izotópos kezelésnek vetették alá, innen a furcsa tünemény. A tűlevelekre egyébként ők sem számítottak, dehát ez nem sok zavart okoz, mert a furcsa bokrok némi segédlettel normális alakú és nagyságú paradicsomot termettek, amelyekben természetesen egy szikrányi radioaktivitás sem volt észlelhető. — Hogy miért kellett akkor a kísérlet? Azért, mert ennek a jóltermő, ízes paradicsomnak eredetileg magas bokra van, s karó szükséges hozzá. A kutatók a bőtermés és egyéb előnyös tulajdonság megtartásával alacsonyabb bokrú fajtát kívánnak létrehozni. Ez ugyan is megtakarítások ra vezetne a mezőgazdaságban. Az első lépések sikerrel jártak, mert a „radioaktívós" paradicsombokornak nemcsak tűlevele van, hanem alacsonyabb is.

Kísérleteznek még babbal, borsóval s takarmánynövényekkel is. Izotópos kezeléssel megkísérlik eltávolítani a Piroskabab narancssárga köldökét, mert így a bab egyszínűvé és értékesebbé válna. Az első lépések sikerrel kecsegtetnek. Az intézet kísérletei egyébként érdeklődést keltettek még Kanadában és Izraelben is.

Izotóppal a golyva ellen

Pécsett tíz egyetemi intézményben használnak radioaktív izotópokat, közöttük az I-es sz. belklinikán is. Az izotóp oldott állapotban érkezik hozzájuk, ampullákban. Az üvegcséket ólomkamrába zárják, amelynek arasznyi vastag, s igen nehéz ajtaja van. Gyűdi Sándor, a KÖJÁL sugárvédelmi csoportjának fizikusa az ólomajtó elé is odatartotta dózismérő műszerét: alig kattogott valamennyit. Az ólomajtó tehát tökéletesen véd.

Dr. Keszthelyi Béla tanársegéd, aki a laboratórium sugárvédelmi felelőse is; tájékoztatást ad az izotópok alkalmazásáról. Mint elmondja, elsősorban a diagnosztikában, vagyis a betegségek feltárásában van szerepe. Ha például a pajzsmirigy működésére kíváncsiak, akkor jód izotópos vizet itatnak a beteggel. Ezután többször megmérik, hogy mennyi izotóp van a pajzsmirigyben (a zöme ugyanis odavándorol), s ebből következtetni tudnak a működésére. A többi között arra is, hogy van-e a betegnek golyvája, vagy sem. Az izotóp segítségével ugyanis egészen korai állapotban felfedezhető, ami természetesen megkönnyíti a gyógyítást is.

— És nem árt meg az izotóp a betegnek? — kérdem az orvostól.

— A húsz mikrocurie? Veszélytelen mennyiség! — válaszolja megnyugtatóan. — A beteg semmilyen izotópvizsgálatnál nem kap többet, mint amennyi egy-két röntgenátvilágításnál érné.

A pajzsmirigy működésének vizsgálata csak egy a sok lehetőség közül. Az izotóp segítségével feltárhatjuk a vérszegénység okát is. A módszer itt is egyszerű. Vért vesznek a betegtől, oldott állapotban hozzáadják az izotópot, s ezt visszajuttatják a beteg szervezetébe. Utána mérésekkel regisztrálják, hogyan csökken a vérben az izotópok mennyisége. A csökkenés mértékéből következtetni tudnak a vörös vérsejtek élettartamára és sok másra.

Az izotópos vizsgálat segíthet a máj- és vesebetegségek diagnosztikájában, a vörösvérűség gyógyításában is. Heti 15—20 ember részesül ilyen vizsgálatban a klinikán, évente körülbelül ezren élvezik az izotóp diagnosztika áldásos hatásait.

Magyar László

„Tálcázás" a baranyai iskolákban

Az iskolaév kezdetével, az eddigiekhez hasonlóan, de sokkal nagyobb választékkal vezették be a „tálcázást" a falusi iskolákban. Ezidáig tíz falusi általános és középiskola kötött szerződést a helybeli földművesszövetkezettel friss tízórai biztosítására. A bólyi gyerekek kiflit, lángost, perecet, a mágocsiak cukrászsütményt, a sellyeiek pogácsát, szendvicset tízóraizhatnak. Pécsváradon állandó büfét létesítettek az iskolában és Villányban is kapható tej, kakaó, friss péksütemény.

nehezebbé válni. De addig sokkal könnyebb volt, mint most.

— Miért?

— Mert megnőttek az igények. Sok a televízió. Például, mikor az idei programot csináltuk, száznyolcvan volt a faluban. Pedig ötszáz ház az egész! Ez az egyik. A másik meg az, hogy a népművelés régi formái csupán az alapok lefektetéséhez voltak jók. Egy olyan népnek, amelyik a nullárról indult. És mindent meg akart tanulni. Ki akart szabadulni a régi életéből.

Sellyén a kultúrotthon szűk. Nincs kilátás arra, hogy a közeljövőben bővüljön. Csak különböző szervek helyiségcseréivel lehetne megoldani. Az pedig nehezen megy. Van egy mozi. Szélesvásznú, de ha a film feliratos — vagy a fejekből kell feláldozni egy darabot, vagy a felirat marad le...

— Klubokat kellene csinálni magasszintű művelődési és szórakozási lehetőségeket kellene teremteni...

Nem legyint, nem is mondja lemondóan. Pedig amikor az akadályokról, anyagi nehézségekről beszélt, meglehetősen reménytelennek látszott.

De nem reménytelen.

— Ide települt a felsőfokú technikum, itt a gimnázium. Tele lesz a falu fiatalokkal. Mekik pedig kell csinálni valamit. Igaz?

— Mondja, ennek a gimnáziumnak van értelme Sellyén?

— Hogyhogy van-e értelme?

Varga Lajost a tanácsházán találjuk. Jön ő is velünk. Megmutatják a templomkertet, ahol a talpas ház épül majd, s a falu utolsó talpas házát is megnézzük.

— Nem vetette vissza a falut a „trónfosztás"? — kérdezem Varga Lajost.

— Egyáltalán nem. Piacok, vásárok ugyanolyan népesek, a környező falvak központja mindenhogyan Sellye maradt. Kisebb ranggal ugyan, de mit számít a rang!

Sorra járjuk a falu utcáit. „Ez volt a ‚pógárok' utcája, a többi a kereskedőké". Megmutatják a strandot, a középiskolás kollégiumot, a nemrégiben épült mentőállomást, a szülőotthont, az általános iskola új épületét. És rengeteg magánházat. Épülőt, félig készet, vakolásra várót, s már beköltözöttet.

— Sokan építenek?

— Nagyon sokan. A gimnázium mögötti házhelyeket már legszívesebben megrohanták volna. Csak még nem lehet eladni...; néhány formaság még hátra van.

— Hallottam valamit Sellye fejlesztési tervéről. Abból mi valósul meg?

— Az még járási székhely korunkban készült.

— Nem volt az reális terv.

— Ezt csak a maga vigasztalására mondja?

— Lehet, hogy kicsit azért. De figyeljen ide, most van két és félezer lakosunk. A terv szerint meg... nem emlékszem pontosan, de valahogy vagy tizenöt év alatt tizenhétezer vagy tizenhét év alatt tizenötezer. Elképzelhetetlen, igaz?

— Egy gépgyár-részleg idetelepítését tervezték, blokkházakat... sok mindent.

— De Sellyét így sem kell félteni.

— Kinőjük magunkat. Biztos.

Iskola — gyerekcipőben

A sellyei gimnázium új épülete a falu félkaréjába bezárt lapályon áll. Egy előadóterem, négy osztályterem, napfényes folyosók. Tornaterem nincs. A hozzá vezető utat rosszul építették meg az építők. Rosszul is tervezték. A beton villanyoszlopok éppen az árokba jutottak.

Az igazgatóhelyettest Vas Istvánnak hívják. Nagyon fiatal ember, két éve végzett levelezőn a pesti Eötvösön.

Azt mondták róla: a levelező hallgatók bolondulnak érte, az ő óráiról nem hiányzik senki.

Ül az íróasztala előtt és nem tudom eldönteni, mi húzódik meg alig észrevehető mosolya mögött.

— Nem gondolja, hogy a sellyei gimnázium félresikerült vállalkozás?

— Miért lenne az?

— Mert egy nagy fejlesztési tervnek az összefüggő szerves része volt, s a nagy tervből ez készült el legkorábban, a többiből meg egyelőre nem lesz semmi.

— Ez igaz. De a körzetek akvetlenül elbír egy gimnáziumot. Nemhogy elbír, megkövetel.

A tantestület egyébként közös az általános iskoláéval. Az igazgató is ugyanaz, most kezd csak szétválni a két iskola. A harminchárom pedagógus közül tizenhárom nem sellyei. A középiskolában tanító tanárok közül mindössze hárman diplomás középiskolai tanárok — a többi általános iskolai.

— Van-e olyan szülő, aki a sellyei gimnázium megléte ellenére is pécsi gimnáziumba iratja a gyermekét.

— Van.

— Mit gondol miért?

— Nyilván még nem bíznak bennünk. Idén kezdett az első negyedik osztályunk. Velük fogunk mi vizsgázni.

— Mikorra tudják az összes állást középiskolai tanárral betölteni?

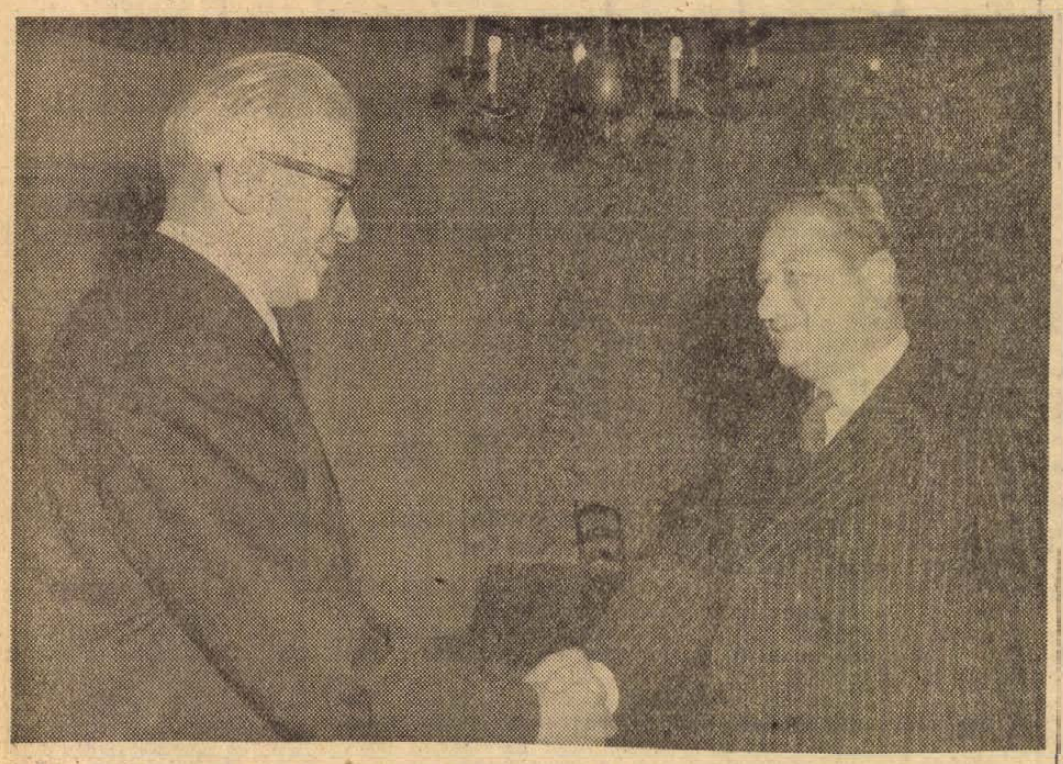
— Bizonyára nem egyhamar.

Az iskolához annak idején még két új épületet terveztek. Az egyikben lett volna a tornaterem. Most senki nem tudja pontosan, mikor készül el. Pedig tornaterem nagyon kellene. És persze pedagóguslakások.

Késő délután van. Az utcákon diákok, néhány autó is végigszáguld a latyakos úton. Kutyaugatást meg nevetést hoz a szél, percenként nyílik a presszó ajtaja.

Sellye valahogy jókedvre derített. Úgylátszik nem hiányzik neki a trón!

Lázár Ervin

A hazánkban tartózkodó dr. Bruno Kreisky osztrák külügy minisztert fogadta Péter János külügyminiszter.

Szombaton dr. Bruno Kreisky, az Osztrák Köztársaság külügyminisztere, látogatást tett a Dunabizottságban dr. Simon Koller, az Osztrák Koztársaság magyarországi követe, a Dunabizottság helyettes elnöke kíséretében.

Kreisky külügyminisztert G. A. Gyeniszov, a Szovjetunió magyarországi nagykövete, a Dunabizottság elnöke, Frantisek Pisek, Csehszlovákia magyarországi nagykövete, a Dunabizottság titkára, és dr. Nae Androne, a Dunabizottság igazgatója fogadta.

Az osztrák külügyminiszter kíséretében voltak az osztrák delegáció tagjai közül: Dr. Hans Böl burgenlandi tartományfőnök, Dr. Carl H. Bobleber külügyi államtitkár, Dr. Erich Bielka-Karltreu, az osztrák külügyminisztérium főtitkára, H. Haymerle külügyminisztériumi főosztályvezető, H. Standenat külügyminisztériumi főosztályvezető.

A találkozás szívélyes légkörben folyt le.

„Október és a béke"

Moszkva: Jurij Francov akadémikus a Pravdában „Október és a béke" című cikkében elemzi a szovjet külpolitika lenini elveit.

Francov rámutat, hogy — először: Lenin határozottan állást foglalt a nemzetközi kérdések tárgyalások útján történő megoldása mellett. Ezen az úton halad a mi pártunk, a szovjet kormány.

Másodszor: Lenin új módon vetette fel az állam és a nép nemzetközi ügyekben betöltött szerepét.

Harmadszor: Lenin felvetette azt a kérdést, hogy a szocialista állam milyen álláspontra helyezkedik a nemzetközi jog egész kialakult rendszere, a szerződések és egyezmények rendszere irányában.

Lenin világosan látta a Szovjet-Oroszország ellen folytatott imperialista háború éveiben is, hogy elkerülhetetlenül bekövetkezik az az időszak, amikor egymás mellett élnek majd szocialista és kapitalista államok.

Francov emlékeztet Marxnak arra az 1867-ben elhangzott megállapítására, hogy a különböző országok munkásosztályának összefogása végső soron lehetetlenné kell hogy tegye a népek közötti háborút.

Francov, miután megállapítja, hogy a béke kérdése az egész jelenlegi élet alapvető kérdésévé vált, a következőket írja: a szocialista országok, a kapitalista országok munkásosztálya, a hatalmas nemzeti felszabadító mozgalom — korunk minden forradalmi ereje — egy csatasorban küzd az imperialista agresszió és a háború kirobbantásának politikája ellen.

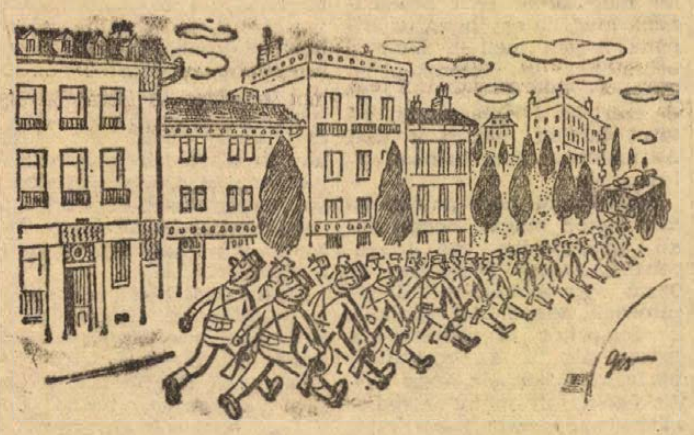
Az amerikai elnökválasztási kampány utolsó napjai

Washington: Az amerikai elnökválasztási kampány utolsó napjai még az eddiginél is nagyobb erőfeszítéseket követelnek a szembenálló felektől. A két elnökjelölt pénteken több különböző államban tartott beszédet, ezrekkel rázott kezet és további ezreket biztosított a demokrata párt, illetve a republikánus párt győzelméről.

Johnson elnök chicagói beszédében kijelentette: „megnyerjük ezt a választást". — Goldwater ugyanakkor „politikai századfordulót" jósolt, ami lefordítva annyit jelent, hogy a saját győzelmét várja a keddi választástól.

Párizs: Az Eiffel-torony első emeletén több mint ezer Párizsban élő amerikai tartott gyűlést, melynek jelszava „a külföldi amerikaiak Johnsonért" volt. A gyűlésen többek között részt vett Josephine Baker is.

BUNDESWEHR-GYAKORLATOK FRANCIAORSZÁGBAN

— Amikor utoljára itt jártam, még ránklőttek!

Interpellációs vita

a francia parlamentben

A francia nemzetgyűlés péntek esti ülésén nagy vihart váltott ki Chandernagor képviselő felszólalása. A szocialista párt parlamenti csoportjának elnöke felvilágosítást kért Pompidou miniszterelnöktől, mennyibe került De Gaulle dél-amerikai útja, és milyen összegű támogatást ígért a köztársasági elnök az egyes dél-amerikai országok kormányainak?

Pompidou válaszában kifejtette, a dél-amerikai út hétmillió frankba került, amiben nincsenek benne a Colbert-cirkálóval kapcsolatos költségek. A latin-amerikai országoknak felajánlott támogatás összegét nem ismertette a miniszterelnök.

Magyar államférfiak üdvözlő táviratai

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke és Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke táviratban köszöntötte Ahmed Ben Bellát, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság elnökét, a Nemzeti Felszabadítási Front főtitkárát, az algériai nemzeti felszabadító forradalom 10. évfordulója alkalmából.

Péter János külügyminiszter is táviratban. köszöntötte Abdel Aziz Buteflika algériai külügyminisztert Algéria nemzeti ünnepe alkalmából.

Algéria felszabadulásának 10. évfordulója

Algir: Vasárnap, november 1-én ünnepli Algéria népe a felszabadító harc kezdetének 10. évfordulóját. Az ünnepre valamennyi szocialista országból párt- és kormányküldöttség érkezett. Hazánkat — mint jelentettük — Németh Károly, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, dr. Szabó Zoltán egészségügyi miniszter és Gál László, a SZOT titkára képviseli.

A fellobogózott Algirban szombat este nyolc órakor Ben Bella köztársasági elnök, az FLN elnöke rádió- és televízióbeszédével kezdődnek az ünnepségek. Vasárnap délelőtt Algir La Moutonniere nevű partszegélyén vonulnak fel a nemzeti felszabadító hadsereg kitüntetett egységei. Algéria dolgozóinak képviselői és — a többi között — Afrika első kőolaj- és textilipari főiskolájának diákjai.

Mikojan elvtárs üdvözölte az iráni sahot

Anasztasz Mikojan, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke születésnapja alkalmából táviratban köszöntötte Mohamed Reza Pahlevi iráni sahot és sikereket kívánt a baráti iráni népnek.

A sah választáviratában kifejezte azt a reményét, hogy a két ország együttműködése állandóan bővülni fog az általános béke javára.

1964. évi Nobel-díjasok

Dorothy Crowfoot-Hodkin professzornő (Anglia), aki 1964 évi kémiai Nobel-díjat kapott.

Moszkva: Svédország moszkvai nagykövete, Gunnar V. Jarring (balról) október 29-én gratulál a szovjet fizikai Nobel-díjasoknak, Nyikolaj Bászovnak (középen szemüveggel) és Alexander Prohorovnak (jobbról).

Bolíviai helyzetkép

La Paz: A bolíviai fővárosban péntek óta a hadsereg az úr. Az utcákon megerősített katonai járőrök, gépesített rendőrosztagok cirkálnak. Pénteken Andrew Kennedy La Paz-i érsek közbenjárására tűzszünet jött létre az egyetem épületében védekező diákok és a nagy túlerővel támadó katonai alakulatok között. A kormány megígérte, hogy szabad elvonulást biztosít a diákoknak és kiengedi bebörtönzött társaikat. Később azonban megszegte adott szavát, s szombat reggeli hírügynökségi tudósítások szerint 750 személyt, közöttük nőket és gyermekeket letartóztatott. Kennedy érsek kijelentette, hogy a rendőrség „embertelenül bánik a diákokkal", a kormány több tagja pedig beadványban követelte az őrizetbe vett nők és gyermekek szabadlábra helyezését.

Az országban tovább tart a rendkívüli politikai feszültség — jelenti az AFP hírügynökség.

Az elnök a maga részéről — mint a TASZSZ tudósítója jelenti — rádióbeszédben utasította el a lemondását követelő nyilatkozatot. Beszédében azzal vádolta a diákokat és a munkásságot, hogy „jellegzetesen kommunista módszereket alkalmaznak".

A TASZSZ La Paz-i helyzetjelentésében arról számol be, hogy a városban szombat reggel óta nyugalom uralkodik. A diákok és a munkások képviselői azonban közölték, hogy tovább vívják harcukat a demokratikus szabadságjogok helyreállításáért, a kormányzat megváltoztatásáért.

Az új dél-vietnami miniszterelnök beszéde

Saigon: Tran Van Houng, az újonnan kinevezett dél-vietnami miniszterelnök, akinek kinevezését az úgynevezett nemzeti főtanácsnak még jóvá kell hagyni, szombaton elmondta első nyilvános beszédét.

Mindenekelőtt sajnálkozását fejezte ki a dél-vietnami fiatalság „elfajulása" miatt, majd fegyelmet, önfeláldozást és mértékletességet követelt az országtól. Kijelentette, kormánya semmilyen eszköztől sem riad vissza, hogy rákényszerítse a dél-vietnamiakat a „semlegesség és a kommunisták ellen folytatandó általános harcra".

Huong miniszterelnök megígérte a Dél-Vietnamban virágzó feketepiacnak és a helyi vezetők túlkapásainak megszüntetését.

Az új miniszterelnök elismerte, hogy a dél-vietnami hazafiak nemcsak katonai téren, hanem propogandájukkal is nagy sikereket érnek el, a saigoni kormány nem tud versenyre kelni velük.

Dél-Vietnam külpolitikájáról szólva aláhúzta: kormánya változatlanul semlegesség-barát és kommunistaellenes lesz. Megjegyezte, hogy az ország elfogad külföldi segítséget, de csak a „szabad országoktól".

Taylor, az Egyesült Államok dél-vietnami nagykövete megelégedéssel nyugtázta a dél-vietnami kormányváltozást.

Pécsi győzelem az ökölvívó NB II-ben

PVSK—Sopron 12:8

A vártnál szorosabb eredmény született a szombati ökölvívótalálkozón. A vendégek néhány meglepő győzelme egy fordított ítélet és a mérkőzésvezetők erélytelensége okozott izgalmat. A mérkőzésvezetők a szabálytalanságok elbírálásánál nem álltak feladatuk magaslatán, a kiütéseknél pedig több esetben is csak a törülköző bedobásáig számoltak a roggyant versenyzőkre.

Eredmények (elöl a PVSK versenyzői): Gard erőfölénnyel győz Dobronyi ellen, Gombkötő B. pgy. Markó ellen, Gombkötő D. ellen Lupták feladta, Jámbor pv. Némethtel szemben, Peti pv. Tóthtal szemben (mi fordítva láttuk), Sándor feladta Egresiccsel szemben, Bereczky sérülése miatt nem indulhatott Dámóval szemben, Kerekessel szemben Groszmann feladja, Gulácsival szemben Kolcsics feladja, Pakuval szemben Kovács feladaja.

Nagykanizsai Vasutas—PEAC 2:1 (0:1)

NB III. mérkőzés, Pécs, 300 néző vezette: Várvizi.

Nagykanizsa: Németh I — Jakabfi, Bolla, Kovács II — Nádasi, Kudecz — Mihácsi, Martonfalvi, Mózsi, Németh II, Matyók.

Pécs: Szücs — Gerendási, Várbíró, Rákóczi — Tüske, Petike — Horváth, Bartel, Serédi, Fekete, Kovács, Edző: Bolla Ferenc.

Meglepetéssel végződött a közepes iramú és színvonalas találkozó. A második helyen álló pécsi egyetemisták ellen a nagykanizsaiak jól adogattak, ügyesen tartották a labdát, de ha mód nyílott, lendületes támadásokat is vezettek. A pécsiek elbizakodottan játszottak. Kovács lövésével ugyan megszerezték a vezetést az első félidő 20. percében, de szünet után feljött a Nagykanizsai Vasutas és az 55. percben Mózsi baloldali szögletrúgással a hálóba fejelt. Egyenlítettek a kanizsaiak. A gól után a pécsieknek is nyílott gólszerzési alkalom, de csatáraik hibáztak a kapu előtt. A nagykanizsaiak győztes gólja 12 perccel a befejezés előtt esett. Matyók labdáját a lest reklamáló pécsi védők mellett hálóba lőtte, 2:1 Nagykanizsa javára. A mérkőzést a jobban és nagyobb akarással játszó vendégcsapat megérdemelten nyerte. Jók: Németh I., Bolla, Matyók, Mózsi, illetve Tüske.

Kettős vereség a kosárlabda NB I-ben

Székesfehérvári Építők—PVSK 71:68 (32:34). Férfi mérkőzés. Meglepetés!

BEAC—PVSK 36:32 (21:19). Női mérkőzés.

Segédmotorkerékpár—motorkerékpár

vezetői tanfolyamot indít a KPM. Autóközlekedési Tanintézet Mohács városban. Segédmotorra 14 évtől, motorkerékpárra pedig 18 évtől lehet jelentkezni. A tanfolyam díja 150,— Ft. Jelentkezni lehet november 10-ig Eöry Lajos tanfolyamvezetőnél. Mohács, Terv utca 41. szám alatt.

IRODALOM Művészet KULTÚRA

Szivárvány

Ezzel a kissé kellemkedő, levendula illatú címmel tulajdonképpen két dolog fölötti örömömet szeretném kifejezni. Erre egyrészt az ad okot, hogy *Szivárvány* címmel, a Kincses Könyvek sorozatában megjelent a fiatal magyar írók legújabb elbeszélés gyűjteménye, másrészt: ezzel a kötettel a *Kincses Könyvek* — ez a kiválasztásban a falusi lakosság számára szerkesztett sorozat — elérte a *három milliomodik* példányt.

Három millió könyv! — elképzelni is nehéz. Ha egy fölre állított kötet vastagságát két centiméterre becsüljük, akkor ez a hatalmas könyvmennyiség csak egy hatvan kilométer hosszúságú könyvespolcon férne el. S ez a rengeteg könyv mindössze az elmúlt nyolc esztendőben jelent meg, s mindössze egyetlen könyvsorozat köteteiként. A sorozatot hangsúlyozottan a falusi lakosság számára szerkesztik, olyannyira, hogy városi ember csak külön utánjárással juthat hozzá. A sorozatot a Szövetkezetek Országos Szövetsége adta ki, s egyes darabjai a faluellátó könyvesboltok útján jut el az olvasóhoz.

Persze, ha azt nézzük, hogy Magyarország mai lakosságából hányan élnek falun, ez a hárommillió könyv nem jelent többet, mint annak a lehetőségét, hogy az elmúlt nyolc esztendőben minden falusi ember — gyermekeket és aggastyánokat is beleértve — megvásárolhatta a sorozat valamelyik kötetének egyetlen példányát.

Ez pedig nem sok. S ha a különféle statisztikai kimutatásokban szereplő számokat nézzük, valóban, ma még a könyvtári kölcsönzés, és a könyvvásárlás forgalma falun jóval az országos átlag alatt van. Tulajdonképpen ebből a felismerésből született maga az a gondolat, hogy az Olcsó Könyvtár mellett egy másik olcsó sorozatot, a falusi lakosság igényeit és olvasóvá nevelésének feladatát szolgáló sorozatot hozzunk létre. Ez a Kincses Könyvek sorozata. S ha falun még valóban kevesebbet és kevesebben olvasnak — főként az iskolából már kikopott, felnőtt réteg —, mint városban, a helyzet korántsem aggasztó. A betű szeretete falun ma már nem „úri" hóbort és bolondéria, a könyvvásárlás nem ablakon kidobott pénz, az olvasás nem tudálékosságot, hanem ismeretszerzést és műélvezetet jelent. Petőfi, aki az ország elmaradottságának szellemi sivárságának egyik jelét éppen a könyv iránti érdektelenségben látta, s 1847-ben azt írta: „Szerény állat itt a lélek, — Nem kér szénát, abrakot; — Mint szamár a gazt: zabálja — A kalendáriumot"; mondom, az a Petőfi, akinek korában szinte csak a kalendárium volt az egyetlen olvasmány egy magyar családnál, nagyot nézne, ha a Kincses Könyvek három milliós példányát és a sorozat legújabb kötetét meglátná.

●

Mivel egy népszerű, új olvasókat megnyerni óhajtó sorozatról van szó, a legújabb kötet ismertetését — bármennyire is szokatlan és a kritikai sablontól eltérő —, tulajdonképpen a legillőbb azzal kezdeni: a könyv ára hat forint, és megjelent 16 500 példányban. A két adat persze összefügg, és egymást föltételezi. De mindkét szám — a könyv olcsósága (mindössze két csomag cigarettába kerül) és a magas példányszám olyan, hogy csak örülhetünk.

De a könyv belső anyaga, tartalma — tizennyolc fiatal magyar író egy-egy elbeszélése — miatt is meg lehetünk elégedve. Ne feledjük, ez a könyv elsősorban a falu számára készült, ahol az olvasói igény legföljebb a klasszikusokig, s a magyar irodalomban Jókai, Mikszáth regényeiig ér föl. És most itt van egy válogatás a mai magyar irodalomból, s nem is a betetőzött életművű íróktól, hanem jórészt pályakezdő fiataloktól, s nem is valami népszerű műfajban, hanem a talán íróilag legnehezebb és legigényesebb olvasót föltételező novella műfajában.

Egy antológia sosem arra alkalmas, hogy a benne szereplő írókról tegyünk megállapításokat (egyetlen írás nagyon esetlegessé tenné a véleményt), sokkal inkább az összeállítás egészére vonatkozó, általános érvényű dolgokról késztet elmélkedésre. Ezúttal például arról: Milyen célt szolgál a *Szivárvány*? A tizennyolc írás milyen képet mutat a mai magyar irodalomról; jelesül fiatal novellistáinkról? Vannak-e egyezések, különbségek az egyes írások között? Stb.

A kötetben szereplő írók, úgy érzem, *jól reprezentálják a mai magyar irodalmat.* A kötet anyaga valóban olyan, hogy kedvet éleszt az élő irodalom megismerésére, és segít feloldani azt a még ma is meglevő idegenkedést, amelylyel a tájékozatlanabb olvasó napjaink művészete felé fordul. Az írások, témakörüket tekintve is, napjaink valóságához tapadnak. S a mai olvasó hol másutt találkozhat a saját gondjaival-örömeivel, mint a kortárs irodalomban? A válogatás azért is szerencsés, mert a novellák egy-egy író életművéből is jó ízelítőt adnak: akinek nevét az antológiából az olvasó megjegyzi, annak könyve mellett bizonyára már nem fog érzéketlenül elmenni. Az antológia arra is alkalmas, hogy anyagát a korábbi évek hasonló vállalkozásaival egybevetve a mai fiatal magyar novellisztika helyzetéről elmélkedjünk. Bár igaz, hogy már nem pályakezdő, hanem legalább egykötetes szerzők sorakoztak fel ezúttal, a kötetből kirajzolódó kép azt mutatja, hogy ez a mai magyar novellisztika (a kötetben szereplők legjobbjainak nevét is írjuk ide: *Bertha Bulcsu, Fejes Endre, Kamondy László, Sánta Ferenc, Szabó István, Szakonyi Károly*) — a klasszikus magyar szépprózа, Móricz, Kosztolányi, Gelléri Andor Endre, Nagy Lajos és mások művészete méltó folytatásának bizonyul.

TÜSKÉS TIBOR

KAMPIS MARGIT ILLUSZTRÁCIÓ

A köznek ösméretes muzsikusa

Emlékezés Bihari Jánosra születésének kétszázadik évfordulóján

„Emlékszünk még arra, hogy láttuk és hallottuk ezt az embert, akinek külseje férfias szépséggel egyesítette fajának minden jellegzetes vonását. Még fel tudjuk idézni azt a lenyűgöző varázst, amit akkor váltott ki, amikor hallgatói lelkének legtitkosabb rezdülését is kifürkészve hegedűjéhez nyúlt s órák hosszat játszott, nem gondolva az idővel, s a hangok, amiket kicsalt, hol visszafojtott indulatok vízeséseként zuhogtak, hol úgy susogtak, mint a puha mohán csörgedező ér."

Liszt Ferenc tollából láttak napvilágot az idézett sorok. Arra a muzsikusra vonatkoznak, aki a „Felséges Császár és Királyi Herceg"-hez címzett levelében méltán írhatta ezt neve alá: *„a Köznek ösméretes Musikusa".*

*Bihari János*t, a XIX. század első évtizedeinek legjelentősebb magyar muzsikusát és előadóművészét százezrek ismerték. A virtuóz-triász harmadik és egyben legnagyobb tagja volt. Két társa, *Csermák Antal* és *Lavotta János* is reprezentáns muzsikus abban az időben, de a verbunkos zene nála telik meg azzal a hősi pátosszal és lírával, amelyet a kor hallgatója a muzsikától várt. Bihari a verbunkost összekapcsolta a népies dallal és a kuruckor zenéjével. Ez a „hallgatóból" és „frissből" álló bánatos érzelmet és vidámságot kifejező, de egyben férfias és büszke muzsika felelt meg a korszak hazafias lelkesedésének.

Bihari szépívelésű pályájának hajtóereje tehetsége és szorgalma volt. Nagyabonyban született 1764. október 21-én. Atyja ebben a Pozsony megyei mezővároskában kereste meg hegedűjével családja számára a betévő falatot. Fiát, akiről úgy vélte, nálánál jobb hegedűs úgy sem válik belőle, rokonai gondozására bízta. Így került a kis Bihari a Győr megyei Bőnyre, ahol gyermek és serdülő éveit töltötte.

24 éves korában Szerdahelyen kötött házasságot Banyák Simon helybeli jónevű cimbalmos leányával, *Banyák Évával.* Apósa zenekarában küzdötte fel magát első hegedűsé, prímássá.

1802-ben Pestre jön és megalakítja öttagú zenekarát. Itt alkalma nyílik hangszerén mégjobban kiművelni magát és amint azt *Mátray Gábor,* a kiváló zenetörténeti kutató írja: „Ügyessége hamar kitűnteté őt, s a magyar zenét pártoló közönség bő jutalmazásban részesíté. Elsősége levén minden nyilvános s magánházaknál tartott ünnepélyekhez és lakomákhoz meghívatott."

1811-ben már Pozsonyban muzsikál az országgyűlés alkalmával. Gyakran hívják meg Bécsbe, fényes császári lakomákra is. De önálló hangversenyeket is rendez Bécs különböző színháztermeiben, s lehet, hogy Beethoven ezeken hallgatta játékát és véste emlékezetébe azt a Bihari-dallamot, amelyet az István király nyitányban használt fel. A bécsi hangversenyekről Liszt Ferenc ezt írja: „nagyon sokan látogatták, valóságos csődület volt".

Bihari, Liszt Ferencen kívül *Széchenyi* és *Berzsenyi* elismerését és tiszteletét is kívívta. Szemere Pál Kazinczy Ferenchez írt levelében ezt olvashatjuk: „Másnap a német Ritter-Schauspiel után a Paradicsomba tértünk be. Ott leltük Vitkovics és Kölcsey barátainkat. Alig mondá ki Vitkovics Berzsenyi előtt ezt a szót: Itt van Bihari, azonnal felkele Berzsenyi s Vitkovics őtet a másik szobában hegedülő Biharihoz vala kénytelen tüstént vezetni. Berzsenyi Biharival sokáig hegedültetett s annyira el volt ragadtatva Bihari által, hogy más szobában utána várakozókról egészen elfelejtkezett."

Bihari Pesten és Bécsen kívül megfordult hazája, Erdély és Horvátország nagyobb városaiban is. Mindenütt lelkesen ünnepelték.

1824. decemberében az egri tisztújításról hazajövet, Gyöngyös és Hatvan között kocsija felborult. A nagy hegedűs akkor bal karját törte.

Csillaga lehanyatlik. Az 1825-ös pozsonyi országgyűlés résztvevőinek még muzsikál, de keze már nem engedelmeskedik képzeletének.

Társai elpártolnak tőle. Sanyarú napokat él át. Ezekre így emlékezik vissza *Balla Károly,* a kortárs író: „midőn megjelent nálam, igen vékony színben volt, de ő azért rákezdette a fia halálára készített darabját; de már csak a hegedű s kéz volt Biharié, nem a hangok is. — Ezután vagy két héttel még rosszabb színben jelent meg. „Azért jöttem mondá, hogy már nem soká élek, tehát a feleségemet szívességbe ajánljam." Szavain nagyon megilletődtem, biztattam, hogy ne essék kétségbe, s fogadtam, hogy majd egykor, annak idején, mennyire lehet, lesz gondom reájok. Kínáltattam, de már se nem ehetett, se nem ihatott egyebet egy kevés jó bornál. Ezután elment és többé nem láttam."

1827. április utolsó napjaiban helyezték örök nyugalomba a ferencvárosi temetőben.

Bihari nem volt képzett zenész. A kottaíráshoz nem értett. Fennmaradt 84 dallamát mások jegyezték le. A verbunkos zene mégis az ő vonóján lett igazán nemzeti magyar muzsikává.

VÁRNAI FERENC

A könyv és a gyermek

Minden szülőnek természetes joga, hogy beleszólhasson: kivel barátkozik gyermeke. De ugyanilyen joga, sőt kötelessége azt is figyelemmel kísérni: milyen könyveket vesz a kezébe. A gyermek olvasmányai irányításának egyik módja az, hogy céltudatos, alaposan átgondolt terv szerint könyveket vásárolunk részére, segítjük saját kis könyvtára összehordásában.

Nagy kérdés: *milyen könyvet ajándékozzunk gyermekünknek?*

Mielőtt megkísérelnénk felelni a kérdésre, mindenekelőtt meg kell jegyeznünk, hogy *az ifjúsági irodalom iránt érdeklődő korosztályok ma már nem ugyanazok, mint egy-két évtizeddel ezelőtt voltak.* A mai tizenöt, tizenhat éves már a felnőtt irodalmán él. Az ifjúsági irodalom tulajdonképpen az úttörőkorú gyermekek irodalma lett, az alsóbb korosztályoké, s a számukra alkotott gyermekirodalomnak számolnia kell a mai óvodásoknak és általános iskolásoknak a régieknél nagyobb szókincsével és tágabb érdeklődési körével.

Ennek ellenére természetesen a legkisebbeknek szánt irodalom nem állhat egyébből ma sem, mint rövid, egyszerű cselekményű kisebb mesékből vagy versekből, amelyek lehetőleg az ő életükből merítik tárgyukat. Egyszerűsége mellett jónak is kell lennie ennek az irodalomnak. Ha próza, ragadja meg a gyermek érdeklődését, ha vers, hibátlan rímelésű, töretlen ritmusú legyen. És miről szólhat? Szülőkről, testvérekről, a gyermeknek hozzájuk fűződő kapcsolatáról, öltözködésről, játékról, az óvodai eseményekről, a gyermek egyre táguló világáról, erdőről-mezőről, utcáról és főként az állatokról.

A meséknek hármas célja van: 1. A gyermek szórakoztatása, (vagyis érzelmi foglalkoztatása). 2. Fogalmak gyűjtése (értelmi fejlődés szolgálata). 3. Tanulság levonása (erkölcsi érzék kialakítása). Lehetséges, hogy a mese első céljának megfelelhet akkor is, ha a másik kettővel nem törődik, viszont sem értelmileg, sem erkölcsileg nem tud hatni, ha nem jár vele érzelmi hatás is. Ebből következően elmondhatjuk, hogy egyáltalán nem hiba, ha olykor egy-egy mese csak szórakoztatni kíván, az érzelmi életnek mégis nyújt valamit, ha nem többet, legalább egy egészséges nevetést. Ezért van az, hogy a gyermek sokszor elismételtet egy már ismert mesét. (Vágyteljesülés, vidámság, vagy jóleső meghatottság.) A mese nem csak tartalmat ád, hanem hangulatot is.

Nézzük a második feladatot: a fogalomgyűjtést. Ez a művelődés útja. A szórakoztató mesében is benne vannak a megtanulandó fogalmak. Érzelmi kíséret feltétlenül kell hozzájuk, mert egyébként a gyermek nem veszi őket tudomásul.

Harmadik cél: az erkölcsi hatás. Az erkölcsi tanulságot nem lehet utólag belerakni a mesébe, mint palacsintába a lekvárt. Ha rossz volt a mese, élettelen lesz a tanulság. Hogy célt érjen, át kell itatnia az egész mesét kimondatlanul is. Az igazán jó mesének csaknem mindig van valami tanulsága, még akkor is, ha az író esetleg nem határozta el előre, hogy milyen tanulságot bigyeszt a végére.

Mindezekből következik, hogy szülőknek, nevelőknek nagyon kell vigyázniok: az életképes tanulság, amelyet a gyermek megőriz a meséből, *igaz legyen!* Alapigazság: *mesélnünk kell, de hazudnunk nem szabad!!!*

Az iskolás korban új mesefajtával kerül kapcsolatba a gyermek: a népmesével. Ezzel azonban nagyon vigyázni kell! A népmesék nemegyszer borzongató eseményeket is elmondanak, víziókat, rossz álmokat okozhatnak a gyermeknek. A nép ugyanis egyáltalán nem gyermeki célokra „találta ki" és mesélgeti a meséit. Válogatás nélkül a gyermekre zúdítani tehát nem szabad a népmesék sokszor kegyetlen mondanivalóját. Sokkal veszélytelenebb terület ebben a korban már időszerű állatmesék egész tömege. *Aesopus, Lafontain, Krylov* művei és a mai magyar természeti mesék csak kiragadott példák a bőséges választékból. Jó olvasmányok ezek a kamaszodásnak induló gyermek számára, aki közben belenő az életrajzi regényekbe, feltalálókról és felfedezőkről szóló olvasmányokba, néprajzi, földrajzi művekbe, s ezeken keresztül észrevétlenül jutnak majd el a felnőttek irodalmához.

Hogy gyermekünk milyen felnőtté érik, azt mi szülők a kezébe adott könyvekkel is segítünk kissé meghatározni. Gondosan, lelkiismeretes válogatással kell tehát ezt a szülői feladatunkat teljesítenünk.

B. L.

Hírek

a kulturális életből

Jiri Petás, a csehszlovák Művelődésügyi Minisztérium Művészet Oktatási Osztályának munkatársa az elmúlt héten tapasztalatcsere jellegű látogatást tett a Pécsi Művészeti Gimnáziumban.

— ○ —

Federico Fellini négyórás filmet készít „Utazás az éjszaka mélyére" címmel. A főszerepet Annie Girardot francia filmszínésznő játssza.

— ○ —

Önálló kiállítása nyílik november 7-én Platthy György festőművésznek a Janus Pannonius Múzeum Káptalan utcai kiállítótermében. A kiállítás november 30-ig lesz nyitva.

— ○ —

Népszerű sztárok, új csillagok címmel vidám zenés műsort szervez az Országos Rendező Iroda. A november 9-én a Nemzeti Színházban bemutatásra kerülő műsor keretében olyan népszerű énekesek lépnek színpadra, mint Sárosi Katalin és Koós János. Kovferál: Bruchfeld Szieglfried.

RADNÓTI MIKLÓS

Levél a hitveshez

A mélyben néma, hallgató világok,
üvölt a csönd fülemben s felkiáltok,
de nem felelhet senki rá a távol,
a háborúba ájult Szerbiából
s te messze vagy. Hangod befonja álmom, —
s szívemben nappal újra megtalálom, —
hát hallgatok, míg zsong körém felállva
sok hűvös érintésű büszke páfrány.

Mikor láthatlak újra, nem tudom már,
ki biztos voltál, súlyos, mint a zsoltár,
s szép mint a fény és oly szép mint az árnyék,
s kihez vakon, némán is eltalálnék,
s most bujdokolsz a tájban és szememre
belülről lebbensz, így vetít az elme;
valóság voltál, álom lettél újra,
hamuszínkorom kútjába visszahullva

Hittem neked vallattak, hogy szeretsz-e?
s hogy ifjúságom csúcsán, majdan, egyszer,
a hitvesem leszel. — remélem újra
s az éber lét útjára visszahullva
tudom, hogy az vagy. Hitvesem s barátom, —
csak messze vagy. Túl három vad határon.
S már őszül is. Az ősz is ittfelejt még?
A csókjainkról élesebb az emlék;
esodákban hittem s napjuk elfeledtem,
bombázórajok húznak el felettem;
szemed kékjét csodáltam épp az égen,
de elborult s a bombák föntt a gépben
zuhani vágytak. Ellenükre élek, —
s fogoly vagyok. Mindent, amit remélek
fölmértem s mégis eltalálok hozzád,
megjártam érted én a lélek hosszát, —

s országok útjait; bibor parázson,
ha kell zuhanó lángok közt varázslom
majd át magam, de mégis visszatérek;
ha kell szívós leszek, mint fán a kéreg,
s a folytonos veszélyben, bajban élő
vad férfiak fegyvert s hatalmat érő
nyugalma nyugtat s mint egy hűvös hullám:
a 2x2 józansága hull rám.

Lager Heidenau,
Zsagubica fölött a hegyekben
1944 augusztus—szeptember

(1909—1944)

Sokat tünődtem el azon, hogy talán *Radnóti Miklós* is ott lehetett abban a menetben, amelyet gyerekfejjel, tágranyílt szemekkel, anyám szoknyájánakráncába fogódzva néztem, amint az eperfákkal szegélyezett úton vánszorgott el előttem és beleveszett végül az őszi lucskos szürkületbe. Ha most visszaemlékezem arra a menetre, amely Mohács irányába húzott, önkéntelenül is azokra a filmen látható jelenetekre gondolok, amikor az alkonyatban, messziről fényképezve, a hegyélen libasorban emberek lépkednek el, a vonulók soványak, csupán a fehér és fekete uralja a képet és az egész árnyjátékszerű. Ilyen jelenet elevenedik meg rögtön előttem, ha szegény Radnóti Miklós halálmenetéről hallok, vagy olvasok. A *Razgledničák* 3. versét *Mohácson* írta, talán egy pihenés közben, ha egyáltalán volt pihenés.

Van abban valami elgondolkodtató és törvényszerű, hogy a magyar költők legjobbjai az ország történelmének legnehezebb, legválságosabb időszakaiban, mint a futárok egymást váltják, egymás hangját továbbviszik, felerősítik az embertelenség idején életre-kelt-ve az emberiség eszményeit. Valami olyan láncolat ez, amely *József Attila* halála után sem szakadt meg, nem szakadhatott meg; olyan költőnek kellett színrelépnie, aki a kor minden brutalitását, kegyetlenségét legszorongatóbban átérzi és kifejezi. Sovány, vékony arcú, eltűnődő tekintetű ember néz rám a régi fényképről, vállaiból nem sok látszik, az enyhén dacos áll és arccsont finom vonala eltakarja, mégis ezek a vállak viselték azt a kort. Halkszavú ember lehetett, nemigen visszaszóló, magának és látomásainak élő és épp az a szörnyű, hogy egy ilyen ember, aki mindvégig őrizte az emberről alkotott elképzelését, vállalta a lelkiismeret ébrentartását a vadság uralma alatt. És nem hazudott, őszinte volt mindvégig, csendesen, könyörtelenül megállapító, aki jól ismerte a körjeleket, az életét tette rá.

Pedig a szegedi egyetemista első megjelenő versei, első kötetei nem sejtették azt a későbbi költőt, aki József Attila örökségének továbbvivője és folytatója lesz, első igazán jó kötete az *Újhold*, amely 1935-ben jelent meg. Ebben már sajátos arcéle rajzolódik ki: a meghitt szemlélődés, lefesthető pontos képek, világítóan éles hasonlatok, metaforák. De ezek a képek, amelyek először tájélménnyel, ritkábban a szegények iránti rokonszenvvel telítődnek, később mélyebb értelmet kapnak és egy-egy sora, versszaka már annyi tragikummal terhes, hogy költészete mindinkább súlyosodik, nemesedik és ma már nélkülözhetetlen a kor arculatának megismerésében. A költő tisztán és védtelenül él, naponta bukkan ki fedetlen arca, érzi, hogy szorulnak köré az ellenséges erők. Ezt a szorongást teljes hitelességgel, egyre megrázóbb versekben fejezi ki, eltűnnek az ifjúkori verseknek az izmusoktól átvett sallangjai, csupán a lényeget mutatják meg, amely rettenetes. Utolsó verse, amelyet halála után két évvel találtak meg az abdai tömegsírban, kabátzsebébe gyömöszölve, a Razglednicák negyedik záró része, ebben távirati rövidséggel, tárgyilagosan, épp ezért megdöbbentően ír utolsó társáról: *a tarkólövéstől mereven mellézuhanó testről.* Így végezte ő is.

ARATÓ KÁROLY

Töredék

Oly korban éltem én e földön,
mikor az ember úgy elaljasult,
hogy önként, kéjjel ölt, nemcsak parancsra,
s míg balhitekben hitt s tajtékzott réveteg,
befonták életét vad kényszerképzetek.

Oly korban éltem én e földön,
mikor besúgni érdem volt s a gyilkos,
az áruló, a rabló volt a hős, —
s ki néma volt netán s csak lelkesedni rest,
már azt is gyűlölték, akár a pestisest.

Oly korban éltem én e földön,
mikor ki szót emelt, az bujhatott,
s rághatta szégyenében ökleit, —
az ország megvadult s egy rémes végzeten
vigyorgott vértől és mocsoktól részegen.

Oly korban éltem én e földön,
mikor gyermeknek átok volt az anyja,
s az asszony boldog volt, ha elvetélt
az élő irigylé a férges síri holtat,
míg habzott asztalán a sűrű méregoldat.

Oly korban éltem én e földön,
mikor a költő is csak hallgatott,
és várta, hogy talán megszólal újra —
mert méltó átkot itt úgysem mondhatna más,
a rettentő szavak tudósa, Ésaiás.

1944. május 19.

Péntek

Az április megőrült,
még nem sütött a nap,
egy hétig folyton ittam,
így lettem józanabb.

Az április megőrült,
fagyot suhint ma rád,
egy író ír s hetente
eladja a hasát.

Az április megőrült,
csikorgó hó esett,
sokan már elfutottak
s a szívük megrepedt.

Az április megőrült,
vonít a fagy felett,
három barátom elment
s mindhárom elveszett.

Az április megőrült,
vad zápor hullt időnként,
az egyik él, bolond,
s nem sejti, hogy mi történt.

Az április megőrült,
s kiöntött sok folyó,
a másik, az nem él már,
agyában két golyó.

Négy napja, hogy megöltek.
A harmadik fogoly.
Gyümölcseink lefagynak.
Szájam körül mosoly.

Vigyázz magadra, — hallom,
hogy mindent megtorolj!

1941. május 18.

Negyedik ecloga

KÖLTŐ:
Kérdezték volna csak magzat koromban...
Ó, tudtam, tudtam én!
Üvöltöttem, nem kell a világ! goromba!
tompán csap rám a sötét és vág engem a fény!
És megmaradtam. A fejem rég kemény.
S tüdőm erősödött csak, hogy annyit bőgtem én.

HANG:
S a vörheny és a kanyaró
vörös hullámai mind partradobtak.
Egyszer el akart nyelni, — aztán kiköpött a tó
Mit gondolsz, mért vett mégis karjára az idő?
S a szív, a máj, a szárnyas két tüdő,
a lucskos és rejtelmes gépezet
hogy szolgál... ó miért? s a rettentő virág
nem nyílik még húsodban tán a rák.

KÖLTŐ:
Születtem. Tiltakoztam. S mégis itt vagyok.
Felnőttem. S kérdezed: miért? hát nem tudom.
Szabad szerettem volna lenni mindig
s örök kísértek végig az úton.

A HANG:
Jártál szellőtől fényes csúcsokon,
s láttál, ha este jött, a hegyre töppedt
bokrok közt térdepelni egy jámbor őz-sutát;
láttál napfényben álló fatörzsön gyanta-csöppet,
s mezítlen ifjú asszonyt folyóból partra lépni
s egyszer kezedre szállt egy nagy szarvas-bogár...

KÖLTŐ:

Rabságból ezt se látni már.
Hogy lettem volna, vagy növény, madár...
vigasztaló, pillangó gondolat,
tűnő istenkedés. Segíts szabadság,
ó had leljem meg végre honnomat!

A csúcsot újra, erőt, asszonyt és bokrokat,
a lélek szélben égő szárnyait!
És megszületni újra új világra,
mikor arany gőzök közül vakít
s új hajnalokra kél a nap világa.

Még csönd van, csönd, de már a vihar lehell,
érett gyümölcsök inganak az ágakon.
A lepkét könnyű szél sodorja, száll.
A fák között már fúvall a halál.

És már tudom, halálra érek én is,
emelt s leejt a hullámzó idő;
rab voltam és magányom lassan
növekszik, mint a hold karéja nő.

Szabad leszek, a föld feloldoz,
s az összetört világ a föld felett,
lassan lobog. Az írótáblák elrepedtek.
Szállj fel, te súlyos szárnyú képzelet!

A HANG:

Ring a gyümölcs, lehull, ha megérik;
elnyugtat majd a mély, emlékkel teli föld.
De haragod füstje még szálljon az égig,
s az égre írj, ha minden összetört!

1943. március 15.

Pontos vers az alkonyatról

Kilenc perccel nyolc óra múlt,
kigyúlt a víz alatt a tűz
és sűrűbb lett a parti fűz,
hogy az árnyék közé szorult.

Az este jő s a Tisza csak
locsog a nagy tutajjal itt,
mert úszni véle rest s akit
figyelget: a bujdosó nap,

búvik magas füvek között
pihen a lejtős földeken,
majd szerteszáll és hirtelen
sötétebb lesz az út fölött.

Híven tüntet két pipacs, nem
bánja, hogy őket látni még,
de büntet is rögtön az ég:
szuronyos szellővel üzen:

s mosolyg a szálldosó sötét,
hogy nem törik, csak hajlik a
virág s könnyedén aligha
hagyhatja el piros hitét.

(Így öregszik az alkonyat,
estének is mondhatni már.
feketén pillant a Tiszán
s beleheli a partokat.)

1934.

BERTHA BULCSU:

Kínos ügyek...

Voltam Cirókéknál... Szép lakásuk van, modern, jó beosztású, csak lakhatatlan.

— Főzök egy jó kávécskát, maguk addig beszélgessenek a Jóskával — mondta az asszony, aztán megakadt a pillantása a parkettán. Én is a kritikus pontra néztem, de semmit sem láttam. Az asszony kibillegett a szobából, aztán hirtelen visszatért egy ronggyal és dörgölni kezdte a padlót.

— Hogy vagytok? — kérdeztem, amikor kiment.

— Megvagyunk.

Az asztalról felemeltem egy porcelánfigurát és megforgattam a tenyeremben. „Mit akarhatnak ezek a Cirókék tőlem?" Erre gondoltam, aztán visszatettem a porcelánt az asztalra és cigarettára gyújtottam. Egyszer már a régi lakásukban is jártam, akkor egy olajkályhát akartak. Olajkályhát persze saját magamnak sem tudtam szerezni, nem hogy Cirókéknak.

Az asszony megérkezett a kávécskával. Nekem és a férjének öntött, saját magának nem mert, mondta, sok jót az a sok kávézás"... Aztán [illegible], hogy a porcelánfigura kicsit odébb áll az asztalon, mint eredetileg, így hát nyakon ragadta és gondosan visszahelyezte a kijelölt pontra.

Bejött a gyerekük.

— Anyuka, ehetek vajas kenyeret?

— Már ettél kisfiam. Nem kell össze-vissza zabálni. Nem is vagy éhes, csak viszket a gyomrod.

A gyerek kedvetlenül besomfordált a szoba sarkába, és ledobta magát a fotőjbe.

— Jenőke! Az iskolás ruháddal ne ülj oda, elpiszkul a huzat.

A gyerek kimászott a trónszékből és lekuporodott a szőnyegre.

Cirók József béketűrően pislogott. Olyan volt, mint a Szent József, csak alacsonyabb. Mozdulatai idegenül hatottak a szobában, ebből világosan láttam, hogy Cirókék nem a szobában laknak, hanem a teakonyhában és a folyosón. Engem ez persze nem érdekelt, tőlem akár a garderobban, vagy az egyik beépített szekrényben is lakhatnak, ha az jó nekik...

— Milyen szép filmet látott mostanában? — kedélyeskedett az asszony.

„Közeledünk" — gondoltam.

— Tudja mi nem jutunk el moziba, annyi a dolgunk. Jóska túlórázik, nekem meg itt ez a lakás...: Ha nekünk időnk lenne...

Ajjaj... De annyi minden hiányzik még... Jóskának nincs doktorátusa, nincs hűtőszekrényünk, autónk... Nem mondom garázsunk már van. Garázs, mosógép, padlókefélő, kenyérpirító... De tudja milyenek az emberek... Akinek nincs doktorátusa, annak éppen csak fogadják a köszönését... Hát kell énnekem, hogy Dr. Cirókné legyek?... De az emberek, ismeri milyenek... Aztán annyi a munkája a Jóskának, nem ér rá ilyesmivel foglalkozni... Egyszerűen nincs ideje... A múltkor már éppen mondtam a Jóskának, hogy akár a hecc kedvéért is fizetnék valakinek kétezer forintot, ha megírná azt a nyavalyás disszertációt... Pedig igazán kellene másra is az a pénz, hiszen még hűtőszekrényünk sincs... De majd összehúzzuk magunkat...

Szent Józsefre néztem. Arra gondoltam, hogy mi lenne vele, ha még egy kicsit összehúzná magát? Kétségtelenül éhenhalna. A feje olyan lenne, mintha gondos maszájok zsugorították volna varázsló közreműködésével. Aztán a törzs legtágasabb kenuházában füstre kerülne a fiával együtt.

— Nem tud valakit, aki megírna egy ilyen disszertációt...?

— Asszonyom, nem élnek önnek Afrikában rokonai?

— Afrikában...?

— Igen. Maszájok?

— Jaj, de jó pofa... Hallod Jóska, hogy Afrikában rokonaim...?

„Megmentsem Szent Józsefet, vagy hagyjam zsugorítani? Szent József igazság szerint megérdemelné, hogy füstre kerüljön. Miért nem mondja meg ennek az asszonynak, hogy nincs szükségük hűtőszekrényre és doktorátusra, nincs szükségük garázsra, miért nem mondja meg, hogy a szobában szeretne lakni, s hogy a gyereknek adjon vajas kenyeret. Miért nem mondja meg, hogy nem az emberek vannak a mosógépekért, hűtőszekrényekért, lakásokért, hanem fordítva. Szent József hallgat, mert fél ettől az „afrikai" nőtől, és azért is hallgat, mert tetszik neki a flanc... Dr. Cirók József a „flancra gürizés" magyar bajnoka... Nem lehet engedni... Megmentem Szent Józsefet."

— Disszertáció... Hümm... Tudok valakit, csak...

— Kétezret rászánnának...

— Akit én tudok az nyolcezret kér...

— És, ha maga elvállalná... Ne sértődjön meg, de olyan kínos ügy ez... A névtáblát sem akarjuk addig kitenni, s azon már úgy van, hogy... Maga mégis, baráti alapon...

„Most a maszáj nő kerül a kenuházba."

— Ó én csak tízezerért tudnám vállalni... Még soha életemben nem írtam doktori disszertációt, s bizonyára fárasztó lenne... És, hát a diszkréció, miegyebek...

Az asszonyra néztem, és láttam, hogy Szent József meg van mentve. Amikor távoztam Szent József nem mutatkozott hálásnak. Ennek ellenére fülörészni kezdtem a lépcsőházban, mert boldoggá tett, hogy megmentettem egy fejet a további „zsugorítástól".

Baranya a nácik ellen

A MEREDEK Hatház utcában él csendes otthonában dr. Boros István, Baranya és Pécs első kommunista főispánja. Emlékeit rendezgetve húsz év távlatából értékeli azokat az eseményeket, amelyeknek maga is tevékeny részese volt. Asztalán kéziratok, régi dokumentumok fotokópiái. Beszélgetésünk egy témára korlátozódott: milyen ellenállást tanúsított a megye és Pécs népe a megszállókkal szemben?

Az ellenállásnak több formája volt a háború utolsó éveiben. Északon partizánosztagok harcoltak fegyverrel életre-halálra, Baranyában inkább a csendes ellenállás jellemezte a munkások tevékenységét, a falusiak magatartását, az értelmiség állásfoglalását. Még a célok is megoszlottak. A munkások, elsősorban a bányászság, felvilágosított — a kommunisták által illegálisan is oktatott — rétege új társadalmi rendet óhajtott DGT urak nélkül. A parasztok vagyonukat mentették és földet akartak. Az értelmiség egyrészét a polgári demokrácia vonzotta. Egy pontban azonban találkoztak: utálták a németeket és szabadulni akartak tőlük.

— Középiskolai tanár voltam, a kereskedelmi iskolában tanítottam, amikor perbe fogtak „kommunista összeesküvés" gyanújával. A per 1933—1936-ig tartott. Ezalatt többször is rámolvasták, hogy 1918-ban még a Kommunisták Magyarországi Pártja megalakulása előtt a tadzsikisztáni Ferganában a Külföldi Kommunisták Pártja városi szervezetének voltam titkára. A per úgy végződött, hogy eltávolítottak a katedrától és nyugdíjaztak. Fellebbeztem. Maga Hóman Bálint kultuszminiszter foglalkozott az ügyemmel. Kihallgatásra rendelt. Délután ötkor fogadott. Azt mondta: „Nem engedhetem meg, hogy kommunista tanítson egy középiskolában."

EKKOR még fiatalember volt dr. Boros István, és elhelyezkedett a Trieszti Biztosítónál. Itt került először „szakmai" összeköttetésbe dr. Sík Jenővel, a DGT központi főfelügyelőjével. Ennek a kapcsolatnak később a mozgalom szempontjából igen nagy jelentősége volt. Dr. Sík Jenő a háború alatt rendszeresen eljárt Bécsbe, a Göring Művek központjába (ehhez tartozott a DGT), és beszerezte az információkat a németek terveiről. Azután — ugyancsak üzleti ügyben — bejárt a Biztosítóhoz, ahol nyugodtan továbbította információit dr. Boros Istvánnak két biztosítási kötvény-ügy elintézése között.

Fontosak voltak ezek az értesülések — mondja most dr. Boros István — *ebből tudtuk meg például, hogy a németek kiadták a parancsot; visszavonuláskor fel kell robbantani az aknákat, le kell rombolni a gépeket. Egyikből sem lett semmi. Kiadtuk a jelszót; Nem szabad végrehajtani a németek parancsát. Meg kell akadályozni, hogy bárki is kárt tegyen a bányaberendezésben, a gyárakban. Az információ dr. Sík érdeme volt, a bányák és a gyárak megmentése a munkásoké. Ennek köszönhető, hogy a felszabadulás után akár már a következő napon dolgozhattak volna a gyárakban és a bányában, ha van elegendő szén és szállító eszköz.*

Az is ellenállás volt Baranyában, hogy nem szolgáltatták be a németeknek a búzát, a jószágokat. Pedig ugyancsak követelőztek. Nem egyszerű háborús dugdosásról volt itt szó, hiszen amikor elvonult a front a megyéből, azonnal előkerültek a közellátást tápláló cikkek. Csupán három napig szünetelt a közellátás.

— Sok epizódot mesélhetnék erről. Néhány is rávilágít arra, hogy a lakosság németgyűlöletéből fakadt az élelmiszer elrejtése. A Hullám-fürdő kabinjai tele voltak búzával, a pécsi pincékben is rejtegettek élelmiszert. Egy vidéki gazda hatalmas boroshordójába egy kisebbet helyezett el. Ebben bor volt, a nagyhasú hordóban viszont búza. A kis hordó borát kivezette a nagy hordó csapján, és kínálta a vendégeket, akik nem is sejtették, hogy búza alól isszák a szőlő levét.

Még egy epizódot mesél:

— Az első napokban szükségpénzt akartunk nyomatni Mohács példájára. Egy városi tisztviselő már a rajzokat is elkészítette, de nem kaptunk engedélyt a nyomásra. Ekkor elhatároztuk, hogy búzakötvényt adunk ki. Tervünk bevált. A lakosság annyi búzakötvényt vásárolt felhívásunkra, hogy az első hónapokban kifizethettük a tisztviselőket, a városi kiadásokat.

Vagyis elrejtették pénzüket a németek elől, és előadták, amikor a kommunista főispán felhívására segítséget kért a város, a megye. A búzakötvény aláírói között ismerős névre is bukkantam: Németh János nevére, aki városi tisztviselőként hitelesítette a kötvényt.

MENNYIEN lehettek kommunisták, akik irányították ezt a csendes, szellemi ellenállást az illegalitásból.

— Számot nehéz lenne mondani, hiszen éppen az illegalitás kényszerített arra bennünket, hogy kisebb csoportokban tevékenykedjünk. Az én csoportom például egy asztalosműhelyben jött össze. Öten-hatan voltunk, és nagyon óvatosan dolgoztunk.

Különösen az utolsó napokban, amikor a nyilasok vették át a hatalmat.

— A híresztelésekkel ellentétben nem a szovjet csapatokkal érkeztem a városba — mondja dr. Boros István. — *Itt voltam, itt maradtam a városban az utolsó napig. Fent bújkáltam a Mecseken a barátaimnál, mert tudtam, hogy a nyilasok keresnek.*

20 szabad esztendő

A kommunistát bújtatta a lakosság, de a német katonáknak nem nyújtott menhelyet.

— A felszabadulás első napján — november 29-én — vagy huszonöt német katonát láttam a Széchenyi téren. A templom előtt ültek, és a Mecsekről hozták le őket a szovjet katonák, de egyiket sem a lakosság bújtatta.

Ennél a huszonöt német katonánál több nem is igen maradt a városban, ahol — dr. Boros István szavai szerint — az ipari munkásmozgalom hazai viharsarka volt.

A német propaganda mindent megtett, hogy megpuhítsa a várost és Baranyát. Nem sikerült. Pedig a német sajtóban ilyen címek alatt cikkeztek Pécsről: „Magyar város, német temetővel!" — és a cikkekben többek között arról írtak, hogy Fünfkirchenben „...élnek még magyarok is, de ők is alkalmazkodnak a mi akaratunkhoz." Az „alkalmazkodást" bebizonyította, hogy az SS-be besorozott németajkúak közül is igen sokan jelentkeztek a magyar hadseregbe: ha már szolgálni kell, akkor magyar zászló alatt katonáskodnak.

— Most írom visszaemlékezéseimet az ellenállásról és a felszabadulásról — mondja dr. Boros István, miközben jegyzeteit rendezgeti, — *ebben mindenre részletesen kitérek.*

MINDENRE, mert például ide tartozik a polgári ellenállás is, amely német-ellenes hangulatban másfél évtizeden át működött. Egy vitathatatlan haszna volt ennek: a lakosság felvilágosítása és a náci-ellenes mozgalom erősítése.

Gáldonyi Béla

Átkelés a Dunán

Kétszázhuszonnégy ágyú húsz tűzérségi össztüze a felszabadítóknak

„Tizenhét éves voltam, amikor beléptem a hadseregbe, most negyvenegy vagyok, már újra civil. Dolgozom és egyidejűleg tanulok, négy évvel ezelőtt beiratkoztam az Ogyesszai Elektrotechnikai Intézet levelező tagozatra és most összeegyeztetem a munkát a tanulással. Igaz, az első évben nehézségeim voltak a tanulással, de hát nehézségek nélkül nem adják a győzelmet."

Igy írt M. Fegyajev, a baranyai harcok résztvevője húsz évvel a háború után. Többször is elolvastam hosszú levelét és megragadott az egyik mondat: „Nehézségek nélkül nem adják a győzelmet!" S Fegyajev éppen erről a nehéz harcról vetette papírra visszaemlékezéseit.

A húsz éves katona századparancsnokként érkezett a Dunához — Szuboticáról támadtak Mohács irányába. Amikor 28 kilométerre megközelítették a folyót, elkezdődött a felderítés. Hol lehet a lehető legkisebb veszteséggel átkelni a folyón és hídfőt kialakítani.

— Az átkelésre legalkalmasabb szakasz a mi részünkön Mohács körzete volt. A Duna a tartós esőzések miatt akkor igen széles volt. A felderítés adatai szerint Mohácsot északon a németek 39. őrzászlóalja, délről és a városban egy összevont magyar ezred védte. Az átkelés sikerült, mert Batin-Apatinnál Sarohin altábornagy egységei sikeresen átkeltek, hídfőt alakítottak ki és lekötötték az ellenség erejét.

Az egység ezután széles hídfőt alakított ki és még azokban a napokban 30—50 kilométeres mélységben előre nyomult Pécs, Tolna, Apor és Kisvaszar irányában. A 4. gárdahadsereg egységei néhány hét alatt háromszáz lakott helyet szabadítottak fel és fő támadási irányukat Tolbuhin marsall Székesfehérvár felé határozta meg. Ezeknek a sikeres harcoknak a legfelsőbb hadvezetés napiparancsában is nyoma van.

„A 3. Ukrán Front parancsnokának, Tolbuhinnak, a Szovjetunió marsalljának.

A front csapatai támadásukat folytatva két nap alatt elfoglalták Szekszárd, Pécs, Kaposvár, Paks, Bonyhád és Dombóvár jelentős közlekedési csomópontokat, valamint több, mint 300 más lakott helyet."

Miska, mert csak így hívták, amerre a fronttal együtt elvonult a fiatal lövész — századparancsnok — sok apró emléket őriz magyar emberekről. Legszebb közöttük is a Gyenes kastély környékén vívott harcok epizódja. A település többször is gazdát cserélt. A németek egy alkalommal húsz harckocsival ellentámadásba lendültek és a Cserep őrnagy parancsnoksága alá rendelt zászlóaljat visszaszorították. Olyan gyors volt az ellentámadás, hogy a zászlóalj nem tudta kimenteni sebesültjeit a kastélyból, a tanyáról. Itt rekedt Kologyinszkij is súlyos lábsérülésével.

„Egy idős bácsi, úgy tudtam éjjeli őr volt a tanyán, széna közé rejtette Kologyinszkijt. Kenyeret és vizet vitt neki, meg kötést a sebére. A negyedik napon pedig elősegítette, hogy katonánk átszökjön a laza fronton. A szökést a következőképpen szervezte meg az öreg. Kukoricaszárakból egyenlő távolságra asztagot rakott és ügyelve a németek ritka őrségére, éjszaka egyik asztagtól a másikig segítette a sebesültet. Így jutott Kologyinszkij a vonalunk közelébe, de ekkor már annyira elhagyta ereje, hogy nem tudott tovább jönni. Mi fájdalmas nyögésre figyeltünk fel az állásokból és kihasználva a pillanatnyi tűzszünetet, hátra vittük katonánkat."

Már Szilas-Bolháson jártak, amikor Fegyajev megsebesült. Az iskola megtelt sebesültekkel, így Fegyajevvet egy házhoz vitték ápolásra.

„A *mami* — mert mi csak így hívtuk őt — *nem engedte meg, hogy a kórház konyhájáról hordják a reggelit, meg az ebédet nekem. Azt mondta, majd ő kigyógyít, csak bízzák reá. A mama mindig friss tejet hozott reggelire és azt mondta, hogy úgy kezel engem, mintha a saját fia lennék. Ezt csak akkor tudtam felfogni igazán, amikor két hét múlva felgyógyultam és a front után indultam. Így búcsúzott tőlem:*

— Miska, légy boldog és ne felejtsd el magyar mamádat, isten veled Misikém...

Aztán ismét Pécshez kanyarodnak emlékei:

— Arról is tudomásom van, hogy az önök városa — Pécs — 1944 november 28-ról 29-re virradó éjszaka szabadult fel. N. I. Zavjalov ezredes gárdistái szabadították fel. Tudom, hogy Pécsett ma emlékmű őrzi a szovjet hősök emlékét.

Értesülései pontosak voltak, Fegyajev a háború után sem szakadt el magyar barátaitól...

Húsz éve történt

A Dunántúl írta:

„Igen súlyosan érinti az egybarányos gazdákat az új gyapjúbeszolgáltatási rendelet, mely szerint bárányonként 0,20 kilogramm gyapjút köteles mindenki beszolgáltatni. Az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara a rendelet módosítását kéri, mert a gazdák a súlyos kötelezettség miatt igyekeznek szabadulni bárányaiktól."

*

„A fűszerszakosztály közli, hogy a fűszerkereskedők súlyos helyzetükre való tekintettel áruiknak hitelben történő kiszolgáltatását beszüntetni kénytelenek."

*

„A Temetők Napján a temetők gyertyákkal való kivilágítása tilos."

*

„Végéhez közeledik a téliruhagyűjtés" — a frontra harcolók számára. Éppen csak annyit tartsunk meg magunknak, amennyire ezen a télen elengedhetetlenül szükségünk van."

*

„November 4-én robbantották fel a Margit híd pesti szakaszát. Sopronkőhidán kivégezték Ősz-Szabó Jánost és Csizmadia Gyula bányászt, akik résztvettek az ukrajnai partizánharcokban."

*

„A Magyar Kommunista Párt Külföldi Bizottságának hazaérkező tagjaiból november 5-én Központi Bizottság alakult Szegeden a felszabadított területek kommunista pártszervezeteinek irányítására.

Szabad pálya — Sárbogárdig

Nem ingyen kapta Szilágyi József azt a gyönyörű bronzplakettet, és mellé az oklevelet, amelyen ez áll: *„Az 1945—48 legnehezebb éveiben a vasutas szakszervezeti mozgalomban és a vasút újjáépítésében kifejtett kiváló munkájának elismeréséért a „Szabadság" plakettet adományozzuk Szilágyi Józsefnek. — A Magyar Vasutasok és Hajósok Országos Szabad Szakszervezete."*

Ha egész pontosan töltötték volna ki az oklevelet, akkor a kezdő dátumot 1944 november 29-el kellett volna kezdeni. Akkor is a kora reggeli órákkal. Amikor a szabolcsfalusi szőlőhegyekbe is eljutott a nagy hír: a német „tigriseket" kiűzték Pécsről a szovjet T—34-esek. Felszabadult a város.

Ekkor kezdett el pakolni Szilágyi József. A szekrényfiókok rejtett zugaiból egymás után kerültek elő a régi, régi pártigazolványok, mozgalmi dokumentumok, és a petrollámpa világánál nagy gonddal mustrálta végig valamennyit. Most már csak arra és csak addig legyenek jók, amíg az oltalmuk alatt eljut a nagyállomásig. Tapasztalt ember volt, tudta jól, hogy igazolvány nélkül bajba sodródhat, az utcákon cirkáló, a minden gyanúsra reagáló szovjet harcosok előtt.

Nem került sor mégsem az igazoltatásra. Még az állomás szovjet parancsnoka elé is bejelentés nélkül jutott. Ciganyenkó kapitány csak annyit kérdezett tőle: „Munkába jött?" — S csak a bólintását várta meg rá, mert a másik pillanatban már ki is adta a parancsot.

— Nos, ha munkára jelentkezett, akkor hát rajta. Szerezzen maga mellé társakat és negyvennyolc órán belül mozgósítsanak minden vasutast.

Szilágyi Józsefnek sikerült a mozgósítás. Öt perccel később már negyedmagával járta végig a várost, és a negyvennyolcadik óra végén, ha kissé ziláltan is, tjedten is, de ott állt az állomás peronján a „szárnyaskerék" aranysarzsis, ezüstparolinos, simapaszomántos képviselőinek egész takaros kis serege.

És nem volt ám sértődöttség akkor sem, amikor a sínek közé együtt állt be krampácsolni az aranyrozettás vasúti főtiszt a pályamunkással. Valamennyiük fő-főparancsnoka az első reggelen kiadott jelszó volt: *„Megindítani a forgalmat! Gyorsan, sürgősen!"* S az ilyen paranccsal még csak vitába sem lehetett szállni. Ha terminust mondtak volna, azzal igen. Ebben az esetben a vasutas szakember azonnal saccolni kezd: ehhez ennyi ember, ahhoz annyi szerszám, műszer, s más egyéb szükséges.

De így? Amikor a legelemibb dolgok is hiányoztak? Mert a termittel kiégetett pályatesteket még rendbehozhatják, és van egy úgy-amilyen állapotban lévő motorvonatuk, meg két gőzmozdonyuk is. Ezzel szemben nullával egyenlő a biztonsági berendezésük. Pedig anélkül szó sem lehet a forgalom megindításáról. Távíró-, telefonösszeköttetés nélkül, életveszedelem vonatot indítani. Kincset ér ilyenkor a leleményesség, és kincsnél is kincsebbet, ha valaki rendelkezik ilyen tulajdonsággal. Szilágyi József rendelkezett vele.

Összeszedett minden avott, minden roncs készüléket, s csodákat művelt velük. Mire a mozdonyjavítók, a pályamunkások végeztek volna a munkájukkal, a forgalmi irodában már javában kattogtak a morse-jelek, berregtek a telefonkészülékek. A tizenkilencedik napon aztán előállt Ciganyenko kapitány, és az újra egybetoborzott vasutasok előtt kiadós beszédet mondott. S ha keveset is értettek a beszédből az egybegyűltek, a gesztusaiból annál többet. Az állomás előtt pöfögő mozdonyra mutogatott, s úgy tűnt, mintha azzal együtt valamennyiüket magához akarta volna ölelni örömében. De egyéb jeleit is kinyilvánította megelégedésének. Aznap este több lisztet, cukrot, nagyobb adag szalonnát, tarhonyát osztatott ki közöttük. S a külön „áldomást" már reszortonként ülhették meg.

A távirdászoknál Viktor (csak így emlékszik vissza Szilágyi József a szőke távirdászparancsnokra) kétdecis poharakba mérte ki a pálinkát az ünnepélyes alkalomra. Pedig két rappal előbb még német bombázók szórták meg légiaknákkal az állomást, a pályatestet. Dehát hadiállomás, „hídfő" volt még akkor a pécsi pályaudvar. Hídfő, amelyről már sértetlen sínpár futott a menekülő fasisztákat nyomába egészen Sárbogárdig.

Ezt meg kellett ünnepelni. És meg kellett ünnepelni azt a napot is, amikor a szerelvény először szállított civileket Kaposvárig, Sárbogárdig, Bajáig. Igaz, jutott a vonat tetejére, az ütközőkre is az utasokból, de ki nézte akkor ezt a csekélységet.

Negyvenkét éves volt annakidején Szilágyi József, ma már hatvankettő. Lejárt hát a virtuskodó élet legjava, felváltották a nyugalmas évek. De még ma is olyan élénken emlékszik a hősi napokra, mintha a tegnapot, a tegnapelőttöt emlegetné.

— Amikor elbúcsúzott tőlem Ciganyenko kapitány, azt mondta: Tovaris Szilágyi, mi még találkozunk. Látni akarom még magát is, mea a pécsi állomást is. Remélem, erőben, egészségben találkozunk mind a hárman. Én, maga, meg ez az állomás. De hogy el ne felejtsem, fogadja el tőlem emlékeztetőnek ezt a szobrocskát.

Ma is őrzi.

— Nézze csak meg a talpazatát, — adta a kezembe —. *Bicskával véste bele a nevét. Még mentegetőzött is érte.*

— Ne haragudjon tovaris Szilágyi, ha vésnök lennék, bizonyára takarosabban sikerült volna.

— Dehogy haragudtam. Azért egy kicsit neheztelek rá mégis. Ha megígérte, miért nem jön. Most már én is meg tudnám vendégelni saját pálinkával, saját borral. És a feleségem csibét is vágna a traktához.

P. Gy.

Lermontov-ünnepély

Mihail Jurjevics *Lermontov*, a kiváló orosz költő és író születésének 150. évfordulója alkalmából a TIT Baranya megyei szervezetének irodalmi és nyelvi szakosztálya november 4-én, szerdán délután 5 órakor a főiskola előadótermében Lermontov-estet rendez. Az est előadója: *Radó György* költő és műfordító. *Kormos Márta* előadóművésznő Lermontov-verseket ad elő. A belépés díjtalan.

A PARTON

A MEGÁRADT PISZA piszkos-szürke vize szemetet, galyakat sodort magával. Eső készülődött. A töltés mellett, a gödrös országúton egy lány gyalogolt. Fején szorosra kötötte a sárga nylonkendőt, fehér blúzának nyakát magasra gombolta. Óvatos léptekkel kerülgette a tócsákat. A közeli faluba igyekezett — onnan indult a busz. Pécsre utazik. Csomagja nem volt, csak kézitáskáját szorította a hóna alá.

A táskában szabaduló-levele, amely szerint H. Anna: „közveszélyes munkakerülésért, lopásért, tiltott kéjelgésért az 1 év és 2 hónap szabadságvesztést letöltötte".

Több mint egy éve ez az első negyedóra — őr nélkül.

Háta mögött egy Skoda közeledett, kerekei alól fröcsögött a víz. Az út szélére húzodott. Az autó megállt mellette.

— Üljön be kislány, elviszem — szólt ki a volán mellett ülő jávorbajuszos férfi és kinyitotta a kocsi ajtaját.

A lány szeme belevágott a férfi arcába.

— Azt a jó...., azt vissza — sziszegte és az autó kereke mellé köpött.

A jávorbajuszos megbökkent, aztán gyorsan becsapta az ajtót, gázt adott és elfröcsögött az országúton.

●

AMIKOR ESTE betépett szülei lakásának ajtaján, lehajtott fejjel, szótlanul állt meg a konyhában, aztán lassú mozdulattal követte táskájából a börtönben kapott papírt...

Egy hónap múlt el, Anna azóta itthon van. Vele és édesanyjával ülnek a konyhaasztal mellett. Gondolkodik: hol is kezdjen az elmúlt két esztendő történetéhez?

— Kájártam a nyolc általánost, aztán gépírni tanultam. Itthon nem tetszett, mert mindig szóltak, ha kimaradtam. Igaz, azért csak ellógtam, ha akartam, mert anya hiába áltott, apa elengedett, sőt még néhány forintot is elcsalt tőle a kezembe. Nagyon szeretem szórakozni, csak társaságban éreztem jól magam.

— Neked mindenütt jobb volt, mint itthon — vág közbe az anya. — Pedig mindene megvolt. Tetszett látni, szép lakás, divatos ruhák. — De nem becsülte. Sokszor jött haza késő éjjel, de volt, amikor napokig sem nyitotta ránk az ajtót. Hiába a szép szó, a könyörgés...

A lány bólint, miközben egy forintost gurítgat az asztalon, néha-néha utána kap, le ne essen a pénzdarab.

— Egy pécsi vállalatnál helyezkedtem el, sok ismerősöm lett — folytatja. — Szórakozni hívtak, mentem...

S a szórakozások éjszakákba, hajnalokba nyúltak.

— Itthon állandóan szidtak — gondoltam elköltözködöm. De hogyan és hova? Panaszkodni kezdtem a vállalatnál és azt hazudtam, hogy otthon engem mindig vernek, szüleim rémségesek, élhetek. Mindezt elhittem a munkahelyemen és gyámsokára értesítettek: van helyi a leányszálláson. Már költöztem is. Az nagyon tetszett, ott senki sem kérdezte, hol voltam éjszakánként...

Rendszeresen reggel ment haza, fáradt volt, aludt délig is. Figyelmeztették. Amikor hatszor már kétszer, háromszor is hiányzott munkahelyéről, elbocsátották. A leányszálláson sem maradhatott tovább, haza pedig nem akart menni.

— Az újságban olvastam, hogy egy vidéki vállalat gépírónőt keres. Jelentkeztem, felvettek. Szállást egy idős nénitől kaptam. Most megint a magam ura voltam. Aztán minden úgy történt, ahogyan abban a levélben áll...

A levelet az említett vállalat igazgatója írta. „Kifogástalan, gyors, pontos munkaerőnek bizonyult. Néhány nap után azonban észrevehető volt fegyelmező, kacérkodó magatartása. Éjszaka kimaradozott, gyakran barátkozott... Már az egész falu beszélte."

Munkatársnői nem hagyták Annát elzülleni, segíteni akartak. Ebédre, moziba hívták. „Mintegy másfél hónapig nem is volt vele baj, úgy látszott sikerül megváltoztatni. Egyszer azonban ismét eltűnt az irodából 100 forint. Bevallotta: ő vitte el".

Elbocsátották. Otthonról pedig üzenetet kapott: „Otthon többé be ne tedd a lábad!"

Most merre?

— Pécsre jöttem, felvettek egy üzembe. De se pénzem, se lakásom. Már egy falat kenyérnek is örültem. Akadtak, akik vacsorázni, szórakozni hívtak. Elmentem velük. Aztán hol itt, hol ott aludtam.

— Háltam én annyi helyen, hogy már magam sem tudom, hol...

És az új munkahelyén ismét eltűnt pénz, 203 forint.

Újra állás nélkül. Utolsó néhány forintjával beült egy presszóba, ahol megismerkedett egy nálánál 7 évvel idősebb asszonnyal. Vesztére panaszkodott, mert az asszony nem cél nélkül töltötte idejét Pécsett. Mint később kiderült, éppen Annához hasonló lányok ismeretségét kereste.

— Felajánlotta: nála lakhatok, majd minden rendbe jön.

Másnap már együtt ültek egy étteremben. Kortyolgatták a feketét s közben egy-egy mosolyt „küldtek" jobbra is, balra is.

Jókedvű férfi társaság lökte be az ajtót. A két nő megigazította a frizuráját... Táncra kérték őket, s utána már ők is együtt ültek a társasággal.

— Az egyik férfi mindig sugdosott a fülembe, hogy ő elvált ember, nősülni akar, nincs-e kedvem jobban megismerni? Azt is mondta, hogy szép lakása van, menjek hozzá és lakjak nála. Valóban szép lakása volt, két szoba összkomfort. Három vagy négy napig laktam nála. Ő reggel elment dolgozni, én pedig főztem, takarítottam. Megmutatta hol van a szekrényben a pénze, mondta, vegyek csak ki belőle, amennyi kell a bevásárláshoz. Amikor egyik reggel várásolni mentem, találkoztam asszony ismerősömmel. Rámförmedt, hogy hol voltam? Követelte, azonnal menjek vele, jó munkát, jó fizetést talált mindkettőnk számára.

Megrántja a vállát.

— Magam sem tudom miért, vele mentem. Pedig ha maradtam volna, talán máshogy alakul sorsom. Hazaszaladtam, elrendeztem a lakást, aztán hirtelen eszembe jutott a pénz... Egy fillért sem vettem el belőle, hiszen annyira megbízott bennem. A kulcsot a szokott helyére akasztottam, aztán lefutottam a lépcsőn...

Felültünk a pécs-mohácsi autóbuszra. Szajknál szálltak le és az asszony egyenesen az italboltba vezette. Az üzletvezetőnő, amikor megpillantotta őket, összekacsintott az asszonnyal. Az italboltban mindig akadt pénzes, szórakozni vágyó vendég. Anna több hetet töltött ott. Néha kirándultak is. Jöttek értük autóval és vitték őket. Budapest, Baja, Kecskemét, Szekszárd...

A szajki italboltot már figyelte a rendőrség.

— Lebuktunk. A többit már tudja. Asszonyismerősöm három és fél évet kapott...

●

AMIKOR Anna kiszabadult, levelet írt a vidéki vállalat elnökének. „Arra szeretném nagyon szépen megkérni, amennyiben információt kérnek rólam, ha lehet, ne tessék rosszat írni. Meg szeretném mutani, hogy nem vagyok az, aki voltam és most már egészen másképpen látom a világot s meg akarom becsülni esetleges új helyemet. Hogy erre az elhatározásra jussak, úgylátszik ide kellett jutnom. Volt időm gondolkodni. Most már látom, hogy Ön is, szüleim is mindig csak jóra oktattak, de sajnos nem fogadtam meg. Azt hittem, az a jó amit én a buta fejemmel teszek. Nagyon megbántam, s talán nem lesz még késő, hogy csak a jó szóra és drága szüleimre hallgassak. Kérem, segítsen hozzá, hogy mielőbb bebizonyíthassam javulásomat és azt, hogy tudok én becsületes és jó dolgozó lenni."

Anna ismét állásban van.

— Ha most sem becsüli meg magát, akkor végképpen elveszett — mondja az anyja.

A lány hallgat, sok beszélnivalója nincs már.

— Csak attól félek, ha új munkahelyemen — csak két napja vagyok ott — megtudják régi életemet...

Kétségbeesetten néz rám.

— Ugye nem bocsátanak el azért? Ugye dolgozhatok? — mondja, s ijedten kap a gurulló forintos után.

Garay Ferenc

Közlemények

Vásár lesz november: 3-án Selylyén, 5-én Sásdon (csak kirakodó vásár lesz), 11-én Szentlőrincen. A november 16-ára hirdetett mohácsi vásárt december 14-én tartják meg.

*

A Pécsi Élelmiszerkereskedelmi Vállalat értesíti a vásárlóközönséget, hogy a sertésvágáshoz szükséges bélféleségek megérkeztek. Békárusítással a következő húsboltok foglalkoznak: 352. sz. Ujmecsekalja, 317. sz. Ujhegy, 343. sz. Bajcsy Zs. u., 346. sz. Alkotmány u., 303. sz. Zsolnay V. u., 325. sz. Hősök tere, 302. sz. Irányi Dániel tér, 324. sz. Szabolcsfalu, 351. sz. Bőrgyár, 313. sz. Borbálatelep, 335. sz. Kertváros, 326. sz. Vasas I., 314. sz. Pécsbányatelep, 331. sz. Szabadság út., 344. sz. Mecsekalja, 322. sz. Vasas II., 319. sz. Meszestelep, 333. sz. Szigeti út, 334. sz. Kórház-tér 330. sz. Bajcsy Zs. u.

A vállalat ígéri a lakosságot, hogy a torlódások elkerülése végett a sertésvágáshoz szükséges bél, rizs, paprika és bors szükségletét mindenki időben szerezze be.

HALÁLOZÁS

— Fájdalommal tudatjuk, hogy KODERMANN ISTVÁN elhunyt. Temetése november 2-án, hétfőn 3 órakor lesz Pécsszabolcson. — Gyászolják testvérei és rokonai.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

— Ezuton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk ÁGOSTON FERENC temetésén fájdalmunkat bármily módon enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

— Irodalmi est november 9-én, hétfőn este 7 órakor Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18) a költő Zrinyi Miklós halálának 300. évfordulóján. Bevezeti: Keresztury Dezső író. Az irodalmi színpad műsorát rendezte: Bécsy Tamás. Jegyelővétel az írók Könyvesboltjában.

*

— AZ IDŐLEGES ÁRLESZÁLLÍTÁS november 6-ig tart a Széchenyi téri Könyvesboltban és az üzemi terjesztőknél.

*

— Népszerű sztárok, új csillagok címmel tánczenei estet rendez november 9-én fél 6 és háromnegyed 9 órai kezdéssel az Országos Rendező Iroda. Közreműködik: Sárosi Katalin, Koós János, Korda György, Angyal János, a Metro tánczenekar, Konferál: Brachfeld Siegfried. Jegyek kaphatók az Országos Filharmóniánál, Színház tér 2.

*

Vasárnap délelőtt 10 órakor Pécsi Bányász—Győri Textil NB I. csapatai között Népköztársasági Kupa kézilabda-mérkőzés lesz.

*

— Áramszünet lesz november 1-én 7—12 óráig a Fürst Sándor u., Előd u., Álmos u., I. ker. Tanács, Erőmű konyha, Buzsáki u., Stáza üzem II. sz. Téglagyár által behatárolt területen. Áramszünet lesz november 2-án 7—17 óráig a Fürst S. u., Dózsa Gy. u., Diós u., Pálya u., Álmos u. által behatárolt területen. — Áramszünet lesz november 1—6-ig 7—17 óráig a Testvériség és a Buzsáki utcák ban. — Áramszünet lesz november 2-án 7—15 óráig a Kaposvári u., Péter u., Hunyadi J. u., Visy L. u., Antónia utcákban. — Áramszünet lesz november 2—6-ig 7—16 óráig Kertváros egész területén, Buzsáki u., Karancs u., és Tolbuhin úton a Kriszt-telepen.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

VASÁRNAP

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK
1964. XI. 1-i., vasárnapi műsora a 223.8 m középhullámon

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Szabad idejében. — Zenés összeállítás.
18.00: Német nyelvű műsor. Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor. Hallgatóink kívánságára. — Magyarnóta és operettkettősök.
19.20: Pécsi Ildikó verseket mond.
19.30: Zenei emlékek... A pécsi stúdió archívumából. I. rész.
19.50: Sporthírek, totóeredmények. Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhadnagy (délután 3 és este 7 órakor). Bérletszünet.

Tájszínház: Az ördög cimborája (este 8 órakor) Barcson.

ÜTTÖRŐHÁZ

Nagy olimpiák — sportvetélkedő (délután 3 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvászon, szí. = színes.

Park: Az élet titka (10). Másfél millió (szv. fél 5, fél 7, fél 9).

Petőfi: Milliók keringője (szv. 10) Másfél millió (szv. 5, 7, 9).

Kossuth: Szigorúan titkos (szv. 10) Felelem (fél 5, fél 7, fél 9).

Fekete Gyémánt: Szurkolók lesen (10). Az éjszaka (szv. 5, 7). Csak 18 éven felülieknek! **Építők:** Fel a fejjel (10). Kaloján cár (4, 6). **Pécsszabolcs:** A harag napja (10). Tékozló szív (szv. 3, 5, 7). Csak 18 éven felülieknek! **Mecsekalja:** Kulcs a szerelemhez (10). Hol a tábornok (5, 7). **Vasas II.:** Magánélet (szv. szí. 5, 7). **Istenkút:** A 66. szélességi fokról északra (7). **Mohács:** Kristálycipelő (10). Igen, (szv. 4, 6, 8). **Szigetvár:** Tanár úr kérem (10). Özvegy menyasszonyok (szv. 6, 8). **Siklós:** A kék öböl rejtélye (10). Embervadászat (szv. 5, 7). — **Sellye:** 8 és fél (szv. 4, 7). — Csak 18 éven felülieknek. — **Harkány:** Félelem bére (5, 7). — **Beremend:** A Jelena öböl (6, 8). **Bóly:** Parancsnok (10). A fegyencek lovagja (5, 7). **Mágocs:** Egy taxisofőr halála (5, 7). **Pécsvárad:** Kezdjen az élet (10). Háborús bűnösök (5. fél 8). **Meszes:** Amerika egy francia szemével (szv. szí. 5, 7) Csak 18 éven felülieknek!

HÉTFŐ

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK
1964. XI. 2-i. hétfői műsora a 223.8 m középhullámon

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Uton Baranyában. — Összeállítás. A tartalomból: Az őszi munkák finiséje. Tudósítás. — A jelen és jövő a számok tükrében. Kommentár. — „Folyik a Karasica vize"... Népdalok — November 7-re készülnek. — Népi együttesek műsorából. — A humor könyvéből.
18.00: Német nyelvű műsor. Molnár Lászlóné: Fejezetek a hazai németség történetéből. — 1848. Előadás. — Dalcsokor. — Olvastuk, elmondjuk. — Harmónikazene.
18.30: Magyar nyelvű műsor. Mecseki visszhang. — Zenés összeállítás. — A tartalomból: Hangképek a múzeumi műemléki vetélkedők megyei döntőjéről. — Látogatás az épülő bonyhádi kenyérgyárban. — Notesz. — Egy év után ismét a borbálatelepi boltról, kocsmáról: — Az összeállítást készítette Nagy István. — Üzemlátogatáson a hét első munkanapján. Riporterek: Bereczky Gyula, Kovács Imre és Somogyvári Valéria.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: Másfél millió (szv. fél 5, fél 7, fél 9).

Petőfi: Másfél millió (szv. 5, 7, 9).

Kossuth: Háborús bűnösök (fél 5, fél 7, fél 9).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, A legkisebb magyar város, Kívánj akármit, Őszi motívumok, Hallóhalló, 64/21. sz. világhíradó, Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan.

Fekete Gyémánt: Félelem (6). **Pécsszabolcs:** Igen (szv. 5, 7). **Vasas II.:** A nagy kék országút (szv. szí. 7). **Ságvári:** Szerencsés bukás (fél 6, fél 8).

Felvételi vizsgára előkészítő tanfolyam a Pécsi Orvostudományi Egyetemen

A Pécsi Orvostudományi Egyetem a felvételre pályázók eredményes felkészülésének segítése céljából az 1964/65. tanévben is megszervezi a felvételi vizsgára az előkészítő esti tanfolyamot.

A tanfolyam tárgyai: fizika és biológia.

A tanfolyam 1964. november végén kezdődik és 1965. június közepéig tart (hetenként két alkalommal).

A tanfolyamra jelentkezhetnek azok, akik 1964-ben vagy régebben érettségiztek, 35. életévüket nem lépték túl és igazolják, hogy tanfolyamra való felvételükkel a munkaadó szerv vezetője — munkaviszonyban nem állók esetében az érettségiztető középiskola igazgatója — egyetért.

A tanfolyamra a jelentkezés úgy történik, hogy a pályázó „Jelentkezési lap"-ot pontosan kitöltve november 1-ig beküldi az orvostudományi egyetem rektori hivatalának (Rákóczi út 80. I. em.) A jelentkezési lap az említett hivatalnál igényelhető. A szabályszerű jelentkezési kérelmek beérkezése után az egyetem írásban értesíti a pályázókat a felvételről, a tanfolyam helyéről és idejéről. A tanfolyam elvégzése az egyetemi felvételre való jelentkezést és az egyetemi felvételi vizsgán való részvételt nem helyettesíti.

Az előkészítő tanfolyamra felvett hallgatók személyenként 450.— Ft részvételi díjat kötelesek fizetni.

Nyolcvankét évvel a volán mellett

Sötét meggyszínű, csillogó fényű, CG—27-19 rendszámú Volkswagen áll az Alkotmány utca 7. számú házban levő fodrász-szalonnal szemben. A gépkocsi hátsó ülésén ősz hajú, fejkendős asszony, Klotild néni egymaga üldögél. Férjére, a 82 éves Mohovics Józsefre várakozik, aki most hozta el őt a szemklinikáról.

Józsi bácsi női fodrászüzletében a kis pénztárasztal mögött ül és könyvel. Pepitakockás ruha, zöld csíkos ing, fekete csokornyakkendő van rajta. Markáns férfi arc magas homlokkal, gondosan ápolt, sűrű, fehér bajusszal, mosolygó-hunyorgó szemekkel. Ez a jókedélyű, magas termetű férfi olyan jó kondícióban van még ma is, hogy valósággal meghazudtolja korát.

Szellemileg teljesen friss, de amikor megszólal, beszédén azonnal észrevenni, hogy törve beszél magyarul.

— Én Abbázia kék ege alatt születtem, 1882 január 2-án — mondja —. Olaszul, horvátul, németül beszélek, legnehezebben magyarul. Abbáziában a villamosműveknél tisztviselő voltam. 1914. július 25-én, mint katona kerültem Pécsre, de akkor még egy szót sem tudtam magyarul.

Józsi bácsi azóta itt él a Mecsek alján. Feleségének a Jókai utcában jólmenő női fodrászüzlete volt. Már 40 éves volt, amikor felesége üzletében, a híres „Klotild"-szalonban kitanulta a női fodrászatot.

— Fiatal koromban nagy sportsman voltam — mondja mosolyogva — vívtam, úsztam, vitorláztam, tornásztam, vadásztam. Mindig csak a kiegyensúlyozott, egészséges, józan életet szerettem. Sohasem voltam ittas, az édességet, a málnaszörpöt szeretem a legjobban. Otthon ma is vagy ötven üveg málnaszörp van.

— Most mi a kedvenc „sportja"?

— A gépkocsivezetés.

— 83 éves fejjel?

— Miért csodálkozik ezen? Most tettem le immár negyedszer a gépkocsivezetői vizsgát.

— Miért kellett négyszer?

— Mert volt nekem egy kismotorom, azután 1933-ban nagymotorkerékpárt vettem. Később egy cseh gyártmányú ERO gépkocsit. Mindhárom alkalommal letettem a gépkocsivezetői vizsgát, de amikor a gépeket eladtam, mindig visszaadtam a jogosítványomat, illetve nem hosszabbítottam meg. Most nemrég Nyugat-Németországból feleségem nővére egy Volkswagent küldött ajándékba. Igy most 83 éves fejjel immár negyedszer vizsgáztam a KRESZ-ből.

— Milyen vizsgakérdéseket kapott?

— Három műszaki kérdést tettek fel. Az egyik: hogy működik a karburátor? A másik két kérdést már elfelejtettem, de arra is azonnal megválaszoltam, mint a vízfolyás. Ja, még azt is kérdezték tőlem, tudom-e, hogy hol tilos behajtani. — Mosolyogva fűzi hozzá: — Már vége volt a vizsgának, amikor a bizottság egyik tagja, alig hallhatóan azt kérdezte tőlem, hogy milyen sebességgel szabad hajtani. Azért kérdezte olyan halkan, mert azt hitte, hogy én már nem hallok jól. Pedig a hallásom ma is kitűnő. A szemem is jó. Szemüveg nélkül is jól látok.

— Szemüveggel vagy anélkül szokott kocsit vezetni?

Józsi bácsi a zsebében kotorász. Előveszi okuláját és a kezembe adja.

— Próbálja csak fel! Olyan, mint az ablaküveg. De nekem vezetés közben nagyon jó, kellemesen látok vele, megnyugtatólag hat a szememre.

— Milyen sebességgel szokott hajtani?

— Én? Ajaj! Nagyon gyorsan. A városban 40—60, az országúton pedig 60—70, néha 80 kilométeres sebességgel. Igy azután sohasem lehet baj.

— Ha defektet kap, meg tudja csinálni?

— Hogyne. Én saját magam tisztítom ki a karburátort, a gyertyát, elvégzem a gumijavítást is. De ha valami eltörik, hát azon nem tudok segíteni.

Józsi bácsi a város belső területén nemigen szokott „kocsikázni". Néha kiruccan a Mecsekre, mert imádja a természetet. Most pedig Bajára készül. Jövőre, gépkocsijával Jugoszláviába szándékozik menni nővére meglátogatására.

— Napról napra jobban megszeretem ezt a kocsit. Hogy három hónap múlva 83 éves leszek? Az nem számít! Én, kérem, még most is naponta fél órát kapálgatok kis kertemben, magam metszem meg a fákat. Szeretem a mozgást, a jó levegőt. Próbálja valaki még azt mondani, hogy én „öreg" gépkocsivezető vagyok!

Józsi bácsi felteszi a szemüvegét és beül a volán mellé. Hazafelé hajt, hogy kertjében elültesse barackfáit.

Pusztai József

apróhirdetések

ÁLLÁS

Közgazdasági Technikumot végzett fiatalember elhelyezkedne. „Képesített" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Megbízható házvezetőnőt keresek. Dr. Gogev, Gesztenyés u. 23.

Sopiana Gépgyár felvételre keres szerszámélezőt és szerszámkészítő lakatost. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán

Az ÉM. Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára hirdi üzemébe szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező villanyszerelőt alkalmaz. Jelentkezés a Gyáregység munkaügyi osztályán Pécs, Siklósi u. 10. sz.

A Baranya megyei Moziüzemi Vállalat felkéri mindazokat a megyében lakó és alkalmazásában nem álló személyeket, akik érvényes

normál vagy keskeny mozigépészi oklevéllel,

esetleg üzemvezetői jogosítvánnyal rendelkeznek, hogy címüket a vállalatnál jelentsék be és levelükben közöljék, milyen vizsgájuk van, mikor, hol szerezték. Közöljék, hogy községükben, vagy másutt vállalnának-e vetítéseket, üzemvezetői tennivalók ellátását. Cím: Pécs, Perczel u. 22.

Szakképzett juhászokat magyarhertelendi üzemegységünkbe felveszünk. Lakást biztosítunk. Útiköltséget felvétel esetén térítünk. Fizetés bérszabályzat szerint. Jelentkezés: Pécs, Mezőgazdasági Vállalat, Xavér u. 18. munkaügy.

FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT
felveszünk. Jelentkezés: Pécsi Vegyesipari Vállalat, Pécs, Irányi D. tér 9. sz., munkaügy.

Hajtókat felveszünk. ÉM. Építőipari Szállítási Vállalat 3. sz. Üzemegység VII. Kirendeltsége, Pécs, Majláth u. 4. sz.

Bádogos- és vízvezetékszerelő szakmunkást keres a Tanárképző Főiskola. Jelentkezés Pécs, Ifjúság útja 6. a Gazdasági Osztályon, délután 2—3 óra között.

Fiatal
segédmunkás
felvételre jelentkezzék
a Pécsi Földművesszövetkezet mérlegjavító egységénél, Pécs, Rácváros 1. sz. Telefon: 42-99.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem gépkocsi rakodót és műszerészt alkalmaz. Jelentkezés a munka- és csoportnál, Pécs, Szigeti u. 32. a'att.

Felveszünk FASZOBRASZ és INTARZIA MUNKÁBAN jártas dolgozókat. Jelentkezés Exner Lajos művezetőnél, 50-53-as telefonon vagy a szövetkezet munkaügyi osztályán Pécs, Rózsa Ferenc u. 20/1 sz. TELEFON: 12-27.

Műszerészek mellé férfi
SEGÉDMUNKÁSOKAT
felveszünk. Jelentkezés Pécsi Vegyesipari Vállalat Pécs, Irányi D. tér 9. Munkaügy.

Vállalatunk 40 órás munkahéttel dolgozik, ezért felvesz bonchidi munkást, gépkocsiszerelőt, gépkocsivezetőt, vizsgázott kazánfűtőket és segédmunkásokat. Állatitelhérje V. Pécs, Basamalomi út.

Felvételre keresünk 1 fő esztergályost, 1 fő hűtőbádogost, 1 fő kovács segédmunkást és vizsgával rendelkező fűtőket. Jelentkezés 12. sz. Autóközlekedési Vállalat Műszaki Főnöksége, Pécs, Rózsa Ferenc u. 22.

Egy műhelysegédmunkást vesz fel az I. Belker. Szállítási Vállalat Pécs, Megyeri u. 103.

Járási székhelyeinken lévő üzemeinkben közgazdasági, gépész vagy egyéb szakerett végzettséggel rendelkező munkaerőket üzemvezetői munkakörbe felveszünk. Jelentkezéseket írásban „Eleimiszeripar" jeligére a PF. 52. számra kérjük beküldeni.

Bejárónőt keresek fél napra, Sallai u. 46.

Bm. Építőipari Vállalat felvételre keres
ÉPÜLETLAKATOSOKAT
Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Rákóczi út 56. sz.

Háztartási alkalmazottat felveszek, bentlakással vagy bejárónak. Móré Fülöp u. 24.

LAKÁS

Elcserélném kisméretű, belvárosi lakásomat, belvárosi nagyméretű kettő vagy három romszoba összkomfortosra. „38 000" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Egy szoba konyhás lakást keresek, lehet házfelügyelői is. „12 ezer" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Elcserélném házfelügyelői lakásomat főbérletiért, szigeti részen, vagy újmecsekaljaira. József Attila u. 7.

Különbejáratú kisméretű üres albérleti szobát keresek. „400" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Másfél szobás lakásom elcserélném 2—két és fél szobásért, igényjogosulttal megegyezéssel. Újmecsekalja, Bánki Donát u. 11. 28. ajtó.

Bútorozott albérletet keres fiatal értelmiségi házaspár, november 15-re. „Belváros-Újmecsekalja" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Nagyméretű szoba konyhás főbérletet, vagy szobát konyha használattal keresünk október 31-re. „Meg fogunk egyezni" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Kettő szoba fürdőszobás belvárosi lakásomat elcserélném kettő nagyszobás, vagy kettő szoba hallos lakásért. 30 000-et térítek. Ajánlatokat „Margit" jeligére Sallai u. Hirdetőbe kérek.

Központban, legszebb helyen elcserélném egyszobás konyha fürdőszobás, társbérleti lakásomat belvárosi kettőszobás, vagy másfélszobás főbérleti lakásért. „Legszebb" jeligére kérek címeket, Sallai u. Hirdetőbe.

Ingyen albérleti lakást adok magányos, nem idős nőnek, kevés házimunkáért. Varga, Kálmán u. 6.

Dec. 1-re beköltözhető szoba konyha élés kamrás főbérletet keresünk. „XII. 28." jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Albérleti szoba két személy részére kiadó. Kálvária u. 60.

Különálló szoba konyha albérletbe kiadó. Diczmalom út 14.

Szoba konyhás jobb főbérleti lakást keresek idős házaspár részére. Lehet tavaszi beköltözéssel. Felsővámház u. 2. Bútorüzlet.

GÉPJÁRMŰ

Pálos közelében garázs kiadó. Péter u. 40.

445 Skoda személygépkocsi áron alul eladó. Pécsszabolcs, Szent Margit u. 8. sz.

Volkswagen, jó állapotban lévő, eladó. Pécs, Szigeti u. 152.

Moszkvics vagy Skoda személygépkocsit vennék, rendszám, km, ármegjelöléssel. „Moszkvics" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Áthinay utcában garázs kiadó. Telefon 15-50/264 mellék, minden nap 7—8 között.

Újszerű Pannonia igényesnek sürgősen eladó. Felszabadulás u. 14. Mayer.

Skoda Oktávia eladó. Pécs, Újmeszes Fekete Gyémánt tér 9. Horváth Kálmán.

Wartburg kifogástalan állapotban fizetési kedvezménnyel eladó. János utca 11. Schön.

Eladó egy fekete Danuvia újszerű állapotban. Érdeklődni Pécs, Laskó u. 20. Nagyállomás háta mögött.

Volkswagen újszerű állapotban nagyablakos igényesnek eladó. Pécs, Alsóbalokány u. 5.

INGATLAN

Eladó azonnal beköltözhető kis ház 337 négyszögöl telekkel, építkezési lehetőséggel. Termékső a helyszínen kitermelhető. Székely Bertalan u. 54.

Fél ház beköltözhetően eladó, Alsóbalokány u. 13.

Két szoba összkomfortos szövetkezeti lakást átveszek. „November 15" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Rózsafán, Petőfi u. 17. sz. ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni Kovácstelep, Árvácska u. 12. sz. alatt.

Eladó teleknek is alkalmas 448 négyszögöl szőlő. Buszmegálló 1 perc. Marx úton. Érdeklődni Simon Ferenc, Pécs, Kispiricsizma dülő 3. sz.

Ház eladó két család részére is alkalmas. Rácváros 10.

2 szoba konyhás lakás, 600 négyszögölön fekvő nagy gazdasági épületekkel, azonnali beköltözéssel eladó. Vásárosdombó, Árpád u. 3.

Öröklakást, mely 1965-ben beköltözhető, a Hunyadi úton átadok. 2 szoba összkomfort + dolgozószoba. Érdeklődni: Surányi Miklós u. 25. 3. ajtó du. 4—6-ig.

2 szobás, összkomfortos, szuterénos félkész családi ház OTP vel eladó, Meszesen. „Nyárfa" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Azonnal beköltözhető nagyméretű egy szoba összkomfortos öröklakás eladó. Megtekintés minden nap 18 óra után, Petőfi u. 75. sz. alatt, fszt. balra.

Harkányi félkész álla potban lévő víkendház eladó. Érdeklődni bármely napon. Cím: Pécs, Damjanich u. 49. Svégel József.

Két szoba konyha kamra és egy szoba konyha fürdőszobás szabadrendelkezésű lakás az I. kerületben eladó. „Azonnal beköltözhető" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Harkány, Fürdő u. 23. sz. szoba konyhás ház valamint oldalkocsis motor, 350 cm³ es eladó. Érdeklődni Patacs, Fő út 17.

Életjáradékra 2 szobás öröklakás, havi 600, eladó. Cserével beköltözhető. „Központban" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Kettőszobás családiház beköltözéssel sürgősen eladó, Pécsszabolcs elején, fűszerbolt mellett. Árpád u. 2.

Szép 3 szobás kertes családi ház beköltözhetően eladó. Hegyalja u. 37.

Eladó háromszobás, kertes családi ház beköltözhetően Szigeti út 134.

Újmecsekalján a főútvonal mellett házhely eladó. Érdeklődni Zetkin Klára u. 4. sz.

Fonyódon eladó egy kis parti villa berendezéssel együtt. Cím: Dr. Páter, Budapest, XII. Agancs u. 30.

Két és fél, vagy három szobás szövetkezeti, társasházi lakást vagy családi házat OTP átvállalással beköltözhetően keresek, Telefon: 20-88.

Kettőszoba hallos ősz komfortos kertes családi ház beköltözhetően igényesnek eladó. Pécs, Jászai u. 11/1. Érdeklődni vasárnap egész nap, hét köznap este 6 után.

Szép hálószobabútor, hármasszekrény, (garnitúra) fotelek, rekamiék, asztalok, székek konyhabútor, ebédlőbútor, sodronyok, matracok, szekrények, ágyak olcsón eladók. Megyeri u. 6. Kisbútorüzlet.

Hasáb tűzifa eladó. Méterenként is Tettye u. 11.

Garázs, Mártirok útján kiadó, Campingsátor 4 személyes, sötét keményfa háló, konyhabútor 2x2 m 2 fiókos hidas eladó. Érdeklődni mindennap este 7 óra után, Király, Pécs, Szilágyi Dezső u. 50.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, sezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garniturák, prima bútorok olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében, Zsolnay u. 1.

Vasszerkezeti és gépipari gyakorlattal rendelkező
GÉPÉSZMÉRNÖKÖT
barcsi telepünkre
MŰSZAKI VEZETŐI
munkakörbe azonnal felveszünk. — Lakást biztosítunk. — Jelentkezés személyesen vagy írásban az ÉM Építőgépjavító és Gépgyártó Vállalat 7. sz. gyárának főmérnökénél,
PÉCS, VASÚT UTCA 2.

Kisgépgyártásban jártas, gyakorlattal rendelkező
MŰSZAKI VEZETŐT
(lehetőleg mérnöki végzettséggel) azonnal felveszünk.
○
Fizetés a gyakorlati évektől és iskolai végzettségtől függően.
Önéletrajzokat „Export" jeligére a Jókai utcai hirdetőbe.

Építtetők figyelmébe!

Az idejében leoltott „pihent" mésszel gazdaságosabb az építkezés, a frissen oltott mészből másfélszeres a felhasználás. A TÜZÉP-telepek az őszi-téli időszakban bőséges darabos mészkészlettel rendelkeznek. A tavasszal beinduló építkezések és tatarozások zavartalan anyagellátása és a költségekkel való takarékosság érdekében kérjük vevőinket, hogy mészszükségletüket most szerezzék be.

PÉCS-SZEKSZÁRDI TÜZÉP V.

Antónia utcában épülő társasházban 2 szoba összkomfortot átadok. Jelentkezés Mártírok u. 38. Goldéknál.

Kétszoba összkomfortos új családi ház, gazdálkodásra alkalmas kerttel, beköltözhetően eladó. Cserelakást beszámítok. Pécs, Faludi Ferenc u. 28. Újmecsekaljánál.

3 szobás ház részben beköltözhetően eladó. Érdeklődni Pécs, Magyarürögi út 6.

Eladó beköltözhető lakóház Vaskapu puszta 1800 négyszögöles telekkel. Elsőosztályú termőföld, Villany, kút van. Ócsárdi vasútállomástól köves úton 15 perc. Érdeklődni lehet: Iványics József, Vajszló Batytyányi u. 47.

Egy másfél vagy két szobás szövetkezeti vagy OTP öröklakást vennék. Készpénz van. Telefon: hétköznap 11-54.

Törzskönyvezett, bevadászott német drótszőrű szülőktől származó 3 hónapos kutyakölykek és egy 6 éves kan kitűnően bevadászva eladó. Horváth, Siklós, Dózsa György u. 9.

Fehér, csehszlovák zománcos asztali tűzhely újszerű állapotban eladó. Csillag u. 8.

Gáztűzhely eladó. Sörház u. 16.

Eladó kétszemélyes rekamié, 2 fotel, 2 szék, kisasztal (garnitura) nagyméretű gyermekágy matraccal, rádióasztal, virágállvány. Varsány László, Alkotmány u. 61.

Használt hálószoba és konyhabútorok sürgősen és olcsón eladók. Megtekinthető minden nap délután Radnics u. 1. sz. alatt.

Sötét politúrozott hármasszekrény újszerű állapotban eladó. Pécs-Meszes Február 24. u. 6. Érdeklődni vasárnap egésznap, hétköznap az esti órákban.

Fürdőkád 163 cm-es és egy jó állapotban lévő mély babakocsi eladó. Cím: Székely Bertalan u. 15/2, Pécs.

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, sezlonok, bútorfélék eladók. Felsővámház u. 2

Ponyvák, 3—5 m²-es eladók. Kisfaludy u. 4/2.

Jó állapotban lévő Gergely féle 500-as keltetőgép eladó. Pécsvárad, Szabadság u. 8.

2 db termő citromfa eladó. Alkotmány u. 54. Lang.

Modern (jugoszláv) szekrények, 2 személyes rekamié, asztal, 4 székkel és egy toalett tükör eladó. Cím: Korvin Ottó u. 3. II. 10.

Rózsát! Most rendeljen! kérje ujdonságaim ingyenes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert Budapest, III., Vörösvári u. 13.

VEGYES

Üzlethelyiségbe társulnék — kalaposok előnyben. Részletes ajánlat „Kendőfestő" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

3 és fél hold föld kiadó, egy asztalitűzhely eladó. Steinmetz kapitány tér 6.

Televízió, mosógép, rádió javítás Hohmann Aradi Vértanúk útja 11. Telefon: 43-38. Házhoz megyek.

Dauert garanciával készít Molnár József női fodrászmester, Geisler Éta (Apáca) utca 4. emelet.

Zipp-zárjavítás, ruhába, kabátba, táskába. Nylon javítás, szemfelszedés. Kézimunkaüzlet Városház köz, Állami Áruház és a Nagycsemege közötti utca.

Költözködést, bútor és zongora szállítást szakszerűen vállalom. Schreer Tibor, Alkotmány u. 31. Telefon: 42-90.

HÁZASSÁG

Házasság céljából megismerkednék jólelkű férfival, ki boldogságra vágyik. „Feketék előnyben" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

44 éves, intelligens asszony házzal, anyagival, hozzá hasonló intelligens férjet keres. „Ha rám talál szíve, miénk lesz az egész világ" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

FÉRFI MUNKAERŐT
vidéki és telepi szálastakarmány-préselési munkára felveszünk.
○
Jelentkezés:
Pécs, MÉK II. Kirendeltség (Bajcsy-Zs. út 6.), emeleti irodában.

A Pécsi Fémipari Vállalat
LAKATOS, ESZTERGÁLYOS és
AUTÓSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT
keres felvételre.
Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 13. sz. alatt.

Termelőszövetkezetünk eladásra kínál 15 vagon étkezési burgonyát, amsel és pirat fajtákat. Közületek és magánosok részére is. Ára: 200 Ft mázsánként, Kelebia vasútállomáson. Érdeklődni lehet: Kelebia, „Népfront" Tsz, Telefon: 27.

Prima állapotban lévő AT 501-es kisképernyős Tv. olcsón eladó Pécs, Perczel u. 23. udvar.

Óriásgyümölcsű, szentendrei egres és nagygyümölcsű hollandi piros, fekete ribizlitövek kaphatók, darabonként 5,— forintért Toronyi kertésznél, Békéscsaba, Sztraka utca 27.

Különleges esküvői és táncruhák kölcsönzése Ágoston tér 1.

Eszperantó tanfolyan indul kezdőknek a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.) Jelentkezni lehet hétfőn és szerdán 18—19 óráig.

Öngyújtó javítás
Bem utca 3. sz.
golyóstoll töltés
2,70 Ft
Bem u. 3., Jókai tér 9. szám.
Pécsi Vegyesipari Váll.

Elfoglaltságom miatt ezúton megismerkednék házasság céljából jólelkű, intelligens férfival, negyventői. „Apolónő" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Lakással rendelkező barna asszony, józanéletű férfi ismeretségét keresi, házasság céljából. 38-ig. „Margarét" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Pusztuló ház gazdát — én lélektársat keresek 40 éves rk. elvált dolgozó asszony vagyok „Segítő kéz" jeligére a kiadóba.

Huszonhatéves korig megbízható nőt keresek, házasság céljából, aki két kisfiam szerető anyja lenne. Egy gyermek nem akadály „Egymásra találunk" jeligére Mohácsi Magyar Hirdetőbe.

Osztrák és angol női kabátszövetek 460—480 Ft-os árban

Teddy-beer (színekben)	**500—560 Ft-ig**
Bucklé (színekben)	**295—335 Ft-ig**
Férfi öltöny szövetek, bel és külföldi	**381—450 Ft-ig**

NAGY VÁLASZTÉKBAN
A PÉCSI RUHÁZATI BOLT 15. SZ. BOLTJÁBAN
KAPHATÓ
(Kossuth L. u. 15.)

Csa'ádi ház, lakó néi kül, fele részben is, eladó. Két szobás lakás azonnal beköltözhető. Kisrókus u. 15.

Magaslati úti társasházban I. emeleti lak részemet (két szoba, lakó, előszoba loggia, garage) eladom. Beköltözés tavasszal. Választ „Magaslati út" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Eladó Villány Ördögárok dülőben 1460 négyszögöl szőlő gyümölcsfákkal és rajta présházzal. Érdeklődni lehet az alábbi helyeken: özv. Horváth Györgyné Villány. Felhoffer Vilmos Siklós és Felhoffer János Komló, Kökönyös, Sallai u. 13.

Szabadrendelkezésű szoba konyhás öröklakásomat eladnám. „30 000" jeligére a kiadóba.

Háromszoba összkomfortos beköltözhető házrész eladó. Esetleg belvárosi kettőszobás öröklakással, családi házzal megegyezés szerint elcserélhető. Anna u. 18. emeleten.

ADÁS-VÉTEL

Bontásból eredő, téglа, cserép, épületfa eladó. Megtekinthető Lánycsók, Dózsa György u. 16.

Zsebrádió, akkumulátorral és töltővel eladó. Telefon: 36-87.

Bősendorfer páncéltőkés, kereszthúros, prima hangú zongora eladó. Megtekinthető hétfőtől a délelőtti órákban. Petőfi u. 50. földszint jobbra.

7 levelű filodendron sürgősen eladó. Érdeklődni Tel. 33-83.

Egy jókarban lévő Stingl gyártmányú páncéltőkés zongora eladó. Telefon 45-58.

Használt férfiruhát, gumicsizmát, bőrcsizmát, bakancsot, vattaöltönyt, férfi félcipőt, esőköpenyt veszek. Koltai, Nagyflórián u. 4.

A Bulapest, Bánky Donáth Felsőfokú Gépipari Technikum, levelező hallgatóknak gyártástechnológus szakra gyorsított

előkészítő tanfolyamot

indít november 9-től, a Zipernovszky Károly Gépipari Technikumban. A tanfolyam matematikából, fizikából, rajzból ad előkészítést. Részvételi díj: 450,— Ft., melyet egy összegben előre kell fizetni. Jelentkezési határidő: november 5-ig. Jelentkezés: Zipernovszky Károly Gépipari Technikumban. Pécs, 48-as tér 2. sz. I. em. 105.

sport Sport sport

Körültekintőbb játékvezető küldést

A labdarúgó NB III. délnyugati csoportjában öt megye — Baranya, Somogy, Tolna, Zala és Bács — csapatai vesznek részt. A mérkőzések játékvezető-küldését a Baranya megyei Labdarúgó Szövetség Játékvezető Testülete bonyolítja le. Nincs könnyű dolga kozmegegedésre intézni a játékvezető küldést, hogy az ne csak a hazai, de a vendégcsapatok tetszését is elnyerje. Persze — elsősorban a kijelölt játékvezetőn múlik, elégedetten nyilatkoznak-e működéséről, de a küldő bizottság szerepe sem közömbös. A baj ott van, hogy nem egyszer igen tavolról érkeznek a játékvezetők, s ezek költségei jelentős összeggel terhelik a rendező sportkört. A PEAC egyik legutóbbi mérkőzésén több mint 600 forint költséget fizetett ki három Kecskemétről és annak környékéről érkezett játékvezetőnek. De nemcsak a labdarúgó mérkőzéseken van ez igy, a kosárlabda, kézilabda és röplabda NB II. mérkőzéseit Pécsett legtöbbször Budapestről küldött játékvezetők vezetik, akik aztán, ha szabályosan is számolják el költségeiket, jelentős összegeket vesznek fel a csapatoktól. Körültekintő játékvezető küldéssel sok-sok ezer forintot lehetne megspórolni amiből több felszerelést, jobb minőségű pályákat tudnának a sportkörök biztosítani versenyzőiknek. Az MTS illetékes szerveinek hathatós azonnali intézkedésére van szükség.

A sásdi járási labdarúgó-bajnokság végeredménye

Északi csoport:

1. Bikal	20	17	2	1	54:22	36
2. Hegyháthmároc	20	13	—	7	51:36	26
3. Mekényes	20	11	1	8	35:36	23
4. Mágocs II.	20	9	3	8	30:29	19
5. Szalatnak	20	4	2	14	13:36	9
6. Egyházaskozás	visszalépett.					

Keleti csoport:

1. Oroszló	22	16	4	2	62:20	36
2. Liget	22	13	5	4	43:28	31
3. F.mindszent	22	13	4	3	49:30	30
4. M.hertelend	22	12	6	4	41:37	30
5. B.sztgyörgy	22	11	2	9	25:35	24
6. Hetvehely	22	11	—	11	45:35	22
7. K.szénája	22	8	1	13	19:59	17
8. G.keresztur	22	7	1	14	31:33	15
9. F.egerszeg	22	5	1	16	24:69	11
10. Abaliget	22	2	4	16	14:39	10
11. Kaposszekcső	visszalépett.					
12. Csikóstöttös	törölve.					

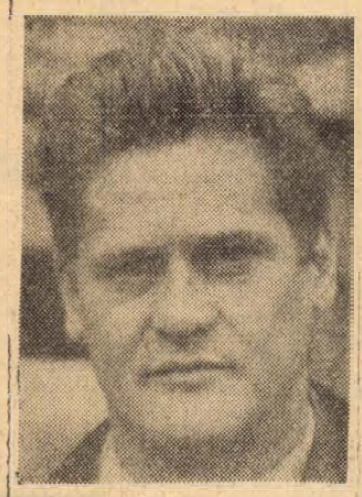
Sásdi járás Kilián Kupa

1. Gerényes	10	7	1	2	44:20	15
2. Magyaregregy	10	6	2	2	28:14	14
3. Mecsekrákos	10	6	—	4	25:25	12
4. K.szekcső II.	10	3	3	4	22:25	11
5. Bodolyabér	10	2	2	6	23:35	6
6. K. Szőlőhegy	10	2	2	6	17:30	6

Úttörőtoborzó a PVSK-nál

A PVSK labdarúgó-szakosztály értesíti a labdarúgás iránt érdeklődő ifjúságot, hogy november 2-án, hétfőn délután 14 óra 30 perces kezdettel a vasutas sportpályán úttörő és ifjúsági toborzót tart. A jelentkezők tornacipőt és nadrágot vigyenek magukkal.

A két „öreg" visszavonul

A vezetőség két szép arany pecsétgyűrűt készíttetett. Az egyesület címerével és néhány évszámmal. Ezek a számok azt jelentik, hogy Danka Imre és Kocsis Ernő, a két jeles labdarúgó hosszú esztendőket harcolt át becsülettesen a Pécsi Dózsa, a pécsi labdarúgás sikereiért. A két „öreg" visszavonult a kemény NB I-es csatáktól és ha nem is mondanak véglegesen még búcsút a labdarúgásnak, de a jövő évtől kezdve már nem olvassák nevüket a csapat összeállításakor.

A pecsétgyűrűk az egyesület és a szurkolók szeretetét, elismerését jelentik a két derék harcos felé, akik az elmúlt tíz esztendőben az NB I. egyik legerősebb, legharciasabb védelmének voltak megbecsült és elismert tagjai és akik nemegyszer segítették győzelemre a Pécsi Dózsa csapatát.

Sikerekben gazdag sportmúlt

Imre már egy éve emlegette a visszavonulást. Maradt, mert szükség volt még rá. Közben sikeresen elvégezte a bányaipari technikumot és most majd a sportsikerek után hivatásának, munkájának is többet tud nyújtani.

Danka tíz éven át védte a pécsi hálót, időnként kimagasló teljesítménnyel. Négyszer húzta magára a válogatottak címeres mezét, mintegy harminc alkalommal volt tagja a magyar B. válogatottnak. Jóformán egész Európát bejárta és most majd sportemlékei mellett a sok szép út és maradandó élmény idézi vissza részére a kétévtizedes sportút egyes állomásait.

— A labdarúgástól nem könnyű búcsúzni annak, aki szerette azt. En is szerettem, ezért ha nem is folytatom a napi edzéseket, azért nem mondok le az egészséges testmozgásról. És a „fociról" sem. Jövőre jelentkezem az oktatóképző tanfolyamra és ha ezen túl leszek, segítek a labdarúgók nevelésében. Úttörőkkel kívánok foglalkozni, akik még formálható alanyok. Nekik szeretném megtanítani, amit én is megtanultam és ha ez sikerül, én boldogabb leszek, mint ők.

A legszebb és legkeserűbb élmények?

— Érdekes, ezek a Honvédhoz fűződnek. Ellenük szerepeltem először NB I-es csapatban, itt a Verseny utcában és bármennyire is akartak Puskás Öcsiék, megvédtem sikerrel a pécsi kaput. Ugyanakkor a Honvéd volt az, amelynek csatáraitól a legtöbb gólt kaptam. Legutóbb Kispesten hetet. Igaz, hogy már a 20. percben sérült és harcképtelen voltam, dehát a szurkolók szemében ez alig jelent mentséget.

Danka Imre bányatechnikus, ezentúl többet lesz a családjával. Majd el-elkísérgeti a két csemetét, Jutkát és Andrist a gyermektornára és a büszke apa szemeivel keresi bennük is a tehetség szikráit. Én ha jönnek a vasárnapok, ő is ott lesz a pályán, de már nem a kapuban, hanem a szurkolók között a lelátón!

Ernő a szívjátékos

Ernő is nehezen akasztja a szegre a sok-sok nehéz harcot átvészelt labdarúgó „csukákat". Ezt megérti mindenki, aki ismerte és becsülte a csapatjáért lihegetlen akarattal és becsülettel küzdő, a labdarúgást rajongva szerető sportembert. Huszonegy évet töltött a pécsi pályákon. A PEAC-ban kezdte kapusként. Ezen a poszton ifi-válogatott volt Baranya színeiben és később, amikor az NB I-es csapat védelmi tengelyében harcolt és mögötte kiesett a kapus, milyen jó volt az ifi években tanultakat hasznosítani!

— Azt hiszem, őtször kellett magamra húzni az egyes mezt. Egyszer a DVSC ellen már a hatodik percben megsérült az Imre, onnan védtem a kaput is helyette.

De az igazi poszt nem a kapuban, hanem a kapu előtt volt! Szőccsel, Hegyivel, Csupákkal és fiatalabb társakkal is sziklaszilárd védelmet alkottak. A kemény, férfias játékról ismert Ernőt tíz év alatt mindössze három alkalommal állították ki. Sérülés miatt csak egyetlen mérkőzést mulasztott. Az erős mellkasban a győzelemért erős szív dobogott.

A szurkolók sokat beszéltek arról, hogy Kocsis Ernő nem ismert tréfát, amikor küzdeni kellett és aki nem küzdött szívvel és lélekkel . . . Sok minden persze nem úgy történt, amint arról beszéltek, de az igaz, hogy Ernő társai közül is azokat becsülte, akik a 90 percen át becsülettel és akarással küzdöttek.

— En is úgy vagyok a focival, mint az Imre. Nehéz ezt teljesen abbahagyni és nem is akarom még. Már az idén szerettem volna résztvenni az oktató tanfolyam munkájában, de nem volt hozzá elég idő. Most majd lesz és remélem, hogy én is hasznositani tudom majd azokat a tapasztalatokat, amiket böségesl szereztem.

A sok remek helytállás közül nehéz visszaidézni a legszebbeket. Évekkel ezelőtt például Dorogon szerepeltek a pécsiek és igen értékes volt részükre a megszerzett egyik bajnoki pont, amiben Kocsisé volt a fő érdem. Talán még itthon sem zúgott a „nyílt szívű taps" annyiszor, mint ott a dorogi pályán a tárgyilagos bányászszurkolók részéről.

És amikor ennek a két öreg harcosnak feihúzták az ujjukra a vezetők a klub címerével ellátott pecsétgyűrűt, azt hisszük, minden pécsi szurkoló nevében is megszorították Imre és Ernő jobbját, s megköszönték a pécsi sportkedvelők nevében is a sok szép helytállást.

T. Z.

Az atlétikai Dunántúli Napló Kupa győztesei

Mátis Géza, Salpa János és Prohászka Magdolna

A Dunántúli Napló szerkesztősége, a Megyei Atlétikai Szövetség ebben az évben is megrendezte atlétikai kupa-versenyeit. Érdekes, változatos, izgalmas versenyeket láthattak a sportkedvelők a Dózsa, a PVSK és a Komlói Bányász labdarúgó-mérkőzései alkalmával.

A versenysorozat ez évben kibővített formában került megrendezésre, a tervezett versenyeket azonban mind nem tudták megtartani, túl zsúfolt volt a versenynaptár, a meghívott atléták gyakran más versenyeken voltak igénybevéve. Új színt jelentett a versenyek kiírásában a középiskolások 10x400 m-es váltófutásának a megrendezése. A közönség tetszését is elnyerte a diáksportolók vetélkedése, ezen felbuzdulva a szerkesztőség és a Megyei Atlétikai Szövetség a következő évben is kiírja a középiskolások váltófutását.

A férfi atléták két csoportban versenyeztek. A rövidtávfutóknál *Mátis Géza* megismételte elmúlt évi győzelmét, a vasutasok válogatott versenyzője fölényes biztonsággal nyerte el ebben az évben is a Dunántúli Napló tiszteletdíját. Szorgalmas, tehetséges versenyző, *Kiss Endre* került a második helyre, míg a harmadik helyet komlói atléta, *Vámos Tibor* szerezte meg.

A középtávfutóknál a tavalyi győztes *dr. Révész Károly* nem tudta megismételni sikerét, a vasutasok jeles középtávfutója keveset versenyzett ebben az évben. A győzelmet *Salpa János*, a Pécsi Dózsa versenyzője biztosította magának. Salpa egész évben megbízható formát árult el, megérdemelten került az első helyre *Nagy László* és *dr. Tóbiás Kázmer* előtt. A nők versenye már nem hozott olyan színvonalas, érdekes küzdelmet, mint a férfiaké. Egyedül *Prohászka Magdolna* teljesítményét dicsérhetjük, aki fölényesen biztosította magának a győzelmet, s ezzel elnyerte szerkesztőségünk tiszteletdíját. A középiskolások 10x400 m-es váltófutásában a Pécsi Építőipari Technikum csapata aratott szép sikert.

Szerkesztőségünk és a Megyei Atlétikai Szövetség felhasználva az idei versenyek tapasztalatait, az elkövetkezendő évben is kiírja az atléták Dunántúli Napló Kupa versenyeit. Bebizonyosodott, hogy a versenysorozat nemcsak versenyzési lehetőséget biztosított az atlétáknak, de hozzájárult a sportág népszerűsítéséhez, megkedveltetéséhez is. Az atlétikai Dunántúli Napló Kupa versenysorozat végeredménye:

Férfi rövidtávfutók: 1. Mátis Géza (PVSK) 5144, védő: Mátis Géza, 2. Kiss Endre (PVSK) 4359, 3. Vámos Tibor (Komlói Bányász) 4144, 4. Hontl Róbert (Tanárképző Főiskola) 4055, 5. Benkovics László (PEAC) 4040 pont.

Férfi középtávfutók: 1. Salpa János (Pécsi Dózsa) 5013 (védő: dr. Révész Károly), 2. Nagy László (PVSK) 4238, 3. dr. Tóbiás Kázmér (P. Dózsa) 3712, 4. Solti István (P. Dózsa) 3630, 5. Hajós Tibor (PVSK) 2990 pont.

Nők: 1. Prohászka Magdolna (Komlói Bányász) 1570, 2. Szabó Erzsébet (Sportiskola) 1479, 3. Galla Zsuzsa (Sportiskola) 1419, 4. Villányi Éva (Komlói Bányász) 1207 pont.

10x400 m-es középiskolás fiú váltófutás: 1. Pécsi Építőipari Technikum 9:38 (Testnevelő tanár: Takács Károly), 2. Pécsi Széchenyi Gimnázium 9:40, 3. Pécsi Nagy Lajos Gimnázium 9:42.8, 4. Bánki Donát úti gimnázium 10.02.

KÖNYVSORSJEGY ISMÉT KAPHATÓ!

Antikvár Könyvesbolt (Kossuth L. u. 21.)

Idegennyelvű- és Zenemű Könyvesbolt (Jókai tér)

Széchenyi téri Könyvesbolt, 110. sz.

Könyvesbolt (Kossuth L. u. 48.)

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB II. mérkőzés: Pécsi Bányász—Traktorgyár, Pécsújhegy 14.00, Esztergom—PVSK, Esztergom 14.00, Pápa—Pécsi BTC, Pápa 14.00. NB III. mérkőzések: Mázа-Szászvári Bányász—Taszári Honvéd, Szászvár 14.00, Pécsszabolcsi Bányász—Mohács, Pécsszabolcs 14.00. Megyei mérkőzések: Magyarszék—Szikra, Magyarszék 14.00, Ércbányász SC—Előre, Ércbányász SC-pálya 9.30, Siklós—Pécsi Vasas, Siklós 10.00, Hidasi Bányász—Vasas I. Bányász, Hidas 14.00, Porcelángyár—Kinizsi, Porcelángyár-pálya 15.00, Lánycsók—Szigetvár, Lánycsók 14.00, Helyiipar—Bóly, Helyiipar-pálya 9.30, Postás—Beremend, Postás-pálya 14.30.

Kosárlabda. NB I. mérkőzések: PVSK—Ganz MAVAG, férfi, PVSK-tornacsarnok 9.00. Osztályozó mérkőzések az NB II-be jutásért: PEAC—Magyar Nemzeti Bank, női, Széchenyi Gimnázium 12.00.

Asztalitenisz. NB I. mérkőzés: Ércbányász SC—Bp. Vörös Meteor KÖZERT, Új-Mecsekalja, Bánki Donát utcai iskola tornaterme 10.30. NB II. mérkőzések: Pécsi BTC—Veszprém, női, Bőrgyár kultúrterme 9.30, Győri Dózsa—PEAC, férfi, Győr 9.30.

Atlétika. Az országos váltó futó-csapatbajnokságok versenyei a Pécsi Dózsa és a PVSK-atléták részvételével. Budapest, Népstadion 9.30.

Kézilabda. Osztályozó mérkőzés az NB II-be jutásért: Pécsi Tanárképző Főiskola—Nagyatád, férfi. Tanárképző Főiskola 15.00.

Birkózás. Területi ifjúsági CSB-mérkőzések a pécsi birkózók részvételével. Kaposvár 9.00.

Vívás. Veszprémi Haladás—PEAC, klubközi verseny, Veszprém 9.00.

Egy csapat bravúrja

A megyebajnokság I. osztályába kerültek a Kesztyűgyár férfi kézilabdázói

Tíz éve, hogy a Pécsi Kesztyűgyárban megalakult a kézilabda szakosztály, a csapat tagjai kisebb-nagyobb lelkesedéssel, lendülettel játszották mérkőzéseiket. A megyei II. osztályban néha még a kiesés ellen is küzdeniük kellett.

Így volt ez tavaly júniusban is, amikor Kajsza László vette át a csapat irányítását. Az új edző terveket dolgozott ki, támadásokon, védésen törte a fejét, s amit otthon kiötlött, vagy mások mérkőzésén látott, az edzéseken kipróbálta együttesével.

Sikerült bentmaradni a II. osztályban. Új tervek, elképzelések születtek: mi lenne, ha megpróbálnák a feljebb jutást?

És az elképzeléseket tettek váltották fel. Edzést edzés követett, hajrá volt az egész felkészülés, alapozás. De megérte.

— Igaz, az új 'dényt vereséggel kezdtük, s már majdnem elkeseredtem, amikor jött a vigasztalás: egymás után nyertük mérkőzéseinket, s a bajnokság végéig verhetelenek maradtunk — emlékszik vissza az edző. — Megerősítette csapatunkat az a négy fiatal, ki leszerelt a honvédségtől és visszatért hozzánk.

Pedig régi nagy ellenfelekkel kellett felvenni a harcot: a második helyen végzett Csikóstöttös és a harmadik helyezett Mecseknádasd csapatával. Sikerült, s a Kesztyűgyár férfi csapata a megyei I. osztályban szerepelhet a következő évben.

— Hogy minek köszönhetjük? Talán az akarásnak, a küzdeni tudásnak, s annak, hogy a heti két edzésre mindenki eljárt. A vállalat vezetőit is segítőként kell említeni, mert ők engedélyezték a műszakcseréket — magyarázza Kajsza László. — Mind a 12 játékos, aki végigjátszotta a bajnokságot, nagyon örül. Elégedett már a vállalat is, hiszen tíz év eredményét látja.

A csapat tagjai a munkában is megállják helyüket, szinte mindnyájan a szocialista Gagarin brigádban dolgoznak. Kivették részüket a társadalmi munkából is: pályájuk építéséért — ami a Tettyén készült, s jövőre már ott játszanak, edzenek — a városi tanácstól emlékplakettet kaptak.

Néhány nap múlva Jedlicska János veszi át az edzőséget. A Pécsi Dózsa régi, tapasztalt, de még fiatal kapusa Mecseknádasd csapatát edzette eddig, s szeretné, ha a kesztyűgyáriak bent maradnának az első osztályban. Ezt akarják a játékosok is. Kajsza László azt mondta róluk, hogy a fiúk a másodosztály megnyerésével még nem adtak ki mindent magukból, képesek ők többre is. S ezt a többet kell kihozni belőlük.

A tokiói aranykút

Van Rómában egy szökőkút, a Fontana di Trevi, melyet az egész világon aranykút néven ismernek. A kút mélyén ezernyi pénzérme csillog, melyet azok dobáltak be a Trevi kristálytiszta vízébe, akik valamilyen vágyuk megvalósítását várják a csodakúttól. És van Tokióban egy kút, melyből arany érmeket halásztak ki azok, akik ismerték a titkos jelszót, hogy vágyuk valóra váljon. Ez a tokiói kút az olimpiai uszoda medencéje volt. S akik a jelszót nagyon jól ismerték: az amerikai úszók és műugrók.

A tokiói csodakút már kiadta aranyát, víztükre elcsendesedett, s most már csak azon ámuldozhatunk, hogy micsoda fantasztikus teljesítményekkel halásztak ki gazdáik belőle az arany érmeiket. Tizennyolc úszó és négy műugró, illetve toronyugró számban avattak olimpiai bajnokokat a tokiói medencében, s ebből tizenhatot elvittek az amerikaiak, négyet az ausztrálok, egyet egy szovjet kislány és egyet egy szökehajú német asszony.

Az olimpiai uszodában a múlt minden sikerét túlszárnyalva domborodott ki az amerikaiak fölénye, hiszen tizenhat aranyérmük mellé tíz ezüstöt és tizenegy bronzot szereztek. S ha végiglapozunk az olimpiai úszóversenyek történeten, úgy már oda is írhatjuk mondatunk végére az összesített statisztikai számot: 273 olimpiai érem. Az amerikaiak nyomában az ausztrálok következnek 62 éremmel, majd Németország 56, Japán 41-el, Nagy-Britannia 42-vel, Svédország 33-al és így tovább.

Ám az olimpiai „aranyérmek elnyerőinek neve mellé tíz versenyszámban új világcsúcs felállítását is bejegyezték. Ami az amerikaiaknak fölényét illeti, valóra vált a nagy varázsló, az amerikai Counsilman jóslata.

Az amerikaiak edzője csak néhány részletben tévedett. A 100 méteres gyorsúszásban, miután Clark a hazai válogatón nem érte el a szintet és nem nevezték be erre a számra, nem jósolt amerikai győzelmet, de a francia Gottvallest tippelte, az angol McGregor ellenében. Don Schollander csak úgy tartalékként indult s csak úgy mellékesen elvitte McGregor orra elől az aranyérmet, Gottvallesről nem is beszélve, aki csak ötödik lett. Tévedett Counsilman, amikor legnagyobb reményeit Roy Saarihoz fűzte 400 és 1500 gyorson és a 400 méteres vegyesúszásban. Saari csak negyedik lett 400-on, s ki győzött? Hát ki más, mint Schollander, méghozzá új világcsúccsal, 1500-on Saari helyezést sem ért el, itt az aranyérem elúszott Counsilman-nek, elvitte az ausztrál Wilde. A 400 méteres vegyesúszásban Saari jóval kevésbé favorizált honfitársa, Roth mögé a második helyre szorult. A 4x200 méteres gyorsváltóban Saari is küzdött az aranyéremért, bár az érdem oroszlánrésze itt is Schollandert illeti, ő volt a váltó hajrázója, aki biztosította a világcsúcsot. A 200 méteres férfi hátúszásban Counsilman amerikai háziversenyt jósolt. Bennett-et tippelte az első helyre, nyomában Dilley-vel és Graef-fel. Hát csak annyiban tévedett, nogy a sorrend megfordult, Graef győzött, míg Bennett csak harmadik lett.

Hosszú lenne sorban mikroszkóp alá venni dr. James Counsilman jóslatait, egy biztos, hogy ahol nem az általa megjelölt nagy esélyes, úgy a „tartalék" szerzett babért Amerikának. A férfi úszók közül feltétlenül Don Schollander volt a medence hőse, aki egymaga négy aranyérmet szerzett, két egyéni számban és két váltó tagjaként, míg a női mezőnyben a „nagymama" és a „kisunoka" jegyezte fel nevét arany betűkkel a tokiói olimpia történetébe. A „nagymama"? — Ki is lehet más, mint a 26 esztendős Dawn Fraser, akit az amerikai csitrik neveztek el így. Az amerikai csitrik pedig az amerikai váltó „tenager"-ei, akiknek átlag életkora mindössze 15 év. Ők is a kisunokák közé tartoznak, de az igazi kisunoka elnevezést a 15 esztendős aranyérmes Galina Prozumenscsikova vívta ki. A „nagymama" csodálatos teljesítménnyel fejezi be úszópályafutását, három arany allomás, Melbourne, Róma és Tokió után száll ki végleg a medenceből. Galina, a kisunoka pedig most kezd csak igazán fürdeni (ahogy ő maga nevezi) sokezer méterből álló edzésein.

De a tokiói medencében nemcsak örömünnepet ültek, a medence vizébe sok-sok remény is belefult. Elsősorban a vendéglátó japánoké. A japánok reményeiről, elsősorban Jemanaka, s a nők közül Tanaka, messze elmaradtak a hozzájuk fűzött reményektől. S Japán, az egykori úszónagyhatalom kénytelen volt megelégedni egyetlen bronzéremmel, melyet öt perccel tizenkettő előtt szerzett meg — az olimpiai úszóversenyek utolsó számainak egyikében — a 4x200 méteres gyorsváltóban.

A magyar úszók kielégítően szerepeltek. Még akkor is, ha a statisztika nem mutat valami kedvező képet, 16 úszónk 11 egyéni számban állt rajthoz és közülük 5 került a döntőbe. Az öt váltószám közül versenyzőink háromban szerepeltek a legjobb nyolc között. Katona nyolcadik helyét akkor tudjuk megfelelően értékelni, ha figyelembe vesszük, hogy a világrekorder Saari például csak 7. lett. Akárcsak a római olimpián, Madarász Csilla és Dobay ismét bejutott a 100 méteres női, illetve férfi gyorsúszás döntőjébe. Ugyancsak a legjobbak közé sikerült bejutnia a 4x100-as női gyorsváltónak és ott az előkelő 4. helyen végzett.

A döntőben szerepelt Kosztolánczy, Egervári és a 4x100 méteres férfi vegyesváltó is. Egy helyezésről le kellett mondanunk, mert a női vegyesváltóban Madarász előbb rajtolt.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-60.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon 15-32, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964. NOVEMBER 3. KEDD

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM ÁRA 50 FILLÉR 258. SZÁM

Algéria ünnepe

Algír: Algéria népe vasárnap ünnepelte forradalmának 10. évfordulóját. Moszkvai TASZSZ-jelentés szerint Brezsnyev, Mikojan és Koszigin szívélyes hangú táviratban köszöntötte Ben Bella elnököt és az egész algériai népet.

Ben Bella az algériai forradalom kitörésének 10. évfordulója alkalmából beszédet mondott. Vázolta az ország kül- és belpolitikai helyzetét. Algéria és Franciaország viszonyáról szólva az algériai államfő hangoztatta, hogy ez jobb, mint bármikor volt a múltban.

Belpolitikai viszonylatban jelentős eredményként méltatta a földreform végrehajtása során elért sikereket, amelyek jellemzésére elmondotta, hogy jelenleg az algériai föld negyven százaléka olyan gazdák tulajdonában van, akik maguk művelik földjüket.

Vasárnap reggel a tengerparttal párhuzamosan haladó főútvonalon, amelynek két oldalán az emberek tízezrei sorakoztak fel, elvonultak a díszemelvény előtt a francia gyarmati hadsereg legyőzői. Felvonulásukkal egyidőben a kikötőben parádéra álltak fel a parti őrhajók, léglökéses vadászgépek repültek el a város felett. A katonai díszszemle után az algíri dolgozók és fiatalok tízezreinek felvonulása következett.

Rendkívüli tanácsülésen tárgyalták meg

a megye 1965. évi költségvetését

A Baranya megyei Tanács tegnap délelőtt Pécsett a megyei tanács nagytermében rendkívüli tanácsülést tartott, ahol a megye és a községfejlesztési alap 1965. évi költségvetését tárgyalták meg. *Palkó Sándor* elvtársnak, a megyei tanács v. b. elnökének megnyitó szavai után *Horváth Lajos* elvtársat választották a tanácsülés elnökévé.

Mint az előterjesztésből kitűnt,

a megye 1965. évi költségvetése 439.5 millió forint. A költségvetésben legnagyobb összeggel — mintegy 152 millió forinttal a kulturális ágazat szerepel, majd ezt követi a szociális és egészségügyi ágazat közel 130 millió forinttal.

Dr. Nagy Gyula elvtárs, a megyei tanács v. b. elnökhelyettese kiegészítő hozzászólásában elmondotta, hogy ez a költségvetés az elmúlt évihez képest 18 millió forint emelkedést mutat.

Az előterjesztés részletesen megindokolja a kiadások növekedését az elmúlt évekhez viszonyítva. Ez év szeptemberében mint új létesítmény kezdte meg működését például a pécsváradi és a sellyei 40—40 fős középiskolai diákotthon, a szigetvári diákotthon pedig 20 férőhellyel bővült. A bentlakásos tanfolyamok száma 23-mal, a helyi tanfolyamok száma pedig 5-tel emelkedett.

A gimnáziumi osztályok száma szeptember 1-től 12-vel növekedett. A Baranyai Napok költségeinek fedezésére mintegy 140 000 forintot juttat a költségvetés.

Nő a csecsemőotthonok és a bölcsődék férőhelye. A csecsemőotthoni férőhelyek száma 140, míg az állandó bölcsődei férőhelyek száma 658-ra emelkedett.

A megye költségvetését a hozzászólások után a tanácsülés egyhangúlag megszavazta.

Ezután a községfejlesztési alap 1965. évi költségvetésének megtárgyalására került sor. A községfejlesztési alapot lényegében minden község maga használja fel, a tanácsülés jóváhagyta a községek tervezését.

A tanácsülés a megyei összesített községfejlesztési alap költségvetését 46 millió forint bevétellel és ugyanannyi kiadással elfogadta.

A Pénzügyminisztérium által engedélyezett további 2 millió forintos bankhitel felhasználását pedig a következő részletezéssel hagyták jóvá: járdaépítés címén Nagypeterd, Kisasszonyfa és Zaláta, vízmű, vízhálózat címén Csikóstöttös, Kaposszekcső, Csányoszró és Szebény, orvosi rendelő címén Ócsárd, gyógyszertár címén Kémes, pedagóguslakás címén Gerényes, kultúrház címén Homorúd, Egerág, Nagykozár, Drávasztára és Szaporca. Állatorvosi lakás címén pedig Kémes osztozkodik az összegen.

A tanácsülés végén interpellációkra és azok megválaszolására került sor.

Ezer tábla Pécs utcáin

Baleseti veszély a síkos utakon!

Az őszi, esős, ködös idő miatt mind csúszósabbá, nyálkásabbá válnak az úttestek, ami növeli a baleseti lehetőségeket. Vannak olyan útszakaszok, melyek csak ilyen időben veszélyesek, tehát táblával ellátni az év más időszakában nem kell. Vannak azonban olyan utak is, melyek az év minden szakában veszélyesek, s táblák nem mindig jelzik eme veszélyeket. Egyrészt azért, mert még nincsenek kint, másrészt pedig azért, mert csak a gépjárművezetők józan eszére és ítélőképességére bízzák a közlekedést.

Pécsett az Alkotmány utca az egyik legveszélyesebb út, ugyanis itt a jobbkéz szabály érvényesül, s emellett az oda torkolló utcák többnyire szűkek, s majdnem egészen beláthatatlanok. A baleseteket figyelembe véve az új-mecsekaljai 39-es dandár út és a Mártírok útja vezet, bár a KRESZ táblái mindenütt kint vannak. Mégis ezeken az utakon az utóbbi időben egy halálos és számos súlyos, valamint könnyű sérüléssel végződő baleset történt.

— A Kórház téren levettük az „Állj" táblát, csak az „Elsőbbségadás kötelező" és a „Főútvonal hosszabbítás" maradt meg, de a legtöbb vezető csak akkor áll meg, ha rendőrt lát a közelben. Pedig a KRESZ pontjai előírják, hogy ahol elsőbbséget kell adni, ott meg is kell állni — magyarázza Simon Antal százados —. Itt hívom fel a gépkocsivezetők figyelmét arra, hogy ott, ahol kockakővel van kirakva az úttest — gondolok a Széchenyi térre és a Szigeti útra — az eső és hó beálltával, a józan eszükre hallgassanak, mert ezeken a helyeken táblák nem jelzik a sikosságot, csúszósságot.

A baleseti járőröknek mind több gondot okoz vidéken az, hogy a traktorok és vontatók sáros kerékkel hajtanak fel a földekről a szilárd burkolatú útra. Pedig ezt a KRESZ is tiltja, s mint Gayár Emil főtörzsőrmester mondotta, a szabálysértőkkel szemben — még ha balesetet nem is okoztak —, szigorúan eljárnak.

Ismeretes, hogy sok helyről hiányoznak a táblák, vagy legalábbis elavultak, kopottak. Ezek kicserélése és helyreállítása a városi tanács építési és közlekedési osztályához tartozik. Faluhelyi Jenő előadó szerint ebben az évben eddig már 200 ezer forintot fordítottak a táblák készítésére és kicserélésére, de ez az összeg nem bizonyult elegendőnek, s újabb 200 ezer forintos póthitelt kellett kérni. A pénz tehát megvan, s a kivitelező, a Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat is, mely egy lakatost, egy festőt és egy segédmunkást irányított erre a munkára. A táblák azonban elég lassan cserélődnek, pedig a rendőrség 1958 (!) óta kéri, hogy minél gyorsabban, minél hamarabb legyen minden szükséges útkereszteződésnél és más útszakaszon a KRESZ pontjainak megfelelő tábla.

Érdeke ez nemcsak a gépkocsivezetőknek és rendőrségnek, hanem az egész városnak is.

A rendőrség végső határideje: jövő év első fele. Remélhető, hogy addig az ezer tábla — mert ennyi kell — nem a Köztisztasági Vállalat raktárában, hanem a megfelelő helyen áll a forgalom szolgálatában.

Johnson vagy Goldwater?

Ma elnökválasztás Amerikában

Washington: Hétfőn este Johnson elnök és Goldwater szenátor televízióbeszédével hivatalosan véget ért az amerikai választási kampány.

A köztársaságiak vasárnap még igyekeztek némi tőkét kovácsolni a Bien Hoa délvietnami amerikai támaszpontot ért támadásból. Goldwater szenátor kijelentette, *ő már előre megjósolta: a választások előestéjén sor kerül majd valami hasonló akcióra.* Vasárnap egyébként Humphrey demokratapárti alelnökjelölt Goldwater államában, Arizonában mondott beszédet.

Vasárnap közölték, hogy *letartóztatták Robert E. Babcock 39 éves férfit, aki szombaton autójával azon az útvonalon parkírozott, amelyen 8 perccel később Johnson elnök autókaravánja elhaladt. Babcock kocsijában egy távcsöves és egy vadászpuskát találtak.*

Még egy választási hír: a színesbőrűek haladásáért küzdő országos bizottság közölte, hogy mintegy hatmillió néger iratkozott fel a választási listákra.

MOSZKVA

Az Egyesült Államokban lezajlott választási hadjárat eseményeit a szovjet sajtó kommentálva megállapította, hogy a mostani amerikai elnökválasztás nem a hagyományos forgatókönyv szerint folyik, hogy a választási harc sokkal élesebb, mint eddig bármikor volt. Ennek okát a következőkben látják:

Nem annyira pártok, mint inkább programok harcáról van szó;

Hosszú évek óta először választhatnak az amerikaiak két, egymástól meglehetősen eltérő politikai irányvonal között;

A választási harcban olyan kérdések kerültek előtérbe — a háború és béke kérdései —, amelyek senkit nem hagynak közömbösen;

A szakszervezetek — tagságuk egy részének követelésére — a korábbi választási hadjáratoktól eltérően, teljes súlyal sorompóba léptek;

A választási eredmények nemcsak az Egyesült Államok belpolitikájára, hanem külpolitikájára is döntő hatással lehetnek.

A moszkvai sajtó általában fenntartással fogadja az előzetes amerikai közvéleménykutatások eredményeit, nem egy lap megjegyzi, hogy ezek sok esetben a választók megtévesztésére, a hangulat befolyásolására szolgálnak. Az „átállások mérlegét" a szovjet lapok tudósításai úgy vonják meg, hogy jelentősebb erők pártoltak át a republikánusok közül Johnsonhoz, mint amennyi déli fajgyűlölő demokrata támogatja ma Goldwatert.

Egyszóval kedden eldől a kérdés, amely ma már nem csupán Amerikát foglalkoztatja: mérsékelt vagy „veszett" imperialista politikával kell-e szembenéznie a világnak az elkövetkező négy esztendőben.

Ilma-pusztánál elmúlt a veszély

Vendégszálláson a zokogaiak — Tejpor, gyógyszer, orvosi ügyelet
Óránként egy centit apad a Dráva

Mire a víz veszélyeztette volna a települést, sikerült homokzsákokkal eltömíteni a gátszakadást. Nem ez volt az egyedüli gátszakadás a Dráván levonuló árhullám idején. Az Ilma-pusztai nyolcméteres szakasznál is nagyobb, mintegy harmincméteres szakadás volt Drávasztáránál. Ma már mind a kettőt kijavították a Vízügyi Igazgatóság munkásai.

És lassan visszaköltöztek a zokogaiak is házaikba.

— Két napig voltak távol otthonuktól a zokogai cigány családok — ma már irodában beszélgetünk erről Vida Sándorral, a siklósi járási tanács végrehajtó bizottsága elnökével. — 131 személyt kellett kitelepíteni a veszélyeztetett területről. Drávakeresztúron helyeztük el őket. Erre az alkalomra berendeztük a kultúrházat és más középületet lakásoknak, de itt csak 51 személynek sikerült szállást adni.

— A többiek?

— Befogadták őket a drávakeresztúriak. Igazán kedvesek voltak ezek a családok. Első szóra felajánlották segítségüket, két napig gondoskodtak a bajbajutott cigány családokról.

A tanács is gondoskodott róluk.

— Tejport és gyógyszert vittünk a kitelepítetteknek. A gyógyszerre nem volt szükség — mondja az elnök —, ezenkívül Oczella István járási egészségőr és dr. Szilágyi Imre drávafoki körzeti orvos állandó megfigyelése alatt állottak.

— Mi lett a házaikkal?

— Épségben megmaradtak. Mindössze négy zokogai házba szivárgott be a víz, de amint visszahúzódott, rendbehozták és fertőtlenítették és már oda is visszaköltözhetnek.

Az 1951-es nagy drávai árvíz után a mostani árhullám jelentette a legnagyobb veszélyt a folyó mentén települt községek lakói számára. Most azonban 37 centivel az akkori árvíz szint alatt maradt a folyó víztükre. Ám erre a veszélyre is megmozdultak az emberek.

— Jó volt látni Kémesen, mennyire átérzik az emberek a veszélyt és igyekeznek segíteni bajbajutott társaikon — mondja a járási tanácselnök. — Amikor hírét vettük, hogy gátszakadás történt, Kémesen kértük a községi tanács segítségét. Szinte percek alatt gyűjtött össze a tanácselnök egy vontatóra való önkéntes munkást. A mezőről hívta el a termelőszövetkezeti tagokat.

Drávasztárán pedig 25 holdas kukoricatáblát öntött el a víz mintegy fél méter magasan. A termelőszövetkezet tagjai naponta nézik, vonul-e már le a víz a tábláról, szeretnék minél előbb letörni a kukoricát. Huszonöt hold kukorica termése sokat nyom a latba most — zárszámadás előtt.

— Mi a helyzet ma a Dráva mentén?

A „ma" hétfő kora délutánt jelent, ekkor beszélgettünk a járási tanács elnökével — irodájában.

— Állandó kapcsolatot tartunk a Vízügyi Igazgatósággal, a folyómenti községekkel, elsősorban Drávaszabolccsal és ha szükség lenne rá...

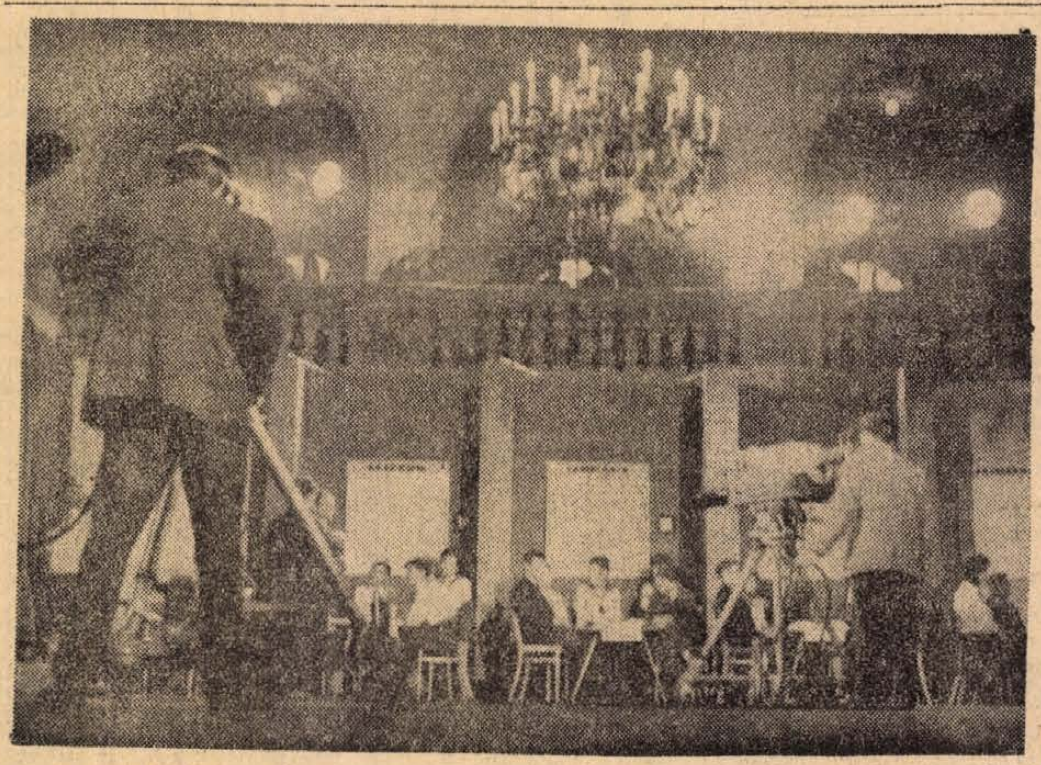
De reméljük, nem lesz szükség újabb kitelepítésre, mert az Alpok felett elvonult a viharos esőt szállító ciklon, nem kap újabb tápot a fokozatosan apadó folyó.

LAPZÁRTAKOR JELENTETTÉK:

Drávaszabolcsnál, ahol jelenleg a „legveszélyesebb" a folyó, óránként átlagosan egy centimétert apad a víz szintje. A Dráva árhulláma itt 498 centinél tetőzött és hétfőn délután már csak 446 centit mutatott a drávaszabolcsi mérce. A drávai árhullám már elérte a Duna—Dráva-torkolatot. A kedvező vízállás, az árhullám elvonulása lehetővé tette, hogy feloldják a legszigorúbb, a III.-fokú árvédelmi készültséget és most már II.-fokú készültség figyeli rendszeresen a gátakat, erősíti a nyári gátrendszert. Fokozott gátőrzéssel veszik elejét az esetleges szivárgások rombolásának, ami bekövetkezhet ilyen nagy árhullám tartós nyomása következtében. A tapasztalatok szerint a gátszakadások és szivárgások azokon a helyeken következtek be, ahol az elmúlt években építették a gátat és a föld még nem szilárdult meg kellőképpen, másrészt alapos a gyanú a mezeipocok idei nagy kártevésére is.

A Dráva menti lakosság megnyugtatására elmondották a vízügyi szakemberek, hogy jelenleg újabb árveszélyre nem kell számítani...

GÁLDONYI BÉLA

Tv-közvetítés Pécsről: a Múzeumi Hónap befejező akordjaként vasárnap délelőtt rendezték meg a múzeumi vetélkedő döntőjét. A döntőn, amelyet a tv is közvetített, Mohács, Szigetvár, Véménd, Olasz és Pécs csapatai vettek részt. A döntőt a véméndiekkel azonos pontszámmal a pécsi fiatalok csapata nyerte. A képen: munkában a tv-kamera.

Erb János felvétele

A TIT Szabadegyetemének kulturális sorozatai

Az idei őszutóra is gazdag programot állított össze a TIT Baranya megyei Szervezete. A szabadegyetemi sorozatok között a két évvel ezelőtt megkezdett dráma- és színháztörténeti előadások az idén is folytatódnak. Az idei sorozat tematikája a modern drámai irányzatokat öleli fel. Sorra kerülnek a XX. század polgári drámairányzatai (a modern francia, amerikai, angol, olasz és spanyol, svájci drámairók), valamint a szocialista dráma útján járók és a magyar drámairodalom 1945 előtti és utáni jelentős képviselői.

A bevezető előadást *dr. Czimer József* író és műfordító, a Vígszínház fődramaturgja vállalta. A többi előadást neves budaseti és pécsi előadók tartják.

Nagysikerűnek igérkezik az irodalomtörténeti sorozat is, amely a magyar irodalomnak 1945 utáni fejlődésével és eredményeivel foglalkozik. A tervek szerint az új magyar líra jelentősebb képviselői (Illyés Gyula, Benjámin László, Juhász Ferenc, Váci Mihály, a legifjabb nemzedék), valamint a magyar próza- és drámairodalom reprezentáns képviselői (Darvas József, Mesterházi Lajos, Fejes Endre, a legifjabb nemzedék stb.) jutnának szóhoz. Az előadásokat — az írók, költők személyes megjelenésével — neves fővárosi és pécsi szakemberek tartják. Az irodalmi betéteket a Pécsi Irodalmi Színpad tagjai adják elő.

A dráma- és színháztörténeti előadások november 16-án, a mai magyar irodalomról szóló előadások november 23-án kezdődnek. Bérletek november 1-től a TIT Sallai u. 42. szám alatti helyiségében, a Magyar Írók Könyvesboltjában és a Doktor Sándor Városi Művelődési Házban válthatók. A bérleti díj egy-egy sorozat 12 előadására felnőtteknek 50.— Ft, egyetemi vagy főiskolai hallgatóknak és diákoknak 25.— Ft.

Általános iskolai diákotthon Sásdon és Mecseknádasdon

Az 1965—66-os tanévben két új általános iskolai diákotthon kezdi meg működését Baranyában. Az egyiket Sásdon létesítik, a másik pedig Ófalu, Kisújbánya, Püspökszentlászló és Apátvarasd felső tagozatos tanulói számára nyílik meg. Mindkét diákotthonban hatvan-hatvan gyereket tudnak majd elhelyezni. Ezzel kétszázhetvenre emelkedik az otthonban lakó diákok száma, hiszen az idén már működő ibafai és magyarbólyi diákotthonban hetven, illetőleg nyolcvan tanuló lakik.

Téli foglalkozás a falvakban

A téli időszak holtidényt jelent a mezőgazdaságban, s az emberek ilyenkor elsősorban a ház körül tesznek-vesznek, pihennek. De a falu életében mégsincs holtidény, a tél kiváló lehetőségeket nyújt mindarra, amire ilyenkor nem jut idő.

A nőtanács több mint 100 díszítőművészeti, kézimunka szakkört szervez a télen falun A szakkörök vezetői zömmel pedagógusok, de van köztük ügyesen kézimunkázó házasszony is. Sokat jelentett az egyhetes szakkörvezető továbbképző tanfolyam Mohácson, amin szinte minden szakkörvezető részt vett.

Szép számmal lesznek a sütő-főző szakkörök is a megyében. Ezeken a könnyű egytál ételek elkészítésének módjait tanítják. A szakkörvezetők része kóstolóval egybekötött megyei tanácskozást iktattak be.

A szakköröknek kettős feladatuk van. Elsősorban valamilyen szakmai ismeretet kell nyújtaniuk olyan színvonalon, hogy minden résztvevő érezze, gyarapodott a tudása, ízlése, hozzáértése. A kézimunka szakkörön tehát nemcsak öltéstechnikát tanítanak, hanem felhívják a figyelmet a kézimunka ízléses elhelyezésére a lakásokban, a színek harmóniájára, a népművészeti hagyományok ismeretére. A sütő főző szakkörön a receptek, konyhatechnikai fogások mellett az egészséges, korszerű táplálkozást népszerűsítik, de szó esik a vitaminok szerepéről, a terítésről, kulturált étkezésről is. A szakkörök másik fontos feladata, hogy a szakmai ismeretek mellett politikai, esztétikai, pedagógiai, jogi, szépirodalmi témájú felolvasásokkal, előadásokkal felkeltsék az asszonyok érdeklődését és tájékoztassák őket a legszükségesebbekről.

Egyre nagyobb teret hódít egy másfajta közösségi forma is: a nőklub. Eddig csak Pécsett, Komlón, Mohácson és Szigetváron volt nőklub. A legjobban a szigetvári működött és ezért a klubok vezetői tapasztalatcserén vettek részt Szigetváron. Az idén már 15—20 fog működni, de igyekeznek még jobban kiszélesíteni ezt a mozgalmat. A klubélet megnyilvánulásai igen alkalmasak arra, hogy látogatóik közvetlenül beszéljék meg, vitassák meg azokat a problémákat, melyek közelebbről érdeklik őket. Az azonos érdeklődési kör, a közös szórakozás igénye szoros kapcsolatot teremt az asszonyok között. A színes, sokoldalú klubprogram vonzza az egyébként más foglalkozásról távolmaradókat is. A klubokban kötetlen foglalkozás van, és jó előadások hallhatók.

Az elmondottakból kitűnik, hogy a falusi nők téli foglalkozása nem jelent problémát, a nőtanács kitünő szervezéssel biztosítja számukra az elfoglaltságot még a „holtidényben is".

— kp —

Megjelent a Jelenkor novemberi száma

A Jelenkor novemberi száma gazdag vers- és novellaanyaggal jelent meg. Lázár Ervin *Játék álarcban*, Sipkay Barna *Lent, a Bem utcában* és Thiery Árpád *A legfontosabb nap* című novelláit közli a lap. Verssel Simai Mihály, Várkonyi Nagy Béla, Németh Ferenc, Galambosi László, Dalos György Takács Tibor, Peszeki Éva, Nyerges András, Hegedüs István, Iszlai Zoltán, Sipos Gyula, Gyárfás Endre és Bódás János jelentkezik. A folyóirat Horizont rovatában Kerényi Grácia *Találkozások Krakkóval* című írását olvashatjuk.

A Vita rovatba Veres Péter írt *A szellemi kültelken* és Toma Ádám *A szociográfia körvonalai címmel*, valamint Nemes István közöl néhány megjegyzést az irodalmi szociográfiáról. Pó. Bertalannal, Dési Huber Istvánnal és Ripp-Rónai Józseffel foglalkozik a Művészet rovatban Lehőcz Mária, Timár László illetve Kávássy Sándor. Érdekes a Jegyzet rovat is, amelyben Sós Endre *Bölöni György*, Gondos Ernő *Sánta Ferenc írói világképéről*, Csányi László *Minőség és korszerűség* valamint Selymes Ferenc *A Kommuniszty a szovjet művészet és irodalom kérdéseiről* című írását olvashatjuk. A Szemle rovat ezuttal Bertók László—Makay Ida—Galambosi László közös kötetéről, a *Lengő fényhidak-ról* Takács Imre *A férfi tánca* című kötetéről, Bakó József *Följebb a kaptafánál*

— **Elkészültek a zálogház tervei.** A zálogház a jövőben a Kossuth Lajos utcai úgynevezett vasudvarban lévő épületbe kerül. A Kossuth Lajos utca és a Kazinczy utca sarkán lévő, nagy alapterületű üzlethelyiségben a műanyagboltot helyezik el.

Négyszáz új hivatásos gépkocsivezető

November 14-én kezdődik az év utolsó magánvezetői tanfolyama Pécsett

Az Autóközlekedési Tanintézet tanfolyamain ebben az évben összesen négyszáz új hivatásos gépkocsivezetőt készítettek fel a szakszerű gépjárművezetésre. Most folyik az utolsó hivatásos tanfolyam, amelyet december 31-én fejeznek be. Ugyancsak az idén 250 nem hivatásos gépkocsivezető kapja meg jogosítványát a tanfolyamok sikeres elvégzése után. Az utolsó magángépkocsi vezetői tanfolyamot november 14-én indítja az Autóközlekedési Tanintézet, amelyre száz hallgatót vesznek fel.

A vidéki tanfolyamok is befejeződnek ezekben a hetekben. November 8-án a mohácsi hivatásos tanfolyam résztvevői vizsgáznak és ugyanekkor számolnak be a tanultakról a pécsi hallgatók is. A motoros tanfolyamok vizsgáját is november 8-án tartják Rózsafán és Nagydobszán.

Az oktatással kapcsolatban több javaslat felterjesztésére készülnek. Már hosszú évek tapasztalata bizonyítja, hogy a magángépkocsi vezetői tanfolyamok húsz órás gyakorlati oktatása kevés. Legalább még egyszer ennyi idő kellene ahhoz, hogy a résztvevők ne csak elsajátítsák, hanem szakfelügyelet mellett be is gyakorolják a vezetést. Másrészt azt tapasztalják, hogy a nem hivatásos vezetőket nem mindig a legképzettebb gépkocsivezetők tanítják, készítik fel a vizsgára. Ezért javasolják, hogy a jövőben csak olyan gépkocsivezetőknek engedélyezzék az oktatást magánszemélyek számára, akik előtte egy szakmai vizsgán megfeleltek. Nem egyszer a két-háromnapos jogosítvánnyal rendelkező személy akar oktatóként működni, amikor még maga is csak éppen hogy részt vehet a közúti forgalomban.

PÓDIUM 64.

Szombat esténként a fiatalok részére érdekes műsorokat szervez Pódium 64. címmel a Pécsi Fegyveres Erők Klubja. Havonta három ilyen műsoros estét tartanak, amiből egyet a klub állít össze, egyet a színház művészei rendeznek, egyet pedig a város legjobb öntevékeny csoportjai. Szombaton este a bőrgyáriak kultúrcsoportja szerepelt. A képen: a műsor egyik kiemelkedő száma volt Tóth Zoltán trombitaszólója.

„Vörös és fekete"

Tanár urak vörös színű zakóban és fekete nadrágban. Armstrong világhírű számát játsszák igen szépen.

— S mi az ön kedvenc száma?

Kovács Árpád, a zenekar vezetője elmerengve néz a Hullám-étterem plafonig érő függönyeire, majd a zongorához ül és arca elé húzza a mikrofont.

— All the thing you are... (Mindenem vagy...) — énekli az első strófát, majd a kezét a zongora fedelére támasztja és rámnéz —. Ez.

Hogyan lesz valakiből zenetanár, s ha az lett, hogyan lesz belőle dzsessz-zenekar vezető? Szokványos út: Kovács Árpád, Kiss László és Révész János, a pécsi Erkel Ferenc Zeneművészeti Szakiskolában tanultak és zenetanári oklevelet szereztek. A komoly muzsika berkeiből gyakran kirándultak a könnyűzene birodalmába. Igaz, az első esztendőben a katedrát választották: Kiss László Baján tanított csellót, de a nyári szünetben irány a Balaton. Együtt játszottak éveken át. S most együtt vannak a pécsi Hullám-étteremben.

— Miért nem maradtak a katedrán?

Nem válaszolnak, de az ujjak dörzsölése mindent megmagyaráz. Hát igen, ezen nem lehet vitatkozni.

Tagjai a Filharmonia zenekarának is, s néha egy-egy hangversenyen is fellépnek — Beethoven, Liszt, Csajkovszkij...

A zenekar tovább játszik. Cserélgetik a hangszereket. Mindenki játszik vagy négyet hangszeren és énekelnek. A vendégek, — mind fiatalok — táncolnak. Hogyan táncolnak?

— Csúnyán — mondja Kovács Árpád —, persze, nem mindenki, de sokan feleslegesen ugrálnak és rángatják a vállukat. Ez nem szép.

— Ön szeret-e táncolni?

— Nem. Nagyon ritkán egy tangót, vagy egy charlestont...

— Miért énekelnek a zene mellé?

— A vokális előadásmódra törekszünk, ez hangulatosabb, s a szöveges számokat a közönség is kedveli. Nagy gondot fordítunk a helyes szövegmondásra.

Gedeon Endre üzletvezető végigsétál a teremben. A zenészek válogatnak a hangszerek között. Ajtonyi János egy akkordot futtat a dobjain és

a vendégek középre indulnak párosan.

— De miért éppen vörös és fekete színű a tanár urak ruhája?

— Mert ezt lehetett kapni az Állami Áruházban, Sürgős volt, — válaszol Kovács Árpád, majd közelebb húzza a mikrofont az arcához.

— Gazdagh —

HIREK

NOVEMBER 3 KEDD — **Győző napja. A Nap kél: 6.30, nyugszik: 16.25 órakor. A Hold kél: 5.14, nyugszik: 16.23 órakor.**

Százötven éve, 1814. november 3-án született Emich Gusztáv. A pesti egyetemen szerzett jogi diplomával a könyvkereskedést választotta hivatásul. Szakmai ismereteit Pesten, majd évekig tartó külföldi tanulmányútja során Bécsben, Párizsban és Lipcsében sajátította el. 1842-ben nyitotta meg Pesten „Nemzeti könyvkereskedés"-ét, amely gyakori találkozóhelye lett a korabeli politikai tekintélyeknek és íróknak is. Ő volt a kiadója 1847-ben Petőfi összes költeményeinek, hazánkban addig a legnépszerűbbé vált könyveknek. A 3000 példány rövid idő alatt fogyott el. Nyomdát is létesített. 1850-ben megalapította a Pesti Naplót. Kiadói tevékenysége során sokszáz művel gyarapította a megjelent magyar könyvek számát. Nem elsődleges üzleti megfontolással, — a nyomdászati tekintély elérése céljából, — nagy költséggel számos díszmunkát jelentetett meg, köztük a párizsi világkiállításon aranyéremmel jutalmazott Bécsi Magyar Krónika facsimile kiadását. Könyvkiadó- és nyomdai intézetéből alakult 1868-ban a máig is fennálló Athenaeum.

20 ÉVE, 1944. november 3-án felszabadult Tószeg, Örkény, Gyón, Alsó-Dabas (ma Dabas), Ujhartyán, Sári, Alsónémedi, Bugyi, Inárcs, Kakucs, Szalkszentmárton, Dunavecse.

A televízió műsora

november 3-án, kedden:

8.05—8.25: Iskola-tv. Orosz nyelv, az általános iskola VI. oszt. számára. Szása. Az amúri partizánok dala. 9.00—8.20: Környezetismeret az ált. iskola III. oszt. számára. Felszíni formák. 10.05—10.35: Élővilág, az ált. isk. VII. oszt. számára. Idegen tájak élővilága (II. rész.) 14.20: Orosz nyelv (ism.). 14.55—15.15: Környezetismeret (ism.). 15.50—16.20: Élővilág (ism.). 17.25: Az iskola-tv postája. (Műsorkalauz pedagógusoknak). 17.40: Hírek. 17.45: Tapasztalatok az őszi mélyszántásról. 17.55: Tudni illik, hogy mi illik! A telefonálásról. 18.25: Csak egy kicsivel jobban... Közvetítés a Technika Házából. 18.55: Zenei szótár. Ördögtrilla-szonáta. Opus- és köcheljegyzék szám. Esőcsepp-prelüd. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.45: Mai vendégünk. 20.00: Már nem olyan időket élünk. Magyar film (16 éven felülieknek!) 21.20: Parabola. 21.40: Egy könyvkiadó születésnapja. 22.00: Tv-híradó — 2. kiadás.

● **— A komlói múzeumban** (Komló, Kossuth Lajos u. 114.) november 7-én délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között nyitják meg az „Uj ásványi és kőzetanyagok" című kiállítást. Megnyitó beszédet mond: Jankovics Imre a Komlói városi Tanács Végrehajtó Bizottságának elnökhelyettese.

— Befejezte az őszi kenyérgabona vetését a siklósi járásban elsőként a drávaszabolcsi Dózsa Termelőszövetkezet.

— 1965 első negyedében megnyílnak Uj-Mecsekalján a 98. jelű hatemeletes öntöttházban a nyugati városrész új üzletei. A fűszer- csemege-, tejkenyér és húsboltokat előreláthatólag vasárnaponként is nyitvatartják.

— Fontos és kiemelkedő ténykedése alapján kiemelt művelődési háznak ismerték el a pécsi városi művelődési házat, ezért a Művelődésügyi Minisztérium engedélyezte a szokásosnál magasabb — évi 70 ezer forinttal megemelt — állami támogatás biztosítását.

— Az év első kilenc hónapjában teljesítették a siklósi járásban az ez évre előirányzott társadalmi munkákat: 1 646 000 forint értékben. A társadalmi munka szervezésében és elvégzésében különösen kitűntek Sellye és Beremend lakói.

●

Diákok a mohácsi csata színhelyén

A mohácsi Bartók Béla Művelődési Ház szakkörei közül igen népszerű a honismereti csoport tevékenysége. Sokan érdeklődnek munkájuk iránt és kísérik figyelemmel eredményeiket. A szakkör tagjai — Kiss Béla tanár vezetésével — Mohács város történetét dolgozzák fel. Mindenki érdeklődési körének megfelelő feladatot kapott, s a kisebb csoportok a maguk területén egészen részletes munkát tudnak elvégezni. — Az egyik csoport például a mohácsi csata színhelyét tanulmányozza behatóan, s munkájukhoz segítséget nyújtanak a muzeológusok is, akik több esetben tartottak előadást a szakkör tagjainak.

(Nyirek)

●

— A szakma fejlődését bemutató grafikonokat, képes tablókat helyeznek el a siklósi járásban lévő kereskedelmi egységek kirakataiban. Vándorkiállítás szervezését is tervezik. A kiállítás a felszabadulás 20. évfordulójára készül el.

— Szeszmentes napot tartanak hetenként egy alkalommal a siklósi vártétterem helyiségeiben A szeszmentes napokon a váréttterem helyiségeiben 17—22 óra között szórakozhatnak a fiatalok. Külön bizottságok alakulnak a műsorok és táncrendek összeállítására, vetélkedők szervezésére. A siklósi kezdeményezést a járás több községében követik.

Áramszünet lesz november 1—6-ig 7—17 óráig a Testvériség és a Buzsáki utcákban. (x)

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: erősen felhős, párás idő, esőkkel. Mérsékelt szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3—7 fok között, — legmagasabb nappali hőmérséklet 10 fok körül.

Merre tart a megye baromfitenyésztése?

Nagy baromficentrumok jönnek létre — Továbbra is számottevő lesz a háztáji tojás- és hústermelés

Mint az egész világon, hazánkban is megnőtt az igény a fehérjékben gazdag táplálékok, így mindenekelőtt a baromfifélék husa és a tojás iránt. Az igények kielégítését szolgálják azok az intézkedések, melyeket a Baranya megyei pártbizottság és a megyei tanács tett a megye baromfitenyésztésének fejlesztése terén.

Gyárszerű termelés

Szem előtt tartva azt, hogy a jövő a baromfitenyésztésben is a gyárszerű termelésé, a beruházásokat illetően sokkal inkább koncentráltak, mint bármely más mezőgazdasági ágazatban, s ennek eredményeképp kialakultak a nagy baromfitenyésztő centrumok.

Minden járásban a helyi adottságoknak megfelelően alakították ki ezeket a központokat. Figyelembe vették, hogy a nagy abrakigényű baromfi ágazatot csak abban a tsz-ben lehet fejleszteni, ahol kisebb jelentőségű a sertéstenyésztés, mert egyetlen gazdaság sem képes annyi abrakot megtermelni, hogy a kettőt egyformán magas szinten tartsa. Egy másik szabály arra figyelmeztet, hogy egyazon gazdaságban tojóüzemet és húsbaromfi-előállító üzemet lenntartani nem tanácsos. Ennek állategészségügyi okai vannak.

A mohácsi járásban két nagy baromficentrum jött, illetve jön létre. Az egyik a Bólyi Állami Gazdaság 40 000 férőhelyes tojótelepe, ahol a kanadai Shaver-hibridek beállításával évente 9 millió árutojást fognak előállítani. A másik központ a lippói termelőszövetkezetben épül ki, ahol két, egyenként 20 ezer férőhelyes csibenevelőt létesítenek — ezek közül az első már üzemel, s ha a Bábolnai Állami Gazdaság közbenjárásával sikerül a telepet Nichols—Lohmann nevű húshibriddel benépesíteni, akkor az üzemben évente ötszöri forgóval 75 ezer kilogramm baromfihúst lehet majd előállítani.

A baksai eredmények

A pécsi járásban a baksai és a pellérdi termelőszövetkezetekben vannak kialakulóban a nagy baromfi-centrumok. Az elképzelést a baksai tsz közelítette meg a legjobban, ahol bár még csak egy éves múltra tekinthetnek vissza, máris igen szép eredményeket értek el a gyárszerű termelésben. Baksán jelenleg egy 500 férőhelyes tojóház van, s a második, ugyancsak 5000 férőhelyes tojóházat a közeljövőben adják át rendeltetésének. Az első már üzemelő ólat a baksaiak egy ugyancsak Bábolnáról származó tojóhibriddel népesítették be. Ezeknek a tojóknak a garantált termelése évi 240 tojás, s ezt a technológia és egyéb követelmények betartásával a baksaiak el is érték. Baksán jelenleg foglalkoznak még húscsibe előállításával is, de ezt az ágazatot fokozatosan leépítik, hogy minden erővel a tojástermelést fokozhassák. A járás másik nagy központja a pellérdi tsz-ben alakul ki, ahol 1965-ben adják át az első 5000 férőhelyes tojóházat.

A pécsváradi járás baromficentrumai a kátolyi és pécsváradi Dózsa Termelőszövetkezetben alakulnak ki. Kátolyban már egy éve működik a 20 ezer férőhelyes húscsibenevelő, a pécsváradi Dózsa Tsz martonfai üzemegységében pedig megkezdték már egy 5000 férőhelyes tojóház építését. A sásdi járásban egyetlen baromfi-központ van kialakulóban, a mágocsi Béke Tsz-ben. Itt már üzemel a 20 ezer férőhelyes húscsibe-nevelő, valamint a 4000 férőhelyes tojóház. A siklósi járásban Magyarteleken hozták létre a központi tojóüzemet, ahol két, egyenként 5000 férőhelyes tojóház működik.

Folyamatos tápellátás

A felsoroltakon kívül új centrumot a jövőben már nem alakítanak ki, hanem a meglévőket továbbfejlesztik. És e tekintetben van még teendő mindenekelőtt a helyes fajtamegválasztásban. A cél az, hogy ezeket a korszerű üzemeket Baksához és Lippóhoz hasonlóan korszerű fajtákkal népesítsék be, mert csakis így válthatják be a hozzájuk fűzött reményeket. Sürgős teendő ezekben az üzemekben megoldani a folyamatos tápellátást, mert mint azt az ez évi példák is bizonyítják, egy-két napos tápkiesés óriási visszaesést okoz a termelésben.

Miként azt a kezdeti eredmények mutatják, a centralizáció eredményes módszer és a jövőben is az egyetlen járható út a baromfitenyésztésben. Ha sok előnyéből csak néhányat ragadunk ki, mint például az olcsóbb tartási és gondozási költségeket, a könnyebb és egyszerűbb értékesítést vagy azt a momentumot, hogy ezek a nagy központok már képesek arra, hogy specialistát állítsanak be, láthatjuk a nagyüzem fölényét.

Ennek ellenére bizonyos decentralizáció is tapasztalható a baromfitenyésztésben s ennek oka az, hogy a háztáji baromfitenyésztés és -tartás még jó ideig igen jelentős tényező marad és ezzel számolni kell. E téren nagy beruházások nélkül és komoly valutáris problémát jelentő táptakarmányok biztosítása nélkül érhetők el szép eredmények. A háztáji baromfitartás szerepére jellemző, hogy még 1965-ben is a megye tojástermelésének nagy részét a háztáji gazdaságokban termelik meg, a 25 millió tojásból csak 7 milliót biztosítanak a közös gazdaságok, a többit a háztáji adja. A baromfihúsnál már más a helyzet, itt érezhetőbb már a nagy centrumok működése, mert a jövő évi 140 vagonból 115 vagon húsbaromfit már a közös gazdaságok produkálnak.

Fejlesztik a háztájit

A nagy centrumok vannak tehát előtérben, de a háztáji árutermelést sem lehet elhanyagolni, sőt segíteni kell. Ezért határozták el a megyei szakvezetők Baranya háztáji baromfitenyésztésének megreformálását. Jövőre nagyarányú állománycserét hajtanak végre s a sok elkorcsosult vegyes baromfifajtát kiszelektálva az igen jó, kéthasznú New Hampshire fajtával látják el a háztáji tenyésztőket. Megszervezik a szaktanácsadó-hálózatot s igyekeznek elérni azt, hogy a baromfi kezdetleges tartásviszonyait a háztáji gazdaságokban is mielőbb a korszerűbb tartási mód váltsa fel.

— Rné —

Lássák el télen építőanyaggal a magánépíttetőket!

Néhány nappal ezelőtt terjedelmes cikkben számoltunk be a TÜZÉP-telepek áruellátási problémáiról. A lakosság megelégedését tükröztük azzal a megállapítással, hogy hosszú évek után végre megoldódott a tüzelőellátás, mivel mennyiségben, minőségben is kielégítőbb az őszi éveknél. Megmaradt azonban, sőt tovább bokrosodott a másik probléma, ami szintén érzékenyen érinti a lakosságot. Újra elmúlott egy nyár, s egyáltalán nem, vagy alig-alig mutatkozott valami javulás a magánépíttetők áruellátásában. Pontosabban ugyanolyan gond maradt számukra az építőanyag beszerzése, mint három vagy akár öt évvel ezelőtt.

Egyszerre jelentkeznek az igények

Persze az építőanyag-beszerzéssel kapcsolatos gondok, tájékozottságok ismeretesek, s ezt nemcsak a magánépíttetők érzik, hanem az állami építőipari vállalatok is. Tudják, hogy az építőanyagipar termelése nem fejlődött olyan ütemben mint maga az építőipar, s ez önmagában is választ ad a problémákra. A gondokat még tovább fokozza, az, hogy a szükségletek kielégítése mind az állami építőiparban, mind a magánépítőknél egyazon szezonban (márciustól októberig) jelentkezik, s a „két" igénylő közül nyilvánvalóan a magánépíttető húzza a rövidebbet. A példák legalábbis ezt mutatják. Méghozzá élénken mutatják, hiszen a TÜZÉP-telepek nyári képe nem sokban különbözik a késő őszi, a téli napokétól. A különbség csak annyi, hogy amíg a tüzelő vásárlók végre elérték, hogy nem kell sorbaállniuk, addig a magánépíttetők reggeltől estig tartó sorbaállása állandósult a szezonidőben. Sajnos el is igen csekély számban nem egyszer az is hozzájárul, hogy a vásárolandó anyagokat csak hiányosan, esetleg késve vagy egyáltalán nem kapták meg.

Mégis védelmünkbe kell vennünk a TÜZÉP-telepeket. Köztudomású ugyanis, hogy szűkös tárolási lehetőségekkel rendelkeznek, s ezt a helyzetet tovább nehezíti az, hogy a magánépíttetők OTP-hitelét is többnyire az építési szezon idejében folyósítják.

Télen könnyebben látnák el a magánosokat

E problémákon csak egyféleképpen lehet megnyugtatóan változtatni. Ha a magánépíttetők egy részének építőanyag-szükségletét nem a szezonidőben, hanem októbertől márciusig biztosítja a TÜZÉP. E megoldást ők maguk indítványozták, s nagyon sok minden mellette szól.

Köztudomású, hogy a TÜZÉP-telepek raktárai a késő őszi, vagy téli hónapokban zsúfolásig megtelnek építőanyagokkal, tehát ilyenkor volna leginkább módjuk arra, hogy kielégítsék a magánépíttetők igényeit. Ebben az időszakban az ÉPFU-t, az AKÖV-öt sem kötik le olyan mértékben az állami építőipari vállalatok, mint a nagy szezon idején. Tehát a szállítás is könnyebben lebonyolítható. Ugyanez vonatkozik a községi magánépítkezésekre is, hiszen ebben az időszakban a tsz-járművek is kevésbé vannak lekötve, vagyis a városban, a falvakban sem okozna problémát a megvásárolt építőanyag fuvarozása. Nem utolsó szempont az sem, hogy ilymódon a TÜZÉP-nek is módjában állana további tételeket elfogadni, ami komoly mértékben bővítené a raktározási lehetőségeit. Ebben a tekintetben a magánépíttetők, a TÜZÉP és általában az egész népgazdaság érdekei találkoznának, tehát mindenképpen érdemes foglalkozni a javaslattal.

Most folyósítsa a hiteleket az OTP

Ahhoz azonban, hogy valóra is váljék, elsősorban az OTP-nek kellene mielőbb felülvizsgálnia a hitelfolyósítások jelenlegi rendszerét. Ha ugyanis az építtetők hiteligényét az eddigi gyakorlattal szemben nem a szezonidőszakban, hanem a TÜZÉP által javasolt őszi-téli hónapokban elégítené ki, ezzel nagyban könnyítene a fentebb említett problémákon.

Nyilvánvaló, hogy ez az intézkedés önmagában nem hozna gyökeres változást az építőanyag-ellátásban, de az ellátás és a szállítások ütemének ilymódon való változtatásával, kétségkívül könnyítenének a magánépíttetők gondjain. S ezzel együtt a népgazdaság 15 éves lakásfejlesztési programját is egy lépéssel előbbre vihetnénk.

— s —

Megjutalmazzák a legjobb gyógynövénygyűjtő úttörőket

A MESZÖV mezőgazdasági osztálya az év elején versenyt hirdetett a megye úttörőcsapatai között, a legfontosabb gyógynövények gyűjtésére. Bár a gyógynövény gyűjtése még nem fejeződött be, az eddigi eredmények már tükrözik a versenyben kialakult sorrendet.

Legjobb munkát az idén a somogyapáti körzeti fmsz területén a kishárságyi gyerekek végezték. A hársvirágban gazdag környékről szárított állapotban 14 mázsa hársvirágot gyűjtöttek. A versenyben második, illetve harmadik helyen lévő pécsi, hosszúhetényi és pécsváradi úttörők a hársvirág mellett igen nagy mennyiségben adtak át csipkebogyót a felvásárlóknak.

Ponyvát szőnek Hirden

Október elején új üzemrész kezdte meg a munkát a Hirdi Kenderfonógyárban, a szövőde. Régiek a gépek, de újak a munkások és új maga a munka is itt Hirden, ezért Tóth Sándort, az új-szegedi szövőüzem nyugdíjas főművezetőjét kérték meg, hogy tanítsa őket. Most cigarettázva hallgatja Tarján Lajos műszaki vezetőt, aki a gyár speciatásáról, a finom fonalak készítéséről tájékoztatja.

— Hónapokig, sőt mondhatnám évekig kísérleteztünk, s most már a 8-tól 15-ig tudunk megfelelő vékonyságú fonalat előállítani kenderből.

— Kiszámították, hogy mennyivel gazdaságosabb a lennél?

— Természetesen, több szempontból is. De ha csak annyit mondok, hogy hazai anyag, máris kézenfekvő a jelentősége. De várjon, mutatok még valamit...

Egy doboz kerül az asztalra, benne különböző színű bútorlapok — kenderpozdorjából.

— Ez igen — forgatja ujjai között a lemezeket Sanyi bácsi. Aztán az órájára pillant. — Majd később folytatjuk, most lemegyek a szövőbe.

Tóth Sándor ötvenhárom évvel ezelőtt, gyerekfejjel kezdte a szegedi gyárban. A kenderszövés veteránja. A szakma, amint mondani szokták, a kisujjában van. De a főzéses eljárás, a vegyi fonalfeltárás nek is új dolog. A durva szövésű zsákoktól az abroszok, szalvéták felé nagy utat nyit a kenderfeldolgozásban.

— No, de nézzük csak a lányaimat! — nyitja a vasajtót.

Éktelen csattogás. Lehetséges, hogy mindezt 10 szövőgép produkálja? Sőt nem is tíz, mert hármon most vetik fel a fonalat, készítik elő a szöveshez. Egyszerre csend lesz. Minden gép leállt. Egyiknél a szál szakadt el, másutt az orsó akadozik, vagy cserélni kell. A gépek mellett fiatal lányok, fiatal asszonyok. Nem mondják, de látszik rajtuk, örülnek, hogy újra itt van a Sanyi bácsi. Az ő segítsége még nagyon kell itt az új üzemben. Rózsika alig várja, hogy gépéhez érjen.

— Folyton szakad. Keresztezik egymást a szálak, az előttem dolgozó összekeverte...

— Ötvenhárom év alatt de sokszor hallottam ezt! Mindig az előttem lévő... Na lássuk csak, mi van itt? — Tekintete végigsiklik a szálak rengetegén, 2310 szálnak kell itt párhuzamosan haladnia. Csodálom nyugalmát, aprólékos, gondos figyelmességét, ahogy vagdossa, kötözi, igazítja helyükre a kusza szálakat. S amikor kijelenti, hogy most már mehet a gép, Rózsika riadtan néz rá. A másik gépen egy tíz centi hosszúságú fészek.

— Kislányom ezt ki kell bontani. Ugye hiába mondom, hogy ne menjenek hátra. A szövőnő mindig a gép elején, a szövet előtt álljon.

Rózsika szótlanul engedelmeskedik, s bontani kezd.

— Majd egy-két hónap múlva már nem csinál ilyent. — És Sanyi bácsi miközben sorra veszi a gépeket, elmondja, hogy egy napja kezdtek el két gépen szőni.

— Nem korai ez?

— Nem. Most kell megszokni a két gépet ahhoz, hogy később négy vagy öt gépen is dolgozni tudjanak. Egy-két hétig nehezen megy, de a tandíjat meg kell fizetni...

Papp Jánosné mosolyogva néz rá. Ő már régi szövőnőnek számít, évekig Pápán dolgozott a szövőgyárban. A puplin és a kenderponyva között nagy a különbség, de mozdulatai, s a hengerre tekeredő szövet gyakorlatról árulkodik. Mellette Bugányi Jánosné. Ő néhány héttel ezelőtt még háziasszony volt. A gyakorlat még nem sok, de az igyekezet, a szorgalom sokat pótol.

Uj szövőde ez, alig néhány hetes. Csupán a gépek és Sanyi bácsi képviselik az idősebb korosztályt. A gépek érzékenyek, Sanyi bácsi pedig „sasszemű". Fonalhibát, szövéshibát, szálkeresztezést, — mindent észrevesz. Uj üzem beindítása, kezdeti nehézségek számára nem újdonság. De a finom fonal az már izgalomba hozza.

— A szakma megszállottja ez a Tarján, a műszaki vezetőjük — mondja Pécs felé jövet a buszon. — Látja, ezért egy hét helyett tovább maradtam. Ezt szeretem... Nagyszerű „gyerekek" ezek a hirdiek. Ez a gyáregységünk még híres lesz kenderáruiról...

(Csépányi)

Újkori ötvösművészek

Az ötvösség eredetileg a nemesfémek művészi megmunkálását jelentette, legalábbis az ókori kultúrnépek életében... Az anyag értéke akkor (arany, ezüst, platina) az ötvösművészetben pontosan olyan jelentős volt, mint a művészi munka. A világ aztán szegényebb lett, s az emberek felismerték, hogy az ötvösművészet lényege nem az anyag, hanem a míves, művészi megmunkálás.

Ma az ötvösség divat, hasznos, szép időtöltés, kicsit ipar, iparművészet és művészet is. — Ismerek én olyan idős kazánkovácsot, aki valahonnan a padlásról előhúzott egy öreg vörösréz permetezőkannát és feldarabolta. Abból az öreg vörösréz tartályból aztán összekalapálgatott vagy tíz hamutálcát, tálat, gyufatartót... Hogy milyenek voltak ezek a tálak? Művészek vagy nem voltak művészek, de ízlésesek, szépek voltak, s az öreg mester kedvét lelte ezekben az esti kopácsolgatásokban.

A pécsi Művészeti Gimnáziumban külön ötvöstagozat működik. „Művészeti Gimnázium és ötvösművészet" — jól hangzik ez így együtt, s az ember az első pillanatban szinte természetesnek tartaná, hogy a négyéves tanulmányiidő után fiatal művészek lépnek ki az iskola kapuján, egy különös szakma művészei, akik átmentenek valamit a régebbi korokból a legújabb korba.

— Hogy mennyiben művészet, azt nem tudom — mondja Bizse János festőművész, művésztanár, a fémművész tagozat szakosztályvezetője. — Egy biztos. A gyerekek leérettségiznek, s az érettségivel együtt szakmunkásvizsgát is tesznek.

— Hogy milyen gyakorlati értéke van egy ilyen szakmunkásvizsgának? Hol lehet egy ilyen vizsgával ma elhelyezkedni?

— A Képzőművészeti Alap Kivitelező Vállalatnál, az Állami Pénzverdében és az Óra és Ékszer Ipari Vállalatnál. Az igazsághoz azonban az is hozzátartozik, hogy Pécsett nem ártana létrehozni néhány kézművességgel kapcsolatos iparágat. Létrehozásukhoz az adottságaink megvannak, hiszen, ilyen iparművészeti alkotómunkával Martyn Ferenctől jó magamig, elég sokan foglalkoznak a városban élő képzőművészek közül.

A fiatal szakmunkásjelöltek, akikből a legtehetségesebbek művészi szinten is művelhetik majd a szakmát a pécsi Művészeti Gimnáziumban az első évben heti 9, a másodikban 12, a harmadikban 13, a negyedik évben pedig heti 14 órában foglalkoznak konkrétan az ötvösművészettel.

A műhely bizony nem nevezhető tágasnak, s egyenlőre a felszerelés sem a legmodernebb, de a munka folyik, és napról napra alakulnak a tálak, érmek, karperecek, s közben a tanulók is.

Néhányan annyira elmélyülnek a munkában, hogy alig veszik észre a műhelybe lépő idegeneket. Talán ezért lepődik meg Kovács Katalin is.

— Miért akar ötvösművesz lenni?

— Hát... Mert.. Öröm

Öröm... Ez az egyetlen tömör szó, jól kifejezi a műhely hangulatát. A tanulók önként választották az ötvösséget, így szívesen és szorgalmasan dolgoznak a kis kalapácsokkal, a forrasztópákával és az ormótlan szuroktömbökkel is, melyekből néha elég körülményes kibányászni a megmunkált fémtárgyakat.

Hogy kiből lesz művész és kiből nem, azt a tanulmányi idő közepe táján még nehéz lenne eldönteni. Annyit azért Kerék Vilmos technikus tanár elárul, hogy Ludvig Attila és Bicsár Vendel jókezű gyerek, és az ő első osztályban elég sok a tehetséges gyerek.

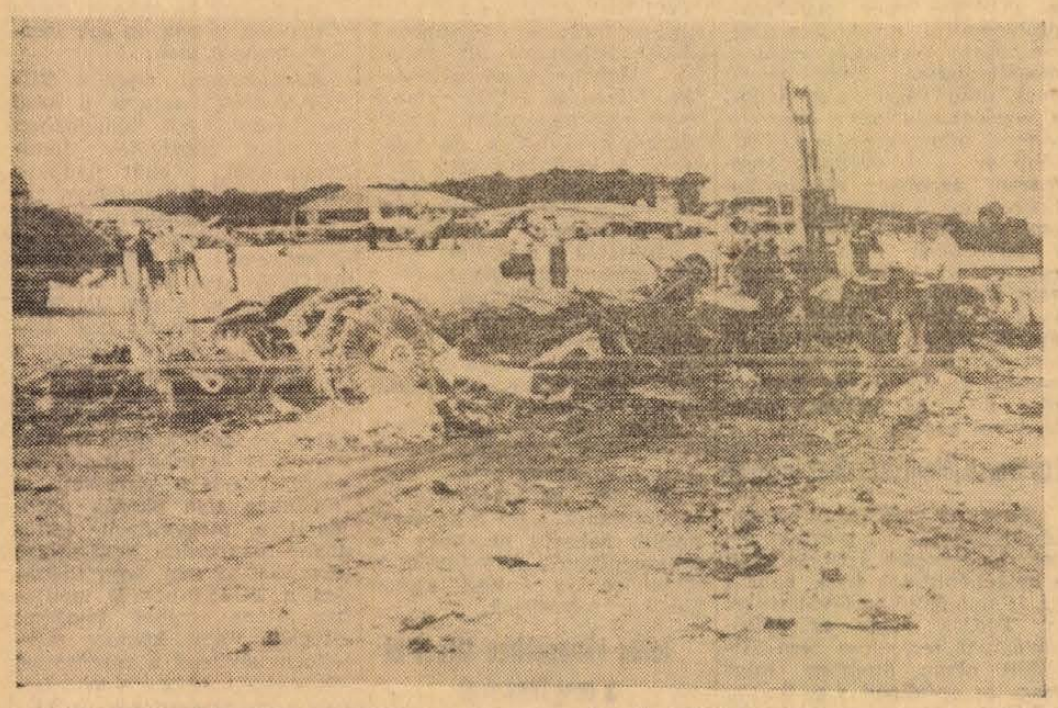
Az ötvösség mellett szeretnék a díszkovácsolás oktatását is megkezdeni a gimnáziumban, de ahhoz bizony nagyobb műhely kellene... Akkor minden második osztály ötvösséget és minden második pedig díszműkovácsolást tanulna.

A Művészeti Gimnázium ötvöstanulói máris jól érzik magukat és az érthető. Alkotnak, teremtenek valamit. A szemük előtt formálódik az anyag, s az anyagban testesül meg az ötlet és a szépség. Anyagban fogalmazni, ali ha lehet szebb dolog a világon...

Bertha Bulcsu

Csattanó pofon az Amerikai Egyesült Államoknak

Johnson elrendelte a Bien Hoaban elpusztult repülőgépek pótlását

BIEN HOA LÉGITÁMASZPONT: a délvietnami szabadságharcosok november 1-re virradó éjszakán tüzérségi támadást intéztek a Saigontól 30 km-re fekvő támaszponton állomásozó amerikai repülőgépek és hangárépületek ellen. A képen: a húsz megsemmisített B—57 típusú bombázógép egyikének roncsai.

Washington: A washingtoni Fehér Házban Johnson amerikai elnök vasárnap délután fogadta Rusk külügyminisztert és McNamara hadügyminisztert, hogy — több szakértő jelenlétében — megvitassa az amerikai kormány teendőit a dél-vietnami szabadságharcosoknak a Bien Hoaban lévő amerikai légitámaszpont ellen intézett villám-rajtaütéssel összefüggésben. Mint ismeretes, a szabadságharcosok sikeres rajtaütése súlyos károkat okozott a dél-vietnami kormánnyal együttműködő amerikai légierő-egységeknek.

Az értekezlettel egyidőben vált ismeretessé, hogy Johnson elnök utasítást adott a Bien Hoa-ban elpusztult amerikai bombázó- és más típusú repülőgépek haladéktalan pótlására. Az értekezletet követően George Reedy, a Fehér Ház sajtószóvivője nyilatkozatot olvasott fel az újságíróknak. A rövid nyilatkozat közli, hogy a megbeszélések középpontjában azok az intézkedések állottak, amelyeket a a washingtoni kormány a délvietnami hatóságokkal egyetértésben kíván megtenni, továbbá, hogy Johnson elnököt tájékoztatták az elpusztult repülőgépek pótlásáról.

Az AP jelentéséből kiviláglik, hogy Washingtonban — bár elismerik, hogy jelentékeny veszteségek érték az amerikai fegyveres erőket —, igyekeznek a vietnami szabadságharcosok legújabb sikerét olyan „közjátéknak" minősíteni, amelyet „aligha lehet elkerülni egy hosszú ideig elhúzódó háború során".

Párizs: A francia lapok az Egyesült Államok eddigi dél-vietnami kudarcaként értékelik a Bien Hoa-i támaszpont ellen intézett támadást. Bien Hoa — írja a Libération — csattanó pofon az Egyesült Államoknak.

A Paris Jour „a forradalmi háború mesterművének" nevezi a dél-vietnami szabadságharcosok fegyvertényét, és kiemeli, hogy a vietnami partizánok bombázók és nehéztűzérség nélkül elpusztították az ultramodern amerikai légitámaszpont gépállományának csaknem a felét.

A Pravda cikke a lenini irányvonalról

Az SZKP Központi Bizottságának legutóbbi plénumáról a Pravda vasárnapi szerkesztőségi cikke részletes áttekintést ad a lenini irányvonalról. A cikk az SZKP XXII. kongresszusán elfogadott pártprogram méltatása, de több is ennél. Aláhúzza, hogy a program tételei helyesnek, időtállónak bizonyultak, hogy a szovjet nép ezek szellemében él és dolgozik továbbra is. Hangsúlyozza, hogy

a Szovjetunió a kommunizmus építésében elért sikereivel, következetes békepolitikájával erősíti a szocializmus és a béke állásait a nemzetközi küzdőtéren, forradalmi hatást gyakorol a népeknek a békéért, a szabadságért és a társadalmi haladásért vívott harcára.

Az SZKP következetesen folytatja lenini általános irányvonalát, amelyet a XX., a XXI. és a XXII. kongresszus dolgozott ki.

A szerkesztőségi cikk részletesen méltatja a szovjet népnek a kommunizmus építésében, a XXII. kongresszuson elfogadott pártprogram valóraváltásában kivívott kimagasló eredményeit, majd behatóan elemzi az építőmunka útjában álló nehézségeket, hiányosságokat is. Bírálja azt a téves nézetet, hogy bonyolult gazdasági feladatokat meg lehet oldani adminisztrálással, az apparátusok átszervezésével. A cikk hangsúlyozza, hogy a szocialista gazdálkodás és tervezés módszereinek szigorúan tudományos alapon kell állania. A közszükségleti cikkek termelésével kapcsolatban a cikk rámutat:

Az emberek nem akármilyen szövetet, ruhát vagy cipőt, hanem jót, divatosat, elegánsat akarnak venni. Fokozott gondot kell fordítani a fogyasztási cikkek minőségének gyökeres javítására és a lakások minőségének, a kereskedelem és a különböző jóléti szolgáltatások tökéletesítésére.

A kommunista nevelés feladatairól szólva a cikk szembeszáll az ideológiai munka szerepének vulgarizálásával, majd hangsúlyozza, hogy a kommunizmusba való átmenet az egyén szabadságának és a szovjet állampolgárok jogainak általános fejlesztését jelenti.

A Pravda cikke kitér az össznépi állam problémájára, és rámutat, hogy ez természetes és történelmi folytatása annak, ami a proletárdiktatúrában kezdettől fogva a legfontosabb volt, nevezetesen továbbfejlesztése a dolgozók számára biztosított széleskörű demokráciának.

Az össznépi állam nem áll és állítható szembe a proletárdiktatúra államával, amely a Szovjetunióban a szocialista építés korábbi szakaszában érvényesült. A párt nagyon fontos feladatának tartja a szocialista demokrácia tökéletesítését, a szocialista törvényesség szigorú megtartását, a jogrend minden megsértésének kiküszöbölését.

A nemzetközi helyzet alakulásával, a béke és a háború kérdéseivel, valamint a nemzetközi kommunista mozgalom egységével is foglalkozik a cikk és hangsúlyozza: A marxizmus—leninizmushoz való hűség, kemény és következetes harc a burzsoá és a reformista ideológia, a sovinizmus és a kispolgári kalandorkodás ellen, lenini kérlelhetetlenség az opportunizmus bármely formájával, az elmélet bármiféle dogmatikus vagy revizionista elferdítésével, a renyhe, a maradi gondolkodással szemben — biztosítja a világot átfogó forradalmi folyamat kibontakozásának sikereit.

Az SZKP rendületlenül követi a kommunista világmozgalom általános irányvonalát, amely az 1957. és az 1960. évi moszkvai értekezletek nyilatkozataiban öltött testet.

Az SZKP tevékenyen állást foglal valamennyi kommunista párt nemzetközi értekezletének összehívása mellett, azzal a céllal, hogy megvitassák a békéért, a demokráciáért, a nemzeti függetlenségért és a szocializmusért vívott harc, a kommunista világmozgalom egységének megszilárdításáért folyó küzdelem időszerű kérdéseit.

Az utóbbi időben a testvérpártok képviselőinek találkozói, több szocialista ország párt- és kormányküldöttségeinek látogatásai arról tanúskodnak, hogy nézeteik egységesek a jelenkor alapkérdéseiben.

Korunkban a háború nem lehet a vitás nemzetközi kérdések megoldásának eszköze. Nem szabad megengedni a termonukleáris világháborúk kirobbantását, amelyben az emberek százmilliói pusztulnának el, jóvátehetetlen kár érné a társadalom termelő erőit és a forradalmi világfolyamatot. A világháború egyetlen alternatívája: a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélése, a vitás kérdések tárgyalások útján történő megoldása.

A Szovjetunió, amely a békés együttélés lenini elvét tette külpolitikájának alapjává, tevékenyen törekszik minden tőkés országgal a kapcsolatok megjavítására és fejlesztésére.

A Szovjetunió támogatta és támogatja a tömegeknek a nemzeti és a társadalmi felszabadulásért vívott harcát, nagyra értékeli az el nem kötelezettség politikáját, támogatja az afroázsiai szolidaritást, az összes forradalmi együttműködést.

A nemzetközi erőviszonyok alapján a felszabadult népek számára reális lehetőség nyílt arra, hogy ne kapitalista, hanem szocialista úton haladjanak.

Kétségtelen, hogy az SZKP az egész szovjet nép pártja lett — állapítja meg a cikk — **a párt vezető szerepe állandóan fokozódik. A szovjet nép osztatlanul bízik pártjában, követi a pártot. A szovjet emberek a mindennapi életben saját tapasztalataikból győződnek meg arról, hogy a párt, a Központi Bizottság mindig hű a XX., a XXI., és a XXII. kongresszuson kidolgozott lenini általános irányvonalhoz, az SZKP programjához.**

A Központi Bizottság októberi plénuma újult erővel mutatta meg a párt legyőzhetetlen eszmei és szervezeti szilárdságát, sorainak összeforrottságát. Az SZKP mindent elkövet, hogy a kollektív vezetés elvét szigorúan betartsák — az alapszervezetektől a Központi Bizottságig. A lenini elvekkel összeegyeztethetetlen a személyi kultusz, amely kissebbíti a párt és a néptömegek szerepét, gúzsba köti a dolgozók eszmei életének és alkotó tevékenységének fejlődését.

Az SZKP programjában és szervezeti szabályzatában több olyan intézkedést tett, amelynek célja, hogy

megakadályozza túl sok hatalom összpontosulását egyes vezetők kezében, elejét vegye annak, hogy egyes vezetők kicsúszhanak a kollektíva ellenőrzése alól. A párt, a kommunizmus építése érdekében végzett munkájának szervezett, tervszerű, tudományosan megalapozott jelleget biztosít. Határozottan fellép a szubjektivizmus és a dolgok szabadjára hagyása, a levegőben lógó tervezgetés, az adminisztrálgatás és a szájhősködés ellen, elítéli az elsietett, az élettől elszakadt következtetéseket, és cselekedeteket, kiküszöböli a bürokratikus vezetési módszereket.

Az SZKP — állapítja meg befejezésül a Pravda szerkesztőségi cikke — egész tevékenységében a népre, a nép józan eszére és tapasztalatára támaszkodik, bővíti, mélyíti kapcsolatait a tömegekkel, állandóan figyeli a nép életének lüktetését. A párt egész tevékenységét annak rendeli alá, hogy megvalósuljon az SZKP megingathatatlan lenini irányvonala.

Olimpikonok kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa hétfőn délben a parlament kupolacsarnokában kitüntette a XVIII. nyári olimpiai játékokon eredményesen szerepelt magyar sportolókat és a szakvezetőket.

Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke üdvözölte a XVIII. nyári olimpiai játékokon szép sikert elért magyar sportolókat és köszönetét fejezte ki teljesítményükért, az Elnöki Tanács és az egész magyar dolgozó nép nevében.

Az ünnepi esemény baráti fogadással zárult, amelynek során Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a Minisztertanács elnöke is megjelent a versenyzők között és szívélyesen elbeszélgetett velük a tokiói olimpia nagy napjairól, versenyeiről.

Kádár János fogadta a Finn Kommunista Párt küldöttségét

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára fogadta a Finn Kommunista Párt hazánkban tartózkodó küldöttségét, amelyet Hertta Kuusinen, a Finn Kommunista Párt Politikai Bizottságának tagja vezet.

*

Kádár János, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke hétfőn fogadta dr. Bartha Tibor és Szamosközi István református, dr. Vető Lajos és dr. Káldy Zoltán evangélikus püspököket. A szívélyes légkörben folytatott beszélgetés során a protestáns püspökök átadták a kormány elnökének a 2. keresztyén békevilággyűlésnek a kormányokhoz, a parlamentekhez és a világ mértékadó személyiségeihez intézett felhívást, amely síkra száll a békés egymás mellett élés, a teljes, ellenőrzött leszerelés, minden nép függetlenségének megteremtése és az éhség felszámolása mellett.

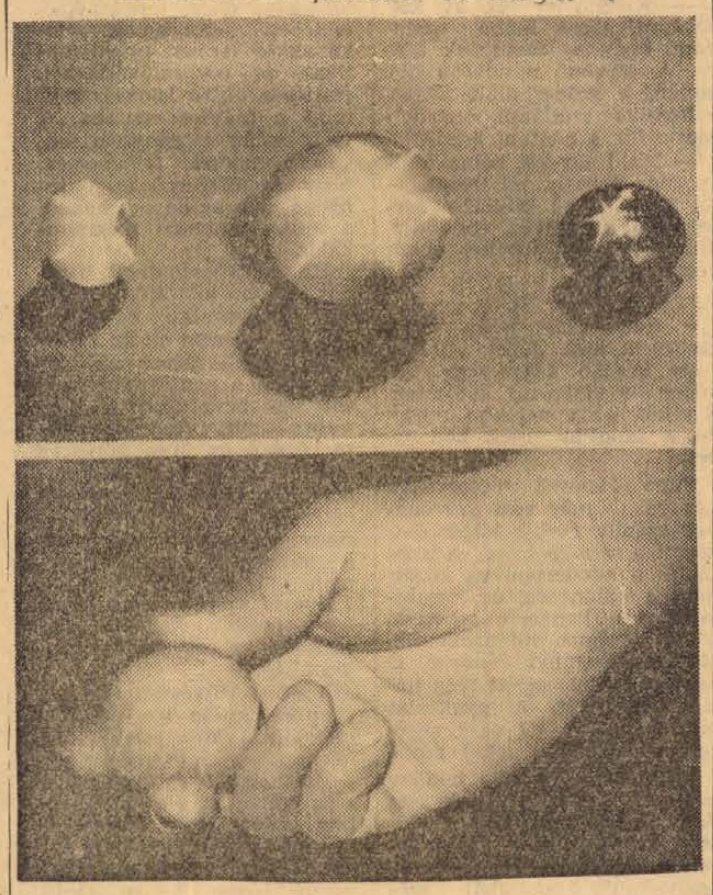
GYORSLISTA

Készült 1964. november 2-án megtartott jutalomsorsoláson, melyen a 43. hét szelvényei vettek részt.

098 432 televízió
110 079 televízió
110 535 televízió
114 959 utalvány
113 632 bútor
128 815 televízió
132 739 utalvány
140 887 rádió
148 609 varrógép
179 052 éléskamra ut.
1 018 694 rádió
1 050 517 motorkerékpár
1 059 123 mosógép
1 061 383 óra duó
1 065 068 fényképezőgép
1 071 910 televízió
1 078 782 televízió
1 078 793 televízió
1 112 700 zeneszekrény
2 062 626 rádió
2 069 168 televízió
2 085 458 rádió
2 113 621 éléskamra ut.
8 000 120 fényképezőgép
8 010 515 rádió
8 012 138 varrógép
8 016 467 televízió
8 020 095 zene- és háztart. gépek
8 022 410 utalvány
8 027 294 egyiptomi társasutazás
8 028 106 televízió
8 028 694 rádió
8 047 866 fényképezőgép
8 051 293 rádió
8 062 885 óra és ezüsáru utalvány
8 069 156 rádió
8 079 826 háztartási kisgépesítés
8 091 625 televízió
8 099 744 háztartási kisgépesítés
8 104 619 hűtőgép
8 107 995 háztartási kisgépesítés
8 118 481 rádió
8 142 204 kerékpár duó
8 146 006 motorkerékpár
8 147 881 televízió
8 153 075 karóra
8 164 498 magnetofon
8 168 456 motorkerékpár
8 173 152 utalvány
8 177 617 motorkerékpár
8 180 762 rádió
8 179 818 utalvány
8 189 293 fényképezőgép
8 189 558 mosógép
8 192 004 utalvány
8 193 194 rádió
8 222 748 utalvány
8 229 559 televízió
8 235 079 utalvány
8 240 371 aranyóra
8 243 246 fényképezőgép
8 243 305 Moszkvics személygépkocsi
8 244 448 rádió
8 245 411 rádió
8 249 447 zeneszekrény
8 258 972 rádió
8 265 025 motorkerékpár
8 268 868 bútor
8 287 704 villanytűzhely
8 288 017 rádió
8 302 160 bútor
8 305 302 hűtőgép
8 317 199 hangulatsarok
8 330 591 mosógép
8 333 297 rádió
8 335 088 londoni társasutazás
8 350 668 teáskészlet
8 357 286 rádió
8 358 218 rádió
8 369 626 aranyóra
8 373 542 rádió
8 377 832 utalvány
8 394 942 tangóharmónika
8 403 612 rádió
8 415 767 rádió
8 428 359 televízió
8 437 138 bútor
8 441 286 fényképezőgép
8 456 648 zeneszekrény
8 459 382 háztartási kisgépesítés
8 463 314 aranyóra
8 468 822 varrógép
8 473 458 frógép
8 495 005 televízió
8 495 244 utalvány

A sorsolás közvetlenül a húzás után készült, az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk. A nyertesnek az igazoló szelvényrészét november hó 20-ig kell a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság lebonyolítási osztályának (Bp., V., Nádor u. 15.) eljuttatnia.

Elrabolták „India csillagá"-t

NEW YORK: A természetrajzi múzeum egyik vitrinjéből október 30-án eltűnt 8 nagyértékű drágakő, többek között az „India csillaga". A tolvaj, aki a múzeum egyik ablakán hatolt be, 200 000 dollár értékű zsákmánnyal távozott. A képen: az ellopott drágakövek.

Mit fizet a totó?

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közli: 13 és 13 plusz 1 találatos szelvény nem akadt

12 találatot 37 pályázó ért el, nyeremény szelvényenként 12 515 forint 25 fillér.

11 találatot 455 pályázó ért el, nyeremény szelvényenként 408.75 forint.

10 találatos szelvények száma 3549 darab, nyeremény szelvényenként **78.75 forint.**

A 12 találatos nyereményeket november hó 12-től, a 11 és 10 találatos nyereményeket november 7-től fizetik ki.

Mozgó Művelődési Ház

Vetítettképes előadás Ceglédpusztán

A Mozgó Művelődési Ház egyre ismertebbé válik Baranyában. A művelődési autók hol egyik, hol másik faluban tűnnek fel. Programjuk változatos: a múzeumi vándorkiállításoktól a gazdagon szemléltetett ismeretterjesztő előadásokig, a filmvetítésektől a gazdag műsorú falusi vasárnapokig szinte minden népművelési formát alkalmaznak. S legtöbb helyen szeretettel várják a Mozgó Művelődési Ház rendezvényeit.

A kis Gyöngyfán több mint 70-en, Pettenden 90-en, Kisasszonyfán és Tésenyben több mint 100-an, Somogyhatvanban 80-an, Somogyapátiban pedig több mint 200-an vettek részt a közelmúltban a Mozgó Művelődési Ház előadásain, vetítésein, kiállításain. Akadt persze olyan község is, ahol elfeledkeztek a közönség megszervezéséről. Fűtetlen, takarítatlan teremmel várták a részvevőket. A Mozgó Művelődési Ház jellegéből adódik, hogy dolgozói sokoldalú összehasonlítást tehetnek az egyes községekben folyó népművelési munkáról. Egy-egy este a hazaérkező előadók arról számolnak be, hogy milyen szép klubokkal, rendbentartott művelődési otthonokkal, eredményes szervezőmunkával találkoztak; mások meg éppen az ellenkezőjéről.

Az új kísérlet első időszakában az is előfordult, hogy bizony hiába várták egy-két kis faluban a megígért rendezvényt, mert sokat késtek, vagy oda sem értek, s arra is volt példa, hogy a kiállítási anyag vagy az előadás nem volt olyan értékes, mint amilyent a Mozgó Művelődési Háztól joggal várták a baranyai kisközségek lakói. Minden reményünk meg lehet azonban arra, hogy ezek a hibák hamarosan megszűnnek s az őszi-téli estéken sok örömöt szerez a Mozgó Művelődési Ház a közönségnek is, meg az előadóknak is.

Igy volt ez Ceglédpusztán. Az országúttól távoleső pusztai település vezetői örömmel fogadták el a Mozgó Művelődési Ház ajánlatát, hogy náluk is tartanak rendezvényeket. Csakhogy Ceglédpusztára csak nagyon jó időben lehet autóval menni. Amikor beköszönt az őszi esőzés, a feneketlen sár elzárja a pusztát a külvilágtól. A falucska vezetői ezt a leküzdhetetlennek látszó akadályt úgy hidalták át, hogy megígérték: kocsit küldenek az előadóért meg a szemléltető eszközökért, s visszaszállítják az országútig. Igy került sor a Mozgó Művelődési Ház első rendezvényére Ceglédpusztán.

Az iskolában 70 hallgató várta, hogy az előadó kalauzolásával nagyméretű, színes képekről megismerkedjenek Baranya természeti szépségeivel, történelmi nevezetességeivel, ipari üzemeivel és üdülőhelyeivel. A felszabadulás óta eltelt húsz esztendő eredményeiből adott ízelítőt az előadás, a gyermekeknek pedig Baranya legszebb mondáival kedveskedett.

Az első kísérlet a ceglédpusztai vezetők és szorgalmas termelőszövetkezeti tagok jóvoltából sikerült. Azért érdemes erről szólni, mert a Mozgó Művelődési Ház elsősorban Baranya kis községeinek művelődési igényeit hivatott kielégíteni. Az országúttal rendelkező községek esetében ezt a feladatot meg lehet oldani; a bekötőúttal nem rendelkező községek esetében azonban szükség van a ceglédpusztaiakéhoz hasonló gondolkodásra és cselekvésre. Mert csak így teljesítheti igazán a Mozgó Művelődési Ház nemes hivatását.

Lemle Géza

Avar kori bajor temető a hirdi homokbányában

65 feltárt sír értékes leletei

A mecseki bányák iszapolásához termelő hirdi homokbányában csontvázak sokaságára figyeltek fel a földgyalukkal dolgozó munkások. Bejelentésüket követően a Janus Pannonius Múzeum hazánkban ritkaságszámba menő avarkori bajor temetőt tárt fel a területen. Az eddig kibontott 65 sírban női ékszereket — köztük páratlan szépségű kettős lófejes csontfésűt — továbbá használati eszközöket, fegyvereket, lószerszámokat találtak. Az avarkori temetkezési szokások nyomaként az egyik harci mén nyakában magát a lándzsát is megtalálták, mellyel azt gazdája halálakor ledöfték. Egy kisfiút kedvenc csikójával, egy halászt pedig szerszámaival együtt helyeztek a sírba.

Függönyök, huzatok, kalapok a Pécsi Ruhaipari Vállalattól

Milyen bútorhoz milyen huzat illik a legjobban, s milyen legyen a függöny, a szőnyeg? Nagyon sok asszonynak okoz ez gondot, hiszen más huzatok, más terítők illenek a modern bútorokhoz, mások a régebbi stílbútorokhoz. S hol készíttessék el a megvásárolt húzatot vagy függönyanyagot? Erre ad választ az Állami Áruház lakberendezési tanácsadója, illetve a Pécsi Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlege.

Egy éve költözött a javító és szolgáltató részleg a Várady Antal utcába. Százezer méterekben mérhetők a függönyök, bútorvédő huzatok, gépkocsi-ülésvédő és műbőr kocsiborítók, amelyeket az eltelt időben készítettek. Csupán a Szénbányászati Tröszt épülő harkányi üdülőjében több mint 125 000 forint értékben készítenek függönyöket. Az itt dolgozó asszonyok varrták a vendéglátó vállalatok több éttermébe, cukrászdáiba is a függönyöket, drapériákat. Ujabban az Olimpia-étterem részére varrnak függönyöket, székhuzatokat készítenek a Ságvári, a Puskin művelődési ház részére, s több megrendelőnek kocsivédő huzatot.

Az ősz a lakásberendezési gondokon kívül mindig ruházkodási gondokkal is jár. A csinos kis kalap fontos kiegészítése ma már a női öltözéknek is. A Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlegében november elsejétől kalapok fordításával, új kalapok készítésével is foglalkoznak.

A képernyő előtt

A múltheti televíziós műsorról szóló beszámolót mindenképpen a két pécsi közvetítéssel kell kezdeni. Ami Az ördög cimborája című Shaw-darab pécsi előadását, illetve ennek közvetítését illeti: aligha lehet többet mondani, mint amennyi annak idején a színházi kritikában megjelent. viszont valamivel többet a vasárnap délelőtti múzeumi vetélkedőről, ami végeredményben hasznos volt, baranyai viszonylatban feltétlenül. mert a kérdések szerteágazó jellege révén kétmillió — vagy akárcsak egymillió — televízió néző egy órán át a képek. kövek, táncok és népművészek segítségével ismerkedhetett Baranya és Pécs műemlékeivel, néprajzi és népművészeti emlékeivel. Amennyire örültünk annak, hogy a televíziós kamerák ismét Pécsre látogattak, és éppen egy ilyen jellegű rendezvényre, annál bosszantóbbak voltak az olyan „technikai" hibák, amelyeket a közvetítés, illetve a vetélkedő alatt tapasztaltunk, és amiket kevés figyelemmel el lehetett volna kerülni, mint például a képanyag szinte állandó összekeverését, és bár a résztvevő gyerekek helyesírási „hiányosságai" többet jelentenek, mint puszta szervezési kérdést, de nagyon szégyeltük az egész ország színe előtt. Más megyében és más városban is vannak olyan iskolásgyerekek, akik nem tudnak helyesen írni, de ezek a gyerekek általában nem szoktak milliós közönség előtt szerepelni. Nem volt eléggé szerencsés a műsorvezető személyének megválasztása sem, s végül: nem tudni, hogy teljesen megnyugtató volt-e ilyen „megoldással" második helyre szorítani az ugyancsak harminckét pontot elérő véndieket? Mindezek, az egész műsor értékéből eléggé sokat levonnak, ezeket az apró bosszankodásokat nagyon szívesen mellőztük volna.

A hét többi műsora viszonylag változatos volt. „ebből is, abból is" szerkesztési elv alapján állíthatták össze és ha az állandó jellegű technikai kellemetlenségek nem zavarták volna az adásokat, nagyjából megismételhetnénk a múltheti dicséretet, hiszen a Nagy Lajos halálának tizedik évfordulója alkalmából megismételt „Akinek pincs pénze" című összeállítás úgy, megismételve is tetszett. izgalmas művészi élményt jelentett Luciano Emmer filmje korunk egyik legnagyobb művészéről, nagyjából áttekintést nyújtott Pablo Picasso munkásságáról. és ha a művész alkotás közbeni bemutatása kissé kirakatszerű volt is: az élmény egészéhez tartozott A dicsérendők közé tartozik továbbá a vasárnap esti lengyel cirkuszi műsor a Fővárosi Nagycirkuszból. a televízió közönsége végre nemcsak részleteket. hanem „egész estét" betöltő cikuszi műsort is láthatott a képernyőn. A Nagy siker volt című sorozat keretében egy valóban nagysikerű film felújítását láthattuk, a Halhatalan melódiákat. Mascagni életéről és pályafutásáról. S ha mindezekhez még hozzávesszük a Zenélő órák idei nyitó műsorát, amelynek témája a távoli népek zenéje volt, jóformán alig marad olyan főműsor, amit ne lehetne a dicsérendők kategóriájába sorolni. A múlt hét legnagyobb csalódását körülbelül a M. Bluwal által rendezett, Biztosítás a szerelemre című francia kisjátékfilm okozta.

(T)

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK
1961. november 3-i, keddi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Fiatalok félórája. — Összeállítás. A tartalomból: A KISZ kongresszusára készülnek. Tudósítás. — Falusi fiatalok ma. — Fesztiválok zenéjéből. — Találkozások: a kesztyűvarró. — Fesztiválok zenéjéből. Folytatás. — Branislav Nusics: Önéletrajz. Részlet.

18.00: Német nyelvű műsor: Mikrofonunkkal ütközben: Bonyhád. Kívánsághangverseny. Rövid glosszánk. Jó szórakozást.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Válasz a hallgatóknak.

18.35: Könnyű zene Lucienne Delyle, Horváth Tivadar és Helmuth Zacharias zenekarának felvételeiből.

18.50: Tudósítások.

19.00: Zenélő levelezőlap.

19.20: Kulturális Magazin. — A tartalomból: Örömhír Siklósról. — A kisvárosi Lady Machbeth bemutatója előtt. — Mit olvas és miért? — Látogatás Csorba Győző József Attila-díjas költőnél. — Pécsi balettosok Pécsváradon. — Alkotási örömök, tárlati gondok. — Beszélgetés főiskolai hallgatókkal a pécsi művelődési és szórakozási lehetőségekről. — Filmkritika helyett . . . Felnőttek az iskolapadban. — Munkatársak: Bereczky Gyula, Debitzky István, Kovács Imre, Lőrincz János, Nógrádi Erzsébet, Somogyvári Valéria. Zenei szerkesztő: dr. Nádor Tamás. — Szerkesztette: László Lajos.

19.58: Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: III. Richard (este 7 órakor). Törzs-bérlet.

MOZI:

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park Másfél millió (szv., fél 5, fél 7, fél 9).

Petőfi: Másfél millió (szv., 5, 7, 9).

Kossuth: Háborús bűnösök (fél 5, fél 7, fél 9).

Kossuth Híradó: Magyar híradó, A legkisebb magyar város, Kívánj akármit, Őszi motívumok, Halló, halló, 64/21. sz. világhíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Félelem (6), **Építők:** Dollárpapa (4, 6). **Pécsszabolcs:** Igen (szv., 5, 7). **Mecsekalja:** Özvegy menyasszonyok (szv., 7). **Vasas II.:** A nagy kék országút (szv., szi., 7). **Mohács:** Tékozló szív (szv., 6, 8). Csak 18 éven felülieknek! **Szigetvár:** Az éjszaka (szv., 8). Csak 18 éven felülieknek! **Siklós:** Magánélet (szv., szi., 7). **Sellye:** Egy taxisofőr halála (7). **Harkány:** 8 és fél (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Beremend:** Topáz úr (szv., szi., 8). **Bóly:** Vigyázat, feltaláló (szv., 7). **Mágocs:** Félelem bére (7). **Pécsvárad:** Hol a tábornok (fél 8). **Meszes:** Földről jött ember (szv., 6).

A Kórház téri „Clochemerle"

Clochemerlben botrány kerekedett a városka nyilvános WC-jének felállítása miatt, pedig ott jól csukható ajtót is szereltek rá. Igaz, csak a maradi, álszent emberek botránkoztak meg a francia kisvárosban, s ami azt illeti, régen is volt már.

Mi modern és haladó emberek vagyunk, nem botránkozunk azon, hogy a Kórház téri nyilvános WC-nek immár évek óta nincsen ajtaja. Illetve — a tárgyilagosság kedvéért — van ott ajtó, csak éppen annyit jelent, mintha nem is volna. Becsukni nem lehet, még behajtani sem, mert visszatér eredeti nyitott helyzetébe. Vagyis: semmit sem takar. Ott állnak az emberek mindenki szemeláttára és zavartan vagy zavar nélkül végzik dolgukat. De mit tehetnek egyebet?

Szemtanúja voltam egy esetnek, amikor a rendőr felírt egy férfit, mert a fal mellett . . . Állítólag szabálysértésért megbüntették az illetőt. Viszont a mi kis „clochemerlei házikónkban" ilyen veszély senkit sem fenyeget. Eddig még senkit sem írt fel a rend őre.

Pedig nem ártana! Persze ne az oda betérő embereket írják fel, hanem azokat, akiknek kötelességük volna a nyilvános WC ajtaját rendbehozatni. Tudomásunk szerint a III. kerületi tanács építési csoportja az illetékes.

(gi)

B. m. Építőipari Vállalat felvételre keres
épületlakatosokat.
Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, PÉCS, RÁKÓCZI ÚT 56.

Azonnal beköltözhető, gazdálkodásra alkalmas kis családi ház eladó. Ugyanitt egy szingós versenykerékpár eladó. Érdeklődni: Pécs, Fűzfa utca 1., Légszeszgyár utca alatt.

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szalonok, bútorfélék eladók. Felső-Vámház utca 2.

Járási székhelyeinken lévő üzemeinkben közgazdasági, gépész v. egyéb szakérettségivel rendelkező munkaerőket üzemvezetői munkakörbe felveszünk. Jelentkezéseket írásban „Elelmiszeripar" jeligére a Pf. 52. sz.-ra kérjük beküldeni.

Szoba-konyhás főbérleti lakást keresek. — „Minden költséget térítek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Szoba-konyhás jobb főbérleti lakást keresek idős házaspár részére. Lehet tavaszi beköltözéssel. Felső-Vámház utca 2., bútor üzlet.

Azonnal beköltözhető családi ház: áll kétszoba, parkettás, konyhás, éléskamrából és fürdőszobából. — eladó. **Erzsébet utca 5. szám.**

Mecsekjánosiban autóbusz s vasútállomásnál egyszoba-konyhás ház 278 négyszögöl telekkel, építőanyaggal eladó. — Érdeklődni: Papp Imre, Komló, — Fürst Sándor utca 10. szám alatt.

Felveszünk
műhely
és
kűműves
segédmunkásokat.
ÉM Építőipari Szállítási Vállalat pécsi üzemegysége, Megyeri út 50. — Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Skoda Octavia Super eladó, esetleg elcserélhető Trabantért — megegyezéssel. Engels út 54.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve, minden méretben kapható. Orsolya utca 10. szám.

Egyszoba összkomfortos főbérleti lakást keresek. „16 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Heti 40 órás munkaidővel felveszünk gyakorlattal rendelkező gépkocsiszerelőt és gépkocsivezetőt valamint vizsgával rendelkező fűtőket. Állatifehérje Vállalat, Pécs, Basamalomi út.

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet keres cukrászsegédet és cukrászdai eladókat. Jelentkezni az fmsz. irodájában lehet. Fizetés kollektív szerint.

Egy világos háló, asztal, szputnyik, mély gyermekkocsi eladó. Marosvásárhely u. 4.

Belvárosban eladó ház 3 szoba, plusz személyzeti szuterénos, 2 szobás, komfortos, lakáscserével beköltözhető. Érdeklődni telefonon 18 órától 20 óráig: 47-75.

Nagyméretű, kisipari konyhaszekrény (elsőrendű minőség) eladó. Doktor Sándor u. 20., Pintér.

Különbejáratú albérleti szoba kiadó. — Pécsszabolcs-falu, Hun utca 14., Rózsadomb.

Komló, Dávidföld, — Orosz Gyula u. 56. sz. ház lakáscserével eladó. Suhajda Antal.

Háromszoba, konyha és mellékhelyiségekkel 440 négyszögöl kerttel, beköltözhetően eladó. Mánfa 132. szám.

Komló, Dávidföld — Munkácsy Mihály u. 25. számú ház, lakáscsere nélkül eladó.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Szállítási Vállalat 2. számú üzemegység VII. kirendeltsége, Pécs, Majláth utca 4. szám.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára hirdi üzemébe szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkező villanyszerelőt alkalmaz. Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10. szám.

Olasz barokk garnitúra eladó. Ajánlatokat „Diófa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Wartburg kifogástalan állapotban, fizetési kedvezménnyel eladó. **János utca 11.** Schön,

apróhirdetések

Orvostanhallgató édesanyjával keres bútorozott szobát konyhahasználattal. „Rendes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Laskó utca 18. számú ház eladó. Lakáscserével beköltözhető.

Televízió-, mosógép-, rádiójavítás: Hohman. Aradi vértanúk útja 11. Telefon: 43-38. Házhoz megyek.

Tünde motorkerékpár (kifogástalan), betegség miatt eladó. Megye utca 12.

Öröklakás: háromszoba, személyzetis, összkomfortos, a Rákóczi úton, cserével, beköltözhetően fizetési könnyítéssel eladó. Telefon: 15-43.

Belvárosi bútorozott szobát keresek, lehetőleg zongorával. Zongorából, és énekből korrepetálást vállalok. „Zeneművészeti főiskolás lány" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

1102 Skoda gépkocsi eladó. — Érdeklődni: Pécs, Rákóczi út 38., az udvarban.

Mosógépét jótállással, gyorsan, szakszerűen javítjuk. Kovács gépműhely, Rákóczi út 48. Telefon: 26-48.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombinált-szekrény, hármasszekrények, rekamiék, szalonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák és prima bútorok olcsón vásárolhatók Soóky bútorüzletében. Zsolnay utca 1.

Budapest, Uj-Lipótvárosban nagyjövedelmű házfelügyelőségemet egyszoba-konyhás, komfortos lakással elcserélném pécsi lakásra. „Uj-mecsekaljai lakás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bontásból háromrészes modern, üvegezett ajtó, 210x240 cm., tokkal együtt eladó. Józsefe Attila utca 7., I. em. 7., délután, telefon: 24-96.

Fűtőket azonnali belépésre felvesz a Pécsi Nemzeti Színház.

Dióháló igényesnek eladó. **József utca 2.**

Egy kétajtós szekrény és egy márkás zongora eladó. Toldi Miklós utca 1., II. em. 7.

Kisebb családi házat vennék lakó nélkül. „Szuterén" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gyakorló zongora — áron alul — eladó v. olcsón bérbeadó. Érdeklődni: Major, Rákóczi út 39/c.

Egyszoba összkomfortos főbérleti lakást keresek megegyezéssel. „Zöldfa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Azonnal beköltözhető kétszoba-konyha, nyárikonyha, présház és pince, mellékhelyiségű ház eladó. Romonya, Béke utca 24. sz. Pécstől 5 km. Autóbusz és munkásjárat van. Buchmüller.

Elcserélném új-mecsekaljai két szobás, távfűtéses, szövetkezeti lakásomat kétszobás főbérletire. — Telefon: 50-85.

Szent István tér 4. sz. ház eladó. Lakáscserével beköltözhető.

HALÁLOZÁS

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett férj, testvér és kedves rokon, **KREUTZER ISTVÁN** nyugdíjas 79 éves korában elhunyt. Temetése november 4-én, szerdán 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudattom, hogy a legdrágább férj, a legjobb édesapa, **GULYÁS GÉZA,** vízügyi dolgozó 56 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 4-én, szerdán 2 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Nagy fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető édesanya, nagyanya, testvér és kedves rokon, **ÖZV. SZEPESVÁRI ROBERTNÉ** Boross Izabella október 30-án elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel közöljük, hogy drága jó férjem, édesapánk, testvérem, **CSÖME JÓZSEF** 56 éves korában, október 30-án elhunyt. Temetése november 4-én, szerdán délután 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolja: felesége, fia, menye, testvére.

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy a legdrágább férj édesapa, após, nagyapa és rokon, **IDŐS BALI LÁSZLÓ MESZHART**-nyugdíjas 78 éves korában november 1-én váratlanul elhunyt. Drága halottunk temetése november 4-én, szerdán 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett anyám, anyósom, nagyanyám, testvérünk és kedves rokonunk, **ÖZV. GÁLOS ÖDÖNNÉ** Bálványossy Ilona 64 éves korában elhunyt. Temetése november 4-én, szerdán fél 2 órakor lesz a központi temető halottasházából. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy anyánk, anyósunk, nagymamánk, **ÖZV. NAGY SÁNDORNÉ,** a Dohánygyár nyugdíjasa hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 4-én, szerdán fél 1 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, após, nagyapa és kedves rokon **TÖTTÖ JÁNOS** 68 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt Temetése november 4-én, szerdán 12 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek és az Állami Pincegazdaság dolgozóinak, akik felejthetetlen jó feleségem és drága édesanyánk, **BALOGH ISTVÁNNÉ** búcsúztatásán részt vettek és fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, **HORVÁTH LÁSZLÓ** temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Dohánygyár, Gázmű, valamint az Érebányász Sportkörnek. A gyászoló család.

OTP-öröklakásban kétszoba, összkomfort átadó. Pécs, **Gáspár u. 26. szám.**

Szerkesztési gyakorlattal gépésztechnikus művezetői, diszpécseri vagy technikusi beosztásban elhelyezkedne. Ajánlatokat „November 20" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Korrepetálás orosz és francia nyelvből. Tanítás kezdő fokon. — Magnó. Eredeti francia nyelvű felvételek. Egyetemista. Tóth. — Bartók Béla u. 67.

Egyszoba összkomfortos főbérleti lakást keresek. „Fiatal házaspár" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyítógépet, fényesítőgépet vennék. — Ajánlatok „Amatőr" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kaposvári utcában családi ház — 36 ezer készpénz, 63 ezer OTP havi 500-zal — eladó. „Cserével beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-83.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

sport Sport sport

Az ökölvívó NB I/B küszöbén

Nem szeretnénk „elkiabálni", de úgy érezzük, hogy a PVSK ökölvívó csapata a szombat este aratott győzelemmel nagyot lépett a bajnoki cím és ezzel az NB I. B. kapuja felé. Két forduló van még vissza és a vasutas csapat mindkettőt Pécsett vívja, hiszen tavasszal a vasutas sportcsarnok felújítása miatt elveszítette a hazai mérkőzések pályaválasztó jogát. Most a hajrában igen jól jön a lelkes szurkolósereg biztatása, amiben az utóbbi mérkőzéseken nem is volt hiány.

Az ökölvívás Pécsett nagy tábort szerzett magának és ez bizonyára növekszik még a várható magasabb osztályban. A sportág népszerűsítésében érdemeket szereztek a vasutasok, akik a szakosztályukban folyó lelkiismeretes munka jutalmaként kerültek már hetekkel ezelőtt a bajnokság vezető helyére.

A szombati mérkőzésen küzdőszellemből is igen jól vizsgáztak a PVSK öklözői. Peti indokolatlan lepontozása után már 8:6-ra vezetett a soproni csapat, de a pécsi „nehéz emberek", Kerekes, Gulácsi és Paku már az első menetben feladásra kényszerítették ellenfeleiket és biztosan fordították meg a mérkőzést a maguk javára. Ezuttal a „könnyű" súlycsoportokban is megállták helyüket a csapat kezdő emberei. Gárd és a Gombkötő fiúk remekül küzdöttek. Minden tekintetben bizakodónak látszik a szakosztály jövője.

Tizenkét év után kiestek az NB I-ből a PVSK női kosárlabdázói

A férficsapat biztosította bentmaradását – NB II-be került a PEAC női együttese

Három NB I-es kosárlabda-mérkőzés várunk a hét végén Pécsett. A szombati BEAC—PVSK női találkozón a vasutas lányok 12 éves sikeres szereplés után mondtak búcsút az NB I-nek. Az utolsó mérkőzésen helyenként jól játszottak, volt időszak, amikor vezettek is és egy-két fiataluk teljesítménye a jövő szempontjából volt örvendetes. A vezetőktől hallottuk, hogy egész télen át dolgozik a csapat, hogy jövőre az NB II-ben sikeresen harcolhassa ki a visszajutást. Talán nem lettek volna ilyen gondjai ennek az együttesnek, ha a folyamatos utánpótlás érdekében több megértéssel találkoznak az elmúlt években.

Sorsdöntő mérkőzések

A Székesfehérvár—PVSK férfi mérkőzést érdekessé tette az, hogyha a vasutasok győznek, biztosan bentmaradnak, ha a vendégek kikapnak, biztosan kiestek. A PVSK az elején már 12 pontos előnyt is szerzett, de ezt a hihetetlen lelkesedéssel küzdő fehérvári együttes nemcsak lefaragta, hanem a hajrában felülkerekedett és sportszerű küzdelemben megérdemelten győzött. A pécsi fiúk eleinte fölényesen játszottak, a végén viszont annyira idegesen, hogy még a magabiztosságáról ismert Szamosi Nándor is büntetőt hibázott.

Vasárnap délelőtt kitűnő, végig igen szoros mérkőzésen biztosította bentmaradását a PVSK férfi együttese a Ganz-MÁVAG ellen. A pécsi fiúk jobban és főleg lelkesebben játszottak, mint előző este. Különösen a hajrá bővelkedett izgalmakban. Négy perccel a befejezés előtt a PVSK 82:78 arányban vezetett, amikor Gombos I. és Erdősi felesleges reklamálásai miatt technikai büntetőkhöz jutott az ellenfél. Czéh edző ekkor időt kért és fegyelmezett játékra intette játékosait. Az edzői intelem hasznosnak bizonyult, megszülletett a 89:85-ös győzelem, amiben része volt a szívvel küzdő Erdősinek és a döntő pillanatban kosarat szerzett Gombos „Pipának" is.

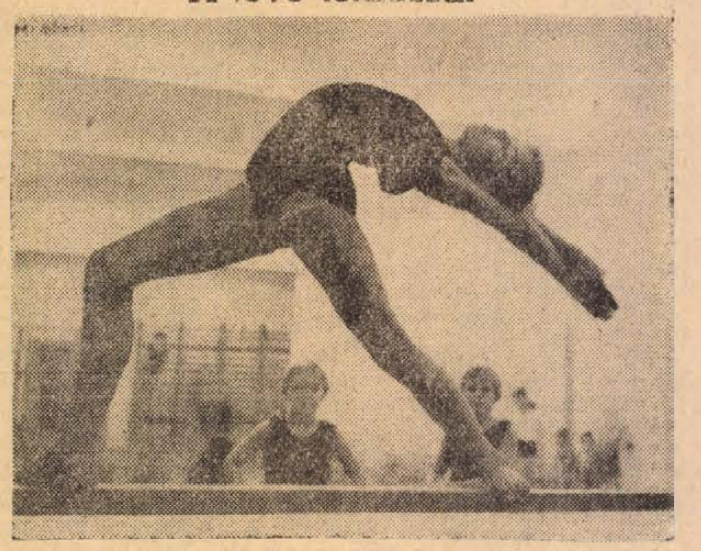
A PVSK fiúk a vasárnapi győzelemmel kedvező helyzetbe kerültek és emberi számítások szerint elkerültek a veszélyes helyekről. Ennek annál is inkább örülünk, mert a szakosztály, amely az elmúlt évek során a vidék legeredményesebb együttese volt, az év elején igen meggyengült. Banna, Csongor, Bátor és Pánczél, a csapat kulcsemberei távoztak el és úgy nézett ki, hogy pótlásuk nem sikerül. A tavaszszal bevetett fiatalok azonban kettőzött erővel küzdöttek és a lelkesedés terén példát mutató „öregek", Szamosi, Erdősi, Gombos segítségével annyira beépültek a csapatba, hogy a PVSK ez évben is néhány szép fegyvertényt hajthatott végre.

Uj csapat szép sikere

A PEAC női kosárlabdázói vasárnap a Magyar Nemzeti Bank elleni mérkőzésük után boldogan ölelkeztek, fölényes győzelmükkel biztosították helyüket az NB II-ben. Csak a megyebajnokság hajrájában dőlt el, hogy a csapat résztvehetett az osztályozó mérkőzéseken. Az összel megindult új egyetemi tanév alkalmával tehetséges, fejlődőképes játékosok kerültek a csapathoz, Szamosi Nándor edzőnek sikerült rövid idő alatt kialakítani az új együttest, mely az osztályozó küzdelmei során egyik találkozót a másik után nyerte, szombaton ugyan Budapesten 59:56 arányban vereséget szenvedtek a pécsi lányok nagy ellenfelüktől, a Magyar Nemzeti Banktól, de Pécsett alaposan visszavágtak. 59:29 arányban nyertek. A siker főrészesei: Szép Erzsébet, Marosi Irén, Dulánszky Mária, Hiszek Viktória, Vönöczky Katalin, Nagy Jutka, Héjjas Györgyi.

A Tanárképző Főiskola férfi kosárlabda csapatának nem sikerült a feljutás az NB II-be. A sorsdöntő találkozón hosszabbítás után egy ponttal nyertek a kőszegiek a nagykanizsaiak ellen, s ezzel maguknak biztosították a feljutást.

A jövő tornászai

Várkői Ferenc vezetésével hetenként négyszer tartanak edzést a Pécsi BTC tornászlányai. A képen Pozsgay Judit, a szakosztály egyik fiatal ígérete támadóállásból hátrahajlást gyakorol a gerendán.

Az utolsó forduló előtt az NB I. B és NB II-ben

Nagy harc az NB III-ban

Sorsdöntő mérkőzéseket játszottak vasárnap labdarúgó csapataink. A labdarúgó NB I. B-ben egy fordulóval a befejezés előtt tisztázódott az NB I-be jutás kérdése, már végleges, hogy Ózd és Salgótarján együttese jövőre az NB I-ben játszik. Az is biztos, hogy a Láng SK kiesett, de a másik helyre még hat csapat „pályázik" Budafok. Egyetértés, Szállítók, Nyíregyháza, Miskolc, Borsodi Bányász.

Csalódva távozott Ujhegyről vasárnap a Pécsi Bányász—VCS Traktorgyár mérkőzés közönsége. Ez nem is volt alap nélküli, hiszen a bajnokságban csaknem végig vezető hazaiak ezen a bajnokság szempontjából sorsdöntő mérkőzésen újabb pontot vesztettek és ezzel, valamint a múlt vasárnapi zalaegerszegi döntetlennel szinte kezükből engedték ki a

már-már biztosnak látszó elsőséget. A bajnokság befejezése előtt egy fordulóval a III. ker. TTVE két ponttal vezet a Bányász előtt és az óbudaiak eddigi jó véghajrájából indulva semmi jel nem utal arra, hogy az elsőséget kiengedi kezéből.

A Pécsi Bányász őszi szereplése csakúgy, mint a PVSK gyenge hajrája joggal elkeseríti a szurkolókat. Két pécsi csapat is esélyes volt a bajnokság megnyerésére, nem beszélve a BTC-ről, mely ugyancsak ott volt sokáig az élen és most úgy néz ki, a nevető negyedik, a III. kerület lesz a jelek szerint a bajnok.

Az NB III. délnyugati csoportjából a Baranya megyei csapatok közül csak a Máza-Szászv. Bányász tudott nyerni, a Pécsszabolcs—Mohács összecsapás gól nélkül végződött, a PEAC igen rossz játék után saját otthonában szenvedett vereséget a Nagykanizsai Vasutastól. Rendkívüli szoros a mezőny az NB III-ban, az utolsó fordulóban még minden lehetséges. Csak egy biztos: a Kaposvári Kinizsi bajnoksága. A megyebajnokság legutóbbi fordulójában két mérkőzés döntetlenül, öt találkozó egy-egy gólos győzelemmel zárult. Késhegyig menő küzdelmet vívtak a csapatok, ebben az osztályban is. Az őszi hajrá igen érdekesen alakult.

Kézilabda megyebajnokság végeredménye

Férfi I. osztály

1.	Tanárképző	18	15	1	2	504:324 31
2.	Bányász II.	18	15	—	3	388:224 30
3.	PEAC	18	14	—	4	388:278 28
4.	Szabolcs	18	11	—	7	336:279 20
5.	Mohács	18	10	—	8	292:308 20
6.	Bóly	18	7	—	11	281:326 14
7.	Dózsa II.	18	6	2	10	282:353 14
8.	Porcelángy.	18	5	—	13	228:308 10
9.	Szigetvár*	18	5	—	13	234:296 9
10.	Sellye	18	—	1	17	203:440 1

* = büntetőpont levonva.

Női I. osztály

1.	Bányász II.	16	15	—	1	170: 57 30
2.	Komló	16	10	1	5	124: 88 21
3.	Bóly	16	9	1	6	93: 76 19
4.	Tanárképző	16	9	1	6	90: 76 19
5.	Márok	16	8	2	6	105: 85 18
6.	Dózsa	16	6	2	8	90:130 14
7.	PEAC	16	2	—	14	46: 81 4
8.	Kinizsi	16	2	—	14	48:170 4
9.	Mohács	visszalépett törölve				
10.	Sellye					

Az olimpiások is játszanak a Ferencvárosban

A Ferencváros labdarúgói serényen készülődnek a Népstadionban szerdán 17 órakor sorrakerülő WSC elleni VVK mérkőzés visszavágójára. Mészáros József edző elmondta, hogy a Wiener SC ellen már az olimpiások is szerepelnek, s természetesen azok a válogatott játékosok is pályára lépnek, akik vasárnap pihentek. Az összeállítás kialakulóban van, csak a jobbszélső posztja kérdéses: Fenyvesi II., vagy Kökény játszik majd ezen a helyen, a zöld-fehérek tervezett összeállítása: Géczi — Novák, Mátrai, Dalnoki — Vilezsál, Perecsi — Fenyvesi II. (Kökény), Varga, Albert, Rákosi, Fenyvesi dr..

Az osztrákok — bécsi jelentés szerint — kedden társasgépkocsin jönnek Budapestre és a délutáni órákban érkeznek a fővárosba. Szó van arról, hogy még egy edzést is tartanak Budapesten. A csapatot sok szurkoló is elkíséri a találkozóra.

A Népstadion esti mérkőzésén NDK játékvezetői hármas bíráskodik, a vezető bíró Köpeke lesz.

Mérkőzésről mérkőzésre

Labdarúgó NB I/B

Ganz-MÁVAG—Dunaújvárosi Kohász 1:1, Borsodi Bányász—Szombathelyi Haladás 1:0, Láng SK—Salgótarjáni Bányász 2:1, Győri MÁV DAC—Nyíregyházi Spartacus 2:0, Székesfehérvári VT Vasas—BVSC 1:0, VM. Egyetértés—Miskolci VSK 3:0, Oroszlányi Bányász—Ózdi Kohász 1:1, Budafoki MTE—Szállítók 2:0.

NB I B.

1.	Ózd	29	14	9	6	49:34 37
2.	Salgótarján	29	15	6	8	43:17 36
3.	Szombathely	29	11	11	7	50:34 33
4.	Oroszlány	29	10	13	6	33:27 33
5.	Sz.-fehérvár	29	8	14	7	38:36 30
6.	Dunaújváros	29	11	8	10	28:28 30
7.	BVSC	29	10	9	10	31:30 29
8.	G.-MÁVAG	29	11	6	12	35:40 28
9.	Győr	29	11	6	12	32:39 28
10.	Budafok	29	10	7	12	29:33 27
11.	Egyetértés	29	11	5	13	34:44 27
12.	Szállítók	29	9	8	12	36:40 26
13.	Nyíregyh.	29	11	4	14	34:40 26
14.	Miskolc	29	9	8	12	27:37 26
15.	Borsodi B.	29	9	7	13	29:41 25
16.	Láng SK	29	8	7	14	35:43 23

A felső vonal felettiek már felkerültek az NB I-be, az alsó vonal alatti már kiesett az NB II-be.

Labdarúgó NB II.

Pécsi Bányász—VCS Traktorgyár 1:1 (1:0). Pécsújhegy, 300 néző, vezette: Kaposi. *Pécsi Bányász:* Bogyai — Bárány, Farkas, Tamás — Kohlmann, Kása — Györkő II., Pintér, Opova, Molnár, Selymes. Edző: Molnár László. *VCS Traktorgyár:* Kispeti — Beliczki, Vörös, Balczer — Zimonyi, Katona — Berecz, Győri, Odri, Schulz. Kuszenda. Edző: Kapás Tibor. Góllövők: Opova 11-esből, illetve Zimonyi. Jók: Farkas, Opova, illetve Kispeti, Berecz, Vörös, Zimonyi.

Esztergomi Vasas—PVSK 3:0 (2:0). Esztergom, 1000 néző, vezette: Szabó. *Esztergom:* Jurisin — Zöld, György, Stadler — Tarnóci, Winkler — Kispál, Novák, Oszwald, Virág, Szendi. Edző: Csabai Lajos. *PVSK:* Markó — Köves I., Mohácsi, Hámori II. — Márton, Kutas — Rostási, Csányi, Köves II., Gáspár, Buza. Edző: dr. Czibulka Mihály. Góllövők: Kutas öngól, Oszwald. Jók: Jurisin, György, Oszwald, Novák, illetve Markó, Mohácsi, Márton.

Pécsi BTC—Pápai Textiles 1:1 (1:1). Pápa, 1000 néző, vezette: Egyed. *PBTC:* Seres — Szekeres, Vámos, Magyar — Varga, Kővári — Görgényi, Tóth, Kincsei, Hauschl, Oskó. Edző: Dara János. *Pápa:* Présing I. — Áldozó, Szabó, Vámos — Zsenák, Domonkos II. — Wolf, Csurgai, Palkovics, Domonkos I., Gárdai. Edző: Kósa Károly. Góllövők: Hauschl, illetve Vámos öngól. Jók: Seres, Vámos, Szekeres, Kővári, illetve Domonkos II., Áldozó, Wolf, Zsenák. Görgényit a 70. percben kiállította a játékvezető.

Fővárosi Autóbusz—Z. Dózsa 0:0, ZTE—B. Spartacus 2:0, III. ker. TTVE—Veszprém 2:1, Mosonmagyaróvár—Székesfehérvár 4:2, Kaposvár—EVTK 2:0, Győri Dózsa—K. Lombik 4:1.

NB II. Nyugati csoport

1.	III. ker.	33	22	4	7	73:42 48
2.	Pécsi B.	33	18	10	5	61:32 46
3.	Kap. Honvéd	33	14	14	5	47:33 42
4.	Pécsi VSK	33	16	7	10	59:36 39
5.	Budai Sp.	33	16	5	12	46:38 37
6.	Győri Dózsa	33	14	8	11	48:35 36
7.	Pápa	33	16	4	13	44:42 36
8.	Pécsi BTC	33	15	6	12	39:45 36
9.	Zalaeg. D.	33	10	12	11	39:46 32
10.	Moson. TE	33	11	8	14	50:57 30
11.	Zalaeg. TE	33	12	6	15	57:65 30
12.	Szf. MÁV	33	11	8	14	39:50 30
13.	Veszprém	33	12	5	16	49:47 29
14.	Esztergom	33	10	8	15	48:52 28
15.	Autóbusz	33	10	8	15	31:56 28
16.	EVTK	33	9	7	17	31:45 28
17.	Traktorgyár	33	9	5	19	52:66 23
18.	K. Lombik	33	7	5	21	29:55 19

Keleti csoport: Baglyasalja—Debreceni Dózsa 1:0, Szolnoki MÁV—Eger 2:0, Bp. Spartacus—Gyula 2:0, Jászberény—Nagybátony 1:0, Nyíregyháza—Szolnoki MTE 3:3, Békéscsaba—Bp. Előre 1:0, Kisterenye—KISTEXT 2:1, Szegedi VSE—Miskolci B. 3:0, Kecskeméti D.—Vasas Izzó 2:0.

NB II. Keleti csoport

1.	Jászberény	33	21	6	6	47:34 48
2.	Egri Dózsa	33	20	6	7	60:32 46
3.	Kecskemét	33	18	6	9	51:27 42
4.	Bp. Spart.	33	16	7	10	58:34 39
5.	Szoln. MTE	33	16	6	11	52:41 38
6.	Bp.Előre	33	14	8	11	42:33 36
7.	Szoln. MÁV	33	14	8	11	51:42 36
8.	Békéscsaba	33	13	8	12	50:60 34
9.	Szegedi VSE	33	12	8	13	60:52 33
10.	Nagybátony	33	12	7	14	40:34 31
11.	Kisterenye	33	10	10	13	43:61 30
12.	Gyula	33	10	9	14	48:46 29
13.	Vasas Izzó	33	11	6	16	41:50 28
14.	KISTEXT	33	9	10	14	43:53 28
15.	Miskolci B.	33	10	7	16	39:57 27
16.	Baglyasalja	33	9	7	17	26:59 25
17.	Nyíregyháza	33	8	7	18	36:64 23
18.	Debr. Dózsa	33	5	12	16	30:54 22

Labdarúgó NB III.

Máza-Szászvár—Taszár 1:0, Nagykanizsai VTE—PEAC 2:1, Pécsszabolcsi Bányász—Mohácsi TE 0:0, Nagykanizsai Dózsa—Baja 1:0, Dombóvár—Nagymányok 1:1, Kalocsai Honvéd—Szekszárdi Petőfi 1:0, Nagykanizsai Bányász—Kaposvári Kinizsi 2:0, Kalocsai Kinizsi—Szekszárdi Dózsa 2:1.

NB III. Délnyugat

1.	Kaposvári K.	27	21	2	4	75:24 44
2.	PEAC	27	15	2	10	43:29 32
3.	Nagyk. B.	27	13	5	9	44:31 31
4.	Dombóvár	27	14	3	10	52:43 31
5.	Kalocsai K.	27	14	3	10	44:48 31
6.	Nagyk. VTE	27	13	4	10	41:34 30
7.	Bajai MTE	27	12	6	9	30:32 30
8.	Szekszárdi D.	27	11	6	10	44:37 28
9.	Nagyk. D.	27	10	6	11	27:35 26
10.	Kalocsai H.	27	10	5	12	46:50 25
11.	Mohács	27	9	6	12	29:34 24
12.	Nagymányok	26	7	9	10	31:34 23
13.	Pécsszabolcs	27	7	7	13	35:52 21
14.	Máza-Szászv.	26	8	4	14	29:45 20
15.	Taszár	27	5	7	15	36:53 17
16.	Szekszárdi P.	27	5	7	15	28:53 17

Megyei bajnokság

Magyarszék—Szikra 1:1, Ércbányász—Előre 1:0, P. Vasas—Siklós 2:1, Vasas I. Bányász—Hidas 1:0, Kinizsi—Porcelángyár 2:1, Bóly—Helyiipari 1:0, Postás—Beremend 1:1, A Lánycsók—Szigetvár mérkőzést későbbi időpontra halasztották.

Megyebajnokság

1.	Ércbányász	27	22	5	—	84:20 49
2.	Bóly	27	18	4	5	57:22 40
3.	Kinizsi	27	16	7	4	47:23 39
4.	Vasas	27	17	4	6	65:33 38
5.	Helyiipari	27	14	5	8	45:28 33
6.	Porcelángyár	27	11	7	9	39:29 29
7.	Vasas I. B.	27	12	3	12	43:29 27
8.	Előre	27	12	2	13	49:42 26
9.	Siklós	27	11	4	11	52:48 26
10.	Szikra	27	9	5	13	34:43 23
11.	Szigetvár	26	9	5	12	33:46 23
12.	Postás	27	7	6	14	28:43 20
13.	Lányesók	26	5	6	16	12:62 16
14.	Magyarszék	27	6	3	18	27:72 15
15.	Hidas	26	5	3	18	25:59 13
16.	Beremend	26	2	7	17	23:66 11

TOTÓ

1.	Láng—Salgótarján	1	2:1
2.	Oroszlány—Ózd	x	1:1
3.	Szfv. Vasas—BVSC	1	1:0
4.	Egyetértés—MVSC	1	3:0
5.	Budafok—Szállítók	1	2:0
6	Dunaújv.—Ganz-MÁV.	x	1:1
7.	Szoln. MÁV—Eger	1	2:0
8.	Nyír. MSE—SZMTE	x	3:3
9.	Békéscsaba—Bp. Előre	1	1:0
10.	Nagybát.—Jászberény	2	0:1
11.	Esztergom—PVSK	1	2:0
12.	Autóbusz—Zal. Dózsa	x	0:0
13.	Zalaeg. TE—Budai Spart.	1	2:0
	+1		
14.	Padova—Palermo	1	1:0

Kosárlabda NB I. férfimérkőzések: Székesfehérvári Építők—PVSK 71:68 (32:34), PVSK—Ganz-MÁVAG 89:85 (52:50). NB I. női mérkőzés: BEAC—PVSK 56:52 (21:19). Kosárlabda NB II. osztályozó mérkőzések: Magyar Nemzeti Bank—PEAC 59:56 (27:31), Budapest, PEAC—Magyar Nemzeti Bank 59:29 (26:14), Pécs, női csapatok.

*

Vasárnap Kaposváron rendezték meg a dunántúli terület ifjúsági szabadfogású birkózó csapatbajnokság utolsó fordulóját. Megyénket a PVSK, a Pécsi Kinizsi és a Szigetvári ZMSE képviselte. Mindhárom baranyai együttes jól szerepelt, a pontversenyben a PVSK lett az első 12 ponttal, 2. Pécsi Kinizsi 8, 3. Szigetvári ZMSE 4, 4. Nagykanizsai Építők 2 pont. Az utolsó forduló eredményei: PVSK—Szigetvár 14:4, Pécsi Kinizsi—Szigetvár 14:4, PVSK—Pécsi Kinizsi 12:6.

*

Tatabányán országos szabadfogású felnőtt II. és III. osztályú versenyt rendeztek. A Pécsi Bányász birkózói is elutaztak Tatabányára. A pécsiek közül Csik a középsúlyban, a III. osztályúak vetélkedésén első helyet szerzett, Kordás a pehetysúlyban második helyen végzett.

*

Vasárnap folytatódtak a kézilabdázóknál a Magyar Népköztársasági Kupa találkozói. A bányász csapatok folytatták jó szereplésüket. A Pécsi Bányász férfiegyüttese Pécsett 18:17 (12:12) arányban nyert a Győri Textiles ellen. A női együttes Budapesten játszott és fölényes 12:2 (3:1) arányú győzelmével biztosította továbbjutását a Ferencvárosi Konzerv ellen.

*

Egy vereség, egy győzelem a pécsi NB II-es tekézők vasárnapi mérlege. A Pécsi BTC 7:1-re nyert a Győri MÁV-DAC ellen, a Pécsi Szikra 7:1 arányú vereséget szenvedett a Kaposvári Építőktől. A megyebajnokság mérkőzései során a Pécsi Honvéd 5:3 arányban legyőzte a Pécsi Bányászt.

*

Az asztalitenisz NB I. küzdelmei során a Pécsi Ércbányász SC férfi csapata Pécsett a Vörös Meteor KÖZERT-et fogadta. A vendégek 13:5 arányban nyertek. A pécsiek közül dr. Horváth 2, Arató, Ragoncsa és a dr. Horváth—Arató páros egy-egy győzelmet szerzett. NB I. ifjúsági mérkőzés: Vörös Meteor KÖZERT—Pécsi Ércbányász SC 4:1.

*

Az asztalitenisz NB II-ben a PEAC férficsapata Győrben szerepelt, az egyetemisták küzdelem után 11:7 arányban nyertek a Győri Dózsa ellen. Különösen dr Köhalminak ment a játék, aki mind a négy mérkőzését megnyerte. A Pécsi BTC női együttese Pécsett 14:4 arányban győzött Veszprém ellen. Győztesek: a pécsi csapatból: Nyékiné 4, Tirringer, Kincsesné 3—3, Józsa 2 győzelmet aratott, de megnyerte mérkőzését a BTC két párosa is. Asztalitenisz megyei férfimérkőzések: Pécsi Bányász—Vasas II. Bányász 14:4, Pécsi Bányász—Mohácsi TE 17:1.

*

A Pécsi Honvéd sakkozói 7:4 arányban győztek a Komlói Bányász ellen. Egy játszma függőben maradt. A találkozókat a megyebajnokságért játszották. Még egy rövid hír: a Pécsi Bányász ifjúsági ökölvívó csapata 16:6 arányban bizonyult jobbnak a Bonyhádi Vasas együttesénél.

*

A veszprémiek visszavágtak a PEAC-vívóknak a legutóbb Pécsett elszenvedett vereségért. Vasárnap Veszprémben volt a visszavágó, a pécsiek csak a női tőrcsapatversenyt nyerték meg 9:7 arányban, a párbajtőrvívók, a férfi tőrvívók és a kardvívók vereséget szenvedtek. A párbajtőrvívóknál volt a legnagyobb küzdelem, itt jobb találataránnyal győztek a veszprémiek.

*

A Labdarúgó Népköztársasági Kupa döntőbe jutásáért lejátszott mérkőzések során a Bp. Honvéd 3:0 (1:0) arányban győzött a Testvériség ellen, Győrben 116 percet játszott a Ferencváros és a Győri Vasas ETO. A rendes játékidő 0:0-ás döntetlent hozott. A hárinas játékvezetői sípszó után azonban vita kerekedett akörül, hogy most mit kell tenni. A játékvezető először sorsolni akart, aztán kiderült, hogy ez nem jó megoldás. Háromnegyed órai tanakodás után — közben különböző szerveknél érdeklődtek telefonon — újból a pályára szólították a csapatokat. A Ferencváros játékosai már felöltöztek, így értékes percek teltek el az ismételt vetkőzéssel is. Negyvenöt percig tartó kapkodás után kezdték el végre a hosszabbítást, amelyet a sötétedés beállta miatt természetesen nem tudtak befejezni. Így a játékvezető három percel hamarabb volt kénytelen véget vetni a küzdelemnek. A hosszabbítás első tizenöt percében a győriek két gólt lőttek . . .

Eredmények röviden

Pécsi sikerek az országos váltóbajnokságon

A Dózsa serdülő atléták negyedik bajnokságukat nyerték

Vasárnap délelőtt a Népstadionban az országos váltóbajnokság küzdelmeivel zárult az atlétikai idény. A pécsi sportkörök és a Komlói Bányász versenyzői minden számban — ahol indultak — szép helyezéseket értek el, legjobban a Pécsi Dózsa serdülő futói szerepeltek: a 4x800 m-es fiú váltóban 8:35.8 mp-es jó eredménnyel országos bajnokságot nyertek, Hőgye, Gyenizse, Jakabos M., Varga összeállításban. Sikeres szereplésüket áprilisban az országos mezei bajnokságon, a 2000 m-es ötös csapatbajnokság megnyerésével kezdték, s hogy az nem véletlen volt, bizonyították júliusban, amikor az országos pályabajnokságon közel negyven induló közül Varga Nándor ismét bajnokságot nyert, sőt, mögötte Jakabos M. második, Gyenizse ötödik helyet szerzett 1000 m-es síkfutásban. (Ugyanekkor a rúdugrást is a P. Dózsa versenyzője nyerte.).

A mostani versenyen már mint esélyesek indultak és a második ember, Gyenizse már előnnyel adta át a stafétabotot Jakabosnak, aki az előnyt 10 m-re növelte, majd a befutó Varga 30 m-rel szakította át elsőnek a célszalagot a Bp. Honvéd váltója előtt, s ezzel az egész verseny legbiztosabb győzelmét aratták a pécsi lilafehér futók.

Jövőre eggyel magasabb korosztályba — az ifjúságiak közé — lépnek. Az idei eredmények köteleznek, s ha a továbbiakban is meg akarják állni a helyüket, akkor töretlen szorgalommal kell felkészülniök a tavaszi rajtra. További baranyai eredmények: 4x200 m férfi felnőtt: 6. PVSK 1:30.9, 4x800 m férfi ifjúsági: 4. PVSK 8:10, 3000 m ötös cs.: 4. Pécsi Dózsa, 84 pont, . . . 6. PVSK 131 pont. 4x100 m női ifjúsági: 5. Pécsi Sportiskola 51.3, 3x800 m női ifjúsági: 5. Komlói Bányász 7:50.2 mp.

V. N.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

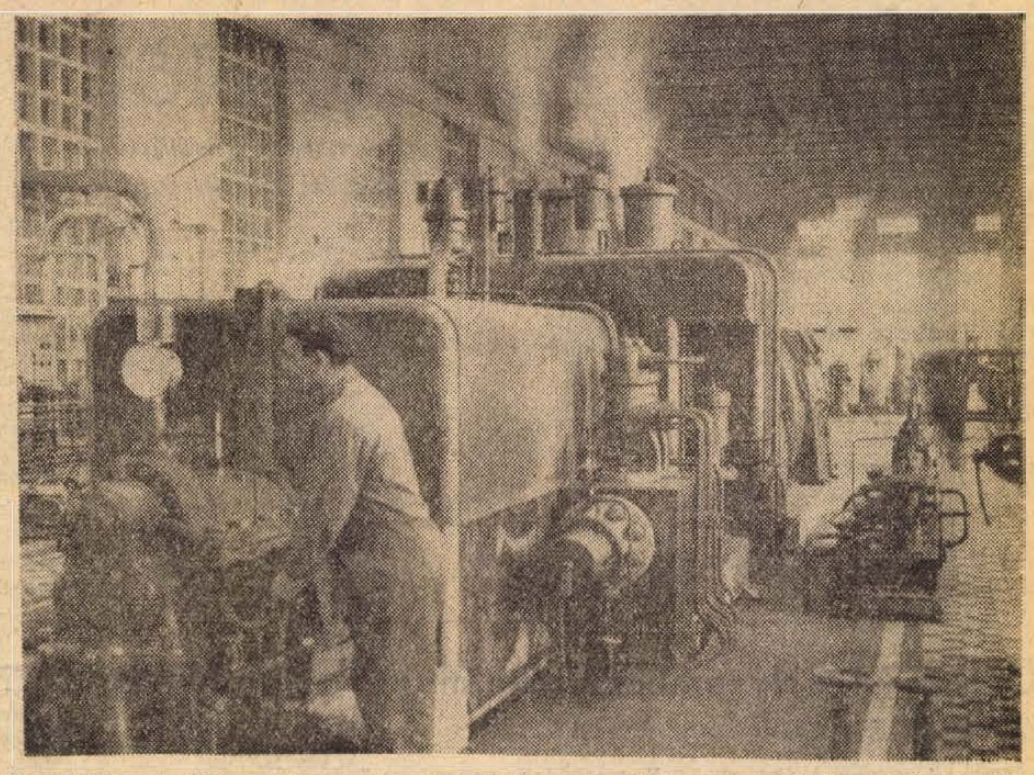
DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964. NOVEMBER 4. SZERDA

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM ÁRA 50 FILLÉR 259. SZÁM

PRÓBAÜZEMEL AZ ÚJ TURBINA

Egy közben észlelt rendellenesség miatt újból megkezdték a Pécsi Hőerőmű új IV. turbinájának próbaüzemeltetését. A 23,4 mW-os gép szolgáltatja majd az ipari üzemek részére a hőenergiát gőz formájában, és forró vizet ad a távfűtési rendszer részére is. A képen: újból indítják az új turbinát.

Foto: Erb János

Elnökválasztás az Egyesült Államokban

Washington: Kedden éjfél után 1 perckor — magyar idő szerint 6.01 órakor — New Hampshire állam Dixville nevű helységében a körzet bejegyzett nyolc választópolgára leadta szavazatát és ezzel az Egyesült Államokban megkezdődtek a választások.

Hétfőn mindkét jelölt még egy utolsó erőfeszítést tett a szavazópolgárok megnyerésére. Johnson elnök, a demokraták jelöltje és Goldwater szenátor, a köztársasági párt elnökjelöltje egyaránt beszédet mondott, majd este televízióbeszédben fordult az ország népéhez.

Johnson elnök a texasi Houstonban tulajdonképpen

összegezte egész választási programját. Kijelentette, hogy célja megőrizni a világbékét, csökkenteni a nukleáris háború veszélyét. Megjegyezte, hogy továbbra is meg akarja tartani az elnök kizárólagos ellenőrzését az atomfegyverek fölött.

Hangoztatta, hogy az Egyesült Államok szövetségeseinek megszilárdítására törekszik, fenn akarja tartani az ország katonai erejét, de mérsékletet kíván tanúsítani ennek az erőnek felhasználásában.

Igéretet tett az Egyesült Államok gazdasági felvirágzásának védelmére, a faji egyenlőség elvének szem előtt tartására és végül hangoztatta, hogy ha megválasztják, az egész nép elnökeként akar munkálkodni, egy olyan országban, amely „nem ismer sem délt, sem északot, sem keletet, sem nyugatot".

A texasi Austinban az elnök választási kampányának másik vezérmotívumát, a Kennedy-örökséget helyezte előtérbe. Az elnök felolvasta annak a beszédnek egy szakaszát, amelyet Kennedynek kellett volna elmondania ebben a városban dallasi látogatása után, 1963. november 22-én este.

Johnson élesen bírálta Goldwatert azért, mert

a szenátor ellenzi az olyan tartós megállapodások keresését, mint például a moszkvai atomcsend-szerződés, mert Goldwater elítéli az erő felhasználásában tanúsított mérsékletet, mert azt hangoztatja, hogy a taktikai atomfegyverek csupán a hagyományos fegyverek új változatát jelentik.

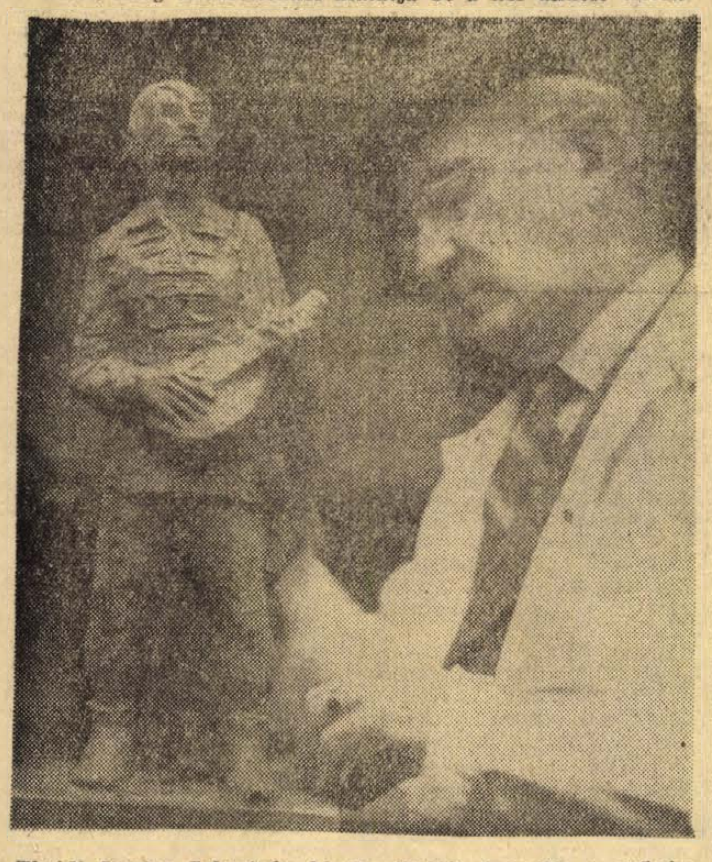
Johnson hangsúlyozta, hogy ha a köztársasági párti jelölt jutna hatalomra, az ország igen kockázatos irányba fordulna és „veszélybe kerülnének a békére irányuló remények".

A választások eredményét egyébként az Egyesült Államok választásainak történetében páratlan korszerűségű hálózat dolgozza fel és továbbítja. Több tucat elektronikus agy összegezi az eredményeket.

A választások lebonyolításával és eredményeinek továbbításával több mint 150 000 ember foglalkozik, közülük 20 000 újságíró. A három országos televízióhálózat és a két legnagyobb amerikai hírügynökség összefogott a szavazatszámlálás eredményeinek továbbítására.

Jubileumi készülődés

Szigetvár 400 éves jubileumára domborművekből, kisplasztikákból, plakettekből és festményekből álló sorozatot készít Zágon Gyula szigetvári festőművész. A művész, aki már húsz éve él Szigetváron és kitűnően ismeri a vár történetét, főleg akvarellekkel mutatja be a kor akkori életét.

Tinódi Lantos Sebestyén kisplasztikáját formálja a művész.

Befejezés előtt áll Zrínyi, a szigetvári hős kisplasztikája.

Részlet a Búcsú című pasztellképből.

Harmincmillió forintot fordítanak öntözési berendezésekre 1965-ben

Két nagy folyó — a Duna és a Dráva — szegélyezi Baranya határait, a gazdaságoknak mégis gondot okoz a víz hiánya, főleg a megye belsejében. A szárazság ellen a földeken egyedül csak az öntözés segít.

A mezőgazdasági vízgazdálkodás terveit a Vízügyi Igazgatóság szakemberei készítik el. Az 1964. évi tervek már nagyjából megvalósultak, illetve megvalósulás előtt állnak. A folyók és a nagyobb vízfolyások — Duna, Dráva, Fekete-víz és Baranya csatorna — kivételével a szükséges öntözővizet általában csak tárolással lehet biztosítani. Ezért a megyében több helyen épült víztároló, amelyek rendkívül gazdaságosak, mert öntözésre, haltenyésztésre és víziszárnyasok nevelésére egyaránt felhasználhatók. Az idén két, országos viszonylatban is nagynak számító víztárolót adtak át rendeltetésének Baranyában: Merenyén 212, és Somogyapátiban 182 hold területen. Kisebb víztároló épült Nagydobszán, Kátolyban, Boldogasszonyfán, s hamarosan elkészül a máriakéméndi is. A halastavak száma is szaporodott: Villánykövesden 40 holdas halastavat adtak át az idén. Az új beruházások mellett természetesen folyik a régebbi tavak rekonstrukciója, például Palkonyán és Pellérden végeztek ilyen irányú munkát.

A vízügyi Igazgatóságon készülő tervek között fontos helyet foglalnak el az öntözési beruházások. A baranyai öntözéses gazdálkodásra jelenleg a hordozható, esőztető berendezések a jellemzők, amelyek aránylag gyorsan és könnyen létesíthetők. A megyében az idén 18 és fél millió forintot fordítottak öntözőberendezések vásárlására és építésére.

Az 1965-ös tervek most készülnek. Ezek szerint az öntözőberendezések építése tovább folyik, hiszen egyre több termelőszövetkezet tér át öntözéses gazdálkodásra. Körülbelül 3300 holddal gyarapodik az öntözött terület nagysága. Összesen csaknem 30 millió forintot fordítanak 1965-ben az öntözés fejlesztésére.

Magyar párt- és kormányküldöttség utazik Moszkvába

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának meghívására Kádár János elvtárs vezetésével magyar párt- és kormányküldöttség utazik Moszkvába a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire.

Megalapozott terveket!

Ezekben a hetekben készítik el a termelőszövetkezetek a jövő évi terveket. Sok gondot jelent ez, hiszen előre kell beírni a rubrikákba a jövő esztendő várható búza, árpa és kukorica termését, a tehenészet tejhozamát, a sertéstenyészetek hizlalási eredményeit. És hiába alapoznak a sokévi átlagokra, az időjárás és más tényezők sokszor keresztül húzhatják a számításokat. Mégis azt mondjuk, kérjük a szövetkezetektől, hogy a terveket reális alapokra építsék, azokra a lehetőségekre és adottságokra, amelyekkel a közös gazdaságok rendelkeznek.

Az is nehézséget jelent az éves tervek összeállításánál, hogy most, kora ősszel készül a növénytermesztési és az állattenyésztési terv s majd csak a zárszámadások után állítják össze a pénzügyi terveket. A kettőnek stimmelnie kell, különben nem tudják majd a következő év végén kifizetni a tagoknak a betervezett munkaegység-értéket.

A két tervezés között azonban jó három hónap telik el. S éppen emiatt sok pontatlanság és hiba jelentkezik a legtöbb termelőszövetkezetnél. Ugyanis a most meghatározott vetési területet, átlagtermést majd csak a zárszámadások után értékelik pénzügyileg és dolgozzák ki a tsz-ek könyvelőségein, hogy valójában fedezik-e a munkaegységekre kifizetésre kerülő összeget? És ha nem? Hiány mutatkozik a pénzügyi tervekben? Sajnos az eddigi tapasztalatok azt mutatták, hogy a termelőszövetkezetekben egyszerű matematikai művelettel „behozták" a hiányt. Felemelték az egyes növényfajták átlagtermését. Ha például őszi búzából 11 mázsás termést terveztek októberben, akkor decemberben—januárban a pénzügyi tervek hiányának pótlására radírral és ceruzával 12—13 mázsára növekszik a termés. Valós, reális-e az ilyen tervezés? Természetesen nem, hiszen amikor a gazdasági terv készült a 11 mázsát tartották reálisnak.

A helyes megoldás, ha az ilyen hiányokat a költségek csökkentésével, az állattenyésztés jövedelmének fokozásával pótolják. Az agronómia már édes-keveset tehet a tél derekán, hiszen az őszieket elvetették, a tavasziak helyét meghatározták, a hozamok viszont sokféle tényezőtől függenek. A gazdasági és a pénzügyi tervek összehangolására tehát csakis olyan ágazatokban lehet gondolni, ahol a tervezett mennyiséget és minőséget a szakvezetés és a tagság fokozottabb, jobb munkájával biztosíthatják. Másrészt a termelőszövetkezetek főkönyvelői számára elegendő idő van a pénzügyi tervek összeállításáig arra, hogy gondolkodjanak az egyes költségek csökkentéséről, megbeszéljék az agronómiával, az állattenyésztés szakembereivel, hol milyen lehetőségek vannak a hozamok reális növelésére.

A megyei tanács mezőgazdasági szakvezetői a reális tervezéshez gyakorlati segítséget is nyújtanak. Az elmúlt években eljártak a Magyar Tudományos Akadémiánál és segítséget kértek. Az Akadémián kidolgozták az előkalkulációt a termelőszövetkezetek termelési tervéhez, amelyet megkaptak a közös gazdaságok.

Generálozták Lenin autóját

Moszkva: Leningrádban e napokban sok minden emlékeztet a 47 év előtti őszre. A Néva partján, a Téli Palotánál, a Főpostánál fegyveres vörösgárdistákkal és matrózokkal találkozik az ember. Folynak „Az Auróra tüze" című film felvételei.

Elhagyta állandó horgonyzási helyét a film főszereplője, a legendás hírű cirkáló is, amelyet három vontatóhajó vitt az egykori Miklós-hídhoz. November 7-én az Auróra nyitja meg a Balti-flotta egységeinek díszszemléjét, utána pedig a hajó ágyúja leadja történelmi lövését. Ez a jelenet filmszalagra kerül.

Még egy szokatlan kép fogadta a napokban a leningrádiakat. Ismeretlen márkájú, sötétzöld ponyvatetős autó haladt el a Volgák és Moszkvicsok között. Kevesen tudták, hogy a 46—47 rendszámú kocsin valamikor Sztyepan Gil sofőr fuvarozta Lenint, s hogy a történelmi relikvia Gorkiból került a leningrádi 1. számú Autójavító Vállalathoz. Ott kicserélték a motort, átfestették a kocsit s egykori fényképek alapján kiegészítették a hiányzó alkatrészekkel. Az autó a LENFILM stúdiójába került, ahol majd Lenin-filmek forgatásánál használják fel.

Lenin ma is élő sofőrje, a nyugdíjas Sztyepan Gil felhívta telefonon a leningrádiakat: „Elképzelhetik, mennyire szeretném látni a felújított kocsit. Életem legszebb évei fűződnek hozzá".

„Baranya Ifjúsága"

címmel a megyei küldöttértekezlet alkalmából november 15-én nyílik meg a Fegyveres Erők Klubjában a megyei KISZ-bizottság kiállítása, mely történeti áttekintést ad az Ifjúság a szocializmusért mozgalom négy évének, valamint az alapszervezetek életének jelentősebb eseményeiről. Az ifjúsági munkával kapcsolatos fényképek, újságkivágások, t blók és dokumentumok mellett bemutatják a megye népművészeti és barkács szakköreinek munkáit, valamint a Szakma ifjú mestere mozgalom legsikerültebb vizsgadarabjait is.

Premier előtt

Sosztakovics táviratban köszöntötte a Pécsi Nemzeti Színházat

Csütörtökön, november 5-én este mutatja be a Pécsi Nemzeti Színház Sosztakovics: Kisvárosi Lady Macbeth című négyfelvonásos operáját. Az előadás egyben magyarországi ősbemutató lesz. Az operát Horváth Zoltán rendezésében, Paulusz Elemér vezényletével adja elő az operatársulat, a főbb szerepeket Marczis Demeter, Wagner József, Illés Éva, illetve Cser Timea, Csongor József, illetve Csányi János, Tréfás István, Bolla Tibor, Fodor Pál és Pécsváry Gabriella alakítják.

A pécsi operatársulat vállalkozása nagy érdeklődést váltott ki. Több vendég érkezik a premierre Az Operaháztól itt lesznek Fejér Pál főtitkár, Mikó András főrendező, Békés András és Huszár Klára rendezők. A Művelődésügyi Minisztérium zenei osztályától Barna Andrásné és Ruszt Ferenc érkeznek.

A Pécsi Nemzeti Színház címére kedves távirat is érkezett a premier előtt, a zeneszerző, Sosztakovics meleg üdvözlő szavait tolmácsolva. A távirat szövege a következő:

„Igen nagy és sok-sok sikert kívánok. Kérem, adják át forró hálámat az operaelőadás összes résztvevőjének. Sosztakovics."

Egy utca bezárva

Pécsett a Gebauer utca lakóit bezárták. Nem tréfa! No, persze, nem úgy, hogy őrzik is őket, hanem úgy, hogy nem tudnak járművel behajtani. Az utca egyik végén — a Mikszáth úti oldalon — árkokat ásnak, ott járművel lélek se ki, se be. Az utca másik végén a Vilmos utca felőli bajárathoz pedig egy halom deszkát raktak le kocsiról s ezek a deszkák eltorlaszolják a bejáratot.

Közlekedni azért persze valahogy kell. De hogyan? Lovaskocsi jön, mit csináljon a hajtó, ráhajt a deszkákra, három-négy darab is eltörik belőle.

Az utcában épül egy háromszintes ház. A sárba leesett tábla tanúsága szerint építi a „Pécsi Általános Építő KTSZ." A deszkákat ennek a háznak építéséhez hozták. Mindenesetre olcsóbb lenne az építkezés, ha nem az utcát torlaszolják el vele.

HIREK

NOVEMBER 4 SZERDA — **Károly napja. A Nap kél: 6.32, nyugszik: 16.23 órakor. A Hold kél: 6.22, nyugszik: 16.45 órakor.**

Húsz éve, 1944. november 4-én délután fél háromkor óriási robbanás rezkettette meg Budapest házait. Kocsik, autók, zsúfolt villamosok, siető emberek tömegével hátán levegőbe repült a legnagyobb forgalmú dunai hídnak, a Margithídnak pesti ága. A fasiszta német banditák esztelen gazságának csaknem ezer gyanútlan utas és járókelő esett áldozatul ez alkalommal, csak az odasiető kishajók és csónakok önfeláldozó önkéntes mentői akadályozták meg a sokkalta nagyobb emberveszteséget. Már ekkor nyilvánvalóvá vált, hogy a németek aligha fognak megkegyelmezni többi szép hidunknak. Néhány hét múlva valóban elpusztították valamennyi budapesti dunai hidat, köztük a Margithid épen maradt budai ágát is.

20 ÉVE, 1944. november 4-én felszabadult Szolnok, Törtel, Cegléd, Abony, Felsőpakony.

A televízió műsora

november 4-én, szerdán:

9.20: Tv-híradó (ism.). 9.40: Már nem olyan időket élünk. Magyar film (ism.). (16 éven felülieknek). 11.00: Régmúlt századok. Szovjet kisfilm (ismétlés). 16.43: Hírek. 16.50: FTC—Wiener SC Vásárvárosok Kupája labdarúgó-mérkőzés közvetítése a Népstadionból. 18.55: Esti mese. 19.05: Közvetítés az Erkel Színházból. Puccini: Tosca. Opera 3 felvonásban. Az előadás I. szünetében: tv-híradó. Az előadás II. szünetében: Napi jegyzetünk. 22.00: Tv-híradó — 2. kiadás.

●

— Régi forradalmi újságképeket és egyéb fotókat gyűjtenek több baranyai óvoda gyermekei november 7-re.

— Nemzetiségi nap lesz Mecseknádasdon november 8-án. A Mozgó Művelődési Ház szervezi a nap műsorát.

— A tudományos diákköri pályázat díjait november 5-én osztják ki a Pécsi Orvostudományi Egyetemen.

— Lermontov-est lesz a Tanárképző Főiskolán szerdán délután 5 órakor a TIT és az MSZBT rendezésében. Előadó: Radó György költő és műfordító. Verseket ad elő Kormos Márta művésznő. A belépés díjtalan.

— Uj képzőművészeti kiállítás nyílt a Magyar Irók Könyvesboltjában és a hozzá tartozó libresszóban. Ez alkalommal Zágon Gyula, Szigetváron élő festőművész állította ki grafikáit és akvarelljeit. Zágon Gyula kiállítása december végéig tekinthető meg.

— Dolgozók iskolája nyílott Mekényesen a tanácsi állandó bizottságok szervezésében, s ezen 19 „öregdiák" vesz részt. Alapismereti tanfolyamot is szerveztek, mégpedig 10 felnőtt részére.

— Török-pressző nyílik Mohácson. Mintegy félmillió forintos átalakítással a II. Lajos és a Dózsa György út sarkán hozzák létre, s törökös jellegű, kovácsolt vas berendezése lesz.

— A Zengőaljai Állami Gazdaság szilágypusztai üzemegységében megkezdte működését az első megyei fejőgépszervíz-szolgálat, ahol a gazdaságokban meghibásodott összes fejőgépek és berendezések garanciális javítását elvégzik.

— A Pécsi Keltetőállomás ebben az évben félmillió naposcsibét helyezett ki a termelőszövetkezetekbe. Az ehhez szükséges tenyésztojást a megyében működő 40 mintaközségből vásárolták fel.

— Rázsics József és Varga János komlói lakosokat ittas vezetés miatt ítélte el a járásbíróság, mert ez év július 19-én Dombóváron súlyos fokú alkoholos befolyásoltság alatt vezettek autót. Rázsicsot 1500, Vargát 500 forint pénzbüntetéssel sújtották. Rázsicsot egy évre eltiltották a vezetéstől is, valamint az ellene korábban kegyelem folytán megszüntetett eljárás — hatósági közeg elleni erőszak címén — folytatását is elrendelték.

— Találtak egy kerékpárt. Igazolt tulajdonosa átveheti a szigetvári rendőrkapitányságon.

— „Két hét Suomiban" címmel élménybeszámolót tart a pécsi művelődési és sportküldöttség nyári finnországi útjáról dr. Kittka László, a Pécsi Idegenforgalmi Hivatal főelőadója és Vasvári Ferenc, a Dunántúli Napló főszerkesztője Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Háza Ifjúsági Klubjában november 5-én, csütörtökön este 6 órakor. Belépődíj nincs. (x)

— A Pécsi Víz- és Csatornaművek értesíti a város lakosságát, hogy a gőzfürdő november 7-én és 8-án zárva tart.

— Szakadékba zuhant és elpusztult a mecseknádasdi Bercsényi Miklós Termelőszövetkezet 97 juha.

— Áramszünet lesz november hó 4-én 7—16 óráig a Megyeri u. ÉPFU, Szív u., Megyeri u. új lakótelep, Kandó K. u., Kolozsvár u., Semmelweis u., Ungvá u., Tulipán u., Kassa u. és Nagyvárad utcákban. — Áramszünet lesz november 1—6-ig 7—17 óráig a Testvériség és a Buzsáki utcákban. (x)

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: párás idő, több helyen felszakadozó felhőzet. Lassan múló reggeli ködök. Szórványosan kisebb esők. Mérsékelt északkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—6 fok között, egy-két helyen gyenge talajmenti fagy. A legmagasabb nappali hőmérséklet 6—11 fok között.

Ünnepségek November 7. alkalmából a művelődési házakban

Pécs város művelődési otthonaiban mindenütt megünneplik november 7-ét. Vasas I. faluban november 6-án kerül sor ünnepi klubösszejövetelre ünnepi megemlékezéssel, majd tánccal. Vasas II. faluban az iskola ad rövid ünnepi műsort, s a klub őszi könyvnapokat tart. Jankovich-telepen az iskolában ünnepi megemlékezést tartanak, valamint kisdobos- és úttörőavatásra kerül sor. Gyárváros ifjúsága a területi pártszervezettel közösen rendezett ünnepségen vesz részt a művelődési házban. Ugyanitt november 8-án táncünnepséget is rendeznek.

Nagyárpádon november 7-én a délelőtti iskolai ünnepély és úttörőavatás után este lesz ünnepi megemlékezés, majd családi est. Málomban szintén kisdobos avatással és iskolai ünnepséggel teszik emlékezetessé az ünnepnapot. Kertváros a munkásklubban tartja az ünnepi megemlékezést.

Istenkúton a megemlékezést és a színes ünnepi műsort úttörőavatással egészítik ki, amelyen résztvesznek a Határőrség képviselői is. A patacsiak megemlékezésüket az iskolában rendezik meg november 7-én.

Kétszáz falukrónikás Baranyában

Tíz éve jegyzi falujának változásait Pálmai Károly véméndi népfront-titkár

Baranya számos községében — így Bólyban, Szászváron, Palotabozsokon dolgozták fel helytörténészek, honismereti munkaközösségek a települések történetét. A megyei tanács művelődésügyi állandó bizottságának és a Janus Pannonius Múzeumnak kezdeményezésére most rendszeressé teszik ezt a munkát: eddig kétszáz községben jelölték ki a falukrónikásokat, akik az élet legkülönbözőbb területeit felölelő 35 kérdésre adnak folyamatosan — évről évre — választ.

A falukrónikások — helytörténész pedagógusok stb. — szervezett hálózatának kiépítése egy már korábban megindult spontán folyamat betetőzése. Pálmai Károly tanár, véméndi Népfront-titkár például már tíz éve jegyzi a községében bekövetkezett változásokat és azokat tárgyi emlékekkel egészíti ki. Fényképet őriz gyűjteményében az első véméndi szabad május elsejéről, a földosztásról, a községet gazdagító társadalmi munkáról, az új iskola, óvoda, bölcsőde, törpevízmű, posta, cukrászda és a művelődési ház építéséről, a termelőszövetkezeti major kialakításáról, a nagyüzemi szőlőtelepítésről, az utcák fásításáról, a régi és az új utcarészletekről. Fényképek és frásos anyag örökítette meg Baranya legszebb ilyen létesítményének számító véméndi sportpálya építését, amelynél háromezer köbméter földet önkéntes munkával mozgatott meg a lakosság. Statisztikai adatok jelzik a falu otthonaiban a televíziók, autók és motorkerékpárok számának növekedését és a hétezer holdas termelőszövetkezetben 1963-ban osztott 50 forintos munkaegységet. Beszámolnak a feljegyzések arról is, hogy a véméndi iskolában a felszabadulás előtti öt nevelővel szemben jelenleg 18 működik és arról, hogy Makay Ida helybeli pedagógusnak a „Jelenkor—Magvető" az idén adta ki verseit.

Egy hét az országutakon

EDD:

Bényi László **ellen szabálysértési eljárás indul, mert személygépkocsijával Pécsett, a Rákóczi út és a Hal tér kereszteződésében nem adta meg az elsőbbséget Snobli György személygépkocsijának és összeütköztek.**

Gyakorlatlan vezetés miatt a jobboldali árokba hajtott Pécsett, az Engels úton *Lucza Vilmos.* Ellene szabálysértési feljelentést tettek.

SZERDA:

Bűnvádi eljárás indul *Makai István* ellen, aki autóbuszával Komlón, a Kossuth térre történő beállásakor elütötte az ott á Heisz Jánost. A sérültet az ideggklinikára szállították.

Sipos József motorkerékpárjával Patacson követte Nagy György Géza személygépkocsiját, majd nekiment annak. Sipos Józsefet a követési távolság be nem tartásáért vonják felelősségre.

PÉNTEK:

Gondatlanságból okozott súlyos testi sértésért bűnvádi eljárás indul *Tóth Gyula* ellen, aki Kővágószöllősön Gunszt József motorkerékpárja elé lépett. A motor elütötte, a motoros is súlyos sérülést szenvedett.

Tóth Árpád tehergépkocsijával Pécsett, a Kórház téren nekihajtott az ott szabályosan parkirozó Futács Kálmán személygépkocsijának. Ellene szabálysértési eljárás indul.

Juhász Ferenc társasgépkocsijával Bogádon nekiütközött a présház falának és bedöntötte azt. Az anyagi kár kétezer forint. Juhász Ferenc ellen szabálysértési eljárás indul.

SZOMBAT:

Simon Gyula tehergépkocsijával Pécsett, a Bajcsy Zsilinszky utcában nem adta meg az elsőbbséget a vele szemben közlekedő Hagyó Árpád motorkerékpárjának és összeütköztek. A tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indul.

Bőhm Sándor motorkerékpárral Pécsett a József Attila utcában összeütközött Schler Géza személygépkocsijával. Ellene szabálysértési eljárás indul.

Bűnvádi eljárás indul *Molnár János* ellen, aki Pécsett az Orsolya utcában nem adta meg az elsőbbséget Csontos József motorkerékpárjának. A motor pótu.asa súlyosan megsérült.

Szabálysértéssel vádolják *Schlutt Vilmost*, aki a zobáki Viola utca kereszteződésében szabálytalan előzés következtében összeütközött Puskás József személygépkocsijával.

Az időleges árleszállítás NOVEMBER 6-IG

tart a Széchenyi téri könyvesboltban és az üzemi könyvterjesztőknél.

„Csoportosulva, felfegyverkezve..."

Szijártó István, a villányi tsz mezőőre észrevette: lopkodják a kukoricát. Elment a körzeti megbízotthoz és megkérte, hogy reggel menjenek ki ketten a határba.

A két ember szeptember 25-én reggel határszemlére ment. A mezőőr Balogh Miklósra, a villányi Uj Alkotmány Tsz tagjára gyanakodott, s ezt elmondta a rendőrnek. Éppen jókor érkeztek, a földön találkoztak Balogh Miklóssal. „Éppen a háztáji kukoricámat segítenek szedni" — mondta és mutatott a közelben dolgozó népes seregre: Balogh Miklósné, Kosztics Mária, Jovanovics Márkóné, Jovanovics István, özv. Jovanovics Mihályné, a fiatalkorú O. Katalin, O. Erzsébet és J. Anna, — valóban ott szorgoskodtak a kukoricaföldön.

— Nekünk azonban lenne valami tisztázni valónk — mondta a rendőr és kérte Balogh Miklóst, menjenek be a tanácsra. Balogh tiltakozott, ő nem megy, mit akarnak vele? Hiába a kérlelés, a szép szó, Balogh ellenkezett. Amikor a rendőr erélyesen felszólította és megfogta Baloghot, már a többiek is odafigyeltek. Balogh felesége pedig kiabálni kezdett: nem engedi a férjét sehova sem vinni. De nemcsak kiabált, hanem odafutott a férjéhez és igyekezett kirángatni a rendőr keze közül. A dulakodásra odaszaladtak a többiek is és fenyegető szavak kíséretében közrefogták a rendőrt és a mezőőrt. Balogh László, aki egy kicsit meszszebb dolgozott, látva az esetet, felugrott a tsz fogatára, a lovak közé csapott és sietett a csoportosuláshoz. Amikor odaért, lekapott egy vasvillát a kocsiról és hegyét előre tartva szaladt a rendőr felé, miközben kiabálta „kiontom a belit". Ennek már fele sem tréfa, a rendőr előkapta pisztolyát és úgy várta a támadót. Balogh a rendőrhöz érve, előre bökte a vasvillát, a körzeti megbízottnak azonban sikerült bal kezével a villát félre ütni, majd pisztolyával megütötte támadóját. Látták ezt az esetet a közelben dolgozó MÁV pályamunkások is, akik futva jöttek a rendőr segítségére. Balogh az ütés után arrébb lépkedett s a kavarodást kihasználva, levette a kocsi ülésdeszkáját és a mezőőrre akart sújtani. Az ütést azonban a közelben tartózkodó egyik pályamunkás elhárította.

— Nekünk is van pisztolyunk, hangoskodott Jovanovics Markó, majd Balogh Miklós ismét az ülésdeszkával hadakozott, megtámadta az egyik embert, aki a rendőr eldőlt kerékpárját akarta a földről felemelni.

Hangos volt a határ — a Balogh pártján levők kiabáltak, fenyegettek.

Most már csendesebbek.

Balogh Miklósnak szeme sem rebben, amikor mindenkit cáfol: „A leghatározottabban állítom, hogy a jelenlevők közül senki sem lépett fel a rendőrrel szemben és a rendőrnek nem kellett félni a támadástól" — mondja.

A tanúk mást állítanak, egyhangúlag, és vallomásukat jegyzőkönyvbe is diktálják: „Összefoglalva az egészet, csak annyit tudok mondani; nagy szerencse volt, hogy a pályamunkások a közelben voltak, mert odaérkezésünkig olyan parázs volt a hangulat, hogy a cigányok vagy agyonverték volna a rendőrt, vagy fegyverhasználatra került volna sor..."

Tény: azóta nem látni magános embereket a határban, mint lopva viszik a kukoricával teli zsákokat.

Az ügynek természetesen a bíróságon lesz folytatása. Nem kevesebb mint 12 vádlott felett ítélkezik majd a bíróság: „hivatalos személy elleni erőszakra irányuló csoportosulásban felfegyverkezve való részvétel, illetve a csoport tagjaként elkövetett hivatalos személy elleni erőszak" — büntette miatt.

(—ray)

Egyperces riport

A külföldi lapok és folyóiratok Jókai utcai boltja minden bizonnyal a legérdekesebb pécsi üzletek közé tartozik. Közel 130 kiadvány: újság, képeslap, divat- és filmmagazin kapható s bizony nehéz dolga van a vásárlónak, ha határozott cél nélkül kezd hozzá a válogatáshoz.

— Melyik lap a leg népszerűbb?

— Talán a l'Humanité és a Pravda, a képeslapok közül pedig a Csehszlovákiában kiadott német nyelvű Motor Revüe — mondja Kisfali Sándor eladó, és mindjárt mutatja is.

— Kikből áll a vásárlóközönség?

— Az keremnagyon vegyes. Akad külföldi is, meg nyelvtanárok és olyanok is, akik valaha külföldön éltek, de a többség nyelvet tanuló fiatal.

— Melyik a legszebb lap a százharminc közül?

— Rengeteg színes kiadványunk van, s általában mutatósabbak, mint a hazaiak. Itt van például a Szovjet Film. Négy nyelven jelenik meg, számos képpel. Kár, hogy kevesen ismerik.

— Melyik lap számit különlegességnek?

— Talán a Der Hund. A kutyatenyésztők részére készült németül. Minden száma tele van a hires kutya-sztárokról készült „arcképekkel". Aztán itt van a Kurier. Nagyon komoly folyóirat, az UNESCO adja ki, angol, francia és német nyelven.

— Mennyi idő alatt érkeznek meg a különböző napilapok?

— Viszonylag gyorsan. Két-három nap alatt még az amerikai National Guardian is itt van.

— Mi az, ami hiánycikknek számit?

— Sport- és műszaki lapok, pedig nagyon keresik.

— És mekkora a havi forgalom?

— Átlagban nyolcezer forint. De több is lehetne, mint ahogy jóval több is volt az áthelyezés előtt. Régebben ugyanis a Kossuth Lajos utcában volt a bolt. Itt kérem, még a helybeliek sem nagyon veszik észre, a külföldi turisták pedig nem is tudják, hogy van...

Zenebarátok köre a Nevelők Házában

Két évvel ezelőtt alakult meg a Nevelők Házában a kamarakórus hangversenyeinek törzsközönségéből a Kamarakórus Baráti Köre. Az elmúlt esztendő kísérleti jellegű rendezvényei népszerűvé tették a kezdemény, ezést a zenekedvelő fiatalok között. s ebben az évben már százharminc taggal kezdődött meg a munka.

A Baráti Kör a kamarakórus hangversenyeinek rendszeres látogatása mellett zenetörténeti előadássorozatot szervezett, mely a tavalyi rendezvényekhez hasonlóan elsősorban a tagok érdeklődését vette figyelembe. A terv rendkívül es. Az első előadást például Barlay Ö. Szabolcs, tudományos kutató tartja a Báthoryak udvarának zenei élete címmel, melyet Tillai Aurél Tudatosság a művészetben című előadása követ. A program szerint ebben az évben is Pécsre látogat Bárdos Lajos Kossuth-díjas zeneszerző, valamint Maklári Zoltán a váci „Vox Humana" kórus karnagya.

A hangversenyek és előadások mellett a Nevelők Háza klubesteket szervez a Baráti Kör tagjai részére, melyek kötetlen, családias hangulatukkal kellemes téli időtöltésnek ígérkeznek.

Zrínyi-emlékest a Városi Művelődési Házban

November 9-én hétfőn este órakor emlékműsort tartanak költő Zrinyi Miklós halálának 300. évfordulója alkalmából. Keresztury Dezső író, az Országos Széchenyi Könyvtár osztályvezetője tart bevezető előadást, majd „Fegyvert s vitézt éneklek" címmel Zrinyi alkotásaiból s a róla szóló művekből adnak elő összeállítást.

Városi Művelődési Ház emrégiben alakult Irodalmi színpadának tagjai. A műsort Lécsy Tamás, az irodalmi színpad vezetője rendezi.

B.m. Építőipari Vállalat
felvételre keres
ÉPÜLETLAKATOSOKAT.
Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán.
Pécs, Rákóczi út 56. sz.

Új távlatok a szarvasmarha-tenyésztés előtt

Nagy exportlehetőségek nyílnak nyugat felé — Meg kell javítani a tartási viszonyokat!

Érdekes és szélesebb körű érdeklődésre is számot tartó előadással nyitották meg kedden délelőtt Pécsett a közép- és felsőfokú képesítéssel rendelkező állattenyésztési szakemberek szarvasmarha-tenyésztési továbbképző tanfolyamát. A rendező szervek felkérésére dr. Horn Artur akadémikus tartotta a megnyitó előadást.

Ételeink 60 százaléka állati eredetű

A szarvasmarha-tenyésztés perspektíváit ecsetelve Horn professzor széleskörű tájékoztatást nyújtott a világ szarvasmarha-tenyésztésének jelenlegi helyzetéről.

Az állati termékek, ezen belül is elsősorban a marhahús és tejtermékek fogyasztása az egész világon nő. Hazánkban 1951-ben az élelmezés kétharmadát még a növényi termékek adták s csak egyharmadát az állati termékek, most az állati termékek aránya megközelíti a 60 százalékot. Ugyan ez a folyamat játszódik le az egész világon. Mégis jelenleg a föld lakosságának csak egyharmada van ellátva magas tápértékű állati eredetű táplálékokkal, egyharmada főleg növényi táplálékokat fogyaszt, míg a visszamaradó egyharmada formálisan éhezik. Ha tekintetbe vesszük, hogy a közgazdászok számítása szerint 30—40 év múlva a jelenlegi szaporaság mellett a föld lakossága megkétszereződik, akkor láthatjuk, milyen óriási perspektívája van az állattenyésztésnek.

Verseny indult a különböző állatfajok között is s bár a közeljövőben a sertés és baromfi uralják a helyzetet, távlatilag a versenyt az dönti el, hogy melyik állatfaj tudja területegységenként a legtöbb értéket termelni. A sertés, baromfi, melyek olyan takarmányt fogyasztanak, mely emberi táplálóknak is alkalmas, távlatilag kiesnek a versenyből. Igen fontos szempont, hogy a tengerentúli fehérjepiac egyre szűkül, Európa fehérje-mérlege egyre romlik, s fehérjeimportra hazánk sem rendezkedhet be végletekig. A szarvasmarha az az állatfaj, melyet hazai takarmányokkal is kielégítően elláthatunk, hisz benső struktúrájánál fogva a nem fehérje anyagokból is képes fehérjét előállítani.

Bár a hazai igények, ha nőttek is, a marhahús iránt nem túl magasak, de jelentős exportunk van húsból és lehet tejtermékből is. Az a tény, hogy az Angliát tejtermékkel, vajjal ellátó Uj-Zéland az utóbbi időben kizárólag Japán felé exportál, valamint az, hogy Nyugat-Európában a Közös Piac országaiban a városiasodás egyre erősödő folyamata miatt jelentősen csökken a tehén és ennek megfelelően a tejtermelés, 3—4 éven belül olyan helyzetet teremt, hogy a hazai szarvasmarha-tenyésztés igen exportképes lehet ezek felé az országok felé is.

Mi gazdaságosabb?

Ha tovább akarunk lépni, legelőször is a gazdaságosság kérdése merül fel. A fő szempont a területegységenként termelt érték. A mi állattenyésztésünknek mindenképpen az intenzivitás felé kell haladnia. — A kérdés ehhez: melyik marhatípus a legmegfelelőbb. Világviszonylatban két fő irányzat van; az Egyesült Államokban és a Közös Piac országaiban speciális tejtermelő és speciális hústermelő típusokat tartanak fenn, ezzel szemben áll a közép-európai álláspont, mely a kettőt egy típussal kívánja megoldani. A követendő út adottságainknál fogva nálunk is a kettős vegyes hasznosítás. Még a jersey keresztezésekkel is legfeljebb félvérig mehetünk el, hogy a magyar tarka megfelelő húsformái a nagyobb tejtermelés és tejzsírtermelés mellett is megmaradjanak.

Ennek a fő szempontnak kell alárendelni a tömegszelekciót is. Egy kiemelt tulajdonságra szelektálni nem lehet, mert akár a nagy tejtermelésű egyedeket, akár a nagy napi súlygyarapodást produkáló egyedeket szelektáljuk ki, mindkét esetben egy bizonyos idő elteltével nőnek a testméretek, megnő az állat testsúlya, tehát megnőnek az állat fenntartásának költségei. Leghelyesebb ezért két fő tulajdonságot a tejzsír mennyiségét és a 100 kilogramm élősúlyra vonatkozó termelést kiemelni, s emellett figyelembe venni a harmadik tényezőként a napi súlygyarapodást.

Végül Horn professzor elmondotta, hogy bár az utóbbi években a háború előtti időkhöz képest sokat léptünk előre például a borjúnevelés technológiájának korszerűsítése, vagy a marhahizlalás terén, de tarthatatlan és nagyon korszerűtlen a technológiánk a tehenészetekben. A tehenet úgy kell tartani, etetni, hogy az tejtermelő képességének a maximumát adja, és ez nálunk sajnos még nincs meg. Minden különösebb tenyésztési eljárás nélkül csupán a technológia korszerűsítésével, magyarul, a tartási viszonyok megjavításával ez a magyar tarka fajta a jelenlegi 2100 literes országos átlag helyett legalább 2800—3000 liter tejet adna. Ez a helyzet egyébként a takarmánytermesztés kudarca is és nem kimondottan az állattenyésztőké.

Nem lehet mindent a silókukoricára alapozni

Nem lehet mindent a silókukoricára alapozni, mert azt rendszerint nem takarítják be időben, elvénül, s nincs meg a kellő tápértéke. Változatossá kell tenni a tehenek takarmányát jó pillangós szénával, különféle borsós keverékekkel, meg kell valósítani a zöld futószalagot, nem szabad csodát várni a silókukoricától.

A másik fontos probléma, hogy a tehenészmunkakört hovatovább harmadrendű munkává degradálták, holott egyik legfontosabb munka az állattenyésztésben. A városiasodás folyamata nálunk is elszívja a munkaerőt, ezért a becsületes, hozzáértő tehenészeket, fizikai dolgozókat anyagilag sokkal inkább érdekeltté kell tenni a termelésben. El kell érni, hogy a tehenészek fizetése elérje, de még inkább meghaladja az átlag ipari munkás bérét.

Kilencvenezer óra

— A fiúkkal nagyon jól érzem magam. Ha akarja, bemutatom őket...

— Most egy vörösnek udvarolok...

— Brechtet szeretem meg Camus-t...

— Menyasszonyom van...

— Ne vicceljen, mi az, hogy szabadidő? Kinek van szabadideje? Magának? Mutasson nekem egy olyan embert, akinek van szabadideje?...

A tizedik válasz után kezdtem csak megérteni, hogy nem is olyan egyszerű téma ez, mert bár az embernek tulajdonképpen sohasincs szabadideje, de a napi huszonnégy órából rendszerint „marad" 4 vagy 5 olyan óra, amit általában szabadidőnek nevezünk, amikor nem alszunk, nem dolgozunk, nem utazunk az autóbuszokon, és nem futkosunk különböző ügyletek után. Egy ember ötven éves „pályafutását" véve alapul, ez az átlagos napi öt óra összesen körülbelül 4 ezer napot jelent. 90 ezer óra. Egy ember életében döntően hosszú idő, csaknem négyezer nap, tehát jóval több, mint tíz esztendő. Az embernek várni kell egy kicsit, amíg magához tér a meghökkenéstől... Nagy történelmi hadjáratokat bonyolítottak le ennyi idő alatt, Solohov nagyjából ennyi idő alatt írta meg a teljes Csendes Dont, a második világháborúban nem egészen hat esztendő alatt 110 millió embert öltöztettek katonaruhába, 50 millió ember meghalt, ennyi ezer hajó elsüllyedt, ennyi ezer repülőgép lezuhant, ennyi százezer ház összedőlt. 90 ezer óra. Uj rafinált bombákat és rakétákat kísérleteznek ki ennyi idő alatt, városok és nemzedékek nőnek fel ennyi idő alatt, az ember az ábécé-től a differenciál számításig eljuthat ennyi idő alatt... Ennek ellenére valószínűleg mindenki meghökkenne, ha mondjuk hatvan éves korában a mellének szegeznék a kérdést mit csinált a 90 ezer órájával? Utólagos engedelemmel feltettem ezt a kérdést a mai hatvanéveseknek.

— Öt évig a fehérterror börtöneiben ültem...

— Három évig a fronton voltam, három évig a fogolytáborban...

— Kilenc gyereket felneveltem...

— Negyvenöt után esti egyetemen szereztem meg a diplomát, a felszabadulás óta különböző pártfeladatokat végeztem, és szembe se jutott, hogy szabadidőm is legyen. Az én esetemben nem stimmel a 90 ezer óra...

— Szabadidő? Kinek volt szabadideje akkor? A mai fiataloknak, azoknak van. Kérdezze meg tőlük, hogy mire „költik" a 90 ezer órájukat?...

A fiatalok? Klubtermekben, házi összejöveteleken, könyvtárak olvasószobáiban, rögtönzött utcasarki megbeszéléseken, sportpályákon, biliárdszobákban és KISZ-összejöveteleken nézelődtem és kérdezősködtem.

— Nagyon kevés szabadidőm van, nehéz a technikum...

— Az apám segít beosztani a szabadidőmet, ő tapasztalt ember...

— Csak olvasok...

— Tényleg olyan sok szabadideje van az embernek? Jól utána számolt?...

— Tagja vagyok az üzemi kultúrcsoportnak...

A végtelenig folytathatnám, s a hangulatunk egyre sematikusabb lenne, viszont ezek a válaszok már kizárják a feltételezéseket — ami az ifjúság és a szabadidő felhasználását illeti. A kemény, gubancos évek elmúltak, ma egészen másképpen kell pozitív hősnek lenni, az élet meg a társadalom ma egészen más magatartásokat követel a fiataloktól: mindenekelőtt tanulni, minél jobban felkészülni az életre. Az ifjúság nagy többsége meg is értette, hogy a szocialista társadalom további építésében nagyon fontos, sőt: döntő szerepe van és lesz, ennek megfelelően a mai fiatalság nagy része becsületesen dolgozik, képezi magát az életre, egyre jobban felismeri helyzetét a szocializmusban.

90 ezer szabad óráról beszéltem, de ez a 90 ezer óra nem puszta szórakozás az ember életében, nem a napi levegőben lógó háromszáz perc, amit az ember tulajdonképpen sohasem tud a rendeltetésnek megfelelően felhasználni. Ezek a négy-öt órák nagyon fontos időket jelentenek az életünkben, lényegében ez az a bizonyos „plusz", amitől az ember kulturális szinten emberré válik, ez az a plusz, amikor az ember különböző találmányokon, meg újításokon töri a fejét, amikor az esti tagozatos „diák" megoldja a nehéz matematikai példákat.

A múltkor azt mondta egy ifjúsági vezető: — A fiatalok életében ez a legfontosabb időszak, s nem mindegy, hogy ezeket az órákat kivel, mivel és hol töltik. Minden bizonnyal nem mindegy, anélkül, hogy bárki is felesleges gyámkodásra gondolna. A 90 ezer órából körülbelül 20 ezer a fiatal korra esik. Ha meghökkentően sok egy átlagos életkorban a 90 ezer óra, azt hiszem: ez a 20 ezer még inkább az. Ennek a 20 ezer órának a viszonylatában minden egy kissé erőteljesebb értelmet és hangsúlyt kap, például az ilyenek: ifjúsági szervezet, pedagógia, a tehetség kibontakozása, áldozat a célokért, energia, lemondás, a sportpályák, a biliárdszobák, meg az otthoni hangulatok. Sőt: ebben a viszonylatban szinte kiemelkednek az olyan felelős beosztások, mint például: KISZ-funkcionárius, pedagógus, színházigazgató, újságíró, művelődési otthon vezetők, a szülőkről, meg az idősebb, tapasztaltabb testvérekről nem is beszélve. És különös figyelmet érdemelnek a szükszavú, inkább csak eleitett mint felhívó kijelentéseik, amiket én habozás nélkül üzenetként fogtam föl:

— Több és főként kulturáltabb szórakozási lehetőséget kérünk, nem szeretjük a füstöt meg a részeg embereket..

— Jó műsorpolitikát kérünk a színházban, a moziban meg a televízióban...

— Bizalmat kérünk, mi sokkal egyszerűbben és tisztábban értelmezzük egy fiú meg egy leány kapcsolatát, mint az idősebbek...

Tulajdonképpen egy pontos, tárgyilagos cikket akartam írni, némi tanulsággal meg néhány társadalmi jellegű recepttel. A legvilágosabb a mai hatvanévesek vallomása, akik lényegében mindent lezártak már, s idejük van a tárgyilagos összehasonlításokra. A fiatalok egyelőre a 20 ezer órájukkal „bajlódnak" — jól érzik magukat egymás között, Brechtet olvasnak, vörös lányoknak udvarolnak vagy vörös fiúkkal udvaroltatnak és bizalmat kérnek. Sőt: várnak. S nem szabad megharagudni, ha nem jegyzik fel naplószerűen, hogy a 20 ezer órából mennyit sportolnak, biliárdoznak, táncolnak vagy csatangolnak el. Csak úgy. Konkrét statisztikai adatokkal lehet bizonyítani, hogy felkészültségük, érdeklődési körük, helyzetük a szocialista építésben.. de ez már egy másik meditáció keretébe tartozik.

(T)

A színpad lépcsőin

A Fegyveres Erők Klubjának termében majdnem minden fotel foglalt. Csinos, fiatal lányok, harsány fiúk tréfálkoznak, csevegnek, gondosan titkolt izgalomban. Még néhány perc, és kezdődik a próba.

Hogy milyen próba? Az egészen fiatal Klubszínpad egészen fiatal színjátszói nagyszabású előadásra készülnek. Címe: Nem a zubbony szorít. Műfaja: vidám, zenés revü. Illetve ez nem ilyen egyszerű, mert a műsornak lesz egy kis kabaré-íze, s egyanakkor pontosan körülhatárolható didaktikai célja. A műsor ugyanis, amely nemsokára a klubban kerül majd előadásra, hanem laktanyákban, katonai táborokban is, elsősorban a „kiskatonákhoz" szól, azokhoz a bevonulókhoz, akik előítéletekkel telve kezdik meg katonaéveiket. Nekik fogja ez a műsor bebizonyítani, hogy „nem a zubbony szorít".

De ez a kis kitérő után térjünk vissza azokhoz, akik megtették az első lépéseket felfelé a színpad lépcsőin. Ősz óta dolgoznak együtt Papp István-nak, az együttes vezetőjének keze alatt, aki minden színészi tapasztalatát felhasználja most, hogy ebből a nagyon vidám társaságból ügyes, jól felkészült, tehetséges kis együttest faragjon. Az izgalom neki is szól, „Pista bácsi"-nak, nyilván azért, hogy vajon meg lesz-e elégedve, de az izgalom azoknak a szemében is szól, akik még csak kívülről, alig-alig életrekelve figurálnak itt közöttük. Ernyes Károly még nem egészen Péter és a többiek sem egészen azok, akik a szövegkönyv lapjain élnek — de minden próbán, minden hétfőn jobban és jobban sikerül belebújni a figurák „bőrébe".

Lám, egy feketebajúszkás, hetyke fiatalember máris így mutatkozik be:

— Sutyerák Jani vagyok Alsómocsoládról.

— Péter, a huligán — közli egy komolynak látszó fiú.

— Nagy Zsigmond, a filozófia leendő tanára — így a harmadik.

Ők a „Nem a zubbony szorít" főszereplői, a három bevonuló fiatal. Különben pedig Kárpáti József, Ernyes Károly és Fónay Gábor ül itt velünk szemben és kész nyilatkozni, úgyis mint magánember.

A filozófia leendő tanára tulajdonképpen harmadéves szakácstanuló, továbbá másodéves levelező a vendéglátóipari technikumban. Főzni tehát valószínűleg tud.

— Hidegkonyhai dolgokat — szerénykedik.

— Ne tessék neki hinni — kottyan közbe Kárpáti—Sutyerák Jani — vasárnap ilyen prima disznósültet ettem náluk —. És csettint hozzá.

— A papám is szakács — közli tárgyilagosan a filozófus —, de otthon általában a mama főz. Vagy ha mi főzünk, ő kritizál.

Sutyerák Jani oly kitűnően keveri a különböző tájszólásokat, hogy meg kell tőle kérdezni, falusi gyerek-e.

— Törzskönyvezett pécsi vagyok — kuncog, holott komoly dolgozó ember, szakmája szerint víz- és fűtésszerelő, a Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó karbantartó szerelője.

— Ketten vagyunk összesen, miénk az egész világ! A vidéki üzemek is. Mindent csinálunk, konyhai robotgéptől a vízvezetékjavításig. Hogy a kávéfőzőgépek gyakran rosszak? Nem a mi hibánk, mostanáig nem lehetett szilikonzsírt kapni, most pedig...

Az anyaghiányról szóló fejtegetéseknek véget kell vetnünk, hiszen Ernyes Károlyt is be kell mutatni: ő a MÁV pályafenntartásnál munkavezető, érettségizett és a Vasutas Kisszínpad tagjaként már régóta kacérkodik a színpaddal.

— Mindig szerettem bohóckodni — mondja, de hát ezt nem kell egészen szószerint venni. Komolyan veszi ő azért ezt a nemes szórakozást. Mint ahogy a többiek is, a lányok is, akik között szintén sok a szakács és a cukrász, vannak kávéfőzők, titkárnők, gyors- és gépírók, tanulók. Sorban be is mutatkoznak, — Fenyves Irén, Kovács Judit, Varga Margit, László Ibolya, Guth Anna, Németh Ágnes, László Gréti, Murzsa Éva, Pálffy Zsuzsa — de ma még semmit nem lehet róluk mondani. Senkinek nincs kialakult szerepköre vagy legalábbis különleges adottsága, mondjuk a primadonna-szerephez. Majdnem mindnyájan énekelnek, táncolnak, verset szavalnak és prózát játszanak. Körülülik a kerek asztalt és azon tanakodnak, vajon milyen hajviseletet hord egy francia márkinő vagy egy görög hölgy. Mert nemsokára fellépnek egy divatkabarében, jelmezbe öltöznek, s míg bemutatják a különböző korok divatját, versekkel, dalokkal, humoreszkekkel is visszavezetnek az illető korba.

Vezetőiknek igazuk van, amikor úgy vélik, hogy egy ilyen fiatal gárdát nem szabad túlságosan hamar a közönség elé bocsátani a nagy műsorral. De akkor is igazuk van, amikor meg-megnyitják előttük a színpadra vezető lépcsőket, addig is, amíg a dolgok megérik. És akkor is helyesen járnak el, amikor egy vidám műsor keretében Karinthyt, Darvas Szilárdot, Babits Mihályt, Emőd Tamást adatnak elő velük. Hiszen nemcsak színjátszó együttessé kell válniuk, hanem közben önképzőköri életet is ki kell alakítani. Csak úgy van értelme „játszani", hogy közben mindig többet tudnak, szívesebben olvasnak, beljebb jutnak az irodalom birodalmába és nemesednek is ezek által. S ők is tudják ezt, amikor így szólnak, egy pillanatra elkomolyodva:

— Nekünk a színpad csak játék és szórakozás — de nagyon szeretjük.

H. E.

Olimpikonok kitüntetése

Mint jelentettük, a Népköztársaság Elnöki Tanácsa a XVIII. Tokiói Nyári Olimpiai Játékokon elért eredményeik elismeréséül a magyar sportküldöttség résztvevőinek kitüntetéseket adományozott. A kitüntetéseket Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke adta át. A kitüntetések átadásánál jelen volt Kádár János, az MSZMP KB első titkára, a kormány elnöke, Kállai Gyula, Biszku Béla, Gáspár Sándor, az MSZMP PB tagjai, Pap János, a kormány elnökhelyettese, Egri Gyula, az MTS elnöke. — A képen: Kállai Gyula, Kádár János, Pásztor Lajos, a Képes Sport főszerkesztője, Rudas Ferencné Antal Márta, a Magyar Népköztársasági Sportérdemérem arany fokozatával kitüntetett atléta és Várszegi József edző.

Megnyílt az új angol parlament ülésszaka

A hagyományos trónbeszéddel kedden megnyílt az október 15-én megválasztott angol parlament 1964—65. évi ülésszaka. A trónbeszédet, amely a kormány programnyilatkozatát tartalmazza, Wilson miniszterelnök és miniszterei dolgozták ki az uralkodónő számára. II. Erzsébet a Lordok Házában a felsőházi tagok és az alsóházi képviselők jelenlétében olvasta fel a programnyilatkozatot.

Szovjet—kongói közös közlemény

Moszkva: A szovjet parlament meghívására október 12-től 26-ig kongói (Brazzaville) parlamenti küldöttség tartózkodott a Szovjetunióban. Kedden Moszkvában közzétették a kongói küldöttség látogatásának eredményeiről szóló közös közleményt.

A szovjet parlamenti képviselők nagyra értékelték Kongó békeszerető politikáját és üdvözölték az ország népének és vezetőinek erőfeszítéseit, amelyeket a külföldi függőség alóli felszabadulás és a gyarmati rend maradványai felszámolása érdekében tettek. A kongói küldöttség tagjai a maguk részéről nagy értéknek tartják a Szovjetunió segítségét Kongónak és más afrikai államoknak, valamint az afrikai nemzeti felszabadító mozgalomnak. A tárgyaló felek örömmel jegyezték meg, hogy a két kormány a kölcsönösen előnyös kereskedelem kiszélesítésén fáradozik. A közös nyilatkozat megállapítja, hogy a kongói nemzeti hazafias erők győzelme után kedvező feltételek jöttek létre a szovjet—kongói kapcsolatok fejlesztésére. Létrejöttek és fejlődnek a két ország társadalmi szervezeteinek baráti kapcsolatai.

A VDK nemzetvédelmi miniszterének nyilatkozata

HANOI: Mint a Vietnami Távirati Iroda jelenti, Vo Nguyen Giap tábornok, a Vietnami Demokratikus Köztársaság nemzetvédelmi minisztere Kalti japán újságírónak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy Dél-Vietnam népe fokozza harcát a nemzeti felszabadításért és ebben a harcban győzni fog. Nem fér kétség ahhoz, hogy Vietnam egyesülése megvalósítható — mondotta a nemzetvédelmi miniszter.

A dél-vietnami kérdés megoldására és az indokinai béke helyreállítására vonatkozólag Vo Nguyen Giap a következőket mondotta: Ez a kettős probléma csak úgy oldható meg, ha az Egyesült Államok kormánya betartja az 1954-es genfi megállapodásokat, beszünteti a dél-vietnami agresszív háborút, kivonja csapatait és fegyvereit az országból és lehetővé teszi Dél-Vietnam népének, hogy maga döntsön sorsáról.

Bien Hoa visszhang

Washington: A dél-vietnami szabadságharcosoknak a Bien Hoában lévő amerikai légitámaszpont ellen végrehajtott sikeres támadását követően Dél-Vietnam kérdése áll az amerikai kormány figyelmének középpontjában.

Johnson elnök hétfőn a délutáni órákban másodízben is tanácskozásra ült össze *Rusk* külügyminiszterrel és *McNamara* hadügyminiszterrel. Mint Rusk később újságíróknak elismerte a különböző érintett kérdések között *ezuttal is elsősorban a vietnami helyzettel foglalkoztak.*

Miközben az Egyesült Államok lakossága megválasztja az ország elnökét, az amerikai közvéleményt élénken foglalkoztatják a Bien Hoa-i részleteket ismertető jelentések.

Strom Thurmond szenátor, *Goldwater* elnökjelöltségének egyik támogatója hétfőn este nyilatkozatot adott ki, amely szerint *meg nem nevezett, de „megbízható illetékes forrásból" úgy értesült, hogy a támadásban sokkal több ember vesztette életét, mint amennyiről — 4 halottat és 31 sebesültet — az amerikai hadügyminisztérium jelentése beismer.* A szenátor szerint *300—400 főre tehető az emberveszteség,* mégpedig azért, mert a dél-vietnami gerillák ágyúi által eltalált repülőgépeken elhelyezett rakéta- és lőszerkészlet a becsapódások következtében felrobbant és a szerterepülő repeszdarabok is hozzájárultak a pusztulás fokozásához.

Az amerikai hadügyminisztérium szóvivője csupán annak bizonygatásával válaszolt a szenátor nyilatkozatára, hogy a korábban nyilvánosságra hozott adatok helytállóak.

Az amerikai sajtó bőségesen boncolgatja „Bien Hoa problémáját" és *felveti a felelősség, illetőleg a szükségszerűen levonandó következtetések kérdését.*

„A legújabb incidens következtében szükségesebb, mint valaha, hogy az elnökválasztás után sürgősen tisztázzuk dél-vietnami politikánk alapelveit. Meg kell határoznunk céljainkat és azt, miképpen vethetünk véget leghatékonyabban a háborúskodásnak" — követeli a New York Times azzal a megjegyzéssel, hogy a megoldásnak biztosítania kell Dél-Vietnam *„semlegességét".*

Az amerikai lapvéleményekhez francia sajtóhangok is csatlakoznak. A Combat megállapítja: *„Ezek után nem vitás, hogy Dél-Vietnam problémájának rendezése az új amerikai elnök egyik legsürgősebb teendője lesz, mert* — mint a lap hangoztatja — *a dél-vietnami kérdés ma döntő jelentőségű nemzetközi probléma".*

A Le Monde azt fejtegeti, hogy az Egyesült Államok Dél-Vietnamban választhat a hosszú ideig húzódó háború, az erő jegyében létrejött béke és az engedményekkel összekötött tárgyalásos megoldás között. Az utolsónak említett megoldás a *„genfi értekezlet"* valamiféle újabb formája révén módot adna a csaknem két évtizede folyó harcok megszüntetésére és — amint a lap kiemeli — józan ésszel csak ez a megoldás ajánlható.

MSZBT küldöttség utazott Moszkvába

Jakab Sándornak, az MSZMP Központi Bizottsága póttagjának, a Nógrád megyei pártbizottság első titkárának vezetésével kedden Moszkvába utazott a Magyar—Szovjet Baráti Társaság hattagú küldöttsége a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire.

Építtetők figyelmébe!

Az idejében leoltott „pihent" mésszel gazdaságosabb az építkezés, a frissen oltott mészből másfélszeres a felhasználás. A TÜZÉP-telepek az őszi-téli időszakban bőséges darabos mészkészlettel rendelkeznek. A tavasszal beinduló építkezések és tatarozások zavartalan anyagellátása és a költségekkel való takarékosság érdekében kérjük vevőinket, hogy mészszükségletüket most szerezzék be.

PÉCS-SZEKSZÁRDI TÜZÉP V.

Katonai lázadás Bolíviában

Bolíviában, ahol a múlt héten a kormány csak nyers katonai erővel tudta megfékezni a bányászok és a diákok rendszerellenes megmozdulásait, kedden katonai lázadás robbant ki.

A kormány ellenőrzése alatt álló illimani-rádióállomás jelentése szerint a hajnali órákban a fővárosban állomásozó „Ingavi"-ezred egységei fellázadtak, de röviddel később megadták magukat a katonai hatóságoknak. Hírügynökségi beszámolók szerint Miraflores és Calacoto külvárosokban, ahol a lázadó alakulatok állomásoznak, heves tűzharc hallatszott. A kormányhoz hű katonai és rendőri alakulatok körülzárták ezeket a negyedeket. Paz Estenssoro elnök a lázadás hírére azonnal tanácskozott a hadügyminiszterrel, a belügyminiszterrel és a hadsereg főparancsnokával. Meg nem erősített jelentések szerint tíz alacsonyabb rangú katonatisztet letartóztattak. A kormányrádió a déli órákban bejelentette, hogy „a hatóságok szilárdan kezükben tartják a helyzetet" és a lázadókat katonai bíróság elé állítják.

Alig hangzott el azonban ez a bejelentés, Cochabambának, az ország második legnagyobb városának rádióállomása arról tájékoztatta a lakosságot, hogy az ott állomásozó helyőrség is fellázadt, és hogy a felkelők Santa Cruz potosi és Sucre városok helyőrségeinek támogatására számítanak. A magát „cochabambai nemzeti rádiónak" nevező adóállomás hangoztatta, hogy „november 3-a a felszabadulás napja" és felszólította az ország lakosságát, csatlakozzék a felkeléshez, amelynek élén René Barrientos Ortuno tábornok, helyettes államelnök áll. A tábornok üzenetet intézett Paz Estenssoro elnökhöz és ebben arra hívta fel, hogy a felesleges vérontás elkerülése végett adja át a hatalmat egy katonai juntának.

Nyugati hírügynökségek kedd esti jelentései egyetértenek abban, hogy a helyzet egyelőre áttekinthetetlen. Paz Estenssoro elnök válaszáról és további katonai összetűzésekről ez ideig még nem érkeztek hírek.

Fejszal király rádióbeszéde

Amman: Fejszal, Szaud-Arábia új királya rádióbeszédet mondott. Kijelentette, hogy belpolitikai téren meg fogja kettőzni az erőfeszítéseket az ország politikai közigazgatási és gazdasági életének megreformálására.

Fejszal a következőkben jelölte meg a szaud-arábiai külpolitika törekvéseit: „Az arab államok együttműködése, a két arab csúcskonferencia határozatainak végrehajtása, minden arab föld felszabadítása az imperializmus alól, az ENSZ alapokmányának és az el nem kötelezett országok értekezlete határozatainak támogatása, az igazságos béke a tényleges szabadság és az állandó bizalom keresése".

Fejszal király hangsúlyozta, hogy kormánya támogatja a leszerelést és híve a nemzetközi problémák békés megoldásának.

Mongol—mali közös közlemény

Ulan Bator: Kedde a mongol fővárosban mongo —mali közös közleményt ad tak ki Modibo Keita mali á lam- és kormányfő hivatalo mongóliai látogatásáról. A közlemény megállapítja mongol—mali baráti kapcso latok erősödését és kifejezés juttatja a két kormány néze tét egész sereg nemzetkö kérdésben.

A közlemény aláhúzza — fő feladat: harcolni a béké az imperializmus és a gya mati rendszer, valamint nukleáris háború kirobbant sa ellen.

LONDON: A munkáspár kormány újonnan kineveze gazdasági tanácsadója, a m gyar származású dr. Thom Balogh. Balogh egy ideig Oxford-i egyetem közgazda gi tagozatán docens volt és talában mint az ország ve tő baloldali közgazdászát tar ják számon.

Református egyházi vezetők eskütétele

Dobi István, a Népköztá saság Elnöki Tanácsának e nöke előtt a Magyar Népkö társaságra és alkotmányá kedden esküt tett dr. Bak Lajos dunántúli, Ráski Sán dor Tiszán inneni reformátu püspök, valamint Ujszász Kálmán, a Tiszán inneni re formátus egyházkerület f gondnoka. Az eskütételen je len volt Kiss Károly, az Elnö ki Tanács titkára, dr. Barth Tibor református püspök, a Elnöki Tanács tagja és Pran ner József, az Állami Egyhá ügyi Hivatal elnöke.

Jogi tanácsadó

A keresetkiegészítésről

Államunk nagy gondot fordít arra, hogy az üzemi balesetet szenvedett, valamint gümőkór miatt csökkent munkaképességű dolgozók az egészségi állapotuknak megfelelő munkakörben dolgozzanak. Ugyanakkor keresetükben ne legyen túlzottan nagy különbség a betegség előtti és utáni keresetük között. Kormányunk 33/1963 (XII. 3.) Korm. rendeletben intézkedett a keresetkiegészítés bevezetéséről és végrehajtásáról. Az elmúlt hetekben több helyütt érdeklődtünk a rendelet alkalmazásának mértéke felől, azonban ez az érdeklődés azt bizonyította, hogy a dolgozók nagy többsége nem ismeri a lehetőséget és nem él a jogszabály adta kedvezményekkel, holott az részére megjár, ugyanakkor tapasztaltunk olyat is, hogy a dolgozók tájékoztatása hiányos.

Ezért kívánjuk most részletesen ismertetni e rendeletet.

A kormányrendelet hatálya kiterjed mindazokra a dolgozókra, akik *üzemi baleset* vagy *foglalkozási betegség* következtében *baleseti járadékban részesülnek* vagy *rokkantsági nyugdíjban* és munkaképesség-csökkenésük miatt munkakörüket megfelelően ellátni nem tudják, továbbá azokra, akik gümőkóros megbetegedésük következtében munkakörükben jogszabályi tilalom folytán nem foglalkoztathatók.

A vállalat kötelessége

Törekedni kell arra, hogy e dolgozók képességeiknek és képzettségüknek megfelelő munkát végezhessenek.

Az üzemi balesetet szenvedett dolgozót *köteles* a vállalat:

a) elsősorban eredeti munkahelyén és szakmájában tovább foglalkoztatni a munkakörülmények módosításával vagy

b) más megfelelő munkakörbe esetleg munkahelyre áthelyezni, vagy

c) más munka végzésére betanítani, vagy szakmunkásképzésben részesíteni,

d) a dolgozó a munkakörében meghatározott teljes munkaidőnél rövidebb munkaidőben is foglalkoztatható.

A most ismertetett intézkedéseket a vállalat igazgatója *kérelemre, javaslatra* (üzemorvos javaslatára) köteles megtenni. Ha a dolgozó olyan munkakörben dolgozik, melyet a jogszabály tilt, akkor a vállalat igazgatója kérelem és javaslat nélkül is köteles a dolgozóról a fentiek szerint gondoskodni.

A kérelem és javaslat a *munkaviszony fennállása alatt bármikor* előterjeszthető, mind addig, amíg a dolgozó ba *eseti járadékban* (rokkantsá nyugdíjban) részesül. A kére lem, illetve javaslat előterjes tésétől számított 15 napon be lül intézkedni kell.

Abban az esetben, ha dolgozó munkaképesség-csök kenése a 36 százalékot elé vagy meghaladja, keresetki egészítésben részesíthető.

A keresetet ki *kell* egé szíteni az üzemi baleset előt átlagkeresetének 80 százalék ra, de legfeljebb havi 220 forintra, feltéve, hogy mun kakörében elért átlagkerese baleseti járadék, illetve rok kantsági nyugdíj folyósítás kerülő része és az üzemi ba eset, illetve foglalkozási be tegség okozója által fizetet kártérítés együttes összege korábbi keresetének a 80 szá zalékát nem éri el. A keresetkiegészítés az üzemi balese előtti átlagkereset 25 százalé kát nem haladhatja meg.

Mit jelent ez a gyakorlatban?

A dolgozó baleseti járadé kát havi 2200 forintos munka bérátlag alapján állapított meg az SZTK. Az üzemi bal eset következtében elveszíte munkaképesség-csökkenése 4 százalékos. Ezért részére há rom fokozatú baleseti járadé kot állapítottak meg, havi 33 forint összegben. Ennek a ki számítása a következőképpe történik: a balesetet megelőző havi átlagos munkabér 15 szá zaléka lesz a baleseti járadé összege, vagyis 2200 forint. 1 százaléka, azaz 330 forint. A

A SZERKESZTŐSÉG postájából

Kongresszusra készülnek a kásádi fiatalok

A kásádi fiatalok is mindent megtesznek annak érdekében, hogy jó munkájukkal hozzájáruljanak a KISZ kongresszus sikeréhez. Még a nyáron elhatározták, hogy társadalmi munkában szépítik a falut. Rendbehozták a tűzoltószertár környékét, a kultúrház udvarát és parkosítottak. Csépléskor vasárnapi műszakot szerveztek, amelyen kivétel nélkül minden KISZ-tag megjelent. Az így, közös munkával keresett pénzből a nyáron balatoni kiránduláson vettek részt, egy másik alkalommal pedig Pécsett megtekintették a jugoszláv művészegyüttes műsorát. Szeptemberben újabb munkára vállalkoztak. Amíg a termelőszövetkezet gyalogmunkásai a kukoricatöréssel és a cukorrépa betakarításával voltak elfoglalva, a KISZ-fiatalok a bab szedésénél szorgoskodtak. Munkájukkal nagyban elősegítik a falu fejlődését, szépítését.

Sebők István
pártitkár

Hozzászólás az új madárvédelmi rendelethez

Ez év júliusában jelent meg az FM. 8/1964. számú rendelete a madárvédelemről, mely az 59/54 MT számú törvény kiegészítése. A Baranya Megyei Tanács december 1-i határidővel el is rendelte a végrehajtást. A hasznos madarak védelme és megmentése azonban társadalmi kötelesség is. A városi lakosság segítsége Pécsett különösen fontos, mert az elmúlt két igen kemény télben a Mecsek madarai tömegesen pusztultak el élelem és menedék hiányában. Az erős hóviharokban a jeges fákon a madarak nem találnak menedéket és már egy napi éhezés is megöli őket.

A lakosság egy része, mint azt a beérkező levelek is bizonyítják — szívesen etetné a hasznos énekes madarakat csakhogy ezidő szerint vagy egyáltalán nem vagy pedig csak igen drágán lehet hozzájutni a madáreleséghez. A madaraknak télen olajos magvakra, zsiradékra van szükségük, hogy a hosszú hideg éjszakákhoz szükséges kalóriát magukhoz vegyék. Napraforgó, tökmag, faggyú és szalonna a legalkalmasabb eleség számukra.

A Napraforgó betakarítása, cséplése most ezekben a napokban folyik. A rotaaljáit nem szabad kidobni vagy megsemmisíteni hanem át kell adni a madáretetőknek, önköltségi árát szívesen megtérítik azok, akik a madarakat szeretik.

De a táplálék mellett menedék is kell. Téli madaraink nagyrésze cinege, amely odulakó. Odu céljára legegyszerűbb és legolcsóbb megoldás a 15 centiméter átmérőjű eternit cső. A Megyei Idegenforgalmi Hivatal segítségével a szigetvári várban már elkészültek a téli madárvédelmi berendezések a Madártani Intézet szabványai szerint, parktéri etető, ablak etető, eternit odú stb. E két utóbbi igen olcsón előállítható hulladék farostlemezből, illetve cementcsőből. Ezeket a berendezéseket, ablaktetőket melyeket a szigetvári Zrinyi Miklós Gimnázium politechnikai tanműhelye készített, bárki megtekintheti a várban.

Nowotarski Miklós
Szigetvár

Propán-bután probléma

Több mint egy hónapja feliratkoztunk gázpalackra, azonban mindig azt a választ kaptunk, hogy nincs. Előfordult, hogy azt mondták van palack, de nincs autó, amely kiszállítsa. Ha mind a kettő volt, akkor emberek nem voltak, akik felrakják: a kocsira. Ezzel párhuzamosan olyan tájékoztatást is kaptunk, hogy nézzünk be a telepre s ha van, adnak. Volt aki kapott, bár később vették fel a listára. Persze, amelyik családban mind a ketten dolgoznak, azok nem tudnak ott várakozni napokon át a telepen.

A gáztűzhelyet több mint ezer forintért vásároltuk, a kereskedelem igyekszik eladni a tűzhelyeket azoknak, akik rendelkeznek tanácsi kiutalással palackokra. A sok huza-vona közben olyan hangokat is hallani, hogy a tanács több engedélyt adott ki, mint amennyi palackra számítani lehet. Sajnos nem tudjuk mi az igazság. Erre kérnénk választ az illetékes szervektől: a tanácstól és a gázpalack lerakat vezetőjétől.

Harvan József
Pécs, Marx út 42.

Szerkesztői üzenet

Özv. Csomor Andrásné: Tíz éves munkaviszony szükséges a nyugdíjigényhez, viszont öregségi járadékot a leírtak alapján kaphat, de ennek megszerzése után nem tarthat igényt nyugdíjra. Ha viszont az egy évet megszerzi, megkaphatja a tsz-nyugdíjat. Harminc napon túl levő igazolt betegség esetén a tsz minden munkanapra fél munkaegységet kell hogy jóváírjon tagjai részére.

Az adót mindenkinek meg kell fizetnie, legfeljebb kérheti, hogy részletben fizethesse.

Mikor tataroznak?

Házunk tatarozási előkészülete immár három éve folyik. Az elmúlt évek során sok-sok felmérésre került sor, de a munkák megkezdését minden esztendőben elhalasztották. Ennek következtében a lakások igen elhanyagolt állapotban vannak. Ugyanis évekkel ezelőtt cserélték ki a villanyvezetékeket 220-as áramkörre, s a kivésett falakat nem meszeltettük gondolván, hogy tatarozunk, tehát semmi értelme a munkának, illetve a PIK-nél kellett volna a festést elvégezni, de ma is minden úgy van, mint annak idején.

Most újból elhalasztották egy évre a tatarozást. Kértem az Ingatlankezelő Vállalat igazgatóját, hogy cseréljék ki az ajtókat és ablakokat. A PIK-től kijöttek és megállapították, hogy a kérés jogos és kicserélik az ajtókat és az ablakokat. De máig sem történt intézkedés, pedig azóta több ízben kértem a PIK vezetőit erre. Sajnos, itt a téli idő és félünk a rossz ajtók és ablakok miatt.

Vásári Balázs
Pécs, Déryné u. 13.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon • 15-31, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 16. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 4-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Versenyfutás az idővel. Tudósítóink jelentik. Népszerű komolyzene. Egy város 20 éve. Belgrád ma. RTB-hanglemezekről.
18.00: Német nyelvű műsor: Hírügyi műsor. Zenés összeállítás. Tánczenei ritmusok.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Lvovi jegyzetek.
18.45: Zenéről zenére. Közben: 1. A Történelmi Társulat dél-dunántúli csoportjának előadás-sorozata. Zrínyi halálának rejtélye. Dr. Jakab Géza előadása. 2. Portré a díjbeszédről.
19.20: Dél-dunántúli híradó
19.35: Legszebb Mozart-lemezeinkből.
19.45: Sporthíradó.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: III. Richard (este 7 órakor). Csortos-bérlet.

MOZI:

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park Másfél millió (szv., fél 5, fél 7, fél 9).

Petőfi: Másfél millió (szv., 5, 7, 9).

Kossuth: Háborús bűnösök (fél 5, fél 7, fél 9).

Kossuth Híradó: Magyar híradó. A legkisebb magyar város. Kívánj akármit. Őszi motívumok. Hollo, hallo, 54 21. sz. világhíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytonosan.

Fekete Gyémánt: Férjem (fél 6), Apáczai: Dollárpapa (4, 6). Mecsek: Ujja: Özvegy menyasszonyok (szv., 7). Mohács: Tékozló szív (szv., 6, 9) Csak 18 éven felülieknek! Szigetvár: Az éjszaka (szv., szi. 8). Csak 18 éven felülieknek! Siklós: Magánélet (szv., szi., 7). Sellye: Egy taxisofőr halála (7) Harkány: 8 és fél (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! Mágocs: Félelem bére (7). **Pécsvárad:** Hol a fáborok (fél 8). **Mezes:** Földről jött ember (szv., 6). **Beremend:** Topáz ur (szv., szi., 8). **Bóly:** Vigyázat feltaláló (szv., 7).

Pécsiek győztek a múzeumi-műemléki vetélkedőn

Pócs Magdolna, Bókay Antal, Kállai Kamilla, Feld István, Hetessy Gyöngyi, a győztes csapat tagjai.

— A győzelemre! — Egyszerre roppantottuk el a boros bonbont, amikor összeültünk a győztes csapat tagjaival, hogy elbeszélgessünk az 1964-es Pécs-Baranyai Múzeumi Hónap utolsó reprezentatív rendezvényének, a múzeumi-műemléki vetélkedő megyei döntőjének eseményeiről.

A versenyzőkben már elcsitult a nehéz verseny és a tv-közvetítés keltette izgalom, de azért mégsem sikerült szabályos riportot készíteni velük, gyakran vágtak egymás szavába, amikor a még mindig eleven élményeket idéztük. Azt viszont egyhangulag állapították meg: az elődöntő nehezebb volt!

Megütközve tekintettek rám, amikor megkérdeztem: Ugye, ezek után mindegyiktek muzeológus akar lenni? Lássuk a válaszokat:

Kállai Kamilla (született 1946-ban): „Szinte naponta változik a véleményem, de mindegyik tervem nyelvekkel kapcsolatos. Valószínűleg nyelvtantanárnő leszek!" Ő volt a csapat néprajzosa.

Hetessy Gyöngyi (1947), aki a Modern Magyar Képtár kiváló ismerőjének bizonyult a kamerák előtt is, orvos akar lenni, a szerény *Pócs Magdolna* (1946), akiből úgy kellett kikönyörögni minden szót (szerencsére a versenyen nem!), a vegyészetben látja életcélját. A vetélkedőn a Zsolnay-kiállítás volt az ő feladatköre: korábban porcelánfestő szeretett volna lenni.

Bókai Tóni (1951) korán kiválasztott életcélja, a biológia, közel áll versenyfeladataihoz, ő volt a csapat természettudósa, bár a vetélkedőn döntő szép és kerek feletet e témában is a talpraesett *Feld Pisti* (1951) adta meg. Ő az egyetlen, aki muzeológus, mégpedig régész akar lenni. Érdeklődési területe is pontosan körülhatárolt: a középkori várak állnak legközelebb szívéhez.

Mire mindezt tisztáztuk, feloldódott minden feszültség, s le sem írtam az utolsó sort, amikor megszólalt Feld Pisti:

— Igenám! De én már a vetélkedő előtt így döntöttem! Amikor először szó esett az iskolában (Bókay Tónival együtt az Egyetem utcai Ált. Iskola tanulója) a múzeumi vetélkedőről, mindenki azonnal rám nézett az osztályban, mintha itt vita sem lehetne, hogy én tagja leszek a csapatnak!

Érdekesen alakult ki a döntőben szerepelt pécsi csapat. Az előcsatározások során még külön versenyeztek az általános iskolások és a gimnazisták és az egyéni versenyek alapján alakult ki a vegyes csapat. Természetesen azoknak is vannak érdemeik a sikerben, akik az elődöntőn és a TV által közvetített döntőn már nem szerepeltek, így felsoroljuk őket is: *Bartalos László, Molnár Dénes, Németh Zsuzsa* az Egyetem utcai iskolából, *Cziráki Katalin és Kiss Irén* a Janus Pannonius Gimnáziumból. A győztes csapat leánytagjai is mind a Janus tanulói.

Felvetődött a kérdés: menynyiben volt hasznos a vetélkedő? Bár a csapat tagjai korábban is látták — „Sokszor!" — a múzeum kiállításait, megállapították, hogy most, közös múzeumlátogatásaik során, egészen más szemmel nézték a kiállításokat: „Most láttuk igazán, hogy mennyit lehet tanulni a kiállításokból!"

— Mindig kaptatok vezetőt?

— Megvásároltuk! (Ők ugyanis a múzeum Füzeteire, az írott „vezetőkre" gondoltak!)

Az írott vezetők közül legjobban a „Baranya népe" nyerte meg tetszésünket („Abban minden benne van, amit tudni kellett!"), a régészeti vezető is jó, csak rövid szerintük éppen úgy, mint a Modern Magyar Képtár vezetője („Ott mindig kellene egy szakember, aki magyaráz!").

Figyelemre méltó a „Baranya" c. kötetről alkotott véleményük is: „Helyenként jobb, mint a kiállítások, de sok részét már újra kellene írni!" Ez a kötet volt ugyanis a kiállítások mellett a vetélkedő anyaga, így nem csoda, hogy igen alaposan ismerik, de — s ezek megint saját szavaik: „Közel sem úgy, mint a vidékiek!"

A vetélkedő és a döntő egyik szépséghibája, hogy „A pécsieknek helyzeti előnyük volt!" — Ezt viszont a vetélkedőn résztvevő egyéb csapatok mondották, akik nem is voltak megelégedve a zsüri döntésével, hiszen holtverseny alakult ki Pécs és Véménd között, sőt, a mohácsiak is csak 1 ponttal maradtak el az elsők mögött, és még ezt az egy pontot is vitatták. Jogosan!

Sajnos, a tv-közvetítés szabott ideje és a technikai nehézségek nem biztosították a zsüri és a játékvezető szorosabb kapcsolatát, s ezért — bár a játékvezető 4 pontot diktált be a mohácsi csapatnak is az egyes műemlékek stílusainak meghatározásáért — nem világlott ki, hogy a zsüri csak 3 pontot fogadott el, mivel egyik helyen „időn túl" végzett javítást a csapat. Az utolsó pillanatokban, az eredményhirdetésnél, majd az adást követő zavaros percekben nem sikerült megnyugtató módon tisztázni a holtverseny eldöntésének elveit, de Kállai Kamilla helyesen mutatott rá a ki nem mondott, de döntő érvre:

— Magunk is úgy éreztük, hogy a zsüri nem kellően indokolta meg döntését a „szép és kerek válaszok"-kal, ki kellett volna emelni az elődöntőben elért 8+1 pontos előnyt!

— i. L. —

---

régi munkakörét nem tudta folytatni, így új munkakörben kellett elhelyezkedni, ahol havi keresete 800 Ft. A kettő együttes összege 1130 forint, tehát lényegesen kevesebb, mint a baleset előtt volt. Ezért a dolgozó keresetkiegészítésre jogosult, legfeljebb az előző keresete 80 százalékáig.

Mennyi lesz a keresetkiegészítés összege? Az ismertetett jogszabályi rendelkezés szerint ez az összeg a korábbi átlagkereset 25 százalékáig terjedhet, ennél több nem lehet. Vagyis a 2200 Ft 25 százaléka, azaz 550 forint. A dolgozó keresete így a baleset után a következőképpen alakul: új munkakörében a havi átlagos munkabére 800 forint, a baleseti járadéka havi 330 forint, a keresetkiegészítés havi 550 forint, összesen 1680 forint.

Ha a dolgozó előző munkakörét nem tudja ellátni?

A jogszabályi rendelkezés szerint másként alakul a helyzet akkor, ha a dolgozó előző munkakörét nem tudja ellátni és szakmunkás-képzésben vagy -betanításban részesül. Ha ez alatt az idő alatt nem végez munkát, akkor a baleseti járadékát vagy rokkantsági nyugdíját a baleset előtti átlagkereset 80 százalékára kell kiegészíteni.

A dolgozó havi 1750 Ft átlagos munkabérben részesült a baleset előtt. Munkaképességcsökkenése 40 százalékos. Uj munkakörben kell elhelyezkednie és ehhez tanfolyamot végez, aminek az ideje alatt nem dolgozik. A részére járó ellátás a következőképp alakul: kapja a baleseti járadékot, ami az 1750 Ft-os munkabérátlag 15 százaléka, azaz 262,50 Ft. Az 1750 Ft 80 százalyéka 1400 Ft. A baleseti járadék összegét levonjuk a kiszámított munkabéráltag 80 százalékából, s megkapjuk a keresetkiegészítés összegét a havi 1137,50 Ft-ot. Tehát a dolgozó kapni fog 262,50 Ft baleseti járadékot és 1137,50 Ft keresetkiegészítést, együttesen havi 1400 Ft-ot a tanfolyam idejére.

Abban az esetben, ha a dolgozó a tanfolyamot a munkavégzés mellett végzi, akkor a korábbi rendelkezést kell alkalmazni. Nem szabad azonban szem elől téveszteni azt az alapvető rendelkezést, hogy a havi ellátás összege a baleset előtti átlagkereset 80 százalékát nem haladhatja meg, illetve nem lehet több a havi 2200 Ft-nál.

Ha csökkentett munkaidőben dolgozik?

Hátra van még az az eset, amikor a dolgozó csökkentett munkaidővel dolgozik. Ebben az esetben a kereset is ennek megfelelően alakul.

A dolgozó baleseti járadéka alapjául szolgáló munkabér havi átlaga 1900 Ft. A baleset után új munkakörében az előírt 8 órával szemben csak napi 4 órát dolgozik. A 40 százalékos munkaképességcsökkenés alapján havi 285 Ft baleseti járadékban részesül. Ha most a munkakörében a keresete 400 Ft, akkor a havi együttes keresete 685 Ft lesz. Kérdés, mennyi lesz a keresetkiegészítés összege?

A baleset előtti keresete 8 órára volt 1900 Ft, ez a kereset 4 órára számítva 950 Ft. Tehát ennek a 80 százalékára kell kiegészíteni a keresetet. A 950 Ft 80 százaléka 750 forint. Tehát a 685 Ft és a 750 Ft közti különbözet lesz a keresetkiegészítés összege, azaz havi 75 Ft. Tehát a dolgozó kap havi 400 Ft munkabért, 285 Ft baleseti járadékot és 75 Ft keresetkiegészítést. — Együtt havi 750 Ft-ot.

Abban az esetben, ha valaki új munkakörbe kerül a baleset után, úgy részére a keresetkiegészítést egy év tartamára előre meg kell állapítani, majd ennek letelte után ismét ki kell számítani most már két évi időtartamra. Az új munkaköri munkabéralapot a munkáltató állapítja meg.

Mikor nem fizethető ki a keresetkiegészítés?

a) azokra a napokra, amikor a dolgozó részére munkabér nem jár (igazolatlan mulasztás, fizetés nélküli szabadság, stb.),

b) a táppénzszolgáltatás és a terhességi, gyermekágyi segélyezés időtartamára,

c) azokra a napokra, amikor a dolgozó a részére biztosított képzésről igazolatlanul távol marad.

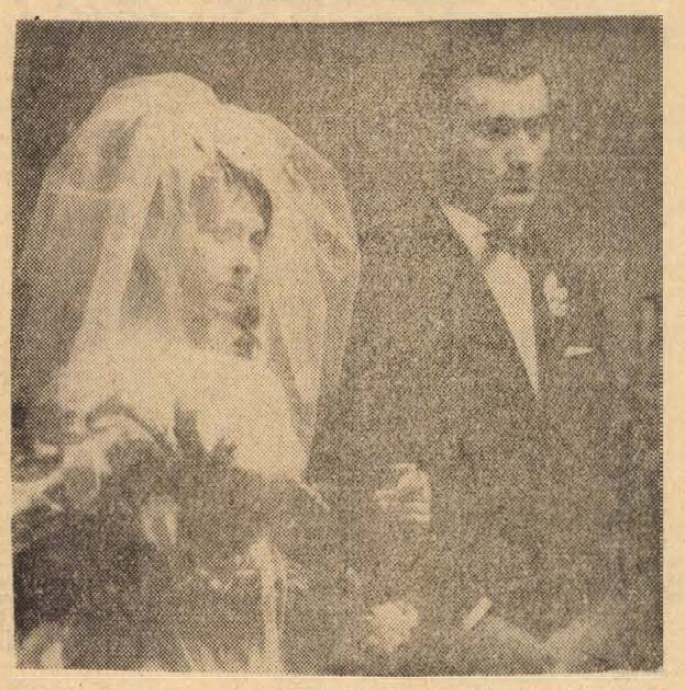
Abban az esetben, ha a dolgozó a részére biztosított képzésen nem vesz részt, keresetkiegészítésre való jogát elveszti. Ha a munkaviszonyát azonnali hatállyal szüntetik meg és munkakönyvébe *„Azonnali hatállyal elbocsátva"* bejegyzés kerül, új munkaviszonyba lépésétől számított egy éven át keresetkiegészítésben nem részesíthető.

A keresetkiegészítés megállapítása *igénybejelentés alapján történik.* A szükséges nyomtatványt a munkáltatónak kell kiállítani és utána a kifizető szervnek (üzemi kifizetőhely, SZTK megyei Alközpontjának) továbbítani, ahol az ismertetettek alapján kiszámítják a keresetkiegészítés összegét és folyósítják. A keresetkiegészítés megállapításával kapcsolatos viták eldöntése a társadalombiztosítási tanács, társadalombiztosítási bizottság, megyei bizottság hatáskörébe tartozik.

Az ismertetteket kell alkalmazni azokra is, akiknek gümőkóros megbetegedését tbc-gondozóintézet állapította meg és akik a betegség megállapításakor olyan munkakörben dolgoznak, amelyben jogszabály tiltja gümőkóros foglalkoztatását és emiatt szükséges áthelyezésük más munkakörbe.

A rendeletet 1964. január 1. napjától kell alkalmazni.

Dunai II. esküvője

A Pécsi Dózsa népszerű labdarúgója, az olimpiai válogatott Dunai Antal tegnap délután szintén a férjek sorába lépett. A klubtársak, a szakosztály vezetői, rokonai, barátai jelenlétében esküdött örök hűséget a városi tanács házasságkötő termében Tóth Katalin bajai kozmetikussal.

sport Sport sport

Tizenöt perc Bene Ferenccel

— **Hivatalos ügyben utazott Pécsre?**

— *Egyáltalán nem hivatalos, de annál kedvesebb. A Dunai Anti esküvőjére jöttem.*

— Mióta ismeri a kis Dunait?

— *Még az NB III-ból. Sokat játszottunk egymás ellen.*

— S jövőre már egy csapatban játszanak?

— *Ezt miért éppen és mondjam meg. Vannak illetékesebbek is, nem igaz?*

— Az olimpia óta ez az első útja Magyarországon?

— *Nem, már otthon is voltam Balatonkeresztúron.*

— Igaz, hogy valamelyik nyugati profi klub kétszázezer fontot ígért magának?

— *Ezt már én is csak itthon hallottam. Mint ahogy azt is, hogy állítólag kint maradtam Tokióban.*

— Melyik volt a legnehezebb mérkőzésük? Nyilván a csehek ellen.

— *Talán meglepően hangzik, de nem. A románok elleni mérkőzést éreztük legsorsdöntőbbnek. Egyrészt azért, mert Romániát az A-válogatottja képviselte, másrészt ha azon a mérkőzésen kikapunk, legfeljebb a nyolcadik helyért játszhattunk volna. A csehek elleni mérkőzés is nagyon izgalmas volt, de amikor ott kimentünk a pályára, az ezüstérem már biztos volt.*

— Kik voltak a legerősebb ellenfelek?

— *Az európai csapatok. A csehek, románok, jugoszlávok. Nekem a jugoszlávok játéka tetszett legjobban és nagyon meglepett, hogy csak a hatodik helyet tudták megszerezni.*

— A magyar csapatból kik játszottak legjobban?

— *Mindenki tudása legjavát igyekezett nyújtani.*

— A külföldi játékosok közül ki volt különösen jó?

— *A csehszlovák Masni és a jugoszlávok középcsatára.*

— Hány gólt lőtt az olimpián?

— *Tizenkettőt.*

— Tehát a Marokkó ellen elért első gólt hivatalosan is a javára írták?

— *Igen, bár magam sem tudom tulajdonképpen mi az igazság. Az biztos, hogy kapura vágtam a labdát, de hogy aztán hozzám valakihez vagy érintés nélkül jutott a hálóba, azt nem tudom.*

— Kapott-e valamilyen díjat a gólkirályságért?

— *Kint nem, de itthon kaptam egy serleget az Esti Hírlaptól.*

— Miben látja a magyar futball olimpiai sikerének gyökerét?

— *Ezen a mérkőzéssorozaton meglát kiderült az erőnlét fontossága — a magyar csapatnak jó volt az erőnléte. És bevált Lakat edző taktikája is.*

— Mi ez a taktika?

— *A két középcsatáros rendszer. Csernai és én előretolt csatárok voltunk. Komora hátravontan játszott. Lényegében a 4—2—4-es rendszer egy rugalmasabb változatát játszottuk.*

— Melyik volt a pályán a legnehezebb pillanata?

— *Amikor a románok 1:0-nál tizenegyeshez jutottak.*

— És a csehek elleni döntő gól?

— *Kicsit jobbra sodródtam ugyan, de aztán észrevettem, hogy a kapus beadást vár és lőttem . . . Sikerült.*

— Hogyan tetszett Tokió?

— *Őszintén szólva nem sok időnk volt a várost nézegetni, de amit láttunk az nagyon szép volt. Különösen este a sok fényreklám.*

— Az időeltolódást mennyi idő alatt szokták meg?

— *Egy hétig bizony hajnalban ébredtünk s délután már álmosak voltunk. De később ezzel sem volt semmi baj.*

— A repülőút?

— *Tizennyolc és fél óráig tartott, elképzelheti, hogy nem volt valami kellemes. Bár akkor már zsebünkben volt az aranyérem és azt hiszem, ez mindennél fontosabb.*

L. E.

Erdősiné Tolnai Márta kitüntetése

Kitüntették az olimpián eredményesen szerepelt magyar versenyzőket és szakvezetőket. A parlament kupolacsarnokában megtartott ünnepségen Erdősiné Tolnai Márta a tokiói olimpiai játékokon 5. helyen végzett magyar női tornászcsapat tagja a Magyar Népköztársasági Sport-érdemérem bronzfokozatát kapta.

Kosárlabda NB I.

Férfiak:

1.	Bp. Honvéd	24	23	1	2501:1517 47
2.	MAFC	24	23	1	2036:1490 47
3.	Csepel	26	17	9	2200:2039 43
4.	VTSK	24	13	11	2090:2117 37
5.	Baja	24	13	11	1953:1926 37
6.	Szeged	24	13	11	1899:1988 37
7.	BM Dózsa	25	10	15	1590:1837 35
8.	BEAC	25	9	16	1727:1842 34
9.	TFSE	24	10	14	1971:2092 34
10.	Pécs	24	10	14	1800:1997 34
11.	OSC	24	9	15	1665:1894 33
12.	Sz-fehérvár	24	9	15	1793:1985 33
13.	Ganz-M.	24	8	16	1931:1974 32
14.	Csepel Autó	24	3	21	1534:1981 27

MAFC—Csepel Autó 88:58 (43:27), Szigetszentmiklós.

Jegyzet: Az azonos pontszámú csapatok közötti sorrendet az egymás ellen elért eredmények határozzák meg.

Hátralévő mérkőzések: BM Dózsa—Szeged, TF—Csepel Autó, OSC—Bp. Honvéd, Ganz-MÁVAG—BEAC, Baja—Székesfehérvár, Pécs—VTSK, Szeged—MAFC, MAFC—Baja, VTSK—Székesfehérvár, Ganz-MÁVAG—OSC, Bp. Honvéd—TF, Csepel Autó—Pécs.

Ökölvívás NB II.

Nyugati csoport:

1.	Pécsi VSK	12	7	2	3	146:94 16
2.	Bonyh. Sp.	12	7	—	5	122:118 14
3.	Győri ETO	12	7	—	5	107:131 14
4.	Szeksz. D.	12	6	1	5	130:110 13
5.	H. Mereszjev	12	6	—	6	125:113 12
6.	Soproni VSE	12	4	2	6	111:113 10
7.	Nagyk. B.	12	4	2	6	106:134 10
8.	FTC	12	2	3	7	107:131 7

SPORTHÍREK

A tájékozódási futók megyebajnok csapatai Budapest mellett éjjel-nappali verseny formájában döntötték el, melyik két csapat jut fel az OB I-be. Baranyából a PEAC együttese és a PVSK gárdája indult. Az egyetemisták ismét balszerencsés versenyt vívtak, csakúgy mint az elmúlt évben, most is a harmadik helyen végeztek a győztes Miskolc és Veszprém mögött és ezzel elestek a feljutástól. A PVSK a 8. helyet szerezte meg.

*

A november 22. és 29. között Malmőben sorrakerülő asztalitenisz Európa-bajnokságon 32 ország vesz részt. A férfiversenyben 22, a nőiben 20 az indulók száma. Nagy mezőnyök szerepelnek az egyéni és páros számokban is, a végleges listát azonban még nem lehet megállapítani, mivel csaknem valamennyi ország több játékost nevezett, mint amennyivel majd valóban rajthoz áll.

Mind a férfi, mind a női csapatokat 8—8 csoportba sorolták, s a lebonyolítás egészen újrendszerű lesz. A csoportgyőztesek továbbjutnak a két középdöntőbe, amelyet két négyes csoportban rendeznek, s a két győztes küzd az Európa-bajnoki címért.

A magyar férficsapat a holland és finn, a női a norvég és svájci válogatottal került egy csoportba.

*

Az NDK-ban szereplő Csepel férfi kosárlabda csapata 75:56 (37:27) pontarányban győzött Berlinben a TSC csapata ellen.

Teke NB II.

Férfiak:

1.	Bp. MOM	20	50 441	107 5
2.	Győr. Rich.	20	50 479	102.5
3.	Szombath. SE	20	47 181	87.5
4.	Pécsi Bőr.	20	50 215	79
5.	Bp. KGM	20	49 144	79
6.	Beloiannisz	20	49 068	75.5
7.	Kaposv. Ép.	19	46 839	73.5
8.	Nagyk. B.	20	47 600	73
9.	Bp. Cserző	20	49 513	71.5
10.	P. Szikra	19	47 417	70
11.	MÁV-DAC	20	48 311	65.5
12.	Pécsi Ép.	20	49 545	61.5

Nők:

1.	Pécsi BTC	10	21 876	52
2.	Békéscsabai Sp.	10	20 967	48
3.	Veszprémi H.	10	20 404	38.5
4.	Bp. Postás	10	20 161	38
5.	Nagykanizsai B.	10	19 809	36.5
6.	Nagykanizsai K.	10	19 842	17

Pécsi és komlói kosárlabdázók az MNK elődöntőjében

A kosárlabdázóknál is megrendezik ebben az évben a Magyar Népköztársasági Kupa-küzdelmeit. A szövetségben elkészítették az elődöntők csoportbeosztását. A küzdelmekre november 7-én és 8-án kerül a sor. A csoportokon belül körmérkőzéssel határozzák meg a sorrendet. Az első két csapat jut tovább.

Baranyából a Szigetvári Vörös Meteor, a PVSK, a Tanárképző Főiskola női, a PVSK, a PEAC, a Tanárképző Főiskola és a Komlói Bányász férfi együttesei nyertek jogot az elődöntő találkozóin való részvételre. A pécsi csapatok csoportbeosztása. Nők: Kiskunfélegyházi csoport: Kecskeméti Dózsa, Pécsi Tanárképző Főiskola, Budapesti OSC. Salgótarjáni csoport: Szigetvári Vörös Meteor, Tatabányai Bányász, Ganz-MÁVAG. Bajai csoport: PVSK, Nagykanizsai Vasutas, Bp. Szolgáltató Spartacus. Férfiak: Bajai csoport: PVSK, Komlói Bányász, Szegedi Postás, Kaposvári Honvéd. Komlói csoport: Székesfehérvári Vasas, Fűzfői AK, PEAC, Egyesült Gyógyszergyár. Budapest. III. csoport: Kecskeméti Petőfi, Veszprémi Haladás, Pécsi Tanárképző Főiskola, Vörös Meteor KÖZERT.

A továbbjutásra a PVSK férfi és női csapatai mellett a PEAC-fiúknak van esélyük.

A PEAC november 7. asztalitenisz emlékversenye

A PEAC ebben az évben is megrendezi hagyományos őszi megyei asztalitenisz versenyét. Az egyetemisták November 7. emlékversenyén a megye legjobb asztaliteniszezői, az Ércbányász SC, a PEAC férfi és a BTC női játékosai mellett a falusi sportkörök képviselői is elindulnak.

Versenyszámok: férfi, női egyes, kizárásos férfi egyes, férfi páros, ifjúsági egyes, leány egyes. A versenyt az egyetemi tornacsarnokban szombaton délelőtt fél 9 óral kezdetiel rendezik. Nevezéseket a rendezőség a helyszínen is elfogad. A kizárásos férfi egyesben az NB I-es és NB II-es csapatokban szereplő játékosok nem indulhatnak. A győztesek értékes tiszteletdíjazásban részesülnek.

Az elmúlt években mindig népes volt a mezőny a PEAC megyei asztalitenisz-versenyén. Az előjelek szerint az idén is sokan indulnak. A rendezőség hat asztalon bonyolítja le a viadalt. A legérdekesebb küzdelem a férfi egyesben várható, ahol az Ércbányász-versenyzők, Arató, dr. Horváth, Horváth, Ragoncsa, az egyetemistákkal dr. Pintér, dr. Kőhalmi, dr. Hrabovszky vívnak majd izgalmas csatát a győzelemért és a helyezésekért. A női számokban a BTC-versenyzők a legjobbak.

INNEN — ONNAN

A dunántúli városokban nagyon népszerű a kispályás labdarúgás, igen sok városban rendezték meg a bajnokságot. Most a Veszprémi Labdarúgó Szövetség kezdeményezésére november 7. tiszteletére Veszprémben nyolc város — Pécs, Kaposvár, Székesfehérvár, Zalaegerszeg, Szombathely, Keszthely, Veszprém és Pozsony — csapatának részvételével érdekes tornát rendeznek. 6-án a selejtezőket, 7-én a döntőket játsszák. Minden várost a bajnokcsapata képviseli. A pozsonyiak részvétele nemzetközi rangra emeli a veszprémi tornát.

*

Vasárnap délelőtt Mohácson a Bartók Béla Művelődési Házban vívták utolsó mérkőzéseiket a területi ifj. ökölvívó csapatbajnokságért a Mohácsi TE ifjú öklözői a Pécsi VSK-val. Az eddiginél nagyobb érdeklődés mellett folyt le a küzdelem. A fej-fej melletti harcban 12:10 arányban nyertek a rutinosabb pécsiek a bajnokságért első ízben küzdő lelkes mohácsiak ellen. Ez az összecsapás is megmutatta, van talaja az ökölvívásnak Mohácson.

*

A labdarúgó ifjúsági válogatott keret a jugoszlávok elleni találkozó után sem tért pihenőre. A csapatépítés jegyében tovább folyik az előkészítő munka a fiataloknál. Szerdán a gárda az MTK ellen szerepel Budapesten a Hungária körúton. Az alábbiak hivatalosak az edzőmérkőzésre: Hajdu, Bus, Török, Krivicz, Bánkuti, Molnár, Lierháber, Marcel, Bánfalvi, Borovác, Zöldi, Gáspár, Bordács, Vidács, Karsai, Lakics, Tüske, Virágh, Németh M. A játékosok 12.30 órakor találkoznak a pályán.

apróhirdetések

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás

ÜZEMGAZDÁSZI

munkakör betöltésére munkaerőt keres.

*

Jelentkezés: a gépállomás igazgatójánál.

Pesti, Teleki téri kétszobás, főzőfülkés és fürdőszobás utcai társbérletem vagy XV. ker., egyszobás, komfortos főbérletem elcserélném pécsi kétszobás, belvárosiért. — Leveleket „Pesti" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Neobarokk kétszemélyes rekamié igényesnek eladó Budapesten. Bányai Pálné, V., Régiposta u. 5. Telefon: 187-168.

Rózsát most rendeljen! Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely rózsakert, Budapest III., Vörösvári u. 18.

Eperpalánta 1,50 Ft-ért, málnató 2,50 Ft-ért. Nagyszeműek, decemberig állandóan termők. Jaulusz, Budapest, XII., Karthauzi utca 30.

15 mázsa parlag-széna fenyerrel keverve eladó. Ürög, Kócsag u. 3. Galló.

Tűzifafűrészelés Tamásnál. Telefonszáma: 39-91. György u. 6. szám.

Eladó bécsi márkás zongora, nagy irógép, asztallal, tiz ágú, nagy bronzcsillár. Mátyás király u. 23.

Egy prima állapotban lévő külföldi világvevő rádió lemezjátszóval, esetleg anélkül eladó Mecsével u. 14.

Felveszünk
műhely
és
kűműves
segédmunkásokat.
ÉM Építőipari Szállítási Vállalat pécsi üzemegysége, Megyeri út 50. — Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Azonnal beköltözhető 3 szoba-konyhás családi ház 1000 négyszögöl telekkel, rajta 300 négyszögöl szőlő, présház, teljes felszereléssel, — főútvonal mellett — olcsón eladó. Érdeklődni egész nap: Pécs-Vasas, II., Bencze József u. 57.

Bicsérd 148. sz. ház szabad kézből eladó. Gyümölcsös és nagy kerttel.

Költözködést, zongora és páncélszekrény szállítását vállalom. Schreer László, Uj-Mecsekalja, Hajnóczi utca 31. Telefon: 60-40 központ, 5-57-es mellék.

Eladó 2 db 25 literes zsírosbödön kis hibával; á. 100 Ft. Rét u. 21. szám.

Málnatövek kaphatók. Darabja 80 fillér. — Hunyadi út 20., Bálics út 29., Höflernél.

450 négyszögöl házhely a Mező Imre utcában eladó. Érdeklődni: Sörház u. 12.

Központifűtés-szerelésben jártas technikust keres november 15-i belépéssel a Pécsi városi Tanács Kórháza, Pécsbányatelep.

Elvesztettem az Olimpia környékén csütörtökön (29-én) hajnalban új, zöld orkánomat. Kérem a becsületes megtalálót, adja le a Sopiana Gép gyár portáján vagy értesítsen ugyanott. — „Jutalom".

Férfi hivatalsegédet
alkalmazunk. Ajánlatokat „Megbízható" jeligére a kiadóba kérünk.

Bútorozott szoba kiadó. Bálics út 21.

Rekamié szép kivitelezésű, kedvezményes áron eladó Kőéknél, daindoli busz, Lajkó-megálló.

Elcserélném főbérleti lakásomat házfelügyelőért. Bálintné, Zsolnay Vilmos utca 37.

A Posta Központi Járműtelep pécsi garázsa gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt felvesz. Jelentkezés: Jókai utca 10.

Közgazdasági technikumot végzett fiatalember elhelyezkedne. „Képesített" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó disznóvágási felszerelés. Megtekinthető délután 4 óra után. Pécs, Majláth utca 36.

250—300 m² alapterületű, szabad rendelkezésű házat vagy villát vennénk, lehetőleg bel területen. Részletek megbeszélése a 18-65-ös telefonszámon.

Beköltözhető szövetkezeti, szabad rendelkezésű, főbérleti lakást átvennék megegyezés szerint. „Jan. 1-re beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nyárfarönköt adnék hárs hasábfáért vagy hárshasábot vennék. Hetényi, Pécs, Táncsics u. 72., Kertváros.

Mártírok útján családi házban 3 szobás házrész egyszobás-konyhás cserelakással beköltözhetően eladó. Érdeklődni 32-08-as telefonon.

Beltek néni egy szobát ad gondozásért. Nagyárpád, Pécs, Hámán Kató u. 2.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Vállalat 2. számú üzemegység VII. kirendeltsége, Pécs, Majláth utca 4.

Magaslati útnál 491 négyszögöl szőlő, cserével beköltözhető, — villával eladó. Érdeklődni reggel 7—8-ig a 45-12-es telefonon.

Vennék Moszkvicsot vagy Skodát jó állapotban, megegyezés szerint. „Képesített" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó. Hunyadi út 19.

65 éves pótnagymama házhoz vagy saját lakásán elmenne gyermek mellé. „Gyermek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérem a címeket.

Családi ház gazdasági épülettel, 1600 négyszögöl telekkel eladó. Molnár, Nemeske 12.

Eladó 2 m³ deszka. Érdeklődni du. 5 órától, Pécs, Kovács-telep, Hajnalka utca 10, a helyszínen.

Jawa 250-es, újszerű állapotban eladó. Érdeklődni Pécsvárad, — könyvesbolt.

Pécsi határban azonnali beköltözéssel vennék 200—400 négyszögöl szőlőt, kis pince, présházzal, felszerelésel 8—12 ezer Ft-ért. „Uj kezdő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi ház, lakó nélkül, fele részben is eladó. Kétszobás lakás azonnal beköltözhető. Kis-Rókus utca 15. szám.

Üzlethelyiségbe társulnék — kalaposok előnyben. — Részletes ajánlat „Kendőfestő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Életjáradékra házért vagy főbérleti lakásért idős nénit vagy bácsit eltartanék. — Leveleket „Öregszerető" jeligére kérek a Sallai utcai hirdetőbe.

Bérelnék 8-as sikkötőgépet. Jelentkezés du. 4-től. Uj-Mecsekalja, Hajnóczi u. 15/a. III. em. 3.

Két biedermeier szék, zeneszekrény, rádió, ezüst evőeszköz eladó. Petőfi u. 41., II. 2.

Kertes ház beköltözhetően eladó. 2 szoba, konyha, éléskamra és pince. Patacs 15. sz.

Egy nagyméretű amerikai kokszkályha eladó. Szilágyi Dezső utca 18.

Uj-mecsekaljai szolgálati, másfélszobás lakásomat egyszoba össz komfortosra elcserélném. „Nem szolgálatira" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Olympia gyártmányú írógépemet bérbeadom. Gergely, Tímár utca 4. Telefon: 51-75.

Egy mély gyermekkocsi jó állapotban eladó. Pécs, Rákóczi út 73/c, házfelügyelő.

Baba- és ágykijavítás, óvodák, bölcsődék figyelmét is felhívom: mindennemű javítást vállalok. Villanyvasutak, mosógépek, elemes játékok, babakocsik, babaruhák varrását, tisztítását is. Baloghné, Fürst Sándor utca 7/d, II. em. 4. szám.

Azonnal beköltözhető, gazdálkodásra alkalmas kis családi ház eladó. Ugyanitt egy szingós versenykerékpár eladó. Érdeklődni Pécs, Fűzfa utca 1., a Légszeszgyár utca folytatása.

Kályha, Friedrich-féle, 2 helyiség fűtéséhez, olcsón eladó. Gizella utca 1.

Fürdőszoba-kályha — alig használt — eladó, Kossuth tér 3., I. emelet.

Magányos nő vagy férfi gondozását — ha beteg is — vállalom. „Jólelkű nyugdíjas" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy középkorú nőnek különbejáratú bútorozott szobát adnék egy évre, esetleg családtagként fogadnám, — megegyezés szerint. „Nagymama" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó igényesnek egy férfi bőrkabát, magas termetre. Fehérhegy, Frankel Leó u. 28. I. em. 3.

Öröklakást, mely 1965-ben beköltözhető, a Hunyadi úton, átadok. 2 szoba, összkomfort + dolgozószoba. Érdeklődni: Surányi M. út 25., 3. ajtó., du. 4—6 óráig.

Kovács-, lakatos-szerszám eladó. Pénzes Aladár, Pécs, Jurisics Miklós u. 12.

Másfél- vagy kétszobás PIK-lakást vagy öröklakást OTP-átvállalással, beköltözhetően átvennénk. Esetleg szoba-konyhás cserelakás van. „János" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Rókabunda (kifogástalan) eladó. Toldi Miklós utca 10., Lőrincz.

Elcserélném nagyméretű kétszobás lakásomat pécsi lakásra. Gáz, központi fűtés van. Dunaújváros. — Esze Tamás u. 19. sz., III. em. 1. Fazekas István. Érdeklődni levélben.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Telefon: 10-01. Alkotmány utca 6.

Eladó házhelynek felhasználható egyenes, déli fekvésű szőlő, villanyvezetékes útvonalon, rácvárosi temolomhoz 5 perc, egy kis épülettel, bekerítve. Bővebbet: Engels út 46. szám alatt.

Jól gondozott Skoda Octavia eladó. Pécs, Engels út 66.

HALÁLOZÁS

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám, menyünk, testvérünk és rokonunk, TAKÁCS BÉLÁNÉ Kreutzer Margit 37 éves korában rövid szenvedés után váratlanul elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken 4 órakor lesz a temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesapa, após, nagyapa, BISCHOF FERENC 80 éves korában elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken fél 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, NAGY JÓZSEF, a Hőerőmű villanyszerelője 57 éves korában elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken fél 2 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Nagy fájdalommal tudatjuk, hogy a szerető édesanya, nagyanya, testvér és kedves rokon, ÖZV. SZEPESHÁZI RÓBERTNÉ Boross Izabella október 30-án elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó feleségem, édesanyánk, anyós, nagyanya, testvér, sógornő és kedves rokon, BRUNNER JÁNOSNÉ Fürész Ilona 49 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése 6-án, pénteken fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, ORNING ANTAL temetésén megjelenésükkel, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesapa, após, nagyapa, IDŐS MAKAI JÓZSEF halála felett érzett bánatunkban osztoztak és részvétükkel fájdalmunkat enyhítették. Külön köszönet illeti a TÜZÉP és Patyolat V. vezetőségét és dolgozóit felejthetetlen megemlékezésükért. A gyászoló család.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964. NOVEMBER 5. CSÜTÖRTÖK

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM ÁRA 50 FILLÉR 260. SZÁM

A demokrata párt elsöprő választási győzelme

Eredmények: Johnson 37 466 673 Goldwater 23 775 406

A várt „földindulás" tehát bekövetkezett az Egyesült Államokban: a republikánus párti elnökjelölt a szélsőséges konzervatív elemeket képviselő Barry Goldwater, döntő vereséget szenvedett. A szavazatok mintegy 80 százalékának összeszámlálása után Johnsonra több mint 33 millió szavazat esett, Goldwater pedig 20 millió amerikai támogatását szerezte meg. Az amerikai elnökválasztási rendszer sajátossága következtében Johnson győzelme több mint 470 elektor szavazatát jelenti. Goldwaternek mindössze 5 déli államban sikerült megszereznie az elektori szavazatokat: Dél-Karolinában, Georgiában, Alabamában, Mississippiben és Louisianában.

Johnson győzelme már a kora esti órákban világossá vált: — elsöprő többséget szerzett a keleti partvidék államaiban, még a korábbi republikánus erősség, Vermont állam szavazatainak többségét is megszerezte. Hasonlóan nagyszabású volt Johnson előretörése a középnyugaton, valamint a nyugati államokban is. Csupán a fajüldöző déli államok biztosították támogatásukról a republikánus elnökjelöltet. Itt viszont fordított folyamat következett be: — a korábban demokrata déli államok közül Mississippi egyes részeiben Johnson mindössze a szavazatok 5 százalékát nyerte el.

Érdekesen alakultak az egyéb választási eredmények is. Magyar idő szerint reggel fél 8 óráig a demokraták jelentősen előretörtek a szenátusi, a képviselőházi, valamint a kormányzói választásokon is.

Míg az előző képviselőházban a demokrata pártnak 254 helye volt, 1965-től kezdve több mint 280 demokrata képviselője lesz. Előretört a párt a szenátusban is. A 35 megüresedett helyből eddig már több mint 26-ot szerzett meg, kettővel többet, mint korábban.

A szenátorjelöltek közül Robert Kennedy, a volt igazságügyminiszter, a meggyilkolt elnök testvére nehéz küzdelemben győzött New York államban, mintegy félmillió szavazattal előzve meg republikánus ellenfelét. Kennedy elnök egy másik volt közeli munkatársa, Pierre Salinger azonban a szavazatok 80 százalékának összeszámlálása után mintegy százezer szavazattal maradt el republikánus ellenfelétől, George Murphy egykori színművésztől.

Goldwater politikájának visszautasítása számos republikánus politikust nehéz helyzetbe hozott. Egykori ellenfele, Romney, Michigan állam kormányzója csak nehezen tudta megvédeni pozícióját demokrata ellenfelével szemben. Nagyszámú republikánus jelölt, szenátor és képviselőjelölt viszont áldozatul esett a goldwateri politikának.

Johnson elnök, aki farmján várta az első eredményeket, már a kora esti órákban helikopteren Austin városába érkezett.

A texasi demokraták hatalmas ünneplésben részesítették az elnököt, aki tanácskozást folytatott Conally kormányzóval, majd a késő éjszakai órákban rövid televíziós nyilatkozatot adott. Az elnök köszönetét fejezte ki a szavazóknak támogatásukért, de nem nyilatkozott részletesen közeli terveiről.

Johnsonhoz hasonló győzelmet eddig csak két elnök tudott elérni az amerikai politikai történetben. 1920-ban Harding, 1936-ban pedig Roosevelt tudta biztosítani politikájának a szavazók több mint 60 százalékos támogatását. Johnson eredménye azonban még ezt is túlszárnyalja.

Washington:

A leadott szavazatok 87 százalékának összeszámlálása után megállapítható, hogy Johnson megszerezte a szavazatoknak csaknem 62 százalékát és 13 és fél millió szavazattal kapott többet ellenfelénél.

Eredmények:

Johnson:	37 466 673
Goldwater:	23 775 406

Johnson elnök 44 államban, valamint a columbiai kerületben lett győztes és eddig **486** elektori szavazatot tudhat magáénak.

Ezzel szemben Goldwater kénytelen megelégedni 52 elektori szavazattal (hat állam). Az elnök tehát már jóval több mint kétszáz elektori szavazattal túlszárnyalta azt a minimumot, amely győzelméhez szükséges, hiszen elnökké választásához elegendő lett volna mindössze 270 elektori szavazatot megszereznie.

A hírügynökségek rámutatnak, hogy Johnson győzelmét jelentékenyen előmozdították a színesbőrű választók is, akik csaknem kivétel nélkül rá szavaztak.

A demokrata párt nagy vereséget mért a köztársasági pártra, a képviselőházi, szenátori és kormányzóválasztásokon is. A képviselőházban 218 mandátumra van szükségük az abszolút többséghez és már legalább 231 képviselői helyet szereztek és alapos reményük van rá, hogy győzelmi mérlegük — az eredmények teljes nyilvánosságra válásával — ennél is kedvezőbb lesz. A szenátusban is sikerült biztosítaniuk régebbi többségüket, sőt két hellyel itt is többet szereztek.

A kormányzó-választásokon 16 demokrata és 4 köztársaságpárti jelölt került ki győztesként, és még három demokratának és két köztársaságpártinak van esélye a megválasztásra.

Mint már ismeretes, Johnson elnök Texasban, Austin városában be is jelentette választási győzelmét, ellenfele, Goldwater szenátor azonban egyelőre nem akarja vereségét beismerni. Az arizonai Phoenixben tartózkodó Goldwater nyugovóra tért és sajtófőnökével csak annyit hozott az újságírók tudomására, hogy mielőtt nyilatkoznék, „elemezni akarja a szavazatokat". A sajtótitkár szerint Goldwater szerdán délelőtt — magyar idő szerint 18 órakor — teszi közzé nyilatkozatát.

*

Bonn: Erhard nyugatnémet kancellár volt az első nyugati kormányfő, aki az Egyesült Államok szövetségesei közül hivatalosan üdvözölte Johnson választási győzelmét. A nyugatnémet kancellár Johnson elnökhöz küldött táviratában a bonni kormány jókívánságait tolmácsolja és kifejezi reményét, hogy az amerikai elnök a közeljövőben személyesen tárgyal majd európai szövetségeseivel. A Szövetségi Köztársaság — hangsúlyozza Erhard távirata — bizalommal és reménnyel tekint a Johnson elnökkel való együttműködés elé.

Párizs:

Párizsban még nem hangzott el hivatalos megnyilatkozás, csupán az AFP hírügynökség ad hangulatjelentést a francia fővárosból. „Az a tény, hogy az amerikai választópolgárok megerősítették tisztségében Johnson elnököt, megnyugtatja az utca emberét: a békés együttélés politikája nem vált kétségessé" — hangoztatja az AFP hangulatjelentése. Most Johnson szabad kezet kapott és most várják azokat a döntéseket, amelyeket haladéktalanul meg kell tennie. Nagy érdeklődéssel várják Párizsban azt is, milyen magatartást tanúsít Johnson elnök a közös atomerővel, a Kennedy-forduló gazdasági tárgyalásaival és más európai ügyekkel kapcsolatban.

A KISZ városi küldöttértekezlete Pécsett

200 ezer társadalmi munkaórát ajánlottak fel a pécsi fiatalok

Mintegy kétszáz KISZ-fiatal jött össze tegnap Pécsett a Fegyveres Erők Klubjában, hogy küldöttértekezleten tárgyalják meg az elvégzett munkát, a jövő feladatait, megválasszák az új bizottságokat, valamint a megyei küldöttértekezlet résztvevőit. Az elnökségben résztvevő fiatalok között helyet foglalt *Pap János*, a megyei pártbizottság titkára, *Ambrus Jenő*, a városi pártbizottság első titkára, *Földes Andrásné*, a megyei pártbizottság osztályvezetője, *Kupka Sándor*, a KISZ megyei titkára, *Novák György*, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője, *Bogár József*, az SZMT vezető titkára, *Gócz Béla*, a városi tanács elnökhelyettese is.

Csiga István, a városi KISZ-bizottság osztályvezetője üdvözölte a küldöttértekezletet, majd *Novák Szilveszter*, a KISZ Pécs városi Bizottságának titkára mondotta el a KISZ-bizottság beszámolóját. Bevezetőben szólott arról, hogy a Központi Bizottság márciusi határozatát követően egymás után születtek a kongresszusi vállalások. Kezdeményezői a Pécsi Hőerőmű Vállalat ifjúsági brigádjai voltak. A vállalásokhoz egymás után csatlakoztak a különböző vállalatok, üzemek KISZ-szervezetei. Mintegy 210 ifjúsági brigád *több mint 3000 tagja tett vállalást*. A vállalások teljesítésében különösen szép eredményt ért el a Hőerőmű Vállalatnál dolgozó *Ihász—Kozma* ifjúsági brigád, a *Pécsi Kesztyűgyár* 12 ifjúsági exportbrigádja, az *ÉPFU* KISZ-szervezete.

— Pártunk VIII. kongresszusa évekre meghatározta leg fontosabb feladatunkat: a szocializmus teljes felépítését — folytatta beszámolóját. — *Ifjúságunk jobb munkával, nagyobb tudással részt vállal e hatalmas feladat sikeres megoldásában.*

Szólott arról, hogy fiataljaink túlnyomó többsége bízik pártunk politikájában, célkitűzéseit magáénak tekinti, segíti azok megvalósítását. Pártunk gazdaságpolitikáját fiataljaink elsősorban munkahelyükön tanúsított helytállásukkal támogatják. Jól segítik a termelőszövetkezetek megerősítését is. Az elmúlt év őszén *42 fiatal munkás ült traktorra, hogy ez évi kenyérgabonánk biztosítva legyen.* A fiatalok látják életük értelmét, van életcéljuk, melynek megvalósításáért dolgoznak. Kedvező fejlődés tapasztalható a tanulóifjúság körében is. Szólott arról, hogy munkásfiataljaink korszerű gépekkel felszerelt üzemekben dolgoznak, munkakörülményük, szociális ellátottságuk tovább javult. Átlagos havi jövedelmük az elmúlt négy év alatt mintegy 200 forinttal emelkedett.

A munkásfiatalok példamutatása

Ifjúsági szövetségünk legszilárdabb rétege a munkásifjúság. Megmutatkozik ez elsősorban a munkához való viszonyban, magatartásukban pedig egyre inkább a szocialista embertípusra jellemző jegyek ismerhetők fel. Az Ércbánya Vállalatnál például az üzemi munkaversenyben ifjúsági brigádjaink kimagasló teljesítményeikkel az elsők között vannak. A szocialista ifjúsági brigádok száma 1960-hoz viszonyítva *38-cal emelkedett.*

Fiataljaink kiérdemelték a gazdasági vezetők bizalmát. Például az Aknamélyítő Vállalat kiszesei is, ahol az aknamélyítés új technológiájának elterjesztésében a fiatalokra számítanak elsősorban. A Porcelángyárban, a Svájcba küldendő öt vagon szigetelő meózását, berakását a fiatalok vállalták, végre is hajtották. Helytállásukkal többségükben példát mutattak. Szükséges lenne azonban az, hogy *KISZ-szervezeteink fiatalos szenvedélyességgel törekedjenek a munkaidő minél jobb kihasználására, fegyelmezett közhangulat kialakítására, a lógósok elitélésére.*

Nagymértékben nőtt a külföldre utazó fiatalok száma. Anyagi helyzetük ezt is lehetővé teszi. Évente a városunkból átlagosan 550—600 fiatal utazik külföldre. Hasznosak a városunkban járt külföldi ifjúsági csoportokkal tartott baráti találkozók. Ez évben mint egy *25 ilyen találkozót szerveztek.* Beszélt arról, hogy 1960 óta a KISZ-oktatásban évről évre nőtt a résztvevő fiatalok száma. A politikai oktatás tartalmi, módszertani színvonala kielégítően fejlődött. A foglalkozásokat diafilmekkel, dokumentumokkal teszik szemléletessé. Ilyen alapszervezetek az Ércbánya Vállalat I. alapszervezete, a Bőrgyár, a Baranya megyei FÜSZÉRT Vállalat alapszervezete.

A felmérések azt bizonyítják, hogy *sikerült fejlődést elérni a világnézeti nevelésben is.* Az általános iskolákban a hitoktatásra beiratkozott tanulók aránya 1.5 százalékról 0.24 százalékra csökkent 1960 óta. Elmondotta, hogy az Orvostudományi Egyetem KISZ-bizottsága tanulságos felmérést végzett 1963-ban a hall-

(Folytatás a 3. oldalon)

A képen: Lyndon B. Johnson, amerikai elnök, a demokrata párt vezetője, a párt elnökjelöltje és Hubert Humphrey szenátor (...), a demokrata párt alelnökjelöltje.

35 nagynyeremény

A lottó október havi jutalomsorsolásán ismét kedvezett a szerencse a baranyaiaknak. Fortuna istenasszony jóvoltából körülbelül 35 nagyobb nyeremény talált gazdára Pécsett, illetve a megyében. A legszerencsésebb lottózó a 8 027 294-es szelvény birtokosa, amellyel 12 napos egyiptomi társasutazást nyert. A szelvény tulajdonosa valószínűleg Bükkösdön lakik. Pécsre kerül az a tizenhárom darabból álló kollekció, amely zenegépet és háztartási gépeket tartalmaz, a lottószelvény száma 8 029 095.

A nyeremények között található 12 rádió, hat különböző márkájú televízió, több mosógép, óra, fényképezőgép, varrógép, éléskamra-utalvány, elektromos háztartási gép.

A hivatalos nyereményjegyzéket a közeli napokban hozzák nyilvánosságra.

Csizmadia Gyula-emlékünnepség Komlón

Tegnap múlt húsz esztendeje, hogy Csizmadia Gyula komlói bányászt 1944. november 4-én három másik társával együtt a sopronkőhidai fegyház udvarán kivégezték. Csizmadia elvtársat munkásmozgalmi tevékenysége miatt 1942. június elsején behívták a szigetvári 442-es büntető századhoz és nyomban a frontra szállították. Ő azonban már augusztusban átszökött a szovjet csapatokhoz, és rövidesen ott harcolt az egyik ukrajnai partizánegységben a fasiszták ellen. 1944-ben önként jelentkezett abba a csoportba, amelyet a front mögé, Magyarország területére dobtak le ejtőernyővel és 13 hős társával együtt Szőnyi Márton parancsnoksága alatt 21 napig tevékenykedett, amikor elfogták, majd később kivégezték. Csizmadia elvtársat a komlói temetőben hantolták el.

Az évforduló alkalmából tegnap délután emlékünnepséget rendeztek sírjánál. A hozzátartozók, a városi párt- és KISZ bizottság, a tömegszervezetek képviselői, a fegyveres testületek és a Magyar Partizán Szövetség tagjai, veteránok, katonák, rendőrök és munkásőrök állták körül mártírhalált halt elvtársuk sírját. Ott voltak a nevét viselő komlói KISZ-alapszervezet, a 325-ös számú uttörőcsapat, a Kossuth-bányai esztergályos brigád tagjai is.

Az emlékünnepségen dr. Tóth Lajos rendőralezredes, Komló város rendőrkapitánya emlékezett meg Csizmadia Gyula elvtársról, majd a városi pártbizottság, a KISZ, a Partizán Szövetség, a fegyveres alakulatok és a munkásőrség koszorúját helyezték el a sírra.

HIREK

NOVEMBER 5 CSÜTÖRTÖK — **Imre napja. A Nap kél: 6.34, nyugszik: 16.21 órakor. A Hold kél: 7.30, nyugszik: 17.10 órakor.**

Ötven éve, 1914. november 5-én halt meg August Weismann német biológus és zoológus, a freiburgi egyetem orvostanára. Egyike volt azoknak, akik a darwini fejlődéstan diadalmas tudományos térhódítása során további elmélettel próbálkoztak a darwinizmus kiegészítésére. Ő volt az úgynevezett neodarwinizmus megalapítója. Tanításának lényege, hogy az örökletes tulajdonságokat kizárólagosan hordozó csírasejtek változás nélkül szállnak át szülőről utódra. A szerzett tulajdonságok átörökölhetőségét elvetette. A materializmussal is ellentétben álló feltételezéseit a biológiai kutatások nem igazolták és elméletét a tudomány túlhaladta, érdeméül tudható mégis, hogy a nézetei által felkavart szenvedélyes viták serkentő módon hatottak egy nagyjelentőségű tudományos kérdés tisztázásában.

20 ÉVE, 1944. november 5-én felszabadult Üllő, Tárkány.

LOBOGÓZZUK FEL A HÁZAKAT

Felhívjuk Pécs város valamennyi vállalata, üzeme, intézménye, intézete, társadalmi és tömegszervezete vezetőjét, a város dolgozóit, lakóit, november 7-ére, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójára lobogózzák fel épületeiket, házaikat.

Pécs mj. városi Tanács Végrehajtó Bizottsága.

●

— **November 7. alkalmából** kedden délután 5 órakor a Baranya megyei Tüdőszanatóriumban Dénes Béla főiskolai adjunktus ünnepi megemlékezést tartott. Az előadást nagy érdeklődés kísérte. A szanatórium éttermében mintegy 300 beteg követte figyelemmel a Nagy Októberi Szocialista Forradalom visszaidézett eseményeit.

— **A Mű. M. 500 sz. Ipari-tanuló Intézet** tanulóifjúsága és KISZ-bizottsága 1964. november 2-án jól sikerült színházi ankétot rendezett B. Shaw az Ördög cimborája c. színműből. Az ankéton megjelent a Pécsi Nemzeti Színház részéről a címszerepet játszó Izsóf Vilmos színművész. Az ifjúság nagy figyelemmel hallgatta a művész bevezetőjét, az író életéről, munkásságáról, valamint a fent említett színműről, majd a feltett kérdésekre válaszolt.

— **Tizenhárommillió forintos költséggel** felújítják a 6-os főközlekedési út szigetvári átkelési szakaszát a szentegáti és a hoboli elágazás között. Ezzel egy időben telefon- és villanykábeleket fektetnek le az úttest mentén.

— **Zrínyi-est** a költő halálának 300. évfordulója alkalmából 1964. november 9-én, hétfőn este 7 órakor Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Bevezetőt mond: Keresztury Dezső író. Az irodalmi színpad műsorát rendezte Bécsy Tamás. Jegyelővétel a Magyar Irók Könyvesboltjában. (x)

— **November 6-án,** pénteken a városi KISZ-bizottság rendezésében találkoznak egymással a pécsi felsőoktatási intézmények KISZ-vezetői. A megbeszélés célja, hogy a KISZ-vezetők megismerjék egymás munkáját, problémáit.

— **Áramszünet lesz** november 1—6-ig 7—17 óráig a Testvériség és a Buzsáki utcákban. (x)

— **A Fegyveres Erők Klubjában** működő Veteránok Klubja november 7-én délelőtt 9 órakor tartja legközelebbi összejövetelét. Az idős harcosok részt vesznek a koszorúzási ünnepségen.

— **Törpevízmű építését tervezik Vajszlón.** A tervek még az idén elkészülnek és megalakítják a vízműtársulást is, hogy a következő években közel másfélmillió forintos költséggel megépítsék a vízművet.

— **Kölcsönző boltot létesített** a földművesszövetkezet Szigetváron, ahonnan különféle háztartási gépeket vihetnek haza a háziasszonyok, de lesz a boltban lemezjátszó, magnó és fényképezőgép is.

— **Dunafalván nagyszabású öntözési tervet valósítanak meg az idén és a következő években egymillió forintos beruházással.**

— **Tsz-klubot létesítenek** a Pécshez tartozó Nagypostavölgyben, ahol biztosítják a környék lakosságának művelődését, a tv-nézést.

— **A halál mezsgyéjén** című riportsorozatunkra reflektált Gergely Lajos elvtárs, aki maga is szenvedő alanya volt a riportsorozatban leírt eseményeknek. Többek között az alábbiakat írja: „Nyomatékkal kijelentem, hogy Mesterházy detektív a József utca 15-ben nem a megbízói által kapott feladatot hajtotta végre, mert akkor én már nem lennék itt. Az, hogy a sárgaház lakóinak élete viszonylag elviselhető volt, valami része Mesterházynak is volt. A rendelkezésekkel szemben ő engedte, hogy a hozzátartozók állandóan bejárjanak, élelmet hozzanak. Órákig bent lehettek, szabadon beszélgethettek". — Gergely elvtárs véleménye alapján megváltoztatjuk riportsorozatunkban leírt véleményünket Mesterházy Istvánról.

— **Találtak** egy karórát, egy kézikocsit, két szemüveget, két kardigánt, két pénztárcát, egy aktatáskát, egy kalapot, öt sálat, egy autógumit, egy lepedőt, két kerékpárt, egy kisszéket, három női ernyőt, öt kesztyűt, egy böröndöt, egy női kabátot, egy svájci sapkát, két szépirodalmi könyvet, egy női táskát, 15 csomag vattát, pénzt, szigetelőanyagot. Az igazolt tulajdonosok a talált tárgyakat átvehetik a Pécs városi és járási Rendőrkapitányságon (Pécs, Kilián Gy. u. 3. I. em. 66. sz. szoba).

— **„Két hét Suomiban"** címmel élménybeszámolót tart a pécsi művelődési és sportküldöttség nyári finnországi útjáról Vasvári Ferenc, a Dunántúli Napló főszerkesztője és dr. Kittka László, a Pécsi Idegenforgalmi Hivatal főelőadója Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Háza Ifjúsági Klubjában november 5-én, ma este 6 órakor. — Belépődíj nincs. (x)

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtökön estig: erősen felhős, párás, a reggeli órákban ködös idő. **Néhány helyen** ködszitálás, **vagy kisebb eső. Mérsékelt légáramlás. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—6, legmagasabb nappali hőmérséklet 6—10 fok között.**

Koszorúzások, ünnepségek

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Ez évben is ünnepi gyűléseken, a szovjet hősök sírjainak megkoszorúzásával emlékeznek meg megyénk dolgozói a Nagy Októberi Szocialista Forradalomról.

A központi ünnepségre Pécsett a Nemzeti Színházban kerül sor november 6-án este 19 órakor. Az ünnepségen dr. Nemes Alajos elvtárs, az MSZMP Baranya megyei pártvégrehajtó bizottságának tagja, megyei rendőrfőkapitány mond ünnepi beszédet. Az ünnepi műsorban a Pécsi Nemzeti Színház művészei és a pécsi öntevékeny kórusok lépnek majd fel.

November 7-én a pécsi központi temetőben délelőtt tíz órakor kezdődő koszorúzási ünnepségen a megyei és városi párt- és társadalmi szervek, valamint a fegyveres testületek helyezik el koszorúikat a szovjet hősök emlékművén. A vállalatok, üzemek, iskolák képviselői pedig virágokat helyeznek el az emlékműnél.

Az üzemekben, hivatalokban november 6-án tartanak ünnepi megemlékezéseket.

Komlón november 6-án a Zrínyi filmszínházban rendeznek ünnepséget, ahol Neubauer József elvtárs, a városi pártbizottság titkára mond ünnepi beszédet. Pécsváradon 6-án koszorúzási ünnepséget rendeznek a szovjet hősök emlékművénél, majd a járási kultúrházban rendeznek ünnepséget.

Mohácson hatodikán délután négy órakor kezdődik a koszorúzási ünnepség, majd este 19 órai kezdettel a művelődési házban mintegy ezer megjelent részvételével rendezik meg az ünnepi megemlékezést.

Szigetváron ugyancsak pénteken délután négy órakor zajlik le a koszorúzási ünnepség és este hét órakor kezdődik az ünnepi megemlékezés a járási kultúrotthonban, ahol Kovács János elvtárs, a járási tanács elnöke mond ünnepi beszédet.

A megye községeiben is megtartják az ünnepi gyűléseket, ahol a helyi párt- vagy állami vezetők mondanak beszédet. November 7-én a községekben is sor kerül a szovjet hősök emlékműveinek és a szovjet hősök sírjainak a megkoszorúzására.

A Mecseki **Szénbányászati** Tröszt üzemeiben az ünnep előtti napon a leszállás előtt tartják meg a röpgyűléseket és emlékeznek meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójáról.

Halálos baleset — cserbenhagyás?

A múlt hét végén Molnár László, a Pécsi 12. sz. Autóközlekedési Vállalat tehergépkocsivezetője — Kígyós Gyula és Nádor Ferenc kocsikísérőkkel — a pécsi vágóhídról a dombóvári és a tamási járás több községébe szállított húst. Amikor este Szakcson befejezték a húseloszlást, hazaindultak Pécsre. Dombóvár—Tüskepusztánál Kardos Ferenc 24 éves, dombóvári lakos erősen ittas állapotban megállította a teherkocsit. Arra kérte Molnárt, hogy vigye őt haza. Erre nem volt hajlandó a gépkocsivezető, ezért vitatkozás, majd dulakodás kezdődött. Végül a kocsi elindult és Kardost a helyszínen hagyták.

Később Kardos mégis a lassan guruló kocsi után szaladt és felkapaszkodott annak lépcsőjére, ahonnan visszazuhant az úttestre és a teherautó hátsó kereke halálra gázolta a szerencsétlen fiatalembert. — Molnárék megállás nélkül tovább hajtottak Pécsre.

A közlekedésrendészet azonnal megindította a nyomozást a halálos baleset ügyében. — Egy szemtanú elmondása szerint hússzállító teherautót kerestek, amelyben fehér köpenyes személyek ültek. A kocsi — a szemtanú elmondása szerint — Pécs felé tartott. Így terelődött az alapos gyanú Molnárékra, akiket a halálos végű közúti baleset után rövid időre előállítottak a közlekedésrendészetre.

Harminchatmillió forint értékű bútort készít a Pécsi Faipari Ktsz

A Pécsi Faipari Ktsz Kossuth utcai mintaboltjában modern, ízléses s főként olyan bútorok fogadják a vásárlókat, amilyeneket a belkereskedelem nem árusít. Nem csoda tehát, hogy a mintabolt bútorai — idén már 1 300 000 forint értékben — minden egyes szállítás után rövid időn belül gazdára találnak. Az év utolsó hónapjaiban még íróasztalokat, fehérneműs szekrényeket, sarokbárszekrényeket árusítanak majd a mintaboltban.

A ktsz munkáját azonban nemcsak ezek a bútorok képviselik. Ez mindössze néhány százaléka annak a tevékenységnek, amelyet a belkereskedelem részére végeznek. Idén a szövetkezet több mint 36 millió forintos tervet valósít meg. Ezerötszáz garnitúra fényezett Békés hálót, ezernégyszáz festett Erzsébet hálót, kilencezer fényezett tv-szekrényt kerül ki év végéig a szövetkezet munkahelyeiről.

A szövetkezet idén közvetett exporttevékenységet is végez. A Budapesti Fémbútor és Drótszövetgyárral koperálva itt készülnek a heverők, a fotelok és asztalok farészei, amelyeket aztán a budapesti üzem lát el csővázzal, illetve kárpitozással. A több mint 19 000 bútor 4 és fél millió forint értéket képvisel.

Jövőre 1000 Békés hálót, 9000 tv-szekrényt készítenek. Az Erzsébet hálót készítését abbahagyják és helyette a Csepel konyhagarnitúrából készítenek 2400-at.

Uj cikkel is jelentkezik a szövetkezet. A termékbemutatón szerepelt egy lakószobagarnitúra, amely 16 darabból állt. A látogatók közül sokan érdeklődtek a garnitúra iránt, a bíráló bizottság pedig teljes elismerését fejezte ki, ennek alapján a belkereskedelem 700 garnitúrát rendelt belőle. Gyártását a jövő év második negyedében kezdik meg. Jövőre majdnem másfél millió értékben stíl-bútorokat is készítenek külföldi megrendelésre.

A szövetkezet jó eredményeiben kedvező szerepet játszott a kisebb faipari ktsz-ek összevonása. Az eltelt két év alatt sikerült megvalósítani ezek szakosítását, különböző műszaki tanfolyamokat szerveztek, s biztosítani tudták a műszaki színvonal állandó emelkedését. Szervezettebbé tették a munkát és nőtt a különböző termelő egységek termelékenysége, s a dolgozók átlagkeresete is. Ennek eredménye az a több mint 36 millió forint érték, amit ebben az évben létrehoznak.

A házfelügyelők is alkalmazkodjanak a házirendhez!

Gyakori panaszok érkeznek a PIK-hez és szerkesztőségünkhöz azzal kapcsolatosan, hogy egyes házfelügyelők nem teljesítik kötelességüket, és ez a lakók és házfelügyelők közötti örökös zsörtölődésre ad okot. A panaszok lényege: piszkosak a lépcsőházak, járdák, továbbá a házfelügyelők önkényesen — a saját kényelmük biztosítására — megváltoztatják a pincék nyitási, illetve zárási időpontját.

A házkezelőségektől kapott tájékoztatás szerint az alábbiakat közöljük a lakókkal és a házfelügyelőkkel.

Mivel a lakók munkaideje változó, ehhez mérten állapították meg a nyitási, zárási időt: mindennap, vasárnap és ünnepnapokon is! — reggel pontosan 6 órakor ki kell nyitni a pincelejáratok ajtaját, hogy a bérlők hozzájussanak tüzelőjükhöz. A nyitvatartási idő reggel 9-ig tart, majd ismét délután 17 órától 19 óráig.

A házfelügyelőknek kötelességük — vasár- és ünnepnapokat kivéve — mindennap lesöpörni a lépcsőházakat és az épülethez tartozó járdaszakaszt.

Egy héten egy alkalommal kötelesek lemosni a lépcsőházat, minden negyedévben pedig egy alkalommal általános nagytakarítást elvégezni a lépcsőházban. (Korlátok, ablakok, kövezet lemosása, tisztítása... stb.).

E napi feladatok elvégzésére csupán néhány óra szükséges. Ennek fejében a házfelügyelők fizetést kapnak: 8—9 forintot lakószobánként, tehát egy közepes hakólétszámú bérházban négy—ötszáz forintra emelkedik havonta ez az összeg. Ezenkívül a házfelügyelő lakbért nem fizet, ugyanakkor 15 forint villanyhasználati költség-hozzájárulást kap a PIK-től.

E fenti rendelkezés vonatkozik a város valamennyi PIK-épületének házfelügyelőjére.

Nehéz vétel

Gyakori tv-panasz: nehéz a vétel, mert a környéken működő gépek nagyon megterhelik a villanyhálózatot. Új-Mecsekalján ez már általános panasz. A panelházak építésénél villannyal hegesztenek és az erős áramingadozás károsan befolyásolja a készülékeket. Hasonló panasz érkezett hozzánk Szigetvárról is Kovács Ottó villanyszerelőtől. „A Szigetvári Cipőgyárnak van néhány elektromos számológépe, amelyek üzemeltetése következtében élvezhetetlen a tv- és rádióműsor. A cipőgyár vezetősége jóindulattal fogadta a panaszt, az említett gépeket átvizsgáltatták, de eredménytelenül. Kiderült, hogy csak a Posta zavarelhárító csoportja orvosolhatná a panaszt..."

Egy tv-készülék vásárlása nem gyerekjáték. Elég költséges szórakozás, érthető ezekután, hogy a készülékek tulajdonosai zavarmentesen szeretnék nézni esténként a műsort. De ez még hagyján, hanem az örökös áramingadozás minden bizonnyal árt a készüléknek is.

A hibák kiküszöbölése feltétlenül sürgős, bár nem lesz könnyű megtalálni a megoldást. Legalábbis laikus feltételezések alapján. Azonban a Posta zavarelhárító csoportja valószínű érdemleges válasszal szolgálhat a rádiókészülékek tulajdonosainak.

R. F.

A KISZ városi küldöttértekezlete Pécsett

Kupka Sándor, Pap János és Ambrus Jenő a szünetben elbeszélget a fiatalokkal.

(Folytatás az 1. oldalról)

atók világnézeti helyzetéről. nnek során 4 százalékuk val. otta vallásosnak magát. gyanakkor *a hallgatók 20 százaléka nem nyilatkozott erről a kérdésről.* Ez azt mutat, hogy számos fiatalnál talkozunk még az ideológiai roblémák tisztázatlanságával. z az arány figyelmeztető jemség, világnézeti nevelőmunánk feladatait illetően.

Az utóbbi négy esztendőben ISZ-szervezeteink kezdeményezésére elterjedtek a szocialista tartalmú társadalmi és családi ünnepek. Évente *mint egy 80—100 KISZ-esküvőt rendeznek alapszervezeteink. A névadók száma ennél még több.* Fiataljaink egy részénél még megtalálható a cinizmus, a karrierizmus, a kispolgári önzés. Például *a jól kereső fiatal műszaki, a lakás és kocsi megszerzéséig lelkesedik, utána közömbössé válik a hétköznapi feladatokkal szemben.*

Kétszázötvenezer társadalmi munkaóra

— Gátolja a munka ütemét, folytatta —, hogy sok zemben és vállalatnál *a vetők nem bíznak szervezeinkre a termelés emelkedével összefüggő feladatokat.* négy év során kimagaslóan jlődött a brigádmozgalom z Ércbánya Vállalatnál, a ÁV-nál, a Hőerőműnél, a eszty ű gyárban, a Porcelángyárban. A kereskedelmi jelgű vállalatoknál is jelentős edményeket értek el a brigádmozgalom szervezésében. t lehet megemlíteni a Pécsi endéglátó Vállalatot, valaint az Állami Áruházat. *Vásunkban 112 ifjúsági brigád yerte el a Szocialista brigád egtisztelő címet.*

A KISZ KB titkárságának lhívása új lendületet adott építőipari, közlekedési, alamint a szállítási vállalaknál dolgozó brigádoknak. z elmúlt évben *31 ifjúsági rigád 486 fővel tett vállalást építőiparban, a terv teljesítés érdekében.* A MÁV ifjúgi brigádjai az őszi szállísi idényben, a menetrend erinti közlekedésben, anyagkarékossági vonalon tettek állalást. A brigádok vállalái konkrétak, megalapozottak.

Különös gondot fordítottak pécsi fiatalok a városi taács által kezdeményezett rsadalmi munkák elvégzére. *A Mecseki Állatkert, idámpark, Uttörővasút sok er ember hétvégi pihenését, órakozását szolgálja. Felítésükhöz 250 000 társadali munkaórával járultak hozzá.* Mintegy 150 000 facsemet is elültettek. A középisolás fiataljaink az építőiparban, valamint az anyagrakásban 140 000 munkaórát olgoztak. Tanulóifjúságunk z őszi és a tavaszi mezőgazsági munkák segítésében erekasan kivette részét. Az 963—64-es tanévben közel 0 000 társadalmi munkaórát olgoztak, ami két és félszee az 1961. évi eredmények-

KISZ-vezetőink nagyobb ré- megértette, hogy *a másoik ötéves terv célkitűzéseinek megvalósítása fejlettebb technikát, bonyolultabb gépeket, magasabb szintű munkát és ezekhez magasabb képzettségű munkásokat igényel.* 1960-tól 5900 fiatal vett részt szakmai továbbképző tanfolyamokon. A beszámoló további része elemezte a különböző KISZ-szervezetek tevékenységét, azoknak problémáit. Szólott arról, hogy az elmúlt tanévben városunkban a kisdobosok és úttörők *87 százaléka teljesítette a követelményeket.*

— Négyéves múltra tekint vissza az Ifjúság a szocializmusért mozgalom. Ez idő alatt egyre többen teljesítették a követelményeket. Míg 1961-ben 10 000 fő, addig 1963-ban már több mint 16 000 fiatal felelt meg a mozgalom négy követelményének. Ebben az évben a jelentkezettek száma meghaladja a 19 000-t. A mozgalom jó eszköznek bizonyul a KISZ-en kívüliek bevonására. Az elmúlt évben például a mozgalomba jelentkezettek *21 százaléka nem volt KISZ-tag.* Többen éppen a mozgalom követelményei teljesítésén keresztül jutottak odáig, hogy felvételüket kérték ifjúsági szövetségünkbe.

A beszámoló ezután a kulturális nevelés problémáival foglalkozott, megemlítette, hogy a kulturális szemléken való részvétel hatóköre évről évre újabb tömegekre terjedt ki. Még *1960—61. évben 9900 fő, addig 1963—64. évben több mint 20 000 fő vett részt ezeken a szemléken.* A mozi és színház, hangverseny, a tárlat és múzeumlátogatók száma is emelkedett az elmúlt négy évben mintegy 30—35 százalékkal. Városunkban a legutóbbi Ki mit tud?-nak nagy visszhangja volt. Lelkes készülés előzte meg, hogy a jelentkezők résztvehessenek a tv-döntőiben is. Nagy sikerrel szerepelt *a Pécsi Bőrgyár duettje, akik az országos döntőbe is eljutottak. Továbbá az AKÖV szájharmonika együttese is igen színvonalas műsort adott.*

Növekszik a KISZ tömegbefolyása

Fiataljaink egy része szadidejét aktív sportolással ti. 1961-ben három sportrben hoztunk létre KISZ-csortot, illetve alapszervezetet. A Magyar Kommunista Ifsági Szövetség megalakulától kezdve városunkban is *olitikailag, szervezetileg töletlenül fejlődik.* A töretlen jlődésnek igen fontos tévezője pártunk helyes ifjúgi politikája. A KISZ tömegbefolyása az elmúlt években az ifjúság minden rétében növekedett, emellett tafi lehettünk *a KISZ-szervezetek rohamos szervezeti fejlődésének.* Városunkban jelenleg 333 alapszervezetben több mint 17 000 KISZ-tag van. *Ez a városban élő fiatalok 60 százaléka.* Városunkban körülbelül 11 000 tanulófiatal él. A KISZ tömegbefolyása itt az utóbbi években megnőtt.

A beszámolóhoz hozzászóló fiatalok általában vázolták munkahelyük életét, problémáit. Számos felszólaló büszkén említette a KISZ-fiatalok nagyszerű munkalendületét, a tanulásban való szorgalmas részvételt. **Kasik György, az Ércbánya Vállalat 2-es üzemének** küldötte megemlítette, hogy *12 ifjúsági brigádjuk versenyben dolgozik. Szabó István*, a Pécsi Hőerőmű küldötte elmondotta, hogy 24 kiváló ifjú technikusuk, 30 Szakma ifjú mestere címet szerzett fiataluk van. *Bujdosó Attila*, a MÁV fűtőház küldötte beszámolt arról, hogy az ott dolgozó fiatalok mintegy egymillió forint megtakarítást értek el és 6550 társadalmi munkaórát teljesítettek.

Kupka Sándor, a megyei KISZ bizottság titkára hozzászólásában elmondotta, hogy jólesik hallani ezeket a beszámolókat. Beszélt arról, hogy a KISZ-szervezetek tartalmi munkájában még sok javítanivaló akad, számos helyen mutatkozik az *öntevékenység hiánya.* Felhívta a figyelmemet arra, hogy legyenek élharcosai a munkaidő jobb kihasználásának, erélyesen lépjenek fel a társadalmi tulajdont elherdálók ellen.

A városi tanács nevében *Gócz Béla* köszöntötte a küldöttértekezletet és számos területet jelölt meg, ahol a fiatalok sokat segíthetnek városunk további fejlődésében.

Ambrus Jenő, a városi pártbizottság első titkára felszólalásában elmondotta, hogy a KISZ eleget tesz feladatainak, példamutató vezetője, szervezője ifjúságunknak. *A mi fiatalságunk becsületes, élenjár a szocialista haza építésében.* Szép, magas, derék, munkakész, ezek jellemzőek ifjúságunkra. Szólott arról, hogy Pécsett a KISZ-tagságnak mintegy kétharmad részét a tanuló-ifjúság alkotja, nagy gondot kell fordítani tehát a tanintézetekben működő KISZ-szervezetek segítésére. Az öltözködésről számos példával bizonyította, hogy *nem a trapéz nadrág és a bizonyos frizura alapján lehet megítélni a fiatalokat, hanem azt kell nézni, hogy milyen ember van a trapéz nadrágban és a frizura alatt.* Jó erőt és boldogságot kívánt a feladatok további teljesítéséért.

A felszólalásokra *Novák Szilveszter* válaszolt, majd megválasztották a megyei értekezlet küldötteit, a Pécs Városi Bizottság és a revíziós bizottság tagjait majd határozatot fogadtak el, melyben többek között 200 000 társadalmi munkaóra végzését ajánlották fel. Az értekezlet végén a Pécsi Nemzeti Színház művészei és a Pécsi Bőrgyár művészeti csoportja színvonalas műsorral szórakoztatták az értekezlet résztvevőit. Este bálal fejezték be a tartalmas napot.

Elfogadták a városi tanács jövő évi költségvetését

Rendelet a gépjárművek megőrzéséről és parkoltatásáról

A városi tanács tegnap délelőtt ülést tartott. Az ülésen megjelent *Gergely Lajos* és *Molnár István* országgyűlési képviselő is. Elsőnek *Kőrösi Lajos*, a városi tanács elnöke számolt be a végrehajtó bizottság elmúlt negyedévi munkájáról, majd *Papp Imre*, a városi tanács elnökhelyettese tartott tájékoztató előadást *„Az értelmiség helye, szerepe a közéletben, különös tekintettel a tanácsra és szerveire"* címmel. Mint megállapította, városunkban 14 ezer értelmiségi van, a lakosság több mint tíz százaléka.

Papp Imre előadásához két tanácstag szólt hozzá. *Martyn Ferenc* Munkácsy-díjas festőművész főként az idegenforgalom fejlesztését szorgalmazta, *dr. Vörös Márton* pedig a többi között a műveltség rohamos térhódításáról mondott elismerő szavakat.

Ezt követően *Bernáth Ferenc*, a szociálpolitikai állandó bizottság elnöke tartott beszámolót, majd pedig jóváhagyták a Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottság 1964. második félévi munkatervét.

Dr. Lajos József, a városi tanács pénzügyi osztályának, illetve *Nagy Ferenc*, a tanács KÖFA-csoportjának vezetője a város jövő évi összesített költségvetési és KÖFA-tervjavaslatát terjesztette elő. Az előterjesztést nagy vita követte. Minden tanácstag helyesléssel vette tudomásul, hogy a tanács 1965. évi költségvetése 356 millió forint az idei 343 millió forinttal szemben, nem beszélve arról, hogy a művelődésügyi, illetve egészségügyi tárca mindenen felül külön fejlesztési költségeket kap. Az új költségvetés részletes előírásokat tartalmaz arról, hogy a 356 milliós összeget mire kívánják fordítani. Az új terv akkor lép életbe, ha a kormányszervek Budapesten elfogadják.

A városi tanács jóváhagyta a gépjárművek megőrzéséről, valamint a távhőellátásról szóló tanácsrendeleteket is. Ami a gépjárművek megőrzését illeti, azzal kapcsolatban *dr. Kovács Jenő* osztályvezető elmondotta, hogy a rendelet értelmében nemcsak a személy- és teherautókat, illetve motorkerékpárokat, hanem a kerékpárokat is gépjárműnek tekintik. A város parkolóhelyeit a kerületi tanácsok fogják kijelölni. A rendelet gondoskodik arról, hogy a parkolóhelyek mindenki által felismerhető jelöléssel legyenek ellátva. A parkolóhelyet bárki igénybe veheti: az otthagyott jármű ellenében sorszámmal ellátott megőrzőjegyet kap, amelyet a jármű átvételénél köteles felmutatni. Az őrzési díj a személy- és tehergépkocsi 6 óránál nem hosszabb parkolására 5 forint, a motorkerékpárok esetében 2, a kerékpároknál pedig 1 forint. A 6—24 óra közötti őrzés esetében az előbbi díj kétszeresét, 24 órát meghaladó őrzés esetében pedig a háromszorosát kell fizetni. Az állandó megőrzés költsége havi 75 forint. Állandó megőrzésre a kerületi tanácsok építési és közlekedési osztályán lehet szerződést kötni. Az új rendelet 1965. január 1-ével lép hatályba. Amint az egyik paragrafusa kimondja, szabály sértést követ el és 1000 forintig bírságolható az, aki a parkolóhelyet parkolójegy, illetve a parkolási díj megfizetése nélkül használja.

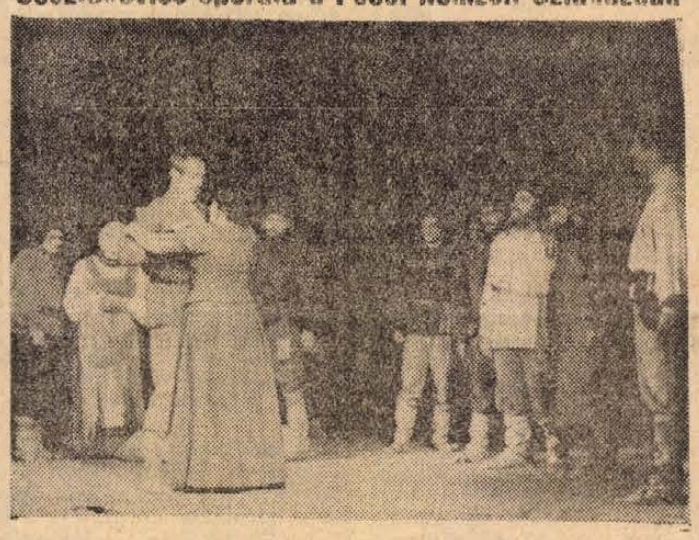
Dr. Kovács Jenő közölte, hogy az új rendeletet az országos irányelvek szellemében alkották meg. A rendelet életbelépése védettséget jelent a járműtulajdonosok számára a rongálások és károkozások ellen.

A napirendi pontok után *dr. Galabár Tibor*, a városi tanács titkára közölte, hogy a Baranya megyei Népi Ellenőrzési Bizottságnál helymegüresedések történtek. Javasolta, hogy *Nyirati Ferencet*, a Baranya megyei Építőipari Vállalat főrevizorát és *Néma Mihályt*, a Siklós—Villányi Állami Gazdaság főagronómusát válasszák meg a NEB elnökhelyettesének, illetve tagjának. Az indítványt a tanácstagság elfogadta; Nyirati Ferenc és Néma Mihály elvtársak az előírásoknak megfelelően esküt tettek, hogy alkotmányunk szellemében végzik munkájukat.

Az interpellációk alkalmával *Tóth Károly Vince* tanácstag a Ledina környéki lakók kérését tolmácsolva elmondotta, hogy a Zsolnay-mauzóleum feljáratához korlátra lenne szükség, mert a helyi meredek volta, illetve forgalmassága ezt indokolja. *Benczés József*, az I. kerület tanácselnöke a bejelentést tudomásul vette, s megígérte, hogy intézkedni fog ez ügyben.

Ma este

Sosztakovics operáia a Pécsi Nemzeti Színházban

Ma, csütörtökön este mutatja be a Pécsi Nemzeti Színház operatársulata Sosztakovics Kisvárosi Lady Macbeth operáját. Horváth Zoltán rendezésében színre kerülő operát Paulusz Elemér vezényli. Jelenet az első felvonásból.

„Vörös homokon"

„...ezt a díszoklevelet Simon Béla erdélyi festőművész úrnak adományozza nagysikerű budapesti kiállítása emlékére." Aláírás: „Fészek-művészcsere intézmény igazgatója" és „B. T. T. nyugalmazott miniszter. Budapest, 1939. január 12."

Az erdélyi festőművész úr most merengve üldögél üvegoldalú pécsi műtermében, s ha huszonöt évnyi messzeségből kirajzolódik egy-egy arc, egy-egy jelenet, mindig megszólal:

— Igen, a Petrovics Elek választotta ki a képet. A kiállítás a Nemzeti Szalonban volt és a Szépművészeti Múzeum részére Petrovics vásárolta meg a „Hazatérés" című festményemet. Az árán egy autót vehettem volna.

Simon Béla lassan egy éve 25 éves művészi jubileumának ünnepi hangulatában él. Azért „lassan egy éve", mert első önálló kiállítása nem Budapesten, hanem Kolozsváron volt 1938-ban. Ez a két dátum, a néhány hónapos különbség huszonöt év távolságából már nem is lényeges. A huszonöt munkás év számít, a töretlen alkotóerő, a tehetség győzelme a zűrzavar és mepróbáltatások felett. Simon Béla azok közé tartozik, akiknek nem hullott ölébe a művészi siker. Művész és pedagógus. Néha azonban csak tanított, dolgozott, mert a festészetre már nem maradt ideje. Művészi, emberi tartását igazolja az a tény, **hogy nem fásult el, nem** mondott le az alkotó munkáról, és amikor tehette, újra elővette a palettát, festett, kísérletezett, különös színekkel és kompozíciókkal lépett a közönség elé.

Vörös alapszínű népiszőttesei előtt állandóan ott állnak kedvenc képei. Néha félre tesz egyet-egyet, s másikkal helyettesíti, de aztán a legpirosabb piros képek újra visszatérnek. Gyönyörködik a saját színeiben, de én jól tudom, hogy a piros színek csatáját nézi, és az erő győzelmét élvezi. Simon Béla különös „vörösei" nem halkulnak el a tömör népiszőttesek mellett sem.

Jubileum, nem jubileum most is ez a textus:

— Jó kép ez. És elviszik... Pedig eldugtam... Nézd meg ezt a részt, hogyan ki tudnám rakni mozaikból! És ez a két részeg almafa az előtérben... Elviszi a Janus Pannonius Múzeum. Ilyent nem is tudok többet festeni... Nemes színek. Azok a vacak „földszínek" legfeljebb 4—5 forintba kerülnek tubusonként, de ezek a vörösek, és az én kékjeim 15—16-ba. Ezek barátom nem halványulnak...

A sajnálkozás még a „Szőlőhegy" című képre vonatkozik, de a háttérben ott áll már a legújabb kompozíció is.

Balatoni hangulat, az 1964-es nyár élménye.

— Ird csak meg, hogy Simon Béla a nyári termést télen csépeli ki. Igy legalább megmarad.

Különös kép. A vörös színek itt is erősek, de a kép alapvető hangulatát a testek színe határozza meg. Egy földgömb labda körül emberek állnak, ülnek, fekszenek. Simon Béla az embereknek azonban csak a kontúrjait festette meg, így a testek színét a natúr farostlemez adja...

— Az embereket nem fested be?

— Minek nekem festeni az embereket? Ilyenek. A művészetnek ez a lényege: Hol kell megállni... Ezt tudni...

— A címe?

— „Vörös homokon". Az embert akarom kifejezni. Ezek nem is fürdőzők valójában, csak emberek. Vannak itt rendesek, és lógósok, szemérmetlenek és szerelmesek, gondolkodók. Mindenki itt van... Nézd csak meg! Itt folyik a politikai élet a kereskedelem, itt irányítják a gazdasági ügyeket...

(Szombat van, süt a Nap. Az utcáról felhallatszik a szódáskocsis elnyújtott kiáltozása. A műterem üvegfalán át látom a hegyeket, a háztetők, belátok a közeli padlásablakokon. Egy nő tereget...)

— Mindenki itt van a Vörös homokon. Érted?

— Igen — mondom, és semmi kedvem sincs felállni, befejezni a riportot.

Egyszer aztán Simon Béla váratlanul elhallgat, és hátrább húzza azt a kis tábori széket, mellyel idáig közvetlenül a készülő festménye előtt tanyázott. Nézegeti egy kicsit a kompozíciót, aztán az előtérben rámutat egy figurára:

— Ennek itt két fejet csinálok.

— Miért?

— Azért. Dupla feje lesz. Miért, nincs ilyen az életben? Egyik feje piros lesz, a másik kék. Ez meg itt mellette majd hátat fordít neki, mintha azt mondaná: „Mit akarsz te két fejű?" Igen, mindenki itt van a Vörös homokon...

Felállok. Mennem kell. Simon Béla talányos arccal visszatart egy pillanatra:

— Te, azt az autót ne írd meg! Tudod, hogy egy autót vehettem volna a képem árán... Komoly ember vagyok, én nem mondhatok ilyeneket. Aztán engem nem is érdekelnek az autók...

— Jó, nem írom meg.

Amikor leereszkedem a negyedik emeletről, már világítanak bennem a Vörös homokon ácsorgó figurák. Azt hiszem, tényleg jó kép lesz... Mindenesetre izgalmas... Izgalmas, ez már biztos.

Bertha Bulcsu

Elutazott Moszkvába

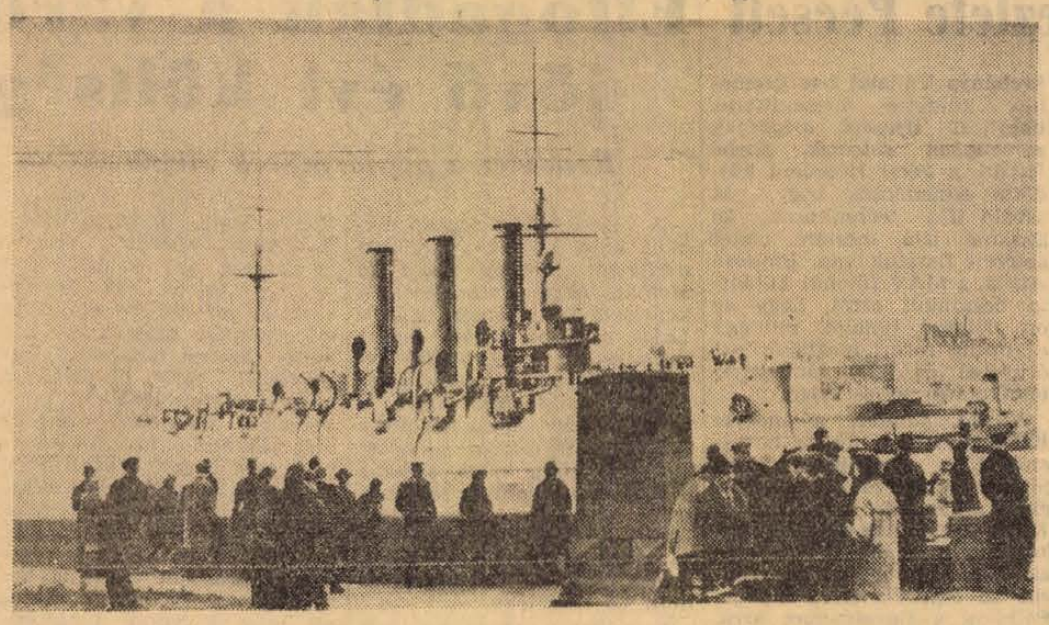
a magyar párt- és kormányküldöttség

A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió Minisztertanácsának meghívására Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának, a Minisztertanács elnökének vezetésével szerdán magyar párt- és kormányküldöttség utazott Moszkvába a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire.

A küldöttség tagjai Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, Szipka József, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Magyar Népköztársaság moszkvai nagykövete és Erdélyi Károly külügyminiszterhelyettes.

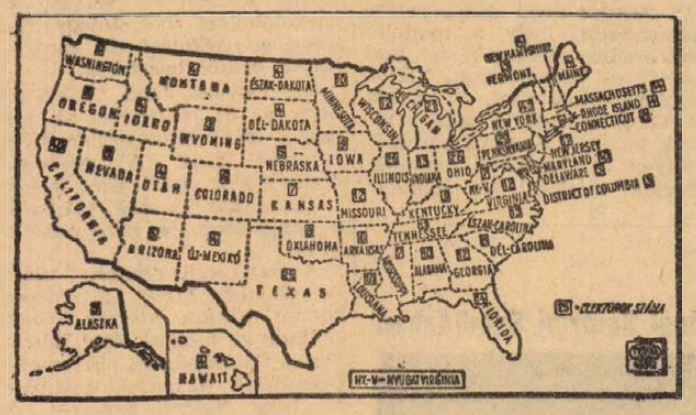
A delegáció tagjait a pályaudvaron az MSZMP Politikai Bizottsága, a Központi Bizottság és a kormány képviselői búcsúztatták.

Új kikötőhelyére indult az „AURORA"

LENINGRÁD: A legendás hírű „Aurora" cirkáló évekig egy helyen horgonyzott, november 2-án azonban elindult a Néván, hogy a Nagy Októberi Forradalom emlékére emelt obeliszk közelében, azon a helyen horgonyozzon, ahonnan az új korszakot jelentő ágyúlövést leadták fedélzetéről.

Az amerikai választásokról

Az 1964. november 3-i választásokon az Amerikai Egyesült Államok választópolgárai az USA elnökét, elnökhelyettesét, harmincöt szenátorát és 435 képviselőjét, valamint huszonhat tagállam kormányzóját választották meg. Összesen tehát mintegy 498 nagyfontosságú államigazgatási és államvezetői hely került betöltésre.

A választási rendszer sajátossága, hogy az USA elnökét a lakosság nem közvetlenül, hanem közvetett módon, ún. „elektorok"-at kijelölve választja meg. Minden államot annyi elektor képvisel, amennyi szenátort és képviselőt az illető állam együttvéve a kongresszusba küld. (Jelenleg száz szenátor — államonként kettő-kettő — és az egyes államok között a lakosság számának arányában elosztott, számban összesen 435 képviselő alkotja a kongresszust.)

Ez ideig a Columbia kerület (Discrict of Columba), azaz a szövetségi főváros Washington lakosai nem szavazhattak, abból az elvből kiindulva, hogy a hivatalban lévő elnök túlságos befolyást gyakorolhat a főváros lakosságára. E választásokon elsőízben Washington lakosai is részt vettek, — három elektort jelölve.

1964. november harmadikán tehát összesen 538 elektor kapott megbízást, hogy a lakosság nevében és helyett a jelenlegi általános választásoktól egy későbbi időpontban — 1964. december 14-én — formálisan is megválassza az új elnököt.

A képen: Barry Goldwater szenátor köztársaságpárti elnökjelölt és alelnökjelöltje William Miller (balról), akiknek pártja alul maradt a választásokban.

Építtetők figyelmébe!

Az idejében leoltott „pihent" mésszel gazdaságosabb az építkezés, a frissen oltott mészből másfélszeres a felhasználás. A TÜZÉP-telepek az őszi-téli időszakban bőséges darabos mészkészlettel rendelkeznek. A tavasszal beinduló építkezések és tatarozások zavartalan anyagellátása és a költségekkel való takarékosság érdekében kérjük vevőinket, hogy mészszükségletüket most szerezzék be.

PÉCS-SZEKSZÁRDI TÜZÉP V.

Bolíviában katonai junta vette át a hatalmat

Paz Estenssoro elnök külföldre menekült

La Paz:

Bolíviában győzött a katonai lázadás. Paz Estenssoro elnök szerdán délelőtt két órával a felkelőkkel előző este kötött fegyverszünet lejárta előtt, gépkocsin elhagyta az elnöki palotát, majd repülőgépen külföldre távozott. A lázadás vidéken tartózkodó vezetői előzőleg rádióüzenetben jelentették be, hogy amennyiben Paz Estenssoro a fegyverszünet lejártáig nem mond le, csapataikkal a főváros ellen vonulnak.

A külföldre távozott elnök sorsáról még nincsenek megbízható jelentések. Csupán annyit tudni biztosan, hogy

repülőgépe engedélyt kért a chilei hatóságoktól az ország átrepülésére. A chilei fővárosban lehetségesnek tartják, hogy a gép leszáll Arica chilei város repülőterén, a perui határ közelében.

Más találgatások szerint Paz Estenssoro és kíséretében lévő közvetlen munkatársai Peruba tartanak.

Hírügynökségi jelentések szerint az elnök távozása után La Paz több kerületében — a többi között Miraflores negyedben lövöldözésekre került sor a megdöntött kormányhoz hű milicia tagjai és a felkelőkhöz csatlakozott katonai alakulatok között.

A délelőtti órákban két ezredes jelent meg a kormányzósági palotában és közölte, hogy

Obando Candia tábornok, hadseregfőparancsnok nevében birtokába veszi az épületet.

Ezt követően Obando Candia tábornok rádióüzenetet intézett az ország lakosságához. Bejelentette, hogy Paz Estenssoro elnök „a felesleges vérontás elkerülése céljából" lemondott a köztársasági elnöki tisztségről. Azt is közölte, hogy a hatalmat katonai junta veszi át.

A junta elnöke — a közlemény szerint — maga Obando Candia tábornok. A rádióüzenet megígérte, hogy új választásokat fognak kiírni és a választások után a katonai junta lemond a hatalom gyakorlá áról.

Az egymásnak gyakran ellentmondó hírekből nem derül fény René Barrientos tábornok, alelnök további szerepére. A katonai államcsíny győzelme előtt a lázadók kezében lévő rádióállomás azt jelentette, hogy őt nevezték ki a felkelést irányító „népi forradalmi bizottság" elnökévé. Más értesülések szerint Barrientos tábornok és vezérkara rövidesen La Paz-ba érkezik, hogy átvegye az ügyek irányítását.

MOSZKVA:

A Szovjet Ujságírók Szövetsége erélyesen tiltakozott José Luis Cuetónak, a TASZSZ-iroda bolíviai tudósítójának, a Bolíviai Ujságíró Szövetség tagjának letartóztatása ellen.

A Szovjet Ujságírók Szövetsége követeli Luis Cueto haladéktalan szabadon bocsátását.

A rendőrség kérése

A rendőrség többrendbeli betöréses lopás bűntette miatt körözi Szakáts Lajos 19 éves, foglalkozásnélküli, mátészalkai lakost. Személyleírása: 169 centiméter magas, haja, szemöldöke, szeme barna. Különös ismertetőjele: mindkét karja tetovált. A rendőrség kéri, hogy aki felismeri vagy tartózkodási helyéről tud, közölje a legközelebbi rendőrrel.

A Szovjet—Magyar Baráti Társaság küldöttsége Budapesten

Szerdán este Sz. Sz. Novozsilovnak, a szovjet állami bér- és munkaügyi bizottság elnökhelyettesének, a Szovjet Magyar Baráti Társaság elnökségi tagjának vezetésével Budapestre érkezett a társaság négytagú küldöttsége. A vendégeket a Ferihegyi repülőtéren Kristóf István MSZBT-főtitkár és a társaság több vezető munkatársa, valamint V. A. Guszev, a szovjet nagykövetség tanácsosa és a nagykövetség több munkatársa fogadta.

Goldwater szerencsekívánatai Johnsonnak

Hírügynökségi jelentések szerint Barry Goldwater szenátor, a köztársasági párt elnökjelöltje a republikánusok phoenixi sajtóközpontjában elismerte, hogy alulmaradt a demokrata párti Johnson elnökkel szemben. Közölte, hogy táviratban fejezte ki szerencsekívánatait győztes ellenfelének. Táviratában Goldwater hangoztatta, hogy nem érez „keserűséget vagy haragot" és felajánlotta szolgálatait.

Csou En-laj vezetésével

kínai küldöttség utazik a Szovjetunióba

Szovjet küldöttség érkezett Pekingbe

PEKING: Az SZKP Központi Bizottságának és a szovjet kormány meghívására kínai párt- és kormányküldöttség utazik a Szovjetunióba, hogy részt vegyen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából tartandó ünnepségeken.

A küldöttség vezetője Csou En-laj, a Kínai KP Központi Bizottságának alelnöke, a Kínai Népköztársaság Államtanácsának elnöke, helyettes vezetője Ho Lung marsall, a KKP Központi Bizottsága Politikai Bizottságának tagja, az Államtanács alelnöke.

Szerdán Pekingbe érkezett a Külföldi Baráti és Kulturális Kapcsolatok Szovjet Társaságai Szövetségének küldöttsége, hogy részt vegyen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából rendezendő ünnepségeken.

A küldöttséget B. P. Becsev, az SZKP Központi Bizottságának tagja, közlekedésügyi miniszter vezeti.

*

Az SZKP Központi Bizottságának és a Szovjetunió kormányának meghívására, jugoszláv párt- és kormányküldöttség vesz részt az Októberi Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein Moszkvában.

A küldöttséget Veljko Vlahovics, a JKSZ Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagja vezeti.

*

A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság párt és kormányküldöttsége Moszkvába érkezett, hogy az SZKP Központi Bizottsága és a szovjet kormány meghívására részt vegyen a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein. A küldöttség vezetője: Kim Il a Koreai Munkapárt Politikai Bizottságának tagja.

Ünnepélyesen felavatták Moszkvában a kozmosz hőseinek emlékművét

Moszkva: Hét évvel a világ első mesterséges holdja, az első szovjet szputnyik felbocsátása után, szerdán ünnepélyes külsőségek között avatták fel Moszkvában a kozmosz hőseinek emlékművét.

A mintegy száz méter magas ezüstösen csillogó parabola, amelynek csúcsán egy égbetörő rakéta látható, a szovjet főváros északi részének egyik legforgalmasabb és legszélesebb sugárútján áll. Az emlékmű talapzata fekete gránitból készült. Egyik oldalán a TASZSZ hét évvel ezelőtti jelentése olvasható, amely közölte az első mesterséges hold felbocsátását, és az egész világot lázba hozta. A talapzat másik oldalán azt a TASZSZ-jelentést vésték kőbe, amely az első emberi űrrepülést adta hírül a világnak.

Az ünnepélyes felavatáson megjelent Leonyid Brezsnyev, Alekszej Koszigin, Anasztasz Mikojan és több más szovjet vezető. A nagygyűlésen Msztyiszlav Keldisnek, a Szovjet Tudományos Akadémia elnöke mondott beszédet, majd Jurij Gagarin űrhajóspilóta, a szovjet űrhajósok nevében köszönetet mondott az emlékmű megalkotóinak.

A nagygyűlés után Leonyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának első titkára elvágta az obeliszkhez vezető utat elzáró szalagot, majd az emlékmű-komplexum egyik központi alakjánál, a hét méter magas Ciolkovszkij szobornál az ünnepségen jelenlevő moszkvaiak körében fényképezték le a kilenc űrhajóst.

Szovjet vezetők üdvözlete Johnsonnak

Anasztasz Mikojan, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke és Alekszej Koszigin miniszterelnök üdvözlőtáviratot küldött Lyndon Johnsonnak elnökké választása alkalmából.

Lengyel professzor Pécsett

Ahol csak jó házasságot lehet kötni

Dr. Szotáczky Mihály, a Pécsi Állam- és Jogtudományi Egyetem dékánhelyettese, valamint az egyetem oktatói neves vendéget fogadtak kedden a késő esti órákban. Dr. Jan Gviadomorszki professzor, a krakkói Jagelló Állam- és Jogtudományi Egyetem polgári jogi tanszékének vezetője és felesége érkezett Pécsre. A két egyetem között érvényben levő szerződés keretében négy napot tölt el Pécsett.

A lengyel vendég szerdán délelőtt előadást tartott a pécsi egyetem oktatói és hallgatói részére. Az új lengyel családjogi kódex alapelvei címmel. Mint ismeretes, a magyar bíróságok még az 1952. évi családjogi törvényünket alkalmazzák és tudományos körökben évek óta készítik elő a szocialista magyar családjogi kodexet. Ebben az előkészítésben hasznos tapasztalatokat jelent dr. Jan Gviazdomorszki munkássága, hiszen ő harminc esztendeje tanít a híres krakkói egyetemen és a szocialista családjognak külföldön is elismert szaktekintélye. Éppen ezért nagy érdeklődéssel hallgatták szerdai előadását. A lengyel professzor beszélt arról, hogy a lengyel törvények milyen módon teremtik meg a szocialista család szilárd alapjait. Az új lengyel családjogi kódex ugyanis nemcsak a rossz házasságokkal foglalkozik, hanem igyekszik őrködni afelett, hogy rossz házasságok ne is jöjjenek létre. A házasságkötés elé bizonyos akadályokat állítanak, s lehetőleg csak olyan párok egybekelését érvényesítik, amelyeknél ezek a rossz házasságot sejtető akadályok nem állnak fenn. Tulajdonképpen ezzel csökkentik lényegesen a válások, valamint a válások után kritikus helyzetbe kerülő gyermekek számát. Az új lengyel szabályozás szerint az a házasfél, aki vétkes volt a különélés bekövetkezésében, nem kérheti a házasság felbontását. A nem hibás házasféltől függ tehát hogy a bíróság szétválasztja-e őket, illetőleg a hibás fél új házasságot köthet-e.

Dr. Jan Gviezdomorszki professzor csütörtökön az új lengyel házassági vagyonjogról tart előadást. Hivatalos programja keretében megtekinti Pécs nevezetességeit és ellátogat néhány baranyai községbe is.

A Baranya megyei Mezőgazdasági Ellátó Vállalat — (AGROKER) Pécs, Megyeri út 90., értesíti kedves vásárlóit, vagyonmegállapító leltározás miatt mezőgazdasági gépraktárában

1964. november 9-től 17-ig,

a vegyesáru (kender-, ruházat-, hengereltáru-) raktárában **1964. november 16-tól 21-ig az árukiadás szünetel.**

Minden percet ki kell használni!

A kenyérgabona 64,1 százaléka van elvetve

Az elmúlt hét meghozta végre a várva-várt derült időt. Igaz, hogy csak mindössze három-négy nap volt vetésre alkalmas — de az októberi időjárás után ez a pár nap is főnyereménynek számított. Ez a négy nap azonban nem oldott meg mindent, hiszen a múlt heti teljesítménnyel is csak 64,1 százalékos kenyérgabona vetésterv teljesítésnél áll a megye. A tegnapi operatív bizottsági ülésen ennek megfelelően főképpen arról volt szó, hogy a termelőszövetkezetek hogyan használták ki ezt a négy napot és mi a vetéssel kapcsolatos legjelentősebb, megoldásra váró probléma.

Kimagasló eredmények egyes járásokban

A termelőszövetkezetek legnagyobb része az elmúlt napokban dicséretreméltóan dolgozott, sőt, egyes járások is kimagasló eredményeket értek el. A múlt heti munkavégzés után a járások sorrendje a következőképpen alakult:

1. Mohács város	77,1%
2. Mohácsi járás	76,2%
3. Pécsváradi járás	71,1%
4. Siklósi járás	65,2%
5. Sásdi járás	61,8%
6. Pécsi járás	56,5%
7. Szigetvári járás	55,5%
8. Komló város	36,6%

Érdemes megnézni az elmúlt hét eredményét önmagában is. Ez azt mutatja, hogy a mohácsi járás 26,4, Mohács város 21,1, a sásdi járás 19,3, a pécsváradi járás 14,8, a pécsi járás 14,4, a siklósi járás 9,9, a szigetvári járás 9,6 százalékos előrehaladást ért el ebben az időszakban. Meglepő az egyes járások közötti meglehetősen nagy különbség, hiszen a csapadékmennyiség minden járásban majdnem azonos volt, s a más jellegű eltérések sem adnak okot ilyen nagy teljesítménykülönbségre. Itt azonban meg kell jegyezni még egy dolgot. A siklósi járás 9,9 százalékos eredménye például nem reális, mert korábban valótlan jelentéseket adtak a tsz-ek a járásnak (s ez természetesen így került tovább!), többet jelentettek a valóságos teljesítménynél és ezt a „hátrányt" ez alatt a négy nap alatt kellett ledolgozni.

Vizsgáznak a tsz-vezetők

Az eredmények a járások és az egyes termelőszövetkezetek vezetőségei közötti különbségek tükrözői. Mert ahol lelkiismeretes munka folyt, ott nem maradtak el az eredmények sem. Az operatív bizottság tagjai ellenőrző útjaik során gyakran láttak példamutató munkát, s ahol példamutató munka folyt, ott elsősorban az elnököt és a szakvezetést illeti dicséret. Nem véletlen, hogy Abaligeten, Nagyhajmáson, Csertőn és Drávaszabolcson már befejezték a vetést. Sőt, Drávaszabolcs, — amelyik pedig nem tartozik a legjobb tsz-ek közé —, négy gépet tudott a hegyszentmártoniak segítségére küldeni. Drávasztárán pedig az árvíztől veszélyeztetett területeken is szántottak a traktorok éjjelnappal. Dicséret illeti a beremendi, mattyi, és villányi termelőszövetkezeteket. Magyarbólyon, Gordisán és Kovácshidán éjszaka is vetettek csakúgy, mint Bólyban s nyilván ezért valamennyi tsz vezetőit meg kell dicsérni, hiszen a bólyi Szabó Mátyás és Cséplő György, a gordisai Lukács László éjszaka is kint volt a vetésnél. De ugyanilyen lelkesen dolgozik a turonyi tsz elnöke, Barta János, a drávakeresztúri agronómus, Vaspori István, a szajki tsz elnöke és agronómusa, Speidl József és Mózsa Ferenc. A szajkiak ráadásul eddig nem álltak valami jól, de nagyszerű munkaszervezéssel, gépcsoportosítással négy nap alatt sikerült magukat a legjobbak közé felküzdeni. Babarcon Brachmann János tsz-elnök vezeti az egyik üzemegységben a vetési munkálatokat, a másikban Zsolt Ferenc agronómus. Lelkiismeretes munkájuknak meg is van az eredménye. S ha már a dicséreteknél tartunk, — amelyekből nyilván sokan kimaradtak, mert másutt is folyt az említett helyek mellett szorgalmas munka — nem mehetünk el szó nélkül a mohácsi járás mezőgazdasági vezetőinek jó munkája mellett. Ők szervezték meg a vetést a legpéldamutatóbban — erről egyébként tanúskodnak az eredmények is.

Nem mindenki szívügye

Sajnos nem mindenütt ment ilyen jól a munka. Egyes vezetők nem tudni, mire várnak. Az OB hosszasan foglalkozott például a szigetvári járással. Megállapította, hogy a járási tanács nem áll feladata magaslatán s a gyenge eredményekért személy szerint Kovács János vb.-elnök is hibáztatható. A bizottság tagjai jónéhány példát sorakoztattak egymás mellé, — melyek sajnos azt mutatják, hogy a vetési munkák elvégzése nem minden vezetőnek szívügye. Hetvehelyen például sem pénteken, sem szombaton nem vetettek. Igaz, hogy vasárnap munkába álltak, de a hétfői eső miatt 40 holdat már nem tudtak elvetni. Ha előtte is dolgoztak volna, már túl lennének a vetésen. Versenden vasárnap már kora délután abbahagyták a munkát, s sajnos, ez még mindig jobb példa a kátolyinál. Kátolyban ugyanis a jó időt nem vetésre, hanem vadászatra használták fel. Magyarhertelenden mindent előkészítettek a vetéshez — csak éppen nem kezdték el, mondván, hogy majd hétfőn teljes erővel nekikezdenek. Hétfőn az eső „kezdett neki" a magyarhertelendiek helyett. Most várhatják megint a vetésre alkalmas időt. Pedig nyilván ők is nagyon jól tudják, hogy novemberben már minden félnap mennyit számít! Szentdénesen az elnök abban a hitben ringatta magát, hogy három vetőgép vet. Természetesen nem vetett. Az éjjeli ellenőrzés állva találta a traktorokat. Mozsgón, Rózsafán és Szigetváron is! Somogyapátiban az elnök házat vakolt ellenőrzés és irányítás helyett — így még ma is van ötven hold vetetlen területe. A Somogyviszlóiak sem akartak kimaradni a sorból, lakodalmaztak az elnökkel az élen. Természetesen vetés helyett! A pálmát mégis Marócsa és Mánfa viszi el — a két tsz-ben mind ez ideig összesen 10 hold búzát vetettek! Nem vetettek Siklósbodonyban sem, de nem saját hibájukból. Közös elnökük van a baksai termelőszövetkezettel és az elnöknek úgy látszik fontosabb a baksai vetés, mert még a siklósbodonyi gépeket is oda irányította. Az OB-tagok elégedetlenek a vajszlói Óze Lajos és a kórósi Sallai Mihály munkájával is.

Az OB a továbbiakban tárgyalt a víz alatt álló területek problémájáról. Egyes vidékeken a nagyfokú esőzés, domborzat és talajviszonyok miatt a vetésre szánt területeken megállt a víz. Külön szakbizottság ült össze, hogy ezt a problémát megoldja. Az elmúlt hét nem hozott jelentős előrehaladást a mélyszántásban — nem éri el a 2 százalékot! — pedig a traktoroknak módjuk lett volna mélyszántást végezni. Ezt a munkát is jobban meg kell szervezni, éjjel is szántani kell, különben nem érhetnek el jó eredményeket a termelő üzemek. Sőt, itt már nemcsak jó eredményekről van szó, hanem egyszerűen arról, hogy elmulasztják a mélyszántásra legalkalmasabb időt.

Kézzel csak végszükségelet esetén szabad vetni

Fokozottan ügyelni kell a vetés minőségére is — kézzel csak végszükséglet esetén szabad vetni, bár az OB úgy véli, hogy erre még nagyon kevés helyen van szükség, hiszen a magot mindenképpen föld alá kell juttatni, semmiesetre sem maradhat a föld felszínén. A kézzel elszórt magot pedig csak tárcsával tudják a földbe dolgozni, s ahova tárcsával rá tudnak menni, a tapasztalat szerint tárcsa után már géppel is vethetnek.

Az elkövetkező napokban egy sor termelőszövetkezet befejezi a vetést. Ezzel gépek szabadulnak fel s az elsőknek végzettek hatékonyan segíthetik a többi termelőszövetkezetet. Az idő még mindig változékony; tehát továbbra is állandóan készenlétben kell állni és minden vetésre alkalmas időt maximálisan kihasználni.

Rákóczi pénzétől a forintig

A Zsolnay Kultúrotthon gyűjtői Pécs felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére a magyar forradalmi pénzekből és a munkásmozgalom képes emlékeiből kiállítást rendeznek. A 7-én déli fél 12 órakor nyíló kiállításon érmék, címkék, bélyegek, képeslapok és karikatúrák szerepelnek a Rákóczi szabadságharctól egészen a forint megjelenéséig. A többszáz kiállítandó tárgy között a legrégibbek a Rákóczi szabadságharc pénzei és az egyik legértékesebb darab Kossuth kamatos utalványa, amelyet a 48-as szabadságharc támogatására adott ki. Az érdekesnek ígérkező kiállítás november 15-én zár.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK
1964. nov. 5-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Rádió híradó, Szüreti dalok. A tudomány és technika világából.
18.00: Német nyelvű műsor: A szocialista tábor országaiból. Hans Weil műsora. Ländlerek. Jegyzetek. Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Mielőtt kikerül a nyomdából. — Riport.
18.40: Zenélő levelezőlap.
19.00: Dél-dunántúli híradó.
19.20: A mikrofon előtt ... Pécs téli zöldségellátása.
19.25: Pécsi üzemi kórusok énekelnek.
19.40: Üzemek és a munkafegyelem. — Interjú.
19.50: Régi magyar dalok és táncok.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Kisvárosi Lady Machbeth (este 7 órakor). Bartók-bérlet.

MOZI:

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szí. = színes.

Park: Állami Áruház (4, 6, 8).
Petőfi: Csend (szv., fél 5, 8).
Kossuth: Kezek a város felett (szv., 4, 6, 8).
Kossuth Híradó: Magyar híradó, Pirospöttyös labda, A jövő építőanyagai, Százarcú anyag, Kiáltó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Építők: Dollárpapa (4, 6). Pécsszabolcs: Placido (5, 7). **Mecsekalja:** A folyó két partján (7). **Vasas II.:** Alba Regia (szv., 7). **Istenkút:** Keserű szerelem (7). Csak 18 éven felülieknek! **Mohács:** Az ifjúság édes madara (szv., szí., fél 6, 8). Csak 18 éven felülieknek! **Szigetvár:** Hol a tábornok (8). **Siklós:** Tékozló szív (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek!

Üzletek ünnepi nyitvatartási rendje

November 6-án, pénteken, úgy az élelmiszer-, mint az iparcikkboltok, a szokásos pénteki nyilvatartásban árusítanak. Azok az élelmiszerboltok azonban, melyek 18 óra előtt zárnának, 18 óráig tartanak nyitva.

November 7-én, szombaton, minden bolt zárva marad, — azok is, amelyek egyébként vasárnaponként nyitva tartanak.

November 8-án, vasárnap a tejboltok, a tejárusításra kijelölt boltok, továbbá a kenyérboltok Pécsett 7-től 10 óráig, a megyében 7-től 9 óráig tartanak nyitva. Nyiva tartanak még a vasárnapi nyitvatartásra egyébként kijelölt élelmiszerboltok az eddig szokásos időben.

A vendéglátóipar 6-án és 7-én a szombati napokra megállapított, 8-án a vasárnapokra megállapított nyitvatartás szerint üzemel.

A szombati hetivásárt 6-án, pénteki napon bonyolítják le a piacok. 7-én piaci árusítás nincsen, 8-án a szokásos vasárnapi piaci árusítás folytatható.

Szarvasolaj — vadkár ellen

Abaligeten tegnap becsülték fel a vadkárt a termelőszövetkezetek kukoricatábláin. Nemcsak azt vizsgálták a vadásztársaság, a tsz, a tanács és az erdészet képviselői, hogy milyen százalékos kárt tettek a szarvasok, vaddisznók a vasút mentén elterülő kukoricatáblában, hanem megnézték azt is, hogy a kárt szenvedett gazdaság megtett-e mindent az elhárítás érdekében. Sokféle módja van a védekezésnek. Általános a terület bekerítése, amit itt meg is tettek, tüzeltek is időnként, hogy elriasszák a vadakat. De még talán ennél is célravezetőbb a „szarvasolaj", amit rongydarabokra öntenek és a veszélyeztetett terület határán kikötnek. Amig az erős illatú olaj hatása tart, a szarvasok elkerülik a kukoricatáblát.

Becslések szerint a kár az abaligeti határban 40—50 százalékos. A szarvasok zöld állapotban a kukorica hegyét ették le, míg a vaddisznók most döntögetik le száráról a termést és sokkal többet sárbataposnak, elpocsékolnak, mint amennyit megesznek.

Pardon, mi a hobbyja?

8. Gondolkodás és ecset

Ha Eck Imre nevét halljuk, a balettra gondolunk. Kevesen tudják, hogy az ismert balettigazgató festeni is szokott szabadidejében, s szobája falát valósággal kitapétázta képeivel. Maga Eck Imre sem szeret beszélni erről, mert koreográfusnak tartja magát, nem pedig festőnek. A piktúra szerinte csak kiegészíti a munkáját, képei tulajdonképpen nem is festmények, hanem színpadi díszletek vagy díszlettervek.

Sok ebben az igazság, hiszen a falon függő képek többsége önmagában érthetetlen. Az egyik például két női fejet ábrázol, szokatlan gerendavázak között. Ha ránézünk, semmit sem tudunk kiokoskodni belőle. Ha viszont megtudjuk, hogy a kép az Ember tragédiájának előadásához, közelebbről a francia szinhez készült, azonnal világossá válik, hogy a kétarcú Évát akarja szimbolizálni.

Ám találhatunk itt olyan festményeket is, emelyek önálló mondanivalót hordoznak magukban. Van itt például olyan kép, amely nagyméretű női fejet ábrázol, felfelé meredező tüskés vaskoronával. A nő sötét napszemüveget hord, előtte pedig halcsontvázat látni. Ez utóbbi az érzékiséget jelképezi.

— A szerelem királynője! — mondja róla Eck Imre, majd hozzáteszi, hogy nevezhetjük fekete pókon is. Ő ugyanis nem szeret a képeknek címet adni.

A kép a XX. század atmoszféráját árasztja magából. A napszemüveg rideg, fémes csillogása, a festmény sajátos színhatása a gép- és vaskorszak légkörét sugározza. Maga Eck Imre is azt állítja, hogy valami hasonló életérzést akart vele kifejezni.

A balettigazgató szerint ez a festmény csak amolyan „melléktermék", amely a díszletek között készült. Ha csak ilyen kép volna a szobában, akkor elfogadható lenne a magyarázat. Csakhogy nem egy van, hanem sok. És amint Eck Imre egy jelenlévő barátja mondja, az utóbbi években elvittek már tőle néhány tucatot. A piktúrának tehát nagyobb helye van Eck Imre életében mint maga állítja.

— De azért nem hobbim! — mondja a koreográfus megadóan — Nekem ugyanis nincs passzióm. Azaz hogy, van, de az a munkám, pontosabban a hivatásom.

Tekintve, hogy Eck Imre néha hetekig, sőt hónapokig nem nyúl ecsethez, a magyarázat helytálló. Ezzel azonban még nem kaptunk választ a kérdésre. Szerencsére ezt is megadja Dallos Attila, a jelenlévő barátja, aki szövegkönyvírója is egyben:

— Azért visszük el képeit, mert a festményekből ráismerünk a gondolataira, két kedéseire és vivódásaira, mindarra, ami a művész útkeresésével jár.

Eck Imre helybenhagyóan bólint. Azt hiszem a többi már érthető. A koreográfus tehát azért fest, mert időnként szükségét érzi annak, hogy lerögzítse, kifejezze kavargó gondolatait, életérzéseit. Azokat a gondolatokat, amelyeket később kikristályosodva, letisztultan egy balettjében látunk viszont.

Ritkaság ez? Nem. A történelem tucatnyi olyan művészt ismer, aki időnként kirándulást tett egy másik művészeti ágba, hogy annak segítségével jobban megismerhesse önmagát, még nagyobbat alkosson a maga területén. Ezek közé tartozik Eck Imre is.

Magyar László

Negyvenöt év egy munkahelyen

Bensőséges ünnepségen búcsúztak a pécsváradi malom dolgozói nyugdíjba vonuló vezetőjüktől, Mayer Antaltól.

— 1919-ben kerültem a malomba, tizenhat éves koromban. Akkor még a malom is új volt, vadonatúj. Augusztusban kezdett dolgozni, s én rá egy hónapra, szeptemberben már a malomban voltam. Igy aztán együtt öregedtem a malommal, amely végül is túlél engem, mert én elkoptam, de a malom jár ma is.

Az indulásnál sokan szidták, még azt is, aki megépítette, mert a környéken 22 vízimalom tengette életét és küszködött száraz esztendőkben a vízhiánnyal. Be is adták a kulcsot sorjában vagy átálltak darálásra.

A Mayer-család ősi molnárdinasztia. A mesterség szeretetét már az anyatejjel szívták magukba a Mayer-csemeték, s igy szállt apáról fiúra örökségként a molnárkodás.

— Dédnagyapám, Mayer Mihály sajátkezű írását olvastam, amelyikben Mihály fia katonai szolgálat alól való felmentését kéri a magas vármegyétől úgy 1840 táján. Ennek a Mihálynak a fia volt édesapám, Mayer Ferenc, s mind a három elődöm a molnár szakmát űzte. Igy lettem én is molnár, apám s nagyapáim nyomdokaiban járva. 1927-ben neveztek ki főmolnárnak — folytatja az emlékezést —, ami nagy előrelépés volt abban az időben.

— Mégis, mi volt a legnagyobb élménye a hosszú úton a mai ünnepségig?

— A felszabadulás — válaszolja gondolkodás nélkül. — Aggódtunk a malomért, vajon épségben marad-e vagy rommá lövik.

Ez az aggódás előrelátó okossággal is párosult.

— Nemcsak attól lehetett tartani, hogy a harcok közben szétlövik a malmot, volt mit félteni az esetben is, ha épségben marad. Hire járta már jóval a németek távozása előtt, hogy magukkal viszik a malmok meghajtó szíjait. — Nagy dolog volt egy malom szíjkészlete, amit az is bizonyít, hogy a főszíj beszerzéséhez az alispáni engedély kellett. Mikor a harcok közel kerültek hozzánk, leálltunk a malommal és a szíjazatot az utolsó szálig elrejtettük a tartalék-gőzkazán belsejében.

— Na és a németek nem gyanakodtak nem is keresték a hiányzó szíjakat?

— Hogy gyanakodtak-e, nem tudom, de egyre kérdezősködtek, mi pedig azzal a mesével tettük őket lóvá, hogy elkéstek, mert egy másik alakulat már leszerelte őket. Keresgélni meg nem volt idejük, őrültek, ha a bőrüket mentik. A szovjet csapatok megérkezése után két nap múlva újra lisztet adtunk a malomból.

Ő maga nem mondja, de érződik a szavaiból, hogy most, húsz év után is büszke erre. Lehet is, mert még mostantól nézve is nagy dolog, hát még annak idején.

— 1949-ben villanymotor került a gőzkazán helyébe, s még ugyanabban az évben a malmot is államosították.

Mayer bácsi megérte azt is, hogy a megyében elsőnek szerelték át a malmot pneumatikus rendszerűre. Ez a korszerűsítés jelentkezett a termelésben is és jelenleg a 45 éves malom napi 300 mázsát őröl.

Szendrő Károly elvtárs, a Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat igazgatója rövid beszédben méltatta Mayer bácsi munkásságát. Ezt a munkásságot a nemrég megtartott termelési tanácskozáson a Kiváló dolgozó jelvény fémjelezte.

Gyulai Sándor elvtárs, a szakszervezet ajándékát adta át Mayer bácsinak.

Ő is mondana valamit az üdvözlésekre, de elcsuklik a hangja, s némán szorongatja a feléje nyújtott kezeket.

Gyenis József

Kádár elvtárs az olimpikonok között

Kádár János elvtárs, az olimpián eredményesen szerepelt magyar sportolókkal beszélget. Kádár elvtárssal szemben dr. Török Ferenc olimpiai bajnokunk.

sport Sport sport

Segítséget kért egy sportköri szakosztály

A rögtönzött kis bemutató kitűnően sikerült. Ha az egyes gyakorlatok végén nem is csattant fel nagyszámú és lelkes nézőereg ünneplő tapsa, a bordásfalak előtti kispadokon helyet foglaló, szakemberekből és az egyesület egy-két vezetőjéből álló mintegy tizenöt fónyi „közönség" elismerő bólintásokkal jutalmazta a valóban színvonalas produkciót.

Tehetséges versenyzők

A PBTC tornaszakosztályának egyik kis csoportja, az országos vidéki bajnokságokon első helyezett újonc leánycsapat tagjai szálltak még a terem tornaszerein. A kis Csacskó Kati és Posgay Jutka olyan magabiztosan mozgott a néhánycentis széles gerendán, mintha valóban „ráöntötték" volna a két kislányt. Kollár Ági kézállása is rutinos tornászt sejtetett. Pedig csak 13 éves kislányok végezték a zenés talajgyakorlatokat, ugrották a merész szaltókat, de ezek mögött a kislányok mögött 6—7 esztendős igen szorgalmas munka állt már. Lőrincz Piri, Nemes Ági, Timár Kati és még egy sereg kislány, akiket nem említettünk, fényesen igazolták a jelenlevők előtt azt az eredményes nevelőmunkát, ami ebben a szakosztályban nemcsak egyesületi, hanem városi, megyei, sőt, minden bizonnyal országos sportérdekeket is szolgál.

Nos, ezekről a sportérdekekről, a kis csapat tehetségében rejlő nagy lehetőségek kiaknázásáról folyt a vita a bemutatót követő órákban az iskola tanári szobájában. Fehér asztal mellett, barátságos és időnként lelkes hangulatban. *Várkői Ferenc*, a szakosztály mesteredzője, ha nem is pontosan ezekkel a szavakkal, de valami ilyesfélét mondott:

— A pécsi tornasport most is adott versenyzőt az olimpián sikeresen szerepelt magyar női csapatba. Volt lehetőség arra, hogy a sok tehetséges sportoló közül kiemeljék a legjobbat. Négy év múlva, esetleg már a következő olimpiai játékokra tovább bővülhet ez a pécsi tornász „választék", hiszen magatok is láttátok az imént, hogy nem alap nélkül mondom ezt. Tehát, az a kérés az egyesület és a sportszervek felé: segítsenek bennünket ahhoz, hogy egy négyéves tervet végre tudjunk hajtani!

Itt ismertük meg azokat az okokat, amelyek miatt a segítségkérés elhangzott. Hiányosak, a szabványos állapotot nem érik el a tornaszerek, mindössze egy tizszertizes lehasználtfilc áll a talajgyakorlatokhoz rendelkezésre. Igen szűkszeszabottak a versenyzési lehetőségek és az intenzív szakosztályi munkához javítani kellene a személyi ellátottságon is.

A jelenlévők egyetértettek abban, hogy a tizenegynéhány esztendős, igen szép múlttal rendelkező szakosztály helyzetén feltétlenül javítani kellene. De hogyan?

Segítenek az illetékesek?

Az említett bemutató és tanácskozás óta eltelt néhány nap már. Ahogy mondani szokták, az illetékesek aludtak már erre is.

— Nemcsak aludtak, hanem tenni is akarunk egyet és mást — vélekedett *Bérczi Pál*, a Pécsi Bőrgyár igazgatója, aki nem tagadja, hogy a tornasportnak is barátja —. *Például a múltkor felvetették, hogy a sportruhák beszerzéséhez nem adunk módot a szakosztály megbízottjának, hogy Pestre utazzon. Nem adtunk persze, mert nem szólt senki. Azóta már kétszer elutazhatott. Vannak nehezebben megoldható problémák. Ezért kértem Csernus elvtársat, hogy hívjon meg engem is, ha a BTC költségvetését tárgyalják. Mert meg kell néznünk, hogy mire költjük el a pénzünket. Lehet, hogy túlsok anyagiakat igényel a női kézilabda szakosztály, vagy az NB II-s női tekecsapat. De vajon hányan csinálják ezt és milyen sporteredményekkel?*

A jelek szerint a BTC-ben érzik, hogy a kért segítséget elsősorban a sportkörnek kell megadnia. És nem is haggyák nyilván magára legeredményesebb szakosztályukat. De a sportegyesület egyedül nem képes mindenben segíteni.

— Lehetőségeihez és erejéhez mérten a sportszerv is a szakosztály mellé áll. — Ezt meg *dr. Csernus Kálmán*, a megyei TS elnöke mondotta —. *Nemrég tárgyaltuk a sportágak utánpótlásának helyzetét, amellyel kapcsolatos döntésekre egy hónap múlva visszatérünk. A BTC tornászai is szerepelnek terveikben, hiszen a magyar tornasport fejlesztése terén elsősorban rajtuk számítunk. De először maga a BTC vizsgálja felül, hogy a minőségi sport terén melyik szakosztályait részesíti előnyben. Nekik kell a sportkörön belül azt a profilt kialakítani, amivel anyagi lehetőségeikhez mérten a minőségi és tömegsportot fenntartani tudják. Ha a tornára szavaznak, ez a legeredményesebb szakosztályuk egyébként, akkor a torna érdekeit kell elsősorban szem előtt tartaniok*

A sportolókon a sor

A tornaszakosztály vezetői és edzői a segítségkérésre nyilván nem vártak napokon belül választ. De egy-két nyilatkozatból úgy látjuk, hogy ez a kérés nem talált „süket fülekre". Ha pedig megkapják a tervszerűbb munkát biztosító lehetőségeket, az edzőkön és sportolókon lesz a bizonyítás sora: beérnek-e ezek a tehetséges fiatalok az olimpiai keretbe?

T. Z.

A sportvezetők fontos feladata

Az év utolsó hónapjaiban felelősségteljes munka vár a sportkörök vezetőire, aktivistáira. Megkezdődött a szervezés a jövő évre, most állítják össze a sportkörök következő évi költségvetésüket. A költségvetés összeállítása nem csupán technikai művelet. A sportkörök zavartalan működésének, a szakosztályok eredményes fejlődésének alapja a jól összeállított költségvetés. A Népi demokratikus államunk óriási segítséget biztosít a sportmozgalomnak. De nem lehet helyeselni azt az álláspontot, mely egy egyesület fenntartásában, a szakosztályok működtetésében mindent erre alapoz. A sportkörök bevételi tervének teljesítését nem lehet eléggé hangsúlyozni.

A két legfontosabb bevétel a sportköröknél a tagdíj- és a rendezvény-bevétel. Megfelelő rendezvények beállítása, események rendezése kétségtelenül fáradhatatlan dolgozó vezetőket, lelkes aktivistákat kíván meg. A tagság szervezése is elsősorban az elnökség, szakosztály-vezetőség jó vagy rossz munkáján múlik.

Baranyában előreléptünk ezen a téren, nem egy sportkörnél ma már nem kampánymunka a tagdíjszervezés. A Pécsi Bányász Sportkörnél sokszázezer forint tagdíjat fizetnek be a patronáló tagok és a sportolók. Nincs minden azonban még rendben, hisz a falusi sportkörökben, ahol pedig legfontosabb volna az egyesületi tagdíjproblémák rendezése, még mindig elég nagy a zűrzavar ezen a téren. Megfontoltság, ésszerűség, reális számítás, — ez kell, hogy vezesse a sportköri vezetőket a jó költségvetés összeállításánál. És még valami. Elsősorban a bevételi terv teljesítése, sőt túlteljesítése, a helyi erőforrások teljes kihasználásával.

INNEN — ONNAN

Az olimpián eredményesen szerepelt magyar versenyzők és szakvezetők kitüntetése alkalmával Dunai Antal, a Pécsi Dózsa labdarúgója, a magyar olimpiai labdarúgó válogatott csapat játékosa is kitüntetésben részesült. Dunai Antal a Magyar Népköztársasági Sportérdemérem bronz fokozatát kapta.

*

Garami, a Pécsi Vasutasok csatára, bár a legutóbbi mérkőzéseken nem szerepelt az NB II-ben sérülése miatt, még mindig vezet az NB II. nyugati csoportjában a góllövő listán. Az élcsoport állása: 22 gólos: Garami (PVSK), 21 gólos: Kocsis (III. ker. TTVE), 19 gólos: Benesics (Pécsi Bányász), 18 gólos: Hegedüs (Esztergom), 16 gólos: Palkovics (Pápa), 15 gólos: Szalai (Mosonmagyaróvár), Kincsei (PBTC), Opova (Pécsi Bányász).

*

Az MTS Baranya megyei Tanácsának elnöksége ma délutáni ülésén tárgyalja a megyei TS sajtó és propaganda bizottságának téli tervét. Ebben az évben is gazdag és változatos programot tervezett a sajtó és propaganda bizottság. A sportakadémiák, sportköri esték, élménybeszámolók, sportbemutatók mellett a Dunántúli Napló szerkesztőségével karöltve az idén is megszervezi sportközvélemény-kutatását: Ki volt Baranya legjobb sportolója 1964-ben? A sportakadémiák és élménybeszámolók, sportköri esték előadójául a tokiói olimpiai játékokat megjárt pécsi sportolókat is felkérik.

*

A PEAC kosárlabda szakosztálya fennállásának 20 éves évfordulója egybeesik hazánk felszabadulásának 20 éves évfordulójával. Ebből az alkalomból az egyetemisták kosárlabda szakosztálya nagyszabású tornát rendez. A Felszabadulási Kupa-mérkőzésekre a tervek szerint a PVSK, a Postás, a Tanárképző Főiskola, a Szekszárdi Petőfi, a Kaposvári Honvéd, a PEAC férfi, a PVSK, a Szigetvári Vörös Meteor, a Bajai Építők, a Szekszárdi Petőfi, a Tanárképző Főiskola és a PEAC női csapatait hívják meg. A kupamérkőzések öt héten keresztül biztosítanak játéklehetőséget a tavaszi idény megindulása előtt a résztvevő csapatoknak.

Nemzetközi Kupamérkőzés

Szerdán a koresti órákban villanyfény mellett került sor a Ferencváros és a Wiener SC Vásári Városok Kupa-mérkőzés visszavágójára. Az osztrákok Bécsben szerzett egygólos előnyükkel rajtoltak. A 90 perc heves küzdelmet hozott.

Ferencváros—Wiener SC 2:1 (1:1)

Népstadion, 15 ezer néző, vezette: Köpcke (NDK).

Góllövők: Hörmayer, illetve Novák (11-esből) és Varga.

Egyénileg Géczi, Novák, a két fedezet, Varga és Albert, illetve Szanwald, a közvetlen védelem, Oslansky, Geier és Hörmayer játszott a legjobban.

A végig jóiramú mérkőzésen a Ferencváros kiharcolhatta volna a továbbjutást. Tekintve, hogy a két mérkőzés nem hozott döntést, semleges pályán sorrakerülő harmadik mérkőzésen dől el a továbbjutás.

Nemzetközi go-kartverseny Pécsett

Az MHS Baranya megyei elnöksége érdekes sporteseményt biztosít vasárnap a pécsieknek. Uj-Mecsekaljában az Olimpia-étterem környékén nemzetközi és országos bajnoki go-kartversenyt bonyolítanak le. Az igen látványosnak és érdekesnek ígérkező versenyre a legjobb magyar, lengyel, osztrák, csehszlovák és NDK versenyzőket várják. A viadal délelőtt 10 órakor kezdődik. Cél és az indítás az Olimpia-étterem előtt lesz. A résztvevők kötelező edzésüket a verseny előtt 8 és 10 óra között tartják a verseny útvonalán. Az augusztusban megtartott első pécsi go-kartverseny nagy közönségsikert aratott. Akkor a viadalt a Kossuth téri autóbuszparkírozó állomáson bonyolították le és igen sokan izgulták végig a kis törpe motorok vetélkedését. A vasárnapi verseny még érdekesebbnek ígérkezik. Hisz a nevezések alapján igen nagy mezőnyök állnak majd rajthoz és a sportág legjobbjait üdvözölhetik Uj-Mecsekaljában a pécsi sportkedvelők.

KÉZILABDA

Ifjúsági fiú „A" csoport:

1.	Gépip. Techn.	7	6	—	1	94:75 12
2.	Közg. Ker. T.	6	4	—	2	95:67 8
3.	Széchenyi G.	6	4	—	2	89:72 8
4.	Bányász	6	3	—	3	79:69 6
5.	508. ITSK	6	3	—	3	68:93 6
6.	Dózsa	6	2	—	4	89:76 4
7.	Vegyip. Techn.	6	1	—	5	53:107 2
8.	Mohácsi M. T.	5	—	—	5	23:35 0

Ifjúsági leány:

1.	Leőwey K. G.	7	6	—	1	72:9 12
2.	Bányász	6	4	—	2	44:27 8
3.	Gépipari T.	6	4	—	2	32:36 8
4.	Közg. Ip. T.	6	3	1	2	18:27 7
5.	Dózsa	6	3	—	3	32:17 6
6.	Vörös M.	6	3	—	3	15:34 6
7.	Komlói Gimn.	6	3	—	3	10:27 6
8.	Ép.—Téglagyár	6	1	1	4	13:58 3
9.	Sztlőrinci MGT	7	—	—	7	2:3 7

E heti totótippjeink

		Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1.	MVSC—Szombathely	1	x 1	1 x	x 2
2.	BVSC—Egyetértés	1 2	1 x	1 x 2	1 x
3.	Nyíregyh.—Sz.-fehérvár	1	1	1	1
4.	Szállítók—Oroszlány	1	1	1	1
5.	PVSK—Pécsi Bányász	1 x 2	1 2	x 2	x 1 2
6.	Sz. MÁV Előre—III. ker.	x 2	2 1 x	2 x	2 x
7.	K. Lombik—Kaposvár	1 2	1 2	x 2	2
8.	Vasas Izzó—Bp. Spart.	2	2 x 1	x 2	x
9.	Kisterenye—Kecskemét	x 2	1	x 1	1 x
10.	SZMTE—Szegedi VSE	1	1	1	1
11.	Sampdoria—Milan	x 2	x 2	x	2 x
12.	Róma—Bologna	1 x	1 x	1	1
13.	Florentina—Juventus	1 x 2	1 x 2	1 x	x 1
14.	D. Dózsa—Szolnoki MÁV	x 2	2	x 2 1	x 2

KOSÁRLABDA

NB I. női

1.	MTK	26	25	1	1841:1013	51
2.	Szfehérvár	26	22	4	1608:1232	48
3.	Bp. V. Met.	26	19	7	1473:1237	45
4.	Bp. Előre	26	18	8	1387:1169	44
5.	Bp. Petőfi	26	16	10	1514:1339	42
6.	VTSK	26	14	12	1396:1411	40
7.	TF	26	13	13	1397:1474	39
8.	Diósgyőr	26	12	14	1344:1287	38
9.	Csepel	26	12	14	1335:1403	38
10.	BEAC	26	11	15	1352:1500	37
11.	Baja	25	9	16	1250:1487	34
12.	Sopron	25	7	18	1129:1376	32
13.	Pécs	26	2	24	1182:1544	28
14.	Szolnok	26	1	25	993:1737	27

Jegyzet: A vonal alatti csapatok kiestek! Hátralevő mérkőzés Soproni Postás—Bajai MTE (XI. hó 8.)

apróhirdetések

A Pécsi Fémipari Vállalat
LAKATOS, ESZTERGÁLYOS, VILLANYSZERELŐ, AUTÓSZERELŐ
szakmunkásokat,
valamint
erős fizikai munkára
FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT
keres felvételre.
Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 13. szám alatt.

Szoba-konyhát cserélnék kétszobásra vagy szövetkezeti lakást átvennék belterületen. Munkácsy Mihály utca 23., Sándorfi.

Kombinált gyalugép (40-es) eladó. Özv. Máté Imréné, Gerényes.

Eladó Regenyén szép fekvésű helyen 400 négyszögöl házhely, rajta lévő tégla istállópajtával, valamint 500 négyszögöl szántóval. Érdeklődni lehet: Általános iskola, Regenye.

10 éves kisfiamnak használt irhabundát keresek. Doktor Sándor utca 19., trafik.

Gimnazistákat (elsősök) instruálását latin, német, francia nyelvből vállalom. Telefon: 50-07. Ador Károlyné.

Irhabunda-, bőrkabátfestés, tisztítás Igert timárműhelyében, — Dankó Pista utca. — Ditz-malom.

938 négyszögöl szőlő lakható épülettel, felszereléssel együtt, beköltözhetően, sürgősen eladó. — Cím: Tiborcz utca 62. sz. (Dózsa-épület mellett)

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet keres cukrász segédet és cukrászdai eladókat. Jelentkezni az fmsz irodájában lehet. Fizetés kollektív szerint.

Központi fűtésben jártas nyugdíjast
azonnali belépéssel alkalmazunk. „Pécs" jeligére a kiadóba.

Hetj 40 órás munkaidővel felveszünk gyakorlattal rendelkező gépkocsiszerelőt és gép kocsivezetőt, valamint vizsgával rendelkező fűtőket Állatifehérje Vállalat, Pécs, Basamalomi út.

Kombináltszekrény, és rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szezlonok, bútorfélék eladók. Felső-Vámház utca 2.

Azonnal beköltözhető családi ház, áll 2 szoba, parkettás, konyha, éléskamrából és fürdőszobából, eladó. — Erzsébet utca 5. sz.

Ujszerű parázstűzhely csövekkel, libatoll — használt, jó minőségű — kis Singer varrógép olcsón eladó. — Kun, Pécs, Nagyárpádi út 2. (Keményítőgyár mögött).

Sötét kombináltbútor sarokrekamiéval eladó. Tolbuhin út 27., Müller, du. 3 órától.

603-as Trabant, kitűnő állapotban eladó. Sallai utca 4. Órás.

Eladó egy 100 literes „Lehel" hűtőszekrény. Tolbuhin út 51., Jambrisek.

Hálóbútorok, konyhagarnitúrák, ülőgarnitúrák, rekamiék, csőgarnitúrák, asztalok, párnás székek, falipolc, hangulatlámpa, subiód, ágyak, sodronyok, könyvszekrény, fotelok, bőséges választékban Báránynál, Hal tér 1.

Férfi hivatalsegédet
alkalmazunk. Ajánlatokat „Megbízható" jeligére a kiadóba kérünk.

Bútorozott szobát keresek. — Belvárosiak előnyben. Válaszokat „Intelligens nő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kérem azt a becsületes megtalálót, aki 31-én elveszett barna, — balkezes — női kesztyűmet megtalálta, hogy juttassa a Sallai utcai hirdetőbe.

Két szakképzett villanyszerelőt és két fűtőt azonnali hatállyal alkalmaz a Pécsi Vendéglátó Vállalat. Nyugdíjasok is jelentkezhetnek. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés a délelőtti órákban, Timár utca 2. sz. alatt, a munkaügyi csoportnál.

Szoba-konyhás lakást keresek. „Mindent térítek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyméretű műhelyt keresek, lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. — „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szép hálószobabútor, hármasszekrény, rekamié, konyhabútor, fotelek, ágyak, konyhabútor, asztalok, székek, szekrények, sodronyok, matracok, szezlonok, [illegible] Megyeri út 6., kisbútorüzlet.

Fehérneműés nőiruhajavítás, átalakítás, készítés.
TEMPÓ KSZ.
Pécs, Doktor S. utca 9. szám.
TELEFON: 18-40.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Szállítási Vállalat 2. számú üzemegység VII. kirendeltsége. — Pécs, Majláth utca 4. szám.

Esküvőre fehér szőrme kulibunda, pelerin és boleró kölcsönző. Teréz utca 5.

Eladó egy parázstűzhely, vaskályha, 63x100-as ablaktokok, üvegezett ablakokkal, pécsi tv-antenna. Hegyalja utca 108.

Egyszobás, összkomfortos, azonnal beköltözhető, földszinti garzon öröklakás, teakonyhával, a belvárosban eladó. „80 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Budapesti szoba-hallos és személyzetis központi fűtéses lakást cserélek hasonló pécsire vagy kétszobásra. „Csobó" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy idősebb nőt keresek 50—60 év között, aki 5 és 7 éves gyermekemet gondozná. „Icu" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Geresd (Baranya) Kossuth utca 2. számú ház eladó. 2 szoba, 2 konyha, mellékhelyiségekkel. — Ipari áram van. Ugyanott meg 2 szoba-konyhás lakás sürgősen eladó. Munkásjárat van.

Figyelem! Villanytűzhely, családi ház, főzőlap, földelés, villanyszerelését garanciával azonnalra vállalok. Szabó Imre kisiparos, Szőlősy Bertalan út 16/2. Telefon: 59-55.

Vennék Moszkvicsot vagy Skodát jó állapotban, megegyezés szerint. „Megegyezés szerint" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyhás jobb főbérleti lakást keresek idős házaspár részére. Lehet tavaszi beköltözéssel. Felső-Vámház utca 3., bútorüzlet.

Valódi bőrkabát (női) kiváló állapotban eladó. Kossuth utca 41., I. em. 2.

Eladó egy bundabéléses, új, női bőrkabát és szövetkabát, Sallai utca 50.

Ablak (teljes, 2 darab) és vasablak (teljes) eladó. Damjanich u. 10.

Rókabunda (kifogástalan), eladó. — Toldi Miklós u. 10. Lőrincz.

Verandaablak 315x134 cm-es, eladó. Ungvár utca 15.

Eladó ház: szoba-konyha, nyárikonyha, 350 négyszögöl terület, tele gyümölcsfával, olcsó áron Pogány községben, Petőfi utca 25. Érdeklődni Nagypostavölgy 42.

Egy új IZS és Danuvia eladó (részletre is). Batthyány u. 8.

Szoba-konyha, éléskamrás lakásom elcserélném 1 szoba-komfortra vagy 1 szoba-konyha, kamra, für dőszobásra. „Biztos megegyezünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Zongora, (Schweighofer), bécsi, rövid, jutányosan eladó vagy bérbeadó. — Telefon: esti órákban 10-92, — vagy 11-69.

Közgazdasági technikumot végzett férfi, számviteli ismeretekkel, gk.-előadói képesítéssel, személy- és teher-jogosítványnyal, szerb-horvát nyelvtudással elhelyezkedne. „Pécsi munkahely" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kifogástalan állapotban lévő jugoszláv kétrészes kombinált-szekrény eladó. Érdeklődni este 6—7 óra között. — Cím: Papp László, Pécs, Athinay utca 1., III. em. 4.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Különbejáratú bútorozott szoba gyermektelen házaspárnak kiadó. Kovács-telep, — Páfrány utca 14.

Televízió (Kékes) újszerű állapotban eladó. Pécs, Csillag u. 10. (Zsolnay-gyár fölött).

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombinált-szekrény, hármasszekrények, rekamiék, szezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák — prima bútorok olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében. Zsolnay utca 1.

Kisgyermek gondozását vállalom 2 éves kortól 6 éves korig, főiskolánál. „Szerető gondoskodás" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

4/100-as és 3/100-as síkkötőgépet keresek sürgősen. Pécs, Szigeti út 100. Buzádiné. — Ugyanott két diáklányt albérletbe felveszek.

Elcserélném nagyméretű, különálló, 2x1 szoba-konyha, kamrás lakásom hasonlóra vagy 1 szoba összkomfortra és egy különbejáratú szobára. Rózsa Ferenc u. 23., Gátlék.

Nagyméretű kisipari konyhaszekrény (elsőrendű minőség) eladó. Doktor Sándor u. 20., Pintér.

HALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, WELSCH KAROLYNE Klettlinger Mária ny. tanítónő november 3-án, 81 éves korában elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken délelőtt fél 12 órakor lesz a Szt. Mihály kápolnából. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatom, hogy szeretett feleségem, MALOSCHEK FERENCNÉ Dorozsma Mária elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken 11 órakor lesz a központi temetőben. Gyászoló férje.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, HORVÁTH ISTVÁN, a MÉH Vállalat nyugdíjasa 69 éves korában elhunyt. Temetése november 6-án, pénteken fél 1 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, CSÖME JÓZSEF temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, KREUTZER ISTVÁN temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, ÜZV. KÖSA JÓZSEFNÉ temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével igyekeztek fájdalmunkat enyhíteni. A gyászoló család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11.
Belpolitikai rovat: 31-68.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy M. u 10.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti: a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Index: 25 054.

VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

1964. NOVEMBER 6. PÉNTEK

AZ MSZMP BARANYA MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI TANÁCS LAPJA

XXI. ÉVFOLYAM ÁRA 50 FILLÉR 261. SZÁM

Milyen lesz a Tolbuhin út?

Higanygőzös közvilágítás, zöldsáv és járda az út mindkét oldalán

A Tolbuhin út városunk egyik legforgalmasabb útja. Nemcsak a Pécs—Komló közötti komoly gépjárműforgalmat bonyolítja le, hanem a városi buszjáratok közül jó néhány koptatja naponta az úttestet. Ekkora forgalmat a régi, korszerűtlen és erősen megrongálódott úttest már nem volt képes zökkenőmentesen lebonyolítani.

A KPM tizenötmillió forintot biztosított a Tolbuhin út korszerűsítésére. Az eredeti tervekben — a Budai Vámtól kezdődően — 3850 méter hosszú, tizenkét méter széles útszakasz felújítását tervezték 1964. december 31-i befejezési határidővel.

Menet közben azonban kiderült, hogy a bánya energiaellátását biztosító földkábelt ki kellene cserélni, mert a kb. negyven éve földbe helyezett földkábel részben a szabványnak meg nem felelő mélységben fekszik, részben pedig elöregedett és áthelyezését sérülés nélkül nem tudják megoldani.

A széntröszt lépéseket tett új kábel biztosítására, de azt csak a jövő év első felében tudják legyártani és szállítani. Ilyen körülmények mellett az Aszfaltútépítő Vállalat csak kilenc méter szélességben építi meg egyelőre a Tolbuhin utat. A legfelső — negyedik — aszfaltréteget csak akkor helyezik az út teljes szélességére, ha már az új kábelt lefektették és az úttest másik három méterét is leaszfaltozzák.

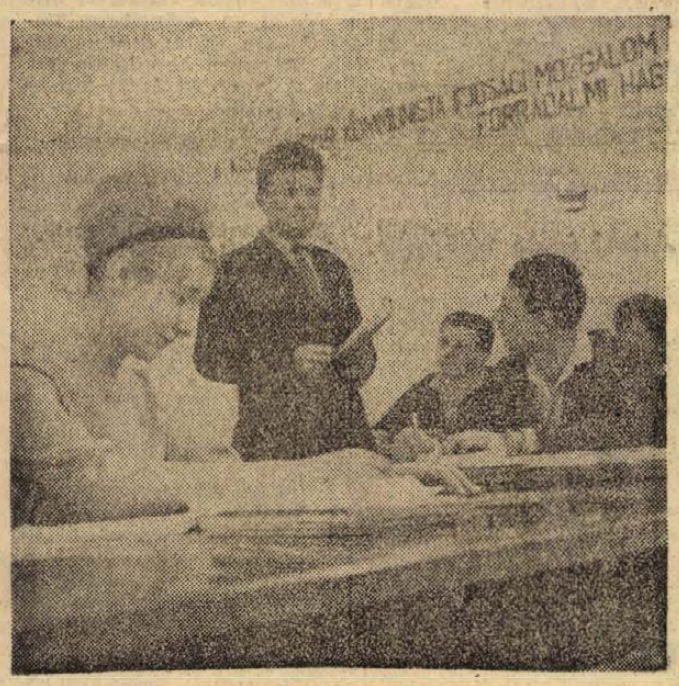
Az újjáépülő út alatt nem lesz semmi olyan vezeték, melynek esetleges meghibásodása a burkolat megbontását eredményezné. A közműveket az út mellett helyezték el. A csapadék-elvezető csatornát is ide tették. Az úttesten felgyülemlő csapadékot víznyelőkön keresztül vezetik a csatornába.

A Pécsi Víz- és Csatornaművek a munkákkal párhuzamosan négyszázötven méter nyomóvezetéket és négyszáz méter ellátó vezetéket épít át. Az úttest alatt áthaladó vezetékeket hét helyen védőcsövekbe helyezték. A Vízmű munkái a tervezett ütemben folynak és kb. kilencven százalékban elkészültek. Ha valami akadály nem jön közbe, akkor a vízműves munkákat ez év végére befejezik.

Az úttest két oldalán — egymástól 32 méter távolságban — ostornyeles, kábelhálózatos lámpaoszlopokon, higanygőzös lámpák szolgáltatják a közvilágítást. Egy-egy égőfejben két 125 wattos izzó fogja szinte nappali fénnyel elárasztani az úttestet. A közvilágítási munkákat 1966-ban fejezik be.

A városi tanács építési és közlekedési osztálya tervbe vette az út két oldalán egy-egy zöldsáv kialakítását és a járdák kiépítését. A zöldsáv és a járdák megépítése a jövő évben megkezdődik.

Legújabb értesülésünk szerint a MÉLYÉPTERV Meszes és környékének gázellátását biztosító távlati tervét a közeljövőben elkészíti. A gázellátás megvalósításához azonban a Pécsi Gázmű benzinbontójának mielőbbi megépítése szükséges, mert a jelenlegi gáztermelés mellett ennek a környéknek a gázellátása nem biztosítható.

Az 1964—65-ös tanévben a három megyéből; Baranyából, Tolnából és Fejér megyéből 10 turnusban mintegy 600 KISZ-titkár tanul a Pécsi KISZ-iskola KISZ-vezetőképző tanfolyamain. Az első csoport ma fejezte be az egy hónapos tanfolyamot. A képen: Perkoláb Dezső, az utolsó előadást tartja a Fejér megyeieknek.

A Minisztertanács ülése

A kormány tájékoztatási hivatala közli:

A Minisztertanács csütörtökön ülést tartott. Megtárgyalta és jóváhagyta a külügyminiszter jelentését a dr. Bruno Kreisky osztrák külügyminiszter vezette küldöttséggel folytatott tárgyalásokról. A közlekedés- és postaügyi miniszter tájékoztatta a kormányt franciaországi hivatalos látogatásáról és megbeszéléseiről. A Minisztertanács a beszámolót tudomásul vette.

A nehézipari miniszter jelentést tett a vegyipari üzemek víz- és levegő szennyező hatásáról. A Minisztertanács a jelentést megvitatta, s elfogadta a káros hatások csökkentésére tett javaslatokat.

A belügyminiszter, valamint a közlekedés-és postaügyi miniszter közös előterjesztésében tájékoztatást adott a közuti közlekedés helyzetéről. A Minisztertanács az előterjesztést megvitatta, elfogadta, s határozatokat hozott.

A kormány tudomásul vette az OKISZ elnökének tájékoztató jelentését a kisipari szövetkezeteknek a legutóbbi másfél év alatt kifejtett tevékenységéről.

A Minisztertanács ezután napi ügyeket tárgyalt.

Dobi István

üdvözlő távirata Johnsonhoz

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke táviratban köszöntötte Lyndon B. Johnsont abból az alkalomból, hogy az Amerikai Egyesült Államok elnökévé megválasztották.

Kioszlották az 1964. évi művészeti díjakat

Szakszervezeti társadalmi munkások jutalmazása

Simon Béla átveszi a nagydíjat Právicz Lajos elvtárstól, a Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsának titkárától.

Csütörtökön délután három órakor a Nevelők Házában ünnepélyesen átadták Baranya megye Tanácsa, Pécs város Tanácsa és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa közös művészeti díjait. A Nevelők Házában megrendezett ünnepélyen megjelent *Takács Gyula*, a megyei tanács művelődésügyi osztályának vezetője, *Borsos József*, a városi tanács népművelési csoportjának vezetője; *Právicz Lajos*, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának titkára és *Nagy László*, az MSZMP megyei bizottságának munkatársa.

Právicz Lajos elvtárs köszöntötte a meghívott művészeket, röviden ismertette a művészeti díjak alapítása óta eltelt évek munkáját, különös tekintettel az 1964-es évre, majd az új művészeti díjasoknak át nyújtotta a tanácsok és a Szakszervezetek Megyei Tanácsa elismerő oklevelét.

A művészeti díjakat és ösztöndíjakat biztosító szervek képviselőinek bizottsága a beterjesztett javaslatok alapján mérlegelte a művészeti munkát és az alábbiakban döntött a művészeti díjak, valamint az 1965. évi ösztöndíjak odaítéléséről:

1. Művészeti nagydíjban (10 000 Ft) részesült *Simon Béla* festőművész, művészi munkásságáért, 25 éves művészi jubileuma alkalmából.

2. A művészeti díj I. fokozatát (5000 Ft) kapta *Örsi Ferenc* író, írói munkásságáért, a megye természeti, történelmi, kulturális kincseinek népszerűsítéséért.

3. A művészeti díj I. fokozatában (5000 Ft) részesült *Antal György* karnagy, a kórusművészet, a zenei ízlésfejlesztésben elért munkásságáért.

4. A művészeti díj II. fokozatát (4000 Ft) kapta *Lázár Ervin* író, A kisfiú meg az oroszlánok c. kötetéért.

5. A művészeti díj II. fokozatában (4000 Ft megosztva) részesült *dr. Vargha Károly, dr. Rónai Béla, Muszti László*, a baranyai hagyományokat gyűjtő és feldolgozó munkásságáért.

6. A művészeti díj III. fokozatát kapta (3000 Ft megosztva) *Bertók László, Makay Ida, Galambosi László*, a Lengő fényhidak c. verseskötetért.

7. A művészeti díj III. fokozatában (3000 Ft) részesült *Fürtös György* kerámikus iparművész, az 1964. évi kiállításáért.

A bizottság odaítélte az 1965. évre az ösztöndíjakat:

1. *Bertha Bulcsu* írónak, a pályakezdő fiatalokról tervezett kisregényének megírására;

2. *Gyenis József* írónak, Tavaszodik c, a parasztság 1944—45. évi életével foglalkozó kisregényének befejezésére;

3. *Bocz Gyula* grafikusnak, a munka ritmusa kőbevésésének tanulmányozására;

4. *Dombay Győző* grafikusnak, a baranyai táj és portrék festésére;

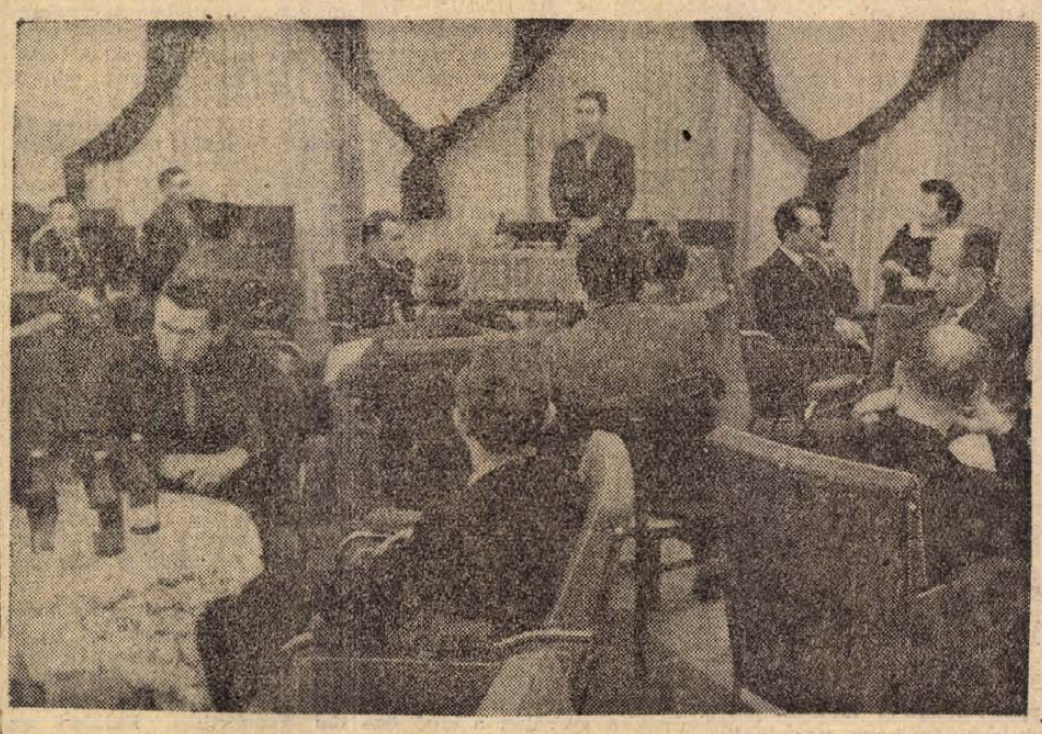
5. *Erdősi János* festőművésznek, az ember és az építmény viszonyának festői ábrázolására;

6. *Szabó Margit* grafikusnak, a hajójavítók életének, munkájának, a sport és a pihenés kapcsolatának ábrázolására;

7. *Halász Rezső* fotóművésznek, a baranyai alkotóművészek arcképsorozatának elkészítésére.

*

Hagyományos összejövetelen vettek részt csütörtökön délután azok a szakszervezeti aktivisták, akik az SZMT különböző munkabizottságaiban társadalmi munkával segítik a szervezet tevékenységét. Munkájuk eredményességének elismeréséül Bogár József, az SZMT vezető titkára nyújtotta át részükre az elnökség tárgyjutalmait. A 67 aktíva megjutalmazásán kívül itt adták át két elvtárs részére a Szakszervezeti Munkáért kitüntető jelvényt is. A kereskedelemben végzett társadalmi ellenőri tevékenységéért Garai István, a Szakszervezeti Munkáért kitüntető jelvény bronz, Bodrog Vilmos pedig az ezüst fokozatot kapta.

Bogár József elvtárs, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára köszönti a kiváló aktívákat.

ELINDULT a Mariner—3 a Mars felé

Cape Kennedy: A NASA, az Amerikai Országos Űrhajózási Hivatal bejelentette, hogy csütörtökön, magyar idő szerint 20 óra 22 perckor az Egyesült Államok Cape Kennedy kísérleti telepéről 8 és fél hónapos útjára bocsátották a televíziós felvevővel felszerelt, 260 kilogramm súlyú Mariner—3. elnevezésű kozmikus űrhajót. Az űrhajót Atlas-Agzna/D típusú rakétakombináció hordozza. A kísérlet célja az, hogy az 563 millió kilométeres útra készülő Mariner—3. segítségével fényképfelvételeket készítsenek, tudományos adatokat gyűjtsenek a Marsról.

Amennyiben a kísérlet sikeresnek bizonyult, úgy a Mariner—3. televíziós kamerái 22 felvételt továbbítanak majd a földi megfigyelőállomásra, amikor az űrhajó, a tervek szerint 1965. július 27-én — körülbelül fél óráig 13 840 kilométerre megközeliti a Marsot és elhalad az égitest mellett.

A NASA néhány napon belül kísérletet tesz a Mariner—3. párjával, a Mariner—4.-gyel is. Ehhez azonban az szükséges, hogy előbb kielemezze a Mariner—3. első útszakaszának tapasztalatait.

Átadták a tudományos diákköri pályadíjakat

A november hetediki ünnepségsorozat keretében csütörtökön délután adták át a Pécsi Orvostudományi Egyetemen a tudományos diákköri pályázat idei dijait. Ez a tudományos diákkör évek óta működik az egyetemen. Tagjai olyan hallgatók, akik már egyetemi éveik alatt az előírt tananyagnál mélyebb tudományos munkával foglalkoznak, s az egyetem valamelyik intézeténél rendszeresen dolgoznak. Évente pályázatot hirdetnek részben elméleti szakirodalmi kérdések, részben pedig kísérleti módszerek és eredmények megírására.

Az idén 17 000 forint állt rendelkezésre a pályaművek díjazásához. Huszonnyolc pályázat érkezett be. A szakirodalmi művek közül az első díjat nyert munkát 700, a kísérletes művek első díjas tanulmányát pedig 800 forinttal jutalmazzák. Szakirodalmi munkával egy, kísérletes tanulmánnyal 3 hallgató nyert első díjat. Mivel a pályaművek jeligések voltak, lapzártáig nem hozták nyilvánosságra a nyertesek nevét.

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: erősen felhős, párás, reggel helyenként ködös idő. Többfelé eső. Mérsékelt szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—7 fok között, a mélyebb fekvésű helyeken gyenge talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet 7—11 fok között.

Ma nyílik a Baranya bisztró

A sarokban a presszós gép, mellette a hűtött pult a cukrászsüteményeknek. Ezt követi a négy leveses, főzelékes tál, melyből reggel 8-ig kávét, tejet, kakaót és citromos teát mérnek. A péksütemények után a hidegkonyhai készítmények kelletik magukat, majd a sörök, gyümölcslevek és háromdecis palackú borok hűlnek pultjukban. A pultok mögött a falon az ártáblák.

A fekete-fehér kockás kövezeten öt étkezőállvány az ablakok mellett, s 9 asztal négy-négy székkel. Sehol egy hamutartó. Ez lesz Pécs első olyan vendéglátó egysége, ahol nem szabad dohányozni.

Az egyik asztalon barna santung ruhák, krém színű gallérral. Igaz ugyan, hogy minisztériumi engedély kellett hozzá, de viselőik igen helyesek lesznek bennük.

A használt edények a fehér mosogatóba kerülnek. Azért nevezik fehérnek, mert benne csak a tányérokat, evőeszközöket és poharakat mossák, a konyhai edények a fekete mosogatóban nyerik vissza eredeti színüket és tisztaságukat.

A konyha tágas, világos. A földesáru előkészítőben dolgozók munkáját a robotgép segíti. Van még egy kisebb hűtőszekrény a megmaradt ételeknek és két óriási a tejes, a hidegkonyhai készítményeknek és a húsféléknek. A raktár előtt vannak az öltözők és tussolók, s alatta a pince.

S mindez Pécsett a Hal téren, a volt Központi étterem helyén, a Baranya bisztróban!

Mit lehet kapni?

Hatféle pékárut, kétféle tejszínes készítményt, ötféle tortát, nyolcféle desszertet, omlós tésztát, csemegét, valamint saját készítésű krémeket, pogácsákat. A meleg ételek listáján ez áll: frissen sültek halból és húsokból, négyféle készétel, kétféle leves és kétféle főzelék. A hidegkonyhai készítmények, saláták és előételek kedvelői is mind kieléghetik étvágyukat.

A két műszakban üzemelő bisztróban egyszerre kilenc eladó, négy konyhai alkalmazott, egy edényszedő és egy takarító áll a vendégek szolgálatában reggel hattól este tízig.

Az átalakítás 300 ezer forintba került, a gépek, berendezések 150 ezer forintba. Az ízléses, hangulatos étkezde minden bizonnyal megnyeri a közönség tetszését, s az új rendszer Budapest után Pécsett is beválik.

A Baranya bisztró ma, pénteken délelőtt nyílik.

— b —

Lermontov-emlékünnepség Pécsett

A TIT és az MSZBT a Tanárképző Főiskolán a főiskola közreműködésével nagysikerű Lermontov ünnepséget rendezett a költő születésének 150. évfordulója alkalmából.

Selymes Ferenc főiskolai tanár megnyitója után *Radó György* irodalomtörténész mutatta be Lermontov munkásságát. Lermontovot, aki lírájában, prózájában, színdarabjaiban, mint önéletrajzi költő önmagát adja, önmagáról ír. Lermontovot, aki az orosz romantikának legjellegzetesebb képviselője és akinek költészete legközelebb áll Puskin költészetéhez. Ő az a költő, aki I. Sándor cár uralkodása idején Bjelinszkijjel és Herzennel bátran hirdeti korának szabadságeszméit, vállalva a meghurcoltatást, míg egy provokatív párbajjal véget nem ér élete.

A filmmel és zenével gazdagon illusztrált előadás értékét növelte és színvonalát emelte *Kormos Márta* budapesti előadóművésznő közreműködése, aki művészi átéléssel tolmácsolta a legszebb Lermontov verseket.

A Béke Világtanács joggal vette fel évforduló programjába a Lermontov évfordulót, mert a Démon, a Magányos út, a Borogyino című népdallá vált verse vagy az Álarcosbálból bemutatott részletek egyaránt maradandó élményt jelentettek a közel kétszázfős hallgatóságnak.

Baján szerepelt a Mecsek Művészegyüttes Énekkara

Baja város felszabadulása 20. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségsorozat keretében került sor október 31-én este az Éneklő városok második hangversenyére. Az ez év tavaszán Veszprémben szervezett első találkozó után, most Baján találkozott a három kórus: Veszprém város Vegyeskara, Pécs város Mecsek Művészegyüttesének Énekkara és a Bajai Városi Liszt Ferenc Énekkar.

A József Attila Művelődési Ház színháztermét zsúfolásig megtöltő közönség előtt elsőnek a pécsi énekkar mutatta be műsorát. Különösen sikeres volt Händel Csillagfényes tájának, Bartók: Ne hagyj itt és Kodály: A magyar nemzet című művének előadása Hegyi József karnagy vezetésével. — A hangverseny befejezéseként az egyesített kórus Liszt: Magyar ünnepi dalát és Kodály: Magyarokhoz című művét mutatta be Zámbó István, illetve Hegyi József karnagyok vezényletével.

A nagysikerű hangversenyt baráti találkozó követte. Az Éneklő városok következő találkozóját 1965 tavaszán Pécsett rendezik meg.

„Tiszta iskola, egészséges ifjúság"

Ez a neve annak a mozgalomnak, amelyet a Vöröskereszt városi szervezete az általános és középiskolákban négy évvel ezelőtt indított. A mozgalomnak ma már igen szép eredményei vannak. A „Tiszta iskola" szintet az 1963—64. évben eddig már 13 általános és 7 középiskola érte el. A legnagyobb előrehaladás az iskolák tisztasága és az egyéni tisztaság területén tapasztalható. Pécsett az iskolákban igen sok problémát okoz a kézmosás, mert kevés a vízcsap. Idén ezt a kérdést különféleképpen oldják meg. Van, ahol minden gyermeknek tisztasági csomagja van és ezt használja. Mivel a törölközők elhelyezése és szárítása az iskolákban nehézkes, néhány helyen a tanulók papírszalvétába törlik a kezüket, a vízcsaphiány megoldására pedig az osztályokban mosdótálat helyeznek el.

Minden osztályban ifjú egészségőr karszalagos szolgálat van. Az ifjú egészségőrök vigyáznak a tanulók tisztaságára és az osztály rendjére. Az ifjú egészségőrökből alakult bizottságok hetenként többször is értékelik az osztály tisztaságát. Az az iskola nyeri el a „Tiszta iskola" címet, amelyben az osztályok 75 százaléka teljesíti a „Tiszta osztály" szintet.

Mintegy ezer tanuló vesz részt az ifjú egészségőr, házi betegápolási és csecsemőgondozási tanfolyamokon. A tanfolyamok befejeztével, minden iskolában egészségügyi vetélkedőket rendeznek. Márciusban pedig sor kerül majd a városi egészségügyi vetélkedőre is.

Az ifjú vöröskeresztesek rendszeresen látogatják beteg tanulótársaikat is. A Szigeti úti általános iskolában, osztályonként betegségi statisztikát készítenek és ebben feltüntetik a hiányzások okát is.

A mozgalomban kiemelkedő helyet foglal el a tanulóifjúság egészségügyi felvilágosítása. Az iskolák munkatervében a tbc, az alkohol, a dohányzás elleni küzdelem, valamint az egészséges életmóddal kapcsolatos előadások szerepelnek.

A város területén sok helyen a tanulók bekapcsolódnak a városi lakóterületi tisztasági mozgalomba is, főleg a lakásuk és környékük szebbé, tisztábbá tételéért folyó munkába. Számos iskola tanulóifjúsága magáévá tette a Vöröskereszt városi elnökségének tavaszi felhívását, hogy az iskolájukhoz közel eső közterek és parkok fölött vállaljanak védnökséget.

Szocialistabrigád-vezetők megbeszélése

November 5-én a Pécsi Bőrgyárban tapasztalatcsere-értekezletet tartottak a Pécsi Kesztyűgyár és siklósi részlege, a Szigetvári Cipőgyár, a Pécsi Húsipari Vállalat és a Bőrgyár szocialista brigádjainak vezetői. Az értekezlet célja az volt, hogy kicseréljék a brigádok szervezése, a naplóvezetés s a munkák értékelése terén szerzett tapasztalataikat.

Az értekezleten két előadás hangzott el. Gulyás József, a Kesztyűgyár igazgatója arról beszélt, hogy a gazdasági vezetés milyen segítséget vár a szocialista brigád-mozgalomtól. Ugyanakkor hangsúlyozta a műszaki vezetők felelősségét a szocialista munkaverseny, a brigádmozgalom segítésében, a brigádok értékelésében.

Harvan József, a Bőrgyár szakszervezeti titkára a szakszervezeti bizottság felelősségét hangsúlyozta, hiszen rendszeres segítő és ellenőrző munkájuk nélkülözhetetlen a szocialista brigádmozgalom továbbfejlesztésében.

A megbeszélésen 25 szocialista brigádvezető mondta el tapasztalatait, s időt szenteltek arra is, hogy megnézzék a legjobban vezetett brigádnaplókat.

Koszorúzási ünnepség Gyenis László sírjánál

1956. október 24-én, az ellenforradalmárokkal szemben vívott tűzharcban elesett Gyenis László, fiatal pécsi tisztnövendék. A Kilián-laktanya védelmében hősi halált halt pécsi fiút később hadnaggyá léptették elő. A pécsi honvéd helyőrség, a városi KISZ-bizottság, valamint a III. kerületi tanács és pártszervezet azóta minden évben a Nagy Októberi Szocialista Forradalom ünnepén megkoszorúzza Gyenis László sírját. Az idei koszorúzáson részt vesz a pécsi honvédhelyőrség fúvószenekara is.

Újabb baranyai kezdeményezés:

„Szülők óvodája"

Elkészítik az óvodások otthoni „napirendmintáját"

Érdekes baranyai kezdeményezést bírálnak el ezekben a hetekben az Országos Pedagógiai Intézet óvodai csoportjánál. Három évvel ezelőtt ugyanis Baranyában megalakult az óvónők munkaközössége, mégpedig azzal a célkitűzéssel, hogy ezuttal nem a kisgyerekeket, hanem a szülőket oktatják. Gyüdi Istvánnénak, a megyei tanács vb. oktatási csoportja munkatársának irányításával nyolc óvónő kezdte el ezt az úttörő tevékenységet. Így a baranyai „szülők óvodájában" Bartalovits Jenőné és Wéber Béláné szentlőrinci, Nádasi Lászlóné bólyi, Polacsek Lajosné újpetrei, továbbá Rabovszky Ibolya vókányi, Szabó Margit sásdi, valamint Troska Gyuláné magyarbólyi és Kulcsár Ferencné mohácsi óvónőből áll a „nevelői kar".

A munkaközösség azt akarja elérni, hogy a kisgyermekek nevelésében ne legyen törés az óvodai és a házi nevelés között, hanem „egy nyelven beszéljen" az óvó néni és az édesanya, sőt a nagymama is. Tehát ne csak az óvodában szoktassák a gyereket a cipő önálló befűzésére, a ruhája rendberakására, aztán bizonyos fokú étkezési „önkiszolgálásra", hanem otthon is. A „szülők óvodája" működésének alapja az éves terv, melyet a minden esztendőben háromszor megtartott értekezleten megvitatnak és értékelnek. A tervnek három lényeges pontja van. Először is az óvodai kézikönyv alapján összeállították azokat a feladatokat, melyek önállóságra nevelik a gyerekeket. Ezt a munkaközösség minden tagja a saját óvodai csoportjában igyekszik következetesen megvalósítani. Azonkívül minden gyerekről kimutatást fektetnek fel, s abban pontosan vezetik, hogy a kisgyermek hogyan fejlődik az önálló feladatok végrehajtásában. Végül összeállítottak egy úgynevezett házi napirendet. Ebben mintát adnak ahhoz, hogy hogyan osszák be otthon a kisgyermek idejét. A házi napirendminta alapja az az igény, hogy a kisfiú, vagy a kislány mindig azonos időben étkezzék, feküdjön le és keljen fel.

A kísérletet a baranyai óvodásoknak viszonylag kis körében kezdték el, hiszen a megyében 231 óvónő 4347 kisgyereket nevel, összesen 158 óvodai csoportban. Ezekkel az 1963. december 31-i adatokkal szemben viszont a kísérletet mindössze nyolc óvónő csoportjában folytatják. Az eredmények hasznosítása is egyelőre csak a nyolc óvodai csoporthoz tartozó szülők körében történt meg szülői értekezlet formájában. A mamák egy része ugyan túl korainak tartotta a kezdeményezést, s szerinte elég lesz ha a kisgyermek majd felnőtt korában „dolgozik". A legtöbb szülő azonban nem munkának, hanem nevelésnek tartotta a kísérletet, s örült hogy most már az óvodával összehangoltan tudja önállóságra és rendszeretetre nevelni a gyerekét. A végső cél — a véglegesen kialakult tapasztalatokat a megye mind a nyolcvankét óvodájában hasznosítani. A Pedagógiai Intézet elbírálása után valószínűleg a Művelődésügyi Tájékoztatóban közre is adják a „szülők óvodája" eddigi tapasztalatait. A munkaközösség vezetésében egyébként az idei tanévtől kezdődően változás állt be. Bartalovits Jenőné, aki igen jól vezette a munkaközösséget, közbejött újabb feladatai miatt lemondott az elnökségről, s így Szabó Margit sásdi óvónő lett ennek a munkaközösségnek az elnöke.

HIREK

NOVEMBER 6 PÉNTEK

Lénárd napja. A Nap kél: 6.35, nyugszik: 16.20 órakor. A Hold kél: 8.36, nyugszik: 17.39 órakor.

Százötven éve, 1789. november 6-án, egy tudós kísérletezése közben megrándult egy békacomb és ez a jelenség a tudomány és a technika történetében forradalmat idézett elő. Luigi Galvani, a bolognai egyetem orvosprofesszora, szenvedélyes természetkutató, — a szóbanforgó békacomb révén tett felfedezésének valódi mibenlétét nem ismerte fel — valamiféle sajátos „állati elektromosságnak" vélte azt, amit ma róla elnevezve galvánáramnak ismerünk. Téves magyarázata ellenére azonban biztosan tudta, hogy valami merőben újra jött rá. Megfigyeléseivel, — „Értekezés az elektromosság erőiről az izommozgásoknál" című négyrészes művében örökítette meg — fontos alapelveket és ösztönzést nyújtott a XIX. század fizikusainak. Nevét sokféle elektromos jelenség, eljárás, készülék viseli, mint például: galvanizmus, galvánáram, galvánelem, galvanoplasztika, galvanométer stb. A nagy fiára büszke Bologna: a város szívében, a róla elnevezett téren állította fel szobrát.

Ünnepség a Leőwey Gimnáziumban

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából november 6-án délelőtt 11 órakor rendezi meg ünnepségét a Leőwey Klára Gimnázium az iskola dísztermében. Az ünnepi beszédet Fiszter Gyuláné történelmi szakfelügyelő tartja, s az ünnepséget a tanulók szavalatai és az iskola szavalókórusának fellépése egészíti ki.

●

— Fiatal szovjet és magyar tisztek baráti találkozójára kerül sor november 8-án, vasárnap, a Fegyveres Erők Klubjában, melyet műsoros est követ.

— Képzőművészeti kiállítás nyílik november 7-én Uj-Mecsekalján a Ságvári Endre Művelődési Ház képzőművész szakkörének rendezésében. A szakkör két évvel ezelőtt alakult az Ércbánya Vállalat dolgozóiból, s ez a kiállítás lesz első nyilvános bemutatkozásuk.

A televízió műsora

november 6-án, pénteken:

8.05—8.35: Iskola-tv. Fizika, a középiskolák II. oszt. számára. Párhuzamos erők, súlypont (ism.). 9.30: Gitár és autóduda. Bolgár kisfilm (ism.). 9.40: Az álnok papagáj. Magyarul beszélő angol film — (ism.). 14 éven felülieknek.) — 11.00: A jövő hét műsora. — 17.03: Hírek. 17.10: Iskola-tv. Fizika, a dolgozók gimnáziumának II. oszt. számára. A párhuzamos erők, súlypont (ism.). 17.40: A cirkusz fiatal művészei. Szovjet kisfilm. — 18.00: Ki minek mestere? — 18.15: A jövő hét műsora. — 18.30: Bajai változatok. Riportfilm. 18.50: Esti mese. 19.00: Közvetítés az Erkel Színházból a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségről. A szünetben: Tv-híradó. Kb. 21.10: Élők és holtak. Magyarul beszélő szovjet film (I. rész). 22.40: Tv-híradó — 2. kiadás.

●

— A Baranya megyei Tejipari Vállalat központi sajtérlelő telepéről újabb szállítmány indult Ausztráliába. Az egy vagon kaskaval-sajtot Melbourne-be és Sidneybe szállítják.

— Firenze műemlékei. Dr. Pogány Frigyes egyetemi tanár előadása november 11-én, szerdán este 7 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.) vetített képekkel. Jegyelővétel a Magyar Irók Könyvesboltjában. (x)

— A TIT közreműködésével „A dolgozó nő korszerű öltözködése" címmel igen jól sikerült, divatbemutatóval egybekötött előadást rendezett az István-aknai Bartók Béla Kultúrotthon. A nagyszámú érdeklődő részére dr. Iglói Zoltánné tartott előadást a divatról, ízlésről, öltözködésről, majd az Elegancia Női Ruházati Bolt őszi-téli kollekcióját vonultatták fel a csinos manökenek. Az előadást hangulatossá tette Bátaszéki Stefánia, a Pécsi Kabarészínpad tagjának énekszámai, valamint dr. Aczél László zongorakísérete.

— Áramszünetet tartunk 1964. november 6-án 7—14 óráig nagyfeszültségű hálózaton végzett munkák miatt Vasas I. tsz, Vasas I. telep, Rücker-akna, István-akna trafókörzetében. (x)

— Platthy György kiállítását szombaton, 7-én délelőtt 11 órakor dr. Borsos József, a Káptalan utca 2. szám alatt levő Zsolnay Múzeumban nyitja meg.

— Uj külföldi utat szervez a pécsi IBUSZ. Ezúttal Drezdát és bécset kapcsolják össze egy programba.

●

GYERMEKGYILKOS

Balogh Sándor 29 éves debreceni lakos egyik este ittas állapotban tért haza. Másfél éves, Sándor nevű kisfia a bölcsőben felsírt, mire a brutális apa kendővel megfojtotta a gyermeket. Balogh Sándort korábban héthónapi szabadságvesztésre ítélték, mert kisgyermekét úgy megverte, hogy annak egyik lába eltört. A gyermekgyilkos apát a debreceni rendőrség letartóztatta.

Megyénk iparának termelése 7,8 százalékkal nőtt az első kilenc hónap alatt

Több mint 50 ezer ember dolgozik ipari üzemeinkben
Két és fél milliárdos forgalom a kiskereskedelemben

A Központi Statisztikai Hivatal Baranya megyei Igazgatósága elkészítette az első három negyedévről szóló jelentését megyénk gazdasági eredményeiről.

Az 1963. évi december 5-i párthatározat alapján az ez évi népgazdasági tervek az ipari termelés volumenének mintegy 7 százalékos emelését írták elő. Ennek megfelelően alakult a termelés Baranya megyében: az ipar átlagos napi termelése 1964 első három negyedében 7,8 százalékkal magasabb volt, mint az előző év azonos időszakában. A szövetkezeti ipar termelése ennél nagyobb mértékben emelkedett, míg a tanácsi ipar alig termelt többet 1964 első háromnegyedében, mint egy évvel korábban.

Elmaradt az építőanyagipar

Az éves népgazdasági terv teljesítéséhez azonban a vállalatoknak és szövetkezeteknek erőteljesebb termelésemelésre és jobb szervezésre lesz szükségük, mivel a termelő egységek jelentős része nem teljesítette az éves terv (75,2 százalékos) időarányos részét.

A decemberi párthatározatban az előirányzatok túlteljesítésére kijelölt termékek közül többnél még a tervezettet sem termelték meg a vállalatok. Ezek között felsorolhatjuk az égetett meszet, mozaik- és cementlapot, égetett téglát, műszaki porcelántermékeket, a konzervipar termékei közül a savanyúságot, főzelékkonzerveket. Kielégítő volt a termelés mennyisége tejipari termékekből, bőrből, porcelánedény és díszműből, cipőből, kesztyűből. A népgazdaságilag különösen fontos feketeszénből az első háromnegyed év termelése 2,1 százalékkal haladta meg a tervezettet. A vállalatok legnagyobb része eleget tett exportszállítási kötelezettségének, kivéve a Szigetvári Konzervgyárat és a Pécsi Kossuth Cipész Szövetkezetet.

A szocialista ipar termelékenysége 1964 első háromnegyedében 4,7 százalékkal magasabb volt, mint 1963. év ezen időszakában. A termelésnövekedés közel kétharmada a termelékenység emelkedéséből származott.

204,7 milliós tanácsi beruházás

A kiemelt értékhatár feletti beruházások 1964. évi megvalósításra előirányzott tervéből 66,6 százalékot teljesítettek a harmadik negyedév végéig megyénkben. Ugyanezen beruházások üzembehelyezési tervét 129,1 százalékra teljesítették, mert olyan létesítményrészeket is üzembehelyeztek már, melyek üzemeltetését csupán 1964. év után tervezték.

A Baranya megye és Pécs város területén megvalósuló további 47 értékhatár feletti beruházás ez évi tervét 55,9 százalékra, ez évi üzembehelyezési tervét csupán 45 százalékra teljesítették a harmadik negyedév végéig.

Ez évben a harmadik negyedév végéig 204,7 millió forint értékű tanácsi beruházást valósítottak meg, 26,3 százalékkal többet, mint az elmúlt év azonos időszakában. A tanácsi lakásberuházások ez évi tervét azonban sem Pécsett, sem Komlón nem teljesítik. Az átadásra előirányzott lakások ugyan kedvező időjárás esetén nagyobbrészt átadásra kerülnek, az 1965. évre átmenő lakásépítkezések készültségi foka azonban alacsonyabb lesz a tervezettnél.

Csökkent a túlórák száma

A szocialista iparban foglalkoztatottak száma a III. negyedévben meghaladta az 50 ezer főt. Az összes létszámon belül az alkalmazottak száma jobban emelkedik. Az ezer munkásra jutó alkalmazottak száma 1964. III. negyedében 218 fő volt, az egy évvel korábbi 214 fővel szemben.

Az ipar átszervezését kisebb mérvű alkalmazotti létszámcsökkenés követte. A korábban önálló vállalatként működő 10 ipari üzem alkalmazottainak száma 9,9 százalékkal csökkent (a munkások száma ugyanakkor 2,7 százalékkal).

Ez év harmadik negyedévében a túlórák száma 14,5 százalékkal kevesebb a múlt évinél, de kellő munkaszervezéssel ez még jobban csökkenthető volna.

Az állami építőiparban a termelés értéke 4,1 százalékkal kevesebb, mint a múlt év azonos időszakában. A vállalatok termelékenységi tervüket sem teljesítették, mert a foglalkoztatott építőipari munkáslétszám csak 2,6 százalékkal volt kevesebb a tervezettnél, ugyanakkor a termelési terv teljesítésével 10,2 százalékkal lemaradtak a vállalatok.

A termelékenység kedvezőtlen alakulásában közrejátszott a nagymérvű munkaerővándorlás is. Az állami építőipari vállalatoknál az első háromnegyedévben a létszámnak több mint fele kicserélődött. Az építkezések koncentrációja a sok új munkakezdés miatt romlott.

A gabonafélék termése redménye — az őszi búzát kivéve — alatta maradt a korábbi évek eredményeinek. Kenyérgabonából a múlt évinél megközelítően 1800 vagonnal több, takarmánykalászosból kb. 1000 vagonnal termett kevesebb.

10,4 mázsa búza termett holdanként

A megyében a búza termésátlaga 10,4 mázsa/kataszteri hold, az őszi árpáé 10,0 mázsa/kataszteri hold volt, a tervezettnél alacsonyabb. A hozamok az egyes szektorok között, de szektoron belül is eltérőek. Az állami gazdaságok átlagtermése általában másfél-kettő mázsával meghaladja a termelőszövetkezetekét. A két szektor közötti különbség azonban kevesebb, mint az elmúlt évben, mert az állami gazdaságok termésátlaga csökkent, a termelőszövetkezeteké viszont emelkedett. Ebben jelentős szerepet játszott, hogy a termelőszövetkezetek növelték az intenzív és félintenzív búzafajták vetésarányát.

Az őszi betakarítású növények közül a napraforgó, burgonya, kukorica becsült termésátlaga meghaladja a múlt évit. A tanácsi szektorban napraforgónál 20—25, burgonyánál 12—13, kukoricánál 2—3 százalékkal magasabb átlagtermést várnak a múlt évinél.

A szőlőtermés becslések szerint mintegy 15 százalékkal haladja meg az 1963. évit. A gyümölcstermesztés ez évben sem mutat kimagasló eredményeket.

Megyei szinten a központi árualapra adott mezőgazdasági termékek értéke megközelítően 7 százalékkal haladta meg az elmúlt évit. Ezen belül a szocialista üzemek átadása közel 5 százalékkal több mint az előző esztendő első három negyedévében.

Hízóállat átadási tervüket az állami gazdaságok szeptember végéig szarvasmarhából 68 százalékra, sertésből 80 százalékra, a termelőszövetkezetek 61, illetve 60 százalékra teljesítették. Az átadott állatok átlagsúlya a korábbi évhez viszonyítva némileg (3—5 százalékkal) növekedett.

Az állati termékek közül tejből az állami gazdaságok 3 százalékkal kevesebbet, a termelőszövetkezetek 2,3 millió literrel (közel 16 százalékkal) többet adtak át az egy évvel korábbinál. Tojásból az állami gazdaságok áruátadása 55 százalékkal, a termelőszövetkezeteké 45 százalékkal haladja meg az előző év azonos időszakáét.

1113 lakást adtak át

Baranya megye és Pécs város kiskereskedelmi hálózata 1964. I—III. negyedévében 2428 millió forint forgalmat bonyolított le. A kiskereskedelmi eladás 6,8 százalékkal emelkedett az elmúlt év azonos időszakához viszonyítva. E forgalommal a kiskereskedelem I—III. negyedéves tervét 102,6 százalékra teljesítette.

1964. I—III. negyedévében Baranya megyében 462, Pécsett 671 újonnan épített lakást adtak használatba. A megyében elsősorban Komlón épült több lakás.

A Honvédelmi Minisztérium tájékoztatója a sorozásokról

A katonai kiegészítő parancsnokságok országszerte októberben bonyolították le az 1964. évi sorozásokat. A sorozó bizottságok munkájáról, tapasztalatairól folytatott beszélgetést a Honvédelmi Minisztérium illetékeseivel az MTI munkatársa.

— Milyen követelményeket támasztottak a bizottságok a sorköteles korba lépett fiatalokkal szemben?

— Mint az élet minden területén, az utóbbi években a hadseregben is jelentős változások mentek végbe. A fejlett haditechnika és a korszerű hadviselés elvei a hadseregbe behívásra kerülő fiatalokkal szemben rátermettség, egészségi alkalmasság, iskolai végzettség, szakképzettség szempontjából és más vonatkozásban is az eddiginél magasabb követelményeket támasztanak.

— Az idén „megfiatalodott" a sorkötelesek állománya?

— Igen, az előző évektől eltérően ugyanis a sorozó bizottságok előtt — a honvédelmi törvény alapján — megjelentek a 18—19 éves sorkötelesek is. Tekintve azonban, hogy a 18—19 évesek behívására csak fokozatosan térünk át, az ebbe a korcsoportba tartozó fiatalóknak csupán 20—30 százalékát sorozták. Elsősorban olyanokat, akik tanulmányaikat befejezték, leérettségiztek, szakmunkás képesítést szereztek.

— Hogyan zajlottak le a sorozások?

— A sorozást a hagyományoknak megfelelően, országszerte ünnepélyes keretek között bonyolították le a kiegészítő parancsnokságok. Ebben jelentős szerepet vállaltak a KISZ-bizottságok, továbbá a helyi tanácsok és a társadalmi szervek egyaránt. A községekből a járási székhelyre a községi tanács elnöke, vagy a végrehajtó bizottság valamelyik tagja kísérte el a sorozásra a fiatalokat. A járási székhelyen a vasútállomáson az érkezőket a kiegészítő parancsnokság képviselője várta. A kiegészítő parancsnokságon a sorkötelesek a várakozás ideje alatt műsorral szórakoztatták. A sorozás végén a fiatalokkal ismertették a bevonulással kapcsolatos legfontosabb tudnivalókat is.

— Milyen tapasztalatokat szereztek a most behívásra kerülő fiatalok felkészültségéről?

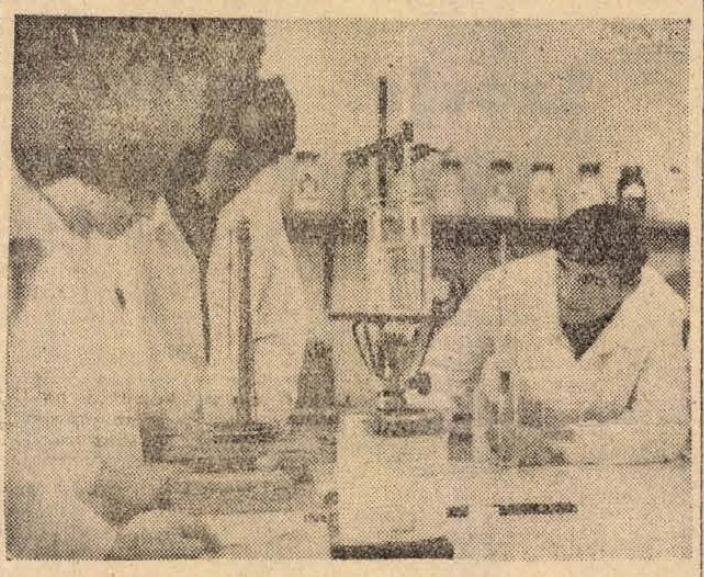
— A tapasztalatok nagyon jók. Az 1964-ben sorozott állomány összetétele ugyanis minden tekintetben kedvezőbb az előző években sorozott állományénál. A rendelkezésre álló statisztikai adatok alapján máris megállapítható, hogy a fegyveres erők igénye — a sorkatonákkal szemben támasztott növekvő követelmények ellenére is — magasabb szinten elégíthető ki, mint a korábbi években. Az idén sorozáson megjelent fiatalok többsége jól fejlett, egészséges, katonai szolgálat teljesítésére alkalmas.

— Ez vonatkozik a 18—19 éves fiúkra is. Náluk azonban különösen ügyeltünk arra, hogy a gyenge fizikumuak ne kerüljenek behívásra. Akik ugyanis még nem felelnek meg azoknak az egészségügyi követelményeknek, amelyeket a katonai szolgálat velük szemben támaszt, egy évig szolgálathalasztásban részesülnek. Ugy véljük, ilyen esetben elsősorban az ő érdekük, hogy csak később vonuljanak be. Természetesen akadt jónéhány fiatal, akit az ilyen döntés lehangolt, hiszen erősnek, egészségesnek érzik magukat. Nekünk viszont az a véleményünk, hogy a hadseregbe csak fizikailag teljesen kifejlett, a komoly igénybevételre minden szempontból alkalmas fiatalok vonuljanak be sorkatonai szolgálatra. Ezért a szolgálat-halasztás az ilyen szempontból nem megfelelőek számára indokolt.

— Mikor kerül sor a behívásokra? Hogyan készüljenek a bevonulásra a sorkötelesek?

— Az újoncokat általában november második felében hívjuk be katonai szolgálatra. A behívást váró hadkötelesek azt tanácsoljuk, hogy munkahelyükön behívásukig rendezzék az olyan személyi, családi és anyagi problémáikat, amelyek esetleg zavarnák a sorkatonai szolgálat teljesítését. Tájékozódjanak a sorkatonai szolgálattal kapcsolatos kérdésekről a hivatalos szervektől és azoktól a barátaiktól, ismerőseiktől is, akik a közelmúltban szereltek le a hadseregből. Ezzel megkönnyíthetik az áttérést a polgári életben megszokott életmódról a katonaéletre. A bevonuláskor minden sorköteles csak azt hozza magával, amit a behívó-parancs előír.

GYAKORLATON

A Pécsi Vegyipari Gépészeti Technikum felsőfokú tagozatán százhetvenheten, a középfokú azaz középiskolai tagozatán százkilencvenen tanulnak. A középiskolai tanulmányok befejezésével a tanulók érettségi vizsgát tesznek és a vegyipari üzemben gépészeti vonalon helyezkedhetnek el. A képen: a középtagozat második A. osztály laboratóriumi gyakorlatán az olvadási és a forráspont, valamint a fajsúlymérést gyakorolják a hallgatók.

A Tinódi dűlő fiataljai

A szürke felhők mögül kibúvó nap derűt varázsol az arcukra. A szelelő rostáról sűrűn hull a napraforgómag a ponyvára, s a hat szentdénesi lány jókedvűen meri az öblös szájú zsákba az olajos, savanykás illatú magot.

Évek óta készültem a találkozásra ezekkel a lányokkal, a „Tinódi dűlő fiataljaival", akik országos hírnévre tettek szert.

Az elnök szobája üres — igaz, fűtetlen is —, odamegyünk a szél elől és kibontjuk emlékeinket.

— Azt szeretné tudni, hogyan verődtünk össze? — kezdi a brigádvezető Kiss Marika. — 1961-ben a KISZ Központi Bizottsága meghirdette az ifjúsági kukoricatermelő munkacsapatok versenyét. A mi szövetkezetünk már akkor is szép eredményeket ért el a kukoricatermesztésben, gondoltuk: miért ne neveznénk be mi is? — Aztán az elnökünk is örült az ötletnek, mert — teszi hozzá huncutkásan mosolyogva —, ha nem lenne a tsz vezetője, a kora miatt ő is köztünk lehetne. Mindjárt az első évben jó helyezést értünk el: országosan másodikak lettünk. A siker tovább ösztönzött bennünket. És hatvankettőben megyei elsők lettünk. Tavaly, sajnos csak másodikak. De így is levettünk egy holdról hatvankét mázsa csöves kukoricát.

— S az idén?

Legyint.

— Még nincs eredmény. Majd ha megszedtük. Talán decemberben értékelik is. De most nagyon bízunk az elsőségben, mert hatvanöt-hetven mázsa csöveset várunk holdanként.

— Agrotechnika?

— Az, ami Szentdénesen szokásos. Őszi mélyszántás, tavasszal aprómorzsásra elmunkálják a talajt, lehetőleg április közepén vetjük a magot, a tőszám: 20—22 ezer. Természetesen a legjobb hibridkukoricát, a Martonvásári 1-est vetjük, s az első kapálás alkalmával a nem szükséges növényeket kivágjuk. Egyébként háromszor kapálunk és a tövekhez több ízben pétisót teszünk.

Babai Erzsi veszi át a szót.

— Amint hallja, van munkánk vele. De töréskor is telik a vontató! És hát az elismerés, a jutalom sem mellékes. Mi, fiatalok nagyon méltányoljuk ezt. A munkacsapatunk kapott már jutalmat a KISZ Központi Bizottságától, a KISZ megyei vezetőségétől. Nyaranként elmegyünk ebből üdülni valamennyien, én ifjúsági vezető-táborban is voltam a Balaton mellett. Aztán a tsz-től kapott jutalomból vettünk sportfelszerelést, hangszereket a zenekarnak. Mert tudunk ám mi jól szórakozni is!

— Kapálás után?

— Akkor is! Elvégre nem vagyunk még derékfájós öregek. Én magam röplabdázok és nagyon szeretek táncolni.

— És aki táncolni szeret, annak...

— Mondja csak ki, hamar akad partnere is — segít Kiss Marika.

— Értem. Tehát férjhez mennek a lányok. Aztán a sors esetleg úgy hozza, hogy nem helybeli fiúhoz. És akkor?

Marika mintha csak gondolataimat folytatná, így szólt:

— De nincs vész. Hatvanegy óta közülünk négyen mentek férjhez, mind itt maradtak. Most meg megint három: a Tóka Ilus, a Nyári Joli és a Mátyás Ibi. Ők viszont elmennek, mert a vőlegényük nem idevalósi. De mégis azt mondom, hogy nincs vész. Mert itt az utánpótlás. Az iskolások, a nyolcadikosok már úgy ismernek bennünket, mintha testvérek lennének. Szívesen jönnek közénk, ők adják az „utódokat".

Már elmenőben voltak, amikor megkockáztattam a kérdést:

— Hány évesek a brigád tagjai?

Kistóth Györgyi válaszolt:

— A legfiatalabb, Futó Borbála. Tizenöt éves. A legidősebb, Markó Jánosné — 30 éves. Én tizenhat vagyok.

Johnson visszatért a Fehér Házba

Johnson elnök és felesége texasi otthonukban várták a választás eredményét.

Washington: Választási győzelme után Johnson amerikai elnök csütörtökön kisebbfajta diadalmas bevonulást tartott Washingtonba, visszatért a Fehér Házba, amelyet hétfőn délután hagyott el. Kormánykörökből származó értesülések szerint az elnök nyomban munkához látott; tanácskozott a legközelebbi munkatársaival és kormányának tagjaival.

A texasi birtokáról visszatérő Johnson élvezi a választók legnagyobb részének támogatását. Az AP legfrissebb tájékoztatása szerint Johnson 42 038 243 szavazatot kapott, ellenfele, Goldwater szenátor pedig mindössze 26 449 960-at. (Elektori szavazat: 486 az 52 ellenében.)

Johnson 44 államban és a Columbia területben lett győztes, Goldwater pedig hat államban.

A 35 szenátusi mandátumból eddig 34 sorsa dőlt el, 27-et szereztek meg a demokraták és 7-et a köztársaságpártiak. A 35. mandátumot feltehetően szintén a demokrata párt kapja. Ennek megfelelően a szenátusban a demokratáknak összesen 68, a köztársaság pártiaknak pedig 32 szenátoruk lesz. (A demokrata párt szenátusi mandátumainak számát tehát kettővel növelte.) Ez az eredmény mindazonáltal még nem tekinthető véglegesnek, mert Ohio államban Robert Taft köztársaságpárti szenátorjelölt megóvta az eredményt, illetve a szavazatok újraszámlálását követelte.

Ami a képviselőházi választásokat illeti, a demokrata párt 293 helyet szerzett meg a lehetséges 435-ből, a köztársasági párt pedig csak 140-et. Két mandátum sorsa még nem dőlt el.

Huszonöt új kormányzót is megválasztottak: 17 a demokrata párt, 8 a köztársasági párt jelöltje volt. A jövőben 33 demokrata párti és 17 köztársaságpárti kormányzó lesz.

A köztársasági párt jövőjével foglalkozva a DPA azt írja, hogy az amerikai választók nyilván hamarosan el is fogják feljteni Goldwater nevét. Goldwaternek már a szenátusban is megszűnt a politikai jövője, hiszen amikor elnökjelölt lett, automatikusan elvesztette szenátusi tisztségét. Ugyanerre a sorsra jutott William Miller köztársaságpárti alelnökjelölt, akinek képviselői mandátumától kellett megválnia.

Politikai megfigyelők véleménye szerint Goldwater kétszeres vesztese a választásoknak, mert még az a reménye is szertefoszlott, hogy esetleg visszakerül valamilyen útonmódon a szenátusba. Szűkebb hazájában, Arizonában ugyanis régi barátját, Paul Fannint választották szenátorrá. Fannin lemondása esetén az arizonai kormányzó utódot jelöl ki a szenátori posztra és adott esetben ezt az utódot Barry Goldwaternek is nevezhetnék Goldwater arra alapozta reményeit, hogy Arizonában köztársaságpárti kormányzót választanak meg, aki majd visszasegíti őt a politikai életbe. Reménye füstbe ment, mert az új kormányzó demokrata lett.

Az elkövetkező négy esztendőben a köztársasági pártban nyilván kiéleződik a hatalmi harc. Goldwater semmiképpen sem akar lemondani a párt vezetéséről és szerdai televízió-nyilatkozatában be is jelentette azt a szándékát, hogy „idejét" pártjának szenteli. Választási vereségéért a liberális beállítottságú köztársaságpártiakat okolta.

William Miller alelnökjelölt pártjának híveit egységre szólította fel.

Rockefeller New York-i kormányzó egyelőre hátat fordított a politikai életnek, Spanyolországba ment, hogy „kipihenje" a választások izgalmait.

Szovjet—török egyezmény

Moszkva (TASZSZ): Andrej Gromiko szovjet és Feridum Cemal Erkin török külügyminiszter csütörtökön Moszkvában kulturális és tudományos együttműködési egyezményt írt alá. Az ünnepélyes aláírásra a moszkvai fogadási palota dísztermében került sor. Az egyezmény aláírása után Gromiko és Erkin megelégedéssel nyilatkozott a tárgyalásokról.

Az egyezmény értelmében a két fél fejleszteni kívánja a szovjet és a török tudósok kapcsolatait. A két ország főiskoláin orosz, illetve török nyelvi tagozatokat létesítenek és előadás-sorozatot tartanak a másik ország irodalmáról és történelméről.

Az egyezmény emellett más kulturális és sportkapcsolatokat is előirányoz. A három éves hatály elteltével a felek megegyezése alapján megújítható.

Az ünnepélyes aláírás után Andrej Gromiko ebédet adott a török külügyminiszter tiszteletére.

Film Film Film

Kezek a város felett

Olasz film

Nem új a téma: Olaszországban is gyakori jelenség a törvény leple alatt, hivatalos szervek felhasználásával nagy spekulációkat megvalósítani. Napjainkban különösen ijesztő méreteket öltöttek az építkezési spekulációk. Ezuttal egy nápolyi ügyvéd üzletével és politikai cselszövéseivel ismerkedhetünk meg. Eduardo Nottola eszközeiben egyáltalán nem válogatós, s az sem zavarja, hogy egyik építkezésén összeomlik egy háztömb, megölve két embert s nyomorékká téve egy kisfiut. Nottola célja az, hogy a városi tanácsban biztosítsa a helyét, s hogy idejekorán megszerezze a tanács szavazatainak többségét is. Csak így kaparinthatja kezébe azt a hatalmas üzletet, amit egy városnegyed állami alapból történő felépítése jelent. Ha kell, a választások előtt cserbenhagyja pártját és a lekötelezett új polgármester segítségével éri el, hogy folytathassa azelőtti tevékenységét. Közben De Vita baloldali tanácsos és néhány tisztességes középpárti vizsgálatot kezdeményeznek és visznek végig az összedőlt ház ügyében. Sikerült fényt deríteniük a háttérben folyó spekulációkra, de nem sikerül megváltoztatni a helyzetet. A film irónikus zárójelenetében főpapi áldással és a kormány által szentesített szertartás kíséretében adhat Nottola jelt az építkezés megkezdéséhez.

Francesco Rosi szigorú figyelemmel, puritán eszközökkel rendezte meg fimjét. Neorealista hagyományok szerint s dokumentumfilmre emlékeztetve. Mindvégig rendkívül lebilincselő, sőt, izgalmas a film, amely pedig pontosan ragaszkodik egy választási hadjárat, egy pilitikai vita valódi eseményeinez A film erős koncentrálást kíván ugyan a nézőtől, hiszen az olasz belpolitikai élet előttünk kisebb részleteiben nem ismert. Mégsem válik sem értelmetlenné, sem túlságosan fárasztóvá Rosi filmje. Ezt egyrészt a történeti hűség, másrészt a nemes indulatok magas hőfoka biztosítja, amelyek át meg átjárják a film szinte minden kockáját.

Két hivatásos színész szerepel mindössze a filmben, Eduordo Nottola szerepében Rod Steiger és az új polgármesterében Salvo Randone. A nézőnek azonban ez nem tűnhet fel, mert a színészek nagyon tiszta, férfias játékukkal legfeljebb csak annyiban befolyásolják a filmet, hogy továbblendítik a játékot, amikor az iram lassulna. Kitűnő alakítást láthatunk a szélsőbaloldali tanácsos szerepében egy nápolyi kommunistától, ami a filmnek egyik érdekessége is egyben.

Nagyhatású, komoly, értékes film Francesco Rosi alkotása, s feltétlen érdeklődésre tarthat számot az olasz határokon túl is, nálunk is.

Hallama

Katonai díszszemle és ünnepi felvonulás lesz Moszkvában

Egymás után érkeznek a küldöttségek a szovjet fővárosba

MOSZKVA: November 7-én, az októberi forradalom 47. évfordulóján, helyi idő szerint délelőtt 10 órakor a moszkvai Vörös téren katonai díszszemle lesz. A díszszemlét Malinovszkij marsall, honvédelmi miniszter fogadja. A díszszemlét a Vörös téren a dolgozók ünnepi felvonulása követi.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire egymás után érkeznek a szocialista országokból a küldöttségek.

Az SZKP Központi Bizottsága és a szovjet kormány meghívására, az októberi forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire Moszkvába érkezett a Kubai Köztársaság küldöttsége. A küldöttséget Ernesto Guevara őrnagy, a Kubai Szocialista Forradalmi Egységpárt országos vezetőségének titkársági tagja, iparügyi miniszter vezeti.

*

Walter Ulbricht és Willi Stoph vezetésével megérkezett az NDK párt- és kormányküldöttsége, a Wladyslaw Gomulka vezette lengyel párt- és kormányküldöttség a Jiri Hendrich, a Csehszlovák Kommunista Párt Elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára vezette csehszlovák párt- és kormányküldöttség.

Megérkezett Moszkvába a Mongol Népköztársaság párt- és kormányküldöttsége Jumzsagijn Cedenbal vezetésével, valamint Pham Van Dong miniszterelnök, a Vietnami Dolgozók Pártja Politikai Bizottsága tagjának vezetésével a vietnami párt- és kormányküldöttség.

Abdul Karim:

Germanus Gyula

Nyolcvan éves a nagy orientalista

Ki tudná meghatározni, hány kilométert tett meg a világhíres magyar professzor, Germanus Gyula, élete során? Gyalogolt, tevére szállt, konflisozott, vonaton utazott, elefántháton ült, tengeren, óceánon hajózott, autón robogott, TU—104-esen repült, lovagolt, felszabadulás után ugyanis ő szervezte újjá a magyar lótenyésztést.

Járt Konstantinápolyban, kutatta Kossuth Lajos emlékét Kutahiában, ellátogatott Hannibál sírjához, angolok fogságába került a Dardanellákon, otthont talált Bengáliában, s elzarándokolt Mekkába. Vámbéry Ármintól tanulta tudományát, Rabindranath Tagore barátjának tekintette. Egészen fiatalon, mint az ifjútörökök titkos társaságának tagját, a szultán börtönbe vetette, halálra ítélték, az utolsó pillanatban szabadították ki jóbarátai.

Arabul, törökül, perzsául is beszél, fogalmaz. Tanácsát kérik a világ minden részéből az orientalisták. A Korán ismerője, a mohamedán tanokat a kairói „Virágzó" mecset iskolában, az ezeréves Azharban sajátította el.

— A tanár, a „seikh" egy oszlophoz támaszkodva ad elő, gyakran kénytelen eltűrni, hogy tudós diákjai ellentmondjanak tanításának — mesélte budapesti lakásán a riporternek Abdul Karim: Germanus Gyula. — A diák néha otthagyja, másik oszlophoz ül és ott fejti ki különvéleményét. Így ő is seikhé válik, és ha van hallgatója, bátran tanithat tovább. Egy ízben én is összekülönböztem egy seikhel a Korán nyelve fölött. Botot emelt rám, mire egy másik oszlophoz ültem és ott fejtettem ki nyelvészeti véleményemet. Sokan követtek és egész kör alakult körülöttem. Bizonygattam, hogy a Koránban grammatikai hibák vannak a nyelvészek szerint. Feszült figyelemmel hallgattak és nyelvcsettintéssel nyilvánították csodálkozásukat. Beszédem után az egyik megszólalt: „Ő, Abdul Karim, bámulatos a te tudásod, és ilyen bölcsességet még eddig nem hallottunk. De nem lehet igazad, bármilyen kitűnően tudsz is arabul, mert a Korán Allah nyelve és ő talán mégiscsak jobban tudta az arab nyelvtant, mint te". „Va huva kazálika!" — Ebben bizony igazad van — feleltem, s így lettem az Azhar mecset seikhje...

Hatvankét könyvet, tanulmányt írt, jelentetett meg. Nevét ismeri Európa, Ázsia, Afrika. Munkásságát számontartják Londonban, személyét szívesen fogadják Bécsben, testvérként várják Kairóban. Az olasz Accademia del Mediterraneo tagja. A nyelvészeti tudományok doktora. Tucatnál több nyelven levelez, publikál.

Kedves városa — Budapest. Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen a keleti nyelvek tanszékének vezetője. Országgyűlési képviselő. Ma is aktív társadalmi munkás. Tervez, szervez, rádióban, televízióban szerepel. Fordít, tanít, dolgozik — újabb könyveken.

A friss szellemű „hadsi" ma ünnepli születésnapját.

Egy ország szeretete köszönti a nyolcvanéves Germanus Gyulát.

A Pravda cikke

A Pravda csütörtöki száma szerkesztőségi cikket közöl „A forradalmi elmélet világítja meg utunkat" címmel. A cikk a többi között megállapítja:

Lenin azt hagyta örökségül pártunkra, hogy óvja, komolyan fogja fel az elméletet, gondoskodjék a párttagok, valamennyi dolgozó ideológiai edzéséről, elméleti neveléséről.

XX., XXI. és XXII. kongresszusán, valamint új programjában pártunk alkotó szellemben válaszolt azokra az új feladatokra, amelyek a kommunista társadalom általánosan kibontakozó építésének időszakában merültek fel a szovjet nép előtt.

Napjainkban, amikor a tudomány egyre nagyobb mértékben közvetlen termelőerővé válik, amikor a szovjet tudósok kiemelkedő szolgálatokat tesznek a kommunizmus építésének, a párt nemcsak a tudományos intézmények széleskörű támogatását tartja kötelességének, hanem azt is, hogy a pártbizottságok erősítsék gyakorlati kapcsolataikat a tudományos intézmények tevékenységével.

Pártunk fellép az ellen, hogy lebecsüljék a társadalmi tudományokat, lekicsinyeljék e tudományoknak a kommunizmus építésében való jelentőségét. Pártunk fellép a társadalomtudományok lenézése ellen, e tudományokkal szemben tanúsított pozitivista magatartás ellen. Egyetlen tudományág sem igazolódott olyan fényesen az emberek millióinak gyakorlatában, egyetlen tudományág sem hozott olyan gyümölcsöző eredményeket az emberiség számára, mint a marxista—leninista társadalomtudomány.

A társadalomtudomány fő feladata nem a már meghozott döntések kommentálása, hanem az, hogy széles fronton behatoljon az életbe, tanulmányozza az élet mélyében mutatkozó jelenségeket, javaslatokat dolgozzon ki a kommunizmus gyakorlati építéséhez.

Ezen az alapon kell erősödniök a kapcsolatoknak a társadalomtudományi intézmények és a pártbizottságok között. A pártbizottságoknak egyre inkább olyan központokká kell válniok, ahol tanulmányozzák és általánosítják a kommunizmus építésének tömegtapasztalatait. Minél magasabb lesz a pártszervezetek munkájának tudományos színvonala, annál nagyobb lesz a tekintélyük a nép előtt, annál fokozottabb szerepet tölt majd be a párt minden láncszeme a kommunizmus építésében.

A társadalompolitikai ismeretek megszerzésére irányuló törekvés, az elmélet megbecsülése országunk kommunistáinak, munkásosztályának, valamennyi dolgozójának dicső hagyománya és nagyszerű tulajdonsága. A kommunizmus általános kibontakozó építésének körülményei között gyakorlativá vált az a feladat, hogy kialakítsuk a szovjet társadalom minden tagjának tudományos világnézetét.

A kommunista építés nagy ügyében újabb győzelmeinket az biztosítja, ha minden kommunista, a dolgozók legszélesebb tömegei alkotó szellemben tanulmányozzák a forradalmi elméletet, öntudatosan és tevékenyen résztvesznek a párt politikájának megvalósításában.

Nagyarányú devizabűntett tárgyalását

kezdte meg a Központi Kerületi Bíróság

Sorozatos devizabűntettel vádolt személyek bűnügyének tárgyalását kezdte meg csütörtökön a Központi Kerületi Bíróság. Az ügyben 26 személy ellen adott ki vádiratot az ügyészség.

Az elsőrendű vádlott Járay József operaénekes 1961-től 1964. júniusáig a devizarendelkezések sorozatos megszegésével félmillió forintot meghaladó összegben követett el a devizagazdálkodás érdekeit sértő bűncselekményeket. Több mint 310 000 forintot fizetett ki külföldiek megbízásából Magyarországon különböző személyeknek, s az ellenértéket útjai során külországokban külföldi fizetőeszközökben vette fel. Százezer forintot meghaladó értékben aranyérmét vásárolt belföldön a zúgforbalomban, s ezeket, valamint külföldi fizetőeszközöket is kicsempészte az országból. E cselekményeit azért követte el, hogy külföldön személygépkocsikat vásároljon, s azokat hazahozva itthon busás haszonnal értékesítette.

Az ügyben a szakértőkön kívül mintegy 50 tanút hallgat meg a bíróság. A bűnügy tárgyalása több napig tart.

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET:

November 9-én, 6 órakor: Kardos Ferenc Pécsbányatelep, vájáriskola, Amrein Istvánné Sándor u. 18.

November 10-én, 6 órakor: Csánk Jenő Buzsáki Imre u. 23., Kárpáti József Felsővámház u. 43., Schandl János Február 24. u. 7.

November 11-én, 5 órakor: Árvai Mihály I. ker tanács, Gálosi József Borbála-telep, kultúrház. **7 órakor:** Fehér Józsefné Vasas II. falusi pártszervezet.

November 12-én, 4 órakor: Jozifek Ágoston Puskin Kultúrház. **5 órakor:** Vadon Mihályné Rigóder dűlő 25. **7 órakor:** Szabó József Józserencsét Kultúrház.

November 13-án, 6 órakor: Pernecker Imre Szabolcs falusi MSZMP-helyiség. **7 órakor:** Krisztics István, Gyimesi Ádámné, Hartai Gyula és Lovas Lászlóné Budai II. pártszervezet.

November 14-én, 6 órakor: Márcz Róbertné Apaffy u. 57.

II. KERÜLET:

November 8-án, 6 órakor: Balogh Ferenc Nagypostavölgy 60, Ihász Istvánné Nagypostavölgy 62., ifj. Tóth József Málom, tanácskirendeltség.

November 9-én, 7 órakor: Ritter Mátyás Nagyárpád, tanácskirendeltség.

November 10-én, 5 órakor: Magyar Ferenc Majláth u. 36., Lőcsei Ferenc Böck J. u. 22.

November 11-én, 5 órakor: Sebők Béláné Székely B. u. 21. **6 órakor:** Juhász Lajos Bajcsy Zs. u. 8., Horgos János Ágoston téri iskola.

November 12-én, 6 órakor: Herke Lajosné Lyceum u. 9., Mezei András. Kis Tóth István és Varga Lajosné kertvárosi munkásklub. **7 órakor:** Papp Imre Nagyárpád, tanácskirendeltség.

November 13-án, 6 órakor: Földvári Jánosné Surányi M. u. 43., Link János Budai I. pártszervezet, Gömzsik Péterné Építőipari kollégium, Jókai u.

III. KERÜLET:

November 9-én, 5 órakor: Kovács Imre Mártírok u. 42., Baranás Lajos Doktor Sándor u. 14., özv. Czöndör Ferencné Alkotmány u. 38., Lovas Ferencné Rókus u. 5., dr. Rugási Endre Pannonia Sörgyár, Hertelendi Kázmér Páfrány u. 3., özv. Farkas Lőrincné Aranyhegy, Kertészeti Vállalat, Szász Antalné Petőfi u. 64. **6 órakor:** Bernáth Ferenc Petőfi utcai iskola, Barkó József Kisdaindol 8., Borbás Béla ürögi kultúrház.

November 10-én, 5 órakor: Szathmáry Elemér Xavér u. 19., Szentesi Flórián Hőgyes E. u. 25—27.

November 11-én, 4 órakor: Hanzák Károly és Paulich Mihály Megyeri út 50. **5 órakor:** Gaál Lajos József A. u. 9., Varga János Mártírok u 42., Kaszti Imre Tompa Mihály u. 54., Szabó József Jászai M. u. 28., Varga Antal Petőfi u. 44., dr. Sáfrány János Szigeti pártszervezet, Csikos István Tábor u. 16., Böngyik Ferenc Kiskereszt u. 13/1., Árpádi Józsefné Kisgyűd u. 4. **6 órakor:** Kováts Károly és Kanizslai Istvánné Rét u. 41., Komáromi József Rét u. 29. **7 órakor:** Kiss József Patacs, Uj házsor 43.

November 12-én, 5 órakor: Dancsó Klára és Halász Rezsőné Petőfi utcai iskola, dr. Keczely Ferenc, Baka János Szigeti út 2., dr. Bilky Ernőné Megyeri út 11., Romvári István Móré F. u. 37., Keresztfalvi Artur Báthori u. 8.

November 13-án, 5 órakor: Bandics István Alkotmány u. 38.

Anyakönyvi hírek

Születtek

Józsa István, Fuchs Olga, Bereczki Éva, Szabó Sándor, Wranesits Éva, Kerekes Marianna, Kardos Ferenc, Nagy Bernadette, Szabó Gabriella, Bézsi Gabriella, Tóth Ágota, Rácz Éva, Kovács Anikó, Balogh Gábor, Nagy Katalin, Nagy Zsuzsanna, Bartal Ilona, Hajdu István, Bogdán István, Vörös János, Schilling Zsuzsanna, Balogh-Farkas László, Szommer Tamás, Götz Andrea, Szilágyi Csaba, Bischof Róbert, Varga Zoltán, Katics Ágnes, Babai Zsuzsanna, Turi Rosemaria, Kovács János, Mocsári Csaba, Keresztes Aranka, Nyisztor Anikó, Garai Ildikó, Takács Zoltán, Somogyi László, Veit Károly, Orsós Erzsébet, Csütörtök Teodóra, Czéder Béla, Schiffler Ferenc, Volcsányi Gábor, Lehőcz Judit, Kárász Erika, Bánik László, Stanics József, Kalányos Gyöngyi, Szép József, Lőrincz Csaba, Hollósi Attila, Cseke Csilla, Késmárki Tibor, Orsós Gyula, Suha Mónika, Nagy Sándor, Eklics Tamás, Szabó Gabriella, Horváth József, Szalai László, Hauptman Attila, Fürdős Katalin, Lőrincz László, Kovács István, Keller Gyula, Orsós József, Molnár Olga, Vecsernyés Ferenc, Nagy Zoltán.

Házasságot kötöttek

Ratting Károly és Turner Zsuzsanna, Horváth Miklós és Weier Borbála, Szokola József és Kiss Mária, Kovács István és Keszkenyős Júlianna, Bauer Ferenc és Fekete Anna, Szabó János és Tamási Adél, Horváth István és Nagy Mária, dr. Csáky György és Veres Katalin, Tóth József és Oláh Ilona.

Meghaltak

Gulyás Géza, Ábel Mihály, Brunner Jánosné sz. Fürész Ilona, Bali László, Paulik Jánosné sz. Gluzik Erzsébet, Bárváth Sándorné sz. Deák Franciska, Kenyeres Istvánné sz. Bajomi Mária, Szerencsics Mihály, Horváth István, Hock József, Berta Ilona, Müller Józsefné sz. Wolsz Anna, Balogh Margit, Keresztes Lajos, Szabó József, Gálos Ödönné sz. Bálványossy Ilona, Kreutzer István, Pálfi Lívia, Nagy Sándorné, Csöme József, Töttő János, Bischof Ferenc, Nagy József, Rottmann Jánossné sz. Tilári Mária, Takács Béláné sz. Kreutzer Margit, Schléder György, Welsch Károlyné sz. Klettlinger Mária, Dékmár József.

Orvosi ügyelet

Pécs mj. város biztosított dolgozói részére ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak 1964. november 6-án (pénteken) este 7 órától, 9-én (hétfőn) reggel 7 óráig a következő helyeken:

I. kerület részére: Az új-meszesi körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 51-81. Járó betegek részére rendelés de. 9—10 és du. 15—16 óráig.

II. kerület részére: A Városi Rendelőintézetben (ügyeletes orvosi szoba). Tel.: 30-00. Járó betegek részére rendelés de. 10—11 és 16—17 óráig.

III. kerület részére: A Petőfi u. körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 25—88. Járó betegek részére rendelés de. 8—9 és du. 14—15 óráig.

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, a hívást a 08-nak (Posta) kell bejelenteni.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 6-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Falusi hétköznapok. — Összeállítás. A tartalomból: Az ünnep előestéjén. — Dalmát dalok kedvelőinek. — Útközben jegyeztük fel. — Jelentés a földekről. — Baranyai népi együttesek műsorából.

18.30: Német nyelvű műsor: Faluról falura. — Összeállítás. Fúvószenei importok. Megemlékezés a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójáról.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Dél-dunántúli híradó.

18.45: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulóján. — Kb. 19.00 órakor: helyszíni közvetítés a Pécsi Nemzeti Színházból. Ünnepi beszédet mond: dr. Nemes Alajos elvtárs. Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ:

Nemzeti Színház: Ünnepi műsor (este 7 órakor).

MOZI:

Rövidítések: szv. = szélesvászon, szl. = színes.

Park: Állami Áruház (4, 6, 8).
Petőfi: Csend (szv., 5. fél 8).
Kossuth: Kezek a város felett (szv., 4, 6, 8).
Kossuth Híradó: Magyar híradó, Pirospöttyös labda, A jövő építőanyagai. Százarcú anyag. Kiállító. (Előadások fél 2-től fél 4 óráig tatólagosan).
Fekete Gyémánt: Szerencse a szerelemben (szv., 6). **Építők:** Kihívás (4, 6), **Pécsszabolcs:** Placidó (5, 7). **Mecsekalja:** A folyó két partján (7). **Vasas II.:** Alba Regia (szv., 7). **Ságvári:** A lány és az államügyész (fél 6, fél 8). Csak 18 éven felülieknek! **Mohács:** Az ifjúság édes madara (szv., szl., fél 6, 8). Csak 18 éven felülieknek! **Szigetvár:** Hol a tábornok (8). **Siklós:** Tékozló szív (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Pécsvárad:** Nincs többé válás (fél 8). **Meszes:** Topáz úr (szv., szl., 6).

*

— A Mozüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy november 6-án, pénteken ifjúsági előadások miatt a Híradó Mozi délután fél 2-től fél 4 óráig játszik.

A Baranya megyei Mezőgazdasági Ellátó Vállalat — (AGROKER) Pécs, Megyeri út 90., értesíti kedves vásárlóit, vagyonmegállapító leltározás miatt mezőgazdasági gépraktárában

1964. november 9-től 17-ig,

a vegyesáru (kender-, ruházat-, hengereltáru-) raktárában **1964. november 16-tól 21-ig az árukiadás szünetel.**

RÁDIÓ- ÉS TV MŰSOR

1964. november 9-től november 15-ig

HÉTFŐ

November 9.

KOSSUTH RADIO

8.15 Tánczene.
9.00: Ami még a kultúrához tartozik — A hét zeneszerzője. Előadás.
10.01: Az óvodások műsora.
10.30: Népi muzsika.
11.00: Iskolarádió.
11.30: Bolgár művészek operafelvételeiből.
12.10: Mindenki kedvére.
13.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
14.10: Két szimfónia.
15.05: Húsz óra. Sántha Ferenc rádiójátéka.
15.51: Henryk Szeryng hegedül.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Ötórai tea.
18.15: Kamarazene.
18.40: A jómodor nem szégyen.
19.00: Zenés hétfő este.
22.15: Zenei panoráma.
22.45: Az ismeretlen Boccaccio.
23.00: János vitéz. Részletek Kacsóh—Heltai daljátékából.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Richard Strauss-dalok.
14.25: Könnyű dallamok.
15.05: A Berlini Rádió műsorából.
15.15: Színes népi muzsika.
15.50: Zenekari muzsika.
16.55: Édes anyanyelvünk.
17.05: Lányok, asszonyok.
17.35: Délutáni hangverseny.
18.15: Mai magyar elbeszélők. Kassák Lajos: Megint tovább
18.40: Hanglemezgyűjtők húszperce.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Könnyű fúvósmuzsika.
19.25: Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról.
19.35: Strassbourgi Fesztivál.
20.30: A világ legdrágább autója. Elbeszélés.
21.05: Domahidi László énekel.
21.30: A hét zeneszerzője. Előadás.
22.15: Könnyűzene.

KEDD

November 10.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Könnyűzene.
8.55: Zenekari muzsika.
10.10: Operettrészletek.
11.00: Iskolarádió.
11.30: Szelényi István: Zongoratrió.
11.52: Napirenden.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Törvénykönyv.
13.15: Oralia Dominguez és Franco Corelli énekel.
13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
14.05: Falusi délután.
16.10: Tánczene.
16.35: Ifjúsági Magazin.
17.05: Rádióiskola.
18.15: Endrédi Mimi és Béres Ferenc énekel.
18.45: Munkásklub.
19.00: Rudolf Schock énekel.
19.25: A Szabó család.
20.25: Könnyűzenei híradó.
21.15: A sétáló levél és a többiek.
21.45: Sándor Judit, Svéd Sándor és Székely Mihály népdalfelvételeiből.
22.20: Bach: műveiből.
23.40: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Kórusok.
14.25: Táncmelódiák.
15.05: Zenekari muzsika.
16.25: Az import — iparunk kenyere.
16.40: Népi muzsika.
17.05: Operettrészletek.
17.55: Adagió és Scherzo.
18.15: Hétköznap. Rádiójáték.
18.45: Fúvószene.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Régi magyar dalok és táncok.
17.05: Táncmelódiák.
17.40: Kincset érő állatok. Előadás.
17.55: Hangverseny gyermekeknek.
18.15: Madarász Emil verseiből.
18.35: Régi, híres énekesek műsorából.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Népi muzsika.
19.55: A jazz kedvelőinek.
20.06: Franck: Két szimfonikus költemény.
20.26: Szergej Vitte naplója.
20.36: Előszóval — muzsikával.

SZERDA

November 11.

KOSSUTH RADIO

8.15: A budapesti Kanizsay Dorottya leánygimnázium kórusa énekel.
8.31: Nebáncsvirág. Részletek Hervé operettjéből.
9.00: Rádióiskola.
9.51: Cigánydalok.
10.10: Csajkovszkij műveiből.
11.00: Iskolarádió.
11.15: Három bölcsődal
11.27: A Szabó család.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Mozart műveiből
14.10: Népdalok.
14.30: Lányok, asszonyok.
15.00: Délutáni frissítő
16.10: Muszorgszkij műveiből
16.29: A hiúság vására. Rádiójáték.
18.10: Külföldi tudósítónk jelenti.
18.20: Operettrészletek.
18.45: Van új a Nap alatt.
19.00: Tánczene.
20.30: Gondolat.
21.10: Századunk zenéjéből.
22.25: Könnyűzene.
23.15: Operarészletek.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: A jazz kedvelőinek.
14.25: Operettrészletek.
15.05: Az iskolarádió melléklete.
16.05: Helm: Vidám alkotás — nyitány.
16.13: Látni és hinni, Hohn Reed elbeszélése.
16.30: Zenekari muzsika.
17.05: Magyar nóták.
17.40: Orvosi tanácsok.
18.00: A Magyar Rádió és Televízió énekkara énekel.
18.20: Rádió szabadegyetem.
18.45: Könnyűzene.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Dénes Vera és Petri Endre hangversenye a stúdióban
19.45: Könyvkiadás és közönségigény.
19.55: Rosanna Carteri és Giuseppe di Stefano énekel.
20.30: Egy szerző, több műfaj. Tamássy Zdenko műveiből.
21.05: Muzsikaszó.
22.05: Zenekari muzsika.

CSÜTÖRTÖK

November 12.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Operarészletek.
9.00: Magyarország felfedezése.
9.20: Népek zenéje.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Időszerű nemzetközi kérdések.
11.00: Mendelssohn: D-dur szimfónia.
11.32: Rádió szabadegyetem.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Kívül és belül. Holakovszky István riportja.
13.15: Liszt és Chopin zongoraművek.
14.10: Viharvirág. Részlet Gyóry Dezső regényéből.
14.25: Hétfőtől — szombatig.
15.00: Mozart műveiből
15.16 Húsz óra. Sántha Ferenc folytatásos rádiójátéka.
16.10: Népdalcsokor.
16.45: Fúvószene.
17.05: Horizont.
17.20: Händel-művek.
18.15: Esztrádzene.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Uj lemezeinkből
20.25: Operetthangverseny.
20.45: Járdányi Pál: Vivente e moriente — bemutató.
21.10: Fiú, leány és egy pillanat. Gyárfás Miklós rádiójátéka.
22.20: Bécsi ünnepi hetek.

PETŐFI RADIO

14.00: Híres primások lemezeiből.
14.25: Szimfonikus táncok.
15.05: Könnyűzenei híradó.
15.55: Kamarazene.
16.40: A Gyermekrádió műsora.
15.00: Hétvége . . :
17.00: Min nevet a világ? Irodalmi kabaré
17.40: Szórakoztató hangszerszólók.
18.15: Magyar népköltészet — magyar népdalok.
18.35: A Bécsi Szimfonikusok hangversenye.
20.25: Lehet egy millióval több?
22.30: Táncoljunk!

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Kodály Zoltán műveiből.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Operettrészletek.
15.05: Az Iskolarádió melléklete.
16.03: Fúvószene táncritmusban.
16.17: Orvosi tanácsok. A gyomorrontásról.
16.22: César Franck műveiből.
17.45: A filozófia nagy problémái: ember és demokrácia.
18.00: Heti hangversenykalauz.
18.35: Se szó, se beszéd, muzsika.
19.05: Verbunkosok, magyar nóták.
19.35: Falu Tamás verseiből.
20.43: Kulturális élet Veszprémben.
22.27: Gilgames. Részletek a világirodalom legrégibb eposzából.

PÉNTEK

November 13.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Édes anyanyelvünk.
8.20: Zenekari muzsika.
9.00: Ludvik Askenaby két elbeszélése.
9.20: Zenés műsor.
10.10: Az óvodások műsora.
10.30: Kórusok hangszerszólók.
11.00: Iskolarádió.
11.30: Magyar nóták.
12.15: Don Carlos. Részletek Verdi operájából.
13.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.
14.10: Geszty Szilvia énekel.
14.35: Az Ifjúsági Rádió műsora.
15.00: Gaál Gabriella énekel.
15.16: Húsz óra. Sántha Ferenc folytatásos rádiójátéka.
16.10: Saint-Saens: Három szimfonikus költemény.
16.35: Gyermekjáték. Szép Ernő verse.
16.40: A Gyermekrádió műsora.
17.00: Ötórai tea.
18.15: Uj Zenei Ujság.
19.00: A mikrofon előtt: Nyers Rezső.
19.15: Közvetítés az 1963. október 23-i hangversenyről.
20.25: Zenei műsor.
20.50: A japáni halászok. Rádiójáték.
21.40: A Stúdió 11 játszik.
22.25: Kamarazene.
23.15: Ember és gyerek. Részletek Benedek István kisregényéből.
23.30: Népi muzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Toronyzene.
14.25: Tánczene.
15.05: Operarészletek.
16.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.25: Könnyűzene.
17.05: A Lipcsei Rádió Ifjúsági Kórusa énekel.
17.20: Az Ifjúsági Rádió műsora.
17.47: Magyar költők — magyar dalok. Juhász Gyula megzenésített versei.
18.10: Nagy események egy diplomata kis tükrében.
18.26: A Szovjet Rádió és Televízió népi zenekarának műsorából.
18.45: Mi történt a nagyvilágban?
19.00: Namuri Fesztivál 1964.
20.35: Tiszay Magda énekel Oláh Kálmán népi zenekara játszik
21.05: Eszperantisták ötperce.
21.10: Hófehérke és a hét óriás. Operettrészletek.
21.40: Láttuk, hallottuk . . .
22.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.

SZOMBAT

November 14.

KOSSUTH RADIO

8.15: Lányok, asszonyok.
8.35: Kórusok.
9.10: Zenés műsor.
10.10: Szemérmes ateisták. Kamondy László rádiójátéka.
10.45: A fehér 16. Operettrészletek.
11.10: Hippokratesz esküje. Előadás.
11.20: Két Schubert vonósnégyes.
12.15: Tánczene.
13.00: Mit olvassunk? Heti könyvszemle.
13.15: Zenekari muzsika.
14.45: Mi történt a hétes a nagyvilágban?
16.10: Mesélő múzeumok.
16.30: Könnyűzene.
16.45: Bihary József szerepeiből.
17.40: Wagner: Tannhauser — Nyitány és Vénuszbarlang jelenet.
18.05: Új elsősök.
18.20: Hanglemezparádé.
19.25: Szép magyar novella.
19.37: Francia est. — Közben:
20.20: A pénzről és az anyagiasságról.
20.30: A Francia-est folytatása.
21.25: Nótacsokor.
23.00: Kamarazene.

TELEVÍZIÓ

November 10., kedd

8.05: Iskola-tv. Orosz nyelv az ált. isk. számára.
9.00: Iskola-tv. Környezetismeret az ált. isk. számára.
10.05: Tanulmányi kirándulás. Kénsavgyártás.
11.00: Iskola-tv. Orosz nyelv a középiskolások számára.
14.00: Iskola-tv. Orosz nyelv az ált. isk. számára.
14.55: Iskola-tv. Környezetismeret.
16.50: Tanulmányi kirándulás.
16.50: Iskola-tv. Orosz nyelv a középiskolák részére.
17.30: Az Iskola-tv postája.
17.45: Hírek.
17.50: 100 kérdés — 100 felelet.
18.30: Úttörőexpedíció a jövőbe.
18.50: Ki, minek mestere?
19.00: Akiket nem sürget az idő. Riportfilm a mezőgazdasági építkezésekről.
19.20: Esti mese.
19.30: TV-Híradó.
19.45: Napi jegyzetünk
19.50: Mesterházi: Válaszút. TV-játék (10 éven felülieknek)
20.50: Akit kedvelnek a nők. Zenés filmösszeállítás.
21.40: Költészet. Szécsi Margit és Nagy László verseiből.
22.10: TV-Híradó — 2. kiadás.

November 11., szerda

9.30: TV-Híradó.
9.40: Mesterházi: Válaszút (10 éven felülieknek.) TV-játék.
10.40: Nevessünk! Amerikai burleszkfilmek.
15.20: Zsenya születésnapja. Az Intervízió műsora Moszkvából.
17.40: Hírek.
17.50: Visszapillantó tükör. Csúszós úton.
18.00: Belépés csak tv-nézőknek! Szülői értekezlet a negyedik ütegnél.
18.30: Tessék kérdezni, a nyelvész válaszol.
18.55: Esti mese.
19.05: Közvetítés a Katona József Színházból. Szakonyi: Életem Zsóka. (16 éven felülieknek.) Az előadás szünetében: TV-Híradó és Napi jegyzetünk.
21.40: Mesterségem a veszély. Tigrisvadászat.
22.05: TV-Híradó. — 2 kiadás.

Nov. 12., csütörtök

17.10: Iskola-tv. Kémia a gimn. I. oszt. számára.
17.43: Hírek.
17.50: Bagolyvár. 6—9 éveseknek.) 1. Az uborkásüveg — jelenet. 2. Mozgalmas kirándulás — kisfilm.
18.20: Házunktája.
18.25: Ilyen gazdagok vagyunk? Ipari műsor.
18.45: A Magyar Hirdető műsora.
18.55: Telesport.
19.20: Esti mese.
19.30: TV-Híradó.
19.45: Napi jegyzetünk
19.50: A jövő hét műsora.
20.05: A jövő művészei között. Látogatás a Képzőművészeti Főiskolán.
20.45: Filmmozaik. Kisfilmösszeállítás. 1: Twist-twist. Vegyes összeállítás. 2. Lipari szigetek. Lengyel kisfilm. 3. Divat. Lengyel kisfilm. 4. Jelenet a szabadban. Olasz kis játékfilm. 5. Bécsi erdők. Amerikai rajzfilm. 6. Hableányok. Francia kisfilm. 7: Könnyűzenei összeállítás. 22.00: Madarász Emil: Csihajda.
22.10: TV-Híradó. — 2. kiadás.

November 13., péntek

8.05: Iskola-tv. Kémia a gimn. I. oszt. számára.
9.30: TV-Híradó.
9.40: Filmmozaik. Kisfilmösszeállítás.
10.55: Telesport.
11.10: Nyughatatlan emberek. Riportfilm Szentesről.
11.30: A jövő hét műsora.

November 14., szombat

11.05: Kis zenetörténet. Középkor, reneszánsz, barokk.
17.35: Hírek.
17.40: Vállalta a felelősséget. Ipari műsor.
18.00: Őserdő a Duna mentén. A Magyar TV kisfilmje.
18.25: A kamera előtt Gyárfás Miklós.
18.35: Hétről-hétre.
18.45: Esti mese.
18.55: Demeter Imre színházi jegyzete.
19.05: Közvetítés a Szegedi Nemzeti Színházból. Baumarchais: Figaró házassága. Vígjáték 3 részben.
22.05: TV-Híradó. 2. kiadás.

Nov. 15., vasárnap

9.05: Iskola-tv. Fizika az ált. gimn. esti és levelező tagozata II. oszt. számára.
9.35: Iskola-tv. Orosz nyelv a középiskolások részére.
9.55: Az Iskola-tv jövő heti műsora.
10.00: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat.
10.25: Pórul járt haramiák. Bábjáték.
10.50: Rajzolj velünk!
11.40: Falusi könyvespolc.
15.40: A Magyar Hirdető műsora.
15.50: Akiket nem sürget az idő. Riportfilm a mezőgazdasági építkezésekről.
16.25: Zalka HSE—Vasas Dinamó ökölvívó CSB-mérkőzés közvetítése Gyöngyösről.
18.50: TV-Magazin.
19.20: Esti mese.
19.30: TV-Híradó.
19.50: Betyárvilág. A Magyar TV kisfilmje
21.10: Légy szép és tartsd a szád. Magyarul beszélő francia film. (16 éven felülieknek.)
21.45: Telesport.
22.10: TV-Híradó. — 2. kiadás.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ: 6.26: Rákóczi induló. — 6.30: Hírek. Időjárásjelentés. — 6.35—7.54: Vidáman, frissen. Zenés műsor. — Közben: 5.00: Hírek időjárásjelentés — 5.05: Falurádió. — 6.00: Hírek időjárásjelentés. — 6.20: Sport- és totóhírek. — 6.35: Hirdetőoszlop — 6.59: Pontos időjelzés. — 7.00: Hírek időjárásjelentés — 7.05: Új könyvek — 7.30: A budapesti színházak és mozik műsora — 8.00: Műsorismertetés időjárásjelentés — 9.59: Pontos időjelzés — 10.00: Hírek Totóeredmények időjárásjelentés — 11.59: Pontos időjelzés — 12.00: Déli harangszó — Utána: Hírek időjárásjelentés — 12.57: Vidéki színházak műsora — 14.00 Hírek időjárásjelentés — 16.00: Hírek — 17.56: Műsorismertetés — 17.59 Pontos időjelzés — 18.00: Hírek időjárásjelentés — 19.54: Ki éjszakát, gyerekek! Utána: — 20.00: Esti krónika időjárásjelentés — 22.00:, 24.00: Hírek időjárásjelentés — 0.30: Himnusz.

PETŐFI RÁDIÓ: 5.00—8.00: Reggeli zene. — Közben: Vízjelzőszolgálat — 5.10: Torna — 5.30 Hírek időjárásjelentés — 8.00: Hírek időjárásjelentés — 8.05 Műsorzárás — 13.50: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat — 14.10 Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00:, 17.00:, 19.00, 21.00:, 23.00: Hírek időjárásjelentés.

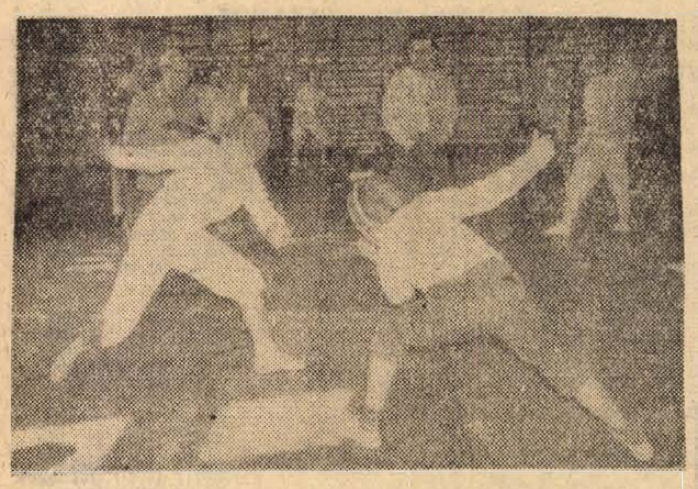
Fehérnemű és női ruhajavítás, átalakítás, készítés.

TEMPÓ KSZ.

Pécs, Doktor S. utca 9. szám.
TELEFON: 16-60.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11.
Belpolitikai rovat: 31-68.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy M. u 10.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti: a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Indexszám: 25 054.

Párbajtőrvívók Mecsek Kupa versenye

A Mecsek Kupa párbajtőrvívó versenyre készülődnek a pécsi vívók. Az Egyetemi Tornacsarnokban vasárnap délelőtt a Budapesti Vasutas, a Bp. Elektromos, a Szolnoki MÁV vívógárdái találkoznak a legjobb pécsi párbajtőr-vívókkal, a PVSK, a PEAC és a Sportiskola versenyzőivel. Az egyetemisták hagyományos versenyén több I. osztályú minősítéssel rendelkező vívó is rajthoz áll, a győztes a Megyei Testnevelési Sportszövetség által alapított Mecsek Kupát nyeri.

INNEN – ONNAN

A Labdarúgó Játékvezetők Testülete értesíti tagjait, hogy november 6-án, pénteken este 6 órakor a Megyei Testnevelési Sportszövetség Megye utcai helyiségében továbbképző előadást tartanak, Kassai József, az oktatási bizottság elnöke tart beszámolót a tatai országos oktatói bizottsági értekezletről.

*

Nagyszabású sportműsor lesz november 7-én Mohácson. Délelőtt a sportpályán a mohácsi és a szigetvári járás úttörő labdarúgó válogatottja találkozik egymással, a gimnázium tornatermében Mohács—Szigetvár válogatott női kosárlabda-mérkőzést játszák. Délután a Mohácsi—Bólyi Üregfülök labdarúgó-mérkőzéssel folytatódik a sportműsor, majd a mohácsi járás, szigetvári járás labdarúgó válogatottjai mérik össze erejüket.

*

A szigetvári járásban kevés a labdarúgó-játékvezető. A járási szövetség most a játékvezető után pótlás biztosítása érdekében tanfolyamot szervez. A tanfolyam előadásait január—február hónapban tartják, jelentkezni lehet december végéig a szigetvári járási sportszövetség helyiségében.

Budapesten a PVSK és a Pécsi Bányász ökölvívói is elindultak az Énekes István emlékversenyre. A verseny hét közben kezdődött, több mint 200 ifjúsági ökölvívó részvételével. A döntőket a hét végén vívják.

*

A Pécsi Dózsa vízilabdázói télen sem pihennek. A pécsiek igen erős ellenfeleket kaptak, a találkozó során a legjobb magyar csapatokkal kell a Dózsa-vízilabdázóknak összemérni erejüket. A találkozókat Budapesten játsszák.

A PEAC kézilabdatornája a KISZ-kongresszus tiszteletére

A KISZ-kongresszus tiszteletére a PEAC kézilabda szakosztálya az Orvosegyetem KISZ-szervezetével karöltve nagyszabású kézilabda tornát rendez. A mérkőzéseket szombaton és vasárnap a hét végén az Egyetemi Tornacsarnok melletti pályákon játsszák.

Érdekes találkozókat láthatnak a nézők, három NB I-es csapat is ott lesz a mezőnyben. A Pécsi Bányász férfi és női együttese mellett az NB II. bajnoka, az NB I-be most feljutott Dózsa férfi együttese is pályára lép a kétnapos torna során. A Vörös Meteor, a Tanárképző Főiskola női és a Kesztyűgyár férficsapatai vesznek részt még a mérkőzéseken, a rendező PEAC-játékosok mellett. A tornán legjobban szerepelt egyesület részére az Orvosegyetem KISZ-szervezete ajánlott fel serleget.

A torna rendező bizottsága elkészítette a mérkőzések műsorát. Szombaton fél 10-kor a PEAC—Vörös Meteor női összecsapással kezdődik a játék, majd utána a további műsor így alakul: PEAC—Dózsa férfi 10.05, Bányász—Tanárképző Főiskola női 10.50, Bányász—Kesztyűgyár férfi 11.25. Vasárnap délelőtt fél 10-kor először a szombati mérkőzéseken vereséget szenvedett két női csapat dönti el a 3—4. hely sorsát, majd utána a férfi 3. és 4. helyért mérkőzik a szombati találkozókon alulmaradt két férfiegyüttes. A női döntőt 10 óra 50 perckor játsszák, a férficsapatok 11 óra 25 perces kezdettel döntik el az elsőség kérdését. A téli Dunántúli Napló Kupa-mérkőzések előtt ez lesz kézilabdázóink utolsó hazai megmozdulása.

sport Sport sport

A XVI. sakkolimpia

A tokiói olimpiai játékok befejezése után még javában folyik a világraszóló eredmények kiértékelése és a dicsőséget szerzett versenyzők országonkénti ünneplése, amikor szinte észrevétlenül, csenben megindult a világ népeinek másik nemes vetélkedője, a szellemi agytorna legnagyobb versenye: a XVI. sakkolimpia.

Színhelye a közel-keleti Izrael állam legnagyobb városa, Tel-Aviv. Tokióhoz hasonlóan, itt is résztvevő-csúcs született: 48 ország nevezte versenyzőit, ami a sakkolimpiák történetében csúcsnak számít. Ellentétbe a „másik" olimpiával, a sakkolimpián csak csapatküzdelmek folynak és egy-egy országot 4 tagú csapat képvisel, s mellettük két cserejátékos szerepel.

Az országok először elődöntő-csoportokban mérkőznek és döntik el a csoport-sorrendet. A csoportok két első helyezettje kerül a döntőbe, s itt körmérkőzés során alakul ki a végső sorrend, mégpedig nem a csapatgyőzelmek, hanem a csapattagok által szerzett legtöbb pontszám alapján. Hazánk négyes csapatában: Portisch Lajos, Szabó László és Bilek István nemzetközi nagymesterek, Lengyel Levente, Forintos Győző és Flesch János nemzetközi mesterek szerepelnek. A válogatottal az év nagy részében, itthon és külföldön, különböző erősségű nemzetközi versenyeken vettek részt, váltakozó sikerrel. Ismeretes Portisch nagyszerű győzelme, Reshevszky amerikai nagymester elleni páros mérkőzésen, mellyel bejutott a világbajnokjelöltek nyolc résztvevője közé. A zónaközi versenyen nagyszerűen szerepelt Legyel Levente is, eredményével jogosultságot szerzett a nemzetközi nagymesteri címre, viszont ugyanitt várakozáson alul végzett Bilek. A legutóbbi belgrádi nemzetközi versenyen Szabó és Flesch a mezőny második felében helyezkedtek el, akárcsak Szocsiba Forintos. Júliusban Pécsett megrendezett nemzetközi versenyen Flesch nem jutott be az első nyolc díjazott versenyző közé, közvetlenül utána a romániai Sinaiában, az Európa-bajnokság selejtezőjében résztvevő négy ország játékosai közül Flesch érte el a legjobb eredményt, 6 játszmából 5 pontot szerzett, teljesítménye 83, Forintos ugyanitt 75, Bilek 70 százalékot teljesített. Ezekkel a nagyszerű teljesítményekkel a magyar csapat nyerte a selejtezőt.

Milyen eredményeket várhatunk a tel-avivi sakkolimpián? Az csaknem biztos, hogy az első helyet a szovjet csapat nyeri. Olyan kimagasló tudású, világhírű játékosokkal rendelkezik a szovjet sakkélet, hogy vele egy ország sem veheti fel a versenyt. Igen erős csapattal rendelkezik Jugoszlávia, Magyarország és az Egyesült Államok. Legnehezebb ellenfél Jugoszlávia; Ivkov, Gligorics, Matanovics, Udovcsics és Párma jobb erőt képvisel a mieinknél. Az amerikai csapatban nem biztos a „csodasakkozó" Fischer játéka, így a fő erősséget a veterán Reshevsky, s a magyar származású Benkő nemzetközi nagymesterek jelentik. A többi ország csapata is kiváló játékerőt képvisel, az argentin, bolgár, cseh, NDK és a román csapat is veszélyes ellenfél. A magyar csapat eddig a moszkvai sakkolimpián érte el a legjobb eredményét, a jugoszlávokkal a 2—3. helyet szerezte meg. A sakkozók bizakodnak, a magyar együttes folytatja a tokiói olimpiai játékokon elért olimpiai magyar sikereket.

A pécsieknek külön örömet jelent: a magyar olimpiai csapat két tagja pécsi játékos volt. Lengyel Levente és Flesch János, 10 évvel ezelőtt a „Mecsek" NB I-es sakkcsapatának játékosai Pécsről indultak el a világhírnév felé: Lengyel Levente a nemzetközi nagymesteri cím megszerzéséhez, Flecsh János pedig a „vak-szimultán" világbajnokság megnyeréséhez.

Vargha Dezső

Ki esik ki az NB III-ból?

Mája-Szászvár, Mohács és Pécsszabolcs a kiesőjelöltek között

Az NB III. délnyugati csoportjában a bajnokság kérdése már hetekkel ezelőtt eldőlt. Már hosszú idő óta egyik csapat sem tudja veszélyeztetni a Kaposvári Kinizsi elsőségét. Annál nagyobb a küzdelem a helyezésekért és a kiesés elkerüléséért. Megyénk csapatai közül egyedül a PEAC helyezésével elégedettek a szurkolók, a másik három együttes, a Mohácsi TE, Pécsszabolcsi Bányász és a Mája-Szászvári Bányász gyengén szerepel, mindhárom a kiesés ellen küzd.

Az NB III-ból négy csapat esik ki a megyebajnokságba. Két héttel ezelőtt még nem kevesebb, mint nyolc csapatot fenyegetett a kiesés veszélye, ma azonban már csak hat, közöttük három Baranya megyei együttes tanyázik a veszélyeztetett zónában.

A legkedvezőtlenebb helyzetben a Szekszárdi Petőfi és a Taszári Honvéd áll, 17 pontjukhoz hiába szerezhetnek még 6—6 pontot, ebben az esetben is csak akkor maradhatnak bent, ha a Pécsszabolcs és a Mája-Szászvár nem szerezne pontot. Ennek kevés a valószínűsége, sokkal biztosabbnak látszik, hogy a Szekszárdi Petőfi és a Taszári Honvéd jövőre a megyebajnokságban rúgja a labdát. A Mohács, Nagymányok, Pécsszabolcs és Mája-Szászvár még reménykedik. De melyik együttes reményei válhatnak valóra. Az érdekelt csapatok hátralevő mérkőzései:

Mohács: Mája, Baja otthon, NVTE idegen.

Nagymányok: PEAC, NVTE, Mája otthon, Pécsszabolcs idegen.

Pécsszabolcs: NVTE, Kalocsai Honvéd idegen, Nagymányok otthon.

Mája: Mohács, Baja, Nagymányok idegen, Kalocsai Kinizsi otthon.

A Mohácsi TE a papírforma alapján még 3, akár négy pontot is szerezhet, 27—28 ponttal pedig megmenekülhet. Le kell azonban otthonában győznie a Mázát és egy-két pontot elvennie a Bajától. A Nagymányok is joggal bizakodik, 3—4 pontot is gyűjthet, ezzel akár a 10. helyre is feljöhet. A Pécsszabolcsnak nem sok reménye van ahhoz, hogy két idegenbeli mérkőzésén pontot szerezzen, midőssze 23 pontra van kilátása, ez viszont nem elegendő a betmaradáshoz. A Mája-Szászvár aligha szerez négy pontnál többet, ez pedig a kiesést jelenti. Így előfordulhat két Baranya megyei csapat is búcsút mond az NB III-nak.

Sporthírek

A Higbury-stadionban 34 000 néző előtt játszotta harmadik mérkőzését az EK 16-os mezőnyébe jutásért a skót Glasgow Rangers és a jugoszláv Crvena Zvezda. A jó napot kifogó skót bajnokcsapat 3:1 (2:0) arányban győzött és így a második fordulóban az osztrák Rapid ellen mérkőzhet a nyolc közé jutásért.

*

Chaux de Fonds. Az Európa Kupa második fordulójában először mérte össze erejét a portugál Berfica és svájc Chaux de Fonds. Igen kemény játékban 1:1 (1:1) arányú döntetlen született.

*

Amszterdam: Ötvenezer néző előtt a holland D. W. S Amszterdam 5:0 (2:0) arányú győzelmet aratott a norvég Ski Og Lyn elleni első EK-mérkőzésen s így lényegében már a legjobb nyolc között érezheti magát.

*

Tel Avivban a sakkolimpián befejezték az első fordulóban függőben maradt játszmákat és már sor került a második fordulóra is. A magyar együtes az Izrael elleni mérkőzését 3:1-re megnyerte, míg a 2. fordulóban Franciaország ellen 2:0-ás vezetéshez jutott.

*

Néhány hete az asztaliteniszezők Európa Kupa tornáján is megkezdődtek a küzdelmek, lejátszották a selejtezőket.

Aszfaltútépítő Vállalat építésvezetősége
éjjeliőrt
(nyugdíjast is)
FELVESZ.
Légszeszgyár utca 15.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

AUTÓ-VILLANYSZERELÉSBEN
jártas gépkocsiszerelőt felvesz
az Fmsz Szállítási Vállalat, Pécs, Jászai Mari utca 2—4. szám.

Két szakképzett **VILLANYSZERELŐT** és két **FŰTŐT azonnali hatállyal alkalmaz** a Pécsi Vendéglátó Vállalat. Nyugdíjasok is jelentkezhetnek. — Fizetés kollektív szerint. — Jelentkezés a délelőtti órákban: Timár utca 2. szám alatt, a munkaügyi csoportnál.

apróhirdetések

Galambkiállítást rendez f. hó 7—8-án a Janus Pannonius utca 11. szám alatt (Rózsakerttel szemben) a 42. számú Galambtenyésztő Egyesület.
A kiállítás megtekinthető szombat és vasárnap 9—19 óráig.

Kétszemélyes rekamié, 2 fotel, 4 párnásszék eladó. Cím: Pécs, I. ker., Korvin Ottó utca 3., fszt. 2.

Öt darab 4 méteres, 80 mm, 3 db 3 méteres, 80 mm, 6 db 2 méteres, 80 mm-es vasgerenda eladó. Érdeklődni: Bajcsy Zsilinszky út 6., I. em. — Nagyéknál.

Bukszuspalánta minden mennyiségben megrendelhető Sátha Gábor, Szeged, Lajta utca 7. szám.

Tűzifafűrészelés Tamásnál. Telefonszáma 39-91. György utca 6. szám.

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet keres cukrászsegédet és cukrászdai eladókat. Jelentkezni az fmsz. irodájában lehet. Fizetés kollektív szerint.

Komió. Dávidföld, Orosz Gyula utca 56. számú ház lakáscseréjével eladó. Suhajda Antal.

Eladó beköltözhetően kertes családi ház két családnak alkalmas. — Pécs, Antónia utca 9.

Rózsát most rendeljen! Kérje ingyen és díjmentes fajtajegyzékét. Székely rózsakert Budapest III., Vörösvári u. 18.

Beköltözhető kis házat vennék 20 ezerig. „Pécshez közel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Zongora, teljesen rövid, márkás, kifogástalan állapotban azonnal bérbeadó. Ugyanitt különböző nagyságú, kifogástalan ládák eladók. Cím: Semmelweis u. 5., I. 3.

Rekamié, szép kivitelezésű, kedvezményes áron eladó Kőéknél, daindoli busz, Lajkó-megálló.

Keresünk azonnali belépésre
KÉT ASZTALOS SZAKMUNKÁST
Baranya megyei munkahellyel.
Jelentkezés:
a B. m. Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat műszaki osztályán:
PÉCS,
HUNYADI ÚT 3. SZ.

Eladó Regenyén szépfekvésű helyen 400 n-öl házhely, rajta lévő tégla istálló-pajtával, valamint 500 n-öl szántóval. Érdeklődni lehet: általános iskola, Regenye.

Kombinált gyalugép, 40-es, eladó. — Özv. Máté Imréné, Gerényes.

Társasházba 3 szobás öröklakás még előjegyezhető Hunyadi út 41. szám alatt.

938 négyszögöl szőlő lakható épülettel, felszereléssel együtt, beköltözhetően, sürgősen eladó. Cím: Tiborcz utca 62. szám. (Dózsa épület mellett.)

Eladó egy 100 literes „Lehel" hűtőszekrény. Tolbuhin út 51. Jambrisek.

Geresden (Baranya), a Kossuth utca 2. számú ház eladó. 2 szoba, 2 konyha, mellékhelyiségekkel. Ipari áram van. Ugyanott még 2 szoba-konyhás lakás sürgősen eladó. Munkásjárat van.

Fonyód, Május 1 utca 3. számú, közműves nyaraló (egy szoba, konyha, előszoba, éléskamra, WC), 200 n-öl telekkel eladó. Megtekinthető: november 8-án a helyszínen. Érdeklődni: Kaposvár, Vöröstelek utca 10.

Eladó sötétszürke férfi télikabát és viharkabát magas termetre, 42-es keményszárú bőrcsizma, 40-es birgeri, nagyobb gyermeknek műbőrkabát. József utca 20.

Belvárosban ház eladó, 1x3 szoba-konyha, éléskamra, 1x2 szoba-konyha, éléskamra. A 2 szobakonyha beköltözhető. Landler J. u. 4. sz.

Olajkályha, Neo-Kalor kályha, üstház rézüsttel eladó. Kopár, Kulich utca 21.

Férfi hivatalsegédet alkalmazunk. Ajánlatokat „Megbízható" jeligére a kiadóba kérünk.

Gazdálkodásra alkalmas, 1500 négyszögöl gyümölcsös, lakható épülettel eladó vagy új állapotban lévő személygépkocsiért elcserélhető „Igényes" jeligére a kiadóba.

Hálószobabútorok, — szekrények, ágyak, éjjeliszekrények, ágybetétek, sodronyok, matracok, szalongarnitúra, rekamiék, párnázott székek, fotelok, toalett-tükrök és asztalok, konyhabútorok, hárommasszékrények, állófogas, kályhák olcsón eladók. — Doktor Sándor u. 57., kisbútorüzlet.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Telefon: 16-01. Alkotmány utca 6.

450 négyszögöl házhely a Mező Imre utcában eladó. Érdeklődni: Sörház utca 12.

Sapkakészítést, szűcsmunkát, alakítást vállal. Hirsch, Rózsa Ferenc utca 5.

Kis családi ház eladó, 110 darab 3 éves franciabaracikkal, 60 000 forintért. 30 000 kp. többi részletre, „Május 1." címére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhető családi ház István utca 10. sz. alatt, kettőszoba és mellékhelyiség beköltözhetőséggel eladó. Megtekinthető szombaton délután és vasárnap délelőtt.

Léc eladó. Pécs, Nagyárpád, Fő tér 43. Rancsárovics.

Kertes ház beköltözhetően eladó (2 szoba, konyha, éléskamra, pince). Patacs 15.

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás
ÜZEMGAZDÁSZI
munkakör betöltésére munkaerőt keres.
*
Jelentkezés:
a gépállomás igazgatójánál.

Kisipari zeneszekrény „Daxli" rádióval, Supraphon lemezjátszóval sürgősen, áron alul eladó. Endre utca 12. Telefon: 41-26.

Mohácsi garnitúra kifogástalan állapotban eladó. 10 hónapot használt. Részletre is. III., Tiborcz u. 41.

1961-es kiadású, karambolozott, 175 kcm-es Jawa eladó. III. ker., Tiborcz u. 41.

Kétszoba összkomfortos, új családi ház — gazdálkodásra alkalmas kerttel, — beköltözhetően eladó. Cserelakást beszámítok. Pécs, Faludi Ferenc utca 23. (Uj-Mecsekaljánál.)

379 literes, jó állapotban lévő boroshordó eladó. Zidina-környék 1. szám. (Tettye utcánál).

Üzlethelyiségbe társulnék (kalaposok előnyben). Részletes ajánlat „Kendőfestő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Idős házaspár havi egyezer forintos életjáradékért a belvárosban kettő és félszobás összkomfortos öröklakás — be nem költözhetően — eladnak. Telefon: 15-50., mellékállomás 185.

Tanár házaspár venne szabad rendelkezésű szoba-konyhás lakást, készpénzért vagy életjáradékért. „Gyermektelen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szövetkezeti lakást v. emeletráépítést térítéssel átvennék. „Térítés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Figyelem! Villanytűzhely, családi ház, főzőlap, földelés, villanyszerelését garanciával, azonnalra vállalok. Szabó Imre kisiparos, Székely Bertalan út 16/2. Telefon: 59-55.

Magaslati útnál 491 négyszögöl szőlő, cserével, beköltözhető villával eladó. Érdeklődni reggel 7—8-ig a 45-12-es telefonon.

Szobát konyhahasználattal vagy szobakonyhát keresünk főbérletként. „Megértjük egymást" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó. Pécs, III., Batsányi utca 14. Pusztai.

Ty-hez önműködő hálózati feszültségszabályozó eladó. Istenáldás-völgy 32.

Hálóbútorok, konyhagarnitúrák, ülőgarnitúrák, rekamiék, csőgarnitúrák, asztalok, párnásszékek, falipolc, hangulatlámpa, sublód, ágyak, sodronyok és könyvszekrény, fotelok bőséges választékban Bárányinál, — Hal tér 1.

Eladó komplett cseréppkályha, kétszárnyas ajtók és padlás-létra. Homok utca 2.

Bösendorfer zongora kifogástalan állapotban lévő, rövid, modernvonalú, igényesnek eladó. Bóly, Ady utca 3.

Kettő, esetleg nagyszoba-konyhás lakást keresek. Azonnal fizetek. „40 000-ig" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó. Érdeklődni Geisler Eta utca 17., I. em. 5.

Kombinált szobabútor jó állapotban eladó. Geisler Eta utca 17., I. em. 5.

Pécsett, főúton lévő lakásom, üzlethelyiségem, elcserélném mohácsi, piackörnyéki, v. főúton lévő lakásért. „Pécsi" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Gondozásért meleg otthont adok magányos nőnek „Jólelkű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kis családi ház eladó vagy bérbeadó. Bértfa utca 15.

Belterületen házhely, gyümölcsös, 150 négyszögöl, 16 ezer forintért eladó. Bánfa u. 34. száma.

Szép hálószobabútor, hármasszekrény, rekamié, konyhabútor, fotelok, ágyak, konyhabútor, asztalok, székek, szekrények, sodronyok, matracok és szeglonok olcsón eladók. Megyeri út 6., kisbútorüzlet.

Eladó egy szezlonterítő, pléd, tollas vánkos, lepedők, dunna, vánkos, huzatok, kézimunkák, kosztümök, ruhák, aljak, blúzok, nadrágok, Sallai utca 44., udvarban.

Mártírok útján családi házban 3 szobás házrész, egyszobakonyhás cserelakással, beköltözhetően eladó. Érdeklődni a 32-08-as telefonon.

Gázolajkályha (kisipari), gázolajjal és tartályokkal eladó. Marx út 96.

Kétszobás családi ház beköltözhetően, sürgősen eladó. Öz utca 7. szám.

Falskolai lerakatát november 10-én nyitja meg a Pécsi Kertészeti és Parképítő V. Pécsett, a temető mellett. Gyümölcsfát csak a megrendelés visszaigazolásának felmutatásával szolgáltat ki. Szabad rendelkezésű gyümölcsfa készletben nincs. Díszfa, díszcserje és bokorrózsa szabadon kapható.

A Pécsi Kenderfonógyár azonnali belépésre felvesz két férfi segédmunkást 20 évtől 40 éves korig, továbbá egy 16 éves fiút zsinórkötöző beosztásba. Jelentkezés Hirden, mindennap 7 órától 12 óráig a személyzeti előadónál.

Nagyméretű műhelyt keresek, — lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. — „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Minden információt kibíró, hozzáértő és gyermekszerető nyugdíjast keresek 8 éves kisfiam mellé. „Fő a megértés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresek házat, öröklakást, beköltözhetően életjáradékra, esetleg készpénzért. „Magas havi járadék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem vizsgázott fűtőket, villanyszerelő és lakatos szakmunkásokat alkalmaz. Jelentkezés életrajzzal a munkaügyi csoportnál, Pécs, Szigeti út 32. szám.

BALÁLOZÁS

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett fiúnk, testvérünk, unokánk, SZÉKELY ISTVÁN, a Mecseki Érchánya V. dolgozója 19 éves korában tragikus körülmények között elhunyt. Temetése november 10-én, kedden 4 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

Fájdalmas szívvel tudatom, hogy szeretett férjem, IFJ. HOCK JÓZSEF nyugdíjas, újmeszesi lakos, 41 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 9-én, hétfőn 4 órakor lesz a központi temetőben. Gyászoló özvegye.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó férjem, édesapánk, fiam, testvérünk és kedves rokonunk, PÁNCÉL JENŐ 40 éves korában elhunyt. November 9-én, hétfőn fél 4 órakor kísérjük utolsó útjára a köztemető ravatalozójából. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyánk, leányom, nagyanyám, menyem, anyósom, testvérünk, sógornőnk és kedves rokonunk, HARTMANN ISTVÁNNÉ Márkvár Irma 43 éves korában, tragikus körülmények között elhunyt. Temetése november 9-én, hétfőn 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, GULYÁS GÉZA temetésén fájdalmunkat bármily módon enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet volt munkatársainak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, SAÁGHY DEZSŐ temetésén megjelentek. Külön köszönetet mondunk az utcabeliekenek, az I. ker. tanács, Kertészeti és Húsipari V. dolgozóinak, hogy megjelenésükkel, koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk hálás köszönetet a Cementipari V. dolgozóinak, hogy drága halottunk, CSÖME JÓZSEF temetésén részt vettek és virágaikkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen, drága jó édesanyánk, ÖZV. ÉRSEK KÁROLYNÉ temetésén megjelenésükkel és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a megyei tanács dolgozóinak. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 262. SZÁM — ÁRA 80 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 7., SZOMBAT

Október eszméi győzni fognak az egész világon

Díszünnepség a Pécsi Nemzeti Színházban

Az ünnepség elnöksége.

Az MSZMP Baranya megyei és Pécs városi bizottsága, a megyei és városi tanács v. b., valamint az MSZBT tegnap este díszünnepséget rendezett a Pécsi Nemzeti Színházban, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából. A díszünnepség elnökségében helyet foglalt *Rapai Gyula*, az MSZMP megyei bizottsága első titkára *Novics János* és *Pap János*, a megyei pártbizottság titkárai; *Palkó Sándor*, a megyei tanács elnöke, *Ambrus Jenő*, a városi pártbizottság első titkára, *Kőrösi Lajos*, a városi tanács elnöke, *dr. Donhoffer Szilárd*, a Pécsi Orvostudományi Egyetem rektora, *Pataki Mihály*, a Mecseki Szénbányászati Tröszt igazgatója, országgyűlési képviselő, *Molnár István* országgyűlési képviselő, valamint megyénk és városunk társadalmi és gazdasági életének vezetői, a pécsi üzemek több kiváló dolgozója.

A magyar és szovjet Himnusz hangjai után *Pécsi Ildikó*, a Nemzeti Színház művésze állt a mikrofon elé, és *Szergej Jeszenyin Lenin* című versét tolmácsolta. Ezt követően *Pataki Mihály* elvtárs megnyitotta a díszünnepséget, majd *dr. Nemes Alajos* rendőrezredes, a megyei párt-végrehajtó bizottság tagja mondott ünnepi beszédet.

A kommunizmus — október szülötte

— Közel fél évszázada, 47 évvel ezelőtt új korszak kezdődött az emberiség történelmében: a föld egyhatodán győzött a szocialista forradalom — kezdte beszédét Nemes elvtárs —. Az orosz munkások és parasztok fegyveres felkelése megdöntötte a tőkések és földbirtokosok hatalmát, létrehozta az első olyan államot, ahol a munkásosztály, a népé lett a hatalom.

A világ imperialista országai összefogtak és szövetkezetek a fiatal szovjet állam megdöntésére, ám a kommunista párt vezette szovjet nép, a nemzetközi munkásmozgalom testvéri segítségével keresztül húzta az intervenciósok számításait. Több mint húsz évvel később a Szovjetunió méltó válaszban részesítette a hitleri agresszorokat is. Az imperialista hódítók ezúttal is megtanulhatták, hogy a Szovjetuniót nem lehet legyőzni, s ha mégis megtámadják, az a kapitalista rend pusztulását vonja maga után.

Az előadó részletesen méltatta a Szovjetunió békés építő munkájában elért nagy sikereket. Mint mondotta, amikor a kapitalista hatalmak látták, hogy katonai terveik kudarcra vezettek, abban reménykedtek, hogy a Szovjetunió majd a gazdasági életben vérzik el. Ezúttal is tévedtek. A Szovjetunió nemhogy elvérzett, hanem olyan tempót diktál, amelyre még nem volt példa a történelemben. Jellemző, hogy a szovjet ipar fejlődésének üteme átlagosan 10 % fölött volt évente a 47 év alatt, míg Amerikában csak 3,3 százalékot ért el. A világ első munkás-paraszt hatalma a kommunizmus építésének korszakába lépett, s történelmileg nincs messze az az idő, amikor az egy főre jutó fontosabb termékek mennyiségében elhagyja az Egyesült Államokat.

Már tizennégy országban

— Október jelentősége messze túlnőtt a nemzeti kereteken, és óriási forradalmasító ereje volt a kapitalista országok, valamint a gyarmati világ népeire — folytatta Nemes elvtárs —. A Szovjetuniónak a második világháborúban aratott győzelme alapvető változások sorozatát indította el az egész világon. Három világrész, Európa, Ázsia és az amerikai földrész 14 országának részvételével kialakult a szocialista világrendszer, amely több mint egymilliárdos lakosságával, gyors fejlődésével, politikai, gazdasági és kulturális vívmányaival óriási vonzóerőt gyakorol az emberiség másik felére. Elsősorban az októberi forradalomnak, a Szovjetunió és a szocialista világrendszer győzelmeinek köszönhető, hogy az imperializmus gyarmati rendszere szétesett, s ma már csak a roncsai találhatók meg a régi világbirodalmaknak.

A magyar munkásosztály és dolgozó nép jogosan lehet büszke arra, hogy a tanácsköztársaság kivívásával elsőnek követte október legfontosabb útmutatásait. Bár a magyar dolgozók hatalmát akkor leverték, győzelmük csak ideiglenes lehetett, mert a Vörös Hadsereg, az októberi forradalom szülötte kezébe adta az áhított szabadságot. Amint a felszabadulás óta eltelt csaknem húsz év bizonyítja, élni tudtunk ezzel a szabadsággal. Agrárországból fejlett iparral és mezőgazdasággal rendelkező országgá váltunk, s ma már a szocializmus teljes felépítésén munkálkodunk. A Magyar Szocialista Munkáspárt politikájának helyességét, fejlődésünk irányát az élet, a dolgozó milliók helyeslése igazolják.

Hűen a lenini hagyatékhoz

Nemes elvtárs foglalkozott a nemzetközi munkásmozgalom kérdéseivel. Hangsúlyozta, hogy a proletár internacionalizmus fokmérője a Szovjetunióhoz és Lenin pártjához, a Szovjetunió Kommunista Pártjához való viszony. Pártunk a nemzetközi helyzet, a nemzetközi munkásmozgalom minden kérdésében egyetért az SZKP-val, s tevékenységét — ugyanúgy, mint az SZKP tevékenységét — a XX., XXI. és XXII kongresszus eszméi, a moszkvai tanácskozások határozatai vezérlik. A Magyar Szocialista Munkáspárt is azon szerénykedik, hogy a nemzetközi munkásmozgalomban legyőzzük a jelenlegi nehézségeket.

— Visszatekintve az elmúlt 47 évre, a nehézségek ellenére is minden okunk megvan arra, hogy a legnagyobb bizakodással tekintsünk a jövő elé. A világ népei egyre jobban megismerik, hogy a béke, a jólét és szocializmus lényegében azonos fogalmak, ezért nem kétséges, hogy eszméink, a szocializmus és kommunizmus győzni fog az egész világon — fejezte be beszédét dr. Nemes Alajos elvtárs.

A díszünnepség az Internacionálé hangjaival ért véget, majd a Pécsi Nemzeti Színház művészei, valamint munkáskórusok adtak műsort.

Baranya megyei párt- és állami vezetők távirata

a Lwov területi ipari és mezőgazdasági pártbizottságnak és a területi szovjetnek

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulóján szeretettel köszöntjük Önöket, a Lvovi terület valamennyi kommunistáját, dolgozóját. A magyar nép nagy érdeklődéssel és rokonszenvvel kíséri azt a küzdelmet, melyet a szovjet nép a kommunizmus anyagi és műszaki alapjának megteremtéséért folytat. Közeleg hazánk felszabadulásának 20. évfordulója, amely számunkra is új korszakot nyitott meg. Jól tudjuk, hogy milyen nagy szerepe van a szovjet népnek hazánk felszabadításában és felvirágzásában. Ezért is oly mély a rokonszenv, a testvéri, baráti érzés a magyar és a szovjet nép között. Ezért fogadjuk örömmel mindazokat a sikereket, amelyeket a munka frontján, a tudományban, a kultúrában, a világűr békés meghódításában a szovjet emberek elérnek.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója napján kívánjuk Önöknek, az egész szovjet népnek, hogy maradéktalanul valósítsák meg azokat a nagyszerű terveket, amelyeket pártjuk XX., XXI., XXII kongresszusa kijelölt, érjenek el újabb sikereket a világ békéjéért vívott küzdelemben, a nemzetközi munkásmozgalom egységének megszilárdításában, pártjuk az SZKP továbberősítésében, a lenini irányvonal maradéktalan érvényesítésében. Kívánjuk, hogy erősödjék tovább az elmúlt évek során kibontakozott kapcsolatunk, amely nagyszerű segítséget ad feladataink sikeres elvégzéséhez.

Palkó Sándor,
a Baranya megyei Tanács elnöke,

Rapai Gyula,
az MSZMP Baranya megyei Bizottságának első titkára.

Díszünnepség Moszkvában

Pénteken a Kreml kongresszusi palotájában hatezer ember részvételével díszünnepséget tartottak az Októberi Forradalom 47. évfordulója alkalmából. A feldíszített teremben az SZKP és a szovjet állam, tizenkét szocialista ország párt- és kormányküldöttségének vezetői, több európai, ázsiai, latin-amerikai testvérpárt képviselői foglaltak helyet az elnöki emelvényen.

A moszkvai ünnepi gyűlésen jelen voltak a pénteken Moszkvába érkezett magyar párt- és kormányküldöttség tagjai, élükön *Kádár Jánossal*, az MSZMP Központi Bizottságának első titkárával, a kormány elnökével.

Ott voltak a kommunista mozgalom veteránjai, harcosai, az Októberi Forradalom egykori résztvevői.

Vlagyimir Promiszlov, a Moszkvai városi Tanács Végrehajtó Bizottsága elnökének megnyitó szavai után *Leonyid Brezsnyev*, a Központi Bizottság elnökségi tagja és első titkára mondott beszédet.

(Brezsnyev elvtársnak a díszünnepségen mondott beszédét lapunk 3. oldalán közöljük.)

Ünnepélyes keretek között adták át pénteken délután a Fegyveres Erők Klubjának dísztermében a KISZ Központi Bizottságának vándorzászlaját a pécsi pf. 3437. alakulat KISZ-szervezetének. Az ünnepségen részt vett Nyéki Károly elvtárs, az MSZMP Baranya megyei Bizottságának munkatársa, dr. Rugási Endre elvtárs, az MSZMP Pécs városi Bizottságának titkára, Kupka Sándor elvtárs, a KISZ Baranya megyei Bizottságának titkára, a pécsi fegyveres testületek, üzemek, iskolák képviselői.

Ünnepi beszédet Kupka Sándor elvtárs mondott, majd átadta a KISZ Központi Bizottság vándorzászlaját a pécsi alakulatnak. A pécsi pf. 3437. alakulat KISZ-szervezete immár második alkalommal nyerte el a vándorzászlót a kiszisták kiváló és eredményes munkájával. Az alakulat KISZ-szervezete élül [illegible] ki, hogy a zászlót harmadszor is — végleg — elnyerik.

Díszünnepség

a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából az Erkel Színházban

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága, a forradalmi munkás-paraszt kormány és a Hazafias Népfront Országos Tanácsa pénteken este díszünnepséget rendezett az Erkel Színházban.

Az ünnepség elnökségében helyet foglalt *Dobi István*, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke; *Apró Antal*, *Biszku Béla*, *Fehér Lajos*, *Fock Jenő*, *Gáspár Sándor*, *Kállai Gyula*, *Komócsin Zoltán*, *Rónai Sándor*, *Somogyi Miklós*, *Szirmai István*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, a kormány több tagja, közéleti személyiségek, régi munkásmozgalmi harcosok, több üzem dolgozója. Az elnökségben foglalt helyet *G. A. Gyenyiszov*, a Szovjetunió budapesti nagykövete is.

Az ünnepség résztvevőinek sorában ott volt az MSZMP Központi Bizottságának, az Elnöki Tanácsnak és a kormánynak számos tagja, a politikai, a gazdasági, a kulturális élet sok más vezető személyisége. Részt vett az ünnepségen a budapesti diplomáciai képviseletek sok vezetője és tagja is.

A díszünnepséget a magyar és a szovjet Himnusz elhangzása után *Dobi István*, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke nyitotta meg.

Ezután *Cseterki Lajos*, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagja, a Központi Bizottság titkára mondott ünnepi beszédet.

Cseterki Lajos beszéde után felcsendült az Internacionálé. A díszünnepség művészi [illegible] sorral fejeződött be.

Pártmunkásokat tüntettek ki

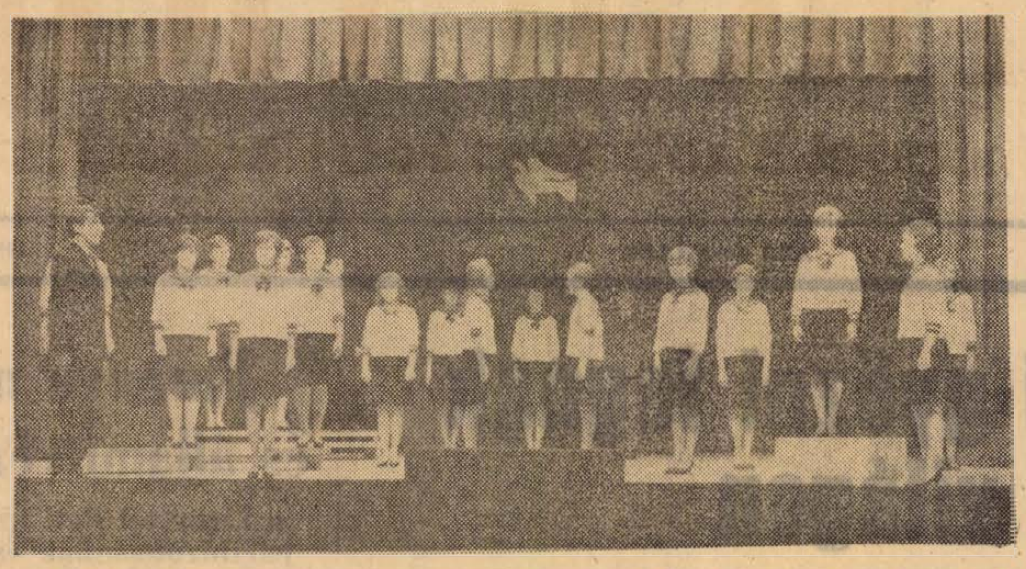
Bensőséges ünnepség keretében adta át a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából *Ravai Gyula* elvtárs, az MSZMP Baranya megyei Bizottsága első titkára a kiemelkedő munkát végzett pártmunkásoknak a kormánykitüntetéseket. A Munkaérdemrend ezüst fokozatával tüntették ki *Prassnig Irén* nyugdíjas pártmunkást, *Földes Andrásnét*, a megyei pártbizottság osztályvezetőjét, *Fábián László* nyugdíjas vezérkari *Szekeres Lászlót*, az SZMT vezető munkatársát, *Rózsa Lászlót*, az egyéves pártiskola igazgatóját, *dr. Tóth Józsefet*, a Marxista-Leninista Esti Egyetem igazgatóját.

A Munkaérdemrend bronz fokozata kitüntetést kapott: *Omacht János*, a mohácsi Uj Barázda Tsz párttitkára, *Szalai János*, a Dunántúli Napló volt rovatvezetője, a Tolna megyei Népújság helyettes főszerkesztője, *Miseta László*, a megyei pártbizottság munkatársa.

Ezzel egyidőben Budapesten a parlamentben vette át kormánykitüntetését *Pap János*, a megyei pártbizottság titkára, akit a Munkaérdemrend arany fokozatával tüntettek ki, *dr. Tényi Jenő*, az Orvostudományi Egyetem pártbizottságának titkára, aki a Munkaérdemrend ezüst és *Hámori András*, a pécsbányatelepi bányaüzem pártbizottságának titkára, aki a Munkaérdemrend bronz fokozata kitüntetést kapta.

— A baranyahidvégi Közös Ut Termelőszövetkezet az idén 1100 hízottsertést, összesen 1500 mázsa sertéshúst ad fogyasztásra, a tavalyi 984 darab, illetve 1176 mázsával szemben.

Átadták az új pécsváradi általános iskolát és gimnáziumot

Tegnap a pécsváradi új általános iskola és gimnázium átadása alkalmából egész napos műsort rendeztek Pécsváradon. A műsor az új iskolaépület átadásával kezdődött, ezt követően a művelődési házban Himnusz a békéről címmel irodalmi műsor volt, délután pedig tornabemutató és kosárlabda-mérkőzéssel végződött a program. Az iskolát dr. Majzik Jeremiás, a pécsváradi járási tanács vb-elnöke adta át. Az átadáson megjelent Gergely Lajos, az országgyűlési képviselők Baranya megyei csoportjának elnöke, Kovácsovics Márk, a pécsváradi járási pártbizottság első titkára és Gyenis Pál, a pártbizottság titkára is. A képen: a gimnázium szavalókórusa Radnóti-verset ad elő a művelődést otthon színpadán.

Budapesti és szegedi dzsessz-zenészek pécsi vendégszereplése

A KISZ Pécs városi Bizottsága és Pécs város Doktor Sándor Művelődési Háza Ifjúsági Dzsessz Klubja november 8-án, vasárnap délelőtt fél tizenegy órakor az új-mecseknyi Olympia Cukrászdában tartja legközelebbi hangversenyét.

A műsorban első számként Szudi János, a Budapesti Ifjúsági Dzsessz Klub tagja beszámol az idei Európa Dzsessz Fesztiváról. Ezután kerül sor Réti János kvartetjének bemutatkozására. Réti János személyében — aki egyébként a Magyar Televízió munkatársa, és többek között a nagysikerű Tenkes kapitány c. film hangmérnöke — már elmúlt nyári pécsi fellépésekor kiváló zongoristát ismertek meg a város dzsessz kedvelői. Hogy ilyen nagyszerű dzsessz-együttes rég nem látogatott Pécsre, azt bizonyítja Réti János kvartetjének további összeállítása is. Szudi János dobos, bár a hivatalos magyar ranglista szerint „csak" második helyezett Kovács Gyula mögött, de fiatal kora ellenére mégis ő a legtöbb ritmusképlettel dolgozó magyar dobos. Nemrég jött haza az Európa Dzsessz Fesztiválról, ahol Pege Aladárral és Vukán Györggyel együtt képviselte a magyar dzsesszzenészeket. Az együttes bőgőse Scholtz Péter, már régi ismerőse a Dzsessz Klub tagjainak, hisz már többször fellépett a klubesteken. Néhány éve a Pécsi Zenetanárképző hallgatója volt. A kvartet negyedik tagja Mátray Tamás. Régi adósságát törleszti vele szemben a klub november 8-án, amikor hivatalosan is búcsút vesz a legjobb magyar dzsessz-fuvolistától, aki a tenor saxofonisták között is az egyik legjobb. Ugyanis több évi pécsi munka után Budapestre távozott és a Balassa-együttesbe szerződött. Búcsúztatásában — a Réti kvartet bemutatkozását követő jam sessionban — résztvesz Somsich Géza (zongora) is, aki hosszú ideig játszott vele. A jam session további műsorába bekapcsolódik a Szegedi Ifjúsági Dzsessz Klub elnöke, Hulin István (zongora) is. — A műsor riportere Krassó Jenő lesz.

— Végh —

Ünnepi megemlékezés a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóján

Szigetvárott tegnap délután 4 órakor a szovjet hősök sírjait koszorúzták meg, majd este a járási művelődési házban tartották meg az ünnepséget, ahol ünnepi beszédet *Kovács János*, a járási tanács vb-elnöke mondott.

Pécsváradon tegnap délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között adták át az új 12 tantermes gimnáziumot, majd a járási művelődési házban a művelődési ház irodalmi színpada adott műsort. Délután 5 órakor megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét, este pedig a járási művelődési házban ünnepséget tartottak, ahol *Varga Sándor*, a járási tancs vb-elnökhelyettese mondott ünnepi beszédet.

Siklóson tegnap délután tették le az emlékezés virágait, *Harkányban* tegnap koszorúzták meg a szovjet hősök emlékművét. *Mohácson* tegnap a Bartók Béla Művelődési Házban tartották meg az ünnepséget.

Sásdon este hat órakor a járási művelődési házban rendezték az emlékünnepséget, meghívott szovjet vendégek résztvételével. Az ünnepi beszédet *Zsiga Sándor*, a járási pártbizottság tagja mondta, majd a sásdi művészeti csoportok adtak műsort. A mai nap folyamán a sásdi járásban húsz községben ünnepi műsorokkal, több helyen pedig ünnepi taggyűlésekkel emlékeznek meg az októberi szocialista forradalomról.

Komlón este hét órakor a Zrínyi Művelődési Házban rendezték a központi ünnepséget, amelyen *Neubauer József*, a városi pártbizottság első titkára mondott beszédet.

A Mecseki Szénbányászati Tröszt pártbizottságán csütörtökön délután 27 dolgozó vette át a pártbizottság tárgyjutalmát. 6-án reggel a Széchenyi-akna két dolgozójának *Láng Pál* vájárnak és *Szakály Géza* csillésnek ünnepélyes keretek között adták át az MSZBT aranykoszorú jelvényét. Ugyancsak díszoklevelet kaptak a sportmozgalomban aktívan résztvevő fiatalok is.

A Sopiana Gépgyárban szintén 6-án emlékeztek meg a forradalom évfordulójáról. A dolgozók között kiosztott 23 000 forint jutalomból 5 000 forintot kapott az üzem II-es telepének *Cukker* brigádja, amely három üzemegység, a Gábor Áron Vas- és Fémöntöde, a Kisalföldi Gépgyár és a Sopiana Gépgyár szocialista brigádjainak versenyében az első helyet érte el. A gyár központi telepének brigádjai közül a *Walter* lakatos brigád 3000 forint jutalmat kapott.

Ünnepi röpgyűléseket tartottak a *Kesztyűgyár* dolgozói is. Ezeken a röpgyűléseken értékelték azokat az eredményeket, melyeket az éves munkaversenyen kívül a november 7-e tiszteletére indított munkaverseny során értek el. Az ünnepi röpgyűléseken minden műhelyben kiosztották a munkában jó eredményt elért dolgozók jutalmát. Ötvenkét dolgozó 15 000 forint jutalmat kapott.

A Pécsi Sütőipari Vállalat dolgozói ünnepi röpgyűléseken méltatták a forradalom jelentőségét. November 7-én dolgoznak. Nyolcezer kiló fehér kenyeret sütnek, hogy vasárnap reggel a boltokban friss kenyeret vásárolhassanak a város lakói.

A Gázművek dolgozói a 6-án este megtartott központi ünnepség után családi esten vettek részt. Az ünnepségen 35 dolgozó vette át a jó munkájáért kapott pénzjutalmat.

A Ruhapira Vállalat ünnepi termelési értekezletén 6-án délután negyven dolgozó 25 000 forint jutalmat, 10 dolgozó pedig kiváló oklevelet és jelvényt kapott.

A KISZÖV vezetősége 6-án este kilenc órakor a Liszt Ferenc-teremben jutalomműsort rendezett a szövetkezetek élenjáró dolgozói részére. Szerepelt a KISZÖV szimfonikus zenekara, énekkara és felléptek a Nemzeti Színház művészei is.

A KPVDSZ József utcai kultúrtermében ünnepi pártnapon emlékeztek meg a nagy évfordulóról a MESZÖV, MÉK és a földművesszövetkezetek dolgozói. Az ünnepi beszédet *Nagy Sándor* elvtárs, a MESZÖV elnöke mondta, majd kitüntetéseket, jutalmakat adott át. A bensőséges ünnepség a Mohácsi Szövetkezeti Kis Szimfonikus Zenekar színvonalas műsorával zárult.

Fábián Béla emléke

A szeptemberi mecsek úgy kezdődött, hogy az új-mecsekaljai pályán sokan ezzel fogadták a gyalog érkező Joó Lacit:

— Ha nem volt pénzed a buszra, akkor miért gyalogoltál ki, miért nem maradtál otthon?! Te ürge!

És ez az „ürge", meg a társai megnyerték a kerületi kosárlabda-bajnokságot, méghozzá veretlenül. A bajnoki cím önmagában is szép, de ha hozzászámítjuk, hogy tavaly utolsók voltak, akkor talán kétszeresére nő az értéke. A vetélytársak, a többi iskola kosárlabdázói most azt kérdezgetik, miért ez a hirtelen fellendülés?

A Köztársaság téri iskola, Joó Laci iskolája az elmúlt évben be sem nevezett a múzeumi szellemi vetélkedőbe, az idén pedig csapatával a város harmadik helyére került. Uj iskola létére megelőzött olyan általános iskolákat, mint a belvárosi vagy a Petőfi utcai. Tehát — megint egy „miért?"

A május elsejei felvonulást mindössze egyszer próbálták, mégis dicséretet kaptak érte. A vasgyűjtési versenyt megnyerték. A nyári balatoni táborozáskor Tihanyban külföldiek dicsérgették a pécsi Köztársaság téri iskola úttörőcsapatának „önálló expedícióját".

És a „miért"-ek szaporodnak. Mert kevesen tudják, hogy a választ egy Dráva menti történet adja meg. Öreg história, húsz év próbálta meg koptatni az emlékét, de nem sikerült.

1944., Barcs. „A Petőfi partizán brigád, felhasználva az éjszakai sötétséget, visszavonul Szlatinára, majd rövid pihenő után követi a Dráva felé visszavonuló jugoszláv partizán egységeket." — írja Nagy Sándorné A baranyai partizánharcok és ezek társadalmi feltételei című munkájában. A partizánok a Drávát akarták természetes védővonalként felhasználni, hogy feltartóztassák a német előretörést. A Petőfi brigád volt az utóvéd. De a németek olyan közel voltak már, hogy gyalogsági fegyverrel is lőhették a hidat. A brigádparancsnok önkéntes jelentkezőket kért a híd felrobbantására. Annyi kar emelkedett a levegőbe, hogy a végén sorsolással kellett közöttük eldönteni, ki hajtja végre az akciót. A sorshúzás Fábián Bélára esett.

Béla testéhez kötötte a robbanóanyagot és a híd alá úszott. A tűzharc már tombolt, a német egységek ráhajtottak a hídra. Aztán valami hatalmasat dörrent és a híd nem volt többé. Fábián Béla sem.

Tizenhat éves mánfai bányászfiú volt, egykori vörös katona árván maradt fia. Letartóztatták már sztrájkért, megverték, megkínozták a bér mozgalomban kifejtett tevékenységéért. Először futár a Petőfi brigádban, majd önként jelentkezett a rohamosztagba.

19 év után 1963. november 7-én Fábián Béla édesanyja felkötötte szalagját a Köztársaság téri általános iskola úttörő csapatának zászlajára. A csapat felvette Fábián Béla nevét.

Azóta?

Joó Laci gyalog ment ki a meccsre, mert nem akart szégyent hozni a csapatára. Az ámuló tihanyi német turistáknak ragyogószemű pécsi gyerekek mesélték, hogy ki volt Fábián Béla, az ő névadójuk. A zászlóanyának, Fábián néninek majd félezer gyereke van Béla helyett. A Köztársaság téri iskolában tanuló fiúk és lányok látogatják, ha beteg, hívják, ha ünnepelni kell. Tegnap, csütörtökön délben 91 kisdobost avattak fel. Fábián néninek 91 új gyermeke van. Biztosan olyanok lesznek, mint Béla volt.

Földessy Dénes

HIREK

NOVEMBER 7 SZOMBAT — **A Nagy Októberi Szocialista Forradalom győzelmének ünnepe.**

Százötven éve, 1814. november 7-én született Gábor Áron, a szabadságharc legendáshírű népi hőse. Székely katonacsalád sarjaként 13 esztendeig szolgált a császári tüzéreknél és mint nyugalmazott altiszt került haza. Asztalosműhelyt nyitott és ügyes ezermesterként ismerték. 1848-ban a székelyeken már-már csüggedés vett erőt, mivel fegyver hiányában tehetetlenül kellett nézniük a császári csapatok garázdálkodását. Az agyagfalvi népgyűlésen Gábor Áron váratlanul felajánlotta ágyúk készítését. Fél hónap múlva ágyúi a hídvégi csatában már megállták helyüket. A lehangoltságot egycsapásra határtalan bizakodás váltotta fel. Néhány hónap alatt, útmutatásával 63 pompás ágyú készült. Bem örnaggyá és Kossuth a székely tüzérség főparancsnokává nevezte ki Gábor Áront, aki a fegyvergyártás mellett megszervezte a népi önvédelmet, irányította a tüzérek kiképzését és maga is vitézül harcolt, amíg a kökösi hídnál egy ellenséges ágyúgolyó ki nem oltotta hősi életét.

20 ÉVE, 1944. november 7-én felszabadult Poroszló. Az MKP szegedi nagygyűlése a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 27. évfordulója alkalmából. 1944. november 9-én felszabadult Mezőcsát, Igrici, Gelej, Mezőkeresztes, Szentistván, Egerfarmos, Mezőtárkány, Besenyőtelek, Kömlő, Tiszanána, Kisköre, Besenyszög, Ceglédbercel, Irsa, Alberti (ma Albertirsa).

A lotió nyerőszámai

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint Kiskúnmajsán az Ifjú Gárda Művelődési Házában megtartott lottósorsoláson a 45. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

6, 30, 51, 79, 87

●

— Befejezték az őszi kalászosok vetését a csertői Kossuth Termelőszövetkezetben. Szerdán estig az utolsó holdon is földbe juttatták a búza vetőmagot. Ezzel a csertőiek a megyében az elsők között végezték el az őszi vetési munkákat.

— Ivató és halteleltető építését kezdték meg a napokban egy 20 holdas területen a nagydobszai termelőszövetkezet határában. Az építkezés befejezése után a jövő évben már saját maga neveli fel a halivadékot a szövetkezet.

— Bolgár kiállítás nyílik Komlón, a Május 1. Művelődési Házban, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából a Bolgár Kultúra és a Hazafias Népfront szervezésében.

— A Mecseki Kultúrpark igazgatósága közli, hogy az állatkertet átmenetileg zárva tartja.

— Tanácsrendeletet készít a Pécs városi Tanács a garázsok építéséről és használatáról és a jövőben csak a rendeletben megszabott területen és módon lehet majd építkezni.

— 600 literrel nőtt az egy tehénre eső átlagos tejtermelés az elmúlt negyedév során a szigetvári járás termelőszövetkezeteiben. Október végéig 3,8 millió liter tejet adtak át közellátásra a szigetvári járásban működő közös gazdaságok.

— A Pécsi Gyümölcstermelő Szakszövetkezet, a TIT és az Agrártudományi Egyesület szőlő- és gyümölcsszakköre rendezésében november 10-én 17 órakor a városi tanács nagytermében Ujabb növényvédőszerek és azok helyes alkalmazása a szőlő- és gyümölcstermelésben címmel dr. Horvay Viktor, az AGROKER osztályvezetője tart előadást. Az előadást szakfilmvetítés és vita követi.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombat estig: felhős, párás idő. Több helyen ködszitálás, eső. Mérsékelt északi, északkeleti szél. Holnap az északi megyékben megélénkülő szél, hózáporokkal.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0—5, legmagasabb nappali hőmérséklet északon 3—6, máshol 6—9 fok között.

Előkészítő tanfolyam

a felsőoktatási intézmények felvételi vizsgáira

Pécs mj. város Tanácsa VB művelődésügyi osztálya a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain továbbtanulásra jelentkezők felkészülésének segítése céljából felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat szervez. A tanfolyamokon valamennyi műszaki egyetem, közgazdasági egyetem, a tudományegyetemek bölcsészettudományi és természettudományi karának felvételi tárgyait oktatjuk.

A tanfolyamokra való felvételt írásban kell kérni. A szükséges űrlapok a művelődésügyi osztályon átvehetők (Pécs, Széchenyi tér 1. III. em. 95. sz. szoba). A felvételi kérelem benyújtásának határideje 1964 november 10—25.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg a jelentkezőnek be kell mutatni érettségi bizonyítványát vagy ezzel egyenrangú középiskolai képesítő oklevelét. A tanfolyamokra a 30. életévüket betöltött, középiskolai végzettséggel nem rendelkező dolgozók is felvehetők. Ezek szakmunkás-bizonyítványukat kötelesek bemutatni.

A felvételi kérelemhez csatolni kell a munkáltató javaslatát, illetve, ha a jelentkező nem áll munkaviszonyban, az iskolai bizonyítványt kiállító oktatási intézmény igazgatójának ajánlását.

A tanfolyam önköltséges. A többtárgyas tanfolyamon 450,— Ft, az egytárgyason 230.— Ft részvételi díjat kell fizetni.

Ha az érdeklődőknek az itt nem érintett bármely kérdésben felvilágosításra van szükségük, forduljanak a városi tanács v. b. művelődésügyi osztályához.

Brezsnyev elvtárs beszámolója a moszkvai ünnepi ülésen

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának előestéjén, pénteken a kremlbeli kongresszusi palotában megtartott ünnepi ülésen *Leonyid Brezsnyev* ünnepi beszédében méltatta a forradalom jelentőségét, majd hangsúlyozta: — Forradalmunk messzevilágító tornya ma is lelkesítőleg hat az egész világ népeire, megvilágítja számukra az utat az imperialista elnyomástól való felszabaduláshoz, a szabadsághoz és függetlenséghez, a szocializmushoz és a kommunizmushoz. Ma már senki sem tudja megállítani a világ nagy megújhodásának folyamatát, amely az Októberi Forradalommal vette kezdetét Oroszországban.

Brezsnyev ezután az SZKP Központi Bizottsága, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége, a szovjet kormány és minden szovjet ember nevében melegen üdvözölte a szocialista országokból érkezett kedves vendégeket, köztük a magyar küldöttséget *Kádár János* elvtárs vezetésével.

Szívből üdvözölte az európai, ázsiai és latin-amerikai szocialista országok testvérnépeit, testvéri üdvözlő szavakkal fordult a más államokbeli kommunista és munkáspártok jelenlevő képviselőihez is, valamint a külföldi országok dolgozóinak mindazon küldötteihez, akik Moszkvába jöttek.

A szónok a továbbiakban az Októberi Forradalom nemzetközi kihatásáról beszélt, s megállapította: — A szocialista államok világrendszerének megalakulása, a gyarmatbirodalmak felbomlása s egész sor ázsiai és afrikai független nemzeti állam létrejötte, az osztályharc fokozódása a tőkés országokban, a világimperializmus pozícióinak szakadatlan gyengülése: íme az 1917 október után megindult történelmi fejlődés nagyszerű eredménye. Ennek az eredménynek csak örülhetünk.

Sikeresen folyik a kommunizmus anyagi-technikai bázisának megteremtése

A forradalom legfontosabb eredménye, hogy *a Szovjetunióban teljesen és véglegesen győzött a szocializmus és hazánk a kommunizmus általános kibontakozó építésének időszakába lépett* — mondotta, hangsúlyozta: Hatalmas termelőerőket hoztunk létre, növekszik ipari és mezőgazdasági termelésünk, sikeresen folyik a kommunizmus anyagi és technikai bázisának megteremtésével járó feladatok megoldása.

A Szovjetunió gazdasági életének eredményeiről szólva elmondotta, hogy az idén hozzávetőlegesen *85 millió tonna acélt gyártanak. Ez több mint Anglia, Franciaország és Nyugat-Németország egy évi összes acéltermelése.* Nyersvasból 62 millió tonnát, kőolajból 223 millió tonnát, szénből 551 millió tonnát termelnek. Az elektromosenergia termelés eléri a 459 milliárd kilowattórát. Ez majdnem másfélszer haladja meg azt a mennyiséget, amennyit összes erőművünk a háború előtti 20 évben termelt. Sikeresen hajtjuk végre a vegyipar elsődleges fejlesztésének és a népgazdaság kemizálásának pártprogramját.

Ismeretes — mondotta —, hogy az elmúlt év nehéz volt mezőgazdaságunknak. Az idén a kolhozisták és a szovhozok dolgozói magas termelési mutatókkal zárják a mezőgazdasági évet. A gabonafelvásárlás állami tervét maradéktalanul teljesítettük. Ezeket a sikereket örömmel fogadja a szovjet nép, mert alapot ad arra, hogy biztosan számolhassunk a földművelés és az állattenyésztés valamennyi ágának további fellendülésével.

A párt és a kormány az anyagi termelés eredményei alapján intézkedéseket hoz az életszínvonal emelésére. *Pártunk tevékenységének törvénye: „Mindent az ember nevében, mindent az ember javára".* Mi töretlenül követjük ezt a jelszót.

Növekedett az idén a fogyasztás. A lakosság az eddigihez mérten több ruhaneműt, cipőt, kötött-szövöttárut, hűtőszekrényt, televíziót, kerékpárt és órát vásárolt.

Helyes intézkedés volt az idei béremelési törvény elfogadása a művelődési, az egészségügyi, a kereskedelmi és a népgazdaság más ágaiban foglalkoztatott dolgozóknál. Megoldották a kolhozparasztság nyugdíjkérdését is.

A szovjet emberek, akárcsak az elmúlt években, sok új lakáshoz jutnak.

A kommunista építés fejlődésével népünk életében egyre nagyobb jelentőségre tesznek szert a társadalmi fogyasztási alapok. A társadalmi fogyasztási alapok most több mint 36 milliárd rubelt érnek el, s a jövőben is növekedni fognak. Ez a nép életszínvonala emelésének fontos tényezője.

Lenin azt mondotta, hogy a nagy forradalom évfordulója megünneplésének legjobb módszere, ha figyelmünket a megoldatlan feladatokra összpontosítjuk. A kommunizmus felé történő haladásunk lenini irányvonala világosan és pontosan kifejezésre jut az SZKP programjában.

Látnunk kell, hogy országunk egészben véve eredményes fejlődése mellett van egy sor probléma, amelynek megoldása rendkívül fontos jelentőségű. Tudjuk, hogy nálunk számos termék minősége elmaradt a legjobbak mögött, hogy a lakosság ellátásában és a közszolgáltatásokban távolról sem minden jó. A népgazdaságnak nem kevés veszteséget okoz a lassú beruházás, az építkezési határidők elhúzása, az új technika és a kiváló munkamódszerek bátortalan bevezetése. A mezőgazdasági termelés még mindig nem elégíti ki maradéktalanul a társadalom növekvő szükségleteit.

Világos, minden szovjet ember érdekelt abban, hogy ezek a problémák mielőbb megoldódjanak. Az SZKP Központi Bizottsága és a szovjet kormány foglalkozik ezekkel a kérdésekkel. Tudjuk azonban, hogy megoldásukhoz bizonyos időre, egész pártunk, egész népünk megfeszített munkájára van szükség.

Gazdaságpolitikánknak biztosítani kell a szocialista ipar és főképpen a progresszív iparágak további fejlődését; a népgazdaság teljes elektrifikálását és kemizálását; a mezőgazdaság fejlődésének gyorsítását és jövedelmezőségének növelését; a fogyasztási cikkek termelésének bővítését és a lakosság teljes kiszolgálásának megjavítását.

Iparunk most óriási tömegű árufeleségeket gyárt — mondotta —. *A további műszaki előrehaladás érdekében a termelés mennyiségi növekedése mellett szem előtt tartandó a minőség, valamint a termelés és a beruházás gazdaságosságának növelése is.*

Brezsnyev a továbbiakban a gazdasági ösztönzők jobb kihasználását szorgalmazta és kérte, hogy jobban használják fel a termelési alapokat, honosítsák meg az új technikát, tökéletesítsék a gyártmányokat, emeljék a munka termelékenységét.

Országunknak állandóan több élelmiszerre és nyersanyagra van szüksége. E szükségletek növekedése parancsolóan azt a feladatot állítja elénk, hogy *le kell küzdeni a mezőgazdasági termelés elmaradottságát.* Továbbra is növelni kell a befektetéseket a mezőgazdaságban és a mezőgazdaságot gépekkel, műtrágyával ellátó iparágakban.

A szónok ezután beszélt a kolhozparasztok háztáji gazdaságának jelentőségéről, hangoztatta, hogy az utóbbi években e téren indokolatlan korlátozásokat vezettek be, jóllehet még nem értek meg a gazdasági feltételek egy ilyen lépéshez. Éppen azért most ezeket hatálytalanítják. Brezsnyev beszélt arról, hogy továbbra is széles arcvonalon folytatják a lakásépítést. Nagy anyagi eszközöket fordítunk a kereskedelem és szolgáltatások fejlesztésére.

A továbbiakban a szocialista demokrácia jelentőségével foglalkozva hangsúlyozta, hogy a szovjet rendszer széleskörű jogokat és politikai szabadságjogokat biztosít a dolgozóknak. A párt és az állam ébren őrködik e jogok fölött, szigorúan betartja és betartatja a szocialista törvényességet.

Minden egyes szovjet ember polgári kötelessége, hogy becsületesen dolgozzék a közjóért, a társadalom és az állam érdekeit saját érdekének tekintse, szigorúan megtartsa az állami és társadalmi fegyelmet, magas felelősségérzettel, kezdeményező készséggel és aktivitással rendelkezzék. Életünkben nincs nemesebb és magasztosabb ügy, mint a szocialista hazánk, a nagy október hazájának szolgálata — mondotta.

Az SZKP mindent elkövet a szocialista országok egységének megszilárdításáért

A szónok ezután külpolitikai kérdésekkel foglalkozott s kijelentette, hogy a Szovjetunió Kommunista Pártját és az egész szovjet népet a szocialista országokkal fennálló kapcsolataiban a szocialista nemzetköziség elvei vezetik, a testvéri barátság, együttműködés és kölcsönös segítség, megerősítésére irányuló törekvés az egyes országok teljes egyenjogúságának, önállóságának és az érdekek helyes összeegyeztetése alapján, az egész baráti közösség érdekeinek megfelelően.

A szovjet ország fennállásának 47. évfordulóját ünnepli. Más szocialista országok ebben az évben 20., vagy 25. évfordulójukat ünneplik. A hősi Kuba csupán nemrégiben lépett a szocialista útra. *Mélységes meggyőződésünk, hogy a történelem naptárában új, fontos dátumok jelennek majd meg, amelyek azt jelzik majd, hogy újabb országok és népek léptek be a mi közös szocialista családunkba.* A szocialista építés bármilyen szakaszában legyen is egyik vagy másik ország, a szocialista világrendszer szabad, egyenjogú népek társadalmi, gazdasági és politikai baráti közösségét jelenti.

Megvan minden objektív feltétel ahhoz, hogy a szocialista országok baráti közössége egyre jobban erősödjék. Népeinket az alapvető érdekek közössége egyesíti, nálunk egytípusú gazdasági alap van — a termelési eszközök társadalmi tulajdona.

Természetesen az egyes szocialista országok figyelemmel kísérik az új társadalom más országokban folyó építésének tapasztalatait. Egyúttal *úgy véljük, helytelen lenne egyik vagy másik pártnak és országnak a tapasztalatát más pártokra és országokra ráerőszakolni.* A szocialista építés ilyen vagy olyan módszereinek, formáinak, eszközeinek megválasztása minden egyes nép szuverén joga.

Mi abból indulunk ki, hogy a szocializmus építésének útjait illető sajátosságok semmilyen mértékben sem akadályozhatják a testvéri szocialista országok baráti kapcsolatainak fejlesztését. A szocialista építőmunka konkrét kérdéseiben vallott álláspontok helyességét véleményünk szerint a gyakorlatnak, az új társadalom építésében elért eredmények hatékonyságának kell eldöntenie — mondotta, majd aláhúzta, hogy *a Szovjetunió Kommunista Pártja és kormányunk szent kötelességének tartja, hogy mindent elkövessen a szocialista országok egységének megszilárdításáért, a marxizmus—leninizmus és a proletár nemzetköziség szilárd alapján.* Ezt követeli a szocializmus és a kommunizmus lehető legsikeresebb építése valamennyi országban — mondotta —, de ezt követeli közös, nagy ügyünk világméretű győzelme is.

Brezsnyev ezután hangsúlyozta, ha egybevetjük a világ két politikai térképét — az 1917 októberi és a mai térképet —, akkor szemünk előtt már az első pillantásra teljes élességgel feltűnnek azok a kolosszális változások, amelyek bolygónkon e történelmi időszak alatt mentek végbe. Az első térképen csaknem egész Ázsia és Afrika a gyarmati hatalmak színeivel van bemázolva. Ma már e kontinenseken csaknem 60 ország fölött szuverén országok zászlai lobognak.

A szovjet embereknek őszinte örömükre szolgál az, hogy a világpolitikában fokozódik a gyarmati béklyók lól felszabadult országok szerepe.

Az el nem kötelezett országok nemrég befejeződött kairói értekezlete szemléltetően megmutatta eltökéltségüket, hogy végezzenek a gyarmati rendszer minden formájával, megőrizzék és tartóssá tegyék a békét, megszilárdítsák az imperializmus ellen küzdő erők egységét.

Folytatjuk a békés együttélés lenini politikáját

A Szovjetunió folytatta és folytatja a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének lenini politikáját. Ennek az a célja, hogy elhárítsuk a termonukleáris világháborút, az államok közötti vitás kérdéseket tárgyalások útján oldják meg, tisztelják minden népnek azt a jogát, hogy önállóan válassza meg a neki tetsző társadalmi és állami rendszert, önállóan oldja meg az országa belső fejlődésével kapcsolatos kérdéseket.

A Szovjetunió eddig is, most is állást foglal a fegyverkezési hajsza megszüntetése mellett, a leszerelési egyezmény megkötéséért.

De olyan intézkedésekért is síkra szállunk, amelyek legalább kezdetben korlátozzák a fegyverkezési hajszát, korlátozzák a nukleáris fegyverek további tökéletesítésének lehetőségeit.

A világon bizonytalanságot keltő megoldatlan problémákhoz tartozik az európai biztonság és a németországi békés rendezés problémája.

Az európai biztonság szavatolása elsősorban azt jelenti, hogy sutba kell dobni a revansista doktrinákat és koncepciókat, *el kell ismerni az Európa közepén kialakult helyzetet, azt a mindenki számára nyilvánvaló tényt, hogy két német állam létezik:* a Német Demokratikus Köztársaság és a Német Szövetségi Köztársaság. Nincs és nem is lehet más alap az európai béke biztosítására.

Eddig is, most is szót emelünk a NATO „többoldalú nukleáris erői" megteremtésének tervei ellen, mert ezek megnyitnák a nyugatnémet Bundeswehr előtt a nukleáris fegyverekhez vezető útat, síkraszállunk a nukleáris fegyverek további elterjedése ellen.

Semmiféle idegen beavatkozást más népek és országok belügyeibe — ez a Szovjetunió szilárd és világos álláspontja. Mindenki ismeri azokat az intrikákat, provokációkat és összeesküvéseket, amelyeket szakadatlanul szőnek a forradalmi Kuba ellen, a kubai nép joga ellen, hogy a maga módján rendezze be saját életét. A Kuba elleni kirohanások jogos felháborodást keltenek, s ideje, hogy ezeknek végetvessenek. El a kezekkel a kubai forradalomtól, — ezt követeli a szovjet nép, ezt követeli a Föld minden becsületes embere!

Eddig is, most is amellett vagyunk, hogy Tajvan újra egyesülhessen hazájával, a Kínai Népköztársasággal.

Erélyesen elítéljük a Vietnami Demokratikus Köztársaság ellen intézett provokációkat. Üdvözöljük Dél-Vietnam bátor népét, amely hősi felszabadító harcát vívja a korrupt népellenes rezsim és az amerikai imperializmus fegyveres beavatkozása ellen hazája békés újraegyesítéséért.

Üdvözöljük Dél-Korea bátor népét, amely küzd az amerikai csapatok kivonásáért, hazájának békés újraegyesítéséért.

E népek harca mélységesen igazságos küzdelem, s a győzelem az övék lesz.

A mi politikánk: minden országgal a jó kapcsolatok és kölcsönösen előnyös együttműködés politikája, s évről évre javulnak kapcsolataink azokkal az országokkal, amelyek óhajukat nyilvánítják erre. Nagy jelentőséget tulajdonítunk az üzleti kapcsolatok fejlesztésének, a főbb tőkés országokkal való kapcsolataink erősítésének.

A Szovjetunió hajlandó fejleszteni a szovjet—amerikai kapcsolatokat népeink érdekében, a béke megszilárdításának érdekében.

Kétségkívül kínálkoznak lehetőségek arra is, hogy tovább fejlesszük kapcsolatainkat Angliával, Olaszországgal, a Német Szövetségi Köztársasággal, Japánnal és más államokkal.

A minap amerikai választások meggyőzően mutatták, hogy az amerikai nép többsége is szívügyének tekinti a béke érdekeit, torkig van a hidegháborúval.

Hagyományos és változatlan az az irányvonalunk, hogy a jószomszédság és barátság kapcsolatait tartsuk fenn Indiával, Finnországgal, Afganisztánnal, Iránnal, Törökországgal, a skandináv országokkal és a Szovjetunió más szomszédaival.

A jelenlegi nemzetközi helyzetben — annak minden bonyolult és ellentmondásos irányzatával — számunkra vezércsillagként mutatják az utat a külpolitika lenini elvei. Ez a politika szilárd az elvi álláspontok védelmében, mélységesen felelősségteljes a népek sorsát érintő legfontosabb világpolitikai kérdésekben, hajlandó tárgyalásokra és megegyezésekre, rugalmas a gyakorlati kérdések megoldásában.

Pártunk — mint a többi marxista—leninista párt — abból indul ki, hogy a jelenlegi feltételek között nem elkerülhetetlen a világháború.

Ám sohasem feledkezzünk meg arról, hogy a világon működnek agresszív erők is, amelyek érdeke, hogy fehér ízzásba hozzák a nemzetközi légkört. A Szovjetunió éppen ezért nem veszíti el éberségét.

Hatalmas fegyvereink vannak, amelyek biztos zálogot nyújtanak arra, hogy a Szovjetunió és a többi szocialista ország biztonsága jó kezekben van. Mindaddig, amíg nem jön létre a leszerelésről szóló egyezmény, magas szinten tartjuk védelmi készségünket.

Következetes és változatlan a Szovjetunió általános külpolitikai irányvonala, amelyet pártunk legutóbbi kongresszusainak határozatai és a pártprogram szabott meg. Azt szolgálja, hogy békés feltételeket biztosítsunk a szocializmus és a kommunizmus felépítésére, a szocialista országok egységének, barátságának és testvériségének megszilárdítására, támogatja a forradalmi felszabadító mozgalmakat, fejleszti szolidaritásunkat és együttműködésünket az ázsiai, afrikai, latin-amerikai független államokkal, megerősíti a tőkés országokkal a békés

(Folytatás a 4. oldalon)

A humanizmus hétköznapjai

Október évfordulóján különösképpen érdemes a szocalista humanizmus létrejöttének és általánossá válásának nagyszerű tényeiről és érvényrejutásának körülményeiről beszélni, mert talán ez a legnagyobb jelentőségű, legszebb vívmánya a szocialista társadalomnak. Ebben teljesedik ki a szocialista forradalom alapeszméje. Az emberek közötti kizsákmányolásmentes, egymás érdekeit és érzéseit minden tekintetben figyelembe vevő, őszinte kapcsolatok emelik végül is az eddigi, — kizsákmányoláson alapuló társadalom fölé — a mi rendszerünket. Ez legalább annyit jelent, mint a hatalom puszta megragadásának, a régi rend forradalmi szétzúzásának ténye.

Soha nem lehet eléggé hangsúlyozni az emberek közötti helyes, szocialista kapcsolatok fontosságát. Az emberek célja a múltban sem, ma sem egyszerűsödhet le csupán az anyagi jólét biztosítására. A teli gyomor, a jó lakás, szép fizetés és minden, ami ezzel jár, önmagában kevés lehet, sőt, mit sem ér, ha közben mindezek ára fejében csorbát szenved az emberi méltóság és önérzet. A múlt társadalmai nemcsak a kizsákmányolás puszta léte miatt voltak embertelenek, hanem mert az embereket közömbössé, egymás ellenségeivé tették, béklyóba verve az emberi akaratot és méltóságot. Mi mással lehetne magyarázni napjainkban az amerikai négerek álhatatos szembeállását mostoha hazájuk kormányzati rendszere iránt? Nagy részük elfogadható életnívót, jó állást, autót, vagyont mondhat magáénak, de egy percre sem szűnik egyenjogúságáért, emberi méltóságáért, megbecsüléséért harcolni.

A szocialista humanizmus nemcsak társadalmi viszonylatokban jut érvényre, hanem az emberek közötti kapcsolatok olyan egyszerűnek és hétköznapinak tűnő formáiban is, mint a beosztottak és vezetők, a hivatali ügyintézés, az öregek és fiatalok, szülők és gyerekek viszonya és egymás iránti magatartása.

Alapjaiban bármilyen igazságos és humánus a mi rendszerünk, ha a hétköznapok sorában oly sokszor fölényes, az emberekben csak „ügydarabot" látó, az emberek súlyos gondjaival, létfontosságú ügyeivel packázó, közönyös bürokratákba botlunk. A „hatalom" kisebb-nagyobb beosztású képviselői minduntalan megfeledkeznek arról, hogy kitől is ered az a hatáskör, amellyel lelkiismeretlenül visszaélnek. A beosztottjaikkal kiabáló, durva, lélektelen vezetők, a vásárlót a boltból kinéző kereskedelmi alkalmazottak, a kiabáló, a kocsit idő előtt lecsengető kalauzok, sajnos nem ismeretlen alakjai életünknek, mint ahogy az ellenpólus, a követelőző, demagóg ügyfelek, a fegyelmetlenkedését fenyegetőzéssel palástoló, egymást tipró utasok, a türelmetlen vevők, a vezetőiket semmibevevő, hanyag, felelőtlen munkát végző beosztottak sem ritkák ma még.

A humanistás feltételezi a kölcsönös bizalmat, a bizalom próbája pedig mindenekelőtt a tett. A legszebb hűségnyilatkozat sem pótolja a pontos, fegyelmezett munkát. Másrészről senki sem vádolhatja embertelenséggel, ridegséggel a beosztottjaitól fegyelmet és becsületes munkát követelő, a fegyelmezetlenekkel szemben kemény kezet mutató vezetőt. Ha lógósokról, üzemi tolvajokról, humanizmusunkkal visszaélőkről van szó, a közvélemény rendet és fegyelmet tartó vezetők oldalán áll. Nemcsak tudomásul veszi, de egyenesen elvárja, hogy felelősségre vonják, súlyosabb esetben megbüntessék a fegyelmezetleneket. A szocialista humanitás egyáltalán nem jelenti — lényegéből fakadóan nem is jelentheti — a mulasztások, bűnök, felelőtlenség védelmét. A rosszul, a felelőtlenül dolgozókat a szocializmusban is el lehet bocsátani. A szocialista bérezés elvei azt is jelentik, hogy a kevesebb munkáért kevesebb bért, a semmi munkáért pedig semmi bért adjunk. A szocializmus jelszavai közül ma sem töröltük azt: „aki nem dolgozik, ne is egyék" igazságát.

Sokan a bírálatról is egészen furcsa, mondhatni „háztáji" nézeteket vallanak manapság. Egy bírálat élessége sohasem formájában, hanem tartalmában jelentkezik. Hiába kiabál valaki, ha bíráló szavai érdemben csekély súlyúak. Halk szóval is kemény lehet a bírálat, ha a hibák elevenjére tapint. Nincs igazuk tehát azoknak, akik a hangnemet a lényeggel azonosítva tulajdonképpen a kritika jogosságát vonják kétségbe az „emberek vagyunk, ne bántsuk egymást" elv alapján.

Olcsó népszerűséget persze azzal is lehet szerezni, hogy véleményünket véka alá rejtjük, ha egy vezető a hibák elnézésével, esetleges eltussolásával akar beosztottjai szívébe férkőzni. A mindent megértő és megmagyarázni hagyó vezetés azonban előbb-utóbb kudarcra van ítélve, hiszen saját beosztottjai ellenérzését váltja ki. Az emberek nem azt várják a vezetőiktől, hogy elveik és az igaz ügy ellenére a hanyagság, a fegyelmezetlenség pártjára álljanak, mert ez a becsülettel dolgozó többség igazságérzetével ellentétes. Aki maga jól dolgozik, nem sajnálja a lógóst.

A bírálat — ha mégoly éles is — emberért van, de csak a becsületesért. Manapság főként amiatt nincs a bírálatnak kellő tekintélye, mert nagyon gyakran nem követik határozottabb intézkedések.

Fura eseteket produkál néha az élet. A napokban hallottam, hogy a Jókai utcai hatemeletes ház lakói tavaly karácsonykor fűtetlen lakásban dideregték végig karácsony napját, mert a központi fűtést irányító kazánfűtő — „nekem is megjár a karácsonyi pihenés" címén — egyszerűen nem volt hajlandó munkába állni. Tőle még csak el lehet valahogyan fogadni ezt az álláspontot, — a fűtőket nem fizetjük valami remekül, és különösebben válogatni sem lehet beállításukkor —, no, de a ház kommunális ügyeit intéző illetékeseknek azért már jobban meg kellett volna gondolniuk, hogy egy ember vélt kényelme miatt huszonhét családot kitegyenek a fűtetlen lakás kényelmetlenségeinek. Amikor a lakók — érthető módon — panaszra mentek, majdnemhogy ők húzták a rövidebbet, amiért embertelenséggel, antihumánus magatartással viseltetnek a fűtő iránt, s „már azt a kis karácsonyt is irigylik tőle".

Jól emlékszem, hogy hasonló, ilyen rosszul értelmezett humanitás alapján szüntették meg egy időben a pékek éjszakai munkáját, hasonló indokokkal akarták korlátozni a két-három műszakos üzemek munkaidejét. Az álhumanizmus jegyeivel lépten-nyomon találkozhatunk a politikai, társadalmi élet különböző területein és sok esetben majdnem hogy dicsekszünk vele.

Minden eszme annyit ér, amennyit megvalósítunk belőle. A szocialista humanizmus társadalmunk, korunk nagy vívmánya, csak úgy válhat fejlődésünk fontos hajtóerejévé, ha helyesen értelmezzük, jól alkalmazzuk a hétköznapokban.

Vasvári Ferenc

Brezsnyev elvtárs beszámolója a moszkvai ünnepi ülésen

(Folytatás a 3. oldalról)

együttélés elveit, megszabadítja az emberiséget a világháborútól.

A béke és a szocializmus újabb sikereinek zálogát látjuk a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységében, a nemzeti felszabadító és demokratikus erők összeforrottságában.

Ellenségeink arra törekednek, hogy meggyengítsék a kommunista mozgalmat, kiaknázzák a mozgalomban keletkezett nézeteltéréseket és így mérjenek csapást a forradalmi erőkre.

Nem engedhetjük meg, hogy a felmerülő nézeteltérések alá ássák a legfontosabbat, amiben a kommunisták ereje rejlik, a közös ellenség, az imperializmus elleni harcban kialakult egységet. Az egész mozgalmat érintő problémák eldöntése valamennyi testvérpárt ügye.

Szükség van a testvérpártok újabb nemzetközi tanácskozására

A kommunisták nemzetközi hadseregének pontosan körvonalazott világos fő irányvonalát közösen dolgozták ki az 1957. és 1960. évi moszkvai tanácskozásokon. A kommunistáknak emellett arra is van hatékony módszerük, hogy a pártok között felmerült véleménykülönbségeket leküzdjék és összefogásukat erősítsék. Ezt világosan kifejezésre juttatja a 81 párt 1960-ban elfogadott nyilatkozata, amely hangoztatja: „a kommunista és munkáspártok szükség esetén tanácskozásokat tartanak az időszerű problémák megtárgyalására, tapasztalatcserére, hogy ismertessék egymással nézeteiket és álláspontjukat, hogy konzultáció és a közös célokért vívott harc együttes akcióinak egybehangolása útján egységes nézeteket dolgozzanak ki".

Nem kétséges, hogy nem találhatunk jobb módszert a kommunista világmozgalom összefogásának erősítésére.

Nyilvánvalóan megért a testvárpártok újabb nemzetközi tanácskozásának a szükségszerűsége. Az ilyen tanácskozás céljának és fő jelszavának a marxizmus—leninizmus és proletárnemzetköziség elvei alapján való tömörülésnek, az osztály-testvérek kommunista egységének kell lennie, közös, nagy céljainkért vívott harcunkban.

A Szovjetunió Kommunista Pártja minden tőle telhetőt megtesz az ilyen összefogás érdekében.

Országunk dolgozói tudják, hogy minden sikerünk és vívmányunkat a lenini párt vezetésével értük el. Ezért a szovjet emberek szeretik és tisztelik pártjukat, hisznek benne, követik a pártot. A kommunista párt nagy eszményei és az egész szovjet nép eszményei lettek, pártunk programja az egész nép gyakorlati cselekedeteinek programjává vált.

Tovább a XX. kongresszus megszabta úton

Az SZKP XX. kongresszusa megkezdte az igazi lenini normák helyreállítását pártunk életében, kimagasló szerepet játszott a kommunisták alkotó tevékenységének a fejlesztésében, *az SZKP XX. kongresszusa határozatainak valóraváltása útján fontos mérföldkő volt a Központi Bizottság ez év októberben megtartott plénuma.*

Ez a plénum újabb tanúbizonysága annak, hogy a Központi Bizottsága gondot visel a párt fő irányvonalának sikeres megvalósítására. Munkáját a lenini kollektív vezetés, a lenini hagyatékokhoz való hűség szelleme hatotta át.

A plénum a részvevők teljes egyöntetűségének légkörében ülésezett. Határozatait az egész párt, az egész szovjet nép helyeselte és támogatta.

Pártunk, minden kommunista egész tevékenységét a jövőben is a lenini pártosság szellemének kell áthatnia. Mindenkor és mindenben a párt nagy jelszavának kell vezérelnie bennünket: mindent az ember nevében, mindent az ember javára. Minden erőnket a kommunizmus Szovjetunióbeli felépítéséért folyó harc szolgálatába kell állítani.

A történelem nagy felelősséget hárított pártunkra, a szovjet népre. Óriási méretű feladatokat oldunk meg. Országunk csaknem fél évszázada rakja le a társadalmi fejlődés új útjait. A kommunista építésben aratott minden sikerünk — a szovjet nép hozzájárulása a világ dolgozóinak a békéért, a szabadságért, az emberiség boldog jövőjéért vívott közös forradalmi harcához.

A szovjet nép a párt vezetésével a marxizmus—leninizmus zászlaja alatt felépíti a kommunista társadalmat.

Az SZKP Központi Bizottságának első titkára a szovjet népnek és pártnak, a kommunista mozgalom egységének és a világbékének éltetésével fejezte be beszédét.

Kudarcot vallott a Mariner—3

Kudarcot vallott az az amerikai rakétakísérlet, amelynek az lett volna a feladata, hogy a *„Mariner—3"* űrkutató rakéta segítségével pontosabb értesüléseket szerezzen a Marsról. Cape Kennedy támaszponton péntek reggel illetékes helyen közölték, hogy *megszakadt az összeköttetés a kutató rakétával és már nincs semmi kilátás arra, hogy a Mariner—3 teljesíthesse feladatát.* A felbocsátó állomáson felfogott mérési adatokból már korábban kiderült, hogy a kutató laboratóriumot a világűrbe röpítő Atlas—Agena rakéta második lépcsője korán lépett működésbe és nem érte el a szükséges sebességet.

A NASA előkészített egy második ugyanilyen Mars-rakéta-kísérletet és valószínű, hogy a rakétát néhány nap múlva felbocsátják. A kísérletet november 29-ig végre kell hajtani, mert a Mars-bolygó csak eddig az időpontig van a kísérletnek megfelelő helyzetben, s ha ezt most elmulasztják, a legközelebbi kedvező alkalomig két évet kell várni.

A televízió műsora

november 7-én, szombaton:

7.55: Közvetítés Moszkvából a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából rendezett katonai díszszemléről. Kb. 9.00: Hétmérföldes kamera. Úttörőhíradó. 9.15: Nehéz gyerekek. Magyarul beszélő szovjet film. 10.45: Zenekedvelő Gyerekek Klubja. Zálogosdi. 13.55: Bp. Honvéd—Győri Vasas ETO Magyar Népköztársasági Kupa labdarúgó-mérkőzés döntő közvetítése a Népstadionból. — Riporter Szőnyi János. 15.50: A Magyar Hirdető műsora. 17.48: Hírek. 17.55: Tudós az ezeregyéjszaka földjén. Beszélgetés Germanusz Gyulával (ism.). 18.25: Szellemi olimpia. Az utolsó forduló eredményhirdetése. 18.30: Földindulás Móricgáton. Riportfilm. 18.50: A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulóján. Ünnepi beszédet mond: G. A. Gyenyiszov, a Szovjetunió rendkívüli és meghatalmazott nagykövete. 19.00: Szobrok Leninről. Látogatás három szobrászművésznél. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.50: Élők és holtak. Magyarul beszélő szovjet film. (II. rész). 21.25: Érmek és érmesek. Visszapillantás a tokiói olimpiára. 21.40: Tehetségkölcsönzés. Csehszlovák revüfilm. 22.10: TV-híradó. — 2. kiadás.

november 8-án, vasárnap:

8.20: Iskola-tv. Kémia, a középiskolások I. osztálya számára. A vegyületek csoportosítása. I. rész. 8.55: A bölcs egér. Rajz- és bábfilmösszeállítás. 10.25: Budapest—Bukarest jégkorongmérkőzés közvetítése a Kisstadionból. 17.50: A Magyar Hirdető műsora. 18.00: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat. — 18.25: Delta. Tudományos híradó. 18.45: Thomas Mann. Dokumentumfilm. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.50: Két és fél vendég... Részletek az Országos Rendező Iroda Erkel-színházi előadásából, képfelvételről. 20.20: „Angyal" kalandjai. A szerető férj. Magyarul beszélő angol film. (14 éven felülieknek!) 21.10: Barangolás az Állami Népi Együttesnél. 22.10: TV-híradó. — 2. kiadás. 22.30: Telesport.

A MESSZIRŐL JÖTT EMBER

Furcsa dolog, de ha valakit nagyon megszeretek, nehezen tudok róla írni.

Talán azért, mert mégis úgy érzem magamban, hogy ezt az embert nem ismerem jól, ez a hirtelen feltámadó rokonszenv csak könnyű súlyú, nem eléggé megalapozott.

S most mégis engedjék meg, hadd mondjam el, miért szerettem meg T. Bélát, egy baranyai állami gazdaság főkertészét. Ez, hogy nem írom ki a nevét, csak saját megnyugtatásomra szolgál, ha rosszul ítéltem volna felőle, maradjon „titok", ki ő — annyi mindenesetre kiderül belőle —, így képzelem a nagyon rendes embereket.

Külsőre milyen? Az arca nyugtalan és nagyon határozott. Olyannyira határozott, hogy ez a felületes szemlélőnek már bizonyára nem is rokonszenves. Olyan embernek látszik, aki elhatározásait szívós munkával képes valóra váltani, olyannak, akit hibás elképzeléseiről is nagyon nehéz lebeszélni. Magyarul: makacs. De első pillanatban úgy éreztem, ez az a makacsság és ez a szívósság, amelyre napjainkban nagyon nagy szükség van.

Azt kérdezte: miért rólam akar írni? Barackban is, almában is alatta maradtam a tervnek, azaz nem váltottam be a hozzám fűzött reményeket ebben az évben. Egyedül a szőlőből teljesítettük túl a tervünket. De ez nem sok.

Azt válaszoltam, azért akarok róla írni, mert másfél évvel ezelőtt futólag találkoztunk. A találkozás annyira futólagos volt, hogy ő már el is felejtett engem. Én viszont nem őt. Egy pár kilométeres út alatt beszélgettünk egymással, s nagyon butának kellett volna lennem, ha nem veszem észre, hogy ez az ember nagyon szereti a szakmáját s nemcsak szereti, ért is hozzá. Ezért kerestem fel most másfél év múlva. S nemcsak a szakembert, inkább az embert szerettem volna belőle kibogozni.

— Legyen nagyon őszinte — mondtam neki, és hirtelen nem tudtam, mit válaszol majd. Adhat kitérő választ is: az újságíró megszokhatta már, hogy sohasem teljesen őszinték vele. A nyilvánosság közelsége szépítésre ingerli az embereket. Vagy ha szépítésre nem, egyszerűen csak arra, hogy ne mondjanak mindent el. Csak azt, amit jónak látnak.

Ő nem válaszolt a kérdésemre — nem mondta azt, hogy „jó, őszinte leszek", egyszerűen csak őszinte volt.

És ezután törvényekről és emberekről és szervezeti formákról beszéltünk. Méghozzá úgy, ahogy az őszinte beszélgetésekben szokás: nem dicsértünk minden embert, nem helyeseltünk minden törvényt és kritizáltuk a szervezeti formákat.

A szervezeti formák.

— Helyesli-e az állami gazdaság önnel kapcsolatos jelenlegi szervezeti formáját?

— Nem.

— Miért nem?

— Az állami gazdaság főagronómusa hivatalból felettesem. Mint főagronómus főleg növénytermesztő és nem kertész! Ezért nyilván ha kell, előnyben részesíti akár az állattenyésztést, akár a növénytermesztést a kertészettel szemben. Én pedig a kertészetben produkálni akarok. Legjobb tehetségemmel szeretném a legjobb eredményeket a földemből és a fáimból kicsikarni. Azt csak akkor lehet, ha mindent megadok a fáimnak és a földemnek. De ha a főagronómus a kertészeti dolgozókat kukoricakapálásra rendeli, ott állok megfürödve. Nem igaz?

— Minden állami gazdaság problémájának érzi ezt vagy csak a sajátjának?

— Tudom, mire gondol, arra, hogy ez csak az én főagronómusom hibája vagy általános jelenség. Szeretném leszögezni, a főagronómussal nagyon jó viszonyban vagyok — mondhatnám azt is, baráti viszonyban. Ő mégis növénytermesztő s nem kertész. A kertész külön kaszt. Ezt akárhonnan is nézem, el kell ismerni.

— Tehát nagyobb önállóságot szeretne?

— Igen. És az álmom valószínű meg is valósul. Legalábbis tárgyalások folynak róla.

— Nem hiú ember ön?

— De valószínűleg sok hiúság van bennem. Talán azért, mert ha valamit meg akartam csinálni, mindig megcsináltam. Az egyetemen sokat ajnároztak, mert mindig kitűnő tanuló voltam. Szeretném, ha nagy dolgokra lennék képes. S nem szeretném a hitet elveszteni, hogy nagy dolgokra vagyok képes. Érti?

— Értem.

— Egyszóval azt szeretném, ha eljönne az idő, amikor bizonyos kertészeti szakkérdésekben az én véleményem nélkül országos szinten sem döntenének. Nagyon hiú vágy ez?

— Nem hiszem. Azt szeretné, hogy minden kertészeti kérdésben kikérjék a véleményét?

— Ha szakember lenne, ezt nem kérdezte volna. Mert ezt hiába szeretném. Már eldöntöttem magamban: a zöldség nem érdekel, a szőlő sem túlságosan. Legfőképpen az alma és az őszibarack. Ezeket szeretném nagyon jól ismerni. Annyira, amennyire lehet.

— Még nem ismeri annyira?

— Nem. Nagyképűség lenne, ha azt mondanám, hogy igen. Talán tíz év kell neki, hogy sokat tudjak. Méghozzá kemény munkában eltöltött tíz év!

— Miért nem kutatónak ment, miért választotta a gyakorlati munkát?

— Nem tudom. Így alakult. Először kutató szerettem volna lenni. Aztán természetesen az egyetem elvégzése

Egyesülnek a baranyai és pécsi kiskereskedelmi vállalatok

Ülést tartott a városi tanács végrehajtó bizottsága

A Pécs városi Tanács Végrehajtó Bizottságának pénteki ülésén a III. kerületi tanács v. b. irányító, ellenőrző és szervező munkájáról, a felsőoktatási intézményeknek a város kulturális életében betöltött szerepéről, valamint a tanácsi kiskereskedelmi vállalatok átszervezéséről tárgyaltak.

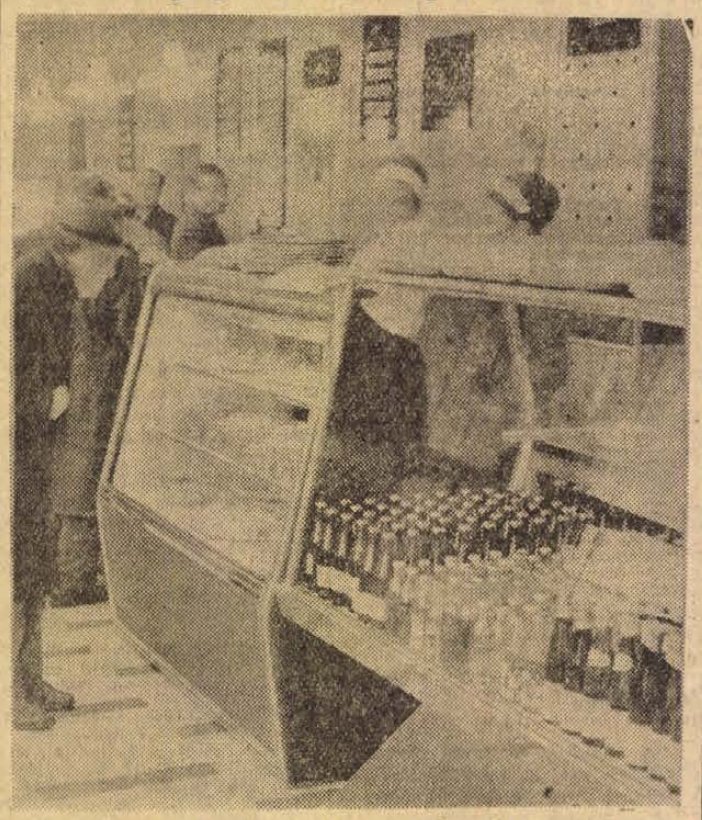
A végrehajtó bizottság megvizsgálta a III. ker. tanács működését, a szakigazgatási szervek munkáját, valamint a v. b. tömegszervező tevékenységében elért eredményeket. Mint a hozzászólók megállapították, a III. kerületi tanács végrehajtó bizottsága céltudatosan, előrelátóan foglalkozik a kerület legfontosabb problémáival, s legfőbb erénye, hogy következetesen meg is valósítja határozatait. A vezetés stílusa megfelelő, általánosságban az ügyintézés is jónak mondható. A végrehajtó bizottság kitűnt példamutató tömegszervező tevékenységével. 1963. első negyedében 24 560 forint volt a társadalmi munkák értéke a kerületben, ez év első negyedében viszont már 485 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. 1964-ben bármelyik negyedév társadalmi munkájának értéke meghaladja a tavalyi egész évi eredményt.

Márk Bertalan vb-tag ezután Pécs négy felsőoktatási intézményének a város kulturális életében betöltött szerepéről adott tájékoztatót a végrehajtó bizottságnak. Ezt követően került napirendre a tanácsi kiskereskedelmi vállalatok átszervezéséről készült beszámoló, melynek vitájában *dr. Gyürki Rudolf*, a Belkereskedelmi Minisztérium főosztályvezetője is részt vett.

Mint ismeretes, az MSZMP Politikai Bizottságának a belkereskedelem helyzetéről és feladatairól szóló határozata alapján összevonják a megyei jogú városok kiskereskedelmi vállalatait a megyei tanács kiskereskedelmi vállalatokkal és centralizált nagyvállalatokat hoznak létre. Az átszervezés következtében a Pécsi Élelmiszerkereskedelmi Vállalat, a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, a Pécsi Ruházati Bolt és a Pécsi Vendéglátó Vállalat beolvad a megye és a város kiskereskedelmét 1965. január 1-től irányító négy szakvállalatba: a *Baranya megyei Élelmiszerkiskereskedelmi*, a *Baranya megyei Ruházati Kiskereskedelmi*, a *Baranya megyei Iparcikk Kiskereskedelmi*, valamint a *Baranya megyei Vendéglátó Vállalatba*. Az új vállalatok irányítását a Baranya megyei Tanács VB kereskedelmi osztálya végzi. Az összevonást követően a megyei élelmiszer szakvállalat 371 egységgel évi 615 millió, a megyei ruházati szakvállalat 68 egységében évi 364 millió, a megyei iparcikk szakvállalat 92 egységében évi 375 millió, a megyei vendéglátó vállalat pedig 231 egységében évi 203 millió forint körüli forgalmat fog lebonyolítani.

A vállalatok átadásával a városi tanács kereskedelmi osztályának irányító szervi feladata megszűnik, változatlanul feladatkörébe tartozik azonban a hatósági jogkör gyakorlása. A vitában felszólalók szinte kivétel nélkül hangsúlyozták az összevonások előnyeit, ezek közül is elsősorban azt, hogy következményeképp feltétlenül javulni fog a lakosság áruellátása. *Dr. Bánki Nándor* elvtárs arról szólt, hogy a kereskedelmi vállalatok összevonása következtében elkerülhetetlenül szükséges lesz Pécsett kereskedelmi irodaház építése, mert a kereskedelmi vállalatok már eddig is igen mostoha körülmények között működtek.

Megnyílt a Baranya bisztró

Tegnap délben Árpádi József, a Pécsi Vendéglátó Vállalat igazgatója megnyitotta az új Hal-téri Baranya bisztrót. Az ízléses, modern bútorokkal berendezett, bő áruválasztékkal ellátott bisztróban már az első órákban nagy volt a forgalom.

Zobák-akna a mecseki szénmedence legjobb bányája lesz

A pécsi szénmedence aknavezetőinek nyilatkozata

Magyarország ipari beruházásainak egyik legnagyobbika a komlói Zobák-akna. A beruházás összege meghaladja az egymilliárd 117 millió forintot. Az üzemet hazánk legkorszerűbb bányaüzemeként emlegetik, rengeteg gépet, automatikát építettek be, korszerűek és minden igényt kielégítenek a felszíni létesítményei is.

Az utóbbi időben a nagyértékű üzem megkezdte a befektetett összeg „visszatérítését". 1964. január elseje óta szenet ad a zobáki bánya. A termelés indulását azonban több probléma megzavarta: metánrobbanás sújtott egy munkahelyen, és hét bányász életét adta, többen megsebesültek. Omlás történt az aknában és az egyik szinten.

A nagy bányaüzemmel kapcsolatban így sokan sokféle véleményt alkottak. Olyan hangok is hallatszottak, amelyek „elásták" Zobákot. Mi az igazság?

A napokban beszélgettem a három pécsi bányaüzem — István-akna, Széchenyi-akna, Petőfi-akna — vezetőjével, akik a közelmúltban látogatást tettek Zabákon. Ezt mondták:

TÁTRAI JÓZSEF
István-akna vezetője

Modern bányát építettek

— Előrebocsátom, hogy rövidke látogatást tettünk csak Zobákon, így a véleményem is ezen alapul. Amit munkatársaimmal együtt láttunk, az mind igen szép. Modern bányát építettek és jól építették.

— A lenti munkahelyekről mi a véleménye?

— Három fejtést jártunk be. A vágatok mind nagyszelvényűek, egészségesek, a fejtések is szépek. A fejtések hossza, a széntelepek vastagsága és előkészítettsége jó. Igaz, emberek csak itt-ott dolgoztak, de mondom, a létszámprobléma fennáll.

— Ennek enyhítése önökön is múlik.

— Tőlünk többen is elmentek Zobák-aknára dolgozni, egy részüket vezényelni kellett, de sokan önként mentek. Találkoztam István-aknáról áthelyezett vájárokkal is, s érdeklődtem tőlük a zobáki helyzetről. Az ő véleményük sem volt rossz. Mégegyszer hangsúlyozom, hogy Zobák-akna lehetőségei — a látottak alapján — jók. Az ottani műszaki vezetők szervező munkáján és a létszám feltöltésén sok múlik, hogy a tervüket teljesíteni tudják.

— A sorozatos katasztrófák milyen hatást gyakoroltak az üzem életére?

— Ezek az események befolyásolták az üzem életét, nemcsak az új dolgozókat, de a régieket is érzékenyen érintették. Sőt, a kihatása nagyobb a helyinél, mert a mi üzemünkben is érezhető volt. Emlékszem, hogy itt, István-aknán 1953. szeptember 4-én a zobákinál is nagyobb méretű sújtólégrobbanás történt. Utána igen nagy gond szakadt mindenki vállára. A nemrég bekövetkezett zobáki események figyelmeztetést jelentenek mindnyájunk számára, hogy a munkafegyelmet, a technológiai fegyelmet és a sújtólég fegyelmet a legszigorúbban be kell tartatni és tartani. Arra kell törekedni, hogy ilyen események ne következzenek be. Mi úgy láttuk, hogy az ottani dolgozók már megnyugodtak és rendesen végzik mindennapi munkájukat.

KIRSCHING JÁNOS
Széchenyi-akna vezetője

Kitűnő szénvagyon

A pécsbányatelepi üzemvezető hetedmagával látogatott el Zobákra. Vele volt az akna bányamestere, egy aknász, egy frontmester és három fejtéshen dolgozó vájár.

— Mit láttak?

— Két fejtést néztünk meg. Mind a kettő igen szép volt. Tetszett a velem levő vájároknak is, akik dicsérték a szén minőségét. A bányabeli gerincvágatok és keresztvágatok igen szépek, és ami lényeges: a szelvények átmérője nagy.

— Tenne valamilyen összehasonlítást a komlói Zobák-akna és a pécsbányatelepi Széchenyi-akna között?

— Lehet. Sőt, azt is elmondhatom, hogy a Mecseki Szénbányászati Tröszt üzemei közül talán legjobban a pécsbányatelepi és a zobáki hasonlít egymásra, bár nálunk nagyobb a sújtólég veszélye. Zobák-bánya szénvagyona is jóval nagyobb a miénknél. S az ottani telepek dőlése valamivel kisebb, bár hasonló meredek telepek is vannak.

— A sújtólég ellen lehet védekezni?

— Természetesen. A metántól nem félni kell, hanem megadni neki a „tiszteletet", és akkor minden rendben lesz.

— A gépesítettségről mi a véleménye?

— Az ottani gépesítettség és a lehetőségek jobbak, mint a Széchenyi-aknáé. Az én véleményem az, hogy Zobák-akna sok jó szenet ad majd népgazdaságunknak. Persze, ehhez idő kell. Összegezve azt mondhatnám, hogy nagymennyiségű és kitűnő szénvagyonra modern bányaüzemet építettek Zobákon. A munkatársaim is hasonló véleménnyel voltak. Egyik vájárom például a fejtéseket járva megjegyezte: „Szívesen eltolnám ezt a telepet Pécsbányára."

VÁNDOR FERENC
Petőfi-akna vezetője

„Jó helyre tettük a népgazdaság pénzét..."

— Munkatársaimmal együtt három telepet néztünk meg. A 10-es telep — ahol a metánlobbanás történt — viszonylag vizes volt, mert iszapoltak, de ez nem rendkívüli helyzet, a bányamunka velejárója. Jártunk a 7-es, a 8-as telepi munkahelyeken is. Mind igen kitűnő, különösen az utóbbiak. Minden munkatársam elégedett volt a látottakkal, azon ábrándoztak, hogy milyen jó lenne Vasason ilyen telepeket látni.

— Egyszóval szép bányaüzemet láttak?

— Nem mondhatok mást: szép bányát láttunk. Ha ott betartják a technológiát, a legjobb bányája lesz a mecseki szénmedencének.

— Nem veszélyesebb a vasasinál?

— Ugyan. Zobák sem veszélyesebb a többi mecseki üzemnél. Sőt, a miénk még rosszabb. Egyébként minden bánya veszélyessé válik, ha nem tartják be a biztonsági előírásokat. Ez fegyelem és szervezettség kérdése.

— Az otthoni munkásokkal beszélgettek-e?

— Igen. A vasasi üzem egy nagyobb csoportot adott át Zobáknak. A hosszúhetényiek és az erdősmecskeiek egy egész busszal járnak oda. Velük találkoztam ott a munkahelyen. Meg is kérdeztem őket, hogy mi itt a differencia? Az egyik vájár így válaszolt: „Semmi. Őszintén megmondom önnek, hogy sokkal szebb ez a bánya, mint a vasasi munkahelyem volt. És könnyebben is tudok itt dolgozni. Persze, a biztonságot be kell tartani, ez a törvény itt a föld alatt szászszorosan kötelez."

— A berendezésekről is mondjon véleményt.

— Minden jó benyomást tett rám. Különösen a vágatok nagysága. Ha nálunk olyan szelvények és olyan nagyhatásfokú szellőztetés volna, én volnék a legboldogabb. S a telepek! A 10-es telep tíz méter vastag, a 7-es és 8-as hat méter. Tehát összesen a három 22 méter vastag. A mi bányánk egész szénvagyona nem éri el ezt a méretet. Volna egy megjegyzésem. Amellett, hogy igen jó a benyomásom az ottan látottakról, kitűnő a szállításuk is, szép a koncentrációjuk, azonban minden fejtésük a mezőbe halad. Talán jobb lenne a „hazafelé" tartás. Ha így telepítenék a fejtéseiket, talán fele is produkálna annyit, mint a jelenlegi módszer.

— Összegezve: jó helyre tettük-e a több mint egymilliárd forintunkat?

— Feltétlenül. Szén is van bőven, a szén minősége is jó, amit mi láttunk, arról győzött meg bennünket, hogy a népgazdaság e jelentős beruházása igen pozitív és sokszorosan vissza fogja adni az előlegezett összeget.

Gazdagh István

---

után gyakorlati munkára kerültem. — Még egy év, még egy év, mondtam magamban. Aki a gyakorlatot nem ismeri jól, az nem lehet kutató. Így gondoltam. Aztán beleragadtam a gyakorlati munkába. Nehezen tudnám itthagyni.

— Mit jelent az, hogy beleragadt?

— Nyilván nem a legkedvezőbb kifejezés erre a munkára. Miért mondtam? Azért, mert annak a munkának, amit végzek, csak legfeljebb egyharmada alkotó munka. A többi adminisztráció, felesleges harc, vitatkozás.

— Mit ért azon, hogy alkotó munka?

— Ez bonyolult. Mindent, ami előreviheti az efektív munkát.

— Ez így sem egészen világos.

— Igen, mondtam, hogy bonyolult. Alkotó munkának érzem azt az adminisztrációt is, ami a terméshozamok emelésével a gyakorlati munkával szorosan összefügg. Alkotó munkának érzem az ellenőrzést is — sőt a dolgozókkal való foglalkozást is.

— A dolgozókkal való foglalkozást, miért?

— Mert egyetlen vezetőnek sem mindegy, milyen munkásgárdája van. S ha az ember tud emberien bánni a dolgozóival, akkor nyert ügye van. Érthető ez?

— Igen, érthető. S mondja, a munkáját próbálta már beleilleszteni a társadalmi rendszer célkitűzéseibe. Gondol arra, hogy mindennapi munkája hozzájárulás a szocializmushoz, a szocializmus építéséhez? Ne haragudjon, hogy a kérdés banálisnak tűnik.

— Mindenekelőtt: nem vagyok párttag és messziről jöttem.

— Mit ért ezen, hogy messziről jött?

— Az apám katonatiszt volt. Felesleges arról beszélnem, hogy miért volt az, hogyan lett az és milyen ember volt. Maradjunk annyiban, hogy katonatiszt volt és én nagyon szeretem. Ő nevelt. Magamban kellett hordanom őt is, és el kellett szenvednem azt is, amit öntudatlanul miatta kaptam. Az emLert a körülmények alakítják, igaz? Én magamban fogom hordani az apám örökségét mindig s ha most azt mondom, hogy a szocializmus híve vagyok, akkor talán nem tartja mindezt összeegyeztethetőnek és nem tart őszintének.

— Az első perctől kezdve őszintének tartom.

— Ennek örülök. S elmondanék valamit. Az én munkásaim nagy része ma is azokból kerül ki, akik régen is proletárok voltak. Én a felszabaduláskor tizenkét éves voltam. Mégis úgy érzem, törleszteni valóm van velük szemben. Azért hallgatom meg minden panaszukat, azért próbálok ember lenni velük szemben. S lehet, hogy ezt most maga érzi banálisnak, de mindez az osztályom miatt van. Bonyolultabb, mint ahogy így kimondom, de azt hiszem, érthető.

— Igen, érthető. S az is érthető, hogy jó szakember szeretne lenni s nagyon jól akar dolgozni. Megvan-e ehhez a lehetősége?

— Feltétlenül megvan. Ha nem lenne, mindezt nem mondtam volna el.

— Tehát a mezőgazdaságpolitika minden intézkedésével egyetért?

— Ha határozottan azt mondanám, hogy igen, nem mondanék igazat. A kivitelezés, mert elsősorban ebben vagyok részes, nem mindig találkozik a a helyeslésemmel. Néha gyanakvó vagyok. De csak azért, mert szerintem lehetne jobban is csinálni.

— Tudna példát is mondani?

— Tudnék. Nemrégiben tanulmányoztuk Baranya ültetvényeit. A hatos földtörvény nem engedélyezi, hogy gabonatermesztésre alkalmas területeket betelepítsenek. Ezt én is meg tudom érteni. De a törvény bürokratikus értelmezését már nem tudom. Mert a cél az kellene hogy legyen, hogy igen nagy távlatokat szem előtt tartva egységes gyümölcstermesztő vidékeket alakítsunk ki Baranyában. Mert képzelje el mondok egy számot: kétezer hold gyümölcsös telepítését irányozták elő. ... jelent az, ha ezt háromszáz helyre telepítik szét?! S ha ezt mondom, nem túlzok! Mármint a háromszáz helyet. Ugyanannyi gyümölcstároló is kellene, ugyanannyi járulékos beruházás. Ha egy tsz a gyümölcsösét hat helyre telepíti, csak a kerítésen elvérzik. Akár hiszi, akár nem. Úgy kellene ezt megoldani, hogy a hatos törvényt legkevésbé sértő módon, egységes, nagy gyümölcsösöket kialakítani, ha kell több tsz vagy állami gazdaság földjén. A gyümölcsös nem egy évre szól, s miért nyögnénk évtizedeken át a nyűgeit. S ehhez csak nagyobb szakértelem, nagyobb ügyszeretet kell. Ez az én véleményem. Erről bárkivel hajlandó vagyok vitatkozni. Márcsak azért is, mert azt hiszem, az én nézetem a jobb.

— S a magánéletében hogy érzi magát? Nyilván mindennap véget ér a munka s akkor sajátmagával is törődnie kell.

— Szerencsére nem érek rá sokat törődni magammal. Annál több a munkám. Talán azért is, mert csalódtam Pécsben. Azt hittem közvetlenebb, melegebb város. Négy éve lakom itt, s még mindig egyedül érzem magam. Talán később kinyílik a kapu. Most egyelőre doktorálni szeretnék. A magánéletemet rendezni ráérek később is. Elsősorban jó kertész szeretnék lenni. Ez a leglényegesebb. A többit majd aztán megtalálom. Bízom benne.

Még sokat beszélgettünk. Arról, hogy szereti a színházat s kevés szabad idejében szenvedélyesen foglalkozik a középkori magyar építészettel. Sokoldalú ember — úgy éreztem, nagyra hivatott, már csak azért is, mert van ereje végghezvinni, amit elhatározott. Fiatal, bizonyára hibái is vannak — így tud majd a legjobb megoldásokra rátalálni. Mindenesetre én nagyon megszerettem. Az őszintesége, lelkesedése és az ereje miatt — s azt mondtam magamban: kármilyen messziről jött is, sok ilyen emberre van szükségünk.

Lázár Ervin

Halálos baleset a Tolbuhin úton

Halálos végű motoros baleset történt Pécsett — a Tolbuhin úton. Hartmann István 24 éves mérnök az édesanyját vitte motorkerékpárral és a Tolbuhin úton egy kocsit előzött. Közben nem vette észre, hogy egy városi autóbusz a megállóban tartózkodik. Amikor el akarta kerülni az összeütközést és jobbra dőlt — eddig ki nem derített okok miatt — az autóbusz alá csúszott. Hartmann édesanyja olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a kórházba szállítás közben meghalt. Hartmann István jelentéktelen horzsolásokkal megúszta a balesetet. A felelősség megállapítására a szakértői vizsgálat még tart.

Kisvárosi Lady Macbeth

Sosztakovics operájának magyarországi bemutatója a Pécsi Nemzeti Színházban

Nagy jelentőségű művészi esemény színhelye volt csütörtökön este a Pécsi Nemzeti Színház. A mi városunk operatársulata vállalkozott arra a rendkívül megtisztelő, fokozott érdeklődést keltő, bár hallatlanul nehéz feladatra, hogy elsőnek ismertesse meg a magyar közönséggel Dimitrij Sosztakovics világszerte sikerrel játszott operáját, a Kisvárosi Lady Macbeth-et.

Hallatlanul izgalmas történet

Sosztakovics a szovjet zenei élet egyik vezető egyénisége a harmincas évek elején komponálta sokat vitatott négyfelvonásos operáját. A librettót Nyikolaj Leszkov regénye nyomán Prjesza és a zeneszerző írta. A hallatlanul izgalmas drámai cselekmény a cári Oroszország egyik sivár vidéki kisvárosában játszódik, a durva, élveteg és gazdag Borisz Tyimofejevics Izmajlov házában. Pipogya és puhány fia feleségül vette a lobogó temperamentumú Katyerinát, aki ebben a fojtogató légkörű házban hiába keresi a boldogság, a valakihez tartozás őszinte érzését. Mialatt férje távol van, szenvedélyes szerelmi kapcsolatba kerül becsvágyó szolgájával, Szergejjel, aki azonban nem az asszony szerelmét, hanem csak pénzét és a nyugodt életet áhítja. Arra nem számít, hogy a szerelemre lobbant nő nem ismer akadályt boldogsága elérése érdekében. Még attól sem riad vissza, hogy apósát, aki a Katyerina szobájából kimászó Szergejt meglepi és kegyetlenül megkorbácsolja és még azon az éjszakán mérgezett gombával megölje. Utána férjére kerül sor: őt visszatérése után öli meg a szerelmespár. Már semmi sem áll útjában Katyerina és Szergej házasságának, amikor megjelenik a rendőrparancsnok, akit egy részeg paraszt vezetett nyomra. Felfedezték tehát rettenetes gyilkosságaikat, letartóztatják és száműzik őket. Az utolsó felvonásban Szibéria felé menetel a foglyok csoportja. Szergejt ekkor már nem érdekli Katyerina, egy fiatal lány, Szonyetka tetszett meg neki. A megalázott Katyerina szerelmesét vesztve, a téboly határán állva magával ragadja vetélytársát a megáradt vízbe.

Világsiker

Ez a megdöbbentően kegyetlen, mindvégig lebilincselően izgalmas történet elevenedik meg lenyűgöző erővel Sosztakovics operájában. Zenéje, első hallásra, talán szokatlannak hat, hiszen alig alkalmazza a hagyományos áriaformát, harmóniavilága sem „behízelgő". Mégis tagadhatatlanul érdekes ez a zene, mely feltárja előttünk Sosztakovics csillogó mesterségbeli tudással párosult tehetségét, merész és bámulatos hangszerelési készségét, drámai érzékét, sohasem hanyatló dallaminvencióját. Az előttünk jóval ismertebb szimfóniák Sosztakovicsával találkozunk, az átdolgozás során fokozottabb jelentőséget nyert drámai közzenékben, a parodisztikus elemek erőteljes alkalmazásában, a fafúvók hetyke megszólaltatásában, melyek annyira hasonlítanak a Katyerinát körülvevő üres, felületes személyekhez, valamint a szabadjára engedett, a megrázó fortisszimókig kihasznált rézfuvókban. Megrendítőek azok az egyszerű tonális líraiságú, vágyódó dallamok, amelyekkel Katyerina szabadulni próbál nyomorúságos sorsától, a derűs kontrapunktoknak azon nagyszerű pillanatai, amikor szinte Bachhoz hasonlóan Sosztakovics felemel bennünket a szegény, csapdába került, gyilkossá vált teremtés szomorú sorsa fölé, és azok a hatásos Musszorgszkijt idéző kórusok, amelyek az orosz sztyeppe őserejét és elhagyatottságát érzékeltetik.

Az opera erényei az 1934. évi leningrádi ősbemutatón emlékezetes sikert hoztak a 28 éves zeneszerzőnek. Majd sikerrel játszották Európaszerte, így Svájcban és Svédországban is, valamint az Egyesült Államokban. Ezután a sikersorozat megszakadt és csak több mint negyedszázadig tartó kényszerhallgatás után kapta ismét vissza jó hírnevét Katyerina Izmajlova. Az átdolgozott opera az 1962-es moszkvai, majd a tavaly decemberi londoni Covent Garden-beli bemutató óta ismét folytatja útját a világsiker felé.

Nehéz, igényes, bonyolult feladat

A Pécsett csütörtökön megtartott nagysikerű magyarországi bemutató eddigi legnagyobb erőpróbája elé állította operatársulatunkat. Ezt a hallatalnul nehéz, igényes és bonyolult feladatot a korlátozott lehetőségek ellenére is sikerrel oldották meg. Az előadási hagyományok ismerete nélküli, a közönség számára teljesen ismeretlen mű színpadra állítása elsősorban a rendező, *Horváth Zoltán* számára jelentett roppant izgalmas feladatot. A bemutató arról győzött meg, hogy Horváth Zoltánnak rendkívül tehetséges munkájával, mértéktartó ízléssel sikerült megteremtenie mindenekelőtt a zenedráma atmoszféráját. Azt a fullasztó légkört, melyben Katyerina kénytelen elkövetni tettét. E millió megteremtésében segítségére voltak *Vata Emil*nek nyomasztó hangulatot árasztó, a modern és gyors színváltozás-technika eszközeivel megtervezett ötletes díszletei, *Gombár Judit* stílusos jelmezei, *Léka László* kifejező maszkjai, valamint a lidércnyomásosan ható világítási effektusok. Tovább fokozta rendezői elképzelése a partitúrában jelenkező kontraszthatásokat. Így a komikusan groteszk epizódok mellett még hatásosabbá vált a drámai csúcsok kiélezése: az öreg Izmajlov keringő-ritmusú, derűs áriája után Szergej megkorbácsolása dermesztő jelenetben tárult elénk Katyerina szemeláttára, aki úgy reagált erre, mint Tosca, midőn Scarpia kínozza szeretőjét. Külön említést érdemel a lírai aprólékossággal és gonddal kidolgozott 4. felvonás, melyben a tüllfüggöny sejtető félhomálya mögött vonszolják magukat a szibériai bányák felé a szerencsétlen foglyok, mintha Dosztojevszkij holt lelkei menetelnének együtt Musszorgszkijével...

Kitűnően megoldott alakítások

A drámai és groteszk jellemek kontraszthatása következetesen érvényesült a zenedráma szereplőinek megformálásában. A legbonyolultabb jellem Katyerina. Ezt a sokrétű, gazdag érzelmi skálájú asszonyt *Illés Éva* eleveníti meg rendkívüli drámai erővel és szuggesztivitással. Meleg líraiságból és vad indulatokból, végtelen bánatból és féktelen szeretetvágyból tevődik össze Katyerina alakja, akit Illés Évának érzékletes színészi játékkal és a nehéz énekszerep töretlen fvelésű eléneklésével sikerült egyaránt rokonszenvessé, sajnálatraméltóvá és megvetendővé tenni. Az a Katyerina volt, akit ha felmenteni nem is tudunk, de megérteni igen. Kimagasló alakítást nyújtott Borisz Tyimofejevics szerepében *Marczis Demeter*. Nagyszerű énekkultúrája, zengő organuma mellett ezúttal ismét megcsodálhattuk sokrétűen árnyalt szerepformálását. Az öregember kegyetlen gonoszságát éppúgy érzékeltette, mint kapzsi vágyódását csinos menye iránt. Haldoklási jelenete megrázóan hatott. Élete első jelentős operafőszerepében *Csányi János* kellemes meglepetést okozott. Szinte elképzelni sem lehet ideálisabb Szergejt: ro-

Szovjet—magyar baráti találkozó

A Fegyveres Erők Pécsi Klubjában baráti találkozót rendeznek november 8-án délután a szovjet és a magyar alakulatok fiatal tisztjei és családtagjai részvételével. A találkozó előtt a szovjet és a magyar tisztek városnézésen vesznek részt, megtekintik Pécs nevezetességeit, az új városrészeket, majd pedig a Fegyveres Erők Klubjában baráti beszélgetéssel folytatódik az esti program.

Közlemények

A Pécsi Elelmiszerkereskedelmi Vállalat értesíti a város fogyasztóközönségét, hogy november 8-án 7-től 10 óráig finom fehér kenyeret árusítanak a következő boltok: 710 sz. kenyérbolt Irányi Dániel tér, 712. sz. kenyérbolt Bem utca. 713. sz. kenyérbolt Doktor Sándor u., 714. sz. kenyérbolt Rákóczi út, 404. sz. tejbolt Uj-Mecsekalja, 201. sz. fűszerbolt Uj-Mecsekalja, 206. sz. fűszerbolt Jókai tér, 211. sz. fűszerbolt Kertváros, 138. és 139. sz. fűszerbolt Tolbuhin út, 151. sz. fűszerbolt Pécsbányatelep, 334. sz. húsbolt Tolbuhin út.

*

— Bábelőadás lesz november 8-án, vasárnap de. 10 órakor Pécs Dr. Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Műsor: ABC-király és Zsuzsi bábszínháza.

*

— Zrínyi-est lesz november 9-én, hétfőn este 7 órakor, a költő halálának 300. évfordulóján Pécs Dr. Dokor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Bevezetőt mond: Keresztury Dezső író. Az irodalmi színpad műsorát rendezte: Bécsy Tamás. Jegyelővétel a Magyar Írók Könyvesboltjában.

*

— A KIOSZ pécsi járási helyi csoport vezetősége ezúton értesíti Pécs és a pécsi járás iparosait, hogy 1964. november 9-én, hétfőn du. 18 órai kezdettel Pécsett, a KIOSZ Rákóczi út 24. sz. alatti helyiségében beszámoló taggyűlést tart. A taggyűlésen részt vesz a KIOSZ Országos Központ küldötte is. A taggyűlésen részletes tájékoztatást ad a helyi csoport vezetősége a kisiparosságot érintő kérdésekről és beszámolva a vezetőség munkájáról, megjelölve az elkövetkezendő 6 hónap feladatait. Helyi csoportunk vezetősége kéri az érdekelt kisiparosok feltétlen és pontos megjelenését. — KIOSZ pécsi járási helyi csoport vezetősége.

*

A Labdarúgó Edzők Testülete felhívja tagjait, hogy hétfőn, november 9-én, 17 órás kezdettel a járási tanács kultúrtermében kötelező továbbképző előadást tart. Napirenden: az edző és játékvezető tanácsot érintő kérdések.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

SZOMBAT

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK
1964. nov. 7-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Zenés műsorunkat összeállították a hallgatók.
18.00: Német nyelvű műsor. Ünnepi hangulatban. Zenés köszöntő.
18.30: Magyar nyelvű műsor. Mecseki visszhang. A tartalomból: 1. Verdi: Nabucco-nyitány. 2. Amit a magnetofonszalag őriz.. Munkásmozgalmi emlékeiről beszél Faust Imre, Gergely Lajos, Lefkovits Ernő, Pandur Gyula és Szoboszlai Gyula. — Arany János: Epilógus. Elmondja Sármássy Miklós. — Paulusz Elemér—Bárdosi Németh János: Hintaszék. Énekli Szabó Gyula. — A régi színészéletről beszél Asszonyi Lászlóné. — Horváth Géza és népi zenekara játszik. 3. Radnóti Miklós versei. 4. A Pécsi Nemzeti Színház operatársulata mutatta be: részletek Sosztákovics: Kisvárosi Lady Macbeth című operájából. Közreműködik: Illés Éva, Marczis Demeter, Csányi János és Wágner József. Vezényel: Paulusz Elemér. 5. Előlegezett novemberi névnapi jókívánságok verssel, zenével Erzsébeteknek és Katalinoknak.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Kisvárosi Lady Macbeth (este 7 órakor). Somlay bérlet.

Tájszínház: Az ördög cimborája (este fél 8 órakor) Komlón.

ÜTTÖRŐHÁZ

Történetek Leninről (szovjet film, délután 4 órakor).

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvásznú, szl.=színes.)

Park: Dúvad (szv., 4, 6, 8). Csak 18 éven felülieknek

Petőfi: Csend (szv. 5, fél 8).

Kossuth: Kezek a város felett (szv. 4, 6, 8).

Híradó mozi: Magyar híradó. Pirospöttyös labda, A jövő építőanyagai, Százarcú anyag, Kilátó. Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan.

Fekete Gyémánt: Szerencse a szerelemben (szv. 5, 7). **Építők:** Kihívás (4, 6). **Pécsszabolcs:** Különös házasság (szi. 3, 5, 7). **Mecsekalja:** Placido (7). **Vasas II.:** Eva és Vera (7). **Mohács:** Az ifjúság édes madara (szv. szi. fél 6, 8). **Siklós:** Ádám két bordája (7). **Sellye:** Robin Hood új kalandjai (szv., szi. 7). **Harkány:** Láng az utcákon (szv. 7). **Beremend:** Gengszterek és filantropok (8). **Bóly:** Egy taxisofőr halála (7). **Mágocs:** Özvegy menyasszonyok (szv. 7). **Pécsvárad:** Nincs többé válás (fél 8).

VASÁRNAP

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK
1964. nov. 8-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Egyedül a versekkel. Irodalmi összeállítás. Közreműködik: Harasztia Ibolya.
18.00: Német nyelvű műsor. Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor. Hallgatóink kívánságára
19.00: Szerepről szerepre. Zenés beszélgetés Pataki Erzsivel.
19.35: Válasz a hallgatóknak.
19.40: Szórakoztató zene.
19.50: Sporthírek, totóeredmények, Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhadnagy (délután 3 és este 7 órakor), bérletszünet.

Tájszínház: Az ördög cimborája (este fél 8 órakor) Szekszárdon.

ÜTTÖRŐHÁZ

Nagy olimpiák (sportvetélkedő, délután 3 órakor).

MOZI

Park: Diadalmas olimpia (10). Dúvad (szv., 4, 6, 8). Csak 18 éven felülieknek!

Petőfi: Fűre lépni szabad (10. Csend (szv 5, fél 8).

Kossuth: Négyen az árban (10). Díszmagyar (2). Kezek a város felett (szv. 4, 6, 8).

Fekete Gyémánt: Iván gyermekkora (10). Szerencse a szerelemben (szv. 5, 7). **Építők:** 49 nap (10). Kihívás (4, 6). **Pécsszaboles:** Tűz a Dunán (10). Különös házasság (szi. 3, 5, 7). **Mecsekalja:** Hálátlanság (10). Placido (5, 7). **Vasas II.:** Éva és Vera (5, 7). **Istenkút:** Utban Párizs felé (7). **Mohács:** Kasmir földjén (szv., szi. 10). Az ifjúság édes madara (szv., szi. 3. fél 6, 8). Csak 18 éven felülieknek. **Szigetvár:** Nevessünk (10). Tékozló szív (szv. 6, 8). Csak 18 éven felülieknek! **Siklós:** Egyiptomi történet (10). Ádám két bordája (5, 7). **Sellye:** Robin Hood úi kalandjai (szv., szi. 4, 7). **Harkány:** Láng az utcákon (5, 7). **Beremend:** Gengszterek és filantropok (6, 8). **Bóly:** Ballada a katonáról (10). Egy taxisofőr halála (5, 7). **Mágocs:** Özvegy menyasszonyok (szv. 5 7): **Pécsvárad:** Mindenki ártatlan? (10). Jégmezők lovagja (5, fél 8). **Meszes:** Topáz úr (szv., szi. 5, 7).

HÉTFŐ

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK
1964. nov. 9-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Uton Baranyában... Összeállítás. A tartalomból: Igy ünnepelt a megye. — Baranya történelmi emlékei. Előadás. — Zenés névsorolvasás. — Ünnep után. Tudósítóink jelentik. — Harmonikán és furulyán. Zene. — Találkozások: „A jó öreg kocsmáros."
18.00: Német nyelvű műsor. Heti kommentárunk. Brahms-művek. Láttuk, elmondjuk. Szórakoztató muzsika.
18.30: Magyar nyelvű műsor. Mecseki visszhang. — Zenés összeállítás. A tartalomból: Ünnep után. — Negyvenöt év egy munkahelyen. — Gyenis József írása. — Közbeszólásunk az ebédidőről és a futballról. — Visszafordul Déryné szekere? — A Franci. Gáldonyi Béla írása.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: Csend (szv. 5, fél 8).

Petőfi: Babette háborúba megy (szv., szi. 4, 6, 8).

Kossuth. Az édes élet (szv. 4, 8, dupla helyárral). Csak 18 éven felülieknek!

Híradó Mozi: Magyar híradó. Pirospöttyös labda, A jövő építőanyagai, Százarcú anyag. Kilátó, Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan.

Fekete Gyémánt: Tékozló szív (szv. 6). Csak 18 éven felülieknek! **Pécsszabolcs:** Az ifjúság édes madara (szv., szi. 5. 7). Csak 18 éven felülieknek! **Vasas II.:** Kezek a város felett (szv. 7). **Ságvári:** Egy házasság hétköznapjai (fél 6 fél 8).

A bányászok bizalmából

A lámpakamrában ritkán fordulnak meg a bányaüzem vezetői. Mit is keresnének ott! A lámpamester meg a többiek értik a dolgukat, nincs probléma a munkájukkal. Egy „idegen" mégis gyakori vendég itt: a párttitkár. Valahányszor egy-egy új lámpatípus érkezik, az elsők között vizsgálja meg, szétszedi, összeszereli, számbaveszi jó és rossz tulajdonságait. Furcsa „dolog" ez egy párttitkárnál, illetve csak annak furcsa, aki nem ismeri Hámori András elvtársat, Szechenyi-akna párttitkárát.

— Sok évig lámpajavító voltam. — Lámpamesteri vizsgát is tettem és azóta akármilyen funkcióba kerültem, mindig visszatértem és ma is visszatérek a lámpakamrába, ha időm engedi.

Ha valaki az irodájában keresi Hámori elvtársat, ritkán találja meg vagy sokáig kell várnia rá. Aki azonban valamelyik üzemrészben vagy lent a fejtésben akar találkozni vele, azt nyomban útbaigazítják: itt járt..., arra ment...

Én is az üzemben akadtam rá, aztán az irodájába tértünk be beszélgetni. Különös dísze van ennek az irodának: az íróasztal lapja. Pontosabban: az asztallapon lévő — üveg alá szorított — temérdek színes üvözlőlap. A Balaton mellől, Szegedről, Lillafüredről, aztán Drezdából, a Fekete-tenger partjáról, Moszkvából és Prágából — fél Európa nagyvárosa, üdülőhelye képviselve van itt egy-egy képeslappal. A párttitkárnak küldték a munkások, bányászok — párttagok és pártonkívüliek. És ez csak egyik jele és nem hivalkodó jele annak az őszinte barátságnak, ragaszkodásnak, amit a Széchenyi-akna dolgozói éreznek a maguk köréből lett funkcionárius iránt.

Az életéről faggatom, a mostaniról és a régiről. Lassan, megfontoltan beszél, mint aki megszokta, hogy figyelnek a szavára, hallgatnak rá.

— Hol indult el a munkásélete?

— Bizonyára különösen hangzik: nem a bányában. Holott édesapám is bányász volt, mozdonyvezető. Negyvenegy évig dolgozott itt, amíg csak meg nem rokkant. — Eltűnődik egy kicsit. — Talán a saját keserves sorsa ösztökélte arra, hogy megpróbáljon más életet teremteni nekem. Kereskedőnek szánt. Tizenöt éves voltam. Az Ágoston téren, a Varga-féle fűszeresnek lettem az inasa. Miért nem lett végül is kereskedő belőlem? — Elmosolyodik. — Egyszerűen mert nem bírtam ezt a „könnyű" szakmát. Ezt szó szerint kell érteni. Egyszer fel kellett volna húznom egy teli zsákokkal megrakott kocsit a meredek Hegyalja utcán, de nem bírtam. Hát így ért véget a kereskedői pályafutásom.

Utána már csak rövid „közjáték" következett — kőművesek mellett dolgozott egy ideig, s végül eljutott a bányához.

1939-et írtak akkor. Negyed százada tehát, hogy Hámori András eljegyezte magát a bányászélettel. Kitanulta a géplakatos szakmát, — majd a lámpakamra lett a munkahelye. Mint munkás és mint kommunista mindig szószólója volt a munkásoknak. Ezért szavaztak rá a bányászok 1960-ban, amikor szakszervezeti titkárt választottak az üzemben. Ezért szavaztak rá később — 1961-ben — a kommunisták, amikor titkárt választottak az alapszervezetben.

A bányászok gyakran felkeresik irodáját, jönnek kisebb-nagyobb bajokkal, üzemiekkel és családiakkal egyaránt. Ő pedig mindig segíteni igyekszik — hiszen aki az emberekkel való törődést foglalkozást választotta hivatásának, az nem is tehet mást.

Csatai Erzsébet

Áramszünet

— **Áramszünet lesz** november 9-én 7—17 óráig kábelszerelés miatt Kossuth L. u. 24—26-ig, 19—49-ig, Zetkin Klára u. 1, 3, 2, 4. szám, Lyceum u. 1, 3, 5, 7, Perczel u. 33, 35. sz., és János utcában, Patacson közv. szerelés miatt. — Áramszünet lesz november 9. és 10-én 7—17 óráig közv. szerelés miatt: Kertváros egész területén. — Áramszünet lesz november 9—14-ig 7—17 óráig hálózatátépítés miatt: Regedűs M. u., Testvériség, Turini u., Kölcsey F., Tolbuhin utcáig. (x)

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy KÜRTI GÉZÁNÉ Stahl Ilona 42 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 9-én, hétfőn 2 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: szülei, testvérei és Karcsi.

apróhirdetések

ÁLLÁS

A Bóly és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet keres cukrász-segédet és cukrászdai eladókat. Jelentkezni az Fmsz irodájában lehet. Fizetés kollektív szerint.

Központifűtés szerelésben jártas technikust keres november 15-i belépéssel a Pécsi Városi Tanács Kórháza, Pécsbányatelep.

Férfi hivatalsegédet

alkalmazunk. Ajánlatokat „Megbízható" jeligére a kiadóba kérünk.

Közgazdasági tecnikumot végzett férfi, számviteli ismeretekkel, gk. előadói képesítéssel, személy — teherjogosítvánnyal, szerb-horvát nyelvtudással elhelyezkedne. „Pécsi munkahely" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Két szakképzett villanyszerelőt és két fűtőt azonnali hatállyal alkalmaz a Pécsi Vendéglátó Vállalat. Nyugdíjasok is jelentkezhetnek. Fizetés kollektív szerint. Jelentkezés a délelőtti órákban, Timár u. 2. sz. alatt a munkaügyi csoportnál.

LAKÁS

Házmesteri egyszobás lakásomat elcserélném 2 vagy háromszobás főbérletire. Várady A. u 22.

Távfűtéses kettőszobás összkomfortos újmecsekaljai lakást elcserélnék belvárosban 3—4 szobás összkomfortosért. Ajánlatokat Sallai u. Hirdetőbe „Joci" jeligére kérek.

Szoba konyhás albérletet keresek 1 évre. Címeket „Előre fizetek" jeligére a Sallai u. Hirdetőbe.

Kettő, esetleg egyszoba konyhás lakást keresek. Azonnal fizetek. „40 000-ig" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Belvárosi szoba konyhás házfelügyelői lakásom elcserélném hasonlóra, vagy nagyobbra. „Hamar" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szobát konyhahasználattal vagy szoba konyhát keresünk főbérletként. „Megértjük egymást" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

2 dolgozó nő, v. házaspár részére különbejáratú bútorozott szoba kiadó. Pécsszabolcs, Április 4. u. 5.

GÉPJÁRMŰ

Opel Kapitän ötvenkettes kitűnő állapotban, rádióval 30 ezerért eladó. Budapest XIII., Mohács u. 18/b. Tel.: Négyszázegy-Hatszáznyolcvan Nádas.

Jól gondozott Skoda Oktávia eladó. Pécs, Engels u. 66.

Garázs kiadó. Cím: Bartók Béla 60.

Renault személygépkocsi olcsón eladó. Pattantyus, Torda u. 9.

1961-es kiadású karambolozott 175 köbcentis JAWA eladó. III. ker. Tiborc u. 41.

1000-es Wartburg eladó, Nyers Gyula, Becefa.

Garázs Kórház téren kiadó. Érdeklődni Vitéz u. 4. középső csengő.

Ház lakáscserével eladó. Mártírok u. 30.

Máriagyűdön, azonnal beköltözhető családi ház eladó, amely áll 2 szoba konyha nyárikonyha istálló, melléképületekből, 600 négyszögöl kerttel, valamint 1 db 16-os felső kulcsos, kakasnyakú Frommer vadászfegyver, 1 db 10x50 vadásztávcső, 1 db 6 éves magyar vizslakan, törzskönyvezett, bevadászott, 1 db 2 1/2 éves arabs kancacsikó eladó.. Prucsi, Máriagyűd.

2 szobás családi ház beköltözhetően sürgősen eladó. Öz u. 7.

Szilvás külteleken 2 szoba konyha szabadrendelkezésű lakás beköltözhetően eladó, szőlőterülettel együtt. Szőnyi Vince, utolsó postahivatal Görcsöny.

Görcsönyben, főútvonalon, 2 szoba konyha és 1 szoba konyha pince kert beköltözhetően eladó. Érdeklődni levélben Pécs, Szigeti út 23. bal 1 ajtó.

412 négyszögöl filatal szőlő gyümölcsös kis épülettel, építési lehetőséggel olcsón, kedvező fizetési feltétellel eladó. Mihály u. 24. Dudás.

Azonnal beköltözhető két szoba konyha éléskamrás lakás, gazdasági épületekkel eladó. Pécs, I. ker. Május 1. út 20. Alsóbánom.

Búzavirág u. 6. sz. alatt kétszobás családi házamat OTP-vel, lakáscsere nélkül eladom.

Egy kertes családi ház eladó. Szondi György u. 19. (Budai vámnál.)

Nyolcvan mázsa takarmányrépa eladó. Keszű, 116. Lőrincz.

Eladó Pécs, Kiskereszt utcában családi ház (2 szoba + 1 szoba és mellékhelyiségek) minden elfogadható árért. Érdeklődni: 15-50 131 melléken.

Az Athinay u. 30. sz. öröklakásom eladó, lakáscserével beköltözhető. Lánc u. 5. sz.

250—300 négyzetméter alapterületű, szabadrendelkezésű házat, vagy villát vennénk, lehetőleg belterületen. Részletek megbeszélése a 18-65 telefonszámon.

Beköltözhető ház eladó 60 000 Ft, 40 000-rel átvehető. Cím: Megyeri u. 14. II. 1. északi lépcső. Prekesztics, az esti órákban, vasárnap egész nap.

Keresek házat, öröklakást, beköltözhetően, életjáradékra, esetleg készpénzért, „Magas havi járadék" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szigetvár vagy Szentlőrinc közelében kis házat vennék. „Tizennégyezer" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Város legszebb részén szobás összkomfortos fél házrész eladó. Cserével beköltözhető. Cím: Nagyvárad u. 18. Érdeklődni: Szilágyi Dezső utcai kapunál.

ADÁS-VÉTEL

Kardvirággumó legszebb színekben vegyesen 1,50-ért. A különleges fajtákról kérje árjegyzékemet. Járay agronómus. Lővő.

Óriásgyümölcsű szentendrei egres és nagygyümölcsű hollandi piros és fekete ribizlitövek kaphatók darabonként 5 forintért Toronyi kertésznél, Békéscsaba Sztraka 27.

Eladó kétszemélyes kifogástalan rekamé, négy párnázott szék, ovális ebédlőasztal. Pécsbányatelep, Istenáldás út 34. Nyékiéknél. Érdeklődni naponta 16 óra után. Telefon 8—16-ig 39-82.

Zománcozott tűzhely, kalor kályha, üstház, süllyesztős Singer varrógép, előszobaszekrény, butángáztűzhely eladó. Ady E. u. 31.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, szezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák, prima bútorok olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében. Zsolnay u. 1.

Mohácsi garnitura kifogástalan állapotban eladó. 10 hónapot használt. Részletre is. III. Tiborc u. 41.

Zongora, bécsi, fekete, rövid, körpáncélos, alig használt, eladó. „Hoffmann" jeligére, Sallai u. Hirdetőbe.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetéssel azonnal szállítok. Rákóczi u. 38. Todenbier.

Zongora, bécsi, Schweighofer, rövid, jutányosan eladó, vagy bérbeadó. Telefon: esti órákban 10-92, vagy 11-69.

Eladó Pellérden egy 10 hetes üszőborjú, egy fiatal göbe. Kossuth Lajos u. 3. sz. alatt.

Jó állapotban lévő sötét hálószoba bútor olcsón eladó. Ótemető u. 24/3.

Olajkályha olcsón eladó. Érdeklődni lehet telefon: 16-40, 930 melléken.

Két kandalló, bontott, eladó. Bolygó, Üdülő mellett.

Kombinált bútor eladó. Semmelweis u. 22. fszt. 1.

Eladó márkás pianinó, fehér fél háló matraccal, sodronnyal, 2 álló ruhafogas, fekete férfi télikabát és használt cipők. Mátyás király u. 10.

1 új állapotban lévő kombinált garnitúra igényesnek eladó. Pécs I. Kirov u. 26. du. 17 órától.

Faiskolai lerakatát november 10-én nyitja meg a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat Pécsett a temető mellett. Gyümölcsfát csak a megrendelés visszaigazolásának felmutatásával szolgáltat ki. Szabad rendelkezésű gyümölcsfa készletben nincs. Díszfa, díszcserje és bokorrózsa szabadon kapható.

Tervezést, művezetést ellenőrzést vállal, Cserny Károly, Pécs, Marosvásárhely u. 10. Telefon: 17-99.

Eszperanto tanfolyam indul kezdőknek 1964. november 11-én, szerdán du. 6—7-ig a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.) Jelentkezést még a tanfolyamon is elfogadnak.

Középkorú, főzni tudó nőt háztartásba keres Bolygóné. Üdülő mellett.

Ikrek mellé egyedül álló nőt keresek. Pintér, Móricz Zsigmond tér 11. I. 7.

Keresünk azonnali belépésre

KÉT ASZTALOS SZAKMUNKÁST

Baranya megyei munkahellyel. Jelentkezés: a Bm. Gabonafelvásárló és Feldolgozó Vállalat műszaki osztályán:

PÉCS, HUNYADI ÚT 3. SZ.

Gyakorlott gyors- és gépíró adminisztrációs munkakörbe elhelyezkedne. „Gyakorlott" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Nyugdíjas, gyermektelen házaspár, szabadrendelkezésű szoba konyhás lakást keres, esetleg kisgyermekek nappali felügyeletét vállalja lakásért. Ajánlatot „Mecsek" jeligére Pécs 13. sz. Postahivatal címen kérem.

Zongorát tanuló diáklány albérleti szobát keres. „Szorgalmas" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szoba konyhát keresek a harmadik kerületben. „Kilencezerötszáz" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Budai háromszobás (nagyszemélyzetiből alkóvos) összkomfortos, telefonos lakásomat elcserélem pécsi belvárosi kétszobás, összkomfortos és budapesti egyszoba összkomfortos lakásért. Leválasztás lehetséges, engedélyezett. Hegyei Elemérné, Siklós.

Garázs kiadó. Kovácstelep, Páfrány u. 12.

Tünde motor, kitűnő, betegség miatt eladó. Pécs, Megye u. 12.

Fiat Zastava 600-as autó kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni Garay u. 20.

INGATLAN

Beköltözhető egy szoba összkomfortos lakással családi ház eladó. Liszt Ferenc u. 7. Hübnerné.

Eladó beköltözhető lakóház Vaskapu pusztán 1800 négyszögöles telekkel. Elsőosztályú termőföld. Villany kút van. Ócsárdi vasútállomástól köves úton 15 perc. Érdeklődni lehet: Iványics József Vajszló, Batthyány u. 47.

Belterületen házhely gyümölcsös 150 négyszögöl 16 000 Ft-ért eladó. Bártfa u. 34.

Szalánta községben 116. sz. ház azonnal beköltözhetően eladó, 2 szoba 1 konyha éléskamra, istálló, pajta, pince, kút, villany van. Érdeklődni ugyanott.

Másfélszobás szövetkezeti lakást emeletráépítéssel is, keresek. „Margitka" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Beköltözhető családi ház kétszoba padlós konyha köves kamra istálló, pince, ólak 400 négyszögöl kerttel eladó. Kozármisleny, Rákóczi u. 40. szám.

Vennék beköltözhető egyszobás garzon lakást. "Garzon" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Elcserélném házamat jugoszláviaiért. Pécs Vasas II. Parcsin u. 12. Duga.

Eladó bontási engedéllyel ház, istálló, pajta, prima tetőszerkezettel. Megtekinthető Besencze, 18. 32. számok alatt.

Eladó beköltözhetően budai 1 szoba + alkóv komfortos öröklakás. Érdeklődni 32-29-es telefonon, vagy „Várhegy" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Egy gyönyörű 16 leveles filodendron eladó. Érdeklődni: Bálics út 51.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve minden méretben kapható. Orsolya u. 10.

Jókarban lévő vaskerítés 16 m mezőny kis és nagykapukkal eladók. 5 500 Ft Varga Tibor Téseny.

Lecsukható fedelű hófehér asztalitűzhely beépített villanyrezsóval igényesnek eladó. József Attila u. 29. Csiszár.

10 éves kisfiamnak használt irhabundát keresek. Doktor Sándor u. 19. Trafik.

Kombinált gyalugép, 40-es eladó. Özv. Máté Imréné, Gerényes.

Panofix bunda igényesnek eladó. Felsőmalom utca 2. I. em. 2. Telefon: 65-71. Ugyanott gázboyler eladó.

Törzskönyvezett fajtiszta, magyarvizsla kölyök-kutyák eladók. Pécs, Diczmalom utca 12. Gépéknél.

Táskaírógép (nyugatnémet gyártmányú) új állapotban igényesnek eladó. Cím: Széphelyi, Felsőmalom u. 20. Telefon: 42-87.

Új vajszínű N. D. K. kandalló csempe Meszesen (új iskola mellett) Kölcsey u. 5. alatt eladó.

Nagyméretű Hollay: Madonna kép eladó. Jászai Mari u. 34.

Új ROMÁN BÉKE garnitura és Balassagyarmat kombináltszekrény eladó. Érdeklődni: Új-Mecsekalja, 139/C. épület házmesternél.

Elektromos havai gitár, erősítővel, jazz gitár eladó. Móricz Zsigmond tér 3. III. 25.

Hármasszekrény, rekamié, fotelek, székek, hálószobabútor, konyhabútor, szezlonok olcsón eladók. Megyeri u. 6. Kisbútorüzlet.

1 ebédlőasztal és 4 párnázott szék eladó. Zrínyi u. 6. sz. Polhammer Gyula.

Alkalmi vételként eladók: zeneszekrény, német magnó és normál lemezgyűjtemény. Telefon: 15-50/56 melléken. Jókai u. 32. fsz. 1. szám.

Modern heverő, hálószobabútor, kályhák, Favorit-lánc Danuviához eladó. Telefon: 39-88.

Zongora rövid, keresztbúros, tükrök, faragásos és márványlapos, szekrények eladók. Drenda, Jakabhegyi út 8.

Jó karban lévő mély gyermekkocsi és utcai kerítés 11 méter eladó. Csend u. 6.

Öngyújtó javítás

Bem utca 3. sz.

golyóstoll töltés

2,70 Ft

Bem u. 3., Jókai tér 9. szám.

Pécsi Vegyesipari Váll.

Fehérnemű és nőiruha-javítás, átalakítás, készítés.

TEMPÓ KSZ,

Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 18-40.

Rózsát

most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert, Budapest, III., Vörösvári u. 18. szám.

Tüzifafűrészelést

a Pécsi Vegyesipari Vállalatnál rendelje meg. Telefon: 52-49.

Költözködést bútor és zongora szállítást szakszerűen vállal Schreer Tibor, Alkotmány u. 31. Telefon: 42-90.

Dauert garanciával készít Molnár József női fodrászmester, Geisler Éta u. (Apácza) utca 4. emelet.

AUTÓVILLANY-SZERELÉSBEN

jártas gépkocsiszerelőt felvesz FMSZ Szállítási Vállalat Pécs, Jászai Mari u. 2-4.

LAKATOS és VILLANYSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT

felvesz a Pécsi Porcelángyár.

A Szentlőrinci Állami Mezőgazdasági Gépállomás

ÜZEMGAZDÁSZI

munkakör betöltésére munkaerőt keres.

Jelentkezés: a gépállomás igazgatójánál.

A Pécsi Kenderfonógyár azonnali belépésre felvesz kettő fő férfi segédmunkást 20 évtől 40 éves korig, továbbá egy 16 éves fiút zsinórkötözői beosztásba. Jelentkezés Hirden, minden nap 7 órától 12 óráig a személyzeti előadónál.

Szoba konyhát keresek. „Ötezer" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szoba konyhás lakást keresek nyugdíjas házaspár részére. Minden költséget megfizetek. Lehetőleg melléképhelyiség használattal. „Minél előbb" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Gyermektelen házaspár eltartana idősebb személyt lakásért, lehetőleg a városban „Dolgozó" jeligére Sallai u. Hirdetőbe kérem.

Nagyméretű műhelyt keresek, lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. „Asztalos" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Eladó Regenyén szépfekvésű helyen 400 négyszögöl házhely, rajta levő tégla istálló pajtával valamint 500 négyszögöl szántóval. Érdeklődni lehet: Általános iskola, Regenye.

Pécs Borbálatelep II. D. 22-es számú ház azonnal beköltözhetően eladó. Érdeklődni helyszínen.

Kovácstelepen Brassó utcában 26 számú szoba konyhás ház, kis kerttel azonnal beköltözhetően eladó.

Eladó Donátusnál 896 négyszögöl, részben új szőlő, gyümölcsös, lakható épülettel, villannyal. Érd. Land'er u. 33. Esetleg levélszekrénybe.

Állandó nagy őszi és téli leértékelt vásár a

Leértékelt Áruk Boltjában

(Sallai u. 6.)

Konfekció! — Méteráru! — Fehérnemű! — Kötöttáru!

20—60% ÁRENGEDMÉNY

PÉCSI RUHÁZATI BOLT VÁLLALAT

A Baranya megyei Mezőgazdasági Ellátó Vállalat AGROKER Pécs, Megyeri út 90.

Értesíti kedves vásárlóit, vagyonmegállapító

leltározás miatt

mezőgazdasági gépraktárában

1964. NOVEMBER 9-TŐL 17-IG,

a vegyesáru (kender, ruházat, hengerelttáru) raktárában

1964. NOVEMBER 16-TÓL 21-IG

az árukiadás szünetel.

Építtetők figyelmébe!

Az idejében leoltott „pihent" mésszel gazdaságosabb az építkezés, a frissen oltott mészből másfélszeres a felhasználás. A TÜZÉP-telepek az őszi-téli időszakban bőséges darabos mészkészlettel rendelkeznek. A tavasszal beinduló építkezések és tatarozások zavartalan anyagellátása és a költségekkel való takarékosság érdekében kérjük vevőinket, hogy mészszükségletüket most szerezzék be.

PÉCS-SZEKSZÁRDI TÜZÉP V.

Jelmezkölcsönző V. részére VÁSÁROLUNK

kifogástalan állapotban lévő modern nylon tüll, nylon csipke menyasszonyi ruhákat és színpadi kellékeket, legyezőt, díszmagyar kardot, egyujjas csipkekesztyűt, cilindert, korabeli napernyőt, Girardi-kalapot. Felvilágosítás **Pécs, Rákóczi út 66. Jelmezkölcsönző V.**

A Pécsi Fémipari Vállalat

LAKATOS, ESZTERGÁLYOS VILLANYSZERELŐ és AUTÓSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT

keres felvételre.

Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 13. sz. alatt.

Tanulmányi kirándulását segíti a

DIH

Felvilágosítás!

Idegenvezetés, gyári belépő!

Központi fűtéses turistaszállás, étkezés!

DUNAÚJVÁROSI IDEGENFORGALMI HIVATAL

Korányi Sándor u. 1. sz.

Telefon: 66-07.

BÚTORT vásárol?

BOY-SZOLGÁLAT HAZASZÁLLÍTJA SZAKSZERŰEN ÉS FELELŐSSÉGGEL

86-as Weltmeister tangóharmonika, és Tisza televízió eladó. Endre u. 12. Telefon: 41-26.

Zománcozott asztalitűzhely, Kalor rendszerű kályha eladó. Erzsébet u. 14. Egri.

VEGYES

Női kalapok javítása, alakítása, fordítása, szakszerűen, olcsón, gyorsan. Pécsi Ruhaipari Vállalat Szolgáltató részlege, Várady Antal u. 9. Telefon: 52-93.

Házi varrónő szolgálat Pécsi Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlegénél. Várady Antal u. 9. Telefon: 52-93.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.

Főszerkesztő: Vasvári Ferenc

Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.

Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.

Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.

Felelős kiadó: Braun Károly.

Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon • 15-32. 15-33 50 00.

Pécsi Szikra Nyomda. Pécs. Munkácsy Mihály utca 10 szám. Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.

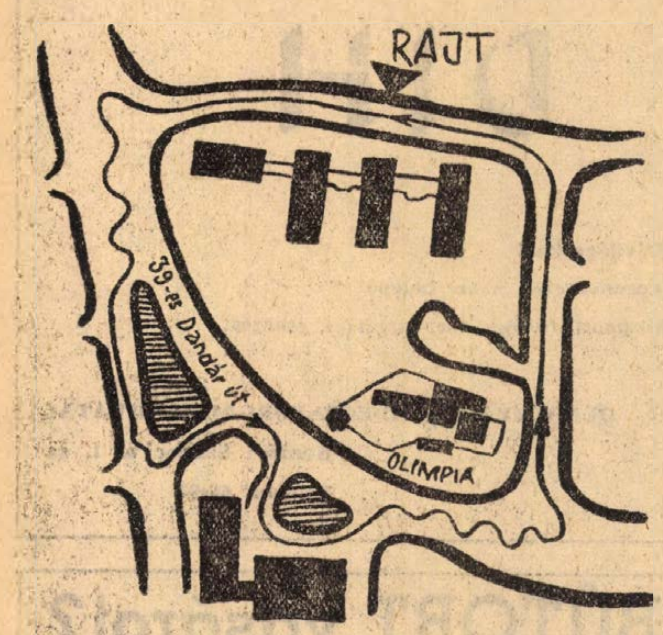
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.

Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft — Indexszám: 25 034

Könyvsorsjegy ismét kapható!

ANTIKVÁR KÖNYVESBOLT (Kossuth L. u. 21.)
IDEGENNYELVŰ- ÉS ZENEMŰ KÖNYVESBOLT (Jókai tér)
SZÉCHENYI TÉRI KÖNYVESBOLT
116. SZ. KÖNYVESBOLT (Kossuth L. u. 29.)

sport Sport sport

Vasárnap ismét izgalmas go-kart versenynek lehetnek tanúi a pécsi auto- és motorsport kedvelői. Ugyanis az Olimpia körüli pályán bonyolítják le a magyar bajnokság V., egyben utolsó fordulóját. A versenyen neves élversenyzők is résztvesznek, többek között Erdei Sándor, Kizmann Lajos, a MALÉV versenyzői, Marjai Tamás, az országos negyedik forduló bajnoka, a Szigethalmi Vasas versenyzője, és Dabi Lajos, a MOGÜRT versenyzője. A pécsieket Balatincz Zoltán, a pécsi MHS versenyzője képviseli. 8-án reggel 8 órakor kezdődik a kötelező edzés és 10 órakor pedig a verseny. Rajzunk az Olimpia körüli versenypályát ábrázolja.

Fél százalék

Huszonháromezer pécsi diák közül csupán kilencven kapott felmentést testnevelésből

Az év tizenkét hónapjában általában azok keresik fel a sportorvosi rendelőt, akik egészségesnek tartják magukat és amikor ezt a minősítési könyvecskébe beütött bélyegző is tanúsítja, elégedetten távoznak. Vannak olyan látogatók is — szeptember első heteiben — akik nem tartják egészségeseknek magukat és amikor ennek ellenkezőjét állapítja meg az orvos, ahelyett, hogy örülnének, elégedetlenül mennek haza. Ez utóbbiak a testnevelés alól felmentést kérő diáklányok és fiúk, akiknek a száma évről évre örvendetesen csökken.

A pécsi Sportorvosi Rendelő főorvosa, *dr. Szalai István* nem titkolja, hogy örülne annak, ha az iskolai testnevelés alóli felmentésekben a döntés jogát az iskolai orvosok kezébe tennék le.

— Nem azért örülnék elsősorban, mert ez roppant népszerűtlen feladat, hiszen kilenc éve, mióta ezt mi végezzük, rájöhettünk arra, hogy mindenkinek, minden szempontnak nem lehet eleget tenni. Nálunk inkább az okoz nagy fennakadást, hogy ez a szeptemberi „csúcsforgalom" akaddályozza a sportolók vizsgálatát, akik az őszi versenyidények miatt is ebben az időszakban keresnek fel tömegesen bennünket.

De mivel jelenleg a felmentési kérelmekre a sportorvosi rendelőben ütik rá a bélyegzőt, ezt a feladatot itt nagy gonddal és lelkiismeretesen végzik. Hogy ez mennyire így van, bizonyítják azok a kedvező számok, amelyekkel Pécs városa minden bizonnyal felállította az „országos csúcsot".

— A város mintegy 23 ezer különböző fokon tanuló diákja közül csak öt százalék, 1100 fiatal kért felmentést. Már ez a szám is a legkedvezőbb az országban. Közülük mindössze 90 tanuló, tehát alig négy ezrelék kapott teljes felmentést! Hozzávetőlegesen 800 diákot gyógytornára, 250-et pedig kímélő tornára utasítottunk. Vannak olyan általános iskolai és középiskolai osztályok, ahol egy diák sem mentes a rendszeres iskolai testnevelés alól!

Van egy új rendelkezés, amely előírja, hogy mindenkinek részt kell venni valamilyen formában a testet edző foglalkozásokon. A Pécsett kiválóan megszervezett gyógytorna mellett ez évben az ún. kímélő torna is ezt a célt szolgálja. Ezen a testnevelők irányítása mellett kevesebb megterhelést kapnak a fiatalok és ez módot nyújt a rövid idő alatt lezajlott betegségek (kéz-, lábtörés, vakbélműtét, stb.) után arra, hogy néhány hetes, vagy hónapos átmenettel mielőbb visszatérjen a diák az életerős, edzett fiatalok közé.

— Nemcsak ilyen esetekben javasoljuk a kímélő tornát. Vannak enyhe elváltozásokkal (szédülés, ájulás) küszködő és feltűnően ügyetlen fiatalok, akiknek ezért is kisebbségi érzésük lenne a többiekkel szemben. Külön könnyített foglalkozáson viszont rendszeresen és felszabadultan mozoghat. Végül ott vannak a kis falusi iskolákból középiskolákba feljutó és a testnevelés legkisebb követelményeit sem ismerő gyerekek, akiknek egy vagy két év ilyen átmenet kell ahhoz, hogy a testnevelő tanárok előtt is teljesértékű „harcosnak" számítsanak.

Ezzel a kímélő testneveléssel már megpróbálkoztak tavaly is a nagyobb gimnáziumokban, ősztől azonban rendeletileg szervezni kell olyan iskolákban, ahol a résztvevők száma meghaladja a tíz főt. Ahogy Szalai doktor mondja, „örvendetesen sajnálatos", hogy sok iskolában a kis létszám miatt nagy a gond. Ezeknél általában a rendes testnevelési órákon vesznek részt a „kíméletet" érdemlők, persze csökkentett feladatokkal.

Egyre kevesebb tehát a felmentést kérők és igen megfogyatkozott az ilyen engedélyt kapottak száma. Mostanában nem fordul elő olyan eset, hogy az egyik középiskolás különböző betegségekre hivatkozva állít elő kérelmével a sportorvos elé és amikor elutasító választ kapott, kihúzta zsebéből súlyemelő minősítési könyvét és az „alkalmas" bélyegző beütését kérte. Meg olyan sem hogy az orvos a táncest nyitópárjaként látta viszont azt a kislányt és olyan mozdulatokkal, amelyről azt állította, hogy a testnevelési órákon nem képes végrehajtani. És egyre kevesebben jelennek meg azok, akik a bizonyítványukat féltik a testnevelési jegyek miatt.

— Ebben persze részük van azoknak a testnevelőknek is, akik nem merevek az osztályozásnál, hanem elsősorban a tanulók igyekezetét, hozzáállását veszik figyelembe, — mondotta dr. Szalai István sportorvos, aki azt szeretné, hogy jövőre még az idei alacsony létszámnál is kevesebb fiatal kérné felmentését az iskolai testnevelés alól.

T. Z.

Sport-irodalmi pályázat

Az MTS Pécs Városi Tanácsa és a Dunántúli Napló szerkesztősége sportirodalmi pályázatot hirdet felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából, a felszabadulás és az azt követő időszak sportéletének feltárása és megörzése érdekében.

A pályázatra beküldhető:

1. Visszaemlékezések pécsi vonatkozású fontos sporteseményekre.

2. Riport, tárca, tudósítás az elmúlt húsz év jelentős pécsi sporteseményeiről, kiváló sportolókról, jó eredményt elérő szakosztályokról, sportegyesületekről, szakszövetségekről stb.

Az írásos anyag mellé foto dokumentumokat is mellékelhetnek a pályázók. A pályázat nyilvános, azon bárki résztvehet. A pályaművek terjedelme lehetőleg a 200 gépelt sort ne haladja meg. A pályázatokat kérjük legkésőbb 1965. január 15-ig eljuttatni az MTS Pécs Városi Tanácsa (Pécs, Megye u. 21.) címére.

A pályázat jeligés. A pályamunkán a jeligén kívül más jelzés nem lehet. A pályázó nevét és címét tartalmazó zárt — kívül a jeligével ellátott — borítékot a pályaművel együtt kell beterjeszteni.

Pályadíjak:

Egy darab	I. díj	1000 Ft
Egy darab	II. díj	700 Ft
Két darab	III. díj	400—400 Ft

A díjnyertes és a legjobb pályázatokat a Dunántúli Naplóban is leközöljük a szokásos cikkhonorárium díjazásával. A pályázat eredményét az 1965. február utolsó vasárnapján megjelenő lapban közöljük.

A pályázatokat 5 tagú Bíráló Bizottság értékeli. A bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a pályaművek értékének megfelelően a pályadíjakon belül esetleg változtatásokat eszközöljön. (Pl.: két első, egy második, egy harmadik díj stb.)

Rangadó az NB II. utolsó fordulójában

A labdarúgó NB II-ben vasárnap az utolsó forduló mérkőzéseit játsszák csapataink. Igen izgalmasan, érdekesen alakult a hajrá a labdarúgó NB II-ben. Sokáig a Bányász vezetett, volt idő, amikor a PVSK állt az élen, de most az utolsó forduló előtt egy budapesti csapat, a III. kerület a bajnokság első számú esélyese. A budapestiek 2 ponttal vezetnek a második helyezett Pécsi Bányász előtt.

A papírforma szerint a III. kerülettől már nem igen lehet elvenni a bajnokságot, de a labdarúgásban minden lehetséges, ha a III. kerület vasárnap Székesfehérváron vereséget szenved, a Bányász pedig megnyeri utolsó mérkőzését, még a Pécsi Bányász is lehet bajnok..

A Bányász vasárnapi ellenfele a nagy rivális, a PVSK gárdája lesz. Mindkét csapat erősen visszaesett a hajrában, egyik sincs legjobb formájában, legutóbb tavasszal 2:2-es döntetlent hozott a két csapat összecsapása, azt meg előzően is megosztoztak a csapatok a bajnoki pontokon, akkor 0:0 volt az eredmény. Mit várhatunk a mostani összecsapáson?

— Sajnos a fiúk az utóbbi hetekben nagyon visszaestek — mondotta dr. Czibulka Mihály, a PVSK edzője. — A III. kerülettől elszenvedett vereség után egymás után hullattuk el a pontokat, vasárnap a Bányász ellen azért megpróbáljuk. Garami húzódása szépen javul, valószínűleg ő is játszik, Bérczesi is meggyógyult. Szeretnénk legjobb csapatunkkal kiállni és jó mérkőzéssel búcsúzni közönségünktől. Hogy mi lesz az eredmény? Meg mondom őszintén, győzni szeretnénk, de a papírforma döntetlent igér.

A Pécsi Bányász házatáján érthető az elkeseredés.

— Nagyon nehéz lelket verni a fiúkba — mondotta Kertész Tibor, a csapat másodedzője. — Most már csak a szerencse segíthet nekünk. Ezt a bajnokságot a Bányász már elvesztette, most már csak abban az esetben lehetünk bajnokok, ha a III. kerület vasárnap vereséget szenved. Ez persze nem valószínű. A legtájdalmasabb, hogy pont az utolsó mérkőzéseken estünk vissza, igen sokáig vezettünk, játékosaink nem birták idegileg, de főleg az idősebb labdarúgóink, erőnlétileg sem az NB II sorozatmérkőzéseit. 33 mérkőzést kellett lejátszanunk a Népköztársasági Kupa és egyéb találkozók mellett, a sűrített program igen károsan érezttette hatását a sorsdöntő mérkőzéseken.

A Bányász hétközi edzőmérkőzésén a hagyományos nős-nőtlenek találkozót játszották, vasárnap a csapat utolsó mérkőzésére a vezetők lendületes, fiatal együttest szeretnének pályára küldeni.

— Győzni szeretnénk, mert ez az utolsó lehetőségünk, s igen nagy kár lenne, ha ezt is elszalasztanánk, — hallottuk a Bányász vezetőitől, de ez a véleményük a játékosoknak is.

— h —

November végén lesz a villámigazolás

Erősítési tervek — Új edző Komlón

A labdarúgó NB II-ben és NB I. B-ben vasárnap befejeződnek a bajnokság küzdelmei. Az NB III-ban még két vasárnap pályára lépnek a csapatok.

A bajnokság befejeztével sem pihennek csapataink, Pécsett december elején indulnak meg a Labdarúgó Dunántúli Napló Kupa küzdelmei decemberben is játéklehetőséghez jutnak a Dózsa, a Komlói Bányász, Pécsi Bányász, a PVSK, a BTC, a PEAC labdarúgói. De a csapatok vezetői sem pihennek.

Ebben az évben is villámigazolási lehetőséghez jutnak a csapatok. A villámigazolásoknak még nincs pontos terminusa. Egy biztos, hogy november utolsó napjaiban történik a villámigazolás. A Pécsi Dózsa és a Komlói Bányász is megerősíti csapatát. A lila-fehérek vezetői csak úgy mint a komlóiak hétlakat alatt őrzik, kiket akarnak igazolni. A hírek szerint a pécsiek egy NB I-es egyesülettől kapust, egy NB I. B-ből kiesett csapattól hátvédet és szélső csatárt szeretnének leigazolni, ugyanakkor az NB II. keleti csoportjában kitűnően szereplő együttes jobbszélsőjével is tárgyalást folytatnak. A komlóiaknál a debreceni Bodai, a volt csepeli Kiss, és a volt újpesti Pataki átigazolása mellett az NB I-be fel nem jutott vidéki vasutas egyesület szélsőjét szeretnék megszerezni.

Több csapatunk új edzővel kezdi meg a felkészülést az elkövetkezendő bajnoki évre. Az NB I-es edzők közül december 31-én Freinernek (Csepel), Szuszának (Ú Dózsa), Szücs Gyulának (Komló), Hidegkutinak (Győr) jár le a szerződése. Az már biztosra vehető, hogy Hidegkuti és Szücs Gyula elhagyja mostani egyesületét, az előbbi kettő távozásáról azonban még nem tudnak. Újság még, hogy Ilovszky Rudolf visszament régi csapatához a Vasashoz. A Komlóról távozó Szücs Gyula helyére a sportkör elnöksége dr. Czibulka Mihályt, a PVSK edzőjét kérte föl az NB I-es komlói csapat edzéseinek irányítására.

Egy veretlen csapat

Az Ércbányász SC egyedülálló teljesítménye

Évek óta ostromolta a labdarúgó osztályban a bajnokság kapuját az Ércbányász SC — sikertelenül.

Ebben az évben beérett a munka gyümölcse. Kilenc ponttal vezetve, a bajnokságot már nem lehet elvenni tőlük. Ujabb NB III-as csapata van Pécs városának.

Ritka bravúros szereplés

Az Ércbányász SC teljesítménye egyedülálló az egész országban. Jelenleg a megyebajnokságban szereplő csapatoktól az NB I-ig egyetlen veretlen csapat nincs az Ércbányászon kívül! Hogyan született meg ez az eredmény?

Ez év januárjában új edző került a csapathoz Kállai Lipót személyében. Kezdetben nem ízlett a játékosoknak a fokozott edzési foglalkozás, de később megszokták az erősebb munkát. Sokat jelentett az is, hogy a csapat szelleme megjavult. Az edző mellett ebben jelentős része van Bujtor Béla szakosztályvezetőnek.

A tavaszi idény nem a legszerencsésebb körülmények között kezdődött. Vojtak középcsatár a Kinizsi elleni mérkőzésen súlyos sérülést szenvedett és három hónapig volt gipszben a lába. A zalaegerszegi MNK mérkőzésen Bukovszky balfedezet boka- és sípcsonttörést szenvedett. Kereszti, a csapat belső csatára az őszi idény kezdete előtt, edzés alkalmával vált hosszú időre hasznavehetetlenné. Garbaczot a szövetség tiltotta el egy hónapra a játéktól.

A nyári MNK mérkőzéseken már szép eredménnyel rukkoltak ki az Ércbányász SC labdarúgói. Bejutottak a legjobb 16 közé, pedig ellenfeleik között két NB I-es csapat is volt. A szép szereplés mellé megnyerték az országos Ércbányász Kupát is.

Az őszi fordulóban lejátszott tizenegy mérkőzés közül, tízszer ugyanabban az összeállításban játszott a csapat, pedig jó néhány gyengébb teljesítmény is akadt. De az edző kitartott eredeti elhatározása mellett, s az eredmények őt igazolták. Tizenegy találkozóból tizet megnyertek és csak egy esetben mérkőztek döntetlenül.

Az őszi idényben, amikor az Ércbányásznak már „állt" a bajnokság — egy kis megtorpanás következett, de aztán ez is elmúlt. A tavaszi háromponthos előny kilencre nőtt a második helyezett előtt és biztosan nyerték a megyebajnokságot.

A kitűnő 83:20-as gólarányuk mellett jellemző, hogy a csapat, a helyzeteinek csak mintegy 35—40 százalékát használta ki. A szélekről indított támadások legtöbbje kihasználatlan gólhelyzetekkel fejeződött be. Erőnléti hiányosságok a bajnokság folyamán nem mutatkoztak annak ellenére, hogy nem tartottak nyári pihenőt. A tavaszi mérkőzéseken tapasztalható feleslges beszéd is mind jobban elhalt a pályán a bajnokság vége felé, ami a csapatfegyelem megszilárdulását bizonyítja. A szakosztály vezetősége nem elégszik meg az elért eredménnyel és máris megtették a megfelelő lépéseket az erősítés érdekében.

A siker kovácsa

A bajnokság megnyerése — nem kis részben az edző, Kállai Lipót lelkes munkájának köszönhető. Közben még arra is jutott idejéből, hogy Pécs válogatott labdarúgó csapatát a finn túrára felkészítse. Ez a többségében fiatalokból álló együttes Helsinki válogatottját 3:2-re, Lahti csapatát 2:1-re és Kuopio együttesét 4:1-re győzte le. A finnországi túrán fedezték fel tulajdonképpen Pécs labdarúgásának sokat jelentő utánpótlását!

A közvélemény kívánsian tekint az NB III-as csapat jövő évi szereplése elé, mert megfelelő erősítéssel, az Ércbányász SC-nek minden lehetősége megvan arra, hogy az NB III-ban is a legjobbak között szerepelhessen.

Baksa László

Tokióban valóra váltak a japánok reményei

Amikor az amszterdami olimpián 1928-ban Mikijo Oda, a kitűnő hármasugró megszerezte a japán atléták első aranyérmét, ez szinte nemzeti ünnepet jelentett a felkelő Nap országában. Atlétikában akkoriban még maguk a japánok sem vártak ilyen átütő sikert, hiszen a világ közvéleménye akkor még azt tartotta, hogy a kisebb termetű japánok az atléták salakján nem vehetik fel a versenyt a hórihorgas amerikaiakkal, szálfatermetű svédekkel, a pompás alkatú finnekkel. Az atlétika terén az Egyesült Államok és Finnország jelentette a „nagyhatalmat", az ő versenyzőik vitték el az érmek zömét. Mikijo Oda aranyérme tehát új mérföldkövet jelentett a japán atlétika történetében. A hazatérő atlétát lelkesen ünnepelték honfitársai, s Amszterdam óta egyéb sportágban is előretörtek a felkelő Nap országának versenyzői...

Most ők rendezték meg az olimpiai játékokat, érthető, hogy fokozottabb bizakodással várták a versenyeket. A japán úszók egyszer már alaposan megtréfálták az amerikaiakat, olyan csapást mértek rájuk, hogy szinte már úgy lászott, többé már nem engedik ki kezükből a vezetést. A japán hegemónia azonban nem sokáig tartott, az amerikaiak és az ausztrálok is léptek egyet, s most a medencében nem sok siker termett a japánoknak.

Azzal tisztában voltak a derülátó japánok is, hogy az olimpiai játékokon elsősorban a Szovjetunió és az Egyesült Államok versenyzői osztozkodnak majd az érmeken.

Két nagyhatalom mögött a harmadikok szeretnénk lenni — ez volt a japánok terve és vágya az olimpiai játékok előtt.

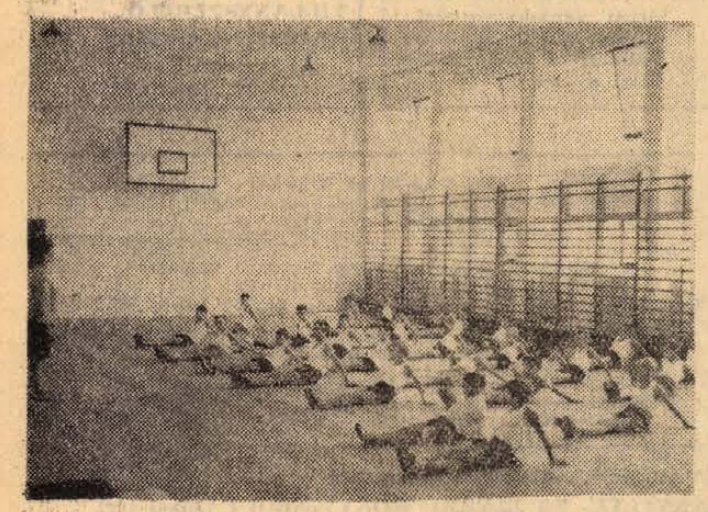
Nos, a japánok elérték céljukat. Az első pillantásra könnyen teljesíthető tervnek látszott a japánok reménykedése, ha azonban az erőviszonyokat latolgatjuk, kiderül, a harmadik helyre sem volt utolsó dolog kerülni abban a nagy tülekedésben, mely Tokióban volt. A harmadik helyre a japánok mellett a lengyelek, az ausztrálok, az angolok és a közös német csapat is igényt tartott. A vendéglátó japánok azonban egy pillanatig sem titkolták, szinte elvárják a harmadik hely megszerzését sportolóiktól. Előnyös volt a helyzetük, mert hisz hazai környezetben vették fel a küzdelmet a többiekkel. Költséget és fáradtságot nem kímélve tervezték meg az olimpiai játékokat és ugyanolyan lelkesedéssel készítették fel az egyes sportágakban rajtoló versenyzőiket. A japán sportszakértők már a római olimpiai játékokon lefilmeztek mindent, amit csak lehetett. Az élversenyzők edzésmódját, versenystílusát aztán hazamentek, s megkezdődött a nagy felkészülés.

És a japánok jól vizsgáztak. Nagyszerűen kamatoztatták azt a sok beruházást, amelyet Rómában és Róma után eszközöltek. Az olimpiai szervező bizottság japán elnöke Kenkicsi Oszimát a megnyitó ünnepség alkalmával ezt mondotta:

— Legalább 15 érmet nyerhetünk.

Nos, ezt a tizenöt aranyérmet nemcsak elérték, de túl is szárnyalták a japánok, hiszen 16 első helyet szereztek. Igaz, a japán csapat létszáma az elmúlt időkhöz képest lényegesen nagyobb volt és így reális alapokon állt a derülátásuk. A japán cselgáncsozók, birkózók, röplabdázók tornászok nagyszerűen szerepeltek. Uszásban sokkal kisebb volt a japánok derülátása, de azért egy-két érmet ebben a sportágban is elvártak versenyzőiktől. De a japán úszók ezúttal nem tudtak megbirkózni a nagyszerű amerikai versenyzőkkel. Végeredményben a japán sportolók nagy sikerét hozták a tokiói olimpiai játékok, s a szimpatikus, szerény, mindig mosolygós arcú japán versenyzőktől senki sem irigyelte a sikert, a győzelmet, a aranyérmeket. Mindenki tudta megdolgoztak érte, megérdemelték.

Korszerű tornateremben öröm az óra

A Móricz Zsigmond téri általános iskola tornatermében szívesen látogatják a testnevelési órákat az iskola tanulói. A korszerűen felszerelt tornateremben kosárlabdázásra és röplabdázásra nyílik lehetőség.

Az ünnepek sportműsora

Szombat, november 7.

Labdarúgás: megyei I. osztályú mérkőzés; Pécsi Vasas—Pécsi Postás, ifjúsági stadion 9.30.

Kosárlabda: NB I. mérkőzés: PVSK—VTSK férfi, PVSK tornacsarnok 11.

Asztalitenisz: november 7. emlékverseny, PEAC rendezésében, Egyetemi Tornacsarnok 8.

Kézilabda: a PEAC ünnepi tornája a KISZ-kongresszus tiszteletére, Egyetemi Tornacsarnok; PEAC—Vörös Meteor női 9.30, PEAC—Dózsa férfi 10.05, Bányász—Tanárképző Főisk. női 10.50, Bányász—Kesztyűgyár, férfi 11.25.

Vasárnap, november 8.

Labdarúgás: NB II. mérkőzések: PVSK—Bányász PVSK-pálya 14. BTC—Esztergom Bőrgyár pálya 14. **NB III. mérkőzések:** Mohács—Máza-Szászvári Bányász, Mohács 14, Nagymányoki Brikett—PEAC Nagymányok 14. Nagykanizsai Vasutas—Pécsszabolcsi Bányász, Nagykanizsa 14. **Megyei I. osztályú mérkőzések:** Beremend—Ércbányász SC, Beremend 14. Előre—Magyarszék, Postás-pálya 14, Lánycsók—Bóly, Lánycsók 14. Szigetvár—Porcelángyár, Szentlőrinc 10.30. Kinizsi—Hidas, Helyiipar-pálya 14. Siklós—Vasas I. Bányász, Siklós 14.

Kosárlabda: NB. I. mérkőzés; Csepel Autó—PVSK férfi, Szigetszentmiklós 11.

Vívás: a PEAC I. osztályú párbajtőr versenye a Mecsek Kupáért, Egyetemi Tornacsarnok 8.

Kézilabda: a PEAC ünnepi tornája a KISZ-kongresszus tiszteletére, Egyetemi Tornacsarnok 9.30.

Gokart: a Magyar Bajnokság utolsó futama, Újmecsekalja 10.

IRODALOM Művészet KULTÚRA

Földeák János:

Nem feledheted!

Amíg élsz, mindig hallanod kell
az Auróra ágyúját,
azt az egeket is fölszántó,
földet rengető csattanást;
látnod a vakító villámot,
mely az ágyúcsőn kicsapott,
s éles lövedéke, surrogva,
világot rázó riadót
harsant rá a nyomorúságra,
s pillanat alatt verte szét
a bárók, hercegek, bankárok
elterpeszkedett erejét...

Nem feledheted azt a hajnalt,
nem feledheted el soha —
nemcsak annak az őszi napnak
volt szikrázó hajnala,
de a föleszmélt proletárnak
történelembe robbanó
első perce is: szenvedéllyel
és diadallal fölcsapó,
megállíthatatlan hatalma —
nem feledheted el soha:
nemzeteket szabadított fel
az Auróra ágyúja!

Halottak vannak már mögötted —
ó, hányszor láttál folyni vért
negyven esztendő alatt, hányszor,
a kommunista emberért,
ne is számold, kimondhatatlan,
annyi a drága vértanú,
s a történelemben sem volt még
áldozatosabb háború,
de meggyógyítóbb győzelem se,
s hogy nem lesz jövőd mostoha
(óvják lenini nemzedékek),
nem feledheted el soha!...

Magyar vagy, egy nép, de nem árva,
emeld magasra homlokod,
Európa véres viharait
egy évezrede jussolod,
s iszonyú megpróbáltatások
figyelmeztetnek: ostoba
uraid is! idegen zsoldon:
nem feledheted el soha —
amíg élsz, mindig hallanod kell
az Auróra-ágyúszót,
azt a földet-eget dörrentő,
örökké hangzó riadót!...

Papp László:

A legszebb ősz

Az volt a legszebb ősz ezen a földön;
A meggyötörtek szép diadala.
Vad, gonosz urak végső, nagy kudarca
S egy rég álmodott korszak hajnala.
Megindultak az elszánt proletárok,
A sztyeppékről a muzsikok hada.
Seregeltek a Téli Palotához
És fölzengett a fegyverek szava.
Zord férfiak, markáns, szakállas vének
És zsenge-vállú fiatal erők
Fogták a puskát, forgatták a kardot
Rohamoztak és omlott az Erőd,
Robbant a gránát, szuronyok vitáztak
Leszámolás volt, tisztító vihar
Végérvényes bírkózás ezredekkel.
A cár-atyuska csapataival.
Büszke Október! Auróra sortűz!
Csillagos, tépett, kemény katonák!
— Forró, piros vér omlott a kövekre —
Ti hoztátok el Földünk tavaszát.

LEONYID RAHMANOV:

A GOMB

Egy német szociáldemokrata 1920-ban Oroszországba utazott, hogy saját szemével lássa az ottani helyzetet és találkozzék Leninnel. (Sokan érkeztek akkor ezzel a céllal). Vrangel és Pilsudski ellen még folyt a harc, s a vendég szemében Oroszország a teljes összeomlás és éhinség képét mutatta. „No igen, valami csoda folytán átvészelte néhány nehéz esztendejét, ezután — gondolta a német — a forradalmi lelkesedésnek már el kellett apadnia, az emberek halálosan kimerültek."

Kertelés nélkül akart beszélni Leninnel — éles, nyílt kérdéseire ugyanolyan nyílt válaszokat várt. Felkészült, hogy elfogulatlan bírája legyen mindannak, ami Oroszországban végbemegy. Ehelyett pelig lélekszakadva kellett válaszolnia azokra a kérdésekre, amelyekkel Lenin halmozta el őt. Lenin arról faggatta: miként volt lehetséges, hogy az egyik német fejedelemségben kikiáltott tanácsköztársaság, melynek kormányzatában ez a független szociáldemokrata is részt vett, mindössze három napig tarthatta magát. A német logikusan kifejtette, hogy a szociáldemokrata párt jobbszárnya elárulta őket, a nép nem volt eléggé öntudatos, nem készült még fel eléggé a szocializmusra s a döntő pillanatban nem támogatta munkáskormányát.

— És maguk mit tettek azért, hogy a nép higgyen és támogatást nyújtson önöknek? — kérdezte bizalmatlanul Lenin.

— Kellett, hogy higgyenek nekünk — felelte sértődötten a „független". — Mi hús vagyunk a nép húsából. Úgy vagyunk a néppel... no, mondjuk, mint a gomb a kabáttal, amelyhez hozzávarrták.

Lenin elmosolyodott:

— Hm, tegyük fel, hogy így van. De mégis, mit tettek önök saját népükért?

— Mit tehettünk volna három nap alatt? — álmélkodott a német.

— Úgy? Nos, nevezzen meg csak egy olyan törvényt vagy rendeletet, amelyet a három nap alatt kihirdettek és megpróbáltak végrehajtani.

— Törvényekre, rendeletekre nem is került sor. Kormányunk, ismétlem csak három napig létezett.

Lenin azonban kérlelhetetlenül folytatta:

— Három nap! Önök ezt egyáltalán nem használták ki! Hogy is támogatta volna önöket a proletáriátus, amikor még a gyárak munkás-önkormányzatát se tudták életbe léptetni! A parasztok azért nem álltak önök mellé, mert önök egy mukkot sem ejtettek ki arról, hogy felosztják a nagybirtokokat. Egyáltalán mit értek el önök? Annyit, hogy feszesen begombolkoztak és ünnepélyesen bevonultak a megszökött miniszterek dolgozószobáiba? Ez kevés. Ez megbocsáthatatlanul kevés. Ezért nem tarthatták magukat három napnál tovább. Mi viszont amint látja, már több mint három esztendeje tartjuk magunkat és bízunk benne, hogy örökre!

A „függetlent" lenyűgözte ez a sok önbizalom és hirtelen, elvesztve hidegvérét, így kiáltott fel:

— Örökre? Hát a gomb?

— Miféle gomb? — kérdezte csodálkozva Lenin.

— Ha holnap akár önnek, akár énnekem leszakad és elvész egy gombunk, akkor mi lesz? Őszintén megmondom: mint volt szabó, utána érdeklődtem...

— Á, ön szabó? — érdeklődött Lenin.

— Az, de mit érek vele? Itt, önöknél, Oroszországban nem árusítanak gombokat. Az ember a hősiesség csodáira képes, legyőzi minden ellenségét és egyszerre csak egy nevetséges apró dologban tehetetlen: elvesztette a gombját! Önöknél leálltak azok a gyárak, amelyek a legegyszerűbb, mindennapi holmikat állították elő. Az emberek már évek óta úgy élnek, hogy képtelenek beszerezni azt, amire szükségük van. Nem luxustárgyakról beszélek, hanem a gombokról!

Lenin elnevette magát:

— Azt akarja ezzel mondani, hogy ha leszakad a nadrágunkról a gomb... Valóban igaza van: a nehézkedési törvény értelmében le kell csúsznia. (És bizalmasan közel hajolt a némethez.) Elárulok egy titkot önnek: nem fog lecsúszni. A zsineget még szorosabbra húzzuk a hasunkon és remekül tartani fog, amíg csak el nem űztük Vrangelt. Azután pedig lesz bőven a mi országunkban gomb is meg minden egyéb hasznos holmi. Nem kisebb lelkesedéssel fogjuk gyártani ezeket, mint ahogyan harcoltunk. Addig azonban arra kérném, kedves elvtárs, hagyja békében az én gombomat.

— Bocsánat — hebegte a német, aki heves vitájuk során mindvégig csak csavargatta Lenin kabátgombját.

Később együtt indultak egy munkásklubba, ahol Leninnek gyűlésen kellett felszólalnia.

Nyár volt, Leninnek a sietségtől melege lett, kigombolta kabátját, s ekkor — lepattant a gomb, amelyet vitapartnere oly buzgón csavargatott. Lepattant és elgurult a járdán. Lenin észre se vette. De nem úgy a német. Ő észrevette, még nagyobb zavarba jött, felvette és zsebre tette a gombot. Minden eshetőségre — ezt gondolta —, aztán valahogy majd módja lesz helyrehozni baklövéseit.

Miután a klubban a gyűlés véget ért — Lenin a szovjet hatalom időszerű feladatairól, a katonai és a termelési arcvonalról beszélt —, ismét kiléptek az utcára. Ekkor a német elképedve látta, hogy Lenin kabátjának minden gombja a helyén van. Hát ez miféle csoda? Hiszen Lenin alig tíz percre tette le a terembén a kabátját és maga mögé, a székre rakta. Kinek sikerült ezalatt felvarrnia a gombot? És honnét vette? Kétségtelen: az ország vezetőjének öltözékét egy külön ember figyeli állandóan, másként nem is lehetne megmagyarázni a történteket — hiszen a lepattant gomb még változatlanul ott lapult meg a német vendég zsebében...

Néhány évvel később, amikor Lenin már nem élt, az említett független szociáldemokrata, aki kommunista lett, újra a Szovjetunióba utazott. Örömmel tapasztalta, hogy az ország feléledt, pezsgő építőmunka folyik benne és sok mindenféle áru kapható nemcsak Moszkvában, hanem az általa felkeresett falvakban is.

Az egyik parasztházban, amikor belépett, mindjárt Lenin képe vonta magára figyelmét. A fényképből nagyított képen Lenin kabátot, sapkát viselt: pontosan ugyanazt, amely az emlékezetes séta idején volt rajta. Az idős háziasszony látta, hogy a külföldi vendég figyelmesen nézegeti a képet büszkén mondta hát neki:

— Iljicsnek ezt a kabátját különösen jól ismerem.

— Mit akar ezzel mondani? — kérdezte értetlenül a német.

Az asszony erre elmesélte, hogy öt évvel azelőtt, amikor még a városban dolgozott — egy gyári klubnak volt a takarítónője —, Lenin odaérkezett egy gyűlésre. Ő szokás szerint egy pohár teát tett a szónok elé, s közben egy gyors pillantást vetett Leninre, majd a széken fekvő kabátjára. Feltűnt neki, hogy a nem új, de még jól használható bársony galléros kabátjáról hiányzik egy gomb. Lopva elvette a kabátot és bevitte saját kis kamrájába a lépcsőfeljáró alá. Node ezután mit tehetett? Tartalék-gombjai nem voltak, és hát az idők is megváltoztak. Azelőtt elszaladt volna a boltba vásárolni... Nos, gondolta, hátha sikerül, és letépte saját mellényének egy gombját (persze nem volt ugyanolyan, mint Leniné: kisebb és az alakja is más), aztán jó erősen, legvastagabb fonalával hozzávarrta a kabáthoz.

Nemrég a községi szövetkezeti boltban járt, s ott Lenin nagyméretű képét pillantotta meg. Ránézett és — egek! — ott látta a kabáton azt a gombot (jobb oldalt, felülről a másodikat), amely az ő mellényéről származott...

Elkérte a képet, hazavitte és a tükör mellé tette.

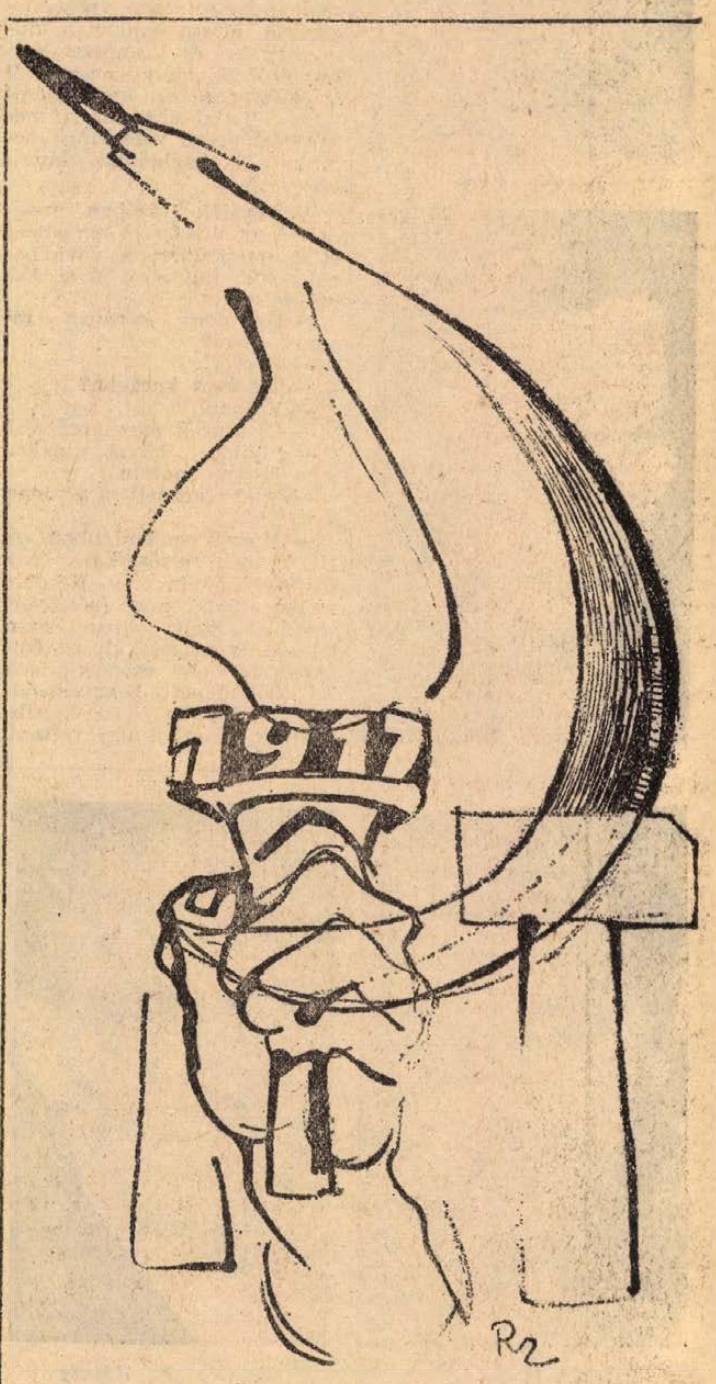
Azóta naponta többször is megnézte.

— Az én gombom látható rajta!

A német vendég végighallgatta a történetet, alaposan szemügyre vette a képet, némán bólintott, mintha ezt mondaná: „pontosan így történt" — majd előhúzta mellényzsebéből a gondosan papírba göngyölt gombot (a papíron ott állít a séta dátuma), s a sok éve magánál őrzött emléktárgyat Lenin gombját az asszonynak ajándékozta. Őszinte örömmel.

Így gondolkozott ugyanis: minden jog és méltányosság értelmében csak ez az asszony lehet annak tulajdonosa. Íme, gondolta, bizonyítéka ez annak, hogy a szovjet hatalom belső lényegénél fogva a nép hatalma, s a világhírű politikai vezető meg a takarítónő e hatalomnak nem két pólusát jelenti. Hanem ez a parasztasszony Lenin valamiféle nénikéjének, dajkájának érzi magát... Nos, hát, amint mondani szokás: Isten áldja, hogy örökké így is maradjon!

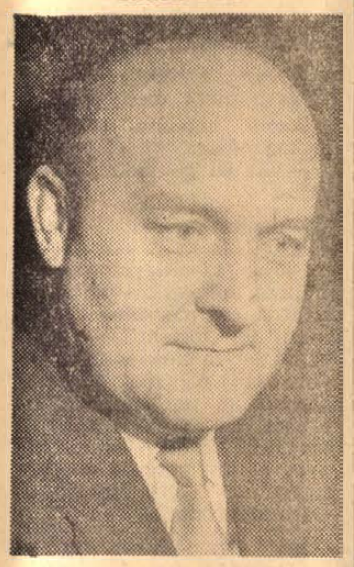
(Fordította: **Radó György**)

Az 1964. évi megyei művészeti díjasok

Simon Béla

Dr. Rónai Béla

Bertók László

Fürtös György

Szolgálni a zene ügyét...

1930 ÓTA pécsinek vallhatja és vallja magát. A főiskola elvégzése után ugyanabba a tanítóképzőbe került tanárnak, ahol diákéveit töltötte. S ha valaki ma Antal Györggyel akar beszélni, ugyanabban a régi, Mátyás király utcai házban találja meg, ahol már 1949-ben is megtalálhatta az igazgatói székben. Csakhogy az azóta eltelt években sok minden történt.

Például az, hogy tizenöt évvel ezelőtt megalapította a ma már kitűnő hírű Liszt Ferenc kórust. Eleinte egyszerű énekkar volt, az iskola növendékeiből, tanáraiból. Azután meglelte „profilját", meghonosította az oratórium műfaját a város hangverseny-életében. Régi hagyományokon épült a kórus a régi híres Pécsi Dalárda kottáit ma is őrzi és sok olyan művet énekelt, amelyet a múlt században a dalárda is tolmácsolt már. Régi hagyományok keltek életre a pécsi szimfónikus zenekar feltámasztásával is.

— A kórus először 1953-ban énekelte Kodály Psalmus Hungaricus-át — emlékezik Antal György. — Azóta ezt a művet az ország minden táján énekeltük, s az alig több mint tíz év alatt itthon húsz előadást ért meg. A nagy klasszikus oratóriumok egész sorát adtuk elő, egészen a mai művekig. Most készülünk Bach Máté passiójának előadására, december 13—14-én lesz ez a hangverseny, amely talán az eddigi legnagyobb feladat számomra, mert úgy tudom, ez a mű Pécsett, sőt, vidéken sem szólalt meg még Magyarországon.

TANÍT, ISKOLÁT IGAZGAT, dirigál. A Magyar Zeneművészek Szövetségének helyi vezetője, a pécsi Népművelési Állandó Bizottság elnöke, és harmadszor is megválasztották tanácstagnak. Amikor beszélgettünk, óráról érkezett, karvezetést és zenekari gyakorlatot oktat a szakiskolában.

— Nézzen ide az asztalomra — mutat szét íróasztalán, amikor arról érdeklődünk, e pillanatban mi mindennel foglalkozik. A hatalmas íróasztalt papírok borítják. Felemel egy meghívót, egy budapesti tanácskozásra szól, az oktatási reform ügyében. — Az iskola vezetése rendkívül változatos és izgalmas feladat, márcsak azért is, mert ez a tanulmány minden hallgatónknak hivatás is egyben. A tizenhat év alatt a második nagy zenei, nevelési és tantervi reformot készítjük elő. De itt egy érdeklődő levél arról, hogy nincs-e probléma a májusi hangversenynyel, amikor Händel: Az idő és az igazság diadala című művét énekli a Liszt-kórus a Zeneakadémián. „Tegyük hozzá, ezt mi adjuk elő az országban először. De felszólít egy másik levélben a Magyar Zeneművészek Szövetsége, hogy kérjek fel két-három személyt egy Budapesten megrendezendő vitán való részvételre, amely egy dzsessz-antológiával kapcsolatos. Most készítek egy anyagot a minisztérium részére a baranyai iskolánkívüli zenei nevelésről, ami nem könnyű, de igen szép munka lesz. Most diktálom a Máté passió hangverseny-ismertetőjét, amely a szokványos ismertetésen kívül egy lexikon-szerű összeállítást is tartalmaz a műfajra vonatkozólag. Az eseményhez méltó formában szeretnénk ezt a közönség kezébe adni.

Az oktatáson, a karvezetésen és a zenei élet vezetésében való részvételen kívül Antal György legkedvesebb tevékenysége a zenei népművelés kérdéséhez vezet el bennünket.

— ÉVEK ÓTA KÍSÉRLETEZÜNK a különféle formákkal — mondja — mindegyik jó is a maga helyén. Legfontosabbnak azonban mégis azt tartom, hogy a sokéves iskolai tanítást az ifjúság legszélesebb rétegeinél koronázzuk meg azzal, hogy hozzászoktatjuk őket a hangversenytermek levegőjéhez. Sokéves munka után Pécsett több mint 4 ezer gyerek jár rendszeresen koncertekre, s ez azt is jelenti, hogy már a közeli jövőben jelentős utánpótlásra számíthatunk a felnőtt hangverseny-közönség tekintetében. Országszerte Pécsre hivatkoznak, mint olyan városra, ahol szép eredményeket értünk el e területen, s ez nagy büszkeség, de nagy gond is. Hogy tartósítsuk az eredményeket és még tovább lépjünk, az idei tanévben például a megyére is kiterjesztettük az ifjúsági hangversenyek rendezését, kivéve Komlót és Mohácsot, ahol már eddig is rendszeresen tartottunk.

Antal György

Szívesen emlékszik vissza sok kedves élményre. Kitűnő vendégkarmesterekre, akiknek keze alá tanította az énekkart, akikkel együtt dolgozott. Ismeretlen apró gyerekekre, akik megállították az utcán és azt kérdezték: Gyurka bácsi mikor énekel megint a kórus? Emlékezetes szereplésekre, sok nehéz probléma megoldására, tehetséges növendékekre. Ha sokféle „foglalkozás" közül választania kellene, nem tenné meg:

— Mindegyik a hobbym, ha szabad így mondani. Mindaz a munka, amit végzek, szervesen összefügg, egyik a másikat kiegészíti, s egyaránt szeretem valamennyit. Tervem sincs más: tovább szeretném szolgálni a zene ügyét, tovább végezni ezt a szép munkát.

H. E.

Beszélgetés Örsi Ferenc íróval

ÖRSI FERENC író, a Magyar Televízió munkatársa, egy regény, hat színmű, öt Tv-játék és több film szerzője 17 éven keresztül élt és dolgozott Baranyában. Nemcsak írásairól, írói munkásságáról híres, hanem a dunántúli táj és történelem szeretetéről és mély ismeretéről is. Köztudomású, hogy számtalan ötlettel segítette a megye történelmi vidékeinek bemutatását, értékeink közkincscsé válását.

A Nevelők Házában megrendezett díjkiosztó ünnepség előtt munkatársunk rövid beszélgetést folytatott Örsi Ferenccel.

— Hat éves korában mi akart lenni?

— Kocsis...

— Tíz éves korában?

— Katona.

— És tizenöt éves korában?

— Civil... Mivel akkor már katona voltam.

— Mikor kezdett el aktívan írni?

— Húsz éves koromban, de akkor még elsősorban csak szociográfiákat... Később, amikor 1951-ben az Írószövetség első kongresszusa után Pécsett is megalakult az Írószövetség helyi csoportja, én is aktívabban bekapcsolódtam az irodalmi életbe. Egyébként az írással is úgy voltam, mint a pályaválasztással. Soha nem voltam elégedett, és mindig valami mást akartam. Regényírás közben már a színházhoz vonzódtam, aztán hamarosan megszülettek az első darabjaim... Később egészen a színházhoz kerültem. Igyekeztem megtanulni a színházat, ami véleményem szerint az alkatommal párhuzamos műfaj, így a végtelenben találkoznak csak) — mondja halkabban iróniksan mosolyogva.

— Mennyit ért a színházi gyakorlat?

— Akkor még meg voltak a régi székek, így nagyon sokat. A fiatal író minden bemutatón és előadáson tanulhatott, mert azok a székek nyikorogtak. Az ember behúzódott egy páholyba és figyelte, hogy melyik részletnél nyikordulnak meg a székek, és mikor van néma csend a színházban. Ezek az új székek kényelmesek, és hangtalanok, így az író nem tudja, hogy a közönség mikor figyel és mikor unatkozik...

— Hány színházban játszották eddig a darabjait?

— HAT MAGYAR SZÍNHÁZ és négy külföldi tűzte műsorra eddig a műveimet. A „Fekete ventillátor" című darabomat Csehszlovákiában a „D 34"-ben, valamint Novijicinben és Karlovy-Varyban, Jugoszláviában pedig a szabadkai Magyar Színházban játszották.

— Jelenleg min dolgozik?

— Mészöly Tiborral közösen egy négy részes Tv-játékot írtam az 1941-től 44-ig tartó magyar történelmi időszakról. A 16 hónapos munka most utolsó fázisában van. Az évtized minden lényeges dokumentumát áttanulmányoztam, Karsai Elek segítségével végigolvastam Bajcsy Zsilinszky nyilvánosságra még nem hozott levelezését, beszéltünk a munkásmozgalom és a polgári ellenállás harcosaival, mindenkivel, akivel lehetett... Végül a sok tényanyag szinte megbénított, többször lemondtam a TV-játék megírásáról, de végül mégiscsak megszületett...

— **1965-BEN** mivel akar foglalkozni?

— Minden energiámat a TV műfajának megismerésére, a az emberekre gyakorolható hatás módszereinek kikísérletezésére fordítom... Közben mellékesen Magyarország összes megyéjének szociográfiai feldolgozásával is foglalkozom. A Tudományos Akadémia segítségével idáig nyolc megye szociográfiáját készítettük el. Erre az előkészítő munkára, a magabiztos,

és megbízható televíziós munkához feltétlenül szükség van.

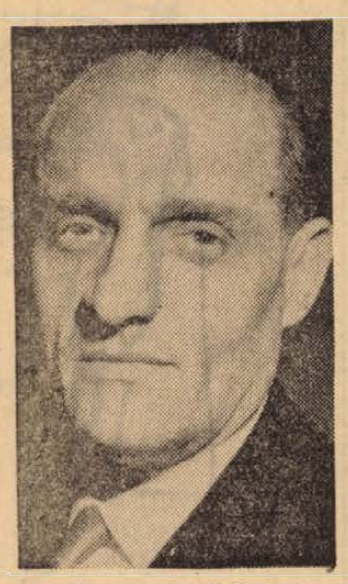
— Ha van esetleg valamilyen különleges kérése vagy közölni valója, szívesen megírom...

— Táncsics Mihály 1848-ban Siklós képviselője volt, és Táncsics volt az első magyar munkás újságíró, és az egyik legjobb szakszervezeti vezető... Táncsics Mihály Siklóson megérdemelne egy szobrot... Egy komoly ember-nagyságú, művészien kivitelezett szobrot. Halálának 80 éves évfordulója jó alkalom lenne erre — mondta Örsi Ferenc.

B. B.

Lázár Ervin

Dr. Vargha Károly

Makay Ida

Muszty László

Galambosi László

Művészeti díjak és ösztöndíjak az 1965. évben

A Baranya Megyei Tanács, Pécs mj. Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága, a Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa a művészeti élet szocialista irányú fejlődésének előmozdítására, a pécsi és baranyai művészeti élet támogatása, a kiemelkedő művészeti alkotások elismerése céljából évenként művészeti díjban részesíti a művészek arra érdemes műveit, és a kimagasló művészi munkásságot. Emellett ösztöndíj adományozásával és alkotószabadság biztosításával segíti a készülőben lévő műalkotások mielőbbi befejezését.

I.

A művészeti díjakat és ösztöndíjakat alapító szervek a művészeti szövetségek előterjesztésének figyelembe vételével művészeti díjjal jutalmazzák az 1964. évi november 7-től 1965. évi október 1-ig nyilvánosságra hozott műalkotásokat (könyvben, folyóiratokban, vagy más módon publikált; megfilmesített, vagy a televízióban, rádióban, színpadon előadott irodalmi műveket; kiállításon bemutatott vagy zsürizett képzőművészeti alkotásokat; nyomtatásban megjelent, vagy a nyilvánosságnak bemutatott ének- és zeneműveket) és egyéb művészeti tevékenységet.

A bíráló bizottság bármely, a szocialista társadalom igényeinek eszmei és művészi szempontból megfelelő művet jutalmaz, különösen méltányolja a felszabadulás és a szocialista építés 20 évének művészi bemutatását.

A művészeti szövetségek 1965. október 1-ig tegyenek előterjesztést a fenti követelményeknek megfelelő művek díjazására. Az előterjesztést a Megyei Tanács Művelődésügyi Osztályára kell eljuttatni. A díjak odaítéléséről a művészeti díjakat biztosító szervek képviselőiből alakult bizottság dönt.

A művészeti díjnak 3 fokozata van:

I. fokozat:	5000 Ft
II. fokozat:	4000 Ft
III. fokozat:	3000 Ft

Az egyes fokozatokat több műalkotás is elnyerheti. A bizottság kivételes esetben (kiemelkedő alkotás, művészi jubileum) nagydíjat is adhat. A nagydíj 10 000 Ft. A díjakat 1965. november 7-én ünnepélyesen adják át a művészeknek.

II.

Az I. pontban megjelölt határidőig ösztöndíj elnyerésére is lehet pályázni minden művészeti ágban és műfajban, olyan konkrét művekkel, melyek befejezéséhez alkotószabadságra van szükség. A pályázatban ismertetni kell a készülő mű tartalmát, terjedelmét (méreteit), a már elvégzett munkát, az alkotószabadság időtartamát.

Az ösztöndíjak benyújtásának helye és ideje, a döntés módja és kihirdetése azonos az I. pontban foglaltakkal.

Pécs, 1964. november 7.

Baranya Megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága
Pécs mj. Városi Tanács Végrehajtó Bizottsága
Szakszervezetek Baranya Megyei Tanácsa

A NAGY VERSENY

A két világrendszer, a kapitalizmus és a szocializmus gazdasági versenye negyvenhét esztendeje kezdődött, amikor a Nagy Októberi Szocialista Forradalom eredményeként Oroszországban megszületett a földkerekség első munkás-paraszt állama.

A START

Szovjet-Oroszország súlyos örökséget kapott a régi rendszertől: szegény és elmaradott országot. A cári Oroszország ugyan a világ legnagyobb területű és harmadik legnépesebb országa volt, de a fejlett kapitalista államok sorában az utolsó helyek egyikére szorult. Az ország gazdasági életét még jobban aláásta az első világháború, majd a polgárháború és a külföldi katonai intervenció.

Fennállásának harmadik esztendejében, 1920-ban az Egyesült Államok ipari termelésének mindössze egyhatvanad részét, villamosenergia termelésének egyszáztizedét, széntermelésének egyhatvankilencedét, kőolajtermelésének egytizenhatodát, acéltermelésének egykétszáztizedét produkálta csupán.

Ám éppen ezekben a nehéz időkben jelentette ki Lenin, a szovjet állam alapítója és első miniszterelnöke: „Bizonyos vagyok abban, hogy a Szovjethatalom utoléri és maga mögött hagyja a kapitalistákat."

EGYENLŐTLEN FELTÉTELEK

A gazdasági verseny egyenlőtlen feltételek közepette indult, s folytatódott. Ismeretes: a Szovjetunió a második világháborúban rendkívül súlyos veszteségeket szenvedett. A német fasiszták lerombol tak 31 850 ipari üzemet és 4100 vasútállomást, feldúltak és kiraboltak sok tízezer mezőgazdasági termelőszövetkezetet, felégettek 84 ezer iskolát, 40 ezer kórházat és klinikát, hajléktalanná tettek mintegy 25 millió embert.

Az Egyesült Államok nem szenvedett ilyen roppant károkat, területén nem pusztult el egyetlen ház, üzem, gazdaság sem. Sőt, az Egyesült Államok gazdasága gyorsabban fejlődött a háborús években, mint annakelőtte. Az amerikai monopolisták búsás haszonra tettek szert a hadimegrendelések révén.

S mégis a szovjet nép napjainkban sikeresen dolgozik a nagy feladat megoldásán: az ipari termelésben utolérje és túlszárnyalja a kapitalista világ vezető hatalmát, az Egyesült Államokat.

MEGLESZ AZ ELSŐ HELY

A szovjet ipari termelés volumene — még tíz évvel ezelőtt is — kevesebb, mint harmada volt az amerikainak. Ám tíz esztendő alatt a lemaradás a felére csökkent.

A Szovjetunió napjainkban sok termékből többet állít elő, mint az Egyesült Államok. Ilyenek: a vasérc, koksz, szén, a fémvágógépek, vasúti villamosmozdonyok és motorvonatok, traktorok, gabonakombájnok, fűrészáruk, a cement, az előregyártott vasbetonelemek, a gyapjúszövet és vászon, az állati zsírok, a cukor, a hal. Nincs messze az idő, amikor az Egyesült Államok a többi termék tekintetében is a Szovjetunió mögé kerül.

TEMPÓ, TEMPÓ!

Az utolérni és túlszárnyalni jelszó éppen nem propagandacélokat szolgál, hanem reális, gyakorlati feladatot jelöl. A szovjet állam immár csaknem félévszázados fennállása cáfolhatatlanul bizonyítja: a szocialista társadalmi rend keretében a gazdaság sokkal gyorsabban fejlődik, mint a kapitalizmusban.

Vessünk egy pillantást az alábbi táblázatra, amely kitűnően szemlélteti, miként alakult a Szovjetunióban és az Egyesült Államokban az ipari termelés átlagos évi növekedési üteme (százalékban):

	Szovjetunió	USA
1918—1928	6,9	3,1
1930—1940	16,5	1,2
1954—1963	10,5	3,1

Az utóbbi tíz évben a Szovjetunióban az egy főre jutó ipari termék mennyisége a 3,1-szeresére nőtt, míg ugyanez a mutató az Egyesült Államok esetében mindössze 15 százalékkal emelkedett.

A gazdasági fejlődés gyors üteme, — mégpedig állandóan és huzamos időszakon át, — a szocializmus fejlődésének törvényszerűsége.

EGY HÉT = EGY ÉV

A szovjet emberek megelégedéssel vonják meg a Nagy Októberi Szocialista Forradalom óta eltelt 47 esztendő mérlegét. A szovjet ipari termelés volumene ötvenszer akkora, mint 1913-ban volt, amit pedig a cári Oroszország legkedvezőbb esztendejének neveznek. Másszóval a Szovjetunió ma egy hét alatt termel annyit, amennyit a forradalom előtt egy év alatt állítottak elő. A villamosenergia-termelés ugyanezen időszak alatt a 202-szeresére nőtt, a gépgyártás és a fémfeldolgozó ipar termelésének volumene a 400-szorosára, a könnyűiparé pedig a 15-szörösére.

Az orosz parasztság a forradalom előtt tízmillió faekét mondhatott a magáénak: nagy jából ez volt akkor az egész mezőgazdasági „gépesítés". 1963-ban a szovjet kolhozok és szovhozok földjein 1 451 000 traktor, 916 000 teherautó, 533 000 gabonakombájn dolgozott. S az idei, 1964-es esztendőnek csupán az első felében további 157 ezer traktort, 99 600 traktorekét, 103 ezer vetőgépet kapott a szovjet mezőgazdaság.

A Szovjetunióban réges-régen megszűnt az írástudatlanság. A népgazdaságban dolgozók közül ma már minden másodiknak felső-, vagy középfokú iskolai végzettsége van.

A szovjet tudomány és technika csúcsteljesítményei között tartják számon a világűr meghódításában elért eredményeket. A forradalom 47. évfordulóját megelőző napokban került sor a világon az első háromszemélyes űrhajó, a Voszhod sikeres útjára.

MINDENT AZ EMBERÉRT

A szocializmus legfőbb törvénye messzemenő, s szakadatlan gondoskodás az emberről. A szovjet munkások reáljövedelme a forradalom előttinek csaknem a hatszorosára, a parasztok reáljövedelme több mint hétszeresére emelkedett. Míg a forradalom előtt 32 év volt az átlagos életkor, most: 70. Csupán az utolsó tíz esztendőben 632 millió négyzetméter alapterületű lakás épült a városokban és a városi jellegű településeken. Ezalatt a falvakban mintegy hatmillió házat emeltek. Mindez annyit jelent: az ország lakosságának majdnem a fele, 108 millió ember költözött új lakásba, illetve került jobb lakásviszonyok közé.

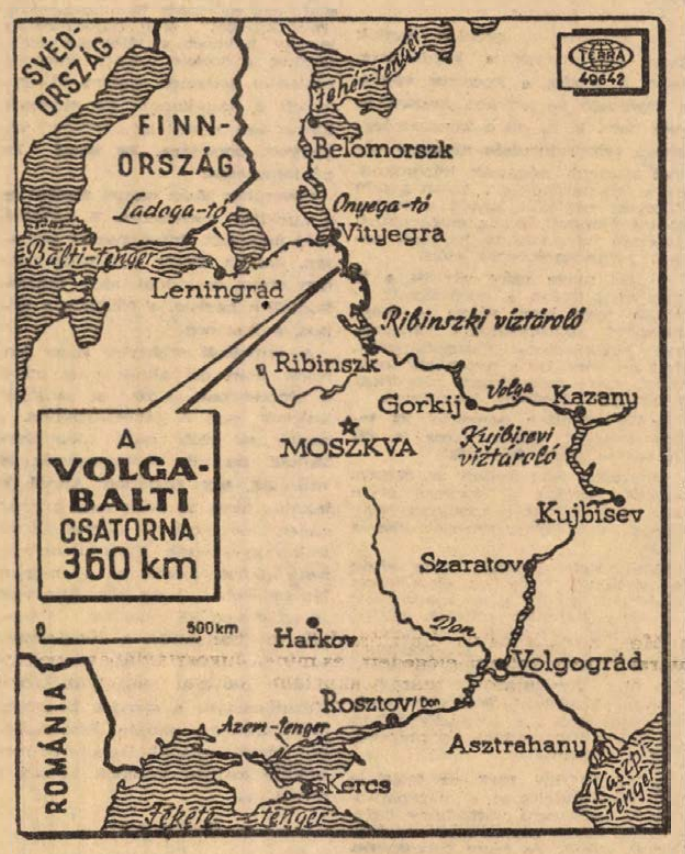
A nemzeti jövedelem a Szovjetunióban az utóbbi évtizedben a 2,3 szeresére emelkedett. egy főre számítva 93 százalékkal.

Az Egyesült Államokban ugyanezen idő alatt az egy főre jutó nemzeti jövedelem mindössze tíz százalakkal nőtt.

*

A kapitalizmusból a szocializmusba és a kommunizmusba való átmenet, amely negyvenhét esztendeje a Nagy Októberi Szocialista Forradalommal vette kezdetét, korunk főtartalma.

Azok a győzelmek, amelyeket a Szovjetunió az Egyesült Államokkal vívott békés gazdasági versenyében aratott és arat, meggyőzően bizonyítják a szocialista társadalmi rend fölényét a kapitalizmussal szemben.

Kontinensünk leghosszabb folyóját, a Volgát a Balti-tengerrel összekötő „Volga-Balti" mélyvízi csatorna építői, a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának tiszteletére felajánlották, hogy 1964. november 7-re, a 360 km hosszú vízutat átadják a forgalomnak. Megépülésével az Onyega-tó és a Ribinszki víztároló közötti szakaszon, a hajóközlekedés időtartama 5 napról kettőre csökken. Öt tenger, az Azovi, a Balti, a Fehér, a Fekete és a Kaszpi-tenger kikötői között az eddigi csupán 700 tonna teherbírású hajók helyett már 5000 tonna volgai — vagy egyéb tengerjáró — hajók közlekedhetnek átrakodás nélkül.

Aki a Téli Palotát ostromolta

ESTE TAXIT KÜLDTÜNK Alexandr Karpovics Mirosnyikovért a Kirov Művekbe. Az Astóriába vártuk a Téli Palotát ostromolt osztagok egyik katonáját.

Alekszandr Karpovics valószínűtlenül gyorsan megérkezett, pedig Leningrádban az Astória Hotel és a Kirov Művek között meglehetősen nagy a távolság. A hotel társalgójában találkoztunk és magyarázgatással kezdte, amiért csak este vállalhatta a beszélgetést. Még ma is dolgozik az egykori Putyilov gyárban. Lakatosként kezdte a részvényesnél és tervosztály vezetői beosztásig vitte a szovjethatalomban...

— Hol kezdjük! — kérdezte minden bevezetés nélkül.

— A Téli Palota ostromával.

Elhárító mozdulattal adta tudtomra, hogy nem olyan egyszerű a dolog.

— A Téli Palota ostroma a befejezés volt, addig sok minden történt. Hallgassa csak meg...

A Putyilov gyárban Dubnyickij generális negyvenezer munkást igazgatott. Hadiüzem volt, a legnagyobb üzemrész a löveggyár. Tízezer munkás, közöttük sok forradalmár. Löveget és röpcédulát gyártottak.

A gyárban létrehozzák a gyári bizottságot. Huszonkét bolsevista tagja van. Elnök Anton Jefimovics Vasziljev és a tagjai között ott van Mirosnyikov is. A gyári bizottság vörös gárdát szervez, néhány nap alatt tízezer munkás jelentkezik a gárdába.

— Ide kellett a fegyver. Kétezerötszáz szuronyunk volt, sok puskánk, ágyunk és géppuskánk volt már, amikor beköszöntött az arany ősz.

— És Dubnyickij generális tűrte?

— Mit tehetett, mi sokan voltunk, a csendőrök alig pár tucat lovon cirkáltak a gyárudvaron. Ha megjelentek, a röpcédulába csavart vasdarabokkal dobáltuk meg őket.

A Putyilov gyári egységet október elején alaposan megrostálták. Aki ingadozott, nem bízott a győzelemben, azt leváltották, kizárták a vörös gárdából. Így is maradtak 2500-an. S ez a 2500 fegyveres munkás vívta meg a harcot a Téli Palotánál.

A cári palota ostroma 1917. október 25-én, este kezdődött — sötétedés után. A kétemeletes, fehér épület háttal a Névára támaszkodik. Előtte nagy, félköralakú tér, közepén egy sziklatömbből kifaragott emlékoszlop karcsú sziluettje, szemben a palotával a világ leghosszabb épülete, a nyolcszáz méter hosszú minisztériumi tömb, amelynek közepén több emeletes magas, boltíves kapu utca-szerű átjárást biztosít.

A TÉLI PALOTÁT kétezer junker védelmezte, de ide rendelte az ideiglenes kormány a nőkből verbuvált halál-zászlóaljat is. Ez is másfélezer fegyveres jelentett. A támadást mindennap várta az ideiglenes kormány, ezért a palota előtti téren fahasábokból barrikádot emeltek.

A forradalmi egység a Putyilov gyárban gyülekezett. A 2500 fegyveres öt osztagra osztották, ezeket pedig szakaszokra bontották. Mirosnyikov a 3. N. Szurko osztagába került és az első szakasz parancsnoka lett.

— A legközelebbi parancsot a Morszkaja utcánál kapják, mondta az osztagparancsnok és mi elindultunk. Az volt az utasítás, hogy az ideiglenes kormányhoz hű matrózokat, katonákat fegyverezzük le és megfelelő kísérettel küldjük hátra. A Péterhofi utcán vonultunk végig, majd a Kert utcán át kiértünk a Voznyeszenszkij prospektre. Ez már a Téli Palota közvetlen közelében volt. A további utat szökellve, gyorsan tettük meg a Morszkaja utcáig. Itt csatlakoztak hozzánk a matrózok és megkezdtük a Téli Palota bevételét.

— Menetből, gyors szökellésekkel...

— És sok véráldozattal, mert a junkerek mégiscsak barrikádok mögött voltak. Rakétákkal világították meg a teret és pontosabban célozhattak. Ott feküdtünk a palota előtt és készültünk az utolsó rohamra. És ekkor — pontosan október 25-én este 9 óra 45 perckor eldördült a Nyikolájszkij hídnál az Auróra cirkáló ágyúja.

Ez volt a jeladás a döntő rohamra.

— Hurrá! — mennydörgött a tér és visszhangzott a géppuska ropogástól. Istentelen zaj volt és hátborzongató sikongatás, sok sebesült, de sikeres roham. A munkás-gárdisták szuronyaikat belevágták a fából emelt barrikádba és így kapaszkodtak fel a tetejére. Tizenöt perc alatt eldőlt a harc. Mire a toronyóra kilencet ütötte a forradalmi egység katonái, a matrózok már benyomultak az épületbe.

— Az ideiglenes kormány éppen ülésezett a Malchit-teremben, amikor Anton Avszejenko matróz rájuk nyitott:

„Uraim! A forradalom nevében önöket most letartóztatom. Kövessenek."

És kitárta a kétszárnyú ajtót a miniszterek előtt. Kerenszkij nem volt közöttük. Később derült ki, hogy az angol diplomaták segítségével — női ruhában — megszökött.

— És mi történt ezután?

— Prózai dolgok. Visszatértünk a gyárba és folytattuk a munkát. Én újra lakatos lettem a fűtőháznál. Ekkor beszéltem személyesen Leninnel is. Egyszerű dolgokról érdeklődött. Hogy lesz-e olyan gyár, mint Dubnyickij generális idejében volt. Mondtam, hogy még jobban is termel majd, csak legyen elég tüzelőnk. Lenin azonnal intézkedett és Kronstadtból kaptunk még aznap három uszály prima minőségű szenet.

AZTÁN visszatér gondolataiban a Téli Palotához.

— Ha kimegy a térre, ott az oszlop mellett álljon meg egy pillanatra. Az én szakaszom ott támadott, pontosan a főbejárattal szemben...

Még félévszázad után is jól emlékszik a helyre. Történelmi roham, történelmi negyedóra volt...

Gáldonyi Béla

Távol a szülőföldtől

— Az én férjem színész akart lenni, de a szülei nem adtak beleegyezést.

— Milyen összefüggésben van ez a sorsával?

— Olyan összefüggésben, hogy a hadifogságban is színésztársulatot szervezett. Én is a koncertteremben ismerkedtem meg vele, Leningrádban. Képzelje milyen pár voltunk: Péter István magyar tiszt és Varvara Alekszandrovna Uljanovszkaja, akinek...

— Arisztokrata volt az apja.

— Arisztokrata? Fontos ez?

— Mit szóltak a szülei a házassághoz?

— Nem tetszett nekik. Úgy féltettek, mint a hajasbabát. De amikor megtudták, hogy a vőlegényem tiszt, megenyhültek.

— Mikor jöttek Magyarországra

— 1922-ben. Először Bécsben töltöttünk néhány felejthetetlen napot, aztán átléptük a határt, arra számítva, hogy Budapest után Párizsba meg Rómába megyünk. Én látni szerettem volna Monte Carlót is.

— Monte Carlót?

— Igen, Monte Carlót. Látja, ha megnyugszom, egészen jól beszélek magyarul. Csak akkor hibázom, ha nyugtalan vagyok.

— Mi lett Monte Carlóból?

— Csóti büntetőtábor, Pápa mellett. Oda zárták a férjemet.

— És miért?

— Mert kommunista volt. Mi az, olyan hihetetlen talán? A tisztek között is akadtak kommunisták!

— De maga...

— Igen én! Még romantikusabb úgye?

— Hát ritkaság...

— Ami következett mindennapos volt. A férjem reggel hétkor letartóztatták, s délután háromkor megláttam, hogy két szuronyos csendőr között áll. A holmit amit hoztunk, mindent kiszórtak és összetúrkálták. Aztán a férjemet a börtönbe vitték, engem meg a lágerba zártak. Ott volt a börtön mellett.

— Tudott már magyarul?

— Semmit. Képzelje el a helyzetemet. Én, aki csak a jóhoz szoktam, egy idegen országban és lágerben, egyetlen támaszom, a férjem nélkül. Nagyon kétségbeestem. Szerencsére, a férjem üzenni tudott, hogy menjek a kúthoz vízért, üzenetet fogok kapni. Mentem. Ott volt egy kő, ami alatt cédulát találtam. Így leveleztünk hosszú ideig. Később találkoztunk.

— Hogyan?

— Az őrségben is voltak rendesebbek. Egy csendőr értesített, hogy menjek az irodájába, a férjem vár. Nagyon félve mentem, de igaza volt: ott találtam az uramat. Ettől kezdve ebben az irodában találkoztunk, mígnem egy csendőrezredes megneszelte a dolgot. Rosszat mondok: nem tudott semmit, csak feltűnt neki, hogy nem megyek látogatási engedélyért, nem keresem a férjem társaságát. Azt mondta, egy olyan asszony, mint én vagyok, nem tud meglenni az ura nélkül. Megint cédulázunk...

— Mikor szabadultak ki a táborból?

— A férjem csak szeptemberben. Engem már júniusban kitoloncoltak, pedig nem akartam az uramat otthagyni.

— Mit csinált a kitoloncolás után?

— A férjem szentlőrinci volt. Eljöttem ide, az uram rokonaihoz. Azokhoz az emberekhez, akiket még sohasem láttam, akikkel beszélni sem tudtam.

— És amikor a férje kiszabadult? Nem utaztak vissza a Szovjetunióba?

— Miből? A lágerben minden pénzünk és holmink odaveszett. Itt kellett maradni Szentlőrincen „rendőri" felügyelet alatt. A férjem csak reggel hat és este nyolc óra között járkálhatott az udvaron s naponta csak egyszer léphetett ki a ház kapuján, amikor a csendőrségre ment. Mindennap jelentkeznie kellett.

— Magát békében hagyták?

— Nem. Amikor másodszor ment, értesítésére adták, hogy jó lenne, ha vele együtt én is jelentkeznék Ez még nem volt elég. Amikor bevásárolni mentem, akkor is figyeltek. Hogy honnan és honnan nem; mindig felbukkant egy szuronyos csendőr, s úgy kísért, mint a leprásokat szokás. Ezért nekem sem volt kedvem az utcára lépni, egész nap otthon ültünk, mint a bezárt vadak.

— Miből éltek?

— Kézimunkáztam. Nagyon keserves volt, mert az emberek visszaéltek a helyzetünkkel, és potom pénzért kellett minden munkát elvesztegetni. Még szerencse, hogy itt is volt jóember, egy törvényszéki elnök, aki magasan többet fizetett, mint amennyit a kézimunka ért. Ha az a család nem támogat bennünket, éhenhaltunk volna!

— Úgy hallottam, ma párttag.

— Még negyvenötben beléptem.

— Azok az évek érlelték kommunistává?

— Meg a többi. Mit számított a múlt, meg a régi jólét, amikor a proletárok között is a legkoldusabb lettem és maradtam két évtizeden át. Tudja mivel kezdtük az életünket? Egy ócska ládával meg egy ággyal! Még a vallással sem tudtam megvígasztalni magam.

Ugyanis mikor Szentlőrincre jöttünk, a pap azt akarta, hogy térjek át a katolikus hitre és esküdjünk meg újra a férjemmel. Nem volt kedvem hozzá. Egyszer már megesküdtem, és kész. De a pap mindig jött, s valósággal megkeserítette az életünket.

— És a szülei? Meg a testvérei?

— 1939-ig leveleztünk, aztán minden kapcsolat megszakadt. Jött a háború meg Leningrád bombázása. Azóta hiába írok haza, minden levélre az a válasz, hogy ismeretlenek. Szörnyű sorsuk lehetett szegényeknek, hiszen mikor a németek körülzárták Lenigrádot, valósággal éhenhaltak ott az emberek. Képzelje el, mit éltem át azokban az években.

— S most? Ma miért nem látogat haza?

— Nincs pénzem. Mozipénztáros vagyok itt Szentlőrincen, s keveset járnak moziba az emberek. Havi háromszázötven-négyszáz forint csak a fizetésem. A lottóra hiába várok, pedig már hét éve játszom a szelvényekkel, de csak egy rádiót sikerült nyerni. Útiköltségre valót még nem.

— Akkor minden összeköttetése megszakadt a szülőföldjével?

— Azért nem. Kiteszem a falra Gagarin képét, az orosz regényeket olvasom. A hazámról szólnak...

Magyar László

PÉCS „KAPUJA"
1944 novemberében

SZABAD FÖLDTENDŐ

A III. Ukrán Front csapatainak támadását siker koronázta. 1944. november 9-én átkeltek a Dunán és a szovjet folyami flotila támogatásával Baja és Apatin között több hídfőt is létesítettek. A páncélos hadműveletekre alkalmas dunai hídfő kedvező feltételeket teremtett Baranya felszabadításához.

November 24-én igen erős aknatűz után megindult a harc Mohács birtokbavételéért és a Kölked határából indított támadás is sikerrel járt. November 26-án Mohács felszabadult.

Még ugyanaznap este a Pécs felé nyomuló szovjet erőkkel szemben Szederkény térségében a végvédet az SS rendőrök ellenállása. 19 és 20 óra között bevonultak a szovjet hadsereg katonái. Felszabadult Szederkény község.

*

ENNYIT jegyeztem fel Ravasz János, a szederkényi község kultúrotthon igazgatójának helytörténeti gyűjteményéből, amihez a hivatalos adatokat ő maga jegyezte ki a Hadtörténeti Múzeum és különböző levéltárak felszabadulási dokumentumaiból. A többit ő mondta el előszóval. Ő és kutatókedvű segítótársa, Koch Leó. De ahhoz, hogy végül is kerek történetté alakuljon a riport, segítségül hívtam Rumszauer Edét, Szederkény község húsz év előtti bíróját és néhány falubeliét, akik soha sem feledik azokat a napokat, eseményeket, hajnalokat, amelyek megelőzték a legfeledhetetlenebb napot.

Hogyan is kezdődött? Gumolygó kisöklével, véget nem érő esőzéssel, süppedő sárral. De azért élt, lélegzett a falu. A déli dombokon párolgó hátú lovak húzták az ekét, s aki hajtotta őket, maga is alig mutatott ember formát a rea torduló sárról. Ugyan mire való volt ez az erőlködés? Hiszen előtte is, mellette is töretlen állt még a kukorica. Ennek, minek kellett hát az a kis fekete sáv a sárgálló szárak keritésén belül? Legfeljebb a varjaknak kedvez vele, ha észrevette.

Nem sok eredménnyel. Pedig rá Rumszauer Ede esete is, amit azután sorra lemásoltak a visszamaradt falusiak. Persze alkalmas pillanat kellett a cselszövéshez és ez a „pillanat" november 25-én reggel magától jelentkezett. Méghozzá részletekben. Először egy hosszú, vágtázó kocsisor képében és ez volt a legszomorúbb pillanat. Bácskai német parasztok ültek a motyóval teli szekerek tetején.

— Hová, merre?

Az ostoros, a gyeplős férfiak csak legyintettek a kérdésekre, mert a felelet a kocsisor végén a legutolsó saroglyába kapaszkodott bele. Igen, ott a kocsisor legvégén terepszínruhás motoros német katonák nógatták káromkodva a „menekülőket". Aztán a falu közepén egyikük kivált a sorból és ott stoppolt le, az embergyűrű közepén bámészkodó helybeli német parancsnok orra előtt.

— Hát maga mire vár itt a jó népével!? Talán a vörösökre!? — Aztán meg sem várva a megszeppent parancsnok válaszát, nagy berregtetéssel visszakanyarodott a sorba. De a nyomatékért kedvéért azért még egy szer ráordított a cövekké dermedt őrmesterre.

— Ha egyetlen parasztot itt kifárunk esnig, akkor maga is, ők is az életükkel felelnek!

Na, több sem kellett az őrmesternek. Amikor a kocsisor elvonult, akkora patáliát csapott, hogy percek alatt elnéptelenedett tőle az utca.

Sötétedésig ő maga járta végig a portákat, hogy az elszállásolt SS-eknek kiadja a napiparancsot: „Holnap hajnalra minden portán ott álljon a felmálházott szekér, befogott lovakkal. Világosodáskor pedig indulás. De arra mindenki ügyeljen, hgy senki se maradjon otthon. A menekülők Pécsett csatlakoznak majd a kivándorlókhoz, mi pedig ittmaradunk és megvédjük a falut!"

RUMSZAUER EDE az istállója ablakából füllelte le a „napiparancsot". Csak arra várt, hogy befejezzék, aztán „áratlanul" odabalagott eléjük és nagy fejvakarással előadta a szándékát.

— Nem tudom, maguk hogy gondolják, de én azt hiszem követnem kell a délelőtti kocsisort. Méghozzá az egész családommal. Úgy gondoltam, hogy még ma este megpakolom a szekeret, aztán reggel eléje fogom a lovakat is.

A két német egészen elérzékenyedett a „becsületes" megoldáson. Olyannyira, hogy kis híján majdnem belesegédkeztek a pakolásba is. De aztán észbe kaptak, hiszen a dolgok legneheze mégis csak őrájuk vár majd a falu „megvédelmezésével".

De azért másnap reggel mégis csak leellenőrizték Rumszauer Ede „menekülését". Még csodálkoztak is egy kicsit a lélekjelenlétén, amikor a szekér tetején kucorgó családját, istennek ajánlva kikerekezett a nagykapun. És mégcsak hátra sem nézett az „örökre" elhagyott portájára. Ez igen! Ez példamutatás!

November 26-án reggel történt ez a „példás" esetkedet. S különös mód nemcsak Rumszauerék portáján, hanem szerte a faluban minden olyan családnál, akik ragaszkodtak a házhoz, a földhöz, a tájhoz, a hazához.

A felpakolt szekerek nagy kerülők után ott álltak meg mind a pincesorban. Azoké is, akiknek kulcsuk volt a pincezárakhoz, s azoké is, akik csak menhelyet kaptak bennük. Rumszauerék is vállaltak egy családot. Annál is inkább, mert az ővék még a nyár elején megcsorbult eggyel. Ernő fiukat gyászolták. Tizenkilenc évesen önként vonult be a magyar honvédséghez, hogy elkerülje vele az erőszakos SS toborzást. Csöbörből vödörbe került a „választásával". November 17-én, délután 3 órakor ott halt meg Kiskőszeg—Kazulpusztán, a szovjet hadsereg áttörése napján. Értelmetlenül, gyámoltalanul. Halálhírét menekülő magyar katonák hozták a faluba...

(Folytatjuk)

Pálinkás György

Sült krumpli paprikával

A levelek jönnek, a levelek mennek a Szovjetunió és Pécs között. Újabb és újabb harcosokat, íjászeket találunk kutatásaink során, akik résztvettek Baranya és Pécs felszabadításában. Egymástól függetlenül leírják azokat az epizódokat, amelyek húsz év után is megmaradtak bennük megyénkről, városunkról. Nem annyira a harci cselekmények vázolására törekednek, mint inkább elmondják kapcsolatalkat a baranyai emberekkel. S a visszaemlékezések nyomán megelevenedik előttünk Baranya és Pécs húsz év előtti élete.

Esős este volt, amikor századunk végre megérkezett Pécsre.

Teljesen átáztunk, s nagyon elfáradtunk a hosszú menetelésben. Az volt a parancs, hogy keressünk maguknak éjjeli szállást a háznál. Én — néhány katonatársammal — egy kis utcán baktattam felfelé. A nevére sajnos már nem emlékszem. Meredek, keskeny utca volt. Bekopogtunk az első ház kapuján s egy éltesebb asszony nyitott ajtót.

Behívott.

A szoba meleg volt és száraz. Mind a kettő igen jólesett, mert fáztunk is és a ruhánk csurom-vizes volt. Le sem vetkőztünk, hanem katonamódjára, úgy ahogy voltunk — nedvesen és fáradtan — elterültünk a padlón és azonnal elnyomott bennünket az álom.

Másnap igen korán felébredtem, de a társaim még józűen aludtak a kemény padlón. A konyhából fény szűrődött be a szobába. Amikor felemelkedtem, az ajtó üvegablakán át megpillantottam a háziasszonyt. A tűzhely előtt állt, s krumplit sütött. Mikor megsült, bőségesen meghintette piros-paprikával.

Ahogy néztem az arcát, könnyek folytak végig rajta. Kiléptem a szobából és a háziasszony sietve letörölte könnyeit a kötényével. Beszélgetni kezdtünk a magunk módján, mutogatással és az általam már ismert magyar szavakkal. Elmondta, hogy a fiát siratja, akit Horthyék besoroztak katonának és bevonulása óta semmi hírt nem kapott róla. Megmutatta a fényképét is. Derék szép legény volt.

Aztán megmagyarázta — ismét csak kézzel, lábbal — hogy ezt a krumplit nekünk süti ám, sajnos nincs más étel idehaza, de ezt szívesen adja. A paprika — még ma is emlékszem — egy kicsit csípős volt, de a meleg krumpli nagyon jólesett. Nem tudom a háziasszony nevét, de ha olvassa ezeket a sorokat, bizonyosan felismeri húsz év előtti vendégeit és közli majd velem a nevét, a címét, hogy mégegyszer megköszönhessem neki szíves vendégszeretetét.

Mi még aznap tovább menetelt-ünk nyugat felé. Hadosztályunk résztvett Kaposvár, Székesfehérvár, Budapest és Sopron felszabadításában. Végül pedig eljutottunk Ausztriába és Csehszlovákiában fejeztük be a második világháborút.

Sok bajtársam — aki annakidején résztvett Pécs felszabadításában — a háború után hazatért szülőföldjére és velem együtt békésen dolgozott. Azóta is tartjuk a kapcsolatot, s ha összetalálkozunk, elbeszélgetünk a harci emlékekről, magyarországi ismerőseinkről. Nyikolaj Bakin szakaszvezető, a lövegparancsnokunk most Tanbovban él, Szmuskevics hadnagy, a szakaszparancsnokunk egy nagy moszkvai gyárban mérnökként dolgozik. Én pedig Krasznodarban lakom, családommal együtt és jelenleg a helyi újságnál dolgozom.

Innen küldöm szívélyes üdvözletemet a pécsieknek.

Konsztantyin Petrovics Troickij

Húsz éve történt

A Dunántúl írta:

Az Országos Közlekedésügyi Kormánybiztos rendelete értelmében a pécsi városi és járási rendőrkapitányságon, illetve az illetékes főszolgabíróságoknál „... be kell mutatni valamennyi magyar forgalmi rendszámmal ellátott gépjárművet." „Élet-halál harcunkban — így szól a felhívás — fontos honvédelmi érdek fűződik az új gépjárműszemlélhez." A bemutatás vagy bejelentés elmulasztása a honvédelmi törvény alapján szigorú büntetéssel jár és minden esetben a gépjármű elkobzását vonja maga után!"

*

Szálasi Ferenc nemzetvezető a belügyminiszter előterjesztésére Nikolits Mihály Baranya vármegye, valamint Pécs főispánját ezektől az állásaitól saját kérelmére felmentette és az így megüresedett főispáni állásokra Ivándi Péter bányatisztviselőt nevezte ki.

*

„Az összes Pécsett nyilvántartott mozdonyvezetők, mozdonyfűtők, korra való tekintet nélkül, azonnal jelentkezzenek szolgálatra a pécsi fűtőházfőnökségnél!"

*

„Budapestet kiürítik..." — de — „... ez távolról sem jelenti azt, mintha annak védelme iránt katonai részről a bizalom legcsekélyebb mértékben megingott volna, sőt ellenkezőleg." „Semmiféle közvetlen veszély nem áll fenn. Bizzunk abban, hogy a hadvezetőség tudja, mit csinál..."

*

„A V. 2. egyszerre 600 házat is elpusztít. Az épületek pincétől a padlásig végigrepednek és kártyavárként omlanak össze."

A partizán meg a sírja

Komló, november 4.

A kezembe nyomtak egy gépírásos papírt: ezen mindent megtalálok, ami Csizmadia Gyulára vonatkozik, csak éppen a „megközelítő" momentumok nem szerepeltek rajta. Később jóindulatúan azt mondta valaki: menjek el a Bajcsy Zsilinszki utca huszonötbe, a fejesége a legilletékesebb.

— Mikor látta utoljára?

— 1944 szeptemberében. Azt hiszem huszonötödikén.

— Van róla fényképe?

— Annyi volt. Nagyon sok.

— Ha mondana valamit a részletekről...

Nagy csend.

— Nem tudok semmit. Borzasztó volt, még a gyerekeimet is megverték. A kislány nem merte itthon megmondani...

A tizenhárom ejtőernyős partizán három csoportban ért földet a Bükkben. Kétezer katona és mozgósított civil üldözte őket. Ősz Szabóra rátörtek a csendőrök, agyonlőtte magát. Szőnyi Márton a mocsárba elvesztette az egyik csizmáját, aztán találkozott egy megilletődött kamasszal, és azt mondta neki: *Ne félj, jó ember vagyok...* Szeptember hetedikén hajnalban a Macskás-tanya istállójában aludt, amikor a csendőrök agyonlőtték. Csizmadia Gyula harmadmagával egy ideig a Golodka-völgy környékén bolyongott. Szőnyiéket keresték, hetekig tartották magukat, de szeptember hetedikén már az ózdi csendőrök kezében voltak. Vagy Miskolcon? Ezek egyelőre még tisztázatlan részletek.

— Mikor találta meg a sírját?

— Negyvenöt márciusában. Temetőről temetőre bolyongtam, azután Bánfalván, öt kilométerre Sopron-tól a katonai tömegsírok között...

Húsz éve özvegy, három lányt nevelt fel. Húsz éve széncéduláért ment a bányairodára, és Kovács százados ráordított: *Vigyázz! Föl! Le! Vigyázz! Föl Le! Vigyázz! Föl! Le!...*

— Itt vannak a levelezőlapok. Ezt a kettőt negyvenháromban a fogságból írta. A Nemzetközi Vöröskereszt illetve a Vörös Félhold révén kaptam meg... Ezt az ügyvéd küldte Miskolcról negyvennégyben...

Az előbbi két levelezőlap kissé elmosódott üzenete komoly, férfias és bizakodó: ...*„orosz fogságban vagyok, nagyon jól érzem magam. Remélem, hogy karácsonyra viszontláthatlak benneteket."* Vitéz Homolya János dr. ügyvéd, katonai védő száraz szűkszavúsága ma is embertelenül rideg: *„Tisztelt Asszonyom! Hozzám intézett soraira értesítem azzal, hogy férjét innen Miskolcról, a katonai büntetőintézetből elszállították Sopronba, illetve Kőhidára. Az való, hogy férje 1942 nyarán ment ki a harctérre, és augusztus elején fogságba esett. 1944 augusztus huszonharmadikán azonban a partizánok elleni harcban elfogták, s így került Miskolcra, innen pedig Sopronba..."*

Az életbemaradt partizánokat szeptember elején eskúszegés, hűtlenség, hazaárulás és a fennálló rend elleni fegyveres támadás címén hadbíróság elé állították. Csizmadia Gyula halálos ítéletét egyelőre életfogytiglani fegyházra változtatták.

— Szovjet ejtőernyős egyenruha volt rajta, amikor kivégezték...

Hős volt. Nem tudom, hogy miért — a proletárhősöket általában mereven és szoborszerűen szokták ábrázolni, talán éppen ezért reagálok élénkebben a „megközelítő" momentumokra: az édesanyja palaválogató volt a szénosztályozón, ő egy időben tagja volt a komlói tamburazenekarnak, gyakran elindult a mezei futóversenyeken, egymásután háromszor is át tudta úszni a Dunát. A felesége negyvennégy szeptemberben vitt magával egy üveg rumot a soproni látogatásra, Csizmadia nagyon szeretett volna egy-két kortyot inni belőle, de az idegességtől nem tudták az üveget kinyitni, az örök ott cirkáltak a közelben. Búcsúzóul azt mondta a feleségének: *„... most már ne félj, most már hazajutok..."* Ettől kezdve nem kapta meg az otthoni leveleket, és Csizmadia Gyula partizánt, komlói bányászt Szálasi pribékjei november negyedikén kivégezték... Bráz Lajos partizán sudabányai lakatossal, Kiss Benjamin partizán, dédesi bányásszal és Szoták Mihály partizán, mezőcsáti földművessel együtt...

Munkásmozgalmi tanítómestere Niedling János, Reinhardt András, Deák Ferenc és Pongrác Rudolf volt. 1942 július elsején velük együtt vonult be a 442-es szigetvári büntető alakulathoz. Egy hónap múlva már a Donnál voltak, ásták a fedezékeket, Kurszkban százkilós zsákokat kellett cipelni, ebédre, vacsorára meleg vizet kaptak, marharépa, tök, káposztatorzsa — újabb egy hónap múlva a szovjet csapatok a Donnál áttörték a frontot, és Csizmadia Gyula fogságba esett. Hosszú ideig kórházban feküdt, majd az urali 27-es fogolytáborba került és a doni áttörés után egy évvel írta haza az első levelezőlapot: *„Élek, jól érzem magam, egészséges vagyok..."* Abban az időben jelentkezett a partizánokhoz, és több frontmögötti bevetés után, 1944 augusztus elején, a Bükk erdői fölött tizenharmadmagával kiugrott a csapatszállító gépből. A parancsnok Szőnyi Márton volt.

Egyik lánya éppen látogatóban van Komlón, időnként halkan közbeszól valamit, a koszorúzási ünnepségre jött, és már harmadszor írtam le a füzetembe: sír. Az emlék talán neki a legfájdalmasabb, mert abban az életkorban veszítette el az apját, amikor az emberben még minden — szokások, törvények és érzelmek — az apákhoz meg az anyákhoz fűződnek. Azután elköszöntem a Bajcsy Zsilinszki huszonötből, még a koszorúzás előtt kimentem a komlói öregtemetőbe, ahová Bánfalváról negyvenöt után hazahozták Csizmadia Gyula földi maradványait.

A temető meg a sír az ember érzelmi szempontjából veszélyes dolog. Állandóan az öreg Dokkosra kellett gondolnunk, akinek lényegében semmi köze sincs Komlóhoz meg Csizmadia Gyulához, meg a Golodka-völgyhöz és a Hangonyi-tóhoz. Dokkos negyvenöt júniusban maga mellé állított egy terem végében. A környékünkön a felszabadulás után itt is akkor tartották az első szabad munkásgyűlést. Az elnökségen látszott, hogy még sohasem volt elnökség. Egy hosszú asztal mögött ültek, rendezetlenek voltak, a szónoknak dühösen villogott a szeme, mintha üldözött volna valakit, a város másik végéből jött. Az egész jelenet egy kissé romantikus volt. Azután megszólalt a fúvószenekar és eljátszották az Internacionálét. Másnap az öreg Dokkos, aki az uszályokra járt dolgozni, megkérdezte tőlem, hogy mit éreztem az Internacionálé alatt. Azt mondtam: nem tudom, de lehet, hogy valamire gondoltam, sőt biztos, hogy valami nagyon fontos dologra gondolhattam. Az öreg legyintett.

— Ha az Internacionálé alatt úgy meghatódsz, hogy a pártért meg a szabadságért még az életedet is képes vagy feláldozni, akkor...

Tudom, hogy ez nem tudományos meghatározás, de a hősök, a forradalmár példaképek nem a tudományos meghatározásokból születnek. Csizmadia Gyula életében is elérkezett egy fontos érzelmi pont, amikor a hősiesség, a haza, a szabadság, az érzelem, a család, szinte minden számításba jöhető nemes emberi fogalom összetalálkozott. Nem vagyunk valami romantikus hajlamú nemzedék, sorsunk miatt nem is lehetünk, s nem egykönnyen emelünk föl embereket és emlékeket a piedesztálra, de akit megillet, szívünk teljes melegével és igazságával tesszük. Csizmadia Gyuláról Komlón utcát neveztek el. Névadója az Anna-aknai KISZ-szervezetnek, a 395. számú úttörőcsapatnak és Kossuthbányán egy esztergályos brigádnak. Nevét bevésték a komlói mártírok emlékművére...

Ami a gépírásos papírt illeti, egy fontos évszámot feltétlenül meg kell jegyezni: 1910-ben született. Tehát most ötvennégy éves volna.

Thiery Árpád

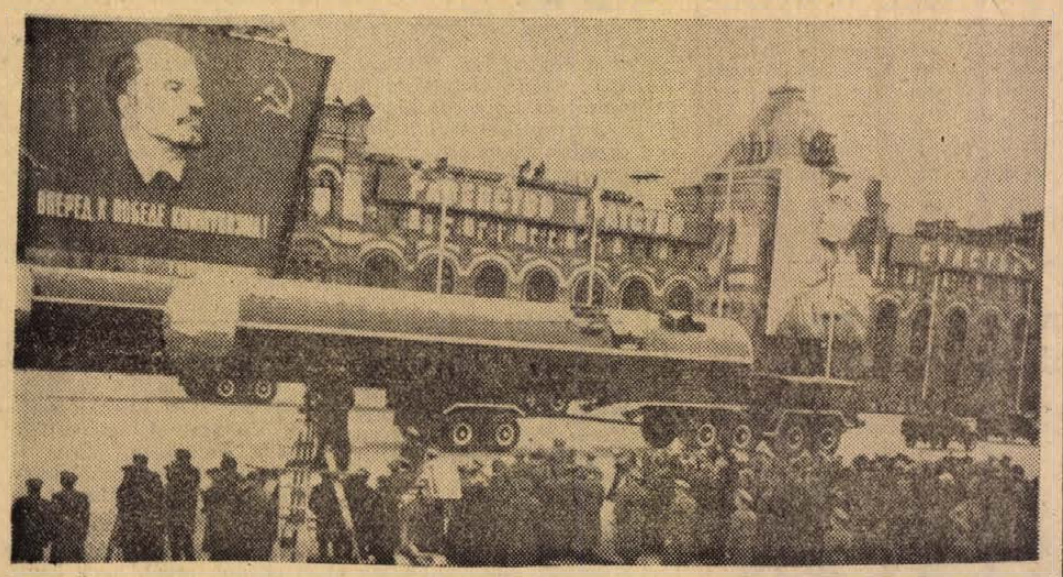
Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 263. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 10., KEDD

Katonai díszszemle a Vörös téren

Nukleáris robbanófejjel ellátott, nagy találatbiztonságú, elhárító rakéták felvonulása a Lenin Mauzóleum előtt.

MOSZKVA: Balról jobbra: Pham Van Dong, Kádár János, Todor Zsivkov, Walter Ulbricht és A. Koszigin a Lenin Mauzóleum mellvédjéről nézi a katonai díszszemlét és ünnepi felvonulást.

Zászlóavató és névadó ünnepség Pécsszabolcson

November 8-án, vasárnap kivételesen szép őszi napsütésben került sor a Mecseki Szénbányászati Tröszt munkásőr-egysége zászlóavató és névadó ünnepségére a pécsszabolcsi sporttelepen.

Az ünnepségen a bányász zászlóalj átvette a mecseki szénmedence bányászaitól adományozott csapatzászlót és felvette a hazánk felszabadulásáért vívott harcokban hősi halált halt Steinmetz kapitány nevét.

Az ünnepség elnökségében helyet foglalt a hősi halált halt Steinmetz Miklós kapitány nagybátyja: *dr. Steinmetz Endre*, a megyei kórház igazgatója, *Rapai Gyula* elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, *Palkó Sándor* elvtárs, a megyei tanács vb-elnöke, *Földes Andrásné* elvtársnő, a megyei pártbizottság osztályvezetője. *Stier József* elvtárs, a Mecseki Szénbányászati Tröszt pártbizottságának titkára, *dr. Simek Árpád* elvtárs. Komló város tanácsának vb-elnöke, *Duga József* elvtárs megyei munkásőrség parancsnok, *Pataki Mihály* elvtárs, trösztigazgató, *dr. Tóth Lajos* alezredes. Komló város rendőrőrkapitánya, *Kerékgyártó Béla* őrnagy, honvéd-helyőrség parancsnoka, valamint kiváló bányászok, a szakszervezetek, a tudományos és kulturális egyesületek képviselői.

Papp Árpád elvtársat, a munkásőrség országos parancsnokát *Erdősi Lajos* elvtárs, a munkásőr zászlóalj parancsnoka fogadta a felsorakozott egység előtt.

Az országos parancsnok 1. számú díszparancsának felolvasása után *Papp Árpád* elvtárs mondott ünnepi avató beszédet.

— *Önök egy nevet írtak most új munkásőr egységük zászlajára, egy hősét, olyan emberét, aki méltó arra, hogy eszményképe legyen* — kezdte beszédét Papp Árpád elvtárs.

— *Néhány nap múlva immár húsz esztendeje, hogy a fasiszták meggyilkolták Steinmetz kapitányt, a parlamentert.*

— *Steinmetz Miklós Pécsről indult életútjára. Pécsről, ahol a bányászok ezrei álltak szemben az úri renddel, ahol nem egyszer kemény ütközetet vívtak a népelnyomó rendszer képviselőivel a város munkásai, ahol elevenen élt az emberek szívében az 1919-es proletárdiktatúra emléke. Édesapja a MÁV mérnöke volt, szerepet vállalt a Tanácsköztársaság idején s emiatt a családnak külföldre kellett menekülnie a fehérterror elől. (Miklós édesapja volt annak a bányász zászlóaljnak a politikai biztosa, amelyik 1919-ben a tolnai, somogyi ellenforradalmár bandák elleni harcban küzdött. A zászlóalj parancsnokát: Zay Dezsőt a fehérterror hóhérlegényei kivégezték, Steinmetz Miklós azonban zászlóaljával visszajött Pécsre 1921 augusztusában.) Mint oly sok magyar kommunista üldözött emigráns, ők is bebarangolták a fél világot.*

— *1936 nyarán kitört a spanyol polgárháború. Steinmetz Miklós önkéntesnek jelentkezett. Két kemény harcos esztendőt élt át spanyol földön. Onnan visszatérve katonaiskolába küldték, majd a kazahsztáni filmgyárban dolgozott. Amikor a fasiszták megtámadták a Szovjetuniót, önként jelentkezett a frontra.*

Papp Árpád elvtárs ezután a párt Központi Bizottságának üdvözletét adta át a mecseki bányász munkásőr zászlóaljnak, kívánva erőt, egészséget, jószerencsét!

Választáviratok Lvovból

A megyei pártbizottság első titkárának, Rapai Gyula elvtársnak, Pécs.

A kerületi mezőgazdasági pártbizottság végrehajtó bizottsága, a lvovi dolgozók és a magam nevében szívből köszönöm a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából küldött szívélyes üdvözleteket.

Nagyon hálásak vagyunk kedves elvtársainkhoz azért a magas értékelésért, mellyel a szovjet népnek a kommunizmus anyagi-technikai bázisa megteremtése terén elért eredményeit méltatták. Nagyon kellemesen hatott ránk, hogy önök őrzik azoknak a szovjet harcosoknak az emlékét, akik kiszabadították gyönyörű országukat a fasizmus jármából. Biztosítjuk önöket, hogy a lvovi dolgozókban, akik a nagy szovjet nép részét alkotják, örök időre a leghűségesebb barátaikra találtak.

L. Vandenko,
a lvovi területi mezőgazdasági pártbizottság titkára.

Kedves Barátaink!

A területi mezőgazdasági tanács végrehajtó bizottsága és a magam nevében tiszta szívből köszönöm a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából küldött üdvözleteiket.

Nagy öröm számunkra, hogy az emberiség történetének erről a nagy dátumáról a szovjet néppel együtt a magyar nép is megemlékezik.

Erősödjék és virágozzék a népeink között a fasizmus elleni harc nehéz éveiben kialakult, legjobbjaink vérével egybeötvözött testvéri barátság és egység! Szolgáljon ez alapul és mintául a szocializmust és kommunizmust építő népek újtípusú kapcsolataihoz. Ez az egység a záloga további sikereinknek.

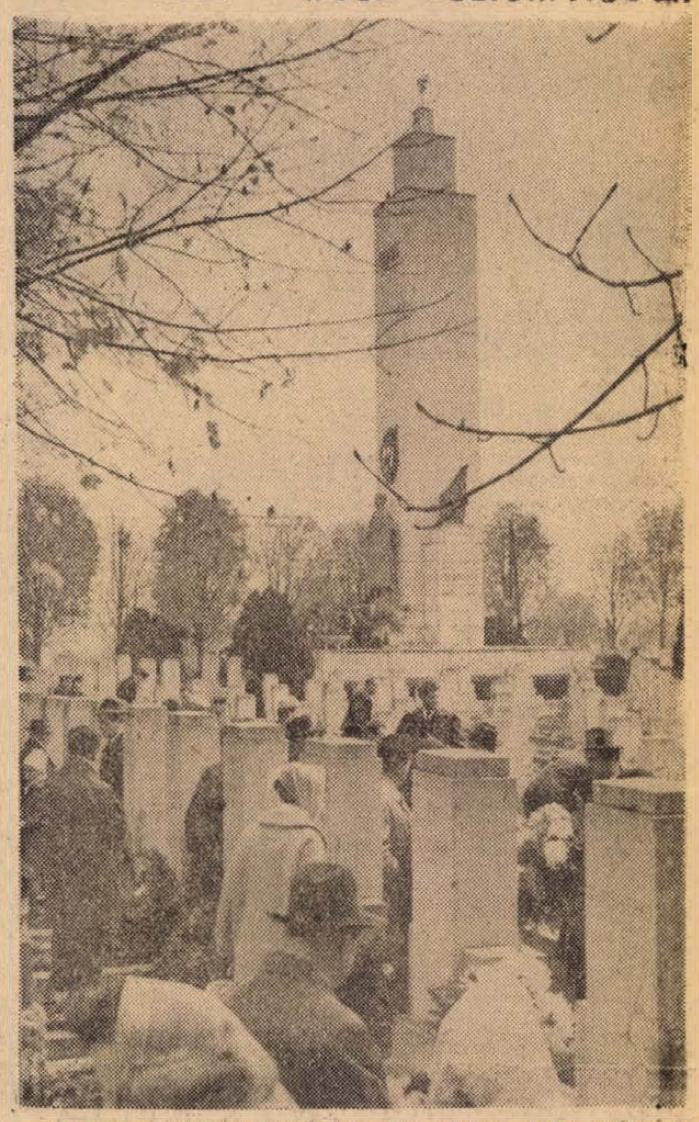
Stefanyk,
a lvovi területi mezőgazdasági tanács elnöke.

Kedves Barátaink!

Tiszta szívből köszönjük az üdvözleteket, melyeket a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából küldtek. Hisszük, hogy a lvovi és a baranyai dolgozók közti barátság erősödni és fokozódni fog.

Szluszarenko,
a lvovi területi ipari pártbizottság titkára.

Koszorúzás a pécsi köztemetőben

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulója alkalmából szombaton koszorúzási ünnepséget tartottak a pécsi köztemetőben a hősök emlékművénél.

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és Pécs városi Bizottsága nevében Rapai Gyula elvtárs, a megyei pártbizottság első titkára, illetve Ambrus Jenő elvtárs, a városi pártbizottság első titkára, a megyei tanács nevében Palkó Sándor elvtárs, illetve a városi tanács nevében Kőrösi Lajos elvtárs helyeztek el koszorúkat elsőknek a Szovjet Hősök Emlékműnél. Utána a KISZ megyei és városi bizottsága, az Úttörőszövetség, a Hazafias Népfront, vállalatok, intézmények, iskolák képviselői koszorúkat, csokrokat helyeztek el az elesett szovjet hősök sírjaira.

Az Elnöki Tanács ülése

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa hétfőn ülést tartott. Törvényerejű rendeletet fogadott el a magyar polgári repülés feladatainak tervszerű és biztonságos ellátásával, valamint az egységes állami irányításával kapcsolatos alapvető kérdések szabályozásáról. Az új jogszabály a polgári repülés mai fejlettségi fokán kialakult, időálló alapelveket tartalmazza, amelyekhez hasonlót egyes országok már eddig is kodifikáltak. A szabályozás kitér a közelmúltban kifejlődött új feladatkörökre is, így például a mezőgazdasági-, az egészségügyi- és a vízügyi repülés kérdéseire, amelyek a hagyományos ágazatok mellett ma már mind jelentősebb szerephez jutnak a polgári repülésben.

Az Elnöki Tanács új törvényerejű rendeletet alkotott, amelyben kimondta, hogy a háborús bűntettek és az erük kiszabható büntetések húsz esztendő eltelte után sem évülnek el. Ezzel megszűnt annak lehetősége, hogy a háborús bűnösök az idő múlása következtében elkerüljék a felelősségrevonást.

Az Elnöki Tanács végül egyéb ügyeket tárgyalt.

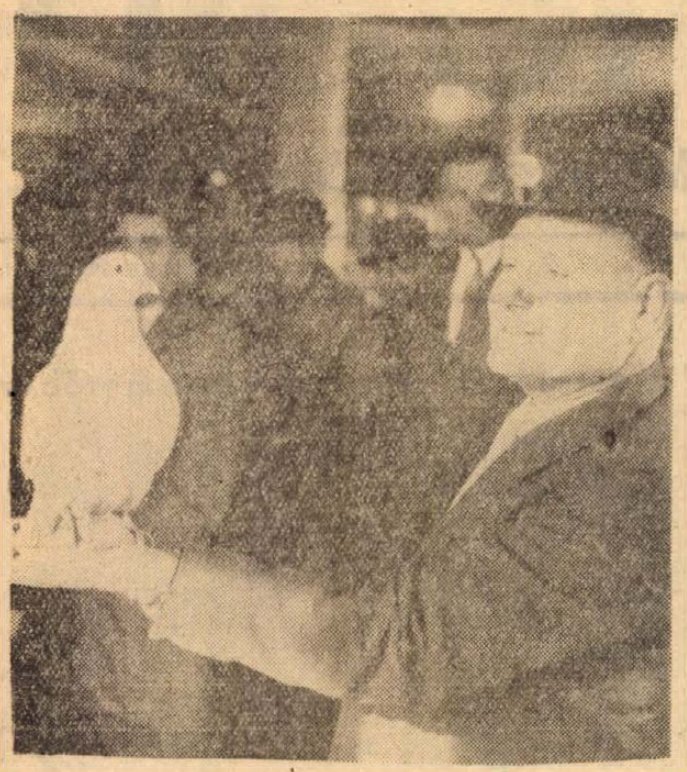
Az Elnöki Tanács határozata Málta elismeréséről

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa határozatot hozott, amelyben Máltát önálló és független államnak ismeri el.

Az ünnepi beszéd után Pataki Mihály elvtárs, a Mecseki Szénbányászati Tröszt igazgatója adta át a bányászok által adományozott csapatzászlót Erdősi Lajos elvtársnak, a zászlóalj parancsnokának. Fegyelmezettséget és erőt sugárzó díszmenetben vonultak el az ünnepség végén a munkásőrök alegységei az új csapatzászló előtt.

Galambkiállítás

Szombaton délelőtt galambkiállítást nyitottak meg a gyárvárosi József Attila Művelődési Otthonban. Hetvennégy kiállító, illetve tenyésztő 453 galambot mutatott be. A 141. számú Galambtenyésztő Egyesület galambkiállításán Somogy, Zala, Tolna és Baranya megye, val amint az ország különböző részeiből a legjobb tenyésztők szerepelteték a fajtiszta galambjaikat.

Módosítás a november 1-én kiadott menetrendkönyvben

A 12. sz. AKÖV értesíti az utazóközönséget, hogy a november 1-én kiadott menetrendkönyvben nyomás közben hiba történt és ezért az alábbi módosításokat eszközli:

10-es vonal: csak a Gépipari Technikumig közlekedő járatok: Ujmecsekaljáról: 21.07, 23.22, 23.52, Fehérhegyről: 20.37, 21.07.

11-es vonal: a Széchenyi-aknáról x15.05 órakor induló járat 5 perccel később, x15.10 órakor közlekedik.

12-es vonal: munkaszüneti napokon a Kossuth térről 6.30 órakor induló járat helyesen 6.50 órakor indul.

16-os vonal: a Kossuth térről 16.50, Vasas II-ről 17.20 órakor induló járatok a hét utolsó munkanapján nem közlekednek.

37-es vonal: munkanapi közlekedés: Főpályaudvarról: 4.20—20.30 óráig minden óra 05, 20, 35 és 50 percében, ezután 21.00, 21.15, 21.30-tól 23.30 óráig minden óra 00 és 30 percében. Hősökteréről: 4.20—20.35 óráig minden óra 05, 20, 35 és 50 percében, azután 21.00, 21.30, 22.00, 22.30, 23.00 és 0.00 órakor.

34-es vonal: a Dömörkaputól 12.10 órakor induló járat forgalma megszűnik. A Kossuth térről 23.40, Dömörkaputól 0.05 órakor induló járatpár csak szombaton és munkaszüneti napokon közlekedik.

37-es vonal: Kossuth térről 11.45, Donátusról 12.05 órai indulással munkanapokon új járatpár közlekedik.

40-es vonal: munkanapi közlekedés: Ujmecsekaljáról 4.30, 5.00-tól 8.30-ig 10 percenként, 8.30—15.00-ig 20 percenként, 15.00—21.40-ig 10 percenként és 22.00, 22.10, 22,40, 22.50 és 23.40 órakor. Kossuth térről: 4.15, 4.40—8.30-ig 10 percenként, 8.30—15.00 óráig 20 percenként, 15.00—21.10 óráig 10 percenként, 21.40, 21.55, 22.20, 22.30, és 23.10 órakor.

Megnyílt a Cicamica játékbolt

Egész évben raktár, de karácsony táján rendszerint Cicamica boltjá rangosul a Kossuth Lajos utca 6. számú ház egyik utcai helyisége. Átalakulásának napok óta tanui lehettek az utca járókelői, tegnap délelőtt tíz órától pedig megszállhatta tavalyi területének kétszeresét az előreláto vásárlók hada.

A körbefutó polcokon sok helyet kértek maguknak a legújabb magyar játékok, melyek már puszta megjelenésükkel is érdeklődést keltenek. Lám csak fel kell húzni a Lemezáru gyár rakodó vonatát, mely kapcsolóberendezés segítségével hol felvesz, hol automatikusan visszarakja „terhét", s máris akad, aki szívesen kifizeti érte a 46 forintot. „Komoly" játék a legújabb gombfoci: minden gombon labdát rúgó alak van, s két kapuval együtt mégse kerül többe 25 forintnál. Az elemes játékok sora még egy új darabbal gazdagodott idén: megjelent a távirányítós Go-kart, tökéletes mása a versenyeken oly sokat csodált kis autóknak.

A műanyag építőjátékok között is akad új.

A megnyitás utáni első órákban legtöbben csak tájékozódnak. Jóleső érzés felfedezni, hogy a pécsi Háziipari Termelő Szövetkezet idén is segített gazdagítani a játékvilágot. Összerakható favonatokon, szivárványos búgócsigákon kívül eljutottak a Cicamica játékboltba apró böröndkék is, melyek a kézimunkázó kisleányok számára rejtenek kellemes szórakozást, hasznos időtöltést nyújtó ajándékot: előhímzett buzsáki könyvborítót, könyvjelzőt, népi mintájú asztalkendőt, kis szalvétákat. Van ezen kívül rengeteg más játék, morgó medve, pórázon kiskutya, lógónyelvű mackó, sőt korcsolya és ródli is.

November 7 megünneplése az új-mecsekaljai gimnáziumban

Osztálydíszítési verseny előzte meg az új-mecsekaljai gimnázium november 7-i iskolaünnepélyét. Díszterem híján az iskola studiójában hangzott el Szentirányi Józsefné igazgatóhelyettes ünnepi beszéde, a szavalatok s az Ifjú gárda-részlet az iskola irodalmi színpadának előadásában. A szerepléseket magnóról alkalmas aláfestő zenével tették hangulatossá, s ehhez adott keretet az osztályok ízléses díszítése. Képünk az osztálydíszítésben első helyezést elért II. D. osztály osztályfőnökét, Sas Béláné tanárnőt és az osztály KISZ-vezetőségét ábrázolja az ünnepély után.

HIREK

NOVEMBER **10** KEDD

András napja. A Nap kél: 6.42, nyugszik: 16.14 órakor A Hold kél: 12.14, nyugszik: 20.42 órakor.

Húsz éve, 1944. november 10-én partizánként halt meg Jan Sverma, a cseh és a szlovák nép nemzeti hőse. Mint joghallgató részt vett Csehszlovákia Kommunista Pártjának megalapításában. Egyik vezetője lett a Kommunista Ifjúsági Szövetségnek, később a forradalmi szakszervezeteket irányította, majd a párt központi lapjának, a Rudé Právo-nak lett a főszerkesztője. Hazájának német-fasiszta megszállása után a párt párizsi irodáját vezette, utóbb a Szovjetunióban résztvett a csehszlovák katonai egységek szervezésében és a csehnyelvű rádióadások egyik szerkesztője volt. A szlovákiai nagy antifasiszta felkelésben, mint a legfőbb partizánparancsnokság tagja vitt irányító szerepet. 1944. november elején partizántársaival a hegyekbe húzódott. Jeges fergetegben, járatlan hegyi, erdei utakon meneteltek át a Prasiva hegyen, majd a Chabanec hegyen. A gyenge alkatú, beteges Sverma elcsigázott teste nem birta az emberfeletti megerőltetést tovább és ott halt meg a hóviharban.

20 ÉVE, 1944. november 10-én szabadult fel Hejőbába, Hejőpapi, Tarnaszentmiklós, Pély, Pilis.

BEFEJEZTÉK A VETÉST

Befejezte az őszi kalászosok elvetését a hosszúhetényi termelőszövetkezet. Összesen háromszázötven holdnyi területet vetettek be.

*

— Jugoszláv oktatási küldöttség járt Pécsett a két ország közötti kulturális egyezmény alapján. A vendégeket Gábriel József, a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője fogadta, majd meglátogatták a Pécsi Tanárképző Főiskola, a délszláv iskola és több más általános és középiskola oktatóit és tanulóit. A tapasztalatcsere céljából történt kétnapos látogatás csütörtökön ért véget.

— Könnyűipar Kiváló Dolgozója címmel tüntették ki november 7-én a Szigetvári Cipőgyár két dolgozóját. Domonkos Dénes és Gettó Pálné tűzők a rögtönzött ünnepségen vették át a jutalmat, majd a gyár többi dolgozójával együtt a Járási Művelődési Házban részt vettek a forradalom évfordulója alkalmából rendezett díszünnepségen.

— November 7-e alkalmából megjutalmazták a törzsgárda tagjait a Komlói Helyiipari Vállalatnál. A vállalat tizenkét dolgozója, akik tíz évet töltöttek munkahelyükön, fejenként öt-ötszáz forint jutalomban részesültek.

— Csütörtöki számunkban hírt adtunk arról, hogy kiosztották a Pécsi Orvostudományi Egyetem hallgatói között a Tudományos Diákkör pályadíjat. Azóta közzétették a jeligés művek szerzőinek nevét. *Mátis Béla*, aki az elmúlt tanévben végzett, a mikrobiológia köréből írt pályamunkát, *Kovács Csaba* ötödéves pedig gyógyszertanból. *Angster Györgyné* hatodéves kórbonctanból, *Czéh Gábor* ötödéves fejlődéstanból írt sikeres művet. Ugyancsak a fejlődéstannal foglalkozott *Prittig Ferenc* hatodéves hallgató. *Jászai Vera* tavaly végzett hallgató endokrin tárgyú. *Vargha Sabján Márta* ötödéves pedig az idegélettan köréből írt. Ugyancsak neurofiziológiával foglalkozott *dr. Vereczkei Lajosné* és *Sulyok Endre* hatodéves hallgató.

PÉCS „KAPUJA" 1944 novemberében

De ez a nap mindennél izgalmasabb hírekkel telt el, s e híreket a csatangoló, a semmitől sem ijedő helybeli gyerekek hozták fel a pincesorba. Schäffer Anti, Faust Dönci, Hagen Toncsi meg a többiek.

— A szovjetek elfoglalták Mohácsot!!

— A németek fel akarják robbantani a Karasica-hidat!

Estefelé már csak helybeli hírekből futotta.

— Az SS-ek fosztogatnak!

— A német helyőrség parancsnoka civilruhában lót-fut a faluban!

A november végi este ijesztő sötétséggel zúdult a pincesorra. És ijesztő csenddel. Az egész napon át tartó mohácsi „égzengés" is elhallgatott már, s átadta helyét az egyhangú dobolásnak. Vajon mit hoz a következő perc, a következő óra. Mert ha eddig nem is adtak sokat az SS-legények ijesztgetéseire, most mintha minden rémhír alakot öltött volna. Ijedt rebbenéssel figyeltek fel minden zajra, gyertyaláng lobbanásra, kutya vonításra.

Aztán nem tudni, milyen belső parancsra, milyen ösztökélésre, de Rumszauer néni egyszerre csak nagy csomagolásba kezdett. Fehér lepedőt ráncigált elő a batyúból és nagy hirtelenséggel, gyorsasággal asztalt terített. Tányéros, üvegpoharas asztalt, fehérkenyérrel, kolbásszal, sonkafélével. Már éppen a pintesért, a hébérért nyúlt, amikor...

Amikor odalent a faluban lilás-vörös fénnyel, iszonyatos detonációval betört a legrettegettebb rém, maga a háború. Ők, a pincelakók, legalábbis így hitték ezekben a pillanatokban. Pedig csak annyi történt, hogy a menekülő SS-ek felrobbantották a Homolka-házban lévő lőszerraktárat.

De mintha csak az iménti feszítő csend robbant volna fel a Homolka-házzal, mert ami ezután következett, azt sohasem felejtik el Rumszauerék. Hogyan emlékezik rá Ede bácsi?

— Itt a pincefalak mögött csak következtetni tudtunk a kinti események zajlására. Egyszerre hallottuk a tankok a gépkocsik dübörgését, a faluban rekedt SS-ek kiáltozásával. Talán tíz percig, talán fél óráig tarthatott az egész, de olyan ijesztően, hogy a nálunk megbújt Dittrichék gyereke felsírt a takaró alatt.

Ma is megesküdne rá, hogy a gyereksírás csalta oda a szovjet katonákat.

— Egyszercsak megdöngették a présházajtónkat és amikor kinyitottam, szinte úgy esett be rajta két géppisztolyos, fülessapkás szovjet katona.

— Nyemci jeszt?

— Puski jeszt?

— Csak ezt a kettőt kérdezték és bevilágítottak a nyitott pincebejáróba is. Miért ne mondjam meg őszintén, ijedtemben válaszolni sem tudtam. Csak mutogattam a terített asztalra, én is, meg az asszony is. És azt hiszi, hogy elfogadták az invitálást? Pedig jól, megnézték a jófajta ételt, italt, s meg is enyhültek pillanatok alatt, de nem fogadták el. Valami olyasféle kiabáltak, hogy vajna, vojna aztán rohantak tovább.

Most el kellene mondanom annak a reggelnek a történetét is, amely a pincelakókat várta a faluban az átvirrasztott éjszaka után. Azt a meg könnyebbülést kellene megfestenem, amely szinte egyetlen felszabadult sóhajtásban nyilvánult meg, amikor megpillantották a zilált, de még sértetlen utcát, portát, hofstelt, amit újra elfoglalhattak.

És el kellene mondanom, az igazi szederkényi csata történetét is, amely nem azon az estén és nem is a községben írta be emlékét a haditörténelembe. Hanem kívül a falun a birjáni csárda és a József-major közti útszakaszon. Ennek a csatának is volt szemtanúja. Kényszeredett szemtanúja, akit Pécsről Szederkénybe tartó útja során ért el a számára majdnem végzetes szemtanúság. Még ma is hálálkodással gondol arra a töretlen kukoricaföldre, amelynek barázdái között átvészelte a tankcsatát. Egy órán át tartott, vagy még addig sem, és a tönkrezúzott német páncélelhárító alakulatokon át végre „zöld út" nyílott Pécs felszabadítására is.

El kellene mondanom még Rumszauer Ede bíróvá választásának történetét, és mindazt a nemes cselekedetet is, amellyel ő és faluja népe segítségére kelt a felszabadító szovjet csapatoknak.

De beszéljen helyettem újságíró kollégám, aki a baranyai felszabadító harcok egyik vezérlő tisztjét hívta meg tanúságtételre. M. Sarohin vezérezredes, a Szovjetunió Hőse így emlékszik vissza a szederkényiekre:

— Őszintén szólva, nem igen volt módom arra, hogy kapcsolatot építsek ki a felszabadított területek lakosaival. A vezetésnek egészen más dolga volt akkor. De valamiért azért tisztán emlékszem. Különös történet volt, azért is maradt meg az emlékezetemben.

— Úgy gondolom, negyvennégy decemberében történt. Szederkény község kommendánsa Rumszauer Ede községi bíró, kérelmét továbbította hozzám: „Egy szerencsétlenül járt apa kéri Önt! Egyetlen katona fiam elesett a Dunánál. Szeretném hazahozni. Nagyon kérem, segítsen!"

— Aztán megtudtam a részleteket is. Ez a németajkú család nem csatlakozott hitlerékhez. A falu bizonyította ezt. Töprengtem, mit tegyek. Százával estek el a harcmezőn saját elvtársaink. Sokukat csak napok vagy hetek múltán tudtuk eltemetni. Ki került ezek közül hazai földbe? Senki! Ott alusszák örök álmukat a Duna mentén, távol a családtól, sokan talán csak jeltelen sírokban. Aztán újra a papírra néztem: „Egy szerencsétlenül járt apa kéri Önt!" Intézkedtem.

— Azonnal adjanak egy gépkocsit és vigyék el Rumszauer Edét a Dunához. Segítsék megkeresni a fia holttestét. — Aztán néhány nap múlva jelentették, hogy hazaszállították a fiát. Később az is megtudtam, hogy az apa mindenben segítette a felszabadító csapatokat. S nemcsak ő, hanem a falu népe is.

Húsz éve történt. Húsz éve annak, hogy ifjú Rumszauer Ernőt hazai földben tisztességgel eltemették. Azóta új generáció nőtt fel Szederkényben is. Új generáció, új húszévesekkel, akik a szorongást, a félelmet, a háborút még apáik visszaemlékezéseiből sem képesek már megérteni, megidézni.

Ne is legyen soha osztályrészük benne.

Pálinkás György

M. Sarohin vezérezredes

Elkészültek a jövő évi tsz előtervek a szigetvári járásban

Megnőtt az érdeklődés a zöldségtermesztés iránt
Kialakítják a zárt sertéstenyészeteket – 20,5 millió forintot fordítanak az öntözés fejlesztésére

A szigetvári járás termelőszövetkezeteiben is elkészítették az 1965. évi előterveket. Ezek a tervek, bár még nem véglegesek, így is sokat mutatnak a közös gazdaságok előtt álló feladatokból.

Az előző évhez képest

a legszembetűnőbb változás

a kenyérgabona-terület növekedése. A búza vetésterülete kereken 5 százalékkal lesz magasabb az előző évinél. A rozzsal együtt összesen 14 192 holdon termesztenek majd kenyérgabonát. A takarmánygabonák — beleértve a kukoricát is — aránya a szántóterület 32 százaléka lesz, az évelő pillangósok és egynyári szálastakarmányok aránya 19 százalék, végül az egyéb növényeké — hüvelyesek, cukorrépa, burgonya, napraforgó, zöldségfélék és textil ipari növények — 16 százalék.

A szigetvári járás a megye egyik legnagyobb burgonya- és zöldségtermelő területe. Burgonyát jövőre 1458 holdon termelnek. Csaknem valamennyi termelőszövetkezet foglalkozik vele, de a vetésterület zömét négy községbe koncentrálták. Ezek a tsz-ek a következők: Nagydobsza, Zádor, Patapoklosi és Kétújfalu. Fő profilja a vetőgumó szaporítás. Az idén ezek a tsz-ek 80—100 mázsás holdankénti termést értek el, míg a járás átlag termése 50—60 mázsa volt. A járás termelőszövetkezetei a szigetvári konzervgyár termelési körzetébe tartoznak s már évek óta kizárólag a gyárnak termelnek primőr és tömegárut konzerv célokra. A gyár és a termelőszövetkezet között igen gyümölcsöző kapcsolat alakult ki, mert a konzervgyár korlátlan mennyiségben átveszi a közös gazdaságokban megtermelt zöldárut. Érthető, hogy ez iránt az ágazat iránt egyre nagyobb az érdeklődés. Az idei 733 holddal szemben jövőre már 1110 holdon termelnek zöldségfélét. Mivel a gyár igénye mindenekelőtt a zöldborsó, a zöldpaprika és a paradicsom iránt nőtt meg, a tsz-kertészetekben ezeknek a növényeknek az arányát növelték elsősorban.

Az állattenyésztésben

a szarvasmarha- és a sertéstenyésztés dominál. Ez év végén 5967, 1965 végén már 6466 szarvasmarha lesz a közös gazdaságok állományában. A tehenek száma 2148-ról 2261-re nő. Megkezdte térhódítását a mesterséges borjúnevelés is. A borjúnevelők építését a szentdénesi, somogyhárságyi, zádori, teklafalusi és szigetvári tsz-ekben megkezdték.

A sertéstenyésztés területén jövőre befejezik a zárt tenyészetek kialakítását. Ezzel a járás termelőszövetkezetei ellátják saját magukat hízó alapanyaggal, és más járásoknak is szállítanak. A jelenlegi 12 500-ról jövő év végére 13 887-re nő a közös sertésállomány s hasonló arányban nő a kocalétszám is. A sertések korszerű elhelyezését részben már megoldották, részben további építkezésekkel kívánják biztosítani.

Az árubaromfi telepeket két központi helyen, Szigetváron és Szulimában fogják kialakítani. A szigetvári Zrínyi tsz-ben máris üzemel egy 10 000 férőhelyes húsbaromfi előállító kombinát. 1965-ben pedig még további 20 000 férőhelyes csibenevelő és egy 5000 férőhelyes tojóházat épít fel a termelőszövetkezet. A szulimáni tsz-ben megkezdte üzemelését a 10 000 férőhelyes csibenevelő, ahol ugyancsak húsbaromfit állítanak elő.

A termelést elősegítő beruházások

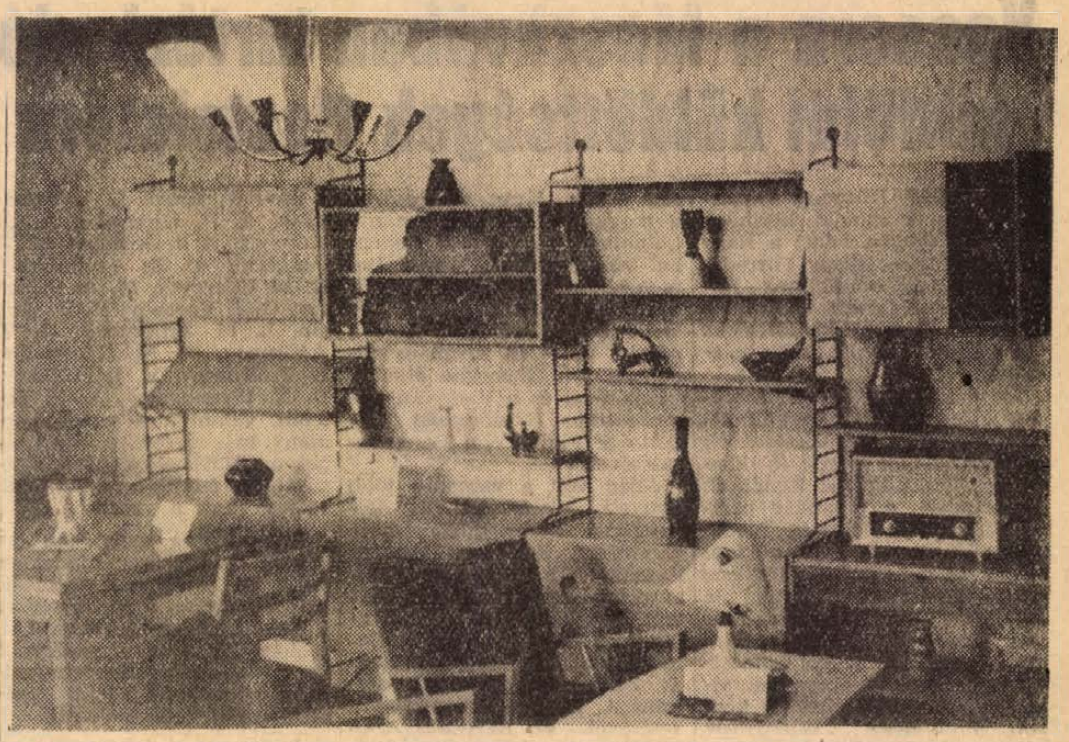
jelentős összeget tesznek ki, különösen szembetűnő az öntözés fejlesztésére fordított összeg. Az idei 9 millió forinttal szemben jövőre 20,5 millió forintot fordítanak öntözésre, ebből 15,5 milliót öntözési építkezésekre — víztározó stb. — 5 milliót pedig öntözőberendezések vásárlására. Jövőre kezdik meg a nagy teljesítményű és a víznyerő helytől távolabb eső területek öntözésére is alkalmas AC nyomócsöves öntözőtelepek kialakítását. Ilyen lesz többek között Somogyapátiban, Patapoklosiban és a nagydobszai tsz merenyei üzemegységében. A következő gazdasági évben újabb 1818 hold területet kapcsolnak be az öntöző hálózatba.

Építési beruházásokra 8,8 millió forintot fordítanak. Ebből három új majort telepítenek: Nagydobszán, Somogyapátiban és Mozsgón. Az őszszeg fennmaradó részét mindenekelőtt 100-as tehénistállók — ilyen épül Rózsafán, Szentlászlón és Szigetváron — mesterséges borjúnevelők, sertésfiaztatók, csibenevelők, gépszínek és hideglevegős szénaszárítók építésére használják fel. Tovább nő a műtrágya ellátás is s jövőre csaknem 1000 tonnával kapnak több vegyes műtrágyát a járás tsz-ei, mint az idén.

Növekvő szintet mutat

a tsz-ek árutermelése

és áruértékesítése is. Hízottsertésből 600 darabbal adnak többet a tsz-ek, mint az idén. Vágóbaromfiból 112 000 darabot, tojásból több mint fél milliót adnak a tsz-ek. Tejből pedig 26 575 hektolitert küldenek a szigetvári járás közös gazdaságai 1965-ben a lakosság ellátására.

Részekre bontva is kapható e héttől kezdve a pécsi bútorházban az egyik legmodernebb bútorfajta: a közkedvelt Varia-fal. Ezzel mindenki teljesen tetszése szerint rendezheti be lakását, úgy „variálja", ahogy akarja, tehát nem kell tartani az elsablonosodástól. Képünk: a „Panni" varia-fal egyik összeállításban.

Hétfőn reggel az építkezéseken

INDULJUNK AKKOR! — Szembevág az eső, szél is fúj, a reggeli hideg metszőbb. A szakszervezeti titkár, Berki József felgyűri a bőrkabát gallérját. Azt mondja, képzeljem el, ebben a rossebes időben, fönt a magasban dolgozni vagy vakolni a falat kívülről vagy bukdácsolni a roppant sárban... „Azért szakszervezet, hogy védje az embereket..." — jegyzem meg magamban és az órát nézem: 8 óra múlt néhány perccel. Munkahely: az épülő tejüzem a Tűzér utcában. A művezetői irodában Paulovics Lajos nézi a naplót. Két ünnep után, hétfő lévén, reggel nyolckor kezdődik a műszak.

— Hiányzik valaki?

A ceruzát végigfuttatja a névsoron, fordít egyet, tovább nézi.

— Hét nő jön még. Kilencre itt lesznek.

Zala megyeiek, már rég úton vannak, éjjel mentek ki a kis falusi állomásokra, jön a vonat, beülnek, meleg van, meg füst is van és mindenki bóbiskol. A vonat ráz reménytelenül. Ideérnének ugyan reggel nyolcra is, de akkor előtte nap este vagy kora este kéne elindulniuk. Az egy óra késés ide vagy oda... viszont egész héten át valóban „ráhajtanak", rossz szó nem érheti őket.

— Más nem hiányzik?

— Dehogynem! A Kovácsok. Mármint a Kovács Gyuri, a János, az Illés, aztán az Ignácz Jóska, Sárközi Jani meg a többiek. Van itt hatvan egynéhány ember — beleértve a zalai asszonyokat is — velük a csillagokat le lehetne hozni, de ezek a Kovácsok...

Jön be egy fiatalember:

— Az öltözőben valaki kitörte az ablakot, mit csináljunk, Lajos bácsi?

Termetes asszony várakozik már:

— Cement kéne, Lajos bácsi...

Néhány szót vált velük, aztán mennek ki az építkezésre.

— Mi van a Kovácsokkal? — kérdem.

— Muzsikálnak. Versendiek. Mindig így van, örökös bumlizók...

— Megérzik-e ennek a néhány embernek a hiányát?

— Én nem. Ezekkel egy árkot nem tudok kiásatni.

Népszerűtlen tanács, de meg kockáztatom:

— Miért nem bocsátják el őket?

Nem Lajos bácsi, hanem Hergerőder János kőműves szól közbe. Negyven tagú brigád vezetője; markos, fekete hajú férfi:

— Tudja, milyenek ezek? Nyáron elhelyezkednek a mezőgazdaságban, ősszel jönnek vissza. Hiszen ne féljen, én gatyába ráznám őket, de... jobb is, ha nem nálam dolgoznak. Néhánnyal foglalkoztam még a tavaszon, de nem ment. Szombat-vasárnap járják a búcsúkat, muzsikálnak, utána berugnak. Se hétfőn, se kedden nem jönnek munkába. El is zavartam őket, helyettük három zalai asszonyt kértem, azok dolgoznak úgy, hogy le a kalappal előttük.

KIMEGYÜNK a bolgárkertbe, a kockaházakhoz. A 127-esben most rakják le a parkettát, a folyosón áll két térdmagasságig érő fura masina. Parkettacsiszológép. A parkettázók áldják a konstruktőrt: roppant nehéz munkától menti meg őket az okos kis gép. A művezető: Domsits János.

— Ma reggel tévedésből fújtunk hét órakor, de ma nyolckor kezdtünk.

— Mindenki? — kérdi Berki József.

— Mindenki.

Felém fordul:

— Kétszáz a létszám, pontosan kezdünk. Néhány bumlizóm ha akad. Ma is egyik tűzet rakott lent a pincében, melegedett. Ilyen előfordul, de higgye el, a többséggel nincs baj.

Rokonszenves vonás, hogy védelmébe veszi a dolgozókat, de van is oka rá. Ezekben a hetekben, egészen az év végéig, amíg csak a hatvannégyes esztendőre kivetett lakásokat át nem adják, itt valóban éjjel-nappal dolgoznak. Nem az egész együttes, hanem körülbelül harminc-negyven emberre van szükség — különböző szakágból — akik az utolsó simításokat végzik az épületeken. Mert az átadás, a műszaki átadás nagyon szigorú hivatalos aktus. Napi 10—12—14 óra.

— Szó nélkül vállalják a pluszmunkát.

— Mert megfizetik... — vetem közbe gonoszkodva.

Domsits tiltakozik:

— Nem azért. Sőt, az a munka, amit a rendes nyolc óra után még itt el kell végezni, nincs is arányban a túlórapótlékkal. Azért a néhány forintért nem lenne érdemes túlórázni, ha csak arról van szó. Egyszerűen megértik, hogy a jövendő lakóknak egy elcsúszott hét is végtelennek tűnik. Tudják, hogy az emberek lakni akarnak. Ennyi az egész. Egyébként nézze meg, milyen körülmények között dolgozunk...

Nem bent, a négy fal között, ahol esőtől, széltől védve vannak. Hanem kint, a homlokzati vakoláson, meg a lépcsőházban és kint az anyagmozgatásnál. Méteres árkok, csúszós, bokáig érő sár, járhatatlan gyalogutak, keskeny és vizes pallók. Itt dolgozni, hidegben, emberfeletti követelmény.

— De ezen mégiscsak segíteni kellene... Miért néz ki minden építkezés környéke úgy, mint egy csatatér?

Berki József szakszervezeti titkár és Domsits János együttesen adnak választ erre és válaszuk tapasztalatból adódik:

— **VALÓ IGAZ,** hogy a munkafegyelem valahol a pontos munkakezdésnél kezdődik. Ha akadnak — márpedig akadnak — örökös későnjárók és bumlizók, az még mindig csak kevés töredéke a dolgozók zömének. Az éremnek van egy másik oldala is. A vállalat, a Baranya megyei Építőipari Vállalat megkapja a terveket, hol, mit, mikorra kell felépíteni. De a közművesítési terveket mindig későn kapjuk meg, ezért van az, hogy például a vasútvonal melletti panelépületek már tető alatt állanak, de a szennyvízelvezető csövek még ott állnak szabad ég alatt, prizmába rakva. Pedig mi lenne az ideális? Az, hogy először a kijelölt területen megépítenénk a közműveket, egészen a bekötésig, utána az utat és csak azután kezdenénk építkezni. Csoda-e, ha dolgozóink ilyen esős időben kedvetlenül bukdácsolnak nehéz terhekkel? A baleseti veszélyről nem is beszélve.

— Miért késnek ezek a tervek?

Megmondták: a beruházókon múlik. Vagyis: az említett munkahelyeken a beruházó részben a tanács vagy a szövetkezet vagy az ércbánya. Az is lehet, hogy a beruházóknak is megvannak a maguk érveik. De az biztos, hogy valahol elmarad a dokumentáció és annak hátránya hatványozottan jelentkezik a munkaszervezésben, a határidőn belüli átadásban és az építőmunkások munkakedvében is.

Ezek pedig lényeges momentumok.

Rab Ferenc

Tokió az ifjúsági vezető szemével

A római olimpián felvetődött, hogy a világ legjobb sportolóin kívül a résztvevő országok küldjék el az ifjúsági szervezetek képviselőit is az olimpiára. Ez a gondolat az idén Tokióban vált valóra, ahová a rendezők összehívták a világifjúsági tábort. A magyar fiatalokat hárman képviselték, köztük Novák Szilveszter, a KISZ Pécs Városi Bizottságának titkára.

— Három hetet töltöttünk a japán fővárosban a világ legkülönfélébb ifjúsági szerveinek és mozgalmainak képviselőivel. Feladatunk az volt, hogy előadásokat tartsunk a tábor lakóinak, japán középiskolásoknak és egyetemistáknak, valamint a japán ifjúság képviselőinek. Az előadásokat angolul vagy franciául kellett elmondani.

Japánban elég keveset tudnak rólunk, s ugyanezt mondhatom a többi ázsiai állam ifjúsági küldötteiről is. Úgy érzem azonban, hogy az elhangzott előadásokban gazdag ismereteket szereztek rólunk, s talán ezeket az ismereteiket hazájukban másoknak is átadják.

A japánokkal már eddig is volt sport-kapcsolatunk, s ez a kapcsolat a Budapesten megrendezendő Universiadén minden bizonnyal erősödik, ugyan's népes japán küldöttség érkezik majd hozzánk.

A tábor lakói sok találkozón is részt vettek, s ezeken a találkozókon sok mindent és közvetlenül el lehetett mondani országunk fiataljainak életéről munkájáról, szociális helyzetéről. És ez utóbbi nagyon érdekelte a küldöttségeket.

Úgy vettük észre, hogy a klubosítás, a szabad idő hasznos felhasználása szinte minden országban az ifjúsági vezetők első feladataként szerepel. Mi néhány jó példával tudtunk ehhez a témához szólni.

A három hét alatt üzemekbe is ellátogattak a küldöttek. Ezek a gyárlátogatások is jelentettek hasznos tapasztalatokat, de amit az iskolában láttunk és hallottunk, talán még többet ér.

Japánban is hatéves korban kezdenek iskolába járni a gyerekek. Először hat osztályt végeznek el, majd egy úgynevezett felső iskolába kerülnek, melynek két tagozata: egy alsó és egy felső tagozata van. A hároméves alsótagozat kötelező. A felső iskola elvégzése hasonlít a mi érettségink hez, mely után egyetemre, főiskolára lehet jelentkezni.

Amint láttuk, az öntevékenység, a fantázia kibontakozására sokat adnak, már az első osztályban van politechnikai oktatás. A technikai házakban pedig egészen komoly berendezéseket készítenek: robotember köszönt az ajtóban, sugárhajtású repülőgépek modelljeiben, elektrokardiográfban gyönyörködhet a látogató. A zenei oktatás is rendkívüli fejlett, minden tanulónak kötelező valamilyen hangszeren játszani. Így aztán érthető, miért van olyan sok zenekar Japánban.

A tanulók roppant fegyelmezettek, a japán diákok a testi fenyítést szinte alig ismerik. Ha már valakinek a nevét az osztály vagy iskola előtt bütetésből kiejtik, az nagyon nagy vétséget követett el. Elég jól tanulnak, bár az osztályozást nem használják: a tanárok a szülőkkel szóban tudatják gyermekük előmenetelét, s az évvégi bizonyítvány is csak annyi áll, hogy felsőbb osztályba léphet avagy sem.

A japánok a szervezés művészei. Nem tettek senkivel sem különbséget, mindenkivel szemben egyforma udvariasak, segítőkészek voltak. S a pontosságukról példát vehetnénk!

A tábor lényege — az ifjúságot az olimpia szellemében összehozni — megvalósult, s roppant boldog voltam, hogy ennek a sikeres találkozásnak én is részese lehettem.

B. S.

Üzemben a Pécsi Kenderfonó új szövődéje

A Pécsi Kenderfonóban tíz szövőgéppel új ponyvaszövő részleget helyeztek üzembe. Az új részlegben ebben a negyedévben 25 000 négyzetméter ponyvavásznat készül exportra. A jelenlegi 10 gépes állományt jövőre 20-ra, 1968-ig pedig 60 gépre fejlesztik fel.

Vacsora a Moszkvában tartózkodó külföldi küldöttségek tiszteletére

Az SZKP Központi Bizottsága és a szovjet kormány hétfőn fogadást adott a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségén résztvett szocialista párt- és kormányküldöttségek és külföldi vendégek tiszteletére.

A vacsorán jelen volt a bolgár párt- és kormányküldöttség Todor Zsivkov vezetésével, a csehszlovák párt- és kormányküldöttség Jiri Hendrych vezetésével, a jugoszláv párt- és kormányküldöttség Velko Vlahovics vezetésével, a kínai párt- és kormányküldöttség Csou En-laj vezetésével, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság küldöttsége Kim Ir vezetésével, Kuba küldöttsége Ernesto Guevara vezetésével, a lengyel párt- és kormányküldöttség Wladyslaw Gomulka vezetésével, a magyar párt- és kormányküldöttség Kádár János vezetésével, a mongol párt- és kormányküldöttség Jumzsagijn Cedenbal vezetésével, a Német Demokratikus Köztársaság küldöttsége Walter Ulbricht és Willi Stoph vezetésével, a román párt- és kormányküldöttség Ion Gheorghe Maurer vezetésével és a Vietnami Demokratikus Köztársaság küldöttsége Pham Van Dong vezetésével.

Jelen volt a vacsorán több nyugati, közel-keleti és dél-amerikai kommunista párt vezetője, köztük Dolores Ibarrurri, a Spanyol Kommunista Párt elnöke. Ott volt Nádzs Ben Alla vezetésével az Algériai Népi és Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttsége, valamint A. H. Amer marsall vezetésével az Egyesült Arab Köztársaság kormányküldöttsége is.

Szovjet részről L. I. Brezsnyev, A. P. Kirilenko, A. N. Koszigin, A. I. Mikojan, N. V. Podgornij, D. Sz. Poljanszkij, N. M. Svernyik, M. A. Szuszlov, G. I. Voronov, V. V. Grisin, L. M. Jefremov, I. V. Andropov, P. N. Gyemicsev, L. F. Iljicsov, V. I. Poljakov, D. N. Ponomarjov, A. N. Selepin, valamint a szovjet kormány más vezető személyiségei, az SZKP Központi Bizottságának felelős munkatársai vettek részt a vacsorán.

Brezsnyev a szocialista országok testvéri családjának és az egész világ kommunistáinak egységére, a szabadság és a haladás összes erőinek összefogására, a szocializmus ügyének, a nagy maxista-leninista eszméknek újabb győzelmeire ürítette poharát.

A vacsora meleg baráti légkörben folyt le.

Adenauer De Gaulle-nál

Párizs: Konrad Adenauer, aki vasárnap este családjának több tagja kíséretében Párizsba érkezett, hétfőn délben háromnegyedórás megbeszélést folytatott De Gaulle-lal. Utána a francia köztársasági elnök ebédet adott Adenauer tiszteletére. Délután Adenauert az erkölcsi és politikai tudományok akadémiáján a társaság külső tagjává választották. Az ünnepségen De Gaulle köztársasági elnök és a francia kormány több tagja is részt vett.

Adenauer hétfőn délelőtt a sajtónak adott nyilatkozatában kijelentette, Erharddal és a bonni kormány több tagjával folytatott megbeszélése után elvállalta, hogy „kísérletet tesz a Franciaország és Németország között fennálló nehézségek tisztázására".

Adenauer az akadémián mondott beszédében is kitért a francia—nyugatnémet viszonyra és azt hangoztatta, hogy a De Gaulle-lal megkötött egyezmény „a közös jövőért folytatott közös munka alapja marad, hosszú időre szól és meg fogja hozni gyümölcsét".

Bár De Gaulle és a francia kormány Adenauer fogadtatásának külsőségeivel is igyekszik aláhúzni a volt kancellár látogatásának a fontosságát, a francia megfigyelők mérsékelt jelentőséget tulajdonítanak Adenauer „közvetítő" szerepének.

Francia politikai körökben változatlanul súlyosnak ítélik Párizs és Bonn viszonyát. Elfogadhatatlannak tartják a nyugatnémet sajtóban újabban felajánlott alkut, amelynek az a lényege, hogy Nyugat-Németország nem fogja sürgetni a multilaterális atomerőt, ha Párizs cserébe beleegyezik, hogy az egységes mezőgazdasági árak megállapítását 1965 őszére, a nyugatnémet választások utánra halasszák. Párizsban rámutatnak, ha a közös atomerő kérdése még sokáig elhúzódik, úgy ez nem Bonn érdeme, hanem az atlanti országok nagyrészének ellenállása miatt van.

A nagy október eszméinek diadala

A Pravda vezércikke

Moszkva: A szovjet emberek méltóképpen megünnepelték a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulóját. Megható, páratlan szépségű volt a katonai dísszemle és a dolgozók felvonulása, az ünnepségek új, soha nem tapasztalt erővel fejezték ki a párt és a nép töretlen egységét, a szovjet emberek tömörülését az SZKP lenini Központi Bizottsága köré. Az egész világ újra meg láthatta, hogy a szovjet emberek mai nemzedéke becsülettel viszi tovább az októberi forradalom győzelmes zászlaját, azt a helyes lenini utat járja, amelyet pártunk XX., XXI. és XXII. kongresszusa jelölt meg. A nagy évforduló napjaiban a szovjet nép az egész világ színe előtt kifejezte: megingathatatlan eltökélt szándéka, hogy sikerrel megvalósítja az SZKP programját, felépíti országukban a kommunista társadalmat.

A Pravda vezércikke megállapítja, hogy a párt különösen nagy jelentőséget tulajdonít a pártvezetés további javításának a kommunizmus építésének valamennyi területén, fontosnak tartja a párt és az állami élet lenini elveinek következetes érvényesítését. A Központi Bizottság októberi plénuma újra azt tanúsítja, hogy az SZKP Központi Bizottsága gondot visel a párt főirányvonalának megvalósítására, el van szánva arra, hogy töretlenül érvényesíti a kollektív vezetés elveit, a lenini útmutatásokat. A plénum határozatait az egész párt, az egész szovjet nép helyesli — állapítja meg a Pravda vezércikke.

A párt, a szovjet nép kifejezésre juttatja: arra törekszik, hogy erősítse a testvéri barátságot, az együttműködést és a kölcsönös segítségnyújtást a szocialista országokkal. A szovjet ország népei aktívan küzdenek a különböző társadalmi rendszerű országok békés együttéléséért, az általános és teljes leszerelésért, a béke és a nemzetközi együttműködés megszilárdításáért. Nem szabad azonban megfeledkezni arról, hogy a világon vannak még agresszív erők és ezért a párt és a nép a legmagasabb szinten tartja a Szovjetunió védelmi képességét.

Bolíviai jelentés

La Paz: Hírügynökségi jelentések szerint a Bolíviában alig néhány napja uralomra jutott katonai juntával szemben több oldalról is mutatkozik ellenállás. A népi forradalmi bizottság — a kommunisták kivételével az összes bolíviai pártok képviselője — egy vasárnap kiadott nyilatkozatban a többi között helytelenítette azt, hogy a junta elnöke, Barrientos megerősítette a megdöntött elnök, Paz Estenssoro által kinevezett nagyköveteket funkciójukban. A népi forradalmi bizottság, amely a múlt héten alakult meg az Estenssoro elleni katonai felkelés támogatására, most memorandumot intézett a katonai kormányhoz, s a memorandumban kifejtette politikai célkitűzéseit. Ezek között szerepel a bányák államosításának fenntartása, a földreform, az egyetemes titkos választójog, az állam politikai szerkezetének reformja, a demokratikus szabadságjogok és az alkotmányos garanciák tiszteletbentartása, a nemzeti ipar védelme, a túlságosan magas adók mérséklése, stb.

Külföldi diplomaták megfigyelései szerint Barrientosnak nehéz lesz elegendő támogatást szerezni a polgári pártok politikusaitól, s ugyanakkor szembekerült a baloldali beállítottságú diákokkal és a bányászokkal, akik elsősorban a junta nyíltan amerikabarát politikáját helytelenítik.

Lima: Paz Estenssoro volt elnök Limából üzenetet intézett a bolíviai néphez. Az üzenetben kijelentette, hogy bukását a kommunisták és azok a reakciós elemek idézték elő, akik jelenleg a hatalmat bitorolják Bolíviában, majd kifejezte azt a meggyőződését, hogy pártja, a nemzeti forradalmi mozgalom győzni fog és ismét hatalomra kerül.

Ülést tartott a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége

Hétfőn ülést tartott a pedagógusok szakszervezetének központi vezetősége. Az ülésen részt vett és felszólalt Karakas László, a SZOT titkára is.

A központi vezetőség egyperces néma felállással adózott a közelmúltban elhunyt alelnöke, dr. Rázsó Imre egyetemi tanár, akadémikus emlékének. Ezt követően meghallgatta Péter Ernő főtitkár tájékoztatóját a Szakszervezeti Világszövetség főtanácsának legutóbbi, Budapesten tartott ülésszakáról.

Ezután megvitatták a szakszervezeti üdültetés eredményeit és feladatait. Az utóbbi 15 évben a pedagógusok üdültetése jelentősen kiszélesedett. 1949-ben még csak 4600-an, az idén országosan már csaknem 23 ezren részesültek üdültetésben. A családtagokat és a gyerekeket is hozzászámítva ez a szám a szakszervezeti tagság 21,1 százalékának felel meg. A szakszervezet — különböző szerveivel együttesen — a tagdíjbevételből évente mintegy 5 millió forintot fordít üdültetésre. Az üdültetés további számszerű fejlesztését nagyban segítené, ha a nyári szünidőben az illetékes oktatásügyi szervek iskolaépületeket vagy kollégiumokat bocsátanának rendelkezésre a pedagógusok üdültetésére.

A központi vezetőség megtárgyalta a szakszervezet 1963—64-es tanévben végzett tevékenységéről készült jelentést is. A jelentés rámutat, hogy a szakszervezeti szervek és aktivisták széleskörű felvilágosító és szervező munkát végeztek a bevezetésre kerülő új oktatásügyi dokumentumok megismertetésére. Az első országos felnőttoktatási konferencia, amelyet a múlt év decemberében rendeztek, a felnőttoktatás szervezeti és tartalmi javítására a javaslatok egész sorát dolgozta ki. Ezek a javaslatok elősegítik a dolgozók iskoláinak korszerűsítését.

A szakszervezet kezdeményezésére az idei költségvetésben az iskolák felújítási költségeit 25 százalékkal emelték. Ezzel lehetőség nyílt számos évek óta húzódó panasz orvoslására, indokolt kérés teljesítésére.

Beható vita után a központi vezetőség az előterjesztett jelentéseket elfogadta és több határozatot hozott.

Szato Japán új miniszterelnöke

Tokio: A Japán Liberális Demokrata Párt Ikeda volt miniszterelnök javaslatára Eiszakpu Szato 63 éves politikust jelölte a miniszterelnöki tisztségre. A jelölést a parlament, amelyben a Liberális Demokrata Párt a mandátumok túlnyomó többségével rendelkezik, jóváhagyta.

Nyugati hírügynökségek legújabb jelentései szerint az Eiszaku Szato vezetésével meg alakult új japán kormány Hirohito császár jelenlétében letette a hivatali esküt. Az új kormányban az előzőhöz képest csak két lényegtelenebb poszton történt változás.

Eiszaku Szato miniszterelnök kedden délelőtt — magyar idő szerint hajnali 1.30-kor — találkozik a sajtó képviselőivel és körvonalazza előttük bel- és külpolitikai programját.

*

A saseboi amerikai haditengerészeti támaszpont környékén negyvenezer diák, kommunista, szocialista és szervezett munkás tüntetett amerikai atom-tengeralattjárók tervbevett látogatása ellen. A rendőrség több diákot őrizetbe vett.

Szovjetellenes provokáció Rómában

Róma: Kozirjev, a Szovjetunió római nagykövete vasárnap felkereste az olasz külügyminisztériumot és a külügyminisztérium főtitkáránál tiltakozott a november 7-i római súlyos szovjet-ellenes provokáció miatt.

A szovjet nagykövetség kapujában ismeretlen személyek plasztikbombát helyeztek el. Puszta véletlenen múlt, hogy a robbanás nem követelt emberáldozatot. A felrobbanó bomba anyagi kárt okozott a nagykövetség épületében.

Az olasz kormány sajnálkozását fejezte ki a történtek miatt a szovjet nagykövetségnek és ígéretet tett arra vonatkozóan, hogy az ügyet ki fogják vizsgálni és a bűnösöket meg fogják büntetni.

Az olasz vasutasok sztrájkja

Róma (MTI): Vasárnap reggel óta az olasz vasutasok ismét sztrájkolnak, s az ország vasúti hálózatán a forgalom megbénult.

A sztrájkot az Olasz Általános Szakszervezeti Szövetség (CGIL) jelentette be. A többi szakszervezeti szövetség a kormány kérésére felszólította tagjait, hogy ne vegyenek részt a sztrájkban. A vasutasok azonban a CGIL felhívására hallgattak. A sztrájk egységes jellegét bizonyítja, hogy a vasúti dolgozók 90 százaléka szüntette be a munkát az előre megállapított ütemben.

A CGIL azért volt kénytelen ismét alkalmazni a sztrájk fegyverét, hogy kivívja a vasutasok fizetésének rendezését.

Tanácskozások az Egyesült Államokban

Washington: Johnson elnök hétfőn texasi birtokán tanácskozásokat kezdett Robert McNamara hadügyminiszterrel és Cyrus Vance miniszterhelyettessel. Kedden csatlakozik hozzájuk Rusk külügyminiszter, aki Washingtonban szombaton Luns holland, hétfőn pedig Spaak belga külügyminiszterrel találkozott. McNamara viszont visszatér a fővárosba, hogy Von Hassel nyugatnémet hadügyminiszterrel találkozzék.

Jól informált körök szerint hétfőn az elnök elsősorban az USA katonai költségvetésének kérdéseivel foglalkozott.

Szorosan kapcsolódik ehhez a megbeszéléhez Rusk beszámolója, amely főként a NATO újjászervezésének problémáit érinti. A nagyszabású tanácskozás-sorozat, amelyet Washington kezdeményezett, arra mutat, hogy az Egyesült Államok — Franciaország határozott ellenkezése és Nagy-Britannia vonakodása ellenére — erőlteti a multilaterális atomtütőerő megvalósítását, azon van, hogy az amerikai tervet mindenképpen elfogadtassa.

Tizenegy éve független Kambodzsa

Anasztasz Mikojan, a Legfelső Tanács Elnökségének elnöke és Alekszej Koszigin, a Minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Norodom Szihanuk kambodzsai államfőt és Norodom Kantol miniszterelnököt a független Kambodzsa megalakulásának 11. évfordulója alkalmából.

A szovjet vezetők kifejezik meggyőződésüket, hogy a Szovjetunió és Kambodzsa együttműködése sikeresen továbbfejlődik mindét nép érdekében, az általános béke javára.

A televízió műsora

november 10-én, kedden:

8.05—8.25: Iskola-tv. Orosz nyelv, az általános iskola VI. oszt. számára (ism.). 9.00—9.20: Környezetismeret az ált. isk. I. oszt. számára. Őszi képek. 10.05—10.25: Tanulmányi kirándulás az ált. iskola VIII. oszt. számára kémiához: A kénsavgyártás. 11.00—11.20: Orosz nyelv a középiskolák részére. Grisa és Andrej a diákszállóban. 14.00—14.20: Orosz nyelv az ált. iskola VI. oszt. számára (ism.). 14.55—15.15: Környezetismeret (ism.). 15.50—16.10: Tanulmányi kirándulás (ism.). 16.50—17.10: Orosz nyelv középiskolások részére (ism.). 17.30: Az iskola-tv postája, Műsorkalauz pedagógusoknak. 17.45: Hírek. 17.50: Száz kérdés — száz felelet. 18.30: Úttörőexpedíció a jövőbe. 18.50: Ki minek mestere. Portréfilm. 19.00: Akiket nem sürget az idő... Riportfilm a termelőszövetkezeti építkezésekről 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.45: Napi jegyzetünk. 19.50: Példázat I. Válaszút. Tv-játék (tíz éven felülieknek!). 20.50: Akit kedvelnek a nők... Zenés filmösszeállítás. 21.40: Költészet. Szécsi Margit és Nagy László verseiből. 22.10: Tv-híradó — 2. kiadás.

Mit fizet a totó?

A nyeremények megoszlása: II. osztályban: 454 159.— forint, III. osztályban: 181.663.— forint, IV. osztályban: 272 495.— forint.

13 és 13 plusz 1 találatos szelvény nem akadt.

12 találatot 68 pályázó ért el, nyeremény szelvényenként 6678 forint 75 fillér.

11 találatos szelvények száma 759, nyeremény szelvényenként 238 forint 75 fillér.

10 találatos szelvények száma 5111 darab, nyeremény szelvényenként 53 forint 75 fillér.

A 12 találatos nyeremények november 19-től, a 10 és 11 találatos nyeremények november 14-től kerülnek kifizetésre.

Nincs ötös

A 45. játékhétre 5 531 812 lottószelvényt küldtek be a fogadók. Öt találat nem volt. Négy találatot 35 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 118 538,75 Ft. Három találatot 3035 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 683,75 Ft. A kéttalálatos szelvények száma 90 330, ezekre egyenként 22,96 forintot fizetnek.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: erősen felhős idő, többfelé eső. Mérsékelt, helyenként élénk keleti szél, az éjszaki fagyok megszűnnek, a nappali felmelegedés holnap kissé erősebb lesz, mint ma. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—6, legmagasabb nappali hőmérséklet 7—12 fok között.

ÚJRA LÁTNAK

Róma: Vakon, hályoggal született mind az öt gyermeke az olasz Rotolo-családnak. A házaspár Calttanissetta közelében, Campobello Di Licata faluban él. A gyermekek — a legfiatalabb 4 éves, a legidősebb 15 — két héttel ezelőtt egyszerre vetették magukat Rómában műtét alá és szerencsére, az operáció sikerült.

Az AP hírügynökség munkatársa elkísérte a gyermekeket műtét utáni első kirándulásukra, amely az állatkertbe vezetett. A 15 éves Paolo csalódott az elefántban, azt hitte, sokkal nagyobb. A zsiráfról azt mondták, hogy pont olyannak képzelték vakon is, amilyen: „nagy kecske, nagyon hosszú nyakkal". A legnagyobb érdeklődést az oroszlánok és a majmok váltották ki az öt gyermekben. A 4 éves Calogero mindenáron el... akarta a látvány színét.

A WARSZAWA autógyár

szeptember 1-től átállt az újtípusú személygépkocsik gyártására, melyeket a napokban mutatnak be a magyar szakembereknek.

ÚJ MEGOLDÁSOK:

- **— új felülszelepelt motor**
- **— új karosszéria**
- **— nagyobb teljesítmény**
- **— jobb gyorsulás**
- **— különleges kiképzésű új taxik**
- **— újtípusú személygépkocsik és kombik.**
- **— Nagyobb utazási kényelem**

Export: MOTORIMPORT Külkereskedelmi Vállalat, Warszava. Magyarországi képviselet: **MOGÜRT Külkereskedelmi Vállalat**

Kettős tragédia Komlón

November 8-án este 7 órakor a komló-kökönyösi Sallai utca 22. szám alatt szörnyű drámának voltak szemtanúi a lakók. Este 7 órakor a házban lakó Fitos-család a tv-műsort nézte, amikor rájuk nyitott Kincses János 23 éves bányász, a 15 éves Fitos Gyöngyi, I. éves ipari tanuló udvarlója. Felindult hangon felelősségre vonta a szülőket, amiért megengedték, hogy kislányuk más fiúval sétáljon. Aztán mielőtt a szülők észbekaphattak volna, hirtelen benyitott a konyhában tanuló Fitos Gyöngyihez, majd pisztolyt rántott elő és egyetlen lövéssel halálos sebet ejtett a kislányon. És mielőtt a kétségbeesett szülők közbeavatkozhattak volna, újabb lövés dörrent és a fiatalember is holtan rogyott össze a konyha kövezetén.

A helyszínre kiszálló rendőrség a tragédia jegyzőkönyvi rögzítése után azonnal nyomozásba kezdett, hogy megállapítsa: miként juthatott Kincses János a lőfegyver birtokába.

Gyermekbénulás elleni védőoltás

Felhívjuk a város lakosságának figyelmét, hogy az 1961. október 1. és 1964. augusztus 31. között született gyermekek részére a gyermekbénulás elleni védőoltás első részletét november 16—20-a között adják a gyermekvédelmi tanácsadókban. Az oltások pontos idejéről idézőn értesítjük a szülőket és kérjük, hogy a gyermekeket kizárólag az idézőn, illetve behívólapon megjelölt időben vigyék el a védőoltásra.

A védőoltás ez alkalommal is három részletből áll. Az első részlet most novemberben, a második részlet 1965. február elején, a harmadik 1965. március elején lesz.

Az oltóanyagot ismét csepnekben kapják a csecsemők és a kisgyermekek, ezért ezúton is kérjük a szülőket, hogy a védőoltásra kiskanalat feltétlenül vigyenek magukkal. Pótoltás nem lesz.

Pécs m. j. városi Közegészségügyi és Járvány ügyi Állomás.

— **Firenze műemlékei.** Dr. Pogány Frigyes egyetemi tanár előadása november 11-én, szerdán este 7 órakor Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Házban (Déryné u. 18.) vetített képekkel. Jegyelővétel a Magyar Írók Könyvesboltjában. (x)

Olvasók és tolmácsolók

Tegnap este Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában bemutatkozott a művelődési ház összel alakult irodalmi színpada. A költő Zrínyi Miklós halálának 300. évfordulója alkalmából rendezett emlékműsor bevezető előadását Keresztury Dezső író, az Országos Széchenyi Könyvtár főosztályvezetője tartotta, majd az irodalmi színpad tagjai tolmácsoltak Zrínyi-műveket és róla szóló alkotásokat.

★

A kulturális életet figyelemmel kísérő pécsiek már kissé nyugtalanul mondogatták: hogyhogy városunkban nincs irodalmi színpad, amikor az ilyen jellegű csoportok már úgy hozzátartoznak egy önmagát valamire becsülő város képéhez? Szerencsére az aggodalomra okot adó időszak nem tartott sokáig. Ezen az őszön a városi Művelődési Házban megalakult az irodalmi színpad Bécsy Tamás vezetésével.

Bonyolult dolog felmérni, hogy egy irodalomkedvelő társaság, amely tolmácsolásra is vállalkozik, milyen szerepet tölt vagy tölthet be egy város kulturális életében. Még nehezebb megjósolni. Jóslás helyett helyesebb is, ha az új irodalmi színpad vezetőjét kérdezzük meg, milyen célokat tűzött „emberei" elé, s mekkora az az időszak, amelyre előre látják tennivalóikat.

— A Zrínyi-műsorral kezdtük, ez aktualitása miatt adódott és vált ilyen bemutatkozás-félévé. Egyelőre a csoportnak az a harmada lépett fel, amely a Nagy Lajos Gimnáziumból toborzódott, velük már eddig is foglalkoztam. A következő műsort zömmel azok vállalják, akik a feloszlott TIT-Kisszínpad volt tagjaiként kerültek ide. December 7-én mutatjuk be ezt az összeállítást Ars poetica címmel. Csoportunk harmadik része egészen vegyes s különféle úton-módon került az irodalmi színpad tagjai közé, általában dolgozók és az irodalom lelkes kedvelői. A teljes gárda majd a februárra tervezett nagy bemutatón lép együtt színpadra Thomas Dylan: A mi erdőnk alján című darabját mutatjuk be a pécsi közönségnek. Majd még egy nagyon jó felszabadulási műsort szeretnénk összeállítani a huszadik évfordulóra, és ebben az évadban nem is tervezünk mást. Jövőre kicsit többet vállalunk már, emlékműsorokat, verses összeállításokat, egyfelvonásosokat. Utóbbiak közül azokat mutatjuk be, amelyeknek előadására színházban nemigen kerül sor, amelyek ritkábbak, rövidebbek, mondhatnám kicsit irodalmi csemegeszámba mennek.

Más feladatra nem is vállalkozik a színpad?

— Pontos tervet készíteni másra nagyon nehéz volna. Ha egy-egy alkalommal megkérnek majd bennünket, hogy valami előadáson biztosítsunk néhány szavalatot, szívesen megtesszük. De a cél mégis csak az, hogy amit magunk elé tűzünk, színvonalasan meg valósítsuk. Ha kicsiben is, szerényen is, azt akarjuk, hogy művészet ize legyen ennek a vállalkozásnak. Ezért aztán rengeteget kell dolgozni.

Hány próbát tartottak a Zrínyi-műsor előtt?

— Pontosan huszonegyet. Akik nem készültek fellépésre, azok is bejártak a próbákra, kaptak feladatokat is, hasonló jellegű verseket olvastak, tanultak.

A próbákon kívül más elfoglaltságuk is van a csoporttagoknak?

— Elsősorban mégis a próbák. Fárasztóak, de nem unalmasak. Egyrészt mindenkinek, aki idejött, megmondtam, hogy sikert csak igazán komoly, elmélyült munkával lehet elérni és ők vállalták ezt. Másrészt a próbák kiegészítéseként nagyon sokfélét csinálunk: helyzetgyakorlatokat, kötetlen beszélgetéseket egy-egy műről, egy-egy esztétikai problémáról és egyáltalán — irodalomról.

Olvasottak-e a csoport tagjai?

— Nagyon szeretik az irodalmat, azért jöttek ide. Itt aztán kicsit meghatározottabb mederbe terelődik az olvasási kedv, sokat hozzáolvasnak egy-egy soronlévő előadáshoz. Semmi más nem tarthatja össze és nem fegyelmezheti a tagjainkat, csak az ügy iránti nagy szeretet. De ez a legjobb fegyelmező eszköz és a legbiztosabb összekötő kapocs. Kicsit baráti társaság, kicsit klub, kicsit önképzőkör ez az irodalmi színpad.

És tehetségesek a versmondók, a színjátszók?

— Ebben az életkorban, amiben ők vannak, mindenki tehetséges. Tizenhenttől huszonháromig. Kellő rutint, bátor fellépést, szép beszédet, színpadi ismereteket, mindezt majd megtanulják. Az első lépés az, hogy munkakedv legyen — és ez van. Így aztán tehetség is van. Sztárokra nincs szükségünk, de becsületes, odaadó fiatalokra, akik minden feladatot a tőlük telhető legjobban akarnak megoldani, annál inkább. Azt hiszem, mind a negyvenen megértették, hogy a színpadon csak azt lehet megcsinálni becsületesen és jól, amit odavisz magával az ember. Odavinni pedig csak azt tudja, amije van: ismereteket, tudást, irodalmi élményt, munkával megszerzett „szellemi javakat". S ebben van az irodalmi színpad jövőjének zálога is: nemcsak tolmácsolni, hanem megismerni, olvasni, megérteni is az irodalmat. A két tevékenység nem választható el egymástól, és egyik a másik nélkül nem sikerülhet.

H. E.

A képernyő előtt

A műsorszerkesztők mintha hosszú idő óta erre az ünnepi hétre összpontosítottak volna: négy játékfilm (közöttük a máris nagy nemzetközi sikereket aratott Élők és holtak) egy nagyjából minden igényt kielégítő operaközvetítés, ritkaságszámbamenő részletekkel bővelkedő dokumentumfilm a század egyik legnagyobb írójáról, Thomas Mannról, néhány részlet egy elég jól sikerült esztrádműsorból, három sportközvetítés (bár a sportközvetítések által „okozott" szórakozást elrontotta a szombati kommentátor ismételt — ki tudja már hányadszori — pontatlansága és szakszerűtlensége, illetve a vasárnapi technikai szekunda, amit természetesen az „olvadhatatlan., Hűsítő jégkockák még csak jobban aláhúztak) s végül olyan kiegészítő jellegű műsorok, mint a Barangolás az Állami Népi Együttesnél, a Szobrok Leninről című riport és több kisfilm. — Szimpatikus hét volt a képernyő szempontjából és ha a hangulatunkat nem rontja el oly nagyon a mozikban egyszer már megérdemelten megbukott új magyar film, a Már nem olyan időket élünk műsorra tűzése, az utóbbi idők egyik legjobb műsorhetéről beszélhetnénk. Tudvalevő, hogy a televízió játékfilm ellátását több objektív tényező befolyásolja, illetve akadályozza, de szerintünk az mégis csak elkerülhető lenne, hogy a mozilátogató közönség után a televíziós közönség is részesse legyen az ilyen filmélményeknek, mint a Már nem olyan időket élünk. Kímélet dolga ez. Összességét tekintve a múltheti program az ünnephez méltóan komoly volt, változatos és a maga nemében színvonalas. A kiemelkedő műsor mindenesetre a Szimonov regényéből készült Élők és holtak című kétrészes szovjet film volt. Megdöbbentő képsorok segítségével, őszinte és kendőzetlen szituációkban ábrázolja a fasiszták által megtámadott szovjet nép legnehezebb és talán legtragikusabb időszakát, a bizalmatlanság okozta bénultságokat, s a nép tiszta erejét, amely mindenek fölött áll. A szenvedélyes hangú, a tényeket és érzelmeket egyforma pontossággal és hitelességgel kezelő film méltán aratott már eddig is szép nemzetközi sikereket, s jelentett a televízió nézőinek két este ünnepi szórakozást.

A kétrészes történelmi film mellett, mint a múlt héten kiemelkedő műsort, mindenekelőtt a Thomas Mannról szóló rendkívül érdekes svájci dokumentum filmet kell megemlíteni, amely a fellelhető dokumentumok és fontos filmrészletek segítségével markáns portrét ad a huszadik század egyik legnagyobb realista írójáról. A másik művészi élményt ugyancsak a vasárnapi műsor szolgáltatta. Csak helyeselni és dicsérni lehet a Magyar Televízió vasárnap esti „barangolását", tulajdonképpen egy nagyon régi és fontos adósságot törlesztettek: bemutatták a hazai milliós és a nemzetközi többmilliós nyilvánosságnak a magyar művészeti élet egyik legnagyobb büszkeségét, az Állami Népi Együttest. A hatvanperces televíziós műsor keretében nagyjából sikerült bepillantani a nagyhírű együttes sokrétű belső műhelymunkájába, s erre a jól sikerült nemzetközi adásra már csak azért is szükségünk volt, hogy eddigi „intervíziós kudarcainkat" némiképpen feledtessük az intervíziós országok nézői előtt.

(T)

— **Áramszünet lesz** november 11-én 7—17 óráig kábelszerelés miatt a Kossuth Lajos u. 24—46-ig, 19—49-ig, Zetkin Klára u. 1, 3, 2, 4. szám, Lyceum u. 1, 3, 5, 7, Perczel u. 33, 35. szám és János utcában.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 10-i, keddi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Fiatalok félórája. — Összeállítás. A tartalomból: Hírek a fiatalok életéből. — Mikrofonnal iskolától iskoláig. — Ha szereti a tánczenét. — Találkozások: A KISZ-titkár. — Énekkarok műsorából. — Szteván Mokranjac zeneszerző és pedagógus.

18.00: Német nyelvű műsor: „Hadd szóljon a dalunk . . ." — Látogatás a bonyhádi járási kultúrotthon énekkaránál. Kívánsághangverseny. Glossza.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Zenélő levelezőlap.

18.50: Elmondjuk, hogy . . .

18.55: Operett-melódiák.

19.10: Dél-dunántúli híradó. Utána: Válasz a hallgatóknak.

19.30: A pécsszabolcsi fúvószenekar játszik.

19.40: A társadalmi bíróság munkájáról.

19.50: Tánczene. Műsorismertetés

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richard (délután fél 3 órakor). Petőfi-bérlet. — Kisvárosi Lady Macbeth (este 7 órakor). Erkel-bérlet.

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvásznú; szí.=színes.)

Park: Csend (szv., 5, fél 8).

Petőfi: Babette háborúba megy (szv., szí., 4, 6, 8).

Kossuth: Az édes élet (szv., 4, 8. Dupla helyárral). **Csak 18 éven felülieknek!**

Híradó Mozi: Magyar híradó, Piros pöttyös labda, A jövő építőanyagai, Százarcú anyag, Kifáró. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Tékozló szív (szv., 6). Csak 18 éven felülieknek! **Építők: Ádám két bordája** (4, 6). **Pécsszabolcs: Az ifjúság édes madara** szv., 5, 7). Csak 18 éven felülieknek! **Mecsekalja: Különös ismertetőjel** (7). **Vasas II.: Kezek a város felett** (szv., 7). **Mohács: Éva és Vera** (6, 8). **Szigetvár: Díszmagyar** (8). **Siklós: Placido** (7). **Sellye: Négy szerzetes** (szv., szí., 7). **Harkány: Özvegy menyasszonyok** (szv., szí., 7). **Beremend: Félelem bére** (8). **Bóly: Nincs többé válás** (7). **Mágocs: Topáz úr** (szv., szí., 7). **Pécsvárad: Oly közel az éghez** (fél 8). **Mezes: Szélvihar** (szv., szí., 8).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-65.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 30-00.
Pécsi Szikra Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

Öngyújtó javítás

Bem utca 3. sz.

golyóstoll töltés

3,70 Ft

Bem u. 3., Jókai tér 9. szám.

Pécsi Vegyesipari Váll.

Hálószobabútorok, — szekrények, ágyak és éjjeliszekrények, ágybetétek, sodronyok, matracok, szalongarnitúra, rekamiék, párnázott székek, fotelok, toalett-tükrök, asztalok, konyhabútorok, háttámaszelszekrények, és állófogas, valamint kárpitok olcsón eladók. Doktor Sándor utca 57., kisbútorüzlet.

Irhabunda-, bőrkabát-festés, -tisztítás igért határidőre műhelyünkben. — Dankó Pista utca. — (Belvárosnál)

Használt szekrény, — használt konyhabútor, hálóberendezés, szőnyegek, bútorfélék eladók. Felső-Vámház utca 2.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve, méretben is készítve. Csolya utca 10. szám.

Fiat Zastava 600-as autó, kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni: Garai utca 30.

Külföldi csomagból piros gyapjú szövetruha magas, karcsú termetre, gyapjú, kockás háromnegyedes, női kabát, bakfis lány kalkabát, új gumiharisnya, **durábel** bakancs (39-es számú) és fehér blúz eladó. — Pelle, Doktor Sándor utca 8. szám.

Mohácsi szőlőhegyen 1480 négyszögöl prima szőlő, emeletes, beköltözhető présházzal, komplett felszereléssel eladó. Nagy István, Mohács, Tolbuhin út 9.

Két 170—180 kg-os hízott sertés eladó. — Pécs, Fűzfa utca 5. sz. Csizmadia István.

Elveszett női karóra november 6-án a Perczel, Sallai, Alkotmány utca útvonalán. Megtaláló jutalomban részesül Perczel utca 27., emeleten.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. — Cím: VIV. 3. sz. üzem, Budapest, VI., Weiner u. 4. szám.

Hosszú iparvállalati gyakorlattal és képzettséggel rendelkező, mérlegkészítésben is jártas könyvelési vezetőt azonnali hatállyal felveszünk. — Jelentkezés: Komló, — Kossuth Lajos utca 21. Komlói Helyiipari Szolgáltató Vállalat.

Gáztűzhely olcsón eladó. Móricz Zsigmond tér 1., III. em. 3.

Nagyméretű műhelyt keresek, lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. — „Asztalos", jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresek kertes családi házat beköltözhetően, 3 szoba összkomforttal a II—III. kerületben. Szőlő, gyümölcsös lehet. 180 000 Ft készpénz. Cím: Hagyó, Rózsafa.

Elsőosztályú Jonathán alma eladó. Marx út 59. szám.

Kisgyermek gondozását lakásomon vállalom. Kovácsné, Pécs, Jókai Mór utca 45., III. em. 54.

Különálló ház 1 szoba-konyhás a belvárosban eladó. Lakáscserével beköltözhető. Telefon: 54-20.

Olajkályha (kisipari) eladó — részletre is. Keller, Sörház utca 17.

Mosógépét jótállással, gyorsan, szakszerűen javítjuk. Kovács gépműhely, Rákóczi út 48. Telefon: 26-48.

Pécsi egy- vagy kétszoba összkomfortos lakásért Komlón a szükségletének megfelelő lakást biztosítok + minden költséget térítek. Érdeklődni a 33-90-es telefonon.

Műhelysegédmunkásokat és gyakorlott gépkocsivezetőket felvesz az 1. sz. Belkereskedelmi Szállítási Vállalat. Megyeri út 103.

Beköltözhető, szabad rendelkezésű egyszoba-konyhát vagy garzonlakást keresek. — „Antal" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

apróhirdetések

Mézet vásárolnék — megegyezés szerint — 5—6 mázsát. Válaszát kérek „Méz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Stingl zongora, prima állapotban eladó. — Megtekinthető Mártírok útja 3. szám alatt.

Magaslati úttnál 691 négyszögöl szőlő, cserével, beköltözhető villával eladó. Érdeklődni reggel 7—8-ig 45-12 telefonszámon.

Kertes ház beköltözhetően eladó. Kétszoba-konyha, éléskamra, pince, Patacs 15. sz.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

2 méter magas, kétágú fikusz eladó. Kis-Flórián utca 13.

Azonnal beköltözhető családi ház, áll 2 szoba parkettás, konyha, éléskamrából és fürdő szobából, — eladó. — Erzsébet utca 5. szám.

Kettőszobás, különbejáratú, beépített konyhás, távfűtéses, nagyméretű, összkomfortos, erkélyes, I. em.-i új-mecsekaljai szövetkezeti lakásomat elcseréléném belvárosi kétszoba vagy egyszoba, hallos, összkomfortos PIK főbérleti lakásra. „Megegyezés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó rézágy, fehér csőágy, lószőr matraccal, asztal, kisméretű ebédlőbútor, és keleti perzsaszőnyegek. — Szent István tér 9., az udvarban.

Irhabunda jó állapotban, 6—10 éves gyereknek eladó. Kovács Jánosné, Vince utca 46.

Vegyes trágya Ditzmalomban, Lőrinczéknél eladó.

Rövid, körpáncélos, kereszthúros, bécsi zongora eladó, részletre is. — Kamarás Györgyi, Pécs, Geisler Éva utca 23.

Szoba-konyhát keresek. „Ötezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó kisipari gyermekágy (igényesnek) és használt konyhai leöntő. Istállótrágyát vennék. Mártírok útja 24., emelet.

Szoba-konyhát keresek a III. kerületben. „Kilenczerötszáz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Önállóan dolgozó, — megbízható — asztalossegédet azonnal felveszek. „Fehér rózsa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Rövid hangversenyzongora „Lanberger Gloss" gyártmányú, eladó. Érdeklődni: Garai utca 30.

Főbérleti egyszobát keresek fürdőszobával egy személy részére; lehetőleg belvárosban. „Társbérlet is lehet" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Eskűvőre fehér szőrme kulibunda-, pelerin- és boleró-kölcsönzés: Teréz utca 5.

Gépkocsivezető elhelyezkedne tsz-ben v. állami gazdaságban — gépkocsira vagy erőgépre. „Csepel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Családi házak villanyszerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és javítása. — Palotai villanyszerelő mester, Pécs, Tolbuhin út 24. — Lakás: Megye utca 15/2.

Eladók: férfiruhák és kabátok, pézsmabunda (nyulánk alakra), esernyő, cipők, bakancs, csizma, hócipő (40—41 számú), hajó-szekrény-koffer és házusáik, vadászszék, zsírbödön, demizsonok, kisipari kályha, inhalátor, antik sarokvitrin, női kosztüm. **Káptalan utca 4., I. emelet.**

Figyelem! Villanytűzhely, családi ház, főzőlap, földelés, villanyszerelését garanciával azonnalra vállalok. Szabó Imre kisiparos, Szőlősy Benjámin út 16/2. Telefon: 30-68.

Az ibafai mg. termelőszövetkezet szarvasmarha-gondozót keres. Lakás biztosítva. Fizetés megegyezés szerint. Utiköltséget felvétel esetén térítünk. Jelentkezés személyesen a termelőszövetkezet irodájában, Ibafán.

Eladó egy bundabélés új női bőrkabát és szövetkabát. Sallai utca 30.

Elcserélném pesti nagy főbérleti szobám pécsi PIK szoba-konyhásra belterületen. — Budapest, VIII., Nagyfuvaros utca 3/a. — Csordásné.

Kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat állandó munkára alkalmaz a Pécsi Gázmű. Jelentkezés: Pécs, Felszabadulás útja 107. (volt Kokszművek) munkaügyi osztályán.

Belvárosi teakonyhás, főbérleti, összkomfortos garzonlakásomat elcserélném kettőszobás vagy szoba-hallos, összkomfortos belvárosi lakásra. Megegyezés" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Zsolnay-gyár mögött, 600 négyszögöl kert, gazdasági épülettel eladó. Érdeklődni: Pécs, Táltos utca 33., Réfalvi.

HOLÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férjem, édesapánk, apósunk, nagyapánk, dédapánk, sógorunk és kedves rokonunk, **KORITNIK JÁNOS** életének 67. évében, hosszú szenvedés után **elhunyt. Temetése november 11-én, du. fél 4 órakor lesz a Vasas I. ker. temetőben. A gyászoló család.**

ÖZV. SZAK JÁNOSNÉ november 8-án, 77 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 11-én, szerdán fél 3 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: gyermekei, menye, unokái, dédunokái, vejei és a rokonság.

ÖZV. BARTHA RÓKUSNÉ, szeretett édesanyánk, nagymamánk, anyósunk 78 éves korában elhunyt. Temetése november 11-én, szerdán 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, CSORDÁS LAJOS szeretett férj, édesapa, nagyapa, após temetése szerdán du. fél 3 órakor lesz a pécsi központi temetőben. A gyászoló család.

Fájó szívvel tudatjuk, hogy szeretett nevelőanyám, anyósom, testvérünk, nagynénénk és kedves rokonunk, ÖZV. BENCZE GYÖRGYNÉ Tischler Antónia 74 éves korában elhunyt Temetése november 10-én, kedden 3 órakor lesz a pécsbányai temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet a rokonoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik felejthetetlen drága kislányunk, **BERTA ILONA** temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet az iskola tanárainak, tanulóinak, valamint a 7. sz. Gépgyár vezetőségének. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk rokonoknak, ismerősöknek, szomszédoknak, akik felejthetetlen feleségem és édesanyám, **TAKÁCS BÉLÁNÉ** temetésén megjelenésükkel, virágok, koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a Bőrgyár dolgozóinak a küldött koszorúkért. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, **BRUNNER JÁNOSNÉ** temetésén megjelentek. Külön köszönetet mondunk az utcabélieknek, a Porcelángyár üzemi szerveinek és összes dolgozójának, hogy megjelenésükkel, koszorúk küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

sport Sport sport

A Bányász—Vasút rangadó

A szurkoló a rangadótól általában nem vár kimondottan színvonalas játékot, de izgalmakban, fordulatokban gazdag küzdelmet, azt igen. Nos a vasárnapi NB II-es rangadón résztvevők igen szűkmarkúan osztogatták a fentieket.

Pedig az első percek meglepetést, izgamakat sejtettek. Még nem is rendeződtek a pályán a csapatok, máris a bányászok hálójában táncolt a labda. Az első percben gólt lőni, hatalmas előnyt jelent. Úgy nézett ki, hogy a PVSK él is az előnnyel. A Bányász hátrányosabb helyzetben küzdött. Molnár László edző a rangadóra négy harcost cserélt ki és tetézte a bajokat az is, hogy a hosszú szünet után beállított Jenőfi már a tizedik percben megsérült. Bizony erősen döcögött ekkor a bányászok támadójátéka.

Negyedóra után a vendégcsapatban érdekes változás történt. A két fedezet helyet cserélt a két összekötővel. Az élére állított „bűvös négyszög" ezután folyamatosabb összjátékot biztosított. Különösen a fiatal Györkő nőtt fel tudásban, lelkesedésben, taktikai fegyelemben a feladathoz és az utóbbi hónapok egyik legjobb fedezetjátékát láttuk tőle. Tény az, hogy a Pécsi Bányász magára talált és két gyors góllal megteremtette a győzelem kivívásához szükséges idegállapotot. Érdekes, hogy a második gól a derekát fájlaló Jenőfi ritkaszép, távoli bátor lövése nyomán csavarodott be a jobb felső sarokba.

A második félidőben aktívabb volt a PVSK, de biztosan győzött kihasznált helyzetelvel a Bányász. A játék képe alapján nem volt háromgólos különbség a két küzdő fél között. Miután Csányi és Garami lábáról legalább négy alkalommal nem került hálóba a labda, a vendégek egy túlszigorral megadott tizenegyes után döntő előnyt élveztek, amit ki is használtak. A vasutasok játéka így sem okozott csalódást. Hét perccel a befejezés előtt is alkalmuk nyílott a szépítésre. Egy hosszan előreadott labdát Bogyai kapus kitenyerelt pontosan a megtorpont Garami elé. Üresen tátongott a kapu, de a vasutasok „gólzsákja" nem számított az ajándéklabdára.

A szurkolók jóval kevesebbet kaptak ezen a rangadón annál, amit vártak. A végén azonban egyöntetűen megállapították, hogy szerencsés feljutás esetében akármelyik pécsi csapatnak gyökeres átalakításra lett volna szükség az NB I/B-ben.

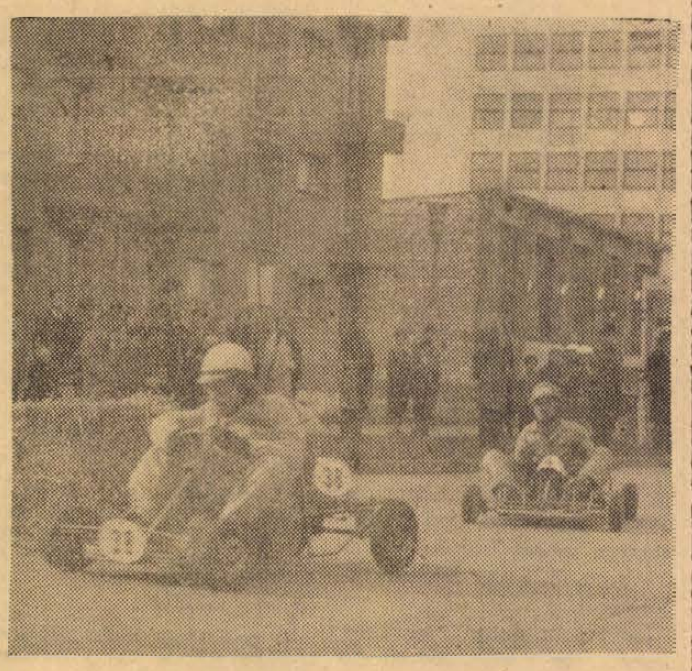
Go-kartverseny Pécsett

Hallatlan ügyesség és mozgékonyság! Talán ez a két jelző szemlélteti legjobban a vasárnap délelőtti go-kart versenyt.

„Go-kart" — mozgó, guruló szerkezet, amit ez a kifejezés magában rejt. Nincs még tíz éve, hogy ez a technikai sportág elindult Amerikából, Európában öt évvel ezelőtt, Magyarországon 1963-ban rendezték meg az első bajnokságot.

A legmegfelelőbb kifejezés a törpe autó, ami erre a járműre ráillik. Mély építéséből eredő stabilitása rendkívüli mozgékonyságot biztosít ennek az egyébként 100—120 kilométer/óránkénti sebességet elérő 100—125 köbcentiméteres járműnek. 39 pontban összefoglalt műszaki- és versenyutasítás tartalmazza a nemzetközi szabályzatot, melynek alapján egy go-kart bajnoki versenyen indulhat. Egy-két érdekesség. A kormányszerkezetnél áttétel nem alkalmazható, vagy 100 méternél hosszabb, emelkedő nélküli egyenes már nem alkalmas versenypályának. Ezért ezeket az egyeneseket szalmabálákból képezett akadályokkal tűzdelik tele, melyek között szinte akrobatikus ügyességgel bujkálnak a versenyzők.

Akik ezen a csípős, novemberi délelőttön végignézték az országos bajnokság V. és egyben utolsó fordulóját, nem csalódtak, mert nagyszerű versenynek voltak szemtanúi. Pécs város közönségét is meghódította a go-kart. Az Olimpia-étterem körüli 700 méteres körpályán az MHS rendezésében megtartott verseny határozott közönségsikert aratott. Kár, hogy a külföldi versenyzőknek megkésve küldték el a meghívókat. A verseny részletes eredményei: A sportgépek futamában: 1. Erdei (MALÉV), 2. Fehér, 3. Török (Bp. ÉPFU). Széria-gépek: 1. Varga (Főv. Autószerviz), 2. Tóth (Jászberény), 3. Pekári (Szigethalom). Csapatban: 1. Szigethalmi Vasas, 2. Bp. ÉPFU, 3. MALÉV.

Kétszáz induló a PEAC asztalitenisz versenyén

Több mint 200 indulója volt a PEAC hagyományos November 7. asztalitenisz emlékversenyének. A pécsiek mellett a vidékieket Sásd és Komló asztaliteniszezői képviselték.

A férfiaknál alakultak ki a színvonalasabb, érdekesebb játszmák. Az Ércbányász SC asztaliteniszezői sikert sikerre halmoztak. A férfi és ifjúsági fiú egyes négyes döntőjében egymás közt intézték el az elsőség és a helyezések kérdését. Meglepetés akadt bőven. Arató Csabának, aki évek óta minden pécsi versenyt félényesen megnyert, most meg kellett elégednie a harmadik hellyel, Klubtársa, Horváth László váratlan, de megérdemelt győzelmet aratott. Meglepetést keltett a PEAC NB II-ben kitűnően szereplő játékosainak gyengébb szereplése, a szépen fejlődő fiatalok közül Szabó, Tóth, Zboray és Galambos játéka aratott legnagyobb sikert. A női mezőnyből hiányoztak a BTC-versenyzők, kár, hogy csak Joós indult el közülük. A jövő szempontjából azonban örvendetes volt a leányversenyzők nagy számú részvétele. Legnagyobb gárdával a Dózsa vonult fel. A lila-fehér asztaliteniszezőknek most még csak két harmadik helyezés jutott, de a jó nevelő munka gyümölcse előbb-utóbb beérik és hamarosan ebben a sportágban is a legjobbak közé kerülhetnek a Dózsa sportolói. Kizárásos férfi egyes: 1. Szabó (Ércbányász SC), 2. Papp I. (Pécsi Bányász). Ifjúsági fiú egyes: 1. Szabó (Ércbányász SC), 2. Tóth (Ércbányász SC). Férfi egyes: 1. Horváth L. (Ércbányász SC), 2. dr. Horváth (Ércbányász SC). Férfi páros: 1. dr. Horváth—Arató (Ércbányász SC), 2. Horváth L.—Ragoncsa (Ércbányász SC). Női ifjúsági egyes: 1. Révész (Janus Pannonius Gimn.), 2. Andorsek (egyesületen kívüli). Női egyes: 1. Joó (BTC), 2. Révész (Janus Pannonius Gimn.).

A tornászok sikerei

Baranya utánpótlás leány és férfi II. osztályú tornászai Székesfehérváron szerepeltek. A hagyományos Baranya—Fejér megyék közötti tornaversenyen a baranyai lányok és fiúk kitettek magukért, mindkét csapat győztesként tért haza Pécsre. Eredmények: Lányok: 1. Baranya megye 217,25 pont (Lőrincz, Pozsgay, Csacskó, Kollár, Karácsonyi, Kelenfi, Pincehelyi, Lázár). 2. Fejér megye 212.95 (Mohácsi, Takács, Fekecs, Körmendi, Szilágyi, Kiss, Mészáros, Mohácsi II.). Egyéni összetett: 1. Lőrincz (Pécs) 37.50, 2. Pozsgay (Pécs) 36.45, 3. Fekecs (Székesfehérvár) 36,35. Szerenként: Gerenda: 1. Lőrincz 9.45, 2. Csacskó 9.35, 3. Pozsgay 9,25. Felemás korlát: 1. Lőrincz 9,4, 2. Csacskó 9,3, 3. Körmendi 9,3. Talaj: 1. Lőrincz 9,45, 2. Pozsgay 9.35, 3. Mohácsi 9,25. Szekrényugrás: 1. Mohácsi 9.45, 2. Lázár 9,4, 3. Vétek 9,4. Fiúk: 1. Baranya megye 173,5. (Bajomi, Falvai, Farkas, Fazekas, Kurucz, Metzing, Rákosi). 2. Fejér megye 163,5 Egyéni összetett: 1. Bodó (Székesfehérvár) 37,2, 2. Farkas (Pécs) 36,85, 3. Metzing (Pécs) 36,8. Még egy versenyen szerepeltek sikeresen tornászaink. A felnőtt országos **III. osztályú egyéni csapatbajnokságot a Sportcsarnok edzőtermében Budapesten tartották. A férfiaknál a Pécsi BTC együttese 277,20 ponttal bajnokságot nyert. Az egyéni versenyben Farkas (P. Tanárképző Főiskola) 56,4 ponttal a második helyet szerezte meg.**

Sportvezetők kitüntetése

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a testnevelés és sport terén végzett kiemelkedő munkájáért a Munka Érdemrend ezüst fokozatát adományozta *dr. Csernus Kálmánnak*, az MTS Baranya megyei Tanácsa elnökének. *Schwara Nándor*, az MTS Baranya megyei Tanácsa társadalmi aktívája a Magyar Népköztársasági Sportérdemérem bronz fokozatát kapta kitüntetésül.

Az MTS Országos Tanácsa elnöksége a megyei és a városi, valamint a járási testnevelési sportszövetség aktívái közül *Ambrus Jánost, Bors Lászlót, Gáspár Jánost, Glock Józsefet, Katona Sándort, Kocsis Istvánt, Monostori Györgyöt, Páldi Jánost, dr. Somogyi Ferencet, Szepezdi Istvánt, Szöllősi Károlyt, dr. Tamás Lajost, Tóth Bélát* a Testnevelés és Sport Kiváló Dolgozója; *Aknai Jánost, Bari Istvánt, Csaba Andrásnét, Csik Jenőt, Drávai Lajost, Fenyves Alajost, Hankovics Lászlót, Kovács Lászlót, Kertész Józsefet, Kovács Józsefet, Mihály Pétert, Molnár Endrét, dr. Molnár Lászlót, Ózdi Lajost, Perjési Károlyt, Rácz Józsefet, Romvári Attilát, Singer Istvánt, Schützenhoffer Györgyöt* a Testnevelés és Sport Érdemes Dolgozója kitüntetésben részesítette. 52 társadalmi aktivát jó munkájuk elismeréséül díszoklevéllel tüntettek ki.

Eredmények RÖVIDEN

A teke NB II-ben helyi rangadó volt. A Szikra 8:0 arányban győzte le az Építőket. A Szikra-versenyzők ezzel biztosították bent maradásukat az NB II-ben. Az Építők vereségükkel a megyebajnokságba estek vissza. A BTC férficsapata Budapesten 4:4 arányú döntetlent ért el a Beloiannisz ellen.

*

A kosárlabda férfi NB I-ben is befejeződtek a bajnokság küzdelmei. A vasutasok az utolsó fordulóban két mérkőzést játszottak. Szombaton Pécsett 76:64 (35:43) arányú győzelmet arattak a VTSK ellen, vasárnap Szigetszentmiklóson az utazástól fáradt együttes 78:77 (42:42) arányban vereséget szenvedett a Csepel Autótól. A vasutas kosárlabdázók végeredményben a bajnoki táblázaton a 8. helyen végeztek.

*

Nagy mezőnyök indultak Budapesten az Énekes István országos ifjúsági ökölvívó-versenyen. A PVSK-versenyzők közül Tatai a papírsúlyban a 4., Szmák a kisváltósúlyban, Major a félnehézsúlyban a 3. helyet szerezte meg.

*

A Maróczi Kupa-mérkőzéseken résztvevő pécsi sakkozók bajnoki mérkőzéseket vívtak. A Pécsi Bányász együttese Dunaújvárosban a kitűnő erőből álló hazaiak ellen 6:6 arányú döntetlen eredményt harcolt ki. A Pécsi Ércbányász Budapesten szerepelt, s a Ságvári ellen 7.5:4.5 arányú szép győzelmet aratott. A városi sakkcsapat-bajnokság mérkőzései: Előre—Bányász III. 4.5:1.5, Honvéd II.—Bányász IV. 4.5:1.5, Tanárképző Főiskola—Pécsi Vasas 4:2.

*

Közel száz fiatal vívó indult a November 7. tiszteletére megrendezett emlékversenyen. Úttörő leány tőr: 1. Zsámboki (Sportiskola), 2. Losonci (PVSK), 3. Jávor (Sportiskola). Úttörő fiú tőr: 1. Novotni (PEAC), 2. Farkas (Sportiskola), 3. Varga (Sportiskola). Középiskolás leány tőr: 1. Zsámboki (PEAC), 2. Soskó (PVSK), 3. Sóky (Sportiskola).

Budapest—Vidék ifjúsági kisöbű sportpuska-versenyt tartottak. A második fordulóban a főváros válogatottja szerezte meg a vezetést 4751 körrel, Baranya megye csapata a 2., 4593 köregységgel.

*

A labdarúgó Népköztársasági Kupa döntőjében Budapesten, a Népstadionban 1:0-ás félidő után a Honvéd 1:0 arányban győzött a Győri Vasas ETO ellen. Ezzel a Honvéd nyerte a Magyar Népköztársasági Kupát. A 3—4. helyért lejátszott mérkőzésen a Ferencváros 6:1 (2:0) arányban győzött a Testvériség ellen.

*

Az Ujpesti Dózsa labdarúgó csapata Olaszországban az FC Napoli ellen 3:1 (3:0) arányú győzelmet aratott. Az újpesti csapatban kölcsönjátékosként szerepelt Dunai II. is, aki jól megállta helyét az újpestiek támadósorában.

*

A kosárlabda Népköztársasági Kupa-mérkőzések során a PVK női együttese Baján 61:52 arányban győzött a Bp. Spartacus ellen. A Szigetvári Vörös Meteor női együttese Sajgótarjánban a Ganz-MÁVAG ellen 54:38 arányú győzelmet aratott, a Tatabányai Bányásztól 65:38 arányban alulmaradtak a szigetváriak, de kiharcolták a továbbjutást. Továbbjutott a PVSK női csapata is. A PEAC férfiegyüttesének játék nélkül sikerült bejutni a legjobb tizenhat közé.

*

A Pécsi Ércbányász SC asztaliteniszezői az NB I. pontjaiért mérkőztek a Budapesti Egyetértéssel. A találkozóból 12:6 arányban a fővárosi csapat került ki győztesként.

Mérkőzésről mérkőzésre

Labdarúgó NB I/B

Nyíregyházi Spartacus—Székesfehérvári Vasas 1:0, Salgótarjáni BTC—Budafok 5:2, Egyetértés—BVSC 2:1, Oroszlányi Bányász—Szállítók 1:1, Dunaújvárosi Kohász—Láng SK 3:0, Miskolc—Szombathely 4:2, Ózdi Kohász—Győri MÁV-DAC 0:0. Szünet után a sűrű köd miatt nem folytatták a mérkőzést, a köd miatt elmaradt a Borsodi Bányász—Ganz-MÁVAG összecsapás is.

NB I. B.:

1.	Salg. BTC	30	16	6	8	48:19 38
2.	Ózd	29	14	9	6	49:34 37
3.	Oroszlány	30	10	14	6	34:28 34
4.	Szombathely	30	11	11	8	52:38 33
5.	Dunaújváros	30	12	8	10	31:28 32
6.	Székesf. VTV	30	8	14	8	38:37 30
7.	BVSC	30	10	9	11	32:32 29
8.	Nyíregyh. Sp.	30	13	3	14	33:38 29
9.	Ganz-MÁV.	29	11	6	12	35:40 28
10.	Győri MÁV	29	11	6	12	32:39 28
11.	Miskolci VSC	30	10	8	12	31:39 28
12.	VM Egyetért.	30	12	4	14	31:43 28
13.	Szállítók	30	9	9	12	37:41 27
14.	Budafok	30	10	7	13	31:38 27
15.	Borsodi B.	29	9	7	13	29:41 25
16.	Láng SK	30	8	7	15	35:46 23

Labdarúgó NB II.

Pécsi Bányász—Pécsi VSK 4:1 (2:1), Pécs, 1500 néző, vezette: Váli. **P. Bányász:** Bogyai — Bárány, Farkas, Ulrich — Jenőfi, Kása — Selymes, Balázs, Opova, Győrkő II., Tamás. Edző: Molnár László. **PVSK:** Markó — Köves I., Mohácsi, Hámori II. — Marton, Kutas — Bérczesi, Garami, Csányi, Köves II., Buza. Edző: Czibulka Mihály dr. Gőllövők: Opova (2, egyet 11-esből), Tamás, Jenőfi, illetve Garami. Jók: Opova, Győrkő II., illetve Mohácsi, Garami.

Pécsi BTC—Esztergomi Vasas 3:1 (0:0), Pécs, 100 néző, vezette: Both. **PBTC:** Seres — Szekeres, Vámos, Magyar — Leibhám, Kővári — Harsányi, Varga, Kincsei, Hauschl, Oskó. Edző: Dara János. **Esztergom:** Jurisin — Zöld, György, Stadler — Tarnóczi, Winkler — Kispál, Kovács, Oszvald, Virág, Szendl Edző: Csabai Lajos Gőllövők: Oskó, Kővári, Harsányi, illeve Oszvald Jók: Seres, Vámos, Hauschl, illetve Zöld, Winkler, Oszvald.

Zalaegerszegi Dózsa—Győri Dózsa 1:0, Budai Spartacus—Pápai Textiles 3:0, EVTK—Mosonmagyaróvár 3:1, Veszprém—Zalaegerszegi TE 2:1, III. ker.—Székesfehérvári MÁV Előre 3:2, Trakorgyár—Fővárosi Autóbusz 3:1, Kőbányai Lombik—Kaposvári Honvéd 0:0.

NB II. NYUGATI CSOPORT
1964. évi végeredménye:

1.	III. ker.	34	23	4	7	76:44 50
2.	Pécsi B.	34	19	10	5	65:33 48
3.	Kap. Honv.	34	14	15	5	47:33 43
4.	Pécsi VSK	34	16	7	11	60:40 39
5.	Budai Spart.	34	17	5	12	49:38 39
6.	Pécsi BTC	34	16	6	12	42:46 38
7.	Győri Dózsa	34	14	8	12	48:36 36
8.	Pápai Text.	34	16	4	14	44:45 36
9.	Zalaeg. D.	34	11	12	11	40:46 34
10.	Veszprémi H.	34	13	5	16	51:48 31
11.	Zalaeg. TE	34	12	6	16	58:67 30
12.	Mosonm. TE	34	11	8	15	51:60 30
13.	Székesf. MÁV	34	11	8	15	41:53 30
14.	Esztergom	34	10	8	16	49:55 28
15.	Főv. Autób.	34	10	8	16	32:59 28
16.	EVTK	34	10	7	17	34:46 27
17.	Traktorgyár	34	10	5	19	55:67 25
18.	K. Lombik	34	7	6	21	29:55 20

Keleti csoport: Szegedi Vasutas—Szolnoki MTE 2:2, Jászberényi Lehel—KISTEXT 1:1, Vasas Izzó—Bp. Spartacus 2:2, Bp. Előre—Nagybátonyi Bányász 1:0, Egri Dózsa—Nyíregyházi MSE 2:0, Kecskeméti Dózsa—Kisterenyei Bányász 3:1, Gyulai MEDOSZ—Baglyasaljai Bányász 1:0, Miskolci Bányász—Békéscsabai Előre 6:0, Debreceni Dózsa—Szolnoki MÁV 3:0.

NB II. KELETI CSOPORT
1964. évi végeredménye:

1.	Jászb. Lehel	34	21	7	6	46:25 49
2.	Egri Dózsa	34	21	6	7	68:32 48
3.	Kecskem. D.	34	19	6	9	54:28 44
4.	Bp. Spar.	34	16	8	10	60:36 40
5.	Szoln. MTE	34	16	7	11	54:43 39
6.	Bp. Előre	34	15	8	11	43:33 38
7.	Szoln. MÁV	34	14	8	12	51:45 36
8.	Békéscs E.	34	13	8	13	50:66 34
9.	Szegedi VSE	34	12	9	13	62:54 33
10.	Nagyb. B.	34	12	7	15	40:35 31
11.	Gyulai MED.	34	11	9	14	49:46 31
12.	Kister. B.	34	10	10	14	44:64 30
13.	Vasas Izzó	34	11	7	16	43:52 29
14.	KISTEXT	34	9	11	14	44:54 29
15.	Miskolci B.	34	11	7	16	45:57 29
16.	Baglyasa. B.	34	9	7	18	26:60 25
17.	Debreceni D.	34	6	12	16	33:54 24
18.	Nyíre. MSE	34	8	7	19	36:66 23

Labdarúgó NB III.

Kaposvári Kinizsi—Szekszárdi Petőfi 5:2 (1:2), Kaposvár, 400 néző. Mohácsi TE—Máza-Szászvári Bányász 3:0 (2:0), Taszári Honvéd—Bajai MTE 2:2 (2:0), 200 néző, Nagykanizsai Dózsa—Kalocsai Kinizsi 3:0 (0:0), 300 néző, Szekszárdi Dózsa—Nagykanizsai Bányász 3:1 (0:1), 200 néző, Kalocsai Honvéd—Dombóvári VSE 3:3 (2:1), 300 néző, Nagykanizsai VTE—Pécsszabolcsi Bányász 4:0 (2:0), 700 néző. Nagymányoki Brikett SK—Pécsi EAC 1:0 (1:0), 500 néző. A hét közben lejátszott Nagymányoki Brikett—Szászvári Bányász összecsapás a nagymányokiak 2:0 arányú győzelmével végződött.

NB III. DÉLNYUGATI CSOPORT:

1.	Kaposvár	28	22	2	4	80:26 46
2.	PEAC	28	15	2	11	43:30 32
3.	Nagyk. VTE	28	14	4	10	45:34 32
4.	Dombóvár	28	14	4	10	53:46 32
5.	Nagyk. B.	28	13	5	10	45:34 31
6.	Bajai MTE	28	12	7	9	32:34 31
7.	Kalocsai K.	28	14	3	11	44:31 31
8.	Szekszárdi D.	28	12	6	10	47:38 30
9.	Nagyk. D.	28	11	6	11	30:35 28
10.	Nagymányok	28	9	9	10	34:34 27
11.	Mohács	28	10	6	12	32:34 26
12.	Kalocsai H.	28	10	6	12	49:53 26
13.	Pécsszabolcs	28	7	7	14	35:56 21
14.	Máza-Sz.	28	8	4	16	29:50 20
15.	Taszár	28	5	8	15	36:55 18
16.	Szekszárdi P.	28	5	7	16	30:58 17

Megyei bajnokság

Ércbányász—Beremend 2:0, Előre—Magyarszék 6:0, Helyiipar—Szikra 1:0, Szigetvár—Porcelángyár 2:1, Kinizsi—Hidas 5:1, Siklós—Vasas I. Bányász 3:2, Vasas—Postás 0:0. A Lánycsók—Bóly mérkőzés későbbre halasztva.

MEGYEI I. OSZTÁLY:

1.	Ércbányász	28	23	5	—	89:20 51
2.	Kinizsi	28	17	7	4	52:24 41
3.	Bóly	27	18	4	5	57:22 40
4.	Vasas	28	17	5	6	65:33 39
5.	Helyiipar	28	15	5	8	46:28 35
6.	Porcelángyár	28	11	7	10	40:31 29
7.	Előre	28	13	2	13	55:42 28
8.	Siklós	28	12	4	12	55:50 28
9.	Vasas I. B.	28	12	3	13	45:32 27
10.	Szigetvár	27	10	5	12	35:47 25
11.	Szikra	28	9	5	14	34:43 23
12.	Postás	28	7	7	14	28:43 21
13.	Lánycsók	26	5	6	15	12:62 16
14.	Magyarszék	28	6	3	19	27:79 15
15.	Hidas	27	5	3	19	26:65 13
16.	Beremend	27	2	7	18	23:68 11

Idényzárás a kézilabdázóknál

A kézilabdázók népes tábora jó mérkőzéseknek volt tanúja. A PEAC rendezésében a KISZ-kongresszus tiszteletére lejátszott villámtornán a kézilabdázók jó játékkal hálálták meg a csípős őszi időben is szép számban megjelent nézők érdeklődését. Az idény vége nem látszott meg a csapatok játékán. Különösen a Dózsa férfi együttese játszott lendületesen, erőteljesen. A bányász-fiúk sem tudtak ellenállni a lila-fehérek rohamainak. Biztató játékkal mutatkozott be a megyei férfi kézilabda-bajnokság újonca; a Kesztyűgyár együttese. A Dózsa együttesében Mihalovics Gábor ezen a tornán is bebizonyította, megérdemelten hívták meg a magyar válogatott keret edzéseire. Az orvosegyetem KISZ-szervezetének ezüstserlegét a legjobban szerepelt együttes, a Bányász nyerte. A kétnapos villámtorna eredményei: Férfiak: Bányász—Kesztyűgyár 18:9, Dózsa—PEAC 24:14, Kesztyűgyár—PEAC 18:12, Dózsa—Bányász 18:12. Női csapatok: Vörös Meteor—PEAC 17:5, Bányász—Tanárképző Főiskola 10:5, Tanárképző Főskola—PEAC 10:3, Bányász—Vörös Meteor 11:7.

TOTÓ

1.	MVSC—Szombathely	1
2.	BVSC—Egyetértés	2
3.	Nyíregyh.—Székesfehérv.	1
4.	Szállítók—Oroszlány	x
5.	PVSK—P. Bányász	2
6.	Szfv. MÁV—III. ker.	2
7.	K. Lombik—Kaposvár	x
8.	V. Izzó—Bp. Spartacus	x
9.	Kisterenye—Kecskemét	2
10.	SZMTE—SZVSE	x
11.	Sampdoria—Milan	2
12.	Róma—Bologna	x
13.	Florentina	1
14.	Debr. Dó... V	1

Füstbe ment terv

Mondjuk meg nyíltan, hogy az idei NB II-es labdarúgó-bajnokságtól Pécs számára a bajnoki címet és azon túl az NB I. B.-be való feljutást vártuk. Ez a terv nem is volt alaptalan. Tavasszal volt olyan időszak, amikor a tabella első négy helyén három pécsi csapat állt és az ősszel is ketten, a Bányász és a PVSK maradtak versenyben. Egészen a hajráig, amikor előbb a vasutasok estek vissza, majd a bányászok engedték ki kezükből a már ott érzett elsőséget.

A Pécsi Bányász vezetői a vasárnapi győzelem után rövid percekig a bajnok szerepkörében örvendeztek, mivel a székesfehérvári mérkőzés eredményét illetően ellentétes, sőt előbb igen kedvező hírek érkeztek. Hamarosan elfújta azonban egy pesti telefonértesítés a rózsaszín ködöt és megmaradt a tiszta valóság: a két pécsi vetélkedő előtt a harmadik vitte el a pálmát!

Pécs város sportkultúrája, amely labdarúgó vonalon is eredményeket mutat fel, a fejlődés érdekében igényelte volna ezt az NB I. B-s helyet, de vasárnap a szép tervek füstbe mentek. Ezért érthető, hogy a Pécsi Bányász sem örült a bajnoki ezüstéremnek, hiszen ők is többet akartak. Ehhez azonban nekik is valamivel többet kellett volna nyújtani és többek között nem pontot veszíteni itthon a kicset Traktorgyár ellen. Most már nekik is előre kell nézni a következő feladatok felé, ahol majd friss, fiatal erőkkel sikerülhet talán az, ami idén nem sikerült!

Világ proletárjai, egyesüljetek!

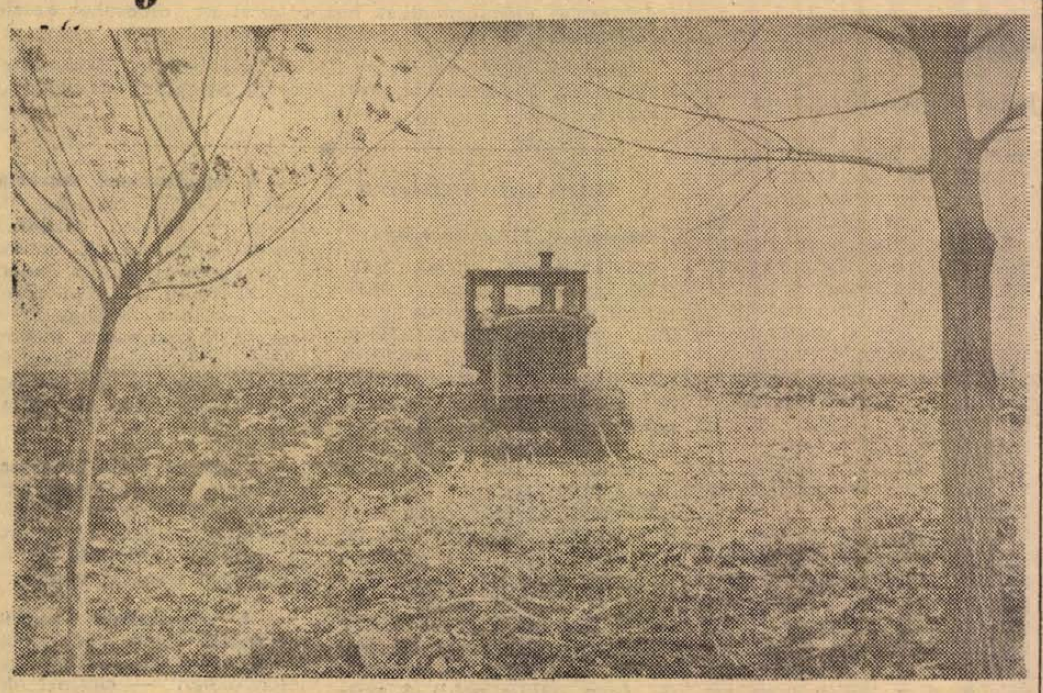
Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 264. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 11. SZERDA

A kettős ünnep alatt

Tíz termelőszövetkezetben fejezték be a búza vetését

Ezen az őszön már több, mint 200 000 hold vetőszántást és őszi mélyszántást végeztek el a gépállomások, termelőszövetkezetek és állami gazdaságok traktorosai a megyében. A szántás az ünnepek alatt sem szünetelt. Sőregi János, a zengőaljai Állami Gazdaság traktorosa Sz—100-as traktorával már a 200-ik holdat szántja a gazdaság Csokoládé-pusztai üzemegységében.

Az ünnepek alatt sem szünetelt a munka a baranyai termelőszövetkezetekben. S bár az időjárás nem kedvezett a munkáknak, a traktorosok elkövettek mindent, hogy mielőbb földbe juttassák a magot. A vetőgépekről leszerelték a tárcsákat és a csoroszlyákat, melyek a sáros földben minduntalan eltömődtek, s így terítették a földre a magot, melyet aztán boronával dolgoztak a talajba.

A szentlőrinci gépállomás körzetében november 7-én reggel 33 traktor kezdte meg a szántást, vetést. Leggyorsabban a kővágószőlősi termelőszövetkezetben haladt a munka, ahol november 7-ig a pécsi járásban elsőként, a megyében negyedikként befejezték az őszi kalászosok vetését. Összesen 20 hold árpát és 160 hold búzát vetett el ezen az őszön a szövetkezet.

A kővágószőlősieket is megelőzték a nagyhajmásiak, drávaszabolcsiak és a csertőiek.

Mind a három tsz-ben még az ünnep előtt végeztek a vetéssel. De az ünnepi műszak nemcsak Kővágószőlősön, hanem a megye más részein is szép eredményeket hozott. November 8-án délig a hosszúhetényi Zengő Gyöngye Termelőszövetkezet is befejezte a búza vetését. Ezen az őszön összesen 150 hold árpát és 350 hold búzát vetettek a hosszúhetényiek, s ősziárpa-tervüket 108, búzavetési tervüket 100 százalékban teljesítették. Az utolsó két napon a gépek mellett a fogatok is vetettek, s a munkát megkönnyítette, hogy a vetőgépekről leszerelték a csoroszlyákat és az így elszórt magot boronával dolgozták be a földbe. A hosszúhetényiek találékonyságuk és szorgalmuk eredményeként a pécsváradi járásban elsőként fejezték be az őszi vetést.

Hétfőn reggel újabb tsz-ek jelentették a vetés befejezését. Még a kettős ünnep alatt végeztek a búza vetésével a kishajmási, a palotabozsoki, a drávasztárai és a siklósi Magyar—Bolgár Testvériség tszekben. A siklósi tsz-ben, ahol a két ünnepnap alatt teljes kapacitással dolgoztak a gépek, 24 holddal vetettek el több búzát a tervezettnél.

A felsorolt termelőszövetkezetekben leállítak a vetőgépek, s a traktorokat is átcsoportosították a termények behordására. Az ő példájuk azt mutatja, hogy jó szervezéssel és szorgalommal ezen az esős őszön is földbe lehet juttatni a magot addig, amig nem késő.

MSZBT-aktivisták kitüntetése

Tegnap délután a Hazafias Népfront tanácstermében ünnepélyes keretek között az MSZBT Baranya megyei Elnöksége a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából élenjáró MSZBT-aktívákat tüntetett ki az MSZBT aranykoszorús jelvényével. Az ünnepségen megjelent *dr. Bánki Nándor*, a városi pártbizottság ipari osztályának vezetője, *dr. Ildvégi Tivadar*, az MSZBT elnöke és *Sztergár János*, a Hazafias Népfront megyei titkára.

Olyan elvtársakat köszöntünk itt ma — mondotta *dr. Takács József*, az MSZBT megyei titkára —, akik a termelés üzletén szép példamutatását adták a szovjet munkamódszerek hasznos alkalmazásának, és segítették a két nép barátságának szélesedését. Ez a kitüntetés a kitüntetetteken túlmenően szól a megyében és Pécsett élő MSZBT-aktivistáknak, akik az elmúlt években egyre többet tettek a barátság ápolásáért.

Az ünnepi megemlékezés után *Lang Pál* vájár és *Szakály Géza* csillés a Mecseki Szénbányászati Tröszt, *Tóth I. József* fúrógéplakatos, *Németh Ferenc* vájár és *Cser János* vájár a Mecseki Ércbánya Vállalat dolgozói, valamint *Nagy László*, a megyei pártbizottság munkatársa vették át az MSZBT aranykoszorús jelvényeit.

A magyar küldöttség látogatása Brezsnyevnél

Küldöttségünk koszorúzása a Lenin-mauzóleumnál

Elutazott Moszkvából a csehszlovák, a jugoszláv és a lengyel küldöttség

A Moszkvában tartózkodó magyar párt- és kormányküldöttség Kádár János vezetésével november 9-én és 10-én látogatást tett Leonyid Brezsnyevnél, az SZKP Központi Bizottságának első titkáránál.

A találkozó során Brezsnyev és a magyar küldöttség tagjai szívélyes, baráti megbeszéléseket folytattak.

*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire Moszkvába érkezett magyar párt- és kormányküldöttség Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének vezetésével kedden délelőtt koszorút helyezett el a Lenin-mauzóleumon.

A koszorúzáson szovjet részről jelen voltak M. A. Leszecsko, a Minisztertanács elnökhelyettese, Sz. T. Asztavin, a szovjet külügyminisztérium 5., európai osztályának vezetője, A. J. Vegyenyin altábornagy, a Kreml parancsnoka és mások.

A magyar párt- és kormányküldöttség a koszorúzást követően elhaladt a Kreml fala előtt, amelyben a nemzetközi kommunista mozgalom legkiemelkedőbb harcosainak, a Szovjetunió vezető államférfiainak hamvait helyezték el.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a kormány elnöke, valamint a szovjet fővárosban tartózkodó magyar párt- és kormányküldöttség tagjai kedden délután találkoztak a moszkvai magyar intézmények képviselőivel.

*

Moszkva: Kedden hazautazott Moszkvából az a csehszlovák párt- és kormányküldöttség, amely Jiri Hendrichnek, a Csehszlovák Kommunista Párt elnökségi tagjának, a párt Központi Bizottsága titkárának vezetésével tartózkodott a Szovjetunióban.

Ugyancsak kedden utazott haza Moszkvából a jugoszláv párt- és kormányküldöttség, amelyet Veljko Vlahovics, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Végrehajtó Bizottságának tagja vezetett.

Moszkva: Alekszej Koszigin, az SZKP elnökségi tagja, a Szovjetunió miniszterelnöke, kedden Moszkvában találkozott a Gomulka vezette párt- és kormányküldöttség tagjaival.

A lengyel párt- és kormányküldöttség kedden hazautazott Moszkvából.

A vnukovói repülőtéren Lenyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, Pjotr Gyemicsev, az SZKP Központi Bizottságának titkára és több más hivatalos személy búcsúztatta a küldöttséget.

Télen is lesz munka Kémesen

Dohánycsomózás — Melegágyi kertészkedés

Öt falu határában — Kémes, Cun, Tésenyfa, Szaporca és Drávapiski földjein — gazdálkodik a kémesi Közös Út Termelőszövetkezet. Ötezer hold és 1296 tag jelent mindennapos gondot a vezetőségnek. A tagság munkát kér, nemcsak a nagy dologidőben, hanem télen is.

Egész esztendőben szeretne dolgozni a tsz-parasztok 60—70 százaléka. A vezetőség megoldotta ezt a feladatot azzal, hogy a télre is biztosított különféle, kedvező kereseti lehetőséget nyújtó munkát a tagságnak.

Egyik ilyen munka lesz a dohány csomózása, ami eltart majd egészen január végéig. A szabolcsi fajta jól terem, a tervezett 9,2 mázsával szemben meglesz a 11 mázás átlagtermés holdanként. De, amíg a dohány csak féltelet tölt ki a tagság munkaidejéből, addig a melegágyi kertészet folyamatosan várja a munkáskezet. Bevezették a tápkockás termesztést és, hogy minél több munkást foglalkoztassanak, vettek egy tápkockagyártó gépet is, így azután több primőrárut dobhatnak piacra és sokkal gyorsabban.

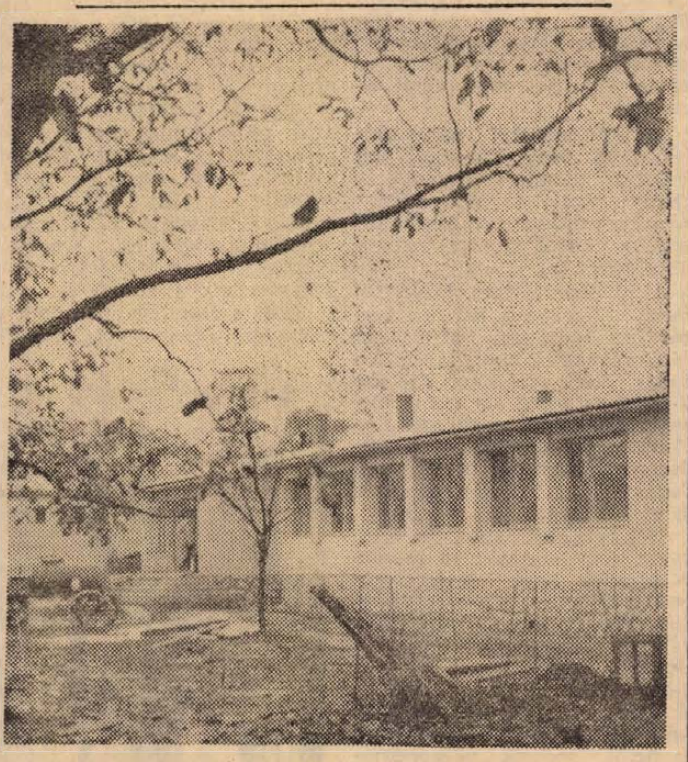
Már most van friss salátájuk.

Nyolcvanezer fejet adnak át a MÉK-nek és akkorák, mint egy kalap. S ahogy lejön a saláta, hozzáfognak a primőr retek, hagyma előállításához, hogy már a téli időben jelentkezhessenek vele a piacon.

Érdemes foglalkozni vele, hiszen a kertészet holdanként 37—38 000 forint jövedelmet jelent. Még a jól termő kukoricaföldek is csak 7—8000 forintot hoznak. A kertészet foglalkoztatja tehát a legtöbb munkást egész évben és télen is ide irányítják — elsősorban az asszonyokat.

Ésszerűen és okosan gazdálkodnak a kémesiek. Például van hét hold paprikaföldjük. Letelepítették öntözőcsövekkel és bármelyik pillanatban elárasztható eső-permettel az egész paprikatáblát. Ez pedig azt jelenti, hogy

még november közepén is friss paprikát szállíthatnak piacra, még akkor is, ha beköszöntenek a talajmenti fagyok. A fagyveszélyes időben vékony permettel védik meg a paprikát.

Kultúrházat kap a Pécstől mintegy 14 kilométerre lévő Szalánta község. Az új művelődési otthont, amelyben 200 főt befogadó nagyterem, színpad és öltöző, könyvtárterem és olvasó, kiállítási terem és ifjúsági szoba is lesz, még ez évben felavatják.

A szovjet külpolitika fő irányvonala

A Pravda keddi számában vezércikkben foglalkozik a szovjet külpolitikával. A szovjet külpolitika fő irányvonalának célja — írja a cikk — biztosítani a békés feltételeket a szocializmus és a kommunizmus felépítéséhez, megszilárdítani a szocialista országok egységét és összeforrottságát, barátságukat és testvéri kapcsolataikat, támogatni a forradalmi felszabadító mozgalmakat, minden eszközzel előmozditani a szolidaritást és az együttműködést a független ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokkal, diadalra juttatni a békés együttélés elveit a kapitalista államokkal, elhárítani az emberiséget fenyegető világháborús veszélyt.

A cikk hangsúlyozza, hogy a szocialista országok kapcsolataira a teljes egyenjogúság, a függetlenség és a szuverénitás kölcsönös tiszteletbentartása, a kölcsönös segítségnyújtás és együttműködés, és az jellemző, hogy minden egyes ország érdekei összhangban állnak az egész közösség érdekeivel. A vezércikk megállapítja, hogy a szovjet külpolitika egyik sarkalatos tétele a gyarmati és félgyarmati igától megszabadult népekkel való testvéri szövetség.

A szovjet külpolitika alapja a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének lenini elve. Országunk javítani akarja a kapcsolatokat minden országgal és kész a kölcsönösen előnyös együttműködésre.

A Szovjetunió a békéhez vezető utat a fegyverkezési hajsza beszüntetésében, a leszerelési egyezmény megkötésében látja — hangsúlyozza a lap. — A külpolitika legfontosabb kérdései közé sorolja az európai biztonság és a német békerendezés problémáját. Hangsúlyozza: a szovjet nép követeli, hogy hagyjanak fel a Kuba-ellenes provokációkkal, síkraszáll azért, hogy Tajvan szigetét újra egyesítsék a Kínai Népköztársasággal, támogatja a vietnami és koreai nép harcát országuk békés újraegyesítéséért. „A Szovjetunió világos és szilárd álláspontja: nem szabad megengedni semmiféle idegen beavatkozást más népek belügyeibe."

A cikk megállapítja, hogy a mai viszonyok között a világháború nem elkerülhetetlen. „A Szovjetunió ugyanakkor nem feledkezik meg arról sem, hogy vannak még agresszív erők. Ezért a szovjet nép ébersége nem lankad. Amíg nem születik meg a leszerelési egyezmény, a Szovjetunió a legmagasabb színvonalon tartja védelmi képességét. Országunk hatalmas fegyverekkel rendelkezik, amelyek biztos garanciát szolgáltatnak arra, hogy meg tudjuk óvni a Szovjetunió és más szocialista országok biztonságát."

A Pravda vezércikke ezután azzal foglalkozik, hogy az SZKP harcol a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének megszilárdításáért, az erők összefogásáért.

A cikk végül hangsúlyozza, hogy az egység megszilárditásáért folyó harc és a véleménykülönbségek leküzdésének hatékony eszköze a testvérpártok tanácskozása. „Napjainkban szemmel láthatólag megérett egy új nemzetközi tanácskozás szükségessége" — fejeződik be a Pravda vezércikke.

Embereknél keresett menedéket a Mecseki Állatkertből megszökött kanalas gém

Egy pécsi asszony, Vida Árpádné, ritka madárral állított be a Mecseki Állatkertbe. Az általa ismeretlen madarat a házuk mellett találta egy reggel. Próbálta etetni: húst adott a fehér ruhás, furcsa csőrű vendégnek, de az nem fogadta el. Viszont el sem távozott, továbbra is ott maradt Vidáéknál. Nem tudták, mit kezdjenek a kismerhetetlen madárral, ezért elhatározták, hogy az állatkertnek ajándékozzák. Nagy volt aztán a meglepetés — mind Vidáné, mind az állatkert vezetője részéről —, amikor kiderült, hogy a madár egy kanalas gém és a Mecseki Állatkertből szökött meg.

Az állatkerti madarak szárnyain bizonyos műtétet hajtanak végre, hogy ne kelljen rács mögött tartani őket, de el se tudjanak repülni. A kanalas gém esetében valószínűleg a szokásosnál kisebb ízrészt vágtak le és így visszanyerte a repülőképességét. Vonuló madár lévén, most, hogy elérkezett a költözés utolsó időszaka is, feltámadt benne a vándorlási ösztön. Egyik napon mindenki szemeláttára kiröppent az állatkertből, felszállt a magasba és nekivágott délnek. Valószínűleg a Pécs alatti vizekre ereszkedett le táplálékszerzés végett. Aztán — miért, miért sem — egyszercsak meggondolta magát: nem vonult tovább, hanem visszatért a városba. Talán elszokott a vadvizektől, vagy nagyon is hozzászokott már az emberekhez? Végül is a Kis-Balokány-dűlőben, Vidáéknál, kötött ki.

Annak pedig, hogy nem akarta a húst elfogadni, egyszerű oka volt: az állatkertben megszokta, hogy friss halat kap, ha éhes.

— Szovjet és magyar tisztek csoportja baráti találkozón vett részt november 8-án délután a Fegyveres Erők pécsi Klubjában. A fiatal tisztek és családtagjaik először két autóbusszal a Mecsekre tettek kirándulást, majd a klubban baráti beszélgetéssel folytatódott a program.

Hamarosan átadják az egyetemi városrész új konyháját

Bővül a választék a betegek étkeztetésében

Befejezéhez közeledik az egyetemi városrész új konyhájának építése. A konyha méreteire jellemző, hogy több mint 50 méter hosszú épületrészben 5 szintet foglal el, s háromezer személy étkeztetését teszi lehetővé. Az új létesítmény a legkorszerűbb elvek alapján készült, nagymérvű gépesítéssel, modern ételszállító kocsikkal, elszívó berendezésekkel.

Az új konyha mintegy 80 méterre esik a 400 ágyas klinikai tömb épületétől. Erre a távolságra azért van szükség, hogy az erős ételszag és konyha kipárolgásai ne zavarják a kórtermekben fekvő betegeket. A két épület között földalatti folyosót építettek a higiénikus és zavartalan ételszállítás lebonyolítására.

A létesítménynek külön diétás részlege is lesz, ahol egy orvos állandóan felügyel majd a felhasználásra kerülő ételek minőségére. Az új konyhát mindemellett méreteinek megfelelő nagy cukrászati részleggel is ellátták.

Amint *Hartai Ferenc*, a Pécsi Orvostudományi Egyetem műszaki ellenőre közölte, minden jel arra mutat, hogy december elsején sor kerülhet a létesítmény műszaki átadására. Egy hónap multán, tehát 1965 január elsejével a konyha teljesen üzemképes állapotba kerül. Szabolcsi Miklósnak, az egyetem gazdasági igazgatójának közlése szerint az új konyha azonnal átveszi az egyetem 1700 alkalmazottjának ellátását, s később mind nagyobb szerepet játszik a betegek kiszolgálásában is. Ezt a szerepet ma túlnyomórészt az egyetem Rákóczi út 2. szám alatti konyhája látja el, melynek kapacitása nem több 600—700 személynél, a valóságban azonban 2000 személyt lát el. Mindez igen kedvezőtlenül hat a választékra: a rendkívül rossz körülmények eddig nem tették lehetővé, hogy többféle ételt főzhessenek, így a diétás kosztot nem számítva a betegek is csak egyfajta ételt kapnak. A jövőben, az új konyha üzembelépésével több étel között választhatnak.

Tizenötmillió méter bél hurkához, kolbászhoz

Elegendő fűszer a házi disznóöléshez

A kereskedelem a disznóölési idényre a tavalyinál 120 vagonnal több, 2230 vagon rizst és 120 vagon árpagyöngyöt hoz forgalomba. A házi kolbász és hurka készítéséhez mintegy 15 millió méter bél vásárolható a szakboltokban. Megfelelő ellátást ígér a kereskedelem az idényjellegű fűszerekből is, a rendelkezésre álló készletek lényegesen nagyobbak, mint amennyit tavaly felhasználtak. Többek között lesz elegendő só, a tavalyinál 500 vagonnal több kerül forgalomba. Az ízesítéshez 124 vagon paprika, 29 vagon bors áll rendelkezésre. Bár nem általánosan használatos, nem hiányzik a fűszerválasztékból a majoranna sem, amelyből 200 mázsányit hoznak forgalomba. A 760 mázsa köménymag bizonyára elegendő lesz a disznóölések idején. Sonkapác ugyancsak az igényeknek megfelelő menynyiségben kapható. Az eddigi tapasztalatok alapján a legkeresettebb fűszereket a szokottnál nagyobb egységcsomagolásban hozzák forgalomba.

A disznóvágás kellékeivel, böllér-felszerelésekkel, szúrókéssel, hurkatöltővel, zsírosbödönnel is jól ellátták a boltokat. Budapest és a vidéki városok külső részeiben ugyan csak sok disznó hízik s kerül majd a böllér kése alá. Ezeken a helyeken a belkereskedelmi kölcsönző vállalat 200—200 hurkatöltővel és húsdarálóval, pörzsölő masinákkal segíti a házi disznóöléseket.

Bestiális gyilkosság Görcsönyben

Bestiális gyilkosság történt Görcsönyben november 7-én este. *Kárpáti Sándor* 22 éves tsz-traktoros az italbolt elé állította gépét és betért egy pohár sörre. Kárpátit a faluban nagyon szerették, szorgalmas, becsületes ember volt, a honvédségtől, ahol tényleges idejét töltötte, családfenntartóként szerelték le, mivel ő gondoskodott szülei eltartásáról is. Amikor a 22 éves fiatalember belépett az italboltba, pillanat alatt történt a bestiális gyilkosság. Az egyik szemtanú elmondása szerint *Balogh Mihály*, ócsárdi lakos, a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat dolgozója társaival egy asztalnál kártyázott, és amikor Kárpátit meglátta, felugrott és késsel öt szúrást ejtett a nyakán. A fiatalember a helyszínen elvérzett.

A gyilkosság után Balogh Mihály megszökött a helyszínről s percek latt elhagyta Görcsönyt, hazagyalogolt Ócsárdra, de nem sokat időzött otthon, hanem tovább át Szalántára. Itt fogták el a gyilkosság után két órával.

A gyilkosság ügyében megindult a széleskörű nyomozás elsősorban annak tisztázására, hogy mi indította Balogh Mihályt a köztiszteletben álló, szorgalmas fiatalember megölésére. A falu kegyelettel adózott Kárpáti Sándornak és tegnap délután 3 órakor a tanács és a KISZ által szervezett temetésen szinte az egész falu megjelent és koszorúk, virágcsokrok borították sírját.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: felhős, párás, helyenként ködös idő. Néhány helyen ködszitálás, vagy kisebb eső. Mérsékelt délkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0—5, a mélyebben fekvő helyeken gyenge talajmenti fagyok. Legmagasabb nappali hőmérséklet 4—8 fok között.

HIREK

NOVEMBER 11 SZERDA — **Márton napja. A Nap kél: 6.43, nyugszik: 16.13 órakor. A Hold kél: 12.51, nyugszik: 21.44 órakor.**

Nyolcvan éve, 1884. november 11-én halt meg Alfred Brehn német természetbúvár, a hamburgi, majd az berlini állatkert tudós igazgatója. Bejárta Európát, Afrikát, Ázsiát, s utazásairól megfigyeléseit számos könyvben tette közzé, de legnagyobb eredménye az 1863-tól 1869-ig írt tízkötetes munkája: „Az állatok világa", amely széles rétegekben keltette fel az élő természet iránti érdeklődést. A terjedelmes művet minden civilizált nép nyelvére lefordították és kerek egy évszázadon át, mindmáig megtartotta tudományos népszerűsítő szerepét, közkedveltségét. Átdolgozva, korszerűsítve újra és újra kiadják. A mű világraszóló és meg nem szűnő sikerét elsősorban annak köszönheti, hogy száraz, unalmas leírásokkal szemben eleven, érdekfeszítő előadásmóddal hozza közel az olvasóhoz az élő természetet.

20 ÉVE, 1944. november 11-én felszabadult Sajószöged, Nemesbikk, Hejőszalonta, Mezőnyárád, Szihalom, Jászladány, Ujszász.

A televízió műsora

november 11-én, szerdán:

9.30: TV-híradó (ism). 9.40: Példázat (ism.). Válaszút. Mesterházi Lajos TV-játéka (ism.). Tíz éven felülieknek! 10.40: Nevessünk! Amerikai burleszk film (ism.). 15.20: Zsenya születésnapja. Humoros jelenetek egy moszkvai cirkusz-iskolából. 17.43: Hírek. 17.50: Visszapillantó tükör. — Csúszós úton. 18.00: Belépés csak tv-nézőknek! „Szülői értekezlet" a negyedik ütegnél. 18.30: Tessék kérdezni, — a nyelvész válaszol! Lőrincze Lajos műsora. 18.55: Esti mese. 19.05: Közvetítés a Katona József Színházból. Szakonyi: Életem, Zsóka...! Dráma két részben. (16 éven felülieknek!) A szünetben: TV-híradó. Napi jegyzetünk. 21.40: Mesterségem a veszély. Tigrisvadászat. Amerikai kisfilm. 22.05: TV-híradó, — 2. kiadás.

— Gólyabált rendez a selyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum gépész szak KISZ-szervezete november 14-én este 7 órakor az intézet diákotthonában.

— 14 000 csibét kap felnevelésre a baksai termelőszövetkezet a Bábolnai Állami Gazdaságtól és 8—9 hét múlva pecsenyecsirkeként adják át közfogyasztásra. Ez már az idén a negyedik szállítmány, amit átvesz a baksai tsz az állami gazdaságtól.

— A legújabbkori muzeológusok második országos tanácskozása kedden kezdődött meg Békéscsabán. A tanácskozáson a pécsi Janus Pannonius Múzeum képviseletében Szabó Gyula muzeológus vesz részt. A háromnapos megbeszélésen a felszabadulás utáni időszak kutatási és anyaggyűjtési kérdéseit tárgyalják meg.

— A siklósi járás lakossága az 1964. évre felajánlott egymillió 627 000 forint értékű társadalmi munka helyet eddig már egymillió 646 000 forint értékű munkát végzett.

— A „Szocialista együttélés szabályainak érvényesítéséről a lakáshasználati jogviszonyokban" — címmel előadást rendez a Hazafias Népfront Pécs városi bizottsága november 13-án este 6 órakor a Tanárképző Főiskola II. emelet 3-as számú termében.

Angyali történet

Megáll egy Taunusz a járda mellett. Egy fej kibújik az ablakon és izgatott délnémet tájszólással megszólít egy kalapos, ballonkabátos férfit. Az gondolkodva odalép, töprengve hallgatja a szóáradaatot, amiből láthatóan nem ért semmit. Végül nagy homlokráncolás közepette rászánja magát a válaszra és a főtér felé mutatva kivágja: Grosspapa hört Radio.

Az autóból kidugott fej csodálkozik, azután felbúg a motor és az autó eltűnik.

A kalapos férfi megvonja a vállát és fölényesen odébbáll. Elnéz a bámészkodók feje felett. Érzi, hogy ő most egy komoly fej... Pedig még csak a második nyelvleckénél tartanak...

— Jól sikerült klubdélutánt rendezett a Baranya megyei Patyolat Vállalat KISZ alapszervezete november 7-én délután a vállalat kultúrhelyiségében. A fiatalok november 7 alkalmából ünnepi műsort adtak.

— A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Pécsi Csoportja november 12-én, csütörtökön délután két órakor a DÉDÁSZ kultúrotthonában (Légszeszgyár u. 13.) szakmai előadást rendez. Előadó: Varga Endre, az OVILEF osztályvezető helyettese. Előadásának címe: A teljesítménygazdálkodás hálózati eredményei és fejlesztésének további lehetőségei.

— A Fapari Tudományos Egyesület Pécsi Csoportja november 13-án, pénteken délután öt órakor a Nagy Lajos Gimnáziumban szakmai előadást rendez. Bakai István A műanyagok fokozottabb felhasználása a faiparban címmel tart előadást.

— Iskolafürdőt, egészségügyi tanácsadót és óvodát adtak át Egerágon. Mindhárom létesítmény teljesen korszerű.

Platthy György kiállításáról

A kiállítás legjobb kompozíciója kétségtelenül a *„Mozaikterv"*. Úgy is lehetne fogalmazni, hogy *Platthy György* új képei közül a leghatásosabb... Mert...

A kiállításon keresztül sétál az ember, és megáll a „Mozaikterv" előtt, mert ez a kompozíció elég izgalmas, és érdekes ahhoz, hogy ne tudjon az ember tovább menni. Ezt a képet valószínűleg a legtöbb ember jónak találta, mert formai közérthetőség határain belül marad. Témája, tartalma támadhatalan, hiszen az emberről beszél, és mivel szépen beszél az emberről a modern irányzatok szélsőséges hívei is elégedetten bólintanak. Ez a kép tényleg jó, mert mozgalmas, tele van ritmussal, életerővel, a szórt, szögletes fények üteme harmonikusan találkozik a mozdulatok ritmusával. A figurák elmosódottságukban is rendkívül emberiek, hiszen mosakodó embereket látunk, akik valamilyen nagy erőfeszítés után beálltak a zuhanyozók alá és vízzel találkoznak. Összességében az emberről mond el valami nagyon lényegeset, amit csak festékkel és ecsettel lehet kifejezni. Az emberi lét egyik döntő pillanatát ragadja meg Platthy György: Azt a pillanatot, amelyikben jól érzékelhető, hogy ezek az emberek csináltak valamit, munkát végeztek, teremtettek. Ezek az emberek nem roskadtak le a fizikai erőfeszítés után, hanem mosakodnak, tehát újra készülnek valamire, értelmes célok állnak előttük. A mosakodás pillanata pedig önmagában is izgalmas téma lehet, hiszen megtisztulásról van szó, az egyik legalapvetőbb emberi törekvésről.

A „Mozaikterv" valószínűleg több éves, kínokkal teli művészi munka eredménye... Erre utalnak a „Mozaikterv" szomszédságában kiállított képek, a képanyag meglepő vegyessége.

A műértő eleinte bizonytalanul szédeleg a kiállító termekben, mert nem tudja, hogy mit vegyen komolyan? Nem tudja, hogy mit akar Platthy György, s főleg azt nem, hogy *melyik a művész igazi arca?* — A türelmetlenebbek valószínűleg megelégedtek a bizonytalan hatással, és belenyugodtak, hogy a művész bizonytalan.

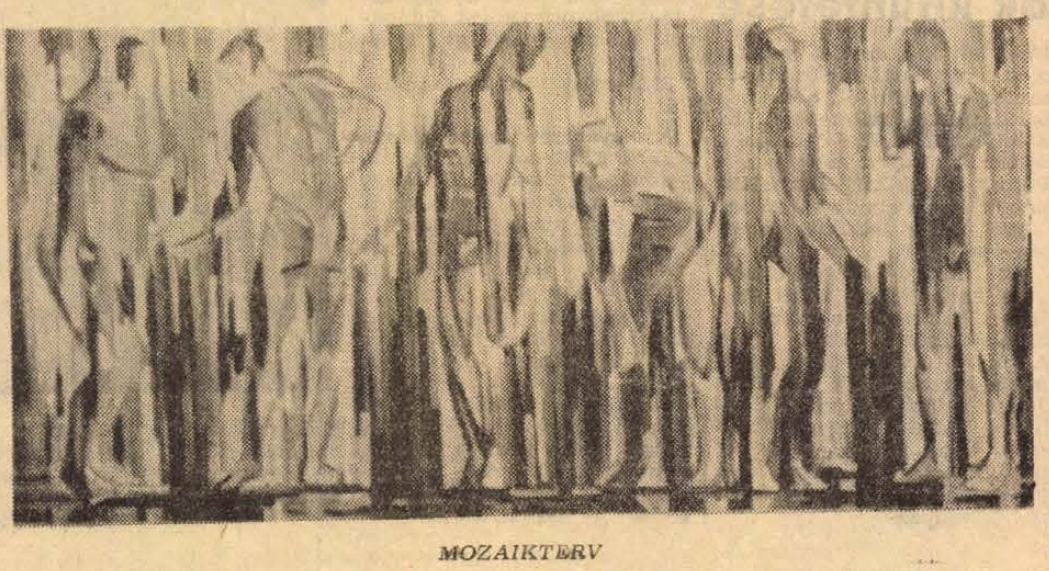
Kétségtelenül zavarba ejtő, hogy hagyományos, jó iparosmunkának ható képek szomszédságában meglepő formai kísérleteket látunk, majd bizarr félmegoldásokat, teljesen újszerű és félig hagyományos hangvételű képeket majd néhány egyértelműen konstruktív, szerkezeti elemekkel telezsúfolt kompozíciót, melyek végeredményeként ott áll a jólsikerült „Mozaikterv".

Platthy Györgyben bizonyára van bizonytalanság, de nem ez a jellemző a kiállításra, nem a keresés, az igényes kísérlet vágy a sablonokból. A bizonytalanság nála csak következmény. Sok kísérletezés után is nehéz eldönteni, hogy melyik az az út, ami a művész egyéniségét figyelembe véve a legjárhatóbb, s a hagyományos unalomig megszokott tartalmi és formai elemekből melyek azok, amiket meg kell tartani, és melyek azok, amiket el kell vetni? Platthy György saját művészi világának a folyamatosságát hagyományos festménynyelvel biztosítja aztán a hagyományos hangvételű tájképein megjelennek a szögeletes fák, s végül a csendéletein minden szögletes, töredezett és kontúros, olyanszerű, mint az ólomkeretekbe szorított színes ablakok, de a keretek és szögletek ellenére néha olyan érzése támad az embernek, hogy a konstrukció szétesik. — Nyilvánvaló, hogy ezek a részeredmények, de az is nyilvánvaló, hogy a forma és a tartalom nincs mindenhol együtt, és a szétesés érzését ez a különállás, funkcionélküliség kelti a nézőben.

A formai útkeresésen túl *elismerés illeti Platthy György festőművészt tartalmi kísérleteiért is.* Vásznain és rajzain megjelentek a bányászok, általában a munkás emberek, de szinte minden munkájukkal bajmolódva, nekifeszülve, eltemetkezve az anyag tömör nehéz világába. A munkásembereket jó lenne az üzemeken túlra is elkísérni, kedvenc kiskocsmáikba, és az esti autóbuszokra, családjuk körébe, vagy a sportpályákra, és akkor emberi mivoltuk színesebb lehetne... Az emberek nehéz munkahelyeken nem mosolyogva, hanem keményen nekifeszülve dolgoznak, így aztán a festményeken rendre merev arccal, komoran jelennek meg — úgy hatnak, mintha nem is lenne érzésviláguk.

Platthy György kiállítása egy utat rögzít, mely a hagyományostól, a megszokott tegnapból a mába, és a korszerű holnapba vezet. A keresés, kísérletezés, a művészi erőfeszítés egy korszerűbb, teljesebb festészetet sejtet.

Bertha Bulcsu

MOZAIKTERV

1648

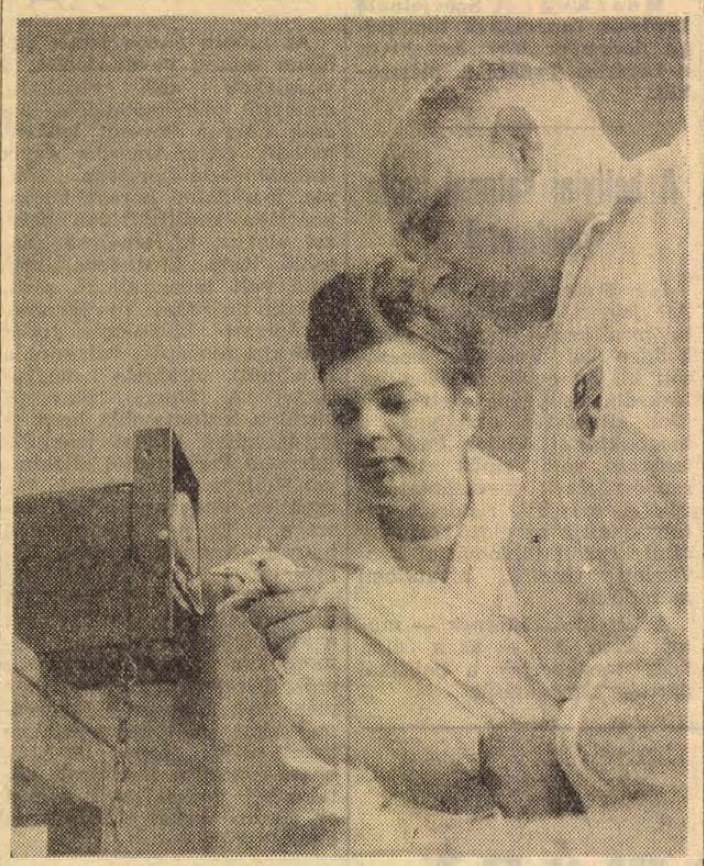
Földművesszövetkezeti felvevőhely működik Baranyában

Az elmúlt években Baranyában is megszervezték a földművesszövetkezetek ipari közvetítő tevékenységét. Az ipari közvetítő tevékenység a KISZÖV-vel való együttműködésen alapul. Ez a közvetítő tevékenység rendelések felvételére, javíttatni, tisztíttatni való cikkek összegyűjtésére, azok visszaszállítására terjed ki.

1962—63-ban már a megye nagy részét behálózták a különböző iparágak felvevőhelyei. Jelenleg 1648 földművesszövetkezeti felvevőhely működik Baranyában. A kisipari termelőszövetkezetek részére 267, a GELKA részére 64, a Patyolat Vállalat részére 15, a helyiipari vállalatok részére 74 és a Fővárosi Nyomdaipari Vállalat részére 40 baranyai községben gyűjtenek be különböző, javításra váró holmikat, vesznek fel megrendeléseket.

A lakosság a hetenkénti rendszeres túrajáratok biztosításával fokozatosan megszokta, sőt megkövetelte, hogy a közvetítő tevékenységet minden községre kiterjesszék a földművesszövetkezetek. Így alakult ki a jelenlegi helyzet, mely szerint 319 baranyai községből minden héten rendszeres túrajárat viszi el és szállítja vissza a javításra átadott cikkeket.

A csibék csőrét csonkítják Bárban

A gazdaság tizenötezres törzsállományából látják el Baranya, Bács-Kiskún, Somogy, Zala és Veszprém megye állami gazdaságait, termelőszövetkezeteit és háztáji baromfitartóit Shaver tojóhibrid-tyúkokkal. A baromfiak közötti gyakori verekedés megakadályozására újfajta módszereket alkalmaznak a telepen. Szemellenzővel látják el a jércéket, csőrüket pedig megcsonkítják. A tapasztalat szerint a verekedésből származó elhullás rövid idő alatt csaknem teljesen megszűnt. Az új módszereket több agráregyetemet végzett fiatal és 33 baromfitenyésztési szakmunkás-tanuló is elsajátítja a gazdaság üzemében. Kakody Zsófia, a Gödöllői Agráregyetem gyakorló mérnöke és Grünfelder Lőrinc mezőgazdasági szakmérnök, az üzem vezetője, a jércék csőrét csonkítja.

A szezon végén

Igen rossz volt a zöldségtermés – Több millió forintos kiesés konzervgyártásban

Az igazgató középkorú, zömök, feketebajszú férfi. Egy óra hosszat beszélgettünk a szűk és szerényen berendezett irodában. Szücs István meglehetősen rossz hangulatban volt. Megértettem őt. A Szigetvári Konzervgyár annak ellenére, hogy még két hónap van hátra az év végéig, már jellegénél fogva is „kész" az évi tervvel. Úgy értem ezt, hogy miután a gyümölcs-, zöldségszezon lezajlott, a végleges tervteljesítési adatok kialakultak, figyelemre méltó változás már nem várható.

Tavasszal minden szépnek ígérkezett

Szücs István igazgató kedvetlenségének egyedüli oka az idei rossz termés.

— Üzemünk kapacitása teljesen ki van téve az időjárásnak. A termés gyenge volt, ezért nem tudjuk teljesíteni forint-tervünket, ezért nem számíthatunk nyereségrészesedésre, ezért kellett időszaki munkásaink nagy részét elbocsátanunk, pedig az év elején arra számítottunk, hogy a szezonmunkások zömét végre már télen is tudjuk foglalkoztatni.

Elgondolkozik, majd hozzáteszi:

— Persze az elbocsátásokat illetően speciális helyzetben vagyunk: nem olyan tragikus az ügy. Tudniillik a nyári munkáslétszámunk ezerszáz, a téli körülbelül négyszáz. Tehát hétszáz dolgozónk idénymunkás. Helybeli vagy a környék falavaiból való asszonyok, lányok, akik különben minden évben csak fél esztendőre szerződnek hozzánk, s szezon végén kilépnek és csak tavaszon jönnek vissza. Nincs is szándékukban huzamosabb időre munkát vállalni. Talán tíz-tizenöt dolgozónk volt, akik reklámáltak, de elhelyeztük őket a szigetvári fűztelepre, ahol pedig éppen ősztől tavaszig van sok munka. Mindenesetre, mi nagyon szerettük volna télen is foglalkoztatni őket, de ezúttal nem sikerült.

— Említette a rossz terméstt...

— Igen. Nos, kevés termett paprikából. 300 vagon helyett csak 270 vagon jött be, zöldborsóból negyven vagon esett ki, zöldbabból viszont húsz vagonnal többet dolgozunk fel s ez — bár nagyon keveset —, de enyhít gondjainkon. Uborkából viszont megint csak nagyon kevés kerül feldolgozásra, zöldparadicsomból előzetes reményeink szerint a rendes terven felül még húsz vagonra számítottunk és kiderült, hogy összesen lett csak húsz vagonraval.

Szárazság után háromhetes eső

— Mi okozta ezt a termés-kiesést?

— Tavasszal nagyon szépen indult minden. De aztán a nyáron először jött a szárazság, utána meg hirtelen a háromhetes eső. Vagy elrothadt a zöldségféle kint a földön, vagy nem érett be, az uborkát a peronoszpóra pusztította.

— Gyümölcs?

— Valamivel jobb volt mint a zöldség, de közel sem annyi, amennyire számítottunk. A meggynek csak ötven százalékát tudtuk beszállítani az üzembe, több nem termett. Alma és őszibarack is kevés volt, szilvából viszont vagy hatvan százalékkal termett több. De hát a szilva közel sem olyan értékes gyümölcs mint a többi. Hiszen a meggyből ötféle készítményt állíthatunk elő, a szilvából csak kettőt, befőttet és ízt. Ez pedig nagy különbség.

— Mennyi volt az éves forint-tervük?

— Száznyolc millió forint, de húsz-huszonkét millióval sajnos adósak maradunk.

— Önök az alapanyagot termelőszövetkezetektől, állami gazdaságoktól kapják. Milyen mértékben károsultak?

— Egy példát mondok, csak a borsóval kapcsolatosan. A tavaszi, előzetes elképzelések alapján, ami persze reális volt, mert nagyon szép termés ígérkezett, holdanként tizenkét mázsa borsószemre, tehát nem hüvelyesre, hanem szemre, számítottunk. Lett hét mázsa. Kétezerötszáz forinttal kevesebb jövedelmük lett a szövetkezeteknek holdanként. S számítsa ki, milyen komoly összeg ez, amikor hat termelőszövetkezet és egy állami gazdaság 750 holdon termelt borsót üzemünk részére. De ez még semmi, mert a felére csökkent borsószem termés után fele annyi borsószár maradt a földeken, mint amennyire számítottunk. Ugyanis a mi gépeink „aratják" a borsót, a borsószár silótakarmányként marad meg a gazdaságok tulajdonában. Ennek a takarmánykiesésnek pénzbeli kárértékét csak ők tudnák megmondani. De hasonlót mondhatunk más árunál is. Képzelje el, hogy — ez személyes tapasztalatom egyébként — a Zengőaljai Állami Gazdaságban vagy a Pécsi Kertészeti Vállalat földjein a nyár elején olyan dús paradicsomtermés ígérkezett, hogy egy-egy tövön hat-hét kilóra való paradicsomot becsültünk. Különben ha jól emlékszem, csak 1958-ban volt az ideihez hasonló rossz termés.

Miért volt kevés ruszli?

Ezután más, bár szakmai problémákról beszélgettünk. Véleménye szerint még mindig nem tanultunk meg okosan kereskedni és ez elmaradtalóan hat ki az iparra is.

— Ismeri a zakuszkát, azt a nagyon ízletes, nagyon tápláló, fűszerrel vegyített, zöldféleségekkel megtöltött paprikatermékünket? Szovjet megrendelésre ismét vagy kétszázhetven vagonnal gyártunk, jövő héten kezdjük el, eltart tavaszig. Mellesleg szólva, ez a téli „főprofilunk", s így több száz dolgozónkat tudjuk foglalkoztatni szezon után is. Ezt a zakuszkát mi hazai forgalmazásra is gyártanánk, de a kereskedelem túlzottan óvatos és nem igényli. Pedig tudom biztosan, hogy a fogyasztóknak ízlene. Csak persze reklámozni kellene, de hát erről szó sincs. Mondhatok más példát is. Ez év január elején a Szovjetunióból sózott hering érkezett, nem tudom már hány vagonnal, de meglehetősen nagy tételben. A heringet a konzervgyárak, különböző el járással feldolgozzák rusznak, vagyis hagymás halnak. Izletes, tápláló, jó eledel, egyébként téli, kora tavaszi eledel. Az Élelmezésügyi Minisztérium konzervipari főosztálya felkérte az összes konzervgyárakat: nyilatkozzanak, mennyit vállalnak? Mi vállaltunk például tíz vagonnal. A felmérés után a tröszt bejelentette a Belkereskedelmi Minisztériumnak, miről van szó. A minisztérium szintén körkérdést intézett a megyei és fővárosi kereskedelmi szervekhez: mennyit igényelnek, azaz, ismerik a fogyasztók kívánságát, ennek alapján jelentsék a szükséges mennyiséget. Itt bukott el a dolog: minimális mennyiséget rendeltek, mert féltek, hátha a nyakukon marad, mert március végéig nem tudják eladni. A kereskedelem tehát lemondott róla.

A hagymaügy margójára

— Mi lett a hallal?

— Nyár közepéig hűtőházakban tárolták és azt hiszem a közelmúltban kezdte el feldolgozását egyik konzervgyárunk. De a mélyhűtés nagyon drága dolog egyszer, másodszor pedig a nagy mennyiségű hal elfoglalta a hűtőteret éppen nyáron, szezon közepén. Nem beszélve arról, hogy hagymáshal nem jutott a fogyasztóknak, holott keresett élelmiszer. Végezetül még elmondanám Önnek: furcsállottam azt a hagymaügyet, amelyet a Dunántúli Napló is a közelmúltban megírt. Tudja, a belvárdgyulai ügyről van szó. Vitatkoztak a több vagon hagyma sorsa fölött, ahelyett, hogy szépen elküldték volna a Kecskeméti Konzervgyárnak szárításra.

— A Szigetvári Konzervgyárnak nincs szárító-berendezése?

— Nincs. Különben lehetne, mi szívesen szárítanánk zöldségféleséget, sárgarépát, zellert, hagymát, egyebeket és kis műanyagzacskóban adnánk át a kereskedelemnek, mint a kecskemétiek. De az a baj, hogy a kereskedelem nem reklámozza a szárított zöldséget, ezért nem is igen lehet kapni. Pedig a tápértékéből mit sem veszít. És persze, ezt is köztudomású, hogy a téli hónapokban minden eszendőben kisebb-nagyobb zavarok vannak a zöldségellátásban. Ha van is friss zöldség, azt a magánkereskedők árulják a piacon borsos áron. A szárított zöldség árusítása tehát ráadásul árcsökkenést is előidézhetne, aminek az asszonyok nagyon örülnének.

Kab Ferenc

Új gépek 46 millió forint értékben

Tíz hónap alatt *46 millió forint értékű gépet készített a Pécsi Sopiana Gépgyár*, s ebből 21 millió forint értékűt exportra szállítottak. A gyár fő profilját a konzervipari gépek alkotják, de emellett készítettek húsipari gépeket is. Októberben például Ulan-Batorba egy vágóhíd felszereléséhez szükséges komplett gépsort szállítottak.

A Szovjetunió részére évek óta készítik a zöldborsó vonalat. Az első negyedévben harminchármat szállítottak ki. *Két zöldborsó vonalat rendelt Lengyelország, egyet pedig Csehszlovákia. Jól beváltak a zöldborsó-töltő gépek is.* Bulgária részére ötöt szállított idén a pécsi üzem.

Idén megkezdték a doboztöltő és dobozzáró gépek „0" szériájának készítését. A tervezett 5 dobozzáróból egyet, töltőből pedig hármat készítenek még a hátralévő időben. Ez a két fajta, automata és félautomata gép a szakemberek véleménye szerint komoly érdeklődésre tarthat számot.

Az üzem dolgozói már a tavaszra készülnek. *A lipcsei vásárra kívánják elkészíteni a vágóhidak berendezéseinek egyik fontos részét, a hidraulikus kezelőjárdát,* amely lényegesen megkönnyíti a vágóhidak dolgozóinak munkáját azáltal, hogy a kellő magasságba emeli fel a dolgozókat.

Év végéig még tízmillió forint értékű gép hagyja el a Sopiana Gépgyárat.

Előkészítő tanfolyam a Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskolára

A Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskola felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamot indít Pécsett az 1965/1966. tanévre. A felvételre jelentkezők matematikából és történelemből felvételi vizsgát tesznek.

Előkészítő tanfolyamra jelentkezést november 15-ig kell a Baranya megyei Tanács VB Pénzügyi Osztályra Pécs, Széchenyi tér 9. szám III. emelet (25. szoba) Szabó István személyzeti és oktatási főelőadónak küldeni.

Jelentkezési lapot és egyéb felvilágosítást nevezett ad.

A Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskola (Felsőfokú oktatási intézmény) felsőfokú végzettségű pénzügyi és számviteli szakembereket képez. A hallgatók a tanulmányok befejezésével államvizsgát tesznek politikai gazdaságtan, számvitel, pénzügyi ismeretek, valamint ügyviteli terhezés és gépesítés tárgyakból és ennek alapján jogosultak mindazon munkakörök betöltésére, melyek a felsőfokú iskolai végzettséghez, továbbá mérlegképes könyvelői és ügyvitel szervezési szakképesítéshez vannak kötve.

A szakiskola pénzügyi és számviteli szakkal működik.

Pénzügyi szakon az államháztartási és államigazgatási szervek, kulturális, jóléti, kutató és egyéb intézetek, a számviteli szakon az önálló elszámolás rendszerében gazdálkodó vállalatok, mezőgazdasági üzemek részére képez a szakiskola felsőszintű végzettséggel rendelkező pénzügyi és számviteli szakembereket.

Kívánatos jelenleg kihelyezett levelező tagozat működik. Az előkészítő tanfolyam részvételi díja 50 Ft. Az oktatás megkezdése előtt egyösszegben fizetendő. Az előkészítő tanfolyam 1965. decemberben indul.

Négyes találat Sásdon

A lottó 44. játékhetén ismét rámosolygott a szerencse Baranyára. Rostás Dezső és nyolctagú kollektívája — valamennyien sásdi lakosok — négyes találatot értek el a lottón és ezzel 155 200 forintot nyertek. Ezen kívül tíz hármas és 24 kettes találatuk van. A lottónyeremény összege körülbelül 163 000 forint.

A kollektíva már évek óta állandóan játszik heti 180 darab szelvénnyel. A szerencse már előbb is kedvezett nekik, ugyanis a lottó-jutalomsorsoláson is nyertek tavaly egy 10 ezer forintos vásárlási utalványt, idén pedig egy nagyképernyős Duna televíziót.

A mostani lottónyeremény kifizetésére csütörtökön este háromnegyed 7 órakor a sásdi moziban kerül sor, ahol a kollektíva tagjai átveszik a nyereményt.

Utazgatás helyett

— Karcsival utaztam tegnap a bakonyai buszon. Látom, hogy lóg az orra; kérdem is, hogy mi lelte. A kovácsszénási fiatalember panaszkodott, hogy nagyon unja már az utazgatást a faluból be az üzembe, este pedig vissza. Hát akkor miért nem jössz haza, kérdem a fiút, kell a fiatal erő a szövetkezetben. Erre meg azt válaszolja, hogy a szövetkezetben nincs biztos havi kereset, amit adnak, az se sok. Hát most vajúdik az utazgatás, az üzem és az otthon, a tsz között. Sok ilyen fiatal van Abaligeten és környékén...

Nem az abaligeti tsz elnökével beszélgettem erről, hanem a községi tanács elnökével, Somogyvári Jánossal, aki nemcsak ismeri, hanem elemzően foglalkozik a kicsi hegyháti falvak problémáival. Azazhogy egyetlen fő probléma van most errefelé — másutt is megtalálható probléma: a munkaerőhiány. Ez a sarkköve mindennek, a tsz-ek boldogulásának, a tagok nagyobb jövedelmének, az egykor híres hegyháti állattenyésztésnek.

— Nézze, az abaligeti tsz-ben 59 év az átlagos életkor — mondja Somogyvári. — Igaz, nem nagy területen gazdálkodnak, mindössze 325 hold szántójuk van, de ha csak tíz hold volna, azt is meg kellene művelni. A fiatalok elmennek Pécsre, Komlóra, a vasúthoz, a bányába. A napokban készítettem egy statisztikát a szakszervezetnek nyolc község lakóiról. Magam se hittem volna, hogy a nyolc falu alig kétezer lakójából 216 üzemi dolgozó. Mecsekrákoson például mindössze egy férfi dolgozik a szövetkezetben. Van olyan falu, ahol októberben csak hat munkaegységet szereztek a tagok a közösben. Elszomorító.

— Ötvennégy éve élek ezen a vidéken. Kovácsszénáján születtem, itt gazdálkodtunk, elsősorban állatokat tartottunk. Emlékszem, hogy ezen a vidéken egy-egy gazdánál 20—30 jószágot is tartottak. Ma Mecsekrákoson 25 tehén van és a tervkészítéskor láttam a fejlesztési adatokat: jövőre ha lesz 45 szarvasjószágunk, akkor jó.

— Talán a sertésállomány pótolja a kiesést.

— Nehogy azt higgye! Az elmúlt években leállították nálunk a sertéstenyésztést azzal, hogy nincs elegendő abrak a hizlaláshoz. Most pedig kitűnik, hogy nálunk is lehet 30—40 mázsás átlagtermést elérni kukoricából.

A szemlélet mindig akkor helyes, ha a gyakorlat alátámasztja. Úgy látszik, Abaligeten a számítások nem váltak be. Talán mégis lehetne itt sertéssel foglalkozni.

— Mi hát akkor a megoldás?

— Szerintem alulról kell kezdeni. Jó takarmánytermeléssel megalapozni ismét a hegyháti állattenyésztést.

— Például?

— Elsősorban pillangósokkal, mert ha rossz szénával választjuk el a borjút, csökött marad. Magam is állattenyésztő voltam, kiállításon is jártak az állataim, de egyéni koromban is hallottam olyanról, aki állattenyésztőnek vallotta magát és magas jászolhoz kötötte a borjút. A jószág évéskor feláganskodott, eltelt levegővel, elpocakokosodott, sarlós lett a lába és púpos a háta. Így nem lehetett minőségi állatot nevelni.

— És mi legyen a folytatás?

— A gépesítés. A fiatalok majd csak akkor jönnek vissza szívesen a faluba, a tsz-be, ha itt is találkoznak a technikával, amiről annyit hallanak, olvasnak. Az üzem — ha távol is van, ha sok szabad időt vesz is el tőlünk, mégiscsak „elökelő" szakmát nyújt, mégiscsak havi fixet fizet. Nálunk mi van? Abaligeten egy saját gép és 45 fokos lejtők. Régen kapával is megmunkálták, ma nincs hozzá elegendő gép.

Valaki azt mondta a napokban, hogy ..., egyes tsz-ekben a tagok a háztájiban kidolgozzák magukat és csak a maradék energiát viszik a közösbe!" Nem valami irtózás ez a közöstől — azon már a tagság nagy része túl van, inkább a biztosabb jövedelem megszerzése hajtja őket. Ezért helyes a törekvés a szövetkezetekben, hogy rendszeresen, garantáltan bérezzék a tagokat. Somogyvári János is erről beszélt a végén: megteremteni a jövedelem alapját, a hegyháti híres állattenyésztést, azután jó jövedelem biztosításával megkötni a fiatalokat a falvakban.

— Higgye el, sok közöttük az ingadozó, aki első szóra jönne, de ehhez az „első szóhoz" valamit nyújtani is kellene, ha nem is annyit, mint az üzem, a bánya, de többet, mint ma.

És akkor a Karcsi sem utazgatna Kovácsszénája és Bakonya között lógó orral — mindennap...

Gellényi Béla

Világ proletárjai, egyesüljetek!

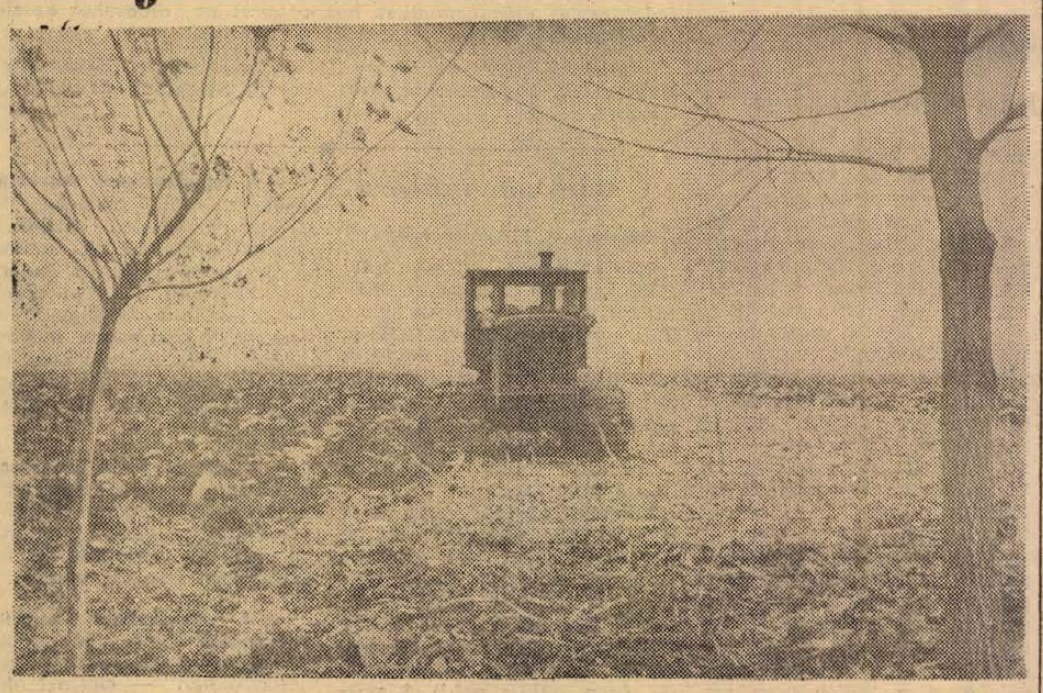
Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 264. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 11. SZERDA

A kettős ünnep alatt

Tíz termelőszövetkezetben fejezték be a búza vetését

Ezen az őszön már több, mint 200 000 hold vetőszántást és őszi mélyszántást végeztek el a gépállomások, termelőszövetkezetek és állami gazdaságok traktorosai a megyében. A szántás az ünnepek alatt sem szünetelt. Sőregi János, a zengőaljai Állami Gazdaság traktorosa Sz—100-as traktorával már a 200-ik holdat szántja a gazdaság Csokoládé-pusztai üzemegységében.

Az ünnepek alatt sem szünetelt a munka a baranyai termelőszövetkezetekben. S bár az időjárás nem kedvezett a munkáknak, a traktorosok elkövettek mindent, hogy mielőbb földbe juttassák a magot. A vetőgépekről leszerelték a tárcsákat és a csoroszlyákat, melyek a sáros földben minduntalan eltömődtek, s így terítették a földre a magot, melyet aztán boronával dolgoztak a talajba.

A szentlőrinci gépállomás körzetében november 7-én reggel 33 traktor kezdte meg a szántást, vetést. Leggyorsabban a kővágószőlősi termelőszövetkezetben haladt a munka, ahol november 7-ig a pécsi járásban elsőként, a megyében negyedikként befejezték az őszi kalászosok vetését. Összesen 20 hold árpát és 160 hold búzát vetett el ezen az őszön a szövetkezet.

A kővágószőlősieket is megelőzték a nagyhajmásiak, drávaszabolcsiak és a csertőiek.

Mind a három tsz-ben még az ünnep előtt végeztek a vetéssel. De az ünnepi műszak nemcsak Kővágószőlősön, hanem a megye más részein is szép eredményeket hozott. November 8-án délig a hosszúhetényi Zengő Gyöngye Termelőszövetkezet is befejezte a búza vetését. Ezen az őszön összesen 150 hold árpát és 350 hold búzát vetettek a hosszúhetényiek, s ősziárpa-tervüket 108, búzavetési tervüket 100 százalékban teljesítették. Az utolsó két napon a gépek mellett a fogatok is vetettek, s a munkát megkönnyítette, hogy a vetőgépekről leszerelték a csoroszlyákat és az így elszórt magot boronával dolgozták be a földbe. A hosszúhetényiek találékonyságuk és szorgalmuk eredményeként a pécsváradi járásban elsőként fejezték be az őszi vetést.

Hétfőn reggel újabb tsz-ek jelentették a vetés befejezését. Még a kettős ünnep alatt végeztek a búza vetésével a kishajmási, a palotabozsoki, a drávasztárai és a siklósi Magyar—Bolgár Testvériség tszekben. A siklósi tsz-ben, ahol a két ünnepnap alatt teljes kapacitással dolgoztak a gépek, 24 holddal vetettek el több búzát a tervezettnél.

A felsorolt termelőszövetkezetekben leállítak a vetőgépek, s a traktorokat is átcsoportosították a termények behordására. Az ő példájuk azt mutatja, hogy jó szervezéssel és szorgalommal ezen az esős őszön is földbe lehet juttatni a magot addig, amig nem késő.

MSZBT-aktivisták kitüntetése

Tegnap délután a Hazafias Népfront tanácstermében ünnepélyes keretek között az MSZBT Baranya megyei Elnöksége a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója alkalmából élenjáró MSZBT-aktívákat tüntetett ki az MSZBT aranykoszorús jelvényével. Az ünnepségen megjelent *dr. Bánki Nándor*, a városi pártbizottság ipari osztályának vezetője, *dr. Ildvégi Tivadar*, az MSZBT elnöke és *Sztergár János*, a Hazafias Népfront megyei titkára.

Olyan elvtársakat köszöntünk itt ma — mondotta *dr. Takács József*, az MSZBT megyei titkára —, akik a termelés üzletén szép példamutatását adták a szovjet munkamódszerek hasznos alkalmazásának, és segítették a két nép barátságának szélesedését. Ez a kitüntetés a kitüntetetteken túlmenően szól a megyében és Pécsett élő MSZBT-aktivistáknak, akik az elmúlt években egyre többet tettek a barátság ápolásáért.

Az ünnepi megemlékezés után *Lang Pál* vájár és *Szakály Géza* csillés a Mecseki Szénbányászati Tröszt, *Tóth I. József* fúrógéplakatos, *Németh Ferenc* vájár és *Cser János* vájár a Mecseki Ércbánya Vállalat dolgozói, valamint *Nagy László*, a megyei pártbizottság munkatársa vették át az MSZBT aranykoszorús jelvényeit.

A magyar küldöttség látogatása Brezsnyevnél

Küldöttségünk koszorúzása a Lenin-mauzóleumnál

Elutazott Moszkvából a csehszlovák, a jugoszláv és a lengyel küldöttség

A Moszkvában tartózkodó magyar párt- és kormányküldöttség Kádár János vezetésével november 9-én és 10-én látogatást tett Leonyid Brezsnyevnél, az SZKP Központi Bizottságának első titkáránál.

A találkozó során Brezsnyev és a magyar küldöttség tagjai szívélyes, baráti megbeszéléseket folytattak.

*

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségeire Moszkvába érkezett magyar párt- és kormányküldöttség Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének vezetésével kedden délelőtt koszorút helyezett el a Lenin-mauzóleumon.

A koszorúzáson szovjet részről jelen voltak M. A. Leszecsko, a Minisztertanács elnökhelyettese, Sz. T. Asztavin, a szovjet külügyminisztérium 5., európai osztályának vezetője, A. J. Vegyenyin altábornagy, a Kreml parancsnoka és mások.

A magyar párt- és kormányküldöttség a koszorúzást követően elhaladt a Kreml fala előtt, amelyben a nemzetközi kommunista mozgalom legkiemelkedőbb harcosainak, a Szovjetunió vezető államférfiainak hamvait helyezték el.

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a kormány elnöke, valamint a szovjet fővárosban tartózkodó magyar párt- és kormányküldöttség tagjai kedden délután találkoztak a moszkvai magyar intézmények képviselőivel.

*

Moszkva: Kedden hazautazott Moszkvából az a csehszlovák párt- és kormányküldöttség, amely Jiri Hendrichnek, a Csehszlovák Kommunista Párt elnökségi tagjának, a párt Központi Bizottsága titkárának vezetésével tartózkodott a Szovjetunióban.

Ugyancsak kedden utazott haza Moszkvából a jugoszláv párt- és kormányküldöttség, amelyet Veljko Vlahovics, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Végrehajtó Bizottságának tagja vezetett.

Moszkva: Alekszej Koszigin, az SZKP elnökségi tagja, a Szovjetunió miniszterelnöke, kedden Moszkvában találkozott a Gomulka vezette párt- és kormányküldöttség tagjaival.

A lengyel párt- és kormányküldöttség kedden hazautazott Moszkvából.

A vnukovói repülőtéren Lenyid Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, Pjotr Gyemicsev, az SZKP Központi Bizottságának titkára és több más hivatalos személy búcsúztatta a küldöttséget.

Télen is lesz munka Kémesen

Dohánycsomózás — Melegágyi kertészkedés

Öt falu határában — Kémes, Cun, Tésenyfa, Szaporca és Drávapiski földjein — gazdálkodik a kémesi Közös Út Termelőszövetkezet. Ötezer hold és 1296 tag jelent mindennapos gondot a vezetőségnek. A tagság munkát kér, nemcsak a nagy dologidőben, hanem télen is.

Egész esztendőben szeretne dolgozni a tsz-parasztok 60—70 százaléka. A vezetőség megoldotta ezt a feladatot azzal, hogy a télre is biztosított különféle, kedvező kereseti lehetőséget nyújtó munkát a tagságnak.

Egyik ilyen munka lesz a dohány csomózása, ami eltart majd egészen január végéig. A szabolcsi fajta jól terem, a tervezett 9,2 mázsával szemben meglesz a 11 mázás átlagtermés holdanként. De, amíg a dohány csak féltelet tölt ki a tagság munkaidejéből, addig a melegágyi kertészet folyamatosan várja a munkáskezet. Bevezették a tápkockás termesztést és, hogy minél több munkást foglalkoztassanak, vettek egy tápkockagyártó gépet is, így azután több primőrárut dobhatnak piacra és sokkal gyorsabban.

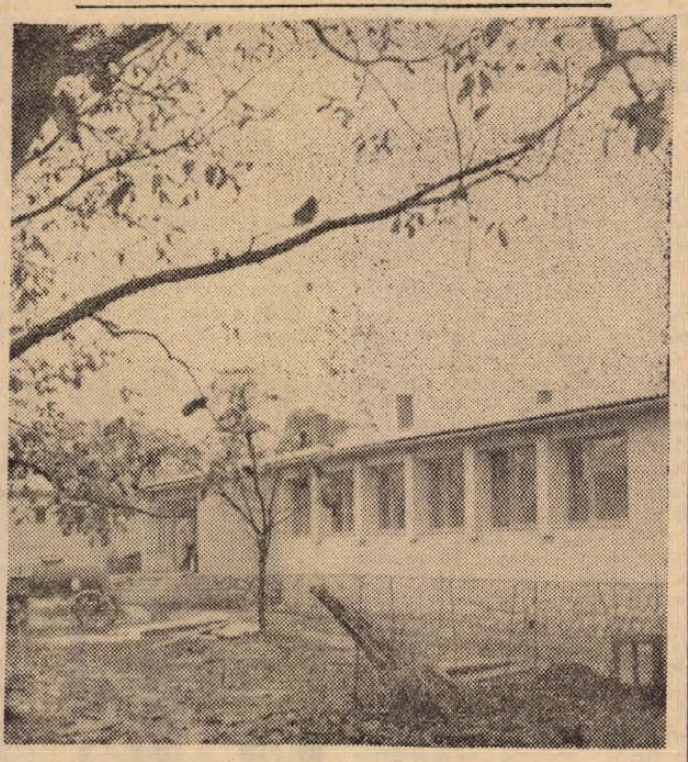
Már most van friss salátájuk.

Nyolcvanezer fejet adnak át a MÉK-nek és akkorák, mint egy kalap. S ahogy lejön a saláta, hozzáfognak a primőr retek, hagyma előállításához, hogy már a téli időben jelentkezhessenek vele a piacon.

Érdemes foglalkozni vele, hiszen a kertészet holdanként 37—38 000 forint jövedelmet jelent. Még a jól termő kukoricaföldek is csak 7—8000 forintot hoznak. A kertészet foglalkoztatja tehát a legtöbb munkást egész évben és télen is ide irányítják — elsősorban az asszonyokat.

Ésszerűen és okosan gazdálkodnak a kémesiek. Például van hét hold paprikaföldjük. Letelepítették öntözőcsövekkel és bármelyik pillanatban elárasztható eső-permettel az egész paprikatáblát. Ez pedig azt jelenti, hogy

még november közepén is friss paprikát szállíthatnak piacra, még akkor is, ha beköszöntenek a talajmenti fagyok. A fagyveszélyes időben vékony permettel védik meg a paprikát.

Kultúrházat kap a Pécstől mintegy 14 kilométerre lévő Szalánta község. Az új művelődési otthont, amelyben 200 főt befogadó nagyterem, színpad és öltöző, könyvtárterem és olvasó, kiállítási terem és ifjúsági szoba is lesz, még ez évben felavatják.

A szovjet külpolitika fő irányvonala

A Pravda keddi számában vezércikkben foglalkozik a szovjet külpolitikával. A szovjet külpolitika fő irányvonalának célja — írja a cikk — biztosítani a békés feltételeket a szocializmus és a kommunizmus felépítéséhez, megszilárdítani a szocialista országok egységét és összeforrottságát, barátságukat és testvéri kapcsolataikat, támogatni a forradalmi felszabadító mozgalmakat, minden eszközzel előmozditani a szolidaritást és az együttműködést a független ázsiai, afrikai és latin-amerikai országokkal, diadalra juttatni a békés együttélés elveit a kapitalista államokkal, elhárítani az emberiséget fenyegető világháborús veszélyt.

A cikk hangsúlyozza, hogy a szocialista országok kapcsolataira a teljes egyenjogúság, a függetlenség és a szuverénitás kölcsönös tiszteletbentartása, a kölcsönös segítségnyújtás és együttműködés, és az jellemző, hogy minden egyes ország érdekei összhangban állnak az egész közösség érdekeivel. A vezércikk megállapítja, hogy a szovjet külpolitika egyik sarkalatos tétele a gyarmati és félgyarmati igától megszabadult népekkel való testvéri szövetség.

A szovjet külpolitika alapja a különböző társadalmi rendszerű államok békés együttélésének lenini elve. Országunk javítani akarja a kapcsolatokat minden országgal és kész a kölcsönösen előnyös együttműködésre.

A Szovjetunió a békéhez vezető utat a fegyverkezési hajsza beszüntetésében, a leszerelési egyezmény megkötésében látja — hangsúlyozza a lap. — A külpolitika legfontosabb kérdései közé sorolja az európai biztonság és a német békerendezés problémáját. Hangsúlyozza: a szovjet nép követeli, hogy hagyjanak fel a Kuba-ellenes provokációkkal, síkraszáll azért, hogy Tajvan szigetét újra egyesítsék a Kínai Népköztársasággal, támogatja a vietnami és koreai nép harcát országuk békés újraegyesítéséért. „A Szovjetunió világos és szilárd álláspontja: nem szabad megengedni semmiféle idegen beavatkozást más népek belügyeibe."

A cikk megállapítja, hogy a mai viszonyok között a világháború nem elkerülhetetlen. „A Szovjetunió ugyanakkor nem feledkezik meg arról sem, hogy vannak még agresszív erők. Ezért a szovjet nép ébersége nem lankad. Amíg nem születik meg a leszerelési egyezmény, a Szovjetunió a legmagasabb színvonalon tartja védelmi képességét. Országunk hatalmas fegyverekkel rendelkezik, amelyek biztos garanciát szolgáltatnak arra, hogy meg tudjuk óvni a Szovjetunió és más szocialista országok biztonságát."

A Pravda vezércikke ezután azzal foglalkozik, hogy az SZKP harcol a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom egységének megszilárdításáért, az erők összefogásáért.

A cikk végül hangsúlyozza, hogy az egység megszilárditásáért folyó harc és a véleménykülönbségek leküzdésének hatékony eszköze a testvérpártok tanácskozása. „Napjainkban szemmel láthatólag megérett egy új nemzetközi tanácskozás szükségessége" — fejeződik be a Pravda vezércikke.

Embereknél keresett menedéket a Mecseki Állatkertből megszökött kanalas gém

Egy pécsi asszony, Vida Árpádné, ritka madárral állított be a Mecseki Állatkertbe. Az általa ismeretlen madarat a házuk mellett találta egy reggel. Próbálta etetni: húst adott a fehér ruhás, furcsa csőrű vendégnek, de az nem fogadta el. Viszont el sem távozott, továbbra is ott maradt Vidáéknál. Nem tudták, mit kezdjenek a kismerhetetlen madárral, ezért elhatározták, hogy az állatkertnek ajándékozzák. Nagy volt aztán a meglepetés — mind Vidáné, mind az állatkert vezetője részéről —, amikor kiderült, hogy a madár egy kanalas gém és a Mecseki Állatkertből szökött meg.

Az állatkerti madarak szárnyain bizonyos műtétet hajtanak végre, hogy ne kelljen rács mögött tartani őket, de el se tudjanak repülni. A kanalas gém esetében valószínűleg a szokásosnál kisebb ízrészt vágtak le és így visszanyerte a repülőképességét. Vonuló madár lévén, most, hogy elérkezett a költözés utolsó időszaka is, feltámadt benne a vándorlási ösztön. Egyik napon mindenki szemeláttára kiröppent az állatkertből, felszállt a magasba és nekivágott délnek. Valószínűleg a Pécs alatti vizekre ereszkedett le táplálékszerzés végett. Aztán — miért, miért sem — egyszercsak meggondolta magát: nem vonult tovább, hanem visszatért a városba. Talán elszokott a vadvizektől, vagy nagyon is hozzászokott már az emberekhez? Végül is a Kis-Balokány-dűlőben, Vidáéknál, kötött ki.

Annak pedig, hogy nem akarta a húst elfogadni, egyszerű oka volt: az állatkertben megszokta, hogy friss halat kap, ha éhes.

— Szovjet és magyar tisztek csoportja baráti találkozón vett részt november 8-án délután a Fegyveres Erők pécsi Klubjában. A fiatal tisztek és családtagjaik először két autóbusszal a Mecsekre tettek kirándulást, majd a klubban baráti beszélgetéssel folytatódott a program.

Hamarosan átadják az egyetemi városrész új konyháját

Bővül a választék a betegek étkeztetésében

Befejezéhez közeledik az egyetemi városrész új konyhájának építése. A konyha méreteire jellemző, hogy több mint 50 méter hosszú épületrészben 5 szintet foglal el, s háromezer személy étkeztetését teszi lehetővé. Az új létesítmény a legkorszerűbb elvek alapján készült, nagymérvű gépesítéssel, modern ételszállító kocsikkal, elszívó berendezésekkel.

Az új konyha mintegy 80 méterre esik a 400 ágyas klinikai tömb épületétől. Erre a távolságra azért van szükség, hogy az erős ételszag és konyha kipárolgásai ne zavarják a kórtermekben fekvő betegeket. A két épület között földalatti folyosót építettek a higiénikus és zavartalan ételszállítás lebonyolítására.

A létesítménynek külön diétás részlege is lesz, ahol egy orvos állandóan felügyel majd a felhasználásra kerülő ételek minőségére. Az új konyhát mindemellett méreteinek megfelelő nagy cukrászati részleggel is ellátták.

Amint *Hartai Ferenc*, a Pécsi Orvostudományi Egyetem műszaki ellenőre közölte, minden jel arra mutat, hogy december elsején sor kerülhet a létesítmény műszaki átadására. Egy hónap multán, tehát 1965 január elsejével a konyha teljesen üzemképes állapotba kerül. Szabolcsi Miklósnak, az egyetem gazdasági igazgatójának közlése szerint az új konyha azonnal átveszi az egyetem 1700 alkalmazottjának ellátását, s később mind nagyobb szerepet játszik a betegek kiszolgálásában is. Ezt a szerepet ma túlnyomórészt az egyetem Rákóczi út 2. szám alatti konyhája látja el, melynek kapacitása nem több 600—700 személynél, a valóságban azonban 2000 személyt lát el. Mindez igen kedvezőtlenül hat a választékra: a rendkívül rossz körülmények eddig nem tették lehetővé, hogy többféle ételt főzhessenek, így a diétás kosztot nem számítva a betegek is csak egyfajta ételt kapnak. A jövőben, az új konyha üzembelépésével több étel között választhatnak.

Tizenötmillió méter bél hurkához, kolbászhoz

Elegendő fűszer a házi disznóöléshez

A kereskedelem a disznóölési idényre a tavalyinál 120 vagonnal több, 2230 vagon rizst és 120 vagon árpagyöngyöt hoz forgalomba. A házi kolbász és hurka készítéséhez mintegy 15 millió méter bél vásárolható a szakboltokban. Megfelelő ellátást ígér a kereskedelem az idényjellegű fűszerekből is, a rendelkezésre álló készletek lényegesen nagyobbak, mint amennyit tavaly felhasználtak. Többek között lesz elegendő só, a tavalyinál 500 vagonnal több kerül forgalomba. Az ízesítéshez 124 vagon paprika, 29 vagon bors áll rendelkezésre. Bár nem általánosan használatos, nem hiányzik a fűszerválasztékból a majoranna sem, amelyből 200 mázsányit hoznak forgalomba. A 760 mázsa köménymag bizonyára elegendő lesz a disznóölések idején. Sonkapác ugyancsak az igényeknek megfelelő menynyiségben kapható. Az eddigi tapasztalatok alapján a legkeresettebb fűszereket a szokottnál nagyobb egységcsomagolásban hozzák forgalomba.

A disznóvágás kellékeivel, böllér-felszerelésekkel, szúrókéssel, hurkatöltővel, zsírosbödönnel is jól ellátták a boltokat. Budapest és a vidéki városok külső részeiben ugyan csak sok disznó hízik s kerül majd a böllér kése alá. Ezeken a helyeken a belkereskedelmi kölcsönző vállalat 200—200 hurkatöltővel és húsdarálóval, pörzsölő masinákkal segíti a házi disznóöléseket.

Bestiális gyilkosság Görcsönyben

Bestiális gyilkosság történt Görcsönyben november 7-én este. *Kárpáti Sándor* 22 éves tsz-traktoros az italbolt elé állította gépét és betért egy pohár sörre. Kárpátit a faluban nagyon szerették, szorgalmas, becsületes ember volt, a honvédségtől, ahol tényleges idejét töltötte, családfenntartóként szerelték le, mivel ő gondoskodott szülei eltartásáról is. Amikor a 22 éves fiatalember belépett az italboltba, pillanat alatt történt a bestiális gyilkosság. Az egyik szemtanú elmondása szerint *Balogh Mihály*, ócsárdi lakos, a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat dolgozója társaival egy asztalnál kártyázott, és amikor Kárpátit meglátta, felugrott és késsel öt szúrást ejtett a nyakán. A fiatalember a helyszínen elvérzett.

A gyilkosság után Balogh Mihály megszökött a helyszínről s percek latt elhagyta Görcsönyt, hazagyalogolt Ócsárdra, de nem sokat időzött otthon, hanem tovább át Szalántára. Itt fogták el a gyilkosság után két órával.

A gyilkosság ügyében megindult a széleskörű nyomozás elsősorban annak tisztázására, hogy mi indította Balogh Mihályt a köztiszteletben álló, szorgalmas fiatalember megölésére. A falu kegyelettel adózott Kárpáti Sándornak és tegnap délután 3 órakor a tanács és a KISZ által szervezett temetésen szinte az egész falu megjelent és koszorúk, virágcsokrok borították sírját.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: felhős, párás, helyenként ködös idő. Néhány helyen ködszitálás, vagy kisebb eső. Mérsékelt délkeleti szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0—5, a mélyebben fekvő helyeken gyenge talajmenti fagyok. Legmagasabb nappali hőmérséklet 4—8 fok között.

HIREK

NOVEMBER 11 SZERDA — **Márton napja. A Nap kél: 6.43, nyugszik: 16.13 órakor. A Hold kél: 12.51, nyugszik: 21.44 órakor.**

Nyolcvan éve, 1884. november 11-én halt meg Alfred Brehn német természetbúvár, a hamburgi, majd az berlini állatkert tudós igazgatója. Bejárta Európát, Afrikát, Ázsiát, s utazásairól megfigyeléseit számos könyvben tette közzé, de legnagyobb eredménye az 1863-tól 1869-ig írt tízkötetes munkája: „Az állatok világa", amely széles rétegekben keltette fel az élő természet iránti érdeklődést. A terjedelmes művet minden civilizált nép nyelvére lefordították és kerek egy évszázadon át, mindmáig megtartotta tudományos népszerűsítő szerepét, közkedveltségét. Átdolgozva, korszerűsítve újra és újra kiadják. A mű világraszóló és meg nem szűnő sikerét elsősorban annak köszönheti, hogy száraz, unalmas leírásokkal szemben eleven, érdekfeszítő előadásmóddal hozza közel az olvasóhoz az élő természetet.

20 ÉVE, 1944. november 11-én felszabadult Sajószöged, Nemesbikk, Hejőszalonta, Mezőnyárád, Szihalom, Jászladány, Ujszász.

A televízió műsora

november 11-én, szerdán:

9.30: TV-híradó (ism). 9.40: Példázat (ism.). Válaszút. Mesterházi Lajos TV-játéka (ism.). Tíz éven felülieknek! 10.40: Nevessünk! Amerikai burleszk film (ism.). 15.20: Zsenya születésnapja. Humoros jelenetek egy moszkvai cirkusz-iskolából. 17.43: Hírek. 17.50: Visszapillantó tükör. — Csúszós úton. 18.00: Belépés csak tv-nézőknek! „Szülői értekezlet" a negyedik ütegnél. 18.30: Tessék kérdezni, — a nyelvész válaszol! Lőrincze Lajos műsora. 18.55: Esti mese. 19.05: Közvetítés a Katona József Színházból. Szakonyi: Életem, Zsóka...! Dráma két részben. (16 éven felülieknek!) A szünetben: TV-híradó. Napi jegyzetünk. 21.40: Mesterségem a veszély. Tigrisvadászat. Amerikai kisfilm. 22.05: TV-híradó, — 2. kiadás.

— Gólyabált rendez a selyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum gépész szak KISZ-szervezete november 14-én este 7 órakor az intézet diákotthonában.

— 14 000 csibét kap felnevelésre a baksai termelőszövetkezet a Bábolnai Állami Gazdaságtól és 8—9 hét múlva pecsenyecsirkeként adják át közfogyasztásra. Ez már az idén a negyedik szállítmány, amit átvesz a baksai tsz az állami gazdaságtól.

— A legújabbkori muzeológusok második országos tanácskozása kedden kezdődött meg Békéscsabán. A tanácskozáson a pécsi Janus Pannonius Múzeum képviseletében Szabó Gyula muzeológus vesz részt. A háromnapos megbeszélésen a felszabadulás utáni időszak kutatási és anyaggyűjtési kérdéseit tárgyalják meg.

— A siklósi járás lakossága az 1964. évre felajánlott egymillió 627 000 forint értékű társadalmi munka helyet eddig már egymillió 646 000 forint értékű munkát végzett.

— A „Szocialista együttélés szabályainak érvényesítéséről a lakáshasználati jogviszonyokban" — címmel előadást rendez a Hazafias Népfront Pécs városi bizottsága november 13-án este 6 órakor a Tanárképző Főiskola II. emelet 3-as számú termében.

Angyali történet

Megáll egy Taunusz a járda mellett. Egy fej kibújik az ablakon és izgatott délnémet tájszólással megszólít egy kalapos, ballonkabátos férfit. Az gondolkodva odalép, töprengve hallgatja a szóáradaatot, amiből láthatóan nem ért semmit. Végül nagy homlokráncolás közepette rászánja magát a válaszra és a főtér felé mutatva kivágja: Grosspapa hört Radio.

Az autóból kidugott fej csodálkozik, azután felbúg a motor és az autó eltűnik.

A kalapos férfi megvonja a vállát és fölényesen odébbáll. Elnéz a bámészkodók feje felett. Érzi, hogy ő most egy komoly fej... Pedig még csak a második nyelvleckénél tartanak...

— Jól sikerült klubdélutánt rendezett a Baranya megyei Patyolat Vállalat KISZ alapszervezete november 7-én délután a vállalat kultúrhelyiségében. A fiatalok november 7 alkalmából ünnepi műsort adtak.

— A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Pécsi Csoportja november 12-én, csütörtökön délután két órakor a DÉDÁSZ kultúrotthonában (Légszeszgyár u. 13.) szakmai előadást rendez. Előadó: Varga Endre, az OVILEF osztályvezető helyettese. Előadásának címe: A teljesítménygazdálkodás hálózati eredményei és fejlesztésének további lehetőségei.

— A Fapari Tudományos Egyesület Pécsi Csoportja november 13-án, pénteken délután öt órakor a Nagy Lajos Gimnáziumban szakmai előadást rendez. Bakai István A műanyagok fokozottabb felhasználása a faiparban címmel tart előadást.

— Iskolafürdőt, egészségügyi tanácsadót és óvodát adtak át Egerágon. Mindhárom létesítmény teljesen korszerű.

Platthy György kiállításáról

A kiállítás legjobb kompozíciója kétségtelenül a *„Mozaikterv"*. Úgy is lehetne fogalmazni, hogy *Platthy György* új képei közül a leghatásosabb... Mert...

A kiállításon keresztül sétál az ember, és megáll a „Mozaikterv" előtt, mert ez a kompozíció elég izgalmas, és érdekes ahhoz, hogy ne tudjon az ember tovább menni. Ezt a képet valószínűleg a legtöbb ember jónak találta, mert formai közérthetőség határain belül marad. Témája, tartalma támadhatalan, hiszen az emberről beszél, és mivel szépen beszél az emberről a modern irányzatok szélsőséges hívei is elégedetten bólintanak. Ez a kép tényleg jó, mert mozgalmas, tele van ritmussal, életerővel, a szórt, szögletes fények üteme harmonikusan találkozik a mozdulatok ritmusával. A figurák elmosódottságukban is rendkívül emberiek, hiszen mosakodó embereket látunk, akik valamilyen nagy erőfeszítés után beálltak a zuhanyozók alá és vízzel találkoznak. Összességében az emberről mond el valami nagyon lényegeset, amit csak festékkel és ecsettel lehet kifejezni. Az emberi lét egyik döntő pillanatát ragadja meg Platthy György: Azt a pillanatot, amelyikben jól érzékelhető, hogy ezek az emberek csináltak valamit, munkát végeztek, teremtettek. Ezek az emberek nem roskadtak le a fizikai erőfeszítés után, hanem mosakodnak, tehát újra készülnek valamire, értelmes célok állnak előttük. A mosakodás pillanata pedig önmagában is izgalmas téma lehet, hiszen megtisztulásról van szó, az egyik legalapvetőbb emberi törekvésről.

A „Mozaikterv" valószínűleg több éves, kínokkal teli művészi munka eredménye... Erre utalnak a „Mozaikterv" szomszédságában kiállított képek, a képanyag meglepő vegyessége.

A műértő eleinte bizonytalanul szédeleg a kiállító termekben, mert nem tudja, hogy mit vegyen komolyan? Nem tudja, hogy mit akar Platthy György, s főleg azt nem, hogy *melyik a művész igazi arca?* — A türelmetlenebbek valószínűleg megelégedtek a bizonytalan hatással, és belenyugodtak, hogy a művész bizonytalan.

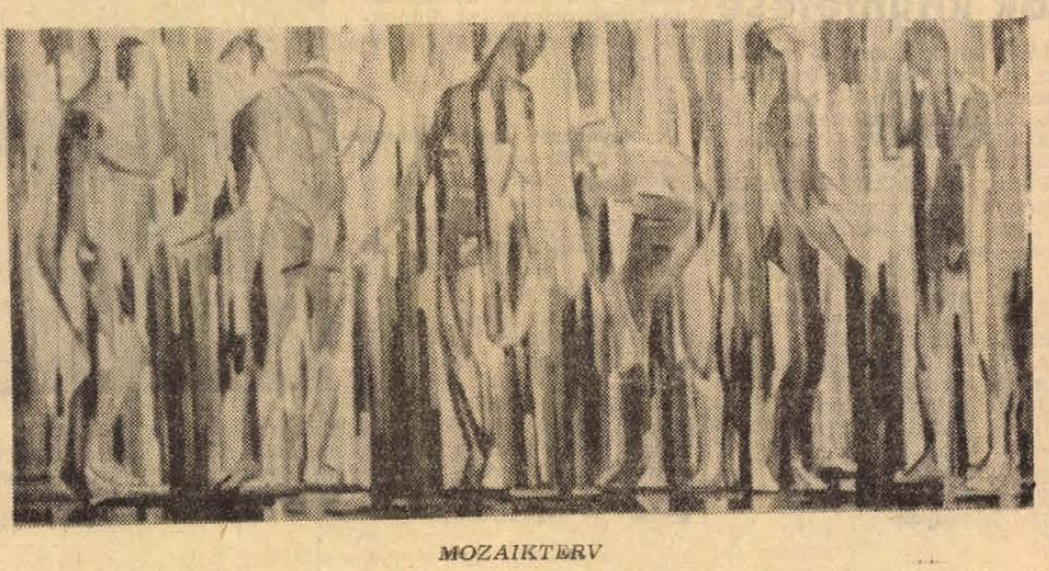
Kétségtelenül zavarba ejtő, hogy hagyományos, jó iparosmunkának ható képek szomszédságában meglepő formai kísérleteket látunk, majd bizarr félmegoldásokat, teljesen újszerű és félig hagyományos hangvételű képeket majd néhány egyértelműen konstruktív, szerkezeti elemekkel telezsúfolt kompozíciót, melyek végeredményeként ott áll a jólsikerült „Mozaikterv".

Platthy Györgyben bizonyára van bizonytalanság, de nem ez a jellemző a kiállításra, nem a keresés, az igényes kísérlet vágy a sablonokból. A bizonytalanság nála csak következmény. Sok kísérletezés után is nehéz eldönteni, hogy melyik az az út, ami a művész egyéniségét figyelembe véve a legjárhatóbb, s a hagyományos unalomig megszokott tartalmi és formai elemekből melyek azok, amiket meg kell tartani, és melyek azok, amiket el kell vetni? Platthy György saját művészi világának a folyamatosságát hagyományos festménynyelvel biztosítja aztán a hagyományos hangvételű tájképein megjelennek a szögeletes fák, s végül a csendéletein minden szögletes, töredezett és kontúros, olyanszerű, mint az ólomkeretekbe szorított színes ablakok, de a keretek és szögletek ellenére néha olyan érzése támad az embernek, hogy a konstrukció szétesik. — Nyilvánvaló, hogy ezek a részeredmények, de az is nyilvánvaló, hogy a forma és a tartalom nincs mindenhol együtt, és a szétesés érzését ez a különállás, funkcionélküliség kelti a nézőben.

A formai útkeresésen túl *elismerés illeti Platthy György festőművészt tartalmi kísérleteiért is.* Vásznain és rajzain megjelentek a bányászok, általában a munkás emberek, de szinte minden munkájukkal bajmolódva, nekifeszülve, eltemetkezve az anyag tömör nehéz világába. A munkásembereket jó lenne az üzemeken túlra is elkísérni, kedvenc kiskocsmáikba, és az esti autóbuszokra, családjuk körébe, vagy a sportpályákra, és akkor emberi mivoltuk színesebb lehetne... Az emberek nehéz munkahelyeken nem mosolyogva, hanem keményen nekifeszülve dolgoznak, így aztán a festményeken rendre merev arccal, komoran jelennek meg — úgy hatnak, mintha nem is lenne érzésviláguk.

Platthy György kiállítása egy utat rögzít, mely a hagyományostól, a megszokott tegnapból a mába, és a korszerű holnapba vezet. A keresés, kísérletezés, a művészi erőfeszítés egy korszerűbb, teljesebb festészetet sejtet.

Bertha Bulcsu

MOZAIKTERV

1648

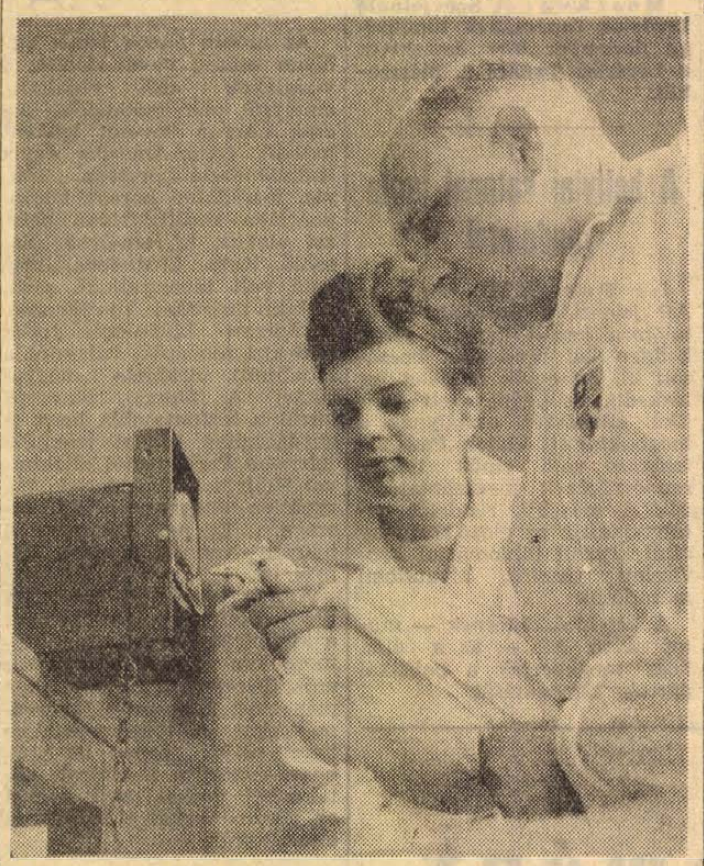
Földművesszövetkezeti felvevőhely működik Baranyában

Az elmúlt években Baranyában is megszervezték a földművesszövetkezetek ipari közvetítő tevékenységét. Az ipari közvetítő tevékenység a KISZÖV-vel való együttműködésen alapul. Ez a közvetítő tevékenység rendelések felvételére, javíttatni, tisztíttatni való cikkek összegyűjtésére, azok visszaszállítására terjed ki.

1962—63-ban már a megye nagy részét behálózták a különböző iparágak felvevőhelyei. Jelenleg 1648 földművesszövetkezeti felvevőhely működik Baranyában. A kisipari termelőszövetkezetek részére 267, a GELKA részére 64, a Patyolat Vállalat részére 15, a helyiipari vállalatok részére 74 és a Fővárosi Nyomdaipari Vállalat részére 40 baranyai községben gyűjtenek be különböző, javításra váró holmikat, vesznek fel megrendeléseket.

A lakosság a hetenkénti rendszeres túrajáratok biztosításával fokozatosan megszokta, sőt megkövetelte, hogy a közvetítő tevékenységet minden községre kiterjesszék a földművesszövetkezetek. Így alakult ki a jelenlegi helyzet, mely szerint 319 baranyai községből minden héten rendszeres túrajárat viszi el és szállítja vissza a javításra átadott cikkeket.

A csibék csőrét csonkítják Bárban

A gazdaság tizenötezres törzsállományából látják el Baranya, Bács-Kiskún, Somogy, Zala és Veszprém megye állami gazdaságait, termelőszövetkezeteit és háztáji baromfitartóit Shaver tojóhibrid-tyúkokkal. A baromfiak közötti gyakori verekedés megakadályozására újfajta módszereket alkalmaznak a telepen. Szemellenzővel látják el a jércéket, csőrüket pedig megcsonkítják. A tapasztalat szerint a verekedésből származó elhullás rövid idő alatt csaknem teljesen megszűnt. Az új módszereket több agráregyetemet végzett fiatal és 33 baromfitenyésztési szakmunkás-tanuló is elsajátítja a gazdaság üzemében. Kakody Zsófia, a Gödöllői Agráregyetem gyakorló mérnöke és Grünfelder Lőrinc mezőgazdasági szakmérnök, az üzem vezetője, a jércék csőrét csonkítja.

A szezon végén

Igen rossz volt a zöldségtermés – Több millió forintos kiesés konzervgyártásban

Az igazgató középkorú, zömök, feketebajszú férfi. Egy óra hosszat beszélgettünk a szűk és szerényen berendezett irodában. Szücs István meglehetősen rossz hangulatban volt. Megértettem őt. A Szigetvári Konzervgyár annak ellenére, hogy még két hónap van hátra az év végéig, már jellegénél fogva is „kész" az évi tervvel. Úgy értem ezt, hogy miután a gyümölcs-, zöldségszezon lezajlott, a végleges tervteljesítési adatok kialakultak, figyelemre méltó változás már nem várható.

Tavasszal minden szépnek ígérkezett

Szücs István igazgató kedvetlenségének egyedüli oka az idei rossz termés.

— Üzemünk kapacitása teljesen ki van téve az időjárásnak. A termés gyenge volt, ezért nem tudjuk teljesíteni forint-tervünket, ezért nem számíthatunk nyereségrészesedésre, ezért kellett időszaki munkásaink nagy részét elbocsátanunk, pedig az év elején arra számítottunk, hogy a szezonmunkások zömét végre már télen is tudjuk foglalkoztatni.

Elgondolkozik, majd hozzáteszi:

— Persze az elbocsátásokat illetően speciális helyzetben vagyunk: nem olyan tragikus az ügy. Tudniillik a nyári munkáslétszámunk ezerszáz, a téli körülbelül négyszáz. Tehát hétszáz dolgozónk idénymunkás. Helybeli vagy a környék falavaiból való asszonyok, lányok, akik különben minden évben csak fél esztendőre szerződnek hozzánk, s szezon végén kilépnek és csak tavaszon jönnek vissza. Nincs is szándékukban huzamosabb időre munkát vállalni. Talán tíz-tizenöt dolgozónk volt, akik reklámáltak, de elhelyeztük őket a szigetvári fűztelepre, ahol pedig éppen ősztől tavaszig van sok munka. Mindenesetre, mi nagyon szerettük volna télen is foglalkoztatni őket, de ezúttal nem sikerült.

— Említette a rossz terméstt...

— Igen. Nos, kevés termett paprikából. 300 vagon helyett csak 270 vagon jött be, zöldborsóból negyven vagon esett ki, zöldbabból viszont húsz vagonnal többet dolgozunk fel s ez — bár nagyon keveset —, de enyhít gondjainkon. Uborkából viszont megint csak nagyon kevés kerül feldolgozásra, zöldparadicsomból előzetes reményeink szerint a rendes terven felül még húsz vagonra számítottunk és kiderült, hogy összesen lett csak húsz vagonraval.

Szárazság után háromhetes eső

— Mi okozta ezt a termés-kiesést?

— Tavasszal nagyon szépen indult minden. De aztán a nyáron először jött a szárazság, utána meg hirtelen a háromhetes eső. Vagy elrothadt a zöldségféle kint a földön, vagy nem érett be, az uborkát a peronoszpóra pusztította.

— Gyümölcs?

— Valamivel jobb volt mint a zöldség, de közel sem annyi, amennyire számítottunk. A meggynek csak ötven százalékát tudtuk beszállítani az üzembe, több nem termett. Alma és őszibarack is kevés volt, szilvából viszont vagy hatvan százalékkal termett több. De hát a szilva közel sem olyan értékes gyümölcs mint a többi. Hiszen a meggyből ötféle készítményt állíthatunk elő, a szilvából csak kettőt, befőttet és ízt. Ez pedig nagy különbség.

— Mennyi volt az éves forint-tervük?

— Száznyolc millió forint, de húsz-huszonkét millióval sajnos adósak maradunk.

— Önök az alapanyagot termelőszövetkezetektől, állami gazdaságoktól kapják. Milyen mértékben károsultak?

— Egy példát mondok, csak a borsóval kapcsolatosan. A tavaszi, előzetes elképzelések alapján, ami persze reális volt, mert nagyon szép termés ígérkezett, holdanként tizenkét mázsa borsószemre, tehát nem hüvelyesre, hanem szemre, számítottunk. Lett hét mázsa. Kétezerötszáz forinttal kevesebb jövedelmük lett a szövetkezeteknek holdanként. S számítsa ki, milyen komoly összeg ez, amikor hat termelőszövetkezet és egy állami gazdaság 750 holdon termelt borsót üzemünk részére. De ez még semmi, mert a felére csökkent borsószem termés után fele annyi borsószár maradt a földeken, mint amennyire számítottunk. Ugyanis a mi gépeink „aratják" a borsót, a borsószár silótakarmányként marad meg a gazdaságok tulajdonában. Ennek a takarmánykiesésnek pénzbeli kárértékét csak ők tudnák megmondani. De hasonlót mondhatunk más árunál is. Képzelje el, hogy — ez személyes tapasztalatom egyébként — a Zengőaljai Állami Gazdaságban vagy a Pécsi Kertészeti Vállalat földjein a nyár elején olyan dús paradicsomtermés ígérkezett, hogy egy-egy tövön hat-hét kilóra való paradicsomot becsültünk. Különben ha jól emlékszem, csak 1958-ban volt az ideihez hasonló rossz termés.

Miért volt kevés ruszli?

Ezután más, bár szakmai problémákról beszélgettünk. Véleménye szerint még mindig nem tanultunk meg okosan kereskedni és ez elmaradtalóan hat ki az iparra is.

— Ismeri a zakuszkát, azt a nagyon ízletes, nagyon tápláló, fűszerrel vegyített, zöldféleségekkel megtöltött paprikatermékünket? Szovjet megrendelésre ismét vagy kétszázhetven vagonnal gyártunk, jövő héten kezdjük el, eltart tavaszig. Mellesleg szólva, ez a téli „főprofilunk", s így több száz dolgozónkat tudjuk foglalkoztatni szezon után is. Ezt a zakuszkát mi hazai forgalmazásra is gyártanánk, de a kereskedelem túlzottan óvatos és nem igényli. Pedig tudom biztosan, hogy a fogyasztóknak ízlene. Csak persze reklámozni kellene, de hát erről szó sincs. Mondhatok más példát is. Ez év január elején a Szovjetunióból sózott hering érkezett, nem tudom már hány vagonnal, de meglehetősen nagy tételben. A heringet a konzervgyárak, különböző el járással feldolgozzák rusznak, vagyis hagymás halnak. Izletes, tápláló, jó eledel, egyébként téli, kora tavaszi eledel. Az Élelmezésügyi Minisztérium konzervipari főosztálya felkérte az összes konzervgyárakat: nyilatkozzanak, mennyit vállalnak? Mi vállaltunk például tíz vagonnal. A felmérés után a tröszt bejelentette a Belkereskedelmi Minisztériumnak, miről van szó. A minisztérium szintén körkérdést intézett a megyei és fővárosi kereskedelmi szervekhez: mennyit igényelnek, azaz, ismerik a fogyasztók kívánságát, ennek alapján jelentsék a szükséges mennyiséget. Itt bukott el a dolog: minimális mennyiséget rendeltek, mert féltek, hátha a nyakukon marad, mert március végéig nem tudják eladni. A kereskedelem tehát lemondott róla.

A hagymaügy margójára

— Mi lett a hallal?

— Nyár közepéig hűtőházakban tárolták és azt hiszem a közelmúltban kezdte el feldolgozását egyik konzervgyárunk. De a mélyhűtés nagyon drága dolog egyszer, másodszor pedig a nagy mennyiségű hal elfoglalta a hűtőteret éppen nyáron, szezon közepén. Nem beszélve arról, hogy hagymáshal nem jutott a fogyasztóknak, holott keresett élelmiszer. Végezetül még elmondanám Önnek: furcsállottam azt a hagymaügyet, amelyet a Dunántúli Napló is a közelmúltban megírt. Tudja, a belvárdgyulai ügyről van szó. Vitatkoztak a több vagon hagyma sorsa fölött, ahelyett, hogy szépen elküldték volna a Kecskeméti Konzervgyárnak szárításra.

— A Szigetvári Konzervgyárnak nincs szárító-berendezése?

— Nincs. Különben lehetne, mi szívesen szárítanánk zöldségféleséget, sárgarépát, zellert, hagymát, egyebeket és kis műanyagzacskóban adnánk át a kereskedelemnek, mint a kecskemétiek. De az a baj, hogy a kereskedelem nem reklámozza a szárított zöldséget, ezért nem is igen lehet kapni. Pedig a tápértékéből mit sem veszít. És persze, ezt is köztudomású, hogy a téli hónapokban minden eszendőben kisebb-nagyobb zavarok vannak a zöldségellátásban. Ha van is friss zöldség, azt a magánkereskedők árulják a piacon borsos áron. A szárított zöldség árusítása tehát ráadásul árcsökkenést is előidézhetne, aminek az asszonyok nagyon örülnének.

Kab Ferenc

Új gépek 46 millió forint értékben

Tíz hónap alatt *46 millió forint értékű gépet készített a Pécsi Sopiana Gépgyár*, s ebből 21 millió forint értékűt exportra szállítottak. A gyár fő profilját a konzervipari gépek alkotják, de emellett készítettek húsipari gépeket is. Októberben például Ulan-Batorba egy vágóhíd felszereléséhez szükséges komplett gépsort szállítottak.

A Szovjetunió részére évek óta készítik a zöldborsó vonalat. Az első negyedévben harminchármat szállítottak ki. *Két zöldborsó vonalat rendelt Lengyelország, egyet pedig Csehszlovákia. Jól beváltak a zöldborsó-töltő gépek is.* Bulgária részére ötöt szállított idén a pécsi üzem.

Idén megkezdték a doboztöltő és dobozzáró gépek „0" szériájának készítését. A tervezett 5 dobozzáróból egyet, töltőből pedig hármat készítenek még a hátralévő időben. Ez a két fajta, automata és félautomata gép a szakemberek véleménye szerint komoly érdeklődésre tarthat számot.

Az üzem dolgozói már a tavaszra készülnek. *A lipcsei vásárra kívánják elkészíteni a vágóhidak berendezéseinek egyik fontos részét, a hidraulikus kezelőjárdát,* amely lényegesen megkönnyíti a vágóhidak dolgozóinak munkáját azáltal, hogy a kellő magasságba emeli fel a dolgozókat.

Év végéig még tízmillió forint értékű gép hagyja el a Sopiana Gépgyárat.

Előkészítő tanfolyam a Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskolára

A Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskola felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamot indít Pécsett az 1965/1966. tanévre. A felvételre jelentkezők matematikából és történelemből felvételi vizsgát tesznek.

Előkészítő tanfolyamra jelentkezést november 15-ig kell a Baranya megyei Tanács VB Pénzügyi Osztályra Pécs, Széchenyi tér 9. szám III. emelet (25. szoba) Szabó István személyzeti és oktatási főelőadónak küldeni.

Jelentkezési lapot és egyéb felvilágosítást nevezett ad.

A Felsőfokú Pénzügyi Számviteli Szakiskola (Felsőfokú oktatási intézmény) felsőfokú végzettségű pénzügyi és számviteli szakembereket képez. A hallgatók a tanulmányok befejezésével államvizsgát tesznek politikai gazdaságtan, számvitel, pénzügyi ismeretek, valamint ügyviteli terhezés és gépesítés tárgyakból és ennek alapján jogosultak mindazon munkakörök betöltésére, melyek a felsőfokú iskolai végzettséghez, továbbá mérlegképes könyvelői és ügyvitel szervezési szakképesítéshez vannak kötve.

A szakiskola pénzügyi és számviteli szakkal működik.

Pénzügyi szakon az államháztartási és államigazgatási szervek, kulturális, jóléti, kutató és egyéb intézetek, a számviteli szakon az önálló elszámolás rendszerében gazdálkodó vállalatok, mezőgazdasági üzemek részére képez a szakiskola felsőszintű végzettséggel rendelkező pénzügyi és számviteli szakembereket.

Kívánatos jelenleg kihelyezett levelező tagozat működik. Az előkészítő tanfolyam részvételi díja 50 Ft. Az oktatás megkezdése előtt egyösszegben fizetendő. Az előkészítő tanfolyam 1965. decemberben indul.

Négyes találat Sásdon

A lottó 44. játékhetén ismét rámosolygott a szerencse Baranyára. Rostás Dezső és nyolctagú kollektívája — valamennyien sásdi lakosok — négyes találatot értek el a lottón és ezzel 155 200 forintot nyertek. Ezen kívül tíz hármas és 24 kettes találatuk van. A lottónyeremény összege körülbelül 163 000 forint.

A kollektíva már évek óta állandóan játszik heti 180 darab szelvénnyel. A szerencse már előbb is kedvezett nekik, ugyanis a lottó-jutalomsorsoláson is nyertek tavaly egy 10 ezer forintos vásárlási utalványt, idén pedig egy nagyképernyős Duna televíziót.

A mostani lottónyeremény kifizetésére csütörtökön este háromnegyed 7 órakor a sásdi moziban kerül sor, ahol a kollektíva tagjai átveszik a nyereményt.

Utazgatás helyett

— Karcsival utaztam tegnap a bakonyai buszon. Látom, hogy lóg az orra; kérdem is, hogy mi lelte. A kovácsszénási fiatalember panaszkodott, hogy nagyon unja már az utazgatást a faluból be az üzembe, este pedig vissza. Hát akkor miért nem jössz haza, kérdem a fiút, kell a fiatal erő a szövetkezetben. Erre meg azt válaszolja, hogy a szövetkezetben nincs biztos havi kereset, amit adnak, az se sok. Hát most vajúdik az utazgatás, az üzem és az otthon, a tsz között. Sok ilyen fiatal van Abaligeten és környékén...

Nem az abaligeti tsz elnökével beszélgettem erről, hanem a községi tanács elnökével, Somogyvári Jánossal, aki nemcsak ismeri, hanem elemzően foglalkozik a kicsi hegyháti falvak problémáival. Azazhogy egyetlen fő probléma van most errefelé — másutt is megtalálható probléma: a munkaerőhiány. Ez a sarkköve mindennek, a tsz-ek boldogulásának, a tagok nagyobb jövedelmének, az egykor híres hegyháti állattenyésztésnek.

— Nézze, az abaligeti tsz-ben 59 év az átlagos életkor — mondja Somogyvári. — Igaz, nem nagy területen gazdálkodnak, mindössze 325 hold szántójuk van, de ha csak tíz hold volna, azt is meg kellene művelni. A fiatalok elmennek Pécsre, Komlóra, a vasúthoz, a bányába. A napokban készítettem egy statisztikát a szakszervezetnek nyolc község lakóiról. Magam se hittem volna, hogy a nyolc falu alig kétezer lakójából 216 üzemi dolgozó. Mecsekrákoson például mindössze egy férfi dolgozik a szövetkezetben. Van olyan falu, ahol októberben csak hat munkaegységet szereztek a tagok a közösben. Elszomorító.

— Ötvennégy éve élek ezen a vidéken. Kovácsszénáján születtem, itt gazdálkodtunk, elsősorban állatokat tartottunk. Emlékszem, hogy ezen a vidéken egy-egy gazdánál 20—30 jószágot is tartottak. Ma Mecsekrákoson 25 tehén van és a tervkészítéskor láttam a fejlesztési adatokat: jövőre ha lesz 45 szarvasjószágunk, akkor jó.

— Talán a sertésállomány pótolja a kiesést.

— Nehogy azt higgye! Az elmúlt években leállították nálunk a sertéstenyésztést azzal, hogy nincs elegendő abrak a hizlaláshoz. Most pedig kitűnik, hogy nálunk is lehet 30—40 mázsás átlagtermést elérni kukoricából.

A szemlélet mindig akkor helyes, ha a gyakorlat alátámasztja. Úgy látszik, Abaligeten a számítások nem váltak be. Talán mégis lehetne itt sertéssel foglalkozni.

— Mi hát akkor a megoldás?

— Szerintem alulról kell kezdeni. Jó takarmánytermeléssel megalapozni ismét a hegyháti állattenyésztést.

— Például?

— Elsősorban pillangósokkal, mert ha rossz szénával választjuk el a borjút, csökött marad. Magam is állattenyésztő voltam, kiállításon is jártak az állataim, de egyéni koromban is hallottam olyanról, aki állattenyésztőnek vallotta magát és magas jászolhoz kötötte a borjút. A jószág évéskor feláganskodott, eltelt levegővel, elpocakokosodott, sarlós lett a lába és púpos a háta. Így nem lehetett minőségi állatot nevelni.

— És mi legyen a folytatás?

— A gépesítés. A fiatalok majd csak akkor jönnek vissza szívesen a faluba, a tsz-be, ha itt is találkoznak a technikával, amiről annyit hallanak, olvasnak. Az üzem — ha távol is van, ha sok szabad időt vesz is el tőlünk, mégiscsak „elökelő" szakmát nyújt, mégiscsak havi fixet fizet. Nálunk mi van? Abaligeten egy saját gép és 45 fokos lejtők. Régen kapával is megmunkálták, ma nincs hozzá elegendő gép.

Valaki azt mondta a napokban, hogy ..., egyes tsz-ekben a tagok a háztájiban kidolgozzák magukat és csak a maradék energiát viszik a közösbe!" Nem valami irtózás ez a közöstől — azon már a tagság nagy része túl van, inkább a biztosabb jövedelem megszerzése hajtja őket. Ezért helyes a törekvés a szövetkezetekben, hogy rendszeresen, garantáltan bérezzék a tagokat. Somogyvári János is erről beszélt a végén: megteremteni a jövedelem alapját, a hegyháti híres állattenyésztést, azután jó jövedelem biztosításával megkötni a fiatalokat a falvakban.

— Higgye el, sok közöttük az ingadozó, aki első szóra jönne, de ehhez az „első szóhoz" valamit nyújtani is kellene, ha nem is annyit, mint az üzem, a bánya, de többet, mint ma.

És akkor a Karcsi sem utazgatna Kovácsszénája és Bakonya között lógó orral — mindennap...

Gellényi Béla

Újabb éles vita a CDU vezetőségében

Adenauer párizsi útja

PÁRIZS: K. ADENAUER nyugatnémet ex-kancellár (balról) nov. 9-én az Elysée-palotában DE GAULLE francia elnökkel (jobbról). Középen M. KLEIBER, az NSZK párizsi nagykövete, a háttérben (félig takarva) H. KRONE, az NSZK Szövetségi Védelmi Tanácsának elnöke.

Bonn: A CDU képviselői frakciójának elnöksége hétfőn ülést tartott. Amint később kiszivárgott, az ülésen újabb éles szóváltásokra került sor, elsősorban Schröder külügyminiszter és Gerstenmaier, a Bundestag elnöke között.

Schröder ugyanis szemére vetette Gerstenmaiernak, hogy a Bild-Zeitungnak adott nyilatkozatában hátba támadta a kormány politikáját és meggyengítette tárgyalási pozícióját a francia kormánnyal szemben.

Schrödernek Gerstenmaier magatartását bíráló szavaihoz Erhard kancellár is csatlakozott. Barzel, a CDU képviselői csoportjának elnökhelyettese viszont ellentámadást intézett Schröder ellen és kijelentette: a külügyminiszter is hibát követett el, amikor egy mainzi lapnak adott nyilatkozatában bírálta Adenauert, éppen akkor, amikor a volt kancellár Párizsban De Gaulle-lal tárgyalt.

Schröder — aki a „fellazítás" szükségességét már többízben hangoztatta — ebben a nyilatkozatában egyrészt Adenauer legutóbbi tevékenységét bírálta, másrészt amellett szállt síkra, hogy

Nyugat-Németországnak „meg kellene javítani kapcsolatait a szocialista országokkal" és a kormánynak „keresnie kell a lehetőséget az új szovjet vezetőkkel való párbeszéd megindítására".

Schröder ugyanakkor síkraszállt az „össznémet párbeszéd" mellett is és kijelentette:

— Egyre erősebben ki kellene használnunk azokat a lehetőségeket, amelyeket a másik oldalon élő honfitársainkkal való összeköttetések és kapcsolatok nyújtanak számunkra.

A Frankfurter Allgemeine Zeitung a kormánypártokon belül folyó vitával kapcsolatban arról ír: Bonnban Schröder közeli bukását jósolgatják.

A külügyminiszternek azért kellene távoznia, mert kegyvesztett lett De Gaulle előtt és sokan azt hiszik, hogy Schröder távozása megjavíthatná a francia—nyugatnémet kapcsolatokat.

Párizs: Adenauer néhány órával meghosszabbította párizsi tartózkodását, hogy kedden délelőtt még egy megbeszélést folytasson De Gaulle-lal. A francia köztársasági elnök és a volt nyugatnémet kancellár eszmecseréje nem egészen egy óra hosszat tartott.

A kiszivárgott hírek szerint **a megbeszélés középpontjában a mezőgazdasági piac kérdése állott. De Gaulle azonban nem titkolta, hogy a multilaterális atomhaderő tervében látja a francia—nyugatnémet együttműködés és Kis-Európa politikai egyesítésének első számú akadályát.**

Schröder külügyminiszter említett nyilatkozata, amelyben éppen Adenauer „békéltető kísérlete" idején támadta a francia kormányt, kínos hatást keltett Párizsban.

Megerősítette a francia kormánynak azt a véleményét, hogy Bonn külpolitikájában több egymást keresztező irányzat érvényesül, ami megnehezíti a párbeszédet a két szövetséges kormány között.

A degaulleista Nation keddi kommentárjában ismét élesen bírálja az Erhard-kormány ellentmondásoktól terhes politikáját. Bonn arról beszél, hogy meg akarja javítani viszonyát keleti szomszédaival, ugyanakkor sürgeti a multilaterális atomhaderő tervének megvalósítását, ami nehezen egyeztethető össze a Német Szövetségi Köztársaság ígéretével, hogy lemond az atomfegyverkezésről — hangoztatja a lap.

Szovjet parlament

Moszkva: A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége december 9-re összehívta a Legfelső Tanács 5. ülésszakát.

A bolíviai katonai junta rendeletei

La Paz (MTI): Mint az AP jelenti, a Bolíviában hatalomra került katonai junta kedden két rendeletet bocsátott ki. Az egyik rendelet intézkedik az úgynevezett politikai ellenőrzési osztálynak, a megbuktatott Victor Paz Estenssoro volt elnök titkosrendőrségének megszüntetéséről. A második rendelet hatálytalanítja az előző kormány által kijelölt diplomáciai képviseleti vezetők hivatalban maradását.

A két intézkedésnek — mutat rá az AP — az a célja, hogy megnyerjék a politikai pártok támogatását.

Lapzártakor érkezett

Közlemény

az SZKP és a szovjet kormány vezetőinek az NDK párt- és kormányküldöttségével folytatott tárgyalásairól

Moszkva:

Kedden, november 10-én az SZKP és a szovjet kormány vezetői Moszkvában tárgyalásokat folytattak a Német Demokratikus Köztársaság párt- és kormányküldöttségével.

A tárgyalásokon szovjet részről Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, Koszigin, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a szovjet Miniszertanács elnöke, Mikojan, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének elnöke, Podgornij, az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára, Andropov, az SZKP Központi Bizottságának titkára és Gromiko, az SZKP Központi Bizottságának tagja, külügyminiszter vett részt.

A Német Demokratikus Köztársaság részéről a tárgyaláson részt vettek Walter Ulbricht, a Német Szocialista Egységpárt Központi Bizottságának első titkára, az NDK Államtanácsának elnöke és Willi Stoph, az NSZEP Politikai Bizottságának tagja, miniszterelnök, a küldöttség vezetői, valamint a párt- és kormányküldöttség tagjai, köztük Lothar Bolz külügyminiszter.

A barátság és a szívélyesség légkörében és a nézetek teljes azonossága jegyében lefolyt tárgyalásokon megvitatták az SZKP és az NSZEP kapcsolatainak, a Szovjetunió és az NDK sokoldalú együttműködésének további fejlesztését, valamint a két ország pártjai és kormányai szempontjából közös érdekkel bíró néhány más kérdést.

Szudáni jelentés:

Ismét feszült a helyzet

Szudánban, ahol az október 21-i felkelés megdöntötte a katonai rendszert és polgári kormánykoalíciót állított az ország élére, ismét feszült a helyzet. A hétfői nap zavaros eseményeiről nehéz pontos képet nyerni, annál is inkább, mert az egyetlen hírforrás, az omdurmani rádió maga is több ízben egymásnak ellentmondó jelentéseket sugárzott az eseményekről.

A délutáni órákban arról adott hírt, hogy *„reakciós katonai államcsíny" készül, harckocsik vonulnak a Rádió épülete és a középületek ellen, majd a kormányhatalmat gyakorló „nemzeti front" nevében felszólította a lakosságot, vonuljon az utcákra, tüntessen és védelmezze meg a fenyegetett középületeket. Egyben általános sztrájkra hívta fel a dolgozókat.*

Rádiófelhívás eredményeképpen — nyugati hírszolgálati irodák értesülése szerint — mintegy 60 ezer ember gyűlt össze Khartoum, a főváros utcáin, a Rádió épülete és a kormányhivatalok közelében.

Röviddel később ugyancsak az omdurmani rádióban maga a tájékoztatásügyi miniszter cáfolta meg az előző bejelentést. A miniszter Khetmal Khalifa miniszterelnök nyilatkozatát ismertette, amely szerint a kormánynak nincs tudomása a tervezett államcsínyről. Felkérte a lakosságot, őrizze meg nyugalmát és ne adjon hitelt az álhíreknek.

Annyi bizonyossággal megállapítható a jelentésekből, hogy *a kormány a hétfői nap során — négy órás miniszertanács után — elhatározta Abdel Rahman hadseregfőparancsnok és más katonatisztek leváltását. Abdel Rahman október 27-én vette át a főparancsnokságot Hasszan Besir tábornoktól, a régi rendszer egyik támaszától, akit vasárnap a megbuktatott katonai főtanács hat másik tagjával együtt letartóztattak. Ugyancsak letartóztatták a rendőrség két magasrangú vezetőjét.*

Az események előzményeiről szólva az AP elmondja, hogy a feloszlatott katonai főtanács hét tagja három nappal ezelőtt beadványt intézett a kormányhoz és ebben a kormányzatnak és a hadseregnek „a kommunistáktól való megtisztítását" követelte. Mint ismeretes, az október 31-én uralomra jutott polgári kormánynak négy kommunista tagja van. Az elrendelt letartóztatások tehát *lényegében egy újabb készülő katonai államcsínyt fojtottak el csírájában.*

Az ADN kairói jelentése szerint Khetmal Khalifa miniszterelnök nyilatkozatot adott az Al Akhbar című egyiptomi újságnak. Hangoztatta, hogy a katonai rendszernek októberben történt megdöntése fordulópontot jelent Szudán történetében. *Azóta lépések történtek a katonai kormányzat teljes felszámolására.* Megjegyezte a miniszterelnök, hogy Abbud elnök együttműködik a kormánnyal az alkotmányos parlamenti rendszer helyreállításában. Végül bejelentette, hogy parlamenti választásokat fognak rendezni.

A hadsereg 120 tisztje, aki támogatta az októberi felkelést a katonai uralommal szemben, azzal a kéréssel fordult a kormányhoz, létesítsen „tisztogató bizottságot" a hadsereg kebelében és biztosítsa, nehogy egy újabb államcsíny megfoszthassa a népet az októberi forradalom demokratikus vívmányaitól.

A szabadszentkirályi Uj Élet Termelőszövetkezet

20 VAGON TAKARMÁNYRÉPÁT ÉRTÉKESÍT.

Érdeklődni lehet a 12-es telefonon, Szabadszentkirály.

Leugrott az Eiffel-toronyból — életben maradt

Párizs: Az Eiffel-torony 338. számú öngyilkosjelöltje egy Christine nevű 17 éves háztartási alkalmazott. A lány szerelmi bánatában levetette magát a torony 57 méter magasan lévő első teraszáról. Egy személyautó tetejére esett. A kocsi teljesen összetört, még az alváz is elgörbölt, a leány azonban csodálatos módon életben maradt, mert az autó rugalmas tetején lefékezte az esést. Ez az első eset, hogy valaki leugrott az Eiffel-toronyról és nem halt meg.

Önország lángokban

Az utóbbi napok ismét egy olyan ország nevét dobták a világlapok első oldalaira, amelyről már esztendők óta csak nagyon keveset lehetett hallani. Latin-Amerika egyik legkülönösebb országa, Bolívia, forradalmi harcok középpontjába került. Olyan helyzet alakult ki, amelyhez hasonló Kuba kivételével még nem volt tapasztalható sehol a latin-amerikai kontinensen. A helyzet különleges voltát földrajzi tényezők, valamint a közelmúlt története magyarázza. A földrajzi tényezők közül a legfontosabb, hogy (a gazdaságilag sokkal jelentéktelenebb Paraguaytól eltekintve) Bolívia Latin-Amerikának egyetlen tengerpart nélküli országa. Ez sok szempontból hátrány, vannak azonban előnyei is.

Ami a közelmúlt történetét illeti, Bolívia helyzetében az a különleges, hogy a munkásmozgalom és a demokratikus erők összefogása itt egy izben már elért igen jelentős eredményeket. A tömegmozgalom harci célja éppen az volt, hogy kiszorítsa a bitorolt hatalomból azokat, akik ezeket az eredményeket elárulták és eltorzították.

Az 52-es fordulat

A jelenlegi események politikai gyökere voltaképpen az 1952-ben lezajlott fegyveres felkelés. A „Nemzeti forradalmi mozgalomba" tömörült haladó erők akkor a felkelés során szétzúzták az országban fennálló katonai diktatúrát. A mozgalom fő erejét a brazíliai ón, — wolfram — és antimonbányák munkásainak fegyveres miliciái alkották. Ez a felkelés emelte voltaképpen hatalomra Paz Estenssoro elnököt. Estenssoro politikai alkatát tekintve akkor még reformhajlandóságú polgári politikus volt, aki 1946-ban a katonai diktatúra miatt számüzetésbe kényszerült. Az 1952-es események jelentősen megváltoztatták Bolívia gazdasági és politikai arcát. Ez az ország a latin-amerikai földrész egyik legfontosabb érclelőhelye. Valóságos „bányász ország": a kapitalista világ ónérc termelésének 15—18 százalékát, az antimontermelés 15, a wolframtermelés 10 százalékát szolgáltatja. 1952-ig a bolíviai bányatröszt tulajdonában volt. 1952 után a legnagyobb bányákat kisajátították. Ez akkor — a hidegháború csúcspontján és nyolc esztendővel Kuba előtt — rendkívül haladó és bátor politikai tettnek számított.

Washington „sztrájkba lép"

Természetes, hogy ettől kezdve az amerikai imperializmus egész gazdasági és politikai gépezetének súlyával ránehezedett Bolíviára. A gazdasági módszer lényege az volt, hogy „tőkesztrájkba" és „piacsztrájkba" kezdtek az államosított bolíviai ónbányákkal szemben. Ez azt jelentette: az államosított bányák hirtelen erős tőkehiánnyal voltak kénytelenek megküzdeni, s ugyanakkor jelentősen megszűkültek a felvevőpiacaik is. Az ércexport több mint 60 százalékát addig az Egyesült Államok vette át.

E gazdasági-politikai ha négy esztendeje során Estens soro elnök mindinkább jobbr csúszott. Hivatalosan ezt „védhetetlen" amerikai nyo mással indokolták. Valójába azonban annak volt dönt szerepe, hogy Estenssoro é rendszere nem akart és ne mert támaszkodni azokra társadalmi erőkre, amelye hatalomra segítették. Az ered mény így az 1956-os bilíviai- amerikai [illegible] „lázadóból" egycsapásra a amerikaiak kedvencévé tett Estenssoro elnököt. A ko mány kötelezettséget vállal arra, hogy a megkezdett ál lamosítást és földreform nem folytatja tovább. Ugyan akkor újra megnyitották kapukat a külföldi — első sorban amerikai — tőke be áramlása előtt. 1961-ben en nek a folyamatnak újabb ál lomása volt az úgynevezett „háromszög-művelet". Ennel során az USA, Nyugat-Német ország és az Amerika-közi fej lesztési bank „hármasfogata hiteleket ajánlott fel Bolíviá nak. A hitelek egyik feltétel volt, hogy megerősítik és a Egyesült Államok katonai ak démiáin kiképzett tisztek ve zetése alá helyezik a hadsere get, amely az 1952-es forra dalmi fordulat idején jelentő sen meggyengült.

Zuhanás jobbra

Estenssoro ezt a feltételt i elfogadta, s ettől kezdve meg gyorsult Bolívia „zuhanása" — vissza a katonai diktatúra é az önkényuralom felé. Ennek a zuhanásnak „megpecsétélé se" volt az 1964-es választás amelyen Estenssoro volt az egyetlen elnökjelölt. Alelnök nek Barrientos Ortuno tábornokot, a légierők parancsnokát jelölték, mintegy bizonyítására annak, hogy az elnök karosszék mögött a tényleges hatalom a hadsereg kezében van. A választást az összes ellenzéki párt bojkottálta, s májustól kezdve Bilíviában pattanásig feszültek a politikai szenvedélyek. Összel azután Estenssoro egy állítólagos „puccs" ürügyén rendkívüli állapotot hirdetett az országban és deportáltatta az ellenzék több vezetőjét. Ez volt a kirobbant és mindmáig tartó kormányellenes mozgalom közvetlen oka.

A tömegek harcának vívmányait eláruló Estenssoro-rendszert most egyik oldalról a forradalmi mozgalom hullám — a másik oldalról pedig a polgári hatalom formáit is elhajító militarista klikk ostromolja. Ez a klikk múlt héten puccsot hajtott végre, mert úgy vélte, hogy Estenssoro fél-katonai módszereivel már nem lehet feltartóztatni a tömegmozgalmat. Az elnök számüzetésbe kényszerült, s a kör bezárult. A hatalom csúcsán újra marakodó militarista klikkek állnak. A mélyben természetesen töretlenül folytatja harcát a tömegmozgalom. S az előzmények világosan mutatják: nem egyszerűen egyetlen törvénytelen akció feletti felháborodásról van szó. — Hanem arról, hogy visszafordítsák azt a reakciós folyamatot, amely az utóbbi 12 évben az önkény és a katonai diktatúra karjaiba löki Bolíviát.

A japán miniszterelnök sajtóértekezlete

Szato, Japán új miniszterelnöke sajtóértekezleten körvonalazta kormányának bel- és külpolitikai programját.

Hangoztatta, hogy Japán az eddiginél nagyobb mértékben kíván részt venni a nemzetközi politikai életben. A béke fenntartása nem csupán az atomhatalmakra tartozik — mondotta. Továbbra is ellenezzük az atomrobbantásokat, és azt, hogy atomfegyvereket szállítsanak az ország területére — tette hozzá.

A japán miniszterelnök ugyanakkor kijelentette, hogy a kormány az érvényben lévő japán—amerikai katonai szerződés alapján engedélyezi, hogy amerikai atomtengeralattjárók látogassák meg Japánt és állomásozzanak Japán kikötőkben. Ismeretes, hogy az amerikai atomtengeralattjárók ügye sorozatos, és heves tüntetéseket váltott ki Japánban. Szato azzal igyekezett megnyugtatni a kedélyeket, hogy „minden óvintézkedés megtörtént" a sugárveszély leküzdésére.

— **Áramszünet lesz** november 11-én 7—17 óráig kábelszerelés miatt a Kossuth Lajos u. 24—46-ig, 19—49-ig, Zetkin Klára u. 1, 3, 2, 4. szám, Lyceum u. 1, 3, 5, 7, Perczel u. 33, 35. szám és János utcában.

Egy hét az országutakon

SZOMBAT:

Schlutt Vilmos motorkerékpárjával Komló és Zobák akna között előzni kívánta a vele azonos irányban közlekedő *Puskás József* személygépkocsiját, majd összeütközött vele. A motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült, ellene szabálysértési eljárás indul.

Mohács felé haladva ittassága és figyelmetlensége miatt motorkerékpárjával *Bogos Miklós* elütötte a vele azonos irányban közlekedő *Szajcsán János* taposó kerékpárost. A balesset következtében megsérülnek.

VASÁRNAP:

Féktávolságon belül lépett *Varga Zoltán* személygépkocsija elé *Kosin János* Pellérd és Keresztespuszta között. A gyalogos megsérült, ellene szabálysértési eljárást indítanak.

HÉTFŐ:

Pécsről Patacs felé haladt *Fekete András* személygépkocsijával. Gyakorlatlan vezetés miatt a sikos úttesten egy villanyoszlopnak ütközött, az anyagi kár ezer forint.

Jancsó István vontatójával Pécs és Mohács között nem adta meg az elsőbbséget *Bödör Gyula* tehergépkocsijának, s összeütköztek. Jancsó Istvánt a szabályok be nem tartásáért vonják felelősségre.

Gyorshajtás és figyelmetlen vezetés miatt személygépkocsijával *dr. Székely Gábor* személygépkocsijának csúszott *Major János*, aki ellen szabálysértési eljárás indul.

KEDD:

Szabálysértési eljárás indul *Cseri József* ellen is, aki tehergépkocsijával Gödrekeresztúron rosszul kanyarodott, s nekiment *Zsiga Sándor* személygépkocsijának.

SZERDA:

Szabálytalan előzés miatt Pécsett, a Doktor Sándor utcában *Kismester Károly* összeütközött *Schäffer Rudolf* személygépkocsijával. Kismester Károly ellen szabálysértési eljárás indul.

Bűnvádi eljárás indul *Illés Szilveszter* ellen aki traktorával Beremend felől az országhatár felé igyekezett, majd nekihajtott egy eperfának. Az anyagi kár ötezer forint, s a traktor utasa *Ari Árpád* kásádi lakos megsérült.

CSÜTÖRTÖK:

Struba György motorkerékpárjával Komlón, a Zrinyi téren erősen ittas állapotban felbukott, s életveszélyes sérülést szenvedett. Ellene bűnvádi eljárást indítanak.

Pécsett, a Rákóczi út és a Rózsa Ferenc utca kereszteződésében belehajtott *Gruber János* személygépkocsijába *Kovács János* autóbuszvezető. Ellene szabálysértési eljárás indul.

Az árokba bukott Hegyhátmaróc és Egyházaskozár között gépkocsijával *Hohmann István*. Az anyagi kár meghaladta a 4 ezer forintot. A gépkocsivezető ellen szabálysértési eljárás indul.

SZOMBAT:

Tóth István motorkerékpárjával Pécsett, a Tolbuhin úton közlekedett, amikor elvesztette uralmát a jármű felett és felbukott. Ellene eljárás indul.

HÉTFŐ:

Szabálysértési feljelentést tettek *Ákos Ferenc* és *Dani Antal* ellen, akik Pécsett, a Szigeti úton okoztak balesetet.

Panka József személygépkocsijával Pécsett, a Szigeti úton a vizes úttesten nekicsúszott egy villanyoszlopnak, s ezért felelősségre vonják.

Ifjúsági napok Siklóson

A Siklósi járási tanács kereskedelmi osztálya, a járási KISZ bizottság és a vendéglátó vállalatok vezetőinek részvételével Siklóson értekezletet tartottak a szeszmentes ifjúsági szórakozóhelyek kijelöléséről. Az értekezlet elhatározta, hogy elsőként Siklóson rendeznek hetenként egy alkalommal ifjúsági napokat, s ekkor a várétterem helyiségeiben a 16 éven aluliak részére, 17—20 óráig adnak műsort. A műsort, közte ifjúsági vetélkedőket ifjúsági vezetők állítják össze.

A kezdeményezést rövidesen kiterjesztik a járás számos más községére is.

Előkészítő tanfolyamok egyetemi és főiskolai felvételi vizsgákra

A felsőfokú intézmények és a megyei tanácsok művelődésügyi osztályai az idén is megszervezik az egyetemek és főiskolák nappali, esti és levelező tagozataira pályázók előkészítő tanfolyamait. A felvételi vizsgák előkészítő tanfolyamaira a jelentkezés pontos határidejét, az illetékes felsőoktatási intézmények és a tanácsok művelődésügyi osztályai a sajtóban közlik. A jelentkezések általában november hónapban zárulnak, az oktatás a két tantárgyas tanfolyamokon decemberben, az egy tantárgyas tanfolyamokon pedig márciusban kezdődik. Mindkét típusú tanfolyamon júniusban ér véget az oktatás.

A tanfolyamokra azokat veszik fel, akik érettségivel, illetve képesítővel rendelkeznek s egészségileg alkalmasak felsőfokú tanulmányra, az esti és levelező tagozatnál további előfeltétel, hogy a jelentkező a tanév megkezdéséig másfél éves munkaviszonnyal rendelkezzék. A tanfolyamra történő felvételhez a munkáltató javaslata szükséges.

A tanfolyamok egyébként önköltségesek. A többtárgyas tanfolyam 450 forintba, az egy tárgyas 230 forintba kerül. Az érdeklődők részletesebb felvilágosítást a tanfolyamokat szervező intézményektől (tanácstól) kaphatnak.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ
SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

A Baranya—Tolna megyei MÉH Vállalat
felvesz
EGY GYAKORLOTT KÖMŰVEST ÉS EGY SEGÉDMUNKÁST.
Jelentkezés a munkaügyi osztályon.
PÉCS,
DOKTOR SÁNDOR U. 21.

A SZERKESZTŐSÉG postájából

Levelekből röviden:

Benkő Béláné (Pécs, Janus Pannonius u. 4.) arról ír, hogy műemlék jellegű épülettük tatarozásakor a szakmunkások milyen lelkiismeretes és jó munkát végeztek. Dicséret illeti a vállalatot és az ott dolgozott munkásokat.

Mihályi István (Uj-Mecsekalja 45/3.) kifogásolja, hogy a csemege boltban csak két pénztárgép van, s emiatt a vásárlók hosszú sorokban kénytelenek várakozni. Állítólag igértek a boltnak egy újabb pénztárgépet, de az már hosszú ideje várat magára. Kéri, hogy intézkedjenek a vásárlók érdekében.

Dr. Gárdos László (Pécs, Felsőmalom utca 22.) azt teszi szóvá, hogy a belvárosban, az észak-déli irányú utcákban a lezúduló csapadékvíz befolyik a pincékbe, mivel az Aramszolgáltató Vállalat által felbontott úttestet nem hozzák helyre. Az is félő, hogy a téli, havas időben emiatt a járdákat nem tudják majd megtelelően tisztítani. Intézkedést sürget ebben az ügyben.

Tóth Gyuláné (Pécs, 460 ágyas klinikai építkezés) kifogásolja az AKÖV rendelkezését, hogy a havi bérletjegy érvényességének idejét megváltoztatták. Sérelmezi, hogy emiatt 2—3 napot kell majd jegyet váltva utazniuk, amely viszont nem közömbös részükre.

Meddig zaklatnak?

Furcsa és kissé hosszadalmas, de annál bosszantóbb ügyben teszek panaszt a szerkesztőségnél. A történet szálai még 1960 januárjára nyúlnak vissza, amikor 300 négyszögöl házhelyet vettem Nagyárpádon. Mivel ez a házhely korábban szántóterület volt, azt mondották, hogy 10 forint földmegosztási illetéket kell fizetnem.

A 10 forint kifizetését saját hibámból elmulasztottam. Ezért nem szóltam semmit, amikor 1962-ben értesítést kaptam a II. kerületi tanács pénzügyi osztályáról, hogy törlesszem 10 forintos tartozásomat, s toldjam meg 1 forinttal a késés címén. Az előírásoknak eleget téve 1962 december 12-én teljesítettem a kívánságukat, amit csekkel igazolhatok.

Azt hittem, ezzel egyszer s mindenkorra lezárul az ügy. Tévedtem. 1963 tavaszán ismét papírt kaptam a II. kerületi tanács adóügyi megbízottjától, amelyben a régi tartozás címén, meg a késedelem ürügyén a kezdeti 10 forint helyett már 20 forintot követeltek tőlem. Mérges lettem, bementem ebbe a hivatalba, s megmutattam a csekkemet. Egy erősebb, barna nő fogadott 30—35 év között, s azt mondotta, hogy a befizetés nincs náluk elkönyvelve. Azt ajánlotta, hogy menjek el az illetékkiszabási hivatalhoz, és ott mutassam meg a csekket. Nem értettem, miért volt erre szükség. Azt válaszoltam neki, hogy az adóhivatalból küldik a papírt, ott mutattam meg a csekkemet, szerintem ennek elégnek kell lennie.

A nő nem válaszolt, hallgatását beleegyezésnek vettem. Korai volt az örömöm! Ezt követően is egymás után jöttek a csekkek Nagyárpádra, és mindig tértivevénnyel hozta a posta. Így ment ez 1964 szeptember 18-ig, amikor letiltási rendelvényt adott ki a pénzügyi osztály. Természetesen nem 10 forintot tiltottak le, nem is 20-at, hanem már 21-et.

Mivel a 21 forint elúszott, ismét bementem a pénzügyi osztályra, ismét kértem őket, hogy vegyenek annyi fáradságot, szóljanak az illetékkiszabási hivatalnak, és ne zaklassanak tovább. Úgy látszik megint hiábavaló volt minden, mert október 9-i dátummal J.-né aláírással újabb papírt kaptam. Adófizetés iránti figyelmeztetés címmel. Most már 22 forintot követelnek tőlem.

Meddig zaklatnak még?

Mikor fizetik vissza alaptalanul letiltott pénzemet?

Nagyon szeretném már tudni!

Szőke Sándor
Nagyárpád, Kiss János u. 18.

Miért kerüli el a munkásjárat Egerágat?

Mi, — nyolcan — egerági lakosok vagyunk és a Mecseki Szénbányászati Tröszt István-aknáján dolgozunk. A bányászjárat 10 éven keresztül mindenkor a faluig szállított bennünket, de amióta a négynegyedes munkaszervezés életbe lépett, csak az elágazásig visz bennünket a busz, pedig a falunak rendes bekötőútja van. Így tehát a nyolc embernek mindennap hat kilométert kell gyalogolni fáradságos munka után.

Csupán annyi kérésünk volna, hogy a busz legalább a falu felső végéig szállítson bennünket, amely az autónak öt-tíz perces időt jelentene. Itt van a rossz idő, s az egerági elágazásnál mégcsak várakozóhely sincsen: kellemetlen helyzet elé nézünk, hiszen a szabad ég alatt bőrig ázhatunk, s úgy nem valami nagy kedvvel érkezünk a munkába. Persze, az is jó lenne, ha mind a nyolc egerági bányász egy műszakba járhatna, akkor még gazdaságosabb lenne a busznak is.

Kalló. László
bányász és 7 társa

Utazni szeretnénk

A szalántaiak, annak ellenére, hogy Pécstől csak 14 kilométerre vannak, igen nehezen jutnak be a városba a munkahelyükre, vagy az iskolába. A helyzet a következő: a községünkön keresztül járó buszokra nem férünk fel, a Bisséről 5 óra 30 perckor érkező járat legfeljebb két-három utast tud felvenni, mert Szalántáig megtelik. A garéi 5 óra 45-ös járatnál ugyanez a helyzet. Az oldi és a siklósbodonyi járat már hét óra után érkezik, tehát késő van, elkésünk a munkahelyről és a gyermekek az iskolából.

Szalántáról naponta 100—110 bérletes jár Pécsre, zömmel fél 7 és 7 órára kell a munkahelyre érni, a diákoknak meg fél nyolcra. Erre az időre kérnénk autóbuszjáratot. A jelenlegi helyzet nem tartható fenn, vegyék figyelembe, hogy sokan szeretnénk időre beérni Pécsre.

Kundár György, Ott János és még húsz aláírás.

Üzemgazdászokat a termelőszövetkezetbe

Hazánkban a mezőgazdaság szocialista átszervezése 1960—61-ben befejeződött. A termelőszövetkezetekben bevezették a kettős könyvelést, amely kimutatja, hogy melyik tsz milyen eredményeket ér el a növénytermelésben és állattenyésztésben. Tsz-ekben a könyvelés mellett a szakvezetés is biztosítva van, de az elnöknek és a mezőgazdásznak nincsen idejük arra, hogy a könyvelés adataiból elemezzék, hogy például a munkaegység-felhasználás negyedévenként vagy havonként hogyan viszonyul a tervezetthez. Márpedig, ha a munkaegység-felhasználás a tervezettel szemben nő, de a tervezetten felüli munkaegység mögött nincsen olyan értékű termelés, amely a tervezetten felüli munkaegységet fedezné, akkor a munkaegységek száma nőni fog ugyan, de értékük csökken. Ezért szükséges az üzemgazdász, aki havonta a munkaegység-felhasználást és a kifizetett munkabért elemzi. Megnézi, nem használtak-e fel több munkaegységet a tervezettnél és ha felhasználtak, de az elvégzett munka nem áll arányban a felhasznált munkaegységekkel, vagy a kifizetett munkabérrel, ilyenkor a szakvezetést, vagyis az elnököt, a mezőgazdászt értesíti, hogy a brigádvezetőket ellenőrizzék, mert több munkaegységet számoltak el, mint amennyi szükséges lett volna az előírt munka elvégzésére.

Üzemgazdász kell ott is, ahol nincsen szakképzett állattenyésztő, hogy takarmányadagokat állítson össze a rendelkezésre álló takarmányokból. Az üzemgazdász a havonta termelt tejet elosztja a feletetett takarmány keményítőértékével és a feletetett takarmány emészthető fehérjéjével, akkor megkapja, hogy 1 liter tej előállítására mennyi keményítőértéket és emészthető fehérjét használtak fel. Ha többet használtak fel az előírtnál, akkor az üzemgazdász az elemzés során kimutatja, hogy mi volt a oka a többlet feletetésének és hogyan lehet javítani a takarmányozáson.

Röviden így foglaltam össze, miért fontos, hogy a tsz-ekben az üzemgazdászi munkakör is minél előbb betöltve, mert az üzemgazdász fizetése bőven megtérül, ha munkájával irányt mutat a szakvezetésnek.

Vidák József, tsz-könyvelő.

Mire mennyit költünk?

A lánygyermek többe kerül mint a fiú — A keresetünk felét élelemre fordítjuk

A Megyei Statisztikai Hivatal felkérésére megyénkben számos család minden fillért számbavevő kis könyvecskét vezet a kiadásokról. Ezekből a kis könyvecskékből érdekes adatokat nyerhetünk — mire is költik keresetüket?

A megyében 1955-ben 78 munkáscsalád vezette otthon a statisztikát, amely megközelítő pontossággal „árulkodik" az egy főre jutó átlagos kiadások megoszlásáról. A kiadások között első helyen — 50,6 százalékkal — az élelmiszer áll. Ruházkodásra a keresetük 25,1 százalékát költötték, lakbér, fűtés, világítás 8,2 százalékkal szerepelt. Egészségápolásra 3,4, a művelődési igények kielégítésére pedig 2 százalékát költötték keresetüknek. Az említett időben az ipari munkások átlagkeresete 1384 forint volt.

Az elmúlt esztendőben a megyében 72 munkás és alkalmazott családnál vezették a füzetecskét. A különböző kiadásoknál lényeges változás kevés van. Élelmiszerre a keresetük 46,4 százalékát fordítják, ruházkodásra 14,4 százalékát, az egészség- és szépségápolásra az összeg 3,4 százalékát költik, míg a művelődésre költött összeg csaknem 50 százalékkal magasabb az 1955. évihez képest.

Ehhez mindössze „csak" annyit kell hozzátenni, hogy az ipari munkások átlagkeresete 1964-ben a megyében 2045 forint. S még annyit, hogy az ország lakosságának összjövedelme 1963-ban 1960-hoz képest 14,8 százalékkal nőtt. Ez a növekedés 1963-ban 1962-höz képest 7,9 százalék. Ha a jövedelmet említettük, szóljunk a fogyasztásról is — országos szinten: a fogyasztás 1963-ban 1960-hoz képest 10,1 százalékkal nőtt.

A kis kitérő után vegyük szemügyre: például élelmiszerből miből mennyit fogyasztott az elmúlt évben statisztikát készített 49 munkáscsalád. Az egy főre jutó havi átlagos fogyasztás:

zsiradék	1,36 kg
nyershús, baromfi	1,79 kg
tojás	11,44 db
liszt, tészta, rizs	2,45 kg
kenyér	8,31 kg

Az említett adatok körülbelül megegyeznek a két évvel ezelőtti felmérés adataival. Valamivel jelentősebb a fogyasztás zöldségből, főzelékből 1963-ban, mint 1962-ben. Gyümölcsből és gyümölcskonzervből is többet fogyasztottak 1963-ban, mint 1962-ben

Nem érdektelen pillantást vetni a ruházkodásra, nem és kor szerinti megosztásban. Kiderül, hogy a 15—30 éves férfiak az elmúlt évben 2473 forintot költöttek öltözködésre. Ugyanakkor a 15—30 éves nők 2754 forintot. Hiába, a nők „drágák". Érdekes viszont az is, hogy a javakorbeli férfiak, tehát a 31—44 évesek — az elmúlt évi felmérés alapján 1378 forintot költöttek ruházkodásra, a hasonló korú nők azonban csak 1310 forintot.

Tény, hogy általában a lányok öltözködése jóval nagyobb összegbe kerül, mint a fiúké. Míg a 11—14 éves fiúk öltözködésére az elmúlt esztendőben megyénkben átlag 705 forintot költött a mama és a papa, addig hasonló korú lányok öltözködése 1275 forintba került.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK
1964. november 11-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon:

11.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Az összefogás eredménye. — Riport. Legújabb felvételeimből. A tudomány és technika világából. Népdalcsokor.
12.00: Német nyelvű műsor: Ifjúsági műsor. — Összeállítás. Vidám ritmusban. Tánczene.
12.30: Magyar nyelvű műsor: Kísérleti gazdaságban. — Látogatás Eszterágpusztán.
13.40: Vajszlói Kis Rétes József népi zenekara játszik.
13.50: Sporthíradó.
13.05: Filmdalok.
13.15: Dél-dunántúli híradó.
13.30: Találkozó a mikrofon előtt. — Zenei beszélgetés pécsi egyetemistákkal, főiskolásokkal. Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richard (este 7 órakor). Uray-bérlet.

ZENE

Liszt-terem: Antal István zongoraestje. „B" kamarabérlet II. hangversenye (fél 8 órakor).

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvásznú; szi.=színes.)

Park: Csend (szv., 5, fél 8).
Petőfi: Babette háborúba megy (szv., szi., 4, 6, 8).
Kossuth: Az édes élet (szv., 4, 8 Dupla helyárral). Csak 18 éven felülieknek!
Híradó Mozi: Magyar híradó, Piros pöttyös labda, A jövő építőanyagai, Százarcú anyag, Kilátó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Tékozló szív (szv., 6). Csak 18 éven felülieknek!
Építők: Ádám két bordája (4, 6).
Mecsekalja: Különös ismertetőjel (7). **Mohács:** Éva és Vera (6, 8).
Szigetvár: Díszmagyar (8). **Siklós:** Placedo (7). **Sellye:** Négy szerzetes (szv., szi., 7). **Harkány:** Özvegy menyasszonyok (szv., 7). **Beremend:** Félelem bére (8). **Bóly:** Nincs többé válás (7). **Mágocs:** Topáz úr (szv., szi., 7). **Pécsvárad:** Oly közel az éghez (fél 8). **Mesztes:** Szélvihar (szv., szi., 6).

— **Firenze műemlékei** ma este 7 órakor dr. Pogány Frigyes egyetemi tanár vetítettképes előadása Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Jegyek a helyszínen.
— **Német társalgási nyelvklub** indul november 12-én 17 órai kezdettel a KPVDSZ Művelődési Otthonban (József u. 15.).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 18. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivatalnál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

sport Sport sport

Kitüntették
a jó tanulókat, jó sportolókat

Az Orvosegyetem rektora, a PEAC elnöksége és az egyetem KISZ-szervezete évről évre meghirdette a jó tanuló, jó sportoló versenyt. A tanulásban és a sportban kitűnő eredményt elérő hallgatókat az Orvosegyetem rektora minden évben jutalomban részesíti. A férfisportolóknál immár harmadízben Kellermayer Miklós, a PEAC I. osztályú atlétája nyerte el a jó tanuló, jó sportoló versenyben az első díjat. A nőknél Nagy Judit, a PEAC NB II-be került női kosárlabdázója érdemelte ki az első helyet. A legjobbak mellett a férfihallgatók közül Bárány Győző vívó, Pulai Tamás röplabdás, Deuts Ottó, Pavlovics György és Scheffer József természetjárók, Benkovics László atléta, Polonyi István kosárlabdázó, Bátorfi István asztaliteniszező, a női hallgatók közül Zentai Anna, Gábris Zsuzsa röplabdázók, Vönöczky Katalin, Hiszek Viktória, Tóth Magdolna kosárlabdázók, Ligeti Judit vívó és Klátyik Mária kézilabdázó kapott jutalmat a jó tanuló, jó sportoló versenyen az Orvosegyetemen.

Gondok, problémák, lehetőségek a pécsváradi járásban

Valahogy nem olyan a sportélet a pécsváradi járásban, mint amilyennek lenni kellene —, hangoztatják sokszor a megyei TS értekezletein, megbeszélésein. De aztán minden megy tovább a maga rendjén. Illetve határozat születik *Bischof József* járási TS-elnök beszámoltatására. Ő a TS irányító feladatainak végrehajtásáról számot is ad, nem érinti azonban a tényleges járási sporttevékenységet.

Egyedül vagyok

Hetekkel ezelőtt volt a beszámoltatás és most már leülepedhettek Bischof Józsefben is a problémák. A meglévő sportmunkáról, a létesítményekről és a további elképzelésekről beszélgetünk a járási tanács földszintjén lévő tenyérnyi helyiségben, ahol társbérletben kapott elhelyezést a járási TS.

— Úgy érzem, a munkámmal egyedül vagyok — kezdi. — *A társadalmi vezetés papírszerű, kevesen vesznek részt ténylegesen a munkánkban. Nyolc testnevelő tanár működik a járás területén és Pécsváradon közülük azonban senki nem kapcsolódott be, mint segítő szakember a TS munkájába.*

Előkerül az említett jelentés, amelyet a megyén már megvitattak. Ahogy nézem az az érzésem, hogy a járási irányítás nem érvényesül a sportkörökben, hiszen több ilyen kitétellel lehet találkozni: *„a határozatot csak részben tudtuk megvalósítani, mert nem tudtuk rákényszeríteni a sportegyesületeket arra, hogy mozgalmi naptárt készítsenek . . .” stb.* Ez egyben azt is mutatja, hogy a sportkörök vezetői sem igyekeznek betartani a TS kiadott utasításait, írtóznak a legszükségesebb papírmunkától is. A problémák pedig egyre jobban egymásra rakodnak s az eredmény: Pécs szomszédságában levő 32 községes járásban a szórványos labdarúgó-csapatokon túlmenően alig lehet találni más sportágak meghonosítására való törekvést.

Hiányzik a propaganda

Nem működik a sajtó- és propaganda-bizottság amelynek sok feladata volna a tömegmozgósításban, a tömegsport szervezésében a falusi testnevelés meghonosításában. Foto- és sajtópropagandával kedvet lehetne kelteni az emberekben a sportrendezvények látogatására. Akkor nem fordulna elő, hogy egy pécsváradi labdarúgó-mérkőzésre csak 150—200 ember volna kíváncsi, hogy az egész járásban sportoló lányok száma még a 30 főt sem haladja meg.

Ha kellő módon működnének a szakszövetségek, akkor is előbbre lenne a járás sportja. A labdarúgó szakszövetségen kívül elfogadható módon más szövetség nem nagyon működik, igaz, hogy idényjelleggel az asztalitenisz szövetség dolgozgat. Ha a kézilabda-szövetség jobban mozgósítana, akkor a járási bajnokságot nem három csapattal kellene megrendezni. Az úszószövetség nemrég kezdte meg működését, de már van két úszószakosztálya. A sakkozók a járási szpartákiádon túlmenően más versenyt nem rendeznek.

Ez a helyzet a szakszövetségek berkeiben és ennek hű tükre látható kint a területen. A járásban működik két bányász sportkör. Egyik Hidason, a másik Hosszúhetényben, mindkettő nagyközségben ipari központokban. Labdarúgás, kézilabda, asztalitenisz és sakk szakosztállyal rendelkezik a két egyesület. A járás székhelyén, Pécsváradon a Spartacus SE labdarúgó és úszószakosztályt működtet. Az új gimnáziumban nem tud sportélet kialakulni, a kézilabdázók ugyan beneveztek a bajnokságba, *de az igazgató megtiltotta a szereplésüket*, így 130 gimnazista nem folytathat aktív sportéletet. A gépállomásnak is van egy labdarúgó-csapata. Szilágypusztán a MEDOSZ is szervezett egy labdarúgó-csapatot, de az ott dolgozó munkások elfoglaltságuk jellege miatt nem vehet részt a csapat a bajnokságban. Kézilabda-csapatok működnek Mecseknádasdon és a szebényiek röplabdáznak. Tsz-sportköröket tartanak nyilván *Berkesd, Geresd, Maráza, Máriakéménd, Nagypall, Szederkény, Véménd és Lavaszhetény* községekben. A sporttevékenység itt sem lép túl a körzeti kispályás labdarúgáson. Geresd kivételével a sportkörök szórványosan kapják meg a támogatást a termelőszövetkezetektől A geresdi tsz vezetői szeretik a sportot, tudják, aki sportol, az alkalmasabbá válik a munkára. A propaganda bizottságnak ezen a téren is volna feladata, megértetni a tömegsport jelentőségét azokkal, akiktől függ a sportélet kialakulása.

Szurkolók nélkül

Ennyi és nem több 32 község egyesületi sportja. A tömegsport terén sem rózsásabb a helyzet. A községi és körzeti spartakiádon 1230 sportoló vett részt. Ebből 1050 férfi és 180 nő. A járási döntőt minden évben *Véménden* rendezik, mert ott van csak atlétikára alkalmas sportpálya. A döntőn 130 sportoló jelent meg, köztük 16 nő és 50 néző. A házigazda véméndiek nem indultak, mert nincsenek sportolóik. A verseny kezdetén 10 nézőt sikerült rábírni arra, hogy vegyenek részt a versenyen.

Nagyon elgondolkoztató mindaz, amit a számok mondanak. Hogyan válik tömegmozgalommá a sport ilyen körülmények között. Különösen, ha figyelembe vesszük azt, hogy az úttörő négytusa-versenyeken is összesen 245 úttörő indult. Elgondoltak az is, mi van a falun élő lányokkal, nem akarnak sportolni vagy nem törődik velük senki. Hogyan jelentkezik a testnevelő tanárok szerepe a falusi sport átalakulásában? A járás vezetői látják-e ezeket a problémákat és ha igen, kívánnak-e tenni valamit a megoldás érdekében. Hol vannak a járásban élő sportkedvelő emberek, akiknek irányító és segítő tevékenységére nagyon kellene hogy számítson a járási TS. Hol van az a mozgató és irányító törekvés, amely túl tudja léptetni az embereket a labdarúgás szeretetén és kedvet tud teremteni a más sportágak meghonosítására. És adva van a sok visszásság. *Nincs egyetlen sportágnak sem játékvezető testülete.* Két labdarúgó játékvezető vezeti a járás összes bajnoki mérkőzéseit és a körzeti kispályás mérkőzéseket megegyezés szerint valamelyik néző vezeti le. Több mint tíz kézilabda-játékvezető van a járásban, de nincsenek kézilabda-csapatok. Nyolc kézilabda-játékosnak alapfokú edzői minősítése van, mit tesznek ezek az edzők azért, hogy kézilabdaélet bontakozzon ki. A közönség nevelése érdekében az elmúlt évben öt alkalommal rendeztek téli sportköri estet 180 hallgató részvételével. Sportakadémia szervezésére nem futotta az erőből.

Mi a teendő?

Nem érdemes tovább bolygatni a kérdéseket. Inkább halljuk, hogy látja a továbblakat Bischof József TS-elnök.

— Pécsváradi gépállomás, Monyoród, Apátvarasd, Erdősmecske és Kátoly községekben — mondja — *szeretnénk tsz-sportköröket létrehozni. Jobban kibontakoztatjuk a kispályás bajnokságot, a kézilabdát szeretnénk meghonosítani, a röplabda nem hiszem, hogy előbbre lép.*

— Létrehozzuk az asztalitenisz szövetséget és megerősítjük a sakkszövetséget, járási versenyeket rendezünk. Létrehozzuk a tömegsport-bizottságot és szélesítjük a Kilián-mozgalmat.

Ezzel a tervek véget is érnek, pedig még volna tennivaló. Ne legyen egyedül a TS-elnök. Gyűjtse maga köré a járásban élő legkülönbözőbb sportágak képviselőit. Segítségükkel hozzon létre tömegsportot szolgáló sportszövetségeket, rendezzen járási játékvezetői tanfolyamokat, gondoskodjon az edzők képzéséről, legyen kialakult elképzelése a járást átfogó bajnokságok kiírására. Mindezek kellékei a munkának. Különösen a társadalmi és tömeg szervezetek munkájának. A feladatokat emberekkel kell és lehet megoldani és sportszerető emberből azt hiszem a pécsváradi járásban sincs hiány. Többet kell törődni mindazoknak a járás sportjával, akik felelősek a járás életéért. Nemcsak a TS elnökének feladata egy járás sportéletének kialakítása, ő szakmailag kell a munkai mozgatója legyen. A sport a szórakozáson túlmenően egészség és munka kérdése is, egyik alkotóeleme a sokoldalúan képzett szocialista embernek. És ez már nem egy ember problémája, hanem társadalmi probléma és a társadalmi kérdések alakulásában nagyon sokunkat terhel a felelősség.

Dr. Takács József

Sok-sok apróság szereti meg a tornasportot a BTC gyermektornafoglalkozásain. Várkői Ferenc szeretettel és nagy kedvvel foglalkozik a jövő tornászaival. Képünkön: a kis Garányi Márta éppen talajgyakorlatot mutat be.

A tél előtt

A tél minden esztendőben a gondokból bőséges választékot kínál a sportvezetőknek. Az időjárás ugyanis a zárt létesítményekbe, termekbe, fedett uszodákba szorítja be az atlétákat, labdarúgókat, kosarasokat, kézilabdázókat és még másokat is, akik ebben az időszakban lakják le a következő év bajnokságainak alapjait. Pedig a létesítmények e sportágak nélkül is eléggé zsúfoltak, hiszen a teremsportok kedvelőinek éves szerződések biztosítják az igénybevételt.

A tél gondjait döntő többségükben eddig is leküzdötték a sportvezetők. Most, a megnövekedett igényeket is ki kell elégíteniök. A szabadtéri sportágak teremszükségleteit hozzávetőlegesen már felmérték a sportszervek, ennek alapján az egyes létesítményeknél a „szabad órák” bérlőkre találtak. Valamennyi igényt azonban még nem tudtak kielégíteni és ezzel kapcsolatban maguknak a sportköröknek is segíteniök kell. Működjenek közre a még igénybevehető tornatermek és más létesítmények megszerzésében, alkalmazkodjanak időben is az oktani lehetőségekhez. Ha pedig csak időnként jutnak zárt edzési lehetőségekhez, használják ki a kedvezőbb időjárást és minél több edzést tartsanak a szabadban.

A tél meghozza a maga sportlehetőségeit is. Készüljenek erre is a sportkörök, mint ahogyan a Városi Testnevelési és Sportszövetség is gondoskodik a szükséges létesítményekről. Ezek közül a „Kilián siállomás” tervét üdvözöljük, amelynek segítségével módot nyílik sítúrák szervezésére, sítanfolyamok rendezésére. Remélhetően minél többen élnek majd a tél adta lehetőségekkel!

A szolnoki B. Nagy nyerte a párbajtőrvívók Mecsek Kupáját

Kicsi, de erős mezőny indult a pécsi vívók Mecsek Kupa párbajtőrvívó versenyén. A pástra lépett versenyzők között voltak a BVSC, a Szolnoki MÁV, a Bp. Elektromos, az OSC, a PVSK és a PEAC vívói. Már a döntőbe jutásért vívott csörtéken kiderült, az elsőséget a szolnokiak kitűnő formában lévő válogatott versenyzőjétől, B. Nagytól nem lehet elvenni. Nos, B. Nagy a döntőben is egymás után aratta győzelmeit és megérdemelten nyerte a Megyei Testnevelési és Sportszövetség által felajánlott Mecsek Kupát. A pécsiek közül Karakán, dr. Kovács és Várnagy harcolta ki a döntőbe jutást. A verseny végeredménye: 1. B. Nagy (Szolnoki MÁV) 7 gy., 2. Kovács (Bp. Elektromos) 6 gy., 12 kt., 3. Papp (BVSC) 6 gy., 19 kt., 4. Karakán (PEAC) 4 gy., 10 kt., 5. dr. Kovács (PEAC) 4 gy., 11 kt., 6. Szedlacsek (Bp. Elektromos) 3 gy., 5 kt., 7. Demecs (Szolnoki MÁV) 3 gy., 10 kt., 8. Várnagy (PVSK) 2 gy., 9. Kisfalusi (Bp. Elektromos) 1 gy.

apróhirdetések

Tűzifa-fűrészelést a Pécsi Vegyesipari Vállalatnál rendelje meg. **Telefon: 52-49**

Fehérnemű és nőiruha-javítás, átalakítás, készítés. TEMPÓ KSZ, Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 18-40.

Azonnal beköltözhető ház, szoba-konyhás lakással, 500 n.-öl szőlővel (gazdálkodásra alkalmas), eladó. Uj-Mecsekalja, Páfrány utca 15. (52. ép.), II. em 18.

Tárcsáskésű kopasztó gyalugép eladó. Rácváros 55., Kelenel.

Figyelem! Szőlőoltványok, őszi és tavaszi szállításra megrendelhetők. Csemegefajok: Szőlőskertek Királynője, Saszla, Mátiász János. Borfajok: Olaszrizling és Pirosszlanka. I. oszt. darabonként 4.— Ft. II. oszt. 2,— Ft. Utánvéttel szállítok: Dér József, Miskolc, Bodó sor 18.

Garázs a Jókai utcában kiadó. — Telefon: 36-66.

Családi ház sürgősen eladó. 16 ezer. Pogány, Zrínyi utca 4.

Kisméretű fehér csecsemőágy matraccal, kerekasztal, szekrény, ágy, csikótűzhely eladó. Dr. Deák, Megye utca 13.

Belvárosban beköltözhető, kétlakásos, kertes házban, emeleti kétszoba, komfort eladó. Érdeklődni: Rákóczi út 13/a, földszint. bal.

Kétszoba, összkomfortos családi ház eladó. Pécs, Tulipán utca 6. szám alatt. (Megyeri útnál.)

Diósviszlói szőlőhegyen lakható pince, 1400 négyszögöl szőlő, 400 négyszögöl fenyer, Harkányhoz közel sürgősen eladó. Érdeklődni: Pécsbánya, Istenáldásvölgy 17. — Pancsó József.

Komló-kökönyösi kétszoba összkomfortos, szolgálati lakásomat elcserélném hasonló pécsire „Pécs bármely területén” jeligére a kiadóba.

Hosszú iparvállalati gyakorlattal és képzettséggel rendelkező, mérlegkészítésben is jártas könyvelési vezetőt azonnali hatállyal felveszünk. Jelentkezés: Komló, Kossuth Lajos utca 21. Komlói Helyiipari Szolgáltató Vállalat.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat, budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Cím: VIV. 3. sz. üzem, — Budapest VI., Weiner utca 4.

Napkelet lexikona II. kötetét megvételre keresem. Pécsy Ferenc, Marosvásárhely utca 4 szám.

Eszperantó tanfolyam indul kezdőknek 1964. november 11-én, szerdán délután 6—7-ig a Szakszervezeti Székházban (Színház tér 1.) Jelentkezést még a tanfolyamon is elfogadnak.

Különbejáratú bútorozott szoba házaspár részére kiadó. — Kertváros, Bogár utca 19. szám.

Két férfi vagy nő, v. gyermektelen házaspár részére különbejáratú bútorozott szoba fürdőszoba-használattal kiadó. Kertváros, Megyeri út 14497/21. hrsz.

A Pécsi Fémipari Vállalat **LAKATOS, ESZTERGÁLYOS, VILLANYSZERELŐ, AUTÓSZERELŐ szakmunkásokat,** valamint erős fizikai munkára **FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT keres felvételre.** Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 13. szám alatt.

Sürgősen eladó Mánfán 208-as sz. szobakonyhás családi ház 1 kh. gyümölcsössel. Érdeklődni: Kossuth akna 17. Nagyéknál.

Kettőszobás, kertes ház OTP-vel eladó. — Hegyalja utca 56/1.

Bokorrózsa eladó. — Cím: Nyíl utca 21.

Tűzifafűrészelés Tamásnál. Telefon: 39-91. György utca 6.

Különbejáratú bútorozott, albérleti szoba házaspár részére kiadó. Engels út 265. — Fehérhegyi lejtőnél.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombinált-szekrény, hármasszekrények, rekamiék és szezlonok, ágynemű-tartók, ágyak, garnitúrák, prima bútorok olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében, Zsolnay utca 1.

Eladó egy jókarban lévő tölgyfa íróasztal, 9 fiókos. Pécs, Jókai Mór utca 23., Mihálovits.

Bűrüsön, a Felső utca 50. számú ház beköltözhetően eladó. Megtekinthető a helyszínen.

Gépkocsivezető elhelyezkedne tsz-ben v. állami gazdaságban — gépkocsira vagy erőgépre. „Csepel” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2 szoba-konyha, kamra, istálló, melléképületekkel eladó. — Bicsérd 117.

Szép hálószobabútor, hármasszekrény, rekamié, konyhabútor, fotelok, ágyak, konyhabútor, asztalok, székek, szekrények, sodronyok, matracok és szezlonok olcsón eladók. Megyeri út 6., kisbútorüzlet.

Üres albérleti szoba, gyermektelen házaspárnak, vagy bútorozva diáklánynak, belvárosban kiadó. „Albérlet” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném két és félszobás szövetkezeti, összkomfortos mezei lakásomat új-mecsekaljai, távfűtéses-re. „Dobó I.” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyhát keresek. „Ötezer” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyhát keresek a III. kerületben. „Kilencezerötszáz” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs eladó Meszes, Fekete Gyémánt tér mögött. „Gyémánt” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gyári olajkályhát (jó állapotban lévőt), veszek. — „Olajkályha” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kezdő gyors- és gépírónő elhelyezkedne. Leveleket „Gyors—gépíró” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Kovácsszénáján, Sugár utca 7. szám alatt 100 métermázsa parlagszéna, egy jó borjas tehén, 4 ürméter száraz hasábfa eladó.

Eladó 2 szoba 2 konyha, éléskamra, melléképület és 745 négyszögöl kert. Pécsudvard, Fő út 42.

Összecsukható kulikocsit vennék. Árvayné, Felső-Balokány u. 35. szám.

Két családnak alkalmas 2 és félszoba, összkomfortos + egy szoba, mellékhelyiségű, szuterénos családi ház, beköltözhetően eladó. — Telefon: 34-38.

Ki tud róla? Varga Júlia, szül. 1917. X. 1., Székesfehérvárott. — Szülei neve: Varga István Szlobod Mária, 1941-ben Pécs, Majláth utca 4. szám alatt lakott. Értesítést: Stadlinger, Pécs, Ótemető utca 39. sz.

Elcserélném házamat jugoszláviaiért. Pécs-Vasas II., Parcsin u. 12., Duga.

Eladó bontási engedéllyel ház, istálló és pajta, prima tetőszerkezettel. Megtekinthető: Besence 18 és 32 számok alatt.

Eladó beköltözhetően budai 1 szoba + alkóv, komfortos öröklakás. Érdeklődni a 32-29-es telefonon vagy „Várhegy” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó Pécs, Kiskereszt utcában családi ház (2 szoba + 1 szoba és mellékhelyiségek), minden elfogadható árért. Érdeklődni 15-50 131-es melléken.

Eltartanék egy idős nénit megegyezés alapján. „Falusi” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyméretű műhelyt keresek, lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. „Asztalos” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Tsz képesített könyvelő, valamint 10 éves gyakorlattal rendelkező segédkönyvelő termelőszövetkezetben elhelyezkedne. — Lakás szükséges. „Házastársak” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A Pécsi Kenderfonógyár azonnali belépésre felvesz két férfi segédmunkást 20 évtől 40 éves korig, továbbá egy 16 éves fiút zsinórkötözői beosztásba. — Jelentkezés Hirden, mindennap 7 órától 12 óráig a személyzeti előadónál.

Beköltözhető ház eladó 60 ezer Ft-ért. 40 ezerrel átvehető. Cím: Megyeri út 14. II. 1., északi lépcső. Prekesztics, az esti órákban, vasárnap egész nap.

Kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat állandó munkára alkalmaz a Pécsi Gázmű. Jelentkezés: Pécs, Felszabadulás útja 107., (volt Kokszművek) munkaügyi osztályán.

Az ibafai mg. termelőszövetkezet szarvasmarha-gondozókat keres. Lakás biztosítva. Fizetés megegyezés szerint. Utiköltséget felvétel esetén térítünk. Jelentkezés személyesen a termelőszövetkezet irodájában, Ibafán.

Műhelysegédmunkásokat és gyakorlott gépkocsivezetőket felvesz az 1. sz. Belkereskedelmi Szállítási Vállalat, Megyeri út 103.

Eladó 800 franciabarack facsemete (12 fajta). Komló, Bajcsy Zs. 17/a. — Telefon: 10-01.

Mézet vásárolnék — megegyezés szerint — 5—6 mázsát. Választ kérek „Méz” jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Alig használt „Békés” hálóbútor költözködés miatt, sürgősen eladó. Pécs, III. ker., Rozmaring u. 1.

Egy fiatalkorú dolgozót alkalmazunk hat órai munkaidőre. — Pécsi Villanymalom, Pécs, Szigeti út 69.

407-es Moszkvics kifogástalan állapotban eladó. P 70-est vagy 500-as Trabantot átveszek. Telefon 15-50, 266-os mellék, 7—18 óráig.

Szoba-konyhás családi ház, gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Mecsekszentkút 48.

Orvostanhallgató különbejáratú albérleti szobát keres azonnalra, lehetőleg központi fűtéssel. „Pénz nem számít” jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Elsősztályú Jonathán alma eladó, Marx út 59. szám.

Használt férfiruhát, vattaöltönyt, gumicsizmát, bakancsot, esőköpenyt, bőrcsizmát, férfi félcipőt és munkásruhát veszek. Koltai, Nagy-Flórián utca 4.

Fiatal, kövér sertések és egy olajkályha eladó. Pécs, Gárdonyi utca 20. (Kertváros.)

Légfűtésberendezés és egy cserépkályha eladó. József Attila u. 37., emelet.

Szabvány méretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre, azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Hálószobabútor eladó. Érdeklődni: Könyök utca 25. sz., egész nap.

Családi házak villanyszerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és javítása. Palotai villanyszerelő mester. Pécs, Tolbuhin út 84. — Lakás: Megye utca 15/2.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Telefon: 10-09.

Alkotmány utca 6.

HALÁLOZÁS

Fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy drága jó testvérem, sógornőm, nagynénink, ÖZV. FENYVESI FERENCNÉ (volt Benácsné), hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése november 13-án, pénteken 3 órakor lesz a központi temetőben. Gyászoló Haas és Szabó család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleség, édesanya, anyós, nagymama és kedves rokon, HADI JÓZSEFNÉ Ferencz Júlia 70 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése 11-én, szerdán fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, HARTMANN ISTVÁNNÉ temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a ház lakóinak és volt munkatársainak a küldött koszorúért és részvétükért. A gyászoló család és a széleskörű rokonság.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, BENCZE GYÖRGYNÉ temetésén fájdalmunkat bármily módon enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk hálás köszönetet mindazoknak, akik drága halottunk, ID. BALI LÁSZLÓ temetésén megjelenésükkel, virágaikkal, részvéttáviratokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk volt munkatársainak. Megköszönjük Matusz virágüzlet ízlésesen készített koszorúit és csokrait. A gyászoló család.

Világ proletarjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 265. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 12. CSÜTÖRTÖK

Társadalmi szükségszerűség

Az üzemi dolgozókkal folytatott kötetlen, baráti, nyílt és őszinte beszélgetések, a termelési tanácskozások tapasztalatai meggyőzően bizonyítják, hogy mindazokon a helyeken, ahol az üzemi demokrácia jól érvényesül, rendkívül pozitív hatást gyakorol az egész termelés menetére, a dolgozók hangulatára.

Mondjuk meg mindjárt nyíltan, hogy szép számmal akadnak munkások, mérnökök, technikusok, akik az üzemi demokráciáról szólva keserűen legyintenek, mondván „nem sok szavuk van az üzemben, javaslataikra bólogatnak, de nem szívlelik meg, aki pedig éppen az ügy érdekében bírálja az üzemszervezést, annak visszaütnek finoman, vagyis egy-hét hónap múlva valami ürügyet keresve, törlesztenek". Ezeken a helyeken egyik-másik vezető nem érti az üzemi demokrácia lényegét!

Az üzem dolgozóival nem azért szükséges tanácskozni, nem azért kell őket bevonni a vezetésbe, mert ez „ildomos", mert arról számot kell adni a párt- és szakszervezeti szerveknek, s legalább formailag „eleget kell tenni" a törvényes előírásoknak, hanem azért, mert a mi viszonyaink között ez a társadalmi szükségszerűség.

Miről van szó? Arról, hogy a szocialista termelési viszonyok létrejötte lehetővé és szükségessé is teszi a munkásosztály, s a dolgozók különböző rétegeinek és csoportjainak a bevonását a szocialista tulajdonban lévő gyárak, üzemek vezetésébe, a termelés irányításába, annak ellenőrzésébe. Hiszen a szocialista üzemvezetés vezérlő elve, a demokratikus centralizmus érvényesülése azt jelenti, hogy az egyszemélyi felelős vezető döntését és utasításait a dolgozókkal való érdemi tanácskozás kell, hogy megelőzze és megalapozza.

Rendszerünk megkülönböztető vonása a szocialista demokratizmus, amely lehetővé teszi, hogy kibontakozzék a dolgozók tömegeinek öntevékenysége, szervező készsége, lelkesedése és találékonysága a társadalom érdekében, az anyagi javak tömegének növeléséért, minőségének javításáért, költségének csökkentéséért. S ez az öntevékenység a munkához való szocialista viszony kialakulásából, a végzett munka szeretetéből táplálkozik.

És ezt a folyamatot csak úgy tudjuk elősegíteni, ha a dolgozó ember számára lehetővé tesszük, hogy megismerje a saját tevékenységének üzemi, népgazdasági összefüggéseit, s azt, hogy minél hozzáértőbben, érdemben tudjon beleszólni az üzem életébe. Nálunk ennek minden lényeges szervezeti formája adva van — termelési tanácskozások, szakszervezetek, üzemi tanácsok stb. révén — s mégis, egyes helyeken azt tapasztalni, hogy működésük eléggé formális, hogy a munkások értékes javaslatai elsikkadnak és emiatt ezeken a helyeken a társadalmi aktivitás nemhogy kibontakozna, hanem alábbhagy, közönybe fullad.

Egyetlen üzemi vezető sem állíthatja, hogy nincs miről tanácskoznia a dolgozókkal. De azt állítja — mi esküdni mernénk rá — hogy népgazdaságunk kulcskérdését utasításokkal, az üzemi dolgozók aktív támogatása, javaslatai, kezdeményezései nélkül lehetetlen megoldanunk. Mi ez a kulcskérdés? A munka termelékenységének ütemesebb emelése. Miért égető ez számunkra? Örvendetes dolog, hogy népgazdaságunk általában egészségesen fejlődik. A második ötéves terv mennyiségi előirányzatait teljesítjük, sőt 1964. első félévében például az iparban 2 százalékkal túlteljesítettük a tervet. Nem hallgatható el azonban, hogy a termelékenységi előirányzatot — azt tudniillik, hogy a termelésemelkedés kétharmadát a termelékenység emelésével és csak egyharmadát létszámemeléssel teljesítsük — a tervidőszak alatt ez ideig nem sikerült teljesíteni. Pedig ettől függ a felhalmozás és a fogyasztás aránya, vagyis: a népgazdaság fejlesztésének és az életszínvonal emelésének üteme.

Ismeretes, hogy a termelékenység gyorsütemű emelésének alapja a modern technika széleskörű alkalmazása. Ennek megfelelően az üzemek sok modern gépet, felszerelést kaptak. Teherbíróképességünk a beruházásokban azonban korlátozott. Ezért különösen időszerű most a meglévő lehetőségek, tartalékok feltárása és felhasználása. S ez a dolgozók aktív közreműködése nélkül elképzelhetetlen. Alkotó kezdeményezésük, javaslataik a munka jobb megszervezésére, a gépek, berendezések jobb kihasználására, a fejlett munkamódszerek tömeges bevezetésére — mind egy-egy láncszemei a kulcskérdés megoldására, a munka termelékenységének emelésére.

Az üzemi demokrácia érvényesülésének elősegítése — a szocialista üzemvezetés egyik fontos alapfeltétele.

Koszigin fogadta a magyar küldöttséget

Kádár János és Nemes Dezső látogatása a moszkvai képzőművészeti kiállításon

Újabb küldöttségek utaztak haza

Szerdán Kádár János, a magyar párt- és kormányküldöttség vezetője látogatást tett Alekszej Koszigin-nél.

A látogatás alkalmával baráti és szívélyes beszélgetés folyt. Kádár Jánost a találkozóra elkísérte Szipka József, hazánk moszkvai nagykövete.

*

Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a kormány elnöke és *Nemes Dezső*, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára szerdán Moszkvában megtekintette a szovjet főváros képzőművészeinek kiállítását. A magyar vendégeket *L. F. Iljicsov*, az SZKP Központi Bizottságának titkára, *J. A. Szolovjova*, a moszkvai városi pártbizottság kulturális osztályának vezetője, *N. N. Smidt*, a kiállítás igazgatója és számos neves művész kísérte.

A *„Moszkva — hazánk fővárosa"* című kiállítás nemrég nyílt és egyike annak a tíz kiállításnak, amelynek anyagából az országos képzőművészeti kiállítást összeállítják. Kádár János és Nemes Dezső tetszéssel nézte Stejner portréját Landau-ról és Sztaszovaról, Csulovics tájképeit, Nyzcsitajlo „A Vörös téren" című monumentális festményét, Vucsetics gránitból készült Dzerzsinszkij portréját, Cigal márványszobrait, valamint az iparművészeti lakberendezési és színházművészeti kiállítást. Kádár János külön gratulált Belasova szobrászművésznőnek két kiállított munkájához.

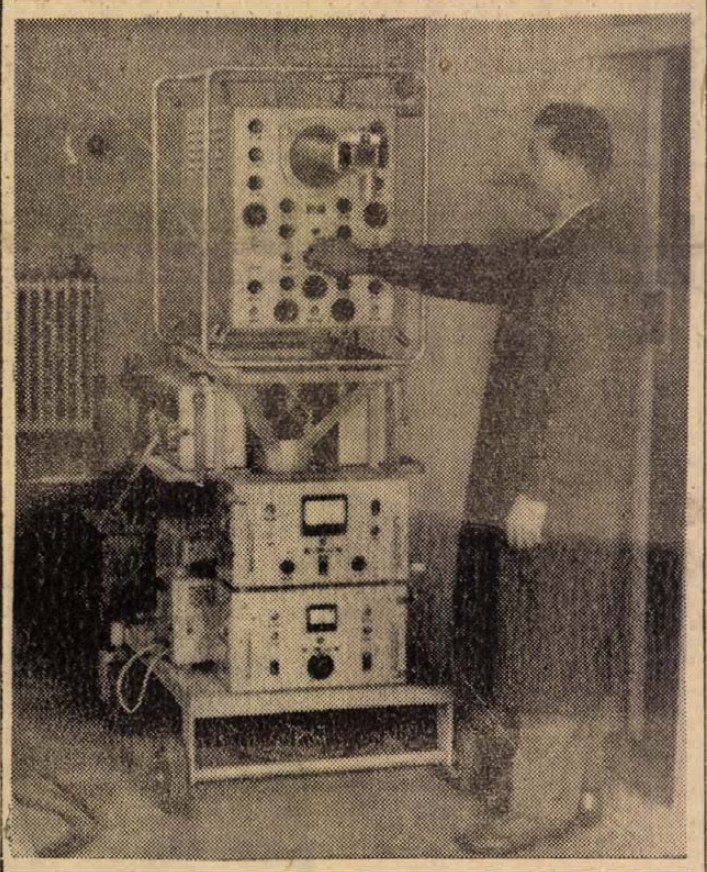
A látogatás végeztével Kádár János és Nemes Dezső a következőket írta a kiállítás vendégkönyvébe: *„Témában, kifejezési módban gazdag kiállítás, külön örvendetes a nagyszámú fiatal művész jelentkezése. A kiállítás számunkra azt bizonyítja, hogy a szovjet művészet a lenini eszmékhez, a néphez ragaszkodva új kifejezési formákat is keres, ezért a helyes úton előre halad. Sok sikert kívánunk e törekvésekhez."*

*

Moszkva: A Német Demokratikus Köztársaságnak Walter Ulbricht és Willi Stoph vezette párt- és kormányküldöttsége szerdán hazautazott Moszkvából. Elutazott Moszkvából a Hadzs Ben Alla vezette algériai párt- és kormányküldöttség is. Wladyslaw Gomulka, a LEMP Központi Bizottsága első titkára vezetésével a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulója moszkvai ünnepségein részt vett lengyel párt- és kormányküldöttség visszaérkezett Varsóba.

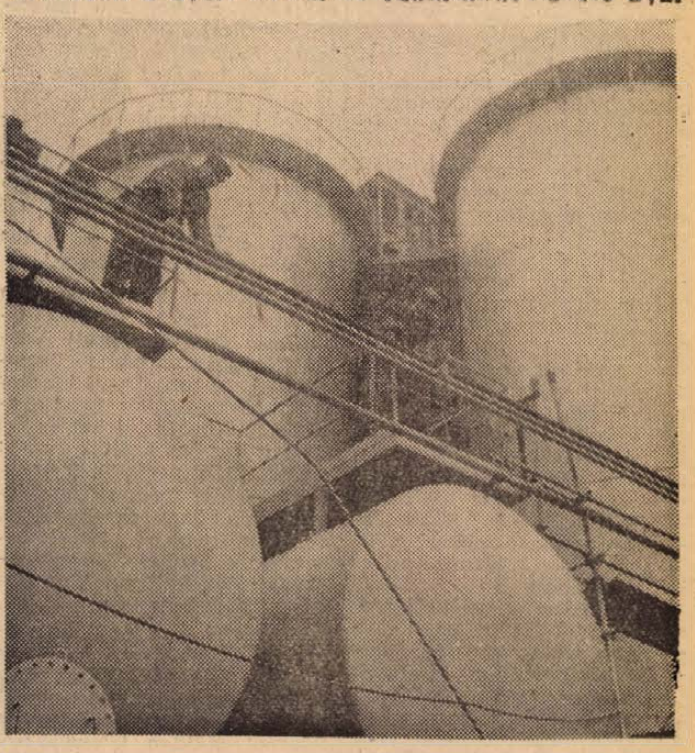
*

Moszkva: Vaszilij Kuznyecov, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese szerdán fogadta Erdélyi Károly magyar külügyminiszterhelyettest, a Magyar Népköztársaság párt- és kormányküldöttségének tagját. Kuznyecov és Erdélyi között baráti beszélgetés folyt le.

A 12. AKÖV kísérleti műhelyében, az Ipar utcában kerülnek kivitelezésre a benyújtott újítások, és különböző célszerszámok. A műhelyben rövidesen üzembehelyezik a kétcsatornás piezoelektromos mérőkészüléket, mellyel a motorok működését lehet ellenőrizni.

Elkészült a Győri Dunamenti Takarmányélesztő Gyár

A gyár gépi berendezéseit a francia Sorice cég szállította. A próbatermelés után az üzem három műszakos, folyamatos termeléssel napi 16 tonna takarmány-élesztőt gyárt. Az automatizálásra jellemző, hogy egy-egy műszakban mindössze 6 ember látja el a termelő munkát. Minden munkafolyamatot gombnyomással a vezénylő-teremből irányítanak. A képen: Utolsó simítások az erjesztő kádakon.

November 18-án tartják a KISZ megyei küldöttértekezletét

Tegnap, szerdán délelőtt ülést tartott a KISZ megyei bizottsága. Megállapították, hogy a járási és városi küldöttértekezleteket a szervezeti szabályzat szellemében mindenütt megtartották Baranyában, megvitatták a bizottságok beszámolóit, a KISZ Központi Bizottsága kongresszusi irányelveinek szellemében hoztak határozatokat további munkájukra, megválasztották az új bizottságokat és a megyei küldöttértekezlet küldötteit. A megyéből 286 küldött vesz majd részt az értekezleten, amelyet a megyei bizottság határozata alapján november 18-ára hívtak egybe, s Pécsett a Fegyveres Erők Klubjában rendezik meg.

A megyei bizottság elfogadta a beszámoló vázlatát, jóváhagyta a megyei értekezlet napirendjét. Az értekezleten meghallgatják a megyei KISZ-bizottság és a Revíziós Bizottság beszámolóját, megvitatják azokat, elfogadják a beterjesztett határozati javaslatot, megválasztják az új megyei bizottság és Revíziós Bizottság tagjait, valamint megyénk ifjúságának küldötteit a KISZ december 11-én összeülő VI. kongresszusára.

Munkásklub a villasoron

A házak olyanok, mintha egy OTP-prospektus típusterveit lapozgatná az ember: újak, szépek és gondozottak. A munkásklub is ilyen, az utcáról semmi sem különbözteti meg a villaszerű családi házaktól, talán csak az utcai kapu más, mert szemben a kapuk lényegével ez soha sincs zárva.

A „házigazda" Répási Lászlóné, a kertvárosi területi párt szervezet titkára. Szereti ezt a házat, gyakran olyankor is elidőzik a kis helyiségek valamelyikében, mikor üres és csendes az épület, s sokszor eszébe jut, milyen jó lenne, ha úgy nőnének a házak is, mint a fák. Négy éve hozta létre a városi pártbizottság Kertvárosban a munkásklubot, s azóta évről évre többen keresik fel esténként, s bizony ma már nagyon szűkös.

— Nagy hiány van itt Kertvárosban szórakozási és művelődési lehetőségekben — mondja beszélgetésünk elején. — A „város" szó egyelőre csak a házakra illik... Van egy kocsma, egy tenyérnyi presszó és ez a klub... És öt vagy hatezer ember.

A klub két kicsiny helyiség ugyan, de az utóbbi időben minden este hangos. Igaz, a látogatók többsége fiatal, de éppen ebben rejlik annak a kezdeményezésnek az alapja, melyet Répási Lászlóné olyan elégedetten újságol.

— A közelmúltban megalakult az Ifjúsági Klub. Negyven tagja van. Gamus Géza népművelési ügyvezető közreműködésével már összeállították a munkatervet is. Igaz, először arra gondoltunk, hogy területi KISZ-szervezetet szervezünk, de ennek sok akadálya volt, hisz minden fiatalra számítanak ott, ahol dolgozik. Maga a klubforma vonzó keretet ad az itt folyó életnek, összefogja a fiatalokat. A múlt héten megalakult a klubon belül az irodalmi- és rajzszakkör is.

— Milyen feladatokat tűztek maguk elé ezek a szakkörök?

— A rajzszakkör tagjai a rajzfoglalkozások mellett művészettörténeti előadásokon vesznek részt, közösen megnézik a jelentősebb kiállításokat. Műértő embereket szeretnénk nevelni. Az irodalmi szakkör egy kicsit irodalmi színpad is, mert önképzőköri jellege mellett kisebb műsorok előadását is tervezik. Most például „Európa figyázz" címmel egy verses összeállítást tanulnak, a felszabadulás huszadik évfordulójára.

— És az idősebbek?

— Róluk sem mondtunk le, bár viszonylag nehezen mozdulnak ki otthonról — mondja Répásiné, s mutatja az idei népművelési tervet, melyben ismeretterjesztő és egészségügyi, közlekedésrendészeti és szülőknek szóló előadások váltogatják egymást. — Szeretnénk egy kicsit felrázni, összefogni az embereket...

A munkaterv színes, és változatos programot ígér a téli estékre. Egyébként nyugodtan viselhetné ezt a címet: „Terv az unalom és közömbösség ellen", mert a keritésekkel és festett kapukkal elzárt porták között nagyon is valós az unalom és közömbösség veszélye.

— Ma még sokan vannak olyanok, akik esténként, mikor ráfordítják a kapukulcsot, egy kicsit a világot is kizárják — mondja Répási Lászlóné, s nekem az jut eszembe, hogy valóban jó lenne, ha fák módjára növekednének a házak, s ez a klub akkora lenne, hogy akár ötszáz ember is befogadhat a mostani ötven helyett, mert Kertváros csak úgy lehet igazán „város", ha nemcsak az utcán találkoznak egymással az emberek.

Békés Sándor

Népszerű sztárok

Két előadás telt ház nézte végig az Országos Rendező Iroda Népszerű sztárok című műsorát. S a közönség nem csalódott. Az utóbbi időben megtartott ilyen úgynevezett „haknik" színvonala örvendetesen javult. Az is említésre méltó, hogy a plakátokon hirdetett összes szereplők felléptek, nem úgy mint egy-két évvel ezelőtt.

A konferáló Brachfeld Szigfrid szellemes bemondásaival most is sikert aratott. A zenekar csupa fiatal boszorkányos ügyességű művészből áll. Vezetőjük Zoran Sztevanovity belgrádi származású műegyetemi hallgató. Kicsit a Beatles-ekre emlékeztettek és sikerük is oly nagy volt mindjárt az első számmal, hogy csak úgy zengett a színház a tapstól.

A fellépő művészek közül a televízióból ismert Hacki Tamás füttyszáma tetszett a legjobban. Ilyen tüneményes füttyművészünk még nem volt. Amellett nagyon szerény és ropant rokonszenves jelenség. Angyal János kedvesen paródiázott, Korda György, Mezei György jó ígéretei a táncdalénekesek egyre népesedő táborának. Az utolsónak említett „nagyágyú" Koós János mértéktartó előadásmódjával rászolgál hírnevére és népszerűségére.

Az előadóművésznőkről szeretnék utoljára megemlékezni. Örvendetes jelenség, hogy táncdalénekesnőink kezdenek az egyszerűségre törekedni. Kerülik a túlzott gesztusokat és bár a mikrofon nélkül még mindig nem tudnak meglenni, de azért örülünk, hogy fejlődést tapasztalunk és ez a fejlődés a javukat szolgálja. Mátray Zsuzsa temperamentumos számai nagy sikert arattak. Toldy Mária fejlődő művészetében is szívesen gyönyörködtünk és tudomásunk van róla, hogy az egyetlen magyar táncdalénekesnő, aki dzsessz-éneklést is tanul és ennek oroszlánkörmeit az egyik szám inorovizálásaiban is megcsillogtatta. Végül, de nem utolsósorban Sárosi Katalint hallottuk. Szép előadása, kellemes hangja egyik főerőssége volt a műsornak.

Megelégedésünkre szolgál, hogy a hétfő esti előadásokról az utóbbi időben valóban csak szépet és jót mondhatunk. Városunk könnyűzenét kedvelő közönsége megérdemli, hogy kellemesen töltse idejét. Várjuk a további emelkedett színvonalú ilyen rendezvényeket, amikről mindenki csak jót mondva emlékezhetik vissza.

Dr. Szabó Endréné

— A városi tanács v. b. mezőgazdasági osztálya értesíti Baranya megye és Pécs város lakosságát, hogy Pécsett a sertéspiac a további intézkedésig szünetel.

Mi van a tojásban?

Két sásdi szakember érdekes, jelentős kísérlete

A tojás maga „jelzi", hogy jérce vagy kakas lesz-e belőle — erre a megállapításra jutott két baranyai szakember. A tojás, mint ismeretes, úgynevezett bioáramot bocsájt ki magából, amelyet érzékeny készülékkel fel lehet fogni. Dancs Ernő és Udvari Pál, a sásdi járási tanács munkatársai saját szerkesztésű műszerekkel vizsgálták ezt a jelenséget. Kísérleteik közben észrevették, hogy az egyes „tojásáramok" jól felismerhető eltérést mutatnak és feltételezték, hogy ez összefüggésben lehet a tojásban — keltetés közben — kifejlődő csibe nemével.

Más a jérce, más a kakas „elektromos feszültsége".

A kísüzemi kísérletek után a mágocsi Béke Termelőszövetkezet és a Görösgali Állami Gazdaság csatahelyi üzemegységének nagyüzemi baromfitelepén folytatták megfigyeléseiket. Körülbelül két és fél ezer tojást vizsgáltak meg: ezeket aztán megjelölték és kikeltették. Ily módon ellenőrizni tudták, hogy az egymástól eltérő elektromos feszültségnek — és feltételezéseiknek — megfelelően valóban jérce, illetve kakas bújt ki a tojásból.

A másfél éve tartó kutatómunka eredményeként Dancs Ernő és Udvari Pál ma már 70—80 százalékos biztonsággal előre meg tudják határozni a tojásból majdan kikerülő csibe nemét. Jobb műszerekkel és a módszer finomításával tovább lehet javítani az eljárás eredményességét, s esetleg kilencven százalékos pontosság is elérhető. Egy elektromos kutatómérnök jelenleg már dolgozik is az újabb, nagyobb hatásfokú készülék megszerkesztésén. Egyidejűleg kilátás nyílt arra, hogy a két szakember megfelelőbb körülmények között folytathatja majd a vizsgálatait.

Az új módszer kettős haszna.

A csibék nemének előre történő meghatározása igen nagy jelentőségű dolog a tojástermelő nagyüzemek számára. Itt ugyanis a kakasokat, néhány kivétellel, elpusztítják és csak a jérceket tartják meg. A csibék nemét azonban csupán több hetes korban tudják pontosan meghatározni, addig a kiselejtezésre kerülő kakasok is fogyasztják a drága takarmányt. Japán szakemberek ugyan képesek egynapos korban szexálással szétválasztani a csibéket nemük szerint, ezt az eljárást nálunk csak a baromfinemesítő telepeken — például Bárban — tudják alkalmazni.

A sásdi szakemberek módszere tehát kettős hasznot jelent. Egyrészt a kakasos tojásokat eleve kizárják a keltetésből és azokat étkezésre használják fel. A jércék és a kakasok aránya körülbelül ötven-ötven százalékos, ami azt jelenti, hogy a keltetésre kerülő tojásoknak a felét meg lehet így menteni. Másrészt, mivel a kakasos tojásokat nem rakják be a keltetőgépekbe, jobban ki tudják használni a berendezések kapacitását.

Embereknél is lehetséges?

A kísérletek eredményei minden vonatkozásban biztatóak, s arra engednek következtetni, hogy hasonló eljárással elvileg más állatoknál, sőt az embereknél is lehetséges előre meghatározni a leendő újszülött nemét.

Itt az új Warszawa kocsi

A lengyel Warszawa gépkocsigyár szakemberei november 12-én, csütörtökön Pécsett is bemutatják a nagy érdeklődéssel várt új típusú Warszawa személygépkocsi mintadarabját. A szakmai bemutatóra 14 órai kezdettel a Magyar Autóklub Pécsi Szervezete és a XIV. Autójavító Vállalat közös rendezésében kerül sor a vállalat Munkácsy Mihály utca 35. szám alatti telepén. A klubtagokat és az érdeklődőket egyaránt szívesen látják ezen a bemutatón.

Befejezték a vetést

Négy termelőszövetkezet fejezte be a mai napig a kenyérgabona vetését a siklósi járásban. A siklósi Magyar—Bolgár Testvériség, a drávaszabolcsi Dózsa, a drávasztárai Déli Őrszem és a godisai Búzakalász Termelőszövetkezetben 2274 holdon vetették el a gabonát. A vetés befejeztével teljes egészében hozzáfognak az őszi betakarítási munkákhoz. Azonkívül segítenek a vetésben elmaradott gyengébb termelőszövetkezeteknek is. A siklósi tsz négy nagy munkagéppel Hegyszentmártonban segíti a vetést, a drávaszabolcsi termelőszövetkezet pedig a sellyei tsz-nek nyújt segítséget. Ugyancsak segítséget kap a drávakeresztúri termelőszövetkezet is, hogy mielőbb földbe kerüljön a mag.

Szivárgó vizek

A november elsejei számban „Tó a belváros alatt" címmel nyilvánosságra hoztak az illetékeseket már jóideje foglalkoztató vízszivárgások problémáját a városfalon kívül és a Belvárosban. A kettő egymással nincs összefüggésben, de mindkettőnél fenyeget a veszedelem, hogy a szivárgó vizek megmozgatják a homoktalajt, s ez könnyen vezet pincebeomlásra, épületek rongálódására. Jól emlékezetünkben van még a Jókai tér veszedelme egy évvel ezelőtt.

Pécs régi vízvezetékeit kutatva sok adat birtokába jutottam, ebből néhányat itt leírok abban a reményben, hogy vele a városi mérnöki hivatal és a vízművek feltáró munkáját megkönnyítem.

A városfalon kívüli pincefeltöltést kétségtelenül a Tettye-patak rovására kell írni. A Tettye az Ágoston térig két ágban folyt: a malmok árkában és a fölös vizet elvezető sió-ágban. Az utóbbi rómaiak által rendkívül szilárdan épített nagy csatorna. Ezt az Ady Endre utca 1. szám előtt a gázvezeték fektetésekor kettévágták, és nem állították helyre szivárgásmentesen. Egy nagyobb zápor vize már akkor betört a Sörház utca sarkán lévő régi tímár-ház pincéjébe. A munkaárok szétrombolta a XIX. század első felében épített víztárolót is, melyből a Tettye vize a régi sörházhoz (Sörház utca 5. sz.) folyt. Az árok betemetése után a szivárgás tovább tartott s a laza talajban, utat talált bizonyára a tímárok régi szennyvízárkába. Ez az árok az Ágoston tértől délre ágazik ki a fővezetékből és a Sörház utca—Felsőmalam utca keleti házsora mögött vezetett. Az idei nagy esőzések vízzel telítették a Tettye törmeléklejtőjét, amihez hozzájárult az Ágoston tér felől lejövő utcákban gáz-, víz-, villamoscsövek fektetésekor feltört és csak sebbel-lobbal betemetett munkaárkok laza törmeléke. Ez okozhatja a Kossuth Lajos utcai és Irányi Dániel téri házak veszedelmét. A száraz idő, a tél beállta javítani fog a helyzeten, de hasonló esetek megelőzésére szükséges az Ágoston téri, illetve Ady Endre utcai gázvezeték árkának felülvizsgálata. Ennek a feltevésnek a helyességét elegendő egy próbaásással megnézni a templom és a plébánia udvara között.

Más a belvárosi eset. Előttem van egy XVII. századvégi térkép, mely az akkor ismert törökkori vízvezeték-rendszerről ad vázlatos képet, feltüntetve a használatba volt és feltételezett vezetékeket, melyeket a Tettye-völgyi, a Hunyadi János úti és a Székely Bertalan úti források tápláltak. Ezek egyikéhez sem tartozik az a rövid vezeték, mely körülbelül a József utca 15. vagy 17. számú teleknél kezdődik, a Kossuth Lajos utca 17. számú teleknél végződik, kezdeténél kis kör hihetőleg tárolót jelöl, melybe az Anna utca felől vezeték hozott vizet. Végénél az a török imaház van jelezve, mely az 1724. évi telekösszeíráskor 252. szám alatt volt ismert. Az 1926—27. évi szennyvízcsatorna építésekor a József utca akkori 12. számú telkén víztárolót találtak. Nincs adat rá, hogy a Déryné utcában ezt a vezetéket átvágták volna, bár bizonyára megtörtént. Itt a vízművek munkaárkában római vezeték került ki a 7. szám előtt és tovább ÉD irányú árokból egy hasonló cső. Dr. Szőnyi Ottó írja, hogy az Anna utca 20. és József utca 17. számú házak építésekor sok római használati tárgyat találtak, később ugyanott fekete vízvezetékcsöveket is. A tároló medence ehhez közel van. Ezek után bizonyosra mondhatjuk, hogy a belvárosban valóban van forrás, melynek vezetékét elrombolták, s a víz most a homok altalajban szétáramlik, eltűnik. Az idei rendkívüli csapadékot azonban már nem tudja felvenni a homok és ez okozza a Rádió veszedelmét. A József utca 12. számú telek ma úgy tudom üres, a medence feltárható és talán itt lehetne legegyszerűbben megvédeni a stúdió épületét, felszerelését a pusztulástól. Nem kell az akkora ijedelmet okozó idei földrengést előszedni a belvárosi forrás felfakadása miatt, megvolt az már nagyon régen, talán évezredekkel ezelőtt, csak igen kis teljesítményű volt a vízhozama.

Somogyi Géza

DZSESSZ

November 8-án a Pécsi Ifjúsági Dzsessz Klub az Olimpia eszpresszójában tartotta meg összejövetelét. Annak ellenére, hogy ugyanebben az időpontban rendezték a Go-kart versenyt is — ami az Olimpia megközelítését körülményessé tette — a műsort telt ház mellett tartották meg.

Elsőnek *Hulin István* szegedi zongorista lépett fel pécsi ritmuskísérettel. Játéka teljes mértékben kielégítette az igényeket. Ötletes téma választásával ki tudta küszöbölni az össze nem szokottságot, ugyanis pécsi partnereivel még sohasem játszott együtt.

Ezután a budapesti vendégtrió következett. Az együttes bőgőse és dobosa — *Scholcz Péter és Szudi János* — a nemzetközi viszonylatban is elismert *dr. Garay Attila* triójának volt tagjai. Zongoristaként *Réti János* szerepelt a trióban. Játékukra végig a szuggesszivitás volt a jellemző, amit a hallgatóságra gyakoroltak. Az előadott számok között több közismert is szerepelt, de a különleges ritmikai és harmóniai megoldásokkal ezeket is újszerűvé és izgalmassá tették. Így ebből a szempontból a leghatásosabb számoknak a „Kék tó, tiszta tó..." és a „Vágyom egy nő után" dzsessz-feldolgozások bizonyultak. Szudi János — aki már számos külföldi dzsessz-fesztiválon részt vett — elmondotta, hogy a fesztiválok magyar résztvevőinek ilyen témákat ajánlatos előadni, mert különben azzal vádolnák a magyar dzsesszt, hogy teljes mértékben az amerikait másolja.

A pesti együttes után *Somsich Géza* kiváló pécsi zongorista *Szudi Jánossal* és *Kiss László* pécsi bőgőssel lépett fel. Talán ez volt az egész műsornak a legnagyobb meglepetése, mert senki sem gondolt arra, hogy az ad hoc összeállításnak eredményeként ilyen magasszínvonalú zenét hallhat. Ez az összeállítás Szudi Jánost egy olyan dobszólóra inspirálta, mely tanúsítja, hogy országos viszonylatban hangszerén a legjobbak között van.

Pongrácz Péter

HIREK

NOVEMBER 12 CSÜTÖRTÖK — Jónás napja. A Nap kél: 6.44, nyugszik: 16.12 órakor. A Hold kél: 13.22, nyugszik: 22.50 órakor.

Százharminc éve, 1834. november 12-én született Alekszandr Parfirjevics Borogyin orosz zeneszerző. Orvosnak készült és a pétervári Orvosakadémia kémiai tanára volt. Már gyermekkorában kiválóan gordonkázott, zongorázott, fuvolázott. A zeneében autodidaktikus módon képezte magát. Érett korában fogott komolyabban a zeneszerzéshez. Zseniális alkotónak bizonyult. A népi zene szellemében fogant műveiben a maga mondanivalóját és népe érzéseit fejezte ki. Szerzeményeit merész harmóniák, hajlékony melódiák, gazdag érzelmi színskála, életkedvtől lüktető, sodrólendületű táncritmusok teszik magukkal ragadókká. Életműve énekszámokat, zongoraműveket, zenekari darabokat, szimfonikus költeményt, kamarazenét, vonósnégyeseket és három szimfóniát ölel fel. Legnagyobb alkotása egyetlen operája, a befejezetlenül hátrahagyott „Igor herceg", mely Rimszkij-Korszakov és Glazunov befejezésével, csak három évvel a szerző halála után került színre, s azóta bejárta a világ operaszínpadait.

20 ÉVE, 1944. november 12-én felszabadult Mezőkövesd, Jánoshida, Alattyán, Monor, Tápiógyörgye, Tápiószele, Farmos. Megjelent az újjáalakult Kommunista Ifjúmunkás Szövetség (KIMSZ) lapja, a „Szabad Ifjúmunkás".

— Befejezéséhez közeledik a mánfai kultúrotthon felújítása. Az építési munkálatokra 85 000 forintot fordítottak, ehhez a község lakossága 20 000 forint értékű társadalmi munkával járult hozzá. Az újjáalakított épületet előreláthatólag november végén adják át.

— Megjavították és felújították a községi hidakat Majson, hogy ne okozzanak fennakadást az őszi mezőgazdasági szállításoknál. Ezzel a munkával egyidőben kitisztították a nyáron fűvel benőtt vízelvezető árkokat is.

— Dunaszekcső községi kőműves-brigádja hozzákezdett az 1. számú óvoda konyhájának átalakítási munkáihoz. A jelenlegi konyha ugyanis elavult és korszerűtlen, nem tudja kielégíteni az igényeket. A teljesen újjáalakított modern konyha jövő év elején megkezdi működését.

— Jól fizetett a kukorica a görcsönyi termelőszövetkezet regenyei üzemegységében. A Szabad Föld dűlő 31 holdas táblájáról átlagosan 37—38 mázsás termést takarítottak be holdanként.

— A Tátrától a Balti-tengerig címen Lengyelországról tart vetítettképes előadást az Ország—Világjárók Baráti Köre rendezésében Oszetzky Egon mérnök, MÁV-főtanácsok Pécs város Doktor Sándor művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) 1964. november 13-án, pénteken este 6 órakor. — Belépődíj nincs. (x)

— Rendbehozzák a közkutakat a tavaszon Magyarmecskén és erre 70 ezer forintot biztosított a községi tanács. Ebből az összegből a jelenlegi három mellé még egy közkutat létesítenek.

— A korábbi két—három hét helyett már tíz napra csökkentette a vállalási időt a Baranya megyei Patyolat Vállalat a száraz vegytisztításnál két csehszlovák és egy NDK gyártmányú gép három műszakos üzemeltetésével.

— Törpevízmű építése folyik Siklós községben. A mai napig a község lakói 360 000 forint értékű társadalmi munkával segítették az építkezést. Árkokat ástak és 2600 méter hosszan fektették le a vízcsöveket. Egyuttal parkosítási munkákat is végeztek.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: erősen felhős, párás idő, többfelé esővel. Reggeli ködök, mérsékelt szél. Az évszakhoz képest enyhe idő. — Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 4—8, a legmagasabb nappali hőmérséklet 8—10 fok között.

Megyénk egyik legszebb népviselete a szalántai. A mai szemmel „modernnek" mondható rövid szoknyás, gazdag himzésű könnyű viseletet már túlnyomó részt csak a harmincon felüliek hordják, a fiatalok inkább az öltözködésnél rövidebb időt igénylő egyszerűbb modern ruhákat viselik.

Új út társadalmi munkából

Zengővárkonyban olyan társadalmi munka-megmozdulás a került sor az idei őszön, milyenre még nem volt példa falu történetében. A község központját 870 méter távolság választja el a Zengővárkony felett húzódó 6-os főközlekedési úttól. Van ugyan egy bekötőútja a falunak, de ahhoz, hogy autóbuszjáratot kapjanak, szükség volt egy új útra. A bekötőút építésére társadalmi munkát szerveztek. A nagy munka szeptember 5-én kezdődött. A községfejlesztési alapból 40 000 forintot fordítottak az útépítésre, ebből a pénzből vásárolták meg a szükséges anyagot. Az egyéb tennivalók teljes egészében a társadalmi munkásokra hárultak: földet hordtak, árkot ástak, padkát rendeztek és elterítették a követ. A járási tanács leginte kételkedett abban, hogy ez a kis község a saját erejéből is képes volna elvégezni a nagy munkát. A falu lakói azonban — kicsitől a nagyig — ugyszólván teljes számban részt vettek az útépítésben. Rendszerint szombaton délután és vasárnap dolgoztak, s volt olyan nap, amikor 170-en vettek részt a munkában, többen, mint ahány ház van Zengővárkonyban. Még a község legöregebb embere, a 87 éves Botykai János bácsi, a termelőszövetkezet nyugdíjasa is részt kért és kapott a munkából: az elterített követ gerebdézte.

A kenyérgabona-vetés 72 százalékra áll

Tíz tsz befejezte a vetést

A megyei operatív bizottság szerdai ülésén az elmúlt heti munkát értékelve megállapították, hogy a bevetett búza területe 7,9 százalékkal nőtt, s szerdára elérte a 64 000 holdat. Ez a szám azt jelenti, hogy a megye termelőszövetkezetei 72 százalékban végeztek a kenyérgabona vetéssel. Az időjárás leginkább a két ünnepben kedvezett a vetési munkának, s ezt a termelőszövetkezetek nagy részben ki is használták. Ennek eredményeként a siklósi járásban három, a sásdi járásban ugyancsak három termelőszövetkezet fejezte be a kalászosok vetését, a megyében ezzel tízre szaporodott a vetést befejező tsz-ek száma.

Segítenek a gyengébbeknek

Különösen örvendetes, hogy a vetéssel végzett tsz-ek egy része gépekkel és emberekkel sietett a szomszédos szövetkezetek segítségére. Külön ki kell emelni a siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Termelőszövetkezetet, ahol az egérkár miatt a tervezettnél 24 holddal több búzát vetettek el, s a szövetkezet, ahogy a saját vetését befejezte, hétfőn már a hegyszentmártoni termelőszövetkezetbe irányított át négy gépet. A drávaszabolcsi termelőszövetkezet, mely a múlt héten ugyancsak befejezte a vetést, Marócsára vonult át gépeivel. A beremendi Dózsa Termelőszövetkezet, ahol már csak pár hold vetése van vissza, felszabaduló vetőgépeit az egyházasharaszti szövetkezetbe irányította át. Erre a baráti segítségnyújtásra a siklósi járás termelőszövetkezetei szolgáltatták a legszebb példát, s a jó példa a többi járásban is követésre talált.

Az elmúlt héten a legnagyobb előrehaladás Komló város tsz-eiben történt, ahol 30,3, és a szigetvári járásban, ahol 11,1 százalékkal növelték a bevetett búzaterületet a tsz-ek. Az őszi vetésben mégis a mohácsi járás jár legelől, ahol a búzaterületnek már 80,6 százalékán földbe jutatták a magot, s ebben a járásban vannak a legkisebb lemaradások. A vetésre váró terület már csak 15—40 hold termelőszövetkezetenként — kivéve Homorudot, ahol jelentősebb a lemaradás — s ezeket a kis táblákat jó idő esetén három nap alatt be tudják vetni. Legutolsó a pécsi és a sásdi járás, ez utóbbiban éppen a legnagyobb és legtekintélyesebb tsz-ek, mint például Mágocs. Egyházaskozár stb. nem tudták még megbirkózni a vetéssel.

Az ünnepi műszak igen szép eredményeket hozott az egész megyében. A siklósi tsz-ben 127 holdat, a baranyahidvégi tsz-ben 100 holdat, a zalátai tsz-ben 101 holdat vetettek el a két napon. Ugyanakkor a magyarbólyi termelőszövetkezetben nem használták ki a jó időt, s éppen ezeken a vetésre legalkalmasabb napokon végezték el a gépkarbantartásokat, ami nem válik éppenséggel a magyarbólyiak dicséretére.

Kifogástalan munkát!

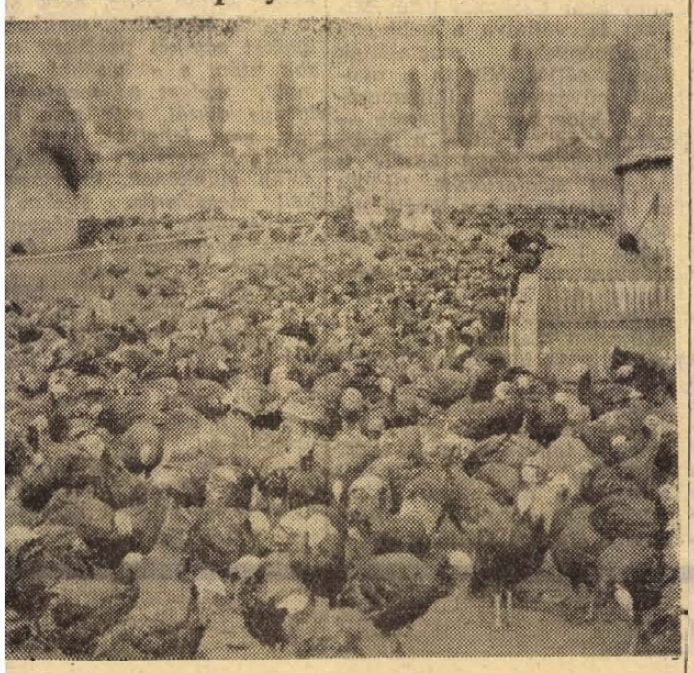
Tekintettel a csapadékos időszakra és az ebből eredő rossz talajviszonyokra a megyei operatív bizottság állást foglalt a vetési munka minőségére vonatkozóan. Helyenként nem törődve a várható következményekkel, a jövő évi termést kockáztatva figyelmen kívül hagyják a nagyüzemi vetési agrotechnika legalapvetőbb követelményeit. Ezért az operatív bizottság a már eddig is meglévő jelszót erősítette meg, mikor a következők mellett foglalt állást: a vetési agrotechnikát minden esetben táblánként és naponként a helyi körülmények figyelembe vételével kell megválasztani, s ezt mindenkor a termelőszövetkezet legjobb tudása és lelkiismerete szerint kell eldönteni. Mélyen elítélendő az a szakember, aki a föld felszínére szóratja a magot anélkül, hogy azt bedolgoztatná a talajba, mert az ilyen mag egyrészt madáreledel lesz, másrészt az ilyen vetést az első fagy tönkreteheti.

Az operatív bizottság az átfogó megyei kép ismeretében megállapította továbbá, hogy a mélyszántás ütemét fokozni kell, ha azt akarják a gazdaságok, hogy jövőre jó kukoricatermést takaríthassanak be. Az időjárás a mélyszántást nem hátráltatja olyan mértékben, mint az egyéb talajmunkákat, mégis a megyében egy hét leforgása alatt csak 2 százalékot haladtak előre, s jelenleg az eredmény 32 százalék. Ez arra figyelmeztet, hogy a lehetőségekhez képest elmaradtak a tsz-ek, s ezt csak úgy pótolhatják be, ha a vetésre alkalmatlan napokon a traktorokkal mélyszántást végeztetnek. Jobb a helyzet az állami gazdaságokban, ahol a mélyszántott terület meghaladta az 55 százalékot.

Pusztulnak az egerek

Az egérirtásban szép sikereket értek el a megyében s az időjárás is nagy pusztítást végzett bennük. A mérgezés befejezése után a mohácsi járásban — ahol a legnagyobb volt a fertőzöttség — felülvizsgálták a vetéseket, s kiderült, hogy az egerek foltokba tömörültek. Ezeket a foltokat most a termelőszövetkezetek újra lepermetezik, majd kézi erővel, gereblyével elegyengetik s a kipusztított búzát kézzel újraszórják a foltokra. Így pótolni tudják az egerek által okozott veszteséget, s egyben megakadályozzák azok áttelelését és további pusztítását.

Kilencezer pulykát nevelnek Siklóson

A siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Termelőszövetkezet két farmján 9000 pulykát nevelnek. A pulykatenyésztés jó jövedelmet biztosít a tsz-nek. A képen a gyüdi pulykafarmon 4500 pulyka nevelődik.

Tőzsde

(Egy anyagbeszerző monológja)

1.

A Megyei Tatarozó Vállalattól telefonál a kollégám:

— Kérlek tisztelettel betonvasatok fekszik hosszú ideje a pécsi állomáson. Talán tudnátok belőle valamennyit...

— Nem létezik — mondom neki —, hiszen mi nem használunk betonvasat. Talán mas cégé lesz?

Kimentünk az állomásra szemrevételezni azt a betonvasat, amely állítólag a mi részünkre érkezett hetekkel előtte. Valóban ott feküdt a betonvas, de a papírok szerint nem nekünk küldték, hanem az útépítőknek szólt a diszpozíció. Ezek szerint ők nem is tudtak róla, mivel a vasut nem őket értesítette.

Újból felhívtam a tatarozós kollégát és elmondtam neki a helyzetet. Közben addig-addig beszélgettünk, hogy kialakult négyes kör a betonvas kapcsán. Neki volt szögvasa, de csak akkor ad, ha betonvasat kap. Én tudtam, hogy egy pesti kollégámnak éppen szögvasra volna szüksége. Még aznap telefonáltam Pestre, hogy tudok szögvasat. A pesti kolléga már ismerte a „dörgést", mert azonnal azt kérdezte, hogy mit kérek helyette. Mondtam neki, hogy finomlemezt. Így rendbe jöttünk mind a négyen. Pestről kaptam kötbéres lemezutalványt.

2.

Minden telefonnal kezdődik. A Porcelángyár anyagbeszerzője siránkozik, hogy nincs elegendő edző szenük, tudnánk-e segíteni rajta. Nekünk éppen volt valamennyi felesleges edző szenünk, de persze himeltem-hámoltam, hogy nehéz ügy, kurrens cikkről van szó.

— Talán én is segíteni tudok — mondta.

Eszembe jutott, hogy már hónapok óta kínlódunk, mivel sehol az országban nem kapunk 12-es átmérőjű gömbvasat. Összesen 100 kiló is sokat segített volna rajtunk. Hirtelen átfutott az agyamon, hogy meg se említem, hiszen a porcelángyár nem foglalkozik ilyen vasárukkal, egyáltalán nem tartozik a profiljába. Aztán mégis elmondtam neki.

— Szívesen öregem — sietett a válasszal —, éppen van felesleges 12-es gömbvasunk.

Őszintén bevallom, nem számítottam erre a fordulatra. Őket viszont kisegítettük edző szénnel.

3.

A lista a zsebemben és szendergek a budapesti gyorson. Még fel sem értem, de már rendeztem az esti programomat. Három napja képtelen vagyok a gyerekekkel foglalkozni, pedig az ellenőrzőjében két bejegyzés is van már. Na majd este, hiszen a déli gyorssal vissza tudok jönni.

Az üzletben, ahová mentem a listámmal, kedvesen fogadtak. Sőt előtte találkoztam egy régi jó barátommal, aki azon panaszkodott, hogy értekezlete van délután, pedig két jegyet kapott a Fradi-meccsre. Kérdezte tőlem is, hogy ha már fent vagyok, nem mennék-e el a meccsre. Mondtam neki, hogy a futballhoz nem értek, soha életemben nem szoktam meccsre járni. Addig cseveg tünk, míg végül zsebembe nyomta a két jegyet. Én el is felejtettem volna az egész kedvességét, ha...

Pultra teszem a listát, a kiadó fogja piros ceruzáját és egymás után pipálja ki a kért dolgokat: nincs, nincs, nincs. — Végére is értünk így a felsorolásnak. Már el akartam menni, amikor a pénztárosnő a másik eladónak mondja:

— Az utolsó tizesem megyrá, de elmegyek a Fradi-meccsre. Holnap legfeljebb éhezünk...

Ekkor jutott eszembe a két jegy, amely a zsebemben lapult. A pénztárosnő mellé lép-t is, őt is ismertem már, s mondom neki, hogy ne költse el az utolsó tizesét, hiszen holnap is nap lesz, ellenben megajándékozom őt akár két jeggyel is. De... — ez a mi szakmánkban örök folytatása a telefonbeszélgetésnek — nézze meg még egyszer ezt a listát — terítettem eléje papiromat.

Ő is kipipálta sorra az egészet de, feketével. Volt viszont egy határozott kívánsága: menjek el vele együtt a meccsre. Mit tehettem mást? Elmentem.

Egy másik helyen ugyanígy jártam, csak ott színházjegy jelentette a mentőövet. Viszont mindezek ellenére nehéz odahaza megmagyarázni a feleségemnek.

4.

Egy tiszántúli városkában lakik egy anyagbeszerző ismerősöm. Annak Wartburg kocsijába szabályszerűen beszereltek egy kis hordócskát is. Amikor tankol, akkor így szól: harminc liter szuper és harminc liter tokaji. Pesten csak azzal kezdi, hogy mind a két tankja tölt've: akit illet, fogja a táskáját, benne az üveg és lehet aprózni.

Ez velejár. FENT ismerik a tájakat, azt is tudják, hogy hol milyen bor terem. A Mecsek oldalán termő aranyhegyit is sokan kedvelik.

Hogy demizsonnal járok Pestre? Csodákat! Tudok egy jó kis borkimérést fent, ott szoktam vásárolni egy demizsonnal. Aranyhegyi-e? Nem hiszem, valamilyen homoki fajta. Ezzel is majdnem megjártam egyszer... Minden rendben volt, kaptam, amit kértem, ittunk a demizsonból is, de maradt benne valamennyi. A kollégák lehívtak, hogy igyunk meg valahol egy pohárka bort. Fázott a hátam, amikor éppen abba a borpincébe invitáltak, ahol én a „pécsi aranyhegyit" vettem. Kértek egy üveggel pontosan abból a fajtából. Isszuk-isszuk, mire az egyik:

— Nem valami kóser ez a bor, de amit a haver hozott Pécsről, az igen.

Elővettük a maradékot és ittuk azt. Azt mondták: egészen más.

5.

Körülbelül kétnapos munkám volt Pesten. Arra számítottam, hogy ez idő alatt elintézem az ügyeket. Régi jó barátommal találkoztam össze ez alkalommal is. Örültem is neki, mert tudtam, hogy a felesége az én ügyemben segíthet. A kétnapos problémámat, úgy ahogy mondom, fél óra alatt elintézték, de egy kikötése volt ismerősömnek: egész nap vele kellett ténferegnem egyik kocsmából ki, a másikba be. Egyedül nem szeretett inni. Ő fizetett mindent.

Ez nagyjából rendben is lett volna, de még hiányzott egy tonna U-gerendám. Volt az egyik vállalatnak. Én ezt tudtam és ismertem is az anyagosukat. Persze neki másra volt szüksége. Abból meg nekem volt kötbéres utalványom.

Hogy mi a kötbéres utalvány? Például: „A Ferroglóbus 10 tonna rúdalakú finomacélt kötbér terhe mellett X időre kiadni köteles!" Ez olyan, mintha szerződésem lenne rá. Mint a váltó, bárki beválthatja, akinek a kezében van.

Megkaptam az egy tonna U-gerendát, adtam érte 3 tonnás utalványt. Hogy az később hiányozni fog? Ugyan kérem, akkor meg neki lesz szüksége valamire és én kapok háromszoros papírt.

Ez így megy, akár egy tőzsdét lehetne valahol központi helyen alapítani, oda mennénk egyenesen és valaki kiáltaná, hogy ez van itt, ez meg amott, tessék választani. Én mondom nem lenne annyi feleslegesen elfekvő készlet és mindenki megtalálná, amire szüksége van.

Gazdagh István

AZ EXTERNISTA

A pécsi Löwey Klára Leánygimnázium 1100 tanulójának mintegy 50 százaléka vidéki. Mindössze 200 főt tudnak közülök kollégiumban elhelyezni, szálláson laknak 50—60-an, a többiek bejárók. Azoknak a diákoknak, akik magánosoknál laknak albérletben, részben externátusi ellátást tudnak nyújtani. A szállás on lakókat rendszeresen ellenőrzik mind a tanulási lehetőség, mind pedig a környezet megfelelő volta szempontjából.

Kállai Csilla második osztályos tanuló Bátaszékről jött a Leöweybe tanulni következő indoklással:

— Szívem vágya volt, hogy varró tagozatos gimnáziumba kerülhessek. Érettségizni is szeretnék, de a varrás kiskorom óta nagyon érdekel, Pesten volt egy 4+2-es gimnázium, de oda vidékieket egyáltalán nem vesznek fel. Az igazgató bácsim javasolta, hogy jöjjek Pécsre, bár itt tudomása szerint csak 5+1-es varró osztályok működnek. Jelentkeztem, aztán kaptam egy levelet, hogyha 4+2-es osztály is megfelel akkor várnak a felvételire. Nem volt veszélyes, színeket válogattunk, rajzolni, hímezni kellett egy kicsit, de előtte nagyon izgultam.

Hogyan lesz valakinek szíve vágya a varrás?

— Nem tudom pontosan. A családunkban senki nem csinál ilyesmit. Édesapám a tsz főkönyvelője, anyukám tanítónő. De őt inkább a mezőgazdasági dolgok érdeklik, csak akkoriban még elképzelhetetlen volt, hogy egy nő agrárpályára menjen, ezért lett tanítónő. Ha kézimunkát kell neki tanítani, már régóta mindig hozzám jön. Én meg segítek.

Mi a gyakorlati haszna a varrás-tanulásnak?

— Először is az, hogy én ruha- vagy textilipari vonalon akarok továbbtanulni. Hogy melyiken, még nem döntöttem el. Másodszor rengeteg dolgot megtanulunk és máris sokmindent varrunk magunknak. Elsőnek varrtunk egy húzott szoknyát, mert az a legkönnyebb, majdnem az egész osztály abban járt a nyáron. Aztán szűk szoknyát meg mellényt. Ez, ami rajtam van, minden a saját művem. Most az iskolai feladaton kívül varrok a télikabátomra egy gallért az öcsém egy régi, kinőtt kucsmájából. A testvéreimnek is varrtam már ezt-azt.

Milyen a tanulmányi eredményed?

— Egy tárgyból volt négyesem, a földrajzból. Ki is nevettek miatta, hogy pont egy ilyen könnyű tárgyból, de hát mit csináljak.

— Kik a lakásadóid?

— Artur bácsi és Mik néni a Petőfi utcában. Végtelenül aranyos emberek.

Artur bácsi nyugdíjas. Már régóta diákoknak adják ki egyik szobájukat, sokat mesélnek a régi lakóikról is.

— Mennyit kell fizetni?

— Kétszázötven havonta, meg egy összegben kétszázötven a tüzelőre. De ha hazamegyünk, be van fűtve, ki van takarítva, égethetjük a villanyt, van fürdőszoba és minden. Tanulni nagyon jól lehet ott. Egy másik lánnyal lakom együtt, de őt még nem nagyon ismerem, mert csak most jött oda.

— Milyen a szoba?

— Az egy igazi diákszoba. Van egy nagy asztal, székekkel, két remek vaságy, de igazán mondom, nagyon remek, kényelmes ágyak, aztán közös szekrény, polc a könyveknek. Bőven elférnek rajta a varróeszközeim is.

Jól vagytok a szállásadókkal?

— Olyanok, mintha a nagyszüleim lennének. Ha hazamegyek, hozok virágot meg szőlőt, tőlük meg gyakran kapok süteményt. Ott is maradok náluk, míg tanulok. Nagyon sok az elfoglaltságom és sokkal jobb, hogy magam oszthatom be az időmet.

Mik azok az elfoglaltságok?

— Külön németre járok, hogy még egy nyelvet megtanuljak. Sokat varrok, és most külön modellrajzra is fogok járni, bár az nem kötelező. Karénekes vagyok és újabban hetenként kétszer tánciskolába is megyek. A sportról már le is kellett mondanom.

Az externátus megfelelő?

— Énnekem nagyon. Borzasztó kényelmes dolog és sokkal olcsóbb, mint önellátónak lenni. Mióta externista lettem, odahaza csak édességet eszem, bár azt sokat, mert nagyon szeretem. Reggel kicsit korábban bejövök az iskolába, megkapom a reggelit, délben megebédelünk, s csak este kell külön bejönnöm vacsorázni. De ez se baj, nincs messze és kell is egy kis séta. Ha hazamegyek, még eszem egy kis lekvárt vagy befőttet vagy süteményt. Nekem ez így nagyon megfelel.

Annyira, hogy nem is szeretnél változtatni a helyzeteden?

— Semmiesetre sem. Az iskolát is nagyon szeretem, a varrást is, a tanulást is, a szobámat is. Egyszóval mindent.

M. B.

Johnson megbeszélései miniszterekkel

Hassel az MLF-ről tárgyal Washingtonban

Kedden este véget értek Johnson elnök megbeszélései Rusk külügyminiszterrel és McNamara hadügyminiszterrel az „LBJ-ranchon" Jonhson texasi farmján. A megbeszélések középpontjában az Egyesült Államoknak a választások után követendő politikai irány vonala állt. Rusk és McNamara még aznap vissza is utaztak Washingtonba. Előzőleg mindketten tájékoztatást adtak az újságíróknak a megbeszélésen érintett néhány kérdésről.

Rusk kijelentette, hogy

az Egyesült Államok politikája folyamatos marad. Ezután részletesen szólt a NATO legvitatottabb kérdéséről, a többoldalú atomhaderő megteremtéséről.

Hangsúlyozta, hogy az MLF műszaki és katonai vonatkozásáról már igen sok megbeszélés folyt a múltban, s ezek a kérdések az illetékes kormányok elé kerültek.

Rusk hangoztatta, hogy kormánya „időnkint zavarban van az egyes fővárosokból, mint például Párizsból érkező hírek hallatán." Kijelentette, hogy Franciaország, bár többízben kifejti a NATO szervezeti felépítésének módosítására vagy az egész koncepció átértékelésére vonatkozó véleményét, még nem állt elő konkrét javaslattal.

„Ha valaki azt mondja, hogy a NATO-t át kell szervezni, biztos vagyok benne, hogy a szervezet kebelén belül teljesen világos: a tagállamok igen komolyan fogják tanulmányozni az átszervezésre vonatkozó indítványokat. Ilyent azonban nem kaptunk".

Johnson City-ből távozóban McNamara is nyilatkozott az újságíróknak. Elmondotta, hogy az elnökkel és Ruskkal a vietnami háborúról és a katonai költségvetés kérdéseiről tanácskoztak. Ez utóbbi kérdéssel kapcsolatban kijelentette: Johnson is úgy véli, hogy az Egyesült Államok jövő évi katonai költségvetése nem fogja túllépni az ötven milliárd dollárt.

Kedd este, úton Washington felé, ahol három napot tölt, New York-ba érkezett Von Hassel nyugatnémet hadügyminiszter, hogy megbeszéléseket folytasson amerikai hadügyminisztériumi vezetőkkel a NATO „előretolt stratégiájának" kérdéseiről és más problémákról, elsősorban a többoldalú NATO atomhaderő kiépítéséről. Hassel megtekinti a Ricketts nemzetközi személyzeti próbahajót is. Von Hassel New York-ban kijelentette:

nem hiszi, hogy Nyugat-Németország amiatt megváltoztatná magatartását, hogy az MLF tervvel szemben annyira megélénkült a francia ellenállás.

A többoldalú NATO-atomhaderő kérdésében egyébként illetékes washingtoni körök véleménye szerint döntő fontosságúaknak ígérkezik Wilson angol miniszterelnök Washingtonban esedékes tárgyalásai. Amerikai vezető körök a Reuter tudósítójával folytatott beszélgetésükben annak a véleményüknek adtak hangot, hogy

a Johnson—Wilson tanácskozásokban rejlik az MLF sorsának kulcsa. Az újonnan hatalomra került angol kormány brit források szerint ki akar tartani amellett, hogy nem fogadja el módosítás nélkül az MLF eredeti változatát.

Washingtoni kormánykörök most feszülten figyelik, elő-áll-e a munkáspárti kormányzat a maga részéről valamilyen különleges javaslattal. Amerikai vezető politikai tényezők hír szerint nem tartják összeegyeztethetetlennek Washington elgondolásaival az angol módosítási indítványról érkező, egyelőre hézagos híreket. Az Egyesült Államok MLF-politikája, tekintettel az egyre több zavaró tényezőre, most a kompromisszum útját keresi, — hangoztatták Washingtonban.

Az angol alsóház üléséről

Mint ismeretes, az alsóház bizalmatlansági vitája a kormány váratlanul kedvező arányú győzelmével végződött. A ház 315-ös szavazattal 294 ellenében elutasította a tory-indítványt, amely kételkedését fejezte ki, hogy a kormány megvalósíthatná programját a korszerűsítési tervek károsodása nélkül. A kormány abszolút többsége öt főről háromra olvadt le két munkáspárti képviselő betegsége folytán. A liberálisok azonban ezúttal a munkáspárttal együtt a tory-javaslat ellen szavaztak, úgyhogy a kormány 21 fő nyi többséggel győzött. A vita után a liberális párt nyilatkozatban kijelentette, hogy támogatni fogja a kormány minden olyan javaslatát, amelyet az országra nézve hasznosnak tart, s nem hajlandó a jelenlegi szakaszban feltétlenül elítélni a kormányt, amely csak néhány hét óta van hivatalban.

A kormány kevés többsége, a tory-ellenzék heves erőfeszítése az újabb általános választások kikényszerítésére a pártfegyelem erős megszigorításához vezetett mindkét oldalon. A szavazás során a vitavezetők, kezükben a tagok névsorával, személy szerint ellenőriznek minden egyes szavazót. Még a miniszteriek is írásban kell jelenteniök a szavazásról szóló esetleges távolmaradásukat, ami nehezíti a kormányzási teendőket.

A JKSZ belgrádi szervezetének értekezlete

Kedden Belgrádban a JKSZ küszöbönálló VIII. kongresszusának előkészítése jegyében megkezdte munkáját a kommunista szövetség belgrádi szervezetének IX. városi értekezlete.

Tito, a JKSZ főtitkára levélben üdvözölte az értekezletet. A belgrádi kommunisták és dolgozók — hangoztatja többi között a levél — elvárják, hogy az értekezlet rámutasson a káros társadalmi jelenségek okaira.

Beszámoló után megkezdődött a küldöttek vitája. Számos felszólaló hangoztatta, hogy a kommunistáknak fokozniok kell az eszmei és politikai harcot.

A televízió műsora

november 12-én, csütörtökön:

17.05: Iskola-tv. 17.40-ig: Kémia, a dolgozók gimnáziumának I. osztálya számára. A vegyületek csoportosítása I. rész (ism.). 17.43: Hírek. 17.50: Bagolyvár. (6—9 éveseknek!) 1. Az uborkásüveg. — Jelenet. 2. Mozgalmas kirándulás. — Kisfilm. 18.20: Házunk tája. A cefre szakszerű kezeléséről. 18.25: Ilyen gazdagok vagyunk? Ipari műsor. 18.45: A Magyar Hirdető műsora. 18.55: Telesport. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.45: Napi jegyzetünk. 19.50: A jövő hét műsora. 20.05: A jövő művészei között. Látogatás a Képzőművészeti Főiskolán. 20.45: Film-mozaik. 1. Tviszt, tviszt... Rajz- és bábfilm. 2. Lipari szigetek. Lengyel kisfilm. 3. Vigyázat, divat! Csehszlovák kisfilm. 4. Jelenet a szabadban. Magyarul beszélő olasz kis játékfilm. 5. Bécsi erdők. Amerikai rajzfilm. 6. Hableányok. Francia kisfilm. 7. Könnyűzene. 22.00: Madarász Emil: Csihajda — Részlet. 22.10: TV-híradó — 2. kiadás.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

Szudáni helyzetkép

A fővárosban helyre állt a nyugalom

Kairó: Khartoumban, Szudán fővárosában helyreállt a nyugalom. Al-Khalifa miniszterelnök beszédet mondott a rádióban. Nyugalomra, a tüntetések megszüntetésére és az általános sztrájk befejezésére szólítja fel a lakosságot.

A kormány tisztában van az észak és a dél között földrajzi és történelmi tényező következtében fennálló faji és kulturális különbségekkel. Politikájának célja az, hogy *visszanyerje a dél bizalmát* — mondotta. A miniszterelnök ezután bejelentette, hogy a tárgyalások már megkezdődtek és rövidesen döntő intézkedéseket foganatosítanak a déli lakosság alapvető jogainak biztosítására.

A MEN közel-keleti hírügynökség legfrissebb jelentése szerint szerdán reggel Szudánban a miniszterelnök előző esti rádióüzenetének hatására a dolgozók — munkások és alkalmazottak — ismét jelentkeztek munkahelyükön. A jelek szerint az élet visszatér rendes kerékvágásába.

A kairói rádió kedden este hivatalos körökből származó nyilatkozatot ismertetett, amely szerint *az Egyesült Arab Köztársaság Khartoum-i nagykövetsége előtt lezajlott tüntetésre imperialista elemek izgatása következtében került sor.* Az imperialisták összeesküvést szőnek, hogy aláaknázzák a viszonyt a két testvérnép között. Bizonyosak vagyunk benne, hogy mindezek a kísérletek kudarcra vannak ítélve — hangoztatta a kairói rádió.

Az AFP jelentése szerint az ország két nagy pártja, a Függetlenségi Párt és a Nemzeti Unió Párt *Abbud elnök lemondását követeli a miniszterelnökhöz intézett felszólításában.*

P. Gyemcsenko, a Pravda kairói tudósítója — a TASZSZ-iroda jelentése szerint — a szudáni eseményekről szóló kommentárjában rámutat: Az új szudáni kormány a dolgozók, az értelmiség és a nemzeti burzsoázia támogatására támaszkodva, máris egész sor reformot hajtott végre. A reformintézkedések célja az ország társadalmi életének demokratizálása, a katonai diktatúra maradványainak felszámolása. A tudósító szudáni sajtómegnyilatkozásokra hivatkozva hangoztatja: a jelenleg napirenden lévő legfontosabb feladatok közé tartozik a *szabad parlamenti választások megtartása, új alkotmány kidolgozása és demokratikus rendszer megteremtése.*

A Közös Piac Miniszteri Tanácsa

Brüsszel: A Közös Pia Miniszteri Tanácsának brüs szeli értekezlete szerdán m Couve de Murville franc külügyminiszter részvételév folytatta a vitát azoknak áruknak a listájáról, amelyek kivonnának a genfi „Kenned forduló" áruinak köréből.

A vitát a „hatok" gazdasá integrációjának meggyorsít sáról a francia ellenkez miatt elhalasztották. „Ere ménynek" Brüsszelben csa az volt nevezhető, hogy mindenki által várt francia-nyugatnémet összecsapás e úttal elmaradt.

Író-olvasó találkozó a Tanárképző Főiskolán

Nagy érdeklődéssel kísért író-olvasó találkozót tartottak szerdán a Pécsi Tanárképző Főiskolán. A felsőoktatási intézmény könyvtárának és irodalmi tanszékének rendezésében, a találkozón megjelentek *Váci Mihály* költő és *Baranyi Gyula,* az „Új írás" című, irodalmi folyóirat főszerkesztője.

Pál József könyvtárvezető bevezető szavai után Váci Mihály emelkedett szólásra. *Az ifjúságról, a hivatástudatról beszélt.* Irodalomtörténeti példákon bizonyította, hogy az ifjúságnak kell végre *ideált* találnia, ahogy hajdani nagyjaink, *Apáczai Csere János,* vagy akár *Csokonai Vitéz Mihály* is, vállalva a nehezebb körülményeket, megtalálták életük célját. Vitatta a nyugati művészetek nihilizmusának létjogosultságát, mely — véleménye szerint — *a mi értelmiségünk tagjai közül is sokakat megfertőzött.* Bírálta az *egzisztencialista beállítottságot,* elmondta róla: nem tartja életképesnek. Ennek az irányzatnak a lényege a felelősség alóli kibúvás keresése, mely természetesen nem vonatkozhat Sartre-ra és Aragonra, akik mindenkor vállalták a harcot, a nehezebb munkát. Az irányzat dekadens ágának elterjedését veszedelmesnek találta a magyar értelmiség körében. Beszélt azonban a felnövekvő értelmiség más ágáról is, a hittel, erővel dolgozó fiatalokról. A pedagógushivatás szép követendő példáját említett s erre saját életének hason szakáról is hozott fel eml keket.

Izgalmas kérdéseket vit tott ezután. Elmondotta, mi szerkesztő: sok esetben ne tudják megtölteni az „Új írá lírai rovatát, mert — úg mond — valahogy lassan é lelődik a fiatalok mondan valója. Példákkal bizonyíto ta: a jó munkának van f ruma! Új felfedezettjükről, legutóbb közölt Kalász Lász ról tett említést, akinek azó kötetét, megjelenésre a Szé irodalmi Könyvkiadó elfoga ta. Beszélt arról is: *azok a fiatal költők, írók, akik o hagyják iskoláikat, munkah lyeiket egy-két publikált ir sok után, s a későbbi „ir mot", melyet a megjelen igénye diktál, már nem bi ják, nem lehetnek igazi t hetségek, mert azt mindig k mény munkának, kitartásn kell megelőznie.* Ezeket problémákat a pedagógusp lyára vonatkozóan is érv nyesnek minősítette.

Ezután „Szegények hata ma" című kötetéből olvasc fel néhány verset, melyek k zül a „Százhuszat verő szív „A négerek meg én", s a „T bolond" című költeménye aratták a legnagyobb sikert hallgatóság körében. A felo vasás után Váci Mihály Baranyai Gyula főszerkesz a hozzájuk intézett kérdése re válaszoltak.

Az orvostudomány fejlődésével

fellép a nőhiány

Chicagóban, az Evanston kórház kutató intézetének egyik igazgatója, dr. Berger szerint, az orvostudomány fejlődésével eljuthatunk odáig, hogy fellép az általános nőhiány!

A különös megállapítás magyarázata, hogy a férfinem ma még általában kevésbé életképes, mint a női. Mert igaz ugyan, hogy általában 106 fiú gyermek születik száz leánygyermekre számítva, de 30 éves korban az arány már kiegyenlítődik, és 30 éves kor után a nők javára billen, hiszen a nők általában hosszabb életűek.

A fogamzás pillanatában az arány még a férfiaknak kedvez: minden száz nőnemű magzatra valószínüleg 120 vagy 150 hímnemű jut.

Ha azonban az orvostudománynak sikerül tovább csökkenteni a magzat-elhalálozást, előfordulhat, hogy 50 százalékkal több fiú születik, mint amennyi lány, és a nemek egyensúlya a férfiak javára felborul.

Nem volt Árpád személynevű fejedelmünk! (12)

Patak — Patur ásza — Patroha — Padrag

Legutóbb megkockáztattam azt a véleményt, hogy a Pécs környéki Árpád foglalta szállásföld magjában előjövő Puturlik~Puturluk helynév előzménye Puturik~Puturuk kellett legyen. Ezen állítás alátámasztására sajnos okleveles bizonyítékot felmutatni nem tudok, de egész gondolatfűzésemmel épp az volt a célom, hogy a helynevekben mutatkozó törvényszerűségek feltárásával és analízisével az okleveles idők előtti kor magyar történetének felderítésére is lehetőséget teremtsek. A helynevek logikája szerint pedig ott, ahol ma a Puturlik helynév él, a Tettye völgyében, Puturik, azaz Puta-urix helynévének van helye.

Ugy gondolom, hogy a Puturix→Puturlik alakulása létre jöhetett a török idők alatt, illetve után itt élő nemzetiségek nyelvében is, akár olyan téves etimologizálás alapján is, mint ahogy a Puturlik német megfelelője a „Butterloch". Hogy a magyar nyelvben lehetséges-e a Puturik→Puturlik fejlődés, nem tudom, de talán analogiák alapján nyelvészeink eldönthetik. Ám, hogy Árpád azon szállásföldjein, melyeket ducatusa idején vett birtokba, azaz mikor ő még Puta-ur (Puturux) volt, a Puturu(k) helynév a maga kapcsolataiban törvényszerűen előjön, arra az én feladatom rámutatni.

Mivel a honfoglalás második, az idős Álmos zempléni halálát és eltemetését követő fázisában (a halál körülményeire vonatkozólag lásd Fettich idei közlését) Kurczán a fejedelem, Puta pedig kisfejedelem, a katona elem és hódoltatott népek parancsnoka, azaz „gyula", a később is a gyula uralmi területéhez tartozó megyékben kereshetjük elsősorban szállásait. Ezért vessük talán tekintetünket először a Zemplén közvetlen közelébe eső Sárospatakra. A város határában (Baksa, Apró homok) honfoglaláskori leletek kerültek elő. Megyer törzsi településre utaló helynév ma is él a város határában, tudunk I. Endre 1050-beli itteni birtoklásáról, a hagyomány szerint gyakran időzött is itt, bizonyos oklevelek királynéi birtoknak mondják a várost, s Imre király kiváltságokkal látta el lakóit. Állítólag II. Endre később szentként tisztelt lánya, Erzsébet is itt született. Tudunk itt álló királyi kápolnáról is, s ez mind-mind az Árpádok folyamatos birtoklására utal.

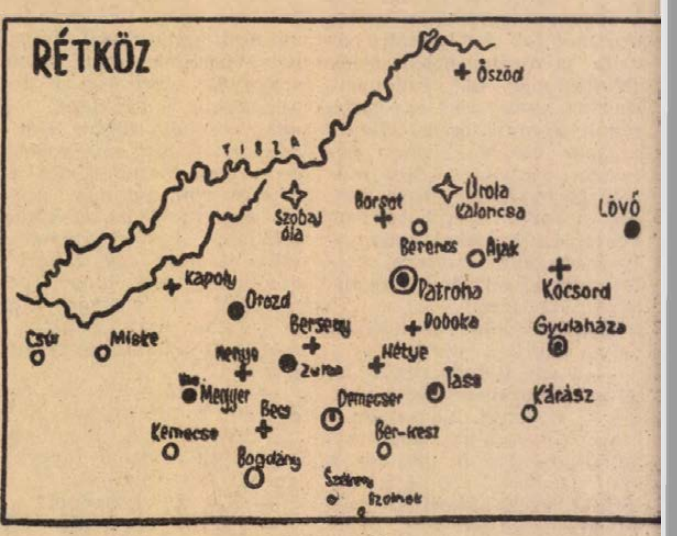
Vajon ki foglalt tehát itt először? Ha tekintetbe vesszük még, hogy a zempléni hegyek lábánál kialakuló neves révhely, azaz Patak kétparti település, s a két révtelep között a Bodrog folyik, melynek első írásos alakja Budruk (1067), végül ha figyelünk a Sára, Megyer, Patrahó (1858) Ardó (Erdőóvó) és a túlparti Bodrog-Szeg, Várhomok, Patar homok (1858, ma Pater homok) helynevekre, úgy megítélésem szerint ez a hely az Árpádok fehérsár színét viseli, s az első foglaló Patax, ki a foglalás idején Budurux~Paturux, azaz kisfejedelem, s kíséretében már ekkor feltűnik Szada, ki azonban még nem „úr".

A Fehérpatax — „Sárpatak" analogiájit az első „gyula": Árpád erdélyi foglalásának idejéből a középkori, erdélyi Fehér megyében találjuk, de Gyulafehérvár és környékének, valamint Fehéregyháza és környékének helynévi bemutatása ezen fejtegetés keretében már nem aktuális.

Figyeljünk fel azonban még arra, hogy az Arad mellet Bodrog ismét kétparti, ré hely s szomszédosa szinté Szada, itt azonban ő már „úr (Zadur), mert a nevét ő hely: Zadorlak.

Egy pillanatra vessük m tekintetünket a már futóla tárgyalt Kolozs megyére ahol Buda község határába (legutóbb Bodonkút) „P kuttya", „Puturo asza", „Put asza", Apáthida határába pedig „Podor ája" és „Pud völgy" helynevek jönnek el (Kolozsban: áj=völgy.).

Ezek után Baranyán kív már csak egy területet viz gálnék, de ezt valamivel rés letesebben. Sárospatak ho

HÁROM EMBER

AZ ELNÖK gyorsbecslésű, mellemileg rendkívül mozgékony, harmincöt év körüli férfi. Lőrincz Jánosnak hívják, a cserfői tsz elnöke.

Dani bácsi alacsony, a haja acélszürkére őszült, nehezen fogadja bizalmába az embert. A csertői tsz tagja, jelenleg takarmányos.

Sáfár Ferenc magas, sugárzó kedélyű öregember. A szulimáni tsz magtárosa, huszonnégy kulcsa van, hatvanhárom éves, a lábát olykor már nehezen bírja.

●

— Magukénak érzik-e a tsz-tagok a szövetkezetet?

Lőrincz János: „A termelőszövetkezet ma már a falu mindennapos életéhez tartozik. Ki, hol, mennyire érzi magáénak, erre nem lehetne pontos választ adni. Ahol jó a termelőszövetkezet, bizonyára jobban magukénak érzik a tagok."

Radics Dániel: „Örök életemben dolgoztam, s amíg bírok, dolgozni fogok. Mindent nagyon jól szeretnék megcsinálni. Tizenkét hold földem volt, nem hiányzik. Sokat kell dolgozni most is, de a maszek világban többet dolgoztam. A jövedelmem így sem kevesebb."

Sáfár Ferenc: „Ebben a tszben sok az öreg. Egyik-másik közülük bizonyára sohasem békül ki igazán a termelőszövetkezettel. A fiatalok meg ebbe születnek bele. Talán el sem tudják képzelni másképpen."

●

AZ ELNÖK szívesebben beszélne a szövetkezet gazdasági eredményeiről. A kézzelfogható, lemérhető adatokat szereti — a számokat. Nem is állja meg, elővesz egy papírt, a teljesített munkaegységek és az egy egységre eső értéket tűntették fel ezen 1960-tól 1963-ig. 1960-ban 30 000 munkaegységet teljesítettek, egy munkaegység értéke 30 forint volt. Tavaly 44 000 munkaegységet 48 forintos értékben. Évről évre léptek egyet előre. Harminc forint, harminchárom, negyvenkettő, negyvennyolc...

— És az emberek?

Csertőn először két termelőszövetkezet volt. Egyik az agrárproletároké, másik a „gazdáké". Még az egyesítés után sem ment egyik tábor a másik földjeire dolgozni. Aztán ez elmosódott. Most már olyan, mintha sohasem lett volna két tsz.

— Meggyőződésem, hogy a legjobb agitátor a fejlődés — mondja Lőrincz János — de nem minden! Az emberekkel bánni néha nagyon nehéz dió.

De hogy mennyire fontos az emberekkel törődni, azt nagyon jól tudja.

— Évekkel ezelőtt a Dunántúli Naplóban megjelent egy cikk. Arról, hogy ebben a tsz-ben jónéhány emberre nem lehet számítani, nem dolgoznak, nem törődnek a tsz ügyeivel. Ma ezek az emberek a legjobb dolgozók közé számítanak.

— S ez minek köszönhető?

— Annak, hogy bíznak a tsz-ben. „A tsz ezt ígérte, tehát meglesz." Akkoriban nem így volt. Nem bíztak és talán néha volt is okuk, hogy ne bízzanak.

Ez az ember végigharcolta a tsz-alakítás nehéz napjait, végigjárta az utat a faluval. Nem akármilyen út volt.

— Tudja, hogy a parasztember mennyire szereti a lovát?

— Tudom.

— Nos, van olyan tsz-tagom, akinek az istállójából én vezettettem ki a lovat, mert egyébként nem akarta adni.

— S most milyen viszonyban van ezzel a taggal? S a tagnak mi a véleménye a tszről?

— Beszéljen vele.

— Hogy hívják?

— Radics Dánielnek.

●

A LÓISTÁLLÓ mellett állunk. Nekiszorulva a falnak, mert a sártengerben csak az eresz alatti sáv bírja meg az embert.

— Maga miért lépett be a tsz-be?

— Nem felel azonnal, leveszi a sapkáját, hátrasimítja a haját, közben lopva kétszer is rámnéz.

Aztán darálni kezd, mintha leckét mondana:

— Mert államunk és kormányunk így látta jónak...

Kis szünetet tart, aztán újra elkezdi. Az „így látta jónál" megakad és megint rámnéz.

Mosolygnom kell: Szép kis kutyaszorító ez a mondat, na halljuk csak tovább...

Radics Dániel is elneveti magát. Megtelik színnel a hangja, egész más ember lesz. Azt mondja:

— Akkor az volt az érték. De most már nem kellene. Ha azt mondanák: itt a földje, Dani bácsi, vigye... — rázza a fejét —, a fenének sem kellene.

Takarmányos. Kemény munka, a silógödörben megérezni a hatvan évet. De nem hajnalhasadástól napnyugtáig tart a munka, nem nehezedik rá a tizenkét százalékos kamat.

S a földet, az állatokat meg a munkát éppen úgy szereti, mint régen. A tsz életelemévé vált. Látja, hogy többet terem a föld — s a keresetéből mindenre futja. Radics Dániel dolgozni akar, józsággal bibelődni, néha jókat inni a szőlőben s azt, hogy a szívvel végzett munkára elismeréssel nézzenek.

●

AZ ELNÖK azt mondja, most már egészen mások a problémák. Most már nem az alapokat kell lerakni. Megszilárdítani a tsz-t, a tsz tekintélyét.

— Azon már túl vagyunk, hogy visszasírják a földet, az egyéni gazdaságot. Biztos vannak ilyen hangok is. De elvétve, s aki mondja, az sem gondolja komolyan. Hiszen a tsz ügyeibe beleszólnak, árgus szemekkel figyelik a vezetőséget. Lehet hogy ez nem mindig a közös vagyon iránt érzett felelősség miatt van. De figyelnek, beleszólnak, akárhogyan is; magukénak érzik. S ebből fakad a fegyelem. Ez nagyon fontos.

Egyik kocsis szénát lopott a lovainak. Nem saját lovainak — hiszen ilyen nincs. A tsz lovai voltak, csak ő hajtotta őket.

— Megmondtuk, hogy ennyi meg ennyi széna jár. Sem több, sem kevesebb. Mégis hozzányúlt. Jó barátom volt. Az ügyről az egész falu tudott. Barátom, nem barátom, leváltottuk. Hozzányúlt a szénához, nem lehet tovább kosis. Mindenki azt mondta, ez így van rendben. Úgy érzem a közösség nevében, a közösség igaza szerint ítélkeztünk.

— Hát mi a rosseket csináltam volna?! Mindenki belépett.

— Szóval nem szívesen lépett be?

— Nem hát.

Tizenkét hold földje volt. Ennek javarészét maga szerezte a keze munkájával. Szikkárra dolgozta magát.

— Minek kellett a föld?

●

CSERTŐHÖZ pár kilométer Szulimán. Gyengébb szövetkezete van, mint a csertőieknek. Kevés a fiatal, a vezetés is gyengélkedett néhány éve.

Sáfár Ferenc magtáros. Központi magtárjuk nincs, huszonnégy kulcsa van.

— Pedig a lábaim nagyon elviselnének már egy központi magtárt. Jó kis portás szerepkört az kellene nekem. Ülő munka.

Veregeti a térdét.

Az a hatvanhárom év néha nagyon erőszakos tud lenni.

— Hogy magukénak érzik-e a tsz-t? Miért éppen engem kérdez. Azt mondhatják: az magtáros, az könnyen nyilatkozik.

A nyáron életében először elküldték üdülni. Egy másik szulimáni tsz-taggal voltak fürdőn. Napközben csak előjött a szó a faluról, a tszről. Mit csinálhatnak otthon? Vajon hogyan megy a munka? És Sáfár Feri bácsi fájós láb ide, fájós láb oda, két nappal előbb hazautazott a saját kőliségén.

— Azt hiszi, hogy maga nélkül összedől a világ? — kérdezte tőle nevetve az elnök.

És Sáfár Ferenc így válaszolt neki:

— Azt.

És elmondja a tsz-ről a véleményét. Hogy sokan nem szívesen léptek be, sokan nem fogják soha megszeretni.

De vannak, akik mindenhonnan sietnek haza, mert azt hiszik, nélkülük összedől a világ.

És sokan vannak ilyenek.

Lázár Ervin

HÁZIVARRÓNŐ-SZOLGÁLAT

Pécsi Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlegénél.
Váradi Antal u. 9. szám.
Telefon: 52-93.

A Tanárképző Főiskola Testnevelési Tanszékénél betanított
MUNKÁST
azonnalra felvesz.
Jelentkezés: Pécs, Ifjúság útja 6. szám alatt, a tanszéken, naponta 12 órától.

Pardon, mi a hobbyja?

9. ÖTVÖSSÉG

Dr. Kardos József lakása tele van ötvösdísztárggyal. Vörösréz dísztálak és álarcok függnek a falon, nemesveretű ékszerek, kazetták, hamutartók hevernek az asztalon, mint valami kiállításon. Minden darab a primitív művészet korát idézi, az álarcok látványa az afrikai tamtam dobokra emlékeztet. Összhatásában rendkívül modern a kép.

Kardos József nem hivatásos művész, hanem fogorvos. Ezért helyénvaló a kérdés:

— Mióta foglalkozik ötvösmunkákkal?

— Kilenc éve.

— S korábban? Mi indította arra, hogy szerszámot vegyen a kezébe?

— Inkább azt kérdezné, hogy ki indított? — Dombay János bácsi volt az ösztönzőm. Nagyon szeretett ötvösmunkákkal foglalkozni, a háború utáni inflációs időkben abból tartotta fenn magát.

— Hogyan került kapcsolatba a múzeumigazgatóval?

— 1948—55. között a Kórbonctani Intézetben dolgoztam. A régészek odahozták az ásatásoknál talált csontokat. Bejáratos lettem a múzeumba, s miközben a megtisztított csontokat rendezgettük, szembetaláltam magam a régi edényekkel. Mint sokan mások, én is felfedeztem, hogy mennyire modernnek látszanak.

Az igazsághoz tartozik, hogy Kardos Józsefnek már fiatal korában szembetűnő művészi érzéke volt. Olyannyira, hogy a szülei nem tudták, hová irassák be: orvosegyetemre, vagy képzőművészeti főiskolára. Végül az orvosegyetem mellett döntöttek. Noha ennek több mint húsz éve, dr. Kardos ma is nagy dilemmában van, ha megkérdezik tőle, hogy minek tekintsék: orvosnak, vagy művésznek? A lakása mindenesetre azt mutatja, hogy művész is, meg kutató is. Van ugyanis egy laboratóriuma, ahová időnként bezárkózik, s mintha csak valami dísztárgyat kalapálna, éjjel két óráig dolgozik. Nehéz volna megmondani, hogy miben vitte többre, hiszen sejttani kutatásait külföldi szakfolyóiratok is méltatták, dísztárgyait viszont a Képzőművészeti Alap sorra elfogadja. Még Kovács Margiton, az ismert keramikusművészen is felfedezte a karkötőjét.

Ha teljes képet akarok rajzolni Kardos Józsefről, meg kell említeznem a többi szenvedélyéről is. Mert van még néhány, csak körül kell nézni a lakásában. Az egyik szoba falát maga alkotta képekkel díszítette, krétarajzaira több festő felfigyelt már. Ugyanebben a szobában sajátos asztalkát láthatunk kovácsolt vas lábakkal és mozaikos tetővel. A mozaikot apró kőlapocskák alkotják... Ezenkívül, az előszobában apró campingszékekre lehetünk figyelmesek, fekete, hajlított vas- és PVC-cső kombinációjával.

Van egy autója is. Néha felhúzza a kezeslábasát és könyékig olajosan szerel. A felesége odafut és rémülten csapja össze a kezét, mert férje szétszedi az egész motort. Az asszony attól retteg, hogy nem tudja majd összerakni, valamelyik csavart nem fogja megtalálni, de ilyen még nem fordult elő: még mindig összerakta és minden csavart megtalált.

Magyar László

foglaláskori településtörténetét csak nagy vonásokban valószínűsíthettük, mert a környék élő helynév-anyaga csak hiányosan állt rendelkezésünkre. Annál jobb a helyzet a Bodrogköz innenső oldalán, a Tisza déli partján elhelyezkedő „Rétköz" esetében, ahol szintén feltűnik egy Paturux-szal kapcsolatba hozható helynév, a mai Patroha, de ennek környékéről Kiss Lajos helyszíni gyűjtése révén a helynévanyag oly csodálatos gazdagsággal áll rendelkezésünkre, hogy a történeti események itt sokkal nagyobb valószínűséggel rekonstruálhatók.

Az említett Patroha 1290-ben „Eurpatruh", azaz egy őrszállásról van a szó, melynek alapítója Pat-urux. Nevezett puszta személyneve a XIV. századból is ránkmaradt „Pat-egezete" helynévből derül ki. (Pa'a). A honfoglaláskori várak rendszerint később is várashelyek kialakulására vezetnek. A Patroha szomszédja Kisvárda határában az is kiderül, hogy itt az „úr" sánccal erődített nemzetiségi szállása (óla) volt, s ez az „Urola". Azt is tudjuk, hogy ezt másként Kalocsa-nak (ma Kálocsa) hívták, de minden valószínűség szerint erre vonatkozik a szomszédban feltűnő Kar-ásza (Karász), Gyujaháza, Beta háza, sőt Pat-ola (Apatolá) helynév is. Természetesen az örök kísérő, a veres, vagy piris (Pilis) Szobax sem hiányozhat a tájról, az ő óla is itt állt a szomszédban, ez ma a Patax→Pataj fejlődés mintájára a „Szobaj óla".

Hogy a „Patruh"→Patroha benyílég Pata-urux, azt a leszármazottainak (Zultha, Tass, Tormás, Doboka stb.) jelenléte bizonyítja elsősorban, de a védelmet jelentő „lövők" (ma Lövő és Lövőpetri), kik keleten az Urola hátában helyezkedtek el, s a magyar és orosz hatona népség nyugaton lévő szálláshelyei (Vasmegyer, Orozd) is bizonyítanak.

A döntő bizonyíték azonban ismét az ikerszállás fellelése révén áll rendelkezésre. Ugyan is Veszprém megyében is van egy „Padrag". Erről tudjuk, s Veszprém megye 1964-ben megjelent „Helytörténeti lexikon"-a (Ila-Kovácsics: Akadémiai kiadó) is tudja, hogy biztosan X. századi név, hisz a Veszprém-völgyi apácák alapítólevelében (1002) is szerepel már, mégsem gondolnak etimologiájában arra, hogy őseink a foglalás századában keleti, hódító és erőszakos nép voltak, azaz náluk a névadásnak törvényei voltak, azt alkalmazhatták és alkalmazták is, s így elsősorban a magyar névadás törvényeiből kell kiindulnunk igen korai helyneveink magyarázatában.

Padrag nevének régi alakjai: Podrug (1109), Putrug (1319), Podrugh (1342), Pudrugh (1346), Potrugh (1378), Padragh (1565), alias Podruc, Patragh (1609). Azaz: Pudurux, Put-urux, Pot-urux stb.

Persze az utóbbi etimologiának ellent lehetne mondani, ha ez a hely nem feküdne egy olyan szállásterület kellős közepén, melynek 21 telephelye teljesen azonos a Rétközben fekvő Patroha körül fekvő telephelyekkel. Holott ott egy mocsaras vízi labirintus védelme alatt álló révhely őrzése volt a cél, itt pedig a Bakony rengetegéből lefolyó Torna vízének egész völgyét úgy mint Put-urux és népe az „Ur kut"-tól egész a torkolatig. (Bod földe! Mégyer és Szegvár.).

A két szállásföldön található helynevek tehát nem lehetnek a tájból folyóak, hanem egyedül és kizárólag az azonos katonai kíséret: Megyer, Orosz, Lövő (Veszprémben úgy látszik még a Jenő törzs katonái és korontál-ok is csatlakoztak hozzá), azonos vezéri és népi kíséret eredménye.

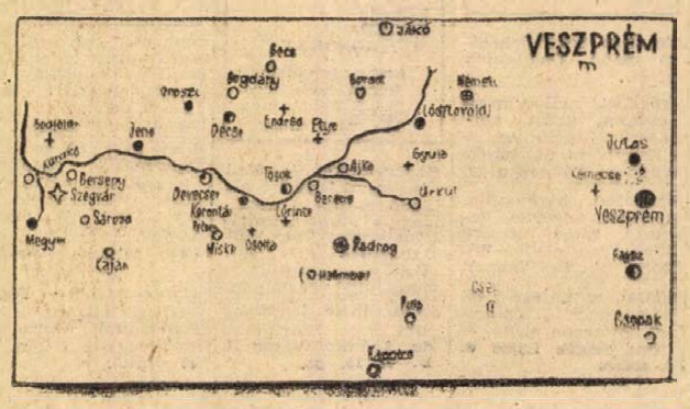
Mindkét szállásföldön Zultha követte apját a birtoklásban, s még Gyeücse úr (=Devcse úr, Devecser) is szerepel a későbbi birtokosok között. Azaz a két terület között mintegy 120 évig állt fenn a legszorosabb települési, kulturális kapcsolat, s mivel a Tisza-parti szállások téli szállások voltak, melyek szinte mindegyikének Szaboles megye belsejében megvan a nyári település párja is (vagy fordítva!), a helynevek hallatlan egyezésének vizsgálata szinte kiszámíthatatlan értékű következtetések levonására alkalmas.

A párhuzamosan előforduló helynevek: Lövő—Lőd, Kemecse—Kemecse, Borsot—Borsot, Hetye—Hétye, Endre—Endréd, Bogdány—Bogdány, Oroszi—Orozd, Devecser—Demecser, Gyulaháza—Gyula, Berencs—Berénd, Tass—Tósok, Zultha—Csolta, Kapoly—Kápoly, Berseny—Berseny, Miske—Miske, Henye—Henye, Kaján—Kaján, Megyer—Megyer, végül a magyar helynévanyagban csak ezen a két helyen előjövő Ajak—Ajka és a bizonyítási anyagunk központjában szereplő Padrag és Patroha.

Azok a helynevek, melyek csak egyik szállásföldön jönnek elő, valószínűleg a későbbi, önálló fejlődés eredményei már, mint a Halimba, Lőrinte stb. Veszprém megyében.

A helynevekben mutatkozó kisebb eltérések nem elválasztanak, hanem éppen ezek szolgáltatják a nyelvészeti és településtörténeti kutatásokhoz a legértékesebb anyagot. S ha Veszprém megye is elvégzi az ide vágó terület helynév anyagának részletekbe menő feltárását, úgy olyan lehetőség nyílik meg a tudományos kutatás számára, ami páratlan.

Dr. Zsolt Zsigmond

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 12-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Rádió híradó. A Srgyan Petrov-együttes műsorából.

18.00: Német nyelvű műsor: Aktuális témák. Jódlidalok. Egy percben elmondva... — Jegyzet. Kívánsághangverseny.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Zenéről zenére... Közben: 1. A Történelmi Társulat dél-dunántúli csoportjának előadás-sorozata. Romváry Ferenc: A pravoszláv építészet emlékei Dél-Dunántúlon 2. A trák toros. — Portré. 3. Doktor bácsik vagy tisztiorvosok? — Jegyzet.

19.20: Dél-dunántúli híradó.
19.35: Zenélő levelezőlap.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richard (délután fél 3 órakor). Csiky Gergely-bérlet. — Kisvárosi Lady Macbeth (este 7 órakor). Verdi-bérlet.

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvászná, szí.=színes.)

Park: Karbid és szaska (6, 8, 9).
Petőfi: Ha egyszer húsz év múlva (szv., 4, 6, 8).
Kossuth: A világ végéig (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó. Sosem volt király bánata. Tokió előtt, 64/22. sz. világhíradó. Mindennek megvan a maga ideje. Pajkos cicuska. A kapzsi Ahmed. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Építők: Ádám két bordája (4, 6). Pécsszabolcs: Nehéz emberek (5, 7). Mecsekalja: Bemutatom Balujevet (szv., 7). Vasas II.: Fürj lépni szabad (szv., 7). Istenkút: A szerelem kora (7). Mohács: A generális (6, 8). Szigetvár: Mr. Hobbs szabadságra megy (szv., szí., 8). Siklós: Félelem (7).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33;
17 óra után: 60-11
Belpolitikai rovat: 31-65.
Kiadja:
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. sz.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivatalnál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Indexszám: 25 054

A legjobb 16 között

Ebben az évben nagyszerűen szerepelnek a Szigetvári Vörös Meteor női kosárlabdázói. Az NB II-ben a legjobbak közé kerültek, s most a Népköztársasági Kupa-mérkőzéseken is egymás után aratják győzelmeiket. Az együttes a legjobb 16 közé verekedte fel magát.

Az NB I-be kerültek a BTC női tekézői

Kerek három tonna súlyt kellett összesen emelni verseny közben és 2187 tekebábut eldöntenie a Pécsi BTC női tekecsapatának ahhoz, hogy az NB I-be jutást kiharcolja. A csapat majdnem teljes egészében gyermekes asszonyokból áll. Amíg a heti két edzésen az asszonyok a tekebábuk között teremtettek rendetlenséget, addig a férjek otthon a lakásban rendbe tettek mindent. Sok-sok áldozatot, lemondást követelt az NB I-be jutás.

Idén tavasszal rajtolt az NB II-ben a BTC női tekecsapata. Az első évben a bentmaradás volt a céljuk. A tavaszi idény végén nagy meglepetésre — az NB II-s újoncok veretlenül az első helyen végeztek, sőt az országos NB II-s ranglista első négy helyét is BTC női tekézők foglalták el.

Ekkor már a cél is megváltozott... Megnyerni a bajnokságot! És sikerült!

Mi volt a siker titka?

Ruzsinszky László, társadalmi edző az idén tavasszal vette át a csapat irányítását. Kis létszámú, de lelkes gárdával kezdett. Az NB I-et megjárt rutinos edző hamarosan lecsiszolta a játékosok hibáit, állóképességüket növelte és a koncentrálásra beidegezte őket. A játékosok fegyelmezetten hajtották végre az utasításokat és családtól, hazai környezettől néha két napra is elszakadva küzdöttek a BTC színeiért.

Húsz éven aluli és ötven éven felüli játékosok is szerepelnek a csapatban, de jól megértik egymást. Balogh Istvánné, a csapat intézője maga is versenyez, de a csapat közül számtalan felvetődő probléma megoldásában is segédkezik. Komoly része van abban, hogy a BTC-t a mezőny legkiegyensúlyozottabb csapataként tartják nyilván.

Megérdemlik, hogy felsoroljuk azok nevét, akik az NB I-be jutást kiharcolták. Balogh né, Baranovicsné, Botosné, Bertáné, Gődiné, Geveriánné, Kovácsné, Nógrádiné, Szirtesné és Szabó Irén.

Baksa László

sport Sport sport

Pislákoló fények, terpeszkedő árnyak

az utánpótlás területén

Két sportágat választottunk az utánpótlás helyzetének megítéléséhez. Két labdajátékot, amit országosan tízezrek űznek. A kézilabdát, amit ma Baranya csaknem minden általános iskolájában jól ismernek és a labdarúgást, amelynek népszerűségéhez kétség nem férhet. Mindkettőben NB I-es, NB II-es szakosztályokkal dicsekedhetünk.

Vannak tömegek, van minőség is.

Papíron tehát alig lehetne probléma az utánpótlással. De csak papíron.

— *A kézilabdát nem lehet a labdarúgással azonos feltételek mellett vizsgálni. Nálunk ritkán segíti kitűnő álláshoz a játékost egyedül a sportbeli képessége és nehézkesebbek az igazolási lehetőségek is. Marad tehát egyedül a saját utánpótlás nevelése.*

Igaza van dr. Buzánszky Bélának, a megyei kézilabdaszövetség elnökének. Igaza van abban is, hogy Baranya a közel 40 minősített edzőjével szakember tekintetében közvetlenül a főváros után sorol. Mit ért el a kézilabda-utánpótlás nevelés ilyen remek személyi ellátottsággal?

— *Elértük azt, hogy az NB-s szakosztályoknál képzett másodedző foglalkozik az utánpótlással. Ez különösen a női szakosztályoknál igen fontos, ahol évenként többen is kiválnak. Eredményt mutattak fel a középiskolák is és nem is akármilyet. Az ifi bajnokságokban most már rendszeresen a társadalmi egyesületek fölé kerekednek.*

Ezek nélkül Baranya nyilván lejjebb lenne a kézilabdában. De feljebb is kerülhetne, ha a többi lehetőséget is kihasználnák. Itt van például a Pécsi Bányász, amely klubnak országos viszonylatban is komoly rangja van. Mégsem volt megoldott a két kitűnő NB I-es csapat utánpótlása. Éppen ezért vált szükségessé az ősszel megindult állandó kézilabda-iskola megszervezése. A Bp. Spartacusnál nem véletlen, a kézilabda „egyeduralom", hiszen 4—4 edző foglalkozik nemcsak az NB I-esekkel, hanem a legapróbb palántákkal is.

Ha már az utánpótlásról beszélünk, megkérdeznénk az NB I-be jutott Pécsi Dózsát, vagy a komoly múlttal rendelkező Pécsi Építőket, hogy vajon az ifi csapatokból hányan eresztettek gyökeret náluk az NB-s csapatokban? Azután a Pécsi Ércbányásznál is úgy tűnik, mintha csak azért foglalkoztatna ifi csapatot, mert az NB-s szakosztályok részére ezt kötelezőnek előírták. Pedig

sok-sok tehetséges fiatal

van ebben a megyében.

Mit kellene tenni az utánpótlás helyzetének további javítása érdekében? Halljuk Buzánszky dr. véleményét:

— *Szerintem az ifi-bajnokságok mellett kötelezővé kellene tenni a serdülő csapatok szervezését. Meg kellene erősíteni a szakosztályvezetőségeket, ahol ezek csak papíron működnek és az utánpótlás nevelését súlyponti kérdésként kellene tenni. Sokat segíthet a Bányász-iskola és az NB-s utánpótlás nevelését kivétel nélkül mindenütt a legjobb szakemberek kezébe kellene letenni.*

Egyelőre elég ennyi javaslat. Bár megvalósítanák.

Ami a labdarúgást illeti, hát bizony itt sem fenékig tejfel minden. A magasabb szinten küzdő szakosztályok minden évben kapkodva erősítenek, sokszor messze vidékről idekerült játékosokkal, mert az ifi-csapatokban nehezen érik be a termés. Vagy be sem érik!

— *Nem veszik a csapatok komolyan az ifjúság nevelését. A megyei bajnokság csapatai közül a fele csak azért indít ifi csapatot, mert a kiírás értelmében ezt nekik kötelezővé tesszük* — mondotta Gálosi Ferenc, a szövetség főtitkára. — *Középiskolás szinten csak országos torna van. Ez édeskevés. Ezért a labdarúgás igen visszaesett az iskolákban. Mindössze 10 serdülő csapatunk van a pécsi bajnokságban és ha azt veszem, hogy a Dózsa, PVSK, Bányász és a Pécsszabolcs 2—2 csapatot indít, még kevesebb!*

Mi lehet az oka a nemtörődömségnek? A pályahiány? Lehetséges. Pécsett a vasasi két pályával együtt 17 létesítmény áll rendelkezésre 49 csapat edzéséhez. Az ifik és úttörőknek jóformán nem jut szakképzett edző. A társadalmi munkában működő edzőktől nehezen lehet elvárni a heti legalább háromszori edzésmunkát és a vasárnapi felügyeletet. Nem véletlen, hogy a Pécsi Dózsa úttörő tobrozóján 130 „srác" jelentkezett Horváth bácsinál.

És a Pécsi Dózsa labdarúgó szakosztályánál már az

idén beérett a termés.

Légrádi, Konrád és Tüske személyében egyszerre három játékost is adott az egyesület a magyar ifjúsági válogatottnak, ezzel pedig igen kevés szakosztály dicsekedhet az országban. Pedig a lehetőségek a Dózsánál is mostohák. Nagyon kevés edzéslehetőségük van az ifiknek, úttörőknek. Az ifjúsági csapat kénytelen albérletben játszani mérkőzéseit. A helyzet azonban a tavasszal a Dózsánál gyökeresen megváltozik, hisz a füves Tüzér utcai pálya mellett edzőpálya is épül és akkor nemcsak az edzések számát növelhetik, de az edzéseken foglalkoztatott sportolók számát is emelni tudják. De mi lesz a többi pécsi szakosztállyal? Igazuk van a szövetség vezetőinek:

— *Nem maradhat minden a megyei ifi-válogatottra, melynek kialakításában lelkesen dolgozik egy-két aktíva. Ez nem utánpótlás nevelés, ez csak egy seregszemle, ami bizonyítványt állít ki a kluboknál folyó nevelőmunkáról. Sajnos nem mindig olyan jó a bizonyítvány, mint a Dózsánál és erről nem a szövetség tehet* — vélekedett Gálosi Ferenc.

Kevés versenyt rendeznek

Kevés az egyéni verseny. Ez a panaszuk az asztaliteniszezőknek, birkózóknak, ökölvívóknak. Olyan sportágak képviselőinek, melyeket kimondottan egyéni sportágként tartottunk néhány évvel ezelőtt még nyilván. Azóta a verseny rendszer itt is a csapatversenyeket helyezte előtérbe. Ez nem lenne baj, hisz közismertek a csapatversenyek előnyei az egyéni versenyekkel szemben, de nagy szükség van azért ezekben a sportágakban is az egyéni versenyekre. Hiányzik azonban a sportkörök, a szakosztályok vezetőiből a versenyrendezési kedv. Alig rendeznek a sportkörök versenyeket. Az asztaliteniszezők, ökölvívók, birkózók fejlődését pedig a szövetségi bajnokságok csak részben biztosítják. Sportköri rendezvények csak ritkán mozgatják meg a versenyzőket. Pedig a sportolók szívesen élnek a versenyzési lehetőséggel, ez bizonyosodott be most legutóbb a PEAC November 7. asztalitenisz emlékversenyen is, ahol több mint 200-an álltak rajthoz. Sportköreink most készítik jövő évi versenynaptáraikat. A szakosztályok vezetői legyenek öntevékenyebbek. Tervezzenek minél több sportköri versenyt, ne mindent a sportszövetségtől várjanak.

INNEN — ONNAN

Komoly veszteség érte a mohácsi evezősportot. A kitűnő eredményeket elért, jól összeszokott ifjúsági női kormányos négyes, (Vikár Júlia, Zentai Borbála, Kuti Éva, Tassi Jolán) felbomlott. Az együttes, mely igen szorgalmas és tehetséges versenyzőkből állt, nagyszerű eredményeket ért el az utóbbi időben. 1962—63-ban Budapest bajnokságot nyert, az elmúlt évben és az idén az országos ifjúsági bajnokságon is a legjobbnak bizonyult a mohácsiak négyese, de az 1963—64. évi vidéki bajnokságot is ez a hajó nyerte. Vikár Júlia vezérevezős a Budapesti Vörös Meteor Csemege, Zentai Borbála a Budapesti Vasasban folytatja versenyzői pályafutását.

*

A Tanárképző Főiskola férfi kosárlabdázói balszerencsés mérkőzéseket vívtak az NB II-be jutásért kiírt találkozókon. A csapat most a Népköztársasági Kupa mérkőzéseken vigasztalt magát. Az együttes Budapesten, igen erős mezőnyben harcolta ki a legjobb 16 csapat közé jutást.

*

A szigetvári járási Testnevelési és Sportszövetség sajtó- és propaganda bizottsága gazdag, változatos és színes téli programot tervez. Szigetváron 3 sportakadémia-előadást tartanak, de Endrőc, Mozsgó, Ibafa, Kétújfalu, Szulimán, Szentegát, Somogyviszló, Nagydobsza, Almamellék, Szentdénes sportköreiben is tartanak sportakadémia-előadásokat, illetve szerveznek falusi téli estéket. A bizottság vetítettképes labdarúgó szabálymagyarázó előadásokat is szervez, ugyanakkor Ki mit tud? sportvetélkedőt rendez a járás nagyobb községeiben. Több pécsi és budapesti élsportolót kérnek tel, tartson a járásban sportfilmvetítéssel egybekötött élménybeszámolót.

*

A Pécsi Dózsa és az Ércbányász úszói legutóbb Székesfehérváron versenyeztek. A pécsi versenyzők több számban figyelemre méltó eredményt értek el. A 100 m-es női gyorsúszást Abai (P. Dózsa) nyerte 1:18,3-al, a 100 m-es serdülő leány hátúszók versenyében Szalai (P. Ércbányász) bizonyult a legjobbnak, ideje 1:22,1 volt. A Tanárképző Főiskola fedett uszodájában megrendezett November 7. emlékversenyen is elindultak az Ércbányász SC és a Dózsa versenyzői. Főleg az utánpótlás tagjai vonultak fel szép számmal.

*

Befejeződtek a megyei röplabdabajnokság mérkőzései. A női csapatoknál a Pécsi Dózsa sikerét hozta a bajnokság. A csapat megérdemelten került az első helyre, a nagy riválisok, a Komlói HSE és a Pécsi Janus Pannonius Gimnázium ellen is nyerni tudtak a lila-fehér röplabdázók.

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1. Milan—Internazionale	2 1 x	1 x	1 x 2	x 1
2. Lazio—Róma	1 x	1 x 2	2 x 1	2 x
3. Fiorentina—Bologna	1 x	1	1	1
4. Varese—Foggia	1	1	1	1
5. Cagliari—Atalanta	1	1 x	1 x	x
6. Juventus—Sampdoria	1	1	1	1
7. Lanerossi—Catania	1 2	1	1	1 x
8. Messina—Torino	x 2	1 x	2 x	2 x
9. Trani—Napoli	2	2 x 1	2 x	1 x
10. Parma—Catanzaro	1	2 1	x 2	2
11. Verona—Lecco	1 2 x	x 2	x 1	2 x
12. Angers—Monaco	2 x	2 1	x 1	1
13. Lens—Sochaux	1 2	1 x	1 x	x
14. Rennes—St. Etienne	1	1	1 x 2	2 1

apróhirdetések

Gyakorlattal rendelkező **GÉPKOCSI-VEZETŐKET ÉS EGY SZERVÍZ-MUNKÁST azonnali belépéssel felvesz.** Postagarázs, Pécs, Jókai utca 10. — Telefon: 24-40.

Kombináltszekrény — rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szezlonok, bútorfélék eladók. Felsővámház u. 2. szám.

Mohácsi szőlőhegyen 1460 négyszögöl prima szőlő, emeletes, beköltözhető présházzal, komplett felszereléssel eladó. Nagy István. — Mohács, Tolbuhin u. 9.

Siófok belterületén, közvetlen vízparton — beköltözhetően egy szoba komfortos ház eladó. — Érdeklődni: Jónásné, IBUSZ, Siófok.

Hosszú iparvállalati gyakorlattal és képzettséggel rendelkező; mérlegkészítésben is jártas könyvelési vezetőt azonnali hatállyal felveszünk. Jelentkezés: Komló, Kossuth Lajos u. 21. Komlói Helyiipari Szolgáltató Vállalat.

Eladó: új hármasszekrény, használt kétszemélyes rekamié, fotelok, dohányzóasztal, ebédlőasztal, intarziás ebédlőszekrény, konyhabútor, 250x300 cm klóplifüggöny. Megtekinthető: naponta 16 órától, vasárnap 9—19 óráig. — Semmelweis u. 32. I. emelet. 4. ajtó.

Jó állapotban lévő — nagyméretű asztali tűzhely eladó. Ószi-rózsa u. 16. Érdeklődni du. 3-tól.

Hajhullás és korpásodás elleni védekezés Schneider fodrásznál, Városház u. 2.

Fiatal, kövér **sertések** és egy **olajkályha** eladó. Pécs, Gárdonyi u. 20. (Kertváros.)

Fémcsiszoló — vasesztergályos SZAK-MUNKÁSOKAT — női munkaerőt — öntödei segédmunkásokat — szakképzettséggel rendelkező **ANYAGBESZERZŐT** felveszünk. Pécsi Vasas Szövetkezet, Zsolnay u. 15.

Egy kis családi háznak fele olcsó áron, 22 ezer forintért, és azonnal beköltözhetően eladó.

Jó állapotban lévő mély gyermekkocsi eladó. Pécs, Felső-Balokány u. 19.

Eladó háromszobás — kertes családi ház beköltözhetően. Szigeti út 184.

Rézüst üstházzal, rénfa, 36-os sibakancs, íróasztal eladó. — Cím: Petőfi u. 23.

Két asztali, egy csikótűzhely, rádió-asztal konyhaszekrény borért is eladó. Kovács, Bartók Béla utca 57.

Lottó tárgynyeremény — egyiptomi társasutazás, 4000 Ft személyenkénti költőpénzzel — eladó. Pauler Józsefné, Bükkösd, Béke köz 1. Telefon: 31.

Szabvány méretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi u. 38. Todenbier.

Gépkocsivezető elhelyezkedne tsz-be, vagy állami gazdaságba — gépkocsira, vagy erőgépre. „Csepel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Figyelem! Villanytűzhely, családi ház, főzőlap, földelés villanyszerelését garanciával azonnalra vállalom. — Szabó Imre kisiparos, — Székely Bertalan u. 16/2. Tel.: 59-55.

Szép hálószobabútor, hármasszekrény, rekamié, konyhabútor, fotelek, ágyak, konyhabútor, asztalok, székek, szekrények, sodronyok, matracok, — szezlonok olcsón eladók. Megyeri út 6. Kisbútorüzlet.

Ismét nyerhet ha könyvsorsjegyet vásárol!

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Dunyha három és fél és négyszeles, pehely, eladó. Bokor u. 73.

Kétszobás összkomfortos távfűtéses szövetkezeti lakást cserélnék, egyszobás összkomfortos főbérletire. „Hóvirág" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Különbejáratú albérleti szoba 2 diáklánynak azonnal kiadó. — fürdőszoba, konyha és zongora használattal. „Fürdőszoba" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 500 négyszögöl szőlő, 2300 szántó, kút, disznóól, lakható épület. Kásádac Ádám, Mánfa, Szőlőhegy.

Egy férfi fodrászsegédet felveszek. Perczel u. 11. szám.

35 cm³ ZÜS motor eladó. — Új-Mecsekalja, 39-es Dandár u. 17. I. 2., Olimpiával szemben.

1 kisméretű új zománcozott kályha eladó. Szigeti út 136.

Elcserélném 1 szoba összkomfortos lakásom. Tolbuhin u. 15. sz. Tarjányi.

Pécsszabolcs, Csokonai u. 1. családi ház eladó, mellékhelyiségekkel, azonnal beköltözhető.

Garázs téli beállásra kiadó. Szigeti u. 100.

Fehérneműés nőiruha-javítás, átalakítás, készítés.

TEMPÓ KSZ, Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 18-40.

Fél ház beköltözhetően eladó. Damjanich u. 51.

Írógépet, rádiót, magnetofont, gitárt, harmonikát, távcsövet, — villanyborotvát veszek. Wágner, Rákóczi u. 73.

Szaxofon, harmonika, klarinét, televízió, Pacsirta rádió újszerű állapotban eladó. Rákóczi út 73. Wágner.

Fiatal, termő szőlő 534 négyszögöl, új épülettel. Patacson eladó. — Cím: Erreth Lajos u. 4. szám.

A Pécsi Kendergyár azonnali belépésre felvesz férfi segédmunkást 20 évtől 40 éves korig, továbbá 1 16 éves fiút zsinórkötözői beosztásba. Jelentkezés Hirden, — minden nap 7 órától 12 óráig a személyzeti előadónál.

7 db-ból álló kombinált szobabútor újszerű állapotban fizetési könnyítéssel eladó. — Sztraha, Hunyadi J. u. 69. szám.

Beköltözhető lakással a bálicsi buszmegállónál, villa, szőlővel és gyümölcsössel eladó. Érdeklődni: József u. 16. sz. alatt lehet.

Kertes, szoba-konyhás éléskamrás lakóház — beköltözhetően eladó. Ürög, Fülemüle u. 27.

A Pécsi Fémipari Vállalat **LAKATOS, ESZTERGÁLYOS, VILLANYSZERELŐ, AUTÓSZERELŐ szakmunkásokat,** valamint erős fizikai munkára **FÉRFI SEGÉDMUNKÁSOKAT keres felvételre.** Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 13. szám alatt.

Kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat állandó munkára alkalmaz a Pécsi Gázmű. Jelentkezés: Pécs, Felszabadulás útja 107. (Volt Kokszművek) — munkaügyi osztályán.

Szétszedhető lemezgarázs eladó. Érdeklődni **du. 3 órától Vasas II. D. u. 13. sz.**

Üres szoba-konyhás albérleti lakást keresünk — gyermektelen középkorú házaspár részére. Választ Könyök u. 14. Svigruhárék.

Egy személy, magántulajdonosnál főbérleti szoba-konyhás lakást keres. „16—18" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy vagy két személy háztartását vezetném, vagy iroda, raktár, műhely takarítását vállalnám. Megbízható „Nyugdíjas nő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Háromkerekű önhajtásos tolókocsi, jó állapotban 700 Ft-ért eladó. Derkovits u. 2.

Bútorozott szoba november 15-re idősebb házaspár részére — konyha-használattal — kiadó. Pécs, Vadász u. 21. sz. alatt.

3 éves gyakorlattal — fejő-tehenész családot elhelyezkedne — nagyobb tsz-ben vagy állami gazdaságban. — Lakás szükséges. — Ajánlatokat „December 1." jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mohács, belvárosi 2 szobás nagyméretű lakásom elcserélném hasonló pécsiért. „Mohács" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

DKV autó, 600-as szalagfűrész, ráépítve vagy fűrész nélkül is eladó. Motorkerékpárért is cserélek. Pécs, Csőpp u. 6.

Üres albérleti szoba kiadó Bellárdi út 29.

Garázs kiadó. — Pécs, Somogyi B. u. 6. — Érdeklődni ugyanott minden nap I. em. 4. 16 órától.

Egyéves harapós hím kutya eladó. Pécsszabolcs, Bányász vértanúk u. 4. — Temető mellett.

Bécsi zongora eladó. Táncsics u. 47. szám.

Orvostanhallgató különbejáratú albérleti szobát keres azonnalra, lehetőleg központi fűtéssel. „Pénz nem számít" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Televízió, magnetofon, szaxofon, piszton, harmonika, klarinét eladó. Rákóczi út 73. — Wágner.

Beköltözhetően eladó szoba-konyha, kertes ház, Fürj u. 45. sz. alatt. Megtekinthető: minden nap 16 óra után, vasárnap egész nap.

Kétszobás szövetkezeti öröklakást átvennék. „Költségtérítés azonnal" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hálószobabútorok, — konyhabútorok, rekamiék, kárpitozott garnitúrák, szezlon, kályhák, sublot, vitrin — könyvszekrények — ágyak, székek, egyéb különleges bútorok — Báránynál, Hal tér 1.

Eladó üzemképes 8/100 síkkötőgép. Orsolya u. 17. szám.

Húszezer kilométerig Wartburgot vennék — vagy Trabant utalványt átvennék. Telefon: Pécs, 42-47.

Használt vagy új kandalló csempét vennék sürgősen. Cím: Pécs, III., Hóvirág u. 26.

Két háztartás vezetésére alkalmazottat keresek. Levélben bővebbet. Perhács László, Baranyajenő.

Triciklizni tudó segédmunkást felveszek. — Pécs, Endresz György u. Kertészet.

Használt férfi ruhát, esőköpenyt, gumicsizmát, vattakabátot, bakancsot stb. veszek. Hetényi, Rákóczi út 55. A Jelmezkölcsönzővel szemben.

Magánjáró szalagfűrészt veszek. Diesel előnyben. Leveleket leírással és ármegjelöléssel kérek. — Cím: Árvai József, Csikóstöttös.

Asztalos segédet felveszek. „Szorgalmas" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább feleség és édesanya, ÁDÁM BÉLÁNÉ Szack Anna november 10-én 42 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 13-án, pénteken 2 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: férje, gyermekei, testvérei, sógorai és a rokonság.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk, dédmamánk, ÖZV. FÁBIÁN KÁLMÁNNÉ Ferenczi Teréz 77 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 14-én, szombaton 12 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleség, édesanya, anyós, nagyanya, dédanya, testvér és rokon, KURTOS KÁROLYNÉ volt vajszlói lakos, 70 éves korában elhunyt. Temetése november 13-án, pénteken fél 2 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet minden rokonnak és ismerősnek, akik szeretett leányunk, KÜRTI GÉZÁNÉ Stáhl Ilona temetésén részt vettek. Koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet a kedves rokonoknak, a Fodrászipari V. igazgatójának, dolgozóinak, a Vegyesipari V. KISZ-szervezetének, a ház lakóinak, akik szeretett halottunk, PÁNCÉL JENŐ temetésén való megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet B. Nagy Gusztáv bácsinak a szép búcsúztatásért. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, IFJ. HOCK JÓZSEF temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönet a ház lakóinak, az Építők Szakszervezetének, a Raspa-műhely dolgozóinak, továbbá a pécsbányatelepi zenekarnak. Gyászoló özvegye.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen drága halottunk, SZÉKELY ISTVÁN temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az Ércbánya Vállalat dolgozóinak, barátainak és iskolatársainak, valamint a ház lakóinak. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 266. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 13., PÉNTEK

Kihelyezett problémák

A gyenge termelőszövetkezetek megerősítésére az utóbbi években több szakember költözött vidékre, vagy vállalt munkát más faluban, hogy szaktudásával fellendítse a közös gazdaság termelését. A 3004-es kormányrendeletet 1958-ban adták ki és azóta már kellő tapasztalatokkal rendelkezünk ahhoz, hogy véleményt alkothassunk a kihelyezett mezőgazdasági szakemberek tevékenységéről.

Általában a járások arra törekedtek, hogy olyan szakemberek kerüljenek a szövetkezetekbe, akiknek ismerik már eddigi munkáját és feltehetően eredményesen tudnak majd fellépni a hiányosságokkal szemben. Az is szempont volt, hogy a kihelyezett szakemberek lehetőleg az illető járásból kerüljenek ki. Mint az elmúlt évek tapasztalatai bizonyítják, ezek a szakemberek — kevés kivétellel — jól megállták a helyüket. Nem mondható ez el egyértelműen azokról, akik más területről, az ország távolabbi részeiből vállaltak munkát megyénkben.

Nem egyszerű „megpályázásról" van szó a szakkáderek kihelyezése alkalmával, hanem nagyonis körültekintő, alapos munka előzi meg a végleges jóváhagyást. A felettes szervek, a járás és a megye javaslatát, döntését mindig közgyűlés elé terjesztik és megvitatja a kihelyezést a termelőszövetkezet pártszervezete is.

A mezőgazdaságba kihelyezett szakemberek számára biztosítják termelőszövetkezeteinkben a megfelelő munkafeltételeket. Igy lehetőleg lakást vásárolnak számukra. Csak a sásdi járásban több, mint kétmillió forintot költöttek a szakkáderek lakásigényeinek kielégítésére és a jelenlegi 43 kihelyezett személy közül, mindössze 13 nem lakik a termelőszövetkezet székhely-községében. Közülük is nyolc a járásban él és csak öt személy utazik rendszeresen más járásból a sásdiba. Igy van ez a többi járásban is. A kihelyezett szakemberek egy része arra törekszik, hogy meghonosodjon az új faluban és ott lakást keres, vagy házat épít magának. Például a siklósi tsz elnöke feladta pécsi lakását, mert végleg szeretne Siklóson letelepedni.

A kormányrendelet lehetőséget biztosít a kihelyezett szakemberek megfelelő bérezésére. Korábbi fizetésük 80 százalékát kapják állami támogatásként, ezenkívül a termelőszövetkezet készpénzfizetést szavaz meg a számukra, plusz havi munkaegység-elszámolásban is részesülnek a vezetőség és a közgyűlés döntése alapján. Nem kis jövedelem ez, de érte elvárja és joggal várja el a szövetkezet is, az állam is, hogy tudásuk legjavát adják a közös gazdaság felvirágoztatásáért.

Az eredmények kétségtelenül nagyok és a kihelyezett szakemberek jó munkája is hozzájárult a termelőszövetkezetek megerősödéséhez. A kihelyezésekkel azonban problémákat is exportáltunk egyes szövetkezetekbe. Sajnos nem mindegyik kihelyezett szakember értette meg, hogy a nagyobb jövedelem akkor illeti meg, ha munkája nyomán a tagságnak is gyarapodik a jövedelme és a tsz is erősödik, ezáltal, az államnak is több jut búzából, kukoricából, sertésből, vágómarhából. Néhány szakember csu-

(Folytatás a 2. oldalon)

A magyar párt- és kormányküldöttség hazaindult Moszkvából

Moszkva

A magyar párt- és kormányküldöttség, amely Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának, a kormány elnökének a vezetésével Moszkvában részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein, csütörtökön délelőtt elutazott a szovjet fővárosból.

A Kijevi pályaudvaron a küldöttség búcsúztatására megjelentek: L. I. Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, L. F. Iljicsov, az SZKP Központi Bizottságának titkára, M. A. Leszecsko, a minisztertanács elnökhelyettese, P. N. Fedoszejev, az SZKP Központi Bizottságának tagja, a Szovjet Tudományos Akadémia alelnöke, a Szovjet—Magyar Baráti Társaság elnöke, N. A. Tyihonov miniszter, a Szovjetunió Állami Tervbizottságának elnökhelyettese, V. A. Zorin külügyminiszterhelyettes, L. N. Tolkunov, az SZKP Központi Bizottságának alosztályvezetőhelyettese és mások.

A pályaudvari búcsúztatáson jelen volt Szipka József, hazánk moszkvai nagykövete, aki tagja volt a magyar párt- és kormányküldöttségnek, valamint a magyar nagykövetség számos munkatársa.

A szovjet és magyar zászlókkal feldíszített pályaudvaron a moszkvai dolgozók meleg szeretettel vettek búcsút a magyar vendégektől, akiknek vonata moszkvai idő szerint 11.10 órakor gördült ki a Kijevi pályaudvarról.

*

Moszkva: Csütörtökön hazautazott Moszkvából a Todor Zsivkov vezette bolgár párt- és kormányküldöttség, amely részt vett az Októberi Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein.

*

Abdel Hakim Amer, az EAK alelnöke ötnapos moszkvai látogatás után, az Októberi Forradalom tiszteletére rendezett ünnepségeken részt vett küldöttség élén csütörtökön szintén visszautazott Kairóba.

A Közúti Igazgatóság Táncsics Mihály úti műhelyében készülnek a megye és a Pécset keresztező főútvonalak helységnévjelző, irányjelző és KRESZ-táblái. Naponta 24 új táblát festenek, ezzel frissítik állandóan az 1500 táblát tartalmazó csere állományt. A megyében és a pécsi főútvonalakon mintegy 3160 tábla van. Ezeket festik vagy újítják fel a vállalat festői. Simon István, Murgács Imre, aki egyébként már 27 éve foglalkozik a baranyai útjelzőtáblák festésével és Melyher János. Az ő feladatuk egyébként a hóekék, hidak festése és a főútvonalak „zebráinak" elkészítése is. A képen: Simon István és Murgács Imre munka közben.

Pécsett is bemutatták az új Warszawát

Tegap, csütörtökön a déli órákban Pécsett a XIV. Autójavító Munkácsy Mihály utcai telepén is bemutatták az új Warszawa 203-as kocsit. Az új, módosított változatnak megnyújtották a csomagtartó részét, nagyobbak az ablakok és kényelmesebb az utastér is. Az új típus népszerűségét növeli majd a felülszelepelt motorja is, amely 70 lóerős teljesítményével 120 kilométeres sebességgel tudja röpíteni a kocsit. 100 kilométeren mintegy 12 liter az új konstrukció fogyasztása. A képen: a 203-as túra- és taxi kivitele a Széchenyi téren. Foto: Erb János

Viharos tüntetés Sasebóban

a „tengeri sárkány" ellen

Háromezer rendőr a tüntetőkkel szemben

Sasebo: A japán szervezett munkásság, a politikai pártok tagjai és az egyetemi diákság csütörtökön reggel hatalmas méretű tüntetésen tiltakozott a „Sea Dragon" amerikai atomtengeralattjáró sasebói jelenléte ellen.

A 2552 tonnás, hosszú, feketestű „Tengeri Sárkány" (Sea Dragon), a 7. amerikai flotta egysége, 11 őrhajó és egy repülőgép kíséretében futott be az Egyesült Államok sasebói haditengerészeti támaszpontjára. A „Tengeri Sárkány" az első amerikai atomtengeralattjáró, amely japáni kikötőbe érkezett.

Már jóelőre beharangozott érkezését munkásőrök jelzőrakétával adták tudtul társaiknak. Az adott jelre hatalmas embertömeg áradt a kikötő felé. Autóbuszokon szakadatlanul egyre többen és többen érkeztek a helyszínre. Az AP jelentése szerint a több ezer, főként szocialista tüntető háromezer rendőrrel találta magát szemben.

A várható útlegek miatt sisakba és viharkabátba öltözött felvonulók megrohanták az amerikai haditengerészeti támaszpont bejáratát. A rendőrséggel való összecsapásban különösképpen bátor magatartást tanúsítottak a baloldali Zengakuren diákszövetség tagjai, akik már 1960-ban élenjártak az úgynevezett amerikai—japán biztonsági szerződés felbontásáért indított tüntetésekben. A hatóságok a rendőrségen kívül igénybe vették a Nagy Japán Hazafias Pártja elnevezésű fasiszta ifjúsági szervezet segítségét is. A fasiszta diákok führerüknek, Bin Akaónak vezetésével teherautók felvonultatásával akarták útját állni az emberáradatnak.

Az összefogódzva és cikcakkban előrenyomuló diákok szembeszálltak a fasiszta suhancok által támogatott rendőrséggel. A hosszú verekedésben 12 egyetemistát letartóztattak. A TASZSZ jelentése szerint többen megsebesültek, közöttük Naraszaki, a szocialista párt parlamenti képviselője.

Amikor a rendőrségnek sikerült visszaszorítani a tömeget a haditengerészeti támaszpont bejáratától, a szocialisták és a diákok a rakpart közvetére telepedtek, hogy ülősztrájkjukkal megakadályozzák az atomtengeralattjáró legénységének bejutását a városba. A rendőrök felráncigálták az ülőket, többjüket letaróztatták.

Bár a tüntetők lassan szétszéledtek, a helyzet — mint az AP tudósítója jelenti —,

továbbra is feszült, s a tengeri Sárkány három napra tervezett látogatása során újabb nagyméretű megmozdulások várhatók. A TASZSZ arról tudósít, hogy a Japán Szakszervezeti Főtanácshoz tartozó üzemek munkásai országszerte gyűléseken tiltakoztak az amerikai atomtengeralattjárók japán kikötőkben való állomásoztatása ellen.

A gyűlések résztvevői tiltakozó táviratot küldtek a kormánynak. A hírügynökség arról is beszámol, hogy Yokosukában, ahova egy másik amerikai atomtengeralattjáró fog a napokban befutni, a munkások ülősztrájkot tartottak a városháza előtt.

A Reuter jelentése szerint Akira Ivai, a Japán Szakszervezeti Főtanács főtitkára sztrájkfelhívást helyezett kilátásba arra az esetre, ha a kormány nem tesz eleget a munkásság követeléseinek. A szakszervezetnek 4 600 000 tagja van.

Ismét Antonin Novotny lett

a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnöke

Prága: A csehszlovák nemzetgyűlés csütörtökön a prágai vár Vladislav termében megválasztotta a Csehszlovák Szocialista Köztársaság elnökét.

Bohuslav Vlastovicka, a nemzetgyűlés elnöke méltatta a volt elnök, Antonin Novotny érdemeit és munkásságát, majd a CSKP Központi Bizottsága és a Nemzeti Front nevében javasolta, hogy a következő öt évre újból Antonin Novotnyt válasszák a köztársaság elnökévé.

A nemzetgyűlési képviselők a javaslatot egyhangúlag elfogadták. Így az elkövetkező ötéves időszakban is Antonin Novotny tölti be a köztársasági elnöki tisztséget.

Igazságügyi küldöttség utazott a Szovjetunióba

A. F. Gorkinnak, a Szovjetunió Legfelsőbb Bírósága elnökének meghívására, az igazságügyminiszter vezetésével, igazságügyi küldöttség utazott csütörtökön a Szovjetunióba.

A küldöttség tagjai: dr. Markója Imre igazságügyminiszterhelyettes és dr. Nagy Zoltán, az MSZMP Központi Bizottságának alosztályvezetője.

Játékországban

A karácsony előtti nagy vásár ugyan még nem kezdődött meg, de a boltok már megteltek játékkal. A Kossuth Lajos utca és Zetkin Klára utca sarkán lévő nagy játékbolt pultjai roskadoznak az árutól. A mindig legnagyobb keresletnek örvendő babák: kicsik, közepesek, nagyok, textilkaucsuk vagy gumitesttel, hajasan, haj nélkül, alvó vagy mozdulatlan szemekkel, a mackók, sárgák és fehérek, plüssből, szivacsból vagy teddy bearból minden kisfiú és kislány kedvencei lehetnek.

S bent a raktárban?! Valóságos mesebirodalom — egymillió-kétszázezer forintos készlettel, s még érkezik hozzá 800 ezer forintnyi. Elefánt, csacsi, cica, kutya szivacsból, gumiból és plüssből. Egymás hegyén-hátán várják, hogy kivigyék a lemosható, fésülhető német gumibabák, melyeket 55 forinttól 170 forintig lehet kapni. A kaucsuk babák kedvelői 60 centis nagyságút is kaphatnak. Megérkeztek Kinából az autók is. Van kínai sakk és német vonat. Ez a német vasúti szerelvény hálózati áramra kapcsolható.

A legszenzációsabb újdonságok egyike a hold-autó, mely elemmel működik. Van 15 féle lendkerekes és felhúzható játék és visító malac. A nagyobbacska gyerekeket 30 féle társasjátékkal lehet meglepni, a hangszerek kedvelőit pedig gitárral, trombitával, bendzsóval és dobbal.

Tavaly sok nehézséget okozott az, hogy korán elfogytak a ródlik. Az üzletekben azonban már most 600 van, karfás, egy-, kettő- és háromszemélyes. A múlt évben oly népszerű hullámvasútból és tolató mozdonyból 700 van raktáron, s lehet kapni háromféle hálóbútort, vívófelszerelést, kardot, mély- és sportkocsit, diavetítőt, 120 fajta filmmel, műanyagépítőket, s társasjátékot.

A fenyőfadíszekről sem feledkeztek meg: 50 ezer forint értékben 25 féle között válogathatnak a vásárlók.

Az üzlet vezetője tizenhárom éve van ebben a boltban, s mint mondotta, nem volt még példa arra, hogy ennyi áruval várták volna az év legnagyobb játékvásárát. Úgy számítják, hogy a legtöbb vevő igényét ki tudják elégíteni, mert még érkezik áru, közte a Futrinka utca néhány lakója.

Kihelyezett problémák

(Folytatás az 1. oldalról)

pán a magasabb jövedelem reményében vállalt munkát a tsz-ekben. Enyhén szólva rávették a vezetőséget, vagy éppen a tagságot, hogy számukra fix összeget szavazzon meg, függetlenül attól, hogy milyen lesz a közös gazdaság évvégi zárszámadása. Igy ezek a vezetők egyáltalán nem érdekeltek a tsz termelésének növekedésében, hiszen mindenképpen megkapják biztosított fizetésüket. Volt olyan eset is, hogy a kihelyezett vezetők akkor változtatták meg korábbi bérezésüket fix-fizetésre, amikor észrevették, hogy a tervezett munkaegység-értéket sehogyan sem érik el. Ismét mások — függetlenül a tervezett munkaegységtől — önkényesen megállapított értéket szavaztak meg maguknak a havi munkaegységrészesedésre.

Amikor a járási tanácson, a pártbizottságon a fejükre olvasták ezt a közerkölcsbe ütköző, nem éppen illedomos cselekedetet, azzal válaszoltak, hogy számukra a fizetést megszavazta a tagság. Csakhogy a tagságnak is, a tsz-vezetőségnek is látnia kell, hogy önkényesség alapján nem bérezhetik a kihelyezett szakmunkásokat. Hiszen őket a gyenge termelőszövetkezetekbe irányították, oda, ahova sokmillió forint hitelt, dotációt tömött az állam azért, hogy a közös gazdaság évről évre fejlődhessen. Az államnak, a társadalomnak, elsősorban pedig a termelőszövetkezet tagságának alaposan meg kell néznie, hova és hogyan fizeti el ezt az összeget. Az államnak joga van szóvá tenni, ha azt tapasztalja, hogy herdálják a hiteleket, a dotációt.

Senki sem sajnálja a kihelyezett, családjukat, megszokott környezetüket elhagyó szakemberektől a nagyobb, a megérdemelt nagyobb jövedelmet, de csak abban az esetben erkölcsös ez számukra, ha arányban van a termelőszövetkezeti tagok, a közös gazdaság jövedelmének, vagyonának emelkedésével. Helyesen cselekedtek Baranyahidvégen a tsz vezetői, amikor havi illetményük húsz százalékát önkéntes alapon visszatartják és csak akkor veszik fel, amikor látják, hogy a tervezett munkaegység-értéket elérték. Vagyis a tagsággal együtt vállalják a mezőgazdasági termelés alakulásának rizikóját.

A termelőszövetkezeti tagság öntudatának erősödését bizonyítja, hogy a legtöbb helyen megvonják a bizalmat az ilyen vezetőtől és a felettes szervek nem hosszabbítják meg a kihelyezés idejét azok számára, akik csak anyagi haszonlesésből vállalták a vidéki munkát. Mert mi más is lenne a célja annak a siklósi járásban működő kihelyezett elnöknek, aki például októberben mindössze tíz napot volt jelen a közösben. A legfontosabb őszi munkák, a vetés idején családjához utazgatott, vagy más „elfoglaltságot" keresett magának.

Nem bővelkedünk szakemberekben, sok és jól képzett agronómusokra, elnökökre és főkönyvelőkre lesz még szüksége a mezőgazdaságnak és ennek biztosítása érdekében további szakembereket irányítanak a jövőben is a termelőszövetkezetekbe. Olyan embereket, akik vállalják a kezdeti nehézségeket, a különéléssel, költözködéssel, a tsz megismerésével, a tagság megnyerésével járó buktatókat annak érdekében, hogy valóban nagyüzemi gazdaságok legyenek a tsz-ek. Azokat viszont, akik csupán anyagi ugródeszkának akarják felhasználni a kihelyezést — csakúgy mint eddig — a jövőben is rövid úton eltávolítják.

Gáldonyi Béla

Füstgrafikonok a hőerőműben

Elég sok gondot okozott és okoz városunkban a levegő szennyezettsége. Az emberek nagy része a hőerőmű állandóan füstölő kéményeit szidja, mondván: a szél mindig a város felé fújja a füstöt, és emiatt egészségtelen a levegő.

A hőerőmű üzemviteli osztálya ennek ellenőrzésére február elseje óta rendszeres méréseket végez, hogy pontosan megállapítsák a naponta uralkodó széliránt. Az ügyeletes mérnök nap mint nap háromszor, ugyanabban az időben megállapítja a szél irányát és az adatokat bejegyzi a naplóba. Az adatokat feldolgozzák és havonta összegezik. A grafikonok kimutatása szerint — mindenféle híreszteléssel szemben — az esetek 85—90 százalékában *NEM* a város felé fújja a szél a füstöt, hanem rendszerint a várostól délkeleti irányba.

Annak ellenére, hogy a füstben levő pernye nagyrésze nem a városra hull, a jelenleg dolgozó nyolc kazánt folyamatosan ellátják majd füstszűrő berendezésekkel. Már folynak az alapozási munkák, az egyes kazán füstszűrőjének betonalapjait rakják le. A szerelés jövő év első negyedében elkészül, májusra már üzembe helyezik. A tervek szerint 1966-ban minden kazán füstszűrővel működik majd, és így a füstben jelenleg meglévő pernyemennyiségnek csak tíz százaléka marad meg. Az újonnan építendő két nagy teljesítményű kazánt pedig eleve füstszűrővel látják el.

A pécsi joghallgatók vendégei

A Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának KISZ szervezete több fővárosi íróhoz, politikushoz fordult, hogy szabadidejükben látogassanak el Pécsre.

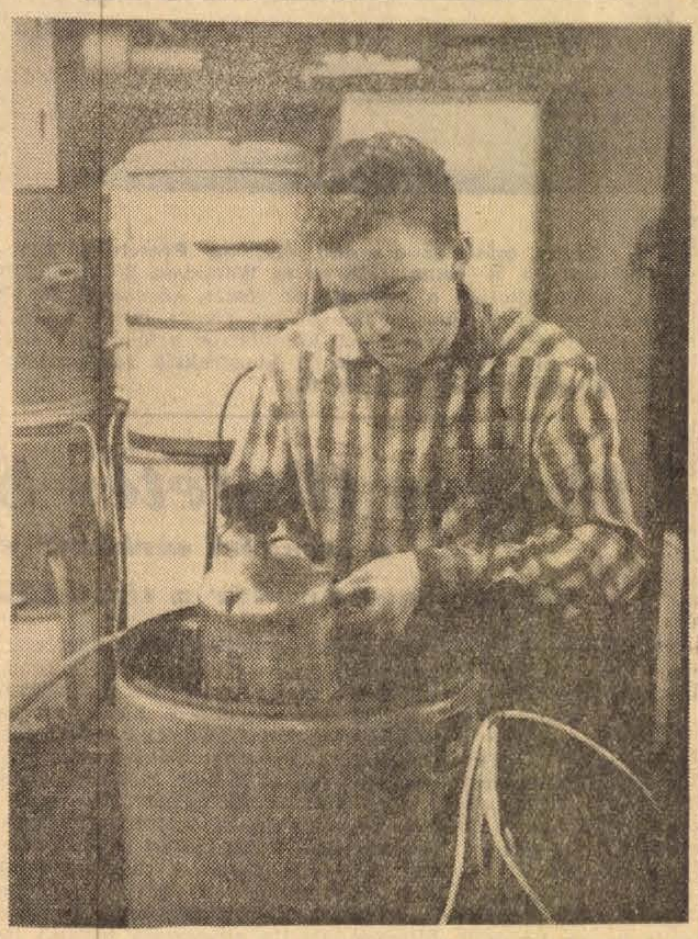
A meghívást többen elfogadták. Ma este hét órakor a jogász kollégium klubjában *Somogyi Pál* író és humorista, a Ludas Matyi munkatársa tart előadást. November 20-án este 7 órakor az aulában lép fel a műegyetemisták népszerű *Illés-zenekara*. Az együttes szólistája a „Ki mit tud" műsorokból jól ismert *Koncz Zsuzsa*.

Megújulnak a pécs—erfurti kapcsolatok

A közelmúltban két delegáció utazott a Pécsi Orvostudományi Egyetemről Erfurtba, az ottani Orvostudományi Akadémia meghívására. Az elsőnek *dr. Boros Béla* rektorhelyettes, *dr. Hámori Artur* és *dr. Alföldy Jenő* professzor voltak a tagjai. A küldöttség részt vett a nagymultú Erfurti Orvostudományi Akadémia megalapításának évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, melyet nagyszámú belés külföldi vendég jelenlétében rendeztek meg. Az ünnepségeken dr. Boros Béla is felszólalt.

Nem sokkal később egy újabb küldöttség utazott a Pécsi Orvostudományi Egyetemről az NDK szép városába *dr. Raus Károly* rektorhelyettes és *dr. Hajnal József*, a rektori hivatal vezetőjének személyében. A delegáció 1965. évre szóló együtt működési szerződést írt alá, amely a két egyetem közötti kapcsolatokat szabályozza.

Az erfurti és pécsi egyetem 1963-ban épített ki baráti kapcsolatokat egymással. Az 1964. évre szóló szerződés az egyetemi oktatók kölcsönös látogatását, a hallgatók, valamint a tudományos közlemények cseréjét tartalmazta főbb pontjaiban.

Szerződéses javításokat is végez a Villamosgépjavító Ktsz háztartási gépjavító részlege a garanciális és készpénzfizetéses javításokon kívül. Minimális összeg befizetése mellett egész évben karbantartják a háztartásban lévő villamoskészülékeket. Havonta mintegy 150 mosógépet, 60—70 centrifugát és porszívógépet javítanak, s ezenkívül még számos egyéb készüléket, a gépkocsi-indítótól a villanyborotváig. Képünkön: Rajnai György mosógépet javít.

HIREK

NOVEMBER 13 PÉNTEK — **Szaniszló napja. A Nap kél: 6.45, nyugszik: 16.11 órakor. A Hold kél: 13.49, nyugszik: 23.58 órakor.**

Százhúsz éve, 1844-ben kért szabadalmat Charles Goodyear amerikai feltaláló korszakos jelentőségű találmányára. Az alig használható, a melegben ragacsossá málló, a hidegben rideggé merevedő kaucsukmasszából, egy évtizedig tartó szívós kísérletezéssel — a kaucsuknak kénnel keverése és hevítése révén — sikerült megtalálnia azt az eljárást, amelyet vulkanizálásnak nevezünk, s amellyel a kaucsukból gumi, az évszakok hőmérsékletváltozásainak ellenálló, sok gyakorlati célra alkalmas anyag jön létre. Ennek alapján csakhamar hatalmas új iparág keletkezett. Találmányának tolvajai ellen folytatott perek még csekély jövedelmét is felemésztették. Ennek ellenére kitartással folytatta további költséges kísérleteit. Találmánya az elektromos ipar, a közlekedés, a vegyipar és általában a mindennapi élet nélkülözhetetlen anyaga lett, de Goodyear számára kevés haszonnal járt. Mikor meghalt özvegyére és hat gyermekére ismert nevet és hatalmas összegű adósságot hagyott.

20 ÉVE, 1944. november 13-án szabadult fel Jászapáti, Jászkisér, Tápiószentmárton, Tápióbicske, Pánd, Káva, Bénye.

A televízió műsora

november 13-án, pénteken:

8.05—8.35: Iskola-tv. Kémia a középiskolák I. oszt. számára (ism.). A vegyületek csoportosítása. 9.30: Tv-híradó (ism.). 9.40: Filmmozaik (ism.). 10.55: Telesport (ism.). 11.20: Nyughatatlan emberek. Riportfilm Szentesről. (ism.). 11.30: A jövő hét műsora. (ism.).

— **A Kossuth-adóban szerepel** a Pécsváradi Földművesszövetkezet Zengő Együttese november 14-én 8 óra 35 perckor.

— **A családi és társadalmi ünnepségek** megrendezéséről tartottak megyei tapasztalatcserét tegnap a Pécsi városi Művelődési Házban az anyakönyvvezetők részére.

— **Az édesiparon** már nem múlik, hogy mikuláskor megteljenek a kifényesített cipők. A héten az utolsó télapó szállítmány is az üzletekbe kerül. Az idén összesen 22,5 vagon üreges télapó figurát gyártottak. A gyárakban a karácsonyi szezonmunkák is a befejezéshez közelednek. Rövidesen elkészül az utolsó vagon szaloncukor. A múlt évi 320 vagonnal szemben az idén 350 vagon szaloncukrot gyártanak.

— **Irodaház, gépszín és szénaszárító épült a szalántai** termelőszövetkezetben.

— **A Budapesti Műszaki Egyetemen** üzembe helyezték az első magyar oktatógépet, amely az egyetem négy végzős hallgatójának: Élő Sándornak, Szakállas Csabának, Jankó Gézának és Hainzmann Jánosnak — jeles diplomamunkája. A gép tárolószerkezetébe helyezik az összeválogatott feladatokat. A tárolószerkezet ablakában megjelenik a megoldásra váró feladat, s a hallgatónak a példa megoldását az írógépen kell visszakopognia a gépnek. A gép ezután nemcsak azt állapítja meg, hogy helyes vagy helytelen volt-e a megoldás, hanem osztályoz is.

— **Áramszünet lesz november 13. 14-én 7—17 óráig hálózatépítés miatt a Buzsáki és Karancs utcákban.** (sz)

— **A legutóbb** Frankfurt am Mainban tartott Achema — vegyészeti műszerkiállítás — egyik nagy eseménye az a beszámoló volt, amelyben Pungor Ernő egyetemi tanár, a kémiai tudományok doktora ismertette a dr. Tóth Klára tanársegéddel, valamint Havas Jenő és Madarász Géza mérnökökkel együtt kidolgozott találmányát, a gumielektródát. A gumielektródát — amelyből eddig csupán néhány példány készült el a Veszprémi Vegyipari Egyetemen — már védi a magyar szabadalom és még további 10 európai országban, valamint az Egyesült Államokban és Japánban is folyamatban van a szabadalmaztatása.

Tömegsikere volt a múzeumi hónapnak

Az évek óta megrendezett múzeumi hónapnak az idén rendkívüli tömegsikere volt. A most elkészült hivatalos „népszámlálás" szerint a különböző rendezvényeken összesen 71 334 néző, illetőleg hallgató vett részt. A legnagyobb tömegsikerük — 9648 főnyi — a Siklóson megrendezett különféle kiállításoknak volt. Ezzel vetekszik a múzeumi hónap bélyegkiállítása, amit 9125 főnyi közönség tekintett meg. A komlói rendezvényre nyolcezren mentek el. Az elmúlt hónap alatt 4168 látogató tekintette meg a régészeti kiállításokat. A múzeumi szellemi vetélkedők során a közönséget nem számítva csak a vetélkedésben résztvevők 3176-an voltak. Ugyanennyi nézője akadt a Régi Pécs képekben című tárlatnak is. A szigetvári rendezvények 3664 főnyi közönséget vonzottak.

A leghasznosabb eredmény a falvakban született. Az általában nem túl nagy lélekszámú baranyai községekben átlagosan 50—60 hallgatója akadt minden múzeumi tárgyú előadásnak.

SZABAD A POLC

Látták-e már a vasutas szemét, amikor ezzel lép a könyv tárba:

— Tessék nekem ideadni azt a... szóval azt a Zabhegyezőt attól a...

— Salingertől! — mondja ilyenkor dr. Cserdy Ferenc és a világért el nem mosolyogná magát. Mert kölcsönzéskor tilos a mosoly, a vasutas szeme úgyis nagy zavarral árulkodik. Mert fél, hátha „leég" a tudatlanságával, vagy az idegen író nevének helytelen kiejtése miatt.

Eddig a „mosoly tilalma" volt az orvosság, ami íratlan szabályként ott lebeg minden könyvtáros és könyvkereskedő szeme előtt. Most itt van a második és sokkal erősebb gyógyír a „félénkségre" —, a szabadpolcos könyvtár.

Szabad a polc, szabad a „vásár". Most már nemcsak a könyvesboltokban, hanem a könyvtárakban is divatba jött az önkiszolgálás. A vasutas, a vájár, a kőműves például belép a komlói városi könyvtárba és a kölcsönzőasztal többé nem állja útját. Fülöp Jánosné könyvtárvezető, Hasziló Magda könyvtáros, aztán dr. Cserdy Ferenc és felesége, továbbá Drescher Géza fiókvezető, akik másodállásban dolgoznak itt, egy éve inkább csak beírják a kölcsönvett köteteket. Azóta — 75 000 forintért — új polcok simulnak a falhoz és a terem közepén is vadonatúj állványon kínálják magukat a könyvek. Az állványok között pedig ott vannak az olvasni vágyó kőművesek, szerelők és kovácsok, akik most már sohasem „égnek le", mert nem kell megkérdezni, mások előtt kizzadni Salinger vagy Camus nevét. És ez nemcsak a nevek miatt jobb, hanem könnyebben és több könyvbe lehet belelapozni. A szabadpolcos könyvtárnak kézzel fogható népművelési eredménye származott. Azt mondja dr. Cserdy Ferenc, aki egyébként magyar—latin szakos tanár:

— Azelőtt naponta legfeljebb 250 kötetet vittek haza, ma átlag 340—350 könyvet, de sokszor négyszázat is.

Egyébként érdekes az olvasók „pálfordulása".

— Mi a hivatalos bevezetés előtt is alkalmaztuk a szabadpolcos módszert úgy, hogy rászabadítottuk a kölcsönzőket a teremre. De az olvasók akkor még bátortalanok voltak, azt hajtogatták: „Mondja meg a tanár úr, hogy mi a jó!" Most meg annyira megnőtt az önbizalmuk, hogy ritkaság, ha a mi ajánlatunkra hallgatnak.

Persze nem kell azért mindjárt rózsaszínben látni a könyvtári népművelést. Mert a szabadpolcos rendszernek is megvannak az árnyoldalai. Itt van például az a bizonyos füljegyzet, amit a kiadó vállalatok reklámcélból írnak a kötet borítólapjának a „fülére". Ha nincs kéznél a könyvtáros, az olvasó hajlamos arra, hogy elhiggye a füljegyzet cseppet sem tárgyilagos, hanem sokkal inkább rábeszélő ajánlatát. Mert a füljegyzet még soha nem mondott rosszat a könyvről.

De nézzük csak tovább az árnyékosabb oldalát!

— Nem lopnak az önkiszolgáló könyvtárból?

— Sajnos, igen. A 7 területi és egy fiókkönyvtár állományával együtt összesen 46 665 kötetünk van. Ennek 5—10 ezrelékét lopják el évente. Pedig csak itt a központi könyvtárban és a fiókkönyvtárunkban van szabadpolcos kölcsönzés.

— Ki a tolvajok kedvence?

— Szerencsére József Attila. Ezért azt hiszem, kicsit nagyvonalúan azt is állíthatjuk, hogy megéri a néhány forint veszteség, mert ezzel a nem éppen tisztességes módszerrel is könyv kerül a kezükbe és olvasnak.

A gyermekkönyvtár szabadpolcos kölcsönzése is gondot okoz még. Mióta ugyanis „szabad a vásár", az ifjú könyvbúvárok siserehad módjára minden kölcsönzési napon ellepik a termet és a hónuk alá csapnak néhány kölcsönzött kötetet. Olyan rövid idő múlva hozzák vissza, hogy azalatt teljesen lehetetlen elolvasni. Tehát — csak lapozzák. Az elmélyedés érdekében szigorúbban kell fogni otthon is a „villám-olvasó" gyerekeket.

A komlói könyvtárosok még sem panaszkodnak. Pedig ami számukra bejön a vámon, az elveszik a réven. A szabadpolcos rendszer óta ugyanis több idejük szabadult fel, mert nem kell annyit ajánlani. De az olvasók úgy összekeverik a polcok köteteit, hogy utána győzik rendberakni. Mégis arra törekszenek, hogy fejlesszék, tökéletesítsék a szabadpolcos rendszert. Előadásokat tartanak az üzemekben, s többek között kioktatják az olvasókat, mennyire lehet, illetőleg mennyire nem lehet hinni a füljegyzetnek. Bevezetik a vendégkönyvet is és mindenkit megkérnek, írja bele a véleményét a kölcsön vett műről.

A szabadpolcos rendszer tehát valóban gyógyír a félénkségre. A nyomában kifejlődött önállóságot pedig — hibái ellenére — most növelni lehet a vendégkönyvvel.

Földessy Dénes

Nagysikerű zenei est a Liszt-teremben

Forró hangulatú estének, kon[illegible] zenei élm[illegible]nek volt tanuja és részese szerdán es[illegible] a Liszt-terem kö[illegible]ge, [illegible] Országos Filmharmónia rendezésében került sor Antal István zongoraművész önálló zongoraestjére. Az [illegible] művész — egyben a Zeneművészeti Főiskola tanára — [illegible] sikerrel szólaltatta meg Beethoven Appassionata szonátáját valamint a G-moll szonátát.

A műsor második részében Liszt Mefisztó keringőjét és Brahms Paganini-variációk című szerzeményét tolmácsolta. A kitűnő művészt — aki ezúttal az egész világot és [illegible]rég a Budapesti Zenei Hetek[illegible]en szerepelt — valósággal tapsvihar köszöntötte. Antal István ráadásként Liszt Paganini variációk és Rapszódia című szerzeményét zongorázta

lit mutat a statisztika?

Négyszázezer holdon gazdálkodnak a tsz-ek

Rekorder a véméndi Egyesült Lenin Tsz 7011 holddal – 90 000 sertés a közös gazdaságokban

Adatok a baranyai közös gazdaságok életéből

A statisztika szerint Baranyában 184, Pécsett pedig hét termelőszövetkezet működik. Legtöbb (39) a siklósi, 38 a pécsi, 34 a szigetvári, 27 a mohácsi, 23 a mohácsi és 17 a pécsváradi járásban. Ezenkívül Komlón és Mohácson 2—3 termelőszövetkezet gazdálkodott.

Három hatezres

Megyénk legnagyobb közös gazdasága a véméndi Egyesült Lenin Tsz, amelynek 7011 holdja van. Ezenkívül még három tsz — a pécsváradi Dongőaljai Egyesült Dózsa, a Belvárdgyulai Közös Út és az Egyházasharaszti Jóbarát Tsz — gazdálkodik hatezer holdnál nagyobb területen. Ugyanakkor három gazdaságnak van tízezer holdnál több összterülete. A megye termelőszövetkezeteinek zöme — 76 gazdaság — 1000—2000 holdon terül el és mindössze 14 azoknak a tsz-eknek a száma, amelyek ezer holdnál kisebb területtel rendelkeznek. Baranya legkisebb közös gazdasága a mecsekfalusi Uj Komló Tsz 516 holddal.

Ha már a területnél tartunk: megyében, a tsz-gazdaságok összes területe 401 302 hold, a pécsi tsz-ek 5573 holdjával együtt. Ebből szántó 283 998 hold, kert és gyümölcsös 2831 hold, szőlő 4822, rét 35 939, legelő 52 072 hold és erdő 15 072 hold.

Legtöbb szőlő a pécsi és a pécsváradi járásban van: 1242, illetve 1186 hold. A siklósi járásban van a legtöbb erdő 747 hold a tsz-ek birtokában, a mohácsi járásban viszont csak 1550 hold erdővel rendelkeznek a szövetkezetek. A tsz-ek összes szántóterülete a megye összszántóterületének csak nem háromnegyede. Gyümölcsös 22 138 hold van a megyében, a tsz-ek ebből csak 2831 holddal részesednek. A szőlő aránya már kedvezőbb a tsz-ek javára. A megyében összesen 17 194 hold szőlőterületből a tsz-ek birtoka 4822 hold.

A háztáji gazdaságok megyénkben 35 305 hold szántóval, 7061 hold kerttel, 687 hold gyümölcsössel, 5358 hold szőlővel rendelkeznek. Már ebből is kitűnik, hogy a termelőszövetkezeti szektorban a szőlőből nagyobb rész jut a háztáji gazdaságokra, mint a közösre. Oka ennek, hogy a közösbe vitt szőlőterületet házhájának kérték ki a tagok, másutt pedig nem sokat törődtek a szőlővel a tsz vezetői, mert nagyon munkaigényes, sok a ráfordítás, a házhájiban sokkal jobban megnűveli a család. A tapasztalatok bizonyítják, hogy a háztáji szőlő sokat javult minőségileg az utóbbi időben. A direkttermő szinte teljesen eltűnt, nemesbor- és csemegeszőlőfajtákat honosítanak meg.

Az állatsűrűség 14,6

Az állatállomány nagyságáról ez év április 1-i adatok állnak rendelkezésünkre. A termelőszövetkezetek közös állományában 41 ezer szarvasmarhát gondoznak és a háztáji alig marad el mögötte 38 ezer szarvasjószágával. Ez is mutatja, hogy mennyire fontos a háztáji állomány szakszerű gondozása, az értékesítés központi megszervezése úgy, ahogyan azt közgyűlési határozattal Baksán megvalósították. A sertésállománynál még nagyob az eltérés a háztáji gazdaságok javára. A közösben 96 ezer, a háztájiban 151 ezer sertés van.

Az állatsűrűség legnagyobb a mohácsi járásban, ahol száz katasztrális holdra 17.3 számosállat jut. Utána a pécsváradi járás következik 16.9 számosállattal. A megye átlaga: 14.6 számosállat száz holdanként.

Az állatállomány minősége évről évre javul. Elegendő összehasonlítani az utóbbi négy év adatait, amelyek a törzskönyvi ellenőrzésekre vonatkoznak. Négy éve 7672, tavaly már 11 264 tehén állt törzskönyvi ellenőrzés alatt. Míg 1961-ben 702, addig 1963-ban 1601 anyakocát tartottak törzskönyvi megfigyelés alatt.

A lakosság ellátását közvetlenül érinti a hízómarha és a hízósertés számának alakulása. A megye termelőszövetkezetei négy éve 8549 szarvasmarhát és 47 397 sertést állítottak hízóba. Tavaly ez a szám 18 437 illetve 99 238-ra emelkedett. A tejtermelés is fokozódott, mert négy esztendeje 15,6 millió litert, tavaly pedig már 27,1 millió litert adtak közfogyasztásra. Ez nemcsak a szarvasmarha állomány emelkedésének köszönhető, hanem elsősorban annak, hogy növelték a hozamokat. Így 1960-ban egy tehén évi átlagos tejhozama 2040 liter volt, ez tavaly 2218 literre emelkedett. Még szembetűnőbb a tojástermelés rohamos növekedése. Négy év alatt 605 ezerről 5,1 millió darabra fokozták a megye termelőszövetkezetei.

A hozamokat még mindig lehet növelni, hiszen járásonként és termelőszövetkezetenként is nagyok az eltérések. Míg a mohácsi városi tanácshoz tartozó termelőszövetkezetekben egy tehén évi átlagos tejhozama 3486 liter, addig a szigetvári járásban 1972 litert fejnek egy tehéntől. Hasonló a helyzet a tojáshozamoknál is. A megye átlaga 102 tojás egy tojótól, a szigetvári járásban 131, a pécsváradiban 117, a mohácsi 115, a siklósiban viszont 98, a sásdiban pedig csak 61.

Ötvenkétezer tsz-tag

A termelés után nézzük meg a tagok jövedelmének alakulását. A megyében a termelőszövetkezeteknek — 1963. évvégi adatok szerint — 52 299 tagja van 37 703 családból. Az átlagos életkor 53 év. „Legfiatalabbak" a tagok a mohácsi és a siklósi járásban. A férfi munkaerő legnagyobb része 27—64 év közötti, míg a női munkaerő 27—59 éves. A 26 évesnél fiatalabb tsz-tagok száma mindössze 2981 — igen kevés. Ugyanakkor 65 évnél idősebb dolgozó 15 906 van a közösben. A munkaegység részesedés két éve 32.74, tavaly pedig 34.35 forint volt. Egy dolgozó tagra jutó részesedés hatszáz forinttal emelkedett egy év alatt és tavaly elérte a 9317 forintot. Persze a megyei átlagon belül is vannak eltérések. Így a mohácsi városi tsz-eknél egy dolgozó tag éves átlagos jövedelme 11 361 forint volt és a járásban is meghaladta a tízezer forintot. Leggyengébben kerestek a komlói tsz-ekben, ahol a jövedelem 4705 forint volt.

A vagyoni helyzet is emelkedett. Az állóvagyon 893 millióról 1196 millióra növekedett. A tiszta vagyon 130 millióval gyarapodott és a tagoknak tavaly összesen 421 milliót fizettek ki személyes jövedelem címén.

Előzzük meg a tűzkárt!

Tanácskozás a Fegyveres Erők Klubjában

Csütörtökön délelőtt Pécsett a Fegyveres Erők Klubjában az ipari és kereskedelmi vállalatok, intézmények és közületek vezetőivel tanácskozott a Megyei Tűzrendészeti Parancsnokság. Ezen a tanácskozáson, amelyen körülbelül 200-an vettek részt, megjelent Antal István őrnagy, a Belügyminisztérium Országos Tűzrendészeti Parancsnoksága megelőző osztályának vezetője is.

Nő a tűzesetek száma

Dukits Károly őrnagy, a Megyei Tűzrendészeti Parancsnokság helyettes vezetője beszámolt a megye területén végzett tűzrendészeti munkáról. 1963-ban az ipar területén 44 tűzeset volt és ezek károsszege 188 996 forint. 1964-ben a tűzesetek száma 74, a károssze 164 100 forint. Tavaly a középületekben 14 esetben ütött ki a tűz, 2640 forint értékű kár keletkezett. Idén nyolc esetben volt tűz 1778 forint értékű kárral. A kereskedelem területén a tűzesetek száma öt, a kár 17 244 forint volt, idén pedig kilenc tűzeset fordult elő 3795 forintos kárral. A közlekedésben tavaly tizennégyszer történt tűz, a kár 165 482 forint, idén pedig 15 tűzesetből 24 112 forintos kár származott. A tűzesetek száma csaknem valamennyi területen emelkedett, és nőtt a károk nagysága is.

A tűzesetek okát vizsgálva Dukits elvtárs rámutatott, hogy legtöbbször az előírások betartásának elmulasztásából származtak, nem mindenütt szereztek érvényt a tűzrendészeti rendelkezéseknek. A megelőzés területén jó és rossz példák vegyesen akadnak. Nagyon jól dolgoznak például a tűzrendészeti bizottságok a Pécsi Bőrgyárban, a Porcelángyárban, a Pécsi Kenderfonógyárban, a Gőzmalomban, a RÖVIKÖT-nél, a 12. sz. AKÖV-nél, a Mohácsi Farostlemezgyárban, a Mohácsi TEMAFORG-nál, a Mohácsi Bútorgyárban, a Drávaszabolcsi Lengyárban, a Siklósi Faipari Vállalatnál, a Baranya megyei Élelmiszerkiskereskedelmi Vállalatnál, a Baranya megyei Vendéglátó Vállalatnál. Ezzel szemben tessék-lássék formai tevékenységet végez a Pécsi Nemzeti Színház, a Pécsi Ruhaipari Vállalat, a Pécsi Panelüzem, a Háziipari Szövetkezet, a Pécsi Faipari Szövetkezet, a Vasas Ktsz, a Szikra Nyomda, a Komlói Erőmű, a Pécsváradi Építő Ktsz tűzrendészeti bizottsága.

Be kell tartani a rendelkezéseket!

Dukits elvtárs beszélt a beruházásoknál adódó hibákról is. A műleírásokba gyakran elmulasztják belefoglalni a létesítményre vonatkozó megelőző tűzrendészeti rendelkezéseknek megfelelő megoldásokat. S mivel a tűzrendészeti hatóságok az ilyen tervdokumentációval érdemben nem foglalkozhatnak, kénytelenek azt kiegészítés végett visszaadni. Az ebből származó késedelemért az építtetők a tűzrendészeti hatóságot próbálják felelőssé tenni, holott ezért kizárólag ők felelősek. Példa erre a kozármislenyi kultúrház. A tervező és a kivitelező is figyelmen kívül hagyta az elsőfokú tűzrendészeti hatóság szakvéleményét és a tető hőszigetelésére könnyen éghető anyagot használtak fel. Mivel a használatbavételhez szükséges javaslatot a tűzrendészeti hatóság nem adhatta meg, az évekig húzódó vita felett végül is a döntőbizottság mondta ki a végszót és kötelezte a Pécsi Építő Ktsz-t, hogy a tető hőszigetelését saját költségén a tűzrendészeti hatóság előírásának megfelelően javítsa ki.

De mindezeken túl szükséges a felügyeleti szervek fokozott ellenőrző munkája is, hiszen jócskán akadnak olyan problémák, — s erre utaltak a hozzászólók is — amelyeket a helyi vezetők egymagukban képtelenek megoldani. A Gyógyszertár Vállalat központi raktárában például 25 millió forint értékű gyógyszert padlós, illetve fagerendás helyiségben helyeztek el. Ugyanakkor nagymennyiségű alkohol és a gyógyszerek készítéséhez szükséges, több fajta gyúlékony és robbanó vegyszert tárolnak erre alkalmatlan helyiségben.

Nemcsak a tűzoltóság feladata

Ez az értekezlet fokozottan felhívja a figyelmet arra, hogy a tűzrendészet nemcsak a kimondottan erre hivatott szervek feladata, s a tűzoltóság munkája nemcsak abból áll, hogy egy-két tűz eloltásában résztvegyenek, hanem olyan társadalmi tevékenység, amely a különböző vállalatok vezetőinek és dolgozóinak segítségén, aktív részvételén alapul. Ennek a munkának elismeréséül adták át az értekezleten az Országos Tűzrendészeti Parancsnokság elismerő oklevelét Ferencz Sándor, a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Szabó Pál, a Gyógyszertári Központ igazgatója és Vándor Ferenc, a Mecseki Szénbányászati Tröszt vasasi bányaüzem művezetője részére.

A megyei parancsnokság elismerő oklevéllel jutalmazta Bocz Jenő fatelep-vezetőt az Ércbánya Vállalattól, Fatalin Józsefet, a villányi malom vezetőjét, Varga Istvánt, a Mecseki Földtani Kutató és Fúró Vállalat igazgatóját. Pénzjutalomban részesültek Horváth József, a Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat, Horváth Tibor, a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat és Szemkó József, a Gyógyszertári Központ tűzrendészeti előadói.

Szerelik a fűtést

Nagy buli van a házban. Lyukat vágtak a falakon, a lyukon át lehet kiabálni a másik szobába, a mennyezet alatt árkokat vésték. Por, kopácsolás, lezuhanó téglák, sistergő hegesztőpisztoly, füstös-kormos foltok a vakolaton. Az udvarról meg fölhallatszik a ritmusos — üveghangszerű — zörej: a csöveket homokkal töltik és két oldalról ütik-verik, hogy a homok jól összerázódjon. Hajlításnál a cső ilyenképpen nem sarkasodik.

Mert nálunk szerelik a központi fűtést, ez jó hetekig eltartott, azóta senki nem található az egyébként hideg, poros és füstös szobákban. A radiátorok lógnak a falon, egyelőre rozsdásan, de majd ha szépen fehérre festik, és megindul a fűtés, kellemes illata — „új szaga" — lesz, míg ki nem szárad.

Lemegyek a pincébe, ott áll két szürkére festett kazán, vadonatúj. Azt mondja Horváth Ferenc szerelő, hogy jók ezek a lengyel masinák, lengyel gyártmányú a radiátor is, bár ezzel van egy kis baj, valahol átszökik a víz. Majd megcsinálják.

— Milyen szakma ez?

— Jó. Van jövője! — mondja Horváth Frici.

— Ennek? Nincs jövője — állítja Tóth Jenő bácsi, a vezetőszerelő.

Hát most van vagy nincs?

— Nincs anyag. Hol cső hiányzik, hol a gáz vagy az oxigén; nem tudunk hegeszteni — érvel Jenő bácsi.

— Ettől eltekintve mégis csak van — mondja Frici, zömök, jóvágású fiatalember. — Az ország tele van épülő új üzemekkel, lakótelepekkel, — központi fűtéssel. Ha én esetleg itthagynám a céget, holnap beléphetnék bárhova. Az inkább a baj, hogy nincs utánpótlás, pedig éppenséggel nem fizetnek rosszul bennünket. Évi átlagban, havi kettőezerhárom-négyszáz forint.

— De nem hagyja itt...

— Nem hát! Minek? A Csőszerelő Vállalat központja Pesten van. Onnét helyeztek ide ötvennyolcban két hétre kisegítőnek...

— Két hétre?

Nevet és bólint:

— Aztán itt felejtettek Pécsett...

— Megbánta?

— Nem. Klassz kis város. Itt összetalálkoztam a régi haverokkal...

— Milyen haverokkal?

— Akikkel együtt dolgoztam Barcikán mondjuk. Dolgoztam én már mindenütt: Komlón és Kazincbarcikán, Pentelén, Berentén, Kaposváron... Tizenkét esztendeje csavargok az országban és szerelem a kazánokat, fűtőtesteket. Szép munka, de a kazánokat jobban szeretem.

— Miért?

Vállatvon:

— Nem tudom. Valahogy kedvelem „őket"...

— Örökké más városban... Talán ez sem jó dolog. Valahol le kellene telepedni.

— Hát a csőszerlő ne nősüljön. Mert lakást úgysem kap.

Mondják, hogy a vállalatnak vagy százharminc embere dolgozik itt Pécsett és a lakás bizony problémája náluk is. Itt volt például a Tálos János — szocialista brigád vezetője volt —, kitűnő szakmunkás, aranyat ér a keze, szorgalma, de... elment a bányához lakásért. Kapott is, hozta a családot, letelepedtek. Tóth Jenő bácsi Pesten él, ott a lakás, a felesége, hetente jár föl, némi kedvezményt kap az utazásra, de hát kétfele élni nem leányálom, főleg az anyagiak miatt. Hát már ezért is tisztelet illeti a csőszerelőket.

Nem egyedüli szakma az övék, amelynek művelői örök vándorlásra ítéltettek az országban. Valóban így van, épül egy új üzem, a csőszerelőket oda irányítják, aztán hónapok múltán talán az ország túlsó végébe hívja őket a munka. Albérlet... albérlet... Attól függ, milyen „helyet fognak ki"! Horváth Frici mondja: „Laktam már özvegyasszonynál is. Éppenséggel nem volt rossz..." — ravaszul hunyorít szemével.

A kazánokra támaszkodó két vastag cső közé beillesztik a tömítőgyűrűt, meghúzzák a csavarokat és megkezdik a víznyomáspróbát. Az emeleten — az átlyukasztott födém nyílásán lekiált valamelyik szerelő: „Szivárog a víz!"

Ilyen előfordul. Horváth Frici húzza a hegesztő-aparát gumitömlőjét, fölmászik a létrán, begyújtja a pisztolyt, a fal és a cső között egy araszynyi távolság vagy még annyi sem. Nem látja a nyílást, amelyen a víz szivárgott. Vakon hegeszt. Nehéz ügy, de megcsinálja. Mindent meg kell csinálni, hogy jó legyen

Rab Ferenc

Gyors és gépírónőt

nagy gyakorlattal

azonnali belépéssel felveszünk. Csak nagy gyakorlattal rendelkezők jelentkezzenek. Munkaidő 5 napos munkahét.
Jelentkezni lehet
PÉCS, Megyeri út 78. sz.

Dél-dunántúli Textilnagyker. V. munkaügyi vezetőjénél.

Ősz a parkban

— Szokolai felv. —

Csaknem kormányválság robbant ki Bonnban

Egy nappal Adenauer Párizsból történt visszatérése után hajszál híján kormányválság robbant ki Bonnban. Adenauer ugyanis Schröder külügyminiszter sürgős leváltását követelte, arra hivatkozva, hogy csak a külügyminisztérium élén végrehajtandó személycsere biztosíthatná a Párizzsal való kapcsolat tartós megjavítását. A kereszténydemokrata vezetők egésznapos lázas tanácskozás után azonban végül is visszariadtak ettől a lépéstől, amely sokak szerint egyelőre még áttekinthetetlen bonyodalmakhoz vezetne:

egyrészt a szabad demokrata párt felmondhatná a kormánykoalíciót Schröder hirtelen menesztése esetén, másrészt a külügyminiszter megbuktatása Washingtonban is rossz vért szülne.

„Schröder elbocsátása bizalmatlanság megnyilvánulása lenne az Egyesült Államokkal szemben — mondta a nyugatnémet rádió kommentátora —, márpedig legerősebb szövetségesünk bizalma többet nyom a latba, mint a francia elnök jóindulata".

A kereszténydemokrata parlamenti csoport elnökségének ülése után kiadott közlemény azt hangoztatja, hogy a kormány változatlanul folytatja eddigi politikáját. A gabonaár kérdésében továbbra is érvényes a kancellár március 19-i nyilatkozata, amelyben

Erhard elutasította a nyugatnémet gabonaár megváltoztatását. A közlemény a sokoldalú atomhaderő kérdésével kapcsolatban rámutat: Bonn továbbra is hajlandó közreműködni az önálló atomhaderő felállításában, tekintettel azonban a most függőben lévő tárgyalásokra, nyugatnémet részről nincs ok arra, hogy „különös módon sürgessék a sokoldalú atomhaderőről szóló egyezmény megkötésének meggyorsítását".

A közlemény e mondatában a csütörtöki sajtókommentárok annak jelét látják, hogy Bonn az atomhaderő kérdésében „elébe megy Párizs kívánságainak", vagyis nem sürgeti az atomflotta létrehozását, abban a reményben, hogy Párizs viszont nem fogja ultimátumszerűen követelni a gabonaprobléma rendezését.

Néhány lap azt a hivatalosan még meg nem erősített értesülést közli, hogy

Adenauer útjának eredményeként még december 15-e előtt találkozóra kerül sor Erhard és De Gaulle között a vitás kérdések „végleges tisztázása" végett.

A kormánypárti sajtó egyébként arról cikkezik, hogy Erhard ezentúl „jobban fog támaszkodni Adenauerre" és nagyobb mértékben bekapcsolja majd a politikai döntések meghozatalába. Egyes hírek szerint Adenauer a kormány „külön tanácsadója" lesz a francia—nyugatnémet viszony kérdésében.

A Bundeswehr rakétakilövő-telepet létesít az Ardennekben

Párizs: A l'Humanité jelenti, hogy a Bundeswehr Európa legnagyobb rakétakilövő-terepét létesíti az Ardennekben, a francia—belga határon. A terep Baronville belga városka mellett van, négy kilométerre a francia határtól.

A Francia Kommunista Párt Ardennes-megyei szervezete és a Vallon szakszervezetek tiltakoztak a húsz évvel ezelőtt kiűzött német katonák újbóli megjelenése ellen.

A határmenti Vivier-au-Court francia község tanácsa De Gaulle-hoz és a belga királyhoz intézett tiltakozó levelében felkéri a két államfőt, vessen véget a vállalkozásnak, amely kihívást jelent a környék lakossága ellen is.

Málta állam miniszterelnökének köszönete Kádár Jánoshoz

Dr. Borg Olivier, Málta állam miniszterelnöke levélben mondott köszönetet Kádár Jánosnak, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnökének Málta függetlenné válása alkalmából küldött jókívánságaiért.

Koszigin távirata az új japán miniszterelnökhöz

Moszkva: Alekszej Koszigin, a Szovjetunió Miniszertanácsának elnöke táviratban köszöntötte Ejszaku Szato újonnan kinevezett japán miniszterelnököt.

Táviratában kifejezte azt a reményét, hogy a két fél közös erőfeszítései révén tovább fog fejlődni a jószomszédi viszony a Szovjetunió és Japán között a két ország és a világbéke javára.

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: felhős, párás idő, többfelé, főként délen eső, mérsékelt, a Dunántúlon élénkebb északi, északkeleti szél.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: északnyugaton 2—5, máshol 5—8. Legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 8—12 fok között.

Dobi István üdvözlő távirata

Antonin Novotnyhoz

Dobi István, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnö a következő táviratot küldte Antonin Novotnynak, a Cse szlovák Szocialista Köztársaság elnökének:

„Kedves Novotny Elvtárs!

A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa, a magyar né és a magam nevében szívből jövő legjobb kívánságaimat f jezem ki Önnek a Csehszlovák Szocialista Köztársaság eln kévé történt újraválasztása alkalmából.

Elnöki tisztségében a szocializmus építése, a népek béké és barátsága érdekében kifejtett tevékenységéhez jó egészség és további sikereket kívánok. Meggyőződésem, hogy orsz gaink sokoldalú kapcsolatai és népeink testvéri barátsága jövőben még tovább fejlődik népeink, s valamennyi szoci lista ország javára.

Dobi István,
a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke

Dél-Vietnamból jelentették

Támadnak a partizánok

Saigon: Az UPI jelentése szerint Dél-Vietnam fővárosában a kormányalakítás óta egyre fokozódik a nyugtalanság. A politikai élet legújabb fejleménye, hogy szerdán este a saigoni diákság képviselői a kormányhoz ultimátumot juttattak el: *ebben azt követelték, hogy Tran van Huong miniszterelnök alakítsa át kormányát, különben, akár 24 órán belül, ugyanolyan tüntetések robbannak ki, mint amelyek Nguyen Khanh katonai rendszerének három hónapja véget vetettek.*

Az UPI szerint osztoznak ebben a nézetben a buddhista vezetők is. Hangsúlyozták, hogy szükség esetén csatlakoznak majd a diákmegmozdulásokhoz.

A miniszterelnök csütörtökön fogadta elődjét, Nguyen Khanht. A megbeszélésekről nem szivárogtak ki részletek, de nyilvánvalónak tűnik, hogy *a kormányfő biztosítani akarja magának a hadsereg támogatását újabb diáktüntetések esetére.* Nguyen Khanh most a fegyveres erők főparancsnoka.

Ezt a politikai nyugtalanságot csak tovább növelik a dél-vietnami partizánok újabb sikerei. Az a fokozódó partizántevékenység, amely az amerikaiak-támogatta kormánycsapatoknak október második felében súlyos veszteségeket okozott, *november első hetében folytatódott Saigon körül, körülbelül harminc kilométeres körzetben, számos támadásra került sor a kormánycsapatok ellen.* Az elmúlt két nap folyamán a hazafias erők az ország középső részén lévő fennsíkon, valamint a partmenti övezetekben négy nagyobbszabású támadást hajtottak végre. Ezek során a kormánycsapatok *35 katonáját megölték, 47-et megsebesítettek és nagy mennyiségű fegyvert zsákmányoltak.*

Kilátástalanság

Miután ismét Johnson le az Egyesült Államok elnök az a feladat áll előtte, hog rendezze országa legfőb külpolitikai problémáit. J Johnson máris munkához l tott. Külügyminiszteréve Dean Rusk-al és hadügym niszterével, McNamará asztalhoz ültek, majd elha tározták: „az Egyesült Álla mok politikája folyamato marad".

Vajon mit jelent ez a „fo lyamatosság" mondjuk a vi lágszerte elítélt dél-vietnam agresszió esetében? Nos, a említett tanácskozásról ki adott nyilatkozat erre i utal: Az agresszió ugyan csak folytatódik. Változatla nul ömlik a dollár és a ha dianyag Saigon felé, enne ellenében kudarc jelentése és az elesett amerikai ka tonák koporsói indultak a Egyesült Államokba.

Pedig a józan értelem tilta kozik a dél-vietnami agresz szió ellen. Az Egyesült Álla mok vezetői azonban egyelőr nem kívánnak maradéktala nul a józan ész szavára hall gatni. Nem képesek felszá molni a számukra kilátásta lan helyzetet. Ujabban má napi kétmillió dollár ömli a saigoni diktatúra feneket len kútjába: 22 ezer ameri kai katona áll fegyverbe Dél-Vietnam szabadságszere tő, bátor népe ellen, újabb kézifegyverek, ágyúk, heli kopterek és modern harc repülőgépek indulnak Saigo felé, hogy igazságtalan célo kat szolgáljanak.

Miért mindez? Még a Nev York Times helyzetelemz cikke is megállapítja, hog kár az erőlködésért. Ha a Egyesült Államok hatalma erőfeszítései eddig sem vol tak alkalmasak a szabadság harcosok forradalmi lendüle tének letörésére, semmi biz tosíték nincs arra, hogy a jövőben javukra fordul a helyzet. Hiszen az imperia listáknak és kiszolgálóiknak Dél-Vietnam 45 tartományá nak egyikében sem sikerül még győzniök. Sőt: a szaba ságharcosok katonai ereje je lentősen növekedett újabb é újabb győzelmeket arat nak. A Bien Hao repülőtere elle ni támadás például többmil lió dolláros veszteséget je lentett az Egyesült Államok nak.

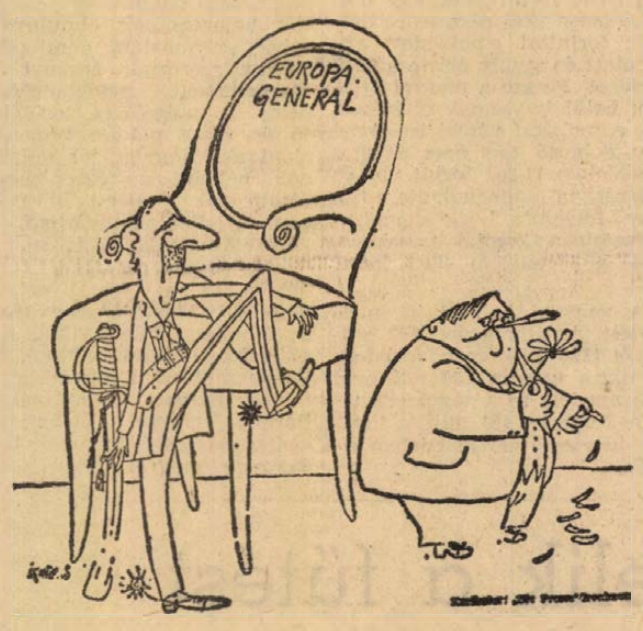
Rusk külügyminiszter i nagyon jól emlékezhet arra a Johnsonnal folytatott tár gyalás után nem ok nélkül mondta: „még hosszú ideig nincs remény arra, hogy Amerika Dél-Vietnamban megnyerje a háborút".

De ha „nincs remény", miért folytatják mégis a vérontást? Talán pusztán azért, hogy „az Egyesült Államok politikája folyamatos legyen?"

Időszerű követelések az olasz parlamentben

Róma: Az olasz parlament egyik bizottságában Sandri kommunista képviselő állást foglalt amellett, hogy Olaszország létesítsen diplomáciai viszonyt a Kínai Népköztársasággal. Fortuna szocialista képviselő támogatta a javaslatot.

A kommunista képviselők azt is követelték, hogy Olaszország ne vegyen részt a NATO sokoldalú atomhaderejében és hívja vissza az olasz tengerészeket a Claude Ricketts amerikai rakétahordozó torpedórombolóról. Ezt a vegyes személyzetű torpedórombolót az Egyesült Államok a tervezett sokoldalú atomhaderő harci egységének tekinti.

Szeret, nem szeret...

Fogadás a római magyar nagykövetségen

Száll József, a Magyar Népköztársaság római nagykövete november 11-én a római magyar akadémia helyiségében fogadást adott a Hamvas Endre kalocsai érsek vezetésével a második vatikáni zsinat harmadik ülésszakán részt vevő magyar püspöki és főpapi küldöttség tiszteletére. A hangversennyel egybekötött fogadáson megjelent Franz König bécsi bíboros hercegérsek, Agostino Casarolli államtitkár a Vatikán képviseletében, az Amerikai Egyesült Államok, Ausztria, Bulgária, Brazília, Csehszlovákia, az Észt-Szovjet Szocialista Köztársaság, Felső-Volta, Finnország, Franciaország, Hollandia, Jugoszlávia, Lengyelország, a Lett és a Litván Szovjet Szocialista Köztársaság, a Német Szövetségi Köztársaság, Ruanda, Burundi érsekei és püspökei, továbbá más egyházi méltóságai. A fogadáson részt vett La Pira Firenze polgármestere, továbbá az Olasz Köztársaság és a Szent Szék mellé akkreditált diplomáciai képviseletek vezetői és képviselői, az olasz külügyminisztérium vezető tisztviselői, valamint Olaszország politikai és kulturális életének számos más kiemelkedő személyisége. A megjelent közönség meleg ünneplésben részesítette Kovács Dénes Kossuth-díjas hegedűművészt és Bacher Mihály Liszt-díjas zongoraművészt.

Kettős halálos ítélet Szolnokon

A Szolnok megyei Bíróság csütörtökön hirdetett ítéletet Farkas Gusztáv és társai gyilkossági ügyében. Farkas Gusztáv és Lestyán Kálmán szarvasi lakosok — Ajtai Kálmánné mezőtúri lakos sugalmazására és társaságában — éjszaka betörtek a magányosan élő özv. Gábor Antalné mezőtúri asszony házába. Az idős asszony felébredt. Farkas Gusztáv torkonragadta, Lestyán Kálmán pedig befogta orrát, száját és a védekezésre képtelen Gábornét megfojtották. Brutális tettük elkövetése után a házat feltúrták és a talált több mint 15 000 forint készpénzt magukhoz vették és megosztoztak rajta. A bíróság súlyosbító körülményként mérlegelte a haszonszerzési vágyból elkövetett gyilkosságot és azt a körülményt, hogy a vádlottak megrögzött munkakerülők. Farkas Gusztáv és Lestyán Kálmán vádlottakat halálra ítélte, Ajtai Kálmánnét pedig 15 évi szabadságvesztéssel sújtotta. Az ügyben szereplő további két vádlottat nyolc, illetve tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte a bíróság. Az ügyész súlyosbításért, a védelem pedig enyhítésért fellebbezett.

— Vetítettképes előadás Lengyelországról. Az Ország—Világjárók Baráti Köre rendezésében ma este 6 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.) Oszetzky Egon mérnök, MAV-főtanácsos tart vetítettképes előadást Lengyelországról „A Tátrától a Balti-tengerig" címen. Belépődíj nincs. (x)

Film Film Film

Ha egyszer, húsz év múlva

Takács Péter, matematika—fizika szakos egyetemi hallgató szépen csordogáló élete egy napon összezavarodik. Anyja elmeséli neki a húsz évvel ezelőtt történteket, apjáról beszél, aki elesett a háborúban. De ugyanekkor a véletlenek furcsa játéka révén találkozik apja régi barátjával, megtudja, hogy amikor apja már hivatalosan halott volt, többen még találkoztak, beszéltek vele. S megkezdődik a fiú nyomozása, megkezdődik a múlt és a jelen különös, villódzó játéka, amelynek folyamán szélsőséges képeket mutató mozaikokból rajzolódik ki lassacskán az apa hiteles képe: egy fiatal, kialakulatlan, élni akaró férfié, aki megismerte a félelmet, de aki mégsem volt gyáva gazember.

Míg mindez kiderül, Takács Péter is átesik a válságon. A történet elején kissé nyegle fiúnak ismerjük meg, aki autóstoppal utazgat és randevut beszél meg a lánynyal, aki mellett ott van az udvarlója. A film végén a vonzó színekkel ábrázolt kollegina „győz", akinek Péter végre emberi szót mond: „szükségem van rád". Csakhogy ezek a szavak kissé rezsegnek, kínosan és mereven próbálnak hozzásimulni az előzményekhez.

A bonyolult történet, úgy tűnik, túlságosan sokat akar elmondani. El akarja mondani azt is, hogy a háború szálai a jelenbe nyúlnak és cseppet sem foghatjuk fel azt egyszerűen történelemnek. Azt is, hogy a mai útkereső fiatalok hogyan reagálnak az erősebb élményekre, mennyire kíváncsiak az igazságra. Aztán azt is, hogy a fiú apja voltaképpen milyen ember volt — vagyis a tisztesség fogalmának tisztázására is vállalkozni látszik a film. Dehát mindez inkább csak látszat. A film végül is nagyon keveset mond el. Csak annyit, hogy van egy egyetemista fiú, akinek az apja... stb., stb.

S többféle oka is van ennek. Erőltetett véletlenek bonyolítják a történetet néhol teljesen mesterkéltté. A „véletlenek játékát" és szerepét ugyancsak erőltetett filozofálgató fejtegetéssel próbálják indokolni, természetesen sikertelenül.

S baj van a film szerkesztésével is. A jelen-múlt hatásosnak szánt kevergetése zavarosságot teremt, a nézőket feszült gondolkodásra készteti, ami teljesen fölösleges ebben az esetben. Az egyes mozaikok nem is rendeződnek túl szigorú logikával. A jelenbéli események olykor egészen színtelenek, afféle valódi nyomozás érdektelen, csak a folytatólagosság biztosítását szolgáló alkatrészeivé válnak. S ami a legsúlyosabb baj: Takács Péter alakja lényegében tisztázatlan. Nem huligán, egyáltalában nem az, a film mégis a válságból való kilábalását akarná bizonyítani. De éppen az első rászakadó, nehéz élmény hatására szerepel az egyetemen rosszul, s abból a jelenetből, amikor a professzor „leégeti", úgy látszik, hogy mind ez ideig szorgalmas, tehetséges, komoly diáknak számított. És Takács Péter nem is szeretné szenvedélyesen megtudni, milyen ember volt az apja. Valósággal úgy rángatják vissza a múltba az idősebb generáció egysíkúan ábrázolt képviselői.

Mindemellett a Keleti Márton rendezte filmben akad néhány igazán emlékezetes jelenet is, s a rangos szereplőgárda — a fiatal Bujtor Istvánnal, Bara Margittal, Semjén Anitával, Gábor Miklóssal, Sinkovits Imrével, Szakáts Miklóssal az élen — néha győz a félresikerült anyaggal való tiszteletre méltó küzdelemben.

Hallama

Az illetékesek válaszolnak

„Akadoznak a cukorrépa-szállítás"

Az igényeket a vasút kielégíti

Mohács vasútállomás területén a temető mellett lévő úgynevezett 10. sz. vágány cukorrépa-rakodásra nem használható, mert rakterülete kövezetlen és mélyen sáros. Továbbá ezen a vágányon történik két fuvaroztató fél kiszolgálása. Így az állandó tolatások miatt a vágány rakodásra nem alkalmas. Ezenkívül a vágány ívben fekszik és két és fél—három méter magasra prizmázott répa a szabad látást korlátozná (baleseti veszély).

A jelenlegi rakodás a 4—5. vágány között lévő szentároló-helyről történik, ami teljesen kövezett. A használatban lévő, megfelelő hosszúságon szállítószalag beállítása mellett a rakodás folyamatos és azt a forgalom nem zavarja. Ennek alapján minden akadály nélkül folyik a rakodás, napi 4—5 vagon berakása mellett. A kapott felvilágosítás szerint az előírt határidőn belül két—két és fél óra alatt raknak meg egy vagont és ilyen irányú vagonigényeket Mohácson a vasút minden esetben kielégíti.

Bóly vasútállomás cukorrépa-rakterületének egy részét, 600 négyzetmértert, a hozzávezető úttal átadták, a cukorrépa elszállítása folyamatosan történik.

Tóth F. Béla,
a Baranya megyei Tanács VB építési és közlekedési osztályának vezetője.

„Jó dolog..."

Szeretnénk a Libresszót újra megnyitni

A Dunántúli Napló október 7-i számában megjelent levél kifogásolta, hogy a könyvesboltunkhoz tartozó libresszó jelenleg nem üzemel.

Vállalatunk egyetért azzal, hogy ez a libresszó valóban életképes és hasznos, és arra törekszünk, hogy a fenntartó vendéglátóipari üzemmel támadt nézeteltérésünket mielőbb megoldjuk. Éppen kulturális jelentőségénél fogva azonban csakis olyan megállapodást tudunk elfogadni, amely biztosítja, hogy ez a kis intézmény valóban megfeleljen céljainak.

Mindenképpen szeretnénk a libresszót újra megnyitni, s amennyiben a jelenlegi fenntartóval tárgyalásaink eredménytelenek maradnának, megkíséreljük, hogy más vendéglátóipari üzemmel oldjuk meg az üzemeltetést.

Reméljük, törekvéseink mielőbb sikerrel járnak és ebben a város illetékes szervei és a Dunántúli Napló segítségére is számítunk.

Hajós Tibor,
a Magyar Könykereskedelmi Vállalat igazgatója.

A sellyei antennaügy

Sellyén egy tetőantenna után sóvárog a rádió és televízió szerviz. A jelenlegi antennájuk ugyanis a fáskamrájukban függ az ablak előtt két szál madzagon. A képernyőkön megjelenő monoszkópok ennek következtében meglehetősen „mákosak". Tetőantenna kellene... Annál is inkább, mert havonta körülbelül 300 TV fordul itt meg, ami nem is olyan kis mennyiség, és ha jól akarják megjavítani őket — tetőantenna kell hozzá...

De hát jelenleg még tetőantenna nincs. És nagyon félő, hogy a tavalyi kémény ügyhöz hasonló tengeri kígyó kerekedik ebből az antenna ügyből is.

Persze a kémény ügyet nem mindenki ismeri. Nos, így történt: tavaly augusztusban megkezdték egy kémény építését a sellyei TV-szerviz műhelyében. Amikor elérték a földszintes épület padlás szintjét a kőművesek, a ház tulajdonosa kijelentette, hogy nem engedi tovább falazni a kéményt. A kéményből tehát azon nyomban hivatalos ügy lett. Feliratokkal, leiratokkal, felebbezésekkel. Végül a Baranya megyei Tanács döntése alapján a házingatlan tulajdonosa december közepén hozzájárult ahhoz, hogy a kőművesek befejezzék a kémény építését. A szervizben december közepén kezdték meg tavaly a fűtést. Addig hidegben javítottak.

Most tetőantenna nélkül javítanak. A Baranya megyei Villamosipari és Gépjavító Ksz szívesen felszerelné ugyan az antennát a sellyei szerviz épületére, de a házingatlan tulajdonosa ismét azt mondja, hogy: nem!

Nem, nem és nem. A házingatlan tulajdonosának ez az utolsó szava ebben az ügyben. Pedig nagy szükség lenne a tetőantennára... És nem is kerülne a háztulajdonosnak pénzébe sem. A házát sem rongálnák meg a szereléssel. De hát ő csak mindenre azt mondja: nem, nem és nem... Pedig a szerviz bért is fizet a helyiségért — természetesen —, pedig a szerviz csináltatta meg az épület esővízcsatornáját, a szerviz csináltatta meg az épület kapuját, hogy külsőleg is csinos, mutatós legyen a javítóműhely. Most már csak az a bizonyos tetőantenna kellene nagyon. Vajon mit kellene tennlük, hogy a házingatlan tulajdonosa ne mondjon nemet erre az antennaügyre?

Kurucz

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK
1964. november 13-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Falusi hétköznapok. — Összeállítás. A tartalomból: Péntek. 13. — Tamburazene. — Tervek a hosszú estékre. — Gondtalan öregség. Riport. — Keringőritmusban. — Ember és gép. Jegyzet. — Népi kettősök énekelnek.
18.00: Német nyelvű műsor: Faluról falura... — Összeállítás. Fúvószene.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Mecseki visszhang. Zenés összeállítás. A tartalomból: I. Kinek, mi tetszik — zenében... II. Művészeti díjasainkról... 1. Antal György vezényel. 2. Beszélgetés a Hagyománykutató Munkaközösség tagjaival. 3. Portré két vidéki íróról. 4. Makai Ida. Bertók László és Galambosi László versei. III. E heti vendégünk: Novák Szilveszter, Pécs város KISZ-bizottságának titkára zenés tokiói utinaplójából idéz. IV. Hétfőn este hallottuk... 1. „Fegyvert és vitézt énekelnek..." Részlet a Városi Művelődési Ház Irodalmi Színpadának műsorából. 2. Táncdalest Sárosi Katalin, Koós János, Sztevánovity Zorán és a Metro-együttes közreműködésével. V. A moszkvai rádió estrádzenekara Kálmán Imre-melódiákat játszik. VI. Gáldonyi Béla kémesi jegyzete. VII. Dr. Bánky Györgyi fütyül.
18.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Az ördög cimborája (este 7 órakor). Bajor-bérlet.

Tájszínház: Mária főhadnagy (este fél 8 órakor). Sellyén.

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvászon, szi.=színes.)

Park: Karbid és sóska (4, 6, 8).
Petőfi: Ha egyszer húsz év múlva (szv., 4, 6, 8).
Kossuth: A világ végéig (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó. Sosem volt király bánata, Tokió előtt, 64/22. sz. világhíradó, Mindennek megvan a maga ideje, Pajkos cicuska, A kapzsi Ahmed. (Előadások 11 órától 7 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Moszkvai séta (szv., 6). **Építők:** Aranyember (szi., 4, 6). **Pécsszabolcs:** A Noszty fiú esete Tóth Marival (5, 7). **Mecsekalja:** Bemutatom Balujevet (szv., 7). **Vasas II.:** Fűre lépni szabad (szv., 7). **Ságvári:** Minden megtörténhet (fél 6, fél 8). **Mohács:** A generális (6, 8). **Szigetvár:** Mr. Hobbs szabadságra megy (8). **Siklós:** Félelem (7). **Pécsvárad:** Miért rosszak a magyar filmek? (szv., fél 8). **Meszes:** Halál a cukorszigeten (szv., szi., 6).

RÁDIÓ- ÉS TV MŰSOR

1964. november 16-tól november 22-ig

HÉTFŐ

November 16.

KOSSUTH RADIÓ

8.15: Tánczene.
9.00: A művelődés ünnepei és hétköznapjai.
9.15: A hét zeneszerzői: Purcell és Britten. Előadás.
10.10: Az óvodások műsora.
10.30: Az Állami Népi Együttes műsorából.
11.00: Iskolarádió: 1. Ének, 2. Orosz.
11.30: Kamarazene.
12.10: Mindenki kedvére!
14.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
14.25: Bach- és Händel-áriák.
15.05: Húsz óra. Folytatásos rádiójáték VII.
15.50: Fúvószene.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Tánczene.
18.10: Villanófényben: A korszerű technológia.
18.15: Téma és variáció.
18.33: Az Ifjúsági Rádió műsora.
18.53: Világhódító melódiák.
20.30: Statisztika. Rádiódráma.
21.17: Benjamino Gigli lemezeiből.
22.15: Magyar nóták.
22.45: Mai szemmel...
22.55: Zenekari muzsika.
23.47: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.25: Kórusok.
15.05: Kamarazene.
16.00: Szórakoztató muzsika.
16.50: Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról.
17.05: Lányok, asszonyok...
17.35: Édes anyanyelvünk.
17.40: Purcell- és Britten-kórusok.
17.55: Madarász Katalin és Angyal Sándor énekel.
18.19: Hősökkel és hősök nélkül. Könyvismertetés.
18.39: Egy ária több arca. Verdi: Traviata. Violetta áriája a III. felvonásból.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Bregenzi ünnepi játékok, 1964. A Bécsi Szimfonikusok hangversenye Brahms-hangverseny
20.49: Nótacsokor.
21.05: Könnyűzene Varsóból.
21.40: Régi mesterségek.
22.00: A hét zeneszerzői: Purcell és Britten. Előadás.
22.45: A dzsessz kedvelőinek: A Dukes Dexieland-zenekar játszik.

KEDD

KOSSUTH RADIÓ

November 17.

8.15: Mezei csokor.
8.34: Esztergomi Orfeusz. Passuth László hangjátéka.
10.10: Olasz muzsika.
11.00: Iskolarádió: 1. Osztályfőnöki óra. 2. Énektanítás.
11.30: Az Iskolarádió postája.
11.35: Könnyű fúvószene.
11.52: Napirenden.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Péreces István kalapja. Elbeszélés. Írta: Szabó József.
13.15: Operarészletek.
13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
14.10: Szép Heléna. Részletek az operettből.
15.00: Zenekari muzsika.
16.10: Ifjúsági Magazin.
16.38: Két svéd népmese: 1. Ládika. 2. A három hosszú orr.
16.55: Népi zene.
17.23: Rádióiskola: 1. Gazdasági földrajz. 2. Asztronautika, mint az új ismeretforrások.
18.10: Villanófényben: A korszerű technológia.
18.35: Könnyűzenei híradó.
19.25: A Szabó család.
20.25: Fegyvert, s vitézt énekelek... Rádiójáték Zrínyi Miklósról.
21.10: A Rádió lemezalbuma.
23.25: Könnyűzene.
0.10: Éji zene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Mihály András—Gál Zsuzsa: Emlék és intelem.
14.25: Kamarazene.
15.05: Tizenhárom-ezrek. Dokumentumműsor gyermekhangon — felnőttek dolgáról.
15.55: Verbunkosok, magyar nóták.
16.30: Armida. Operarészletek.
17.05: Magyar áruk Csehszlovákiától — Singapore-ig.
17.20: Forgács Éva és Ábrahám Marianne hangversenye a stúdióban.
17.50: Könnyűzene Gyöngy Pál műveiből.
18.15: Rádióegyetem. A bolgár irodalom története. II.
18.45: Romantikus kórusok.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Az utolsó születésnapon. Beszélgetés a 85 éves Bruno Walterrel.
19.41: Az Iskolarádió művészettörténeti melléklete.
20.07: A Boyd Neel Kamarazenekar játszik.
21.05: Közvetítés a Gundel Étteremből: Babai Gyula népi zenekara játszik.
21.35: Miért szép? József Attila Mondd, mit érlel című verséről.
21.52: Ritmus és melódia.

SZERDA

November 18.

KOSSUTH RADIÓ

8.15: Operarészletek.
9.00: Rádióiskola: 1. Gazdasági földrajz. 2. Asztronautika, mint új ismeretforrások.
9.33: Cigánydalok, csárdások.
10.10: Regélő folyók: a Rába.
10.30: Emil Gilelsz zongorázik, Yehudi Menuhin hegedül.
11.00: Iskolarádió.
11.15: Gyulai Gaál János: Változatok Gershwin Kék rapszódia című művére.
11.27: A Szabó család.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Népszerű szimfonikus hangverseny.
14.00: Hídavatás.
15.00: Hilde Zadek és Dimitr Uzunov énekel.
15.15: Közvetítés a Győri Vasas ETO—Szófiai Lokomotiv EK-mérkőzés II. félidejéről.
16.10: Délutáni frissítő!
17.14: Húsz óra. Folytatásos rádiójáték. VIII.
18.10: Villanófényben: A korszerű technológia.
18.15: A Tátrai vonósnégyes játszik.
18.43: Emlékezés Zrínyi Miklós halála 300. évfordulójára.
19.00: Purcell-művek.
19.38: Csárdások.
20.25: Séta a budai hegyekben.
21.20: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
22.10: Időszerű nemzetközi kérdések.
22.25: Nagy karmesterek — premier planban. Wilhelm Furtwängler.
23.25: Aranyvölgy. Operettrészletek.
0.10: Kórusok.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Csejtei István népi zenekara játszik.
14.25: Operettrészletek.
15.05: Az Iskolarádió melléklete. Hamlet, Részlet Shakespeare drámájának Madách színházi előadásából.
16.35: Berg: Hegedűverseny.
17.05: A zenekar története III. rész.
17.40: Orvosi tanácsok: Az epilepsziáról.
17.45: Hirdetőoszlop.
18.00: Cseh és román népdalok.
18.15: Munkásakadémia: A szép. Beszélgetés.
18.40: Fúvószene.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Tánczene.
19.25: Filmzene.
19.50: Peter Grimes. Részletek Britten operájából.
20.25: Irói arcképcsarnok. Látogatás az Irodalmi Múzeum Móricz Zsigmond-kiállításán. II. rész.
21.05: Byron Janis zongoraestje.
22.27: Magyar nóták.

CSÜTÖRTÖK

November 19.

KOSSUTH RADIÓ

8.15: Időszerű nemzetközi kérdések.
8.25: Reggeli hangverseny.
9.10: Rádióegyetem.
9.40: Operettrészletek.
10.10: Harsan a kürtszó!
10.50: Magyar nóták.
11.32: Munkásakadémia. A szén. Beszélgetés.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Vita a korszerű gazdálkodásról.
13.15: Waldemar Kmentt énekel.
14.10: Tiszán innen — Dunán túl.
14.25: Könnyűzene nyugdíjasoknak.
15.15: Húsz óra. Folytatásos rádiójáték. IX. rész.
16.10: Zenekari muzsika.
17.05: Két Magyarország. IV. rész.
17.35: Operettrészletek.
18.10: Villanófényben: A korszerű technológia.
18.15: Tánczene.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Új népzenei felvételeinkből.
19.15: Operafelvételekből.
20.25: Új lemezeinkből.
21.02: Az új év első napja. Anatolij Glagyilin kisregénye rádióra alkalmazva.
22.20: A könnyűzene barátainak.
22.53: Purcell: Dido és Aeneas, Háromfelvonásos opera.
0.10: Csárdások.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Alekszandr Glazunov: Hangversenykeringő.
14.25: Zenekari muzsika.
15.05: Vásárhelyi őszi táriat.
15.15: Tánczene.
16.13: Hajmási Péter — Hajmási Pál. Szőnyi Zoltán verses, zenés játéka.
17.05: Rádióegyetem. Zenei tagozat. Beethoven. II. rész.
17.56: Szórakoztató magyar muzsika.
18.15: Műfordítók műhelyében.
18.40: Kodály-művek.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Könnyű dallamok.
19.30: Versailles-i zenés május. Cimbalomhangverseny.
20.26: Magyar világjárók: Kakas István perzsiai követsége.
20.36: Előszóval — muzsikával.

PÉNTEK

November 20.

KOSSUTH RADIÓ

8.15: Édes anyanyelvünk.
8.20: Operettrészletek.
9.05: Sámson. Rideg Sándor regénye.
10.30: Zenekari muzsika.
11.00: Iskolarádió: 1. Irodalom IV. gimnazistáknak. Az expresszionizmus: 2. Angol társalgás II. gimnazistáknak.
11.30: Verbunkosok.
12.15: Székelyfonó. Részletek Kodály daljátékából.
13.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.
14.10: Kórusok, hangszerszólók.
14.40: Hogyan lettem kertész? Beszélgetés dr. Mohácsi Mátyás professzorral.
15.00: Népdalok, csárdások.
15.40: Magyarország felfedezése. Részlet Féja Géza Viharsarok című művéből.
16.10: Igor Markevitch két szimfóniát vezényel.
17.00: Tánczene.
18.10: Villanófényben: A korszerű technológia.
18.15: Új Zenei Ujság.
18.50: Horizont.
Gazdasági Híradó.
19.05: Pódium 64! Hulló lelke.
23.21: Pablo Casals gordonkázik.
0.10: Filmzene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Massenet: Werther. Charlotte áriája a III. felvonásból.
14.25: Könnyűzene.
15.05: Válaszolunk hallgatóinknak.
15.20: Kamarazene.
16.10: Könnyűzenei híradó.
17.05: Történelem és muzsika.
17.38: Korunk kérdései.
17.58: Alfred Deller Purcell-áriákat énekel.
18.15: A KMP megalakulásának évfordulóján.
18.30: Nótacsokor.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Tánczene.
20.10: A Bécsi Filharmonikusok hangversenye.
20.55: Fotóamatőrök ötperce.
21.40: Látjuk, halljuk... A Rádió színház-, film- és művészetkritikai rovata.
22.00: Ami a jövő hét zenei műsoraiból kimarad.

SZOMBAT

November 21.

KOSSUTH RADIÓ

8.15: Lányok, asszonyok...
8.55: Dallal-táncosi a világ körül.
9.10: Tizennyolcévesen
9.25: Purcell-művek.
10.10: Pódium 64! Hulló lelkek.
11.45: A német munkásmozgalom dalaiból.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Kamarazene.
13.45: Czine Mihály könyvszemléje.
14.05: Villanófényben: A korszerű technológia.
14.10: Parasztbecsület. Részletek az operából.
14.45: Mi történt a héten a nagyvilágban?
15.00: Hét vége... Szerkeszti Petress István.
17.09: Mindszenti Ödön népdalfelvételeiből.
17.14: Greifsealdtól — Nyíregyházáig.
18.15: Zenekari muzsika.
19.00: Közvetítés a Kis Színpadról. Hunyadi: Lovaglas úgy.
22.30: Tánczene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Liszt: A kovács.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Könnyű dallamok.
15.05: Így írunk mi...
15.35: Orvosi tanácsok: Az ösztülésről.
16.00: Heti hangversenykalauz.
17.05: Zenés találkozó.
18.05: A koldusdiák. Operettrészletek.
18.50: Új Magyar Múzsa.
19.05: Népi zene.
19.45: Jean-Pierre fuvolahangversenye.
21.05: Könnyűzene.
21.20: Színházi élet Szolnokon.
21.40: Debussy: Szent Sebestyén vértanúsága. Kísérőzene Gabriele d'Annunzio misztériumjátékához.

VASÁRNAP

November 22.

KOSSUTH RADIÓ

8.10: Operettdalok.
8.25: Édes anyanyelvünk.
8.30: Mesélő muzsika.
9.10: Vasárnap délelőtt. A Magyar Rádió Magazinja.
11.05: Csajkovszkij matinéja.
13.10: A divakodók. Balla Anna írása.
13.26: Népi zene.
13.40: Rádiólexikon.
14.10: Zenés posta.
15.00: Családi körben... Amíg az ember eljut odáig. Ambrus Tibor dokumentumjátéka.
16.08: Tánczene.
16.50: Mikrofonnal a föld körül.
17.10: Chopin- és Brahms-zongoraművek.
18.05: Népi zene.
18.30: Verses játék.
18.50: Mit hallgatna most szívesen?
20.10: Verdi: Az álarcosbál. Háromfelvonásos opera.
21.10: Versek.
23.20: Régi magyar dalok és táncok.
0.10: Operettrészletek.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30: Az evangélikus egyház félórája.
8.00: Miska bácsi lemezesládája.
8.30: Fúvószene.
8.53: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
9.10: Operakalauz.
10.10: Mai magyar elbeszélők. Tersánszky Józsi Jenő: Egszakadás, földindulás.
10.30: Purcell-művek.
11.00: Tánczene.
12.45: Mit hallunk a jövő héten?
13.20: A má és köcsösége.
13.40: Népdalcsokor.
14.25: Operaházak krónikái. Somogyi Vilmos összeállítása.
15.15: Dzsessz Prágából.
15.35: Ady Endre verseiből.
15.45: Művészlemezek.
16.26: A Lotru legendája. Zenés román népmesejáték.
17.05: Könnyűzene.
17.55: Britten-művek.
18.57: Ion. Euripidész drámája.
20.30: Simonffy- és Szentirmay-dalok.
20.55: Mi ez? A kobaltágyú.
21.19: Hanglemezparádé.

TELEVÍZIÓ

Kedd, november 17.

8.05—17.10: Iskola-tv.
17.53: Az Iskola-tv postája.
18.10: Hírek.
18.15: Tapasztalatok, tanulságok.
18.25: Öltés, öltés után. Nyugatnémet kisfilm.
19.00: Ki minek mestere?
19.10: Az orvos válaszol.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Napi jegyzetünk.
19.50: A kultúra történelemkönyvéből.
20.20: Az ékszerész és az ideggyógyász. Magyarul beszélő francia kisjátékfilm (csak 14 éven felülieknek!).
20.45: Ernek és érnesek.
21.00: Amiga-koktél.
22.00: TV Híradó. 2. kiadás.

Szerda, november 18.

9.30: TV Híradó.
9.40: Sasfióka. Kisfilm.
10.00: Az ékszerész és az ideggyógyász. Francia film (csak 14 éven felülieknek!).
10.25: Angyal kalandjai (csak 14 éven felülieknek!).
14.10: Győri Vasas ETO—Lokomotiv Szófia Bajnokcsapatok Európa Kupája labdarúgó-mérkőzés.
17.13: Hírek.
17.20: Pedagógus tapasztalatcsere.
18.20: Ipari helyszíni közvetítés.
18.50: A Magyar Hirdető műsora.
19.00: Lányok, asszonyok...
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Napi jegyzetünk.
19.50: Elővételben.
20.10: Gogol: Kártyások (tv-játék).
21.05: Párizsi dallamok.
21.30: Zrínyi Miklós. A költő halálának 300. évfordulóján.
21.45: Hol tart ma az orvostudomány?
22.10: TV Híradó, 2. kiadás.

Csütörtök, nov. 19.

17.10: Iskola-tv. Fizika II. gimn. osztály számára.
17.58: Hírek.
18.05: Falusi dolgokról.
18.10: Paletta.
18.40: Kisfilm.
18.55: Telesport.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: A jövő hét műsora.
20.00: Napló.
20.05: A 39-es dandár. Magyar film.
21.45: Részletek az ifjúsági dzsesszest műsoraiból.
22.15: TV Híradó, 2. kiadás.

Péntek, november 20.

8.05: Iskola-tv.
9.30: TV Híradó.
9.40: A 39-es dandár. Magyar film (ism.).
11.10: Telesport (ism.).
11.25: A jövő hét műsora.

Szombat, november 21.

16.00: Kis zenetörténet.
17.38: Hírek.
17.45: „Szépnívós" gimnazisták.
18.30: Kisfilm.
18.50: Zenés üdvözlet.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Hétről hétre.
19.55: Próza a pódiumon.
20.00: Nyári utazás.
20.25: Nagy siker volt: Vig özvegy. Amerikai film.
21.55: TV híradó, 2. kiadás.

Vasárnap, november 22

8.35: Iskola-tv.
9.05: Az Iskola-tv jövő heti műsorának ismertetése.
9.30: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilm-sorozat.
9.55: A jövő mestereinek kiállítása.
11.00: Hétmérföldes kamera.
11.15: Nyitánytól az oratóriumig. II.
13.35: Jugoszlávia—Szovjetunió labdarúgó-mérkőzés közvetítése Belgrádból.
15.30: A Magyar Hirdető műsora.
18.00: Szellemi olimpia.
19.00: Népi muzsika.
19.30: TV Híradó.
19.50: Szellemi olimpia.
20.20: Macbeth. Magyarul beszélő angol film.
22.00: Telesport.
22.35: TV híradó, 2. kiadás.
22.45: Szellemi olimpia.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RADIÓ: 4.26: Rákóczi induló. — 4.30: Hírek, időjárásjelentés. — 4.35—7.54: Vidáman, frissen! Zenés műsor. — Közben: 5.00. Hírek időjárásjelentés — 5.05: Falurádió. — 6.00: Hírek időjárásjelentés. — 6.20: Sport- és totóhírek. — 6.35: Hirdetőoszlop — 6.59: Pontos időjelzés. — 7.00: Hírek időjárásjelentés — 7.05: Új könyvek — 7.30: A budapesti színházak és mozik műsora — 8.00: Műsorismertetés időjárásjelentés — 9.59: Pontos időjelzés — 10.00: Hírek Totóeredmények időjárásjelentés — 11.59: Pontos időjelzés — 12.00: Déli harangszó — Utána: Hírek időjárásjelentés — 12.57: Vidéki színházak műsora — 14.00: Hírek időjárásjelentés — 16.00: Hírek — 17.56: Műsorismertetés — 17.59: Pontos időjelzés — 18.00: Hírek időjárásjelentés — 19.54: Jó éjszakát, gyerekek! Utána: — 20.00: Esti krónika időjárásjelentés — 22.00:, 24.00: Hírek időjárásjelentés — 0.30: Himnusz

PETŐFI RADIÓ: 5.00—8.00: Reggeli zene. — Közben: Vízjelzőszolgálat. — 6.10: Torna. — 6.30: Hírek időjárásjelentés. — 8.00: Hírek. Időjárásjelentés — 8.05: Műsorzárás. — 13.50: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat — 14.10: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00:, 17.00:, 19.00, 21.00:, 23.00: Hírek, időjárásjelentés.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33: 17 óra után: 60-11.
Belpolitikai rovat: 31-60.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy M. u. 10.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti: a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Index: 25 054.

sport Sport sport

Ahol elhárították a nagy akadályokat

Két esztendővel ezelőtt még a létért, a megszerzett NB II-es hely birtokbavételéért harcolt a kis pécsi sportkör, az Építők Téglagyári SK. A harc a jelek szerint sikeres volt, hiszen a női kézilabdázók az idén a harmadik helyen fejezték be a bajnokságot. A szakosztályban a téli szünet ellenére egy percre sem állt le a munka, felújított igen jó pálya áll a sportolók rendelkezésére és a szükséges sportfelszerelésekben sem szenved hiányt a három csapat. Egyszóval olyan anyagi nehézségeik már nincsenek, amelyek megakadályoznák a közel negyven lány sportolását.

Mi történt két esztendő alatt a kis sportkörnél? Miként sikerült az akadályokon túljutni? Erről beszélgettünk a vezetőkkel.

— *Sokan segítettek rajtunk.*

Soroljuk, hogy tízezret adott a vállalat, a Téglagyári ES, húsznál többet a megyei és országos szakszervezet, tekintélyes összeget a megyei sporttanács, de jó szívvel volt hozzájuk a KISZ városi bizottsága és a városi TS is.

— *Magunk sem vártuk a sültgalambot. Beszedtük a tagdíjakat és nem feledkeztünk meg a mérkőzések bevételeiről sem. Ezek hatezer forintot jelentettek,* — mondja *Singer István* szakosztályvezető.

Az edzéseken töretlen a lelkesedés. A két edző, *Tomorné* és *Szittyáné* szeretettel faragják a fiatalok hibáit és örülnek a tehetségeknek. Mert ilyenek is vannak a Pécsi Építőknél. Szükség is van rájuk, hiszen utánpótlás nélkül nincsenek tartós sikerek. Különösen, ha eltávozik a legjobb játékos.

— *Halasi Mari volt a csapat motorja, a legeredményesebb góldobó, aki egyben becsületes, korrekt harcos volt a pályán. Mindig számíthattunk rá. Nos, Mari jövőre már az NB I-es Bányász csapatát erősíti. A mi lányunk volt, mi neveltük, most előbbre lépett. Az egyik szemünk sír, mert elvesztettük a legjobb játékost, a másik meg nevet, hiszen mi is adtunk sportolót a pécsi élvonalnak.*

Persze, ha csak az történik, hogy *Halasi Mari* átmegy a Bányászba, az még nem tragédia. Végeredményben mindenkit lehet előbb, vagy utóbb pótolni. De Mari távozásának a hírére négy lány leállt. Mintha Mari nélkül nem lehetne győzni a pályán. A szakosztály mégsem tűzte ki a „gyászlobogót" és ebben segítettek a régiek. Például *Radnainé Hári Ibi* tüstént edzésbe állt, amint hallotta, hogy bajok vannak az egyesületnél. Már nincsenek és a lányok remélik, hogy a leállt négy is meggondolja magát. Akkor pedig nem lehet baj. Itt van még az NB II-be került csapatból a *Györkő Mari*, a *Kutnyák Ibi*, itt vannak a tartalékban feljött lányok, *Simon Györgyi, Villányi Éva, Deák Zsuzsa*. És nem merült ki a kis egyesület erőtartaléka még a fenti lányokkal. És ezt a jó kapcsolatok is elősegítik.

— *A Leőweyből megint jött három lány. Örülünk nekik, mert tehetségesek és mert a jelek szerint szeretik a kézilabdát. Azután segítségünkre jött az Alkotmány utcai általános iskola is. Használhatjuk télen a tornatermüket és jönnek lányok onnan is az ifibe. És ha már a kapcsolatoknál tartunk, arra is büszkék vagyunk, hogy a szülői ház és a sportkör között sem számottevő a távolság. Komoly segítséget jelent ez,* — állítja határozottan a szakosztályvezető.

Vannak természetesen apró gondok, kisebb problémák, panaszok is az Építőknél. Node melyik sportkörnél nincsenek ilyenek? Mégis az volt a megállapításunk, hogy ezek a gondok nem állnak tartósan a kis sportkör fejlődésének útjába. És hogy ez így van, az nemcsak azokat a szerveket dicséri, amelyek egy évvel ezelőtt a zsebükbe nyúltak, hogy anyagilag segítsenek. Azokat a lelkes vezetőket is, akik ezt kiharcolták és azokat a becsületes sportolókat is, akik ezt a támogatást megérdemelték.

T. Z.

A szigetvári járási labdarúgó-bajnokság végeredménye

KELETI CSOPORT					
1. Szentdénes	16	14	2	—	28:6 30
2. Szulimán	16	11	3	2	38:18 25
3. Mozsgó	16	8	5	3	33:16 21
4. Somogyviszló	16	8	2	6	16:23 18
5. B.-asszonyfa	16	7	2	7	10:30 16
6. Almamellék	16	6	2	8	24:12 14

NYUGATI CSOPORT					
1. Szigetvári Kinizsi	18	15	2	1	87:18 32
2. Endrőc	18	12	5	1	38:13 29
3. Hobol	18	11	2	5	51:26 24
4. Nemeske	18	11	1	6	46:27 23
5. Nagydobsza	18	9	3	6	28:23 21
6. Somogyapáti	18	7	2	8	16:26 16
7. Tótszentgyörgy	18	6	3	8	33:31 15
8. Pettend	18	3	2	12	16:54 9
9. Patapoklosi	18	3	2	13	12:39 8
10. Görösgal	18	—	3	15	8:78 3

A szigetvári járásban is befejeződött mindkét csoportban a bajnokság. A keleti csoportban Szentdénes biztosan szerezte meg a csoportelsőséget, a nyugati csoportban azonban az utolsó fordulóig nagy harc volt a Szigetvári Kinizsi és Endrőc között. A járás abszolút bajnoka címéért a Szigetvári Kinizsi és Szentdénes csapati mérték össze erejüket. Az első mérkőzésen a Szigetvári Kinizsi 3:2-re győzött, majd a visszavágó találkozót is a Kinizsi nyerte 2:1-re, így a Szigetvári Kinizsi nyerte a járás 1964. évi labdarúgó bajnokságát.

Kosárlabda NB I. végeredménye

Nők:

1. MTK	26	25	1	1841:1013	51
2. Szfvár	26	22	4	1608:1232	48
3. Bp. V. Met.	26	19	7	1473:1237	45
4. Bp. Előre	26	18	8	1387:1169	44
5. Bp. Petőfi	26	16	10	1514:1339	42
6. VTSK	26	14	12	1396:1411	40
7. TFSE	26	13	13	1397:1474	39
8. Diósgyőr	26	12	14	1344:1287	38
9. Csepel	26	12	14	1335:1403	38
10. BEAC	26	11	15	1352:1500	37
11. Baja	26	9	17	1299:1553	35
12. Sopron	26	8	18	1195:1425	34
13. Pécs	26	2	24	1182:1544	28
14. Szolnok	26	1	25	993:1737	27

Férfiak:

1. Bp. Honvéd	26	25	1	2730:1639	51
2. MAFC	25	24	1	2126:1564	49
3. Csepel	26	17	9	2200:2039	43
4. Baja	26	14	12	2135:2035	40
5. VTSK	26	13	13	2231:2260	39
6. Szeged	25	14	11	1966:2053	39
7. TFSE	26	11	15	2131:2292	37
8. Pécs	26	11	15	1949:2139	37
9. PM Dózsa	26	10	16	1654:1904	36
10. DSC	26	10	16	1775:2067	36
11. Sz.-fehérvár	26	10	16	1941:2260	36
12. G.-MÁVAG	26	9	17	2078:2117	35
13. BEAC	26	9	17	1800:1921	35
14. Csepel Autó	26	4	22	1688:2136	30

A vonal alatti csapatok kiestek. Az azonos pontszámú csapatok közötti sorrendet az egymás ellen elért eredmények határozzák meg.

A szombat délután 18 órára hirdetett PVSK—Bonyhádi Spartacus NB II. ökölvívó bajnoki mérkőzést vasárnap 15-én délelőtt 9 órakor tartják meg a Tüzér utcai Építők kultúrtermében.

Jugoszláviába utazik a Dózsa labdarúgó-csapata

Szombaton reggel Jugoszláviába utaznak a Pécsi Dózsa labdarúgói. A csapat most viszonozza az elmúlt hetekben Pécsett járt Novi-szádi Vojvodina vendégszerepl-ését.

Horváth Lajos, a labdarúgó szakosztály helyettes vezetőjének vezetésével 16 játékos vesz részt a három mérkőzésből álló portyán. Lovig Károly, Bácsván János vezetők és Orczifalvi István edző is elkíséri a csapatot. A jugoszláviai portyán résztvevő Dózsa-labdarúgók: Zengői, Vlaszák, Légrádi, Hernádi, Udvarácz, Móricz, Csupák, Palkovics, Halasi, Györkő, Dunai I., Rádi, Tüske, Vincze, Konrád, Török.

— Csapatunk már vasárnap pályára lép — tájékoztatott bennünket Szekeres Ambrus, a szakosztály intézője. — Ekkor a Vojvodina lesz az ellenfél. November 18-án Zomborban a Radnicski ellen lépünk pályára, majd november 22-én, vasárnap a Spartak Szubotica lesz az ellenfelünk Szabadkán. Csapatunk másnap, november 23-án, hétfőn tér haza.

A lila-fehér labdarúgók a jugoszláviai portya után rövid pihenőt tartanak, majd megkezdik felkészülésüket a következő évi bajnokságra. Decemberben, az alapozási időszakban a csapat részt vesz a labdarúgó Dunántúli Napló Kupa mérkőzésein.

A legjobb jugoszláv és magyar tornászok Pécsett

A Pécsi BTC meghívására november 17-én, kedden este a legjobb jugoszláv és magyar tornászok tartanak Pécsett bemutatót.

— A magyar tornászok legjobbjai nem sokat pihentek babéraikon — tájékoztatott Várkői Ferenc. — A hét végén Budapesten a Sportcsarnokban már nemzetközi versenyen vesznek részt, a Bp. Honvéd rendezésében lengyel, jugoszláv tornászok versenyeznek Budapesten. A legjobb jugoszláv és magyar tornászok egy csoportja kedden Pécsre látogat és este a Nagy Lajos Gimnázium dísztermében bemutatón vesz részt.

A bőrgyáriak mindent megtesznek az igen érdekesnek ígérkező dísztorna sikere érdekében. A pécsiek a résztvevők között üdvözölhetik a jugoszlávok olimpiai bajnokát, Cerárt, a legjobb magyar női tornászt, Ducza Anikót, de itt lesz Pécsett Csányi, Aranyosi és Lelkes is, akik a magyar férfi tornászválogatott erősségei.

— A jugoszláv Cerár külön klasszist képvisel — mondotta Várkői Ferenc, — valamennyi szeren kiemelkedő teljesítményre képes. Az olimpián is nagyszerűen szerepelt, mindent tud a jugoszláv fiú, amit a klasszis tornásznap tudnia kell.

Megtudtuk a bőrgyáriak edzőjétől, hogy a jugoszláv és magyar tornászválogatottak mellett a bemutatón a BTC gyermektornászai is szerepelnek, de bemutatják tudásukat, felkészültségüket a BTC országos bajnokságot nyert férfi III. osztályú, s a kitűnő erőkből álló női felnőtt II. osztályú tornászcsapatának tagjai is.

Kevés az edző

3943 gyakorló és 5317 minősített edző működik az országban. Közel 10 000 szakember irányítja, vezeti sportolóink felkészülését. Szép számok ezek. Baranyában több mint 400 edzőt tartanak nyilván és ebből több mint 350 Pécsett működik.

Vidéken, faluhelyen még mindig igen kevés a szakember. Vannak olyan falusi sportkörök, amelyek hiába keresnek szakembert a szakosztályok irányítására, képtelenek edzőt szerződtetni. Egyszerűen azért, mert nincs. A Megyei Testnevelési és Sportszövetség oktatási és káderképző bizottsága az elmúlt hetekben megvizsgálta, hol szorít legjobban a cipő, hol van legjobban szükség szakemberekre, hol kevés az edző. A felmérések alapján négy éves káderfejlesztési tervet állítottak össze.

A tervek szerint 1967 végéig újabb 400 edzőt képeznek ki és a működő edzők számát 803-ra emelik. Gondoskodnak az edzők megfelelő kiválasztásáról is. Elsősorban azokban a sportágakban képeznek ki edzőket, ahol azokra a legnagyobb szükség van, és ami a leglényegesebb, olyan edzőket képeznek ki, akiknek működési területe vidéken lesz. Az MTS megváltoztatta az edzőképzés országos rendjét is. A következő években elsősorban gyakorló edzőket képeznek, az oktatói tanfolyamokra csak azokat veszik fel, akik a gyakorlóedzői tanfolyamon sikeres edzővizsgát tettek.

Pécsett máris hozzáláttak az edzőképzéshez, a közeli napokban 60 fővel indult meg a gyakorló edző- és játékvezetőképző tanfolyam.

INNEN — ONNAN

A Szigetvári Spartacus megalakította férfi kosárlabda szakosztályát. A Meteor mellett így még egy sportkör rendelkezik kosárlabda szakosztállyal Szigetváron. A Spartacus férfi kosárlabdázói a következő évben már részt vesznek a megyebajnokság mérkőzésein. A csapat edzéseit dr. Berta Pál, volt neves pécsi kosárlabdás irányítja.

*

A labdarúgó NB II-ben, a keleti csoportban Garami, a PVSK csatára bizonyult a legjobb góllövőnek. A nyugati csoport legeredményesebb góllövői: 23 gólos: Garami (PVSK), Kocsis (III. ker. TTVE), 19 gólos: Bencsics (Pécsi Bányász), 18 gólos: Hegedüs (Esztergom), 16 gólos: Szalai (Mosonmagyaróvár), Palkovics (Pápa), Opova (Pécsi Bányász), 15 gólos: Kincsei (PBTC), Millei (Z. Dózsa).

*

Mohácson a szakmaközi bizottság a tömegsport fejlesztésére a kispályás labdarúgó-csapatok részére vándorserleget ajánlott fel. A mohácsi üzemek dolgozói és sportolói örömmel fogadták a kezdeményezést és nyolc csapattal neveztek a mérkőzésekre. Két négyes csoportban játszottak, a két csoportból az első két helyezett került a döntőbe. A döntő mérkőzések után ez a sorrend alakult ki: 1. Gépgyár, 2. TEMAFORG, 3. Selyemgyár, 4. ÉPFU. A kispályás labdarúgó-bajnokság győztese a Mohácsi Gépgyár, a november 7. tiszteletére kiírt tornán is a legjobbnak bizonyult.

*

A Megyei Természetbarát Szövetség, Pécsszabolcs, Csertető, József háza, Pécsszabolcs útvonalon tartotta ez évi időnyerő terepfutó versenyét. A nehéz terepen is jó eredményeket értek el a versenyzők. 1. Vasas Elektromos I. csapata (Márics, Hegyi, Schuldneuer), 2. Vasas Elektromos II. csapata (Mészáros, Halmos, Mandel), 3. Gépipari Technikum II. csapata (Palatinszky, Bodnár, Weszely).

LAKATOS és VILLANYSZERELŐ SZAKMUNKÁSOKAT felvesz a Pécsi Porcelángyár.

Jonathán alma

I. osztályú, Kecskemét-környéki, nagyobb tételben is eladó. Eltartásra is alkalmas. Cím: Marx út 59. GYÖRFFY.

Egy nagyon szép dotolyapálma eladó, 4 éves. Pellérdi elágazás, Kabáthék.

Eladó egy forrázóteknő, kályhák, bundáskabát, szekrények, vasbugács, rézüst üstházzal, sózóteknő. Endre utca 6.

Eladó 500 négyszögöl szőlő, 2300 n-öl szántó, kút, disznóól, lakható épület. Kásádac Ádám, Mánfa, szőlőhegy.

Garázs kiadó. Engels út 66.

Filodendron nagyleveli (több nagyságban) eladó. Petőfi u. 54., II. 5. (délután 4 órától.)

Egy hold szántó kertészkedésre alkalmas, bérbeadó. Verseny u. 2. szám.

Gyógyhaskötő, melltartó, karcsúsító fűző szakszerű készítése Heténviné, Rákóczi út 55. (Jelmezkölcsönzővel szemben).

Lottótárgynyeremény — egyiptomi társasutazás, 4000 Ft személyenkénti költőpénzzel — eladó. Pauler Józsefné. Bükkösd, — Béke köz 1. Telefon: 31. szám.

Belvárosban beköltözhető kétlakásos, kertes házban, emeleti kétszoba komfort eladó. Érdeklődni: Rákóczi út 13/a, földszint bal.

Hosszú iparvállalati gyakorlattal és képzettséggel rendelkező, mérlegkészítésben is jártas könyvelési vezetőt azonnali hatállyal felveszünk. Jelentkezés: Komló, Kossuth Lajos utca 21. Komlói Helyiipari Szolgáltató Vállalat.

SZEMFELSZEDŐT felveszünk.
*
Jelentkezés: Pécsi Vegyesipari Vállalat, — Irányi Dániel tér 9., munkaügy.

Hálószobabútorok, éjjeliszekrények, szekrények, ágyak, ágybetétek, párnázott székek, fotelok, toalettükrök, asztalok, hármaszekrények, konyhabútorok, állófogas, kályhák olcsón eladók Doktor Sándor utca 57., kisbútorüzletben.

Veszek jó és rossz állapotban rekamiékat, szelonokat, ágybetéteket, fotelágyakat, párnázott székeket, fotőjöket. Veszek jó állapotban lévő kályhákat, tűzhelyeket és szekrényeket, ágyakat, parázstűzhelyeket, fehér márványt. Koltai, Rákóczi út 48.

Eladó ágy sodronnyal, éjjeliszekrény, szelon, fekete női télikabát. Alkotmány utca 22.

Egy 50-es férfi orkán (olasz) eladó. Rét u. 33/I., II. em. 1.

Jó állapotban lévő hengeres kályha eladó. György utca 7.

Vezetékes gáz fali-kályha (pajzs) eladó. 500 Ft-ért. Ilona utca 14. szám.

Keresünk egyszobakonyhás főbérletet v. társbérletet; lehet házfelügyelői. „14 500" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező egy festőt, egy vízvezetékszerelőt vagy vízvezetékszerelésben jártas lakatost, egy éjjeliőrt, valamint három vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán. Pécs, Siklósi út 10.

Fémcsiszoló — vasesztergályos SZAKMUNKÁSOKAT — női munkaerőt — öntödei segédmunkásokat — szakképzettséggel rendelkező ANYAGBESZERZŐT felveszünk. Pécsi Vasas Szövetkezet, Zsolnay u. 15.

Eladó: irhabélés, bundazsák, sötétkék télikabát 9—10 évesnek, cserépkályha. Geiger, Heim Pál u. 2. III. 8.

Egy- vagy kétszobás szabad rendelkezésű lakást vagy házrészt vennék. „Készpénz 50 ezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 5 család méh kasban. Pogány község, Jókai u. 5., két diófaröntk, Postavölgy (trafóval szemben).

A művészeti gimnázium fejrajz és aktrajzhoz női modellt keres 1964. nov. 16-i kezdettel. Délelőtt 8—12-ig lehet jelentkezni. Művészeti gimnázium, Pécs, Szent István tér 8. szám.

Kismélyvölgyben beköltözhető ház, nagy présházzal, szőlő, gyümölcsössel, sürgősen eladó. — Érdeklődni „Harmincötezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Állásba mennék magányos vagy idősebb házaspárhoz. „Leveleket „Magányos asszony" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fehérneműés nőiruhajavítás, átalakítás, készítés.
TEMPÓ KSZ, Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 16-40.

Málomi úton 300 n-öl házhely sürgősen eladó. Török János, — Kertváros, Kertész u. 9. szám.

Keres családi ház eladó azonnali beköltözéssel vagy elcserélhető jó karban lévő szőlőért vagy gyümölcsösért, buszmegálló közelében. Pécs, Patacs, Dzsámi u. 5., Illés.

Idősebb nyugdíjas aszszony vagyok; egy kis szoba ellenében gyermek gondozását vállalnám. „Özvegyasszony" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Kétszemélyes, kihúzható rekamié, 2 fotel, 2 párnázott szék eladó. Perczel u. 26., I. em.

Mecsekalja állomáson jól tejelő tehén eladó. Érdeklődni: Andor Lajos.

Vadonatúj „B" klarinét eladó. Máriakémend, Rákóczi út 60.

Háromszoba összkomfort + személyzeti szobát cserélünk kétszoba összkomfortos + személyzeti szoba és 1 szoba összkomfortért „Tavasz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó komfortos kertes új házrész, belvárosi, komfortos, főbérleti cserével beköltözhető. Fizetési könnyítéssel. „Tavaszi költözés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresek szabad rendelkezésű házban komfortos, főbérleti lakást „Belvárosi negyven" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két db világos szekrény, piros huzatú karosszékek, virágállvány eladó. Erkel u. 1. (Tűzér utca mellett.)

Háromkerekű, önhajtásos tolókocsi jó állapotban 700 Ft-ért eladó. Denkovits u. 2.

Szétszedhető lemezgarázs eladó. Érdeklődni du. 15 órától Vasas II., D.-u. 13. sz.

Szoba-konyhás lakást keresek nyugdíjas házaspár részére. Minden költséget megfizetek. Lehetőleg melléklehelyiség-használattal. „Minél előbb" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bécsi zongora eladó. Táncsics u. 47.

Eladó fagerenda, deszkák, vaskályha, ajtótok, ablakok. Antónia utca 22.

Eladó barna női bőrkabát középtermetre. Antónia u. 22.

Bérbeveszek pianinót. Tiborcz u. 19., Gál.

Cseh fonott mélykocsi eladó. Érdeklődni a 49-57-es telefonon.

500-as BMW motorkerékpár, kissé hiányos állapotban, olcsón eladó. Megtekinthető 15-én, egész nap. Cím: Pécsbányatelep, — Károly tér 2. Wattmann Ferenc.

Szövetkezeti lakást vennék (1½—2 szoba) kp-ért. Telefon: 36-23.

Szerelőaknás garázs Nagyvárad utcában azonnal kiadó. Érdeklődni este 18 után. — József Attila u. 6. I. em. 5.

Sürgősen elcserélném Rácváros 48. sz. alatti kétszobás, konyhás, éléskamrás lakásomat egyszoba-konyha, éléskamrásra. Érdeklődni lehet Pécs, Kossuth L. u. 59. alatti cipőboltban egész nap. — Kovácsné.

Vennék készpénzzel 1 szoba összkomfortos öröklakást. — „Földszint" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Magán rendelkezésű épületemet kiadnám. Szoba-konyhára átalakítható. — „22 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 500 négyszögöl szőlő, kettőszobás családi házzal, beköltözhetően. Molnár Ferenc, Felső-Gyükés III. út 1. feljárat. — Marx út 137.

Kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat állandó munkára alkalmaz a Pécsi Gázmű. Jelentkezés: Pécs, Felszabadulás útja 107. (volt Kokszművek) — munkaügyi osztályán.

Eladó 636 négyszögöl szőlő, lakható épülettel. Bálics dűlő 21. sz. Érdeklődni: Perczel u. 13., szabóság. Kaponyi.

Különbejáratú albérleti szoba kiadó. — esetleg üresen is. — Móré Fülöp u. 25.

Egy albérleti szoba, gyermektelen házaspárnak kiadó. Öreg-Meszes, Apáffy u. 29.

Női bőrkabát irhabéléssel eladó. Nagyszeben u. 1. Telefon: 15-50 232-es mellék.

Uj, modern, világos íróasztal eladó. Megtekinthető 18 óra után Uj-Mecsekalja, Tarr I. utca 145/a, I. em. 4.

Szeptemberben beköltözhető épülő társasház lakása átvehető. Érdeklődni 20-80 telefonon. Lázárnál.

Elcserélném új-mecsekaljai 2 szoba összkomfortos, távfűtéses, szövetkezeti lakásomat 2 esetleg másfélszobásra. „Főbérleti" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gépkocsivezető elhelyezkedne tsz-ben vagy állami gazdaságban gépkocsira vagy erőgépre. „Csepel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Önállóan dolgozó megbízható asztalos segédet azonnal felveszek. „Fehér rózsa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Baksán, Zrínyi u. 18. szám alatt egy fiatal vöröstarka tehén eladó.

VILLANYSZERELŐT nagy gyakorlattal ALKALMAZNA a Komlói Víz- és Csatornamű. Jelentkezés a vállalat központjában: Komló, Kossuth Lajos utca 19.

Asztalos szakmunkásokat, szalagfűrészeseket és férfi anyagmozgatókat SZÖVETKEZETI TAGNAK felveszünk. Jelentkezni lehet Pécsi Fatömegcikk és Járműjavító Ktsz-nél, Pécs, Irányi D. tér 1. szám.

apróhirdetések

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk,, anyósunk, nagyanyánk, dédnagyanyánk, GLÖCKLER ANDRÁSNÉ elhunyt. Temetése november 13-án du. 3 órakor lesz a pécsújhegyi temetőben. Krajczár család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, ÖZV. TAKÁCS JÁNOSNÉ november 10-én elhunyt. Temetése 13-án, pénteken 1 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen kislányunk, JAKAB ILDIKÓ temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a Pécsi Vendéglátó V. dolgozóinak a küldött koszorúért és megjelenésükért. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik KÁRPÁTI SÁNDOR temetésén megjelenésükkel, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a Határőrség zenekarának, Vöröskeresztnek, KISZ-szervezetnek, a görcsönyi tanács és tsz vezetőségének a temetés megrendezéséért. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik édesanyánk, HADI JÓZSEFNÉ temetésén részt vettek és nagy fájdalmunkban osztoztak. Külön köszönet az Aradi úti óvoda dolgozóinak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Köszönet a vasasi és István-aknai párt- és szakszervezetnek, nőtanácsnak, munkásőrségnek, Mészáros és Kovács elvtársaknak, rokonoknak és ismerősöknek. Özv. Koritnikné.

Megyei Könyvtár
Legfőbb Ügyészség

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 267. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 14., SZOMBAT

Néhány napja az üzletekben megjelentek a csokis télapófigurák és más karácsonyi édességek. A kirakatrendezők a karácsonyi szezon előtt a legfrissebb árukból, télapó-cikkekből állítják össze a kirakati reklámokat. Kiss Miklós kirakatrendező a Kossuth Lajos utcai 204. számú csemegebolt kirakatát rendezi.

— Szokolai felv. —

Hazaérkezett Moszkvából a magyar párt- és kormányküldöttség

A magyar párt- és kormányküldöttség, amely Kádár Jánosnak, az MSZMP Központi Bizottsága első titkárának, a Minisztertanács elnökének vezetésével az SZKP Központi Bizottsága és a Szovjetunió Minisztertanácsa meghívására Moszkvában részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein, pénteken este hazaérkezett a szovjet fővárosból. Kádár Jánossal együtt érkezett Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára és Erdélyi Károly külügyminiszter-helyettes, a delegáció tagjai.

A küldöttséget a pályaudvaron az MSZMP Központi Bizottsága és a kormány nevében Biszku Béla, Fock Jenő, Kállai Gyula és Szirmai István, a Politikai Bizottság tagjai fogadták. Jelen volt G. A. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is.

Szovjet vezető államférfiak találkoztak a Moszkvában tartózkodó kínai küldöttség tagjaival

Az SZKP és a szovjet kormány vezetői az SZKP Központi Bizottságában több ízben találkoztak az Októberi Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein részt vett kínai párt- és kormányküldöttség tagjaival.

Mint az erről kiadott hivatalos közlemény elmondja, a találkozókon szovjet részről *Brezsnyev*, az SZKP Központi Bizottságának első titkára, *Koszigin*, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Minisztertanács elnöke, *Mikojan*, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökségének elnöke, *Podgornij*, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének tagja, a Központi Bizottság titkára, *Ponomarjov*, az SZKP Központi Bizottságának titkára és *Gromiko*, az SZKP Központi Bizottságának tagja, külügyminiszter vett részt.

Kínai részről *Csou En-lajnak*, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottsága alelnökének, a Kínai Államtanács elnökének vezetésével a Moszkvában tartózkodó kínai küldöttség tagjai vettek részt a találkozókon.

A találkozók során beszélgetések folytak őszinte, elvtársi légkörben.

Johnson választávirata a szovjet vezetőknek

Johnson elnök táviratban válaszolt *Anasztasz Mikojannak* és *Alekszej Koszigginnek* az elnökké választása alkalmából kifejezett jókívánságokra. Az elnök háláját fejezte ki a szovjet vezetőknek annak a reménynek a kifejezésre juttatásáért, hogy az elkövetkező időszakban a két kormány újabb erőfeszítéseket tesz a szovjet—amerikai kapcsolatok fejlesztése, az általános béke érdekében.

— Nincs halaszthatatlanabb feladatunk, mint az igazi és a tartós béke elérése — írta táviratában az Egyesült Államok elnöke. — Az állandó előrehaladás a valódi béke felé megfelel mind a két ország népe érdekeinek, és létfontosságú az egész emberiség jövő biztonsága és jóléte szempontjából. Remélem — szögezte le Johnson —, hogy tehetünk további lépéseket ebben az irányban, és én minden erőmmel ezen leszek.

Aláírták a magyar—bolgár mezőgazdasági tudományos együttműködés 1965—1966. évi munkatervét

A Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Bolgár Tudományos Akadémia és a Bolgár Mezőgazdasági Tudományos Akadémia képviselői pénteken Szófiában aláírták az 1965-től 1966-ig terjedő időre szóló tudományos együttműködés munkatervét.

A most aláírt munkaterv az együttműködés jelentős bővítését irányozza elő. Fontos jellemzője, hogy bővül a kölcsönös tanulmányutak lehetősége.

Az okmányokat magyar részről *Manninger Rezső*, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke, bolgár részről pedig *Georgi Uzunov*, a Bolgár Tudományos Akadémia alelnöke és *Kiril Bratanov*, a Bolgár Mezőgazdasági Tudományos Akadémia alelnöke írta alá.

A lottó nyerőszámai

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint Csengeren a járási művelődési otthonban megtartott lottósorsoláson a 46. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

8, 29, 53, 87, 89

Utazás az üdülőjegyek körül

A Szakszervezetek Baranya megyei Tanácsánál az üdülési felelős a napokban osztotta ki az 1965. első felére szóló kedvezményes üdültetésre és szanatóriumi beutalóra szóló jegyeket a különféle szakszervezeteknél.

A kéthetes kedvezményes üdülőjegyekből 2861-et kapott az első félévre a megye, s 418-an mehetnek a különféle szanatóriumokba. Ezeken kívül mostanában várják a SZOT-hajójegyeket, valamint a külföldi beutalókat.

Amint az eddigi számokból kitűnik, a jegyek száma nem mondható éppen kevésnek, az igények azonban mégis nagyobbak. Az idén is például 6120 felnőtt üdülhetett vagy üdül kedvezményesen; 472-en szanatóriumban gyógykezeltették magukat, 385-en a hajókon pihentek, 52-en a külföldi cserelátogatások részesei lehettek, s így a Szovjetunióba, Csehszlovákiába és a Német Demokratikus Köztársaságba látogattak. Megkedvelték az emberek a családos üdülést, ami azt jelenti, hogy a szülőkkel együtt gyerekek is üdülőben tölthetik a nyarat, vagy az év más részét. Ebben a juttatásban 401 család részesült. Hasonló népszerűségnek örvend a turistajegy, amiből 79-et osztottak ki az idén. — Ezek az előbb említett országokon kívül Ausztriába, Romániába és Lengyelországba szóltak. A pozsonyi, illetve aldunai hajóutakra 318 beutalót kapott erre az évre Baranya megye.

A szakszervezet a gyermekekről sem feledkezett meg: a nyáron 836-an utaztak a Balatonra és egyéb nyaralókba, s tavasszal meg az ősszel háromszázan üdülnek Kőszegen és Röjtökmuzsajon. Most is harminc fiú tanul és pihen Kőszegen, s őket 31 lány követi majd.

A régebbi tapasztalatok azt mutatták, hogy télen egyáltalán, vagy csak elvétve kértek szakszervezeti beutalót a dolgozók. Ma már ritkábban fordul elő ilyesmi, mert mind jobban megkedvelik országunk téli természeti szépségeit, s megértik, hogy télen éppen olyan kellemes a pihenés, mint nyáron.

Egy másik érdekesség: egyre több fiatal házas tölti mézesheteit szakszervezeti beutalóval üdülőben. Sőt, házasságkötésüket a beutaló idejétől teszik függővé!

És még egy tapasztalat: jónéhány üzemben nem lehet annyi beutalót adni, amennyi elfogyna, de találni olyan intézményt is, ahol kimondottan idegenkednek az üdüléstől. Ilyen például a Szigetvári Konzervgyár és a Mohácsi Selyemszövőgyár, ahol csak nagy rábeszéléssel lehet elküldeni egy-egy jó dolgozót üdülni. Sok helyütt ellenben jutalomnak számít, ha valaki szakszervezeti beutalót kap, mert annyi rá a jelentkező. Ezért ezeken a helyeken eleget fáj a szakszervezeti bizalmi feje, hogy kit küldjön el, illetve kinek adja a beutalót.

Újabb tüntetés Sasebóban

A dél-japáni Sasebo kikötője, ahol csütörtökön többezren tüntettek a Sea Dragon amerikai atomtengeralattjáró érkezése ellen, pénteken ismét heves megmozdulások színtere volt.

Az AP tudósítása szerint a tüntetők ez alkalommal új taktikát alkalmaztak, s nem nagy tömegben, hanem kisebb csoportokban érkeztek az amerikai haditengerészeti támaszpont bejárata elé. Amikor többszöri felszólítás ellenére sem távoztak: a rendőrség emberei csatárláncot alkotva körülbelül félórás dulakodás után visszaszorították őket.

Az AFP arról tájékoztat, hogy a szocialisták küldöttei pénteken erélyesen tiltakoztak a városi rendőrfőkapitányságnál *Janoszke Naraszaki* szocialista képviselő letartóztatása ellen. Naraszakit a rendőrség csütörtökön vette őrizetbe.

A Japán Szocialista Párt és a szakszervezetek újabb akciókra készülnek Sasebóban. Tagjaik délután ismét nagyszabású ülősztrájkkal fogják kifejezni tiltakozásukat a Sea Dragon jelenléte ellen.

Az amerikai atomtengeralatt járók japán kikötőkben való állomásoztatása ellen indított tömegmozgalomban — a Reuter tudósítása szerint — az utóbbi napokban harmincezren vettek részt. A rendőrök és a tüntetők összecsapása során több tucat személy megsebesült.

Mint a Reuter közli, a japán fővárosban tizenkétezer személy tiltakozó tömeggyűlést tartott. A gyűlés befejezése után a résztvevők fegyelmezett menetben végigvonultak Tokió utcáin. A felvonulókat tizenhárom fegyveres rendőrautó kísérte.

A japán demokratikus szervezetek új hathatós intézkedéseket terveznek, hogy megakadályozzák az amerikai atomtengeralattjárók japán kikötőkbe érkezését — jelenti a TASZSZ. *A Japán Szakszervezeti Főtanács határozata értelmében december elején sztrájkba lép egymillió kétszázezer fémipari és vegyipari munkás, valamint állami tisztviselő.* A sztrájk megkezdése előtt Tokióban és Sasebóban ismét tömegtüntetéseket és nagygyűléseket tartanak.

Lapzártakor érkezett

Gabrizle Santini olasz karmester pénteken 77 éves korában hosszas betegség után Rómában elhunyt.

*

Az UNESCO pénteken elhatározta, hogy vezető tudósok részvételével a következő évben összehív egy nemzetközi találkozót Párizsban, hogy tanulmányozzák a mesterséges égitestek tömeges felhasználását a távközlés fejlesztésében.

*

Pénteken súlyos betegség után Torontóban elhunyt *Leslie Morris*, a Kanadai Kommunista Párt főtitkára.

Seregélyek gyűlése

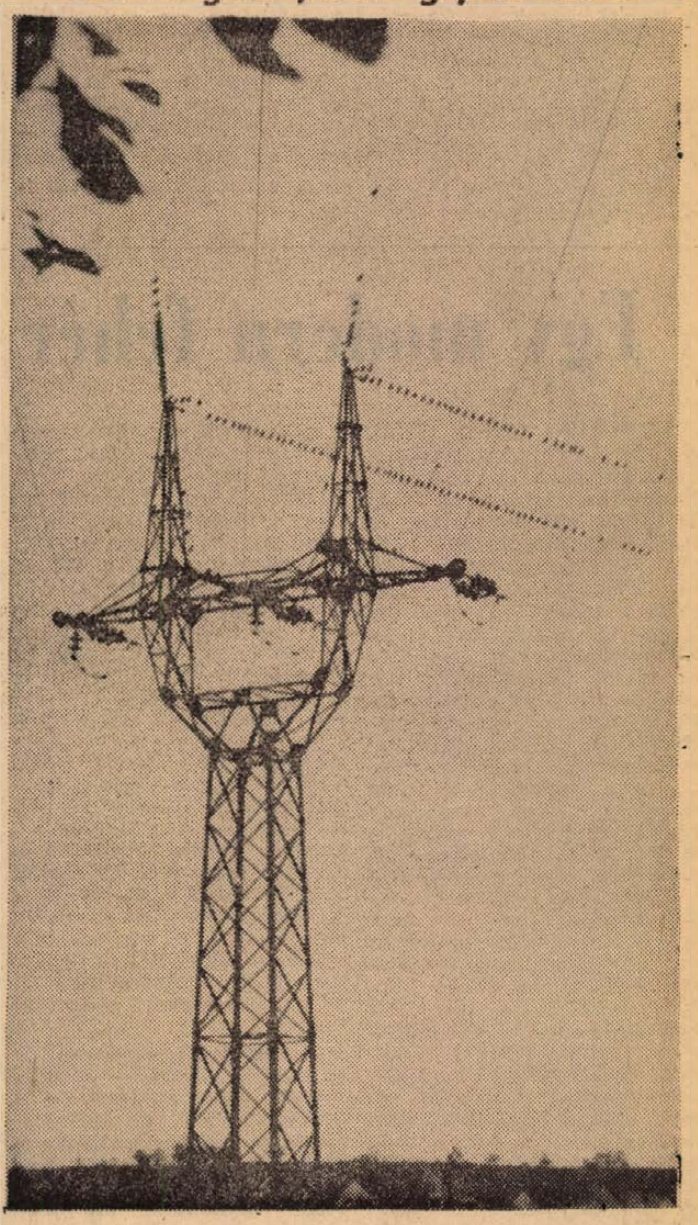

Foto: Erb

Lemaradtunk

Munkába sietö emberek számára öröm, ha a busszal egyidöben érkeznek a megállóhoz. Csakhogy ez az öröm néha bosszúsággá változik, mint csütörtökön reggel 3/4 7-kor a Petöfi utcai megállónál a 10-esre várakozókkal történt. Szép, csinos farmotoros háromajtós busz kanyarodott a járdaszél mellé, de annak ellenére, hogy legalább 20 utasnak is akadt volna hely a kocsiban, nem vett fel egy utast sem. Pedig a zárt ajtók láttán egyik-másik utas még az ernyö nyelét meg a kocsi ablakát is kockára téve igyekezett megagitálni a személyzetet, sajnos eredmény nélkül.

A lemaradt utasok jobb hijján azt találgatták, vajon miért nem nyílt ki a kocsi ajtaja?

A kocsi rendszáma: GA 80-83.

Gyenis József

Az 5000. üdülő tsz-tag Harkányban

Tizenhárom megyéből üdülnek az őszi-téli hónapokban a híres gyógyfürdőhelyen

Kedves házi ünnepség színhelye volt pénteken a harkányi Baranya Szálló: az 5000. termelőszövetkezeti üdülővendéget köszöntötték ez alkalommal. A gyógyvizéről híres üdülőhely legszebb szállodája 1961-ben nyitotta meg kapuit a szövetkezeti gazdák előtt. Azóta — a termelőszövetkezeti tagok biztosítási és önsegélyző csoportjának jóvoltából — a parasztemberek ezreinek nyújt ingyenes, gondtalan pihenést az őszi-téli hónapokban.

Az idei őszön immár az ötödik üdülőcsoport érkezett Harkányba: 30 Veszprém megyei és 20—20 Baranya, illetve Szabolcs-Szatmár megyei szövetkezeti gazda. A szabolcsiak között van Dombrádi Tibor, a timári Béke Termelőszövetkezet főkönyvelője — ő az ötezredik az 1961 óta itt üdült termelőszövetkezeti dolgozók sorában. A szálló vezetősége szeretettel köszöntötte a nevezetes vendéget. A 39 éves szakember feleségével együtt üdül Harkányban, ahol életükben először fordultak meg és ők az első képviselői is a távoli falunak itt, Dél-Baranyában. Tavaszig különben ez az utolsó gondtalan pihenése a főkönyvelőnek, hiszen hazatérése után a 3200 holdas Béke Termelőszövetkezetben is megkezdődnek az év legnagyobb könyvelési munkájának — a zárszámadásnak — az előkészületei.

Harkány az elmúlt három év alatt a szövetkezeti gazdák üdültetésének egyik központjává vált. Ezt mutatja az is, hogy nincs úgyszólván egyetlen megyéje sem az országnak, ahonnan ne érkeztek volna falusi dolgozók a szép gyógyfürdőhelyre. A mostani üdültetési idényben kilenc dunántúli és négy alföldi megyéből összesen 1230 termelőszövetkezeti tag tölt itt 10—10 napot. Minden ingyenes a számukra: a kényelmes, otthonos szálló, a napi háromszori bőséges étkezés, sőt még az orvosi vizsgálat és a naponta történő fürdőzés költségeit is a biztosítási és önsegélyző csoport fedezi. A távoli vidékekről ideérkezett parasztemberek kirándulást tesznek a közeli Siklós híres várában, esetenként felkeresik Pécset is: megtekintik a város nevezetességeit és színházi előadáson vesznek részt. De nem unatkoznak az üdülőben sem: gazdag könyvtár, továbbá rádió, televízió és különböző társasjátékok állnak a rendelkezésükre.

A harkányi üdülés természetesen nemcsak pihenést, kikapcsolódást jelent, hanem — főleg a reumában szenvedők számára — gyógyulást is. Az itt üdült idős szövetkezeti gazdák a gyógyfürdő rendszeres használatának következtében többnyire gyógyultan, megfiatalodva hagyják el a „reumások Mekkáját"-t.

Országos amatőr kisfilmfesztivál

A felszabadulás óta most rendezték meg harmadszor az amatőrök kisfilm-fesztiválját. A budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem színpadán három napon keresztül vetítették a beérkezett 135 filmből kiválasztott 40 filmet.

Igen örvendetes, hogy egyre többen látják: az amatőrfilm önálló ág a filmművészetben. Mind kevesebben utánozzák a nagyokat.

A fesztivál nagydíját a Budapesti Tungsram Amatőrklub nyerte az *Op. I.* c. filmjével. Első díjjal Gulyás Gyula *A hurok teszt* c. kisfilmjét jutalmazták. A *Viking földön* c. kisfilm csodálatos színeivel, a *Ne feledjétek soha* c. film kiváló vágásával és zenéjével a *Rampa* c. film groteszk ötletével és szenzációs megvalósításával, a *Még egy ember* c. film pedig költői egyszerűségével vívta ki a közönség elismerését.

Ez a fesztivál is megmutatta, hogy az amatőrök lelkesedésükkel felveszik a versenyt a hivatásosokkal. Bizonyos esetekben igen magas értékű filmeket alkothatnak, bár technikailag óriási akadályokkal küszködnek.

Faexport a Mecsekről

A Mecseki Állami Erdőgazdaság amellett, hogy tűzi- és iparifával ellátja a megyét — sőt az ország más részeit is — jelentős exportot bonyolít le. Főleg papírfát szállítanak a Mecsekről külföldre, ami igen keresett cikk. Az elmúlt gazdasági évben 3200 köbméter, főleg bükkfát vittek ki a Német Szövetségi Köztársaságba és Olaszországba. Cserébe fontos erdőgazdasági gépeket kapnak. Szállítottak ezenkívül 60 köbméter orsófát az NSZK-ba. Az orsónak igen alkalmas magyar gyertyánt félkészáruként viszik ki, további feldolgozása már a rendelő országokban történik.

Belső „exportot" is ellát az erdőgazdaság, ugyanis anyagot biztosít a termelőszövetkezetek favázas építkezéseihez. Borsod és Szabolcs-Szatmár megyébe szállítanak dohánypajta garnitúrákat 1500 köbméter mennyiségben. Borsod megyébe öt, úgynevezett három holdas dohánypajtához — három hold termését fogadja be — küldtek anyagot, Szabolcs-Szatmár megyében tizenegy 10 holdas dohánypajtát építettek baranyai fából. A deszkákat és gerendákat teljesen „kész" állapotban szállítja az erdőgazdaság, nincs velük más gnod, mint az összeállítás. A dohánypajta garnitúrák szállítását — mely az idén már jól bevált — a következő évben fokozzák.

Szocialista brigádvezetők tanácskozása

A Szakszervezetek Megyei Tanácsa és a megyei KISZ-bizottság meghívására csütörtökön este baráti beszélgetésre jöttek össze a városi KISZ-bizottság klubjában a pécsi üzemek ifjúsági szocialista brigádjainak vezetői.

A baráti találkozó során a szocialista brigádvezetők ismertették, milyen eredményeket értek el az utóbbi hónapokban, s melyek azok a gondok, amelyek hátráltatják a további fejlődést. A Hőerőmű Eötvös Loránd szocialista brigádjának vezetője például elmondta, hogy a KISZ VI. kongresszusának tiszteletére vállalták, hogy nyolc újítást dolgoznak ki, s ezt négy újítással máris túlteljesítették. A Kesztyűgyár képviselője arról a szoros kapcsolatról beszélt, melyet az üzemvezetés a szocialista brigádokkal fenntart. Ugyanakkor többen panaszkodtak, hogy rossz szervezés, közömbösség akadályozza munkájukat, lassítja a vállalások teljesítését. Gyakori, hogy a műszaki vezetők a munkaidőkiesést a munkások hanyagságával indokolják, pedig — különösen a szocialista brigádok esetében — ez minimális, sokkal súlyosabb az anyaghiány.

A tanácskozás, mely számos követésre méltó ötletet vetett fel, megerősítette a KISZ-bizottságnak azt az elhatározását, hogy a jövőben rendszeressé teszik az ilyen összejöveteleket.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombat estig: változó mennyiségű felhőzet, futóesőkkel. Mérsékelt, helyenként megélénkülő nyugati, északnyugati szél. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—6 fok között, egy-két helyen gyenge talajmenti fagy. Várható legmagasabb nappali hőmérséklet 9—13 fok között.

Érdekes fizikai kísérletek a TIT programjában

Érdekes előadássorozat indul november 15-én a Pécsi Tanárképző Főiskola fizikai előadótermében. A sorozatban az az újdonság, hogy a hangsúly az előadásokkal párhuzamosan bemutatott kísérleteken lesz. A neves előadókat és a tíz kísérletet a TIT fizikai szakosztálya és az Eötvös Lóránt Fizikai Társulat pécsi csoportja szervezi. Az első esemény november 15-én délelőtt tizenegy órakor lesz, és Jeges Károly főiskolai tanár előadásával együtt a nagyfeszültségű villamosság jelenségei köréből mutatnak be rendkívül érdekes kísérleteket. A későbbiek során a neoncsövek, a láthatatlan sugarak, a mechanikai rezonanciajelenségek, az elektromágneses hullámok, az elektromos rezonanciajelenségek, majd a hullámoptika, végül a hőtan tárgyköréből mutatnak be kísérleteket.

HÍREK

NOVEMBER 14 SZOMBAT — **Klementina napja. A Nap kél: 6.47, nyugszik: 16.10 órakor. A Hold kél: 12.42, nyugszik: 0.0 órakor.**

Nyolcvan éve, 1884. november 14-én halt meg Berzenczey László, a szabadságharc utáni emigráció legkalandosabb világjárója, számottevő reformpolitikus. 1843-ban röpiratban követelte a jobbágyok felszabadítását. 1848-ban Kossuth bizalmasa, Székelyföld kormánybiztosa. Elkísérte Kossuthot Kis-Ázsiába és Amerikába, ahonnan utóbb, minden anyagi segélyforrás nélkül világkörüli útra indult. Útvonala a panamai földszoroson, Kubán, Kalifornián át Hong Kongba, Szingapurba, Indiába, onnan Egyiptomon keresztül Isztambulba, s Angliába vezetett. 1854-ben a törökök oldalán részt vett a krimi háborúban: évekig betegeskedett utána. Jelentkezett az osztrák hatóságnál, internálták, csak öt év múlva, a kiegyezés után szabadult. Képviselővé választották, de hajlama újból utazásra vonzotta. A magyarok őshazájának felkutatására kelt útra. Lóháton, tevén, gyalog, nélkülözések közepette Petrográdról Kazányon, az Uralon, Szibérián át jutott Kínába, ahol orosz kémnek vélve őt többször elfogták. Bombay érintésével, a Vörös tengeren át jutott Palesztinába és Kis-Ázsiába, onnan Isztambulon keresztül tért haza.

20 ÉVE, 1944. november 14-én szabadult fel Hevesvezekény, Szentmártonkáta, Nagykáta, Tápiság, Úri, Péteri, Solt, Dunaegyháza. A nyilas kormány megállapodott a német kormánnyal a magyar javak Németországba hurcolásáról.

— **„Kül- és belpolitikai időszerű kérdések"** címmel tájékoztatót tart a Hazafias Népfront Pécs városi Bizottsága és a KIOSZ megyei titkársága november 16-án, hétfőn délután 18 órakor a KIOSZ kultúrtermében. A tájékoztatón részt vesz Gergely Lajos országgyűlési képviselő és Sztergár János, a Hazafias Népfront megyei titkára.

— **Új klubhelyiséget** építettek Szederkényben, mintegy 8000 forintos beruházással. A korszerűen felszerelt, szórakozási lehetőségeket nyújtó klub szobát átadták a falu lakóinak.

— **Gádor Emil** festőművész képeiből november utolsó napjaiban kiállítás nyílik Pécsett a Képcsarnok Vállalat rendezésében a Kossuth Lajos utcai kiállítóteremben.

— **Politechnikai tanteremmel bővült** a berkesdi általános iskola épülete. Az építkezésekre 120 ezer forintot fordítanak. A tanterem elkészült, az idén már megkezdődött benne a politechnikai oktatás.

— **Tavasszal sor kerül** Szederkényben a belvízrendezésre, amelyre 250 ezer forintot fordítanak. Ehhez 100 ezer forinttal járul hozzá a község lakossága társadalmi munkával. A terveket a Hazafias Népfront műszaki aktivái készítették el társadalmi munkában.

— **A Magyar Építőművészek Szövetsége** és a Pécsi Tervező Vállalat rendezésében Pécsett november 20-án, pénteken délután 3 órai kezdettel a Pécsi Tervező Vállalat kultúrtermében nyilvánosan ismertetik Pécs déli városrészének tervpályázatát. A vállalat érdeklődőket szívesen lát.

— **A Mecseki Ércbányászati Vállalat** kővágószőllősi üzemében a dolgozók az idén 185 színházbérletet vásároltak.

— **Szocialista brigádok és újítók klubja** nyílik vasárnap az új-mecsekaljai Ságvári Endre Művelődési Otthonban.

— **A pécsi írócsoport** december elején a Versbarátok Köre irodalmi színpadának közreműködésével irodalmi estet rendez Bertók László, Makay Ida és Galambosi László verseiből.

Egy modern fehér épület...

AZ ILYEN modern, fehér épületeknek tudajdonképpen nincs árnyékuk. A falak még érzékenyen fehérek, és fehér az épület előtt a szobor, az egész hatmillió forintba került, két évig építették és ha egy Taunuson egy nyugati vendég érkezik Pécsváradra látogatóba, a pécsváradiak az ünnepi ebéd után gondolom: biztos mindig errefelé sétálnak, kissé talán ravaszul, s ha a vendég a hat milliótól felszisszen: ők csak hümmögnek. Igy kell. Ez is lokálpatriotizmus. Közben biztatom magam: írj egy tisztességes cikket arról, hogy ebben a modern, fehér épületben nap mint nap, kissé robotszerűen — tisztességes népművelés folyik, mert a népművelés csak a programversekben, meg az ünnepi beszédekben olyan eszményi, a valóságban kilométereket kell biciklizni, meg gyalogolni sárban, meg agitálni, ami nagyon hálátlan dolog, vagy nem mindig hálás, könyveket nyomni az emberek kezébe, azután kissé csöggedten ácsorogni a zsúfolt nézőtér háta mögött, amikor például a Mária főhadnagyot játsszák, és írd meg, hogy ez az egész, az épületről meg az árnyékokról csak egy szimbólum, hogy a pécsváradi járási művelődési házat három fiatal népművelő vezeti: Amrein János igazgató, Kozári Ildikó ismeretterjesztési felelős és Bükösdi László művészeti előadó, hogy Pécsvárad a megye legkisebb járási székhelye, alig több, mint háromezer lakos, hogy itt nincs komolyabb jelentőségű iparj üzem, hogy itt az operettet kedvelik, a tsz-parasztok körülbelül nyolcvan százalékának nincs meg a nyolcosztályos iskolai végzettsége, nagy részük idős persze, hogy a kézimunkaszakkörben... azután rámnéz egy misszionárius arc, és azt mondja: mindent azzal kell kezdeni, hogy van egy vonat, amelyik reggel nyolckor érkezik Pécsváradra, és a pécsieket hozza ki, és van egy másik vonat, amelyik délután ötkor érkezik Pécsváradra, és a pécsváradiakat hozza ki Pécsről.

— *Egyetlen tervem van, de ez nagyon fontos* — mondja Amrein János igazgató, — *A népművelésben az adottságainkhoz képest a maximumot nyújtsuk. A járási és a községi vezetőktől minden segítséget megkapunk, szerintem eléggé ritka az olyan művelődési ház, ahol a város vagy a község vezetői megkérdezik: miben segíthetnek?*

— És önmagukon, hogy segítenek?

— *Több gyakorlatra van szükségünk, hogy a népművelés minden ágában mindig a lényeget lássuk meg...*

KISSÉ „VONALAS" válasz, de megértem. A lényeget is, vagyis: a legegyszerűbb ember is megérezze, meghívók nélkül is, hogy ebben a modern, fehér épületben tulajdonképpen nem a hatmillió a lényeg, hanem az, hogy honismereti szakkör van, meg balett-tanfolyam, meg angol nyelvleckék, meg divatbemutatók, meg forradalmi emlékünnepségek, bálok, irodalmi estek, képzőművészeti előadások, élménybeszámolók és kozmetikai tanácsadások — és mindez a legegyszerűbb ember miatt is van. Műveltségéért, tájékozottságáért és a kényelméért. Lehet, hogy a nyugati vendég mégse szisszen fel, a hat millió a létesítmények tükrében tulajdonképpen nem is olyan hatalmas összeg, az épület se valami korszerű csoda, kissé merev, meg hideg is, sőt: valójában még be se fejezték, az ablakoknál befolyik a víz, — de néhány éve még, Pécsváradon sötét, vizes, szűk szobákban, kis termekben beszéltek a kultúráról meg az ismeretekről. A húsz évvel korábbi állapotokról nem is beszélve. Ezért kell szerintem a külföldi vendégekkel errefelé sétálni, és ezért örülnék, ha felszisszennének...

A kezembe nyomták a pécsváradi művelődési ház egész évi munkaprogramját harmincöt gépelt oldalon, fejezetekkel és felelősökkel, benne van a társadalmi aktívák névsora is, meg, hogy mi, mikor és milyen alkalommal lesz, és közben állandóan arra gondolok, hogy ezt a modern, fehér épületet a berendezéssel együtt körülbelül így nyomhatták a három fiatal népművelő kezébe: csináljátok, dolgozzatok! És csinálják, dolgoznak. A színpadon az „irodalmiak" mászkálnak a kulisszák között, az olvasóterem előtt két fiú ugrál a lépcsőkön, körülbelül tíz évesek, most Kozári Ildikót várják: próba következik, azután kiderül, hogy a tíz szakaszból az egyik hatot, a másik meg csak négyet tanult meg, s ebben a kis „igazságtalanságban" egyszerre van valami családias és kamaszos vonás.

— Mióta csinálja?

— *A népművelést?... Tulajdonképpen szeptember óta* — mondja Kozári Ildikó, a művelődési ház ismeretterjesztési előadója, előtte egy évig Hidason tanított. — *Életemben először csináltam ismeretterjesztési munkatervet. Azt hittem...*

— Mit?

— *A pedagógus munkája sokkal konkrétabban lemérhető. Ez a munka más. Itt egy év alatt az ember munkájából alig látszik valami, gyakran semmi, pedig az embernek időnként szüksége lenne, hogy lemérje az eredményeit.*

— Vágyai?

— *Felvegyenek az egyetemre.*

— Másodszor?

— *Másodszor is, meg az, hogy teljesen belejöjjek a népművelésbe. Jelenleg még úgy van, hogy amit egy gyakorlott népművelő tíz perc alatt megcsinál, ahhoz nekem körülbelül egy órára van szükségem.*

— További célok?

— *Mindig népművelő akartam lenni... Tulajdonképpen...*

Tulajdonképpen. Tulajdonképpen nagyon nehéz dolga van, mert a legnehezebb dolgok közé tartozik: rávenni az embereket, hogy intézményesen művelődjenek, s közben nem operettről vagy revüfilmről van szó. Ismeretterjesztés. Naponta kivonatozni Pécsről, este meg vissza. A munkatervet egyébként megcsinálta. Tulajdonképpen. Tulajdonképpen nem is volt az olyan nagyon nehéz.

VISZONT ez nem egyszerű, hiába biztatom magam. A munkaterveket elolvasom, mind a harmincöt gépelt oldalt, a járás részletes kulturális elemzéseit, a feladatokat, megjegyeztem a felelősök nevét, de hát ezek a dolgok egyelőre nem sokat mondanak. Tervek. Másutt is hasonlóak a tervek. Novemberben több mint harminc különböző rendezvény szerepel a művelődési ház műsorában. Persze, vannak az ember kezeügyében kellemetlenebb dolgok is, például a Zengő együttes, bár a tánccsoport még életképes, s mint mondják: az énekkar két hete még fellépett, a zeneszobában viszont egyértelműen üres a falitábla nyolc fehér papírszalagja: ami a felirat szerint a Zengő együttes próba és fellépési híradója. Természetesen nem minden egyértelmű itt, ebben a modern, fehér épületben, még mindig egy kissé érzékenyen fehér és talán nem is lenne megnyugtató a teljes egyértelműség. Most kezdtek el valamit, ami tele van felelősséggel és nehéz időszakokkal, meg látszólagos reménytelenségekkel. Nem számvetésről van szó. Esetleg később, egy idő múlva, amikor a falak már nem lesznek olyan érzékenyen fehérek...

(1)

Hatmillió forint sorsa

Termelési tanácskozás az egyetemi építkezésen

Termelési tanácskozást tar-ottak az egyetemi építkezésen. Az építésvezetőn kívül még izenhatan mondták el vélemányüket. Bírálták a hibákat négpedig azért, mert a negyeik negyedévben 6 millió forint értékű munkát kell elvégezniök, s e feladat teljesítése t is, ott is indokolatlanul kadályokba ütközik.

Fűthetnek-e már a télen?

Az építésvezetőség kilenc észre osztotta fel az építési unkákat. Minden munkahelyen egy vagy két brigád dolozik. Ezek felelősek a minőégért, az átadási határidők etartásáért. Ennek alapján atározták meg részükre a élprémiumot is. A gazdasági ömb átadási határideje december 1. Itt dolgozik Vlasits éter és Szigecsány György rigádja. — A rájuk váró unka 200 000 forint értékű, ítűzött prémiumuk kétezer rint. A főépületen dolgozik Tóth és a Huber brigád. yolcszáz ezer forint értékű unkát kell elvégezniök, a élprémium 8000 forint. Hasonlóan határozták meg minden munkahely, minden brigád feladatát. Az építésvezetőség egy embert sem szeretne fagyszabadságra küldeni még akkor sem, ha a dolgozó maga kéri szabadságolását. Éppen ezért nagy gondot fordítanak a téliesítésre.

A távfűtés szerelését már elvégezték, a csöveket üzemképes állapotba helyezték. Előzetes számítások szerint a klinika épületének téli fűtése kb. négymillió Ft-ba kerül. Fűtésre feltétlenül szükség van. Egyrészt, hogy az építők dolgozni tudjanak, másrészt azért, mert a kész épületek milliós értékű felszerelési tárgyait nem lehet kitenni a fagyveszélynek. De fűteni ablakok és ajtók hiányában nem lehet. Érthető tehát a dolgozók kifakadása, amikor azt kérdezik: a budapesti Szakipari és Fémmunkás Vállalat miért nem tesz eleget a szerződésben meghatározott feladatainak?

A betonügy

Tervszerű anyagellátás szintén a munka alapfeltétele. A hozzászólók közül talán egy sem volt, aki ne bírálta volna a betonközpont munkáját. Sajnos gyakori eset, hogy a napi 60 köbméter beton helyett, csak 8—10 köbméternyit kapnak. Mi az oka? Ezt vizsgálta meg a tanácskozás után a vállalat szakszervezeti bizottsága is. Nincs szállítóeszköz — mondják a betonkészítők. — Rosszak a kocsik, nincs alkatrész — mondja az ÉPFU. Több éves probléma ez. A meglévő kocsik jobb beosztásával mindenképpen változtatni kellene a jelenlegi helyzeten. Jogosan kérdezik a dolgozók: ha a délutáni órákra lehet kocsit biztosítani, akkor miért nincs reggel a munkakezdéskor?

Az anyag- és a tervezési hiányosságok miatt elmaradtak a „C" szekció szerelésével. Nem tudják befejezni a sterilizálót mert a „B" szárny pince részében újabb tervmódosítás volt, 123 000 forint értékű munka elvégzésére. Mivel itt minden helyiség más és más, a terveket egyre-másra módosítják. Sok esetben a módosított terv sem jó, s így a munkások újabb tervre várnak.

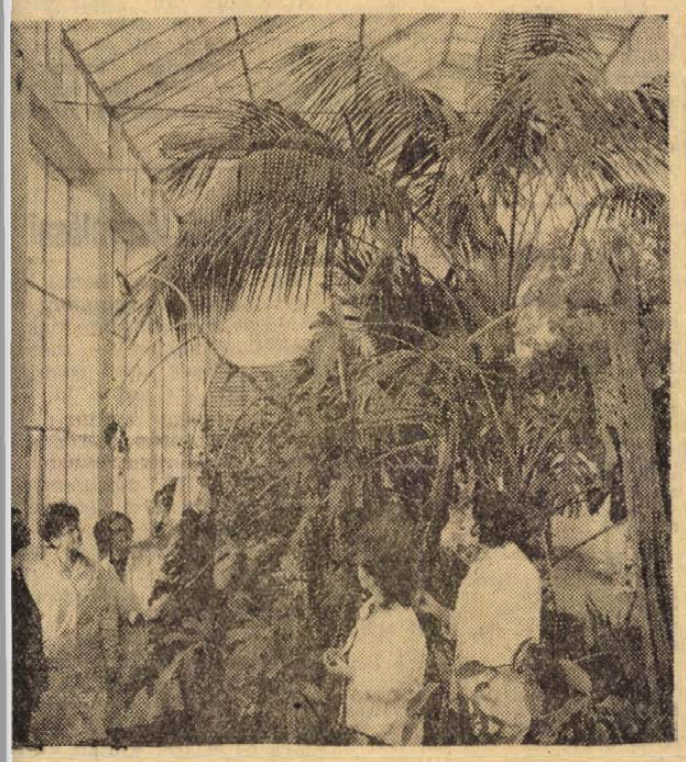
Ilyen nagy építkezésen sok anyag hever szanaszét. A termelési tanácskozáson anélkül, hogy Lábady András építésvezető külön előadást tartott volna a társadalmi tulajdon védelméről, a dolgozók maguk mondták el, hogy e téren nincs minden rendben. Elítélték azokat, akik nem restellték zsebrevágni a 25 wattos égőket, melyekből egy hónap alatt 480 veszett el, és 300 foglalatnak is csak a hült helyét lelték.

Hosszúra nyúló ebédidő

Szóvá tették a szállítóeszközök, a gépek hiányát, bírálták a mélyépítés munkáját. A fedetlen árkok akadályozzák az anyagszállítást, balesetet okoznak. Ugyanakkor bírálták egymás munkáját is. Lábady András építésvezető hangsúlyozta a munkafegyelem betartásának fontosságát. Az igaz, rontják azok a problémák, amelyeket elmondtak a hozzászólók. De az már mégis a dolgozókon múlik, hogy hosszúra nyújtják az ebédidőt, reggel késnek, este hamarabb elmennek az utazásra hivatkozva. A vállalatnál augusztusban az átlagos 280 óra helyett csak 172 órát dolgoztak.

Ez is azt mutatja, van mit megbeszélni a termelési tanácskozásokon. Szemtől szembe kell megvitatni olyan kérdéseket, amelyekre munka közben nem mindig jut idő. Van itt mit megszívlelni, s akad bőven tennivaló azért, hogy a hatmillió forint ne repüljön ki a nyitott ablakon.

Új pálmaházak a pécsi botanikus-kertben

A pécsi botanikus-kert növénygyűjteménye évről-évre gazdagabb lesz. Ezideig 400 növényfajt, illetve fajtát tartanak nyilván és többségüket üvegházban nevelik. Legutóbb a pálmákat áthelyezték egy 10 méter magas új növényházba, mert a régit már „kinőtték". Az új helyen kényelmesen telelnek majd a terebélyes lombozatú délszaki növények. A Pécsi Tanárképző Főiskola biológiai szakos hallgatói és Keresztény József kertész az új pálmaházban.

Fiatalok — fiatalokról

Kongresszusra készülnek a fiatalok. Ezért ezekben a hetekben több szó esik életükről, munkájukról. Van mit elmondani. Ha csak egyetlen adatot veszünk ki a statisztikából — Pécsett 210 ifjúsági brigád több mint 3000 tagja tett vállalást a kongresszus tiszteletére és ezek teljesítésében derekasan dolgoznak — már ez az egyetlen tény is arról tanúskodik hogy lehet számítani rájuk.

Három kiszistáé a szó.

Gárdos Eszter,

a Janus Pannonius Gimnázium tanulója:

— Sok jó eredményről számolhatok be iskolánk életéből. Az elmúlt évben például megnőtt az Ifjúság a szocializmusért mozgalomban részt-

vevők aránya. Jól szerepeltünk a városi kulturális szemlén: egy szavalónk, egy zongoristánk és a zenekarunk szerzett aranyérmet. A szavaló verseny 28 díjának egynegyedét mi kaptuk.

Természetesen annak a diáknak, aki tanulmányait jól akarja végezni és más, hasznos érdeklődési köre is van, bizony nincs sok szabad ideje. Reggel 8-tól fél 2-ig vagy negyed 3-ig az iskolában vagyunk. Amikor hazamegyünk, készülni kell másnapra. Ha valaki zenét tanul, az is sok időbe kerül. Ha valaki — és nálunk sokan vannak — rendkívüli tantárgyként tanul angolt vagy olaszt —, ez sem kevés idő. Ha sportol, edzésre kell mennie... Néha az is nehézségbe ütközik, hogy moziba vagy hangversenyre menjünk, amire már befizettük a pénzt. De hát azért vagyunk fiatalok, hogy bírjuk erővel is, lendülettel is.

Nevetve teszi hozzá, hogy jó lenne, ha a nap 36 órából állna, akkor talán jutna idő... Az órára pillant — délelőtt háromnegyed tíz van.

— Siet valahova?

— Igen. Tíz órakor a városi KISZ-bizottságon kell lennem...

Iványi Zsolt,

az Erőmű Vállalat gépésze:

— Ennek a vállalatnak fiataljai voltak az elsők, akik munkafelajánlást tettek a kongresszus tiszteletére. Sokat beszélhetnék erről a munkáról, de talán egy nem kevésbé lényeges problémáról, a nevelésről akarok szólni.

A különböző korosztályú fiatalokkal különbözőképpen kell foglalkozni. Mi KISZ-vezetők igyekszünk is jól elvégezni ezt a feladatot. De az az érzésem: nem mindig a legjobb módszert választjuk. Vannak fiatalok, akikhez hogy úgy mondjam, az „utat" meg kell keresni s ha ezt megtaláltuk — már könnyebb dolgunk van. De ezt az „utat" nem mindig találjuk. Azt javasolnám, hogy városi vagy megyei szinten azok, akik a KISZ-en belüli neveléssel foglalkoznak, módszerbeli segítséget, ha úgy tetszik előadást vagy előadásokat tarthatnának.

Vannak, akik azt mondják, hogy a mai fiatalok közül számosan cinikusak. Kétségtelen, akadnak ilyenek. De miért? Az eredőjét kell kutatni. Mert lehet a cinizmusnak eredője például: a fiataloknak tett ígéret be nem tartása is. Ha például egy fiatalnak megígérnek 1,50 forint órabérjavítást, az a fiatal dolgozik, becsülettel végzi munkáját. De ha azt tapasztalja, hogy az ígéretet nem tartották be, bizony máskor nem hisz, hiába mondunk neki egyéb dolgot.

Bízzanak a fiatalokban! Adjanak lehetőséget rá, hogy bizonyíthassanak. Hadd mondjak el egy esetet! Az itt dol-

gozó építőipari vállalat állandóan panaszkodik: nincs embere, nincs szakmunkása, az új gépek beszereléséhez szükséges építőipari munkákat nem tudja határidőre elvégezni. Mi fiatalok, kiszisták összefogtunk és elmentünk az építőkhöz. Kérem, köztünk vannak kőművesek, szerelők — nagyon szívesen segítünk, brigádokat alakítunk, hozzájárulunk az építők problémáinak megoldásához. Addig addig húzódoztak, amíg az egész ügyből nem lett semmi. Lényegében kellett is az embereknek, meg nem is. Pedig dolgoztunk volna. Mi nagyon is komolyan gondoltuk a segítségnyújtást. Van bennünk lendület s rosszul sáfárkodik ezzel az erővel, aki ezt nem akarja kihasználni.

Garadnay Béla,

a Nagy Lajos Gimnázium tanulója:

— Iskolánk az elmúlt években mind a takarékossági, mind a tisztasági mozgalomban az első helyet szerezte meg. Hozzájárult ehhez KISZ-szervezetünk munkája is. A KISZ minden megmozdulását, például társadalmi munkát vagy egyebet dokumentumszerűen feldolgozza írásban, fényképen. Ezzel is első helyet szereztünk. Amiről azonban bővebben szeretnék szólni, az az önállóság, azaz az önállóságnak bizonyos hiánya.

Iskolai KISZ-szervezet vagyunk, tehát nincs akkora önállóságunk, mint például egy üzemi KISZ-szervezetnek van. Pedig vannak kezdeményezéseink és a jövőben úgy akarjuk a KISZ-munkát végezni, hogy lássák: nem kell nekünk állandóan „mankó". Az iskolai házirendet eddig a tanárok dolgozták ki. Most azonban a KISZ készítette el a javaslatokat. S ezeket tanáraink el is fogadták. Tartalmaz ez a házirend az iskolán belüli viselkedést, az iskolán kívüli viselkedést és még sok egyebet.

Mi is készülünk a kongresszusra s ez nemcsak — dekorációkban jut kifejezésre. Persze abban is. Van egy nagy térképünk például, ahol nap mint nap „vezetjük" a szovjet csapatok hadmozdulatait, a németek visszavonulását. A legfontosabb azonban részünkre a jó tanulás. December hónapot kongresszusi hónappá tesszük. Ebben a hónapban például azt akarjuk, hogy mindenki tudásának legjavával járuljon hozzá: ne kapjunk elégtelen osztályzatot. Megszerveztük ezért a gyengébb előmenetelű tanulók segítését. Mindenütt — minden osztályban vannak tantárgyfelelősök, akik a legjobban értik az adott tantárgyat, ők segítenek a gyengébbeknek. Ezt a „módszert" aztán természetesen az iskolai évad végéig alkalmazni akarjuk.

*

Csak három kiszista a sok közül, s mennyi, mennyi erő, lendület, életkedv! Ezek a mi fiataljaink.

G. F.

Eljegyzés éjfél után

Csak most kezdik felfedezni Drávasztárát, ezt az ezer lkes községet Sellye alatt, ak most, amikor már van övesútja. Eddig hét kilométert gyalogolt a sztárai paszt, amíg kövesutat ért. De lónként még gyalog sem meészelt nekivágni az útnak. umicsizmában sem volt bizonságos a közlekedés, ha — gy mint most —, korán bejött az őszi, tartós esőzés. kövesút alig egy esztendeje készült és nem hét kilométerrel, hanem legalább fél évázaddal került közelebb a vilizációhoz a falu.

Az út például azt jelenti, gy felfedezték Drávasztára imeríthetetlen gazdagságú gyományait, népszokásait, jöttek, hogy sztárai dalok is teznek, és a népviselete is játos, ha ugyan még fellelő lesz maradéktalanul a iblótokban.

A kövesút jelentőségére ázsity Milutin igazgató-tanít hívta fel a figyelmet.

— Jöjjön csak ki vasárnap ggel, persze száraz időben. yolc órára felseprik a kösutat minden ház előtt. Mia kövesút van, busz is van. nnyian szállnak fel rá Sztán, hogy Drávaiványiban már m fér fel senki, vagy csak lóhelyre. Másképpen is ölzködnek. Városiasan. Már csak egy-két idősebb asszony viseli az ősi biklát.

Gázsity Milutin tizenegy éve tanít Drávasztárán. A Békés megyei Battonyáról jött. Nyolc osztályt, 97 gyereket és négy pedagógust bíztak rá. A pedagógusok — egy kivételével horvátul is beszélnek. Fontos ez itt, hiszen a faluban mindenki horvát.

— Az iskolában horvátul tanítanak? — kérdem az igazgatót.

— Horvátul is tanítunk — mondja és megnyomja az „is"-t, ezen van a hangsúly. — Az I. és a II. osztályban hetenként félórát beszélgetünk a gyerekekkel anyanyelvükön. A III. és a IV. osztályban ez az oktatás már másfél órára bővül az írással és az olvasással. Majd pedig a felső tagozatososoknál hetenként két órában tanítjuk anyanyelvüket.

— Melyik nyelven beszélnek jól a gyerekek?

— Inkább úgy mondanám, hogy mind a kettőt egyformán rosszul beszélik. Keverik a horvátot a magyarral és fordítva.

— És melyik nyelven beszélnek szívesebben?

— Természetesen horvátul. Az órákon magyar nyelven oktatjuk őket, de a tízpercet már horvátul zajongják végig. Horvát dalokat énekelnek az udvaron és népi játékokkal töltik el szabadidejüket.

— Milyenek a sztárai emberek?

— Nagyon jók és nagyon érdekesek.

A drávasztárai hagyományok az emberek kölcsönös megbecsülésén és tiszteletén alapulnak. Évszázadok alatt földhözragadt nép lakott itt, aki pedig mégis valamire vitte, idővel zsugori lett és öregebb napjaiban a sok pénze mellett is krumplin koplalva végezte be.

Ebben a faluban a ragaszkodás is hagyományos.

— Még ma is szokás — meséli az iskolaigazgató —, hogy karácsonykor meglátogatják egymást és hosszú köszöntőt mondanak a családra. Ünnepkor a család feje — legidősebbje — poharat köszönt a családra. Még mindig talál vagy ötven családot a faluban, ahol karácsonykor nem hiányozhat a szalma a szobából. Azon is alakult régi szokás szerint. Ahol már nem akarnak szemetelni vele, ott egy maréknyi szalmát összecsomóznak és az ünnepekre beteszik a szobába. Ennek a folytatása, hogy búzát, árpát, kukoricát összekevernek egy kosárban és abból etetik a jószágot.

— Mi ennek a jelentősége?

— Azt jelképezi, hogy a következő esztendőben mindenből legyen bőven a jószágnak.

— Tehát babona.

— Ugy mondanám, hogy szokás, a régi, a bőség utáni vágyakozás maradványa.

Zsúpos ház már egy sincs a faluban, húsz éve még sok volt. Ut utca viszont már van és majdnem olyan hosszú, mint az öreg utca. Zrinyiről nevezték el és negyven ház épült rajta, mind kétszobás, néhol fürdőszobás, de bepucolt valamennyi. Az új házak piros és sárga színűek és a homlokzat mintáival utánozzák egymást. A vaskerítéseket is egymáséról mintázzák. De az új utcasorok, ikerablakos házak között is fennmaradtak az eljegyzés és lakodalom hagyományai.

— Van olyan ház, ahol az eljegyzés nagyobb, mint a lakodalom. Eljönnek a legény rokonai, megkérni a lányt, de mindig csak este tíz órakor. Ez így szokás. A lány szülei éjfélig csak szabadkoznak, hogy nem eladó a lányuk. Éjfél után viszont belegyeznek a házasságba. Ez is hagyomány. És a hajnali órákban megünneplik a leánykérést.

— A lakodalom hagyományai is ilyen ősiek?

— A járkálással kezdődik a lakodalom. A legény vagy éppen a leány rokonai felkerekednek és az egész násznép elindul a lakodalmas házhoz. A kapunál útjukat állják. Csak akkor léphetnek be, ha lefizetik a kapupénzt, tíz-húsz forintot, ki mennyit. Ezt kétszer is megismétlik. Másodszor már a vőlegény is együtt kér bebocsátást a násznéppel.

Nem faggatom tovább, hiszen kötetre való népszokást mesélne még és mint mondja ennél is több a sztárai horvát dalok száma, amiket érdemes lenne még most papírra vetni, lekottázni, mert a 80—90 esztendős emberek ajkán könnyen elhalnak a hagyományok.

Gáldonyi Béla

A Tanárképző Főiskola Testnevelési Tanszékénél betanított

MUNKÁST

azonnalra felvesz.

Jelentkezés: Pécs, Ifjúság útja 6. szám alatt, a tanszéken, naponta 12 órától.

Itélet a Tófalvi bűnperben

Kémkedésért 11 évi szabadságvesztés

A budapesti katonai bíróság pénteken tárgyalta *Tófalvi János* 60 éves gépkocsivezető, vecsési lakos kémkedési bűnperét.

Tófalvi János 1962. tavaszán a Német Szövetségi Köztársaságba utazott, hogy Rudesbergben élő nővérét, *Stász Jánosnét* meglátogassa. Amikor a vonat osztrák területen a nyugat-német határhoz közeledett, Tófalvit magyarul megszólította egy *Krammer* néven bemutatkozó férfi, s utazása céljáról érdeklődött. Beszélgetés közben ismerősként üdvözölte Tófalvit: arra hivatkozott, hogy valamikor együtt katonáskodtak az egyik budapesti laktanyában. Tófalvi, bár nem emlékezett az újdonsült vonatbeli útitársra, hitelt adott szavainak, s nővére lakcímét is közölte Krammerrel, aki megígérte, hogy néhány nap múlva felkeresi őt, sőt vendégül is látja majd. Ígérete szerint jelentkezett is Rudesbergben, majd autóval Ulmba vitte Tófalvit, ahol két napig időztek. Nem sokal ezután újból felkereste Krammer Tófalvit Rudesbergben, ezúttal nem egyedül, hanem egy másik férfival együtt, akit *Kölne* néven mutatott be. Kölne — Krammerhez hasonlóan — a nyugat-német hírszerző szolgálat ügynöke volt, s meghívta Tófalvit, legyen a vendége. Tófalvi a meghívást elfogadta, majd Kölne Münchenbe vitte őt, ahol csaknem két hétig tartózkodtak. Az ügynök egy szállodában helyezte el új ismerősét, s napközben gyakran vitte gépkocsizni a város környékére. Miután kellően kifaggatta az anyagias természetű ember gondolkodásmódját, anyagi ígéretekkel rávette, hogy álljon a nyugat-német kémszervezet szolgálatába.

Egy kémjelentés 200 márka

Tófalvi János vállalkozott a kémtevékenységre, s erről megállapodást is aláírt. Beleegyezése után Kölne azonnal megkezdte a kiképzést. A szállodában elméleti oktatásban részesítette, majd több alkalommal „megfigyelési" gyakorlatokra vitte különböző katonai objektumok környékére, s megismertette vele, hogyan kell az észlelt adatokat titkosírással jelentésbe foglalni, illetve az ilyen írásokat előhívni, s ezt is többször gyakoroltatta vele. Egyúttal ellátta őt a titkosírásos jelentések készítéséhez szükséges különleges papírokkal, írószerekkel, s az előhíváshoz szükséges vegyszerekkel A kém tevékenységgel kapcsolatos tudnivalókat összesítésbe foglalva, valamint a fedőneveket, amelyek címére a jelentéseket küldenie kellett, tükörbe épített kém utasításban külön is átadta Tófalvinak. *Mindenegyes kémjelentésért, amelyben magyarországi katonai épületekről és alakulatokról kellett tájékoztatást küldenie, 200 nyugatnémet márkát ígértek neki.* Kétszáz márkát nyomban átadtak Tófalvinak a kiképzésre fordított idő megtérítéséül.

Tófalvi János május 26-án tért vissza Magyarországra és nyomban megkezdte a kémmegbizatás teljesítését. Négy alkalommal küldött jelentést titkosírással megbízóinak. A jelentéseket fedő szöveget tartalmazó levélben juttatta el a megadott címekre. A leveleket nem a maga neve alatt írta, hanem idegen név alatt.

Kémutasítás a zsebtükörben

Tófalvi János megbízóitól ugyancsak titkosírással kapott kémutasításokat képes levelező lapokon. Ezeken a bélyeg-felragasztásának módja utalt arra, hogy újabb tudnivalókat közölnek vele a sorok között titkosírással. Ezenkívül kémutasítást hozott részére nővére, Stász Jánosné 1963. nyarán, amikor Magyarországon járt. Nővérének leánya, *Bayer Józsefné* és férje ez év márciusában Magyarországra látogatott, s ők Tófalvi János részére egy összesített kémutasítást hoztak, a beszervezésekor kapott utasításhoz hasonlóan, zsebtükörbe rejtve.

Tófalvi János a megbízóihoz eljuttatott értesítéseken kívül még több esetben készített jelentést különböző katonai objektumokról. Észrevételeit nem írta meg levélben, hanem 1964. nyarára tervezett nyugatnémetországi útja alkalmával személyesen akarta eljuttatni megbízóinak.

A küldött jelentésekért 800 márkát helyeztek letétbe bankban Tófalvi János részére a kémszervezet megbízásából.

A kém lebukik

A kémkedés útjára lépett gépkocsivezető nem elégedett meg azzal, hogy saját maga gyűjtsön adatokat, hanem más úton is igyekezett ilyenekhez hozzájutni. *Ez év márciusában egy vasárnap Cegléden meglátogatta régi ismerősét, egy főhadnagyot, akivel korábbi munkahelyén, a Konzerv és Húsipari Szállítási Vállalatnál együtt dolgozott. Rá akarta venni, hogy szolgáltasson részére adatokat az alakulatról, amelynél szolgál, s elhelyezéséről.* Egyúttal kilátásba helyezte, hogy egy-egy ilyen „segítségért" 100 márkát, illetve 1000 forintot fizet a főhadnagynak. Azonban rosszul számított, mert ismerőse nem állt rá az alkura, s kötelességét teljesítve, feletese tudomására hozta, mit akart tőle Tófalvi, s a törvény előírásai szerint feljelentést tett ellene.

Tófalvi Jánost a kémkedésen kívül lőfegyverrel való visszaélés bűntettével is vádolta az ügyészség, mert lakása padlásán rejtgetett egy, 1956. novemberében talált pisztolyt töltényekkel, s nem szolgáltatta be.

A bíróság a tárgyaláson több tanút hallgatott ki, közöttük a kémkedési bűncselekményt leleplező főhadnagyot és *dr. Békés Imre* egyetemi adjunktust, akinek nevét használta levelezéseinél Tófalvi János. Tanúként szerepelt a bírósági tárgyaláson két olyan személy is, akiket korábban kémtevékenységért elítéltek. E két személy, a tíz évi szabadságvesztésre ítélt *id. Holczmeister János* és a 13 évi szabadságvesztésre ítélt *Polyvás István* vallomásából — Tófalviéhoz hasonlóan — ismét fény derült arra, milyen módszerekkel próbálják a nyugatnémet hírszerző szervek a Magyarországról rokoni látogatásra érkező embereket hazájuk elleni kémtevékenységre rábírni. Mindkettőjüket ugyancsak már a vonaton megkörnyékezték s hasonló módszerekkel szervezték be a kémtevékenységre és jelentéseikért hasonló díjazásban részesítették őket.

A katonai bíróság bűnösnek mondta ki Tófalvi Jánost államlitok tekintetében és rendszeresen elkövetett kémkedésben, továbbá lőfegyverrel való visszaélésben és *halmazati büntetésül 11 évi szabadságvesztésre és teljes vagyonelkobzásra ítélte, ezenkívül 10 évre eltiltotta a közügyek gyakorlásától.* Az ítéletet az ügyész tudomásul vette, az elítélt védője enyhítésért fellebbezett.

A kongói szabadságharcosok hősiesen küzdenek a többszörös túlerővel szemben

A kongói felszabadítási mozgalom katonái elkeseredett harcot vívnak a kitűnő amerikai és belga fegyverekkel ellátott leopoldville-i kormánycsapatok és a fehér zsoldosok ellen — jelenti a TASZSZ Párizsból. A felkelők, akiket B—26 és T—28 típusú amerikai bombavető repülőgépek szakadatlanul rakétalövedékekkel támadnak, az utóbbi napokban kénytelenek voltak feladni több stratégiai fontosságú helységet.

A felkelők nehéz helyzetben vannak: súlyos élelmiszer- és gyógyszerhiánnyal küszködnek, nincs elég fegyverük és lőszerük. Matadi kikötőjében viszont egyre újabb és újabb amerikai és belga fegyverszállítmányok érkeztek Csombe hadserege számára. A Katangában lévő kaminai támaszpontról amerikai repülőgépeken folyamatosan szállítják a belga, dél-afrikai és dél-rhodéziai zsoldosokat a frontvonalba. Az arcvonal minden szakaszán ők vezetik Csombe seregeit.

Nyugati távirati irodák legújabb jelentéseikben arról számolnak be, hogy a kormánycsapatok egyik délről előrenyomuló oszlopa egészen megközelítette Stanleyville-t. Az AFP arról tudósít Elisabethville-ből, hogy a kormánycsapatok előőrsei a Kongó folyó balpartján tíz kilométernyire vannak a várostól.

Moise Csombe miniszterelnök — ugyancsak az AFP közlése szerint — bejelentette, hogy a Kindu városáért vívott harcokban elesett Nicolas Olenga, a felkelők egyik tábornoka.

Schröder marad?

Erhard kijelentette: nem lesz változás a külügyminisztérium élén

A CDU-n belül legutóbb lezajlott „zivatar" után Erhard és Schröder a parlamentben válaszolt a szociáldemokraták által a nyugatnémet—francia viszonnyal kapcsolatban előterjesztett interpellációkra.

A szociáldemokrata interpellációk közül Erhard kancellár csak a Schröder külügyminiszter személyével kapcsolatos kérdésre válaszolt. Kijelentette: *a kormány nem osztozik abban a nézetben, hogy a külügyminisztérium élén végrehajtandó személycserével meg lehetne javítani a Franciaországgal fennálló kapcsolatokat.*

A többi szociáldemokrata interpellációra Schröder válaszolt. A külügyminiszter tagadta azt, hogy Franciaország pénzügyi segítséget kért volna Nyugat-Németországtól a francia atomhaderő fejlesztéséhez. Schröder nyomatékosan hangsúlyozta: továbbra is támogatjuk a közös atomhaderő tervét.

Schröder tagadta azt is, hogy kapcsolat áll fenn a közöspiaci gabonaár-probléma és a közös atomhaderő között. Kijelentette: dr. Adenauer nem kapott megbízást arra, hogy párizsi látogatásakor erről a kérdésről tárgyaljon.

Schröder elismerte, hogy „a bonni és a párizsi kormány felfogása nem mindenben egyezik", de hangoztatta, hogy Bonn a maga részéről „továbbra is fáradozni fog a mindkét nép érdekeit kielégítő megoldás megtalálása érdekében".

Végül cáfolta, hogy Bonn olyan titkos egyezményt készülne kötni Párizzsal az agrárproblémáról, amely lényegében kielégítené a francia követeléseket, de csak a jövő évi parlamenti választások után lépne életbe.

Orvosi ügyelet

Pécs mj. város biztosított dolgozói részére ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak 1964. nov. 14-én, szombaton 14 órától 16-án hétfőn reggel 7 óráig a következő helyeken:

I. kerület részére:
Az újmeszesi körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 51-81. Járó betegek részére rendelés de. 9—10 és du. 15—16 óráig. (Szombaton du. is.)

II. kerület részére:
A Városi Rendelőintézetben (ügyeletes orvosi szoba). Tel.: 30-00. Járó betegek részére rendelés de. 10—11 és du. 16—17 óráig. (Szombat du. is.)

III. kerület részére:
A Petőfi u. körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 25-88. Járó betegek részére rendelés de. 8—9 és du. 14—15 óráig. (Szombat du. is.)

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, a hívást a 08-nak (Posta) kell bejelenteni.

Új rendeletek

a háztáji gazdaságokra a Szovjetunióban

Az OSZSZSZK Legfelső T nácsának elnöksége rendele adott ki, amelyben szabályo ta a nem a mezőgazdaságb foglalkoztatott polgárok sz mélyi tulajdonában lévő lattartást. Eszerint a városo ban és ipartelepeken élő ne mezőgazdasági foglalkozá személyek ismét tarthatn állatokat, érvénytelenített az állatok számának korát korlátozását és eltörölték állatok után fizetendő adót.

Az OSZSZSZK legfel pártszerve és kormánya a kö társaság területén rendeletil érvénytelenítette a kolhoz ták, munkások és más fogl kozású polgárok személyi t lajdonát képező háztáji ga daságok korábban bevezet indokolatlan korlátozásait.

A rendelet a korlátozás b veztése előtti állapotok he reállítását, és a háztáji ga daságok területi nagysága al talan csökkentésének jövőbe megszüntetését javasolja. falusi nem-mezőgazdasági fo lalkozású személyek a korá bi szabályoknak megfelelő ismét használhatnak házt földet.

Azok az eltartó nélkül m radt idős vagy munkaképtel kolhoztagok, akiknek gazdas ga állami gazdasággá va más mezőgazdasági üzem alakult át, tovább használh ják a kolhoztól kapott házt földet. A jól dolgozó kolh zisták, munkások és alkalm zottak segítséget kapnak háztáji megműveléséhez, áll tok és takarmány beszerzés hez.

Hassel tárgyalásai

Bár *Von Hassel* bonni ha ügyminiszter washingtoni tá gyalásai még folytatódnak szokatlan módon — már megbeszélések első napjá is közleményt adtak ki.

A közlemény szerint a tá gyaló felek áttekintették, m lyen stádiumban van „MLF", s a megbeszélés során *McNamara „ismételt megerősítette az Egyesült Á lamok szándékát, hogy jele tősebben megosztaná a nu leáris ügyek felelősség NATO-partnereivel".* A kö lemény arra is kitért, ho MLF-ügyben érdeklődést t núsító nyolc NATO-tagálla között „máris nagymérté egyetértés alakult ki". McN mara és Hassel ezután kinyi vánították, hogy az MLF többiek előtt is „változatlan nyitva áll".

Washingtoni diplomáci megfigyelők körében a szoka lan első napi közös közl ményről az a benyomás al kult ki, hogy elsősorban MLF-tervvel élesen szembe álló Franciaország ellen ir nyult.

Rusk és McNamara valósz nűleg pénteken fejezik megbeszéléseiket, amelyek a többi között szó volt NATO úgynevezett „előreto stratégiájának" kérdéseiré továbbá a nyugatnémet feg vervásárlásokról is.

Csütörtökön este *Rusk* kü ügyminiszter is találkozo Von Hassellel.

A Wilson-kormány megkezdte lakbéruzsora-ellenes hadjáratát

A Wilson-kormány megkezdte hadjáratát a lakbéruzsora ellen, amely a tory-kormányzás idején példátlan arányokat öltött. Crossman lakásügyi miniszter benyújtotta törvényjavaslatát a kilakoltatásokról. A jelenlegi állapot az 1957. évi tory-lakbértörvény szerint az, hogy a háztulajdonos a felmondás lejártával, vagy a bérleti szerződés bármely más megszüntetése után bírói végzés nélkül eltávolíthatja a bérleményből a lakót. A törvényjavaslat 100 fontig terjedő pénzbírsággal és hathavi fogházbüntetés terhével tiltja a kilakoltatást külön bírói eljárás nélkül, és korlátlan jogot ad a bíróságnak, hogy saját belátása szerint egy évre felfüggeszthesse a kilakoltatást a bérlő vagy a legközelebbi rokona és az albérlők javára.

Ugyancsak bünteti a javaslat a vízellátás, a villanyáram és gázszolgáltatás megvonását, valamint bútorok eltávolítását a bérleményből. Ez a háziurak egyik kedvenc fegyvere, amivel a lakókat a bérlemény „békés" kiürítésére kényszerítik.

A javaslat nehéz választás elé állítja a tory-ellenzéket, mivel az új jogszabályok korántsem válnak a konzervativizmus leghívebb támaszainak, a háziuraknak az ínyére, viszont a javaslat nyílt ellenzése a parlamentben a legszélesebbkörű felháborodást keltené, ami ártana a toryk választási érdekeinek, miután a választók között több a lakó, mint a háziúr.

A Pécsi Fémipari Vállalat
AUTÓSZERELŐ
LAKATOS,
ESZTERGÁLYOS
szakmunkásokat,
FŰTŐT,
valamint erős fizikai munkára férfi
SEGÉDMUNKÁSOKAT
keres felvételre. Jelentkezés Pécs, Felsőmalom utca 13. sz. alatt.

Pécsi munkahelyre felveszünk
2 autószerelőt,
1 esztergályost,
1 villanyszerelőt,
1 pécsi lakóhelyű **gépkocsivezetőt,** 5 éven felüli gyakorlattal. — Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc u. 11. szám.

Washington a dél-vietnami háború kérdésével foglalkozik

Washingtonban erősödnek azok a hangok, amelyek azt követelik, hogy *Johnson* elnök hozzon „erélyes intézkedéseket" a dél-vietnami probléma megoldására. Az erélyes intézkedések magyarul a vietnami agresszió kiterjesztését jelentenék.

Johnson elnök külön munkacsoportot rendelt ki a vietnami probléma tanulmányozására *William Bundy* külügyi államtitkár vezetésével, s a munkacsoport jelentését már a közeli napokban megtárgyalja tanácsadóival. A vietnami probléma fontos részét alkotta azoknak a megbeszéléseknek is, amelyeket az elnök texasi birtokán *Rusk* külügyminiszterrel és *McNamara* hadügyminiszterrel folytatott.

Az amerikai fővárosban azonban mind többen és többen juttatják kifejezésre azt a véleményüket, hogy *a vietnami háború kiterjesztése súlyos következményeket vonhat maga után. Frank Church* szenátor, a szenátus külügyi bizottságának tagja újságíróknak nyilatkozott erről a kérdésről. *„Tudomásul kell vennünk, hogy Dél-Vietnamban két politikai csoport harca folyik, s ez a háború nem a mi háborúnk. Ha az amerikai csapatokat vetnénk be közvetlenül, akkor ez a fehér Nyugat és az ázsiai csapatok háborújává változna,* — hangoztatta a szenátor. Church kijelentette, hogy véleménye szerint a közeli jövőben nem várható gyökeres változás az Egyesült Államok délkelet-ázsiai politikájában.

*

Genevieve Tabouis, a Paris-Jourban egy Vietnammal kapcsolatos amerikai tervet ismertet, amelyet a neves francia újságíró szerint Washingtonban félhivatalos formában közöltek a francia és a brit diplomáciai képviselettel. A washingtoni terv abból indul ki, hogy az amerikaiak helyzete Dél-Vietnamban tarthatatlanná vált. Johnson ez esetben nem folyamodik kockázatos katonai intézkedésekhez, amelyek konfliktusba sodorhatnák az Egyesült Államokat Kínával, de tárgyalást sem kezd, mert ez Hanoi és Peking elismerését jelentené, és a Kínai Népköztársaság ENSZ-tagságának felújításához vezetne. Ehelyett felhatalmazná Saigont, hogy tárgyaljon közvetlenül a dél-vietnami felszabadítási fronttal. Ezt megelőzően azonban az Egyesült Államok tartós, erős katonai támaszpontokat létesít Dél-Vietnamban és a saigoni kormánnyal elfogadtatja a támaszpontok státusát. Egyidejűen Egyesült Államok „kérésére" (Ausztrália, Uj-Zéland) megerősíti bázisait a Fülöpszigetektől a Thaiföldig terjedő övezetben. A terv egyben Laosz és Kambodzsa semlegességét javasolja azzal a kikötéssel, hogy az Egyesült Államok részt vesz a semlegesség ellenőrzésében.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ
SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

VILLANYSZERELŐT
nagy gyakorlattal
ALKALMAZNA
a Komlói Víz- és Csatornamű. Jelentkezés a vállalat központjában: Komló, Kossuth Lajos utca 19.

A televízió műsora

november 14-én, szombaton

16.03: Kis zenetörténet. Ké zépkor — reneszansz — ba rokk. Az Országos Filharmó nia általános iskolai bérletso rozatának első előadása Zeneművészeti Főiskola nagy terméből, képfelvételről. 17.3 Hírek. 17.40: Vállalta a fele lősséget... 18.00: Őserdő Duna mentén. A Televízió ki filmje a gemenci erdőről. - 18.25: A kamera előtt Gyá fás Miklós. 18.35: Hétről hé re... 18.45: Esti mese. 18.5 Demeter Imre színházi jegy zete. 19.05: Vidéki színháza tv-fesztiválja. Közvetítés Szegedi Nemzeti Színházbó Beaumarchais: Figaro házas sága. Vígjáték két részben (1 éven felülieknek!) A szünet ben: Tv-híradó. 22.05: Tv-hír adó — 2. kiadás.

Ki verte meg Kósi Lászlót?

Az Állami Nevelő Otthonból megszökött egy kisfiú... Az édesanyja, Kósi Lászlóné közölte hogy nem engedi vissza, mert a nevelő otthonban véresre verték. — A vád súlyos nem lehet mellette szótlanul elmenni.

Felkerestem Kósi Lászlóékat. A Felsőmalom utca 7-ben, hátul az udvarban laknak... Szerény, rendes lakás. Kósiné elvált a férjétől, jelenleg az édesanyjával él, mindketten a XIV. Autójavító Vállalatnál dolgoznak.

Kardlappal keringőre

Kósi László, édesanyja, nagyanyja, valamint a tanuként megjelent Arató Károly tanár és Vida József üvegező jelenlétében elmondta, hogy „Dani tanár bácsi" vasárnap hazaengedte. Hétfőn délután, amikor az iskolából hazaértek Kovács József nevelő „szökésnek", engedély nélküli távozásnak minősítette Kósi László vasárnapi hazalátogatását, és ezért felelősségre vonta.

— Kovács tanár bácsi behívott a tanuló melletti kisszobába, és azt mondta, hogy fogjam meg a bokámat. Megfogtam... Ekkor odaszólt a szobában furulyázó Schobert János tanár bácsinak, hogy „keringőt". Ekkor Kovács tanár bácsi egy rossz vívókarddal, amit tűz piszkálására használtunk verni kezdett. Nagyon megvert. Közben a Schobert tanár bácsi véletlenül belerúgott a könyökömbe. Ezért szöktem meg.

A történet hihetetlennek tűnik.

— Vesd le fiam a ruhádat, megnézünk — szólok a gyerekhez, és az készségesen leveti a nadrágját, ingét... A gyerek hátsóján félrecsúszott kötések, a bőrén véraláfutások. A könyöke is be van kötözve. Az embernek összeszorul a szíve a látványtól. Auschwitzi módszerek, embertelenség, akárki tette!

— Tetszik látni, mit csináltak vele — szólal meg az anyja sírós hangon, — ha adnak neki egy-két pofont, nem szólok én egy szót sem, arra minden gyerek rászolgál, de ilyent csinálni... És nem olyan rossz gyerek ez eredetileg, rajzol, énekel... Tessék nézni ezt a képet a falon, ezt is a Lacika rajzolta.

Színes ceruzarajz. Egy nagyfülű kutya csodálkozva bámul a felborult esernyőre.

— Orvosnál voltak?

— Igen... Kedden voltunk az SZTK-ban... Bekötözték és orvosi látleletet vettek fel...

Az orvosi látlelet

Másnap elmentem az orvosi látleletért. Dr. Pap Zoltán, az igazgató főorvos helyettese készségesen a rendelkezésemre bocsátotta. A látleletben a következő áll: „XI. 9-én délután (Intézetben, Megye u. 24.) az egyik nevelő vonalzóval, illetve kardlappal (??) megverte. St. Mindkét oldalon a glutealis tájon hátul gyerek tenyér nagyságú hám excoliatio enyhe környéki duzzanat, kisfokú bevérzés található. A jobb comb felső harmadán borsónyi hámsérülés..."

Ezek után felkerestem az Állami Nevelő Otthon igazgatóját, Dorositz Józseft.

— Kérem, tud Ön arról, hogy a nevelő otthonban az egyik tanár véresre verte Kósi Lászlót?

— Utólag hallottam róla. A gyerek állítása nem felel meg a valóságnak. Kérem, én nem akarom kendőzni a dolgot, de ezt a verési ügyet ne tessék elhinni. Kovács József nevelő tíz éve dolgozik nevelő intézetben, a munkájáról mindenkinek jó véleménye van. Bizonyos hibát ugyan elkövetett, mert Kósi Lászlót valóban megverte, de nem kardlappal, hanem vonalzóval, és nem november 9-én, hanem október 20-án. Az intézeti gyerekekkel Bognárral, Kósival és Árral egyébként hétfőn reggel találkoztam ,amikor iskolába mentek, de Kósi nem mondott semmit, pedig meg is szólítottam az utcán...

— Tessék parancsolni, itt az orvosi látlelet. A gyerek sérüléseit egyébként magam is láttam...

— Máshol is megverhették... Az Egyetem utcai iskolába jár... Esetleg...

— Igen, de Kovács József tegnap felkereste Kósi Lászlót a lakásán. A gyereket kérte, hogy ne mondjon olyant, hogy ő megverte, mert ez nem felel meg a valóságnak, majd a gyerek nagyanyjához fordult, s arra kérte, hogy ne csináljanak a dologból ügyet...

— Nem hiszem, hogy ott járt, hiszen megbeszéltük vele ,hogy nem tesz lépéseket...

„Disznóságnak tartjuk"

Ezek után felkerestem az Egyetem utcai általános iskolát. Gyutai Kálmánné, az iskola igazgatója és Tarján Tibor, Kósi László osztályfőnöke elmondták, hogy a gyerekeket soha nem verték meg az iskolában, inkább igyekeztek neki segíteni, mivel a családi körülményei rosszak voltak. Kósi László egyébként magatartásában is különbözött a többi nevelőotthoni gyerektől, csendesebb, érdeklődőbb és szerényebb volt.

— Amikor én észrevettem, hogy Kósi László nem tud ülni a padban, megkérdeztem, hogy mi történt vele... Az eset egész tantestületünket fel háborította, akárki tette, disznóságnak tartjuk! — mondja Tarján Tibor.

Ezek után visszamentem a nevelőotthonba.

— Sajnos, igaza van. Kovács József tényleg elment Kósiékhoz — fogadott Dorositz József igazgató —, a gyerek állításai persze hazugságok, ezt Önnek is látni kell.

Megérkezett Kovács József is, aki többnyire délutáni szolgálatot lát el az intézetben. Kérdéseimre a következőket adta elő:

„Nem vertem meg"

— Kósi László október 19-én került az intézetbe. 20-án délután láttam, hogy a tanulószobában nem dolgozik, csak rajzol és a könyveit húzogatja. A délután folyamán többször figyelmeztettem, hogy tanuljon, és mondtam neki, hogy a többiek már abban a megszokott tempóban élnek, hogy én számonkérem a házi-feladatot. Kósi László azt állította, hogy nem kapott házifeladatot. Megnézem a füzeteit, s ekkor kiderült, hogy 16-a óta nem készíti el a leckéit. A foglalkozás végén behívtam a tanári szobába, és egy vonalzóval hármat rávertem. Schobert tanártársam valóban jelen volt és egy „B Klarinéton" gyakorolt, de ennek semmi köze sem volt a veréshez, hiszen délután mindig gyakorolni szokott. Schobert kollégámnak a dologhoz semmi köze.

— Nem vívókarddal ütött a gyerekre?

— Vonalzóval. Semmiféle kardról nem tudok.

— Kósi Lászlót azonban valaki, valahol november 9-én is megverte, ezt az orvosi látlelet is bizonyítja.

— Kósi László vasárnap engedély nélkül ment haza, ami szökésnek minősíthető. Hétfőn délután behívattam és közöltem vele, hogy azonnal beosztom kapus szolgálatra, és az egy vasárnapért kettővel fizet... De nem vertem meg ezen a napon.

Dorosits igazgató ingerülten közbeszól:

— Próbáljon maga megnyugodni abban, amit hallott, mert ez a valóság, függetlenül attól, hogy a gyerek feneke véres, vagy nem véres...

Ezt nem lehet tűrni

Én sajnos nem tudok megnyugodni, mert engem éppen az érdekel, hogy miért véres ennek a Kósi László nevű kisfiúnak a hátsója? Hogyan lehetne abba belenyugodni, hogy 1964-ben, a szocializmust építő Magyarországon véresre vernek egy kisfiút?

Megnéztem azt a bizonyos szobát, ahol a kitalált, vagy nem kitalált verések zajlottak... Vívókardot sehol sem láttam, de ez a kard nem is olyan döntő az ügyben. Így vagy úgy, de valaki, valahol nagyon megvert egy kisfiút, és ezt nem lehet tűrni!

Kovács József azt állítja, hogy november 9-én nem verte meg Kósi Lászlót, az Egyetem utcai iskola állítja, hogy soha nem verték meg... Otthon sem verték meg Én mindezt hajlandó vagyok elhinni, de Kósi László hátsója csupa vér, és a megverését, mint tényt a Megyei Rendelőintézet is megállapította november 10-én.

Az újságíró nem nyomozó, bizonyítási eljárások nem tartoznak a hatáskörébe. A kérdés pillanatnyilag nyitott. Meg kell állapítani, hogy ki verte meg ilyen kegyetlenül Kósi Lászlót, s akárki tette is, eljárást kell ellene indítani!

Bertha Bulcsu

Felveszünk érettségizett anyagkönyvelési gyakorlattal rendelkező táblaellenőri munkakörbe, elektro- vagy géptechnikusi gyakorlattal rendelkezőket technikusi munkakörbe, — valamint gépkezelői és raktárkezelői munkakörbe.

Jelentkezéseket „Lyukkártya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Mókusparadicsom

Zengővárkonyban, ahol Dél-Dunántúl legnagyobb összefüggő szelídgesztenye erdeje található, valóságos „paradicsomot" találnak a mókusok. Ezek a kedves kis állatok eiészeretettel választják lakóhelyül a gesztenyést, amely nagyszerű éléskamrát biztosít számukra. Egyik fáról a másikra ugrálva gyűjtögetik össze télire a gesztenyét, s elraktározzák. Életárukat változatosabbá teszi a dió, mert a gesztenyést diófák veszik körül. A szelídgesztenye gyorsan odvasodik, így kényelmes odukat választhatnak maguknak. Főleg a nagyobb fákat szeretik, ezekben „bérelnek ki" lakást. A falubeli gyerekek egy időben megfogták a mókusokat és otthon kalitkában próbálták nevelni. A mókusok azonban nem bírták a fogságot és hamarosan elpusztultak. Ezért a községi tanács, hogy megakadályozza teljes kipusztulásukat, az ugrándozó kis állatkákat védetté nyilvánította. A számuk azóta 18-ra szaporodott és vidáman élnek a „mókusparadicsomban".

— **Bábelőadás lesz** november 16-án, vasárnap de. 10 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Műsor: KÉT BORS ÖKRÖCSKE és a KISKAKAS GYÉMÁNT FÉLKRAJCÁRJA. Érvényes a „Vitéz László" bérlet. (x)

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET:

November 16-án, 4 órakor: Aszalós Árpádné Ságvári Endre u. 3. **5 órakor:** Bischof Jánosné Borbála-telepi kultúrház.

November 17-én, 6 órakor: dr. Bernáth János és Nagy Sándorné Felsővámház utcai iskola, Ábrahám Károly Szabolcsfalu, kultúrház.

November 18-án, órakor: Gáspár József Pécsbányatelep, tanácskirendeltség, Vertike István és Lóga Antal meszesi pártszervezet. **6 órakor:** Győző Jenő meszesi pártszervezet.

November 19-én, 5 órakor: Bakó János Vasas II. telepi kultúrház. **6 órakor:** Bátai Sándor Vasas II. telepi kultúrház.

November 20-án, 5 órakor: Zöld Gézáné öregmeszesi szakszervezeti helyiség. **6 órakor:** Kabar Ferenc és Gyenis József Vasas II. telepi iskola, Bérczes Jánosné Baranyavár u. 1/1., Mislyenácz Ferenc újmeszesi pártszervezet, Pintér István Rigó u. 21.

II. KERÜLET:

November 16-án, 5 órakor: Pánczél Ferencné fehérhegyi ált. isk., Ebert János Borbála-telepi kultúrház. **6 órakor:** dr. Nagykálózi Zoltán Felsővámház utcai iskola, Kovátis Károly Köztársaság téri iskola, Antal György Petőfi utcai iskola, Zejda Károlyné Keszty ugyár, Bory Ferenc Nagyárpád, tanácskirendeltség.

November 18-án, 6 órakor: dr. Sáfrány János Szigeti pártszervezet. **7 órakor:** Dékány Ilona kertvárosi iskola.

November 19-én, 6 órakor: Szirken János Rákóczi út 58.

November 20-án, 5 órakor: Pigecz Györgyné Ágoston téri isk. **Fél 6 órakor:** Deák László Sallai u. 35. **6 órakor:** Táborszky Istvánné Ágoston téri iskola.

III. KERÜLET:

November 15-én, 4 órakor: Mikolics Pál Nagy-Szkókó 50.

November 16-án, 5 órakor: dr. Tóth István Mikes K. u. 17., Illés Gyuláné Málna u. 8., Beke József Túrr István u. 1/a., Jávori István Ybl Miklós u. 7., Horváth Ferenené Uj-Mecsekalja 39. ép., Várhegyi Pál 39-es dandár út 3/c., dr. Szabó Lajosné 39-es dandár út 1., Almási János és Tomecskó Gyula Uj-Mecsekalja, ált. iskola, Marosi Károlyné Alpári Gy. u. 4.

November 17-én, 5 órakor: Mecseki Józsefné Szigeti út 138., Szélig Rezsőné Ifjúság u. 5., Csizmeg Józsefné és dr. Varga János Damjanich u. 30., Balogi György Közép-Daindol 2., Vertike József ürögi kultúrház.

November 18-án, 5 órakor: Hadnagy Árpád és Kónya János Uj-Mecsekalja, ált. isk., Czett László 39-es dandár út 5/a., Passa Pál Ságvári kultúrotthon. Kuruczai József Tanárképző Főiskola

November 19-én, 5 órakor: Sopronyai József Körösi Cs. S. u. 1/e.

November 20-án, 5 órakor: Kéméndi György Bálics út 54., Szabó István Bánky D. u. 11., dr. Bojtor János Uj-Mecsekalja, ált. iskola. **6 órakor:** Herendi Ferenc és Balogh József Patacs, kultúrház.

November 21-én, 5 órakor: Barkóczi Sándorné Monostor u. 5.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK

Csuka Tibor, Muth Miklós, Teszlák Zsuzsanna, Takács Ferenc, Benkő Gábor, Kántor István, Zobori László, Légvári Ambrus, Budai Erzsébet, Gergely László, Stálenberger Anna, Kovács Attila, Kovács Éva, Hengi Tamás, Papp Gábor, Varga Tibor, Pavlik Barna, Tabi Ildikó, Jankó András, Gerber Imre, Sütő Gábor, Zabb Andrea, Vajda Zoltán, Buják István, Schlepp Erzsébet, Hardi Péter, Horváth Andrea, Almássy Pál, Márton Gyula, Gáspár Szilvia, Schreiner József, Nagy Magdolna.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Baranyai József és Weibl Izabella, Miklós Ferenc és Héjjas Mária, Ferenczi József és Acsády Éva, Kövesi Ferenc és Ferenczi Terézia, Kiss István és Wolf Mária, dr. Mosdósi László és Szücs Beatrix, Körző Kálmán és Baranyai Éva, Bódog Ferenc és Resál Éva, Fülöp László és Soós Zsuzsanna, Prucsi János és Lengyel Ágnes, Ajtorjai István és Hartmann Ilona, Szabó Géza és Nendtvich Erzsébet, Hochrein András és Szendrői Éva, Endrődi Lajos és Hoffmann Mária, Varga Árpád és Stéhl Mária, — *Aranylakodalmasok:* Kuruczi Ádám és Kalmár Ilona.

MEGHALTAK

Székely István, Péter Ferenc, Varga Jánosné sz. Pál Zsuzsanna, Kürti Gézáné sz. Stahl Ilona, Csordás Lajos, Steinerbrunner József, Domsa Dezső, Ádám Bélánné, sz. Szack Anna, Pál András Szilveszter Sándor, Fábián Kálmánné sz. Ferenczi Terézia, Kürtös Károlyné sz. Miesák Julianna, Reit Andrásné sz. Haffner Magdolna, Szűle Károly, Takács Jánosné sz. Selei Vilma, Rippert Ádámné sz. Bakkelmaier Vilma, Murgás Lajosné sz. Kálózi Anna, Simon Anna, Katona István.

Áramszünet

— **Áramszünet lesz** november 14-én 7—17 óráig hálózatátépítés miatt a Buzsáki és Karancs utcákban. (x)

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK

1964. nov. 14-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Határozatok nyomában. Riport. Mindenki kedvére. Zene.
17.50: Német nyelvű műsor: Szombat esti muzsika.
18.10: A mecseki tüdőszanatóriumban. — Zenés, verses riportműsor szerb-horvát, német és magyar nyelven.
19.00: Déli-dunántúli híradó.
19.20: Zenélő levelezőlap. Válasz a hallgatóknak.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richárd (este 7 órakor). Timár-bérlet.

ZENE

Liszt-terem: A Zeneművészeti Főiskola Liszt Ferenc Kamarakórusának hangversenye (fél 8 órakor).

MOZI

(Rövidítések: szv.=szélesvásznú, szí.=színes.)

Park: Karbid és sóska (6, 8, 10).
Petőfi: Ha egyszer húsz év múlva (szv., 4, 6, 8).
Kossuth: A világ végéig (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó, Sosem volt király bánata, Tokió előtt, 64/32. sz. világhíradó, Mindennek megvan a maga ideje, Pajkos cicuska, A kapzsi Ahmed. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Moszkvai séta (szv., 6). **Építők:** Aranyember (szí., 4, 6). **Pécsszabolcs:** Férjek (5, 7). **Mecsekalja:** Pásztorkirály (szí., 7). **Vasas II.:** Amig az ember él (szv., 7). **Mohács:** A generális (6, 8). **Szigetvár:** Mr. Hobbs szabadságra megy (szv., 8). **Siklós:** 3+2 (szv., szí., 7). **Sellye:** Üzvegy menyasszonyok (szv., 7). **Harkány:** Hol a tábornok (7). **Beremend:** Hamu és gyémánt (szv., 8). **Pécsvárad:** Miért rosszak a magyar filmek? (szv., fél 8).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 13-32, 15-33; 17 óra után: 69-11. Belpolitikai rovat: 34-88.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 30-94.

Pécsi Szikra Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 16. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

Három történet

1.

Ismerik? A gazda rétre megy, a gazda rétre megy, ki a, ki a rétre megy... A gazda rétre megy, a fia rétre megy...' — stb.... stb.... Ez olyan gyermekdal, amelyet ezúttal felnőttek, — ha nem is éneklik — de gyakorolják.

Talán az akták és levelek is egymás „vállába" kapaszkodva menetelnek a bürokrácia végtelen legelőjén közel sem derűs nótázás közben. A levél, azaz akta, a Bm Építőipari Vállalat valamelyik osztályáról indult el egyenesen a minisztériumba, amelyben kívánságukat tolmácsolták. A kívánság ez volt: kazánházat építünk a Szigetvári Konzervgyár telepén. Hogy a munkát határidőre befejezzük, két festőre és három csőszerelőre volna szükségünk. Kérjük a minisztériumot, kérjék ki az öt szakmunkást a konzervgyártól.

Kikérték, méghozzá eképpen: az Építésügyi Minisztérium az Élelmezésügyi miniszterhelyetteshez. Köves László elvtárshoz fordult az öt szakmunkás ügyében — Budapesten. A miniszterhelyettes ismertette egy levélben az építők kívánságát Kovács Lászlóval, a Konzervipari Tröszt vezérigazgatójával — Budapesten. A vezérigazgató továbbította a baranyai építők kívánságát a Szigetvári Konzervgyár igazgatójának. És az igazgató „kissé" elcsodálkozva azt mondta: Menjen az öt ember át a kazánházhoz és segítsen...

Egyszerűen megoldotta. Az akták átfutási ideje egy teljes hónapot vett igénybe. Pedig egyszerűbb utat is bejárhattak volna: mondjuk az építésvezető átmegy a gyárudvaron és azt mondja a konzervgyár műszaki vezetőjének: „Komám, adjál át két hétre öt szakmunkást, hamarabb elkészül a kazánház..."

De hát énekeljünk csak gyerekek! Van idő bőven!

2.

Volt egyszer egy miniatür állatkert, abban pedig egy bozontos fejű, egykedvű oroszlán. És mert az oroszlánnak változatos étrend dukál, egy szép napon kutyahús szerepelt az étlapon. A tudatlan állatetetők — kik éppen erre a napra nem kaptak főnöki szak-instrukciót — be is tereltek a ketrecbe egy kívánesi tekintetű kutyát. Az oroszlán fektéből fölnézve csendesen vizsgálgatta az új jövevényt, majd ismét elnyújtózkodott és lehúnyta szemét.

Az állatetetők pedig szintén továbbálltak, hogy a többi ketrec lakóinak feltálalják az aznapi menüt. De néhány perc múltán rettenetes ordításra figyelnek fel. Az üvöltéstől visszhangzott az erdő, megremegtek a fák és az állatok. „Szegény kutya! Talán mégsem kellett volna..." — rebegte az egyik ápoló és rohantak az oroszlánketrec irányába.

Éppen jókor.

Mert ki tudja, ha csak néhány percet is késnek... Az oroszlán beszorult a sarokba és kétségbeesett ordítással nyalogatta saját ábrázatát, amelyet a kutya alaposan összemarcangolt. A kutya néhány lépést hátrálva megállt és merően figyelte ellenfelét, mint a bajnok a ringben, aki várja, mikor számolják ki padlóra küldött partnerét. Az oroszlán bánatos szemét az állatetetőkre meresztette, akik aztán a bátor és okos fejű kutyát kitessékelték a ketrecből, eképpen biztosítván némi nyugalmat az állatok sörényes, de megingatott tekintélyű királyának.

3.

Találkoztam a Csikkszedővel. Jól öltözött középkorú férfi volt. Kicsit furcsállottam, hogy hosszú évek után valahonnét a feledés homályából ilyen váratlanul fölbukkant. Mert a csikkszedők már rég kiléptek az utcaképből. Mentek, bandukoltak az úttest szélén, merően figyelték a földet, lehajoltak, fölkapták azt a pici kis fehér csikkecskét, szinte csipegették az aszfaltot, mint varjak a barázdát.

És most jön ez az ember, kísérem az Irányi Dániel tértől kezdve befele a Kossuth utcán. Lehajol, felemeli, két ujja közé fogva megnézi, eldobja, a másikat nem dobja el, elteszi, aztán tovább megy, válogatva az úttest szélére lesodort csikkek között.

Te jó ég! Cigarettára talán mégis lehetne néhány fillérje! Végül is — statisztika bizonyítja — nálunk gyártják a legolcsóbb cigarettákat a környéken, és ez igaz is, mert másutt drágább a tömegcigaretta... A cigaretta hiánya nála nem pillanatnyi zavar, hanem rendszeres tünete a nyomornak, amikor is a végső megoldás valóban nem lehet más, mint hogy lehajoljon és felkapkodja az elhullajtott cigarettavégeket. Csak jönne erre most — gondolom magamban — jönne erre most egy bátor tollú szociográfus, majd megmutatnám neki, hogy lám, ne lakkozzuk mi kérem a közéletet meg a színvonalat, mert lám... ilyen is van, van még csikkszedő, ha kevesebb is, ha sokkal kevesebb is, mint abban az átkozott 1938-as esztendőben, amihez tudvalevőleg mindent hasonlítunk.

A Színház téren melléje lépek.

— Kérem, gyújtson rá... és... mondja el nekem, hogy jutott idáig... mármint hogy... szóval ritka látvány az ilyesmi...

Zsebéből egy marék füstszűrős cigarettavéget szedett elő és fölényesen felnevetett:

— Maga engem valami csóró pasasnak néz, igaz?

— No igen, mert...

— Mit lát itt? A tenyeremben? Fecske-csikkeket nem? No látja. Azt hiszi, hogy Kossuthért lehajolok? A Fecske az más! Rászoktam, viszont pult alól sem kapok, mi egyebet tehetek?!

R. F.

A hét vége sportműsora

SZOMBAT, NOVEMBER 14:

Labdarúgás. Megyei I. osztályú mérkőzés: Helyiipar—Előre, Helyi-ipar-pálya 14.00.

Teke: NB II. mérkőzés: Pécsi Szikra—Győri MÁV DAC, Kokszművek-pálya 17.00.

Vívás. A megyei kard- és női tőrcsapat-bajnokságok versenyei, Egyetemi Tornacsarnok 16.00.

Kosárlabda. Ifjúsági csapatok országos tornájának mérkőzései a PVSK, a Szekszárdi Petőfi, a Kaposvári Táncsics Gimnázium és a Bp. Pedagógus részvételével, Komló 8.00 és 15.00.

VASÁRNAP, NOVEMBER 15:

Labdarúgás. NB III. mérkőzések: PEAC—Kalocsai Honvéd, Ifjúsági stadion 10.30, Bajai Építők—Máza-Szászvári Bányász, Baja 14.00. Pécsszabolcsi Bányász—Nagymányoki Bányász, Pécsszabolcs 14.00, Nagykanizsai Vasutas—Mohácsi TE, Nagykanizsa 10.30. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Lánycsók—Pécsi Szikra, Lánycsók 14.00, Magyarszék—Pécsi Ércbányász, Magyarszék 14.00, Pécsi Postás—Vasas I. Bányász, Postás-pálya 9.00, Siklós—Pécsi Kinizsi, Siklós 14.00, Hidasi Bányász—Szigetvári ZMSE, Hidas 14.00, Pécsi Porcelángyár—Bóly, Porcelángyár pálya 9.30, Pécsi Vasas—Beremendi Építők, Ifjúsági stadion 14.00.

Teke, NB II. mérkőzés: Pécsi BTC—Nagykanizsai Bányász, BTC-pálya 8.00.

Ökölvívás: NB II. mérkőzés: PVSK—Bonyhádi Vasas, Építők Tüzér utcai csarnoka 9.00.

Kosárlabda, Ifjúsági csapatok országos tornájának mérkőzései a PVSK, a Szekszárdi Petőfi, a Kaposvári Táncsics Gimnázium és a Bp. Pedagógus részvételével, Komló 8.00.

Sakk, Megyei I. osztályú mérkőzések: Mohács—PEAC, Mohács csónakház 9.00, Pécsi Honvéd—Vasas II. Bányász, FEK 9.00, Spartacus—Komló, KIOSZ kultúrterem 8.00, Bányász II.—Bóly, Komját Aladár u. 5. 9.00. Városi bajnokság: Építőipari Technikum—Pécsi Postás, FEK 9.00, Dinamó—Helyiipari, Hőerőmű 9.00, Tervező Vállalat—Kesztyűgyár, Rákóczi út 1. 9.00.

Birkózás. A megyei felnőtt kötöttfogású csapat-bajnokság második fordulója, Pécsújhegy, Bányász-sportház 10.00.

Asztalitenisz. NB I. mérkőzés: Pécsi Ércbányász SC—Bp. Vasútépítők, férfi, Új-Mecsekalja, 39-es dandár úti ált. isk. 9.30. NB II. mérkőzés: PEAC—Szombathely, férfi, Egyetemi Tornacsarnok 9.30.

Vízilabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzés, Újpesti Dózsa—Pécsi Dózsa, Budapest, Sportuszoda 17.30.

sport Sport sport

Megkezdődnek a sportakadémiák

Csanádi Árpád és Lakat Károly tart előadást Pécsett

A Megyei Testnevelési és Sportszövetség Sajtó- és Propaganda Bizottsága gazdag téli programot állított össze. A következő hetekben mind kevesebb lesz a szabadtéri események száma, mindinkább a tornatermekbe szorulnak a sportolók A téli hónapokban azonban nemcsak a tornatermek népesednek be. A sajtó- és propaganda bizottság gondolt a sportvezetők, edzők, sportkedvelők, szurkolók másirányú foglalkoztatására is.

Amióta a téli hónapokban sport akadémiákat, sportköri estéket rendeznek, soha nem nyilvánult meg ezek iránt olyan nagy érdeklődés, mint most. Ez érthető, hisz nemcsak a városokban, de a falvakban is nagy érdeklődéssel figyelték a tokiói olimpiai játékok versenyeit és most a nagy versenyek után nagyon várják a sportkedvelők az olimpiai élménybeszámolókat, előadásokat.

A Megyei Testnevelési és Sportszövetség Sajtó- és Propaganda Bizottsága is a téli tervének középpontjába az olimpiai játékokról szóló élménybeszámolókat, sportakadémiai előadásokat állította.

Az első előadás

Pécsett hamarosan megkezdődnek a sportakadémiai előadások, Csanádi Árpád, az MTS elnökhelyettese, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság magyar tagja a Tanárképző Főiskola dísztermében tart beszámolót a tokiói olimpiai játékokról. Ezt követően Lakat Károly, az olimpiai bajnokságot nyert olimpiai labdarúgó-csapat szakvezetője lesz a pécsi sportakadémia előadója. Hogyan nyertünk aranyérmet Tokióban? címmel számol be a labdarúgó-csapatunk sikeres szerepléséről. Három pécsi előadója is lesz a pécsi sportakadémia harmadik előadásának, Horváth Leona, testnevelő tanárnő, a magyar tornászválogatott szakvezetője, Erdősiné Tolnai Márta, a PVSK tornásznője, a magyar válogatott tornászcsapat Tokióban járt tagja eleveníti fel Novák Szilveszterrel, a városi KISZ-bizottság titkárával együtt tokiói élményeit. Pécs mellett Komlón, Mohácson is lesznek sportakadémiai előadások, Mohácson Tabák Endre, a Népsport főszerkesztője és Zsolt István nemzetközi játékvezető szerepel a sportakadémia előadói között.

A járási testnevelési és sportszövetségek sajtó- és propaganda bizottságai sem tétlenkednek, dicséretre méltó kezdeményezésén dolgoznak, minden községben legalább egy sportköri estét szerveznek. A sportköri estéket az eddigieknél szélesebb keretek között tartják, élménybeszámolókkal, filmvetítéssel egybekötve. Az előadások alatt a kultúrotthonok vezetőivel a téli esték szervezői megbeszéléseket tartanak, az együttműködés azért fontos, mert az elmúlt években nem egyszer a sporttárgyú előadások összecsestek a kultúrotthonban tartott előadásokkal. A sportköri esték keretében újszerű sporttárgyú szellemi vetélkedőket is rendeznek, Bóly, Dunaszekcső, Palotabozsok, Majs, Bikal, Mekényes, Kaposszekcső, Kishajmás, de sorolhatnánk tovább azokat a községeket, ahol máris hozzáláttak a téli sportköri esték élménybeszámoló szervezéséhez, előkészítéséhez.

Egy a cél

A sajtó- és propaganda bizottság Pécsett előadóirodát állított fel, a legjobb pécsi szakembereket kérik fel az előadások megtartására, ugyanakkor neves fővárosi szakemberek is lelátogatnak Pécsre, Komlóra és Mohácsra. A bizottság sporttárgyú filmeket is beszervezett, de gondoskodás történt sportbemutatók rendezéséről is. A sportbemutatók, élménybeszámolók, falusi téli esték — egy célt szolgálnak: minél többen kedveljék meg a sportot és kerüljenek közelebb a testnevelés és sportmunkához.

Az NB III-ban és a megyebajnokságban még bajnoki mérkőzéseket játszanak

A labdarúgó NB III-ban és a megyei I. és II. osztályban is lassan befejeződnek a bajnokság küzdelmei.

Az NB III. délnyugati csoportjában az utolsó előtti forduló mérkőzéseit játsszák csapataink. A PEAC a hazai pályán az Egyetemi Tornacsarnok melletti Ifjúsági-stadionban vasárnap délelőtt a Kalocsai Honvéd ellen próbálja megtartani a második helyet.

A Mohácsi TE labdarúgói Nagykanizsán a vasutasokkal játszanak. Máza-Szászvár együttese Bajára látogat, Pécsszabolcson a Nagymányoki Brikett lesz a hazaiak ellenfele.

A megyei I. osztályban is játszanak még a hét végén bajnoki mérkőzéseket. Szombaton a Helyiipar—Előre összecsapás kerül sorra a Helyiipar-pályán, a vasárnapi találkozók közül a Porcelángyár mérkőzés iránt nyilvánul meg a legnagyobb érdeklődés.

A megyei II. osztályú labdarúgó bajnokságban vasárnap lesz az utolsó forduló. Utána még egy-két elmaradt találkozót játszanak és befejeződik az idény. Az utolsó forduló érdekesebb mérkőzései: Vasas II. Bányász—Pécsi Dinamó, Pécsvárad—PVSK II., BTC II.—Mágocs. Az élcsoport állása az utolsó előtti forduló előtt: 1. Pécsi Bányász II. 40, 2. Pécsi Dinamó 35, 3. BTC II. 30, 4. Mágocs 29, 5. Vasas II. Bányász 26, 6. Pécsvárad 26 ponttal. A feljutás kérdése még csak részben dőlt el, a Pécsi Dinamó már a megyebajnokságban érezheti magát, hogy ki lesz a második feljutó csapat, az csak az utolsó mérkőzéseken dől el, erre a legnagyobb esélye Mágocsnak van. Hiába vezetnek azonban a mágocsiak jelenleg 3 ponttal Pécsvárad előtt, ez nem elegendő a feljutáshoz, mert ha a Pécsvárad a hátralévő mérkőzéseken 4 pontot szerez, ő kerül fel a megyebajnokságba.

Versenyeznek a pécsi céllövők

Két fordulóból álló versenysorozaton vettek részt a pécsi céllövők. Vendégként budapesti versenyzők is indultak. A kedvező időjárásban nem egy számban jó eredményekkel lepték meg a szakembereket a sportág kedvelői. Sportpisztoly: Csapat: 1. MHS Baranya LK. 1960 köregység, 2. MHS Bp. XIII. ker. 1943, 3. Pécsi Dózsa SE 1810 köregység. Egyéniben: 1. Péter József Dózsa 60/524, 2. Tarba Lajos Bp. XIII. 60/522, 3. Sáfrány István MHS Baranya 60/519. Sportpuska összetett: Csapat: 1. MHS Bp. XIII. 2170 köregys., 2. P. Dózsa 2117, 3. MHS Baranya 1601 köregység. Egyéniben: 1. Jeles Sándor MHS Bp. XIII. 60/552, 2. Kriger Imre MHS Bp. XIII. 60/538, 3. Hidvégi Ferenc P. Dózsa 60/546. Kispuska összetett: Csapat: 1. MHS Baranya LK 2104 köregység, 2. MHS Bp. XIII. ker. 2088, 3. P. Dózsa SE 1960 köregység. Egyéniben: 1. Prekáczka Gyula P. Dózsa 60/558, 2. Kocsis Miklós MHS Baranya 60/555, 3. Peterle György MHS Bp. XIII. 60/541. Kispuska összetett ifjúsági: Csapat: 1. MHS Baranya LK 1531 köregység, 2. MHS XIII. ker. Bp. 1483, 3. P. Dózsa SE 1447 köregység. Egyéniben: 1. Kovacsics József MHS Baranya 60/529, 2. Vrabély István MHS Baranya 60/515, 3. Hídvégi György P. Dózsa SE 60/506. Kispuska összetett női: Csapat: 1. MHS Baranya LK 1546 köregység, 2. MHS Bp. XIII. ker. 1520, 3. P. Dózsa SE 1408 köregység. Egyéniben: 1. Peterle Györgyné MHS Bp. XIII. 60/532, 2. Urbán Erzsébet MHS Bp. XIII. 60/531, 3. Varga Antalné MHS Baranya 60/524.

A november 17-i nemzetközi tornász-bemutatóra jegyek elővételben az IBUSZ irodájában kaphatók. (Széchenyi tér).

Berczikék Pécsett

Az Ércbányász asztaliteniszezőire vasárnap igen nehéz feladat vár. Uj-Mecsekalján, a 39-es dandár úti általános iskola tornatermében fél 10 órakor a többszörös magyar bajnok, az NB I. listavezetője, a Budapesti Vasútépítők csapatával veszik fel a küzdelmet.

A vendégegyüttesben szerepel Berczik Zoltán, a legszorgalmasabb és legeredményesebb magyar versenyző. Békéscsabán kezdett el játszani, majd páratlan sikersorozatot ért el. Rengeteg nemzetközi versenyt nyert, már legyőzte a világ valamennyi számottevő versenyzőjét, hatszoros Európa-bajnok, 126 alkalommal húzta magára a címeres mezt! Az utóbbi években kissé visszaesett, de a szakemberek változatlanul bíznak küzdőszellemében. Most az Európa-bajnokság előtt különösen kíváncsiak a szakemberek, a legjobb magyar asztaliteniszező milyen formában van. A Vasútépítők csapatában játszik Rózsás Péter is, aki 52-szer volt magyar válogatott, első komoly sikeret 1961-ben érte el, amikor megnyerte a skandináv bajnokságon a férfi egyest. Balkezes, okos versenyző, először tanult meg jól pörgetni a magyarok közül. A mérkőzés esélyesei a fővárosiak, a pécsiek legfeljebb csak megnehezíthetik a Vasútépítők győzelmét.

Egy érdekes hír az asztaliteniszezők táborából: Arató Csaba, az Ércbányász SC első számú versenyzője meghívást kapott a tatai edzőtáborba, ahol az Európa-bajnokságra készülő magyar versenyzők edzőtársa.

A Megyei Testnevelési és Sportszövetség úszószövetségének vidéki bizottsága ma délelőtt Pécsett a megyei TS székházában értekezletet tart, melyen értékeli az 1964. úszóévad versenyeit, majd ismertetik a következő évi versenynaptárt, s ugyanakkor megjutalmazzák a jól dolgozó társadalmi aktívákat, edzőket, sportvezetőket.

A megyei sakkcsapat-bajnokságért vasárnap újabb mérkőzéseket játszanak. A bajnokság jelenlegi állása: PEAC 26, Komlói Bányász 23, Pécsi Honvéd 14.5, Spartacus 14.5, Mohács 13.5, Bányász II. 13, Bóly 5.5, Vasas II. Bányász 5.5 pont. A megyei sakkcsapat-bajnokság mellett vasárnap mérkőzéseket játszanak a városi bajnokság csapatai is.

Vasárnap délelőtt:

PVSK—Bonyhád ökölvívó NB II. mérkőzés

A PVSK ökölvívó szakosztályától nyert értesülésünk szerint a Bonyhádi Vasas elleni NB II. találkozót, eltérően a falragaszokon hirdetett időponttól, nem szombaton délután, hanem vasárnap délelőtt rendezik az Építők Tüzér utcai csarnokában. A szombati időpont a bonyhádiaknak nem volt megfelelő.

A Bonyhádi Vasas ökölvívói a bajnoki táblázaton a második helyen állnak. A csapat rendkívül jó erőkből áll, a bonyhádi ökölvívók remek küzdőképességükről közismertek. A találkozónak az első hely megszerzése szempontjából van igen nagy jelentősége, ha a vasutasok győznek, úgy az egy hét múlva sorrakerülő utolsó bajnoki mérkőzés eredménye már nem befolyásolja elsőségüket. A bonyhádiak sem adták még fel bajnoki reményeiket, ezért vasárnap délelőtt igen izgalmas, érdekes összecsapásokra van kilátás. A hazaiak a következő 12 versenyzőből állítják ki a szorítóba lépő együttest: Gard, Gombkötő Béla, Gombkötő Dezső, Zomi, Fodor, Jámbor, Peti, Jani, Bereczki, Kerekes, Gulácsi és Paku.

Közgyűlés a Dózsánál

A Pécsi Dózsa SE november 15-én délelőtt 9 órakor egyesületi közgyűlést tart a Sörház utca 8. szám alatti székházában. Napirend: az elnökség beszámolója, a tömegsport intézkedési terv ismertetése, a sportegyesület 1965. évi programjának versenynaptára, költségvetésének megvitatása és jóváhagyása. A közgyűlésre a sportkör elnöksége, a Dózsa-szakosztályok vezetőit, edzőit, társadalmi aktíváit, a szakosztályok tagjait és a pártoló tagságot, a szurkolókat meghívja.

Téli ruháit,

szőnyegeit, takaróit, bútorkárpitját szakszerűen, olcsón kitisztítja a

PATYOLAT VÁLL.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve, minden méretben kapható Orsolya utca 10. szám.

Mohácsi szőlőhegyen 1480 négyszögöl prima szőlő, emeletes, beköltözhető présházzal. — komplett felszereléssel eladó. Nagy István Mohács, Tolbuhin út 9. szám.

Irhabunda-, bőrkabátfestés, -tisztítás Igert tímárműhelyében: — Dankó Pista utca, — (Ditz-malom.)

Játékbaba — külföldi — igényesnek eladó. Telefon: 44-96.

Hosszú iparvállalati gyakorlattal és képzettséggel rendelkező, mérlegkészítésben is jártas könyvelési vezetőt azonnali hatállyal felveszünk. Jelentkezés: Komló, Kossuth Lajos utca 21. — Komlói Helyiipari Szolgáltató Vállalat.

Komló-kökönyösi kétszoba összkomfortos, szolgálati lakásomat elcserélném hasonló pécsire „Pécs bármely területén" jeligére a kiadóba.

Keresek kertes családi házat, beköltözhetően. 3 szoba összkomforttal a II—III. kerületben; szőlő-gyümölcsös lehet. 180 000 Ft készpénz. — Cím: Hagyó Rózsafa.

Kombináltszekrény, — hármasszekrény, kettő fotel, egy asztal, egy rekamié olcsón eladó. Nagy-Flórián utca 10., 7. em. jobb.

Bokorülőa eladó. — Cím: Nyíl utca 21.

HEVERŐ, epedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) RÉSZLETRE IS! VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Tűzifafűrészelés Tamásnál. Telefon: 39-91 György utca 6.

Figyelem! Szőlőoltványok, őszi és tavaszi szállításra megrendelhetők. Csemegefajok: Szőlőskertek királynője, Saszla, Mathiász János. Borfajok: Olasz rizling és Piros szlanka. I. oszt. darabonként 4.— Ft. II. oszt. 2,— Ft. — Utánvéttel szállítok: Dér József, Miskolc, Bodó sor 18.

Drohoka biztos hatású tyúkszemirtó 3,60-ért kapható Vidákovics drogériában, Doktor Sándor utca.

Különbejáratú bútorozott szoba két nő v. két férfi részére kiadó. Pécs, Sallai utca 4., Horváth Katalin manikűrösnél.

Eladó 3 szoba-konyha, éléskamrás, fél ház a Kórház térnél. Érdeklődni Madách I. utca 14. Özv. Bóláné.

Beszélni tanítható papagájok, kalitkák és madáreleségek nagy választékban beszerezhetők Nagy Gézánénál, Doktor Sándor u. 50. szám.

Autószerelőt, gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőket és műhely-segédmunkásokat vesz fel az 1. sz. Belker. Szállítási Vállalat, Pécs, Megyeri út 103. szám.

Eladó 500 négyszögöl szőlő, 2300 n-öl szántó, kút, disznóól, lakható épület. Kásádac Ádám, Mánfa, szőlőhegy.

Garázs kiadó. Hunyadi út 19.

Hálószobabútorok, — konyhabútorok, rekamiék, kárpitozott garnitúrák, szelon, kályhák, sublót, vitrin, könyves szekrények, ágyak, székek, egyéb különleges bútorok Báránynál, Hal tér 1.

Akvaristák, figyelem! Akváriumi felszerelések, trópusi díszhalak nagy választékban beszerezhetők Nagy Gézánénál, Doktor Sándor u. 50.

Szentegáti Állami Gazdaság (vá.: Szigetvár) felvesz nagyüzemi gyakorlattal rendelkező tehenész brigádvezetőt. Lakást biztosítunk.

Kukoricacsutka mázsánként 4 Ft-ért korlátlan mennyiségben kapható a Pécsi Keményítőgyárban.

Olajkályha, Neo-Kalor kályha, kőműves pallók eladók. Kopár, Kulich utca 21.

250-es Jawa motorkerékpár eladó. Érdeklődni: vasárnap, Rákóczi út 37., Tillmann.

Madártömést, -preparálást vállalok. Nagy Gézáné, Doktor Sándor utca 50.

Vajszínű kandalló és egy pár kandalló-ajtó, légrács, izzólap, hamurostély (használt) eladó. Szigeti út 48.

Kétszobás összkomfortos, kertes családi ház beköltözhetően eladó. Csodálatos állatvilág c. könyvet veszek. Engels út 150., Tolmajer.

Irhabunda 4—6 évesnek eladó. Jókai utca 46., 2. lépcső. Dr. Kishonti. Telefon: 40-54.

Gyümölcstermelő társulás tagjai részére a korábban előjegyzett őszibarack- és szőlőoltványok kiosztását november 17-én megkezdi. Befizetés Bajcsy Zs. út 6. sz. alatti irodánkban naponta 8—12 óráig. Átvehető a kertészeti vállalat temető melletti telepén 8—16 óráig. Fajtáknak megfelelő jelölőcédulát mindenki hozzon magával.

Különbejáratú bútorozott szoba 1—2 személy részére, valamint egy autógarázs kiadó. Pécs, III., Levendula utca 21. (Kovács-telep.)

apróhirdetések

125-ös csonka gyári motor szivattyúval, hat melegágy-keret, 12 nádpalló, 80 m-es tömlő eladó. Pécs, Verseny utca 2. Gosztolai.

Kertes családi ház eladó azonnali beköltözéssel vagy elcserélhető jó karban lévő szőlőért vagy gyümölcsösért, buszmegálló közelében. Pécs, Patacs, Dzsámi 5., Illés.

Kis háztartás vezetésére alkalmazottat keresek. Levélben bővebbet. Perhács László, Baranyajenő.

Rózsát most rendeljen! Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely rózsakert, Budapest III., Vörösvári u. 18.

Kertvárosban 1363 n.-öl, Basamalom dűlőben 1764 négyszögöl szántó, építkezésre is alkalmas, Pécsbányán 400 négyszögöl gyümölcsös. Tüskés dűlőben 1683 négyszögöl rét, minden elfogadható árért megosztva is eladó. „Kertváros" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kézírásból megbízható jellemrajzot ad levélben is Szabó Sándor írásszakértő, Budapest VIII., Népszínház utca 17.

Kisgyermek gondozását lakásomon vállalom. Doktor Sándor utca 8., 2-es ajtó.

Egy kis családi háznak a fele eladó, elköltözés miatt olcsó áron (22 ezerért) és azonnal beköltözhető. Pécs, Ürög III. ker., Sirály utca 14.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Szállítási Vállalat 2. számú üzemegység VII. kirendeltsége, Pécs, Majláth utca 4.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Telefon: 10-01. Alkotmány utca 6.

A Pécsi Dohánygyár felvételre keres kazánfűtőt és műszerészt. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Érettségizett, nagy gyakorlatú gyors- és gépírót azonnalra felveszünk. Pécsi Geodéziai és Térképészeti Vállalat, Pécs, Pozsony utca 4.

Nyolc tonna építőkő eladó. Érdeklődni 25-44 telefonon, Balogné.

250 kem-es Jawa eladó. Érdeklődni 3 óra után, Bajcsy Zs. út 6., Nagy László.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező egy festőt, egy vízvezetékszerelőt vagy vízvezetékszerelésben jártas lakatost, egy éjjeliőrt, valamint három, vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. — Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10.

Egy albérleti szoba gyermektelen házaspárnak kiadó. Öreg-Meszes, Apaffy u. 29.

Fürdőkályha, asztali tűzhely, jó állapotban eladó. Komló, Pécsi út 45. Dr. Pohli. Telefon: 18-63.

Eladók: szelonteritők, függönyök, kézimunkák, nadrágok, kosztümök, ruhák, aljak, blúzok, női holmik. Sallai utca 44., udvarban.

Négy diófarönk olcsón eladó. Bővebbet: Sándor utca 22. sz., üzlet.

Kertes családi ház, beköltözhetően eladó. Kovács-telep, Őszirózsa u. 24., Kovács József.

Sapkakészítést, szűcsmunkát, alakítást vállal Hirsch, Rózsa Ferenc utca 5.

Eladó 800 négyszögöl szőlő (megosztva is), azonnal beköltözhető szép lakással. Diósdűlő 7. Érdeklődni lehet: Antónia u. 4.

Televízió, magnetofon, szakszofon, piszton, harmonika, klarinét eladó. Rákóczi út 73., Wagner.

1000-es Wartburg kifogástalan állapotban eladó. Érdeklődni a 42-98-as telefonon.

Kisebb ház mellékhelyiségekkel, kút, villany, 450 négyszögöl szőlő és egy szép házhellyel, felszereléssel eladó Pécsett esetleg kisebb házért cserélek. Cím: Siklósi út 54., Rapati.

Szövetkezeti lakást átvennék, emeletráépítéshez társulnék. Címeket: Alkotmány u. 82. alá kérem.

Triciklizni tudó kertmunkást állandóra felveszek. Pécs, Endresz György utca 8.

Megbízható nőt albérlőnek felveszek. Jó helyre. Hunyadi János út 36., alsó csengő.

Bécsi zongora eladó. Táncsics utca 47.

Kis családi ház azonnali beköltözéssel eladó. Érdeklődni szombat, vasárnap 14—17 óráig. Remény u. 33.

Elcserélném komlói egyszobás lakásomat hasonló pécsiért, — vagy öröklakást vennék. „Hajnal" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném dombóvári 1 szoba összkomfortos, belvárosi lakásomat hasonló pécsiért bárhol. Érdeklődni lehet Bem utcai zöldségboltban, üzletvezetőnél.

Perzsabunda eladó — részletre is. Délután 5 órától Pécs, Zsinkó István utca 6.

Kettőszobás, különbejáratú, beépített konyhás, távfűtéses, nagyméretű, összkomfortos, erkélyes, I. em.-i új-mecsekaljai szövetkezeti lakásomat elcserélném belvárosi 2 szoba vagy 1 szoba, hallos, összkomfortos, PIK főbérleti lakásra. „Megegyezés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi teakonyhás, főbérleti összkomfortos garzonlakásomat elcserélném kettőszobás vagy szoba-hallos összkomfortos, belvárosi lakásra. „Megegyezés" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányi nyaralót vennék, kisebbet, esetleg félig készet. „Nyaraló" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó szoba-konyhás, előszobás ház, nyárikonyha, alul éléskamra, felül baromfiól, pince, teljes felszerelés, 804 négyszögöl szőlő, tele gyümölcsfával, nagy bekerített baromfiudvar és nagy disznóól, nagy konyha, kert, villany, víz, busz van. Részletre is. Érdeklődni Nagy-Daindol 68. sz. 22-es busz.

Trabant Combit (színkronosat) veszek. — „Kifogástalan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kazánfűtőket és férfi segédmunkásokat állandó munkára alkalmaz a Pécsi Gázmű. Jelentkezés: Pécs, Felszabadulás útja 107. (volt Kokszművek) — munkaügyi osztályán.

Szövetkezeti lakást vennék (másfél—kétszoba) kp-ért. Telefon: 36-23.

Kétszoba összkomfortos lakást keresek — PIK-házban. „Szerencse" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uj, modern, világos íróasztal eladó. Megtekinthető 18 óra után Uj-Mecsekalja, Tarr István u. 145/a, I. em. 4. ajtó.

Női bőrkabát irhabéléssel eladó. Nagyszeben utca 1. Telefon: 15-50, 232-es mellék.

Kályhák, asztali tűzhely, 16 kalapácsos daráló, villanymotorok és gabonatisztító eladó. Megtekinthető naponta 17—19 óra között Nagyárpádi út 1. Telefon: 37-40.

Szétköltözők, figyelem! Kétszobás és egyszobás belvárosi lakást adunk 3 szoba személyzetisért. Címeket Sallai utcai hirdetőbe „Novemberi megbeszélésre" jeligére.

Jó állapotban lévő Danuvia motorkerékpár sürgősen eladó. Magyarürögi út 70., Molnár.

Asztalossegédet felvesznek. „Szorgalmas" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó új drapp kínai teddy bunda, 2200 Ft. Érdeklődni a 16-30-as telefonszámon.

Kis tizedesmérleg, rézüst, forrázóteknő, rénfa, káposztáshordó, 42-es cipők, fekete télikabát, cserépkályha eladó. Nagy Jenő u. 22. szám.

Szobát konyhahasználattal vagy szobakonyhát keresünk főbérletként. „Megértjük egymást" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eltartanék egy idős nénit megegyezés alapján. „Fajusi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gázolajkályha (kisipari), gázolaj-készlettel, tartályokkal eladó. — Marx út 96.

200 kg-os tizedesmérleg és 1 pár komplett lószerszám eladó. Matisics József, Pécs, Gyöngy u. 7. Kisállomás alatt.

Szabadszentkirályon a 198. sz. ház 600 négyszögöl kerttel eladó. Érdeklődni helyben.

Gépkocsivezető elhelyezkedne tsz-ben v. állami gazdaságban gépkocsira vagy erőgépre. „Csepel" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 500 négyszögöl szőlő, kettőszobás családi házzal, beköltözhetően. Molnár Ferenc, Felső-Gyükés, III. út 1. feljárat. — Marx út 137.

Belvárosi szoba-konyhás házfelügyelői lakásom elcserélném hasonlóra vagy nagyobbra. — „Hamar" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Figyelem! Villanytűzhely, családi ház, főzőlap, földelés, villanyszerelését garanciával, azonnalra vállalok. — Szabó Imre kisiparos, Székely Bertalan út 16/2. Telefon: 59-55.

HALÁLOZÁS

Drága jó édesanyánk, nagyanyánk, ÖZV. REISZ ANDRÁSNÉ rövid betegség után elhunyt. Hétfőn 3 órakor kísérjük utolsó útjára. A gyászoló Kram és Rétfalvi család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább édesanya, nagymama, anyós, testvér és kedves rokon, ÖZV. RIPPERT ÁDÁMNÉ Backelmayer Vilma varrónő 85 éves korában elhunyt. Temetése november 16-án, hétfőn fél 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó édesapánk, apósunk, testvérünk, fiam és nagyapánk, TÓTH GYULA 59 éves korában, tragikus körülmények között elhunyt. Temetése november 14-én du. 3 órakor lesz a kővágószőllősi temetőben. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 268. SZÁM — ÁRA 80 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 15. VASÁRN

Fegyveres összetűzés az izraeli—szíriai határon

Damaszkusz: Pénteken a kora délutáni órákban súlyos fegyveres összetűzésre került sor az izraeli—szíriai határon. Az összecsapásban a gyalogságon kívül páncélosok, tüzérség és repülőgépek is részt vettek. A TASZSZ-iroda damaszkuszi jelentésében ismerteti a szíriai hadsereg szóvivőjének nyilatkozatát. Eszerint az összeütközés azzal kezdődött, hogy

egy izraeli páncélos járőr benyomult szíriai területre és tüzet nyitott az ott állomásozó szíriai alakulatokra. A szóvivő szerint ezután az izraeli tüzérség és légierő Mklila és Abassyah falvakat bombázta.

A harcok szíriai részről hét halott és 20 sebesült áldozatot követeltek.

Tegnapcsak a TASZSZ-iroda New York-i keltezésű jelentésében Szíria állandó ENSZ-képviselőjének nyilatkozatát ismerteti. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy a szíriai falvaknak izraeli részről történt bombázása „előre megfontolt, szándékos támadás" volt. Izrael e támadással a legközelebbi ENSZ-közgyűlés légkörét akarta megmérgezni — hangoztatta a nyilatkozat.

Hírügynökségi jelentések szerint

a harcok délután 13.30 órakor kezdődtek és a nemzetközi fegyverszüneti bizottság közbelépésére 15.30 órakor értek véget. A Fegyverszüneti bizottságban résztvevő szíriai küldöttség panaszt terjesztett elő magában a bizottságban és az ENSZ Biztonsági Tanácsában.

Az AP Tel Aviv-i jelentésében az izraeli hadsereg szóvivőjének közleményét ismerteti, amely szerint az izraeli veszteség: három halott és kilenc sebesült.

Hírügynökségek rámutatnak, hogy

a harcok ez alkalommal is a már régóta vitatott határszakaszon törtek ki. A legutóbbi összetűzésekre november 3-án és november 4-én ugyanezen a helyen került sor.

A szíriai hadsereg szóvivőjének közleménye szerint a szombati nap folyamán több összecsapás zajlott le szíriai és izraeli repülőgépek között.

A több mint 24 órája tartó feszültség és a sorozatos összetűzések miatt

a szíriai kormány felhívta a négy nagyhatalom figyelmét a szíriai—izraeli határon kialakult helyzet súlyos következményeire. A damaszkuszi rádió hangsúlyozta, hogy Szíria „nem fog megelégedni csupán az agresszió visszaverésével".

Hivatalos körökből származó értesülések szerint Szíria a Biztonsági Tanács sürgős összehívását kérte.

Szombaton reggel megkezdte munkáját az ENSZ-megfigyelők két csoportja. Megállapították, hogy a határincidens hosszú idő óta a legsúlyosabb.

Az MSZMP részvéttávirata a Kanada Kommunista Párthoz

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága táviratot küldött a Kanadai Kommunista Párt Központi Bizottságának, melyben részvétét fejezi ki Leslie Morris, a Kanadai Kommunista Párt főtitkára elhunyta alkalmából.

Osszehívták az országgyűlést

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 12. paragrafus (2. bekezdése) alapján az országgyűlést 1964. november 19. napjára (csütörtök délelőtt tizenegy órára) összehívta.

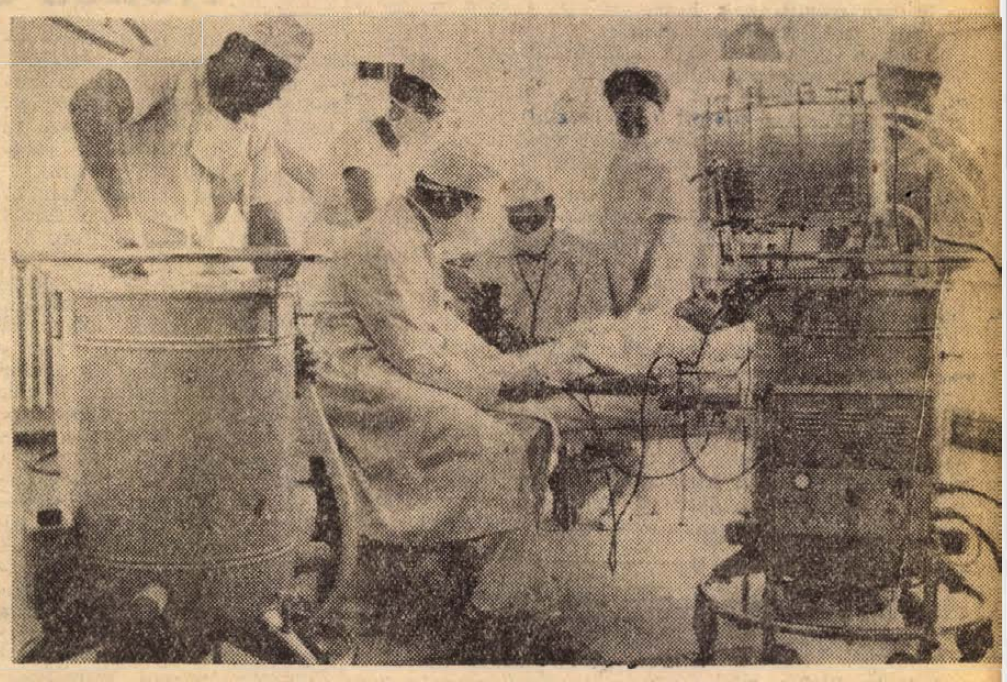
Magyar küldöttségek utaztak haza a Szovjetunióból

Szombaton elutazott Moszkvából a szaktanács hattagú küldöttsége, amely a Szovjet Szakszervezetek Központi Tanácsának vendégeként Beckl Sándornak, a SZOT titkárának vezetésével másfél hetet töltött a Szovjetunióban.

Ugyancsak szombaton utazott haza a szovjet fővárosból a Magyar-Szovjet Baráti Társaság küldöttsége Jakab Sándornak, az MSZMP Központi Bizottsága póttagjának, a Nógrád megyei Pártbizottság első titkárának vezetésével.

Mindkét küldöttség részt vett a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein.

Pécsett is működik az életmentő művese

Néhány héttel ezelőtt megérkezett a Pécsi Orvostudományi Egyetem Urológiai Klinikájára a szovjet gyártmányú művese. A gépet akkor használják, ha a veseműködés valamilyen oknál fogva átmenetileg felmondja a szolgálatot. Művese nélkül — mint ismeretes — nyolc-tizenkét nap alatt meghalna a beteg, a művesével viszont áthidalható e nehéz és megpróbáltatásokkal teli időszak a szervezet számára. A fenti gépezet ugyanis átveszi a vese szerepét, s mind addig pótolja, amíg az életfontosságú szerv működése újra megindul.

A művese a valódi veséhez hasonlóan kiszűri a beteg véréből a mérgező hatású salakanyagokat. A szűrést a kezelés 12—18 napos időtartama alatt kétszer-háromszor megismétlik. Ezekután eldől, hogy a beteg megmenthető-e az életnek.

A képünkön látható készülék a harmadik az országban. Eddig csak a Budapesti, illetve Szegedi Orvostudományi Egyetem rendelkezett hasonló géppel. Ezért a művese-kezelésre szoruló betegeket a két város egyikébe kellett szállítani. A viszonylag nagy távolság és a tökéletlen szá tási viszonyok miatt azon a betegek többsége ment tetlenné vált vagy megh mielőtt Budapestre vagy S gedre ért volna.

A jövőben sokkal kedvez lesz a helyzet. Amint dr. logh Ferenc, az Urológ Klinika professzora közölte pécsi művesével a fenti be gek legalább fele megme hető. Tekintve, hogy éve mintegy 40 beteget szállí tak a fővárosba vagy Szeg re, a pécsi készülék legal 20 embernek adja vissza életét.

Az új gép 600 ezer fori ba került. Kiszolgálása ak ra személyzetet igényel egy 20 ágyas kórterem sz séglete. A készülék neme városunk és megyénk han Somogy, Tolna, Zala meg ket és Bács megye keleti szét is ellátja. E területe ugyanis Pécs könnyebben gyorsabban megközelíth mint a főváros vagy Szeg

Az új gépet a közel ban egy sérült betegnél használták és beváltot hozzáfűzött reményeket.

Az olasz KP felhívása a dolgozókhoz

Róma: Az Olasz Kommunista Párt vezetősége a november 22-i községtanácsi választások előtt felhívással fordult az olasz dolgozókhoz.

A felhívás a gazdasági helyzetből indul ki: az iparban háromszázezer embert bocsátottak el, idén hét százalékkal nőttek a megélhetési költségek. A kormány a közszolgáltatási díjak emelésével, az egyenes adók növelésével, a fogyasztás és a közkiadások csökkentésével, a hitel korlátozásával próbálja orvosolni a helyzetet. Az ipari termelés megrekedt a korábbi szinten és számos kis- és középvállalatot csőd fenyeget, csak a nagy monopóliumok befolyása és profitja nő.

Az OKP felhívja a dolgozókat, hogy november 22-én szavazzanak a kommunistákra, a monopóliumok politikája és e politika képviselői, a kereszténydemokraták ellen, hozzanak létre a városokban és a falvakban új baloldali többségű községtanácsokat, amelyek a dolgozók életkörülményeinek javítására törekednek majd.

Befejezte éves tervét a Komlói Tanbánya

Pénteken délután 2 órakor befejezte éves tervét a Nehézipari Minisztérium komlói Tanbányája. A bánya éves tervét, 15 250 tonna szenet november 13-án maradéktalanul felszínre hozták. Az év végéig a bánya dolgozói és tanulói 1500 tonna szenet vállaltak terven felül. — A képen: plusz-szenet hoznak már a föld alól a csillék a lejtaknánál

A kétszázadik előadás

Pénteken délelőtt a szokásosnál izgalmasabb próbát tartottak a pécsi színház balettosai. Akinek nem volt dolga a színpadon, az is megjelent, hogy szurkoljon Stimácz Gabriellának, akinek három hét után ez volt az első próbája. S volt ennek a péntek délelőtti próbának egy szokatlan vendége is: egy sebészorvos. Mindenki izgatottan és árgus szemekkel figyelte a fiatal táncosnőt, aki alig három héttel ezelőtt vakbélműtéten esett át. De végül orvos, rendező s maga az illetékes is megkönnyebbülten sóhajthatott: a próba sikerült, a kedd esti balettelőadás minden valószínűség szerint sikerülni fog.

Stimácz Gabriellát arról kérdezzük először is, hogy úgy érzi-e, visszanyerte eredeti „formáját"?

— Ilyenkor nagyon elfárad az ember és erős izomlázra van. Hiába, három hét kihagyás, az elég sok. De végeredményben a műtét után majdnem négy hétre lesz csak az előadás. Remélem, most már semmi probléma nem jön közbe.

Ha a dolgok nem így alakulnak, valószínűleg műsorváltozásra került volna sor. Így Szöllősy: Oly korban éltem című művében Stimácz Gabriella kedden este ismét eltáncolhatja a pécsieknek emlékezetes szerepét.

Ez az előadás több szempontból is nevezetesnek mondható. Például azért, mert az idei évadban ez lesz a balettegyüttes első előadása. Azután azért is, mert ez a kétszázadik fellépésük. Végül pedig azért is, mert a műsor a Balett 1962. és 1963. részleteiből tevődik össze, s Pécsett bizonyára sokan vannak, akik valamelyik elmulasztott művet szívesen megnéznének. De sokan szívesen megnézik másodszor vagy harmadszor is, mert a Rossini Nyitány, a Pókháló és Purcell: Etüdök című műve is nagy sikert aratott annakidején. Az előadáson a pécsi balett csaknem valamennyi tehetséges művészét viszontláthatja a közönség. Érdekessége lesz az előadásnak, hogy a Pókháló most vegyes reposztásban kerül szín Árva Eszter, az első é téngi János, a másodi reposztás szereplői ug már két hónapja Kievbe nak tanulmányúton. Így gül is a Pókhálót Tóth S dor, Gombkötő Erzsé Uhrik Dóra, Handel E Bretus Mária és Végvári Z sa adják majd elő.

Az idén két önálló balle estre készülnek a táncos Az egyik Eck Imre, a má az együttes fiatal kore fusainak műve lesz. A bemutatóra már hetek folynak a próbák.

— Kis kiesést jelentett is — válaszol Stimácz G riella — de nem lesz ves lyes. Amúgyis nagyon sol segítenek a többiek. Beteg gem alatt is végtelenül k vesek voltak, s az is jól es hogy együtt izgultak vel ezen az első próbán.

A kétszázadik előadás el két nappal tehát már e egy izgulni való marad a t cosoknak: tapsol-e ezúttal a közönség. S ha a közön tapsol — ami biztosan történik — a jól megérdem siker mögött az összefog nak és az erőfeszítéseken ezek a példái is ott leszn

HÍREK

NOVEMBER 15 VASÁRNAP

Lipót napja.
A Nap kél: 6.49, nyugszik: 16.08 órakor. A Hold kél: 14.34, nyugszik: 1.09 órakor.

Százhuszonöt éve, 1839. november 15-én halt meg William Murdock skót mérnök, a legeredményesebb technikai lángelmék egyike. Malomasztalos apja mellett dolgozva tett szert némi mechanikai jártasságra. Fúró-faragó ügyességének híre révén, 20 éves korában egy kisebb folyó hídjának megépítését bízták rá. Rövidesen Watt és Boulten híres gőzgépgyárába került; ahol csakhamar annyi újítása volt, hogy az üzem belső embere lett. A még kezdetleges gőzgépeken szüntelenül újabb javításokat valósított meg. A gőzgép munkájának egyenletesebbé té- e ő vezette be a lendkereket és feltalálta a dugattyú lkét irányú mozgásának hasznositását, s még rengeteg bb-nagyobb tökéletesitést, alakitást. Ki nem fogyott az ekből: épitett gőzkocsi-modellt, elsőként használta a sűrivegőt géphajtásra, megszerkesztette az első pneumatikus stát, megvalósította az első mechanikus liftet, neki tulajják a bolygókerék-rendszert (differenciál) feltalálását, s sok más találmányt, de legnagyobb eredménye a gázitás feltalálása volt 1792-ben. Egyetlen ötletét sem szülmaztatta.

0 ÉVE, 1944. november 15-én szabadult fel Emőd, Har- Köröm, Dormánd, Vatta, Átány, Erdőtelek, Heves, Bod, Tarnaörs, Jászberény, Jászjákóhalma, Tóalmás, Tápiő, Kóka, Tápiósüly, Tápiósáp (ma Süllysáp), Mende. — jelenik Debrecenben a Néplap, az MKP lapjának első a. 1944. november közepén megkezdődik a Budapest-yéki fegyveres ellenállás: Ujpesten, Kispesten, Kőbányán izáncsoportok alakulnak. Miskolcon kibontakozik a KAN-Komité" (Magyarországi Kommunista Antiináci Ko-) elnevezésű ellenállási mozgalom. — 1944. november 16- szabadult fel Jászárokszállás, Vámosgyörk, Pusztamonos-Tiszaladány, Taktaszada, Önod, Mályi, Kisgyőr, Borsod-, Tard, Mezőnyék (ma Nyékládháza), Tarnabod, Zaránk, mrő. — Soroksár, Dunaharaszti, Pestszentimre lakossága oltálja a nyilasok kiürítési rendeletének végrehajtását.

televízió műsora

vember 15-én, vasárnap:

5: Iskola-tv. Fizika, a kö- skolák II. oszt. számára. estek tehetetlensége. 9.35: z nyelv, a középiskolák ére (ism.). 9.55: Az iskola- övő heti műsorának ismer- e. 10.00: Foxi Maxi ka- jai. Amerikai rajzfilm- zat. 10.25: Póruljárt hara- . Bábjáték (ism.). 10.50: olj velünk: A hajógyár- . 11.20: Falusi könyves- . 15.40: A Magyar Hirdető ora. 15.50: Akiket nem et az idő... Riportfilm és a mezőgazdasági építke- ről. 16.25: Zalka HSE— as Dinamó ökölvívó csa- ajnoki mérkőzés közvetí- Gyöngyösről. 18.20: Tv- azin. 19.20: Esti mese. — 0: Tv-híradó. 19.50: Betyár- g. Dokumentumfilm. 20.10: y szép és tartsd a szád! yarul beszélő francia film éven felülieknek!). 21.45: esport. 22.10: Tv-híradó — iadás.

– Divatklub alakult Pécs- adon is. A klub első össze- etelét tegnap este tartották járási művelődési házban, l szavazhatott a közönség: emutatott cipő- és felsőru- azonokból milyen arányú grendelést adjanak fel 1965 e a nagykereskedelmi vál- atok.

Dunántúli Napló szerkesztő- e a legközelebbi jogi tanács- sát november 20-án, pénteken akor a pécsi járási pártbizott- helyiségében (Pécs, József At- u. 10.) alatt tartja. A tanács- s teljesen díjtalan, bármilyen ben szívesen adunk felvilá- ítást.

– Bentlakásos diákotthont arnak létesíteni gróf Zichy- volt kishárságyi kastélyá- n, hogy a környező puszták diákjai számára megköny- íthessék az iskolábajárást.

– Jó szórakozást, kellemes töltést jelentett szombaton hosszúhetényieknek a Pécs Vidéke Körzeti Földmű- sszövetkezet által rendezett ereskedelmi nap", amelyen egismerkedhetett a vásárló- zőnség a legújabb édesség- konzervárukkal, iparcikkek l, cukrászipari termékekkel, ráadásul végignézhette a écsi Nemzeti Színház mű- szeinek műsorával tarkított gyszabású divatbemutatót.

– Aramszünet lesz november -én 7—17 óráig hálózatátépítés iatt a Fürst S. utcában 8—54. ámig, Felszabadulás út 1—29. ámig és Előd utcában. — Aram- ünet lesz 16-án 7—17 óráig há- atépítés miatt György-telepen. Aramszünet lesz 17—21-ig 7—17 áig hálózatépítés miatt a Tolbu- a úton 179. számtól végig. (x)

Ma nyílik

a „Baranya Ifjúsága 1964." kiállítás

A KISZ VI. kongresszusa tiszteletére, és a november 18-án sorrakerülő megyei küldöttértekezlet alkalmából a KISZ megyei bizottsága „Baranya Ifjúsága 1964" címmel kiállítást rendez Pécsett, a Fegyveres Erők Klubjában.

A kiállításon 16 fényképes, grafikonokkal illusztrált tablón mutatják be megyénk ifjúságának életét, a KISZ-nek, a termelésben, a tanulásban, a társadalmi munkaakciókban, a kulturális tevékenységben és a sportban elért eredményeit. Bemutatják legszebb alkotásaikat a különböző ifjúsági szakkörök, ipari tanuló iskolák, míg a nagy népszerűségnek örvendő szakma ifjú mestere mozgalom résztvevői vizsgamunkáikkal szerepelnek a kiállításon. A KISZ megyei bizottsága ez alkalommal közülük a legkiválóbbakat jutalomban részesíti, így a Mecseki Ércbánya Vállalat ifjúsági fotószakkörét, a Közgazdasági Technikum leánytagozatának kézimunka szakkörét, a Nagy Lajos Gimnázium KISZ-naplóját készítő munkacsoportot. A szakma ifjú mestere mozgalom résztvevői közül alkotásaikért a Pécsi Hőerőmű négy, a Mecseki Ércbánya Vállalat három fiatal dolgozója kap jutalmat.

A kiállítást ma délelőtt 11 órakor Vágyi Karola elvtársnő, a KISZ megyei bizottsága nevelési osztályának vezetője nyitja meg, majd átnyújtja a megyei bizottság jutalmait. A „Baranya Ifjúsága 1964" kiállítás november 22-ig naponta 11—19 óráig tekinthető meg.

Film Film Film

Nehéz emberek

Feltalálókról és újítókról — találmányokról és újításokról — az útjukat akadályozó maradiságról, szakmai féltékenységről, közömbösségről szól ez a szokatlan eszközökkel megalkotott dokumentumfilm.

Az eddig elmondottakból úgy tűnhet, hogy a NEHÉZ EMBEREK unalmas film. Kit érdekel a görgős eke bevezetésének késlekedése: az, hogy nem gyártják a jól bevált, rendkívül hasznos légpárnás köszörűt; az, hogy a világviszonylatban is jelentős Heller—Forgó féle léghűtés nálunk még mindig nem kapott szabad utat; kit érdekel a kondenzáló tekercselő automata sorsa, a csőkutas öntözés feltalálóinak keservei? Kit érdekel mindez a moziban? A találmányok lehetnek fontosak a népgazdaságnak, lehet mindez izgalmas az érintett szakmák szakembereinek — de a nagyközönségnek? Pedig Kovács András műve hallatlanul izgalmas: sokkal érdekfeszítőbb, mint bármelyik bűnügyi film, könnyeztető szerelmi dráma vagy kacagtató vígjáték.

Nem egyszerűen szakmai kérdésekről van itt szó, nem is csak a jelentős találmányokról — sokkal inkább az emberekről: a nyughatatlan feltalálókról, akik a sokszor csaknem reménytelen küzdelmüket vívják, akiket feszít a tettvágy és nem tudják nem megalkotni művüket. A filmből kibomlik ezeknek az embereknek a portréja; megfogalmazódnak mindannyiunk számára érdekes élettapasztalataik. A nagynevű professzor bölcs nyugalommal arról beszél, hogy szereti a csatározásokat; a másik lemond az újításért járó pénzről, mert azt vallja, hogy egyszerűbb az olyan újítás sorsa, amelyért nem jár pénz; a harmadik — a több nyelvet beszélő mérnök, aki azonban még sohasem járt külföldön, aki évek óta pereskedik a pénzéért, s minden csalódottsága ellenére új találmányon dolgozik; a negyedik hét esztendeje küzd a görgős ekéért és megszállottjává lett a harcnak. S körülöttük tucatjával a lélektani és társadalmi tünetek: a gyávaság, a szervilizmus, az újtól való félelem, az érdektelenség, felfedezések „elfektetése", tervek szabályos ellopása, az alkotók irigységből táplálkozó politikai bemocskolása, kockázatot vállalni nem akaró vezetők. De szerencsére itt vannak azok is, akik a „nehéz emberek" pártjára állnak, megosztják sorsukat, vállalják velük a harcot.

Történelmi érdemű film ez: őszintén, kíméletlenül, a segítés szándékával tárja fel életünk jelenségeit. Az az izgalom, amellyel Kovács András tárgyát kutatja s amely árad a vászonról — a nézőt is magával ragadja. (Bemutatja a Petőfi mozi november 16—18-ig.)

Lottótájékoztató

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása alapján a 46. játékhéten nem végleges megállapítás szerint öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 41 fogadó ért el, nyereményük egyenként 101 752 forint. Háromtalálatos szelvény 3533 darab volt, nyereményük egyenként 590 forint. Két találatot 104 871 fogadó ért el, 19,90 forintos egyenkénti nyereménnyel.

A libertástól a forintig

Érdekes kiállítás nyílt meg nemrég a Zsolnay kultúrotthonban. Pécs felszabadulása 20. évfordulója alkalmából „Forradalmi pénzeink és emlékeink" címmel.

A gyűjteményt a Ki mit gyűjt szakkör tagjai állították össze. Szita Imre vezetésével. A Rákóczi kori réz libertások mellett megtalálhatók a gyűjteményben az arany dukátok másolatai, s az ezüst forintosok. Szép számmal szerepelnek Kossuth-bankók a szabadságharc fémpénzei, még az úgynevezett szükségpénzekből is néhány darab. Az Aradon készített bankónak csak az alapnyomatát tudták elkészíteni, a teljes nyomáshoz már nem volt idő. Ritkaságnak számítanak a New York-ban nyomott Kossuth dollárok, melyekből Magyarországon mindössze kettő található. Mindkét példányon tintás — tehát nem sokszorosított — aláírása található Kossuth Lajosnak. A falon eredeti rendelet függ — amelyen Windischgraetz tábornok megtiltja a szabadságharcos pénzek használatát.

A még értékes egy-, tíz- és százpengősök mellett sorakoznak a rossz emlékű, csillagászati számokat viselő, különböző színű inflációs papírpénzek, amelyekért már alig lehetett vásárolni. A kiállításon külön helyet foglalnak el az 1946-os újjászületű forintosok, tízesek, százasok. Ugyancsak ritkaságszámba megy a kétféle ezüst 50 forintos, a 25, 20 és 10 forintos.

150 mázsa szőlő egy tőkéről

Városunk ritka nevezetességei közé tartozik az ország legöregebb szőlőtőkéje. A Kulich Gyula utca 6. szám alatti régi kis ház udvarán virul ez az érdekes növény. A szakemberek — levéltári feljegyzések alapján — 300 évre becsülik a korát. Ezt a déli eredető szőlőfajtát a „Rosamenna di Vacca"-t a feltevések szerint a hódító törökök hozták magukkal és honosították meg.

Az évszázadok során fává terebélyesedett szőlőtőke karvastagságú ága meghaladja a tíz métert. Minden évben — függetlenül az időjárástól — termést hozott, mégpedig rendszerint gazdag termést. Az idei őszön is 60 kiló szőlőt szedett le róla tulajdonosa, özv. Cserta Ferencné. A piros színű, nagy bogyójú fürtök között több olyan is akadt, amelynek súlya meghaladta az egy kilót.

Eddig körülbelül 300 szüret zajlott le a Kulich Gyula utcai ház udvarán és — a tőke kitűnő állapotát tekintve — még nagyon sok szüretet megérhet ez a szőlő-matuzsálem. Évenkénti termése legalább fél mázsa, kedvező időjárási években pedig lényegesen több. Ez azt jelenti, hogy eddig körülbelül összesen 150 mázsányi fürt került le róla.

Pécsi együttesek komplex bemutatója Budapesten

Budapestre készül öt pécsi öntevékeny együttes. November 19-én ugyanis háromnapos tapasztalatcserét rendeznek a fővárosban, ahol több vidéki csoport jelenik meg. A tapasztalatcsere főtárgya a kisszínpadon alkalmazott komplex művészeti munka lesz. Utána szombaton bemutató-előadásokat tartanak. Ezen a Pécsi Tanárképző Főiskola kamarakórusa és irodalmi szakköre, a KPVDSZ versmondói, a Zeneművészeti Szakiskola hangszerszólistái és a Mecsek Táncegyüttes ad közös műsort.

Sár — mindenütt!

Eső után nagy a sár, mostanában pedig sok eső volt — ezt tapasztaljuk, de azért nem kellene megye-szerte nyakig sárban járni még a kövesutak közepén is. Mert most csaknem tengelyig ér a ragadós massza a legtöbb országúton, főleg délen, Kisasszonyfa, Magyartelek körül, de másutt is. Nemcsak a traktorok és a dűlőutakat járó szekerek hordták fel a kövesútra a sarat, hanem az útpadkáról egyenesen oda folyik a híg latyak. Odafolyik, mert a padka magasabb, mint az országút szintje. Az árkokban sem folyik le a víz és ez csak táplálja a rettenetes sarat. Mindennek az oka: időben, a nyáron, kora őszszel nem takarították le a padkát, nem tisztították ki az útszéli árkokat. Most itt az „eredménye".

Némely helyen már a kövesúton is lehetetlen a biztonságos közlekedés, mert sártengerré változott az országút. Pedig a községi tanácsoknak egyenesen kötelessége lenne rendszeresen takaríttatni az út környékét, az árkokat. Az útkaparóknak is feladata lenne ez, de úgy látszik kevés az ellenőrzés, a felelősségre vonás. Pedig jó példa is akad, például Drávasztára, ahol az útkaparó mellé társadalmi munkásokat osztott be a községi tanács és tisztítják az árkot, az úttestet a sártól. Valahogy így kellene másutt is, hogy az országút közlekedésre alkalmas legyen.

A jelenlegi állapotok mellett egyáltalán nem csodálkozunk azon, hogy Baranya egyes részein szinte járhatatlanok az utak — még száraz időben is...

g. b.

— Az Orvostudományi Egyetem kollégiumában pénteken este Dante, Boccaccio, Petrarca és Villon műveiből színvonalas irodalmi estet rendeztek a III. évfolyamos hallgatók. Ugyanezen a napon az V. éves orvostanhallgatók mikrobarázdás hanglemezről oratórium-estet rendeztek Carl Orff: Carmina Burana c. művéből.

— A Pécsi Orvostudományi Egyetem és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottságának Tudományos Szakosztálya 16-án délután 5 órakor az I. sz. Sebészeti Klinika tantermében tudományos ülést tart. Tárgysorozat: Hollár Zsuzsa (Orsz. Vértranzfúziós Szolgálat Központi Kutató Intézete): A transzfúziós szövődmények pathogenesises és therapiája. Gál György (Orsz. Vértranszfúziós Szolgálat Központi Kutató Intézete): A haemolyticus transzfúziós szövődmények művese kezelése. Budaváry Róbert (Igazságügyi Orvostani Intézet: A transzfúzió igazságügyi-orvostani vonatkozásai.

— Találtak egy pénztárcát pénzzel, egy női kendőt. Igazolt tulajdonosa átveheti a siklósi rendőrkapitányságon.

— Az Építők Szakszervezete megyebizottsága közli, hogy szakipari művezetői vizsgára előkészítő tanfolyam indul november 16-án délután 3 órakor az Építőipari Technikumban, Pécs, Székesfehérvár u. 4., I. em. Az érdeklődők ott jelentkezzenek.

— Száznégy mezőgazdasági dolgozó szerzett szakmunkásbizonyítványt az idén a szigetvári járás termelőszövetkezeteiben és jelenleg a szakmunkásbizonyítvánnyal rendelkezők száma eléri a 400-at.

AZ ÉN ÉDESAPÁM

Ülnek a kanapén, rövidnadrágban, pantallóban, némelyiknek leér a lába, némelyiknek nem. Negyedikes, ötödikes kisfiúk, kerekarcúak, hosszúkás arcúak, jólfésültek vagy borzasak, szőkék, barnák, feketék. Halmai Laci kicsit fészkelődik, ijedten találgatja: „Biztosan szuri lesz" — de az igazgató helyettes megnyugtatja őket, nem lesz „szuri", azaz oltás, bár az efféle itt szokott lezajlani, ebben a kis szobában, különben is azt orvos végzi, nem az újságíró bácsi. Mert ő azért jött, hogy kérdezzen egyet s mást, hát szépen válaszoljatok okosan, bátran. Meg is nyugszanak, bár amúgysem ijedős „srácok" ők, s amikor egyetlen kérdésre várom tőlük a feleletet, miszerint: „Mit tudtok apátok foglalkozásáról?" — akkor érdemes megnézni az arcokat. Miről árulkodnak a gyermekszemek? Csodálat, féltés, töprengés, lelkes igenlés és büszkeség, mert „az én apám" igazán a legjobb, legokosabb, legstramabb ember. És ez a bájos elfogultság kivétel nélkül ott ragyog tekintetükben. És ez a legszebb.

— Mondd akkor hát **Tibi**, Deáki Tibi, hogy is **állunk**?

Csupaszem, keskenyarcú gyerkőc, lábaival kalimpál és kissé kántáló hangon kezdi:

— Az én édesapám...

És mondja, mondja... hogy az apja az AKÖV-nél osztályvezető, de szerelő volt régebben és technikumot végzett. Most is beáll néha szerelni, mert a munka sok, az alkatrész meg kevés. Ezért jár gyakran Pestre, egyszer őt is elvitte. Csuda klassz autók jöttek szembe, „Mercedes" meg „Wartburg". A „Wartburg" az ezres volt, de szerinte — mármint Tibi szerint — az nem üzembiztos, mert a garanciáját újra kell állítani.

— Mit kell újra állítani? Nem a differenciált?

— De! Látja, azt akartam mondani. Szóval az ezres Wartburgnál már van jobb is.

— Szerinted nyugodt munkája van édesapádnak?

— Izgalmas munkája van. Sokszor fáradt, ha hazajön és mondja, mennyit kell mérgelődni, de azért én látom, hogy nagyon szereti a munkáját.

Sebestyén Béla föltartja a két újját, jelentkezik, mintha az osztályban ülnénk.

— Az én apám is néha mérges.

— Mikor néha?

— Múltkor valaki elvitt egy csapágykereket a bányából, és otthon mondta apám, hogy ez nagyon csúnya dolog volt.

— Hol dolgozik apád?

— Széchenyi-aknán főmérnök. Én már voltam ott. Megnéztem a csilléket meg a kast, amely leviszi az üres csilléket. És néztem az irodában a terepasztalt is, és apu mesélte, hogy ezen a terepasztalon látható, hol lehet fejteni szenet, milyen vastag a szénréteg.

— Szóval, tetszett a bánya, Béla?

— Nem tetszett a bánya. Azért, nem, mert az udvaron nagy a sár, meg a limlom, meg aztán ablakok is ki voltak törve.

Bálványos Zoli, feketekeretes szemüveget hord. Nyurga, kisportolt termetű fiú. Itt tanul ő is a Petőfi utcai általános iskolában, itt tanít édesanyja, idejár Zoli iker-lánytestvére is, ezenkívül még a bátyja is ebben az iskolában hetedikes. Édesapja híján — aki egy másik iskolában tanár — végül is az egész család itt van.

— Szokásos kérdés, Zoli gyerek, de mégis megkérdezem: nyilván te is tanár leszel?

Nagyon komolyan megrázza fejét:

— Én nem!

— Éspedig?

— Rosszak a gyerekek, sokat kell vesződni velük. Édesanyámnak mindig fáj a feje este, amikor hazaérünk. Apám több helyen tanít még, minden este kilenc—tíz órakor ér haza. Akkor

Otezer új gesztenyefa

A pécsváradi Dózsa termelőszövetkezetben, ahol az ország legnagyobb összefüggő szelídgesztenyése található, befejeződött a gesztenyeszüret. Az idén gazdagon termettek a fák, bár a termés elég aprószemű. 4620 fáról körülbelül 800 mázsát szüreteltek, aminek nagy részét már értékesítették.

A szelídgesztenyefák általában matuzsálemi kort érnek meg. A legnagyobb termést 200 éves korukban adják. Ilyenkor egy-egy fáról 7—8 zsáknyi termést is szüretelnek.

A termelőszövetkezet, amelynek kitűnő jövedelmet biztosít a szelídgesztenye, szaporítani akarja a gesztenyefák számát. Ez elég nehéz feladat, mert a szelídgesztenye igen nehezen ered meg. 5000 szelídgesztenye-csemetét rendeltek a Mecseki Állami Erdőgazdaságtól. Az ültetés az őszi-tavaszi hónapokban történik, amikor részben a hiányokat pótolják, részben új — mezőgazdaságilag nehezen hasznosítható területeket ültetnek be.

Fortuna Mohácson

Szerencsés sorozat „érte" az utóbbi hetekben a mohácsi lottózókat. A 41. játékhéten Mészáros István, a Mohácsi Bútorgyár dolgozója 82 000 forintot nyert. A 44. héten Lenter András határőr, aki életében először játszott lottón — 155 000 forintot „vághatott zsebre". Ugyancsak a 44. héten három mohácsi lakos — Reininger Lászlóné, Sámity András és Zuhán István együttesen 155 000 forintot kapott. A 45. héten a Járási Építő Ktsz négytagú kollektíven lottózó „brigádja" 118 000 forintot nyert. Részükre november 19-én, csütörtökön nyilvánosan fizetik ki a nyereményt munkahelyükön.

Számos 3 és 2 találatos szelvény is akadt, ezekkel, valamint a tárgynyeremények értékével az utóbbi hetekben mintegy félmillió forintot vitt Fortuna istenasszony Mohácsra.

A siklósiak példája

Hegyszentmártonban vetnek a siklósi gépek – A télen félmillió oltványt készítenek

A novemberi eső egykedvűen veri a présház ablakát. Benn a fűtött helyiségben emberek ülik körül a hosszú asztalt. Jórészük szőlész, de itt van a gazdaság néhány vezetője is, akik főleg abból az alkalomból jöttek össze, hogy kipróbáljanak egy nagyon elmés kis szerkezetet, melyet az elnök hozott Balatonboglárról.

Gépesítik az oltványkészítést

Valaki néhány frissen vágott szőlővesszőt tesz az asztalra. Roskó Zsigmond kiválaszt egyet s a pofák közé illeszti a kés alá. Megnyomja a kart s a kés hegyesszögben élesen átmetszi a rostokat sima felületet hagyva a vesszőn átvágott lapján. A vesszőt kézről kézre jár, szakértően mustrálgatják s valaki megjegyzi, hogy a kéreg elvált a testtől, a penge feltépte, így nem pontos az illesztés. Az elnök rábólint. Ez a baja, de könnyű rajta segíteni.

Roskó Zsigmond, a siklósi tsz elnöke már napok óta azon töri a fejét, hogyan tudnák legalább december közepéig megkonstruálni azt a gépsort, mellyel az oltványkészítést szalagszerűen gépesíthetnék. Kevés a szakképzett oltványkészítő, azok is kiöregednek lassan s fiatalokat kinevelni erre az idénymunkára nem volna gazdaságos. Nincs más megoldás, mint a gépesítés. Pár nap múlva 80 tsz-tag kezdi meg a vesszők felszedését s ezen a télen félmillió oltványt kell készíteniök. Ezért van sürgős szükség a gépre, mely árammal fog működni s kezelésére bárkit könnyen be lehet tanítani. Egy szakképzett oltványkészítő óránként maximum 100 oltványt készít, a gép 250-et. A gépsor terve már rég megszületett Roskó Zsigmond fejében, de eddig mással volt elfoglalva ő is, meg a gépműhely is. Előbb be kellett fejezni a vetést, betakarítást.

Úgy ülnek itt az asztal körül ezek az emberek, mintha fontosabb dolguk nem is volna. mint az, hogy ezzel a szellemes kis szerkezettel játsszanak. S ha jól meggondoljuk, nincs is fontosabb. Valahol a terehegyi vagy a harkányi határban szántanak még a traktorok. Vágják, kévézik a kukoricaszárat, de már ebből sincs sok. A siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Tsz-ben befejezték az őszi mezőgazdasági munkákat.

1450 hold őszi vetés

Nagy „haditett" volt. Mert Siklóson nem száz, hanem ezer holdakban beszélnek, négy község tartozik hozzá s egyik legnagyobb tsz a megyében. Összesen 1450 holdon elvetették az őszi kalászosokat, felszedték és el is szállították a cukorrépát, burgonyát, 530 holdon letörték és be is hordták a kukoricát, 280 holdról besilózták, 250 holdról pedig kévébe kötötték és almozásra tárolták el a kukoricaszárat s a terület nagy részén elvégezték az őszi mélyszántást. A tsz egyik legjobb traktoros brigádja már ötödik napja a hegyszentmártoni szövetkezetben vet. Kérdés, hogy csinálták?

— Az esőzés sem került el bennünket, az egerekkel is meggyűlt a bajunk, egyszóval a természet mindent megtett, hogy megnehezítse a dolgunkat. De ezzel csak annyit ért el, hogy pár napot elcsúsztunk a határidőtől. Semmi többet. Még csak nem is kapkodtunk, a vetésforgót sem borítottuk fel és egyetlen szem búzát nem vetettünk kézzel, mindet gépekkel úgy, ahogy az a nagykönyvben elő van írva. Most mondhatnám azt is, hogy dolgoztunk szakadásig, ez igaz is. De egy kicsit szerencsénk is volt. Már úgy értve, hogy pillanatnyilag, mert a homokot nem nevezhetnénk szerencsének, hisz kevesebb termést ad. Mégis most megmentett bennünket az, hogy vannak homokosabb táblák is a határunkban. Mikor jó idő volt, az ágyagos földeken dolgoztunk, mikor beázott, siettünk a homokra. Kevés volt októberben az esőtlen nap, de mikor az volt, hetven meg nyolcvan holdakat elvetettünk. Traktorosaink előtt le a kalappal, úgy dolgoztak, ahogy csak bírtak. Ha ezt nem tették volna, most nem ülnénk itt ilyen nyugodtan.

Szerencsére végre leülhettünk.

A traktoros brigád négy csoportban dolgozott, ezek a csoportok a négy vetőgép körül összpontosultak. A 15 gépből hét állandóan két műszakban, mert ezek az úgynevezett burkolt gépek, mint a DT lánctalpas vagy a nagy Szuper Zetorok, melyek az esőtől és az éjszakai hidegtől jórészt védték az embereket. Nekik oroszlánrészük van a sikerben. De azok mellett sem mehetünk el szótlanul, akik „csak" szállítottak, mert a sáros földből nem volt éppen gyerekjáték kivontatni a nehéz terményt. S a rakodók sem maradhatnak ki, a gyalogmunkások, az aszszonyok, akik zsákot borítva a fejükre esőben is törték a kukoricát, szedték a répát.

Siklós bebizonyította, hogy jó szervezéssel, szorgalommal le lehet győzni a természetet, s rendkívüli őszön, örökös esőzések közepette is el lehet vetni, be lehet takarítani.

A következő akadály

És most jöhet a következő akadály. Ez pedig a tél lesz. Le kell vágni a szőlővesszőt, el kell készíteni az oltványokat. A 12 hold oltványiskolából ki kell szedni a kész oltványt, mert ezért egymillió forint jár a szövetkezetnek. Az oltvány kiszedést már gépesítették, most csinálják az oltványkészítő és a dohányfűző gépet, ami ugyancsak az ezermester tsz-elnök ötlete volt.

A siklósiak tehát bizonyítottak. Bebizonyították, hogy aki a dolgok előtt jár, s a próbára jól felkészül, az könnyen veszi az akadályokat. A siklósiak csillagos ötösre vizsgáztak.

— Rné —

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások esőkkel. Mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél. Az évszakhoz képest enyhe idő. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—6 fok. Legmagasabb nappali hőmérséklet 9—13 fok között.

A napokban vonulnak be néphadseregünk legújabb sorkötelesei. A pécsi és baranyai fiatalok katonazenekar kíséretében mennek a főpályaudvarra, ahonnan tényleges katonaidejük állomáshelyére utaznak.

Éjjel a klinikán

— ITT DR. NAGY IBOLYA, ügyeletes tanársegéd. Hogyan? Fulladozik? Mikor lett roszszul?... Azonnal megyek.

Lecsapja a hallgatót, futólépésben haladunk az I-es Belklinika lépcsőin.

A kórterem sarkában egy férfi fekszik félig ülő helyzetben, párnákkal feltámasztva. Arca falfehér, tátogva kapkod levegő után. A nővér melléte áll, s vizes törülközőt szorít a homlokára, a többiek pedig az ágyukon ülnek és figyelnek.

— A szívem!... Jaj!... Megfulladok.

— Nyugalom, nyugalom! Mindjárt jobb lesz! — biztatja a szemüveges doktornő. Megméri vérnyomását, kitapogatja a pulzusát, majd az injekcióstű után nyúl.

A reményét vesztett beteg némileg megnyugszik.

— Később majd visszajövök! — búcsúzik tőle a tanársegéd, és elindul a szokásos esti vizitre. Minden kórtermbe benyit és megkérdi:

— Hogy vagyunk, hogy vagyunk?

— Köszönjük jól! — mondják a betegek szívélyesen.

— Valami óhaj vagy kívánság?

— Nincs! — válaszolják. Cukrot szopogatnak, hámozott almát eszegetnek, láthatóan jólesik nekik, hogy a tanársegéd foglalkozik velük. Bízón tekintenek libbenő köpenye után. Még hátra van néhány betegszoba, amikor ismét telefonhoz hívják a doktornőt.

— Biztosan behoztak valakit — mondja, aztán elsápad az arca. — Már megint fulladozik az a szívbeteg!

Visszasietünk az előbbi helyre. A fehér arcú férfi ágyánál nagy tartály áll, a nővér oxigénes tölcsért tart a szája fölé.

Ismét vérnyomásmérés, megint a pulzus, majd az orvosnő megszólal:

— Most már jobban van. Le sem tagadhatja.

— Igen, de meddig? — kérdi a beteg ijedten. — Egyik rohamnak még vége sincs, s jön a másik. Jaj, végem van.

— Szó sincs róla! A gyógyszer már hatni kezd!

A férfi kéri a nővért, hogy telefonáljanak a feleségének. Hidas, bányaüzem vagy a rendőrőrs...

Az ápolónő felírja: Hidas, bányaüzem vagy rendőrőrs.

Negyedóra múlva már az ambulancián ülünk. Megérkezik dr. Kövesi Gyula klinikai orvos is. Fáradtan néznek maguk elé.

Reggel nyolckor jöttek dolgozni, s csak holnap délután mennek haza.

Most csend van és néma a telefon. Meddig hallgat még?

*

TIZET KONGATNAK a város toronyórái, amikor belépek az I-es Sebészeti Klinika kapuján. Szőke, göndörhaju férfi nyújtja a kezét.

— Kutas János tanársegéd.

— Mi újság?

— Sok a törés. Eddig két lábszár- és egy combcsonttöréses embert hoztak be. Ezenkívül megoperáltunk két vakbeles beteget.

— És ez az ember? — intek a tolókocsi felé, amelyen egy elkínzott arcú férfi fekszik.

— Valószínű bordatöréses lesz. Azt mondják keresztülment rajta egy Zetor pótkocsija.

A tolókocsi közben befordul a röntgenlaboratórium ajtaján. Utána megyünk. Lekapcsolják a villanyt, feldereng a sárgászöldes féry. Először a jobb, majd a bal oldalára fordítják a beteget. Halkan nyög.

— Hova valósi? — kérdi tőle a tanársegéd.

— Pécsudvard — sziszegi a foga között.

Felállítják, s kétoldalról a másik röntgengéphez támogatják. Mellkasátvilágítás. Halálos csendben figyelnek, de nem látszik bordatörés sehol sem. A sötét körvonalú szív ütemesen lüktet.

— Szerencsésen megúszta — mondja később a tanársegéd. — Hihetetlen szerencséje volt.

Ismét az ambulanciára gurítják a tolókocsit, a tanársegéd gyakorlott ujjakkal tapogatja a beteg mellkasát és a hasi részt. A férfi felsziszszen, majd jajgatni kezd.

A tanársegéd gondterhelten néz maga elé. Mi lehet itt a baj? Megsérült a mája talán?

— Doktor úr, megint egy vakbeles! Egy kislány!

— Már tegnap este sem érezte jól magát! — mondja az édesanyja. — Panaszkodott, hogy szúr.

Lázmérőt dugnak a gyermek hóna alá. Harminchét egész kilenc tized. Aztán tolókocsira fektetik. A tanársegéd ujjai most az ő hasát nyomogatják.

Amikor dr. Kutas ujjai érzékeny ponthoz érnek, a gyermek megrándul. De még a fájdalomnál is nagyobb lehet a félelme. Arcáról legördül egy nagy könnycsepp.

— Itt! — mutat a gyermek alig hallhatóan a vakbéltáj felé.

Tizenegy óra ötvenöt perc. A kislány a műtőasztalon fekszik. Az altatónővér szól neki:

— Most pedig számolj Irénke! Egy, kettő...

— Egy, kettő, ... tizennégy, tizen..., ti...

Sárgásszínű jódtinktura. A tanársegéd kezébe veszi a kést.

Nulla óra tizennégy perc. A tolókocsi kigurul a műtőből.

*

HAJNALI KÉT ÓRA. A belklinikán minden csendes. A szívbeteg ember nyugodtan alszik.

Két óra után a sebészeten. Ismét egy műtét. Ez már a negyedik. Az operáció másfél óráig tart.

Kora reggel, fél öt. A pécsudvardi ember jobban érzi magát. Most már csak enyhe fájdalma van.

A kislánynak sincs panasza. Ránknéz, bólint, aztán alszik, mint a tej.

Magyar László

---

még ő is tanul, meg olvas, de látom, hogy nagyon fáradt. Nagyon sajnálom őket — mondja halkan és erős szemüvege mögött elnéz ki az ablak irányába az utcára.

— Tehát, nem lesz belőled tanár... — jegyzem meg.

— Gépészmérnök leszek.

— Hogy jutott eszedbe?

— Anyámnak műszaki rajzokat kell csinálnia, mert továbbképezi magát. Aztán a keresztanyámnak a testvére mérnök, ő segít neki. Láttam, hogy milyen krikszkrakszokat rajzolnak, nehéz dolog, de mégis szép.

Fekete Sanyi higgadtabb, s talán érzékenyebb fiú többi kis társánál. Valószínű a természetimádat következménye ez. Apja erdőmérnök, a papa rendszeresen viszi Sanyit és kishugát a Mecsekre. Misina, Dömörkapu, Ördögrét... Gyűjtik a növényeket az osztály számára. A papa este megmondja a növények latin nevét, Sanyi feljegyzi. Az apától öröklött rendszeresség, pontosság aztán Sanyi egyéb tevékenységében is megnyilvánul. Jövőjéről faggattam. Azt mondta: „Csillagász leszek..."

— Meglepő amit mondasz, Sanyi.

— Pedig az leszek. Nyáron esténként, amikor apuval lejöttünk a hegyről, mindig néztük a csillagokat. Szépek a csillagok és most majd csinálok egy távcsövet.

— Hogyan?

— Pesten az ezermester boltban lehet kapni alkatrészt. Kétszáz forint körül van az ára. Már van vagy százhetvenöt forintom...

— Gyűjtötted?

— Igen. Elsőosztályos korom óta. Öt éve már. Apu minden ötösért ad ötven fillért. Abból van a pénz.

Ezzel aztán ez a tizenegy esztendős kisfiú óriássá nőtt előttem. Ennyi szívós akarattal, céltudatossággal nem mindennap találkozik az ember. Türelmesen várakoznak a gyerekek, egy pillanatra megfeledkezem róluk és eltünődöm azon, hogy a gyerekek milyen csodálatos ösztönnel szívják magukba az otthoni környezet egészséges rendszerét. Napi 4—6 órát töltenek az iskolában, tizennyolcat szülői közelségben, melynek minden pozitívuma itt csapódik le rövid kérdezz—felelek alkalmával.

Halmai Laci — aki egyébként mosolygós, jókedélyű, nagyon rokonszenves fiúcska — hihetetlen ámulattal beszél apjáról. „Lakatos az édesapám az Általános Építőipari Ktsz-ben. Otthon mindig rajzol, újításokat rajzol, most például egy darun dolgozik. És én is mindig nézem a rajzokat. Már gépet is rajzolt, dolgoznak is vele az asztalosok, de a papa sokszor kedvetlen, mert nem úgy bánnak a géppel, ahogy kell..."

— Voltál-e már apád munkahelyén?

— Voltam. Többször is. Bemegyek a műhelybe, kapok vasfűrészt és segítek, de nem mindig sikerül.

— Hogy-hogy nem?

— Azt mondják a többi lakatosok, nem nekem, én csak hallom, hogy most megint nincs valamilyen alkatrész. Múltkor földhöz is vágta egyik a szerszámát mérgében. Az alkatrész miatt.

— Ezért fő a fejük a mindenkinek is, — csúszik ki a számon, de a gyerekek nem hallják, mert még mindig azon nevetnek-kuncogtak, hogy a mérges lakatos földhöz vágta a szerszámot.

Csak a tíz esztendős Maráth Józsi mosolyog tartózkodó fölénnyel. Pedig az apja mozdonyvezető, de Józsit nem érdeklik a gépek. Látta ő a papát a mozdonyon, fel is ült melléje egyszer, amikor tolattak, de aztán lekérezkedett és elment haza.

— Nem tetszik édesapád foglalkozása?

— Apám igen, de a mozdony nem.

— Hogy-hogy?

— Mert anya azt mondta, akármi leszek, csak mozdonyvezető ne! Mert sokat utaznak, apa is keveset van itthon. És én láttam, hogy huzatos a mozdony. Meg télen hideg. Ezért nem szeretem a mozdonyt.

Bármennyire is tisztelné a szakmát, nem teheti, mert a mozdony huzatos és a mozdonyvezető keveset lehet otthon. Eszembe jut, valahogy kedvezőbben kellene ecsetelnem Józsi előtt a mozdonyvezető szép és tekintélyes tisztségét, de azt hiszem hiába. A szeretet mélységét és tartósságát aligha lehetne leméri bármivel is, nyilvánvaló tehát, hogy minden gyerek szereti az apját, de Józsi ragaszkodása ennél is több. A papa ne fázzon és legyen otthon: ez körülbelül Józsi „hitvallása" a mozdonyvezetőséget illetően és talán — saját jövőjét illetően — ezért is keres ő merőben más pályát. Mert Józsinak van már választott „szakmája".

— Szakács leszek...

Ő is kalimpál lábaival a széken és szemmel láthatóan megmosolyogja meglepett arcunkat. Csillagászok, gépészmérnökök, tervezőmérnökök ülnek itt tulajdonképpen, de Maráth Józsit nem csábítja a technika.

— Szakács?

— Igen. Már pucoltam otthon hagymát, krumplit és a zsírt is én szoktam kihozni a spájzból.

— Tehát minden alapod megvan arra, hogy...

— Meg, meg! — kiált fel határozottan és konokul néz a szemembe, elzárva minden további és várható ellenérv lehetőségét. No jó. Az istenért, dehogy beszélném le róla, szakács is kell, de még mennyire, hogy kell, csak éppen ezt a választ az újságíró nem kalkulálta be a remélt válaszokba. Vagyis, hogy egy mozdonyvezetővel kevesebb lesz.

De hát eme jogoktól — mást sem — a gyerekeket még úgy sem szabad megfosztani. A jövőformálás jogától nem.

Rab Ferenc

A vásárlóerő alakulása Baranya megyében

A Magyar Közgazdasági Társaság Baranya megyei Csoportja a közelmúltban tartott konferencián vitatta meg, hogy miként alakult a vásárlóerő és az árualap helyzete a második ötéves terv időszakában megyénkben. A vita napirendre tűzését időszerűvé tette az, hogy a pénz szilárdságának védelme, a vásárlóerő és fedezetéül szolgáló árualap egyensúlyának mérése, megtervezése, biztosítása egyik legfontosabb gazdaságpolitikai feladatunk. A kérdés időszerűségét bizonyítja az is, hogy az MSZMP Politikai Bizottsága a közelmúltban foglalkozott e témával és fontos határozatokat hozott, amelyek a vásárlóerő és az árualap egyensúlyának biztosítására vonatkoznak.

Felvetődhet egy olyan kérdés, hogy a vásárlóerő és árualap helyzetét lehet-e, indokolt-e egy-egy terület — ez esetben Baranya megye vonatkozásában — vizsgálni? Kétségtelen az, hogy a pénzmozgás nem marad a közigazgatási határokon belül és az alapvető tendenciák megítéléséhez országos adatokra és tájékozódásra van szükség. Mindez azonban nem jelenti azt, hogy az országosan tapasztalható irányzatok mellett ne kutassuk az ezzel egybeeső, vagy ettől eltérő helyi sajátosságokat annál is inkább, mert az egyes területek gazdasági adottságai eltérőek és a problémák is esetleg más súllyal jelentkeznek.

165 ezer kereső

A Magyar Nemzeti Bank és a Statisztikai Hivatal adatgyűjtése alapján készült vásárlóerőszámítás azokra a főbb jelenségekre hívja fel a figyelmet, amelyek a megyei vásárlóerő összetételére, mozgására nézve meghatározó jellegűek. A jövedelmi viszonyokra nézve jellemző, hogy *a megye lakosságának készpénzjövedelme a második ötéves terv eddigi időszakában 23,3 százalékkal emelkedett. Az egy főre jutó jövedelem éves átlagban 7 százalékkal nőtt.* A lakossági bevételek körülbelül 80 százalékban bérjövedelmekből származnak, amelyekre kedvezően hatott a foglalkoztatottság emelkedése.

Az 1960-as népszámláláskor 187 ezer fő volt az aktív keresők száma, amely 1964-ig 195 ezerre nőtt. Ennek ellenére amint ismeretes, nem megoldott a megye munkaerőhelyzete. A termelékenység fejlődésének üteme nem kielégítő, ennél fogva a tervezett termelésnövekedést sok helyen csak létszámnöveléssel tudják megoldani. A munkásutánpótlás számszerűleg ezt nem fedezi, ugyanakkor a nyugdíjasok számának évenként körülbelül 10 százalékos emelkedése is a munkaképeskorú lakosság korösszetételének kedvezőtlen változását mutatja. Nehezíti a helyzetet a nagyarányú munkaerővándorlás. *Például a megye telepített iparában 1963-ban 13 ezer fő — a munkásoknak több mint egyharmada — cserélte fel munkahelyét.* Ennél is erősebb a munkaerővándorlás az építőiparban, ahol a a munkáslétszámnak több mint fele váltja egymást. A munkásvándorlás okaként az egyes szakmák között fennálló — nem mindig indokolt — bérszintkülönbséget lehet elsősorban megemlíteni. Itt figyelembe kell venni a megye ipari munkásainak mintegy 50 százaléka a bányászatban dolgozik, ahol az átlagkeresetek — beleszámítva a hűségjutalmakat is — a többi iparághoz képest magasak. Ez okozza, hogy *az átlagkereset megyénkben 1963-ban körülbelül 17 százalékkal haladta túl az országos átlagot.* Az egyes ágazatok közötti jelentős differenciálódás, amit a szakképzettség és teljesítőképességbeli különbség is tovább növel, olyan feszültséget okoz a munkaerőhelyzetben, amelynek gyors megoldása ezúton nemigen várható.

A lakosság jövedelmi viszonyainak alakulásánál a jövedelemforrásokat, bér, illetve paraszti jellegű csoportosításban szokásos vizsgálni, azonban számolnunk kell azzal, hogy a jövedelmek rétegek közötti elhatárolása egyre bonyolultabb, mert például a munkabérbevételek jelentős része parasztj jellegű családokhoz kerül az alkalmazottként dolgozó családtagok nagy száma miatt. Miután azonban a két alapvető lakossági réteg jövedelmeinek forrását és az elköltés irányát tekintve, ma is vannak sajátosságok, indokoltnak látszik az említett csoportosítás szerinti elemzése.

A parasztság pénzjövedelme

Az elmúlt években a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma tovább csökkent. Az 1960-as statisztikai adatok szerint ez az arány 36,3 százalék volt, azonban az 1960—1963-as évek között 29 százalékra csökkent és alatt az idő alatt a mezőgazdaságból élők száma 26 ezer fővel lett kevesebb.

Mind az országos, mind a helyi statisztikai adatok azt jelzik, hogy a *parasztság pénzjövedelme az elmúlt években a nettó-termeléssel azonos mértékben, sőt időnként ennél nagyobb arányban nőtt.* A tsz-ek gazdálkodásának megerősödése lehetővé tette, hogy a kifizetett készpénz-munkaegység 1960-hoz képest 348 százalékkal emelkedett és a közös gazdaságokból származó paraszti jövedelem mind nagyobb része készpénzben kerül a tagsághoz, amit az alábbi számok is igazolnak:

Készpénzrészesedés aránya %-ban:	
1960	45.—
1961	42.2
1962	59.2
1963	68.—

Amint ismeretes, a tsz-ek gazdálkodására — eltekintve az időjárás okozta nehézségektől — nagyüzemi termelés megerősödése jellemző. Az emelkedő áruértékesítés és a jó gazdálkodási eredmények mellett a tagság jövedelme sok esetben a tervezettet is meghaladta. Ebben nem kis része volt az állami támogatási rendszernek (gyenge tsz-ek részére folyósított dotáció), s annak, hogy egyes tsz-ek a megtermeltnél nagyobb jövedelmet osztottak még akkor is, ha ez a mérleghiányhoz vezetett. (Ezt a jelenséget mutatja, hogy például 1963-ban az előző évihez képest a halmozatlan termelési érték 10 százalékkal csökkent, ugyanakkor a tagok személyes jövedelme 4 százalékkal nőtt.)

A tsz-tagok jövedelmi helyzetének kedvező változását a következő táblázat számai bizonyítják:

	1961	1962	1963	1963. év
	Forint			1961. év %-ában
A munkaegység értéke	22.31	32.80	34.36	154.—
Egy dolgozó tagra jutó részesedés	5.822	8.817	9.502	163.2
Egy családra jutó jövedelem	7.631	10.800	11.097	154.4

Mindamellett *a szövetkezeti parasztság jövedelmén belül is differenciálódás mutatkozik,* amely az iparban lévő különbségeknél is nagyobb. Például 1962-ben az egy tagra jutó részesedés 61.5 százalékkal volt magasabb azokban a tsz-ekben, ahol a tagságnak 80 százaléka részt vett a közös munkában. De eltolódás mutatkozik az állattenyésztésben és növénytermesztésben dolgozók jövedelme között is. A jövedelmi aránytalanságok miatt az ipar munkaerőhelyzeténél is több problémát okoz a tsz-ek munkaerőellátottsága. *A szövetkezeti tagság korszerinti összetétele évről évre kedvezőtlenebb.* Az elmúlt 3 év alatt az átlagos életkor 8 évvel emelkedett és a korösszetétel rosszabb az országos átlagnál is, mert például a 20—40 éves korú aktív keresők száma az országos 34 százalékkal szemben 27,5 százalékos részarányú megyénkben. A munkaerőhiány azonban nem mindenütt tekinthető általános jelenségnek, mert az állandó foglalkoztatás több szövetkezetünkben ma már gondot okoz. A munkaerőhiány zömmel a munkacsúcsoknál mutatkozik. *A mezőgazdasági munkaerőellátottság helyzete alaposabb vizsgálatot igényelne* és úgy vélem, eredményeket érhetnénk el, ha az időszaki munkaerőtartalék feltárásának lehetőségét elemeznénk.

A parasztság jövedelmének további forrását jelenti a háztáji gazdálkodásból származó termékek értékesítése is. Bár az ilyen jövedelmek részaránya az utóbbi években fokozatosan csökken, azonban a tej, tojás, zöldség és gyümölcsfélék háztáji gazdaságból történő értékesítése 1963-ban emelkedett. Ezek a jövedelmi források ma is évente több száz milliós nagyságrendben jelentkeznek és a parasztság bevételeinek még több mint 50 százalékát képviselik.

A kiáramló vásárlóerő 75 százalékát fordítják áruvásárlásra

Ahhoz, hogy a lakosság vásárlóerejének mérvét meghatározzuk, szükséges, hogy a bevételeket csökkentő, úgynevezett pénzügyi kiadásokat, amelyek lényegében szolgáltatási kiadásokkal — adófizetéssel, valamint OTP-hiteltörlesztéssel — kapcsolatosak, *figyelembe vegyük.* A szolgáltatásokkal kapcsolatos lakossági pénzelköltés összege 1960-hoz képest mintegy 30 százalékkal emelkedett. Fejlődésben a közszolgáltatások — posta, közlekedési kiadások — képviselik a túlsúlyt. A lakosság életkörülményeinek további javulására utal a villamosenergia-fogyasztás emelkedése, amely nagyrészt a háztartások gépesítésével, tv-, rádióelőfizetők számának növekedésével arányos. Ugyanakkor azonban a kulturális szolgáltatásoknál, a színházlátogatás növekedése mellett, a mozinézők száma mintegy 30 százalékkal visszaesett. Kedvező fejlődés következett be viszont a lakosság egyéb szolgáltatási igényeinek kielégítése terén, amit a helyiipar-politikai tervek túlteljesítése is jelez. *A megye és Pécs lakossága az egy főre jutó szolgáltatások tekintetében országosan is a jól ellátottak között szerepel.* Mindemellett probléma is adódik bőven, főleg az építőipar elmaradásának következtében és ezért az évről évre nagyobb arányban jelentkező családi és társasház-építési igényeket nem tudják teljes mértékben kielégíteni.

A lakosság vásárlóerejének és pénzelköltésének súlya a kereskedelemben jelentkezik, miután a készpénzbevételek nagy részét áruvásárlásra fordítják. *Baranya megyében a kiáramló vásárlóerőnek 79 százaléka 1960-ban a kereskedelmi értékesítés révén folyt vissza. Az áruvásárlásra fordított vásárlóerő arány azóta csökkent és 1963-ban 75 százalékot tett ki, ami a megtakarítások országosan is jelentkező gyorsuló arányára utal.* A megnövekedett vásárlóerő lekötését a kereskedelem rendelkezésére álló árualapok növekvő mennyisége biztosítja. *A kereskedelem készletei ma 23 százalékkal magasabbak mint 1960-ban.* Különösen a ruházati és vas-műszaki árualapok növekedése volt jelentős. Ezek ellenére sem sikerült azonban a lakosság fokozódó igényeit számos cikk tekintetében kielégíteni.

Az elmúlt években jelentősen nőtt *az élelmiszerforgalom,* amely a tervezettet is meghaladta. Az élelmiszervásárlás növekedése a lakosság átrétegeződésének, a bérből élők részaránya emelkedésének következménye. Ugyanakkor azonban a paraszti lakosság is nagyobb mennyiséget fogyaszt a központi árualapból, mint korábban. Az élelmiszerellátás általában megfelelő, a legtöbb alapvető élelmiszerből a kereskedelem kielégítette a szükségleteket. Problémát az időnkénti húshiány, főleg a fagyasztott hús nem megfelelő minősége okozta. Nem kielégítő Pécsett és a többi városainkban sem az üzemi étkeztetés színvonala. 1960-hoz képest az üzemi étkeztetést igénybevevők száma mintegy 38 ezer fővel emelkedett, ugyanakkor a vendéglátóegységek kapacitása és korszerűsége főleg Pécsett, nem fejlődött hasonló arányban.

A vásárlóerő lekötése *a ruházati cikkek* tekintetében már korántsem olyan kedvező, mint az élelmiszereknél. A rendelkezésre álló árukészletek mennyiségben megfelelőek, azonban minőségben nem. A kereskedelem ruházati készleteinek összetétele a különböző okokból nem tartott lépést az igényeknek divat által diktált változása ütemével. Ennek tulajdonítható, hogy számos cikk tekintetében az állandó választékhiány jellemző. *Az évek óta megoldatlan problémát itt az ipar és a kereskedelem együtt működésének hiányosságai okozzák.* A gyártó ipar nyersanyag, kapacitás, munkaerőhelyzetre való hivatkozással nem mindig a lakosság igényeinek megfelelő termékeket gyártja. Sok esetben jellemző, hogy az idénycikkek a szezon után érkeznek be a raktárakba. A sorozatos hibák együtthatójaként mind a kis-, mind a nagykereskedelem készleteiben növekszik az eladatlan készletek mennyisége, bár ezek forgalombahozatalára igen sok kezdeményezés (szezonvégi vásár, kiárusítás, stb.) történik. Évek óta vitatott probléma a ruházati cikkekre vonatkozó részletakció bevezetése. Feltehető, hogy egy ilyen intézkedés az alacsony fizetésű dolgozók helyzetén javítana és az eladatlan készletek nagyrészének értékesítését is lehetővé tenné, van azonban olyan — erősen vitatható nézet is — amely szerint az életszínvonal vele járója, hogy a lakosság ruházati cikkekből telített, ezért a részletakció bevezetése sem lendítené fel a forgalmat.

Erőteljes növekedés következett be a *vegyesiparcikkek készleteiben* és forgalmában egyaránt. A forgalom növekedése 1963-ban már elérte az ötéves terv végére előirányzott szintet. Főleg a tartós fogyasztási cikkek körében volt magas az értékesítés. Az országos arányokat meghaladó magasabb forgalom megyénk lakosságának intenzívebb vásárlóerejére utal. Ezt néhány általános fogyasztási cikk értékesítésének következő számain keresztül is érzékelhetjük:

	db.	1963. évi eladás 1960. év %-ban	Országos eladás 1963. év a 1960. %-ban
Porszívógép	2.468	216.7	186.6
Parkettakefélőgép	509	133.9	165.6
Mosógép	7342	119.6	114.4
Hűtőszekrény	1895	291.1	258.8
Motorkerékpár	2220	107.4	132.2
Személyautó	749	330.6	351.6
Televízió	8298	400.3	281.2
Bútor (millió Ft.)	101.5	133.9	126.4

A készletek összetétele ebben az árucsoportban sem teljesen megfelelő. A forgalom emelkedését motorok, építőanyagok időnkénti hiánya akadályozza.

Meggyorsítani a pénzvisszaáramlás ütemét

A lakosság jövedelem-elköltésének aránya azt mutatja, hogy *a vásárlóerő-kibocsátás meghaladja az áruvásárlást, ezért a lakosság pénz tartalékai, különösen 1962—63-as években nagyarányban nőttek.* Ezt bizonyítja, hogy megyénk lakosságának takarékbetétei 1964-ben már a félmilliárd Ft nagyságrendet is meghaladták. Az egy főre eső takarékbetétállomány pedig megyénkben az országos arányoknál is magasabb. Ez végeredményben pozitív jelenség, mert a lakosságnak a forint iránti bizalmát igazolja.

A vásárlóerő intenzívebb lekötése a lakosság kulturáltabb pénzelköltésére vonatkozóan a közgazdászok körében eddig is számos javaslat merült fel, amelyek esetleges gyakorlati megvalósításával érdemes volna foglalkozni, így például:

— a lakosság szükségleteinek, igényeinek szervezettebb felmérése (állandó piackutatás),

— az ipar és kereskedelem együttműködésének megjavítása,

— a fogyasztási cikkek fokozottabb minőségi ellenőrzése,

— a gyorsforgású idénycikkek előállítása érdekében a helyiipar és kiskereskedelem kapcsolatainak szélesítése,

— árucikkek kiszerelésének, csomagolásának színvonalemelése,

— kereskedelmi propaganda, korszerű reklám igénybevétele, stb.

A lakossági megtakarítások évről évre emelkedő irányzata — amely országos jelenség — az életszínvonal emelkedésének pozitív irányaként értékelhető. Emellett azonban indokolt a pénzvisszaáramlás ütemét — amint ezt a Politikai Bizottság kereskedelemre vonatkozó határozatai is előírják — meggyorsítani és a lakosság igényeinek korszerű kielégítésével a pénzeszközök lekötését biztosítani. E célok elérése érdekében kutatni kell minden olyan lehetőséget, amely akár az árualapok összetétele, akár az áruterítés javítása, az árkérdés terén fennálló problémák megszüntetése, a szolgáltatások bővítése és kulturáltabbá tétele érdekében felmerülhet.

Dr. Nagy József

Téli divat

Idén jól felkészült kereskedelmünk a télre. Az Állami Áruházban télikabátok, kosztümök, férfikabátok gazdag fazonú skálája várja a vásárlókat.

Szépvonalú velur női kabát.

Tweed-kosztüm krümmergallérral.

Eszterházi-kockás, elegáns, szürke férfi télikabát.

Egy csinos barna bakfiskabát, mindössze 700 forintért.

Kezdődik a televízió mezőgazdasági filmsorozata

Már az elmúlt évben népszerűvé vált műsorszámot újít fel a Magyar Televízió, amikor néhány nap múlva beindítja új mezőgazdasági filmsorozatát. A műsor szerkesztői az első részben — tehát november és december — a gépesítést kívánják több oldalról megközelíteni. Heti egy adás keretében négy témát dolgoznak fel. Az első adásra november 26-án csütörtökön délután 18,20 órai kezdettel kerül sor melynek címe: „A gépek helyes üzemeltetésének feltételei."

A bonni kormány nem akarja meghosszabbítani

a náci bűncselekmények elévülésének határidejét

Bonn: A bonni kormány, mint Bucher igazságügyminiszter legutóbb bejelentette, elhatározta, hogy nem terjeszt elő törvényjavaslatot a náci bűncselekmények elévülj határidejének meghosszabbításáról. Az érvényben lévő büntetőjogi rendszabályok szerint ugyanis 1965. május 8-án, tehát pontosan a hitleri biroralom összeomlásának 20. évfordulóján elévülnek a náci időkben elkövetett gyilkosságok is (a kisebb bűncselekmények már korábban elévülnek) és így azok elkövetői ellen nem indítható majd bűnvádi eljárás.

Bár a demokratikus közvélemény az elévülési határidő meghosszabbítását sürgette, a bonni kormány arra hivatkozva utasítja el ezt a követelést, hogy ez „jogbizonytalanságot" teremtene és különben sem valószínű, hogy nagyobb számú olyan náci bűnös rejtőzik még, aki ellen eddig nem indítottak eljárást. A kormány ennek az állításnak az alátámasztására dokumentációt hozott nyilvánosságra, amely hangoztatja: a náci időkben elkövetett bűntettekért összesen 30 ezer személy ellen indítottak nyomozást. Ezek közül 13 ezer ellen emeltek ténylegesen vádat, 5500 vádlottat ítéltek el és jelenleg még 750 eljárás van folyamatban.

Sokan azonban élénken tiltakoznak a kormány álláspontja ellen. Dr. Kemper amerikai ügyvéd, aki a vezető nácikat felelősségre vonó nürnbergi perekben a fővádló helyettese volt, Frankfurtban kijelentette: a kormánynak ez az elhatározása jogilag és erkölcsileg egyaránt helytelen. Rámutatott arra, hogy még nagyon sok olyan náci bűnöző lappang külföldön és Nyugat-Németországban is, aki ellen eddig nem indítottak eljárást, s ezek 1965. május 8-a után nyiltan felléphetnek majd és mivel nem kell büntetéstől tartaniok, mentőtanúként jelentkezhetnek azok mellett a cinkostársaik mellett is, akiknek ügyében még folyik az eljárás.

Jahn szociáldemokrata képviselő szombaton egy rádióinterjúban rámutatott, hogy ennél a problémánál nemcsak az álnéven bújkáló náci bűnösökről van szó, hanem sokkal szélesebb körű problémákról. Eddig ugyanis túlnyomórészt csak azokat a nácikat állították bíróság elé, akik sajátkezüleg gyilkoltak, illetve közvetlenül a helyszínen működtek közre a tömeggyilkosságokban, de korántsem folytattak széleskörű nyomozást „az íróasztal mellett ülő gyilkosok" felderítésére, vagyis azok ellen, akik annak idején a különböző náci minisztériumokban előkészítették és kidolgozták a tömeggyilkossági terveket és utasítást adtak végrehajtásukra. Igy például mindmáig nem vizsgálták meg, hogy a náci külügyminisztérium diplomatái milyen mértékben voltak felelősek a magyarországi deportálásokért és a különböző egyéb megsemmisítő akciókért.

Az SZKP vezetői fogadták az Argentin Kommunista Párt küldöttségét

Mihail Szuszlov és Borisz Ponomarjov, az SZKP Központi Bizottságának titkára szombaton fogadták az Argentin Kommunista Párt küldöttségét, amely részt vett az októberi forradalom 47. évfordulójának ünnepségein. A küldöttség vezetője Victorio Codovilla, tagjai: Orestes Guioldi, a párt Központi Bizottságának titkára és Oscar Arevalo, a Központi Bizottság póttagja.

A tárgyalások során a két párt képviselői hangsúlyozták, hogy a jövőben is erőfeszítéseket tesznek a nemzetközi kommunista mozgalom egységének és összeforrottságának megszilárdításáért, a marxizmus—leninizmus, a proletár internacionalizmus elvei, az 1957. és 1960. évi moszkvai nyilatkozatok alapján. A két párt folytatni fogja a kommunista és munkáspártok újabb tanácskozásának előkészületeit.

Az SZKP és az Argentin Kommunista Párt küldöttségei újra leszögezték, pártjaik fejleszteni kívánják az argentin és a szovjet kommunisták kapcsolatait.

A Szudáni Kommunista Párt leleplezi a hadseregben szőtt összeesküvést

Kairo: Az AFP az Al Ahram című kairói újság jelentése alapján a Szudáni Kommunista Párt Khartoumban közzétett nyilatkozatát ismerteti. Eszerint a szudáni hadseregben összeesküvést szőnek az október 21-i forradalom vívmányai ellen. A párt közleménye rámutat, hogy a demokratikus érzelmű katonatisztek csoportja ismét követelte 24 katonatiszt leváltását. Ez utóbbiak ugyanis hívei a forradalom során feloszlatott katonai főtanács nemrégiben letartóztatott és az ország nyugati részébe száműzött tagjainak.

A londoni Times — az AP jelentése szerint — vezércikkben hangsúlyozza, hogy a kommunista párt Szudán történetében első ízben „nyilt és jelentős szerepet játszik" az ország életében. A jól megszervezett kommunista párt erős támasszal rendelkezik a szakszervezetekben és a munkásság körében — írja a lap.

Ugyancsak az Al Ahram közli, hogy a szudáni nemzeti front — a jelenleg hatalmat gyakorló kormánykoalíció — Abbud köztársasági elnök leváltását követelte. A fővárosban több tanácskozás zajlott ez ügyben. A Nemzeti Front — a kairói újság jelentése szerint — háromtagú elnöki tanács megalakítását ajánlja a köztársasági elnöki jogkör gyakorlására.

Elutazott Budapestről a Szovjet - Magyar Baráti Társaság küldöttsége

A Szovjet-Magyar Baráti Társaság küldöttsége, amely Sz. Sz. Novozsilovnak, a szovjet állami bér- és munkaügyi bizottság elnökhelyettesének vezetésével tíz napot töltött hazánkban, szombaton elutazott Budapestről. A küldöttséget a Ferihegyi repülőtéren Kristóf István, az MSZBT főtitkára és a társaság több vezető munkatársa búcsúztatta. Ott volt a búcsúztatáson A. M. Szorokin, a budapesti szovjet nagykövetség első titkára.

Házadóbevallás

A városi tanács v. b. pénzügyi osztálya felhívja a házbirtokosok figyelmét, hogy az 1965. évi házadó és lakáshelyreállítási hozzájárulás megállapításához 1964. november 30-ig azokról az épületekről bevallást kell benyújtani: 1. melyeket 1964. évben vettek használatba. 2. amelyet állami tulajdonból való mentesítés folytán 1964. év folyamán kaptak vissza. 3. amelyeknél a tulajdonos, vagy a bérlő személyében az 1963., illetőleg az 1964. évre benyújtott házadóbevalláshoz képest változás történt. 4. amelyeknél a bérjövedelem összegében 1964. évben bármilyen mérvű változás következett be. A felsorolt esetekben a bevallást az egész épületre kiterjedően az épület fekvése szerint illetékes kerületi pénzügyi osztályhoz kell benyújtani az ott beszerezhető hivatalos „Bevallási ív" nyomtatványon.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ
SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

Távozott a „Tengeri Sárkány"

Jön a „Kardhal"

Tüntetések Sasebóban és Tokióban

Sasebo: A „Tengeri Sárkány" (Sea Dragon) amerikai atomtengeralattjáró a nukleáris meghajtású amerikai hadihajók közül elsőnek érkezett japán kikötőbe, háromnapos látogatásának befejeztével szombaton reggel kifutott a nyílt tengerre.

Sasebói jelenléte országszerte hatalmas tüntetéseket robbantott ki. E megmozdulásokban hivatalos adatok szerint harmincezren vettek részt. A rendőrség beavatkozása következtében mintegy kétszázan megsebesültek. A hatóságok hetvenöt személyt letartóztattak. Köztük volt a sebesült Naraszaki szocialista képviselő.

A Reuter beszámolója szerint a 2550 tonnás hosszú, fekete testű „Tengeri Sárkány" távozásakor újra sokszázan gyűltek össze a kikötőben. Nagyobb méretű tüntetésre került sor Tokióban. Körülbelül hatezer személy vonult fel a város utcáin a parlament épületéhez és kifejezte tiltakozását az ellen, hogy újabb atommeghajtású amerikai tengeralattjárókat szándékoznak küldeni japán kikötőkbe. A Kyodo hírügynökség ugyanis azt jelentette, hogy a jövő héten Yokosuka kikötőjébe érkezik a „Kardhal" (Swordfish) tengeralatt járó. Bár amerikai részről a „Kardhal" látogatásának időpontját cáfolták, korántsem zárták ki a közeljövőben történő látogatás lehetőségét.

Vadnyugati stílusú postarablás Poznanban

Varsó: Poznanban november 11-én három álarcos bandita az esti órákban megtámadta az egyik kerületi postahivatal udvarán az éppen elszállításra váró pénzeszsákszállító gépkocsi alkalmazottait. Az egyik lelőtte az őrt, elvette géppisztolyát, a másik kettő a pénzeszsákokat megragadva futásnak eredt. A járókelők a banditák üldözésére sitték. Az egyik bandita egy 18 éves fiatalember próbálta megállítani és lefegyverezni. A rabló eldobva a pénzeszsákot, leütötte a fiút, de annak 14 éves öccse gáncsot vetett a rablónak, aki elesésében is tüzelt. A fiú megsérült. A bandität az odaérkező járókelők végül lefegyverezték.

A két másik bandita a sarkon várakozó taxisofőrt kényszerítette, hogy a városszéli erdőbe vigye őket.

A rendőrség elfogott társuk vallomása alapján három óra alatt elfogta a rablókat.

A nyomozás befejeztével gyorsított eljárás indul ellenük és súlyos büntetés vár a póruljárt vadnyugati stílusú postarablókra.

1 ASZSZ-kommentár

az indiai ultrák atomfegyverkezési kampányáról

Moszkva: Kucenkov, a Pravda delhi tudósítója kommentálva az indiai nemzeti kongresszus párton országos bizottságának nemrégiben lezajlott ülésszakát, a következőket írja:

Lesz-e Indiának atomfegyvere? — ez volt az ülésszak vitájának fő témája. Két reakciós indiai párt, a Szvatantra és a Dzsan Szang vetette fel ezt a kérdést. A két párt vezetői széleskörű kampányt indítottak India atomfelfegyverzéséért.

Amilyen mértékben kibontakozott a „saját bombáért" folytatott agitáció, úgy vált egyre világosabbá, hogy a lárma mögött az indiai és a nemzetközi reakció alaposan átgondolt hadjárata rejlik, melynek célja: aláaknázni a Nehru által kidolgozott és utódai által elfogadott politikai elveket.

A két jobboldali párt által indított kampány jeladás volt arra, hogy az indiai nemzeti kongresszus párton belül is csatasorba lépjenek „az új irányvonal" hívei.

Mint a tudósító megállapítja, a vita során az atombombahívei elkeseredett kísérleteket tettek arra, hogy a maguk oldalára állítsák az országos bizottság tagjainak többségét. Az ülésszak részvevőinek többsége azonban nem esett az atomfelfegyverkezés híveinek kelepcéjébe, mert számot vetett azzal, hogy az indiai nép széles tömegei nem helyeslik ezt a rendkívül súlyos következményekkel járó lépést.

Sajtóvélemények szerint a reakció összeesküvésének leleplezéséhez jelentősen hozzájárult Sasztri miniszterelnök, aki meggyőző erővel bebizonyította, hogy Nehru politikájának megtagadását jelentené, ha India csatlakozna a nukleáris fegyverkezési hajszához. Az atomfegyverkezés hívei kénytelenek voltak visszavonulni s az országos bizottság jóváhagyta az indiai kormány külpolitikáját, amely a „békén és a teljes leszerelésen alapszik".

Az indiai nemzeti kongresszus párt országos bizottsága ülésszakának határozatai — állapítja meg Kucenkov —, leckéül szolgálhatnak mindazok számára, akik be akarják téríteni Indiát az el nemkötelezettség és az önálló fejlődés útjáról.

India haladó közvéleménye — írja befejezésül a tudósító, — felhívja a nemzeti kongresszus párt vezetőségének figyelmét arra, hogy fokozni kell a harcot a reakció ellen, magában a kongresszus pártban is. Ellenkező esetben a kormánypárt reakciós szárnya komoly veszéllyel fenyegetheti az ország jövőjét.

A kínai párt- és kormányküldöttség hazaérkezett Pekingbe

Peking: A Csou En-laj, a Kínai Kommunista Párt Központi Bizottságának alelnöke és miniszterelnök vezette kínai párt- és kormányküldöttség szombaton délután különrepülőgépen hazaérkezett Pekingbe. A küldöttség a Nagy Októberi Szocialista Forradalom 47. évfordulójának ünnepségein vett részt a szovjet fővárosban. Üdvözlésére a repülőtéren megjelent Mao Ce-tung, a KKP Központi Bizottságának elnöke, Liu Saocsi, a Központi Bizottság alelnöke, a Kínai Népköztársaság elnöke és több más vezető személyiség. Jelen volt Sz. V. Cservonyenko, a Szovjetunió pekingi nagykövete.

Bolíviai helyzetkép

Fokozódik a baloldal nyomása

La Paz: Mint ismeretes, november 4-én megdöntötték a bolíviai kormányt, s a volt elnök, Estenssoro Peruba menekült. Estenssoro pártja, a forradalmi nemzeti mozgalom úgynevezett „átszervező bizottsága" pénteki ülésén úgy döntött, hogy kizárja Estenssorot a politikai szervezetből.

Az elnök bukása után hatalomra jutott katonai junta — mint hírügynökségek jelentik — mind jobban érzi a baloldal nyomását. Pénteken a Bolíviai Dolgozók Szövetsége ülést tartott és határozatot hozott. Ebben azt követelte, hogy Bolívia ne szakítsa meg Kubával és Csehszlovákiával diplomáciai kapcsolatát. A szakszervezeti szövetséget az ón-bányászok szakszervezete vezeti: ennek élén Juan Lechin volt alelnök áll. A Bolíviai Dolgozók Szövetsége ezt a határozatot petícióba foglalva eljuttatta a katonai juntához; érdekes körülmény azonban, hogy a petíció aláírói közül hiányzik Juan Lechin neve.

La Pazba egyébként sorra érkeznek vissza azok a volt politikusok, akiket Estenssoro kényszerített száműzetésbe. Ezek közé tartozott Hernan Siles Zuazo volt köztársasági elnök és Walter Guevara egykori külügyminiszter. Ami Siles-t illeti, a repülőtéren

MEGNYÍLT
AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZ
MEGNAGYOBBÍTOTT
Cica-mica
JÁTÉKBOLTJA
Bő áruválasztékkal várja kedves vásárlóit
Pécs, Kossuth Lajos u. 6. szám alatt.

Fizetésemelés a Szovjetunióban

A moszkvai pedagógusok és az egészségügyi dolgozók negyedmilliós hadserege ezekben a napokban kapja az első felemelt fizetést a Legfelső Tanács törvénye alapján. A moszkvai pedagógusok átlagos fizetésemelése harmine százalék, de például a gyermekotthonok dolgozóinak fizetését ötven százalékkal emelték.

Az orvosok fizetése novembertől átlag havi harmine rubellel lett magasabb. Az egészségügyi dolgozók fizetésemelése moszkvai viszonylatban 27 millió rubel évi kersettöbbletet jelent.

80 milliárd frank fegyverkezésre

Párizs: A francia kormány a parlament elé terjesztette a hadsereg fejlesztésének hatéves tervét. Eszerint Franciaország az 1965—1970-es években a hadsereg fenntartásának költségein kívül 80 milliárd új frankot fordít fegyverkezésre. A beruházásoknak mintegy a felét az atomütőerő emészti fel.

VILLANYSZERELŐT
nagy gyakorlattal
ALKALMAZNA
a Komlói Víz- és Csatornamű. Jelentkezés a vállalat központjában: Komló, Kossuth Lajos utca 19.

A Concord-ügy

London: A londoni francia nagykövet átnyújtotta Wilson miniszterelnöknek Pompidou francia miniszterelnök válaszát a Concord utasszállító repülőgép angol—francia közös kifejlesztési programja ügyében. Az angol kormány a terv felülvizsgálását javasolta annak megállapítására, hogy „kifizetődik-e gazdasági szempontból a program".

Egybehangzó sajtójelentések szerint Pompidou válaszában hangoztatja, hogy Franciaország vállalt kötelezettségeinek betartására szándékozik készteti Angliát. A Daily Mail légügyi szakértője úgy értesül, hogy De Gaulle hosszúlejáratú kölcsönt ajánlott fel Angliának a program folytatásához és kereken visszautasította a terv felülvizsgálását sürgető angol kérelmet.

Ha Wilson felbontja a Concord-egyezményt, Anglia következőkre számíthat: 1. Hosszú és elkeseredett per Franciaországgal a hágai nemzetközi bíróság előtt, szerződésszegés és annak következményei miatt; 2. Francia megtorlások angol cégek ellen, amelyek évenként több tízmillió fontot vesztenek majd, ha a franciákkal kötött szerződéseket törlik. A legsúlyosabban az angol repülőgépmotor-gyárak fognak szenvedni.

Kongói jelentés

Leopoldville: Nyugati jelentések szerint Csombe zsoldosai egyre jobban közelednek Stanleyville-hez. Mint a Reuter tájékozott körökre hivatkozva közli, fehér zsoldosok vezetésével a pénteki napon a leopoldville-i hadsereg egyik alakulata teljesen megközelítette Punia városát. Ez a helység jelentheti az „ugródeszkát" a még szabad Stanleyville lerohanásához. Az amerikai és belga katonai felszereléssel jelentősen megerősített kongói kormánycsapatok túlerőben vannak.

Az ország északkeleti vidékén a kongói és zsoldos csapatok Punia város felé közelítenek. Ezzel az a céljuk, hogy elzárják a menekülés elől az ugandai határsávot. A felszabadító harcosok egy maroknyi csoportja azonban, amelynek sikerült kimenekülnie a Csombe-martalócok által visszafoglalt északnyugati Boende városból, sikeresen átrendezte sorait és a közelben elfoglalta Befale helységet.

HÁZI VARRÓNŐ-SZOLGÁLAT
Pécsi Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlegénél.
Várady Antal u. 9. sz.
Telefon: 32-93.

Gyermekbénulás elleni védőoltás

Felhívjuk a város lakosságának figyelmét, hogy az 1961. október 1. és 1964. augusztus 31. között született gyermekek részére a gyermekbénulás elleni védőoltás első részletét november 16—20-a között adják a gyermekvédelmi tanácsadókban. Az oltások pontos idejéről idézőn értesítjük a szülőket és kérjük, hogy a gyermekeket kizárólag az idézőn, illetve behívólapon megjelölt időben vigyék el a védőoltásra.

A védőoltás ez alkalommal is három részletből áll. Az első részlet most novemberben, a második részlet 1965. február elején, a harmadik 1965. március elején lesz.

Az oltóanyagot ismét cseppekben kapják a csecsemők és a kisgyermekek, ezért ezúton is kérjük a szülőket, hogy a védőoltásra kiskanalat feltétlenül vigyenek magukkal. Pótoltás nem lesz.

Pécs m. j. városi Közegészségügyi és Járvány ügyi Állomás.

HALÁLOZÁS

A Sásdi Általános iskola Tantestülete mély fájdalommal tudatja, hogy HORVÁTH JÓZSEFNÉ Fehér Emőke tanárnő életének 25. évében váratlanul elhunyt. Emlékét szeretettel megőrizzük.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett apa, nagyapa és após, SIPOS SÁNDOR temetése hétfőn du. fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fejfák statisztikája

Itt fekszik előttem Somogyhárságy halotti anyakönyve — félvászonba kötve, vízjeles állami papíron. Van benne egy rovat, ahol a halottkém, az orvos vagy a kórházi zárójelentés ad választ az emberélet utolsó kérdésére: mi volt a halál oka. Ezer léleknél többet számlált ez a község mindig, de öt ujjamon megszámolhatom a betegségeket, amelyek itt az emberek életét kioltották: tüdőgyulladás, bélhurut, tüdővész... tüdőgyulladás, bélhurut, tüdővész... Szinte mellbeverő ez a monoton egyenhangúság.

De ebben az erdőszegélyezte, völgyekszabta Zselicségben először a „veleszületett gyengeség" képében jött az emberekért a halál. Minden második, harmadik bejegyzettnek kicsi koporsó kellett.

— *Harminc esztendeje vezetem az anyakönyveket. Így volt. Somogyhárságyon ha már valaki fölcseperedett és nem vitte el a mellbetegség sem, magas kort ért meg.*

De sokszor elvitte.

Deák Imre vb-titkár kezében az anyakönyv és ahol csak úgy találomra kinyitja, ott 1931. április hava áll. Az akkori kitavaszodással három fiatalembert vitt sírba a tüdőbaj. Májusban a 46 éves Pető Imrére harangoztak ugyanezért és aratáskor újra két temetés volt tüdővész miatt Somogyhárságyon. Hoffmanénéknál fél éven belül a második...

A tavaszt valahogy értem. Falusi emberek ezt is úgy figyelték meg, mint a Medárdra következő negyvennapos esőt, tapasztalatból, hogy akinek már „nagyon gyenge a melle, azt elviszi a tavasz". De az aratás?

— *Kérem egy kaszás* — én kiszámítottam — *huszonöt-harmincezer derékfordítást végzett egy nap. Azt meg olvastam valahol, hogy ehhez háromezer kalória kell. Napszámból aligha telt ennyire.*

Nycobacterium tuberculosis — ez okozta Somogyhárságyon legtöbbször a halált. De hogyhogy nem okozza ma? Közre kell adni, mert van akkora siker, mint bármi más ebben az országban, hogy az utolsó ember 1959-ben halt meg tüdőbajban itt, de ő is olyan „jobbfajta" tüdővészben, melylyel hetvenegy esztendeig húzta ki.

A fő halál-okká az aggkori véglegyengülés lépett elő.

— *Az orvosunk biztos azt mondaná: azért nincs már tüdővész, mert a völgyben senkinek nem engedünk építeni. Én meg azt mondom, hogy most valahogy jobban félnek a bajtól az emberek. Félnek és most már tudják, hogy a földes szobát, a nedves falat, a szellőzetlen lakást, a mindig egyforma kosztot kell okolni érte. A hárságyiak is megismerték azt a fogalmat, hogy „veszélyeztetett környezet". És tudják, ha ezt kimondják, mindjárt megy a védőnő, az orvos, siet a tanács. Hogy mást ne mondjak, most adtuk állami gondozásba a három Hamarics gyereket. Mert ami náluk odahaza volt...*

Mindenkit azért nem lehet állami gondozásba adni...

— *Nem is kell. Gondoskodnak itt az emberek magukról. Ami ház épül, mind háromszobás. És van hely bennük, az öregeknek is. A régi portákon legalább egy szobát mindenki lepadlózott. És van itt egy érdekesség: vízvezetéke még nincs a községnek, de alig van ház fürdőszoba nélkül. A Czumpft doktoron kívül talán a jegyzőnknek volt még fürdőkádja azelőtt. Más senkinek.*

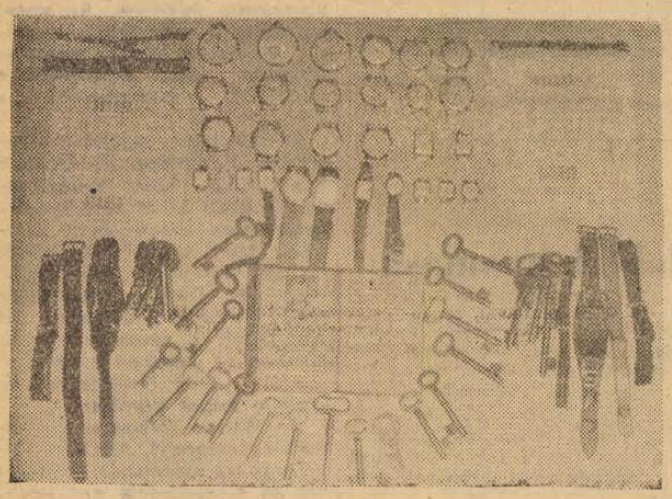
Nézem a jegyzetembe rendszertelenül fölírt adatokat: „Kiveszett Somogyhárságyról a tüdőbaj." „Negyvennyolc tiszta udvar, rendes ház van a faluban." „Gümőkórmentes a tsz szarvasmarhaállománya." „Prémiummal negyven forint körül osztott tavaly munkaegységenként a szövetkezet." „Másfélmillió forint takarékbetétállománya van a községnek." „Mint a Lucaszéke, úgy készült, de járható már a bekötőút." „Tíz éve nem fordult elő öngyilkosság. Ezelőtt volt esztendő, amikor hatot írtak be a halotti anyakönyvbe."

*

Valahogy így lehetne megírni a fejfák statisztikáját. Elolvasva ismerős. Úgy rémlik, mintha 1952-ben írtak volna ilyent, olyan rózsaszínű. Pedig ha nincsenek is benne negatív adatok — így igaz.

Harsányi Márta

Betört — három nap alatt elfogták

A Pécsi Vegyesipari Vállalat Jókai utcai órajavító üzletének dolgozói jelentették: az üzletbe betörtek és 31 órát — mintegy 18 480 forint értékben — elloptak.

A rendőrség Kiss Sándor, Pécs, Ungvár u. 19. szám alatti lakos személyében a tettest 3 nap alatt elfogta. Kissnek lakatos a szakmája, állandóan magánál hordott egy csomó kulcsot és csak alkalmat keresett a betörésre.

Az ellopott órákat a rendőrség a házkutatás során — kettő kivételével, amelyet Kiss zálogba tett — megtalálta. A fényképen a megtalált órák, a zálogcédulák és Kiss kulcsai.

Borkészlet-felvétel

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy az alábbi időben és helyeken borkészlet-felvételt tart. Felhívja a termelőket, hogy a tárolási helyeken jelenjenek meg vagy megbízott által helyettesítésről gondoskodjanak. Vigyék magukkal a szemlelvüket, befizetésről szóló csekkelismervényeket, valamint a bor leadásáról a vételjegyeket. Borforgalmi adót a helyszínen az eljáró pénzügyőröknek nyugtára ki lehet fizetni.

November 18-án: Kismélyvölgy, Nagydaindol, Kismélyvölgy-hegyhát, Nagydaindol és Középdaindol-hegyhát.

November 19-én: Középdaindol, Kisdaindol, Kisdaindol-tető.

November 20-án: Aranyhegy, Tibor utca és Csoronikában.

November 21-én: Csurgó-dűlőben, Alsó-, Felső-, Középmakár, Makártető.

November 23-án: Bálics út, Bálics-dűlő, és tető, Jakabhegyi út.

November 24-én: Kis- és Nagyszkókóban, Bárányúton, Buzásy Ábel, Visy László úton, Kálvária, Tettye és Havi-dűlőkben.

November 25-én: Alsó-, Közép- és Felsőgyükésben, valamint a Marx úton tároló bortermelőknél.

A készletfelvétel mindennap reggel 7-től délután 15 óráig tart.

Személyiigazolvány-csere

A Pécs városi és járási Rendőrkapitányság felhívja a lakosság figyelmét, hogy akiknek személyi igazolványának érvényessége 1964. évben lejár és annak kicserélése ez ideig nem történt meg, november végéig a kicserélés végett feltétlenül jelentkezzenek, mert ezt követően a csere során az elmaradás okát is indokolni kell és amennyiben gondatlanság, vagy hanyagság áll fenn, úgy szabálysértési eljárás megindítására kerül sor.

Külön felhívja a járóképtelen betegek hozzátartozóinak figyelmét, hogy ezek zöldnyomású bejelentőlapját, 2 fényképet, valamint 10 forintos illetékbélyeget valamelyik felnőtt korú hozzátartozója a rendőrkapitányságra feltétlenül vigye be. Ezen személyek új igazolványa távollétükben kerül elkészítésre, melyet a kapitányság lakásukon kézbesít ki. Ugyanezen rendelkezés vonatkozik a kórházban fekvő betegekre is.

A Közgazdaságtudományi Egyetem kihelyezett tagozata nyílik Pécsett

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem megfelelő számú jelentkező esetén megszervezi Pécsett az egyetem kihelyezett esti tagozatát ipari és belkereskedelmi szakon.

A felvételi vizsgát kivéve, valamennyi foglalkozás és vizsga Pécsett lesz. A felvétellel kapcsolatban az esti tagozatú egyetemi iskoláztatásra vonatkozó rendeletek a mérvadók, életkor, iskolai végzettség stb. tekintetében.

Felvételi vizsgát matematika és történelem, vagy politikai gazdaságtan tantárgyakból kell tenni előreláthatólag 1965. júliusában.

Tanulmányi idő 5 év.

Felvétel esetén a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem rendtartásában foglaltak mérvadók a tandíj, óralátogatás, illetve vizsgák letételére vonatkozóan.

Előkészítő tanfolyam a Pécsi mj. városi Tanács VB művelődésügyi osztály szervezésében indul.

Az előkészítő tanfolyamra történő jelentkezés módját az 1964. november 7-én megjelent Dunántúli Napló ismerteti.

A pécsi kihelyezett tagozatra való jelentkezést (géppel kitöltve) az alábbi adatok feltüntetésével, 1964. november 25-ig kell beküldeni.

JELENTKEZÉSI LAP:

Jelentkezem a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem pécsi kihelyezett tagozatának ..... szakára.

Név:

Szül. hely: . . év, . . .hó, . . . nap.

Lakcím:

Anyja neve:

Iskolai végzettség:

Mikor:

Munkahelye, címe:

Beosztása:

(aláírás)

A „Jelentkezési lap" beküldendő a következő címre: Magyar Közgazdasági Társaság Baranya megyei csoportja, Kovács Attila titkár, Pécs, Rákóczi út 1.

Jelentkezés

a felsőoktatási intézmények felvételi vizsgáira előkészítő tanfolyamra

Pécs mj. város Tanácsa VB Művelődési Osztálya a felsőoktatási intézmények nappali, esti és levelező tagozatain továbbtanulásra jelentkezők felkészülésének segítése céljából felvételi vizsgára előkészítő tanfolyamokat szervez. A tanfolyamokon valamennyi műszaki egyetem, közgazdasági egyetem, a tudományegyetemek bölcsészettudományi és természettudományi karának felvételi tárgyait oktatjuk.

A tanfolyamokra való felvételt írásban kell kérni. A szükséges űrlapok a Művelődési Osztályon átvehetők (Pécs, Széchenyi tér 1. III. em. 95. sz. szoba). A felvételi kérelem benyújtásának határideje 1964. november 10—25.

A kérelem benyújtásával egyidejűleg a jelentkezőnek be kell mutatnia érettségi bizonyítványát vagy ezzel egyenrangú középiskolai képesítő oklevelét. A tanfolyamokon a 30. életévüket betöltött, középiskolai végzettséggel nem rendelkező dolgozók is felvehetők. Ezek szakmunkás bizonyítványukat kötelesek bemutatni.

A felvételi kérelemhez csatolni kell a munkáltató javaslatát, ill. ha a jelentkező nem áll munkaviszonyban, az iskolai bizonyítványt kiállító oktatási intézmény igazgatójának ajánlását.

A tanfolyam önköltséges. A többtárgyas tanfolyamon 450 forint, az egytárgyason 230 forint részvételi díjat kell fizetni.

Ha az érdeklődőknek a jelen hirdetményben nem érintett bármely kérdésben felvilágosításra van szükségük, forduljanak a városi tanács v. b. művelődésügyi osztályához (Telefon: 30-01, mellékállomás 206).

Pécs mj. város Tanácsa VB Művelődésügyi Osztálya.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

VASÁRNAP:

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK 1964. nov. 15-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Franjo Kuhac, a népdalok gyűjtője. — Összeállítás.

18.00: Német nyelvű műsor. Kívánsághangverseny.

18.30: Magyar nyelvű műsor. Szalai Ferenc népi zenekara játszik. (Hangfelvétel a Borostyán étteremből.)

18.45: Három megye krónikája. — Bátai krónika. Összeállította a Pécsi Tanárképző Főiskola hagyománykutató munkaközössége: dr. Rónai Béla, Musztay László és dr. Vargha Károly. (Az 1964. október 3-i műsor ismétlése.)

19.25: A Pécsi Nemzeti Színházban hallottuk. — Zenés összeállítás.

19.50: Sporthírek, totóeredmények. Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhadnagy (délután 3 és este 7 órakor) bérletszünet.

ÚTTÖRŐHÁZ

Az aranyember (magyar film, délután 3 órakor).

*

Bábelőadás ma de. 10 órakor Pécs város Doktor S. Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Műsor: Két bors ökröcske és A kiskakas gyémánt félkrajcárja. Érvényes a Vitéz László-bérlet.

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szí. = színes.

Park: Királyi gyermekek (10). Karbid és sóska (4, 6, 8).

Petőfi: Iván gyermekkora (10). Ha egyszer húsz év múlva (szv. 4, 6, 8).

Kossuth: Légy jó mindhalálig (10). A világ végéig (szv. 4, 6, 8).

Fekete Gyémánt: Kaland a vonaton (10). Moszkvai séta (szv. 5, 7). **Építők:** Erdei kaland (10). Az aranyember (szí. 4, 6). **Pécsszabolcs:** Vadállatok a fedélzeten (9). Díszmagyar (11). Férjek (3, 5, 7). **Mecsekalja:** Tűcsök (10). Pásztorkirály (sz. 5, 7). **Vasas II.:** Amíg az ember él (szv. 5, 7). **Istenkút:** A hosszútávfutó magányossága (7). **Mohács:** Áruló bankjegy (10). A generális (4, 6, 8). **Szigetvár:** A harangok Rómába mentek (10). Mr. Hobbs szabadságra megy (szv., szí. 6, 8). **Siklós:** Münchhausen báró (10), 3+2 (szv., szí. 5, 7). **Sellye:** Özvegy menyasszonyok (szv. 4, 7). **Harkány:** Hol a tábornok (5, 7). **Beremend:** Hamu és gyémánt (szv. 6, 8). **Pécsvárad:** Itt lakik a szerelem (10). Tengerparti vakáció (szv., szí. 5, fél 8). **Mecsek:** Halál a cukorszigeten (szv., szí. 5, 7).

HÉTFŐ:

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STÚDIÓJÁNAK 1964. november 16-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor. Uton Baranyában. — Összeállítás. A tartalomból: Történelmi ősz, 1944. Monyoród a felszabadulás napjaiban. — Baranyai népdalok. — Útközben jegyeztük fel. — Hallgatóink hanglemezeiről. — Borkóstoló. Humoreszk.

18.00: Német nyelvű műsor. Heti kommentárunk. Éneknégyesek műsorából. Tudja-e, hogy . . . Operettrészletek.

18.30: Magyar nyelvű műsor. Mecseki visszhang. — Zenés összeállítás. Sokmindenről prózában, zenében . . . Bemutatjuk a Sopiana gépgyári Cukker-brigádot. — Beszámoló a kultúrásdi járásbeli előrehaladásáról. — Közbeszólunk a szerfás építkezésekről. — A KPM Autóközlekedési Tanintézet ez évi munkájáról nyilatkozik Litvánt Tibor. — A „szép békeidő" tapogatás egy 1905-ben készült közbiztonsági könyvben. — Tessék, lehet csodálkozni. A bürokrácia újabb produkciója. — Igaz-e, hogy csak munkaerőhiányról van szó? Almamelléki jegyzet.

19.58: Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Szünnap.

MOZI

Park: Ha egyszer húsz év múlva (szv. 4, 6, 8).

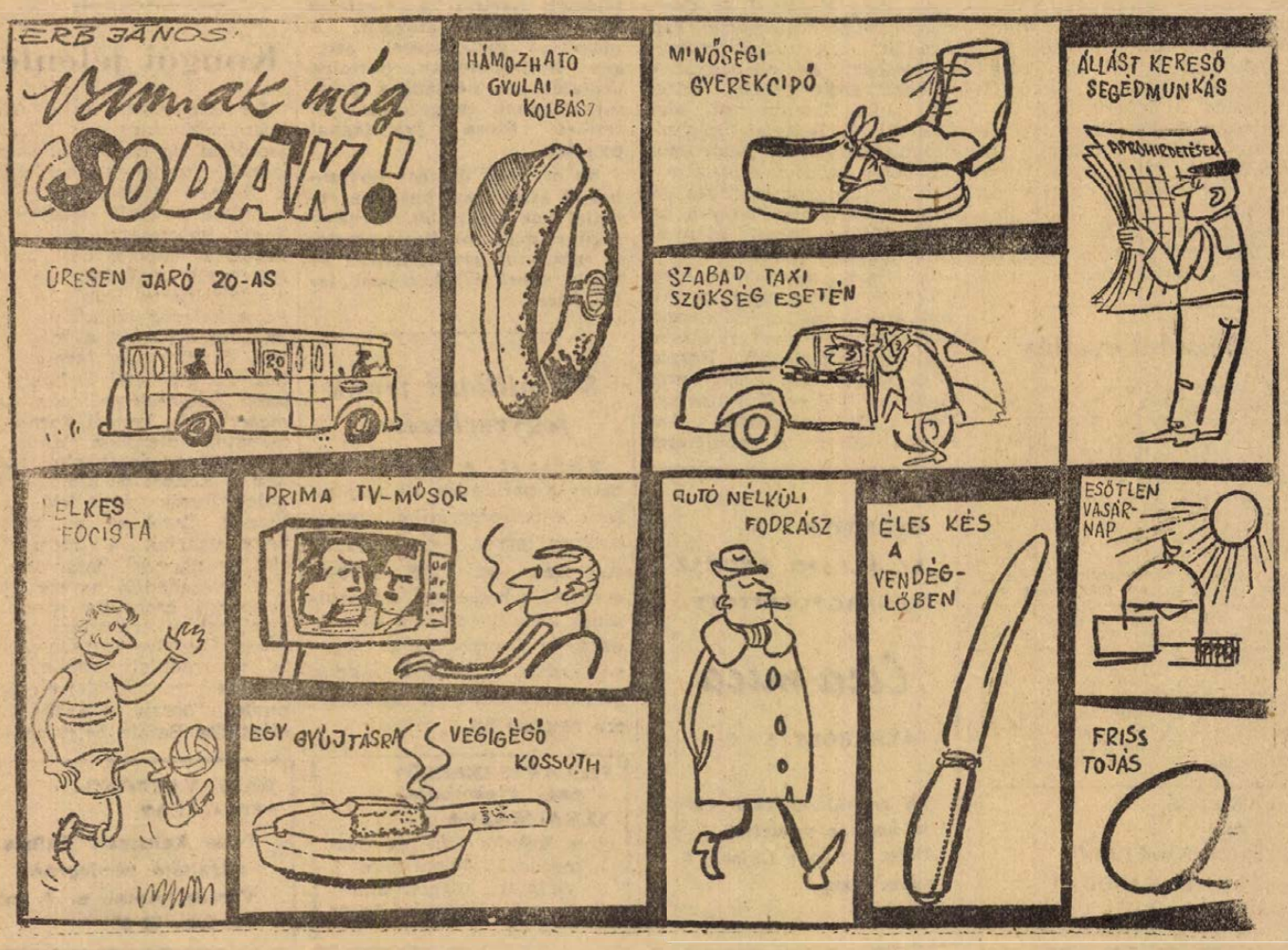
Petőfi: Nehéz emberek (4, 6, 8).

Kossuth: A világ végéig (szv. 4, 6, 8).

Híradó Mozi: Magyar híradó, Sosemvolt király bánata, Tokió előtt, 64/22. sz. világhíradó. Mindennek megvan a maga ideje, Pajkos cicuska, A kapzsi Achmed. Előadások 11 órától 9 óráig folytatólagosan.

Fekete Gyémánt: Éva és Vera (6). **Pécsszabolcs:** A generális (5, 7). **Vasas II.:** Pedro kapitány vidám hadjárata (szí 7). **Ságvári:** Én és a nagymama (fél 6, fél 8).

NŐI KALAPOK JAVÍTÁSA,
alakítása, fordítása, szakszerűen, olcsón, gyorsan.
Pécsi Ruhaipari Vállalat szolgáltató részlege.
Várady Antal u. 9. szám.
Telefon: 52-93.

ÁLLÁS

ocsivezető elhe-
edne tsz-ben,
állami gazdaság-
épkocsira, vagy
ore. „Csepel" je-
a Sallai utcai
őbe.

épesített könyve-
lamint 10 éves
rlattal rendelke-
kocsivezető, ter-
szövetkezetben el-
zkedne. Lakás
éges. „Házastár-
jeligére a Sallai
hirdetőbe.

ifűtőket és férfi
munkásokat ál-
munkára alkal-
a Pécsi Gázmű.
kezés: Pécs, Fel-
dulás útja 107. —
Kokszművek),
aügyi osztályán.

korlattal
lelkező

RESKEDELMI
KEMBERT
zonnali belé-
ésre keres
Tas-Műszaki
Nagykereske-
elmi Vállalat
elentkezés:
Pécs, Lenin
ér 6. szám.
0—15 óráig.

ónő 2 napi mun-
keres, alkalmi
át is vállal. Já-
Mari u. 16. fszt.
1.

fülálló fiatal tiszt
. vidékre, Idő-
házvezetőnőt ke-
„Családtag" jeli-
a Sallai utcai hir
e.

zdaságiban érett
tt, gépírni tudó
helyezkedne. Vá-
kat „Jó helyes-
jeligére a Sallai
hirdetőbe.

lizni tudó kert-
ást állandóra fel-
k. Pécs, Endresz
y u. 8.

én villanyhe-
, vízvezeték és
s. elhelyezkedne
lőszövetkezetben
kezés „55-ös" je-
a Sallai utcai
őbe.

M. Betonelem-
ő Vállalat Pécsi
árugyára szak-
ás bizonyítvány-
rendelkező 1 fő
, 1 fő vízvezeték-
ő, vagy vízvezе-
zerelésben jártas
ost, 1 fő éjjeliőrt,
int 3 fő vizsgá-
endelkező kazán-
alkalmaz. Jelent
a gyáregység
ügyi osztályán
Siklósi út 10.

ÉTELRE kere-
egy fő hűtőbádo-
zakmunkást és
munkásokat fel-
nk. Jelentkezés
AKÜV műszaki
sége, Pécs, Ró-
Ferenc u. 22. sz.
íz kihordó ko-
felvesz fél napra
si szikvízüzem,
aij belépésre. —
díjas előnyben.

api elfoglaltság-
járónőt keresek.
z Zsigmond utca
im.

ségizett, nagy
rlatú, gyors- és
ót azonnal felve-
. Pécsi Geodézia
rképészeti Válla-
Pécs, Poszony u.
im.

rat felveszünk.
Építőipari Szállí-
Vállalat 2. sz.
gyesége, VII. ki-
ltsége, Pécs, Maj
u. 4. szám.

önv és Vidéke
ti Földművesszö-
zet szőkei bolt,
ltia részére bolt-
őt keres azonnali
ssel. Bérezés kol
szerint. Lakás
n biztosított. Je-
ezés Görcsöny,
központjában.

n'l be'épéssel fel
k villanyszere
szakmunkásokat,
int segédmunká-
udapesti és vi-
nunkahelyeink-
nkásszállás van.
VIV. 3. sz. üzem
VI., Weiner
szám.

apróhirdetések

Átvennék kétszoba, összkomfortos szövetkezeti lakást, emeletráépítést, vagy főbérletet, készpénzzel. — Telefon: 14-50.

Eladó Bosnyák u. 14. sz. ház. Egy szoba, konyha beköltözhető, ára: 65 ezer forint, 40 ezerrel átvehető, a több bi részletre, megegyezés szerint.

Mohácsi szőlőhegyen 1460 négyszögöl prima szőlő, emeletes, beköltözhető présházzal, komplett felszereléssel eladó. Nagy István, Mohács, Tolbuhin u. 9.

Ház, Dózsa mellett eladó. Cserelakással beköltözhető. Érdeklődni Szilágyi Dezső u. 3.

Mecseken, a Szent István úton, (Szaniszló út felett) két 353 és egy 384 négyszögöles telek eladó. Érdeklődni lehet a 31-01 telefonon.

Kétszer két szobás, fürdőszobás, József u. 29. sz. udvari lakóház lakáscserével, beköltözhetően eladó. Bővebbet: Alkotmány u. 46., felső csengő. Telefon: 40-62.

Eladó Bosnyák u. 14. sz. ház. Egy szoba, konyha beköltözhető, ára: 65 ezer forint, 40 ezerrel átvehető, a több bi részletre, megegyezés szerint.

Szőlő 440 négyszögöl terület eladó, Újhegy, Deák Ferenc u. Érdeklődni Major u. 21.

Bontott kandallóanyag eladó. Kertváros, Lőtér u. 14. szám.

Jókarban lévő Stingl kereszthúros, páncéltókés, rövid zongora eladó. Pécs, Bartók Béla u. 73. Telefon: 45-58. szám.

Zongora, körpáncélos, fekete, azonnal eladó. Geisler Éta u. 23. — Váryéknál.

Jó állapotban, Kékes televízió eladó. Csillag u. 10. Zsolnay gyár felett.

Négy darab diófarönk olcsón eladó. Bővebbet: Sándor u. 22. sz. Üzlet.

Hálószobabútor, kelmenyiából, sodronnyal, eladó. Hegyalja utca 90.

Eladó cipész, Singer stoppoló gép, elsőrendű állapotban, kis Kalor kályha. Nyíl utca 24.

Ötven mázsa kukorica eladó. Marx út 131.

Eladó egy jókarban lévő férfiszabó varrógép, 31-es, 50-es próba baba. Ifjúság u. 12. — Somogyi.

Új állapotban lévő Super Kalor kályha eladó. Nyíl u. 12. Vida.

Mosógép, padlókefélőgép, varrógép eladó. Fizetési könnyítéssel. Sallai utca 46. szám.

Fotelok, székek, kombináltszekrény, kerekasztal, íróasztal eladók. Nagyvárad u. 6.

Asztalos szakmunkásokat, szalagfűrészeseket és férfi anyagmozgatókat SZÖVETKEZETI TAGNAK felveszünk.
Jelentkezni lehet Pécsi Fatömegcikk és Járműjavító Ktsz-nél, Pécs, Irányi D tér 1 szám.

A Baranya—Tolna megyei MÉH Vállalat **felvesz**
EGY GYAKORLOTT KŐMŰVEST ÉS EGY SEGÉDMUNKÁST.
Jelentkezés a munkaügyi osztályon.
PÉCS, DOKTOR SÁNDOR U. 14.

HÁZASSÁG

Keresek 50—60 éves, barna, jómegjelenésű asszonyt, házasság céljából, aki munkában tudna segíteni. Megélhetés, öröklakás biztosítva. „Piros rózsa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

43 éves, férfi, megismerkedne hozzáillő nővel, házasság céljából. Lakással. „Még nyílnak a rózsák" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

36 éves, elvált asszony egy gyermekkel, ezúton keresi családszerető, komoly férfi ismeretségét házasság céljából. „Megértés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házasság céljából megismerkednék hozzámenő, megértő nővel. 16 éves fiam és saját házam van. 45 éves vagyok. Fényképes leveleket „Vidéki" jeligére Vajszlón postán maradásra várok.

Intelligens, egyedülálló, középkorú vidéki dolgozó nő, férjhezmenne becsületes, kimondottan józanéletű, halodógondolkodású, 40—48 éves férfihoz. — „Egy gyermek nem akadály" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

29 éves, nőtlen, 170 magas, barna férfi, házasság céljából megismerkedne domború leánnyal 21—28-ig. — „Csak fényképes ajánlatra válaszolok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

55 éves, özvegyember vagyok, az ércbányánál dolgozom, ezúton keresek egy hű, becsületes élettársat, 45—50-ig, házasság céljából. „Szeretnék még egyszer boldog lenni" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házasság céljából megismerkednék csinos, elvált asszonnyal, 20—25 évig, társaság hiányában. „Hűség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresem azt az őszinte leányt házasság céljából, **aki hűséges feleségem tudna lenni,** 18—22-ig. 160 cm-nél nem magasabb. — „Őszinteség" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

60 éves, jómegjelenésű, barna, özvegy nyugdíjas keresi azt a jómegjelenésű, jólelkű nyugdíjas vagy arra jogosult nő ismeretségét, aki hű és megbízható feleség tudna lenni, 50—60-ig, házasság céljából. Fényképes leveleket várok. „Nehéz az élet egyedül" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házasság céljából keresek egy telt, barna, független asszonyt 44-ig, aki szeretetre és kertes családi otthonra vágyik és kis boldogsággal beköltözne élete tembe. „Őszi napsugár" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Jómegjelenésű, értelmiségi özvegyasszony, állással, lakással, házastársat keres 48-tól. „Társtalan vagyok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Korrekt, csinos, 63 éves férfi ismeretségét házasság céljából keresem. „Intelligens" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Harminckét éves, tanulmányait folytató, józanéletű, elvált, szakmunkás, lakással rendelkező hölgy ismeretségét keresi, házasság céljából. „Rómeo" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

A WARSZAWA autógyár

szeptember 1-től átállt az újtípusú személygépkocsik gyártására, melyeket a napokban mutatnak be a magyar szakembereknek.
ÚJ MEGOLDÁSOK:
— új, felüliszelepelt motor
— új karosszéria
— nagyobb teljesítmény
— jobb gyorsulás
— különleges kiképzésű új taxik
— újtípusú személygépkocsik és kombik.
— Nagyobb utazási kényelem
Export: MOTORIMPORT Külkereskedelmi Vállalat, Warszawa. Magyarországi képviselet: **MOGÜRT Külkereskedelmi Vállalat**

ÁFTH. Baranya megyei Földmérési Felügyelősége Pécs, Kulich Gy. u. 5. felvételre keres legalább 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező olyan technikust, akinek geodéziából szakvizsgája van. Besorolás: 1500—2000 Ft-ig. Továbbá felvételre keres katonaviselt érettségizett férfit.

Éves vincellér felvételik. Aranyhegyen, Johan-szőlőben. Tel.: 12-07 (reggel-este).

LAKÁS

Szobát, konyhahasználattal vagy szoba, konyhát keresünk főbérletként. „Megértjük egymást" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Szétköltözők figyelem! Két szobás és egy szobás, belvárosi lakást adunk 3 szoba, személyzetisért. Címeket Sallai utcai hirdetőbe „Novemberi megbeszélésre" jeligére.

Elcseréléném budapesti egy szoba, alkovos, komfortos lakásomat pécsi 2 szobásra. „Új-Mecsekalja" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Üres szobát keresek. „Egyedülálló nő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Középmeszesi 2 szoba, összkomfortos, PIK-lakásom új-mecsekaljai hasonlóra cserélném. Magyari, Korvin Ottó u. 7. Esti órákban

Keresek szoba vagy szoba, konyhás főbérleti lakást. „Balogh" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba, konyhás főbérletet keresek december 1-i beköltözéssel. „Zsuzsa" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Különbejáratú, albérleti, szuterin lakás, kiadó. Kertváros, Árvácska u. 6. Börgyár alatt.

Két jójövedelmű fiatalember, komfortos albérletet keres. Lehetőleg belvárosban. — „Luxus" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Belvárosi kétszer egyszoba, összkomfortost adok három vagy négyszobás lakásért. „Rövidesen" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Bútorozott szoba, diák vagy értelmiségi nőnek, központban kiadó. Érdeklődni Sallai u. 18. Dohánybolt.

Keresek 2 szoba, hallos, vagy háromszoba, összkomfortos lakást. Jelige „Biztosan megegyezünk" Sallai utcai hirdetőbe.

Életjáradékra, vagy eltartásra lakást keres fiatal házaspár. „Béke" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy kisebbméretű főbérleti szobámat elcserélném PIK-szoba, konyhára. „Kölséget térítek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba, konyhás lakást keresek. „20 000" jeligére a Salali utcai hirdetőbe.

Mohács belvárosi kettőszobás lakásomat elcserélném hasonló pécsiért. Telefon: Pécs, 20-56. szám.

INGATLAN

Szabadszentkirályon, 198. sz. ház, 600 négyszögöl kerttel eladó. Érdeklődni helyben.

Kettő szoba, konyhás ház, beköltözhetően eladó. Pécs, Tábor u. 10.

Beköltözhető 2 szobás lakással, 900 négyszögöl szőlő és gyümölcsös eladó. Kovács, Nagydaindol 45.

Két szoba, konyha, kamra, istálló, mellék épületekkel eladó. Bicsérd, 117. szám.

Pécsszabolcs, Csokonai u. 1. családi ház eladó, mellékhelyiségekkel. Azonnal beköltözhető.

Eladó ház. Beköltözhető kétszobás, és egy szoba, konyhás lakással. Losonc u. 6. sz.

Beköltözhető ház, eladó 60 000 Ft. 40 000-rel átvehető. Cím: Megyeri út 14. II. 1. Északi lépcső. Prekesztics, az esti órákban, vasárnap egész nap.

254 négyszögöl házhely OTP-vel átadó. Érdeklődni Pécs, III. ker., Bánki Donát u. 59. ép. II. lépcsőház, II. em., Albert Mihálynál.

Kettőszobás családi ház, sürgősen eladó. Pécsszabolcs, Árpád u. 2. Fűszerbolt mellett.

Pécsszabolcs, Irinyi János u. 5. sz. alatti ház, beköltözhetően el adó.

Eladó Komló, Somágtető, Attila u. 37. sz. OTP kölcsönnel épített, családi ház, szénbányászati dolgozó részére, aki cserelakást tud biztosítani Komlón. — Érdeklődni 17 órától.

Két részből álló (1200 négyszögöl) szántóföld eladó. Érdeklődni Kovács, Ürögi fasor 19. Kovácstelep.

Pécs III. kerületben, jófekvésű, 800 négyszögöl szőlő, gyümölcsfákkal, kis épülettel, 25 000 Ft-ért betegség miatt eladó. — 7000-rel átvehető, a több bi 500 Ft részlet. „Részlet" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Életjáradékra három vagy négy szobás házat veszek. „Cserelakás belvárosban" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két családnak alkalmas, új családi ház, 418 négyszögöl termő szőlővel, 60 db barack fával, 2 szoba, összkomfortos, szuterin, 1 szoba, konyha és mellékhelyiségek, eladó. Engels út 102. szám.

Harkányfürdőn 231 négyszögöl házhely eladó, Érdeklődni: Komló, III-as akna készenléti épület, Horváth József. Telefon: 13-04.

Eladó három szobás, kertes családi ház, beköltözhetően. Szigeti út 184. szám.

Eladó 1200 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, kis szoba, présház, pince, teljes felszerelés. Érdeklődni Garay u. 32. fszt. 2. Szabó.

Megye utca 2. sz. kettő szoba megosztott, összkomfortos házrész, víz, gáz bent (Szabó lakás), 10 évig törleszthető havi 500 Ft-os részletre eladó. Cserével átvehető. Érdeklődni Zsolnay u. 1. sz. Bútorüzletben.

Két szobás lakást, házat, vagy házrészt keresünk életjáradékra. Címeket „Beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérünk

Vennék kis szőlőt lakható épülettel, vagy házrészt, 1 szoba, konyhásat. Schneider Ernő, Kisgyűd u. 6.

1965 szeptemberben beköltözhető két szoba, összkomfortos, emelet ráépítésemet elcserélném egy szoba, összkomfortos főbérletire. „5000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Azonnal beköltözhető családi ház, áll 2 szoba, parkettás, konyha, éléskamrából és fürdő szobából, eladó. Erzsébet u. 5. szám.

Máriagyűdön, azonnal beköltözhető családi ház, mely áll 2 szoba, konyha, nyárikonyha, mellékhelyiségekből, 600 négyszögöl kerttel, eladó. Prucsi, Máriagyűd.

Ónindítós, 150 kem es, NSU Lambretta robogó eladó. Pécs, Rákóczi út 72. Pethes.

Jó állapotban lévő Danuvia motorkerékpár eladó. Magyarürögi út 70. szám.

250-es Jáwa motorkerékpár eladó, Érdeklődni vasárnap, Rákóczi út 37. Tillmann.

407-es Moszkvics eladó. — Uj-Mecsekalja 39-es Dandár u. 8/E. fszt. 2. Horváth.

VEGYES

HEVERŐ, epedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) **RÉSZLETRE IS!** VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Kisbútorüzletemet Megyeri u. 6. számból áthelyeztem Alkotmány u. 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. Rekamiék, hármasszekrények, hálószobabútor, konyhaberendezés stb. kaphatók. Szabó Károly, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Televízió, mosógép, gyógy lemezjátszó javítás. Hohmann Aradi vértanúk útja 11. Telefon: 42-38. Házhoz megyek.

Fekete, hím foxi, keverék kutyát ajándékba adok. Diós út 50.

Tüzifa-fűrészelést
a Pécsi Vegyesipari Vállalatnál rendelje meg.
Telefon: 52-49.

Gyógyhaskötő, melltartó, karcsúsítófűző szakszerű készítése, Heténvíné, Rákóczi út 55. (Jelmezkölcsönzővel szemben).

Egy kárpitozott, mohácsi BÉKE garnitúra eladó. Istvánffi u. 2. Telefon: 41-75.

Egy komplett, nikkelezett, csővázas garnitúra, 1 Fáklya kombináltszekrény, szőnyeg, asztal, hangulatlámpa, virágállvány, bútor, védőhuzat eladó. 10 000 Ft. Rét u. 25/1. II. em. 2. ajtó.

Téli ruháit,
szőnyegeit, takaróit, bútorkárpitjáit szakszerűen, olcsón kitisztítja a PATYOLAT VÁLL.

Rózsát
most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert, Budapest, III., Vörösvári u. 18. szám.

Munkácsy televízió, tetőantennával, zongora és billiárdasztal eladó. Pécs, Széchenyi tér 14. Bírósági szakszervezet.

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, sezlonok, bútorfélék eladók. Felsővámház 2.

Rókabunda hosszú, kucsmával, jó állapotban eladó. Kürt utca 13. Emelet.

Egy 160 kg-os hizott sertés eladó. — Pécs, Nagyhidi u. 3.

Fehérneműés nőiruhajavítás, átalakítás, készítés.
TEMPÓ KSZ.
Pécs, Doktor S. utca 9. szám.
TELEFON: 18-40.

Oriásgyümölcsű szentendrei egres, és nagygyümölcsű hollandi, piros, fekete ribizlitövek kaphatók, darabonként 5 Ft-ért, Toronyi kertésznél, Békéscsaba, Sztraka utca 27. szám.

Táskamagnetofon (nyugatnémet), új, 4 sebességes, tranzisztoros, (súly 3 kg), minden üzemmódra alkalmas, bőrtáskával, összes tartozékokkal, kimondottan igényesnek eladó. Érdeklődés 28-99 telefonon.

Apolónő, kisgyerek gondozását lakásán vállalná. Új-Mecsekalja 55. ép. I. 12. ajtó.

Kiadó 3 és fél hold föld. Steinmetz kapitány tér 6. szám.

A Pécsi Orvostudományi Egyetem gazdasági igazgatósága az 1965—66-os tanévben villanyszerelő, röntgenszerelő, lakatos, esztergályos, szobafestő és felvonószerelő ipari tanulókat kíván alkalmazni. Jelentkezés november 30-ig a műszaki osztálynál, Pécs, Szigeti út 32. szám.

Autóhűtők, traktorhűtők javítása Telfel Rákóczi út 38. — Ercokporsó eladó.

Elveszett egy barna kézitáska, benne egy régi, kis fényképezőgéppel. A megtaláló 150 Ft jutalomban részesül. Cím: Pécs, Rákóczi út 73/a. 9. ajtó.

Bokorrózsa eladó. — Cím: Nyíl u. 21. sz.

Filodendron, szép, 11 levelű, eladó, III. Kürt u. 13. Emelet.

Használt férfiruhát, esőköpenyt, gumicsizmát, vattakabátot, bakancsot stb. veszek. Hetényi Rákóczi út 55. A jelmezkölcsönzővel szemben.

BÚTORT vásárol?

BOY-SZOLGÁLAT HAZASZÁLLÍTJA SZAKSZERŰEN ÉS FELELŐSSÉGGEL

Hármasszekrény, rekamié, fotelek, székek, hálószobabútor, konyhabútor, sezlonok olcsón eladók. Megyeri u. 6. kisbútorüzlet.

Kicsi szoba fűtésére alkalmas 1000 Wattos villanyradiátor eladó. Felsőbalokány u. 35.

Zongora, Stingl gyártmányú, rövid, körpáncélos, acéltőkés, igényesnek eladó. Részlet fizetési kedvezmény. Pécs, Hunyadi u. 47.

Bontásból, háromrészes, modern, üvegezett, fehér, 210x240 cm ajtó tokkal — porcelán falimosdó csappal, szifonnal, 60 cm-es — fotelágy eladó. József Attila u. 7. I. 7.

Kukoricacsutka mázsánként 4 Ft-ért, korlátlan mennyiségben kapható a pécsi Keményítőgyárban.

Légfűtéshez kályha, eladó. 46-88 telefon.

Bécsi zongora, kedvező fizetési feltétellel eladó, vagy bérbeadó. Irányi Dániel tér 7., jobb 4. ajtó.

Kisiparos által készített sötét hálószobabútor, hármasszekrény és szezlon olcsón eladó. Pécs, Perczel u. 23. sz. Udvar.

Rekamié és magnetofon kifogástalan állapotban eladó, Hunyadi út 13. szám.

Dauert garanciával készít, Molnár József női fodrászmester, Geisler Éta (Apáca) u. 4. sz. Emelet.

Modern esküvői és táncruhák kölcsönzése. Ágoston tér 1.

Értesítjük T. vevőinket,
hogy siklósi és szigetvári fiókunknál az év végi

leltározást

1964. XI. 26—27—28-ÁN BONYOLÍTJUK LE.
Az árukiadás e napokon szünetel. Kérjük, hogy megfelelő árukészletről időben szíveskedjenek gondoskodni.
BARANYA—TOLNA MEGYEI FŰSZER- ÉS ÉDESSÉGNAGYKERESKEDELMI V.

A város középpontjában, Rákóczi úton, fél ház, mely áll 2 szoba, konyha, mellékhelyiségből, 40 000 Ft-ért eladó. Érdeklődni Pécs, Tolbuhin u. 19. sz. II. em. 10., — vasárnap egész nap.

Két családnak alkalmas, új családi ház, 418 négyszögöl termő szőlővel, 60 db barack fával, 2 szoba, összkomfortos, szuterin, 1 szoba, konyha és mellékhelyiségek, eladó. Engels út 102. szám.

Harkányfürdőn 231 négyszögöl házhely eladó, Érdeklődni: Komló, III-as akna készenléti épület, Horváth József. Telefon: 13-04.

Eladó három szobás, kertes családi ház, beköltözhetően. Szigeti út 184. szám.

Eladó 1200 négyszögöl szőlő, gyümölcsös, kis szoba, présház, pince, teljes felszerelés. Érdeklődni Garay u. 32. fszt. 2. Szabó.

1500 Wattos villanyradiátor eladó. Rigó u. 31. Hőerőműnél.

Egy sötét háló és egy kombinált szobabútor eladó. Dankó Pista utca 6. szám.

Mézet vásárolnék, megegyezés szerint 5—6 mázsát. Választ kérek „Méz" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Zongora, tölgyfa háló, biedermeier fotelek, székek, kanapé, asztal sürgősen eladó. Siklósi út 26. Vogl.

Négy hizó, különböző súlyban, eladó. Pécs, Pipacs u. 14. szám.

Fürdőszoba kályha, vörösrézből, jutányosan eladó. Megtekinthető délután 4—7-ig. Teréz u. 13. Kutas László.

Eladó bejárati vaskapu 156x96 cm, zománcozott és egy vaskályha, asztali tűzhely. Hajnal utca 19. szám.

Mély gyermekkocsi jó állapotban eladó. Lánc u. 4., első ajtó.

GÉPJÁRMŰ

Vennék újszerű állapotban Wartburgot. — 35 000 kp. többi megegyezés szerint. Szabó Mária, Pécs, Jókai tér 9. sz. Töltőtollavító.

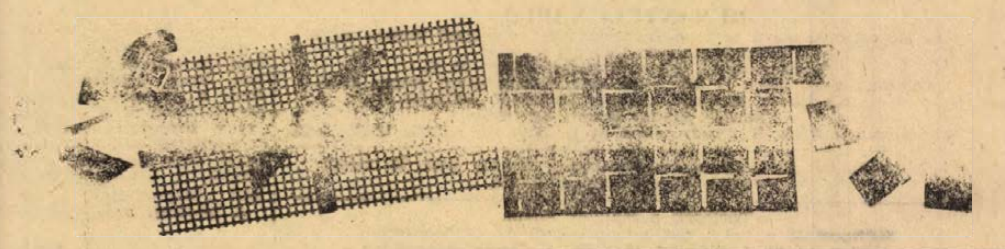
Trabant Combit, szinkronosat veszek. „Kifogástalan" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

900-as Wartburg gépkocsi eladó. Érdeklődni 17 óra után, hétköznap, Kisrókus u. 17.

Jó állapotban lévő személykocsit, kp-ért, megvételre keresek. Ár és márka megjelölés. „Gyors kocsi" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Skoda Octávia eladó, kitűnő állapotban. — Pécs, Vasas II. Üjtelep 3/2. sz.

Opel Cadett, 1 éves, fehér színű, eladó. — Telefon: 360-427.

Névnapra, születésnapra, kedves ajándék
a csokoládé

sport Sport sport

Sportirodalmi pályázati felhívás

Az MTS Pécs városi Tanácsa és a Dunántúli Napló Szerkesztősége sportirodalmi pályázatot hirdet felszabadulásunk 20. évfordulója alkalmából, a felszabadulás és az azt követő időszak sportéletének feltárása és megőrzése érdekében.

A pályázatra beküldhető:

1. Visszaemlékezések pécsi vonatkozású fontos sporteseményekre.

2. Riport, tárca, tudósítás az elmúlt húsz év jelentős pécsi sporteseményeiről, kiváló sporttolókról, jó eredményt elérő szakosztályokról, sportegyesületekről, szakszövetségekről stb.

Az írásos anyag mellé foto dokumentumokat is mellékelhetnek a pályázók. A pályázat nyilvános, azon bárki részt vehet. A pályaművek terjedelme lehetőleg a 200 gépelt sort ne haladja meg. A pályázatokat kérjük legkésőbb 1965. január 15-ig eljuttatni az MTS Pécs városi Tanácsa (Pécs, Megye u. 21.) címére.

A pályázat jeligés. A pályamunkán a jeligén kívül más jelzés nem lehet. A pályázó nevét és címét tartalmazó zárt — kívül a jeligével ellátott — borítékot a pályaművel együtt kell beterjeszteni.

Pályadíjak:

Egy darab	**I. díj**	**1000 Ft**
Egy darab	**II. díj**	**700 Ft**
Két darab	**III. díj**	**400—400 Ft**

A díjnyertes és a legjobb pályázatokat a Dunántúli Naplóban leközöljük a szokásos cikkhonorárium díjazásával. A pályázat eredményét az 1965. február utolsó vasárnapján megjelenő lapban közöljük.

A pályázatokat 5 tagú bíráló bizottság értékeli. A bizottság fenntartja magának a jogot, hogy a pályaművek értékének megfelelően a pályadíjakon belül esetleg változtatásokat eszközöljön. (Pl. két első, egy második, egy harmadik díj stb.)

A Dózsa közgyű ése

A Pécsi Dózsa évi rendes közgyűlését vasárnap, ma délelőtt 9 órakor tartja az egyesület Sörház utca 8. szám alatti székházában. Az elnökség beszámol a tömegsport intézkedési tervéről, majd ismerteti a tagsággal a sport kör 1965 évi programját, versenynaptárát és költségvetését.

Öt sípálya várja majd a sportolókat a Mecseken

Esti világítás a balokányi jégpályán — Idén is megrendezik a DNK-t

Még néhány hét és a szabadtéri nyári sportokat a téli és teremsportok váltják fel. A küszöbön álló tél komoly feladatok elé állítja a megye, város sportvezetőit. Meg kell teremteniök a téli sportok művelésének lehetőségeit, ki kell dolgozniok a teremsport programot és nem utolsó sorban biztosítaniok kell az alapozási időszakhoz a megfelelő feltételeket.

Rózsahegyi Mátyással, a városi testnevelési sportszövetség elnökével beszélgettünk a pécsi sportolók téli programjáról, terveiről.

— Lesz bőven sí- és korcsolyapálya — kezdte a tájékoztatást a városi TS-elnöke —, persze ehhez megfelelő időjárásra is van szükségünk. A Mecseken nem kevesebb mint öt sípálya várja a sportolókat, ki-ki kedve szerint válogathat majd a lesiklő, kis- és óriás műlesiklő pályákban, valamint a kis és nagy ugrósánc használatában. Az óriás műlesiklő pályán sífelvonó biztosítja a felvontatást, melynek kapacitása szinte korlátlan. A városi TS a téli időszakban is gondolt a tömegsportra, javaslatot terjesztünk az MTS országos elnökségéhez siállomás létesítésére. A tervek szerint 40—50 pár síléc alkotná a siállomás készletét és azt a Kilián Testnevelési Mozgalomban részvevők néhány forintos térítés ellenében használhatnák. Értesüléseink szerint a gondolat elnyerte a felsőbb szervek tetszését és a közeli napokban várjuk Budapestről a döntést. Gondoskodás történt a közlekedésről is, amennyiben nem adódik vis-major jellegű közlekedési akadály, úgy az autóközlekedési vállalat a téli időszakban is menetrendszerű járatokkal biztosítja a sielőknek Dömörkapuig történő fel- és leszállítását. Sajnos a sílécek díjtalan szállítása ebben az évben sem valósítható meg. Ez azonban már a kisebb probléma, ő az, hogy elegendő és jó minőségű hó álljon a sielők rendelkezésére.

— A téli sportok másik nagy táborának, a korcsolyázóknak sem kell félniök, róluk is gondoskodás történik. Az idei télre megháromszorozódnak a korcsolya pályák. Csaknem valamennyi iskola sportudvarán létesítenek jégpályákat, így nem kell a város egyik végéről a másikig járni, hogy hódolhassanak kedvenc sportjuknak. Az iskolák közül a Köztársaság téri, Jókai és Egyetem utcai, a 39-es dandár úti, a meszesi általános iskolák létesítenek jégpályákat. A városi TS az újonnan létesített három balokányi teniszpályán, megfelelő esti világítású 40x100 méteres jégpályát szándékozik megnyitni. Ezenkívül a PVSK és Vörös Meteor is a korcsolyázók segítségére siet.

A téli hónapokban igen nagy problémát okozott az elmúlt években a teremhiány. Kevés szakosztálynak jutott megfelelő lehetőség az edzésekre az alapozási időszakban. Miként kíván a TS ebben az évben ezen a bajon segíteni?

— A teremsportok lehetőségei terén ebben az évben javul a helyzet. A PVSK-csarnok korszerűsítésével jelentős létesítményhez jutott a város, melyben a kézi, kosárlabda és más teremigényes sportok megfelelő nézőtér elhelyezésével is biztosíthatók. Külön örömre szolgál az, hogy a vasutas csarnok újabb tetőzetet kapott, a korábban rosszul záró ajtókat, ablakokat kicserélték, így a terem hőfoka fűtés nélkül is elviselhető lesz.

— Ebben az évben is megrendezik a labdarúgó Dunántúli Napló Kupa-mérkőzések mellett a teremkézilabda Dunántúli Napló Kupa-mérkőzéseit is azzal az eltéréssel, hogy csak megyei I. osztályban szereplő csapatok vesznek részt az NB-s egyesületek mellett. Az intézkedést az a tapasztalat tette szükségessé, hogy az alsóbb osztályú csapatok sportbeli eredményei nem állnak arányban a mérkőzések magas rendezési költségeivel, ezzel minden józanul gondolkodó sportembernek egyet kell értenie.

— Csak örülhetünk annak, hogy az utóbbi években jónéhány iskola épült megfelelő tornateremmel, mely ha szükösen is, de megoldja sportolóink téli edzéslehetőségeit. Hozzá kell fűznöm, hogy még a nyár folyamán felmértük a sportkörök téli teremigényét, s ahol tudtunk, segítettünk. Teremhez juttattuk a Vörös Meteor szakosztályát, a Postás kosárlabdázóit, az Erdbányász asztaliteniszezőit. Még mindig nem áll azonban olyan fedett létesítmény rendelkezésünkre, ahol nemzetközi sportesseményeket is nyugodtan rendezhetnénk. — fejezte be tájékoztatását a városi testnevelési és sportszövetség elnöke.

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB III. mérkőzések: PEAC—Kalocsai Honvéd, Ifjúsági stadion 10.30. Bajai Építők—Mázai-Szászvári Bányász, Baja 14.00. Pécsszabolcsi Bányász—Nagymányoki Bányász, Pécsszabolcs 14.00, Nagykanizsai Vasutas—Mohácsi TE, Nagykanizsa 10.30. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Lánycsók—Pécsi Szikra, Lánycsók 14.00, Magyarszék—Pécsi Erdbányász, Magyarszék 14.00, Pécsi Postás—Vasas I. Bányász, Postás-pálya 9.00, Siklós—Pécsi Kinizsi, Siklós 14.00, Hidasi Bányász—Szigetvári ZMSE, Hidas 14.00, Pécsi Porcelángyár—Bóly, Porcelángyár pálya 9.30. Pécsi Vasas—Beremendi Építők, Ifjúsági stadion 14.00.

Teke. NB II. mérkőzés: Pécsi BTC—Nagykanizsai Bányász, BTC-pálya 8.00.

Ökölvívás: NB II. mérkőzés: PVSK—Bonyhadi Vasas, Építők Tüzér utcai csarnoka 9.00.

Kosárlabda. Ifjúsági csapatok országos tornájának mérkőzései a PVSK, a Szekszárdi Petőfi, a Kaposvári Táncsics Gimnázium és a Bp. Pedagógus részvételével. Komló 8.00.

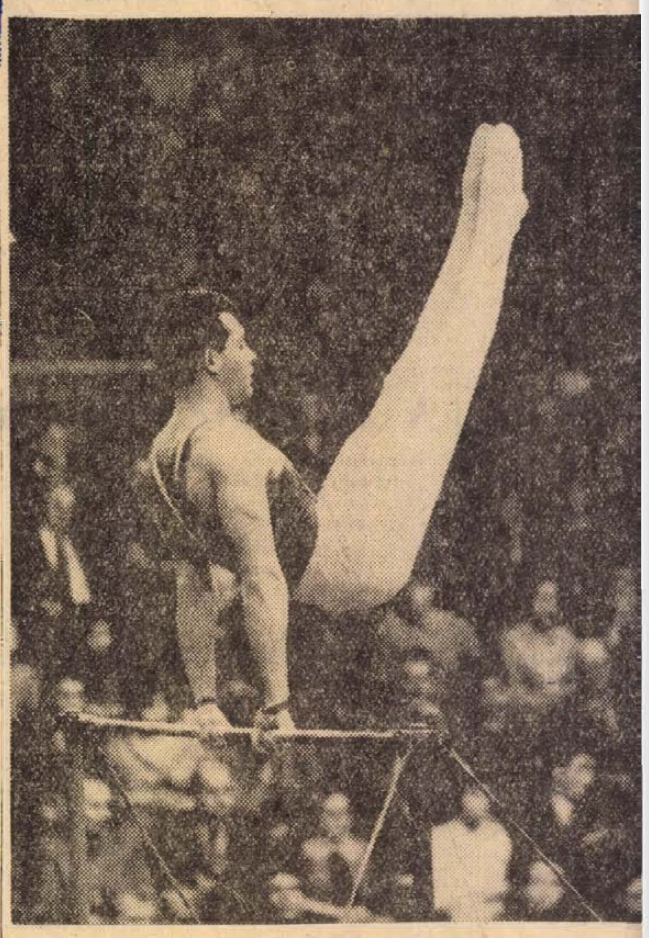
Sakk. Megyei I. osztályú mérkőzések: Mohács—PEAC, Mohács csónakház 9.00, Pécsi Honvéd—Vasas II. Bányász, FEK 9.00, Spartacus—Komló, KIOSZ kultúrterem 8.00, Bányász II.—Bóly, Komját Aladár u. 5. 9.00. Városi bajnokság: Építőipari Technikum—Pécsi Postás, FEK 8.00. Dinamo—Helyiipari, Hőerőmű 9.00, Tervező Vállalat—Kesztyűgyár, Rákóczi út 1. 9.00.

Birkózás. A megyei felnőtt kötöttfogású csapat-bajnokság második fordulója, Pécsújhegy, Bányász-sportház 10.00.

Asztalitenisz. NB I. mérkőzés: Pécsi Erdbányász SC—Bp. Vasútépítők, férfi, Új-Mecsekalja, 39-es dandár úti ált. isk. 9.30. NB II. mérkőzés: PEAC—Szombathely, férfi, Egyetemi Tornacsarnok 9.30.

Vízilabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzés, Újpesti Dózsa—Pécsi Dózsa, Budapest, Sportuszoda 17.30.

Pécsett tartanak be mutatót a legjo jugoszláv és magyar tornászol

A tornasport pécsi kedvelői örömmel fogadták a hírt: a le magyar és jugoszláv tornászok kedden, november 17-én e Nagy Lajos Gimnázumban bemutatót tartanak. A BTC torna osztályának vendégei között lesz az egyik legjobb európai to az olimpiai bajnokságot nyert Cerar. De a legjobb magyar tornász Csányi Rajmund is bemutatja kivételes képességét, szerű felkészültségét. Felvételünk nyújtógyakorlat közben örök meg Csányi Rajmundot a sokszoros magyar bajnokot.

Készül a költségvetés

Igen felelősségteljes munka folyik most a sportegyesületeknél. Nem másodpercekről, méterekről, gólokról, bajnoki címekről vagy helyezésekről beszélnek a vezetők, hanem csaknem kizárólag forintokról. Olyan forintokról persze, amelyek közvetve, vagy közvetlenül összefüggésben vannak a bajnoki szereplésekkel, versenyeken való résztvételekkel, jó pályákkal és sportfelszerelésekkel.

A jövő évi költségvetések készülnek, a sportszakosztályok működésének anyagi bázisait formálják. A szükségleteket és a lenetőségeket tervezik. A „kiadási" oldalak számadatai könnyen rendelkezésre állanak, hiszen sokéves tapasztalat mutatja az egyes szakosztályok fenntartási igényeit. A versenynaptárak és a szakosztályi névsor alapján egyszerű számtani műveletnek tűnik az egész. Persze, nem az! A költségvetés két oldalán ugyanis egyensúlyt kell teremteni. A „bevételi" oldalon — bár kevesebbek a számok — bizony nagy gond a tervezés. Itt kevés a „fix" összeg, hiszen ki tudja pontosan előre, hogy vasárnaponként mekkora összeget számol össze a pénztáros? Pedig ezeket a számokat is jó előre meg kell tervezni. Ezektől függ a másik oldal. A sportolási lehetőség!

Nem csoda tehát, ha ez a munka nagy gondot okoz az egyesületeknél. A nagyoknál és a kicsiknél egyaránt.

A PVSK-nál

— Most nézegettük a számokat Drávai Lajossal, a birkózók edzőjével. — fogad Verbőczi József, a PVSK elnöke —. *A várható állami támogatás 340 ezer forintjával szemben egyedül a bérköltség 400 ezret tesz ki. Ezt nem igen tudjuk már faragni, hiszen 16 edző és 22 egyéb alkalmazott szükséges a 12 szakosztály 698 sportolója számára!*

Nagy egyesület — nagy gondok! Miként oldották meg idén a problémákat?

— Sajnos úgy, hogy a mintegy százezres bevételi kieses miatt a szakosztályok a betervezettnél jóval kevesebb felszerelést kaptak. A labdarúgó-csapatnál például átlagban 7300 forintnyi bevételt terveztünk, de csak 3500-as átlagot értünk el. Pedig nem is a bajnoki lista végén kullogott az együttes. A kosarasok korábbi 15 ezres éves átlagával szemben ez évben nem haladtuk meg a háromezer forintot. Egy év alatt! Csupán az ökölvívók „hozták" a tervezett 35 ezres bevételt.

Így érthető, hogy a vasutasoknál gondot okoz a bevételi oldal tervezése. Ha a folyó évi tényszámokat írják be újra (tagdíj 75, pályadíj 110, kispályabér 25, rendezvény 100 ezer forint) és ehhez jön az állami támogatás keretösszege, még mindig nagy a hiány. Hiszen az egyébként kitűnő létesítmények elég sokat visznek el ezekből. A sporttelep éves fenntartása közel 150 ezer, amiből csak a színre kell mintegy 20 ezer. A remeküll felújított sportcsarnokban ugyanennyit fizetnek ki villanyvilágításra.

Másutt nagy pénzekbe kerül az utazás. A PVSK-nál ez az összeg jelentéktelen. Mégis meghaladja a 800 ezret a költségvetés kiadási főösszege.

— *Végeredményben a minőségi sport terén jelentő adatot töltünk be. NB I-es kosárlabdacsapatunk mellett méthetőleg NB I/B-be ker ökölvívóink. Elsőosztályú nő nászcsapatunk, atlétáink NB II-es labdarúgók és nőt rasok vesznek részt a ba küzdelmekben. Szívesen vál a terheket, hiszen hatmillós sítményeink, az utazási ke ményeket miatt kis rezsikö inkkel építeni lehet ránk mi szakosztályokat* — mondta V czi József.

Amikor ez a beszélgetés lott, még nem volt egyensú a PVSK költségvetésének k dala.

A Vörös Meteornál

A kis egyesületnél sem a gondok. Ezt *Diamant Gyu* Pécsi Vörös Meteor elnöke határozottabban állítja.

— Tavaly 110 ezer forint támogatás szerepelt a költs tésben, idén 90 ezer a ter összeg. Gyors számításokat tünk és megállapítottuk, nemhogy előbbre nem tudun ni, de pillanatnyilag gondo lent az eddigi eredmények tartása is.

Nézzük közelebbről!

— Csak a tenisz csapatunk ki az NB III-ból, a többi tartotta eddigi helyét. Söt, labda szakosztályunk az év jén benevezett 4 csapattal ben 7 csapattal vesz részt lönböző bajnokságokban. terven felül női röplabda osztályt szerveztünk. NB II-e kézilabda-csapatunk mellett osztályú természetjáróink k selik a minőségi versenyspor

A Vörös Meteor a tervezet lami támogatással, a KPV igen szép 30 ezres szakszer hozzájárulásával, tagdíj és bevételekkel 134 ezer forinto a bevételi oldalon összegezni zel szemben a hét szakos fenntartási igénye 33 ezer f Nincs benne az összegben megsport 8 ezres, a létesítm fenntartás 16 ezres igénye edzői és egyéb kiadási cé szükséges 20 ezer forint. mint negyvenezer forinttal b nehéz a kiadási oldalt csök teni. És a bevételi oldalt em

— *Nálunk ezen a téren zebb a helyzet, mint egy intézménynél vagy vállal Harminc alapszervünk van, a több kislétszámú. Nehéz ösz ni őket. Sokszor egyedül dunk. Nemrég területet ka a RÖVIKÖT Vállalattól, kis építésre. Hiába vállaltuk a dalmi munkát, hiába olcsó rös salak, a kő, a fuvar 40 ezer forint kellene. Ho vegyünk? Ugyanakkor a felmondta a kézilabda-pálya letét. Hova menjünk? Va Jókai utcai általános iskol pes-e befogadni bennünket?*

Sok a kérdés a Vörös Me ban és ahogy a többinél is juk, ezek legtöbbjére magu kell a választ megadni. H sportbizottságok az állami tám tások tervezett összegeinél változtatást tudnak is eszkö ezzel nem oldódnak meg a lémák. A sportköröknél kell ban „megnyomni" a ceruzá A bevételi oldal tervezésén

Tóth Zo

Egymást érik a kupa-mérkőzések a kosárlabdázóknál

A bajnokság befejezése után sem térnek pihenőre kosárlabda csapataink. A kosárlabdázókat kupa-mérkőzések foglalkoztatják. A Baranya megyei Kosárlabda Szövetség ebben az évben is megrendezi a már hagyományossá vált Baranya Kupa mérkőzéssorozatot.

Negyven csapatot mozgatnak meg a Baranya Kupa találkozói. A kosárlabda NB I-ben és NB II-ben szereplő csapatok, a PVSK férfi, női, a PEAC férfi, női, a Postás férfi, és a Szigetvári Vörös Meteor női kosárlabdázói is elindulnak a megyebajnokságban játszó együttesek mellett. A találkozókat hat csoportban bonyolítják le. A legérdekesebb mérkőzéseket a férfi és női I. osztályban várják a sportág kedvelői. A férfi I. osztályba a PVSK, a Postás, a PEAC, a Tanárképző Főiskola, a Komlói Bányász és a Meteor OTP csapata vesz részt, a női I. osztályban a PVSK, a Szigetvári Vörös Meteor, a PEAC, a Tanárképző Főiskola, a Postás és a Komlói Bányász alkotja a mezőnyt. A felnőtt csapatok mellett az ifjúsági együttesek is megmérkőznek a Baranya Kupáért. Főleg iskolai csapatok indulnak. Jelentkezett a kosárlabda Baranya Kupára a Pécsi Dózsa NB I-be jutott kézilabda csapata is. A kosárlabda Baranya Kupa mérkőzései november 28-án indulnak meg és előreláthatólag január 15-én fejeződnek be. Az I. osztályú mérkőzések színhelye a PVSK tornacsarnoka lesz, a II. osztályú és ifjúsági találkozókat az Egyetemi Tornacsarnokban, a Tanárképző Főiskolán és a Nagy Lajos Gimnázium tornatermében játszák.

A Baranya Kupa mérkőzések mellett a Magyar Népköztársasági Kupa találkozói is pályára szólítják kosárlabdázóinkat. November 21-én és 22-én a PEAC férfi együttese Baján a Bp. Honvéd, a Bp. Spartacus és a Kaposvári Honvéd ellen próbálja kivívni a továbbjutást. A Tanárképző Főiskola férfi és a Szigetvári Vörös Meteor női csapatai ugyanakkor Komlón mérkőznek. A Tanárképző Főiskola ellenfele a Székesfehérvári Építők, a Ganz MÁVAG és a Komlói Bányász együttese lesz, a szigetvári lányoknak a Bajai Építőkkel, a Székesfehérvári Vasassal és a Székesfehérvári Építőkkel kell összemérni erejüket.

— Nehéz találkozók várnak csapatainkra — tájékoztatott bennünket Szitya Imre, a Kosárlabda Szövetség egyik vezetője, — A kiírás értelmében a csoportgyőztesek a Népköztársasági Kupa nyolcas döntőjébe jutnak, míg a csoportok második helyezettei a 9—16. helyért játszanak majd. A továbbjutást illetően lényegében csak a PEAC-nak vannak reményei, a csapat kedvező esetben a második helyet szerezheti meg, a Tanárképző Főiskola férfi és a Szigetvári Vörös Meteor női csapatainak NB I-es csapatokat kellene megelőzniök, ha tovább akarnak kerülni.

Életre való kezdeményezés

A PEAC KISZ-aktívája életrevaló kezdeményezést valósított meg. A közegészségtani intézet segítségével és támogatásával sportolási csoportot szervezett. A csoport vezetését és irányítását dr. Kónegyi Imre vállalta. Az egyetemi sportélettani csoport máris munkához látott. A város tornatermeinek közegészségtani viszonyairól, por- és páratartalmáról, a termek megvilágításáról készítettek felmérést. A bevezető munka után a sportolás egészségügyi hatását vizsgálják. Eddig 500 sportolón végeztek vizsgálatokat, de szeretnék, ha a statisztika minél jobban fedné a valóságot, és ezért még újabb 500 sportolót vizsgálnak meg.

Karola

November 7-e tiszteletére kitüntették a sport aktíváit, társadalmi munkásait. Köztük volt Csaba Andrásné, az MTS Pécs Városi Tanácsának adminisztrátora, aki testnevelés és sport érdemes dolgozója címet kapta.

— Nem túlzás, de ő volt az egyik a kitüntetettek közül, aki a legjobban megérdemelte az elismerést — mondja róla Rózsahegyi Mátyás városi elnök —. Karolára mindig lehet számítani, nincs az a munka, amit el ne vállalna, még akkor is, ha annak befejezése csak túlórában lehetséges.

Öt éve már, hogy a sportszövetségnél dolgozik Karola. Akik régebben a Perczel utcában, a tanács Városház utcai sarkán még éjfél körül is világosságot láttak, be-bekukkantottak, hogy ki dolgozik bent, mit csinál oly későn. Ő volt ott, Karola. Nemcsak a hivatalhoz tartozó munkát végezte el, hanem azt a sok szívességet is megtette, amire a testnevelő tanárok, edzők kértek. Nap mint nap öt-tíz kérésnek igyekezett eleget tenni, s ha nem sikerült, az már nem az ő hibájából adódott.

Miért ez a nagy, múlhatatlan lelkesedés?

— Egyszerű rá a felelet: nagyon szeretem a sportot, s hogy az aktív sportolást abbahagytam, nem akartam és nem tudtam elszakadni tőle — válaszolja.

Mert Gaál Karola Pécs egyik neves atlétanője és tornásznője, később pedig edzője volt. Még a negyvenes évek elején, a középiskolában jegyezte el magát a sporttal: gátat futott, magasat és távolt ugrott.

A PEAC-ban Jillek Emilnek, a Tanárképző Főiskola testnevelő tanárának irányításával edzett. A háború után a PVSK-ban férjével együtt szervezték meg a kosárlabda szakosztályt, majd a torna szakosztályt. Ott edzősködtek egy darabig, később Komlón irányították a bányász-tornászok edzéseit.

— Mindkét sportkörből maradtak emlékeink. A PVSK-nál a két Tolnai-leány a mi kezünk alatt kezdte megszeretni a tornasportot, Komlóban pedig még versenyeztem is.

Mennyi lemondással, kevés pihenéssel járt ez az edzőség, de ők csinálták. S míg a mama meg a papa edzett, a három gyerek a nagyszülőkkel készült a másnapra, az iskolába. Aztán egyszer nemcsak a versenyzésnek, de az edzőségnek is vége lett, a sportszeretet azonban nem szünt meg. Így került a városi sporttanácshoz, s ezért dolgozik oly lelkesedéssel, akarással, szeretettel.

Hogy mennyire szeretik a társadalmi munkások, bizonyítja, hogy utazásuk alkalmával képeslapokat, leveleket küldenek címére, sőt, a külföldre látogatók kisebb ajándékokkal is kedveskednek neki. Most is, kitüntetése alkalmából üdvözlő táviratok, telefonüdvözletek érkeznek hozzá, köszöntve Karolát, akit néhányan — elég találóan, de kissé nyersen — a sport napszámosának neveznek.

Mi is köszöntjük, Karola!

B. S.

DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-65.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon • 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

Pn Vasárnapi Napló

Pákolitz István versei

Egy tolakodó látogatóra

(AZ ESZTERGOMI BABITS-HÁZBAN)

Tóth Árpád, Móricz, Radnóti, Karinthy, meg [Illyés,
Féja, Szabó Lőrinc írta e falra nevét.
Csillog a sok nagy név, hisz a Mű-től kapja [a fényét,
tiszteld hát e falat, tisztelt látogató;
és ne idétlenkedj, hogy a névsort még [kiegészítsd:
bár neved elfér itt, éppen csak helye nincs!

Ballada

Tenyérnyi felleg-résen
csillag remeg.
(Nem őrizhetlek én sem.
Mi lesz veled?
Nyárvégi versbe írlak,
hogy védjelek.)
Kihúnyni fél a csillag.
Azért remeg.

Kölcsönhatás

A házat félbehagyták.
Gaz veri föl a csendjét.
Torzó maradt a versem.
Kevesebb, mintha semmi.
Hogyha tető is lenne,
a versem befejezném?
Ha befejezném versem,
lenne tető a házon?

Éjfél

Borom fogytán a reményem kevés.
kulcslyukon les a kétségbeesés:
akkor halok meg végérvényesen,
ha nem tudsz feltámasztani te sem.

Ars longa

Szűzen szülte Fiát a világra
s elégett a tiszta szeretetben —
nagy költő volt, aki kitalálta:
az a legszebb, ami lehetetlen.

Vita brevis

A Képtárban egy Cranach-kép előtt
elnézem — ezt a jófenekű nőt,
de elém állsz, hogy ne jussak pokolra —
pedig, tudom, Cranach is föloldozna.

Az első pécsi Brecht-bemutató előtt

Iványi József és Bánffy György „A kivétel és a szabály" sivatagjelenetében

Két ember vándorol a sivatagban... Egy kereskedő és egy kuli. A kereskedő állandóan készenlétben tartja a revolverét, minden zajra, minden jelre összerezzen. A kuli tántorogva lépked egy óriási csomag alatt. A kereskedő nagyon siet, mert más felfedezők előtt akar Urgába érkezni. Az olajforrást többen is felfedezték, és aki elsőnek érkezik Urgába, az kapja a hallgatás díját. A hallgatás díját, mert azt az olajat soha nem fogják kibányászni... Amikor a folyón átkelnek a kulinak eltörik a keze.

— Ez az ember miattam lett nyomorék... Amikor nem akart belemenni a folyóba a revolveremmel tette magát szembe... — A kereskedő nem mer a kulival egy sátorban aludni. Később félelmében lelövi.

Nincs sivatag, nincs sátor, csak jelzések vannak és két kiváló színész. A játékukkal teremtenek atmoszférát, Bertolt Brecht mondataival és drámaépítésével hitetik el, hogy sivatagban vannak, és velük ez meg az történik. Csak velük! A közönség nem kapja meg a beleérzés örömét, nem menetel velük a sivatagban. A közönség lehetőséget kapott a kívül állásra, a gondolkodásra, ítélkezésre és válaszadásra. Jellegzetes brechti színpadra állítás!

A Pécsi Nemzeti Színház az első Bertolt Brecht bemutatójára készül. Pécsett még nem játszottak Brechtet... Talán ennek köszönhető, hogy a színházi riporter szokatlan felvillanyozottsággal nézi a próbát, a rendező és a színészek pedig az összes tudatos képességükkel a brechti világkép lényegére összpontosítanak. A színészek nem süllyednek bele szerepkörükbe, nem vesznek el a megjelenített figurában, mindvégig megőrzik precíz tudatosságukat. Minden gondolatot, minden mondatot mérlegelnek és ha valami nem világos, azonnal leállnak.

— „Miért nem nézel a szemembe?" — mondja a kereskedő, aztán hirtelen kiesik a szerepből —. Ezt húzzuk ki, ez nem kell ide, hiszen az égtájakról van szó. — Bánffy György kérdően néz a sötét nézőtérre.

— De kell... Azt gondolod, hogy a kuli a rablók cinkosa — hallatszik a rendező hangja.

A próba tovább pereg. Aztán a szünetben valaki behoz egy feketét. Mindenki iszik belőle egy kortyot.

— Miért húzod a lábodat? — fordul aztán Nógrádi Róbert rendező Bánffyhoz.

— A Richardból hoztad — vélekedik Iványi.

— Tényleg húzom, vagy csak hecceltek?

— Tényleg, majd figyeld magadat...

Rövid szünet után folytatódik „A kivétel és a szabály" próbája, majd az „Antigoné" következik. A Brecht-bemutatóra azonban nemcsak a színpadon készülnek. A balett-teremben Fodor Antal vezetésével az „Antigoné" bachanália jelenetét próbálják a táncosok. Párhuzamos technikai előkészületek is folynak, mert „A kivétel és a szabály"-ban a küzdelmek absztrakciója megjelenik majd egy fehér háttérvásznon, az „Antigoné"-ban pedig betétként egy filmmontázst vetítenek majd, ami egy szophoklészi szöveg ellenpontozásául szolgál.

A főszereplők és a rendező valóságos Brecht-lázban égnek. „A kivétel és a szabály" kuliját Iványi József, a kereskedőt Bánffy György, a vezetőt [illegible] játssza. Antigoné [illegible] Ildikó, Kreón Bánffy György, Teiresziász pedig Iványi József lesz.

A rendező így nyilatkozik koncepciójáról:

— Azt hiszem Brecht-rendezésben nem lehet hagyomány... Brecht mindig akkor hatott, ha az az elképzelés, melynek jegyében műsorra tűztek egy-egy drámáját, az adott valóságból bukkant fel... Mi Brechtet a szocialista világirodalom egyik reprezentánsának tartjuk. A brechti életműben legfontosabb a mondanivaló, ennek diadalra juttatása a készülő előadásunk feladata is. Brecht azt mondja: „...a mai világot a mai emberek számára csak akkor lehet ábrázolni, ha megváltoztathatónak ábrázoljuk. A mai emberek számára a kérdések értékét a válaszok döntik el. A mai embereket az olyan állapotok és események érdeklik, amelyekkel kapcsolatban tehetnek valamit." És még egy: Brecht munkáját, életművét is folyamatában kell nézni, hiszen az életmű maga is a dialektikus változásoknak kitett életmű...

A Pécsi Nemzeti Színház két Brecht-bemutatója nem az illúzionista színházi estek jegyében zajlik majd le, tehát mellőzik a naturalista díszleteket, a miliő külsőségekben történő felépítését. Csak jelzések lesznek, és a színészi tehetséggel hitetik el, hogy az események sivatagban zajlanak; és a két magára maradt ember éppen egy sátor mellett áll.

Nógrádi Róbert, a darab rendezője

— Brecht morális kérdéseket általánosít, így nem lehet görögösíteni, nem lehet modernizálni... A jelmezek és a díszletek általánosítottak lesznek... A nézőkkel tudatosítjuk, hogy színházban ülünk, az elidegenítés effektusával a gondolati tartalomra, a lényegre hívjuk fel a figyelmet — mondta Nógrádi Róbert rendező.

És végül idézzünk Bertolt Brecht felszólalásából, amit írásban küldött be az 1955-ös darmstadti színházi vitához: „Sokan állapítják meg, hogy a színház nyújtotta élmény egyre gyengül; de sokkal kevesebben ismerik fel, hogy a mai világ ábrázolása válik egyre nehezebbé. Épp ez a felismerés ösztönzött néhányunkat, drámaírókat és színházvezetőket arra, hogy új művészi eszközök keresésére induljunk."

Bertha Bulcsu

Könyvespolc

Ignácz Rózsa:

TITANIA ÉBREDÉSE

Az égbolton a műhold kering s egy nyolcvan éves öregasszony régmúlt emlékeken mereng el magányában. A hajdani nagypolgári életforma hajótöröttjei saját maguk-alkotta képzeletvilágba menekülnek a reális valóság elől. Jóra fogékony lényük a hajdani jólétben fagyöngyszerű képződménnyé változott, s csoda, hogy a megpróbáltatások között is tovább vegetálnak az élet peremén. Leszármazottaik már jól-rosszul, de beleilleszkedtek a változott életbe, ők azonban utolsó napjaikig ott lebegnek illúzióik álomvilágában. Egy szinte már időszerűtlenné vált réteg sorsának változásairól ad számot ez az írásmű, írójának sajátosan vonzó, hűségesen emberformáló stílusában. (Szépirodalmi.)

Giuseppe Berto:

VÖRÖS AZ ÉG

Mint az első neorealista regény alkotóját mutatja be a kiadó a Vörös az ég íróját. Ezelőtt két évtizeddel, amerikai hadifogságban írta meg ezt a művét az akkori fiatal író, s a távolból is, bár nem élhette végig az elmondottakat, megrázóan hiteles képet tudott rajzolni a testileg-lelkileg meggyötört olasz ifjúság vergődő útkereséséről, bukdácsolásáról, a romok között új élete felé törekvő, öntudatlanul lázadozó fiatalok szánalmas bukdácsolásáról. Az erkölcsi és anyagi nyomorúság útvesztői között tántorgó fiatalok sorsának megrendítően igaz ábrázolása tette nagy művészi értékké az új olasz irodalomnak ezt a nevezetes alkotását, mely a Világkönyvtárban látott most nálunk napvilágot. (Magvető).

Gergely Mihály:

FEKETE PÁVA

Nagyon mai, nagyon korszerű történetben veti fel az író a sajnos oly gyakran tapasztalható elidegenedés problémáját a mi viszonyaink között. Egy kudarcba fulladt házasság után másfél évtizeddel tér vissza anyjához az az ifjú, aki kis gyermekként szakadt el a szülői háztól. Örömmel várják, s annál nagyobb a megdöbbenésük, hogy egy önmagába zárkózott idegen állít be hozzájuk, aki nem képes feltárulni a feléje áramló szeretet hatására sem. A családi élet felbomlása nem múlt el kártevő hatás nélkül. — sivár magánosság, megnemértés, gyanakvás mérgezi meg együttlétüket. A gyermekekkel szembeni felelősség komoly kérdését veti fel s válaszolja meg e kisregényében az író. (Szépirodalmi.)

November 23-án kezdődik

a Munkácsy Mihály Szabadegyetem irodalmi sorozata

A TIT Munkácsy Mihály Szabadegyeteme „A magyar irodalom húsz éve" c. sorozatának első előadása november 23-án, hétfőn du. fél 7 órakor kezdődik a városi Művelődési Házban. A bevezető előadást a magyar irodalom 1945 utáni fejlődéséről és eredményeiről dr. Tóth Dezső, az irodalomtudományok kandidátusa, a kiváló irodalomtörténész vállalta. A dráma- és zenetörténeti sorozat első előadása november 30-án lesz. Az előadásokra a bérletek a falragaszon feltüntetett helyeken válthatók.

FÜRTÖS GYÖRGY *PÁRIZS ST. DENIS KÖRNYÉKE*

RÉVÉSZ GY. ISTVÁN:

AZ ÖREG GALILEI

— Történelmi miniatür —

A széket a keskeny ablakhoz húzta, és kinézett. Ezen a napsugárban úszó téren át vonszolta aggodalomtól, sőt félelemtől elnehezült aggastyán testét ide, a rettegett kolostorba. Hány hete is annak? Négy? Öt? Már régen nem számolja. Vitatkozott. Igaz, a lényegről alig esett szó, mármint arról, hogy Ptolemaiosnak vagy Copernicusnak van-e igaza? Nem, az atyák nem is ezt firtatták, csak azt: összeegyeztethető-e a csillagvilágról megalkotott ez vagy amaz a kép a hit tanításaival. Őt pedig az foglalkoztatja, hogy milyen a világ?

Hosszú heteken át győzködték egymást, ő meg az atyák. Tíz bíboros ült vele szemben, s kérdezett szakadatlanul, s minden kérdés egy-egy dőfésre kész tőr volt, amely életét szegheti, ha nem vigyáz. De az mégiscsak jóindulat lehet, hogy most kezébe adták az eddig elhangzottakról készült jegyzőkönyveket: legyen mégegyszer módja visszavonni, amit helytelennek ismert fel szavaiban. Átfutott pillantása a jegyzőkönyvek tömör sorain, s kiragadott közülük néhányat, amiket különösen fontosnak érzett:

Bíboros: Tudod-e, hogy az egyház elítélte és eretneknek bélyegezte a copernicusi tanítást?

Galilei: Tudom, atyám.

Bíboros: És mégis hangot adtál neki művedben. Az eretnek, sátáni tannak adtál hangot.

Galilei: Hogy akiben él az igaz hit, tudja, mit kell elvetnie.

Bíboros: A sátáni tanokat nem cáfolni kell, hanem megsemmisíteni, Galileo Galilei!

Nem válaszolt. Jobb is volt más mederbe terelni a kihallgatást, mert ha elmélyülnek ebben a kérdésben, ráolvashatják, hogy könyvében vita zajlik ugyan, de a vitából Copernicus álláspontja kerül ki megerősödve. Szeme más helyen állapodott meg:

Bíboros: Ha azt vallod, hogy nem a Nap forog a Föld körül, ezzel azt állítod, hogy a Szentírás nem tartalmazza az igazságot.

Galilei: A Szentírás ismereteim szerint nem tartalmaz csillagászati elméleteket, atyám.

Bíboros: Vigyázz fiam, meggondolatlanul beszélsz. A Szentírás sok minden részletet nem tartalmaz, de benne vagyon a teljes igazság.

Szeme előtt elvonult a tíz arc, egyik hájas másik csontosan szikár, némelyik gőgösen fölényes, ismét másik kenetesen érdeklődő, tíz különböző arc és jellem, amelyeket a jegyzőkönyv mind csak egyetlen szóval jelez: Bíboros, mintha a tíz száj egyazon agynak szóvivője lenne. Tíz kérdező, faggató s egyetlen felelő! Tíz, aki tudja, mit akar, s egy, aki csak azt akarja, hogy valamit tudjon! Egyenlőtlen küzdelem volt. Az utolsó kihallgatáson mégis győzött, rávette az atyákat, hogy behozathassa távcsövét, s megmutathassa nekik, lássák saját szemükkel, amit neki elhinni nem akarnak: hogy a Holdon hegyek és völgyek váltakoznak, akár itt a Földön, hogy a Jupiter körül holdak keringenek. Ha ezt meglátják, Copernicus igazát látják meg!

Becsukta a jegyzőkönyveket, mosolygott. Most ott pihen az annyira szeretett, drága sárgarézcső, két végében az üvegszemmel, a terem hűvös csendjében, várva az éj leszállta, amikor is megmutathatja benne a bíborosoknak, amit a Biblia betűi eltakarnak előlük. S akkor, ha nem is fogadják el még az igazságot, utat kell, hogy engedjenek a további kutatásnak.

A dominikánus megérintette vállát és intett, hogy követte. Fiatalos léptekkel követte őt az aggastyán a terembe.

Az atyák már elfoglalták helyüket, előttük hevert az asztalterítőn a távcső. Szokás és illem szerint keresztet vetett és ő is elfoglalta megszokott székét az atyákkal szemben. És a bíboros — a tíz közül az egyik — megszólalt:

— A Szent Hivatal régebbi érdemeid és jámborságod jutalmául engedett kérésednek, Galileo Galilei, s hajlandó betekinteni abba az eszközbe, amelyet te távcsőnek nevezel. Várja, hogy megmutasd a Hold hegyeit és völgyeit, a Jupiter holdjait. Figyelmeztetlek azonban, hogy a Szent Hivatal úgy ítéli meg a dolgot: ha állításaidat bebizonyítod, ez csak a Holdra és a Jupiterre ismertetik el, de nem a belőle levont hamis és eretnek következtetés a Föld forgására vonatkozóan.

— Tudomásul vettem, atyám — mondta nyugodt hangon Galilei. Felállt, kezébe vette szeretett távcsövét és belenézett. Kissé igazított rajta, hogy beállítása éles és tökéletes legyen, lencséit megtörölte, hogy a legkisebb porszem se tapadjon rájuk, s odanyújtotta az atyáknak.

— Kérlek, tiszteletreméltó atyák, tekintsetek bele, győződjetek meg róla itt, a jól ismert szobában, hogy felnagyítva, de pontosan láttok rajta mindent.

A bíborosok kézről kézre adva, egymás után belenéztek a távcsőbe. Volt, aki a terem túlsó falán függő feszület faragásait figyelte hosszan, s meglepetve állapította meg, hogy élesebben látja jól ismert apró ráncait és repedéseit, mintha közvetlen közelről nézné. Volt, aki a fal meszelésének egyenetlenségeiről állapította meg ugyanezt, egy harmadik az ablakon fedezett fel vele kapcsolatosakat, amit eddig észre sem vett. Aztán felálltak. De mielőtt elhagyták volna a termet, a bíboros — a tíz közül az egyik — megszólalt:

— Még valamit, fiam. Meggyőződtünk róla, hogy távcsöved felnagyítva, de híven mutatja a valóságot, úgy, ahogy mondtad. De magad is jól tudod, egyesek szerint boszorkányság hírében is állsz. Ezért hát úgy határoztunk, hogy ettől a pillanattól kezdve egészen addig, amíg az általad mondottakról, vagy azok ellenkezőjéről nem győződtünk meg, az atyákon kívül senki kezére nem érintheti távcsövedet, a te kezed sem. Tudomásul veszed, fiam?

— Tudomásul veszem, atyám — mondta Galilei, s alig tudta elfojtani mosolyát az értelmetlen akadékoskodás hallatán.

És kivonultak a hűvös, vastagfalú teremből, végig a szinte sírian dermesztő folyosókon, mind a tizenegyen, a kolostor boltíves kapuján át a Piazza della Minerva tágas terére. Galileit megcsapta a római nyáréjszaka fülledt, párás forrósága. Fent a tiszta itáliai égen szikrázva ragyogtak az ő kedves csillagai, a Hold majdnem pontosan a fejük felett úszott, s a Jupiter mintha egy sugarával a szemközti háztetőre támaszkodott volna. A benti borzongató hideg után tenyerét és egész testét verejték lepte el, őszintén örült, hogy nem nyúlhat így a távcsőhöz, de a következő pillanatban már vad rémület nyilalt belé. Szólni akart, kiáltani valamit figyelmeztetőn vészesen nagyot. Az atyák egyike pedig már a Hold felé fordította a távcsövet, belenézett hosszan.

Aztán, ahogy eljöttek, úgy vonultak vissza sorban a boltíves kapu alá, végig a dermesztő folyosókon, be a terembe. Szótlan csendben foglalta el mindenki a maga helyét, csak Galilei maradt állva előttük, lehorgasztott fejjel, beesett, félig zárt szemekkel. És a bíboros — a tíz közül az egyik — megszólalt:

— Arcodon látom, te is tudod, mit mutatott az atyáknak távcsöved. A Holdnak nem voltak hegyei és völgyei...

— Atyám! — kiáltott fel az aggastyán, összeszedve utolsó erejét! — Úgy van, ahogy mondod, tudom, mi történt! Csak egy apróság, egy jelentéktelen és természetes apróság, amit számításon kívül nagyítam. A hűvös teremben lehűlt, s a hideg távcsőre és lencséire, amikor kivittük a forró nyári éjszakába, pára csapódott le. Elég arra, hogy elhomályosítsa a képet...

— Elég volt! — csattant fel az egyik bíboros.

— Ime kimondom az összegyűlt atyák nevében a döntést: a Holdnak nincsenek hegyei, a Jupiternek nincsenek holdjai! Mindez, amit állításod szerint tenszemeddel láttál, csak a sátán incselkedése volt, Galileo Galilei. De nem volt ereje és hatalma megtéveszteni az egyház felkentjeit! Ujjára mondom, tanúsíts igaz hívőhöz méltóan törekedelmes megbánást, hogy ne legyünk kénytelenek megátalkodott eretnekként bánni veled!

Nem hetven, százhetvenegyedik évének súlyát érezte vállán az aggastyán. Jöjjön hát a kínok mestere? Az a halált jelenti és ő fél a haláltól, nagyon fél! De még jobban fél attól, hogy többé nem nézhet távcsövébe, nem hajolhat papiruszai fölé, nem fejezheti be művét, holott csak ő tudta, mennyi munka várja még! Ha most behódol, tudós barátai biztosan megvetik majd gyávaságáért, de mit számít az, ha ennek ellenében lehetőséget nyer a munka folytatására? És görnyedt dereka lassan-lassan kiegyenesedett, amint kimondta:

— Szánom tévelygésemet. Ime, ti elvezettetek engem az igazság felismeréséhez..

És sok mondanivalója lett volna, de nem gy pillanatra elhallgatott, mert még tudta, hogyan fogalmazza meg. Amit mondani akar, annak úgy kell hangzania az atyák fülében, mint a hódolásnak, s úgy kell hangzania, hogy az ő számára jelszó legyen hátralevő életére. És lassan, tagoltan, hogy pontosan vehessék jegyzőkönyvbe, így folytatta:

— Igen, elvezettetek engem az igazság felismeréséhez. Hiszem és vallom: a tudós munkájában elég egyetlen meggondolatlanság, hogy tönkrefilányítsa egész művét. Elismerem, hiszem és vallom: egy hajszálnál vékonyabb, könnyű párafátyol elég ahhoz, hogy gyenge szemünk elől eltakarja a legfénylőbb igazságot is.

ÁPRILY LAJOS:

Faust és a Gond

Arcod csupa komorság és redő.
Ki vagy te vézna, sápadtarcú nő?
— A Gond.
A Gond? És mit akarsz velem?
— A lelkemet rádlehelem —
Miért?
— Azért, hogy megvakítsalak. —
Pusztulj innen, te beszorkány-alak!
— Csend. Magas parancsot teljesek —
Nem emberelmes dolgom senkinek!
Ki küld? Ne rejtélyeskedj, mondj nevet!
— Vég-hirdető vagyok: halál követ. —
Halál cseléde? Végezz hát velem,
de ne vakítsd meg két látó szemem
Ne tedd, ha van szívedben irgalom
Én a halált is látni akarom!
Látni, ahogy láttam az életet,
patakot, forrást, erdőt, réteket,
a várat, mely a csúcsról messze l
tavaszok fényét, őszök fátyolát,
eget, villámot, formát és arányt,
és Margitot a drága, szűzi lányt..
A végső óra mit érhet nekem,
ha nem búcsúzhatik tekintetem,
s a föld szépségét szemmel nem fogom
Végezz ki inkább!
— Nincs hozzá jogom.
(Arcára lehel. Faust megvakul.)

November 14-én ünnepli a költő 77. születésnapját.

CSERES TIBOR:

JEGES VILÁG

A Balaton senki földje volt akkor: senki vize, senki jege. Alaposan megbírta az embert is a jég, de már hetek óta csend ült a két part hosszán. Csak délről hozott ágyúzást a szél néha, meg a Fülöp-hegy verte viszsza tompán, a nagy robbanásokat: a tó felső végén hatalmas harc kezdődhetett. Felderítő járőr, vagy húsz ember, széles csatárláncba fejlődött, s a főhadnagy halk jelére megindult, egyenest dél felé, ahol Boglárt sejtették.

Fehér lepedőket kapott mindenki, s nyakba, biztosítótűvel összefoghatta. Hatnak volt géppisztolya, a többit puska nyomta, vagy pisztoly övezte.

Arról volt szó: Boglár alatt, egy hodályban vagy tíz kincstári, katonai Botond maradt a decemberi rajtaütéskor, azt kell kimenteni szépszerével, s ha másképpen nem lehet, erőszakkal, s a műúton Fonyód felé áttörve, körül a parton visszatérni.

Úgy a jég közepe táján meg is bánta Pócza főhadnagy, hogy a fogdából, ahol boglári emberre lelt, magával hozta ezt a „jó kocsivezetőt", ezt a Süköst. Ez, egész idő alatt meg sem szólalt — valamit forgat a fejében.

Ropogott a hó a bakancsok alatt.

A part csendben várt rájuk. S a megbeszélés szerint az őrmester néhányadmagával, lopakodva elindult a strand felé, s onnan majd a sorompóig, a műútig, vasútig.

Fonyód felé vivő útra indult a másik részleg.

Egy óra múlva az állomás alatt lesz találkozás.

Pócza harmadmagával osont villától villáig, fától fáig.

Valami étterem lehetett ez a hodály, ahol a Botondokra leltek.

— Vizsgáld meg, hány üzemképes — tegezte Süköst, Pócza, s vezettette magát tovább Baloggal bizonyos Frank-villa irányába, ahol...

Nem mondta meg Balognak, ki-mi van a villában, amely odább volt, mintha egy kicsit a part felé megint.

— Milyen ember? — kérdezte egyszer csak Pócza. — Ismeri? Miért ült?

Amaz értette, hogy Süköst.

— Hadbíróság vár rá. Mondott valamit a németekről, állítólag szökni akart.

Pócza bosszankodott.

— Na, majd én...

Odaértek közben.

Kert, a vasrács mögött, s ablakra lehúzott redőny: a Frank-villa. Csak háromszor kellett megkopogtatni a legszélső redőnyt, mindjárt felelt valaki: férfihangon. A férfi civil volt, prémes rövid kabátban. Nagyon idegesen nyitotta a szín ajtaját.

— Hideg a motor. S az egész faluban nem találsz annyi benzint (hacsak fegyverrel nem), hogy áttörhessünk — kapkodott a civil, s egy kicsi autó ötlött elé a színből, mellette benzines kanna.

— Ha Fonyódig el is jutunk, ott páncéltörővel szétlőnek — szólt erre Pócza, de nem erősködött, hát tovább mondta amaz.

— A jégre én kocsival nem megyek.

— Ugye, szoktak telente követ szállítani Tomajról, a kőbányából.

De a civil, csak nem akart beleegyezni, hanem, hogy hívják ide az embereket, és bontsák ki a ládákat...

Röviddel később Botond áll meg a villa előtt. Finoman vezet ez a Süköst di... pattannak le róla Pócza s a civil. Gyorsan a ládát! Fel a nagykocsira! Nyögve segít a főhadnagy úr.

— Szálljon fel — parancsol Balogra. — Indulás! Egyessel előre...! — Balog felszáll Süköst mellé. Ültében elfogja a félsz.

— Megállás nincs!

Az állomás táján géppuska kezd rá. A kisautó motorja kihagy.

— Na, indíts már!

— Minket akarnak előre küldeni!... — dörmög Süköst. — Ha szakad, alattunk szakadjon be a jég.

A főhadnagy ott terem.

— Saját pisztolyoddal lőlek le, piszok! A nagy motor engedelmeskedik, megindul.

Egyszerre néznek vissza ketten a partról: nyomukban a kiskocsi.

Süköst keserűt sóhajt:

— Az anyátok istenit! Miért is találtatok a kocsik mellett?! — aztán Balloghoz: — A fene egyen meg! Rád vártam.

S úgy lecsökkentette a gázt, mintha meg akarna állni. A fegyverropogásba gránátrobbanások szóltak bele. Kettő, három, négy.

A kocsi legördült a jégre. S most először, felbőgött előrerugaszkodva.

— A tied megvan?

— Micsoda?

— A pisztolyod.

— Meg.

— Add ide.

— Jó helyen van nálam, csak vezess.

Hallgatnak. A lövöldözés elmaradt mögöttük. A kiskocsi meg nyomukban mindig vagy ötven méterre.

— Nem mer közelebb jönni...

Megint csend.

— Te! Mi van ebben a ládában?

— Nem tudom. Vezess csak. Ne törődj vele.

— Mintha már nem is lövöldöznének.

— Meg kellett volna várni a többieket.

— Kinyírtak volna. Minket is.

Süköst fejét ingatja. Nem hiszi.

Halkan dudál a kiskocsi.

— Előzni akar?

— Fenét, hogy siessünk. Adjál gázt.

Rándul a kocsi. Furcsán recseg a hó attól kezdve.

A hátsó négy kerék alatt a jég rogygyan. Verejték üt ki Süköst homlokán — milyen mély lehet itt?

— Nem tudom hány méter, itt még nem mély. De majd beljebb!

Balra forgatja a kormánykereket Süköst, kanyarodnak vissza közben. A kocsi mögöttük tülköl, megáll, kipattan belőle Pócza.

— Add ide a pisztolyod! — könyörög Süköst, s mivel sietni kell, ráveti magát társára. Leáll a motor. A csend ijesztő.

Öt lépésre ott áll a tiszt. Mindkét kezében pisztoly.

— Szitává lőlek, gazember!

Fordul ki a nyíló ajtóval a vezető, a motorház előtt meg már Balog áll vigyázzban, remegve.

— Recseg a jég!... Főhadnagy úr kérem — szól végre, hangjában kétszeres rémület.

A két pisztoly rezzenetlen céloz, mintha nem is halló, érző ember állna mögötte. Ha a sofőr szólna, menten halálfiá lenne.

— Irány az előbbi! — pattogják a pisztolyok — harmadik sebességgel! Ha megfordulsz, lelőlek, mint egy kutyát!...

Pörgő hátsó kerékkel visszakanyarodik a Botond. Balog sapkája hever a havon. A főhadnagy lehajol Balog pisztolyos derékszíjáért, s int a kiskocsinak.

S mint akik sokallják az ötven métert, hogy a két gép bodogás-berregése egymásba olvadjon, megközelítik a nagykocsit — lőtávolban.

— A sapkám! — kap a fejéhez Balog az ülésen.

De Süköst most már nem felel neki. Nyomukban a halál. Ha megfordulnak, lelövik mindkettőjüket! S elkezdi bőgetni a motort, hogy ne hallja a másik kocsit. A nézőtükröt is lefelé fordítja.

— A sapkám... — sóhajt még Balog, de hirtelen meg kell markolni az ülést, olyan puhán billen sík jégen a kocsi.

— Mi ez?

Nem mer kitekinteni. A jég horpad, persze.

Egy pillanatra ráugrik szeme társára, s amint lefelé célzó tébolyodott pillantását követi, csípős, nyári verejték szagát érzi.

A gázpedált nézik. Süköst bakancsát. Balog szeretné megszólítani ezt a bakancsot, megsimogatni.

Ha megszólalni, ha a gáz csökkenne, s vele a sebesség, elnyelné őket a süppedő jég.

A motor bőg, teljes gázzal. Percenként eszi a kilométereket. Megszűnik a verejtékezés. Ruhájuk csuromvíz. Nyelvük, szájuk, száraz. Nem tudnak nyelni. „Itt milyen mély lehet?" Nem mernek felnézni, csakis a gázpedálra, Süköst lábára. Az most minden élet ura. Ez a bakancsos láb. „Négy-öt méter." „Csak?" „Elég az!"

Ha már meg kell halni, legalább... kibírhatatlan hosszú idő...

Egy zökkenés, megrándul a gép! És nincs tovább. Megbénul a motor. Vége.

Fagyott kezük még a kilincsig sem jut el, már derekuknál a víz.

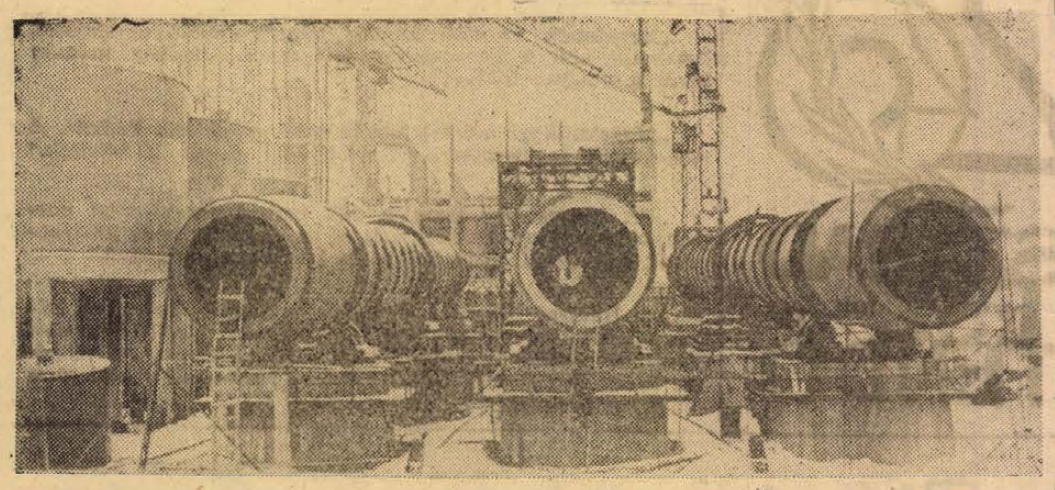
Az első kortyok hűsítők, de aztán az életösztön: Fel legalább az ülésre.

Mi ez?

Előttük a part. S megállt, áll, nem süly lyed lejjebb a kocsi.

Teljes, mély csend mögöttük. Derékig vízben, eszükbe jut, hogy hátranézzenek. A nagy, fehér mezőben széles fekete szalag, nyomukban utcányi széles csík, fekete víz. Nem látni végét, nem látni, hol merült el a halál.

BRATSZK A „fa-korszaktól" — a „kő-korszakig"

Bratszktól 30 kilométernyire épül Szibéria egyik legnagyobb fakitermelő és feldolgozó központja

A városoknak különböző a sorsuk. Van, amelyik történelmi múltjáról nevezetes, akad olyan is, amely még csak születőfélben van, s máris belopja magát az emberek szívébe. Ez utóbbiak közé tartozik Bratszk is. Híre-neve túljutott a szovjet határokon is, s a legkülönbözőbb országokból érkeznek látogatók, hogy megtekintsék a világ legnagyobb vízierőművét, megismerkedjenek a bratszkiakkal és a tajgából kinőtt új várossal.

Bratszk a tajga kellős közepén született, nyolcszáz kilométernyire a legközelebbi közigazgatási központtól, Irkutszktól. Az építőknek nehéz dolguk volt: nyáron a szúnyogsereg, télen a kemény fagy kínozta őket. Sátrakban laktak, az ebédet tábortűznél főzték.

Bratszk eközben két fő korszakot élt át: a „fa-korszakot" és a „kő-korszakot". Eleinte ugyanis ideiglenes faépületeket emeltek, amelyek helyébe később modern, állandó kőépületek léptek. Ezek mellett négyemeletes nagy panelházak sorakoznak. Már kijelölték a helyet, hogy hol épülnek majd a nyolcemeletesek. Gyorsan kell építkezni. Bratszk lakossága szüntelenül gyarapszik, a városnak máris 102 ezer lakosa van. Itt létesül ugyanis Szibéria legnagyobb energetikai, fa- és papíripari központja.

A bratszkiak általános életkora 28 év. A fiatal építők száma 13 ezernél is több. A nem házasok közös szállásokon laknak, aki pedig családot alapít, összkomfortos lakást kap gőzfűtéssel, rádióval, telefonnal, állandó melegvíz-szolgáltatással.

A bratszkiak a múlt évben televízió-stúdiót kaptak, a legifjabbak pedig egy úttörőtábort. Erre az évre a tervek ugyancsak nagyszabású lakás- és kommunális építkezéseket írnak elő.

Bratszk a Szovjetunió egyik legszebb városa lesz. A nyílegyenes sugárutak elvezetnek egészen az Angara parti sávig, ahol viszont addigra kiépül a városliget, a tízezer nézőt befogadó sportstadionnal, amelyhez fedett uszoda és yachtklub is tartozik majd. A közelben kap helyet az úttörőpalota, a központi kórház és néhány filmszínház is.

A várost a sugárutak négy kerületre osztják. Központja a Bratszkot alkotó dombok egyikén lesz. Úgy tervezik, hogy minden kerület központjában szupermakettet, sportpályát, kultúrházat, mozit és más létesítményt építenek. A városközpontban lesz a tanácsháza, az ezer személyes színház és a nagyszálló.

J. R.

Pillantás az élő szívbe

Dr. Eric Carlens és dr. Torsten Silander svéd orvosok olyan merevfalú szívvizsgáló műszert szerkesztettek, amelyet egy kis műtéttel a nyaki vénán — visszéren — keresztül, közvetlenül a szívbe lehet vezetni. Készülékükhöz, a kardioszkópnak, a végén átlátszó gumigömbbe szerelt, lámpaelemmel világítható prizma látható. A szívbe való bejutás után konyhasó oldatot fecskendeznek a gumigömbbe, mely ilyen módon hozzátapad a bal és a jobb pitvart elválasztó izomfalhoz és a vizsgáló orvos megfigyelheti, hogy van-e rajta valamilyen rendellenesség.

Az eljárásnak hiányossága, hogy csak a jobboldali szívfél megtekintésére alkalmas.

A Monte Rosa elsüllyesztése

A norvég ellenállási mozgalom legkiválóbb alakjának, Max Manusnak hőstettei

Amikor 1941-ben egy éjjel, Max Manus a lépcsőházban második emeleti lakása felé lépkedett, fogalma sem volt, hogy odabent a német ügynökök várják. Azzal ugyan tisztában volt, hogy bármikor leleplezhetik, és elfoghatják. A norvég ellenállási mozgalom csak kevéssel azelőtt kezdte meg munkáját, de máris jelentős eredményeket ért el.

Amint belépett, az ügynökök rávetették magukat. Hatan voltak, Max tehát semmit sem tehetett. Elvették revolverét, hátizsákjában pedig olyan kompromittáló anyagot találtak, amelyért halálbüntetés járt.

MENEKÜLÉS AZ ABLAKON ÁT

Miközben az egyik ügynök iratait vizsgálta, Max fölbecsülte a közte és az ablak között levő távolságot, aztán hirtelen, mintha valami nagyon meglepte volna, az ajtó felé pillantott. A rendőrügynökök követték tekintetét. Max erre az ablaknak ugrott, s az üveget bezúzva átvetette magát. Tompa puffanás hallatszott az udvarról.

A kórházban tért magához. Mielőtt felnyitotta a szemét, valaki megszólalt:

— Ostobaság ilyen állapotban agyonlövetni, úgyis meghal. Hátgerince összezúzódott.

Max újra elvesztette eszméletét. Amikor magához tért, ápolónőket és egy orvost látott maga körül. Az orvos lehajolt és fülébe súgta:

— Nem fog meghalni, hátgerince nem tört el, két csigolya sérült csak meg.

Valóban nemsokára fel tudott kelni, és egy-két lépést tehetett ágya mellett. Belépett egy ápolónő. Max halk hangon egy címet mondott s utasításokat adott neki.

SZÖKÉS LONDONBA

Az éj leszálltakor szeme állandóan az óra mutatóján volt. Végül éjfél után 2 óra 50 perckor felkelt, horgászbotot vett elő, s az ablakrésen kidugva leereszteti a horgot. 2 óra 55 perckor érezte, hogy valaki megrántja. Felhúzta, egy kötél volt ráerősítve. Végét az ágy lábához kötötte, kibújt az ablakon, s leereszkedett. Odakint havazott. Bajtársai gépkocsiba tették, betakarták, s gyorsan elhajtottak. A városból kiérve rendőrgépkocsik szirénája zúgott fel. Fölfedezték a szökést, de már későn.

Max azt az utasítást kapta, hogy menjen Londonba diverzáns-tanfolyamra. Az utazás hét hónapig tartott. Norvégiából átszökött Svédországba, onnan sikerült Odesszába, majd Isztambulba jutnia. Szuezből, az Atlanti-óceánon át, az Egyesült Államokba érkezett, végül pedig Londonba.

MAX ÉS GREGERS MUNKÁBAN

A tanfolyam elvégzése után ejtőernyővel ereszkedett le Norvégiába s eljutott, gyalog Oslóba. A város rettegésben élt. A német titkos szolgálat mindent és mindenkit szemmel tartott. Maxnak mindezek ellenére sikerült ismét érintkezésbe lépnie az ellenállási mozgalommal, s megkezdte veszélyes munkáját. Hamarosan két hadianyaggyár repült a levegőbe. A legizgalmasabb szabotázscselekmény azonban a Monte Rosa hajó elsüllyesztése volt, amely csapatokat szállított Németországból Norvégiába. A kikötőt magas szöges drótkerítés övezte, léptennyomon őrök. Egy kikötőmunkás azonban tudatta az ellenállási mozgalommal, hogy a dokk alatt széles gerendák vannak, amelyeken meg lehet lapulni. A feladat az volt, hogy két ember a dokk alatt várja meg a Monte Rosa érkezését, s helyezze alája az időzített aknákat, amelyek majd a nyílt tengeren fognak felrobbanni. A feladatot Maxra és barátjára, Gregers Gramra bízták. Elnyűtt munkás ruhába öltözve egy napon teherautóval a kikötő bejárata elé értek. A teherkocsin egy láda is volt szerszámokkal, alatta pedig a bombák.

A DOKK ALATT

Max az őrhöz lépett, és elmondta, hogy a dokk alatti kábeleket kell megjavítaniok. Az őr átnézte irataikat, aztán a teherkocsira lépett, és a szerszámos ládában kezdett kutatni. Ebben a pillanatban a bejárat elé egy másik teherkocsi érkezett. A vezető odakiáltott:

— Gyerünk, gyerünk, nincs vesztegetni való idő!

Az őr intett Maxéknak, hogy mehetnek, s a másik kocsihoz lépett. Persze annak vezetője is az ellenállási mozgalomhoz tartozott.

Max és Gregers tehát célhoz értek. Első dolguk volt a szerszámos láda elrejtése. Másnap reggel gyalog mentek ki, s tértek vissza. Hanyagul intettek az őrnek, meglebegtették igazolványukat és beléptek. Most a dokk alá kellett vonszolni a ládát. A dokkot azonban természetesen őrizték. Amikor a ládát vonszolva egy őr közelébe értek, az rájuk förmedt:

— Mit csinálnak itt?

— Meg kell javítanunk a dokk alatti kábeleket. A láda dögnehéz. Nem segítene egy kicsit?

Az őr végignézett rajtuk, aztán nekifeküdt a ládának s segített. A dokk alatt sötét volt. A fa- és betongerendák lucskosak, hidegek. A ládát most a dokknak arra az oldalára kellett vonszolni, ahol a Monte Rosa szokott kikötni. A gerendáknak azonban egyszerre vége volt, a ládát nem lehetett tovább vonszolni. Órákig feküdtek a nyirkos gerendákon, s nem tudták mit tegyenek. Maxnak ekkor eszébe jutott, hogy otthon, az óvóhelyen van egy gumicsónak. Visszakúsztak, s a kapuhoz érve rámosolyogtak az őrre.

— Elfelejtettünk egy szerszámot.

Az őr kiengedte őket. Válságos pillanat volt, amikor az összetekert gumicsónakkal a hátizsák fenekén, ismét a bejárathoz értek. Az őr azonban már ismerte őket, s legyintett, hogy mehetnek.

Ismét a dokk alatt voltak. A ládát végre helyére szállították. Ezután négy napot töltöttek a nyirkos hideg helyen.

Az ötödik napon mozgolódás és kiáltozás hallatszott felettük, majd megszólalt egy hajó szirénája. Nem sokkal később a dokk mellé farolt a Monte Rosa. Két napot töltött a kikötőben. Max és Gregers az utolsó pillanatig várt a robbanóanyag elhelyezésével. Amikor végül elkészültek, elsüllyesztették a gumicsónakot, s kibújtak a felszínre. Szerencséjük volt. Az őr nem vette észre, amikor kiosontak a kikötőből.

Angliából másnap jelentették, hogy a Monta Rosa felrobbant a koppenhágai kikötőben. Az akciót később még egyszer megismételték. Sikerült elsüllyeszteni a Donau csapatszállító hajót is, roncsai még ma is az oslói kikötő fenekén vannak.

A háború befejeződött, és a németeknek nem volt idejük leszámolni Maxszal. Gregers rosszabbul járt. Egy éjszaka kelepcébe esett egy oslói kávéházban, s a gestapósok mielőtt kézigránátját használhatta volna, rostává lőtték.

Max Manus ma egy irodafelszerelést árusító üzletben dolgozik. Felesége és két gyermeke van. Oslo külvárosában élnek csendesen.

(Magyar Szó)

MiNdenféLe

Dr. John Whitefook amerikai orvos írta egy New York-i egészségügyi szakfolyóiratban:

„Az álmatlanság az utóbbi időben, a televízió terjedésével mind kevesebb embert győtör. Azok, akik a múltban altatószer nélkül egyáltalán nem tudtak elaludni, most édesdeden elszunnyadnak a televízió műsorát nézve."

•

Egy amerikai milliomosnak a New York-i temetőben álló sírkövén olvashatjuk a következő feliratot:

„Itt nyugszik egy ember, aki azért gazdagodott meg, mert volt olyan okos, hogy magánál okosabb alkalmazottakat tartott."

•

Alekszandar Goglaszov szovjet mozdonyvezető fogadásból bement a moszkvai állatkertben a medvék ketrecébe. Egy óra hosszat játszadozott a négy hatalmas szibériai medvével.

•

A fogadást megnyerte, de a ketrecből egyenesen a kórházba sietett. Harminckét varrat van a fején és huszonkettő teste egyéb részein.

•

Egy lengyel lap színházi rovatában jelent meg az alábbi kritika a varsói ifjúsági színház bemutatójáról:

„A nézőtéren olyan csend uralkodott, hogy még a tapsot sem lehetett hallani."

•

Amit eddig még senki sem mert végbehezvinni, azt Gennagyij Popov 24 éves szovjet artista megtette. Párizsban az Eiffel torony kilátóteraszának korlátján, 280 méter magasságban végzett akrobata mutatványokat. Először két kézen, majd egy kézen állt a kiláto korlátján. Utána így nyilatkozott: „A jó idő ellenére is érezni lehetett a torony ingását."

Az óceánok csendőrei

A mai újságolvasó igen gyakran találkozik a „6-ik USA flotta manőverei", a „7-ik USA flotta tevékenysége" és más ehhez hasonló kifejezésekkel. Vajon, hány flottája van az Egyesült Államoknak, hol manővereznek ezek, mi a céljuk? Sok újságolvasót érdekelnek ezek a kérdések, amelyekre most mi próbálunk válaszolni.

Az amerikai flotta lényeges szerepet játszik az imperialista manőverekben. A második világháború kitöréséig a legnagyobb tengeri hatalommal Nagy-Britannia rendelkezett. Akkor még a brit flotta játszotta azt a szerepet, amelyet ma az USA flottája tölt be. Amde az USA hadiflotta már akkor is a jenki hódítások egyik fontos eszköze volt, amikor az Egyesült Államok még csupán másodlagos szerepet játszott a nemzetközi porondon.

Latin-Amerika kis országait már a múlt század közepe óta az amerikai tengerész gyalogság kényszerítette időről időre „engedelmes magatartásra", a spanyol gyarmatosítók örökségét Kubától a Fülöp-szigetekig a hadiflotta kaparintotta meg Washington számára. A közelmúltból érdemes felidézni a koreai háborút, vagy az 1958-as libanoni válságot, amikor az amerikai flotta döntő szerepet játszott a világháború veszélyét hordozó válságok felidézésében.

Hogyan oszlik meg, milyen erőt képvisel az óceánoknak ez a hirhedt csendőrsége, amely az 1962-es kubai válság kirobbantásakor is fittyet hányt a nemzetközi jog normáinak és blokádot vont a Kubai Köztársaság körül?

Négy aktív flotta

Az amerikai tengeri haderő négy aktív flottából áll. Az 1. flotta a Csendes óceán keleti vizein, az amerikai partok előtt állomásozik. A 2. flotta hadműveleti területe az Atlanti óceánon az Északi sarktól a Ráktérítőig terjed. Ez a flotta alkotja a NATO tengeri haderejének magvát. A 6. flotta működési területe a Földközi tenger, s ez a hajóhíd az amerikai haditengerészeti erők európai főparancsnoksága alá tartozik. A főhadiszállás London. A 7. flotta, amely a második világháború alatt szerveződött a Japán elleni küzdelem fő erejeként, a Csendes óceán óriási térségeiben operál, a sarkvidéki Behring tengertől egészen az óceániai szigetvilágig. A flotta egységei nemcsak a nyílt óceáni vizeken, hanem a Japán-tengeren, a Sárga-tengeren, a tajvani szorosban, a tonkini öbölben és Indonézia körül is cirkálnak.

A washingtoni tengerészeti vezérkar tehát tulajdonképpen felosztotta a világtengereket, s hogy a világ bármely pontján konfliktusokat tudjanak provokálni, intervenciót tudjanak végrehajtani.

A négy aktív flottán kívül, amely saját légierővel is rendelkezik: nagy katonai hajótér fekszik az Egyesült Államok különböző hazai támaszpontjain — ezt az amerikaiak *„molyzsák flottának"* hívják. Ezekből az „elfekvő készletekből" bármikor ki tudják alakítani a 3. és 4. flottát, amelynek pillanatnyilag nincs állandó kerete.

Mozgó támaszpontok

A legfontosabb természetesen a 6. és 7. flotta, mert mindkettő, már földrajzi elhelyezkedésénél fogva is, a fő eszköze az agresszív katonai politikának. E haderő keretébe tartozik három, nukleáris töltetű Polaris rakétákkal felszerelt tengeralattjáró. A legújabb adatok szerint általában két vagy három olyan repülőgépanyahajó cirkál a Földközi tenger vizein, amelyek 200—300 repülőgépnek szolgálnak mozgó támaszpontul. E repülőgépek nagyrésze szintén nukleáris fegyverek célbajuttatására szolgál. A 6. flotta támadóerejét, 16 romboló, egy irányítható rakétákat kilövő cirkáló és egy rakétaromboló teszi teljessé. Ezeken a hajókon 25 000 tengerész teljesít szolgálatot, és 20 000 tengerész gyalogos; mindez olyan térségben, amelynek nagyrészében Washington még arra sem hivatkozhat, hogy szövetségi kötelességei szólítják oda. Hiszen sem az észak-afrikai államok, sem a Földközi-tenger közelében lévő szocialista országok nem kértek az állandó háborús kockázatból.

A Távol-Keleten fejti ki tevékenységét a 7. flotta, amely most kap Polaris tengeralattjárókat, s e hajók számára támaszpontokat is Japán kikötőiben. Ez a flotta támasza és hátvéde az összes félfasiszta és ultrareakciós rezsimeknek, Dél-Koreától Tajvanon keresztül Dél-Vietnamig és Thay-földig. Ennek a flottának a fő támadó erejét mindez ideig az anyahajók és rakétacirkálók alkotják. Ebben a flottában működik a *„Constanlation"* 76 000 tonnás anyahajó, amelynek fedélzetéről a hangsebesség kétszeresével repülő *Vigilante* típusú bombázógépek startolnak és az *„Oklahoma City"* nevű, nukleáris töltetekkel felszerelt rakétacirkáló, a 7. flotta zászlós hajója. Ezt a stratégiai jellegű támadóerőt 30 000 tengerészgyalogossal egészítették ki a különböző reakciós rezsimek megmentését, a nemzeti felszabadító erők elnyomását célzó partraszálló hadműveletek végrehajtására.

Nem túlzás tehát azt állítani, hogy az amerikai flotta egyik legfőbb ellensége minden népnek, mindenekelőtt Ázsia népeinek, s ennek a katonai erőnek egyik fő hivatása a nemzeti felszabadító mozgalmak bekerítése és a népek megfélemlítése világszerte. Más kérdés az, hogy a népek megfélemlítésének szándéka milyen mértékben érvényesül és meddig érvényesülhet? Mert a modern hadászat, az atomkorszak időszakában és a nukleáris fegyverek hatóerejének ismeretében — sok mindent — átértékelt már a tengeri flották harci értékéről. Különösen az olyan flották sebezhetők, amelyek — mint az USA flotta is — sokezer mérföldnyi távolságba kerülnek saját országuk bázisaitól. Ezeknek tengeri utánpótló állomásai, a szállító konvojok, könnyen sebezhetők, az idegen partok pedig ellenségeskedés idején a halálos veszedelmet jelentik számukra...

(H. J.)

A pécsi kórház lengyel orvosa

Tadeusz Rolski orvosszázlóst hadifogolyvonat hozta 1940-ben Magyarországra. Itt bajtársaival együtt megszökött, hogy Franciaországban harcoljanak tovább, de elfogták őket és a lengyel hadifoglyok szigorított táborába, Siklós várába zárták.

A fogoly tisztekre — zömében a lengyel hadsereg elitje — Siklóson az unalom pokla várt. Persze a lengyel tiszt Magyarországon még akkor sem lehet hét lakat alatt tartott rab, ha éppen szigorított táborban van. A Mohácsnál elesett harmadfélezer lengyel lovas, a Báthoryak szelleme, Bem József emlékét — Hitler nem feledtethette el a magyar néppel. A baráti ország tisztjei érintkezhettek a várba bejáró siklósi és környékbeli lakossággal, s a siklósiak vitték nekik a hírt, hogy a németek akcióra készülnek ellenük, az SS veszi át őket.

Másnap hajnalban hosszú fehér kötél lógott a siklósi vár falán. Mire észrevették, a lengyel katonák már túl voltak a Dráván.

Kivéve Tadeusz Rolskit.

A negyven éves orvostiszt már korábban bekérte magát a pécsi honvédkórházba, s ezt mondta dr. Karlinger Tihamér orvoshadnagynak:

— Porcleválás van a térdem ben, és időnként nagyon fáj! Ravasz dolog az a térdfájás. Lehet olyan apró porcleválás, amit klinikailag alig lehet kimutatni, mégis annyira fáj, hogy a legerősebb katona is felszisszen tőle. Aztán lehet mese is.

Karlinger hadnagy nem törődött azzal, hogy a fogoly szimulált-e vagy valóban beteg! Eljött, panaszkodik, tehát fel kell venni. A posztóruhás írnok már rótta is a papírra a nevét: Tadeus Rolski.

— Született?

— 1901-ben.

— Foglalkozása?

A válaszra mindenki meglepődött:

— Sebészfőorvos voltam.

Tádeusz Rolski nem sokkal később már fehér köpenyben járta a kórtermeket.

Dr. Karlinger Tihamér egyetemi tanár, a II. számú pécsi sebészeti klinika igazgatója, aki orvoshadnagyi rangban a honvédkórház sebészeti osztályát vezette, így emlékezik Tadeusz Rolskira:

— Kiváló orvos, nagyszerű ember és melegszívű jó barát volt. Először persze kezelgettük a térdét, aztán lassan segíteni kezdett nekünk. Akkor ugyanis nagy volt a honvédségnél a szakorvoshiány. Az egész pécsi honvédkórházban egyedül én voltam sebész. Rolski látta ezt és azonnal felajánlotta segítségét. Eleinte a betegek között feküdt, aztán a hadapród-orvosok szobájában kapott helyet. Hihetetlen munkabírással és akaraterővel dolgozott. A szakrendelést végül már teljes egészében ő látta el, de operált is, méghozzá remekül.

— Fogoly létére hogyan vállalta a felelősséget a műtétekért?

— Nappal az én nevem alatt műtött, ha pedig éjszaka volt szükség sürgős műtétre, akkor telefonált a lakásomra, s én is bementem.

Egy sebész számára a háború minden klinikánál nagyobb iskola. De Tadeusz Rolski kiállta ennek a nagy iskolának nemcsak a sebészi, hanem az emberi próbáját is. Dr. Varga Károly, a Pécsi Tanárképző Főiskola docense — akkor ugyancsak a lengyel orvos betege — meséli:

— Egyszer lábatörött katonát hoztak a frontról és a gipszcsizmában csak úgy hemzsegtek a poloskák. Ráérő orvos azonban nem volt a kórházban. Mikor Rolski este nyolckor vagy tizenkét órás műtétek után holtfáradtan kitántorgott a műtőből és az ágya felé indult, látta, hogy a sebesült vadul vakaródzik. Rolski étert hozott és beleöntötte a gipszcsizmába, hogy a poloskák elpusztuljanak.

Rolski doktor gyűlölte a németeket. Elpusztították hazáját, tönkretették kórházát, nyomorba döntötték családját. S mégis! Ha egy német katona került a honvéd kórházba — az egyéni német kórház körülzárása után gyakran volt erre példa — Tadeusz Rolski nem a németet látta benne, hanem a beteget. Egyszer levelet hozott a postás és éppen az ő címére. Sápadtan bontotta fel, mert a Harmadik Birodalom sasos címere volt rajta, s a német katonai posta jelzései. De csak egy SS őrmester köszönte meg életét. Rolski doktor ekkor aratta első győzelmét az ellenség felett!

Közben jöttek a sürgető levelek előbb Siklósról, majd a mozsdósi lengyel fogolytáborból:

— Mi van Rolskival, nem létezik, hogy még mindig beteg?!

Karlinger Tihamér húzta a dolgot a végtelenségig. A lengyel kollégának szabályos kórlapja volt, időnként bejegyzéseket írtak rá, s válaszolgattak a táborparancsnokságoknak, hogy majd meggyógyul. De minden határidő lejárt és Rolskiért most már nem levél jött, hanem fegyveres kísérő.

— Ma is előttem áll Tádé — mondja Karlinger professzor —, ahogy kikísértem az állomásra. Még most is szinte könnyezve gondolok a pillanatra, amikor úgy látszott, hogy örökre el kell válnunk. Kis batyúját a hátán vitte, ölelkeztünk, és én biztattam: „Fel a fejjel, Tádé, elintézem az öreggel, hogy a minisztérium engedélyezze a visszatérésedet!"

A jóbarát kérésére aztán dr. Csongor György orvosezredes, a kórház parancsnoka elintézte a minisztériumban, hogy Rolski doktor mint orvosi segédszolgálatos hivatalosan is dolgozhassék a sebesültek között.

Sugárzott az arca, amikor megmenekült a munkátlanságtól. Éjt nappallá téve dolgozott, rá lehetett bízni az egész sebészetet. Szabad kijárása volt a városba, de legfeljebb a strandra járt, vagy itt-ott egy-két ráérő órában az újdonsült barátokhoz, ismerősökhöz.

Persze, ez sem volt fenékig tejfel. Karlingeréknél egyik este vacsora után így panaszkodott:

— Figyelnek! Állandóan ugyanazok az arcok járnak utánam! Tudod, ez nagyon rossz érzés!

S a nyomozók csak akkor lepődtek meg, amikor egy sikeres közös műtét után a Pannonia pincében együtt vacsorázott a „gyanús" lengyel Karlinger Tihamér orvoshadnaggyal és az akkor már tábornoki egyenruhát viselő dr. Csongor György kórházparancsnokkal. S Tadeusz Rolski elkönyvelhette a második győzelmet, ezúttal a nyomozók felett!

1944. augusztus 16-án Rolski Tádét szívenütötte két szó, Karlinger Tihamért ugyanis előtte egy nappal a frontra vezényelték és helyette az onnét hazaérkező dr. Radochay Lajos orvoshadnagy vette át a honvédkórház sebészetének vezetését.

— Dr. Tadeusz Rolski! — mutatkozott be új főnökének, mire az, hallván a lengyel nevet, megkérdezte:

— Pan polak?

Tádé körül megszédült a világ. Pedig nem csoda történt, hanem Radocsay doktor 1936-ban és 39-ben Lengyelországban tanult, s ezért beszél jól lengyelül. Persze még így is új ember volt, ezért Tádé vigyázott. A barátság a cigarettaüggyel kezdődött.

Amerikai repülők is feküdtek egy zárt kórteremben, s a vizitnél elől haladó Radocsay doktor egy gyanús mozdulatra hirtelen hátrafordult. A fülig vörös Rolski vagy kétszáz cigarettát dugott éppen az egyiknek.

— Késnek a vöröskeresztes csomagok! — védekezett utána.

A dolognak három következménye lett. Először is ezután nem kellett dugni a cigarettát, aztán Radochay doktor elintézte, hogy a vöröskeresztes csomagok ne késsenek és végül egy azóta is tartó meleg barátság szövődött kettejük között. A végén kiderült, hogy Radochay hadnagy tulajdonképpen már egy titkos szolgálatot is tett Tádénk, hiszen 1942. május 3-án — a frontra indulva Karlingerék rábíztak egy csomagot, hogy adja fel Lengyelországban Rolski feleségének.

A háború vége felé csökkent a németek ereje. A hitleri hadsereg mellé egyre több magyar katonára volt szükség, s vittek mindenkit, aki csak járni tudott. A katonák pedig özönlöttek a honvédkórházba, remélve, hogy ezzel megszabadulnak a fronttól. A Rolski—Radochay kettős az emberi-orvosi méltóság hervadhatatlan példáját nyújtotta. Soha annyi visszeret nem operáltak, soha annyi kisebb golyvát nem irtottak ki, mint akkor. Naponta húsz műtétet hajtottak végre ketten. És a betegek megúszták a front vágóhídját.

De Rolski tovább is ment. Amiért Radochay Lajost felakasztották volna, azt ő, mint fogoly a „nekem már minden mindegy" alapján megkísérelte. Zsidó munkaszolgálatosok érkeztek Pécsre és Tadeusz Rolski egyszerűen összekeverte kórlapjaikat. Mire aláírásra vitte Radochay hadnagyhoz, a hatalmas névrengetegben már nem volt egyetlen zsidó sem. És Radochay doktor semmit „sem vett észre", aláírta mind! Egy egész munkaszolgálatos századot mentettek így meg. Tadeusz Rolski, összefogva magyar kartársaival megint győzött!

A kórházba érkező kiürítési parancsnak Rolski már nem tett eleget. Összeszedte holmiját, aztán kiköltözött Vargáékhoz, a Rákóczi út 34 számú házba. Varga Gyula autószerelőt — ma az Autójavító Vállalat osztályvezetője — ugyancsak Rolski operálta, sőt a kórházban egy szobában feküdtek. Az ő pincéjükben bújt meg a legveszélyesebb napokban. Pécs felszabadulása után a vöröskeresztes kórházban dolgozott, majd június 26-án búcsút intett a Mecseknek. A háború után ezt írta Karlinger professzornak:

„Látod Tihamér, ilyen a sors! 1940. június 26-án érkeztem Magyarországra. 1945. június 26-án hagytam el Magyarországot. És 1946. június 26-án fájdalom nélkül apa lettem!"

Dr. Radochay Lajos, az I. sz. pécsi sebészeti klinika adjunktusa meséli, hogy már kétszer volt dr. Rolskinál Lengyelországban, jól van, Jelenja Górában kórházigazgató.

Dr. Rolski is volt már Pécsett, tavaly augusztusban, egy lengyel turista csoporttal. Nemsokára ismét ellátogat Pécsre, s ha majd végigmegy az utcán, régi katonaarcok után kutat...

Földessy Dénes

Húsz éve történt

A Dunántúl írta:

„Bevetették az első levente páncélromboló egységeket. Jutalmuk lesz a nemzetnek adott áldozat boldog tudatán kívül a magyar föld..."

*

„Menekültügyi hivatal kezdte meg működését Pécsett. A menekültek segélyezésére menekültügyi alapot létesítettek."

*

„Dr. Mogyoróssy Imre, a déli hadműveleti terület kormánybiztosa elfoglalta hivatalát és bejelentette, hogy igénybeveszik a lefoglalt zsidó boltok és lakások árukészletét."

*

„A ,Hunyadi' SS-páncélgránátos hadosztály keretében külön sioszlagot szerveztek, téli viszonyokhoz edzett, rátermett 17—40 éves önkéntesekből. Jelentkezhet mindenki aki magában lelkesedést és rátermettséget érez résztvenni a mai sorsdöntő nagy harcokban."

Hősi napok

Reinhardt András, Csizmadia Gyula harcostársa, csodával határos módon hazakerült 1944 nyarán. Valahogy megúszta a 442-es büntetőtábor rémségeit, átvészelte a nagy doni áttörést, a csonttá, bőrré aszaló éhínséget, az ütlegeket és hazabotorkált Komlóra.

Az ötösök

Más az ő helyében messze elkerülte volna még a tájékát is, az akkor még mindig tobzódó csendőrterrornak, ő mégis hazament. Haza a komlói Sóstó, a Kaszárnya-patak és a kolónia környékére, pedig egyáltalán nem volt biztos benne, várja-e a család, várják-e a régi harcostársak. Azok, akik azon a szörnyűséges július elsején, az internálás napján valahogy kikerültek a hadiüzem parancsnok Kovács százados „behívóit".

Hetek teltek belé, amíg meg találta, sorra vette őket, de amikor már együtt voltak, óra sem kellett ahhoz, hogy határozzanak: előkeresni és felújítani a régi tagkönyveket, az Országos Bánya- és Kohómunkások Szövetségének tagsági könyvecskéit, mert csak szervezetten, szövetségben boldogulhatnak újra Szeliék, Kovácsék ellenében.

Mi adott mindezekhez bátorságot? Elsősorban azok a napiparancsnak is beillő hírek, amelyeket éjszakákon át virrasztva hallgattak végig a moszkvai rádió magyarnyelvű hadijelentéseiben: „A szovjet csapatok Turn Szeverinnél szétverték a fasiszta hegyivadász alakulatokat." — „Palánka a miénk! Tovább folytatjuk a dunai átkelést." — „Csapataink Makó, Gyula, Mezőhegyes térségében üldözik a szétvert német páncélos egységeket."

Mindez még szeptember utolsó napjaiban történt, s Reinhardték kicsiny tábora máris a felszabadítók fogadtatására készülődött. Czéder Ferencné arannyal hímezte ki a filléreken összegyűjtött vörös zászló feliratát: „Éljen a független demokratikus Magyarország!" De a fogadtatás sokáig váratott még magára.

A komlói bányahatalmasságok a budapesti központtól utasítást kaptak: „A legkisebb ellenállást, a legártatlanabbnak tűnő demagógiát is csírájában kell elfojtani!"

Erőlködtek is rajta majd egy hónapon át, de az „első számú utasítás" írott malaszt maradt. Reinhardt János, Deák Ferenc, Schreiber István, Czéder Ferenc, Czéder János befészkelte magát a mánfai, a kökönyösi erdőségekbe, s onnan óvatoskodtak be éjszakánként Komlóra. Bezörögtek a sóstói, a gesztenyési ablakokon és mindannyiszor híreket vittek utasításokat hoztak magukkal.

Viszik a gépeket

Így történt ez november közepén is, a legaggasztóbb hírek éjszakáján, amelyek közül mindennél ijesztőbb volt az a hír, hogy pakolnak a bánya vezetői. Parancsra pakolnak. S csak a vonatszerelvényt várják, felrakják a drága gépek legjavát, amelyek nélkül béna marad a bánya is, az erőmű is. Az „ötösök" még aznap este tanácskozásra ültek össze, s másnap reggel már küldöttet menesztettek Varga János bányafőnökhöz: beszélje rá a tisztikart arra, hogy akadályozzák meg a gépek, a létfontosságú gépalkatrészek leszerelését. Az bele is ment az alkudozásba, de azt mondta, csak azzal a feltétellel tárgyal az „ötösökkel", ha megvárják a sötétedést, mert ő húzná a legrövidebbet, ha valaki is lefülelné a tárgyaló szándékát.

Nem csalódtak a bányafőnökben. Még a biztosítékokat is jó előre kicsapatta, hogy vé letlenül se gyúljék fény a bizalmas tárgyú beszélgetés alatt. Aztán megígért minden tőle telhetőt: turbinákat sértetlenül hagyja és a szállítóakna gépházába sem enged be avatatlanokat. Élelmet is csak annyit visznek magukkal, hogy a kecske is jóllakjék, a káposzta is megmaradjon. „Ennyit megteszek magukért, de a bajban maguk se feledkezzenek meg rólam."

Mégis, amikor november 25-én a komlói állomásra beállt a nagy szerelvény, minden megmozdult, ami megmozdítható. A centrálé főmérnöke a turbinák, a bánya vezetői meg a szállítógépek szívét, lelkét szerelték ki és a hosszú vonat még aznap éjjel továbbállt, ki tudta hová, ki tudta meddig. November 27-én szeleltek el a bánya, a villamosüzem vezetői népes sleppel a nyomukban. 28-án elnéptelenedett a komlói üzemeknek még a környéke is. Leállt a munka, leállt az élet a föld alatt, föld felett.

Sziporkázó villanylámpák

S ezekben a tragikus órákban már legálisan is színre lépett Reinhardték ötös bizottsága. A Templom téren tartották meg az első gyérszámú, de már nyilvános „nagygyűlést", a hogyan továbbok meghatározására. Mindenekelőtt leltárba vették a bányakonzum megdézsmált, de még mindig jelentős élelmiszertartalékait, s azon mód polgári őrt állítottak az oltalmazására.

November 29-én a mánfaiak, zobákiak hozták meg a legizgalmasabb üzenetet: Mánfán, Zobákon már szovjet csapatok vannak, azok küldték őket deputációba.

— Ha már nincs fegyveres fasiszta Komlón, akkor ma éjszaka világítsák ki az egész bányatelepet.

Schreiber István már utasításként adta tovább az üzenetet a villamosüzembe, s este nyolckor már „szolíd" fényárban derengett Komló fölött az ég. A bányászok délután szállították hozzá a szenet, az iparosok meg csodát műveltek, az egyik, úgy ahogy épségben maradt turbinával.

Szóval égtek, sziporkáztak aznap este a villanylámpák a komlói utcákon. S a fényüknél útra kelt Reinhardték csoportja, hogy személyesen is jelentse a szovjet tiszteknek: „Szeretettel várja őket Komló népe."

November 30-án délelőtt 11 órakor riadót fúj a komlói erőmű dudája. És alig fél óra alatt 260 bányász gyülekezett össze a jelre a belvárosi iskola udvarában, termeiben. A „parancsnoklást" az ötös bizottság vette át, s delet sem mutatott még a templom toronyórája, amikor megtörtént az elosztás. A 60 tagú polgári őrség, leventéktől ittmaradt flőberpuskákkal felszerelve, szakaszokra osztva, őrhelyre vonult az üzemekbe. A „civilek" meg négyes sorokba állva elindultak a szovjet csapatok fogadására. A menet élén Czéder Ferencné arannyal hímzett vörös zászlaját az ötös bizottságiak egyike tartotta a magasba, amikor elhangzott a menetelési vezényszó.

A bánya az önöké

Gesztenyésnél találkoztak össze a szovjet tisztekkel, katonákkal. Egyszerű, cseppet sem látványos, mégis könnyekig ható találkozás volt. Kemény kézszorítások, néhány kurta, de barátságos köszönőszó, s egyetlen mondat:

— Aztán elvtársak nagyon vigyázzanak a bányára az üzemre, mert az a mai naptól az önöké.

És a komlóiak bebizonyították, hogy valóban az övék a bánya, a villamoscentrálé, s a fő érdem megint csak az ötös bizottságot illette meg. Őket dicséri az, hogy a találkozás után 48 órával már üzembe lépett az akna és a villanytelep. Az ő példájuk nyomán született meg Komló hőstörténete, amelyben már bányászok százai szereztek soha nem hervadó érdemeket. Amikor már fogyatkozott a bánya, zsugorodott az élelmiszertartalék, az agyonfáradt bányászok maguk keltek útra utánpótlásért. Maguk termelték ki a bányafát, maguk szabdalták fel és maguk építették be az új bányavágatokba. S maguk állították össze azt a „ponvágit" is, amelyen munka előtt, munka után szenet, gépalkatrészt szállítottak gyalogosan a magyarszéki malomba, hogy meginduljanak a hengerek. Komló élelmezésére. Tizenegy bányász tolta 20 kilométeren át a sínekre szerelt oda-vissza teli „ponvágit", hogy tejet biztosítson a bányászgyerekeknek, lisztet, zsírt a munkásoknak.

És odafönt az „Új akna" rakodótérségein gyűlt, gyülemlett, hegyekké tornyosodott a verítékkel szerzett szén, az új élet gyémántcsillogású köve.

Pécstől a Reichstagig

Grigorij Karpovics Kulik részt vett Pécs felszabadításában. A levelet — amelyben a fényképe érkezett — Nyikolaj Szahno kubanyi iskolaigazgató küldte szerkesztőségünknek. Kulik elvtárs egy kubanyi ünnepségen számolt be a város lakóinak a baranyai-pécsi felszabadító harcokról és akkor figyelt fel rá az iskolaigazgató. Grigorij Karpovics Kulik — a Szovjetunió Hőse — egyike volt azoknak, aki Pécsről eljutott Berlinig és részt vett a Reichstag ostromában, majd az elsők között kapaszkodot fel „egy szűk, cikk-cakkos lépcsőn" annak tetejére. Most Kubanban él és „kubani szívélyes üdvözletét" küld a pécsieknek.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

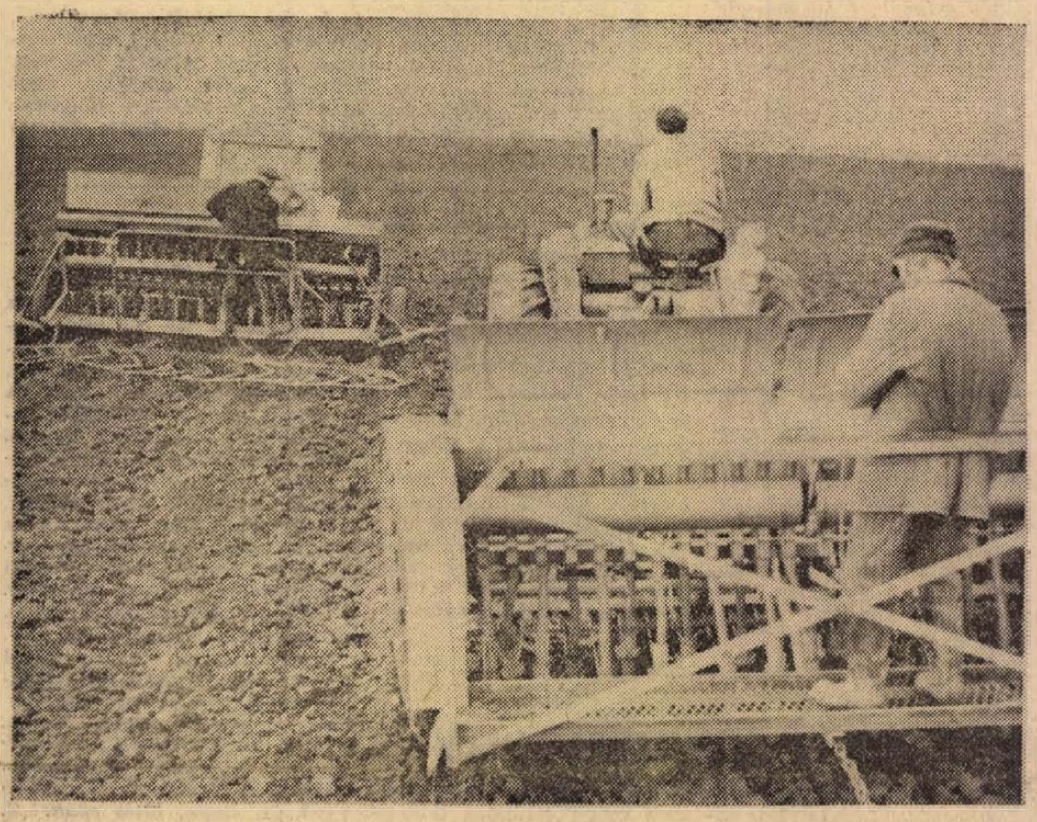
Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 269. SZÁM 270 — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 17. KEDD

MEGYEI KÖNYVTÁR PÉCS FOLYÓIRATTÁR

Teljes erőösszpontosítással folyik a búzavetés

Hétfő reggelig újabb 16 községből jelentették a vetés befejezését

A szentlőrinci Úttörő Tsz földjein két géppel vetik a búzát.

Ha késve is, de megjött végre a vetésre alkalmas jóidő. Vasárnap és hétfőn reggel verőfényes időben vonultak ki a gépek a határba s teljes kapacitással folyt a szántás és vetés.

A szigetvári járásnak különösen a déli és nyugati részein folyt nagy lendülettel a munka vasárnap. A nemeskei termelőszövetkezetben ezen a napon nyolc traktor dolgozott, négy szántott, kettő tárcsázott, egy vetett és egy boronált. Ennek eredményeként egy 30 holdas táblán el is vetették estig a búzát. Még szebb eredményt értek el Teklafaluban és Endrőcön, ahol szombaton és vasárnap közösen 110 hold gabonát vetettek el. Kihasználták a jó időt a somogyapáti és a somogyhatvani termelőszövetkezetekben is. A vasárnap itt is a megfeszített munka jegyében zajlott le s hétfőn reggel mindkét termelőszövetkezet a vetés teljes befejezését jelentette. Jól dolgoztak vasárnap Kétújfalun és Gyöngyösmelléken is. Ezzel szemben a zádori termelőszövetkezetben csak döcögve ment a munka, pedig a zádoriak nagyon elmaradtak a betakarítással, szárvágással és 180 hold búzaföldjük még vetetlen. A súlyos munkaerőhiánnyal küzdő zádori termelőszövetkezetnek máris akadt segítsége. A járási tanács közbenjárására a szörényi termelőszövetkezet vállalta a segítségnyújtást. A szörényiek már péntek estig befejezték a vetést s most gépeiket a zádori tsz-be küldték segíteni.

Biztató hírek érkeztek a siklósi járásból is. Vasárnap a járás valamennyi termelőszövetkezetében folyt a talajmunka és a vetés s estélig a már meglevő három mellé újabb öt tsz fejezte be a búza vetését. Ezek a tsz-ek: Villány, Gordisa, Markócz, Drávakeresztúr és Matty. A vetést befejező tsz-ek ebben a járásban is azonnal a lemaradók segítségére siettek.

A pécsváradi járásban az erőgépek 80 százaléka végezte vasárnap a talajmunkákat és a vetést. A talaj annyira felszikkadt, hogy a vetőgépek akadály nélkül dolgozhattak. Egyedül a véméndi termelőszövetkezetben vált szükségessé az, hogy egy vetőgépet két traktor vontassa.

A pécsi járásban Hird, Ócsárd és Mánfa fejezte be a kenyérgabona vetését. De megfeszített munka folyt vasárnap a járás többi termelőszövetkezetében is.

Vasárnap a mohácsi járásban is több száz holdon került földbe a mag, s a kedvező időjárás következtében a járás több termelőszövetkezetében be tudták fejezni a vetést. Közülük is legelőször a bári Uj Élet és a versendi termelőszövetkezet végzett az őszi vetési munkákkal.

Hétfőn már annyira megjavult az idő s felszikkadt a föld, hogy minden üzemképes gép vetett a termelőszövetkezetekben. Ha az idő kedvező marad, e hét végéig a baranyai termelőszövetkezetek zöme végezni tud a kenyérgabona vetésével.

A sokoldalú atomhaderő kérdéséről tárgyalnak Bonnban

Fokozódó ellenállás Franciaországban a multilaterális atomerővel szemben

George Ball amerikai külügyminiszterhelyettes, aki vasárnap este érkezett Bonnba, hétfőn már reggel nyolc órakor összeült az amerikai nagykövetségen Schröder külügyminiszterrel. A kétórás megbeszélés középpontjában

NATO-problémák szerepeltek, elsősorban a sokoldalú atomhaderő kérdése. Ball ezt követően Erharddal folytatott hosszabb megbeszélést.

Gordon brit külügyminiszter vasárnap tárgyalt Schröder külügyminiszterrel, majd Erhard kancellárral, hétfőn pedig Lübke köztársasági elnököt kereste fel. A megbeszélésekről kommünikét nem adtak ki. A brit és nyugatnémet kormányszóvivők közös sajtóértekezletükön nagyon szűkszavúan nyilatkoztak, mindketten hangsúlyozták, hogy

konkrét részletek megtárgyalása helyett inkább csak „egy hosszabb folyamatot megindító eszmecseréről", a közös álláspontok kitapogatásáról volt szó.

A megbeszélések egyetlen konkrétuma: Gordon Walker meghívta Schröder külügyminisztert Londonba, aki december 11-én látogat majd el az angol fővárosba.

A sokoldalú atomhaderő kérdésével kapcsolatban mind a nyugatnémet, mind a brit szóvivő megtagadott minden közelebbi felvilágosítást, s azt hangoztatta: a brit külügyminiszter nem végleges javaslatokat, nem határozott formába öntött tervet terjesztett elő Bonnban, hanem csak „nem kötelező jellegű elképzeléseket", s így azokkal kapcsolatban Bonn sem foglalhat még véglegesen állást.

A Welt ezzel kapcsolatban arról ír, hogy

most előreláthatóan két-három hónapos tanácskozássorozat kezdődik, melynek végén „talán nagyon kemény elhatározásokat kell majd meghozni".

A lap hangsúlyozza: Bonn a most kezdődő tanácskozásokon szilárdan ragaszkodni fog bizonyos politikai előfeltételekhez, mint például ahhoz, hogy „meg kell erősíteni az európai NATO-főparancsnok pozícióját és az eddiginél több stratégiai atomfegyvert kell a NATO rendelkezésére bocsátani".

A Frankfurter Allgemeine Zeitung hétfőn hangsúlyozta:

„Az MLF terve egy atlanti viharzóna középpontjává vált. A sokoldalú atomhaderő körül folyó politikai viták a NATO válságát tükrözik".

A lap ezután így ír: „Az atlanti táboron belüli egyenetlenség okát tömören egy kérdésfeltevésben lehet kifejezni. Ezt a kérdést szövetségeseink így teszik fel: hogyan lehetne részt juttatni az NSZK-nak az atomhatalomban anélkül, hogy befolyást nyerne az atomerő katonai és politikai kihasználására? A legerősebb bonni kormánypárt jónéhány politikusa viszont másképp fogalmazta meg a kérdést, körülbelül így: hogyan válhatnánk úgy atomhatalommá, hogy a többiek ezt ne vegyék észre?"

A multilaterális atomerővel szemben tovább növekszik az ellenállás Franciaországban. A TASZSZ-nak az atlanti atomflottát elítélő nyilatkozatát vezető helyen ismertetik a francia lapok. Vasárnap különböző francia politikai irányzatok képviselői foglaltak állást — nem azonos okokból — Washington és Bonn terve ellen. Waldeck Rochet, a Francia Kommunista Párt főtitkára a párt mezőgazdasági értekezletén tartott zárszavában hangsúlyozta:

a multilaterális atomflotta súlyosan veszélyezteti Európa biztonságát, meggyorsítja az atomfegyverkezési versenyt és növeli a nemzetközi feszültséget.

A nyugatnémet revansisták hozzáférkőzése az atomfegyverhez — bármilyen formában történjék is — hallat[illegible] veszélyt jelent Franciaor[illegible]ra, s Európa és a világ [illegible]jét fenyegeti.

Jacques Baumel, az U[illegible] (De Gaulle pártja) főtitkára a fiatal degaulleisták előtt mondott beszédében kijelentette:

Franciaország a leghatározottabban ellenzi a multilaterális atomerőt, mert az „katonai és technikai szempontból abszurd, politikai szempontból pedig veszélyes."

A degaulleista politikus kifejtette: Nyugat-Németország a multilaterális atomflotta létrehozása után búcsút mondhat a német újraegyesítésbe vetett reményeinek, és számolnia kell majd azzal, hogy „a túlsó oldalon" esetleg hasonló atomerő alakul.

Légibanditák támadását hiúsította meg

két bátor szovjet pilóta

Moszkva: Az egyik moldvai kisváros repülőteréről egy AN—2-es repülőgép indult két komszomolista pilóta, Anatolij Sevdljov és Vlagyimir Bajgyeckij vezetésével Kisinyov felé. Rajtuk kívül még ketten voltak a gépen.

Amikor az AN—2-es már a magasban volt, a két „utas" revolverrel és késsel belépett a pilótafülkébe és követelte, hogy kapcsolják ki a rádiót és irány: a tenger felé. A pilóták látszólag engedelmeskedtek, de a repülőgép ablakain át csakhamar nem a tenger, hanem a kisinyovi repülőtér vált láthatóvá. A banditák fegyverüket használták. Bajgyeckij felvette az egyenlőtlen harcot, pilótatársa közben erősen billegtette a gépet, hogy a támadókat fogózkodásrak kényszerítse.

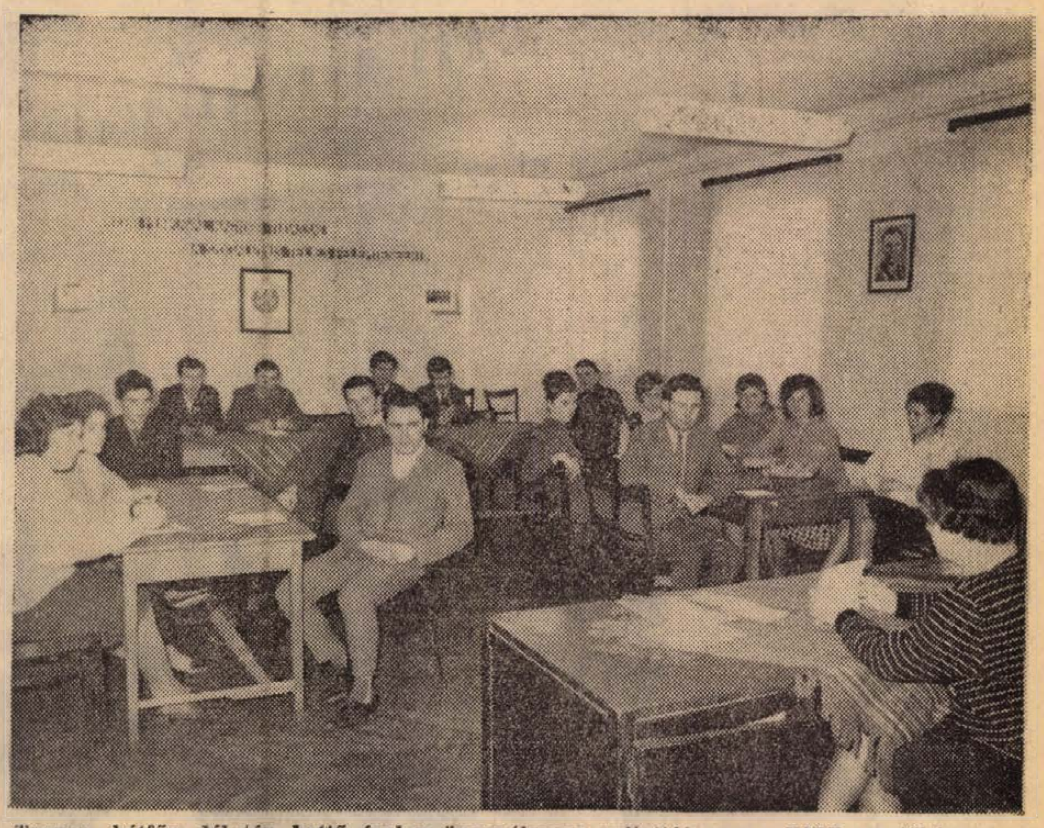
A repülőteret elhagyták, de egy szőlőben Seveljov földre tudta tenni a gépet. A bandiákat ártalmatlanná tették, a két pilótát pedig súlyos sebesülésekkel kórházba szállították. A bátor komszomolistákat, akik a napokban hagyták el a kórházat, három úrhajós Komaroc, Feoktyisztov és Jegorov meleghangú táviratban üdvözölte.

Amerikai—belga fegyveres intervenció Kongóban

A Kongói Felkelők Országos Felszabadítási Bizottsága nyilatkozatban hívja fel a világ figyelmét az amerikai és a belga imperialisták mind nagyobb méretű kongói fegyveres intervenciójára.

A nyilatkozat rámutat, hogy a Csombenak folyósított imperialista katonai segély keretében egyre több fegyver, tank, ágyu, aknavető és egyéb hadianyag érkezik Kongóba.

Ezzel párhuzamosan állandóan nő a Csombe oldalán harcoló idegen zsoldosok száma. Ez a szám immár többezerre tehető. A zsoldosokat többnyire az Egysült Államokban és Belgiumban toborozták, de nagy számban vannak közöttük kubai ellenforradalmárok, portugál fasiszták, délafrikai, illetve rhodéziai fajgyűlölők, s újabb zsoldoscsapatok felállítása van folyamatban.

Tegnap, hétfőn délután kettő órakor ünnepélyesen nyitották meg a KISZ vezetőképző iskola egyhónapos tanfolyamát. Komárom, Somogy és Veszprém megye mintegy ötven falusi KISZ-titkára vesz részt az egyhónapos iskolán. A megnyitó után megkezdődtek az előadások.

Gólyabál Sellyén

Remek hangulatú, jól szervezett gólyabált tartottak szombaton a Sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Gépész Szakának kiszemelt. Minden terem zsúfolásig megtelt, népi zenekar szórakoztatta a vendégeket az egyik teremben, míg a másik teremben nagy sikert aratott Gerkó Kálmán zenekara és szólistája, Pongrácz Zoltán. Különösen nagy sikere volt az éjféli szellemes gólyaavatásnak. A képen: hatalmas csavarkulccsal avatódik gólyává az egyik elsőéves: Molnár Szaniszló.

Vizsga a Városi Művelődési Házban

Vasárnap délelőtt kilenc órakor jellegzetesen női eseménnyel kezdődött a vasárnap kulturális élete. A Dérynė utcai városi Művelődési Házba tíz baranyai asszony jött el, hogy számot adjon két esztendős tanulásáról és megszerezze a díszítőművészeti szakkörvezetők igazolványát. A tíz asszony országos tekintélyt szerzett Baranyának, mert a tíz baranyai papír a megye színvonalbeli fölényét jelenti az összesen 30—40 igazolvánnyal bíró 18 megyével szemben.

A vizsgát kétesztendős tanulás előzte meg, mikoris nyaranta egy-egy hétig bentlakásos tanfolyamon, a tanév során pedig havonta egy napos pécsi konzultáción vettek részt. Emellett szorgalmasan tanultak, gyakoroltak és még vezették is kézimunka szakkörüket.

A vizsgabizottság elnöki székében Hegedüs Margit tanár és textilmérnök, a Népművelési Intézet munkatársa ült:

— A baranyaiak általában jól szerepeltek és ez elsősorban a tanfolyam két „lelkének", Tímár Irma népművelési tanácsadó vezetőnek és Cser Ferencné tanárnak köszönhető. A tanfolyamnak egyébként hármas célja volt. Először is általános képzőművészeti alapot teremtettünk az általában kézimunkázó, hímző szakkörök vezetéséhez. Ezért például festészeti és szobrászati alapismereteket is megköveteltünk. Másodszor megtanítottuk a magyar népi hímzés technikáját.

A tíz „jelöltnek" a szóbeli és írásbeli vizsga mellett még gyakorlati feladatot is meg kellett oldania. Egy papírra nyomott mintáról tudniok kellett, hogy melyik néprajzi táj hoz tartozik, melyek a jellemző színei és milyen öltéstechnikával készült. Végül a színesceruza készlet segítségével ki is „hímezték" a mintát.

Hadd írjuk le a tíz asszonynak és falujának a nevét: Auth Andrásné Nagypeterd, Geosits Sándorné Szilágy, Horváth Istvánné Bikal, Göb Péterné Bakóca, Laki Józsefné Komló, Krug Mihályné Siklós, Konrád Béláné Gerényes, Lázár Józsefné Abaliget, Zakariás Péterné Siklós és végül egy pécsi asszony: Békés Lajosné.

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: enyhe idő, nyugat felől újabb felhőátvonulások, több felé, főképpen nyugaton és északon esővel. Élénk, helyenként erős szél, délnyugat és északnyugati irányból.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet általában 5—9, keleten helyenként 2—5, legmagasabb nappali hőmérséklet 8—13 fok között.

HÍREK

NOVEMBER 17 KEDD — **Hortense napja. A Nap kél: 6.52, nyugszik: 16.06 órakor. A Hold kél: 15.17, nyugszik: 3,37 órakor.**

Huszonöt éve, 1939. november 17-én a hitlerista megszállók bezárták a prágai egyetemeket és az ellenálló diákokat a helyszínen kivégezték. A prágai diákok hősies magatartása és a diák-mártírok megbecsülése a világ haladó szellemű diákságát már akkor is egységbe tömöritette. Azóta minden év november 17-én emléküknek áldoz a diákság. November 17-e a diákszolidaritás szimbólumává, Nemzetközi Diáknappá lett. A háború befejeződése után megteremtették az együvétartozás szervezeti kereteit is. 1945-ben megalakult a Nemzetközi Diákszövetség, amely első tanácsülését a következő évben Londonban tartotta 47 nemzet diáksága kiküldötteinek részvételével. A Szövetség alapszabálya — a többi között — kimondja: „a szervezetnek kötelessége megvédeni minden fiatal ember jogát, hogy alapfokú, közép- és felsőfokú oktatásban részesülhessen nemre, gazdasági körülményeire, szociális viszonyaira, vallására, színére és fajára való tekintet nélkül".

20 ÉVE, 1944. november 17-én felszabadult Fűzesabony, Maklár, Karácsond, Adács, Gyöngyöshalász, Csány, Jászfényszaru, Zsámbok, Tiszalucó, valamint Tirana, Albánia fővárosa. 1944. közepe táján, Bajcsy-Zsilinszy Endre elnöklete alatt megalakult a Magyar Front és a többi ellenállási csoportok közös végrehajtó szerve: a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottsága.

— Sikeres író—olvasó találkozót rendezett vasárnap este Mozsgón a Földmüvesszövetkezetek Megyei Központja, a Járási Könyvtár és a Megyei Mozgó Művelődési Ház. Az esten Szakonyi Károly író és Gyurkovics Tibor költő műveiből hallhatott a közönség.

— Jó volt a szőlőtermés. A Mecseki Állami Pincegazdaság szerződéses tervén felül, mintegy 20.000 hektóliter mustot és bort vásárolt fel szabad áron a szüret alatt a nagyüzemi és háztáji gazdaságoktól.

A televízió műsora

november 17-én, kedden:

8.05: Iskola-tv. 8.25-ig: Orosz nyelv az ált. isk. VI. oszt. számára. Az üzemben. 9.00: Környezetismeret a vidéki ált. isk. IV. oszt. számára. 9.20: A mozgás szervei. 9.25: Környezetismeret a budapesti ált. isk. IV. oszt. számára. 9.45: Nagyobb közlekedési létesítmények. 11.00: Angol nyelv, 11.20: Kezdőknek. 14.00: Orosz nyelv (ism.). 14.55: Környezetismeret (ism.). 15.15: (Vidéki ált. iskolák IV. oszt. számára). 15.20: Környezetismeret (ism.). (Budapesti általános isk. IV. oszt. számára). 15.55: Angol nyelv (ism.). 17.55: Az iskolatv postája — műsorkalauz pedagógusoknak. 18.10: Hírek. 18.15: Tapasztalatok — tanulságok. Későőszi tennivalók. 18.25: A kisfilmek kedvelőinek: 1. Öltés, öltés után. 2. Tubens. 19.00: Ki minek mestere? Portréfilm. 19.10: Az orvos válaszol. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.45: Napi jegyzetünk. 19.50: A kultúra történelem-könyvéből. Emlékezés a Szabó Ervin Könyvtár 60 éves történetére. 20.20: Az ékszerész és az ideggyógyász. Magyarul beszélő francia kis játékfilm. (14 éven felülieknek!) 20.45: Érmek és érmesek. Visszapillantás a tokiói olimpiára. 21.00: Amiga-koktél. Az NDK hanglemezgyárának és televíziójának könnyűzenei műsora. 22.00: TV-híradó. — 2. kiadás.

●

— Nagykapacitású permetezőlé keverőtornyot építenek a siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Termelőszövetkezetben. A torony helyét a napokban jelölik ki a tsz márlagyűdi üzemegységében. Ugyanerre a helyre 1966-ra egy modern szőlőfeldolgozó-kombinát megépítését tervezi a szövetkezet.

— Az ifjúságról jogász szemmel címmel ankétot rendeznek Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.) november 18-án, szerdán este 6 órakor. Vitavezető: dr. Tamásfy József, a fiatalkorúak bírája. Felkért hozzászólók: dr. Jászay László, a fiatalkorúak ügyésze és dr. Kosbán Tamás ügyvéd. — A belépés díjtalan. (x)

— A Mézeskalács című táncjáték táncbetéteit tanulják az új-mecsekaljai Ságvári Endre Művelődési Ház népi táncosai. Utána a színjátszókkal együtt közös vidéki körműsort adnak.

— A siketek és nagyothallók országos versenyt nyert pantomimegyüttese új műsorral mutatkozik be november 21-én. Előadják Koós Lajos: Pécsi utca és Simon Lajos: Nyári emlék című pantomimjátékát.

— Kiállítás és filmvetítés. ma este 6 órakor klubestet tartanak Pécs város Doktor Sándor Művelődési Háza Ifjúsági Klubja helyiségében (Déryné u. 18.) a Magyar—Szovjet Baráti Társaság Baranya megyei Elnökségével karöltve. A klubesten bemutatják a „Szovjet városképek" című kiállítást, és levetítenek néhány, az MSZBT-től kapott kisfilmet. — A belépés díjtalan. (x)

Kisdobosok — kisdobos öltözék nélkül

Hosszas és lelkes készülődés előzte meg a város általános iskoláiban a kisdobosok avatását. Ehhez hozzátartozott az is, hogy a mamák számbavették a leendő kéknyakkendősök ruhatárát: jó-e még a tavalyi sötétkék nadrág, nem kell-e új rakottszoknyát venni a régi helyett? S ha szoknya és [illegible]rág ügyben itt-ott ki is [illegible]lett nyitni a szülők pénztárcáját, a gondok nagyobbikát mégsem ez jelentette.

A kisdobos öltözékhez sok egyéb is kell: fehér térdharisnya, úttörő ing, derékszíj, sípzsinór és síp.

És nyakkendő — nem ultolsósorban.

Az avatás kellékeinek megszerzéséhez nem kell degeszre tömött pénztárca, de türelem és kitartás annál inkább. Az egyik boltban csak harmincas nyakbőségű inget tudnak adni, a másikban harminnégyes a legkisebb, a harmadikban pedig — bármilyen apró is a kisdobos, hol terem akkorka, akikre az ott ajánlott huszonhatosat még rá lehetne adni... Nyolcévesnek való fehér térdharisnyából még a gyermekruha szaküzletben is csak egyfélét tudnak ajánlani, de egy bizonyos fajta fehér térdzokni legalább van! A város egyetlen úttörő boltjában, ahol a kisdobos felszerelés minden kellékét együtt remélné meglelni a vásárló, következik az igazi csalódás. Fehér úttörő ingből csak nagyméretű van — drappból, amiben nem lehet avatáson megjelenni, szinte minden szám kapható. Derékszíj nincs. Sípzsonór még akad — síp nélkül. Nem várt kellemes meglepetés: kisdobos-nyakkendőt adnak adni.

De minek nyakkendő, ha nincs ing, amihez felkötnék?

Az avatást előkészítő pedagógusok évek tapasztalataiból okulva, szerencsére időben figyelmeztetik a szülőket: nem valószínű, hogy mindent meg tudnak szerezni. Ha nem kapnak formainget, megteszi valami hasonló is...

Így történt, hogy az avató-ünnepségeken nem lehetett teljes a kisdobosok öröme, hisz kisdobos-díszben fogadalmat tenni, az az igazi! Csakhát ehhez a felnőttek úgylátszik nem értenek. Különben miért ne lehetett volna szépen összehangolni a boltok felkészülését a kisdobos-avatásokkal.

H. M.

A szocialista brigádok klubja

Vasárnap délután az újmecsekaljai Ságvári Endre Művelődési Házban kétszáz különböző munkahelyen dolgozó szocialista brigád képviselői gyűltek össze, hogy megalakítsák a szocialista brigádok és újítók klubját.

Kresz Károly, az SZMT munkatársa, valamint Rézműves Tibor, a klub egyik szervezője mondták, hogy a legfontosabb cél, — közös otthont adni a különböző munka helyeken dolgozó szocialista brigádoknak. Így lehetőség nyílik arra, hogy tapasztalatcserék útján kiszélesedjék a mozgalom. Minden hónap első péntekén bemutatnak majd egy újítót, aki elbeszélget a klubtagokkal. A Bányász-Kohász Egyesület pedig mérnököket biztosít, akik rendszeresen szakmai előadásokat tartanak.

Hornung Lászlóné, a művelődési ház igazgatója szerint a klubnak más lehetősége is van:

— Most már megrendezhetjük a szocialista brigádok és művészek, írók találkozóit is. Sok klubtag már most kérte, hogy hívjuk meg a Rozsdatemető íróját, Fejes Endrét. Azonkívül minden szaklapot és folyóiratot megrendelünk nekik.

Gadó István, egy négyszeres szocialista brigád vezetője azonban elárulja, hogy a klubban nem teljes a férfiuralom:

— A szocialista brigádoknak ez a jelszavuk: „Szocialista módon élni, dolgozni és tanulni!" A második kettővel nincs is baj. Csak hogy „élni"... Hát szóval az asszonyok szerint itt van még tennivaló! A múltkor is 2000 forint jutalmat kapott a brigád, hát gondoltuk, kimegyünk a szőlőkbe...

Az asszonyok pedig úgy mondják, ez annyira nem egyeztethető össze „Szocialista módon élni" jelszavával, hogy nekik is be kell majd járni a klubba. Már a megnyitó után szállingóztak is a Ságvári ba. Biztosítani ebben a kérdésben az egyensúlyt.

Kórushangverseny

Másodízben lépett fel szombaton este a Liszt-terem dobogójára a *Zeneművészeti Főiskola Liszt Ferenc Kamarakórusa Párkai István* vezetésével. Az I. Országos Kamarakórus Fesztivál emlékezetes befejező hangversenyén hallottuk először énekelni ezt a rendkívüli muzikális, eszményien kiegyenlített hangzást produkáló együttest. Már az első szereplésük is lenyűgözött bennünket, de most — úgy látszik nemcsak a sportolók szárnyalják túl önmagukat — még nagyobb hatást váltott ki dalolásuk. Dalolásuk? Igen. Náluk, legyen az bármilyen nehéz mű, az éneklés, a szólamok megszólaltatása felszabadult dal lássá válik. Izig-vérig ismerik a műveket és a karban való éneklés törvényeinek alkalmazása kézséggé alakult át a zenei hivatásukra készülő dalosokban. Úgy engedelmeskednek karnagyuknak, mint a hárfa húrjai a pengető újjaknak.

A hangversenyt a hallhatatlan kóruskomponista, Lassus műve nyitotta meg. Ezt Arcadelt és Monteverdi műve követte. A dalosok helyét ezután a két közreműködő foglalta el. Az igen tehetséges *Kircsi László* Marcello, a XVIII. század kiváló olasz zeneszerzőjének oboa-koncertjét (c-moll) szólaltatta meg. Zongorán Fridrik Zsuzsa kísérte. A mű szép előadásban hangzott el és jól illett a műsorba.

Kedves meglepetést okozott a harmadiknak fellépő *Gesualdo kvintett*. Hogy mit tud nyújtani öt „kórustag", azt csak az tudja, aki jelen volt a koncerten!

A hangverseny első részét a kórus Sartorius Kocsmai takarodó és Lassus hangulatos Libanótája zárta be.

A műsor második részében a XX. század mestereinek alkotásai szólaltak meg. A kórus három olyan fiatal zeneszerző — köztük egy magyar, Balázs Árpád — kórusművét is bemutatta, akiknek a nevével biztos találkozunk még. A csehszlovák Eben Szerelem és halál című népi szövegekre írt ciklusáért a legnagyobb elismerés illeti a mértéktartó, világos mozdulatokkal dirigáló karnagyot és a kórus tagjait külön-külön is.

Fridrik Zsuzsa a második rész műsorát három Bartók és egy Prokofjev (Sarcasme) mű tolmácsolásával tette teljessé. A Prokofjev művet olyan megkapó erővel és magabiztosan szólaltatta meg, hogy meg kellett ismételnie.

A lelkes pécsi közönség szűnni nem akaró tapsszal fejezte ki köszönetét az emlékezetes estért, amelyet a kórus öt ráadás-számmal viszonzott. Az est megrendezéséért a Nevelők Háza Pécsi Kamarakórusát illeti a dicséret.

(Várnai)

Baranya Ifjúsága 1964.

Baranya Ifjúsága 1964. címmel kiállítást nyitottak vasárnap 11 órakor a Fegyveres Erők Klubjában. A KISZ hatodik kongresszusa tiszteletére és a november 18-án sorrakerülő megyei küldöttértekezlet alkalmából a KISZ megyei bizottsága a kiállításon mutatja be megyénk ifjúságának életét, kulturális, termelési tevékenységét és a szakkörök munkáját.

Tájékoztató közlemény az SZKP Központi Bizottságának üléséről

Moszkva:

1964. november 16-án ülést tartott a Szovjetunió Kommunista pártjának Központi Bizottsága.

Az SZKP Központi Bizottsága meghallgatta és megvitatta Nyikolaj Podgornijnak „A területi és határterületi ipari és mezőgazdasági pártszervezetek, valamint a tanácsi szervek egyesítéséről" című előadói beszédét.

A vitában, amely Podgornij beszédét követte, Pjotr Seleszt, Viktor Grisin, Jakov Zarobjan, Kirill Mazurov, Saraf Rasidov és Veli Ahundov szólalt fel.

A Központi Bizottság ezen az ülésen határozatot hozott.

A Központi Bizottság Pjotr Seleszt és Alekszandr Selepint az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének tagjává, Pjotr Gyemicsevet az SZKP Központi Bizottsága Elnökségének póttagjává választotta.

Az SZKP Központi Bizottsága Frol Kozlovot hosszabb kezelést igénylő, súlyos betegségére való tekintettel felmentette az SZKP Központi Bizottsága titkárának és az SZKP Központi Bizottsága Elnöksége tagjának tisztségéből, egyszersmind gyógykezelés céljából betegszabadságot biztosított számára.

Az SZKP Központi Bizottsága Vaszilij Poljakovot felmentette a Központi Bizottság titkárának tisztségéből.

Az SZKP Központi Bizottsága elhatározta, hogy Alekszej Adzsubejt a munkájában elkövetett hibák miatt kizárja a Központi Bizottság tagjainak sorából.

A Központi Bizottság elhatározta, hogy Alekszej Jepisevet, Vaszilij Konotopot, Ivan Lutakot, Pjotr Maserovot, Georgij Popovot, Vlagyimir Szemicsasztnijt, Gennagyij Szizovot és Vlagyimir Zsigalint az SZKP Központi Bizottságának póttagjaiból az SZKP Központi Bizottságának tagjai sorába kooptálja.

Alekszandr Selepin

A 46 éves Alekszandr Selepin orosz vasutas családból származik, 1940 óta tagja a Szovjetunió Kommunista Pártjának, a moszkvai történelmi, filozófiai és irodalmi főiskolát végezte el.

1939-ben és 40-ben politikai tisztként, majd egy magasabb alakulat politikai biztosaként a hadseregben teljesített szolgálatot. 1940-től a Komszomol moszkvai városi bizottságának instruktora, osztályvezetője, később titkára lett, majd 1952-ig a Komszomol Központi Bizottságának titkára, ill. másodtitkára volt. Ettől fogva hat évig a Komszomol Központi Bizottságának első titkáraként, majd — rövid ideig — az SZKP Központi Bizottságának osztályvezetőjeként működött. Később, 1961-ig a Minisztertanács állambiztonsági bizottságának elnöke volt.

Selepint 1961-ben megválasztották az SZKP Központi Bizottsága titkárává, később miniszterelnökhelyettes és a párt- és állami ellenőrzési bizottság elnöke lett.

Taskent város egyik kerületének képviselője a Szovjetunió Legfelső Tanácsában.

Alekszandr Selepin többször vendégeskedett hazánkban.

Pjotr Seleszt

Az 56 éves Pjotr Seleszt ukrán paraszt-családból származik, 1928 óta tagja a pártnak. A mariupoli kohászati főiskolán kapott oklevelet.

1922-ben egy szovhoz munkásaként kezdett dolgozni, később üzemi lakatos lett. 1927-ben az ifjúsági szervezetben dolgozott, 1932-től — már mérnöki szakképzettséggel — műhelyfőnök, később egy gyár főmérnöke lett. Ettől fogva 1954-ig választott pártszervek titkára, gyárigazgató. 1954-től vezető pártmunkás, 1957-től a kijevi területi pártbizottság első titkára, jelenleg az Ukrán Kommunista Párt Központi Bizottságának első titkára. Mostanáig az SZKP Központi Bizottságának póttagja volt.

Seleszt a Belaja Cerkov-i (Ukrajna) választókat képviseli a Szovjetunió Legfelső Tanácsában.

Legutóbb ez év tavaszán, a szovjet párt- és kormányküldöttség tagjaként járt Magyarországon.

Pjotr Gyemicsev

A 46 éves Pjotr Gyemicsev apja egyszerű orosz munkásember volt. Gyemicsev 1937-ben a Komszomol egyik kerületi bizottságának elnöke lett, 1939-ben lépett be a Szovjetunió Kommunista Pártjába. Elvégezte a moszkvai vegyipari technológiai főiskolát, majd az SZKP pártfőiskoláját is.

Hét évig a szovjet hadseregben szolgált, majd — aszszisztensként — 1944-től a vegyipari technológiai főiskolában dolgozott. 1945-től vezető párt- és állami funkciókat tölt be. 1956-ban a moszkvai területi pártbizottság egyik titkárává választják, majd a szovjet Minisztertanács irodájának vezetőjévé nevezik ki. 1959-től a moszkvai területi, később a fővárosi pártbizottság első titkára.

Gyemicsev mostanáig az SZKP Központi Bizottságának titkára, a Központi Bizottság vegyipari és könnyűipari irodájának elnöke volt. Tagja a Legfelső Tanács Elnökségének, a szovjet parlamentben a moszkvai választókat képviseli.

Szervezeti intézkedésekről hozott határozatot az SZKP Központi Bizottsága

Moszkva:

Az SZKP Központi Bizottsága határozatot hozott az ipari és mezőgazdasági területi (ill. határterületi) pártszervezet egyesítéséről. Eszerint vissza kell térni ahhoz a korábbi elvhez, amely szerint a pártszervezetek és azok vezető szervei termelési-területi alapon épülnek fel. Ez az elv igen fontos része a XXII. kongresszuson elfogadott szervezeti szabályzatnak.

A kolhoz-szovhoz termelési igazgatóságok pártbizottságait kerületi (járási) pártbizottságokká szervezik át.

A teljes ülés a Központi Bizottság elnökségére bízta, hogy az ezzel kapcsolatos szervezési kérdéseket megoldja.

A határozat szerint az így létrejövő egységes területi (határterületi) pártszervezetek egyesítik majd a terület valamennyi kommunistáját, függetlenül attól, hogy az iparban vagy a mezőgazdaságban dolgoznak-e. Ennek megfelelően a területi pártbizottság is egységes lesz.

Ez év decemberében mindazokon a területeken, ahol visszaállítják az egységes területi bizottságokat, a pártszervek megválasztása céljából pártértekezleteket tartanak.

Hasonlóképpen egyesítik a területek tanácsi (államhatalmi) szerveit is.

A szudáni miniszterelnök nyilatkozata

Khartoum: Közvetlenül azután, hogy az omdurmai rádió közvetítette Abbud szudáni elnök személyes bejelentését lemondásáról, rádiónyilatkozatot tett Khetm Al Khalifa miniszterelnök is. Hangsúlyozta, hogy a vasárnapi bejelentett változások a nép és a fegyveres erők kívánságainak megfelelő alkotmányos lépések voltak. A változásokat a lemondott elnök és a kormány egyhangúlag határozta el, s azok új távlatot, ragyogó jövőt nyitnak meg Szudán előtt — mondotta.

A miniszterelnök ismertette azokat a döntéseket, amelyeket a volt államfő és a kormány között folytatott tárgyalások eredményeztek. Ezek a következők:

1. Az államfői tisztséget ideiglenesen a minisztertanács veszi át, s közben megkezdődnek a tanácskozások a népi szervezetekkel egy Elnöki Tanács megalakításáról, az ideiglenes alkotmánynak megfelelően;

2. A fegyveres erők irányítását a hadügyminiszter látja el, akit a Legfelső Nemzetvédelmi Tanács támogat. A Nemzetvédelmi Tanács a kormánynak tartozik felelősséggel;

3. Az említett nemzetvédelmi tanács intézi a fegyveres erők legfelső ügyeit, a fegyveres erőkre vonatkozó 1957. évi törvény 129. cikkelyének megfelelően.

Hivatalos jelentés szerint a Nemzetvédelmi Tanács elnöke Khalifa miniszterelnök lesz, aki egyben a hadügyi tárca tulajdonosa.

A szudáni hadsereg Kharotumban állomásozó 196 tisztje nyilatkozatot adott ki, amelyben támogatását fejezi ki „a szudáni nép forradalma" és Khalifa kormánya iránt. A tisztek petíció formájában nyújtották át követeléseiket a miniszterelnöknek, amikor az látogatást tett a tiszti klubban. A követelések között szerepel egy vizsgáló-bizottság felállítása, amelynek feladata lesz tisztogatást végrehajtani a kormánygépezetben és a közigazgatásban a korrupció felszámolására. A tisztek követelték továbbá a korábbi rendszer által bebörtönzöttek szabadonbocsátását és az elbocsátott tisztek visszavételét a hadseregbe.

Abbud, a lemondott államelnök meg nem erősített hírek szerint Londonba utazott legidősebb fiához, aki ott folytatja tanulmányait. Szudán londoni nagykövetségén azonban kijelentették, semmit sem tudnak Abbud esetleges látogatásáról.

Pokolgépes merénylet Rómában

Róma: Hétfőre virradó éjszaka merényletet követtek el az Olasz Kereszténydemokrata Párt római székháza ellen. A székház bejárata előtt két nagyhatóerejű Trotil-töltetet robbantottak fel. A pokolgépek szétrombolták a bejáratot és részben a lépcsőházat, 200 méteres körzetben betörték az ablakokat. Az épület egyik őre és egy rendőr könnyebben megsebesült. A merénylet valószínűleg fasiszta elemek műve.

A Pravda vezércikke

a demokrácia kiszélesítéséről

A Pravda hétfői száma vezércikkében hangsúlyozza, hogy „a lenini párt rendkívül fontos feladatának tartja a szocialista demokrácia további kibontakoztatását és tökéletesítését. Ez azt jelenti, hogy minden állampolgárnak tevékenyen részt kell vennie az állam igazgatásában, a gazdasági és kulturális építés irányításában. Jelenti továbbá az államapparátus működésének megjavítását és a nép fokozott ellenőrzését az államapparátus tevékenysége fölött".

A lap hangsúlyozza, hogy a szocialista államapparátus a népet szolgálja és felelősséggel tartozik a népnek. „A szocialista államapparátusban nincs hely olyan emberek számára, akik a dolgozók égető szükségleteiről való igazi gondoskodást hivalkodó hangoskodással és fellengző dicsekvéssel helyettesítik".

Nem lehet beletörődni abba, hogy egyes funkcionáriusuk nem veszik figyelembe a kollektíva véleményét. Az az ember, aki nem tud és nem akar hallgatni a tömegek szavára, az nem méltó a vezető tisztségére — írja befejezésül a Pravda.

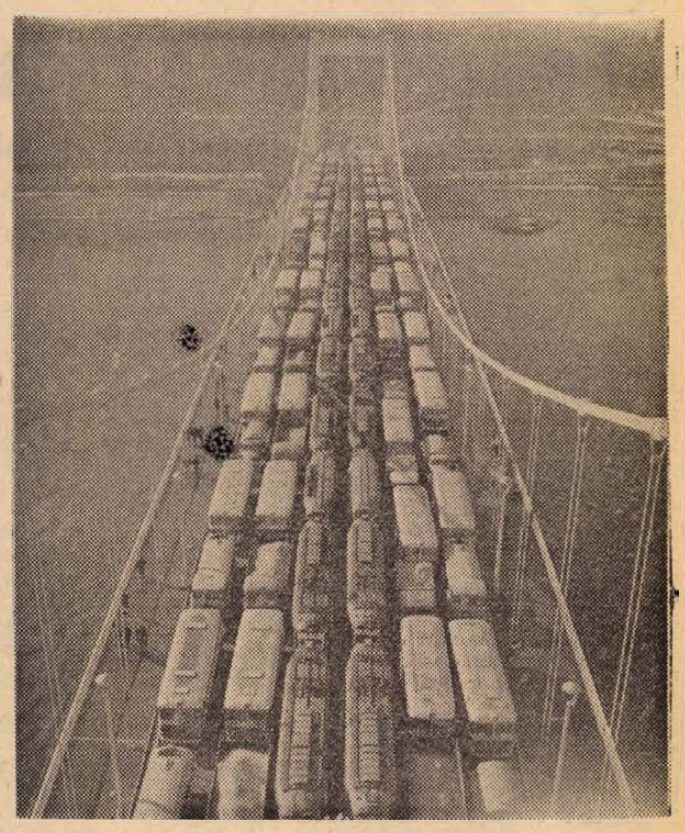
Szíriai—izraeli helyzetkép

A szíriai kormány szóvivője Damaszkuszban bejelentette, hogy Szíria dokumentumokat terjeszt a Biztonsági Tanács elé Izrael ellen emelt panaszának alátámasztására. Ezek az okmányok „bizonyítják, hogy Izrael volt az agresszor", Izrael kezdeményezte a pénteki és a szombati összetűzést a szíriai-izraeli határon.

Hasszuna, az Arab Liga főtitkára kijelentette, hogy az Arab Liga tagországai Szíria mellett állnak a szíriai-izraeli viszályban.

Aref iraki elnök vasárnap bejelentette, hogy a szíriai-izraeli összetűzések miatt a szíriai határ mentén riadókészültségbe helyezték az iraki hadsereg egységeit. Ez a riadókészültség Szíria támogatására történt, jóllehet, jelenleg politikai vita folyik Bagdad és Damaszkusz között — mondotta az iraki elnök.

Az Erzsébet-híd teherpróbája

Vasárnap került sor az Erzsébet-híd teherpróbájára. Ehhez 155, részben megrakott járművet vettek igénybe, mintegy hétezer tonna súllyal. Az autóbuszok, teherautók és villamosok a pályatest minden talpalatnyi helyét elfedték.

Mintegy hatvan szakember geodéziai és elektromos műszerekkel ellenőrizte a híd szerkezetének változásait. Dr. Kovács Kornél mérnök a partról nézi a híd változását a terhelés alatt.

Megnyílt a NATO parlamenti konferenciája

A párizsi NATO-palotában hétfőn megnyílt az Atlanti országok parlamenti képviselőinek értekezlete. Az úgynevezett NATO-parlament tanácskozó testület, javaslatokat tehet a NATO minisztertanácsának, amely december 19-én ül össze ugyancsak Párizsban.

Dr. G. Kleising német kereszténydemokrata képviselő, az értekezlet elnöke megnyitóbeszédében kénytelen volt beismerni, hogy az Atlanti Szövetség tagállamai között súlyos ellentétek támadtak katonai és politikai kérdésekben, de tagadta, hogy a NATO válságba jutott volna. A „kommunista fenyegetést" hangoztatva, a katonai erőfeszítések fokozására szólította fel a tagállamokat. A Kelet és Nyugat közötti enyhülésről sok szó esik — mondotta — a valóságban azonban nehéz tényleges enyhülésről beszélni.

A konferencián a vendéglátó francia kormány nevében Couve de Murville is felszólalt. A francia külügyminiszter az Atlanti Szövetségben támadt politikai ellentétek forrását a katonai kérdésekben, elsősorban az atomerőben kell keresni, a miniszter szerint három kérdést kell megvitatni:

1. Melyik országnak áll módjában atomfegyvert gyártani; 2. Ki rendelkezzék az atomfegyverek felett, vagyis eladhatja-e a gyártó ország az atomfegyvert más országnak; 3. Mikor és milyen körülmények között kerülhet sor az atomfegyverek alkalmazására konfliktus esetén?

Manlio Borosio, a NATO új főtitkára rámutatott: az atlanti államok közti nézeteltérések súlyosak. A multilaterális atomerő kérdésében még nincs végleges döntés — hangoztatta —, ezért korai lenne, ha a NATO már most érdemben tárgyalna róla. Elismerte: egyes tagállamok nem akarnak csatlakozni a multilaterális atomerőhöz, mert katonai és politikai szempontból veszélyesnek tartják. Nyugat-Európa politikai egyesítéséről szólva a főtitkár kifejtette aggodalmát, hogy az ellentétes nézetek megbonthatják az „Atlanti szolidarítást".

A NATO értekezletének ülésén hétfőn délután felszólalt Lyman Lemnitzer tábornok.

A NATO európai haderőinek főparancsnoka ezúttal is katonai erőfeszítések fokozására szólította fel a tagállamokat. Azzal érvelt, hogy „a NATO-országokat nyegető katonai veszély nem szűnt meg.".

Franco tábornok magyarázatot kér

Franco tábornok magyarázatot kér a dán kormánytól — jelenti az AP Koppenhágából. Az incidens előzményei régebbre nyúlnak vissza, Carlos Alvazer spanyol költő elítéléséig. Alvarezt azzal vádolták, hogy „Spanyolországot rágalmazó" írásokat terjesztett külföldön, s ezért a francoista hatóságok börtönbe zárták. Október 20-án a koppenhágai spanyol követség elé tüntetők vonultak fel és elégettek egy Franco uniformisába öltöztetett bábút.

A spanyol külügyminisztérium tiltakozott a rendőrségnél és erre a hatóságok eljárást indítottak néhány tüntető ellen azzal a váddal, hogy külföldi államfőt sértettek meg. Az államügyész azonban az igazságügyminiszter támogatásával elejtette a vádat.

Ekkor lépett közbe személyesen Franco, aki magyarázatot kért a személyét ért sérelemre. Franco valóságos ultimátumot nyújtott be: hétfőig kér választ.

Évvégi beszélgetés:

Korszerűsítik a Pécsi Bőrgyárat

23 százalékkal többet termelnek, mint a múlt évben
Modern krómos üzemet építenek – A jövő esztendőben újfajta bőrárukat is gyártanak

A gazdasági térképeken városunk neve mellé ép úgy odatartozik a bőripar jelzése, mint a kőszéné. A 202 esztendős Pécsi Bőrgyár munkásai már régen megalapozták hírnevüket a szakmában, s kitűnő árucikkekkel megbecsülést szereztek. Ez alkalommal a Pécsi Bőrgyár igazgatóját, Bérci Pál elvtársat kerestük fel rövid évvégi beszélgetésre.

Túlteljesítik az éves terveket

— Milyen termelési feladatokat kellett megoldani a Pécsi Bőrgyárnak ebben az esztendőben?

— Legnagyobb feladatunk az volt, hogy 1963-hoz viszonyítva 23 százalékkal több súlyárut kellett termelnünk, valamint 9 százalékkal több felületi árut. Ez cikkek szerint a következőképpen oszlott meg: 32 tonna kruppon és 250 tonna egyéb keménybőr, 95 000 négyzetméter bélésbőr, 36 000 négyzetméter szajatbőr, 10 000 négyzetméter marha boxbőr és 23 000 négyzetméter sertés felsőrészbőr.

— A vállalati összevonások eredményeképpen változott-e a gyár cikklistája?

— Sajnos ugyanaz maradt, mint régen.

— Miért sajnos?

— A többi gyárakban volt profilrendezés, itt nem.

— Az első háromnegyed év milyen eredményeket hozott?

— A felemelt termelési tervünket 101.9 százalékra teljesítettük, a teljes mennyiségi tervet pedig 101.3 százalékra. A termelékenység megfelelően emelkedett, az úgynevezett naturális termelékenységi előírásnak 101.75 százalékában tettünk eleget.

Tartsák tisztán a sertéseket

— A bőrfeldolgozó iparban gyakran hallani kifogást a bőrök minőségére. A pécsi gyár termékeire vonatkozik-e ez?

— Elmondanék néhány dolgot. Például a hazai nyersbőr begyűjtés jelentősen elmaradt a harmadik negyedév folyamán. Ennek egyik következménye az volt, hogy a pécsi gyártól megvonták a hazai nyersanyagot, azt két másik gyárunk dolgozta fel. Mi külföldi, — délamerikai — marhabőrt kaptunk, amelynek a minősége még sem közelíti a hazaiét. Ezért, a lényegében drágább bőrből gyengébb minőség lett és a hozama is csökkent, mivel annyi hasítékot nem adott, mint a hazai marhák bőre. A másik probléma a hazai sertésbőrökből adódik.

A termelőszövetkezetek, állami gazdaságok és a hizlaldák csak azt tartják szem előtt, hogy a sertésük megfelelő legyen zsír és hús szempontjából. A sertések tisztaságával keveset törődnek. A sertésbőrök rühesek, koszosak, alig lehet belőlük minőségi árut kapni, a szinhibájuk is nagyon jelentős. Hadd említsem meg, hogy például Dániában a sertéseket hetenként egyszer szappanosvízzel lemossák. Jó ezt ne tegyék nálunk, de sokkal nagyobb gondot kellene fordítani az állatok tisztántartására.

— Van valami ösztönzés erre?

— Az átvételi árak szortiment szerint vannak meghatározva, tehát a szebb, jobb bőrért többet fizetnek, de úgy látszik ez nem elegendő.

Jövőre bekapcsolják a gőz-távvezetéket

Hosszasan beszélgettünk a termelés gazdaságosságáról, a bérekről, a munkás és alkalmazotti létszám arányairól, amikor újabb érthetetlenségre bukkantunk. Kiderült, hogy a rezsiköltségek egyre emelkednek. Például a múlt évben egy tonna szénért lényegesen kevesebbet fizettek, mint amennyit majd most fognak.

— Vajon miért?

— Azért, mert nem kapunk olcsóbb és gyengébb minőségű szenet. A mi igényeinknek a hosszúlángú barnaszén felelne meg: tatai, oroszlányi, várpalotai, de ehelyett pécsi feketeszenet diszponált felettes szervünk. Pedig ezzel a drágább szénnel sokkal nehezebb a dolgunk.

— És a központi gőzellátással mi lesz? Ugy látom az oszlopok már állnak, sőt itt a gyár udvarán is láthatók.

— A jövő év végére a gőztávvezeték hozzánk is elérkezik, s akkor megszűnik az előbb elmondott fonáksá is.

— Mennyibe kerül a távvezeték?

— Hetvenmillió forintos beruházás, de nem egyedül a Bőrgyárat látja el ipari gőzzel, hanem ez a vezeték biztosítja majd az új AKÖV telephely, a Húsipari Vállalat, a Keményítőgyár, a Betonelemgyár, a Baranya megyei Tatarozó Vállalat, a Kertészeti Vállalat, a MÁV Igazgatóság és a Dohánygyár gőzellátását is, sőt a tervek szerint a leendő automatika-elemgyárét is.

Százméteres új üzemi épület

— Milyen feladatokat kell megoldaniuk a következendő időszakban?

— Elsősorban a minőségen szeretnénk javítani. Ennek érdekében már az idén is, de jövőre is olyan gépeket vásárolunk külföldről, amelyek jelentősen növelik a krómosüzem kapacitását, illetve az egész gyár felsőbőr készítésének a kapacitását. Persze a modern gépek a bőr minőségét is jobban biztosítják.

— Mikor készül el az említett új krómos üzemrész?

— Sajnos még el sem kezdték az építését. A földmunkákat régen kezdhették volna. Minden rendben van a beruházással: jóváhagyták, pénzt biztosítottak, a tervek rendben vannak, a kivitelező vállalatot is kijelölték, a szerződés is alá van írva, csak éppen kezdeni kellene a munkát.

— Néhány adatot hallhatnánk az új üzemről?

— A krómos üzem 100 méter hosszúságú épület lesz, s a legmodernebb gépeket állítjuk be, ahol lehet, megoldjuk a teljes automatizálást. Az egész rekonstrukcióra körülbelül 67 millió forintot költünk. A tervek, illetve a szerződés szerint 1966. október 31-én indulna a próbaüzemelés, a rendes termelésre pedig 1967. április elsején kerülne sor.

Mennyi lesz a nyereségrészesedés?

— Ez a kérdés mintegy ezerötszáz dolgozót érint: várható-e az idei év eredményei alapján nyereségrészesedés?

— A negyedik negyedévtől sok függ. Most úgy néz ki a helyzet, hogy valami van, s ha jól sikerül a negyedik negyed, akkor valami lesz is. Persze nagyvállalat vagyunk, s az egész egységtől függ. Én mindenesetre bizakodó vagyok.

— A vállalatok között egyenlősdi van?

— Nincs. Pontozásos rendszert vezettek be, s a gyárak eredményességük alapján részesednek a nyereségből. Szeretnék néhány újfajta terménkünkről szólni.

— Tessék.

— A jövő esztendőben olyan cikkeket is gyártunk a Pécsi Bőrgyárban, amilyeneket eddig még egyáltalán nem készítettünk, vagy csak igen korlátozott mennyiségben, s ezzel bővíteni fogjuk a díszmű és a cipőfelsőrész választékát. Ilyen többek között a sertés velur és a hunting felsőrészbőr.

Gazdagh Iván

Másfél ezer kerítésoszlop naponta

Augusztusban a Pécsi Betonárugyár komlói telepén új technológiát vezettek be a kerítésoszlopok gyártásánál. Azóta napi 1500—1600 oszlopot készítenek, de arra törekednek, hogy elérjék a napi 2000-et.

Az oszlopgyártó csarnokban télen mindig dermesztő hideg volt. A dolgozók megbetegedtek, a beton megfagyott, az áru selejtes lett. Ezt a lehetetlen körülményt felszámolják. Idén már központi fűtéssel látják el a csarnokot. A felesleges ablakokat befalazták, a többit pedig dupla üveggel látják el. A gőzfűtéssel plusz 6—8 Celsius fokot tudnak biztosítani.

Kövesút — felajánlással!

Másutt is épül kövesút — szerte a megyében —, de a sellyeiek ötletesen oldották meg a feladatot. A malom közelében, a kiszerelő ktsz-hez építenek kétszáz méter hosszú kövesutat. Csak a követ vásárolták meg, a munkaerőt a lakosság biztosítja. Egy-egy ilyen nagyobb feladat előtt a községi tanács összehívja aktíváit, azután felkeresik a lakosságot, ki mennyi órát, munkát vállal. A megállapodást írásban rögzítik és eddig még mindenki teljesítette is azt. Így épül a sportpálya is, amelyet 1965. május 1-én szeretnének felavatni, így létesítenek gyermekjátszóteret az óvodában, és így fásítják a falu utcáit a KISZ-fiatalok, akik a fásításon túl védnökséget is vállalnak egy-egy utcáért.

OTP a konyhapadló alatt

Augusztusban felvágták Kurucz János zengővárkonyi lakos házában a földes padlót a konyhában, mert le akarták betonozni. Munka közben a konyha hátsó részén a csákány valamin megcsörrent és egyszer csak dűlni kezdett az ezüst.

Kiderült, hogy három ujjnyi mélyen a padló alatt egy tejfeles csupor volt elásva, nagy kövekkel körülvéve és a köcsögben nem kevesebb, mint 304 ezüst egypengős lapult. Valamennyi 1926-os, illetve kisebb részben 1927-es veretű, még valamennyi ragyogó, fényes — láthatólag soha nem használták őket, ugyanolyan újak, mint amikor kikerültek a pénzverdéből. Tekercsekben, újságpapírba csomagolva sorakoztak egymás mellett, a papír nagy része azonban már lefoszlott róluk.

A „kincset" valószínűleg Kuruczné nagyanyja rejtette el, aki még 1938-ban meghalt. Annak idején a 20-as évek végén ennyi pénzért három fejőstehenet lehetett volna vásárolni.

S mit ér most ez a pénz? A Pécsi Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat megvizsgált néhány pénzdarabot és megállapította, hogy valóban ezüst pengősökről van szó, amelyek egyenként — kis híján — öt grammosak. Vagyis, másfél kiló ezüstről van szó. Kuruczék persze ezek után jó mélyen felásták a padlót, de már nem találtak több pénzt. A talált ezüstöt értékesíteni lehet, az Ékszerkereskedelmi Vállalat 480 fotintért átveszi kilóját, ami azt jelenti, hogy Kuruczék körülbelül 700 forintot kapnak a ritka „lelet"-ért.

Vadászaton

Ragyogó időt fogott ki magának vasárnapi vadászatához a porcelángyáriak vadásztársasága. Már kora reggel elindultak a bissei erdőkbe és a társaság fele elfoglalta a vadászlest, a másik fele végighajtotta az akácosokat, törpefenyveseket. Ezen a napon mintha a vadak is víkendezni mentek volna, a szokásoshoz képest jóval kevesebbet sikerült lőni, de így is sok nyúl, fácán és őz került puskavégre.

Laki János, a társaság elnöke, az erdész és az egyik vendégvadász megbeszéli a „stratégiát".

A sikeres lövők elégedetten szemlélik zsákmányukat.

Jól megérdemelt nyúlpörkölt felé tart a társaság.

„KÉTLAKI" GYEREKEK

A „kétlaki" sráccal a Majláth utca sarkán találkoztam. Sáros bakancsot és értelmes arcot viselt.

— Hány percre van innét a vasbolt? — kérdezte nagy tisztelettel.

— Talán háromra — intettem a Rákóczi útra. — De miért olyan sürgős?

— Fejősajtár kell! És mindjárt vége a szünetnek! — intett most ő a Jókai utcai iskola felé.

Igy bukkantam az ország kétségtelenül legmodernebb „falusi" iskolájára. A „falusi" jelző persze egyoldalú és csak annyiban helytálló, hogy falusi gyerekek is járnak ide. Központi fűtés, a folyosó végén kézmosó, rengeteg karcsú ablak, a felső osztályokban egytől-egyig szaktanárok.

— És meccs után fürödni lehet! — tereli a „lényeg re" a szót a fejősajtáros kisherendi fiatalember.

— Sokan jártok be?

— Vagy kétszázan!

A pontos „leltárat" aztán Kolonics Arankától, az igazgatói iroda mindenesétől tudom meg, miközben az illetékes igazgatóhelyettesre várakozom „vidék-ügyben".

— 810 tanulónk van, 374 alsós és 436 felsős. Ez 23 osztály 41 nevelővel és korszerű napközivel.

Kiderült, hogy bár az iskolát nemrég adták át az ifjú generációnak, máris zsúfolt, mert 600 gyerekre tervezték és 810 jött össze. Az osztálytermek 30 gyereknek készültek, s mégis egyben-egyben átlag 35 kisdiák tanul. A korán beköszöntött „teltházban" nagy szerepük van a „kétlaki" gyerekeknek.

Ez a kétlakiság a negyedik általános elvégzése után kezdődik. Hiszen a kis falvakban kevés a gyerek, de amíg kicsi, addig nem lehet naponta „vidékre" küldeni. Ha aztán felsős lesz, reggelente beutazik a közeli nagyobb község felsőtagozatos iskolájába. Kivéve a Pécs környéki falvakat, ahol nem „vidékre", hanem „vidékről" járnak be és naponta 5—6 órát városi srác lesz belőlük.

A Jókai utcai általános iskolában tehát szeptember óta megvalósul a legteljesebb munkás-paraszt szövetség. Igaz, ez sem volt zökkenőmentes. Az első nap például egy kozármislényi gyerek a folyosó végén szaladó komája után kiáltott:

— Jani! Adj egy kis hurkát!

A Jani nevezetű fiatalember azonban ijedtében majd megdermedt. Az új iskola szűk vasbeton falai húszszoros hangerővel kiáltották vissza, hogy „Jani!" és egyúttal azt is félreérthetetlenül közölték, hogy messze van a széles kozármislényi utca, tehát — lejjebb a hanggal!

A lányoknál már inkább gazdasági természetű a falu és a város közeledése. A vidéki kislányok bejöttek copffal, esetleg takaros kendővel a fejükön. Ez volt két hónapja. És ma? Sokat tudnának erről mesélni a mamák otthon a faluban. A vége persze az lesz, hogy a helyzetet a gyermekruha szaküzletben kell majd realizálni jambósapkák és egyéb divatos ruhadarabok formájában. De azt hiszem, nem marad ki az ügyből a gyermekfordászat sem.

Hegyi Béláné igazgatóhelyettes aztán elmondta a tanulás helyzetét:

— Van külön osztály is, ahol csak falusiak tanulnak, de több osztályban együtt vannak a nagyárpádi, a postavölgyi és a belvárosi gyerekek. Az első időben bizony többet tudtak a pécsiek, ezért a vidéki gyerekek kicsit visszahúzódtak. De nagy szeretettel bánunk velük, és most már lassan visszatér az önbizalmuk.

— Van olyan eset — meséli Dalia Lászlóné fizikatanár — hogy két párhuzamos osztály közül az egyik vidékiekből áll, a másik városiakból. Mégis, a vidékiek fizika átlaga 4,3, a másik osztályé, ahol évek óta összeszokott, jóeszű, városi gyerekek vannak és ráadásul bemutató osztály is, — ott pedig „csak" 4,2

A vége az lett, hogy a nevelők szívesebben mennek a fegyelmezett falusi gyerekek közé, mint a pécsiekhez.

— Tehát semmi gond a bejárókkal?

— Dehogy nincs! Gyakran késnek és a szülők állandóan rettegnek az utazás miatt! Két különjáratot adott az AKÖV, s az szedi össze két útvonalon a falvak gyerekeit. Csakhogy nem hozzák el őket egészen az iskoláig és a MÁVAUT-állomástól gyalog kell jönniük a forgalmas Bajcsy-Zsilinszki utcán át. A kicsi és ügyetlenebb falusi gyerekeket könnyebben érheti súlyos baleset. Nem állna sok ból elhozni őket egészen az iskoláig, s innét is indulni velük! Talán 300 méterről van szó!

— Mennyi többletkiadást jelent a szülőknek a bejárás?

— Talán átlagosan havi 50 forint a bérlet. De nem sajnálják, sőt örülnek, hogy a gyerek központi fűtéses, korszerű iskolába jár és egytől-egyig szaktanárok tanítják a tárgyakat.

Földessy Dénes

Körzeti könyvtárak Baranyában

Baranya megye jól ismert arról a sok tekintetben hátrányos tulajdonságáról, hogy szinte csupa kisközségből áll. A kisközségeknek nagyon sok kulturális vonatkozásban rosszabb a dolguk, mint a nagyobb településeknek. Ilyen a könyvtári ellátottság is. Egy tervszám mutatja, hová kell elérnünk az ötéves terv végére: 1000 lakosra 1200 kötet könyvnek kell jutnia. Természetes, hogy ha ezt a különben nem rossz arányt vesszük is, az alig néhány száz lelket számláló községekben a könyvtár is alig néhányszáz kötetből fog állani, ami nem biztosít kellő választékot. Nem beszélve arról, hogy egy ún. törzsanyag, azoknak a könyveknek a csoportja, amelyeknek valamennyi könyvtárban meg kellene lenni. Ez a törzsanyag ma már több mint ezer kötetet jelent. Más szavakkal: a kisközségekben lehetetlen elérni azt is, hogy a legfontosabb könyvek — lexikonok, szótárak, kiemelkedő politikai, ismeretterjesztő és szépirodalmi kiadványok — mindenütt megtalálhatók legyenek.

Forogjanak a könyvek!

Mi lehet akkor a megoldás? A Baranya megyei Könyvtár kitűnő ötletet talált s kezdett el megvalósítani ez év elején.

Több kisközséget összevonva körzeti könyvtárakat alakítanak ki. A körzeti könyvtár forgatja a könyvállományt, irányítja a könyvcserét. Selyén például most 14 község könyvtárügyét intézik. Ezekben a községekben eddig 3—600 kötetnyi könyvállomány volt, ma végeredményben 12 ezer kötettel számolhatnak. Ha az ottlévő állományt „kimerítették" a község lakói, a könyvtáros cserét kér, és a körzeti könyvtár újabb könyveket szállít a községbe. Ezzel a választék hihetetlenül megnő, és a kisközségek lakói nem kerülnek hátrányos helyzetbe a nagyobb településeken élőkkel szemben.

Ez a baranyai kezdeményezés az országban először próbálja határozottabban megoldani a kisközségek könyvellátásának kérdését. Jellemző, hogy a Megyei Könyvtár munkatársai a budapesti Széchenyi Könyvtárnál érdeklődtek, hová mehetnének tapasztalatcserére ez ügyben, s azt a választ kapták, hogy egyedül Veszprémben alakítottak két körzeti könyvtárat. Kiderült azonban, hogy a Veszprém megyei próbálkozás más jellegű, és éppen a legfontosabbat, a könyvállomány forgását nélkülözi. Igy a baranyai körzetesítés az ország más, kisközséges megyéi szempontjából is nagy jelentőségű lehet.

250 ezer forint berendezésre

Természetesen sok probléma is felvetődött a szervezési munka közben. Ebben az évben hét körzetet alakítottak ki, s akad köztük egészen kis körzet is.

A körzeti könyvtárnak először is helyiségre van szüksége. A vásárlás, a könyvek leltározása, feldolgozása, a csere lebonyolítása, a tárolás, mind újabb terhet ró a könyvtárra, amelynek közben a helyi kölcsönzést is végeznie kell. A megyei tanács megértette, hogy fontos vállalkozásról van szó, és biztosított 250 ezer forint támogatást. Ebből nyolc könyvtár berendezését tudták megvásárolni. Közöttük olyan könyvtárakét, amelyek az idén még nem, csak jövőre válnak körzeti könyvtárakká, mint például Dunaszekcső vagy Abaliget, de önálló helyiség máris rendelkezésre áll.

A helyiség-probléma eléggé súlyos, s mindenütt a helyi tanácsi szerveken is múlik, milyen ütemben oldódik meg. Abaliget a jó példák között is az élen járhat, mert itt a tanács készségesen vállalta, hogy biztosít a körzeti könyvtár számára helyiséget, ha berendezik és ha jövőre megkezdi működését. Rossz példaként állíthatjuk viszont Sellyét, ahol a járási könyvtár helyiségeit, amelyek erre a célra megfelelőek volnának, el akarják venni, s könyvtári célra semmiképp nem alkalmas helyiségekkel pótolni azokat.

Hogy többen olvassanak!

S ha a helyiség-kérdés a helyi szervek segítségén múlik, a státus-probléma még messzebb vezet. Az ideális méretű körzet, az előzetes elgondolások szerint 8—10 községet foglal magába. Ekkora körzet munkáját viszont csak főhivatású vagy legalábbis félfüggetlenített könyvtáros tudja ellátni.

Hogy a körzetesítési terv jövő évi feladatait el tudják-e végezni, hogy folytatják-e a megye községeinek összevonását, szinte teljesen attól függ, kapnak-e erre a célra státust. Remélhetőleg igen, hiszen a megye ilyen könyvtári átszervezése nagyon fontosnak látszik. Egy-két helyen talán segít a helyi szervek jóindulata. Egerágon a községi tanács helyiséget biztosít a körzeti könyvtárnak, s ugyanott a termelőszövetkezet, ígérete szerint, hozzájárul anyagi eszközeivel egy félfüggetlenített könyvtáros beállításához.

A körzetesítés eredményeit természetesen nem lehet még lemérni. Megindulásához lökést adott az is, hogy a megye három művelődési autója ma már más célokat szolgál, s nem alkalmi könyvkölcsönzést. A népművelési körzetek kialakítása adta a mintát a könyvtári körzetekhez. S ha még ehhez hozzávesszük a már említett magyarázatot: a kisközségekben is megnő a könyvválaszték, akkor minden valószínűség szerint annak kell következnie, hogy a megnövekedett választék több olvasót vonz. Márpedig a könyvtárak azért dolgoznak, s azért igyekeznek mindig jobban dolgozni, hogy mindig többen és többen olvassanak értékes, jó műveket.

Oglán — a hűség mintaképe

Pécs központi temetőjének leggyakoribb látogatója — egy kutya. Mindennap, akár szép idő van, akár eső esik, felkeresi az óriási temető egyik sírját. Matisa Józsefné nyugszik ott, aki több mint húsz évig etette, gondozta a hűséges, okos házi-állatot. Az Oglán névre hallgató magyar vizsla 22 esztendős most, ami a kutyák életében valóságos matuzsálemi kornak számít. Az agg házőrző megőszült, lábai elgyengültek, s már alig lát és alig hall. Mégis naponta felkerekedik, kiballag a temetőbe, megkeresi hajdani gazdasszonyának a sírját, körül járja, majd leheveredik mellé. Otthon már nem is keresik ilyenkor, tudják, hogy hol van... Gyakran órákig ott időzik, el-is szundít és amikor kipihente magát, hazatér. Másfél esztendeje járja Oglán ezt az utat. A temető őrei, a sírok látogatói jól ismerik a méltóságteljesen viselkedő vizslát; sosem zavarják meg csendes „elmélkedésében", legfeljebb akkor, ha néhány szem kockacukorral akarnak kedveskedni neki.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 17-i, keddi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Fiatalok félórája. — Összeállítás. Tánczenei ritmusok.
18.00: Német nyelvű műsor: Ahogy az üzemegységvezető látja. — Interjú. Kívánsághangverseny. Két rövid történet. Nedbal: Lengyel vér. Keringő.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Üzemi vezetők az üzemi munkáról.
18.35: Zenélő levelezőlap.
18.53: Dél-dunántúli híradó. Utána: Válasz a hallgatóknak.
19.15: Farkas Ferenc: Baranyai lakodalmas. Előadja a Mű. M. 500. Iparitanuló Intézet vegyeskara és Dörömböző Géza népi zenekara.
19.25: Notesz.
19.30: Kulturális magazin.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Baleti-est (este 7 órakor, 15 százalékos szelvények és szelvénybérletek érvényesek).
Tájszínház: III. Richárd (délután 2 és este 7 órakor). Székesfehérvár.

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szí. = színes.

Park: Ha egyszer húsz év múlva (szv. 4, 6, 8).
Petőfi: Nehéz emberek (4, 6, 8). Kossuth: A világ végéig (szv. 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó, Sosemvolt király bánata, Tokió előtt, 64/22. sz. világhíradó, Mindennek megvan a maga ideje, Pajkos cicuska, A kapzsi Achmed. Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan.
Építők: Bemutatom Balujevet (4, 6). Fekete Gyémánt: Éva és Vera (6), Pécsszabolcs: A generális (5, 7). Mecsekalja: A harmadik rakéta 7). Vasas II.: Pedro kapitány vidám hadjárata (szí., 7). Mohács: Amig az ember él (szv., 6, 8). Szigetvár: Vasvirág (6). Siklós: Három ember és az erdő (szv., 7). Sellye: Hol a tábornok (7). Harkány: Hóvihar (7). Beremend: Miért rosszak a magyar filmek? (szv., 8). Pécsvárad: A pásztorkirály (szí., fél 8). Meszes: Mr. Hobbs szabadságra megy (szí., szv., 6).

DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 50-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon * 15-32, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda. Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 034.

Ifjú szívvel

Régi tapasztalat, ha a lányok férjhez mennek, a fiúk megnősülnek, már nemigen vesznek részt a KISZ életében. Ezért cserélték ki a Pécsi Ruhaipari Vállalat KISZ-szervezetének vezetőségét is, az öt tagból csak a titkár maradt a vezetőségválasztás után.

Az új vezetőség nagy ambícióval látott munkához, a tervek készítéséhez. A vezetőség- és küldöttválasztó taggyűlés után azonnal összeültek, hogy eldöntsék, mit csináljanak 1965-ben. Először értékelték az eddigi munkát, hiszen ez adja a további tevékenység alapját.

A 35 tagú alapszervezetnek nem kell szégyenkeznie. Dicséret illeti őket mindenekelőtt azért, hogy a vállalatnál dolgozó, a KISZ korosztályba tartozó fiatalok 80 százaléka szervezeti tag. Másodszor elismerés illeti őket azért is, mert az Ifjúság a szocializmusért mozgalomban mindenki részt vett. A felnőttek alakította szocialista brigádokban állandóan száz százalékon felüli volt a teljesítményük és kifogástalan munkát végeztek.

A tanulásban azért vívták ki az idősebbek elismerését, mert mindegyikük elvégezte az általános iskolát, s hatan már gimnáziumba, technikumba járnak, ezen kívül a politikai oktatásokon is rendszeresen részt vettek. Eddig a Világ térképe előtt című tanfolyam előadásait hallgatták két évig. Népszerű volt ez nemcsak a KISZ-szervezeti tagok, hanem a mozgalmon kívüliek körében is. Ezt bizonyítja az, hogy általában 25—28 fiatal jelent meg egy-egy alkalommal. Most a Társadalmi ismeretek című oktatási formát vezették be, s erre is több mint huszan jelentkeztek.

Az Ifjúság a szocializmusért mozgalom harmadik követelményének, a társadalmi munkának úgy tettek eleget, hogy védnökséget vállaltak a rongyhulladék válogatása felett. Ez a vállalatnak is hasznos, s a szervezetnek is, mert így havonta 5—600 forint kerül a pénztárba. Ezt továbbra is vállalják, mégpedig szívesen.

A szívességről érdemes egynéhány szót szólni. Soha sehova nem kell kényszeríteni őket, mindenki tudja feladatát, kötelességét. Erre a vállalat vezetői is felfigyeltek. Társadalmi munkában tették rendbe az udvarokat, parkosították, csinosították az üzemrészek, műhelyek környékét és belsejét. Nem kampányszerűen, hanem rendszeresen.

Sok a bejáró közöttük. Ez teremtette azt az ötletet, hogy el kellene látogatni egy-egy faluba. Először a basali, majd pedig a kékesdi alapszervezetet keresték fel. A kapcsolatot azóta is tartják, s tervben újabb községnevek szerepelnek, a télre és tavaszra szóló utazások céljaiként.

A fiatalok szép munkáját látva, érthető, hogy a vállalat és pártvezetőség is segíti őket; előadásokat tartanak, rádiót, magnetofont, sportöltözékeket vásároltak nekik, sőt, helyet adtak egy sportpálya építésére is. Ezt a tavasszal a fiatalok fogják megépíteni. A lányok kézilabdáznak majd, a fiúk kispályás labdarúgást szerveznek.

A taggyűlésen a felszólalók szóvá tették, hogy az előadásokat kicsit színesebbé, vonzóbbá kellene tenni, akkor még nagyobb kedvvel látogatnák azokat. Az előadások feszültségének megszüntetése a kongresszusi tézisek között is szerepel, így kerül sor a diafilmek, társasjátékok, egyéb kikapcsolódási lehetőségek biztosítására és bevezetésére.

Kicsi ez az alapszervezet, munkáját, életét sok körülmény nehezíti. Az új vezetőség azonban azon fáradozik, hogy úrrá legyen rajtuk, s a vállalat fiataljairól, a szervezet életéről, munkájáról ezután még nagyobb elismeréssel beszéljenek.

B. S.

A Bp. Kőolajipari Gépgyár Bp., XVIII., Gyömrői út 79—83
azonnali belépésre keres külsőszerelési telephelyre külszolgálatos munkakörbe

szigetelő, bádogos szakmunkásokat

központi telephelyre magasnyomású kazánhoz

FŰTŐKET

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

apróhirdetések

Központi fűtésben jártas
nyugdíjasokat felveszünk azonnali belépéssel. „Azonnal jeligére a kiadóba.

Televízió, mosógép, rádió, lemezjátszó javítás Hohmann, Aradi Vértanuk útja 11. Telefon: 43-38. Házhoz megyek.

Kis háztartás vezetésére alkalmazottat keresünk. Levélben bővebbet, — Perhács László, Baranyajenő.

Csepel Vas- és Fémművek felajánl közületek részére 600X16 Is. minőségű CORDATIC autóköpenyt és tömlőt, helyette kér 640x15 ugyanazon minőségűt. Sürgős! Ügyintéző: Gold József, tel.: 278-600, 16—17. mellék.

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szelonok, bútorfélék elhelyezők. Felsővámház u. 2. szám.

Hálószobabútorok, szekrények, ágyak, éjjeliszekrények, ágybetétek, sodronyok, matracok, szalongarnitúra, rekamiék, párnézott székek, fotelok, toalett-tükrök, asztalok, konyhabútorok, hármasszekrények, álló fogas, kályhák olcsón eladók. Doktor Sándor u. 57., kisbútorüzlet.

HEVERŐ, spedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) RÉSZLETRE IS! VAJTA kárpitos. Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Gyakorlattal rendelkező
KERESKEDELMI SZAKEMBERT
azonnali belépésre keres Vas-Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat
Jelentkezés: Pécs, Lenin tér 6. szám. 10—15 óráig.

A Kétújfalu és Vidéke Körzeti Fmsz. pályázatot hirdet vegyesboltvezetői állás betöltésére. Jelentkezni f. hó 21-ig személyesen vagy írásban a központi irodában. Fizetés jutalékrendszer szerint.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve minden méretben kapható. Orsolya u. 16. szám.

Eladó 3 szobás, telefonos családi ház. 900 négyszögöl telekkel garázzsal. Komló, Mecsekjánosi. Fő u. 50.

Bútorát, ha régi vagy rozoga, el ne pazarolja. Alpár újjáalakítja! Tekintse meg átalakított bútoraimat! Alsóbalokány u. 41.

12. sz. AKÜV Áruforgalmi Üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszéria lakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. sz. alatt.

P 70-es személygépkocsi, jó állapotban lévő eladó. Érdeklődni a délelőtti órákban — Pécs, Ujmeszes, Fekete Gyémánt tér 6. I. em. 4.

Fehérneműés nőiruha-javítás, átalakítás, készítés.
TEMPÓ KSZ.
Pécs, Doktor S. utca 9. szám.
TELEFON: 18-80.

Lengyel heverő, új állapotban eladó. Visy L. u. 16.

Különbejáratú bútorozott szoba, fürdőszoba használattal diákokat vagy gyermektelen házaspárnak kiadó. Visy László út 16.

Egy komplett fekete ebédlő eladó. Rákóczi út 51. II. emelet.

Társasházba 3 szobás öröklakás még előjegyezhető. Hunyadi út 41. szám alatt.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrények, rekamiék, szelonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák, hármasszekrények, prima bútorok olcsón vásárolhatók, Sooky bútorüzletében, Zsolnay u. 1.

Mosógépét jótállással, gyorsan, szakszerűen javítjuk. Kovács gépműhely, Rákóczi út 48. Telefon: 26-46

Eskűvőre fehérszőrme kulibunda, pelerin és boleró kölcsönző: Teréz u. 5.

Szeptemberben beköltözhető épülő társasház lakása átvehető. Érdeklődni 20-30 telefonszám, Lázárnál.

Eladó Komló Somágtető, Attila u. 37. sz. OTP kölcsönnel épített családi ház, szénbányászati dolgozó részére, aki csereakást tud biztosítani Komlón. Érdeklődni 17 órától.

Keresek egy idősebb asszonyt, aki saját háztartásomban elvállalná kisfiam gondozását, megegyezés szerint. Király Antalné, Pécs, Zsolnay V. u. 16. szám.

120 négyszögöl házhely eladó. „Bálics eleje" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném újmecsek alja, két szobás, távfűtéses szövetkezeti lakásomat két szobás főbérletire. Telefon: 20-85.

Kovácstelepen, egy szoba, összkomfortos családi ház kis kerttel, azonnal beköltözhetően eladó. Brassó út 26.

Egy sötét háló és egy kombinált szobabútor eladó. Dankó Pista u. 6. szám.

Eladók strasszer, magyarházi galambok. — Vas Gereben u. 57.

Eladó teknő, bogrács, rénfa, deszka. Felsőbalokány u. 28.

Szoba-konyhás főbérleti lakást keresek. — „Barna" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Szoba-konyhás lakást vennék. „Jó állapotban" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Száraz tűzifa 2 m., 150 lit, boroshordó 10 négyzetméter tölgyfapadló új, 2 hizottsertés eladó. Kertváros, Keszü út 63.

Eladók egy fél fehér háló, kétszemélyes heverő, orosz parkett kefe, szétnyitható asztalágy, 15 évesnek sötétkék leányka kabát és ruha, festmények. Mayer, Bajcsy Zsilinszky u. 6.

Vennék jókarban lévő szeleső rostát áramegjelöléssel. Pécsújhegy, Miskéri József.

Hajtókat felveszünk. ÉM. Építőipari Szállítási Vállalat 2. sz. Üzemegysége VII. Kirendeltsége. — Pécs, Majláth u. 4. sz.

Eladó Pellérden a kesevölgyben 500 négyszögöl szőlő, szántóterülettel, présházzal és pincével. Megtekinthető vasárnap délután. Pellérd, Dózsa u. 102.

Modern világvevő, jóhangú rádiót veszek. Címet a Sallai u. hirdetőbe, „Jóhangú" jeligére.

Szállításra disznóketrec, fából eladó. Pécs, Majláth u. 36.

Lakatos-kovács szerszám eladó. Pénzes Aladár, Pécs, Jurisics Miklós u. 12.

Eladó valódi, új, nőtt, bogompolható bundabéléses bőrkabát. Női szövet új kabát. Kárpátiék, Sallai u. 50. sz.

Egyedülálló, középkorú, intelligens férfi háztartását elvállalnám. „Lakásmegosztás" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező festőt, vízvezetékszerelőt, vagy vízvezeték szerelésben jártas lakatost, éjjeliőrt, valamint három, vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. Jelentkezés a Gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10.

Redőnyeladásban jártas ügynököt keresek „3000" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Budapest televízió eladó. Ágoston tér 1.

HALÁLOZÁS

Mélységesen megtört szívvel tudatjuk, hogy forrón szeretett, drága jó anyánk, nagyanyánk, dédanyánk, anyósunk és rokonunk, ÖZV. WEIL HENRIKNÉ Lutz Teréz (volt Nyár u. lakos) 89 éves korában csendesen elhunyt. Temetése november 18-án, szerdán fél 3 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolják: Horváth, Szabó, Weil, Füzesi, Kosztis és Csabai család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy SCHENK JÁNOS nyugdíjas 66 éves korában elhunyt. Temetése november 18-án, szerdán 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. Gyászoló özvegye és gyermekei.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó feleség, édesanya, anyós, nagyanya, testvér és kedves rokon, UNGEL MIHÁLYNÉ 62 éves korában elhunyt. Temetése november 18-án, szerdán fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Szeretett nagybácsink, SCHÄFFER EDE volt cipészmester, 82 éves korában elhunyt. Temetése november 18-án, szerdán fél 2 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló rokonság.

Fájdalommal tudatjuk, hogy HORVÁTH JÓZSEFNÉ, Fehér Emőke 24 éves, tanárnő váratlanul elhunyt. Drága halottunk temetése november 18-án, szerdán fél 1 órakor lesz a központi temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, GLÖCKLER ANDRÁSNÉ temetésén részt vettek, fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló Krajczár család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, KÜRTÖS KÁROLYNÉ temetésén virágokkal, megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet minden rokonnak és ismerősnek, akik felejthetetlen nővérem, ÖZV. FENYVESI FERENCNÉ (volt Benácsné) temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok munkatársaimnak megjelenésükért, valamint az Erzsébet telepi nőtanács és Vöröskereszt által küldött koszorúkért. A gyászoló család.

Kisbútorüzletemet Megyeri u. 6. számból áthelyeztem. Alkotmány u. 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. Rekamiék, hármasszekrények, hálószobabútor, konyhaberendezés, stb. kaphatók. — Szabó Károly. Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Zongora alkalmi áron eladó vagy bérbeadó. Felsőmalom u. 8. sz. I. emelet, telefon: 20-40.

A Zengőaljai Állami Gazdaság Trefortpusztai Üzemegysége felújításokat vesz fel azonnali belépéssel. — Lakás biztosítva van. Fizetés kollektív szerint.

Éves vincellér felvételt. Aranyhegyen, Johan-szőlőben. Telefon: 12-07 (reggel-este)

Kisméretű zománcozott Kalor kályha eladó. Faludy F. u. 5.

Pécsszabolcs. Irinyi J. u. 5. sz. alatti ház beköltözhetően eladó.

Felvételre keresünk egy hűtőbádogos szakmunkást és segédmunkásokat felveszünk — — Jelentkezés 12-es AKÜV műszaki főnökségé. Pécs, Rózsa F. u. 22.

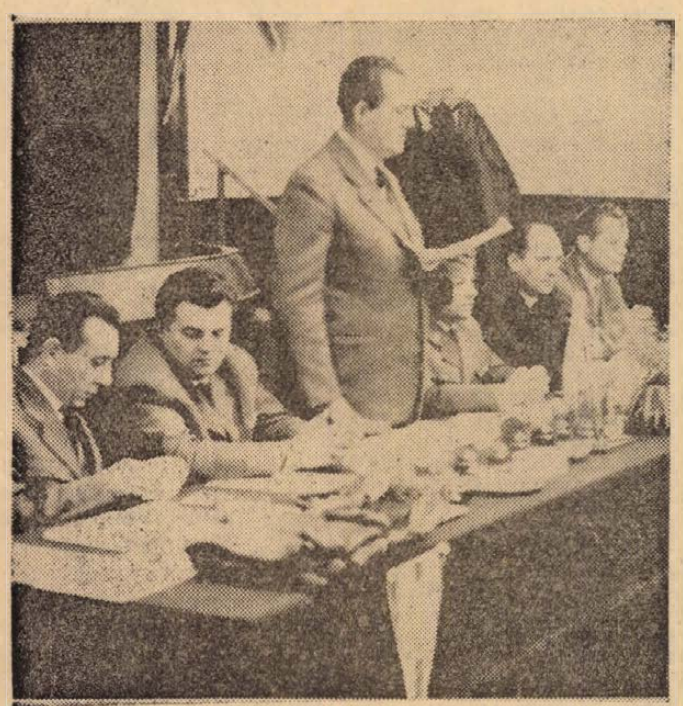
Pacsirta u. 21. sz. a. ház és telek eladó. — Ugyanott méz kapható.

Ház életjáradékra eladó. Érdeklődni Hajnal u. 3.

Garázs hadó. Érdeklődni: tel.: 22-91. este 6—8-ig.

sport Sport sport

Közgyűlést tartott a Dózsa

Dr. Nagy Gyulát, a megyetanács elnökhelyettesét választották meg a Pécsi Dózsa elnökéül. Dr. Nagy Gyula beszámolóját tartja.

Zsúfolásig megtöltötték vasárnap délelőtt a Sörház utcai székház nagytermét a Pécsi Dózsa SK sportolói.

A közgyűlés négy napirendi pontban számolt be a szakosztályok elmúlt évi eredményeiről, a jövő évi költségvetésről, a programról és az elnökség kiegészítéséről.

Dr. Nagy Gyula elnökhelyettes beszámolójában elmondotta, hogy a sportkör gazdasági nehézségei ellenére is, a szakosztályokban jó sportmunka folyt. Remélik, az elkövetkezendő időben megoldják a sportkör gazdasági problémáit. A legfontosabb a Dózsa szakosztályokat, sportolókat minél közelebb hozni a pécsi vállalatokhoz, üzemekhez, intézményekhez. Azon dolgozik az elnökség, hogy minél nagyobb számú ,pártoló tagsága legyen a lila-fehéreknek. Az első biztató lépések máris megtörténtek. A tanácsi dolgozók közül például több mint háromszázan léptek be a Dózsa pártoló tagok sorába. Dr. Nagy Gyula részletesen tárgyalta a Dózsa szakosztályok eredményeit.

Kihangsúlyozta a serdülő atléták, a háromtusázók, a kézilabdázók, úszók, motorosok, céllövők jó szereplését és bejelentette, hogy a minőségi sport fejlődésének biztosítása érdekében, megszüntetik az ökölvívó és a vízilabda szakosztályt. Utóbbit az úszó-szakosztályba olvasztották be.

A labdarúgó szakosztályról szólva, elismeréssel nyilatkozott az utánpótlás neveléséről. *Légrádi, Tüske, Udvarácz* és *Konrád* komoly utánpótlási lehetőséget nyújt. Mellettük még jó néhány tehetséges labdarúgó bontogatja szárnyait az ifjúsági és úttörőcsapatokban. A folyamatos utánpótlás fokozottabb biztosítása érdekében, jövőre az úttörő-csapatok létszámát még növelik.

Az NB I-es csapat gyenge szereplése *néhány kulcsfontosságú játékos csődjével magyarázható.* Remélhetőleg, a saját nevelésű játékosok és az átigazolások meghozzák a jövő évi jó szereplést.

A hozzászólásokból sportszeretet és klubhűség szólt. *Kővári Ferenc* vízipóló-edző arról beszélt, hogy milyen nehéz annak a vízilabdázónak megválni egyesületétől, aki itt tanult meg úszni és tíz-tizenöt évet töltött el az egyesületnél.

A továbbiakban a közönség és a sajtó támogatásáról, *az ifjúsági bizottságok meg nem felelő munkájáról, edzőpályák és öltözők* problémájáról, a szertárosok munkájáról és teremproblémákról hallottunk meglepően jól megfogalmazott felszólalásokat.

Csernus Kálmán, a Megyei TS elnöke a sport feladatáról, a tömeg- és minőségi sport fontosságáról beszélt, hangsúlyozta, az egyesületeknek nem szabad elszakadni a dolgozó nép anyagi és kulturális helyzetétől.

Mátrai Géza titkár ismertette, hogy a sportkör fennállása óta először volt deficites a költségvetés. A jövő évi költségvetés összege, kereken kétmillió forint.

Betegség, szolgálati elfoglaltság és egyéb okok miatt, az elnökségben viselt tisztségükről, néhányan lemondtak. Bejelentették, hogy az elnökség *Sziklai József* elvtársat a sportkör örökös díszelnökévé választotta.

A sportkör új elnöke: *dr. Nagy Gyula.* Helyettes elnökök: *Katona Sándor* és *Szomolányi Gyula.* Új elnökségi tagok: *Vasvári Ferenc, Rácz Gyula* és *Bors Antal.*

Végül a megjelentek szűnni nem akaró tapsa közepette, megjutalmazták a legeredményesebb egyéni sportolókat — *Kármán Katalint, Lovász Lázárt* és *Csethe Istvánt*, valamint az új NB I-es kézilabda-csapat vezetőit és játékosait.

Baksa László

Telefonjelentésünk:

Vereséggel kezdett a Dózsa Jugoszláviában

Vojvodina—Pécsi Dózsa 3:0 (2:0)

Szombaton igen szívélyes fogadtatásban részesültünk Noviszádon. Csapatunkat baráti szeretettel köszöntötték a Vojvodina vezetői és játékosai. Vasárnap ötezer néző előtt játszottuk első mérkőzésünket. Ellenfelünk a Pécsett járt Vojvodina együttese volt.

Zengői — Légrádi, (Hernádi), Móricz, (Udvarácz), Csupák — Konrád, (Pápai), Halasi — Györkő, Dunai I., (Vincze), Tüske, Rádi, Török csapattal kezdtünk. Mindkét félidőben változatos és jóiramú játék folyt. A válogatottjaival felálló újvidéki csapat gólratörőbb, gyorsabb játékával megérdemelt győzelmet aratott a pepecselő és határozatlan csatárjátékot játszó csapatunk ellen. Az első félidőben védelmünk jobboldalát többször könnyen átjátszották. A második félidőben a Hernádi és Pápai cserével játékunk szervezettebb lett, azonban a csatársor játéka továbbra is határozatlan maradt, bár a mezőnyben a csapat helyenként tetszetősen játszott. Az első félidőben Györkő, Dunai és Rádi, a második félidőben Györkő két esetben biztos gólnak látszó helyzetet nem használt ki. A második félidő 10. percében Móricz megszerült és elhagyta a pályát. Góllövők: Radovics, Légrádi (öngól) és Takács. Csapatunkból jó teljesítményt csak Moricz, Csupák és a második félidőben Halasi nyújtott. A többiek játéka nem emelkedett az átlagos fölé. Szerdán újabb mérkőzést játszunk és szó van arról, hogy csütörtökön is mérkőzünk Zentán.

Bácsván János

Példás büntetést!

Nagy tömeg gyűlt össze a PVSK—Bonyhádi Spartacus ökölvívó NB. II mérkőzés félbeszakítása után az Építők Tűzér utcai csarnokának előterében. A szurkolók megbotránkozva tárgyalták és kivétel nélkül elítélték Jámbor súlyos sportszerűtlenségét.

Felháborító jelenetnek lehettek tanúi a vasárnapi PVSK—Bonyhádi Spartacus NB II-es ökölvívó-mérkőzés nézői. Jámbor Gyula, a PVSK — most már csak volt sportolója — miután Berkecz mérkőzésvezető sorozatos szabálytalanság címén leléptette, nekirontott és szabályosan knockoutolta.

Egy pillanat alatt játszódott le az esemény, amikorra Horváth Géza, a vasutasok edzője Jámbor után ugrott, hogy kiránggassa a szorítóból, a mérkőzésvezető már a sarokban feküdt, kábultan az ütésektől.

Ezzel a mérkőzés véget is ért. Eredmény nélkül végződött a rangadó. Egy magáról megfeledkezett ember — szándékosan nem írjuk, hogy sportoló, — két ütéssel egyszeriben véget vetett a további küzdelemnek.

Ezek a tények. Ezeknek a mérlegelése és az ítélethozatal már nem ránk tartozik. Az illetékes sportszervek és a polgári bíróság — az inzultus ugyanis mindenképpen súlyos testisértésnek minősül, mivel Berkecz mérkőzésvezető fogsora is eltörött Jámbor ütései nyomán — hatáskörébe tartozik a továbbiakban az ügy.

Mi csupán példás büntetés kiszabását kérjük Jámbor Gyula volt ökölvívó ellen. (Hétfőn Jámbor Gyulát a sportköre eltiltotta mindenféle sporttevékenységtől és kizárta az egyesület tagjai közül.).

Jámbor Gyula volt ökölvívó két ütéssel szégyenbe hozta Pécs sportéletét, az ökölvívást, ezt az egész embert kívánó sportot utcasarki verekedéssé aljasította. Két ütéssel mocskot szórt arra a lelkes és fáradságos munkára, amit a bajnokság kapujában álló csapat tagjai és edzője immár hosszú évek óta végeznek azért, hogy végre magasabb osztályban képviselhessék Pécs ökölvívását.

A sportkör vezetői, a csapat tagjai és vezetői és az ökölvívás barátai elhatárolják magukat Jámbor Gyulától, a volt ökölvívótól, aki két ökölcsapással végezte sportpályafutását — szégyenteljesen, erkölcstelenül.

Zsúfolásig megtelt Dózsa-sportolókkal, társadalmi aktívákkal, vezetőkkel, szurkolókkal a Sörház utca 8. szám alatti Dózsa-székház nagyterme, a Dózsa közgyűlésén.

Mérkőzésről mérkőzésre

Labdarúgó NB I/B

Győri MÁV DAC—Ózdi Kohász 2:0. Borsodi Bányász—Ganz-MÁVAG 2:0.

NB I. B. végeredménye

1.	Salgótarján	30	16	6	8	48:19	38
2.	Ózd	30	14	9	7	49:36	37
3.	Oroszlány	30	10	14	6	34:28	34
4.	Szombathely	30	11	11	8	52:38	33
5.	Dunaújváros	30	12	8	10	31:28	32
6.	Sz.-fehérvár	30	8	14	8	38:37	30
7.	MÁV DAC	30	12	6	12	34:39	30
8.	BVSC	30	10	9	11	32:32	29
9.	Nyíregyháza	30	13	3	14	33:38	29
10.	Ganz-Mávag	30	11	6	13	35:42	28
11.	Miskolc	30	10	8	12	31:39	28
12.	Egyetértés	30	12	4	14	34:43	28
13.	Szállítók	30	9	9	12	37:41	27
14.	Budafok	30	10	7	13	31:38	27
15.	Borsodi B.	30	10	7	13	31:41	27
16.	Láng SK	30	8	7	15	35:46	23

Labdarúgó NB III.

Nagykanizsai Bányász—Nagykanizsai Dózsa 0:0, Bajai MTE—Mázai-Szászvári Bányász 0:0. Pécsszabolcsi Bányász—Nagymányoki Brikett SK 1:2 (1:1), Pécsi EAC—Kalocsai Honvéd 1:0 (0:0), Dombóvári VSE—Kaposvári Kinizsi 0:0, Szekszárdi Petőfi—Szekszárdi Dózsa 1:4 (0:2), Nagykanizsai VTE—Mohácsi TE 4:1 (1:0), Kalocsai Kinizsi—Taszári Honvéd 7:1 (2:0).

NB III. Délnyugat

1.	Kaposvár	29	22	3	4	80:26	47
2.	Pécsi EAC	29	16	2	11	44:30	34
3.	Nagyk. VTE	29	15	4	10	49:35	34
4.	Dombóvár	29	14	5	10	55:46	33
5.	Kalocsai K.	29	15	3	11	51:52	33
6.	Szekszárdi D.	29	13	6	10	51:39	32
7.	Nagyk. B.	29	13	6	10	45:34	32
8.	Bajai MTE	29	12	8	9	32:34	32
9.	Nagymányok	29	10	9	10	36:35	29
10.	Nagyk. D.	29	11	7	11	30:35	29
11.	Kalocsai H.	29	10	6	13	49:54	26
12.	Mohács	29	10	6	13	33:38	26
13.	Pécsszabolcs	29	7	7	15	36:58	21
14.	M.-Szászvár	29	8	5	16	29:50	21
15.	Taszár	29	5	8	16	39:62	18
16.	Szekszárdi P.	29	5	7	17	31:62	17

Megyei bajnokság

Lánycsók—Pécsi Szikra elmaradt, Előre—Helyiipari 2:1, Ércbányász—Magyarszék 3:0, Postás—Vasas I. Bányász 2:2, Kinizsi—Siklós 3:0, Szigetvár—Hidas 1:0, Porcelángyár—Bóly 1:0, Vasas—Beremend 5:1.

Megyebajnokság

1.	Ércbányász	29	24	5	—	89:20	53
2.	Kinizsi	29	18	7	4	55:25	43
3.	Vasas	29	18	5	6	70:34	41
4.	Bóly	28	18	4	6	57:23	40
5.	Helyiipari	29	15	5	9	49:30	35
6.	Porcelángy.	29	12	7	10	41:31	31
7.	Előre	29	14	2	13	58:42	30
8.	Vasas I. B.	29	12	4	13	47:34	28
9.	Siklós	29	12	4	13	55:53	28
10.	Szigetvár	28	11	5	12	36:47	27
11.	Szikra	28	9	5	14	34:45	23
12.	Postás	29	7	8	14	30:45	22
13.	Lánycsók	26	5	6	15	12:62	16
14.	Magyarszék	29	6	3	20	27:81	15
15.	Hidas	28	5	3	20	26:65	13
16.	Beremend	28	2	7	19	24:73	11

Sportszerűségből:

Beremend: jeles — Bóly: elégtelen

A labdarúgó megyebajnokság vasárnapi fordulójában két vidéki csapat, a Bóly és a Beremend vendégszerepelt Pécsett. A bólyi együttes ebben az esztendőben remek teljesítménnyel hívta fel magára a figyelmet, hosszú ideig versenyben állt az első helyért és még most is esélyese az ezüst éremnek. A beremendiek kezdettől fogva a kiesés ellen harcoltak, melyet minden akaratuk és jószándékuk ellenére, már nem tudnak elkerülni. Mind a két mérkőzés a vidékiek vereségével végződött. Beremend esetében ez várható volt.

Mi történt a porcelángyári pályán?

A Porcelángyár—Bóly mérkőzés harcot ígért, hiszen a hazaiak a tabellán való előbbre jutásért, a bólyiak pedig a második hely biztosításáért küzdöttek. Bóly legjobb összeállításában lépett pályára. A hálót Arnold védte, a hátvédhármas Rebényi, Kresz, Turai összetételben játszott, a két fedezet Mirkó és Rudolf voltak. Az ötösfogat tagjait Lukács, Szabó A., Szabó G., Abai és Treutz személyében sok izgalmas találkozót megvívott csatár alkotta. A vendégek a nagy tét miatt végig idegesen, csapkodva játszottak és vereséggel kellett elhagyniok a pályát. Elsősorban azért, mert csatársoruk szétesően, ötlettelenül játszott, a kínálkozó helyzeteket nem használták ki és nem utolsó sorban sportszerűtlen magatartásuk miatt.

Félidőben a Perlelángyár vezetett 1:0-ra és ezzel az eredménynyel fejeződött be a mérkőzés is. Fordulás után a Bóly nagy erővel támadott. Hosszú perceken keresztül a porcelángyáriak kapuja előtt pattogott a labda. Az 59. Percben Szabó A. lövését, majd utána Lukács nagy fejesét hárította a pécsiek kapuvédője. Nem sokkal később ismét Szabó A. került nagy helyzetbe, a hazai védőktől ajándékba kapott labdával az ötösig tört előre, de onnan kapu mellé gurított. A sok kihagyott helyzet egyre idegesebbé tette a bólyi játékosokat. Ez sportszerűtlen reklamálásokban nyilvánult meg részükről, többízben kifogásolták a játékvezető döntését, míg végül a 75. percben a magáról megfeledkezett Arnold súlyosan megsértette a mérkőzésvezetőt, mire az a kapust kiállította. A kiállítás után, melynek jogosságához kétség sem fért, több bólyi játékos ragadtatta magát sportszerűtlenségre.

A bólyi játékosok magatartását nem menti, hogy a játékvezető nem minden esetben bírálta helyesen el a szabálysértéseket. Az egyébként rendkívül sport- és népszerű csapatnak nem szolgáltatott jó hírverést a vasárnapi magatartás.

Sportszerűen is lehet veszíteni

A Pécsi Vasas—Beremendi Építők mérkőzésen meglepő volt, hogy mennyi fiatal játékos szerepel a határmenti együttesben. Hiába kerestük a beremendi csapatban az ismert játékosokat, mindössze Várszegi kapus, Wéber, Kisslaci és Szegedi személyében találkoztunk ismert nevű játékosokkal. A többi hét játékos mind fiatal, ifjúsági korban lévő labdarúgóból tevődött össze. A biztos kieső Beremendiek meglepő lelkesen kezdtek, még a vezetést is megszerezték nagynevű ellenfelükkel szemben és a félidő 43. percéig csak 2:1-re állt az eredmény a pécsi csapat javára. A hazaiak lesgyanús helyzetből újabb gólt értek el, de a beremendiek zokszó nélkül vették tudomásul a játékvezető ítéletét és továbbra is lelkesen, sportszerűen küzdöttek. A közönség azt várta, hogy a második félidőben összeroppan a vendégcsapat, ám ez nem következett be, a beremendiek helyenként a védekezésből gyors, rajtaütésszerű támadásokkal veszélyes helyzeteket teremtettek a Vasas kapuja előtt, így a hazaiaknak a második félidőben csak egy gólt sikerült elérniök.

A fiatalokkal megtűzdelt beremendi együttes ezen a mérkőzésen nemcsak sportszerűségből vizsgázott jelesre — egyetlen reklamálás, szándékos szabálysértés vagy sportszerűtlenség nem fordult elő részükről — hanem lelkesedésből és küzdeni tudásból is, ezek az erények biztosítékaivá válhatnak egy olyan csapat kialakításának, mely az elkövetkezendő években helyt fog tudni állni a megyei bajnokságban.

TOTÓ

1.	Milan—Internazionale	1	3:0
2.	Lazio—Róma	x	0:0
3.	Fiorentina—Bologna	1	2:1
4.	Varese—Foggia	x	0:0
5.	Cagliari—Atalanta	2	0:1
6.	Juventus—Sampdoria	1	2:0
7.	Lanerossi—Catania	1	2:0
8.	Messina—Torino	2	0:1
9.	Trani—Napoli	1	1:0
10.	Parma—Catanzaro	2	0:1
11.	Verona—Lecco	x	0:0
12.	Angers—Monaco	x	0:0
13.	Lens—Sochaux	2	2:3
	+1		
14.	Rennes—St. Etienne	1	2:1

Mit fizet a totó?

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság közli: A totó, november 15-i, 46. fogadási hetére beérkezett 682 139 darab szelvény. A nyeremény alap 1 553 712 forint 50 fillér. Ebből jutalomalap 428 646 forint 90 fillér, amely összeg — miután ezen a héten 13 plusz 1 találatos szelvény nem akadt — a 47. fogadási héten 13 plusz 1 találatot elért pályázók között kerül felosztásra.

Az 1. 2. nyerőosztályban 552 533 forint, a 3. nyerőosztályban 221 013 forint, a 4. nyerőosztályban 331 920 forint került felosztásra.

12 találatos nyeremények szelvényeként 42 502 forint 50 fillér.

11 találatos szelvények száma 196, nyeremény szelvényenként 1127 forint.

10 találatos szelvények száma 1844 darab, nyeremény szelvényenként 180 forint.

A 12 és 11 találatos nyeremény november 26-tól, a 10 találatos nyeremények november 21-től kerülnek kifizetésre.

Elmarad a BTC dísztornája

A BTC ma este a Nagy Lajos Gimnáziumban tervezett dísztornája, melyen a legjobb magyar és jugoszláv tornászok léptek volna közönség elé, a BTC elnökségétől nyert értesülésünk szerint, közbejött technikai akadályok miatt elmarad.

Megjelent a Dózsa sporthíradó

Ismét megjelent a Pécsi Dózsa sporthíradója. A híradóban színes, érdekes írásokat találhatnak a sportkedvelők a Dózsa különböző szakosztályainak munkájáról, ismerteti a legjobb lila-fehér sportolók eredményeit. Az ízléses kivitelben, lila-fehér nyomásban megjelent, fényképekkel illusztrált híradó az újságárusoknál kapható.

A PVSK kosárlabdázók sikere

Szombat, vasárnap Komlón bonyolították le négy férfi és négy női csapat részvételével a tatai országos ifjúsági kosárlabda döntőbe jutásért kiírt mérkőzések egyik csoportjának találkozóit. A fiúk csoportjában — mint ez várható volt — a PVSK veretlenül szerezte meg az elsőséget. A lányok csoportjában a mezőny legjobb női együttesének tartott, és a legszebb játékot nyújtó szigetvári lányok egypontos, balszerencsés vereséget szenvedtek a Szekszárdi Petőfitől, s így meg kellett elégedniök a második helyezéssel. Eredmények: Fiúk: Bp. Pedagógus—Szekszárd 85:51 (39:19), PVSK—Kaposvári Táncsics Gimn. 123:58 (64:31), Bp. Pedagógus—Kaposvár 91:56 (45:36), PVSK—Szekszárdi Petőfi 85:58 (46:22), PVSK—Bp. Pedagógus 90:55 (50:28), Szekszárd—Kaposvár 66:60 (35:24). — Lányok: Szekszárdi Petőfi—Szigetvár 42:41 (15:11), Bp. Pátria Hungária—Siófok 72:42 (36:20), Szekszárd—Bp. Pátria Hungária 45:39 (21:12), Szigetvár—Siófok 86:26 (41:13), Szekszárd—Siófok 67:31 (30:13), Szigetvár—Bp. Pátria Hungária 70:34 (36:14). Az elődöntők végeredménye: Fiúk: 1. PVSK 6, 2. Bp. Pedagógus 5, 3. Szekszárd 4, 4. Kaposvár 3 pont. — Lányok: 1. Szekszárdi Petőfi 6, 2. Szigetvár 5, 3. Bp. Pátria Hungária 4, 4. Siófok 3 pont.

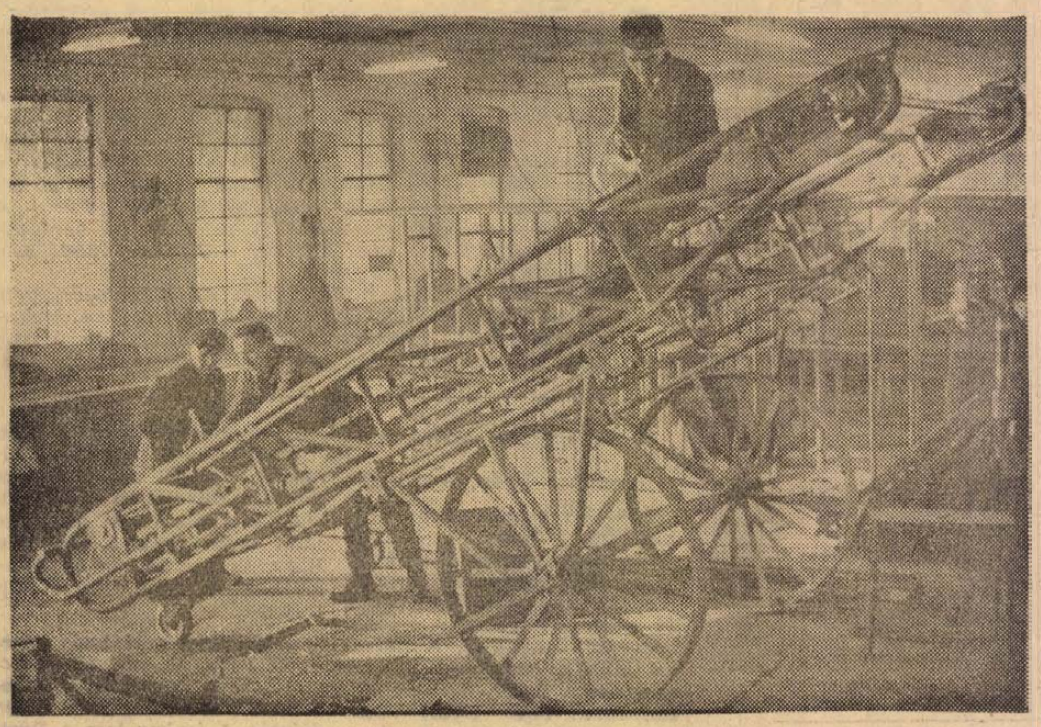
Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 269. SZÁM 270 ÁRA 50 FILLÉR 1964. NOVEMBER 18. SZERDA

HATÁRIDŐ ELŐTT EGY HÓNAPPAL

Ujtipusú rönkrakó gépeket gyárt a Pécsi Fémipari Vállalat lakatosüzeme a MÁV pályaépítő részlegének. Egy hónappal a határidő előtt, november végére elkészítik a négy gépet.

Köszönő táviratok magyar vezetőknek

Ahmed Ben Bella, az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaság elnöke, a Nemzeti Felszabadítási Front főtitkára táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének és Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárának, a Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnökének, az Algériai Nemzeti Felszabadító Forradalom kezdetének 10. évfordulója alkalmából küldött jókívánságokért.

*

Norodom Szihanuk herceg, kambodzsai államfő táviratban mondott köszönetet Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének a Kambodzsai Királyság nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságaiért.

Dragi Sztamenkovics az új szerb kormányfő

Belgrád: Az elmúlt héten autóbaleset következtében elhunyt szerb kormányfő — Szlobodan Penezics helyébe a szerb Szkupstina Köztársasági Tanácsa keddi ülésén a Szerb Szocialista Köztársaság Végrehajtó Tanácsa (Kormánya) elnökévé Dragi Sztamenkovicsot, a Szerb Köztársasági és a Jugoszláv Szövetségi Szkupstina képviselőjét, a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége Központi Bizottságának és a Szerb Kommunisták Szövetsége Központi Bizottsága Végrehajtó Bizottságának tagját választotta.

A pártfunkció becsülete

Azokról szólunk most, akik — bár nehéz, felelős posztokon, önzetlenül munkálkodnak a köz javára — a legkevésbé igénylik és szeretik a hangos, a nyilvános elismerést. Keresheted őket az üzemben, mint esztergályost, mérnököt, mint tanárt az iskolában, mint orvost a rendelő-intézetben, vagy könyvelőt a hivatalban, csak a közvetlen munkatársak tudják róluk, hogy a pártmunkás rangját viselik. Gyakran írnak munkájuk nehézségeiről, hibáikról, de ritkábban az áldozatról, melyet a közösségért hoznak, a szeretetről, a megbecsülésről, amellyel körülveszik őket munkahelyükön. Szerénységük tiltja, hogy sokat és gyakran szóljunk erről, hiszen a munka, amit végeznek, önként vállalt, önzetlen, nem tűri a reklámot. Az ügyet, embertársaikat kívánják szolgálni. Ezúttal mégis megbecsülésükről akarunk szót ejteni. Ezekben a napokban minden üzemben, hivatalban, intézményben a pártszervezetek háromesztendős munkáját teszik mérlegre, s a számvetésben az érdeklődés középpontjába kerülnek ők is. Az ország mintegy 17 ezer pártalapszervezetében többszázezer kommunista közül választják ki őket a vezetőségi posztokra, megerősítve tisztségükben, vagy újakat választva ott, ahol erre szükség van. Párttitkárok és vezetőségi tagok tízezreire adják szavazataikat városon és falun a kommunisták, szavazócédulájukat nem pusztán a bizalom, hanem a megbecsülés jelének is tekinthetjük. Az eddig végzett munka elismerésének és tiszteletének, még akkor is, ha az „igen"-t éles, szókimondó bírálat előzi meg. Kommunista szokás, kevesebbet szólni — s akkor is elsősorban a tanulságok kedvéért — az eredményekről és többet a hibákról, a mulasztásokról, a megoldásra váró feladatokról. A pártalapszervezetek vezetőinek is főként a bírálatból jut ki, ám ez nem csorbítja tekintélyüket. Tudják, amit vállaltak, a közösségért teszik, s nincs annál magasztosabb érdek.

Az újjáválasztott párttitkárok és vezetőségi tagok között ezrével vannak olyanok, akik évtizedek óta munkálkodnak a pártvezetőségek soraiban vagy más területen járták ki a harcok, a megpróbáltatások nehéz iskoláját. Régi pártmunkások, ha a munkában eltöltött hosszú éveket számláljuk és mégis „újak", mert megőrizve az illegális harcokban, valamint a hatalom megszerzéséért és a szocializmus alapjainak lerakásáért folytatott küzdelemben kicsiszolódott nagyszerű tulajdonságaikat, egy sor olyan új vonással rendelkeznek. De nem kevésbé becsülendők azok a fiatal pártmunkások, akik most kerülnek a vezetőségekbe, most állják majd ki a pártfunkció nem könnyű próbáját. Megválasztásuk előzménye a jó munkájuk. Nyilván sokat kell tanulniuk a régiektől, velük vállvetve kell dolgozniuk.

Az utóbbi években nemcsak elvvé, hanem gyakorlattá is vált, hogy a párttagsággal és a pártfunkcióval nem járhat semmiféle előny. Párttagok és pártonkívüliek egyaránt egyetértenek ezzel. Nem szabad viszont megfeledkeznünk arról sem: a pártmunka a nem függetlenített párttitkárok és vezetőségi tagok számára gyakran nagy áldozatot, sőt, előfordul, egyéni konfliktust is jelent. Miközben gyakran elszólítják őket a gép vagy az íróasztal mellől, szakmai munkájukban nemcsak helyt kell állniuk, hanem példát is kell mutatniok. Hogyan lehet összeegyeztetni a párt- és a szakmai munkát, amikor időnként a pártmunka is egész embert kíván? Áldozattal, törődéssel, a családtól, a pihenéstől elvont órákkal.

A pártmunkások megbízatásuk teljesítésével eltöltött órákért nem várnak semmiféle ellenszolgáltatást, sem anyagit, sem erkölcsit, távol esik tőlük a számítás, a hiú becsvágy. Honnét fakad hát az erő a nehéz, fárasztó többletmunkához? Abból a meggyőződésből, hogy mindenekfelett áll a közösségi érdek. S akik ezt a meggyőződést vallják s eszerint élnek, cselekednek, azok nemcsak latbavetik erejüket a közösség szolgálatában, hanem e szolgálat nélkül nem is tudnának igazán élni. Életelemük, elidegeníthetetlen tulajdonságuk a segíteni akarás, a közösségi, a társadalmi érdek előmozdítása. Talán így és erre születtek? Nem. A harcok, a sikerek és kudarcok közben edződtek ilyenekké. S hogy el tudták viselni a nehézségeket, meg tudtak birkózni a sokszor emberfelettien nehéz feladatokkal, ebben a dolgozó emberek, s a haladás iránti szeretet és odaadás játszotta a legnagyobb szerepet. Szeretik és becsülik a dolgozó embert és érte vállalják a több munkát.

Elismerés, megbecsülés jár a pártmunkájukat „második" és „harmadik műszakban" végző pártmunkásoknak az áldozatos tevékenységért. De a méltó megbecsülés korántsem a dicsérő szavakban nyilvánul meg. Számukra az igazi megbecsülés egészen mást jelent: odaadóan segíteni az ügyet, amelyet ők is szolgálnak: a szocializmus építését.

Választások Trentino-Alto Adige tartományban

Közzétették az észak-olaszországi Trentino-Alto Adige (Trentino-Dél-Tirol) tartományban vasárnap megtartott választások hivatalos eredményeit. Egy héttel az olasz községtanácsi választások előtt ez a szavazás különleges jelentőséget ölt. Az eredményekből kitűnik, hogy a kereszténydemokraták ismét teret vesztettek, míg a kommunisták növelték befolyásukat.

Vasárnap mintegy 450 000 szavazó járult az urnák elé, hogy megválassza a tartományi tanács tagjait. A szavazatok száma a következőképpen oszlik meg (zárójelben az előző községtanácsi választások eredményei):

Kereszténydemokrata Párt 167 801 (180 940), Szocialista Párt (Nenni) 37 472 (41 914), Szociális Demokrata Párt (Saragat) 27 507 (23 955), Liberális Párt 17 780 (11 168), Olasz Kommunista Párt 20 719 (19 383), Ujfasiszták (MSI) 18 218 (19 383), Dél-Tiroli Néppárt 134 172 (132 351), Trento-Tiroli Népi Párt 13 645 (—.—), Köztársasági Párt 1410 (2099), Egységszocialisták (Psiup) :079 (—.—), Tiroler Heimat Partei 5265 (—.—).

Az eredményekből kitűnik, hogy a régi jobboldali pártok mindenütt visszaestek. Az Unitá, az Olasz Kommunista Párt lapja az eredményeket értékelve rámutat, hogy a Kereszténydemokrata Párt szenvedte a legnagyobb szavazatveszteséget és egyedül ez a párt vesztett egy madátumot a tartományi gyűlésben. Ezzel szemben a kommunisták éppen ellenkezőleg, a legsúlyosabb körülmények között is növelték erőiket az egész tartományban.

Trentino-Alto Adige új tartományi tanácsában a kereszténydemokraták 19, a Dél-Tiroli Néppárt 16, a szocialisták 4, a szociáldemokraták 3, a kommunisták, a liberálisok és az újfasiszták 2—2 mandátumot szereztek, míg a pártoktól független különböző helyi listákon 4 tanácsos jutott be a tartományi törvényhozó szervbe.

Az előző tartományi tanácsnak 48, a jelenleginek 52 tagja van. Három mandátum a helyi listáknak, egy pedig a Dél-Tiroli Néppárt listájának jutott. A kereszténydemokraták képviselete egy fővel csökkent, viszont a liberálisoké eggyel gyarapodott.

„Az országgyűlésről jelentjük"

A rádió közvetítése a parlamentből

Az országgyűlés soronkövetkező ülésszakáról közvetítést ad a Kossuth Rádió. November 19-én, csütörtökön 19 óra 25 perctől 20 óra 25 percig, 20-án, pénteken pedig 19 óra 30 perctől 20 óra 30 percig szóróznak hangképeket, tudósításokat a parlamentből.

Farkasgödörben

— Milyen a föld?

— Most már rá lehet menni, de a múlt héten leragadt a gép — mondja a traktoros és gyűrött cigarettát húz elő a zsebéből, morzsolja, gömbölyíti, aztán rágyújt. Vékony, izmos ember a traktoros, haja a svájci sapka alól kikunkorodik, rajta szürkén megállt a traktor-felverte por. Bajsza keskeny, kese és ívben görbül a szája fölé, hetykén, gunyorosan. Ha beszél a szemével együtt villognak hófehér fogai.

— Sok van még?

— Ez a tábla, de ezt már befejezzük, még egy fordulónk van, aztán átmegyünk oda ni, a falu mellé egy 28 holdas táblába. Akkor végeztünk a nagypallival.

Mert ez a határ, a Farkasgödör a Pécsváradi Egyesült Dózsa Termelőszövetkezet nagypalli üzemegységéhez tartozik. Szép határ, a hosszú völgyet lankás dombok szegélyezik. Balról nagy tábla kukoricát már szürkére fakitott az ősz, s mellette tavaszt idéz a dombra kapaszkodó őszi árpatábla.

— Azt is én vetettem — mondja a traktoros és az árpa felé bök a cigarettájával, aztán szippant egyet — sokat vetettem én az idén.

— Mégis mennyit?

— Búzából már vagy háromszáz holdat, őszi árpából 120 holdat.

— A gép bírta?

— Nem állt ez egy órát se a maga hibája miatt, ha mégis állt, hát a vetőgéppel volt valami baj, de azt is kijavítottuk.

— Mikor kezdett?

— Reggel hétkor és megyünk, amig látunk.

— Mennek, de mennyit mennek?

— Kilométerben nem tudnám én azt megmondani, de reggelenként nyolcvan literes tankomat feltöltöm, és van hogy hatvan liter üzemanyag elfogy egy nap alatt. Ebből tudom, hogy sokat megyek, mire egy ilyen táblát bevetek búzával.

Az UTOS még az első kiadások közé tartozik. Hidraulika emeli magasba a vetőgépet és engedi le, ha beállt Katona Lajos a következő sorba.

— A farosa hol van, meg a tárcsa elöl a gép?

— Elmentek enni, ebédelni, de már jönnek. Ott jön a tárcsához a Zetor.

— És maga?

— Én tarisznyából eszek valamit, mert várkonyi vagyok, nem érdemes hazamenni, addig is dolgozik az ember. Halad a munkával...

— Mit ebédelt a tarisznyából?

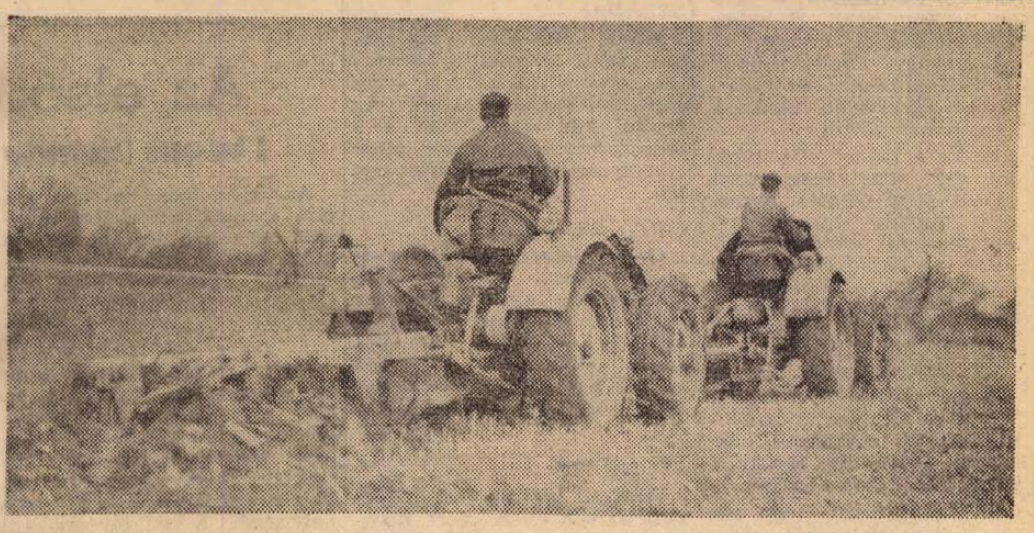
— Ma szalonnát csomagoltak otthon, azt ettem...

A Zetor már ideért az út mellé, ráfordul a táblára, odajár a tárcsa elé és folytatják a vetést, az utolsó holdakon a nagypalli határban. Katona Lajos azt mondta, hogy neki nem érdemes hazamenni ebédre, addig is dolgozik — kár, hogy a többiek nem így vélekednek. Jó az a meleg étel ilyenkor ősszel, de messze a falu, oda-vissza legalább öt kilométer, de lehet, hogy több is. Mennyivel gyorsabban haladnának ezzel a fontos, amúgyis elmaradt munkával, ha ezekben a napokban gondoskodna a tsz a meleg ebéd kiszállításáról — fogattal, mással. Időt is, meg üzemanyagot is megtakaritanának.

A búza is gyorsabban földbe kerülne.

Egyik sem elhanyagolható szempont...

(Gáldonyi)

Nehezen boldogulnak a hosszú esőzés után a traktorok a kötött talajjal. Bányavölgyi Béla és Mátyás Lajos két traktorral vontatja az ekét a ragadós kacsótai határban.

A honismereti szakkörök készülnek a felszabadulás huszadik évfordulójára

Nagyszabású tervekkel készülnek a felszabadulás huszadik évfordulójának megünneplésére a baranyai falvak honismereti szakkörei. Dr. Vargha Károly főiskolai docensnek, a Pécs—Baranyai Népművelési Tanácsadó honismereti szakreferensének segítségével figyelemre méltó gyűjtő munkát végeznek. Tizenöt olyan szakkör van már a megyében, amely vállalkozott arra, hogy valamilyen formában feldolgozza községének szociográfiáját.

A *szentlőrinci* szakkör két részben állítja össze a falu történetét, s mindkettőt könyv formában bekötve teszi a felszabadulást ünneplő gyűlés asztalára. A két rész között a felszabadulás lesz a választópont. A *bodolyabéri* szakkör a közös tanács keretében hozzátartozó másik két falu húszéves fejlődését is feldolgozza, mégpedig fényképekkel illusztrálva. *Bogádon* figyelemre méltó, hogy ókori és középkori helytörténeti adatokat is felhasználnak, méghozzá pontos számadatokkal. A *gerényesiek* a megyei és az Országos Levéltárban is kutatnak helyi vonatkozású adatok után. *Sellyén* a termelőszövetkezet történetét dolgozzák fel. Jól haladnak a munkával az *átaiak* is. Náluk már majdnem kész a község története, mindössze a Batthyány-család vagyoni viszonyait kutatják még, mert ez a család telepítette le az átaiakat. *Somogyhárságyon* falumúzeum jelleggel április negyedikén állandó kiállítást nyitnak a falu húszéves fejlődéséről.

A *hosszúhetényiek* pályázatot hirdetnek a falu történetének megírására. Pályázni lehet családmonográfiával, lakodalmi rigmusok, népviseleti tárgyú művek írásával, azonkívül a művelődési otthon fejlődésének tanulmányozásával. Április negyedikén ebben a faluban is gazdag anyagú kiállítást nyitnak, ahol főleg a bányászati és a mezőgazdasági munka használati tárgyait mutatják be. *Abaligeten* az építkezések vonatkozásában kutatják a falu történetét. 1859-es és 1864-es térképek alapján vizsgálják a „házak szociográfiáját". Már eddig megállapították a falu hosszában húzódó két zsellérsor házainak eredetét, sorsát. *Sásdon* 1919-től kezdik a község történetének ismertetését. *Egerágon* kiállítást rendeznek a falu rendkívül gazdag néprajzi anyagából.

Érdekes a *mohácsi* népművelési otthon honismereti szakkörének munkája is. Ők a város valamennyi üzemének és intézményének történetét feldolgozzák. A hatalmas méretű munkából már csak tíz üzem vagy intézmény története hiányzik.

Egy osztályban megszűnt a politechnika

A Leöwey Gimnáziumban néhány hete nincs politechnika az egyik osztályban. A különös helyzet magyarázata, ha lehet, még különösebb.

Mint ismeretes, a Leöweyben évek óta van egészségügyi politechnika. Nem éppen könnyen, de megteremtettek minden lehetőséget hozzá, a lányok az Ápolónőképző Intézetben gyakorolhattak, jó szakemberek foglalkoztak velük és a négy esztendő alatt elsajátíttottak annyit, amennyivel érettségi után azonnal elhelyezkedhettek egészségügyi pályán. Ápolónők, rendelőintézeti asszisztensek lettek belőlük. Arra vonatkozólag, hogy mennyire volt szükséges és indokolt Pécsett az ilyen politechnika, csak néhány dolgot: a szakvélemények szerint 1970-ig mintegy 700 fős hiánnyal kell számolnia a megye egészségügyének középkáderek tekintetében. Másrészt a gimnáziumból a tanulók több mint 50 százaléka helyezkedett el egészségügyi pályán, holott végeredményben egyszerű politechnikáról volt szó eddig.

Éppen ezért már egészségügyi szakközépiskola létesítésén gondolkodtak az utóbbi időben. Sopronban működik egy ilyen jellegű középiskola, s Pécsett is minden ok s nagyjából minden feltétel adva lett volna ehhez. Az új tanévre az iskolában gyakorlótermet is létesítettek, hogy megfelelően felkészülhessenek egy újabb osztály politechnikai oktatására.

Egy hónapig folyt az oktatás, jártak a diákok és tanítottak az oktatók — minden gyanu nélül. S akkor hirtelen utasítás érkezett az Egészségügyi Minisztériuból: be kell szüntetni az egészségügyi gyakorlati oktatást. Magyarázat nélkül.

Azóta a Leöwey Gimnázium egy osztályában nincs politechnikai oktatás. A megyei tanács egészségügyi osztálya szakvéleményt készített az iskola kérésére az egészségügyi politechnika szükségességéről. Ez a megye érdekében beszél. A szülők felháborodott kérvényt írnak — ez viszont a tanulóifjúság érdekét képviseli. Vagyis ez a furcsa és magyarázatnélküli utasítás — úgy látszik — eddig senkinek sem szolgálta az érdekét.

Jó volna tudni, hogy akkor miért született?

(Hallama)

Palántázzák az adventi kelkáposztát

A múlt hét végén a kedvező időjárást kihasználva meggyorsították a kukorica betakarítását a mohácsi határban. A városhoz tartozó Uj Barázda Termelőszövetkezet ezekben a napokban 130 fővel látott neki a kukoricatermelés betakarításához és szombatig a vetésterület mintegy 75 százalékáról szállították be a termést. A többi termelőszövetkezetben is igen jól állnak a kukorica-betakarítással. A háztáji és egyéni kukorica vetésterületekről is rövid időn belül véglegesen magtárba kerül a termés. Becslések szerint tegnap már a város határában mintegy 90 százalékban betakarították a kukoricát.

Ezzel egyidőben a hét végén tovább folytatták a vetést és a mohácsi termelőszövetkezeteknek 25 erőgépe dolgozott a határban, az elmúlt hét végén és vasárnap.

A II. Rákóczi Termelőszövetkezetben már befejezés előtt áll az adventi kelkáposzta palántázása, melyet naponta 60—70 termelőszövetkezeti tag végez.

Az őszi mezőgazdasági munkákkal egyidőben a mohácsi termelőszövetkezetek megkezdték a zárszámadások előkészítését. A főkönyvelők javaslatot tettek a leltározási bizottságok összetételére, s a leltározási ütemterv összeállítására. A mohácsi Uj Barázda Termelőszövetkezet a múlt héten már meg is kezdte a leltározást.

Egy hét az országutakon

HÉTFŐ:

Pécsett, a Szigeti úton közlekedett autóbuszával *Ákos Ferenc*, amikor összeütközött *Dani Antal* lovaskocsijával. Mivel mindketten szabálytalanul közlekedtek, mindkettőjük ellen szabálysértési eljárás indul.

Nem vette figyelembe az út síkosságát *Panka József*, s ezért Pécsett, a Szigeti úton nekicsúszott egy villanyoszlopnak. Szabálysértésért vonják felelősségre.

KEDD:

Potyondi Lajos személygépkocsijával Pécsett, a Széchenyi téren ittasan hajtott, s emiatt elütötte az úttest szélén tartózkodó dr. Antal Ferenc gyalogost, aki megsérült. Potyondi Lajos ellen bűnvádi eljárást indítottak.

SZERDA:

Későn vette észre a 10. számú vasúti őrháznál a leeresztett sorompót *Erb Ödön*, s így gépkocsijával nekiütközött. Az anyagi kár meghaladta a 3 ezer forintot. Erb Ödön ellen szabálysértési feljelentést tettek.

CSÜTÖRTÖK:

Orbán József tehergépkocsijával Pécsről Szalánta felé közlekedett, amikor minden ok nélkül fékezett, s a síkos úttesten nekicsúszott Gyutai László előtte haladó tehergépkocsijának. Orbán József ellen szabálysértési eljárás indul.

SZOMBAT:

Bűnvádi eljárás indul *Horváth István* ellen, mert Komlón, a Zobáki út 19. számú ház előtt a követési távolság be nem tartása és figyelmetlen vezetés miatt nekiment Szeiber Pál személygépkocsijának. A baleset következtében Horváth István súlyosan megsérült, az anyagi kár kétezer forint.

Ittas állapotban elkövetett gépjárművezetés bűntette miatt indul eljárás *Németh József* ellen, aki motorkerékpárjával Kővágószöllős és Cserkút között felbukott és megsérült.

VASÁRNAP:

Foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés bűntette miatt indul eljárás *Kersity Antal* ellen, aki Pécsett, a Siklósi úton elütötte az úttest szélén kerékpárjukat toló Dallos Sándort és Antal Istvánt. A baleset következtében Antal István a helyszínen meghalt, Dallos Sándor súlyos sérülést szenvedett.

Ajándékok karácsonyra

Az ajándékozás névnap, születésnap, házassági évforduló előtt is nagy gondot okoz; de karácsony előtt talán még nagyobbat. Az Óra- és Ékszerkereskedelmi Vállalat időben gondoskodik arról, hogy az ajándékozók munkáját megkönnyítse.

Pécsett a Bem utcai óra- és ékszerboltban máris emelkedett a forgalom. A raktárban azonban kétmillió forint értékű áru vár vevőre, s a még érkező áruk összege is meghaladja az egymilliót. Cseh bizsuk, melyek évek óta nagy népszerűségnek örvendenek, kaphatók a legnagyobb választékban. Ami még eddig nem volt: öngyújtós cigarettatárca is érkezett Kínából. Az egyik legelterjedtebb karácsonyi ajándék a karóra. Szovjet, német és svájci márkákban nagy a választék. Különösen a középárban vásárolható órák számíthatnak sikerre, köztük is a most megjelent Szláva és Zarja.

S ha már az óráknál tartunk, meg kell említeni a 11 köves ébresztőórákat, melyek utazáshoz, üdüléshez készültek, kicsik, sikkesek s nem is drágák.

A Kossuth Lajos utcai boltnak is csaknem kétmillió forint az árukészlete, ide is ugyancsak egymillió forint értékű áru érkezik. Tehát van és lesz bőven ajándék e két üzletből.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, szórványos futó esőkkel, a magasabb hegyeken hózáporokkal. Élénk, időnként erős északnyugati szél. A hőmérséklet csökken. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3—8, legmagasabb nappali hőmérséklet 6—10 fok között.

Az első gólyabál

A budapesti Illés-zenekar és a „Gézengúz" Pécsett

Az egyetemek és főiskolák első éveseik tiszteletére minden évben megrendezik a gólya bált. A három éve megindított Felsőfokú Vegyipari Gépészeti Technikum KISZ-szervezete azonban csak az idén tart először gólyabált.

Hogy minden vendég számára emlékezetes legyen ez az első, nagy báljuk, már hetekkel ezelőtt megkezdték az előkészületeket. Kibérelték november 21-én, szombaton estére a Pannónia Szálló összes helyiségét. A bál fővédnökéül dr. Szekér Gyulát, a nehézipari miniszter első helyettesét kérték fel. A felső termekben majd a legjobb budapesti amatőr-tánczenekarok egyike: az Illés-együttes játszik, a Pannónia étteremben pedig Dörömböző Géza népizenekara gondoskodik a jó hangulatról. A budapesti tánczenekarral együtt szerepel a Koncz Zsuzsa énekes szólista, aki másfél évvel ezelőtt a Magyar Televízió és a KISZ KB „Ki mit tud?" műsorában „Gézengúz" című számával vált ismertté a közönség előtt.

A bál iránt már most olyan nagy érdeklődés nyilvánul meg, hogy a rendezőség csak azoknak a vendégeknek a bejutását garantálja, akik meghívójuk mellé elővételben megszerzik a belépőjegyet is.

HÍREK

NOVEMBER 18 SZERDA — Jenő napja. A Nap kél: 6.53, nyugszik: 16.05 órakor. A Hold kél: 15.43, nyugszik: 4,55 órakor.

Hatvan éve, 1904. november 18-án mutatták be a budapesti Király Színházban a magyar operettzene egyik legjelentősebb alkotását, a János vitést. A Petőfi remekműve nyomán írt daljáték témájával és dallamaival új utat nyitott. Zenéjét — Bakonyi Károly szövegére és Heltai Jenő verseire — Kacsóh Pongrác szerezte, aki ezzel a művével egycsapásra országos hírnévre emelkedett. A János vitéznek azóta, szinte évről-évre megújuló sikere tanúsítja, hogy hat évtized óta mindmáig meg nem fakuló népszerűségű, legkedveltebb operettzenénk. Megalkotásánál Kacsóh visszanyúlt a magyar népi zene dallamforrásaihoz és kitűnően alkalmazta anélkül, hogy a dallamok üdeségükből vesztettek volna. A János vitéz zenéjének könnyed dallamossága, érzelemvilágának gazdagsága meghódította a magyar nép szívét. A példásan hű barátnak Bagónak dala, csakúgy, mint Iluskáé, Kukorica Janosié szokatlan népszerűségre tettek szert.

20 ÉVE, 1944. november 18-án felszabadult Hernádnémeti, Sajólád (ma Ládpetri), Bőcs, Kistokaj, Andornak (ma Andornaktája), Kerecsend, Kápolna, Detk, Kál, Hort, Tura, Valkó. Budapesten megalakult a Magyar Ifjúság Szabadságfrontja.

A televízió műsora

november 18-án, szerdán:

9.30: TV-híradó (ism.). 9.40: Sasfióka. Magyar kisfilm. 10.00: Az ékszerész és az ideggyógyász. Magyarul beszélő francia kis játékfilm (ism.). 14 éven felülieknek! 10.25: „Angyal" kalandjai. A művészi munka. Magyarul beszélő angol film (ism.). 14 éven felülieknek! 14.10: Győri Vasas ETO—Szófiai Lokomotiv bajnokcsapatok Európa Kupája labdarúgó-mérkőzés közvetítés Győrből. 17.03: Hírek. 17.10: Pedagógus-tapasztalatcsere. Az iskola-tv műsora. 18.20: Futópróba után... Közvetítés a Győri Wilhelm Pieck Vagon- és Gépgyárból. 18.50: A Magyar Hirdető műsora. 19.00: Lányok, asszonyok. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.45: Napi jegyzetünk. 19.50: Elővételben... 20.10: Gogol: Kártyások. Vígjáték. 21.05: Párizsi dallamok. Francia sanzonösszeállítás. 21.30: Magyar parnasszus. Zrínyi Miklós halálának 300. évfordulóján. Kisfilm. 21.45: Hol tart ma az orvostudomány? Orvostudomány és igazságszolgáltatás (ism.). 22.10: TV-híradó — 2. kiadás.

●

— **A svéd rádió** november 26-án Pécs felszabadulásának napján 20 perces adást sugároz Pécs városáról. A visszaemlékezést dr. Vörös Márton svéd nyelven mondja el. Dr. Vörös Márton korábban a stockholmi egyemen tanított, majd a Svéd Vöröskereszt megbízottja volt Pécsett. Szorosan együttműködött a Pécset felszabadító szovjet katonaegészségügyi szervekkel.

— **„Sláger-párbaj"** címmel tánczenei estet rendez az Országos Rendező Iroda, november 20-án, pénteken este fél 6 és háromnegyed 9 órai kezdettel a Liszt-teremben (Kossuth L. u. 83.). Közreműködik: Lea Ivanova, Tasa Tasev, Németh József, Mikes Éva. Konferál: Murányi Lili. Zenekar: Eddy Kazassian Luxemburg Comboja. Jegyek kaphatók az Országos Filharmóniánál, Színház tér 2.

— **A Magyar Irók Szövetsége vendégeként** november 26—27-én Pécsre látogat két jugoszláv író, Gustav Krklec és Schäffer Pál. A jugoszláv írókvendégek a Pécsett élő írókkal tapasztalatcsere jellegű megbeszéléseket folytatnak.

●

BRIGITTE BARDOT JÖVENDŐ TERVEI

A népszerű francia filmszínésznő tíz hónappal ezelőtt forgatta utolsó filmjét „Bűbájos bolond" címmel. Jelenleg három filmforgatókönyvet tanulmányoz: Louis Malle: „Viva Maria" című forgatókönyvét, amelyben Bardot énekesnőt alakítana; egy zenés vígjátékot Jacques Semynek, „A Cherbourg-i esernyők" című cannes-i díjnyertes film rendezőjének következő filmjét, és Darryl Zanuck 1965 végére beütemezett bűnügyi történetét, amely Robert Thomas: „Csapda egyetlen férfinek" című írásából készül.

— **„Szovjet városok"** címmel kiállítás nyílott november 17-én az MSZBT és a Doktor Sándor Művelődési Ház ifjúsági klubjában. A megnyitó után bemutatták a Moszkva, Kiev, Volgográd ma és Kötekedő Mira című szovjet filmeket.

— **A „Kisvárosi Lady Macbeth"** előadása, melyet a Puccini-bérlet keretében játszanak, ma a színlaptól eltérően délután 5 órakor lesz a Pécsi Nemzeti Színházban.

— **A Budapest Filmstúdió** a közelmúltban népművészeti filmet készített, mely az egyszerű falusi alkotóműhelyek titkait mutatja be. A több mint húsz perces film jelentős időt szentel Kiss Ernő népi faragó művész Zrínyi kirohanása című nagy fali kompozíciójának, mely a közelgő szigetvári jubileum tiszteletére készült.

●

A járda közepén

Jó dolog az utcai újságárusítás. Az embernek léptenyomon eszébe juttatja, hogy megszokott képeslapját még nem vette meg, vagy erőteljesen felhívja a figyelmet egy új lapra, folyóiratra.

Felállítása tehát mindenképpen indokolt és nem utolsósorban gazdaságos is: kis hely, kis befektetés és nagy az üzlet.

De talán azt, hogy hova állítsák, meg lehetne jobban is nézni. A szigetvári újságos bódé felállítói ezt nem nagy körültekintéssel végezték. hisz jobb helye is lehetne, mint pont a járda közepe. Egy kicsit beljebb, vagy talán a tér másik oldalán mindenképpen jobb lett volna!

Rajczy Lajos

●

— **A Tanárképző Főiskolán** Kerék Imre főiskolai hallgató verseiből szombaton, 21-én előadói estet rendeznek.

— **Népszerű lett** rövi idő alatt a Patyolat Vállalat kárpittisztító gépe, amelyet telefonhívásra házhoz visznek és a megrendelő kívánsága szerint tisztítják vele a bútorkárpitokat.

— **Tenessee Williams:** Ez a ház bontásra vár című kétszemélyes, egyfelvonásos művét próbálják Mécs László vezetésével a pécsi felsőoktatási intézmények KISZ-szervezeteinek kisszínpadán.

— **Korszerű italboltot** létesít Kölkeden a Mohács és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet közel félmillió forintos átalakítással. Az épületben cukrászda is lesz. Az italbolt előreláthatólag 1965. május elsején készül el.

— **Ankét az ifjúságról.** „Az ifjúságról jogász szemmel" címmel ankétot rendeznek ma este 6 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Háza nagytermében (Déryné u. 18.). Az ankétot dr. Tamásfy József, a fiatalkorúak bírája vezeti. Felkért hozzászólók: dr. Jászai László, a fiatalkorúak ügyésze és dr. Kisbán Tamás ügyvéd. — A belépés díjtalan. (x)

Hetvenkétmillió forint mezőgazdasági gépekre

A nagyüzemi mezőgazdaság fejlődésével szinte napról nap ra nő az igény erő- és munkagépek iránt. A gépellátást a megyei AGROKER bonyolítja le. A megye ez évi gépkerete 72 millió forint volt s ebből szeptember 30-ig tehát az első háromnegyed évben 42 millió forintot felhasználtak. Az AGROKER véleménye szerint minden jel arra mutat, hogy az év végéig a teljes összeget felhasználják. Ehhez azonban az szükséges, hogy a termelőszövetkezetek az AGROKER telepére már beérkezett és ott elfekvő gépeket valóban el is szállítsák. Vonatkozik ez mindenekelőtt az öntöző berendezésekre. A dunafalvi termelőszövetkezet négy, a sárháti Uj Ut Termelőszövetkezet két öntözőberendezést még nem szállított el. S ezen felül is raktáron van még néhány komoly értéket képviselő berendezés.

301 traktort vásárolnak

A megye nagyüzemeinek erőgépparkja az elmúlt két év ben sokat fiatalodott. A régi traktorokat már jórészt kiselejtezték. Az idén 301 új traktort vásárolnak az állami gazdaságok, gépállomások és termelőszövetkezetek. Ezek a traktorok havonkénti ütemezésben érkeztek. November elsejéig úgyszólván minden gyár pontosan szállította az erőgépeket. Külön ki kell emelni a csehszlovák szállítást, a közkedvelt Zetor 30-as traktorokból 34 volt a megye kerete s mind a 34 megérkezett, a tervezett 99 Szuper Zetor traktor is kinn van már a gazdaságokban. Különösen nagy szükség van az idei csapadékos időjárásban a szovjet lánc talpas traktorokra. Az SZ—100-as lánctalpasokból 23 volt a megye kerete s ebből 20 már megérkezett. Ezek a gépek zömmel a gépállomásokra kerültek, ahol a mélyforgatási és talajjavítási munkákból veszik ki részüket. A DT—54-es szovjet lánctalpas traktorból hatot rendelt az AGROKER s ebből négy meg is érkezett. Legnagyobb lemaradás a magyar traktoroknál tapasztalható. A közkedvelt négykerékmeghajtású UE—28-as magyar traktorból 104 a megye éves kerete, de november 1-ig csak 73 érkezett meg. A Dutra vagy D 4—K gépekből a 34-gyel szemben 25 érkezett. A 301 traktorból mindössze 45 traktor szállítása maradt vissza az év utolsó két hónapjára, de a legfrisebb értesülések szerint a novemberre ütemezett traktorszállítmány már útban van Pécs felé és rövidesen hozzájuthatnak a megrendelők.

Kombájnok, pótkocsik

Nem szerepelt a felsorolásban az RS—09-es kis traktor, más néven eszközhordozó, melyből 51 érkezett Pécsre s ebből 22 el is fogyott. 29 még raktáron van. Ez a kis traktor mely igen sok műveletet képes elvégezni, már szabad gép, tehát korlátlanul vásárolható, s bármikor kapható.

A gépellátás javulását mutatja, hogy az éveken át hiány cikként szereplő, azaz csak kisebb mennyiségben rendelkezésre álló pótkocsiból, az idén jelentős mennyiséget, mintegy 220 pótkocsit vásárolhattak meg a nagyüzemek, s további 18 pótkocsi érkezését várják. A megye gabonakombájn parkja 32 új kombájnnal nőtt az idén a tervnek megfelelően. A kombájnok zöme már az aratás idejére megérkezett. A korábbi években hiány volt sílókombájnokból is. Ebben az évben háromféle sílókukorica betakarító gép közül is választhattak a mezőgazdasági üzemek. Az AC—1,8-as sílókombájnból 50 érkezett, ezen kívül 20 szovjet sílókombájnt és 25 Orkán járvasílózót kapott a megye mezőgazdasága.

Az öntözéses gazdálkodás fejlődését segítette elő az a 86 öntözőberendezés, mely 1964-ben a megyébe érkezett. Az öntözőberendezések tekintetében a hazai ipar megkezdte az 1965. évi előszállításokat is. Jelenleg 9 MA—220-as és egy MA—350-es öntöző gépagregát van raktáron az AGROKER pécsi telepén s az ehhez szükséges részben horganyzott részben műanyag csövek folyamatosan érkeznek, még ez év végéig. Ezek a gépek a termelőszövetkezetekbe kerülnek.

Csökkent a vetőgéphiány

A munkagépek közül ebben az évben is a vetőgépek iránt nyilvánult meg a legnagyobb érdeklődés. Nagyteljesítményű vetőgépekből még az elmúlt évben is hiány mutatkozott a termelőszövetkezeteknél. Ezt a hiányt pótolta az a 98 vetőgép, melyet a megye ebben az évben kapott. Ezek a nagy kapacitású, 24 és 48 soros Saxónia gépek — NDK gyártmány — már teljes kapacitással veszik ki részüket az őszi munkából. Az év végéig még további tizennégy UTV vetőgép érkezését várják az AGROKER pécsi telepére. Kisebb az érdeklődés az ekék iránt, ami azt mutatja, hogy ekével már korábban ellátták magukat a tsz-ek. Az 500 új ekéből az őszi szezonban csak 200 fogyott el, s még 300 raktáron van. Gyűrűshengerből 200 van még raktáron, különféle kultivátorokból 80. A közelmúltban Siklóson bemutatott új rendfelszedő rakodó gépből már sok gazdára talált, de még 25 van raktáron s még további igényeket is ki tud elégíteni a vállalat.

Lea Ivanova Pécsett szerepel

November 20-án, pénteken fél 6 és fél 9 órai kezdettel a Liszt teremben szerepel Lea Ivanova, a kedvelt énekesnő, a Sláger párbaj című műsor keretében. Fellép Tasa Tasev és Eddy Kazassian luxemburg combója. Közreműködnek még Németh József és Mikes Éva, valamint Vitray Tamás.

Menyét—őz párviadal

Dávid és Góliát harcához hasanló párviadal zajlott le a Mecsek egyik keleti erdőségében egy menyét és egy fiatal őz között. A menyét a legapróbb ragadozó állat — vékony teste alig arasznyi hosszúságú — viszont a legvérszomjasabb is. Az őz, amelyet megtámadott, legalább öt hónapos, jól fejlett gida volt. A menyét rágrott a békésen legelésző állatra és éles fogaival feltépte annak nyakán az eret. A gida hasztalanul próbált megszabadulni tőle, hiába ugrált, futott, dobálta magát, a kis ragadozó, mint lovas a nyeregben, úgy tapadt az őzre. A menyét nem hússal táplálkozik, hanem a vérét szívja ki az áldozatainak. Most is így történt. Csak akkor hagyta ott a halálosan elgyengült őzet, amikor teljesen jóllakott a vérével. A helyszínre érkező vadőr már csak a kegyelemdöfést adhatta meg a szerencsétlenül járt gidának.

Iskola — albérletben

Az évfordulók nemcsak alkalmat adnak a visszapillantásra, de kötelességgé is teszik a számvetést. A pécsi Kereskedelmi Tanulóiskola tízéves. Nem valószínű, hogy látványos ünnepségekre kerülne sor ebből az alkalomból, de szó nélkül elmenni az évforduló mellett kár lenne.

1954. őszén kezdődött meg a kereskedelmi szakmunkásképzés. A korábbi években ilyen oktatás nem volt, az eladók többsége szakképzettség nélkül állt a pultok mögé. A Belkereskedelmi Minisztérium utasítása alapján tíz évvel ezelőtt harminc fiatallal megkezdte működését Pécsett az az iskola, amelynek ma felnőtt tanulóival együtt ezerkétszáz növendéke van. Ez a két szám talán önmagában is elég a fejlődés igazolására.

Iskola — tanárok nélkül

A miniszteri rendelet megjelenése után Kiss Miklóst kinevezték igazgatónak, szobát kapott a Közgazdasági Technikum épületében, de egyetlen munkatársa sem volt. Az első időben óraadó tanárokkal működött az iskola, s mikor később végre két státuszt kapott, az már az álmok beteljesülését jelentette. Ma már tizenkét főből áll a tantestület, s valamennyien szakképzettek.

Baranya megyében ez az egyetlen ilyen jellegű iskola. Az 1964—65-ös tanévre 612 tanuló iratkozott be, s ehhez jön még hatszáz felnőtt.

Az általános iskolai végzettséggel rendelkezők részére három év a tanulóidő. Ennek megfelelően 7 első, 6 második és 6 harmadik, valamint egy érettségizett osztályt állítottak fel.

Baranya megye kereskedelmi ellátottsága az utóbbi években rohamos fejlődésnek indult, javult az üzlethálózat, szaporodtak a boltok, s ez mindenféle korszerűsítési kísérlet ellenére maga után vonta a létszámnövekedést. Kevés az eladó, — s hozzátehetjük: még kevesebb a jó eladó. A tanulóiskola tanárai elmondották, hogy volt egy olyan elhatározása a kereskedelmi szerveknek, mely szerint közepesnél rosszabb eredményt elért fiatalokat nem vesznek fel bolti eladónak, de erről a nemes megkötöttségről hamarosan le kellett mondani, mert még úgy is kevés az ember, ha minden jelentkezőt felvesznek. Ez természetesen azt jelenti, hogy az iskola felelőssége nagyobb lett. Az elmúlt évben például 12 tanulót kellett elbuktatni annak ellenére, hogy a vállalatok, melyek az ipari tanulókat szerződtetik, minden segítséget megadnak a tanulásban. Az egész megyében megszervezték az oktatási felelősök rendszerét, s a vállalatokkal is rendszeres, szoros kapcsolatot tartanak fenn. Az ipari tanulókkal foglalkozók részére például pedagógiai előadásokat tartottak az iskola tanárai, s minden negyedévben közös megbeszéléseken értékelik ki az eredményeket.

Óra a folyosón

Az igazi problémát azonban nem a diákok tanulmányi eredménye jelenti, hanem az, hogy a Kereskedelmi Tanulóiskolának megalakulása óta még egyetlen percig sem volt saját helyisége. A Belkereskedelmi Minisztérium felügyelete alá tartozó intézet a Közgazdasági Technikum épületében kezdte meg működését délutáni oktatás formájában, azonban a technikum növekedésével kiszorultak az épületből. És ezzel megkezdődött a kálvária. Az igazgatói szoba a technikumban maradt, a tanári a Széchenyi Gimnázium egy politechnikai oktatás céljaira használt termében kapott helyet, míg az osztályok a gimnázium tantermeiben természetesen este. A Köztársaság téri általános iskola elkészültével ott kaptak menedéket. A korszerű iskola, tágas termeivel, ha kényszermegoldást jelentett is, de biztosította az oktatás feltételeit. Az idei évben azonban már itt is sűrűsödnek a gyanús jelek.

Az új tanévben ugyanis a Köztársaság téri iskola néhány osztálya részére bevezették a délutáni oktatást, ami azt jelenti, hogy a szükségesnél kevesebb termet tudnak csak átengedni az ipari tanulóknak. Későn kezdődik a tanítás, zajos, zavart környezetben, mint például a folyosón, s ennek következménye, hogy későn fejeződnek be az órák, a vidéki tanulók csak éjszaka érnek haza. Nem ritka az olyan gyerek, aki éjfél után ér haza, helyesebben a vasútállomásra, ahonnan még három-négy kilométeres gyalogút várja.

Ez év augusztusában Kiss Miklós igazgató levelet küldött a városi tanács művelődésügyi osztályára ismertetve ezeket a problémákat. Megoldást is javasolt, ugyanis a Móricz Zsigmond téri iskola elkészültével a Szabadság úti épület felszabadult. A válasz azonban semmi biztatót nem tartalmazott, a teremhiányra emlékeztetett és felhívta a figyelmet arra, hogy a jövő évben mindez fokozottabb mértékben jelentkezik majd.

Mi a megoldás?

A helyzet súlyosságát mindenki elismeri, aki akárcsak egyszer is járt a Kereskedelmi Tanulóiskolában. Egy iskola — amely nincs. Egy iskola — amelytől sokat várnak. Egy iskola — mely becsülettel dolgozik. Az elmúlt években több alkalommal felkérte a minisztérium az iskola tanárait tankönyvek írására, bevonta őket az országos tantervek és reformok kidolgozásába, s a vállalatok is elégedettek, melyek kapcsolatban vannak vele.

A kereskedelmi tanulóképzéssel már a párt központi szervei is foglalkoztak, hangsúlyozták fontosságát. Olyan ügyről van szó, mely mindenkit érint. Tízéves a tanulóiskola. Ha csendesen is, ha látványosságok nélkül is múlik el ez az ünnep, nem szabad, hogy nyomtalanul múljon el...

Békés Sándor

ZRÍNYI MIKLÓS

300 éve halt meg a költő és hadvezér

Élete derekán, 1664. november 18-án, 44 éves korában dőlt ki a küzdők sorából Zrínyi Miklós, a költő és hadvezér, mielőtt még nagy terveit megvalósíthatta volna. Hatalmas hadműveletek irányítására volt hivatott, de sohasem állhatott az ország élére, sohasem kapott politikai és katonai zsenialitásához méltó feladatot. Élete ennek ellenére sem volt sikertelen. Munkásságának eredményeit megtaláljuk kezdeményezéseiben, terveiben, elméleti munkáiban, elsősorban a magyar haditudomány megteremtésében és a társadalom lelkiismeretének felébresztésében. Tehetsége ott ragyog a függetlenség kivívására mozgósító eszméiben és mindenek felett halhatatlan költői remekműveiben, „A szigeti veszedelem", „A török áfium ellen való orvosság", „Vitéz hadnagy" stb. soraiban.

Iskoláit Nagyszombaton, Grázban és Bécsben végezte. A mindvégig jeles tanuló tanulmányainak folytatására Itáliába utazott. Az Olaszországban töltött esztendők benyomásai egész életére gazdagon színezték lelkivilágát, gondolkodását és kitörölhetetlen nyomot hagytak műveltségében. Olaszországban tökéletesen megtanult olaszul és franciául, bécsi tanulmányai idején németül és latinul, hazai környezetében pedig horvátul.

1637-ben hazatért Itáliából és hamarosan megírja híres „Török áfiumát". Ebben a művében született meg a magyar nemzeti hadsereg felállításának programja. Zrínyi a megszervezendő nemzeti hadsereget főként parasztokból állítaná össze, s kizárólag azt hangsúlyozza, hogy csak a parasztokban vannak meg az erkölcsi és fizikai adottságok, amelyek feltételei annak, hogy valakiből jó katonát lehessen kiképezni. Különös súllyal vetődik fel nála az a kérdés, hogy kik vezetnék és képeznék ki ezt a hadsereget.

A jó hadi népet elő lehetne állítani a parasztokból, de ennek vezetésére alkalmas jó tiszteket nálunk nem találni. Ezért javasolja, hogy fogadjunk rövid időre külföldi tiszteket, akik majd képeznék ezt a hadsereget s megtanítják a katonai tudományokra. Ugyanakkor kimondja azonban: „Mihelyt a magyar megtanul, nem kívánok osztán ilyent másutt keresni". Mátyás király példájára hivatkozik, aki tiszteket a magyar nép fiai között keresett és talált. Nyilvánvaló tehát, hogy Zrínyi tervezett új hadserege összetételében és tisztjei nagy részében népi hadsereg lett volna. Sajnos, az új magyar nemzeti hadsereg felállításának terve a bécsi udvar, valamint egyes magyar főurak ármánykodása és féltékenysége miatt nem valósulhatott meg.

Zrínyi teljesen magára hagyatva, saját erejéből összeállított 20 000 főnyi bátor, főleg Zala, Vas megye magyarjaiból és muraközi horvátokból álló lovas csapatot is, 1664. január 21-én rajtaüt a török megszállta várakon és erősségeken. A téli támadás gondolata teljesen bevált. Rövid három hét leforgása alatt elfoglalta Berzencét, Segesdet, Babócsát, Barcsot, Sásdot, Pécs külső várát, majd Baranyavárt, Dárdát. Ezután tovább száguld Eszék alá, ahol a török ágyúk tűze közepette fölgyújtatja a híres eszéki Szulejmán-hidat, ezt a három mérföld hosszúságú hadmérnöki remeket, s közben elpusztítja a dárdai hidat is.

Mivel Pécs belső várának bevételére a fáradtság, a fagy és a hó miatt nincs lehetősége csapatával február 19-én visszatér a Mura közbe. A hadjárat során 3000 fogoly, 50 ágyú, 30 000 marha, 3000 ló, sok hadizászló lesz zsákmányukká. A vakmerő hadjárat híre csakhamar bejárta a világot és páratlan dicsőséget szerzett hősének. VII. Sándor pápa hadvezéri kalappal és arany nyaklánccal ajándékozza meg Zrínyit. XIV. Lajos francia király 20 000 aranyat küld a további hadjárat költségeire, a német és olasz fejedelmek pénzt és hadfelszereléseket küldenek. Odák, énekek, magasztaló prózai írások valóságos özöne árasztja el Európát. Külföldi utazók állítása szerint Zrínyi hadjáratának híre még Perzsiába, sőt Kínába is eljutott. A nádorhoz intézett február 12-i keletű levelében többek között ezt írja: „Most vagy soha nem dönthető meg őfelsége az ottomán hadat, és ha sokáig tanácskozunk, még azt is, amit eddig cselekedtünk, elveszíthetjük. Bezzeg, ha nekem csak egy kis értékem (pénzem) volna most és több katonám lenne, Kanizsát három hét alatt magyarrá tenném (visszafoglalná), de mindenemet, amim volt, erre az expedicióra költöttem".

Zrínyi a hadjárat után Bécsbe sietett, kért, könyörgött, hogy hádseregét kénytelen szélnek ereszteni, mivel sajátjából már nem képes tartani. Közben a török is mozgolódni kezdett. Fűtötte a bosszúvágy az eszéki csapásért. A nyár folyamán nagyjából már helyrehozatta az eszéki hidat, így támadásra is gondolhatott. A császári udvarnak azonban úgy látszik, a legkisebb gondja sem volt, hogy Zrínyinek a kért segítséget megadja.

Ilyen körülmények között jött el a végzetes november 18-a, Zrínyi a vele rokonszenvező fiatal főúr — Bethlen Miklós — társaságában a kruzseváci erdőlakban tanácskozott. Ott meghánytákvetették a haza sorsát, majd vaddisznó-vadászatra indultak.

A vadászat után mindketten kocsira ültek, amikor Paka nevű horvát vadász jelentette Zrínyinek, hogy az erdőben nem messze megtalálta a megsebzett vadkant. Zrínyi leszállt kocsijáról, hogy végezzen a kannal. Rövid idő elteltével Paka vadász lélekszakadva jelentette Bethlen grófnak, hogy a nagyurat a megsebzett vadkan fölnyársalta és megölte.

A nemzeti igazságérzet nem tudott belenyugodni ebbe. Szinte a halál órájában elkezdődött a vadászat körüli találgatás: Megölték a nagy embert: Paka vadász ölte meg... — Felbérelték? A haragos Nádasdi, a gyűlölködő Montecuccoli vagy a bécsi kormány? Bethlen adatainak hitelességéhez nem fér kétség. A halálos küzdelemnek megbízható szemtanúja nem volt.

Zrínyi halálának híre futótűzként terjedt el az országban, sőt egész Európában és mindenütt nagy és mély részvétet keltett. Miként kilenc hónappal azelőtt a téli hadjárat nagyszerű hírei, úgy most a gyászos esemény visszhangja járta át a hazai és európai közvéleményt. Zrínyi halálával a magyarság fej. nélkül maradt.

Dallos Ferenc

Vadász-„inasok"

A vadászok között új fogalom terjedt el: a vadászinas elnevezés. Németh János, a pécsi járási tanács erdészeti és vadászati felügyelője, aki 1950-től dolgozik ebben a beosztásban, különösen szívügyének tartja fiatal vadászok képzését. Azt akarja, hogy jó vadászok gondjára legyen bízva a vad, s ezért már gyermekkorukban kell kezdeni tanításukat. A jövendő vadászokat ne csak a zsákmány izgassa, érdekelje őket a természet, sportot lássanak a vadászatban: ne csak lőjjék a vadat, hanem óvják is, amikor az rászorul.

Németh János bácsit már régóta kísérgetik fiatal fiúk általában 15—18 évesek, akiket ő vadász-inasoknak nevezett el. Ezek a fiúk sok régi vadásszal versenyre kelhetnének szakismeret dolgában, ugyanis mire puskát kaphatnak a kezükbe, elméletileg kitűnően ismerik a vadászat minden csínját-bínját. Amikor vizsgára kerül egy ilyen fiatal vadász, aki az ő keze alatt nevelkedett, mindig kéri a vizsgáztató bizottságot, hogy a szokottnál szigorúbban, alaposabban faggassák ki őket, — így is mindegyik kitűnőre vizsgázott. Jelenleg három vadászinas kísérgeti vasárnaponként, amikor portyára indul. Ezek vagy hajtóként vannak vele, vagy csak egyszerűen kísérik őt: hallgatják amit mond és figyelik, mit csinál. A vadászinasok így idejüket jó társaságban és hasznosan töltik el, olyan szenvedélynek hódolnak, amely nem káros, hanem kedvezően hat vissza a tanulmányaikra is, hiszen kitűnően megismerik az állatok és madarak világát, életét, szokásait.

Szíria—Izrael-kérdés

a Biztonsági Tanács rendkívüli ülésén

A Biztonsági Tanács hétfőn este rendkívüli ülést tartott, hogy megvitassa az izraeli-szíriai tűzszüneti vonal mentén november 13-án kirobbant fegyveres összetűzés kérdését.

Az ülés elején U Thant ENSZ-főtitkár közölte: még nem kapott jelentést az ENSZ palesztinai fegyverszüneti bizottságától a súlyos határincidens körülményeiről.

A TASZSZ beszámolója szerint a vitában felszólaló Rafik Asha szíriai delegátus elmondotta, hogy az izraeli repülőgépek nemcsak a határőrállásokat bombázták és lőtték rakétával, hanem a környező szíriai falvakat is. A támadásnak 7 halálos és 25 sebesült áldozata van. A légitámadás előtt az izraeli fegyveres erők egységei, amelyek a tűzszüneti megállapodások megsértésével teljesen ellenőrzésük alá akarják vonni a demilitarizált övezetet, fegyveres összetűzést provokáltak.

Rafik Asha emlékeztetett arra, hogy a Biztonsági Tanács eddig már háromszor ítélte el Izraelt Szíria ellen irányuló fegyveres agresszió miatt. Végül felhívta a Biztonsági Tanácsot, hogy haladéktalanul tegyen intézkedéseket az agresszív izraeli cselekmények megakadályozása céljából.

Szidi Baba marokkói küldött támogatta a szíriai álláspontot. Rámutatott, hogy az izraeli légitámadás „a megelőző háború" politikájának a megnyilvánulása. Ezt a politikát izrael legreakciósabb körei vallják magukénak.

Michael Comay izraeli megbízott a szíriai kormányra hárította a felelősséget a határincidensért.

A Biztonsági Tanács ezután határozathozatal nélkül elnapolta az ülést. Adlai Stevenson, a tanács elnöke bejelentette, hogy a legközelebbi ülés időpontját később fogják meghatározni, miután tárgyalt a tanács tagjaival és megkapta a jelentést Odd Bull tábornoktól, az ENSZ palesztinai fegyverszüneti bizottságának vezérkari főnökétől.

Wilson beszéde

a londoni főpolgármester hagyományos bankettjén

London:

Harold Wilson angol miniszterelnök hétfőn este beszédet mondott a londoni főpolgármester hagyományos bankettjén. Az új miniszterelnök beszédében első izben foglalkozott külpolitikai kérdésekkel azóta, hogy a választások eredményeképpen munkáspárti kormány alakult Angliában.

Wilson hangoztatta, hogy nem kíván részletekbe bocsátkozni az egyes problémák tárgyalásánál, minthogy Anglia a közeljövőben „fontos tárgyalásokat kezd szövetségeseivel". A tárgyalások során Anglia két célt kíván elérni: először erősíteni a NATO-t és végetvetni azoknak a szeparatista törekvéseknek, amelyek a szervezetet az elmúlt két évben gyengítették; másodszor az előbbi célt olyan módszerekkel elérni, amelyek megkönnyítenék a nukleáris kérdésekkel kapcsolatos nemzetközi megállapodás létrejöttét.

Anglia NATO-beli szerepéről szólva Wilson hangoztatta, hogy az országnak az atomfegyvereknek a szervezeten belüli és kívüli elterjedése ellen kell küzdenie és arra kell törekednie, hogy nukleáris kérdésekben kikérjék a NATO tagjainak véleményét. „Nem akarjuk, hogy több ujj nyugodjék a nukleáris fegyvereket működésbe hozó ravaszon, s a tárgyalások során egyik fő célunk az lesz, hogy e ravaszon egy ujj se legyen" — jelentette ki az angol miniszterelnök, majd hangoztatta, hogy a leszerelés problémája változatlanul korunk legfontosabb kérdése.

Harold Wilson beszédében ezután határozottan elvetette a különálló „európai elrettentő atomütőerő" gondolatát, amelyet főképpen De Gaulle francia elnök szorgalmazott. Ez az ütőerő akadályokat gördítene a nyugat és a kelet közti újabb megállapodások útjába és a NATO-n belüli ellentéteket is csak fokozná.

Az ENSZ-ről szólva Wilson hangoztatta, hogy kormánya a világszervezet befolyásának növelését kívánja előmozdítani. Megállapította, hogy az ENSZ „hiányosságai ellenére is a világ reménysége".

A Dél-Koreának nyújtott japán kölcsön háttere

Hosszadalmas tárgyalások után megállapodás jött létre, mely szerint Japán 20 millió dolláros rövidlejáratú hitelt nyújt Dél-Koreának.

A Pravda keddi számában közölt kommentárjában Ivanov rávilágít a megállapodás politikai hátterére.

— A kölcsönről folytatott tárgyalások és az ezek nyomán létrejött megállapodás — írja — azoknak a tárgyalásoknak a láncszemét alkották, amelyeknek célja, hogy „normalizálják" Japán és Dél-Korea viszonyát. Ehhez ugyanis az Egyesült Államoknak komoly érdekei fűződnek, mert a washingtoni kormány keletázsiai pozicióinak megerősítésére egy újabb agresszív tömb megalakítását tervezik. Az új blokkhoz — északkelet-ázsiai védelmi szervezet (NEATO) — Japán, Dél-Korea, Tajvan és a Fülöp-szigetek tartoznának.

Igy válik szükségessé az Egyesült Államok számára, hogy a tervezett agresszív tömb két tagja, Dél-Korea és Japán között rendeződjenek a kapcsolatok. Ez tehát a Dél-Koreának nyújtott japán kölcsön politikai háttere — mutat rá Ivanov.

Politikai feszültség Törökországban

Ankara utcáin diákok tüntetést rendeztek és nyilvánosan elégették azoknak a lapoknak a példányszámait, amelyek az 1960. évi forradalom által hozott reformok ellen írtak cikkeket. Hírügynökségi jelentések szerint egyébként is rossz hangulat uralkodik a török fővárosban a legutóbbi parlamenti viták miatt, amelyek során igen heves hangú beszédek hangzottak el. Ankarában ezt a feszültséget az 1965. júniusra kitűzött választások közeledésével, valamint az igazság párt november végi kongresszusának előkészületeivel magyarázzák. Ennek az ellenzéki pártnak a képviselői most egymásra licitálnak a heves hangú szónoklatokban, hogy biztosítsák maguknak a vidéki szervezetek küdötteinek támogatását a kongresszuson, amelynek feladata a többi között, hogy megválassza a párt elnökét.

Inönü miniszterelnök hétfőn megbeszélésre hívta össze a pártok vezetőit, s felkérte őket, hogy működjenek együtt a nyugalom helyreállításában.

Egyes hírek szerint a megbeszélésen szóba került a katonai vezetők tiltakozása is az ellen, hogy az igazság párt támadta a hadsereget és az 1960. évi forradalom reformjait. Cevdet Sunay, a török vezérkar főnöke ezt a panaszt egyébként a nemzetgyűlés elnöke elé terjesztette. A nemzetgyűlés elnöke a levél kézhezvétele után azonnal tanácskozásra hívta össze valamennyi politikai párt parlamenti vezetőit.

Időközben megbeszélést tartottak Izmirben a török fegyveres erők parancsnokai is.

Kölcsönkötvényekkel üzérkedett...

A Legfelsőbb Bíróság — fellebbezés folytán — ítélkezett Szabó László Gyula és társai kölcsönkötvényekkel elkövetett üzérkedési bűnügyében.

Szabó László Gyula budapesti lakos megszorult, vagy ittas emberektől nagy menynyiségű terv- és békekölcsönkötvényt vásárolt fel csekély összegért. Mintegy 200 000 forint névértékű kötvényt maga vett meg, további több mint kétmillió forint névértékű kötvényt pedig ügynökei — Ali Imre és Prauda Ferenc — közreműködésével vásárolt össze. Szabó László Gyula évekig nem dolgozott, s az üzérkedéssel szerzett kötvényekre jutó nyereményekből élt. Nála és társainál leleplezésükkor mintegy 22 000 kötvényt találtak.

A Legfelsőbb Bíróság Szabó László Gyulát bűnösnek mondta ki tettesi minőségben, üzletszerűen és jelentős értékű árura nézve elkövetett üzérkedésben, valamint közveszélyes munkakerülésben, s ezért az első fokon kiszabott két évi szabadságvesztés súlyosbításával három évi szabadságvesztésre ítélte.

Ali Imre egy évi és hat hónapi és Prauda Ferenc egy évi és négy hónapi szabadságvesztés büntetését helybenhagyta a bíróság, az üzérkedéssel szerzett kötvényeket pedig elkobozta.

Gyilkolnak Csombe zsoldosai

A Pravda londoni tudósítója beszélgetést folytatott Geoffrey Mann angol állampolgárral, aki Kongóban, Csombe hadseregében szolgált zsoldosként, de onnan Londonba szökött.

A tudósítónak Mann elmondta, hogy hét hetet töltött Csombe zsoldos hadseregében s ezt az időt a gyilkolás, a vérontás és a gengszterizmus jellemezte.

— Nem bírtam tovább elviselni azt, ami ott történik — jelentette ki. — Mint zsoldos, ártatlan asszonyok és gyermekek könyörtelen megsemmisítésének részesévé váltam. Sohasem fogom ezt elfelejteni. A múlt hétfőn 15 tagú szakaszunk csapdába került. Egy emberünk elesett, három pedig megsebesült. Alig tudtuk kivágni magunkat. Utána parancsot kaptunk, hogy álljunk bosszút a lakosságon. És a legközelebbi faluban öljünk meg minden férfit, asszonyt és gyermeket, gyújtsunk fel minden házat...

Mann hozzátette, hogy rajta kívül még jónéhány angol — aki toborzás útján került a kongói zsoldos alakulatokhoz — foglalkozik a szökés szándékával.

*

Romokban hever Kindu város, amelyet a kongói kormánycsapatok és Csombe fehér zsoldosai elfoglaltak. Az angol zsoldosok lerombolták Lumumba emlékművét. Az üzletek nagy részét kifosztották. A Kongó-folyó partján és a város utcáin holttestek hevernek! A kubai ellenforradalmárok által vezetett amerikai repülőgépek barbár támadásainak áldozatai.

A városban állomásozó kongói katonák, valamint a délafrikai angol és belga zsoldosok létszáma lényegesen felülmúlja Kindu lakosainak számát.

CSOMBE NÁCIZSOLDOSA

BOENDE, KONGÓ: Európában már levitézlett, most a kongói nép szabadságát akarja eltiporni Csombe fehér zsoldosa, mellén Hitler kitüntetésével.

CSEPERKÁÉK

Elnézek az írógép fölött. Látom az idős asztalost, ballába térdben előrehajlik, a másik megfeszül és a gyalu siklik a deszkán előre, hátra, előre, hátra... Lepattognak a forgácsok, mint megannyi nap, hónap, esztendő... Id. Cseperka Ferenc bútorgyári asztalos arcára az idő tetoválta az éveket, s közben fölcseperednek a gyerekek. Heten. Három lány, négy fiú. A technikus Magdi, a selyemszövő és technikumi hallgató Éva, az adminisztrátor és technikumi hallgató Irén, aki Kádár Jánostól autogrammot kért, megvan a fénykép is róla, a vöröskeresztes titkár Dezső, a selyemgyári művezető Zoltán, a kisiskolás Jóska, aki fejében tartja az NB I-es és NB II-es labdarúgók erőnlétét, aztán végül ifj. Cseperka Ferenc, a farostgyári főművezető.

— Szép család — mondom Ferencnek.

— Minden család szép, ha tudják mivégre élnek.

— Honnét a szívósság? Akaraterő?

— Talán apánktól. Belerokkant a munkába, de mindig helytállt. Vagy talán a mama... A mama mesélte, hogy amikor kislány volt, talált az utcán egy tépett újságlapot, azt is elolvasta s csak utána dobta el. Mindent tudni akart. Mindig olvasott. De a hat elemin túl nem juthatott. Minket nevelt, s ez a gondokat illetően felért egy egyetemmel. Igen, azt hiszem, anyánktól örököltük...

Az utca, ahol ifj. Cseperka Feri lakik családjával: Mohácsi Jenő utca 8, Mohács. Egyforma, földszintes, de mégis emeletesnek tűnő ikerházak. Manzart-szoba ablakokkal, kis kert, aszfaltozott úttest, járda. Külön világ, mint a nagyon szép, rendezett, parkosított Mohácsi Farostlemezgyár. Az utca az üzemé. Itt lakik a portásnő, a főmérnök, a főművezető és sokan mások. Húsz épület — negyven család.

Az előkertben arasznyi fenyőfa.

— Most ültettem — mondja Cseperka Ferenc és papucsban belép a frissen ásott földre, tenyerével kicsit lenyomkodja a rögöket a fa körül. Van még tavaszi saláta, tíz-tizenkét tőke szőlő, vékonyka gyümölcsfák, néhány rózsa. „Fáradjon beljebb!" Az előszobából a hall, keskeny falépcső föl az emeletre, két manzardszoba, fürdőszoba, lent konyha. A hallban fotelek, a falon két portré, kapával a vállán lépkedő parasztasszony, a másik rovátkás parasztarc. Német festő műve, Cseperkáné hozománya.

— Miért tanul?

— Kell. Két okból.

— Kettőből?

Felvonja a vállát. A dohányzó asztalon német—magyar szótár, jegyzetfüzet, olvasókönyv, hegyezett ceruzák. A németet azért tanulja — és csak „mellékesen" —, mert amikor Komlón az ifjúsági szervezet titkára volt, Zwickauból német fiatalok küldöttsége látogatta a várost. Akkor ismerte meg az egyik bányászfiút, Hanzot. Leveleznek, jövőre találkoznak. De másért is.

— Üzemünkben osztrák, német, svéd berendezéssel dolgozunk. A szakkönyvek zöme német.

— Ismert az ön neve, ifjúsági szocialista brigádja volt.

— Igen. Most is van.

Csak a brigád cserélődik. Az üzem nincs még nyolc esztendős sem. Amint beindultak — fokozatosan — az új üzemrészek, úgy csappant, illetve töltődött fel újra és újra a brigád. Szakkádereket nevelt a brigád.

LAKATOS
és
VILLANYSZERELŐ
SZAKMUNKÁSOKAT
felvesz
a Pécsi Porcelángyár.

Baranya-Tolna megyei Téglaipari Vállalat felhívja vevőit, hogy folyó évi

TÉGLAKIUTALÁSOK ÉRVÉNYE FOLYÓ ÉV DEC. 31 ÉVEL LEJÁR.

1964-ben kiadott TÜZÉP és FMSZ téglautalványokra a téglagyárak csak 1964. dec. 31-ig adnak ki téglát, ezért addig a kiutalt téglát el kell szállítani.

ACÉLÖNTÖDEI BETANÍTOTT FÉRFI MUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT

felvételre keresünk. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Öntödei Vállalat I. számú Gyártelepe. Budapest, X. ker., Ferő u. 14.

VILLANYSZERELŐT
nagy gyakorlattal
ALKALMAZNA
a Komlói Víz- és Csatornamű. Jelentkezés a vállalat központjában: Komló, Kossuth Lajos utca 19.

Felveszünk érettségizett anyagkönyvelési gyakorlattal rendelkező táblaellenőri munkakörbe, elektro- vagy géptechnikusi gyakorlattal rendelkezőket technikusi munkakörbe, — valamint gépkezelői és raktárkezelői munkakörbe.

Jelentkezéseket „Lyukkártya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécsi munkahelyre felveszünk
2 autószerelőt,
1 esztergályost,
1 villanyszerelőt,
1 pécsi lakóhelyű **gépkocsivezetőt,** 5 éven felüli gyakorlattal. — Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc u. 17. szám.

A Bp. Kőolajipari Gépgyár Bp., XVIII., Gyömrői út 79—83
azonnali belépésre keres külsőszerelési telephelyre külszolgálatos munkakörbe

szigetelő, bádogos szakmunkásokat

központi telephelyre magasnyomású kazánhoz

FŰTŐKET

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054

Új évkönyvek Pécsett

Tudományos és kulturális intézményeink az idén is megjelentetik évkönyvüket. Ezekben munkatársaik által végzett kutatások eredményeit ismertetik. Most jelent meg a

Pécsi Tanárképző Főiskola

évkönyve: *„A Pécsi Tanárképző Főiskola Tudományos Közleményei, 1964."* címmel. Ez a főiskolának nyolcadik évkönyve, 550 oldal terjedelmű. Az első részben a társadalomtudományok, a másodikban a természettudományok köréből való tanulmányokat közöl, ezenkívül a rajztanszék művészeinek: *Plathy Györgynek, Cseh Lászlónak, Horváth Olivérnek, Kelle Sándornak* valamint *Pandur Józsefnek* két-két festményét.

A társadalomtudományi fejezetben *dr. Magyaródi Sándor*, a filozófiai tudományok kandidátusa az elemi kémiai objektumok minőségi meghatározottságáról írt tanulmányt. *Dr. Szántó Károly* érdekes adatokat közöl a pécsi tanítóképzés történetéről. *Dr. Siptár Ernő* tanulmányában arra a kérdésre ad választ, hogy Mohácsi Jenő miért vállalkozott Az ember tragédiájának német nyelvű fordítására. *Muszty László* a közmondások szerepéről ír az általános iskola nevelő-oktató munkájában.

Szita László az 1848. évi Klauzál Gábor-féle iparstatisztikai felvételek eredményeit ismerteti. Az irodalom kedvelői bizonyára érdeklődéssel olvashatják *dr. Péczely Lászlónak Ady* rímelő művészetéről és *dr. Nemes Istvánnak* Radnóti Miklós nyelvi kifejezőerejének fejlődéséről készült frását.

A második fejezetben *dr. Kálmánchey Zoltán, dr. Bona Imre, Jeges Károly, Litz József, Endrédi Miklós, Hetei Gábor, Pásztor György, Kluiber László, Tihanyi Jenő, Sey Ottó és Zoltai Ferenc* tanulmányai szerepelnek.

A tavalyi pécsi tudományos ülésszak anyagából kettőt említünk meg. *dr. Temesi Mihály* tanulmányát a nyelvjárások nyelvtani feldolgozásáról és *Margócsy József* megjegyzéseit Jókai regényírói módszeréhez.

Ugyancsak most jelent meg 600 példányban a

Statisztikai Hivatal

Megyei Igazgatóságának 1963. évi Évkönyve is. A 300 oldalas terjedelmű Évkönyv az eddigieknél lényegesen részletesebb adatokat közöl Baranya megye gazdasági, szociális és kulturális helyzetéről.

Dr. Dankó Imre pécsi múzeumigazgató szerkesztésében most készül a

Janus Pannonius Múzeum

1964. évi Évkönyve, amely 1965. őszén jelenik majd meg. Lehetetlen az összes tanulmányokat felsorolni, ezért csupán a helyi vonatkozású írásokat említjük meg. *Dr. Dankó Imre* múzeumigazgató Orfűről, továbbá a pécsi vásárokról, *dr. Kalmár János* a pécsi sisakokról ír. *Szabó Gyula* muzeológus a Pécsi disputa történetéhez szolgáltat új adatokat. Egy másik tanulmányában pedig a pécsi nőmozgalomról ír. *Dr. Kopasz Gábor* levéltáros „Pécs és a baranyai mezővárosok rendészete a feudális korban" címmel írt tanulmányt, *Zentai János* ormánsági dinnyésekről értekezik. *Székely György* újabb szempontok szerint értékeli Zrínyi Miklóst. Érdekességnek igérkezik *Reuter Camillo* tanulmánya: „Földrajzi névgyűjtésünk a Baranyában végzendő régészeti és településtörténeti kutatások szolgálatában."

Horváth A. Olivér kandidátus a nagyharsányi Szársomlyón végzett mikroklímai mérések eredményéről számol be, *Kolosváry Gábor* akadémikus kis német nyelvű cikket ír a Mecsek hegység mediterrán faunájáról, *dr. Gebhardt Antal*, a biológiai tudományok doktora beszámol a Misina és a Tubes tetőn végzett faunisztikus és ökológiai vizsgálatok eredményeiről, *Vass Anna és Tóth Sándor* pedig negyedik folytatásban a mecseki mikroszkopikus gombákról ír.

Igen érdekeseknek igérkeznek a régészeti tanulmányok is. *Kiss Attila* régész a mohácsi longobárd temetőről ír. *Bándi Gábor* pedig adatokat közöl a Dunántúl korabronzkori történetéhez.

Most készül a Magyar Tudományos Akadémia

Dunántúli Tudományos Intézete

ide évkönyve is *„Értekezések, 1964."* címmel. 1965 április—május havában jelenik majd meg, 9 tanulmányt tartalmaz. *Dr. Szabó Pál Zoltán*, az intézet igazgatója újabb adatokat közöl a magyarországi őskarsztjelenségek ismeretéhez, *Wein György* Pécs hegységszerkezeti képéről ír.

Simor Ferenc adatokat szolgáltat a Délkelet-Dunántúl éghajlatához, míg *Horváth A. Olivér* kandidátus a Keleti-Mecsek déli részének növénytársulásait ismerteti. *Ruzsás Lajos* „A városi fejlődés a XVIII.—XIX. századi Dél-Magyarországon" címmel ír tanulmányt. Az évkönyvben még *Bendefi László, Tóth Andrásné Polonyi Nóra, T. Mérey Klára és Király István* tanulmánya szerepel.

Éjszakai ellenőrzés

A Pécs városi Rendőrkapitányságra az utóbbi időben számos jelzés, feljelentés érkezett, miszerint éjszaka a nem szem előtt lévő, parkírozó személyautókat feltörik és a bennük hagyott vagy felejtett értékesebb holmikat elviszik. Orkánkabátjuk eltűnését is számosan jelentették. Az ilyen jellegű bűncselekmények megelőzése érdekében a rendőrség szombat este az egész várost átfogó ellenőrzést tartott.

Bevonulás — határidő előtt

Alig negyedóra múlik el az ellenőrzés megkezdésétől, máris két fiatalember vár kihallgatásra. Az egyik „Csetnik" néven ismerős az alvilágban. Petrovics József Pécs, Viola utca 2. szám alatti lakos, 23 éves. Még a széken is alig tud ülni, borgőzös lehelete betölti a szobát. A személyi igazolványában lévő bejegyzések „tükrözik" életmódját. Új személyi igazolványa van, „kiadva a munkahelyrovat megtelte miatt". De az új igazolvány is „vándormadarat" mutat. Ez év április elején még a Baranya megyei Talajerőgazdálkodási Vállalatnál dolgozott, április végén azonban „önkényesen kilépett". Június elsején elhelyezkedett a Baranya megyei Állami Építőipari Vállalathoz — rakodómunkásnak. Felvették, azonban: „Nem állt munkába". Június közepén a Baranya-Tolna megyei MÉH Vállalat alkalmazza. Négy napi munka után „hozzájárulással kilépett"

A Délvidéki kocsmából került most a rendőrségre.

— Pénzeztünk. Olyan lecsapósat játszottunk, aztán összevesztünk...

Alaposan helybenhagyták egymást.

— Ma meddig dolgozott?

— Ma nem dolgoztam, ma ünnepeltem. — Az utolsó szabad szombatom van, hétfőn bevonulok...

— Katonának?

Legyint a kezével:

— Katonának? Hehe... Nem. A börtönbe. Hétfőre szól a behívóm. Csak egy nap a világ... — kezd énekelni gurgulázó hangon...

Latin Lászlóval verekedtek össze. Őt a másik szobában hallgatják ki.

— Délelőtt 11-ig voltam műszakon a Bőrgyárban, aztán a Délvidékibe mentem. Ott találkoztam ezzel a mit tudom én hogyhívjákkal. Ittunk, pénzeztünk, aztán becsaptam neki kettőt, mert hegyeskedett...

Szesz dolgában ő is jól áll, azaz ül. Ebből bizony „ügy" lesz. Kis idő múlva haza mehet. Petrovics azonban itt marad. Hétfő helyett már most „bevonult"...

Csendélet a Csendesben

Autóba ülünk megnézni az ellenőrző csoportok munkáját. Az egyik csoport a Csendes étteremben igazoltat. Az ételszag keveredik a szeszgőzzel, a büzzel, a cigarettafüsttel. Többen az utcai, illetve az udvari kijárat felé indulnak, de hiába, a kijáratoknál rendőr áll...

Az egyik asztalt hatan ülik körül — köztük egy fiatal cigánylány. Az asztal tele üres és félig telt söröspoharakkal. Egy söröspohár eldőlve, tartalma végigfolyt az asztalterítőn, most szép lassan csöpög a földre...

— Ön még fiatalkorú, nem szabad itt lennie — mondja a cigánylánynak a nyomozó.

Asztaltársai a lány védelmére kelnek, de hiába a „védelem" — mennie kell. „Akkor mi is megyünk mindnyájan" — mondják és dülöngélve indulnak a kijárat felé...

Feketehajú, középkorú nő méltatlankodik, hogy őt miért igazoltatják... Sár Erzsébet, foglalkozás nélküli, s kiderül: rendőri felügyelet alatt van. Szabálysértés miatt még aznap este 15 napi fogdára ítéli a rendőrség szabálysértési előadója.

Az állomás előtti vendéglőben Jancsi „barátkozik" az igazoltató rendőrökkel, mindenáron fizetni akar őt liter bort... Robosztus termetű, rakodó munkás, ismert alakja az éjszakai életnek, de — mint mondják — soha sincs vele baj. Iszik, „zajong" egy kicsit, aztán elmegy haza.

Bent a kapitányságon kopognak az írógépek, több szobában is írják a jegyzőkönyveket. Bekísérték Hohmann Antalt is, letartóztatási parancs van ellene, mert hosszú idő óta nem fizet gyermektartást. A 100 éves borozóban találtak rá, egy nő társaságában hajtogatta a decis poharakat.

Ez este néhányan feledékenységből nem vitték magukkal a személyi igazolványukat, most kénytelen-kelletlen néhány percig hallgatniuk kell a figyelmeztetést.

„Nem maradhatok reggelig?"

Az egyik szobában megszeppent fiatalember ül: Kalmár Pál gépkezelő. Ötszáz forintot vesztett kártyán az este az állomáson. Itt vannak a társai is.

— Ma kaptam meg fizetésem egy részét, 1014 forintot — mondja. — Vettem ezt a kabátot az ócskásnál — folytatja és mutatja a rajta lévő háromnegyedes használt kabátot. — Aztán vettem ezt az ébresztőórát is — maradt vagy 560 forintom és abból ötszázat... Küszködik, majdnem elsírja magát.

— Nem merek hazamenni, mit szól a feleségem, nem viszek haza pénzt, ott a kétéves és a héthónapos gyerekem... Amikor elvesztettem a pénzt, panaszkodtam egy ismerősömnek, az szólt a rendőrnek... Az a szemüveges, akit velem hoztak, az nyerte el. Az iton azt mondta, agyonver, ha innen kimegyünk. Félek tőle, nem maradhatnék itt reggelig?

— Huszonegyeztek, — tiltott kártyajáték pénzre. Hosszadalmas vita után a kártyázók tisztázták maguk között: kinek mennyi pénze volt, amikor a játékot elkezdték. A végén mindegyik „pénzénél van" — a legtöbbet vesztő Kalmár Pál is nagy sóhajok közepette gyűrögeti vissza a százasokat. A büntetés persze nem marad el — a tanulságot pedig más is levonhatja belőle.

„... találkoztam ezzel a női fejjel"

Éjfél már jóval elmúlt amikor egy nőt és egy fiatalembert állítanak elő. „Női hangot hallottunk az állomástól nem messze, segítségért kiabált" — mondja a nyomozó. „Ez a fiú csavargatta a kezét".

A fiatalembert Kamu Lászlónak hívják, 19 éves, — bűzlik belőle a szesz, szemét alig bírja nyitva tartani.

— Egy nagyságához akartam elutazni, közben találkoztam ezzel a női fejjel... Hava mész? — kérdeztem tőle. Azt mondta, hagyjam békével és menjek el. Én meg azt mondtam ezzel a női fejjel... Hova velem, mert lecsapom a fejedet.

Még ő háborodott fel, ő, aki először leszólította a haza igyekvő lányt, aztán elkapta a kezét.

— Én nem csavartam meg a kezét, mert ha én megcsavarom, akkor egy hétig táppénzre megy — mondja és emeli a karját. Nagy erőben érzi magát a Nádorban megivott 6 üveg sörtől... Alig bírja tartani magát, majd lecsúszik a székről. Na, majd ha kijózanodik, akkor beszélgetnek vele. Addig persze itt marad.

A lány, akinek a kezét csavargatta — felháborodva mondja, hogy vele ilyen még nem történt. Névnapról ment hazafelé. Igazgatja magán a fekete bársony, fehér prémszegélyű ruhát. Részletekre ő sem tud választ adni, mert megijedt, meg aztán mint mondja, azok a fél konyakok is „zavarják" az emlékezését.

Három fiatalember „érkezik". Az egyik — Balogh Sándor elmondja, hogy műszakról jött haza és a Kossuth tér mellett ketten megtámadták, — ütötték, rúgták, ő szaladt előlük. A két támadó — Horváth Sándor és Ignácz János — ittasan, akadozó szavakkal magyarázzák: ők nem bántották. A rendőrök pedig látták, ők akadályozták meg, hogy Baloghot összevissza ne verjék.

Jegyzőkönyv lesz a dologból és — büntetés.

Autófosztogatók

Az idő már hajnali 4 óra felé jár, de még mindig készülnek a jegyzőkönyvek. Garázdálkodók, erőszakoskodók, rendőri felügyelet alatt lévők kerültek az ellenőrzés hálójába. Hurokra került két autófosztogató is — Gerencsér Gyula, Pécs, Szigeti út 35. sz. alatti lakos, 19 éves, aki a Mecseken parkírozó autókat „szemelte ki". Raczkó József, Pécs, Szigeti út 182. sz. alatti lakos, több autó betörését ismerte be, amelyekből értékesebb holmikat vitt el.

Az ellenőrzés eredményes volt — tisztább lett a „levegő".

Garay Ferenc

A Vajszló és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet közös kezelésű egységeibe **BOLTVEZETŐKET** felvesz. Jelentkezni lehet az FMSZ irodájában, Vajszló. Felvétel esetén utiköltséget térítünk.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK

1964. november 18-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Feladatunk. Feljegyzések aktuális témákról. Dalegyveleg. A Magyarországi Dél-szlávok Demokratikus Szövetségének országos konferenciája előtt. Beszélgetés Ognyenovics Milán elvtárssal, a MDDSZ főtitkárával.

18.00: Német nyelvű műsor: Ifjúsági műsor. Összeállítás. Melódia és ritmus (Tánczene).

18.30: Magyar nyelvű műsor: Sporthíradó.

18.45: Zenéről zenére.

Közben: 1. A Történelmi Társulat előadás-sorozata. Az utolsó felvonás. Szobó Gyula előadása. 2. Munkások beszélnek a kényszerű állásidőről. 3. Elmondjuk, hogy...

19.40: Dél-dunántúli híradó.

19.58: Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Kisvárosi Lady Macbeth (délután 5 órakor). Puccini-bérlet.

Tájszínház: Kezeket fel (este fél 8 órakor). Dunaszekcsőn.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolák bérleti hangversenye (12.30 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park: Ha egyszer húsz év múlva (szv. 4, 6, 8).

Petőfi: Nehéz emberek (4, 6, 8).

Kossuth: A világ végéig (szv. 4, 6, 8).

Híradó Mozi: Magyar híradó, Sosemvolt király bánata, Tokió előtt, 64/22. sz. világhíradó, Mindennek megvan a maga ideje, Pajkos cicuska, A kapzsi Achmed. Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan.

Építők: Bemutatom Balujevet (4, 6). Fekete Gyémánt: Éva és Vera (6), Mecsekalja: A harmadik raketa (7). **Mohács:** Amig az ember él (szv., 6, 8). **Szigetvár:** Vasvirág (8). **Siklós:** Három ember és az erdő (szv., 7). **Sellye:** Hol a tábornok (7). **Harkány:** Hóvihar (7). **Beremend:** Miért rosszak a magyar filmek (szv., 8). **Pécsvárad:** A pásztorkirály (szi., fél 8). **Mezes:** Mr. Hobbs szabadságra megy (szv., szi., 6).

Pantomim-bemutató

A Siketek és Nagyothallók Országos Szövetsége Pécsi Csoportja országos kulturversenyt nyert pantomim együttese Pécs Tanácsa VB. Művelődési Osztályával közös rendezésben november 21-én, szombaton 19 órakor székházában: Pécs, Jókai u. 9. sz., bemutató előadást tart. Szinre kerül Kóos Lajos: PÉCSI UTCA pantomim etűdje 5 képben, és Simon Antal: NYÁRI EMLÉK pantomim fantáziája 7 képben, a szerzők rendezésében.

Az előadás szünetében Bagó Lajos siketnéma képkiállítását dr. Siptár Ernőné Pécs város Tanácsa VB. Műv. Oszt. csoportvezetője nyitja meg. A képkiállítás december 6-ig tart. Megtekinthető kedden, csütörtökön és vasárnap 17—20 óráig.

Cseperka Ferenc is így lett munkásból művezető, később főművezető.

— Hány embere van?

— Huszonhat. Zöme fiatal. Legifjabb tagja a brigádnak a három lány, akik iskola után jöttek hozzánk a gyárba még a nyár végén: Hetyei Ilona, Haraszti Éva, Kliebert Mária.

— Nehéz vezetni?

— Nehéz. Mondtam az előbb, a legjobb munkásainkat átveszik az újonnan beindult üzemrészek. De ennek így kell lennie.

— Van-e gond velük?

Széttárja a kezét:

— Kivel nincs? De ezek a gondok tulajdonképpen nem is gondok. Mert például, úgy kell beosztanom őket, hogy maradjon idejük a tanulásra. Többen az általános iskolát tanulják, némelyik a technikumot, aztán idegen nyelveket...

— A főművezető mennyiben jár elől?

— Nehéz erre válaszolni. Amikor az üzem épült, már itt voltam. Elvégeztem a technikumot, most készülök, lelkileg is, fizikailag is az egyetemre. Műszakira.

— Tudja, hogy nagyon nehéz lesz? Öt-hat év, míg mások esetleg könnyebb megoldást találnak szabadidejük eltöltésére...

— Lehet hogy szerénytelennek tart, de azt mondom, nekem v a n erőm és akaratom arra, hogy elvégezzem.

— A pénz miatt?

Tiltakozik.

— Most kétezerötszáz körül kapok. Ha elvégzem az egyetemet — közben persze ez is pénzbe kerül — sokkal kevesebbért cselédkönyveskedhetek. De akkor is elvégzem.

Megérkezik a kislánya a „suliból". Egy pillanat! — mondja a főművezető bocsánatkérően, kimegy a konyhába, „Itt van kislányom az ebéd. Igen, ebédelj csak, majd én később, de terítsnekem is..." — aztán jön vissza. Nem, nem, ő nem gyújt rá, nem dohányzik, de én csak nyugodtan, itt a hamutartó, kis Zsolnay-tálka.

— Hol is hagytuk abba? — összeráncolja a homlokát — Ja, igen! Szóval a mi üzemünknek nincs múltja, mert „újszülött". Mindent elölről kell kezdeni, az első téglától a szakemberképzésig mindent. Ezért tanulunk.

— Meg másért is. Valamit említett az előbb, hogy dacból is...

Hátradől a fotelben, nézi a mennyezetet, kicsit eltűnődik, aztán megszólal:

— Nézze, én valamikor diplomáciai pályára készültem. Még középiskolás koromban. A NÉKOSZ-kollégisták jöttek egyszer Mohácsra, csalogattak bennünket főiskolára, egyetemre. Diplomáciai pálya... — tenyerét végighúzza a homlokán — Sudár Imre meg a Kerekes Gabi ma már diplomaták, külföldön dolgoznak. Együtt jártunk középiskolába...

— És ön?

— Én?!

Miért is? Rég volt, érdemes-e róla szólni? Jobb ha nem írok erről. De mégis, kellene... kellene ehhez a portréhoz, különben is, hogy, hogy nem sikerült? Cseperka Ferencnek nem sikerül? Éppen n e k i, akiben annyi akarat és szenvedély van?

— Külföldön születtem. És ez volt a baj.

— Ez volt a baj... — ismétlem félhangosan, —, de csak inkább magamnak. Mindketten elhallgatunk. Cseperka játszik a ceruzával, aztán ledobja az asztalra, koppan.

— Elutasították a kérelmemet. „Támadható felület" — indokolták, már mint külföldi születésemet. Diplomácia? Csak nem képzeli? Amikor katona voltam, akkor is éreztették velem. Egyébként jogra mehettem volna, de akkor én mondtam, hogyan n e m! De azért... akkor elhatároztam, hogy lesz nekem még diplomám! Lesz is!

Hirtelen egészen más témára vált. Mesél a feleségéről, pesti lány, jóformán semmijük sem volt, amikor összeházasodtak, most meg csak nézzek körül a szobák berendezése azóta van. Az asszonyka egyébként szintén a Farostlemezgyárban dolgozik, a könyvelésen, nem sokára már haza is ér. Ja, és a Trabant!

— Hát ez a kis kocsi minden pénzt megér. Vasárnap a Mecsekre vittem a családot.

— Van még kocsi a Cseperka családban?

— Egyik fiútestvérem gyűjtöget.

— Mit szólt az öreg asztalos a kocsinak?

Felderül az arca:

— Az apám? Nagyon örült neki. Először nem hitte. Odaállok a ház elé, bemegyek érte, mondom neki: „Édesapám, itt a taliga!" Kijött, körüljárta, megtapogatta, beült, megkocsikáztattam Mohácson. Csak sóhajtozott mellettem: „Ezt is megértem... Autója van a fiamnak..." Nagyon elérzékenyült szegény papa.

A kis Trabant elég sokat fordult első napon. Mind a hat Cseperka-testvér látni akarta, főleg a lányok, ők mindig elől ültek és kissé meghatódva tekintgettek ki az ablakon, a „külső világra". Az autó, az öreg asztalos lányainak számára is azt jelentette, amit az egész családnak: egy munkás-dinasztia kedvezőre fordult életformáját.

Az esztendőket átszövő akarat és fáradságos küzdelem jelképe is lehetne ez a négykerekű masina.

Rab Ferenc

sport Sport sport

Ki a felelős?

Jó sportcsemegére számítottak az asztaliteniszsport kedvelői, a legjobb magyar csapatot, a Bp. Vasútépítőket várták Pécsre. Berczik, Rózsás játékára igen sokan voltak kíváncsiak. A közelgő asztalitenisz Európa-bajnokság miatt különösen az érdekelte a sportkedvelőket, milyen formában vannak a nagy verseny előtt a sokszoros magyar válogatottak, Berczik és Rózsás. Nagy volt azonban a nézők csalódása, a Vasútépítők tartalékcsapatát küldte le Pécsre. Az országos szövetségtől joggal várják a választ a csalódott szurkolók, ki volt a hibás, a szövetség, mely egy héttel az Európa-bajnokság előtt Pécsre írt ki mérkőzéseket a válogatottaknak, vagy pedig a Vasútépítők, amely lebecsülte az NB I. mérkőzést, és mivel már úgyis megnyerte a bajnokságot, tartalékcsapatát szerepeltette az Ércbányász SC ellen. Egy biztos, a vasárnap lejátszott Ércbányász SC—Vasútépítők összecsapás nem szolgálta a sportág népszerűsítését.

Növekedett a KISZ szerepe a testnevelési és sportmunkában

A megye sok-sok ezer fiataljának küldöttei — akik a tanulásban, munkában, sportban élenjáró fiatalok — tanácskoznak a KISZ megyei küldöttértekezletén. Az alapszervezetekben, a járási, városi küldöttértekezleten a fiatalok megtárgyalták a munkában, tanulásban, kultúrában és sportban elért eredményeiket. Tóth László elvtárssal, a megyei KISZ-bizottság munkatársával beszélgettünk a KISZ-fiatalok sporttevékenységéről. Milyen helyet kapott a sport, és hogyan foglalkoztak a testnevelési és sportkérdésekkel a KISZ alapszervezetekben, a járási, városi küldöttértekezleten?

Kevés a sportlétesítmény

— Tizenkilenc alapszervezetben voltam és mindenütt megtárgyalták a fiatalok a testnevelés és sportmunkát. Általános problémaként jelentkezett a létesítmények, sportpályák hiánya. Több helyen, főleg falusi viszonylatban nagyon hiányoznak az igazán jelkes sportvezetők. Az idén pedig nem kevesebb, mint 302 sportvezetőt képeztünk ki a TS-sel. Legfontosabb most ezek munkábaállítása. Mert lehet eredményt felmutatni falun is, Bogádon, Egerágon, Pellérden, Siklóson, Palotabozsokon, Csikóstöttösön, társadalmi munkával, kis költséggel szép sportpályákat építettek. A jövőben is szorgalmazzuk a sportpályák társadalmi munkában történő építését. Pécsett is szívesen dolgoznának a KISZ-fiatalok a pályák építésénél, ha területhez jutnának.

— A KISZ az iskolákban, az üzemekben, s a falusi szervezetekben, a sport területén hogyan tevékenykedik?

— A testnevelési sportunk egyik legfontosabb feladata a tömegesítés. Falusi viszonylatban azokon a helyeken, ahol nincs sportegyesület, ott szinte kizárólag a KISZ feladata mozgósítani a tagságot a Kilián testnevelési mozgalomra, megszervezni a különböző tömegversenyeket. Az elmúlt évben 58 községben rendeztek versenyeket a KISZ-szervezetek, az ő feladatuk előkészíteni a sportkörök megalakulását, s mozgósítani a fiatalokat az MHS szakköreire.

A KISZ és a tömegszervezetek

A sportvezetőképző tanfolyamokra is a KISZ-nek kell biztosítani az utánpótlást. Ott, ahol sportkör működik, már könnyebb a KISZ feladata, mindenütt részt vesz a sportkör vezetésében, irányításában, s a lehetőségekhez mérten létrehozza a sportkörön belül a KISZ sportcsoportokat. Nem egy helyen találkoztunk olyan példákkal, hogy a KISZ különböző sportköri akciókat szervezett. Az orvosegyetemen, a sportpálya társadalmi munkában történő építésére a KISZ mozgósította a fiatalokat.

— Az új sporttömegszervezetben milyen munkát vállal a KISZ?

— 1962-ben hoztuk létre a KISZ megyei járási sportosztályokat, hogy kialakítsuk a KISZ sajátos sporttevékenységét a helyzetnek megfelelően. Döntő kérdés, hogy a sportosztályok hogyan segítik és támogatják a KISZ-bizottságok és alapszervezetek sporttevékenységét. Megyénkben különösen a pécsi városi, a szigetvári és a pécsi járási KISZ sportosztály dolgozik jól és eredményesen. Az ifjúság a szocializmusért mozgalom követelményei között a sport is szerepel, és ez már maga meghatározza legfontosabb feladatunkat, elősegíteni a KISZ-fiatalok sportolási lehetőségét és biztosítani, hogy minél nagyobb számban kapcsolódjanak be a sportmunkába. Külön kell beszélnünk a KISZ sportcsoportok működéséről. Baranyában a nagy egyesületeknél már megalakultak a KISZ sportcsoportok, különösen a Dózsa KISZ-csoportja működik eredményesen, nemcsak a jó tanuló, jó sportoló, jó dolgozó versenyt szervezték meg, de szülői értekezleteket is tartanak, közös mozi- és színházlátogatás is gyakran szerepel programjukban. A sporttevékenység mellett Az ifjúság a szocializmusért mozgalom másik három követelményének teljesítését is jól és eredményesen segítik a Dózsa KISZ szervezeténél.

Növekszik a KISZ szerepe

— Végezetül a KISZ hogyan kapcsolódik a megye sportjának irányításával, hogyan érvényesül a KISZ szerepe a megye sportvezetésében?

— Az MTS Baranya megyei elnökségével igen szoros kapcsolatot teremtettünk, de így van ez a járásoknál is. A megyei, illetve járási KISZ-bizottságok egy-egy képviselője elnökhelyettesként tevékenykedik a sportszövetségek elnökségében. Egyidőben jelent meg a KISZ Központi Bizottságának szabadidős határozata és az MTS tömegsport határozata. E kettő igen jól kiegészíti egymást és szinte egymásra épül. Néhány évvel ezelőtt még a KISZ rendezte a versenyeket, végezte a sportadminisztrációs munkát. Ezt a feladatot most a sportszövetségek látják el, a KISZ szerepe azonban nem csökkent, illetve megnövekedett. Fiataljaink érzik ezt, ezért beszélnek felelősségérzettel a testnevelés és sport kérdéseiről.

Egyesületi munka és utánpótlás

Kétségtelen tény az, hogy a sportesemények közül legnagyobb tömegeket a labdarúgás érdekel. Pécs város labdarúgó sportja nagy múltra tekint vissza. A PAC, a PMSC, PVSK, BTC, régi hagyományokkal rendelkező sportegyesületek, vidéki viszonylatban erős fellegvárai voltak a magyar labdarúgásnak.

Mi volt a siker titka? — Nem egyéb, mint az, hogy tucatjával nevelődtek ki az egyesületeknél olyan fiatalok, akik a kiöregedett játékosokat teljes értékkel pótolni tudták.

Amikor a legelső NB I-es csapatunk — a Pécs-Baranya SC — megalakult, már eleve halálra volt ítélve, mert nem volt gyökere, nem volt utánpótlása.

A Pécsi Dózsa NB I-be jutásakor is nagyjából ez volt a helyzet. Három, négy évvel ezelőtt sokat cikkeztünk az utánpótlás nevelésének fontosságáról. Horváth József személyében egy kitűnő nevelő került a Pécsi Dózsához, aki az úttörő csapatokkal foglalkozni kezdett. A megkezdett munka gyümölcse beérett . . .

A Pécsi Dózsa legutóbbi közgyűlésén elhangzottakból örömmel állapíthatjuk meg, hogy a megkezdett munkát még fokozni fogják a jövő évben. Ujabb úttörő-csapatokat terveznek felállítani, ahol újabb Konrádokat, Légrádikat, Tüskéket, Udvaráczokat stb. nevelnek, akik idővel méltó utódai lehetnek a kiöregedett, jónevű elődeiknek.

ÖKÖLVÍVÁS
NB II. NYUGATI CSOPORT:

1. Pécsi VSK	12	7	2	3	146:94	16
2. Szeksz. D.	13	7	1	5	146:114	15
3. H. Mereszjev	13	7	—	6	143:115	14
4. Bonyh. Sp.	12	7	—	5	122:118	14
5. Gy. V. ETO	13	7	—	6	111:147	14
6. Nagyk. B.	13	5	2	6	117:143	12
7. Sopr. VSE	13	4	2	7	120:134	10
8. FTC	13	2	3	8	109:149	7

A Pécsi VSK—Bonyhádi Spartacus 12:2-es félbeszakadt mérkőzését nem számították be.

Jámbor Gyulát

örökre eltiltották a versenyzéstől

A PVSK ökölvívói derekasan harcoltak az NB II. mérkőzésein. A csapat nem véletlenül áll a bajnoki táblázat élén. A vasutasok komoly célt tűztek maguk elé, a bajnokság megnyerését és az NB I B-be jutást.

Vasárnap a Bonyhádi Spartacus elleni mérkőzésen a csapat már biztos győztesnek látszott, hisz 12:2 arányban vezetett, ami azt jelentette, hogy már a bajnokságot sem lehet elvenni az együttestől. Ekkor azonban olyasmi történt, ami példátlan nálunk a sportág történetében.

— Tizennyolc éve dolgozom, mint edző, de még nem fordult elő velem ilyesmi, hogy versenyző leüsse a mérkőzésvezetőt. Jámbor magatartása egyenesen értelmetlen számomra. Amikor a szoritóba küldtem, elmondtam neki, hogy nyugodtan öklözzön, a mérkőzést már úgyis megnyertük, s a bajnokság is a miénk, — emlékezik vissza a tragikus esetre *Horváth Géza*, a PVSK edzője —. *Régebben nemegyszer voltak Jámbor magatartásával, viselkedésével problémák, de amióta megnősült, egészen megváltozott, ezért döbbentett meg engem és a csapat tagjait is a súlyos sportszerűtlensége.*

Horváth Gézát nagyon letörte az eset. De a PVSK ökölvívói is nagyon elkeseredtek. *Gulácsi Gyula, Bereczki László, Paku Lajos* és a többiek szinte letargikus állapotba estek. A vezetők alig tudtak leiket verni a történtek után a csapat tagjaiba. De sikerült. Héttőn összeült a sportkör fegyelmi bizottsága és *Jámbor Gyulát kizárta a PVSK tagjai sorából és eltiltotta örökre a versenyzéstől.* Este pedig teljes létszámmal megjelentek a fiúk ismét az edzésen, most már így szóltek:

— Egy magáról megfeledkező versenyző nem teheti tönkre a szakosztály egész évi céltudatos munkáját, még nincs minden elveszve, a Nagykanizsai Bányász ellen szombaton kiharcolhatjuk a győzelmet, s a bajokságot is.

Az ügy fegyelmi tárgyalását Budapesten tartják.

A PVSK vezetői nagy elismeréssel nyilatkoznak a pécsi szurkolók, ökölvívó-rajongók igazán példás, sportszerű magatartásáról.

— Abban, hogy a csapat az NB II-ben az élen tanyázik, nagy része van a lelkes, sportszerűen buzdító pécsi szurkolóknak is — mondotta Horváth Géza, a PVSK edzője —, akik most vasárnap egyöntetűen elítélték Jámbor súlyos sportszerűtlen viselkedését. Sportszerűségről jelesre vizsgáztak a szurkolók, nem vesztették el fejüket és megőrizték tárgyilagosságukat.

— hi —

„Megpróbálunk visszajutni"

Ez az év nem sok jót, sőt, talán csupa rosszat hozott a Pécsi VSK kosárlabdás lányainak: egymás után sérültek meg és maradtak otthon, vagy a nézők között a legjobb játékosok, aztán négy játékos megvált a csapattól, illetve a versenyzéstől. Igy hát nem is csoda, hogy a tavaszi idényben csak vergődtek.

— Volt úgy, hogy a megszokott 8—12 játékos helyett mindössze csak hatan (!) tudtunk elutazni a mérkőzések színhelyére, s a hat közül is egy-kettő kisebb sérüléssel bajlódott. De azért mentünk, nem hagyhattuk a csapatot — mondja *Arató Gyuláné*, a csapatkapitány, akinek jelenléte sokszor erőt, lelkesedést jelentett társainak.

Szerencsétlen volt az év kezdete azért is az ő számukra, mert megtudták, hogy az idén nem kettő, hanem három kieső lesz a Nemzeti Bajnokság első osztályában. Aztán a másik: lebontották a sportcsarnokot, s a fedett pályához szokott gárdának a szabad ég alatt kellett megvívnia a mérkőzéseket. Néha 10 fokos hidegben is játszottak, s ez is okozta azt, hogy egyre kevesebbet nyertek.

— Nem szoktak még bele a fiatalok a mi csapatunkba, ez is nehezítette nemcsak az edző, hanem a játékosok dolgát is — folytatja —. *Reméljük azonban, hogy ezután, a II. osztályban szereznek majd annyi tapasztalatot, hogy idővel az első osztályban is megálljék helyüket.*

Már 15 éve, hogy az NB II-t veretlenül megnyerték a vasutaslányok. Abban a gárdában már játszott *Aratóné, Kósáné*, a mai csapat két erőssége. Ugy gondolták, hogy az idei év elteltével búcsút mondanak az aktív sportnak, de a kiesés visszalépésre kényszeritette őket. Erről így beszélnek:

— Együtt maradunk, megpróbálunk jövőre visszajutni. Tudjuk, hogy ez az év nehéz és küzdelmes lesz, de a cél lebeg előttünk.

A bajnoki év után lazítanak, pihennek, hiszen nagyon kifáradtak fizikailag is, szellemileg is. Az alapozás kezdetén azonban újra csatasorba állnak, hiszen szüksége lesz még a csapatnak a négy „öreg" játékos rutinjára, irányító szerepére.

— Indulunk a Baranya Kupában. Teljesítményünkről még nem tudok mondani semmit, csupán anyit, hogy számituk a fiatalokra, s közülük, akik rendszeresen járnak edzésre, s lelkiismeretesen dolgoznak, állandó tagjaivá válhatnak az első csapatnak.

— b —

Eredmények röviden

Vasárnap Pécsújhegyen rendezték meg a területi kötöttfogású birkózó CSB második fordulóját. A négy résztvevő közül a PVSK szerepelt a legjobban és az összesített eredmények alapján a vasutasok szerezték meg a csapatbajnoki címet a Kaposvári Dózsa és a Pécsi Bányász előtt. A vasárnapi versenyek több kiemelkedő teljesítménye mellett néhány gyenge összecsapás is adódott. Elsősorban a Pécsi Bányász—Pécsi Kinizsi és Kaposvári Dózsa—Pécsi Kinizsi találkozókon. A forduló legszebb mérkőzését a Bajkó (PVSK) —Baumgartner (Pécsi Bányász) és Gonda (PVSK)—Schvint (Kaposvári Dózsa) találkozó hozta.

✻

Asztalitenisz NB I. férfimérkőzés: Pécsi Ércbányász—Bp. Vasútépítők 17:1, pécsi győztesek: Arató, dr. Horváth, Horváth 4—4, Ragoncsa 3 és az Arató—dr. Horváth, valamint a Ragoncsa—Horváth páros. Az ifjúsági csapatok találkozóját a budapestiek 4:1 arányban nyerték meg. NB II. férfimérkőzései: PEAC—Szombathely 14:4, pécsi győztesek: dr. Kőhalmi, dr. Pintér 4—4, dr. Hrabovszki 3, Bátorfi 1 és a dr. Pintér—dr. Kőhalmi, valamint dr. Hrabovszki—Bátorfi páros.

apróhirdetések

CSISZOLÓ SEGÉDMUNKÁST felveszünk. Jelentkezés: Vegyesipari V. Pécs, Irányi D. tér. 9. munkaügy.

Eladó Komló, Munkácsy Mihály u. 47. sz. ház lakáscsere nélkül.

Komló városi Tanács Rendelőintézete felvételre keres vizsgázott kazánfűtőt állandó alkalmazásra. Bérezés: 26/1960. Eü. M. sz. utasítás alapján E 517 kulcsszám szerint. Jelentkezni lehet Komló városi Tanács Rendelőintézete Gazdasági Hivatalában.

Komló városi Tanács Rendelőintézete megvételre vagy könyvjóváírással keres „Maraton 3" típusú kazántagokat. Kéri azokat a szervezet, akik ilyen használható fölös kazántagokkal rendelkeznek írásban, vagy 26-19 távbeszélőn értesítsék Komló városi Tanács Rendelőintézete Gazdasági Hivatalát.

3 mázsa 400-as cement eladó. Doktor Sándor u. 42. kárpitosnál.

Egy sötét háló és egy kombinált szobabútor eladó. Dankó Pista u. 6.

Tüzifafűrészelés? — Kapitány. Tel: 10-01. Alkotmány u. 6.

Jó állapotban lévő Sputnyik mély gyermekkocsi eladó. Pécs, Szövetség u. 10.

2 db 200x140-es új nyíló teraszablak olcsón eladó. Táncsics M. 2. (Bőrgyárnál).

Használt férfiruhát, esőköpenyt, gumicsizmát vattakabátot, bakancsot stb. veszek Hefényi, Rákóczi út 55. a Jelmezkölcsönzővel szemben.

Perzsabunda eladó, részletre is. Délután 5 órától, Pécs, Zsinkó István u. 6.

12. sz. AKÖV Áruforgalmi Üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. szám alatt.

Rózsát most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert Budapest, III., Vörösvári u. 18.

Azonnal beköltözhető nagyméretű, egyszoba, összkomfortos öröklakás eladó. Petőfi u. 75. földszint balra.

Csepel Vas- és Fémművek felajánl közületek részére 600x16 I. a. minőségű CORDATIC autógumiköpenyt és tömlőt, helyette kér 640x15 ugyanazon minőségűt. Sürgős! Ügyintéző: Gold József, tel: 278-600, 16-17 mellék.

Bútorozott szoba dolgozó házaspár részére azonnal kiadó. — Pécs, III., Kovácstelep, Levendula út 14.

Szoba-konyhás lakást keresek. „Város déli részén" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Kukoricacsutka mázsánként 4 Ft-ért korlátlan mennyiségben kapható a Pécsi Keményitőgyárban.

Veszek jó és rossz állapotban rekamiékat, szelonokat, ágybetéteket, fotelágyakat, párnázott szőnyeket, fotőlyöket. Veszek jó állapotban lévő kályhákat, tűzhelyeket, szekrázstűzhelyeket, fehérmárványt, Koltai, Rákóczi út 48.

Chevrolett Fletmaster 6 személyes új gumikkal, üzemképes állapotban eladó, esetleg nagyobb motort is beveszek. Jakab Ede — Tolna, Marx Károly u. 12.

Eladó Komló, Munkácsy M. u. 47. számú ház lakáscsere nélkül.

Szoba-konyhát cserélnék kettőszobás, összkomfortosra, belvárosban. Munkácsy M. u. 23. Sándorfi.

Parketta, épületfa, tető és kerítéslléc, kerítés oszlop kapható az ibafai tsz-nél.

Tüzifafűrészelés! Tamás, — telefonszám: 39-91. György u. 6. sz.

Az ÉM Betonelemgyár tó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező festőt, vízvezetékszerelőt, vagy vizvezeték szerelésben jártas lakatost, éjjeliőrt, valamint 3. vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. Jelentkezés a Gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10. szám.

Elcserélném dombóvári 1 szoba, összkomfortos, belvárosi lakásomat hasonló pécsiért, bárhol. Érdeklődni lehet: Bem utcai zöldségboltban, üzletvezetőnél.

A Kétújfalu és Vidéke Körzeti Fmsz. pályázatot hirdet vegyesboltvezetői állás betöltésére. Jelentkezni f. hó 21-ig személyesen vagy írásban a központi irodában. Fizetés jutalékrendszer szerint.

Komlói Víz- és Csatornamű Vállalat egy fűtésszerelőt és egy mélyfúrási gépek és szivattyuk szerelésében jártas lakatost vesz fel. (Jelentkezés a vállalat telephelyén, Komló, Kossuth L. u. 19. szám.

Az Élelmiszeripari Javító, Szerelő és Szolgáltató Váll. 1. sz. gyáregysége Bp. IX., Soroksári út 48. I. em. 9. azonnali belépésre keres: pécsi, kaposvári, debreceni és békéscsabai munkahelyeinkre: lakatos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat és segédmunkásokat.

Kisipari olajkályha eladó. Érdeklődni este 6 óra után Zöldfa u. 2, Anday

A Zengőaljai Állami Gazdaság Trefortpusztai Üzemegysége fejőgulyásokat vesz fel azonnali belépéssel. — Lakás biztosítva van. Fizetés kollektív szerint.

Cseh fonott mélykocsi eladó. Anna u. 33. — Mátyás.

Haszonbérbe 1175 négy szögöl szántó kertészkedésre is alkalmas, kiadó. Kapács u. 9. sz. PVSK-pálya mellett.

Szövetkezeti kétszobás panelos lakást átvennék megegyezés szerint. Elcserélhető budapesti másfél szobás, központi fűtéses termálvízzel ellátott örök lakás pécsi 3 vagy 4 szobás lakással. Érdeklődni mindkét ügyben munkaidőben 55-17, utána 31-37 telefonon. Nagy mérnöknél lehet.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Szállítási Vállalat 2. sz. Üzemegysége. VII. Kirendeltsége. — Pécs, Majláth u. 4. sz.

Hármasablak 200x160 cm beépítve nem volt, száraz, eladó. Telefon: 44-51.

2 szoba-konyha, éléskamra, kertes családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Pécs, I. Alsóbánom, Május 1. utca 20.

Azonnal beköltözhető, 2 szoba-konyha, mellékhelyiségből álló családi ház eladó. — Pécs, Vasas II. Határ u. 6.

Garázs kiadó dec. 1-től, István u. 8. Érdeklődni Lyceum u. 3. szám.

Használt férfiruhát, gumicsizmát, esőköpenyt, férfi félcipőt, bakancsot, vattaöltönyt, szürke télikabátot veszek. Koltai, Nagyflórián u. 4.

Eladó franciaágyas hálószobabútor, 4 hangszórós rádió. — Pécs, József u. 45.

Középfokú tev-statisztikai vizsgával vagy mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező munkaerőt és egy nyugdíjast ellenőri munkakörbe felveszünk. Jelentkezni az Állami Áruház irodájában. Kossuth L. u. 7. szám.

Kombinált garnitúra eladó. Megtekinthető az esti órákban. Ujmecsekalja, Bánki Donát utca 11. III. Deák.

Kisbútorüzletemet Megyeri u. 6. sz-ból áthelyeztem Alkotmány u. 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. — Rekamiék, hármasszekrények, hálószoba bútor, konyhaberendezés stb. kaphatók. Szabó Károly, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Eladó 2 szoba, 2 konyhás ház azonnal beköltözhetően. Ára 100 ezer forint. — Pécs, Mészkemence u. 4. — Érdeklődni minden nap.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. — „Asztalos" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Egy fehér zománcozott tűzhely (jobbos)) kitűnő állapotban eladó. Egy kis Kalor kályhát vennék ugyan itt. Kisbooldogasszony u. 17.

Május 1. u. 16. sz. családi ház beköltözhetően eladó. Alsóbánom.

Egy nagyméretű masszív gyerekágy, egy 50 lit. kármentő, hús sózásra is jó, eladó. Mandula u. 5.

Családi ház beköltözhetően eladó. Vasas II., Határ u. 12.

Kétszobás családi ház kerttel és gazdasági épületekkel együtt eladó. Móré János, — Pécs, III. Állomás u. (36-os buszvégállomásnál.)

Kisebb iparhoz tőkével társulnék. „Műhely van" jeligére — Sallai u. hirdetőbe.

2 szobás, szuterinos családi ház eladó. — 63 000 Ft OTP átvehető. Uttörő u. 43. Rácváros.

Főbérleti szoba-konyhás lakást keresek. „Tizenkétezer" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Házhely Ürögi út elején, buszmegállónál 285 négyszögöl, kő 35 köbméter, homok 25 köbméter, tégla eladó, engedéllyel. Bővebbet: Szigeti út 29. Gálné.

Különbejáratú bútorozott szoba kiadó házaspárnak. Pécs, Ürögi út 53/1. Tarréknál.

Beköltözhetően eladó egy szoba-konyha, éléskamra, előszoba. Miklós u. 15/b. Érdeklődni mindennap 2 óra után, vasárnap egész nap.

Hízott sertések eladók. Gárdonyi Géza u. 3.

Egy- vagy kétszobakonyhás lakást keresek. Lehet albérleti, főbérleti, szövetkezeti vagy — házlakás. „Sürgős" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Különbejáratú bútorozott szoba házaspárnak kiadó. Fürst S. u. 45.

Eladó Pellérden a kesevölgyben 500 négyszögöl szőlő, szántóterülettel, présházzal és pincével. Megtekinthető vasárnap délután. Pellérd, Dózsa u. 102.

Alsóhegy 76. szám 517 négyszögöl szőlő gyümölcsfákkal, lakható 3 helyiségből álló lakással olcsón eladó, sürgősen. Érdeklődni minden nap lehet Hornyákéknál

Elcserélném Csaba u. 2. sz. alatti nagyméretű másfélszobás lakásom (baromfitartásos) belvárosi egyszobás, összkomfortosért. Tóbi Istvánné, Pécs, Csaba u. 2.

Három 7 méteres új fagerenda, egy 4,5 méteres betongerenda, és egy modern ágy eladó. Kisboldogasszony u. 20.

Idős személy gondozását vállalom lakásért. „Dolgozó nő" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Kétszer kétszobás, fürdőszobás József u. 29. sz. udvari lakóház lakáscserével beköltözhetően eladó. Bővebbet: Alkotmány u. 46. felső csengő. Tel.: 40-62.

Elcserélném 2 és fél szobás, összkomfortos, főbérleti újmecsekalji lakásomat kétszobás összkomfortosért, ércbányász dolgozóval Csak PIK lakásért. — „Sürgős csere" jeligére, Sallai u. hirdetőbe.

Modern esküvői és táncruhák kölcsönzése Ágoston tér 1.

Fiatal házaspár különbejáratú bútorozott szobát keres sürgősen belvárosban. — „Igényes" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Elektrolakatosi képzettséggel, perfekt ív- és lánghegesztő tudással, másodállást vállalnék. Ajánlatokat — „Megegyezünk" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Zongora, körpáncélos, fekete, azonnal eladó. Geisler Eta u. 23. Váryéknál.

Segédmunkásokat azonnali belépésre felvesz a Pécsi Bádogos és Szerelő Ktsz. Pécs, Kossuth Lajos u. 63.

Kisgyermek gondozását vállalnám „Kolozsvár utca" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Szigeti részen 2 szobás összkomfortos új családi ház beköltözhetően, saját központi fűtéssel eladó. Mezőszél u. 52.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó feleség, édesanya, anyós, nagyanya, testvér és kedves rokon, GUNGEL MIHÁLYNÉ 62 éves korában elhunyt. Temetése november 18-án, szerdán fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy HORVÁTICS BÉLÁNÉ Fischer Erzsébet (volt Vassné) 54 éves korában hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 19-én, csütörtökön 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolja férje és a széleskörű rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a legdrágább férj, KOCSIS SÁNDOR kereskedő hosszú szenvedés után 73 éves korában elhunyt. Temetése november 19-én, csütörtökön 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászolja felesége és rokonai.

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett kislányunk, testvérkém, unokánk, GUNGL ANITA 1 éves korában elhunyt. Temetése november 19-én, csütörtökön fél 2 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó édesanyánk, anyós, nagyanya, dédanya, ÖZV. IDŐS SZENTKERESZTI JÓZSEFNÉ Deli Katalin 78 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 3 órakor lesz a temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó feleségem, testvérünk, sógornőnk, menyünk, VIDÁKOVICS JÁNOSNÉ Major Mária 51 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése csütörtökön fél 1 órakor lesz a központi temetőben. Gyászoló férje és a széleskörű rokonság.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanyánk, anyósunk és nagymamánk, ÖZV. KRUPPA NÁNDORNÉ Berger Julianna 73 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön 19-én, du. 2 órakor lesz a központi temető Szent Mihály kápolnájából. Minden külön értesítés helyett. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik szeretett feleségem, drága jó édesanyánk elhunyta alkalmával részvétüket, együttérzésüket nyilvánították, hálás szívvel mondanak köszönetet Ádám Béla és leányai.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó édesapánk TÓTH GYULA temetésén megjelentek. Külön köszönjük a Mecseki Ércbánya Vállalat II. számú üzemvezetőségének, párt- és szakszervezetnek, valamint a község: tanácsnak és népi szerveknek, a Vörös Szikra Termelőszövetkezetnek, a vele együtt dolgozó munkatársainak, összes rokonoknak és jóbarátoknak, hogy koszorúk és virágok küldésével igyekeztek mélységes fájdalmunkban osztozni. A gyászoló Tóth család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 271. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 19., CSÜTÖRTÖK

A KISZ megyei küldöttértekezlete

Hatszázezer társadalmi munkaóra-felajánlás — 100 000 facsemetét elültetnek — Karbantartanak évente 15 000 katasztrális hold rétet és legelőt

Ülésezik a KISZ Baranya megyei küldöttértekezlete.

Tegnap Pécsett a Fegyveres Erők Klubjában tartotta meg a KISZ a megyei küldöttértekezletét. Az elnökségben helyet foglalt *Novics János*, a megyei pártbizottság titkára, *Palkó Sándor*, a megyei tanács elnöke, *Putica József*, a párt Központi Bizottságának munkatársa, *Balogh István*, a KISZ Központi Bizottságának titkára, *Földes Andrásné*, a megyei pártbizottság osztályvezetője, *Novák György*, a KISZ Központi Bizottságának osztályvezetője, *Bogár József*, a Szakszervezetek Megyei Tanácsának vezető titkára, *Kupka Sándor*, a KISZ megyei Bizottságának első titkára, *Lukács János*, a KISZ megyei bizottságának titkára, *Szabó Géza*, a siklósi járási KISZ-bizottság titkára, *Kóczián Erzsébet* úttörő csapatvezető, *Farkas Márta*, a Pécsi Tanárképző Főiskola hallgatója, *Gyöngyös Katalin*, a Leöwey Klára Gimnázium tanulója, *Novák Szilveszter*, a Pécs városi KISZ-bizottság titkára, *Suhajda Tibor*, a Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-bizottságának titkára, *Kozma Ferenc*, a Mecseki Ércbányászati Vállalat ifjúsági szocialista brigádjának vezetője, *Zomi István* traktoros, *Szabó Sarolta*, a Szigetvári Konzervgyár dolgozója.

Lukács János, a küldöttértekezlet elnöke megemlékezett Wolf Ede kozármislenyi traktorosról, aki a kongresszusi munkaverseny egyik kezdeményezője volt, s akit munkagépe mellett sújtott agyon a villám. A küldöttek egy perces felállással adóztak emlékének. A különböző bizottságok megválasztása után a KISZ megyei bizottságának beszámolóját *Kupka Sándor* mondotta el.

A beszámoló a továbbiakban a nevelés fontosságáról, a fiatalok szakmai képzéséről szólott. A Szakma ifjú mestere mozgalom kiállításnak megrendezése a Pécsi Hőerőműben például a megye határain kívül is figyelmet keltett és elismerést aratott. Megemlítette ezzel kapcsolatban, hogy a jól dolgozó fiatalokat gazdasági vezetőink az anyagi díjazásoknál az eddigieknél jobban vegyék figyelembe.

A takarékossági mozgalomra térve elmondotta, hogy 1965 végéig 250 millió forint megtakarítást vállaltak és már 245 millió forint van a takarékossági számlájukon. Nem kell szégyenkezniök a társadalmi munka végzésében sem: a négy évvel ezelőtti 1 millió forint értékű társadalmi munka vállalásukat ez évben már 3,1 millióra teljesítették. Kivette ebben részét megyénk tanulóifjúsága is. Az úttörőpajtások például 340 000 facsemetét ültettek s vasat gyűjtöttek. A fiatalok vállalják, hogy évente 600 000 társadalmi munkaórát végeznek.

Baranyában 3000 fiatal dolgozik tagként a tsz-ekben, bedolgozóként pedig mintegy 2500 fiatal. Megemlítette, hogy a mezőgazdasági termelési versenyekben az eltelt időszakban csaknem 12 000 fiatal vett részt. A Szilágypusztai Állami Gazdaság fiataljai a kukoricatermesztési versenyben 1962-ben országos első helyezést értek el. Az elmúlt évben az ifjú traktorosok országos versenyében Jakus István, Tóth Gábor, a Loe testvérek, Golbach József és Trischler József, a Villány-Siklósi Állami Gazdaság traktorosai országos első és harmadik helyezést értek el. A fiatalok 22 000 katasztrális hold rét-legelőn végeztek karbantartást, ennek értéke mintegy 1 760 000 forint. Az eredmények mellett azonban látni kell azt is, hogy a mezőgazdasági szakmunkásképzés és tanulóképzés területén vannak még feladataink: nincs tervszerű felvilágosító munka, nem kielégítő a pályaválasztási tanácsadás. A KISZ-szervezeteknek egyik legfontosabb területe a falu.

Huszonötezer fiatal vesz részt politikai oktatásban

A beszámoló további része a marxista-leninista képzéssel, a kommunista neveléssel foglalkozott. A fiatalok többsége érdeklődik a marxizmus-leninizmus iránt. Az elmúlt évben 25 000 fiatal vett részt a KISZ politikai oktatásának valamelyik formájában vagy pártoktatásában. Megfigyelhető volt a növekvő érdeklődés a nemzetközi munkásmozgalom, a bel- és külpolitikai kérdések iránt is. Az előadó azután arról beszélt, hogy megnőtt az ifjúság vágya más népek életének megismerése iránt. Négy év alatt közel 2500 fiatal utazott az Express Ifjúsági Utazási Iroda szervezésében. Szólott arról is, hogy megyénkben a különböző nemzetiségű fiatalok jól megférnek egymással munkában, szórakozásban egyaránt.

A munkához való szocialista viszonyról szólva elmondotta, hogy olyan közhangulatot kell teremteni, amelyből elmenekülnek a bürokraták, a spekulánsok, a prémiumvadászok, nem érzik magukat jól a vándormadarak. A törtetésnek, a karrierizmusnak, a pénzéhségnek ne legyen helye közöttünk.

A beszámoló következő része a kulturális és sportmunka eredményeiről, feladatairól szólott. Az elmúlt évben például 53 000 részvevője volt a kulturális szemlének. A megye könytáraiban az olvasók 52 százaléka 20 éven aluli s tény az is, hogy a József Attila olvasómozgalomban 8000 fiatal vett részt. A falusi dolgozók spartakiádja 17 000 fia-

(Folytatás a 3. oldalon.)

Ma délelőtt összeül az országgyűlés

Fontos kérdések a tanácskozás napirendjén

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa az alkotmány 12. paragrafusa 2. bekezdése alapján az országgyűlést ma, csütörtök délelőtt 11 órára összehívta.

Ismeretesek azok a hírek, amelyeket az ülésszak előkészítéséről tudósítottak. Az elmúlt hetekben valamennyi megyei képviselő-csoport ülést tartott; ezeken a tanácskozásokon tájékoztatták a képviselőket az országgyűlés állandó bizottságainak munkájáról; a képviselők megvitatták közéleti munkájuk tapasztalatait és a helyileg fontos kérdéseket is. A Fejér megyei képviselők például a móri szőlőkultúra helyzetét, távlati fejlesztési terveit beszélték meg. A Heves megyeiek a megye építőiparának problémáit vizsgálták behatóan. Az országgyűlési képviselők Komárom megyei csoportja a nők foglalkoztatottságának jelenlegi helyzetével, az e téren adódó feladatokkal; a Pest megyei s a borsodi képviselők oktatási problémákkal; a Zala megyeiek a letenyei járás mezőgazdasági helyzetével foglalkoztak.

Az ülésszakot a bizottsági ülések sorozata előzte meg. Tanácskozott az országgyűlés külügyi-, ipari-, mezőgazdasági, szociális és egészségügyi-, kulturális-, jogi, igazgatási és igazságügyi bizottsága. A hivatalos kommüniké alapján a ma kezdődő ülésszak napirendjére — előreláthatólag — a legfontosabb kérdések kerülnek.

A nemzetközi politika eseményeiről fogja tájékoztatni az országgyűlést Péter János külügyminiszter. Továbbá az országgyűlés napirendjére kerül két fontos törvényjavaslat: az egyik az építésügyről, a másik a vízügyről.

Az ülésszakok visszatérő, állandó napirendi pontja a Népköztársaság Elnöki Tanácsának jelentése az országgyűlés szünetelése alatt alkotott törvényerejű rendeletekről. Az Elnöki Tanács az országgyűlés legutóbbi — 1964. június 26-án berekesztett — ülésszaka és a ma nyíló új ülésszak közötti időben 14 törvényerejű rendeletet alkotott, például a növényvédelemről; a tanácsok községfejlesztési tevékenységéről; a polgári repülésről; a háborús bűntettek és a miattuk kiszabott egyes büntetések elévülésének kizárásáról szóló törvényerejű rendeleteket.

Ugyancsak visszatérő napirendi pont már évek óta a képviselők interpellációja.

A KISZ-bizottság beszámolója

Beszédének bevezető részében szólott arról a jelentős előrehaladásról, amely az utóbbi négy évben országunkat jellemezte, majd elmondotta, hogy ebben a munkában megyénk fiataljai, KISZ-tagjai, ifjú kommunistái becsülettel teljesítették feladataikat. Most, a kongresszusra készülődés során a KISZ megyei bizottságának felhívására 255 ifjúsági brigádnak mintegy 7000 tagja tett felajánlást. A vállalások teljesítése során máris szép eredmények születtek. A Pécsi Kesztyűgyár I. alapszervezetében például az év elején még 25 fiatal termelt 100 százalékon alul, félévkor már csak 11, s remény van arra, hogy az év végéig ez a szám tovább csökken. A mezőgazdaságban dolgozó fiatalok Szabadszentkirályon, Szederkényben, Kásádon, Hobolon és másutt is, derekasan kivették részüket az aratásban és az azt követő munkában. Külön szólott a traktorosok munkájáról, megemlítve a kozármislenyi fiatalok 500 holdas kombájn-aratási vállalását, amely kiemelkedő eredményeket hozott: a vállalt 500 holdat 28-an túlteljesítették. Külön elismeréssel szólott a pécsi és komlói bányászfiatalok nagyszerű munkalendületéről.

Megélénkült politikai aktivitás

Kupka elvtárs elmondotta, hogy a megyei küldöttértekezletet megelőző alapszervi taggyűlések és küldöttértekezletek többsége a megélénkült politikai aktivitás jegyében zajlott le. Az alapszervezetek és bizottságok közel 5500 KISZ-vezetőt választottak. A választások eredményeként javult a párttagok, a leányok és a fiatalasszonyok aránya a vezetőségekben.

Ezután megemlítette, hogy az 1960-as kongresszusi és megyei küldöttértekezlet határozata alapján a KISZ megfelelően mozgósította a fiatalokat a szocialista építőmunkában való részvételre. Az ifjúsági brigádok megerősödtek és számszerűen is fejlődtek: ma 345 ifjúsági brigádunk van, s míg négy évvel ezelőtt 48, a mai napig 155 nyerte el a Szocialista brigád címet.

Az értekezlet szünetében a különböző KISZ-szervezetektől érkezett résztvevőkkel beszélget Novics János elvtárs, a megyei pártbizottság titkára.

A televízió műsora

november 19-én, csütörtökön:

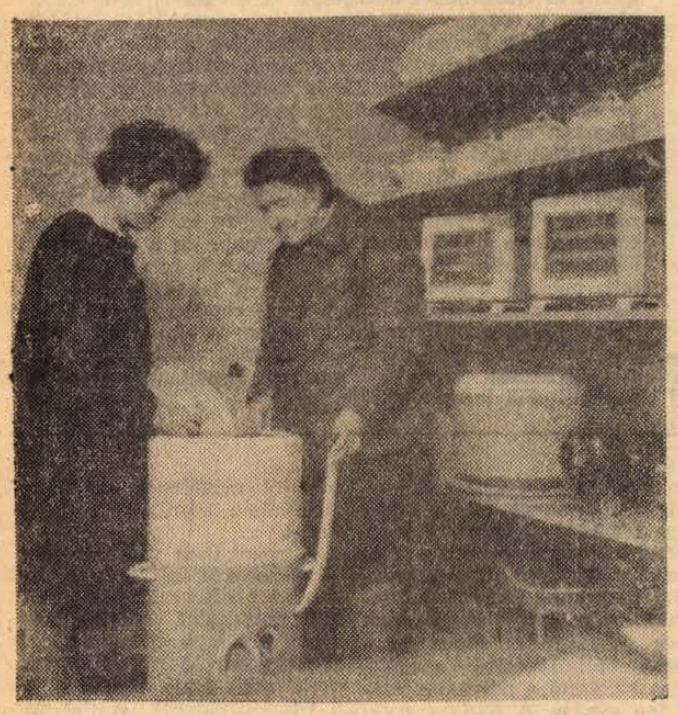
17.10—17.40: Iskola-tv. Fizika, a dolgozók gimnáziumának II. oszt. számára. A testek tehetetlensége. 17.58: Hírek. 18.05: Falusi dolgokról. 18.10: Paletta. 18.40: Farkas. Jugoszláv kisfilm. 18.55: Telesport. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.45: A jövő hét műsora. 20.00: Napló. 1918. november 19. a Kommunisták Magyarországi Pártjának megalakulása. 20.05: A 39-es dandár. Magyar film. 21.45: Egy kis dzsessz... A Fővárosi Operettszínházban május 31-én megrendezett ifjúsági dzsessz-koncert részletei, képfelvételről. 22.10: Tv-híradó, 2. kiadás.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: felhőátvonulások, legfeljebb szórványosan előforduló esőkkel. Mérsékelt, időnként megélénkülő északnyugati szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—9 fok között, néhány helyen gyenge talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet 6—10 fok között.

Kölcsönző nyílt Szigetváron

Új kölcsönzőt nyitott a földművesszövetkezet Szigetváron. Az új boltban mosógéptől a komplett étkészletig számos cikket kölcsönöznek. Jellemző népszerűségére, hogy az egy hónapra tervezett 3000 forintos forgalmat már az első héten teljesítették.

Erdészeti egyetemi napok Pécsett

Érdekes kezdeményezés indult el a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetemről: a múlt évben ugyanis a Soproni Egyetemi Napokon a Mecseki Állami Erdőgazdaság szakemberei számos problémát vetettek fel és egyben arra kérték az egyetem munkatársait, hogy ezekre a kérdésekre keressenek megoldást. Egyúttal meghívták őket, hogy a helyszínen nyújtsanak segítséget az erdészeteknek.

Ilyen előzmények után rendezte meg Pécsett a városi Művelődési Házban szerdán és csütörtökön az első egyetemi napokat a Magyar Tudományos Akadémia Agrártudományi Osztályának erdészeti bizottsága, a Soproni Erdészeti és Faipari Egyetem és a Mecseki Állami Erdőgazdaság. Pécsre látogatott az egyetem öt tanára, *dr. Haracsi Lajos, dr. Káldy József, dr. Magyar János, dr. Majer Antal és dr. Somkúti Elemér*, akik előadásokat tartottak az összegyűlt erdészeti szakemberek előtt. Az első erdészeti egyetemi napokon a vendéglátók mellett részt vettek a szomszédos erdőgazdaságok, a Duna-ártéri, a Dél-Somogyi és a Tamási Erdőgazdaság szakemberei is. Az érdekes és hasznos kezdeményezés azért indult el, hogy a tudomány és a gyakorlat szorosabb kapcsolatba kerüljön az erdészeten belül. Évenként más és más erdőgazdaságban tartják meg az egyetemi napokat, amelyen minden esetben részt vesznek a kutatók és a gyakorlatban dolgozó erdészek egyaránt.

Csütörtökön az egyetemi napok részvevői felkeresik az Árpád-tetői erdészetet, ahol dr. Haracsi Lajos és dr. Majer Antal egyetemi tanárok a helyszínen tartanak konzultációt a felvetett problémákkal kapcsolatban.

Egy darabból készítenek embermagasságú készülékszigetelőt Pécsett

A Pécsi Porcelángyár csaknem száz méter hosszú, korszerűen gépesített új csarnoka nemcsak a termelés növelését segítette elő, de módot adott új technológia bevezetésére is. Több hónapi kísérlet eredményeként a Ganz Villamossági Művek részére olyan óriás készülék-szigetelők gyártását kezdték el, amelyet eddig csak külföldről szereztek be. Az új szigetelőtípus embermagasságú, súlya meghaladja a másfél mázsát. Ilyen méretű műszaki porcelán ugyan korábban is készült már Pécsett, de sok darabból, s ezeket úgy ragasztották össze. Az új fajtát két tucat helyett egy darabból állítják elő. A masszát géppel faragják a kívánt méretre, formára. Ezzel a technológiával minőségileg jobb, kedvezőbb mechanikai és elektromos tulajdonságú készülék-szigetelőt nyernek. Az első hetven darabot elszállították a Ganz Villamossági Műveknek, amely különféle villamosberendezésekbe építi be. Az üzem megelégedéssel nyilatkozott az új magyar termékről. Az egy darabból formázott szigetelő készítése gazdaságos, kb. 40 százalékkal kerül olcsóbba annál, amit import útján vásárolnak. Az új készítési mód kedvező a gyárnak is, egy-egy óriásszigetelő előállítása fele annyi időbe telik, mint a hagyományos módon, ragasztással.

Virágok Erzsébet-napra

Az év névnapjai közül a legnagyobb forgalmat a Mária-nap után Erzsébetkor és Katalinkor bonyolítanak le a virágárusok. Ma, Erzsébet napján a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalat virágüzletei fekészülten várják a köszönteni, megemlékezni akarókat: a város minden üzletében nagy a választék. Kétezer ciklámen hét színben, ötezer rózsa öt színben, 3 ezer szál szegfű 26 színben; hétezer cserép zöldnövény, lila, sárga, bronz és piros krizantém, fokföldi ibolya és hajtatott ibolya várja a vevőket. Megérkezett a tavaly először látott külföldi asália, melynek piros virágai hasonlítanak a leanderéhez.

A jövő héten, Katalin napján ismét feltöltik a nagy forgalomra az üzleteket, s mindenki megtalálhatja az ünnepelt ízlésének megfelelő virágot.

Átépítik a pécsszabolcsi művelődési otthont

Az I. kerületi tanács vb. egészségügyi csoportja működésre alkalmatlannak minősítette a szabolcs-falusi művelődési termet, s még ez év nyarán bezáratta. Ismételt megbeszélések eredményeképpen a városi tanács művelődési osztálya és a Szénbányászati Tröszt előkészítette a felújítási, illetve átépítési programot, amelynek alapján a Pécsi Ingatlankezelő Vállalat megkezdte a szabolcs-falusi művelődési házban a megjelölt munkákat. Az építkezés 1965. június 1-ig fejeződik be. A jövő év második felében ismét birtokukba vehetik művelődési otthonukat a szabolcsiak.

HÍREK

NOVEMBER 19 CSÜTÖRTÖK — **Erzsébet napja. A Nap kél: 6.55, nyugszik: 16.04 órakor. A Hold kél: 16.12, nyugszik: 6.16 órakor.**

Száz éve, 1864. november 19-én halt meg távol hazájától, Angolában Magyar László eredményes afrikai kutató. A fiumei tengerésztiszti iskola elvégzése után beutazott majdnem minden tengert. 1845-ben, mint argentin flottahadnagy urugay fogságba esett. 1848-ban indult afrikai útjára. Egy esztendő múlva feleségül vette Bihé ország néger fejedelmének leányát és rövidesen megkezdte kutató útjának sorozatát. Jelentékeny kiterjedésű dél-afrikai területeknek volt első felkutatója és első térképezője. Öt évig szakadatlanul bolyongott. Értékes híradásai és útjáról feldolgozott közleményei angol, német és portugál nyelven jelentek meg. Leírásai ma is becses adalékok a dél-afrikai népek ismeretéhez. A kalandos élet és a trópusi éghajlat aláásták egészségét, erősen gyötörte a honvágy is, de a hazatérés költségeit nem tudta előteremteni. Élete legutolsó szakaszában írt feljegyzései és kéziratai — sajnos — tűzvésznek estek martalékul.

20 ÉVE, 1944. november 19-én felszabadult Görömböly, Hernádkak, Gyöngyös, Tófalu (ma Tódebrő), Vécs, Hevesugra (ma Halmajugra), Boldog, Galgahéviz. — Szegeden megjelenik a Magyar Nemzeti Függetlenségi Front első lapja, a Dél-Magyarország.

— Garam Éva archeológus, a Magyar Nemzeti Múzeum Történeti Múzeum munkatársa baranyai avarkori leletek vizsgálatát végzi ezekben a napokban Pécsett. A vizsgálatok eredményét a közeljövőben közzéteszi a Magyar Tudományos Akadémia.

— Új iskolai tanterem épül Tésenyben. A tsz faanyaggal segíti a munkát, amit a községi tanács házi építőbrigádja végez el.

— Ötvenegy lakásos lakótelepet adtak át Komlón. A lakásokat az É. M. Komlói Állami Építőipari Vállalat építette.

— „A rajzművészet mesterei" címmel reprodukciós kiállítás nyílik a Zsolnay Művelődési Házban. Az ünnepélyes megnyitóra november 22-én délelőtt 10 órakor kerül sor. A kiállítás hosszabb ideig tart nyitva.

— Filmklub indul a Zsolnay Művelődési Házban. Az első előadásra november 23-án, hétfőn este 6 órakor kerül sor. Vetítésre kerülnek a régebbi nagy sikert elért filmek. Bérletek a Zsolnay Művelődési Házban válthatók.

— „Sláger-párbaj" címmel tánczenei estet rendez az Országos Rendező Iroda november 20-án, pénteken fél 6 és háromnegyed 9 órai kezdettel a Liszt-teremben (Kossuth L. u. 83.). Közreműködnek: Lea Ivanova, Tasa Tasev, Németh József, Mikes Éva. Konferál: Murányi Lili. Zenekar: Eddy Kazassian Luxemburg Comboja. Jegyek kaphatók az Országos Filharmóniánál, Színház tér 2.

— Gádor Emil festőművész alkotásaiból szombaton fél 1 órakor a Képcsarnok Kossuth utcai helyiségében kiállítást rendeznek. A megnyitó beszédet Gábriel József elvtárs, a városi tanács művelődési osztályának vezetője mondja.

— A televízióban megrendezett szellemi olimpia eddigi fordulóinak eredményei alapján a hét végén sorra kerülő elődöntőben Szigeti István pécsi joghallgató is részt vesz.

— Tető alá került az új központi orvosi rendelő épülete Sellyén. Az 1 millió 200 ezer forint összegű beruházás két orvos számára biztosít munkahelyet kisebb laboratóriummal, s hozzátartozik egy új orvosi lakás is.

— Külön népművelési felügyelőt bíztak meg Sásdon, Mágocson és Szászváron a cigányszármazású dolgozók oktatásának irányítása és kulturális felemelése céljából. Ezzel egyidőben mozgalom indult a járás pedagógusai között a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére. A mozgalom alapján minden nevelő vállalja egy analfabéta oktatását és vizsgákra történő felkészítését.

— Kilencvennyolc rászorulónak, valamint 15 vaknak és csökkent látónak folyósítottak rendszeres és rendkívüli szociális segélyt a sásdi járásban az elmúlt évben. A járási tanács ezenkívül 35 sokgyermekes anyát jutalomban részesített.

Volt egyszer egy falu...

(Történet)

Volt egyszer egy falu. Átlagos falu volt: egy sárga, kopottas vasútállomással, közepes termelőszövetkezettel, higgadt és türelmes emberekkel, akik általában a munkájukat végezték, meg boltokkal és idillikus hangulatokkal, mint artézikút, meg pinceszer, a kövesúton néha megállt vagy átrobogott egy teherautó, s néha a személyautók is megálltak. Viszonylag boldog és kiegyensúlyozott község volt, a falu vezetője időnként különböző jelentéseket küldözgetett a fölöttes hatóságoknak, mert ez volt a szabály.

Azután ősz következett, a káposzta eltevése meg a disznóvágás időszaka.

A szomszéd faluban — ami csak három kilométerre volt ettől az átlagos falutól — új egy óvatos ember, aki esténként nagy figyelemmel hallgatta a különböző rádióállomások híradásait és ezekből a hírekből időnként levonta a maga számára a személyes következtetéseket. Az egyik hír alaposan meghökkentette. Háború lesz — morogta hosszas tűnődés után, s mivel ősz volt, még aznap este leltárt csinált az éléskamrában. Kevés a só — morogta fáradtan a leltározás végeztével és azonnal elhatározta, hogy másnap reggel átmegy a szomszéd faluba, — hogy feltűnő ne legyen, az itteni tanácselnök és az itteni párttitkár előtt, — és bevásárol ötven kiló sót.

Annak a bizonyos átlagos falunak a boltvezetője is meghökkent, amikor beállított hozzá ez az óvatos ember, akit tulajdonképpen nem ismert, és félmázsa sót kért. Nyomott lehet — gondolta a boltvezető, mert többesztendős pályafutása alatt még nem kértek tőle ötven kiló sót egyszerre, de ezzel körülbelül el is intézte magában az egész ügyet. Az óvatos ember azonban érezte a helyzet fonákságát, és azt is érezte, hogy a félmázsa só mellé valami magyarázatot is kell adni.

— A szomszéd községből jöttem, nálunk nagyon csúnya a só. Fekete, mintha a földdel keverték volna össze — mondta szemlesütve, és egyik lábáról a másikra állt, mintha zavarban lett volna. — Ámbár az is lehet, hogy háború lesz... Ki tudja, hogy meddig lehet még sót kapni?...

A boltvezető egy pillanatig meglepődve maga elé bámult, azután szó nélkül kimérte a félmázsa sót.

A dolgok időnként menetrendszerűen szoktak találkozni. Az ember elvitte az ötven kiló sót, elég nehéz volt neki, majd megszakadt az úton, azután félóra mólva beállított a boltos negyedik szomszédja, és húsz kiló sót kért.

— A háború? — kérdezte a boltos.

— Holnap disznót vágunk...

— Aha... — mosolygott gúnyosan a boltvezető és kimérte a húsz kilót.

A délelőtt folyamán még négyen vittek nagyobb mennyiségű sót, összesen hetvenhét kiló mennyiségben, ki a disznóvágásra, ki pedig káposztaeltevésre hivatkozott. Mint ahogy a valóságban úgy is volt.

A boltvezető egyelőre hallgatott, várta a fejleményeket, s már sejtette, hogy rendkívüli dolgokra van kilátás. Szombaton összeszámolta az egész heti eladott sómennyiséget összehasonlította az előző év hasonló időszakával, és kiderült, hogy a múlt évi két mázsa sóval szemben ezen a héten tizenhárom mázsa sót vásároltak az emberek. Azonnal átment a falu vezetőjéhez és közölte vele a tényállást, ő pedig azonnal írásban jelentette az egész szituációt a fölöttes hatóságnak. Nem kell őt elítélni, amiért titokban egy egészen kicsit boldog is volt, hiszen fennállt a lehetőség, hogy ez az eset egy kissé „feldobja" majd a falut: lerobognak a járási, meg a megyei vezetők, az újságírók is, ha minden pontosan összevág, akkor az esetből valami kis tőkét is lehet kovácsolni. Az is igaz, hogy amikor a falu vezetője ezekre a lehetőségekre gondolt, egyuttal el is szégyellte magát, és valójában azért pontosan tudta, hogy ez az egész sóügy nem fog sok dicsőséget hozni a falu számára.

A fölöttes hatóság természetesen azonnal intézkedett: a jelentés kézhezvétele után fél órával már az országúton robogott egy személygépkocsi a falu irányába, benne két mázsa só, másnap reggel pedig egy nagy szállítmányt küldtek teherautóval, de ennek a szállítmánynak a felét vissza kellett hozni, mert egyrészt nem fért be a bolt raktárába, másrészt pedig egyelőre megszűnt a sóvásárlás. A falu eközben élte a szokott, tempós életét, ölték a disznókat és savanyították a káposztát. Ez volt a konkrét helyzet, amikor az újságíró megérkezett a faluba, és mivel szerette volna áttekinteni a helyzetet; nyilvánvalóan az illetékesekhez fordult. A falu vezetőjének jelentése önmagáért beszélt: a vezetői lelkiismeretességről, a gyorsaságról, az élettel való kapcsolatról, és egy kissé a szituáció iránt érzett izgalmáról is.

A boltvezető nyugodt volt és kiegyensúlyozott, mint a falu, amikor az újságíró feltette a kérdéseket.

— Csak vigyék, én adok nekik, amennyi kell. Nekem tervteljesítésem is van... Szerintem most a lisztből kellene valamit csinálni..

Ezután a párttitkár következett, aki meghökkenve hallgatta az újságíró kérdéseit, mert tulajdonképpen halvány fogalma se volt arról, hogy az emberek sót vásárolnak.

— Ilyenről én nem hallottam, de szerintem nincs is. Nálunk jó a politikai nevelőmunka. Általában kint vagyunk az emberek között. Az igaz, hogy volt két olyan nap, amikor nem volt só, de hozattunk tíz mázsával, ugyanis a bolt nem kapta meg időben azt a mennyiséget, ami járt neki, de mondom ez nem probléma...

A tényleges helyzetet a fölöttes hatóság kiküldött szakembere tárta fel.

— Az idén hamarabb kezdték meg a disznóvágást, a kereskedelem későbbre számított, s nem készült fel idejében. Annyi só van, hogy rengeteg. Most az a dolgunk, hogy meggyorsítsuk a szállítást. Persze, a disznóölésekhez, meg a káposztasavanyításhoz valószínűleg hozzájárult valami ostoba híresztelés is, de hát a kereskedelem számára ezek nem jelentenek problémát. Tudja mennyi sónk van? Ha kell, egy egész vonattal küldünk ide...

A léggömb tehát szétpukkant. S mi volt ebben a léggömbben? Némi közéleti tanulság is. Például: hogy a dolgokat pontosan a helyükre kell tenni, és a helyükön világosan megfogalmazni. Ha egy műhelyben egy műszak alatt harminc franciakulcsot gyártanak, a fölöttes hatóságnak nem lehet háromszázat jelenteni. Mert ilyesmi időnként előfordul. A másik tanulság ennek az ellenkezője. Ha valaki az életében még nem látta a Dunát, ez a tény még nem vonja kétségbe a Duna létezését. Súlyosabb az eset, ha valaki esetleg a Duna partján ácsorog, csak éppen becsukta a szemét: nem láttam, tehát nincs. Mert az is lehet, hogy a képzeletbeli Duna áradni kezd, s úgye csukott szemmel a parton... átkozottul buta helyzet.

Volt egyszer egy falu, s volt egyszer egy történet, s volt egyszer egy léggömb. A só nem túlságosan fontos ebben a történetben, mert a raktárakban rengeteg só van. A szemlélet a fontos, hogy *tisztán, világosan és őszintén*. Különösképpen: őszintén.

(T)

A KISZ megyei küldöttértekezlete

(Folytatás az 1. oldalról.)

talt mozgósított meg. Emelkedik a sportegyesületek és a tagok száma is. Sajnos, községeink 45 százalékában még nincs sportegyesület s nemcsak falun, hanem Pécsett is egyre nagyobb gond a megfelelő pályák biztosítása.

Kupka elvtárs beszélt a tanulóifjúság különböző versenyeiről, vetélkedéseiről, az itt elért kiváló eredményekről, majd az úttörőkről szólva megemlítette, hogy a megye jelenleg 192 úttörőcsapatában 20 540 kisdobos és 23 400 úttörő tevékenykedik, s a KISZ vezetésével sikeresen segíti a gyermekek szocialista nevelését.

A fiatalok 45 százaléka KISZ-tag

A beszámoló befejező részében elmondotta, hogy tavaly az Ifjúság a szocializmusért mozgalomban 31 200 fiatal teljesítette a követelményeket, ez évben pedig 35 000 fiatal jelentkezett a IV. fokozatú jelvény megszerzésére. Az elmúlt négy évben 13 700 fővel nőtt a megyében a KISZ tagság létszáma. A KISZ a fiatalok 45 százalékát tömöríti. Jelenleg 884 alapszervezetben 34 813 tag van. A tagság 46 százaléka lány vagy fiatalasszony. Megemlítette, hogy a tagság növekedése örvendetes, azonban a szervezetek tartalmi munkája még korántsem kielégítő. Feladat többek között a középiskolai KISZ-szervezetek nagyobb önállóságának megteremtése is. Főfeladat most a KISZ politikai munkájának erősítése a vállalt feladatok következetes végrehajtása.

Ezerszer gazdagabb, színesebb a mi életünk minden beszámolónál — mondotta Kupka elvtárs —. Mi a párt, a társadalmi és tömegszervezetek, a pedagógusok segítségével értük el eredményeinket és arra kérjük a pártot, a társadalmi és tömegszervezeteket, pedagógusokat, hogy ezt a segítséget a jövőben is adják meg nekünk. Nagy feladataink vannak a szocialista építőmunkában, a politikai nevelő munkában, a kultúrforradalom következetes végrehajtásában, szerveznünk kell a fiatalok szabadidejének jó kihasználását, hozzá kell járulnunk az 1964. évi tervek eredményes teljesítéséhez, munkasikerekkel akarjuk köszönteni hazánk felszabadításának 20. évfordulóját.

A beszámoló után dr. Radó Imre, a KISZ megyei Revizios Bizottságának elnöke mondotta el a bizottság jelentését, majd a beszámolót hozzászólások követték.

Álló Miklós:

— Illő, hogy a KISZ-fiatalok a maguk sajátos eszközeivel segítsék a mezőgazdaság további fellendítését és a jövőben is részt kérjenek olyan mozgalmakból, amelyek a termelés növelését célozzák.

A közeljövőben új mozgalmat szeretnénk útjára indítani: *adjunk traktorvezetői jogosítványt minden arra alkalmas falusi fiatal kezébe!* A szakmunkásképzés a jövő tennivalóit illetően igen fontos feladat, hiszen a megye tanácsi szektoraiban dolgozó 2500 traktorra legalább 3000 traktorvezetőre volna szükségünk. A fiatalok az elmúlt időben kissé lenézték ezt a munkát. Ma, amikor mind a munkavégzés, mind a balesetvédelem szempontjából korszerű gépek dolgoznak a mezőgazdaságban, ismét kezd népszerűvé válni a traktorosság. Annak érdekében, hogy újabb fiatalok kiképzését valósíthassuk meg, javaslom: *karoljuk fel a traktorosképzést célzó mozgalom gondolatát!*

Klepák Ottó:

— Bejelenthetem, hogy a KISZ kongresszusára való készülődésben sikerült szervezetünket valóban vonzóvá tenni. Januárban KISZ-szervezetünk tagjainak létszáma még csak hetven volt, jelenleg 152 fiatal talál kellemes szórakozást és tanulási lehetőséget nálunk. Megszerveztük az oktatást, megalakítottuk az MHS helyi szervezetét, motoros, rádiós, lövészkörökbe vontuk be a fiatalokat. Jól működő ifjúsági tánc- és tv-klubunk van, színjátszócsoportunk nagy sikerrel szerepel nemcsak Vasason, hanem a környező községekben is. A szülők szívesen látják gyermekeiket a KISZ-

szervezetben, *tudják, hogy az ifjúsági klubban, vagy a szakkörökben jó helyen vannak.* Politikai oktatásunkat úgy tettük vonzóvá, hogy *meghívtuk foglalkozásainkra az idősebb kommunistákat, akik átadják nekünk élményeiket, tapasztalataikat.*

— Saját példánk alapján úgy gondolom, hogy másutt is nőtt a KISZ népszerűsége, s másutt is tömegével jelentkeznek a fiatalok a KISZ-szervezetekbe. Ezért javaslom, gyorsítsuk meg a tagfelvételt.

Popovics Györgyné:

— Egyetemünkön kommunista szakemberképzés folyik. Az egyetemen folyó legfontosabb munkának a tanulást tekintjük. Emellett jut időnk a társadalmi munkamozgalmakban való részvételre is. Nagyszabású mozgalmunk a baranyai cigányok szociális és egészségügyi körülményeinek felmérése. Ötvenkét cigánytelepen 130 hallgató végzett eddig munkát. További célunk munkacsoportok alakítása. Elhatároztuk, hogy egészségügyi felvilágosító munkát végzünk a cigányok között. Ennek megvalósításához kérem a cigánytelepülések környékén lakó KISZ-fiatalok segítségét.

Bogár József,

az SZMT vezető titkára:

— Együttműködésünk az élet minden területén összehoz bennünket. Találkozunk többek között a termelést segítő tevékenységben, amelyből a KISZ-fiatalok a kongresszusra tett vállalások teljesítésével nagyszerűen kivették részüket. A megyében dolgozó munkabrigádok létszámának 42 százaléka harminc éven aluli fiatalokból áll. *A szocialista címért küzdő brigádok tagjainak 44 százaléka fiatal.* Hasonló arányban vannak fiatalok a szocialista címet elért brigádokban, a kiváló dolgozó oklevéllel, valamint jelvénnyel kitüntetettek között is.

— Másik igen fontos terület, ahol találkoznunk kell: *a balesetmentes munka végzése.* 1964-ben 5659 baleset történt a megyében, ennek következtében 103 019 munkanap esett ki. Minden dolgozónak, köztük a fiataloknak is mindent el kell követniük, hogy a balesetek következtében történő munkakiesést csökkentsük.

— Sok egyéb mellett kérjük a KISZ-szervezeteket, segítsék az üzemi és szakszervezeti kulturális intézmények munkáját. Vegyenek részt a költségvetés tervezésében, az anyagiak tervszerű felhasználásában. Biztosítsák, hogy a fiatalok érdeklődési körének megfelelően szervezzék meg kultúrotthonainkban a szakköröket és a művészeti csoportokat.

Rafajdusz László:

— 1962-ben beneveztünk a kukoricatermelési versenybe, *országos elsők lettünk.* A következő évben elért eredményeinkkel országos III. helyre kerültünk. Jól dolgoznak traktorosaink és állattenyésztési eredményeinkkel sem kell szégyenkeznünk. Szarvasmarhahizlalásban három brigádunk vesz részt. Októberi súlygyarapodási tervünk 28,9 kilogramm volt, ezzel szemben 32,8 kilogramm súlygyarapodást értek el, annak ellenére, hogy csökkentettük a takarmányköltséget. Őszi búza-vetéstervünk 1305 katasztrális hold, ezzel szemben október 30-ig 1375 katasztrális holdon

vetettük el a búzát. *Őszi mélyszántási tervünket három-négy nap múlva befejezzük.* A tervfeladatok határidőn belüli teljesítését, illetve túlteljesítését jórészt a munkában résztvevő fiataloknak is köszönhetjük.

Kardos Ferenc:

— Pécsbányán él, dolgozik és tevékenykedik a KISZ-szervezet. Az újjáválasztott KISZ-vezetőség nagy lelkesedéssel, aktivitással látott hozzá az ifjúsági szervezetben eleven életet teremteni. Szív és lelkesedés kell az ifjúsági munkához, s ez Pécsbányatelepen nem hiányzik. A KISZ-fiatalok részt vesznek a művelődési otthon munkájában is, segítik a népművelést. Amire soha nem volt példa a telepen: *ifjúsági filmszemináriumot szerveztek, ismeretterjesztő előadássorozatot indítottak.* Az ifjúsági klubban hétről hétre ötven-hatvan fiatal szórakozik, művelődik, tanul.

Szabó Sarolta:

— A Szigetvári Konzervgyárban is tért hódított a szocialista brigád-mozgalom. Az én brigádom Tyereskova nevével küzd a cím eléréséért. Vállalásaink között *fő helyet kapott a terv teljesítése és a minőség javítása.* Minőségi és higiéniai versenyben vagyunk egy másik szocialista brigáddal. Vállalatunknál rajtunk kívül még három szocialista brigád működik. Kevés eltéréssel ugyanazon az úton járnak, mint mi.

Iván László:

— A technika mai fejlettsége mellett feladataink egyre növekednek, szükséges tehát a jó szakmunkások nevelése. Komlói intézetünknél jelnleg 37 szakma elsajátításával 1056 tanuló foglalkozik. A tanulók nagy többsége maga választotta szakmáját. Sajnos azonban vannak, akik gimnáziumból maradtak ki, s jobb híján jöttek el szakmát tanulni. A szülők jó része azon fáradozik, hogy *fiát gimnáziumban taníttassa, hogy azok így magasabb fokú műveltségre tegyenek szert.* Ezt a tényt figyelembe véve, a következő évben bevezetjük a 3 + 2-es képzést. Ez azt jelenti, hogy a következő években hároméves képzés keretén belül elérjük a gimnázium második évében tanított szintet, s közben szakmát adunk a fiatalok kezébe. Így a szakma megszerzése után közvetlenül és minden külön felvételi nélkül beiratkozhatnak a gimnáziumok harmadik osztályába. Így öt év alatt érettségizett szakmunkásokat tudunk adni a népgazdaságnak.

Győri Ferencné:

— A beszámolóban érzékeltetett fejlődés elérésében a kozármislenyi gépállomás KISZ-szervezete becsülettel vette ki részét. Az Ifjúság a szocializmusért-mozgalom keretében az elmúlt időszakban 35 fiatal teljesítette a harmadik fokozat követelményeit és ugyanennyien vesznek részt a negyedik fokozat elérésében. Nehézségeink ellenére sok kimagasló teljesítményt értek el traktorosaink: *Aradi Mihály, Tóth István, Tibor István.* Kombájnosaink közül *Jantal Péter* országos második helyezést ért el, *Ábel Ferenc* megyei harmadik lett. Fiataljaink kezdeményezésére meghirdettük az 500 holdas kombájnaratási mozgalmat. Ifjú traktorosaink példás helytállással segítik a körzet termelőszövetkezeteinek munkáját. A műhelyben dolgozó kiszesek sikeresen vesznek részt a Szakma Ifjú Mestere-mozgalomban. Jelenthetem a megyei küldöttértekezletnek, hogy *gépállomásunk háromszoros szocialista ifjúsági brigádja a mai napig 103 százalékra teljesítette éves tervét!*

Szabó Máté:

— Az elmúlt négy év alatt sokat foglalkoztunk a termelőszövetkezeti KISZ-alapszervezetek szervezeti helyzetével. Sajnálattal állapítottuk meg, hogy *kevés a termelőszövetkezetekben dolgozó KISZ fiatalok száma: a pécsváradi járásban mindössze 52 fő.* A mintegy 350 főt kitevő 26 éven aluli termelőszövetkezeti tag többsége asszony vagy nős ember. Régi tapasztalat, hogy falun a házasságkötés rendszerint egyenlő a KISZ-szervezettel való szakítással. Azt hiszem e téren sokat kell előre lépnünk. Szeretnénk a KISZ-t a fiatalok vonzó szervezetévé tenni és mindenütt olyan tartalmas szervezeti életet teremteni, amelyben életkori sajátosságaik figyelembevételével minden korosztály hasznosan töltheti el idejét. Ennek érdekében fontos, hogy *a vezetés kollektív legyen.* Bár elsősorban a titkáron áll vagy bukik egy-

egy alapszervezet sikeres működése, a KISZ megkedveltetésében óriási feladatok várnak minden kommunista fiatalra.

Remenyik Rózsa:

— A KISZ első kongresszusa elhatározta, hogy országunk fiataljait valamilyen formában közvetlenül érdekeltté teszi a második ötéves terv teljesítésében. Ennek a gondolatnak a jegyében született meg az Ifjúság a szocializmusért-mozgalom. A komlói gimnázium KISZ-szervezetének tagsága már kezdetben megértette az ISZM lényegét. Láttuk, hogy ez nem plusz feladatokat jelent elsősorban, hanem a *KISZ-munka rendszerezését, amelyből minden KISZ-tag konkrét feladatot kaphat.* Ilyenformán igyekeztünk KISZ-munkánk alapjait az ISZM-re helyezni. Igyekszünk megvalósítani a KISZ célkitűzéseit és iskolánk KISZ-tagsága nevében ígérem hogy munkánkkal támogatjuk a megválasztandó megyei KISZ-bizottság munkáját.

Schmidt József:

— Fontos célkitűzésünk a lakáskérdés megoldása. Ki ne örülne egy új lakásnak. Én is. *Ehhez azonban jobb, összehan-*

(Folytatás a 4. oldalon.)

A KISZ megyei küldöttértekezlete

(Folytatás a 3. oldalról.)

goltabb munkára van szükség az ipar, a népgazdaság minden ágában. Mi, a Beremendi Cementgyárban abból következtetünk erre, hogy kevés vasúti kocsit kapunk, akadozik a szállítás, s ez sokszor terveljesítésünk rovására megy. Ha mi nem tudjuk teljesíteni a tervet, *az kihat más iparágak, elsősorban az építőipar munkájára:* nem tudják határidőre elkészíteni a lakásépítési programban megadott lakásokat. Ez a tény mindenkit gondolkodásra késztet.

Földes Andrásné,

a megyei pártbizottság osztályvezetője:

— A megye politikai és társadalmi életében fontos eseménynek számít ez a tanácskozás. A mai napig, a KISZ kongresszusáig megtett út, a lezajlott tanácskozások, a fiatalok életének fontos állomásai voltak. Mi úgy ítéljük meg, hogy az utóbbi időben nőtt a KISZ szerepe, becsülete.

— Megyénk ifjúságának helyzete több okból érdekes: azt hiszem közös nevezőn vagunk abban, hogy jó Baranyában élni. Talán nem is akad iparág, mely ne képviseltetné magát nálunk, van egyetemünk, vannak új városrészeink, kitűnő bortermő vidékeink. Egyszóval: sokféleségben, gazdagságban nő fel megyénk ifjúsága. Sok szó esett ma arról, hogy *fiatalságunk felelősséget érez a megye fejlődéséért, a máért, a jövőért.* Ennek bizonyításául hadd mondjam el, a munkásifjúság képviselői teljes szívvel dolgoznak a megye iparának továbbfejlesztéséért, védnökséget vállaltak az exporttermelés felett, takarékoskodnak. Számunkra megnyugtató, hogy ez az ifjúság lesz a jövő felnőtt nemzedéke. A munkásfiatalok segítik a mezőgazdaságban dolgozókat. A mezőgazdaságban dolgozó fiatalok ki akarják szélesíteni a termelési mozgalmakat, meg akarják honosítani a szocialista brigádmozgalmat.

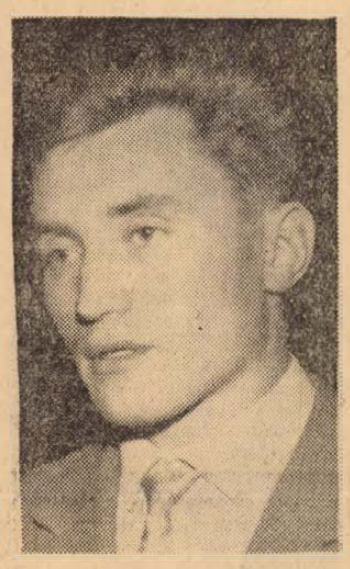
— Szép fénykép a tanácskozáson elhangzott beszámoló a megye ifjúságáról. De vannak még dolgok, amelyek hiányoznak erről a fényképről és a jövőben feltétlenül megoldandók. Fontosnak tartjuk többek között *a KISZ kommunista jellegének erősítését.* Jusson az alapszervezetekben kifejezésre, hogy *kommunista fiatalok szövetsége a KISZ.* Ezzel őszintén megmondjuk, hogy a KISZ munkája milyen célok megvalósítását szolgálja. Szeretnénk, ha úgy dolgozna minden KISZ-fiatal, hogy méltó legyen erre az elnevezésre.

— Most, amikor világszerte Lenin tanításai nyernek megvalósulást, külön jelentősége van annak, hogy a fiatalok előtt, akik a kommunizmus építését befejezik, példaként állítsuk Lenint. Lenin embersége, nagysága fontos támaszunk. A KISZ szép és nemes feladata Lenin példáján nevelni tagságát.

— A KISZ akkor igazolja elnevezését, ha tanító-nevelő munkáját összekapcsolja azzal, hogy részt vesz a szocializmus építésében. *A KISZ olyan nevelő munkát folytasson, hogy tagsága — ahol kell, a termelésben, a kultúrában, életünk minden területén segítséget nyújtson a felnőtteknek.* Lenin példája legyen fontos alapja a KISZ-ben az úttörő-mozgalom irányításának is. A KISZ-nek az ifjúság egész életét be kell töltenie.

— A párt várja soraiba a legöntudatosabb KISZ-fiatalokat. A KISZ készítse elő a fiatalok legjobbjait, hogy a párt utánpótlását biztosítsa. *A győzelmes Októberi Szocialista Forradalom 47., a KMP megalakulásának és a város felszabadulásának évfordulóin a megye kommunista ifjúsága méltón tett hitet amellett, amiért az orosz proletariátus öt évtizeddel ezelőtt megindította harcát.* A mai tanácskozáson hitet tettek amellett, hogy eszükkel, szívükkel, erejükkel dolgozik ifjúságunk mindazért, amiért évtizedeken át küzdött az idősebb nemzedék és ami most a beteljesedés korszakába lépett.

Mészáros Károly:

— A KISZ I. kongresszusa óta nagy éredményeket értünk el minden téren, de még nem tudtunk mindenütt hatni a fiatalok munkájára, életére. Vannak még hibák, amelyeket őszintén fel kell tárnunk, hogy azután tovább léphessünk. Vannak javítanivalóink a KISZ-tagok és vezetők aktivitásában, a KISZ-munka tartalmasabbá tételében, a társadalmi munka fokozottabb megbecsülésében. Nem mindig kielégítő az alapszervezetek munkája. A kongresszusra való készülődés jó alkalom arra, hogy kijavítsuk hibáinkat, és tartalmasabbá, elevenebbé tegyük munkánkat.

Balogh István,

a KISZ KB titkára:

— A beszámoló reálisan elemezte a megye KISZ-szervezeteiben végzett munkát és hűen tükrözi azt a fejlődést, amit mi az országban tapasztaltunk. A kongresszusra készülve, számba kell vennünk mindent, amit csináltunk. Az egészséges fejlődés és a fiatalok aktivitása érdekében szükséges nagyon reálisan, higgadt fővel megállapítani: *meddig jutottunk, mi a jó, mit kell a jövőben másként csinálnunk? Akkor járunk jó úton, ha merünk beszélni fogyatékosságainkról, további fejlődésünk gátjairól.*

— Ugy ítéljük meg, hogy kongresszusi célkitűzéseinket sikerült Baranyában is elérni. A kongresszusi készülődésben a társadalom figyelme az ifjúság felé fordult. Ugy érezzük, hogy pártszervezeteink, pártbizottságaink soha olyan segítséget nem nyújtottak, mint most, a kongresszusi felkészülés időszakában. Dolgos, lelkes, hazaszerető ifjúságunk így hallatlan nagy feladatok megoldására képes. Meggyőződésünk, hogy a baranyai fiatalok is magukévá teszik a jelszót: *„Jobb munkával, nagyobb tudással, a szocializmus teljes felépítéséért."* A KISZ Központi Bizottsága nevében sok sikert kívánok a megye ifjúságának a mai küldöttértekezlet határozatainak végrehajtásához.

A hozzászólásokat *Kupka Sándor* foglalta össze, majd számos fiatal kitüntetést, illetve jutalmat kapott. Ezután Balogh István, a KISZ Központi Bizottságának titkára bejelentette, hogy Kupka Sándor a jövőben a KISZ Központi Bizottságának hatáskörébe kerül, — ezért nem szerepel neve a jelölőlistán. A küldöttértekezlet megválasztotta a KISZ megyei bizottságának tagjait, póttagjait, a reviziós bizottság tagjait és a kongresszusi küldötteket. A megyei bizottság ezután első titkárává *Lukács Jánost*, titkárává pedig *Suhajda Tibort* választotta.

A KISZ Baranya megyei Bizottságának tegnap megválasztott új első titkára Lukács János elvtárs.

Bejelentették, hogy az értekezlet üdvözlésére több távirat érkezett. Táviratban köszöntötték az értekezletet a KISZ-iskola hallgatói, a Mecseki Szénbányászati Tröszt KISZ-fiataljai, a KISZ Pécs városi Bizottsága, a Mecseki Ércbánya Vállalat III-as üzemének fiataljai, a Nagy Lajos Gimnázium kiszistái.

Az értekezlet elfogadta a határozati javaslatot. A határozatban a KISZ-fiatalok a legfontosabb tennivalókat jelölték meg és számos felajánlást, vállalást tettek. Vállalták többek között, hogy a társadalmi munkaakció keretében *évente 600 000 órát teljesítenek, különböző újításokból, anyagtakarékossággal 80 millió forintot takarítanak meg, karbantartanak mintegy 15 000 hold rétet és legelőt, elültetnek 100 000 facsemetét.*

A küldöttértekezlet után műsor következett, majd a napot ifjúsági bállal fejezték be.

A Minisztertanács ülése

A Kormány Tájékoztatási Hivatala közli:

A Minisztertanács szerdán ülést tartott. Meghallgatta és jóváhagyta a Minisztertanács elnökének a november 7-i ünnepségek alkalmából a Szovjetunióban járt magyar párt- és kormányküldöttség útjáról szóló beszámolóját.

A Minisztertanács megvitatta és tudomásul vette a Szövetkezetek Országos Szövetsége elnökének jelentését a zöldség- és gyümölcsfelvásárlás tapasztalatairól és a téli tárolásra történt felkészülésről.

A kormány a Szakszervezetek Országos Tanácsának előterjesztése alapján módosította a Vörös Vándorzászlók és az Élüzem címek adományozásáról a Minisztertanács és a SZOT által 1961-ben kiadott határozat egyes rendelkezéseit.

*

A vörös vándorzászlók és az élüzem címek adományozásáról szóló határozat egyes intézkedéseinek módosítása elsősorban az ipar átszervezése következtében vált szükségessé. A módosítás hozzájárul ahhoz, hogy az iparvállalatok eredményes működését — az anyagi érdekeltség rendszerével összhangban — erkölcsi ösztönzőkkel elősegítsék.

A módosító határozat alapján növekszik a vállalatok igazgatóinak és a szakszervezeti bizottságoknak a jogköre és felelőssége. A vállalatok igazgatói a szakszervezeti bizottsággal együtt döntik el, hogy az egyes gyáregységek közül melyik milyen arányban részesüljön az elismerésben. Ennek során elsősorban azt kell figyelembe venni, hogy a gyáregység milyen mértékben járult hozzá a vállalat összesített eredményéhez, és milyen eredményesen vett részt a szocialista munkaversenyben, az újítási és a brigád-mozgalomban.

Az új rendelkezés szerint az igazgató a szakszervezeti bizottsággal, az illetékes miniszter a szakszervezet elnökségével egyetértésben állapítja meg, hogy a vállalat mely önálló egysége jogosult az élüzem cím viselésére.

Az új elbírálási rend alapján először 1966. május 1-e alkalmából adják át a vörös vándorzászlókat és az élüzem kitüntetéseket.

Fock Jenő fogadta

a japán gazdasági kormányküldöttség vezetőjét

Fock Jenő, a Minisztertanács elnökhelyettese szerdán délután hivatalában fogadta Tokusaburo Kosakát, a japán kormány hazánkban tartózkodó gazdasági küldöttségének vezetőjét. A fogadáson jelen volt Bíró József külkereskedelmi miniszter és Ken-Ichiro Yoshida, budapesti japán nagykövet.

A delegáció tiszteletére szerdán este Bíró József külkereskedelmi miniszter vacsorát adott.

Megtartották a gépkocsi nyereménybetétkönyvek tizennegyedik sorsolását

Az Országos Takarékpénztár csütörtök délután a pesterzsébeti Vasas Művelődési Házban tartotta a gépkocsi-nyereménybetétkönyvek tizennegyedik sorsolását. A húzáson a július 31-ig váltott és október 31-én még érvényben volt 10 000 és 5000 forintos nyereménybetétkönyvek vettek részt.

A sorsoláson 72 644 tízezer forintos betétkönyvre 87 gépkocsit, 143 414 ötezer forintos betétkönyvre pedig 86 autót sorsoltak ki.

A tízezer forintos betétkönyvek közül nyertek:

01	6160	Renault	18	3871	Wartburg Lim.
01	7028	Trabant 601	18	5596	Moszkvics 403
01	10827	Moszkvics 403	18	6487	Moszkvics 403
02	5415	Renault	18	7232	Trabant 601
02	9259	Moszkvics 403	19	2755	Trabant 601
03	6568	Moszkvics 403	20	461	Wartburg Lim.
03	6896	Wartburg Lim.	20	840	Wartburg Coupe
04	4102	Trabant 601	20	10158	Moszkvics 403
04	6377	Wartburg Lim.	20	11417	Trabant 601
04	11792	Wartburg Lim.	20	14238	Moszkvics 403
04	12378	Wartburg Lim.	20	14522	Renault
05	1481	Moszkvics 403	20	14665	Moszkvics 403
05	1820	DKW	20	20697	Wartburg de Luxe
05	1829	Wartburg de Lux.	20	30702	Wartburg Lim.
06	3725	Moszkvics 403	20	33323	Trabant 601
07	626	Trabant 601	20	36279	Wartburg Lim.
07	6455	Renault	20	36596	Trabant 601
07	7104	Renault	20	40891	Renault
08	412	Wartburg Lim.	20	42558	Moszkvics 403
09	962	Wartburg Lim.	20	45390	Wartburg de Luxe
09	1874	Wartburg de Luxe	20	52683	Renault
09	3392	Moszkvics 403	20	52781	Renault
09	6802	Moszkvics 403	20	54000	Trabant 601
09	7081	Wartburg Lim.	20	54146	Wartburg Lim.
11	1091	Wartburg Lim.	20	58857	Trabant 601
11	3797	Moszkvics 402	20	60061	Moszkvics 403
12	8511	Wartburg Lim.	20	71664	Trabant 601
12	8511	Trabant 601	20	74904	Wartburg Lim.
12	88637	Trabant 601	20	76097	Wartburg Lim.
13	1267	Trabant 601	20	78941	Simca 1000
13	4429	Trabant 601	20	78619	Wartburg Lim.
13	4901	Wartburg Lim.	20	82990	Trabant 601
14	901	Wartburg Lim.	20	84246	Wartburg Lim.
14	945	DKW	20	87473	Moszkvics 403
15	4255	Wartburg de Luxe	20	87869	Wartburg Lim.
16	2204	Wartburg Lim.	20	96005	Wartburg Lim.
16	2915	Moszkvics 403	20	99127	Wartburg Lim.
16	4605	Wartburg de Luxe	20	99321	Wartburg Lim.
16	5022	Trabant 601	20	102168	Wartburg Lim.
17	2759	Traban 601	20	106144	Moszkvics 403

Az ötezer forintos betétkönyvek közül nyertek:

01	504289	Wartburg Lim.	01	509807	Moszkvics 403
01	504798	Moszkvics 403	02	505569	Moszkvics 403
01	509421	Renault	02	510237	Wartburg de Luxe
03	500375	Moszkvics 403			
03	508424	Moszkvics 403			
03	514210	Wartburg de Luxe			
04	504762	Moszkvics 403			
04	510495	Moszkvics 403			
04	518197	Moszkvics 403			
05	503014	Wartburg Lim.			
05	506313	Moszkvics 403			
05	507906	Wartburg Lim.			
05	509345	Trabant 601			
06	502666	Wartburg Lim.			
06	504631	Wartburg Lim.			
06	507017	Renault			
06	507567	Wartburg Lim.			
06	507989	Trabant 601			
07	500981	Trabant 601			
07	503485	Wartburg De Luxe			
07	504692	Trabant 601			
07	506569	Wartburg Lim.			
07	509848	Wartburg Lim.			
08	512301	Trabant 601			
09	503492	Moszkvics 403			
09	505770	Wartburg Lim.			
10	504919	Renault			
10	505311	Trabant 601			
12	501246	BMW			
12	507417	Moszkvics 403			
12	511567	Wartburg Lim.			
13	504014	Renault			
14	503182	Wartburg Lim.			
14	504055	BMW			
15	506825	Moszkvics 403			
16	505335	Trabant 601			
17	502850	Moszkvics 403			
17	503248	Trabant 601			
17	505230	Trabant 501			
18	506288	Wartburg de Luxe			
20	500532	Moszkvics 403			
20	515212	Moszkvics 403			
20	516636	Wartburg de Luxe			
18	502869	Wartburg Lim.			
20	531743	Wartburg Lim.			
20	538354	Renault			
20	538345	Moszkvics 403			
20	546052	BMW			
20	537802	Renault			
20	546147	Renault			
20	548144	Trabant 601			
20	549926	Renault			
20	548633	Wartburg Lim.			
20	555056	Wartburg Lim.			
20	558225	Moszkvics 403			
20	558507	Wartburg Lim.			
20	561972	Moszkvics 403			
20	562552	Moszkvics 403			
20	564014	Trabant 601			
20	568983	Wartburg de Luxe			
20	571299	Trabant Lim.			
20	571742	Trabant 501			
20	582681	Wartburg Lim.			
20	582681	Moszkvics 403			
20	582799	Trabant 601			
20	583805	Wartburg Lim.			
20	586157	Moszkvics 403			
20	590332	Moszkvics 403			
20	590730	Wartburg Lim.			
20	594992	Wartburg Lim.			
20	596007	Wartburg Lim.			
20	597648	Wartburg Lim.			
20	606330	Trabant 601			
20	606570	Wartburg Lim.			
20	609182	Moszkvics 403			
20	611173	Wartburg de Luxe			
20	616738	Wartburg Lim.			
20	617013	Trabant 601			
20	617073	Trabant 601			
20	629148	Renault			
20	629148	Wartburg Lim.			
20	637394	Wartburg de Luxe			
20	640601	Wartburg de Luxe			

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk. A hivatalos nyereményjegyzék november 20-án jelenik meg.

Három nemzetközi találkozó

A VVK-ért „ítéletidőben" – Izgalmas mérkőzés Győrött

A Vásárvárosok Kupája nemzetközi labdarúgó torna keretében szerdán este a Népstadionban került sor a Ferencváros és a Wiener SC csapatai között a továbbjutást eldöntő harmadik mérkőzésre. Az osztrák és a magyar együttes második budapesti találkozója valóságos „ítéletidőben" zajlott le, de ennek ellenére a lelátókon meglepően sok néző kísérte érdeklődéssel a küzdelmet.

Ferencváros—Wiener SC 2:0 (0:0)

Roppant nehéz körülmények között harcolta ki a továbbjutást jelentő győzelmet a Ferencváros labdarúgó csapata. Ezért a magyar csapat minden játékosa dicséretet érdemel.

A labdarúgó Európa Kupája nyolcad-döntőjében szerdán délután Győrött játszotta első mérkőzését a Vasas ETO a bolgár bajnok Szófiai Lokomotiv ellen. Nagy harcban a győriek két gól előnyt szereztek a december 6-i szófiai visszavágóra.

Győr—Lokomotiv Szófia 5:3 (1:1)

Nagy harcot vívott a két csapat, nagy becsvággyal, hatalmas lelkesedéssel küzdött mind a 22 játékos. A szófiaiak jó játékot mutattak. A közepes teljesítményt nyújtó Győr határtalan lelkesedésének és nagyszerű hajrájának köszönheti a kétgólos előnyt.

Telefonjelentésünk:

A második mérkőzésen sem sikerült a Dózsának

Radnicski Zombor—Pécsi Dózsa 4:3 (1:0)

Második jugoszláviai mérkőzésünket szerdán Zomborban játszottuk, a helyi csapat ellen léptünk pályára. Csapatunk: Zengői (Vlaszák) — Légrádi, Udvarácz (Halasi), Hernádi — Halasi (Pápai), Csupák — Győrkő, Dunai I., Tüske, Rádi (Vincze). Török (Konrád) csapattal szerepeltünk.

Ezen a találkozón is gyengében játszott csapatunk a vártnál. Főleg a csapat védelme nyújtott igen gyenge teljesítményt. Csak az első félidő első húsz percében volt elfogadható csapatunk játéka. A jugoszlávok keményen, lelkesen játszottak, s a helyzeteket ügyesen kihasználták. A mi csatáraink több esetben is hibáztak gólhelyzetben a kapu előtt. Góllövőink: Dunai I., Halasi, Tüske. — Ma, csütörtökön, november 19-én csapatunk Zentán játszik. Vasárnap Eszéken lépünk pályára.

Bácsvány János

DUNANTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11
Belpolitikai rovat: 31-63
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00
PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10.
Felelős vezető: Melles Rezső
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Indexszám: 25 054

Hetvenezer holdon földben a mag!

A pécsváradi járás napokon belül befejezi a vetést

A megyei Operatív Bizottság szerdai ülésén megállapították, hogy az elvetett kenyérgabona területe a tervezett 81,2 százalékára emlekedett az elmúlt héten. Szerda reggelig már 34 termelőszövetkezetben fejezték be a vetést és néhány járás így mindenek előtt a pécsváradi járás igen közel áll a vetés teljes befejezéséhez. Kedd estig a pécsváradi járásból Hosszuhetény, Szederkény, Berkesd, Ófalu, Kátoly és Püspöklak jelentette, hogy kész a vetéssel és ezzel a járás 92 százalékra teljesítette tervét. Még két nap és a pécsváradi járás elsőként végez a megyében a búza vetésével.

Ezer traktor szánt és vet

Ez persze nem jelenti azt, hogy a többi járásban rosszul dolgoztak. Az elmúlt héten naponta 887 termelőszövetkezeti és 163 gépállomási traktor szántott és vetett s ebből 458 traktor kettős műszakban dolgozott. Sok termelőszövetzetben éjszaka sem szünetelt a munka s a traktor reflektora mellett vetettek. Külön ki kell emelni a pécsi járásból az egerági termelőszövetkezetet, amely egy héttel ezelőtt még súlyosan le volt maradva, mivel 600 hold vetetlen földje volt. Az egerágiak igen szép példáját szolgáltatták az összefogásnak, mert egy hét leforgása alatt 588 katasztrális holdat vetettek el és szerda estig be is fejezték a vetést. Névszerint meg kell említeni Magosi Rudolfot és Németh Lászlót, a termelőszövetkezet traktorosait és Gabler József valamint Kurucz Vince tsz-tagokat, akik farosként dolgoztak a vetőgépek mellett.

Ugyanakkor nem mehetünk el szómélkül egy sajnálatos eset mellett. Balatinácz András, a sellyei gépállomás igazgatója sem tett meg mindent azért, hogy körzetében mielőbb befejeződjön a kenyérgabona vetés. Az Operatív Bizottság határozata szerint Balatinácz Andrásnak a vetést befejező kákicsi tsz-ből Marócsára kellett volna két gépet irányítani, s nemcsak, hogy ezt nem tette meg, hanem ráadásul a már korábban Marócsára küldött gépállomási gépek sem dolgoztak a községben, ezért a szövetkezet súlyosan lemaradt a vetéssel. Ami a sellyei gépállomásnak kötelessége lett volna, azt a járás másik csúcskében lévő siklósi termelőszövetkezet szívességből megtette, és négy géppel sietett a bajbajutott marócsalak segítségére.

Továbbra is sürgető feladat az egérirtás

A vetési munkát a sásdi és mohácsi járásban helyenként még mindig az akadózó cukorrépa-szállítás hátráltatja. Szóvá kell tenni a bólyi vasútállomás átadásának ügyét, bár az állomáson az építkezés már korábban befejeződött az átadás ismeretlen okból húzódik napról napra, s a kijelölt és igen rossz helyen fekvő szükségátvevőhelyre a termelőszövetkezet csak a legnagyobb erő feszítések árán tudja elszállítani a répát.

Ujból napirendre került az egérirtás, mivel a megye egyes részein — mindenekelőtt ott, ahol elhanyagolták a védekezést, egész táblákat pusztít ki az egér. Bicsérden például az új búzavetésekben máris mintegy 70 százalékos egérkárt állapítottak meg. Diósviszlón egy egész búzatáblát kellett kiszántani és újra vetni az egér miatt. Félő, hogy a nagy fáradsággal elvetett búzát az útszéleken és töltéseken meg egyéb helyeken átvészelő egerek súlyosan megkárosítják. Az egérirtásról szóló rendelet még érvényben van, sajnos sem az Utfenntartó Vállalat, sem a Vasútigazgatóság nem tett semmit annak érdekében, hogy az egereket az utak és árokpartok, valamint a vasúti töltések mentén kipusztítsák. Igy a termelőszövetkezetek hiába védekeznek a szántóföldeken, az egerek ezekről a helyekről visszahúzódnak a vetésre. Az Operatív Bizottság határozata alapján a községi tanácsok a legrövidebb időn belül hivatalosan felszólítják ezeket a vállalatokat, hogy sürgősen intézkedjenek. Ha ez nem történik meg, a fennálló rendelet értelmében közérdekű védekezést hajtanak végre, melynek költségeit a nevezett vállalatok viselik.

A kukorica 78 százalékát betakarították

A búza vetése most már befejezéshez közeledik a megyében; eddig közel 70 000 holdon került földbe a mag s még 16 700 hold vetése vissza van. A legfontosabb ezekben a napokban ezt a hátralévő mennyiséget a lehető legjobb minőségben elvetni. A terméynek betakarítása zömmel befejeződött, egyedül a kukoricatörés és a szárvágás okoz még gondot. A törést 78,1, a szárvágást 53,6 százalékra végezték el a tsz-ek s a vetés mellett most minden erőt e két munkára, valamint az őszi mélyszántás meggyorsítására kell fordítani.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK
1964. nov. 13-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Vidám ritmusok. Rádió híradó. Szerb népdalok.
18.00: Német nyelvű műsor: Szocialista országokból. Vonószenekarok műsorából. Hogyan lakjunk? — Hasznos tanácsok ifjú házasoknak. Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Építőipar a tél előtt. — Riport.
18.40: Zenélő levelezőlap.
19.00: Dél-dunántúli híradó.
19.15: A mikrofon előtt
19.20: Versek és dalok.
19.30: Lvovi jegyzet.
19.45: A lvovi opera szólistái énekelnek.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richárd (este 7 órakor). Rátkai-bérlet.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolák bérleti hangversenye (délután 3 órakor)).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szl. = színes.

Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).

Petőfi: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).

Kossuth: Hajnali találkozás (4, 6, 8).

Híradó Mozi: Magyar híradó, Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Építők: Bemutatom Balujevet (4, 6). **Pécsszabolcs:** Csempészek (5, 7). **Mecsekalja:** Sándor Mátyás (szv., szl., 5, 7). **Vasas II.:** Esős vasárnap (szv., 7). **Istenkút:** Spessarti fogadó (7). **Mohács:** Minden megtörténhet (szv., szl., 6, 8). **Szigetvár:** Morál 1963. (szv., 8).) Csak 18 éven felülieknek! **Siklós:** Oly közel az éghez (7).

Pardon, mi a hobbyja?

10. A jelen és jövő embere

Tíz héttel ezelőtt, amikor riportsorozatunk megindult, első utam *dr. Kelemen László* kandidátushoz, a Tanárképző Főiskola lélektan tanszékének vezetőjéhez vezetett. Ő válaszolt arra a kérdésre, hogy mi a hobby voltaképpen. Most, hogy riportsorozatunk végére értünk, ismét bekopogtam a pszichológushoz, ezúttal a következő kérdéssel: mi a véleménye az elhangzottakról? Véleménye szerint milyen következtetéseket lehet levonni mindabból, amit a sorozatban szereplő emberek elmondottak?

Kedvtelés, szenvedély, mánia

— Több érdekes következtetést — válaszolta a pszichológus —. Persze, ismét előre kell bocsátanom, hogy nem tudtam a témát megkívánó alapossággal foglalkozni a kérdéssel. Nincs időm rá, nagyon leköt a munkám.

— *Mégis milyen következtetéseket vont le?*

— A ripontsorozat elolvasása után megpróbáltam rendszerezni az anyagot. Ugy találtam, hogy három kérdésre kell válaszolnunk, mégpedig: 1. Most már végképp tisztáznunk kellene, hogy mi is a hobby tulajdonképpen, s a különböző passziók hogyan kategorizálhatók; 2. Mik lehetnek a hobby indítóokai; 3. Hasznos-e a hobby az egyén és társadalom szempontjából?

— *Maradjunk talán az elsőnél! Ön hogyan teremtett rendet a sokféle passzió és szenvedély között? Milyen alapon osztályozta, rendszerezte őket?*

— Olyan alapon, hogy a hobby szerintem gyűjtőfogalom. Ha az ember sorbaveszi a hobby jelölésére szolgáló rokonértelmű szavakat, ilyeneket talál: kedvtelés, passzió, vesszőparipa, szenvedély, hóbort és mánia. Fokozatosság van ebben a felsorolásban: a kedvtelés még nem vesszőparipa, a vesszőparipa viszont még nem mánia. Hangsúlyozom, hogy a mánia szót ezúttal is nemesebb jelentésében mondom, mégis hozzáteszem: megtörténhet, hogy egy szenvedély annyira hatalmába kerít valakit, hogy a mániát már-már szokott értelmében használják. Gyakran halljuk például ezt a megjegyzést, hogy X. Y. annyira, de annyira okos már, hogy egy kicsit bolond is. Sok nagy kutatót illettek már ezzel a nem éppen hízelgő véleménynyel.

— *És elfogadható ez?*

— Nem fogadható el, hiszen az elmebetegek és az ilyen mániás emberek között óriási minőségi különbség van. Az egyik beteg, a másik pedig a társadalom értékes tagja. Nem szabad tehát az embereket pusztán formai, felületes jelenségekből megítélni! De térjünk vissza, mert megint elkalandoztunk és ismét a kuriózumoknál járunk!

Csak kikapcsolódás?

— *Nézzük talán, hogyan osztályozta a hobbys embereket!*

— Két nagy csoportot állítottam fel. Az első csoportba azok tartoznak, akiknek csak egyetlen uralkodó szenvedélyük van, mégpedig a munka. Mint írta, ilyen ember például dr. Romhányi György professzor is. Sok hasonlót ismerek a főiskolán is: azok az emberek nem is akarják, hogy valami más szenvedélyük legyen a hivatásukon kívül, annyira leköti őket a munkájuk. De nézzük talán a következő csoport tagjait, akikre az a jellemző, hogy nem a munkájuk, hanem más valami a szenvedélyük. Ezeknél is több típus található, mégpedig: 1. A hobby csak kikapcsolódás. Ilyen például Kovács Zoltán honvédszázadosnál az akvarizálás, ilyen másoknál a horgászás, vadászat vagy éppen a szőlészkedés. 2. A következő típusnál a hobby kiegészítő foglalkozássá vált, mint Eck Imrénél is, akinél a festészet a koreográfia segédeszközévé lett. Szerencsés formája ez a hobbynak. 3. A harmadik típusnál a hobby a ki nem elégített vágyak pótlására szolgál, miként a sorozatban megírt Fetter Antalnál is, aki építészmérnök szeretett volna lenni, ám nehéz ifjúsága miatt csak kőművesmester vizsgát tehetett, s most ókeresztény sírtemplomok kicsinyített mását építi fel odahaza. A pszichológia pótcselekvésnek nevezi ezt. Nagyon érdekes, hogy Fetternél kiegészítő foglalkozás ez, részben tehát azt folytatja, amit munkájával abbahagyott. 4. Végül, a negyedik típusba sorolom azokat, akiknek többirányú tehetségük van, s ez a többféle tehetség szinte egyenlő. A legpregnánsabb képviselője ennek a sorozatban említett dr. Kardos József, aki mint kutatóorvos ír kiváló, s mindemellett művészre való ötvöstárgyakat készít. Semmi furcsa sincs ebben, hiszen sok az olyan ember, akiben több képesség szunnyad egyszerre, s sajátos életkörülményei egy adott időpontban hol egyik, hol a másik tehetségét „előhívják".

A hobby indítóokai

— *Ezzel a második nagy kérdéshez értünk el, nem?*

— Igen, ott tartunk, hogy mik lehetnek a hobby indítóokai. Ezt is rendszerezni próbáltam, s úgy találtam, hogy három ok is lehetséges: 1. A belső motívumokból táplálkozó adottság és hajlam, mint például Eck Imre vagy dr. Kardos József esetében. 2. Életkörülmény, amint Fetter Antalnál is láttuk, akinek már az apja, sőt, a nagyapja is kőműves volt. Igy egészen természetesnek vesszük, hogy az említett passziót választotta hobbyjául. Hasonlót mondhatnék a sorozatban szereplő Reuter Camillo erdőmérnökről is, aki munkája mellett helytörténeti és nyelvészeti kutatásokat végez. Ebben nyilván közrejátszott az is, hogy neki meg professzor volt az apja, így gyermekkorától hozzászokott a tudományos kutatások légköréhez. 3. Végül van még egy tényező, a véletlen. Dr. Lissák Kálmán professzorról olvasva például megállapíthattuk, hogy azért vált szenvedélyes óragyűjtővé mert fiatal korában egy nagy tekintélyű harwardi professzortól kapott ösztönzést. Hogy dr. Lissák Kálmán azzal a harwardi professzorral összetalálkozott, s hogy az óraszerkezetekkel foglalkozott, abban nyilván nagy szerepe volt a véletlennek. Ezzel persze nem azt akarom mondani, hogy a véletlen irányítja az ember egész cselekvését és érdeklődését, bár jobb lesz, ha nem részletezzük a dolgot tovább. Túlságosan bonyolult lenne.

— *Nézzük talán az utolsó kérdést: hasznos-e a hobby az egyén és a társadalom szempontjából?*

— Mint majdnem minden emberi tevékenység, a hobby is többértékű és kettős előjelű. Van benne pozitív is, meg negatív is. Azok például, akiknek a munka a hobbyjuk, igen gazdaságosan élnek, egy cél elérésére fordítják erőforrásaikat. Tekintve, hogy a munka nagy örömet jelent számukra, a hivatással járó tevékenység szinte láncreakciószerűen szabadítja fel bennük az energiákat, s valami önfeltés jön létre, így az átlagembernél sokkal többet bírnak és sokkal később fáradnak el. Ám mindezek ellenére, még nekik is szükségük van némi kikapcsolódásra, s hobbyjuk — mivel éppen a munka az — nem alkalmas rá. Más a helyzet azoknál, akiknél a hobby a kikapcsolódás eszköze lett. Azt hiszem a fotózás, vadászat, vagy éppen horgászás pihentet a legtöbbet. Hátrányuk viszont, hogy az ilyen hobby lényegében semmit sem hoz a „konyhára", azaz közvetlenül nem segíti a munkájukat. Ezt csak azok érhetik el, akiknél a szenvedély a hivatás kiegészítőjévé vált.

Sokoldalú, harmonikus egyéniség

— *Ezerint ez a legszerencsésebb hobby?*

— Nem biztos az! Az ilyen hobby azzal a veszéllyel járhat, hogy egyoldalúvá teszi az embereket, márpedig a mi eszményképünk nem az. Valljuk, hogy a személyiségnek egy főhivatásának kell lennie (s ez válasz azoknak is, akik nem tudnak mit kezdeni többirányú, szinte egyenlő erejű tehetségükkel), de nem állítjuk azt, hogy csak uralkodó hivatás legyen és semmi más. Már Marx és Engels is arról írt, hogy a sokoldalú, harmonikusan fejlett egyéniség lesz a jövő embere. Azt hiszem, ez választ ad a hobby társadalmi szerepére is. Adjuk hozzá még ehhez, hogy a szocialista társadalom építésével, a munkaidő rövidülésével mind több lesz az ember szabadideje.

Magyar László

Küzdelem esővel, sárral

Az idei esős ősz minden mezőgazdasági üzemben hátráltatta a vetést. Legkellemetlenebb mégis a mélyen fekvő területeken működő tsz-eknek volt. Itt valóban lehetetlenné váltak az emberek, a jórészt víz alatt álló földeken még akkor sem tudták megkezdeni a vetést, amikor néhány napra átmenetileg jobb idő köszöntött be. Ilyen termelőszövetkezet a magyarteleki Vörös Október. Nehéz napokat élt át a tsz vezetősége, tagsága, hiszen földjeik legnagyobb része víz alatt állt — sőt, áll ma is néhány tábla — s ahol nem állt víz, ott is olyan mértékben fellazult a talaj, hogy gondolni sem lehetett a vetésre.

Szabó István főagronómusnak bizonyára nem volt könnyű dolga az esőben.

— Nehéz napok voltak. Különösen akkor, ha eszembejutott, hogy a földeknek nem kellett volna okvetlenül ilyen állapotba jutni.

— Ezt nem értem, hiszen a mély fekvés és a sok eső objektív okok, ezek ellen mit lehet tenni?

— Ezek ellen semmit, de számolni kell azzal is, hogy a megyei árokrendszer termelőszövetkezetünk területén rendkívül elhanyagolt. Az árkok sokat segíthettek volna. S nem ártott volna a legveszélyeztetettebb területen mélyművelést végezni, feilazítani a vízelzáró réteget. Sajnos azonban, ez gép nélkül csak utópia.

Ezeket az észrevételeket nyilván nem szabad figyelmen kívül hagyni — legalább saját kárunkból tanuljunk. S ha a mélyművelés és az árokrendszer lényegbevágóan nem is segített volna a helyzeten, egy-két nap időnyerést mégis jelentene. Ez azonban most már — s ez nem a magyarteleki hibája — eső után köpönyeg. A lényeg a valóságos helyzet: a víz alatt álló földek, elvetetlen táblák, szedetlen kukoricák. Ebben a helyzetben kell az agronómusnak megtalálni a legjobb megoldásokat.

Ez nem is munka!

A Vörös Október búzavetés-terve 852 hold. Szeptember 20-án kezdték a vetést, precízen kidolgozott ütemterv szerint s nyolc nap alatt el is végezték az őszi árpa vetését. Ekkor kezdték meg a búzavetést. Október 9-ig minden ment, mint a karikacsapás, 442 holdon került földbe a mag.

Kilencedikén megeredt az eső és ettől a naptól kezdve több mint egy hónapig, november 15-ig egy szemet sem tudtak elvetni. Ilyen helyzetben alig volt baranyai termelőszövetkezet, hiszen majdnem minden tsz el tudott vetni az eső két-három napos szüneteiben egy-két táblát.

— Mit csináltak az esős idő alatt?

— Nem ülhettünk ölbetett kézzel, nagyon fontos volt számunkra a cukorrépa betakarítása. Sok sukorrépánk volt, a szállítás meglehetősen bonyolult, mert a legközelebbi átvevőhely 17 kilométerre esik Magyartelektől. Ez lett volna azonban a kisebbik baj. A cukorrépát kihozni a földről embertelen munka volt.

Először vontatóval próbálták. A pótkocsi is és az erőgép is megsüllyedt. Eléje kapcsoltak még egy gépet a második gép is megsüllyedt. Sőt a harmadik sem tudott megbirkózni a teherrel — pedig egy DT is volt köztük. Le kellett rakni a répát, a gépek nagynehezen kihúzták egymást és az üres pótkocsit is. Közben egyre csak esett, és esett, a munka pedig nem állhatott meg.

— Ekkor jutott eszembe, hogy láttam egy szovjet filmet — mondja Szabó István — talán emlékszik rá, arról volt benne szó, hogy két traktoros fogad, melyikük gépe az erősebb, összekötik a traktorokat és mindegyik elindul ellenkező irányba... de nem ez a lényeg... ebben a filmben láttam, hogy egy lánctalpas sáros talajon deszkaszánt vontat. Ha a filmen elbírta, elbírja itt is — gondoltam.

Egy fémlapból szánforma csúszó-alkalmatosságot szerkesztettek a magyartelekiek. Tíz mázsa cukorrépa fért rá — s a DT vigan elhúzta a föld széléig. Igy történhetett meg, hogy az esős idő alatt nem kevesebb, mint 206 vagon cukorrépát szállítottak a távoli átvevőhelyre. Most már csak három vagon van vissza.

— És a kukoricabetakarítás?

— Kétszázhetvenöt hold kukoricánk van szedetlen. Ennek nagy része olyan vizes területen fekszik, hogy egyik másik táblára még gumicsizmában sem lehet rámenni. Számításaim szerint azonban 132 holdon minden nehézség nélkül tudunk dolgozni, ha újabb eső nem jön. A többihez vagy nagyon jó idő kell, s ebben nem hiszek, vagy csak akkor tudjuk leszedni, ha a fagy eléggé megkeményíti a földet.

— A búzavetés-tervüket teljesíteni tudják?

— A napokban ültünk össze hárman, az elnök, a párttitkár és én. Minden lehetőséget számításba vettünk, ahol kellett, az eredeti terv megváltoztatásával jelöltük ki a víz alatt álló táblák helyett más területeket búzának. Sajnos, hiába is szépítgetném a dolgot, még így sem tudjuk a tervet elérni. 732 holdon látjuk biztosítottnak a búzavetés lehetőségét.

— A hátralévő területet mennyi idő alatt tudják elvetni?

— Jó idő esetén tíz nap alatt végzünk. Összpontosítottuk a gépeket. Hat erőgépünk dolgozik közvetlenül a vetésnél, s a sellyei gépállomástól is várunk segítséget. Tegnapra igérték, sajnos azonban még ma sem értek ide. Mindenesetre nem akarjuk elsietni a munkát, még így ennyire elmaradva sem. Az a célunk, hogy a vetés minősége kifogástalan legyen.

Magyarteleken emberfeletti erőfeszítéseket tettek, hogy a lehetetlen helyzet ellenére se maradjanak el nagyon az őszi munkákban. Nagyon sok tsz-tag ázott kint az esőben naphosszat a cukorrépa-betakarításnál, sokan dolgoztak térdigérő sárban. Büszkén mondhatják el, hogy megálltak a helyüket.

(L)

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

Az indulás előtt Budapesten a Ferihegyi repülőtéren.

I.

Az utazás

Tokio, olimpia, különös varázsa van a távolkeleti országnak és ennek a szónak: olimpia. Már jónéhány hete, hogy befejeződtek minden idők legnagyobb olimpiai játékai Tokióban. Az emlékek azonban még olyan frissek, mintha minden tegnap történt volna.

A tatai edzőtáborban festői környezetben, ideális körülmények között készültünk a nagy erőpróbára. A sportolók, a versenyzők, az edzők, vezetők erejüket megfeszítve dolgoztak. Nagy volt a cél: sikeresen szerepelni a világ sportolóinak nagy vetélkedésén. Az ellenőrző versenyek s a legutolsó nemzetközi verseny biztató előjelként mutatkozott a magyar női tornászcsapatnál. Az edzőtáborban a közös edzések, a közös programok, a közös gondok, tervek, célok eggyé kovácsolták a csapatot. Ez akkor mutatkozott meg igazán, amikor Tokióban a különböző sportágak képviselői egy emberként szurkoltak a magyar sportolóknak.

Irány: Tokio

Október 2-án indultunk. A Ferihegyi repülőtér csarnoka zsúfolásig megtelt rokonokkal, ismerősökkel. Gyorsan még egy jó magyar kávé, rengeteg jótanács, egy búcsúcsók, s máris hallatszott a megafonba: indulás. A hivatalos formulák után még gyorsan egy Dedalon a Tranzit presszójában, nehogy kellemetlen meglepetés érjen, ismerve magam, nem tartozom a legjobb repülők közé. Az ablakon kitekintve, teljes szépségében a KLM D. C. 8-as 4 turbólökhajtásos óriásgép, mely több mint húsz órán keresztül tartózkodási helyünk lesz.

A repülő előtt még egy utolsó zsebkendőlobogtatás és beszálltunk a 132 férőhelyes kényelmes és pompás gépóriásba. Kicsit aggódva gondoltam a hosszú útra, s most, az indulás előtt orozva és alattomosan rámtámadt a repülőizgalom. A vezető pilóta üdvözlő szaval némileg feloldották a feszültséget, kitűnő látási viszonyok mellett jóformán észre sem vettük, máris Amszterdamba érkeztünk két órai repülés után.

Az amszterdami pihenő alatt a KLM igazgatója sok sikert kívánt a magyar sportolóknak. Jólesett a hűsítő és a kedves kis ajándék. Az egy óra gyorsan eltelt, a Tranzit szebbnél szebb kirakatainak nézegetésével. Már be is szálltunk, hogy utunk leghosszabb szakaszát, Amszterdamból Anchorage-ba megtegyük. Kilenc óra öt perces repülőút várt ránk. Hosszú volt az út, de a repülőtársaság gondoskodott apró figyelmességekkel az utazás kellemessé tételéről. Kényelmesek voltak a helyek, mégis szükségét éreztük egy kis járkálásnak a társalgó és a pilótafülke között.

Pihenés Alaszka fővárosában

Közben a felhők között feltűnt a 6500 méter magas Mc. Kinley csúcsa, az USA legmagasabb hegysége. Néhány adat Alaszkáról: mindössze 250 000 lakosa van, a fővárosa Anchorage 80 000 lakossal, s ebből 8000 pilóta. Nincsenek útjai, vasútvonala is rendkívüli, mindössze öt mérföldnyi. A szállítás és közlekedés légi úton bonyolódik le. Itt él a legnagyobb barnamedve fajta, a Kodiak medve (Ursus Middendorfi), még vagy három medvefajtát tartanak számon, sajnos ezeket az értesítéseket nem személyes tapasztalataink alapján szereztük, mivel időnk, sem alkalmunk nem volt a medvevadászatra. Az őslakosság még napjainkban is Alaszkában aranymosásból él. A hatalmas aranymezők New York-i részvénytársaságok kezében vannak. Egyes helyeken az arany 60 méter mélyen van a föld felszíne alatt s az év legnagyobb részében kemény fagyott földdel kell megbírkózniok az aranymosóknak.

Zöldövezet jóformán csak a hegyek lábainál van, azonban sokkal élénkebb és pompásabb színű mint nálunk, különösen ősszel. Lomberdő és fenyves váltakozik és ezek közül kitarkálló nyírfaerdő olyan ragyogó sárga színben pompázik, mintha zöld szőnyegbe sárga virágokat hímeztek volna. A vörös árnyalatok sem hiányoznak, mert a törpenyír őszi pompája vörös, s a kúszónövények a leghalványabb rózsaszíntől a legsötétebb bordóig váltakoznak. Sokat hallottam a színes észak-amerikai őszről, s most ezen a szép napsütéses októberi napon láthattam ezt az örökké emlékezetes szinorgiát.

Meglepetésünk határtalan volt, amikor a Tranzitba bevonultunk rövid pihenőre. Magyar szóval fogadtak bennünket. Az itt élő magyarok tudomást szereztek átutazásunk időpontjáról, s hosszú mérföldeket tettek meg, hogy rövid ideig magyar szót hallhassanak. Nem sokáig időzhettünk Anchorage-ban. Befutott a Közös német csapatot szállító óriásgép és mi búcsút intettünk újdonsült ismerőseinknek.

Horváth Leona

(Folytatjuk.)

Innen-onnan

Borjádon akadozik a sportélet. A sportkör labdarúgó-csapata visszalépett a járási bajnokságtól, a vezetőség elkedvetlenedett. A tanács és az Uj Élet Tsz vezetői segíthetnének a bajon. Hisz felszerelésileg, anyagilag jól áll a sportkör, mert a termelőszövetkezettől minden támogatást megkapnak. Piver Zoltán, a tsz elnöke a sport nagy barátja, de hiányoznak azok a vezetők, akik lelkesítenék a falusi fiatalokat, megszerveznék a szakosztályok munkáját, pedig a labdarúgás mellett az asztaliteniszt és a sakknak is népes tábora van a községben. Kézilabdázni is szeretnének a lányok. A vezetőkön múlik, mikor lesz ismét virágzó sportélet Borjádon.

*

Az Egyetemi Tornacsarnok melletti új kézilabda- és röplabda süllyesztett pályák építésén dolgoznak. A gyalugéppel már a földmunkálatok jelentős részét elvégezték. A tavasszal továbbépítik a pályát, s április végén az egyetemisták már mérkőzéseket szeretnének játszani az új vörös salakos kézilabda- és röplabdapályájukon. A Városi Testnevelési és Sportszövetség támogatásával újabb sportlétesítménnyel gazdagodik a város.

*

A pécsi járásban négy férfi és hat női csapat részvételével játszották a járási röplabda-bajnokság mérkőzéseit. Keszű férficsapata bizonyult a legjobbnak, Helesfa, Szalánta és Birjána előtt megérdemelten szerezte meg az elsőséget. A nőknél Vókány szerepelt a legeredményesebben. Szalánta lett a második, a további sorrend: 3. Keszű, 4. Ujpetre, 5. Kistótfalu.

*

A röplabda NB II-be jutásért folyó osztályozó mérkőzések első fordulójában Veszprémben nem sok siker termett a Komlói Dózsa férfi és a Pécsi Dózsa női csapatainak. A komlóiak a második, a pécsiek a harmadik helyen állnak az első forduló mérkőzései után. A győri csapatok szerepelnek a legjobban, nemcsak a férfi, de a női együtteseknél is a győrieknek van legnagyobb esélyük az NB II-be jutásban. Az osztályozó-mérkőzések második fordulójának találkozóit a hét végén játsszák Veszprémben.

*

A megyei sakk-csapatbajnoki mérkőzések során a Pécsi Honvéd 11:1 arányban győzte le a Vasas II. Bányász együttesét, egy játszma függőben maradt. Nagy meglepetés született a városi bajnokság Építőipari Technikum—Postás mérkőzésén. A 17 éves átlagkorú versenyzőkből álló technikumi csapat 3:3 arányú döntetlent harcolt ki a múlt évi városi bajnokkal szemben.

Tanárképzés és tömegsport

Nemzetközi tanácskozás a Tanárképző Főiskolán

Fejlődő életünkre jellemzően a napokban érdekes hírről értesültünk. A Tanárképző Főiskola Testnevelési Tanszéke országos és nemzetközi szinten tárgyalta azt a kérdést, hogy a főiskolák mit tehetnek a tömegsport szakemberekkel való ellátása érdekében. A megbeszélésen az egri, szegedi főiskolák testnevelési tanszékeinek vezetői, a Művelődésügyi Minisztérium képviselői, a megyei szakfelügyelet vezetői és az eperjesi (Presov) főiskola testnevelési tanszékének vezetője vettek részt. *Dr. Csernus Kálmán*, a megyei TS elnöke előadás keretében ismertette a megjelentekkel Baranya megye tömegsportjának helyzetét, a fejlesztés távlatait. A vitaindító előadást *Orosz Ottó* iskolai szakfelügyelő az iskolák tömegsportjának szemszögéből, *Jillek Emil* főiskolai tanár a tanárképzés szempontjából egészítették ki.

A tanszéki értekezletnek szánt tanácskozás méreteiben kiszélesedett és várakozáson felül sikerült. A további tanárképző munkának megjelölte testnevelésvonatkozású tennivalóit.

A résztvevők megállapodtak abban, hogy a továbbiak során a tömegsport szervezése, vezetése és tartalmi vonatkozásában hova kell helyezni a tanárképzésben a főhangsúlyt, körvonalazódott, hogy a főiskola miképpen segítheti a város és megye tömegsportját. Megállapítást nyert, hogy a most induló szakképzés keretében hogyan jelentkezik a tanszék komoly szerepe a szakember képzésben, valamint a nem szakos hallgatók kötelező testnevelése hogyan állítható a tömegsport szolgálatába, hogy minden tanár aki elhagyja a főiskolát, képes legyen a tömegsport irányítására, szervezésére, vagy legalább is az abban való részvételre. Itt elsősorban módszertani ismeretek biztosítása kerül előtérbe a kötelező testnevelési órákon. Ugyancsak a főiskolai sportkörnek is feladata, hogy a sportolási lehetőségek biztosításán túlmenően képezze a tömesport irányítóivá is sportolóit.

Egy tanácskozás amely sikeres és tartalmas sokban előre viheti megszületett határozataival, állásfoglalásával a tömegsport ügyét. Hogy ez mennyire sikeres tanácskozás volt, bizonyítja, hogy az MTS példamutató kezdeményezésnek nyilvánította és az egri főiskola képviselői is elhatározták egy hasonló jellegű megbeszélés sürgős összehívását.

Igaz, hogy a reformprogram figyelembe veszi a tömegsport megoldására a tanárképzés lehetőségeit, ez a tanácskozás több volt annál, az élet szoros igényeiből fakadt és azt mutatta, hogy a főiskola testnevelési tanszéke, annak vezetője, *dr. Kálmánchey Zoltán* főiskola tanár és a tanszék többi tanárai nagy felelősséggel tenni kívánnak a sokoldalúan képzett ember érdekében.

Dr. Takács József

KÉZILABDA MEGYEI II. OSZTÁLY VÉGEREDMÉNYE:

Férfiak:

1. Keszty ügy.	14	12	1	1	372:254	25
2. Csikóstöt.	14	10	1	3	255:198	21
3. Mecsekn.	14	9	—	5	291:252	18
4. Meteor	14	8	1	5	272:247	17
5. Szt-lőrinc	14	8	—	6	256:262	16
6. Vasas II. B.	14	3	—	11	219:273	6
7. Márok	14	2	1	11	233:305	5
8. Siklós	14	2	—	12	159:266	4
9. Magyarbóly					törölve	
10. Vajszló					törölve	

A PVSK-vívók győzelmét hozta a megyei csapatbajnokságok első két versenye. A női tőr megyei csapatbajnokságon a PEAC két versenyzője betegsége miatt nem tudott csapatot indítani, a vasutasok egymás után fölényesen nyerték mérkőzéseiket. PVSK I.—PVSK II. 9:1, PVSK I.—Sportiskola 9:1, a kardcsapat-mérkőzéseken is a vasutasok diadalmaskodtak, a tartalékos összeállításban szereplő PEAC után a Sportiskolát is fölényesen legyőzték.

*

A Teke NB II-ben vasárnap játszották az utolsó fordulók mérkőzéseit. A Pécsi BTC és a Szikra otthonában mérkőzött, a bőrgyáriak 4:4 arányban, döntetlenül végeztek a Nagykanizsai Bányász ellen, a Pécsi Szikra 6:2 arányban győzte le a Győri MAV-DAC együttesét.

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1. Milan—Fiorentina	1 x	1	1	1
2. Bologna—Internazionale	x 2	1 x 2	1 x 2	2 x
3. Torino—Juventus	2 x	1 x	x 1	1
4. Atalanta—Catania	1	1	1 x	x
5. Foggia—Lanerossi	1	1 x	1 x	x
6. Genoa—Sampdoria	1 x	x 1	2 x	2 x
7. Lazio—Cagliari	1	1	1	1
8. Mantova—Róma	1 x 2	2 x 1	2 x	2
9. Bari—Brescia	x 2	x 1	x 2 1	x 1
10. Lecco—Spal	1 2	1	1	1
11. Verona—Modena	1	1 x 2	1	1
12. Ruen—Nimes	1 x 2	1 2	x 1	x
13. Toulon—Sochaux	x	1 x	1 x	2 x
14. Bordeaux—Toulouse	1	1	1 x 2	1 x 2

Kiállítások,

grafikai munkák, dekoráció, stb. tervezése, kivitelezése

TEMPÓ KSZ, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 35. szám.

7x100-as, garantáltan kifogástalan síkkötőgép dupla speciál lakattal, munkalehetőséggel eladó. Kaposvár, Petőfi utca 76.

Uj-mecsekaljai másfélszoba összkomfortos házfelügyelői lakásomat elcserélném főbérletire. 38. ép., — házfelügyelő.

Páncéltőkés zongora eladó. Harangöntő utca 3/1. sz. Megtekinthető 18 óra után.

10—12 éves gyermeknek irhabunda eladó. Déryné utca 6., — I. em., Binder.

Különbejáratú albérleti szoba idősebb házaspárnak vagy két értelmiségi dolgozó nőnek december 1-re kiadó. Marosvásárhely utca 13.

Költözködést, zongora és páncélszekrény szállítását vállalom. — Schreer László fuvaros, Uj-Mecsekalja. — Hajnóczi út 31/b. Telefon: 60-40, 5-57 mell.

Egy 125x247-es leválasztó üvegezett fal eladó. Pécs, Meszes, Dobó István u. 70., I. em. 6. ajtó.

Komló városi Tanács Rendelőintézete felvételre keres vizsgázott kazánfűtőt állandó alkalmazásra. Bérezés a 26/1960. Eü. M. sz. utasítás alapján E 517-es kulcsszám szerint. Jelentkezni lehet Komló városi Tanács Rendelőintézete gazdasági hivatalában.

Parketta, épületfa, tető- és kerítésléc, kerítésoszlop kapható az ibafai tsz-nél.

Eladó sotőrbunda, külföldi női kosztümök és ruhák férfi zakók, **József Attila u. 33.**

Komló városi Tanács Rendelőintézete megvételre vagy könyvjóváírással keres „Marabu 8" típusú kazántagokat. Kéri azokat a szerveket, akik ilyen használható fölös kazántagokkal rendelkeznek, írásban vagy a 26-19 távbeszélőn értesítsék Komló városi Tanács Rendelőintézete gazdasági hivatalát.

12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. szám alatt.

Kombináltszekrény, — rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szelonok, bútorfélék eladók Felső-Vámház u. 2. sz. alatt.

Csepel Vas- és Fémművek felajánl közületek részére 600x16 Ia minőségű CORDATIC autóköpenyt és tömlőt, helyette kér 640x15 ugyanazon minőségűt. Sürgős! Ügyintéző: Gold József. Telefon: 278-600, 16-17-es mellék.

Komlói Víz- és Csatornamű Vállalat egy fűtésszerelőt és egy mélyfúrási gépek és szivattyúk szerelésében jártas lakatost vesz fel. (Jelentkezés a vállalat telephelyén, Komló, Kossuth L. u. 19. szám.)

Az Élelmiszeripari Javító, Szerelő és Szolgáltató Vállalat 1. sz. gyáregysége, Bp., IX., Soroksári út 48. I. em. 9., azonnali belépésre keres pécsi, kaposvári, debreceni és békéscsabai munkahelyeinkre lakatos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat és segédmunkásokat.

Eladó 2 szoba, 2 konyhás ház, azonnal beköltözhetően. Ára 100 ezer forint. — Pécs, Mészkemence utca 4. Érdeklődni mindennap.

Felhívás a gépjárműtulajdonosokhoz! — Komló városi Tanács VB Pénzügyi Osztálya felhívja a gépjármű-tulajdonosokat, hogy a gépjármű adataiban bekövetkezett változást (tulajdon, lakcím stb.), a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni. Ugyancsak az újonnan forgalomba helyezett gépjárműveket is a forgalomba állítást követő 15 napon belül kell az állandó lakhely szerint illetékes adóügyi csoportnál bejelenteni. A bejelentés elmulasztása esetén a bejelentésre kötelezett terhére a pénzügyi osztály szabálysértési bírságot szab ki.

Pályázat felsőfokú technikumi oktatói állásra. A Seliyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum pályázatot hirdet gépész szakon docensi állásra. Az állás betöltéséhez az Agrártudományi Egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán vagy a Műszaki Egyetem karán szerzett végzettség szükséges. Illetmény a 161/1962. MM. sz. utasítás szerint. A pályázathoz csatolni kell az oklevelet vagy annak hiteles másolatát, valamint részletes önéletrajzot. A pályázatot az alábbi címre kell küldeni. Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum, Kihelyezett Csoport, Mezőgazdasági Gépészeti Szak, Sellye.

Nyugdíjas beteggondozónőt keresünk. Saját lakásán is vállalhatja a gondozást. „Szeretet" jeligére a kiadóba.

Beköltözhető, teljesen különálló fél házrész eladó, 2 szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, konyha, nagy udvar és szuterén. — Cím: Aradi vértanúk útja 34. szám.

Garázs kiadó Uj-Mecsekalján. Érdeklődni 18 óra után 16-40 566-os melléken.

apróhirdetések

Vennék Pécs környékén vagy Harkányfürdőn 1 vagy 2 katasztери hold szőlőt, gyümölcsössel, házzal. — Ajánlatokat levélben kérem ármegjelöléssel Zábrák Pál, Orosháza, Földvári u. 17.

Házrész (kétszoba, előszoba, mosókonyha, nagy füstölő) fizetési könnyítéssel, beköltözhetően eladó. Alsó-Balokány u. 69. Hétköznap 15—18 óráig.

Elcserélném egyszoba, teakonyhás és minden mellékhelyiségből álló lakásomat — víz, WC bent van — rácvárosi szoba-konyhásra. Báthori utca 20. szám, Felső csengő, Kovács. Délután 3-tól vagyunk otthon.

Különbejáratú bútorozott szoba két személy vagy házaspár részére kiadó. Pécs, Levendula utca 21. sz. (Kovács-telep.)

Eperpalánta, Eszterházy, óriás gyümölcsű kapható darabonként 50 fillérért. — Winkler, Pécs, Mátyás király utca 4.

Eladó egy zománcozott fürdőkád, egy hakstok és egy három és fél szeles dunna. Jókai tér 11. sz., I. 5. ajtó.

Hálószobabútor, konyhagarnitúrák, fotelok, ágyak, rekamiék, hevenő, újszerű ülőgarnitúrák, hármasszekrény, kombináltszekrény, ágyneműtartó, szelonok, sarokrekamié, kályhák, antik szekreter, sublót, ágybetétek, sodronyok és matracok nagy választékban Báránynál, — Hal tér 1.

Eladó salgótarjáni Perpetuum kályha, kihúzható asztal, rajz munkaasztalnak kitűnő, 2 szék. Petőfi u. 75., fszt. balra. Este 6 után.

Hordozható kandalló eladó. Székely Bertalan út 47.

Eladó bontásból gerenda, szarufa, léc és cserép. Kővágószőllős 30. szám.

Elcserélném kisméretű belvárosi kétszobakonyhás lakásomat három, esetleg kétszoba összkomfortosra. „42 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Autó- és motorszerelő sürgősen elhelyezkedne. Állami gazdaságban is. Mezőgazdasági erőgépek, szerkezeti, valamint azok elektromos oktatását is szükség esetén vállalom. Lakás szükséges. Pécs-Patacs, Pellérdi út 30.

Elcserélném belvárosi szoba-konyha, éléskamrás lakásom (gáz, víz, bent, ezektől eltekintek) hasonlóért, budai részen. Sallai utca 14., Rajz.

Egy személyt v. idős házaspárt lakásért eltartanánk, esetleg élet járadékra vennénk. — „Megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyhás albérletet keresünk Pécs területén. „Egy gyermek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Uj-mecsekaljai modern másfélszobás lakást cserélnék kettő, esetleg kettő és felsőre, érdekes dolgozóval, meggyezéssel. „Távfűtéses előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném egyszoba összkomfortos lakásomat új-mecsekaljai másfél- vagy kétszobásra. József Attila u. 35. I. em. 16.

Dolgozó nő fél vagy egész napi munkát vállalna. — „Dolgozni szeretnék" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresünk szoba-konyhás lakást 25 ezerért. „December 1-re" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

OFOTÉRT fotolabor felvesz negatív hívásra alkalmas fiatal lányt. Kossuth Lajos utca 41. sz.

Irha-, bőr-, műbőrkabátok javítását, alakítását vállalom. Riba szűcs, Fürst Sándor u. 19. szám.

Bálicsi bódénál mandulás telek eladó. — Donátusi út 6.

Bútorozott szoba konyhahasználattal, rendes dolgozók vagy diákok részére kiadó. „Különbejáratú" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gyors- és gépírónő elhelyezkedne dec. 1-től — „Kezdő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Különbejáratú bútorozott szoba házaspár részére dec. 1-re kiadó. Pécs, Gyárváros, Remény utca 3.

Kétszobás, előszobás mohácsi lakás beköltözhetően eladó. „Megegyezés" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Pécs, Felső-Vámház utca 69. szám alatt 1 szoba-konyhás ház melléképülettel eladó. Azonnal beköltözhető.

Eladó két kétajtós, fényezett keményfa szekrény. Telefon: 62-29.

Bálics-tetőn kis szőlő gyümölcsössel, épülettel és teljes felszereléssel eladó. Ajánlatokat „Adómentes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pécsi különálló szoba-konyha, mellékhelyiséges, szabad rendelkezésű lakás eladó. „Azonnal beköltözhető" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

8/100-as sfkkötőgép eladó, Orsolya utca 17.

12 éves lánynak irhabundát vennék, „Irhabunda" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kisbútorüzletemet Megyeri út 6. sz.-ból áthelyeztem. Alkotmány utca 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. Rekamiék, hármasszekrények, hálószobabútor, konyhaberendezés stb. kaphatók. Szabó Károly, Alkotmány utca 7. Kórház térnél.

Gondozásért meleg otthont adok magányos nőnek. „Jólelkű" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. — „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házat, teljesen beköltözhetőt vennék 75 000 Ft-ig. Keresztes, Vincze utca 5.

170 és 180 kg-os hízó és 40 mázsa répa eladó. Jakabhegyi út 12.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, szelonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák és prima bútorok olcsón vásárolhatók Soóky bútorüzletében, Zsolnay utca 1.

Kisszoba-konyhás lakásomat elcserélném nagyobbra, megegyezéssel. „Zója" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó belvárosban két családnak megfelelő kertes családi ház, 3 szoba-konyha cserével, egy nagy szoba-konyha vételnél átvehető. Gáz, víz bent van. Megtekinthető köznaponként. Gadó, Márton u. 14.

Családi ház beköltözhetően eladó. Vasas II., Határ u. 12.

Üvegezett válaszfalak 2,40 m magas, 1,20 m széles méretben eladók. Magyarürögi út 74. szám.

Bőrkabátok (nem műbőr) 10—12 évesnek és 170—175 cm magas termetre eladók. Déryné utca 12., Kajtár.

2 szobás szuterénos családi ház eladó. 68 ezer Ft. OTP átvehető. Uttörő u. 48., Rácváros.

Segédmunkásokat azonnali belépésre felvesz a Pécsi Bádogos és Szerelő Ktsz. Pécs, Kossuth Lajos u. 63.

Televízió, mosógép, rádió, lemezjátszó javítása Hohmann, Aradi vértanúk útja 11. Telefon: 43-38. Házhoz megyek.

Hajtókat felveszünk. ÉM Építőipari Szállítási Vállalat 2. számú üzemegysége VII. kirendeltsége, Pécs, Majláth utca 4.

Alsóhegy 76. számú 317 négyszögöl szőlő, gyümölcsfákkal, lakható, 3 helyiségből álló, akással olcsón, sürgősen eladó. Érdeklődni mindennap lehet Hornyákéknál.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás-bizonyítvánnyal rendelkező egy festőt, egy vízvezetékszerelőt vagy vízvezetékszerelésben jártas lakatost, egy éjjeliőrt, valamint három, vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. — Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10. szám.

Elektrolakatosi képzettséggel, perfekt ívés lánghegesztő tudással másodállást vállalnék. — Ajánlatokat „Megegyezünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Az ÉM Építőipari Szállítási Vállalat pécsi üzemegysége felvesz szerelőket, villanyszerelőket kovácsot és segédmunkásokat. — Pécs, Megyeri út 50.

HALÁLOZÁS

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, após, nagyapa, BAKOCS JÁNOS nyugdíjas, volt villamosvezető, 63 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 20-án, pénteken 2 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleség, édesanya, nagymama, SZIGETI GYÖRGYNÉ Takács Erzsébet 64 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 20-án, pénteken fél 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férj, édesapa, após, nagyapa, testvér, vő és kedves rokon, POLIN LAJOS 81 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön du. fél 3 órakor lesz a központi temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

Fájdalommal jelentjük, hogy a legdrágább férj, szerető testvér, kedves sógor és rokon, DR. VENTES LAJOS elhunyt. Temetése pénteken du. 3 órakor lesz a Szent Mihály kápolnából. Gyászoló özvegye.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága jó anyánk, ÖZV. RIPPERT ADÁMNÉ elhunyta alkalmából bármi módon kifejezett részvétükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Kardos Lajos és felesége.

MEGYEI KÖNYVTÁR PÉCS

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 272. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 20., PÉNTEK

Összeült az országgyűlés

Csütörtökön délelőtt 11 órakor megkezdődött az országgyűlés ülésszaka. Az ülésen részt vett Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Biszku Béla, Fehér Lajos, Fock Jenő, Gáspár Sándor, Kállai Gyula, Komócsin Zoltán, Rónai Sándor, Somogyi Miklós, Szirmai István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, valamint a Politikai Bizottság póttagjai és a kormány tagjai. A diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Az ülésszakot Vass Istvánné elnök nyitotta meg. Megállapította, hogy az országgyűlés tagjai határozatképes számban vannak jelen. Ezután megemlékezett dr. Bárczy Gusztávról és Fodor Imréről, az országgyűlés elhunyt tagjairól. Javaslatára a két képviselő emlékét megörökítették az országgyűlés jegyzőkönyvében. A képiselők néma felállással adóztak az országgyűlés elhunyt tagjai emlékének.

Vass Istvánné bejelentette, hogy Fodróczi Lajos, Győr-Sopron megyei képviselő lemondott képviselői mandátumáról. Az elhalálozás és a lemondás következtében megüresedett képviselői helyekre a budapesti választókerületből Beckl Sándor, a Győr-Sopron megyei választókerületből Tóth László, a Veszprém megyei választókerületből pedig dr. Bodogán János soron következő pótképviselőket hívták be.

Ezután Vass Istvánné beszámolt arról, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány benyújtotta az építésügyről, valamint a vízügyről szóló törvényjavaslatokat, amelyeket az országgyűlés illetékes állandó bizottságai megtárgyaltak. A törvényjavaslatokat a képviselők között szétosztották. Ugyancsak megkapták az országgyűlés tagjai a Népköztársaság Elnöki Tanácsának az országgyűlés legutóbbi ülésszaka óta alkotott törvényerejű rendeletekről szóló jelentését. Az országgyűlés a Népköztársaság Elnöki Tanácsának jelentését jóváhagyólag tudomásul vette.

Dr. Pesta László, az országgyűlés jegyzője ismertette az interpellációra jelentkezett képviselők névsorát és az interpellációk tárgyát, majd Vass Istvánné javaslatára az országgyűlés elfogadta az ülésszak tárgysorozatát. A napirend a következő:

1. Az építésügyről szóló törvényjavaslat;
2. A vízügyről szóló törvényjavaslat;
3. A külügyminiszter beszámolója a Magyar Népköztársaság külpolitikájáról;
4. Interpellációk.

Ezután napirend szerint megkezdődött az építésügyről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Trautmann Rezső

Legfontosabb feladatunk az építőipar technikai alapjainak korszerűsítése

Trautmann Rezső építésügyi miniszter terjesztette az országgyűlés elé az építésügyi törvényjavaslatot. Bevezetőben hangsúlyozta, hogy a törvényjavaslat államigazgatásunk építésügyi és népgazdaságunk építőipari ágazata szempontjából egyaránt nagy jelentőségű. Az építésügy körébe tartozó követelmények, feladatok egy részét még az 1937-ből származó törvény szabályozza. A több mint negyedszázados jogszabály ma már elavult, sok tekintetben nem felel meg a hazánk gazdasági, társadalmi fejlődése következtében előállt követelményeknek, sőt, hiányos is, mert az építésügyi igazgatásnak csak egy szűkebb területére terjedt ki.

— A mai megnövekedett és sokirányú építési tevékenység — folytatta a miniszter — magától értetődően megköveteli az építésügyi ágazat teljes, egységes értelmezését, ennek keretében a területrendezés és a különböző építményfajták egységes, összehangolt rendszerének megteremtését.

Trautmann Rezső a továbbiakban az építőipar fejlődését jellemezte, adatokkal, tényekkel illusztrálta azt az utat, amelyet építőiparunk az elmúlt három és fél évtizedben megtett. Elmondta: a háború előtti építkezések technikai színvonalát jól jellemzi, hogy az építőipari gépek teljesítménye mindössze 1200 lóerő volt. Az építőiparban foglalkoztatottak száma százezer körül mozgott, s az építési tevékenység szinte kizárólag a fizikai munkán alapult. Az építőipari munkások életszínvonala és munkakörülménye a többi iparág dolgozóihoz képest is rendkívül alacsony, rossz volt. Időszakosan, általában tavasztól—őszig foglalkoztatták a munkásokat, s szociális körülményeik siralmasak voltak. Az építőipari dolgozók feje felett is állandóan ott lebegett a teljes, vagy a részleges munkanélküliség réme. Mindez nagyban hozzájárult, hogy a háború előtti magyar munkásmegmozdulásokban az építőipari munkások, kőművesek, ácsok és kubikosok igen jelentős szerepet játszottak.

— A magyar építőipar szervezeti és műszaki fejlődése a felszabadulás után, az államosítást követően kezdődött meg. 1949-ben már mintegy 160 000 munkás dolgozott az építőiparban. Ez a létszám — párhuzamosan a népgazdasági tervekben megszabott feladatokkal — 1963-ra 350 000-re növekedett. Az otthonuktól távol foglalkoztatott építőipari munkások elszállásolásáról, étkeztetéséről szervezetten gondoskodnak. Kialakult egy új iparág, a betonelemgyártó iparág, amely jelentékenyen csökkenti a munkaerőigényt és hozzájárul az állványanyagok megtakarításához és az építkezések gyorsításához. Nagyon rövid idő alatt világviszonylatban is jelentős fejlődést értünk el a helyszínen előregyártott nagyméretű vasbetonszerkezetek alkalmazásában. Az építési technológia gépesítettségét jól jellemzi, hogy tavaly a magas- és mélyépítő ipar, a szak- és szerelőipar mintegy 610 millió lóerő teljesítményű gépparkkal rendelkezett.

— Az építőipar termelése mennyiségileg 1963-ban csaknem 3,5-szerese — ezen belül a szocialista építőipar termelésének mennyisége több mint ötszöröse volt az 1949. évinek. A legutóbbi másfél évtizedben a magyar építőipar nagy számban épített új ipari objektumokat, gyárakat, erőműveket, mezőgazdasági, szociális, kulturális, egészségügyi és igazgatási épületeket, utakat, hidakat, vasutakat, öntöző- és közműveket, más létesítményeket, amelyekkel jelentékenyen hozzájárult népgazdaságunk termelő erőinek fejlődéséhez, a lakosság kommunális ellátottságának és életkörülményeinek javításához. Szeretném külön kiemelni, hogy az eltelt másfél évtized alatt építőiparunk 685 000 új lakással gazdagította az ország lakásállományát, s az óriási méretű építési munka nyomán szembetűnően megváltozott, megszépült, szinte valamennyi városunk, községünk.

Sok a fegyelmezetlenség, lazaság

— A nyilvánvaló eredmények mellett az építőiparnak sok, lényegében fegyelmezetlenségből, lazaságból fakadó hibája van, s sok külső nehézség is gátolja munkáját. Munkaerőhiánnyal küzd, vontatottan sajátítja el és vezeti be azokat a korszerű termelésszervezési módszereket, amelyek a takarékossabb munkaerő felhasználást biztosítják; nem használja ki elég széles körben a nagytermelékenységű szerkezeti és technológiai lehetőségeket, lassan halad a gépesítés útján. Olykor fontos anyagokból elégtelen, vagy akadozó az ellátás, a szállítási nehézségek pedig szinte mindennaposakká váltak. Feltétlenül meg kell említeni azt a körülményt is, hogy a magyar építőipar az utóbbi években erejét meghaladó mennyiségű feladatot kapott, illetve vállalt el.

— Mint ismeretes, ezeket a problémákat a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága 1964 februári ülésén mélyrehatóan megvizsgálta, s egyúttal meghatározta a feladatok megoldásához szükséges legfontosabb intézkedéseket és módozatokat. Jelenthetem tisztelt képviselőtársaimnak, hogy a párthatározat iránymutatásának megfelelően számos intézkedés végrehajtása van folyamatban.

— Leglényegesebb feladatunkat az építőipar technikai alapjainak korszerűsítésében és a jobb munkaszervezéssel elérhető termelékenység-növelésben látjuk. Az építési feladatok közül — tekintettel nagy tömegére és koncentrálhatóságára — elsősorban a lakásépítés terén kell nagy erőfeszítéseket tennünk a technikai színvonal emeléséért. Ismeretes, hogy több nagykapacitású házépítő kombinátot vásárolunk, amelyek lehetővé teszik, hogy a következő tervidőszak elején az állami lakásépítés 30 százalékát már e kombinátok segítségével bonyolítsuk le, biztosítva egyúttal a további évek jelentős lakásépítési programjának korszerű ipari bázisát.

— Erőfeszítéseket teszünk az ipari és mezőgazdasági építkezések korszerűsítésére is. E téren szintén biztosítani kívánjuk a tömeges gyártás feltételeit, így a szerkezetek tipizálását, hogy lehetővé váljék az azonos szerkezeti elemek felhasználása különféle rendeltetésű épületeknél.

— Felsorolt céljaink megvalósítására bővítjük építőiparunk gépparkját, fokozatosan kiépítjük a vállalatok vertikalitását, megteremtjük a korszerű termelésszervezési módszerek alkalmazásának feltételeit, s minden lehetséges módszert és eszközt igénybevesszünk, hogy megszilárdítsuk a technológiai és munkafegyelmet, valóra váltsuk az építkezések ütemességét, gyorsítását.

— Szeretnék rámutatni, hogy az építésügyről szóló törvényjavaslat, valamint ennek tervbe vett végrehajtása, a párthatározat célkitűzéseinek sikeres teljesítését hivatott elősegíteni.

Ezután a miniszter rámutatott, hogy az építőipar rendkívül megosztott szervezeti rendszerben működik. A legjelentősebb építőipari szervezetek négy főhatóság irányításával végzik a legfontosabb állami beruházások és felújítások építési feladatait. A megyei tanácsok — és kiváltképpen a fővárosi tanács — már maguk is erős, s egyre fejlődő építőipari szervezettel rendelkeznek. E tanácsi építőszervek — számottevő építéstervezési és kivitelezési feladatot vállalva — végzik a meglevő óriási épületvagyon felújítási és karbantartási munkálatait is.

— A mezőgazdaság építési szükségletének tekintélyes hányadát az állami gazdaságok és a mezőgazdasági termelőszövetkezetek saját, házilagos építőszervei valósítják meg. A szövetkezetek és a lakosság építési igényeinek kielégítése — részben szolgáltató jelleggel, az építőipari szövetkezetekre és az építő kisiparosságra hárul, amelyek kisebb munkákat közületeknek is végeznek. A magyar építőipar e nagy családi „tablóján" ott vannak még az egyéb főhatóságok, továbbá az üzemek kisebb-nagyobb vállalatai, vagy házilagos formában működő építési szervei, részlegei is.

— Ebben a szervezeti tagoltságban biztosítani kell, hogy egységesen jussanak érvényre az építéspolitikai célok. Gondoskodni kell továbbá a különböző irányító szervekhez tartozó építőipari szervek — itt is hangsúlyozom: építéstervezői és kivitelezői szervek — közötti zavartalan és fegyelmezett munkamegosztásról, együttműködésről. Az egységes tervirányításon kívül főként a szakmai szempontokat kell érvényesíteni, s a szakfelügyeletet a mindennapi gyakorlatba is át kell ültetni. Ezért nagyjelentőségűek a törvényjavaslatnak azok a szakaszai, amelyek megteremtik az egységes szakfelügyeletet, mind az építéstervezés, mind pedig az építőipari kivitelezés felett.

Rendezni kell a hatósági engedélyező és ellenőrző feladatokat

Az építésügyi miniszter ezután hangsúlyozta: nem elegendő azt szabályozni, ki és milyen feltételek között végezhet építéstervezést, illetőleg építőipari kivitelezést, — rendezni kell az ezzel kapcsolatos hatósági engedélyező és ellenőrző feladatokat is. A népgazdaság számára ugyanis nem közömbös, hogy az egyes építmények hol, egymással milyen szerves kapcsolatban épülnek meg, hogyan felelnek meg a rendeltetési, biztonsági, esztétikai és egyéb követelményeknek, miként gondoskodnak az érdekeltek fenntartásukról. E követelmények érvényrejuttatását szolgálja a központi és a helyi államigazgatási szervek szabályozó, területrendezési, továbbá hatósági engedélyező és ellenőrző tevékenysége.

A továbbiakban Trautmann Rezső hangoztatta, hogy a területrendezés és ennek keretében a regionális, illetőleg a város- és községrendezés több évre, évtizedre előremutatóan teremti meg a települések és az építmények egymással összehangolt műszaki alapjait, illetve rendszereit. Az ésszerű, helyes területfelhasználás biztosítékot nyújt egyebek között arra is, hogy a mezőgazdasági rendeltetésű földterületeket csak a legszükségesebb mértékben vegyék más célra igénybe. Fokozottan súlyt kell helyezni a regionális, valamint a város- és községrendezési tervek kidolgozására — hangsúlyozta. E munka során már eddig is figyelemreméltó egyezmények születtek.

— Elkészült az ország egész területére kiterjedő regionális koncepció, az úgynevezett országos településhálózat fejlesztési tervtanulmány. Ez az első vezérfonal, amelyet máris felhasználunk a beruházási létesítmények telepítésénél, az egyes népgazdasági ágazatok területi-fejlesztési elgondolásainak kialakításánál és a tanácsok távlati fejlesztési terveinek kidolgozásánál.

— A népgazdaság szempontjából fontos ipari körzetekre vonatkozó regionális terveken kívül elkészült a Balatonkörnyék, a Velencei-tó, a Dunakanyar, a Mátra, a Bükk és a Zempléni hegység, valamint a nyugatdunántúli üdülési tájegységek regionális terve is. E tervek alapján már átgondoltan fejleszthetők a megnevezett üdülőterületek, sőt, egyes térségekben, — így különösen a Balaton partja mentén — már említésre méltó eredmények is mutatkoznak.

Trautmann Rezső beszámolt arról is, hogy fokozottan előtérbe került a városok és községek rendezési terveinek előkészítése. E tervek útján kell ugyanis biztosítanunk, hogy a tető alá kerülő épületek és egyéb építmények együttesen gazdaságosan fenntartható településeket alakítsanak ki. A munkák során már elkészült Budapest és valamennyi városunk, sőt, csaknem félezer nagyobb községünk általános rendezési terve is. Az ipari és a közeljövőben beépülő lakóterületekre, továbbá a fejlődő városközpontokra részletes rendezési tervek is készültek, illetőleg készülnek. Egyelőre kísérleti jelleggel, megkezdtük néhány község újszerű rendezését is. Az itt szerzett tapasztalatok felhasználásával kialakíthatók a legjobb típusmegoldások, amelyek alapul szolgálhatnak később falvaink korszerűsítéséhez.

— A területrendezési tervek, az építési előírások és követelmények érvényesítése, nagyrészt az építkezések hatósági engedélyezése és ellenőrzése révén valósul meg. Ezen a téren az a feladatunk, hogy megszüntessük az építkezések engedélyezési eljárásának jelenlegi hosszadalmasságát és bonyolultságát. Célunk az, hogy különböző hatósági eljárásokat összevonjunk és ezáltal az engedélyezési eljárás egész időtartamát csökkentsük. Ezekhez szintén korszerű, összehangolt törvényi alapelvek szükségesek.

— A műemlékvédelemről szólva az építésügyi miniszter rámutatott, hogy jelenleg kereken 1860 épület és emlékmű áll védelem alatt — jóval kevesebb, mint az országban levő lakó- és középületek egy ezreléke. A műemléki jellegű épületek száma mintegy 6000 körül van, s az ebbe a kategóriába tartozó épületeket csak addig részesítik védelemben, míg meghagyásuk nem ütközik a rendezési munkálatokba, fenntartásuk pedig indokolt és gazdaságos. Egyébként a műemlékek több mint 60 százaléka korszerű rendeltetésnek megfelelően hasznosítható. A többi — rom, vár, templom, szobor — kultúrpolitikai értékük mellett jelentékeny idegenforgalmi tényező is.

Továbbra is számítunk a társadalmi szervek segítségére

— Tisztelt Országgyűlés! Az előttünk fekvő törvényjavaslat végrehajtásához, gyakorlati életbe való átültetéséhez, az építéspolitika valamennyi korszerű követelményének érvényesítéséhez természetesen több rendelkezés szükséges. Ezek körültekintő elkészítésénél számítunk valamennyi, az építésügyben érdekelt szerv támogatására, segítségére. Különösen fontosnak tartom a tanácsi szervek közreműködését, annál is inkább, mert tanácsaink saját területükön a rendezési tervek, a telekgazdálkodás, az építésrendészet — úgyis mondhatnám, hogy az építésügy — gazdái. Ezért külön is ki kell emelnem annak a lehetőségét, hogy a tanácsok illetékességi területükön építésügyi szabályokat alkothatnak, amelyek figyelembevehetik az építésügyi célok realizálásánál az adott terület sajátosságait és a lakosság szokásait is.

Trautmann Rezső ezután köszönetet mondott a tömegszervezeteknek, a népfrontbizottságoknak, mert hozzájárultak a településfejlesztési tervek megalapozásához, a műemlékek gondozásához. Külön megemlékezett az építőiparban dolgozó fiatalokról, akik az elmúlt években sok értékes kezdeményezést bonta-

(Folytatás a 2. oldalon.)

Összeült az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

koztattak ki. Számos új létesítmény sikeres elkészítése, bravúros megvalósítása köszönhető a munkálatokban részt vett fiatal műszakiak és munkások nagyszerű tevékenységének. Biztos vagyok abban — folytatta —, hogy az építőipar előtt álló feladatok megoldásában a fiatalok — átérezve azt, hogy tulajdonképpen róluk, jövőjükről van szó — motorjai lesznek a nagyobb termelékenységért, a szilárd technológiai és munkafegyelemért, a jobb és gyorsabb építésért folyó munkának.

Befejezésül Trautmann Rezső a következőket mondta:

— Az építésügyről szóló törvény elősegíti és alátámasztja valamennyi területrendező, építésvezető, építőipari kivitelező, minden építésügyi dolgozó törekvését, hogy munkájával minél eredményesebben szolgálhassa az ország, a szocializmust építő társadalom, az egész nép ügyét. A Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány nevében kérem a Tisztelt Országgyűlést, hogy a törvényjavaslatot fogadja el. (Taps.)

Ezután az Országgyűlés Ipari Bizottságának nevében **Bondor József** és **dr. Haner Ferenc** szólalt fel, majd Vass Istvánné szünetet rendelt el.

Az ebédszünet után elsőként Gergely Lajos elvtárs, Baranya megye képviselője szólalt fel.

Gergely Lajos

Az építésügyi törvény váljék a gyakorlatban szervező, irányító erővé

Tisztelt Országgyűlés!

Helyesen és aktívan politizáló közvéleményünk, mely pártunk és kormányunk irányító munkáját támogatja, érdeklődéssel várja az építési törvény megjelenését. Ugy értékeli, hogy a Központi Bizottság alapos helyzetelemzésre épült határozatának az építési törvény *elvi* folytatása lesz. Átfogja az építésügy és építőipar területét, megteremti a népgazdasági érdekek irányába ható erők egységét, az egységes állami irányítás és feladatok *tervszerű* megoldásának feltételeit.

Az építésügy és az építőipar elemző vizsgálata ezt a várakozást mindenképpen indokolja. Közvéleményünk tájékozott arról, hogy az építőipar népgazdaságunk fejlődésének, beruházáspolitikánk realizálásának szűk keresztmetszetévé vált és vitathatatlan fejlődése ellenére *akadálya népgazdasági terveink ütemezett megvalósításának.* Ebből származó következtetés tehát, hogy az építésügy és építőipar helyzetelemzésén, az igények és feladatok pontosabb felmérésén alapuló *társadalmi erőfeszítések szélesebb bázisát kell megteremteni.* A különböző építési szektorok mindegyike — közvetve, vagy közvetlenül, — a népgazdasági tervek megvalósításán tevékenykedik, de *elgondolkoztató hatékonysági különbségekkel, különböző irányba ható műszaki és kapacitásfejlesztési koncepciókban.*

Az építőipari kapacitás és az építési feladatok állandósuló ellentmondása módot és jogot adott arra, hogy számos szerv, üzem, vállalat olyan önálló építési, felújítási kapacitást hozzon létre, mely a *szervezett építőipar rovására alakult ki, de egyben kiesett a gazdálkodás alá vont kapacitások köréből.*

Ennek nagyságrendje nem elhanyagolható! Baranya megyében részletes felmérés hiányában (ez folyamatban van), csak felbecsülni tudjuk az arányt: az építőipari szakmunkásoknak kb. 70 százalékát foglalkoztatja a szervezett építőipar és *éppen az ezen kívül* folyó építési tevékenységben jelentkezik a bér- és munkafegyelem, a munkaszervezés, műszaki fejlesztés, — tehát a termelékenység fejlesztésének legtöbb hiányossága. Az elaprózott építőcsoportok szétszórt tevékenysége, az építésügyi igazgatás hatékonyságát súlyosan befolyásolja. A gyakorlat igazolja: helyesek azok a törekvéseink, hogy a mezőgazdasági termelőszövetkezetek építőbrigádjait járási egységekbe szervezzük, ezt kell folytatnunk és kiterjesztenünk az üzemi építőcsoportokra is, hogy szervezhető méretű egységet alakítsunk ki. De meg kell teremteni annak lehetőségét is, hogy ezek az egységek szervesen kapcsolódjanak tevékenységükkel az állami építőipar feladataihoz. Biztosítania kell ezt a lehetőséget ár-, bér- és szerződési rendszerünknek is.

A termelékenység növelésének *általános,* minden építőipari szektorra kiterjedő programját még a szűkebbkörű érdekek feladásával is ki kell alakítani. Ennek ipari bázisát a legnagyobb hatékonysággal ott kell létrehoznunk, ahol feltételei a legkedvezőbbek. Az állami építőiparnak arra is fel kell készülnie, hogy a tanácsi, szövetkezeti építőipart is el tudja látni magasabb termelékenységet, indirekt kapacitás-növekedést biztosító, üzemi gyártásban készülő szerkezetekkel. A magasabb műszaki felkészültség és gépkihasználás érdekében indokolt foglalkozni a központi, szolgáltatás-jelleggel üzemeltetett építőipari géppark megszervezésével.

A magánerő fokozódó bevonása a lakásépítési programba, kényszerítően szükségessé teszi ennek a tevékenységnek magasabbfokú szervezését, az előkészítés, tervezés, munkaszervezés, anyagellátás, — de az elszámoltatás és ellenőrzés vonatkozásában is. *Az építési törvény legfontosabb funkcióját azt kell tekintenünk, hogy a gyakorlatban váljék szervező és irányító erővé az egységes fejlesztési törekvések, feladatok és feltételek valóraváltásában.*

Ennek a célkitűzésnek kell alárendelni az építésügyi igazgatás ellenőrzési, szervezési feladatkörét is.

Településeink, városaink fejlődésében a múlt és jövő éles ellentmondása feszül. Egyetértünk abban, hogy az építés fokozódó ütemében is biztosítanunk kell a múlt *valós* műemléki értékeinek védelmét. De nem szabad elfeledkeznünk arról, hogy a műemléki védelem alatt álló, vagy városképileg védett objektumok jelentős része *használatban* van, tehát használati értéke is tényező akkor, amikor megtartásáról, vagy szanálásáról döntünk. Meg kell tehát találnunk azt az ésszerű határt, ameddig a műemlék- és városkép-védelem érdekeit képviselhetjük. A műemlékvédelemben sem függetleníthetjük magunkat a népgazdaság helyzetétől. Itt is indokolt az állagmegóvás és rekonstrukció helyes arányait az anyagi- és kapacitáshelyzet reális felmérése alapján meghatározni, felújított műemlékeinknek a *ma* életébe illeszkedő funkciót adni!

Településeink jövőjét rendezési terveink fogalmazzák meg. A rendezési tervek az építésügyi igazgatási tevékenység legfontosabb alapadatát jelentik, fontosságuk nem kétséges. Éppen ezért — elsősorban a rendezési tervek *programjával* szemben magasabb minőségi követelményeket kell támasztanunk. Településeink fejlődési ütemét elsősorban az határozza meg, milyen jelenlegi — és távlati szerepük az árutermelésben. Ebből következően vitatható azoknak a rendezési terveknek realitása, amelyek nem az iparfejlesztés reális területi, távlati terveinek adataira alapoznak. Nyilvánvaló, hogy a kettős egymásrahatás — az iparfejlesztési tervek és a rendezési tervek kölcsönhatása eredményeként alakulhatnak ki azok a rendezési tervek, amelyeknek betartását törvény erővel kell biztosítani. Gondosan kell tehát mérlegelnünk a rendezési tervek programját kialakító szervek kijelölését, felkészültségét és *felelősségét.*

Fokozottabban kell koncentrálnunk és szerveznünk azoknak a kutató- és tudományos szerveknek tevékenységét, amelyek a rendezési tervek közgazdasági elemzésének metodikáját hivatottak kialakítani, mert jelenlegi városrendezési mutatóink csak sok fenntartással alkalmazhatók.

Befejezésül: az építési törvényjavaslattal szemben nem támaszthatunk olyan követelményt, hogy minden esetre és jelenségre, minden feladatra egyértelműen utaljon és megoldást adjon. Olyan *elvi* keretnek kell tekintenünk, melyet az egészséges követelmények, a fejlődés felismert szükségszerűségei tartalmliag is formálnak.

A tárgyalt törvényjavaslattal — az elmondott gondolatok mellett — egyetértek, azt elfogadom.

Gergely elvtárs után még két felszólalás hangzott el, majd Trautmann Rezső miniszter válaszbeszéde következett. Ezután az elnök szünetet rendelt el, a szünet után Polyák János elnökletével megkezdték a vízügyről szóló törvényjavaslat tárgyalását, amelyet Losonczi Pál földművelésügyi miniszter terjesztett az országgyűlés elé.

Losonczi Pál:

Vízkincsünk nem növekszik az igények arányában

— Tisztelt Országgyűlés, kedves képviselőtársak!

— Gazdasági életünk fejlődése, a lakosság anyagi és kulturális helyzetének javulása jelentősen megnövelte és állandóan fokozza a vízfogyasztást. Meglévő vízkincsünk és hasznosítható vízkészletünk azonban nem növekszik az igények arányában.

— Hazánk vízkészlete korlátozott, csapadékviszonyaink eléggé szélsőségesek. A Duna völgyének egész térségében országunk és főként a Tisza völgye a helyben keletkező vizekkel legkedvezőtlenebbül ellátott terület. Növeli nehézségeinket, hogy felszíni vízkészletünknek 96 százaléka a szomszédos országok területéről többnyire szennyezetten érkezik hozzánk. A folyókból és kevés állóvízből származó vízkészletünk időszaki alakulása nincs összhangban az egyes időpontokban felmerülő igényekkel. Ezt bizonyítja az a tény, hogy felszíni vízkészletünk júliusban és augusztusban a legkisebb, éppen akkor, amikor a mezőgazdaság öntözővíz- és az ipar hűtővízigénye, valamint a lakosság vízfogyasztása a legnagyobb. Vízellátási helyzetünket nem enyhíti az sem, hogy a felszín alatti kis vízkészlet helyenként kielégíti a helyi szükségletet.

— Vízkészletünk korlátozottsága, az igények növekedése céltudatos, tervszerű vízgazdálkodási munkát követel. A tervszerű vízgazdálkodás kettős, de összehangoltan megoldandó feladatot jelent. Ennek megfelelően:

— A hasznosítható vízkészletet, figyelmbevéve az igényeket, tervszerűen és gazdaságosan kell felhasználni, — meg kell védeni vízkészletünket és előrelátó intézkedéseket kell tennünk a hasznosítható vízvagyon növelésére.

— A felszabadulás után a vízhasználók köre és igénye a mezőgazdaságban, az iparban, a közlekedésben, az energiatermelésben és a lakosság vízfogyasztása terén egyaránt megnövekedett.

Félmillió hold földet öntözünk

A mezőgazdaságban a vízgazdálkodás — a belvízrendezés, az árvízvédelem és az öntözés — régi hagyományokra tekint vissza. Szocialista mezőgazdaságunkban a víz kérdése fokozottan és újszerűen vetődik fel: mint a termelés fejlesztésének nélkülözhetetlen eszköze. Az öntözés terén az utóbbi években számottevő eredményeket értünk el, hiszen — az öt év előtti 165 000 holddal szemben — az idén kereken félmillió holdat öntözünk. Ez azt jelenti, hogy az elmúlt tíz évben a mezőgazdaság vízhasználata 840 millió köbméterről 1 milliárd 400 millió köbméterre növekedett. Az öntözés — számításaink szerint — holdanként háromszáz-háromezerhatszáz forint többletjövedelmet jelent. Ezért az a célunk, hogy a még hasznosítható vízkészletek igénybevételével tovább növeljük az öntözött területet. Nem szabad azonban arról sem megfeledkezni, hogy sok még a teendő a már öntözött területek korszerűsítésében és gazdaságosabb kihasználásában.

— A mezőgazdaságot érintő másik fontos vízgazdálkodási tevékenység a belvízrendezés és árvízvédelem. A mezőgazdaságnak elsőrendű érdeke, hogy minél több hasznosítható vizet tartson vissza a talajban. Erre lehetőséget nyújt a korszerűbb gazdálkodás, a gépi talajművelés, a víztározók felületének növelése. Emellett azonban fontos feladat a káros, felesleges vizek elvezetése is. Az elmúlt évek során javult a belvízvédelem. Tizenöt évvel ezelőtt átlagosan 30 nap kellett a belvizek elvezetéséhez, jelenleg pedig 25—26 nap alatt mentesíthető a mezőgazdasági terület a belvízelöntés alól. Tizenöt-húsz év távlatában azt tervezzük, hogy a talajok hasznos vízkészletének növelése mellett 10—12 napra csökkentjük a belvizek levezetésének átlagos idejét. Ezt a munkát azért sem szabad elhanyagolni, mert az időszakos vízborítás még most is összes mezőgazdasági területünknek a felét veszélyezteti.

— Ugrásszerűen nőtt a szocialista ipar vízhasználata is: az utóbbi tíz évben félmilliárd köbméterről másfél milliárd köbméterre. Az ipari vízhasználat ilyen mértékű növekedése új feladatokat jelent az ipari üzemek munkájában, s fokozza a vízgazdálkodás ügyeivel foglalkozó irányító, ellenőrző szervek munkáját is. Ebben a vonatkozásban a beterjesztett törvénytervezet lényegében először összegezi az ipari vízhasználattal kapcsolatos gazdálkodási, jogi tevékenységet.

A víz, mint energiahordozó is nagy szerepet játszik gazdasági életünkben. Igaz, energiatermelésre alkalmas vízkészletünk nincs bőségesen. Az a három és fél milliárd kilowattóra energiamennyiség azonban, amit vizeink, mint lehetőséget tartalmaznak, nem lebecsülendő a mi közismerten szűkös energiaellátottságunk közepette.

Ezért törekszünk — nemcsak önállóan, hanem az országok közötti együttműködésben is — a vízenergia-lehetőségek kihasználására. Ezen a téren kedvező lépést jelent majd a Csehszlovákiával közös beruházásként tervezett dunai erőműrendszer megépítése.

— Tisztelt Országgyűlés!

A dolgozók szociális és kulturális helyzetének állandó javulása jelentősen megnövelte a lakosság vízigényét. Ez természetszerű, hiszen a városokban, de a falvakban is mind nagyobb számban épülnek közművesített lakások, több a közműves fürdőszoba és nőtt a közös vízfogyasztó létesítmények (fürdő stb.) száma is. Mindennek következtében az utóbbi tíz évben a lakosság vízfogyasztása megkétszereződött.

— A lakosság vízellátásának kedvezőbb alakulása ellenére sem tudtuk azonban még teljesen felszámolni a múltból származó elmaradást. Kétségtelenül haladást jelent, hogy a lakosság közműves vízellátása az 1949. évi 19 százalékos arányról mostanáig 39 százalékra növekedett. Ezen belül a falvak lakóinak ellátottsága csak mintegy 14 százalék, tehát messze elmaradunk a fejlett iparral rendelkező európai országok lakosságának vízellátási színvonalától. A helyzet javítása a városi vízkészletek tervszerűbb felhasználását, a hálózat bővítését, a falvakban pedig a helyi vízkészletek fokozott feltárását és közműves hasznosítását igényli.

Javítsuk a városok vízellátását

— A városokban fokozott figyelmet kell fordítanunk a lakosság és az ipar vízellátásának egyeztetésére. Elsősorban az ipari üzemek helyi vízkészletük fokozottabb felhasználásával mentesítsék a közműveket, hogy ezzel is javuljon a lakosság vízellátása. Természetesen ez utóbbit a vízvezeték- és szennyvízcsatorna-hálózat további bővítésével és korszerűsítésével is elő kell segíteni.

— A szocialista falu fejlődése, termelőszövetkezeti parasztságunk életkörülményeinek javulása is új igényeket támaszt a vízellátással szemben. A falvak lakóinak korszerűbb, egészségesebb vízellátását — amint azt a törvényjavaslat is célozza — elsősorban a lakosság helyi kezdeményezésének fokozottabb felkarolásával, állami támogatásával érhetjük el. A falusi lakosság erőinek összefogása a vízműtársulatok keretébe, az állam által biztosított kedvezmények célszerű felhasználása, az olcsóbb törpevízműgépházak és hidroglóbuszok előregyártása meggyorsíthatja a falu jogos vízigényének kielégítését.

— A beterjesztett törvényjavaslat intézkedései ezeknek a feladatoknak a sikeres megvalósítását szolgálják. Azt tervezzük, hogy — ha anyagi erőnk lehetővé teszi —, 1980-ig a lakosságnak több mint 75 százaléka közműves vízellátásban részesüljön és legalább 50 százalékának lakóterületén legyen szennyvízcsatorna.

— Kedves Képviselőtársak!

— A törvényjavaslatban fontos helyet foglal el vízkincsünk minőségének védelme. Sajnos, ennek jelentőségét és elhanyagolásának veszélyét egyes üzemi vezetők még mindig nem ismerték fel. Ennek a következménye, hogy a legutóbbi felmérések szerint a vízhozamoknak már csak 32 százaléka természetes tisztaságú.

A törvényjavaslat intézkedéseinek következetes végrehajtásával azonban megállíthatjuk a vízszennyeződés káros folyamatát, sőt a jelenlegi helyzetet javíthatjuk is. Ugy vélem, hogy azokkal szemben, akik az ezzel kapcsolatban rájuk háruló kötelezettségeket elmulasztják és veszélyeztetik vízvagyonunk állagát, nem lehet eltekinteni a törvényjavaslatban meghatározott felelősségrevonástól.

— A beterjesztett törvényjavaslat a vízgazdálkodás állami irányító szervezetét és annak szerepét változatlanul hagyja és a törvény szintjén rögzíti a jelenleg hatályos jogállapotot. A vízügyért felelős állami szervek munkája azonban csak akkor lehet eredményes, ha a vízgazdálkodási feladatok sikeres megoldása az egész társadalom ügyévé válik. Ezért — különösen a helyi jelentőségű vízgazdálkodási feladatok megoldásában — a törvényjavaslat, illetve elfogadása esetén, a törvény következetes érvényesítésének alapja: a lakosság, a mezőgazdasági és ipari üzemek összefogása, az érdekek egyeztetése, a saját erőforrások feltárása.

A törvényjavaslat elfogadásával lehetővé válik igen sok különféle jogszabály — köztük az 1885. évi 23. törvény egyes, még hatályban lévő rendelkezéseinek — hatálytalanítása és fontosságának megfelelően a vízügy törvényerejű szabályozása.

— Tisztelt Országgyűlés!

— A törvényjavaslat a korszerű tudományos elveken, széleskörű tapasztalatokon felépülő vízgazdálkodás gyakorlati megvalósításához ad jogi keretet, irányt mutató módon támasztja alá a szocialista viszonyok között a vízgazdálkodás további eredményes fejlődését, ezért kérem az országgyűlést, hogy a vízügyről szóló törvényjavaslatot fogadja el.

Losonczi elvtárs beszéde után megkezdődött a vita.

Az országgyűlés pénteken délelőtt 10 órakor folytatja munkáját.

JÁTÉKSZAKOS ELADÓKAT

a karácsonyi csúcsforgalom idejére, azonnali belépéssel alkalmaz a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat, Pécs, Rét u. 49.

GÉPKOCSIRAKODÓKAT felveszünk Csepel és KUKA

szemétszállító autóinkra — pécsi munkahellyel. Munkásszállást szükség esetén biztosítunk. — Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc utca 17.

A Bp. Kőolajipari Gépgyár Bp., XVIII., Gyömrői út 79—83

azonnali belépésre keres külsőszerelési telephelyre külszolgálatos munkakörbe

szigetelő, bádogos szakmunkásokat

központi telephelyre magasnyomású kazánhoz

FŰTŐKET

Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán.

Egymás közt

Jegyzetek a Baranya megyei Építőipari Vállalat 2. alapszervezetének taggyűléséről

Cserépvirágot hoztak, föltették az asztalra, amit korábban leterítettek. Kint sötét van, esik az eső, szél fúj s ez kedvetlenítően hat az asztalnál ülő emberekre. „Csak holnap ne essen!" — mondja valaki. „Vagy akár év végéig ne!" — teszi hozzá a másik, mert ez valóban gondja az építőmunkásnak. Minden egyes száraz nap — ami elrabolható a téltől — csak nyereség kint a munkahelyen. „Itt bent már meg van oldva a téliesítés..." — jegyzi meg a cserépkályhánál kezeit dörzsölgetve egy fiatalember.

Frázisok helyett

Ötkor elkezdjük a taggyűlést.

Az Építőipari Vállalat 2. alapszervezetének titkára, Haris Vince építészmérnök. Huszonkét tag, hiányzik négy, három igazoltan, egy igazolatlanul. Akik itt vannak kőművesek, gépkezelők, villanyszerelők, művezetők, adminisztrátor. És hát a mérnök, a párttitkár (kőművesként kezdte, fiatal férfi), aki most belelapoz az eléggé dús beszédvázlatba, föláll és elkezdi:

— Kedves Elvtársak! A mai taggyűlésen...

Én fohászkodom: „Mentsen meg a sors a frázisoktól!" Akik előtt papír van és ceruza, firkálnak házat füstölgő kéménnyel és gémeskúttal. A szomszédomnak van egy gyűszűnyi kis öngyújtója, kis, miniatűr darabka, elkérem tőle, megnézem közelebbről, de a levegőben megáll a kezem...

...Mert a beszámoló második oldalától kezdve Haris Vince olyanokat mond, ami egyszeriben felvillanyozza a hallgatóságot. Akik eddig rajzolgattak, firkáltak, most gyorsan néhány gondolatot jegyeznek fel... Számolom is őket... négy... öt... hét...: Egyelőre tehát hét fölszólalás ígérkezik.

— Négy esztendeje vállalatunk még csak 306 lakást épített, az idén már ötszázat átadtunk, még év végéig kettőszázkilencvenet adunk át. A párt Központi Bizottságának ez év februári határozata megállapítja, hogy az építőipari termelés az utóbbi három évben sokat fejlődött, de...:

És a párttitkár az országos gondokat lebontja nem a vállalatra, hanem a II-es építésvezetőségre, az asztal mentén ülő kommunisták pedig tudják, hogy „rólunk" van szó, eddigi tevékenységükről, melyről lehet szépeket is mondani, a pozitívumokra is van fedezet bőven, de „nemcsak azért vagyunk itt, hogy szépeket mondjunk egymásnak". Ez az! Itt van például a gépesítés. Könnyíti, gyorsítja a munkát és még több gép kellene, de az éremnek két oldala van, vagyis hogy a meglévő gépek kihasználtsága ugyan minden esetben megfelelő-e? A gépet etetni kell munkával, különben nem fizetődik ki üzemeltetése, drágul az építkezés... Meg aztán: az épületeken töredeznek a kilincsek, hézagosak az ajtók, ablakok, foltosak a falak, beázások és egyebek. Nem mindenütt persze, sőt! — de azért ezek a szépséghibák mégiscsak rontják az építőipar hitelét. Meg aztán a termelési kiesést nem lehet mindig csak az időjárással megmagyarázni, mert jó lenne, ha kissé körülnéznénk saját portánkon, már ami a munkafegyelmet illeti: hosszú ebédidők, hiányzások, késések, ácsorgások, a szabadszombat körüli zűrzavarok. Nos hát, ezekről is beszélni kell. Aztán az anyaghiány. Például a „B"-jelű tégla hiánya miatt több napos kiesés volt a Doktor Sándor és a Pozsonyi úti építkezéseken. A betonközpont sem tudta mindig folyamatosan küldeni az anyagot, mivel nem volt szállítóeszköz. A legfőbb feladat pedig: a téliesítés. Akár a meszesi épületeken, vagy a Pozsonyi úti emeletráépítésnél minél előbb meg kell oldani a téliesítést, mert a terveket teljesíteni kell, de úgy, hogy a dolgozók megfelelő munkakörülményeit biztosíthassuk.

A hibákon kell vitázni

Sebtében jegyzem fel a titkár gondolatait. Fölpillantok, mások is jegyeznek. Valaki azt javasolja, nem kell megtartani most a szünetet, kezdjük mindjárt a hozzászólásokkal. Jung István művezető föl is áll:

— A kívülállókat szervezzük be a szocialista brigádba, legyen egységes a gárda. A brigádok termelési vállalásait pedig pontosabban meg kell határozni, mert az általános vállalásoknak semmi értelme. A bérezésről pedig: egyesek így gondolkoznak: „Ha nem lesz meg a szükséges órabérem, majd pótolja a prémium." Hát ilyen nincs! Olyan premizálási módszert dolgozzunk ki, amely ösztönöz és kizárja a spekulációt.

Tóth Jenő:

— Az emberek egyik munkahelyről a másikra vándorolnak, mert nincs beton. Így nem lehet dolgozni.

Schneider János brigádtag:

— Gyakran hallom: „Elvtárs, délután kettőre gyere ide, gyere oda..." — vagyis különböző tömegszervi értekezletekre. Fizetéskor nézem a borítékomat: a hiányzó órákra lefogják a béremet. Rendben van. Amiért nem dolgoztam meg, azért ne is fizessenek. De a gyűléseket, megbeszéléseket tegyék munkaidő után. Ennek ez a rendje. A másik: ha teljesítjük a száz százalékot, kapunk még plusz húsz százalékot. Erre kijön a normaellenőr és szimatol: nem irreális-e a keresetünk? Jól van, ez a dolga. De jöjjön ki akkor is a munkahelyre, ha csak nyolcvan százalékot teljesítünk és nézze meg, miért keresünk keveset? Vagyis ne csak a vállalat, hanem a dolgozók érdekeit is védelmezze.

Közben Forgács Imre, a vállalat pártbizottságának titkára mellém húz egy széket és halkan néhány szót váltunk. Mondja, hogy ez az alapszervezet összetételét illetően — a tizenkét alapszervezet közül a legfiatalabb. Nagyszerű fiúk ezek, egyike a legjobb építőipari gárdának, kitűnően helyt állnak a munkában és ezt csak azért említi most nekem, nehogy téves benyomással távozzak, tekintettel a bíráló hangulatra. Egymásközt vannak, így hát nem szépítenek, különben is a hibákon kell vitázni, nem az eredményeken. Az eredményeket megtalálom a városban, megyében, ahol az a főépítésvezetőség munkásgárdája otthagyta „keze nyomát": a bólyi gyermekotthon, ércbánya-építkezés, Vámház utcai iskola, a porcelángyár üzemcsarnoka, raktárak, szigetvári lakások, 16 tantermes gyakorlóiskola, Jókai utcai lakóházak, 100 vagonos gabonasiló, meg a jó ég tudja még mit nem építettek az ötéves terv eddigi időszakában!

— Hát csak ezért mondom — biztat Forgács Imre, aztán föltartja a karját, ő is hozzászól.

Elgondolkoztató tényeket mond el: az elmúlt négy év alatt 14 százalékkal emelkedett a kereset a vállalatnál, de a termelékenység nem nőtt közel sem ilyen arányban. Ez baj. Van a vállalatnak 12 milliós termelési kiesése, de nem lehet itt mindig objektív okokra hivatkozni, télre, esőre, egyebekre, hanem egy kicsit mindenki nézzen önmagába: valamikor az ötvenes években csak a csillagászati százalékok számítottak, minél magasabb volt egy-két kiemelt dolgozónak termelési százaléka, annál nagyobb megbecsülésnek örvendhetett. — Ezekből a látványos eredményekből nem kérünk: a termeléshez meg kell teremteni a körülményeket és akkor mindenki becsületesen végezze el a saját munkáját.

Tudják, mit akarnak

Amikor Haris Vince párttitkár föláll, hogy válaszoljon a véleményekre, már elég későre jár az idő. A taggyűlés viharos volt. Nem parlamentáris értelemben: itt nem csapkodtak asztalt, az indulat „belülről" fűtötte az embereket; tudták miért jöttek el, mit akarnak, mi lesz teendőjük a jövőben.

Második napirendi pont: vezetőségválasztás. Lecsuktam a jegyzetfüzetemet: ez már belső ügy.

Rab Ferenc

Divatklubok alakultak Baranyában

A Déldunántúli Textil- és Felsőruházati Nagykereskedelmi Vállalat, a Déldunántúli Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat, valamint a Déldunántúli Cipő Nagykereskedelmi Vállalat vezetői úgy döntöttek, hogy az 1965-ben forgalomba kerülő ruházati cikkekkel Pécs után a vidéki lakosságot is megismertetik.

Sellyén alakult meg az első járási divatklub Baranyában, majd ezt követte a pécsváradi. A divatklubok létrehozásáért sokat tett a földművesszövetkezetek tagsága: ők invitálták a klubba azokat, akik elismerten, jól értenek az öltözködéshez. A klubok tagságának feladata lesz ugyanis időnként tanácsot adni az érdeklődőknek és a mindenkori divat túlzásait lefaragva, helyes irányba terelni a falusi emberek öltözködését.

L. D. Mihajlov a moszkvai Sztanyiszlavszkij Színház főrendezője Pécsett

Sosztakovics Kisvárosi Lady Macbeth című operájának szerdai előadása előtt hír futott végig a színházban: megérkezett *Lev Dimitrijevics Mihajlov* és nézi az előadást.

Mihajlov a moszkvai Sztanyiszlavszkij-Nyemirovics-Dancsenko Színház főrendezője, azé a színházé, ahol Nyemirovics-Dancsenko rendezésében először szólalt meg Sosztakovics operája. 1962-ben pedig Mihajlov rendezte a Katyerina Izmajlova moszkvai előadását.

A városunkba látogatott Mihajlov az előadás szünetében meglátogatta öltözőjében Illés Évát, Csányi Jánost, Bolla Tibort. Meleg hangon gratulált nekik és további sikereket kívánt. Egy teljes szünetet Paulusz Elemér társaságában töltött, majd az előadás után Nógrádi Róbert igazgató szobájában találkozott az opera néhány főszereplőjével.

— *Csak elismeréssel szólhatok a színház együtteséről,* — mondotta Mihajlov —, *hogy ilyen hősies és óriási munka után magyar színpadon először bemutatták a szovjet zenének egyik világviszonylatban is kimagasló alkotását.*

Paulusz Elemér szólt közbe és elmondotta, hogy a Pécsett vendégkarmesterként szereplő Dubrovszkij hívta fel figyelmét Sosztakovics operájára.

Amikor a látott előadásról kérdeztük Mihajlovot, így felelt:

— *Sok érdekes momentumot találtam az előadásban. A rendező látta a mi moszkvai előadásunkat. Rendezésének legfontosabb eredményének azt tartom, hogy az előadás tetszik a magyar közönségnek, erről meggyőzött a mai előadás fiatal közönségének lelkes reagálása.*

A további beszélgetés során a címszereplő *Illés Éva* mellett *Csányi János* színészi képességét emelte ki, valamint az egész előadás mozgalmasságát, a humoros jelenetek — különösen a rendőrségi jelenet — sikerült megoldását. Elismeréssel szólt a rendőrkapitányt alakító *Tréfás Istvánról*. A zenekarról elmondotta, hogy ebben az összeállításban, a lehetőségekhez képest jó munkát végzett *Paulusz Elemér* irányításával. Különösen a vonósok szép hangzását dicsérte. *Vata Emil* díszleteiről az volt a véleménye, hogy jól idézik a kort, az opera hangulatát és azt a hátteret, melyben a dráma lezajlik.

Mihajlovban sokoldalú művészt, szellemes, jó humorú embert ismertünk meg. Alapos ismerője szakmájának és a legapróbb részletéig ismeri Sosztakovics operáját. Miközben rendezői elképzeléseit magyarázta, néhány jellegzetes mozdulattal, a szerepet idézve-énekelve elénk varázsolta Katyerinát, amint a mérgezett gombát átadja apósának. Katyerina szerepének értelmezése körül különösen nagy vita alakult ki.

A magyar zenei életnek is ismerője Mihajlov, hiszen az ő nevéhez fűződik Kodály Zoltán Háry Jánosának nagyszabású moszkvai bemutatója.

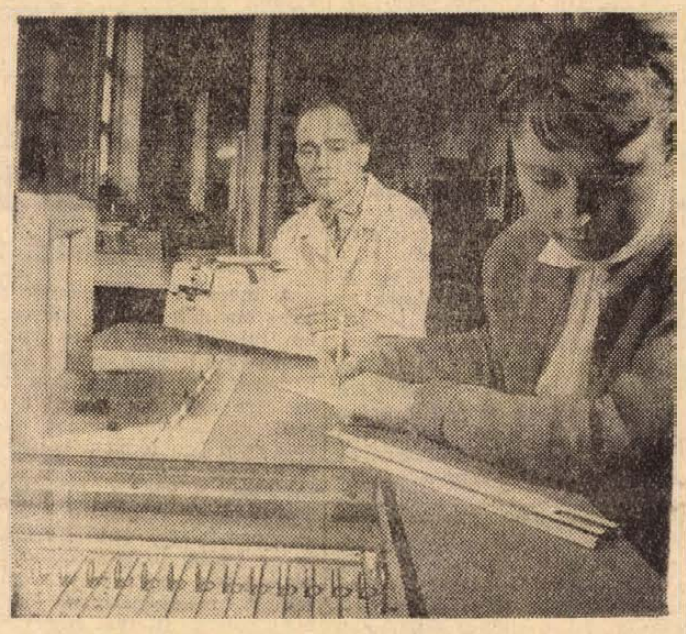
— *Háry az én gyermekem* — mondta és lelkes szavakkal beszélt Kodályról. Majd Sosztakovicsról érdeklődtünk.

— *Betegeskedik, de az újságok hírüladták, hogy hozzákezdett új operájának, a Csendes Donnak megkomponálásához.*

A baráti hangulatú, gondolatokat ébresztő beszélgetés a késő esti órákig tartott.

— ni —

Elektronikus feleltetőgép a Műegyetemen

A Budapesti Műszaki Egyetem műszeripari tanszékén érdekes kísérleti feleltető gépet szerkesztettek. Az elektronikus egységekből álló berendezés előre megállapított kérdéseket ad ki a hallgatóknak, akik írógépen adják meg feleletüket. A gép pontosan elbírálja, hogy a vizsgázók helyesen oldották-e meg a feladatokat. A berendezést Bánsági László docens tervei alapján Hainzmann János, Élő Sándor, Jankó Géza és Szakállas Csaba végzős hallgatók diplomatervként készítették el. Szepesi Ágnes I. éves hallgató a feleltetőgép előtt, háttérben Hainzmann János.

FUVARUZSORA

Mindenki erről beszél Mohácson, nem ér hát váratlanul senkit a kérdés: mi a helyzet a tüzelőfuvarozással? Ötszáz mázsányi tüzelőt adnak el naponta a mohácsi TÜZÉP-telepen, az építőanyagról nem is beszélve. Ebből — a telepvezető szerint — legfeljebb napi négy fordulóval visz el az AKÖV teherkocsija. A fennmaradó több mint 300 mázsa tüzelő és az építőanyagok elszállítása magánfuvarosokra vár.

— *Az AKÖV-nek szabott árai vannak* — mondja Tóth József telepvezető — *tehát feltétlenül előnyös lenne a lakosság számára, ha az AKÖV-fuvart vehetné minden esetben igénybe. Ez azonban a körülmények miatt lehetetlen.*

A TÜZÉP dolgozói vállalták, hogy „nyújtott" műszakot vezetnek be, amennyiben az AKÖV a meglévőn kívül más kocsikat is tud a fuvarozáshoz biztosítani. Így a késő esti órákig szállíthatott volna tüzelőt a lakosság. Az AKÖV azonban nem tudott segíteni, s ebben a helyzetben érthetően „urak" lettek a magánfuvarosok.

Az „alapdíj" a magánfuvarosoknál is „szabott". Öt forintot kérnek a szállított tüzelő mázsájáért. Az AKÖV szállítási tarifája és e között nem nagy az eltérés, egy átlagos szállítmánynál mindössze tíz forint. De nem is ez, hanem a „rakodás" címén megszabott, mázsánként 2—3—4 forint súlyosbítja a tételt és ránt ki kétszer akkora összeget a fuvaroztató zsebéből, mint amekkorával az AKÖV. öt kifizethette volna. Az AKÖV 80 forintért visz házhoz húsz mázsa szenet. A magánfuvaros 160 forint alatt aligha tárgyal a szállíttatóval.

— *Szerencse* — mondják a TÜZÉP telepén, — *hogy a városban és járásban lakók már beszerezték téli tüzelőjük négy ötödét. Április közepe óta folyamatos volt az ellátás, e ebben az évben először fordult elő, hogy a közületek többsége is időben gondolt a beszerzésre. Decemberben mégis legalább tízezer mázsa szén eladásával számolunk, ennyit feltétlenül elvisznek a vásárlók. És fából is tetemes mennyiséget. Ezenkívül vannak, akik már most gondolnak a tavaszi építkezésekre. Azoknak is kellene az olcsó fuvar...*

A TÜZÉP megrendelő-irodájában, ahol az AKÖV fuvarvállalója is helyet kapott, valamivel bizakodóbb a hangulat. Szalai Józsefné délután két óráig tizenhét fuvarra vett fel megrendelést.

— *A kocsiirányító azt mondta, hogy jól megy a szállítás. Amit ma elvállalok, a hét végére megigérhetem... Dátumot azért még nem írunk a megrendelőre.*

Három héttel ezelőtt még két—három hetes határidőt szabtak a tüzelőszállításnál. Szalainé azt mondja, legtöbben velük akarnak szállíttatni. Sajnos, nem tudják vállalni. Ezért a városi tanács újabb iparengedélyeket adott ki magánfuvarozóknak. Akadnak azonban, akik meghökkentő nagyvonalúsággal gyakorolják iparukat: van hajtójuk, rakodójuk és így nekik már csak az a feladat marad, hogy megszerezzék a fuvart. Pálkuti Keresztély elvtárs, a városi tanács vb-elnöke ezt mondja:

— *Hozzánk is eljutott a hír, hogy egyes fuvarosoknak külön embereik vannak, a munkát ezekre bízzák, ők maguk nem fuvaroznak. De ha visszavonnánk az engedélyeket, csak súlyosbítanánk a helyzetet. Egyetlen mód van: állami fuvarozást biztosítani Mohácsnak. Azt értem ez alatt, hogy bárki korlátlanul igénybe vehesse az AKÖV-nek ezt a szolgáltatását. Mi akkor sem leszünk a magánfuvarozók ellen, hiszen Mohácsnak sok olyan mellékutcája van, ahova esős időben kizárólag lovaskocsival lehet bemenni. De az AKÖV segítségével letörhetnénk a fuvaruzsorát!*

Dr. Vadon Antal, az igazgatási osztály vezetője hasonló véleményen van:

— *Az AKÖV-vel és a KIOSZ-szal már folytattunk tárgyalásokat annak érdekében, hogy biztosítsanak több szállítóeszközt, illetőleg az AKÖV ellenőrzése mellett vonják be a magánfuvarozókat központosított szállításba. Néhány évvel ezelőtt így volt ez Mohácson. Nem akarunk mást, csak felújítani a régi, jól bevált gyakorlatot, a központosított szállítást.*

Bérczes András elvtársnak, az AKÖV mohácsi kirendeltsége vezetőjének is az a véleménye, hogy változtatni kell a jelenlegi helyzeten.

— *Jelenleg valóban csak egy gépkocsi szállítja Mohácson és a járás területén a tüzelőt. Az is igaz, hogy amennyiben lehetőségünk lesz rá, néhány alkalommal valóban adunk kisegítőbe más kocsit is. Higgyék el, nem hiányzik belőlünk a jószándék. De amig tizennyolc—húsz gépkocsink áll javításra és alkatrészre várva, elsősorban szerződéses járatainkat kell biztosítanunk. Egyelőre legjárhatóbb útnak mi is azt tartjuk, ha „központosítunk" és szerződést kötünk a magánfuvarozókkal. Azt hiszem az új év első negyedében lesz erre lehetőség, hiszen készséggel segít ebben a KIOSZ is.*

Van még egy megoldás. Ezt Józsa István elvtárs, a mohácsi Uj Barázda Termelőszövetkezet elnöke ajánlja:

— *Ha befejezzük szállításainkat* — mondjuk decemberben — *a termelőszövetkezet is be tud kapcsolódni a tüzelőfuvarozásba. Természetesen az AKÖV tarifájával.*

Az elmondottak mindenképpen azt jelentik, hogy rövidesen felszámolják Mohácson a fuvaruzsorát. Aligha kell bizonygatni, hogy a cél elérése érdekében tett lépéseket megelégedéssel nyugtázza a közvélemény.

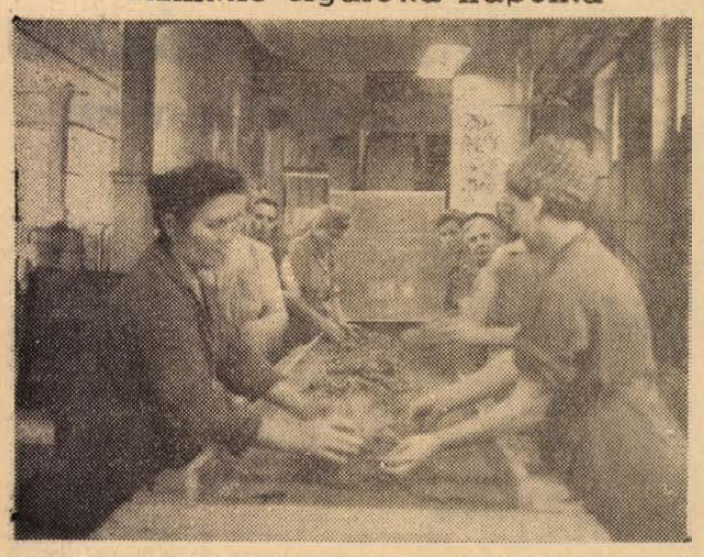
Harsányi Mária

Korszerű járási könyvtár lesz Szigetváron

Korszerű járási könyvtárat hoznak létre Szigetváron. A helyi zsinagóga épületét vásárolták meg, s a Kalocsán bevált ötlet nyomán ebből alakítanak ki egy minden igényt kielégítő modern könyvtárat. Most folynak a tervezési munkák, a Megyei Könyvtár műszaki csoportja készíti a terv-dokumentációt. A számítások szerint november vége felé megkezdik a munkát, a jövő év-ben befejezik az építészeti részt, majd a berendezésre kerül sor, és 1966-ban kész lesz az új könyvtárépület.

Az emeletes épületben a földszinten nagy gyermek-olvasótermet alakítanak ki. — Fent egy nagy teremben helyezik el a szabadpolcos kölcsönzőt, az olvasóteremmel egybekapcsolva. Külön folyóiratokkal ellátott olvasótermi rész is lesz. A könyvtárnak hanglemezgyűjteményt is vásárolnak, amelyben verses felvételeket, zenei szakkönyvek „illusztrációjaként" zenei felvételeket és nyelv-lemezeket találnak az olvasók. Ott helyben le lehet majd hallgatni a hanglemezeket, mert rendelkezik majd a könyvtár **lehallgató berendezéssel is.**

Tízmillió cigaretta naponta

Tízmillió szivarkát gyárt naponta a Pécsi Dohánygyár. A szivarkákhoz szükséges dohánykeveréket különböző nyersdohányból állítják össze az előkészítési osztályon „melegutas" gépsor segítségével. A gépsor műszakonként 50—60 mázsa keveréket állít elő.

F m Film Film

Kallódó emberek

Arthur Miller filmjének híre megelőzte a bemutatót, és a hírek nem csaltak. A gyökéreig amerikai film egyben jellegzetes huszadik századi mondanivalót is hordoz, s a milleri konfliktusok, gondolatok nagyszerű szerkezeti egységben, kitűnő színészi megoldásokban formálódnak filmmé. S tegyük hozzá, igen jó filmmé.

A film „szenzációi" között ott van Marylin Monroe, az igazi művésszé érett s nemsokára tragikus halált halt színésznő szereplése. Monroe sem okoz csalódást. Sokszínű, valóban izgalmas jellemet formál a filmben, s tökéletesen tudja érzékeltetni a különös, fátyol mögé rejtőző női arcot is. Clark Gable „hattyúdala" ugyancsak emlékezetes marad. Az öregedő cowboy, az „utolsó szabad férfi" nyers erejét, eltitkolt csalódásait, életbe-kapaszkodását és végül nagy változását egyaránt kitűnően érzékelteti. S a film valamennyi szereplője ízig-vérig élő figura, külön-külön jellemek, egyformán „kallódó" emberek, a maguk egyéni sorsával és közös zsákutcájával.

Külön meg kell említeni — bármilyen röviden szólunk is a filmről — a musztáng-fogás hatalmas jelenetét, amely önmagában is remekelés, s a filmet talán elsősorban emeli igazi művészi magaslatra. Az amerikai emberre jellemző természet-nosztalgia, a megpróbált emberség, múlt és jelen különös ízű találkozása, az élet s az igazság lemeztelenített, mélyebbre hatoló ábrázolása — mindez ott van ezekben a képekben, amelyek mögött még izgalmasan bravúrosak, harborzongatóan valódiak is. A dolgoknak és igazságoknak ez a lemeztelenítése, a legmélyebb lényegig vitele a leegyszerűsítés veszélyét hordozza magában. A veszély azonban csak lehetőség marad, mert a filmben kavargó számtalan kérdés, a gondolatok bonyolultsága és mélysége s a végeredményben rendkívül tanulságos mondanivaló seholsem homályosodik el, seholsem veszít erejéből, még akkor sem, amikor cowboy, lasszó, wisky s más, egyebütt is használt amerikai filmkellékek jelennek meg a vásznon. Arthur Miller — és elsősorban az ő — szelleme hatja át a filmet, s avatja emlékezetessé.

(H. E.)

Rajzfilm-bemutató Gyárvároson

Csütörtökön délután — bár a műsor szünnapot mutatott —, a Fekete Gyémánt filmszínház olyan zajos volt, mint már régen. Több száz gyárvárosi általános iskolai tanuló előtt levetítették a Pannónia Filmgyár tizenegy rajzfilmjét, melyeket a magyar filmipar az amerikai Columbia és más TV-cégek megrendelésére készített. A vetítésen megjelent Kincses József zeneszerző is, akit a pécsi közönség is ismer, mint a Zeneművészeti Szakiskola zeneszerzés és zenetörténet tanárát, s aki most, mint a filmek kísérőzenéjének szerzője jelent meg a gyárvárosi gyerekek között. Kincses József a vetítést megelőző rövid ismertetőjében elmondotta, hogy ezeket a filmeket a hazai közönség nem láthatja. A gyárvárosi vetítésre is csak azért került sor, hogy lemérhessék a film és zene együttes hatását. A filmek egyébként már elnyerték az amerikai közönség tetszését is. Két sorozatot gyártott a Pannónia Filmgyár az amerikai televíziós cégek megrendelésére, az egyiknek Peti, Kati és Félix, a hűséges kiskutya a szereplői, a másik Arthur, az angyal történeteit dolgozza fel. Az utóbbi jellegzetesen amerikai figura, alapjait is a megrendelők határozták meg, míg Peti és társai a magyar rajzolók „szülötte".

A vetítés után — mely hatalmas sikert aratott, — Kincses József elmondotta, hogy különös gonddal készültek ezek a filmek, igyekeztek a tökéletes szín- és rajztechnika mellett a zene és a cselekmény összhangját is messzemenően biztosítani.

Mint zeneszerző a film sikeréből azt a megállapítást vonta le, hogy teljesen helytelen az a nézet, mely szerint a gyerekek részére különleges, úgynevezett „gyerek" zenét kell szerezni. Ezek a filmek ugyanis Amerikában nemcsak a gyermekek, hanem a felnőttek műsoraiban is szerepeltek, és osztatlan sikert arattak. Munkájáról szólva megemlítette, hogy a hazai filmforgalomban is szerepel néhány olyan alkotás, melyhez zenét szerzett; ilyen például A ne hagyd magad emberke, a Róka és a holló és Peti a rollerversenyen című rajzfilmek.

Értesítjük T. vevőinket, hogy siklósi és szigetvári fiókunknál az év végi

leltározást

1964. XI. 26—27—28-ÁN BONYOLÍTJUK LE.

Az árukiadás e napokon szünetel. Kérjük, hogy megfelelő árukészletről időben szíveskedjenek gondoskodni.

BARANYA—TOLNA MEGYEI FŰSZER- ÉS ÉDESSÉGNAGYKERESKEDELMI V.

Sok jót hallunk a pártszervezet neveltjeiről

Taggyűlés az egyetemen

Szerdán este, a munkaidő végét jelezve elsötétültek a Pécsi Orvostudományi Egyetem központi épületének irodái. Csak a tanácsteremből szűrődött ki fény, jelezve, hogy a legfiatalabb kommunisták alkotta hallgatói pártszervezet vezetőségválasztó taggyűlést tart.

Amint *Kovác Bálint* párttitkár szavaiból kitűnt, alapszervezetük alig néhány éves múltra tekint vissza, 1961-ben alakultak, néhány taggal, ma pedig 17 tagot és 11 tagjelöltet számlálnak. Pártszervezetük munkáját sokszor megdícsérte az egyetemi pártbizottság, mert úgy a KISZ vezetésében és irányításában, mint a tanulásban megállták a helyüket. Az alapszervezetnek oroszlánrésze van abban, hogy az üzemi szocialista brigádok példájára szocialista tanulmányi csoportmozgalom indult meg az egyetemen, s hogy két csoport már elnyerte a fenti címet. A pártszervezet illetve KISZ kezdeményezésére sok ideológiai vitát rendeztek, amelyek hozzájárultak a hallgatóság eszmei-politikai neveléséhez. Erre mutat az a tény is, hogy az orvostanhallgatók túlnyomó többsége ma a KISZ tagja.

A hozzászólások során *dr. Hajnal József*, az egyetemi pártvégrehajtó bizottság tagja az egyetemi párt v. b. üdvözletét tolmácsolta. *Rubecz István* KISZ-titkár az ifjúsági szervezet munkáját elemezte, *Kovács Ferenc*, a szociális osztály vezetője pedig megállapította: a pártszervezet eleget tesz annak a feladatnak, amelyet pártunk VIII. kongresszusa így fogalmazott meg: „Egyetemeink képezzenek kommunista szakembereket". Az egyetem, a pártszervezet neveltjei, a végzett kommunista orvosok az ország legkülönbözőbb részeibe eljutnak, s mindenhonnan jót hallani róluk. Különösen a Zala és Vas megyeiek nyilatkoztak elismerően a munkájukról.

Ezt követően került sor a taggyűlés ünnepélyes pillanatára, az új vezetőség megválasztására. A taggyűlés elégedett lehetett a régi vezetőség munkájával, mert két tagját, *Kovács Bálintot* és *Kovács Ferencet* ismét megválasztották. A harmadik, *Márovics Ilona* is csak azért maradt ki, mert szigorló sorba lépett, helyette *Rubecz István* lett a háromtagú vezetőség tagja, mely ismét Kovács Bálintot választotta meg a vezetőség titkárának.

Vegyszeres védekezés az öngyulladásból származó bányatüzek ellen

Érdekes kísérletek a mecseki szénbányákban

A mecseki szénmedence liasz-szeneinek egyik kellemetlen tulajdonsága az öngyulladásra való hajlam, amely a bányászok biztonságára és a termelésre egyaránt veszélyt jelent. Különösen gondot okozott ez a probléma a koncentrált, nagy termelőhelyek kialakítása, a vastag, többszeletes fejtések művelése esetén. A tapasztalatok szerint ugyanis az eddigi hagyományos intézkedések, mint pl. a gátolás, fejtés-leállítás nem elégségesek, illetve nagy időveszteséget, kiesést okoznak. Ezért a gyorsabb, hatásosabb kémiai beavatkozás látszott szükségesnek.

A Mecseki Szénbányászati Tröszt kutatási osztályának gázlaboratóriuma másfél éve foglalkozik a bányászatban újszerű vegyszeres védekezéssel. Első teendőként az öngyulladás elindulásának okát, a folyamatban részt vevő anyagok reakcióit, viselkedését derítették fel. Ezek ismerete után került sor hatásos megelőző, az adottságokhoz alkalmazkodó védekezési eljárások kikísérletezésére. Az eredmények azt igazolták, hogy az öngyulladás folyamata felületkezeléssel és injektálással — azaz a szénfalba juttatott vegyianyaggal — visszaszorítható, illetve befagyasztható. Kémiai szerek használatával sikerült a már meginduló öngyulladó folyamatot visszafejleszteni, előrehaladott állapotban levő öngyulladó gócokat elhárítani, a termelés folyamatosságát biztosítani. Nátriumkarbonát szénfalba injektálásával például eredménnyel hárítottak el már meglévő bányatüzet. Ez a kísérlet világviszonylatban is egyedülálló kezdeményezés. A tröszt legnagyobb termelőüzemében, a komlói Kossuth-bányán például a vegyszeres tűzvédelem tette lehetővé egy nagy teljesítményű, új rendszerű fejtésmód bevezetését. Az itt bányászott szén tonnánkénti önköltsége 30 forinttal olcsóbb, mintha hagyományos úton termelnék ki.

Eddig öt esetben mentettek meg különféle vegyszeres védekezéssel nagyteljesítményű fejtést a begyulladástól.

Amíg fiatal az ember

Három évvel ezelőtt még rövid nadrágos fiú volt a Májlinger Jóska. Ma már a szakálla serken. Hihetetlen, milyen gyorsan nőnek a gyerekek!

Akkor arról faggattam, hogy mihez kezd a nyolc általános elvégzése után. Most itt ülünk egymással szemben régi ismerősként. Jóska a Sopiana fiatal lakatossegéde, a „Walter-brigád" tagja.

— Szerencsém volt, hogy ebbe a brigádba kerültem — jegyzi meg.

Szerencse? — Néha ez is szükséges, de ennél valamivel több is kellett ahhoz, hogy Jóska éppen a gyár egyik legjobb brigádjában kapjon helyet.

Arról beszél, hogy nemrégiben fejezték be az uborkaosztályozó készítését, aztán konzervtöltőgépet szereltek, majd doboztöltő automatát készítettek. Más típusú gépek, más méretek, más rajzok, változó alkatrészek.

— Az uborkaosztályozó egy nagy monstrum a doboztöltőhöz képest, amely mindössze csak akkora, mint egy íróasztal. De mindegyik bonyolult.

— Hogyan tud eligazodni az alkatrészek között?

— Rajzolvasásból mindig négyesem, ötösöm volt az iskolában. S ha netán nem tudok valamit, megkérdezem az idősebbektől vagy Józsi bácsitól, a brigádvezetőtől.

— Nem bánta meg, hogy ide jött dolgozni?

— Bántam volna, ha máshova kerülök. Ez nagyon változatos munka. Jövőre megint egy újabb gépet készítünk, az üveg-utánapolót. Enyi újat, azt hiszem, egyik üzemben sem tanulnak a fiatal segédek.

— De másutt talán több a kereset?

— Az lehet, de a 200—300 forint még nem minden. Többel felér, ha sokoldalúbb az ember.

— Most mennyit keres?

— 1690-et. Ennyi körül kaptam legutóbb.

— Ez mind az öné?

— Anyunak adom. Ő vásárol, ő tudja mire van szükség. Kapok zsebpénzt mozira, színházra vagy amire éppen kell. De nem sokat költök.

— Szabad idejében mit szokott csinálni?

— Hát például szemináriumra járok. Ugyanis a brigádunk szocialista brigád, s nem lenne tisztességes dolog, ha egyik kimaradna a továbbképzésből. A továbbtanulással még várok. Lehet, hogy jövőre behívnak katonának. Nem bánnám, ha ott is a szakmában dolgozhatnék, már úgy értve valamelyik műhelyben. Ha leszerelek, beiratkozom a Gépipari Technikumba. Misi bácsi, a művezetőnk is lakatos volt és úgy tanult tovább. S talán jobb is tanulni, amíg fiatal az ember, nem igaz?

— És apuka mit szól a terveihez?

— Gondolom, örül neki.

— Gondolja vagy biztos benne?

— Biztos vagyok benne — mondja határozottan, s mintegy bizonyságul hozzáteszi: — hiszen tetszik ismerni aput.

Ismerem. Biztos kézzel fogja nap-nap után a volánt. Ilyen biztos kézzel fogta meg Jóska kezét is. Édesapa lett az édesapa helyett, aki valahol egy jeltelen sírban nyugszik, s akinek éppen olyan melegfényű barna szeme volt, mint Jóskának.

HÍREK

NOVEMBER 20 PÉNTEK — **Jolán napja. A Nap kél: 6:56, nyugszik: 16.03 órakor. A Hold kél: 16.50, nyugszik: 7.40 órakor.**

Százhetvenöt és 15 éve, 1849. november 20-án avatták fel a Budát Pesttel összekötő Lánchidat. Még jóval megépítése előtt a Lánchíd ütötte az első rést a nemesi kiváltságokon hazánkban. Ugyanis, a rendek által akarva nem akarva megszavazott tervezet szerint, a hídon átkelők kivétel nélkül tartoztak hídvámot fizetni. Ezért küzdöttek körömszakadtáig a nemesek a Lánchíd megvalósítása ellen. Gróf Cziráky Antal országbíró, az országgyűlésen „Magyarország végső romlásának" nevezte, ha csorba esik a nemesek adómentességén. Csaknem egy évtizedig tartó huzavona közben mégis elkészült a híd és higgadt, szép vonalaival 96 évig egyik ékessége volt Fővárosunknak. A fasiszta barbárság gaztette 1945. január közepén levegőbe röpítette. A felszabadult ország dolgozói, szívós és lendületes munkával újra megépítették és első felavatásának századik évfordulóján, 1949. november 20-án, eredeti szépségében újra átadták a forgalomnak.

20 ÉVE, 1944. november 20-án felszabadult Ujcsanál s, Gesztely, Szirma, Hejőcsaba, Diósgyőr, Ostoros, Egerszalók, Demjén, Domoszló, Markaz, Visonta.

A televízió műsora

november 20-án, pénteken:

8.05—8.35: Iskola-tv. Fizika, a középiskolák II. oszt. számára (ism.). 9.30: Tv-híradó (ism.). 9.40: A 39-es dandár. Magyar film (ism.). 11.10: Telesport (ism.). 11.25: A jövő hét műsora.

●

— **Védnökséget vállalt a** sellyei arborétum felett a Sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum gépészszak fiatalsága. Azt is elhatározták, hogy az egykori kastély — a mostani diákotthon — udvarát a tavaszon parkosítják.

— **A tanulók értékelése és osztályozása** címmel Gádor Endréné tart előadást november 24-én délután fél háromkor a Nagy Lajos Gimnáziumban, majd Hódi Endre előadása következik „Az egyenlőtlenségek" címmel.

— **Az alapismereti tanfolyamot** végző felnőttek száma megnövekedett a sásdi járásban. Most már 152 felnőtt jár ilyen jellegű iskolába.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: kisebb felhőátvonulások. Legfeljebb szórványosan előforduló átfutó esővel vagy hózáporral. Erős, helyenként viharos, mérséklődő északi, északnyugati szél. Éjszakai fagyok.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 1, legmagasabb nappali hőmérséklet 6—10 fok között.

— **Már kilencvenezer lakost** magába foglaló épületkomplexumot kapcsoltak be eddig Pécsett a szennyvízhálózatba, amelynek a hossza meghaladja a tíz kilométert.

— **Az áram agyonütötte a lovakat.** Pécsett tegnap reggel 6 órakor Kertvárosban a Móra utca és a Bibó utca kereszteződésénél az úttestre leszakadt áramvezetékre lépett Patkó István pécsi fuvaros két lova. Az áram mindkét lovat agyonütötte.

●

Órákat, orkánkabátot, hangszórót loptak

Tiszavári Csaba, Strausz István és Pető István pécsi iskolások kerültek a rendőrségre. Tiszavári alkalmi lopásokból szerzi meg az italra szükséges pénzt. Komlón egy részeg embernek lecsatolta Doxa óráját — ezzel „fizette" ki a Rózsakertben italszámláját. Egyik alkalommal barátjával Strausz Istvánnal járták a vendéglőket, nem akartak hazamenni, hanem éjszakára a Közgazdasági Technikum udvarában keresték alvóhelyet. Ott találtak egy ittas embert, aki már ott aludt. Az alvó emberről is lecsatolták a karórát, eladták a pénzt italra költötték. Strausz a Hullám étteremben egy orkánkabátot is ellopott. Nemrég Tiszavári és Pető a siklósi étteremben szórt lopott, ahonnan a hangszórót vitték magukkal. Büntető eljárás indult ellenük.

●

— **Sportöltözőt építenek** a csikóstöttösi fiatalok. A szükséges anyagot a tanács adja a munkához.

— **Esztergomba szervez** kétnapos tapasztalatcsere-látogatást a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetsége pécsi intézőbizottsága december 9 és 10-én. A résztvevők többek között megtekintik az esztergomi új Technika Házát, a műszeripari Műveket.

CSAK két napig tart

Tekintse meg a mohácsi Béke étterem november 21-én, 22-én (szombat és vasárnap) megtartandó

CUKRÁSZIPARI, HIDEGKONYHAI termékek különleges bemutatóját

VÁSÁRLÁSSAL EGYBEKÖTVE.

○

Nyitva délelőtt 9-től este 10-ig.
B. M.
VENDÉGLÁTÓ VÁLL.

Az illetékesek válaszolnak

„Miért fordulnak vissza üresen a vasúti kocsik?"

Mindenek előtt a bányák igényeit kellett kielégíteni

A mohácsi téglagyárnak augusztusban és szeptemberben az alábbi kocsimennyiség lett kiállítva: VIII. hó: kért 241, kapott és rakott 180 kocsit. IX. hó: kért 215-öt, kapott 110-et, rakott 109 kocsit.

Amint a fentiekből kitűnik, a kocsik ki nem állítása főként szeptember hónapban, a negyedév végén jelentkezett, amikor a szénbányáknál a többlettermelés miatt megnövekedett a napi nyitottkocsi-igénylés. A szénbányák részére az igényelt nyitott kocsikat feltétlenül ki kellett állítani. Az üres nyitott kocsikat úgy kellett a szénbányák részére biztosítani, hogy ott a rakodásban fennakadás ne legyen. Ez pedig sok esetben azt eredményezte, hogy Mohács állomáson a leadást képező nyitott kocsikat még aznap, a késő délutáni órákban, külön szerelvényvonattal üresen kellett a szénbányához továbbítani.

Ilyen esetekben a nagymérvű kocsihiány miatt sajnos nem lehetett hozzájárulni ahhoz, hogy a téglagyár a kocsikat akár szénbánya, akár egyéb állomásra megrakja és azok rakottan nyerjenek továbbítást. A rakottan történő továbbítás esetén ugyanis a kocsikat csak kirakás után, legkorábban másnap a déli órákban lehetett volna a szénrakodáshoz biztosítani.

Itt jegyzem meg, hogy szeptember hónapban Pécsbányarendezőre szállítandó tégla részére mindösszesze 19 kocsiigénylés volt. A fenti téglagyár igényének kielégítésénél nehezményként jelentkezik az a körülmény, hogy a gyár munkaerőhiánnyal küzd és a 14—15 órakor rendelkezésre bocsátható 2—4 kocsit már nem fogadja el. Így szeptember hónapban is 18 kocsit a gyár kiállítás előtt lemondott.

Sajnos minden kocsi reggel 6 órai kiállítása jelen körülmények között nem biztosítható.

A nehézmények ellenére változatlanul arra törekszünk, hogy az igényeket a tégla részére a lehetőséghez mérten kielégítsük.

Az OPW kocsik kezelésére vonatkozóan kiadott rendelkezések egyöntetűek és azokkal követendő eljárásokat egyetemlegesen hálózati szinten a KPM. I/8. B. osztály, illetve végső fokon a prágai iroda szabályozza.

A kötbérezési jogkör és kötelezettség nincs összefüggésben a MÁV kocsihiányával, mivel ilyen esetekben a MÁV-ot nem mint fuvaroztatót, hanem mint szerződő felet kell kezelni. Természetesen a súlyos kocsihiányt indokként el lehet fogadni, illetve el is kell fogadni, ez azonban csak az összes ténykörülményeknek vizsgálata után lehetséges. Tehát a kötbérigényt bejelentő MÁV szolgálati főnökség, jogszabályszerűen járt el.

Magyari István,
az igazgatóság vezetője.

„Egy utca bezárva"

Legfeljebb egy óráig tartott

Szövetkezetünk a Gebauer utcában egy három szintes, tizenkét lakásos épületet épít, melyet nyilván anyaggal el kell látni, akár esik az eső, akár nem és akár sár van, akár nem, mert dolgozóink nem állhatnak anyaghiányban. Az épület befejezéséhez és lakhatóságához szükséges a víz- és szennyvízcsatorna bevezetése, amely a földárok kiásása nélkül nem lehetséges. Bár a földmunkát nem szövetkezetünk végzi és sürgetni sem áll módunkban. Miután a földmunka miatt az építkezés Mikszáth utcai megközelítése nem lehetséges, kénytelen volt a szállító gépkocsi a Vilmos utca felől anyagot szállítani. Az épületig az út járhatatlansága miatt nem tudtak gépkocsival menni, amiért a Vilmos utcától emberi erővel szállították a vakpadló anyagot. Az anyag átkarolása egy órát vett igénybe és az utcába legfeljebb addig nem tudott a panaszos oldalkocsis motorjával behajtani. Ugyanis a panaszos jelenlétében operatív intézkedés történt és közöltük vele, hogy az anyag elszállítása azonnal megtörténik. Az intézkedés végrehajtását ellenőriztük és az anyagok beszállítása az épületbe a legrövidebb időn belül megtörtént. Ugyanis jóhiszeműségünk ellenére sem hagyjuk anyagainkat éjszakára az utcán. A „kedves szomszéd" — véleményünk szerint — a leendő tizenkét családdal szemben sokkal több megértést tanúsíthatna, annál is inkább, mivel tudomásunk szerint a panaszos adta el a telket az építtető közösségnek.

Németh Imre,
a Pécsi Járási Építő KTSZ műszaki vezetője.

„Miért kerüli el a munkásjárat Egerágot?"

A Széntrösztől függ

A Mecseki Szénbányászati Tröszt részére Vókány—István-akna viszonylatban szerződéses járatot közlekedtetünk. E járat menetrendjét a fuvarozási szerződés értelmében a fuvaroztató kívánsága szerint kell elkészítenünk, így a járatnak Egerág községbe történő beközlekedtetése kizárólag a fuvaroztató Szénbányászati Trösztől függ.

*

A bérletjegyek érvényességének időtartamát az utazóközönség érdekében szabályoztuk úgy, hogy a tárgyhónapra megváltott bérletjegyet jegykezelőink a hónap első napjától 5-én 24 óráig nem a benyomtatott munkanapok rovatán, hanem a margón kívül kezelik. Ezzel az utasnak jogot adunk arra, hogy bérletjegyével a következő hónap 5-ig minden ráfizetés vagy külön menetjegyváltás nélkül utazhasson. — Ez esetben ugyanis a jegykezelő már a benyomtatott munkanapok rovatán kezeli a bérletjegyet. Mivel pedig az utazóközönség bérletjegyét már a megelőző hónap 26-tól kezdődően megválthatja és a fentiek szerint az előző havi bérletjeggyel még a tárgyhó 5-ig díjmentesen utazhat, a panaszt indokolatlannak tartjuk.

Laki Pál,
a 12. sz. Autóközlekedési Vállalat szakosztályvezetője.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 20-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Falusi hétköznapok. — Összeállítás. A tartalomból: Jelentés a földekről. — Szüret után Monyoródon. — Népi kórusok. — A népművelés nem egy ember feladata. — Jegyzet. — „Folyik a Dráva"... Dráva-menti dalok.
18.00: Német nyelvű műsor: Faluról falura. Összeállítás. Vidám fúvószene.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Mecseki visszhang. Zenés összeállítás. A tartalomból: A közelítő tél... Üdülő parasztok. Nagy István riportja. — Régi tanulságok — a ma számára. Lippenszky István írása. — A Mohácsi Zeneiskolában. Várnai Ferenc riportja. — Magyar művészek aranykönyve. Bajor Gizi. — Gépkocsivezetők a teljesítménybérezésről. Lőrincz János riportja. — Még egyszer a boldog emberekről. Zenés riportmontázs.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: III. Richárd (délután 3 órakor). Móricz Zsigmond: Mária főhadnagy (este 7 órakor). 15 százalékos szelvények és szelvénybérletek érvényesek.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolák bérleti hangversenye (12.30 órakor). — Bolgár tánczene-est (fél 6 és fél 9 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.
Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).
Petőfi: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).
Kossuth: Hajnali találkozás (4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó, Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Amikor jön a macska (szv., 6). Építők: Férjhez menni tilos (4, 6). Pécsszabolcs: Csempészek (5, 7). Mecsekalja: Sándor Mátyás (szv., szi., 5, 7). Vasas II.: Esős vasárnap (szv., 7). Ságvári: Mese a 12. találatról (fél 6, fél 8). Mohács: Minden megtörténhet (szv., szi., 6, 8). Szigetvár: Morál 1963. (szv., 8). Csak 16 éven felülieknek! Siklós: Oly közel az éghez (7). Pécsvárad: Hazudós Billy (szv., fél 8). Meszes: Felmegyek a miniszterhez (szv., 6).

RÁDIÓ- ÉS TV MŰSOR

1964. november 23-tól november 29-ig

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RÁDIÓ: 6.25: Rákóczi induló. — 6.30: Hírek, időjárásjelentés — 6.35—7.54: Vidáman, frissen! Zenés műsor — Közben: 6.50: Hírek időjárásjelentés — 5.05: Falurádió — 5.00: Hírek időjárásjelentés — 6.30: Sport- és totóhírek. — 6.35: Hirdetőoszlop — 6.59: Pontos időjelzés — 7.00: Hírek időjárásjelentés — 7.05: Új könyvek — 7.30: A budapesti színházak és mozik műsora — 8.00: Műsorismertetés időjárásjelentés — 9.59: Pontos időjelzés — 10.00: Hírek futóeredmények időjárásjelentés — 11.59: Pontos időjelzés — 12.00: Déli harangszó — Utána: Hírek időjárásjelentés — 12.57: Vidéki színházak műsora — 14.00: Hírek időjárásjelentés — 16.00: Hírek — 17.56: Műsorismertetés — 17.59: Pontos időjelzés — 18.00: Hírek időjárásjelentés — 19.59: Jó éjszakát, gyerekek! Utána: — 20.00: Esti krónika időjárásjelentés — 22.00: 24.00: Hírek időjárásjelentés — 9.30: Himnusz.

PETŐFI RÁDIÓ: 5.00—8.00: Reggeli zene — Közben: Vízjelzőszolgálat. — 6.10: Torna — 6.30: Hírek időjárásjelentés — 8.00: Hírek időjárásjelentés — 8.05: Műsorzárás — 13.50: Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat — 14.10: Időjárás- és vízállásjelentés. — 15.00:, 17.00:, 19.00, 21.00:, 23.00: Hírek időjárásjelentés

HÉTFŐ

November 23.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Táncmelódiák.
9.00: A tanári szobában.
9.15: A hét zeneszerzője: De Falla. Előadás.
10.10: Az óvodások műsora.
10.30: Magyar nóták.
11.00: Iskolarádió: 1. Ének. 2. Orosz.
11.30: Verdi-áriák.
12.10: Mindenki kedvenc.
14.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
14.25: Zenés színjátékrészletek.
15.05: A leprecsalt téli madarak tragédiája. Előadás.
15.15: Operarészletek.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Tánczene.
18.15: Kamarazene.
18.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
19.00: Kedves lemezein.
20.25: Beszéljünk a nőkről.
22.15: Operettrészletek.
22.38: Kamarazene.
23.35: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Filmdalok.
14.25: Kórusok.
15.05: Palotások, népdalok.
15.38: Három ragyogó hold. Elbeszélés, írta: Vlagyimir Solouhin.
16.00: Zenekari muzsika.
17.05: Magyar költők — magyar dalok.
17.25: Édes anyanyelvünk.
17.30: Lányok, asszonyok...
18.00. Nádor József dalaiból.
18.15: A régi ház. H. Ch. Andersen meséje.
18.40: Fúvószene.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Behár: Vasárnap délután.
19.26: A müncheni Pro Arte Zenekar nagyversenye.
20.50: Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról.
21.05: Tánczene.
21.30: Hetedszer a Lapp-földön.
21.50: A hét zeneszerzője: De Falla. Előadás.
22.35: Népi zene.

KEDD

November 24.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Haydn: D-dúr szimfónia.
8.24: Színes szőttes. Beszéljünk a nőkről.
10.10: Klasszikus operettrészletek.
11.00: Iskolarádió: 1. Osztályfőnöki óra. 2. Éneklanitás.
11.30: Orgonamuzsika.
11.52: Napirenden.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Törvénykönyv.
13.15: Operarészletek.
13.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
14.05: Csárdások.
14.10: Attila jelentkezik. Móra Ferenc elbeszélése.
14.22: Mai apostolok. Riport.
14.35: Muzsikáló képeslapok. Üdvözlet a Jászságból.
14.55: Mélyszántás.
15.35: Gulyás László: Fonó.
15.45: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.10: Operarészletek.
16.40: Ifjúsági Magazin.
17.05: Rádióiskola.
18.15: Mindenki kedvére!
19.35: A Szabó család.
20.25: Brahms: D-dúr hegedűverseny.
21.10: Könnyűzenei híradó.
22.20: Az Iskolarádió postája.
22.30: Zenei panoráma. IV.
23.02: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése. I. rész.
23.36: Magyar nóták.
0.10: Monteverdi-kórusok.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: A szovjet rádió ajándékfelvételeiből.
14.25: Operettrészletek.
15.05: Zenekari muzsika.
16.10: Emlékezés Gábor Áronra, születése 150. évfordulóján.
16.25: Kórusok.
17.05: Délutáni frissítő!
18.00: Hanglemezgyűjtők húszperce.
18.20: Két jugoszláv elbeszélés.
18.45: Egy ária több arca. Gounod: Faust. Dal az aranyborjúról. Ismerteti Fischer Sándor.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: De Falla-művek.
19.44: Piaci lehetőség és gazdaságosság.
20.00: Verbunkosok.
20.32: Filuména házassága. Tragikomédia három felvonásban.
22.15: Tánczene.

SZERDA

November 25.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Operettrészletek.
9.08: Rádióiskola: 1. Történelem. 2. Kis Zenei Szótár. 3. Irodalmi Kislexikon.
10.10: Zenekari muzsika.
11.00. Iskolarádió.
11.15: Két kantáta.
11.27: A Szabó család.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Válaszolunk hallgatóinknak.
13.15: Orosz Júlia és Simándy József énekel.
13.45: Gyermekkórusok
14.10: A dzsessz kedvelőinek.
14.30: Lányok, asszonyok...
15.00: Fúvószene.
15.20: Magyar nóták.
16.10: Részlet Nagy István Külváros című könyvéből.
16.30: Kamarazene.
17.00: Gólyák a tilosban. Bölcsészkabaré.
18.10: Külföldi tudósítónk jelenti.
18.20: Népi zene.
18.45: Ismeretterjesztő előadás.
19.00: Operettdalok.
19.16: De Falla: A háromszögletű kalap. Balett.
20.25: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
22.10: Időszerű nemzetközi kérdések.
22.25: Operarészletek.
23.15: Mai szemmel...
23.25: Régi kedvelt melódiák
0.10: Éji zene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Undine. Két részlet Csajkovszkij operájából.
14.25: Verbunkosok.
15.05: Az Iskolarádió melléklete: A barokk muzsika.
16.05: Hanglemez.
16.10: Könnyűzenei híradó.
17.05: Schumann: III. „Rajnai" szimfónia.
17.40: Orvosi tanácsok: A derékfájás leggyakoribb okai.
17.45: Hirdetőoszlop.
18.00: Hófehérke és a hét törpe. Részletek a filmzenéből.
18.20: Rádió-szabadegyetem.
18.45: Énekkarok.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Tánczene.
20.00: Perényi Miklós és Wehner Tibor hangversenye.
20.45: Gondolatok filmekről.

CSÜTÖRTÖK

November 26.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Magyar nóták.
8.55: Időszerű nemzetközi kérdések.
9.05: Zongoraművek.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Operettrészletek.
11.32: Rádió-szabadegyetem.
12.15: Tánczene.
12.55: Vita a korszerű gazdálkodásról.
13.15: Zenekari muzsika.
14.10: Jó kisfiú, rossz kisfiú. Török Sándor meséje.
14.30: A „Kicsinyek kórusa" énekel.
14.30: Szórakoztató muzsika.
15.05: Versek.
15.25: Orosz operákból.
16.10: Zenjen dalunk.
16.40: Tánczene.
17.04: A művelődéstörténet nagy korszakai.
18.15: A kamarazene remekeiből.
18.40: Ifjú Figyelő.
19.00: Tombola.
20.25: Virágénekek.
20.40: Szimfonikus zene.
21.10: Új Magyar Múzsa. Kis Ferenc verseiből.
22.20: Könnyűzene.
22.56: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése. II.
23.29: Operarészletek.
0.10: Csárdások.

PETŐFI RADIO

14.00: Reinhold Glier: A Vörös Hadsereg. Nyitány.
14.25: Rigó Magda és Szabó Miklós énekel
15.05: Magyar nóták.
15.40: Az okos liba. Mese.
16.00: Csapó György jegyzete.
17.05: Daljátékokból.
17.55: Bartók: Gyermekeknek. III.
18.15: A legújabb reumaterápiák.
18.25: Népdalok, népi táncok.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Fúvószene.
19.40: Fiatalokról fiataloknak.
21.05. Tánczene.
21.40: Nádass József írása.
21.50: Muzsikáló könyvek Ormay Imre: Újjáéledt muzsika. I. Ismertetés.

PÉNTEK

November 27.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Édes anyanyelvünk.
8.20: Könnyű dallamok
9.00: Mai magyar elbeszélők. Tatay Sándor: Három szép lány apja.
9.21: Zenekari muzsika
10.10: Durmoll és Taréjka az óvodában.
10.30: Operettrészletek.
11.00: Iskolarádió: 1. Irodalom. 2. Angol.
11.30: Mezei csokor.
12.15: Operarészletek.
13.00: Ami a jövő hét zenei műsoráról kimarad.
14.10: Nem boszorkányság, technika!
14.32: Schubert: B-dúr trió.
15.05: Mit olvassunk? Heti könyvszemle.
15.25: A diadalmas asszony. Részletek a daljátékból.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.30: Magyar szerzők kórusai.
16.45: Horizont. Gazdasági híradó.
17.00: Tánczene.
18.15: Új Zenei Újság.
19.00: A mikrofon előtt: Fábián Gyula.
19.15: Szórakoztató magyar muzsika.
19.34: Aureliano Petrile énekel.
20.25: Mercedes. Rádiókomédia.
21.43: A Stúdió 11 játszik.
22.25: Esti hangverseny
23.32: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Magyar nóták.
14.25: Ritmikus percek
14.54: Turisták őtperce
15.05: Zenekari muzsika.
16.30: Válaszolunk hallgatóinknak.
16.45: Fúvószene.
17.05: Zenés ajándékműsor.
17.40: Brahms: Négy komoly ének.
18.10: Verbunkosok.
18.25: Mi történt a nagyvilágban?
19.00: Kamarazene.
19.40: Láttuk, hallottuk...
20.00: Ami a jövő hét zenei műsorából kimarad.
21.05: Wagner: Trisztán és Izolda. Háromfelvonásos zenedráma.
22.27: Bűnös, vagy áldozat?

SZOMBAT

November 28.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.15: Lányok, asszonyok...
8.35: Händel operáiból.
9.20: Szürke köpeny.
10.10: Rimszkij-Korszakov: Aranykakas. Szvit.
10.39: Mercedes. Rádiókomédia.
12.15: Tánczene.
13.00: Albánia nemzeti ünnepén.
13.15: Zongoramuzsika.
13.50: Hét nap a külpolitikában.
14.10: Hét vége... Szerkeszti Nagy Tibor.
16.10: Artúsz. Miroslav Krleza színművének rádióváltozata
17.03: Vezényel: Reiner Frigyes.
20.25: A Rádió Kabarészínpada. Jó ez nekünk? Komolytalan kérdések kabaréban.
21.23: Népzene.
22.30: Tánczene.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Pezel: Toronyzene.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Gianni Poggi énekel.
15.05: A dippeldorpi lovasok. Mesejáték.
15.47: Orvosi tanácsok.
15.52: Heti hangversenykalauz. Bukarestből.
16.35: Könnyűzene
17.05: Magyar nóták.
17.33: A filozófia nagy problémái. Az atomok filozófiája.
17.48: Zenés est Ráday Imrével.
18.45: Az árva. Elbeszélés. Írta: Szini Gyula.
19.05: Operettrészletek.
19.50: De Falla művei-ből.
21.05: Wagner: Trisztán és Izolda. Háromfelvonásos zenedráma.

VASÁRNAP

November 29.

KOSSUTH RÁDIÓ

8.10: Operetthangverseny
9.05: Édes anyanyelvünk.
9.10: Mogyoró titka. Rádiójáték kicsinyeknek.
10.10: Szivárvány...
12.15: Népi zene.
12.50: Vasárnapi publicisztika.
13.00. Nagy énekesek életregénye. Anday Piroska.
13.50: Van új a nap alatt!
14.10: Magnósok, figyelem!
14.40: Kardos Pál irodalmi levele.
14.55: Mario Lanza énekel.
15.17: Jugoszlávia nemzeti ünnepén.
16.08: Népi zene.
16.40: Varsói művészek között.
16.55: Zenekari muzsika.
18.05: Tánczene.
18.58: Új versek.
19.13: De Falla: Pedro mester bábszínháza. Egyfelvonásos bábopera.
20.10: Zenés séta Pécs felszabadulásának 20. évfordulóján.
21.40: Ez a ház bontásra vár. Tennessee Williams jelenete.
22.25: Kamarazene.
23.00: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése. III.
23.30: Könnyűzene.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30: A református egyház félórája.
8.00: Liszt-művek.
8.45: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról.
9.00: Operakalauz. Mozart: Don Juan.
10.12: Népek zenéje.
10.37: A Luzerni Fesztivál Zenekarának hangversenye.
12.15: Tizesztendős az Ikarus Művelődési Ház. Riport.
12.30: Mit hallunk a jövő héten?
13.00: Emlékezzünk régiekről: látogatás a pécsi Egyetemi Könyvtárban.
13.20: Tánczene.
14.25: Művészlemezek.
15.25: Nótacsokor.
16.03: A fából faragott királyfi. Mesejáték.
16.40: Fúvószene.
17.00: Mikrofonnal a föld körül.
17.20: Marica grófnő. Operettrészletek.
18.05: Magyar tájak.
18.35: Vivaldi-művek.
19.10: Hanglemezparádé.
20.13: Bästi Lajos előadóestje.
21.07: Wagner: Trisztán és Izolda. Háromfelvonásos zenedráma.
22.25: Botond Edit írása.
22.35: Népi muzsika.

TELEVÍZIÓ

Kedd, november 24.

8.05: Iskola-tv. Orosz nyelv.
9.00: Környezetismeret.
10.05: Földrajz.
11.00: Orosz nyelv.
14.55: Környezetismeret (ism.).
15.50: Földrajz (ism.).
16.55: Orosz nyelv (ism.).
17.20: Az Iskola-tv postája.
17.35: Hírek.
17.40: Kisdobosok műsora
18.00: Kukkantó.
18.40: Ki minek mestere? Portréfilm.
18.50: Must a tartálykocsiban. Riportfilm és vita.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Napi jegyzetünk
19.50: Mesterházi Lajos: Példázat II. Jóságos emberek. Tv-játék (csak 10 éven felülieknek!).
21.00: Zenélő órák II. Weimar, Drezda, Lipcse.
22.10: TV Híradó, 2. kiadás.

Szerda, november 25.

9.31: TV Híradó.
9.40: Mesterházi: Példázat II. Jóságos emberek (ism.).
10.50: Tehetségkölcsönzés. Csehszlovák revűfilm (ism.).
11.20: A fák nem maguktól nőnek. A Magyar TV kisfilmje.
17.03: Hírek.
17.10: A Magyar Hirdető műsora.
17.20: André Gorog zongorázik.
17.35: Helyszíni közvetítés a Váci Hajógyárból.
18.00: Autósok — motorosok.
18.15: Ermek és érmesek.
18.30: Esti mese.
18.40: Napló. 60 éves a Thália Társaság.
18.55: Rácz György színházi jegyzete.
19.05: Dreiser: Amerikai tragédia. Dráma két részben (csak 14 éven felülieknek!). — A közvetítés szünetében: TV Híradó és Napi jegyzetünk.
22.20: TV Híradó, 2. kiadás.

Csütörtök, november 26

17.10: Iskola-tv. Kémia
17.43: Hol volt, hol nem volt (3—6 éveseknek).
18.20: Mezőgazdasági tanfolyam. A gépek helyes üzemeltetéséről.
18.45: A jövő hét
19.00: Telesport. műsora.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Pillanatképek. Filmösszeállítás a Mongol Népköztársaság megalakulásának 40. évfordulójáról.
19.50: A fekete kapu. Magyarul beszélő francia kisjátékfilm (csak 14 éven felülieknek!).
20.15: Magyarország—Olaszország jégkorong VB selejtező mérkőzés.
21.35: Parabola.
21.55: TV Híradó, 2. kiadás.
22.15: Lehet egy kerékkel több? Zenés, táncos autósvetélkedő.

Péntek, november 27.

8.05: Iskola-tv. Kémia.
9.00: Iskola-tv. Tanulmányi kirándulás. A kénsavgyártás.
9.30: TV Híradó.
9.40: Angyal kalandjai. A szerető férj. Magyarul beszélő angol film (csak 14 éven felülieknek!).
10.30: Rubens. Angol kisfilm.
10.50: Telesport.
11.05: A jövő hét műsora.

Szombat, november 28.

17.23: Hírek.
17.30: Házunk tája.
17.35 Albánia nemzeti ünnepén.
17.45: A méhek világa. Nyugatnémet kisfilm.
18.10: Gyermekeink érdekében.
18.30: Legújabb a technikában.
18.40: Egy kis dzsessz. Részletek az ifjúsági dzsesszest műsorából.
19.00: Ki minek mestere? Portréfilm.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.45: Asztalitenisz EB. Egyéni és páros elődöntő mérkőzés. A
20.15: TV Híradó. a
20.30: Angyal kalandjai. A szélhámosság művészei Magyarul beszélő angol film (csak 14 éven felülieknek!).
22.05: Az órem harmadik oldala. Komlós János műsora.
22.15: TV Híradó, 2. kiadás.

Vasárnap, november 29

8.25: Iskola-tv. Fizika.
9.00: Úttörődalok és táncok.
9.30: Az Iskola-tv jövő heti műsorának ismertetése
9.35: Iskola-tv. Orosz nyelv.
9.55: Foxi-Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat.
10.20: Vadászat felvevőgéppel I. Első lépések a dzsungelben. Angol ismeretterjesztő film.
10.45: Egy év kilenc napja. Magyarul beszélő szovjet film.
13.45: A Magyar Hirdető műsora.
13.55: Asztalitenisz EB. Egyéni és páros döntő.
17.30: Az Azúr-tengeren. Szovjet kisfilm.
17.55: Mezőgazdasági tanfolyam.
18.20: Mi van a számok mögött? Kisfilm.
18.35: Alkotóműhely: Van Gogh. Angol film.
18.50: Jugoszlávia nemzeti ünnepén.
19.20: Esti mese.
19.30: TV Híradó.
19.50: Világhírű rendezők: Becsületből elégtelen. Magyarul beszélő amerikai film.
22.05: Telesport.
22.30: TV Híradó, 2. kiadás.

(A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja.)

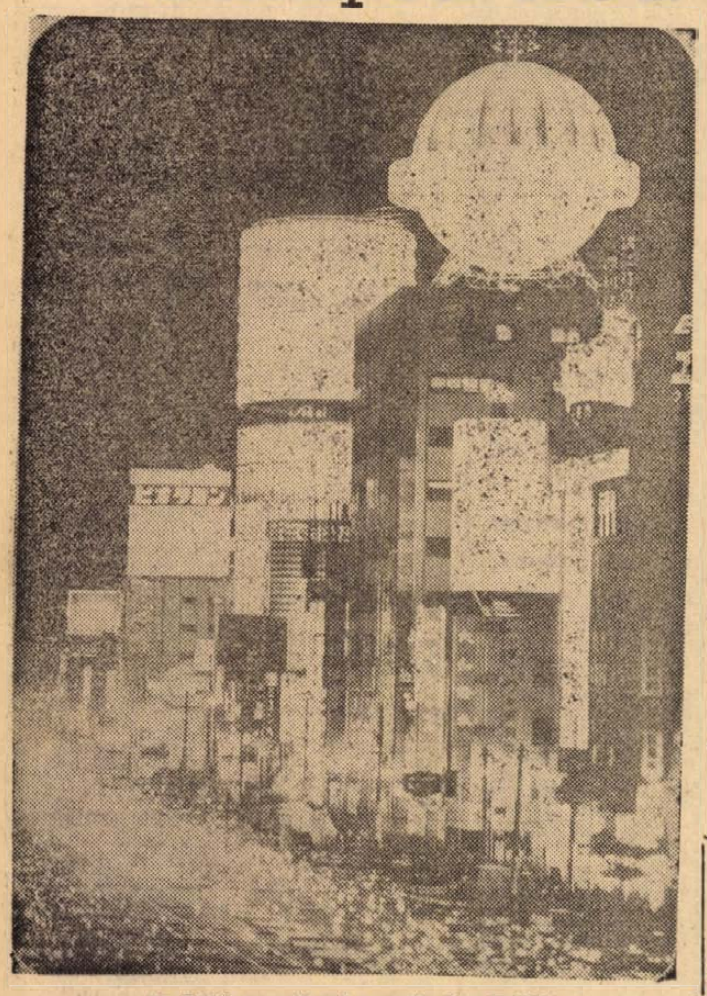
DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 60-05.

Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 034.

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

Az üzleti negyed esti neonfényben Tokióban.

II.

Elkövetkezett az út legnehezebb szakasza, még 8 órás út állt előttünk, minden törekvésünk kudarcot vallott, ami az alvásra irányult. Kimondhatatlan izgalom fogott el bennünket, amikor a pilóta közölte: megérkeztünk a Haneda repülőtérre.

Érdekes volt leszállásunk, a kifutó-pálya hosszan benyúlt a tengerbe és így alig 100 méterre a tenger színe fölött szárazföldet még nem láttunk. A betonguruló közvetlenül a gép alatt volt, úgy tűnt, mintha a tenger vizére ereszkednénk. Kitörő örömmel nyugtáztuk szerencsés megérkezésünket a japán fővárosba.

Megérkezés Tokióba

Alapos és precíz emberek a japánok, erről mindjárt tudomást szereztünk, a leszállásunkat követő adminisztrációs tényekedés folyamán. Mire a vámvizsgálat, útlevélvizsgálat, oltási bizonyítványok és szálláshelyek szerint való elosztásunk elintéződött, másfél órát töltöttünk a hatalmas repülőtéren, mely percenként fogadta és küldte a világ minden tájára a különböző légitársaságok repülőgépeit.

Három csoportra osztottak bennünket. A nemzetközi sportszövetség tagjai a Dai-Ichi Hotelba, az evezősök Sagami-ba, mi pedig Yoyogi-ba, az olimpiai faluba kerültünk. A fáradtság ellenére is megragadott a színes transzparensek áradata és az a különös furcsaság, ami a japán emberek közlekedését jellemzi. Az első, ami szembeötlő, hogy baloldali a közlekedés. A járókelő, ahogy lelép a járdáról, jobbra néz. Az autók 4-es, 5-ös sorban haladnak az úton, szó sem lehet arról, hogy a gyalogos nem a számára kijelölt helyen kel át egyik oldalról a másikra. A közlekedés érdekessége még az, hogy sárga lámpájuk nincs, a piros után közvetlenül a zöld következik.

A gyerekre sárga sapkát adnak, hogy ez a rikító sárga szín figyelmeztesse a gépkocsivezetőket, hogy minden esetben a gyereké az elsőség.

„A felkelő nap országa"

Az őslakosok a mai szigetországot „végtelenül bőven gabonatermő ország"-nak nevezték, amit időszámításunk után 645-ben Nipponra változtattak, ez azt jelenti: a „Felkelő nap országa". Marco Póló egyik útleírásában egy paradicsomi országról ír, melyet „Zsipangu"-nak nevez. Ezen az alapon hívják Nippont Japánnak. A keleti civilizáció, Indiából indult el és a nyugati civilizáció Amerikából került át Japánba, így lett Japán a keleti és nyugati civilizációk természetes találkozó helye.

Horváth Leona

(Folytatjuk.)

Innen-onnan

Cselgáncs iskolát indít a PVSK december elsejétől 7—8 éves korú fiúgyermekek zámára. Jelentkezni lehet hétfőn, szerdán, pénteken 18 és 20 óra között az újmecsekaljai gimnázium tornatermében.

*

A röplabdázók a bajnoki mérkőzések befejezése után kupamérkőzéseket, barátságos találkozókat játszanak. Vasárnap az Egyetemi Tornacsarnokban Zalaegerszeg férfi és női válogatott együttese mellett kaposvári röplabdázók is lesznek a pécsiek ellenfelei. A Pécsi Dózsa férfi és a PEAC női NB II-es csapatai mellett a megyei ifjúsági férfi és női válogatott is mérkőzéshez jut.

*

Kővágószőllősön sokan kedvelik a sakksportot. A szakosztály tehetséges, lelkes tagokkal rendelkezik. Rábai Vilmos, Hajnal Emil lelkesen szervezi a versenyeket. Kádár Gábor, az Erdbányász SC mesterjelölt versenyzője is megfordul a kővágószőllősi sakkozók körében. Jól sikerült szimultánt tartott. Az Erdbányász SC sakkozói elhatározták, mindenben segítik és támogatják a kővágószőllősi sakkozókat.

*

A PVSK ifjúsági birkózói legutóbb Dunaújvárosban szerepeltek. Drávai Lajos tanítványai nagy és erős mezőnyben sem vallottak szégyent, több jó helyezéssel tértek haza Pécsre. A vasutas-birkózók ebben az évben eredményesen szerepeltek, de a vezetők még magasabb mércét tűztek a fiúk elé, szeretnének felzárkózni a vidéki élvonalhoz.

Edzők jönnek — edzők mennek

A labdarúgás hívei a legtürelmetlenebb emberek közé tartoznak. Gyors sikereket kívánnak csapatuktól, a legtöbbször indokolatlan optimizmussal bajnokjelölteknek kiáltják ki őket. És ha a terv nem sikerül, ha balsikerek következnek, szerintük nem lehet más bűnbak, mint — az edző!

Ezért van az, hogy egyes kluboknál úgy cserélik a labdarúgóedzőt, mint az emberek a fehérneműjüket. És azután csodálkoznak, hogy éppen ezért folytatódnak a balsikerek! Tartós sikerekhez, a csapatban rejlő értékek kellő kiaknázásához ugyanis tervszerű munkára van szükség. Tervszerű munkához pedig türelem kell, de még egy egész sem elegendő. Évek kellenek egy-egy jó labdarúgó neveléséhez, még a legjobb szemű és legszerencsésebb kezű edzők számára is.

Számtalan jó példa van a fentiek alátámasztására. Sajnos nem a labdarúgásban. Varga Mihály 19 éve oktatja a PEAC-vívókat, Horváth Géza 15 éve a basutas ökölvívókat, Horváth Leona és Várkői Ferenc több mint egy évtizede nevelik ugyanannál a klubnál a pécsi tornászokat és Pálfy András nélkül sem tudunk elképzelni kézilabdá-mérkőzést Pécs újhegyen. Itt nem is maradnak el a sikerek.

A labdarúgás sajnos kimarad az ilyen felsorolásból, illetve a jó példa nem pécsi. A III. ker. TTVE edzője nemrég nyilatkozott a tv-ben, hogy közel tizenötéve működik egyesületénél. Ha ilyesmit egy pécsi klub is elmondhatna magáról, akkor ez évben nem Óbudán örülnek a büszke bajnoki címnek!

Eredményes év után

Salpa János a salakon, a középtávokon nem tartozik a villámlábú futók közé. Ennek ellenére a „lassú" fiatalember magabiztosan nyerte a Dunántúli Napló kétfordulós, hatszámos kupaversenyét. 1500-on héttizedre megközelítette a megyei csúcsot és állandó tagja volt annak a Baranya válogatottnak, amely a megyék között idén is a legjobbnak bizonyult.

Vajon előbbre lenne-e ez a véméndi fiú, aki másfél éve, a falusi spartakiádon versengett még, ha nem a középtávfutók „leglassúbb embere" lenne?

Salpa János igennel válaszolt.

— *Nándi bácsinak, edzőmnek van igaza, amikor azt mondta, hogy iramot kell tanulnam még. Mivel ez nem volt meg nálam, a vidék bajnokságokon és a megyék közti Béke Kupa-viadalon egy-egy értékes második helyet vesztettem el.*

Ha már önkritikusan a hiányosságokról beszélgetünk, lássuk, van-e még belőlük?

— *Van. Abban is igaza van az edzőnek, hogy nem vagyok elég bátor, nem merek vállalkozni, mindig a véghajrára tartogatom az erőmet. Ezek esetleg másodperceket jelenthetnek. Javítanom kell a mozgásomat is. A táv első felénél még nincsen baj, azután elkezdek „vándlizni". Rossz lesz a karmunkám és a kelleténél jobban „belemozog" a felső törzsem. De hát csak másfél éve dolgozom szakirányítás mellett és csak egyszer alapoztam — az elmúlt télen — úgy, ahogy az a hosszútávfutónak kell.*

Ha így van, akkor hagyjuk a hiányosságokat. Nézzünk egy kicsit előre a jövő tervei, vágyai felé.

— *Ha nem lennének terveim, vajon miért futnám a napi 18—19 kilométereket? Jelenleg megyei viszonylatban jók csak az eredményeim. Az ötezres csúcsomat országosan alig „jegyzik". Ezért jövőre itt feltétlenül 15 percen belül kell futnom, mondjuk 14:45-öt. Ezerötszázon szeretnék 3:50-en belüli eredményt, amit nemcsak a megyei csúcsnál jobb, de ezzel már számításba vennének a Vidék válogatottjánál. Azt hallottam ugyanis, hogy egy ilyen csapat részére tervez a szövetség nemzetközi versenyeket. Persze, ezekhez sok-sok munka kell.*

Valóban. A hosszútávú futás hosszú, nehéz munkát igényel. A Pécsi Dózsa atlétái között felmerült a kérdés, hogy vajon Salpa János egyedül képes lesz-e az alapozás fáradalmait elviselni. Tavaly még ott volt Jakabos Péter, aki jó barát és nagy riválisa volt egyszemélyben és aktivel legalább minden második edzésen kitartásra szorgalomra biztatták egymást. Petert a betegség egy időre távoltartja a salaktól. Ezért sem volt Salpának az ősztől komoly versenytársa.

És nem lesz sajnos a télen edzőpartnere.

— *Peti minden tekintetben hiányzik nekem is. De mit tehetek? Az alapozásnak menni kell, mert akarom, hogy menjen. Alap nélkül nincs forma, nincs változatosság, nincs győzelem. Pedig a célszalagot elsőnek elszakítni, ez olyan öröm, ami talán a legtöbbet jelenti a sportolónak.*

Mondjuk Salpának, hogy ezt a nyilatkozatát írásbeli ígéretnek tekinthetik a szakosztályban. Ezek után azt várjuk tőle, hogy a hétközi munkában is legyen mindig következetes.

— *Tudom, hogy Nándi bácsi számontartja ezt. De nem baj. Ha lelkiismeretesen dolgozom, én állok fel a dobogóra, nem az edzőm. Neki legfeljebb megköszönöm a gondoskodását.*

A fiatal sportoló részéről elhangzottak a kötelező ígéretek. Reméljük, hogy sem az edzőnek, sem a barátoknak nem kell őt erre 1965-ben figyelmeztetni!

T. Z.

Győzött a Dózsa Zentán

Pécsi Dózsa—Zenta 5:3 (2:2)

A Pécsi Dózsa labdarúgói csütörtökön délután Zentán játszottak barátságos mérkőzést. A lilafehérek vezetőivel ezuttal nem tudtunk telefonösszeköttetést kapni, a zentai posta segítségével annyit megtudtunk, hogy a mérkőzést a pécsiek nyerték 5:3 arányban. A félidőben 2:2 volt az eredmény. Mindkét félidőben csak az első harminc percben volt jó és élvezetes játék, később lanyhult az iram, és esett a színvonal. A pécsiek közül ezen a mérkőzésen Györkő és Dunai játszott jól és eredményesen, de Konrád teljesítményéről is elégedetten nyilatkoztak a zentaiak. A Dózsa vasárnap Eszéken lép pályára, hétfőn érkezik haza Pécsre.

Vókányban jól sikerült vezetőségi ülésen tárgyalták meg a község sportjának problémáit. A tsz vezetői is képviseltették magukat, maga az elnök vett részt az ülésen, de a járási testnevelési és sportszövetség képviselője is megjelent. A jól megszervezett és előkészített ülésen megtárgyalták a vókányiak 1965. évi versenynaptárát, s elfogadták a sportkör költségvetését. A termelőszövetkezet még nagyobb támogatást biztosít az elkövetkezendő évben a vókányi fiataloknak, akik ebben az évben is sikeresen szerepeltek a járási sportversenyeken.

apróhirdetések

ÁLLAMI GAZDASÁGOK, ERDŐGAZDASÁGOK, FIGYELEM!

A gyönki gépállomás elcserélné GAZ—69-es gépkocsiját Warszava személygépkocsira.

Eladó sofőrbunda, külföldi női kosztümök és ruhák, férfi zakók. József Attila u. 33.

Két kétszárnyas vasajtó, garázsajtó, három vasablak, faajtó, épületfa eladó. Szabadság u. 20. Schadt.

Vennék 8—12 kalapácsos darálót, esetleg motorral is. — Cím: Kovács Péter, Óbánya 37. szám.

Segédmunkásokat azonnali belépésre felvesz a Pécsi Bádogos és Szerelő Ktsz. — Pécs, Kossuth Lajos u. 63.

Trabant Combi 500-as, garázzsal eladó. Új-Mecsekalja, 101. ép., III. Budavári. Telefon: 60-48.

Hármasablak, 200x160 cm-es, beépítve nem volt, (száraz), eladó. Telefon: 44-51.

Pályázat Felsőfokú Technikumi oktatói állásra. A sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum pályázatot hirdet gépész szakon docensi állásra. Az állás betöltéséhez az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki karán, vagy a Műszaki Egyetem karán szerzett végzettség szükséges. Illetmény a 161/1962. MM. sz. utasítás szerint. A pályázathoz csatolni kell az oklevelet, vagy annak hiteles másolatát, valamint részletes önéletrajzot. A pályázatot az alábbi címre kell küldeni. Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Kihelyezett Csoport Mezőgazdasági Gépészeti Szak — Sellye.

HEVERŐ, epedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) **RÉSZLETRE IS!** VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

KAZÁNFŰTŐT 8 Ft-os órabérrel azonnal alkalmaz a Patyolat Vállalat.

Asztali és cseréptűzhely, konyhaszekrény, rádióasztal, sárgaréz függönytartó eladó. — Kovács, Bartók Béla utca 57.

Hálószobabútorok, — szekrények, ágyak és éjjeliszekrények, ágybetétek, sodronyok és matracok, szalongarnitúra, rekamiék, párnázott székek, fotelok, toalett-tükrök, asztalok, konyhabútorok, hármasszekrények, állófogas, kályhák olcsón eladók. Doktor Sándor utca 57., kisbútorüzlet.

Ablakok eladók. Damjanich utca 10.

Felhívás a gépjármű tulajdonosokhoz. — Komló városi Tanács vb. pénzügyi osztálya felhívja a gépjárműtulajdonosokat, hogy a gépjármű adataiban bekövetkezett változást (tulajdon, lakcím stb.) a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni. — Ugyancsak az újonnan forgalomba helyezett gépjárműveket is a forgalomba állítást követő 15 napon belül kell az állandó lakhely szerint illetékes adóügyi csoportjánál bejelenteni. A bejelentés elmulasztása esetén a bejelentésre kötelezett terhére a pénzügyi osztály szabálysértési bírságot szab ki.

12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. szám alatt.

Kandalló eladó. Megtekinthető este 6 után. Bartók utca 39.

Kiállítások, grafikai munkák, dekoráció, stb. tervezése, kivitelezése TEMPÓ KSZ, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 35. szám.

Komlói Víz- és Csatornamű Vállalat egy fűtésszerelőt és egy mélyfúrási gépek és szivattyúk szerelésében jártas lakatost vesz fel. Jelentkezés a vállalat telephelyén, Komló, Kossuth L. u. 19. szám.

Az Élelmiszeripari Javító, Szerelő és Szolgáltató Vállalat 1. sz. gyáregysége Bp., IX., Soroksári út 48. I. em. 9. azonnali belépésre keres pécsi, kaposvári, debreceni és békéscsabai munkahelyei re lakatos, asztalos, villanyszerelő szakmunkásokat és segédmunkásokat.

Figyelem! Szőlőoltványok, lugasgyűjtemény beszerezhető: — Tóth József, Abasár, Fő utca 8. Árjegyzéket díjmentesen küldök.

Férfi vagy nő gondozását vállalom lakásért. Haaszné, Megyeri út 8.

Négyzeles dunna és zsákok eladók. Móricz Zsigmond tér 3. fszt. 3. ajtó.

Mély gyermekkocsi eladó. Fürst S. u. 7/6, III. em. 9.

Szorgalmas fiút gépi munkára felveszek. Műszerész műhely, — Kóczián S. (volt Kiskirály) utca.

Balatonfenyves legszebb helyén vízparti szoba-konyha, verandás iker-nyaraló eladó. Horváth Géza, Kaposvár, Rippl Rónai u. 28.

Fehérnemű és női ruhajavítás, átalakítás, készítés. TEMPÓ KSZ, Pécs; Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 18-98.

Nagy papírszakmai gyakorlattal rendelkező lehetőleg férfi munkaerőt keres áruösszeállítói és mintatermi eladói munkakörbe pécsi vagy kaposvári munkahellyel a Papír és Irodaszer Nagykereskedelmi Vállalat 15. sz. lerakata, Pécs, Perczel u. 2.

Elcserélném belvárosi, kizárólag egyszoba összkomfortos lakásomat belvárosi nagyobb összkomfortosra. „Magas térítés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nyugdíjas házastársat keresek, 68 éveset, aki megbecsülne. Kis házam van. „Krizantém" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Férfi segédmunkásokat felveszünk. Bőripari V. 7. sz. nyersbőrkikr. Pécs, Siklósi út 26.

Közgazdasági érettségivel és 5 évi adminisztratív gyakorlattal rendelkező női munkaerő állást változtatna. „Áthelyezés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vennék kisebb szőlőt, gyümölcsöst, kisebb épülettel. Részletes ajánlatot „Mecsek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Tsz-ek, figyelem! Használt zsákok nagyobb mennyiségben olcsón eladók. Megye u. 9., emelet. Ugyanott két tizedesmérleg is eladó.

Vennék beköltözhető kettőszobás házat v. házrészt 70 ezerig. + OTP-t átveszek. „Nem hegyen" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

CSISZOLÓ SEGÉDMUNKÁST felveszünk. Jelentkezés: Vegyesipari V. Pécs, Irányi D. tér 9. munkaügy.

Egy fiatal hasas tehén eladó. Felszabadulás útja 65.

Peliérdi vasútállomás mellett 750 négyszögöl házhely elköltözés miatt eladó. Részletre is. Bővebbet Kilián Gy. u. 2. Varga István fűtőnél, a délelőtti órákban.

Kandalló eladó. Megtekinthető Gárdonyi u. 60., szombat du. és vasárnap.

Zöldfa utca 20. számú ház eladó.

Autó- és motoralkatrész-ismerettel rendelkező — alkorlott raktárost keresünk azonnali belépésre. B. m. Autó- és Motorjavító Ksz. Pécs, Majláth u. 8. szám.

Költözködés miatt olcsón eladó: rézágy, szekrények, asztalok, székek, üsthúz boggráccsal. Józsa, Hunyadi János út 40.

Gyermektelen házaspár albérletbe keres szoba-konyhát. Esetleg eltartana vagy havi 500 életjáradékot biztosítana idős házaspárnak lakás ellenében. „Fiatal" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Kertes családi ház beköltözhetően eladó. — Megtekinthető naponta 15 órától. Fürj utca 45., Jankovich-telep.

Elcserélném új-mecsek aljai nagyméretű, kétszoba összkomfortos, távfűtéses szövetkezeti lakásomat belvárosi másfélszobás szövetkezeti vagy emeletráépítéses lakásra. „Azonnal költözünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Cserelakás. Pécsi lakásomat elcserélném belvárosban egyszoba összkomfortos hasonló ért, megegyezés szerint. Esti órákban. — Meszes, Fekete Gyémánt tér 21., II. em. 24. ajtó. Sasváriné.

Eladó 160 fedőpala, 50 kúp- és 50 szegélypala. Pécs, Hajnal u. 8.

Családi ház: kétszoba összkomfort, sürgősen eladó. Öz utca 7. Lakást beszámítok.

14 ezret futott 500-as Trabant eladó. Pécs, Losonc utca 4. Érdeklődni du. 5 után, vasárnap egész nap.

Hordozható kandalló eladó. Székely Bertalan út 47.

Garázs kiadó. „Tibor" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresek konektoros villanymotort darálóval vagy anélkül. „Lehet leégett" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném kisméretű belvárosi kétszobakonyhás lakásomat három-, esetleg kétszoba összkomfortosra. „42 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhetően eladó 2 szoba-konyhás, mellékhelyiségekkel, családi ház. Pince, istálló, kút, nagy kert, szántóföld, villany van. — Bisse, Kossuth L. u. 48. szám.

Egy személyt vagy idős házaspárt lakásért eltartanánk, esetleg életjáradékra vennénk. „Megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Szoba-konyhás albérletet keresünk Pécs területén. „Egy gyermek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Elcserélném egyszoba összkomfortos lakásomat új-mecsekaljai másfél- vagy kétszobásra. József Attila u. 35., I. 16.

Eladó egy villanyvarrógép, egy külföldi porszívó, egy új fényképezőgép. Szabadság út 5., hátul az udvarban.

OFOTÉRT fotolabor felvesz negatív hívásra alkalmas fiatal lányt, Kossuth Lajos utca 41. szám.

Kisbútorüzletemet Megyeri út 6. sz.-ból áthelyeztem Alkotmány u. 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. Rekamiék, hármasszekrények, hálószobabútor, konyhaberendezés stb. kaphatók. Szabó Károly, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Eladó 2 szoba, 2 konyhás ház azonnal beköltözhetően. Ára 100 ezer forint. Pécs, — Mészkemence utca 4. Érdeklődni mindennap.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

18 ezer km-t futott Skoda Octavia személy gépkocsi. 2 szobakonyhás családi ház beköltözhetően, sürgősen eladó. Érdeklődni Sopiana, Nagy Jenő utca 30., Tóthné.

Az ÉM Építőipari Szállítási Vállalat pécsi üzemegysége felvesz szerelőket, villanyszerelőket, kovácsot és segédmunkásokat. — Pécs, Megyeri út 36.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38. Todenbier.

Keresek egy idősebb asszonyt, aki saját ház tartásomban elvállalná kisfiam gondozását, megegyezés szerint. Király Antalné, Pécs, Zsolnay V. u. 16. szám.

Családi házak villanyszerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és javítása. — Palotai villanyszerelő mester, Pécs, Tolbuhin út 84. Lakás: Megye utca 15/2.

Chevrolet Flettmaster, 6 személyes, pótalkatrészekkel eladó. Motort is beveszek. Nagyon alkalmi vétel. — Jakab Ede, Tolna, — Marx utca 12.

Kisgyermek gondozását lakásomon vállalom. Pécs, Jókai Mór utca 35., III. em. 54.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatom, hogy szeretett és jóságos testvérbátyám, BRUSCH JÓZSEF 67 éves korában elhunyt. Temetése november 21-én, szombaton fél 12 órakor lesz a központi temetőben. Gyászoló testvére Brusch Katalin és a messze távolban élő leánya, veje, unokája.

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett leányom, testvérünk, sógornőnk és kedves rokonunk, BENE ILONA 38 éves korában hosszú betegség után elhunyt. Temetése november 21-én, szombaton 12 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, édes kis Emőke leányunk HORVÁTH JÓZSEFNÉ temetésén részt vettek vagy virágok küldésével fájdalmunkat enyhítették, ezúton mondunk köszönetet. Külön köszönetet mondunk a sásdi művelődésügyi osztálynak, a sásdi tantestületnek személy szerint külön-külön. A Bm. Vendéglátó Vállalat igazgatóságának és összes dolgozóinak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, és külön a cipész szakosztályunk, akik SCHÄFFER EDE, volt cipészmester temetésén virágok és koszorúk küldésével részt vettek és gyászunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló rokonság.

Megtört szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, aki drága kislányunk, FITUS GYÖNGYIKE temetésén megjelentek, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az összes rokonoknak, barátainak, a Helyiipari Vállalat konfekciói részlegének, az 501-es Iparitanuló Intézet tanári karának és osztálytársainak. A gyászoló Fitus család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 273. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 21., SZOMBAT

Befejezte munkáját az országgyűlés

A külügyminiszter beszámolójával, vitával és az interpellációkkal zárult az országgyűlés ülésszaka

Az országgyűlés pénteken délelőtt 10 órakor folytatta tanácskozását.

Az ülést Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke nyitotta meg. A képviselők folytatták a vízügyről szóló törvényjavaslat feletti vitát.

Elsőnek *Erdei Ferenc*, Bács megyei képviselő szólalt fel.

Bevezetőben elismeréssel szólt a vízügyi szervek eredményes, jó munkájáról. Mint mondta, a vízügyi szervezet fejlődését jól bizonyítja, hogy ma már meg tud birkózni a ráháruló feladatokkal.

Dr. Erdei Ferenc ezután a vízügyről szóló törvényjavaslat jelentőségét méltatta. Megállapította: természetesen az új jogszabálytól nem várhatjuk, hogy megoldja vízügyi problémáinkat, de az bizonyos, hogy lényegesen javítja a feltételeket, amelyek között az illetékes szervek dolgoznak. Hozzájárul a vízügyi szervezet szilárdításához, fejlesztéséhez, s ezzel közvetve az eddig is jó színvonalon dolgozó apparátus teljesítőképességének növeléséhez. Tisztázza, körülhatárolja a vízfelhasználók feladatait, rámutat felelősségükre, megszabja jogaikat, kötelességeiket, s a törvény szelleme jól kifejezésre juttatja azt a követelményt, hogy minden érdekeltnek el kell sajátítania a vízgazdálkodás tudományát.

A képviselő ezután beszámolt arról, hogy az országgyűlés illetékes bizottságai részletesen megvitatták a törvényjavaslatot, s több módosító javaslattal, észrevétellel egészítették ki. *A bizottságok a törvényjavaslatba olyan módosításokat iktattak be, amely világosan kifejezi: a helyi tanácsoknak rendkívül nagy szerepük, felelősségük és feladatuk van a vízgazdálkodásban,* — jóllehet a vízügyi szervezet szervezetileg független a tanácsoktól.

Az államigazgatás helyi szerveinek szerepére, jelentőségére a vízügyi törvény végrehajtásának minden mozzanatában is gondot kell fordítani.

— Összegezve az elmondottakat: a törvényjavaslatot jónak, előremutatónak tartom. Meggyőződésem, hogy nagyon jelentékenyen hozzájárul vízgazdálkodási feladataink megoldásához, ezért a bizottságok által javasolt módosításokkal elfogadom és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlom.

Dr. Zsigmond László Vas megyei képviselő azt fejtegette, hogy a vízgazdálkodás ma már nem korlátozható egyetlen területre, felöleli az egész népgazdaságot, s terhei sem egyetlen tárcát érintenek, majd arról szólott, hogy a sokrétű fejlődési folyamat eredményeként a mezőgazdaság vízigényei is mindinkább ipari jellegű igényekké válnak.

Szóvá tette, hogy a törvény egyik fontos paragrafusának amely a hidakkal és átereszekkel foglalkozik, az országgyűlés elé terjesztett tervezet szerint nincs végrehajtási utasítása.

Dr. Zsigmond László befejezésül bejelentette, hogy a törvényjavaslatot az említett módosításokkal elfogadja és elfogadásra ajánlja.

Dr. Noszkai Aurél budapesti képviselő megállapította, hogy *ásvány- és gyógyvizeinkkel eddig eléggé pazarlóan bántunk: e természeti kincseket nem használtuk fel célszerűen és gazdaságosan, védelmükről sem gondoskodtunk kielégítően.* Mindebből komoly károk származtak.

A továbbiakban *hangoztatta, hogy az Egészségügyi Minisztérium szerveként Országos Fürdőügyi Igazgatóságot kellene felállítani, amelynek feladata lenne a gyógyvizek feltárása, célszerű felhasználása, védelme, a fürdőlétesítmények, gyógy- és üdülőhelyek komplex fejlesztése.*

A törvényjavaslatot — a budapesti képviselőcsoport nevében is — elfogadta.

Nagy József Békés megyei képviselő rámutatott: hogy a régivel szemben az új törvény kimondja: a vízzel kapcsolatos mindennemű tevékenység, tehát az egész vízgazdálkodás társadalmi, állami feladat.

Nagy József a törvénytervezetet részleteiben és egészében elfogadta.

A földművelésügyi miniszter válasza

Ezután *Losonci Pál* földművelésügyi miniszter válaszolt a hozzászólásokra. Hangsúlyozta:

— A vízügyi törvényjavaslat vitája megmutatta, hogy a vízgazdálkodás, amely azelőtt lényegében csak a szakmai köröket foglalkoztatta, jelentős társadalmi üggyé vált. A víz, amelynek bősége, vagy hiánya korábban megváltoztathatatlan természeti adottságnak tűnt, a korszerű gazdálkodás eszközeivel mindinkább szabályozható, s egyre jelentősebb szerepet tölt be a társadalom életében, a termelés különböző ágaiban. A vita megmutatta, hogy a törvényjavaslatban szereplő kérdések élénken foglalkoztatják közéletünket.

— A felszólalók egyértelműen időszerűnek találták a vízügyi törvény megalkotását, egyetértettek alapelveivel és helyeselték rendelkezéseit. A törvényjavaslatot hasznosan egészítették ki az egyesített bizottságok javaslatai. Ezek egyrészt a vizek tisztaságának fokozottabb védelmére, másrészt arra irányultak, hogy a belvizek levezetése a lakosság és a termelés érdekeinek figyelembevételével történjék. Igen értékes a bizottságoknak az a javaslata is, amely kiemeli a tanácsok és ezek szakigazgatási szerveinek szerepét a helyi vízügyi feladatok megoldásában.

— A felszólalók többsége vízkincsünk védelmét olyannyira fontosnak ítélte, hogy az eddiginél hatásosabb intézkedéseket sürgetett a szennyezés ártalmainak megszüntetésére, a minőség megóvására. A törvényjavaslat azonban eleget tesz ennek a követelménynek. A szennyvíz-bírság ugyanis csak egyik jogi szankciója a vizek fertőzésének és káros szennyezésének. A törvényjavaslat azt is kimondja, hogy a szennyvíz-bírság fizetése nem mentesíti a szennyező üzemet a kártérítési kötelezettség alól, a mulasztókat pedig a szabálysértési, vagy büntetőjogi felelősségre vonástól. A törvényjavaslat tehát szigorúbb intézkedéseket tartalmaz, mint azok az indítványok, amelyek azt kívánták, hogy a szennyvíz-bírság mértéke az okozott kárral legyen egyenlő.

— Ezek a szankciók azonban önmagukban nem elegendők a káros víz-szennyeződések megakadályozására. Ezért a végrehajtási rendelet tervezete, a kormány céljainak megfelelően, intézkedik arról, hogy *új üzemet a jövőben szennyvíz-tisztító berendezés nélkül építeni és üzembe helyezni nem szabad.* A korábban ilyen berendezések nélkül átadott üzemeket pedig kötelezi, hogy a vizek fertőzését, vagy káros szennyezését a szükséges berendezés megépítésével, illetve a meglevő berendezések korszerűsítésével szüntessék meg.

— Az elmúlt két évben növekedett a szennyvíz-tisztító berendezések építésének üteme. Míg 1962 előtt évente legfeljebb 60 millió forintot fordítottunk erre a célra, a legutóbbi két évben már évente csaknem 150 millió forintot használtunk fel.

— A kormány is szükségesnek tartja és megfelelően támogatja, hogy a vízügyi, egészségügyi és egyéb illetékes szervek továbbra is fokozott figyelmet fordítsanak a szennyvíz-tisztítási technológia tökéletesítésére, a víz-kémiai és vízbiológiai kutatások fejlesztésére. Ehhez jelentős segítséget ad a KGST keretében kialakult tudományos együttműködés s adnak azok a tanulmányok, és ajánlások, amelyeket ebben a kérdésben a KGST szervei kidolgoztak.

A miniszter a továbbiakban a helyi erőforrások felhasználásának jelentőségével és a képviselők néhány más indítványával foglalkozott, majd hangsúlyozta:

— A javaslatokat a kormány megvizsgálja és a vízügyi, valamint az egyéb illetékes állami szervek a népgazdaság lehetőségeihez mérten a szükséges intézkedéseket megteszik.

Az országgyűlés a földművelésügyi miniszter válaszát és — a javasolt módosításokkal — a vízügyről szóló törvény törvényjavaslatot egyhangúlag elfogadta.

Ezután az elnöklő *Vass Istvánné* szünetet rendelt el. Szünet után *Polyák János* elnökletével folytatódott a tanácskozás. Napirend szerint következett a külügyminiszter beszámolója a Magyar Népköztársaság külpolitikájáról. *Péter János* külügyminiszter emelkedett szólásra.

Kádár János elvtárs az országgyűlésen.

Péter János külügyminiszter beszéde

Beszéde elején a külügyminiszter rámutatott:

A Magyar Népköztársaság nemzetközi kapcsolatai az utóbbi időben nagymértékben növekedtek. Ennek következtében a nemzetközi élet terén új lehetőségek vannak előttünk.

Külpolitikánk alapelveit, céljait, a magyar nép alapvető érdekei határozzák meg. Ennek alapján élünk a megnövekedett lehetőségekkel. Vagyis: azért küzdünk, hogy a békés egymás mellett élés elvének megfelelően kapcsolataink bővítése járuljon hozzá a nemzetközi feszültség enyhítéséhez mind itt közvetlen közelünkben, Közép-Európában, mind szélesebb összefüggésben és ezek a kapcsolatok segítsék elő az imperializmus agresszív szándékainak fékentartását és teremtsenek kedvező feltételeket a szocializmus mind virágzóbb építésére hazánkban a szocialista népek nagy családjával együttműködve.

Ezért külpolitikai tevékenységünknek hozzá kell járulnia ahhoz, hogy:

1. Erősítsük a szocialista országok összefogását;

2. Fejlesszük a szocialista és a többi antiimperialista ország kapcsolatait és együttműködését a kolonializmus és neokolonializmus teljes felszámolásának gyorsítására;

3. Erősítsük a népek harcát a termonukleáris háború veszélye ellen a nemzetközi béke megszilárdításáért;

4. Fejlesszük kapcsolatainkat a nyugati kapitalista országokkal a békés egymás mellett élés jegyében, a kölcsönös előnyök alapján.

Ezeket a feladatokat népünk szolgálatában nagyon mozgalmas nemzetközi viszonyok között látjuk el. Az erőviszonyok megváltozása, a szocialista világrendszer fejlődése, a gyarmati rendszer felbomlása, a Szovjetunió haditechnikai ereje, a békéért küzdő erők széles frontja megnövelte a szocializmus és a béke nemzetközi lehetőségeit.

Az új lehetőségek bonyolult feladatokkal járnak együtt.

Először a szocialista országokhoz fűződő kapcsolataink kérdésével foglalkozom.

A 14 szocialista országot — a mai történelmi viszonyokat egyre inkább meghatározó szocialista világrendszert — a gazdasági, a társadalmi rendszer és a marxista—leninista ideológiai azonossága, az emberiség jövőjéért vívott közös harc egymásra utalja, egybefűzi, s eme alapvető egybetartozás mellett az ellentmondások és viták ideiglenes, átmeneti tünetek.

Ebben a szövetségi rendszerben különleges helye és szerepe van a szocialista országok elsőszülöttének, a Szovjetuniónak.

A világ minden népe között a Szovjetunió népei szenvedtek, áldoztak és alkottak a legtöbbet más népek szabadságáért, felemelkedéséért, a gyarmati rendszer szétveséséért, a béke megvédéséért.

A Szovjetunió a fő tényező abban — természetesen a kóréje csoportosult nemzetközi béketáborral együtt —, hogy a harmadik világháborút sikerült mind a mai napig elhárítani, sőt, hogy reális célkitűzés lehet a termonukleáris háború veszélyének, ezzel együtt bármiféle világháború veszélyének végérvényes kiküszöbölése.

A béke további védelme megköveteli a szocialista országoktól, a háborús veszély ellen mozgósítható minden antiimperialista erőtől a fokozott összefogást, együttműködést a Szovjetunióval a feszültségek enyhítéséért, az imperialista agresszió veszélyeinek felszámolásáért, az általános és teljes leszerelésért.

A Szovjetunióhoz fűződő testvéri, baráti, szövetségi kapcsolatainkat tehát nem egyszerűen szomszédságunk, közös érdekeink sorozata határozza meg, hanem az a világpolitikai felelősség és hatékonyság is, amelyet mi a Szovjetunióban látunk.

Éppen így a Varsói Szerződés és a Kölcsönös Gazdasági Segítség Tanácsa elvei és gyakorlata sem csak egyszerűen e szervezetek tagországaival fűznek egybe bennünket, hanem ezeket az elveket és gyakorlati akciókat kívánjuk alkalmazni az olyan szocialista országok felé is, amelyek nem tagjai ezeknek a szervezeteknek.

Az a meggyőződésünk, hogy nemcsak a KGST jelenlegi tagországai számára, hanem a szocialista országok egész körében a jövendő és a gyorsabb fejlődés útja a szuverénitás kölcsönös tiszteletben tartása és ugyanakkor a terv-

(Folytatás a 2. oldalon)

Befejezte munkáját az országgyűlés

(Folytatás az 1. oldalról)

szerűen szakosított munkamegosztás és termelési együttműködés alapjain vezet. Ennek megtanulása, gyakorlati érvényesítése időt igényel, de az idő ebbe az irányba dolgozik.

Mi különösen érdekeltek vagyunk a külkereskedelem és általában, vagy még inkább a nemzetközi gazdasági együttműködés fejlesztésében. Külkereskedelmi forgalmunk szocialista viszonylatban főleg akkor növelhető tovább, ha fejlesztjük és tervszerűbbé tesszük az ipari kooperációt és szakosítást. Ezért nagy a jelentősége a Szovjetunióval és a Lengyelországgal kötött alumíniumtermelési egyezménynek, a magyar—csehszlovák együttműködésnek a közös dunai vízierőmű-rendszer felépítésében, a magyar—bolgár megállapodásoknak a gazdasági élet különböző területein közös intézetek és vállalatok tervének kidolgozására.

A nemzetközi kapcsolatoknak nem jelentéktelen tényezője az utasforgalom. Mi minden irányban tettünk lépéseket az utazási könnyítésekre. Ennek az évnek eddigi időszakában több mint egymillió magyar állampolgár járt külföldön és körülbelül ugyanannyi külföldi állampolgár járt Magyarországon. A szocialista országok — elsősorban Csehszlovákia, ahonnan hozzánk, illetve oda mintegy 7—800 ezer ember utazott. Ebben az évben a Szovjetunió, Lengyelország, NDK, Bulgária, Románia és Jugoszlávia — viszonylatában könnyítettük meg az utazásokat. De megkönnyítettük a nyugati országokba, így elsősorban Ausztria felé is. Ha sikerül biztosítékokat találni arra, hogy ez a forgalom ne a gazdasági és politikai fekete kereskedelem hálózata, hanem valóban a népek közötti kapcsolatok ápolásának az alkalma legyen, akkor meglesz a lehetősége az utazások további könnyítésének mind a ki-, mind a beutazók számára.

A gyarmati sorból felszabadult népek a nemzetközi politika fontos tényezői

Áttérek most — Tisztelt Országgyűlés — az afrikai, az ázsiai, a latin-amerikai országokhoz fűződő kapcsolataink kérdéseire.

Kormányunk nagy figyelmet fordít együttműködésünk fejlesztésére a gyarmati sorból felszabadult népek új országaival. Ezeknek az országoknak a szerepét a nemzetközi életben nagyon lényegesnek tartja.

A gyarmati sorból felszabadult népek összefogása ma a nemzetközi helyzet javításának lényeges tényezője. Mutatja ezt az el nem kötelezett országok ez év októberében tartott második konferenciája is. Míg 1961-ben a belgrádi konferencián 25 ország hivatalos képviselete és 3 ország megfigyelője vett részt, addig a mostani kairói konferencián 57 ország volt hivatalos részvevő és 10 ország küldte el megfigyelőit.

A közös nyilatkozat mutatja, hogy a durva gyarmati elnyomás alól felszabadult népek termelik az ellenállás erőit a neokolonializmus fondorlatos módszerei ellen is.

A kairói közös nyilatkozat a békéért, a népek függetlenségéért, az imperializmus haderőállásainak felszámolásáért a neokolonializmus ellen vívott harc útmutató jellegű, mozgósító és széles frontot összefogó kiáltványa.

A Magyar Népköztársaság kormánya üdvözli a konferencián részt vett kormányokat, szolidaritásáról biztosítja őket harcukban s magáévá teszi javaslataikat és követeléseiket a népek függetlensége, szabadsága, a nemzetközi béke és biztonság érdekében.

A konferencia frontjának szélesedését mutatja nemcsak általában a részvevők számának nagy megnövekedése, hanem az is, hogy latin-amerikából kilenc ország küldte el hivatalos megfigyelőit. Kuba természetesen rendes részvevőként volt jelen, megfigyelővel képviseltette magát: Argentína, Bolívia, Brazília, Chile, Jamaica, Mexikó, Trinidad és Tobago, Uruguay, Venezuela.

A latin-amerikai országok ilyen nagyszámú jelenléte — ha csak megfigyelői minőségben is — a béke és haladás nagyhatósugarú kairói konferenciáján a nemzetközi helyzet alakulását kedvezően befolyásolhatja.

Az Egyesült Arab Köztársaságtól és az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaságtól kezdve a fejlődő országok egész sorával folyt ebben az évben is kormányszintű megbeszélés kapcsolataink bővítésére. Jemen elnökének és Etiópia császárának magyarországi látogatása nemcsak e két országgal való kapcsolatok szempontjából volt jelentős. Tervek vannak további magasszintű kölcsönös látogatásokra a közeli hónapokban a fejlődő országok és a Magyar Népköztársaság között.

A nyugati kapitalista országokhoz fűződő kapcsolatainkról

Beszámolóm következő szakaszában a nyugati kapitalista országokhoz fűződő kapcsolatainkkal foglalkozom.

Lényegesen javultak és bővültek kapcsolataink a legutóbbi időben is a nyugati kapitalista országok szinte valamennyi körével, mind kormányközi, mind gazdasági és kulturális téren.

Hogy milyen differenciáltan, árnyaltan, ugyanakkor milyen következetesen alkalmazzuk a békés egymás mellett élés elvét az államok mindenféle körének vonatkozásában, azt pártunk nyolcadik kongresszusa tömören így fejezte ki: „A magyar nép külpolitikáját a békés egymás mellett élés elve vezérli. Még bensőségesebb viszonyra törekszünk azokkal az országokkal, amelyekkel kapcsolataink barátiak, barátivá akarjuk fejleszteni azokkal az országokkal, amelyekkel kapcsolatunk normális és korrekt, amelyekkel pedig még nem kielégítő, vagy rossz a viszonyunk, normális kapcsolatokra törekszünk.

Indokolt, hogy a beszámolónak ezt a szakaszát *a magyar—osztrák kapcsolatokkal* kezdjem. Éles ellentétben ugyanis azzal, amit a nyugati militarista körök a Német Szövetségi Köztársaságban készítenek, a magyar—osztrák kapcsolatok, s minden jel szerint az osztrák—jugoszláv és az osztrák—csehszlovák kapcsolatok is, a közép-európai békés viszonyok erősítése irányában fejlődnek.

Az utóbbi időben a magyar—osztrák kapcsolatok terén biztató fejlemények történtek. Az osztrák alkancelár magyarországi látogatásai, majd minisztertanácsunk elnökhelyettese, Fock elvtárs ausztriai viszontlátogatása azt mutatta, hogy kölcsönösen megvan a készség a két ország kormányai részéről a múlt vitás kérdéseinek a kölcsönös jóakarat szellemében való rendezésére s gazdasági és kulturális együttműködés útján népeink s a nemzetközi helyzet javítása érdekében az együttműködés fejlesztésére.

Ezt követően Kreisky külügyminiszter nálunk tett hivatalos látogatása együttjárt államközi szerződések és megállapodások aláírásával és további szerződések és hivatalos kormányközi találkozók előkészítésével. A látogatás és a megbeszélések légköre megfelel annak, amire mi számítottunk. A megbeszélések légköre valóban jó és a látogatás eredményes volt.

Megállapodtunk abban, hogy amikor visszaadom a jövő év elején Kreisky külügyminiszter látogatását, Bécsben új jelentős szerződéseket írunk alá. Ezt követően bizonyára további kormányszintű találkozók lesznek Budapesten vagy Bécsben. Kreisky külügyminiszter budapesti látogatása után Klaus kancellár rádiónyilatkozata az osztrák kormány részéről ugyanilyen várakozást fejez ki a magyar—osztrák kapcsolatok további fejlődése tekintetében.

A francia kormány részéről az utóbbi időben a szocialista országok iránt bizonyos fokú sajátságos érdeklődés mutatkozik. Ennek egyik konkrét jelét, a Kínai Népköztársaság elismerését, mint pozitív reálpolitikai jelenséget üdvözöljük. Hasonlóképpen pozitívan értékeljük azt az érdeklődést is, amely Franciaország részéről a kelet-európai szocialista országok iránt megmutatkozik. Magyar—francia viszonylatban hasznos kezdeményezés volt a francia kormány egy tagjának hivatalos látogatása nálunk és a magyar kormány képviselőjének viszontlátogatása Párizsban. Jó előkészítés volt ez gazdasági és kulturális kapcsolataink fejlesztése érdekében további kormányközi érintkezésekre.

Magyar—angol vonatkozásban az előző angol kormány egyik tagjának budapesti látogatása újabb előrelépés volt a hivatalos kapcsolatok terén. Az új angol kormány összetétele ad alapot ahhoz a feltételezéshez, hogy a Kelet—Nyugat közötti kereskedelem fokozását s a nemzetközi feszültségek csökkentését készül munkálni.

A magyar—olasz kapcsolatok fejlesztésében is sok további lehetőség van. Az olasz külkereskedelmi miniszter idei budapesti látogatása alkalmával folytatott megbeszélések a két ország kapcsolatait lényegesen bővítő megállapodásokhoz vezethetnek. Kormányunknak a Vatikánnal kötött megegyezése révén ebben a hónapban a római magyar pápai intézet is visszakerült a magyar római katolikus egyház kezelésébe.

Kapcsolataink Görögországgal jól fejlődnek. A görög kormány egy tagjának hazánkban tett idei látogatása egyengette a további kedvező fejlődés útját.

Több üzenetváltás is volt az év folyamán a ciprusi kormány és Népköztársaságunk kormánya között a délkelet-európai béke igen válságos pillanataiban. Mi Ciprus népét és kormányát szolidaritásunkról biztosítjuk s kifejezzük azt a meggyőződésünket, hogy Ciprus görög és török lakossága idegen beavatkozástól mentesen tudja saját ügyeit rendezni a földközi-tengeri és általában a nemzetközi béke javára.

Sok ígéret van a *magyar—belga kapcsolatok* lehetőségeiben mind gazdasági, mind kulturális téren. A belga kormány részéről megnyilvánuló érdeklődés az európai feszültségek csökkentésére irányuló javaslatok iránt elősegítik az ilyen lehetőségek realizálását.

Tisztelt Országgyűlés! A magyar—finn kapcsolatokról külön is kell szólni.

A magyar—finn baráti kapcsolatokról elmondható; örvendetes, hogy azok ma már nemcsak az etnográfiai rokonság romantikus hangulatát, hanem a gazdasági és kulturális kapcsolatok sok hasznos eredményét is magukban foglalják. Kulturális vegyesbizottságunk rendszeres munkája, hároméves hosszúlejáratú külkereskedelmi megállapodásunk a két nép hagyományos kapcsolatainak új tartalmat ad. Örvendetes magasszintű találkozásaink a közeli múltban további hasonló találkozások lehetőségét nyitották meg.

A skandináv országokkal általában kedvezően fejlődnek kapcsolataink. Különösen észlelhető ez magyar—svéd vonatkozásban. Mind a gazdasági élet, mind a kultúra és a sajtó terén örvendetes a fejlődés.

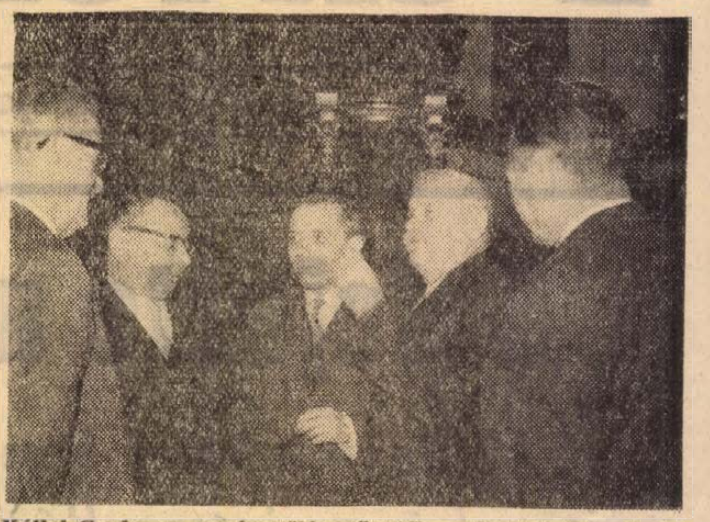
Érthető, hogy a többi NATO-országhoz viszonyítva bizonyos mértékben lemaradt az *Amerikai Egyesült Államok* viszonyának rendeződése a Magyar Népköztársasággal. Érthetővé teszi ezt a problémák bonyolult eredete. Az egy évvel ezelőtti tragikus gyilkosság. Ujabban pedig az elnökválasztási harc felfokozott hidegháborús légköre, amely nemcsak az ilyen jellegű tárgyalásokat gátolta meg, hanem olyan provokációkkal és agressziókkal is egybeesett, mint a Vietnam elleni támadás és az Amerikai Államok Szövetségének Kuba ellen kierőltetett határozata. A választások befejezése után azonban feltételezzük, hogy az elvek, a realitások, a két fél sajátságos szempontjainak figyelembe vételével és kölcsönös tiszteletben tartásával újra elkezdődhet az előbbrehaladás.

A két ország története során először ez évben diplomáciai kapcsolat létesült *Magyarország és Kanada* között kanadai kezdeményezésre, s ezzel egy időben kereskedelmi szerződést kötöttünk. Ottawában nagykövetséget, Montrealban kereskedelmi képviseletet létesítünk. A kereskedelmi kapcsolatok már most is kedvező eredményt mutatnak.

Mint ismeretes, a *Német Szövetségi Köztársaság* a Magyar Népköztársasággal, Lengyelországgal, Romániával és Bulgáriával megállapodásokat kötött hivatalos kereskedelmi képviseletek felállítására vonatkozóan. Mi ezt a kezdeményezést pozitívan értékeljük. Olyan országokkal kötött ugyanis a Német Szövetségi Köztársaság hivatalos megállapodásokat hivatalos képviseletek létesítéséről, amelyek nemcsak diplomáciai kapcsolatban vannak a Német Demokratikus Köztársasággal, hanem azzal sokoldalú baráti és szövetségi együttműködésben élnek. Mi a két német állam tényének tiszteletben tartása elvi alapján további fejlesztésre is készek vagyunk a Német Szövetségi Köztársasághoz fűződő kapcsolataink terén.

Külképviseleteink számának alakulására a következők a legjellegzetesebb adatok:

Magyarországnak 1938-ban 38 országgal volt diplomáciai kapcsolata, 1961-ben 53 országgal, 1963-ban 59-cel s most 64-gyel. Ez évben újból több országgal nagykövetségi szintre emeltük kapcsolatainkat, így Japánnal, Iránnal, az Afgán Királysággal, Etiópiával, Olaszországgal, Svédországgal; ugyanez folyamatban van magyar—osztrák viszonylatban. Ebben az évben öt újabb országgal vettük fel a diplomáciai kapcsolatokat nagykövetségi szinten: Kanadával, Kuwaittal, Kenyával, a Jordán Királysággal és Nigériával.

Kállai Gyula az országgyűlés szünetében Simon István, Szabó Pál és Veres Péter Kossuth-díjas írókkal, országgyűlési képviselőkkel beszélget.

A nemzetközi szervezetekben folytatott tevékenységünkről

Áttérek most — Tisztelt Országgyűlés! — a nemzetközi szervezetekkel összefüggő kérdésekre.

A mai nemzetközi életben a kétoldalú és többoldalú közvetlen államközi kapcsolatok mellett egyre jelentősebb a nemzetközi szervezetekben folyó külpolitikai tevékenység. Száz évvel ezelőtt, 1860-ban négy nemzetközi szervezetet tartottak nyilván, ma számuk pontosan meg sem állapítható. A legtöbb hivatalos kimutatás kb. 1800 szervezetről beszél. A Magyar Népköztársaság 450 nemzetközi szervezet tagja.

Ezek a nemzetközi szervezetek — legalábbis nagy részük, éspedig a legfontosabbak — a békének, a haladásnak, a gyarmati rendszer felszámolásáért vívott harcnak ma már hatékonyabb fórumai, mint korábban lehettek. A szocializmus világrendszerré válása és a gyarmati sorból felszabadult országok képviselőinek megjelenése a nemzetközi szervezetekben és növekvő aktivitásuk egyre javítja a helyzetet.

A Magyar Népköztársaság képviselői a nemzetközi szervezetekben, a béke és haladás széles frontjával együttműködve, eredményesen képviselik Népköztársaságunkat, szélesítik nemzetközi kapcsolatainkat a békés egymás mellett élés politikájának sikere érdekében. Küldötteinknek a nemzetközi szervezetekben elért sikerét mutatja — egyebek mellett — az is, hogy az ENSZ-ben és más szervezetekben jelenleg 34 választott tisztséget töltenek be Népköztársaságunk képviselői. Az UNESCO Végrehajtó Bizottságába a három szocialista hely egyikére most választották meg a mi képviselőnket.

Az ENSZ a mostani időkben válságos szakaszba juthat. A második világháború után különböző rendszerű országok hozták létre a különböző rendszerű országok békés egymás mellett élésének, a nemzetközi békének a biztosítására az Egyesült Nemzetek Szervezetét. A hidegháború feszültebb időszakaiban az imperialista hatalmak hidegháborús és agresszív politikájának az eszközévé vált. Az utóbbi években, amikor az erőviszonyok fokozatosan a szocialista országok javára alakultak s a gyarmati sorból felszabadult országok az ENSZ tagállamaivá lettek, az ENSZ vitáiban fokozatosan vereséget szenvedtek a hidegháborús témák s egyre erőteljesebben kapott hangot a gyarmati rendszer felszámolására, a békés egymás mellett élés biztosítására, az általános és teljes leszerelés előkészítésére irányuló törekvés.

Védeni kell az ENSZ-et az ellene megindult és várhatóan fokozódó nyílt és alattomos imperialista támadások ellen s mindent el kell azért követni, hogy az ENSZ az általános és teljes leszerelésért, a gyarmati sorból felszabadult országok fejlődéséért, a békés egymás mellett élés biztosításáért vívott harc minél hatásosabb fóruma legyen. A Magyar Népköztársaság küldöttei ebben a szellemben dolgoznak.

Indokoltnak látszik az egyházakkal kapcsolatos két nemzetközi vonatkozású eseményt megemlíteni.

Mint ismeretes, kormányunk és a Vatikán között egyes kérdésekre vonatkozóan megállapodások jöttek létre. A Magyar Népköztársaság alkotmányának és törvényeinek érvényesítésével, az egyház belső törvényeinek a figyelembevételével bizonyos kérdéseket sikerült rendezni. Ezek a sajtóból ismertek s egyre már utaltam az Olaszországra vonatkozó szakaszban. Ugy ítéljük meg, hogy az ilyen jellegű tárgyalások és megállapodások megfelelnek mind az egyház, mind a nemzetközi béke érdekeinek.

Prágában ez év nyarán különböző felekezetű egyházak keresztyén béke világkongresszust tartottak. Az öt világrészből egybegyűlt résztvevők emlékirattal fordultak az országok kormányaihoz az általános és teljes leszerelés, a békés egymás mellett élés, a népek közötti barátság elszavával. A konferencián részt vett magyar egyházi küldöttség vezetőit fogadta Kádár János elvtárs és átvette kormányunk nevében az emlékiratot.

Hazánk nemzetközi kapcsolatainak fejlődése a külföldi sajtó iránt megnyilvánuló érdeklődéséből is látható. 1961-ben mintegy 450 külföldi újságíró járt nálunk, 1962-ben 750, 1963-ban 1100, ez évben mostanáig kb. 1250.

Ezeknek a látogatásoknak a sajtóban tükröződő eredményei általában jók. Megfelelnek a korrekt tájékoztatás és a népek kölcsönös megismerése igényeinek. Mégis szükséges egy megjegyzést tenni.

A nyugati sajtó sok alkalommal nem csinál titkot abból, hogy egyes nyugati kormányoknak a szocialista országokhoz fűződő gazdasági és kulturális kapcsolatokkal van a kapcsolatokon túlmenően egy másik célja is: éket verni a szocialista országok közé és fokozatosan bomlasztani a szocialista építés eredményeit az egyes szocialista országokban. Ezek a megnyilatkozások természetesen eberségre intenek. Szeretném azonban itt is világossá tenni, hogy mi az ilyen spekulációktól sem a szocialista országok szövetségi rendszerét, sem a szocialista építés eredményeit nem féltjük. Azt is meg kell viszont mondani, hogy ha bárki az ilyen intenciók szolgálatában törvénybe ütköző akciókat folytat a Magyar Népköztársaság ellen, beleütközik Népköztársaságunk szigorú és fenyítő hatalmába. Sem külföldi, sem magyar állampolgár nem emelhet kezet büntetlenül népünk államára.

Összegezve elmondhatjuk: Népköztársaságunk nemzetközi helyzete általában sokat javult. A nemzetközi viszonyokban számunkra kedvező lehetőségeket általában sikerült gazdasági, kulturális politikai államközi kapcsolataink bővítésére felhasználni.

Biztosíthatom a T. Országgyűlést, hogy a Külügyminisztérium és a külképviseleti munkatársai kiváltságnak és megtiszteltetésnek tartják, pártunk és kormányunk irányítása alatt a magyar nép, a béke és szocializmus külpolitikai ügyeit szolgálni. Arra törekszünk, hogy ez a szellem minél jobban érvényesüljön.

Kérem a T. Országgyűlést, hogy jelentésemet vegye tudomásul. (Taps.)

A külügyminiszter beszámolójához elsőként *Barcs Sándor* budapesti képviselő szólt hozzá, majd *Lehel Ferenc* Vas megyei képviselő emelkedett szólásra. A külügyminiszter jelentését mindketten elfogadták.

Ezután ebédszünet következett.

Ebédszünet után Polyák János elnökletével folytatódott az ülés.

(Folytatás a 4. oldalon)

Ünnepi műszakok

A Pécsi Minőségi Ruházati Ktsz dolgozói Pécs város felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi műszakokat szerveztek. November 6-tól 29-ig mindennap, illetve minden műszak után megvizsgálják a minőséget és értékelik az elért eredményeket. A ktsz-nél dolgozó hét szocialista brigád 81 munkása azt a célt tűzte ki az ünnepi műszakok idejére, hogy minden szempontból kifogástalan I. osztályú árut termel.

Hogy a vásárlók is értékelni tudják a munka minőségét, a szocialista brigádok által készített ruhákra egy kis díszes emlékcímkét függesztenek: „Készült 1964. november hóban, Pécs felszabadulásának 20. évfordulója tiszteletére vállalt ünnepi műszakon."

„Igen"-t mond a tagság

A fizikaterem asztalát U-alakra rendezték, hófehér terítőket tettek rájuk, a legnagyobb asztalt pedig vörös drapériával borították. A folyosón piros nyakkendős, úttörő ruhás iskolások „fogadják" az érkezőket. Tanácskozásra, a pártvezetőség újjáválasztására jönnek össze a komlói pedagógusok.

Ünneplőruhás emberekkel telik meg a terem, a fehér terítőkre maguk elé teszik a piros tagsági könyveket. Többször kell ma szavazni.

Horzsa Sándor elvtárs, párttitkár, lapozgatja, olvasgatja a vezetőség beszámolóját. Az elmúlt két év munkájáról kell majd számot adni — s ez nem kevés. Mert a pártszervezet élete, munkája nem csupán „belső ügy" —, hanem mintegy 7000 iskolás, tanuló és közel 300 pedagógus ezernyi gondját, örömét, munkáját is felöleli.

Ceruzák, jegyzetfüzetek kerülnek elő, amikor a párttitkár hozzákezd a beszámolóhoz.

Sokrétű munkáról kell számot adni. A pártszervezet erősödéséről, a tartalmi munka javításáról — de legfőképpen arról, hogy mit tettek a fiatalok korszerű oktatása, nevelése terén. A munka általában jó — foglalja össze a beszámoló s utána mindjárt felmerül az „egy kicsivel jobban" kívánalma. Az, hogy a város lakossága várja: több kommunista nevelő tevékenykedjék a tömegszervezetekben, kulturális csoportokban. Szó esik arról a segítségről, amit a felsőbb szervek nyújtanak, ezt továbbra is igénylik, azonban a sok ellenőrzés néha már zavarja a folyamatos tanítást.

Szó kerül a párttagok és pártonkívüliek összefogásának szép példájáról is. Szülők, kiszesek, úttörők, üzemek dolgozói, nyugdíjasok ez év első felében mintegy 160 ezer forint értékű társadalmi munkát végeztek az iskolai intézmények javára. Az adatok között aztán szerepel egy másik szám is — a tanács ez évben 40 ezer forintot fizetett ablakjavításért...

Nemcsak a gyerekek neveléséről esik szó, hanem maguk továbbképzéséről is, a szakmairól — politikairól egyaránt. Bíráló szavak is elhangzanak, különösen a politikai továbbképzésről. Tény, hogy például az egyetemekről, főiskolákról kikerülő fiatal pedagógusok mind szakmai, mind politikai tudásban alaposak, de az „idősebb" nevelők között számosan vannak, akikre „ráférne" az ideológiai továbbképzés.

S az első hozzászóló mindjárt a továbbképzéssel kezdi. „Az egyetemen például latint is kell tanulni. A nyelvtanulás — különösen az ilyen ‚holt nyelv' tanulása nagyon nehéz, időt vesz el a szakmai tananyag tanulmányozásából... Konzultációkra Budapestre kell utazni, ott a szállás, étkezés egy évben majd 5000 forintba kerül... nagy teher".

„Van iskolánk, ahol három műszakban tanulnak..." „Kevés a szemléltető eszköz, például a hatodik osztályos fizika bevezetéséhez..."

Problémákat mondanak, de korántsem a panasz hangján, hanem a többet, jobbat nyújtani akarás szólaltatja meg őket. Szó kerül a gimnázium problémájáról is. Arról van szó, hogy a gimnázium „légköre" egy kicsit a pénzhajhászás felé „tendál". Nem egy nevelő sok túlórát vállal, de társadalmi munkát kevésbé.

Kezd a taggyűlés problémákat boncolgatni.

A jó kezdetet aztán nem követi folytatás. Pedig... A komlói pedagógusok 75 százaléka nő. Előzetes beszélgetésen mondották el: szeretnének 5 hónapos pártiskolára küldeni néhány fiatal tanárnőt, de akadályokba ütköznek. Legtöbbjük fiatal mama — otthon kell lennie. Ha nem bentlakásos formában, valami más úton kell megoldani képzésüket. De hogyan? Hiányzott egy alaposabb hozzászólás, amely a gimnázium említett „légkörét" vette volna elemzés alá.

Persze még nagy a feladat; új vezetőséget kell választani.

Felemelik a piros tagsági könyveket — az új vezetőségre „igen"-t mond a tagság.

S ez az „igen" állásfoglalás az iskola falain kívülre is — az idelátszó füstölgő gyárkéményre, a művelődési otthon világos ablakaira, az elmúlt évekre és a holnapra is...

(Garay)

Tiszta lappal

Az idei rajt nagyon nehezen indult az Öntöde Vállalat mohácsi gyáregységében. Az első és a második negyedév jellemzői a következők voltak: rossz kooperáció, rendszertelen anyagellátás, felhalmozott félkészgyártmányok, túlórázások, kapkodás a munkák befejezésénél. Júliusban még teljesen kilátástalannak látszott a harmadik negyedévi terv teljesítése. Mintha a kooperáló vállalatok nem akartak volna tudomást szerezni arról, hogy

ez a vidéki üzem idén 12.5 millió forint értékű tervet teljesít, s ezt pontos együttműködés nélkül képtelen megoldani.

Lehetséges, hogy rosszul terveztek a többi üzemek, vagy tőlük várnak lehetetlent? — tépelődtek a mohácsiak és segítséget kértek a vállalat központjától, a Kohó- és Gépipari Minisztériumtól, s felkeresték a kooperáló vállalatok vezetőit is. Kiderült, hogy a hiba nem a tervezésben van.

A tárgyalások, a bírálatok eredményeként megjavult az együttműködés, az anyagellátás, ma már rendszeresen érkeznek a gyárba a különböző méretű csövek és egyéb alkatrészek. Ilyen körülmények között már sikerült teljesíteni a harmadik negyedévi tervet és előkészíteni a jelenlegi időszak munkáját.

A csütörtöki termelési tanácskozáson körülbelül negyvenen vettek részt. Gróf Károly, a gyáregység vezetője értékelte a novemberi munkát. Jellemző, hogy

gyártmányonként, darabszám és forint értékben meg határozva, napokra, gépekre, dolgozókra lebontva minden üzemrész tudja, hogy miből mennyit és mikorra kell elkészíteniök.

Novemberben 4.5 millió forint értékű munkát végeznek. Ezek közül jelentősebbek a 208 földfeletti tűzcsap, 2.4 millió forint értékben, a 400 ejektoros kút 960 000 forint és a 650 altalaj-tűzcsap 698 000 forint értékben. A gyártmányok alkatrészeinek többségét az öntöde elkészítette, kellő ütemben halad a megmunkálás és folyamatosan végzik a szerelést is.

Az eddigi munka eredményeként az év első felének hibáiból 5 millió forintnyi adósságot sikerült törleszteni. Decemberben a havi terv teljesítésén kívül még 500 000 forint adósságot kell lerónia ahhoz, hogy a jövő évet tiszta lappal kezdhessék.

Megbeszélték, hogy az öntöde november 23—24-ig teljesíti havi tervét, előre dolgozik decemberre, de legalább december 15-ével megkezdhesse a jövő évi gyártmányokhoz szükséges alkatrészek öntését. Az esztergályosok pedig december 24-ével befejezik a forgácsolási munkákat és a hátralévő négy napot a jövő év első negyedévének előkészítésére fordítják.

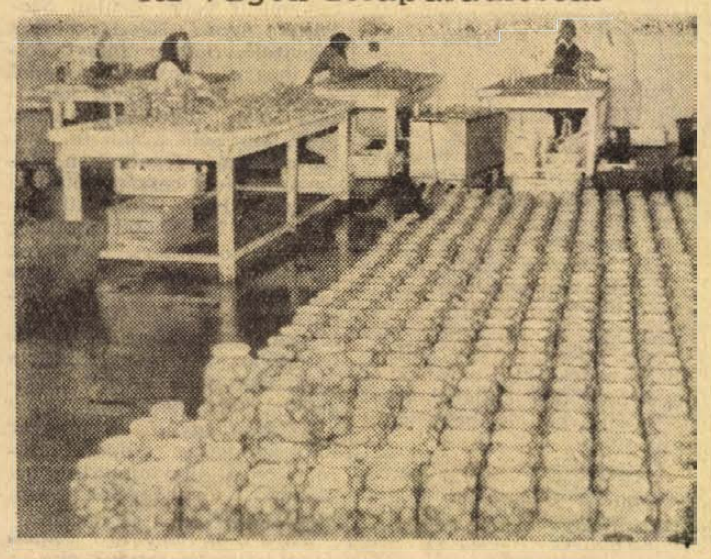
Decemberben 4.9 millió forint értékű árunak kell elhagynia a gyárat. Ennek érdekében a dolgozók vasárnapi munkát is vállaltak.

A gyár vezetői pedig úgy döntöttek, hogy a munka sikeres befejezéseként mintegy 30 000 forintot fordítanak különböző jutalmazásokra. A forgácsoló és az öntőműhely dolgozói 3500, illetve 2500 forint céljutalmat kapnak.

Az elkészített tervjavaslat szerint jövőre körülbelül 55 millió forint értékű munkát kell elvégezniök. A gyárban kiforróban van az a műszaki szervezési forma, amely a további sikerek biztosítéka. Ha a kooperáló vállalatok továbbra is úgy szállítják az alapanyagokat, mint az utóbbi hónapokban, akkor a mohácsiak a nagy vállalat gyáregységei közül az elsők közé kerülnek.

Cs. K.

Tíz vagon zöldparadicsom

Tíz vagon zöldparadicsomot savanyítanak ebben az évben a MÉK mohácsi tartósító üzemében. Eddig hét vagont adtak át a kereskedelemnek üvegekben. Jelenleg még folyik a savanyított paradicsom üvegbe rakása a hordókból.

Jegyzet:

A sóder és az alma...

Amiről az alábbiakban szó lesz, abban nem úgy van benne a „sóder" és nem úgy „almás", miként az aszfaltzsargon értelmezné. Itt valóban sóderről, azaz kavicsról és almáról van szó, még hozzá vagontételben.

A nyolc vagon sóder ott áll az abaligeti vasútállomáson pontosan október 21-e óta. Tulajdonosa a Komlói Építőipari Vállalat. Amikor a megyei szállítási bizottság egyik tagja személyesen is meggyőződött a vagonokról, akkor már november 10-ét mutatott a naptár. Az abaligeti állomásfőnök közben kiszámította azt is, hogy vállalat mennyi kötbért fizet erre az időszakra. Az összeg: 18 200 forint. Azóta még hozzájött vagy tízezer forint, tehát 28 200 forint. A nyolc vagon sóder ára körülbelül ennek az összegnek csak törtrésze. Kéremszépen, tessék csak kiszámítani, milyen drága lesz ez a kavics, míg végre-valahára beépítik majd betonná feldolgozva? És milyen érzékenyen érinti majd a vállalat termelési költségét?! És a nyereséget?! És a dolgozók nyereségrészesedését?!

Arról aztán nem is beszélve, hogy ezekben a hetekben legfontosabb teendők egyike — legalább is az építőipar és az ipart kiszolgáló üzemek számára — az előszállítás: biztosítani az anyagot még a hideg és a fagy beállta előtt a téli hónapokra. A nyolc vagon sóder viszont azt bizonyítja, hogy a komlóiak nem nagyon szorgalmazzák az anyagkészlet bővítését. És ebben, tényleg van egy kis „sóder". Nem is kevés.

Az alma.

Hála a termelőknek, van alma bőven. Meg káposztaféleség is. Ugyanannyira, hogy a Baranya megyei MÉK a fejét fogja: hol tárolja ezt a több vagonra való — pluszként érkezett alma és káposztamennyiséget? A raktárak megteltek, már a rampákon áll ládákban az áru, de a szállítás még mindig folyik.

Nos, hát, annyi igaz, hogy a MÉK, egyedül aligha oldja meg a problémát. Még idejében szólunk: a tanács adjon segítséget ahhoz, hogy a város területén fellelhető üres pincék, vagy tető alá húzott épületek (pl. az újmecsekaljai hétemeletes épülő bérházak, vagy a féligkész áruház stb.) ideiglenesen befogadhassák az árut. Mert az alma nagyon kényes gyümölcs, egy-két nap alatt — amennyiben nem megfelelő helyen tárolják — rothadásnak indul és szinte órák alatt mázsaszám kerülhet a szemétbe.

Megoldásnak talán az sem lenne rossz, ha leszállítanák az alma árát. Négy forint kilógrammja, igazán nem sok, de ha ezt az árat csökkenthetné a MÉK, még mindig jobban jár a vállalat, mint hogy kereslet és raktár hiányában a gyümölcs elrothadjon. Természetesen a MÉK vezetői tudják, milyen mértékben van erre lehetőség, végül is az árszabályzat érthető módon őket is óvatosságra inti.

Akár így, akár úgy, az alma-ügyet feltétlenül meg kell oldani, lehetőleg úgy, hogy az áru se szenvedjen minőségi romlást, és persze, ne károsodjon a vállalat vagy a fogyasztó sem.

R. F.

Együttes védekezésre van szükség

Több millió már a pocokkár – Több helyen újra kell vetni a búzát

Minthogy másfél, két hónappal ezelőtt nagyarányú irtóhadjárat indult megyénkben a hallatlan mértékben elszaporodott mezei pockok ellen. A több millió forintra rúgó pocokkár megállítására és az újabb veszély megelőzésére a kormány rendeletet adott ki, melynek értelmében nemcsak a mezőgazdasági üzemeknek, de a velük szomszédos vállalatok és intézmények — MÁV, Közúti Igazgatóság, Vízügyi Igazgatóság — is kötelesek kivenni részüket az pocokirtásból.

S bár

az elmúlt két hónap

igen komoly mepróbáltatás elé állította a mezőgazdaságot, a tsz-ek és állami gazdaságok mégis jelentős erőt fordítottak a pocok irtására. A megye termelőszövetkezetei eddig már több mint 50 000 holdon védekeztek a pockok ellen. Az AGROKER-nél 450 mázsa Dieldrin, 200 mázsa Arvalin és több vagon oldrinos szuperfoszfát fogyott el. A megye állami gazdaságai 17 670 holdon védekeztek s több mint 5 millió forintot fordítottak a védekezésre. E mellett a bogádmindszenti, bólyi és villányi állami gazdaság más vállalatoknak is végzett pocokirtást a gazdaságokkal szomszédos, utak, árkok és töltések mentén. A Szederkényi Növényvédő Állomás brigádjai a megyét járják s mindig a legveszélyeztetettebb területeken jelennek meg. A Növényvédő Állomáson egy új gépet készítettek, mellyel az országutak szegélyét permetezik le. Az új gép a napokban munkába is állt. A megye legfertőzöttebb részén, a mohácsi járásban a termelőszövetkezetek pocokirtó-brigádokat alakítottak, amelyeknek az a feladatuk, hogy az új vetésekben a pocok által kipusztított foltokat újra mérgezzék, s miután a pocok elpusztult, a kopasz foltot kézzel újra vessék.

Mert bármilyen nagy erőfeszítést is tettek, a pocok újra megjelent a szántóföldeken. S nemcsak, hogy újra megjelent, de máris tetemes károkat tett az új vetésekben. S ennek oka az, hogy a védekezés nem volt egységes.

Míg a szántóföldeken a traktorok mezmozgatták a földet, a pockok az útmenti padkákban és a vasúti töltések oldalában húzódtak meg, s most onnan

visszatérnek a friss vetésekre.

A MÁV pécsi Igazgatóságán először locsoló vonatot akartak üzembe állítani, mely a pályák mentén elvégezte volna a töltések fertőtlenítését, ez azonban mint kiderült, emberre is veszélyes volna. Szóba jött a töltésoldalak repülőgépről történő gyors megpermetezése is, amit az előbbihez hasonló okok miatt szintén elvetettek. Hosszú huzavona után végül is a kérdés függőben maradt. A minisztérium 3 vagon Arvalin kiutalását engedélyezte a Baranya megyei AGROKER-en keresztül azzal, hogy kihelyezését a vasút saját embereivel végeztesse el. Az Arvalin azonban még a mai napig sem érkezett meg.

A MÁV pécsi pályafenntartási részlegénél elmondották, hogy amint a védekezőszer megérkezik, azonnal hozzálátnak a munkákhoz. Csakhogy az pocok addig nem vár, hanem szépen lerágja a búzát, nem beszélve arról, hogy az Arvalin csak tökéletesen száraz időben hat, esőben, nedves, párás időben elbomlik a cinkszulfid s a méreg teljesen hatástalan.

A Vízügyi Igazgatóságon a megyei tanács mezőgazdasági osztállyal történt megállapodásra hivatkozva közölték, hogy náluk a vizek és vízfolyások mentén levő töltéseken, árokpartokon ezt a munkát az állami gazdaságok és termelőszövetkezetek végzik. „A pocokirtás megy — közölte tájékoztatásul a főmérnök — pontos képet azonban csak az év végén nyerhetünk". Ugyanakkor a megyei tanács mezőgazdasági osztályán ennek éppen az ellenkezőjét állítják. A pocokirtás egyáltalán nem megy, s ha a hivatalos felszólításra sem történik komoly intézkedés, közérdekű védekezést kell elrendelni.

Legmegnyugtatóbb választ a Közúti Igazgatóság útfenntartási csoportjának vezetőjétől, Kardos Imrétől kaptuk, aki elmondotta, hogy

a közutak mellett

már mintegy 80 százalékban elvégezték a pocokirtást s ezért a munkáért már több, mint 100 000 forintot fizetett ki eddig a vállalat a munkát végző mezőgazdasági üzemeknek és a Szederkényi Növényvédő Állomásnak.

Az októberben elvetett búzát már most sok helyen ki kell szántani a pocokkár miatt. De a termelőszövetkezetek és az állami gazdaságok hiába védekeznek újra meg újra, hiába vetik el másodszor is a magot, a védekezés semmit sem ér, ha egyoldalú. A pocok ott húzódik meg, ahol soha sem bolygatják s onnan aztán kellő időben visszavándorol a szántóföldekre. Sajnos, a vasúti töltések és vízpartok tökéletes menedéket nyújtanak a pockoknak egész Baranyában.

— Rné —

ACÉLÖNTÖDEI BETANÍTOTT FÉRFI MUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT

felvételre keresünk. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Öntödei Vállalat I. számú Gyártelepe, Budapest, X. ker., Fertő u. 14.

Öt új társasház a Mecsek oldalán

Néhány évvel ezelőtt csak családi házak, kisebbek épületek kivitelezésére vállalkoztak a Pécsi Építő KTSZ dolgozói. Két éve megkezdett nagy vállalkozásuk azonban, amellyel a Magaslati úton felépítették az első emeletes társasházat, új távlatokat nyitott előttük. Azóta éppen a hatodik társasház építésénél tartanak. A befejezés előtt álló legújabb társasházak 28 lakásába még ebben az évben beköltözhetnek a tulajdonosok.

1965-re öt társasház építését tervezik a szövetkezetben. A házak a Babai Mihály utcában és a Magaslati úton épülnek és 54 új lakást foglalnak majd magukban.

CSAK két napig tart

Tekintse meg a mohácsi Béke étterem november 21-én, 22-én (szombat és vasárnap) megtartandó

CUKRÁSZIPARI, HIDEGKONYHAI termékek különleges bemutatóját

VÁSÁRLÁSSAL EGYBEKÖTVE.

○

Nyitva délelőtt 9-től este 10-ig.
B. M.
VENDÉGLÁTÓ VÁLL.

Befejezte munkáját az országgyűlés

Kállai Gyula felszólalása

(Folytatás a 2. oldalról)

Kállai Gyula, a Minisztertanács elnökhelyettese emlékedett szólásra. Utalt arra, hogy Péter János beszámolója részletesen szólt külpolitikai tevékenységünkről és a Külügyminisztérium munkásságáról. Megállapíthatjuk: a Magyar Népköztársaság nemzetközi tekintélye az elmúlt években növekedett. Az aktív külpolitika lehetőségeit jól hasznosítva kormányunk az elmúlt években eredményes nemzetközi tevékenységet folytatott.

Minek köszönhetjük mindezt?

Elsősorban és mindenekelőtt, annak, — mondotta — hogy *az elmúlt évek során megszilárdult hazánk szocialista társadalmi és állami rendje.* A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának, Népköztársaságunk Kormányának politikáját a legszélesebb tömegek támogatják.

Tekintélyünk növekedésének másik alapvető forrása az, hogy mindig, minden körülmények között szilárd és következetes elvi politikát folytattunk. Nem engedtünk meg semmilyen beavatkozást belügyeinkbe, szilárdan ellenálltunk minden imperialista nyomásnak akkor is, amikor ez sokak megítélése szerint nehéznek, vagy éppenséggel lehetetlennek tűnt.

Tekintélyünk növekedésében meghatározó szerepe volt és van annak, hogy az elmúlt években erősödött összefogásunk és együttműködésünk a szocialista országokkal, fejlődtek baráti kapcsolataink a gyarmati rabság alól felszabadult új államokkal és normalizálódott viszonyunk — külpolitikánk elvi alapján — fejlett kapitalista országokkal is.

Külpolitikánk fő irányvonala

továbbra is nemzeti függetlenségünk biztosítását, a szocialista világrendszer országai között az egység és az együttműködés megszilárdítását és elmélyítését, az imperializmus gyarmati rendszerének teljes felszámolását, a már felszabadult népek erőteljes gazdasági és társadalmi fejlődésének előmozdítását, a különböző társadalmi rendszerű államok között a békés egymás mellett élés elveinek megvalósítását szolgálja.

Ez forradalmi marxista—leninista és egyben a nemzeti érdekeket is a legjobban érvényesítő politika, amely összhangban van a világ haladó, békeszerető százmillióinak törekvéseivel és elismerésüket, rokonszenvüket vívta ki. Ezt a politikát folytatjuk a jövőben is.

Az a küzdelem, amelyet a Szovjetunió és a szocialista országok — közöttük hazánk is — a pozitív semlegességet valló államok nagy csoportjával szövetségben, a világ haladó, békeszerető embereinek támogatását élvezve, — a béke fenntartásáért, a nemzetközi feszültség folyamatos csökkentéséért folytatnak, nem maradhatott és nem is maradt hatástalan a világpolitikára.

A béke fenntartása, a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élése ma már a legnagyobb kapitalista országok lakosságának is alapvető követelése. Ennek hatására nem egy kapitalista ország kormánya is magáévá tette, hogy legalább is kénytelen hangoztatni a békés egymás mellett élés elvét.

A közelmúltban országos választások voltak a két legnagyobb tőkés országban: Angliában és az Egyesült Államokban. Az angol munkáspárt győzelmében kétségkívül szerepe volt annak, hogy ez a párt a nemzetközi feszültség enyhítését szolgáló jelszavakat a kelet-nyugati kapcsolatok fejlesztését, a békés egymás mellett élés szükségességét hangoztatta.

Még élesebben mutatkozott meg a külpolitikai kérdések fontossága az Egyesült Államokban lezajlott választásokon.

Johnson elnök nagyarányú győzelme főleg annak tulajdonítható, hogy az egyszerű amerikaiak milliói is békére vágynak. Ezért utasították el Goldwatert, abban reménykedve, hogy a mai világ realitásainak számbavétele az Egyesült Államok kormányának politikájában a jövőben erősödni fog.

Megválasztása után az elnök kijelentette: az Egyesült Államok eddigi politikája folytatódik. Ez a nyilatkozat csakis abban az esetben töltheti el örömmel a béke híveit, ha napjaink reális erőviszonyainak világos felismeréséből ered, s további olyan lépéseket jelentene, amilyenek voltak például a moszkvai atomcsend-szerződés, a hasadóanyagok termelésének korlátozása, a kereskedelem bővítése a szocialista országokkal.

Különböző tények azonban arra mutatnak, hogy ellentét van az amerikai tömegeknek a választás alkalmával kinyilvánított békeakarata és az amerikai kormány gyakorlati politikája között. Ezt bizonyítják a Vietnami Demokratikus Köztársaság partvidéke ellen intézett felháborító repülőtámadások, továbbá a szabadságszerető délvietnami nép ellen folytatott szennyes háború, a kongói hazafiak kiirtására vetemedett Csombe fegyveres támogatása, a békés kuba ellen elkövetett és tervezett sorozatos provokációk és az erőszakos kísérletek arra, hogy Ciprust bekényszerítsék az Észak-Atlanti Szövetségbe.

Az Egyesült Államok és a Német Szövetségi Köztársaság vezető körei egymással szoros együttműködésben nagy erőfeszítéseket tesznek, hogy minél előbb létrehozzák az északatlanti szerződés sokoldalú atomhaderejét, s ezen a réven atomfegyverekhez juttassák a nyugat-német revansistákat. Ez a terv méltán váltja ki világszerte a legszélesebb körű tiltakozást, sőt, még az Északatlanti Szövetségen belül sem talál egyöntetű támogatásra. Ellenzi megvalósítását Franciaország, s növekvő kétségeket támaszt iránta Anglia is. Még a nyugatnémet Frakfurter Allgemeine Zeitung is a következőket írta vezércikkében: „Az úgynevezett multilaterális atomflotta kérdése nagy viharokat váltott ki az Atlanti Szövetségen belül. A politikai viszály a NATO válságát tükrözi".

A Magyar Népköztársaság kormánya erőteljesen tiltakozik az ellen, hogy a Német Szövetségi Köztársaság akár a sokoldalú atomerő keretében, akár bármi más úton atomfegyverekhez jusson.

A Német Szövetségi Köztársaságban sokat beszélnek a német újraegyesítésről, s úgy vélik, hogy ehhez az atomfegyver megszerzésén át vezet az út. Ez a valóságtól elrugaszkodott felfogás csak a revansisták terveit szolgálja. Aki csak valamennyire is számol a realitásokkal, annak látnia kell, hogy kizárólag mindkét Németország elismerése, a velük való békeszerződés megkötése és a két szuverén német állam kapcsolatainak megjavítása, a két német állam együttműködésének fejlődése segítheti elő a Németország demokratikus, föderatív egységéhez szükséges feltételek létrejöttét.

Tisztelt Országgyűlés!

A történelem menete bizonyítja, hogy a világban végbemenő pozitív változás, a béke megszilárdulása, az emberi és társadalmi haladás még szélesebb körű kibontakozása elsősorban attól függ, hogyan erősödnek, mennek előre egységben és egyetértésben a szocialista országok, hogyan fejlődik az emberiség eddigi legnagyobb vívmánya, a szocialista világrendszer!

A mi politikánk

mindenekelőtt a szocialista országokkal való egység,

barátság, együttműködés biztosítására és elmélyítésére irányul. Az a meggyőződésünk, hogy az utóbbi években felmerült ideológiai és politikai nézeteltérések nem szoríthatják háttérbe annak a felismerését, hogy a szocialista világrendszernek — és ezen túl az egész nemzetközi kommunista mozgalomnak — a békéért, a haladásért, a népek szabadságáért, a szocializmus győzelméért folytatott harcában legfontosabb fegyvere az egység, a szolidaritás. Ugy ítéljük meg, hogy — ha pártjaink között bizonyos kérdésekben vannak is nézeteltérések — az államközi, gazdasági, kulturális és egyéb kapcsolatokat ápolni és fejleszteni kell és ami a legdöntőbb, biztosítani lehet és kell az egységes fellépést az imperializmus ellen vívott közös harcban, a nemzeti felszabadító mozgalom támogatásában, a béke fenntartásában.

Változatlanul legfontosabb célunk a magyar—szovjet barátság mindenirányú ápolása és bővítése. A szocializmust építő magyar nép számára elsődleges nemzeti érdek és éltető erő az eltéphetetlen magyar—szovjet barátság. Ez az együttműködés és barátság arra a megingathatatlan szilárd alapra épül, hogy azonos a társadalmi rendünk, közös a világnézetünk, közösek az érdekeink és céljaink, s teljes összhang van pártjaink és kormányaink gyakorlati politikája is. A Szovjetunió Kommunista Pártja Központi Bizottságának és a Szovjetunió Kormányának politikája a huszadik, a huszonegyedik és a huszonkettedik kongresszuson elfogadott határozatokra épül — a mi pártunk és kormányunk politikáját pedig e kongresszusok szellemével és általános irányvonalával egyetértésben a hetedik és a nyolcadik pártkongresszusunk dokumentumai szabják meg. Ezen a politikán nem változtatunk; ezt folytatjuk a jövőben is még nagyobb következetességgel.

A szocialista országokhoz fűződő szövetségi kapcsolatainkban kimagasló szerepe van annak, hogy tagja vagyunk a Varsói Szerződésnek. Amíg a nemzetközi imperializmus a szocialista országok népeinek „felszabadítását" hivatalos politikájának vallja és úgynevezett „fellazítási" törekvései mellett készenlétben tartja és esetenként alkalmazza is a katonai fenyegetés eszközeit, mindaddig elemi kötelességünk, hogy gondoskodjunk függetlenségünk és szuverénitásunk védelméről.

Természetesen, mi magunk igyekszünk honvédelmünket korszerű színvonalon tartani, de különösen megnyugtató számunkra az a tudat, hogy a Varsói Szerződés keretében olyan fegyvertársaink, fegyverbarátaink vannak, akik nem kímélték a kemény áldozatokat, hogy minden agresszor visszariasztására alkalmas hatalmas erejű fegyverzetet és dahitechnikát építsenek ki. Kötelességünknek tartjuk, hogy teljes hűséggel a Varsói Szerződéshez, erőnkhöz képest ezen a területen is mindent megtegyünk, ami népünk érdekeit és javát szolgálja. Mindaddig erősítjük és fejlesztjük a szocialista országoknak ezt a katonai-politikai szervezetét, amíg a nemzetközi helyzet indokolja.

De nyíltan felvetjük: a nemzetközi helyzet jelentős javulását eredményezné, ha a Varsói Szerződés és a NATO tagállamai meg nem támadási szerződést kötnének egymással.

Amíg azonban ez nem jöt létre, a többi szocialista országgal egységben kénytelenek vagyunk védelmi erőinket megfelelő szinten tartani. Ezt kívánja tőlünk nemzeti függetlenségünk, szocialista társadalmi rendünk és a béke védelme!

Kedves Elvtársak!

Tisztelt Országgyűlés!

Az elmúlt néhány évben a Magyar Népköztársaság szívesen látott vendégei voltak azok az államfők, azoknak a kormány- és parlamenti küldöttségeknek tagjai, akik a gyarmati rabságból felszabadult, önálló, szuverén államok képviseletében jártak hazánkban. Ezeknek a népeknek képviselőit a jövőben is a barátnak járó megbecsüléssel és tisztelettel fogadjuk. Ezekkel az államokkal baráti kapcsolatokra, a teljes egyenjogúság és szuverénitás, a kölcsönös előnyük alapján jó együttműködésre törekszünk. Gazdasági, műszaki- és tudományos erőforrásaink arányában segítjük őket abban, hogy politikai függetlenségük kivívása után megerősíthessük gazdaságukat is, s az új gyarmatosítás veszélyeit elhárítva, elinduljanak a gyorsabb társadalmi fejlődés útján.

Tovább bővítjük kapcsolatainkat

A Magyar Népköztársaság — mint eddig, ezután is — minden tőle telhető támogatást megad a szabadságukért küzdő népeknek. A zsarnokság, a gyarmati rabság, a faji megkülönböztetés, a nemzeti és nemzetiségi elnyomás ellen folytatott mindenfajta küzdelem erős támaszra talál a magyar népben. Legjobb lehetőségünk szerint tovább akarjuk bővíteni és mélyíteni kapcsolatainkat és együttműködésünket a már felszabadult és az önálló élet útján járó államokkal és népekkel.

Tisztelt Országgyűlés!

Kapcsolatainkat a kapitalista berendezkedésű országokkal a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élésének elvei alapján fejlesztettük. E helyes elvek alapján — függetlenségünk és szuverénitásunk tiszteletben tartásának feltétele mellett — velük is normális, jó viszonyra és a kölcsönösen előnyös politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatok megteremtésére törekszünk.

Ugy véljük, hogy Johnson úr elnökké választása a magyar—amerikai viszonylatban azt jelenti, hogy nyitva maradt a kapu a kapcsolataink normalizálása érdekében folytatható további eszmecserék előtt. Mint minden állammal, az Egyesült Államokkal is békében, normális diplomáciai viszonyban akarunk élni, ápolva a kölcsönösen előnyös kapcsolatokat. Mindaz, amit Péter elvtárs az Osztrák Köztársasággal való viszonyunk alakulásáról mondott, népünk és kormányunk megelégedésére szolgál.

Szólnom kell arról is, tisztelt országgyűlés, hogy bizonyos osztrák körök a nyugati határunkon levő műszaki zárat gyakorta emlegetik úgy, mint kapcsolataink fejlődésének akadályozó tényezőjét. Hangsúlyozom, hogy ez a határzár sohasem zárta el az utat a magyar—osztrák barátság előtt. Ezen a záron a barátság és az együttműködés kapuja mindig nyitva állt és áll ma is, és aki a barátság és együttműködés óhajával akart közeledni, ki- és bejárhatott rajta.

A határzár a magyar szuverénitást és függetlenséget őrzi és a belügyeinkbe való illetéktelen beavatkozástól véd. Azok ellen irányul tehát, akik népköztársaságunk ellen törnek, népünknek akarnak ártani.

Amennyiben a jövőben a magyar—osztrák viszony tovább javul és olyan erős barátsággá fejlődik, ami lehetetlenné teszi, hogy a semleges ausztria területéről bárki is felléphessen a Magyar Népköztársaság ellen, a határzár természetesen feleslegessé válhat.

Tisztelt Országgyűlés!

A külügyminiszter beszámolóját elfogadom. Ugy gondolom, megállapíthatjuk, hogy a Külügyminisztérium külföldön és idehaza tevékenykedő munkatársai eredményesen dolgoztak kormányunk külpolitikájának megvalósításán. Ez a politika helyes, megfelel népünk érdekeinek, jól szolgálja azt az alapvető célunkat, hogy békés feltételeket teremtsünk a szocialista építőmunkához és erőnkhöz mérten hozzájáruljunk a világbéke fenntartásához.

A következő felszólaló *Móricz Virág* Pest megyei képviselő volt. A külügyminiszter beszámolóját a Pest megyei képviselőcsoport nevében is tudomásul vette. Ezután *Szakasits Árpád* Heves megyei képviselő, *Bognár József* Tolna megyei képviselő, *Vendel Zoltánné* Zala megyei képviselő és *dr. Vető Lajos* budapesti képviselő szólalt fel. Valamennyien elfogadták a külügyminiszteri beszámolót.

Ezután *Péter János* külügyminiszter köszönetet mondott a hozzászólásokért, amelyek nemcsak helyesléssel fogadták a külügyminiszteri beszámolót, hanem hasznos, szemléletes kiegészítéseket is fűztek ahhoz, sok vonatkozásban megvilágították bővülő nemzetközi kapcsolatainkat.

Az országgyűlés a Magyar Népköztársaság külpolitikájáról szóló külügyminiszteri beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

Ezután az elnöklő *Polyák János* szünetet rendelt el.

Interpellációk

Szünet után *Vass Istvánné* elnökletével folytatódott a tanácskozás. A napirend negyedik pontja szerint az interpellációkra került sor.

Elsőként *Molnár József* Heves megyei képviselő a hevesi járás, különösen a Tisza menti községek tüzelőanyag-ellátása tárgyában interpellált a belkereskedelmi miniszterhez.

Tausz János belkereskedelmi miniszter válaszolt az interpellációra.

A miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés egyhangúlag elfogadta.

Barcs Sándor budapesti képviselő a budai várnegyed helyreállításában mutatkozó lemaradás ügyében interpellált az építésügyi miniszterhez.

Trautmann Rezső építésügyi miniszter válaszában elmondta: A palota építésének bizonyos határon túli meggyorsítása a budapesti lakás- és szállodaépítés rovására menne.

A miniszter indítványozta, hogy a harmadik ötéves terv megfelelő előirányzatainak ismeretében szülessék döntés a palota kiemelt építkezéssé történő nyilvánításáról. A vár lakónegyedének rekonstrukciójáról szólva Trautmann Rezső közölte: a még hátralévő felújítási munkák — így a közművek felújítása, kisebb középületek, iskolák megépítése, a romtelkek beépítése stb. — 1970-ig, hazánk felszabadulásának 25. évfordulójáig befejeződhetnek.

A választ az interpelláló képviselő és az országgyűlés elfogadta.

Papp János, Baranya megye képviselője a mezei rágcsálók okozta károk kérdésében interpellált a földművelésügyi miniszterhez.

Az interpellációra adott válaszában *Losonczi Pál* földművelésügyi miniszter elmondotta, hogy a rágcsálók, főleg a mezei pockok, már tavaly őszszel sok kárt okoztak az ország több területén és a kártétel az idén még tovább nőtt. A kártevők elszaporodását a számukra nézve kedvező időjáráson kívül az okozta, hogy — noha a növényvédelmi szolgálat időben adott előrejelzést — a mezőgazdasági üzemek többsége csak megkésve kezdte meg a kártevők elleni védekezést. A mezei pocok elszaporodását látva a Földművelésügyi Minisztérium tavaszszal a tervezettnél nagyobb mennyiségű védekező anyagot biztosított. Baranya megye például Dieldrinből csaknem négyszer, Aldrines szuperforzfátból több mint háromszor, Arvalinból pedig több mint hétszer annyit kapott, mint amennyit a megyei tanács eredetileg igényelt.

Az eddiginél hatásosabban biztosítják majd az utak, árokpartok, töltések stb. védelmét, s — a népgazdaság anyagi lehetőségeinek megfelelően — továbbra is körültekintően látják el a gazdaságokat növényvédőszerekkel és növényvédő gépekkel.

A Földművelésügyi Minisztérium a Pénzügyminisztériummal együtt úgy intézkedett, hogy a nagyarányú egérkárokat szenvedett termelőszövetkezetek indokolt esetben, egyedi elbírálás alapján kivételesen adómérséklést kaphatnak. A miniszter végül bejelentette, hogy a mezei pocok kártétele miatt szükséges lucerna- és vöröshere-újravetéséhez előreláthatólag nem tudják teljes egészében biztosítani a vetőmagot, gondoskodnak viszont nagyobb mennyiségű egynyári takarmánymagról, hogy a kárt szenvedett gazdaságok így is elegendő mennyiségű takarmányt termelhessenek.

A földművelésügyi miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés elfogadta.

Az elnöklő Vass Istvánné ezután *Valaska László* Borsod megyei képviselőnek adta meg a szót, aki a higanygőzlámpa-ellátás ügyében intézett kérdést a kohó- és gépiapri miniszterhez.

Dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter válaszolt.

Mind az interpelláló képviselő, mint az országgyűlés jóváhagyólag tudomásul vette dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter válaszát.

Sárosi György Bács-Kiskún megyei képviselő interpellációjában azzal a kérdéssel fordult a földművelésügyi és az élelmezésügyi miniszterhez, milyen intézkedéseket tervez-nek a jövő évi szőlőtermés veszteségmentes, az ideinél jobb tárolására és feldolgozására.

Az interpellációra a földművelésügyi miniszterrel egyetértésben *Kovács Imre* élelmezésügyi miniszter válaszolt. Hangsúlyozta: egyetért a képviselőnek azzal a megállapításával, hogy az idei szüret tapasztalatai felhívták a figyelmet a szőlő tárolásának, szállításának és feldolgozásának jelenlegi elmaradottságára, s nyilvánvaló, hogy a jövő évben meg kell előzni az ebből adódó termelői és népgazdasági károkat. A tervek már elkészültek, s ez nagy gondot fordít Bács megyének, mint az ország legnagyobb szőlőtermelő vidékének ezirányú fejlesztésére. Mivel azonban az 1965. évi tervek népgazdasági egyeztetésén és a beruházási lehetőségek felmérésén most dolgoznak, — mondotta Kovács Imre —, a tároló és szőlőfeldolgozó kapacitás fejlesztésének mértékéről és az egyéb intézkedésekről csak a tervek jóváhagyása után lehet felelősséggel nyilatkozni. A miniszter ezért hozzájárulást kért, hogy az interpelláló képviselőnek egy hónapon belül írásban adjon pontos tájékoztatást.

Az élelmezésügyi miniszter válaszát az országgyűlés tudomásul vette.

Az országgyűlés ülésszaka *Vass Istvánné* zárszavával ért véget.

Hangverseny

Ma este a Liszt-teremben hangversenyt rendez a Pécsi 12. AKÖV szakszervezeti bizottsága Bartók Béla férfikara a város felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából. A gazdag program keretében a kórus mozgalmi dalokat, a második részben operarészleteket szólaltat meg. Ágócsné Lángi Emmi, Özörényi Olga, dr. Muskáth József és Szabó Gyula működik közre énekszámokkal. Érdekesnek ígérkezik Wagner—dr. Vargha Károly: Zarándokok kara a Tannhäuser című operából, Erkel: Dózsa esküje a Dózsa György operából és Brahms Alt-rapszódiája. Borsay Pál zongoraművész Chopin-művekkel működik közre. A hangversenyt Ligeti Andor vezényli.

Szerdán este fél 8 órakor kerül sor Halász Béla orgona-estjére a C. kamarabérleti sorozatban. A Liszt-terem hangverseny-orgonája ekkor szólal meg először a nagyközönség előtt. A hangszer kiváló pécsi művésze, Halász Béla Frescobaldi, Lübeck, Daquin, Bach, Liszt, Reger, Ottó, Alain és Hlobil alkotásait mutatja be. A műsorban közreműködik a Pécsi Kamarakórus Tillay Aurél vezényletével.

November 28-án, szombaton este pedig az NSZK-beli Karl Heinz Schlüter zongoraművészt hallhatja a pécsi közönség. A Liszt-teremben megrendezésre kerülő hangversenyen a KISZÖV Szimfonikus Zenekara Horváth Gyula vezényletével Sibelius Finnlandiáját, Haydn Katona szimfóniáját (G-dur, No. 100) adja elő, míg a vendégművész Beethoven C-dur zongoraversenyét játssza.

Az idegenforgalmi idény tapasztalatai

Az idegenforgalmi idény lezárulásával mérleget kell készítenünk, egybe kell vetnünk a jó és rossz tanulságokat.

Nem jelent újat, hogy kevés a szállodai férőhely és Pécsett sok bel- és külföldi csoportos utazásra éppen a szállodai férőhelyek hiányában nem kerülhetett sor. A vendégeket többágyas szobákban elhelyezni — melyre 2—3 budapesti luxus szálloda kivételével — minden vendéglátóipari egység rákényszerül, egyáltalán nem mondható szakszerűnek és nem szállodai módszer.

Régi terv

a Nádor Szálloda mellett lévő bíróságot szállodává alakítani. Így mintegy 100 szállodai szobát lehetne nyerni tetőteraszétteremmel, esetleg garázzsal. Az igazságügyi szervek teljesen egyetértenek azzal, hogy egy olyan új épület, ahol a két ügyészséget és a két bíróságot el lehetne helyezni, nagy megtakarítást és kevesebb adminisztrációs munkát jelentene. A bíróság épülete, mely együtt üzemel a Nádorral, felette alkalmas szállodai célra, és sokkal kevesebb költséget jelentene, mint egy új szálloda építése. A szóbanforgó épület átalakításával jó néhány évre a szállodai szobahiányt teljes egészében meg lehetne szüntetni. Hogy ez gazdaságilag mit jelent, azt abból a tényből is könnyen lemérhetjük, hogy minden ország rohamosan épít szállodákat.

Régi panasz a Pécsett gépkocsival látogatók részéről, hogy kevés a benzinkút, a meglévőknél túl sokat kell várni és vasárnap, amikor legnagyobb a külső és belső idegenforgalom a városban, nem tart nyitva egy olyan műhely, amelyhez gépkocsik meghibásodása esetén a vendégek fordulhatnának. Bizonyára nem járna ráfizetéssel egy ilyen szolgálat létesítése.

Az idén sok alkalmam volt Pécsre látogató belföldi és külföldi utasokkal beszélgetni. Majdnem kivétel nélkül dicsérték a város fekvését, szépségét, sőt tisztaságát és kulturáltságát is, de: még mindig nincs elegendő taxi az állomáson, nincs elég formaruhás hordár, a vonatok nem túlságosan tiszták. Hiánycikk az olcsó vagy díjtalan kistérkép, amely több nyelven nyomtatva a vendégeket hozzásegítené ahhoz, hogy a városban és környékén könnyűszerrel kigazodhassanak. Kevés az idegen nyelvű felirat, kevés helyen árulnak a környéken levelezőlapot és bélyeget, késő este és éjszaka még mindig zajosak az utcák. Nincs hirdetve a mecseki állatkert, a Zsolnay és a többi múzeum, a szabadtéri színpad nincs eléggé kihasználva, amely pedig nemcsak szórakozási lehetőséget nyújtana, hanem szépségével bizonyára sok új hívet szerezne városunknak.

Ezenkívül

gyorsabb és jobb lett a közlekedés

a városban, meg vagyok róla győződve, hogy a Közlekedési Vállalatnak nem jelentene nagy anyagi megterhelést egy egész egyszerű, akár csak egy papírlapon nyomtatott kis ismertető a külföldi utasok számára, amelyet a kalauz a jegy mellé ingyen mellékelne főleg a mecseki járatokon, és amely röviden a város és a Mecsek nevezetességeiről is szólna. Nyugodtan mondhatjuk, hogy nyáron Pécs nagy része üdülő jellegű, és az sem okozna nagy nehézséget, ha az autóbusz-állomásokra idegen nyelven is fel lenne írva a menetirány s a végcél.

Gyakori az a panasz a Pécset látogatók között, hogy időnként kibírhatatlan búz terjeng a Balokány-fürdő környékén. A szép fekvésű Balokány strandunkon pedig, ahogy a vendégek elmondják, kevés a bérelhető nyugágy, nincs fekvőgyékény, nem árulnak strandcikkeket, mint napszemüveg, napozó krém, napolaj, szappan stb. De azt is kifogásolják, hogy a strandok csak reggel 9 órakor nyitnak, ellentétben a budapesti strandokkal, melyek sokkal korábban állnak a fürdőzők rendelkezésére.

Nagyobb hírverést érdemelne a híres pécsi őszibarack és a többi gyümölcsféleség. Jogos kívánság, hogy a gombákban vagy a felállítandó sátrakban vasárnap is lehessen gyümölcsöt kapni, s az a helyszínen mosható legyen, utána pedig akár celofán zacskóból vagy műanyag tányérból ott el lehessen fogyasztani.

Bizonyára akadna számos idegen nyelvet beszélő vagy értő rendőr, aki — úgy tudom ezért nyelvpótlék is jár — egy orosz, angol vagy német feliratú karszalaggal segítségére lehetne a külföldieknek.

Végezetül pedig egyet kell érteni a múltkor a rádióban elhangzott észrevétellel, sok ember hajlamos arra, hogy mindent a külföldiek kedvéért, vagy azokra hivatkozva kell tennünk az országban. A vendéglátóipari alkalmazottak

ne tegyenek különbséget

udvariasságban és felszolgálásban a külföldi és belföldi vendégek között, de nyilvánuljon meg nemcsak a vendéglátásban, hanem a kereskedelemben, a közlekedésben mindenütt egy olyan igazi szívből jövő és hagyományos magyar vendégszeretethez méltó segítőkészség és hang, amely a szocialista Magyarország vendégfogadásának becsületére válik.

Kenedi Mihály

Ahol közösen művelik a háztájit is

Az ország első szövetkezeti női szocialista brigádja a szentlőrinci Úttörő Termelőszövetkezetben található. 1961 tavasza óta minden évben sikerrel teljesítette és teljesíti a megtisztelő cím elnyerésének hármas feltételét: szocialista módon dolgozik, tanul és él. A 29 asszonyból álló brigádot a közelmúltban oklevéllel tüntették ki, évek során át tanúsított példamutató munkájukért és magatartásukért.

— Minden dicséretet megérdemelnek ezek az asszonyok — mondja Fehérvári Nándor, a termelőszövetkezet elnöke —. Nagyszerűen helytállnak minden munkában, az ideí kemény és sok megpróbáltatást okozó őszön is panasz nélkül szedték esőbensárban a kukoricát, répát.

A brigád egész esztendőn át együtt dolgozik, mégpedig nemcsak a közös nagyüzemi táblákon, hanem — és ez talán az országban egyedül itt csinálják —, együtt művelik a brigádtagok háztáji földjét és szőlőjét is. Szorgalmukra jellemző, hogy a vállalt 150 munkaegység helyett évente átlagosan több mint 300-at teljesítettek. Az asszonyok között vannak növénytermesztők, sertésgondozók, de a brigádba tartozik az irodában dolgozó két adminisztrátor is.

A szentlőrinci szocialista asszonybrigád legnagyobb eredménye, hogy szilárd közösséggé kovácsolta az egymástól oly eltérő korú, származású és foglalkozású nőket. A falu valamennyi egykori társadalmi rétege képviselve van a brigádban. Együtt dolgozik, tanul és szórakozik a hajdani uradalmi cseléd, a középparaszt és nagygazda felesége, illetve lánya. Ezek a régen sok problémát okozó különbségek azonban teljesen eltűntek, az Úttörő Termelőszövetkezet női szocialista brigádja a maga keretén belül megvalósította az egységes falu elvét.

A szocialista brigád vezetője: Kisfalvi Károlyné fiatalasszony, aki a növénytermesztésben dolgozik.

Nemcsak a munkában állnak helyt és teljesítik példamutatóan a kötelességüket, hanem tanulnak is. A brigádtagok között hat szakmunkás van, ketten általános iskolába járnak, egy pedig a mezőgazdasági technikumba. Hamarosan indul egy három éves szakmunkásképző iskola, a brigád több tagja résztvesz benne és megszerzi a szakmunkás oklevelet. A szocialista brigád hamarosan kibővül: tagjai közé felveszik a termelőszövetkezethez tartozó Kacsótán és Csonkamindszenten dolgozó asszonyokat is, így üzemegységenként működnek majd a csoportok. A bővítés persze nem jelenti azt, hogy az eddigi jó eredmények felhígulnak. Kemény munkával szerzett „hírnevüket" a jövőben is tartani akarják. Minden bizonnyal sikerül is nekik.

(Csatai)

Értesítjük T. vevőinket,
hogy siklósi és szigetvári fiókunknál az év végi

leltározást

1964. XI. 26—27—28-ÁN BONYOLÍTJUK LE.
Az árukiadás e napokon szünetel. Kérjük, hogy megfelelő árukészletről időben szíveskedjenek gondoskodni.
BARANYA—TOLNA MEGYEI
FÜSZER- ÉS ÉDESSÉGNAGYKERESKEDELMI V.

Jogtalan a reklamáció

A kereskedelem általános üzleti szabályzata tág teret biztosít a jogos reklamációknak, hogy a vásárlók ne károsodhassanak. A reklamáció szaporítja az eladók és boltvezetők munkáját, ezért teljesen érthető, hogy különösképpen nem lelkesednek az ilyen ügyekért. — Mégis többnyire lelkiismeretesen elintézik, mert ők sem kívánják, hogy a vásárlónak az áru rejtett hibájából kára származzék.

Természetesen az eladónak arra is ügyelnie kell, hogy a reklamáció lehetőségével ne éljenek vissza. Sajnos alaptalan és rosszindulatú reklamációk mindig vannak.

Ha eladó és vásárló a vitás ügyekben nem tud egyetértésre jutni, a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézet dönti el a laboratóriumi vizsgálatok alapján, kinek van igaza. Egy pécsi vásárló fekete cipője is így került nemrég a Kereskedelmi Minőségellenőrző Intézetbe. A cipő műanyag talpa alig használt, sarka még nem kopott, de orra teljesen ellapulva és belső oldalain a talp szélnél tíz centis, a bélésanyagon is áthatoló tátongó résekkel. A reklamáló vevő — nem túl udvariasan — másnaponként érdeklődött a boltban, végül már mindenkivel kötözködött.

Két nappal ezelőtt megérkezett a cipő; nem ízeire bontva, hanem ugyanúgy, ahogy felküldték: belapult orral, a talp és a felsőbőr találkozásánál tenyérnyi széles résekkel. A kísérőlevélben nagyon udvarias fogalmazásban az állt, hogy a vevő reklamációja nem jogos, mert a cipőkön erőszakos rongálás nyomai láthatók, a tátongó réseket a felsőrészeken éles tárgy, feltehetően borotvapenge okozta.

A Minőségellenőrző Intézet sem csalhatatlan — gondolják a boltban, s bár a válaszlevélben közöltek egyeznek saját álláspontjaikkal, mégis ellenőrizni akarják a szakvéleményt. Leteszik a cipőt az asztalra és vásárlót hívnak be vásárló után: mondják el, mit látnak rajta. Kézről kézre jár mindkét cipő.

— Éles kés — állítja valaki.

— Inkább penge. Csak az tud beleszaladni ilyen mélyen a vászonba is.

— Mindenképpen szándékos — mondják egyöntetűen. — Az illető új cipőt akart.

Az alkalmi szakvéleményezőknek felháborodniuk is szabad: kártalanítás helyett a bolt követeljen elégtételt. A vizsgálat díját fizettessék meg a rongálóval!

— Nem tehetjük — mondja erre a boltvezető —, mert ha a vevő reklamál és emiatt a Minőségellenőrző Intézet vizsgálatára van szükség, nem háríthatjuk a vevőre a vizsgálat költségeit...

A kereskedelem általános üzleti szabályzata egyértelműen védi a vásárlók jogait. Egy szónyi utalás sem akad benne arról, hogyan lehet eljárni az olyan vásárlóval szemben, aki egy sor ember türelmét próbára téve, csalással óhajt jogtalan előnyökhöz jutni. De talán mégis akad mód annak megakadályozására hogy az árurongálás ne terjedhessen el, mint az új-áruszerzés módszere.

H. M.

HÍREK

NOVEMBER **21** SZOMBAT

Olivér napja.
A Nap kél: 6.57, nyugszik: 16.02 órakor. A Hold kél: 17.37, nyugszik: 9.00 órakor.

A lottó nyerőszámai

A lottó 47. játékheti nyerőszámait pénteken délelőtt Szeghalmon, az Ady Endre filmszínházban sorsolta a Sportfogadási és Lottóigazgatóság. A húzáson a következő nyerőszámokat sorsolták ki:

3, 8, 21, 68, 84

●

— Pénteken délelőtt ülést tartott a Baranya megyei Tanács Végrehajtó Bizottsága. Az ülésen többek között a Baranya megyei Vendéglátó Vállalat munkájáról, valamint a Minisztertanács Tanácsszervek Osztályának 1963-ban végzett vizsgálata alapján a v. b. gazdasági-szervező munkájáról tárgyaltak és elfogadták a végrehajtó bizottság jövő évi munkatervét.

— Ma este 7 órakor klubestet tart a Kamarakórus Baráti Köre a Nevelők Házában. Dr. Barlay Ödön Szabolcs tudományos kutató Egy gyulafehérvári madrigálkönyv margójára címmel ismerteti az általa felfedezett madrigálkönyv szerzőjének, Báthory Zsigmond udvari karnagyának életét és munkásságát.

— Passuth László találkozik olvasóival november 24-én este hat órakor Pécsett a KPVDSZ József utcai kultúrházában.

— Bábelőadás lesz szombat délután 3 órától a KPVDSZ Művelődési Házban, József u. 16.

— November 22-én a Tanárképző Főiskola vendégeként Pécsre érkezik az Ujvidéki Egyetem küldöttsége: dr. Mirko Sztojákovics, dr. Pavle Ivics és dr. Szeli István. Az újvidéki professzorok a Tanárképző Főiskola vezetőinek látogatását viszonozzák. Pécsi tartózkodásuk során kerül sor a két felsőoktatási intézmény barátsági és együttműködési szerződésének aláírására.

— A Jelenkor 1964. évi szépprózája címmel vitaestet rendeznek a Jelenkor szerkesztőségének helyiségében november 26-án este 7 órakor. Az előadó Horváth Zsigmond lesz.

— 16 726 diák tanul Pécsett a város 36 általános iskolájában, legutóbbi felmérés adatai szerint.

— Bábelőadás lesz Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.) november 22-én, vasárnap de. 10 órakor. Műsor. Két bors ökröcske és A kiskakas gyémánt félkrajcárja. Érvényes a János vitéz és Argirus királyfi bérlet.

●

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombaton estig: felhőátvonulások, főként ma kisebb esőkkel. Mérsékelt, időnként élénk nyugati, északnyugati szél. A nappali felmelegedés keleten fokozódik, nyugaton alig változik. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—5 fok között, helyenként gyenge talajmenti fagy. A legmagasabb nappali hőmérséklet 8—13 fok között.

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET:

November 24-én, 4 órakor: Páncél Ferencné Frankel u. 13. **6 órakor:** dr. Mátrai László Erzsébet-telepi kultúrház.

November 25-én, 4 órakor: dr. Rajczi Péterné Csillag u. 3. **6 órakor:** Bernáth Sándorné „Szabad Föld" tsz-iroda, Kalmár Kálmánné Kokszmű kultúrotthon, Pozsgay Pál November 7. u. 19.

7 órakor: Kemény János „Szabad Föld" tsz-iroda.

November 26-án, 6 órakor: Fodor Ferenc Tolbuhin út 35.

November 28-án, 6 órakor: Topál József Sütőipari Vállalat.

II. KERÜLET:

November 25-én, 6 órakor: Gulyás Józsefné és Darnyi József kertvárosi munkásklub.

November 26-án, 6 órakor: Nógrádi Róbert Nemzeti Színház.

November 27-én, 6 órakor: Tancsik Lajos Ágoston téri iskola.

III. KERÜLET:

November 21-én, 5 órakor: Barkóczi Sándorné Monostor u. 6.

November 22-án, 5 órakor: Hódi Szilveszterné Ybl Miklós u. 10.

November 25-én, 4 órakor: Balatonyi Dezső Málna u. 14. **5 órakor:** Szegedi Ferenc Rácváros, tanácskirendeltség.

November 26-án, 5 órakor: ifj. Solymosi Béla Uj-Mecsekalja, ált. iskola.

TANÁCSTAGOK II. FÉLÉVI BESZÁMOLÓJA

November 23-án, 6 órakor: Martyn Ferenc Egyetem utcai ált. iskola, Magyar Ferenc Postásklub, Marosi Károlyné 39-es dandár úti ált. iskola.

November 24-én, 6 órakor: Győző László Vasas I. faluai kultúrház, Tancsik Lajos Susogó vendéglő, dr. Bánki Nándor DÉDÁSZ kultúrterme.

Orvosi ügyelet

Pécs mj. város biztosított dolgozói részére ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak 1964. november 21-én (szombaton) du. 14 órától 23-án (hétfőn) reggel 7 óráig a következő helyeken:

I. kerület részére: Az új-mecseki körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 51-81. Járó betegek részére rendelés de. 9—10 és du. 15—16 óráig. (Szombat du. is).

II. kerület részére: A Városi Rendelőintézetben (ügyeletes orvosi szoba). Telefon: 30-00. Járó betegek részére rendelés de. 10—11 és du. 16—17 óráig (Szombat du. is).

III. kerület részére: A Petőfi u. körzeti orvosi rendelőben. Telefon: 25—88. Járó betegek részére rendelés de 8—9 és du. 14—15 óráig. (Szombat du. is).

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, a hívást a 08-nak (Posta) kell bejelenteni.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 21-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Népi kincsek nyomában. — Az 1964. november 15-i műsor ismétlése.
18.00: Német nyelvű műsor: Johann N. Nestroy: A vándorlegény. (Részlet a vígjátékból). Rádióra alkalmazta: Feld Mária. Közreműködnek: Heves Ferenc, Folk Mária, Weirach Vilmos és Feld Mária, a Pécsi Tanárképző Főiskola hallgatói.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Válasz a hallgatóknak.
18.35: Hallgatóink kérésére . . . — Zenés, verses összeállítás és a zenei szerkesztő postája.
19.05: Dél-dunántúli híradó.
19.20: Megyét járó kerekek. — Bemutatjuk a művelődési autót.
19.35: Könnyű dallamok.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Kisvárosi Lady Macbeth (este 7 órakor). Timárbérlet.

Tájszínház: Kezekkel fel (este 8 órakor). Barcson.

ZENE:

Liszt-terem: A 12. Autóközlekedési Vállalat Bartók Béla férfikórusának felszabadulási hangversenye (7 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).

Petőfi: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).

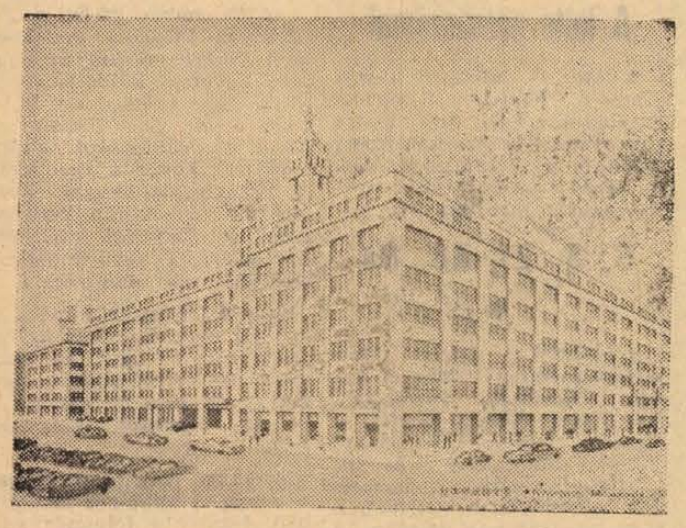
Kossuth: Hajnali találkozás (4, 6, 8).

Híradó Mozi: Magyar híradó. Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Amikor jön a macska (szv., 6). Építők: Férjhez menni tilos (4, 6). Pécsszabolcs: Kozara (szv., 5, 7). Mecsekalja: Háborús bűnösök (7). Vasas II.: Sándor Mátyás (szv., szi., 7.) Mohács: Minden megtörténhet (szv., szi., 6, 8). Szigetvár: Morál 1963. (szv., 8). Csak 18 éven felülieknek! Siklós: Párduc I., II. (szv., szi., 5, dupla helyár). Sellye: Majdnem baleset (szv., 7). Harkány: Vigyázat, feltaláló (szv., 7). Beremend: Rigoletto (8). Pécsvárad: Hazudós Billy (szv., fél 8).

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

A japán főváros legmodernebb és egyben legnagyobb áruháza, a külföldiek kedvelt vásárlóhelye.

III.

A legtehetségesebb és leghatalmasabb dinasztia Japánban Tokugava dinasztia volt, amely 200 éven át valósággal elzárta Japánt külföld elől, s elzárkózottságában sajátos etikát, esztétikát és szellemi életet teremtett.

Az eszmények, az ősök tisztelete

és a hazaszeretet évszázadokon keresztül fenntartói a szamurájok. Sajátos becsülettörvény alapján éltek, cselekedtek, harcoltak, ha hibáztak, harakirit — becsületbeli öngyilkosságot — követtek el, bár a kötelező harakirit 1869-ben törvényerővel eltörölték, de az öngyilkosságnak ez a számunkra oly megdöbbentő és kegyetlen formája még ma is előfordul Japánban. Esztétikai érzékük igen fejlett, építőművészetük, képzőművészetük, zeneművészetük azonban számunkra meglepő, idegen. Legősibb művészetet az építőművészetet kínai, koreai és délszigeti behatás jellemzi. Eredeti japán zene az európai fül számára meglehetősen érthetetlen. Zenei kultúrájuk hármas tagozódású, arisztokratikus (udvari zene) a Gagaku az igazi klasszikus japán zene (fuvola, húros hangszer, dob) végül a népi eredetű, az úgynevezett Gyoruri zene, ami tulajdonképpen bábjátékzene volt.

A japán élet esztétikai jellegzetességéhez tartozik a virág elrendezés művészete (ikebana) általában fejlett a virág- és kertkultúra; a tea bölcsészete, a teaceremónia.

A színműirodalom a XVIII. században polgári jellegűvé vált. Leghíresebb színházuk a Kabuki színház, amely egy alkalommal az olimpiai falu számára tartott egy külön előadást. A Kabuki színházban előadott darabokban ősi hagyomány szerint, csak férfiak szerepelnek, még a női szerepekben is.

Bár az ősi hagyományokat híven őrzi a ma élő japán ember, a legrégibb nyomokat a szigetország őslakóinál az „Ainuk"-nál találjuk meg. Ma Hokkaidó szigetén élnek, kihalófélben levő nép, a kormány védelmét élvezik. Rendkívüli szőrzetű emberfajta, asszonyaik ékessége, a tetovált bajuszutánzat. Japán indiánjai.

Furcsa város

A fővárosról röviden annyit, hogy az 1923-as földrengés csaknem teljesen elpusztította. A második világháborút is igen megsínylette. Ezeket a csapásokat azonban kiheverte.

A legforgalmasabb utcáknak angol elnevezésük van, egyébként a kisebb forgalmú városnegyedekben sem utcanév, sem házszám nincs. A postaküldeményeket egy-egy kerületi postahivatalba küldik, s a címzett neve mellé írják a kerület valamely nevezetességét, amelytől a harmadik vagy a negyedik utca 10. vagy 15. ház. Saját bőrömön tapasztaltam ezt a meglehetősen extra címzési módot, mert az olimpiai falu nem is feküdt eldugott helyen, s kb. akkora területet foglalt magában mint Új-Mecsekalja — mindehhez hozzátéve, hogy Tokió is olimpiai lázban égett — a taxisofőr az olimpiai falu négy bejárata közül egyet sem talált. Végül is több kilométeres bolyongás után, visszataxiztunk kiindulási helyünkre, ahonnan az általunk ismert úton, magunk irányítottuk a gépkocsit. Fájdalmas sóhajtással a tetemes taxiszámlát is kiegyelítettük.

Horváth Leona

(Folytatjuk.)

Bányász-kézilabdázók Budapesten

A döntőbe jutásért játszanak Budapesten a Honvéd Tüzér utcai sportcsarnokában a Bányász férfi és női kézilabdázói, a Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzéseken is jól szerepel a két együttes. A bajnokság befejezése után sem tértek teljes pihenőre a Bányász-kézilabdázók, több barátságos mérkőzést játszottak, legutóbb a KISZ-kongresszus tiszteletére rendezett tornán vettek részt. Különösen a lányoknak lesz nehéz dolguk vasárnap, hisz az egyik legjobb magyar csapattal, a Goldbergerrel kerülnek szembe. A fiúknak is jobban kell játszaniok, mint legutóbb Pécsett a Dózsa ellen, ha nyerni akarnak a Bp. Elektromossal szemben.

Ma este

PVSK—Nagykanizsa

ökölvívó NB II. mérkőzés

A PVSK ökölvívói ma este ismét szorítóba lépnek. A Nagykanizsai Bányász lesz az Építők Tüzér utcai csarnokában a vasutas-ökölvívók ellenfele.

— A tavaszi idényben 11:9 arány ban alulmaradtunk Nagykanizsán — tájékoztat bennünket a mérkőzésről Horváth Géza, a SK edzője. — Azóta az erősviszonyok lényegesen megváltoztak a mi javunkra. Reméljük kijön a papírforma és csapatunk győztesen kerül ki a bajnokság szempontjából döntő jelentőségű találkozókból.

A Magyar Ökölvívó Szövetség fegyelmi bizottsága a jövő kedden tárgyalja a legutóbbi PVSK—Bonyhádi Spartacus mérkőzésen a Berkecz mérkőzésvezetőt bántalmazó pécsi Jámbor fegyelmi ügyét.

— Előfordulhat, hogy 20:0 arányban a bonyhádiak javára igazolják majd a mérkőzés két pontját — mondotta ezzel kapcsolatban Sárkány Károly, a Megyei Ökölvívó Szövetség vezetője, — de ha mérlegelik a körülményeket, és méltányosan járnak el, 12:8 arányban a vasutasok javára is igazolhatják a mérkőzés két pontját, hiszen helytelen lenne oly előnyökhöz juttatni a bonyhádiakat, melyet maguknak a szorításban nem tudtak biztosítani. Reméljük a pécsi közönség a mai mérkőzésen is olyan sportszerűen és lelkesen bíztatja majd a csapatot, mint a legutóbbi találkozókon, és semmi körülmények között sem ragadtatja el magát sportszerűtlenségekre.

Az utolsó forduló a labdarúgó NB III-ban és megyebajnokságban

A labdarúgó NB III. és megyebajnokság küzdelmei befejeződnek. Különösebb tét már nem fűződik az utolsó mérkőzésekhez. Nemcsak az NB III-ban, de a megyebajnokságban is már hetekkel ezelőtt eldőlt az elsőség kérdése, s tisztázódott a legutóbbi forduló alján a kiesés is. A pécsi csapatok közül a PEAC vasárnap Kaposváron a bajnok Kinizsit kapja ellenfeléül. Az egyetemistáknak, ha a második helyen akarnak maradni, legalább döntetlent kell elérniök. Ez pedig igen nehéz lesz Kaposváron. A Mohácsi TE a hazai pályán Baja csapatától próbálja megszerezni a két pontot. Szászváron a Kalocsai Kinizsi vendégszerepel, a Pécsszabolcsi Bányász Kalocsán a Honvéd ellen játssza utolsó mérkőzését. A megyebajnokságban a legérdekesebb összecsapást a bajnok Ércbányász SC és a jó játékosokból álló Helyiipar találkozója ígéri. De izgalmas csatára van kilátás Vasas I-en is, ahol a Pécsi Vasas lesz a hazaiak ellenfele. Néhány elmaradt mérkőzést játszanak a megyei II. osztályban is.

Hét vége sportműsora

Szombat, november 21:

Labdarúgás. Megyei I. osztályú mérkőzés: Pécsi Szikra—Porcelángyár, Kokszművek-pálya 14.00.

Ökölvívás. NB II. mérkőzés: PVSK—Nagykanizsai Bányász, Építők Tüzér utcai csarnoka 18.00.

Vívás. Megyei férfi tőr csapatbajnokság. Egyetemi tornacsarnok 16.00.

Kosárlabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzések: A PEAC, a Bp. Honvéd, a Bp. Spartacus és a Kaposvári Honvéd férfi csapatainak részvételével, Baja 9.00. A Tanárképző Főiskola, a Székesfehérvári Építők, a Ganz-MÁVAG és a Komlói Bányász férfi, a Szigetvári Vörös Meteor, a Bajai Építők, a Székesfehérvári Vasas és a Székesfehérvári Építők női csapatainak részvételével, Komló 9.00 és 14.00.

Teke. Osztályozók az NB II-be jutásért: a Pécsi Bányász férfi csapatának részvételével, Budapest 8.00.

Vasárnap, november 22:

Labdarúgás. NB III. mérkőzések: Mohács—Baja, Mohács 10.00, Máza-Szászvári Bányász—Kalocsai Kinizsi, Szászvár 13.30, Kaposvári Kinizsi—PEAC, Kaposvár 10.30, Kalocsai Honvéd—Pécsszabolcsi Bányász, Kalocsa 13.00. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Beremend—Magyarszék, Beremend 17.00, Ércbányász SC—Helyiipar, Ércbányász SC-pálya 10.00, Előre—Lánycsók, Postás-pálya 10.00, Bóly—Hidas, Bóly 9.30, Szigetvár—Siklós, Mozsgó 14.00, Kinizsi—Postás, Helyiipar-pálya 9.00. Vasas I, Bányász—Pécsi Vasas, Vasas I, bányatelep 9.00.

Kézilabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzések: Bp. Elektromos—Pécsi Bányász, férfi, Budapest 15.55. Goldberger—Pécsi Bányász, női, Budapest 15.10.

Sakk. NB II. mérkőzések: Pécsi Bányász—Bp. Szállítók, Komjáti út 9.00, Pécsi Ércbányász SC—Dunaújváros, Ságvári Kultúrotthon 9.00.

Asztalitenisz. NB II. mérkőzések: Bp. Adócső—PEAC, férfi, Budapest 9.30, Könnyűipari Minisztérium—Pécsi BTC, női, Budapest, 9.30.

Kosárlabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzések: a PEAC, a Bp. Honvéd, a Bp. Spartacus és a Kaposvári Honvéd férfi csapatainak részvételével, Baja 8.00. A Tanárképző Főiskola, a Székesfehérvári Építők, a Ganz-MÁVAG és a Komlói Bányász férfi, a Szigetvári Vörös Meteor, a Bajai Építők, a Székesfehérvári Vasas és a Székesfehérvári Építők női csapatainak részvételével, Komló, 8.00.

Teke. Osztályozók az NB II-be jutásért a Pécsi Bányász részvételével, Budapest 8.00.

Röplabda. Villámtorna Zalaegerszeg, férfi és női válogatottjának, a Kaposvári Dózsa férfi és a Kaposvári Ruhagyár női, a PEAC női, a Dózsa férfi és a megyei utánpótlás válogatott férfi és női válogatott csapatainak részvételével, Egyetemi tornacsarnok 8.00.

INNEN — ONNAN

A PBTC női asztalitenisz csapata az NB II-ben legutóbbi mérkőzése során 10:8 arányban győzött a KGM ellen. Az asztaliteniszezőknél a hét végén az NB II-ben szereplő csapatok az utolsó forduló mérkőzéseit játsszák. Az NB I-ben az Európa-bajnokság miatt nem lesz bajnoki forduló.

*

Magyarország—Kínai Népköztársaság férfi és női tornászviadal lesz Budapesten. A magyar csapatban szerepel a tokiói olimpiai játékokon is versenyzett PVSK-tornásznő, Erdősiné Tolnai Márta. A viadalt Budapesten a Sportcsarnokban rendezik. A versenyzők szabadon választott gyakorlatokkal szerepelnek.

*

A kosárlabda Népköztársasági Kupa-mérkőzéseken a PVSK férfi és női csapatai nem vesznek részt. A PEAC férfiegyüttese Baján, a Tanárképző Főiskola férfi és Szigetvár női csapatai, valamint a Komlói Bányász férfijátékosai Komlón mérkőznek meg a hét végén a döntőbe jutásért. Továbbjutásra a PEAC férfiesapatának van esélye.

*

Kitűnő 20 lőállásos lőtér építése kezdődött meg Pécsett, de sajnos, a lőcsarnok elkészülte után az építővállalat abbahagyta a munkáját. Jelenleg a jelzőállásban közel félméteres víz van és a versenyeket csak a társadalmi aktívák minden elismerést megérdemlő munkájával lehet lebonyolítani. Keskeny deszkákon közlekednek a lőtáblák között és minden versenyen előfordul, hogy valamelyik a nagy igyekezetben a deszka mellé lépve kényszerű lábfürdőt vesz. Intézkedni kellene, hogy a még hátralévő, a már elvégzetthez viszonyítva csekély munkát mielőbb befejezzék.

*

Az Egyetemi Tornacsarnok mellett új, süllyesztett kézilabda- és röplabda-pálya építéséhez kezdtek. A gyalugép máris dolgozik, a tervek szerint még az idén el szeretnék végezni a földmunkákat, tavasszal pedig már mérkőzéseket is szeretnének játszani az új, korszerű, vörös salakos, süllyesztett kézi- és röplabda-pályán a PEAC sportolói.

GÉPKOCSIRAKODÓKAT

felveszünk Csepel és KUKA

szemétszállító autóinkra — pécsi munkahellyel. Munkásszállást szükség esetén biztosítunk. — Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc utca 17.

apróhirdetések

Segédmunkásokat azonnali belépéssel felvesz az ÉM Építőgépjavító és Gépgyártó Vállalat 7. sz. gyára, PÉCS, VASÚT UTCA 2.

Kiállítások, grafikai munkák, dekoráció, stb. tervezése, kivitelezése. TEMPÓ KSZ, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 35. szám.

ÁLLAMI GAZDASÁGOK, ERDŐGAZDASÁGOK, FIGYELEM! A gyönki gépállomás elcserélné GAZ—69-es gépkocsiját Warszava személygépkocsira.

Fehérneműés női ruhajavítás, átalakítás, készítés. TEMPÓ KSZ, Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 18-40.

Eladók: sezlonterítők, függönyök, kézimunkák, nadrágok, kosztümök, ruhák, aljak, blúzok, női holmik. Sallai utca 44., udvarban.

Akvaristák, figyelem! Uj díszhal-különlegességek érkeznek hétfőn. Keresse fel üzletemet, szép látvány ban lesz része. Nagy Gézáné, Pécs, Doktor Sándor utca 50.

Vennék készpénzzel 1 szoba összkomfortos öröklakást. — „Földszint" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresek egy idősebb asszonyt, aki saját háztartásomban elvállalná kisfiam gondozását — megegyezés szerint. Király Antalné, Pécs, Zsolnay V. utca 16.

Perzsabunda eladó — részletre is. Délután 5 órától, Pécs, Zsinkó István utca 6.

Beköltözhető, teljesen különálló fél házrész eladó. 2 szoba, nagy előszoba, fürdőszoba, konyha, nagy udvar és szuterén. Cím: Aradi vértanúk útja 34. szám.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38. Todenbier.

Belvárosi szobát összkomfortos vagy szoba konyhásra cserélném, megegyezéssel. „Érdemes" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Megye utca 2, kettőszoba, megosztott, — összkomfortos — házrész víz, gáz bent — (Szabó-lakás) — tíz évig törleszthető havi 500 Ft-os részletre eladó. Cserével átvehető. Érdeklődni Zsolnay utca 1., bútorüzletben.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező egy festőt, egy vízvezetékszerelőt vagy vízvezeték-szerelésben jártas lakatost, egy éjjeliőrt valamint három, vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. — Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10.

Szigetvár, Bajcsy Zsilinszky út 1. sz. alatt új, kétszobás családi ház, 400 négyszögöl kerttel, tavaszi beköltözéssel, OTP-vel eladó. — Megtekinthető mindennap.

Bőrkabátok (nem műbőr), 10—12 évesnek és 170—175 cm magas termetre eladók. Déryné utca 12., Kajtár.

Üvegezett válaszfalak 2,40 m magas, 1,20 m széles méretben eladók. Magyarürögi út 74. szám.

Eladó 6 darabból álló kárpitozott bútor, újszerű állapotban, kedvezményes áron. — Pécs, Ürög, Király u. 1. szám.

Az ÉM Építőipari Szállítási Vállalat pécsi üzemegysége felvesz szerelőket, villanyszerelőket, kovácsot és segédmunkásokat. — Pécs, Megyeri út 50.

Ürögben a Fülemüle u. 12. sz. ház eladó. Érdeklődni helyben.

Ürögben házhely eladó. Érdeklődni Fülemüle u. 12. szám alatt.

Kis szoba-konyhás lakásomat elcserélném nagyobbra, megegyezéssel. „Zója" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Vigh Sándor bognármester Pécs környékén tsz vagy állami gazdaságban szakmunkát vállal. Pécs, Felső Gyükés 4. út, 2. sz.

Pécs, Felső-Vámház u. 69. sz. alatt 1 szobakonyhás ház melléképülettel eladó, azonnal beköltözhető.

Két db hízó 150—180 kg, 1 pár komplett lószerszám, 1 db 200 kg tizedesmérleg eladó. Gyöngy u. 7. Kisállomás alatt, Matosics.

Keresek konektoros villanymotort daráló val vagy anélkül. — „Lehet leégett" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Beköltözhető családi ház eladó, 620 négyszögöl területtel. Két család részére is alkalmas. Meszes dűlő 9.

Vennék egy 100 l körüli használt hordót. „Hordó" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Harkányi víkendtelepen, Fürdő utca 23. sz. alatt 2 szoba-konyha eladó. Érdeklődni Patacs, Fő utca 17.

Gyors- és gépírónő elhelyezkedne dec. 1-től. „Kezdő" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó gyönyörű, nagyobbméretű Madonna-kép, értékes rámával, olcsón. Felső-Havi utca 24.

Fehér és egyéb szőrmék gallérnak és sapkának eladók. Fürst Sándor utca 19.

Elcserélném egyszoba összkomfortos lakásomat új-mecsekaljai másfél- vagy kétszobásra. József Attila u. 35., I. 16.

Eladó 2000 négyszögöl szőlő barackossal, két beköltözhető lakással, megosztva is. Rigóder dűlő 13.

Szoba-konyhás albérletet keresünk Pécs területén. „Egy gyermek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy személyt vagy idős házaspárt lakásért eltartanánk, esetleg életjáradékra vennénk. „Megbecsülés" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Garázs kiadó december 1-től, István utca 8. Érdeklődni: Lyceum utca 3.

Szoba-konyhás fürdőszobás lakást cserélnék kettőszoba összkomfortosra, belváros ba. „Harmincezer" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Hízott sertések eladók Tiborcz u. 67. alatt.

Azonnal beköltözhető 2 szoba-konyha mellékhelyiségből álló családi ház eladó. Pécs-Vasas II., Határ u. 8.

Kétszoba-konyha éléskamra, kertes családi ház azonnal beköltözhetően eladó. Pécs I., Alsóbánom, Május 1. utca 20.

1102-es Skoda eladó. Nagy motort beszámítok. Pécs, Vilmos u. 16. szám.

Elcserélném kisméretű, belvárosi kétszoba-konyhás lakásomat három, esetleg kétszoba összkomfortosra. „42 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó bontásból gerenda, szalufa, léc és cserép. Kővágószőllős 30. szám.

14 ezret futott 500-as Trabant eladó. Pécs, Losonc utca 4. Érdeklődni du. 5 után, vasárnap egész nap.

Családi ház kétszoba, összkomfort, sürgősen eladó. Öz utca 7. sz. Lakást beszámítok.

Főbérleti szoba-konyhát vagy nagy szobát konyhahasználattal keresünk. — „Biztosan megegyezünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó másféléves ösvér, két fejőstehén és három növendékmarha. Kése Dezső, Babarcszőllős.

Szőlőoltványok; Berlandieri 5BB Kober alanyon, bor-, csemege- és lugas-különlegességek megrendelhetők Bauer oltványtermelőnél. Mohács, Kossuth utca 21. Telefon: 106.

Jó állapotban lévő mély gyermelkkocsi fél áron eladó. Nagy Gézáné, Pécs, Doktor Sándor utca 50.

445-ös Skoda eladó. — Pécs, Széchenyi téri diákotthon. Szécsei.

Családi házak villany szerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és javítása. Palotai villanyszerelő-mester, Pécs, Tolbuhin út 84. Lakás: Megye u. 15/2. szám.

Kutyákat keresünk megvételre. Műtéttani Intézet, Pécs, Attila u. 14. (Bőrklinika felett)

B-tenor szakszofon új állapotban eladó. Érdeklődni Tavasz eszpresszóban este.

Elvesztettem fehér munkásruhámat Kossuth és Sallai u. útvonalon, Becsületes megtaláló jutalom ellenében értesítsen a 10-57-es telefonon.

A Mecseki Állami Erdőgazdaság raktárában anyagmozgatási munkához 2 fő állandó munkára felveszünk. Jelentkezés: Erdőgazdaság, Pécs, József utca 19. sz. — Anyaggazdálkodás.

Gyökeres vadvesszőre Ber. x Rip. T. 5BB őszi szállításra megrendelést felveszünk. Aranykalász Tsz, Pécs udvard. Telefon: Pécs udvard 2.

Drohoka biztos hatású tyúkszemirtó 3,60-ért kapható Vidákovics drogériában, Doktor Sándor utca 56.

Figyelem! Szőlőoltványok, őszi és tavaszi szállításra megrendelhetők. Csemegefajok: Szőlőskertek királynője, Saszla, Mathiász János, Borfajok: Olasz rizling és Piros szlanka. I. oszt. darabonként 4.— Ft, II. oszt. 2,— Ft. Utánvéttel szállítok: Dér József, Miskolc, Bodó sor 18.

Ablakredőny helyszínre szállítva, felszerelve minden méretben kapható Orsolya utca 10.

Rózsát most rendeljen! Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely rózsakert, Budapest III., Vörösvári u. 18.

12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. sz. alatt.

Kitágult, kötött holmijából alakjára dilvatosat készítek. Birkagyapjú fonalból kötést vállalok. Fenyő, Szabadság út 7.

Eladó 3 szobás, telefonos családi ház 900 négyszögöl telekkel és garázzsal. — Komló, Mecsekjánosi, Fő u. 50. szám.

Madártömést, preparálást garanciával vállalok. Nagy Gézáné, Pécs, Doktor Sándor utca 50.

Figyelem: Szőlőoltvány I. oszt.: Szőlőskertek, Saszla, Paszatuti 4,50, Olasz rizling, Bánáti rizling 4 Ft, II. oszt. 2 Ft darabonként, azonnali szállítással. Gyöngyös — Postafiók 139.

Trabant Combi 500-as garázzsal eladó. Uj-Mecsekalja, 101. ép., III. Budavári. Telefon: 60-48.

Hálószobabútor, konyhagarnitúrák, fotelok, ágyak, rekamiék, heverő, újszerű ülőgarnitúrák, hármasszekrény, kombináltszekrény, ágyneműtartó, sezlonok, sarokrekamié, kályhák, antik szekreter, sublót, ágybetétek, sodronyok és matracok nagy választékban Báránynál, — Hal tér 1.

250-es Jawa kitűnő állapotban eladó. Komló, Sallai utca 14.

Ablakok eladók. Damjanich utca 10.

Beköltözhető pécsi 1 szoba-konyhás házat vagy öröklakást veszek 60 ezerig. Molnár Lajos, Sellye.

Tengeri 17. számú ház 781 négyszögöl kerttel eladó. Érdeklődni: Csonkamindszent 31.

Csonkamindszenten a 31. számú ház nagy belsőséggel eladó.

Tűzifafűrészelés Tamásnál. Telefon: 39-91. György utca 6. sz.

Olajkályha, vaskályha, vashordó, rézüst, rénfa eladó. Kopár, Kulich utca 21.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Telefon: 10-01; Alkotmány utca 6.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett édesanya, anyós, nagymama, ÖZV. FAZEKAS ISTVÁNNÉ Vámosi Julianna 63 éves korában elhunyt. Temetése 21-én, szombaton 11 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló Somogyvári és Fazekas család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesapánk, apósunk, nagyapánk, dédapánk, SIMON LAJOS (volt adorjási lakos) 83 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 23-án, hétfőn 2 órakor lesz Adorjáson. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó férj, édesapa, após, nagyapa, testvér és rokon, TARNÓCZI JÓZSEF nyugdíjas műaknász 61 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 23-án, hétfőn fél 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, ÖZV. SZENTKERESZTI JÓZSEFNÉ temetésén megjelenésükkel, virágok küldésével vagy bármi más módon fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Kszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó feleségem, édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk és testvérem, GUNGEL MIHÁLYNÉ temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a bőrgyári munkatársaknak megjelenésükért, valamint Matusz Lajosnak a gyönyörű koszorúk készítéséért. A gyászoló család.

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11.
Belpolitikai rovat: 31-68.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat, Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy M u 10. Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti: a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Indexszám: 25 054.

Megyei Könyvtár
Pécs

Világ proletárjai, egyesüljetek!

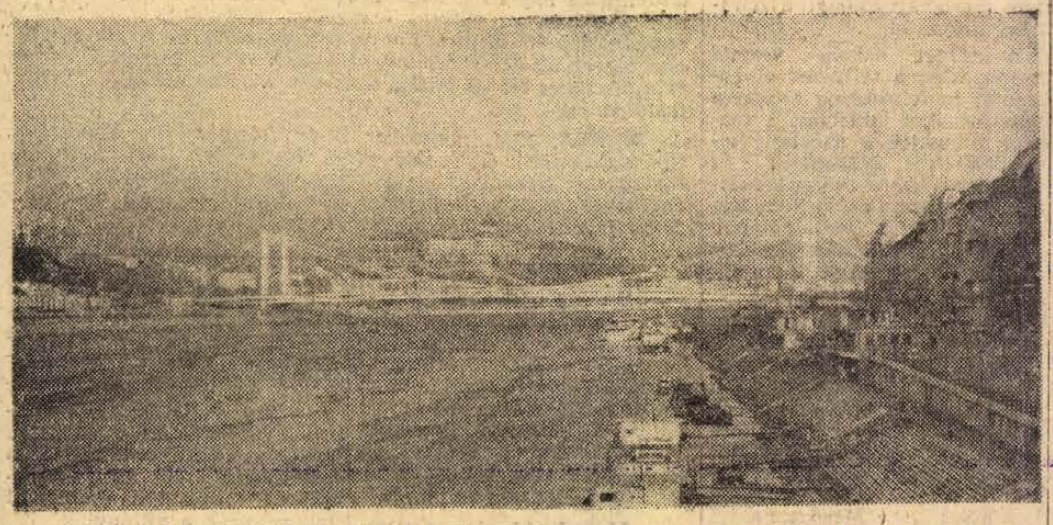
Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 274. SZÁM — ÁRA 80 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 22., VASÁRNAP

Felavatták a Duna új ékességét

az Erzsébet-hidat

Tegnap fél 2-kor a pesti hídfő és közvetlen környékén mintegy ötezer meghívott vendég várakozott, zömmel azok, akik az Erzsébet-híd építésénél, a hídszerkezetek gyártásánál közreműködtek. Néhány perccel 2 óra előtt megérkeztek a párt és a kormány vezetői. A hídavató ünnepségen megjelent Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, Fock Jenő, Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Ajtai Miklós, Brutyó János, az MSZMP Politikai Bizottságának póttagjai, az Elnöki Tanács, a kormány tagjai, a politikai, a gazdasági, a társadalmi élet számos vezetője, a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője.

Pontban 2 órakor felhangzott a Himnusz. Ezt követően a Ganz-MÁVAG Acélhang Kórusa előadta Vass Lajos „Az Erzsébet-híd köszöntése" című szerzeményét.

Ezután dr. Csanádi György közlekedés és postaügyi miniszter lépett a mikrofon elé.

Csanádi György beszéde

— Tisztelt Ünneplő Közönség!

— Kedves Elvtársak!

— Új híd avatása mindig szép, nagyszerű és felemelő pillanat. A híd nemcsak egyike a legszebb műszaki alkotásoknak, példája a természetet hegyező ember diadalmas munkájának, de a legnagyszerűbb szimbóluma is az emberek egymásrautaltságának.

Az új híd, amely város- és országrészeket kapcsol össze, új útőere a forgalomnak, új forrása a fejlődésnek és gazdagítja, szebbé és kényelmesebbé teszi az életét mindazoknak, akik számára épült.

— Ezért nagyon is jogos az a mélyen megindító érzés, amely mindannyiunkat elfog olyankor, amikor új hídra készülünk lépni.

— Nekünk azonban, akik ma összegyűltünk az újjáépített Erzsébet-híd, a mi új, nagyszerű szocialista alkotásunk átadására, különösen okunk van az elfogódottságra. Az új Erzsébet-híd nemcsak szeretett Budapestünk új dísze, a város és az ország szívében épült hatalmas létesítmény, de felépítésével az utolsó gyászos emléke tűnt el fővárosunkból a második világháború esztelen hídrombolásainak. Nem csekély időnek: két évtizednek kellett eltelni ahhoz, hogy Budapest valamennyi elpusztult szép hídját újra felépíthessük. Ez a két évtized népünk életében hatalmas változások korszaka. A második világháború szörnyű pusztításaitól, majd a felszabadulás nagy történelmi lehetőségeinek megnyílásától vezet a szocializmus építésének harcain, nagyszerű eredményein, sikerein és gondjain át a mai problémáinkig. Ezek azonban már egy felszabadult, igazságos társadalmi rendet megvalósító, egyre szebb és gazdagabb életet élő nép problémái.

Ez a szép híd nemcsak jellegzetes dísze volt a régi fővárosnak, de a forgalmi funkciók rendkívül fontosak voltak. Pest egyik legjelentősebb fő közlekedési útját vezette át Budára. Hogy újjáépítése mégis utoljára maradt, az nem a híd kevésbé fontos forgalmi szerepére utal, hanem arra, hogy ennek a hídnak korszerű, teljesítőképes, de ugyanakkor esztétikus formával való felépítése jelentette az egyik legnehezebb műszaki feladatunkat.

— Jó fél évszázad multán ugyanis — mint általában minden mérnöki alkotás — a régi Erzsébet-hidat is túlhaladták a forgalmi igények. Ezért, bármennyire is megérthető volt az a kívánság, hogy a hidat műemlékként kezeljük, nem határozhattuk el magunkat komolyan arra, hogy a régi méreteiben és formájában építsük újjá.

— A kiszélesített, jóval nagyobb átbocsátóképességű Erzsébet-híd számára műszakilag, de esztétikailag is a legjobb megoldásnak bizonyult egy modern kábel-függőhíd építése, amely vonalozásában emlékeztet a régi, szép ívű Erzsébet-hídra, de műszaki megoldásaiban, gazdaságosságában mindenben kielégíti nemcsak a ma, de a holnap igényeit is. Ugy vélem, a híd tervezőinek és építőinek, a nagymúltú magyar hidászat mai utódainak: a mérnököknek, technikusoknak és a hídmunkásoknak lelkes, több mint öt évig tartó fáradozással olyan alkotást sikerült létrehozniuk, amely nemcsak minden szempontból modern, de nemes és méltóságteljes megjelenésével éppúgy megnyeri majd a budapestiek szívét, mint a régi híd a maga korában és méltón díszíti rohamosan szépülő, szeretett fővárosunkat.

Az Erzsébet-híd megnyitásával számos viszonylatban meggyorsul az utazás, megrövidül az utazási idő és a dolgozók tízezrei jutnak mától kezdve értékes időmegtakarításhoz.

Beszéde végén a miniszter köszönetet mondott mindazoknak az építőipari, ipari és közlekedési dolgozóknak, szakembereknek, vállalatoknak és hatóságoknak, akik, illetőleg amelyek a hídépítés nagy munkájában részt vettek, azt támogatták, segítették.

Hirdesse ez a legújabb, nagyszerű műszaki létesítményünk is a békés munka diadalát, szocializmust építő népünknek az egyre szebb jövőben való törhetetlen hitét és alkotói akaratát! — mondotta befejezésül.

Budapest közönsége nevében Sarlós István, a Fővárosi Tanács vb-elnöke vette át az új Erzsébet-hidat, aki rövid beszédet mondott, majd felkérte Kádár János elvtársat, hogy a forgalom számára nyissa meg a hidat. (Nagy taps.)

Kitüntették a legkiválóbb hídépítőket

Az Erzsébet-híd avatása napjának délelőttjén a parlament kupolacsarnokában kitüntették a legkiválóbb hídépítőket, tervezőket. Az ünnepségen megjelent Fock Jenő, Gáspár Sándor, az MSZMP Politikai Bizottságának tagjai, Szurdi István, az MSZMP Központi Bizottságának titkára, Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. Horgos Gyula kohó- és gépipari miniszter, Sarlós István, a fővárosi tanács vb-elnöke.

Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke mondott beszédet.

Az ünnepi beszéd után Kisházi Ödön, az Elnöki Tanács helyettes elnöke az Erzsébet-híd tervezésénél és építésénél kifejtett kiváló munkájuk elismeréséül a Munka Érdemrend aranyfokozata kitüntetést nyújtotta át Sávoly Pálnak, az Út- és Tervező Vállalat szakaszmérnökének; Tóth Lászlónak, a Hídépítő Vállalat ács brigádvezetőjének; Massányi Károlynak, a Ganz-MÁVAG Mozdony-, Vagon- és Gépgyár Híd- és Darugyára főmérnökének; Mihály Jánosnak, a Ganz-MÁVAG Mozdony-, Vagon- és Gépgyár munkavezetőjének; Tóth Jánosnak, a Ganz-MÁVAG Mozdony-, Vagon- és Gépgyár lakatosának; Király Mihálynak, a Hídépítő Vállalat lakatos brigádvezetőjének; Horváth Zoltánnak, a Ganz-MÁVAG Mozdony-, Vagon- és Gépgyár szerelő csoportvezetőjének. A Munka Érdemrend ezüstfokozata kitüntetést húsz, a Munka Érdemrend bronzfokozata kitüntetést a hídépítésben résztvevő negyvenkilenc dolgozó, tervező kapta meg.

Az ünnepség után az Elnöki Tanács fogadást adott a kitüntetetteknek, amelyen megjelent Kádár János, az MSZMP Központi Bizottságának első titkára, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, aki baráti beszélgetést folytatott az Erzsébet-híd tervezőivel, kivitelezőivel.

Csombe zsoldosai Stanleyville-hez közelednek

Leopoldville: Csombe fehér zsoldosai, miután átkeltek a Lowa-folyón, folytatják előrenyomulásukat Stanleyville felé. A folyó mintegy 360 kilométerre van a felkelők kormányának székhelyétől. Az AP beszámolója szerint az előrenyomuló oszlop élén haladó zsoldos-különítményt Frederick van de Walle belga ezredes vezeti. Csombe támadó egységeinek fő támaszpontja a korábban elfoglalt Kindu város repülőtere, ahova a C—130-as mintájú amerikai repülőgépek szünet nélkül szállítják a lőszert, a harcikocsikat, a katonai gépkocsikat, az üzemanyagot és az élelmiszert.

A Stanleyville-i rádióban Gbenye, a felkelők kormányának elnöke Jomo Kenyatta kenyai miniszterelnökhöz, az Afrikai Egységszervezet kongói „Ad hoc" bizottságának elnökéhez intézett üzenetében közölte, hogy a Stanleyvilleben tartózkodó amerikai és belga állampolgárokat elszállították a városból arra az időre, ameddig a sorsukról folytatandó tárgyalások befejeződnek. Egyben a Stanleyville-i rádió felszólította az Afrikai Egységszervezetet, a Nemzetközi Vöröskeresztet és az ENSZ-t, küldjék el képviselőiket Stanleyville-be és a helyszínen győződjenek meg arról, hogy az amerikai és belga állampolgároknak nem történt bántódásuk. Nyugati hírügynökségek értesülése szerint mintegy ezer európai — köztük hatszáz belga állampolgár — és hatvan amerikai tartózkodik a felkelők ellenőrzése alatt álló területen.

A további sorsukról tartandó megbeszéléseknek szombaton délelőtt kellett volna megkezdődniök Nairobiban Thomas Kanza, a felkelők kormányának külügyminisztere, Jomo Kenyatta, az „Ad Hoc" bizottság elnöke, Diallo Telli, az Afrikai Egységszervezet főtitkára és William Attwood, az Egyesült Államok nairobi nagykövete részvételével. Thomas Kanza azonban még nem érkezett meg a találkozó színhelyére, ezért a tanácskozásokat egyelőre elhalasztották.

A TASZSZ nyilatkozata

Haladéktalanul véget kell vetni minden külföldi beavatkozásnak

Moszkva: A TASZSZ nyilatkozatot adott ki a Leopoldville-i Kongóban kialakult helyzetről.

Ebben rámutat, hogy figyelemre méltó az Egyesült Államok aktív szerepe a legutóbbi kongói eseményekben.

Az amerikaiak katonai szállítógépeket és — úgymond — e repülőgépek védelmére katonai személyzetet szállítottak Kongóba, majd széles körben alkalmazták a bombázógépeket és egyéb harci eszközöket a kongói hazafias erők elleni hadműveletekben.

A kibontakozott imperialista fegyveres agresszió nyíltan fenyegeti Kongó szuverenitását és függetlenségét — állapítja meg a nyilatkozat.

Kongóban az állam, a hadsereg és a rendőrség irányítása egyre inkább az európaiak, főként belgák kezébe kerül, de az amerikaiak is részt vesznek az irányításban. A portugálok pedig a szabadságért küzdő angolai nép ellen használják fel Kongó területét. Egyre nagyobb befolyásra tesz szert Kongóban Werwoerd dél-afrikai fasiszta rendszere. Leopoldville emellett a szomszédos független államok — Burundi, Zambia és a Brazaville-i Kongó — ellen irányuló provokáció és zsarolás központjává válik.

A TASZSZ nyilatkozata megállapítja, azok a nagy külföldi monopóliumok, amelyek több milliárdos hasznot vágnak zsebre Katanga, Rhodesia és a Délafrikai Köztársaság réz-, urán- és más érclelőhelyeinek kiaknázása révén — minden eszközzel gátolni igyekeznek a gyarmati országok és népek függetlenségének megadásáról szóló történelmi jelentőségű ENSZ-deklaráció gyakorlati megvalósítását Afrika déli részén. Az ilyen cselekmények veszélyeztetik az afrikai földrész békéjét és aggodalmat keltenek a békeszerető országok körében. Ugyanakkor

szöges ellentétben állnak az Egyesült Nemzetek Szervezetének alapokmányával, amely arra kötelez minden tagállamot, hogy tartózkodjék az erőszakkal való fenyegetőzéstől vagy az erőszak alkalmazásától az államok közötti kapcsolatokban.

A nyilatkozat ezután utal az Afrikai Egységszervezet Külügyminiszteri Tanácsának szeptemberben Addisz Abebában tartott rendkívüli ülésére, amely erélyesen követelte, hogy hagyjanak fel a kongói belügyekbe való beavatkozással és vonják ki kongóból a külföldi zsoldosokat. A TASZSZ nyilatkozata megállapítja, hogy a szovjet kormány maradéktalanul támogatja ezeket a jogos követeléseket.

A Szovjetunió álláspontja Kongóval kapcsolatban világos:

haladéktalanul véget kell vetni minden külföldi beavatkozásnak Kongó belügyeibe. A kongói népnek, csakúgy, mint más afrikai népnek, meg kell adni a teljes lehetőséget arra, hogy saját maga döntsön ügyeiről, hogy építhesse független nemzeti államát.

A Szovjetunió erélyesen elítéli az intervenciósok kongói akcióit és feltétlenül helyesli az afrikai államoknak azt a törekvését, hogy felszámolják az Afrika szívében kialakított veszélyes feszültségi gócot — fejeződik be a TASZSZ nyilatkozata.

Hétfőn és kedden

békekölcsön-sorsolás

Az Országos Takarékpénztár november 23-án és 24-én rendezi az idei utolsó békekölcsön-sorsolásokat. Ezuttal a 2., a 3. és a 4. békekölcsön 1964. második félévi húzásait tartják.

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság Nádor utcai székházában hétfőn délután 13 órakor kezdődő húzáson a 2. békekölcsönt sorsolják, 100 200 kötvényre 29.2 millió forintot. Kedden délelőtt 10 órakor kezdődnek a sorsolások. Először a 3. békekölcsön 35 000 kötvényére 95,7 millió forintot, majd a 4. békekölcsön 218 000 kötvényére 34.1 millió forintot sorsolnak ki.

A kétnapos húzáson a három békekölcsönből összesen 675 200 kötvényre 119 millió forintot sorsolnak ki nyereményben és törlesztés formájában.

A Magyar Szó helyettes főszerkesztője Pécsett

Mucsi József elvtárs, az újvidéki Magyar Szó című napilap helyettes főszerkesztője, a két ország újságíró szövetségeinek megállapodása alapján, a Dunántúli Napló szerkesztőségének vendégeként tíz napos tanulmányútra Pécsre látogatott. Újságíró vendégünk elsősorban a mezőgazdasági üzemek, mezőgazdasági tanintézetek és kutatóintézetek munkáját, életét tanulmányozza.

— **Bányamentőket búcsúztattak** és jutalmaztak meg szombaton este a Puskin Művelődési Házban. A családi esttel egybekötött ünnepségen részt vett Pataki Mihály, a tröszt igazgatója is.

Megkezdték az OTP-kölcsönök folyósítását a jövő évi építkezésekhez

Évről-évre növekszik a építési kölcsönök iránti érdeklődés. A példák tanúsága szerint az állam egyre hathatósabb anyagi támogatást nyújt az építtetőknek az OTP-n keresztül. Baranyában 1955-ben 12,3 millió forinttal járult hozzá kölcsönfolyósítás formájában az OTP az egyéni lakásépítkezésekhez. 1960-ban már 18,5 millió forintot tett ki a hasonló célból biztosított kölcsön, ebben az évben pedig 60,5 millió forinttal segítette az OTP az egyéni lakásépítkezéseket.

Az építési kölcsönkérelmek átvétele és a kölcsönök engedélyezése szüntelenül folyik. Sőt az OTP a Dunántúli Naplóban nemrég megjelent TÜZÉP-javaslatnak megfelelően lehetővé fogja tenni az építési kölcsönök felvételét azok számára is, akik csak a tavasszal szándékoznak megkezdeni az építkezést. Így az építtetők a téli hónapokat felhasználhatják az építési anyagok beszerzésére és időben hozzájuthatnak azokhoz az anyagokhoz, amelyekre tavasszal szükségük lesz.

Az OTP felhívással fordult az építtetni szándékozókhoz, hogy építési kölcsön kérelmüket — amennyiben a szükséges előfeltételekkel rendelkeznek — lehetőleg még ebben az évben nyújtsák be a területileg illetékes OTP-fióknál, ahol részletes felvilágosítást is kaphatnak.

Nincs ötös

A Sportfogadási és Lottóigazgatóság tájékoztatása szerint a 47. játékhéten nem végleges megállapítás szerint öttalálatos szelvény nem volt. Négy találatot 66 fogadó ért el, nyereményük egyenként 64 445 forint. Három találatot 5560 fogadó ért el, nyereményük egyenként 382 forint. — Két találatot 146 935 fogadó ért el, nyereményük egyenként 14 forint 40 fillér.

Tanulmányút gyakorlati munkával

Alig két hónapja kezdte meg a működését a Sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum gépész szaka és máris széleskörű nemzetközi kapcsolat kiépítésén fáradozik az intézet. Nem a kirándulás jellegű kapcsolatokat keresik, hanem a hallgatók szakmai továbbképzése érdekében próbálkoznak a külföldi testvérintézetekkel megegyezni diákcserékben. Így a napokban már két levél is érkezett a sellyei tanintézetbe a Német Demokratikus Köztársaságból Stadtroda városából, Gera megyéből, amelyben elfogadják az ajánlatot és szívesen kötnek csere-egyezményt a baranyai intézettel.

A német iskola vezetői megértették a sellyeiek elképzelését és felsorolják azokat a lehetőségeket, amelyek a magyar hallgatók gyakorlati továbbképzését biztosítják az NDK-ban honos mezőgazdasági erő- és munkagépeken, termelő és javító vállalatoknál. Hasonló lehetőségeket kérnek a sellyeiektől is saját diákjaik számára.

A másik kapcsolat most van kialakulóban és Újvidék hasonló oktatási intézményében szeretnének megismerkedni az oktató és nevelő munkával, a hallgatók gyakorlati képzésével. A külföldi és a hazai tapasztalatcserék és tanulmányutak lebonyolítására a Sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum a tavaszon egy autóbuszt is kap.

A Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal új kiadványai

Megjelentek a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal új kiadványai Siklósról, Harkányról és Sellyéről. A legújabb leporellók abban térnek el az eddigiektől, hogy színes nyomdatechnikával készültek és az eddigi négy helyett hat nyelven ismertetik megyénk legszebb helyeit egyenként 5000—5000 példányban. Kár, hogy a kiadványokon nem tüntették fel a grafikusművészek és a művészi fotók készítőinek nevét.

Ebben az évben újabb kiadványokkal jelentkezik még a Baranya megyei Idegenforgalmi Hivatal. Rövidesen megjelenik a Baranyai idegenforgalmi tájékoztató és nyomdában van már Abaliget színes leporellója, valamint Baranya képes térképe is. Tekintettel az idén itt járt csehszlovák és lengyel turisták nagy számára, jövőre már cseh és lengyel nyelvű tájékoztatót is adnak ki, a meglévőkben pedig pótlólag elhelyezik a cseh, illetve a lengyel nyelvű ismertető szövegeket.

A televízió műsora

november 22-én, vasárnap:

9.03: Iskola-tv. Kémia, az ált. gimn. esti és levelező tagozatának I. oszt. számára. 9.39: Az iskola-tv jövő heti műsorának ismertetése. 9.40: Angol nyelv kezdőknek (ism.). 10.00: Hétmérföldes kamera. Uttörőhíradó. 10.15: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat. 10.40: Gyorsabban, messzebbre, magasabbra. Magyar kisfilm. 11.00: A nyitánytól az oratóriumig. A Televízió hangversenysorozata. (II. Concertek.) A Magyar Állami Hangversenyzenekart Lukács Miklós vezényli. 13.29: A Magyar Hirdető műsora. 13.40: Jugoszlávia—Szovjetunió labdarúgómérkőzés közvetítése Belgrádból. 15.30: Szellemi olimpia. Elődöntő I. rész. — 15.50: Magyarország—Kínai Népköztársaság női és férfi tornaviadal közvetítése a Sportcsarnokból. 18.00: Szellemi olimpia. Elődöntő II. rész. — 19.00: „De szeretnék hajnalcsillag lenni". Népi muzsika, népdalok, népi táncok. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Szellemi olimpia. Elődöntő III. rész. 20.20: Világhírű rendezők... Macbeth. Magyarul beszélő angol film. Bevezetőt mond: Nemeskürty István. 22.00: Telesport. 22.25: Tv-híradó — 2. kiadás. 22.45: Szellemi olimpia. Elődöntő IV. rész.

HÍREK

NOVEMBER 22 VASÁRNAP — Cecília napja. A Nap kél: 6.58, nyugszik: 16.01 órakor. A Hold kél: 18.37, nyugszik: 10.13 órakor.

Hetvenöt éve, 1889. november 22-én halt meg Pesty Frigyes történettudós és publicista. A szabadságharc idején hivatalt vált, ezért Világos után Törökországba menekült. Hamis amnesztia-igéretnek hitelt adva hazatért. Elfogták és az Ujépületbe zárták. 1858-ban megindította Temesvárott a Delejtű című ismeretterjesztő hetilapot. A katonai hatóság szüntelenül zaklatta, a lapot több ízben elkobozta és őt magát újból fogságba vetette. 1864-től a történetirásnak szentelte munkásságát. Az ő kezdeményezésére alakult meg 1867-ben a Magyar Történelmi Társulat. Engedélyt kapott az ország valamennyi nyilvános levéltárának átvizsgálására. Sokrétű kutatómunkát végzett a bécsi császári titkos levéltárban, az udvari kamarai, az udvari kancellári, a belügyi, valamint a vatikáni levéltárakban. Roppant terjedelmű és rendkívül becses okiratmásolat-gyűjteményt állított össze. Rengeteg tanulmányt, cikket írt és önálló kötetben kiadott számos történeti feldolgozást.

20 ÉVE, 1944. november 22-én felszabadult Egerszólát, Gyöngyösoroszi, Gyöngyöstarján, Nagyréde, Hévízgyörk. — Budapesten letartóztatták a Magyar Nemzeti Felkelés Felszabadító Bizottságának katonai vezérkarát. — 1944. november 23-án felszabadult Tokaj, Tarcal.

— **Ünnepi nőtanácsülést tart** Pécs felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából november 25-én délután 5 órai kezdettel Széchenyi tér 17. szám alatti helyiségében a városi Nőtanács. Ünnepi beszédet mond Szentistványi Gyuláné, az MSZMP városi Bizottságának osztályvezetője.

— **Mecseknádasdon** november 29-én, a község felszabadulásának évfordulóján kultúrműsort rendeznek, melyen budapesti énekkar is szerepel.

— **Széles, salakos gyalogjárót** létesítettek Lovászhetény és Pusztakisfalu között társadalmi munkában. Az új út mintegy három kilométer hosszú, motorkerékpár-közlekedésre is alkalmas.

— **Ujabb utcai szeméttartókat** szereltet fel a II. kerületi tanács 1965-ben. Erre a célra 40 ezer forintot használnak fel a községfejlesztési alapból. Ugyancsak KÖFA-alapból padokat vásárolnak és utcanévjelző táblákat készíttetnek, összesen 70 ezer forint értékben.

— **Kincses József**, a Pécsi Zeneművészeti Szakiskola tanára a KISZ VI. kongresszusa tiszteletére „Békét" címmel táncjátékot komponált.

— **Körzeti orvosi** rendelőt és orvoslakást adtak át rendeltetésének Felsőszentmárton ban. Az építkezés 510 ezer forintba került.

— **917 négyzetméter** betonjárda készült el Villányban. A helyszínen öntött járda költségeinek több mint 10 százalékát társadalmi munkával biztosították a villányiak.

— **A Sellyei Építő Kisz** gyógyszertár és állatorvosi lakás építését kezdi meg 1965-ben Kémesen. A beruházásokra 670 ezer forintot fordít a kémesi tanács.

— **„Házi olvasmányok elemzése"** címmel könyvet írtak a Pedagógiai Főiskola gyakorló iskolájának tanárai. A tanulmánykötet, mely szülőknek és pedagógusoknak egyaránt hasznos útmutatást ad a gyermekek olvasmányainak helyes kiválasztásához, Kolta Ferenc főiskolai docens szerkesztésében készült.

— **A pécsi városi katolikus** plébániák újonnan kinevezett vezetői állami esküt tettek a városi tanács vb-elnökénél. Az eskütétel után Kőrösi Lajos vb-elnök fogadta az esküt tevő plébánosokat és az eskütétel alkalmával vendégként megjelent római katolikus papokat. A fogadás szívélyes légkörben zajlott le.

Kettős pantomim

A teremben elcsendesedik a zsibongás, s világítók bekapcsolják a reflektorokat. Folytatódik az előadás. A színfalakat helyettesítő szürke függönyök mögül belép egy ember a feleségével. Üres kézzel jönnek, zajtalanul, s mégis: a nézők előtt megelevenedik a pályaudvarok jól ismert zaja, a búcsúzás, szinte érzik karjukban a böröndök súlyát, s még a kerekek csattogását is hallani vélik, mikor a képzeletbeli vonat elindul...

Az ember kihajol az ablakon. A tájat nézi, a suhanó őrházakat. Egyszer lassít a vonat, aztán meg gyorsít; az utas zötyög, rázkódik, s mikor végre akad egy cimbora, kártyázni kezd.

S a teremben még mindig csend van: egyetlen szó sem hallatszik a színpadról, csak a kezek beszélnek, az ujjak, a finoman formált mozdulatok.

A Siketek és Nagyothallók Pécsi Csoportjának klubtermében a Nyári emlék című pantomim előadása folyik. A darab szerzője és rendezője, Simon Antal hosszú estéket töltött a parányi színpad előtt, míg a próbák során ilyen beszédessé formálta a mozdulatokat. A pantomim-együttes szombat esti műsorában két darab szerepelt: Koós Lajos Pécsi utcák című etüdje és a Nyári emlék című fantázia, mely egy nyaralás, egy szerelem és egy csalódás meséjét mondta el.

A zsúfolt nézőtéren néha felnevetnek, aztán meg komorrá merevednek az arcok, s talán csak Varjas József, a helyi csoport vezetője tudja, milyen boldogságot jelent ez a szereplőknek, s azoknak is, akik bár nem játszanak, ott voltak minden próbán, minden este, mert ez a bemutató szívügye volt a csoportban mindenkinek.

— Tulajdonképpen ez nem is játék — mondja Varjas József súgva, s aztán magyarázólag hozzáteszi: — Inkább beszélgetés, különös, megható beszélgetés... Azt mondják el, amiről álmodnak, s ehhez a színpad és a pantomim csak eszköz, hogy megértsük egymást...

Izzanak a reflektorok, s a fényben szinte óriássá nőnek a színpadi árnyak. Vajon talán a csend teszi ezt is? Még a lélegzetnek sincs súlya, zajtalan minden mozdulat, cipő helyett fekete zoknit viselnek a szereplők.

Az ember áll a tőparton, várja a lányt, akit szeret. És mesél: a szemével, az arcával, az ujjaival — s a nézőtéren mindenki érti... Valaki felsóhajt, mások meg előrehajolnak, hogy jobban lássák, amint megérkezik a lány. Valami különös háló szövődött a teremben, mindenki a szereplőkhöz tartozik egy kicsit, s mikor azok ketten elindulnak a vízhez, mindenki aggódik és örül, hogy hajóra szállnak és átkelnek a tavon...

Békés Sándor

Megnyílt Gádor Emil kiállítása

Óbudai házak, fák, udvarok, dunántúli lankák bokrainak rengetegféle zöldje, zsúfolt, vízszagot árasztó rotterdami kikötő, napraforgók előtt barnálló, mégis napsütést sugárzó női arc, a lipcsei Tamás-templom, Koppenhága...

Zöldek, barnák, szürkék, sötétsárgák hangulatos találkozásai, melyekből egyszer-egyszer vidám, logobó piros folt ugrik elő. Egy képnek ez is a címe: *Piros vonat a Tátrában*, sötét fenyők haragoszöld tüske-sora, s hatalmas hegyek között apró piros vonat szalad. Világítanak a *Nagymarosi házak* jókedvű, piros kapui is. Az *Alacsony-Tátra* hegyei közt is felvillan egy piros háztető. És a legérdekesebb: a *Balti-öböl partján*. Barna és szürke itt minden, a föld és a sötét víz, sőt, az ég is, meg a kopár, lombtalan faóriás, amelynek pucér karjai átfogják az egész képet. Életre-halálramenő küzdelem a vízzel? A szikkadt-szívós fa erős ágain két váratlan piros folt fut végig, feloldva s egyben kihangsúlyozva ezt a feszültséget — mintha maga az élet integetne cinkosan, ezen a sötét és izgalmas tájon...

— 1961-ben jártam Leningrádban — meséli Gádor Emil, a festő, a kép felé tekintve. Ott készítettem a vázlatot, majd 62-ben elkezdtem festeni ezt a képet, de csak most lett kész. Előfordul viszont, hogy a helyszínen félkészre festem a képet, mint a Koppenhága házait is.

A Képcsarnokban szombaton nyitotta meg Gábriel József a városi tanács művelődésügyi osztályának vezetője Gádor Emil kiállítását. A festő pécsi születésű, 1945-től 1958-ig itt élt, tanított, rajzolt, festett — itt bontakozott ki. Most Pestről hozta le ezt a külön erre a célra összeállított anyagot. Igaz, pécsi-baranyai vonatkozású nincsen a képek között, csak egy: ormótlan alakú, vidám busók ácsorognak a vásznon.

— A busójárással sokat foglalkoztam, s foglalkozom még most is. Ez a kép is tulajdonképpen egy freskó-vázlat.

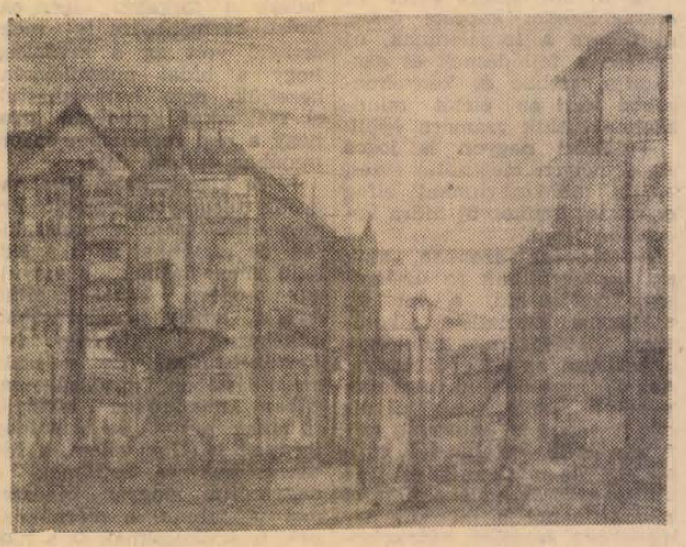
Gyakran sikerül Pécsre látogatnia?

— Nem túlságosan gyakran. Mióta elmentem, rengeteget dolgozom, a Műcsarnokban van állásom, csepeli munkásszakkört vezetek és sokat utazom.

Merre járt külföldön?

— Még a háború előtt voltam Olaszországban és Jugoszláviában. Azóta a NDK-ban, Csehszlovákiában, Szovjetunióban, Dániában, Svédországban, Ausztriában, Hollandiában. Sajnos, az utóbbi helyeken csak rövid időt tölthettem.

Azt is nagyrészt rajzolással?

A képen: a művész Koppenhága című alkotása.

— Igen. Sose viszek magammal fényképezőgépet, sose fotografálok, csak vázlatokat készítek. Dániában a képeslapokat is, amiket hazaküldtem, magam rajzoltam. Temérdek a feldolgozásra váró vázlatom, befejezésre váró képem otthon. Óbuda határában. Mindig élmény után festek, mostanában nem is keveset, 1957 óta több mint 300 képem került a Képcsarnokon keresztül az ország különböző helyeire.

Ezekután nem is csoda, ha ritkán jut ideje szülővárosára...

— Igyekszem azért, hogy több időm jusson. Ezt a kiállítást is az utolsó három év termékeiből válogattom összse Pécsnek. Talán egyszer eljutok a mecseknádasdi művésztelepre is.

Az igazsághoz az is hozzátartozik, amit a nyitó beszédben hallhatott az ünnepélyes megnyitás szépszámú közönsége: Gádor Emil, aki itt született, itt vált festővé, ma is ezer szállal kötődik a városhoz. Kiállításai, a Nádor kávéházat díszítő s Pécs tájait ábrázoló finom festményei, sok baranyai és pécsi jelenet művei mellett bizonyítják ezt időről-időre való visszatérései.

S a város szeretettel fogadja mindig, mint ezt a kiállítását is, amelyet máris sokan megnéztek, s a két hét alatt bizonyára mégtöbben felkeresnek majd.

H. E.

Őrségváltás a laktanyákban

Ezekben a napokban „őrségváltás" van a laktanyákban. Elbúcsúznak azok a katonák, akik eleget tettek hazafias kötelességüknek és két év alatt elsajátították azokat a katonai ismereteket, amelyek szükségesek a haza fegyveres védelmére. Ugyanakkor átveszik helyüket az újoncok. A leszerelésről, a katonai kiképzésről, a fiatalok életéről és munkájáról a hadseregben, a bevonulók fogadtatásáról beszélgettünk *Asztalos László* őrnagy elvtárssal, a Pécsett állomásozó alakulat politikai helyettesével.

Magasszínvonalú katonai kiképzés

— Milyen katonai és politikai képzést kaptak két év alatt a most leszerelő katonák?

— Évről évre visszatérő esemény, hogy búcsúztatjuk a leszerelő katonákat és fogadjuk az újonnan bevonuló fiatalokat. Bár az esemény ismétlődik, mégsem ugyanaz, mert a társadalomban napról napra végbemenő változások tapasztalhatók a bevonulásnál, a fiatalok gondolkodásában, magatartásában, a társadalmi rendszerhez való viszonyában. Elenyésző már azoknak a fiataloknak a száma, akik nem végezték el a nyolc általánost. Döntő többségük szakmával rendelkezik és legtöbbje már nem faluról, hanem városból és ipari üzemekből jön hozzánk. Mindez megkönnyíti a hadsereg parancsnoki karának munkáját, hiszen öntudatosabb, fegyelmezettebb és képzettebb fiatalokkal kell elsajátíttatni a katonai ismereteket.

— A kétéves katonai szolgálat alatt harcosaink megismerkednek a társadalom, az osztály és osztályharc alapvető kérdéseivel, a szocialista társadalom építésének gazdasági, politikai és más feladataival. A mai imperializmus igazi arculatáról és a kommunista társadalom felépítésének különböző kérdéseiről tartunk számukra előadásokat. Elmondhatjuk, hogy mire katonáink leszerelnek, jól eligazodnak napjaink gazdasági és politikai kérdéseiben.

— A katonai kiképzés magasfokú szakismereteket nyújt, mivel katonáink a legkorszerűbb fegyverekkel és felszereléssel ismerkednek meg, mint amilyen a nagyszámú automatafegyver, a gép- és harcjárművek, az elektronika, a híradástechnika. A fent felsorolt sokféle harceszköz és haditechnika megköveteli, hogy olyan fiatalokat kapjunk a civil életből, akik tisztában vannak az automatika és a gépek alapelemeivel.

— Bármennyire is sok szakember vonul be a hadseregbe, nagyszámú haditechnika megköveteli újabb szakemberek képzését az egységeknél. Így például gépjárművezetőket képezünk ki saját tanfolyamainkon, akik többféle jármű vezetéséből szereznek szakmásított jogosítványt. De képezünk ki motorszerelőket, fegyvertechnikusokat, híradó szakembereket vagy figyelembe véve a mezőgazdaság szakember szükségletét, rendszeresen képezünk ki traktorvezetőket. Céltudatosan törekszünk arra, hogy elsősorban azok szerezzenek a hadseregben új szakmát, akik szakmai ismeretek nélkül vonultak be. A bevonultaknak mintegy 20—25 százaléka szerez új ismereteket, amelyeket a civil életben hasznosíthat.

Fegyelmezettek, fejlettebbek a mai fiatalok

— Jelentkezhetnek-e a vállalatok és szervek leszerelés idején új szakemberekért?

— Évről évre mind több azoknak a vállalatoknak a száma, melyek toborzásra jönnek a laktanyába. Megemlíthetném az Ércbánya Vállalatot, ahova villanyszerelőket, motorszerelőket és villamossági s[illegible]hereket, — de eljöttek a Pécsi Szénbányászati Tröszttől is, valamint a Pécsi Állami Gazdaságtól is, ahova traktorosok, gépkocsivezetők és motorszerelők mentek a leszerelés után. Sajnos, az a tapasztalatunk, hogy csupán azok a fiatalok mennek vissza a mezőgazdaságba, akik olyan szakmát szereztek, amit csak falun tudnak hasznosítani, mint például a traktorosok.

— Mi a véleménye a mai ifjúságról, magaviseletéről, politikai állásfoglalásáról, fizikai állóképességéről?

— A mai fiatalság nem azonos az öt-tíz év előttivel. Sokkal fejlettebb, öntudatosabb, fegyelmezettebb és képzettebb. Vagyis alapvetően minden eddigi ifjúságnál sokkal értékesebb. Könnyebb velük dolgozni, hamarabb megértik a nehézségeket és így úrrá tudnak azon lenni. Nagyobb az érdeklődési körük. A szélesebb látókörre való törekvés megkönnyíti a civil élettől elvont feladatok megoldását. Egy példát is említhetnék erre. A leszerelők körében közvéleménykutatást végeztünk. Arra a kérdésre, hogy a két esztendő alatt mi volt a legszebb, a legmaradandóbb élménye, kilencven százalékban azt válaszolták: a nagygyakorlat. Pedig ezek a nagygyakorlatok több napon keresztül — éjszaka és nappal megszakítás nélkül — terhelték a katonákat. Rendkívül nehéz terepen és rossz időjárási viszonyok között. Azon bizony még az is előfordult, hogy egy napig az élelem sem jutott el hozzájuk.

— A fizikai állóképességre, a magasfokú testkultúrára mi sem jellemzőbb, mint a Pécsi Tanárképző Főiskola végzős hallgatóinak kétnapos látogatása egységünknél. Éppen a leszerelés előtti hetekben jártak nálunk. Megnézték a katonák életét, a foglalkozásokat és véleményük szerint is „a katonai kiképzés egységünknél szellemileg és fizikailag kiegyensúlyozott", de említhetném azt is, hogy elcsodálkoztak azon, milyen magas fokon tudnak bánni katonáink a különböző tornaszerekkel. Vagy említhetem a súlygyarapodást, átlagosan 9—10 kilót szed magára két év alatt a fiatal szervezet, ami akkor tűnik ki legjobban, amikor leszerelés napján újra felveszik a régi, most már kinőtt civil ruhát. De nemcsak súlyban gyarapodnak, hanem két-három centivel magasabbak is a katonaviselt fiatalok, éppen a rendszeres élet következtében azoknál, akik nem töltötték le katonaévüket.

— Ehhez a kérdéshez még azt szeretném elmondani, hogy a mai fiatalság nagyon őszinte, szereti az igazságot, szereti, ha parancsnoka megmutatja számára a dolgok értelmét, a feladatok célját, akkor nincs előttük olyan feladat, amit meg ne oldánának sikeresen.

Szívesen vesszük látogatásukat

— Milyen tapasztalatokat szereztek a mostani leszerelésnél?

— Annak ellenére, hogy a fiataloknak nem élethivatásuk a katonaság, mégis minden évben, így leszereléskor fájó szívvel búcsúznak el parancsnokaiktól, elvtársaiktól, a két esztendeig megszokott laktanyától. Ezt személyesen is tapasztaltam, amikor a pécsi főpályaudvaron elbúcsúztunk a leszerelőktől. Beszélgetéseink során elmondották a fiatalok, hogy ezt a két évet nem tartják kiesett, hiábavaló időnek életükben, hanem ellenkezőleg, tudásban, gondolkodásban gyarapodtak és tudatosabb építői lesznek az országnak, szocialista rendszerünknek.

— A régi bevonulások és leszerelések elmaradhatatlan kelléke volt a hosszú pántlika, a boros üveg és a zajongás. Most, valószínűleg a pécsiek észre sem vették az őrségváltást laktanyáinkban. A búcsú nemcsak nekik volt nehéz, a parancsnokoknak is, akik számítanak arra, hogy a katonáik a civil életben is becsülettel megállják helyüket. Ha a laktanya felé járnak, szívesen vesszük, ha meglátogatják azt az alakulatot, amelyiknek annyi sok dicsőséget szereztek a két év alatt. Mi keresni fogjuk őket, így például jövőre összehívjuk azokat a harcosokat, akik a pécsi egység fennállása óta bekerültek az alakulat dicsőségkönyvébe.

Áramszünet

— Áramszünet lesz november 23—28-ig 7—17 óráig hálózatátszerelés miatt a Buzsáki és Karancs utcákban. — Áramszünet lesz november 23—28-ig 7—17 óráig hálózatépítés miatt Szabolcsbánya-telepen és a Tolbuhin úton Szt. Margit utcától fölfelé egész végig. — Áramszünet lesz november 23-án 7—17 óráig kábelszerelés miatt Felsőmalom utcában 2—24. számig.

ITT A FAÜLTETÉS IDEJE

Vermelik a kiültetésre szánt fákat és díszcserjéket a Pécsi Kertészeti és Parképítő Vállalatnál. Az elmúlt héten tízezer csemetét kaptak és ezeket folyamatosan kiültetik, míg az időjárás engedi.

A Minőségvizsgáló Intézetben

Mit bír el a panel? — Miért rosszak a műanyag padlók?

Eldugott utca a belváros kellős közepén a Székesfehérvár utca. Az iskolák nevét jelző táblák között olvasható: Építőipari Minőségvizsgáló Intézet Pécsi Fiókja. Sokat sejtet e komoly cím, s elcsodálkozik az ember, amikor a diákok öltözői között kicsiny irodához vezetik. A szobában (kölcsön kapták a technikumtól) körülbelül öt íróasztal, szekrények, székek...

— Jó helyen kopogtatott! — néz fel asztalától Wunderlich József, az intézet fiókjának vezetője —. *Ez a mi hivatalos helyiségünk.*

Az intézet hatásköre négy megyére — Zala, Somogy, Baranya és Tolna — terjed ki. Legfontosabb feladata, hogy az építőanyagok és az épületszerkezetek vizsgálata során megállapítsa azok minőségi jellemzőit és ezzel segítséget nyújtson az építőiparnak.

— Ezenkívül jelentős segítséget nyújtunk az oktatási intézményeknek — mondja Wunderlihc József —. *Vizsgálatokat végzünk és mutatunk be a tanulók bevonásával, bemutatjuk az új építőanyagokat, az új eljárásokat, előadásokat tartunk, filmeket vetítünk. Persze, szűkös elhelyezésünk bizonyos korlátokat szab.*

— Csak ez a helyiségük van?

— Van egy műhelyünk is a STAZA-üzemnél, egy vizsgáló állomásunk, ahol a STAZA termékeit minősítjük. Elsősorban a panelfalak szilárdságát vizsgáljuk. Érdekességként említeném meg, hogy jövőre faltörőgépet kapunk, amelyet a budapesti Műszaki Egyetemen szerkesztettek. Egyedülálló szerkezet, s nagy könnyebbséget jelent majd a szilárdságméréseknél.

— Eddig hogyan mértek szilárdságot?

— A panelfalakat fekvő helyzetben terheltük, ismert súlyt raktunk a falra daru segítségével. Körülbelül hat óráig eltartott egy vizsgálat. Az új gép előnye, hogy nem fekvő helyzetben lesz a fal, hanem függőlegesen és a törést is úgy végezzük, tehát a fal természetes helyzetét láthatjuk vizsgálat közben.

— Hágy kiló alatt törik el a panelfal?

— A STAZA-panel körülbelül 12 000 kilogramm terhelésnél törik. Ez főfalra értendő, amely 30 centiméter vastagságú. Természetesen attól is függ, hogy az épületek alsó szintjeinél beépítésre kerülő falról van-e szó vagy a felső falakéról. Az alsó falaknak nagyobb teherbírásúaknak kell lenniük, hisz tartják a felsőbb szinteket.

— A falvastagság nem változik?

— Nem, csak az anyag minősége, tehát szilárdsága. Nemrégiben az intézet központjából jártak Pécsett és a panelházak hangszigetelését és rezgését vizsgálták. Az eredmény: tűrhető.

— Önök milyen vizsgálatokat végeztek a panelházaknál?

— Csupán adatgyűjtés szempontjából végeztünk padlóvizsgálatokat. Azt az okot kerestük, amely a legtöbb hiba forrása.

— S melyik volt az?

— A legnagyobb hiba, hogy az aljzat beton egyenetlen. Arra rálépni nem volna szabad elkészülte után. De sajnos, nem így történik a gyakorlatban. A kőművesek elvégzik a terítést, elsimítják az aljzatot, de még meg sem köt rendesen, járkálnak rajta. Ezenkívül a műanyag padló ragasztása előtt nem tisztítják le megfelelően az aljzatot, itt-ott poros marad. Ezek mind problémák és minőségrontó tényezők...

— S a tégla? Mert a panelfal mégiscsak új dolog, a műanyag padló is az, ellenben legalább annyi panaszt szoktunk hallani a téglára, mészre, cserépre.

— Ilyen vizsgálatokat is rendszeresen végzünk. Legutóbb egy Zala megyei téglagyárban jártunk, téglákat minősítettünk.

— Ez hogyan történik?

— A gyárnak például tízezer téglája van kiégetve. Mi különböző helyekről 200 darabot válogatunk össze szúrópróba alapján. Ezeket vizsgáljuk: az első fázis a csengetés. Kalapáccsal ütögetjük és a csengés alapján osztályozzuk. Például az említett esetben a szép, tiszta csengő hang alapján az első csoportba 56 került, közepes csengése volt 52, míg 88 repedt, tompa hangot adott, 4 darabot nem csengettünk, mert törött volt.

— A csengésből mire lehet következtetni?

— A tégla kiégetésére és a szilárdságra. A jó csengésű tégla általában minden téren kifogástalan. Ezután 10 téglát ketté fűrészelünk, majd cementhabarccsal összeragasztjuk. Amikor jól megkötött, akkor eltörjük. Így mérjük a szilárdságot. Négy téglát főző próbának is alávetünk, ugyanis a tégla agyagába kavicsok kerülnek, illetve kerülhetnek, de főzés közben a mész oldódik és a tégla elreped. Az ilyen téglát harmadosztályúra minősítjük.

— Fel lehet azért használni építkezésre?

— Az igénytelenebb helyeken, például válaszfalakhoz, de szerkezeti falat már nem szabad belőle építeni. Végül hadd említsem meg a tégla fagyasztási vizsgálatát. Ennek a lényege, hogy megállapítsuk, meddig áll ellen a vakolatlan téglafal az időjárás behatásainak. A téglát —18 és —[illegible] Celsius fokon hűtjük, majd meleg vízbe mártjuk, ezt huszonötször megismételjük.

Végül mégis abban maradunk, hogy jelenleg örül az ember, ha egyáltalán kap téglát, s nem bogaraskodik a minőséget illetően.

Külön területe, illetve feladata az intézetnek, hogy a vállalatok között felmerült vitában szakvéleményt adjon. Most a szekszárdi mérőműszergyárnál felmerült problémákat vizsgálják. De néha magánemberek is felkeresik az intézetet. Legutóbb egy pécsi ember panaszkodott, hogy a TÜZÉP-nél vásárolt cserép kipattogott, mészkukacos lett. Az intézet munkatársai megvizsgálták a kérdéses cserepeket, s megállapították: igaza van a panaszosnak. Egy Győr melletti téglagyár terméke volt a hibás áru. A vásárlót kártalanították.

G. I.

A példamutatásért

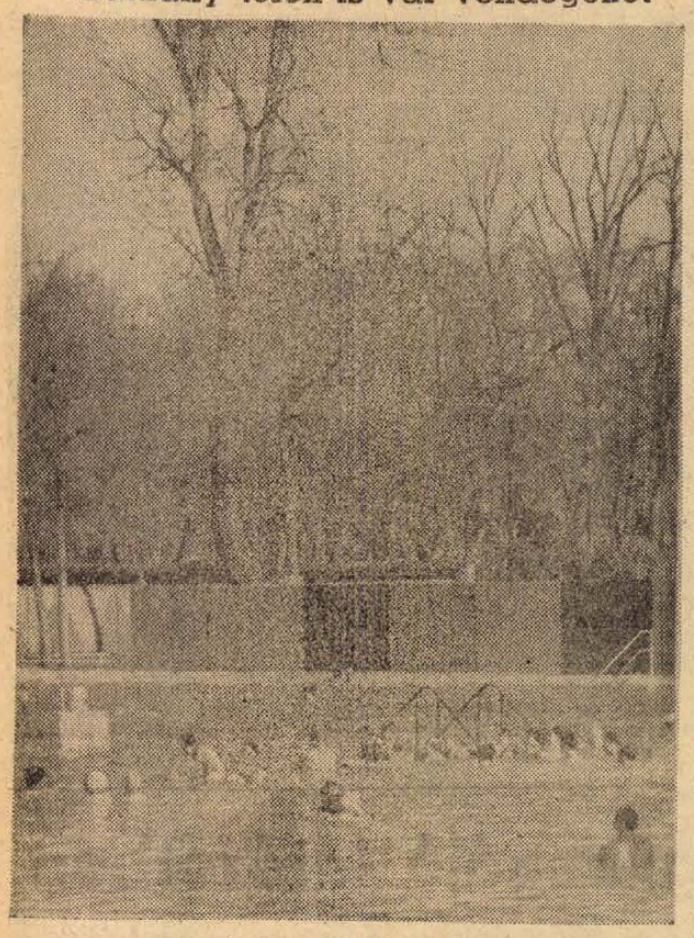
Éjjel egy órakor mintha kettenyílt volna az ég. Másodpercenként vakító fényességgel cikáztak a villámok, s az eső vastag cseppekben pillanatok alatt mindent eláztatott. Vérbeli nyári zivatar keletkezett, olyan, amit a meteorológiai intézetek úgy jegyeznek, hogy századonként egyszer fordul elő. Nyár közepén történt ez, az NDK-ban, a szász-Svájc hegyei között Markersbach és Hellendorf felett. A cseh határ menti két falu között folyik az Elbsandsteingebirge névtelen, máskor mindig szelíd hegyipatakja. Most azonban mintha szökőár zúdult volna a falura. A hirtelen esett rengeteg csapadéknak szűknek bizonyult a sekély meder és a sebes sodrással kiáradó víz hihetetlen gyorsasággal méteresre duzzadt a markersbachi házak között. Mindent elvitt, ami mozdítható volt, fél kilométeren keresztül görgetett egy hét tonnás teherautót, tutajba gyűjtötte a hatalmas fenyőrönköket.

A bólyi földművesszövetkezet boltvezetője, Bíró József töltötte szabadságát ottélő szüleinél. Az égzengésre ő is azonnal felébredt a falu lakóival együtt. Sokan a felsőbb emeletekre, tetőkre menekültek, a férfiak pedig vállig érő árban igyekeztek menteni, ami menthető. Kötelekkel a derekukon tudtak csak megállni a nagyerejű sodrásban és házról-házra járva mentették a jószágokat, ingóságokat száraz, veszélytelen helyre. Hajnalra elállt a felhőszakadás és Bíró József is levetette ronggyá ázott ruháját, de a küzdelem még nem ér véget. A katasztrófa után egy faluvégi háznak csak az alapja maradt meg, az utak száz méteres részeken egyszerűen eltűntek, megbénult a közlekedés. Hidakat, átkelőket kellett építeni. Bíró József éjt nappallá téve dolgozott a falubeliekkel és a segítségül érkezett cseh katonákkal. Egy hét múlva már csak a cölöphidak, a frissen feltöltött utak jelezték a rendkívüli éjszaka nyomait. A nyaralásból ilymódon kevés pihenés jutott Bíró Józsefnek. Szüleivel is csak akkor találkozott, amikor késő este hazatért.

A markersbachiak nem feledkeztek meg Bíró József önzetlen, példás segítőkészségéről, önfeláldozó munkájáról. Javaslatukra az NDK kormánya magas kitüntetésben részesítette őt. Pénteken este megható ünnepségen vette át Mohácson Novics János elvtárs, a megyei pártbizottság titkárának és Czégény József elvtárs, a megyei pártbizottság mezőgazdasági osztályának vezetője jelenlétében kitüntetését Siegfried Hienzsch elvtárstól, az NDK nagykövetségének tanácsosától. A „Természeti csapások elleni példamutató küzdelemért" érem és oklevél mellé értékes ajándékokat is kapott Bíró József hősies helytállásáért.

A képen: Novics János elvtárs (balról) meleg szavakkal üdvözli a kitüntetés átvétele után Bíró Józsefet. Középen Siegfried Hi[illegible]h.

Harkány télen is vár vendégeket

Harkányban színes műanyag-kerítéssel vették körül a télen is üzemelő régi medencét. Hétfőn megkezdték a medence fedett részének szerelését. A fedett rész idén színes, áttetsző műanyaghullámlemez tetőt kap.

Kevés szenzációs bűncselekmény fordul elő Pécsett

Apróbb lopások adják a legtöbb munkát — Rendet teremtenek a parkírozás körül – Több csavargót kitiltottak a városból

A törvényesség helyzetét tárgyalta a napokban a Pécs városi Tanács Végrehajtó Bizottsága. A tárgyalás anyagát megrövidítve közöljük.

A pécsi járásbíróság, a városi és járási ügyészség, a városi rendőrkapitányság jelentést készítettek, amely a törvényesség helyzetét vizsgálja Pécsett, illetve a járásban.

A jelentés megállapítja, hogy a bűnüldöző szervek munkája megfelel a törvényesség kívánalmainak. A bűnüldöző szervek felderítő munkájában mind jobban érvényesül

a gyorsaság.

Pécs város és a járás területét nem jellemzik az úgynevezett „szenzációs" vagy nagy kárt okozó bűncselekmények. A kisebb bűncselekmények közül legtöbb vizsgálat tárgyát az öltözőkben elkövetett lopások, valamint a különböző járművek megrongálása képezi. Az utóbbi negyedévben mintegy 30 nyilvános távbeszélőt rongáltak meg. Több feljelentés érkezett orkánkabátok ellopásáról. Ami a gépjárművek megrongálását illeti: a közrend és a közbiztonságra nyugtalanítóan hat, hogy a gépjárművek jelentős számát nem garázsban, hanem az utcán parkírozzák, bennük értékes tárgyakat hagynak, ezek szinte „csábítják" a tolvajokat. Az ilyen jellegű bűncselekmények megelőzését szolgálja: 1965. január 1-én életbe lép egy tanácsrendelet, amelynek alapján Pécsett — különböző helyeken — gépjármű-megőrző helyeket létesítenek.

A társadalmi tulajdon sérelmére elkövetett bűncselekmények száma — bár kárértékük kicsi — nő. Ez a növekedés nem utolsó sorban abból fakad, hogy az arra illetékesek néha az elemi szabályokat sem tartják be. Például a PIK kezelésében lévő házak tatarozásához szükséges anyagokat a tartarozás megkezdése előtt már jóval odaszállítják, s mire munkához kezdenek, jelentős mennyiségű anyag — az őrzés elmulasztása miatt — hiányzik. A rendőrség tapasztalata, hogy például az Ingatlankezelő Vállalatnál az előforduló szabálytalanságokért — anyagtárolás helytelensége, az őrzés nem kellő megszervezése — csak az igazgatót vonják felelősségre, de a műszaki vezetők és egyéb beosztású vezetők, valamint a munkát végző személyek felelősségét egyáltalán nem említik.

Anyagpazarlás,

az anyagok nem kellő kezeléséről érkezett jelentés a Pécsi Tatarozó Vállalattól is.

A tettesek kézrekerítését nem egy esetben — mint például a MÉK Vállalatnál, az Építőipari Vállalatnál — hátráltatja a késedelmes feljelentés. Ennek ellenére a rendőrség eredményes munkát végez — az ismeretlen tettesek megtalálása és az össznyomozat eredményessége állandóan javul. A rendőrség mind jobb munkát végez a város nyugalmát zavaró cselekmények felderítésében. Míg 1963. augusztus végéig mintegy 40, ez év hasonló időszakáig közel 70 személy ellen folytattak szabálysértési eljárást garázdaság, közveszélyes munkakerülés, illetve üzletszerű kéjelgés miatt. Az utóbbi időben a rendőrség mindinkább alkalmaz a közrend — közbiztonság megszilárdítása érdekében adminisztratív intézkedéseket is. Számos munkakerülőt és csavargót rendőri felügyelet alá helyeztek, illetve kitiltottak a városból.

Az utóbbi időben mind nagyobb gondot fordítanak arra is, hogy munkába állítsák a börtönből kikerülőket. A rendőrség a börtönből szabadultakat figyelemmel kíséri, mintegy 200 szabadult körülményeit vizsgálta meg. Igyekeznek segíteni rajtuk, nehogy ismét törvénysértést kövessenek el.

A bíróságok

általában a törvény szigorát alkalmazzák a visszaeső bűnösökkel szemben, de a megtévedtekkel szemben, akik bűncselekményük elkövetéséig becsületes életet éltek, nem él azonnal a legsúlyosabb büntetéssel, hanem nevelő jellegű ítéletet hoznak. Mindez természetesen függ a bűncselekmény nagyságától.

A pécsi járásbíróság polgári peres ítélkezésében — mint az előző években — most is a családjogi kérdések fordulnak elő a legnagyobb számban, de sok a munkaügyi vitákból adódó tárgyalások száma is.

A végrehajtó bizottság megállapította: a városban és a járásban a szervek betartják a törvényességet és ennek további szilárdítása, valamint a bűncselekmények mielőbbi felderítése érdekében ezután is számítanak a lakosság segítségére.

Háromnapos kirándulás a Magas-Tátrában

A Mecseki Szénbányászati Tröszt Biztosítási és Önsegélyző Csoportjának tagjai — összesen nyolcvanan — három napot töltöttek a csoport költségén a Magas-Tátrában.

Az Állami Biztosító pécsi városi fiókjának szervezésében ez volt az első az önsegélyző csoportok költségén külföldön járó turista-társaság. Jövőre több csoport üdültetését tervezik. Két hétre küldenek csoportokat külföldre a KPVDSZ, valamint a Pedagógus Szakszervezet kebelében működő Biztosítási és Önsegélyző Csoportok tagjai közül.

A Biztosítási és Önsegélyző Csoportok keretében már eddig is számos csoporttagot és ezek családtagjait üdültették: az eddig mintegy 17 000 tagot számláló társaság 15—20 százalékát. Az üdültetésen kívül házasság, szülés, hosszantartó betegség esetén rendszeres segélyre is számíthatnak a csoportok tagjai.

Sült banán

A szóbanforgó banánfüzérek Dél-Amerikából hajóztak át Hamburgba, onnan pedig speciális vasúti kocsikban tették meg az utat Pécsig, ahol már várták a FÜSZÉRT dolgozói, a jól befűtött banánérlelő és nem utolsósorban a csemegére áhítozó fogyasztók.

A 4850 kilót kitevő banánszállítmány nagyobbik része furcsa okból nem jut el a vásárlókhoz, megsült, mielőtt Pécsre érkezett volna. Amikor felnyitották a vagont, már kihűlt speciális kályhája, de a kocsiban sebtiben mért hő még erősen megközelítette a negyven Celsiust. Így feltehetően ennél nagyobb melegben aszalódott Hamburgtól Pécsig a 152 füzér banán, melyből mindössze 11 maradt épségben. Negyvenkettő részben, 99 pedig teljesen megsült.

— **A TIT Fizika Szakosztálya** és az Eötvös Loránd Fizikai Társulat Pécsi Csoportja rendezésében november 22-én délelőtt 11 órakor a Tanárképző Főiskolán: Kísérletek a nagyfeszültségű villamosság jelenségei köréből (II. rész) címmel előadást tart Jeges Károly tanszékvezető.

Keszthelyi beszélgetés

Mezőgazdasági szakemberképzésünk meglehetősen sokat változott az elmúlt húsz évben. A változások zömét kétségtelenül a mezőgazdaság strukturális fejlődése idézte elő, de akadtak elsietett hibás lépések is, és a mezőgazdasági szakemberképzés ma is oktatásunk egyik legvitatottabb pontja.

Ezekről a változásokról és a jelenlegi helyzetről beszélgettünk *Arany Sándorral*, a Keszthelyi Agrártudományi Főiskola oktatási rektorhelyettesével.

— A változásokat szembeszökően tükrözi főiskolánk élete — mondta Arany Sándor —. A felszabadulás után 1949-ig folyt itt oktatás, természetesen a régi rendszerű, úgynevezett gazdatiszt képzés. 1949-ben a zömében kisparaszti birtokokra tagozódott mezőgazdaság nem igényelt sok magas képesítésű szakembert, ezért úgy döntöttek, hogy csak egyetlen agronómusképző intézményt, a gödöllői egyetemet tartják meg. 1954-ben lényegesen változott a helyzet, megalakultak a tsz-ek, a szakemberigény ismét megnőtt, megindult újra a magyaróvári, debreceni és a keszthelyi akadémián az oktatás. Eleinte 3 év tanulmányi idővel. Ezt rövidesen négy évre emeltük, ma pedig négy és fél éves tanulás után kapnak a hallgatók diplomát.

— *Nyilván nemcsak a tanulmányi idő, de az oktatás is változott ez idő alatt?*

— Ez természetes, hiszen az iskolának mindig rugalmasan alkalmazkodnia kell az életben — a mi esetünkben a mezőgazdaságban végbemenő változásokhoz. S talán az „alkalmazkodásnál" jobb kifejezés a „nyomon követni", mert világos, hogy a főiskolán csak bevált módszereket oktathatunk, tehát a legjobb szervezés esetén is tulajdonképpen „elmaradunk" egy lépéssel az élettől. Szeretném elmondani, hogy a hallgatók ettől függetlenül állandó kapcsolatban vannak mezőgazdasági nagyüzemekkel. Három autóbuszunk lehetővé teszi, hogy egy-egy előadást bármelyik évfolyam számára valamelyik mezőgazdasági üzemben tartsuk meg. Ezen kívül rendelkezésünkre áll a főiskola tangazdasága is — oktatók, hallgatók egyaránt dolgoznak itt. Fő feladatunk mégis, ha már az élettel lehetetlen lépést tartani, olyan szellemet kialakítani a hallgatókban, hogy vonzódjanak az újhoz, szeressék az alkotó, kísérletező munkát.

— *Sor került-e az elmúlt években új tárgyak bevezetésére?*

— Lényegében csak a munka-tan új tantárgy. Ennek keretében az emberekkel való bánás, a kollektív munka, a vezetés pszichológiájával ismerkednek a hallgatók. Viszont jelentősen bővült és tanszéki rangra emelkedett a növényvédelem és a talajtan.

— *Honnan kerül ki a hallgatók zöme?*

— Érdekes módon a korábbi években több városi vagy nem paraszt-származású fiatal jelentkezett a főiskolára. Ma azonban már elérkeztünk oda, hogy a fölvételizők között egyre több a falusi, a parasztgyerek. Ezt nyilván a termelőszövetkezetek erősödésével lehet magyarázni. S ez a magyarázata annak is, hogy a végzett agrármérnökök kevésbé idegenkednek a termelő üzemekben való munkától. Egyébként iskolai végzettség szerint hallgatóink zöme az általános gimnáziumokból és mezőgazdasági technikumokból jön. Az általános alapozó tárgyak megfigyeléseink szerint a gimnáziumból jötteknek könnyebb, a szaktárgyak pedig a technikumot végzetteknek. Így aztán nincs különösebb különbség köztük.

— *Hány hallgató kap társadalmi ösztöndíjat?*

— A hallgatók harmincnyolc százaléka. Az ösztöndíj tanulmányi előmeneteltől függően lehet 650—950 forint. S ehhez el kell mondani, hogy a teljes ellátás a kollégistáknak mindössze 200 forintba kerül. A kollégium egyébként nemrégiben épült, Keszthely egyik legmodernebb épülete. A közeljövőben a főiskola is új épületet kap, a tervek szerint 300 millió forintos költséggel — ebből elképzelhető, hogy minden igényt kielégít.

— *Miben látja mezőgazdasági szakemberképzésünk fő problémáit?*

— Legnagyobb probléma véleményem szerint a szakmunkásképzés. Nem eléggé hatékony az anyagi ösztönzés rendszere, pedig enélkül a szakmunkásképzés megoldhatatlan, viszont szakmunkás nélkül elképzelhetetlen a magasszintű, modern mezőgazdasági termelés. Problémát jelentenek a középkáderek is. Érdekes módon azonban itt talán a képzés megelőzte a gyakorlatot. Megindultak a felsőfokú technikumok. Itt a kétéves tanulmányi idő véleményem szerint bőven elegendő, hogy a mezőgazdaság bizonyos szakágaira képzett középkáderek állítson. A baj az, hogy a termelő üzemekben ezek a középkáderek még nem találják meg a helyüket. Ezért van, hogy 120 levelező hallgatónk közül 50 felsőfokú technikumot végzett.

— *Egyre több közgazdászt és építészt igényel a mezőgazdaság. Hogyan folyik a képzésük?*

— Agrárközgazdászból még mindig kevés van, bár a Marx Károly Közgazdasági Egyetem újabban nagyobb gondot fordít az agrárközgazdászok képzésére. A mezőgazdasági építészek képzése lényegében még megoldatlan, bár a műszaki egyetem és az agrártudományi felsőoktatási intézmények részéről is jelentős a fejlődés.

— *Előreláthatólag mikor tudnak feltölteni minden mezőgazdasági üzemet megfelelő számú és képzettségű szakemberrel?*

— A számítások szerint 1975-re. **(L)**

15 éves jubileum

December 6-án ünnepli megnyitásának 15. évfordulóját a Pécsi Állami Áruház. A jubileum alkalmából műsoros őszi-téli divatbemutatót rendeznek november 30-án este a Pécsi Nemzeti Színházban. A műsoros estre tiszteletjegyet küldtek az áruház minden régi vásárlójának.

Az esten Psota Irén, Németh Marika, Baksay Árpád, Mikes Éva, Németh Lehel, Palotás Tibor és Rónaszéki András, valamint Balassa Tamás és tánczenekara adnak műsort, Halmi Gábor konferál. A Ruházati Mintatervező Vállalat, a Május 1. Ruhagyár, a Vörös Október Ruhagyár és a Pécsi Állami Áruház konfekciókészítményeit budapesti manekenek mutatják be.

A Tenkes meteorológusa

A Dunántúli Tudományos Intézet munkatársa megállt a siklósi vár északi fokán, tekintetét végighordozta a Tenkes hosszan elnyúló hegvláncolatán és hirtelen rámutatott egy pontra:

— Ott, annál a magányos háznál — mondotta —, ott legyen a meteorológiai állomás.

Így került kapcsolatba 60 éves korában id. Kormos György a tudománnyal. Így lett „alkalmazottja" a Magyar Tudományos Akadémiának, amelynek intézménye a Dunántúli Tudományos Intézet.

A kis ház a siklósi márványbánya felett körülbelül 250 méter magasságban áll — a Csukma-dűlőben. Ha szép idő van, messze el lehet látni innen: Beremendig, Kémesig vagy akár a Dráváig, sőt azon túl is a horvát hegyekig. Egészen tiszta időben még a Papuk oldalába vájt kőbányákat is fel lehet ismerni.

A sovány, szikár ember több mint 40 esztendeje lakja a Tenkesen lévő magányos házat. Szőlője és kicsi földje van itt, s mint minden gazdaember, alapos ismerője a különféle időjárási jelenségeknek. Következtetni tud a várható időjárásra a felhők vonulásából, a falevelek hullásából, a ködből és a dérből.

— Bizonyos — állítja határozottan —, hogy ha az Akasztófa-domb vagy a gyűdi dombok felől jön a felhő, akkor óriási esőt kap a Tenkes...

Félbeszakítom: mondjon valami időszerű „prognózis"-t!

Mond is:

— Amíg az akác le nem hullatta a levelét, addig nem esik le a hó, sőt még a dér sem jön meg. Mégha minden más fa el is veszti.

— S levelesek még az akácfák?

— A tenkesi akácok igen.

Kormos Gyuri bácsi negyven évig gyűjtögette megfigyeléseit —, talán még a nagyapjától örökölt módszerekkel — csillagokról, szeles időről, kemény télről, persze mindezt csak a saját kedvtelésére. S most íme: a hivatalos meteorológusok sorába lépett, a Dunántúli Tudományos Intézet jóvoltából — kötelességévé vált az időjárás vizsgálata.

— Beleszokott az új „mesterségbe"?

— Nem volt az nehéz. Jöttek az intézettől, felhordták ide a műszereket és felállították a ház mögötti laposon, ott az a fehér láda, az én külön meteorológiai állomásom.

— A munkája?

— Naponta háromszor mérek: mégpedig reggel háromnegyed hétkor, délután háromnegyed kettőkor és este háromnegyed kilenckor. Ilyenkor minden egyes műszert megnézek és egy füzetbe beírom az adatokat, amiket leolvasok.

— Nem felejt ki semmit?

— Pontos sorrend szerint csinálom én azokat, kérem! Először megmérem a felhősödést, nézem a ködöt és a párát. Ha esett, akkor mennyi a csapadék, meg hogy hány fokot mutatnak a hőmérők. Nem hagyok én ki semmit. Minden itt van a füzetben.

— Ha megtelik a füzet, akkor mit csinál?

— Akkor fogok egy nagy borítékot, amin már rajta van az intézet címe és a bélyeg, beleteszem a füzetet és leviszem a siklósi postára. — Itthon meg új füzetet nyitok.

A megye különböző részein felállított megfigyelő állomások közül csak egy a Tenkesen lévő, ahol Gyuri bácsi tevékenykedik —, de innen mindig időben megérkeznek az adatok.

— A pontosság a legfontosabb ebben a munkában — állítja a Tenkes meteorológusa —, nem lehet összevissza időben mérni, pontosan kell azt csinálni.

— Gyuri bácsi pontos?

— Csengőszóra mérek. Az intézettől kaptam egy ébresztőórát, azt mindig csengőre húzom fel, amikor mérni kell. Napjában háromszor csörög a vekker, akkor fogom a füzetet és megyek. Kaptam még zseblámpát is, arra kötöztem fel a láda kulcsát, így biztosan megvan, nem hányódik el.

Kormos György 60 éves korában lépett szorosabb kapcsolatba a „magasabb" tudományokkal, de minthogy jó pap holtig tanul alapon — öreg fejjel nekiállt ő is a tanulásnak:

— Van egy könyvem, az a címe: „Utmutató meteorológiai megfigyelésekre" — szedi elő a szekrényből —, ebben van az én tudományom. Mindig olvasom, már nem is egyszer a végére értem. Olyankor újra kezdem az elejét.

— Nincsenek itt fenn a hegyen nagyon egyedül?

— Amikor leesik a hó, akár ki se menjek a házból, legfeljebb havat lapátolni, meg mérni. Még a kút is itt van bent a konyhában. Olvasgatok, meg előveszem a citorámat, pengetem kicsit, már amennyire tudok.

Közben csörömpölve megszólal az ébresztőóra, Gyuri bácsi fogja a zseblámpát visszi a füzetet, megy mérni, mert a pontosság a fő...

(Csala)

U Thant nyilatkozata a kongói válságról

New York: U Thant ENSZ-főtitkár véleménye szerint a Biztonsági Tanácsnak kellene megvitatnia a belga kormány pénteki döntése miatt még inkább kiéleződött kongói helyzetet.

Mint már jelentettük, Belgium a Stanleyville-ben tartózkodó európaiakat fenyegető állítólagos veszélyre hivatkozva, az Egyesült Államok tevékeny közreműködésével, ejtőernyősöket szállított a brit fennhatóság alatt álló atlanti-óceáni Ascension szigetre, hogy „szükség esetén" bevethesse őket a szabadságharcosok ellen. Az Egyesült Államok külügyminisztériumának szóvivője csütörtök esti nyilatkozatában elismerte az aktív amerikai közreműködést az ejtőernyős akcióban.

Az ENSZ szóvivője U Thant főtitkárt idézve péntek este kijelentette, hogy „a Biztonsági Tanácsnak kell megvitatnia minden olyan veszélyes helyzetet, amely fenyegeti a nemzetközi békét és biztonságot. Az ENSZ alapokmányának értelmében minden más megoldás nemkívánatos következményekkel járhat".

A szóvivő azt is közölte, hogy a főtitkár a közös amerikai—belga akcióról csak a hírügynökségi jelentésekből értesült, nem kapott megfelelő tájékoztatást az illető kormányoktól.

A főtitkár egyébként — mondotta a szóvivő —, fenti véleményét még nem hozta az ENSZ-tagállamok, közöttük az Egyesült Államok, Nagy-Britannia vagy Belgium tudomására. Nem válaszolt a szóvivő arra a kérdésre, hogy U Thant maga kíván-e kezdeményező lépéseket tenni a Biztonsági Tanács összehívására. Ehhez ugyanis az ENSZ-alapokmány értelmében joga van.

Az amerikai külügyminisztérium — mint a Reuter közli —, bejelentette, Nairobiban tárgyalások kezdődnek a Stanleyville-ben tartózkodó amerikai állampolgárok ügyében. A tárgyalások színhelyét, Nairobit, a Kongói Felkelők Kormányának elnöke jelölte meg.

A Reuter leopoldville-i értesülése szerint a fehér zsoldosok-vezette kongói kormánycsapatok egységei pénteken este átkeltek a Lowa-folyón, s ezzel három napi járásnyira megközelítették Stanleyville-t. Más tudósítások arról számolnak be, hogy elesett a felkelők által tartott Lulingu városa.

Növekvő politikai feszültség közepette tanácskoznak a Wilson kormány „kiválasztottai"

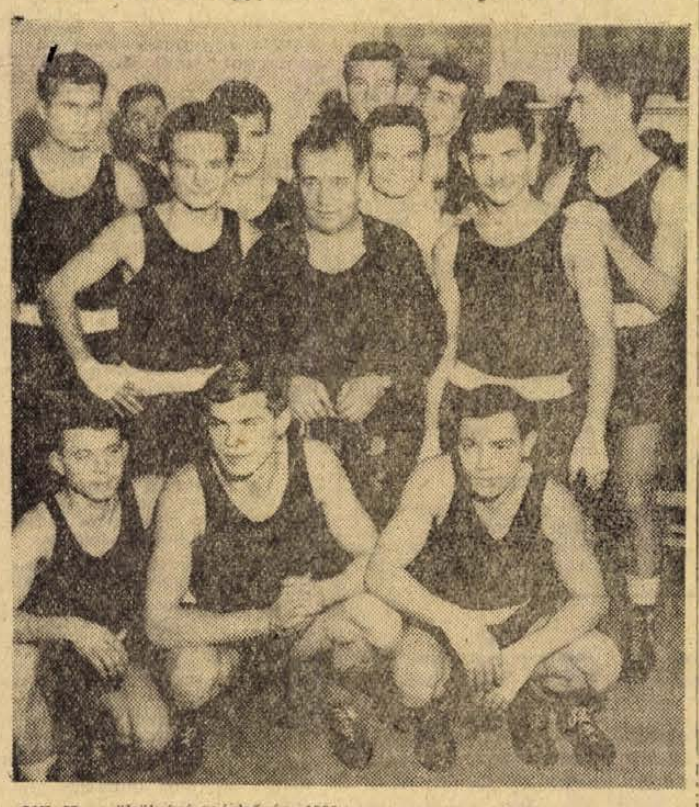
Pénteken este munkavacsorával kezdődött a brit kabinet „kiválasztottainak" háromnapos tanácskozása Chequersben, a miniszterelnök vidéki rezidenciájában, amelyet különleges biztonsági alakulat őriz. Harold Wilson első Chequersi víkendjének közvetlen célja, hogy „felkészítse" a miniszterelnököt Johnson amerikai elnökkel folytatandó találkozójára. A két hét múlva esedékes angolszász csúcstalálkozó fő témája az angol—amerikai Polaris-egyezmény (Nassaui paktum) — Wilson kifejezésével élve — „újratárgyalása" és a két kormány politikájának összehangolása a sokoldalú NATO-atomhaderő terve körül dúló amerikai vihar lecsillapítására.

Harold Wilson és kilenc miniszterének vitaindító munkavacsoráján — a külügyminiszter, a hadügyminiszter és a fegyvernemek miniszterei mellett — részt vett Lord Chalfont leszerelésügyi államminiszter is. Szombaton a leszerelésügyi miniszter „kikapcsolódott" a további eszmecseréből, viszont bekapcsolódtak a brit vezérkari főnökök Lord Mountabatten admirálisnak, a vezérkari főnökök egyesített bizottsága fejének az elnökletével. Szemlefrók szerint a külügyi és katonai helyzet átfogó felülvizsgálása során a vezérkari főnökök körömszakadtáig fognak harcolni saját fegyvernemük költségvetési előirányzatainak „megmentéséért" sőt, emeléséért.

A Daily Worker szombati vezércikkében figyelmezteti Wilsont, hogy a munkáspárt eljátssza a tömegek bizalmát, ha beadja derekát a hazai és a nemzetközi hidegháborús erők nyomása előtt. „A munkáspárti kormány országszerte és világszerte kivívhatja milliók elismerését és támogatását, ha Wilson a másik utat választja és két hét múlva ésszerű leszerelési javaslatokkal, a Kelet—Nyugat közeledés előmozdítását szolgáló új kezdeményezések tervével utazik Washingtonba" — hangoztatja a lap.

Sportszerű légkörben elsöprő győzelem

PVSK—Nagykanizsai Bányász 15:5

NB II-es ökölvívó-mérkőzés, 1500 nézo, Építők Tüzér utcai csarnoka. Az NB II. idényzáró mérkőzésén újabb nézőcsúcs született a pécsi ökölvívásban, nem kevesebb, mint 1500 szurkoló volt kíváncsi a PVSK ökölvívóinak szereplésére. A nagyszámú szurkolótábor nem is csalódott reményeiben, mert a vasutas versenyzők nagyszerű küzdelemben harcolták ki a győzelmet, mely egyben az NB II. bajnokságát jelenti számukra. Külön meg kell emlékeznünk a közönség sportszerű magatartásáról és arról a buzdításról, melyjel a versenyzőket az egyes mérkőzések alatt biztatta. Eredmények:

Légsúly: Gard ellenfél nélkül győz. 2:0. *Harmatsúly:* Gombkötő D.—Baranyai döntetlen. Gombkötő sokkal többet támadott ellenfelénél, többet is ütött, győzelmet érdemelt volna. 3:1.

Pehelysúly: Gombkötő D. — ellen Horváth az első menetben feladta. A jól rohamozó Gombkötő támadásait csak két percen át bírta a kanizsai fiú. 5:1. *Középsúly:* Fodor pontozással győzött Hegyeshalmi ellen. A nagy lendülettel kezdő Fodor már az első menetben megroggyantotta ellenfelet, akit a második menetben fejelésért meg is intettek. A harmadik menetben óriási horogcsata hozta meg Fodor győzelmét. 7:1. *Kisváltósúly:* Peti a második menetben feladta Bedi ellen. 7:3. *Váltósúly:* Jani ugyancsak a második menetben feladta a technikailag sokkal képzettebb Senko ellen. 7:5. *Nagyváltósúly:* Bereczki L. nagyerejű villámgyors balegyeneseit csak két percen keresztül állta Pecsics, akit a mérkőzésvezető technikai ko. miatt leléptetett. 9:5. *Középsúly:* Kerekes ellenfele, Poros már az első menetben feladta a kilátástalan küzdelmet. 11:5. *Félnehézsúly:* A Gulácsi—Udvardi mérkőzés sem tartott három percig. A nagy ütőerejű Gulácsi ellenfelét döntő fölény miatt már az első menetben leléptették. 13:5. *Nehézsúly:* Paku ellen Balázs, akit egyébként már az első percben megintettek, feladta a kilátástalan küzdelmet. 15:5.

A mérkőzés után a szoritóba felvonult bajnokcsapat tagjait és edzőit lelkes ünneplésben részesítette a nagyszámú közönség.

Felhívás

1963. augusztus 19-én 12 óra körül a 71. számú útvonalon Badacsony és Badacsonylábdi között egy Keszthely felől érkező személygépkocsi összeütközött egy Badacsony felől érkező Pannónia motorkerékpárral. Az összeütközés előtt egy — feltehetően — Danuvia gyártmányú motorkerékpár haladt Badacsony felől Keszthely irányába, melynek vezetője egy férfi, pótutasa pedig egy nő volt. A balesetkor ez a motorkerékpáros útpadkára hajtott és ott megállt. Ekkor egy Trabant gépkocsi kikerülte, majd a Trabant gépkocsi is megállt, utasai a baleset helyszínére mentek vissza. Kérjük a — feltehetően — Danuvia motorkerékpár vezetőjét és pótutasát, hogy a baleset előzményeinek pontos tisztázása érdekében tanúként kihallgatás végett személyesen vagy írásban jelentkezzenek a Legfelsőbb Ügyészségen, Budapest, V., Apáczai Csere János u. 10. Kérjük mindazokat, akik a baleset körülményeiről, ennek előzményeiről, vagy a Danuvia motorkerékpár vezetőjének, illetve pótutasának személye felől felvilágosítást tudnak adni, a fenti címen jelentkezzenek.

Súlyos repülőszerencsétlenség Svédországban

Angelholm: Mint a Reuter hírügynökség jelenti, Délnyugat-Svédországban lezuhant egy utasszállító repülőgép és a gép 43 utasa közül 31-en meghaltak.

A repülőgép Stockholmból Malmő felé tartott és útközben Halmstadtban le kellett volna szállnia, de a rossz időjárás miatt erre nem kerülhetett sor. A gép tovább repült és Délnyugat-Svédország térségében hirtelen zuhanni kezdett, a földnek ütközve felrobbant, majd égni kezdett.

Nyomban mentők siettek a helyszínre, de csak tizenkét embert tudtak kimenteni, közülük tizenegyen súlyosan megsebesültek. A gép valamennyi utasa svéd volt.

Kádár János

fogadta a Nepáli Királyság távozó és a Svéd Királyság nagykövetét

Kádár János, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szombaton búcsúlátogatáson fogadta Ihanarendra Narajan Singha-t, Nepáli Királyság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

*

Kádár János, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke szombaton bemutatkozó látogatáson fogadta Karl Forsten Brandel-t, a Svéd Királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

*

Péter János fogadta a távozó nepáli nagykövetet.

Péter János külügyminiszter szombaton búcsúlátogatáson fogadta Ihanarendra Narajan Singha-t, a Nepáli Királyság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét.

Dobi István

üdvözlő távirata

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait Charles Helounak, a Libanoni Köztársaság elnökének az ország nemzeti ünnepe alkalmából.

Novotny Moszkvába utazik

Prága: Az SZKP Központi Bizottságának, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa Elnökségének és a szovjet kormánynak meghívására a napokban Antonin Novotny, a Csehszlovák KP Központi Bizottsága első titkára, köztársasági elnök vezetésével, hivatalos baráti látogatásra csehszlovák párt- és állami küldöttség utazik a Szovjetunióba.

A marokkói kormány

el akarja hallgattatni a haladó ellenzéket

A francia hatóságok Rabat kérésére kiutasították Franciaországból Mohammed Eijazghi szigorló jogászt, a marokkói haladó diákmozgalom egyik vezetőjét. Az intézkedés összefügg a marokkói kormánynak a haladó szervezetek ellen intézett általános támadásával. Mohammed Halui-t, a Marokkói Országos Diákszövetség letartóztatott vezetőjét a napokban állítják bíróság elé. Haluit, az „állam biztonsága elleni bűncselekménnyel" vádolják, mert egyik beszédével rámutatott a kormány politikájának csődjére. Egyidejűleg bírósági eljárás indult a Marokkói Országos Diákszövetség feloszlatására. Az Al Mukafih című haladó lap betiltása is szerves része az ellenzék elhallgattatására irányuló kampánynak. A lapot Ali Yata, a Marokkói Kommunista Párt főtitkára szerkesztette.

KENNEDY

„Dallas szereti Önt, elnök úr!" — mondta egy évvel ezelőtt, 1963. november 22-én, Conally kormányzó, amikor Kennedy gépkocsija végzetes útján már a Houston Street-Elm Street kereszteződéséhez közeledett. Csak másodpercek voltak hátra. Eldördültek a lövések. Az Egyesült Államok elnökét Dallasban megölték.

És most egy esztendővel a véres események után a világ még mindig nem értesült a valóságról. Azok, akik a titokzatos szálakat fonták, — nem kedvelik a világosságot. A nagy országban, ahol a földkerekség leghatalmasabb rendőri apparátusa működik, s ahol már nemcsak ujjlenyomatokat, hanem lábujjlenyomatokat is vesznek az állampolgárokról, a nyílt és a titkos nyomozati szervek hatalma állam az államban, gondosan őrzik a titkot. Háromszázhatvanöt nappal a gyilkosság után ott tartanak, ahol a merénylet utáni 48. órában tartottak.

1865. áprilisában kísérték utolsó útjára Lincoln elnököt, aki szintén merényletnek esett áldozatul. — Egy amerikai lap akkor így írt: „Százezrek vonulnak az utcákon, szól a gyászinduló dübörögnek a dobok, de mégis nagy. óriási szomorú csend borult az országra". Kennedy halála után is száz- és százezrek vonultak fel. A gyászinduló hangjai szinte áthallatszottak az óceánon, de most is nagy és félelmetes a csend, mert az igazság szava hallgat. Egy bizonyos azonban: Kennedy viszonylag reálpolitikus volt. Hitt a békés egymás mellett élés eszményében, és belpolitikája kapcsolódott a fajüldözés elleni harchoz. Ma is érvényben van a római jog, régi, de bölcs tétele: ha a tettest keresed, vizsgáld meg, kinek állt érdekében a bűncselekmény? A válasz tehát adott: a kör azokra szűkül, akik gyűlölettel szemlélték Kennedy politikáját, akik érvek és emberi gondolatok okos felsorakoztatása helyett a fegyverekhez nyúlnak. Bármi legyen is a nevük, hordjanak civilt, vagy egyenruhát, ők és bűntársaik az igazi tettesek.

Az évforduló erre emlékeztet.

Újabb akció az ENSZ-közgyűlés elhalasztására

New York: Az ENSZ gyarmati kérdésekkel foglalkozó bizottsága pénteki ülésén tudomásul vette Szomália kormányának levelét, amelyben felkéri a bizottságot, biztosítson elsőbbséget Francia-Szomáli-part problémája megvitatásának. A bizottság ugyancsak tudomásul vette az el nem kötelezett országok állam- és kormányfőinek kairói értekezletén a még gyarmati függőségben levő területekről elfogadott nyilatkozatot.

A bizottság elhatározta, hogy munkabizottságot állít fel azon területek jegyzékének összeállítására, amelyek problémáját a legközelebbi ülészakon (1965 elején) megvitatják majd. Tizenöt ország, köztük a Szovjetunió — szavazott a határozat mellett, három (Anglia, az Egyesült Államok és Ausztrália) ellene, hat ország — köztük Olaszország — képviselői tartózkodtak a szavazástól.

A Reuter New York-i jelentése szerint a világszervezet egyes ázsiai és afrikai tagállamai szeretnék, az ENSZ-közgyűlés megkezdésének időpontját harmadszor is elhalasztani és ennek érdekében akciót kezdeményeznek.

A Spandauer Volksblatt leleplezései Gerstenmaierről

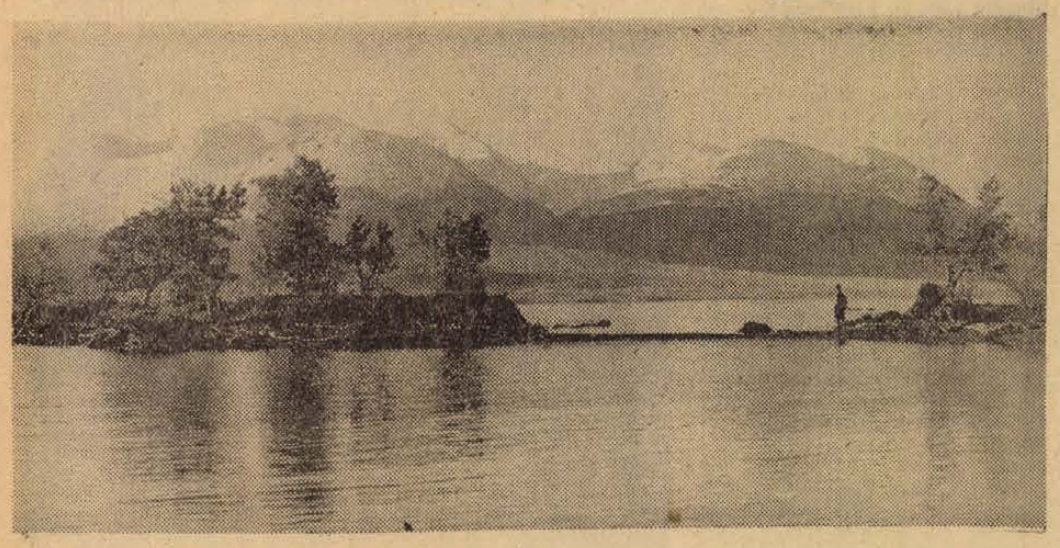
Berlin: A Nyugat-Berlinben megjelenő polgári-liberális „Spandauer Volksblatt" leleplező adatokat hozott nyilvánosságra Eugen Gerstenmaiernek, a bonni parlament CDU-párti elnökének fasiszta múltjáról. A lap eredeti okmányok és más bizonyítékok alapján a többi között megírja, hogy Gerstenmaier a náci időkben Skandinávia és a Balkán számos országát felkereste, s útjaihoz a náci külügyminisztériumtól — amelyyel a következő években szorosan együttműködött —, kapott támogatást. Gerstenmaiernek, aki evangélikus lelkész, „az volt a feladata, hogy kipuhatolja, hogyan lehetne az [illegible] a harmadik birodalom politikájának a szolgálatába állítani".

Gerstenmaier a nácikkal szorosan együttműködve Heckel egykori püspöknek volt a bizalmas embere, s Heckel 1940-ben Kerrl hitlerista miniszterhez fordult azzal a kívánsággal, adjanak magasabb hivatalt Gerstenmaiernek. E kívánság megindoklására Hekkel közölte Kerrllel, hogy a „Francia protestantizmus harcban" című, fasiszta beállítottságú brosúrát Allmann álnéven Gerstenmaier írta. „Ez az írás is azt bizonyítja, amit Gerstenmaier egyéb tevékenysége is megerősít, hogy Gerstenmaier világos ítélettel és jellemes határozottsággal kiáll a birodalomért" — közölte ekkor Heckel a fasiszta miniszterrel.

Meghalt Németh Jenő újságíró

Németh Jenő újságíró 82 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. A Pesti Hírlap, a Friss Ujság, a Kis Ujság és a Magyar Távirati Iroda munkatársaként több mint hat évtizedet töltött az újságírás szolgálatában.

„Sámánok" között a Lappföldön

— Életem legizgalmasabb perceit éltem át a nyáron — kezdi lappföldi beszámolóját dr. Vörös Márton nyugdíjas levéltári igazgató. — Mellettem zuhogott a Nagy Vízesés, a Stora Sjöfallet, szakadt a haváseső, s nem volt más nálam, csak a ruhám. A poggyászommal már 30 kilométerre járt a motorcsónak, s a hajó is elindult a parttól. Egyedül maradtam egy olyan vidéken, ahul 20—30 kilométerre akadt emberlakta kunyhó.

— De a legborzasztóbb, hogy a feleségem eltünt. Két külön úton indultunk a hajóállomásra, ő nem ért oda. A hajó fél órát adta a vészjeleket, de nem várhatott tovább. A környék meg teli szakadékkal, a völgyekben ingoványal...

Vörös Mártonné aztán nyolc kilométeres gyaloglás után, a vízesés hangjához igazodva, előkerült, az udvarias svéd hajósok motorcsónakot küldtek értük, de a kalandok sorozata korántsem ért véget.

— Szerencsére a többi nem volt ilyen félelmetes.

— De hogy kerül pécsi ember a Lappföldre?

— A történet hosszú. A svéd nyelvet még egyetemista koromban megtanultam, így aztán ösztöndíjasként öt évig tanultam három svéd egyetemen, a háborúban a pécsi svéd vöröskeresztes kórházban dolgoztam és most már hetedszer jártam Lappföldön.

— Miért éppen ott, s miért hetedszer?

— Egész életemben rendkívül vonzott a lappok titokzatos származása. Az ugyanis már bebizonyosodott, hogy az eddigi tudományos véleményekkel ellentétben embertanilag nem rokonaink, csak nyelvileg. Ők Európa legrégibb népe. A tízezer év előtti eljegesedés előtt már itt éltek. Életmódjukban, kultúrájukban ma is sok ősi vonás rejlik, ami szinte évezredek mélyébe viszi vissza a kultúrembert. Az öregek lelkében még mindig erős a sámánizmus, a hit, hogy a túlvilági lények és a nép között ők az összekötők mégpedig bizonyos varázseszközökkel. Az Akka-havasokban találkoztam egy olyan öreg lappal, aki az bizonygatta előttem, hogy a körülöttünk lévő apró sziklacsúcsok szarvasok voltak és ő varázsolta át azokat.

— Nagyon öreg volt?

— Lehetett vagy nyolcvan éves. Bár a lappok korát nehéz megállapítani, mert nagyon erős szervezetű, szívós „gyökéremberek". Ő is jó erőben volt. Kérdeztem, miért nem nősült meg? Azt felelte, hogy az asszony elvonta volna őt a havasoktól. Figyelmeztetett, hogy ha egy gyönyörű fehér szarvast látok, abban egy isten lakik.

— Egyszóval — folytatta dr. Vörös Márton — a Lappföld egy olyan ősi világot mutat, amit a kultúra még nem érintett. Ilyen jelenségek vizsgálatához a legészakibb Szibériába kellene utazni, de a lappok közelebb vannak. Ők Európa legészakibb és még ma is nomád népe. A lappok rokonszenvesek és mélységes részvéttel tölt el mindenkit, hogy mennyire kiszolgáltatottak a természetnek. Amerre az ősi réntenyésztés él, ott a leghozzáférhetetlenebb havasok húzódnak, hozzájuk jutni nagyon küzdelmes út, de megéri.

— Hogyan jutott ki a lappokhoz?

— A Svenska Institut azonkívül a svéd vöröskereszt anyagi támogatásával. Húszezer forintnak megfelelő összegű valutát kaptam. Ők ugyanis már eleve két személyre számítottak, vagyis a feleségemre is. A gázlós, vízeséses, sziklás, tehát balesetveszélyes vidéken nem jó egyedül járni.

— Összesen hány kilométert tett meg Pécstől?

— Tizenötezret. Pécstől Haparandáig nyolcezer kilométer az út oda-vissza. S mi a cél érdekében össze-vissza cikáztunk, csak Einar Wallquist miatt nyolcszáz kilométeres kitérőt tettem. Ez az orvos ugyanis 30 évig élt a lappok között a legkietlenebb vidéken. A „lappok atyjának" hívják őt. Meg sem nősült, minden percét a nép egészségének szentelte. Szülőotthonokat, menedékházakat ambuláns-állomásokat szervezett és sokszor 80 kilométert sízett egy betegért. Amellett igen tehetséges rajzoló is és a lapp népviseletet, tájat, lapp portrékat megörökítette, de a legmagasabb művészi igényeket is kielégítő rajzokon. Képzelhető, milyen sokat tud a népéről, ennyi idő után. A 800 kilométer tehát megérte.

A lappok erős testalkatú, edzett emberek. A csendes vidéken kiegyensúlyozottan, derűsen élnek. Összesen harmincötezren vannak, de rendkívül szétszórtan. Ebből a leg többen Norvégiában élnek, mégpedig huszonegyezren, aztán Svédországban tízezren, végül Finnországban kettő és fél, valamint a Szovjetunióban másfélezren. Néha csak 80—100 kilométerre van egy-egy kisebb emberi településük, ahol faoszlopokból épült házban élnek. Annyira gyér a lakosság, hogy 1—1 kunyhószerű lakatlan menedéket már feltüntetnek a térképen is. Az ilyen menedékházakban aztán teljes felszerelés van, sőt magasabb cölöpökön, — hogy a medvék és a farkasok ne férjenek hozzá — kis éléskamra is. Augusztusban már olyan hideg volt, hogy dr. Vörös Márton és felesége egyenként 7 rénszarvasbőrrel ágyazott meg magának egy ilyen menedékházban, a pokrócokat nem is számítva.

Dr. Vörös Márton művéhez most már csak egy lappföldi út szükséges!

— Jövőre is ígértek ösztöndíjat. Ennek a segítségével szeretnék elmenni a Jeges tenger parti Tromsö vidékére, az egyetlen lapp-vidékre, ahol még nem jártam. Azonkívül meg akarom nézni legészakibb vidéken folyó archeológiai ásatásokat, ahol tízezer éves települések nyomait tárják fel.

— Tulajdonképpen melyik volt az eddigi hét lappföldi út közül a legérdekesebb?

— Talán az idei. Ugyanis most jártam a legelszórtabban és a legnomádabb körülmények között élő lappoknál, fent egészen a norvég határ mentén. Oda a legnehezebb az út, s még a svéd rádió is húszperces interjut folytatott velem ennek az útnak a tapasztalatairól. Sokszor negyvenöt fokos lejtőn jutottam csak hozzájuk. Így mintegy 40—50 eddig tisztázatlan néprajzi és egyéb kérdésre kaptam választ. Azonkívül mintegy 350 rendkívül érdekes felvételt készítettem.

Az eredmény egy lappokról szóló könyv lesz:

— Szeretném egy népszerűsítő műben megírni a lapp nép összes kérdéseit, hogy ezt az előttünk teljesen ismeretlen népet sokoldalúan, részletesen mutassam be. Remélem, hogy az évek óta való rendszeres visszatérés megadta ehhez az alapot. A lappok ugyanis nemcsak szétszórtan élnek, hanem vidékenként változik a nyelvjárásuk, a szokásuk. Tehát csak a hosszú éveken át tartó, a más-más tájakra vissza-visszatérő látogatással lehet a lapp vidékeket összehasonlítani. Nagyon szép ez a munka, mert a lappok élete gyönyörűen példázza a zord természet és az ember ősi kölcsönhatását.

Földessy Dénes

Közlemények

— **Komló városi Tanács VB** pénzügyi osztálya felhívja a háztulajdonosok (haszonélvezők, birtokosok), illetve a házingatlanok kezelőinek figyelmét, hogy november 30-ig házadó-bevallást kötelesek benyújtani azokról az épületekről, amelyeket 1964. évben vettek használatba, amelyeket állami tulajdonból mentesítés folytán 1964-ben kaptak vissza, amelyeknél a tulajdonos vagy bérlő személyében az 1963., illetve az 1964. évre benyújtott házadó-bevalláshoz képest változás történt, amelyeknél a bérjövedelem összegében 1964. évben bármilyen mérvű változás következett be. A fenti esetekben a bevallást az egész épületre kiterjedően kell benyújtani az épület fekvése szerint illetékes adóügyi csoporthoz az ott beszerezhető „Bevallási ív" nyomtatványon.

— **A Pécsi Orvostudományi Egyetem** és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottságának Tudományos Szakosztálya 23-án délután 5 órakor az I. sz. Sebészeti Klinika tantermében tudományos ülést tart. Tárgysorozat: Sebestyén János (Szemklinika): Gyermekkori hypertoniás retinopathiák. (Bemutatás). Mestyán Gyula, Fekete Miklós, Bata Géza, Járai István (Gyermekklinika): Koraszülött csecsemők energiaforgalma és kalória-szükséglete.

— *A Szakszervezetek Megyei Tanácsa értesíti a szülőket, hogy a Kőszegi gyermeküdülőből 24-én, kedden 11.33 órakor érkeznek a gyermekek a pécsi vasútállomásra. Kérik a szülőket, hogy a gyermekeket a főpályaudvaron vegyék át. A 26-án induló gyermekek részére a második orvosi vizsgálat 24-én 9—12 óráig lesz az SZMT székházban Pécs, Színház tér 1.*

— *Bábelőadás* Pécs város Dr. Doktor S. Művelődési Házában (Déryné u. 18.) ma de. 10 órakor. Műsor: Két bors ökröcske és A kiskakas gyémánt félkrajcárja. Érvényes a János vitéz és az Árgirus királyfi bérlet.

Borkészletfelvétel

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy az alábbi időben és helyeken borkészletfelvételt tart. Felhívja a termelőket, hogy a tárolási helyeken jelenjenek meg, vagy megbízott által helyettesítésről gondoskodjanak. Vigyék magukkal szemleívüket, befizetésről szóló csekk-elismervényeket, valamint a bor leadásáról a vételjegyeket. Borforgalmi adót a helyszínen az eljáró pénzügyőröknek nyugtára ki lehet fizetni.

November 26-án: Bártfa u., Kis- és Nagypiricsizma dűlőben, Rigóderben, Borbála-telepen, Diós, Meszes dűlőben, Engels és Mecsekszabolcsi úton.

November 27-én: Kis- és Nagypostavölgyben, Basamalom úton és dűlőben, Nagyhidi út, Nyugati-kőhídi dűlőkben.

November 28-án: Istenáldás, Lámpásvölgyben, Alsó- és Felsőbánom, Cserékvölgy, Pécsbánya, Gesztenyés, Tolbuhin út, Frankel Leó, Apaffi, Szondi és környező utcákban.

November 30-án: Hunyadi út, Széchenyi tér, Bem, Bajcsy Zsilinszky és Siklósi úttól keletre eső városrészen.

December 1-én: Hunyadi úton, Széchenyi tér, Bem u., Bajcsy Zs., Siklósi és Nagyárpádi úton, valamint ezen utcáktól nyugatra eső városrészen tároló bortermelőknél.

A készletfelvétel mindennap reggel 7 órától délután 15 óráig tart.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, nagyapa és rokon, RIEDL GYULA mária-kéméndi lakos, 65 éves korában elhunyt. Temetése november 22-án, hétfőn 3 órakor lesz a pécsi köztemetőben. A gyászoló család.

Új rendszerű termelőszövetkezeti akadémiák kezdődnek

Az idén új típusú termelőszövetkezeti akadémiák kezdődnek Baranyában. A TIT Baranya megyei szervezetének természettudományi és műszaki tagozata mintegy harminc községben szervezi meg ezt az új formájú ismeretterjesztést. A legtöbb akadémiát a szigetvári és a mohácsi járásban szervezik meg, mégpedig az előbbiben hatot, az utóbbiban hetet. Az állami gazdaságokban és a gépjavító állomásokon összesen nyolc akadémia nyílik, s a másik négy járásban is indul mintegy kettő-kettő.

Az új formának az a lényege, hogy szervesen belekapcsolódik a mezőgazdasági szakmunkásképzésbe. Szakmunkástanfolyamra ugyanis eddig csak azok a dolgozók jelentkezhettek, akik befejezték az általános iskolának mind a nyolc osztályát. Ettől az évtől kezdődően azonban az új hároméves akadémia is jogosít a szakmunkásképző tanfolyamra. Mivel a kis községekben nincs lehetőség arra, hogy külön műszaki és külön természettudományi tagozatot létesítsenek, ezért az új termelőszövetkezeti akadémia egyesíti magában mindkét tagozatot. Így társadalomtudományi ismeretek oktatására összesen húsz, a műszaki ismeretekre pedig negyvenöt órát fordítanak majd. Számolást és mérést huszonöt, biológiai ismereteket negyven órában, fizikai, kémiai ismereteket, valamint munkaegészségtant pedig tí-tíz órában tanítanak. Az akadémia elvégzéséről bizonyítványt adnak, s az szükség esetén pótolja a nyolc általános befejezését igazoló bizonyítványt természetesen csak szakmunkástanfolyamra való jelentkezés esetében.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: túlnyomóan felhős idő, többfelé eső. Délután északon havaseső, havazás. Mérsékelt, időnként élénk, holnap átmenetileg erős északi szél. A hőmérséklet napközben holnap délután elsősorban északon csökken.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet északkeleten 1—4, máshol 5—9, a legmagasabb nappali hőmérséklet 8—12 fok között.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

VASÁRNAP

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 22-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Zenés műsorunkat összeállították a hallgatók.
18.00: Német nyelvű műsor: Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Operettrészletek.
18.45: Szerepről szerepre. — Látogatás Iványi József Jászai-díjas művésznél. (Az 1964. május 10-i műsor ismétlése).
19.15: Változó falu — változó emberek.
19.35: Népi zenekarok találkozója.
19.50: Sporthírek. Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhadnagy (délután 3 és este 7 órakor). Bérletszünet.

Tájszínház: Az ördög cimborája (este 8 órakor). Mágocs.

ZENE

Mohácsi Bartók Művelődési Ház: Ifjúsági I. bérleti hangverseny (fél 11 órakor).

ÚTTÖRŐHÁZ

Toldi (irodalmi vetélkedő délután 3 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park: Sombrero (10). Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).

Petőfi: Valahol Európában (10). Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).

Kossuth: Orkán (10). Vasvirág (2). Az aranyember (szv., szi., 4, 6, 8).

Fekete Gyémánt: Mamlock professzor (10). Amikor jön a macska (5, 7).

Építők: Próbakisasszony (10). Férjhezmenni tilos (4, 6). **Pécsszabolcs:** A benzinkút hercegnője (9). Szerelem csütörtök (szi., 11). Kozara (szv., 3, 5, 7). **Mecsekalja:** Milliók keringője (szv., 10). Háborús bűnösök (5, 7). **Vasas II.:** Sándor Mátyás (szv., szi. 5, 7). **Istenkút:** Egy házasság hétköznapjai (7). **Mohács:** A harmadik félidő (10). Minden megtörténhet (szv., szi., 4, 6, 8). **Szigetvár:** Kristálycipelő (10). Morál 1963. (szv., 6, 8). Csak 18 éven felülieknek! **Siklós:** Ordasok között (10). Párduc I., II. (szv., szi., 5, dupla helyár). **Sellye:** Majdnem baleset (szv., 4, 7). **Harkány:** Vigyázat feltaláló (szv., 5, 7). **Beremend:** Rigoletto (6, 8). **Pécsvárad:** Hófehérke és a 7 törpe (10). Út a kikötőbe (5, fél 8). **Meszes:** Felmegyek a miniszterhez (szv., 5, 7).

*

— **A Moziüzemi Vállalat** értesíti a közönséget, hogy a hirdetett műsortól eltérően a Kossuth-moziban 22-én Az aranyember, a Petőfi-moziban 23—25-ig A törvény balkeze című film kerül bemutatásra.

HÉTFŐ

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 23-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Uton Baranyában. — Összeállítás. A tartalomból: Történelmi ősz 1944. — Találkozások. Magányosan, de nem egyedül. — Folyók, városok, dalok. — A megye „mozgókönyvtára". — Katalinnapi előzetes.
18.00: Német nyelvű műsor: A hét kommentárja. A Kreutzer—Moser-duó énekel. Hétfői jegyzet. Vidám zenekari muzsika.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Mecseki visszhang. — Zenés összeállítás. A tartalomból: Erzsébet és Katalin nap között. — Caterina Valente, Komlóssy Erzsébet, Kovács Erzsi és Sárosi Katalin énekel. — Az elmúlt hét krónikájából. — Uj lemezeink. — A telefonközpontos. Portré. — Három műfaj — három énekes. — Apróságok prózában és zenében.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Szünnap.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolások bérleti hangversenye (12 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).

Petőfi: A törvény balkeze (szv., 4, 6, 8).

Kossuth: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).

Híradó Mozi: Magyar híradó, Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Négy lány egy udvarban (6). **Pécsszabolcs:** Vasszűz (szv., szi., 5, 7). **Vasas II.:** Morál 1963. (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Sárvári:** Tengeri macska (fél 6, fél 8).

Az ország legkisebb „gyára"

Az ország legkisebb és legérdekesebb gyára valószínűleg Kárászon található. Az alapító levelén ez áll: „Magyar Királyi Madártani Intézet felügyelete alatt álló Első Magyar Fészekodú Gyár. Alapíttatott 1904-ben". Ez a „gyár" mint a neve is mutatja, nem egyebet, mint fészekodukat, madáretetőket gyárt. Az országban egyedülálló gyáracskát egy Kühnel Márton nevű ezermester alapította. A „madarak patrónusa" — amint Kühnelt emlegették — az ország minden részébe szállított fészekodúkat és madár etetőket. Hogy volt-e keletje az aruinak? Természetesen, hiszen Magyarországon nagyon sok madárszerető ember él. Sőt gyártmányai eljutottak külföldre is. Barcelonában, Milánóban aranyérmet is nyertek. Ez nem is csoda, hiszen Kühnel Márton az odukat és az etetőket Hermann Ottó, a nagy magyar természettudós útmutatásai alapján készítette, akivel baráti levelezésben állt. Hermann Ottó többször is ellátogatott Kárászra, hogy személyesen is megismerkedjék a madarakat ellátó gyáracskával.

A ma is meglévő Kühnel-ház kertjében még látható néhány régi, szinte múzeumi tárgynak számító fészekodú érdekességük, hogy cementlapocskák zárják le őket, amelyeket le lehet emelni, és így megfigyelhető az oduban fészkelő madarak élete. A cementlapos etetők mellett még hat különböző típusú fészekodút gyártottak, főleg a cinkék, bubosbankák, harkályok, baglyok, barázdabillegetők számára. Mindegyik üveggel van elzárva, csak alulról lehet bejutni, így a verebek nem tudnak berepülni.

1952-ben az öreg Kühnel Márton felajánlotta az államnak az Első Magyar Fészekodu Gyárat. Ez a kis üzem ma is működik a Mecseki Állami Erdőgazdaság kárászi erdészetének felügyelete alatt. A fészekodukat és madáretetőket ma Kemler József asztalos gyártja, akit még Kühnel tanított meg erre a különös mesterségre. Évente mintegy 300 odu illetve etető készül itt, és szállítanak az ország minden részébe: erdészeteknek, iskoláknak, tanácsoknak, arborétumoknak, madárkedvelő magánosoknak. Különösen nagy a kereslet a fészekodu iránt. A korszerű erdőgazdálkodás során ugyanis kiirtják az odvas, értéktelen fákat, az odu viszont a madaraknak főleg a cinkéknek fészekrakó helyük, és hogy kedvezzenek a hasznos rovarirtóknak, mesterséges odukat állítanak fel számukra. Hogy mennyire kelendő portéka a „gyár" terméke, azt bizonyítja, hogy mióta az erdészet kezelésében van, azóta mintegy húszezer madárodút készítettek. Tavaly például 600 odút osztottak szét a Mecseki Erdőgazdaság 11 erdészete között.

A gyáracska továbbra is életképes marad, és működni fog, hiszen lényegében még ma is innen látja el egész Magyarországot különös és „egyedülálló" termékeivel.

Cs. E.

apróhirdetések

ÁLLÁS

A diósviszlói tsz. ellető juhászt alkalmazna. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés a tsz. irodájában. Alkalmazás esetén lakást biztosítunk, valamint útiköltséget térítünk.

Autószerelőket azonnal felvesz FMSZ Szállítási Vállalat, Pécs, Jászai Mari u. 2—4.

Keresünk felvételre 1 fő gépkezelőt, emelővillás targoncára. Műszaki Erdészet, Pécs, Megyeri út 20.

Vigh Sándor bognármester Pécs környékén tsz. vagy állami gazdaságban szakmunkát vállal. Pécs, Felsőgyükés 4. út 2. szám.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező 1 fő festőt, 1 fő vízvezetékszerelőt, vagy vízvezetékszerelésben jártas lakatost 1 fő éjjeliőrt, valamint 3 fő vizsgával rendelkező kazánfűtőt alkalmaz. Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10.

Egyszobás vagy kétszobás lakásért két különálló különkonyhás társbérletet adok. Telefon: 59-78.

GÉPJÁRMŰ

Trabant kilencezer kilométerrel eladó. Érkel Ferenc u. 4. Telefon: 44-05.

Garázs kiadó. Fogaras u. 13.

600-as Trabant Combi eladó, Pécs, Dózsa György u. 77.

Skoda Oktávia Super eladó. „Kati" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Antónia utcában épülő társas házban kétszoba összkomfortot átadok. Készpénz 51 ezer. Jelentkezés Mártirok u. 38.

Öröklakást, cserével beköltözhető másfél 2 szobásat vennék. Ajánlatot „Belvárosban" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Kozármisleny, Kossuth L. u. 17. sz. ház eladó beköltözhetően, részben is.

Kertes családi ház beköltözhetően eladó. Megtekinthető naponta 15 órától. Fürj u. 45. Jankovics telep.

Kertes családi ház 2 szoba mellékhelyiségekkel, 400 négyszögöl telekkel eladó, azonnal beköltözhető. Pécsújhegy, Palahegy u. 8.

Eladó belvárosban két családnak megfelelő kertes családiház, 3 szoba konyha cserével, 1 nagy szoba konyha vételnél átvehető. Gáz, víz bent van. Megtekinthető köznaponként. Gadó, Márton u. 14.

2 szoba konyha mellékhelyiségekkel, családi ház eladó. Ugyanitt 600 négyszögöl szőlő lakható épülettel eladó. Pécs, III. Király u. 24. (Ürög) Gédert.

Háromszobás ház, részben beköltözhetően eladó. Érdeklődni Pécs Magyarürögi út 6.

Beköltözhető 2 szobás lakással 900 négyszögöl szőlő és gyümölcsös eladó. Kovács, Nagydaindol 45.

Ötemető u. 19. sz. ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni 5 óra után vasárnap egész nap.

Eladó a diósviszlói hegyen faluhoz közel 400 négyszögöl szőlő szoba-konyhás mellékhelyiséges présházzal. Érdeklődni: Ollós Lajos Diósviszló 38. sz. alatt. Megtekinthető bármikor.

Bakonyán Petőfi u. 54. sz. családi ház beköltözhetően olcsón eladó. Érdeklődni Béregi.

ADÁS-VÉTEL

Kandalló komplett, szénkályha, dunna, vánkos eladó. Tulipán u. 3. Megyeri útnál.

10—12 éves fiúnak disznóbőrkabát olcsón eladó. Mezőszél u. 39.

Egy fiatal hasas tehén eladó. Felszabadulás u. 65.

Felveszünk érettségizett anyagkönyvelési gyakorlattal rendelkező dolgozókat táblaellenőri munkakörbe, elektro- v. gépésztechnikusi gyakorlattal rendelkezőket technikusi munkakörbe, — valamint gépkezelői és raktárkezelői munkakörbe. Jelentkezéseket „Lyukkártya" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

ACÉLÖNTÖDEI BETANÍTOTT FÉRFI MUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT felvételre keresünk. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Öntödei Vállalat I. számú Gyártelepe Budapest, X. ker., Fertő u. 14.

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szezlonok, bútorfélék eladók. Felsővámház u. 2.

Gyökeres vadvesszőre Berl. x Rip. T. 5 BB őszi szállításra megrendelést felveszünk. Aranykalász Tsz Pécsudvard. Tel.: Pécsudvard 2.

Háromszárnyas üvegezett ajtó tokkal 4 tolóajtós nagy szekrény eladó. József Attila u. 7., I. 7.

Modern esküvői és táncruhák kölcsönzése. Ágoston tér 1.

Dauert garanciával készít Molnár József női fodrászmester Geisler Eta (Apáca u.) 4. emelet.

Költözködést, bútor és zongora szállítást szakszerűen vállal Schreer Tibor Alkotmány u. 31. Telefon: 42-90.

VEGYES

Kisgyermek gondozását lakásomon vállalom. Pusztai Lajosné, Sarló u. 23.

November 28-án este 8 órakor a KIOSZ rendezésében **KATALIN-BÁLT** tartunk.

Tánc este 8-tól reggel 6-ig. Mindenkit szeretettel vár a Rendezőség.

Kisbútorüzletemet Megyeri u. 6. sz.-ból áthelyeztem Alkotmány u. 7. sz. alá, ahol szép és olcsó bútorok állnak a kedves vevők rendelkezésére. Rekamiék, hármasszekrények, hálószobabútor, konyhaberendezés stb. kaphatók. Szabó Károly, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Kiállítások,
grafikai munkák, dekoráció, stb. tervezése, kivitelezése
TEMPÓ KSZ, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 35. szám.

Rózsát
most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert, Budapest, III., Vörösvári u. 18. szám.

Faesztergályos műhelyemben vállalok minden e szakmába vágó munkát. Özv. Steindl Istvánné Pécs, Munkácsy M. u. 3.

Óriásgyümölcsű szentendrei EGRES és nagygyümölcsű hollandi piros, fekete RIBIZLI tövek kaphatók darabonként 5,— forintért TORONYI kertésznél Békéscsaba, Sztraka 27.

Fehérnemű és nő ruhajavítás, átalakítás, készítés.
TEMPÓ KSZ.
Pécs. Doktor S utca 9. szám.
TELEFON: 18-40.

HÁZASSÁG

Házasság céljából megismerkednék művelt férfivel 40—50-ig. „Ház, minden van" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

27 éves, 170 cm magas pedagógus megismerkedne lakással rendelkező leánnyal vagy elvált asszonnyal, házasság céljából 18—24 éves korig. Fényképes levelekre válaszolok. „Diszkréció" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Keresem házasság céljából komoly 35—50 éves férfi ismeretségét. Elvált 38 éves asszony vagyok, egy kisfiam van. „Szoba konyhám van" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Házzal rendelkező önálló asztalos, 30 évnél nem idősebb nőt keres, házasság céljából, aki segítőtársa is lehetne. „Dunamenten" jeligére Mohács Magyar Hirdetőbe.

BÚTORT vásárol?

BOY-SZOLGÁLAT HAZASZÁLLÍTJA SZAKSZERŰEN ÉS FELELŐSSÉGGEL

Pécsi középvállalat felvenne gyors- és gépírónőt, titkárnői munkakörbe, „December" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Férfi munkásokat kertészeti munkára azonnali belépésre felveszünk. Jelentkezés reggel 7—8 óra között a Pécs III. ker. Tanács kertészeti telepén, Alkony u. szoc. otthon mellett.

AUTÓ- ÉS MOTORALKATRÉSZ ismerettel rendelkező gyakorlott **RAKTÁROST** keresünk azonnali belépésre. Bm. Autó- és Motorjavító Ksz, Pécs, Majláth u. 8

Nagy papírszakmai gyakorlattal rendelkező — lehetőleg férfi munkaerőt — keres áruösszeállítói és mintatermi előadói munkakörbe pécsi vagy kaposvári munkahellyel a Papír és Irodaszer Nagykereskedelmi Vállalat 15. sz. lerakata Pécs, Perczel u. 2.

Adminisztrációban és redőnyjavításban jártas 1 fő hosszú gyakorlattal rendelkező **ASZTALOS** szakmunkást szövetkezeti tagnak felveszünk. Jelentkezni lehet: Pécsi Fatömegcikk és Járműjavító Ktsz Pécs, Irányi Dániel tér 1. sz. alatt.

Közgazdasági technikumot 1964. évben végzett fiatal terv-statisztikusi munkakörbe felveszünk. Jelentkezés személyesen, részletes önéletrajzzal. MÁV Utaselláló Ü. V. Pécsi Kirendeltség, Munkaügy, Pécs Személy p. u.

Gépkocsiszerelőt, gépkocsivezetőt, gépkocsirakodót, vizsgázott kazánfűtőket, kőművest, salaktolókat felvesz az Állatifehérje Vállalat Pécs, Basamalomi út.

VIZSGÁZOTT KAZÁNFŰTŐT 8 Ft-os órabérrel azonnal alkalmaz a Patyolat Vállalat.

Vidékre gyermekszerető nőt keresek. „Nevelőnő" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Férfi segédmunkásokat felveszünk, Bőripari V. 7. sz. nyersbőrkir. Pécs, Siklósi u. 58.

Segédmunkásokat
azonnali belépéssel felvesz az ÉM Építőgépjavító és Gépgyártó Vállalat 7. sz. gyára,
PÉCS, VASÚT UTCA 2.

12. sz. AKÖV Áruforgalmi Üzemegysége hegesztővizsgával rendelkező karosszérialakatost, autókezető autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán Siklósi út 6. sz. alatt.

ÁLLAMI GAZDASÁGOK, ERDŐGAZDASÁGOK, FIGYELEM!
A gyönki gépállomás elcserélné GAZ—69-es gépkocsiját Warszava személygépkocsira.

Pénzügyi vezetőt alkalmazunk 1965. január 1-i belépéssel. Jelentkezés írásban önéletrajzzal az Alsó-Okorközi Vízgazdálkodási Társulat Szigetvár, Flórián tér 4. sz. alatt. Erkölcsi bizonyítvány szükséges.

A Mecseki Állami Erdőgazdaság raktárában anyagmozgatási munkához 2 főt állandó munkára felveszünk. Jelentkezés: Erdőgazdaság Pécs, József u. 19, Anyaggazdálkodás.

LAKÁS

Egy kis szoba konyha üresen, albérletbe kiadó. „Decemberi" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Bútorozott szobába férfi szobatársat keresek. Rákóczi u. 41. I. em. Kopacz.

Főbérleti szoba konyhát, vagy nagy szobat konyhahasználattal keresünk. „Biztosan megegyezünk" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Belvárosi különbejáratú bútorozott esetleg fürdőszobahasználattal szobát keres, pontos fizető középkorú férfi, dec. 15-re vagy I. 1-re. „Meleg szoba" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Elcserélném utcai egyszoba konyhámat kettőszoba összkomfortra. „Magas költség" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Cserelakás. Pécsi lakásomat elcserélném belvárosban egyszoba összkomfortos hasonlóért megegyezés szerint esti órákban. Meszes, Fekete Gyémánt tér 21 II. em. 24. ajtó. Sasváriné.

Elcserélném kisméretű belvárosi kétszoba konyhás lakásomat három, esetleg 2 szoba összkomfortosra, „42 ezer" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén, mielőbbre. „Asztalos" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Kis szoba konyhás lakásomat elcserélném nagyobbra, megegyezéssel. „Zója" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szabadrendelkezésű, vagy elköltözők 2 szobás összkomfortos lakását kérjük. „Fizetek" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

123-ös Csepel Danuvia eladó 2500 Ft-ért. Rét u. 2. Hajdúék.

Oktávia Super CF rendszámú, személygépkocsi eladó. Megtekinthető hétköznap 16 órától, Móra Ferenc u. 7. Incédi. Oxigén teleppel szemben.

Győri kétszobás összkomfortos lakásom elcserélném hasonló pécsiért. Tel.: 62-93.

Karambolos kocsit vennék sürgősen készpénzért és egy szoba garzont, beköltözhetőt. Telefon: 10-06.

Garázs eladó Meszesen, Fekete Gyémánt tér mögött. Horváth, Dobó István u. 78. II. 9.

Skoda 440 személyautó ugyanott cseh gyermekautó eladó. Uj-Mecsekalja 101. Fekete.

Garázs kiadó. Atléta u. 22. Tüzér u. futballpálya mellett.

250-s nagykerekű Jáwa jó állapotban, 7000 Ft-ért sürgősen eladó. Cím: Kovács Gyula, Szentlőrinc.

500-as Trabant Combi eladó. Varga Somogyi, Tolsztoj u. 27. Kertváros.

INGATLAN

OTP öröklakásban kétszoba összkomfort átadó. Érdeklődni Pécs Gáspár u. 26.

Társasházban épülő 3 szoba összkomfortos garázsos öröklakásom átadnám. 80 000 Ft kp. szükséges. „Nyáron beköltözhető" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Pécshez 10 km-re családi ház gazdasági épületekkel eladó. Buszjárat van. Érdeklődni Nagykozár, Petőfi u. 16.

Elcserélném Surányi Miklós úton 2 és fél szobás erkélyes OTP lakásomat, garázs is van, 2 szobás PIK lakásra. „Azonnal" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Belvárosban gazdálkodásra is alkalmas ház beköltözhetően eladó. Cím: Pécs, Bartók Béla u. 8.

Pécsett, belvárosi 3 szobás összkomfortos öröklakást elcserélnék budapestire. Levélcím: Budapest 62. Postafiók 615.

Pécs, Borbála telep 22-es ház sürgősen áron alul beköltözhetően eladó. Érdeklődni helyszínen.

Belvárosi háromszoba hallos luxus öröklakás akár hányadrészben igen olcsón eladó. Schwartz Jenőné, Villány.

Mély gyermekkocsi igényesnek eladó. Dr. Starkné, Toldi M. u. 10. I. em.

Tetőfa eladó. Pécs, Bokor u. 2.

Eladók használt öntöttvas radiátorok, kerékpárok, kályhák, sokféle ipari szerszám. Makkos Imre használtcikk kereskedő Zólyom u. 19.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi u. 38. Todenbier.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, szezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák, prima bútorok, olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében. Zsolnay u. 1.

170 kg hízott sertés, kisipari gyermekágy eladó. Dugonics u. 37.

7 db-ból álló garnitúrfizetési könnyítéssel, szezlonok 700 Ft-tól, ágynemütartós heverők Zsolnay u. 39., kárpitosnál.

Hálószobabútor olcsón eladó. István u. 48. sz.

Új parasztkocsi, Esterházi kocsi, bőrfedeles kocsi, terepjáró egyes kiskocsi, angol begyes galambok olcsón eladó. Terményt beszámítok. Siklósi út 7.

Kutyákat keresünk megvételre. Műtéttani Intézet Pécs, Attila u. 14. (Bőrklinika felett.)

Értesítjük T. vevőinket, hogy siklósi és szigetvári fiókunknál az év végi

leltározást

1964. XI. 26—27—28-ÁN BONYOLÍTJUK LE.
Az árukiadás e napokon szünetel. Kérjük, hogy megfelelő árukészletről időben szíveskedjenek gondoskodni.
BARANYA—TOLNA MEGYEI FŰSZER- ÉS ÉDESSÉGNAGYKERESKEDELMI V.

Azonnal beköltözhető családi ház 2 szoba konyha fürdőszoba eladó. Erzsébet u. 5.

Családi ház beköltözhetően 52 ezer forintért eladó. Érdeklődni szombaton 1 órától, vasárnap egész nap. Pécs, Hegyalja u. 110.

Vennék kb 400 négyszögöl szőlőt, lakható épülettel Pécsett. Ajánlatokat levélben Landi Keresztély, Teklafalu.

Pécs, Felsővámház u. 69. sz. alatt 1 szoba konyhás ház melléképülettel eladó, azonnal beköltözhető.

Eladó Patacson 416 négyszögöl bekerített gyümölcsös, házhelynek alkalmas. Érdeklődni Pécs, Mártírok u. 22. Szekeres.

Pécsi különálló 1 szoba konyha mellékhelyiséges szabadrendelkezésű lakás eladó. „Azonnal beköltözhető" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Szövetkezeti kétszobás panelos lakást átvennék megegyezés szerint. Elcserélhető budapesti másfél szobás központi fűtéses termálvízzel ellátott örök lakás pécsi 3 vagy 4 szobás lakással. Érdeklődni mindkét ügyben munkaidőben 55-17 után 31-37 telefonon Nagy mérnöknél lehet.

Bakonyán Lenin út 34. sz. családi ház beköltözhetően olcsón eladó. Érdeklődni Reisz Mátyás.

VILLANYSZERELŐT nagy gyakorlattal ALKALMAZNA a Komlói Víz- és Csatornamű. Jelentkezés a vállalat központjában: Komló, Kossuth Lajos utca 19.

A Vajszló és Vidéke Körzeti Földművesszövetkezet közös kezelésű egységeibe **BOLTVEZETŐKET felvesz.** Jelentkezni lehet az FMSZ irodájában, Vajszló. Felvétel esetén útiköltséget térítünk.

Középfokú terv-statisztikai vizsgával vagy mérlegképes könyvelői képesítéssel rendelkező munkaerőt és egy nyugdíjast ellenőri munkakörbe felveszünk. — Jelentkezni az Állami Áruház irodájában, Kossuth L. utca 7. szám.

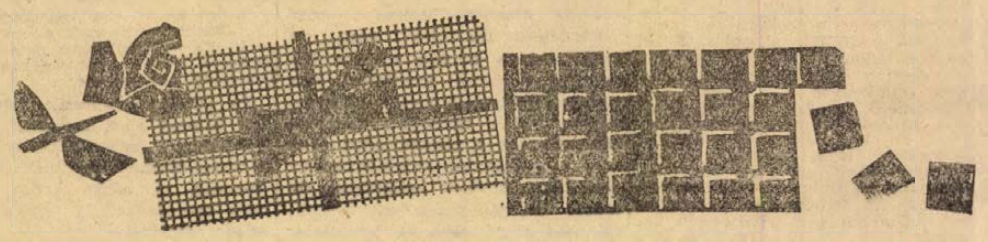
A Pécsi Fémipari Vállalat **AUTÓSZERELŐ LAKATOS, ESZTERGÁLYOS** szakmunkásokat, **FŰTŐT,** valamint erős fizikai munkára férfi **SEGÉDMUNKÁSOKAT** keres felvételre. Jelentkezés Pécs, Felsőmalom utca 13. sz. alatt.

Pécsi munkahelyre felveszünk
2 autószerelőt,
1 esztergályost,
1 villanyszerelőt,
1 pécsi lakóhelyű gépkocsivezetőt, 5 éven felüli gyakorlattal. — Pécsi Köztisztasági és Útkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc u. 17. szám.

DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33. 30 00.

Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054

Névnapra, születésnapra, kedves ajándék
a csokoládé

sport Sport sport

NB I-be jutott a PEAC férfi asztalitenisz csapata

Az Ércbányász SC férfi asztalitenisz-csapata mellett még egy NB I-ben szereplő együttese van Pécsnek. A PEAC az NB II-ben biztosan vezet és az utolsó, most vasárnapi fordulóban már nem lehet elvenni az elsőséget az egyetemistáktól.

Pécsett mindig népes tábora volt a kaucsuk-labdának. A sportág történetében azonban még nem fordult elő, hogy két csapat is a legjobbak között szerepeljen. A PEAC együttesében régi rutinos játékosok, dr. Pintér, dr. Kóhalmi a Vörös Meteor színeiben már éveken keresztül sikeresen játszottak az NB I-ben. Dr. Hrabovszky Tamás az NB II. mérkőzésein bizonyította be: nagyobb feladatok megoldására is képes. Problémát jelent azonban a PEAC-nál a negyedik ember kérdése. Szerencsénél, a csapat fiatal, igen tehetséges játékosa Budapesten a Műegyetemen folytatja tanulmányait. Rá nem igen számíthatnak a pécsiek. Amennyiben azonban sikerül megfelelően megerősíteni az együttest, a PEAC csakúgy mint az Ércbányász SC, gyökeret verhet az NB I-ben.

Pécsett sokan kedvelik az asztaliteniszt, hisz a legutóbbi versenyen több mint 200-an álltak rajthoz. Főleg fiatalok. Ha megfelelő szakember irányítja fejlődésüket, nem kell félteni az NB I-ben szereplő pécsi csapatokat, utánpótlásuk biztosítva lesz.

Az iskolai testnevelésről és sportról

nyilatkozik Gábriel József, a Városi Tanács Művelődési Osztályának vezetője

Az iskolai testnevelési és sportmunkáról beszélgettünk Gábriel Józseffel, a Városi Tanács Művelődési Osztályának vezetőjével, az MTS Pécs Városi Tanácsának elnökségi tagjával.

— Milyen szerepe van a testnevelésnek az iskolai oktató-nevelő munkában? — tettük fel az első kérdést.

— A szocialista nevelés keretében a testi nevelés, ezen belül a testnevelés szervesen illeszkedik az iskolai oktató-nevelő tevékenységbe. A testnevelés ma már nem melléktantárgy, hanem egyenrangú a többi tantárgyval, jól kapcsolódik az oktatás egészéhez, melynek célkitűzései vannak, mint értelmileg és testileg egyaránt sokoldalúan fejlett fiatalok nevelése a szocialista társadalom számára. Tehát a testnevelés nem egyszerűen tantárgy és nemcsak a tanulók testi képességét, ügyességét fejlesztő tantárgya, hanem akarati, erkölcsi és esztétikai tulajdonságainak kialakításában is döntő jelentőségű.

— Milyen változást hozott az új oktatási reform az iskolai testnevelésben?

— A testi nevelést, így a testnevelést is közelebb hozta a gyakorlati élethez. Jobban figyelembe veszi a fiatalság életkorát, életkori sajátosságait, elmélyültebb és több lehetőséget nyújt a tanult anyag begyakorlásához. Lehetőséget ad az új tanterv ahhoz is, hogy az iskola helyi adottságait, személyi és tárgyi ellátottságát, az anyag kiválasztásánál messzemenően figyelembe lehessen venni. Az új reformtanterv ilyen nagy pozitívuma, hogy sikerült kiiktatni a maximalista szintkövetelményeket, melyek a korábbi tantervek jellemzői voltak. Ez nem jelenti azonban azt, hogy a másik végletbe, a minimalizmusba estünk volna, hanem az új tantervben az elérendő eredményszintek alkalmazkodnak az egyes tanuló csoportokhoz, sőt a tanulók előképzettségi fokához.

Milyen a pécsi iskolák személyi és tárgyi ellátottsága?

— A város 26 általános és 12 középiskolájában a személyi ellátottság megfelelőnek mondható, a szakellátottság viszont teljes. Sajnos a tárgyi ellátottság a régi típusú iskoláknál gyengébb, több iskola nem rendelkezik tornateremmel vagy sportudvarral. Elsősorban az általános iskoláknál hat zavarólag, hogy 1964-től nem áll rendelkezésre a Művelődésügyi Minisztérium felszerelés támogatási kerete, mely évi 150 000 forintot tett ki. Ennek az összegnek a kiesése az iskolai szertárak minőségi és mennyiségi megfogyatkozását idézte elő. A hiányok pótlása a jövőben saját költségvetési keretünkből történik és ebben az esztendőben ezt a középiskolák vonalán már meg is tettük, a jövő évtől kezdődően pedig az általános iskolák is megkapják a támogatást.

— Hogyan értékeli a város iskolai sportmunkáját?

— Általános és középiskoláinkban az iskolai sport mindenekelőtt az iskolai testnevelés szerves kiegészítője. Célunk, hogy az általános iskolai úttörő szervezet, mind a középiskolai sportkör biztosítsa a tanulók döntő többségének foglalkoztatottságát. A célkitűzés megvalósítására az általános iskolákban az úttörő sportórák, a középiskolákban pedig a tömegsport órák lehetőségeit használjuk fel. A tömegsporton túlmenően azonban bizonyos fokú minőségi sport kialakítására is van lehetőség. A középiskolákban 2—3 minőségi szakosztály működik és ezek az MTS szakszövetségek versenyein, bajnokságain vesznek részt. Mindezeken felül módot nyújtunk arra is, hogy a megfelelő tanulmányi előmenetelű és magatartású tanulók a társadalmi egyesületekben sportolhassanak. A tapasztalatok azt igazolják, hogy az a szervezeti felépítés jól biztosítja a tömegsportolási feltételeket és megfelelően szolgálja a minőségi sport utánpótlását is. Ezt bizonyítják a különböző szinteken megrendezett versenyek eredményei is.

Rendelkezés a labdarúgók átigazolásáról

November 23. és 30. között kedvezményes átigazolásra kerül sor a labdarúgó sportban. Az erre vonatkozó határozat részletesen intézkedik az átigazolási lehetőségekről. Néhány fontosabb rendelkezés:

Az NB I. osztályú csapatok kiadatással várakozási idő nélkül igazolhatnak labdarúgót NB I-ből. NB I-es együttesből kiadatás nélkül legfeljebb egy játékost, NB I. B., vagy alacsonyabb osztályú csapatból kiadatás nélkül. Az átigazolható játékosok száma legfeljebb 5 lehet.

NB I. B. és alacsonyab osztályú együttesek akkor igazolhatnak játékost várakozási idő nélkül, ha tőlük ugyanúgy került játékos magasabb osztályú csapatba. A magasabb osztályba történő átigazoláshoz nem kell kiadatás.

Egy NB I. B. vagy alacsonyabb osztályú csapatból legfeljebb két játékos igazolható át, ezek az együttesek viszont a tőlük átigazolt játékosok kétszeresét igazolhaják.

NB I-es játékos kiadatással átigazolható alacsonyabb osztályú csapatba, de egy sportegyesületbe csak egy játékos. Az NB I-be feljutott két csapat játékosállományának erősítéséről, illetve az NB I-ből kiesett két együttes játékosállományának megóvásáról az átigazolást lebonyolító bizottság külön intézkedik.

Mai sportműsor

Labdarúgás. NB III. mérkőzések: Mohács—Baja, Mohács 10.00, Mázai-Szászvári Bányász—Kalocsai Kinizsi, Szászvár 13.30, Kaposvári Kinizsi—PEAC, Kaposvár 10.30, Kalocsai Honvéd—Pécsszabolcsi Bányász, Kalocsa 13.00. *Megyei I. osztályú mérkőzések:* Beremend—Magyarszék, Beremend 17.00, Ércbányász SC—Helyiipar, Ércbányász SC-pálya 10.00, Előre—Lánycsók, Postás-pálya 10.00, Bóly—Hidas, Bóly 9.30, Szigetvár—Siklós, Mozsgó 14.00, Kinizsi—Postás, Helyiipar-pálya 9.00, Vasas I. Bányász—Pécsi Vasas, Vasas I. bányatelep 9.00.

Kézilabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzések. Bp. Elektromos—Pécsi Bányász, férfi, Budapest 13.35, Göldberger—Pécsi Bányász, női, Budapest 15.10.

Sakk. NB II. mérkőzések: Pécsi Bányász—Bp. Szállítók, Kompáti út 9.00, Pécsi Ércbányász SC—Dunaújváros, Ságvári Kultúrotthon 9.00.

Asztalitenisz. NB II. mérkőzések: Bp. Adócső—PEAC, férfi, Budapest 9.30, Könnyűipari Miniszérium—Pécsi BTC, női, Budapest 9.30.

Röplabda. Magyar Népköztársasági Kupa-mérkőzések: A PEAC, a Bp. Honvéd, a Bp. Spartacus és a Kaposvári Honvéd férfi csapatának részvételével, Baja 8.00. A Tanárképző Főiskola, a Székesfehérvári Építők, a Ganz MÁVAG és a Komlói Bányász férfi, a Szigetvári Vörös Meteor, a Bajai Építők, a Székesfehérvári Vasas és a Székesfehérvári Építők női csapatainak részvételével, Komló 8.00.

Teke. Osztályozók az NB II-be jutásért a Pécsi Bányász részvételével, Budapest 9.00.

Röplabda. Villámtorna Zalaegerszeg férfi és női válogatottjának, a Kaposvári Dózsa férfi és a Kaposvári Ruhagyár női, a PEAC női, a Dózsa férfi és a megyei utánpótlás válogatott férfi és női válogatott csapatainak részvételével. Egyetemi Tornacsarnok 8.00.

Hétfőn este:

Csanádi Árpád előadása a Tanárképző Főiskolán

Csanádi Árpád, az MTS elnök helyettesének, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság magyar tagjának előadásával kezdődnek meg Pécsett a sportakadémia előadásai. Csanádi Árpád a Tanárképző Főiskola új épületének 3-as sz. előadótermében hétfőn 18 órai kezdettel a tokiói olimpiai játékokról tart beszámolót a pécsi sportvezetőknek, társadalmi aktíváknak, sportolóknak. Az érdeklődőket szívesen látjuk. Kedden Csanádi Árpád Komlóra látogat, ahol ugyancsak megkezdődnek a sport akadémia előadásai.

Többet vártunk a Pécsi Dózsától

Az a körülmény, hogy a Pécsi Dózsa labdarúgócsapata az 1964. éves bajnokság befejeztével is tagja maradt az NB I-es mezőnynek, pozitívumnak tekinthető ugyan, de nem tarthatjuk különösebb sikernek. Azért nem, mert a csapatban rejlő képességeket ismerve, a sok éves elsőosztályú tapasztalat után ez év elején a szurkolók, de a szakosztály vezetői, sőt játékosai is valamivel magasabbra tették a mércét. A színtmagasság nem a 11—12. hely volt, hanem valamivel magasabban a középhelyezések táján. Ezt a mércét a pécsi fiúk elég sokszor levették 1964-ben, hiszen pontszámban, játékban is jóval kevesebbet nyújtottak a vártnál.

11. Pécsi Dózsa 26 4 10 12 28:37 18

Ez a számsor az idei NB I-es bajnokság pécsi termése. Bizony, eléggé beszédes számok ezek. Egy esztendő alatt csak négyszer győzött a csapat (Dorog, DVSC, Csepel és SZEAC ellen) és tíz alkalommal — legtöbbször a mezőnyben — csak döntetlenre futotta erejéből. Talán egyedül a gólarány árulta el, hogy a Pécsi Dózsa többre is képes, hiszen ha nincs a kispesti 7:3-as kisiklás a Honvéd ellen, akkor csak gólaránnyal számítva akár a hetedik helyen is lehetnének.

A bajnoki pontokból nyolcat, tehát 45 százalékot vidéken szerzett az együttes. Az arány nem rossz, de nagyobb harckészséget bizonyítana, ha nem 18, hanem legalább 24 összponthoz lehetne a vidéki sikereket hasonlítani. A pécsiek fegyelmi helyzete nem ezhet különösebb kifogások alá, hiszen mindössze ketten — Móricz és Halasi — álltak a fegyelmi bizottságok előtt és amint az ítéletekből is kitűnt, „megbocsátható" szabálysértések miatt.

Az év végi statisztika arról is árulkodik, hogy az edző a mérkőzéseken 25 játékost (!) szerepeltetett. Nem valami szép mutató ez, hiszen a csapat „kalória keretéből" mindössze ketten, Vlaszák és Borovácz nem öltötték magukra az első csapat mezét. Minden mérkőzésen csak egy ember, Dunai János szerepelt! Csupák 23, Dunai II. 22, Halasi és Rádi 19-19 alkalommal lépett pályára. A többiek már jóval kevesebbszer. Mindössze hat mérkőzésen szerepeltek azonos összeállításban a pécsi lilák. Nem volt tehát idén kialakult, helyesebben kialakított csapata a Pécsi Dózsának. Vajon miért?

Sok volt a sérült

El kell fogadnunk mentségként azt, hogy a sérülések egy csapatot sem sújtottak úgy, mint a pécsieket. Ha a klubok valamennyien kimutatnák az ez évi „betegnapok" számát, fogadunk, hogy ez a Pécsi Dózsánál lenne a legmagasabb. Győrkő már a márciusi nyitányon kiesett és azóta sem játszott bajnokin az első csapatban. Bendes, Török, Vajda 3—3 hónapokra váltak harcképtelenné és Udvarácz, Vincze, Dunai II., Rádi, valamint Várj is heteken át szerepeltek a sérültek névjegyzékén. Ez a körülmény nemcsak Pécsett, mindenütt megnehezíti a csapatkialakítás munkáját.

A fentiek után is nehéz egyetérteni a túlzottnak tűnő személyi cserékkel. A csapat szakvezetői ezt azzal indokolták, hogy míg másutt — például Tatabányán és Győrött — csaknem 12—13 azonos képességű játékos állt az edzők rendelkezésére, addig Pécsett a kiforrott, tapasztalt és az NB I-es szintet minden mértékben megütő játékosok száma ennél jóval kevesebb. Orczifalvi edző talán ezért is, csaknem valamennyi játékosának módot nyújtott a bizonyításra. Ez az elhatározása nem találkozott ugyan a közvélemény egyetértésével, jogos bírálatokra is alkalmat adott, de talán hasznos lehet a jövőt illetően. Most ugyanis megnyugtatóan megállapíthattuk, hogy bizonyos fokú fejlődés mutatkozott a játékosok technikai képességeiben, fizikai adottságaiban. Nem történt megfelelő előrelépés a csapat taktikai fegyelmezettsége és talán ennek folyományaként a csapat és a játékosok eredményessége terén. Pedig a jelkilsmerettel végzett téli alapozás minden tekintetben sikereket ígért. Hogy azután mégis miért kezdett olyan enervállan a csapat, azt most utólag nehéz eldönteni. Lehet, hogy a tatai tábor túlzott megterhelést jelentett a korábban kisebb munkához szokott játékosok részére? Tény, hogy mire az alapozás eredménye kézzelfoghatóvá vált, jócskán néhány pontot hullatott el a Pécsi Dózsa és ez megnyirbálta az együttes lelkierejét.

A támadás és védekezés

Sok szó esett a csapat defenzív hármodoráról is. Anélkül, hogy a „bizonyítványt" kívánnánk magyarázni, azért elmondjuk, hogy játékosértekezleteken, taktikai megbeszéléseken az edző elképzelése, utasítása nem az volt, amit a pályán sokszor láttunk a csapattól. Említettük már előbb a játékfegyelem hiányosságait. Talán egyedül Csepelen játszotta azt a csapat, amit röviden így tudnánk megfogalmazni: Védekezz, amikor szükséges, de akkor biztonságosan és támadj, ha mód nyílik erre, de lendületesen és a biztonságról meg nem feledkezve! Csepelen 3:0-ás győzelmet eredményezett ez a végrehajtott taktika! Persze azt nem könnyű mindig végrehajtani, mert ehhez sok nagy munkabírás, taktikailag igen fegyelmezett, játszani tudó és „hajtani" egyaránt tudó játékosra van szükség. És sok sok hónap a begyakorlásra!

A csapat és egyéni teljesítmények terén erősen hullámzó a kép. Régen, években át a „szigorú" közvetlen védelem jelentette az erőt. Idén kevés jó bírálatot kaptak a védőjátékosok, az elfogadható gólarány ellenére is. Danka és Kocsis, a két tapasztalt harcos kivált. Kiválásuk előtt ők sem tudták azt nyújtani, mint korábban. Bendes súlyosan megsérült. A fiatal Udvarácz még nem rendelkezik kellő tapasztalattal. Móricz alapozás nélkül csak lassan melegedett játékba.

A fedezetpár összetételében nem vált állandó részesévé a pécsieknek. Pedig a csapatjáték szempontjából a védők és támadók közti élő kapcsolat biztosítása a legfontosabb csapatépítési feladatok közé tartozik.

A Dózsa idei csapatában még a Csupák—Halasi kettős nyújtotta véleményünk szerint is a legtöbbet, de sajnos ez a felállás különböző okok miatt nem lehetett állandó. Így csaknem valamennyi NB I-es csapatunk jobb fedezetpárral küzdötte végig a bajnoki évet, mint a Pécs. Itt kell megdicsérnünk egyébként a csapat „mindenesét". Csupák Józsefet, aki Kocsis visszavonulása után a csapatkapitányi tisztet is viselte. Csupák volt az, akit a csapat érdekeinek megfelelően a legtöbb helyen szerepeltetett az edző és ő volt az, aki a különböző posztokon szinte kihagyás nélkül az átlagosnál végig jobb, időnként kiemelkedő teljesítményt nyújtott.

A támadósor sem volt egységes. Nem az egyéni képességek hiánya, hanem inkább a csapatrunkában való kellő részvétel elmaradása, a taktikai fegyelmezetlenség bénította meg sokszor a csapatot. A csatárok közül egyetemi tanulmányai ellenére az idősebb Dunai érdemel csak dicséretet. Dunai II. nem kamatoztatta idén a csapat érdekében tehetségét, egyénieskedő játéka nemegyszer egyenesen kárára volt csapatának. Az új fiúk közül Vincze és Pápai még nem szokták meg az NB I-es légkört, de egy-kétszer igazolták tehetségüket. Rádi nem küzdött mindig a tőle megszokott nagy önbizalommal. Vári szereplése a legkisebb haszonnal sem járt és ez a játékos egyenesen rossz hatással volt a fiatalabbakra. Távozása jelentette az igazi „erősítést".

A fiatalok dicsérete

Még egy-két szót az idén bevetett fiatalokról. Ők akkor kerültek be a csapatba, amikor bizony nem valami jól állt a pécsi Dózsa „szénája". Tüske, Konrád, Légrádi és Freppán nem okoztak csalódást. Sőt, Tüske Csaba egy-kétszer egészen jó benyomást keltett. De még csak tehetségek, egyikük sem kiforrott játékos. Mindegyikük helytállása dicséri a klubnál már korábban megkezdett nevelő munkát.

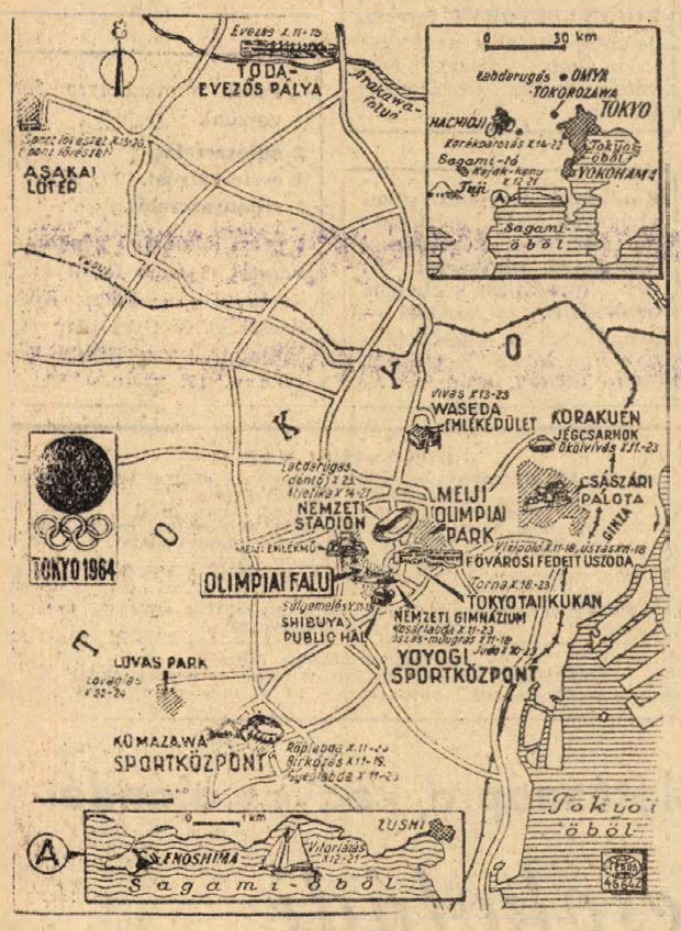
Most, túl az idei viharos bajnoki esztendőn Orczifalvi István edző és a szakosztály vezetői bizakodással tekintenek a jövőbe. A szurkolók is eredményesebb őszi esztendőt várnak. Viszont ha már őszet említettük, nem hagyhatjuk szó nélkül a Pécsi Dózsa otthonyugatra szereplését, amiben nemcsak a csapat volt a hibás. Egy kicsit azok is, akik vasárnaponként megváltották ugyan a belépőjegyeket, de nem szurkolóként, hanem kritikusként ültek fel a lelátóra és az első balsikerek után bátat fordítottak az együttesnek. Ez a körülmény is csökkentette a fiúk egyéniként is megtámadott önbizalmát.

Es ebből következik, hogy a téli pihenő alatt mencsak a labdarúgóknak és vezetőiknek kell a tapasztalatokból tanulni, hanem azoknak is, akik jövőre már nem szeretnének a kiesés réme miatt aggódni!

T. Z.

Olimpia 1964. Tokió

IV.

Ha ilyen térkép rendelkezésünkre állt volna Tokióban, könnyebben megtaláltuk volna a versenyek, sportesemények színhelyeit.

Tokióban a házak általában 5—6—8 és 10 emeletesek, de sok az egyemeletes kis faház. Ma már magas házakat is mernek építeni, mert megtalálták a földrengésálló kötőanyagot. A házakat félméternyi közökkel építik, hogy földlökéseknél ne vegyék át egymástól a rezgéseket. A belváros és külváros között lényeges különbség nincs, kivétel Ginza és közvetlen környéke, a kereskedelmi központok.

Az olimpiai falu 81 hektáron terült el, nem is csoda, ha ezen a területen az első este eltévedtem. Félórás bolyongás után, a szembe jövő magyar csoporttól voltam kénytelen megkérdezni, hogy nem tudják-e hol lakom? Utbaigazítás helyett mindjárt felajánlották, hazavisznek, mert közülük is két hetes kint tartózkodás után egy sportoló úgy eltévedt, hogy kétségbe esetten telefonált a magyar irodára, hogy küldjenek érte, egy kocsit, mert már lebiciklizte a lábát térdig. Az eset csattanója, hogy a magyar irodával szemben levő épületből telefonált, s általános derültségre csak ki kellett lépnie az épületből, hogy saját szállására jusson.

Az első nap nehézségeihez tartozott, a zárakkal való ismerkedés, mert a kulcs fordítva nyílt és zár, amiből többrendbeli bonyodalom származott a fürdőszoba és egyéb helyiségek körül. Könnyen megoldották a nehézségeket, mert az ajtót leemelték a sarkáról. Az olimpiai falunak külön klinikája, étterme, színháza, klubhelyisége, áruháza, bankja és postahivatala volt. Az éttermekben 306 szakács, 530 felszolgáló — amely egyetemi hallgatókból tevődött össze — és 22 főpincér intézte 7100 versenyző élelmezését. Nagy sikere volt a magyar konyhának, sok más nemzetiségű versenyző állt sorba, hogy néha a jó magyar konyháról falatozzon.

A női szállásterületre, amelyet elkerítettek a férfiaktól, csak nő léphetett be, s e fölött gondosan őrködtek a bejáratnál tartózkodó egyetemista őrök. Egy alkalommal az orvos látogatását három rendőrnő és két férfirendőr kísérte.

Mindennapos edzéssel telnek a napok a megnyitó ünnepségig, mely rendkívül hamar elérkezett az új benyomásokkal zsúfolt napokkal. A megnyitó napján, október 10-én ünnepi ruhában gyülekeztünk, s vonultunk az 57 autóbuszból álló karavánnal, a stadion melletti sportpályára. A különböző egyenruhák színes forgatagában, jelvénycserélés közben, ismerkedéssel, régi ismerősök üdvözlésével töltöttük azt a rövid időt, ami a felvonulás kezdetéig rendelkezésünkre állt.

Hagyományos ceremónia között zajlott le a megnyitó ünnepély. A sportolók felsorakozása után megérkezett az olimpiai láng, egy Hirosimában, az atombomba ledobásának napján született fiatal japán sportoló futott be az olimpiai lánggal. Felhangzott az olimpiai signál, a tengerészek behúzták az öt karikás lobogót s magasba kúszott az olimpiai zászló. A japánok kiváló tornásza, Ono mondta el az olimpiai esküt a sportolók nevében, az ünnepi beszédek elhangzása után a japán uralkodó, Pierre Coubertin szellemében megnyitotta a XVIII. olimpiát. Ezzel megkezdődött a béke és barátság egyében a világ sportolóinak nemes versenykedése.

Felemelő pillanat volt az olimpiai kandelláber meggyújtása, két éven át tartó versenyek alatt, lobogásával ébren tartotta olimpiai eszmét. Jóleső érzéssel töltött el, hogy itt ebben a távol-keleti országban is felhangzott a magyarok biztatása a nézőközönség soraiból.

(Folytatjuk)

Horváth Leona

Vasárnapi Napló

60 éves Pécs múzeuma

A nemrég véget ért múzeumi hónap során többször volt már erről szó, a hivatalos megemlékezés is megtörtént. Hogy ha mégis visszatérünk erre az évfordulóra, annak az az oka, hogy 60 évvel ezelőtt, 1904. november 27-én, tartották a pécsi Városi Múzeum megnyitási ünnepségét. Az akkori idők szokásának megfelelően az ünnepségről emlékfüzetet is adtak ki. Ez a kiadvány tartalmazza az ünnepség műsorát, a díszgyűlés lefolyását, az azon elhangzott beszédeket. Ezek közül számunkra most, az évforduló pillanatában, leginkább *Marosi Arnold* felolvasása a legérdekesebb. Marosi volt a múzeum első igazgatója s mint ilyen, a díszes megnyitási ünnepségen indíttatva érezte magát, arra, hogy a pécsi Városi Múzeum történetéről beszéljen. Előadásából megtudhatjuk, hogy Pécsett a múzeumügynek bizonyos előtörténete is volt és ha nagyon pontosak akarunk lenni, akkor nem 1904-ben, hanem 1898-ban kellene megjelölni a pécsi múzeum alapításának időpontját.

A pécsi múzeum kezdeményezője *Farkas István* 48-as honvédtiszt, pécsi ügyvéd volt, aki 1871-ben kelt végrendelete szerint egy Pécsett felállítandó Városi Múzeum és Könyvtár részére, 1000 forintot hagyományozott. Ezután sokáig aludt az ügy, bár a városi törvényhatósági bizottság mindig felszínen tartotta a kérdést. Nagyobb lendületet *Juhász László*, városunk méltatlanul nem emlegetett régésze, adott az ügynek, aki 1898-ban gazdag régészeti gyűjteményét kiállítás-szerűen elrendezte, a közönségnek bemutatta és a beléptidíjak jövedelmét a Városi Múzeum céljaira ajánlotta fel. A Juhász-féle kiállítás 1898 szeptemberében megnyílt. Ezzel voltaképpen megvalósult Pécsett a múzeum, már csak annál is inkább, mert ennek a kiállításnak a visszhangjaként a városi közgyűlés 1899. április 25-én határozatot hozott a Pécs Városi Múzeum felállítása ügyében. Ennek a létesítendő múzeumnak az alapját egyrészt a Juhász-féle archeológiai gyűjtemény, másrészt pedig a Farkas-féle múzeumi alap adta. Ebből a kezdeményezésből fejlődött ezután ki az a múzeum, amelyet ünnepélyes keretek között 1904. november 27-én nyitottak meg.

A felszabadulás előtt Pécsett két múzeum működött. A már említett Városi Múzeum, és az 1938-ban létesített Baranya megyei Múzeum. Ez utóbbi Dombay János gyűjtőmunkája és fáradozásai nyán jött létre. A két múzeum között kezdettől fogva tudományos munkamegosztás volt megállapítható, amennyiben a Városi Múzeum, bár általános gyűjtőtevékenységet folytatott, inkább helytörténeti és néprajzi, a Megyei Múzeum pedig inkább régészeti vonatkozású volt.

A két múzeum szervezeti különállásában nem szolgálhatta eredményesen sem a tudományos kutatás, sem a múzeumi népművelés célkitűzéseit s ezért sor került volna egyesítésükre akkor is, ha 1951-ben nem szervezik újjá országosan a magyar múzeum ügyet. Ekkor a magyar múzeumok állami kezelésbe kerültek és egy-egy helységben egységes irányítás alá vonták a múzeumokat. Dombay János nagy érdeme, hogy a két pécsi múzeum egyesítését már a hivatalos egyesítés előtt előkészítette, majd pedig végrehajtotta.

Az új, egységes pécsi múzeum *Janus Pannonius* nevét vette fel és elindult azon az úton, amelyen hamarosan hazánk legnagyobb vidéki múzeumává lett.

Ennek az útnak nézzük meg néhány kiemelkedő állomását. Még 1948-ban, tehát az egységesítés előtt létrejött a Városi Múzeum természettudományi része. 1949-ben néhai *Mattyasovszky Jakabné* hatalmas népviseleti gyűjteménye került a múzeumba. 1951-ben a Zsolnay kerámia gyűjtemény zömével gyarapodott a múzeum. 1952-ben új elrendezésben megnyílt a középkori kőtár. Ekkor került a múzeum birtokába Pécs legrégibb és műemléki szempontból is legjelentősebb lakóépülete, a Káptalan utca 2. sz. ház. 1950-ben korszerű laboratórium létesült, amelyhez 1952-ben a természettudományi osztályon preparátor-műhely is csatlakozott. 1962-ben külön fotolaboratórium létesült. Közben a múzeum dolgozóinak létszáma is nőtt, s amíg a városi és megyei múzeumban, annak idején, összesen négy tudományos dolgozó dolgozott, ma a Janus Pannonius Múzeumnak 9 tudományos munkatársa van és a tudományos technikai személyzet 4 fő.

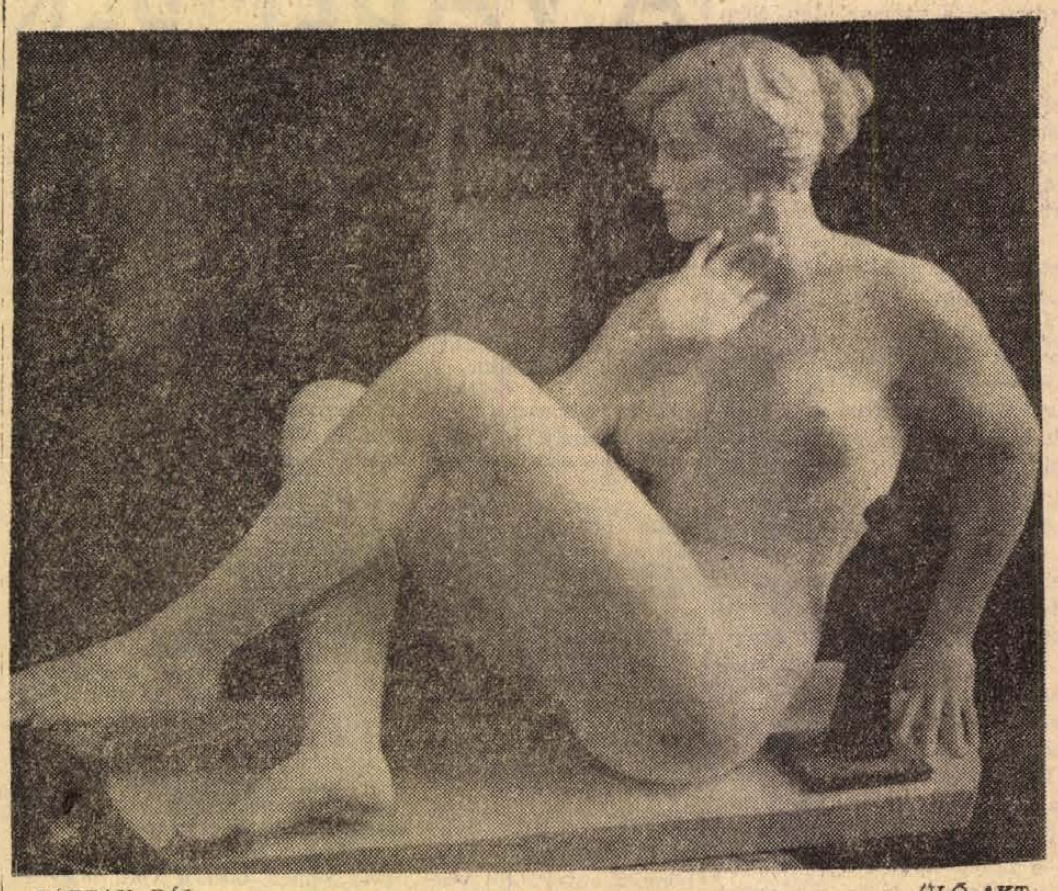
A pécsi múzeum kezdettől fogva jelentős tudományos munkásságot fejtett ki. Azonban ez is 1951 után bontakozott ki a maga teljességében. Ennek a sokrétű, folytonosan felfelé ívelő tudományos tevékenységnek legbeszédesebb bizonyítékai az 1956 óta megszakítás nélkül megjelenő nagyszabású évkönyvek. A múzeum évkönyveiben megjelenő publikációk szoros kapcsolatban vannak a múzeum feltáró-, és gyűjtő tevékenységével. Gondoljunk csak *Dombay János*, *Papp László*, *Bándi Gábor* vagy *Kiss Attila* ásatásaira, *Gebhardt Antal* természetrajzi, *Kodolányi János*, *Füzes Endre* és *Mándoki László* néprajzi, valamint *Szabó Gyula* legújabbkori történeti gyűjteséire.

A múzeumi népművelő munkának legkimagaslóbb állomásai voltak a nagyszabású, vidéki viszonylatban egyedül álló, állandó kiállítások megnyitásai. Közülük elsőnek a régészeti kiállítás készült el, sorra követték a Zsolnay kiállítás, a természettudományi kiállítás, a néprajzi kiállítás és a Modern Magyar Képtár kiállítása.

Az egyre inkább kiteljesedő múzeológiai munka méltán tette központtá a pécsi múzeumot és alkalmassá arra, hogy a múzeumok tanácsi kezelésbe adásakor, melyet itt, Baranya megyében kezdeményeztek és próbáltak ki, a Janus Pannonius Múzeum legyen a megyei vezető múzeum, az a múzeumi központ, ahonnan a megye többi múzeumát, gyűjteményeit irányítják. Ma a Janus Pannonius Múzeum 7 helyen (Természettudományi osztály, Néprajzi osztály, Modern Magyar Képtár, Római sírépítmények, Románkori kőtár, Régészeti osztály, Művészettörténeti- és Helytörténeti osztály) van elhelyezve. 7 állandó kiállításunk van; a gyűjteményekben őrzött anyag tételszáma megközelíti a 300 000-et. Évi látogatottságunk pedig 150 000 fölött van.

A 60 éves Janus Pannonius Múzeum viszonylag rövid története alatt ilyen nagy útat tett meg és ilyen szép eredményeket ért el. Az intézmény fejlődése biztosíték arra nézve, hogy a továbbiakban is eredményesen működik majd közre mind tudományos, mind népművelő tevékenységével városunk, megyénk, hazánk népe, sőt az egész emberiség javára.

DANKÓ IMRE

PÁTZAY PÁL *ÜLŐ AKT*

(A szobrot Sukarnó elnök számára készítette a művész)

(Foto: Nagy Éva)

Új műfaj a fantasztikus irodalom?

Hallatlanul gyors iramban fejlődik a világ. A technika szinte naponta lepi meg újabb csodákkal az embert. Az ismeretanyag feltartóztathatatlanul gyűlik, halmozódik, figyelemmel is alig győzzük követni. Kiszámították, hogy az emberi ismeretek 1750—1950-ig körülbelül megkétszereződtek, de 1950-től ilyen arányú növekedéséhez már csak egyet len évtizedre volt szükség. Egy új technikai forradalom korában élünk, amely rányomja bélyegét az élet valamennyi területére. Ez alól az irodalom sem kivétel. Nemcsak a technikai fejlődés napról-napra bővülő szótára lopakodik be a különféle irodalmi műfajokba, a verstől a drámáig, hanem egy új műfaj tör utat: *a tudományos fantasztikus irodalom, amely létjogot követel az irodalomban.*

Itt azonban két dolgot is tisztázni kell:

Először is; valaki azt mondhatja, hogy a fantasztikus irodalom nem újkeletű. Elég megemlíteni ifjúkori olvasmányaink egyik legkedveltebb íróját, Vernét. (Nemrég olvastam valahol, hogy zseniális elképzeléseiből közel száz valósult meg.) Évtizedekkel ezelőtt az úgynevezett utópisztikus regényeket az ifjúsági irodalom közé sorolták, de a mai fantasztikus regényeket már nem lehet a serdülő ifjúság irodalmi kategóriájába kényszeríteni, úgy mondjam *„kinőtte gyermekkorát"*. Ma évente világszerte ezer számra jelennek meg a fantasztikus regények. Vannak országok, ahol milliós példányszámban, külön folyóiratokban látnak napvilágot. Így jutottunk el a másik tisztázásra váró kérdéshez:

Igazi irodalom-e a fantasztikus regény vagy elbeszélés? Egyelőre az írók jelentős része erősen idegenkedik tőle és szeretnék kirekeszteni az „igazi irodalomból." Ezt bizonyítja az a tény is, hogy irodalmi lapjaink hasábjain egyáltalán (tisztelet egy-két kivételnek) nem közölnek ilyen műveket. Pedig jónéhány író bebizonyította, hogy ez a speciális műfaj lehetővé teszi, az esztétikai követelmények betartását amely nélkül nem lehet műalkotásról beszélni. Ez a műfaj is éppen olyan lehetőséget nyújt az írónak, mint a többi, hogy a mai ember problémáit, gondolatait, érzéseit, vágyait, reményeit, kétségeit, hitét és hitetlenségét, szenvedélyeit, szeretetét és gyűlöletét, szóval mindazt, ami az emberi lélek rezdüléseiben megnyilvánul, a legkülönfélébb formában, a legkülönfélébb környezetben, a legkülönfélébb emberekkel ábrázolja.

Nem igaz az a kritikus szerint a fantasztikus elbeszéléseknek és regényeknek körülbelül olyan a viszonya az irodalomhoz, mint a plublicisztikáé. Azonban ez is csak féligazság, mivel egy riportszerű feldolgozási mód alapvetően különbözik egy regénytől, amelynek hőse él, harcol, viaskodik, szenved, szeret és gyűlöl, csak egészen más környezetben, csak a mindennapitól teljesen eltérő körülmények, viszonyok között. Véleményem szerint napjainkban *a fantasztikus regény már kivívta méltó helyét az irodalomban.* Ezt bizonyítja az olvasók rendkívüli érdeklődése is. Ma a fantasztikus regények talán a legolvasottabb könyvek. Egy-egy új mű szinte napok alatt elfogy a könyvkereskedésekből. Ezt elsősorban annak köszönheti, hogy a világűrrepülés korában alaposan megnövekedett az érdeklődés a technika csodálatos világa iránt. A szerzők felvillantják az olvasók előtt az ezernyi meglepetést rejtegető holnapot.

Jó fantasztikus művet nehéz írni. Az írói adottságokon kívül nem elég a mindennapi élet ismerete, a gazdag élményanyag és a szárnyaló képzelet. Ez a műfaj bizonyos fokú műszaki és tudományos ismereteket is megkövetel, mert a fantáziának a mai technikai vívmányokra és a belőle táplálkozó valószerű elképzelésekre, lehetőségekre kell támaszkodnia. Egy egyszerű példa: Ha valaki a holdutazás történetét dolgozza fel, feltétlenül ismernie kell többek között a Holdról szerzett eddigi ismereteket, a világűrrepülés tapasztalatait. Ez azonban csak az alap, vagy még inkább környezet, amelybe ha nem sikerül „beágyazni" húsvér hősöket, legjobb esetben is csak egy tudományos ismeretterjesztő cikk születhet, semmiesetre sem irodalmi mű.

A fantasztikus irodalom áthidalja a tudományos és a szépirodalom közötti óriási különbségeket. Persze ez nem jelenti a két műfaj összeolvadását, illetve alapvető jellegzetességeinek megszűnését. A szépirodalom az emberi sorsok, érzések ábrázolója és az is marad. Az atomkorszak, a rakéta és a világűrkutatás kora azonban elkerülhetetlenül és egyre jobban rányomja bélyegét.

A fantasztikus művek írói előtt szinte kimeríthetetlen, végtelen lehetőségek állnak. A modern tudományok minden ágazata forradalmi változások küszöbén áll, amely szárnyakat ad az alkotói képzeletnek. A világűrkutatás, a biológiai, a kibernetika, a lélektan és más területek a fantasztikus művek világa. Az ember és a gép viszonyának hagyományos tematikája a tudomány új és újabb területein elevenedik fel. Az írók tolla nyomán kitárul előttünk a jövő, a csillagok világa, megjelenik a holnap embere, az okos gépek sokasága. De milyen is lesz az a jövő?

Így jutottunk el a *világnézethez*, az eszmei állásfoglaláshoz. Számos nyugati kritikus és irodalmár azt bizonyítja, hogy a fantasztikus irodalom politika-mentes. Benne a gépeké a döntő szó, az ember és a gép viszonyában nincs politika, hacsak bele nem beszélik.

Csupán az Egyesült Államokban évente megjelenő 100-120 fantasztikus regény (vagy utánzat) többsége egész másról tanúskodik. Ha nem vesszük figyelembe a világűrbe áthelyezett szokvá yos detektív történeteket, a „szupermannok" hősiességét dicsőítő kalandregényeket s csupán a legnevesebb ameri ai, illetve nyugati szerzők műveit vizsgáljuk, kiderül, hogy nagyon is sok közük van a világnézethez. Többségük z ember degenerációjával, a gépekkel szembeni gyengeségével, kiszolgáltatottságával és az emberiség pusztulásának szörnyű víziójával foglalkozik. Nyugaton egy új kifejezés született: az *antiutópia*. Ez azt jelenti, hogy míg a klasszikus utópisztikus irodalom a társadalmi és technikai haladás lehetőségeire támaszkodott, addig a mai burzsoá fantasztikus irodalom a kérlelhetetlen természeti erőkkel, gépekkel, sőt túlvilági lényekkel szemben tehetetlen ember vívódásait ábrázolja. Így próbálják az olvasóba beleoltani minden harc kilátástalanságának, a reménynek a jövő érzését és a kapitalista rend örökkévalóságát hirdetik.

Íme két példa: Aldouse Huxley, halála előtt kiadott könyvében *„A sziget"*-ben (1962) a képzeletbeli Pala sziget lakói elérik a társadalmi haladás és jólét legmagasabb fokát, de agresszió áldozatául esnek és visszatérnek az ellentmondásokkal teli kapitalista társadalom keblébe.

Philipp Wylie: Győzelem (1963.) című könyvében leírja az atomháborút, amelynek következtében csak néhány ember maradt életben az amerikai atomóvóhelyek (ez éppen az atomóvóhely-láz időszakában jelent meg és újabb megrendeléseket biztosított az óvóhely építő nagyvállalatoknak). Természetesen az Egyesült Államokat szovjet rakéták pusztították el, s válaszképpen az amerikai atomtengeralattjárók a Szovjetuniót tették tönkre.

A nyugati „antiutópista" művek többsége a tőkés társadalom politikáját tükrözik és ezért természetes, hogy *a szocialista fantasztikus irodalom merőben más elvekre épül.* Szerzőnek biztos alapot nyújt a tudományos világnézet és a társadalmi fejlődés meghatározott célkitűzése.

*I. Jefremov: Adroméda köd*ét *Lem*, lengyel író több művét vagy, hogy magyar szerzőt is említsünk, *Fehér Klára: A földrengések szigeté*-t megszerették az olvasók. A Szovjetunióban napjainkban megjelenő fantasztikus művekből mély humanizmus, az emberi ész győzelmébe vetett bizalom árad. Példaként érdemes megemlíteni *G. Altov és V. Zsuravljova: Ballada a csillagokról* című *regényét*, amelyben szörnyű veszély fenyegeti egy távoli csillagrendszer élőlénylakta bolygóját: A világűrben uralkodó vonzási törvények következtében a bolygó hosszú időre más pályára tér és így kikerül két napja életet jelentő fényéből. Ekkor földi emberek egy mesterséges napot találnak ki, amely mesterséges bolygóként kíséri az égitestet és így megmentik a pusztulástól. *Kazancev: Visszatér a jégkorszak* című érdekes művében a szovjet tudósok feltalálnak egy olyan sugarat, amely megállítja a nukleáris fegyverek láncreakcióját és így sikerül megakadályozni az atomőrültek végzetes merényletét az emberiség ellen.

Az ember szelleme és fizikai képességének állandó fejlődése, magas fokú erkölcs, és az emberiség iránt érzett felelősség jellemzi a művek nagyobb részét. A jövőben az emberi ész győzelmébe vetett bizalom csendül ki belőlük. Sok sikerült regény, elbeszélés jelzi már e műfaj térhódítását. A jövő emberének megformálása a képzeletszülte környezetben nagyon bonyolult írói feladat és a kísérletezések a tévedések elkerülhetetlenek.

A fantasztikus irodalomról minden bizonnyal még évekig fognak vitatkozni az irodalmárok. Annyi azonban bizonyos, hogy a holnap irodalma e műfaj nélkül nehezen képzelhető el.

SZŰCS BÉLA

(Új Szó)

VASVÁRI LÁSZLÓ:

Húszévesek

Pali a barátom. Nagyon megértjük egymást. Ő húszéves múlt, én tizenkilenc. Ugyanabban a műhelyben dolgozunk, mindkettőnk esztergályos. Munka után mindig együtt járunk, egyforma ruhát hordunk. A szakik el is neveztek bennünket sziámi ikreknek. Nem zavar minket, szeretünk együtt lenni. Kettesben járunk a gyári klubba, az edzésekre, moziba, de a legjobb az, amikor feltűrjük a gallért, aztán bele az estébe, csavarogni! Olyan érdekes minden. Az emberek járkálnak, ragyognak a kirakatok, az utcák egészen mások, mint nappal, izgalmas dzsungel a park... Kóborlunk, nem sokat beszélünk, hol ő szól egyet, hol én. Megguszt áljuk a lányokat, néha beülünk az étterembe zenét hallgatni, megiszunk egy málnát. Szeszt soha nem iszunk, vigyázunk a kondira.

Szóval, Pali a barátom. Mégis összeakaszkodtunk egyszer. Lefogadhatják, egy nő miatt balhéztunk össze. Mit, nő?... Egy taknyos lány volt az oka mindennek.

— Lilu vagyok, szervusztok, — mutatkozott be, amikor odakerült hozzánk. Kicsit furcsáltuk, hogy egyből tegeződik, de gondoltuk, talán így volt szokásban ott, ahonnan jött. — Szerbusz, mondtuk neki, s különben aztán nem törődtünk vele. Az üzemben mind a ketten ráhajtottunk. Nem szerettem az öreg Bohicsek sirámait hallgatni, hogy így a mai ifjúság, úgy a mai fiatalság, semmit sem tud, nem ért a szakmához... Nekem ne sírjon! Beleadtam mindent, nem is mondhattak semmit a munkára. Meg szeretem is amit csinálok. Az olyan jó érzés, amikor az ember kése alatt göndörödik elő a fémforgács, még a szagát is szeretem. Keresni sem rossz, a szép ruhát pénzért adják, én pedig nem akarok topisan járni. Aztán ott van a Mutikám. Csak látnák hogyan csillog a szeme örömében, amikor hazaviszem a borítékot!..., Nagyon rossz lenne, ha nem csilloghatna!...

Pali is így van ezzel. Így hát mondom, nagyon elfoglalt bennünket a munkánk, ügyet sem vetettünk az új lányra. A műhelybeliek ugyan ugrattak, hogy folyton minket bámul, dehát nem érdekelt a szöveg.

Aztán valahogy mégis hozzánk csapódott. Hármunkon kívül nem volt több fiatal a műhelyben, az idősebbek meg csak félvállról beszéltek vele, gúnyolódtak rajta, mert bizony még gyönge volt a szakmában. Megsajnáltuk. Velünk járt ebédre az üzemi étterembe, sőt hazafelé is együtt, hármasban mentünk, mert kiderült, hogy arra lakik mifelénk az asszonynővérénél. Nem mondhatom, hogy örültünk neki, de aztán megszoktuk.

Egyszer megbetegedett, így hát újra kettesben mentünk hazafelé. Azt mondja Pali: — Na végre, nem lóg a nyakunkon az a lány!

— Kész szerencse! Már úgy is olyan régen mentünk haza így kettesben, — kontráztam én is. A régi, jó érzés azért valahogy nem jött meg közénk. Azelőtt fél szóból is megértettük egymást, de most mintha süketek lettünk volna mind a ketten. Csak hallgattunk, de ez nem olyan volt, mint máskor.

Pár hét múlva, egy reggel Pali új ruhában jött be az üzembe. — Mintha behúzott volna egy ötkilósat!... Eddig mi ketten mindig egyszerre csináltattunk ruhát, egyforma szövetből. Ez olyan baráti szövetség volt nálunk. És most?! Nem tudtam szólni a meglepetéstől. Nem is kellett, mert Pali szégyenkezve kezdte magyarázni magától is: — Tudod... anyám lepett meg vele... Én nem is tudtam... Ne haragudj!

Az ökölvívó-mérkőzéseken mindig van egy pillanat, amikor az ember villámgyorsan tökéletesen felismeri a helyzetet, látja világosan, hogy mire számíthat. Az én számomra ez volt ez a pillanat ebben az egyben. — Lilu... A lánynak akar tetszeni, azért nem szólt nekem! Hogy csak neki legyen ilyen pazar ruhája!...

— Dehogy haragszom, miért haragudnék?... Csak ennyit feleltem neki, de bántott a dolog erősen. Nem a lány miatt, mit érdekelt engem akkor még! Hanem a baratság!...

Figyelni kezdtem őket. Könnyű volt, mert továbbra is együtt jártunk hármasban. Lilun nem is vettem észre semmi különöset, de láttam, hogy Pali egyre jobban odavan érte. Korszakalkotó ötletem támadt ekkor. — Beszámok én is! Cserbenhagyott, visszafizetem neki, ha ő megtehette, én miért ne?!

Megkezdődött a harc közöttünk. Én is csináltattam új ruhát, mit mondjak, legalább két pontnyi jobbat, mint Palié. Ő nem kérdezett semmit, amikor meglátta, csak az arca mutatta: betaláltam! Nem tudtam megállni, kaján képpel bekonferáltam az új jakót: a mi lakám engem is meglepett. Mit szólsz, jól áll?...

Úgy látszott, az első menet döntetlenül végződik. Lilu egyformán kedves volt mindkettőnkhöz. Igen, de megjött a nyár, és én fölénybe kerültem. Szombatonként lejártunk a Balatonhoz a gyári klubházba. Vasárnap estig lubickoltunk, eveztünk, vitorláztunk. Ebben én menőnek számítok, mert már ipari tanuló korom óta edzésben vagyok minden nyáron. Palit sosem érdekelte a vitorlázás, azt szokta mondani, nem sport, nincs semmi fantázia abban, hogy valaki köteleket huzigáljon. Most ráfizetett erre, nekem pedig nagyon megfelelt a dolog. Vitorlázó-bravúrjaim szemmel láthatóan erősen hatottak Lilura, egyre kedvesebb volt hozzám. Pali viszont fokozatosan elsötétedett, de ez nem érdekelt engem. Mint egy isten, úgy nyertem meg a vállalati vitorlázó versenyt. A nyár hőse lettem, ünnepeltek. Este Liluval otthagytuk a bankettet, kihajóztunk a vízre.

Hajnalig csókolóztunk a holdfényben.

Másnap műszak után Pali egyedül indult hazafelé, mi pedig moziba mentünk kettesben. Harmadnap cukrászdába, negyednap sétálni a parkba, aztán táncolni, így váltakozott a programunk napról napra. Hármasban nem jártunk többet, Pali teljesen elmaradt tőlünk. Néha sajnáltam a fiút, de akkor már egy kicsit én is szerelmes voltam a kislányba, hát vállat voltam, ha eszembe jutott.

Ő viszont nem sajnált engem. Elfelejtettem mondani, mindketten bunyósok vagyunk. Mint jóbarátok, az edzéseken is együtt dolgoztunk mindig. A súlycsoportunk is azonos.

A vitorlásversenyt követő első edzésen is — éppen úgy mint azelőtt — fölálltunk szépen egymással szemben. Akkor ért a meglepetés. Pali se szó, se beszéd, nekem jött és bemaszatolt egy olyant, hogy leültem. Azon az edzésen még háromszor küldött le a földre. Először nem értettem mi van vele, csak később esett le a húszfilléres: a lányért fizet!

— Rendben van kiskomám, gondoltam, nem az a legény, aki adja! Kérhettem volna másik edzőtársat a trénerünktől, dehát vér van bennem is, csak azért sem! Ha te belevaló gyerek vagy, én is!...

Hetenként kétszer edzettünk, hetenként kétszer vert meg a fiú. Mint a szódás a lovát! Persze nagy erőfölényben volt, az én kondíciómat megette a mindenesti föntmaradás. No és Palit fűtötte az is, hogy törleszsen. Keservesen, de azért álltam a dolgot.

Egészen a versenyig. A téli kerületi bajnokság megkezdése előtt klubválogatót rendeztek nálunk. Váltósúlyban mi ketten voltunk a legerősebbek, minket párosítottak össze. Éreztem, baj lesz. Lilut mindenáron le akartam beszélni a versenyről, de ő azt mondta, látni akarja, hogyan győzök. — Azt én is szeretném látni, — gondoltam, de nem volt mit tenni.

Két perc nem sok, ugye? Hát én két percig nem álltam meg a kötelek között. Már az elején kikészültem egy sorozattól, aztán csak menekültem, támolyogtam, amíg Pali egy lengővel leküldött. Kiszámoltak.

Lilut hiába kerestem a verseny után. Nem várt meg, pedig előtte megbeszéltük.

Gondolhatják a többit. Lilu most engem dobott. És minden kezdődött elölről, de megfordítva. Ezután én jártam egyedül haza, s ők mentek esténként moziba, sétálni, táncolni. Bizony fájt a szívem. A lányért is, de különös. Paliért is. Amíg Lilu velem járt, elég ritkán jutott eszembe az elfuserált barátság, de most, ahogy egyedül ténferegtem az utcákon, belémsajgott valami, szomorú voltam.

Az edzéseken azért kiosztottam Palinak a magáét, ne féljenek. Formában fölébe kerekedtem, mert akkoriban ő éjszakázott, amíg én pihentem. És a dühös is én voltam, a verekedésnél pedig sokat számít, hogy kinek van törleszteni valója.

Lassanként szelídült a mérgem, enyhült a sértődöttségem. Teljesen mégiscsak akkor szünt meg, amikor egyszer ottfelejtettem az órámat a gyárban. Már csaknem hazaértem, amikor észrevettem. Visszafordultam. Amint benyitottam a műhelybe, Lilut láttam meg és Palit. Az esztergapad fölé hajoltak, a fiú halkan magyarázott: — Látod, az ilyen homorulatoknál így kell beállítani a kést. Próbáld csak! A lány rosszul csinálhatta, mert Pali kijavította: — Nem jó. Nézd, így...

Elszégyelltem magamat. — Hiszen ez a fiú jobban szereti a lányt, mint én! — Nálam csak egy kis bizsergés volt, de ez igazán szereti, mert törődik vele. A munkájával is törődik, azt akarja, hogy többet érjen...

Nem vettek észre. Csöndesen kiléptem.

A legközelebbi tréningen már rendesen dolgoztam, nem használtam ki az erőfölényemet. Láttam Palin: csodálkozik, hogy elmarad a püfölés. De az edzés végén azért csak annyival váltunk el: — szevasz, — szevasz.

Újévkor az öreg Bohicseket elvitték művezetőnek egy másik üzemrészbe. Új meóst kaptunk, egy olyan huszonötéves forma, vékony, magas fiatalembert. Nekem az első pillanattól kezdve nem tetszett. Ha megkérdezik, nem tudtam volna okát adni, talán csak azt, hogy olyan kimért volt, mint tíz deka savanyúcukor. — Persze, tartani akarja a tekintélyét a mókus, — gondol am. — Hát csak tartsa! Felőlem? Melózok és kész.

Nem is volt vele bajom. Palinak annál inkább. Na, nem a munkája miatt, — amit ő kiadott a kezéből, az jó volt. Csak az nem volt jó, hogy az új fiú hamar észrevette, milyen pazar alakja, szép szőke haja van Lilunak. Láttam, Pali is fölfigyelt a dologra. Azt is láttam, hogy a lány egyre hidegebb hozzá. — Na, mondtam magamban, — itt hamarosan megszólal a gong.

Úgy is történt.

A tél vége felé műsoros táncestet rendezett a gyári színjátszó-csoport. Azon az estén nem színdarabot játszottak, hanem valami irodalmi műsort mutattak be. Legnagyobb sikere az új meósnak volt. Jól is mutatott a magas, elegáns fickó és nagyon tudott. Kellemes hangon szavalt, minden szám után nagy tapsot kapott. Nekem is tetszett amit csinált, csak azt furcsállottam, hogy állandóan egy helyre néz versmondás közben. Mintha egy illetőnek szavalna. — „Milyen volt szőkesége..." Elfogott a kíváncsiság. Tekertem a nyakam, ki az? Hát nem Lilu ült ott?! Mellette ott a szegény Pali, de a lány rá sem ránt, csak a meóst bűvöli, majd elolvad.

— Mi lesz itt?!

A műsor végén gyorsan a falak mellé rakták a székeket a rendezők, elkezdődött a tánc. Én nem szálltam be, Paliékat figyeltem az ajtó melől. Láttam, hallgatnak mindketten, de azért nekiindultak. Alig fordultak párat, megjelent a bonviván. Lekérte Lilut.

Egy kör után Pali visszakérte.

A meós újra. Pali megint. Mindenki őket figyelte már. Aztán az egyik tánc végén Lilu kifelé indult a teremből, a szépfiú kísérte, Pali lépett utánuk vagy kettőt, aztán megállt, biztosan nem akart még nagyobb feltűnést. De nem bírta sokáig, ő is kisietett. Láttam az arcát, rosszabb volt, mint két bekapott horogütés után. — Na, — gondoltam, — ha ez most nekivadul!

Utána mentem. A ruhatárnál rángatta magára a kabátot, s leszaladt a lépcsőkön. Liluék sehol. Én is gyorsan kaptam a felöltőmet, nyomás Pali után!

Lilu már az utca végén járt a meóssal. Egymásba karolva! Pali két villanyközzel mögöttük ment. Azok ott elől befordultak a sarkon. Balra, ahonnan a meós szokott érkezni reggelente a Pannóniáján.

Pali egy percig is állt ott egyhelyben, utánuk bámulva. Aztán hirtelen nekilódult.

— Pali!...

Kiáltásomra megtorpant, visszanézett. Odafutottam hozzá. Úgy lihegett, mint egy nehéz mérkőzés harmadik menetében.

— Összetöröm őket! — hörögte.

Nyugtattam. — Ezeket? Ezt a lányt? Te..., Megérdemli?

Úgy nézett rám szegény fiú, mint egy őrült. Nagyon fájt érte a szívem. Meg magamért is... Talán ezt érezte meg, mert lassan engedett arcán a feszültség, az öklei is szétnyíltak. Megrázta fejét, mint bekapott nagy ütés után, s azt mondta rekedtem: — Igazad van. Gyerünk!

Elindult hazafelé a régi utcánkon. Én mellette, mint azelőtt. Egyszerre léptünk, a vállunk néha egymáshoz ért.

Hallgattunk mindketten.

A kapujuknál megálltunk.

— Hát... szervusz, — nyújtotta a kezét. Jól megfogtam. — Szervusz.

Ekkor váratlanul, különös hangon, furcsán, mintha sírni akarna, elkezdett nevetni Pali. Nevetett, hahotázott, úgy, hogy a kacagás rám is átragadt, vele kellett nevetnem. A csöndes utcán visszhangzott a hahotánk, nem csillapodtunk.

— Ezért... vakkantotta Pali a vad hahotáktól közben, — hát ezért a lányért püfölték mi egymást cipóra Hahhahha!... Ezért vertük egymást egy évig?!

És nevettünk. A könnyünk is kicsordult.

Falu Tamás:

Békesség

Éled a gyár, lágy füstje már
Gomolyogva száll az égre,
Fürge a kéz, alkotni kész...
Ez a munka békessége...

A nedv kering, a búza ring,
Kék mennybolt terül föléje,
A magszem él, lesz majd kenyér
Ez a földnek békessége.

Az est leszáll, csillagsugár
Nézi, hogy lenn lámpa ég-e?
A kapuban álom suhan...
Ez az ember békessége.

THIERY ÁRPÁD:

A VADEMBER

(Fantasztikus történet)

Az osztályvezető feleségének migrénje volt.

— Te is hallod? — kérdezte.

— Mit?

— A fegyverropogást.

Az osztályvezető egy ideig valami tisztességes válaszon törte a fejét, de semmi se jutott az eszébe.

— Kihozom a kocsit a garázsból — mondta később kedvetlenül. — Esetleg elmegyünk vacsorázni.

Az asszony a tenyerét a homlokára szorította és bólintott.

A garázs lényegében stratégiai pontra épült, bástyaszerűen összefogva az udvar északi és keleti sarkát. Az osztályvezető lába alatt ropogott a finom kőzúzalék, nagyon szerette ezt a jellegzetesen kemény zajt. Az udvar közepe táján hanyagul felnézett, éppen valami kis ostoba hivatali ügyre gondolt, s ugyanabban a pillanatban földbe gyökerezett a lába. A garázs betontetején, az utcai ívlámpák kék fényében egy férfi állt. Szoborszerű volt, mint egy indián, csak egy könnyű ágyékkötőt viselt, pedig napok óta plusz hat fok volt a legmagasabb nappali hőmérséklet. Ez valami őrült lehet, gondolta megdöbbenve az osztályvezető, néhány pillanatig idegesen toporgott, majd bizonytalanul intett a szoborszerű férfinak, mintha azt akarta volna mondani, hogy rögtön jön, csak egy pillanatnyi türelmet kér: valami nagyon fontosat benn felejtett a házban.

A Vadember a betontető szélén állt, zöld szemében idegesen villogtak a fények, de szoborszerűsége nem változott, a bal kezét kissé begörbítette, mintha valakit magához akart volna ölelni, s a kopár fennsíkokra, a terméketlen vízmosásokra meg a sziklákra és a kanyonokra gondolt, ahol otthonosan szokott mozogni, ahol a hegyek meg a vízek, az állatok meg a fák egyetlen intésére szoktak megmozdulni, ahol a jelzéseknek fontos szerepük van — és a tisztaságnak — és ahol az utóbbi időben megértette, hogy másféle formák is vannak a világon, mint amiket a fennsíkokon meg a kanyonokban lehet látni, s megértette, hogy szüksége van az emberekre.

Az osztályvezető tulajdonképpen büszke volt, hogy az ő garázsa tetején jelent meg ez az ember, és rövid idő alatt mozgósította a szomszédokat meg a barátait. A rendőrség utasításainak megfelelően körülvették a garázst, hogy a Vadember a riadókocsi megérkezése előtt meg ne szökhessen.

— Biztos, hogy őrült? — kérdezte egy óvatos hang.

— Olyan, mint a Tarzan — sóhajtott egy romantikus hajlamú fiatal nő a klikkből és egy ciprusbokor mögé húzódott.

— Jó alak, de sokkal soványabb, mint a Tarzan.

— De izmos.

— Felőlem Kain is lehet.

— Ennek biztos nem szokott a foga fájni — mondta egy irigy múzeológus.

— Ellenszenves alak.

— Miért?

— Pesszimista feje van.

— Meg kellene szólítani.

— Gondolod, hogy tud magyarul?

— Talán németül?

— Miért éppen németül? Pakisztáni is lehet.

— Kihez van szerencsénk?

— Honnan érkezett?

— Az őskommunizmusból — mondta valaki és röhögött.

A Vadember már évek óta csak a fák és a sziklák nyelvén beszélt, az ő távolság- és időszámítása egészen más szisztemára épült, és így nem értette, amit a szomszédok és az osztályvezető barátai kiáltoztak a ciprusbokrok között. Időnként bizalmatlanul mosolygott, mintha gondosan vigyázott volna, hogy el ne rontson valamit, volt az arcán valami bölcs, kékfényű gúnyos.

Beszélgetés Tillai Auréllal

Nem túl magas termete, halkbeszédű, nehezen visszaidézhető arca — úgy tűnik — csak a pódiumon teljesedik ki igazán. Láttam már kórust vezényelni: szinte beleolvadt a zenébe, részévé vált annak, részévé vált a kórusának is, bár mégis világosan fölismerhető, lényeges részévé. A zenével együtt, vagy ha úgy tetszik, a zenén keresztül egy érdekes egyéniségre lehetett felfigyelni.

Ez a zenében oldódó egyéniség azonban így, „prózában" először mindenképpen oldatlannak tűnik. Aztán egymásmellé illeszkedő szavai lassacskán valami szigorú rendbe, egy-egy gondolat érdekében meghatározott, s tiszta képletbe sorakoznak. Úgy mint a zenében.

A zene sose önmagáért születik. Sosem csak azért, hogy a zeneszerző önmagát kifejezze. Mindig kilencven százalékban a közönségnek születik. Vagy azért, hogy egy társaság eljátszadozzon vele, hogy úgy mondjam. Például egy vonósnégyes, ilyenkor a zeneszerző maga is beül közéjük és játszott. Vagy azért komponált, hogy nyilvánosan előadják művét a közönségnek.

Ezek szerint a zene még közelebb áll a közönséghez, mint más műfajok?

— Véleményem szerint elválaszthatatlan tőle. Ezt bizonyítja az is, hogy a zene az egyetlen művészet, ahol feltétlenül szükség van közvetítőre. S ahol a közvetítőre jóval nagyobb feladat hárul, talán úgy fejezhetném ki: újra alkotja a művet. A zeneszerző sosem tudja a maga gondolatait teljes egészében papírra rögzíteni. Sok függ a tolmácsolástól. Ezért a nagyközönség néha nem is annyira a zeneszerzőt, mint inkább az előadóművészt tartja számon.

Akkor a zeneszerző és a közönség kapcsolata sorsdöntő jelentőségű?

— Azt hiszem. Ezért örülök többek között annak, hogy amikor a Kamarakórust, majd a baráti kört létrehoztuk, a közönséggel olyan sokoldalú kapcsolatba kerülhettem. A legkisebb dologban is: meghívók gyártása, műsorközlő szövegek írása, szervezés, előadás, beszélgetés. A zeneszerzőnek keresnie kell a kapcsolatot a közönséggel, azután az érdeklődést honorálnia kell — folytonosan megismétlődik ez, s a kapcsolat így lesz termékeny.

Emlékszem, évekkel ezelőtt úgy találkoztam Tillai Auréllal, hogy éppen nyakig merült ezekben a tevékenységekben. Egy alkalommal az akkori szakszervezeti kultúrotthon udvarán találkoztunk: Tillai, a kórus, a gyertyák és az újságíró. Nem volt másutt próbalehetőség, a villany se égett, így énekeltek tehát. A gyertyák romantikus fényében gyönyörűen szóltak a madrigálok, és az egész fiatal kórus roppant boldog volt. Igaz, ma már kényelmes otthonuk van a Nevelők Házában, de a boldogság nem múlt el. A szüntelen munka s a szüntelen találkozás a zenével okozza ezt a boldogságot. Nem tudom, talán az is, hogy azóta sikerült „nevet" szerezniök. A Pécsi Kamarakórus ez év tavaszán megrendezte Pécsett az I. Országos Kamarakórus Fesztivált. Sok helyen bemutatkozott és országos minősítésen arany fokozatot kapott. De a Tanárképző Főiskola Vegyeskara, amelyet szintén Tillai vezet — tíz esztendeje —, ugyancsak aranyérmes lett, az I. Debreceni Nemzetközi Kórusversenyen bejutott az öt legjobb ifjúsági kórus közé, az ország összes egyetemének és főiskolájának kórusversenyén megnyerte az első díjat, meghívásra új műveket adott elő a Zeneakadémián, és így tovább.

S ha már az eredményeket sorolom: Tillai Aurélnak most adják ki a tizedik kórusművét. Írt vonósnégyest, táncjáték- és bábjáték-zenét, egy concertino-t. Most kapott megrendelést az Állami Népi Együttestől egy kórusmű megírására.

Melyik a legkedvesebb a művei közül?

— Nem tudnék ilyet mondani. A legelső talán épp azért kedves, mert az első. Weöres versére írtam: „Nádi csibe fészken hál, Kel a szellő, suttog már..."

Kit tekint mesterének?

— Kodályt és a reneszánsz kórusmuzsikát. Kodály volt az, aki a reneszansz kóruszene szerkesztés módját, anyagszerűségét és az általa feltárt magyar népi dallamvilágot ötvözte a modern zene kifejezőeszközeivel, s ezzel megteremtette az új magyar zenei nyelvet. A kóruszenében megkötöttséget okoz a művek énekelhetősége, s így talán kevesebb „modernségre" van lehetőség.

Hogy illeszkedik a zeneszerzői és az előadóművészi munka?

— Jó, ha az ember kórust vezet, miközben komponál. Jó műhelynek lehet tekinteni a kórussal való foglalkozást. Bár, ha saját műveimet dirigálom, mindig nagyon ideges vagyok. Ha mások művét adjuk elő, nyugodt vagyok, mert tudom, hogy a kiválasztott mű jó. Így viszont az ember egyszemélyben viszi vásárra a bőrét, mint dirigens és mint szerző. Ezért várja úgy, miként reagál a közönség.

Kedves zeneszerzője?

— Bach. Sablonos felelet, majdnem mindenki ezt feleli. De Bach hatalmas, és amúgysem lehet választani. Egyikben ezt szeretem jobban, másikban azt.

S mint zeneszerző, kinek a versei ihletik meg leginkább?

— Ihletésről szó sincs, inkább arról, hogy nagyon sok vers elolvasása után egy-kettő alkalmasnak látszik zenei gondolatok kifejezésére. A tudatosságnak nagy szerepe van. Mégis előfordul, hogy egy-két verssor azonnal „zenélni kezd". Leginkább Weöres Sándor versei ilyenek.

Elégedett a közönséggel?

— Arra a Liszt-anekdotára utalnék, amelyet sokan ismernek: egy hangversenyén abbahagyta a játékot és a fecsegő főméltóság felé fordulva azt mondta „Amikor a fenség beszélget, a szolgának hallgatnia kell". Manapság viszont kicsit ezt csinálja az egész társadalom. Miközben Bach, Beethoven vagy Bartók szól hozzájuk, az emberek vacsoráznak, beszélgetnek, végzik mindennapos teendőiket. Ez a rádió átka. Elveszett a muzsika ünnepi jellege. Sok eredményünk ellenére a zene emberei ezért nem elégedettek.

Csak ezért?

— Meg azért sem, ha látják, hogy a muzsika beszélgetési témává zsugorodik. Úgy értem, sokan azt képzelik, hogy ismerni a zeneszerzők életrajzát, a művek születésének körülményeit, zenetörténeti adatokat és storykat ezt jelenti a zenei műveltség. Pedig az volna jó, ha minél többen művelnék, de legalább hallgatnák és élveznék a muzsikát. Összejönni, zenét hallgatni, muzsikálni, énekelni úgy hogy a zene mindig kicsit ünnepet jelentsen — ez lenne az ideális.

Mit tartana még fontosnak elmondani?

— Mint mondtam, a zenéről nem beszélgetni kell, hanem közvetlenül találkozni vele...

Igaza van. A szavakkal ki nem fejezhető muzsika szentebb s gazdagabb is annál, semhogy rövid mondatok segítségével megközelíthető lenne. Tillai Aurél sem egészen önmaga, ha hiányzik körülötte életeleme, a zene.

Bár nem sokáig hiányozhat. Kezében ott libeg egy papírlap most is. Gömbölyű kottafejek kísérik titokzatos csoportokban a vers gyönyörű ritmusát: „Nádi csibe fészken hál..."

— No, — mondja sugárzó arccal a zeneszerző — olvassa el a szöveget. Kész muzsika.

Hallama Erzsébet

Lovász Pál:

Őszi preludium

A nyár aranyban hempergő világa
új rendnek adta át helyét.
Kövön, fűszálon tespedt fényre, mázra
nyers változás sújt szerteszét.

Zászlót cserélt fönn mindenütt az erdő,
a bíbor győztesen lebeg.
Fák, bokrok, cserjék megváltást remélő
harcos színűkben boldogok.

A hegy bölcs homlokán derű
sugárzik szét, s ősidejű
hittel tekint a megváltó magosba.

Tudja: töretlen éli át
a tél korbácsát, kínpadát,
s lát majd tavaszi, tiszta csillagokra.

Káldi János:

Nyolc sor, tétova szomorúsággal

A szemeim ma nem szólnak semmit,
oly tűnődőek, örömtelenek.

A tél nagy, lassú függönyét nézik,
amely ott alant félénken lebeg.

Ó, szólnának ők, csak szállna már itt
virág-szoknyádnak reggeli röpte.

Énekelnének, mint a madarak —
némíthatatlan és mindörökre.

Déryné késői követői...

Hétmillió ember színháza — A kezdet: bohócok, bűvészek „Tartuffe" diadalútja — Miller és Donizetti — Illyés Gyula új darabja

A londoni Daily Worker a minap érdekes cikket közölt *„a világ egyedülálló színházáról, amelynek nézőterén esténként 6—8 ezer ember kíséri figyelemmel a színpadi hősök sorsát."* Kevesen tudják: az „egyedülálló színház" számunkra olyannyira természetessé vált, mint akármelyik más „testvére", a tizennegyedik évadjába lépett Állami Déryné Színház — amelyről az említett londoni cikk szólt — meghódította magának a magyar falu apraját-nagyját.

Estéről estére az ország legkülönbözőbb részén 12 társulata lép a közönség elé: *eddig körülbelül 30 ezer előadást tartottak hét millió néző előtt!* Autóbuszaik esőben és sárban, hóban és fagyban több mint 7 millió kilométert tettek meg: tehát minden egyes látogatóért ezer métert!

Játék a számokkal?

Igen, az: a meghökkentő statisztika azonban gondolatébresztő *Molière*et, élményfakasztó *Shakespeare*t, mesés kedvű *Jókai*t, drámai ihletésű *Katona József*et, klasszikus *Sophoklés*t, modern *Arthur Miller*t jelent. 1837 óta például Magyarországon a *„Tartuffe"*-ot 591-szer mutatták be: a Déryné Színház azonban egymaga majd 700 alkalommal játszotta. Az *„Ahogy tetszik"*, s az *„Aranyember"* hasonlóképp csaknem kétszer annyiszor szerepelt műsorukon, mint másfél százada az összes többi hazai színházban együttvéve.

S amit képtelenség számokba foglalni: százezreket formáltak érzelemgazdagabb, műveltebb emberré!

JÓKAITÓL LORCÁIG

Az első előadást 1951. augusztus 20-án tartották a dunapentelei általános iskola udvarán. Az esztrádműsorban bűvészek, bohócok is felléptek. Nehogy a színészek magvasabb versei, jelenetei, darabrészletei „unalomba fulladjanak"....

A második évadban már hódított Jókai, s persze az „elmaradhatatlan" operett.

A közelmúlt sikerei: Sophoklés, Lorca, Shakespeare.

Hosszú az út Jókaitól Lorcáig. Az előbbi manapság főleg az iskolások, utóbbi a fogékony fiatal értelmiség kedvence. Az igények differenciálódtak: hanyatlóban az operettkultusz — inkább a modernebb hangvételű zenés vígjátékot szeretik — s aligha akad olyan klasszikus, vagy XX. századi darab, amelyet „nem értenek vidéken". A Déryné Színház tényekkel bizonyította: az igazi művészet nemcsak a városi kőszínházakban, hanem a művelődési házak „szerényebb" színpadán is utat talál a közönséghez. A darabválasztás szempontjából fejtörést okoz az a bizonyos „szerényebb" színpad, amelyen öt-hat szereplőnél több nem fér el. A kényszerűség törvénye késztette — elsősorban *Kertész László* Jászai-díjas főrendezőt — a kamara-előadások Déryné Színházra olyannyira jellemző művészi koncepc[illegible]k kialakítására. Sallangmentes tömörség, világosságra és közérthetőségre törekvő egyszerűség e stílus fémjelzője. Eszközei a klasszikus színészi iskola kifejezésvilágának, s a modern technika legegyszerűbb vívmányainak ötvözéséből alakultak ki.

Csoda-e, hogy Lorcának — s századunk többi, igazán korszerű művészének — népi ihletésű, modern formavilágú alkotásait sikerült a Déryné Színháznak megértetnie és megszerettetnie a vidékkel?...

MI LESZ HOLNAP?

Íme, dióhéjban a következő idei bemutatók:

„Édes fiaim". Az első *Miller*-premier. Pár évvel ezelőtt még meglepődtek, amint egy tanyai vendégszereplés alkalmával „Nagyvilág"-ot láttak a nézők kezében. Most már senki sem csodálkozik a Miller-bemutatón.

Jókai: „A szerelem bolondjai". Első előadás november 28-án Komáromban. A fantáziadús mesemondó születésének 150. évfordulója alkalmából sírjának megkoszorúzásával, csehszlovák—magyar baráti találkozóval egybekötve.

Gyárfás Miklós „Kisasszonyok a magasban" című darabja az utolsó 1964-es bemutató. *Vereczkey Zoltán* vezetésével már javában tartanak a próbák: ő egyébként nemcsak színész, rendező, hanem szerző is. Az előbbi Jókai regény színpadi változata ugyancsak az ő munkája.

Mi lesz jövőre?

Két felújítás: *Mikszáth „Tavaszi rügyek"* és *Mark Twain „Koldus és királyfi"* című darabját játsszák — utóbbit ifjúsági előadásként. Valószínűleg az *„Ilyen nagy szerelem"*, s a *„Volpone"* zárja az évadot.

A színház mind jelentősebb részt vállal a mai magyar dráma népszerűsítéséből. (Eddig csaknem száz ősbemutatót tartottak!) Sikerült *Illyés Gyulát* is megnyerni: az évad során új darabját láthatják a faluszínház nézői.

A másik meglepetés egy ismeretlen pápai pedagógus, *P. Horváth László* drámája lesz. A *„Viaszrózsák"* kalandos úton jutott el a dramaturgiára, amely tehetségesnek s bemutatandónak ítélte a vidéki pedagógus-házaspár konfliktusát kibontó színdarabot. A premiert jövő tavaszra tervezik.

Mert új szerzők felkutatását is feladatuknak tartják, szeretnék, ha a klasszikusok mellett Illyés Gyula és több mai magyar szerző ihlető-patronáló műhelyre találna a Déryné Színházban...

S megpróbálkoznak az operával is!

Így került a műsortervbe *Donizetti* dallamos, vidám hangulatú kisoperája, *„Az ezred lánya"*. Az úttörő jellegű előadás rendezője, szereplői bíznak abban, hogy a vidéki színházlátogatók együttérző elismerésével találkozik az igényes, zenei közönségnevelést is magáénak érző színház szándéka.

Veszprémi Miklós

és az oroszlánokra gondolt, amiket a legjobban szeretett az egész világon, meg a zárkózottságra, amivel örökre szakítani akart, mert a sziklák, az oroszlánok, meg a kanyonok helyett ezentúl az embereket szerette volna szeretni. Azután valaki egy zseblámpával ellenségesen az arcába világított, egy pillanatig a bölcs, kékfényű gúny megdermedt rajta, azután elérkezett a döntő pillanat, amikor kínosan tehetetlennek érezte magát, s a riadóautó megérkezése előtt leugrott a garázs tetejéről, az emberek közé.

A Vadembert betuszkolták egy Taunusba, valaki azonnal a tv-kamerák elé akarta hurcolni, de egyelőre az az álláspont érvényesült, hogy orvoshoz kell vinni, mert lehetséges, hogy valamelyik elmegyógyintézetből szökött meg. A Vadember nem szerepelt az elmegyógyintézetek nyilvántartásában, egy professzor mindenesetre azonnal megvizsgálta és megállapította, hogy makkegészséges és értelmi képességei teljesen hibátlanok, a típusa negyedi származásra vall, a mozgása, a magatartása viszont teljesen elütt minden más embertől. Fokozta a helyzet bizonytalanságát, hogy nem tudtak vele beszélni, mert a Vadember nem ismerte a szokásos művelt nyelvjárásokat, és hiába hozták ki a központi könyvtárból az összes fellelhető szótárt, egyelőre nem tudták lefordítani, amit a Vadember mondott, csak bámultak rá, anélkül, hogy egyetlen szavát is megértették volna.

A Vadember fokozatosan ismerkedett meg a civilizációval, a cipővel, az ügyiratokkal, a hivatalnokokkal meg a szempontokkal és közben állandóan türelemre intette magát, mert tudta, hogy az emberek meg a saját addigi élete miatt súlyos áldozatokat kell neki hozni, és gyakran eszébe jutottak azok a pillanatok is, amikor a garázs tetején állt és megadta magát. Időnként felködlöttek benne az ősi intelmek, az anyja, a szerelme meg a remeték, akik többször figyelmeztették, hogy kerülje az embereket, de a Vadember ilyenkor mosolygott, és a civilizált fogalmak megfelelőjét kereste: például, az utcák száraz kanyonok, a toronyházak szürke sziklák, a repülőgépek pedig dühös sasok voltak. A Vadember pontosan tartotta magát az eredeti fogadalomhoz, igyekezett mindennel szakítani, ami a sziklákhoz meg az oroszlánokhoz fűzte, de eljött egy szituáció, amikor az embereknek feltűnt a Vadember mozgása,

— Miért akar ez minden áron egyenesen járni? — kérdezték az emberek csodálkozva egymástól.

— Talán valami testi hibája van?...

— Fel kellene világosítani...

— Tulajdonképpen a nevét se tudjuk...

— Egyáltalában mit akar tőlünk?...

A Vadember ekkor érezte először, amióta elhagyta a kanyonokat, hogy valami bizonytalanul megmozdul alatta, és nem tudja felfogni a mozgás irányát. Ezt követően hibát hibára halmozott, nem voltak ezek döntő jelentőségű hibák, csak kissé kellemetlenek, és teljesen megzavarták a Vadembert. Egyre jobban elkomorult, egy hajszolt vad benyomását keltette, időnként rémülten az emberekre meredt, mintha valaki a halálos ítéletét mondta volna ki fölötte. Kilencven nappal azután, hogy leugrott a garázs tetejéről, a Vadember megbetegedett. A professzor az emberek kérésére többször alaposan megvizsgálta.

— Mi baja van? — kérdezték.

A professzor kifordította a tenyerét.

— Ki tudja?

A Vadember csukott szemmel feküdt az ágyon, különös, nehéz víziók gyötörték, és nagy belső kínokat élt át, mintha valaki szörnyű bosszút akart volna állni rajta.

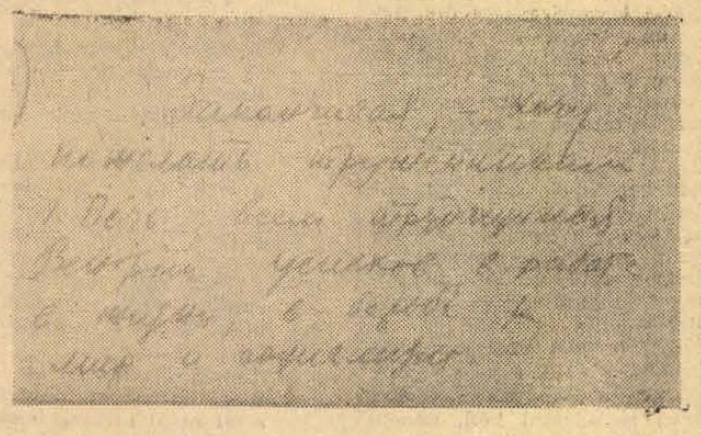
Rövidesen meghalt. Ostobán és romantikusan halt meg. Nem ismerte a műveltebb nyelvjárásokat, ő egyelőre csak a kanyonok meg a sziklák nyelvét beszélte, s így tulajdonképpen egyetlen szavát sem értették meg. Néhány igaz és fontos ember kivételével lényegében senki se gondolta komolyan, hogy tényleg vadember volt.

1964. november.

EGY SZÁZAD ÉLÉN

Pécs felszabadítói között

Viktor Vasziljevics Szinyin mint századparancsnok vett részt Pécs felszabadításában. Szerkesztőségünknek küldött levelében a következőket írja:

Mint a Zavjalov gárda-ezredes parancsnoksága alatt álló 32. speciális gépesített gárdabrigád II. lövészszázalj első századának parancsnoka közvetlenül résztvettem Pécs felszabadításában.

A 32. gépesített brigád már részt vett Mohács felszabadításában is és onnan szünet nélkül, harcolva tette meg az utat Pécsig. Ezt a mintegy 40 kilométeres távolságot három nap alatt küzdötték le a gépesített brigád harcosai. November 26-án szabadult fel Mohács és november 29-én reggelre már bevonultak Pécsre a szovjet csapatok.

— Minél közelebb értünk Pécshez — írja a levelében Viktor Vasziljevics Szinyin — annál erősebb és elszántabb lett a hitleristák ellenállása. Különösen Szederkény után találkoztunk a német csapatok sűrűbb harcrendjével. November 27-én mintegy húsz kilométerre lehettünk a várostól és itt kapta századom a parancsot: harckocsi deszánként a a gépesített brigád 62. páncélos ezrede egyik harckocsizó századával együtt még az éjszaka folyamán törje át a Pécs köré vont ellenséges védelem első vonalát és menetből foglalja el Pécset.

Ez azt jelentette, hogy Szinyin százada és az őket biztosító harckocsizó század két napot megállás nélkül harcolt azért, hogy biztosítsa a gépesített brigád bevonulását Pécsre.

A sokat emlegetett szederkényi csatában, amely tulajdonképpen Birján közelében zajlott le — ez a két század vett részt és vívta meg sikerrel.

— Nagyon hideg, sötét éjszaka volt, amikor századunk a harckocsizók védelme alatt Pécs felé tört előre. A németek erős tűzérségi tűzzel fogadtak bennünket, de mondhatom igen pontatlanul céloztak, mert a lövedékek a kövesúttól 50—70 méterre robbantak és így sem a gyalogos század katonáiban, sem a harckocsikban nem tettek kárt. Az egyik terepszakaszon, ahol a vetés egészen az útig kiért és a vágatlan kukoricaszár is jó védelmet nyújtott a németeknek, géppisztolyosok rohantak elő és géppuskával lőtték századunkat. Északról pedig páncélelhárító üteg ontotta gyilkos tüzét ránk. Azonnal tüzelőállásokat foglaltunk el és jól összehangolt gyalogsági és harckocsi tűzzel visszaszorítottuk az ellenséget.

— Ez a csata alig egy óráig tartott. A németek utolsó erőfeszítése volt, hogy a Pécs felé nyomuló szovjet egységet feltartóztassák. Már ez sem sikerült.

Megfutamodtak.

— Másnap — november 28-án — századunkat megerősítették egy páncélelhárító szakasszal és a sötétség beálltával egy völgyön át igyekeztünk megközelíteni a várost. Útunkat kis folyó vagy csatorna keresztezte. Itt újabb ellenséges csoporttal találkoztunk, de már nem vettük fel a harcot, mert akkor nem tudtuk volna a kitűzött hadműveleti időre teljesíteni a harci feladatot, így megkerülve őket tovább törtünk előre Pécs irányába.

— Egy ingoványon is átvágtuk magunkat, majd vasútvonalon haladtunk át és bejutottunk a városba. A vasútat a város főutcájával egy kisebb utca kötötte össze, amelyik nem keresztezte a főutcát, csak beletorkollott. A mellékutca torkolatánál a jobb oldalon egy kétemeletes épület állt, ha jól emlékszem, valamilyen felsőbb tanintézet volt.

Pontosan leírja Viktor Vasziljevics Szinyin a Légszeszgyár utcát, amelynek a torkolatánál, a Rákóczi út kereszteződésénél tüzelőállást foglaltak el már november 28-án este úgy kilenc óra körül és biztosították a 32. gépesített brigád bevonulását a városba.

— Az utca sarkán éppen építkeztek és nagy halomba hordták oda a téglát. Ezt használtuk fel védőállás kialakítására és itt állítottuk fel géppuskánkat, innen próbáltuk megakadályozni a főútvonalon nyugat felé menekülő németeket a város elhagyásában. Panaszenko ukrán születésű harcosunk egész éjjel egymaga kezelte a géppuskát és több német járművet kilőtt... Az egyik páncélautóba én dobtam egy kézigránát kötéget. A bent ülők megsemmisültek vagy megsebesültek, a kocsi pedig — most már vezető nélkül — még vagy húsz métert rohant előre és egy ház falának ütközve megállt. Ez a páncélautó még a következő napokban is ott volt, kiégve, szétrombolva.

Reggel felé, mikor szünetelt a harc és a németek messze elkerülték a városba betört szovjeteket, Szinyin és katonái lementek az Orvostudományi Egyetem pincéjébe, ahol sok asszony és gyermek húzódott meg.

— Biztosítottuk őket, hogy barátokként jöttünk, nincs mitől félniök és hamarosan teljesen felszabadul a város.

A Légszeszgyár utca sarkán tüzelőállásban elhelyezkedett katonák ezután felváltva jártak be az egyetem épületébe pihenni és megszárítani a felázott aszfalton csuromvizesre átnedvesedett ruhájukat.

Reggel — november 29-én — megérkezett a 32. gárda gépesített brigád Zavjalov ezredes parancsnoksága alatt és Pécs felszabadult.

Néhány nap múlva megkezdődött a normális élet, megindult a közigazgatás és a közellátás...

400 okmány

NEM TUDOM, hogy milyen lehett akkor Párizs: a Porte Saint Denis faragásos, barna tömege előtt valószínűleg katonai járművek és szürke egyenruhák nyüzsöghettek, a történelmi utcákon mosolytalan, kemény francia arcokkal lehetett találkozni, a Gestapotisztek mereven, magabiztosan mászkáltak a párizsi boulevardokon a Harmadik Birodalom képviseletében, 1941-ben, amikor először állították meg az Idegenek templománál Uhl Antal katolikus lelkészt.

— A németek megkezdték az állampolgárság nélküli zsidók összeszedését. Azt mondják, mindenkit Auschwitzba visznek. Tizenkét éve vagyok itt, a magyar állampolgárságomat már elveszítettem. Maga segíthetne...

Most már elég nehéz ellenőrizni, hogy hosszú, kínos töprengések, vagy csak egy gyors, rapszódikus elhatározás után vállalkozott-e Uhl Antal arra, hogy segítsen az üldözötteken ott Párizsban, hogy a tizenötödik kerületi Magyar Házban tömegesen állítsa ki a keresztleveleket, meg a Magyar Katolikus Misszió arcképes igazolványait, amikkel az üldözöttek egyelőre megmenekülhettek, mert ezeket az igazolványokat a német hatóságok egy ideig elfogadták. Tény, hogy segített. Lévai Béla írja a Szürke könyvben, amelynek egyik példányát Uhl Antal ma is őrzi: „Ha az állampolgárság nélküli zsidók a párizsi magyar főkonzulátustól igazolványt kaptak, miszerint „magyar állampolgárságuk újra való megszerzését kérvényezték, s annak megszerzése folyamatban van", akkor Uhl az ilyen kérvényekhez beszerezte a szükséges okiratokat, születési anyakönyvi kivonatot, községi illetőségi bizonyítványt stb...."

— Mutatok önnek egy érdekes könyvet... — mondja Uhl Antal baranyaszentgyörgyi plébános, húszegynéhány évvel a párizsi események után, bemegy a szobájába, kihoz egy albumot Mauriac előszavával, azután Aurelien Sauvageut professzorról beszél, akit a Petain-kormány megfosztott katedrájától, és Uhl Antal az első között állt melléje a náci megszállás alatt, Sauvageut professzort a tavasszal Magyarországon a magyar-francia kulturális kapcsolatok elmélyítése terén szerzett kimagasló érdemeiért díszdoktorrá avatták, Uhl Antal is ott volt az ünnepségen, és a professzor, amikor meglátta, melegen megölelte.

A MA 62 ÉVES Uhl Antal 1932-ben került ki Franciaországba, kilenc éven át az északfranciaországi iparvidéken élt, Lens-ban, majd 1941-ben Párizsba helyezték, a Magyar Házban lakott, s az előbb említett igazolványokkal és okiratokkal nagyjából négyszáz üldözött zsidó életét mentette meg. Ma, amikor a húszéves évforduló kapcsán egész Európa szinte „újraéli" a háborús esztendőket, amikor az újságok meg a rádióállomások új, eddig fel nem derített háborús történetek után kutatnak — Uhl Antal dokumentumai is előkerülnek. Nem mindenki kockáztatott a náci megszállás idején.

Besötétedett. Mielőtt villanyt gyújt, a dokumentumokat szétteríti az asztalon, belekezd egy hosszú történetbe egy hadbírófőhadnagyról, azután egy másik történetbe, kissé kapkodva, mintha néhány óra alatt a párizsi két év egész történetét el akarná mondani a részletekkel együtt, időnként kedélyesen felnevet, mintha az egészet tulajdonképpen nem is kellene komolyan venni.

— Mi lett az igazolványgyártás vége?

A kezembe nyom egy francianyelvű idézést: „Uram! Kéretik, hogy jelenjen meg a német katonai törvényszék előtt... Rue Boissy d'Anglassa..."

— A Gestapo zsidópártolás címén perbe fogott.

— Ki jelentette fel?

— Azt hiszem, senki. A párizsi missziós hölgy baklövést követett el, mert postán küldte szét az értesítéseket, hogy mikor fogadom a párizsi magyarokat, ugyanis négyszáz okmányt hoztam Magyarországról...

A DUNÁNTÚL 1942. szeptember 26-i számában a „Hírek néhány sorban" című rovatban, egy Sao Paoló-i tömeges internálásról szóló hír és egy angol hírszolgálati jelentés cáfolata között jelent meg a közlemény: „A Magyarok Világszövetsége értesíti a franciaországi magyarok hozzátartozóit, hogy Uhl Antal, párizsi rk. missziós lelkész visszatér Franciaországba. Ezt megelőzően szeptember 30-án délután fogadja a franciaországi magyarok hozzátartozóit, a Magyarok Világszövetsége központi irodájában, Budapest, V. Géza utca 4." A konspiratív jellegű közlemény után Uhl Antal itt vette át azokat a nagyon fontos személyi iratokat, amiket a német cenzúra miatt postán teljesen lehetetlen lett volna eljuttatni Franciországba.

— Nagy izgalmakat éltem át, képzelheti a lelkiállapotomat — mondja, közben helyenként francia szavakat kever a beszédbe. — Reggel nyolckor ültem fel Budapesten a vonatra a négyszáz okmánnyal, és másnap délután kettőkor érkeztem meg Párizsba.

— És a Gestapo?

— Csak negyven okmányt találtak, a többit már előzőleg szétosztottam.

Megint kedélyesen felnevet, mintha anekdótáznánk, s nem tudom; vajon amiatt-e, hogy „túljárt" a Gestapo eszén, vagy pedig... Tulajdonképpen nem is olyan könnyű megérteni, hogy húsz év rettenetesen hosszú idő egy ember életében, minden egy kissé összemorzsolódik, nehezebben ismerhető fel. Akiket megmentett, azok nagy része ma is él, akik meghaltak, azoknak őrzi a köszönőleveleit.

A párizsi Gestapo elvitte, a kerület magyarjainak azt mondták: egy beteghez viszik. 1943. január 8-án volt a tárgyalás. Uhl Antal abban az időben már több mint tíz éve volt Franciaországban, s nem sokkal a tárgyalás előtt kapta meg Montini bíboros, a mai VI. Pál pápa aláírásával XII. Piustól a kápláni kinevezést. Uhl Antal a tárgyalásra felvette a pirosgombos kápláni reverendát.

— A hatás kedvéért?

— Öt hónap szigorított börtönt kaptam.

A BÜNTETÉST nem kellett leülni, mert egy megegyezés alapján napokon belül áviratilag visszahívták Magyarországra. A büntetés végrehajtását egyidejűleg felfüggesztették, majd Uhl Antalt nem sokkal később kinevezték Baranyaszentgyörgyre plébánosnak. Azóta is ott él.

Szimpla kérdés, de megkockáztatom.

— Miért tette?

Rövid bizonytalan gesztus.

Az üldözötteken segíteni ez mindig bennem volt. Jöttek hozzám, megrázó helyzet volt, és az a tudat, hogy pillanatnyilag csak én segíthetek rajtuk, nagy erőt adott nekem...

Nem tudom, hogy milyen lehetett akkor Párizs, ebből a történetből csak a mai Baranyaszentgyörgyöt ismerem. Ez kedélyesebb gondolom, mint Párizstól. Már húsz évre...

(Thierry)

Húsz éve történt

A Wolnasc című frontújság írja

A 3. Ukrán Front, nagy offenzívája során átkelt a Dunán és a Dráván és november 29-re virradóra 150 kilométer szélességben, 40 kilométer mélységig benyomult a Dunántúlra.

Az offenzíva során 330 helységet foglaltak el. A jelentősebbek — Pécs, Bátaszék és Mohács — mellett, a fasisztákkal szemben vívott hősi küzdelem eredményeképpen elfoglalták Bátát, Sombereket, Lánycsókot, Dunaszekcsőt, Mórágyot, Bárt, Véméndet, Hímesházát, Liptódot, Németbólyt, Szederkényt, Hercegtöttőst, Jágónakot, Fekedet, Apátvarasdot, Kátolyt, Pécsudvardot, Villányt, Nagyharsányt, Beremendet, Bátát, Palotabozsokot, Pécsváradot és ezenkívül számos más baranyai helységet.

A Tolbuhin marsall parancsnoksága alatt küzdő csapatok tagjai közül azok, akik a Dunán való átkelésben kitüntették magukat, a „dunai" melléknevet kapták.

ANNA IVANOVA naplója

1944 március. Ötödik éve tombolt már a világháború, minden idők legkíméletlenebb háborúja. Ez a hónap mégis a várandóság hónapja volt. A gyódi kertek cseresznyefái egymás után rakosgatták ki apró barna batyúikat és feszítő nedvekkel sürgették az újszülöttet. A kerteken túl kalózkodó világ is mintha megneszelte volna a vajúdást, mert azon a napon nem karcolt eget egyetlen bombázó sem. Nyugalmasnak, ígéretesnek mutatkozott hát a közelgő húsvét, s kicsalogatott minden emberfiát a házak elé. Kit sóderes talicskával, kit meszesvödörrel, nyeles meszelővel, szóval kit-kit hitvallása, ünnepváró buzgalma szerint.

Mayer Ágoston kivételével. A különcködő cipészmester kivételével, akit már a karácsony, a szilveszter is zöldkötényes, dikicses, talpaskalapácsos istenkáromlásban talált a kis műhely háromlábú székén. A családját nem különben. Igaz, ők nem a susztерájában, hanem a füstös konyhán, a szérüskertben pogánykodtak, pusmogására, gyalázkodására a falu népének.

Ezen a napon is, tavaszthozó József ünnepeletlen ünnepén, amikor a déli harangszó hivatlan, váratlan varázslatot hozott a falura. Még a nagy betegeket is kicsalta a kapuk elé. Dübörgő tankok, talpig vas katonák, se vége, se hossza menetben zúdultak át az utcán, a tigrisek sok gyűrűs „ujja" a távoli Pécs felé mutatott.

De a Mayer család ablakán még függöny se rebbent a nagy parádéra. Anna, a középső lány maga elé tartott, tiltó kézzel strázsált az ablak előtt: Nem! Ne bámuljátok meg a gyalázatosakat! Nem engedem!

Mégis ő volt az, aki legelőbb kisurrant a szobából, hogy a kert aljáról lopva utánanézzen a távolodó földrengésnek. S ott állt még órák múlva is, egy szál fekete ruhában fogvacogva, amíg érte nem ment Mayer Ágoston, hogy kézenfogva bevezesse a házba.

— Gyere, kislányom... — így akarta kérni, de torkába fúlt a szándék. Anna mellett a földön kendőbe kötözött kis motyó feketéllett, s éppen érte hajolt, amikor az édesapja mögött megnyikkant a kertajtó. Pillanatig néztek csak egymásra, mert Mayer Ágoston súnyta le előbb a fejét.

— Jó, hát csak eriggy. Úgy sem tarthatnálak vissza...

Anna dús fekete hajjal keretezett Minerva arcán szoborrá bénult minden indulat, csak a szeme lángolt fel különös lobbanással.

— Te tudod, apám, hogy kiért megyek, miért megyek!

S azon az estén a poklok mezsgyéjére lépett egy fiatal lány, hogy bosszút álljon Jevdokija Ivanováért. Az anyáért, az édesért, akit halálba kergettek a fasiszta főjegyző kakastollasai. Elindult hát Anna, hogy vérrel, kínnal, dicsőséggel írja meg azt a naplót, amely foghíjasan, töredékesen is, elévülhetetlen, élkes fejezete marad a magyar partizánmozgalomnak.

Íme az első fejezet.

— Ugye megérted, apám, ugye megértitek édeseim az én utamat, az én választásomat? Nekem a faluban senki volt a nevem, s a tiétek sem több. Azt mondták anyánk miatt. Jevdokija Ivanova miatt, akinek húsz év alatt sem bocsátották meg orosz származását. Ti is tanúk vagytok rá, hányszor mondta szegény: Gyertek velem vissza Murmanszkba, meglátjátok, szívesen fogadnak bennünket. Ott nem nézik, nem hányják fel, hogy milyen ég alatt születtetek. Ott újra emberek leszünk, meglátjátok.

Emlékszel, apám? Te ilyenkor mindig ugyanazt hajtogattad: Ne felejtsd Juda az eskűdet: jóban-rosszban követlek holtomiglan. S én csak annyit kértem tőled: ha szeretsz, velem jössz. — És anyánk veled jött, mert szeretett.

Én már itt születtem a faluban. Mayer Annának születtem, de a keresztelő cédulámra mégis Anna Ivanovát íratott be a jegyző úr. Orosz fattyú maradna akkor is, ha másként írnánk be a nevét. — Ez volt a jegyző úr áldása rám. És ez volt az átka is. A falubeliek attól a naptól cigánynak neveztek bennünket. Úgy is bántak velünk.

Ezért kellett átköltöznünk Egyházasharasztira, s mi jámborok azt hittük, menedéket találunk H. József birtokán. Azt hittük, rajtunk múlik csak, hogy így legyen. Emlékszel, apám? A belünket dolgoztunk ki a menedékért, s azért, a kevés alamizsnáért, amit reggel-este elénk dobott. Mégis évekig kitartottunk. Aztán az egyik rántottleveses estén elhatároztad magad, apám: visszamegyünk Gyódra. A pásztorház üresen áll még, senki sem szól ránk, ha beköltözünk. Meg aztán el is felejtettek bennünket azóta.

Hát nem felejtettek el, apám! Pedig mindent elkövettél, hogy felejtsenek. Éjjel-nappal talpaltad, fejelted a pusztaiak lábbelijét. Részletre is, hozomra is. Egészen addig a napig, amíg újra magunkra gyűjtöttük a bajt.

A gazemberek kisütötték, hogy anyánk kémkedik az oroszoknak. Szegény, szegény

anyánk. Ráfogták, hogy kapcsolatot tart az orosz konzulátussal. És ettől a naptól kezdve nem volt egyetlen nyugodt éjszakánk, nappalunk. A pokol szabadult ránk. A pellérdi, keszűi csendőrök őrszobái tanúskodtak erről. A csendőrősök priccsei, amelyeken pokróc nélkül, párna nélkül nagyon sokszor éjszakázott anyánk, és te is apám.

Ti a csendőrősön lakoltatok, mi meg az iskolában. Mellénk senki sem ülhetett. Velünk senki sem barátkozhatott. Csúfoltak, leköpdöstek bennünket a gyerekek. A nevünk cigány, az iskolapadunk szamárpad volt.

(Folytatjuk)

Pálinkás György

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 275. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 24., KEDD

MEGYEI KÖNYVTÁR PÉCS FOLYÓIRATTÁR

Vasárnap délelőtt az Úttörőházban

Vasárnap délelőttönként benépesülnek a Szabó István Úttörőház szobái. Szakköri foglalkozások, előadások, zenekari próba, tanfolyamok kötik le a pajtások figyelmét.

A modellező műhelyben tizenöten dolgoznak. Már a tavaszi versenyre készülnek.

A szakköri foglalkozások időpontjáról és a szórakozási lehetőségekről ad tájékoztatást a Híradó.

A zenészek tizenheten vannak. Most vasárnap csak részpróbát tartottak.

Magyar parlamenti küldöttség utazott Afrikába

Hétfőn reggel magyar parlamenti küldöttség utazott Afrikába, ahol több országban tesz látogatást. A küldöttséget dr. Erdei Ferenc, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke vezeti.

A küldöttség búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Vass Istvánné, az országgyűlés elnöke, Bugár Jánosné, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkárhelyettese, Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, az országgyűlés tisztikarának több tagja. Jelen volt a búcsúztatásnál Henry Botchway Kofi Marrah, a Ghanai Köztársaság budapesti nagykövete.

A küldöttség útja során először a Ghanai Köztársaságba látogat.

Választások Olaszországban

Már az első nap után megállapítható, hogy a választók több mint 75 százaléka adta le szavazatát a vasárnap megkezdett olaszországi községtanácsi választásokon. A százalékarány azonban nem egyforma Észak- és Dél-Olaszországban. Míg a középső és az északi tartományokban a lakosság több mint 80 százaléka szavazott le, addig a déli tartományokban, ez az arány 50—70 százalék között ingadozik. Ez a különbség nagyrészt annak tulajdonítható, hogy nyugat-európai országokba kivándorolt több mint másfél millió olasz munkás nem tudott visszautazni szülőhelyére. Ezen kívül egymillió dél-olaszországi munkás a szavazás időpontjában észak-olaszországi városokban tartózkodott. A kormány egyébként minden lehetséges módon gátolni igyekezett, hogy a kivándoroltak visszatérhessenek szülőhazájukba; így például nem volt hajlandó ingyenes hazatérést biztosítani számukra. A kereszténydemokrata párt magatartása azzal magyarázható, hogy a tavalyi általános választásokon a kivándoroltak csaknem teljes egészében a kommunistákra szavaztak.

Az első választási nap nyugalomban telt el, kivéve néhány kisebb, a kereszténydemokraták által a választások megzavarására irányuló incidenst.

Újvidéki egyetemi tanárok Pécsett

Szerződés az Újvidéki Egyetem és a Pécsi Tanárképző Főiskola között

Dr. Mirko Sztojákovics, dr. Pavle Ivics, dr. Szeli István, dr. Wéber Mihály, a főiskola tanszékvezetője és a főiskola igazgatója, Márk Bertalan elvtárs a délelőtti megbeszélésen.

Kedves jugoszláv vendégek érkeztek Pécsre vasárnap délután. Dr. Mirko Sztojankovics, az újvidéki egyetem filozófiai karának rektora vezetésével dr. Pavle Ivics egyetemi tanár és dr. Szeli István, az egyetem magyar tanszékének vezetője, ugyancsak egyetemi tanár látogatott Pécsre. Az újvidéki professzorok Márk Bertalannak, a Pécsi Tanárképző Főiskola igazgatójának szeptemberi jugoszláviai látogatását adják vissza. A két felsőfokú oktatási intézmény vezetői ugyanis azon munkálkodnak, hogy baráti és együttműködési szerződést hozzanak létre az újvidéki egyetem filozófiai kara és a Pécsi Tanárképző Főiskola között.

A főiskolán hétfőn délelőtt tíz órakor ünnepélyes külsőségek között fogadták az újvidéki vendégeket. Délután két órakor pedig összeült a főiskola tanácsa, s az ülésen a vendégek is résztvettek. A három jugoszláviai professzor kedden délelőtt szakmai tanácskozást folytat a pécsi kollégákkal. Így dr. Mirko Sztojankovics, a világviszonylatban is nagyhírű matematikus a főiskola matematikai, dr. Pavle Ivics pedig a délszláv tanszékével tanácskozik. Dr. Szeli István, az újvidéki magyar tanszék vezető professzora a főiskola magyar irodalmi, valamint magyar nyelvi tanszékének munkatársaival és tevékenységével ismerkedik. Az együttműködési szerződést szerdán délután öt órakor ünnepélyes keretek között írják alá és hirdetik ki. Az előzetes megbeszélések szerint a megegyezés az oktató és nevelő munka tartalmi és módszertani kérdéseire, a délszláv, a magyar és az orosz nyelv oktatására vonatkozik majd. Ezenkívül a szerződésben a tudományos kutató munka elvi és tartalmi kérdéseire, az ifjúsági szervnek a nevelésben meglévő szerepére, a kulturális és művészeti élet problémáira vonatkozó megállapodások is lesznek. A szerződést éves munkatervek keretében valósítják meg, s a két minisztérium jóváhagyása után lép életbe.

60—100 fős termelőszövetkezeti építőbrigádok alakulnak a megyében

Az elmúlt években igen sok termelőszövetkezeti építő brigád jött létre Baranya megyében. Számuk jelenleg meghaladja a harmincat s több, mint 600 munkást foglalkoztatnak. A megyében szétszórtan működő brigádok a mohácsi járás társulást kivéve igen alacsony létszámúak, nem egy közülük csak 5—6 fős. Ezek a brigádok rendszerint súlyos anyagellátási problémákkal küzdöttek, mert kis létszámuknál fogva sem hivatásos anyagbeszerzőt, sem szakképzett brigádvezetőt alkalmazni nem tudtak.

Mivel a tsz-építőbrigádok 1965. január 1-től csak a Beruházási Iroda által lebonyolított építkezéseket végezhetik el, s mivel minden brigád élére oklevéllel rendelkező vezetőt kell állítani, megyénkben is megkezdték a tsz-építőbrigádok átszervezését.

Az átszervezés a megyei tanács mezőgazdasági osztályának irányításával történik. Az elv az, hogy a termelőszövetkeztekben csak egy-két kőműves maradhat, akik a kisebb karbantartási munkákat elvégzik. Még ez év végéig 9 nagy tsz építő-brigádot alakítanak a megyében egyenként 60—100 fővel, szakképzett vezetővel, külön anyagbeszerzővel.

Egyedül a mohácsi járás tsz építési társulás marad meg a a régi formájában, mely eddig is több mint 60 fővel működött, s az elmúlt évben is igen eredményes munkát végzett. Az új brigádok általában járási székhelyeken jönnek létre. A pécsváradi brigád létszáma 102. Szigetváron a napokban tartják meg az alakuló ülést. A szigetvári brigádnak már eddig 80 tagja van.

A fotoszakkör 54 taggal működik. Amíg az egyik csoport a laboratóriumban dolgozik, addig a másik színes rövidfilmet néz a klubszobában.

Tizenöt vagon cefre

Az ország 16 konzervgyára között a legkisebb a szigetvári üzem, mégis évente 1700 vagon készárut termel hazai fogyasztásra és exportra. Néhány év múlva pedig amikor befejeződik a közel 300 millió forintos fejlesztési program — már hatezer vagon készáruval jelentkezik a piacon. Vagyis annyi lesz a termelése, mint a jelenlegi nagyobb nagykörösi konzervgyáré.

A Szigetvári Konzervgyár alkfele terméke között gyümölcsbor is szerepel. A borgyártásnál minden évben több és több cefre marad meg. Az idén például 14—15 vagon cefre vész el felhasználatlanul, pedig belőle jó pálinkát lehetne főzni.

Lehetne, de hol?

A Szigetvári Konzervgyárnak nincs ilyen üzeme, talán azért mert úgy vélik, hogy ez nem illik bele a profiljába. Pedig a borkészítés mellett igazán csak a jövedelmet növelné és az önköltséget csökkentené, az eddig felhasználatlan alapanyagot hasznosítaná egy kis szeszfőzde, amely elférne abban a 300 milliós többéves beruházási programban. Kár a több vagon cefréért, amit ma még veszendőbe küldünk ilyen csekély beruházás miatt.

Ugyancsak most szólunk — amikor még a nagy beruházási program legelején tartunk, — hogy érdemes lenne meggondolni egy hűtőház építését is a Szigetvári Konzervgyárban. Nem nagy, mindössze nyolc-tíz vagonos hűtőházzal is már megnyújthatnák az átfutási időt, egy-egy gyümölcs, vagy zöldségféle feldolgozása nem sűrűsödne össze néhány napra. A folyamatosabb termeléssel javítani lehetne a minőséget és növelhetnék a termelt mennyiséget is.

Amikor korszerűsítik a szigetvári gyárat, ne feledkezzenek meg olyan látszólag jelentéktelenebb létesítményekről sem, amelyek távlatokban — talán már a következő években — a beruházási összeg sokszorosát fizetik vissza.

15 hold fekete ribizli Hidason

Évente kétszer terem a „Brigadéros" — Ribizli a szőlőtőkék helyén

A hidasi málnatermelő szakcsoport, amely egyúttal a Kertészeti Kutatóintézet kísérleti telepe, négy holdon málnát, hat holdon pedig fekete ribizlit termelt az idén. A málnás, amely 1963-ban holdanként 35 mázsás bő termést adott, kiöregedett ez évre. Már telepítik is helyére az epret és fekete ribizlit.

Igen nagy az érdeklődés a fekete ribizli után a környék bányász lakossága körében. Sokan nem csupán a házkörüli kertbe, de a kipusztult szőlőtőkék helyére is ribizlit telepítenek. Bár szabad terület alig van, a nagy területhiány ellenére 15 holdra emeli fekete ribizli termelő területét a szakcsoport.

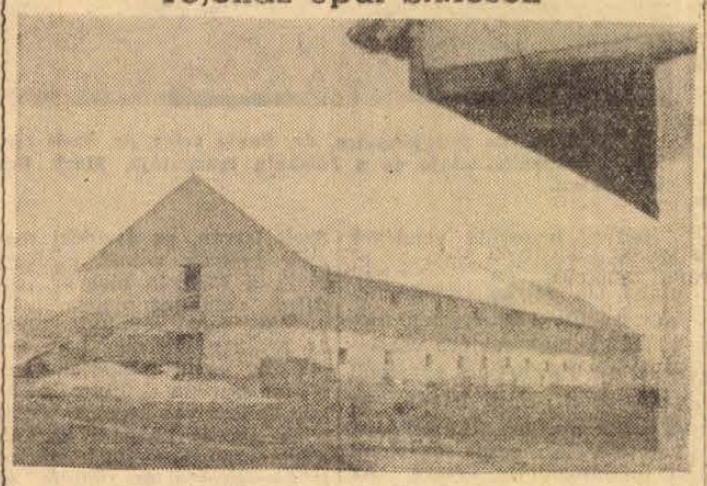
Fajtakísérletre tavaly hét fajta eperpalántát biztosított a hidasiaknak a Kertészeti Kutatóintézet. A legjobban bevált fajtákból, Eszterházy koraiból és Serplise des halles-ból fekete fóliás telepítést végeztek. A kísérleti fajták között van az évente kétszer termő „Brigadéros" is, amelyen még november első hetében is láthattunk virágot. A fekete polietilén fóliás telepítés igen előnyös és szép eredményekkel biztat. Itt a napsugár csak a palántákat éri, mert a fólia alatt a fénytől elzárva elpusztulnak a gyomok. A fekete fólia gyűjti a meleget, így a szokottnál általában 10 nappal korábban hoznak termést az eperpalánták. Előnye a fóliának az is, hogy a gyümölcs nem lesz sáros, piszkos, nem rothad el, tetszetősebb, könnyebben szedhető és szállítható. Mivel Pécs környékén, Kővágószőllősön is egyre több az érdeklődő, december elején bemutatón ismertetik meg a vendégeket az eper- és ribizlitelepítés, valamint -termelés legfontosabb kérdéseivel.

— A Mecsekvidéki Üzemi Vendéglátó Vállalat a jövő évben átveszi a 250 főnél nagyobb létszámú bajai üzemi konyhákat. Így többek között a Ganz Villamossági Művek Készülékek Gyára, a Férfi Fehérneműgyár dolgozóit pécsi vállalat étkezteti.

Milyen hatással van a bányaművelés a föld felszínére?

A mecseki szénmedencében, hazánk egyetlen feketeszén lelőhelyén az utóbbi évtizedek alatt valóságos föld alatti birodalom alakult ki. Félezer méter mélységig a vágatok, folyosók százai hálózzák be a föld gyomrát. Ezzel kapcsolatban a bányászati szakemberek régi problémája, hogy a bányaművelés okozta talajmozgások, omlások milyen hatással vannak a külszíni létesítményekre. Idők folyamán ugyanis üzemek, egész városnegyedek települtek alábányászott területre, illetve a jövőben is számolni kell régebben kialakult település alatti szénvagyon kitermelésével. Pécsett és Komlón is több üzemi és lakóépületen észleltek repedést. Hogy ezeket talajmozgás vagy egyéb okok idézték elő, eddig nem minden esetben sikerült tisztázni. A Mecseki Szénbányászati Tröszt geofizikus mérnökei a jövőben szeizmikus mérésekkel, tudományosan is tisztázni kívánják ezt a fontos kérdést. Több épületnél mérési kísérletsorozatot indítottak. A szeizmikus hullámok terjedési, kilengési és rezgésszám viszonyaiból, többszöri mérés eredményeinek összevetéséből, az eltérésekből megállapíthatják az épületek minőségének változását.

Tojóház épül Siklóson

A siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Termelőszövetkezet majorjában egy régi tehénistállón emeletráépítésével 5000 baromfi részére tojóházat létesítenek. Az új tojóházat rövidesen betelepítik.

A televízió műsora

november 24-én, kedden:

8.05—8.25: Iskola-tv. Orosz nyelv, az általános iskolák 8. oszt. számára. 9.00: Környezetismeret, az ált. iskola 3. oszt. számára. 10.05: Földrajz, az ált. iskola 5. oszt. számára. A Kis-Alföld, a Dunántúli Középhegység és a Balaton. — 11.00: Orosz nyelv a középiskolások részére. Grisa, Mása és Andrej a rendőrségen. 14.00: Orosz nyelv az ált. iskola 6. oszt. számára (ism.). 15.15: Környezetismeret (ism.). 15.50: Földrajz (ism.). 16.55: Orosz nyelv középiskolásoknak (ismétlés). 17.20: Az iskola-tv postája. — Műsorkalauz pedagógusoknak. 17.35: Hírek. 17.40: Kisdobosok műsora. — 18.00: Kukkantó. 18.40: Ki minek a mestere? (portréfilm.) 18.50: Valóban nehéz emberek? Beszélgetés egy új magyar filmről. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.45: Napi jegyzetünk. 19.50: Példázat (II. rész), Jóságos emberek. Tv-játék (10 éven felülieknek!). 21.00: Zenélő órák, Drezda, Lipcse, Weimar. 22.10: Tv-híradó — 2 kiadás.

HÍREK

NOVEMBER 24 KEDD — **János napja. A Nap kél: 7.01, nyugszik: 15.59 órakor. A Hold kél: 21.03, nyugszik: 12.01 órakor.**

Ötvenöt éve, 1909. november 24-én született Nikola Jankov Vapcárov, a bolgár nép nagy költőforradalmára. Forradalmár apja nevelte kemény harcossá. Elvégezte a tengerészeti gépésziskolát. Mint az illegális kommunista párt tevékeny tagjának, üldöztetésben volt része. 1941-ben saját költségén jelentette meg első verseskötetét. Mély forradalmi érzést sugárzó költeményeit a bolgár munkásság lelkesen fogadta. Amikor a német fasiszták a Szovjetunióra törtek, Vapcárov a partizánmozgalom szervezője lett. A fasiszta rendőrség hajtóvadászatot indított a hegyekbe húzódott hősök ellen. 1943 tavaszán Vapcárovot elfogták, s még annak az évnek nyarán, a szófiai tisztiiskola udvarán kivégzőosztag sortüze oltotta ki életét. Költői jelentősége túlnőtt hazája határain és életművét az egész munkásosztály magáénak vallja.

20 ÉVE, 1944. november 24-én felszabadult Mezőzombor, Legyesbénye, Bag, Pálosvörösmart (ma Abasár), Gyöngyössolymos.

— A PÉCSVÁRADI járás hétfőn befejezte az őszi búza vetését. A járásban 8413 holdon tették földbe a vetőmagot. Ebből a területből 8368 hold a közös gazdaságoké.

— Dr. Szabó János építésügyi miniszterhelyettes vezetésével hétfőn visszaérkezett Budapestre az a magyar építésügyi küldöttség, amely Moszkvában újabb házgyárak vásárlásáról tárgyalt.

— Jogtalan iparűzés miatt 400 forint pénzbüntetéssel sújtotta Fux Herman garéi lakost a siklósi járási tanács v. b. igazgatási osztálya.

— Háromezer gömbakáccsemete kiültetését kezdték el Dunaszekcsőn. A falu útvonalait díszítő csemetéket 48 000 forintért hozatták Szőregről. A fákat két hét alatt kiültetik, s ebből az iskolások ezer csemete kiültetését vállalták.

— Vasárnap elutazott a Svéd Kommunista Párt küldöttsége, amely Bror Engströmnek, a Svéd Kommunista Párt Politikai Bizottsága tagjának vezetésével látogatást tett hazánkban.

— 6300 rózsatő érkezett a napokban Mohácsra. A tőveket úgy osztják szét, hogy legtöbb a Zalka, a Rókus és a Kossuth utcákba jusson. A tövek ültetését máris megkezdték, s ha jövőre kibontják szirmaikat a virágok, ezek az utcák a rózsák utcái lesznek Mohácson.

— Háromszáz szakember gyűlt össze hétfőn reggel a Technika Házában az Energia gazdálkodási Tudományos Egyesület távfűtési ankétján. Ez a tanácskozás része annak a megbeszélés-sorozatnak, amellyel 15 éves fennállását ünnepli most az egyesület. Az ankéton hét előadás alapján tárgyalják meg a távfűtéssel kapcsolatos kérdéseket.

— Fodor András és Jékely Zoltán költők november 25-én új kötetük megjelenése alkalmából baráti beszélgetésen találkoznak a pécsi Versbarátok Köre tagjaival. A beszélgetésen részt vesz Koczkás Sándor irodalomtörténész is. A Versbarátok Körének Irodalmi Színpada verseket ad elő Fodor András és Jékely Zoltán kötetéből, majd a költők olvasnak fel legújabb alkotásaikból.

— A Földművelésügyi Minisztérium gazdagon illusztrált kötetben bocsátotta közre a mezőgazdasági kutatások széleskörű gyakorlati alkalmazásra javasolt legújabb eredményeit. A kötet főként új növénytermesztési és állattenyésztési módszerek leírását közli. A mezőgazdasági kutatások legújabb eredményeit összefoglaló kötetet megkapta valamennyi állami gazdaság és termelőszövetkezet.

— 1965-ben ünnepli alapításának 90. évfordulóját a dunaszekcsői önkéntes tűzoltó testület. A testület tagjai elhatározták, hogy a jubileumra könyv alakban örökítik meg testületük történetét. Rendelkezésükre állanak a testület 1891-től készült jegyzőkönyvei, valamint a pénztári feljegyzések. A szerkesztő bizottság elsősorban a falu 70—80 év körüli lakóiból került ki, akik személyes élményeik alapján is sok tényt tudnak szolgáltatni.

— A Frankfurt am Mainban rendezett hagyományos nemzetközi konyhaművészeti bemutatóan és versenyen részt vett magyar szakácsokat hétfőn délben baráti beszélgetésen látta vendégül Ligeti László, a Kereskedelmi, Pénzügyi és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára. A versenyzők öt egyéni aranyéremmel és egy csapat aranyéremmel tértek haza.

— Tánciskola kezdődik december 1-én, kedden este 7 órakor a Vasutas Kultúrotthonban (Váradi Antal u. 7/2.). Tanít: Balogh. (x)

— Új tánciskola kezdődik december 2-án, este 7 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (József u. 15.). Vezeti: Hermann. (x)

Időjárásjelentés

Várható időjárás kedd estig: felhőátvonulások, átfutó, kisebb esőkkel, a hegyeken hózáporokkal, havasesővel, mérsékelt délnyugati, holnap megélénkülő és északnyugatira forduló szél. Az éjszakai lehűlés mérséklődik.

Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1, plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet 5—9 fok között.

ANNA IVANOVA Naplója

(2)

Aztán kitört a háború. Az első SAS-behívót te kaptad, apám. De akkor már okkal kaptad. Egyszer rajtacsíptek, hogy bejáratos vagy a pécsi Zrínyi utcába. Később azt is megtudták, hogy röpcédulákat hoztál haza. Nem tudod ma sem, hogy jöttek rá, mert én nem voltam ludas a dologban. A csomagokat rendre átvettem tőled és rendre kisztottam. Nem tudom, ki lehetett az áruló.

De azt tudom, hogy keservesen meglakoltunk érte. Téged a háború négy éve alatt mindig utolértek a behívó-parancsok. Nem is tudom már, a másodiknál vagy a harmadiknál-e, de bekövetkezett a tragédia.

Sírok apám! Én, aki elég bátor voltam ahhoz, hogy ezt az utat válasszam, úgy sírok most, mint egy gyerek. Pedig tizenkilenc éves vagyok már Anyánkat siratom. Azt a napot, amikor búcsúszó nélkül elhagyott bennünket.

Te, valahol, a Baranya három szögben katonáskodtál, mi meg kéregettünk a faluban. Tényleg cigány módra kéregettünk. Mind az öten. Mayer Ágoston katona gyerekei. Anyánk meg otthon feküdt betegen, tehetetlenül. Aztán az egyik háznál valaki kikosított. Azt mondta: bolond vagy, Anna, ha kéregetsz. Apád a fronton van, hadisegély jár utána. Csak számold ki, Anna, mennyi segély jár öt gyerek után. A beteg anyátok után.

Másnap már ott álltam a keszüi főjegyző asztala előtt. Úgy szöktem be hozzá egy őrizetlen, óvatlan pillanatban:

— Hadisegélyért jöttem, főjegyző úr!

S ő csak rámnézett, s nevetni kezdett. Úgy röhögött, mint a Biblia ördöge.

— Nektek?! Hadisegély, nektek?! Mondjam vagy mutassam, hogy mi jár nektek!

Én akkor megfeledkeztem magamról, apám. Csak a röhögő képét láttam és a teli tintásüveget az asztalon.

— Hát én nem mondom, s nem is mutatom, főjegyző úr, hanem teszem! — És a pofájába vágtam a tintatartót.

Csendőrök cibáltak ki az irodából, de csak az őrsön „hallgattak" ki. Nagyon megvertek, apám. Csomókban téptek ki a hajamat, s majdnem mezítelenre rúgdosott a törzsúr.

A testvéreim még mindig a házakat járták, amikor a kertek alatt hazalopózkodtam. Azt az estét sohasem felejtem. A szoba hideg volt, s nem égett benne lámpavilág. Szerencsére nem égett. Anyám kíméletére, utolsó percének enyhítésére.

Haldoklott az édesanyám. Verítékben, sápadt fehéren kereste a kezem: „Kislányom, vigyázz a többiekre!"

Mondott még mást is, biztosan mondott, hiszen mozgott a szája, de nem értettem.

Én akkor megígértem anyámnak, vigyázni fogok a többiekre. Fegyverrel fogok vigyázni rájuk!

*

— A fogadalomnál mindig nehezebb a cselekvés. Pedig Lajos bácsi ugyancsak egyengette az utamat. Esténként bekapcsolta a Kossuth-rádiót és együtt hallgattuk a szovjet hadijelentéseket. Lám, fél év sem múlott el azóta, hogy a nácik megszállták az országot, s a harctéri jelentések, a hadparancsok híre már a Keleti Kárpátokból, Dél-Erdélyből érkezett Csarnótára. Ott hallottam először hírt Nógrádi Sándor partizán egységéről, később a Rákóczi partizánokról, akik segítették a felszabadító hadműveleteket.

Csak én vagyok tétlen még. Ha tettem is valamit eddig, az csak annyi volt, hogy Deniszenko Lajos szekerén éjszakánként röpcédulákat hordtam szét Siklósra, Egyházasharasztiba. Nagyon nehéz kenyér a tobzódás. A falvakban, a pusztákon, az útszéli csárdákban mindenütt fegyveres német riasztgatta a szándékunkat.

Végre sikerült tizenöt fiatalt összeverbuválnom. A magamkorú Jurinics Ibolyát, Csókás Andrást és a többieket. A lelkesedésen kívül azonban még sem volt egyebünk, ami huzamosabb ideig összetartson bennünket. Fegyver kellett. Anélkül gyászvitéz a partizán.

Miért mondjam, hogy engem illet érte a dicsőség. Nem mondanék igazat vele. Az összetoborzott tizenöt okos fej tanácsa kellett ahhoz, hogy kitaláljuk, a fegyvert a községben elszállásolt húsz német tiszttől kell megszereznünk. Mi lenne, ha...

A tervünk nagyszerűen sikerült. A húsz német tiszthez húsz csinos partnert toboroztunk helybeli és a szomszédos községek leányaiból. A zenekarral már nehezebb dolgunk volt. Együtt állt a bandájuk és alig-alig akarták maguk közé fogadni a mi Jóskánkat dobosnak. Különösen hogy ki is próbálták a „tudományát". Aztán amikor hümmögve, fejcsóválva mégis csak beleegyeztek, csupán az volt hátra, hogy a faluban kiaggassuk a plakátokat.

„Német vendégeink, bajtársaink szórakoztatására honleányi tisztelettel táncmulatságot rendezünk a drávaszabolcsi csárdában este 8 órai kezdettel. Ételről, italról gondoskodik a rendezőség!"

Ment is minden, mint a pancsolat. A tiszturak már este hatkor valamennyien ott nyüzsögtek a kersmasztalok körül.

Köszönet és hála a „dobosunknak". Úgy csinált mindent, ahogy a lelkére kötöttük. Pontban nyolckor megpergette a dobot, s nem is hagyta abba, amíg a parancs el nem hangzott. Izzasztóan izgalmas este volt ez. Mi azért verítékeztünk, hogy valami ostoba véletlen bele ne szóljon a „haditervünkbe". A németeket meginti másért lepte el a veríték. De ez már a mi érdemünk volt. A partizánlányoké. Mi csak azt lestük, mikor dől ki valamelyik vendéglány a sorból, s már ugrottunk is a helyére. Hadd lássa a német, milyen is az igazi „hölgyválasz", milyen is a magyar virtus. Itt ma táncolni kell, tiszturak!

Először a derékszíj került le róluk, aztán a zubbony is. Nekünk a derékszíj kellett. Azon volt a pisztolytáska. Még segítettünk is a „lovagjainknak". Igazi vendéglátó gráciával vettük át tőlük a derékszíjat és saját kezűleg akasztottuk fel a fogasra. A fogasra, amely csodamód egyre közelebb „lépegetett" a nyitott ablakhoz.

Máig sem tudom, meddig tarthatott még az „táncmulatság", mert az utolsó pisztolytáska után a dobosunk is jónak látta, hogy „szükségleteinek" végzésére kisurranjon a táncteremből. Ott ért bennünket a Dráva partján. És mivel feleslegünk is volt a pisztolyokból, kettővel is megajándékoztuk Jóskát. Még aznap éjjel átúsztunk a Dráván.

(Folytatjuk.)

Pálinkás György

Télapó-csomagok

Két hét múlva tartják a Télapó-ünnepségeket, de a boltokban már megjelentek a piros celofánzacskókba csomagolt édességek, a Télapó-csomagok. A Pécsi Élelmiszerkereskedelmi Vállalat 15 ezer csomaggal várja a szülők rohamát. A Télapó-csomagokat 10 és 15 forintért lehet megvásárolni. A FÜSZÉRT is leszállította már a 75 ezer csizmácskát, kisebb-nagyobb télapót, papucsot. Ezek a figurák az idén már csak üreges csokoládéból készültek, ugyanis mivel évek óta alig vásárolták a nugátkészítményeket, ezek gyártását megszüntették.

A kereskedelmi vállalat 9 vagon narancsot, mandarint, fügét és banánt rendelt. A füge már Pécsett van, a narancs és a mandarin két héten belül megérkezik.

Kétszeres forgalom

Az elmúlt években megnőtt a külföldi idegen nyelvű könyvek iránt a kereslet. A pécsi Idegen Nyelvű Könyvek Boltjának forgalma például három év alatt megkétszereződött. A legtöbb könyv német és orosz nyelvű, de jelentős az angol, francia, szerb-horvát és spanyol kiadványok száma is. A közelmúlt legkeresettebb könyvei közé tartozik Albert Maltz amerikai író német nyelven megjelent regénye, melynek címét talán így lehetne lefordítani: Egy hosszú nap a rövid életben. Könyvsikernek számít Rudolf Petershagen regénye, melyből nagysikerű film is készült, a Lelkiismeret lázadása.

Név és tartalom

Aki nem jártas eléggé a népművelés dolgaiban, az is tapasztalhatja, hogy változóban van a népművelés fogalmát meghatározó sok összetevő. Leginkább a klubok ügye van manapság napirenden, s amikor „klubmozgalomról" beszélnek a szakemberek, akkor ezuttal valódi mozgalomról van szó. A mozgalom csak mint a népművelési munka egy része létezik, nincsenek különleges célkitűzései, felelősei, jelszavai — de kisebb-nagyobb zökkenőkkel mégiscsak megy előre. Elsősorban azért megy, mert korszerű forma, és az emberek igénye mutatja előtte az utat.

Miért korszerű forma a klub?

Mert oldott és kötetlenebb lehetőséget teremt az embereknek a művelődéshez. Mert összekapcsolja a művelődés és a szórakozás eredetileg feltétlenül összetartozó fogalmait, megszünteti azt a merev, „most pedig művelődni fogunk" felkiáltással elszürkített magatartást, amely a mai embereknek már idegen, terhes és fölösleges is. A klub lényegében olyan izlésesen berendezett helyiség, ahol az emberek megtalálhatják sokféle lehetőség között azt, ami érdekli őket, pihenteti és szórakoztatja őket: rádiót hallgathatnak, tévét nézhetnek, lemezjátszó, magnetofon áll a rendelkezésükre, újságban, folyóiratban lapozgathatnak, sakkozhatnak vagy beszélgethetnek, megtalálhatják az azonos érdeklődésű társakat. Természetesen van a klubokban sok alkalom, ahol aztán egy-egy érdekes előadást lehet meghallgatni, vitatkozni lehet, töviről-hegyire meg lehet beszélni valamilyen többeket érdeklő kérdést, továbbá a klubban összeszokott emberek elmehetnek együtt színházba, moziba, kiállításra, országjárásra, kirándulásokra, együtt szórakozhatnak klubesteken, találkozha'nak művészekkel, kitűnő szakemberekkel, vezetőkkel, a klub által létrehozott keretek között.

A tsz-klubok viszonylag még fiatalabbak, mint a többiek, a falvakban és mezőgazdasági városokban viszont egyre inkább előtérbe kerülnek.

Mohács igen szerencsés helyzetben volt,

amikor a tsz-klubok megalakultak. Két helyiség is rendelkezésre állt, a két volt olvasókör, amelyek két évvel ezelőtt alakultak át tsz-klubokká. A változás azonban szinte csak a nevükben volt érzékelhető. Van ugyan a két klubnak vezetősége, hivatalosan szakmai segítséget kapnak a tanácsi művelődési osztálytól és anyagi segítséget az Új Barázda tsz-től, munkatervet is készítenek — de mindez csak látszat. A vezetőség nem látja tisztán a korszerű klubmunka követelményeit, nem látják a fennállásuk céljait sem, a segítség — különösen ami a tsz részéről történő segítséget illeti — a gyakorlatban nem igen vehető észre. A munkaterv először el sem készült, másodszorra pedig csupán az egyik klubban működő, nagy múltra visszatekintő és valóban jól dolgozó sokac tánccsoport munkaterve lett. Ez utóbbitól eltekintve szinte semmiféle tevékenység nem folyik a klubokban. Néha egy-egy lakodalmat megrendeznek ott, a lovasszakosztály ott tartja összejöveteleit, van ezen kívül televízió, amit helylyel-közzel néznek a betévedők, no és a klub legfontosabb „tartozékaként" borkimérés üzemel, a tagság — nem éppen szellemi — igényeit kielégítendő.

Hát ez bizony nem sok — mondhatná mindenki, teljes joggal. Hiszen Mohácson szinte kétségbeejtő helyzetben van a kultúra, ha a helyiségkérdést nézzük. Az Új Barázda két megfelelő helyiséggel is rendelkezik, el is keresztelték őket tsz-kluboknak, csak a név mögött éppen nincs semmi komoly tartalom. Ez év márciusában a városi tanács vb-ülésen tárgyalta meg többek között ezt a kérdést is, határozati javaslatok is születtek. Javasolták, hogy a tsz lassanként biztosítson megfelelő berendezést a klubba, a klubvezetőség tagjai közül menjenek el népművelési tanfolyamra, hogy szakmailag képzettebben láthassanak munkához, javasolták azt is, hogy ha csak egy mód van rá, a tsz-ben és a klubokban folyó kulturális munkát függetlenített kultúrfelelős végezze — s ezek mellett kisebb javaslatok is születtek. Sajnos, fél évvel ezután, november végén például még mindig nem került semmi komolyabb felszerelési tárgy a klubokba. A tsz pedig meg is egyezett a tanácsi népművelőkkel, hogy segítségüket kéri a szóbanforgó tárgyak megvásárlásánál. Folyóiratok, magnetofon, megfelelő bútorok — mindez nagyon kellene. De mintha a tsz nem törődne azzal, hogy tagjainak

szép, modern, művelődésre buzdító

és kultúrált szórakozást biztosító klubot teremtsen. S hogy a kultúrmunka valóban „kultúr"-munka legyen, átgondolt, szinvonalas, eredményeket hozó.

Pedig az Új Barázda, mint már említettük, nagyon előnyös helyzetben van sok-sok más tsz-el szemben. Adva van a hely, a lehetőség, csupán a nevet kellene megtölteni tartalommal.

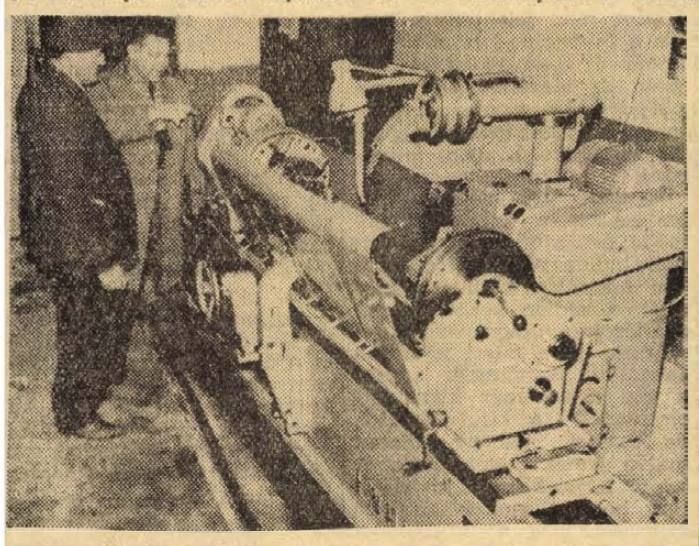
H. E.

Falusi vasárnap

Bár a szép presszók, a kultúrházak és a tv új lehetőségeket nyújt a falusiak vasárnapi szórakozásához, a fiatalok ma is szívesen hódolnak a kuglizásnak. Tétre megy a játék Kovácshidán a szép vasárnap délutáni napsütésben.

Főtengelycsiszolót vásárolt a Pécsi Fémipari Vállalat

Háromszázezer forint értékű főtengelycsiszoló-gépet vásárolt a Pécsi Fémipari Vállalat. A gép üzembehelyezése után — e hónap végén már munkába állítják — a gépkocsik és zetorok javításánál a főtengelyeket már a vállalatnál csiszolják.

Az ígéretek földje

KLUB EZ IS, munkásklub, de fénytelen és sivár, mint az utcák, amelyek sötétek és hidegek. A padlózat olajos, a kályha behemót és ronda, de legalább melegít. És meleget áraszt ez a sok ember is: összeverődtek este fél hatra, tanácstagi beszámolóra, amelyet Katus néni tart majd és valaki kijön még az I. kerületi tanácstól.

Ujhegy, azaz mint mondják — „a világ vége", közel négyszáz családi ház, talán ezerhárom, ezernégyszáz lélek. — Megközelíthető a Nagykozári útról vagy a 6-os országútról. Betéve tudom az adatokat, jártam már itt, nem is egyszer, ismerem a lakók panaszáradatát: út, villany, autóbuszjárat, bolthálózat. Megírtam egyszer. Kétszer. Érdemleges válasz nem érkezett. Most sem. Hiszen az államhatalom legalsó fórumán veszek részt: a választók, az állampolgárok gyülekezetén, akik majd nagyon őszintén, egyszerűen és nagyon röviden a lényeget mondják el. S már mondják is.

Vándor János:

— Az úristen orvosa sem jut el ide, ha baj van, mert az út járhatatlan.

Eichert József:

— Az újság is megírta, hogy az állami gazdaság traktorai tönkretették a Szőcske utcát. Most a Kakukk és a Fátyol utcát vágták fel. A Keresztes a napokban szólt egyik traktorosnak, miért teszik tönkre az úttestet? Azt mondta neki a traktoros: „Papa, ha nem tetszik, menjen a francba..."

Bodor István:

— Hasonló a helyzet az egyes és a kettes dűlőben is. A kisgyerekek, amikor jönnek haza az iskolából, a parton kapaszkodnak a cserjékbe, hogy a traktor elmehessen mellettük. Az egyes dűlőben a világítás is rossz. Ma este meg, láthatták, az egész telepen nem ég a villany. Igy megy ez mindig.

Becker Antalné tanítónő:

— Tavaly, november 7-re ígérték az autóbuszt, de még most sincs autóbuszunk. Pedig hatvan-hetven kisgyerek jár az iskolába sárban, latyakban. A középiskolásokról nem is beszélve.

Müller Antal:

— A cigánytelep előtt, a Nagykozári úton, sár, mocsok van. Dög fekszik az árokban. A cigányok kidobálják a rossz edényeket, megdobálják a járókelőket. Kutyáik letépik az emberről a ruhát.

Többen is közbekiáltanak: *„Rájuk kell gyújtani a gunyhót!"* Megdöbbenek. *„El kell zavarni őket a környékről!"* A kis papírdarabka remeg a kezemben. Tiltakoznom kellene, de azt hiszem hiába. Itt nem lehet.

Esztergályos Józsi bácsi:

— A suhancok megtámadják a nőket, mert a hatos útig nincs rendben a világítás!

Egy asszony, nevét nem tudom:

— Az én fiam fölmászik az oszlopra, becsavarja a körtét, de nincs erre mindig pénzünk!

Valaki közbeszól: *„Csak ne mondja ezt itten, mert még megbüntetik ezért!"* Az asszony riadtan leül és hallgat.

Gyimesi Józsi bácsi, az alapszervi párttitkár:

— Felháborító, hogy évek óta mindig jelentkeznek ezek a problémák, és soha senki nem segít rajtunk!

VÁLASZOL Arató Károly, az I. kerületi tanács csoportvezetője, kiküldöttje. Mondja, hogy a 6-os úttól a Bor utcáig már megcsinálták az utat. *„Necsak ott, hanem a Nagykozári út környékén is!"* — kiabálnak közbe. Arról is beszél, hogy nincs pénz és erről ő nemigen tehet. — A traktorokat sem lehet kitiltani, mert ezek az utcák tulajdonképpen dűlőutak. Meghogy: Ujhegy nem fejlődhet, építési engedélyt már ki sem adnak többet: *„Sorvadjunk el tehát?!"* — hangzik a széksorok közül. Azt is mondja: a rendőrségnek kell intézkednie a traktorok ügyében. Gúnyosan nevetnek: *„A rendőrségnek ugyan hiába szólunk!"* — vélekednek a választók.

Most már általános a hangzavar.

Többen reménytelenül legyintenek. Valamit vártak a tanácsi kiküldöttől. Még a tanácstag, Katus néni, azaz Eckenfeld Jánosné beszámolójától is. Mit kaptak? A választók tudomására hozták, hogy még vagy száz utcát kell az I. kerületben rendbehozni. Ez negyven kilométer hosszú. Pénz pedig nincs. Értik ők, tudják ők, hogy nincs pénz, ezt elhiszik, de hogy hosszú esztendők után, mondjuk tíztizenöt év óta ezek a problémák még mindig „napirenden" legyenek, ezt már nem tudják fölfogni. Nem is lehet. Az érdekelt szervek *„mindig és mindent megnagyaráznak..."* — mondják kedvetlenül a lakók.

És szidják a cigányokat. *A járhatatlan utak, rossz világítás, közlekedési nehézségek okozta idegesség váltja ki belőlük a mélységes ellenszenvet a cigányok iránt is.* Ilyen mélyre nyúlnak tehát a gyökerek. Ez a lakótelep nincsen szem előtt. Távol esnek innét a forgalmas országutak, útvonalak. Elszomorítóan nagy a távolság a telep lakói és az államhatalmi szervek között, ahonnét segítséget és megértést várnak. Zsebemben levelek vannak. A Pécsi Állami Gazdaság azt írja, hogy a traktorok ugyan járták X utcában, de így meg úgy... A másik levél a Vendéglátóipari Vállalattól származik. Abban is megmagyaráznak egy-két dolgot. Magyarázatok — szabatosan fogalmazva, kitűnő érvekkel. De egyetlen szót sem tartalmaznak, amelyből kimutatható lenne: lám, mégiscsak jogos az újhegyiek kívánsága. Nem, erről szó sincs.

AZ EMBEREK reményt vesztve szállingóznak haza a sötét és sáros utcákon. Nekik már magyarázni sem lehet. Egyet látnak csak: hiába minden szónoki ékesszólás, — a peremváros, itt Ujhegyen, még sokáig peremváros lesz.

Az asszonyok egyike — kényszeredett mosoly kíséretében mondotta: ez az „ígéret földje".

Az ígéreteké...

Rab Ferenc

Kaviár és puncstorta

Szépen, hasán elnyúlva fekszik a fogas a tál közepén, körülötte majonézes franciasaláta, meg kibelezett citrom, benne kaviár. A fogas szájában piros retek. Hm... Hogyan is csinálta ezt a konyhafőnök, Horváth Jenő?

— Kéremszépen, egyszerű a dolog...

— Persze hogy egyszerű. Megpucolja a halat, vajjal bekeni, becsavarja fehér ruhadarabba, átköti és a páclében megfőzi, a páclébe pedig borsot, ecetet, babérlevelet, sőt, meg egyebeket tesz. Aztán ha kihűl, szépen leválasztja a halról a ruhadarabot, de úgy, hogy a bőre le ne jöjjön és aztán...

...És aztán az éjszaka egy szemernyit nem aludtak a szakácsok és a cukrászok. A hidegtál és cukrászati bemutatót a Vendéglátóipari Vállalat rendezte szombaton délelőtt Mohácson a Béke Étteremben. Amikor Katona József vállalati igazgató megnyitotta ezt a kis ínyenc-kiállítást, már minden rendben volt. Péntek éjszakától szombat reggelig készültek a hideg-tálak, torták, sütemények és közben persze... még vagy nyolcszáz főre ebédet is főztek, a szokásos déli vendégsereg részére.

Mondom, a vitrinben jóhelyen a fogas, aztán különleges szendvics, vegyestál, angolbélszín, sajtostál, a másik hűtőpult pedig hagyományos, „modern vonalú" tortákkal ékeskedik. A zömét cukrásztanulók készítették. Például Benedek Klári, aki III. éves tanuló, egyébként vókányi kislány.

— Mi az, hogy hagyományos vagy modern a cukrászatban?

— A túldíszített, túlszínes, cirádás torták giccsesek — mondja Klári. — Az a lényeg, hogy amikor megtervezek egy tortát, akkor az egyszerűbb, finomabb vonalat kövessem.

— Aha... — mondom álmélkodva.

— Én szeretem a modern dolgokat. Mindenben a korszerűt szeretem, — jegyzi meg.

— Gondolom, a twistet is...

Legyint:

— Ah... jenét! A twist már kimegy a divatból. A jó „beatles"-számokat kedvelem.

— A nagyhajúakét?

— Igen. Nem a hajuk miatt persze...

— Mi jó van ebben a cukrászatban?

— Negyedikes elemista voltam még és anyukám azt mondta, „Legyél cukrász kislányom, ha annyira szeretsz sütni-főzni". Mondtam, nagyon jó lesz, legalább sok édességet ehetek...

— És evett?

— Első három napban megetettek bennünket, aztán úgy ráuntam, hogy sokszor hónapok eltelnek, hogy egy csöppnyi kis édességet elfogyasszak.

— Otthon süt-e valamit a családnak?

— Persze. De a mamával mindig vitatkozunk. Mondom neki, én már így tanultam, így kell csinálni. A bátyám lakodalmán is én sütöttem a tortát. Harminckét darabot.

— Biztosan dicsérték a lakodalmasok?

— Nem szóltak semmit. Talán azért, hogy el ne bízzam magam.

— A bíráló bizottság szép véleményt mondott az imént a puncstortára...

Hallgat, de látom az arcán, örül neki.

— Ha földobja, el tudja-e kapni a palacsintát a levegőben? — kérdem tőle, hogy konyhaművészeti jártasságomat bizonygassam.

Felnevet.

— Nem. Azt nem. De a palacsintasütés különben is a szakácsok dolga...

— Megelégszik majd a segédlevéllel?

— Nem. Ha felszabadulok, beiratkozom a technikumba.

A bemutató alkalmával Katona József igazgatót kérdeztem meg, mi volt a célja a mohácsi szakácsok, cukrászok produkciójának?

— Minden évben megrendezzük néhány járási székhelyen. Legközelebb december 5-én, 6-án kerül ilyenre sor Siklóson. Az a célunk, hogy figyelemmel kísérjük szakembereink fejlődését. Nem is csalódtunk. Itt Mohácson például a fiatalok mutatkoztak be és sikerrel, mert amint látja, a közönség szép számmal megjelent és kedvező véleményeket mondanak. Az a célunk, hogy az idegenforgalom fellendítéséhez hozzájárulhassunk izletes, választékos termékeinkkel.

R. F.

Gyorslista a II. Békekölcsön 1964. második félévi november 23-án megtartott sorsolásáról

A 100 000 forintos főnyereményt a 9304. sorozat, 965. számú kötvény nyerte.

50 000 forintot nyertek:

Sorozat:	Sorszám:
1536	947
2193	817
3341	782
3639	179
3738	804
3754	918
5215	896
6666	279

25 000 forintot nyertek:

Sorozat:	Sorszám:
0101	755
0438	415
1736	698
1903	892
1980	408
2470	514
3812	519
6546	058

10 000 forintot nyertek:

Sorozat:	Sorszám:
0419	703
0533	527
0629	429
0846	408
0928	329
1469	803
1478	490
1627	364
1959	650
2349	551
2478	188
3439	818
3661	861
3685	031
7175	396

5000 forintot nyertek:

Sorozat:	Sorszám:
0106	854
0293	789
0303	501
0405	324
0418	866
0543	718
0786	938
0789	894
0858	339
0957	971
1233	304
1248	345
1299	420
1768	948
1782	436
1791	577
1881	471
1954	098
1966	487
1998	312
2076	661
2723	150
2725	832
3158	916
3310	794
3449	030
3470	978
3526	232
3724	286
3896	455
4058	043
4099	903
5100	788
5145	951
5258	808
5431	399
5513	275
5599	414
5701	162
6524	624
6591	201
6695	517
6771	463
6808	725
6826	930
6899	636
6957	033

2000 forintot nyertek:

Sorozat	Számtól—számig:
0431	101—200
2515	301—400
3713	201—300
3735	901—900

500 forintot nyertek:

Sorozat	Számtól—számig:
0104	601—700
0126	201—300
0216	601—700
0282	401—500
0332	101—200
0410	701—800
0600	101—200
0624	201—300
0763	901—1000
0888	101—200
0936	501—600
1025	301—400
1043	701—800
1170	601—700
1429	601—700
1495	101—200
2024	101—200
2059	501—600
2199	401—500
2699	701—800
2889	701—800
2938	701—800
3106	801—900
3170	401—500
3412	101—200
3592	201—300
3652	001—100
3929	801—900
5046	301—400
5278	201—300
9478	801—900
9989	101—200
9614	601—700
9850	501—600
9865	501—600
9887	801—900
9985	901—1000
6501	701—800
6655	801—800
9130	301—400

300 forintot nyertek:

(I. rész):

Sorozat	Számtól—számig:
0008	301—400
0026	501—600
0028	501—500
0097	101—200
0097	201—300
0106	801—900
0118	001—100
0122	501—600
0127	401—500
0139	801—900
0142	501—600
0155	801—900
0164	501—600
0173	301—400
0189	901—1000
0195	501—600
0200	501—600
0201	301—400
0220	401—500
0274	401—500
0280	201—300
0283	101—200
0303	501—600
0342	301—400
0393	701—800
0405	301—400
0406	101—200
0425	801—900
0442	001—100
0453	301—400
0478	101—200
0493	101—200
0532	801—900
0543	701—800
0573	901—1000
0578	901—1000
0581	501—600
0593	901—1000
0614	401—500
0628	501—600
0630	001—100
0666	701—800
0668	901—1000
0706	401—500
0736	501—600
0764	201—300
0795	101—200
0801	501—600
0854	301—400
0858	301—400
0890	901—1000
0928	301—400
0948	101—200
0957	901—1000
0959	401—500
0983	501—600
1041	001—100
1065	501—600
1212	701—800
1245	601—700
1248	301—400
1254	301—400
1255	001—100
1294	501—600
1308	701—800
1329	101—200
1336	101—200
1343	801—900
1430	001—100
1463	301—400
1478	401—500
1496	201—300
1509	901—1000
1520	901—1000
1536	901—1000
1555	401—500
1577	401—500
1585	401—500
1602	201—300
1604	101—200
1617	901—1000
1627	301—400
1635	001—100
1650	801—900
1656	101—200
1670	601—700
1712	901—1000
1730	001—100
1742	901—1000
1765	901—1000
1768	901—1000
1775	301—400
1775	301—400
1782	401—500
1792	701—800
1830	301—400
1830	601—700
1853	001—100
1903	801—900
1918	201—300
1918	401—500
1930	901—1000
1935	601—700
1950	201—300
1980	601—700
2003	301—300
2020	701—800
2046	001—100
2047	401—500
2071	901—1000
2073	401—500
2094	601—700
2123	001—100
2125	601—700
2131	401—500
2137	801—900
2158	201—300
2189	701—800
2196	401—500
2212	401—500
2213	301—400
2232	401—500
2242	001—100
2245	901—1000
2252	301—400
2301	701—800
2318	701—800
2349	501—600
2365	701—800
2377	801—900
2382	601—700
2404	801—900
2411	601—700
2456	301—400
2468	701—800
2478	101—200
2550	701—800
2556	401—500
2591	501—600
2604	701—800
2616	401—500
2638	801—900
2643	501—600
2657	001—100
2671	101—200
2688	601—700
2700	001—100
2704	701—800
2715	501—600
2725	801—900
2728	201—300
2744	801—900
2780	101—200
2791	101—200
2819	301—200

Sorozat	Számtól—számig:
2823	201—300
2829	801—900
2831	601—700
2840	801—900
2849	601—700
2864	701—800
2873	401—500
2875	901—1000
2879	701—800
2882	701—800
2897	801—900
2908	801—900
2917	301—400
2925	701—800
2927	701—800
2936	801—900
2951	601—700
1975	901—1000
3022	201—300
3022	301—400
3070	101—200
3085	801—900
3107	201—300
3112	901—1000
3127	701—800
3158	901—1000
3191	101—200
3193	201—300
3241	701—800
3288	201—300
3295	001—100
3297	501—600
3310	701—800
3319	701—800
3322	901—1000
3328	701—800
3333	601—700
3346	401—500
3347	701—800
3386	601—700
3395	901—1000
3405	001—100
3434	401—500
3435	801—900
3441	601—700
3449	001—100
3470	901—1000
3567	801—900
3580	001—100
3605	101—200
3631	601—700
3644	301—400
3677	601—700
3685	001—100
3710	401—500
3783	101—200
3785	901—1000
3842	401—500
3868	101—200
3871	801—900
3910	701—800
3910	901—1000
3912	701—800
3973	601—700
3984	901—1000
3998	201—300
4009	001—100
4022	601—700
4045	001—100
4054	601—700
4056	701—800
4067	301—400
4070	001—100
4080	701—800
4095	901—1000

300 forintot nyertek:

II. rész:

Sorozat	Számtól—számig:
0023	101—200
0056	701—800
0057	101—200
0067	101—200
0101	701—800
0132	901—1000
0134	901—1000
0154	201—300
0158	201—300
0158	901—1000
0204	301—400
0205	501—600
0223	801—900
0230	501—600
0284	001—100
0289	801—900
0293	701—800
0418	801—900
0419	701—800
0438	401—900
0474	601—700
0506	101—200
0525	601—700
0533	501—600
0534	001—100
0574	301—400
0579	401—900
0602	901—1000
0605	401—500
0611	801—900
0625	301—400
0629	401—500
0656	501—600
0725	001—100
0745	501—600
0766	601—700
0778	901—1000
0783	001—100
0786	901—1000
0789	701—800
0789	801—900
0834	001—100
0835	301—400
0840	001—100
0840	601—700
0842	501—600
0846	401—500
0857	201—300
0874	801—900
0883	201—300
0883	401—500
0919	101—200
0932	801—900
0948	801—900
0987	001—100
1013	801—900
1043	901—1000
1073	901—1000
1137	501—600
1188	901—1000
1217	901—1000
1233	301—400
1240	201—300
1244	401—500
1251	201—300
1256	901—1000
1263	901—1000
1284	001—100
1293	401—500
1299	401—500
1381	201—300
1382	401—500
1395	201—300
1400	001—100
1422	901—1000
1430	901—1000
1445	401—500
1469	801—900

Sorozat	Számtól—számig:
1483	501—600
1488	801—900
1507	601—700
1528	801—900
1540	301—400
1562	101—200
1578	201—300
1585	201—300
1586	601—700
1606	101—200
1618	001—100
1627	401—500
1674	501—600
1685	101—200
1687	601—700
1707	901—1000
1736	001—100
1769	201—300
1791	501—600
1791	601—700
1826	401—900
1848	501—600
1851	901—1000
1855	501—600
1881	401—900
1949	001—100
1954	001—100
1955	601—700
1966	401—500
1977	901—1000
1998	301—400
2003	401—500
2005	701—800
2017	101—200
2032	501—600
2072	601—700
2075	001—100
2076	601—700
2085	701—800
2132	201—300
2133	601—700
2149	701—800
2150	901—1000
2153	001—100
2158	101—200
2191	801—900
2206	901—600
2207	801—900
2208	301—400
2244	301—400
2281	901—1000
2347	901—1000
2373	401—500
2422	901—1000
2434	001—100
2443	401—500
2459	801—900
2470	701—800
2476	901—1000
2481	701—800
2484	901—1000
2489	401—500
2490	101—200
2501	801—900
2542	201—300
2548	801—900
2580	201—300
2597	801—900
2615	901—1000
2632	701—800
2644	701—800
2672	601—700
2705	801—900
2715	301—400
2723	201—300
2766	901—1000
2781	101—200
2788	201—300
2788	401—500
2794	501—600
2796	101—200
2832	201—300
2843	701—800
2861	901—1000
2875	901—1000
2908	801—900
2908	501—600
2945	301—400
2953	201—300
2964	301—400
2969	301—400
2973	301—400
2980	001—100
2981	701—800
3002	701—800
3021	001—100
3022	701—800
3027	601—700
3036	401—500
3093	701—800
3122	901—1000
3170	001—100
3255	301—400
3269	301—400
3297	701—800
3302	801—900
3328	601—700
3376	001—100
3395	901—1000
3416	501—600
3429	001—100
3439	301—400
3442	401—900
3459	901—1000
3516	401—500
3526	801—900
3534	301—400
3543	401—500
3551	501—600
3558	001—100
3599	501—600
3615	601—700
3624	901—1000
3629	001—100
3631	901—1000
3639	701—800
3640	801—900
3641	001—100
3646	301—400
3655	001—100
3661	601—700
3672	501—600
3678	401—500
3690	201—300
3711	801—900
3717	201—300
3724	401—500
3725	101—200
3730	801—900
3738	801—900
3754	001—100
3766	801—900
3776	101—200
3785	201—300
3791	101—200
3798	601—700
3812	501—600
3849	401—500
3866	901—1000
3887	801—900
3896	401—500
3918	501—600
3919	201—300
3956	101—200
3973	401—500
3988	201—300
4038	001—100
4041	601—700
4058	001—100
5007	101—200
5026	601—700
5048	401—500
5092	201—300
5113	401—500
5118	301—400

Sorozat	Számtól—számig:
9134	201—300
5150	901—1000
5152	201—300
5170	501—600
5174	501—600
5174	401—500
5200	001—100
5208	701—800
5212	701—800
5215	801—900
5232	801—900
5240	101—200
5265	101—200
5285	101—200
5301	101—200
5304	501—600
5306	801—900
5332	001—100
5357	701—800
5377	501—600
5391	001—100
5408	501—600
5427	301—400
5431	201—300
5450	901—1000
5467	901—1000
5506	101—200
5507	201—300
5513	601—700
5575	101—200
5586	401—500
5599	601—700
5689	101—200
5701	901—1000
5715	101—200
5739	501—600
5739	201—300
5742	701—800
5754	201—300
5758	501—600
5758	001—100
5771	801—900
5804	501—600
5817	101—200
5844	501—600
5879	101—200
5899	401—500
5944	301—400
5945	801—900
5982	101—200
5983	501—600
6041	801—900
6062	001—100
6089	701—800
6106	501—600
6124	201—300
6135	001—100
6136	401—500
6168	001—100
6504	201—300
6504	601—700
6508	201—300
6524	601—700
6530	201—300
6591	001—100
6596	401—500
6598	201—300
6618	101—200
6626	501—600
6655	201—300
6658	501—600
6684	101—200
6695	101—200
6699	601—700
6704	401—500
6771	201—300
6781	001—100
6785	801—900
6799	701—800
6808	901—1000
6826	601—700
6827	701—800
6852	901—1000
6854	601—700
6864	301—400
6877	501—600
6887	401—500
6894	001—100
6957	701—800
6957	301—400
7175	

Névértékben kisorsolva:

Sorozat	Számtól—számig:
0058	001—100
0067	201—300
0081	701—800
0094	501—600
0103	401—500
0130	801—900
0131	001—100
0162	301—400
0216	801—900
0279	301—400
0301	501—600
0312	901—1000
0358	001—100
0358	501—600
0368	901—1000
0379	901—1000
0454	001—100
0461	001—100
0528	201—300
0541	801—900
0562	401—500
0576	301—400
0578	201—300
0626	301—400
0626	401—500
0716	201—300
0777	301—400
0804	101—200
0818	301—400
0853	101—200
0875	301—400
0918	801—900
0930	101—200
0930	801—900
0935	501—600
0940	001—100
0942	601—700
0949	001—100
0990	401—500
1027	801—900
1034	901—1000
1066	001—100
1091	801—900
1093	201—300
1149	101—200
1183	601—700
1219	501—600
1231	401—500
1262	901—1000
1328	801—900
1330	401—500
1358	501—600
1373	201—300
1381	101—200
1409	401—500
1453	201—300
1462	001—100
1467	601—700
1523	001—100
1543	101—200
1558	601—700
1568	401—500
1577	401—500
1614	901—1000
1623	301—400

Sorozat	Számtól—számig:
1627	801—900
1634	801—900
1742	101—200
1758	001—100
1778	701—800
1784	701—800
1789	401—500
1794	601—700
1806	101—200
1807	801—900
1842	801—900
1866	001—100
1872	401—500
1897	001—100
1897	101—200
1993	301—400
2044	301—400
2081	801—900
2110	801—900
2118	201—300
2212	301—400
2227	001—100
2247	501—600
2250	301—400
2267	301—400
2295	301—400
2332	001—100
2333	701—800
2337	701—800
2339	001—100
2340	701—800
2372	801—900
2376	301—400
2377	001—100
2378	001—100
2381	601—700
2385	401—500
2398	301—400
2403	601—700
2433	101—200
2480	401—500
2486	301—400
2490	301—400
2502	801—900
2520	901—1000
2533	901—1000
2546	501—600
2558	301—400
2568	301—400
2574	001—100
2584	701—800
2606	301—400
2607	801—900
2677	701—800
2691	001—100
2694	101—200
2698	301—400
2715	401—500
2726	701—800
2738	901—1000
2743	701—800
2743	801—900
2757	201—300
2770	801—900
2797	201—300
2798	801—900
2831	901—1000
2860	701—800
2876	701—800
2880	601—700
2881	801—900
2893	301—400
2934	201—300
2978	101—200
3000	901—1000
3029	101—200
3039	201—300
3080	401—500
3094	401—500
3101	501—600
3145	101—200
3155	701—800
3162	901—1000
3167	901—1000
3176	101—200
3191	401—500
3202	701—800
3203	701—800
3221	001—100
3224	501—600
3252	801—900
3264	401—500
3312	301—400
3324	101—200
3342	301—400
3346	201—300
3346	601—700
3349	401—500
3353	701—800
3360	901—1000
3368	701—800
3379	601—700
3380	801—900
3399	501—600
3418	301—400
3440	301—400
3463	801—900
3488	901—1000
3490	501—600
3525	301—400
3535	501—600
3545	001—100
3551	001—100
3562	001—100
3589	101—200
3669	401—500
3690	601—700
3708	101—200
3716	501—600
3728	001—100
3738	901—1000
3745	201—300
3751	801—900
3829	801—900
3843	401—500
3849	101—200
3850	301—400
3898	601—700
3903	401—500
3913	301—400
4006	901—1000
4025	801—900
4031	501—600
4037	101—200
4064	201—300
5028	301—400
5041	901—1000
5044	501—600
5081	701—800
5093	201—300
5109	901—1000
5122	901—1000
5200	601—700
5211	701—800
5219	001—100
5222	401—500
5252	301—400
5270	901—1000
5271	001—100
5308	801—900
5342	801—900
5352	701—800
5361	901—1000
5365	301—400
5385	301—400
5387	001—100
5391	501—600
5404	001—100
5457	601—700
5466	401—500
5481	401—500
5554	101—200

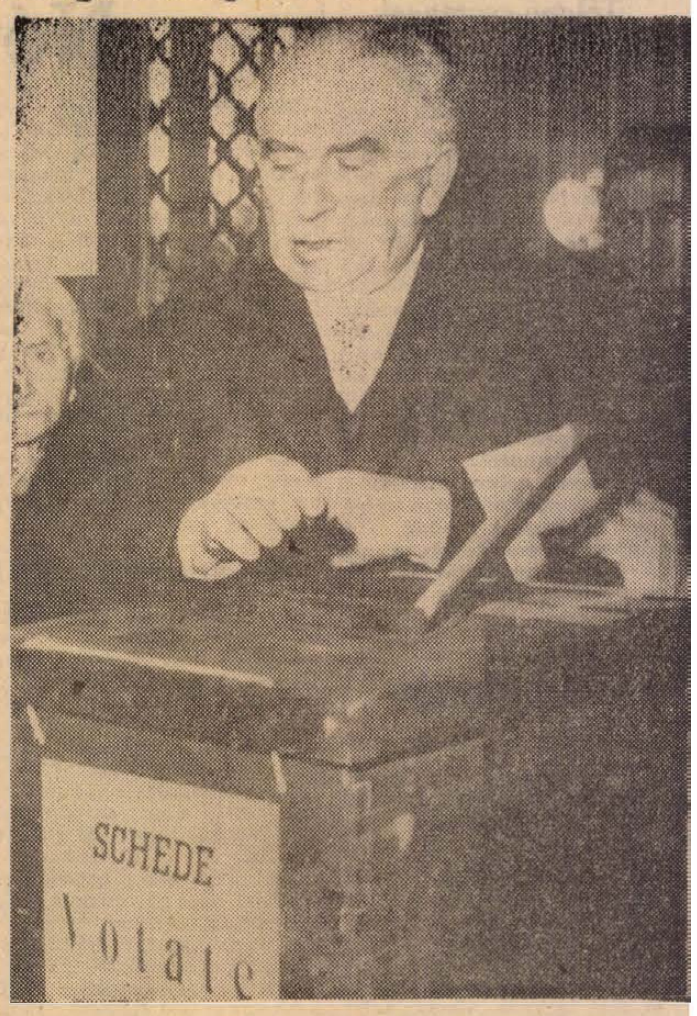
Sorozat	Számtól—számig:
5574	001—100
5604	701—800
5623	101—200
5641	501—600
5662	601—700
5667	901—1000
5669	601—700
5695	201—300
5693	701—800
5697	401—500
5699	801—900
5702	601—700
5712	101—200
5741	701—800
5742	401—500
5764	401—500
5781	401—500
5823	201—300
5834	701—800
5846	601—700
5867	501—600
5916	501—600
5928	301—400
5932	201—300
5945	701—800
5955	801—900

Sorozat:	Számtól—számig:
5968	801—900
6023	601—700
6024	901—1000
6028	001—100
6045	801—900
6119	601—700
6131	801—900
6501	001—100
6501	601—700
6554	701—800
6560	201—300
6577	401—500
6578	701—800
6608	701—800
6642	701—800
6649	001—100
6652	601—700
6654	401—500
6681	001—100
6715	901—1000
6719	601—700
6744	101—200
6744	301—400
6746	901—1000
6749	901—1000
6762	901—1000

Sorozat:	Számtól—számig:
6766	601—700
6771	101—200
6800	701—800
6801	901—1000
6806	901—1000
6818	201—300
6821	901—1000
6854	401—500
6873	601—700
6911	001—100
7153	401—500
7174	601—700
7197	501—600

A gyorslista közvetlenül a húzás után készült, ezért az esetleges számhibákért felelősséget nem vállalunk. A kisorsolt kötvények beváltását december 4-én kezdik meg az Országos Takarékpénztár fiókjaiban és a postahivataloknál.

Luigi Longo a szavazóurnánál

RÓMA: November 22-én reggel megkezdődtek a helyi tanácsi választások Olaszországban. A képen: Luigi Longo, az Olasz Kommunista Párt főtitkára leadja szavazatát.

Újabb részletek a Róma mellett repülőszerencsétlenségről

Mint már jelentettük, hétfőn a Fiumicino-i repülőtéren, Róma új nemzetközi repülőterén az amerikai TWA repülőtársaság egyik négymotoros sugárhajtásos repülőgépe felszállás közben felrobbant.

Nyugati hírügynökségek jelentése szerint a késéssel Rómába érkezett gép éppen útnak indult Athén felé, amikor felszállás közben a gép pilótája rádión közölte a repülőtér irányítótornyával, hogy műszaki hiba miatt nem tud felszállni. Szemtanúk szerint a gép ekkor már kissé felemelkedett a kifutópályáról, de kerekei néhány pillanat múlva ismét földet értek. A pilóta kétségbeesett kísérletet tett, hogy a mozgásban lévő gépóriást még a kifutópálya széle előtt megállítsa. Eközben a repülőgép lesodródott a kifutópályáról és egyik szárnyával a szomszédos, javítás alatt lévő pályán álló talajgyaluba ütközött. Ami ezután történt, arról a szemtanúk ellentétes beszámolókat adtak. Egyesek szerint a veszélyt érezve több utas felszakította a gép ajtaját és kiugrott a még mozgó gépből. Mások szerint erre már nem volt idő, mert a gép az összeütközéskor azonnal felrobbant és nagy lánggal égni kezdett.

A szerencsétlenség körülményeinek kivizsgálására a helyszínre siettek az amerikai légitársaság szakértői, valamint az olasz kormány megbízottai. A Fiumicino-i repülőteret ideiglenesen lezárták és a Rómát érintő olasz és nemzetközi légijáratok gépei további intézkedésig a Ciampino-i katonai repülőtéren szállnak le.

Hétfőn a késő délutáni órákban még folyt az áldozatok személyazonosságának megállapítása, amit megnehezít az a tény, hogy az Egyesült Államokból felszállott gép utasai a többszöri leszállás során alaposan kicserélődtek.

Az amerikai repülőtársaság hétfőn délután kiadott közleménye szerint a gépen a szerencsétlenség pillanatában tizenhét főnyi személyzet, huszonkilenc utas és a TWA repülőtársaság huszonhat más alkalmazottja a tartózkodott.

A TWA közleménye szerint a szerencsétlenséget 29-en élték túl, de közülük soknak az állapota súlyos.

A repülőtársaság által kiadott ideiglenes utaslistából megállapíthatóan a gépnek magyar állampolgárságú utasa nem volt.

Hazaérkezett a Szovjetunióból a magyar igazságügyi küldöttség

Hétfőn hazaérkezett a Szovjetunióból a magyar igazságügyi küldöttség, amely dr. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter vezetésével a szovjet igazságügyi szervek munkáját tanulmányozta.

Magyar nyelv: ELÉGSÉGES?

A helyesírás tanításának gondjai

Időnként megdöbbentenek a tizennyolc évesek. Friss érettségi bizonyítvánnyal íróasztal mellé ülnek, és az első hivatali levélben például leírnak ilyen mondatot: „A háztályi gazdaságok területének össze írására törekszem!" De panaszkodnak a Pécsi Tanárképző Főiskolán is, s éppen a leendő magyar szakos hallgatókra. Eljönnek felvételi vizsgára az érettségin szerzett jeles magyar nyelvi és irodalmi osztályzattal, s nem tudják helyesen leírni ezt a mondatot: „Csak így lehet belőlem magyartanár!" A magyar és a tanár szót rendszeresen külön írják, mintha nem magyar szakos, hanem magyar nemzetiségű tanárról volna szó. Aztán azzal védekeznek, hogy a középiskolákban sohasem volt magyar nyelvórájuk.

„Bezzeg az én időmben!"

Egy szó, mint száz — baj van a diákok anyanyelvi műveltségével. Emiatt aztán a felsőfokú oktatási intézmény a középiskolát, az pedig az általános iskolát hibáztatja. Az idősebb értelmiségiek meg korholják a mai tanárokat és tanítókat: „Bezzeg az én időmben, ha csak egy hiba akadt a magyar dolgozat helyesírásában!" A diákok pedig állanak a korholások szövevényében, és nem tudnak helyesen írni.

Hol van a hiba?

Az egyetemen mindeddig nem volt intézményesen biztosítva a leíró magyar nyelvtan tanítása, s ezért a mintegy tíz esztendővel ezelőtt végzett tanároktól — tehát a tanárok zömétől — nem lehet elvárni az egészen hatékony nyelvtanítást. Csak az idén készült el a budapesti Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészeti Karának vázlatos tanterve és programja a magyar nyelv- és irodalomszakon folyó képzéshez. Meglepő, hogy ennél sokkal nagyobb igényű és pontosabb a tanárképző főiskolák hasonló tárgyú tanterve és programja, amit ugyancsak az idén dr. Temesi Mihály, a Pécsi Tanárképző Főiskola tanszékvezető tanára szerkesztett. Tehát tudományos szinten is sok a tennivaló. Az alapvető probléma azonban nem itt keresendő.

Több időt az anyanyelv oktatására

Jelenleg több mint kétmillió gyerek és felnőtt részesül Magyarországon iskolai oktatásban. Ha örömünk telik abban, hogy a tanulás népmozgalommá lett, akkor számolni kell az ürömmel is. A kétmillió tanulóhoz ma még kevés a megfelelő nevelő. A fizetési cédula nem ösztönöz erre a pályára, s nagyon sok a képzetlen tanító, aki csak munka mellett szerzi majd meg oklevelét. Képesítés nélküli nevelőnek falura a közép iskola után gyakran csak azok a fiatalok mennek el, akiket az egyetemre, a főiskolára nem vettek fel, „jobb" állás sem jutott mindjárt, de „fáznak" a szerszámtól, a kezeslábas munkaruhától is. Persze a szakemberhiány nemcsak így mutatkozik meg. Az általános iskola felső tagozatának, de különösen a középiskolának tanári dobogóján már nagyobb fizetés szerepel a havi cédulán. Csakhogy a kultúrforradalom kezdete óta eltelt évek kevésnek bizonyultak ahhoz, hogy elég tanárt képezzenek ki.

Más kérdés a tanterv.

Arról már korábban is lehetett volna tenni, hogy megszüntessék a tantervi zsúfoltságot és levegvék a felesleges terhet a diákok vállaról. A sok tárgy között alig jutott idő és hely az anyanyelv oktatására. Szerencsére elérkezett az oktatási reform, amely talán több időt ír elő a helyesírás tanítására.

Igen nagy gondot jelentenek az apró falvak, ahol egy teremben egyszerre több osztályt kell tanítani. A megoldás hosszabb időt kíván, mire puha ülésű buszok tömege tükörsima úton szállítja majd a tanulókat a körzeti iskolába.

Legyen külön tantárgy a nyelvtan

A „helyesírási oknyomozás" során eddig csak olyan szálak akadtak, amelyek a mennyiségtanítás gondjaira éppúgy jellemzőek mint a a földrajz, a vegytan vagy más tárgyak oktatására. Szúkítsük most a kört!

Milyen sajátos gátak állnak a nyelvi műveltség útjában? Szülők, nevelők, diákok között ilyen vélemények alakultak ki:

„A magyar tantárgyban az irodalom a szép és vonzó, ki szereti a nyelvtan száraz szabályait?"

„Az általános iskolákban alig tanultunk helyesírási szabályt, sokszor minden szót megtanultunk kiejteni és írni is, a gimnáziumban meg ezerféle szabályt akarnak megértetni velünk."

„Én hiába „vágom be", nincs hozzá érzékem, gyakoroltassa velem a tanár úr!"

„Gyakoroltatnám, de mikor? Alig van magyaróra, s az kell az irodalomra!"

Ember legyen talpán, aki ezeket rangsorolja. Hol kezdjük a segítést? Nem könnyű a válasz. Mindenesetre gondolkodni kellene néhány lehetőségen:

Nagyon helyes az a rendelkezés, hogy a gimnáziumok első három osztályában külön tárgyként kezelik a magyar irodalmat és a magyar nyelvtant. Nem volna jó ezt az általános iskolák felső tagozatában is elrendelni? Akkor nem fordulhatna elő, hogy valaki helyesírási analfabéta, de nem lehet elbuktatni magyarból, mert jól ismeri az irodalmat. Aztán jó volna növelni az általános iskolák helyesírási óraszámát. Akinek pedig a „beidegzés", a gyakorlás hiányzik, azt nem lehetne-e délutáni foglalkozásra kötelezni, esetleg ideiglenesen eltiltani a különtárgyaktól és egyéb kedvezményektől?

Kétmillió diák

Addig is, amíg a „nagy kérdések" — a tanárhiány, az oktatási költségvetés akadályai, a körzetesítés — megoldódnak és utolérik a „kétmilliós" kultúrforradalom igényeit, a régi rendszerben érett ségizettek ne feledkezzenek meg valamiről. Akkor viszonylag kevés fiatal járt középiskolába, s a kevéshez volt elegendő tanár is! Közülük is sokan értelmiségi szüleiktől magukkal hoztak már bizonyos helyesírási készséget De most a kétmillió kisdiák és „öregdiák" zöme nagyon „messziről jött". Az összehasonlításhoz tehát nincs közös nevező!

Földessy Dénes

Szállj, te büszke ének!

Szombaton este a Liszt Ferenc teremben Novikov: Szállj te büszke ének! című kórusművével kezdődött a *pécsi 12. sz. AKÖV Szakszervezeti Bizottsága Bartók Béla férfikarának hangversenye*, melyet abból az alkalomból rendeztek, hogy húsz évvel ezelőtt elült a fegyverek zaja városunkban, majd hazánkban és egész Európában, és azóta — amint azt *dr. Siptár Ernő* bevezetőjében elmondotta — az életet pusztító fegyverek ropogásának és dörgésének ördögi muzsikája helyett újból száll az ének, az élet szeretetét, a jövőbe vetett hitet hirdető büszke ének. Régmúlt időkről, a máról és a jövőről énekel húsz esztendeje az emberiség, — erről daloltak ezen a nagyon szép, színvonalas, a Liszt-termet megtöltő közönség megérdemelt tapsaival jutalmazott hangversenyen is.

A Bartók Béla férfikar *Ligeti Andor* irányításával, nagy felkészültségről tanúskodó, igényesen összeállított műsorában olyan kórusműveket adott elő, amelyek időtállóan művésziek és a ma emberéhez szólnak. Monteverdi: Kinzó vágy (*Sass Dezső* szövege) című kórusművétől kezdve gazdag íveléssel jutottak el a kórus névadójának, Bartók Bélának Levél az otthoniakhoz című művéig, valamint Kodály Zoltán legszebb, férfikarra komponált alkotásáig, a Karádi-nótákig. Kocsár és Karai szerzeményeinek megszólaltatása az új magyar kórusirodalomból adott ízelítőt. A kórus vezetőinek dicséretére válik, hogy előkerestek néhány olyan művet is, melyek régiesek, nem eléggé kifejező szövegük miatt már-már a feledés homályába merültek. E művek ezúttal új, korszerű szöveggel szólaltak meg, mint pl. Glazunov: Stjenka Rasin című kórusműve, melynek új szövegét *dr. Vargha Károly* írta. Ugyancsak városunk kiváló művészének újonnan készült szövegfordításában hangzott el a Zarándokok kara Wagner: Tannhäuser című operájából, valamint Brahms: Alt-rapszódiája.

A kórusműsor változatosságát szólószámok gazdagították: *Agócsiné Lánai Emmi* Verdi: Trubadur című operájából Leonora áriáját és Grieg: Álom című dalát énekelte mély átéléssel. *Özörényi Olga* a Brahms-mű altszólamát adta elő. *Dr. Muskáth József* Donizetti- és Puccini-operákból szólaltatott meg népszerű tenor-áriákat és az ő közreműködésével hangzott el a hangverseny zárószámaként Dózsa esküje Erkel Ferenc: Dózsa György című operájából. *Szabó Gyula*, a kórus szólistájaként és mint Gounod: Faust című operájából Mefiszto áriájának előadója aratott megérdemelten nagy sikert. *Borsay Pál* a két Chopin-zongoramű nagyhatású tolmácsolása mellett, *Kanizsainé Madari Melindával* együtt a zongorakísérő feladatát látta el hibátlanul.

A Bartók Béla férfikar nagy sikerű hangversenye méltó nyitánya volt azoknak a hangversenyeknek, melyekre hazánk felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából az elkövetkezendő hónapokban sor kerül.

— nt —

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 24-i, keddi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Fiatalok félórája. — Összeállítás. A tartalomból: A megyei küldöttértekezlet után. — Hírek a fiatalok életéből. — Énekegyüttesek műsorából. — Jugoszláv fiatalok hazájuk felvirágoztatásáért. — Daloló fiatalok.

18.00: Német nyelvű műsor: Látogatás a Bonyhádi Járási Művelődési Ház bábszakkörében. — Riport. Kívánsághangverseny.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Üzemi vezetők az üzemi munkáról.

18.35: Schubert—Berté: Három a kislány. — Részletek.

18.50: Dél-dunántúli híradó.

19.05: Notesz.

19.10: Zenélő levelezőlap.

19.30: Válasz a hallgatóknak.

19.35: Egy oktatási nap gondjai a tanári szobában.

19.45: Pécsi iskolai zenekarok műsorából.

19.58: Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhagynagy (fél 3 órakor).

Tájszínház: Fel a kezekkel (este fél 8 órakor). Kémes.

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szl. = színes.

Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).

Petőfi: A törvény balkeze (szv., 4, 6, 8).

Kossuth: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).

Híradó Mozi: Magyar híradó. Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Négy lány egy udvarban (6). **Építők:** Udvari bolond (szl., 4, 6). **Pécsszabolcs:** Vasszűz (szv., szl., 5, 7). **Mecsekalja:** A szív labirintusa (szv., 7). **Vasas II.:** Morál 1963. (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Mohács:** Oly közel az éghez (6, 8). **Szigetvár:** Éjfélkor (8). **Siklós:** A kék öböl rejtelye (szl., 7). **Sellye:** Keserű szerelem (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Harkány:** A 66. szélességi foktól északra (szl., 7). **Beremend:** A törvény balkeze (szv., 8). **Pécsvárad:** Sándor Mátyás (szv., szl., fél 8). **Meszes:** Hogy állunk, fiatalember? szv., 6).

ACÉLÖNTÖDEI BETANÍTOTT FÉRFI MUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT

felvételre keresünk. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Ütődei Vállalat I. számú Gyártelepe, Budapest, X. ker., Fertő u. 14.

A DÉDÁSZ Pécsi Üzletigazgatósága gyakorlattal rendelkező

GYORS- ÉS GÉPIRÓT

felvesz.

Jelentkezés: Pécs, Légszeszgyár utca 13. sz. (személyzeti osztály).

Harmonium, erős hangú, 11 regiszteres, bérbeadó. Előszobafal és csizma, cipő eladó. — Anna-utca tíz. Telefon 35-30.

Kérem azt a komlói illetőt, akivel augusztus 16-án Harkánytól Pécsig együtt utaztam, a címét közölni szíveskedjék „Máriagyűd" jeligére a kiadóba.

Csonkamindszenten a 31. sz. ház nagy belsőséggel eladó.

A Gyümölcstermelő Társulás értesíti a gyümölcstermelőket, hogy őt fajta őszibarackfacsemetét, gyökeres vadvesszőt (szőlő), feketeribizlit korlátlan mennyiségben lehet kapni. Befizetés és utalványosztás Pécs, Bajcsy Zs. út 6. sz., mindennap reggel 8—12-ig. Vezetőség.

Elveszett fehér munkásnadrág és zöld flanell ing 16-án a Vámház, Kossuth, Sallai utca vonalán. Kérem jutalom ellenében a Vámház utca 27-be leadni.

Hálószobabútorok, — szekrények, ágyak, éjjeliszekrények, ágybetétek sodronyok és matracok, szalongarnitúra, rekamiék, párnázott székek, fotelok, toalett-tükrök, asztalok, konyhabútorok, hárommasszekrények, állófogas; kályhák olcsón eladók. Doktor Sándor utca 57., kisbútorüzlet.

A 12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő, autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán: Siklósi út 6. szám alatt.

Kacsótai sajtüzem

fűtő kompresszor-kezelőt és lakatos karbantartót vesz fel azonnali belépéssel.

Jelentkezés: Kacsótai Sajtüzemben.

Kitágult kötött holmijából alakjára divatosat készítek. — Birkagyapjú-fonalból kötést vállalok. Fenyő, Szabadság út 7.

Tengeri 17. sz. fél ház 781 négyszögöl kerttel eladó. — Érdeklődni: Csonkamindszent 31.

Pályázat Felsőfokú Technikumi oktatói állásra. A sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum pályázatot hirdet gépész szakon docensi állásra. Az állás betöltéséhez az Agrártudományi Egyetem Mezőgazdasági Gépészmérnöki karán, vagy a Műszaki Egyetem karán szerzett végzettség szükséges. Illetmény a 161/1962. MM. sz. utasítás szerint. A pályázathoz csatolni kell az oklevelet, vagy annak hiteles másolatát, valamint részletes önéletrajzot. A pályázatot az alábbi címre kell küldeni. Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Kihelyezett Csoport Mezőgazdasági Gépészeti Szak — Sellye.

Azonnal beköltözhető kétszoba konyhás családi ház előszobával, nyárikonyhával, pincével, kerttel, ólakkal, 2400 négyszögöl földdel, minden elfogadható árért sürgősen eladó. Vásárosdombó, Ófalu 56.

Albérleti szoba-konyha, kamra-használattal december 1-re kiadó. Pécs, Nyíl-köz 10. szám.

Tompa Mihály utcában kétszoba, komfortos ház olcsón eladó. Ugyanott egyszoba variabútor eladó. Érdeklődni 57. szám alatt.

Kiállítások,

grafikai munkák, dekoráció, stb. tervezése, kivitelezése

TEMPÓ KSZ, Pécs, Bajcsy Zsilinszky út 35. szám.

Eladó belvárosban két szoba, komfortos örök lakás tavaszi beköltözéssel. Érdeklődni: Petőfi utca 30.

Egy hízott sertés eladó, Szigeti út 80.

Felhívás a gépjármű tulajdonosokhoz. — Komló városi Tanács vb. pénzügyi osztálya felhívja a gépjárműtulajdonosokat, hogy a gépjármű adataiban bekövetkezett változást (tulajdon, lakcím stb.) a változást követő 15 napon belül be kell jelenteni. — Ugyancsak az újonnan forgalomba helyezett gépjárműveket is a forgalomba állítást követő 15 napon belül kell az állandó lakhely szerint illetékes adóügyi csoportiánál bejelenteni. A bejelentés elmulasztása esetén a bejelentésre kötelezett terhére a pénzügyi osztály szabálysértési bírságot szab ki.

apróhirdetések

Pénzügyi vezetőt alkalmazunk 1965. január 1-i belépéssel. Jelentkezés írásban, önéletrajzzal az Almás—Okorközi Vízgazdálkodási Társulat, Szigetvár. Flórián tér 4. sz. alatt. Erkölcsi bizonyítvány szükséges.

Egy nagy zománcozott jobbos asztali tűzhely eladó. Jókai Mór u. 20. 2. ajtó.

Szigeti részen 2 szoba összkomfortos új családi ház beköltözhetően saját központi fűtéssel eladó. Mezőszél utca 52.

Fehérneműés nőiruhajavítás, átalakítás, készítés.

TEMPÓ KSZ.

Pécs, Doktor S. utca 9. szám.

TELEFON: 18-60.

Fehér rekamié eladó. Kapács utca 13.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Eladók: kályhacsempe maradék, kandallóajtók, vas virágtartók, réz fürdőhenger aljjal, összecsukható székek, lúgzó, zsákok, 36-os sibakancs és korcsolyacipő (használtak). Elvihető olcsón vaskályha, asztali tűzhely. Péter utca 16.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombinált-szekrény, hármasszekrények, rekamiék, sezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák, — prima bútorok olcsón vásárolhatók Sooky bútorüzletében, Zsolnay utca 1.

Felhívás a Komló környéki vállalatok és közületek felé! Az 1965-ös gazdasági évben előreláthatóan műjég-igénnyüket 1964. december 20-ig vállalatunkkal közöljék. Komlói jéggyárunk kapacitásának beosztását ennek alapján ütemezzük. — Előzetes igénybejelentés hiányában megrendeléseket nem tudunk elfogadni. B. m. Szikvíz és Szeszipari Vállalat, Pécs, Bajcsy Zs. út 12.

Általános adminisztrátort keresünk. — Gyors- és gépírás szükséges. Jelentkezés de. 10-től 12-ig a Pécsi Állami Gazdaság, Megyeri út 74., főkönyvelőnél. Önéletrajzot hozzon magával.

Autószerelőket azonnal felvesz az FMSZ Szállítási Vállalat, — Pécs, Jászai Mari utca 2—4. szám.

Pécsi középvállalat felvenne gyors- és gépírónőt titkárnői munkakörbe. „December" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Életnagyságú akt olajfestmény és kis Singer (hajós) varrógép eladó. Móricz Zsigmond utca 3.

Jó állapotban eladó Terta lemeziátszó rádió lemezekkel. Ujmecsekalja, Tarr Imre utca 143/b, II. 9.

Hízott sertések eladók. Ugyanott 12 kalapácsos daráló 4.5 LE-s motorral. Kertváros, Táncsics M. u. 41.

Különbejáratú szobát és életjáradékot adnék, megegyezés szerint. „Megbízható" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Megvételre keresek 3 db jó állapotban lévő használt összekötő perzsa vagy torontáli szőnyeget. „Szőnyeg" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Gyakorlott, szakképzett ápolónő elhelyezkedne Pécsett vagy környékén. — Lakás szükséges. „Január—februártól" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Két fürdőkályha és két felültüzelő kályhaajtó eladó. Tiborcz u. 14 szám.

Férfi munkásokat kertészeti munkára azonnali belépésre felveszünk. — Jelentkezés reggel 7—8 óra között a Pécs III. ker. Tanács kertészeti telepén. Alkony utcai szociális otthon mellett.

Férfi télikabát, női esőtelikabát eladó. — Kossuth, Keszüi út 10. Mohácsvári.

350 kcm-es IZS motor eladó. III. ker., 39-es dandár út 17/a., I. em. 2. ajtó.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

250-es nagykerekű Jawa, jó állapotban, 7000 Ft-ért, sürgősen eladó. Cím: Kovács Gyula, Szentlőrinc.

Ajándéknak eladók Spiegl, Tóth, Steiner, Elek mesterhegedűk, olcsón. Somogyi Béla utca 9.

Esküvőre fehér szőrme kulibunda, pelerin és boleró kölcsönzése: Teréz utca 5.

Elcserélném kisméretű belvárosi kétszobakonyhás lakásomat 3, esetleg 2 szoba összkomfortosra. „42 000" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Társasházba 3 szobás öröklakás még előjegyezhető Hunyadi út 41. szám alatt.

Tsz-ek, figyelem! Használt zsákok nagyobb mennyiségben olcsón eladók. Megye u. 9., emelet. Ugyanott két tizedesmérleg is eladó.

Szőlő megmunkálását vállalnánk. lakásért. — Mayer Józsefné, Kalinin út, ktsz-építkezés.

Eladó kétszárnyas ablak (dupla), tokkal, egy vaskályha, egy kétkarikás gázrezsó. Mindszent utca 17.

Kombinált szekrény és rekamié konyhabútor, hálóberendezés, sezlonok, bútorfélék eladók. Felső-Vámház utca 2.

HALÁLOZÁS

Mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, apa, nagyapa, testvér és kedves rokon, GÁLI JÓZSEF MÁV nyugdíjas november 22-én, 82 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése 25-én, szerdán 3 órakor lesz a köztemetőben. Gyászoló özvegye, Rozsnyói és Habos család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy drága jó édesanya, anyós, nagyanya, ÖZV. BARICS JÓZSEFNÉ Molnár Mária 74 éves korában elhunyt. Temetése november 24-én, kedden 3 órakor lesz a hosszúhetényi temetőben. A gyászoló család.

KÜSZTLER ISTVÁN életének 78. évében váratlanul elhunyt. Temetése november 25-én, szerdán fél 3 órakor lesz. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága jó férjem, édesapám, apósom, nagyapánk, BAKOCS JÁNOS temetésén megjelentek, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a postavölgyi ismerőseknek, rokonoknak, a Pécsi Közlekedési Vállalat dolgozóinak és külön-külön minden jó ismerősnek. A gyászoló család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, ÖZV. KRUPPA NÁNDORNÉ temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondok köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen feleségem, VIDÁKOVITS JÁNOSNÉ temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével fájdalmamat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondok a Posta dolgozóinak, volt munkatársainak a búcsúztatásért és a virágokért. Gyászoló férje.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen drága férjem, KOCSIS SÁNDOR temetésén megjelenésükkel, koszorúk, virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a KISOSZ vezetőségének, jó barátainak, kartársainak, valamint Matusz Lajos koszorúkészítőnek az ízlésesen elkészített koszorúkért A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik virágokkal és koszorúkkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek szeretett halottunk, HORVÁTICS BÉLÁNÉ temetésén. Külön köszönet az újhegyi dolgozóknak. Karancs utca lakóinak, testvéreknek és a szeleskörű rokonságnak. Gyászoló férje.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen kislányunk, GUNGL ANITA temetésén részt vettek, koszorúk, virágok küldésével, valamint részvétnyilvánításokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek Külön köszönetet mondunk a temetésen közreműködő kamarakórus tagjainak, a Porcelángyár szakszervezeti bizottságának, dolgozóinak, valamint a gyárvárosi óvoda dolgozóinak. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet a kedves rokonoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, SZIGETHY GYÖRGYNÉ temetésén koszorúk, virágok küldésével megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön mondunk köszönetet a 12. AKÖV dolgozóinak, szakszervezetének a küldött koszorúért és megjelenésükért. A gyászoló Szigethy család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak az ismerősöknek, rokonoknak és szomszédoknak, akik szeretett halottunk, VINCZE JÓZSEF komlói lakos temetésén megjelentek és fájdalmunkat bármily módon enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

sport Sport sport

Befejeződött a labdarúgó-idény

A Dinamó és Mágocs a megyei I. osztályban

A vasárnapi fordulóval az NB III. délnyugati csoportjában teljesen, a megyebajnokságban öt mérkőzés kivételével befejeződött a bajnokság. Mint az már hetekkel ezelőtt várható volt, az NB III-ban a bajnoki címet teljesen megérdemelten a Kaposvári Kinizsi kitűnő erőkből álló együttese szerezte meg, így Kaposvárott a jövő évben ismét két NB II-es labdarúgó-csapat lesz. A baranyai együttesek közül a PEAC a várakozáson felül szerepelt, az egyetemisták kitűnő hajrával az ezüstérmet jelentő második helyet szerezték meg A Mohácsi TE a nyolcadik helyen végzett. Az NB III-ból a Mázа-Szászvári Bányász, Pécsszabolcsi Bányász, Taszári Honvéd és Szekszárdi Petőfi esett ki. A délnyugati NB III. jövő évi újonc résztvevői előreláthatóan a Kaposvári Vasas MTE, Dombóvári Spartacus és Pécsi Ércbányász lesznek.

A labdarúgó megyebajnokságban az utolsó bajnoki forduló után csak a bajnoki cím sorsa dőlt el. Ezt a 30 mérkőzésen át veretlen Pécsi Ércbányász szerezte meg. Az ércbányászok egész éven át egyenletes, jó teljesítményt nyújtva 10 ponttal előzték meg a második helyezett Pécsi Kinizsit. A kiesés kérdése még teljesen tisztázatlan. A két kiesőjelölt a Magyarszék, Hidasi Bányász és Beremendi Építőkből fog kikerülni. Járványügyi okokból következő öt mérkőzés van hátra: Lánycsók—Bóly, Lánycsók—Pécsi Szikra, Lánycsók—Szigetvár, Hides—Beremend, Pécsi Előre—Lánycsók.

A megyei II. osztályban is befejeződött a bajnokság. A bajnoki címet a Pécsi Bányász II. labdarúgói szerezték meg, a feljutást a Pécsi Dinamó és Mágocs csapata harcolta ki. A Pécsi Dinamó néhány évvel ezelőtt már szerepelt a megyebajnokságban, most ismét felkerült a megyei I. osztályba. A mágocsi labdarúgás történetében először fordult elő, hogy a termelőszövetkezeti község labdarúgói a megyebajnokságban szerepelhetnek.

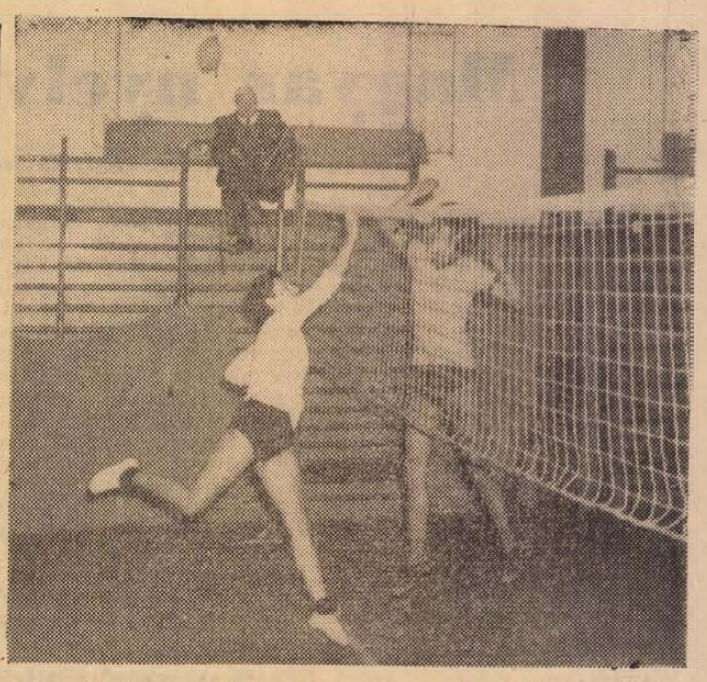
Hazaérkezett a Dózsa

PÉCSI DÓZSA—SLAVONIA OSIJEK 2:1 (1:1)

Vasárnap kellemetlen, szeles időben Eszéken, 3000 néző előtt a helyi együttessel játszották utolsó jugoszláviai mérkőzésüket a Dózsa labdarúgói.

A pécsi csapat a sérült Móriczot és Halasit nélkülözve Zengői — Hernádi, Udvarácz, Csupák — Vincze, Palkovics — Rádi, Györkő, Tüske, Dunai I., Török összeállításban szerepelt. A négy mérkőzésből álló portyán ezen a találkozón nyújtotta a legjobb teljesítményét a pécsi csapat. A csatárok egész sereg gólhelyzetet hoztak össze, de a rendkívül szívósan, keményen és lelkesen védekező hazaiak sorra megakadályozták a pécsiek góllövési kísérleteit. A pécsi csapat gólszerzői: Dunai I. és Tüske voltak. A Dózsa-játékosok közül Zengői, Hernádi, Palkovics, Györkő és Tüske játéka elégítette ki a szakembereket.

A Dózsa labdarúgói hétfőn délután gépkocsival visszaérkeztek Pécsre.

Az Egyetemi Tornacsarnokban vasárnap délelőtt röplabda-mérkőzéseket játszottak. Zalaegerszeg férfi és női válogatott csapatai mellett a Kaposvári Ruhagyár női együttese találkozott a pécsi röplabdázókkal. Felvételünk a PEAC—Kaposvári Ruhagyár női találkozón készült. A mérkőzést a pécsi lányok 78:38 arányban fölényesen nyerték. A torna további mérkőzései: Pécs utánpótlás válogatott—Zalaegerszeg 50:31, férficsapatok. Pécs utánpótlás válogatott—Zalaegerszeg 27:10, női csapatok. Kaposvári Ruhagyár—Pécs utánpótlás válogatott 3:1 női csapatok.

Az utolsó forduló meglepetése

A labdarúgó NB III. évadzáró fordulójában a legnagyobb érdeklődés a Kaposvári Kinizsi—PEAC összecsapást kísérte. A Kaposvári Kinizsitől már nem lehetett elvenni a bajnokságot, de a PEAC-játékosok előtt nagy volt a tét. A csapat győzelme esetén a második helyen maradhat az NB III-ban.

A papírforma szerint a kaposváriak voltak a mérkőzés nagy esélyesei. Az egyetemisták azonban váratlan meglepetéssel szolgáltattak a kaposvári szurkolóknak. Otthonukban győzték le a bajnok Kinizsit.

— Igen jól játszottak a fiúk ezen a nagyfontosságú mérkőzésen — mondotta Bolla Ferenc, a PEAC edzője. — A kaposváriak nem egykönnyen adták meg magukat, hisz szurkolótáboruk előtt győzelemmel szerettek volna búcsúzni az NB III-tól. Végig színvonalas, erősiramú volt a találkozó, az első húsz percben mi, a második félidő első negyedórájában a kaposváriak szorongattak. Tizenhárom perccel a befejezés előtt sikerült egyenlíteniök a kaposváriaknak, csapatunkban azonban volt erő újítani, és újabb gólt lőni, mely a győzelmet, végeredményben az előkelő második helyet jelentette számunkra.

A labdarúgó NB III. utolsó fordulójában kétségtelenül a PEAC szolgáltatta a legnagyobb meglepetést, de arra is kevesen számítottak, hogy a bajnoki idény befejeztével az egyetemi csapat a második helyen kössön ki a bajnoki táblázaton. Egy lelkes, sportszerűen küzdő együttes munkájának gyümölcse érett meg.

A győzelem után

Az osztályozó mérkőzések előtt

A PVSK ökölvívói elérték céljukat. A csapat bajnokságot nyert az NB II-ben. Nem volt könnyű dolguk a vasutas versenyzőknek. Hétről hétre kemény mérkőzéseket kellett megvívniuk. A tavasszal a legtöbb találkozót idegenben vívta az együttes.

— *Az összel nagyszerűen sikerült a hajrá* — emlékszik vissza *Horváth Géza*, a vasutasok edzője. — *Tavasszal Nagykanizsán, Bonyhádon és Szekszárdon vereséggel kellett elhagyniok a szorítót, Sopronban pedig döntetlennel kellett megelégednünk. Most ősszel azonban a szerencsétlen Bonyhádi Sparatacus elleni találkozótól eltekintve nagyszerűen szerepelt a csapat. Az FTC elleni döntetlentől eltekintve a fiúk minden mérkőzésüket megnyerték.*

Az edző elégedetten nyilatkozott versenyzői teljesítményéről. Különösen *Bereczki Lászlót* dicsérte, aki súlycsoportjában, a nagyváltó súlyban minden mérkőzését megnyerte, de az ősszel Pécsre került *Gulácsi* is nagyszerűen beleilleszkedett a csapatba, ő is veretlenül küzdötte végig az őszi idényt. *Kard, Paku, Gombkötő B.*, és a többi vasutas ökölvívó is megtette azonban a magáét. És szólni kell valamit a szurkolókról is.

1500 főnyi rekordközönség gyűlt össze a szombati PVSK—Nagykanizsai Bányász NB II-es ökölvívó-mérkőzésre. Már jóval a találkozó megkezdése előtt zsúfolt volt a terem. A nagyszámú nézőközönség soraiban ott láthattuk szinte valamennyi pécsi sportág és sportegyesület versenyzőit, szurkolóit. És mikor megkezdődtek a mérkőzések, oly fergeteges biztatásba kezdett a közönség, melyre Pécsett még aligha volt példa. Az első perctől az utolsóig zúgott a hajrá, Vasút! Az 1500 főnyi nézősereg egy emberként támogatta buzdításával a PVSK-ökölvívókat. A nagyszerű buzdítás szárnyakat adott a vasutas ökölvívóknak, s remek, sportszerű küzdelemben fölényes győzelmet arattak a kiesés elkerüléséért küzdő Nagykanizsai Bányász ellen. Igaza volt annak az ökölvívó vezetőnek, aki mérkőzés után így nyilatkozott:

— *Nemcsak a csapat, de ez a szurkolótábor is megérdemli a magasabb osztályú mérkőzéseket.*

Az NB I. B-be jutásért az ökölvívó NB II. másik csoportjának győztesével kell összemérni erejüket a vasutas-ökölvívóknak. A találkozókat visszavágó alapon rendezik, egy mérkőzést Pécsett, egyet pedig idegenben vívnak a PVSK ökölvívói. A tervek szerint már a hét végén szorítóba lépnek az NB I. B-be jutásért a vasutas ökölvívók.

Eredmények — röviden

A Pécsi Bányász mindkét NB I-es kézilabda-csapata vereséget szenvedett Budapesten az MNK elődöntőjében. A Bányász férfiak a Budapesti Elektromostól 27:22, a nők a Goldbergertől 20:11 arányban szenvedtek vereséget és ezzel a további küzdelemből kiestek.

*

Az Egyetemi Tornacsarnokban a PVSK, a PEAC és a Pécsi Sportiskola két csapatának részvételével rendezték meg a megyei férfi tőrvívó csapatbajnokságot. A bajnoki címet a PVSK versenyzői szerezték meg, a PEAC és a Sportiskola csapata előtt.

*

A Pécsi Bányász rendezésében vasárnap Pécsbányatelepen szabadfogású verseny volt a serdülő birkózók részére. A csapatversenyben a Pécsi Bányász győzött a Kaposvári Dózsa, a PVSK, és Dombóvár előtt. Az egyes súlycsoportok győztesei: Iepkesúly: Vecsei (Bányász). Légsúly: Golobicza (Kaposvár). Pehelysúly: Bólyás (PVSK). Könnyűsúly: Gurgyi (Dombóvár). Kisváltósúly: Schneider (Bányász). Nagyváltósúly: Rootflug (Bányász). Középsúly: Schvint (Kaposvár). Nehézsúly: Budavári (Kaposvár) szerezte meg.

*

Az öt fordulóból álló középiskolás túra csapatbajnokság első fordulóját 9 iskola 31 csapatának 493 indulójával vasárnap bonyolították le. Az első forduló után a következő sorrend alakult ki: 1. Gépipari Technikum 201 pont, 2. Zrínyi Miklós Technikum 160, 3. 500-as Mű. M. 130, 4. Építőipari Technikum 128, 5. Bányaipari Technikum 119 pont.

*

Az asztalitenisz NB II-ben bajnokságot nyert a PEAC férficsapata. Az egyetemisták utolsó mérkőzésükön vasárnap Budapesten az Adócső ellen 17:1 arányú fölényes győzelmet arattak. A BTC női együttese 9:9 arányú döntetlen eredményt harcolt ki ugyancsak Budapesten a Könnyűipari Minisztériummal szemben. A pécsi lányok közül Pirringer teljesítménye emelkedett ki, mind a négy mérkőzését megnyerte.

A Pécsi Dózsa és Ércbányász SC úszói vasárnap Budapesten versenyeztek. A pécsi versenyzők közül Szilárd, Lajtai, Hunyadi, Bérci Gabriella, Bánkuti, Baracskó (Dózsa), Kámpri, Mátrai és Szalai (Ércbányász) értek el helyezést.

*

Kitűnően szerepelt a Magyarország—Kínai Népköztársaság nemzetek közötti tornaverseny első napján Budapesten Erdősiné Tolnai Márta, a PVSK kitűnősége. Az összetett egyéni versenyben a lólengés és a felemás korlát után az első helyen állt. A férfi csapatversenyben a kínaiak, a női csapatversenyben a magyarok szerezték meg a vezetést.

*

Belgrádban nagy érdeklődés mellett játszották a Jugoszlávia—Szovjetunió nemzetek közötti barátságos labdarúgó-mérkőzést. A két együttes nagy küzdelem után 1:1 arányú döntetlen eredményt ért el, a félidőben is 1:1 volt az eredmény.

Mit fizet a totó?

A totó november 22-i, 47. heti fordulójára beérkezett 792 096 db szelvény. Nyereményalap 1 782 419 forint, ebből jutalomalap 964 023 forint.

13 és 13 plusz 1 találatos szelvény nem volt.

12 találatot 48 fogadó ért el, a nyeremény szelvényenként 12 691.25 forint.

11 találatot 619 pályázó ért el, a nyeremény szelvényenként 396.23 forint.

10 találatot 4796-an értek el, szelvényenként 76.23 forintot nyertek.

Miután 13 plusz 1 találatot ezen a héten nem értek el, a 964 023 forint jutalomalap a következő, 48. héten 13 plusz 1 találatot elért pályázók között kerül felosztásra.

A 12 találatos nyereményeket december 3-tól, a 11 és 10 találatos nyereményeket november 28-tól fizetik ki.

Élménybeszámoló

Hatalmas érdeklődés mellett tartotta meg tokiói élménybeszámolóját a Tanárképző Főiskolán Csanádi Árpád, az MTS elnökhelyettese, a NOB tagja.

Bevezetőben ismertette, hogy miért esett a választás az Északi Sarkon keresztül történő utazásra. A lényegesen rövidebb útvonal pszichés hátrányait is érdekesen mutatta be, amikor leírta azt, hogy félcipőben, könnyű ruházatban utaztak át a Sark fölött, és a repülőgép személyzete cédulán közölte, hogy odakint a hőmérő 62 fokot mutat.

A lapokban már többször megjelent sporttudósítások eredményeit csak átfogó képekben ismertette és kihangsúlyozta azt, hogy a tokiói olimpián elért 6. hely, előrehaladást jelent a magyar sport terén. Rámutatott arra, hogy a jövőben az olimpiákon olyan versenyzőket kell indítani, akik a pontszerzés lehetőségeit erősen növelhetik. Az olimpiákon csak a ponterős csapatoknak van helye.

Méret, színvonal és kiállítás tekintetében ez az olimpia minden eddigit fölülmúlt, de a Tokióban bemutatott előzetes munkák azt sejtetik, hogy bizonyos tekintetben még a mostanit is felülmúlja a mexikói olimpia.

Elvezetes, színes képekben számolt be Csanádi elvtárs a japán nép életéről, szokásairól, az egyéni ember helyzetéről, körülményeiről, sőt a rendkívül bájos gésák életéről és szerepéről is. Rendkívül érdekesen ismertette azokat a pillanatokat, amikor a magyar—szovjet vízipóló-mérkőzésen egy jugoszláv NOB-taggal minden gólnál egymást vigasztalták, hogy „Ugyis te fogod a bajnoki érmet a játékosok nyakába akasztani" — és végül örömtől könnyes szemmel neki jutott ez a kellemes feladat.

Az előadás nagy tetszésnyilvánítás közben ért véget.

Az NB II-be került a Bányász férfi tekecsapata

Huszonhárom csapat küzdött három napon keresztül Budapesten a teke NB II-be jutásért. A mérkőzésen a megyebajnokságot nyert Pécsi Bányász tekézői is részt vettek. A Bányász Hodoli, Dózsa, Gyimesi, Csákó, Sabacz, Weibl összetételű együttese a megyebajnokság megnyerése után az NB II-be kiírt osztályozó mérkőzéseken is igen jól szerepelt. 4929 fás teljesítménnyel az Egri Spartacus mögött mindössze egy fával lemaradva a csapat a második helyet szerezte meg és kiharcolta az NB II-be jutást. A Pécsi Bányász mellett az Egri Spartacus, a Bp. Útvasút és a Herendi Építők jutottak a magasabb osztályba.

Mérkőzésről mérkőzésre

Labdarúgó NB III.

Mohács—Bajai MTE 2:0, Mázа-Szászvár—Kalocsai Kinizsi 4:2, Taszár—Nagykanizsai Bányász 4:2, Nagykanizsai Dózsa—Szekszárdi Petőfi 1:1, Dombóvár—Szekszárdi Dózsa 2:0, *PEAC—Kaposvári Kinizsi 2:1, Kalocsai Honvéd—Pécsszabolcs 2:0*, Nagykanizsai VTE—Nagymányok 1:0.

NB III. végeredmény

DÉLNYUGAT

1. Kaposvár	30	22	3	5	81:28	47
2. Pécsi EAC	30	17	2	11	46:31	36
3. Nagyk. VTE	30	16	4	10	50:35	36
4. Dombóvár	30	15	5	10	57:46	35
5. Kalocsai K.	30	15	3	12	53:56	33
6. Szeksz. D.	30	13	6	11	51:41	32
7. Nagyk. B.	30	13	6	11	47:38	32
8. Bajai MTE	30	12	8	10	32:36	32
9. Nagyk. D.	30	11	8	11	31:36	30
10. Nagymányok	30	10	9	11	36:36	29
11. Kalocsai H.	30	11	6	13	51:54	28
12. Mohács	30	11	6	13	35:38	28
13. Máza-Szászv.	30	9	5	16	33:52	28
14. Pécsszabolcs	30	7	7	16	36:60	21
15. Taszár	30	6	8	16	43:64	20
16. Szekszárdi P.	30	5	8	17	32:63	18

Megyei bajnokság

Beremend—Magyarszék 2:1, Ércbányász—Helyiipar 2:0, Előre—Lánycsók elmaradt, Porcelángyár—Szikra 7:0, Bóly—Hidas 5:1, Siklós—Szigetvár 3:1, Kinizsi—Postás 1:1, Vasas I. Bányász—P. Vasas 3:1.

A megyebajnokság

1. Érc. SC	30	25	5	—	91:20	55
2. Kinizsi	30	19	7	4	56:25	45
3. Bóly	29	19	4	6	62:24	42
4. Vasas	30	18	5	7	71:37	41
5. Helyiipari	30	15	5	10	49:32	35
6. Porcelángyár	30	13	7	10	48:31	33
7. Vasas I. B.	30	13	4	13	50:35	30
8. Előre	29	14	2	13	58:42	30
9. Siklós	30	13	4	13	58:54	30
10. Szigetvár	29	11	5	13	37:50	27
11. Szikra	29	9	5	15	34:52	23
12. Postás	30	7	8	15	30:46	22
13. Lánycsók	26	5	6	15	12:62	16
14. Magyarszék	30	6	3	21	28:83	15
15. Hidas	29	5	3	21	27:70	13
16. Beremend	29	3	8	19	26:74	13

Mindössze egy pontra tellett az OB II-es sakkozóknak a vasárnapi fordulóban. A Pécsi Bányász 5:3 arányban döntetlenül mérkőzött a Budapesti Szállítókkal. A Pécsi Ércbányász saját otthonában 6 ½:5 ½ arányú vereséget szenvedett a Dunaújvárosi Kohásztól.

*

Győzelemmel kezdett a magyar női és férficsapat Malmőben az asztalitenisz Európa-bajnokságokon. A férfiegyüttes 5:1 arányban győzött Finnország ellen, a nők 3:0-ra verték Norvégiát. A verseny a középdöntőkkel folytatódott.

Olimpia 1964. Tokió

V.

A japánok nagyon felkészültek az olimpiára. Nyolc napon keresztül mindig más tornateremben voltak az edzések a versenyek előtt, s a termeket elsőrendű szerekkel látták el, tágasak, világosak és rendkívül tiszták voltak. Nem is csoda, hiszen utcai cipővel senki nem léphetett be, éppen úgy mint a lakásaikban, ahol csak papucsban járnak.

Legnagyobb csodálatunkat az uszoda és a kosárterem vívta ki, tervezőjét az olimpiai bizottság külön díjjal tüntette ki. Nem lehet elmenni szó nélkül a két létesítmény mellett. Különös kagyló formájú épület kívülről, belülről a fehérmárvány könyöklő, a zöldes fényű világítás és a kék víz összhangja ámulatba ejtette a közönséget.

Volt alkalmam megnézni az úszók versenyét, az aranygyűjtő Schollander győzelmeit. Az úszók az idegességtől sápadtan ültek a kispadon, Schollander vidáman rázogatott egy kolompot és törölközővel játszott. Az épület végében volt a kosárlabda-terem, különleges színhatásában vetekedett az uszodával és technikai megoldásával is egyedülálló, a padlózat tükörfényes lakkja tapadt a cipők talpához. A játéktér rozsdavörös, a rajta kívül eső részt fekete lakkal kenték be. Azt a térhatást keltette távolabbról, mintha emelvényre helyezték volna.

Azok, akik esetenként kiszorultak az egyes sporteseményekről, televízión keresztül drukkoltak. A televíziós szobák zsúfolásig megteltek, szerencsénk, hogy az olimpiai falu több televízióval rendelkezett és így ki-ki válogathatott az őt érdeklő sportesemények között. A japán televízió fejlettségének köszönhettük, hogy a 12 adóállomás közül könnyen kikerestük a számunkra legfontosabb adást, mert a nagyképernyő körül 12 kisképernyő mutatta az adóállomások műsorát, és így csak a megfelelő számot kellett kapcsolni, hogy a nagyképernyőn is láthatóvá váljon. A tv mellett szurkoltunk egymásért. Kimondhatatlan örömöt keltett az első aranyérem megszületése. Az aranyérem boldog tulajdonosától akartuk hallani az események sorrendjét, s a késő esti órákba nyúlt, amíg elcsendesedett a tábor és nyugovóra tértünk. Ez nemcsak az első aranyéremnél történt, hanem a többinél is, de megbecsültük az ezüst- és bronzérmeket is. A vívólányok döntője a vacsoraidőben ért véget és a versenyről egyenesen az étkezdébe mentek, ahol a szakácsok ünnepi vacsorával fogadták őket. Az idegfeszítő munka után oly gyorsan aludni tértek, hogy a gratulációt csak írásban tudtuk elmondani, amit a szobájuk ajtajára függesztettünk. Kedves viszonzásként a tornászlányok versenye előtt „drukkolunk értetek" felírású üzenetet találtunk az ajtónkon.

(Folytatjuk.)

Horváth Leona

Színpompás képet nyújtott az olimpiai faluban a versenyeken résztvevő nemzetek zászlóerdeje.

TOTÓ

1. Milan—Fiorentina	1	2:0
2. Bologna—Inter.	x	0:0
3. Torino—Juventus	2	0:3
4. Atalanta—Catania	x	0:0
5. Foggia—Lanerossi	1	1:0
6. Genoa—Sampdoria	1	2:1
7. Lazio—Cagliari	1	1:0
8. Mantova—Roma	x	0:0
9. Bari—Brescia	x	2:2
10. Lecco—Spal	1	3:0
11. Verona—Modena	x	1:1
12. Rouen—Nimes	1	1:0
13. Toulon—Sochaux	2	0:1
+1		
14. Bordeaux—Toulouse	1	4:2

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 31-65.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.

Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 276. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 25., SZERDA

MEGYEI KÖNYVTÁR PÉCS FOLYÓIRATTÁR

AZ UTOLSÓ HOLDAK

Befejezéshez közeledik a gabona vetése Baranyában

Októberben csak nyolc, vetésre alkalmas nap volt a megyében. November közepén az idő megjavult, az esőzés megállt, s még egyetlen fagyos napunk sem volt, ezért az utóbbi napokban ha nem is kifogástalan, de jó minőségű munkát tudnak végezni a vetőgépek. Most már minden jel arra mutat, hogy ha kissé ki is futottunk az időből, Baranya teljesíti vetési tervét.

A pécsváradi járás már hétfőn befejezte a vetést s közel áll hozzá a többi járás is. A finis előtt állunk, az utolsó holdak vannak már csak viszsza, s ezért a termelőszövetkezetek vezetői jóval bizakodóbbak már, mint két héttel ezelőtt. Ezt mutatják azok a tapasztalatok is, melyeket az alábbi termelőszövetkezetekben szereztünk.

Mohácsi Új Barázda Tsz

Már a múlt héten letették a vetés gondját a mohácsi Uj Barázda Termelőszövetkezetben. Összesen 1200 hold búzát és 300 hold árpát, valamint 100 hold takarmánykeveréket vetettek el. Valamivel többet a tervnél, mert számolniok kellett az egérkárral is annak ellenére, hogy mindent elkövettek a rágcsáló teljes kipusztítására. Omaht elvtárs, a szövetkezet párttitkára elmondotta, hogy a területükön igen nagyfokú volt az egér-fertőzöttség, de a védekező szert még időben beszerezték, s így sikerült megmenteni az új vetéseiket. A tsz saját növényvédő brigádja 40 méter szélességben az igen nagy hatásfokú Dieldrinnel permetezte le a búzatáblák széleit. Hasonló módon védték meg a többi őszi vetésüket is.

Mivel igen közel vannak az átvevőhelyhez, a cukorrépa szállítását is aránylag gyorsan befejezték, s most minden kézi erőt a kukorica betakarítására összpontosítottak. Eddig az asszonyok 800 holdon végezték el a kukorica törését és a szárvágást.

Mágocsi Béke Tsz

Hétfőn az utolsó hold búza vetését is befejezték a mágocsi Béke Tsz-ben, s ezzel a sásdi járás jelentős lépést tett a vetésterv befejezésében. Igen nehéz körülmények között összesen 2000 hold kalászost vetettek el a mágocsiak az ősz folyamán; ebből 1300 hold volt a búza, ennek földbe juttatása okozta a legtöbb gondot.

A szövetkezetnek 50 traktorosa van, ebből 18—20 traktor a vetés idején állandóan kettős műszakban dolgozott. A két műszak a vetés befejezésével sem ért véget, most az őszi mélyszántást végzik a traktorok úgy, ahogy a betakarítás halad. A szövetkezet tagjai most a kukoricát törik, a 730 holdból már csak 150 hold van hátra. A kukoricaszárat silókombájnok vágják, s vontatókkal hordják be a majorokba.

Szigetvári Zrínyi Tsz

Nyújtott műszakban dolgoznak a traktorosok a szigetvári Zrínyi Tsz-ben is. A vetés itt még nem ért véget, kedden még 60 hold volt vetetlen, ezzel azonban egy-két nap alatt végezni tudnak. Összesen 1000 hold kenyérgabonát vet ezen az őszön a szövetkezet, s a rossz időjárás sem tudja megakadályozni őket abban, hogy ezt a tervüket teljesítsék.

Kedden a szövetkezet egyik brigádja megkezdte az egérirtást is. A már zöldellő búzatáblák széleit Arvalinnal szórják körül, melytől ebben a száraz időben kellő hatást várnak.

Nagy ütemben folyik a kukorica törése is, melyből 150—200 hold még vissza van. A kukoricaszárat répaszelettel besilózzák, egyetlen kéve szárat sem hagynak kinn a földön, hogy ezzel némi takarmány-tartalékot képezzenek az állatok számára. A szigetváriak úgy gondolják, ha van is elég takarmányuk, hosszú lesz a tél s ki tudja, hátha hozzá kell nyúlni a tartalékokhoz is.

Véméndi Egyesült Lenin Tsz

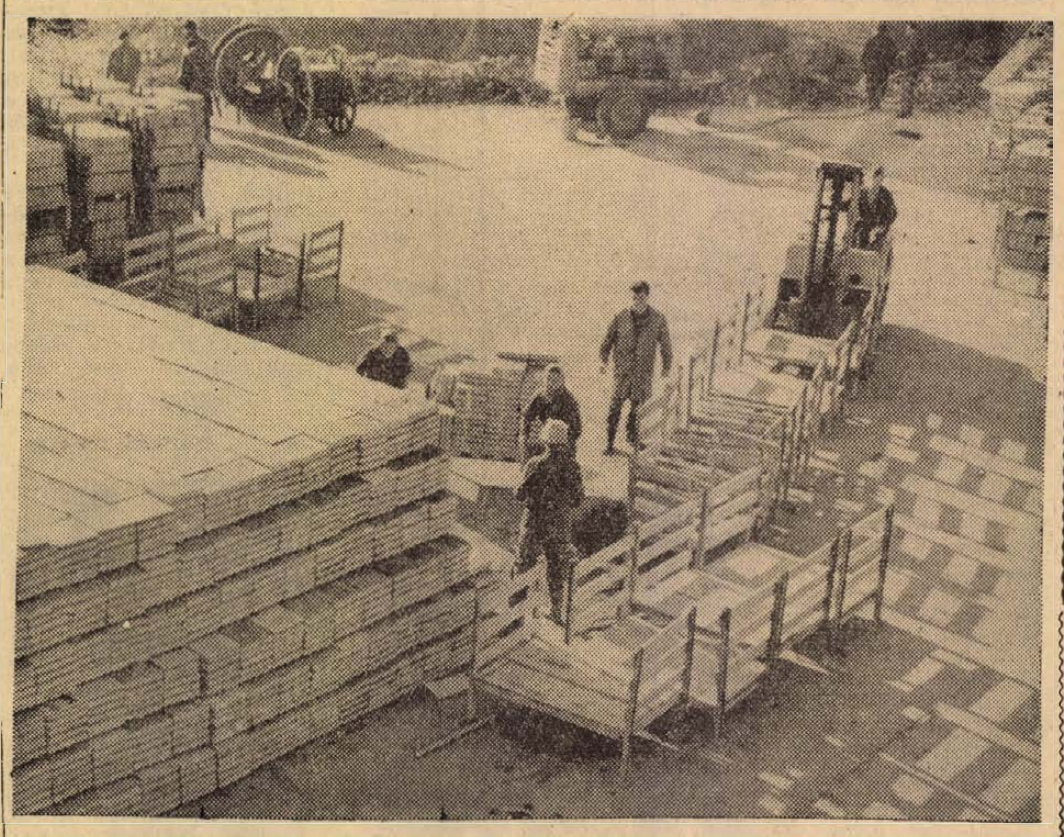
Kedden este nagy gondot tettek le vállukról a véméndiek is, mivel az utolsó hold búzát elvetették. Véménden nem kevesebb mint 2750 hold őszi kalászos vetésével kellett ezen az őszön megbirkózni. Ez olyan nagy terület, hogy két kisebb tsz mindenestől beleférne. Legnagyobb gondot az 1711 hold búza elvetése okozta, de, mint ahogy azt Róth elvtárs, a szövetkezet elnöke elmondotta, az egész területet sikerült aránylag jó minőségben, gépekkel elvetni.

Belga ejtőernyősöket dobtak le Stanleyville-ben

Magyar idő szerint kedden reggel a washingtoni külügyminisztériumba kérették a sajtó képviselőit. Amikor a szóvivő felolvasta előttük a kormánynyilatkozatot, amely szerint a kaminai légitámaszpontról 12 amerikai C—130-as típusú katonai szállító repülőgép belga ejtőernyősöket dobott le Stanleyville-ben, az utolsó szabad kongói város repülőtere már a külföldi intervenciósok birtokában volt.

Az amerikai külügyminisztérium ugyanis bejelentette, hogy a leopoldville-i Csombe-kormány meghatalmazásával azokat a belga ejtőernyősöket, akiket néhány napja Ascension brit szigetre, majd onnan a kongói Kaminába szállítottak amerikai gépek, a Stanleyville-ben lévő külföldi állampolgárok „megmentése" érdekében ugyancsak amerikai gépek a keddre virradó éjjel tovább szállították a kongói felkelők ellenőrzése alatt lévő területek fölé, s ledobták őket a stanleyville-i repülőtér közelébe. A belga egység körülbelül 800 emberből áll. A belgák nyomban elfoglalták a kulcsfontosságú repülőteret. A repülőtéri kifutópályákat a belga csapatok alkalmassá tették utánpótlást szállító repülőgépek leszállására.

Az AFP francia hírügynökség gyorshíre szerint kedden, helyi idő szerint reggel 5 órakor a belga intervenciósok akciójába bekapcsolódtak a fehér zsoldosok-vezette kongói kormánycsapatok is és — állítólag — megkezdték a bevonulást Stanleyville-be.

Az év végéig 380 ezer négyzetméter mozaiklapot gyárt a Betonárugyár pécsi telepe. A lapoknak több mint a fele színes, a többi fehér. A mozaiklapoknak nagy részét az építőipar közvetlenül veszi át, a többit a TÜZÉP telephelyein árusítják. A képen: a gyár udvarán tízezerszám kerülnek gúlába a kész mozaiklapok.

Az olasz választások nem hivatalos eredménye

A kommunisták

országszerte növelték szavazataik számát

A hírügynökségek kedd reggeli jelentései közlik az Olaszországban vasárnap megtartott községtanácsi választások nem hivatalos végeredményét. Egybehangzóan megállapítják, hogy az Olasz Kommunista Párt országszerte növelte szavazatainak számát, Aldo Moro Kereszténydemokrata Pártja és a Nenni-féle Szocialista Párt, a középbal-kormány fő pártjai, vesztettek szavazataikból.

A szavazásban a választásra jogosultak 90.1 százaléka vett részt, s a szavazatok megoszlása a következő: (az első csoport a szavazatok számát, a második csoport az 1964. évi százalékarányt, a harmadik az 1963. évi parlamenti választás, a negyedik az 1960. évi községtanácsi választás százalékarányát mutatja):

		1964	1963	1960
Kereszténydemokrata Párt	9,476.812	37.4	38.2	40.4
Olasz Kommunista Párt	6,600.887	26.0	25.6	24.7
Olasz Szocialista Dem. Párt	1,674.871	6.6	6.3	5.7
Olasz Köztársasági Párt	297.800	1.2	1.3	1.2
Olasz Szocialista Párt	2,866.346	11.3	14.2	14.4
A Proletár Egység Olasz Szocialista Pártja	737.079	2.9		
Olasz Liberális Párt	3,018.780	7.9	6.9	4.0
Monarchisták	236.952	0.9	1.7	2.8
Olasz Szocialista Mozgalom (neofasiszta)	1,265.919	5.0	5.0	5.9

A kommunisták a legmagasabb eredményeket Közép-Olaszországban érték el, Sienában a szavazatok 54.1 százalékát, Pisában 42.3 százalékát és Modenában 47.0 százalékát szerezték meg.

A választások eredménye megfelelt az olaszországi eseményeket figyelemmel kísérők várakozásának. A két legnagyobb párt közül a kommunisták országszerte növelték szavazataik számát, a kereszténydemokratáknál pedig folytatódott a visszaesési tendencia. A folyamat oka nyilvánvaló, az óriási harangzúgással propagált és egyébként is csak Észak-Olaszországra vonatkozó „gazdasági csoda" megtorpant, ugyanakkor a felemás megoldások és következetlen kanyargások „középbal" kormánya az előtte álló problémák zömével nem tudott megbirkózni.

Ami a gazdasági helyzetet illeti, 1964-ben 300 ezer ipari munkást bocsátottak el, a megélhetési költségek 7 százalékkal nőttek, a forgalmi, fogyasztási és a dolgozókat sújtó egyéb adók nagy magasságokba szökkentek. Minden még olyan hivatalos statisztikából is kiderül, hogy ez az esztendő — nem utolsósorban a kisembereket sújtó hitelkorlátozások miatt — mammutmonopóliumok félelmes megerősödésének, a kis- és középvállalatok sorozatos összeomlásának éve volt.

Dél-Olaszországban — a dolgok lényegét megváltoztató intézkedések hiánya miatt — kiábrándító stagnálás, a parasztok fokozódó nyomora és a kivándorlási ráta további gyors növekedése tapasztalható.

A választások eredményének okát könnyű egy mondatban összefoglalni: a gazdasági és belpolitikai problémák sűrűsödő levegőjében újabb és újabb tömegek ismerik fel, hogy életbevágó érdekeiket a tét nagyságát megillető következetességgel csak az Olasz Kommunista Párt képviseli.

A kommunisták nagyfokú felelőssége

A Pravda vezércikke

A Pravda keddi száma vezércikkben foglalkozik a kommunisták felelősségével. Bevezetőben megállapítja: a kommunistáknak nemcsak az a kötelességük, hogy politikailag felvázolják a nagy feladatokat, hanem gondoskodniok kell arról is, hogy azok a gyakorlatban is megvalósuljanak. Pártunk politikájában a legfontosabb a nép javáról való szüntelen gondoskodás — folytatja a lap. — Minden kommunista legfőbb dolga és szent kötelessége ez, bárhol dolgozzék, bármilyen tisztséget töltsön is be. Ha egy kommunista rosszul dolgozik, ez azt jelenti, hogy nem érzi kellőképpen a reá háruló felelősséget, nem harcol kellő energiával a párt politikájának megvalósításáért — mutat rá a vezércikk.

A kommunisták nem térhetnek ki a nehéz és bonyolult kérdések elől, kötelességük, hogy megadják rá a választ. A kommunisták feladata, hogy megmagyarázzák a tömegeknek a párt politikáját és e politika megvalósítására mozgósítsák őket. A kommunistáknak mindenhez közük van, — folytatja a lap. — Nem lehetnek közömbösek a párt- és állami fegyelem megsértésével szemben, nem békélhetnek meg a hiányosságokkal, a vaskalapossággal, a rutinmunkával, és a műszaki elmaradottsággal.

„Az SZKP Központi Bizottságának a közelmúltban megtartott októberi és novemberi plénumainak határozatai újabb lehetőségeket tárnak fel arra, hogy még aktívabbá tegyük a kommunisták munkáját és megjavítsuk a kommunizmus építésének valamennyi területén a pártvezetést" — fejeződik be a cikk.

A legfiatalabb rókavadász

Három rókát ejtett el 46 perc alatt Buzsáki György, a Széchenyi Gimnázium első osztályos tanulója. Irigylésre méltó vadászteljesítmény vérbeli vadásznak is, pedig Gyurinak még puskája és kutyája sincs. Fegyvere mindössze egy tenyérben elhelyezhető fémdoboz, egy rádióvevő készülék. Persze a rókák sem valódiak, hanem felnőtt emberek, akik elrejtőznek a bokrok közé, s találja meg őket a vadász, ha van szerencséje.

— Hol volt a verseny?

— Budapesten a Monori erdőben. Előtte itt Pécsett, aztán Szekszárdon. Ott egy kis baleset ért, mert két rókát megtaláltam 21 perc alatt, de a harmadik keresése közben felbuktam és eltörött a vevőkészülékem.

— Hogyan adnak jelzést a rókák?

— Egymástól három kilométerre helyezkednek el adójukkal. Egy-egy róka egy percig jelez, majd négy perc múlva a másik s ezt követően a harmadik. A vadász a vevőkészülékkel beméri a jelzés irányát, távolságát és elindul a felderítésre. Ezen a versenyen második lettem, mert az első 43 perc alatt felkutatta őket.

— Hogyan jutottál el addig, hogy részt vehetsz az MHS rókavadászatain?

— Évek óta barkácsolok. Tessék megnézni, itt vannak a szakkönyvek, magyar és külföldi szaklapok. Szótár segítségével fordítom a szovjet és a csehszlovák lapokat. A budapesti versenyen egy hat csatornás vevőkészülékkel vettem részt, magam építettem. Ez a mostani, amit mutattam, már tranzisztoros készülék. Nagyon pontos kis műszer.

— A tanulás mellett menynyi időd jut a barkácsolásra és a versenyekre?

— Van időm, mert ezzel foglalkozom a legtöbbet. Anyukám fél is, hogy lemaradok a tanulásban. Eddig ugyanis kitűnő voltam.

— És ezután?

— Igyekszem továbbra is

— Milyen terveid vannak?

— Szeretnék részt venni a versenyeken. S ha a gimnáziumot elvégzem, a műszaki egyetem kibernetikai szakán szeretnék tovább tanulni.

— A gimnáziumban is van rádiószakkör?

— Igen. Nemrégiben 5000 forintot kaptunk új vevők építésére. A Leőwey-ben tíz lány foglalkozik már rádiószereléssel, és ők is részt vesznek a junior rókavadász versenyen. Jelenleg én vagyok a legfiatalabb vadász.

— És az eddig elejtett vadak száma?

— Igaz sikerként a budapesti hármat számolom.

Cs. K.

Franyó Zoltán Pécsett

Franyó Zoltán Temesváron élő magyar költő és műfordító az Írószövetség vendégeként Pécsett tartózkodott. A Jelenkor szerkesztőségében a műfordítás kérdéseiről tartott előadást és egy német antológia számára verseket kért pécsi költőktől. A neves műfordító felkereste a Tanárképző Főiskola német tanszékét, előadást tartott a hallgatóknak és elbeszélgetett velük. Tegnap látogatást tett szerkesztőségünkben, ahol a romániai magyar irodalomról adott tájékoztatót.

„A magunk világának építése az egész emberiség jövője"

Tóth Dezső kandidátus előadása a TIT Munkácsy Mihály szabadegyetemén

A Fegyveres Erők Klubjában hétfőn este nagyszámú közönség előtt tartotta meg *dr. Tóth Dezső* irodalomtörténész a TIT irodalmi és nyelvi szakosztálya által rendezett *A magyar irodalom 20 éve* című bevezető előadást.

Az előadó irodalmunk felszabadulás utáni alakulását periodikusan vázolva ismertette a felszabaduláskor mutatkozó nehézségeket, majd később a kibontakozás útját, a proletárdiktatúrának az irodalomra gyakorolt rendező hatását. Kifejtette, hogy 1953—56 között irodalmunk közelebb került a valósághoz, a mindennaphoz, de ezzel nemegyszer a látástávlat hiánya, a „tényirodalom" naturalizmusa is együtt járt. Az új líra jelentős képviselői szoros kapcsolatba kerültek a néppel. Megszólalt néhány elhallgatott író, megnőtt az írói alkotó erő. Az 1956-os válság leküzdése után irodalmunk tudott reagálni az ellenforradalomra, és azóta is egészségesen fejlődik tovább. *„A magunk világának építése az egész emberiség jövője"* — fejezte be *dr. Tóth Dezső* a magyar irodalom 20 évének irodalmi fejlődését áttekintő előadását.

Az előadás után a Versbarátok Köre irodalmi színpadának tagjai: *Regényi Ildikó, Kiticsics Mária, Kablár János, Somoskői Ervin és Bognár János* versmondásaikkal illusztrálták a legújabb költőket, művészi élményt nyújtva.

Újfajta kanyar-szalagokat szerelnek fel a mecseki szénbányákban

A mecseki szénbányáknál tavaly fejezték be a földalatti szállítás gépesítését, ez évtől pedig a gépi szállítás fejlesztése, tökéletesítése a program. Ennek a törekvésnek egy állomása az LT—500-as típusú kanyarszalagok gépesítése. Eddig csak egyenes szalagokkal, kaparókkal szállítottak, holott a mecseki bányák egyik jelleg zetessége a széntelepek csapásirányának változása. A kanyarok miatt nem ritka az olyan alapvágat, ahol egy 200—250 méteres szállítási hosszra 4—5 berendezést építenek be, amivel hatszáz méter szállítószalagot kötnek le. Azzal, hogy egy helyen több hajtóművet üzemeltetnek, nagyobb a hibalehetőség. Hátránya még az elosztó berendezések megnövekedett száma, a kábelhálózat hosszúsága, a szerelés és jelzőrendszer bonyolultsága.

A széntelepek csapásirányához alkalmazkodó, hernyószerű kanyar-szalag mintapéldányát múlt évben építették be István-aknán. Az itt szerzett gyakorlati tapasztalatok alapján készült el a bányagépgyárban a 0-széria. Az első öt berendezést szerelik a pécsi és komlói bányákban. Ezeken a kanyarszalagokon naponta 150—200 vagon szenet tudnak szállítani. A kis energiaigényű, folyamatos szállítóberendezés előnye, hogy 8 méternél nagyobb, bármilyen kanyarral rendelkező szállítóvágatban felállítható a berendezés kanyarelemeinek átalakítása nélkül. Nem szükséges tehát a vágatot egyengetni, ami jelentős költséggel jár.

A jövő évben újabb öt LT—500-as kanyarszalagot szerez be a Mecseki Szénbányászati Tröszt.

Sportkönyvtár létesül Pécsett

A Városi Könyvtár vezetősége elhatározta, hogy jövőre sportkönyvtárat hoz létre. A városi fiókkönyvtárak természetesen továbbra is tartanak ilyen témájú könyveket. A szakkönyvtár részére olyan munkákat is megszereznek, melyek többsége ma még hozzáférhetetlen a szakvezetőknek is. A labdarúgás, atlétika és a különböző vizisportokról szóló könyvek mellett, összegyűjtik a szakfolyóiratokat is. Ugyancsak nagymennyiségű útleírás várja majd az olvasókat. A természetjáróknak megszerzik a jelentősebb hazai kirándulóhelyeket ismertető útikalauzokat és idegenforgalmi kiadványokat.

A televízió műsora

november 25-én, szerdán:

9.30: Tv-híradó (ism.). 9.40: Példázat (II. rész). Jóságos emberek. Mesterházi Lajos tv-játéka (ism.). 10.50: Tehetségkölcsönzés. Csehszlovák revüfilm (ism.). 11.20: A fák nem maguktól nőnek... A Televízió kisfilmje a Soproni Erdőmérnöki és Faipari Egyetemről (ism.). 17.03: Hírek. 17.10: A Magyar Hirdető műsora. 17.20: André Gorog zongorázik. 17.35: Alumínium szárazon és vizen. Közvetítés a Váci Hajógyárból. 18.00: Autósok, motorosok. 18.15: Érmek és érmesek. Visszapillantás a tokiói olimpiára. 18.30: Esti mese. 18.40: Napló. A 60 éves Thália Társaságra emlékezik dr. Czenner Mihály. 18.55: Rácz György színházi jegyzete. 19.05: Közvetítés a Thália Színházból. Amerikai tragédia. Dráma 2 részben (14 éven felülieknek!) A szünetben: Tv-híradó, napi jegyzetünk, 22.20: Tv-híradó — 2. kiadás.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szerda estig: változó mennyiségű felhőzet, néhány helyen, inkább csak északon kisebb eső. Mérsékelt, nappközben helyenkint megélénkülő délnyugati, nyugati szél. Enyhe marad az idő. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—7 fok között, helyenként, elsősorban délnyugaton gyenge talajmenti fagy. Legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 8—12 fok között.

Bár ne tettem volna!

Ritkán járok cukrászdába, de a múlt kor kedvem támadt egy jó gesztenyepürére. És ha már lúd, legyen kövér, miért ne menjek a „Mecsek"-be, ahol közben zenét is hallgathatok.

A ruhatárba szabályosan beadtam a kabátomat, kalapomat, esernyőmet, hogy semmi se zavarjon. Egyébként is ki volt írva, hogy ruhatár kötelező, no meg magam sem szeretem a széktámlára hányt felsőkabátokat egy étkezőhelyen.

Az enyhén homályba burkolt teremben kinéztünk egy üres asztal elég közel a zenéhez és letelepedtünk, míg az ízléses feketefehérbe öltözött kiszolgálóra vártunk, kissé körülnéztem. Rég jártam itt, kb. három éve. Mondom, körülnéztem, de bár ne tettem volna! Amit láttam, az sajnos nagyon lehangoló. Az asztalok lapjai összekarmolva, összeveskedve akár a régi iskolapadok, a székek — nos hát a székek, azok olyan állapotban vannak, amelyek nem hogy a „Mecsek" cukrászdához, de még egy lebújhoz sem méltóak. A huzatjuk foltos, a támlájuk foszlott.

Lehangolva fogyasztottam el a gesztenyepürémet és a zene sem tudott jobbkedvre deríteni és az előre elterezett kellemes időtöltésből mindenképpen csalódás lett.

Dr. Szabó Endréné

HÍREK

NOVEMBER 25 SZERDA — **Katalin napja. A Nap kél: 7.03, nyugszik: 15.58 órakor. A Hold kél: 22.19, nyugszik: 12.37 órakor.**

Százötven éve, 1814. november 25-én született Julius Robert Mayer német orvos, aki kelet-indiai útján, holland hajóorvosként tett megfigyelései alapján megfogalmazta a modern fizika egyik alaptörvényét. Zseniális következtetésével megvetette az energia megmaradása általános elvének alapját. Ehhez hasonló megsejtései voltak ugyan már korábban is egyes tudósoknak, anélkül, hogy az elv általános érvénye kifejezésre jutott volna. Mayer elmélete: az összes energia mennyisége mindig állandó, tehát energia a semmiből nem teremthető, de meg sem semmisíthető. Értekezésére kiadót nem talált, s amikor végre saját költségén megjelentette, a felfedezés elsőbbségét el akarták vitatni tőle. Élete utolsó évében még megérte tudományos elismertetését.

20 ÉVE, 1944. november 25-én felszabadult Tarnaszentmária, Kerekharaszt.

— A DUNÁNTÚLI NAPLÓ SZERKESZTŐSÉGE november 27-én, pénteken este hat órakor a siklósi járási pártbizottságon jogi tanácsadást tart. A tanácsadás teljesen díjtalan, minden érdeklődőnek szívesen adunk felvilágosítást kérdéseire.

— Katalin-bált rendez a Fegyveres Erők Klubja szombaton. A bálon a megjelenő Katalinok között értékes díjakat sorsolnak ki. Közreműködnek: Turczel György és zenekara, a Klubszínpad tagjai, valamint Papp István, a neves színész-mókamester.

— FODOR ANDRÁS ÉS JÉKELY ZOLTÁN részvételével ma este hat órakor a városi Művelődési Házban klubestet rendez a Versbarátok Köre. A klubesten Koczkás Sándor irodalomtörténész mond megnyitót.

— Jugoszláv írók érkeznek november 26-án Pécsre. Gustav Krklec és Schäffer Pál a Pécsett élő írókkal tapasztalatcsere jellegű beszélgetés keretében találkoznak. A jugoszláv író vendégeket Csuka Zoltán kíséri.

— AZ ORSZÁG-VILÁGJÁRÓK BARÁTI KÖRE ma 19 órai kezdettel a Nádor Szálló kistermében összejövetelt tart. A gyűlésen Kenedi Mihály tart élménybeszámolót olaszországi útjáról.

— A Jelenkor 1964-es szépprózai anyagáról november 26-án este 7 órai kezdettel vitaestet rendez a Magyar Írók Szövetsége Dél-dunántúli Csoportja. A Jelenkor szerkesztőségében sorrakerülő vita bevezető előadását Horváth Zsigmond irodalomtörténész mondja el.

— Húszezer facsemetét ültetnek társadalmi munkában a komlói diákok. Ez százezer forint megtakarítást jelent.

— A külkereskedelmi vételről tart előadást dr. Katona Péter, a Külkereskedelmi Minisztérium önálló jogi osztályának vezetője november 26-án 17 órakor a Pécsi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Karának II. számú tantermében (Pécs, 48-as tér 1., II. emelet).

— Hétfőn a harkányi turistaszállóban baromfitenyésztői továbbképző akadémia indult, melyen 22 termelőszövetkezeti tag vesz részt a megyéből.

— A véméndi Egyesült Lenin Termelőszövetkezet már az év vége előtt túlteljesítette hízott sertés-értékesítési tervét. Eddig 3500 hízót szállítottak le, 300-zal többet a tervezettnél. Az év végéig további 300 sertést adnak el.

— Tanácstagok beszámolói: November 27-én, 3 órakor: Zöld Gézáné öregmeszesi szakszervezeti helyiség. Fél 6 órakor: Kemény János Szabolcsfalu, kultúrház. 6 órakor: Arató Pálné Budai I. pártszervezet, dr. Sebők Imre Székely Bertalan uti iskola, Tóth Károly Vince városi tanács, Oszvald István Vegyianyag Nagykereskedelmi Vállalat kultúrterme, dr. Puskás Ödön Móricz Zs. téri iskola (37-es számú tanterem). Kaszti Imre Petőfi utcai iskola, Tóth F. Győzőné Bánki Donát utcai iskola. — November 28-án 6 órakor: Balogh György Istenkút, kultúrház.

ANNA IVANOVA naplója

(3)

Október elején találkoztunk életünk első szervezett partizáncsoportjával. Azonnal befogadtak bennünket, de velük együtt sem voltunk többen nyolcvannál. Mégis ez az osztag alapozta meg a későbbi híres Petőfi brigád egyre növekvő seregét. Azokét, akik a Belgrádot felszabadító szovjet csapatok megbízható támaszai voltak akkor is, azután is.

Átestem hát én is a tűzkeresztségen. Partizán zászlóaljunk a 3. Ukrán Front déli szárnyát támogatta. Zsagubicát, Pezserevácot, Kiskőszeget mindig megőrzöm az emlékezetemben. Hullott a német, de hullottak a mieink is. Aztán feljegyeztem azt a napot is, amikor újra, de csak ideig lenesen visszatértünk Magyarországra.

Sellye. Új élmények, újabb harcok előkészítő állomása. Itt ismerkedtem meg Kiss Ferenc partizánszázlóalj parancsnokával. Széles tatár fején félre csúszott vörös csillagos partizánsapka, zömök, csupavállú alakján egyenruha feszült. Nem volt mutatós ember. De ha szólt, ha parancsnokolt, mindannyian úgy éreztük, mintha külön-külön, személy szerint szólt volna hozzánk. Most is:

— Soha ne felejtsd el, partizán, hogy nálad a legkisebb fegyelmezetlenség öngyilkosságot jelent. Aztán a névadónkról, Petőfi Sándorról se feledkezz meg soha. Az ő élete, az ő példája a te példád is.

És ekkor, ezután a beszéd után restellkedő zavarban ráncigálta elő a zsebkendőjét, hogy megtörölje gyöngyöző homlokát. Hiába, na, ha megy is a fegyverforgatás, a szónok lat még akadozik. Erről árulkodott a tekintete.

Brigádunk, a Jugoszláv Népfelszabadító Hadsereg 16. hadosztályához tartozott, s ennek megfelelően hozzájuk csatlakoztunk azon az éjszakai riadón, amikor Lajospusztánál újra átkeltünk a Dráván.

Most el kellene mondanom, fel kellene idéznem a csadjavicai, a szlatinai, a vojvodinai, a slivosevicai élet-halál harcok partizántörténeteit, Buzás Ferenc, Kontra Sándor, Gombos József hősi vállalkozásait, de gyenge vagyok én ahhoz, hogy méltó szavakba foglaljam a nevüket, a tetteiket.

Mégis megkísértett egy másik emlék, amit könnyebb megidéznem, hiszen velem történt.

A VII. és a VIII. vojvodinai, valamint a II. jugoszláv Proletár brigádnak segédkeztünk a Paguk hegység északi erdeibe befészkelődött német egységek felszámolásában. Több hetes harccal, leírhatatlan áldozattal járt ez a vállalkozásunk. A szlatinai és a humi erdőségben különös makacssággal tartották magukat a németek.

Négyen kaptunk parancsot arra, hogy felderítsük az erdőben rejtőzködő német tüzérség elhelyezkedését. Három fiatal, de nagyon elszánt fiúval indultam neki a veszélyes útnak. Kettőjüket már az erdő alján kilőtték az ellenség felderítői. Mégsem fordultunk vissza. Én voltam az idősebb, így hát lelkére kötöttem Andrisnak, hogy ássa magát fedezékbe, s ügyelje az utamat. Ha estig nem térnék vissza, jelentse az osztagunknak.

És még kedve is volt ahhoz, hogy kuncogjon a haditervemen: hát ezért hoztad magaddal a kézikosarat, Anna?!

Én meg elindultam a kosárral borókamagot gyűjteni. A ruházatomtól nyugodtan megtehettem. Csak a géppisztolyt hagytam nála, s máris úgy néztem ki, mint egy „háborús lány", akinek nem jutott csinosabb öltözék.

— Ha megállítanak, hát azt mondom majd: szedem a nagyanyámnak. Ennyit még tudok németül.

De aki boróka-magot szed, az ne rebbenjen meg, ha rákiabál az első német járőr. És mosolyogjon akkor is, ha géppisztolyt fognak rá. Hát én nem rebbentem meg, s még mosolyogtam is, amikor körülfogtak a géppisztolyosok.

— Nagyanyámnak gyűjtöm. Nézzék csak, mennyit szedtem már...

Sokan voltak. Valamelyik kirúgta a kezemből a kosarat, a többiek röhögtek rajta. Aztán megragadták a két kezemet, és cibáltak befelé a sűrűbe. Egy félig dőlt tölgyfához kötöttek és... és..., rettenetesen, gyalázatosan megkínoztak. Amikor elvesztettem az eszméletemet, vödör vízzel öntöttek nyakon. Egyszer hideg, egyszer meleg vízzel. Ott égett mellettük a tűz, azon melegítették.

Sötétedett már, amikor magamhoz tértem. Nem tudom, hogy kerültem a tűz mellé, de arra ijedtem fel, hogy megperzselte a kezemet.

A tűz! Igen, a tűz, a mellettem zsarátnokló parázs adta a gondolatot...

És az erőt is. Le tudtam kúszni, le tudtam vergődni az erdő széléig. A kis patakig, ahol Andris várt rám. Ő mosdatott meg, ő fésült meg, s ő adta a két erős fiatal karját is ahhoz, hogy időben eljussunk az osztagunkhoz. S a tervemhez. Mert az már az én tervem, az én ügyem volt. A tűz adta hozzá a gondolatot.

Aznap éjjel különös szerelékkel kerítettük karéjba az erdőt. Benzines kannákkal, olajos kannákkal. És hajnali négy órára körüllocsoltuk a száraz gyertyánok, a gyantás borókák alját. Aki végzett, a helyén maradt.

Hajnali négy óra volt. És mi az ötödik órában állapodtunk meg. Pontban öt óra volt, amikor előkerültek a gyufásskatulyák. Aztán egy lobbanás, és Szlatina felett, Hum felett két órával előbb kelt fel a „Nap". Az erdőbe szorult fasiszták utolsó napja.

(Folytatjuk.)

Pálinkás György

Találkozás békeidőben

DUNANTÚLI NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc.
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33;
17 óra után: 60-11
Belpolitikai rovat: 31-69.
Kiadja:
a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat
Felelős kiadó: Braun Károly
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11.
Telefon: 15-32, 15-33, 56-00

PÉCSI SZIKRA NYOMDA
Pécs, Munkácsy Mihály u. 10 sz.
Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivatalok-nál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft.
Indexszám: 25 054

Start előtt a VULKOLOR

Jövőre üzemszerűen gyártják – Nagy a külföldi érdeklődés Építsenek VULKOLOR-gyártó üzemet Baranya megyében!

Nézem a Bányaipari Technikum épületét a belvárosban: „rongyos" a festése, pedig két éve sincs, hogy tatarozták — s eszembe jut a VULKOLOR, amelynek feltalálói pécsi emberek. Vajon mi történt az újfajta építőanyaggal? Mikor láthatjuk azt épületek burkolataként?

Megvizsgálták, jóváhagyták

Az egyik feltaláló, Czárt Ferenc, elém rakja az asztalra a burkolólapkákat, a VULKOLOR-t. Az egyik ömlesztett eljárással készült, a másik préseléssel. Szépek. Az ömlesztett eljárással készült lapka alkalmas arra, hogy csempéket pótoljanak vele, s nivel sav- és lúgálló, kitűnően alkalmazható ipari üzemek ben is. Persze épületek burkolására ugyancsak kiváló. A préselt eljárással készült lapka homlokzati burkolásokra, paneleknél a homlokzati kiképzésre, medencék burkolására és igényesebb belső burkolatok (például padlózat) képzésére leginkább megfelelő.

Néhány jellemző adat:

Az ömlesztett lapka hajlítószilárdsága 312 kilogramm/cm², a préselté 80 kilogramm — mondja Czárt Ferenc. — A kopásállóság 4,4 milliméter, a vízfelvevőképesség nulla. A préselt eljárással készült lapnak is minimális a vízfelvevőképessége. A VULKOLOR fagyálló és a nagy hőingadozásokat is elviseli.

— A vizsgálatok és a próbák befejeződtek már?

— Igen. A hivatalos szervek (ÉMI, ÉKSZI, ÉAKKI) alaposan megvizsgálták, pontos számításokat végeztek. Az általuk rögzített vizsgálati és gazdaságossági adatok felülmúlják a feltalálók által előirányzottakat. Tehát megvizsgálták és jóváhagyták a VULKOLOR gyártását.

Száz évig tatarozás nélkül

Az ömlesztett eljárással készített VULKOLOR-t speciális műanyag-ragasztóval rakják fel a kívánt felületre. A ragasztóanyag recepturáját ugyancsak az építőanyag feltalálói dolgozták ki és a megadott technológia alapján egyik budapesti vállalat végezte el a kísérleteket. Az eredmény ez esetben is kiváló. Érdekessége, hogy a ragasztóanyag éppúgy vegyszerálló, mint a VULKOLOR-lapka.

Általában 100 évenként ötször kell tatarozni a vakolt épületeket. Ezt nem kell egyszer sem száz év alatt, annál is tovább bírja.

— S az ára? Nem kerül túl sokba?

— Egy négyzetméter önköltsége 51 forint és 50 fillérbe kerül. Még a csempénél is olcsóbb. Általában 15—138 százalékkal olcsóbban állítható elő, mint az ismert burkoló lapok. Ugyanígy a munkaigényessége is váltakozik. Talán csak az energiaigény magasabb valamivel a többiekénél, de ezt lehet mérsékelni.

Zalaegerszegen gyártják

A próbákat a zalaegerszegi cserépkályhagyárban végezték s a gyár vezetői igencsak lelemények voltak, mert feltételnek szabták meg, hogy ha sikerülnek a kísérletek, akkor őket jelöljék ki gyártó vállalatnak. Az ÉM Műszaki Fejlesztési Főosztálya nemrégiben szerződést kötött a feltalálókkal és a zalaegerszegi gyárral, hogy a jövő esztendőben már 60 ezer négyzetméter VULKOLOR-t állítanak elő, s ennek megfelelő üzemi kapacitást biztosítanak csekély beruházás árán.

— Csak ez az igéret indokolja Zalaegerszeget vagy esetleg más körülmények is mellettük szólnak?

— Ez is, de ők igen kis beruházással létrehozzák a gyártó üzemet, mindössze 1,8 millió forintot kell felhasználniuk. A beruházás megvalósítása már elkezdődött, s a jövő esztendő májusában megindul a gyártás.

— S van ott megfelelő nyersanyag?

— Nincs, innen kell szállítani. Bár a VULKOLOR gyártását többféle nyersanyagra kidolgoztuk, de a Mecsek hegységben található dacit tufa a legalkalmasabb.

— A gépek és egyéb gyári berendezések rendelkezésre állnak?

— Igen. A technológiai gépsor, a tervezett gépek évi kapacitása 400 ezer négyzetméter előállítása, a kemencekapacitás pedig 264 ezer négyzetméter. A gazdasági számítások erre a kapacitásra alapoztak. A gépi kapacitás így naponta 8 órát lenne kihasználva, a kemence pedig 24 órát, vagyis a kemence kapacitás-növelésével akár meg lehetne háromszorozni a termelést.

Közelebb a nyersanyagforráshoz

Nem kell elvitatni Zalaegerszegtől az elsőbbség jogát, de az alapanyagot mégiscsak szállítani kell, s a mi szállítási lehetőségeink nem éppen a legjobbak. Az igaz, hogy ott alig kétmillió forintos befektetéssel máris termelni lehet, de kérdés mennyi lehet egy új üzem felépítési költsége vagy egy meglévő átalakítása itt a nyersanyagforrás kellős közepén.

— Az említett évi 264 ezer négyzetméteres kapacitású új üzem költsége körülbelül 16—17 millió forint. Két év sem kell a teljes megtérüléshez.

— Hány munkásnak kellene dolgoznia egy ilyen kapacitású üzemben?

— A javasolt méretű üzemben 62 fizikai dolgozóra lenne szükség és kilenc irányító dolgozóra, tehát összesen 71-es létszámigénye van az új üzemnek.

A legkitűnőbb alapanyag Mázа környékén lelhető, de közelebb is van bőségesen, ahogyan Czárt Ferenc mondja, „egész hegy". Ott van a Cementáruipari Vállalat hirdi üzemegysége, s mellette egy kőtörő telep. Állítólag az ÉM-nek távolabbi tervei nincsenek a hirdi üzemmel, sőt megszüntetik azt.

— Ott nem lehetne olcsóbban?

— De lehetne. A számítások szerint 12 millió forintnál nem kerülne többe, ha Hirden építenék fel az évi 264 ezer négyzetméter kapacitású üzemet. Helyben van a kőtörő, a meglévő üzemi épületek használhatóak lennének és persze közel a nyersanyag. Ez a befektetés 15 hónap alatt teljesen megtérülne.

Érdeklődés világszerte

Nyilvánvaló, hogy egy beruházást sokoldalúan meg kell vizsgálni. Az első például az, hogy szükség van-e egyáltalán a termelni kívánt cikkre, s ha igen, körülbelül mennyire, nehogy később gondot okozzon az értékesítés.

— Nem okozna gondot manapság sem, hiszen csak a külföldi országok 100 000 négyzetméterre máris vevőként jelentkeznek. Anglia és az NSZK a VULKOLOR-t már meg is rendelte, de az anyag és a gyártási technológia iránt is érdeklődnek. Ezenkívül az USA is érdeklődik a VULKOLOR anyaga iránt. Marokkó, Izrael és India a gépi berendezések iránt érdeklődik. Egyébként a szabadalom 15 országban van bejelentve, s az már a külkereskedelmi szervek feladata, hogy értékesítsék azt.

Végül megkérdezem, miért húzódott ilyen sokáig a VULKOLOR ügye, hiszen hosszú évek teltek el a kidolgozás óta. Czárt Ferenc elvtárs szerint nem nevezhető hosszúnak a lebonyolítási idő, hisz a tökéletes változat sokoldalú megvalósításához bizony évek kellettek, s talán csak a szűkös hazai égető kapacitás lassította valamelyest a VULKOLOR megszületését. Egyébként a feltalálók minden anyagi és erkölcsi támogatást megkaptak az arra illetékes szervektől, hogy valóra váltsák elképzeléseiket.

Gazdagh István

Baranya-Tolna megyei Téglaipari Vállalat felhívja vevőit, hogy folyó évi

TÉGLAKIUTALÁSOK ÉRVÉNYE FOLYÓ ÉV DEC. 31 ÉVEL LEJÁR.

1964-ben kiadott TÜZÉP és FMSZ téglautalványokra a téglagyárak csak 1964. dec 31-ig adnak ki téglát, ezért **addig a kiutalt téglát el kell szállítani.**

Bevált a társadalmi analfabéta-oktatás

Ankét a Városi Művelődési Házban

Az írástudatlanok oktatásáról tartottak ankétot kedden délelőtt a pécsi Doktor Sándor Művelődési Házban. Az ankétra Fejér, Tolna és Zala megye művelődési osztálya, valamint nőtanácsa is elküldte képviselőit. Takács Gyula, a megyei tanács művelődésügyi osztálya vezetőjének megnyitója után Lemlé Géza népművelési csoportvezető tartott vitaindító előadást.

Az egyik legutóbbi országos jogszabály arra mozgósított, hogy az analfabétizmus elleni küzdelemben ki kell lépni az oktatásügy kereteiből és széleskörű társadalmi üggyé kell azt tenni, mégpedig egyéni és úgynevezett kiscsoportos tanítással. Bár a miniszterium komoly segítséggel, tankönyvekkel és a társadalmi munkás oktatóknak nyújtott díjazással segített, a kérdés mégis nehéznek látszott: „Vajon lehet-e elég széles körben társadalmasítani az analfabéták oktatását?" Az 1960-as népszámlálás adatai szerint ugyanis Baranya megye 284 731 lakója között 13 668 írástudatlan volt. Dunántúlon Baranyában van a legtöbb analfabéta, s a megye az országos sorrendben is hátulról számítva a negyedik helyen áll.

Az eredmény meglepő volt. A társadalmi mozgalom annyira kiszélesedett, hogy tömegével szervezték be az analfabétákat. Ha figyelembe vesszük, hogy az alapismereti tanfolyamokra ugyanebben az időben 528-an iratkoztak be, akkor kiderül, hogy a társadalmi mozgalom megkétszerezte a tanuló írástudatlanok számát, hiszen így további 572 embert vontak be az oktatásba. Ezt a fordulatot az 1962—63. tanév jelentette. Az előző öt esztendőben összesen sem iratkoztak be ennyien analfabéta-oktatásra. De számuk azóta is nő, bár az 1963—64-es oktatási év pontos statisztikája még csak decemberben készül el.

A társadalmasítás tehát sikerült. Számos jó helyi kezdeményezés is akadt. Így Kölkeden előadásokkal segítették az oktatókat. Hetvehelyen és a komlói Kossuth-aknán bemutató tanítást rendeztek, a komlói gimnázium pedagógiai szakköre pedig kidolgozta az analfabéta-oktatás sajátos kérdéseit. Sellyén a pedagógusok meglátogatták az oktató társadalmi munkásokat.

A társadalmi tevékenység előtt azonban akadályok is emelkedtek. Ez főleg abban nyilvánult meg, hogy az „öregdiákok" részéről nem volt elég komoly az elhatározás, elsősorban ezért történt meg, hogy a jelentkezettek mindössze 20 százaléka tett időben eredményes vizsgát. Nem volt végig rendszeres a foglalkozás sem. Azonkívül mechanikus volt az oktatás társadalmi jellege. Az oktatókat gépiesen osztották ki, s nem vették figyelembe, hogy a jó tanulási légkörhöz szükséges a kellő személyi kapcsolat is. Ezt a követelményt igazolja, hogy rendkívül jó eredményt értek el a szomszédtól, rokontól, munkatárstól tanuló analfabéták. Egy másik megfigyelés — a társadalmi munkás, tehát nem szakképzett oktatóknál nem annyira a pedagógiai-didaktikai, hanem inkább az élettapasztalat hozott eredményt. A kisvaszari erdészek például remek munkát végeztek az egyébként régen is kezük alatt dolgozó, ismert írástudatlanok oktatásában.

A feladatok? Folytatni kell a munkát, mégpedig a népművelési jelleg erősbítésével, könnyebb, szórakoztatóbb formában, klubestek, ismeretterjesztő előadások közbeiktatásával. Erre már szép példát mutat a komlói és a mohácsi analfabéta-oktatás. Ugyancsak szélesíteni kell a társadalmi jelleget, minél több brigádtag, szomszéd, családtag bevonásával. Szorgalmazni kell a „cigánygyerek tanítja az apját" módszert is. Nagyon fontos, hogy a jövőben az agitáció ne csak a beiratkozásra terjedjen ki, hanem arra is, hogy senki se forgácsolódjék le a vizsga előtt.

„Apropó" nélkül...

Egy riportnak lényegében mindig van valami apropója: mondjuk egy fontos évforduló, vagy kimagasló eredmények a termelésben, vagy szokatlan és figyelemreméltó körülmények, esetleg elkezdődik valami egy ember életében, vagy befejeződik.. Ezt a riportot, ami a tizenhat éves Kolompár Jancsiról szól, nem lehet ilyen fontos apropókhoz kötni, legfeljebb arra hivatkozom, hogy Kehidai László, a Szentlőrinci Mezőgazdasági Technikum kollégiumának a vezetője a múlt héten egy vasúti étkezőkocsiban elmondta Kolompár Jancsi technikumi felvételének történetét.

Úgynevezett „felvételi elbeszélgetés" volt.

— Mi az édesapád foglalkozása? — kérdezték a kissé feszélyezett fiútól.

— ...van tehenünk meg lovunk...

— Láttál már lóellést?

— Hogyne. Segítettem is apámnak...

Kolompár János ezután szakszerű előadást tartott a bizottságnak a lóellés gyakorlati levezetéséről, ha ez vizsgafeladat, akkor feltétlenül jelest érdemelt volna érte, viszont „felvételi elbeszélgetés" volt, így a bizottság Kolompár Jánost felvételre javasolta. Ez tavaly volt. Utólag elég nehéz rekonstruálni az eseményeket, tulajdonképpen nem is nagyon fontos a részletesség, a lényeg, hogy az egészben volt valami szimbólum: egy értelmes, a korához képest nagy gyakorlati tapasztalatokkal rendelkező, tizenötéves cigánygyerek kissé megilletődve áll egy bizottság előtt, talán ezek a legfontosabb pillanatok eddig az életében, egész biztos, hogy ezek, a ruhája tiszta és hibátlan, egyébként is az egész fiuban van valami egyszerű és hibátlan tisztaság. — Mennyit szoktál tanulni? — kérdezik tőle a nevelők. — Nem sokat, a testvéreim mindig összetépték a könyveimet meg a füzeteimet, villanyunk sincs otthon... — Mégis mikor tanultál? — Szalántán jó messze lakunk az iskolától. Mindig útközben tanultam, gyaloglás közben. Amikor mentem az iskolába, meg amikor jöttem...

A szalántai általános iskolába járt, a bizonyítvány szerint közepesrendű tanuló volt. A technikum vezetői megértették, hogy egy cigány család nagy áldozatáról van szó. Kolompár Jani bevonult a szentlőrinci technikumba. Azután egy hét múlva váratlanul eltűnt. Diáktársai közölték a meghökkent nevelőkkel, hogy Kolompár Jancsi hazament. Kár, nagyon kár — bosszankodtak a technikum vezetői, azután felvettek a helyére egy másik gyereket. Néhány nap múlva telefonon jelentkezett a szalántai iskolaigazgató: Jancsi szeretne visszamenni Szentlőrincre. Nem lehet, betöltötték a helyét. Két nap múlva megérkezett az anyja meg ő maga is.

— Szeretném, ha a fiam...

— Miért vitte haza?

— A faluban azt mondta egy ember, honnan van nekünk havonta ötszáz forintunk, hogy urat neveljünk a gyerekből?... De nem hallgatok arra az emberre, vegyék vissza a fiamat....

— Csak ötven forintot kellett volna fizetni havonta, de nincs helyünk. Még egy üres padunk sincs.

Kolompárné szomorúan, kissé tehetetlenül ácsorgott.

— Eladtuk a tehenet — mondta reménytelenül — hogy a gyereknek mindent megvehessünk, ami ide a technikumba kell, ruha meg táska, meg minden. Sok pénzbe került, de ha arról van szó, csináltatunk a gyereknek egy iskolapadot is... Nem akarjuk, hogy ő is úgy éljen mint mi. Ha kell, még a nevét is megváltoztatjuk...

Ez volt az a pillanat, amikor Kehidai László elhatározta magában, hogy ha egy széken ül majd Kolompár Jani, akkor is visszaveszik.

Most másodikos. Nevelői azt mondják: precíz, figyelmezett, közepesrendű tanuló, különösen jó érzéke van a gyakorlati dolgokhoz és megoldásokhoz, megfontolt, a közismereti tárgyakkal kissé nehezebben birkózik, legnehezebb a helyesírás, de a többiek segítenek neki, s benne nincs idegesség, ötletszerűség sincs, s a jelek szerint remekül érzi magát a technikumban. Lehívják az óráról. Én meg azt látom: jóképű gyerek, jó mozgású, rokonszenvesen vékony és otthonos, kinek jut eszébe, hogy tizenöt hónapja még arról volt szó, hogy marad vagy nem marad.

— Melyik a legkedvesebb tantárgy? — kérdezem.

— A matematika, az állattenyésztés meg a növénytan.

— A legnehezebb?

— Fizika meg a történelem.

— A technikum után mi lesz?

— Ha jól tanulok, talán majd főiskola vagy egy állami gazdaságba megyek, de nem merem elbízni magam. Tavaly növénytanból egymásután négyes feleleteim voltak, akkor elbiztam magam, azután kaptam a kettéseket. Év végén növénytanból hármasom volt, ha nem bízom el magam, akkor négyesem is lehetett volna...

— Mit gondolsz, milyen lehet egy külföldi ország?

Vállat von.

— Milyen? Lehet, hogy az iskolával eljutunk majd Csehszlovákiába. Például tudom, hogy a K—25-ös zetorok itt készülnek... — azután ilyeneket mond Csehszlovákiáról: gépészet, a növénytermesztés meg az állattenyésztés szerepe, ipari szempontok, ott rengeteg gépe van a mezőgazdaságnak... Azt hittem, hogy a romantikus várakról, a cseh lányokról meg esetleg az ezres Skoda személyről fog beszélni.

Azután kezet fogtunk. Ő felment, vissza az órára, el is felejtettem megkérdezni tőle, hogy milyen óráról hívták le, de ez nem is fontos. Az a fontos, hogy közepes rendű, hogy nyílt, hogy egyenes, becsületes és egy kissé példaképp is a technikumban. Az bizony. Példaképp.

(T)

Gyorslista a III. és IV. Békekölcsön

1964. november 24-én megtartott II. félévi sorsolásáról

III. Békekölcsön

A 100 000 forintos főnyereményt a XII. osztály, 19 571. sorozat, 37-es számú kötvény nyerte.

Sorozat	Szám	Ft
00085	01—50	100
00176	01—50	200
00272	01—50	100
00318	01—50	200
00386	01—50	200
00440	01—50	100
00454	01—50	200
00475	01—50	100
00512	01—50	100
00549	01—50	200
00588	01—50	200
00588	11	5000
00763	01—50	100
00805	01—50	100
00872	01—50	200
00879	01—50	100
01002	01—50	200
01012	01—50	200
01076	0—50	100
01113	01—50	100
01168	01—50	200
01178	01—50	200
01301	01—50	100
01302	01—50	200
01357	01—50	100
01395	01—50	200
01404	01—50	100
01498	01—50	200
01513	01—50	200
01517	01—50	100
01539	01—50	200
01569	01—50	100
01644	01—50	100
01684	01—50	100
01695	01—50	100
01730	01—50	100
01821	01—50	100
01900	01—50	100
01928	01—50	100
02075	01—50	100
02084	01—50	100
02155	01—50	100
02212	01—50	100
02506	01—50	100
02523	01—50	100
02558	01—50	200
02659	01—50	200
02754	01—50	200
02780	01—50	100
02808	01—50	100
02824	01—50	100
02856	01—50	100
02876	01—50	200
02955	01—50	200
0319	01—50	100
03116	01—50	100
03238	01—50	100
03407	21	10 000
03248	01—50	200
03407	01—50	200
03448	01—50	100
03480	01—50	100
03493	01—50	100
03519	01—50	100
03598	01—50	100
03649	01—50	100
03706	29	5 000
03706	01—50	200
03808	01—50	100
03863	01—50	200
03887	01—50	100
03889	01—50	200
03927	01—50	200
03942	01—50	100
03992	01—50	100
04084	01—50	100
04096	01—50	100
04101	01—50	200
04161	01—50	100
04197	01—50	100
04215	01—50	200
04261	01—50	100
04273	01—50	100
04276	01—50	200
04403	01—50	100
04458	01—50	100
04473	01—50	100
04475	01—50	100
04480	01—50	100
04497	01—50	100
04586	01—50	200
04618	01—50	100
04681	01—50	100
04684	01—50	200
04837	01—50	100
04851	01—50	100
04863	01—50	200
04873	01—50	100
04899	01—50	200
04947	01—50	100
04954	01—50	100
04996	01—50	200
05282	01—50	200
05291	01—50	200
05297	01—50	200
05328	01—50	100
05463	01—50	100
05474	01—50	100
05511	01—50	100
05520	01—50	100
05535	01—50	100
05576	01—50	100
05561	01—50	100
05576	01—50	100
05595	01—50	100
05632	01—50	100
05741	01—50	100
05774	01—50	100
05855	01—50	200
05928	01—50	100
05984	01—50	100
05998	01—50	100
06017	01—50	100
06063	01—50	100
06153	01—50	100
06178	01—50	100
06181	03	25 000
06181	01—50	200
06236	01—50	200
06263	01—50	100
06276	01—50	200
06369	01—50	100
06529	01—50	200
06604	01—50	100
06648	01—50	100
06661	01—50	200
06680	01—50	100
06736	01—50	100
06754	01—50	100
06771	01—50	100
06777	01—50	100
06781	01—50	100
06793	01—50	100
06903	01—50	200
06912	01—50	100
06949	01—50	100
07018	01—50	200
07024	01—50	200
07113	01—50	100
07153	01—50	100
07169	01—50	100
07185	01—50	200
07231	01—50	200
07376	01—50	100
07423	16	5 000
07423	01—50	200
07525	01—50	100
07565	01—50	100
07643	01—50	100
07666	01—50	200
07679	01—50	200
07731	01—50	200
07758	01—50	100
07806	01—50	500
08100	01—50	200
08116	01—50	200
08137	01—50	100
08227	01—50	100
08235	01—50	100
08238	01—50	100
08319	01—50	200
08338	01—50	100
08428	01—50	200
08440	01—50	100
08576	01—50	1 000
08478	01—50	200
08628	01—50	200
08661	01—50	200
08669	01—50	100
08916	01—50	200
08917	01—50	500
08918	01—50	200
08929	01—50	100
08953	01—50	100
08956	01—50	100
09000	01—50	100
09042	01—50	100
09069	01—50	200
09083	01—50	100
09102	01—50	100
09192	01—50	200
09243	01—50	100
09314	01—50	200
09332	01—50	500
09400	34	5 000
09400	01—50	200
09448	01—50	100
09459	01—50	200
09489	01—50	100
09541	01—50	200
09566	01—50	100
09686	01—50	100
09691	01—50	200
09719	01—50	100
09733	01—50	100
09734	01—50	200
09775	01—50	100
09814	01—50	200
09836	01—50	500
09876	01—50	100
09957	01—50	100
09987	01—50	100
10043	01—50	200
10058	01—5	10
10162	01—50	100
10178	01—50	100
10228	01—50	200
10279	01—50	200
10283	01—50	200
10361	01—50	100
10405	01—50	100
10493	01—50	100
10510	01—50	200
10535	01—50	100
10754	01—50	100
10780	01—50	100
10790	01—50	100
10831	01—50	200
10846	01—50	100
10935	01—50	100
10938	01—50	100
11001	01—50	100
11005	01—50	200
11013	01—50	200
11019	01—50	100
11022	01—50	200
11024	01—50	200
11081	22	50 000
11081	01—50	200
11205	01—50	100
11209	01—50	100
11211	01—50	200
11240	01—50	100
11463	01—50	200
11488	01—50	100
11553	01—50	100
11555	01—50	00
11557	01—50	100
11568	01—50	100
11594	01—50	200
11649	01—50	100
11658	01—50	100
11660	01—50	200
11681	01—50	100
11801	01—50	100
11869	01—50	200
11947	01—50	100
11983	01—50	100
12005	01—50	100
12083	01—50	200
12160	01—50	100
12164	01—50	200
12217	01—50	100
12247	01—50	100
12280	01—50	100
12288	01—50	100
12319	01—50	100
12334	01—50	100
12362	01—50	200
12404	01—50	500
12436	01—50	200
12442	01—50	100
12517	01—50	200
12541	01—50	200
12596	01—50	100
12646	01—50	100
12712	01—50	100
12760	01—50	100
12791	01—50	200
13021	01—50	100
13024	01—50	100
13046	01—50	100
13057	01—50	200
13068	01—50	100
13210	01—50	100
13260	01—50	100
13261	01—50	200
13356	01—50	100
13388	01—50	200
13445	01—50	100
13477	01—50	100
13502	01—50	500
13507	01—50	200
13784	01—50	200
13798	01—50	100
13880	01—50	200
13903	01—50	200
13986	01—50	200
14017	01—50	100
14064	01—50	100
14084	01—50	100
14130	01—50	100
14152	01—50	100
14232	01—50	100
14360	01—50	100
14396	07	5000
14398	01—50	200
14415	01—50	100
14446	01—50	200
14515	01—50	200
14706	01—50	100
14782	01—50	100
14851	01—50	100
14875	01—50	200
14887	01—50	100
14910	01—50	100
14913	01—50	100
14915	01—50	100
15045	01—50	100
15194	01—50	100
15222	01—50	100
15295	01—50	100
15317	01—50	100
15368	01—50	100
15415	01—50	100
15427	01—50	100
15695	01—50	200
15711	01—50	100
15803	01—50	100
15907	01—50	100
15933	01—50	100
15996	01—50	100
16064	01—50	100
16167	01—50	200
16179	01—50	200
16283	01—50	200
16363	01—50	100
16457	01—50	100
16460	01—50	500
16494	01—50	100
16574	01—50	200
16603	01—50	100
16678	10	5000
16678	01—50	200
16785	01—50	100
16810	01—50	200
16912	01—50	100
16986	01—50	200
17003	01—50	200
17046	17	10 000
17046	01—50	200
17121	01—50	100
17126	01—50	200
17134	01—50	100
17226	01—50	100
17238	01—50	200
17282	01—50	200
17288	01—50	100
17333	01—50	100
17345	01—50	200
17437	01—50	100
17472	01—50	100
17614	01—50	100
17639	01—50	200
17762	01—50	100
17844	01—50	500
17850	01—50	100
17951	01—50	200
17999	01—50	100
18017	01—50	500
18018	01—50	100
18123	01—50	200
18152	01—50	200
18233	01—50	200
18282	01—50	200
18297	01—50	200
18309	01—50	200
18337	01—50	100
18390	01—50	200
18406	01—50	200
18410	01—50	200
18416	01—50	200
18599	01—50	200
18618	01—50	200
18642	01—50	100
18646	01—50	100
18675	01—50	200
18691	01—50	100
18718	01—50	200
18719	01—50	100
18770	01—50	200
18783	01—50	100
18818	01—50	200
18827	01—50	100
18876	01—50	200
18913	01—50	100
18923	01—50	100
18928	01—50	200
18932	01—50	200
18957	01—50	200
18982	01—50	200
18990	01—50	200
19082	01—50	100
19086	01—50	200
19090	01—50	200
19092	01—50	200
19135	01—50	100
19203	01—50	100
19212	01—50	500
19248	01—50	100
19293	01—50	100
19309	01—50	100
19340	01—50	100
19346	01—50	100
19349	01—50	100
19363	01—50	100
19391	01J50	500
19401	01—50	200
19558	01—50	200
19559	01—50	200
19571	01—50	200
19631	01—50	200
19639	01—50	100
19712	01—50	100
19754	01—50	200
19819	01—50	20
19881	01—50	100
19882	01—50	200
19894	01—50	200
20028	01—50	100
20150	01—50	100
20155	01—50	100
20165	01—50	200
20182	01—50	100
20201	01—50	200
20202	01—50	200
20222	01—50	100
20236	01—50	100
20488	01—50	100
20532	01—50	100
20548	01—50	100
20645	01—50	200
20649	01—50	200
20696	01—50	200
20740	01—50	100
20752	01—50	100
20753	01—50	200
20787	01—50	100
20808	01—50	200
20844	01—50	100
20904	01—50	100
20933	01—50	100
20936	01—50	200
20950	01—50	200
21005	01—50	200
21034	01—50	100
21053	01—50	200
21100	01—50	100
21164	01—50	200
21168	01—50	100
21229	01—50	200
21281	01—50	200
21309	01—50	100
21353	01—50	100
21490	01—50	100
21510	01—50	100
21537	01—50	100
21547	01—50	100
21637	01—50	200
21649	O1—50	100
21662	01—50	100
21679	01—50	100
21731	01—50	200
21735	01—50	200
21776	01—50	100
21816	01—50	100
21893	01—50	100
21911	01—50	100
21912	01—50	100
21960	01—50	200
22004	01E50	100
22028	01—50	100
22099	01—50	100
22128	01—50	100
22136	01—50	200
22145	01—50	100
22146	01—50	200
22166	01—50	200
22190	01—50	100
22193	01—50	200
22232	01—50	100
22235	01—50	200
22296	01—50	100
22316	01—50	100
22381	01—50	200
22420	01—50	200
22560	01—50	100
22633	01—50	100
22657	01—50	200
22712	01—50	100
22739	01—50	100
22983	01—50	200
22931	01—50	200
23021	O1—50	200
23051	01—50	200
23074	01—50	200
23088	01—50	200
23186	01—50	100
23275	01—50	200
232888	01—50	200
23348	01—50	100
23374	01—50	100
23380	01—50	200
23400	01—50	100
23415	01—5	200
23425	01—50	500
23427	01—50	200
23428	01—50	200
23511	01—50	100
23551	01—50	200
23621	01—50	100
23626	01—50	100
23709	01—50	100
23785	01—50	100
23862	01—50	100
23867	01—50	100
23894	01—50	100
23897	01—50	200
23925	01—50	100
23927	01—50	100
24122	01—50	200
24129	01—50	100
24137	01—50	200
24164	01—50	200
24168	01—50	200
24197	01—50	100
24300	01—50	200
24399	01—50	100
24403	01—50	200
24555	01—50	200
24716	01—50	100
24722	01—50	200
24760	01—50	100
24775	01—50	100
24871	01—50	200
24954	01—50	100
24967	01—50	100
25107	01—50	200
25276	01—50	200
25287	01—50	200
25358	01—50	100
25437	01—50	100
25481	01—50	100
25630	01—50	200
25774	01—50	200
25795	01—50	100
25865	01—50	100
25919	01—50	100
26008	01—50	200
26035	01—50	200
26066	01—500	200
26132	50	5 000
26132	01—50	200
26141	01—50	100
26150	48	50 000
26150	01—50	200
26161	01—50	500
26209	01—50	100
26262	01—50	100
26347	01—50	200
26439	01—50	100
26501	01—50	100
26611	01—50	200
26702	01—50	100
26729	01—50	100
25873	01—50	100
26912	01—50	100
26957	01—50	500
26981	01—50	100
27090	01—50	100
27167	01—50	100
27143	01—50	100
27160	01—50	100
27209	01—50	100
27318	01—50	100
27542	01—50	200
27560	01—50	200
27669	01—50	100
27675	01—50	100
27695	01—50	200
27717	01—50	100
27724	01—50	100
27789	01—50	100
27801	01—50	100
27870	01—50	200
27888	01—50	200
27930	01—50	200
27927	01—50	200
27977	01—50	100
28055	01—50	100
28081	01—50	200
28097	01—50	100
28216	01—50	100
28259	01—50	100
28285	01—50	200
28360	01—50	200
28399	01—50	100
28415	01—50	100
28423	01—50	200
28496	01—50	100
28582	30	5 000
28582	01—50	200
28629	01—50	100
28635	01—50	200
28703	01—50	100
28748	01—50	100
28773	01—50	100
28866	01—50	100
28954	01—50	100
29073	01—50	500
29110	01—50	100
29111	01—50	100
29114	01—50	100
29150	01—50	100
29154	01—50	100
29181	01—50	100
29237	01—50	100
29290	01—50	200
29329	01—50	100
29389	01—50	200
29390	01—50	200
29414	01—50	100
29456	01—50	100
29484	17	5 000
29484	01—50	200
29563	01—50	500
29564	01—50	100
29638	01—50	100
29713	01—50	100
29739	01—50	100
29801	01—500	100
29952	01—50	100
29966	01—50	200
30019	01—50	200
30031	01—50	100
30061	01—50	100
30068	01—50	500
30156	01—50	100
30279	01—500	100
30290	01—50	100
30302	01—50	200
30339	16	25 000
30339	01—50	200
30379	01—50	100
30385	01—50	200
30502	01—50	100
30519	01—50	100
30695	01—50	100
30710	01—50	200
30743	01—50	200
30776	01—50	100
30796	01—50	100
30832	49	5 000
30832	01—50	200
30845	01—50	200
30895	01—50	100
30896	01—50	100
30908	01—50	200
30932	01—50	100
30964	01—50	100
30975	01—50	500
30982	01—50	100
30999	01—50	100
31072	01—50	100
31244	01—50	200
31266	01—50	200
31351	01—50	100
31429	01—50	200
31511	01—50	100
31533	01—50	100
31597	01—50	100
31659	01—50	100
31756	01—50	100
31864	01—50	100
31903	01—50	200
31956	01—50	100
31959	01—50	100
31973	01—50	200
31988	01—50	100
32009	01—50	100
32016	01—50	100
32048	01—50	100
32277	01—50	100
32323	01—50	200
32432	01—50	100
32495	01—50	100
32744	01—50	100
32821	01—50	100
32823	01—50	200
32883	01—50	200
32895	01—50	100
32922	01—50	500
33041	01—50	100
33127	01—50	200
33263	01—50	100
33279	01—50	100
33281	01—50	100
33346	01—50	100
33356	01—50	100
33367	01—50	200
33415	01—50	100
33479	01—50	100
33542	01—50	100
33544	01—50	100
33546	01—50	100
33548	01—50	100
33588	01—50	100
33652	01—50	100
33685	01—50	100
33718	01—50	100
33766	01—50	100
33835	01—50	100
33901	01—50	100
33940	01—50	100
33952	01—50	200
33973	01—50	100
33987	01—50	100
34153	01—50	200
34211	01—50	200
34256	11	10 000
34256	01—50	200
34321	01—50	100
34328	01—50	200
34330	01—50	200
34406	01—50	100
34494	01—50	100
34547	01—50	200
34573	01—50	100
34591	01—50	200
34640	01—50	200
34668	01—50	100
34696	01—50	200
34718	01—50	100
34720	01—50	100
34772	01—50	200
34800	01—50	100
34816	01—50	200
34856	01—50	100
34932	01—50	200
34981	01—50	100
35116	01—50	100
35141	01—50	100
35177	01—50	200
35242	01—50	200
35277	01—50	200
35288	01—50	200
35316	01—50	100
35320	01—50	100
35328	01—50	200
35538	01—50	200
35372	01—50	100
35375	01—50	500
35376	01—50	200
35399	01—50	100
35435	01—50	100
35441	01—50	100
35479	01—50	100
35491	01—50	200
35496	01—50	100
35546	01—50	200
35642	01—50	200
35709	01—50	100
35719	01—50	200
35787	01—50	100
35837	01—50	200
35871	01—50	100
35926	01—50	100
35987	01—50	200
36009	01	5 000
36009	01—50	200
36106	01—50	500
36144	01—50	100
36204	01—50	200
36262	45	10 000
36262	01—50	200
36295	01—50	100
36356	01—50	200
36378	01—50	100
36435	01—50	100
36460	01—50	100
36491	01—50	200
36522	01—50	200
36543	01—50	200
36555	01—50	200
36562	01—50	200
36826	01—50	200
36839	01—50	100
36933	01—50	200
36967	01—50	500
37067	01—50	100
37068	01—50	100
37146	47	5 000
37146	01—50	200
37247	01—50	100
37278	01—50	100
37306	01—50	100
37352	01—50	100
37377	01—50	100
37387	01—50	200
37480	01—50	100
37491	01—50	200
37540	01—50	200
37554	01—50	100
37600	01—50	200
37654	01—50	200
37655	01—50	100
37689	01—50	200
37703	01—50	100
37713	01—50	100
37752	01—50	100
37807	01—50	100
37861	01—50	100
37908	01—50	100
37916	01—50	100
37925	01—50	100
37947	01—50	200
37948	01—50	100
37965	01—50	200
38035	01—50	100
38043	01—50	100
38057	01—50	200
38068	01—50	100
38088	01—50	200
38093	01—50	100
38129	01—50	100
9T139	01—50	100
38156	01—50	200
38264	01—50	100
38280	0150	100
38314	01—50	200
38301	01—50	100
38358	01—50	100
38369	01—50	100
38395	01—50	500
38455	01—50	100
38481	01—50	100
38542	01—50	200
38563	01—50	100
38578	01—50	100
38627	01—50	200
38779	01—50	200
38794	01—50	200
38805	01—50	100
38816	01—50	100
38937	01—50	100
39005	01—50	100
39022	01—50	100
39043	01—50	1 000
39088	01—50	100
39160	01—50	200
39180	01—50	100
39230	01—50	100
39246	01—50	100
39389	01—50	100
39517	01—50	200
39581	01—50	100
39646	01—50	200
39760	01—50	100
39768	01—50	100
39814	01—50	200
39844	01—50	200
39895	01—50	200
39928	01—50	100
39940	01—50	100

A gyorslisták közvetlenül a sorsolás után készültek, ezért az esetleges hibákért felelősséget nem vállalunk. A nyeremények kifizetése decemberhó 4-én kezdődik az Országos Takarékpénztár fiókjaiban és a postahivatalokban.

A Bányászati Építő Vállalat **kubikosokat és segédmunkásokat vesz fel pécsi munkahelyre.** Szervezett komplett brigádok előnyben. Téli munkát biztosítunk. Kereseti lehetőség: teljesítménybérezés. Vidéki dolgozóink részére szállást, napi étkezést 6,60 Ft-ért biztosítunk, ezenkívül különélési pótlékban részesülnek. — Jelentkezni és érdeklődni: **Pécsújhegy, Buzsáki út, Főporta.**

A Magyar Tudományos Akadémia képtermében tartottak me az INTERMETALL Vaskohászati Együttműködési Szervez első tanácsülését. A szervezet székhelye Budapest, az els ülésen részt vettek a Bolgár Népköztársaság, a Magyar Nép köztársaság, a Német Demokratikus Köztársaság, a Lengye Népköztársaság, a Szovjetunió és a Csehszlovák Szocialist Köztársaság küldöttei. A képen: Részlet a tanácsülésről.

Magyar parlamenti küldöttség Accrában

Mint már jelentettük, november 24-én reggel hattagú magyar parlamenti küldöttség érkezett Ghana fővárosába.

A magyar képviselők accrai tartózkodásuk első napján a délelőttöt pihenéssel, a nap másik felét pedig ghanai közéleti személyiségeknél tett látogatásokkal töltötték. Erdei Ferenc, a küldöttség vezetője meglátogatta dr. Yanney Evusit, a ghanai tudományos akadémia titkárát, míg Gosztonyi János, a küldöttség tagja Kwako Boateng közoktatásügyi minisztert kereste fel. A magyar parlamenti delegáció többi tagja találkozott az Accra-Temai városi Tanács elnökével, az accrai Korlevu-kórház és az orvosi kutatóintézet vezetőivel, valamint a ghanai írószövetség képviselőivel. Végül a küldöttség ellátogatott az accrai egyetemre, ahol dr. Obrien helyettes dékán fogadta őket. Küldöttségünk első napja fogadással zárult, amelyet

Egy hét az országutakon

KEDD:

Bűnvádi eljárás indul *Magyar István* ellen, aki tehergépkocsijával Pécsett, a Jókai utca és a Rákóczi út kereszteződésében körültekintés nélkül hajtott, s nekiütközött Lehőcz Tibor motorkerékpárjának. A baleset következtében a motor pótutasa, Lehőcz János súlyos sérüléseket szenvedett.

Illés János tehergépkocsijával Komlón, a Pécsi úton nekiment a leeresztett sorompónak, majd megállás nélkül távozott. Szabálysértésért vonják felelősségre.

SZERDA:

Tehergépkocsijával Pécs felől Szentlőrinc felé igyekezett *Mátai Ferenc*, miközben áttért a baloldali útpadkára, ahol felborult. Az anyagi kár ezer forint. Az ügyben a nyomozás megindult.

CSÜTÖRTÖK:

Fékhibás tehergépkocsival közlekedett *Juracskó Tibor*. Gyula-pusztánál két teherautó közé hajtott, minek következtében Loczi Géza rakodómunkás leesett a gépkocsiról és megsérült. A fékhibás gépkocsiban hatezer forint értékű kár keletkezett.

Bűnvádi eljárás indul *Reinech János* ellen, mert lovaskocsijával keresztbe fordult Szigetvárott a téglagyár közelében, s így Fördős Jenő motorkerékpáros nekiment. A motorkerékpár vezetője súlyosan megsérült, az anyagi kár 3 ezer forint.

PÉNTEK:

Varga István tehergépkocsijával elütötte Beréti Menyhért ipari tanulót, ezért bűnvádi eljárás indul ellene. A baleset Pécsett az Építők útján történt.

SZOMBAT:

Szentlőrinc felé közlekedett motorkerékpárjával *Hevesi András*, miközben gyorshajtás miatt nem tudott egy kanyart bevenni, s hídkorlátnak ütközött. A motorvezető súlyosan megsérült. Szabálysértési eljárás indul ellene.

HÉTFŐ:

Bakonya felől Hetvehely felé haladt motorkerékpárjával *Borhi Lajos*. Előtte Mezei Mihály vezette tehergépkocsiját. Borhi Lajos előzni akarta a teherautót, de nekiütközött annak, s megsérült. A szabályok megsértéséért vonják felelősségre.

Avarok Hirden

A 6-OS ÚTON végig-végigszáguld egy gépkocsi, s ha Hird határában ki is néz az utas, akkor sem sokat lát abból, ami a dombok között folyik. Hanem aztán ha nekiindul a cipőmarasztaló sárnak, a kukoricaföld szélén, meg a lánctalpak lesüppedt nyomában, elérhet egy igen érdekes helyre. S megállapíthatja, hogy érdemes volt bukdácsolni-csúszkálni odafelé.

Feltéve, ha az illetőt érdeklik a régi dolgok.

A homokbánya gépei ott zakatolnak, kisvasútja ott pöfög közvetlenül a szomszédban. Idébb meg az ázott, bevetett földek készülődnek a téli alvásra. A kettő között találhatók az avarok.

Méghozzá nem is tiszta avarok. A dolog érdekessége többek között éppen ez: az avarokkal együtt északnyugatról menekülő frank népcsoportok is ideérkeztek ánnak idején. És temetkeztek is ebben a temetőben, pontosan itt, a homokbánya és a kukoricaföldek között.

Az érdeklődőt fogadó kép nagyjából így fest:

Lesimított terület, kicsit lejtős és sárgás, mivel itt is homok van. Papöckökre kötve több spárga feszül arasznyira a föld felett, ezek az ásatások szelvényeit jelzik. Szabályos, téglalap alakú gödrök sorakoznak, némelyikben papírossal leborított halmocskák. Pár ember dolgozik a gödrök között, lelapátolják a fölösleges földet, egészen addig, amig a sír elő nem tűnik — sötét, jól kivehető folt a homokban. Ettől kezdve még óvatosabban dolgoznak, míg ki nem bukkannak az első fehér csontok.

KÖZELEBBRŐL is szeretnénk látni a temetőt. Egyes sírokban csak a halottak lábszárcsontja fekszik szabályosan a földön, a többi csont összekeverve. Valamikor feldúlták ezt a temetőt, ékszereket, aranytárgyakat kerestek. Talán még azok tették, akik ismerték a sírok helyét, esetleg azt is tudták, hol fekszenek a gazdagabb halottak. Mert a temető széle felé érintetlenek a sírok.

Gyereksír — 30—35 darab gyönyörű gyöngyöt találtak benne.

Egy avar nő sírja — szép, nagy fülbevaló, gyöngyök, illatszertartó, bronz fibula, ezüst szíjcsat hever a szél miatt rögökkel takart papír alatt.

Férfit temettek ebbe a sírba, ott fekszik mellette a lándzsája is.

Hatalmas lócsontváz látszik az egyik gödörben. Az avarok halottaikat sokszor a lovukkal együtt temették el.

A ló koponyáját is elérték a gépek. Itt-ott máshol is törés látszik a csontokon, mind a gépek nyoma. Mert ezt a temetőt a dózerek találták meg.

A homokbánya kezdett dolgozni ezen a területen, s a dózerek egyszercsak csontokba ütköztek. Becsületükre legyen mondva, nem sokat törtek össze, csinján bántak az értékes sirokkal. Igaz, inkább az embereket illeti a dicséret, akik most ősszel szóltak a múzeumnak: találtak valamit. Hamar megállapították, mi rejtőzik a homokban, s majd egy hónapja meg is kezdték az ásatást. Sietni kell, a bánya errefelé jön majd, meg az idő is sürget.

Az ásatást Kováts Valéria vezeti, s ő is, a tíz fős brigád is igyekszik a munkával. Már csaknem a felét beszállították a leleteknek. Azt mondják, a fegyver-, eszköz- és ékszeranyaga igen értékes ennek a temetőnek.

Hűvös az idő, hamar átfúlnak az ásót tartó kezek. A föld egyre sárosabb, süppedőbb. Mindegy — és az is mindegy, hogy a gyöngyök, lándzsák, agyagkorsók egykedvű nyugalommal fekszenek a földben: ezeknek a holmiknak minél előbb be kell kerülniök a múzeumba.

A FEHÉR CSONTOK mellett zölden, titokzatosan lapulnak az apró bronztárgyak, némelyikről még biztosan nem is tudni, micsoda. Az érdeklődő szívesen csodálná még a látványt, az emberek azonban már mindent megcsodáltak, abban a „történelmi" pillanatban, amikor a sok évszázados pihenés után előkerültek a földből. S most éppen azt mondja a brigádvezető, kezében spárgával átkötött, fehér papírosba burkolt csomagot tartva:

— Te Tóni, ez a 129-es volt? Ez az utolsó koponya?

Javában folyik a munka.

H. E.

Orvosi rendelő nyílik a Móricz Zsigmond téren

Pécsett a Rákóczi út és a Vasút utca közötti részen az utóbbi években szövetkezeti és állami lakások tömege épült. A Móricz Zsigmond tér környékén közel kétezer személy jutott lakáshoz, az orvosi rendelő létesítése azonban elmaradt. A városi tanács egészségügyi állandó bizottsága a megoldást a következőkben látja: a Móricz Zsigmond tér 6. számú épületben lévő, a Ruhaipari Vállalat által használt férfi szabóság helyiségét adják át orvosi rendelő céljaira, a Ruhaipari Vállalat részére utalják ki a József Attila utcai Aranykerék kisvendéglő helyiségeit, a Vendéglátó Vállalatot pedig kártalanítsák a Perczel utca 23. szám alatti sütőde bérleményével.

Az ügyben érdekeltek elfogadták a javaslatot és megtették a szükséges intézkedéseket, melynek végeredményeként előreláthatólag 1965. január 1-től új orvosi körzet kezdi meg működését a déli városrész központjában, a Móricz Zsigmond téren.

Újszülött a ruhásszekrényben

A mohácsi kórházban idős férfi kereste a főorvost, aztán ideges hangon mondta el, hogy egy fiatal lányt hozott be motorkerékpáron, nézzék meg gyorsan, valami baja lehet. Kis idő múlva a főorvos telefonált a mentőknek: azonnal menjenek ki — megadta a pontos címet — és a ruhásszekrényben keressenek egy csecsemőt. A mentők a megadott címen és helyen újszülött csecsemőt találtak nylonzacskóba csomagolva. A csecsemő halott volt.

A történet azzal kezdődött, hogy a 64 éves Schumacher József mohácsi szikvízüzemtulajdonosnak megtetszett egy 17 éves lány. A félárva lány anyjánál lakott — az anya 70 százalékos rokkant, összesen havi 800 forint körüli összegből tartotta el magát és a lányát. Kevéske összeg ez két embernek, különösen akkor, ha a lány még „divatozni" is akar belőle. Tudta ezt jól az idős Schumacher is, erre építette tervét. Eleinte csak néhány forintot adott a lánynak, később már meghívta lakására is, ahol különböző likőrökkel vendégelte meg. Igy „édesgette" magához, míg végül is ez év januárjában előállt ajánlatával... No persze, nem kért semmit ingyen, „uriember" ő, 1945-ig egész Vaskapu pusztát a magáénak mondhatta.

— Különböző ruhákat, többek között egy szép kiskosztümöt is vett nekem — mondja a lány.

A légyottok következményei jelentkeztek. A lány megijedt, elmondotta Schumachernek. Ha meglesz, tekerjed ruhába, tedd a szekrénybe, a többi már az én dolgom, mondta ő" — vallja a lány. Igy is történt. „A szülés után fogtam a gyereket, aki még rugdalózott, egy kék melegítő felső részébe tekertem, az egészet beletettem egy nylonzacskóba, és így helyeztem a ruhásszekrényem egyik polcára. Dobozt és ruhákat tettem rá. Aztán szóltam az apjának, hogy vigyen kórházba..."

— Kisfiú vagy kislány volt?

— Csak később tudtam meg, hogy kislány...

Az orvosi vizsgálat szerint a 2570 gramm súlyú leánycsecsemő, „tekintettel arra, hogy az élettel összeegyeztethetetlen fejlődési rendellenességet nem találtunk, életképesnek is mondható".

— Azért csomagolta ruhába és tette a szekrényébe, mert az idős ember mondta?

— Igen... és féltem attól is, hogy anyám megtudja...

Schumacher nem tagadja azt, hogy ismerte a lányt, azt sem, hogy rendszeresen meghívta magához... „De azt nem mondtam neki, hogy csomagolja be és..." Az emberölésre való felbújtásnak szerepét nem vállalja.

A bíróság majd ezzel kapcsolatban is ítéletet hoz.

A lányról kapott véleményben többek között ez áll: „Feltűnően és túlméretezetten költekezett..." Vajon miből? A rokkant édesanya kevéske jövedelméből? Nem tűnt fel ez senkinek, akik tudták családi körülményeit? De legfőképpen nem tűnt fel a mamának például az új kosztüm? Miből vette a lány?

Akad néhány eset, amikor nem a legjobb anyagi körülmények között élő szülők gyermekei a legdivatosabb holmikban járnak, — de még annyit sem kérdez meg tőlük se a mama, se a papa: kislányom, például ezt az új kosztümöt miből vetted?

Pedig — mint a példa is bizonyítja — egy új ruhának néha emberélet lehet az ára!

(Garay)

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 25-i, szerdai műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Kommentár. A Lado-együttes műsorából. A tudomány és technika világából.
18.00: Német nyelvű műsor: Ifjúsági műsor. Összeállítás. Közkedvelt táncmelódiák.
18.30: Magyar nyelvű műsor: A téli takarmányhelyzetről.
18.35: Könnyű zene.
18.55: Dél-dunántúli híradó.
19.10: Filmdalok.
19.20: Elmondjuk, hogy ...
19.25: A Pécsi Studió mutatja be. Bánky József: 10 bagatell. Előadja a szerző.
19.35: A felszabaduló Baranya. — A dunai átkelés és a szederkényi csata. Dénes Béla főiskolai docens előadása.
19.45: Horváth Mihály: Egy kis szivárvány. Baranyai népdalkantáta.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Mária főhagynagy (este 7 órakor). 15 százalékos szelvények és szelvénybérletek érvényesek.

ZENE:

Liszt-terem: Halász Béla orgonaestje. Közreműködik a Pécsi Kamarakórus. „C" kamarabérlet II. hangversenye (fél 8 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.

Park: Kallódó emberek (szv., fél 4, 6, fél 9).
Petőfi: A törvény balkeze (szv., 4, 6, 8).
Kossuth: Kallódó emberek (szv., 4, fél 7, 9).
Híradó Mozi: Magyar híradó. Négy hét Afrikában. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Négy lány egy udvarban (6). **Építők:** Udvari bolond (szi., 4, 6). **Mecsekalja:** A szív labirintusa (szv., 7.). **Mohács:** Oly közel az éghez (6, 8). **Szigetvár:** Éjfélkor (8). **Siklós:** A kék öből rejtélye (szi., 7). **Sellye:** Keserű szerelem (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Harkány:** A 66. szélességi foktól északra (szi., 7). **Beremend:** A törvény balkeze (szv., 8). **Pécsvárad:** Sándor Mátyás (szv., szi., fél 8). **Meszes:** Hogy állunk, fiatalember? szv., 6).

— Új tánciskola kezdődik december 1-én, kedden este 7 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Tanít Fellnerné. Beiratkozás a művelődési ház irodájában. (x)

---

leveles anyagunkban (1181: Árpád) s a XIV. században templomos ikerfalu (1332: Arpot, Holas Árpad). Az egyik templom helyét az árpádiak még ma is meg tudják mutatni.

A középkori Magyarországon ezenkívül biztosan csak egy Árpád nevű települést ismerünk, Bihar megyében (1326: Árpad), a Fekete-Körös közelében. Ez az egyszeri előfordulás indokolja, hogy a bihari és pécskörnyéki települések képét vessük össze.

Várakozásunkban nem csalódunk, a már tárgyalt bihari szállásföld helyneveinek egy része azonos rendben sorakozik, mint a pécskörnyéki. Ott Árpád északi szomszédosa Patafa, nyugati szomszédja Keszi és Szalonta, délkeleti Batur. S az egész település a Fekete-Körös mellett fekszik. Itt Pécsett Árpád nyugati szomszédja Keszü, míg Szalánta délről tűnik fel, északabbra pedig „Putur" és Budafa található. S a két településrész között itt is Körös nevű vízre kell gyanakodnunk. Ugyanis a „Pécsi víz" a középkorban Pellérden túli folyásán biztosan Körös. Több községben, például Gerdén a víz partját még ma is „Körös szél"-nek nevezik a rajta átvezető híd pedig Körös-híd. Kisasszonyfa mai határában ugyanezen víz partján egykor Körös monostora állt.

Igen ám, de Pataj, Tetétlen, Bihar-Árpád tárgyalásánál láttuk, hogy a Körös a *Czoba-Czák család* helynév anyagához tartozik, Anonymus szerint viszont *„Szabolcs" a Csák nemzetség ősei között szerepel.* Így nyilvánvaló, hogy a Körös Szabolcs-csal is kapcsolatba hozható. Na már most a további lefolyásában Körös-nek nevezett „Pécsi víz" a Pécs szomszédságában fekvő Szabolcs (ma Mecsekszabolcs) határában ered. Sajátságos, hogy a bihari Szabolcs szintén egy Körös (Sebes-Körös) mellett fekszik s még megdöbbentőbb, hogy a Pécsi víz, másként Körös Drávába torkolásánál ugyancsak Szabolcs (ma Drávaszabolcs) található. Úgy hát ez a víz egykor Szabolcstól Szabolcsig, azaz a forrásától torkolatáig Körös volt. A forrástól torkolatig való birtoklás pedig, mint tudjuk, mindig a legelső foglalóra mutat vissza, azaz azt a gyanút kelti, hogy a „Szabolcs" név mögött rejlő egyén itt előbb volt birtokos, mint akár Árpád, akár „Puturuk". Így a vizet is eredetileg az ő népe nevezte el forrástól torkolatig Körösnek.

Miféle nép volt ez?

Már másutt említettem, sok jel mutat arra, hogy Czoba, akit az Anonymus által említett Szabolcs-csal több okból azonosítok, elsősorban a „hunok", a székelyek és a magyar honfoglalást megért *avar népmaradékok vezére*, így nem meglepő, hogy Szabolcs falu határában is kiterjedt avar sírmezőt találtak. Az sem meglepő, hogy Czoba óla-t azaz Szabolcs-ot, mely ezek szerint a Buda óla = Bud+ol±cs → Budólcs → Budócs mintájára Szoba±ól+cs elemekből áll (l. az 1068-as oklevélben a Zabod és Zaboch alakokat. HOT. VIII. 1.) avar szóval „győr"-nek hívja még ma is a nép (Kisgyőr hegy).

Analógiaként emlékeztetek egyébként a nemrég tárgyalt, Rétközben fekvő „Czobaj ola" helynévre s a kissé nyugatabbra fekvő, Szabolcs megyének is nevet adó földvárra, mely szintén azért Szabolcs, mert földvár, azaz „ól-cs". Czoba(j) olcs-a. Ezért a hozzátartozó föld már nem Szabolcs homoka, hanem Szob homoka. S ennek szomszédja Patar homoka.

A Pécs melletti Szabolcs esetében az sem meglepő, hogy a közeli hegygerincet Vörös hegy-nek nevezik, hisz a Czoba-Czák család színe a vörös, más szóval „piris" vagy piros. Így hát pár kilométerrel odébb Szobax (Zobak) határában az itt táborozó „piros had" neve is fennmaradt helynévben.

Amikor Pata megérkezett a tájra s a Tettye bő forrása mellett s annak völgyében népe szállást foglalt, az ő „fehér" földje felé a mai „Fehér hegy" jelölte a határt. Ezután következett a nemzeti katasztrófa. *Bizonyos belviszályban Czoba*, a nagyvátyi székelyeknek is legendás hírű *vezére elbukott* s megvert, maradék katona népével, melyet Anonymus „Soba mogera" = Csaba magyarja néven említ, a Vardar mellékére emigrál s onnan soha többé nem tér vissza. A menekülés olyan pánikszerű, hogy a baranyai nép Czoba halálára gondol s a halál helyét itt is, ott is sejti. Ezért a szilágyi határban élő „Csoba halála" helynév, mely irdatlan régi. Már a pécsváradi alapító levél (1015) is ismeri.

A *belviszályban Patax* (ejtsd: Patach) a *kis-fejedelem* (Puturux), azaz a „gyula", majd rövidesen ő lesz a fejedelem: Ur-patach → Aar-Pata → Árpád. Ő már mint „dux" birtokba veszi a stratégiai utak jelentős részét. Egyik saját vonala a régi, római nyomokon haladó mecseki „hát út", mely Lapison át Barátur-tól Baráturig haladt, majd Bodola-nál elhagyta Baranya területét. A későbbi Váradnál lezárja a pestbudai utat is (Gyula kuta). Az ebből kiágazó Hármashegytövi hágó utat, melyet eddig Szobax birtokolt, szintén elállja, alkalmasabb helyen, a mai Hetény-nél (Pot mala, Potor hegy, Potoma, Patama(s), Ormánd stb.). A Puturux-ról a Hodos völgyén át vezető utat Romonyánál és Berkesdnél is lezárja, mielőtt Kémend várhoz érne (Ormonya, Bodormán, Patócz, Gyil-fa, stb.). Lezárja a Mohácsra (Mu-xat-s = föld-ház ugor szóval) vezető utat Gyulánál, az ebből kiágazó danóczi utat (Ormánd), mely végül a már Anonymus által említett Budurik → Bodrog dunai révjéhez torkollott (Bod-ola-Batina, Bathján, Bezdan, stb.).

Puturik veszi birtokba a híres drávamenti utat is, melyet az Almás mocsarának két oldalán őriz. (Innen Pütü, Puton, Poklosd, tulnan Patapoklosi és Apáti.) Ebből az útból tér délre egy nagy út, melyet Potor népe az Okor révjénél őrzi (Potorhíd, Budócs, Megyer, Varsány, Buda erdő, stb.)

Mint fejedelem, Árpád az összes utakat lezárja. Most a Szabolcs által őrzött vöröshegyi hágót is birtokba veszi (Árpád tető!). S a Mia-uta mellé katona népségét telepíti (Kozár). Továbbiakban, mivel Kurczán fejedelem is elveszett, elragadja tőle a jakabhegyi hágót, mely a Tótvártól (Korvatvár, Korbacz, Arbácsa) Abaliget völgyébe vezet. (Karvaság.) Birtokba veszi a drávai útból a Gyaláni-csárda (Gyila!) közelében kiágazó, Budán, Kalocsán, Korpádon át a Somogy megyei Korpádhoz haladó „hát út"-at. Ugyanígy a Pécsváradról Bodán, Horpácson át a bátai révhez vezető katonai utat és a Siklósra vezető déli „hát út"-at (Megyer, Árpád, Keszi, Varsány, stb.), végül megerősíti a mohácsi utat (2 Kozár, Szeg, Korpát stb.).

Árpádot fia *Szalta* (ma Szalánta) követi a dukátusban, majd a fejedelemségben. A továbbiakban a Turul nemzetségbeli fejedelmek egymást váltogatják. Szalánta mellett ezért tűnik fel Turul (ma Turony) helynév, s az árpádfiak itteni szállásfoglalása során két Tormás, Tas, Devcse-ur (Devecser), Bülcső helynév, azután István majd Imre következik.

István legyőzi Koppányt a „Dux"-ot (ki Szár Zerind fia), azután Ajtonyt és az erdélyi „gyulát". Utóbbinak fiait Tolna-Baranyába telepíti. Buha és Buchna baranyai lakosok lesznek. Szentlőrinc és Szt. Dienes mellett ezért tűnik fel a Boja és Buha-fa helynév, továbbá északon Bonyhád.

A győztes István Pécsett püspökséget, Újpécsen, a későbbi Váradon bencés monostort alapít. Az Ajtonyt legyőző Csanád apja, Doboka egyik szállása szintén Baranyában van. (Ma Csele-Doboka.)

Ennyi hát elég Baranyából.

*

A helynevek regéltek. Nem tudom, jó szívvel hallgattuk-e?

Egyet még le kell szögeznem. Amit itt előadtam, nem tudomány. Tudomány csak az, ami a kritika pergőtüzében helyt állt.

De egyben biztos vagyok. Kőnél, érclnél maradandóbb emléket őriznek a magyar nép emlékezetében generációról-generációra átörökített helynevek, melyek a dunai népek nyelvét, ezeréves történetét, hagyományait őrzik, s ezek felkutatása, megőrzése, megszólaltatása elsősorban a magyar népnek, de minden itt élő baráti népnek is elsőrendű érdeke.

Dr. Zsolt Zsigmond

sport Sport sport

Mi újság a labdarúgó-csapatoknál?

Erősítési tervek — Edzőcsere a PVSK-nál — Műsoron a Dunántúli Napló Kupa

A Pécsi Dózsa labdarúgói a jugoszláviai portya után pihenőre tértek.

— *A fiúk december elsejéig szabadságot kaptak,* — újságolta Bácsván János, a szakosztály helyettes vezetője, — *majd utána megkezdjük az új játékosokkal együtt a felkészülést, az elkövetkezendő bajnoki évre. Közben csapatunk is részt vesz a Dunántúli Napló Kupa mérkőzésein.*

A Dózsa és a Komló erősítése

A Dózsa játékosok és vezetők nagy elismeréssel beszélnek a jugoszláv sportbarátok szíves, barátságos vendégszeretetéről.

— *Még a hagyományos magyar vendégszeretetet is felülmúlták a jugoszláv házigazdák* — mondotta Bácsván János. — *Meglepett bennünket, az alacsonyabb osztályú bajnokságokban milyen jóképességű csapatokkal rendelkeznek. Gyorsak, kemények, gólratörőek a jugoszláv labdarúgók. Nagyon meglátszott nálunk a fiúk játékán, hogy régen volt komoly mérkőzésünk. A labdarúgó NB I-ben szeptember közepén befejeződtek a bajnokság küzdelmei, azóta alig jutottunk komoly mérkőzéshez. Jugoszláviában ellenfeleink még javában játszák a bajnokság mérkőzéseit. Eltekintve a számszerű eredményektől, a körülményekhez képest elégedettek vagyunk a játékosok teljesítményével, kár, hogy Halasi és Móricz megsérültek, reméljük azonban, az alapozás megkezdéséig mindkettő rendbejön.*

A Dózsa labdarúgó-szakosztályának vezetőségét most a villámigazolások foglalkoztatják. A Dózsa erősítési tervei valóra válnak. *Rapp*, a Tatabányai Bányász kapusa, *Csicsmann*, a Szállítók, és *Goor* a Láng Gépgyár csatárai, már aláírták az átigazoló lapot a Dózsához, de *Kincsei*, a BTC fiatal középcsatára is a lilafehérekhez kerül. Az egyik pécsi NB II-es csapat védőjátékosa is a Dózsát választotta új egyesületének. A Dózsa több fiatal játékosa a katonai szolgálatának tesz eleget. *Tüske, Freppán, Konrád, Udvarácz, Vlaszák, Borovácz, Kosár* vonult be, de bevonul az új játékosok közüli *Kincsei* is.

A Komlói Bányász vezetői sem tétlenkednek a villámigazolási idő alatt. *Bus*, a magyar ifjúsági válogatott kapusa Nyíregyházáról Komlóra kerül. Ugyancsak villámmal igazolják a komlóiak a debreceni *Bodait*, a volt szombathelyi *Szigetit*, és a Dunaújváros hátvédjét *Ruppertot*. *Kiss* Csepelről, *Pataki* Újpestről, hathónapos kivárással kerül a Komlói Bányászhoz. A Komlói Bányász játékosa lesz *Bordács*, a Várlapoltai Bányász fiatal középhátvédje is. A komlóiak még nem fejezték be a csapat megerősítését, még újabb játékosokkal tárgyalnak az átigazolás ügyében.

Az NB II-es csapatok házatájain

A három NB II-es pécsi labdarúgó együttes házatája is mozgalmas a bajnoki szünet ellenére. Ez érthető, hiszen nemrég látott napvilágot az MLSZ kedvezményes átigazolási rendelete — mely mindhárom csapat játékosállományában változásokat hozhat.

A Pécsi BTC-nél *Dara János* edzőtől megtudtuk, hogy *Vámosi* és *Szabó* tényleges katonai szolgálatra vonult be. *Kincsei* minden valószínűség szerint a Pécsi Dózsa játékosa lesz. *Seres* kapus után a Ferencváros érdeklődött melegen.

A BTC erősítési terve a tőlük átigazolt játékosok számához igazolódik. Amennyiben két játékos kerül az NB I-es csapatokhoz, úgy négy játékos átigazolásához van lehetőségük, eddig azonban csak két kiszemeltjükről nyilatkoztak, mindkettő csatár, *Speigl* Pécsváradról és *Szabó Attila* Bólyból.

A Bányász berkeiben lassan feloldódik az a letargia, mely a bajnokság elvesztése után felütötte fejét. A vezetők, a játékosok leszűrték az elmúlt bajnokság tapasztalatait és a jövő évben okulva a hibákból, újult erővel kezdik a készülődést.

A Bányász vezetőket nem keresték meg az NB I-es csapatok képviselői, hogy tőlük játékosokat igazoljanak. Így nincs is lehetőségük villámigazolásra. *Farkas II.* sorkatonai szolgálatra vonult be, *Tamási* már korábban eltávozott, a többi játékos együtt marad. Nem titkolják a Bányász vezetők, hogy néhány fiatal játékossal kívánják megerősíteni együttesüket.

A legtöbb változás a vasutasoknál várható, a Komlóra távozott *Czibulka Mihály* dr. helyett *Krivanek Vilmos* vette át az edzések vezetését. A játékosok közül *Garamit* a Komlói Bányász kívánja megszerezni, *Búza* próbajátékon volt a Győri Vasas ETO-nál, az aprótermetű csatár is egyesületet változtat.

A három pécsi csapat közül a bajnokság befejezése után csak a Bányászok tartottak egyhetes pihenőt, a PVSK és a BTC könnyű levezető edzésekkel foglalkoztatták a játékosokat. A vasutasok *Csányi* otthonában, Kiskunhalason játszottak barátságos mérkőzést, a helyi csapat ellen 5:2 arányban nyertek. Mindhárom NB II-es pécsi csapat kedden kezdte meg a felkészülést a Dunántúli Napló Kupára, ahol hagyományaikhoz híven és játékerejüknek megfelelően szeretnének helytállni.

Befejeződtek a pécsi járásban a járási bajnokság küzdelmei

A pécsi járásban befejeződtek a járási labdarúgó-bajnokság mérkőzései. A nagypályás csapatok öt csoportban játszottak, a kispályás labdarúgó-bajnokság mérkőzéseit két csoportban bonyolították le. A járási bajnokság két I. osztályában voltak legérdekesebbek a mérkőzések. A járás bajnoka címéért *Újpetre*, a keleti csoport és *Baksa*, a nyugati csoport bajnoka találkozott egymással Újpetrén. Az első mérkőzés 1:1 arányú eldöntetlen eredményt hozott. A mérkőzésen két jóképességű és igen jól felkészült együttes mérte össze erejét, a közönség élvezetes, színvonalas összecsapásnak lehetett szemtanúja. Sportszerűségből mindkét csapat jelesre vizsgázott, de nem lehet elmenni szó nélkül az újpetrei szurkolók lelkes, de igen sportszerű viselkedése mellett. A II. osztály keleti csoportjában Pécsudvard, a középcsoportban Kökény, a nyugati csoportban Bicsérd nyert bajnokságot. A kispályás csapatoknál a keleti csoportban Kistótfalu, a nyugati csoportban Gyód együttese bizonyult a legjobbnak.

I. OSZTÁLY

Keleti csoport

1. Újpetre	12	10	1	1	39:5	21
2. Vókány	12	9	—	3	43:16	18
3. Bogád	12	6	3	3	16:15	15
4. Olasz	12	5	2	5	19:21	12
5. Egerág	12	5	—	7	24:24	10
6. Hird	12	1	2	9	14:44	4
7. Nagykozár	12	2	—	10	5:35	4

Nyugati csoport

1. Baksa	12	8	1	3	38:14	17
2. Szentlőrinc	12	6	4	2	28:18	16
3. Szentkirály	12	6	2	4	29:16	14
4. Pellérd	12	5	3	4	22:18	13
5. K.-szőllős	12	5	2	5	26:30	12
6. Görcsöny	12	2	2	8	24:39	6
7. Cs.-mindszent	12	3	—	9	7:39	6

INNEN — ONNAN

A Kosárlabda Népköztársasági Kupa középdöntőjében nem sok siker termett a Baranya megyei csapatoknak. Komlón, a Szigetvári Vörös Meteor női együttesének ugyan sikerült legyőznie a Székesfehérvári Építők női együttesét, de a Székesfehérvári Vasassal, a Bajai MTE-vel nem bírtak. A férfiaknál a Ganz-MÁVAG bizonyult a legjobbnak, a Székesfehérvári Építők, a Tanárképző Főiskola és a Komlói Bányász előtt. A PEAC férficsapata Baján mérkőzött. Az egyetemistáknak a Bp. Honvédtól elszenvedett veresége után ugyan sikerült legyőzni a Kaposvári Honvédot, de a Bp. Spartacustól vereséget szenvedtek, és nem sikerült továbbjutniok.

*

Az ökölvívó NB II. keleti csoportjában még nem dőlt el az elsőség kérdése. Itt is véget értek a küzdelmek, de még áll a harc, ki lesz az első. A versenykiírás értelmében egyenlő pontszámmal rendelkező csapatok közül az kerül előbbre, aki a bajnokság során több versenyzőt szerepeltet. Ózdnak és Salgótarjánnak is egyaránt 21 pontja van, a Szövetségben most végzik az összeszámolást. Ugyanígy döntenek a nyugati csoportban a második kieső csapatról is, az FTC mellett a 12 pontos Sopron és Nagykanizsa közül esik ki az a csapat, mely kevesebb versenyzőt szerepeltetett.

Erdősiné Tolna Márta végeredményben az összetett versenyben a harmadik helyen végzett a Magyarország—Kínai Népköztársaság nemzetek közötti tornaversenyen. A csapatversenyt a nőknél a magyar válogatott nyerte, a férfiaknál a viadal a kínaiak győzelmével ért véget. A nők közül a magyar Mák Gyöngyi, a férfiaknál a kínai Jó Lie-feng tornászott a legeredményesebben.

Sportbravúr? — Több ennél!

Az Új Hebridák egyik kis szigetén az évente megrendezett hagyományos ünnepek csúcspontja a sajátos toronyugrás. Képzeljünk el egy ugrót, aki 30 méter magasságból repül fejjel lefelé. E vakmerő ugrók mindkét bokájára liánfüzért erősítenek, amelynek másik végét szilárdan a torony tetejéhez kötözik. Amikor az ugró feje már csaknem földet ér, a rendkívül pontosan kimért liánfüzérek hirtelen kifeszülnek, rugóznak, s az ugrót előbb kissé feldobják, majd lágyan a földre eresztik.

Rendszerint a győztes, aki a zuhanás utolsó pillanatában kezével, vagy homlokával kissé megérinti a földet. Akinek inába száll a bátorsága és nem szánja rá magát a versenyzésre, arra nagy büntetés vár: mindaddig nem jelenhet meg az emberek előtt, amíg nem ajándékoz néhány sertést a faluközösségnek.

A sziget fiataljai számára az ugrások afféle „érettségi bizonyítványnak" számítanak. Csak az tarthatja magát igazi férfinak, aki a próbát sikeresen kiállta.

Az öreg szigetlakók, akik a tornyot és a liánfüzéreket a versenyekre előkészítik, csodálatos érzékkel bírnak. Ha akár néhány centiméterrel tévednek csak, az ugrók menthetetlenül elpusztulnak. A szigeten azonban eddig még nem fordult elő egyetlen szerencsétlen ugrás sem.

A fegyelmi bizottság örökre eltiltását javasolja a bíróverő pécsi ökölvívónak

A Magyar Ökölvívó Szövetség Fegyelmi Bizottsága kedden este tárgyalta a november 15-én Pécsett rendezett Pécsi VSK—Bonyhád NB II. osztályú ökölvívó csapatbajnokságon történt botrányt, amikor is a kisváltósúlyú pécsi Jámbor Gyula leléptetése után két üléssel leterítette a mérkőzésvezető Berkecz Dezső bírót.

A fegyelmi tárgyaláson a bizottság a bírói, edzői és ellenőri jelentés után újból kihallgatta a szomorú eset valamennyi szereplőjét és utána határozatot hozott. A MÖSZ szabályzata értelmében a fegyelmi bizottság 5 évig terjedő eltiltást hozhat, ennél súlyosabb büntetést a MÖSZ Elnöksége elé kell javaslatként terjeszteni. Ugy határoztak, hogy a magáról megfeledkezett Jámbor Gyula örökre eltiltását terjesztik javaslatként a Magyar Ökölvívó Szövetség Elnöksége elé.

Villámigazolás

A címben szereplő „villám" a lebonyolítás gyorsaságát jelenti. Ahhoz viszont, hogy a rendelkezésnek az egyesületek és végső soron a magyar labdarúgás lássa a hasznát, a labdarúgó szakosztályok részéről az előkészületeknél megfontoltságra, nagy körültekintésre van szükség. Csak azért élni a rendkívüli igazolás adta lehetőségekkel, mert lehet új embereket a csapathoz hozni, ez nem mindig jelent hasznot. A gondos vezetőknek már hetekkel, hónapokkal a várható igazolások előtt azt kellett mérlegelniök, hogy milyen helyeken kell a csapatot erősíteni, frissíteni, és kik azok a játékosok, akik valóban majd erősítést jelentenek?

"Nagy hiba lenne, ha a baranyai klubok csak azért élnének a jogaikkal, hogy kitöltve tudják az igazolási blankettákat visszaadni és ezzel átmenetileg elégítsék ki a szurkolók évente visszatérő kíváncsiságát. A villámigazolásnak az egyik főcélja az, hogy az alacsonyabb osztályokban feltűnő tehetséget elárulló fiatalok könnyen felszínre kerüljenek, élvonalbeli csapatainkat erősítsék! Azokon a posztokon, ahol NB I-es csapatainknál „kiöregedett" egy-egy harcos, vagy éppen nincs megfelelő értékű játékos. Ezeket a jelölteket már jóelőre ki kell a lehetőségekhez képest választani. Azért elcsalogatni valakit megszokott környezetétől, hogy hamarosan rájöjjenek arra, hogy az illető nem jelent erősítést, egyenesen lelkiismeretlenséget jelent.

Azért mondjuk el ezeket, mert ilyen villágigazolások nyomán feltűntek már itt Várik, Virágok, Samusok, Bradák és más vándormadarak, meg olyan fiatalok is, akik nem tudtak elég mély gyökeret ereszteni. Inkább adjanak vissza kitöltetlen űrlapokat a csapatok intézői, de akiket átigazolni kérnek, azok — valóban erősítést jelentsenek!

— Közöljük kedves olvasóinkkal, mai számunkból anyagtorlódás miatt Olimpia 1964. Tokió sorozatunk kimaradt.

apróhirdetések

B. m. Építőipari Vállalat felvételre keres ÉPÜLETLAKATOSOKAT, FESTŐ és MÁZOLÓ SZAKMUNKÁSOKAT. Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, Rákóczi út 54.

Topolino üzemképes állapotban eladó. Három személyre vizsgáztatva. Ujvilág utca 1. szám.

Pécs mellett, Keszüben a 83. sz. ház beköltözhetően, nagyon olcsón eladó vagy pécsi lakásért elcserélhető. Érdeklődni Pécs I. ker., Bókay János utca 17. sz.

Tűzifafűrészelés Tarnainál, Telefon: 39-91. György utca 6.

Költözködést, zongoraés páncélszekrény-szállítást vállalok. Schreer László fuvaros, Ujmecsekalja, Hajnóczi utca 31/b. — Telefon: 69-40, 5-87-es mellék.

Szoba-konyhás családi ház gyümölcsössel, beköltözhetően eladó. Mecsekszentkút 48.

Pályázat felsőfokú technikumi oktatói állásra. A Sellyei Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum pályázatot hirdet gépész szakon docensi állásra. Az állás betöltéséhez az Agrártudományi Egyetem mezőgazdasági gépészmérnöki karán v. a Műszaki Egyetem karán szerzett végzettség szükséges. Illetmény a 161/1962. MM sz. utasítás szerint. A pályázathoz csatolni kell az oklevelet vagy annak hiteles másolatát, valamint részletes önéletrajzot. A pályázatot az alábbi címre kell küldeni: Felsőfokú Mezőgazdasági Technikum Kihelyezett Csoport Mezőgazdasági Gépészeti Szak, Sellye.

HEVERŐ, egyedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) RÉSZLETRE IS! VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Fehérneműés nőiruhajavítás, átalakítás, készítés. TEMPÓ KSZ, Pécs, Doktor S. utca 9. szám. TELEFON: 15-40.

A Gyümölcstermelő Társulás értesíti a gyümölcstermelőket, hogy öt fajta őszibarack facsemetét, gyökeres vadvesszőt (szőlő), fekete ribizlit korlátlan mennyiségben lehet kapni. Befizetés és utalványosztás Pécs, Bajcsy Zs. út 6. sz., mindennap reggel 8—12-ig. Vezetőség.

Eladó a diósviszlói hegyen, faluhoz közel 400 négyszögöl szőlő, szoba-konyhás melléképülettel. Érdeklődni: Ollós Lajos, Diósviszló 38. szám alatt. Megtekinthető bármikor.

A 12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő, autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. szám alatt.

Költözködést, bútor- és zongoraszállítást szakszerűen vállal Schreer Tibor, Alkotmány utca 31. Telefon: 42-90.

Szoba-konyhás házrész, beköltözhetően eladó. Cím: Rudas László utca 17. sz.

Rózsát most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét! Székely rózsakert, Budapest III., Vörösvári u. 18.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Jelentkezés: Pécs, Rákóczi út 65—67., Szárazné.

Gyökeres fekete ribizli dugványok kaphatók. Lázár István, Pálfa, Lenin u. 11.

Kacsótai sajtüzem fűtő kompresszor-kezelőt és lakatos karbantartót vesz fel azonnali belépéssel. Jelentkezés: Kacsótai Sajtüzemben.

Belvárosban lévő kétszoba-konyhás házfelügyelői lakásomat belvárosi másfélszoba v. egyszoba összkomfortosért elcserélném. — „Jól jár" jeligére a kiadóba.

Budapestről Kun Ferencnét kérem, lakáscsere ügyben jöjjön el. Zólyom u. 19.

Különbejáratú bútorozott albérleti szoba házaspár részére kiadó. Ugyanott sonkaüldők eladók. Engels út 265. — Fehérhegyi buszmegálló.

Irhabunda 6—9 éves gyermeknek eladó. — Érdeklődni este 7 óra után a 16-36-os telefonon.

Egy jókarban lévő 480 literes boroshordó eladó. Érdeklődni Pécs, Csillag utca 7. szám alatt.

Autónyereménybetétkönyvvel nyert Moszkvics személygépkocsi eladó. Az utalvány december 15-ig beváltható. Trabant-utalványt átveszek. Pécs, Vák Bottyán utca 43., Farkasék.

Olcsón eladó két fényezett, világos szekrény, két ágy, egy asztal, két szék, egy sofőrbunda, télikabátok, öltönyök, cipők, gumicsizma. Érdeklődni lehet: Pécs, Vak Botytyán utca 43. sz. Farkasék.

GYAKORLATTAL rendelkező gépkocsivezetőket és autószerelőket felvesz az Élelmiszeripari Szállítási V. Pécs, Szigeti út 69. szám.

Felhívás a Komló környéki vállalatok és közületek felé! Az 1965-ös gazdasági évben előreláthatóan műjég-igénylet 1964. december 20-ig vállalatunkkal közöljék. Komlói jéggyárunk kapacitásának beosztását ennek alapján ütemezzük. — Előzetes igénybejelentés hiányában megrendeléseket nem tudunk elfogadni. B. m. Szikvíz és Szeszipari Vállalat, Pécs, Bajcsy Zs. út 12.

Kőműves, ács, parkettás, tetőfedő, épületbádogos szakmunkásokat, gépkocsi rakodómunkásokat és segédmunkásokat alkalmazunk. Vidékiek részére szállást biztosítunk. Jelentkezés: B. m. Tanácsi Magas- és Mélyépítő Vállalat — munkaügyi osztály — Pécs, Zsolnay u. 4—6. szám.

Elcserélném dombóvári 1 szoba összkomfortos belvárosi lakásomat hasonló pécsiért, bárhol. Érdeklődni lehet a Bem utcai zöldségboltban, az üzletvezetőnél.

Veszek hálószobabútorokat, rekamiékat, szekrényeket, konyhaszekrényeket, kályhákat, tűzhelyeket, fotelágyakat, székeket, foteleket, fehér márványt, ágyakat. Koltai Rákóczi út 48.

Életjáradékot fizetnék lakóházért, öröklakásért, vidékiért is. Címeket „Nem beköltözhetően" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Különbejáratú albérleti bútorozott szoba egy, esetleg két diáklánynak vagy dolgozó nő részére december 1-re, vagy azonnal kiadó. Kürt utca 11.

Garázs kiadó. Jókai utca 39., II. em. 10.

Általános adminisztrátort keresünk. — Gyors- és gépírás szükséges. Jelentkezés de. 10—12-ig. Pécsi Állami Gazdaság, Megyeri út 74., főkönyvelőnél. Önéletrajzot hozzon magával.

Komló, Dávidföld, Zichy Mihály utca 1. sz. ház lakáscsere nélkül eladó.

Egy bőr irhabundakabát 6 éves kisfiúnak eladó. Érdeklődni lehet Goják Márton, Pécs, Erzsébet-telep, Török utca 8. szám alatt, a nap bármely órájában.

Tsz-ek és magánépítetők! A vajszlói fmsz TÜZÉP-telepén be lehet fizetni I. o. kisméretű téglára. Egységár 570 Ft/1000 db. A siklósi 2. sz. Téglagyártól lehet szállítani.

Patacs Szent Miklóshegyen 900 négyszögöl jó gyümölcsözésű szőlő, villaszerű, új présházzal, egy szobakonyha lakhatóan eladó. Víz és mindenfajta gyümölcsfa van. I. ker., Ady Endre u. 53. szám.

Épületfa eladó. Ugyanott bútorozott szoba diákoknak kiadó. Szigeti út 142.

Építésztechnikust több éves tervezői gyakorlattal alkalmaz a Baranya megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának tervező csoportja. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: Pécs, Feisó-Malom utca 24., csoportvezetőnél.

Idősebb, egyedülálló értelmiségi dolgozó nő bútorozott szobát keres, lehetőleg egyedülálló idősebb nőnél, vagy idősebb házaspárnál. — „Nyugodt, csendes" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Kisipari, alig használt sport gyermekkocsi és egy kulikocsi eladó. Megyeri út 61.

Rövid nylon menyasszonyi ruha eladó. Pécs, Hold utca 10. — Érdeklődni du. 5 óra után.

Szoba-konyhás házrész beköltözhetően eladó. Felszabadulás útja 67.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Helyesírást, számtant gyors eredménnyel tanít; gyengén tanuló általános iskolást korrepetál tanárnő. Megye utca 11., földszint jobbra.

Keresünk szoba-konyhás főbérleti vagy ház mesteri lakást. Esetleg szövetkezetit. — „Készpénz van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

2—3 szobát fűtő légfűtéses kályha légrácsokkal, teljesen komplett, alkalmi áron eladó. Gyulai Pál u. 23, Kertváros.

Szeptemberben beköltözhető épülő társasház lakása átvehető. Érdeklődni a 20-80-as telefonszámon, Lázár-nál.

Nagy zsírsütő lábas vasból, zománcozott; 110-es Siemens, prima motorú porszívó, gázrezsó, rövid csikóbunda, fonórokka eladók. Jókai utca 43., III. em. 2. ajtó.

Életjáradékra 2 szobás különálló házrész, havi 600-ért, nem beköltözhetően eladó. „Központban" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Betegek, figyelem! — Hajvágást, borotválást vállalok házaknál — (férfi, női fodrász). — Horváth Dezső, Bajcsy Zsilinszky út 14.

Töltőtolljavítás és golyóstoll-töltés Varga Józsefnél, Pécs, Kossuth Lajos utca 20.

Csőbútor garnitúra, — fényképezőgép felszereléssel. Üvegezett vázlaszfalak, gyermek harmonika eladók. — Dugonics utca 10.

Autószerelőket azonnal felvesz Fmsz Szállítási Vállalat — Pécs, Jászai Mari utca 2—4.

OTP-öröklakásban két szoba összkomfort átadó. Érdeklődni Pécs, Gáspár utca 26.

350 kcm-es IZS motor eladó. III. ker., 39-es dandár utca 17/a, I. em. 2.

Modern esküvői és táncruhák kölcsönzése, Ágoston tér 1.

Beköltözhető 2 szobás lakással, 900 négyszögöl szőlő és gyümölcsös eladó. Kovács, Nagy-Daindol 45.

TÜZIFAFŰRÉSZELÉS? — Kapitány. — Tel.: 10-01. Alkotmány u. 6.

Szabványméretű ablakredőnyt 6 havi részletfizetésre, azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Kétszoba-konyhás ház beköltözhetően eladó. 45 ezerrel átvehető. — Bicsérd, Pongrácz Viktor.

Használt férfi ruhát, esőköpenyt, gumicsizmát, vattaruhát, bakancsot, stb.-t veszek. Hetényi, Rákóczi út 55. A Jelmezkölcsönzővel szemben.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férjem, édesapánk, MÁTÉ JÁNOS művezető, 56 éves korában november 23-án, váratlanul elhunyt. Temetése 26-án, csütörtökön délután 2 órakor lesz az izraelita temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy MÁTÉ JÁNOS művezető, vállalatunk dolgozója, november 23-án 56 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése 1964. november 26-án, csütörtökön du. 2 órakor lesz az izraelita temetőben. Bm. Építőipari Vállalat dolgozói.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, após, testvér és kedves rokon, ERDŐS GYÖRGY nyugdíjas, 75 éves korában elhunyt. Temetése november 25-én, szerdán 3 órakor lesz a pécsbányatelepi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett jó férj, édesapa, após, nagyapa, BALOGH SÁNDOR MÁV nyugdíjas műszaki vezető főellenőr, 78 éves korában elhunyt. Temetése november 27-én, pénteken fél 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

VISNYEI JÓZSEF temetése november 25-én, szerdán fél 1 órakor lesz. A gyászoló család.

HERBAI ÁDÁM MÁV nyugdíjas elhunyt. Temetése szerdán fél 4 órakor lesz. A gyászoló család.

Szeretett édesanyánk, drága jó nagymama és kedves rokon, ÖZV. SZIKLAI MÁTYÁSNÉ november 23-án, hosszú szenvedés után elhunyt. Drága halottunkat november 27-én, pénteken fél 3 órakor kísérjük utolsó útjára a köztemető ravatalozójából. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Ezúton mondunk köszönetet a barátoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik gyászunkban, mérhetetlen fájdalmunkban osztoztak felejthetetlen gyermekünk halála alkalmából. Turi család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett halottunk, RIEDL GYULA temetésén megjelentek, koszorúk, virágok küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik drága jó férjem, édesapám, nagyapám, testvérem és rokonunk, TARNÓCZY JÓZSEF temetésén megjelentek, koszorúkkal, virágokkal küldésével mélységes fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet minden rokonnak, ismerősnek, akik szeretett halottunk, FAZEKAS ISTVÁNNÉ temetésén megjelentek, koszorúkkal és virágokkal nagy fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 277. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 26., CSÜTÖRTÖK

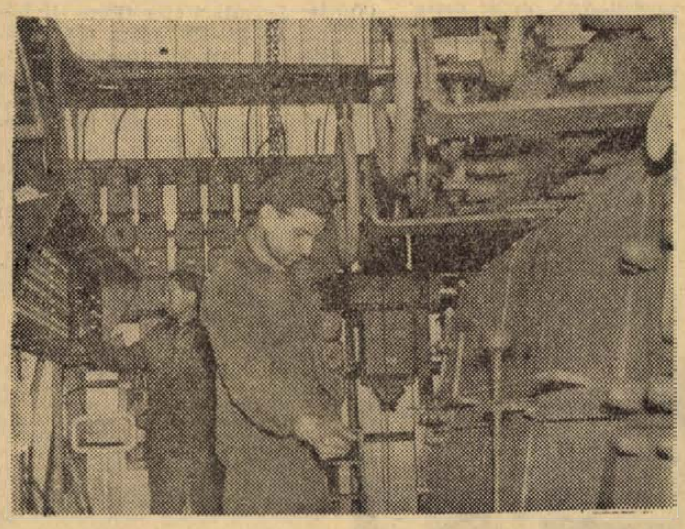
900 tonna brikett naponta

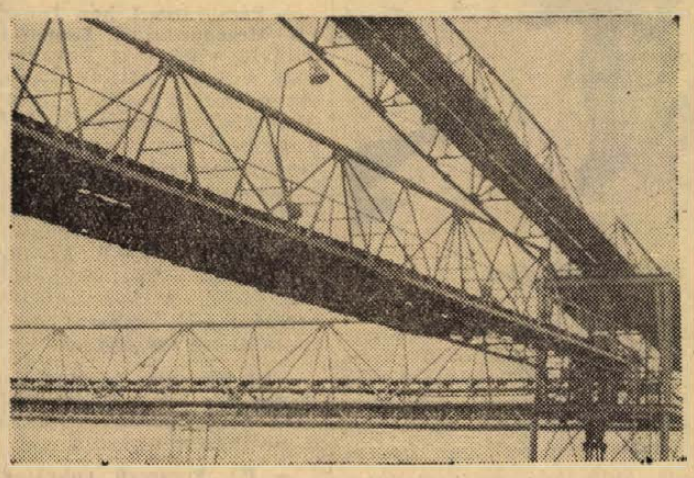
A Hidasi Brikettgyár új üzeme már október eleje óta tervszerűen üzemel. Az új üzemrészben főleg fekete porszenet sajtolnak briketté kötőanyaggal. A présteremben, amely már ugyan üzemel — az utolsó simításokat végzik a hatalmas üvegfal vasvázán a festők.

Az NDK által szállított kazánon német szerelő irányításával (jobról) folyik a munka.

Benc Antal és Péter Lajos felügyelete mellett 180—200 atmoszférás nyomással készül a tojásszén.

A présgépből kikerülő brikettet 230 méter hosszú tekervényes szalagpályán „sétáltatják", azaz hűtik.

Üdvözlő táviratok

a vietnami néppel szolidáris nemzetközi konferencia részvevőihez

Kállai Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának elnöke meleghangú táviratban üdvözölte a Hanoiban szerdán megnyílt, a vietnami néppel szolidaris nemzetközi konferencia részvevőit.

Ugyancsak táviratban fejezte ki jókívánságait az Országos Béketanács elnöksége, a Szakszervezetek Országos Tanácsa és a Magyar Szolidaritási Bizottság.

Komócsin Zoltán elutazott a Belga Kommunista Párt kongresszusára

Komócsin Zoltán, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja szerdán Brüsszelbe útazott, a Belga Kommunista Párt november 28-án kezdődő 19. kongresszusára. Búcsúztatására a Ferihegyi repülőtéren megjelent Nemes Dezső, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára.

Szovjet üdvözlet a japán kommunistákhoz

Moszkva: Az SZKP Központi Bizottsága üdvözlő üzenetet intézett a Japán Kommunista Párt 9. kongresszusa alkalmából a japán kommunistákhoz. Az üzenet a többi között hangsúlyozza, hogy a szovjet kommunisták egyik legfontosabb internacionalista kötelességüknek tekintik a tőkés országokban folyó felszabadító harc, az elnyomott népek támogatását.

Jemen újabb agresszióval vádolja Angliát

Mint a MEN hírügynökség jelenti, a jemeni külügyminisztérium nyilatkozatban újabb agresszióval vádolja Angliát. A nyilatkozat közli, hogy két angol vadászgép behatolt Jemen térségébe és rakétákkal lerombolt egy falut. A nyilatkozat követeli az agresszió beszüntetését és felhívja a világ közvéleményét, fékezze meg az angol agresszorokat.

Barátsági és együttműködési szerződést kötött

az Újvidéki Egyetem és a Pécsi Tanárképző Főiskola

Tegnap ünnepélyes keretek között írták alá a Pécsi Tanárképző Főiskola és az Újvidéki Felsőoktatási Egyetem együttműködéséről szóló egyezményt. (Riport a 3. oldalon.)

Belga ejtőernyősök és Csombe zsoldosai

lerohanták Stanleyville-t

Stanleyville külvárosaiban nyugati hírügynökségi jelentések szerint még mindig szórványos csatározások folynak. A kongói forradalmi kormány székhelyét — mint ismeretes, — kedden hajnalban rohanták le az amerikai gépeken szállított belga ejtőernyősök, s a velük egy időben támadásba lendült Csombe féle zsoldoscsapatok.

A Stanleyville-ből érkező töredékes jelentések szerint a város nagy részét most a belgák, valamint a fehér zsoldosok és a kormánycsapatok ellenőrzik. Az utcákon őrjáratok cirkálnak.

Csombe azt remélte, hogy már az invázió napján egész Stanleyville az intervenciósok kezére kerül. Hogy ez nem történt meg, annak egyik bizonyítéka, hogy

a miniszterelnök lefújta szerdára tervezett stanleyville-i diadal-bevonulását. Csombe közölte ugyanis, hogy „fáradt" a közelmúltban tett vidéki körútjától.

Christopher Gzenyéről, a forradalmi hatóságok vezetőjéről nincs semmi hír, mint ahogy nem tudnak a felkelés más vezetőiről sem. Thomas Kanza, akit a népi kormány Nairobiba küldött tárgyalni, az ottani amerikai nagykövettel, kedd este sürgős üzenetet intézett U Thanthoz, az ENSZ főtitkárához, Diallo Tellihez, az Afrikai Egység Szervezetének főtitkárához, továbbá Nasszerhez, az EAK elnökéhez, Tito jugoszláv elnökhöz és Bandaranaike asszony, ceyloni miniszterelnökhöz. Kanza kormány nevében kérte, hogy használják fel befolyásukat az ENSZ Biztonsági Tanácsa összehívása érdekében.

Spaak sajtóértekezletén kijelentette, hogy a belga ejtőernyősöket Stanleyville-n kívül, Kongó más területein is készek bevetni.

George Ball amerikai külügyminiszterhelyettes televíziós nyilatkozatában ugyancsak a fehér életek megmentésének szükségességét emlegette, sőt azt is kijelentette, hogy „fel fogják kutatni, felelősségre fogják vonni a stanleyville-i vezetőket".

A nyugati sajtó különböző egymásnak ellentmondó adatokat közöl a fehér halálos áldozatok számáról. A legutóbbi közlés szerint 20—30 európai, illetve amerikai állampolgár vesztette életét, amikor a belga ejtőernyősök lerohanták Stanleyville-t. Kevés szó esik azonban arról, hogy — még nyugati becslések szerint is —

több mint ötven kongói hazafit mészároltak le a bevonuló belga inváziós egységek.

A kenyai kormány sajnálatosnak nevezi, hogy a harcok során polgári személyek is életüket vesztették, s ezért Belgiumra, az Egyesült Államokra, Csombe zsoldosaira hárítja a felelősséget.

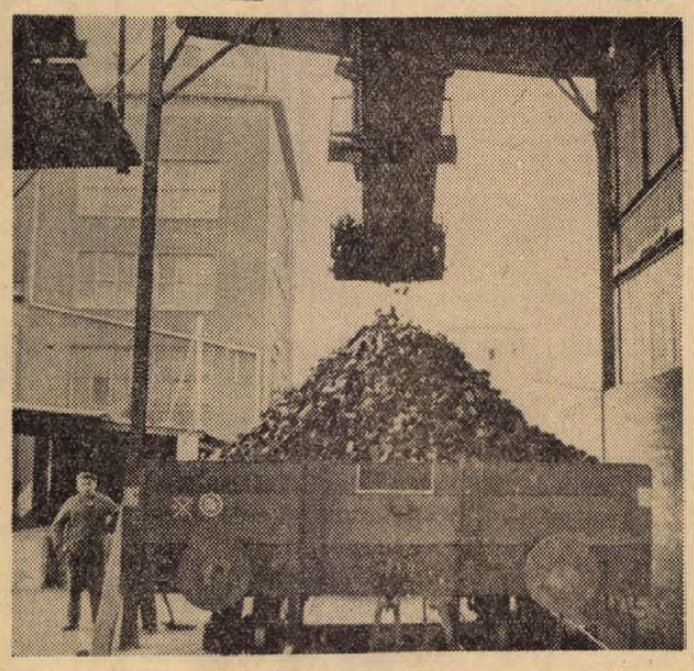
Az Egyesült Arab Köztársaság kormánya kedd este közzétett nyilatkozatában megállapítja, hogy Stanleyvilleben a belga ejtőernyősök ledobása a kongói külföldi beavatkozás, az erőszakos cselekmények folytatását jelenti.

Az EAK nyilatkozata indítványozza, hogy a súlyos fejlemény megvitatása céljából haladéktalanul hívják össze az Afrikai Egység Szervezete rendkívüli külügyminiszteri értekezletét.

A guineai kormány nyilatkozata ugyancsak felháborodásának ad hangot a belga katonai beavatkozás miatt. Az Afrikai Szakszervezeti Szövetség nyilatkozata felszólítja a világ népeit, tiltakozzanak a belga ejtőernyősök stanleyville-i támadása ellen. A Daily Worker, Nagy-Britannia Kommunista Pártjának lapja elmarasztalja az angol kormányt,

amiért a belgák rendelkezésére bocsátotta Ascension szigetét, majd megállapítja: „Brüsszel, Washington és London támogatása nélkül Csombénak és társainak nem lett volna esélye. Itt az ideje, hogy kimondjuk: — El a kezekkel Kongótól!".

Bertrand Russel angol filozófus hangoztatja, hogy a nyugat felelősséggel tartozik azért, ha Kongót újabb Vietnammá változtatják. A belgrádi Borba kommentárja megállapítja: A támadás újabb eleme azoknak a sorozatos kísérleteknek, amelyek arra irányulnak, hogy a független országok belügyeibe való nyílt beavatkozás ismét polgárjogot nyerjen.

A régi kötőanyag nélküli présüzemből szállítószalagon keresztül hull a lignitből préselt brikett a vagonba. Az új üzem naponta 526 tonna tojásszenet gyárt, a régi pedig 350—360 tonnás napi átlaggal készíti a brikettet.

Erb János képriportja

A tűzrendészeti hatóság felhívása

Az utóbbi időben több olyan lakóházi tűz keletkezett, mely nagyobb gondossággal elkerülhető lett volna, ezért a tűzrendészeti hatóság felhívja a lakosság figyelmét, hogy az 1/1963. (VII. 5.) BM sz. rendelet lakóházakra vonatkozó rendelkezéseit tartsák be, különös tekintettel kell lenni az alábbiakra:

A lakóház padlásán szálastakarmányt, szalmát, mezőgazdasági terményt, valamint egyéb éghető és gyúlékony anyagot tartani nem szabad. A padlástérben csak nem éghető vagy nehezen éghető tárgyat szabad elhelyezni úgy, hogy a közlekedést ne akadályozza és minden oldalról megközelíthető legyen. Pincében és padláson, továbbá istállóban, pajtában nyílt lángot, világítás céljára gyertyát, mécsest, petróleumlámpát vagy egyéb nyíltlángú világítóeszközt ne használjanak.

Tüzelőberendezésen és annak 1 méteres körzetében éghető anyagot ne helyezzenek el, tűzveszélyes folyadékkal vagy egyéb hevesen égő anyaggal tüzet ne élesszenek, tüzelőberendezést felügyelet nélkül ne hagyjanak. A tüzelőberendezés állandóan jókarban, a füstelvezető cső hibátlan, hézagmentesen összeillesztett állapotban legyen. Éghető padozatú helyiségben a tüzelőberendezés elé parázsfelfogót kell alkalmazni. A tüzelőberendezés felett ruha szárítását végezni még állandó felügyelet mellett sem szabad.

Tűzgyújtó eszköz, tűzveszélyes folyadék olyan helyen tartható, ahol gyermek nem tud hozzáférni. Tűzveszélyes folyadékkal (benzin) ruhát mosni, padlót tisztítani általában nem szabad, ahol ez elkerülhetetlen, csak abban a helyiségben végezhető, ahol nyílt tüzelést nem alkalmaznak és a helyiség kereszthuzatos szellőztetése biztosítható.

Minden tüzesetet azonnal jelezni kell a legközelebbi állami vagy községi önkéntes tűzoltóságnak, illetve tanácsnak.

A tűzrendészeti szabályok betartása mindenkinek saját érdeke, a tűzrendészeti szabályok megszegése szabálysértést, súlyosabb esetben bűnvádi eljárást von maga után.

Felújítják a mohácsi kultúrházat

Még ebben az évben felújítják a mohácsi kultúrházat. Összesen most 100 ezer forintot fordítanak erre a célra. A színpadi világítás korszerűsítését fejezik be legelőször, majd a vízszerelési munkákat. Az egész kultúrházat kifestik, a klubhelyiségekkel, irodával, öltözőkkel együtt. Valószínűleg sor kerül ajtók, ablakok mázolására is.

Mindez máris szebbé teszi Mohács egyetlen művelődési házát, ahol meglehetősen nehéz körülmények között lehet dolgozni. A tervek szerint azonban 1965—66-ban nagyobb átalakításra is sor kerül. Átalakítják a bejárati részt, a jelenlegi klubhelyiség helyén árkádos külső teret alakítanak ki. A földszinten helyezkedik el majd a ruhatár, a megnagyobbított, zsinórpadlással ellátott, parabolikusan kiképzett színházterem, továbbá egy, a folyosó felé nyitott, oszlopos, fűthető előtér, amely nemcsak színházi előcsarnokként, hanem táncmulatságok színhelyeként is szerepelhet. Az épületre emeleti részt húznak, itt helyezik el a két klubszobát, a szakköri szobákat, a balett- és zenei próbatermeket és egy kiállítási termet, amely ugyancsak régi hiányt pótol. Ugyanitt alakítják ki az irodákat, az öltözőket és mellékhelyiségeket is.

Időjárásjelentés

Várható időjárás csütörtök estig: Az évszakhoz képest enyhe idő. Felhőátvonulások, kisebb, átfutó esőkkel. Élénk, napközben helyenként erős nyugati, északnyugati szél. — Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 1—9, legmagasabb nappali hőmérséklet 9—14 fok között.

— Uj szoborral gazdagodik Komló. A közeli napokban megérkezik Budapestről, a Képzőművészeti Alaptól Kucs Béla szobrászművész alkotása, melyet a kenderföldi iskola előtt állítanak fel.

— A termelőszövetkezeti majorfásítások során közel 15 millió facsemetét ültettek ki az idei ősz folyamán. A fiatal erdősávok főként az erózióveszélyeztette területekre kerültek.

HÍREK

NOVEMBER 26 CSÜTÖRTÖK — **Milos napja. A Nap kél: 7.04, nyugszik: 15.58 órakor. A Hold kél: 23.34, nyugszik 13.05 órakor.**

Ötvenöt éve, 1909. november 26-án, emigrációjának 60. évében, Amerikában, 98 éves korában halt meg Madarász László, a szabadságharc egyik kiemelkedő egyénisége. Jogot végzett. Ifjan, gyalogszerrel bejárta fél Európát. Már 1848 előtt az ifjúság forradalmi hangadóinak egyike. 1848-ban a Honvédelmi Bizottmány tagja, a rendőrség feje lett, egyszersmind — a kalapjukra tűzött vörös tollak miatt flamingóknak elnevezett radikális köztársaságiak vezére. Végigküzdötte a szabadságharcot. A komáromi kapituláció után elhagyta az országot. Távollétében az osztrákok halálra ítélték és jelképesen kivégezték. Mint földet túró farmer kereste kenyerét, miközben a forradalmi szellemtől rettegő reakció — itthon folytatta nevének beszennyezését a közvélemény előtt. A Habsburg-lakájok által bemocskolt hírrel, de a tiszta becsület adta öntudattal, idegenben élte hosszú életének hátralévő évtizedeit.

20 ÉVE, 1944. november 26-án szabadult fel Hatvan.

— A napokban úttörőrendőr szervezetet alakítottak a szigetvári általános iskola felsőtagozatú tanulói. A szervezetnek 50 tagja van, s eddig már 20 „kis"-rendőr megkapta a felszerelést. Az úttörőrendőrök naponta rendszeres szolgálatot tartanak a község legforgalmasabb részén, a Zrínyi téren és a Rákóczi utcában.

— Termőre fordult az első közös telepítésű szőlő a siklósi Magyar—Bolgár Testvériség Termelőszövetkezet máriagyűdi üzemegységében. Az első hat holdról bőséges termést szüreteltek a siklósiak. Jövőre már 1000 hektoliter bortermésre számít a szövetkezet.

— Elsikkasztotta a mozijegyek árát Simon Imre nyugotszenterzsébeti lakos. 15 ezer forinttal károsította meg a Baranya megyei Moziüzemi Vállalatot. Ezenkívül az 1,50 forintos ifjúsági jegyeket 2,50 forintért hozta forgalomba.

— Több mint 550 orvostanhallgató tanul idegen nyelveket a Pécsi Orvostudományi Egyetemen. A nyelvtanulásban nagy segítséget jelentenek a KISZ által szervezett cseregyakorlatok, amelyeken eddig 120 hallgató vett részt, valamint az IBUSZ társasutazások, melyek által az utóbbi három évben 522 hallgató jutott el külföldre.

— Tánciskola kezdődik december 1-én, kedden este 7 órakor a Vasutas Kultúrotthonban (Váradi Antal u. 7/2.). Tanít: Balog. (x)

A televízió műsora

november 26-án, csütörtökön:

17.10: Iskola-tv. Kémia, a dolgozók gimnáziumának I. oszt. számára (ism.). A vegyületek csoportosítása (II. rész.). 17.43: Hírek. 17.50: Hol volt, hol nem volt... (3—6 éveseknek). — 1. Rigócsőr királyfi. Árnyfilm. 2. A tündér-ügy. — Bábjelenet (ism.). 18.20: Mezőgazdasági szakfilmműsor-sorozat. A gépek helyes üzemeltetésének feltételei. 18.45: A jövő hét műsora. 19.00: Telesport. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. — 19.45: Pillanatképek. Filmösszeállítás a Mongol Népköztársaság megalakulásának 40. évfordulójára. — 19.50: Fekete kapu. Magyarul beszélő francia kis játékfilm. 20.10: Magyarország—Olaszország jégkorong világbajnoki selejtező mérkőzés közvetítése a Kisstadionból. 21.35: Parabola. 21.55: Tv-híradó — 2 kiadás. 22.15: Lehet egy kerékkel több? Részletek a Közúti Balesetelhárítási Tanács szeptember 27-i autós vetélkedőműsorából, képfelvételről.

— A Pécsi Minőségi Ruházati Ktsz nemrégiben rejtvénypályázatot rendezett. A pályázatra 321-en küldték be a megfejtést. Sorsolás után döntötték el a helyes megfejtők között a díjakat. Első díjként egy 300 forintos munkautalványt sorsoltak ki, nyerte: Kováts Péter (Pécs, Rákóczi út 18—20. szám alatti lakos). A 200 forintos utalványt Hideg József magyarmecskei lakos, a 150 forintos utalványt pedig Lauly Imréné pécsi Rákóczi út 46. szám alatti lakos nyerte. Az utalványokat a szövetkezet bármelyik üzlete beváltja, vagy ilyen értékben munkát végeznek.

— Nagy segítséget nyújt az ország mezőgazdasági és ipari üzemeinek a Szerszámgép- és Gördülőcsapágy Javító Ktsz csapágyjavító részlege (Budapest, Szinnyei Merse u. 28.). A most induló téli nagyjavításnál az erőgépek és egyéb gépek meghibásodott csapágyait rövid határidő alatt megjavítják itt. A szövetkezet a legrégibb speciális csapágyjavító üzem és kitűnő szakembereivel áll a megrendelők rendelkezésére. Az állami és mezőgazdasági üzemek szabadon, minden korlátozás nélkül igénybe vehetik a szövetkezet munkáját, tekintet nélkül, hogy a javítani kívánt csapágyak mentesek a beszolgáltatási kötelezettség alól.

— Pécs város I. ker. Tanács VB Mezőgazdasági Csoportja felhívja a lakosság figyelmét, hogy a Pécsi Állami Gazdaság a Danitz-pusztai üzemegységében november [illegible]-től december 5-ig mérgező növényvédőszerrel permetez. A felhasználásra kerülő szerek: Dieldrin, hatóanyaga: klórozott szénhidrogén. Azonkívül felhasználásra kerül Arvalin, hatóanyaga: foszforhidrogén, cinkfoszfid. A felhasználásra kerülő szerek emberre állatra, méhekre veszélyesek.

— Uj tánciskola kezdődik december 2-án este 7 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (József u. 15.). Vezeti: Hermann. (x)

— Uj, korszerű cukrászda nyílt a közelmúltban Gödrekeresztúron. A kis község új létesítményében már az első napon több ezer forint értékű cukrászsütemény fogyott el.

Súlyos karambol a harkányi országúton

Tegnap reggel fél hétkor súlyos kimenetelű karambol történt a harkányi országúton, nem messze a pogányi repülőtértől. Ekés Superzetorjával Harkány felé haladt Koleszávics Mihály, kökényi lakos, a pogányi termelőszövetkezet traktorosa két utasával, Vidovics György és Jakabovics György, ugyancsak kökényi lakosokkal. Mögöttük egy MÁVAUT-busz közeledett, amely szabályosan jelezve előzni akarta a baloldali dűlőútra hirtelen bekanyarodni akaró zetorost. A zetornak automatika hiányában nem működött a pislogója, így a gépkocsi vezetője, Hegedüs Jenő nem ismerte fel a Zetor kanyarodási szándékát, összeütközött vele és nekipréselte az út baloldali árkán túl lévő eperfának. A baleset következtében Koleszávics Mihály életveszélyes sérülést, Vidovics György és Jakabovics György pedig súlyos sérülést szenvedett. Az autóbuszban ülők közül senkinek nem történt baja, mert idejében észrevették a veszélyt és gyorsan megkapaszkodtak, illetve támaszkodtak. Az anyagi kár a két járműben együttesen mintegy 30 000 forint. A baleset helyszínelése során megállapították, hogy Koleszávics Mihály zetor-vezető követte el a hibát. Műszaki hiba esetén és annak tudatában feltétlenül fontos az, hogy ennek megfelelően, s ennek figyelembevételével közlekedjenek. Ha a zetor vezetője tárcsával, vagy másmilyen módon jelezte volna bekanyarodási szándékát, a baleset nem történt volna meg.

Irodalmi est a Városi Művelődési Házban

A városi Művelődési Ház ifjúsági klubjában szerdán este irodalmi estet tartottak, melyen részt vett *Fodor András* és *Jékely Zoltán*, valamint *Koczkás Sándor* irodalomtörténész.

A versbarátok körének rendezésében tartott irodalmi est bevezetőjében Koczkás Sándor röviden ismertette a költők életútját és mai irodalmunkban betöltött helyüket. Jékely Zoltán és Fodor András azok közé a költők közé tartoznak, akik keveset beszélnek magukról, költői műhelytitkaik sohasem alkották a nagy nyilvánosság szenzációkeresésének tárgyát.

Fodor András a felszabadulás után indult. Első versei éppen Pécsett, a *Sorsunk* című irodalmi folyóiratban jelentek meg, s így ez a találkozása a pécsi fiatalokkal, versbarátokkal egy kicsit több is volt a szokványos irodalmi esteknél.

Az est műsorában a versbarátok körének irodalmi színpada a költők legújabb köteteiből adott elő verseket, majd maguk a szerzők olvastak fel új műveikből.

ANNA IVANOVA *Naplója*

(4)

Csoportunk propagandistájával, Sztodulka Lászlóval közös feladatot kaptunk: Minden áron el kell jutnunk Pécsre és sorra kell venni az üzemeket. Beszélnünk kell a munkásokkal. Óvják meg a gépeket, a berendezéseket. Az utazás módszerét kettőnkre bízták. Nem volt túl kényelmes, de annál célszerűbb. Némi batyuval, öszvérhátra kapaszkodtunk és irány a szalántai országút.

Kis híján végzetes vállalkozásba kezdtem. Olyanba, amiért szigorú büntetés várt volna rám az alakulatomnál. Laci, a társam mégis engedett a kérésemnek: ha már itt járok Szalántán, miért ne ugorhatnék át Gyódra. Az apámat, a testvéreimet szeretném látni. Estére utánad megyek, Laci, a Zrínyi utca sarkán várjál rám.

A többit talán a partizánsors alakította úgy, ahogy történt. Cseppet sem örült apám a találkozásunknak. A testvéreim még kevésbé. — Szerencsétlen, — ijedeztek körülöttem, — a vesztedbe jössz. A házunk tele van némettisztekkel.

A házunk valóban úgy nézett ki, mint egy főhadiszállás. Az asztalunkon lepedőnyi haditérkép volt, s körülötte magasrangú német tisztek mutogattak, pusmorogtak izgatottan.

Hálisten, velem nem sokat törődtek, s csak fél füllel, formaságból hallgatták végig apám magyarázkodását: — rokonlány, a szomszédos faluból, — magyarázta nekik kézzel-lábbal, mint aki semmit sem tud németül. Pedig napok óta mást sem tett, mint azt, hogy lefülelte minden szavukat.

— Szörnyű dolgokat készítenek elő, — mondta később apám, amikor kint a konyha sarkában végre szóhoz juthatott: — Amikor körülöttük söprögettél, magad is láthattad, hallhattad. A fekete nyilak a német állások, a piros, a tömzsi vonalak meg a szovjeteké. Hajnalban akarják megtámadni őket.

Engem meg minden partizántudományom egyszerre cserbenhagyott. Se pisztoly, se gránát nálam, mit is tehetnék ellenük? Így hát újra a kezembe vettem a seprűt és alapos nagytakarításba kezdtem a „hadiasztal" körül. Egyideig el is tűrték, de aztán kizavartak a szobából. Oda ültem hát szomorú képpel a konyha padkájára és virrasztottam őket. Csak akkor vettek újra észre, amikor nagysokára abbahagyták a tanácskozást és nyugovóra tértek. Az egyik még meg is csípkedte az arcomat, amikor ellépett mellettem: — Na, kislány, most már takaríthatsz.

Vesztére tette. Mert amikor felnéztem rá, éppen akkor gyömöszölte a táskájába a térképet. Mindjárt rájöttem, hogy miért éppen ő volt a legbarátságosabb hozzám. Mert a többieket csak az ajtóig kísérte, s alig lépett vissza a szobába, már rúgta is le a csizmáit. Nagyon fáradt lehetett, csak a zubbonyt vetette le és nadrágosan, zoknisan dobta bele magát az ágyba.

A táskát, a kincset rejtegető táskát a párnája alá dugta. Mégis sokára aludt el, s ez érthető. Hiszen hajnalban hadba indulnak, és ő csak éjfélig pihenhet. Mert ezt is lefüleltem.

Volt hát valamelyes időm arra, hogy én is megtartsam a család „haditanácskozását". Különös tanácskozás volt. Abból állt, hogy sebtében összecsomagoltuk a család legszükségesebb holmijait és amire a tiszt álomba szenderedett, apámék is útnak indulhattak. Öngyilkosság lett volna percet is vesztegetniök.

Mert ami ezután történt, azt már én sem tudnám sorjában elmondani. Amikor újra a szobába léptem, csak azt láttam, hogy a német a falnak fordulva alszik. A többire nem emlékszem pontosan. Hogyan húztam ki vánkosa alól a táskát, hogyan csuktam be magam mögött az ajtót, nem tudom. Csak annyit tudok, hogy az egész testemet hideg verejték lepte el, és féltem, rettenetesen féltem.

A továbbiakra már jól emlékszem. Az a kétszáz méternyi kúszás, amíg elkerültem a német járőröket, meg se kottyant. Ilyenben volt már részem Zsaguvicán és Perezsevácon is.

Valahol Málom és Üszögpuszta körül néztem meg a karórám. Éjfél volt. Pontban éjfél. Most kászálódik hát fel az én németem, és majd csak öt perc múlva, tíz perc múlva szörnyűlködik el. Aztán újabb tíz perc, talán fél óra is, amíg végigdúlja a házat, a kertet.

(Folytatjuk.)

Pálinkás György

Nővérem és én partizánöltözékben

Barátsági és együttműködési szerződést kötött

az Újvidéki Egyetem és a Pécsi Tanárképző Főiskola

Tegnap délután öt órakor barátsági és együttműködési szerződést írtak alá a Pécsi Tanárképző Főiskola dísztermében, az Újvidéki Egyetem Filozófiai Karának és a Pécsi Tanárképző Főiskola képviselői.

A két ország himnuszának elhangzása után *Márk Bertalan*, a Tanárképző Főiskola igazgatója méltatta a két intézmény kapcsolatának jelentőségét, majd *dr. Mirko Sztojankovics*, az újvidéki filozófiai kar dékánja emlékezett szólásra. Ezután ünnepélyesen felolvasták a barátsági és együttműködési szerződés teljes szövegét.

Cserecelőadások, tanulmányutak

Ez a szerződés igen alkalmas arra, hogy nagy mértékben kifejlessze a két felsőfokú oktatási intézmény közötti együttműködést. Megállapodtak abban, hogy a két intézmény tanárai és vezetői általában egy vagy kéthetes tanulmányútra utaznak egymáshoz. Ugyanígy eljárnak egymás tudományos ülésszakaira, jubileumi és egyéb nagyobb jelentőségű ünnepségeire. A két délszláv és a két magyar nyelvi és irodalmi tanszék oktatói között csereelőadásokat szervez. Meg valósítják a fiatal tanárok három hónapnál hosszabb ösztöndíjas tanulmányútjait is. Nyelvoktatás céljából megszervezik a szerb—horvát és a magyarszakos tanárok egyhónapos cseréjét. Hasonlóképpen diákcserét is szerveznek a két kormány államközi megállapodása alapján, mégpedig úgy, hogy az újvidéki kar fogadja a pécsi szerb—horvátszakos, valamint a pécsi főiskola az újvidéki magyarszakos hallgatókat a nyelvi tanulmányokban való elmélyedés céljából. De lehetőséget teremtenek egyéb diákcserékre is, így a többi szak hallgatói számára üzemi gyakorlatokat, szakmai kirándulásokat, terepes gyakorlatokat hoznak létre mindkét intézménynél.

Külön fejezetek rendelkeznek arról, hogy a kultúrcsoportokat vendégszereplésre engedik egymáshoz, s a fogadó intézmény csoportjával közös műsort rendeznek. Ugyanígy kölcsönösen fogadják egymás sportköreit, mégpedig versenyeken.

Mindezek után további gazdag programmal rendelkezik a szerződés. Így megállapodtak a tudományos közlemények és a felsőoktatási dokumentációs anyagok cseréjében. De kicserélik a tankönyveket, jegyzeteket és egyéb oktatási anyagot is. Pályadolgozatokat írnak ki egymás tanárai és diákjai számára. Fejlesztik a tanszékek, a gyakorló iskolák és az ifjúsági szervezetek közötti kapcsolatot is. Munkacsoportokat létesítenek a baráti ország viszonyainak tanulmányozására. E csoportok klubestek, előadások, kiállítások, ünnepségek, valamint a magyar—jugoszláv barátság hetének megszervezését szolgálják.

A szerződés felolvasása után dr. Mirko Sztojankovics dékán és Márk Bertalan igazgató ünnepélyesen aláírták az egyezményt, majd a főiskola diákjai köszöntötték a jugoszláv professzorokat, végül a főiskola énekkara Kodály Zoltán: Forr a világ című művet adta elő.

Az ünnepség után beszélgettünk a két intézmény vezetőivel, elsősorban arról, hogy mit jelent ez az egyezség a jugoszláviai magyar és a magyarországi délszláv kulturális életnek.

Leomlanak a gátak

— *A pécsi délszláv tanszék fennállása óta* — mondta Márk Bertalan elvtárs — *kilencven szerb—horvát nevelőt adott a magyarországi délszláv lakosságnak. Ebben benne van mind a nappali, mind a levelező tagozaton képzett létszám. A kilencven nevelő azonban eddig nem kerülhetett élő kapcsolatba a határainkon túl élő nyelvjárásokkal, a jugoszláviai nyelvészeti és irodalmi élettel. Ezek a gátak most egyszerre leomlanak, s délszláv hallgatóink felmérhetetlen segítséget kapnak az újvidéki egyetem filozófiai karától.*

Dr. Szeli István, az újvidéki magyar nyelvi és irodalom történeti tanszék professzora a következőket mondta:

— *A négy évfolyamon átlag mintegy harminc magyarszakos hallgatónk van, öt gimnáziumban, egy tanítóképzőben és néhány technikumban kizárólag magyar nyelven oktatnak, s ehhez képezzük ki a tanárokat. Ezenkívül nevelőt adunk a mintegy nyolcvan tiszta magyar nyelvű és számos vegyes nyelvű általános iskolának is. De nálunk tanulnak a jugoszláviai magyar értelmiségi élet más foglalkozású tagjai is, így a színház, a rádió, a sajtó és egyéb intézmények dolgozói. Emellett tanszékünk a magyar kulturális élet rendkívül szerteágazó területével áll kapcsolatban. Így nagyon fontos az a segítség, amit az oktatásban ezentúl Pécsről kapunk, mert számos elfoglaltságunk miatt egyedül például nem tudunk elegendő jegyzetet írni.*

Diákcsere

A két intézmény vezetői elmondották, hogy a szerződést már határozott javaslatokkal bővítik ki, amit Pécsről visznek Újvidékre, s ha ott a kar elfogadja, akkor meg is valósítják. Többek között azt tervezik, hogy két pécsi délszláv tanár utazik Újvidékre, ahol a jegyzetkészítést tanulmányozza. Azon kívül szemléltető anyagot küldenek Pécsre a szerb—horvát nyelv oktatásához. Az 1965/66-os tanévben két délszláv szakos hallgató egész esztendőn át Újvidéken tanul majd. Tíznapos kirándulást is terveznek Jugoszláviába. Egy újvidéki szerb—horvát nyelvszakos tanár 15 napra Pécsre jön s itt előadásokat tart, azonkívül tanulmányozza a pécsi járás délszláv nyelvjárásait, s arról szakdolgozatot ír.

A tervezett Jugoszláv—Magyar Barátsági Hét egyik műsora lenne az újvidéki egyetem szájharmonika kvintettje is, amely már két nemzetközi versenyen első díjat nyert. Szóba került egy pécsi magyarszakos tanár féléves újvidéki munkája. A következő tanévben nyelvhelyességre, stílusra, szép magyar beszédre segítene oktatni az újvidéki magyar gimnazistákat.

A vendégek gazdag ajánlatokkal térnek haza a saját ifjúsági szervezetük számára is. A főiskola KISZ-szervezete 2—3 tagú csereküldöttséget ajánl, méghozzá ebben a félévben. Meghívták az újvidékieket a szpartakiádra is, valamint a Tudományos Diákkör versenyére.

Az újvidéki oktatók és hallgatók minden bizonnyal elfogadják a pécsi javaslatokat és a szerződés tovább mélyül a két egymás mellett élő nép javára.

Földessy Dénes

ACÉLÖNTÖDEI BETANÍTOTT FÉRFI MUNKÁSOKAT és SEGÉDMUNKÁSOKAT

felvételre keresünk. Vidékieknek munkásszállást biztosítunk.

Öntödei Vállalat I. számú Gyártelepe. Budapest, X. ker., Fertő u. 14.

A vetések megóvása a legfontosabb feladat

Még négyezer holdon kell gabonát vetni

Tegnapelőtt már csak 4000 hold hiányzott a kenyérgabona vetés tervteljesítéséhez Baranyában. Ez azt jelenti, hogy a mai napon már körülbelül 97—98 százalékban teljesítette a megye a tervét — s lényegében biztosítottnak láthatjuk a terv teljesítését. Az egyes járások között nincs nagyobb különbség, a pécsváradi járás már befejezte a vetést, a többieknek 300—500 hold közötti a vetni valója. Mindössze a siklósi járás adata meglepő, ebben a járásban kell elvégezni a még megyei szinten hátralévő 4000 hold vetés több, mint felét. Ez az adat nem véletlen, hiszen az esős idő a legnagyobb károkat ebben a járásban okozta, még ma is sok az olyan terület, amelyre semmiféle géppel nem lehet rámenni. Sárba vetni pedig nem szabad, hiszen a rossz minőségű vetést úgysem követheti kielégítő terméseredmény. A megyei operatív bizottság felhívta a termelőszövetkezetek figyelmét, hogy csak megfelelő magágyba, megfelelő technikával, jó minőségben vessenek.

Napjaink legfontosabb feladata már nem is maga a vetés, hiszen lényegében pár napon belül befejeződik. A legfontosabb a már meglévő vetések megóvása. Egyes területeken már most nagy egérkárok mutatkoznak, s jelentkezett a csócsároló is. A termelőszövetkezetek elsőrendű dolga a kártevők elleni védekezés, mert enélkül hiába végezték olykor emberfeletti munkával a vetést.

Az egérkár elleni védekezést egyelőre gátolja, hogy jelenleg kevés a rendelkezésre álló védekező szer. Dieldrinből mindössze 70 kiló van a MŰNÖSZER raktáraiban. A napokban azonban nagyobb mennyiségű Arvalin érkezik a megyébe — tehát az egérirtással nem kell felhagyni. Egyes termelőszövetkezetekben még van bizonyos mennyiségű védekező szer. Ezt a lehető legésszerűbben kell felhasználni. A tapasztalat azt mutatja, hogy az egerek a fellazított talajt elhagyják, leginkább árokpartokon, a földek szélén s más keményebb talajokba vonulnak. A vetésekben is foltokban okoznak kárt. Fel kell deríteni a nagyobb egérgócokat és nem általános permetezéssel küzdeni ellenük, hanem csalétkes mérgezéssel. Igen jól bevált módszere ennek a „kunyhós mérgezés". Az egérgócok közelében kukoricaszárból vagy egyéb anyagból kis csőszkunyhószerű építményeket létesítenek, s a mérget itt helyezik el. Az egerek a rossz idő ellen szívesen húzódnak ezekre a helyekre, így pusztításuk ezzel a módszerrel rendkívül hatásos. A nagyobb egérgócok mérgezése történhet úgy is, hogy 1 mázsa dara vagy ocsu, 4—5 kiló Dieldrin és két liter étolaj keverékéből csalétket készítenek, s ezt az egérgócokon elhelyezik. Ahol a búzaföldeken nagyobb kártétel jelentkezik, brigádokat kell szervezni, s mérgezni kell az egérjáratokat. Az operatív bizottság úgy döntött, hogy egyes területek élére egy-egy felelőst állít a kártevők elleni küzdelem meggyorsítására.

Jó ütemben folynak a többi mezőgazdasági munkák is. A mélyszántásban ugyan az elmúlt héten nem a szokott ütemben haladt előre a megye — ez azonban annak köszönhető, hogy a kedvező időjárás folytán a legtöbb gépet közvetlenül a vetés elvégzésére használhatták. A mélyszántást ez ideig 43 százalékra teljesítette a megye. A járások közül kimagaslóan a sásdi az első, 61,4 százaléknál állnak. Ez jórészt a mágocsi gépállomás kitűnően szervezett, példamutató munkájának köszönhető. A mélyszántás végzésénél arra kell törekedni, hogy elsőnek a nagyon összetömörödött, megnyomott talajokat szántsák, mert csak így tudunk a jövő évi kukorica és cukorrépa alá megfelelő magágyat készíteni.

A cukorrépaszedést lényegében befejezték a megyében, mindössze a siklósi járásban van még néhány hold szedetlen. A kukoricatörés 84 százalékra áll.

Harminckét hold méhlegelő

Az abaligeti termelőszövetkezet Kovácsszénája határában harminckét holdon létesít új erdőt. Még ebben az évben megkezdik a telepítést akáccsemetékkel. A terület, ahol új erdőt alakítanak ki művelésre alkalmatlan. Az akác mellett azért döntöttek, mert gyorsan fejlődik, rövidesen megkezdhetik a fa kitermelését, ezenkívül méhlegelőnek is kiválóan alkalmas. Igaz, hogy a faluban mindössze hét méhész él, de Dombóvártól Pécsig igen sokan keresik fel az abaligeti-környéki erdőket minden esztendőben.

A cukorrépaszedés lényegében befejeződött

Teherautóval szállítják a cukorrépát a pécsi vasútállomásra a szalántai Hunyadi Termelő szövetkezet földjéről. Eddig mintegy 130 vagon répát szállítottak be Pécsre.

A FŐNÖKNÉL

A budapesti gyors kigördült a vasútállomásról, s én gyalog megyek utána a fűtőházig, hogy Somlai László főnöktől a téli felkészülésről érdeklődjek. Arról szeretném az olvasóinkat tájékoztatni: melegek lesznek-e a személyvonatok? Van-e elegendő szenük? S ha véletlenül méteres hó esik, el tudják-e hárítani az akadályt?

A főnöki iroda ajtaja folyosóról nyílik, nem őrzi titkárnő, pedig 800 ember dolgozik a fűtőházban. Nyitnám a noteszomat, de közben nyílik az ajtó. Középkorú, egyenruhás férfi lép be.

— Jöttem, főnök elvtárs — mondja, mire a főnök feláll, elővesz egy nagyméretű borítékot és nyújtja a várakozónak. Egyik kezével a borítékot, a másik kezét meg kézfogásra.

— Van ebben egy kis erkölcsi és egy kis anyagi elismerés.

— Köszönöm — szorítja a feléje nyújtott kezet a megjutalmazott.

— Én meg azt kérem, hogy továbbra is úgy segítse a munkámat, mint eddig.

Becsukódik az ajtó, kinyitom a noteszom.

— A fűtőház téli felkészüléséről szeretnék valamit...

Kopogtatás, belép egy szürke felöltős fiatalember. Sapkáját kezében tartja és majdnem katonásan jelent.

— Főnök elvtárs, most szereltem le a katonaságtól, vissza szeretnék jönni a fűtőházba.

— Üdvözlöm, fiam. Semmi akadálya. Hogy hívják?

— Nagy Sándor.

— Szakmája?

— Lakatos. Kérhetnék valamit Főnök elvtárs?

— Tessék.

— Az órabéremet most 6,60-ra állították be, nem lehetne magasabb?

Tisztázzák, hogy mióta dolgozik szakmájában. Kiderül, hogy a fiatalember itt a pécsi fűtőházban tanulta a mesterséget, utána is itt dolgozott, s most a kétéves katonai szolgálat után visszatér régi helyére. A főnök telefonál és rögtön megegyeznek, hogy a fiú 6,80-as órabérrel kezd.

— A többi magától függ. Én két embert ismerek: aki rendesen dolgozik és aki nem. Igyekezzen, a későbbi órabér csak magán múlik.

A fiú megnyugodva távozik, de máris nyílik az ajtó, s egyszerre ketten lépnek be. Két mosolygós fiatalember, mozdonyvezetők. A szőke hajú kezdi:

— A 28-as masinával járok, de amióta azon vagyok, még nem tudtam otthon aludni...; meg a barcsi csengőssel...;

— Mi a kívánságotok? — néz rájuk cseppet sem türelmetlenül — Belétek bújt az ördög? Mondjátok, hogy 400-assal akartok járni...

— Nem, azt nem mondjuk... — mentegetőzik a szőke hajú.

A másik fiú magyarázatából kiderül, hogy fegyelemsértése volt és „feloldást" szeretne kijárni felettesénél. Nem kap feloldást, legalábbis egyelőre nem.

Ahogy eltávoznak, cseng a telefon. Somlai László valakinek utasítást ad: „A 209-es marad ott, ahol van, csak akkor lehet behozni, ha a diesel kiment". Leteszi a kagylót és nyílik az ajtó. Az egyen ruhás mozdonyvezető azt kéri főnökétől, hogy szombatra engedjék el, mert a járásbíróságra szeretne elmenni, akkor van panasznap. Azt is elmondja, hogy miért. A főnöke ismerheti az ügyet, mert megértően bólint.

Kiderül, hogy a mozdonyvezető nem volt éppen makulátlan az elmúlt években. Főnöke többet vár tőle, s erre alapja is van: szakmáját értő és munkáját szerető férfi s elismeri hibáit is:

— Tudom, hogy az elmúlt két év során sok baj volt velem, de most már rendbe jöttek a dolgaim odahaza is, nem kell holtfáradtan szolgálatba jönnöm. Pihent vagyok, s ha lehetne, újra motoroson...?

— Nem tudom — válaszolja elgondolkodva a főnök —, de megoldjuk valahogy a dolgot, hogy mind a kettőnknek megfeleljen. Annyit mondhatok Jóskám, hogy többre vagy képes...;

A mozdonyvezető köszön és elmegy. Nyomába megint belép egy borostás arcú fiú, de már nem tudom figyelni a mondanivalóját. Közben megint cseng a telefon, de most magánjellegű értesítést kap Somlai László: a felesége ebédre várja, már tálalva van, de ő nem érkezett időre haza.

Mit tehetek mást, mint elkísérem haza, talán útközben választ kapok kérdéseimre. Lépkedünk a síneken keresztül a vasutas bérházig.

— Tehát a téli felkészülés? — néz rám Somlai Ferenc.

— Igen. Van-e elegendő szenük? S jó-e a minősége?

— Valamivel több mint egy hónapos készletünk van, s ez elég jó minőségű. Egyébként máris fűtjük a vonatokat, — nincs semmi panasz, inkább az a baj, hogy nagyon is melegek a kocsik. Persze még nincs hideg.

Áttornásszuk magunkat egy szerelvényen, majd tovább folytatja:

— Általában jónak mondható egész felkészülésünk. A fő feladat, hogy a mozdonyok jó műszaki állapotban legyenek, mire az igazi tél beköszönt. A javítások programszerűen folynak, minden mozdony átfut a műhelyen. A személyzet is felkészült.

— S ha leesik a méteres hó?

— Nem lesz baj vele. Felkészültünk arra is, a hóekéket kipróbáltuk; elegendő felszerelés áll rendelkezésünkre, biztosítani tudjuk a zavartalan vasúti közlekedést a téli időszakban is.

Megérkeztünk a bérházhoz. Nem akarom tovább feltartani Somlai Lászlót, hiszen asztalon az ebédje, s a budapesti gyors már régen elhagyta a pécsi vasútállomást.

Gazdagh István

Szovjet kormánynyilatkozat Kongóról

November 25-én a szovjet külügyminisztériumba kéretett Cools moszkvai belga nagykövetet és ismertették előtte a szovjet kormány alábbi nyilatkozatát:

— Kongói jelentések szerint ez év november 24-én délelőtt belga ejtőernyős alakulatok, amelyeket Ascension angol birtokban lévő szigetről dobtak át amerikai katonai szállító-repülőgépeken, leszálltak Kongóban és elfoglalták Stanleyville városát. Azzal kísérleteznek, hogy ezt az agresszív akciót a Stanleyvilleben tartózkodó külföldiek állítólagos megvédésének szükségességével igazolják.

— A fentiekkel kapcsolatban a szovjet kormány szükségesnek tartja kijelenteni az alábbiakat:

— A belga ejtőernyősök leszállását és Stanleyville városának fegyveres erővel történt elfoglalását a szovjet kormány úgy tekinti, hogy ezzel újabb durva fegyveres beavatkozás történt Kongó belügyeibe Belgium, az Egyesült Államok és Anglia részéről, amely államok az önkény és az erőszak politikáját folytatják a kongói néppel szemben. Az egész világ szeme láttára bűntettet követnek el a kongói nép ellen és veszélyeztetik más afrikai államok népeinek békéjét és biztonságát is.

— Az arra való hivatkozás, hogy fegyveres intervencióval kellett Stanleyville-ben „megvédeni a külföldieket", ismét leleplezi ennek az agresszív lépésnek gyarmatosító jellegét. A gyarmati hódítások történelméből jól ismeretes, hogy a gyarmatosítók nemegyszer folyamodtak ilyen ürügyekhez egyes területek megkaparintása és egyes népek leigázása céljából.

— A kongói agressziós lépések nyílt kihívást jelentenek az afrikai államokkal szemben, amelyek az afrikai egységszervezet útján követelték, hogy szűnjék meg a külföldi beavatkozás Kongó belügyeibe. A kongói agressziós lépések az ENSZ alapokmányának durva megszegését jelentik, a nemzetközi békét és biztonságot veszélyeztetik.

— A szovjet kormány határozottan követeli a katonai intervenció haladéktalan beszüntetését, az összes belga csapatok és külföldi zsoldosok kivonását Kongóból. Ugyanakkor a szovjet kormány kijelenti, hogy a szóbanforgó intervenciós lépés következményeiért Belgium kormányára és más tettestársaira hárul a teljes felelősség.

*

A szovjet külügyminisztériumban hasonló tartalmú nyilatkozatot tettek Trevelyan angol nagykövet és Stodssel amerikai ideiglenes ügyvivő előtt is.

Koszigin beszéde Ashabadban

Ashabad: Alekszej Koszigin szovjet miniszterelnök Ashabadban, a türkmén SZSZK fennállásának 40. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen részletesen beszélt a nemzetközi kérdésekről. Kijelentette:

„Megértéssel fordulunk azok felé, akik őszintén óhajtják a békét és készek arra, hogy tárgyilagosan, minden fél érdekeinek tiszteletbentartásával oldjuk meg az időszerű nemzetközi problémákat, továbbhaladjunk a nemzetközi enyhülés útján. Azonban számolnunk kell azzal, hogy a földkerekség különböző térségeiben — Kongóban, Dél-Vietnamban — az imperializmus továbbra is fegyveres erővel próbálja elfojtani a népek szabadságtörekvését."

A békeszerető embereket aggasztják azok az imperialista tervek, amelyek a népek biztonságát veszélyeztető erők felhasználását teszik lehetővé. E tervek között említette Koszigin a vegyes legénységű nukleáris NATO-erők elgondolását. Hozzáfűzte: „Ez arra késztet bennünket, hogy napról napra gondoskodjunk hazánk védelmi képességéről, hogy semmi se zavarhassa a szovjet emberek békés alkotó munkáját."

Koszigin kijelentette, hogy az SZKP programja a 20., 21. és 22. kongresszus határozataiban megszabott általános irányvonal marxista—leninista politika, s ezért megingathatatlan. Hangoztatta, hogy a párt szigorúan tiszteletben tartja a kollektív vezetés leninni elveit, erősíti kapcsolatait a dolgozók nagy tömegeivel, fejleszti a szocialista demokráciát, bevonja a dolgozókat az államügyek intézésébe.

Fedorenko — U Thant találkozó

Fedorenko, a Szovjetunió állandó ENSZ-képviselője szerdán felkereste U Thant ENSZ-főtitkárt és a közgyűlés kedden megnyíló 19. ülésszakának munkájával kapcsolatos kérdéseket vitatott meg vele.

A találkozóra U Thant kezdeményezésére került sor.

Balra tolódik az olasz nép

A kedden teljes egészében ismeretessé váló választási eredményekkel kapcsolatban — amelyek az OKP nagy sikerét eredményezték — a különböző politikai pártok elismerő nyilatkozatokat tesznek; csak a kereszténydemokraták nem hajlandók beismerni pártjuk vereségét.

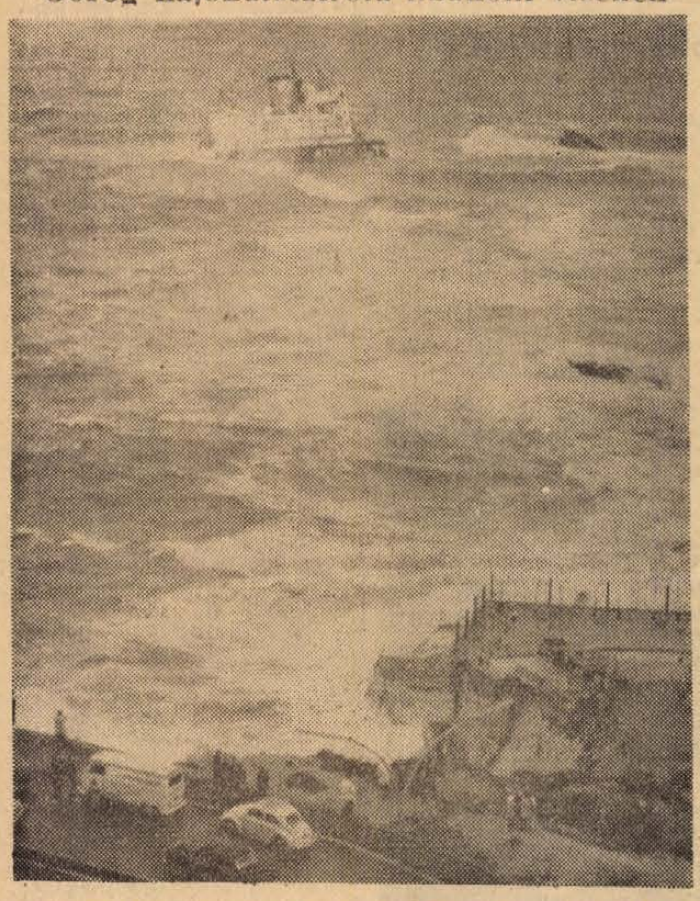
Az összesített eredmények alapos elemzése alapján megállapítható, hogy a keresztény demokrata párt részben egymaga, részben más pártokkal együtt 430 tanácsosi mandátumot vesztett. miközben a kommunista párt egymaga 479-et, illetve más pártokkal együtt az előző választásokhoz képest 982 tanácsosi mandátumot nyert.

Luigi Longo, az Olasz Kommunista Párt főtitkára nyilatkozott a választások eredményéről. Kijelentette, a párt sikere a tömegek balratolódását jelzi. Az eredmények azt is mutatják, hogy új politikai formulát kell találni a választók által elítélt balközép formula heyett.

Szombaton temetik Mányai Lajost

Mányai Lajos színművészt, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét, a Nemzeti Színház tagját november 28-án, szombaton 12 órakor kísérik utolsó útjára a Farkasréti temetőbe.

Görög hajókatasztrófa libanoni vizeken

BEIRUT: A „Macedon" 7142 tonnás görög teherhajó a kikötőben zátonyra futott. A hajó megmentését a november 22-én támadt hatalmas vihar lehetetlenné tette. A hajó személyzetét sikerült megmenteni. A képen: a süllyedő „Macedon".

Magyar államférfiak üdvözlő táviratai a Mongol Népköztársaság vezetőihez

Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány elnöke és Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke táviratban köszöntötte Jumzsagijn Cedenbalt, a Mongol Népi Forradalmi Párt Központi Bizottságának első titkárát, a Mongol Népköztársaság Minisztertanácsának elnökét, valamint Zsamszarangin Szambut, a Mongol Népköztársaság Nagy Népi Hurálja elnöksége elnökét a Mongol Népköztársaság kikiáltásának 40. évfordulója alkalmából.

A Mongol Népköztársaság fennállásának ötödik évtizede küszöbén további nagy eredményeket kívánunk a testvéri mongol népnek hazája felvirágoztatásában. Kívánjuk népeink barátságának és testvéri együttműködésének további erősítését mindkét ország és a szocialista világ egész közössége javára.

Rendkívüli állapot Saigonban

Saigonban szerdán folytatódtak a kormányellenes tüntetések. A kivezényelt ezer rendőr nem bírt az utcára vonuló diákokkal, bár egyik rohamot a másik után intézte ellenük. A leghevesebb összecsapásra a buddhista szervezetek székházának közelében került sor. Itt több mint kétezer diák ütközött össze a rendfenntartó erőkkel. A hírügynökségi jelentések szerint a sebesültek száma meghaladja a százat, minden második sebesült rendőr vagy katona. A hatóságok többek között könnyfakasztó gázzal is megpróbálták szétoszlatni a tüntetőket — eredménytelenül. A tüntetések csak akkor értek véget, amikor egyes buddhista vezetők is nyugalomra intették a diákokat.

A tüntetések idején az összes buddhista iskolák homlokzatán hatalmas feliratok jelentek meg: „Követeljük Fran Van Huong kormányának lemondását!" Az utcákra kormányellenes röpcédulákat szórtak. Az iskolákban teljes volt a sztrájk.

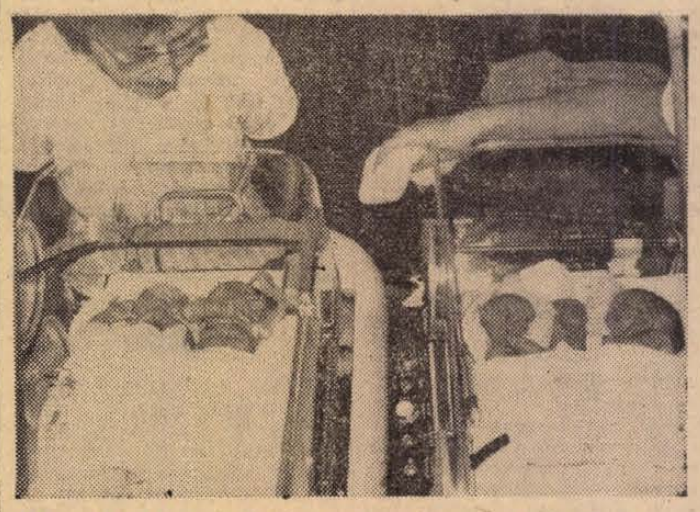
A Huong-kormány a délutáni órákban kihirdette a rendkívüli állapotot Saigonban. Ez azt jelenti, hogy az utcák ellenőrzését teljesen a hadsereg veszi át. A rendkívüli állapot idején nem engedélyezik a tüntetéseket és tilos röpcédulákat osztogatni. Este 10-től reggel 9-ig kijárási tilalmat rendeltek el a városban. Az AP megjegyzi, hogy az amerikaiak általában helyeselték a rendkívüli állapot bevezetését, azonban sajnálatukat fejezték ki amiatt, hogy a saigoni csapatösszevonások előreláthatólag fékezik majd a szabadságharcosok ellen folyó hadműveletek lendületét.

Az AFP a szerdai eseményeket értékelve rámutat, hogy megkezdődött az erőpróba a kormány és ellenfelei között.

ASZTALITENISZ

Malmőben az asztalitenisz Európa-bajnokságokon a női csapat döntőben Anglia 3:1 arányban győzött Magyarország ellen. A férficsapatunk ötödik lett.

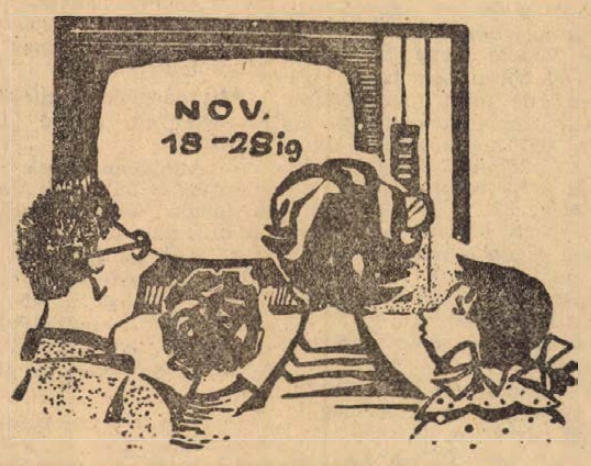
Megszülettek az első európai ötösikrek

PARIZS: A francia főváros egyik külvárosában, Asnierben, a breton származású 27 éves Monique Sambor asszony november 23-án ötösikreket szült. A képen: az újszülöttek; három kisfiú és két kislány.

TELEVIZIÓ BEMUTATÓT

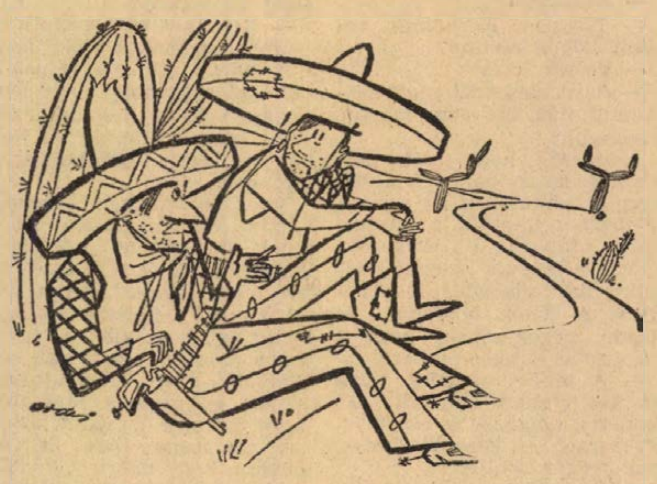
tartunk a legújabb típusú készülékekből

22-ig holtunkban
KOSSUTH L. U. 13 sz.

•PÉCSI KISKERESKEDELMI VÁLLALAT•

VALAHOL DÉL-AMERIKÁBAN

— Mondd, te melyik juntából való vagy?

FÉNYLŐ NAPOK

Az a fajta ember, aki tud hinni.

És másról sem tudja elképzelni, hogy hit nélkül tud nagy ügyért dolgozni.

Varga Lajost ez a hit sohasem hagyta el. Néha talán elfáradt, de sohasem mulasztott el egyetlen tettre alkalmas pillanatot sem.

Fekete csizmát, csizmanadrágot visel, szürke zakót. Mintha a közvetlen felszabadulás utáni idők nagy albumából lépett volna ki.

Képeslapból kivágott kép: Egy férfi és egy nő mellig érő búzában áll, az előtérben egy kislány nagy karaj zsíroskenyeret eszik. A kép 1949-ben jelent meg. Kovács Sándort, Varga Lajosnét és Vargáék kislányát ábrázolja. Meg természetesen a búzát.

— Ez volt az első búzánk — mondja Varga Lajos. — Nagyon jó búza volt, tizenhét mázsát adott holdja.

Azt mondja „búzánk". Tíz család és egy születő rendszer nevében mondja most is, másfél évtized múlva a sellyei tanács elnökhelyettesi irodájában.

A kép a reménypusztai Élet Termelőszövetkezet földjén készült a pénztárosról, az elnök feleségéről és kislányáról meg a megye első közös búzájáról.

— Tulajdonképpen nem a reménypusztai volt a megye első csoportja.

— Hanem?

— Nálunk Csányoszró mellett Sastia pusztán alakítottuk az elsőt.

Furcsa egyesülés volt ez. Mindössze hét vagy nyolc család állt össze a szegényebbjéből, hátha közösen jobban menne. S mikor már megindult a munka — vezetőnek ők is az értelmi szerzőt, Varga Lajost választották meg — akkor érkezett a pártbizottság javaslata: adnak a csoportnak jobb földet, gazdasági épületeket, nagyobb lehetőséget Resch pusztán, Pécshez közel.

Egy zuzmarás koraőszi napon vitte a pártbizottság kocsija Resch pusztára „háztűznézőbe" Varga Lajost. Útravalóul egy kis szorongást vitt magában, a soha otthonról ki nem mozduló, ősök földjébe kívánkozó parasztember félelmét az idegentől, s jó komája Szücs János szavát, aki azt mondta Resch

Megvalósult határozatok

Kétszáznyolcvanra, háromszázötvenre tehető azoknak a határozatoknak a száma, amelyeket a pécsi városi tanács végrehajtó bizottsága egy-egy évben hoz. A tanácsüléseken további 50—70 fontos határozat születik évente. A határozatok túlnyomó többsége megvalósul. Erről a végrehajtó bizottsági üléseken és a tanácsüléseken rendszeresen beszámol a végrehajtó bizottság titkára.

Gyermekétkeztetés

Márciusban és szeptemberben a *gyermekétkeztetés* területén dolgozó főzőnők szakmai továbbképzésének ügyéről tárgyaltak. A határozat végrehajtására végeredményben szeptemberben, az új oktatási év kezdetén került sor, amikor a gyermekélelmezés javítása érdekében a kereskedelmi és vendéglátóipari tanulóiskola tanfolyamára az a tíz főzőnő, akinél ez a legindokoltabb volt — beiratkozott.

Szabrendelés

A v. b. határozatot hozott, amely szerint 1964. III. negyedében *gondozó jellegű szakrendeléseket* kell szervezni és a körzeti orvosok közreműködésével egységes gondozóhálózatot kell kialakítani. Ebben a határozatban utasította a v. b. az egészségügyi osztály vezetőjét arra is, hogy október 1-ig vezessék be a városi rendelőintézetben az irányított betegellátást, az egységes elvek szerinti kartonozást. Ez a határozat — mint a legutóbbi vb-ülésen elhangzott — határidőre megvalósult. Megszüntették az orvosi körzetek közötti aránytalanságokat és megtörtént a gondozó jellegű szakrendelésekhez szükséges rendelők kialakítása is. A rendelőket megfelelő felszereléssel látták el és az ezekben működő egészségügyi dolgozók szakmai továbbképzése is megtörtént. Október elsején megkezdték működésüket a területi szülész-nőgyógyászok is. Az irányított betegellátáshoz szükséges kartonozó-helyiséget felszerelték és a Szikra Nyomda a kartonozáshoz szükséges mintegy 110 000 forint értékű speciális nyomtatványt határidő előtt elkészítette.

Idegenforgalom

Nagy érdeklődést váltott ki annak az intézkedési tervnek a nyilvánosságra hozatala, amely felsorolta *a város idegenforgalmi helyzetének megjavítása* érdekében a teendőket. Az építési- és közlekedési osztály jelentéséből kiderül, hogy a 12. AKÖV gépkocsihiányra való hivatkozással egyelőre nem tudja a vasút és a Dömörkapu közötti közvetlen járat beindítását, valamint a Misina felé közlekedő járatok sűrítését vállalni. Eredmény viszont, hogy a tettyei halászcsárda megnövekedett forgalmára való tekintettel biztosították a 0,15 órakor induló járatot. Az AKÖV a vonalhálózatot iziésesen, térképszerűen feltüntető tájékoztató táblákat folyamatosan elhelyezi a forgalmasabb autóbuszmegállóknál. A határozat megvalósítása érdekében a MÉK is tett lépéseket: 50—60 000 forint értékben új gyümölcs- és zöldségárusító pavilonokat szereztek be, ezek a nyári hónapokban a város különböző pontjain működtek. A Pécsi Vendéglátó Vállalat utcai szörp-automatákat helyezett üzembe. Felülvizsgálták a szórakozóhelyek nyitvatartási idejét is és a határozat alapján intézkedés történt két pécsi zenés-táncos szórakozóhely éjfél utánig történő nyitvatartásáról.

Autógarázs

Ugyancsak vb-határozat alapján készül az *autógarázsok* építése ügyét megnyugtatóan rendező, úgynevezett beépítési terv, melyet társadalmi munkában készítenek a Pécsi Tervező Vállalat dolgozói. A terv első üteme — amely a III. kerület garázsépítésre legalkalmasabb területeit tária fel — december 31-ig készül el. Az I. és II. kerület hasonló terveit 1965. március végére állítják össze.

Néhány határozatot ragadtunk ki a többszázból, amelyeket ebben az évben hozott a pécsi városi tanács végrehajtóbizottsága. Megnyugtató, hogy a határozatok közül egyetlen sem sikkadhat el végrehajtás nélkül.

(H. M.)

Több mint 17 millió forint

értékű munkát végez idén a Pécsváradi Járási Építő Ktsz. Munkájuk sokoldalú, hiszen az egyesülés óta hozzájuk tartozik a mecseknádasdi kádár részleg, mozaik- és cementlapot is gyártanak, és különböző javító és építő munkát végeznek a lakosság, valamint a közületek részére is.

A lakosságnak végzett építő munka során 28 családi házat adtak át, kettőt pedig még idén tető alá húznak. A közületi munkák közül jelentős a hosszúhetényi strandfürdő építése, a nagypáli tisztasági fürdő szakipari munkái, a herendi italbolt építése.

A meglévő kapacitás jó kihasználása érdekében több jelentős építő munkát vállaltak Pécsett is. Dolgoztak a Fémipari Vállalat II-es telepének bővítési munkáin, négy lakásos társasházat építenek a Hunyadi út 51. szám alatt, s megkezdték az Antónia utca 5. szám, valamint a Hunyadi út 73. szám alatti 11 lakásos társasházak építését is.

Ünnepi élmény

Városunk művészi életének jelentős eseménye, Sosztakovics: Kisvárosi Lady Macbeth-jének bemutatója élénken foglalkoztatja az operakedvelőket. Vitáznak, értékelnek és jóleső örömmel állapítják meg, hogy a pécsi operatársulat magyarországi bemutatója országos sajtóvisszhangot kapott.

Sosztákovics operájáról és a pécsi előadásról beszélgettünk

Antal Györggyel,

a Zeneművészeti Szakiskola igazgatójával.

— Az elmúlt években, — mondotta — többször írt arról a sajtó, hogy a világ jelentős operaszínpadain nagy sikerrel került bemutatásra Sosztakovics Kisvárosi Lady Macbeth című operája. Ezek a hírek csak fokozták a jogos érdeklődést és méginkább a pécsi becsvágyat, hogy városunk operaegyüttese a mű bemutatásával a fővárost megelőzve zárkózzék fel a világ vezető színpadai mögé. De ez a bemutató olyan operával való megismerést is ígért, amely a negyvenes évek végén nagy viták középpontjában állt.

Antal György is azok közé tartozott, akik nagy várakozással mentek el a bemutatóra.

— A várakozást az opera bemutatóján ünnepi élmény oldotta fel. Bár egy ilyen művet első hallás után elemezni lehetetlen, mégis néhány mondatban összegezném azokat az összetevőket, amelyeknek összhatása: a felejthetetlen élmény. A dráma és zene egyetlen összefogott egységben jelenik meg a színen. A szimfonikus zenekar nagyvonalú mesterséggel megformált bázison halad a mélyen emberi történet, a drámai beteljesedés felé. — Zenekari munka, énekhangkezelés és színpadi cselekmény úgy fonódnak egymásba, hogy a hallgató-néző egy pillanatra sem tudja szétválasztani ezt a folyamatot

— Sosztakovics szimfonikus műveit már eddig is volt alkalmunk hallani. Milyen hatással volt Antal elvtársra Sosztakovics, az operakomponista?

— Sosztakovics a XX. század jelentős zeneszerzője, igazán korszerű operát alkotott ebben a művében. És mindent úgy, hogy pillanatig sem kétséges: ez a zene egyszerre nemzeti és modern. Számomra a népiség magasrendű megvalósulását jelenti ez az opera abszolut korszerű hangon. De milyen fölényes zeneszerzői tudással, fantáziával és fegyelemmel párosul az inspiráló mesterségbeli tudás és a magas hőfokú ihlet. Annyiféle ez a zene, ahány oldala van ennek a sokrétű drámának. Ez a sokrétű anyag egy nagy mester kezén ötvöződik egységgé, alakul komplex élménnyé.

Városunk kiváló zenepedagógusa, saját személyében is mindig szívesen hallgatott, nagykultúrájú énekesnő

Özörényi Olga.

— Az elmúlt színházi évad végén, — mondotta kérdésünkre Özörényi Olga — egy egész délutánt töltöttünk lelkes beszélgetésben Illés Évával, a Sosztákovics-opera női főszereplőjével. Azaz, ő lelkesedett, én meg hallgattam. Áradozva beszélt Katyerina alakjának megformálásáról, annak zenei, énekesi és színészi problémáiról. Az opera próbáinak megkezdése óta állandóan figyelemmel kísértem a munkát. Az énekes kórustag növendékeimtől, valamint zenekari szakiskolai kollégáimtól hallott műhelytitkok a legmagasabbra fokozták kíváncsiságomat, és érdeklődésemet. Ezzel a várakozással ültem a premier szívdobogtató zsibongásában.

— A látottak-hallottak beváltották elképzeléseit?

— Várakozásomban nem csalódtam, még többet kaptam az előadás egyre fokozódó lendületében, egyre forrósodó drámaiságában, a zenekar, az énekkar nagyszerű produkciójában, a szólisták szép énekében, — mint gondoltam!

— Mint pódiumon gyakran szereplő énekesnőnek, mi a véleménye Sosztakovics zenéjéről?

— Az opera énekesi szemmel nem a megálmodott „bel canto", az énekes-ideál hangja. Nem is lehet az, hiszen az alakok harsányabb, masszívabb, rusztikusabb megfestése ezt nem is engedi. A téma sem finom, elegáns vagy hősi dráma, hanem a legreálisabb. — néhol szinte durva — élet. Ehhez mérten az éneklés stílusa, színe, hangvétele határozottan követi a dráma döbbenetes vonalát, a legteljesebb mértékben kifejezve azt. A kifejezésmódot talán a wagneri deklamációhoz lehetne hasonlítani, csak néha hallunk egy-egy zártabb áriát, de azt sem a régen megszokott módon. Az énekeseket óriási munka elé állította Sosztakovics operája, igénybevéve hangjuk szépségétől, erejétől kezdve minden zenei elképzelésüket, éneklési technikájukat, még testi erejüket is, — néha nem is mutatós szerepekben, — de mindenkor maximálisan helytállva. Külön fejezet a színészi játék, ahol maradéktalanul és hibátlanul élik Sosztakovics és Leszkov elképzeléseit. A bemutató mélységes benyomásaitól még ma sem tudok szabadulni, és alig várom, hogy újból meghallgathassam! Addig is a legnagyobb örömmel és büszkeséggel beszélek róla, valahányszor az iskolában vagy társaságban szóbakerül.

Dobai Józseftől,

a Nagy Lajos Gimnázium igazgatójától is megkérdeztük: mi a véleménye a Sosztakovics-opera bemutatójáról.

— Erre könnyűnek látszik a válasz: — felelte — szeretem a modern, de a klasszikus zenei alkotásokat is. Itt megkaptam sokszáz, szerintem hasonló zeneszerető operabaráttal mindkettőt. A hangszerelés néha meglepő jelentkezése, a modern hanghatások mellett éreztem a klasszikus orosz opera ízeit is. Sosztakovics Csajkovszkij-tanítvány: megtaláltam a zenekar sokszor túlerős, túl tömött hangzásában ennek nyomait. A címmel kapcsolatban pedig nem Shakespeare, hanem Dosztojevszkij jutott eszembe a drámai kifejlet zenéjeg, az énekesek alakításával, valamint a rendezés, a technikai megoldások néha igen megrázó alkalmazásával exponált részeiben. Véleményem az operaszerető — de talán a zenei szakértő — közönség véleményével azt hiszem egyezik: büszkék lehetünk arra, hogy Pécsett ezt és így tudtuk produkálni. Igényes közönségünk van Pécsett, de a bővített zenekar színvonalas produktuma, az egészet kézbentartó karmesteri munka, az énekesek zenei és színészi nívója, a színpadképek megoldásai mind-mind ritka élménnyé avatták a nézők számára az előadást. Ezt csak fokozta a kórus alkalmazása. Aki szereti magát átengedni a zene és előadóművészek hatásának, az felvonásról felvonásra egyre művészibb és drámaibb hatások alá került. Azóta is csak ezt ismételhetem mindenkinek: sokra képes operatársulatunk olyan egységes, sokszor megrázó, jó előadást produkált, amelyet bármikor szívesen hallgatunk meg — és kívánhatom mindenkinek, hogy legyen is része ebben az élményben!

Az egybehangzó vélemények szerint nagyszerű élményt és a feladatokhoz mérten is egyenrangú zenei megvalósítást jelentett a Sosztakovics-opera. Örülhetünk, hogy mindez Pécsett, pécsi erők színházi összefogásával történt. És külön öröm, hogy jelentős budapesti zenei körök is igen magasra értékelték ennek a remekműnek kiváló pécsi előadását.

— ni —

Műsor — SZÍNHÁZ — Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 26-i, csütörtöki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Fesztiválok zenéjéből. Rádió híradó. Lírai népdalok.
18.00: Német nyelvű műsor: Külföldi utazás a jó munka jutalmául. — Riport. Dalok. Glossza. Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor: A Történelmi Társulat dél-dunántúli csoportjának előadássorozata. Dr. Boros István: Történelmi visszapillantás Baranya és Pécs felszabadulására.
18.40: Zenélő levelezőlap.
19.00: Az építőanyagiparról.
19.10: A Pécsi Érchánya Vállalat fúvószenekara játszik. Vezényel: Tölgyesi Tibor.
19.20: 20 éve történt. Dr. Molnár István válogatása a korabeli sajtóból.
19.25: Addinsel: Varsói koncert.
19.35: Dél-dunántúli híradó.
19.50: Szórakoztató zene.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Kisvárosi Lady Macbeth (este 7 órakor). Jászai-bérlet.
Tájszínház: Fel a kezekkel (este fél 8 órakor). Hidas.

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szl. = színes.

Park: Az életbe táncoltatott leány (szv., szl., 4, 6, 8).
Petőfi: Az életbe táncoltatott leány (szv., szl., fél 5, fél 7, fél 9).
Kossuth: A preludió akció (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó, 64/23. sz. világhíradó, Színek a festészetben, Zenés randevú, Prágai motívumok, 64/8. sz. sporthíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Fekete Gyémánt: Diadalmas olimpia (6 órakor, Horváth Leona élménybeszámolója). **Építők:** Udvari bolond (szl., 4, 6). **Pécsszabolcs:** Másfél millió (szv., 5, 7). **Mecsekalja:** René király lánya (szl., 7). **Vasas II.:** Fapados szerelem (szv., 7). **Istenkút:** Kísértetkastély Spessartban (7). **Mohács:** Altona foglyai (szv., 6, 8). **Szigetvár:** Bérgyilkos (szv., 8). **Siklós:** Morál 1963. (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek!

DUNÁNTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 50-11. Belpolitikai rovat: 31-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-00.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső.
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 054

pusztáról: „Jó hely az, én ismerem katonakoromból."

A táj lehangoló volt, a puszta nyomorúságosan elhanyagolt. De a föld jó. Varga Lajos végignézett az egybefüggő táblákon és döntött: „Jövök." A többiek nevében akkor még nem mert beszélni, de az otthoniak közül négyen azt mondták: „Ha te mégy, mi is."

Az emlékek fényesen ragyogtak. A szép emlékek mellett nevetségesek is. Meg a rosszak — mert rossz emlékek is maradtak.

Egyetlen tehenük volt. A Kicsi.

Kicsi már akkor is öreg volt, de még tíz évet kihúzott a tsz-ben. A végelgyengüléstől szabadította meg a kés. A Kicsi tetemét szállító kocsit a Laufer kocsmán túl kísérte a puszta népe — volt aki könnyezett is.

Ez azonban már tíz évvel később történt.

A gépállomások első országos konferenciáján ül. Szót kér. Arról beszél, hogy nők nélkül a termelőszövetkezet nem boldogulhat, a női munkára szükség van. Rákosi Mátyás bólogat s a parasztembernek bíborba borul az arca a megtiszteltetéstől.

Valaki mondja, hogy Szentpéterpusztán Márton Vincét elkapta a rendőrség. Feketén vágott. Nagynehezen sikerül elintézni, hogy ne büntessék meg. De disznót nem vághat.

Senkinek nincs háztáji állata, a hízót a tsz-éből választják ki s aztán levonják a munkaegységből. Mindenki, egyedül Márton Vince nem. Mert feketén vágott. Márton Vince éppen olyan szegény ember, mint a többi tag. Valaki eggyel több disznót igényel — ez lesz Márton Vincéé. Maradjon a csoport titka.

Látogatók.

Már az első évben lejött valaki Pestről: „Adunk pénzt, tataroztassák a pusztát. Látogatókat akarunk idehozni."

Özönlenek a látogatók. A megyéből, az ország minden részéből. Külföldről is — egyszer Dél-Amerikából jönnek.

— Az elnöki tisztség akkor még nem ilyen volt, mint most. Együtt dolgoztam a többiekkel eleinte. Aztán egyre többet kellett a látogatókkal foglalkozni, meg a tsz ügyeit intézni.

Később Reménypusztán vagyok. Előlegkönyv 1949-ből. Adatok: Varga Lajos elnök előlegei. Január 13.50, február: 22.30, márciusban semmi, áprilisban 600, májusban 50, júniusban, júliusban 80—80 forint, augusztusban 1238 forint, aztán év végéig semmi.

De a termelőszövetkezet működött. Az egy tehénből 40 lett, 400 sertésük volt.

— Tudja, azon csodálkozom, hogy milyen nagy volt a munkafegyelem, pedig amíg nem voltunk túl az első termésen, kevés volt mindenből. (Ez látszik az elnöki előlegeken is!)

Az emberek dolgoztak. És minden kicsi eredmény gyermeki örömöt váltott ki belőlük. Volt akinek kevés volt a ruhája, lábbelije. Akkor tizenhét férfitagja volt a tsz-nek. Varga Lajos egy sárga csizmát látott meg egyik pécsi kirakatban. Tizenhét pár csizmát rendelt. A reménypusztaiak sárga csizmában vonultak fel május elsején.

— Maga még olyan örömet nem látott! Volt, akinek még sohasem volt csizmája.

Ötvenben már ki sem látszottak a látogatók közül. Azok mindent látni akartak.

— Hogy miket tudtak kérdezni, te jó Isten!

— Miket?

— Hogy van-e minden családnak külön éléskamrája vagy a főzéshez a napi adagot is a közös raktárból adják ki?

A csoporttagok mosolyogtak és mondták, hogy mindenkinek van kamrája, disznót is vágott mindenki. A küldöttség nem hitt. Öt-hat lakásba bementek megnézni a kamrát.

— Ki hitt, ki nem, nem tudom, de annyi bizonyos, hogy egy tsz tőlünk hazamenőben alakult meg. Itt voltak látogatóban, még a kocsin megalakultak. Mire hazaértek, a vezetőség is megvolt.

Aztán egy könnyűléptű, magabiztos férfi. Nézi az elnököt és hümmög. Azt mondja: forduljon profilba.

— Micsodába?

— Így, oldalt!

Az elnök odalt fordul, a magabiztos összecsapja a kezét és azt mondja:

— Príma. Az elvtárs fogja játszani.

— Micsodát?

— A legújabb filmben az ingadozó középparasztot.

Ez nem vicc! Az „ingadozó középparaszt" elnök vakargatta a fejét és nem tudta elképzelni, hogyan is lesz azzal a filmmel. Kitűzték a felvételek időpontját. Valaki akkor lejött a pártbizotstágról és megkérdezte: akar-e Varga elvtárs a Szovjetunióba utazni. Akart. Így került filmvászon helyett a Szovjetunióba az első magyar parasztküldöttség tagjaként.

— Akkor láttam először gépesített mezőgazdaságot. A hernyótalpas traktorok láttán eszembejutott, hogy a mi földünkön csak egy aratógép dolgozott, mégis néha ötven kocsi állt a tábla mellett, nézték a környékbeli parasztok, hogyan dolgozik.

Itthon is sok gép kellene — ezt gondolta akkor Varga Lajos. Itthon a filmgyár szemrehányásai fogadták — és a közös. Új erőt kapott ettől a látogatástól.

— Megszerettem Reménypusztát. Úgy gondoltam, soha nem megyek el onnan. Ott szülessen meg a dédunokám is.

Nem így történt. Az ötvenes tanácsválasztásoknál Varga Lajost járási tanácselnöknek tették. Hiába tiltakozott, neki a föld a mindene, menníe kellett.

Azóta hosszú utat járt be. Mindvégig becsületes utat.

— Bármit csináltam, azt mondtam az embereknek: én csak a maguk javát akarom higgyék el. Én tíz év múlva is bátran a szemükbe akarok nézni!

Két kitüntetést kapott, mindkettőt 1956 után, a Szocialista munkáért érdemérmet és a Szabadságért érdemrend ezüst fokozatát.

Sok helyen dolgozott azóta. De a reménypusztai napok fényesek maradnak mindörökre. Neki is, a megyének is.

Lázár Ervin

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

VI.

A sportesemények gyorsan peregtek. Amor sem tétlenkedett, egy esküvő is tezajlott az olimpiai faluban, minden sportoló hivatalos volt. Az ifjú pár egy bolgár tornászfiú, és bolgár atlétalány az egyszerű, de bensőséges szertartás után az ajándékok tömegéből ki sem látszott, s az ajándékok halmazánál talán csak boldogságuk volt nagyobb.

Az az olimpia olyan eredményeket hozott a magyar sportolóknak, amely nemcsak megelégedésünkre és örömünkre szolgált, hanem egyszersmind kivívtuk más nemzetek elismerését is. Hazautazásunk alkalmával a japán vezető pilóta a szokásos üdvözlés után engedelmet kért arra, egy pohár pezsgőre meghívja a gép utasait és tolmácsolja népének elismerését ezért a szép eredményért, amit a mi országunk, egy ilyen kis nemzet kiharcolt Tokióban.

A két hét örömök és csalódások váltakozását hozta, voltak reményeink, amelyek nem váltak be, de voltak váratlan örömeink is.

Minden szentnek maga felé hajlik a keze, és is kényszeritve érzem magam, bővebben szóljak a tornaversenyekről. A magyar női tornász válogatott edzőjeként vettem részt az olimpián, nemcsak szakmai tapasztalatokat szereztem, de a versenyek technikai felkészültsége is megragadta figyelmemet. A torna versenyek egyik sarkalatos hibája, hogy a pontozás és kiszámítás hosszadalmassága miatt meglehetős hosszúra nyúlnak. Itt azonban a gyakorlat befejezésétől egy-két másodperc elteltével villanyszámológéppel kiszámított és a vezető bíró által irányított eredményhirdetőtábla mutatta az érvényes pontszámot. Remek technikai apparátussal tették izgalmassá és végig feszültté a hangulatot. A japánoknál nagyon népszerű sportág a torna, a cselgáncscsal vetekszik. Kiváló férfi és egyre jobban fejlődő női versenyzőik vannak, a japán nép testalkatának és lelki beállítottságának is a legmegfelelőbb. A tornaversenyek zsúfolt nézőtér előtt zajlanak le. A legdrágább ülőhelyeken sem láttunk üres székeket a hat napon át tartó küzdelem alatt.

A magyar női tornászcsapat egységes és egyenletes teljesítményt nyújtott, és az olimpián elért 5. helyezésünk nemzetközi szempontból is döntő jelentőségű.

A fejlődés felfelé ívelő tendenciáját bizonyítja ez az eredmény, mert kevés pontkülönbséggel szorultunk az ötödik helyre, de kedvezőbb sorsolással negyedikek is lehettünk volna. A jó felkészülést bizonyítja a csapat kezdő és legjobb embere közötti különbség az összetett értékelés alapján, nem volt nagyobb egy egész pontnál, Jól megállta helyét Erdősiné Tolnai Márta, a PVSK versenyzője is, aki lóugrásban a legjobb pontszámot érte el a magyar tornászok között.

Nemcsak azért öröm egy ilyen nagy versenyen résztvenni, mert szakmai tapasztalatokkal gazdagodik az ember, hanem igazi sportemberekkel is találkozik, akik tetteikkel, magatartásukkal bizonyítják, hogy méltán legjobbjai egy-egy sportágnak. Vera Chaslavska a finálében elrontott korlátgyakorlata után is úra volt önmagának, s az elrontott mozdulatot megismételve folytatta gyakorlatát.

Az aranyéremtől elesett, de mint ember ellenfelei elismerését kivívta.

Horváth Leona

(Folytatjuk.)

Japánban még mindig hordják a régi népviseletet, de a legmodernebb szabású ruhákban is megjelennek a japán hölgyek.

AZ ÖKÖLVÍVÓ NB II VÉGEREDMÉNYE:

Nyugati csoport:

1. Pécsi VSK*	14	9	2	3	173:107	20
2. Szeksz. D.	14	8	1	5	164:114	17
3. Gy. V. ETO	14	8	—	6	122:156	16
4. H. Mereszj.	14	7	—	7	152:126	14
5. Bonyh. Sp.*	14	7	—	7	134:146	14
6. Sopr. VSE	14	5	2	7	136:138	12
7. Nagyk. B.	14	5	2	7	122:158	12
8. FTC	14	2	3	9	109:167	7

* A 12:2-nél félbeszakadt PVSK—Bonyhádi Spartacus mérkőzés hátralévő hat pontját a bonyhádiak kapták (12:8).

Darvas Géza

Súlyos veszteség érte Pécs sporttársadalmát. Darvas Géza rövid szenvedés után elhunyt. Sport iránti szeretetét már a szülői házból hozta magával. Fiatalon kapcsolódott be a sport mozgalomba és a 20-as években a megszűnt Pécsi Sportklub birkózó szakosztályának volt aktív versenyzője és sokszor nyert kerületi bajnokságot. Kitűnő technikáju birkózó volt, de mint sportvezető is megállta helyét már ifjú korában is. Megválva anyaegyesületétől, megalapította a Pécsi Atlétikai Klub birkózó szakosztályát, mely vezetése mellett nagy sikereket ért el é országos hírnévre tett szert. A világháború után az elsők között találjuk, aki azon dolgozik, hogy városunk birkózó-sportja ismét fellendüljön. Mint a Birkózó Szövetség egyik vezetője és irányítója elérte, hogy egyesületeink egymás után alakitották meg birkózó szakosztályaikat.

Alig egy éve, aogy felkérésre a Dózsa birkózó szakosztályában működött mint szaktanácsadó, és vezetőségi tagja volt az egyesületnek. Munkája eredményes volt, a szakosztály fejlődésnek indult és közben megalakította a súlyemelő szakosztályt is. Minden idegszálával szerette a sportot. Betegsége alatt is legfőbb témája a pécsi sport iránti érdeklődése, szeretete volt. Halála váratlanul érte sok-sok tisztelőjét, barátját. Lelkesedését, a sport iránti rajongását, munkáját példaképül állítjuk fiataljaink elé. Emlékét kegyelettel fogja megőrizni az őt ismerő sporttársadalom.

Munkahelyi testnevelés az iskolában

Nem egy új tantárgyról van szó, amelynek során szigorú tanári elbírálással érdemjegyet kapnak a tanulók. Rendelkezés sem írja elő kötelezően és formájára nézve sincsenek egyformán végrehajtható elképzelések. Mégis foglalkoznak bevezetésével szakemberek, akik maguk is meggyőződhettek ennek szükségéről.

FELMÉRÉSEK EREDMÉNYE

A megfigyelések, tapasztalatok nem újkeletűek. Pedagógusok szinte naponta találkoznak a tanítás 4—5. órájában fáradt, ún. „leblokkolt" tanulókkal, akik már nehezen veszik át a eadott anyagot, az órákon nem figyelnek és a szünetekben szertelenek, fegyelmezetlenek. Rendszeres felmérések alapján megállapithatók, hogy a tanítás utolsó óráiban a tanuló lényegesen kisebb százaléka érti meg a magyarázatot, mint az elsőkben. Más a felmérés eredménye a hét végén, mint az elején és megint más azoknál a fiataloknál, akik a napi iskolai munka mellett különórákon bővítik ismereteiket.

Érdemes próbát tenni egy rövid, tervszerű testmozgással. Nevelők mondották el, hogy amikor egy-egy „álmos" osztályban egy-két percre megszakitottak a tanítást és nyitott ablakok mellett néhány rövid légzési és gimnasztikai gyakorlatot végeztettek a gyerekekkel, ugrásszerűen megnövekedett utána a teljesítmény. Érthető, mert a mozgással több friss vér került az agyba, a szervezetbe.

Vannak a fentiekre ellenvetések. Hogy például a szervezett munkahelyi testnevelés nélkül is éppen eleget mozognak a gyerekek. Fekete Miklós testnevelési szakfelügyelőtől hallottuk, hogy a 39-es dandár úti iskolában tapasztalták a napokban, hogy az utolsó tízperceben a tanulók nagyobb része a hidegben is tanult, olvasott, vagy éppen beszélgetve sétált. Kevesen voltak, akik futkoztak, mozogtak. De, ha többen futkosnak, az is kevés, mert irányított mozgás kell ahhoz, hogy annak a tanuló egészségileg is hasznát lássa.

KÖZÖS ÉRDEK

Nem árulunk el titkot, hogy Pécsett két általános iskolában, a Belvárosiban és a Jókai uti új iskolában, a második félévtől tapasztalatszerzés céljából bevezetik a munkahelyi testnevelést. Hogy ez pontosan milyen körülmények között, hogyan kerül sorra, az még nem végleges. Valószínűleg a „nagyszünetből" csípik majd el azt az öt percecskét, amikor télen a nyitottablakú termekben, nyáron pedig az udvarban végzik el gyakorlataikat a gyerekek.

A munkahelyi testnevelés bevezetése egyébként egyaránt érdeke a tanulónak és a szülőnek, de érdeke a nevelőknek is. A szülő egyre többet kíván gyermekétől. Többet, mint amit annak idején maga is tanult. Ezért járatják gyermekeiket különórákra, szakkörökre. Itt és az iskolában a követelményeknek megfelelni csak szilárd egészséggel és magas színvonalú munkaképességgel lehet.

Ami a nevelőket illeti, egyesek ma még ellenvetéseket tesznek, nem meggyőzöttek a munkahelyi testnevelés szükségességéről. Pedig ennek hatása a részükre is megkönnyiti az oktatómunkát. Kevesebb magyarázattal, kevesebb fegyelmezéssel többet érnek el a frissen gondolkodó tanulóktól. Tehát nekik is segiteni kell, mert ez nem csak az igazgató, a testnevelő tanár feladata. Valamenynyiüké. És ehhez, egymás m győzéséhez, a helyes módszer kialakításához és bevezetéséhez összse kell fogni az iskolákban a nevelőknek, szülőknek, természetesen a helyi párt- és szakszervezeti szerveknek, úttörő csapatvezetőknek és azoknak, akiknek a segitségével már ennél is nagyobb feladatokat megoldottak az iskolákban!

KÖLTSÉGEK NÉLKÜL

A bevezetendő munkahelyi testnevelés sikeréhez nem kellenek létesítmények, tornaszerek, vagy különleges szakképzettség. Csupán az szükséges, hogy akik majd segítenek, irányitanak e munkában, maguk is átérezzék annak szükségességét.

E heti totótippjeink

	Népszab.	Népszava	Népsport	D. Napló
1. Foggia—Milan	2	x 2 1	2 x	x 2
2. Mantova—Bologna	x 2	x 2	x 2	2
3. Sampdoria—Torino	1	1	x 1	1
4. Catania—Varese	1	1	1	1
5. Venezia—Brescia	1 x	1 2	x 2 1	x 1
6. Trani—Verona	1	1 x	x 2	2 x
7. Petenza—Napoli	x 2	1 2	2 1	1
8. Modena—Palermo	1 x 2	1 x	x 2	1
9. Lovorno—Lecco	2	2 x 1	2 x	x 2
10. Sochaux—Nantes	1 x	1	1	1
11. Sedan—St. Etienne	1	1 x 2	x 1 2	2 x
12. Nimes—Strasbourg	1	1	1	1
13. Rennes—Lille	1	1 x	1	x
14. Angers—Bordeaux	1 x 2	x	x 1 2	2 x

GÉPLAKATOST és **MŰSZERÉSZT** felvételre keres a Pécsi Dohánygyár. Jelentkezés a munkaügyi osztályon.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Jelentkezés: Pécs, Rákóczi út 65—67., Szárazné.

Hízásra, gyomorsüllyedésre hajlamosak részére törvényesen védett GUMITEX gyógyharisnyatartót készítek — rugózásra az izomszalagokat erősíti — a zsírlerakodást megakadályozza. Fenyő, Szabadság út 7. szám.

A 12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő, autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, — Siklósi út 6. szám alatt.

Mohácson — a Duna mentén — nagyobb, jól termő szőlő részletekben is eladó. — Araró, Bérkocsi utca 1. szám.

Kombináltszekrény, — rekamié, konyhabútor és hálóberendezés, — szeziónok, bútorfélék eladók. — Felső-Vámház utca 2.

Gyár- és Gépszerelő Vállalat keres mohácsi dunaújvárosi, almásfüzitői, diósgyőri, kazincbarcikai munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Jelentkezés: Pécs, Rákóczi út 65—67., Szárazné.

Prima angol hízott sertés eladó. Bartók Béla utca 60. Érdeklődni délelőtt.

Négy elsőrendű hízott sertés (160—180 kg-ig), eladó. Pécs, Kertváros, Keszűi út 21.

B. m. Építőipari Vállalat **felvételre keres**

ÉPÜLET-LAKATOSOKAT, FESTŐ és **MÁZOLÓ SZAKMUNKÁSOKAT.**

Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, Rákóczi út 54.

Az Országos Bányagépgyártó Vállalat budapesti bányagépgyára, pécsi kirendeltsége felvesz géplakatos, szerkezetlakatos, villanyhegesztő, autógénhegesztő és festő szakmunkásokat, illetve segédmunkásokat. Cím: Pécs, I., Buzsáki Imre út 18 sz. Jelentkezés péntek és szombat kivételével 14—16 óráig.

Harmónium (2 regiszteres), jó állapotban, eladó. Iskola, Peterd.

Hízott sertések eladók Tiborcz utca 77. szám alatt.

Építőkő eladó, Uj-Mecsekalja, Hajnóczy u. 31/a. földszint 1.

Kandalló eladó. Megtekinthető este hat óra után: Bartók Béla utca 39.

Harkányi hegyen, mű út mentén 4 kh hegyi szántóföld, épülettel eladó. Felosztva is lehet. Alkalmas szőlőnek, barackosnak, cukorborsónak, primőr- és egyéb áru-termelésre. Bővebbet: Majtényi, Máriagyűd.

Perfekt gyors- és gépírónőt felveszünk. B. m.-i Kiskereskedelmi Vállalat, Bem u. 22.

Két diófurnéros ágy sodronnyal, matraccal, ágy fölé nagy szentkép eladó, Pécs, Alkotmány utca 56.

Felvennénk kályhafűtőt mielőbbi belépéssel. Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat, Rózsa Ferenc utca 17.

Szoba-konyhás, gázos lakásomat elcserélném egy szabad rendelkezésű szobáért. „Jelige" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Kacsótai sajtüzem

fűtő kompresszor-kezelőt és lakatos karbantartót vesz fel azonnali belépéssel.

Jelentkezés: Kacsótai Sajtüzemben.

Különbejáratú, üres szoba-konyhás, szuterén albérletbe kiadó december 1-re. — Dagály utca 1. (Baranyavár utca alatt).

Átadnám épülő társasházban kétszobás, garázsos lakásom. Érdeklődni: Hunyadi út 17., Eötvös tervezőmérnöknél, 17 óra után.

Olcsón eladó fiatal barackos egy szobával. Cím: Uj-Mecsekalja, Hajnóczy utca 31/a, földszint 1.

Használt férfi ruhát, gumicsizmát, esőköpenyt, vattakabátot és bőrcsizmát, bakancsot, szürke télikabátot és férfi cipőt veszek. — Kolţai, Nagy-Flórián utca 4. szám.

Eladó sürgősen 3 szobás, teljesen összkomfortos ház nem beköltözhetően, de 2 szobás, komfortos lakáscserével is. Munkácsy Mihály utca 29. szám, Schmidt.

Elcserélném kétszobás összkomfortos lakásomat háromszobásra v. 2 szoba hallos + személyzetisre. Választ a Sallai utcai hirdetőbe „Semmelweisz u. környéke" jeligére.

apróhirdetések

Beköltözhető egyszobás öröklakást keresek. Címet: „Kolozsvár és Petőfi u. előnyben" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Fonott bútorok nagy választékban kaphatók. Landler utca 7., Kosárfonó. — Kórház térnél.

Külön bejáratú bútorozott szoba 1—2 személy vagy házaspár részére kiadó. — Pécs III., Levendula utca 21. szám.

Fehérnemű és nőiruha-javítás, átalakitás, készités.

TEMPÓ KSZ.

Pécs, Doktor S. utca 9. szám.

TELEFON: 18-40.

Idősebb nénihez albérletbe mennék. — „Kosztot adok" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Nagyméretű bútorozott szoba, gyermektelen házaspárnak december 1-re kiadó. — Öreg-Meszes, Bocskay utca 24.

Eladó szép családi ház, 500 négyszögöl szőlő. Villany és kút van. Felső-Csoronika, Hálló dűlő 22. Pomázi Lajosné.

Különbejáratú, bútorozott szoba, főzési lehetőséggel kiadó két diáklány vagy két nő részére. Szigeti út 128. Este 7-től.

Eladó 140—150 kg-os hízó. III. ker. Kovácstelep, Brassó u. 13.

Tsz-ek, figyelem! Gyakorlott villanyszerelő elhelyezkedne jó tszbe. Lakás szükséges. Ajánlatokat „Nyolc évi gyakorlattal" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Havi 800 Ft életjáradékot fizetek lakásért. „Pedagógus" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Major utca 11. számú utcai házrész eladó. Azonnal beköltözhető.

Fehér zománcos fali gázfűtőtestet vennék. Telefon: 35-67.

Albérletbe szoba kiadó két főiskolás fiú részére. Jókai utca 32, földszint 3.

Felhívás a Komló környéki vállalatok és közületek felé! Az 1965-ös gazdasági évben előreláthaló műjég-igényüket 1964. december 20-ig vállalatunkkal közöljék. Komlói jéggyárunk kapacitásának beosztását ennek alapján ütemezzük. — Előzetes igénybejelentés hiányában megrendeléseket nem tudunk elfogadni. B. m. Szikvíz és Szeszipari Vállalat, Pécs, Bajcsy Zs. út 12.

Építésztechnikust több éves tervezői gyakorlattal alkalmaz a Baranya megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának tervező csoportja. Fizetés megegyezés szerint. — Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 24., a csoportvezetőnél.

Asztalos szakmunkásokat és férfi anyagmozgatókat, szövetkezeti tagnak felveszünk. — Jelentkezni lehet: Pécsi Fatömegcikk és Járműjavító Ktsz-nél, Pécs, Irányi Dániel tér 1. sz. alatt.

Helyesírást, számtant gyors eredménnyel tanit, gyengén tanuló általános iskolást korrepetál tanárnő. Megye utca 11., földszint jobbra.

Kérem a jólelkű édesanyákat, ki tudna egy kis szobát adni egy szerencsétlen édesanyának, némi házi munkáért. Jelige: „Tél" a Sallai utcai hirdetőbe.

160—200 kg-os hízók eladók. Kiss Lajos, Kozármisleny, Ujtelep, Kinizsi utca.

Pécs, Fürst Sándor u. 49. sz. 2 szoba, két konyhás, 172 négyszögölön épült ház lakáscserével, áron alul is eladó. „Otthon" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Keresünk egyszoba v. szoba-konyhás főbérletet (lehet házmesteri is). „Keresünk" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó három különböző súlyú sertés. — Basamalom dűlő 4. — Visnyei.

Vennék 8—10 évesnek bőrkabátot. „Fiú" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Pacsirta utca 7. sz. 1 szobás fél házrész — (beköltözhetően) — eladó.

Általános adminisztrátort keresünk. — Gyors- és gépírás szükséges. Jelentkezés de. 10—12-ig, Pécsi Állami Gazdaság, — Megyeri út 74., főkönyvelőnél. Önéletrajzát hozza magával.

125 kem-es motor — hármas ablakért vagy fürdőszoba-ajtóért + ablakért cserélhető. — 20 és 40 W-os fénycső lámpatest, tartalékcsövekkel eladó. — Horváth, Kis-Rókus u. 23. Érdeklődni 15 óra után.

Motorjavítást, főtengely-görgőzést, esztergamunkát ismét vállalok. Kohlmann, Pécs, Rózsa Ferenc utca 12.

Moszkvics 407-es, kifogástalan, eladó. — Megtekinthető hétfőn délután. Marosy, — Kandó K. u. 22.

Szabványméretű ablakredőnyt hat havi részletfizetésre, azonnal szállítok. Rákóczi út 38., Todenbier.

Sífelszerelést és 43-as síbakancsot vennék. Ajánlatokat kérek telefonon 42-86, Beretvásné.

Hízók eladók. — Pécs, Kertváros, Orgona u. 6. szám.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. — „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

HALÁLOZÁS

Fájdalommal tudatjuk, hogy édesanyánk, nagyanyánk és dédnagyanyánk, ÖZV. HERCEGH FERENCNÉ Svát Teréz, 24-én 91 éves korában meghalt. Temetése csütörtökön du. 2 órakor lesz a pécsváradi temetőben. A gyászoló család.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy MEDVECZKY ÁRPÁD nyugdíjas, 80 éves korában 1964. november 23-án elhunyt. Temetése 27-én, pénteken 3 órakor lesz a temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett testvérünk, rokonunk, DARVAS GÉZA november 24-én elhunyt. Temetése 28-án, szombaton 12 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, édesapa, após, nagyapa, SZANTNER JÓZSEF 67 éves korában váratlanul elhunyt. Temetése november 27-én, pénteken fél 2 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett feleségem, édesanyám, leányom, menyem, testvérünk és kedves rokonunk, PEÁK JANOSNE Horn Katalin 32 éves korában rövid szenvedés után elhunyt. Temetése november 27-én, pénteken 2 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalmas szívvel tudatjuk, hogy szeretett jó édesanya, anyós, nagyanya, testvér és kedves rokon, ÖZV. CSÁSZMA JÓZSEFNE 70 éves korában, hosszú szenvedés után elhunyt. Temetése november 27-én, pénteken 1 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

Fájdalommal tudatjuk, hogy BOTTAY BÉLA nyugdíjas elhunyt. Temetése november 27-én, pénteken 4 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik felejthetetlen férjem, édesapám, apósom és nagyapánk, POLIN LAJOS elhunyta alkalmával részvétüket, együttérzésüket nyilvánították. A gyászoló család.

Mentesek

a beszolgáltatás alól a javitani kívánt

csapágyak

Az ország egyetlen speciális szövetkezete rövid határidőre vállal mindenfajta gördülő csapágyjavítást.

Vegye igénybe javitószolgálatunkat, mert az önköltségcsökkentést jelent!

SZERSZÁMGÉP- GÖRDÜLŐCSAPÁGY JAVÍTÓ KTSZ

CSAPÁGYJAVITÓ RÉSZLEG

Budapest, VI., Szinyei-Merse u. 38. Telefon: 315-724.

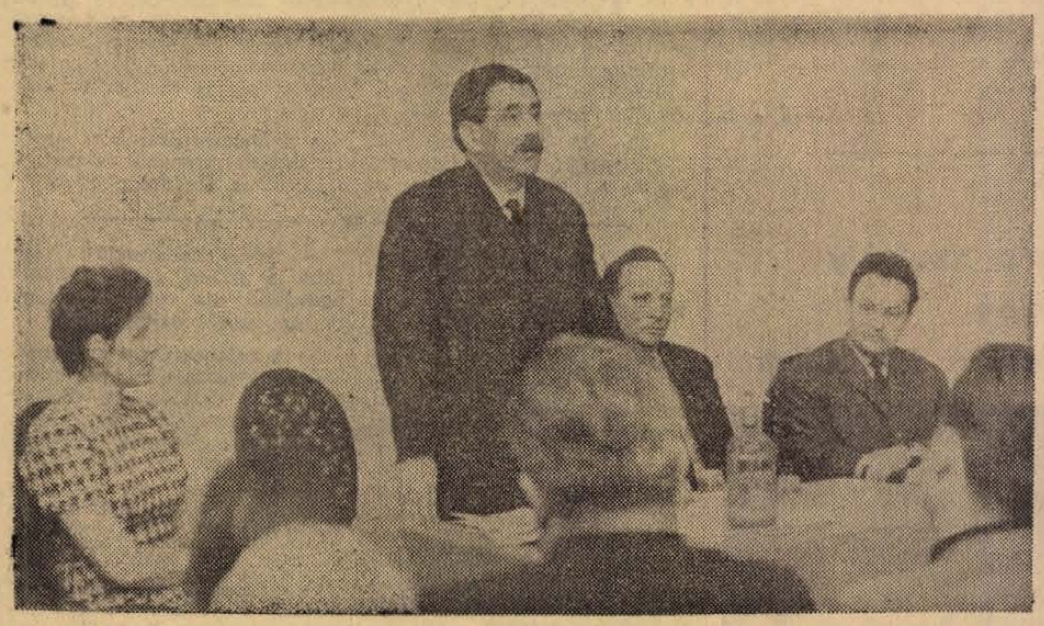
Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 278. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 27., PÉNTEK

Aczél György elvtárs Pécsett

Aczél György elvtárs, a művelődésügyi miniszter első helyettese tegnap városunkban tartózkodott. A délelőtti órákban látogatást tett a pártiskolán, ahol az egyéves ipari pártiskola tanáraival és hallgatóival találkozott. A konzultáció során időszerű ideológiai kérdésekre válaszolt, majd délután 3 órakor Csendes Lajos elvtárs, a megyei pártbizottság osztályvezetőjének társaságában a Pécsi Nemzeti Színház vezetőivel, művészeivel és városunk irodalmi életének képviselőivel találkozott.

A konzultációs kérdésekre adott válaszaiban Aczél György elvtárs ismertette színház- és irodalmi életünk, irodalmi folyóirataink és kritikánk jelenlegi helyzetét. Elmondotta, hogy a jövőben a színházi világban bizonyos szervezeti változtatásokra kerül sor, a státus-rendszert szerződtetés rendszerével cserélik fel, ezek a változtatások önmagukban azonban nem eredményezhetik a művészeti munka terén a minőségi javulást, ezek csak lehetőséget adnak, melyeket egyedül a művészek felelőssége, hivatástudata és tehetsége realizálhat.

A modernség kérdéseiről szólva hangsúlyozta, hogy nem szabad idegenkedni ezektől a kísérletektől. Egyetlen követelmény van csupán: mának szóló pozitív tartalommal kell bírni ezeknek a formáknak.

A Jelenkor és más folyóiratok szerepét elemezve kifejezte azt a véleményét, hogy „irodalmi" folyóiratokból „művészeti" folyóiratokat kell csinálni. Ezeknek a kiadványoknak fel kell ölelni a színház, képzőművészet és kritika minden területét. Külön kiemelte az elemző szociográfia jelentőségét, s azt a tényt, hogy folyóirataink csak úgy töltik be hivatásukat, ha egyre szélesebb rétegekhez szólnak.

Gyorsabban, jobban

Azt senki sem vitatja, hogy egy rohamosan fejlődő városban elkerülhetetlen a víz, gáz, villany, csatorna és egyéb vezetékek felújítása. A különféle hálózatot az úttest és a járda alatt helyezték el és meghibásodás, bővítés mindig aszfaltbontással, ásással jár. Különösen ősszel szaporodnak meg az ilyen munkák, mert — bár tervgazdálkodás van nálunk — mégis az év utolsó negyedében szállítják a szükséges csöveket, anyagot a gyárak. Ugyanis kis tételekről van szó, és ezek másodlagos „termék"-ként szerepelnek a gyár terveiben. A szerződés határideje is úgy szól, hogy „1964. december 31-ig" és ez az „-ig" azt jelenti, hogy lehet december 30-án délután is szállítani, sőt még december 31-én sem késő.

Ezen a helyzeten csakis a felettes hatóságok, a szakminisztériumok segíthetnek. De az már városi feladat, hogy a kijavított csővezeték fölött rövid idő multán helyreállítsák a járdát, az úttestet. Sajnos erre hiába várunk. Már többször szóvátettük és évről évre visszatérő probléma maradt. A napokban például a Belvárosi Általános Iskola előtti utca felbontása miatt már a rendőrséghez fordultak segítségért, mivel a legkisebb eső után is sáros, csúszós a Leonardó da Vinci utca alsó része.

Másutt — például a Hunyadi út felső részén — már hónapokkal ezelőtt rendbehozták a csőhálózatot, a kockaköveket is lerakták, de hogyan. Minden egyes felbontás helyén huppanók zavarják a közlekedést. És még sorolhatnánk mindazokat az utcákat, amelyekben életveszélyes akárcsak a járdán is közlekedni. A bokatörés mindenesetre kinéz az arrajárónak.

Úgy tudjuk, hogy rendelet szabályozza a felbontott úttest és járda helyreállítását, sőt határidőt is szab ennek. Ezt úgy nagy általánosságban be is tartják, de a minőséggel már baj van. A Káptalan és a Hunyadi utca csatlakozásánál a kockaköveket csak úgy összedobálták, el lehet képzelni, mi lesz itt ha megindul a forgalom és ha jön egy kiadós eső.

Vagyis: minden esetben jelentik a tanácsnak, hogy az úttest helyreállítása megtörtént, de azzal már senki sem törődik: hogyan rakták le a követ, az aszfaltot? Arra hivatkoznak — még a szakemberek is —, hogy nem lehet azonnal aszfaltozni, meg kell várni, amíg a föld újra megülepedik és akkor mehetnek rá felső burkolattal. Nem tudom, mennyire helyes ez az állítás, csak azt tudom, hogy Budapesten azonnal helyreállítják az úttestet és nincs utána tengelyt szaggató teknő, mint Pécsett.

November vége van, már csak rosszabb, esős időre számíthatunk és tapasztaltuk az idén is, mit jelent a felbontott úttest egy-egy felhószakadás után. A legutóbbi, elemi csapással is felérő esőzéskor vizsgálatot indítottak azok ellen, akik felelősek a túlzott károkért, de a dolog annyiba is maradt. Mindent elhomályosított a bűvös mondat: hetven évenként ha egyszer van ilyen eső! És ha mégis sűrűbben lesz, ha már a következő napokban végigzúdul a városon? Ha újra nyitva találja az úttestet és alábujik, mint a Kossuth filmszínház mellett, a Bercsényi utcában és másutt? Megvárjuk a következő, milliós nagyságrendű kárt?

Nem lehetne gyorsabban és jobban helyreállítani az útburkolatot, a járdát, hogy 130 ezer ember ne bosszankodjon naponta csak azért, mert a városi tanács nem ellenőrizteti kellő szigorral a helyreállítás minőségét.

Pedig a szigorra, a felelősségrevonásra jelen esetben is nagy szükség lenne — akkor simább utakon járnánk és kevesebb kár-helyreállítást kellene kiszorítani évenként a városi költségvetésből...

Gáldonyi Béla

Magyar parlamenti küldöttség

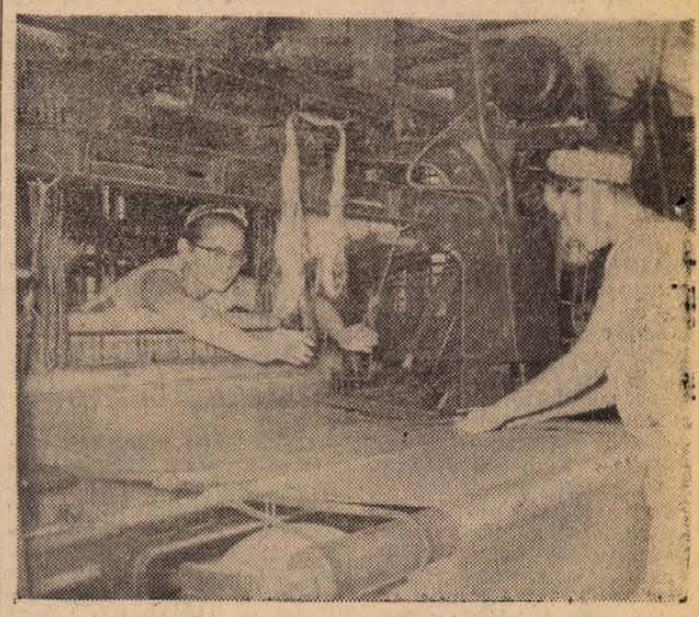
Nkrumah elnöknél

Nkrumah, a Ghanai Köztársaság elnöke fogadta a Ghanában tartózkodó magyar parlamenti küldöttséget. Az elnök személyes meghívására a magyar vendégek a délutáni órákban részt vettek Ghana szovjet segítséggel épült első atomreaktorának felavatásán.

Erdei Ferenc és Gosztonyi János elvtársak Szigeti Károlynak, hazánk accrai nagykövetének kíséretében látogatást tettek N. S. Welbecknél, a Ghanai Népi Konvenció Párt ügyvezető titkáránál.

A továbbiakban a magyar küldöttség megkoszorúzta az Ismeretlen Katona emlékművét, majd részt vett a ghanai parlament irodavezetője által adott ebéden. Este J. L. Asiedu, a ghanai nemzetgyűlés elnöke adott vacsorát a magyar vendégek tiszteletére.

667 ezer négyzetméter selyemszövet

Ebben a negyedévben 667 ezer négyzetméter selyemszövetet gyártanak a Selyemipari Vállalat mohácsi szövőgyárában.

Szűnni nem akaró

kormányellenes tüntetések Saigonban

Saigon: A legújabb saigoni jelentések szerint tegnap több mint tíz órán át szűnni nem akaró kormányellenes tüntetések az esti órákban sem ültek el teljesen. Az este 22 órakor életbelépett kijárási tilalom előtt még heves összecsapásra került sor a város központja felé haladó mintegy ezer főnyi tüntető tömeg és a rendőrök között. A tüntetők felgyújtották az egyik rendőrségi gépkocsit, mire a rendőrök fegyverüket használták. A rendőrgolyóktól két tüntető meghalt, többen megsebesültek.

A dél-vietnami főváros más pontjairól is jelentettek összetűzéseket. Tíz perccel a kijárási tilalom megkezdése előtt a kormány ejtőernyősei figyelmeztető lövésekkel próbálkoztak eloszlatni a buddhista székház körül összegyűlt tömeget, amely az utcára öntött lángoló benzinnel tartotta távol támadóit. Itt is többen megsebesültek.

Az UPI jelentése szerint csütörtökön Saigon utcáin röplapokat osztogattak, amelyekben a tüntetők bejelentik, tűzhalállal emésztik el magukat, ha a Tran Van Huong-kormány nem mond le.

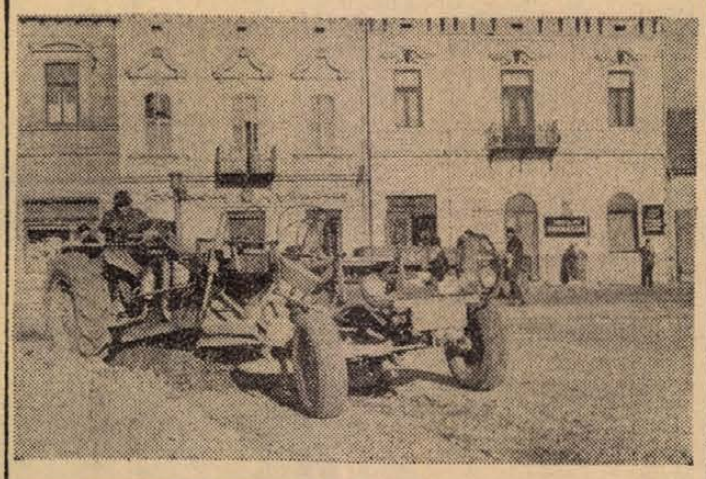
A Saigonban elrendelt rendkívüli állapot végrehajtásáról csütörtökön több intézkedést adtak ki: életbelépték a rögtönbíráskodást, a cenzúrát, a gyülekezési tilalmat, felhatalmazták a rendőrséget a házkutatások végrehajtására, parancs nélkül is, bejelentették, hogy a kormány ellenőrzése alá vonta az élelmiszerelosztást, a közlekedést és a szállítást.

Moszkva: Olga Csecsotkina, a Pravda szemleírója a lap csütörtöki számában kommentálja az Egyesült Államok dél-vietnami politikáját. Megállapítja, hogy Washingtonban újabb terveket dolgoznak ki a háborúnak Észak-Vietnamra, Laoszra és Kambodzsára való kiterjesztéséről. Csecsotkina megjegyzi, hogy Taylor tábornok Washingtonba érkezése egy tanácskozás-sorozatot nyit meg. Úgy fest a dolog — mutat rá a szemleíró —, hogy a tanácskozásokon Taylornak szinte döntő szava lesz. Márpedig az Egyesült Államok saigoni nagykövete azt fogja követelni, hogy „korlátozott mértékben terjesszék ki a háborút Dél-Vietnam határain túlra". A szemleíró megállapítja, hogy ha a háborút északra kiterjesztik, bármennyire korlátozottnak is nevezik, ez egyben azt jelenti, hogy a háborús agresszió az egész indokínai félszigetre átterjed.

Folytatja munkáját a vietnami néppel való szolidaritás nemzetközi értekezlete

Hanoi: Csütörtökön a vietnami néppel való szolidaritás nemzetközi értekezletének délelőtti ülésén nagy beszédet mondott Tran Van Than, a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front küldöttségének vezetője. Beszédében egyebek között kijelentette: Dél-Vietnamnak mindössze 14 millió lakosa van, az amerikai imperialisták és a dél-vietnami bábkormány azonban hatalmas fegyveres erőket tart fenn. A hadsereg létszáma majdnem hatszázezer fő. Dél-Vietnam területe alig több, mint 170 000 négyzetkilométer. Az amerikaiak ennek ellenére 11 nagy hadikikötőt és 111 katonai repülőteret létesítettek az országban.

Tran Van Than méltatta a dél-vietnami nemzeti felszabadítási front létrehozásának jelentőségét. Kijelentette, ez a szervezet az egész világnak tudomására hozta, hogy a végsőkig fog harcolni a függetlenségért, a demokráciáért, a nép életviszonyainak javításáért, a békéért és a semlegességért. A dél-vietnami küldött elmondotta, hogy az elmúlt három év alatt Dél-Vietnam lakossága mintegy 64 000 alaklommal sújtott le az ellenségre, több mint 300 000 ellenséges katonát tett ártalmatlanná.

FELSZEDTÉK A SÍNEKET: Az Irányi Dániel téren felszedték a forgalmat akadályozó régi villamossíneket. A teret és a folytatásában lévő utcát a Rákóczi útig aszfaltburkolattal látják el. A képen: Grávicz Ferenc „gréderrel" kotorja ki a sínek helyéről a törmeléket.

Koszorúzás

a Mongol Népköztársaság megalakulásának 40. évfordulója alkalmából

A Mongol Népköztársaság megalakulásának 40. évfordulója alkalmából a Mongol Népköztársaság budapesti nagykövetségének tagjai, élükön Bat Ocsirin Dasceren, ideiglenes ügyvivővel csütörtökön délelőtt a Szabadság téren megkoszorúzták a szovjet hősök emlékművét.

A koszorúzásnál megjelent Bojti János külügyminiszterhelyettes, dr. Gyalmos János, Budapest Főváros Tanácsa Végrehajtó Bizottságának elnökhelyettese, a Külügyminisztérium és a Honvédelmi Minisztérium több vezető munkatársa. Jelen volt a koszorúzásnál G. H. Gyenyiszov, a Szovjetunió budapesti nagykövete és a nagykövetség több tagja.

Karnagyi Klub

A Budapesti Férfikar fellépésével

A Pécs-Baranyai Népművelési Tanácsadó keretében működő Karnagyi Klub, ez évi második összejövetelét 1964. november 29-én, vasárnap délelőtt tartja Pécsett, a városi művelődési házban.

A fél 10 órakor kezdődő programban bemutató próbát tart a Budapesti Férfikar Bánhegyi Sándor karnagy vezetésével. Ezt követően a kórus titkára, Tarnai János, az együttes életéről, a vezetőség munkájáról tart beszámolót. Az összejövetelre a baranyai és pécsi kórusvezetőkön kívül meghívták az énekkarok társadalmi vezetőségének tagjait is.

A Karnagyi Klubon fellépő budapesti együttes két hangversenyt tart még a megyében. Szombaton este fél 7 órai kezdettel a Komlói Zrínyi Művelődési Házban a belvárosi általános iskola és a gimnázium énekkarával (kórusvezető: Tóth Ferenc), valamint a Komló városi Munkáskórussal (kórusvezető: Zsongor Kálmán) közösen adnak hangversenyt. Vasárnap Mecseknádasdon lépnek fel önálló műsorral.

Jugoszláv írók Pécsett

A Budapesten megrendezett nemzetközi fordító-kongresszuson résztvevő jugoszláv küldöttség tagjai: Gustav Krlec horvát költő és Schäffer Pál író Csuka Zoltán költő és műfordító társaságában a Magyar Írók Szövetsége vendégeként csütörtökön Pécsre érkeztek. Kétnapos látogatásuk első programjaként a Jelenkor szerkesztőségébe látogattak, ahol a folyóirat szerkesztőivel és munkatársaival találkoztak. A beszélgetés folyamán Gustav Krlec elmondotta, hogy a Jelenkort Jugoszláviában is egyre szélesebb körben ismerik, s különös érdemének tartják, hogy jelentős teret szentel a szomszédos népek irodalmának.

A jugoszláv íróvendégek holnap a város nevezetességeit tekintik meg.

Vita a Jelenkor szerkesztőségében

Csütörtökön este hét órakor került sor a Jelenkor szerkesztőségében Horváth Zsigmond, a folyóirat 1964. évi prózáját értékelő vitaindító előadására, melyen részt vettek a lapban publikáló írók mellett a jugoszláv delegáció tagjai is. Az előadást követő vita sok hasznos szempontra hívta fel a szerkesztés figyelmét. A közeljövőben a folyóirat lírai rovatáról tartanak hasonló beszélgetést.

Új játékbolt nyílt Pécsett

Csütörtökön reggel jónéhányan álldogáltak Pécsett, a Kossuth Lajos utcában a televízió-bolttal szemben lévő oldalon: várták, hogy megnyíljon a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat új játékboltja, mely ideiglenes lesz, s a nagy, karácsony előtti forgalmat hivatott csökkenteni a többi játéküzletben. A régi üzlethelyiség, mely raktár, ruházati bolt és műszaki üzlet szerepét töltötte be, most a dekorációs és asztalos részleg dolgozóinak munkája nyomán igen ízlésesen átalakítva és berendezve a gyermekeknek szerez örömöt. A csodálatosan feldíszített, mennyezetig érő fenyőfa, a 250 ezer forint értékű játék valószínű, elnyeri minden vásárló tetszését.

A bolt nemcsak azért új, mert most nyílt meg, hanem azért is, mert újdonságokat is árul: szputnyikokat, szivacsállatkákat, felhúzható síró-rug dalozó csecsemőbabákat, rollerező mackókat, társasjátékokat, textil testű szamarat, elefántot, medvét, kutyát, macskát, s autóba is felfüggeszthető majmot. A nagyobbacska lányok buzsáki kézimunkával lephetők meg, a kisebbek fésülködő és oly régen keresett cumis készlettel. A magyar karácsonyfa-díszeket nemsokára a Csehszlovákiából érkezettek váltják fel. Van baba-mélykocsi és farkát csóváló drótszőrű foxi.

Az egy hónapig nyitva tartó játékbolt minden bizonnyal megnyeri a vásárlók és járókelők tetszését, megszünteti a tumultust a többi játéküzletben. A vállalat ilyen irányú kezdeményezése minden dicséretet megérdemel.

Fejezzék be mielőbb az új tejüzem építését!

A pártalapszervezet tevékenységének, a kommunisták munkájának megjavítása mellett, erről beszélt a legtöbb felszólaló a *Pécsi Tejüzem vezetőségválasztó párttaggyűlésén.* Keserű hangon bírálták a kivitelező vállalatokat, akik immár két módosított határidőt sem tartottak be, s a kötbérezés után is csak a jövő év végére igérik az építkezés befejezését, a próbaüzemelés kezdetét. Ugyanakkor, mint a taggyűlés résztvevői elmondották, a Tejüzem dolgozói mind nehezebb munkakörülmények között dolgoznak a szűk, elavult üzemben. Különösen a közelgő tél aggasztja őket, hiszen egyre nehezebb megoldani a munkahelyek téliesítését is, az erősen megrongálódott ajtókon, ablakokon állandóan beáramlik a hideg, s ez bizony veszélyezteti a dolgozók egészségét.

A Tejüzem kommunistái felhívással fordultak a kivitelező vállalatokhoz, kérték az ott lévő pártszervezetek segítségét, hogy az új üzemet a jövő év második felének elejére építsék fel, *tegyék lehetővé, hogy 1965. júniusában megkezdhessék a próbaüzemelést.*

Sok gondot okoz az üzem pártszervezetének, s ezt a taggyűlés résztvevői is elmondották, az iparátszervezéssel létrehozott országos irányítóközpont bürokratikus vezetési módszere. Túl sok jelentés, kimutatás elkészítésével terhelik őket sok esetben indokolatlanul.

— m. e. —

MA ESTE:

A kivétel és a szabály Antigoné

Bemutató a Pécsi Nemzeti Színházban

Ma este két Brecht-mű bemutatója lesz a Pécsi Nemzeti Színházban. A kivétel és a szabály című egyfelvonásos tandráma és az Antigoné című egyfelvonásos tragédia premierje nagy művészi eseményt jelent Pécs színházi életében. A két Brecht-mű főbb szerepeit Pécsi Ildikó, Polónyi Gyöngyi, Bánffy György és Iványi József alakítják. A képen: jelenet, A kivétel és a szabály című tandrámából.

HÍREK

NOVEMBER 27 PÉNTEK — Virgil napja. A Nap kél: 7.06, nyugszik: 15.54 órakor. A Hold kél: 0.0, nyugszik: 13.29 órakor.

Hatvan éve, 1904. november 27-én született Rösler Endre, az alig egy esztendő előtt elhunyt operaénekes, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Hegedűművész tanulmányok után tért át az énekművészeti tanulmányokra. Sikeres olaszországi fellépései után szerződtette 1926-ban az Operaház, ahol a klasszikus operarepertoár tenor-énekeseként 37 éven át nyújtott kiváló művészi élményeket. Különösen a Mozart-operákban remekelt, de nagyszerű művészi érettséggel tolmácsolta Bartók és Kodály műveit. Felejthetetlenek operai alakításai, mint Fidelio Florestanja, a Sevillai borbély Almaviva grófja, a Denevér Eisensteinje, a Borisz Godunov Sujszkija, valamint szerepei néhány Wagner-operában. Oratórium-énekesként előkelő hazai és nemzetközi hírnévre tett szert. Művészetének méltó megbecsülését jelentette a Kossuth-díjjal és a Magyar Népköztársaság Kiváló Művésze címmel történt kitüntetése.

20 ÉVE, 1944. november 27-én a kommunista párt egyik akciógárdája, a Szir-csoport, kézigránátos támadást intézett a „hűség háza"-nak nevezett nyilaskeresztes párttanya ellen.

A televízió műsora

november 27-én, pénteken:

8.05—8.35: Iskola-tv. Kémia, a középiskolák I. oszt. számára (ism.). A vegyületek csoportosítása. 9.00—9.30: Tanulmányi kirándulás — kémiához. Középiskolások részére. A kénsavgyártás. 9.30: Tv-híradó (ism.). 9.40: „Angyal" kalandjai: A szerető férj. Magyarul beszélő angol film (ismétlés), (14 éven felülieknek!) 10.30: Rubens. Kisfilm (ism.). 10.50: Telesport (ism.). 11.09: A jövő hét műsora.

— **Vasárnap rendezi meg a** Magyar Fodrászklub Budapesten, a MÁVAG kultúrtermében az 1964. évi fodrászbajnokságot, melyre a pécsi fodrászok is nagyon készülnek. Városunkat a tavalyi nőifodrász-bajnok, ifj. Rónai László, Retter Imre és Gál Ferenc a ktsz részéről, a Pécsi Fodrászipari Vállalattól pedig a legutóbbi Pécsi Kupa-verseny győztes csapata: Dózsáné, Friedrichné, Rózsahegyi, Hesz és Vörös képviseli.

— **A Magyar Postagalamb Sportszövetség Dél-nyugati Kerülete** pénteken, szombaton és vasárnap a pécsbányatelepi Széchenyi-akna pártházában postagalamb-kiállítást rendez, melyen hat megye legjobb galambjai vesznek részt.

— **Uj tánciskola kezdődik** dec. 2-án este 7 órakor a KPVDSZ Műv. Házban, József u. 15. Vezeti: Hermann. (x)

— **JOGI tanácsadást tartunk a siklósi járási pártbizottságon ma este 6 órakor. A tanácsadás díjtalan.**

— **A rajzművészet mestereinek** reprodukciós kiállítása vasárnap délelőtt 11 órakor tárlatvezetést tart dr. Iglói Zoltánné a Zsolnay Művelődési Házban.

— **Aramszünet lesz november** 27-én 7—17 óráig hálózatátépítés miatt a József A. u. 1—9, 2—8, Rét u. keleti oldala, József A. u. és Heim P. u. között. (x)

— **Tanár—diák-találkozót** rendeznek Hidason a falu felszabadulásának huszadik évfordulóján. A szülői munkaközösség és a községi tanács meghívta az elmúlt húsz év valamennyi hidasoni tanult diákját és ott oktató nevelőjét.

— **A Dél-dunántúli Áramszolgáltató V.** komlói Üzemvezetősége értesíti a komlói fogyasztóit, hogy 1964 nov. 29-én (vasárnap) építési munkák miatt az alább felsorolt helyeken és időben nem lesz áramszolgáltatás. 7.30—16 óráig Komlón a Kossuth Lajos utcának a Karbantartó V.-tól a Bástya áruházig terjedő szakaszán, a Dózsa György és Kiss János utcákban, valamint a Bem utcában és Kossuth tértől a Tüdőgondozó Intézetig, 7—9 óráig Komlón Kökönyös nyugati részén, a Mecsekfalusi úton és Dávidföldön. *DÉDÁSZ komlói Üzemvezetősége.* (x)

— **A Pécsi Nemzeti Színház** a most következő téli évadban többször is „szereplője" lesz a Magyar Televízió, illetve a Magyar Rádió műsorának. Az ördög cimborája című Shaw-színmű sikeres tv-közvetítése után a III. Richárd és a Kisvárosi Lady Macbeth pécsi előadását láthatja majd a kétmilliós közönség, a két Brecht-művet pedig a Magyar Rádió tűzi műsorára a tél folyamán.

— **Bábelőadás nov. 29-én**, vasárnap de 10 órakor Pécs város Dr. Doktor S. Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Műsor: Két bors ökröcske és A Kiskakas gyémánt félkrajcárja. (x)

— **A mohácsi Bartók Béla Művelődési Házban** került sor az Országos Filharmónia rendezésében az 1964—65-ös hangversenyévad első mohácsi ifjúsági bérleti hangversenyére. 450 főnyi hallgatóság előtt. A hangversenyen a pécsi KISZÖV szimfonikus zenekara lépett fel Horváth Gyula vezényletével. A műsorban Mozart Titus nyitánya, Schubert Befejezetlen szimfóniája és Haydn Katona-szimfóniája hangzott el. Az ifjú hallgatókat Agócsy László vezette el a művek birodalmába.

— **Uj tánciskola kezdődik** dec. 1-én, kedden este 7 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Tanít Fellnerné. Beiratkozás a Műv. Ház irodájában. (x)

Időjárásjelentés

Várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, eső nélkül, tovább mérséklődő északnyugati, északi szél. Az éjszakai lehűlés fokozódik, többfelé gyenge talajmenti fagy. A nappali felmelegedésben lényeges változás nem lesz. — Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2—7, legmagasabb hőmérséklet 8—12 fok között.

ANNA IVANOVA *Naplója*

(5)

Ez mind idő. Drága idő. Mert az is lehet, hogy kétségbeesésében nem meri riasztani azonnal a társait. Talán fejbelövi magát. Mindent tegyen, csak azt ne, hogy hajnalig új térképet készítsenek. Akkor én kerülök veszedelembe. Hiszen közel van már a szovjetek állása. És én nekik viszem a térképet.

— Akció! Ellenakció! — Hallottam, tanultam ezekről a partizánkiképzésen. Szörnyű még rágondolni is, ha tényleg elkészül hajnalig az a másik térkép. Akkor én nem térképet, nem „ellenakciót" adok át a szovjet csapatoknak, hanem a halált viszem nekik ebben a táskában.

— Sztoj!

Életemben így még nem ijedtem meg. Pedig amióta csak útban vagyok, pontosan erre a „sztoj"-ra vártam. Arra hogy megállítsanak. Hogy ők állítsanak meg.

Két szovjet katona magasodott fölém a ködös éjszakából. Az egyiknek a vállán, a másiknak a kezében volt a géppisztoly csöve. Ez lépett felém egyet, aztán mégegyet.

— Ti spion!?

Nem szóltam vissza, mit is szólhattam volna. Ha a sötétben a blúzomban rejtegetett táska után nyúlok, szitává lőhetnek.

— Vigyetek a parancsnokhoz — mondtam fogvacogva, s már indultam is feléjük feltartott kezekkel.

A törzsnél álltunk meg először. Szerencsére tudtam néhány szót oroszul, s amikor a két szovjet tiszt némán végigmustrált, valahogy kiböktem.

— A fasiszták hajnalban megtámadnak benneteket!

Semmi hatás. A két tiszt nagyhamar előparancsolt egy gépkocsit és tíz perc múlva már a belvárdgyulai parancsnokságon álltam meg egy aranymezős, aranycsillagos szovjet tiszt előtt. Na, elő hamar, orosz nyelvtudományom. — Egyszerre cibáltam ki blúzomból a térképtáskát és vele együtt a mondókámat.

— Já zabrala fasiszta ofícir.

Úgy látszik elég volt neki ennyi is, mert két kézzel kapott a zsákmány után. Nem is utdom, hogy megértette-e, amit nagy buzgalmamban még hozzátettem a térképátadás „ünnepélyes" aktusához.

— Jutra rana i fasiszta, puff, puff!

Megérthette, mert felderült az arca, s sajátkezűleg tólt alám egy rozoga széket.

— Ti vengerszki partizánká?

— Da, da! — heveskedtem, s a legnagyobb meghökkenésemre kinevetett.

— Elhisszük neked, amit mondtál, de lássuk, van-e bátorságod bizonyítani is? Te ülsz majd be a vezérharckocsiba és megmutatod nekünk a legrövidebb utat Pécsre.

Az üszögpusztai dombtetőn állt meg először a harckocsioszlop. Zavjalov ezredes, a vezérlőtank parancsnoka állította meg. Ő szállt ki először az acélkürtőből, aztán nagy nehezen én is kimásztam utána. Maga elé állított és csodálkozva mutogatott a város felé. Az újhegyi erőmű villanylámpái sziporkáztak fel hozzánk a dombtetőre.

— No, kislány, elő hát a haditudományoddal. Soha jobb kor. Mi az ott lent, ami olyan vakmerően kápráztatja a szemünket?

Megmondtam, s ezzel eloszlattam a még maradék gyanakvását is a parancsnoknak.

— Köszönöm, kislány. Köszönjük neked valamennyien, — és a nagy tenyerével végigkaszált a hátunk mögött sorakozó tankrengetegen.

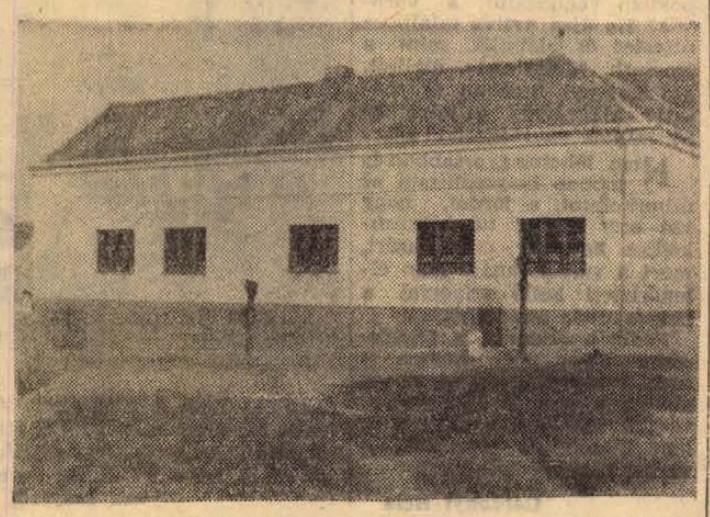
— Ha égnek a villanyok, akkor munkások is vannak a gyárban. És biztosan dolgoznak is. Kiadom hát a parancsot, hogy senki se lőjön addig, amíg meg nem győződünk a valóságról.

Fél órával később maga Zavjalov ezredes szorongatta meg annak a három munkásnak a kezét, akik teljes épségben megőrizték a villanytelep kapcsolóházát.

*

Méhész Györgyné, született Anna Ivanova azóta úgy él, mint a többi asszonyok. Dolgozik, családot nevel, örül vagy aggódik, ahogy a sora hozza. De őriz egy olyan kincset, amilyent kevés asszony rajta kívül. Aprócska vitrinjében egy nyitott, bársonnyal bélelt doboz, benne egy aranyló ötágú csillag. „Fegyverrel a hazáért." Őrzi, vigyázza, mint a szemefényét. Mert az nemcsak kitüntetés, nemcsak emlék, hanem figyelmeztetés is. Minden asszonynak, minden családnak figyelmeztetője. Mindenkinek, aki békét akar.

Pálinkás György

A Petőfi-partizánbrigád ideiglenes kórháza Vajszlón.

Az igények tisztelete

Talán mottónak is beillene az a megjegyzés, amelyet a Szigetvári Cipőgyárban hallottam: *„Az ország bármelyik cipőboltjában jár, nagyjából ugyanazt a fazont találja".* Nagyjából ez igaz is, még akkor is, ha az utóbbi két-három évben bővült a női cipők választéka. Csak éppen keveset!

A fogyasztók igénye

Ha a korábbi évek szolgálnak összehasonlítási alapként, akkor a tények megnyugtatóak, de ez a gyakorlat kizárja a legfontosabbat: a piacot, a fogyasztó igényét. *Mégpedig ez a lényegesebb.* A kereskedelem bizonyára kész bebizonyítani, hogy igenis figyelembe veszik az igényeket, a divatot és korízlést. Erre utalnak a manapság sűrűn megrendezésre kerülő divatbemutatók, aztán a közvéleménykutatás, amelynek eredményét a cipőipari börzén szakemberek értékelik negyedévenként, hogy a következő termelési szakaszban ennek megfelelően döntsenek le a rendelést az iparnak. S mégis csaloka kép ez.

A Szigetvári Cipőgyár 1964-es termelése 542 950 pár női cipő, ebből 358 383 exportra, 184 567 pár belföldi árusításra kerül. *A külföldre szállítandó áru* (Szovjetunió, Lengyelország, Csehszlovákia, NDK) *tizenhat-tizennyolc féle fazonban készül, belföldre csupán nyolc-tíz féle.* Tehát „csupán", bár az üzem egyik műszaki vezetője szerint ez szép szám. S ez volt az a pont, honnét véleményünk eltért. Anyagminőségi és tervezési nehézségekre hivatkoztak, amelyek valóban fönnállnak, de szerintem nem ezekkel magyarázható, hogy *a fogyasztói igény még mindig másodlagos szerepet játszik a gyártandó darabok meghatározásánál.* Az ipari és kereskedelmi tevékenység olyan mértékű összehangbahozására volna szükség, amelyben elsődleges szerepet kapna a piac. Nem új dolog ez persze, de mégsem alkalmazzuk ezt a gyakorlatot. Legalábbis átfogóan nem.

Miért tartózkodó a kereskedelem?

Az üzem raktárában megmutattak néhány modellt, amelyekből készült már egy bizonyos mennyiség, de a kereskedelem vagy részben, vagy teljesen elzárkózik az átvételtől. Ezek a cipők nagyon szépek, sikkesek, könnyűek, korszerűek, divatosak, vagyis mindazon tulajdonságokkal rendelkeznek, amelyek megfelelnek a fogyasztói igénynek. Csupán kis tételben került néhány pár eladásra és alig egy-két óra alatt elkapkodták a vevők. S mégis: *miért tartózkodó a kereskedelem?* Mielőtt erre választ kapnánk, nézzük meg a modellek útját.

A Minőségi Cipőgyárhoz egy üzem tartozik: a nevet viselő anyaüzem, aztán a Divat Cipőgyár, illetve a Szedi és Szigetvári Cipőgyár. A cipőket központilag tervezik. A modelleket ezután — általában negyedévenként a börzén bemutatják a kereskedelmi szerveknek, akik — a kiválasztás után — leadják a megrendelést. A börzén persze szerepelnek olyan modellek is, amelyek fazonban, kidolgozásban „verik a világszínvonalat". Elég példa erre az a női cipőkollekció, amelyet a Budapesti Ipari Vásáron százezreknek volt alkalmuk megcsodálni. Magyar gyártmány volt mind. Arra is érdemes emlékeztetni, hogy a legutóbbi két ipari vásár alkalmával a szakemberek megnyugtatóan nyilatkoztak: ezek a fazonok nálunk is kaphatók. Nos, végül mégsem kaphatók. Csak a Váci utcai boltokban. Mert ott minden bizonnyal elfogy néhány száz vagy ezer pár, tehát a kereskedelem „biztosra megy". Azonban a „cipőfogyasztó" hetven százaléka vidéken él, ahol — *a kereskedelem szerint* — már nem biztos, hogy rokonszenvet talál a modern fazon, a falusi fogyasztókról nem is beszélve. Ezt mondják a kereskedők. És azért óvatosak. Annyi igaz, hogy a kereskedelem is kötve van a mutatószámokhoz, amelyek meghatározzák az évi árufelvétel mennyiségét és egyben a fajtáját is, ez utóbbiba például beletartozik a tűsarkú körömcipő éppen úgy, mint a nehéz férfibakancs. Ez az óvatosság azonban csak addig helyénvaló, amíg a keretszámok gazdaságos kihasználtságára irányul. Sajnos azonban akkor is óvatosak, amikor egy bizonyos árucikken belül — ez esetben a női cipőkről van szó — kevés figyelmet fordítanak az „új" megjelenésére, az új fazonra, formára és inkább a már bevált és megszokott fazonú cipőket rendelik meg ismét és ismét az ipartól, mert ez biztos, hogy vevőre talál.

Mit tehet a vásárló?

A vásárló pedig mit tehet? Megpróbálja igényeit leszállítani a meglévő választékra és vár még két-három esztendőt, mire a kereskedelem felocsudik és a vevő rendelkezésére bocsátja azt a „divatos" árut, amely már külföldön rég nem divat. Erre példa az az érdekesen nyújtott orrú és nagyon szép kivitelű női cipő, amelyből már két évvel ezelőtt szovjet megrendelésre exportált az üzem.

Köztudomású, hogy a cipőiparban elsősorban az olaszok és valamivel kisebb mértékben a franciák diktálják a világdivatot. De amíg elér hozzánk, addig évek telnek el. *Egy belga cég éppen most rendelt az üzemtől — 1965-re — körülbelül nyolcszáz pár női cipőt, de ezt a mennyiséget három fazonban kérte. Az üzem legyártja, el is küldi.* A mi hazai tételeink ötezernél kezdődnek, tíz-húszezerig, alig néhány fazonnal. Tudom, hogy a szalag átállítása sok pénzbe kerül. Körülbelül kétezer új vonalú kaptafához — ennyi szükséges egy úgynevezett kör, vagyis 800—900 pár cipő legyártásához — tetemes beruházás szükséges. Egy kaptafa ára ötven forint! És akkor a gépek „beszerszámozása" is pénzbe kerül, így hát összesen közel negyedmillió forint. Hozzáteszem még: a beszerszámozás 90 napot vesz igénybe általában. Ennyi feltétele van annak, hogy az újfazonú kaptafával többezer pár cipőt legyárthassanak.

Az ipar mindenre képes. *De a kerdeskedelem,* — bár ismert előtte, hogy a belföldi fogyasztó mennyire igényeli az export-minőségű lábbelit — *mégsem mer kilépni a megszokottság nem éppen dicsőséges, de biztos bűvköréből.* Mondván az export-készletből „leeső" tíz százalékot úgyis megkapom, ez a tíz százalék biztosan el is kel. S nem gondol arra, hogy esetleg negyven vagy ötven százalék is piacot talált volna a Váci utcától kezdve Drávaszt áráig bárhol.

Nem anyagprobléma

Beszélni kell még az anyagról.

A Szigetvári Cipőgyár műszaki dolgozói elmondották, hogy sajnos a felsőrész — a talp nem annyira — meglehetősen vastag bőrből készül. Ez a könnyedség, hajlékonyság rovására megy, nem beszélve arról, hogy bizonyos — az esztétikai követelményeknek is megfelelő modelleket — csak nagyon finom, vékony bőrből lehetne legyártani. Ilyen anyag pedig elég kevés áll az ipar rendelkezésére. No igen, ez igaz, de nem is luxuscipőkről van szó. A meglévő anyagból is lehet — mert van erre példa elég — könnyű és a legújabb divatnak megfelelő cipőt gyártani. Csak ehhez nagyobb bátorság szükséges és mindenekelőtt a piac és a vásárló igényének a legmesszebbmenő tisztelete.

Rab Ferenc

SIMÍTJÁK A DOHÁNYT

Tíz holdon termeltek ez évben dohányt a kozármislenyi Uj Tavasz Tsz-ben. A termeléssel járó sok munka nyolc családot foglalkoztatott az új telepen.

Orgona-hangverseny a Liszt-teremben

Bemutatkozott a Pécsi Kamarakórus

A jóleső öröm és jogos elégedettség érzése töltheti el mindenkit szerdán este a zsúfolásig megtelt Liszt-teremben. A pécsi közönség már régen mutatott olyan rendkívüli nagy és meleg érdeklődést kamarakoncert iránt, mint amilyen *Halász Béla* orgonaművésznek és a *Tillai Aurél* vezette Pécsi Kamarakórusnak közös estjét megelőzte.

Az orgonairodalom gyöngyszemei

A várakozás részben városunk új értékének, a Liszt-terem díszének, mondhatjuk: büszkeségének, hangverseny-orgonájának szólt, mely ez alkalommal szólalt meg először esti nagy koncerten. A hangszer olyan kíváló művésze ült a játszóasztal mellé, mint városunk szerény egyéniségű, de nagy tehetségű művésze, Halász Béla. Gondos ízléssel összeállított műsora is arra vallott, hogy alapos ismerője a hallatlanul gazdag orgona-irodalomnak és hogy számára is nyilván problémát jelentett a kifogyhatatlan kincsestárból kiválasztani egyetlen koncert anyagát. Kiüen gondot fordított arra, hogy kevéssé ismert műveket mutasson be, bár közönségünk számára az egész orgonairodalom érdeklődéssel várt, új területet jelent épp az eddig nélkülözött és hiányolt orgonakoncertek miatt. Halász Béla élményt jelentő művészete izelítőt adott a Bach-előtti mesterek műveiből. Kezdőszámként Frescobaldi szolid hatásosságú Toccata e canzona című műve hangzott el, majd Lübeck: Preludium és fúgája után Daquin eredetileg csembalóra írt Noel című alkotását hallottuk. A regisztrálás változatosságával tág lehetőséget nyújtott e mű orgonán előadva a művész fantáziájának. Az orgona nagy mesterének, Bachnak két műve után Liszt Gyászódáját és Reger Rapszódiáját játszotta Halász Béla. Műsorának befejező részében korunk orgonára komponált terméséből Otto, Alain és Hlobil egy-egy alkotását mutatta be.

Már az elhangzott művek puszta felsorolása is bizonyítja, hogy a művész minél többetadni-szándékából fakadt műsorának e bőkezűen széles horizontja és bizonyos fokú túlméretezettsége. Halász Béla elmélyült művészetére még érezhetően szokatlanul hatott a koncert-terem hangulata. Az évszázados barokk-alkotásokat orgonaművészeink a korszerű orgona adta lehetőségek kihasználásával modernebb hangzással és hangszínekkel szokták a mai hallgatókhoz közelebb vinni és vonzóvá tenni. Halász Béla — talán egyéniségéből fakadóan — tartózkodott minden merészebb, szubjektívabb regiszterbeállítástól, még a XX. századi műveknél is, ami produkciójának bizonyos egysíkuságát eredményezte. Biztosra vesszük, hogy kitűnő művészünk, a még számára is szokatlan hangversenytermi szereplés légkörével megbarátkozva e műfaj remekeinek virtuózabb megszólaltatásával is magával ragadja közönségét, mely most, első nyilvános pécsi hangversenyén hosszantartó, meleg ünneplésben részesítette a hangszerek királyának neves művészét.

Szárnyaló éneklés, biztos tudás

A hangversenyen a Pécsi Kamarakórus működött közre Tillai Aurél vezényletével. Ezt a fiatal erőkből álló, de már jelentős eredményeket elért együttest ugyancsak először hallhattuk a Filharmónia bérleti sorozatában. Teljesítményük és a közönség lelkes tetszésnyilvánítása azt bizonyította, hogy a kórus megérdemelte a kitüntető bizalmat és nyugodtan odasorolhatjuk őket városunk zenei életének tényezői közé. Ez az együttes rátermett vezetők irányításával a jó hagyományoknak új tartalmat adó továbbfejlesztője, mely egyaránt hiteles és stílusos tolmácsolója a ritkán hallható évszázados mesterek műveinek éppúgy mint a XX. században keletkezett alkotásoknak. A kitűnően összeválogatott műsor, szárnyaló éneklés és biztos tudás jellemezték a Pécsi Kamarakórus produkcióját, melyből Schütz Pater noster-ének érett szépségű interpretálása, a Purcell- és Pachelbel-mű dallamformálásának finomsága, a francia sanzon legnemesebb hagyományait folytató F. Schmitt-mű vidám frissesége és bája, valamint a két Kodály-kompozíció, az Ady-versre írt Akik mindig elkésnek, valamint a 114. genfi zsoltár emlékedett hangulatú, tökéletes kidolgozottságú megszólaltatása jelentett különösen nagy élményt. A műveket többségükben eredeti nyelven énekelte a kórus, Purcell Esti himnuszához Vági Istvánné készített stílusos fordítást. A kórus műsorának érdekes színt és változatosságot adott az orgonakíséret, mely szintén Halász Béla művészetét dícséri.

Városunk hangversenyéletébe új, igen jelentős színt hozott a szerda esti kamarakoncert. Örültünk, hogy közönségünk ilyen hatásosan reagált erre és hogy bebizonyította megjelenésével, tapsaival: a színvonalas és művészi produkciót nyújtó pécsi művészek szereplését is mindig örömmel fogadja!

— ni —

ÉPÍTŐANYAG-VÁSÁRLÓK, FIGYELEM!

A 2. sz. TÜZÉP-telepen (Nagy Lajos utca 9. szám) vásárolt mindennemű építőanyag házhoz szállítását az

AKÖV FUVARVÁLLALÓJÁNÁL,

a helyszínen megrendelhető. Fuvardíj: TEFU-díjszabás szerint.

Legcsekélyebb fuvardíj:
0,75 tonnás tehergépkocsinál 32,— Ft
2 tonnás tehergépkocsinál 63,— Ft
2,5—5 tonnás tehergépkocsinál 76,— Ft
rakodási díj nélkül.

EMBERKÖZELBEN

A falvakba azt hiszem este kell megérkezni. Este minden falunak egyénisége, jellegzetes arca van. Az ember persze megszokja a szülőföldjét és egykedvűen utazik át a falvak és városok során. Az egykedvűségből néha kimozdítja valami, s akkor elidőzik a tereken, megnézi az új iskolákat, kultúrházakat, magánházakat és szobrokat.

A napokban egy jugoszláv újságírót kísérgettem a Dunántúlon és az előre összeállított program szerint mutogattam a városokat, iskolákat, tájakat. Be kell vallanom, kicsit mechanikus volt az egész... Amikor hazafelé száguldottunk a 6-os úton, már alkonyodott. Jugoszláviai kollégám kinézett a kocsi ablakán és egy községre mutatott, ahol éppen felgyulladtak a villanyok.

— Mi az ott?

— Pécsvárad.

— Nézzük meg!

Lekanyarodtunk a beton útról és megérkeztünk egy faluba, ahol senki sem várt bennünket, senki nem akart tájékoztatni a termelőszövetkezet vagy a falusi kisipar helyzetéről. Ott állt a falu, nyers esti őszinteségében, és hagyta, hogy mászkáljunk sáros utcáin, benyissunk kocsmájába, kultúrházába és könyvtárába, megnézzük elfáradt embereit, füstölgő kéményeit, fényeit, kertjeit...

Kollégám izgatottan lépett a kocsmába, körülnézett, leült egy asztalhoz, aztán átült egy másikhoz, rendelt valamit, majd újra felállt, bepillantott a söntésbe, megnézte az üvegszekrényben szomorkodó pogácsákat és mindent.

— Tisztább, mint nálunk — mondta, aztán az embereket nézte és csodálkozott, hogy ilyen hideg őszi estén sört isznak.

A kultúrotthon-igazgató meg akarta mutatni a termeket, de a vendégünk megelégedett annyival, hogy embereket lát a kultúrházban.

A könyvtárban három fiatal lány fogadott bennünket: Csősz Katalin a helyettes vezető, Méhes Gyöngyi és Dretzky Katalin. Húsz évesek, vagy alig húsz évesek... Egyidősek a szocialista államrenddel. Csősz Katalin éppen egy propaganda-plakátot szerkesztett, mely mezőgazdasági szakkönyvek olvasására buzdította az embereket.

A polcokon irodalmi és művészeti folyóiratok kínálkoztak a szaklapok és képeslapok szomszédságában, és hát könyvek, könyvek mindenütt. Öregasszonyok és diákok adták egymásnak a kilincset, és elmatattak a katalóguslapok és a pulton heverő könyvek között.

— 740 állandó olvasója van a könyvtárnak... Főleg diákok és idősebbek, de azért a felnőtt férfiak is olvasnak, ha keveset is — mondta Csősz Katalin és egy ajánló bibliográfiát mutatott, amit éppen ezekben a napokban állítottak össze. A bibliográfia a felszabadulás utáni magyar irodalom jellegzetesebb alkotásait ismertette, és ajánlotta az olvasóknak.

— A propagandától nagyon sok függ... Hála isten azt is elértük már, hogy mezőgazdasági könyveket olvasnak. A falusi értelmiségnek kell a falusi emberek mellé állni, és megszerettetni velük az olvasást, az értelmes, kellemes időtöltést.

— És a falusi értelmiség képes erre?

— Szerintem képes... Persze vannak más vélemények is. Most olvastam az Új Írásban Timár Máténak egy elbeszélését, hát mondhatom torz képet festett a falusi értelmiségről. Biztosan vannak olyanok is, de nem ez a tipikus, és én ebben a faluban nem azt látom, amit Timár Máté ír. Meg is fogalmaztam már a válaszomat és elküldtem a folyóiratnak.

— Miért lettek könyvtárosok?

— Szeretnénk, ha mindenki olvasna. A jó könyvekből rengeteget lehet tanulni, sajnos bőven akadnak rossz könyvek is. Könyvekkel itt valamennyien szeretünk foglalkozni... A könyvtárosság persze nemcsak azt jelenti, hogy meleg szobában üldögél az ember és várja az olvasókat... Utaztam én már a szomszédos falukba szódáskocsin, és télen derékig érő hóban gázoltam, hogy a könyvtárügyeket az egész járásban rendben tarthassuk.

A pécsváradi könyvtár éppen olyan földszintes épület, mint a kocsma, és pontosan olyan egyszerűen, minden bonyodalom nélkül lehet eljutni a polcai elé, mint a söntéspult elé. Falusi emberközelségben van, nem lengi körül a tudományos intézményekből, tanodákból áradó elkelőség. Az emberek benyitanak, aztán tovább mennek, végzik munkájukat, s esténként, amikor hazatérnek, könyvet tesznek ki a táskájukból, szatyrukból és vacsora után akaratlanul is belelapoznak.

Jugoszláviai kollégám hazafelé telefirkált két papírlapot, én pedig egy régi falura gondoltam, ahol a fűtetlen kultúrház egyetlen szobájában ultizni szoktunk. A kultúrházban csak székek voltak, egy törött ping-pong asztal és egy lezárt sötétbarna szekrény. Évekig kártyáztunk a csukott szekrénynek támasztva hátunkat, aztán egyik ősszel a tanácselnök motorjával nekirohant egy nyárfának. Új tanácselnök jött és kinyitatta az iroda minden ajtaját, a szekrényeket, páncélszekrényeket, a kultúrház pincéjét, padlását... A barna szekrénynek senki sem találta a kulcsát. A tanácselnök megkopogtatta, aztán a hivatalsegéddel feltörette.

Könyvek voltak a szekrényben.

Akkor abbahagytuk a kártyázást és körülálltuk a szekrényt. Móricz Zsigmond, Mórá Ferenc, Mikszáth Kálmán, Gárdonyi Géza, egy haidani Aranykalászos gazdatanfolyam tankönyvei, színdarabok. Lapozgattunk, hümmögtünk, aztán valaki leült a villany alá és kíváncsian beleolvasott a „Rokonok"-ba.

Bertha Bulcsu

Kongó és a világ

Gyalázatos, felháborító agreszió, a gyarmatosítók hamisítatlan és kíméletlen megnyilvánulása — egyértelműen ez a visszhangja a Stanleyville elleni amerikai—belga intervenciónak. Nyugatbarátnak számító afrikai kormányok, polgári politikusok ítélik el a klasszikus gyarmatosítás korát brutalitásával és leplezetlenségével felidéző intervenciót Kongó népe ellen.

Zúg a haladó, az antiimperialista erők tiltakozása, a Szovjetunió, a szocialista országoké, a pozitív semlegességet valló afro-ázsiai országoké. Egy sor kormány követeli a Biztonsági Tanács egybehívását, hiszen az agresszió minden értelmezését kimerítő cselekedetről van szó, amelyik veszélyezteti Afrika békéjét.

Hetek óta folyt a gyarmatosítók — úgy látszott már idejét múlta — rágalomhadjárata arról, hogy Stanleyville-ben „fehér életek forognak veszélyben". Hiába szavatolták a felkelők vezérei a külföldiek biztonságát, az úgynevezett „Szabad sajtó" befogta a fülét. S azok, akik négy év óta több tízezer kongói lemészárlását, szörnyű kegyetlenséggel történ meggyilkolását hűvös tárgyilagossággal szemlélték, most óriási rikoltozásba kezdtek néhány tucat fehér állítólagos életveszedelme miatt. A nyugati hírügynökségek e hét elején szinte óráról órára faragtak le a „veszélyben forgó" európaiak számából: az egyetlen támpont a felkelők által törvényesen elítélt belga kém volt, a többszáz „lemészárlását váró" fehérből kedd délre akkorra, amikor a belga ejtőernyősöket szállító repülőgépek leszálltak Stanleyville repülőterén, már csak huszan maradtak.

S az algériai, vietnami gyarmati háborúkban hírhedtté vált ejtőernyősök — a tengerészgyalogság, az idegenlégió modern utódai — olyan embereket „mentettek meg", szállítottak a „biztonságos anyaországba", akik a felkelők „kínzókamráiból" csodálatos módon, a legteljesebb egészségben sétáltak ki a repülőtérre, s szörnyű sorsukról alighanem csak az európai sajtóból értesültek...

Hogy mennyire szabályos előcsapat szerepét játsszák a belga ejtőernyősök, az amerikai bombázók, utat csinálva Csombe zsoldasainak, azt a legfrissebb hírek bizonyítják: a belga csapatok ezúttal a felkelők másik erődítménye ellen fordultak, persze „európai életek védelmében". Kenyatta, kenyai miniszterelnök mondta felháborodva a kedd-i intervenció után, hogy az afrikai békéltető bizottságot nem is tájékoztatták az „életmentő-akcióról";

sőt, Kenya fővárosában a bizottság égisze alatt tárgyalások folytak a kongói felkelők és a nyugati hatalmak között a Stanleyvilleben lévő európaiakról. Hazug, az agresszió előkészületeit leplező tárgyalások voltak ezek.

Klasszikus, több tucat gyarmati háborút kirobbantó ürüggyel tudott csak előállni az Egyesült Államok és Belgium a zsoldoshadsereg után regulárius gyarmati katonaságot is be kellett vetnünk kongói pozícióink védelmében. Régen leplezte le magát a Nyugat ennyire, ilyen egyértelműen gyalázatos módon. Az egybehivandó Biztonsági Tanácsban és a pár nap múlva összeülő ENSZ közgyűlésben hatalmas visszhangja lesz ennek az intervenciónak. Amelyik mégsem tudta megtörni a kongói nép ellenállását: a felkelők szívós harcot folytatnak a jobban felfegyverzett, repülőgépek által támogatott, túlerőben lévő ellenféllel. Ez az ellenállás már ígéri a gyarmatosítóknak, hogy a világot magukkal szembeállító hadműveletekben csak egy várost, egy csatát nyertek, a háborúnak még nincs vége. S a történelem tanúsága szerint a mi korunkban nem a gyarmatosítók nyerik meg a gyarmati háborúkat.

Felvételre keresünk — állandó munkára — lelkiismeretes

FÉRFI MUNKAERŐKET

éjjeliőr, parkgondozó és állatkerti állatgondozó munkakörbe.

Fizetés megegyezés szerint. — Felvételnél a pécsi vagy Pécs környéki (falusi) állatgondozási munkában jártas személyek előnyben részesülnek.

Jelentkezés: Mecseki Kultúrpark vidámparki irodájában naponta 9—15 óráig.

Éjféli jelentés

Punia ismét a felkelők kezén

Miközben a kongói felkelők Stanleyville külvárosaiban továbbra is hősiesen állják a belga ejtőernyősök és a fehér zsoldosok vezette kormánycsapatok meg-megújuló rohamait, délebbre küzdő csapategységeik — nyugati hírügynökségek jelentései szerint — visszafoglalták Punia városát. A Bukavutól mintegy 150 kilométerre északra fekvő Punia repülőteréről szálltak fel azok a vadász- és szállító-repülőgépek, amelyek a Stanleyville-i hadműveletet támogatták. Thomas Kénza, a felkelők kormányának jelenleg Nairobiban tartózkodó külügyminisztere — mint a Reuter jelenti — csütörtökön közölte a sajtó képviselőivel, hogy a felkelők vezetői — közöttük Gbenye, Soumialot, Mulele, valamint Olenga tábornok — biztonságban vannak.

Válságos politikai helyzet Brazília Goias államában

A Reuter és az AFP jelenti, hogy szerda óta letartóztatások folynak Brazília Goias államában. A letartóztatások állítólag már több mint száz személyt érintenek, köztük az állam kormányzójának legfőbb munkatársait.

A lappangó válság a hírek szerint — már több mint egy hete tart. Castelo Franco köztársasági elnök azzal vádolja Mauro Borgest, Goias tartomány kormányzóját, eltűri, hogy az állam „a kommunista felforgatás" központjává váljék.

A kormányzó nem volt hajlandó munkatársaitól megválni, akik közül egyik-másik neve felmerült a Goulart elnök baloldali kormányának megdöntését követő katonai vizsgálat során.

Goias állam napok óta szigorú katonai ellenőrzés alatt áll. A városba vezető utakat lezárták. Szerdán kora reggel 300 főnyi szövetségi csapat vonult be az állam fővárosába a már ottlévő csapatok megerősítésére.

A letartóztatási végzések kibocsátásakor feltehetően a kormányzó letartóztatását is tervbevették.

Maoruro Borges kormányzó csütörtökön összehívta a helyi törvényhozói testületet.

Rio de Janeiro: Sao Paulo hadbírósága újra olyan döntést hozott, hogy ki kell adni a letartóztatási parancsot Luis Carlos Prestes és a Brazil Kommunista Párt 70 más vezetője ellen. Sajtóközlések szerint a bírósági döntést az állam főügyészének kérésére hozták. A mostani bírósági határozat érvényteleníti ugyanennek a hadbíróságnak korábbi döntését, amely hatályon kívül helyezte „a brazil kommunisták preventív letartóztatásáról" szóló rendeletet.

Film Film Film

Az életbe táncoltatott leány

A piros cipő drámai mesehőse három különböző alakban jelenik meg a filmen. Három kor, három milió, három különböző sors. A három közül a parasztlányka drámája a legigazibb, legszebb. A legjobban megkomponált dráma is egyben, minden egyes apró részletében stílusos, a népi derü és életerő éppúgy hűségesen fejeződik ki benne, mint a tragikus elemek mélysége és realitása. A Fekete ember itt a „legfeketébb", naív, népmesei színezetű alakja kitűnően illeszkedik a drámába és szimbolikus erejű.

A hófehér, finom hercegnő története mintha kissé meggondolatlanul keverné a különféle elemeket: a pompás királyi környezetet, a gonosz hatalmak megnyilatkozásait, a kissé huszáros párbaj képeit, a leheletfinom, franciás hangulatot. De az itt is jelenlevő mesestílus egybefogja mégis az egészet, a táncok szépek és kidolgozottak, s helyenként nagyon kifejezők.

Legkevésbé az utolsó, a mondanivaló szempontjából pedig lényegesnek, sőt, döntőnek szánt rész sikerült. Ez az utolsó történet a mába viszi el a nézőt, s azt hivatott bizonyítani, hogy a Fekete embernek nincs hatalma többé, legyőzik őt az új, nálánál erősebb hatalmak. Ezek a hatalmak, amelyek a Jót akarnák jelezni, halványak és helyenként egészen vulgárisan értelmezettek. Amennyire hatásos az előző korból a maiba való átmenet képsora, amennyire meghökkentő néhány mozzanat, a mondanivaló néhány frappáns, tánccal való kifejezése, annyira erőtlen végülis az összkép. Pedig a modern milió, a modern zene és tánc minden bizonnyal alkalmas volna arra, hogy szimbolikus értelmet hordozzon, s a maga eszközeivel a piroscipős lány történetét, azaz az eredeti ellenpárját kifejezze. Az erőltetetten a jelenkorra utaló képek, momentumok azonban megzavarják a szimbólumok hatását, helyenként egészen kínos, stílustalan helyzeteket teremtenek. Nem tudni, vajon egy laposan reális cipőbolt képe például szerencsés helyszíne-e ilyen elvontabb mondanivaló kifejezésekor — és így tovább.

Banovich Tamás filmje mégis érdekes kísérlet. Táncfilm, egyetlen szó, mondat nélkül, s mint nagyfilm is megállja a helyét, akárhogyan is, hibáival is leköti a nézőt — s a legfelkészületlenebb néző is megérti a tánc „szavait". Szécsényi Ferenc képei olykor nagyon jók. Vujcsics Tihamér zenéje rendkívül változatos és kifejező. A két főszereplő, Orosz Adél és Sipeki Levente komoly művészi teljesítményt nyújtanak mindhárom részben.

H. E.

MAGYARORSZÁG

indulhat a jégkorong világbajnokságon. Olaszországban legyőzte csapatunk az olaszokat, a visszavágó selejtezőmérkőzés Budapesten 2:2 arányú döntetlennel végződött, s így a magyar csapat 5:4 gólaránnyal jutott a döntőbe.

Ahol Hitler szelleme élő valóság

Minden értelmes ember azt hinné, hogy a második világháború emberirtó borzalmait felelős államvezetők és hadseregparancsnokok nem engedik többé megismétlődni. Hitler és hadseregének SS-alakulatai, Sonderngruppe-jai és egyéb kivégző osztagai" teljesen lemeztelenedtek a nürnbergi perekben. E törvényszéki tárgyalásokon az elaljasodásnak olyan iszonyatai tárultak fel, amelyekhez képest a dantei Pokol víziói csaknem jelentéktelen semmiségek.

És most mégis, hiteles képek érkeznek a Távol-Keletről, a dél-vietnami dzsungelháborúról, amelyek felháborítják az aktív humanizmust. Ezek a hiteles dokumentumok azt bizonyítják, hogy az a vandál barbarizmus, amellyel a német fasiszták elborzasztották a világot — tovább él Dél-Vietnamban. A minap a Magyar TV képernyőjén láthattunk filmet egy jobb sorsra érdemes, szorgalmas, derék nép kolosszális megpróbáltatásairól. Foglyokat mutatott be a film, embereket, akiket csupán gyanúsítottak a jenki zsoldban álló „kormánycsapatok". De ezeket az embereket minden bizonyíték nélkül vascsövekhez láncolták, állati kegyetlenséggel felvágják a hasát. Maga a hideg kegyetlenség olyan iszonyatos, hogy elítélésére talán nincs is megfelelő szó a szótárban. Még az angolban sem, pedig az angol szótár igen gazdag.

Harmadik képünk aztán betetőzi a borzalmakat. A már idézett khanhista MP-legények egy elfogott viet-cong harcost élve begyömöszölnek egy vízzel teletöltött gabonatároló agyagedénybe. A sorozatfelvétel egyikén megkezdik, másszon-e ki a khanhista terroristák amerikaiak szemeláttára lázzák meg ilyen mértékben az emberiességet. Ámde sokszor bebizonyosodott már a történelmi igazság, minden gyalázatért gyalázat jár. Azok, akik az emberiesség lábbal tiprásával akarnak győzni, nem győzhetnek végső fokon soha!

De az örök megvetés könyvébe beírhatják a nevüket.

Jogi tanácsadó

Miért csak 65 százalékos táppénzt kapok?

Horváth János levelében arra kér felvilágosítást, hogy miért nem kap 75 százalékos táppénzt, holott több mint két évi folyamatos munkaviszonya van ugyanannál a munkáltatónál. A levél további részében arról ír, hogy a munkát nehéznek tartotta, ezért felmondott, hogy másutt könnyebb munkát vállalhasson. Az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy tbc-s beteg, így táppénzre került. Volt munkáltatója üzemi kifizetőhelye 65 százalékos táppénzt folyósít részére, annak ellenére, hogy több mint három éve már ott dolgozott felmondásáig.

Az üzemi kifizetőhely helyesen jár el, amikor a 65 százalékos táppénzt folyósítja. Ugyanis a 65/1957. (X. 29.) Korm. rendelet 3 § (3) bekezdése értelmében a MUNKAVISZONY MEGSZŰNÉSE UTÁN BEKÖVETKEZETT keresőképtelenség esetében az egyébként táppénzre jogosult dolgozónak csak 65 százalékos táppénz jár. Tehát ezért kap olvasónk kevesebb táppénzt. Abban az esetben, ha munkaviszonya nem szűnt volna meg, a táppénzes állományba vételéig akkor részére 75 százalékos táppénzt folyósítana az üzemi kifizető hely.

Itt jegyezzük meg, hogy a munkaviszony megszűnése után nem minden esetben jár táppénz a megbetegedett dolgozónak, ezért jó, ha tudják olvasóink, hogy a MUNKAVISZONY MEGSZŰNÉSE UTÁN CSAK AKKOR JÁR TÁPPÉNZ, ha

a) a dolgozó a munkaviszony megszűnését követő első, vagy második napján lesz keresőképtelen: ebben az esetben is ugyanúgy jogosult a táppénzre, mintha munkaviszony alatt vált volna keresőképtelenné, külön előzetes tagságot igazolnia nem kell,

b) abban az esetben, ha a munkaviszony megszűnését követő harmadik naptól a 15. nap végéig terjedő idő alatt lesz keresőképtelen, szintén jogosult a táppénzre, de csak akkor, ha az utolsó munkaviszonya legalább 180 napig megszakítás nélkül tartott.

Bíró voltam — beszámítják-e nyugdíjidőmbe?

Seres Péter az iránt érdeklődik, hogy nyugdíjába szempontjából figyelembe veszik-e községi bíróként 1948-tól 1949. novemberéig eltöltött idejét, mert arról hallott, hogy a községi bíróként eltöltött időt figyelembe lehet venni.

A levele alapján írt fenti tényállás szerint a községi bírói minőségben eltöltött idejét nem lehet figyelembe venni. Van olyan rendelkezés, amely előírja, hogy mely esetben és milyen feltételek mellett lehet a községi bíróként eltöltött időt beszámítani, azonban a közölt adatok esetén Önre ezt alkalmazni nem lehet.

A 3/1962 (III. 18.) Mü. M. sz. rendelet értelmében szolgálati időként a volt községi bírói minőségben eltöltött időt csak akkor lehet figyelembe venni, ha 1945. január 1. napja után a tanácsok megalakulásáig folyamatosan e minőségben volt.

És a tanácsok megalakulásakor a végrehajtó bizottságnál KÖZSZOLGÁLATI MUNKAVISZONYBA KERÜLT.

A váromány épségét abban az esetben tartaná fenn a községi bíró idő, ha a tanácsok megalakulásáig ténylegesen dolgozott, de nem vették át közszolgálatba, és az előző munkaviszonya 1944. január 1. napja után szűnt meg.

Levele alapján megállapítható, hogy Ön községi bírává történt megválasztása előtt biztosításra kötelezett munkaviszonyban nem állt, és községi bírói megbízása 1949. őszén, tehát a tanácsok megalakulása előtt jóval megszűnt, így ezen ideje szolgálati időként a vonatkozó szabályok értelmében nem vehető figyelembe.

Nem számították be szolgálati évemet, hová forduljak?

K. J. arról ír levelében, hogy részére nyugdíjat 11 év figyelembevételével állapították meg. Nem tud egyetérteni a határozattal, mert abba nem számították be 1929-től 1950-ig eltöltött közszolgálati idejét, valamint két év egyéb munkaviszonyát.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül éljen fellebbezéssel és fellebbezésében kérje a be nem számított idők figyelembe vételét és ugyanakkor kérje a Társadalombiztosítási Bizottságtól az elvesztett közszolgálati idejének a beszámítását.

Abban az esetben, ha az Önre sérelmes időt a Társadalombiztosítási Bizottság nem számítja be, úgy ennek megállapítása iránt keresettel fordulhat a pécsi járásbírósághoz.

A per teljesen költségmentes.

Külön problémát képez az elvesztett közszolgálati idejének a beszámítása. Leveléből arra a megállapításra jutottunk, hogy fegyelmi elbocsátását követően új munkahelyén a fegyelmi vétség hátrányos következményei alól mentesítették, így azt javasoljuk, hogy az 5/1959. (V. 8.) Mü. M. rendelet 62. §. (2) bekezdésére hivatkozással kérheti a Társadalombiztosítási Bizottságtól ezen elvesztett idejének beszámítását.

A bizottság az ügyben csak abban az esetben járhat el, ha rendelkezésre bocsátja úgy a fegyelmi határozatot, mint annak hátrányos következményei alól történt mentesítő határozatot. A bizottság ezen iratok, valamint az Ön munkája alapján dönt a tekintetben, hogy elvesztett idejéből mennyit lehet nyugdíjkiegészítésként figyelembe venni. Abban az esetben, ha a bizottság a teljes nyugdíjhoz szükséges időt, tehát szolgálati idejének csak egy részét számítja be, és ezzel nem lesz teljes nyugdíjra jogosult, akkor bírósághoz nem fordulhat az elvesztett közszolgálati idejének beszámítását illetően. Erre a jogszabály lehetőséget nem ad.

Javasoljuk, hogy fellebbezése benyújtásakor részletes tájékoztatást kérjen a Társadalombiztosítási Igazgatóságtól.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 27-i, pénteki műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Falusi hétköznapok. — Összeállítás. Népszerű dalok, népszerű énekesek.

18.00: Német nyelvű műsor: Faluról falura. — Összeállítás. Fúvószene.

18.30: Magyar nyelvű műsor: Mecseki visszhang. — Zenés összeállítás. A tartalomból: Munkatársak jelentik. — A televízió nem konkurrencia. Beszélgetés Rejtő Jánossal, a Moziüzemi Vállalat igazgatójával. — Az irodalmi színpadok fővárosi találkozójáról. Várnai Ferenc beszámolója. — Nagy István riportja Harkányból. — Péntek esti vendégünk: Kerék Imre főiskolai hallgató. — Új módszerekkel, korszerű eszközökkel a falu kultúrájáért. Lippenszky István írása. — Egy este a bakócai gyermekotthonban. Kovács Imre riportja. — Mit hallunk a hét végén?

19.58: Műsorismertetés.

20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Antigone (este 7 órakor). Bartók-bérlet.

Tájszínház: Szöktetés a szerájból (délután 5 órakor), Dombóváron.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolák bérleti hangversenye (12 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvászná, szl. = színes.

Park: Az életbe táncoltatott leány (szv., szl., 4, 6, 8).

Petőfi: Az életbe táncoltatott leány (szv., szl., fél 5, fél 7, fél 9).

Kossuth: A preludió akció (szv., 4, 6, 8).

Híradó Mozi: Magyar híradó, 64/23. sz. világhíradó, Színek a festészetben, Zenés randevú, Prágai motívumok, 64/3. sz. sporthíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).

Fekete Gyémánt: Riksa kuli (szv., szl., 6). **Építők:** Dohány (4, 6). **Pécsszabolcs:** Másfél millió (szv., 5, 7). **Mecsekalja:** René király lánya (szl., 7). **Vasas II.:** Fapados szerelem (szv., 7). **Ságvári:** Majdnem baleset (fél 6, fél 8). **Mohács:** Altona foglyai (szv., 6, 8). **Szigetvár:** Bérgyilkos (szv., 8). **Siklós:** Morál 1963. (szv., 7). Csak 18 éven felülieknek! **Pécsvárad:** Rómeó a szomszédom (fél 8). **Meszes:** Egy széihámos vallomásai (6).

DUNÁNTÚLI NAPLÓ

az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.

Főszerkesztő: Vasvári Ferenc

Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.

Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 21-61.

Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.

Felelős kiadó: Braun Károly.

Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-31, 15-32, 15-33.

Pécsi Szikra Nyomda Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám. Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta.

Előfizethető a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél.

Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 064.

RÁDIÓ- ÉS TV MŰSOR

1964. november 30-tól december 6-ig

HÉTFŐ

November 30.

KOSSUTH RADIO

8.15: Operettrészletek.
8.45: Kalandozás egy koffermúzeummal.
9.00: A hét zeneszerzője: Mozart.
10.10: Az óvodások műsora.
10.30: Népi muzsika.
11.00: Iskolarádió.
11.30: Operarészletek.
12.10: Mindenki kedvére.
14.10: Válaszolunk hallgatóinknak.
14.25: Könnyű dallamok.
15.05: Emlékezés Kun Bélára, halálának 25. évfordulóján.
15.20: Kamarazene.
16.10: A Gyermekrádió műsora.
16.50: Ötórai tea.
18.15: Népi muzsika.
18.40: Az Ifjúsági Rádió műsora.
19.00: Mozart: Haffner-szerenád.
20.26: Fanni hagyományai. Rádiójáték.
22.15: Verbunkosok, népdalok.
22.50: Mai szemmel...
23.00: Operarészletek.
23.35: Könnyűzene.

PETŐFI RADIO

14.00: A spanyol polgárháború dalaiból.
14.25: Három szimfónia.
15.05: Tánczene.
15.40: Virradat előtt.
17.00: Fúvósátiratok.
16.20: Osváth Júlia, Udvardy Tibor és Bódy József énekel.
17.05: A Zeneművészeti Főiskola énekkara énekel.
17.20: Édes anyanyelvünk.
17.25: Lányok, asszonyok...
17.33: László Margit és Bende Zsolt hangversenye a stúdióban.
18.20: A bivalyborjú. Laczkó Géza elbeszélése.
18.40: Két operettnyitány.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Katonadalok, csárdások.
19.40: Gazdaszemmel hazánk mezőgazdaságáról.
15.45: Madárélet a vadvizeken. Előadás.
16.00: Kamarazene.
16.30: Népdalok, népi táncok.
17.05: Mozart-művek.
18.15: Rádióegyetem.
18.45: Szórakoztató fúvószene.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Se szó, se beszéd. Muzsika.
19.35: Adottságok, távlatok a magyar külkereskedelemben.
19.50: Előadóművészek aranykönyve.
16.10: Kamarazene.
16.45: Van új a Nap alatt.
17.00: Könnyűzenei híradó.
18.15: Mozart: Don Juan. Kétfelvonásos opera.
21.51: Egy régi dal visszhangja.
22.20: Nyilvános irodalmi est. József Attila verseiből.
23.05: Tánczene.

SZERDA

December 2.

KOSSUTH RADIO

8.15: Reggeli hangverseny.
9.00: Rádióiskola.
9.33: Zenés műsor.
10.10: Heinrich Schlusnus Maria Cebotari és Helge Roswaenge énekel.
11.00: Iskolarádió.
11.15: Dusik: Parafrázis zongorára és zenekarra.
11.28: A Szabó család.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Törvénykönyv.
13.15: Bartók műveiből.
13.40: A Gyermekrádió műsora.
14.10: Csajkovszkij: Olasz capriccio.
14.25: Lányok, asszonyok...
14.55: Délutáni frissítő.
16.10: Wagner: A Walkür. — Jelenet a II. felv.-ból.
16.33 Színes népi muzsika.
17.05: Horizont. A hazai tv-adógyártás a külföldi szemével.
17.20: Nathan Milstein hegedül.
18.10: A Stúdió 11 játszik.
18.40: Walter Gieseking Mozart-műveket zongorázik.
19.10: Megérdemelték a boldogságot. Rádiójáték.
20.30: Chanson-hangverseny.
21.00: Gondolat. A Rádió irodalmi hetilapja.
21.40: Népi muzsika.
23.36: Operettrészletek.

PETŐFI RADIO

14.00: Népi muzsika.
14.25: Részletek Szirmai operettjéből.
15.05: Az Iskolarádió mellékletе. Madách: Az ember tragédiája.
16.35: Marenzio és Monteverdi műveiből.
17.05: Szép ez itt Ádám Jenő írása.
17.16: Fiatalok filmklubja.
17.36: Orvosi tanácsok.
17.41: Hirdetőoszlop.
18.00: Ota Cermák orgonál.
18.15: Kozmosz.
18.40: Belga és olasz népdalok.
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: Mozart: Szöktetés a szerájból. Háromfelvonásos opera.
Közben: **20.00:** Martinovics. Részlet Karinthy Frigyes költeményéből.
21.42. Író a függöny mögött. Irodalmi rejtvény.
22.00: Tánczene.
16.10: Kamarazene.
16.45: Van új a Nap alatt.
17.00: Könnyűzenei híradó.
18.15: Mozart: Don Juan. Kétfelvonásos opera.
21.51: Egy régi dal visszhangja.
22.20: Nyilvános irodalmi est. József Attila verseiből.
23.05: Tánczene.

CSÜTÖRTÖK

December 3.

KOSSUTH RADIO

8.15: Időszerű nemzetközi kérdések.
8.25: Operarészletek.
9.00: Rádióegyetem.
9.30: Az Állami Népi együttes műsorából.
10.10: A Gyermekrádió műsora.
10.50: Kamarazene.
11.33: Kozmosz.
12.15: Tánczenei koktél.
12.55: Vita a korszerű gazdálkodásról.
13.15: Schumann-művek.
14.10: Énekiő világ.
14.25: Elsejétől — hó végéig.
15.00: Verbunkosok, magyar nóták.
15.40: Fiatalok stúdiója.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Operarészletek.
14.10: Magyar tájak zenéjéből.
14.45: Fenyő István könyvszemléje.
15.00: Kamarazene.
15.50: Hét nap a külpolitikában.
16.10: Hétvége...
18.10: Mai magyar elbeszélők.
18.30: Mozart-művek.
20.25: A Rádió Dalszínházának bemutatója: Április. Zenés játék.
22.30: Táncoljunk.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Filmzene.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Zongoraművek.
15.05: Rákóczi, Részletek Kacsóh daljátékából.
15.34: Orvosi tanácsok.
15.39: Télapó. Meseopera.
16.40: A hollófürtő kedves. Kárpáti Aurél elbeszélése.
17.05: Chimay Fesztivál, 1964.
18.13: Könnyűzene.
19.05: Dallal-tánccal a világ körül.
19.43: Vanek úr és társa.
19.58: Hamupipőke. Részletek Rossini operájából.
20.25: Az építők Sztanyiszlavszkij stúdiója.
20.40: A jazz kedvelőinek: Az Ornette Coleman quartett játszik.

PÉNTEK

December 4.

KOSSUTH RADIO

8.15: Édes anyanyelvünk.
8.20: Ritmikus percek.
9.00: Magyar Pantheon.
10.10: Az óvodások műsora.
10.30: Napirenden.
10.35: Mihály András: Zongoraverseny.
11.00: Iskolarádió.
11.30: Verbunkosok, népdalok.
12.15: Operarészletek.
13.00: Ami a jövő hét zenei műsorából kimarad.
14.10: Kemény Klio és Bolla Tibor énekel.
14.30: Emlékeimből.
15.00: Zenekari muzsika.
16.50: Ötórai tea.
18.10: Új zenei Ujság.
18.59: „Emlékszel, tavasz idején...” Beszélgetés.
20.25: Látogatás Iránban.
21.05: Forgószínpad Németh László műveiből.
22.25: Mozart-művek.
23.15: Gyökér és vadvirág. Tamási Áron elbeszélése.
23.38: Magyar nóták.
23.50: Rézi francia kórusmuzsika.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Balettzene.
14.25: Impromptuk zongorára. —
15.05: Válaszolunk hallgatóinknak. —
15.20: Könnyűzenei híradó. —
16.16: Heti hangversenykalauz. —
17.05: Az Ifjúsági Rádió műsora. —
17.35: Ismeretterjesztő előadás. —
17.50 Egy ária több arca. —
18.10: A könnyűzene barátainak. —
19.00: Mi történt a nagyvilágban?
19.15: A Berlini Filharmonikusok zenekarának hangversenye.
21.05: Láttuk, hallottuk...
21.25: Nótacsokor.
22.00: Ami a jövő hét zenei műsorából kimarad.

SZOMBAT

December 5.

KOSSUTH RADIO

8.15: Lányok, asszonyok...
8.35: Népi muzsika.
9.15: Mennyi munka végzésére van szükség? Üveges József fizikus előadása.
9.25: Kórusok, hangszerszólók.
10.10: Az Ifjúsági Rádió műsora.
11.08: Eduard van Beinum lemezeiből.
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Operarészletek.
14.10: Magyar tájak zenéjéből.
14.45: Fenyő István könyvszemléje.
15.00: Kamarazene.
15.50: Hét nap a külpolitikában.
16.10: Hétvége...
18.10: Mai magyar elbeszélők.
18.30: Mozart-művek.
20.25: A Rádió Dalszínházának bemutatója: Április. Zenés játék.
22.30: Táncoljunk.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Filmzene.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Zongoraművek.
15.05: Rákóczi, Részletek Kacsóh daljátékából.
15.34: Orvosi tanácsok.
15.39: Télapó. Meseopera.
16.40: A hollófürtő kedves. Kárpáti Aurél elbeszélése.
17.05: Chimay Fesztivál, 1964.
18.13: Könnyűzene.
19.05: Dallal-tánccal a világ körül.
19.43: Vanek úr és társa.
19.58: Hamupipőke. Részletek Rossini operájából.
20.25: Az építők Sztanyiszlavszkij stúdiója.
20.40: A jazz kedvelőinek: Az Ornette Coleman quartett játszik.

VASÁRNAP

December 6.

KOSSUTH RADIO

8.00: Édes anyanyelvünk.
9.05: Kártya és krokodilus. Rádiójáték gyermekeknek.
9.43: Téli dalok.
9.56: A Magyar Rádió Magazinja.
11.56: Hallgatóink figyelmébe.
12.15: Jó ebédhez szól a nóta...
12.50: Vasárnapi publicisztika.
13.00: Verdi: Aida — II. felvonás.
13.43: Rádiólexikon.
14.13: A Beriki-együttes játszik.
14.30: Finnország nemzeti ünnepén.
15.00: Zenés posta.
15.40: Mikrofonnal a Föld körül.
16.06: A Rádió Lemezalbuma.
18.05: Balázs Árpád és Dankó Pista dalaiból
18.25: Az öröm. Weöres Sándor verse
18.30: Tánczene.
19.00: Közvetítés a Vígszínházból: Szájhős.
22.25: Csajkovszkij: V. szimfónia.
23.10: Operettrészletek.

PETŐFI RÁDIÓ

7.30: A római katolikus egyház félórája.
8.00: Tánczene. —
8.30: Miska bácsi lemezesládája. —
9.00: Operakalauz. —
10.00: Gazdaszemmel a nagyvilág mezőgazdaságáról. —
10.15: Népdalcsokor.
11.00: Emberi csönd. Benjamin László verse. —
11.05: A Magyar Rádió és Televízió Énekkarának nyilvános hangversenye, a stúdióban. — A szünetben: Szép magyar novella. Tömörkény István: Adóügy. —
Kb. **12.00:** A hangversenyközvetítés folytatása. —
13.10: Tánczene. —
14.25: Fesztiválok évkönyvei. —
15.20: Kulturális krónika. —
15.40: A Csepeli Fúvós zenekar játszik. —
16.00: A cigánybáró. — Részletek Strauss operettjéből. —
16.57: Nagy idők nagy emberek. —
18.00: Mozart művek.
18.49: Disznótor. Móricz Zsigmond elbeszélése. —
12.15: Tánczenei koktél.
13.00: Operarészletek.
14.10: Magyar tájak zenéjéből.
14.45: Fenyő István könyvszemléje.
15.00: Kamarazene.
15.50: Hét nap a külpolitikában.
16.10: Hétvége...
18.10: Mai magyar elbeszélők.
18.30: Mozart-művek.
20.25: A Rádió Dalszínházának bemutatója: Április. Zenés játék.
22.30: Táncoljunk.

PETŐFI RÁDIÓ

14.00: Filmzene.
14.25: Tudósítás az ENSZ-ből.
14.35: Zongoraművek.
15.05: Rákóczi, Részletek Kacsóh daljátékából.
15.34: Orvosi tanácsok.
15.39: Télapó. Meseopera.
16.40: A hollófürtő kedves. Kárpáti Aurél elbeszélése.
17.05: Chimay Fesztivál, 1964.
18.13: Könnyűzene.
19.05: Dallal-tánccal a világ körül.
19.43: Vanek úr és társa.
19.58: Hamupipőke. Részletek Rossini operájából.
20.25: Az építők Sztanyiszlavszkij stúdiója.
20.40: A jazz kedvelőinek: Az Ornette Coleman quartett játszik.

ÁLLANDÓ MŰSORSZÁMOK:

KOSSUTH RADIO: **6.26:** *Rákóczi induló.* — **6.30:** *Hírek, időjárásjelentés* — **6.35—7.54.** *Vidáman, frissen: Zenés műsor.* — *Közben:* **5.00.** *Hírek időjárásjelentés* — **5.05.** *Falurádió.* — **6.00:** *Hírek időjárásjelentés* — **6.20.** *Sport- és totóhírek.* — **6.35.** *Hirdetőoszlop* — **6.59.** *Pontos időjelzés* — **7.00.** *Hírek időjárásjelentés* — **7.05:** *Új könyvek* — **7.30:** *A budapesti színházak és mozik műsora* — **8.00:** *Műsorismertetés. Időjárásjelentés* — **9.59** *Pontos időjelzés* — **10.00.** *Hírek. Történelmünk eseményei időjárásjelentés* — **11.59.** *Pontos időjelzés* — **12.00.** *Déli harangszó* — *Utána: Hírek időjárásjelentés* — **12.57:** *Vidéki színházak műsora* — **14.00** *Hírek időjárásjelentés* — **16.00** *Hírek* — **17.58** *Műsorismertetés* — **17.59.** *Pontos időjelzés* — **18.00:** *Hírek időjárásjelentés* — **19.54.** *Jó éjszakát, gyerekek* — *Utána:* — **20.00** *Esti krónika időjárásjelentés* — **22.00:** *Hírek időjárásjelentés* — **0.30:** *Himnusz.*

PETŐFI RÁDIÓ: **5.00—8.00:** *Reggeli zene* — *Közben: Vízjelzőszolgálat* — **6.10:** *Torna* — **6.30** *Hírek időjárásjelentés* — **8.00:** *Hírek időjárásjelentés* — **8.05** *Műsorzárás* — **13.50:** *Idegen nyelvű vízjelzőszolgálat* — **14.10** *Időjárás- és vízállásjelentés.* — **15.00:, 17.00:, 19.00, 21.00:, 23.00:** *Hírek időjárásjelentés.*

TELEVÍZIÓ

Kedd, december 1.

8.05: Orosz nyelv. —
9.00: Iskola-tv. Környezetismeret. —
10.05: Iskolav-tv. Élővilág. —
11.00: Iskola-tv. Angol nyelv. —
14.00: Iskola-tv. Orosz nyelv. —
14.55: Iskola-tv: környezetismeret. —
15.50: Iskola-tv. Élővilág. —
16.55: Iskola-tv. Angol nyelv. —
17.25: Az iskola-tv. postája. —
17.40: Hírek. —
17.45: Tapasztalatok. —tanulságok. —
17.55: Csak egy kicsivel jobban. — Közvetítés a Technika Házából. —
18.25: Barangolás a téli könyvvásáron.
19.20: Esti mese. —
19.30: TV Híradó. —
19.45: Mai vendégünk. Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese.
20.05: „Vízivárosi nyár” I. Tv-játék.
21.05: Érmék és érmesek. Visszapillantás a tokiói olimpiára.
21.20: Egy éjszaka Budapesten. A Magyar TV kisfilmje. —
21.55: TV Híradó, 2. kiadás. —
22.15: Kenyér a közgazdász szemével. —

Szerda, december 2.

9.30: TV. Híradó. —
9.40: Horváth Márton „Vízivárosi nyár” I. Tv-játék.
11.10: Ülés ülés után. Nyugatnémet kisfilm
13.15: Dukla Praha—Real Madrid labdarúgó-mérkőzés. —
17.43: Hírek. —
17.50: Falusi dolgokról. — Előkészületek a zárszámadásra. —
17.55: A Magyar Hirdető műsora. —
18.05: Ki mások mestere. — Portré film.—
18.15: Budapest 33 km. Hogyan élnek ma az emberek a volt pusztán?
18.35. Napló. —
18.45: Ma este Derelyes Endre dedikál.
18.55: Esti mese. —
19.05: Közvetítés a Madách Színházból. Tabi: Most majd elválik. — Vígjáték 3 felvonásban. — A közvetítés szünetében: TV Híradó. — Napi jegyzetünk. —
Kb. **21.35:** Egy kis könnyűzene. Filmösszeállítás. —
22.00: TV Híradó, 2. — kiadás. —
22.20: Szülők, nevelők egymás közt. — A zsebpénz.

Csütörtök, december 3.

17.10: Iskola-tv. Fizika.
17.58: Hírek. —
18.05: Mezőgazdasági szakfilmműsor. —
18.25: Tudniillik, hogy mi illik. Az ajándékozásról. —
18.55: Telesport. —
19.20: Esti mese. —
19.30: TV. Híradó. —
19.45: Napi jegyzetünk.
19.50: A jövő hét műsora. —
20.05: Horváth Márton: „Vízivárosi nyár”. II. Tv-játék. —
21.05: Költészet. Major Tamás József Attila verseket mond. —
21.35: Vacsora után az Újságíró Klubban. — Szepesi György olimpiai beszámolója. —
21.15: TV Híradó. — 2. kiadás.

Péntek, december 4.

8.05: Iskola-tv. — Fizika. —
9.30: TV Híradó. —
9.40: Horváth Márton „Vízivárosi nyár” I. Tv-játék.
9.30 Iskola-tv. Angol nyelv. —
9.50: Hétmérföldes kamera. — Üttörő Híradó.
10.05: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai — rajzfilmsorozat. —
10.30: Vadászat felvevőgéppel. II. Angol ismeretterjesztő kisfilm. Őrlések bölcső déje. —
10.55: Mesterművek. — Zenekari hangverseny. —
16.40: Aa Magyar Hirdető műsora. —
17.10: Zenés beszélgetés Szirmai Albertel Kisfilm. —
17.20: Szellemi olimpia.
18.20: Kisfilmek. —
18.40: Napló. Megjelenik a Vörös Ujság első száma.
18.50: Belépés csak tv-nézőknek! Látogatás az MTI-ben.
19.20: Esti mese. —
19.30: TV Híradó. —
19.50: Horváth Márton: „Vízivárosi nyár”, III. Tv-játék.
20.45: Lemezalbum. — Don Juan. Részletek Mozart operájából.
21.35: Tokiói metropolis.
22.35: TV Híradó, 2. kiadás. —

Szombat, december 5.

16.10: Szellemi olimpia döntő. —
17.15: Hírek. —
17.20: Üjdonságok, érdekességek a mezőgazdaságban. —
18.00: Zenekedvelő gyerekek klubja. —
18.45: Ördögszekér. A Magyar TV dokumentumfilmje. —
19.20: Fsti mese. —
19.30: TV Híradó. —
19.45: Hétről hétre. —
19.55: Vendégkönyv: 1. Helmut Zacharias hegedül. 2. Fényes Kató énekel. —
20.40: A jól bevált férj. Magyarul beszélő angol film. — (csak 14 éven felülieknek!)
22.05: TV Híradó, 2. kiadás. —

Vasárnap, december 6.

8.05: Iskola-tv. — Kémia. —
9.25: Az Iskola-tv jövő heti műsorának ismertetése.
9.30 Iskola-tv. Angol nyelv. —
9.50: Hétmérföldes kamera. — Üttörő Híradó.
10.05: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai — rajzfilmsorozat. —
10.30: Vadászat felvevőgéppel. II. Angol ismeretterjesztő kisfilm. Őrlések bölcső déje. —
10.55: Mesterművek. — Zenekari hangverseny. —
16.40: Aa Magyar Hirdető műsora. —
17.10: Zenés beszélgetés Szirmai Albertel Kisfilm. —
17.20: Szellemi olimpia.
18.20: Kisfilmek. —
18.40: Napló. Megjelenik a Vörös Ujság első száma.
18.50: Belépés csak tv-nézőknek! Látogatás az MTI-ben.
19.20: Esti mese. —
19.30: TV Híradó. —
19.50: Horváth Márton: „Vízivárosi nyár”, III. Tv-játék.
20.45: Lemezalbum. — Don Juan. Részletek Mozart operájából.
21.35: Tokiói metropolis.
22.35: TV Híradó, 2. kiadás. —

A Magyar Rádió és Televízió a műsorváltoztatás jogát fenntartja!

Fehérneműjavítás, átalakítás, készítés.

TEMPÓ KSZ.

Pécs, Doktor S. utca 9. sz. m.

TELEFON: 18-08.

B. m. Építőipari Vállalat felvételre keres

ÉPÜLET-LAKATOSOKAT, FESTŐ és MÁZOLÓ SZAKMUNKÁSOKAT.

Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, Rákóczi út 56.

Felvennénk KÁLYHAFŰTŐT mielőbbi belépéssel.

Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat. Pécs, Rózsa Ferenc utca 17.

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

VII.

Az olimpia vége felé közeledett, de hátra volt még a legizgalmasabb, a futballcsapat döntő mérkőzése. A többi sportágak eseményeire csak 2, 3 jegyet kaptunk, a labdarúgó döntőre korlátlan számban biztosítottak jegyet. A japánok nem túlságosan kedvelik a futballt, náluk népszerűbb a Basket-Ball, gyephoki és a golf. De tanulni vágyásukat és törekvésüket bizonyítja, hogy nemcsak középiskolás tanulóikat küldték ki a meccsre, hanem szakembereiket, akik jegyzeteket készítettek. Ha most még nem is, de feltehetően az elkövetkezendőkben, már velük is számolni kell majd ebben a sportágban is.

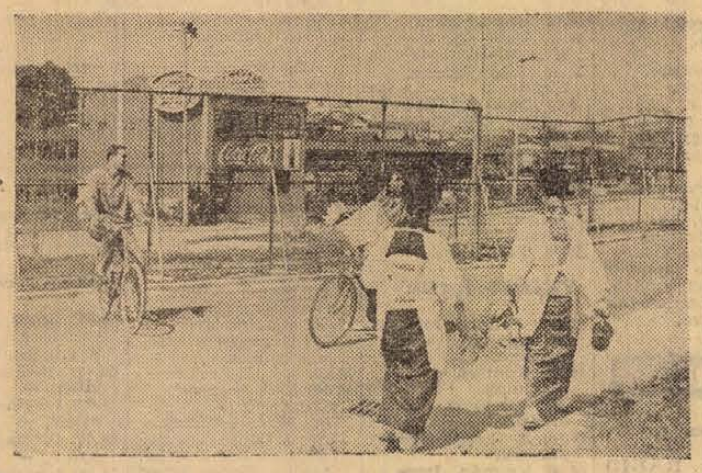
A versenyek befejeztével, sok időnk felszabadult, s elmerültünk az üzletnegyedek érdekességeiben. Többek között a Toyoko áruház játékosztályán egy óra hosszáig nem tudtam szabadulni az ötletesebbnél ötletesebb gyermekjátékoktól. Nem szégyellem bevallani, sok más felnőtt sportolóval együtt, önfeledten játszottunk az URH irányítóval, melyet a gyermekek számára is ugyanolyan mechanikai megoldással készítettek, mint a felnőttekét. A gyerekek szabadon hozzányulhattak minden játékhoz. Iskolatáskával a hónuk alatt megérkezett két cimbora, felvették az URH-dobozt, az egyik gyerek maradt a játékosztály egyik felén, a másik elment a kis készülékkel a másik végébe, s onnan közölte, milyen új játékok találhatók ott, hol érdemes a játékba belemerülni. A játékok között találtam egy kiskutyát, fel kellett húzni, s ha tapsoltak, vagy szólították, kettőt vakkantott és elindult a hang irányába. Más irányból jövő hangra szép lassan megfordult és követte az újabb hangot.

Az áruház harmadik emeletén volt a földalatti vasút egyik megállója. Különös érzést keltett, hogy itt a harmadik emeleten szálltam be és egy másik kerületben, például Asakusán a föld alól kellett feljönnöm. Ugyancsak ennek a hatalmas áruháznak 4., 5. emeletén egy-egy filmszínház működött.

Az olimpiai faluban egy kis városban tömörült az egész világ. Igen jól megértettük egymást, a világ különböző nemzeteinek sportolói sokan úgy találkoztak, mint régi jó barátok. Jelvényeket cseréltünk, a nyelvünk más volt, de megértettük egymást. A különböző csoportok, csapatok ismeretséget, barátságot kötöttek. A falu tulajdonképpen egy nagy város volt, mindent megtaláltunk benne, ami kellett. Volt ott bank, ahol a dollárokat fontra vagy rubelre váltották be, minden bürokrácia nélkül. Volt posta, áruház, mindent vásárolhattunk, szórakozásban, kikapcsolódásban nem volt hiány. Estéről estére játszott az olimpiai színház érdekes műsorral, a fiatalok szórakozásáról gondoskodtak az Internacional klubban, ahol vígan táncolhatták a sportolók a twistet vagy az újabb hali-gulit. Persze, az olimpiai falu lakói nem szórakozni jöttek Tokióba, egész nap perzsgő volt az élet az edzőpályákon, ahol a világ legjobb sportdíjai készültek a nagy versenyekre.

Horváth Leona

(Folytatjuk)

Pillanatkép az olimpiai falu életéből. Előtérben két japán nő.

Mozgalmas napok a labdarúgóknál

Újabb és újabb átigazolásokról, játékos, edzőcserékről kaptunk híreket. A Pécsi Dózsa még egy játékost igazol villámmal. *Rapp, Goór, Csicsman* és *Kincsei* mellett a PVSK védőjátékosa, *Köves I.* is aláírta az átigazoló lapot a lila-fehérekhez.

A budapesti csapatoknál is nagy változás várható. Az MTK-ból többen távoznak. *Horváth* a Budai Spartacusba, *Dinnyés* és *Bánkuti* a Budafoki MTE-be, *Guth* a III. kerületbe, *Balatoni* a Szállítókba, *Halápi* még nem írt alá sehová. A Ganz-MÁVAG is erősödik. *Göncz* (Komlói Bányász), az egykori ferencvárosi, majd komlói, legutóbb pedig Kaposvárott játszott *Muzslai*, és *Rattmann* (MTK) is a kőbányaiakhoz tart.

Varsányi II, a debreceniek kitűnő fiatal csatárát a Győri Vasas szeretné megszerezni. *Karába* után *Szuromi* is távozni készül Dorogról, Karába a Ferencvároshoz kerül, *Szuromit* pedig az MTK szeretné megszerezni. A Ferencváros Karábaért kárpótlásul *Németh Ferencet* és *Szántait* adja át a dorogiaknak. Visszakerül a bányászvárosba a magyar ifjúsági válogatott volt balszélsője *Bartalos*. A Vasas *Molnár II.* a szombatelyiek játékosának igazolását kéri. *Szentmihályi Antal*, a Vasas válogatott kapusa viszont ajánlott levelében bejelentette, a jövőben nem kíván a Vasas színeiben szerepelni.

Több NB I-es labdarúgó-csapatunknál lesz edzőcsere. Mészáros, Szusza, Kispéter, Preiner, Orczifalvi, Kléber, Moór, Grosics, Voltentik és Buzánszky megmarad régi egyesületénél. A Vasasban *Noszkayt Illovszky Rudolf*, a Komlói Bányászban *Szücs Gyulát Czibulka Mihály dr.* váltotta fel. Nincs még döntés a Győri Vasas ETO-ban és az Ózdi Kohász SE-ben. *Hidegkuti Nándor* és *Kemény Tibor* szerződése ugyanis lejár. Hidegkuti úgy nyilatkozott, nem marad Győrött. *Kemény* ezen a héten ad végleges választ az ózdiaknak.

Az NB I. B-ben több változás lesz. Új edzője lesz a Nyíregyházi Spartacusnak, a Dunaújvárosi Kohásznak, a Szombathelyi Haladásnak, az Egyetértésnek, s még több helyütt edzőt cserélnek az NB II-es csapatok. S még egy hír. *Lengyel Zoltán*, a Kinizsi megyebajnokságban szereplő labdarúgó-csapatának edzője a hírek szerint megválik egyesületétől, a Komlói Bányásznál mint intéző tevékenykedik majd.

Innen-onnan

A Pécsi Bányász asztalitenisz csapata egymás után nyerte mérkőzéseit a megyebajnokságban. A Komlói Helyiipar ellen 13:0-ra, a Postás ellen 10:5-re győztek a bányászversenyzők. A hét végén Székesfehérváron a Magyar Népköztársasági Kupa középdöntőjének mérkőzésein állnak rajthoz a jó formában lévő pécsi asztaliteniszezők.

*

Új sportkör alakult Komlón. Az AKÖV komlói telepén Komlói Előre SK néven szerveztek sportkört. Az alakuló ülésen a városi KISZ-bizottság, s a Városi Testnevelési Sportszövetség is képviseltette magát. A Komlói Előre SK egyelőre három szakosztályt (asztalitenisz, labdarúgó, sakk) működtet.

*

A Pécsi Bányász ökölvívó ifjúsági csapata az országos ifjúsági csapatbajnokság során Kecskeméten 16:6 arányú vereséget szenvedett. A visszavágó mérkőzéseket most vasárnap délután Pécsújhegyen 3 órai kezdettel vívják a Bányász-sportházban. Az országos ifjúsági csapatbajnokság mérkőzésein a nyolc területi bajnok vesz részt, a küzdelmeket kieséses rendszerben vívják.

*

A pécsi járásban az elkövetkezendő években a járási labdarúgó bajnokság I. osztályának mérkőzéseit ismét két csoportban rendezik. A szövetségi vezetői elképzelések szerint a csoportbeosztást: Keleti csoport: Ujpetre, Vókány, Egerág, Olasz, Bogád, Nagykozár, Pécsudvard, Szalánta, Hird. Nyugati csoport: Baksa, Szentlőrinc, Kővágószőllős, Pellérd Szabadszentkirály, Görcsöny, Csonkamindszent, Bicsérd, Bükkösd, Kökény.

*

Értékelték az atlétikai egyesületi bajnokság eredményeit. A férfiaknál és a nőknél ebben az évben is a Honvéd bizonyult a legjobbnak. A Pécsi Dózsa férfi atlétái a 15. helyet szerezték meg, a PVSK rangsorban a 18. A nőknél a Pécsi Sportiskola versenyzői kerültek az első húsz közé, a 13. helyen végeztek.

Megérdemlik az elismerést

— *Csapatot változtatott?* — kérdezte ez év februárjában egy budapesti étterem pincére *Zákányi Bálinttól*, a Pécsi Bányász női kézilabda-csapatának edzőjétől.

Zákányi edző körül valóban csupa idegenarcú lány csoportosult, néhány kivétellel. Itt szoktak Budapesten étkezni, a Bányász nők és még a pincérnek is feltűnt a nagy változás.

1964. tavaszára erősen megfogyatkozott a csapat. Hiányzott az 1962. évi gólkirály — *Szmolkáné*. A kitűnő irányító *Szittyáné*, továbbá *Nógrádiné, Vitrédiné, Halasiné, Kelemenné* és *Ancilné*. A Testnevelési Főiskola elleni barátságos mérkőzésüket, ettől függetlenül változatlan érdeklődés kísérte. A pálya szélén szorongott a főváros valamennyi számottevő csapatának edzője, hogy láthassák a pécsi lányok játékát.

Megkapaszkodni!

Az első percekben még csak ment valahogy a pécsieknek, de amikor a játék végefelé a huszonötödik gól is a pécsiek hálójában táncolt, sajnálkozás és megdöbbenés ült a szakemberek arcára. Zákányi edző pedig lehorgasztott fejjel ment az öltözőbe.

— *Megkapaszkodni! — valahogyan bentmaradni az NB I-ben!* Ez volt a vezetők és az edző terve, aztán majd csak visszatérnek a csapathoz az újdonsült kismamák és a Bányász név megint a régi lesz.

Elkezdődött a bajnokság... Vereség és győzelem váltogatta egymást és a remény mind jobban megerősödött. Kezdeti sikertelenségek után az 5. helyen kötöttek ki tavasszal passzív gólaránnyal.

Az őszi fordulóban itthon már egyszer sem kaptak ki. Idegenben viszont mindkét győri együttest és Budapesten azt a TF-et is legyőzték, akiktől nemrég még 25 gólt kaptak. A bajnokság végére felküzdötték magukat a 4. helyre, méghozzá aktív gólaránnyal. A 150 kapott gólra, 164 gólt válaszoltak.

Gyorsaságából és lendületéből veszített a csapat, így *kisebb szerep jutott az ellenfél lerohanásának és nagyobb a helyzetkialakításoknak*. Az új játékosok fizikailag nem bírták el azt a megerőltetést, mint a régiek úgy, hogy az edzésadagokat csökkenteni kellett. Az új játékosok tehetségével nincs baj, de *sportszeretetben elmaradnak elődeiktől*. Több akarással, több áldozatvállalással kellene küzdeniök a pályán! Technikailag azonban sokat csiszolódtak a fiatalok.

A csapat hangulata jó. Az utánpótlást jelentő játékosok legtöbbje az újhegyi pálya salakján nőtt fel. Ha ez a játékosanyag együtt marad, szép eredményeket érhet el a Pécsi Bányász és visszaszerezheti azt a hírnevet és tekintélyt, melyet a múltban kiharcolt magának.

A Bp. Spartacus júliusi nemzetközi tornáján már megmutatták „oroszlánkörmeiket". Legyőzték a magyar bajnok Spartacust, a magyar utánpótlás csapatát és döntetlenül végeztek a lengyel és osztrák csapattal, bár ez utóbbi nem hízelgő a Bányászra nézve, mert igen gyengén játszottak. Így bár veretlenül végeztek, — meg kellett elégedni a 2. hellyel.

Pécsi játékos a válogatottban

A csapat játékosát is ad a magyar válogatottnak. *Schmidt Jenőné* személyében, aki a szakemberek véleménye szerint ritka tehetségű játékos. Nevét külföldön is jól ismerik. Nem volt olyan bajnoki mérkőzés, hogy árnyékként ne őrizték volna és *mégis 75 gólt dobott*.

A Pécsi Bányász kézilabdázók közönségéről csak annyit, hogy létszámban másodikhelyen állnak az országban. Talán csak Győrben van hasonló szépszámú szurkolósereg. Nemcsak erkölcsileg, hanem anyagilag is támogatják a Bányászt, mert szép szívvel vannak közöttük pártolótagok.

A sportkör és a vállalat vezetősége mindenben támogatja a csapatot, ők pedig jó helyezéssel meg is hálálják azt.

Halasi Mária személyében egy kitűnő, gólerős játékossal erősödtek és minden remény megvan arra, hogy a szurkolók bizalmával tekintsenek a Pécsi Bányász női kézilabdázók jövő évi szereplése elé.

Baksa László

A mohácsi járási labdarúgó-bajnokság végeredménye

Északi csoport

1. Újmohács	20	13	3	4	44:27	29
2. Kisnyárád	20	13	2	5	46:28	28
3. Babarc	20	11	2	7	48:21	24
4. Székelyszabar	20	11	1	8	53:33	23
5. Dunaszekcső	20	10	3	7	39:34	23
6. Versend	20	10	—	10	46:39	20
7. Geresd*	20	7	4	9	39:42	16
8. Hímesháza	20	6	2	12	28:26	14
9. Szajk	20	5	1	14	25:69	11
10. Palotabozsok	20	4	1	15	26:55	9
11. Görcsönyöboka	20	2	5	13	21:42	9

visszalépett

* büntetőpont levonva

Versenyen kívül:

1. Moh. TE II.	22	15	2	5	69:26	32

Déli csoport

1. Villány	20	17	—	3	55:14	34
2. Sátorhely	20	13	3	4	51:19	29
3. Kölked	20	14	1	5	53:26	29
4. M. Spartacus*	20	9	5	6	53:38	21
5. Majs	20	10	1	9	48:39	21
6. Erdőfű*	20	9	2	9	29:34	18
7. Nagynyárád	20	7	3	10	32:44	17
8. Ivándárda	20	5	6	9	27:42	16
9. Tótös	20	4	3	13	52:53	11
10. Homorud*	20	5	2	13	23:50	8
11. Borjád*	20	3	2	15	23:47	6

12. Márok visszalépett

* büntetőpontok levonva

Versenyen kívül:

10. Lippó	22	4	1	17	7:3	9

Sakkmérkőzés bonyodalmakkal

Sok bosszúságot, felesleges izgalmat és jónéhány pont elvesztését elkerülhették volna legutóbbi mérkőzésükön a Pécsi Ércbányász SC sakkozói. A Dunaújvárosi Kohász elleni Maróczi Kupa mérkőzésükön súlyos rendezési hibák történtek. Olyan helyiséget biztosítottak részükre a találkozók lejátszására, mely mellett úttörők tartották műsoros délelőttjüket. Ez még nem lett volna hiba. A baj ott kezdődött, hogy a két helyiséget egymástól mindössze egy üvegajtó választotta el. Az úttörők műsora lehetetlenné tette a sakkmérkőzések zavartalan lebonyolítását, a vendégcsapat tagjai kétszer is felálltak, félbeszakadt a találkozó, végül is csak hosszas unszolások után voltak hajlandók befejezni a játszmákat a vendégek. És mint ilyenkor történni szokott, a sok vitától, idegességtől nem a vendégek, hanem a pécsiek veszítették el nyugalmukat, s ennek eredményeként egy biztos győzelmet szalasztottak el.

Teke NB II.

NŐK:

1. Pécsi BTC	10	21 876	52
2. Békéscs. Spart.	9	18 636	40
3. Veszpr. Haladás	10	20 404	38.5
4. Bp. Postás	10	20 161	38
5. Nagyk. Bányász	10	19 809	36.5
6. Nagyk. Kinizsi	9	17 774	27

Adminisztratív vezető munkakör betöltésére

MERLEGKÉPES KÖNYVELŐT keres a Pécsi Keményítőgyár, Siklósi út 47.

Egy 170 kg-os sertés eladó. — Érdeklődni: Marx út 116. sz. alatt.

Pécs-Szabolcs területén 796 négyszögöl szőlő, lakható épülettel eladó. Érdeklődni lehet: I. ker., Frankel Leó utca 12., Kovács.

100-as Skoda Furgon személygépkocsi, felújított állapotban eladó. Pécs, Sándor u. 3. szám.

Különbejáratú bútorozott lakószoba kamrahasználattal vegyasszonynak kiadó. Ugyanott csemegebor, mandula, csigakerék, eladó. Érdeklődni reggel 9-ig és 16 óra után. Lugos utca 10.

Kétrészes keményfa díszpolc eladó. Cím: Nagyvárad utca 18. Megtekinthető Szilágyi Dezső utcai kapunál.

Vasalást 5 Ft-os órabérért házaknál vállalok órákra is. „Pénzek" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy nyugdíjast fél műszakra udvarosnak, egy embert kazánfűtői beosztásba azonnali hatállyal felveszünk, ügyszintén egy férfi v. női karbantartó segédmunkást keresünk. — NÖVIKÖT gondnoksága, Megyeri út 78. sz.

Rövid a cipője? Ne szenvedjen! Gyorsan meghosszabbítja Vétek cipőmester. — Kossuth Lajos utca 52.

HEVERŐ, egyedarugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) **RÉSZLETRE IS!** VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Szakképzett lakatosokat FELVESZ a Pécsi Bőrgyár.

Nylon cipők, tüll menyasszonyi ruhák, tüll méterben, gyermek bőrkabát stb. eladó. Heim Pál utca 2. Telefon: 14-32.

Süllyesztős varrógép eladó. Pécs, Rozmaring utca 11, (vasút mentén), Kovács-telep.

Egy hízott sertés eladó. Laskó utca 30.

Hálóbútorok, konyhagarnitúrák, rekamiék, szezlonok, párnás székek, sublót, ágyneműtartó, ágyak, tálgarnitúrák, vitrin, elő szobabútor, szekrények, kombináltszekrények, kályhák, hevető olcsón Bárányinál, Hal tér 1.

Hálószobabútorok és szekrények, ágyak és éjjeliszekrények, ágybetétek, sodronyok és matracok, szalongarnitúra, rekamié, párnázott székek, fotelok, toalett-tükrök és asztalok, konyhabútorok, hárommasszekrények, állófogas, kályhák olcsón eladók. — Doktor Sándor u. 57., kisbútorüzlet.

Kifogástalan Kékes tv (2 normás antennákkal) áron alul eladó, Mohács, OVIT trafóház, Mátrai.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Jelentkezés — Pécs, Rákóczi út 65—67., — Szárazné.

Gyár- és Gépszerelő Vállalat keres mohácsi, dunaújvárosi, almásfüzitői, diósgyőri, kazincbarcikai munka helyre lakatos, csőszerelő, hegesztő, kovács szak- és segédmunkásokat. Jelentkezés: Bp., VI., Paulay Ede utca 52., személyzeti osztály.

300—400 n.-öl szőlő, gyümölcsös, építési engedéllyel, az egyetemi városrészben, — igényesnek — eladó. Érdeklődni: Jakabhegyi út 42., Almamellékiéknél.

Kovács József. várpalotai lakos, kidesanyámtól a második világháború alatt elszakadtam, keresem édesanyámat. Kovács Erzsébetet; született 1915-ben. Vásárosdombón. Utolsó állandó lakhelye Pécs, I. kerület volt. Állítólagos megbetegedés folytán pécsi kórházba került, ott kezelés alatt állott. További értesülésem nincs róla. Aki róla bármi felvilágosítást tudna adni, kérem, küldjön címemre értesítést. Ha gyermeke vagy rokona maradt, úgy kérem, levélben keressen fel. Kovács József. Várpalota, Petőfi szálló 5/119.

Szoba-konyhát keresek életjáradékra v. havi részletre. Idős személy gondozását is vállalom. „Dolgozó nő" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

apróhirdetések

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, szezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák és prima bútorok olcsón vásárolhatók Sóóky bútorüzletében, Zsolnay utca 1.

Családi házak villanyszerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és javítása. Palotai villanyszerelő mester. Pécs, Tolbuhin út 84. Lakás: Megye utca 15/2.

125 kcm-es motor, három ablakért v. fürdőszoba-ajtóért + ablakért cserélhető. 20 és 40 W-os fénycső-lámpatest tartalék-csövekkel eladó. Horváth, Kis-Rókus utca 23. — Érdeklődni 15 óra után.

Épülő társasházba társat keresünk. Érdeklődni: Esze Tamás u. 1., este.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre, „Asztalos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Asztalos szakmunkásokat és férfi anyagmozgatókat szövetkezeti tagnak felveszünk. Jelentkezni lehet: Pécsi Fatömegcikk és Járműjavító Ktsz-nél, Pécs, Irányi Dániel tér 1. sz. alatt.

Különbejáratú kis szoba kiadó december 1-től egy személy részére. Érdeklődni lehet: I. ker., Apaffy u. 35. sz., Meszes-közép.

Elcserélném új-mecsek aljai kétszobás hipermodern, távfűtéses és összkomfortos lakásomat belvárosi háromszobás vagy kétszobás lakásért, esetleg új-meszesi háromszobásért. Telefon: 25-72.

1965. évi december havi beköltözéssel 2 és félszobás öröklakások előjegyezhetők a Magaslati út nyugati szakaszán építendő társasházban. Kb. 50 000 Ft készpénzzel. Garázslehetőség van. — Érdeklődni délután 4-től 7-ig a 34-19-es telefonon.

Figyelem! Több köbméter terméskő lebontásra eladó. Plébánia, Kisasszonyfa.

Eladó bontási engedéllyel ház, istálló, pajta, prima tetőszerkezettel. Megtekinthető Besence 18. és 32. számok alatt. Érdeklődni: Pécs, Bogár utca 17. sz., este 18 órától.

Eladó egy szekrény és egy parázstűzhely. — Kovács-telep, Levendula utca 14.

Nagyméretű szobakonyhát cserélnék egy szobáért. — „Garázs van" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Építésztechnikust több éves tervezői gyakorlattal alkalmaz a Baranya megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának tervező csoportja. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: Pécs, Felső-Malom utca 24., csoportvezetőnél.

Eladó bontásból terméskő. János utca 7.

Pécs, Öreg-Meszesen bútorozott szoba kiadó. Gyermektelen házaspárnak v. dolgozó nőnek. Apaffy utca 29.

Nagyon szép íróasztal, igényesnek eladó. Cím: Gáspár, Perczel utca 12.

Bútorozott szoba diáklánynak vagy értelmiségi nőnek fürdőszoba-használattal kiadó.

Azonnal beköltözhető, gazdálkodásra alkalmas kis családi ház eladó. — Érdeklődni: Fűzfa utca 1. sz. alatt du. 3 óra után.

Kétszobás összkomfortos öröklakás, beköltözhetően eladó. Móricz Zsigmond tér 3., fszt. 7. Megtekinthető este 7 óra után.

Kombináltszekrény, — herendi hangulatlámpa eladó. Móricz Zsigmond tér 3. fszt. 7. — Este 7 óra után.

Azonnal beköltözhető egyszoba, komfortos kis belvárosi házrész eladó. „János u." jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Házrész: kétszobás, előszoba, mosókonyha, nagy tüstölő, fizetési könnyítéssel, beköltözhetően eladó. Alsó,-Balokány u. 69., hétköznap 15—16 óráig.

2000 fm 125 cm-es karitédrót 25 fm-es kötegekben eladó. Somogyapáti, Aranykalász Mg. Tsz.

Autógarázs kiadó. Jókai utca 47. fszt. 1.

Homorúd községben 2 szobás összkomfortos családi ház, 600 n.-öl kerttel olcsón eladó. Ajánlatokat „Homorúd" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérjük.

Különbejáratú szoba egy férfi részére kiadó. Gyümölcs utca 5. 27-es busz-végállomás.

Átadnám épülő társasházban kétszobás, garázsos lakásom. — Érdeklődni: Hunyadi út 17., Eötvös tervező mérnöknél 17 óra után

Vörösrézüst eladó. — Érdeklődni 17 óra után az 54-25-ös telefonon.

Magánrendelőbe, orvos mellé, asszisztensnői munkát elvégzésére elhelyezkednék. Rendelő- és kisebb takarítást is vállalnék. Ajánlatokat „Orvos" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Varrógép olcsón eladó Kis-Rókus utca 23. sz. alatt.

A 12. sz. AKÖV áruforgalmi üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6. szám alatt.

Veszek hálószobabútorokat, rekamiékat, szezlonokat, konyhaszekrényeket, kályhákat, tűzhelyeket, fotelágyakat, székeket, foteleket, fehér márványt, ágyakat. Koltai, Rákóczi út 48.

Az ÉM Betonelemgyártó Vállalat Pécsi Betonárugyára pécsi és hirdi üzemébe vizsgával rendelkező kazánfűtőket alkalmaz. Jelentkezés a gyáregység munkaügyi osztályán: Pécs, Siklósi út 10.

Személyautó kifogástalan állapotban eladó, „Olcsó" jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Betegség miatt átadnám főútvonalon lévő, jól bevezetett szabóműhelyemet. Doktor Sándor utca 52., Papp.

Családi ház: 2 szoba, összkomfort, 240 n.-öl telekkel, Mártírok útja 45. szám alatt eladó.

Nagykerekű cseh mélykocsi, nagyon szép német garnitúra, francia autó bébiülés eladó. Damjanich utca 42., du. 5-től.

Bambusz díszítésű előszobafal, új vonalú tv-asztal, egyéb asztalok Kürtös asztalosnál, Doktor S. u. 9.

Butángáz-palack tűzhellyel együtt és Weltmeister, 32 basszusos harmonika eladó. — Pécs, Kertváros, Gárdonyi Géza utca 50.

HALÁLOZÁS

CSANÁDI IMRE 35 éves korában elhunyt. Temetése 28-án, szombaton 11 órakor lesz a temető Szent Mihály kápolnájából. A gyászoló család.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik szeretett drága jó férjem, édesapám, apósom, nagyapám, ERDŐS GYÖRGY temetésén megjelentek, koszorúkkal, virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az összes rokonoknak, szomszédoknak és ismerősöknek, valamint a pécsújhegyi garázs vezetőségének és dolgozóinak. A gyászoló Erdős család.

Köszönetet mondunk mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, KÖSZTLER ISTVÁN temetésén megjelenésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk a megyei tanács építési osztályának, a garázs dolgozóinak, valamint az Állami Pincegazdaság termelési könyvelőségének és az összes megjelent ismerősöknek. A gyászoló Kösztler és Fónagy család.

Ezúton mondunk köszönetet a kedves rokonoknak, szomszédoknak, ismerősöknek és mindazoknak, akik felejthetetlen halottunk, ÖZV. RIEGER GYÖRGYNÉ temetésén megjelentek. A gyászoló család.

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, ismerősöknek és szomszédoknak, akik drága jó édesanyánk, ÖZV. BARICS JÓZSEFNÉ temetésén megjelentek, koszorúkkal és virágokkal fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 279. SZÁM — ÁRA 50 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 28. SZOMBAT

A tanműhelyben

A Pécsi Tanárképző Főiskolának jelenleg 1235 rendes nappalos hallgatója van, évfolyamonként 24—27 szakcsoportban folyik az oktatás. A műszaki szakos hallgatók az általános iskolában a gyerekeket fa-, fém-, papírmunkákra tanítják majd. Ezeket természetesen előbb nekik kell megtanulniok a főiskola korszerűen berendezett műhelyeiben.

A negyedikesek egy csoportja a Panni kismotort tanulmányozza.

●

Az iskola tanműhelyében készítik el az elektrotechnikai laboratórium bútorzatát.

Ülésezett a KISZ Központi Bizottsága

A Magyar Kommunista Ifjúsági Szövetség Központi Bizottsága ülést tartott.

Méhes Lajosnak, a KISZ Központi Bizottsága első titkárának előterjesztése alapján megvitatta és elfogadta a KISZ december 11, 12, 13-án sorra kerülő VI. kongresszusa elé terjesztendő beszámolót és akcióprogramot.

Az ülésen részt vett és felszólalt *Pullai Árpád*, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a KB párt- és tömegszervezeti osztályának vezetője.

Rusk – Dobrinyin találkozó

Washington: Rusk amerikai külügyminiszter csütörtökön Dobrinyin szovjet nagykövettel tárgyalt az ENSZ-közgyűlés közeli megnyitásával kapcsolatos problémákról.

Összeült a Kongói Békéltető Bizottság

Pénteken délelőtt a kenyai fővárosban összeült az Afrikai Egység Szervezetének Kongói Békéltető Bizottsága *Jomo Kenyatta* elnökletével. A bizottság munkájában Kenya, Etiópia, Ghana, Nigéria, Guinea, Kamerun, Szomália, az EAK, Felső-Volta és Tunézia képviselője vesz részt.

Jomo Kenyatta megnyitó beszédében egyebek között rámutatott: *számítani kell rá, hogy a Csombe-kormánnyal szembenálló erők harca a zavar átmeneti időszaka után ismét fellendül.* Hangoztatta, hogy a további külföldi beavatkozás Kongóban méginkább összekuszálja a helyzetet.

Stanleyville: Kísértetváros

Az AP jelentése szerint a fehér zsoldosok által vezetett kongói kormánycsapatok pénteken délelőtt átkeltek a Kongó-folyón Stanleyville balpartjára, hogy megpróbálják kiszorítani állásaikból a felkelő egységeket. Stanleyville kísértetváros: az utcákon csak nagyníha látható mozgás, amikor a belga ejtőernyősök, vagy a fehér zsoldosok őrjáratai előmerészkednek mindenhova becsapódó puskatűzben. A Kongó-folyó balpartjáról a felkelők géppuskával, aknatűzzel zavarják Csombe katonáit.

Az UPI hírügynökség jelentése szerint pénteken a belga ejtőernyősök egyrészét a kaminai támaszpontra szállították, egy alakulat Stanleyville-ben maradt, egy másik pedig Paulisban tartózkodik.

Az amerikai hatóságok bejelentették, hogy Stanleyvilleből a fehér telepesek elszállítása befejeződött: Stanleyville-ből és Paulisból összesen 1070 európai vagy amerikai személyt telepítettek ki.

Csombe Párizsba utazik?

Az AFP jól tájékozott diplomáciai körökre hivatkozva közli, hogy Csombe a jövő hét elején néhány napra Párizsba utazik és szerdán felkeresi *De Gaulle* elnököt. Figyelemre méltó a belga külügyminisztérium pénteki bejelentése, amely szerint Franciaország megértéssel fogadta Belgium Stanleyville-i akcióját. A Reuter arra is emlékeztet, hogy *Peyrefitte* francia tájékoztatásügyi miniszter a szerdai minisztertanács után újságíróknak kijelentette: kormánya jelentős segélyt hajlandó folyósítani Leopoldville-nek „az ország fejlesztésére".

Kairói tüntetés

Mint már jelentettük, csütörtökön este afrikai diákok tüntetést tartottak az Egyesült Államok kairói nagykövetségének épületénél az amerikai—belga kongói beavatkozás elleni tiltakozásul. A MEN-hírügynökség jelentése szerint a diákok keresztültörtek a nagykövetségi épületet övező biztonsági kordonon, megsebesítették az egyik őrt, majt tüzet okoztak.

Napirenden:

A mezőgazdasági dolgozók egészségének védelme

December 4-én és 5-én országos jellegű tanácskozás lesz Pécsett

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa és a MEDOSZ december 4-én és 5-én országos jellegű tanácskozást rendez Pécsett, amelyen a mezőgazdasági dolgozók egészségvédelmének időszerű kérdéseit vitatják meg.

Dr. Páter János egyetemi tanárhoz, az előkészítő bizottság helyi elnökéhez fordultunk a tanácskozással kapcsolatos tájékoztatás végett.

— *Közelebbről: mi a célja a pécsi tanácskozásnak?*

— A tanácskozás a mezőgazdaságban dolgozók egészségvédelmi kérdéseit tárgyalja, különös tekintettel arra, hogy a kollektív mezőgazdaság keretében a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok fokozottabban használnak növényvédő szereket és mind több gépet — ezért fokozottabban szükség van a mezőgazdasági dolgozók egészségének védelmére. A kongresszus foglalkozik a mezőgazdasági balesetek problémáival is.

— *Mi lesz a kétnapos tanácskozás programja?*

— A bevezető előadást a MEDOSZ részéről *dr. Dobi Ferenc* tartja, aki a mezőgazdaság általános egészségügyi helyzetéről és a balesetelhárításról beszél.

A megnyitó előadás után megkezdődik az első napi program; előadás-csoport keretében az előadók a mezőgazdasági munkaegészségügy kérdéseivel foglalkoznak. *Dr. Bordás Sándor*, a vegyszeres növényvédelem munkaegészségügyéről; *dr. Bánsági József* a mezőgazdasági fogalkozási fertőző betegségekről; *dr. Nagy András* pedig a mezőgazdasági üzemegészségügyi általános tennivalókról tart előadást.

A tanácskozás második napján *dr. Páter János* és *dr. Tényi Jenő* a falusi települések időszerű közegészségügyi kérdéseit ismerteti, *dr. Tarján Róbert*, a mezőgazdaság élelmezés-egészségügyi kérdéseivel foglalkozik, majd *dr. Hőnik Miklós* a népfront-bizottságok társadalmi támogató szerepéről beszél a mezőgazdaság egészségügyével kapcsolatban.

Az előadásokat lezáró vita után *dr. Szatmári Nagy Imre*, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának titkára tartja meg a kongresszus záróelőadását.

— *Gyakorlati szakemberek részt vesznek a vitában?*

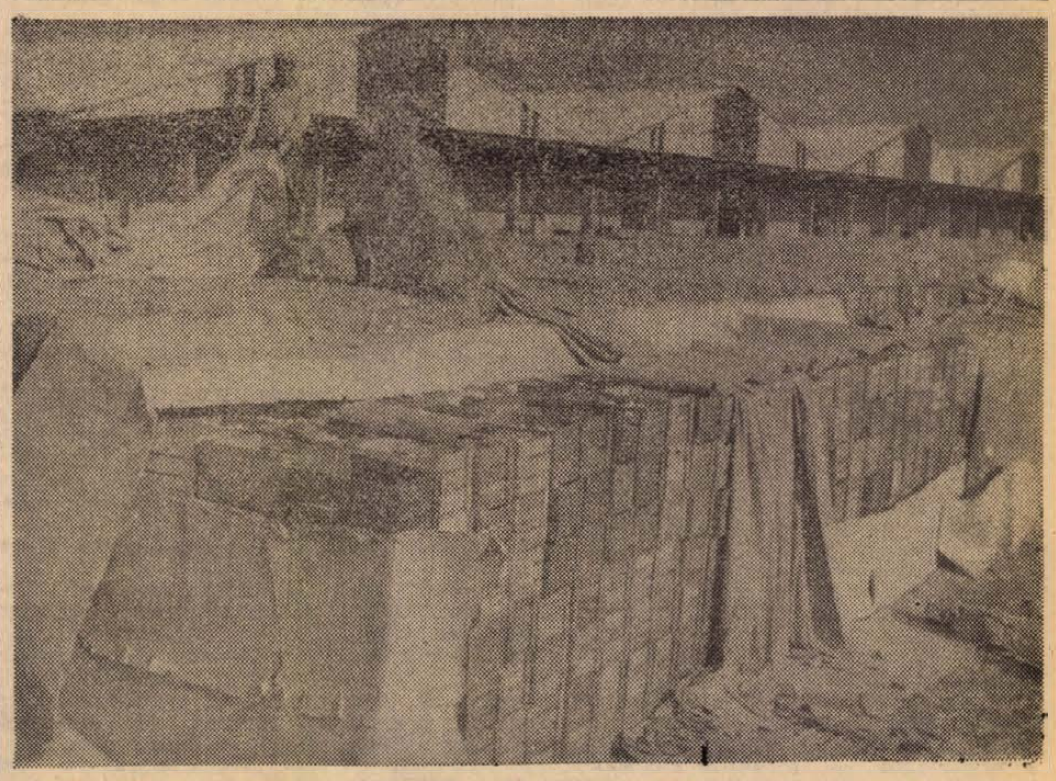
— Természetesen az orvosok mellett gazdasági szakemberek, gépállomási és termelőszövetkezeti vezetők is részt vesznek a tanácskozáson, mert mezőgazdasági témákat érintő kérdéseket vitatunk meg.

— *Miért éppen Pécsett rendezik a tanácskozást?*

— A tanácskozás vándorjellegű, az elsőt Debrecenben tartották, a másodikat Szegeden és most harmadszor Pécsett kerül megrendezésre, amihez valószínűleg hozzájárult az is, hogy Baranya fejlett mezőgazdasággal rendelkező megye.

Vita a könyvtári propagandáról

A könyvtári propogandamunka hatékonyságának növelése érdekében a Megyei Könyvtárban november 30-án szemléltetéssel egybekötött előadás és vita lesz. Részt vesznek a vitán a járási szervező és kölcsönző könyvtárosok, a körzeti könyvtárak vezetői és járásonként egy-két nagyobb község könyvtárosai. Meghívták a vitára a járási népművelési felügyelőket, a megyei és járási könyvbarát bizottság képviselőit. A vita tapasztalatait később továbbítják a megye minden egyes községének könyvtárába.

A Megyei Értékesítő Központ raktáraiban burgonyából 450 vagonnal, a legkeresettebb gyümölcsből: almából pedig 130 vagonnal raktároznak az év végéig. Mivel a pécsi MÉK tárházában kevés a hely a szokatlanul nagymennyiségű árunak, az alma, káposzta egy részét az udvaron tárolják. Képünk: a hideg ellen szalmabálákkal „bástyázzák" körül a ládarakásokat.

Megjelent a Jelenkor decemberi száma

Színes és változatos tartalommal jelentkezik a Pécsett megjelenő Jelenkor c. folyóirat új száma. A lap *Bertha Bulcsu, Békés Sándor* és *Végh Antal* elbeszéléseit közli. Verssel — többek között — *Dudás Kálmán, Keresztury Dezső, Mátyás Ferenc* és *Takáts Gyula* jelentkezett.

A *Horizont* rovat két angliai tárgyú írást közöl, a *Hagyományok* közül kiemelkedik *Siptár Ernőnek* Az ember tragédiája a bécsi Burgtheáterben c.. írása. *Péczely László* Oldódás és kristályosodás címen verstani tanulmányt közöl. A *Művészet* rovatban *Szíj Rezső* Képzőművészeti őrjárat Dunaújvároson című írása mellett Ámos Imréről és Farkas Istvánról olvasható megemlékezés.

A *Jegyzetek* közül kiemelkedik B. *Nagy Ernő* tanulmánya Balázs Béla A fából faragott királyfi c. művéről. A *Szemle* rovatban kritikák jelentek meg *Lengyel József, Kamondy László, Győry Dezső* és *Szabó György* új könyveiről.

A számot Kelle Sándor, Lantos Ferenc és Pálfalvi János rajzai színesítik.

Louis Armstrong-est Pécsett

A városi művelődési házban működő ifjúsági jazz klub legközelebbi estjén Louis Armstrongról tart előadást Hulin István, a Szegedi Ifjúsági Jazz Klub elnöke. Az előadást hanglemezfelvételről zenei illusztrációkkal színesítik. Utána Robert Goffin: Louis Armstrong című művét Czéh Gábor, a művelődési ház irodalmi színpadának tagja adja elő. Az élőzenei bemutatóban — két jazz combo közreműködésével — bemutatkozik Hulin István triója, közreműködik Radics Gábor a Budapesti Ifjúsági Jazz Klub tagja vibrafonnal, valamint Fábri Éva jazzénekes, aki a szegedi klub tagja. Fellép a pécsi Tornai Ferenc quartettje is. Az est negyedik része a Jam session, s ebben a Tornai quartett és Radics Gábor lép fel, másorközlő Krassó Jenő. A klubest november harmincadikán este fél hétkor kezdődik.

Doktorrá avatási ünnepség a Pécsi Orvostudományi Egyetemen

Tegnap déli 12 órakor ismét ünneplő közönséget fogadhatott a Pécsi Tudományegyetem aulája. Sötét ruhába öltözött hallgatók, pontosabban volt hallgatók hatodéves végzősök búcsúztak az egyetemtől diplomával a kezükben. Az egyetemi tanács nevében *dr. Rausch Károly* mikrobiológus rektorhelyettes adta át annak a 28 hallgatónak a doktori diplomát, akik valamilyen oknál fogva csak most tudtak pontot tenni a nehéz küzdelmes hat év munkájára. Dr. Rausch Károly felszólította a végzősöket az eskü letételére, míg az azt követő beszédében aláhúzta, hogy a most végzett hallgatók ugyan nagy vizsgaizgalmaktól szabadultak meg, a diploma elismerése ennek a fáradságos hat évnek. Ez korántsem befejezése a megkezdett tanulmányoknak, hiszen az élet sokkal nagyobb, felelősségteljesebb izgalmak elé fogja állítani azokat, akik az elméleti képzettséget gyakorlattal akarják továbbfejleszteni.

3 késsel és 2 vasvillával támadt haragosára

Nagy József és Zelenovics András mohácsi lakosok már régen haragban voltak egymással, nemegyszer verekedtek is. Május végén Nagy József ittasan ment haza, lakószomszédja Zelenovics rászólt: ne csapkodja az ajtót. Nagy megsértődött és ütni kezdte Zelenovicsot, majd beszaladt a lakásába, két kapott a kezébe és azzal támadt szomszédjára. Zelenovics a szúrás elől elhajolt és egy bottal kiütötte a kést támadója kezéből. Nagy nem tágított, hanem kiabálni kezdett feleségének: hozzon egy másik kést! A feleség az asztalfiókból felkapott egy konyhakést és férjének adta, aki késsel a kezében ismét megtámadta Zelenovicsot. Az ittas embernek ez a támadása is kudarcot vallott, mert szomszédja ezt a kést is bottal kiütötte a kezéből. De erre már az asszony is beavatkozott a verekedésbe és söprűvel ütötte Zelenovicsot, majd egy vödröt vágott hozzá. Amíg az asszony verekedett, addig Nagy ismét a konyhába szaladt újabb késért, és immár a harmadik késsel támadt Zelenovicsra, aki ezt a kést is kiütötte támadója kezéből.

A támadó és védekező a dulakodás közben az istállóba került, ahol Nagy — több kés nem lévén — a kezeügyébe kerülő vasvillát kapta fel és azzal szúrt Zelenovics felé. — Zelenovics egy lapát segítségével a vasvillát is kiütötte Nagy kezéből. Nagy még ekkor sem elégelte meg a támadást, hanem újabb vasvilláért nyúlt, felemelte és le akarta ütni Nagyot. A vasvilla azonban — amikor Nagy ütésre lendítette — megakadt a gerendában és kiesett a kezéből. A sok kés és vasvilla markolása közben végülis Nagy sérült meg a tenyerén. Sebét bekötöztetni orvoshoz indult s útközben találkozott ságorával, Alföldi Istvánnal, akivel bementek a kocsmába és jelentős mennyiségű szeszes italt fogyasztottak. Miután jól felöntötték a garatra — Nagy lakására mentek, ahol Nagy felesége és a sógor ágyba igyekeztek fektetni a részeg embert. Közben megérkezett a rendőr is, aki Nagyot a rendőrségre akarta kísérni. Nagy nem engedelmeskedett, dulakodott a rendőrrel, sőt a rendőr ujját meg is harapta. Alföldi és Nagyné pedig ahelyett, hogy segítettek volna a részeg embert megfékezni — mindketten a rendőrre támadtak. A rendőrnek csak hosszas dulakodás után sikerült Nagyot előállítani.

A megyei bíróság az ügyet november 25-én, szerdán, Mohácson tárgyalta. Nagy Józsefet emberölés kísérlete, hivatalos személy elleni erőszak és könnyű testi sértés miatt 3 évi, Nagy Józsefnét emberölés kísérletéhez nyújtott bűnsegédi bűnrészesség és hivatalos személy elleni erőszak miatt 1 évi, Alföldi Istvánt pedig hivatalos személy elleni erőszak miatt 6 hónapi szabadságvesztésre ítélte.

(—ray)

Német vendég Pécsett

A Német Demokratikus Kőtársaság Kulturális és Tájékoztatási Irodájának új igazgatója: Luuch elvtárs, december 2-án, szerdán Pécsre érkezik. Luuch elvtárs bemutatkozó látogatást tesz majd a pártbizottságon, a Hazafias Népfrontnál, a Pécsi Rádiónál, valamint a Pécsi Tanárképző Főiskolán.

Tekintettel arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaság Népek Barátsági Ligájának nemzetközi gyermekrajzpályázatán Fábos György, a Gyárvárosi Általános Iskola tanulója bronzérmet nyert, Luuch elvtárs pécsi tartózkodását felhasználja majd arra is, hogy ellátogasson ebbe az iskolába. Itt személyesen adja át Fábos György tanulónak a nemzetközi pályázaton nyert bronzérmet.

Műsoros divatbemutató Szászváron

A Baranya megyei Kiskereskedelmi Vállalat valamint a megyei tanács mozgó művelődési háza november 29-én este hét órakor műsoros divatbemutatót rendez Szászváron. A divatbemutatón fellépnek Galambos György, Bolla Tibor, Illés Éva, a Pécsi Nemzeti Színház művészei, valamint Keszler György tánczenekara. A bevezető előadást Várady Géza, a Pécsi Városi Tanács népművelési előadója tartja meg.

A bemutatóval egyidőben vásárlással egybekötött képzőművészeti- és könyvkiállítást tartanak a bányászközségben. A képzőművészeti kiállítás egy hétig lesz nyitva.

A lottó nyerőszámai

A Sportfogadási és Lottó Igazgatóság tájékoztatása szerint Téten a Kisfaludy filmszínházban megtartott lottósorsoláson a 48. játékhéten a következő nyerőszámokat húzták ki:

2, 10, 41, 60, 62

November hó 30-án a Sportfogadási és Lottó Igazgatóság székházában megtartandó rendes havi tárgynyeremény-sorsoláson a 46. játékhét szelvényei vesznek részt.

HÍREK

NOVEMBER 22 SZOMBAT — **Stefánia napja. A Nap kél: 7.07, nyugszik: 15.57 órakor. A Hold kél: 0.46, nyugszik: 13.50 órakor.**

Negyven éve, 1924. november 28-án halt meg Giacomo Puccini, olasz zeneszerző, az utóbbi évtizedek egyik legnépszerűbbé vált komponistája. Első nagyobb sikerét a „Manon Lescaut" című operájával aratta 1893-ban, de világhírnevét a három évvel később bemutatott „Bohémélet"-tel alapozta meg. Többi nagysikerű operái: a „Tosca", a „Nyugat leánya", a „Pillangókisasszony", a „Gianni Cicchi", a „Köpeny" és a halála után bemutatott „Turandot" a világ valamennyi operaszínpadának gyakran műsorra tűzött darabjai. Meleg hangszerelésű olasz muzsikájába vonzó dallamú hanghatásokat, egzotikus színpompát és sziporkázó ötletességet vitt, ami néha a felszínt csillogtató és rikító hanghatás keresésének érzetét kelti. Mindamellett hatása a közönségre, sőt zeneszerzők nagy csoportjára elvitathatatlan és kétségtelen, hogy Puccini neve jogosan foglal helyet a zeneirodalom legjelentősebb operaszerzői sorában.

20 EVE, 1944. november 28-án felszabadult Zemplénagárd, Dámóc, Kisrozvágy, Nagyrozvágy, Láca (ma Lácacséke), Ricse, Cigánd, Pácin, Viss, Zalkod, Kenézlő.

— Expediciós tábortüzi beszélgetés lesz Baráturon a falu felszabadulásának huszadik évfordulóján. A november harmincadiki esti tábortüzet az úttörők gyújtják meg.

— A jugoszláviai felnőtt szakmunkásképzést tanulmányozta két hétig Antal Gyula, a megyei tanács v. b. népművelési osztályának munkatársa. A tapasztalatokat feldolgozza és hasznosítja a megye felnőtt munkásképzésében.

— „Az értelmiség szerepe, helyzete a kerületben" tárgysorozattal november 30-án délelőtt fél 9 órakor ülést tart Pécs város II. kerületi tanácsa a tanács üléstermében. Az ügy előadója: dr. Kiss Tibor tanácstag lesz.

— „Az értelemig és tovább" címmel József Attila, Illyés Gyula, Kassák Lajos, Weöres Sándor és Vinokurov verseiből összeállított új műsorára készül a városi művelődési ház irodalmi színpada, Bécsy Tamás vezetésével. Az irodalmi estet dr. Gyergyai Albert egyetemi tanár vezeti be.

— November 30-án este fél 7 órakor a TIT drámatörténeti sorozatának keretében kerül sor a Modern drámai irányzatok című előadásra a Leöwey Gimnázium előadótermében.

— Ismét kapható a Széchenyi téri könyvesboltban a „Gőgös Gunár" c. ifjúsági mesekönyv, mely ajánlott olvasmány az első osztályosok részére.

A televízió műsora

november 28-án, szombaton:

17.23: Hírek. 17.30: Házunktája. A díjnyertes és gazdája. 17.35: Albán tájak és emberek. Kisfilm. 17.45: A méhek világa. Nyugatnémet kisfilm. 18.10: Gyermekeink érdekében... Beszélgetés a gyermekek jogaira vonatkozó ENSZ-deklaráció megvalósításáról. 18.30: Legújabb a technikában. 18.40: Egy kis jazz. Részletek a budapesti ifjúsági napok alkalmából rendezett jazzkoncertről. 19.00: Ki minek mestere? Portréfilm. 19.10: Hétről hétre. 19.20: Esti mese. 19.30: TV-híradó. 19.45: Mara: Magyarul beszélő olasz kisjátékfilm. 20.05: Varázslatos melódia. (Operett-összeállítás). 20.45: „Angyal" kalandjai. A szélhámosság művészei. Magyarul beszélő angol film (14 éven felülieknek!) 21.35: Lakatos Gabriella. Portréfilm. 22.05: Az érem harmadik oldala. Komlós János műsora. 22.15: TV-híradó. — 2. kiadás.

— Nem lesz gondjuk a háziasszonyoknak a tortasütésre. A karácsonyi ünnepekre 25 ezer darab félkésztortát gyárt a Vendéglátóipari Vállalat. Ezen felül mintegy 2000 kiló beigli és 3000 kg. vegyes teasütemény vár majd az üzletekben gazdára.

— Elvesztek november 24-én a pécs—beremendi vasútvonalon a Keresztespusztai Szociális Otthon fontos iratai. Kérjük a megtalálót, az otthon címére elküldeni szíveskedjen.

— A 12. sz. Autóközlekedési Vállalat értesíti az utazóközönséget, hogy 30-án 0 órától a 16-os viszonylatban közlekedő járatok menetrendjét az alábbiak szerint módosítja: Kossuth térről induló 16.00 helyett 16.40 órakor, 16.50 helyett 17.00 órakor, Vasas II-től induló 17.00 helyett 17.10 órakor, 17.20 helyett 17.30 órakor indítja a járatokat.

— A Magyar Postagalamb Sport Szövetség délnyugati kerülete 27. 28. és 29-én postagalamb-kiállítást tart a nécsbányatelepi Széchenyi-aknai pártházban. Részt vesznek a kerület legjobb postagalambjai, valamint amerikai és belga galambok. A kiállítás megtekinthető pénteken és vasárnap reggel 8 órától este nap, szombaton délután 2 órától. Érdeklődőket szívesen lát a rendezőség.

— Bábelőadás lesz november 29-én, vasárnap de. 10 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Mártyné u. 18.). Műsor: Két bors ökröcske és A kiskakas gyémánt félkrajcárja.

Időjárásjelentés

Várható időjárás szombat estig: felhős idő. Több felé eső. Mérsékelt szél délnyugati, később megélénkülő és északnyugatira forduló szél. Az éjszakai fagyok megszűnnek. Várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 3—7 a legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 7—11 fok között.

Lányok a sajtüzemben

A kacsótai sajtüzemben vagyunk, s akik körülállnak, a Villányi Mezőgazdasági Szakmunkásképző Iskola kihelyezett tejgazdasági osztályának tanulói. Falusi lányok, akiket a közös küldött el, hogy szakmát tanuljanak. Most fehér fityulával a fejükön, fehér köpenyben, de nagy gumicsizmában topognak.

— Otthon azt hittük, hogy minden tiszta fehér lesz a köpenyünk, s íme piszkosnak is lehet lenni — mutat végig magán egyikük.

A „jövő tejgazdaságának fellendítői" — mint mondják magukról — jelenleg Bicsérden tanulnak, itt sajátítják el az elméleti tudnivalókat. Tanulnak magyar irodalmat és számtant, de pontosan megismerik a fejőgépeket, a tej kémiai összetételét, kezelési módját, feldolgozását — tudják, mit értünk korszerű takarmányozáson, s milyen követelményei vannak a modern istállónak. Közben gyakorlatra járnak át a Szent lőrinci Tangazdaságba, s a kacsótai sajtüzembe.

— Nem elég csak azt ismerni, melyik a jó tej és melyik a rossz, hogy mennyi a zsírtartalma — mondják komolyan —, sok mindent kell ismerni ahhoz, hogy valaki igazán jó szakember legyen. Három évig, amíg tanulunk, mindegyikünk nyolc hónapot dolgozik a tejházban vagy csarnokban, ott gyakoroljuk „a valóságban" azt, amit itt megtanultunk.

Nemcsak baranyaiak vannak az iskolában, hanem jöttek Tolnából, Fejérből, Somogyból. Horváth Ilonka egyenesen Siójutról szakadt Bicsérdre. Komoly szemmel magyarázza el, hogy amíg itt van Bicsérden, az iskolától 150 forint ösztöndíjat kap, otthon meg fél munkaegységet írnak jóvá naponta:

— Általános után nem mentem tanulni, pedig szerettem volna. Valahogyan otthon maradtam, de nem tudtam mihez kezdeni. Hiányzott az iskola, a lányok meg a tanulás is — pedig ezt azelőtt nem hittem volna.

— Hogyan kerültél ide?

— Hallottuk otthon, hogy van ez az iskola, így szakmát is tanulhatok, s otthonról sem kell elmennem.

— Hol fogsz dolgozni, ha végzel?

— Nekem már „kész" helyem van. Mire én végzek, nyugdíjba megy az ottani csarnokos, s én leszek a tejház vezetője.

Elmondja, hogy jól érzi magát az iskolában; hogy a másodéveseknél nagy az összefogás.

— Nagyon jó a KISZ nálunk, mi nemcsak szavakkal segítünk egymásnak, ha valami baj van. Mindent közösen határozunk el, nálunk nincs olyan, hogy csak egyik vagy másik akarjon valamit. Haza is viszem azt az újságot, amiben benne leszünk!

— Lássák, hogy újságba kerültél?

— Nem énmiattam, hanem mindegyikünk miatt. Lássák az otthoni kiszesek, hogy így összefogva lehet csak valamit csinálni.

Buderer Magdi kitűnő tanuló, az ő története nem olyan „sima", mint Ilonkáé.

— Először gépipari technikumba jelentkeztem, de nem vettek fel. Sokat sírtam akkoriban, fájt, hogy kimaradtam a technikumból. Nem volt valami nagy kedvem ehhez a szakmához, dehát valamit kellett csinálni. Válon kezdtem tanulni, ott végeztem az első évet. Az iskolában megszűnt a második osztály, átjöttem Bicsérdre. Elég messze vagyok otthonról — Mórban lakunk — de már megszoktam itt.

— Vágyódsz még a gépek közé?

— Egyáltalában nem. Tessék elhinni, ezt komolyan mondom. Megszerettem, nagyon izgalmas dolog vizsgálni a tejet, sokszor nem vigyáznak rá, szennyezett. Ilyen kor nekünk kell eldönteni, melyik jó, melyik nem.

— Tejházba akarsz kerülni?

— Nem. Az nem tetszik, ott unalmas lenne nekem. Tovább fogok tanulni, a tejipari technikumba megyek.

Bálint Marika, az osztály KISZ-titkára.

— Rögtön őt választottuk meg tavaly, amikor idejöttünk. Sokan hazavágytak, szomorkodtak, ő pedig minden kihez kedves volt, vigasztalt bennünket. Megszerettük, meg aztán rátermettnek is találtuk.

— Miért jöttél Bicsérdre?

— Dunaszekcsői vagyok, nálunk mindenki kertészetire jelentkezett, én egyedül tejgazdaságira. Nagy tejházat épít a tsz, visszamegyek a falumba, s majd vezetni fogom a tejgazdaságot. De lehet, hogy tovább fogok tanulni, majd még meglátom.

És mire ezek a lányok legbüszkébbek a szakmájuk mellett: az a televízió, a fényképezőgép, a táskarádió, meg a könyvek.

Egymás szavába vágva mesélik:

— Minden osztály hat napot dolgozott társadalmi munkában...

— Segítettünk a Tangazdaságban kukoricát törni, répát szedni, sokszor bizony nem volt könnyű...:

— De megérte, szépen kerestünk, komoly summa ütötte a markunkat. Az a közös pénzünk.

Amikor megvolt a pénz, a lányok összeültek, hogy mit csináljanak vele, nem akarták feleslegesen elkölteni. Ilonka veszi át a szót:

— Nálunk már szinte szokássá vált, hogy minden osztály ajándékoz valamit az iskolának. Olyan messze vagyunk Villánytól, kopár az iskolánk, nem volt jóformán semmi szórakozási lehetőség. A tavaly végzettek nyitották meg a sort, az összegyűjtött pénzekből vettek egy Dunatelevíziót és azt jegyzőkönyvileg az iskolának adományozták. Egy másik osztály meg lemezjátszót és lemezeket vásárolt.

— Televíziónk meg lemezjátszónk tehát volt, mi a pénzünkből fényképezőgépet és táskarádiót „ruháztunk be".

— Mindannyian törtük a kukoricát november 7-én is — fejenként 10 mázsát szedtünk meg, — ezt is kifizette a Tangazdaság.

— Nem lett volna jobb másra költeni a pénzt?

— Igaz, hogy csak három hónapig vagyunk itt, de jövőre újra visszajövünk, s milyen jó lesz úgy jönni, hogy ezt mi vettük. Meg aztán hadd legyen az utánunk következőknek is.

Miközben beszélgetünk, elmondják, hogy voltak ők kirándulni Harkányban meg Pécsett, sőt a mezőgazdasági kiállítást is megnézték. Egyszer kiosztottak fejenként 100 forintot, mindenki kapott belőle. Van tartalékban 5300 forintjuk, ennek a sorsa felett még döntenek:

— Veszünk könyveket, hogy jutalmazzák meg az elsőéveseket, de szeretnénk könyvtárat is összegyűjteni, hogy lehessen olvasni.

Búcsúzkodás után kikísérnek, integetnek utánam, hamisítatlan, jókedvű diákok. Rövid idő múlva rohan két kislány — nehogy azt higyjem, hogy ők a felajánlott idő alatt keresett pénzt osztották szét, ők azért még külön dolgoztak...

Csatai Erzsébet

Három termés egy év alatt

Rövid idő alatt már másodszor kerestük fel az Iregszemcsei Kutató Intézetet. A sűrű látogatás oka: huszonkét baranyai termelőszövetkezet is részt vesz az új takarmánytermesztési rendszer gyakorlati alkalmazásában. A rendszert az Iregszemcsei Kutató Intézetben több éves munkával dolgozták ki, figyelembe véve a jelenlegi szarvasmarha takarmányozási gondokat, az öntözéses gazdálkodás kifejlődését elsősorban a Dunántúlon, a műtrágya felhasználás növekedését.

Marhahúst keres a külföld

Napjainkban zsírt, szalonnát vagy sertéshúst eladni a külföldi piacon egyre nehezebb és ez a jövőben csak fokozódni fog. Ugyancsak megnövekedett a kereslet a marha és a borjú iránt és előszeretettel fogyasztják a növényi olajokat. Ezért, ha exportálni akarunk, növelnünk kell a szarvasmarha-állományt, csökkenteni az egy szarvasmarha eltartásához szükséges területet és növelni az állatok hozamát.

Az Iregszemcsei Kutató Intézetben széleskörű vizsgálatokkal felmérték a jelenlegi helyzetet, a takarmányfelhasználást, a műtrágya alkalmazását. Egy-egy tájegység, egy-egy megye legjobb és leggyengébb járását választották ki „alany"-nak. Kitűnt, hogy ugyanaz a műtrágyamennyiség a mohácsi járásban kevesebb, a sásdiban jelentősebb javulást idézett elő, mivel a Hegyhát igen erodált talaja gyorsabban, jobban meghálálta a műtrágyát.

Etetési kísérletekkel is azt bizonyították be, hogy a műtrágyázott takarmány nagyobb eredménnyel kecsegtet. A kísérlethez a gazdaságban hathat tehenet jelöltek ki, valamennyi tejhozama a napi 13.5 liter körül mozgott. Műtrágyázott napraforgóval takarmányozták a jószágot és 15 nap alatt a tejhozam már 14.6 literre emelkedett. Ugyanakkor a nem műtrágyázott napraforgót fogyasztó szarvasmarha tejhozama stagnált.

Sok és olcsó takarmány

A kísérleti eredményeket, a vizsgálatok adatait, a javasolt új takarmánytermesztési rend szert ez év augusztus 4-én mutatták be az ország szakembereinek. A cél az, hogy több és fehérjedúsabb tömegtakarmányt állítsanak elő sokkal kisebb területen, mint eddig. Ma még országosan 1.6 holdról kerül le annyi takarmány, hogy egy számosállatot eltarthassanak a gazdaságok. A kísérletek igazolták, hogy 0.7 holdon megtermelhető az egy szarvasmarha takarmányozásához szükséges, fehérjében dús takarmány. Ennek a rendszernek még az is előnye, hogy a 0.7 holdról levágott takarmány mellé külön abrak nem szükséges, mégis biztosítja az átlagos évi 3000 literes tejhozamot.

Mielőtt folytatnánk, érdemes felsorolni az új takarmánytermesztési rendszer hármas használt:

Szarvasmarhánként egy hold takarmánytermő terület megtakarítható és ezen további abrakot, vagy ipari növényt termelhetnek a gazdaságok.

Jelenleg az országos tejtermelési átlag 2280 liter tehenenként, ami 3000 literre fokozható, így jószágonként 720 liter hozamgyarapodással számolhatunk.

Megtakarítható a teljes évi abrakszükséglet, amit az új takarmánytermesztési rendszer önmagában biztosít a tehenészetek számára fehérjében igen dús anyagok formájában.

Nem nehéz kiszámítani, hogy az új takarmánytermesztési rendszer évenként népgazdasági szinten több százmillió forint megtakarítást jelent és egyben versenyképesebbek leszünk a nemzetközi piacon, ahol most nagy „harc" indult a marha- és borjúhús értékesítése körül.

Az új rendszer lényege

Mi is ez az új rendszer? Röviden: Három termés egy év alatt! Furcsán hangzik, de a kutatók kísérletei ezt bizonyították. Először is feltétlenül fontos a talajerő visszapótás szerves- és műtrágyával, mert csak így lehet biztosítani a magas hozamokat. A kísérletek alapján a szervestrágya mennyiségét kétszáz, a műtrágyáét hat mázsában állapították meg holdanként. Ezenkívül fontos szerepet játszik még az öntözés. A szakemberek véleménye szerint a helyi csapadék-mennyiségen felül még átlagosan 250 milliméter „esőt" kell biztosítani a takarmánytermő területre.

Ha például először borsós napraforgót vetnek, igen sok előnyt szereznek a gazdaságok, mert az 1:1-es vetési arány mellett korán vethetnek és a kikísérletezett takarmányborsó és napraforgó fajta még a tíz fokos fagyot is kibírja. Tenyészideje igen rövid, nyolc—tíz hét alatt nagy mennyiségben betakarítható, kiváló tömegtakarmány. Utána következhet egy szójásnapraforgós, ugyancsak rövid tenyészidejű keverék, sőt, a talaj ilyen erővisszapótlás mellett egy harmadik keveréket is elbír.

A vetési arányt a kutató intézetben különféle időszakokra is kidolgozták, mert más arány szükséges, ha korábban és ismét más ha már melegebb időben vetik a borsós-napraforgós keveréket.

Kísérletek 22 tsz-ben

Az 1962-ben rendszerbe foglalt és az idén már gyakorlatban is bevezetett új takarmánytermesztési rendszer alkalmazására az Iregszemcsei Kutató Intézet baranyai termelőszövetkezeteket is felkért, elsősorban olyan közös gazdaságokat, amelyekben fejlett az öntözéses gazdálkodás és jó a hozzáállás az ilyen kísérletek gyakorlati alkalmazásához. A felkért 6—7 termelőszövetkezet helyett 22 jelentette be, hogy hajlandó az új rendszer szerint termelni a takarmányt. Többek között már így tervezett Nagydobsza, Lippó, Majs, Dunafalva, Dunaszekcső, Patakpoklosi, Somogyviszló, Somogyapáti, Drávasztára, Mozsgó, Magyarboly, Görcsöny, Baksa, Kétújfalu, Szigetvár és még sokan. Az első eredmények május első dekádjában várhatók.

A kutató intézetben sokat várnak a baranyai termelőszövetkezetek eredményeitől. Megyénk talaj- és időjárási viszonyai a legjobban megfelelnek a fenti takarmánytermesztési rendszernek és elősegítik a jelenlegi takarmányozási nehézségek megoldását, a kísérletek nagyüzemi megvalósítását.

Gáldonyi Béla

Ifjú Nevelők Klubja alakul Pécsett

A Fegyveres Erők Klubja új kezdeményezéssel lép elő. Ezekben a napokban szervezik meg az Ifjú Nevelők Klubját. A klubnak az lesz a célja, hogy közös nevezőre hozza a katonai és a polgári nevelést. A kezdeményezés fontosságát indokolja, hogy világnézetileg és erkölcsileg lényegében azonos nevelés folyik a néphadseregben és a szocialista társadalom polgári életében. A formájában újszerű klubba egyrészt fiatal tisztek, valamint tartalékos tiszti növendékek, másrészt a Pécsi Tanárképző Főiskola végzős hallgatói léphetnek be. A polgári életből mintegy félszáz ifjú nevelőt várnak a közös munkára. A klubesteket minden vasárnap este 7 órától éjfélig tartják a tiszti ház emeleti bárjában. Azonkívül minden hónap negyedik péntekjén vitaestet rendeznek, amikor neves szakemberek részvételével esztétikai, etikai és lélektani kérdésekről vitatkoznak, illetőleg kicserélik a katonai és a polgári nevelés tapasztalatait. A tanárképzős hallgatóknak minden hétfőn és csütörtökön is engedélyezik a belépést a tisztiklubba. Az Ifjú Nevelők Klubjának tagjai nem fizetnek tagsági díjat, de kötelesek betartani a tiszti klub házi rendjét. Az alakuló gyűlés előre láthatólag december hatodikán lesz.

Megfelelő munkát a rokkantaknak!

Több kormányrendelet látott napvilágot azoknak a dolgozóknak védelmében, akik valamilyen oknál fogva munkahelyükön megrokkantak, csökkent munkaképességűvé váltak. Az SZMT elnöksége szerdán azt vitatta meg, hogyan alkalmazzák a megye üzemeiben ezeket a rendeleteket.

Minden 100 főnél több dolgozót foglalkoztató vállalatnál a csökkent munkaképességű dolgozók további alkalmazását elősegítő bizottságot kell létrehozni — olvassuk a rendeletben. Ezek a bizottságok megalakultak, s az eltelt félév alatt többé kevésbé eredménnyel dolgoztak. Példa erre az Öntöde Vállalat mohácsi gyáregysége, ahol egy takarítónőt miután tbc-s megbetegedéséből felgyógyult, tanfolyamra küldtek. Azóta a bérelszámolásban dolgozik, s emelkedett a fizetése is. A Szigetvári Konzervgyárban két dolgozónak biztosítottak könnyebb munkát úgy, hogy a keresetük sem lett kevesebb. Ugy helyezte könnyebb munkára megrokkant dolgozóit a szabolcsi bányaüzem is, hogy anyagi veszteség azután se érte őket.

Ezek szép példák, de sajnos korántsem valósíthatók meg mindenütt. A rendelet értelmében a megrokkant dolgozók kérhetik az egészségi állapotuknak megfelelő szakmai átképzést, a vállalatnak pedig kötelessége ehhez a legmesszebbmenő segítséget nyújtani.

De mit tehetnek olyan esetben, amikor több évtizedes munka után, élete delén egy olyan bányász válik csökkent munkaképességűvé, aki élete javarészét a bányában töltötte el? Az üzeme nem tudja könnyebb munkára tenni, vagy történetesen a dolgozó azért nem igényli ezt, mert anyagilag hátrányos helyzetbe kerülne és családja sínylené meg. S ha az építőiparban vagy bármelyik ipari üzemben rokkan meg egy középkorú szakmunkás, s nincs részére olyan könnyebb munkahely, ahol alkalmazni tudnák — mi lesz vele? Nincs lehetőség az átképzésre sem, mert a betegség vagy a baleset következtében olyan lelki törést szenvedett, hogy a tanulást nem is tudja vállalni, nincs ereje „újra kezdeni" az életet. Szeretne könnyebb munkát végezni, de vállalatánál eddig is a munkában megrokkant dolgozókkal töltötték be ezeket a helyeket. Más vállalathoz szintén az előbbi okok miatt nem tudják áthelyezni. Nem segít a tanácsi szervek jóindulata sem, mert sokszor hetek telnek el, míg végre egy-egy dolgozó részére sikerül könnyebb munkát találni.

Kimondottan olyan üzem vagy vállalat, amely a csökkent munkaképességűeket foglalkoztatni tudná, a megyében nincs. Ennek több oka is van Csak egy példát említsünk: évekkel ezelőtt a Vegyesipari Vállalat létrehozása során többször is elhangzott, hogy főként csökkent munkaképességű dolgozókat foglalkoztat majd. Ez a vállalat napjainkban 30 millió forintos évi tervet valósít meg. Vezetői arra hivatkoznak, hogy a meghatározott termelési mutatókat csakis száz százalékig munkaképes emberekkel tudják elérni. Igazuk van, így határozták meg feladatukat, de vajon ők és feletteseik megtettek-e mindent annak érdekében, hogy az eredeti elképzelések megvalósuljanak?

Mindaddig, amíg megfelelő munkalehetőséget nem biztosíthatunk, a szakszervezetek igyekezete eredménytelen marad. A megoldáshoz vezető úton a kezdeti lépéseket jelentik azok a javaslatok, amelyeket az SZMT tett. A vállalatok sürgősen vizsgálják meg, hány csökkent munkaképességű dolgozójuk van. A bizottságok úgy foglalkozzanak velük, hogy lássák, milyen oktatási forma volna a legalkalmasabb arra, hogy a dolgozók ennek elvégzése után teljes értékű munkát tudjanak végezni. De érdemes lenne azt is megvizsgálni, hogy a könnyű munkahelyeket valóban mindenütt a csökkent munkaképességű dolgozók töltik-e be. Végül elhatározta az SZMT, hogy a vállalatokkal együtt javaslatokat dolgoznak ki olyan üzemek vagy üzemrészek kialakítására, ahol csökkent munkaképességűeket foglalkoztatnának.

Rendeleteink humánusak, végrehajtásuk egyik legfontosabb feladatunk. Munkalehetőségeket kell biztosítani a rászorultak számára és visszaadni munka- és életkedvüket.

Miskolci kaleidoszkóp

Kétvágányú, villamosított vasút köti össze a fővárost Miskolccal. Tucatszám indítják a vonatokat, maholnap olyan sűrűn követik egymást, mint a HÉV-szerelvények a budapesti elővárosokban. Mégis sok az utas, egy órával indulás előtt alig lehet ülőhelyet kapni.

A miskolci emberek nagyon hasonlítanak a pécsi tükékhez. Panaszkodnak, hogy sokat ásnak a városban és kevés nyáron a vizük. Nem szeretik a fagyasztott disznóhúst, szerintük a miskolci piac a legdrágább az országban.

A legtöbben mégis a füstöt szidják. Pécs szerintük kitűnő levegőjű, magaslati üdülőhely Miskolchoz képest. Nincs ebben sok túlzás: amikor Miskolcra értem, sűrű, ködös levegő ülte meg a várost, átható széngázszaggal. A gáz behatolt a boltokba, az étterembe és szállodai szobába, nem volt előle menekvés sehol sem.

*

Másnap felmentem az avasi tv-kilátótoronyba. Hihetetlenül megváltozott az idő: mélykék ég, ragyogó napsütés és meglepően tiszta levegő köszöntött a városra. Szerencsés volt a város: a diósgyőri kéményerdő füstjét másfelé fújta a szél.

A toronyból kitűnő kilátás nyílik a városra, hosszan elnyúló főutcájára, meg a sebesen robogó villamosokra. Az eklektikus, klasszicista és barokk házak között magas kockaépületek törnek az ég felé, azok szomszédságában meg ódon templomtornyok láthatók. A város nagyobb, de rendezetlenebb, mint Pécs. Számunkra furcsa az ódon és patinás városközpont hiánya, az új és régi szokatlan házassága.

Lillafüreden minden csendes. A Hámori tó méregzöld vizét felfodrozza a szél, néptelenül ásítoznak a híres tufa barlangok. A miskolciak most dolgoznak, nincs idejük kirándulni járni.

A Szinva patak vize olyan áttetszően tiszta, hogy pisztrángokat keres benne az ember. Diósgyőrött, vagy tíz kilométerre lejjebb megsötétül. Téglavörös színű, sűrű, mocskos lé lesz belőle, mely zúgva és haragosan vonul át a nagy városon.

Itt minden az ipart idézi elénk. Alig hagyjuk el Diósgyőr kéményerdejét, már Hejőcsaba nagy, hordóalakú betontornyai felé robog az autóbusz. Távolabb az ózdi kémények füstölögnek. Gyárat látunk keletre, nyugatra, északra és délre, a miskolciak szerint vagy négyszáz üzem van a megyében. Olyan sok, hogy nem tudják fejbentartani, csak a nagyobbakat emlegetik: Kazincbarcika, Tiszamenti Vegyiművek Tiszapalkonya és a többiek.

*

Az egyetemvárosban meglátogattam egy pécsi diákot. Valóban város ez, kollégiumi utcasorral, csak százméterben mérhető házmonstrumokkal, melyek mellett magas daruk ágaskodnak. Van itt kisebb, fedett sportcsarnoknak beillő menza is, sőt még gyárkémény is, szintén az egyetem használatára.

A főépület homlokzatát alumíniummal díszítik, ezüstösen csillogva veri vissza a napfényt. Minden hipermodern és nagyvonalú, ezért volt furcsa a látvány, mely pécsi diákbarátom szobájában fogadott. Emeletes vaságyakat láttam, szűk helyre méretezett szekrényekkel, egyetlen asztallal meg székekkel. A szoba olyan zsúfolt volt, hogy alig lehetett járni. Olyan volt minden, mint egy ötvenes évek eleji népes munkásszálláson.

A pécsi diák akasztófahumorral beszélt a nehéz körülményekről, aztán hozzátette: mire végez, egészen másképp lesz. Másfél év múlva már sok mindent felépítenek. Az utána következő évfolyamok már palotában laknak hozzájuk képest.

*

Miskolc belvárosában önkiszolgáló éttermet avattak a nyáron. A kiszolgálás módját tekintve olyan mint a pécsi bisztró, csak jóval nagyobb és korszerűbb annál. És ami fontosabb: nemcsak tésztákat, édességeket lehet itt kapni, hanem gulyáslevest, kelkáposzta főzeléket, paprikáscsirkét, sőt még halászlét is. Nindezt olcsó áron, zenedíj meg egyebek nélkül.

Korábban már megírtuk, hogy Szegednek is van egy ilyen önkiszolgáló étterme, a Boszorkány. Amint a miskolciak mondották, Mezőkövesden is felavattak egy hasonlót. Eszerint már egy húszezres lakójú járási székhelynek is van az, ami Pécsnek nincs, holott szükség lenne rá. Vajon mikor követjük a példájukat?

*

Tapolcán a város egyik külső, parkosított negyedében sajátos fürdő található. Ebben a fürdőben nemcsak medencék, kádak meg zuhanyozók vannak, hanem egy barlang is, zegzugos folyosókkal. A barlangban derékig érő langyos víz folyik. Valahol a mészkő és tufasziklák mögül ered, ha megnyitják az elzáró csapokat, fülsiketítő robajjal ömlik le.

A kivilágított barlang tele van uszkáló miskolciakkal. Ez a város legkedveltebb fürdőhelye.

Magyar László

ÖT NYELVEN

— Ki megy a táblához? Mister Ricza? Bátor ember szól dr. Csethe Miklósné, a Nagy Lajos Gimnázium egyik földszinti termében, a TIT angol nyelvtanfolyamán.

A „bátor" ember az óra első felelője, majdnem hibátlanul írja fel a tollbamondott szöveget. A következő egy diáklány, aki egyenesen hibátlanul ír. Meg is dicséri érte a tanárnő:

— It' s very well, Zsuzsi!

Nehéz nyelv az angol. Nem a nyelvtana, mint más nyelvekben, hanem inkább az írása és a kiejtése. Nagy figyelmet, sok szorgalmat és türelmet kíván.

Ez a türelem azonban nincs meg mindenkiben. Ezt bizonyítja az, hogy egy-egy év elején még megvan a csoport, de a félévkor már a megszüntetés szélén áll. Ennek az angol csoportnak egyik fele még tavaly kezdte a tanulást, aztán abbahagyta mások lemorzsolódása miatt. Az idén az új jelentkezőkkel együtt 25-en iratkoztak be, s általában 18—22-en látogatják az órákat.

Roppant változatos a csoport életkori és szociális összetétele: Ibolyka még csak negyedikes, Olga már felsőtagozatos, Jancsi első gépiparista, négy lány középiskolába jár, s vannak még adminisztrátorok, tanítónők, könyvelők és ipari tanulók.

Hogy miért tanulják ezt a nyelvet? Van, akinek a fia él Angliában, s meg szeretné látogatni, van akinek munkájához nélkülözhetetlen a több nyelv ismerete, s van, aki csak passzióból szeretne jártas lenni az angolban, hogy ha egyszer külföldre jut, megállhasson a maga lábán is.

A tanulás új módszerek szerint történik: beszélgetve, kis nyelvtannal keverve. Könyvük is csak angol szöveget tartalmaz. Ez az oktatási módszer jellemző a többi csoportra is.

Hét évvel ezelőtt, 1957 őszén német, angol, francia és orosz nyelvi oktatással kezdődött a TIT nyelvtanfolyama. Akkor még meglehetősen kevesen, mindössze kétszázan jártak a fog lalkozásokra. Lassanként azonban mind jobban megkedvelték az idegen nyelvek eme tanulási formáját, s így az idén már — az olasz tanfolyammal kiegészülve — ötven osztály kétezer hallgatója gyarapítja tudását.

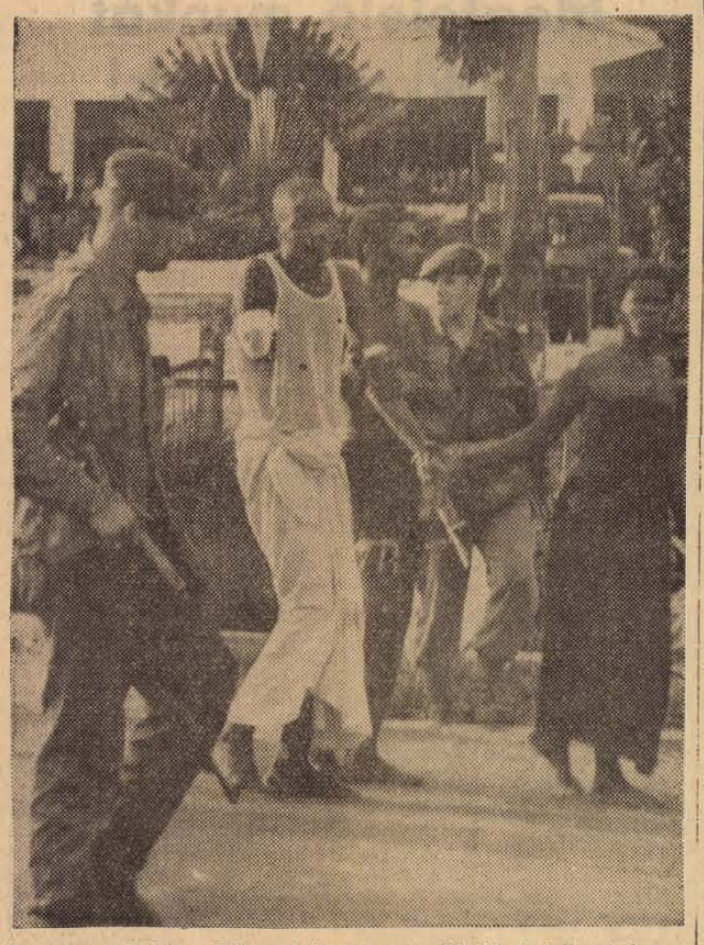
— Bevezettük volna a spanyol, a délszláv és az eszperantó oktatását, de nem volt elég jelentkező. Lenne más európai, sőt keleti nyelvre is tanárunk, de eddig senki sem kérte — tájékoztat Péterfia Zoltán, a nyelvszakosztály volt vezetője.

A csoportok munkáját két magnetofon — s az igéretek szerint nemsokára egy harmadik — segíti a Tanuljunk nyelveket című tankönyveken kívül. Aki a négy éves tanfolyamot rendesen elvégzi — amiről a leckekönyv tanúskodik — az Állami Nyelvvizsga Bizottságánál jelentkezhet államvizsgára.

Ma, amikor a külföldi utazásokat annyira kedvelik, érthető, hogy az idegen nyelvek is népszerűek legyenek. Ezek elsajátításához, megismeréséhez segít Pécsett a TIT öt nyelven folyó tanfolyama.

— b —

Belga ejtőernyősök Kongóban

Fegyveres belga ejtőernyősök a sebesültekkel teli utcán, a november 24-én végrehajtott intervenció után.

Vietnami jelentés

Phan Van Dong dandártábornok, Saigon és környékének csütörtökön kinevezett katonai kormányzója pénteken rádiónyilatkozatban adta tudtára a lakosságnak, hogy „az elrendelt ostromállapot egy hónapig lesz érvényben".

A saigoni rádió ugyanakkor ismertette *Tran Van Huong* miniszterelnök felhívását a lakossághoz: őrizze meg nyugalmát. A felhívás célzásai a buddhista vezetőket teszik felelőssé a legutóbbi sorozatos tüntetésekért.

A miniszterelnök felhívásában 238 polgári személy letartóztatását ismeri el, de azt állítja, hogy 202 letartóztatott visszanyerte szabadságát.

A dél-vietnami főváros utcáin pénteken reggel mindenütt táboriruhás, fegyveres katonai és rendőri egységek voltak láthatók. A „feszültséggel terhes szélcsend" légkörében indultak meg a dél-vietnami kormány képviselőinek és a kormány Amerikabarát politikájával szembenálló ellenzék küldötteinek tárgyalásai.

Saigonban pénteken falragaszok jelentek meg, amelyekben a kormány felszólít minden polgári személyt, hogy haladéktalanul szolgáltassa be a birtokában lévő „fegyvereket, lőszert, robbanóanyagokat és késeket".

Az AFP Hanoiból keltezett jelentése szerint az északvietnami hírügynökség pénteken közölte, hogy a szerdáról csütörtökre forduló éjszakán, éjfél után, *több amerikai és dél-vietnami hadihajó dél felől áthajózott a 17. szélességi fokon, majd körülbelül egy órán át tűz alatt tartotta a Vietnami Demokratikus Köztársaság területéhez tartozó Con Co szigetet.*

A Vietnami Demokratikus Köztársaság hadseregének a vietnami nemzetközi tűzszüneti ellenőrző bizottságánál működő küldöttségének vezetője tiltakozást jelentett be az ellenőrző bizottságnál.

Milyen úton akar haladni a Német Szociáldemokrata Párt?

Pénteken *Willy Brandt* záróbeszédével véget ért Karlsruheban a Német Szociáldemokrata Párt kongresszusa.

A kongresszus lefolyása az elhangzott felszólalások és elfogadott határozatok azt mutatják, hogy az SPD-vezetőség eddigi politikájában nem történik változás, *a Német Szociáldemokrata Párt sem a belpolitikában, sem a külpolitikában nem javasol új utakat, nem áll't szembe semmiféle alternatívát az Erhard-kormány politikájával, hanem tulajdonképpen arra készülődik, hogy kormányra jutása esetén az Adenauer és Erhard által kitaposott úton haladjon.*

Willy Brandt a pénteki záróülésen bemutatta az SPD 11 tagú „kormánycsapatát", vagyis azoknak a vezető szociáldemokrata politikusoknak a listáját, akik a jövő évi választások után SPD-győzelem esetén az új kormány magvát alkotnák. Ezzel kapcsolatban külön jelentősége van annak, hogy a szociáldemokrata „kormánycsapat" csak 11 tagból áll. holott a jelenlegi bonni kormányban 22 miniszter foglal helyet. Emögött ugyanis annak beismerése rejlik, hogy *az SPD — még a választási győzelem esetén is — koalíciós kormány megalakítására készül, mégpedig elsősorban a CDU-val kötendő koalícióra számít*, és csak a miniszteri tárcák felének betöltésére támaszt igényt.

Gromiko vezeti az ENSZ közgyűlésen résztvevő szovjet küldöttséget

Az ENSZ közgyűlés december 1-én New Yorkban megnyíló 19. ülésszakán résztvevő szovjet küldöttséget *Andrej Gromiko* külügyminiszter vezeti.

A küldöttség tagjai: *Vlagyimir Szemjonov* külügyminiszterhelyettes, *Nyikolaj Fedorenko*, állandó ENSZ-képviselő, *Szakin Begmatov*, a Legfelső Tanács Nemzetiségi Tanácsának elnökhelyettese, valamint *Szemjon Carapkin*, a külügyminisztérium kollégiumi tagja.

Fogadás az albán nemzeti ünnep alkalmából

Albánia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából *Jovan Andoni*, az Albán Népköztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője péntek este fogadást adott a nagykövetségen.

A fogadáson megjelent *Bíró József* külkereskedelmi miniszter, *dr. Csanádi György* közlekedés- és postaügyi miniszter, *Erdélyi Károly* külügyminiszterhelyettes, valamint a külügyminisztérium, a külkereskedelmi minisztérium több vezető munkatársa. Jelen volt a fogadáson a budapesti diplomáciai képviseletek számos vezetője és tagja.

Megszűnt a Liberation

A Libération ismert francia baloldali napilap pénteken jelent meg utoljára. A Libération 1942-ben a francia ellenállási mozgalomban született és mindvégig megőrizte eredeti haladó politikai irányvonalát. A demokráciáért, a baloldali erők egységéért küzdött, a békemozgalom és a militarizmus ellen harc bátor szócsöve volt. Mint Emmanuel Dastier, a lap igazgatója az utolsó számban hangsúlyozta, a Libération anyagi okokból volt kénytelen megjelenését beszüntetni.

Tárgyalások Washingtonban a dél-vietnami kérdésről

Kis Csaba, az MTI tudósítója írja:

Taylor, saigoni nagykövet pénteken megkezdte tárgyalásait az amerikai fővárosban a külügyminisztérium és a hadügyminisztérium vezetőivel.

A nagykövet látogatása előtt az amerikai fővárosban mind több és több olyan hír terjedt el, hogy Taylor kész programmal tér haza a vietnami háború kiterjesztéséről. A nagykövet megérkeztekor nem cáfolta meg ezeket a jelentéseket, de a közelmúltban a Life című folyóirat által közzétett interjújával ellentétben — azt mondotta, hogy „a Vietnami Demokratikus Köztársaság elleni akció csak egy lehetőség, és számos más lehetőséget is meg kell vitatni".

Mindez arra mutat, hogy az agresszív katonai körök tervei — amelyeket a külügyminisztérium néhány vezetője is támogat — nem találtak általános helyeslésre az amerikai fővárosban. Különösen megnövelte az ellenállást az a tény, hogy a Szovjetunió határozottan figyelmeztette az Egyesült Államokat egy háborús kaland veszélyes következményeire. Hasonló szovjet figyelmeztetés már elhangzott korábban is ez év februárjában, amikor amerikai hivatalos személyiségek hasonló háborús tervek lehetőségét vetették fel. Figyelemre méltó, hogy *Johnson* elnök — aki külön szakértői csoportot bízott meg a vietnami probléma vizsgálatával — még nem foglalt állást. Az elnök a kérdést a napokban megvitatta *Richard Russellel*, a szenátus katonai bizottságának elnökével is. Russel az újságíróknak nem részletezte, milyen következtetésre jutottak a texasi megbeszélésen, de azt mondotta, az elnök véleménye szerint *„minden más utat meg kell próbálni a háború kiterjesztése előtt"*. Johnson előreláthatólag a jövő hét elején tárgyal majd Taylorral és más szakértőkkel a dél-vietnami kérdésről.

Az asztalitenisz EB hatodik versenynapja

A malmői asztalitenisz Európa-bajnokság hatodik versenynapján, pénteken a Faházi—Pigniczky kettős három nehéz fordulón túljutva került a legjobb 8 közé, a harmadik fordulóban nem mást, mint a legutóbbi EB 2. helyezettjét, a Korpa—Vecko jugoszláv párost győzték le. A Berczik—Rózsás pár az első két fordulóból játék nélkül jutott tovább Papp és Harangi viszont csak egy fordulóban volt eredményes, a másodikban a bajnoki címre esélyes Alser—Johansson kettőstől kapott ki.

A Földiné—Jurikné kettős, miután az első fordulóban legyőzte a Simon—Kriegelstein nyugatnémet párt, a másodikban 3:2 arányú vereséget szenvedett a szovjet Grinberg—Liukina kettőstől, s így el kellett búcsúznia a további küzdelemtől. A Lukácsné—Papp kettős két fordulóban túlkerülve jutott a nyolc közé.

A női páros negyed-döntő mérkőzéseivel folytatódtak a küzdelmek. A Lukácsné—Papp kettős a jugoszláv Pirc—Anitz pár ellen mérkőzött. A magyar kettős nagyon jól, határozottan játszott, bátran támadott és biztosan győzött. Csak a második játszmában volt küzdelem. A legjobb négy közé egy magyar, egy szovjet, egy angol és egy román kettős került. Lukácsnénak az elődöntőben az angol Shannon—D. R. Rowae kettős lesz az ellenfele.

*

A férfipáros nyolcad-döntőjének folytatása során néhány váratlan eredmény született. A legjobb nyolc közé sem jugoszláv, sem román pár nem jutott be.

A Berczik—Rózsás kettős 3:1 arányban győzött a svéd Heyerdahl—Ouden kettős ellen.

A legjobb nyolc közé 2—2 svéd és magyar, valamint 1—1 szovjet, NSZK—csehszlovák, és angol—szovjet kettős jutott.

Anyakönyvi hírek

SZÜLETTEK

Petrovics Katalin, Rall Szilvia, Ottova István, Kovács Judit, Balázs László, Hargitai Ildikó, Rozs Eszter, Rauschenberger Ferenc, Smudla János, Molnár Ervin, Gyimesi József, Ferk Zoltán, Jancsi Erika, Keresztény Zsolt, Botló Gabriella, Balla Zoltán, Péterfalvy Éva, Nemes Zsolt, Horváth Zoltán, Harcsa Erika, Gulyás Mária, Mezei Aladár, Horváth Kálmán, Horváth Márta, Becker Zsuzsanna, Hein Gyöngyi, Jenei József, Seres Csaba, Sulyok Zsolt, Wanek János, Deák Zsuzsanna, Werb Marianna, Sandó Mária, Máté Csaba, Szijártó Ildikó, Galla Gábor, Varga Ibolya, Márton Andrea, Nagy Beáta, Görgényi Zoltán, Erb Zoltán, Balogh Erzsébet, Szabadella József, Szabó Ilona, Kozma Andrea, Novák Mónika, Bencze József, Pál Tibor, Tamás Csaba, Papp László, Sebestyén Zsuzsanna, Jakab Erika, Jozifek Géza, Endrődi Andrea, Tóth Éva, Szücs Jenő, Orovicza Erzsébet, Szulaczky Tímea, Takács József, Kocsor Mária, Hesz Judit, Tóth Nándor.

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK:

Szabó Ferenc és Keszthelyi Anna, Sipos Győző és Zsolt Anna, Németh Péter és Otártics Anna, Keresztes Péter és Svegnáni Gabriella, Szélesi Vilmos és Nacsa Mária Szalona István és Gyulai Mária, Makk Antal és Földesi Margit, Uhr Károly és Pesch Mária, Szomor Rudolf és Gál Margit, Korpádi Ottó és Iványi Magdolna, Pinczel Ferenc és Prugl Julianna, Tompos Kálmán és Várszegi Gizella, Hományi Csaba és Miháldinecz Katalin, Kelemen József és Takács Mária, Berghauer János és Buzás Edit, Szabó Sándor és Nemes Teréz, Schleining István és Prógl Mária, Bognár Árpád és Helmrich Mária, Kiss János és Anderle Julianna, Lénárt Sándor és Óvári Anna, Jakab Ferenc és Monostori Ilona, Turczel Géza és Almásy Klára.

MEGHALTAK

Özv. Weil Henrikné sz. Lutz Terézia, özv. Gáspár Vincéné sz. Molnár Magdolna, Schäb István, Csapó József, Földvári József, Polin Lajos, Bene Ilona, Tarnóczi József, Kovács Mihályné sz. Apari Ilona, Nagy Éva, Cser Csaba, özv. Kaufmann Jánosné sz. Bojtor Rozália, özv. Rieger Györgyné sz. Reisz Margit, Herbai Ádám, özv. Barics Józsefné sz. Molnár Mária, Mokos Ernő, Deák Jánosné sz. Horn Katalin, Balogh Sándor, özv. Csázna Józsefné sz. Müller Magdolna, Stiller Mihály, Palotai Istvánné sz. Timár Júlia, Suba Pál, Vaskó Istvánné sz. Borka Ilona, Horváth László, Kodermann István, Bahik Lajosné sz. Vida Ágnes, Orsós Sándor, Maroschek Antalné sz. Dorozsma Mária, Hartmann Istvánné sz. Markvart Irma, Barta Rókusné sz. Molnár Julianna, Glöckner Antalné sz. Stercz Teréz, Nagy Sándor, Vikán Antalné sz. Jakab Anna, Csepregi Józsefné sz. Paradinovics Rozália, Gugel Mihályné sz. Reisz Magdolna, Schenk János, Horvátics Béláné sz. Fischer Erzsébet, Brusch József, Papp Tihamérné sz. Stéger Ilona, Fazekas Istvánné sz. Vámosi Julianna, Fülöp Ferenc.

A rendőrség felhívása

Sorozatos csalás és üzérkedés miatt a rendőrség őrizetbe vette Fekete Sándor fényképész, Budapest, X. ker., Ceglédi út 17/a. szám alatti lakost. A fényképész az országban — megbízottai segítségével — megrendeléseket gyűjtött fényképfelvételekre. A megrendeléseket Rehák Györgyné felsőgödi, Ady Endre utca 10. szám alatti lakos, fényképészkisiparos nevében vette fel, de a fényképeket számos esetben nem szállította le. A budapesti rendőrkapitányság kéri azokat, akik a fenti cégnél fényképet rendeltek, hogy személyesen vagy írásban jelentkezzenek: Budapest, V. ker., Deák Ferenc utca 16. VI. emelet 613. szám alatt.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 28-i, szombati műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: November 29. — az új Jugoszlávia születésnapja. — Összeállítás. Hanglemeztárunk újdonságaiból.
18.00: Német nyelvű műsor: Szombat esti egyveleg.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Válasz a hallgatóknak.
18.35: Hallgatóink kérésére. — Zenés, verses összeállítás.
19.05: Dél-dunántúli híradó.
19.20: A felszabaduló Pécs és Baranya. Dénes Béla főiskolai docens előadása.
19.30: Pécs hangversenytermeiből. Részletek a 12-es Autóközlekedési Vállalat férfikarának november 21-i, felszabadulási hangversenyéről, valamint a Pécsi Nemzeti Színház november 6-i ünnepi műsorából.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZÍNHÁZ

Nemzeti Színház: Az ördög cimborája (este 7 órakor). 15 százalékos szelvények érvényesek.
Tájszínház: Nebáncsvirág (délután 5 és este 8 órakor). Zalaegerszeg.

ZENE:

Liszt-terem: A Bánky Donáth uti gimnázium II. bérleti hangversenye (délután 3 órakor). A Pécsi KISZÖV Szimfonikus zenekar hangversenye. Közreműködik: Karl Heinz Schlüter — zongoraművész (NSZK). Vezényel: Horváth Gyula (este fél 8 órakor).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szí. = színes.

Park: Az életbe táncoltatott leány (szv., szí., 4, 6, 8).
Petőfi: Az életbe táncoltatott leány (szv., szí., fél 5, fél 7, fél 9).
Kossuth: A preludió akció (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó. 64/23. sz. világhíradó, Színek a festészetben. Zenés randevú. Prágai motívumok. 64/8. sz. sporthíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folyamatosan).
Fekete Gyémánt: Riksa kult (szv., szí., 6). **Építők:** Dohány (4, 6). **Pécsszabolcs:** Morál 1963. (szv., 5, 7). Csak 18 éven felülieknek! **Mecsekalja:** Igen (szv., 7). **Vasas II.:** Majdnem baleset (szv., 7). **Mohács:** Altona foglyai (szv., 5, 8). **Szigetvár:** A bűnös visszatér (8). **Siklós:** Bakfis (7). **Sellye:** Vigyázat, feltaláló (szv., 7). **Harkány:** René király lánya (szí., 7). **Beremend:** A rendőrségen történt (szv., 6). **Pécsvárad:** Rómeó a szomszédom (fél 8).

Játék-vásár
december 1-től 24-ig
Siklóson
(volt Kristály-presszóban)

ÉPÍTŐANYAG-VÁSÁRLÓK, FIGYELEM!
A 2. sz. TÜZÉP-telepen (Nagy Lajos utca 9. szám) vásárolt mindennemű építőanyag házhoz szállítása az
AKÖV FUVARVÁLLALÓJÁNÁL,
a helyszínen megrendelhető. Fuvardíj: TEFU-díjszabás szerint.
Legcsekélyebb fuvardíj: 0,75 tonnás tehergépkocsinál 32,— Ft
2 tonnás tehergépkocsinál 63,— Ft
2,5—5 tonnás tehergépkocsinál 76,— Ft
rakodási díj nélkül.

A Bányászati Építő Vállalat **kubikosokat és segédmunkásokat vesz fel pécsi munkahelyre.** Szervezett komplett brigádok előnyben. Téli munkát biztosítunk. Kereseti lehetőség: teljesítménybérezés. Vidéki dolgozóink részére szállást, napi étkezést 6.60 Ft-ért biztosítunk, ezenkívül különélési pótlékban részesülnek. — Jelentkezni és érdeklődni: Pécsújhegy, Buzsáki út. Főporta.

Mentesek
a beszolgáltatás alól a javítani kívánt
csapágyak
Az ország egyetlen speciális szövetkezete rövid határidőre vállal mindenfajta gördülő csapágyjavítást.
Vegye igénybe javítószolgálatunkat, mert az önköltségcsökkentést jelent!
SZERSZÁMGÉP- ÉS GÖRDÜLŐCSAPÁGY JAVÍTÓ KTSZ
CSAPÁGYJAVÍTÓ RÉSZLEG
Budapest, VI., Szinyei-Merse u. 26. Telefon: 315-724.

PÉCS „PARLAMENTEREI"

Vigasztalanul esett az eső, mintha a szürke égbolt minden búját-bánatát ki akarta volna adni. Az emberek behúzódtak otthonukba és aggódva figyelték az ágyúk feleselését, a katyúsák huhogását, amelybe itt-ott már beleszóltak a géppfegyverek is. Néha egy-egy Messerschmidt húzott el a város felett, aztán csend következett, nyugtalanító, baljóslatú csend.

A városi tanács légó-pincéjében öt ember tanakodott: *Vörös Mihály* helyettes polgármester, *Marosy László* honvédalezredes, egy honvéd főhadnagy, *dr. Vörös Márton* és egy tolmács. Később csatlakozott hozzájuk *Máthé Ferenc* rendőrtörzsőrmester is. Arról volt szó, hogy a szovjet csapatok elé kellene menni és arra kérni őket, hogy kíméljék meg ezt a több ezer éves várost. Elhatározták, hogy hajnalban találkoznak és elindulnak a szovjetek elé.

Hajnali 6 felé járt 1944. november 29-én, amikor a városháza Perczel utcai kapujához odaállt a város egyetlen megmaradt személygépkocsija. Máthé Ferenc rendőrtörzsőrmester lepedőből fehér „parlamenter" zászlót készített és odaült a gépkocsivezető mellé. A többiek is éppen beszállni készültek, amikor egy harsány hang megállásra szólította fel őket. A szovjet járőr 3—4 katonával azonnal körülvette az autót.

— Tolmácsunk — emlékszik Vörös Mihály — hiába magyarázta a szovjet járőrnek, hogy hová akartunk indulni. Bizalmatlanok voltak és ez a fronton levő embereknél érthető is. A szovjet katona nem bocsátkozott velünk semmiféle tárgyalásba.

A Kisfaludy, a Munkácsy, majd a Bercsényi utcán át a Rákóczi útra vezetett. Felsővámház út sarkánál kilőtt német fegyverekkel és német katonák tetemeivel találkoztunk.

A Rákóczi úton az akkori Littke-kaszárnya előtt a bennünket kísérő szovjet járőr megállított. Máthé Ferenc rendőrtörzsőrmesterre rászólt:

— Tegye le a fehér zászlót!

Minket pedig a fal mellé állított. Egymásra néztünk, nem mondhatom, hogy túlságosan megnyugtatónak éreztük helyzetünket. Közben a járőr parancsnoka elment és jelentést tett felettesének. Amikor azok hozzánk jöttek, tolmácsunk elmondta nekik, hogy tulajdonképpen mi is volt a célunk.

Az egyik szovjet parancsnok ránézett a mi lepedőből összetákolt fehér zászlónkra, a járőrt elküldte, a társaság tagjait pedig a legbarátságosabban arra kérte, hogy tartsunk vele.

Gyalogosan elindultunk a Széchenyi tér felé. Kinyittatta a Nádor-kávéházat és minket is behívott több velünk együtt jött szovjet tiszttel. Itt a város lakossága nevében felköszöntöttem a városunkba bevonuló csapatok képviselőit. Hangoztattam, hogy Pécs város lakossága semmiféle ellenállást nem tanusított. Polgárai békés szándékuak és szeretnék munkájukat folytatni. Arra kértem a parancsnokot, hogy ezt tőle telhetőleg tegye lehetővé.

A szovjet törzstiszt válaszában biztosította a város lakosságát: a szovjet csapatok mindent megtesznek, hogy a normális élet mielőbb helyreálljon és a termelés tovább folytatódjék. Beszélgetésünk során megemlítette, hogy már messziről látta ezt a várost, amelyben az ágyuk dörgése közben is elgyönyörködött.

— Pécsnek olyan szép a fekvése — mondotta — hogy rögtön arra gondoltam, nagy kár volna, ha ezt a várost lövetni kellene.

Érdeklődtek aziránt, hogy milyen nagyobb gyárak vannak Pécsett. Felsoroltam azokat. Ekkor mindenhová szovjet katonákat vezényeltek ki az esetleges kártevések megakadályozására.

Körülbelül két óra hosszat beszélgettünk a Nádorban. Utána visszamentem a városházára, hogy a szovjet parancsnokságtól kért, a lakosság összetételére, a német parancsnokság és alakulatainak helyére, a Gestapo szállására vonatkozó adatokat összegyűjtsem.

Én megmaradtam helyettes polgármesternek. És most, húsz év távlatából visszatekintve, annak örülök, hogy Pécs város lakossága annakidején márholnapra bekapcsolódhatott a termelésbe.

Orvosi ügyelet

Pécs mj. város dolgozói részére ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak 1964. november 28-án (szombaton) du. 14 órától 30-án (hétfőn) reggel 7 óráig a következő helyeken:

I. kerület részére:

Az újmeszesi körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 51-81. Járó betegek részére rendelés de. 9—10 és du. 15—16 óráig. (Szombat du. is.)

II. kerület részére:

A Városi Rendelőintézetben (ügyeletes orvosi szoba). Tel.: 30-00. Járó betegek részére rendelés de. 10—11 és du. 16—17 óráig. (Szombat du. is.)

III. kerület részére:

A Petőfi u. körzeti orvosi rendelőben. Tel.: 25-88. Járó betegek részére rendelés de. 8—9 és du. 14—15 óráig. (Szombaton du. is.)

Ha a megadott telefonszámok nem jelentkeznek, a hívást a 08-nak (Posta) kell bejelenteni.

— **Tánciskola kezdődik** december 1-én, kedden este 1 órakor a Vasutas Kultúrotthonban (Váradi A. u. 7/2.). Tanít: Balog.

— Új tánciskola kezdődik dec. 2-án este 7 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (József u. 15.). Vezeti: Hermann.

Aszfaltos a Basa utca...

„Kedves paraszt barátaim! Igérem... meg aztán azt is megígérem nektek, hogy a Basa utcát kiköveztetem, rendbe hozatom..." — gróf Festetich Domonkos képviselőjelölt kezdte így négy évtizeddel ezelőtt kortesbeszédét Szigetváron. A Basa utcában és annak környékén laktak a parasztok, zsellérek, kellett valamit igérni a szavazatukért...

Festetich képviselő lett — de a Basa utcában továbbra is cuppogott a sárban a „parasztok" lábbelije...

●

1944 decemberét mutatta a naptár

A szigetvári német parancsnokságon súlyos ládákat, felgöngyölt szőnyegeket dobáltak a katonák a teherautókra, kocsikra, aztán Görösgall felé fordították a szekerek rúdját...

Német ágyúk „kérdésére" szovjet aknavetők felelgettek, gödröktől volt sebzett a község földje.

— Aztán elterjedt a hír: Dencsháza felől szovjet katonák közelednek — emlékezik vissza most a felszabadulás napjaira Gombos Gyula bácsi.

Gombos bácsi ma már nyugdíjas főgépész. Küzdelemmel teli élete volt. Mint fiatal géplakatos ő is ott volt a felvonulók között azon a napon, amelyet Vérvörös csütörtök néven emleget a munkásmozgalom története. Ott volt, amikor a parlament előtt gróf Tisza István „hazátlan bitangok"-at ordított rájuk...

De ezek a „hazátlan bitangok" jók voltak akkor, amikor Galícia hómezőire és Doberdo sziklái ra kellett ágyútölteléket küldeni. A frontra vitték Gombos Gyulát is, fogságba esett, 1918-ban a csitai hadifogolytáborba került. Ott állt be a proletárok hadseregébe. A fehérek elfogták.

Két kariát egymásra teszi, úgy mondja:

— Így kötöttek a lóhoz a kozákok. Így kellett a ló mellett futnom.

Kékre vágta a kötél a húsát...

Megszökött. A Vladivosztok hoz közel lévő Skotovóban beáll az első távol-keleti szovjet ezredbe. Beosztása: hadseregszervező. Harc, ébredés, visszavonulás, győzelem, visszavonulás... Egy puskagolyó jobb vállát érte, roncsolt a lövedék húst, csontot. Genyves sebbel harcolt tovább.

December első napjaiban, amikor a szovjet előőrsök Szigetvárhoz érnek, az ő háza felé irányítják lépteiket a község kommunistái...

Most is abban a konyhában beszélgetünk, amelyikben két évtizeddel ezelőtt először ültek össze azok, akik felelősnek érezték magukat a nép további sorsáért. A kommunista párt megalakításáról tárgyaltak.

— Kik is voltak akkor itt? — teszi fel magának a kérdést. — A Gaják Sándor, a Gaják József, Pécsről a Krancz Pál... még mások...

Később Gajákéknál jöttek össze.

Gaják Sándort Pécsett találom meg az egyévos pártiskolán. Magas, szikár ember. Ő volt a szigetvári járás első párttitkára. Otthon a család nevelte kommunistának. Két hátvia, nővére is a munkásmozgalom réal harcosa.

— 1944 karácsonykor nálunk jöttünk össze — tizenhárman: Gombos Gyula, Gaják József, Gaják István, Bán István, Parázsi Géza, Cservák János, Fehér Imre, Velis Tászló, Fischer István, Uhlmann Zsigmond, Löbl Pál, Bara Tivadar és én — elnőgyári munkások, parasztok értelmiségiek. A pártszervezet megalakulásáról volt szó.

Nem volt könnyű a munkájuk, a front megállt, még mérsékelten is oda hallatszott az ágyúdörej. Taggyűlést hetente tartottak, tájékoztatták az eseményekről. De már ott voltak a Nemzeti Bizottságban is. Igyekeztek hangot adni akaratuknak.

— Nem volt cukor az egész járásban. Akkor még Somogyhoz tartoztunk. Azt mondták, hogy a járás részére Kaposvárra utaltak cukrot, mienk érte. Az SZDP a Parasztpárt, a Kisgazda Párt, a Polgári Demokrata Párt — nem vállalkozott a feladatra. A gyűlésen felénk, kommunisták felé néztek. Hát jó, ha senki, akkor majd megyünk mi!

A szigetvári malom kocsisa befogott a kocsis mellé a hakra Gaják Sándor ült. A front még közel, országúton szó sem lehetett a közlekedésről. Kerülő, erdei utakon mentek Kaposvárra, úgy is jöttek haza. De meghozták az első cukorszállítmányt. Lehetett osztani a lakosságnak.

Megszervezték a tüzelőellátást is. Létre hozták az Igazoló Bizottságokat. Tengernyi feladatot vállaltak magukra — s valamennyit a legnehezebből.

Amikor megalakult a földigénylő bizottság — annak intéző bizottsági ülését dr. Kátai Gyula kisgazdapárti ügyvéd nyitotta meg.

— Mit keres a bizottságban Kátai? — szólt a bizottság egyik kommunista tagja. — A rendelet azt mondja, hogy bizottsági tag csak az lehet, akinek sem magának, sem családtagjának nincs beépítetlen házhelye, aki földnélküli vagy földdel foglalkozó ember. De Kátainak kocsmája, telke van. Nincs jogalapja, hogy résztvegyen a bizottság munkáiában. S mit keres itt Feldscher János, a konzervgyár részvényese, igazgatója? Villája, 12 hold szőlője van...

Kátai is, Feldscher is felállt és becsukták maguk mögött az ajtót. Sikerült ezekre a helyekre parasztokat ültetni.

Így került az intézőbizottságba Gombos Gyula és egy zsellér.

A szigetváriak kezdték észrevenni, hogy a kommunisták mindenben a dolgozók érdekeit képviselik, — ez a tény szinte automatikusan a párttagság növekedésével is járt.

— Még a grófok is hozzánk jöttek panaszkodni — mondja nevetve Gaják Sándor. — Egyszer hintó állt meg házunk előtt s gróf Zichy szállt le róla. Engem keresett. Elmondotta, hogy Hárságyon nem igazságosan osztják a földet, menjek vele, ő szívesen kivisz. Ejnye, de rendes ez a gróf, gondoltam magamban és ültem a hintóba. Útközben mesélte, hogy a földosztó bizottság néhány tagjának ugyancsak maga felé hajlik a keze, a volt zselléreket pedig kisemmizik... Aztán arról kezdett beszélni, hogy ő is mentesített, 300 holdja megmaradhat s ha lehet, ott Hárságyon szeretné egy tagban megkapni ezt a 300 holdat. Innen fúj hát a szél. Hos a rendelet kimondta: ha a parasztok földigénylése után nem marad mentesítésre 300 hold, akkor ezt a földmenyniséget több tagban, másutt is ki lehet mérni. Megnéztem az ügyet, és megállapítottam, hogy sajnos itt nem marad 300 hold kiosztatlanul. Na, gondoltam, ezek után mehetek haza gyalog. Amikor mondtam a grófnak, hogy sajnos itt nem lehet egy tagban részére kimérni a földet, elbúzta a szája szélét, aztán csak annyit mondott a kocsisnak: „Ezt az embert meg vigye haza." Többé rám se nézett.

Így látott munkához Szigetváron is az első kommunista pártszervezet. Nap mint nap újabb és újabb feladatokat oldott meg. A nagy munka megkezdődött...

●

Néhány évvel ezelőtt a községi tanács elnöke egy gyűlésen tájékoztatta a lakosságot, mi épül, mivel gazdagodik a jövőben Szigetvár. Amikor ahhoz a mondathoz ért, hogy „... és a Basa utcáinknak is igérték, rendbe hozzuk az utcájukat", — a gyűlés résztvevői közül valaki hangosan megjegyezte: „Igérték ezt már nagyobb urak is!"

Aszfaltos azóta már a Basa utca...

Garay Ferenc

Siklós felszabadulása

ÚJ KORSZAK köszöntött a siklósi várra 1944. november 30-án, egy új élet első napja, bár a várra éppoly karoló mozdulattal vigyázott a Gyűdi hegy, a Tenkes, a Göntér és a Harsányi hegy, mint ezer évvel ez előtt, amikor még Szársomlyónak hívták.

Nem váratlanul jött, különös események hosszú sora érlelte érkezését. 1943-ban gróf Benyovszkynétól az állam megvásárolta a várat, s az lengyel hadifoglyok tábora lett. A siklósi nép azonban nem felejtette el, hogy 1526-ban, a vár akkori úrnője, Kanizsai Dorottya a mohácsi síkon harmadfélezer lengyel lovast is eltemetett a magyarokkal együtt, s az új közös sors, a közös ellenség most is összekovácsolta a siklósiakat a lengyelekkel. Egyik nap hírül adták nekik, hogy az SS fogja átvenni a vár őrzését. S amikor a németek reggel jöttek, hosszú fehér kötelet találtak az ablakon kilógva, s a legtöbb lengyelnek pedig hült helyét.

1944-ben hazánk már rendszeres légitámadások színhelye volt. Naponta voltak légiriadók. Május 18-án Diósviszló állomáson a Pécsről érkező tehervonatot angol repülőgép géppuskázta, a kísérők szanaszét a bokrokba menekültek. Szeptember egyik napján a mai Ady Endre utcában bombatalálat érte dr. Nagy Béla házát. A család éppen asztalnál ült és egy repesz megölte a fogorvost. Októberben éppen itatott Fábián Lajos földműves, amikor egy repülőgép bombája darabokra tépte.

Október végén személyes megjelenésével „bátorította" katonaságát Szálasi „nemzetvezető". A siklósi tisztikar s a nyilasok a Kolep-házban fogadták. A várban lengyel, angol és jugoszláv partizánokat őriztek. Magyar katona már alig van a faluban, csak főként németek, s gyakran feltünnek már Ante Pavelics horvát usztasái is. Ekkor történt, hogy három német teherautó megállt Siklós főterén, s géppisztolyos németek őrizetében 16—18 éves fiuk szálltak le.

Akik németnek vallották magukat, megkezdték a csomagolást. Esősorban a gazdagok. November elején már be is „vagonéroztak" a német-civilek. Ezekben a napokban három éjjel, három nap hajtották Siklóson keresztül az állatokat. Irány: nyugat. Az öreg német katonák pedig keserű mosollyal mondogatták: „Wir alte Affen sind die neue Waffen". Az Alispáni Hivataltól is megérkezett a rendelkezés: a jegyzőségen található anyakönyveket, birtokíveket, adófőkönyveket, beszedési naplót össze kell csomagolni, s a fő- és segédjegyzővel együtt a hivatalnak Keszthelyre kell vonulnia!

NOVEMBERBEN a III. Ukrán Front parancsnoksága Baja és Apatin között kisebb erőket küldött a Dunántúlra, hogy a Duna jobb partján hídfőket létesítsenek. November 22-én már a főerők is átkelhettek a Dunán. A német, s az általuk beosztott műszaki csapatok kapkodó gyorsasággal aknázták alá az utakat. Felrobbantották a vasúti váltókat, kereszteződéseket, a siklósi fűtőházat, víztornyot, s csaknem az egész állomást.

November 25-én már körülvették Siklóst a szovjet csapatok. A Tenkes felől minduntalan felüvöltenek a szovjetek félelmetes Katyúsái. Az acélgolyók úgy kattognak a házak falán, tetején, mint ítéletidőben a jégverés. A németek a harkányi úton menekülnek.

November 29-én este 7 óra 50 perckor érkezett meg az első szovjet katona Siklósra, s kilenc óra felé már a nagyharsányi és vókányi országút felől tekintélyes sereg gyülekezett össze. A falu bírája Gelencsér Sebestyén, fazekasmester sebtiben bizottságot állít össze a fogadásra. A küldöttség, köztük idős Kréth János, Schubert György, Gróf Kálmán és felesége, Lex Lajos és Ruzsás László református lelkész, fehér zászlóval várja a szovjet parancsnokságot.

Hamarosan meg is érkezett a szovjet vezetőség Sztepán Nyankó őrnagy, Svedov kapitány és Murasev főhadnagy. A parancsnokság felhívta a lakosságot, hogy bántódás nélkül lejöhetnek a hegyekből. Ezután rögtön kijelölték a járásbíróság, járási tanács, községi tanács és a rendőrség épületét kórháznak, s a lakossággal karöltve megszervezték a közbiztonsági és tűzoltó szolgálatot.

— **MINDEN HÁZBA** jutott 2—3 orosz katona — meséli a Kossuth tér egyik házában lakó Borissza Lajosné. Amikor beléptek hozzánk, első szavuk volt: Nyemecki nyet? Mondtuk, hogy nincs. Akkor leültek, s mi kínáltuk őket étellel, itallal, már amennyire abban a jegyes világban tőlünk telett. Végül kockacukrot is nyújtottunk, de ők integettek, hogy nem, s rámutattak a 8 éves kislányomra, hogy neki kell, a kicsinek nőni kell. Az egyik katona egy almát vett elő, s adta Marikának és azt mondta: szerbusz öcsike!

— Egy fiatal orosz katonát hoztak be a kórházba egyik nap. Aknára lépett, — meséli Kovács Béláné. — Fejét is súlyosan megsebesítette a szilánk. Lázában állandóan azt mondta nekem: mámuska! mámuska! Én csak simítottam az arcát, s szintén mondtam, vigasztaltam: igen, itt a mámuska, mámuska.

Dr. Harcos Ottó

Szép és boldog lesz Magyarország!

Idős néni jött a napokban szerkesztőségünkbe. Kezében sárguló újságkivágást szorongatott, a saját cikkét, amelyet húsz éve Pécs felszabadulásának hírére írt a kanadai Munkásban. Ebből közöljük az alábbi részletet.

A Munkás december 7-i számában nagy örömmel olvastam, hogy Tolbuhin marsall vezetésével a 3. Ukrán Hadsereg az én kedves szülővárosomat, Pécset felszabadította.

Bármilyen harccal történt is Pécs felszabadítása, de magam is szerettem volna jelen lenni. Gondolom, hogy a város szegény, sokat szenvedett munkás népe, de különösen a bányászok, mindent megtettek a felszabadulás érdekében és bizonyára kitörő örömmel fogadta a felszabadító Vörös Hadsereget.

Pécs és Budapest tájképei közlésének nagyon örültem. Amikor ezeket a képeket látom, vagy leírásokat olvasok róluk lapunkban, kedves emlékek jutnak eszembe. Számos sóhajom száll Pécsre, mert hiszen ott születtem, a Mecsek alján, ott váltam el hat testvéremtől, talán örökre.

Ha a már ugyancsak többé-kevésbé felszabadult Budapestre gondolok, a világ egyik leggyönyörűbb városát látom magam előtt. A Hitlerrel paktáló magyar urak miatt Budapest, ez a gyönyörű város, ma romokban hever.

Budapest szép volt minden tekintetben — csak egy volt benne csúnya és keserű: a munkásosztály és a haladó gondolkodású intellektuelek sorsa. A munkásoknak, akik ezrével rótták az utcákat munka nélkül, nem volt szép Budapest. Nem volt szép a lángeszű haladó íróknak sem, akik sok esetben koldulással tengették magukat. Azoknak, akik közülük a főváros felszabadítását megérik, még lesz szép a gyönyörű Budapest: boldog lesz még Magyarország, benne Pécs és minden más város és falu.

Köszönet az Egyesült Nemzeteknek általában, de kiváltképpen a Vörös Hadseregnek, — az Új Magyarország már születőben van.

GÉPKOCSIRAKODÓKAT

felveszünk Csepel és KUKA szemétszállító autóinkra — pécsi munkahellyel. Munkásszállást szükség esetén biztosítunk. — Pécsi Köztisztasági és Utkarbantartó Vállalat, Pécs, Rózsa Ferenc utca 17.

DUNANTÚLI NAPLÓ

A Magyar Szocialista Munkáspárt Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja.

Főszerkesztő: Vasvári Ferenc. Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 50-11. Belpolitikai rovat: 31-63. Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat. Felelős kiadó: Braun Károly. Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 50-66.

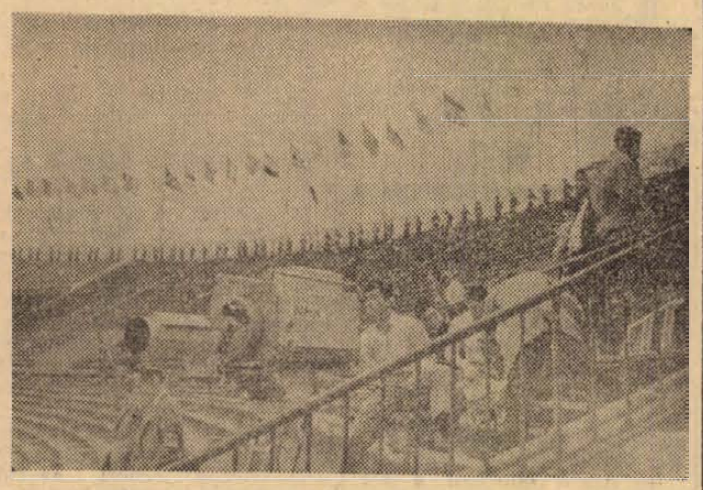
PÉCSI SZIKRA NYOMDA Pécs, Munkácsy Mihály u. 10. Felelős vezető: Melles Rezső.

Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a helyi postahivatalnál és kézbesítőknél. Előfizetési díj: havonta 12 — Ft. Indexszám: 25 [illegible]

sport Sport sport

Olimpia 1964. Tokió

VIII.

A japán televízió munkatársai mindenütt ott voltak, az olimpiai játékok alatt egésznapos műsort biztosítottak a nagyvilági versenyekről.

Gyáriátogatás sem maradt ki a programunkból. Az egyik legnagyobb rádió- és televízió-gyárban, a Toshibá-ban voltunk, olyan üzemi balesetelhárító berendezésekkel szerelték fel a komplikáltabb gépeiket, mely fotocellával működik. A fotocella nálunk nem ritkaság, megtalálható forgalmasabb középületek, bankok, szállodák ajtaján. Az egyik legnagyobb szálloda-kombinátjukban fotocellás kézmosó kagylókat találtunk. A kagylók fölött csaptelepek nincsenek, a kagylók pereme alatt zuhog a víz, ha bele dugja az ember a kezét. A szálló legfelső emelete köralakú, hatalmas étterem üvegfalakkal, egy óra alatt körbefordul, mialatt megvacsorázik a vendég, egyhelyben ülve Tokió látképében gyönyörködhet. Szólni kell még arról a gyorsvasútról, az Osaka expressről, amelyet az olimpiai közlekedés meggyorsítására építettek. A magas betonlábakon nyugvó egysínű vasút, nyolcütemű dallamos bim-bam jelzéssel indul és érkezik. A legnagyobb kényelmet biztosítja az utasok részére, négyes ülések vannak, egymástól függetlenül körbefordíthatók, s ha valaki megúnta a szomszédját, fordít egyet a széken és keres egy másik társalgó partnert. Nem győztük raktározni a látottakat.

De még egy-két szót magáról Tokióról. A világ egyik legnagyobb városának ma már tízmillió lakója van, és Jokohama kikötőjével együtt lakóinak száma 18 milliót tesz ki. Nem ok nélkül tartják a japán fővárost a világ legnagyobb városának. És még valamit. Ilyen sűrűn lakott területet sehol az egész világon nem találunk. A város az utóbbi fél évszázadban igen sokat fejlődött, nemcsak a politikai élet központja Japánban, de ide központosították az ipar, a kultúra és az oktatás létesítményeit is. Nem is olyan régen még Tokiót nem sorolták a világ modern városai közé. Ma már azonban egymás után épülnek a 10—12 emeletek áruházak, középületek, teljesen új üzletnegyedek.

A nagyváros árnyai is megtalálhatók Tokióban. Egy japán újságban olvastam, hogy csupán Tokióban 350 ezer gengsztert tartanak nyilván. A hivatásos bűnözők úgylátszik igen jó területet találnak ebben a rohamosan fejlődő, épülő nagyvárosban. A televízióról csak annyit, hogy szinte minden háztartásnak megvan a maga készüléke, nyolc állomáson reggeltől estig sugározza a műsort. A japánok nagyon kedvelik a sportot, ez meglátszik a televízió műsorán is, a műsor jelentős részét a sport teszi ki.

Végtelenül udvarias, kedves emberek a japánok, de eléggé magukbazárkózottak. A családi élet szent és sérthetetlen náluk, a legmodernebbnek látszó japán otthonában úgy viselkedik, mint három-négyszáz évvel ezelőtti őseik.

Hátra volt még a felejthetetlen záróünnepség, aztán még egy-két nap és ismét repülőgépbe ültünk, hogy várjuk a hazaérkezés pillanatát. Elszorult a szívünk, a szemekből kicsordultak a könnyek, amikor ismét az ismerős hazai tájat megpillantottuk a repülőgép ablakaiból. Aztán a fogadás. Minden várakozásunkat felülmúlta, éreztük, hogy hazajöttünk, hogy szeretnek, becsülnek bennünket. Ezért érdemes volt a sok-sok munka, edzés.

Horváth Leona

Mohácson törődnek az utánpótlással

Mohácson törődnek a labdarúgó utánpótlással. Nem is olyan régen még problémát és gondot jelentett az MTE-nél a fiatalok nevelése. Balázs Sándor önzetlenül mindent megtesz annak érdekében, hogy a szakosztályhoz minél több tehetséges játékos kerüljön. Müller Ferenc edző foglalkozik a fiatalokkal, munkájuknak eredményeként ma már az MTE több mint hatvan igazolt labdarúgóval rendelkezik, többségükben mind fiatal játékos. Négy csapattal vesznek részt a mohácsi labdarúgók a bajnokságban, az első csapatnak sikerült elkerülnie a kiesést az NB III-ban, a jórészt fiatalokból álló tartalékegyüttes a járási bajnokság északi csoportjában biztosan végzett az első helyen. Az ifjúságiak nem kis meglepetésre a megyei ifjúsági bajnokság B-csoportjában az előkelő harmadik helyen végeztek, megelőzve számos nagy egyesületet, a PVSK, a BTC és a Komló ifjúsági együttesét. Az úttörőcsapat is jól szerepelt, a járási úttörő-bajnokságban tizenhat csapat között az első helyen végzett. Serdülő csapatot is foglalkoztatnak, de van még egy úttörőcsapat is. A mohácsiak jó úton haladnak. Munkájuknak gyümölcse az elkövetkezendő években eredményekben is egészen biztosan megmutatkozik majd.

A Honvéd vezet a megyei sakk-csapatbajnokságban

A Maróczi Kupa-mérkőzések mellett a megyei és városi sakkcsapatbajnokság mérkőzései foglalkoztatják a szellemi sport népes táborát. A Maróczi Kupa nyugati csoportjában a legutóbbi forduló után a sorrend így alakult: Szállítók 36,5, Pedagógus 36, Dunaújváros 34,5, Pécsi Érc-bányász SC 33,5, Postás 31, Veszprém 30,5, Ságvári 30, Ganz-MÁVAG 29,5, Tatabánya 29,5, Győri MÁV 29, Pécsi Bányász 28,5, Kaposvár 25, ELZETT 22,5, Elektronikus 22 (utóbbi pontjaiból két pont levonva távollevő játékos ismételt beállításáért).

A megyei sakkcsapatbajnokság legutóbbi fordulójában Mohács legyőzte a PEAC-ot, a Honvéd a Vasas II, Bányásznál bizonyult jobbnak, a Komlói Bányász pedig a Spartacust verte meg. Mohács—PEAC 7,5:4,5, Honvéd—Vasas II. Bányász 11:1, Komlói Bányász—Spartacus 7,5:4,5. Vasárnap újabb mérkőzéseket játszanak a megyei sakkcsapatbajnokságért, az Egyetemi Tornacsarnokban délelőtt 9 órakor rangadó lesz, az első helyezett Honvéd látogat el a második helyen álló PEAC-hoz. A megyei sakkcsapatbajnokság állása a vasárnapi forduló előtt: Honvéd 35,5 (2 függő), PEAC 30,5, Komlói Bányász 30,5, Mohács 29 (1 függő), Spartacus 24, Bányász II. 16 (2 függő, egy elmaradt mérkőzés), Vasas II. Bányász 6, Bóly 4,5 (egy elmaradt mérkőzés).

Hét vége sportműsora

SZOMBAT, NOVEMBER 28.

Kosárlabda: Baranya Kupamérkőzések: PVSK-tornacsarnok: PVSK II.—PVSK I. női 15.00, Mohács—Siklós női 16.10, PEAC I.—Kaposvári Honvéd férfi 17.20, Dózsa—Postás férfi 18.30, Tanárképző Főiskola: Tanárképző Főiskola—PEAC I. női 15.00, Tanárképző I.—PVSK I. férfi 16.10, Egyetemi Tornacsarnok: PEAC III.—Nagy Lajos Gimn. férfi 15.00, PEAC II.—Szigetvári Vörös Meteor III. női 16.10, PEAC II.—Szigetvári Spartacus férfi 17.20, Széchenyi Gimnázium—Komlói Bányász II. férfi 18.30, Nagy Lajos Gimnázium Tornaterme: Leöwey—Nagy Lajos II. női 14.30, Komlói Bányász—Nagy Lajos I. női 15.40, Siklós II.—Nagy Lajos II. női 16.50, Nagy Lajos III.—Nagy Lajos II. férfi 18.00.

Asztalitenisz: NB I. mérkőzés: Pécsi Ércbányász SC—Betonútépítők férfi, Újmecsekalja, 39-es dandár úti iskola 17.00.

Torna: Megyei férfi és női felnőtt és ifjúsági tornász-bajnokságok versenyei, Tanárképző Főiskola 15.00.

VASÁRNAP, NOVEMBER 29.

Kosárlabda: Baranya Kupamérkőzések: PVSK-tornacsarnok: PVSK II.—Tanárképző Főiskola II. férfi 9.00, PVSK III.—Szigetvári Vörös Meteor II. női 10.10, Szigetvári Vörös Meteor I.—Postás női 11.20, Egyetemi Tornacsarnok: Gépipari—Postás III. férfi 9.00, Felsőfokú Vegyipari Technikum—Postás II. férfi 10.10, Nagy Lajos Gimnázium tornaterme: Szigetvári Vörös Meteor IV.—Sportiskola női 10.00, Szigetvári Spartacus II.—Sportiskola férfi 11.10.

Ökölvívás: Országos ifjúsági CSB: Pécsi Bányász—Kecskeméti Dózsa, Pécsújhegy, Bányász sportház 15.00.

Sakk: A megyei CSB mérkőzései: PEAC—Honvéd, Egyetemi Tornacsarnok 9.00, Vasas II. Bányász—Spartacus, Vasas, Petőfi kultúrotthon 9.00, Komlói Bányász—Pécsi Bányász II., Komló-Kökönyös étterem 9.00, Bóly—Mohács, Bóly, kultúrház 9.00.

Labdarúgás: Megyei I. osztályú mérkőzés: Hidas—Beremend, Hidas 13.30, Megyei ifjúsági bajnokság döntője: Dózsa—Ércbányász SC, Egyetemi Tornacsarnok 9.30.

Úszás: Felszabadulási emlékverseny, Ércbányász SC fedettuszodája, Dózsa-legénységállás.

Indul a kosárlabda Baranya Kupa

Szombaton megkezdődnek a Kosárlabda Baranya Kupa mérkőzései. Kosárlabdázóink a téli hónapokban sem maradnak játéklehetőség nélkül. A Baranya Kupa mérkőzéseken a megye valamennyi kosárlabda-csapata rajthoz áll, a férfi I. osztályban szerepelnek a Dózsa kézilabdázói is és a Kaposvári Honvéd együttese is résztvesz a találkozókon.

— A szövetség, amikor a kosárlabda Baranya Kupa mérkőzéseket kiírta — elsősorban arra gondolt, hogy a korán befejezett bajnoki mérkőzések után is megfelelő találkozókhoz jussanak a csapatok. Az egyesületek örömmel fogadták a szövetség kezdeményezését, ezt bizonyítja a kupamérkőzéseken résztvevő 44 csapat is.

Dr. Barti Ferenc, a PEAC kosárlabda-szakosztályának intézője beszélt így legutóbb a szövetségben, amikor kiírták a hét végén kezdődő kupa-mérkőzések első fordulójának műsorát.

— Szombaton délután a PVSK tornacsarnokban 4, a Tanárképző Főiskola tornatermében ugyancsak 4 találkozót láthatnak majd a nézők — tájékoztatott bennünket Egyed Mihály, a szövetség vezetője. De a Nagy Lajos Gimnázium tornatermében is lesznek mérkőzések, és az Egyetemi Tornacsarnokban is játszanak a kosárlabda Baranya Kupáért. Két nap alatt nem kevesebb, mint 22 találkozót bonyolítunk le, reméljük, a mérkőzések rendezése körül nem lesz zavar, és jól sikerül a Baranya Kupa rajtja.

Nézzük az első forduló kiírását: *a legérdekesebb összecsapást a szombaton délután sorrakerülő PEAC—Kaposvári Honvéd, és a vasárnap délelőtt lejátszásra kerülő Tanárképző Főiskola—PVSK férfi mérkőzések ígérik.* De a Dózsa kézilabdázók—Postás I. mérkőzést is érdeklődve várják. A szakemberek arra kíváncsiak, az NB I-be jutott Dózsa kézilabda-csapata hogyan állja meg a helyét egy NB II-es kosárlabda-csapattal szemben.

INNEN — ONNAN

A Salgótarjáni Bányász nyerte az ökölvívó NB II. keleti csoportjában a bajnokságot. A Szövetségben kiszámították, a salgótarjániak több versenyzőt szerepeltettek, mint az ugyanannyi ponttal rendelkező ózdiak, és így az NB I. B-be való jutásért a PVSK ökölvívőinak a Salgótarjáni Bányász versenyzőivel kell megküzdeniük. Az első mérkőzést december 5-én Salgótarjánban vívják, a visszavágó döntő jelentőségű találkozót december 12-én Pécsett rendezik.

*

A mohácsi járás abszolút bajnoka címért Villány és Uj-Mohács csapatai mérték össze erejüket, az első találkozó 0:0 arányú döntetlent eredményezett, a visszavágó mérkőzésen is 90 perc után 0:0 volt az eredmény és csak a kétszer 15 perces meghosszabbítás hozott döntést, 1:0-ra győzött Villány. Igy előfordult az a furcsa helyzet, hogy a siklósi járáshoz tartozó Villány község csapata nyerte a mohácsi járás abszolut labdarúgó-bajnokságát.

*

A Megyei Sportorvosi Rendelőintézet csütörtökön, november 26-án délelőtt 10 órakor, a volt egészségházban egésznapos munkaértekezletet tartott, melyen részt vettek az Országos Testnevelési és Sportegészségügyi Intézet vezető orvosai. A beszámolót dr. Szalai István, a Baranya megyei Sportorvosi Rendelőintézet főorvosa tartotta.

*

Bicsérden jól sikerült vezetőségi ülést tartottak. A sportvezetők mellett ott voltak a községben működő tömegszervezetek képviselői. Különösen népszerűek Piscérden a kézilabdás ányok, a járási bajnokság nyugati csoportjában bajnokságot nyertek, most sakk és asztalitenisz szakosztály felállítását határozták el a bicsérdi sportvezetők. A Járási Testnevelési Sportszövetségen is elégedetten nyilatkoztak a sportkör munkájáról, reménhetőleg, a sok lelkes sportvezető és sportbarát munkájának eredményeként mind több és több bicsérdi fiatal kedveli meg a sportot.

apróhirdetések

Kesztyűgyár felvesz gyakorlott **gyors- és gépírónőt.** Jelentkezés: Kesztyű gyár személyzeti osztályán.

Emeletes épülettel, — méhészkedésre alkalmas helyen 1200 n-öl szőlő Almamelléken, kedvező áron eladó, vagy olcsón bérbeadó. Cím: Hamvas, Pécs, Antónia u. 5.

Bútorozott szoba diák lánynak, vagy értelmiségi nőnek fürdőszoba használattal kiadó. Mezőszél u. 25.

Kettő kőművest segédlevéllel keresünk. Jelentkezés: **Légszeszgyár u. 32. Nagy Pál elvtársnál. Állami Pincegazdaság, karbantartó műhely.**

Egy nyugdíjast fél műszakra udvarosnak, egy főt kazánfűtői beosztásba azonnali hatállyal felveszünk, úgyszintén egy férfi vagy női karbantartó segédmunkást keresünk. RÖVIKÖT gondnoksága, Megyeri út 78. sz.

Az Országos Bányagépgyártó Vállalat budapesti bányagépgyára pécsi kirendeltsége felvesz géplakatos, — szerkezetlakatos, villanyhegesztő, autógénhegesztő, festő szakmunkásokat, illetve segédmunkásokat. — Cím: Pécs, I., Buzsáki Imre út 18. sz. Jelentkezés péntek, szombat kivételével 14—16 óráig.

Gyár és Gépszerelő Vállalat keres mohácsi, dunaújvárosi, almásfüzitői, diósgyőri, kazincbarcikai munkahelyre lakatos, csőszerelő, hegesztő, kovács szak- és segédmunkásokat. Jelentkezés Bp. VI., Paulay Ede utca 52. személyzeti osztály.

HEVERŐ, ebédrugós ágybetét, modern garnitúra (5 db 3950 Ft-tól) RÉSZLETRE IS! VAJTA kárpitos, Pécs, Déryné utca 11. szám. Telefon: 36-75.

Pécsi Bőrgyár azonnali belépéssel alkalmaz egy fő gyakorlott **gyors- és gépírónőt.** Jelentkezés a 35-ös könyvelőnél.

Beköltözhető kétszobás különálló házrész készpénzért eladó. Felsővámház u. 46. sz.

Eladó 3 szoba, konyha, éléskamrás fél ház a Kórház térnél. Érdeklődni Madách I. u. 14. sz. özv. Bóláné.

Belvárosban lévő kétszoba, konyhás házfelügyelői lakásomat belvárosi másfél szobával, vagy egyszoba összkomfortosért elcserélném. „Jól jár" jeligére a kiadóba.

Német, angol, francia nyelvet perfekt beszélő adminisztratív és szervező készségű fiatal férfi munkatársat keresünk. Lakást tudunk biztosítani. — Részletes önéletrajzzal kérjük jelentkezést. „Utaztatási feladatok" jeligére a siófoki Hirdetőbe.

Pannonia eladó. Somogyapáti, Petőfi u. 4. sz.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat, budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkás szállás van. Jelentkezés: Pécs, Rákóczi út 65—67. Szárazné.

Rózsát most rendeljen! Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert, Budapest, III. Vörösvári u. 18.

2000 fm 125 cm-es kerítésdrót, 25 fm-es kötegekben eladó. Somogyapáti „Aranykalász" Mg. Tsz.

Tűzifafűrészelés: Tamás, telefon: ..-91. — György u. 6.

Fonyódligeten 130 n-öl közművesített telek vasút, műút között eladó. Kaposvár, Dózsa György utca 22. sz. Gömöri.

Elcserélném pesti nagy szobám pécsi PIK szoba-konyhásért. Budapest, Nagyfuvaros u. 3/á., Csordásné.

Csonkamintszentes a 31. sz. ház nagy belsőséggel eladó.

Tengeri 17. sz. félház, 781 négyszögöl kertrész eladó. Érdeklődni Csonkamintszent 31.

Figyelem! Szőllőoltvány, elsőosztályú: — Szőlőskertek, Saszla, paszatuti 4.50, olaszrizling, Bánáti rizling 4,— Ft, másodosztályú 2,— forint darabonként, azonnali szállítással. Gyöngyös. — Postaflók 139.

Drohoka biztoshatású tyúkszemirtó, 3,60-ért kapható Vidákovics drogériában, Doktor Sándor u. 56.

Szinkronos Trabant Limusint veszek, 30 ezer forintig. Bp. IV., Hám Kálmán út 66.

12 sz. AKÖV Áruforgalmi Üzemgysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán, Siklósi út 6 sz. alatt

Mohácson — Duna mentén — nagyobb jól termő szőlő részletekben is eladó. — Arató, Bérkocsi u. 1.

Tavasz TV eladó. Érdeklődni Jókai téri újságos bódénál.

Irhabunda, bőrkabát festés, tisztítás Dankó Pista utca 14. szám. Timármühely

Nagyon keveset használt fekete szövet férfi télikabát és egy új barna bőrkabát, magas termetre eladó, és kettő db szobakályha egy masszív nikkelezett és Kalor. Polgárné, Kiss Ernő utca 36

Szőrme női kucsmák kaphatók, Pécsy Ferenc szűcsnél, Marosvásárhely u. 4.

Csőbútor garnitúra, — fényképezőgép felszereléssel, üvegezett válaszfalak, gyermek harmonika eladók. — Dugonics u. 10.

Hizottsertések eladók. Ugyanott 12 kalapácsos daráló, 4,5 HP motorral. Kertváros, Táncsics M. u. 41.

Fekete szil-bunda és egy katonaköpeny alkalmi áron eladó. — Nagy Jenő u. 16. sz. 3 órától

125 cm³ motor, hármas ablakért vagy fürdőszoba ajtóért + ablakért cserélhető. 20 és 40 W fénycső lámpatest, tartalék csövekkel eladó. Horváth, Kisrókus u. 23. Érdeklődni 15 óra után.

Főbérleti szoba-konyhát, vagy nagy szobát konyhahasználattal keresünk. „Biztosan megegyezünk" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Belvárosi különbejáratú bútorozott esetleg fürdőszoba használattal szobát keres, pontos fizető, középkorú férfi, december 15-re, vagy I. I-re. — „Meleg szoba" jeligére Sallai u. Hirdetőbe

Kétszoba konyhás ház beköltözhetően eladó. 45 ezerrel átvehető. Bicsérd, Pongrácz Viktor.

Kertes családi ház OTP-vel, beköltözhetően eladó, és 1 kh szántó. Pécsújhegy. — Arasz u. 5. Szabó.

Főbérleti szoba konyhát, vagy nagy szobát konyhahasználattal — keresünk. „Biztosan megegyezünk" jeligére, Sallai u. Hirdetőbe

Házrész, beköltözhetően, hálószobabútor eladó. Bajcsy Zsilinszky u. 38.

Tűzifafűrészelés? Kapitány. Tel: 10-61. Alkotmány u. 6.

Öröklakás, kétszoba, összkomfortos, eladó. Lakáscserével beköltözhető. „Saját otthon" jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Japán zsebrádió, hatszemélyes ezüst evőeszköz tokban, ovális ezüst tálca eladó. Rózsa Ferenc u. 5. sz.

Sapkakészítést, szűcsmunkát, javítást vállal Hirsch, Rózsa Ferenc u. 5.

Családi házak villanyszerelése, mosógépek és porszívók tekercselése és a javítása. — Palotai villanyszerelőmester, Pécs, Tolbuchin u. 84. Lakás: — Megye u. 15/2.

Bútort veszek: hármasszekrényt, garnitúrát, ágyneműtartót, kombinálüszekrényt, — konyhabútort, varialbútort, szelont, heverőt, asztalokat, fotelokat, párnásszéket, rekamiét, rádiót, bútorfélét. Hívásra házhoz megyek. Szabó, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Háztartási alkalmazottat felvennénk, ugyanott fürdőhenger eladó. Bolvári Pál, Uj-Meszes, Frankel Leó u. 20.

Egy vagy másfélszoba összkomfortos szövetkezti vagy öröklakást OTP kölcsönnel átveszek, esetleg most épülőbe benevezek. — Ajánlatokat Autó jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Új egyetemtől 15 perc re 120 négyszögöl házhely eladó. Egyetem jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Kőműves-, ács-, parkettás-, tetőfedő-, épületbádogos szakmunkásokat, gépkocsi rakodómunkásokat és segédmunkásokat alkalmazunk. — Vidékiek részére szállást biztosítunk. Jelentkezés: Bm. Tanácsi Magas és Mélyépítő Vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Zsolnay u. 4—6. sz.

Új tranzisztoros japán zsebrádió eladó. Munkácsy M. u. 23. sz. Sándorfi.

Különbejáratú üres szoba kiadó gyermektelen házaspárnak. — Kovácstelep, Hóvirág u. 21.

Egy piros Danuvia motorkerékpár eladó. Érdeklődni III. Magyarürögi út 44.

Nyugdíjas házaspár keres egy szoba, konyha, éléskamrát, 15 000 jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Egy bútorozott szoba, albérletbe, három ipari tanuló vagy iskolásfiúnak kiadó, december 1-re. József u. 29. Kovács István.

Elcserélném újmecsek aljai kétszobás, hipermodern, távfűtéses — összkomfortos lakásomat belvárosi háromszobás vagy kétszobás lakásért, esetleg újmeszesi háromszobásért. Telefon 28-72.

1000-es Wartburg, kékfehér, kifogástalan állapotban eladó. Athinay u. 5/D. I. 1. Megtekinthető szombat 14 órától, hétköznap 17 után.

Vadonatúj „B" klarinét eladó. Máriakéménd. Rákóczi u. 69. sz.

Bútorok olcsón eladók: hálószobabútor, rekamié, hármasszekrény, garnitúra, fotelek, asztalok, konyhabútor, szezlonok, szekrények, ágyak, székek, félhálók, éjjeliszekrények, toalettükrök, kályhák, matracok, bútorfélék. — Kórház térnél, Alkotmány u. 7. alatt. — Szabónál.

Pécs, Üregmeszesen, bútorozott szoba kiadó. Gyermektelen házaspárnak vagy dolgozó nőnek. Apáffy u. 29.

Azonnal beköltözhető gazdálkodásra alkalmas kis családi ház eladó. Érdeklődni: Füzfa u. 1. alatt 3 óra után.

Jól betelelt hat család méh Hunor méretű kaptárban és egy Munkácsy TV eladó. Pacsirta u. 2/1.

Eladó 600 négyszögöl szőlő vikendházzal — Alsóhegyen, Szigeti vámtól 5 percre. — „Házhelynek is megfelel" jeligére a Sallai u. hirdetőbe

Különbejáratú bútorozott szobába fürdőszobahasználattal társnőt keresek, főiskolai vagy orvostanhallgatónő személyében. — Móricz Zs. tér 1. sz., fszt 1.

Major utca 11. számú házrész eladó, azonnal beköltözhető.

Szakképzett lakatosokat FELVESZ a Pécsi Bőrgyár.

Eladó sürgősen, 3 szobás, teljesen összkomfortos ház, nem beköltözhetően, de 2 szobás komfortos lakáscserével is. Munkácsy Mihály utca 2. Schmidt.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Házamat gazdasági épületekkel, lebontásra eladnám, valamint tölgyfagerendát, szalufát, léceket és cserepet. Nyugotszenterzsébet, Varga József, — vagy Pécs, Megye u. 15/2. Halász.

Beköltözhető, I. emeleti két szoba, összkomfortos házrész eladó. Érdeklődni szombat, vasárnap, Nagy Flórián u. 14., középső csengő.

Pacsirta u. 7. sz. 1 szobás fél házrész, beköltözhetően eladó.

Eladó magas termetre sötétszürke férfi télikabát és nagyméretű esőköpeny, József u. 20. sz.

Átadnám épülő társasházban, kétszobás, garázsos lakásom. — Érdeklődni: Hunyadi út 17. Eötvös tervező mérnöknél. 17 óra után.

Építésztechnikust több éves tervezői gyakorlattal alkalmaz a Baranya megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának Tervező Csoportja. Fizetés megegyezés szerint. Jelentkezés: Pécs, Felsőmalom u. 24., csoportvezetőnél.

Fehérnemű és női ruhajavítás, átalakítás, készítés. TEMPÓ KSZ. Pécs, Doktor utca 9. szám. TELEFON: 18-40.

HALÁLOZÁS

ÖZV. MORVAY FERENCNÉ Báthory Julianna november 26-án 83 éves korában elhunyt. Temetése november 30-án, hétfőn 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló rokonság.

Mélységes fájdalommal tudatom minden kedves rokonnal és ismerőssel, hogy szeretett édasanyám, DR. VÁSÁRHELYI PÁLNÉ Szalontay Irma, 1964. november 23-án tragikus körülmények között elhunyt. Temetése november 30-án, hétfőn fél 4 órakor lesz a pécsi központi temetőben. Gyászoló fia, ifj. Király Ferenc.

KÖSZÖNETNYILVÁNITÁS

Ezúton mondunk köszönetet mindazoknak, akik ÖZV. WEIL HENRIKNÉ temetésén megjelentek és együttérzésükkel fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. A gyászoló család.

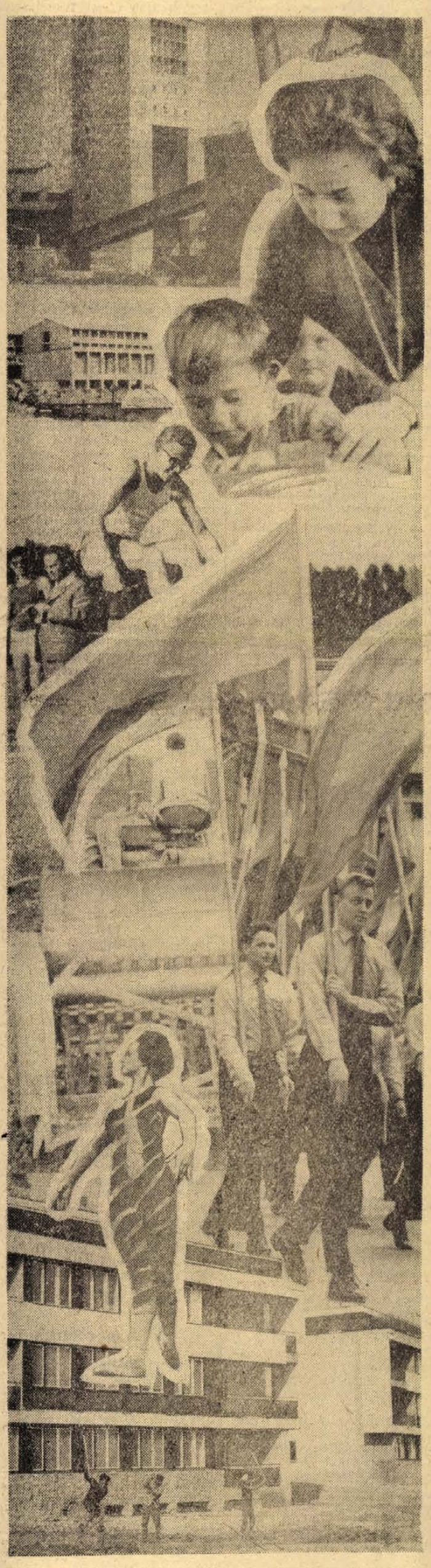
Köszönetet mondunk mindazoknak, akik drága jó édesanyánk, anyósunk, nagyanyánk és testvérünk, ÖZV. CSÁSZMA JÓZSEFNÉ temetésén megjelentek, koszorúk és virágok küldésével fájdalmunkat enyhíteni igyekeztek. Külön köszönetet mondunk az Állami Fodrászipari Vállalat vezetőségének és összes dolgozóinak, a Fémipari Vállalat vezetőségének és a gyakorló iskola VIII/a. osztályának megjelenésükért, a küldött koszorúkért és virágokért. A gyászoló család.

Világ proletárjai, egyesüljetek!

Dunántúli Napló

Az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a Megyei Tanács lapja

XXI. ÉVFOLYAM, 280. SZÁM — ÁRA 80 FILLÉR — 1964. NOVEMBER 29. VASÁRNAP

Pécs felszabadulásának dicsőséges napja

Írta: Kőrösi Lajos, a városi tanács elnöke

1944. november 28. Ezen a napon, ennek a napnak ködös, esős reggelén maga az új történelem vonult be Pécsre, szeretett városunkba.

Mégis akaratlanul is megkísértenek valamennyiünket a nagy napot megelőző tegnapok, tegnapelőttök, amelyeket hideg tűzhelyek, nyirkos óvóhelyek, fogvacogtató árnyékképei idéznek elénk.

Emlékezzünk: 1944. október 24.

— A Magyar Királyi Kormány elrendeli: „A polgári lakosságot késedelem nélkül kivonni a frontvárosokból, s minden veszélyeztetett területről.

— A lakossággal együtt hátra kell vonni minden használható járművet, lovat, s egyéb igás állatot, valamint a lakosságnak a járművekre felrakható legszükségesebb ingóságait, és a fellelhető, elhozható élelmiszerkészletet.

— A lakosság hátravonásához szolgálatba kell állítani a polgári, közigazgatási szerveket, a csendőrséget, s nem különben a nyilaskeresztes pártszolgálatokat.

— Az üzemeket, az üzemek berendezéseit le kell szerelni, illetőleg használhatatlanná kell tenni stb., stb."

A komolykodó, a „féltő" rendszabályok foganatosítására nemigen kerülhetett sor ezekben a napokban. Legalábbis a rendelet sorrendjében nem. Más dolga akadt a közigazgatási szerveknek, s megint más a csendőröknek, a nyilasoknak. Az egyre sűrűsödő, elhatalmasodó, bombázások, s a szovjet csapatok gyors előrenyomulása országosan is felborította a „nemzetmentők" terveit.

A csendőrség és a fegyveres nyilasok csak egyetlen „rendeletet" hajtottak végre, de azt maradéktalanul. A nemzetőrség szervezéséről szóló parancs végrehajtásán fáradoztak, megkülönböztetett ambícióval. Megkezdték hát és kíméletlenül végre is hajtották a leventék verbuválását, „felfegyverzését", késedelem nélküli frontradobását. Bennük látták az „ujjáéledő" magyar hadsereg „lelkes" magvát, azét a hadseregét, amely felváltja majd a Dunántúl felé visszahúzódó „hazaáruló, gyáva" megvert és szétzilált magyar hadseregmaradványok elhagyott állásait.

A fasiszta államgépezet utolsó napjait élte. A sarokba szorított patkány gyáva elszántságával ki-kitört az odujából s mindannyiszor zsákmánnyal tért vissza. Utjukat, nyomukat kifosztott üzemek, áruházak, feldúlt lakások, kioltott ártatlan emberi életek kísértetképei jelezték.

És ezekben a komor napokban itt Pécsett is egymást érték a megtorló intézkedések. Megindult a pécsi munkásság képviselőinek, haladó gondolkodású értelmiségeinek letartóztatása, tömeges internálása. Az ellenállást azonban semmiféle terror nem tudta megtörni. Az egyre egyre fogyatkozó járőrökről, a falakon és a járdákon jelszavak fogadták: „Le a háborúval!" — „Békét, nem háborút!" — „Le a hazaáruló fasiszta bitangokkal!"

Közben a Duna innenső oldalán október 25-én az első szovjet járőrök átlépték a baranyai határt, és másnap, október 26-án Pécsre érkezett a hír: Mohács túlsó partját elfoglalták a szovjet csapatok.

Ettől az órától, ettől a perctől fogva egymást érték az újnál is újabb katonai események. A fasiszta ellenállásról szóló haditudósításokat egyik napról a másikra a „tervszerű, a rugalmas" vissza vonulások híre váltotta fel. A riasztó hírek nyomán Pécs „városatyái" is megváltoztatták eredeti terveiket. Erre utalt a polgári lakosság kiürítéséről szóló rendelet gyors megváltoztatása is.

Az „önkéntes távozást" mindenkire egyformán érvényes, „kötelező kiürítés" parancsa váltotta fel.

Kevés eredménnyel. A munkásság ellenállt, s példája nyomán ellenállt a lakosság is: „— Ha van hozzá erejük az uraknak, hát csak próbálják az erőszakot."

Nem került rá sor, nem volt rá idő.

November 27-én először a Gestapo hagyta el a várost. Páni meneküléssel hagyta el. Mindamellett mégis volt annyi ereje és ideje, hogy magával vonja a rendőrség egyrészét és a tűzoltóságot, amelynek a parancs szerint magával kellett vinnie összes felszerelését, még a mentőeszközöket is. Gyalázatos parancs volt. Aljas szándékkal így akartak bosszút állni az esetleges bombázásoktól, az esetleges tűzvésztől védtelen lakosságon.

November 28-án már Mohácsot ostromolták az előrenyomuló szovjet egységek. De aknavető tüzérségük már a Pécsről kivezető vasútvonalakat lőtte.

Ezen a napon Pécs lakói még mit sem sejtve bújtak meg a pincék mélyén, s csak a bátrabbak járták a várost, a legújabb hírek reményében. És a késő esti órákban már egyre nyilvánvalóbbá vált, hogy a házak, a pincék kijárata elé merészkedők az új történelem küszöbére álltak, ahonnan már csak egy lépés választotta el őket a háború végétől, a béke hajnalától.

November 29. A szerda reggelre ébredő várost tengeráradatként lepték el az utcákon, a tereken átzúduló szovjet hadsereg páncélosai, gyalogosai. S a lakosság, a sokat szenvedő, sokat nélkülöző lakosság csak most ocsudott fel: Hogyan volt, hogyan történhetett, hogy az annyi búvó nap után újra eléjük táruló város lebezetlen maradt.

Azóta tudják, valamennyien tudjuk, hogy a szovjet csapatok nem rombolni, hanem felszabadítani jelszóval adták vissza a várost a pécsieknek. Vérük hullásával, fiatal életük feláldozásával hozták el, ékenket, adták vissza városunkat, szabadságunkat.

Eltakarodtak hát városunkból a lidérces napok, el az utolsó irmagja is, a 25 éven át tomboló, sanyargatással, megaláztatással terhes úri világnak.

Persze tudjuk, és azt sem felejtjük, hogy nem köszöntött be hozzánk azonnal az oly régen sóvárgott jólét világa. Az infláció, nehéz hónapjaira, az újjáépítés verejtékes esztendeire mégis úgy emlékezünk vissza, mint az általunk megteremtett biztonságos jelen hősi elődjére, korszakára.

Mert ebben a vonatkozásban nem lehet közhelyes, ha így mondjuk: hősi korszak. Ha summázni akarnánk, akkor is csak azt mondhatnánk: az első üzembehelyezett géptől, az első kijavított villamostól, autóbusztól, az első kaput nyitó bolttól, az első iskolai naptól, a megjelenő új forintig, az üzemek, a vállalatok államosításáig korszakos lépést tettünk meg új életünk megalapozására.

S ugyanakkor, pillanatra sem felejthetjük el, hogy kik álltak azonnal mellénk, kik mutattak soha nem évülő példát, a megalapozás nehéz napjaiban, esztendeiben.

Az újjászületű Magyar Kommunista Párt minden erőt, minden jószándékot megmozgató tevékenységére kell gondolnunk mindenek előtt. Szervező, magávalragadó készségére, mindenben elöljáró példamutatására, amely csodákat művel azokban az időkben, s soha nem lankadó erőfeszítéssel, azóta is erős kezében tartja a békés jelen, a boldog jövő minden gondot, nehézséget megnyitó kulcsát.

Bajos lenne felsorolni, hogy a röpke, az alig húsz esztendős építésben, hova, meddig jutottunk el. A jó pénz megteremtésétől bányáink, üzemeink megsokszorozott termelésén keresztül az új városrészek, a korszerű új iskolák, főiskolák, egészségügyi és kulturális intézményeink megvalósításáig, szünet nélküli továbbfejlesztéséig.

Csak néhány konkrétumot a számolatlan sok közül. Városunk lakóinak száma hozzávetőlegesen 131 ezer főre gyarapodott az utóbbi esztendőkben. E lélekszámnak 47,3 százaléka iparból él. Termelésünk 1949-es évhez viszonyítva körülbelül 2.5-szeresére emelkedett. Feketeszén termelésünk 1950-hez viszonyítva 287 százalékra, porcelánszigetelő gyártásunk 134 százalékra, kemény bőráruink termelése 113 százalékra, felsőbőr gyártásunk 283 százalékra, bőrkesztyűtermelésünk 942 százalékra, sörgyártásunk 797 százalékra, cigaretta-termelésünk 277 százalékra emelkedett 1964-re. A termelés emelkedésével a dolgozók átlagkeresete is 6,1 százalékkal emelkedett az 1960-as évhez viszonyítva. 1963-ban az átlagos havi kereset 2016 forint volt, amely 16 százalékkal magasabb az országos átlagnál.

Az átlagkeresetek abszolut emelkedése mellett a reálbérek is emelkedtek. A lakosság egyre inkább, s egyre nagyobb mennyiségben vásárol tartós fogyasztási cikkeket. Csak példaképpen említendő meg, hogy amíg 1952-ben 12 ezer rádióelőfizetőnk volt a városban, ez a szám 1963-ra 36 943-ra emelkedett. S amíg 1952-ben televíziót nem is ismertek a város lakói, 1963-ra már 14 313 tv-előfizetőt tartottunk nyilván.

Állami erőből 1950-ben 231, magánerőből 26, összesen 257 lakás épült a városban. 1960-ban állami erőből 1091, magánerőből 353 lakás épült és igen érdekes adatokhoz juthatunk a felépült lakások felszereltségének tekintetében is. 1954-ben a felépült lakások 74,7 százalékában volt fürdőszoba, 87 százalékában villany, 78,5 százalékában víz és csak 8,5 százalékában gáz. 1963-ban már a felépült lakások 99,3 százaléka kapott fürdőszobát, 100 százalékában vezették be a villanyt, 90,3 százalékába a vizet, és 63,8 százalékába a gázt.

Városunk nagy jelentőségű kulturális és tudományos centrummá fejlődött. Általános és középiskola-hálózata, ipari és művészeti jellegű közép- és szakiskolái, a Tanárképző Főiskola, az Orvostudományi Egyetem és a Jogi Egyetem a tudatformálás, a szocialista emberformálás nagyszerű új centrumai, s az oktatási, a művelődési igények évről évre még tovább nőnek.

Városunk nagyvárossá nőtte ki magát, és mezőgazdaságunk szocialista nagyüzemi gazdaságaival bizonyítja, hirdeti, mutatja a kollektív boldogulás egyetlen és leghelyesebb, legcélravezetőbb útját.

Az elmúlt húsz esztendő megnyugtató érzéssel tölt el minden becsületesen gondolkodó és cselekvő embert. A két évtized elvitathatatlan eredményeit magáénak vallja a bányász, az üzemi munkás és minden értelmiségi, aki hozzáadta mindezekhez két dolgos keze, alkotó szellemi munkájának színe-javát.

Elismerés és köszönet tehát mindazoknak, akik munkával vésték be nevüket új történelmünk első lapjaira, s akik tovább írják e történelmet napjainkban is. Elismerés és köszönet mindazoknak, akik kezükkel, eszükkel, szívükkel csatasorba álltak a Kommunista Párt első hívó szavára, s azóta is töretlen erővel, rendíthetetlen hittel sorakoznak fel minden hívószóra, amely közös ügyünk, a szocialista társadalom teljes felépítését tűzte ki célul.

Ezen a napon, november 29-ének történelmi jelentőségű napján, évfordulóján örök hálával, mélyből fakadó kegyelettel emlékezünk meg azokról a szovjet hősökről, akik vérüket, fiatal életüket adták hazánk, népünk, városunk és falvaink szabadságáért, jóban, szépségekben gazdag jelenünkért, még jobb, még gazdagabb jövőnkért.

Dicsőség és hála a szabadságunkat elhozó, szabadságunkat mindörökön vigyázva őrző nagy Szovjetunió-nak.

Ünnepségek az iskolákban

Pécs felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából ünnepségeket tartottak az iskolákban. A Pécsi Közgazdasági Technikum ipari tagozatának III. A. osztályában az osztály szavalókórusa, tánccsoportja és kamarakórusa adott műsort.

A szilveszteri és újévi munkaidőbeosztás

A Minisztertanács határozata szerint minden olyan esetben, amikor valamely munkaszüneti napot egy munkanap választ el a heti pihenőnaptól (a vasárnaptól), az adott heti pihenőnapot ezen a közbeeső napon kell kiadni. A heti pihenőnap ilyen módon történő áthelyezése esetén a szombati munkaidőbeosztást az utolsó munkanapon kell alkalmazni.

A Minisztertanács e határozata nyomán tájékoztatásként közöljük az 1965. januári munkaszüneti napok előtti munkaidőbeosztást, illetőleg a heti pihenőnap kiadásának rendjét. Ez a folyamatos termelést folytató vállalatok munkaidőbeosztását nem befolyásolja.

1964. december 31., csütörtök (Szilveszter) szombati munkaidő;

1965. január 1., péntek (Újév) munkaszüneti nap;

1965. január 2., szombat, heti pihenőnap (vasárnap);

1965. január 3., vasárnap, rendes munkanap.

Az 1964. december 25—26-i (pének—szombat) karácsonyi munkaszüneti napoknál és a 27-i (vasárnap) pihenőnapnál változtatás nincs. A csütörtöki nap, december 24-e, változatlanul rendes munkanap.

Újabb nyolcemeletes lakóház építését kezdték meg a Budai vámnál

A pécsi főpályaudvar mellett az idén építették fel a város első két nyolcemeletes lakóházát. A magas lakóházak — legalábbis a mi környezetünkben azok — szép színfoltjai Pécs városának. Ugyanilyen házakat építenek a város keleti negyedében, a Budai vám mellett. Két épület már felépült, sőt az egyiket kívül is, belül is vakolják. Készen áll a lakóházak központi fűtését ellátó kazánház, a lakásokba már szerelik a fűtőtesteket. Az építőmunkások ilyen körülmények között télen is dolgozni tudnak. Az első épületben a szakipari munkákat végzik majd, a másik épületben pedig a belső vakolásokat. Körülbelül 100—140 embernek biztosítanak munkalehetőséget a téli időszakban.

Nemrégiben elkezdték a harmadik nyolcemeletes ház építését is, s mivel az időjárás egész novemberben kedvező volt, jól haladnak vele.

Ünnepi műsor Pécs felszabadulásáról *a moszkvai rádióban*

A moszkvai rádió magyar osztálya Lvov testvérvárosunkkal karöltve Pécs város felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából ünnepi műsort állított össze. A műsort ma, november 29-én, magyar idő szerint 18 órakor a moszkvai rádió sugározza a 41 és 49-es rövid-, a 194, valamint a 256,6 méteres középhullámon.

27 tsz-majort villamosítanak ebben az évben

Befejezéshez közeledik a termelőszövetkezeti majorok ez évi villamosítási programja a megyében. A Dél-Dunántúli Áramszolgáltató Vállalat brigádjai november elsejéig 24 termelőszövetkezet majorvillamosítását végezték el Baranyában. Novemberben a drávaszerdahelyi Egyetértés Tsz-ben és a kétújfalusi Tsz Várad-pusztai üzemegységében villamosítottak. Mind két helyen még e hét végén, jövő hét elején bekapcsolják az áramot.

Villanyt kap továbbá az év végéig a mohácsi Új Barázda Termelőszövetkezet majorja is s ezzel — a tervnek megfelelően — 27 baranyai teremlőszövetkezet majorjába kapcsolják be 1964-ben a villanyt. Ezt a munkát a DÉDÁSZ több mint 3,5 millió forintos költségvetéssel végzi a termelőszövetkezeteknek. Minden majorban új transzformátorállomást létesítenek, hogy ezzel a községi transzformátorállomásokat tehermentesítsék. Az elmúlt napokban a Megyei Tanács és a DÉDÁSZ illetékesei ellenőrző körutat tettek a megyében, hogy megállapítsák, 1965-ben melyik tsz-majorokat kell a villamos hálózatba bekötni. Az előzetes tervek szerint jövőre újabb 15 tsz-majort villamosít a vállalat a megyében.

Ugyanakkor megállapították, hogy a termelőszövetkezetek nem használják ki az elektromos energia adta lehetőségeket. Az elmúlt évben például csak 440 órára vették igénybe a berendezést. Egy tsz átlagos fajlagos fogyasztása 24 763 kilowattóra évente, az egy hektárra eső évi fogyasztás 20,04 kilowattóra. Mindkét szám igen alacsony, s azt mutatja, hogy a tsz-ek ma még nem használják ki megfelelően ezeket a beruházásokat, kevés elektromos gépet használnak.

Hétfőn kezdődik a színház- és drámatörténeti sorozat

A TIT irodalmi és nyelvi szakosztálya által rendezett színház- és drámatörténeti sorozat első, bevezető előadását november 30-án, hétfőn fél 7 órakor az előző hirdetéstől eltérőleg nem a Doktor Sándor Művelődési Házban, hanem a Leöwey Klára Gimnázium dísztermében tartják *A modern drámai irányzatokról dr. Osváth Béla*, a Nemzeti Színház fődramaturgja tart előadást. A Pécsi Nemzeti Színház művészei, Izsóf Vilmos és Polonyi Gyöngyi, Brecht, T. Williams és Dürrenmatt drámáiból mutatnak be részleteket. Jegyek és bérletek a helyszínen válthatók.

Nincs ötös

A 48. játékhétre beérkezett 5 609 180 lottó-szelvény. Öt találat nincs. Négy találatot 63 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 66 776,25 forint, három találatot 3913 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 537,50 forint. A kéttalálatos szelvények száma 101 633, ezekre a nyereményösszeg egyenkint 20,69 forint.

HÍREK

NOVEMBER 29 VASÁRNAP — Noé napja. A Nap kél: 7.08, nyugszik: 15.56 órakor. A Hold kél: 1.56, nyugszik: 14.09 órakor.

Tíz éve, 1954. november 30-án halt meg Wilhelm Furtwängler, az utóbbi évtizedek legkiválóbb és leghatásosabb dirigenseinek egyike. Zenei pályája színházi korrepetitorként indult, de nem sok idő telt el, míg a leghíresebb zenekarok mesteri vezénylése világszerte ismertté tette nevét. A berlini, bécsi, New York-i, lipcsei filmarmonikusok élén ünnepelték leghosszabb ideig. Több ízben vállalta el a bayreuthi ünnepi játékok zenei vezetését és néhányszor beutazta a világot hangversenykörútjai során. Sokszor vezényelt Budapesten is. Otthonos volt a hangversenytermekben csakúgy, mint az operák dirigálásában. Legkiemelkedőbb sikereit Beethoven, Bach, Wagner, Bruckner és Schubert tolmácsolójaként aratta. Emberi magatartására mutat, hogy 1934-ben Hindemith mellett való kiállásáért éles ellentétbe került a hitleri művészetpolitikával. Zenei alkotótevékenysége szimfóniákat, hegedűszonátákat, kamaramuzsikát, zongoraversenyt ölel fel. Irodalmi munkásságával időszerű zenei gyakorlati kérdéseket fejtegetett.

20 ÉVE, 1944. november 29-én felszabadult Pécs, Mohács Lánycsók, Véménd, Himesháza, Liptód, Németbóly (ma Bóly), Hercegtöttös (ma Töttös), Pécsudvard, Villány, Nagyharsány, Beremend, Bátaszék, Báta, Mórágy, Alsónána.

— Tillai Ernő, a Baranya megyei Tervező Vállalat mérnökének és Molnár Edit és Balla Demeter budapesti fotóművészek alkotásaiból kiállítás nyílt Berlinben.

— Megható ünnepséget rendeztek november 27-én a Pécsi Faipari Szövetkezetben a nyugdíjasok tiszteletére. A KISZ-fiatalok köszöntötték, majd megvendégelték az öregeket. A szövetkezet dolgozóinak munkájáról Klement László elnök tájékoztatta a nyugdíjasokat.

— A Moziüzemi Vállalat értesíti a közönséget, hogy a Park és a Petőfi moziban 30-tól december 2-ig a behirdetett műsortól eltérően az alábbi filmek kerülnek bemutatásra. Park: Korzikai testvérek, Petőfi: Randevu Koppenhágában.

Pécsi gyermekrajzsiker az NDK-ban

December másodikán, szerdán délelőtt Pécsre érkezik a Német Demokratikus Köztársaság Kulturális és Tájékoztató Irodájának igazgatója, Looch elvtárs. A német vendég látogatásának nem mindennapos célja van. Az NDK nemzetközi gyermekrajzkiállításán ugyanis nagy sikert aratott egy pécsi kisfiú rajza. Fábos György, a gyárvárosi általános iskola nyolcadik osztályának tanulója megszerezte a kiállítás bronzérmét. Szerdán déli tizenkét órakor ünnepségre gyűlnek össze az iskola nevelői és diákjai, valamint az úttörőzenekar, s Looch igazgató átadja a bronzérmet és a vele járó díjat Fábos Györgynek.

A televízió műsora

1964. november 29-én, vasárnap:

8.25: Iskola-tv. Fizika a középiskolák II. oszt. számára. Barátunk és ellenségünk: a súrlódás. 9.00: Úttörődalok és táncok. Az Intervízió műsora Bukarestből. 9.30: Az iskola-tv jövő heti műsorának ismertetése. Iskola-tv. 9.30: Orosz nyelv, középiskolásoknak (ism.). 9.55: Foxi Maxi kalandjai. Amerikai rajzfilmsorozat. 10.20: Vadászat felvevőgéppel, első lépések a dzsungelben. 10.45: Egy év kilenc napja. Magyarul beszélő szovjet film, a KISZ filmszemináriumok részére. 14.30: A Magyar Hirdető műsora. 14.40: Asztalitenisz Európa-bajnokság. Az egyéni és páros döntők közvetítése Malmőből. 17.30: Az Azovi-tengeren. Szovjet kisfilm. 17.55: Mezőgazdasági szakfilm-sorozat. A gépek helyes üzemeltetésének feltételei (ism.). 18.20: Mi van a számok mögött? Kisfilm. 18.35: Alkotóműhely. — Van Gogh. Angol kisfilm. 18.50: Jugoszlávia nemzeti ünnepén. 1. Dr. Dusan Galic rendkívüli és meghatalmazott nagykövet ünnepi beszéde. 2. Jugoszláv dokumentumfilm. 3. A tánc forgatagában. Jugoszláv népitánc-összeállítás. 19.20: Esti mese. 19.30: Tv-híradó. 19.50: Világhírű rendezők. Becsületből elégtelen. Magyarul beszélő amerikai filmvígjáték. 22.05: Telesport. 22.30: TV-híradó — 2. kiadás.

— „A felszabadító harcosok útjain" — talán ezt a címet lehetne adni annak az expedíciós akadályversenynek és túrának, melyet szombaton délután tartottak a gyárvárosi iskola úttörői. A rajok felkeresték azokat a pontokat, ahol a szovjet katonák átlépték a város határát, s túrájuk során feleleventették a húsz év előtti eseményeket.

— A Magyar Autóklub Pécsi Szervezete szerdán 18 órakor a Nádor Vadásztermében tartja szokásos havi klubestjét. Ezen a vezetők ismertetik a klub részéről nyújtandó új szolgáltatásokat, a pécsi szervizlehetőséget, az új városi iroda felállítását, és a hallgatóságnak vetítettképes előadást tartanak egy olaszországi útról.

Időjárásjelentés

Várható időjárás vasárnap estig: erősebb felhős, párás idő, több helyen kisebb eső. Helyenként lassan múló reggeli köd. Mérsékelt, nyugaton és északon átmenetileg megélénkülő és északnyugatra forduló szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz. Legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 1—plusz 4, legmagasabb nappali hőmérséklet 3—8 fok között.

Indulás és megérkezés

Az ember jó és rossz tulajdonságai ugyanarról a tőről fakadnak. Csak éppen a következetességből lehet buta makacsság vagy gyümölcsöző kitartás. A lázadó lelkület lehet örök elégedetlen vagy tiszteletre méltóan újkereső.

Egy rejtvényt kell megfejtenem.

Nagyon bonyolult rejtvényt — egy embert — Sebes Antalnak hívják.

— Igaz, hogy maga kulák volt?

— Igaz. Bár a föld mindig apámé volt.

— Hány hold?

— Negyven.

— Érte a családját kellemetlenség a negyven hold miatt?

— Hát... persze. Érte.

— Ötvenhatban már tsztag volt?

— Igen.

— Itt, Lippón is feloszlott akkor a tsz?

— Nem, csak sokan kiléptek.

— Ön is kilépett?

— Nem.

— Miért nem?

— Miért léptem volna?

— Most milyen beosztásban dolgozik?

— Gépes brigádvezető vagyok.

— Tehát vezető beosztásban?

— Igen.

— Nem nehezményezi ezt senki a faluban, hogy a volt kulákgyerek brigádvezető?

— Nem tudom, ezt tessék mástól megkérdezni.

Ime a rejtvény.

Sebes Antal nem lázadó típusú ember, nem olyan, aki egy pillanat alatt lelkesedni tud valamiért. Egyetlen „lázadása" volt csupán. Ez is csak villanyásnyi, a szülői ellenkezés csak alig észrevehető mozdulatokban, elejtett szavakban öltött testet. „Ne vedd el fiam, azt a lányt, várj még!"

Sebes Antal mégis megnősült 1953 tavaszán és azt a lányt vette el — a nincstelent! — akit kiválasztott magának.

Az asszony persze nem volt nincstelen. Csak éppen háza nem volt, földje nem volt. De határtalanul szorgalmas volt és erős — ez már abból is látszik, hogy hozzáment egy olyan emberhez, akinek szintén semmije nem volt — csak az egykor vagyonos szülők ellenkezése, s a bélyeg amit hordoznia kellett a negyven hold miatt.

Sebes Antal akkor még nem volt teljesen egészséges. Most sem az, bal oldalának tapintó idegei érzéketlenül húzódnak a bőrében. 1946-ban sebesült meg, egy szerencsétlenség folytán, mint az újonnan alakult Néphadsereg katonája. Sokáig nyomta az ágyat, sokáig lábadozott. 1950-ben kezdett némileg javulni, a fizikai munkát ma sem sokáig bírja, de az idegen észre sem veszi a baját, ha nem tud róla.

Összeházasodásuk idején felesége a tsz-ben csapatvezető. A munkájával kapcsolatos adminisztrációkat, már ő, a férj végzi el, aztán ötvenhatban belép a tsz-be, egyelőre adminisztrátori munkakörbe.

Novemberben nem csatlakozik a kilépőkhöz. Ötvenhétben már ő is csapatvezető:

— Nem szerettem az irodai munkát. A szükséges adminisztrációt elvégzem ma is, de ez legfeljebb három napot vesz igénybe egy dekádból.

Hatvanegyben került mai pozíciójába, az erőgépek irányítása a feladata. Megkapja az elvégzendő munkák listáját, az, hogy melyik és hány erőgép mit végezzen, azt már ő jelöli ki. Ha valaki foglalkozott üzemszervezéssel, tudja, hogy mennyire egész embert igénylő munka ez.

Sebes Antalról ezt mondják: „A munkahelyén mindig az első, ha kell késő estig dolgozik."

„Ő az, akire mindig lehet számítani. Ha a vezetőség kijelöl neki egy elvégzendő feladatot, mindenki nyugodt lehet, azt a feladatot Sebes Antal végrehajtja."

Karasz László, a termelőszövetkezet elnöke így jellemzi: „Ha ez az ember talál tíz fillért az utcán, behozza a közösbe."

— Most magáé lehetne a negyven hold egy része.

— Megszakadhatnék a munkától. Az apám gazdaságában dolgoztam fiatal koromban, tudom mi az a látástól vakulásig való munka.

Az apját nem ismerem. Csak annyit tudok róla, hogy mindene volt a föld. Húsz holddal kezdte, huszat hozzávetett. Kemény munka lehetett. Az apja a „tulajdon" bűvöletében élt.

— Azt hiszem nagyobb örömet találok a munkámban, mintha a saját földemet gyűrnám-gyarapítanám. Hiszen mindenem megvan.

Sebes Antal is ismeri a gyarapodás örömét. Ma már háza van, szépen berendezett szobái, nemsokára televíziót vesznek.

Abban a régi parasztházban ilyesmire kevés jutott. Minden kellett a földre.

— Én azt hiszem hiába is mondom, hogy nem kívánom vissza azt a régi világot. Talán nem hiszik el...

— De hiszen ötvenhatban nem lépett ki.

— Igen, hittem a termelőszövetkezetben.

Én a magam részéről, megvallom, ebben sohasem kételkednék. Tudom akad a faluban olyan is, aki nem jó szemmel nézi, hogy az „egykori kulákgyerek megint parancsolgat". Nincs igazuk. És azt hiszem ez a vélemény egyébként is elszigetelt, vérszegény. Csak azért említettem, mert mégis van. Vagy inkább volt. De most már egyre többen rájönnek a „görbe szemmel nézők" közül arra, hogy Sebes Antal nem „parancsolgat", hanem a munkáját végzi. Méghozzá nem is akárhogyan. S ez nagyon fontos.

Sebes Antal nem hős, nem a lázadás embere. Csak szorgalmas, becsületes — örömet akar találni a munkájában, lehetőségeihez mérten jól akar élni. Sebes Antalra szüksége van a társadalomnak.

Lázár Ervin

Szabadságunk hajnalán

Beszélgetés dr. Boros Istvánnal, a felszabadított Pécs és Baranya első főispánjával

A felszabadulás előtti heteket „önkéntes száműzetésben" töltötte dr. Boros István a Mecsek oldalában, mert tudta, várta, hogy a Gestapó és a csendőrség, a politikai rendőrség és főként a nyilasok október **16 után** keresni fogják.

Önkéntes számüzetésben

— Jól megéreztem, mert október 16-án hajnali három órakor egy német katona, egy csendőr és politikai rendőr kíséretében már keresett a lakásomon. Én ekkor már rejtekhelyemen voltam a Pálosok fölött. Bejártak hozzám azok az elvtársak, akikkel korábban is konspiráltam, gyakran meglátogatott Gubriczki István, aztán egyik sógorom Kolter Ferenc és Deák Alajos, aki valamikor hadifogolytársam volt. A magamra vállalt fogság alatt olvastam, híreket hallgattam a rádióból és tanulmányt írtam a németek fasiszta diplomáciájáról. Már itt megszövegeztem a Függetlenségi Front kiáltványát, amelyet a Dunántúl 1944. december 17-én közölt.

A mostaninál enyhébb, esős ősz volt 1944-ben. A ház, ahol dr. Boros István rejtőzött, állandóan zárva, az ablakredőnyöket lehúzták, a különleges lakónak a padlás szellőzőnyílása jelentett kilátást a városra és kapcsolatot a külvilággal. A padlásra a kamrából vezetett a lépcső. Ha valaki becsengetett a házba, az albérlő azonnal az éléskamrába lépett, aztán fel a padlásra és nem egyszer két órát didergett ott, amíg odalent a szomszédasszonyok megvitatták a városban szállingózó híreket.

— Egyszer nyilas rokon érkezett a háziakhoz Szekszárdról és olyan váratlanul jött, hogy nem volt időm eltűnni a konyhából. Bemutattak a pártszolgálatosnak, aki tudomásul vette, hogy albérlő vagyok. Mindenesetre nem voltak kellemes, idegnyugtató napok ezek. Egyszer például, azért bújt belém a félelem, mert a Pálosok felett szovjet és német vadászrepülők között tört ki tűzharc és a lövedékek sűrűn pattogtak a kövezeten.

Barátai rendszeresen tájékoztatták dr. Boros Istvánt a városi eseményekről, az ellenállás megszervezéséről. A fegyvergyűtés napirenden volt, hogy a fegyveres ellenállást is akcióba állíthassák, ha erre szükség lesz.

Mindenütt volt emberünk

— Jelszavunk volt: menteni emberben és anyagiakban mindent, ami menthető. Elszabotálni a kiürítést, tartalékolni az élelmiszereket.

— És sikerült?

— Ahogy elterveztük, minden úgy történt, nem ürítették ki a várost, fegyverek is szép számmal gyűltek, bár használatukra nem került sor, élelmiszerből is jelentős tartaléka volt a város lakosságának. Mindenütt volt emberünk, a vasútnál, a rendőrségen, a dohánygyárban, a bőrgyárban és a Gestapónál is.

— Német vagy magyar összekötő volt a Gestapónál?

— Német. Egy bizalmi emberünk, aki bejáratos volt Auinger német városparancsnokhoz és így mindenről idejében értesültünk. Ennek a szélesköru hálózatnak köszönhetjük, hogy sikerült összefognunk a város lakosságában amúgyis meglévő ellenállást. És ennek köszönhettük azt is, hogy 92 rendőr maradt a városban Máthé Ferenc és Dallos Ferenc törzsőrmesterek, Péterfi Zoltán százados és Kamarás Károly nyugalmazott, a politikai osztály volt főnöke vezetésével.

November 26-án már behallaszott Pécsre az ágyúzás a mohácsi hídfőtől. Dr. Boros István a padlás szellőző nyílásán át figyelte, miként közelednek a torkolattüzet és mögöttük a felszabadítók.

„Kizárólag önökön múlik..."

— November 29-én reggel azzal ébresztettek a háziak, hogy „Itt vannak az oroszok!" Azonnal elindultam a városba. Útközben barátságos szót váltottam néhány szovjet katonával, majd a Széchenyi térre siettem. Itt közölték az ismerősök, hogy már kerestek a szovjet parancsnokságról, várnak a Nádor Kávéházban. Ott találtam N. I. Zavjalov gárdaezredest és törzskarát, már beszélgettek a város vezetőivel.

Visszaemlékezéseiben, amelyeket most fogalmaz dr. Boros István, külön megjegyezte, hogy N. I. Zavjalov gárdaezredes parancsára nem változtatták romhalmazzá a várost. Megkíméltek a nagyobb pusztulástól, nem is volt rombadőlt ház és a kártékeket tekintve a magyar városok háborús listáján Pécs az utolsó előtti helyen szerepelt. Ennél kevesebb kárt csupán Sopron szenvedett.

— Az ezredes elmondotta rövid beszélgetésünk alatt, hogy most már „... kizárólag önökre tartozik, hogy megszervezzék a közigazgatást, a normális életet és demokratikus államrendet alakítsanak ki. Ezt a munkát mi minden erőnkkel és szívesen támogatjuk. Természetesen még háború van, közel a front és ezért bizonyos korlátozásokat kell ideiglenesen bevezetni. Így meghatározzuk a szabad mozgást, kijárási tilalmat léptetünk életbe. Mindez a harcoló csapatok és a lakosság érdekében is történik."

— Érthető volt ez akkor — folytatta dr Boros István visszaemlékezését — ***hiszen szüntelen vonultak a csapatok a front felé, harckocsik egymást érték.***

Zavjalov ezredes és kísérete ezután felment a szállóba — pihenni.

— És ön merre indult?

— Hírek érkeztek, hogy a szovjet katonák fosztogatnak a Kossuth Lajos utcában, Természetes, hogy arra indultam. Saját szememmel láttam, hogy civil ruhás fosztogatók járják az üzleteket és batyúba csomagolva az árut osonnak a mellékutcákba. A kirakatokat törték be, úgy hatoltak a boltokba.

Megindul az élet

Délután már Cserkaszov ezredes, városparancsnok rezidenciájában ült dr. Boros István és tájékoztatta az ezredest az őt érdeklő pécsi kérdésekről. Másnap egy vezérkari százados kérte meg, ismertesse előtte Pécs gazdasági, kulturális és politikai életét. Az adatokat három napig gyűjtötték. December 2-án pedig már a többi pártok képviselőivel is tárgyaltak, így fogadta a városparancsnok Klotz Alajost, a szocjáldemokraták vezetőjét és Kovács Bélát, a Kisgazdapárt helyi funkcionáriusát. Lassan megindult az élet, a közigazgatás, lassan — vagyis egy hét elteltével, hiszen mindent előlről kellett kezdeni ...

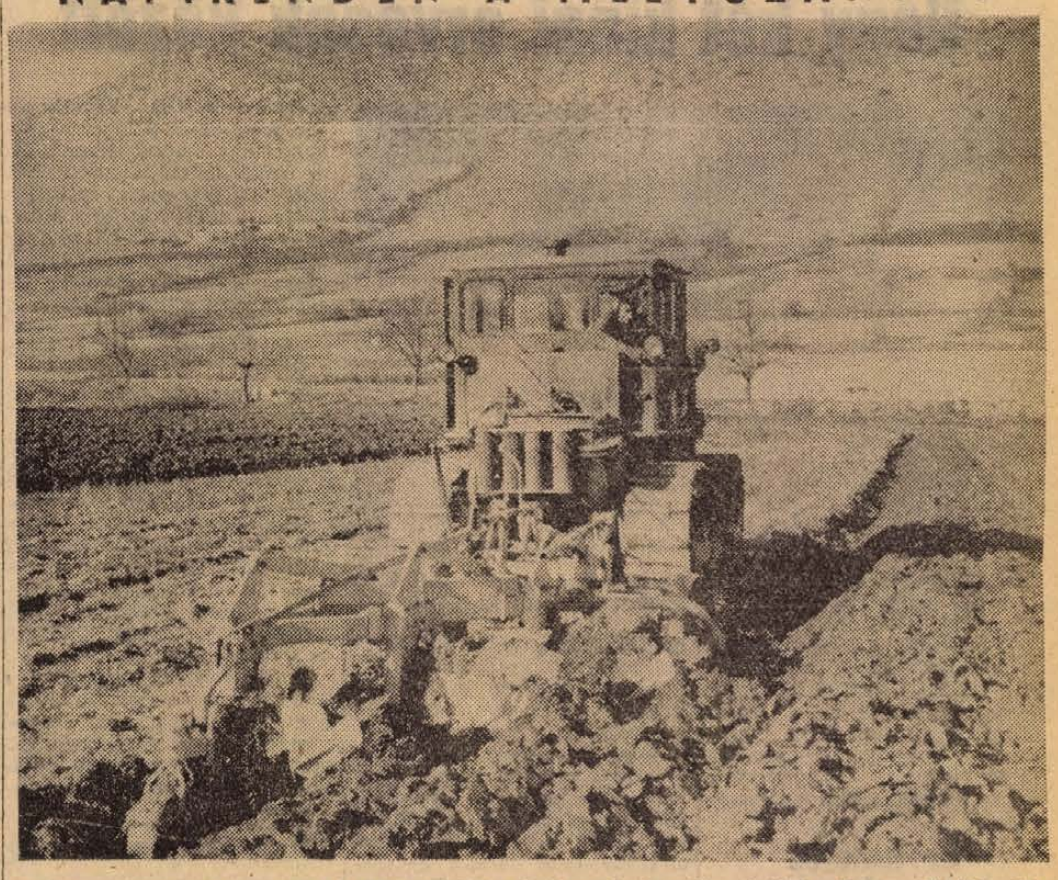
Dr. Boros István lett Pécs kommunista pártszervezetének első titkára, majd beválasztották képviselőnek a debreceni ideiglenes nemzetgyűlésbe. Később — 1945 január 5-én — kapta meg kinevezését Baranya és Pécs főispánjának. Majd az év végén megérkezett felmentése e funkció alól. Akkor vette át helyét dr. Münnich Ferenc, aki 1946 január és június között igazgatta a megyét és a várost.

— Ekkor, vagyis 1946 júniusában ismét kineveztek, most már csak Pécs főispánjának...

A közigazgatás megszervezése, a koalíciós harcok nehéz küzdelmet jelentettek a kommunistáknak, dr Boros Istvánnak személy szerint is, de ez már egy újabb visszaemlékezésbe tartozik.

Gáldonyi Béla

NAPIRENDEN A MÉLYSZÁNTÁS

Nagyharsány közelében 28 holdas táblán végzi az őszi mélyszántást Torma Lajos, az ócsárdi gépállomás traktorosa.

Küzdelmes két hónap volt

Lényegében befejeződött Baranyában a búzavetés

Ezen az őszön 88 900 hold kenyérgabonát kellett elvetni Baranyában olyan körülmények között, amelyekre évtizedek óta nem emlékeznek a szakemberek. Az elmúlt héten azért — Baracs József, a megyei tanács főagronómusának szombati tájékoztatása szerint — lényegében sikerült befejezni a kenyérgabona vetését. A Dráva mentén néhány, igen mélyfekvésű helyen ugyan még vetetlen egy-két tábla, mert a talaj vízáteresztő képessége igen kicsi és egész őszön víz alatt állnak ezek a területek. A grafikon, amely a kenyérgabona vetésének alakulását ábrázolja, október elsejétől igen érdekes képet mutat. Október 8-ig meredeken felfelé ívelt a grafikon, több mint ezer traktor kezdte meg a búzavetést a megyében és 42 százalékra teljesítették ezt a fontos őszi mezőgazdasági feladatot. Ekkor megkezdődött az esőzés és a következő tíz nap alatt mindössze hat százalékot mentünk előre. Majd a második dekádban 16 százalékkal növekedett a kenyérgabona vetésterülete.

117 mm csapadék

Három hétig szinte egyfolytában esett az eső. Jól mutatja ezt az októberi csapadék grafikonja, amelyen 60 év átlagát dolgozták fel. Így 1901-től 1960-ig októberben átlagosan 65 milliméter csapadék hullott. Az idén viszont 117 milliméter csapadékot kapott a megye. A november sem volt sokkal jobb.

A nehéz felázott talajon a munka is nehezebb volt, mint máskor. Sokszor két traktor is nehezen boldogult az ekével, a vetőgépet pedig nem egy helyen lánctalpas traktorral huzatták. Az sem volt ritka, hogy két UTOS traktor húzott egy vetőgépet. Minden elismerés tehát a traktorosoké, akik még éjszaka is dolgoztak és nem volt egyetlen szabad vasárnapjuk sem az utóbbi hetekben.

Az emberek mellett a gépek is nagyon megérezték a rendkívüli munkát. Sok volt a törés, a gépkiesés, de a javításokkal hamar végeztek és ha rá lehetett menni a földre, naponta ezer-ezeregyszáz gépállomási és termelőszövetkezeti traktor dolgozott az őszi talajmunkán, a vetésen.

A vetés szép

Baracs József megyei főagronómus véleménye szerint az őszi vetés egészen jó. A korai vetések gyönyörű zöldek és kikeltek már a november elején elvetett búzák is. Mivel fagyos napunk eddig még nem volt, az enyhe időjárásban szépen megindult a vegetáció. Nehéz lenne ma még előre megjósolni, milyen termésre számíthatunk, de az időjáráson kívül sok függ a vetés ápolásától is. Amiért eddig keményen megdolgoztunk, azt könnyen tönkreteheti az egér és a futrinka. A korai vetésekben máris jelentős az egérkár, mert ez a kártevő most a zöldvetésbe vonult. A futrinka is megjelent már, de korántsem olyan mértékben, mint tavaly. Ez annak köszönhető, hogy a termelőszövetkezetek 15 ezer holdon elvégezték a talajfertőtlenítést és az egér elleni mérgezés is védettséget nyújt a futrinka ellen. A pocok-invázionak sajnos még nincs vége. A vetés befejezése után sürgősen el kell végeznünk a határszemléket és megállapítani a fertőzöttség mértékét. Erre hivatalosan is felszólították a községi tanácsokat, a pocokirtásért a termelőszövetkezetek, az állami gazdaságok, a közúti igazgatóság, a MÁV, a vízügyi igazgatóság felelős. A Földművelésügyi Minisztérium veszélyes kártevőnek nyilvánította a mezei pockot és szigorúan felelősségre vonják azokat, akik ellene a védekezést elmulasztják.

A mélyszántás ideje

A vetőgépek leálltak, de a traktorok tovább dolgoznak. Most van napirenden az őszi mélyszántás, amelynek még csak a felét végezték el, szükség van tehát a kettős műszakra, a traktorosok helytállására. Az őszi mezőgazdasági munkák közül hátra van még a kukorica betakarításának befejezése, valamint a szárvágás, ami akadályozza az őszi mélyszántást.

Méhecskék módjára

A gyerekek „méhecskék módjára" dolgoztak, és erre nagyon büszkék. Hogy mit dolgoztak? Begyűjtést végeztek. Nem papírt és nem vasat, hanem adatokat. Igaz, nem olyan adatokat, amelyek újak és mások számára is hasznosíthatók. De nekik nagyon fontos és lényeges dolog volt ez a „begyűjtés", és minden okuk megvan a büszkeségre is.

Év elején határozta el a Belvárosi Iskola VI/b osztálya, annak is Kodály Zoltánról elnevezett úttörőraja, hogy feldolgozzák a felszabadulás 20. évfordulója tiszteletére városuk iskoláit, üzemeit és egyéb intézményeit. Aztán megcsinálták a munkamegosztást, a következőképpen: a Párduc-őrs Újmecsekalját járja be, az Orgona-őrs Meszest, a Pacsirta-őrs a város iskoláinak és kulturális intézményeinek adatait gyűjti össze, a Leopárd-őrs az üzemekbe és gyárakba látogat el. A harmincnégy gyerek nagyon lelkesen és buzgón kezdett a munkához. Mindent megnéztek, mindent összeszedtek, sokhelyen fényképeket is készítettek. Utóbbiakból álltak aztán össze a táblók, amelyek a felszabadulás óta eltelt húsz év néhány új alkotását, intézményét ábrázolják. De a „begyűjtés" eredményeit egy műsoros délután keretében is feldolgozták. Itt versben, énekben (nagyon szeretnek énekelni), prózában mondták el, mit tapasztaltak a kéthónapi sok-sok séta során.

Mert tapasztaltak, tanultak sokmindent. A „párducok" megismerték Újmecsekalját, az Orgona-őrs tagjai végigmentek Meszesen és eljutottak egészen Csertetőig. Megtanulták Pákolitz István versét is, megtanulták tisztelni és szeretni a hős bányászokat.

Akiknek az iskolák, kultúrintézmények bejárása volt a feladatuk, azok persze egy kicsit nagy fába vágták a fejszéjüket, mert az anyag hatalmas. De megtudták, hogy milyen iskolák, technikumok, gimnáziumok, milyen főiskola, egyetem és felsőfokú technikum működik Pécsett, adatokat tudnak a színházról, a művelődési házakról, a mozikról, a Fegyveres Erők Klubjáról, egyszóval pontosabban ismerik városukat, mint eddig.

De talán mégis a Leopárd-őrs szerzett legtöbb új ismeretet. Borzasztóan érdekelték a gyerekeket a gyárak, az új termékek, nagyon érdekelte őket az olyan részkérdés is, mint a DÉDÁSZ által épített nagyfeszültségű távvezeték, a Porcelángyár szigetelői, vagy az, hogy az Építőipari Vállalalat miket épít, tataroz ezekben a hónapokban.

S ötletben nem volt hiány, amikor az ünnepélyes rajgyűlés műsorát összeállították. Meghívták Wohlfart Gyuszit, az iskola régi tanulóját, aki már felszabadult szakmunkás a Faipari KTSZ-ben, ismertesse üzemének tevékenységét. Meghívták Gebauer Ernőnét is, beszéljen férjéről, akinek freskóival többször találkoztak sétáik során. Mindent, amit lehet, énekkel, verssel illusztráltak.

Ez az ötletdús, mozgékony kis társaság ezzel a „begyűjtéssel" alaposabban megismerte a várost, ahol él. De máris újabb terveket szőnek: régi kapcsolatuk van a királyegyházi hatodikosokkal, többször vendégül is látták őket Pécsett. Néhány nap múlva ők mennek Királyegyházára — megismerni egy másfajta vidéket, másfajta eredményeket.

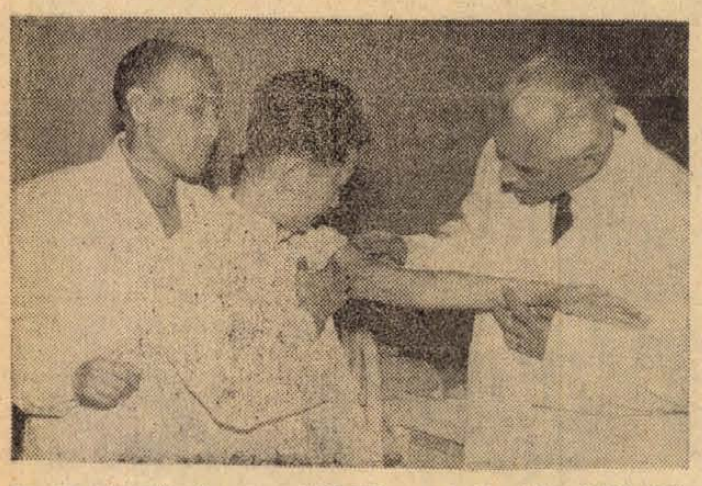
Mindebben persze sokat segített dr. Sólyom Józsefné is, az osztályfőnök-rajvezető. De biztos, hogy a „méhecskék módjára" dolgozó, szorgalmas, lelkes harmincnégy gyerek teljesítménye is megérdemli a dícséretet.

Modern férfi és női télikabátok

NAGY VÁLASZTÉKBAN A MOHÁCSI DUNA ÉS KOMLÓI BÁSTYA ÁRUHÁZAKBAN

Négy hét kínai orvosok között

Dr. Lissák Kálmán a sanghájl VI-os számú sebészeti klinikán az egyik visszaoperált karú fiatalembert vizsgálja.

Dr. Lissák Kálmán akadémikus, a Pécsi Orvostudományi Egyetem Élettani Intézetének igazgatója, a Kínai Tudományos Akadémia, valamint a kínai egészségügyi minisztérium meghívására négy hétig Kínában tartózkodott.

Barátságos fogadtatás

Lissák professzor október 6-án reggel hat órakor indult a budapesti Ferihegyi repülőtérről. Három óra múlva már Moszkvában voltak. A szovjet főváros és Irkutszk közötti utat kilenc óra alatt tették meg, Irkutszktól Pekingig pedig ismét csak három óra repülőút a távolság. A professzor tehát összesen tizenöt órát töltött repülőgépen, s október 9-én a koradélutáni órákban érkezett meg Pekingbe. Magyarországon ekkor csak reggel volt, mert Budapest és Peking között hét óra az időkülönbség.

A fogadás nagyon szívélyes volt. A magyar vendéget nyolctagú küldöttség várta a pekingi repülőtéren: akadémikusok és az egészségügyi minisztérium képviselője. A professzor a négy hét alatt járt Pekingben, Sanghajban, Hancsouban és Kantonban. A kínai vendéglátók gyárakat, népi kommunákat és sok egészségügyi intézményt mutattak meg Lissák professzornak.

A Kossuth-díjas professzor négy előadást és ugyanannyi kerekasztal megbeszélést tartott kínai kollégáival. A Pécsi Élettani Intézet munkájáról szóló tájékoztatókat nagy érdeklődéssel fogadták. Mint kiderült, a pécsi eredményeket meglehetős részletességgel ismerték a szakirodalomból. Meglepő tájékozottságot árultak el a magyar viszonyokról.

Hatalmas egyetemi városrészek

Lissák professzort hivatásánál fogva főként a kínai orvostudomány érdekelte. Kínának a felszabadulás előtt nagyon kevés egyeteme volt, s azok között is az amerikai, angol és német alapítású és befolyású intézmények játszottak vezető szerepet. Most viszont csupán Sanghajnak 4, Pekingnek pedig 3 orvosegyeteme van. Többnyire újonnan épültek, vagy a régieket bővítették, de olyan mértékben, hogy a régi épületek eltörpülnek az újak mellett. A kínaiak általában egy helyre telepítik az egyetemeket, s hatalmas egyetemi városrészeket hoznak létre, diákkollégiumokkal, az oktatószemélyzet lakónegyedeivel és nagy parkokkal. Ilyen egyetemi városrész van Pekingben is, Sanghajban pedig az oktatási órák végén 50—60 ezres létszámú egyetemi ifjúság lepi el az utcákat.

A kínai orvosképzés is öt illetve hat évig tart, akárcsak nálunk. Évfolyamonként 400—500 hallgatót vesznek fel.

Gyors ütemben épülnek a klinikák, kórházak és egyéb egészségügyi intézmények is. A népi kommunák külön kórházakkal rendelkeznek, amelyeken szülészeti, sebészeti, belgyógyászati stb. osztályok találhatók. Ezek igen nagy embertömeget látnak el, hiszen egy népi kommuna legalább annyi embert tömörít, mint nálunk egy járás lakossága.

Noha Kína a tízezer lakosra jutó orvosok számát tekintve még messze elmarad a fejlett országoktól, a változások óriásiak. Sikeresen küzdenek a szifilisz, hímlő, trachoma, tuberkulózis és más betegségek ellen, amelyek korábban megtizedelték a lakosságot. Valóságos hadjáratot indítottak a malária ellen, külön intézetek foglalkoznak a kígyómarás elleni szérumok előállításával is. Kínának a felszabadulás előtt alig volt modern értelemben vett gyógyszergyártása. Ma a penicillint és az összes antibiotikumot maguk állítják elő.

Visszaszaladtak a kézért

A kínai orvosok az orvostudomány egy-egy területén világviszonylatban is kiemelkedő eredményeket értek el. Ezek közé tartozik a sebészet egyik ága is. A VI-os számú sanghaji klinika sebészeti osztályán például nagy, nemzetközi visszhangot keltő végtagműtétet hajtottak végre.

Az egyik beteg kezét a csuklójánál fogva tépte le a gép. A férfit az említett klinikára szállították, s csak a sebészeti osztályon vették észre, hogy kezét a munkahelyén felejtették. Visszaszaladtak a kézért, majd megkezdődött az operáció, a csontok összeillesztésével, az erek, idegek, inak összevarrásával és más hajszálfinom munkákkal.

A mellékelt képen látható fiatalember karját csaknem tőből tépte le a gép. A műtét itt is sikerült. Erről tanúskodik dr. Lissák professzor fényképes albuma is, amelyet Kínából hozott magával. A felvételek négy hónappal az operáció után készültek. Az egyik képen a beteg pingpongozott, a másikon pedig vasat reszelt satupadon.

Amint a szakirodalomból ismert, Amerikában is megpróbálkoztak hasonló műtétekkel, ott azonban még nem értek el ilyen látványos sikereket. Nagyon érdekes ezeknél a műtéteknél, hogy a csuklós esetben a sérüléstől a vérkeringés helyreállításáig négy óra telt el. A letépett karu fiatalembernél három óra volt ez az idő.

Vakbélműtét helyett tűszúrások

Köztudott, hogy az akopunktúrának, a tűszúrásokkal történő gyógyításnak Kínában évezredes hagyománya van. A kínai orvosok az egész testet feltérképezték, vonalakra és pontokra osztották, s meghatározták, hogy egy bizonyos testtájon történő tűszúrásos kezeléssel milyen betegségeket lehet gyógyítani.

Dr. Lissák professzor több ilyen kezelést megfigyelt. Az egyik helyen például olyan kislányt gyógyítottak, akinek gyermekparalizis következtében megbénult a lába. A gyógyítás úgy történt, hogy a láb és comb meghatározott pontjába tíz—tizenöt centiméter hosszú tűket szúrtak, s néhány percig ott tartották. A szúrások nem voltak fájdalmasak, a kislány a hosszú tűk láttára sem mutatott félelmet. Jellemző a gyógymód eredményességére, hogy másfél éves kezelés után a beteg már a saját lábán járt be a klinikára.

A kínai orvosok nemcsak gyermekparalizises bénulást gyógyítanak tűszúrásos kezeléssel, hanem kezdődő vakbélgyulladást, sokféle gyomor-, bél- és májbetegségeket is. A kezelés hatásmechanizmusát még Kínában sem tisztázták, noha korszerűen felszerelt intézetekben kutatnak az évezredes titok után.

A tűszúrásos gyógyítást a kínai orvosok annyira hatásosnak tartják, hogy külön egyetemet tartanak fenn oktatására. A többi kínai egyetemen is tanítják ezt a gyógymódot.

Megszűnt az éhínség

Kínában évezredeken át éhínség pusztított. A felszabadulás óta eltelt tizenöt esztendő alatt megzabolázták az áradó folyókat s elejét vették sok természeti csapásnak. Ennek, meg a szorgos munkának köszönhető, hogy megszűnt az éhínség, s a kínai járókelő viszonylag jóltáplált. Az idei termés jó volt. A rizs és a zöldség igen olcsó, a paradicsom fillérekbe kerül.

A kínai férfiak és asszonyok többsége még ma is kék munkaruhában jár. Abban mennek el a színházba is. A zártgallérú, s nem ritkán foltozott ruhák igen tiszták. A régi riksák eltűntek a városból, ma triciklihez hasonló alkalmatosságon szállítják az utazni vágyó embereket. Olyan szerepük van, mint nálunk a taxinak.

A kínaiak az idegent teával meg tiszta törülközővel fogadják, majd maguk mellé invitálják, jelezve, hogy szívesen veszik, ha vendégük részt vesz a teakortyolgatás szertartásán. Teájuk zöldes színű és kitűnő ízű. Frissítőszerként fogyasztják, mint mi a feketekávét és még a legnagyobb kánikulában sem mondanak le róla. Sőt: azt tartják, hogy forró tea nyáron frissít a legjobban.

Papírszakmában jártas

munkavállalót áruösszeösszeállító beosztásra, valamint férfi segédmunkást és kocsikísérőt keres a

PAPÍR ÉS IRODASZER NAGYKERESKEDELMI V.

15. számú lerakata.

PÉCS, PERCZEL U. 2.

Kiegészítés a jegyzőkönyvhöz

Szókimondó taggyűlés volt a Pécsi Gázművek pártalapszervezetében, s ez már önmagában is dicséretes dolog, mivel a szavak szemtől szembe és „csomagolás" nélkül hangzottak el. Az igaz, hogy a Gázművek pártszervezete régi, harcokban és munkában megedződött alapszervezet: húsz évvel ezelőtt alapították a vállalat kommunista munkásai, s az alapító tagok közül sokan még ma is a régi helyen dolgoznak. A párttitkár, Pintér István elvtárs is a régiek közé tartozik, az alapszervezet fennállása óta tagja a vezetőségnek. Éppen ezért, ezen a vezetőségválasztó taggyűlésen könnyű volt a dolga a beszámolóval, hiszen nem csupán a gyárat ismeri úgy mint a tenyerét, hanem az embereket is.

A beszámolót egy ijesztő nagy számmal kezdte, amelytől hirtelen mindenki megriadt: körülbelül hárommillió forintos elmaradással zárták a harmadik negyedévet, s várható, hogy év végéig nem is képesek rendezni az adósságot. Az elmaradás azért is meglepő, mert a vállalat minden esztendőben rendben eleget tett a terveknek. Boncolgatták az okokat is: kevesebb bányametánt kaptak, mint amennyit vártak, s nyáron a fogyasztás is megcsappant. Ezek objektív tények, nem a gyár hibái. Azonban más okok is szóba kerültek: rossz a kapcsolat a munkások és a műszakiak között, a régi jól dolgozó szocialista brigádok megszűntek és a munkafegyelemben is akad kifogásolni való.

A műszakiak és a munkások

Vártam a felszólalásokat, vajon mit mondanak ezekről a többiek. Már az első felszólaló, egy idősebb régi munkás példát mondott: délutános műszak idején elromlott a daru. Nem intézkedtek a megjavítása érdekében, pedig arra nagy szükség lett volna. Az éjjeles váltó műszakban egy segédmunkás, valószínű ezermester lehet, tíz perc alatt megcsinálta.

Riba Lajos, ugyancsak az idősebb generációhoz tartozó munkás, felszólalásában már sokkal élesebben példálódzott. „Hiába adunk mi javaslatot, nem ér semmit. A műszakiak nem hallgatnak meg bennünket, pedig hasznára válna az üzemnek a jó együttműködés. Megmondom némely műszakitól egyenesen félnek az emberek. Ha meglátják, hogy jön, elfordulnak. Aki kijön közénk, az sérthetetlen. Meg kell csinálni az elgondolását, ha jó, ha nem jó..."

Ugyancsak Riba Lajos elvtárs mondta el, hogy a generátornál az egyik munkás jelentős ujítást nyújtott be, azt egy kis huzavona után bevezették, sőt az óbudai gázgyár is érdeklődött az újítás iránt és ott is bevezetik. Sérelmezte a felszólaló, hogy az újítónak alig adtak valami díjat, de még kevésbé elismerést, s ez elvette az emberek kedvét attól, hogy törjék a fejüket.

A másik eset: „A munkás beadta újítását februárban, elbírálták decemberben. De akkor is csak unalomig menő hajkurászásra. A műszaki beadta újítását februárban, elbírálták februárban." Ezt az esetet a felsőbb szervek utasítására kivizsgálták már, de milyen következtetést vontak le belőle a dolgozók? Azt, amit el is mondtak ezen a taggyűlésen: „Ha társnak kérnek meg valakit a felettesek közül, ha „risztelünk", akkor minden kapu gyorsan nyílik, nem kell várni..."

Munkahely vagy szórakozóhely?

„Sok szó esik a munkafegyelemről manapság — mondta egyik felszólaló. — Azt is elmondták, hogy hárommillió forintos lemaradásunk van. Tudom, hogy köztünk is akadnak olyan emberek, akik lógna egy keveset, de szeretnénk azt is megmondani, én mondom, de többesszámban mondom, hogy a munkafegyelem az irodistákra is éppúgy vonatkozik, mint bárkire ebben a gyárban. Ha mi felmegyünk az emeletre, hirtelen nem is tudjuk hol vagyunk: a gyárban-e vagy pedig a presszóban?"

Sokat mérlegeltem ennek az idős elvtársnak a szavait. Való igaz, ez a lógás és feketézés hovatovább meghonosodott gyakorlat. Mert hogyan is történt? Először egy szál virággal kezdődött, majd feketével, később sörrel, borral és konyakkal folytatódott. Ugyanis — s ezt is elmondották ezen a taggyűlésen — majdnem minden napra jut egy névnap, egy születésnap, vagy más ünneplésre ösztökélő esemény.

Nem azt kifogásolták, hogy a szellemi munkában elfáradt irodai dolgozók — bár ebben az elfáradt szóban volt némi mellékíz — megisznak egy kávét, hanem azt, hogy ennek ürügyén órák hosszat tere-fere-lnek magyarán mondva lógnak.

Félreértés ne essék, nemcsak a Gázművekről van itt szó, sőt az is meglehet, hogy éppen ők a szerényebbek közé tartoznak e téren. Máshol is meghonosodott már ez a presszósított munkahely! Nagyon kevés kivételt lehetne találni. Azt is megmondom, hogy miért írom le ezt az úgymond kényes problémát: azért mert a munkafegyelemről esett szó, s az üzemi munkafegyelmet éppen a vezetőknek kell megkövetelniök. De hogyan követelhet az, akinek nincs erkölcsi alapja hozzá. Nehéz rászólni arra a munkásra, aki mondjuk félórát lazsál, mert könnyen megkaphatja tőle: „Kérem, ön is félórákat kávézik munkaidő alatt."

Őszintén és komolyan

Nem szeretném, ha tudósításom alapján az a benyomás keletkezne, hogy a Gázművek vezetőségválasztó taggyűlésén központi kérdésként a kávézásról és a születésnapi ünneplésekről beszéltek. A vállalat legfontosabb dolgairól beszéltek — nagyon őszintén és nagyon komolyan. Ezt csak úgy mellékesen mondták el. Lehet, hogy el is került a jegyzőkönyvvezető figyelmét, s én éppen azért írtam le, hogy kiegészítsem azt.

Gazdagh István

MIKULÁSRA, KARÁCSONYRA, ÚJÉVRE vásároljon

népművészeti ajándékokat

Engedéllyel külföldre vámmentesen kiküldhetők. Kaphatók:

A NÉPMŰVÉSZETI ÉS HÁZIIPARI VÁLL.

Pécs, Széchenyi tér 6. szám alatti boltjában.

Dohánygyári munkásnők

Mozgó testek, karok, fejek és rengetek dohány bálákban, a bálákat fémszalag tartja bilincsben. Lapos, kiskerekű kocsi, rajta dohányhegy, aki tolja, középkorú asszony, befordul egyik gép mellett, eltűnik. Asszonyok, lányok, fiatalok, öregebbek, szépek és fáradt arcúak. Ezt a látványt aláfesti a gépek monoton zúgása, amelyben elvész minden apróbb nesz. „Mire gondol, Gál néni?"

— Mostan?

— Mostan.

— A harmincegy esztendőre...

Ennyi van mögötte a gyárban. A dohánynak kellemes, édeskés illata van, de később kaparja a torkomat, megköhögtet, Gál néni elnézően megmosolyog. „Csak először rossz ám, aztán meg lehet szokni".

— Elfáradt?

— Kicsit. Még három hét, aztán már csak látogatóba jövök az üzembe.

Ragyog a szeme. Szép anyaarc, nagyanya inkább...

— Omikának hívnak az unokák. Várják tőlem az ajándékot karácsonyra. Most majd többet leszünk együtt. Szegény uramat eltemettük két éve, most csináltattam szép sírkövet, előbb nem jutott rá pénz. Tudja, azért... hiába... egy kicsit egyedül vagyok. Pedig együtt lakom a lányommal, vőmmel, három unokámmal, nagyon szeretjük egymást, de mégis... amióta ő elment...

Pillantása megakad a dohánybálán, merően néz egy pontot, s mégsem azt nézi, hanem a temérdek távoli időt, ami oly gyorsan elzúgott feje fölött... Majd lesz szép kis ünnepség, Gál Ferencnét, meg a többi nyolcat búcsúztatják, virág, meg csókok, egy kis édesség, kocintás. „Nem szakadunk el tőletek... Hiszen majd be-benéztek az üzembe..." — a portás meg majd kitárja a kaput, átöleli a vállát: „Csak fiatalosan, fiatalosan, Terka néni!"

Egészen hirtelen felderül az arca:

— Mit szól a brigádunkhoz? Stramm, belevaló asszonyok ám!

Kétszáztizenöt nő dolgozik az üzemben, közöttük százkilencvennyolc asszony. A statisztikus most írta össze az „üzemi gyerekeket", pontosan 160 tíz éven aluli gyerek kap ajándékot, egy-egy főre 30—35 forint jut, a karácsonyi ajándékozás évről évre ismétlődik a Dohánygyárban. Az üzem területén egyik épületben helyezték el a 30—30 fős bölcsődét és a napközit, az asszonyok reggel hozzák a kicsinyeket, műszak után meg hazaza. Az üzem enyhíti a szülői gondokat: a bölcsőde és napközi fönntartására a gyár évente 270 ezer forintot fordít. Meg is nézem a bölcsődét, az üb-titkárhelyettes, Laufer Péter kíséretében. A gyerekek az ebéd előtti mozdást végzik, a falon kis kampókon egyforma törülközők, de a kampók fölött kedves kis rajzok — cseresznye, kutya, autó, alma és egyéb ábrák — amelyekről az apróságok megismerik saját kéztörlő kendőiket. Kern Jancsi a könyökét szappanozza, csupa szappanhab a gyerek, elénk áll: „Bácsi, puszit akarok adni". — Rendben van, gyerünk a puszival, lehajolunk a titkárhelyettessel, a gyerekhad visong és tapsol. A konyhában bemutatnak egy fiatal, feketeszemű asszonykát, Laufer Péterné, azaz a titkárhelyettes felesége.

— Ő a legrégibb tagja a Dohánygyárnak — mondja Laufer és rákacsint a feleségére.

— hogy-hogy?

Az asszony válaszol helyette:

— Itt voltam napközis gyerek hat éves koromban. S azóta is itt vagyok.

Közben fölcseperedett, férjhez ment, kisfiú született, már mint a Laci gyerek, aki most éppen a levest kanalazza. „Ez az első munkahelye?"

— Ez.

— Nincs szándékában megválni a Dohánygyártól?

— Nincs. Pedig most itt dolgozom a bölcsődében, sajnos, és négyszáz forinttal kevesebb lett a keresetem. A Sellő-szivarkánál dolgoztam, de most már nem gyártjuk és választanom kellett: vagy két műszakban dolgozom, vagy átjövök ide. A két műszakot nem tudom csinálni, mert nincs kire hagynom Lacikát.

Rozika apja, anyja, öccse, öccsének felesége, egyik sógora, nővére és huga is, vagyis az egész család itt dolgozik az üzemben. Sorsuk összefonódott a gyárral, itt élik le életüket, még akkor is, ha ilyen sajnálatos anyagi hátrány „vág bele" a családi költségvetésbe. Az üzemben dolgozó nők átlagkeresete egyébként 1300—1400 forint (az évi két és fél milliárd cigaretta zömét ők gyártják!), szóval nem sok — nem kevés ez a kereset, de azért elég szépen takarékoskodnak ebből is, hiszen a múlt hónapban a KST-fizetéskor 218 ezer forintot osztottak szét és a KST-tagságnak zöme szintén nő. Gondjuk mégis van elég. Beszéltem egy többgyermekes asszonnyal, Kőhegyi Antalnéval az előkészítőben. Kőhegyiné nem „tipikus eset", de problémái többé-kevésbé megtalálhatók más családban is. Nyolcadmagával él: keresete 1300 forint, férje és nagyobbik fia keresete pedig 2000, illetve 1500 forint. Egyik fia Pesten a Délszláv Gimnáziumban tanul, (havi ötszáz forint!), a többiek kicsinyek.

— Hogyan zajlik le egy napja?

Elmondja: hajnali fél ötkor kel. Nyolc reggelit, hét tízórait készít. Mosdatja, öltözteti, késüli a gyerekeket. A legkissebbiket, az egyesztendős kislányt ölbekapja és a Mecsek utcából elindul a Dohánygyárba, hogy hétre beérjen. „Ami-

Jugoszláv évforduló

November 28-án Belgrádban 24, a köztársaságok fővárosaiban: Zágrábban, Ljubljanában, Szarajevóban, Szkopjeban és Titográdban pedig 12 tüzérségi ágyú díszsortüze jelzi, hogy 21 évvel ezelőtt, a fasizmus ellen vívott harc nehéz időszakában megszületett az új szocialista Jugoszlávia.

1943. november 29-én a boszniai Jajce városában gyültek össze a jugoszláv népfelszabadítási antifasiszta tanács küldöttei és itt tartották meg az antifasiszta tanács második ülésszakát.

Belgrád, Ljubljana, Zágráb és az ország többi városa ünnepi köntöse fogadja az évfordulót. Az évforduló tiszteletére emléküléseket tartottak.

Az évfordulónak külön jelentőséget kölcsönöz az a tény, hogy közvetlenül a háromnapos ünnep után kezdődik a JKSZ VIII. kongresszusa. Az évfordulót és a közelgő kongresszust a jugoszláv dolgozók munkasikerekkel ünneplik. A sziszeki kohóművekben most helyeztek üzembe egy új hengerművet. A teljesen automatizált üzem építése és berendezése 12 milliárd dinárba kerül.

Ugyancsak a köztársaság napja és a JKSZ VIII. kongresszusának tiszteletére adták át rendeltetésének a kragujeváci Elvod villanymotorgyár új munkacsarnokát. Az 1600 négyzetméter területű csarnok építésére az üzem 80 millió dinárt fordított.

Magyar és szovjet államférfiak üdvözlő táviratai

a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság vezetőihez

Dobi István, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke és Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, a magyar forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke táviratot intéztek Joszip Broz Tito elvtárshoz a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökéhez a Jugoszláv Kommunisták Szövetsége főtitkárához és Petar Sztambolics elvtárshoz, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság Végrehajtó Tanácsa elnökéhez, melyben a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság nagy nemzeti ünnepe alkalmából a magyar nép, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa és kormánya, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága és a maguk nevében szívből jövő üdvözletüket küldik a baráti Jugoszlávia népeinek és személyesen a jugoszláv államférfiaknak.

Péter János külügyminiszter is táviratban köszöntötte Kocsa Popovicsot, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság külügyi államtitkárát az évforduló alkalmából.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének nevében Brutyó János, a SZOT főtitkára táviratban üdvözölte a Jugoszláv Szakszervezetek Központi Tanácsát Jugoszlávia nemzeti ünnepe, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság kikiáltásának 19. évfordulója alkalmából.

A KISZ Központi Bizottsága a jugoszláv nemzeti ünnep alkalmából táviratban üdvözölte a Jugoszláv Ifjúsági Szövetség Központi Bizottságát.

*

Leonyid Brezsnyev, Anasztasz Mikoján és Alekszej Koszigin a legszívélyesebb üdvözletüket és jókívánságaikat küldik Belgrádba Jugoszlávia nemzeti ünnepe, a köztársaság napja alkalmából.

A szovjet vezetők a Joszip Broz Titóhoz és Petar Sztambolicshoz címzett táviratukban új nagy sikereket kívánnak Jugoszlávia testvéri népeinek a szocializmus építésében. Kifejezik azt a meggyőződésüket, hogy „a két ország és a két párt baráti viszonya és gyümölcsöző együttműködése szakadatlanul erősödni fog a Szovjetunió és Jugoszlávia népei javára, a béke, a szocializmus és a kommunizmus ügye érdekében".

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter Kocsa Popovics jugoszláv külügyminiszterhez küldött üdvözlő üzenetet.

Magyar és szovjet államférfiak üdvözlő táviratai az albán vezetőkhöz

Hadzsi Leshi elvtársnak, az Albán Népköztársaság nemzetgyűlése elnöksége elnökének, Tirana.

Az Albán Népköztársaság felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából kérem, fogadja az albán nép boldogulására, az Albán Népköztársaság felvirágzására irányuló jókívánságaimat.

Dobi István,
a Magyar Népköztársaság
Elnöki Tanácsának elnöke

*

Péter János külügyminiszter is táviratban üdvözölte Behar Shtyllát, az Albán Népköztársaság külügyminiszterét az évforduló alkalmából.

*

A Szakszervezetek Országos Tanácsa táviratban küldött üdvözletet az Albán Szakszervezetek Központi Tanácsának Albánia felszabadulásának 20. évfordulója alkalmából.

*

A Szovjetunió Legfelső Tanácsának Elnöksége és a Szovjetunió Minisztertanácsa az egész szovjet nép nevében forró üdvözletet küldött a testvéri albán népnek abból az alkalomból, hogy húsz évvel ezelőtt szabadult fel Albánia.

— A szovjet emberek mély rokonszenvet éreznek az albán nép iránt, amely a második világháború idején hősiesen harcolt közös ellenségünk, a fasizmus ellen. Nemzetközi kötelességéhez híven a szovjet nép lelkesen támogatja Albániát a szocializmus építésében — mondja az Albán Nemzetgyűlés Elnökségéhez és az Albán Minisztertanácshoz intézett üdvözlő távirat.

A magyar ENSZ-küldöttség elutazott Budapestről

Az Elnöki Tanács határozatot hozott az Egyesült Nemzetek Szervezete 19. közgyűlésén részvevő magyar küldöttség összetételéről. A küldöttség vezetője Péter János, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere, tagjai: Mód Péter, a külügyminiszter első helyettese, a küldöttség helyettes vezetője, Csatorday Károly nagykövet, a Magyar Népköztársaság állandó ENSZ-képviselője, Beck János, a Magyar Népköztársaság havannai nagykövete dr. Usto Endre, a Külügyminisztérium főosztályvezetője.

A magyar küldöttség első csoportja Péter János vezetésével szombaton Budapestről New Yorkba utazott.

A küldöttség indulásánál a Ferihegyi repülőtéren jelen volt: dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter, Kiss Károly, az Elnöki Tanács titkára, Puja Frigyes, az MSZMP Központi Bizottsága külügyi osztályának vezetője és Szilágyi Béla külügyminiszter-helyettes, valamint a Külügyminisztérium több vezető munkatársa.

MEGNYÍLT a Belga Kommunista Párt XV. Kongresszusa

Brüsszel: Brüsszelben szombaton megnyílt a Belga Kommunista Párt XV. Kongresszusa. Napirendjén a Központi Bizottság beszámolójának megvitatása és a párt vezető szerveinek megválasztása szerepel.

A kongresszuson résztvevő szovjet küldöttséget Krill Mazurov, az SZKP Központi Bizottsága elnökségének póttagja, a Belorusz Kommunista Párt első titkára vezeti.

Uralkodói államcsíny Bhutánban

A Himalája keleti részében, a Kína és India között fekvő Bhután királyságban, amely India védnöksége alatt áll, Vangcsuk maharadzsa, az ország királya bejelentette, hogy elbocsátja Londonban tartózkodó miniszterelnökét, Lhendup Dorzsit és saját kezébe vesz minden hatalmat.

A király, aki hirtelen hazaérkezett egy svájci szanatóriumból, kiáltványban jelentette be ezeket az intézkedéseket; ugyanakkor féltestvére, Daso Vangcsukra bízta a hadsereg parancsnokságát.

A király több vezetőt házi őrizet alá helyezett: a határok őrzését megerősítették, nehogy bárki is királyi engedély nélkül elhagyhassa az országot, vagy behatolhasson Bhutánba.

Amerikai Mars-rakétát bocsátottak fel

Cape Kennedy: Hírügynökségi jelentések szerint szombaton — magyar idő szerint 15.22 órakor — az Egyesült Államokban felbocsátották a Mariner—4. elnevezésű Mars-rakétát. Az előzetes program szerint a 260 kiló súlyú Mariner—4 hét és fél hónap múlva kerül a Mars közelébe, a mintegy 520 millió kilométeres távolságot óránkint 41 200 kilométeres sebességgel teszi meg.

A Mariner—4-et kétlépcsős Atlas-agena rakéta emelte a magasba. A rajt jól sikerült és a Mars-rakéta már úton van célja felé.

Július 15-e táján a Mariner—4 televízió kamerái 13 750 kilométer távolságból 22 felvételt készítenek, a felvételeket magnetofonszalagra rögzítik, majd fél óra múltán visszajuttatják a Földre.

Dél-vietnami jelentés

Összetűzések a laoszi határ mentén

A dél-vietnami nemzeti főtanács felhívta a Tran Van Huong miniszterelnököt, vegye fontolóra kormányának átalakítását, „mihelyt a helyzet megengedi". A főtanács figyelmezteti Tran Van Huongot, akadályozza meg a további vérontást.

A dél-vietnami kormány hadseregének főparancsnoksága szombaton több jelentést adott ki a partizánok ellen folyó katonai műveletekről. A jelentésekből kitűnik, hogy összetűzések voltak a laoszi határ mentén fekvő Quang Tri tartomány, a Saigontól délnyugatra lévő Binh Tuong tartomány, továbbá a kambodzsai határnál fekvő Kien Phong tartomány területén.

Az UPI ismerteti a hanoi rádió jelentését, amely szerint szombaton négy amerikai hadihajó megközelítette a Vietnami Demokratikus Köztársaság Ha Tinh tartományának partvidékét és ott tüzet nyitott a Ky Anh körzetben fekvő Hai Thanh községre. A haditengerészeti egységek 15 percig tartó ágyútűz után elhajóztak.

Elbúcsúztatták Mányai Lajost

Mányai Lajost, a Magyar Népköztársaság Érdemes Művészét, a Nemzeti Színház tagját szombaton a Farkasréti temetőben mély részvéttel búcsúztatták el. A ravatalnál ott volt a Művelődésügyi Minisztérium több vezetője, a Nemzeti Színház igazgatóságának tagjai, a budapesti színházak és művészeti életünk számos képviselője. Leróták kegyeletüket a Nemzeti Színház társulatának művészei és Mányai Lajos pálya társai, tisztelői.

A ravatalnál a Nemzeti Színház igazgatóságának és társulatának nevében Marton Endre főrendező búcsúzott az elhunyttól. A Nemzeti Színház pártszervezetének képviseletében Pásztor János, a társulat művésze, a Színházművészeti Szövetség Elnöksége nevében Kazimir Károly, a Vidám Színpad nevében pedig, — ahol az utóbbi időben vendégszerepelt Mányai Lajos — Kazal László mondott búcsúszavakat. Méltatták Mányai Lajos színészi és emberi nagyságát, akinek nevét örökre megőrzi a magyar színészet történelemkönyve.

Magyar és szovjet államférfiak üdvözlő táviratai az albán vezetőkhöz

kor elkezdem a műszakot, elhihetj már fáradt vagyok". Műszak után a bölcsődéből viszi hazafelé a gyereket, közben bevásárol. Öt óra, mire hazaér. Minden istenáldott este főzni kell. Utána mosdatni, fektetni a gyerekeket, a nagyobbacskáktól visszakérdezni a leckét, utána minden másnap elvégzi a szükséges mosást, illetve vasalást. (Még jó, hogy van mosógépem).

— Tizenegy óra előtt évek óta nem fekszem le...

— Mozi? Vagy színház?

Gondolkodik, aztán nemet int a fejével.

— Nem emlékszem rá, mikor voltam. Azt hiszem, amikor terhes voltam. Talán akkor, ha jól emlékszem rá.

— Jön a karácsony...

Fejéhez kap, komikusan elhúzza a száját:

— Mit mondja? Képzelje el, milyen gond ez nekem! Húst például képtelen vagyok beszerezni. Látja, ezt írja meg, hogy azt a kevés húst is, ami van hét végén, legalább úgy osztanák el, hogy azoknak az asszonyoknak, akik délelőtt dolgoznak, maradjon délután egy kicsi. Miért kell az egész készletet a reggeli órákban eladni? Többezer asszony dolgozik délelőtt, mikor állíjanak be a sorba?!

— Mikor vásárolt utoljára húst?

— Két éve. Terhes voltam, előre engedtek. A baromfi drága, ekkora családnak kellene három pár csirke egy vasárnapra. Nem keresünk rosszul éppenséggel, de azért ezt nem engedhetjük meg magunknak..

Ez az év elég sok kiadással járt. Kislányom lakodalma négyezer forintot emésztett fel. A kicsi lányom meg beteg volt az ősszel három és fél hónapig, otthon maradtam, táppénzre.

Az életkörülmény és talán az életkorok is meghatározzák a gondokat. Gál néni derűs kedélyállapotát megidézik az unokák, sajátos magányosságérzetétől viszont nem szabadulhat többé. Lauferné, vagyis Rozika, a gépet sírja vissza, nem is annyira a négyszáz forint, mint inkább a megszakadt „jogfolytonosság" miatt, és a Madonna-arcú bájos Kőhegyiné vállát sem a sok gyerekokozta gondok nyomják, hanem a húselosztás szervezetlensége. Az üzem egyik legifjabb nődolgozója, a tizenhét esztendős Posta Joli. Mai bakfis: divatos hajviselet, bizonyos mértékű gondtalanság, álmok, tervek, élénk — mindenre azonnal reagáló — tekintet.

— Műszaki rajztanfolyamra járok. És, ha sikerül, itt szeretnék dolgozni majd a műszaki irodán.

Most árumérő. Keresete nem sok, mert — fiatal korára való tekintettel — csak napi négy órát dolgozhat: 382 forint.

— Házassági évfordulója volt a szüleimnek, és az egész keresetemen ajándékot vettem.

— Mit?

— Édességet. Nagyon szeretem az édességet.

— És még mit?

— Táncolni szeretek. Ikertestvéremmel, Ilonával járunk táncolni. De én vagyok az idősebb. Egy órával. A mama nem szívesen enged el bennünket.

— Miért?

— Félt bennünket a fiúktól. Azt mondja, csak szélhámoskodnak.

— És tényleg így van?

— Valami igaz van a dologban. Képzelje el, mondtam, hogy Ilivel ikrek vagyunk és egyszer tánc közben az egyik fiú összecserélt bennünket és a fiú egészen mást mondott Ilinek, mint előtte egy fél órával.

— Mit mondanak a fiúk?

— Hát... hogy „szép szeme van magának", meg, hogy „elveszem feleségül", hát most mit szól?! — kiált fel nevetve. — Meg mindig az az első kérdésük, hogy anyánkkal vagyunk-e itt, meg hogy meszsze lakunk-e, meg aztán olyanokat hazudnak, hogy két hónap múlva megveszi a kocsit, Fiát ezerötszázast és ha akarom, akkor esetleg megkocsikáztat.

— Ezt nyugodtan végighallgatja?

Csodálkozva néz rám:

— Persze! Nem hiszem el egy szavát sem, de mégis szépeket mondanak és jó hallgatni...

Postás Joli már „megrendelte" a karácsonyi ajándékot a papától. Mit? Nem mondja meg. Titok. Ravaszkásan nevet a legifjabb dohánygyári munkásnő és félrehajtja bakfis fejét: ez a „titok" karácsonyig legnagyobb „gondként" uralja minden percét.

Rab Ferenc

Tanácstagok fogadóórái

I. KERÜLET:

November 30-án, 6 órakor: Dorman Máténé, Géder János Bártfa utcai iskola.

December 1-én, délután 3 órakor: Jelenszky Nándorné Erzsébet-telepi kultúrház. **5 órakor:** Márcz Róbert Vasas I. bányatelepi kultúrotthon, Hantos Károlyné, Domsics János Nárcisz u. 3. **6 órakor:** Kiskovács János Vasas I., Csap u. 4., Koltavári Józsefné Zsolnay Vilmos u. 4—6., Temesi Károly Vasas II. általános iskola, Horváth Gyula Felsővámház utcai iskola, Moór Ferenc Buzsáki Imre u. 5., Horváth József Deák Ferenc u. 6., Kengyel Jánosné Vasas II. falusi kultúrház, Simon Imre, özv. Gombár Mihályné Budai II. MSZMP-helyiség.

December 2-án, fél 6 órakor: Gyuris Károly Fürst Sándor u. 7/b. **5 órakor:** Szabó László Zsolnay Vilmos u. 43. **6 órakor:** Markovics Károly meszesi pártszervezet, Antal Ferenc Puskin Művelődési Ház, Arató László meszesi iskola, Eckenfels Jánosné Arasz u. 8., Vécsei Kálmán Dugonics utcai óvoda, Vitvindics Lajos Bártfa utcai ált. iskola.

December 3-án, 4 órakor: dr. Kopcsányi Ignácné Fürst Sándor u. 4. **5 órakor:** Tavasz Lajosné Gábor Áron u. 1., ifj. Haág Józsené Körös u. 9. **6 órakor:** Bencze Béláné, Győző László vasasi vb-kirendeltség, Makra Antal István-akna Bartók Béla Kultúrház. **Fél 7 órakor:** Mendly Lajos István-akna Bartók Béla Kultúrház.

December 4-én, fél 6 órakor: dr. Ambrus Lászlóné felsőmeszesi MSZMP-helyiség. **6 órakor:** Süle György Szabolcs falusi pártház, Horváth József Dózsa György u. 13., Horváth Józsefné Táltos u. 14., dr. Nagykálózi Zoltán Felsővámház utcai iskola, Oltos Jenő Vasas I. bányatelepi kultúrotthon.

December 5-én, 5 órakor: ifj. Cserkuti János fehérhegyi általános iskola, Beck Antal Korvin Ottó u. 8.

TANÁCSTAGOK BESZÁMOLÓI:

November 30-án, 5 órakor: Árvai Mihály gyárvárosi iskola. **6 órakor:** Rumann Józsefné József Attila Kultúrház, Göcz Béla Szülésznőképző Intézet, dr. Galabár Tibor Leöwey Klára Gimnázium, Almási János rácvárosi napközi-otthon, Hanzák Károly ÉPFU kultúrterme.

December 1-én, fél 5 órakor: Michelutti Ferenc Puskin Művelődési Ház.

December 2-án, fél 5 órakor: Mikiós Gyula Puskin Művelődési Ház. **5 órakor:** dr. Kopcsányi Ignáczné Kokszmű kultúrház. **6 órakor:** Szabó László Sütőipari Vállalat kultúrterme, dr. Bernáth János Felsővámház utcai iskola, Stadlinger József Kesztyűgyár, Lőcsei Ferenc Ágoston téri iskola, Kurucz Béla 39-es dandár úti iskola, dr. Osztroluczky Piroska Damjanich u. 39.

A Földmunkát Gépesítő V. felvesz építőipari gyakorlattal rendelkező

MÉLYÉPÍTŐIPARI MÉRNÖKÖKET, TECHNIKUSOKAT

építésvezetőnek, továbbá érettségizett, katonaidőt letöltött fiatalokat segédmunkavezetőnek (részükre 2x3 hónapos tanfolyamot rendezünk) dömpervezetőket — kezdőt is — kotrómestereket, dózerkezelőket, kenőket, részükre 1—2 hónapos gyakorlat után 1965. február hóban

gépkezelő tanfolyamot

indítunk, amin szakmát tanulhatnak. Jelentkezés személyesen vagy írásban.

Budapest V., Vigyázó Ferenc u. 3. sz.
Munkaügyi osztály.

A kongói felkelők vezetői Szudánban tartózkodnak

Khartoum. Mint az [illegible] lenti, a kongói felkelők vezetői: Christopher Gbenye, a Stanleyville-ben megalakított Kongói Népköztársaság elnöke — Gaston Soumialot, a kongói forradalmi kormány miniszterelnöke — Olenga tábornok és Pierre Mulele, jelenleg a Szudáni Köztársaság területén tartózkodnak. Erre vonatkozólag Ahmed Hasszán, a szudáni egyenlítői tartomány főbiztosa tett hivatalos nyilatkozatot.

ÉPÍTŐANYAG-VÁSÁRLÓK, FIGYELEM!

A 2. sz. TÜZÉP-telepen (Nagy Lajos utca 9. szám) vásárolt mindennemű építőanyag házhoz szállítása az

AKÖV FUVARVÁLLALÓJÁNÁL,

a helyszínen megrendelhető. Fuvardíj: TEFU-díjszabás szerint. Legcsekélyebb fuvardíj:

0,75 tonnás tehergépkocsinál 32,— Ft
2 tonnás tehergépkocsinál 63,— Ft
2,5—5 tonnás tehergépkocsinál 76,— Ft

rakodási díj nélkül.

Házasságok zsákutcában

Hűségesebb a falu mint a város – A „kritikus" idő Több férfi akar válni mint nő

Megyénkben az elmúlt háromnegyedévben több mint félezer házassági bontópert tárgyalt érdemben a bíróság. Baranyában a válások száma az országos átlag felett van — 100 házasságkötésre körülbelül 30 válás jut, tehát minden negyedik házasság zsákutcába kerül. Elgondolkodtató számok ezek.

Futólagos ismeretség

A válások okai közül első helyen a házasságra lépők megfontolatlansága áll. Nem gondolják meg alaposan a nagy lépést, nemegyszer egy báli éjszakát elégnek vélnek a nagy elhatározáshoz, anélkül, hogy alaposabban megismerkednének.

Nemrég egy 40 év körüli férfi kopogtatott a válóperes bíró ajtaján. Elmondotta, hogy felesége, akivel mintegy 20 évet élt — meghalt. Hiányzott a házastárs, s mert ideje nem volt társaságba járni, újsághirdetés útján keresett magához illő párt „Kocsim van" jeligére. A hirdetésre közel 25 nő jelentkezett, — idősek, fiatalok egyaránt. Azzal a nővel, akit elvett, mindössze három és fél órát töltött együtt, de ezt a kevés időt is részletekben, az egyik héten egy órát, a másikon felet és így tovább. A felületes ismeretség ellenére kiszemeltjét rövid időn belül feleségül vette. Még jóformán a mézeshetek sem teltek el, amikor útját a bíróság felé vette. Ok: a feleség egész mentalitása, életmódja nagyon hangos, ő pedig egy csendes, magának élő ember, nem tud beszélgetni sem újdonsült felesége hangnemében. Feleségének ezt a „hibáját" egy hosszabb ismeretség alapján észre vehette volna. A 40 éves férfi — miután egyszer már 20 évig nős volt, tehát tudhatta, mit jelent a házasság, — képes volt néhány órai ismeretség után lánykérőbe menni.

A másik leggyakrabban előforduló ok, a férj iszákossága. Nem arról van szó, hogy a férj alkalomadtán felönt a garatra, mert az ilyen „kilengést" nem szokta válás követni, okként sem fogadható el. Rendszeres ittasságról van szó, amely már „alapjaiban rendíti meg" a házasságot. Tapasztalat, ha egy nő a válópernél a bíróság előtt férje iszákosságára kezd hivatkozni s ezt említi a bontóper okául, akkor a közvetkező mondatok már a férj gorombaságáról, tettlegességéről szólnak. S újabb következményként a pénzügyi zavarokat említik. Persze az ital pénzbe kerül, s az iszákos férj nemegyszer a betevő falatot veszi el a család elől. Pedig szükség lenne a keresetének minden fillérjére. Mennyi gyermekcipő, zokni ára csúszik le az iszákos ember torkán!

Az a bizonyos harmadik

A „harmadik" miatt — ezt is tapasztalat bizonyítja — egyenlő arányban nyújtják be a bontóperi keresetet férfiak, nők. S tapasztalat az is, hogy a „harmadik" miatt válni akaró férfiak is, nők is „romantikát" keresnek az új nőben, az új férfiban. Vannak például 30—35 éves nők, akik 10—12 évi házasság után úgy érzik: elszürkült az életük, az évekkel azelőtt még „csodált" férj mellett már nem találják meg boldogságukat. Egy bók, egy kis figyelmesség az „új" férfitől s máris „felvillanyozódnak". Arra már ritkábban gondolnak, hogy évek múlva esetleg a ma még „új" férfi is megszokottá válik, elmaradnak a heves udvarlások. Akkor ismét „újabb" után néznek? Persze ez az „új" keresés a másik félre, a férfiakra is vonatkozik.

Feltétlen meg kell említeni, hogy a válások jelentős száma a nők anyagi függetlensége megnövekedésére is visszavezethető. Dolgoznak, keresnek, nem kénytelenek eltűrni a férj szeszélyeit, nem egyszer brutalitását. S az anyagi függetlenség nagymértékben megnövelte a nők magabiztosságát. Az említett több mint félezer válás 70 százalékánál dolgozó nő volt a feleség.

A hűséges járások

Egy kis további böngészés a statisztikában — bár ezek a számok csak tájékoztató jellegűek és korántsem adnak magyarázatot minden kérdésre — mégis érdekes dolgokra hívják fel a figyelmet. A városi vagy pedig a falusi lakosság a hűségesebb? A statisztika szerint megyénk felnőtt lakosságának — 18 éven felüliek — 40 százaléka él városban, 60 százaléka falun. S a válások aránya mégis éppen fordított: a váló házastársak 60 százaléka városi és csak 40 százaléka falusi lakos. Megyénk két leghűségesebb járása a pécsváradi és a sásdi. Mindkét járásban 100 házasságkötésre mindössze 13 válás jut. Komlón ellenben 100 házasságkötést mintegy 50 bontás követ. Ez az arány azonban csökkenőben van.

Tájékoztat a statisztika az úgynevezett „kritikus idő"-ről is. Legtöbb házas a 4—8 esztendő után válik, a „második lépcső" pedig a 12—14 év. S még egy kérdés a számokhoz: férfiak-e vagy nők jelentkeznek többen bontóperi keresettel? Az elmúlt háromnegyedévben a megyében befejezett bontóper közül több mint háromszázat férjek kezdeményeztek.

Közös megegyezéssel

Manapság könnyen kimondják a válást — hallani nem kellően tájékozott emberektől. „Otthon megegyeznek a válásban és a bíróság máris ámént mond rá." Van-e úgynevezett „megegyezéses" válás.

A Magyar Népköztársaság Legfelsőbb Bírósága teljes ülésének 3. számú irányelve tájékoztat erről a problémáról. Az irányelv 3. pontja kimondja, hogy „a házastársaknak a házasság felbontására irányuló, szabad, befolyás mentes, komoly, megfontolt, végleges elhatározáson alapuló, közös akaratnyilvánítása a házasság felbontása szempontjából lényeges körülmény". A bíróság azonban előbb meggyőződik arról, hogy a megegyezés valóban önkéntes-e, valóban megfontolt-e? Természetes az, hogy a megegyezéstől függetlenül a bíróságnak vissza kell pergetnie a házasélet egészét, mert ebből kaphat képet arról, hogy a megegyezés nem sérti-e például a gyermek érdekét? Mert ha igen, akkor a bíróság figyelmen kívül hagyja a megegyezést. A különélés a legbiztosabb és legfontosabb külső ismérve a házasság feldúltságának. Ezenkívül még számos körülmény arra mutathat, hogy a megegyezés komoly, alapos. Így például az, ha a házastársak a volt közös lakás használatában már megegyeztek, rendezték, vagy a közös vagyont már elosztották, megegyeztek a gyermek elhelyezésében és tartásában s ez a megegyezés megnyugtató a gyermek érdekében. Tehát a válásoknál nem csupán a megegyezés a lényeges, hanem a megegyezés mögötti, az említett élethelyzet rendezése.

A növekedés tendenciája csökken

Még egy adat: az utóbbi időben — bár magas a válások mutatója — évről évre csak minimálisan nőtt a válni akaró házaspárok száma.

Garay Ferenc

Közlemények

ÜZEMLÁTOGATÁS A PATYOLATNÁL

Pécs város Dr. Doktor Sándor Művelődési Háza üzemlátogatást szervez a Patyolat Vállalat új telepének munkakörbeni megtekintésére 1964. december 1-én, kedden délután 3 órakor. A részvétel díjtalan. Találkozás a jelzett időpontban az üzem Tüzér utcai bejáratánál. (Megközelíthető a 10-es, 20-as, 40-es autóbuszokkal.)

*

— A Pécsi Orvostudományi Egyetem és az Orvos-Egészségügyi Dolgozók Szakszervezete Pécs-Baranyai Területi Bizottságának Tudományos Szakosztálya 30-án délután 5 órakor az I. számú Sebészeti Klinika tantermében tudományos ülést tart. Tárgysorozat: **Illei György** (Szülészeti és Nőgyógyászati Klinika): Adatok a gonádotrop hormonok immunbiológiájához. **Strazniczky Károly és Czéh Gábor** (Anatómiai Intézet): Motoros végződések kialakulása heteroplasticus gerincvelő szakaszok által beidegzett végtagokban.

*

— A MÁV Pécsi Pályafenntartási Főnökség december 2-án reggel 7 órától, 3-án délután 16 óráig a Légszeszgyár utcai vasúti útátjárón síncserélési és burkolatjavítási munkát végez. Ezen munkák tartamára az útátjárót mind a gyalogos, mind a járműforgalom elől elzárja. Az útelzárás csak a sorompók közti területre terjed ki, a vasúttal párhuzamos utcák forgalmát nem érinti. Legközelebbi útátjárók: Rózsa Ferenc és Nagy Lajos utcákban van.

*

Ismét kapható a Széchenyi téri könyvesboltban a „Gőgös Gúnár" c. rajzos mesekönyv, mely ajánlott olvasmány az elsősztályosok részére.

*

— **Tánciskola kezdődik** december 1-én, kedden este 7 órakor a Vasutas Kultúrotthonban (Váradi Antal u. 7/2.). Tanít: Balog.

*

— **Uj tánciskola kezdődik** dec. 2-án, este 7 órakor a KPVDSZ Művelődési Házban (József u. 15.). Vezeti: Hermann.

*

— **Uj tánciskola kezdődik** dec. 1-én, kedden este 7 órakor Pécs város Doktor Sándor Művelődési Házában (Déryné u. 18.). Tanít: Fellnerné.

Áramszünet

— **Áramszünet lesz** december 2-től 5-ig 7—17 óráig hálózatépítés miatt a Felsőbánya-telepen és a Hősök tere környékén. — Áramszünet lesz november 30-tól december 5-ig 7—17 óráig hálózatépítés miatt a Buzsáki u., Karancs u., Ürög és Szentkút környékén. — Áramszünet lesz november 30-án 7—17 óráig hálózatszerelés miatt a Rét u., József A. u. és a Mártírok útja között.

Áramszünet lesz november 30-án és december 1-én 7—17 óráig hálózatátépítés miatt a Rét u. 39—45. Igló u., Lőcse u., Eperjes u. által behatárolt területen.

Műsor SZÍNHÁZ Mozi

VASÁRNAP:

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. nov. 29-i, vasárnapi műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Zenés műsorunkat összeállították a hallgatók.
18.00: Német nyelvű műsor: Kívánsághangverseny.
18.30: Magyar nyelvű műsor: Pécs 20 éve szabad. — Emlékezznek a szemtanúk: Méhész Györgyné, a pécsújhegyi erőmű munkásai és dr. Boross István.
19.00: Magyarnóták és operettrészletek.
19.50: Sporthírek.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Mária főhadnagy (délután 3 és este 7 órakor). Bérletszünet.
Tájszínház: Az ördög cimborája (este fél 8 órakor). Siklós.

ZENE:

Liszt-terem: Általános iskolák II. bérleti hangversenye (9 és 11 órakor).
Ütőerőház: Toldi és mások (délután 3 órakor, irodalmi vetélkedő).

MOZI

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.
Park: Az elnök úr látogatása (10). Az életbe táncoltatott leány (szv., szi., 4, 6, 8).
Petőfi: A vár titka (10). Az életbe táncoltatott leány (szv., szi., fél 5, fél 7, fél 9).
Kossuth: Papát vásároltam (10). A „Preludió" akció (szv., 4, 6, 8). **Fekete Gyémánt:** Napjainkban történt (10). Riksakuli (szv., szi., 5, 7). **Építők:** Messzi utca (10). Dohány (4, 6). **Pécsszabolcs:** Szurkolók lesen (10). Két emelet boldogság (3), Morál 1963. (szv., 5, 7). Csak 18 éven felülieknek! **Mecsekalja:** Az utolsó lehetőség (10), Igen (szv., 5, 7). **Vasas II.:** Majdnem baleset (szv., 5, 7). **Istenkút:** Az utolsó előtti ember (7). **Mohács:** Cári kegyelem (10). Másfél millió (szv., 4, 6, 8). **Szigetvár:** Igazság a hazugságról (10), A bűnös visszatér (6, 8). **Siklós:** A sárga cipő története (10), Bakfis (5, 7). **Sellye:** Vigyázat, feltaláló (szv., 4, 7). **Harkány:** René király lánya (szi., 5, 7). **Beremend:** A rendőrségen történt (szv., 6, 8). **Pécsvárad:** Az őserdő urai (szv., szi., 10). Szereti az embereket, professzor úr? (5, fél 8). **Meszes:** Egy szélhámos vallomásai (5, 7).

HÉTFŐ:

A MAGYAR RÁDIÓ PÉCSI STUDIÓJÁNAK 1964. november 30-i, hétfői műsora a 223,8 m középhullámon:

17.30: Szerb-horvát nyelvű műsor: Uton Baranyában. — Összeállítás. A tartalomból: Történelmi ősz 1944. — Utközben jegyeztük fel. — Városok, folyók, dalok. — Jegyzetfüzettel Versenden. — Vidám történetek, vidám zenével.
18.00: Német nyelvű műsor: A hét kommentárja. Hangszerszólók. Olvastuk — feljegyeztük. Szórakoztató muzsika.
8.30: Magyar nyelvű műsor: Mecseki visszhang. A tartalomból: Hólabda . . . —Zenés riportösszeállítás. — Monostori néni „ötven gyermeke". Nagy István riportja. — Edith Piaf és Mario Lanza énekel. — Gondolatok egy film után. Gyenis József írása. — Selmeczi István jazzorgonaszámai. — Az István II. akna tornyában. — Riport. — Gershwin: Részletek a Porgy és Bessből a Melachrino zenekar előadásában. — Üzleti pillanatképek. érdekességek. Nógrádi Erzsébet összeállítása. — Napi jegyzetünk. — Táncritmusban.
19.58: Műsorismertetés.
20.00: Műsorzárás.

SZINHÁZ:

Nemzeti Színház: Szünnap.

ZENE:

Liszt-terem: Középiskolák bérleti hangversenye (12 és 17 órakor).
Nemzeti Színház: Állami Áruház jubileumi műsora (fél 6 és fél 9).

MOZI:

Rövidítések: szv. = szélesvásznú, szi. = színes.
Park: Korzikai testvérek (szv., szi., 4, fél 7, 9).
Petőfi: Randevú Koppenhágában (szv., szi., 4, 6, 8).
Kossuth: A „Preludió" akció (szv., 4, 6, 8).
Híradó Mozi: Magyar híradó, 64/23. sz. világhíradó, Színek a festészetben, Zenés randevú, Prágai motívumok, 64/6. sz. sporthíradó. (Előadások 11 órától 3 óráig folytatólagosan).
Pécsszabolcs: Rómeó a szomszédom (5, 7). **Vasas II.:** Ordasok között (7). **Fekete Gyémánt:** Akik meghódítják az eget (6). **Ságvári:** Othelló (fél 6, fél 8).

Leértékelt Áruk Boltja

(Sallai utca 6.)

ÁRUAJÁNLATA:

	Régi ár	Új ár
Varrásnélküli nylon har. III. o.	72,—	36,—
Női komplé, extra nagyság	420,—	220,—
Női cérnaflanell pizsama	170,—	102,—
Leányka gyapjú kardigán	135,—	88,—
Férfi öltöny	1 255,—	800,—
Női kabát	900,—	510,—
Fiú sportöltöny 15. sz.	380,—	192,—
Férfi ing	185,—	88,—
Női kabátszövet sötétkék, fekete	325,—	152,—

MÉTERÁRU KONFEKCIÓ FEHÉRNEMŰ

KÖTÖTTÁRU 20—60% ENGEDMÉNNYEL

nagy választékban

PÉCSI RUHÁZATI BOLT V.

Megalakult a KISZ ifjúsági utazási osztálya

Pécsi kezdeményezések – 16 országba 60 utazás

Hét éve működik az Express Ifjúsági és Diák Utazási Iroda. 1964-ben népszerűsége már annyira megnőtt, hogy az országból összesen 15 000 fiatal járt segítségével külföldön és 20 ezren jöttek be hozzánk hasonlóképpen. Pécsről 550-en utaztak ki, s 39 csoportban mintegy 1000 külföldi fiatal járt a városban. Ennek a szervnek a vidéki képviseletét eddig a KISZ bizottságok sportvezetői látták el. A növekvő forgalomra való tekintettel most három városban, Szegeden, Miskolcon és Pécsett megalakult a városi KISZ-bizottság mellett működő ifjúsági utazási osztály mégpedig társadalmi bizottság jelleggel.

Az utazási osztály minden kedden és csütörtökön délután ügyeletet tart majd a városi tanács Doktor Sándor Művelődési Házában és a jelentkezőknek nyomtatványt és felvilágosítást ad. Azonkívül havonta egyszer elküldi az üzemi KISZ-szervezeteknek a legfrissebb tájékoztatókat. Az osztály azonban új kezdeményezésekkel is segíti a külföldre utazókat. A városi művelődési ház előnyeit kihasználva utazás előtti előadásokat szervez az egyes országba készülők részére. Ezzel nagymértékben megkönnyíti a külföldre utazók heyzetét, mert kevesebb időt kell majd fordítaniuk a történelmi és földrajzi tájékozódásra. Szakelőadók segítségével már Pécsett megtudnak lehetőleg minden olyant az illető országról, amit távolról meg lehet tudni. A művelődési ház már az év elején bevezette ezt a pécsi kezdeményezést. Lengyelországról például nemcsak szóbeli előadást hallhattak az oda készülő fiatalok, hanem bemutatták nekik a Budapesti Lengyel Olvasóterem vándor-képkiállítását és lengyel dokumentum- és rajzfilmeket is vetítettek. Az ügyeleti időben szóbelileg, valamint sokszorosított tájékoztató osztásával adnak információt az illető ország vámszabályairól. De tanáccsal szolgálnak a csomagolást illetően is. Sokszorosított kis kéziszótárt is osztogatnak majd, amiben benne van a turista számára elengedhetetlenül fontos 50—100 idegen szó.

Indulás előtt ismerkedési estet szerveznek, hogy a diákok, fiatalok ne teljesen idegenként kezdjék el a közös utat. Mivel a járatok Budapestről indulnak, Pécstől Budapestig külön kocsit foglalnak a részükre. Az előkészület szervezéséhez tartozik még az is, hogy kigyűjtik azoknak a külföldi ifjaknak a címét, akik a Magyar Ifjúságban jelentkeztek, hogy levelezni szeretnének magyar fiatalokkal. Aki hajlandó erre a levelezésre, az már kint külföldön személyesen megismerkedhet leendő levélbeli partnerével.

A jövő évben 16 országba lehet utazni az Express irodával. Hatvanféle összeállítású külföldi programjuk lesz. Azért ilyen gazdag a választék, hogy a kisebb pénzű diákok, fiatalok is eljussanak külföldre. A 3—400 forintos és 3 napos utak mellett 4—5000 forintos 21 napos utakat is szerveznek. Eddig 14 országba van többé-kevésbé kész programjuk, így a Szovjetunióba, Lengyelországba, az NDK-ba, Csehszlovákiába, Romániába, Bulgáriába, továbbá Jugoszláviába, Ausztriába, Finnországba, azonkívül Angliába, Olaszországba, Belgiumba, Franciaországba és Görögországba. Az árak az IBUSZ árainál általában 30, sőt néha 40 százalékkal alacsonyabbak. Emellett az ifjúsági utak hangulatosabbak is, mert általában egykorú fiatalokból tevődik össze az utazógárda. A jelentkezési korhatár legalább 15 és legfeljebb 30 év. Az iroda legelső közös rendezvénye egy krakkói szilveszter lesz, amire december 5-ig még lehet jelentkezni.

SZERENCSE SORSJEGGYEL — SZERENCSÉJE LESZ

VEGYEN

Szerencse-sorsjegyet

Főbb nyeremények:

2 szobás családi ház garázzsal, gépkocsival párizsi és fekete-tengeri utazás
Hétvégi ház, telekkel
Személygépkocsik
Motorkerékpárok
Lakásberendezési és háztartás-gépesítési utalvány
Camping-felszerelés

Ezenkívül:

Számos televízió — **Zsebrádió**
Hűtőszekrény — **Karóra**
Magnetofon — **Fényképezőgép,**
Táskarádió — **Kerékpár**

SZERENCSE-SORSJEGY KAPHATÓ:

A levélkézbesítőknél
Az újságárusoknál
A házfelügyelőknél
és az üzemi közönségszervezőknél

ÁRA: 4 FORINT

Borkészlet-felvétel

A pénzügyőrség értesíti az érdekelt bortermelőket, hogy az alábbi időben és helyeken borkészletfelvételt tart. Felhívja a termelőket, hogy a tárolási helyeken jelenjenek meg, vagy megbízott által helyettesítésről gondoskodjanak. Vigyék magukkal szemleivüket, bevételről szóló csekkelismervényeket, valamint a bor leadásáról a vételjegyeket. Borforgalmi adót a helyszínen az eljáró pénzügyőröknek nyugtára ki lehet fizetni.

December 2-án: Mecsekalja alsó- és felsőhegy.
December 3-án: Mecsekalja, Pusztadűlő, Völgyirét, Ürögfalu, Szentkut, Uttörő út (Rácváros előtt), Magasdomb, Bajmi, Rácváros, Cupitelep, Kovácstelep.
December 4-én: Mecsekalja, Mária, Parlag, Süvölvölgy, Patacsfalu, Ujhegy, Makra, Süvegdomb, Major, Szentmiklós, Kodó és az állomás részeken tároló bortermelőknél.

A készletfelvétel mindennap reggel 7 órától délután 3 óráig tart.

HALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy szeretett férj, apa, após, testvér, vő és kedves rokon, FÜLÖP JÁNOS porcelángyári dolgozó, 45 éves korában tragikus hirtelenséggel elhunyt. Temetése hétfőn du. 2 órakor lesz a központi temető nagyravatalozójából. Gyászoló özvegye és családja.

BISCHOF JÓZSEFNÉ 41 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn fél 2 órakor lesz. A gyászoló család.

ÖZV. SOHÁR KÁLMÁNNÉ 80 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn, 30-án, fél 3 órakor lesz a központi temetőben. A gyászoló család.

apróhirdetések

ÁLLÁS

Vidékre gyermekszerető nőt keresek. Nevelőnő jeligére a Sallai utcai Hirdetőbe.

Kereskedelmi gyakorlattal rendelkező éret ségizett egyént kereskedelem szervezési munka irányítására felveszünk. Jelentkezés: Meszöv, Pécs, Kossuth tér 8. Személyügyi csoport.

KETTŐ KŐMŰVEST,
segélyével keresünk. Jelentkezés: Légszeszgyár u. 32. Nagy Pál elvtársnál.
Állami Pincegazdaság karbantartó műhely.

Az ÉM. Betonelemgyártó V. Pécsi Betonárugyára pécsi üzemébe szakmunkás bizonyítvánnyal rendelkező lakatosokat alkalmaz. Jelentkezés a vállalat munkaügyi osztályán, Pécs, Siklósi út 10.

Bejárónőt felveszek a délelőtti órákra. Cím: Biró, Szőlő u. 54.

Adminisztratív vezető munkakör betöltésére
MÉRLEGKÉPES KÖNYVELŐT
keres a
Pécsi Keményítőgyár
Siklósi út 47. szám.

Kőműves-, ács-, parkettás-, tetőfedő-, épületbádogos szakmunkásokat, gépkocsi rakodómunkásokat és segédmunkásokat alkalmazunk. Vidékiek részére szállást biztosítunk. Jelentkezés: Bm. Tanácsi Magas és Mélyépítő V. munkaügyi osztályán Pécs, Zsolnay u. 4—6. sz.

Keresünk idősebb gyermekszerető nőt házvezetőnőnek, teljes ellátással. Fizetés megegyezés szerint. Szeretet jeligére Sallai u. Hirdetőbe.

Egy
MŰSZAKI RAJZOLÓT
felveszünk. Jelentkezés **Vegyesipari Vállalat** Irányi D. tér 9., munkaügyi csoport.

Az ÉM. Betonelemgyártó V. pécsi Beton árugyára pécsi és hirdi üzemébe vizsgával rendelkező kazánfűtőket alkalmaz. Jelentkezés a Gyáregység munkaügyi osztályán Pécs, Siklósi u. 10.

Építésztechnikust több éves tervezői gyakorlattal alkalmaz a Baranya megyei Állami Gazdaságok Igazgatóságának Tervező Csoportja. **Fizetés** megegyezés szerint. Jelentkezés: Pécs, Felsőmalom u. 24. csoport vezetőnél.

VILLANYSZERELŐ
és GÉPLAKATOS
munkakörbe azonnali felvételre férfi munkaerőt keresünk. Jelentkezés: **Pécs**, Rákóczi út 18—20. Műszaki osztály.

A Janus Pannónius Gimnázium kettő szobás cserelakással ház mestert keres. Déryné u. 2. Jelentkezés hétfőn reggeltől a gimnázium portáján.

Férfi segédmunkásokat
24 évtől azonnal felveszünk.
Akkumulátorgyár
4. javító
Pécs, Megyeri út 105.

12. sz. AKÖV Áruforgalmi Üzemegysége hegesztő vizsgával rendelkező karosszérialakatost, autószerelő és autóvillamossági szerelő szakmunkásokat keres azonnali felvételre. Jelentkezés az üzemegység műszaki osztályán Siklósi út 6. sz. alatt.

Pesti szabónő, szűcsmunkát is készít, háziszabónőként ajánlkozik nagyobb dunán túli városba. Sándor Ilona, Budapest II., Varsányi Irén u. 33/a.

Bm. Építőipari Vállalat felvételre keres
ÉPÜLETLAKATOSOKAT, FESTŐ és MÁZOLÓ szakmunkásokat
Jelentkezni lehet a vállalat munkaügyi osztályán, Rákóczi út 54. sz.

Azonnali belépéssel felveszünk villanyszerelő szakmunkásokat, valamint segédmunkásokat, budapesti és vidéki munkahelyeinkre. Munkásszállás van. Jelentkezés: Pécs Rákóczi út 65—67. Szárazné.

A Bányászati Építő Vállalat
KUBIKOSOKAT ÉS SEGÉDMUNKÁSOKAT
vesz fel a pécsi munkahelyre.
Szervezett komplett brigádok előnyben, téli munkát biztosítunk. Kereseti lehetőség: teljesítmény-bérezés. Vidéki dolgozóink részére szállást napi étkezést 6,60 Ft-ért biztosítunk, ezenkívül különélési pótlékban részesülnek. Jelentkezni és érdeklődni:
Pécsújhegy, Buzsáki út. Főporta.

Német, angol, francia nyelvet perfekt beszélő adminisztratív és szervező készségű fiatal férfi munkatársat keresünk. Lakást tudunk biztosítani. Részletes önélet rajzzal kérünk jelentkezést. „Utazási feladatok" jeligére a sió foki Hirdetőbe.

Gyár és Gépszerelő V. keres mohácsi, dunaújvárosi, almásfüzitői diósgyőri, kazincbarcikai munkahelyre lakatos, csőszerelő, hegesztő, kovács szakés segédmunkásokat. Jelentkezés Bp. VI., Paulay Ede utca 52. személyzeti osztály.

Az Országos Bányagépgyártó V. Budapesti Bányagépgyára Pécsi Kirendeltség felvesz géplakatos, szerkezetlakatos, villanyhegesztő, autogénhegesztő, festő szakmunkásokat, illetve segédmunkásokat. Cím: Pécs. I., Buzsáki Imre út 18. Jelentkezés péntek, szombat kivételével 14—16 óráig.

A Zengőaljai Állami Gazdaság Szilágypuszta felvételre keres december 1-től lehetőleg állami gazdasági gyakorlattal rendelkező 2 fő férfi adminisztrátort. Jelentkezés írásban az eddigi működés rövid leírásával. Fizetés bérszabályzat szerint. Lakást csoportos elhelyezésben biztosítunk.

A Takarékpénztár érettségivel rendelkező férfi munkaerőt keres propaganda munkára, heti öt napos külszolgálatra. Jelentkezni önéletrajzzal a személyzeti első adónál lehet Pécs, Kossuth L. u. 11 II. em.

Pannónia Sörgyár felvesz 14—16 éves fiatal korú fiú dolgozókat.

LAKÁS

Különbejáratú csinosan bútorozott szoba fürdőszobával a belváros központjában 2 igényes férfi részére dec. 1-től kiadó „Erkélyes" jeligére Sallai utcai Hirdetőbe

Albérleti szoba kiadó éléskamra használattal. Pécsszabolcs, Hunyadi u. 2.

Gyermektelen értelmiségi házaspár bútorozott albérleti szobát keres fürdőszoba használattal. December 10. jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Idősebb nénihez albérletbe mennék. „Kosztot adok" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Elcserélném Újmecsekaljai kétszobás hiper-modern távfűtéses összkomfortos lakásomat belvárosi háromszobás vagy kétszobás lakásért, esetleg újmeszesi háromszobásért. Telefon 28-72.

Elcserélném főbérleti szoba konyhás lakásomat nagyobb szoba konyhás főbérletiért. Megegyezés szerint. Pécs, Ifjúság u. 1. 3. ajtó. (Sörgyár mellett.)

Havi 800 életjáradékot fizetek lakásért. „Pedagógus jeligére Sallai u. hírdetőbe.

Üres albérleti szoba konyhát keresünk elsejére. „Női szabó" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Ingyen albérleti lakást adok nem idős egyedülálló nőnek, kevés házimunkáért. Varga, Kálmán u. 6.

INGATLAN

Beköltözhető 2 szoba konyha, éléskamrás házrész eladó. Pécs, Zója u. 1. sz.

Eladó két szoba konyha, előszoba nyárikonyha, kert, 580 négyszögöl szőlő. Pécs, Istenáldásvölgy 10. Azonnal beköltözhető.

Hegyalja utca 94. sz. kis családi ház beköltözhetően eladó. Érdeklődni vasárnap.

Eladó föld Kovácstelep alatt. Előleg nélkül havi részletre. 600 négyszögöl lucernás, 400 négyszögöl gyümölcsös, 250 négyszögöl konyhakert, víz van. Szigeti út 126.

Eladó családi ház beköltözhetően, nagy kerttel. Bokor u. 85.

Szőlős-gyümölcsös háztelkek 200—400 négyszögöles tételekben autóbusztól 2 percnyire eladók. — Ürög, Fülemile u. 37. Zsikó.

Harkány községben házrészt vagy üdülőtelepén víkendházat veszek. Pontos címe, reális ára közlendő. Leveleket „Készpénz" jeligére Sallai hirdetőbe.

Eladó ház kettő szoba konyha éléskamra azonnal beköltözhető. Fürst S. u. 17.

Azonnal beköltözhető kis családi ház gyümölcsössel Érd parkvárosban eladó. Szabó László Diósviszló, Siklósi járás.

Szoba konyhás családi ház gyümölcsössel beköltözhetően eladó. Mecsekszentkút 48.

Eladó kisebb ház mellékhelyiségekkel, pince, felszerelés, kút, villany, szőlő, szép házhellyel, beköltözhető, Pécsújhegy, Zsák u. 2. Népbolt mellett. Érdeklődni Matlcsné 6. szám.

Összeköltözőknek! Két családnak alkalmas belvárosi háromszoba hallos összkomfortos családi ház eladó, másfélszobás lakáscserével Vak Botyán u. 63.

Egy vagy másfélszoba összkomfortos szövetkezeti vagy öröklakást OTP kölcsönnel átveszek, esetleg most épülőbe beneveze. Ajánlatokat Autó jeligére a Sallai utcai hirdetőbe kérek.

Kővágószőlős 101 sz. ház eladó. Két családnak is alkalmas. Gazdasági épülettel, nagy gyümölcsöskerttel. Érdeklődni Cserkút, Alkotmány u. 17.

3 szobás családi ház eladó, OTP-vel átvehető. Ugyanott 16 m² pegulán (műanyag padló) eladó. Érdeklődni Marx u. 55. 5 óra után.

Kisebb családi ház beköltözéssel eladó. Berta, Domonkos u. 3.

Eladó Bajmi dülőben 530 négyszögöl szőlő, pince, présház teljes felszereléssel. Bővebbet Sallai u. 19. sz. alatt. Bernáth. Telefon: 21-27.

Kétszoba, konyha nyárikonyhás ház azonnal beköltözhetően egy hold szántóval, vagy anélkül eladó. Érdeklődni Pécs-Újhegy 7 dülő Szakvári

300—400 négyszögöl szőlő gyümölcsös építési engedéllyel egyetemi városrészben igényesnek eladó. Érdeklődni Jakabhegyi út 42. Almamellékinél.

3 szobás összkomfortos öröklakás külön kapubejárattal garázs lehetőséggel eladó. Cserével beköltözhető. Cím: Nagyvárad u. 18. Érdeklődni Szilágyi Dezső u. kapunál.

Ház eladó Dombóváron, Szuhadomb, Bercsényi u. 1. Mindkét állomáshoz közel. Levélcím: Gyeneiék, Budapest, VI., Benczur u. 13.

Jó állapotban lévő kis családi ház beköltözhetően eladó. Szentlőrinc, Zrínyi u. 1. sz.

Beköltözhető 2 szoba hallos összkomfortos családi ház pincével, melléképületekkel, termő gyümölcsfákkal eladó. Cím: Pécs, Cinka Panna u. 4.

Ady Endre u. 60—62. sz. ház eladó. Érdeklődni vasárnap 2—4 óráig Esze Tamás 1.

3 db zománcozott kályha eladó. Érdeklődni: Pécs, Tiborc u. 59/A.

Eladó: bélyeggyűjtemény, női kerékpár, fényképezőgép, tenyésznyulak, nyúlketrecek. Érdeklődni: Tiborc u. 98.

Tavasz televíziót vennék kifogástalan állapotban. Nemes, Kazinczy u. 3/1.

Rosenthal étkészlet, goblin falvédő és kettős ágyterítő eladó. Perczel u. 24. Mihályék. Tel.: 50-84, du. 3-ig.

Prima hízott sertések eladók. Felsőhavi u. 20.

Kisfilmes nagyítógép felszereléssel eladó. Vöröskereszt u. 24. hétköznap csak 5 után.

Kifogástalan szürke fél bunda, gázradiátor négybordás, előszobafal eladó. Kaposvári u. 35.

Bútort veszek: hármasszekrényt, garnitúrát, ágyneműtartót, kombináltszekrényt, konyhabútort, variabútort, **szezlont,** heverőt, asztalokat, fotelokat, párnásszéket, rekamiét, rádiót, bútorfélét. Hívásra házhoz megyek. Szabó, Alkotmány u. 7. Kórház térnél.

Hízott sertések eladók. Ugyanott kukoricamorzsoló és hosszú kocsioldal eladó. Engels u. 46.

Hálóbútorok, konyhabútorok, kombináltszekrény, hármasszekrények, rekamiék, szezlonok, ágyneműtartók, ágyak, garnitúrák, prima bútorok olcsón vásárolhatók. Sóoky bútorüzletében Zsolnay u. 2.

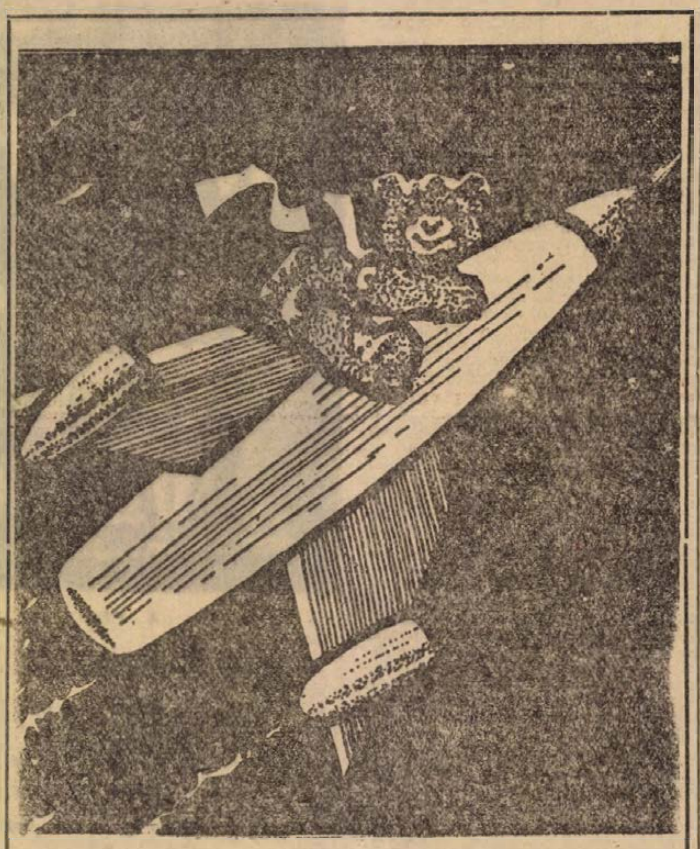
Hússertés hízót veszek, óborral fizetek. Értesítést levélben: Kocsis, Pécs, Posterestant.

7 db-ból álló garnitúra fizetési könnyítéssel, szezlonok 700 Ft-tól eladók. Zsolnay u. 39. Kárpitosnál.

Óriásgyümölcsű szent endrei egres és nagy gyümölcsű hollandi piros, fekete ribizlitövek kaphatók, darabonként 5,— Ft-ért Toronyi kertésznél, Békéscsaba, Sztraka 27.

Értékes páncéltőkés, rövid, márkás, bécsi zongora kitűnő eredeti állapotban értéken alul eladó. „Fizetési könnyítéssel 87529" jeligére Pécsi Magyar Hirdetőbe Sallai u.

2000 fm. 125 cm-es kerítésdrót 25 fm-es kötegekben eladó. Somogyapáti „Aranykalász" Tsz.

JÁTÉKBOLT A SZÍNHÁZ MELLETT.
LEGSZEBB BABA CSAK ITT NEVET
RAKÉTA, ÉPÍTŐ ÉS SZIVACSÁLLAT JÁTÉKBÓL
ITT MINDENT MEGTALÁLHAT

Várja önt a Pécsi Kiskereskedelmi Vállalat

Szederkény Pince sor 11. ház egyszoba, konyha présház OTP vel eladó. Érdeklődni Varga Mihály, Keszü 52. Havi törlesztés 160 Ft.

Kisjakabfalván közel Villányhoz, két népes család részére alkalmas lakóház, gazdasági épületek, nagy kert olcsón eladó. Cím: Kelbert János, Kisjakabfalva.

ADÁS-VÉTEL

Teljesen új „Mohácsi" kombináltszekrény diófafurnéros eladó. Kovács, Perczel u. 31. fsz. 3.

Alig használt nagyméretű zöld asztali tűzhely eladó. György u. 14. Emeleten.

Összecsukható kuliko csit vennék. Tel: 54-66.

Merklin fémépítőszekrény eladó. Kimondottan igényes család gyermekének karácsonyra. Tel.: 38-36.

Új állapotban lévő kétszemélyes rekamié eladó. Érdeklődni 5 után. Tettye 49.

Női télikabát, angol szövetből készült, magas, erős alakra eladó. Pécs, Ady Endre u. 13.

Hízók eladók. Pécs, Kertváros, Orgona u. 5.

Bútorok olcsón eladók: Hálószobabútor, rekamié, hármasszekrény, garnitúra, fotelek, asztalok, konyhabútor, szezlonok, szekrények ágyak, székek, félhálók, éjjeliszekrények, toilettükrök, kályhák, matracok, bútorfélék. Kórház térnél, Alkotmány u. 7. alatt Szabónál.

Vadonatúj „B" klarinét eladó. Máriakéménd, Rákóczi u. 60.

Karácsonyi dekorációhoz fenyőfa és ciprusgaly minden menyiségben beszerezhető Bölcskei Sándornál Egerág.

Vállalatok figyelem! Kettő db nagy filoden drón olcsón eladó. Megtekinthető: Szigeti út 120.

Fiatal hízók eladók. Félszabadulás út 16. Papp.

Stingl kereszthúros páncéltőkés rövid zongora eladó. Telefon: 45-58. **Bartók Béla u. 73.**

Kombináltszekrény, rekamié, konyhabútor, hálóberendezés, szezlonok, bútorfélék eladók. Felsővámház u. 2.

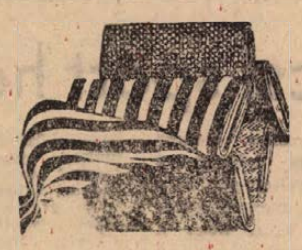
Használt férfi ruhát, esőköpenyt, gumicsizmát, vattaruhát, bakancsot stb. veszek. Hetényi Rákóczi út 55 A Jelmezkölcsönzővel szemben.

2 db hízott sertés eladó, Füzfa u. 14. Csizmadia István.

Gyökeres feketeribizli dugványok kaphatók Lázár István Pál fa Lenin út 11.

Rókabunda és egy finlodendron eladó. Kürt u. 13. emelet.

Kisiparos által készített sötét háló eladó. Perczel u. 23. udvar.

Selyem ruhában minden nő csinos!

Színházba, esti összejövetelekre, alkalmi és táncruhának válaroljon selyemruhaanyagot. Bőséges a választék különböző divatos jacquard, nyüstö és fémszálas műselymekből. 55,— forinttól 153,— forintig

A SELYEMRUHA KELLEMES, DEKORATÍV!

VEGYES

Nyári 3 hetes Jugoszláv—Olasz—Osztrák gépkocsis túrámhoz társat keresek. „Dubrovnik" jeligére Sallai utcai hírdetőbe.

Rózsát
most rendeljen. Kérje újdonságaim díjmentes fajtajegyzékét. Székely Rózsakert, Budapest, III., Vörösvári u. 18. szám.

Értesítés!
Értesítem kedves vevőimet és ismerőseimet, hogy a Bajcsy Zsilinszky utcai piacon az árusítást beszüntettem, helyette a Sörház utca 2 sz. alatti üzlethelyiségben folytatom. Zománcozott tepsik, szeletsütők hétféle méretben evőeszközök, húsdarálóba való mák, dió, paprika őrlőbetétek. Mindenféle háztartási cikkek divatáru, nylonkendők, szalagok, harisnyák, zoknik, nyakkendők, konyhagarnitúrák, párnák, falvédők nylon asztalterítők, erszények, táskák, szatyrok, fém betétes sarokvédők, játék és bizsuáruk Kaponyi Józsefné.

Készítek faredőnyt minden méretben prima anyagból, felhúzósat, kitámasztósat, akkor is ha redőnyszekrénye nincs. Javításokat vállalok. Doktor Sándor u. 24. asztalosnál.

Dauert garanciával készít Molnár József női fodrászmester, Geisler Éta (Apáca) u. 4. emelet.

Kedden, 24-én délután a kozármislenyi autóbuszban tévedésből elcserélték aktatáskámat, mely építési iratokat tartalmazott. Közlöm az illetővel, hogy a saját táskáját a Közlekedési Vállalat forgalmi irodájában az elvitt táska leadása ellenében megkaphatja.

Nagyméretű műhelyt keresek — lehetőség szerint a város belterületén — mielőbbre. „Asztalos" jeligére Sallai u. hírdetőbe.

Költözködést, bútor és zongora szállítást szakszerűen vállal Schreer Tibor, Alkotmány u. 31. Tel.: 42-90.

Dr. Hargitay Zoltán főorvos rendelése orvostovábbképzés miatt december 13-ig szünetel.

Kitágult kötött holmi jából alakjára divatosat készítek, Birka gyapjú fonalból kötést vállalok. Fenyő, Szabadság út 7.

GÉPJÁRMŰ

Wartburg 1000-es kitűnő állapotban eladó. Megtekinthető hétköznap Sallai utcai hírdetőnél.

Új garanciális Wartburgot veszek. Telefon: 38-82.

Garázs (szerelőaknás) gyermekklinika környékén azonnal kiadó. Érdeklődni József Attila u. 6. I. 5.

Kifogástalan állapotban lévő fekete Pannónia motorkerékpár eladó. Pécs, Ady Endre utca 45. szám.

Jawa 175 keveset futott motorkerékpár eladó. Timár, Hunyadi út 8.

445-ös Skoda eladó. Pécs, Széchenyi tér Diákotthon. Szécsei.

Wartburg 1000-es Limousine eladó. Reggelek lődés hétköznap telefonon 8—5-ig 206-916. este 8 után 359-988. Budapest.

Pannónia eladó. Somogyapáti, Petőfi u. 4.

Opel Rekord prima állapotban eladó. Pécs, Déryné u. 14. Sturer Ferenc. Tel: 15-56.

Moszkvics 407-es eladó. Ujmecsekalja 39-es Dandár u. 8/E fsz. 2. Horváth.

100-as Skoda Furgon személygépkocsi felújított állapotban eladó. Pécs, Sándor u. 3.

Szétszedhető, bárhol összeállítható nagyméretű garázs ugyanott Wartburg rádió el adó. Érdeklődni lehet Tompa M. u. 45. Szentéék.

HÁZASSÁG

Ismeretség hiányában ezúton keres intelligens nyugdíjas özvegyembert házastársul, 70-ig, hozzáálló nyugdíjas özvegyasszony Lakás van. Ünnep jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Önhibáján kívüli elvált, művelt asszony keresi igazi finomlelkű élettársát, 45-ig. „Boldogság" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Egyedülálló 30 éves elvált, kis testi hibás, feleségül venne szolid leányt vagy elvált asszonyt. Szakmám és főbérleti lakásom van. „Minél előbb" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Keresem házasság céljából 45—50 évig, komoly férfi ismeretségét. Elvált 45 éves asszony vagyok, egy 15 éves fiam van. Lakásom van. „Egy gyermek nem akadály" jeligére Jókai u. hirdetőbe.

KÓRHÁZAK, INTÉZMÉNYEK, MUNKÁSSZÁLLÓK FIGYELEM!
10—10 leveles, szép
ficusok
nagyobb tételben, jutányos áron kaphatók
Harkányi Fürdő Vállalat Telefon: Harkány 28.

Felvételre keresünk — állandó munkára — lelkiismeretes férfi munkaerőket
ÉJJELIŐR, PARKGONDOZÓ ÉS ÁLLATKERTI ÁLLATGONDOZÓ
munkakörbe.
Fizetés megegyezés szerint. Felvételnél a pécsi vagy Pécskörnyéki (falusi) állatgondozási munkában jártas személyek előnyben részesülnek. Jelentkezés:
Mecseki Kultúrpark, vidámparki irodájában naponta 9—15 óráig.

1965 évi december havi beköltözéssel 2 és félszobás öröklakások előjegyezhetők a Magaslati út nyugati szakaszán építendő társasházban. Kb. 50 000 Ft készpénzzel. Garázs lehetőség van. Érdeklődni délután 4-től 7-ig a 34-19-es telefonon.

Matematikát korrepetálok. „Esti tagozatnak is" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Modern esküvői és táncruhák kölcsönzése. Ágoston tér 1.

Velorex 350 vagy 250 cm³ rokkant járművet vennék. Mátyás király u. 3. Strenger Fülüp.

1102 Skoda generálozott motorral eladó. Árába motort beszámítok. Megtekinthető Rákóczi út 38.

Újmecsekalján garázs kiadó. Kisvendéglő jeligére a Sallai utcai hirdetőbe.

Eladó 440-es Skoda személygépkocsi. Érdeklődni lehet Pécsbányatelepen Oláh féle fűszerüzletben.

Társaság hiányában, csinosnak mondott, magas, karcsú, értelmiségi nő, megismerkedne intelligens férfival 25—35-ig. Lakás, állás van. Kalandorok kíméljenek. Csak fényképes levelekre válaszolok. „Szilveszter éj" jeligére Sallai u. hirdetőbe.

Középmagas, csinos, szolid, rendezett anyagi körülményekkel, jó szakmával rendelkező leány megismerkedne házasság céljából komoly, becsületes, lehetőleg szakmunkás férfival, 25—32-ig. Lakásom van jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Komoly, technikus, mélyérzésű, róm. kat. leány ismeretséget keresi házasság céljából 26—30 évesig előnyben „Matrimónium" jeligére Jókai u. hirdetőbe.

Tanár, csinos leány vagy elvált asszony ismeretségét keresi házasság céljából. 24—34-ig. Lakás van. — „Újév" jeligére Sallai utcai hirdetőbe.

Értesítjük T. Vevőinket, hogy
AZ ÁRUKIADÁS 1964. DEC. 21-TŐL 1965. JAN. 3-IG
leltározás miatt
szünetel.
Első árukiadási nap: 1965. január 4.
DELDUNANTÚLI VEGYIANYAG NAGYKERESKEDELMI V. pécsi lerakata.

A pécsi sport hajnala

Húsz évvel ezelőtt, amikor Pécs lakossága fellélegezve hagyta el az óvóhelyeket és a pinceéket, még nagyon kevesen gondoltak arra, hogy a város sportéletében milyen változást, soha nem remélt fejlődést hoz a felszabadulás.

Pécsett 1945 előtt 9 sportegyesület mintegy 25 szakosztályában alig 500 fiatal folytatott aktív sporttevékenységet. A minőségi sportot az NB II-es DVAC labdarúgó szakosztálya képviselte, a mai értelemben vett tömegsport fogalma pedig teljesen ismeretlen volt. A sportágakat az akkori rezsim két részre osztotta: úri és proli sportágakra. A létesítmények 3 labdarúgó pályából, 1 atlétikai pályából, néhány teniszpályából, valamint a Vasutas Sportcsarnokból álltak. Ismeretlen volt a sport állami támogatása, a munkásklubok tagjai fillérekből tartották fenn magukat.

A város sportja csakúgy, mint a magyar sport egésze lényegében 1948-tól indult meg hatalmas fellődése útján. A korábbi két-három esztendőben megrendezett a szovjet alakulatok csapatai — helyi üzemek, vállalatok, intézmények, falvak csapatai közötti labdarúgó, röplabda mérkőzések, és a mezítlábas bajnokságok, atlétikai versenyek után a magyar testnevelési és sportmunka a párt irányításával a dolgozó nép államának gondjaiba került. Mindenki előtt ismeretesek az 1950-es évek pécsi és országos, vagy éppen nemzetközi sportesemányei, az új társadalmi rend sportoló fiai és leányai világhírnevet szereztek hazai szocializmust építő államunknak. Nem feledjük el, és büszkék vagyunk arra, hogy Solymossy Egon, Lippay Antal, Söjtör József, Lukács Jánosné kiváló atlétáink, Várkői Ferenc, Héder János, Horváth Leona, Dévai Edit, Kolényi Éva, Bács-Berger Györgyi, Tolnai Márta és Klára toruászok, Danka Imre, Dunai János, Dunai Antal labdarúgók, Szamosi Nándor és Hanna Valér kosárlabdázók, Dévai János és Dévai András kerékpárosok, — Szmolkáné Schmidtné és Sudár Ferenc kézilabdások, Bonyár Lajos, Bánik Márta és Kárman Katalin úszók, a hazai és nagy nemzetközi versenyeken, olimpiákon ismertté tették városunkat és megszerettették a sportot ifjúságunkkal. Az út nagyon göröngyös volt. A sikereket visszaesés, majd újabb sikerek váltották. A sportéletben is mérhetetlen kárt okozott az 1956-os ellenforradalom. Sportoló ifjúságunk, sport vezetőink, edzőink fáradtságot nem ismerő társadalmi munkásainak százainak kiváló és áldozatos munkájával ismét fejlődésnek indult városunk minőségi és tömegsportja.

Pécsett 42 sportegyesület 22 szakosztályában tízezernél több fiatal részesül a sportkultúra vívmányaiban. A 220 szakosztályból 59 a Nemzeti Bajnokság I., II., III. osztályaiban szerez hírnevet és megbecsülést a pécsi sportnak. Lényegesen megjavult a létesítmények helyzete is. Míg a felszabadulás előtt labdarúgóink kizárólag salakos pályákon rúghatták a labdát, ma már 6 gyepszőnyeges és tízegynéhány salakos labdarúgópálya áll rendelkezésre. Az atlétikai pályák száma ötszörösére nőtt, de ezeken kívül még kerek 100 új létesítmény: kosárlabda, röplabda, kézilabda, tekepályák és más sportlétesítmények állnak az iskolai és társadalmi egyesületekben sportolók rendelkezésére. A versenysporton kívül évente 10—12 ezerre tehető azoknak a dolgozóknak száma, akik nem versenyszerűen sportolnak, vagy a természetjárásban elégítik ki sportolási igényeiket.

Az eddig elért eredményeknél nem állhatunk meg. A szocializmus építése a sportolók elé is nagy feladatokat állít. Célkitűzésünk, az elkövetkező ötéves tervidőszakban minél több fizikai és szellemi dolgozót megnyerjünk a testnevelés és a sport számára és hogy a nagy tömegek, de a minőségi sport számára is szükséges, legfontosabb sportlétesítmények megépüljenek. Bízunk benne, sportolóink további kiváló szereplésükkel és helytállásukkal városunk jó hírnevét tovább fogják öregbíteni, s hogy a 25 éves jubileumunkra még jobb eredményekről adhatunk számot.

RÓZSAHEGYI MÁTYÁS
MTS városi elnöke.

Mai sportműsor

Kosárlabda: Baranya Kupa-mérkőzések: PVSK-tornacsarnok: PVSK II.—Tanárképző Főiskola II férfi 9.00, PVSK III.—Szigetvári Vörös Meteor II. női 10.10, Szigetvári Vörös Meteor I.—Postás női 11.20, Egyetemi Tornacsarnok: Gépipari—Postás III. férfi 9.00, Felsőfokú Vegyipari Technikum—Postás II. férfi 10.10, Nagy Lajos Gimnázium tornaterme: Szigetvári Vörös Meteor IV — Sportiskola női 10.00, Szigetvári Spartacus II.—Sportiskola férfi 11.10.

Ökölvívás: Országos ifjúsági CSB: Pécsi Bányász—Kecskeméti Dózsa, Pécsujhegy, Bányász sportház 15.00.

Sakk: A megyei CSB mérkőzései: PEAC—Honvéd, Egyetemi Tornacsarnok 9.00, Vasas II. Bányász—Spartacus, Vasas, Petőfi kultúrotthon 9.00, Komlói Bányász—Pécsi Bányász II., Komló-Kökönyös étterem 9.00 Bóly—Mohács, Bóly, kultúrház 9.00.

Labdarúgás: Megyei I. osztályú mérkőzés: Hidas—Beremend, Hidas 13.30. Megyei ifjúsági bajnokság döntője: Dózsa—Ércbányász SC, Egyetemi Tornacsarnok 9.30.

Úszás: Felszabadulási emlékverseny, Ércbányász SC fedettuszoda, Dózsa-legénységi.

sport Sport sport

A jövő vasárnap megkezdődnek a Dunántúli Napló Labdarúgó Kupa küzdelmei

A Dunántúli Napló Szerkesztősége kezdeményezésére a téli holtidényben, az őszi idény befejezése után, és a tavaszi idény megkezdése előtt az idén is igen érdekesnek ígérkező labdarúgómérkőzéseket szurkolhatnak végig a sportkedvelők.

A Dunántúli Napló labdarúgó Kupa-mérkőzéseit ebben az évben is érdeklődés előzi meg, ez az érdeklődés érthető, hisz a csapatokban ott lesznek a villámmal legazolt új játékosok is.

— A jugoszláviai portya után egy hét szabadságot kaptak játékosaink, de most, kedden ismét megkezdik az edzéseket, ekkor már a villámigazolással hozzánk került játékosok is bekapcsolódnak a munkába. A lehetőségek szerint a Dunántúli Napló Kupamérkőzéseken minden új játékosunk szóhoz jut majd, szeretnénk minél előbb kiépíteni jövő évi csapatunkat.

Szekeres Ambrus, a Dózsa szakosztályának intézője beszélt így. De a többi csapat vezetői is szerepeltetik majd az új játékosokat a Dunántúli Napló Kupa-mérkőzéseken.

A találkozók december 6-án, vasárnap kezdődnek. Az első fordulóban mindjárt több érdekesnek ígérkező összecsapást nézhetnek végig a sportág kedvelői.

— A komlóiak kérésére a mérkőzések kiírását úgy végezzük, hogy a Bányász-szurkolók is láthassanak Komlón mérkőzéseket, hiszen Komlón is érdeklődéssel várják az új játékosok bemutatkozását — mondotta *Bognár János*, a Kupa-bizottság titkára.

Az első forduló műsorából kiemelkedik a Dózsa—PEAC és a Komló—BTC összecsapása. Mindkét találkozót a PVSK-pályán játsszák, de már az első fordulóban is lesz Komlón mérkőzés, a Komlói Bányász tartalékcsapata vasárnap délelőtt a Pécsi Bányász együttesét látja vendégül.

Mi van a vívókkal?

A megyei vívócsapatbajnokságok küzdelmei során a vasutas vívók diadalmaskodtak. A PEAC egyik legnagyobb múltra rendelkező pécsi vívószakosztályának meg kellett elégednie a második helylyel. Női tőrcsapatot nem is indítottak az egyetemisták, ez nem a legjobb fényt veti a szakosztály munkájára.

Évek óta egy helyben topog Pécsett a vívósport. Még másodosztályú minősítő versenyzőt is alig tudnak felmutatni a szakszakosztályok. Kaposváron, Veszprémben kisebb városokban már független tett főfoglalkozású vívómester dolgozik. S az eredmények máris megmutatkoznak. Pécsett nagy harc után sikerült végre a tenisz-utánpótlás nevelése érdekében főfoglalkozású edzőt biztosítani. Ez kellene a vívóknak is.

Nem kedvező a vívók versenyrendszere sem. Nem biztosítja a fejlődést, hiszen ha a pécsi vívók versenyezni akarnak, legjobb esetben Győrben, Szegeden, Szombathelyen esetleg Veszprémben találnak ellenfelet maguknak, nem beszélve a fővárosról. De bár van a hazai versenyekkel is. A fővárosi vívók nem szívesen jönnek le vidékre, Budapesten is találnak versenyzési lehetőséget, s ez az egyesületeknek is jobb, kis költséggel tudják működtetni szakosztályaikat.

A Magyar Vívó Szövetség most változtatást eszközölt a vívó csapatbajnokságok versenyében. Az elkövetkezendő évtől kezdődően az I. osztályú csapatbajnokságok mellett zárttá tették a II. osztályú bajnokságokat is és három csoportban rendezik meg a III. osztályú csapatbajnokságokat. Ez az intézkedés kétségtelenül előrelépés lesz, a szakosztályoknak több lehetőségük nyílik, a versenyzőknek előfordulása jobban biztosítva lesz, több versenyen tudnak elindulni újabb és újabb ellenfelekkel találkozhatnak a CSB versenyein.

Egy csapat feljövőben

Már 1964-ben a röplabda NB II-ben szerepelt a PEAC női csapata. Abban az időben igen jó együttesük volt az egyetemistáknak, bajnokságot is nyertek az NB II-ben, de megszüntették a sportágban az NB I-et, s utána a jóképességű játékosokból álló gárda szétesett. Csak egy játékos és az edző maradt meg. Szűcs Emilné még ma is játszik a PEAC női röplabda együttesében, s most is Szűcs Emil irányítja a csapat edzését.

1962-ben ismét az NB II-be verekedték magukat a PEAC női röplabdázói. Azóta váltakozó sikerrel szerepelnek a magasabb osztályban. Az idén a nyugati csoportban az ötödik helyen végeztek. Az NB I-be jutásért kiírt osztályozó mérkőzésekre és az NB II. abszolút bajnoka címét eldöntő találkozókra jól felkészült az együttes.

— Minden elismerést megérdemelnek a lányok — mondotta Szűcs Emil edző — hisz nyári szabadságukat áldozták fel, amikor augusztus végén visszajöttek Pécsre, hogy megkezdhessük az edzéseket. Tizenhat edzést tartottunk az osztályozó mérkőzések előtt. Nem indultunk esélyel, inkább tapasztalatszerzésnek szántuk a mérkőzéseket, a lányok azonban nagyon kitettek magukért. Veretlenül, fölényes biztonsággal az első helyen végeztek Kaposváron, s jogot nyertek a második forduló találkozóin való részvételre.

Tatán is jól ment a PEAC női csapatának a játék. Diósgyőr együttesétől ugyan vereséget szenvedtek, a többiektől mind megnyerték, a döntőbe jutottak.

Ismét Tatán voltak a mérkőzések. Régi rutinos NB I-es csapatok és az NB II. élcsapatai voltak az ellenfelek. Ebben az igen erős mezőnyben sem vallottak szégyent, s mindössze egy játszmán múlott, hogy nem kerültek az NB I-be. Végeredményben a PEAC-lányok a 30 NB II-es csapat közül a 4. helyet szerezték meg, s ez már maga is elismerésre méltó fegyvertény. Minek köszönhetik sikereiket.

— Az őszi új tanév megindulásakor fiatal, fejlődőképes, tehetséges játékosokkal erősítettük csapatunkat. Balogh Márta, Vass Éva és Vass Katalin hamar beilleszkedtek az együttesbe. A régiekkel, Magics Jucával, Márz Katalinnal, Krausz Annával és a többiekkel együtt jó kis csapatot alkotnak.

Szűcs Emil játékosait dicséri, pedig oroszlánrésze van a csapat sikereiben. A Tanárképző Főiskola történelem tanszékének adjunktusa minden szabadidejét a röplabdának szenteli. A legjobb pécsi röplabda szakemberek közöttt emlegetik nem ok nélkül. De nemcsak kitűnő szakember, igen jó pedagógus is, ezt csapata irányításában, vezetésében eredményesen kamatoztatja.

— A játékosok jelentős része egyetemi hallgató. A heti két-három edzés mellett a vasárnapi mérkőzések sok időt vesznek el tőlük. De ez nem látszik meg tanulmányi eredményeiken. Az orvosegyetemen a legutóbb megjutalmazott Jó tanuló, jó sportoló között ott volt a csapat kapitánya, Gábris Zsuzsa és a szakosztály KISZ-aktivájának vezetője, Zentai Anna is. A lányok szívesen áldozzák idejüket a röplabdára, mert úgy érzik, érdemes dolgozniok. A pécsi szakemberek is jó véleménnyel vannak az együttesről.

— Ilyen jó női röplabda csapat még sosem volt Pécsett — dicsérte a PEAC-lányokat a vasárnapi Kaposvári Ruhagyár elleni mérkőzésükön Balázs Lajos, a megyei röplabda szövetség elnöke. — Minden adottságuk megvan ahhoz, hogy a legjobbak között is méltóan képviseljék a város színeit.

— Valóban kitűnően ütnek a lányok, ütőerő tekintetében talán csapatunk áll legjobban az osztályozó egész mezőnyében. Nem tudnak azonban a lányok megfelelően védekezni és bármennyire furcsán hangzik is nincs meg a megfelelő mérkőzés rutinjuk. Nagyon nehéz edzőpartnerhez jutni Pécsett, a bajnoki mérkőzésekre való felkészülés nagy problémát okoz.

Az edző nem panaszkodik, de valóban így van. A röplabdától valahogy idegenkednek a fiatalok. Egész sereg pécsi középiskola rendelkezik jóképességű kézilabda és kosárlabda csapattal. Röplabdával eredményesen csak a Janus Pannonius Gimnáziumban foglalkoznak és most a legutóbbi években kezdik meghonosítani a Leöwey Klára Gimnáziumban. Ráadásul kevés Pécsett a röplabda szakember. A közönség körében sem népszerű sport, a PEAC lányok mérkőzéseire is akkor jut néző, ha azt kézilabda- vagy labdarúgó mérkőzéssel egyidőben rendezik.

Nem könnyű a röplabda sportban eredményt elérni. Éppen ezért kétszeresen érthetőek a PEAC lányok teljesítménye, s amennyiben sikerült Szűcs Emil edzőnek még jobban összehangolnia, egyre kovácsolnia a csapatot, a lányok reményei valóra válhatnak. Ami az idén nem sikerült, azt jövőre kiharcolhatják. Az NB I-be kerülhetnek.

— hi —

A PEAC női röplabda csapata

Sportrovatunk levelesládájából:

Válaszolnak a bólyiak

A Dunántúli Napló 269. számában megjelent *„Sportszerűségből: Beremend: jeles, Bóly: elégtelen."* című cikkel kapcsolatban az érem másik oldalát szeretnők megmutatni, azt hogyan jutott el — a cikk szerint — egyébként rendkívül sport- és népszerű csapatunk odáig, hogy sportszerűségből elégtelen osztályzatot érdemeljen.

A kitűnő Ércbányász árnyékában egy pillanatig sem táplálunk bajnoki reményeket, de a második hely megszerzését reálisnak látszó célul tűztük ki. Baranya megyében, ahol a megyebajnokság mezőnyét túlnyomóan pécsi csapatok alkotják, arra még nem volt példa, hogy egy falusi csapat ezüst érmes helyezést szerzett volna. Igy célkitűzésünk amilyen szép volt, olyan felelősséget is ruházott az együttesre.

A Dunántúli Naplóban a szezon elején megjelent cikk foglalkozott a megyebajnokság várható végeredményével és ez Bólyt a negyedik helyre tette azért, mert a csapatnak sokszor kell Pécsre utaznia, ahol kevés reménye lehet a pontszerzésre. Nos, a hat pécsi mérkőzésből hármat megnyertünk, az Ércbányásztól reálisan kaptunk ki 1:0-ra, de a Vasas elleni 3:2-es vereségünk nem alakult ki megnyugtatóan s ugyanez mondható a Porcelángyár elleni vereségünkről is.

Ebben a bajnokságban egyetlen könnyű mérkőzésünk sem volt. A falusi csapatok „azért hajtottak" ellenünk, mert kitörtünk közülük, a városiak pedig azért, mert betörtünk közéjük. A bajnokságon kívül a Magyar Népköztársasági Kupában is nehéz mérkőzéseket játszottunk — a PVSK elleni 2:0-ás, a Nagymányok elleni 7:2-es győzelmek után az Ércbányász ellen idegtépő küzdelemben kivívott 1:1-el mint pályaválasztók estünk ki. A sorozatban, hétről hétre megvívott nehéz mérkőzéseken mindössze 13 játékos szerepelt, azért mert több nincs. Jelenleg hét játékosunk teljesít katonai szolgálatot. Igy aztán szinte szükségszerűen következett be, hogy a csapat a szezon végére idegileg teljesen kimerült.

Utoljára, de nem utolsó sorban kell megemlítenünk, a Porcelángyár-pályán a közönség egy része a pályán való megjelenésünktől a mérkőzés végéig nyomdafestéket nem tűrő szidalmakkal illetett bennünket. A pályán egyetlen egy rendezőt sem láttunk, a sportkör vezetői kísérletet sem tettek a mérkőzés sportszerű légkörének biztosítására. A pályán való sikertelenség mellett az állandó külső szidalmak hatására az egyébként is gyenge idegállapotban levő csapat a mérkőzés kritikus pillanatában elvesztette önuralmát.

Az ügyben időközben a fegyelmi bizottság határozatot hozott és a kiállított *Arnold* Péteren kívül a szövetségi ellenőr jelentése alapján *Kresz* Ferencet 3, *Rebényi* Jánost 1 és *Szabó* Attilát 1 bajnoki mérkőzéstől tiltotta el. Az ítélet bármilyen súlyosnak és jelenlegi helyzetünkben bármilyen tragikusnak látszik is, megérdemelt és igazságos. Sajnáljuk, hogy a súlyos sportszerűtlenség bekövetkezett és sokáig szégyenleni fogjuk, hogy velünk ez megtörténhetett.

Czömpöly Elemér
Bóly

Merre tart a világ sportja?

A KÉRDÉS feltevése jogos, hiszen pillanatnyi képet nyújt rá az olimpia, amely korunkban — sokkal inkább, mint valaha — az egész világot átfogó nagyszabású sportesseménnyé nőtte ki magát. Kilencvennégy ország küldte el sportolóit Tokióba, s csak azért nem több, mert egyrészt az „olimpiai béke" nem minden esetben tudott diadalmaskodni, másrészt néhány ország részvételét akadályozta a nagy távolság is. Tokió messze esik a föld egyes vidékeitől, s ez néhány ország olimpiai bizottságát megoldhatatlan pénzügyi problémák elé állította. Nyugodtan mondhatjuk: egy kedvezőbb fekvésű „olimpiai főváros" — talán már 1968-ban Mexico City is — száznál több ország sportolóit fogja üdvözölni.

Kell-e ennél nyilvánvalóbb bizonyítéka annak, hogy az olimpia napjainkban már több mint egyszerű sportesemény? A tokiói sportesemányeket kísérő egyéb rendezvények, kiállítások és megnyilatkozások tanúsították: az olimpia ma már legalább annyira kulturális és politikai esemény, mint amennyire sportesemény.

De továbbmenve: az olimpia súlya és jelentősége érzékeltetni azt a nagy szerepet, amelyet a sport, mint tömegmozgalom az emberiség életében betölt.

Ma is sokszor emlegetik még a modern olimpiák „atyjának", Pierre de Coubertinnek a mondását, hogy „az olimpiákon nemcsak a győzelem, hanem a részvétel is fontos", de ezzel ma már egyre kevesebben elégednek meg. Rómában még 52 ország ért el helyezést. Tokióban ez a szám 55-re nőtt, Rómában 23 ország szerzett aranyérmet, Tokióban pedig már 26, Rómában az első három helyezett Szovjetunió, Egyesült Államok és Németország még összesen 89 aranyérmet nyert. Tokióban ugyanez a három ország foglalta el az első három helyet a nem hivatalos pontversenyben, de már csak 76 aranyérmet tudott összeszedni.

AZ ERŐVISZONYOK kiegyenlítődése már a római olimpiát követő világversenyeken is mutatkozott, mégis sokakat meglepett, hogy ez a természetes folyamat Tokióban milyen nagy arányokat öltött. Az egyes országok által összegyűjtött érmek és pontok nem is érzékeltetik annyira, mint maguk a versenyek. Ime néhány figyelmeztető nyilatkozat:

Jesse Owens, a berlini olimpia négy aranyérmes bajnoka: „Az Egyesült Államok visszaszerezte ugyan a gyorsfutó hegemóniát, de ez tiszavirág életűnek ígérkezik. Feltűnően sok afrikai futó érte el ezen az olimpián a határt, amitől már csak egy lépés a világcsúcsok birtoklása és az olimpiai győzelem".

Marcel Hansonne, a hajdani kiváló francia középtávfutó: „Középtávon új helyzet állt elő, az európaiak, akik évtizedeken át uralták ezeket a távokat, Tokióban „sehol" sem voltak.

Gamoudi, Welde, Kiprugut, Kelne és a többi afrikai futó sikerét még figyelmeztetőbb jelnek tartom, mint Sohul és Mills győzelmét."

Matura Mihály, a kiváló magyar birkózószakember: „Ha a hagyományos birkózó kultúrával rendelkező európai országok nem szedik össze magukat, akkor szabadfogásban az elkövetkező évek világversenyein szinte kizárólagosan az ázsiai birkózók fogják a főszerepet játszani."

Az erőviszonyokban bekövetkezett nagy kiegyenlítődési folyamat az elkövetkező években nyilvánvalóan tovább tart, hiszen az edzést, a felkészülést illetően ma már nincsenek titkok, s a legtöbb ország az élvonalban lévő versenyzőinek nemcsak tudja, hanem meg is akarja adni a felkészülés legjobb feltételeit. Világszerte jól látják: a sportra áldozott pénz nemzeti sikerekben térül meg.

A MAGYAR SPORT már a tokiói előkészületek során is figyelembe vette, hogy a világ sportjában rendkívül erős a kiegyenlítődési folyamat. A jövő sikerei érdekében szonban erre még nagyobb figyelmet kell fordítani. Nem szabad megelégedni a hagyományos felkészítési módszerekkel, mert ezzel készül a nagy többség. Újítani kell, s ami a lényeg: rendkívüli küzdőképes, a különböző viszonyokhoz a mostoha körülményekhez is jól alkalmazkodó versenyzőket kell nevelni. Mert ne feledjük: a sok jó versenyző közül a nagy versenyeken mindig a küzdőképesebbek, az erősebb akaratúak és idegzetűek viszik el a pálmát.

DUNANTÚLI NAPLÓ
az MSZMP Baranya megyei Bizottsága és a megyei tanács lapja
Főszerkesztő: Vasvári Ferenc
Szerkesztőség: Pécs, Hunyadi János út 11.
Telefon: 15-32, 15-33; 17 óra után: 60-11. Belpolitikai rovat: 51-63.
Kiadja: a Baranya megyei Lapkiadó Vállalat.
Felelős kiadó: Braun Károly.
Kiadóhivatal: Pécs, Hunyadi János út 11. Telefon: 15-32, 15-33, 90-06.
Pécsi Szikra Nyomda, Pécs, Munkácsy Mihály utca 10. szám.
Felelős vezető: Melles Rezső
Terjeszti a Magyar Posta.
Előfizethető a helyi postahivatalnál és kézbesítőnél.
Előfizetési díj 1 hónapra 12.— Ft. — Indexszám: 25 034.

Pn Vasárnapi Napló

Brecht-bemutató a Pécsi Nemzeti Színházban

Bertolt Brecht „megérkezett" tehát a Pécsi Nemzeti Színház színpadára, ami természetesen még nem engyenlő a diadallal, mert egy bemutatóelőadás tapasztalatai — színpadi és nézőtéri viszonylatban is — legjobb esetben csak utalhatnak a következményekre. Azonban számolva azzal, hogy nem mindenkinek szimpatikus a brechti ars poetica: a világot nemcsak magyarázni kell, hanem meg is kell változtatni, s ez a színpadra is vonatkozik, továbbá számolva azzal is, hogy nem mindenki fogadja teljes megelégedéssel és esztétikai megnyugvással Brecht világos, aktualizált és a dolgok legbensőbb rétegéig modern színpadi világát — ettől eltekintve ez a diadal valószínűleg Pécsett sem fog elmaradni.

Brecht művei sok tekintetben meghatározó jellegűek a modern európai drámairodalom fejlődésében, drámáinak sajátságosan gondolati és agitatív felépítése, gondolati síkjai és elidegenítő vonalai nagyon sok merev, hagyományos és naturalisztikus vonástól szabadították meg korunk színházkultúráját, és nem vélelen, hogy az utóbbi évtizedek legkorszerűbb színházi törekvései — a fiatal szovjet drámaíróktól egészen Beckettig bezárólag — valamilyen vonatkozásban Brecht műveihez kapcsolódnak. Ugyanakkor éppen Brecht műveit kíséri a legtöbb esztétikai kétkedés meg bizonytalan fanyalgás, elsősorban a hagyományok, pontosabban az „érzelmek" oldaláról. Széles körben elterjedt egy előítélet, hogy Brecht az átélést, mint a művészet bázisát teljesen elvetette, tulajdonképpen erőszakoskodik a nézővel, mert a gondolkodás eleve valami hideg és érzéketlen dolog. Ezzel szemben Brecht a valóságban az illúziók színpadi létezését tagadja meg, a nézők felismerési képességeire épít, a színpadon társadalmi összefüggéseket ábrázol, adott és lehetséges viszonyokat, de az érzelmeket sohasem tagadja meg. Azt mondja Brecht a Friedrich Wolffal folytatott párbeszédében: *„Az epikus színház sohasem mond le az érzelmekről. Még kevésbé az igazságérzetről, a szabadság vágyról és az igazságos haragról, oly kevéssé mond le ezekről, hogy még csak nem is hagyatkozik rájuk úgy, amint éppen találhatók, hanem igyekszik erősíteni vagy létrehozni őket. Az a „bíráló magatartás", amit a közönségében fel akar kelteni, nem lehet eléggé szendvedélyes..."* Brechtnél az érzelmeknek tendenciózus szerepük van. A néző beül a színházba, az első percekben meghökken, mert a színpadon valami egészen sajátságos folyamat játszódik, egy ideig esetleg még tiltakozik is, azután kezdi megérteni, hogy Brecht nem „tünteti el" az érzelmeket, csak az érzelmek tendenciája változott meg. A drámai színházban X hős szenvedése megrendíti a nézőt, mert X számára *nincs kiút*, az epikus színházban a nézőt azért rendíti meg X hős szenvedése, mert X számára *volna kiút*. Aligha lehet színpadon megrázóbb és szenvedélyeket korbácsolóbb szituációt teremteni, mint A kivétel és a szabályban az emberileg nemes és tiszta kuli teljes kiszolgáltatottsága a kereskedővel szemben, vagy Antigoné hősies és megrendítő áldozata a zsarnok Kreonnal szemben.

Brecht megértésének a kulcsa világos és korszerű. Brecht a színházban az élet igazságainak a bizonyítására törekszik, az élet igazsága pedig annál hozzáférhetőbb a színpadon, minél aktuálisabb a felhasznált anyag. Ezek után teljesen érthető, hogy Brecht műveihez ösztönös alapon nem lehet közeledni. A nézőnek is újfajta magatartásra van szüksége, a rendező elvi-gondolati felelőssége pedig egyenesen sorsdöntő. Brecht esetében ösztönös és hagyományos koncepcióval tulajdonképpen csak megbukni lehet. Brecht teljesen időszerű és korszerű rendezői és színészi magatartást követel, gondolati síkokat, logikát és világos elidegenítő vonalakat. A rendezőnek, de a színésznek is tudnia kell, hogy a brechti érzelmeknek meghatározott osztályalapjuk van, tehát nem lehet egyszerűen átvenni az ábrázolt szituáció, illetve alak érzelmeit, és nem lehet erre kényszeríteni a nézőt sem.

Nógrádi Róbert rendezése a jó értelemben értve gépezetszerű és kollektív, de egyenetlen, hagyományosan pontos, koncepciójában fel lehet fedezni egy sajátságos fegyelmet, de ötletei, megoldásai, rendezői vonalvezetése csak részben illeszkednek a brechti mű lényegéhez. A színészi megoldások pedig sajnos nagy részben messze vannak ettől a lényegtől. A pécsi bemutató bizonyítja, hogy hagyományos, naturalista színpadi eszközökkel, kellően merész következetesség nélkül, nagyon nehéz és hálátlan Brechtet játszani. Ez az igazság.

A kivétel és a szabály — amit Brecht 1930-ban írt, s amit először 1947-ben mutattak be a párizsi Theatre des Noctambules-ben, a mostani pécsi előadás annyiban magyarországi ősbemutató, hogy a főiskolások vizsgaelőadásaként a közelmúltban átszották — az egyik legsikerültebb tandrámája Brecthnek, eszmeileg is a legtisztább, s a húszas évek német proletárdrámáinak egyenes leszármazottja. Itt minden egyszerű és teljes. Tulajdonképpen „tananyag", de a rendező számára is az, mert itt nincs helye a megszokott színpadi megoldásoknak. Itt nincsenek illúziók, itt van egy szabályos kereskedő, aki kivételes helyzetbe kerül, s van egy kivételes kuli, aki szabályos helyzetbe kerül. Az ellentét kibékíthetetlen. Nógrádi Róbert rendezése politikusan pontos, világos; nem a Góbi-sivatagban vagyunk, hanem a színházban, ahol a színészek eljátszanak egy történetet, amiben két ember döntő osztályharcot vív, tehát konkrét gondolati kapcsolatot kell teremteni egy songokkal könnyített tandráma és egy társadalmilag felkészült közönség között. A művészi helyzet elég nehéz és körülményes, megoldani csak a hagyományok mellőzésével lehet. A tandráma főszerepeit *Iványi József* (a kuli) és *Bánffy György* (a kereskedő) alakítják. Iványi József, egyébként láthatóan nagy gonddal és belső átérzésekkel kidolgozott játékában sajnos az érzelmesség uralkodik, a brechti színpad ettől a felfogástól teljesen idegen. Iványi elsősorban a gesztusaival és a hangjával akarja megindítani a nézőt, nem pedig saját dramaturgiai helyzetével, mintha nem bízna Brecthben. Bánffy György kereskedője valamivel hidegebb, gondolatibb felépítésű alakításában érdekesen, de nem kiemelkedően keveredik a tanszerűség és a hagyományos színészi eszköz. *Várady Szabolcs*, mint a kis expedíció vezetője: játékfelfogásában brechti és egyszerű, *Baranyi László*, mint a bíró: modoros, nem érzi a szerep lényegét.

Az *Antigoné* előadása után teljesen világos az ember előtt, hogy Brecht dramaturgiája nem egyszerűen új játékmódot jelent a régi drámák számára, hanem lényegileg határozottabb és aktuális mondanivalót. Kreon megtiltja, hogy a lázadó Polineikészt eltemessék. Antigoné dacolva a halálbüntetéssel, eltemeti testvérét, ugyanis a görög hit szerint a temetetlen halott lelkének örökké bolyongani kell. Antigoné magasztosan és hősiesen emelkedik ki a környezetéből, lázadása, áldozata a zsarnokság bukásának a kezdetét jelenti. Amikor a néző Szophoklész Antigonéjának ismeretében belül a nézőtérre, s borzadva hallgatja a szophoklészi és a brechti hitvallás megrendítő párbaját: *„Sok csoda közt az ember a legcsodálatosabb, nagyobb..." — „Sok szörny között az ember a legszörnyebb szörnyeteg..."* s az ember az iszonyatokra emlékezve dermedve látja felbukkanni a vetítővásznon a második világháború tragikus embertelenségeit, majd hallja a két nővér riadt és bizonytalan párbeszédét — már teljesen érthető és aktuális a brechti Antigoné központi gondolata. Kreon, a zsarnok életre kelti a XX. század háborús zsarnokainak emlékét, a diktátorokat, és Hitlerék után már el tudjuk hinni Brechtnek, hogy — a szophoklészi Kreonnal szemben — itt a zsarnok semmiféle módon nem tisztulhat meg, a néző nem szabad megtévesztő lírai családi mo-mentumokkal Brecht Antigonéjában mindennek aktualizált és meghatározott helye van, minden jelképe tervszerű és megfontolásra kötelez.

Az Antigoné rendezésben is, színészi megoldásaiban is értékesebb és egységesebb, mint A kivétel és a szabály. Hagyományosan kultúrált munkát láthattunk, de az alapvető hiba közös: a művészi felfogás és a mű lényege között hiányzik a folytonosság. Brecht teljesen új, sajátságos játékot igényel. Nagyon sok az Antigonéban bevett rendezői megoldások, a dráma nyitása korszerű, a dráma brechti ritmusban indul, a folytatás sajnos már nem ilyen egyértelmű. A színészi megoldásokban sok a fölösleges pátosz, a színészek ábrázolása a klasszikus Antigonéhoz áll közelebb, mint Brechthez. A hagyományos stílus szempontjából egyébként szép és kiegyensúlyozott előadásban akadtak olyan momentumok, mint például a polgárok templomian vontatott és fárasztó előadásmódja, vagy a bacchanalia-betét szervetlensége az előadás egészében, amit csak bizonyos közönségigények indokolhatnak — ezek a momentumok kellemetlenül zavarták az előadást.

Az Antigoné színészi alakításai közül — lényegében adott a helyzet — *Pécsi Ildikó* (Antigoné) és *Bánffy György* (Kreon) játéka emelkedett ki. Pécsi Ildikó tragikus átérzései, visszafogott pátosza a görög tragédia hangulatát idézte, miként zárt mozgása és szép szövegmondása is. Bánffy György rövid időn belül egy újabb zsarnoki jellemet alakít, tehetségét és gazdag művészi tartalékait igazolja, hogy Kreon-alakítása csak helyenként engedi eszünkbe juttatni, hogy előző este Gloster herceg volt Shakespeare drámájában. Kreonja több vonatkozásban másfajta zsarnok, mint Richárd, csalhatatlanul huszadik századi. *Polónyi Gyöngyi* pécsi bemutatkozása nagyon mérsékelten sikerült, ennek oka valószínűleg Iszméné szerepében keresendő. Az Antigonéból még *Izsóf Vilmos* higgadt alakítása figyelemre méltó és a polgárok (*Szigeti Géza, Várady Szabolcs, Faludi László* és *Szerencsi Hugó*) fölöslegesen vontatott előadásmódjuk ellenére is.

A Pécsi Nemzeti Színház előadása brechti értelemben bizony nem hibátlan, egyenetlenségei vitathatók, de az a tény, hogy századunk színházkultúrájának eszmeileg és dramaturgiailag egyik legkorszerűbb művésze péntek estétől kezdve a pécsi színpadon is „polgárjogot" nyert, ezt a tényt mindenesetre csak melegen üdvözölni lehet.

Thiery Árpád

CSUKA ZOLTAN:

Találkozás a Mecsek alatt

Részlet egy lírai önéletrajzból

... A pesti gőzös megállott Bicsérden.
Nincs már előre, már csak vissza van!
Már Üszög előtt dörögnek az ágyúk,
Az országúton hömpölygő folyam,
Germán folyam s komor nyilasok köztük.
De Pécs előtt még áll a vert sereg,
A város előtt megfeszíti lábát,
Habár már tudja: minden elveszett!

Nem látni Pécsig, csak az ágyúk bőgnek
És sorra jön onnan a sok vonat.
„Pécs nem enged be!" fut a hír most végig
S gond szántja végig mind az arcokat.
Most válik el, ki merre akar menni,
Kit vonz Nyugat és vajon kit Kelet?
Ki merre tart? s a kicsiny állomáson
Szétválik lassan az utas sereg.

„Gyerünk hát!" — mondom s hátamon a zsákkal,
S írógéppel, bőrönddel indulunk,
Kit egykor innen hoztam, feleségem,
Most is velem, egy most is az útunk.
A sinek mentén egyre csak előre,
Az őszi eső bőséggel szakad,
Egy pécsi bányász most az utitársunk
S egymást megértve gyűrjük a sarat.

S míg állt a hare a város kapujában,
Akárha béke volna, délidőn,
Harangszó zendült s versenyezve szállott
Az ágyúszóval, erdőn s hegytetőn.
És láttuk akkor: Üszögön a gyárak
Békén pipálnak, percre meg nem állt
A munka ottan s új világot várva
Az öntudatos munkás résenállt.

Ó, hosszú út, csaknem sötétedésig
Lihegve mentünk, egyre, szüntelen.
Az országutat messze elkerülve,
Hogy lehetőleg észrevétlenül
Jussunk be Pécsre s fel ne tartson minket
Csendőr vagy német: honnan érkezünk?
És meg ne lássák, hogy csomagjainkkal
Mi most j ö v ü n k és nem innen m e g y ü n k.

Beértünk végre! Omló szürkületben.
Az utcák puszták, minden elhagyott.
Két lótetem a Rákóczi út sarkán:
Egy akna nemrég ide lecsapott.
Most kapu nyílik, kis csapat riadtan
Örök között nyugat felé siet;
Hogy sír felénk most a lopott tekintet.
Ó, hogyan értlek titkos üzenet!

A házkapu, amely mögött családunk
Lakása van, most tárva-nyitva áll,
De főnn a csengőt már hiába nyomjuk,
Az utas otthon senkit sem talál.
S már értjük is: az óvóhelyre mentek.
Ott vannak mind a környéken lakók,
A régi, mély török pincéhez szoktak,
Ha hallották a légiriadót.

Gyerekkoromban néma borzadállyal
De sokszor is bejártam mélyeit,
S idéztem gyertyám árva fénye mellett
Az ó pincék sötét emlékeit.
A máskor elhagyott, üresen kongó
Boltívek mélyén most tömeg szorong,
A fal tövében ágyak, padok, székek,
Rőt fényt rájuk a gyertyák lángja ont.

Nekünk is jut hely, itthon vagyunk végre,
Mosoly köröttünk, ismerős szemek,
A föld alatt, kik egybegyűltek itten
Együttérző család s nem holt tömeg.
Család e nyáj, s szent várakozás fűti,
Ott érezzük szívünkön gyökerét,
A messzi múltból újra visszaintő,
Munkásmozgalmak nem hűlő hevét.

Megreng a föld most. Beethovent idézem.
Főnn akna robbant. Ám az is lehet,
Mély üstdobok a szimfóniát búgják.
Vihar zúg ott s az ember zörgetett.
S megint gyermekkorom éled szívemben:
Itt áll, zörget, ki is lehetne más;
Egy új kor, melyre ötven éve várunk,
A valóságos, népi Messiás.

Így virrasztok, a nagy születésre várva.
A pince mélyén alszik a család.
Gyerek se sír már, csak a gyertya lobban
És szertehinti kormos sugarát.
Sűrű a csend és mind sűrűbbé válik,
Megállt időnk tán? Megfagyott a tér?
Vagy álmodom csupán s magamhoz térve
A volt valóság újra visszatér?

De mégse, mégse! Késő virradással
A pince torkán, ott fenn, szürke fény
Erősödő csíkja már azt jelenti:
A nap felgörgött végtelen terén.
S most felmegyek, hogy szembenézzek véled,
Való élet: míg állt az éjszaka,
(Vagy állni látszott) mi is történt ott fenn,
Győzött az új fény csillagos hada?

Hogy mondjam el? Oly egyszerű volt minden,
Akár a legnagyobb, élő csoda!
Ott állt az utcán, rám mosolygott, intett,
S tűzzel kínált egy szovjet katona.
Oly ifjú volt, arcán szelíd mosolygás
És kék szemében biztos nyugalom.
Csend volt az úton s megvillant a napfény
A téli fény a harcos tankokon.

Miről beszéltünk? Kapkodó szavakkal
Tört szláv szavakkal mondtam örömünk.
Mint fuldokló, ki újra levegőt kap,
S ő arról, hogy mi miért rejtőzködünk?
Kiáltás. És a pince mély torkából,
Mint ár, midőn gátat tép szerteszét,
Már jött, tolongott, hömpölygött a fényre
Boldog zajjal, mosollyal mind a nép...

TAMÁSI ÁRON:

Czímeresek

Kolozsvárott, 1931-ben jelent meg a regény, a szerző saját kiadásában. Nem csoda, ha nem vállalkoztak kiadására s nem fogadták szívesen, mert kegyetlen modon leplezi le az arisztokráciát, elsősorban az erdélyit, s az ele egybefonódott ingyenélő réteget. Az 1917—19 közötti idő bemutatása egyben bebizonyítja azt is, hogy ez a „történelmi osztály" mennyire képtelen volt bármi történelmi szerepre. ... mennyire hiján volt mind ... társadalmi felelősségtudatnak

LUISE RINSER:

A vörös macska

Mindig az a vörös dög jár az eszemben, amely egy macska képében jelent meg, s ma sem tudom, helyes volt-e amit tettem. Úgy kezdődött, hogy egy kőrakáson ültem a kertünkben, a bombatölcsér mellett. A kőrakás házunk nagyobbik fele volt. A kisebbik rész még állt s ebben laktunk, én, a mama, Péter és Leni, a kistestvéreim. Egy darab kenyeret rágcsáltam, kemény volt már, de mama azt mondta, hogy a száraz kenyér egészségesebb, mint a friss. Az igazság azonban az volt, hogy úgy gondolta, a száraz kenyeret tovább kell rágni s kevesebb is elég belőle. Nálam azonban nem így volt. Egyszer csak leejtettem egy darab kenyeret. Lehajoltam érte s abban a pillanatban egy vörös láb lépett ki a csalánból s a kenyér után nyúlt. Mindez olyan gyorsan történt, hogy csak hülyén bámultam. S láttam, hogy a csalán között egy macska lapul, vörös, mint a róka s pokoli sovány. „Átkozott dög" — mondtam s egy követ dobtam utána. Nem akartam megdobni, csak elzavarni. De eltaláltam, mert vinnyogott, igaz, hogy csak egyszer, de úgy, mint egy gyerek. Már sajnáltam, hogy megdobtam s megpróbáltam kicsalogatni. De nem jött ki a csalánból. Gyorsan lélegzett. Láttam, amint vörös bőre fel, le hullámzott a hasán. Zöld szeme most is engem nézett. Azt kérdeztem: „Tulajdonképpen mit keresel itt?" Persze ez hülyeség volt, mert mégsem ember, hogy beszélni tudjon. Dühös lettem rá is, meg magamra is, elfordítottam a fejemet s odadobtam neki a kenyeret. Az utolsó falat volt, még egészen nagy darab, s ezzel mérgesen elmentem.

Péter és Leni a ház előtti kertben volt és babot szedett. A zöld babbal teletömték szájukat, valósággal csikorgott a foguk alatt s Leni halkan megkérdezte, nincs-e egy darab kenyerem. „Épp akkorát kaptál, mint én — mondtam — bár csak kilenc éves vagy, én meg tizenhárom. Pedig a nagyobbak többet esznek." Csak ennyit válaszolt: „Igen". Erre megszólalt Péter: „Mert a kenyerét a macskának adta". — „Miféle macskának?" — kérdeztem. — „Ó, — mondta Leni — jött egy macska, vörös, mint egy róka, s iszonyúan sovány. Úgy nézett rám, amikor enni akartam". — „Hülye — mondtam dühösen — amikor nekünk sincs mit ennünk." Erre csak vállat vont s Péterre nézett, aki elvörösödött, s most már tudtam, hogy ő is a macskának adta a kenyerét. Erre igazán megmérgesedtem s gyorsan ott hagytam őket.

Amikor kiértem a főutcára, egy amerikai autót pillantottam meg, nagy, hosszú kocsi volt, talán Buick, s a vezetője megkérdezte tőlem, hol a városháza. Angolul kérdezett s valamit tudtam angolul. „The next sreet — mondtam — and the then left and then" — nem tudtam pontosan kifejezni magam, ezért kézzel is mutattam s így már megértett. — And behind the Church is the marketplace with the városháza." Derék amerikaik lehettek és az asszony, aki az autóban ült, két szelet fehér kenyeret adott, egészen fehéret. Láttam, hogy szalámi is van közte, vastagra vágott szalámi. Nyargaltam haza a kenyérrel. Amikor a konyhába léptem, a két kicsi valamit gyorsan a kanapé alá rejtett, de még meglátttam. A vörös macska volt. A földön kiöntött tej, s ebből mindent tudtam. „Megőrültetek, — ordítottam — hisz félliter sovány tejet kapunk naponta négyőnknek." Ezzel kihúztam a macskát a kanapé alól s kihajítottam az ablakon. A két kicsi egy szót se szólt. Az amerikai fehér kenyeret négy részre osztottam, a mamáét odatettem a konyhaszekrényre.

„Hol szerezted?" — kérdezték és aggodalmasan néztek rám. „Loptam" — mondtam és kimentem. Siettem, meg akartam nézni, nincs-e az utcán szén, mert egy szenesautó húzott el s az ilyenről mindig lepotyog néhány darab. A ház előtti kertben ott ült a vörös macska és rám nézett. „Menj innen" — mondtam neki s a lábammal is dobbantottam. De nem mozdult. Csak a száját tátotta ki, s azt mondta: „Miau". Nem sírt, mint a macska általában, egyszerűen ezt mondta s nem értettem, hogy mit akar. Közben mereven nézett zöld szemével. Dühösen odadobtam neki egy darabot az amerikai kenyérből. Meg is bántam később.

Amikor az utcára értem, már ott volt két másik gyerek, nagyobbak, mint én, s összeszedték a szenet. Feltűnés nélkül elsétáltam mellettük. Egy kosárra való volt nekik. Hirtelen a kosarukba köptem. Ha nem lenne ez a macska, most az egész az enyém lehetne. Ennyivel megfő egy vacsora. Olyan szép, fénylő széndarabok voltak. Aztán egy kocsit láttam meg, újkrumplit szállított, meglöktem egy kicsit, amitől néhány szem legurult, aztán még néhány. Amikor a kocsis meglátott, azt mondtam neki: „Elveszti a krumpliját." Ezzel gyorsan hazamentem. A mama egyedül volt otthon, az ölében a vörös macska. „A pokolba — mondtam — ez a dög megint itt van?" — „Ne beszélj ilyen gorombán, — szólt a mama — gazdátlan macska s ki tudja, mióta nem evett. Nézd csak, milyen sovány." — „Mi is soványak vagyunk," — feleltem. „A magaméból adtam neki egy kis kenyeret" — mondta és zavartan nézett rám. A saját kenyerünkre gondoltam, a tejre és a fehér kenyérre, de nem szóltam. Aztán megfőztük a krumplit és a mamán látszott, hogy örül. De nem kérdezte meg, hogy hol szereztem. Tőlem ugyan megkérdezhette volna. A mama pedig tej nélkül itta a kávéját s mindenki azt figyelte, hogyan nyakalja be a vörös dög a tejet. Végre kiugrott az ablakon. Gyorsan becsuktam utána s fellélegeztem. Reggel hatkor odaálltam zöldségért. Amikor nyolc körül hazaértem, a kicsik épp reggeliztek, s köztük a széken gubbaszt a dög s Leni tányérjáról zabálja a drága kenyeret. Néhány perc múlva megjött mama is, aki fél háttól állt a hentes előtt. A macska rögtön átugrott hozzá, s amikor mama azt hitte, nem nézek oda, leejtett egy darab kolbászt. Jegynélküli kolbász volt, valami szürke masszából készült, de mama tudhatta volna, hogy mi is szívesen esszük kenyérrel. Lenyeltem a haragomat, fogtam a sapkámat és mentem. Kihoztam a pincéből az öreg kerékpárt s kikarikáztam a városon túlra. Itt van a tó, s benne hal. Horog helyett két hegyes szöget szereltem a botra s így fogtam halat. Már többször szerencsém volt, s ezúttal se panaszkodhattam. Még tíz óra se volt s fogtam két egész rendes halat, ami ebédre elég. Amilyen gyorsan csak tudtam, haza kerekeztem s a két halat letettem a konyhaasztalra. Leszaladtam a pincébe, hogy eldicsekedjek a mamának, aki épp mosott. A hírre azonnal feljött. De akkor már csak egy hal volt meg, s persze, hogy a kisebb. Az ablakdeszkán pedig ott ült a vörös ördög, s már az utolsó falatoknál tartott. Elfutott a méreg, odavágtam egy darab fát, s el is találtam. Leesett az ablakdeszkáról, s hallottam, ahogy puffant a kertben. „No — mondtam — ezzel aztán elege van." A mama erre pofon vágott, csak úgy csattant. Tizenhárom éves voltam, s talán ötéves lehettem, amikor utoljára megpofoztak. „Állatkínzó" — kiáltotta a mama s elsápadt a dühtől. Nem tehettem egyebet, elmentem. Ebédre halsaláta volt, több krumplival, mint hallal. A vörös dögöt mindenesetre kitudtuk a házból. De ne higyje senki, hogy ezzel jobb lett. A kicsik folyton a kertben voltak és a macskát hívták, a mama pedig minden este egy tányér tejet tett az ajtó elé, miközben szemrehányóan végigmért. Végül már én is mindenütt az állatot kerestem, mintha ott lenne valahol betegen vagy döglötten. S három nap múlva visszajött. Sántított, s a jobb első lába sebes volt, — az én bűnöm. Mama bekötötte s adott neki ennit.

Ettől kezdve minden nap megjött. Nem múlt el étkezés a vörös dög nélkül és mindenből kapott. Ahogy enni kezdtünk, már ott is volt mellettünk és bámult. Mindegyikőnk adott neki, mindenből, én is. Bár folyton dühöngtem miatta. Egyre kövérebb lett, s most úgy rémlik, végeredményben szép macska volt. Aztán eljött negyvenhat—negyvenhét tele. Már valóban alig volt mit ennünk. Hetekig nem jutottunk egy deka húshoz se, csak fagyott krumplit kaptunk, s már a ruha is lötyögött rajtunk. Leni egy nap annyira éhes volt, hogy egy darab kenyeret lopott a péknél. De erről csak én tudtam. Február elején aztán ezt mondtam a mamának: „Most levágjuk ezt az állatot." — Miféle állatot?" — kérdezte s végignézett rajtam. „A macskát" — mondtam közömbösen, de tudtam, hogy mi következik. Valamennyien nekem estek. „Mit? A macskánkat? Nem szégyenled magad? — „Nem, — mondtam — nem szégyenlem magam. A sajátunkból etettük, kövérre hízott, mint egy malac s még fiatal is, nem?" De Leni elkezdett üvölteni, Péter az asztal alatt belém rúgott, mama pedig szomorúan azt mondta: „Nem tudtam, hogy ilyen rossz szíved van." A macska meg felült a tűzhelyre és aludt. Tényleg gömbölyűre hízott s annyira ellustult, hogy már alig ment ki a házból vadászni. S amikor áprilisban már krumplit se adtak igazán nem tudtuk, hogy mit fogunk enni. Egy nap aztán, mint aki megbolondult, beszélni kezdtem hozzá: „Figyelj ide, nincs már semmink, hát nem látod be?" És megmutattam neki az üres krumplis dobozt, és az üres kenyeres kosarat.

„Menj el, — mondtam neki — láthatod, hogy állunk." De csak pislogott és visszament a tűzhelyre. Dühömben ordítottam és az asztalra csaptam. Úgyet sem vetett rám. Erre felkaptam és a hónom alá fogtam. Kint már sötétedett, mama a kicsikkel elment hogy szenet szerezzen a vasúti töltés környékén. A vörös dög annyira lusta volt, hogy hagyta magát, vigyem csak. A folyó felé indultam. Egy férfival találkoztam közben, s megkérdezte, talán el akarom adni a macskát. „Igen." — mondtam neki s már előre örültem. De csak nevetett és ment tovább. S egyszerre ott voltam a folyónál. Köd volt, zajlott a jég és hideg volt. A macska egészen hozzám búját, én pedig megsimogattam és így beszéltem hozzá: „Nem lehet elnézni tovább — mondtam — nem lehet, hogy a testvéreim éheznek, te pedig hízol, egyszerűen nem bírom tovább." Nagyot kiáltottam s a farkánál fogva egy fa törzséhez csaptam a vörös dögöt. Pokolian vinnyozott. De még sokáig nem döglött meg. Egy jégdarabhoz vágtam, hogy beszakadt a feje, folyt a vére és mindenütt bemocskolta a havat. Úgy sírt, mint egy gyerek. Szívesen abbahagytam volna, de most már végére kellett járnom. Újra meg újra odavágtam a jéghez, s nem tudtam, hogy a csontja vagy a jég roppan-e, de még mindig nem döglött meg. Azt mondják a macskának hét élete van, ennek több volt. Minden ütésnél hangosan felsírt, egyszer én is kiáltottam, s közben a hideg ellenére is folyt rólam az izzadság. Végül mégis csak megdöglött. Bedobtam a folyóba, kezemet megmostam a hóban és mégegyszer utána néztem, ott úszott a folyó közepén a jégtáblák között, míg el nem merült a ködben. Fázni kezdtem, de még nem akartam hazamenni. Előbb bejártam a várost, úgy mentem csak haza. „Mi van veled?" — kérdezte mama — olyan sápadt vagy. És mitől véres a kabátod?" — „Eleredt az orrom vére" — mondtam. Nem nézett rám, a tűzhelyhez ment és herbateát főzött. Hirtelen rosszul lettem, ki kellett mennem, aztán rögtön le is feküdtem. Később mama odajött hozzám, s csendesen ezt mondta: „Megértelek. Ne is gondolj rá." De hallottam, hogy Péter és Leni fél éjszakán át a párnájába hüppögött. S most nem tudom, helyes volt-e, hogy megöltem azt a vörös dögöt. Mert végeredményben igazán nem sokat eszik egy ilyen állat.

Fordította: CSÁNYI LÁSZLÓ

Könyvespolc

SIPOS GYULA:

Gyümölcs és virág

A kötet verseinek zöme az ötvenes évek végén, a hatvanas évek elején íródott. A versek a teljes értékű élet kiépítésének útjait, lehetőségeit keresik, s összességükben alkalmasak arra, hogy tükrözzék egy élet újra-átélését, a problémákkal való leszámolást. A problémák súlya, a leszámolás őszintesége avatják ezt a könyvet a költő legigényesebb és legérdekesebb kötetévé.

SIMON LAJOS:

Az otthon küszöbén

A fiatal József Attila-díjas költőnek ez a harmadik kötete. A Magvető gondozásában jelent meg, s elsősorban a mai falu arcának valódi megmutatását tűzi ki célul. A tükörkép reális, de nem hiányoznak belőle a szenvedélyes ragaszkodás, az érzelmi kötöttség hangjai sem.

BODOSI GYÖRGY:

Az öröm szavai

A költő, akinek verseit eddig folyóiratokból, elsősorban a Jelenkor és az Új Írás hasábjairól ismerhette meg a közönség, ezúttal önálló kötetbe gyűjtött verseivel jelentkezik. Az előszót Illyés Gyula írta a kötethez, s ebben meleg szavakkal mutatja be a bakonyi faluban dolgozó, vidéki orvost, akinek versei egy érdekes, rokonszenves költői egyéniség kialakulásáról tanúskodnak.

KALMÁR GYÖRGY:

Arany Ghana

Útikönyvnek, élménybeszámolónak is nevezhetnénk ezt az érdekes művet. Egy magyar újságíró három teljes esztendőt töltött Afrikában, bejárt 18 országot, megismerte, megszerette ezeket, s köztük is elsősorban Ghanát. Utazásai közben mindig visszavisszatért ide, ez az ország volt afrikai „hazája". Segít az élmények, tapasztalatok leírása abban is, hogy a magyar olvasóban reálisabb képet alakítson ki a fekete kontinens valódi arcáról, mai helyzetéről, problémáiról, fejlődésének útjairól, lehetőségeiről.

Önnek is ott kell lennie!

november 30-án a Pécsi Nemzeti Színházban este fél 6 órakor vagy háromnegyed 9 órakor

AZ ÁLLAMI ÁRUHÁZ 15. ÉVFORDULÓJA ALKALMÁBÓL RENDEZETT MŰSOROS ESTEN!

A jubileumi műsorban fellépnek:
SOTA IRÉN, NÉMETH MARIKA, BAKSAY ÁRPÁD, MIKES ÉVA, NÉMETH LEHEL, PALOTÁS TIBOR ÉS KÓNASZÉKY ANDRÁS, valamint BALASSA TAMÁS és tánczenekara.
HALMI GÁBOR és LÉNÁRT JUDIT konferálnak.

Műsor közben **NAGYSZABÁSÚ DIVATBEMUTATÓT** rendezünk.

Fővárosi manökenek mutatják be a Ruházati Mintatervező Vállalat, a Május 1 Ruhagyár, a Vörös Október férfi ruhagyár, a Debreceni Ruhagyár és saját konfekciós üzemünk legszebb őszi-téli ruhamodelljeit, valamint az Óra- és Ékszerkereskedelmi V. legújabb divatékszereit.

Nagyszabású divatbemutatónkat a háromnegyed 9 órakor kezdődő második előadásunkon megismételjük!

SZERETETTEL VÁRJÁK A 15 ÉVES PÉCSI ÁLLAMI ÁRUHÁZ DOLGOZÓI

PATAKI PÁL:

ÚJ NAP KEZDŐDIK

Sötét van. Fekszem az ágyban. Meresztem a szemem, szeretném látni a körülöttem lévő tárgyakat. Nem sikerül. Az éjszakai utca pislákoló fényei ide az emeletre már nem érnek fel. Elfogynak, mint a tövig égett gyertya fénye. Vagy ahogy megfogyatkoztam én magam. Nem, nem a testem. Hetvennyolc kiló vagyok. Százkilencvan magas. Mégis úgy érzem, egy törpénél is kisebbre zsugorodtam. Nem, nem vagyok törpe. Minden természetes rajtam. A vállam széles, a mellkem domború, a karom izmos. Negyven éves vagyok. A legszebb férfikor.

Tegnap, amikor a vezetőségválasztó taggyűlésen az én nevemet olvasták, erősnek, szilárdnak hittem magam. Szokás szerint kusza ábrákat rajzolgattam az előttem fekvő jegyzettömbbe. Biztosan tudtam, hogy újra megválasztanak. A gyár főmérnöke vagyok. A munkámra nem lehet panasz. Végzem becsülettel. Talán többet is, mint amennyit kellene. Hajtom magam. A munka nekem olyan, mint másnak egy csinos, fiatal nő. Fellelkesít.

Jakus, a legöregebb mérnök állt fel elsőnek. Keszeg ember, az arca mindig komor, az orra nyerge fölött mély ránc húzódik. Tartózkodó, természetes, sehogy sem fér össze égszínkék szemének mindig derűs csillogásával. Hallgatagságát azzal magyaráztam magamban, hogy az ötvenes évek elején ő volt „régi értelmiségi" a gyárban, akinek meg kellett húzódnia, ha maradni akart. Ötvenhét tavaszán lépett a pártba. Önszántából. Ötvenévesen. Én voltam az egyik ajánlója.

— Nem értek egyet a javaslattal — kezdte és én először azt hittem, hogy a fülem cseng. Felém fordult, s mintha rajtunk kívül senki nem lett volna a teremben, csak nekem beszélt: — Nem segíted a fiatalokat. Nem engeded kibontani a szárnyukat, beléjük fojtod képességeiket. Emlékezz csak vissza, hány értékes ötlettel, javaslattal fordultak hozzád és te az első sikertelen kísérlet után hátat fordítottál nekik. Azóta nem mernek közeledni...

Sötét van és én mégis látom egyre nagyobbodó alakját. Mint a palackból szabadult szellem, úgy nő egyre hatalmasabbra. Alakja már betölti az egész szobát.

Hol a cigarettám? Pontosan emlékszem, ide tettem magam mellé. Kattan a gyújtó, fénye elvakít.

Kavarog, háborog bennem minden. Tegnap majdnem felugrottam, hogy otthagyok csapot-papot. Körmöm olyan erősen mélyedt a tenyerembe, hogy hangosan felszisszentem. Láttam, hogy rámszegeződnek a tekintetek. A fájdalom valamelyest észhez térített. Taggyűlésen vagyunk. Majd a többiek megvédenek.

Csak kevesen tették. — A többség Jakusnak adott igazat.

Lantos, a titkár beszélni akart velem. Hebegtem, valamit, hogy vár a feleségem, azzal elrohantam. Rajtam ne sajnálkozzon senki. Az asszony persze olcsó kifogás volt. Már bánom, hogy belekevertem. Mindegy. Nem akartam beszélni senkivel.

Egy ideig céltalanul ődöngtem az utcán. Jó volt nekifeszíteni az arcomat a szélnek. Éreztem, amint a homlokomat körülölelő szoritás enged s lassan tisztul a fejem. Bementem a legközelebbi presszóba. Kávét akartam inni, de amikor a pincér jött, mégis konyakot rendeltem. A harmadik után egy tes tett-szőke nő állt meg a szomszéd asztal mellett. Leült, lábait hanyag eleganciával keresztbe vetette, szűk szoknyája jóval gömbölyű térdei fölé csúszott. Formás, hosszú lába volt. Sárga pulóverét szemérmetlenül feszítették felhúzott, telt mellei. A nő

Pál József:

Más dimenziójú sugár

Akkor már levetettem a pulóvert is

és visszatértem a surrogó homokon
amit az áradás terített a fák alá
a homokban írott jeleket is láttam
szarvasok csörtettek a partra le
ott úsztak át a folyón át a Gyöngy-szigetre

Akkor már nem gyűrűztek a küszök se
nem ugrott játékosan a padue
rezdületlen botjaimra páva ült
ragyogott tollától a víztükör
míg halott levelek úsztak lefelé
csöpp sárga sajkák halott levelek

Akkor már botjaimra páva ült
s a horgaimra nem tettem csalit
hadd ússzanak a sárga sajkák lefelé
és ússzon csak az ezüstös ökörnyál
ne állja útját mozdulatom

Érezted már hogy a csend csendet szül
és a fény testedbe behömpölyög
és szíved, fényt pumpál eredbe vér helyett
s ahogy szíved ver lüktet körötted a levegő

Akkor már a csend csendet szült
és a pávafarkú fény tollai között
dal motozott más dimenziójú sugár
csak egyetlen szín a pávaszín közül

Karafile cvijeće moje
još da mi je sjeme tvoje
ja bih znala gdje bih cvala
mome dragon pod pedžerom

Akkor már hallottam surrogott a fény
és láttam a túlsó part bokrai közül
szállt fel a dal
micsoda madár
és szállt szállt a sárga sajkás víz fölött
zöld a lába
kék a szárnya
s ahogy szívem vert lüktetett köröttem a levegő

Szepesi Attila:

A nap kezdete

Reggelenként kilépek három-
szögéből álmaimnak,
acéllemez az ég, a láthatáron
két lámpa: — véletlen tűz, — leng az ablak

vonalán, mely akár a kés, kibomló
falakat hasít ki a tengeri
csöndből, majd villamos cseng, mint az öllő.
múlt s jövő napom kettémetszeni.

S már zizegek
józan hírek között, világom
kitágul, egészen a csillagokba,

míg fölülről, az égi esztergáról
fehérizzásig fűtött fény pereg:
tűzforgács — kék vasakon felragyogva.

Babits Mihály ifjúkori olvasmányai*

Már a felnőtt költő írja egyik versében a könyvek „hasznáról":

Oh öntözd lelkünket, termékeny áradás
melytől szőlőnk ben a bölcs részegség csodás
bora érik, s melynek sodrán a tanodás
fiú messze tenger öbléig csónakáz!

Oh elröpítő bor, gyors csónak, tárt ablak!
Jó oktató, aki virgácsi nélkül oktat!
Választott, hű barát, ki sohase zaklat,
de kész a hívásra, s mindig ad, ha adhat.

(Ritmus a könyvről)

A vers a könyvek nagy ajándékáról szóló emelkedett vallomás: az olvasás dicsérete. „Mert a Könyv is Élet, és él, mint az ember — így él: emberben könyv, s a Könyvben az Ember..."

Babits a kortársak között talán a legolvasottabb, a hazai és a világirodalomban — térben és időben — a legtájékozottabb magyar író volt. A könyvek szeretetét, az olvasás örömét gyermekkorából hozta magával. A művészettel való első találkozás élményét a könyvek jelentették számára...

Nemrég *Basch* Lóránt mutatott nekem a költő hagyatékából egy könyvet, Babits ún. *„bogaras könyvét"*, egy német nyelvű népszerű állattant: a könyvben a lepkék és a bogarak színes ábrái mellett a kis Babits ákom-bákom ceruzavonalai, kusza firkái láthatók. A könyv azok közül a könyvek közül való lehet, amelyeket először érintett Babits Mihály keze... Később természetesen a századvég átlagos gyermekirodalma is eljutott hozzá. Legszívesebben a Flóri-könyvre — mint írja: „apró korom e gyönyörűségére" — emlékezett vissza. (Valószínű Majthényi Flóra, hosszú ideig igen népszerű ifjúsági művére, a *Jó gyermekek könyvére* gondolt.) Amikor elérte apja könyvespolcát, lexikonok, színes albumok kerültek a kezébe. Majd őt is elfogja az olvasási szenvedély, s „mint az ekorú gyermekek többnyire, kaptam a fantasztikus históriákon: Jules Vernét előbb, aztán Jókait faltam — írja önéletrajzában. — Ha nem volt más olvasni valóm, apám Természettudományi Közlönyeiből böngésztem, amit megérthettem." Ekkor már a család Pécsett lakott, s a költő szerint első tudatos benyomásai, „szellemi életem ébredése", e városhoz fűzi. A bíró-apának gazdag jogi könyvtára volt, halálakor azonban még Babits gyermekkorában — „padlásra került és jóformán elkallódott". A családi hagyomány, az első indítás azonban oly mély nyomot hagyott benne, hogy az érettségi előtt Babits még arra gondol: jogi egyetemre iratkozik.

Babits Mihály tizenöt éves volt, amikor apja meghalt: anyja visszaköltözött Szekszárdra, s a félárva fiú anyai nagybátyjához, egy agglegény honvédorvos házába került. A magános kisdiáknak a könyvek lesznek igazi barátai. Babits nem volt „csodagyerek", rendkívüli tehetséggel nem tűnt ki társai közül: csak apja halála évében adtak kitűnő bizonyítványt megértő tanárai, különben mindig becsúszott néhány „jó", sőt testnevelésből rendszeresen az „elégséges". Társainál azonban érzékenyebb fiú, s főként olvasottabb, tájékozottabb. Egyik távoli rokona, kinek szüleinél apja halála után — de még a Kelemen nagybácsihoz való költözés előtt — egy ideig lakott, így emlékezik rá: „Legszívesebben behúzódott közös szobánkba és olvasott." Még élő osztálytársai emlékezetében is a sokat olvasó diák alakja maradt meg a legélesebben. Gyermekkori barátja, Rédey Tivadar írja a Babits-emlékkönyvben: „Játszópajtás igazában nem voltunk, a játékszerek elő sem igen kerültek, annál mohóbban lapozgattuk egymás gyermekkönyveit." A diák Babits alteregójáról, a *Halálfiai* Sátordy Imrusáról is azt olvassuk: „Még fiútársai közt is félénk és elfogult lett, ha játékról volt szó..." És később: „Álomnál is semmibb a valóság, amibe Imrus élete beleesett. E semmi falait a francia szótár és — Shakespeare képezték... A szegény pincelélek lázasan nyújtotta kacsait a hozzátévedt messze fény felé, s a gimnáziumban híre ment, hogy Imrus az „összes Shakespeare'-t olvasta."

A magány keltette fel Babits vonzódását a könyvekhez; az iskola, Babits kiváló irodalomtanára, dr. Greksa Kázmér és az általa vezetett önképzőkör adta a további ösztönzést; a honvédorvos nagybácsi jelentős házikönyvtára pedig megteremtette a lehetőséget érdeklődésének kielégítésére. De a kisdiák maga is vásárolt könyveket, s ezeket a felnőtt költő is megőrizte. „Az én könyvtáram" című cikkében írja Babits: „Itt vannak az Olcsó Könyvtár régi füzetei, amiket diákkorom filléreiből vásároltam hajdan s köttettem be piros vászonba..."

Az önképzőkör tág szellemi horizontot nyitott az önálló munkára is vállalkozó diák előtt. A gimnázium két felső osztályában Babits tevékeny tagja (egy ideig elnöke is) az önképzőkörnek. Szavalt és értekezéseket olvasott föl, bírálta mások munkáját s maga is írt pályaműveket. Ezek a munkák főként történeti érdeklődését mutatják: március 15-én és október 6-án az önképzőkör ünnepi ülésének szónoka, *Tíz év Erdély történetéből*, *II. Rákóczi György*, valamint *II. Endre keresztes-hadjárata* című dolgozataival egy-egy aranyat nyer. Irodalmi ambícióját műfordításainak és eredeti verseinek bemutatásán kívül azonban már jelzi, hogy egyik alkalommal Mikes Kelemen leveleiről, máskor Vörösmarty „nyelvezetéről" értekezik. Diákkorába nyúlik vissza Arany költészetének szeretete: benne „a nagy költőt, s rajta át magát a Nagy Költészetet először ismertem meg" — emlékezik vissza később. Egy-egy iskolai dolgozatához s főként az önképzőköri pályamunkákhoz ön álló kutatómunkát is végzett. Az egyetemi szakvizsgai „folyamodáshoz" kívánt önéletrajzának impurumában — melyet már „jövendő biográfusai rendelkezésére" készített! — elmondja, hogy például a II. Rákóczi György uralkodásáról szóló önképzőköri pálya tételhez elolvasott és felhasznált minden forrást, „melyet a város szegényes könyvtárai rendelkezésemre bocsáthattak..."

Közben a nyelvek ismeretében is előrehalad a diák Babits. Első iskolaéveinek kedves tárgya a latin, de szívesen olvassa a mitológiát, a római történetet és a régiségtant is. Később a francia nyelvet tanulja, apja francia nyelvű újságot járat a számára. A felső osztályokban viszont görögül tanul, s tanárától, aki látja szorgalmát, magánolvasmányt kap. Sokratest, de szívesen fordítja Platot és Aischylost is.

A kisdiák számára a könyvek legelérhetőbb forrását a szállásadó nagybácsi, Kelemen Mihály könyvtára jelentette. Babits családja anyai ágon híres könyvgyűjtőket tartott számon. Ilyen volt a költő dédapjának testvére, Kelemen József nagyprépost, s ilyen annak unokaöccse Kelemen László, kiről a költő az *Anyám nagybátyja, régi pap* című verset írta. Könyveik egy része a honvédorvos nagybácsira szállt. „Különös, érdekes ember volt — emlékezik rá vissza Babits. — Rengeteg könyvet gyűjtött össze. Kizárólag magyar regényeket. Mint a szemefényére, úgy vigyázott könyvtára minden egyes darabjára. Megkülönböztetésnek számított az, hogy nekem rendelkezésemre bocsátotta híres könyvtárát. Persze csak abban a formában, hogy a gyerekeknek való könyveket adott a kezembe, de azokat se vihettem magammal, hanem az ő dolgozószobájában olvashattam..." Pécsett ma is áll a ház, ahol a híres bibliothéka barna félbőrbe kötött, K és K M monogrammos könyvei sorakoztak. A Mátyás király utcai ház udvari, nagyablakos, világos szobájában álltak a polcok. Babits diákszobája lent az udvarban álló magános épületben volt...

Az agglegény nagybácsi könyvtárát a felnőtt költő is gyarapította. Babits első verseskötetéből, a *Levelek Iris koszorújából*, valamint Dante-fordításából dedikált példányt küldött Kelemen Mihálynak. A nagybácsi aztán végrendeletében a könyvtárat a városnak ajándékozta. Amikor a költő 1931-ben ismét Pécsett járt, megkereste Kelemen Mihály hagyatékát is. Végigjártatta ujjait hajdani olvasmányain, s egy Jókai-regénybe nevét is beírta. A csaknem ötezer kötetet számláló anyag ma a pécsi Megyei Könyvtár féltett kincse. Az 1945. január 1-én készült új leltárjegyzék külön érdekessége, hogy az éppen akkor Pécsett könyvtároskodó — Weöres Sándor kezevonását őrzi...

TÜSKÉS TIBOR

* **Nyolcvanegy éve, 1883. november 26-án született Babits Mihály.**

kihívóan bámult, csak szólni kellett volna...

Keserű szájízzel, egyedül baktattam haza.

Sötét van. A cigaretta parazsához tartom az órámat. Fél négy. Végtelen éjszaka. Soha nem virrad már. Szeretnék higgadtan gondolkozni. Visszapergetni az éveket.

Bizonyítani akarok. Képzeletben magam elé idézem mérnökeimet.

A legfiatalabb közülük Bálint János. Szinte még gyerek. Esze fürge, de mindent egyszerre akar felfogni. Kapkod, túl nagyot markol és aztán szétpattan, mint a túlfeszített öreg háló. Húsz egynéhány esztendejéhez mérten elég sokat tud, feje azonban olyan, mint az új lakás: már benne vannak a bútorok, de még semmi sincs a helyén. Mindig valamilyen nagy dologra készül, de ha az elsőre nem sikerül, beleún, másba kezd.

Amikor először keresett, segítettem jótanáccsal. Amikor másodszor jött, éppen értekezletre indultam. Mondtam neki, majd holnap. De másnapra elfeledtem. Két órát várt rám. Aztán nem jött többet.

Én vagyok a hibás? Én is csak ember vagyok. Elfoglalt, túlterhelt, feledékeny... Sovány bizonyíték párttagsági könyvvel a zsebemben.

A másik fiatal, Pásztori, talán ha egy évvel idősebb nála. Vele különös módon ismerkedtem meg mindjárt megérkezésének délutánján. Hazafelé indultam, s ott találtam őt is az autóbuszra várakozóknál. Magányosan. Az őszi tájat nézegette. Megálltam mögötte, s figyeltem egy ideig. Nem vett észre. Csak később szóltam: — Gyönyörködik a mi vidékünkben?

Az autóbuszban, a városig, sokat beszélgettünk. Éreztem, szavának súlya van. Figyelmesen hallgat, a feje jól vág. S mindez az elkövetkező hetekben bebizonyosodott. Munkájával nem sietett sohasem, de mégis időre elvégezte a dolgát. S az a szívós törekvés volt észlelhető nála, hogy mindent kerek formába öntsön, és tartósan elraktározzon agyában. Ez a vonása nagyon tetszett nekem. Erőt láttam benne, bár az első pillanatra jelentéktelen, szürke embernek látszott a szememben, — minden olyan rajta, mint a többi emberen. Csak ha figyelmesen szemügyre veszi az ember, akkor veszi észre a szürke szempárban a szelíd, nyugodt szilárdságot, érzi testében az akarat feszes rugóját.

Néhány hónap eltelte után azonban az ő alakja is összezsugorodott a szememben. Bálint példáját követve, szintén új dologgal próbálkozott. Nem mintha én ellensége lennék az újnak, az előrehaladásnak, de az ő javaslata engem is régóta foglalkoztatott: az induktor forgó részének szigetelése. Lassú, körülményes kézimunkát igényel, amíg a nyolc lakk-réteget felkenik. Éppen ő a zöldfülű mérnök talált megoldást rá!

Bálinttal közösen. És az öreg Jakus segítségével. Két előre elkészíthető műanyagsapkával helyettesítettük a hosszadalmas festést.

Bizonyítani akartam. A magam igazát. Jakus ellen. Az ellenem szólók ellen.

Ez bizonyíték?

A harmadik fiatal, Kassai, fél év után váratlanul hátat fordított a gyárnak. Amikor az igazgató kérdőre vonta, azzal érvelt: itt nem becsülik a munkáját. Amit rábíznak, elvégezheti egy jól képzett technikus is.

Forrófejű — legyintettem, amikor az igazgató szóbahozta a dolgot. Nem tervező-mérnöknek vettük fel, nekünk gyakorlati emberekre van szükségünk.

Aki Kassai helyett jött, azzal sem volt szerencsém. Már másnap azzal kezdte: fiatal házas, lakás kellene. Az automata-műhelyből jöttem éppen vissza. Pocsék hangulatom volt. Az egyik gép fogaskereke eltörött — legalább egy nap kiesés. Azt mondtam: Én csak főmérnök vagyok...

Valóban csak főmérnök vagyok? Semmi több? Ha igen, akkor miért bánt, hogy nem választottak meg újra?

Néha az élet megszokássá válik. Felkelés, munka, evés, lefekvés. Nyugalom. De a nyugalom néha már betegség. A kór neve: közömbösség. Az emberekkel szemben. Az ember nem gép. Az embernek szíve van és érzelemvilága.

A sötétség odakint lassan szürkévé fakul.

Új nap kezdődik. Olyan, mint a többi. De az is lehet, hogy más.

Út vagy utca?

A magyar nyelv egyik érdekessége, hogy még azonos jelentésű szavainkat sem lehet mindig cserélgetni, váltogatni, mert hangulati különbség van vagy lehet közöttük. Azt a négylábú állatot, pl., amelyet Mesterházi Lajos egyik regénye címéül választott, kutyának vagy ebnek nevezzük. Bár a két szó azonos értelmű, mégis csak az *ebadta* szóval elégedetlenkedünk, és a *kutyafáját* emlegetjük, ha tréfásan teringettézünk. Fordítva furcsa volna! A *disznó* meg a *sertés* azonos jelentésűek, mégsem kiálthatunk fel haragunkban: — *Micsoda sertésség ez!*

Annál inkább vonatkozik előbbi megállapításunk a rokon értelmű szavakra, amelyek tartalmukban csak közel állnak, hasonlítanak egymáshoz. Ilyen rokon értelmű szavunk az *út* és az *utca*, amelyek bár fogalmilag közel állnak egymáshoz, mégsem azonos jelentésűek — legfeljebb csak Pécsett. Az *utca szót A magyar nyelv értelmező szótára* ekként magyarázza: „Városban, falun a házsorok között a közlekedés lebonyolítására kialakított, rendszerint aránylag nem széles, ill. kisebb fontosságú útvonal." Az *út* jellemzője pedig az, hogy széles, többnyire egyenes, hosszú, gyakran fákkal szegélyezett. (Ez utóbbi kellék persze Pécs városára nem nagyon érvényes!))

A két szófogalmat használat közben nem cserélgethetjük értelemkülönbség nélkül. Nem mondhatjuk: — Fel is utca, le is utca! — Fel is út, le is út! — helyett. Viszont nem a kocsmában vásárolt italt *utcán át mért*nek mondjuk, bár nem az utcán át mérik. Utcalányról, utcagyerekről és utcabálról beszélünk, noha esetleg éppen tereken találkozunk velük. Az utca fogalmát tehát ne tévesszük össze az úttal és fordítva!

Az út és utca előbb említett meghatározása alapján pécsi érdekességként könyvelhetjük el, hogy az igen hosszú *Alkotmány* utcát nem útnak hívják, ámbár a Sallai utca végétől csaknem a Tanárképző Főiskoláig nyúlik. A Steinmetz kapitány tér mellett, két utcát összekötő *Kosztolányi* Dezsőről elnevezett utcát útnak jelzi a kitett utcatábla, holott az valóban „kisebb fontosságú útvonal." Azon is derülni lehet, hogy az *Ürögi fasor* utcatábláján *Ürögi fasor út* olvasható. Itt a fasor már a fásított utat jelzi, felesleges tehát azra kétszeresen utalni.

Valamennyi utcatábla közül a legérdekesebb a Mátyás királyról elnevezetté. Ez a Jókai utcát, a Váradi Antal utcával összekötő kis utca keleti végén a *Mátyás király út* elnevezéssel kérkedik, nyugati vége pedig a *Mátyás király utca* névre hallgat néhány év óta.

Egypár szót még az utak és utcák helyesírásáról! Ha az időközönként kihelyezett utcatáblákat figyelgetjük, eltérő helyesírás érvényesülését figyelhetjük meg. Az akadémiai helyesírási szabályok csak egyfélét engednek meg. Ez a következő: az utcák és a terek nevében az *utca, út, útja, körút, fasor, köz, tér, tere* stb. szót kisbetűvel kezdve *különírjuk* a név első tagjától: *Kossuth utca, Málomi út, Ifjúság útja, Széchenyi tér, Élmunkás köz.*

Tollseprű.

ASCHER OSZKÁR:

Minden versek titkai

Életrajzi regény, de a szokványosnál talán változatosabb és érdekfeszítőbb. Művészi tapasztalatait sűríti Ascher a könyv lapjain általános érdekűvé. Különösen értékes az önéletrajzi anyag mellett a könyv dokumentum-része, amely meglepően gazdag. A kortársak, Babits, Kosztolányi, Karinthy bemutatása önmagában is megállná helyét. Új oldaláról világítja meg irodalmunk kedvelt alakjait.

Baranya és Pécs felszabadítása

Baranya és Pécs felszabadítása, a német és a csatlós csapatok kiűzése hazánk déli területéről, nemcsak a Leningrádtól a Fekete-tengerig nyúló front egyik hadművelete volt a sok közül. Nagyonis fontos csapatmozdulatok voltak ezek, amelyekkel egyrészt a 3. Ukrán Front előkészítette Budapest bekerítését, másrészt a mohácsi és az apatini hídfő kialakításával az 57. hadsereg éket vert a magyarországi és a balkáni német katonai egységek közé és megnehezítette visszavonulásukat.

Milyen erők álltak egymással szemben?

Milyen volt a katonai-politikai helyzet ebben az időben? Milyen katonai és gazdasági erők álltak egymással szemben 1944 őszén és tél elején?

A Szovjetunió ebben az időszakban már részben kiheverte a háború első évében szenvedett nagy veszteségeket. Az ipar talpra állott és lassan megközelítette az 1940. évi színvonalat. — A nehézipar, amelynek legfontosabb feladata volt a front kiszolgálása fegyverzettel, felszereléssel az utóbbi két évben szinte megkétszerezte a termelését.

Néhány adat a szovjet ipar háború alatti fejlődéséről:

	1940	1942	1943	1944	1945
		tonna — kilowatt — darab			
		(millióban — milliárdban — ezerben)			
Szén	165.9	75.4	92.7	121.4	149.3
Ásványolaj	51.1	22.1	18.1	18.3	19.4
Acéltermelés	18.3	8.0	8.5	10.9	12.2
Villamosenergia	48.3	28.9	31.8	41.9	43.3
Teherautó	136.—	30.4	45.6	52.6	68.5

A táblázat bizonyítja, hogy a háború utolsó éveiben jelentős fejlődésnek indult a szovjet nehézipar, ami hozzájárul a győzelemhez. A katonai fölényt viszont a következő táblázat mutatja szemléltetően:

Fegyverfajták	Szovjetunió	Németország	USA	Anglia
	(ezer darab)			
Harckocsi és rohamlöveg	36	15.4	21	5
Repülőgép	40	19.7	59	21.4
Lövegek	120	28.5	48	21
Aknavetők	100	16.7	22	10
Géppuskák	468	466	545	764

(A fenti adatok 1941—1943 évek közötti átlagot mutatják)

Ebben az időszakban — pontosabban 1944-ben adta ki a jelszót a kommunista párt: „Mindent a frontnak, mindent a győzelemért!" Ennek köszönhető, hogy szinte hónapok alatt 2250 nagyüzemet építtettek fel a keleti területeken és ezáltal növelhették a lövegek, a harckocsik és a rohamlövegek sűrűségét a fronton.

Megváltozott a hadsereg hadászata is. Míg korábban egy-egy irányban, addig most több fronton, széles szakaszon mértek elháríthatatlan csapást az ellenségre. Így a németek sohasem tudhatták a hadvezetés elképzeléseit a főcsapás irányára vonatkozóan. A gépesítés pedig lehetővé tette a megfutamodott ellenség üldözését. A háború utolsó éveiben már napi átlagban elérték a támadás 25—35 kilométeres sebességét, sőt egyes motorizált csapatok naponta 50—70 kilométert nyomultak a visszavonuló ellenség után.

Három ukrán front Magyarországon

1944 szeptember-októberben a bjelorusz frontok alatt — a szovjet front déli részén a négy ukrán front foglalt helyet. Felül az 1-es, ezután a 4-es, majd a 2-es és végül a 3-as Ukrán Front, amelyik Baranyát és Pécset is felszabadította. Hazánk területén a 4., a 2. és a 3. Ukrán Front csapatai harcoltak.

A 3. Ukrán Front F. J. Tolbuhin, a Szovjetunió marsallja parancsnoksága alatt négyszáz kilométeres arcvonalon állt szemben a németekkel a jugoszláv és a bolgár határ mentén. Magyarország déli részének felszabadítása előtt a 3. Ukrán Front csapatai — még 1944. szeptember 28-án — megkezdték a Belgrád felszabadításáért folyó hadműveleteket. Csaknem egy hónapos harc után 1944. október 20-án szabadult fel a jugoszláv főváros. Csak ezután csoportosította át erőit Tolbuhin marsall a magyar határ felé.

A német hadvezetés úgy vélte, hogy a szovjet csapatok a romániai gyors előnyomulásban kimerültek és nem képesek hasonló ütemben folytatni a hadműveleteket. Ezért elhatározták, hogy „megmerevítik" a frontot. Ennek biztosítására három védelmi vonalat alakítottak ki Magyarország területén. Felhasználták a természeti adottságokat, elsősorban a folyók alkotta akadályokat. Az első védelmi vonalat a Tisza jelentette a német hadvezetés számára. — Második vonalként használták fel a Dunát. A harmadik védelmi vonalat Érd, Velencei tó, Balaton, Barcs, Dráva vonalán építették ki. Budapest körül külön védelmi övezeteket építettek ki elsősorban a magyar munkaszolgálatosok segítségével.

Magyarország felszabadításának lehetőségét a 2. és 3. Ukrán Front csapatai Debrecennél és Temesvárnál alapozták meg azzal, hogy szétzúzták az ellenség jelentős erőit. Így szilárd arcvonalat létesítettek Magyarország keleti részén, amely képes volt megállás nélkül üldözni az ellenséget egészen Berlinig. Éppen ezt támasztja alá a szovjet hadvezetés parancsa, amelyet a döntő jelentőségű debreceni csata után adott ki a 2. és a 3. Ukrán Front parancsnokainak: a támadást hadműveleti szünet nélkül folytatni kell.

A politikai helyzet a szovjet hadműveleteket támogatta. A katonai helyzet lényegében eldőlt, amikor a szovjet csapatok a Tiszán széles fronton átkeltek és a német hadvezetés számára kiismerhetetlenné tették a főcsapás irányát. Hiszen a debreceni csata idején a déli hadsereg egységei már a Duna partjánál álltak. A politikai helyzet viszont kapkodóvá tette a német katonai vezetőket. Horthy kiugrási manőverei, fegyverszüneti tárgyalásai, Dálnoky Miklós Béla hadseregparancsnok határozott intézkedései a Szovjetunióval való megbékélés irányában, a nyilas hatalomátvételi puccs, Szálasi előre halálra ítélt intézkedései megbontották az egységet és a német katonai vezetők már nem számíthattak biztonsággal a magyar katonákra, még akkor sem, ha utolsó csatlósuk volt a kormány.

Bár a 2. Ukrán Front jelentős fölénnyel rendelkezett — gyalogság tekintetében kétszeresen, lövegek és aknavetők számában 4—4.5-szeresen, harckocsikban és rohamlövegekben 1.9-szeresen, repülőgépekben pedig 2.5-szeresen múlta felül a szemben álló német egységeket — mégis szükség volt a 3. és a 4. Ukrán Front aktív támogatására. A 4. Ukrán Front hadseregei Csehszlovákiában nyomultak előre gyors ütemben, hogy ezzel is visszavonulásra kényszerítsék a Budapest körzetében védekező német egységeket, míg a 3. Ukrán Front feladata volt a sikeres átkelés a Dunán, hídfő kialakítása a jobb-parton, majd pedig a 2. Ukrán Fronttal — összehangolt támadással — biztosítani Budapest teljes bekerítését és felszabadítását. Így mintegy Budapest felszabadításának kapuja lett Baranya és Pécs.

Átkelés a Dunán

A 3. Ukrán Front előretolt 75. lövészhadteste, amely a Sarohin altábornagy parancsnoksága alatt álló 57. hadsereg kötelékében harcolt, nem várta be a Front főerőit, hanem menetből még november 7-én átkelt a Dunán és Apatinnál, majd pedig két nap múlva Batinánál két kisebb hídfőt képzett ki a folyó jobbpartján.

A hídfők egyesítése már sokkal nehezebb volt. Ezért szükségessé vált újabb szovjet egységek harcbavetése. Így november 13-án bekapcsolódott a Dunáért vívott harcokba a 65. hadtest is, majd nemsokára még két hadtesttel egészült ki a 3. Ukrán Front ezen szakaszán harcoló egységek száma. Csakis ennek köszönhető, hogy 1944. november 23-án sikerült az apatini és a batinai hídfőket egyesíteni és kiszélesíteni.

A Front-parancsnokság elhatározta, hogy harcbaveti az 57. hadsereg második lépcsőjét és a 4. gárda hadsereget is. Őket támogatta a 17. légi hadsereg, valamint a dunai flotilla. Az összehangolt támadás eredményeképpen a dunai hídfőt rövid idő alatt 150 kilométer szélesre és ötven kilométer mélyre alakították ki.

Így szabadult fel Mohács és a szovjet egységek megindultak Pécs felé.

A fronthelyzet 1944. nov. 29-én

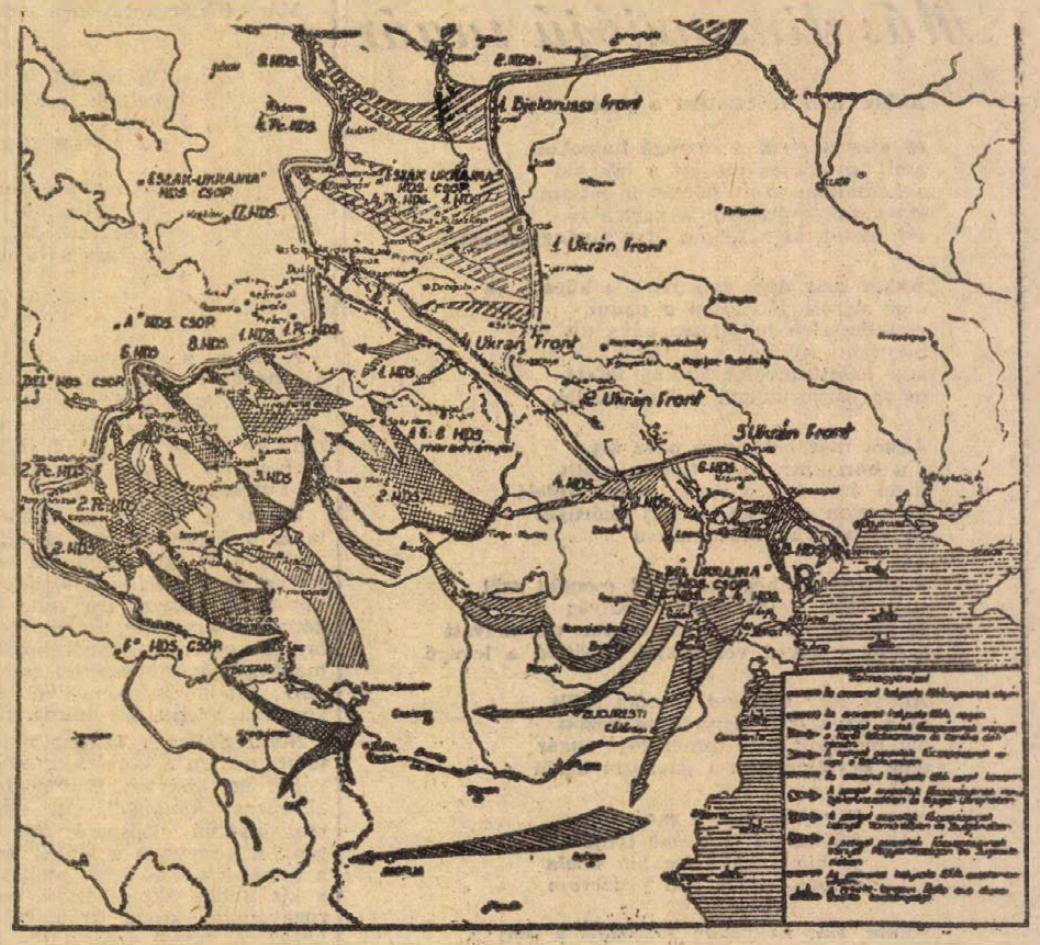
Milyen volt az országos hadihelyzet 1944. november 29-én, Pécs felszabadításának napján?

Északon a 4. Ukrán Front a Duklai hágónál csatározott a németekkel és a front vonala Ungvár—Csap — a Tisza vonala volt és Nyíregyháza előtt állottak a szovjet csapatok. Onnan már előre törtek a Tisza középső folyásához és Tiszafürednél érték el a folyót. Innen egészen Szolnokig a folyó vonalát követte a front, majd Kecskemét magasságában átvágott a Duna-Tisza közére és Kiskunhalast magában foglalva Bajánál ért ki a Dunához és az egyre szélesedő hídfőt is befogta.

A jelentős német erőkkel szemben vívott debreceni tankcsatában a II. Ukrán Fronthoz tartozó 6. szovjet gárda harckocsi hadsereg vett részt. Ez felmorzsolta a német és a magyar védelmet és betört a városba. Miután felszabadította Debrecent és Szolnok térségét, egy hónap alatt kijutott a Garam folyó völgyébe, vagyis kétszáz kilométert tett meg harcolva.

Míg a 6. páncélos hadsereg északról karolta át a Budapesten elkeseredetten védekező német és magyar fasiszta egységeket, addig a Mohácsot felszabadító 4. gárda hadsereg rövid idő alatt kijutott a Margit-vonalhoz — Budapest—Balaton vonalára — és délről biztosította a körülzárást a 46. hadsereg egységeivel együtt.

Hadműveleti szempontból a dunai átkelésben részt vett 4. gárda hadsereg és az 57. hadsereg (amelyik Pécset is felszabadította) jó háromszáz kilométerrel „előbbre" járt nyugati irányban, mint a 4. Ukrán Front északon tevékenykedő hadseregei. Ez is aláhúzza a dunai átkelés fontosságát a magyarországi hadműveletek, elsősorban a főváros bekerítése, és minél kisebb véráldozattal történő elfoglalása érdekében.

A dunántúli hadműveletek

A dunántúli hadműveletek során még egyszer előtérbe került Baranya. Ennek előzményei a szovjet és az angol hadvezetés közötti megegyezéshez nyúlnak vissza. Ugyanis Churchill angol miniszterelnök kérésére a szovjet legfelsőbb hadvezetés meggyorsította a hadműveleteket és a Balti-tengertől a Déli Kárpátokig szinte egyszerre mozdultak meg a csapatok.

Milyen erők álltak ekkor a Dunántúlon egymással szemben? A 3. Ukrán Front kötelékébe tartozott ebben az időszakban a 4. gárda hadsereg, a 26, a 27, és az 57. hadsereg, valamint a hadműveleti alárendeltségben tevékenykedő 1. bolgár hadsereg, amelynek fő területe volt a Dráva északi partja, míg a déli parton az alsó folyásnál a 3. jugoszláv hadsereg rendezkedett be védelemre. A másik oldalon Wöhler tábornok csapatai a 8. és a 6. német, valamint a 3. magyar hadsereg, a 2. német páncélos hadsereg és az Ardenekből a keleti arcvonalra átdobott 6. SS páncélos hadsereg állt.

A keleti arcvonalon tervezett nagyarányú német támadásoknak nem csupán katonai jellegük volt, hanem presztízsből is cselekedtek. Ebben az időben tárgyalásokat folytattak az angolszászokkal megkötendő különbékéről, hogy a fegyverszünet után a nyugati arcvonalon addig lekötött minden katonai erőt a szovjet csapatok feltartóztatására, majd visszaverésére fordíthassák. — Hogy sikeresen tárgyalhassanak az angolszászokkal, bizonyos erőfitogtatásra volt szükség. Ezt kívánták szolgálni az 5. és 6. páncélos hadseregek hadbavetésével, újabb ellentámadások indításával és Budapest felszabadításával a bekerítés alól.

Három irányban igyekeztek támadni. Az egyik Szekszárd—Dunapentele, a másik Kaposvár és a harmadik Dolnij Mihojláctól északra indult. Ez az utóbbi jelentette a legnagyobb veszélyt a Baranyában állomásozó egységek számára. A harmadik jugoszláv hadsereg a Dráva déli oldalán rendezkedett be védelemre, az 1. bolgár hadsereg Ötvöskónyi, Babócsa, Dráva és Torjanci vonalán védekezett, felkészülve a németek támadására, mivel a szovjet felderítők ismerték a német hadvezetés terveit. A bolgár hadsereg anyagi technikai ellátását a 3. Ukrán Front biztosította.

Mint a felderítők azt pontosan előre jelezték, a németek ellentámadása éppen ezen a frontszakaszon indult meg március 6-án éjjel. Dolnij Mihojlác és Valpovó körzetéből indítottak ellentámadást az 1. bolgár és 3. jugoszláv hadsereg ellen. A németek az „E" hadseregcsoport egységeivel támadtak. Március 6-ra virradó éjszaka a hadseregcsoport két gyalogos hadosztálya támadást indított Mohács irányába. A hadosztályok átkeltek a Dráván és az 1. bolgár hadsereg két gyalogos hadosztályát visszaszorították és sikerült elérniök Drávaegyhi és Drávasenthelyc vonalát. Az itt kialakított, rövid életű német hídfő 10 kilométer széles és 5 kilométer mély volt, majdnem Harkány alá húzódott.

A drávaszabolcsi támadással egyidőben Valpovónál is átkelt egy német gyalogos hadosztály a Dráván és csaknem ugyanilyen hídfőt létesített a 3. jugoszláv hadsereggel szemben.

A bolgár és a jugoszláv csapatokat ekkor megerősítették az 57. szovjet hadsereg 133. lövészhadosztályával és így sikerült megállítani a németeket, akik a hídfők kiszélesítését tervezték. Olyan sikeres hadműveleteket hajtottak végre a három nemzetiségű csapatok, hogy március 14-én már parancsot kaptak a német egységek, hogy vonuljanak védelembe. Azonban még így sem tudtak megkapaszkodni Drávaszabolcsnál és március 22-én áthúzódtak a Dráva déli partjára, de onnan is rövidesen kiverték őket.

Pécstől Berlinig

Lényegében ez volt a német hadvezetőség utolsó jelentősebb próbálkozása a Dunántúli déli részén. Budapestet véglegesen bekerítették a 2. Ukrán Front 6. páncélos hadserege és a 3. Ukrán Front 4. gárda hadseregének egységei és a fővárost felszabadították. Zavjalov gárdaezredes 32. gárda brigádja pedig Pécsről nyugat felé támadott tovább felszabadítva Kaposvárt, Nagykanizsát, kijutott Grázig, majd pedig Németországban fejezte be a háborút. Az egység katonái részt vettek Berlin felszabadításában is, ott voltak a Reichstag bevételénél a vörös zászló kitűzésénél.

Gáldonyi [illegible]

